God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 1. SERPNJA 185. Broj 147.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznika na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ Početkom ovoga mieseca počimlje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole besodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo sva ona gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Dne 20. lipnja 1857 izdan je i razposlan komad XVIII. razdiela I. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Naredba ministarstvah unutarnjih dielah i pravosudja od 10. travnja 1857, kriepostna za Ugarsku, Hèrvatsku i Slavoniu, sèrbsku Vojvodinu i tamiški Banat, a tako isto i za Erdeljsku, kojom se razjašnjuju niekoje ustanove previšnjih patentah od 16. siečnja 1854, br. 21, 22 i 23 dèržavo-zakonskoga lista, zatim od 1. siečnja 1856, br. 7 dèržavo-zakonskog lista, o doznačivanju odštetnih glavnicah od zemljištne razterete.

Okružna naredba vèrhovnoga zapoviedničtva vojske od 18. travnja 1857, kojom se proglašuje previšnja ustanova, da u buduće glede nadežnicah za dèržavna zakladna miesta u hernalskom izobrazilištu za kćeri častničke kao doba, koje se primiti mogu u isti zavod, imade valjati navèršena šesta a nepreuvaljena godina osma života.

Naredba ministarstvah unutarnjih dielah i pravosudja, zatim ministarstva za tèrgovinu, obèrte i javne gradjevine od 21. travnja 1857, kriepostna za Ugarsku, Hèrvatsku i Slavoniu, sèrbsku Vojvodinu i tamiški Banat, a tako i za Erdeljsku u obziru postupka, kojega se dèržati valja pri razvlasti (ekspropriacii) kod javnih gradnjah cestnih i vodnih.

Naredba ministarstva pravosudja od 22. travnja 1857, kriepostna za svukoliku cesarevinu, izim Krajine vojničke, u obziru zamienitoga dopisivanja austrijanskih vlastih sudbenih sa sudovi kraljevine Bavarske.

Naredba ministarstva unutarnjih dielah i vèrhovnoga zapovieđničtva vojske od 27. travnja 1857, valjana za krunovine: Dolnju i Gornju Austriju, Salcburg, Tirol, Štajersku, Korušku, Kranjsku, Primorje i Tèrst, zatim za Ugarsku, Hèrvatsku i Slavoniu, za sèrbsku Vojvodinu i Banatom tamiškim, napokon za Česku, Moravsku, Slezku, Galiciu, Krakov, Bukovinu i Erdeljsku, u obziru dèržavnih nagradah, ustanovljenih za utèrkivanje konjsko, a namienjenih u svèrhu, da se njimi promiče gojenje konjah.

Razpis ministarstva pravosudja od 30. travnja 1857, kriepostan za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, kojim se razjašnjuje §. 113. kaznenoga postupnika od 29. sèrpnja 1853 o pitanju, koje osobe imadu pravo, odreći se sviedočenja.

Dne 24. lipnja 1857. izdan je i razposlan komad XIX. razdiela I. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Naredba ministarstva za tèrgovinu, obèrte i javne gradjevine od 14. svibnja 1857, valjana za sve krunovine, u kojih je proglašen previšnji zakon o kućarenju (torbarenju) od 4. rujna 1852, kojom se dopušta kućarenje sa kipovi svetacah, naslikanimi na staklu, a tako i sa spotvorinami pticah, napravljenimi naravskim, na papir prilieplјenim perjem.

Cesarski patent od 17. svibnja 1857, propisujući, kako se u kraljevini Hèrvatskoj i Slavonii, izim političkoga kotara čakovačkoga, zatim u kotarih iločkom i rumskom, spadajući u upravni okoliš sèrbske Vojvodine i tamiškoga Banata urediti imadu zajednička posiedna razmierja, koja postoje medju niegdašnjimi gospoštinami (spahiluci) i bivšimi njihovimi podložnici i podanici, a tako isto kako se obavit imadu kommassacie.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Iz jednoga dopisa, što nam je prispio od našega vriednoga dopisnika g. J. T. poniešto dockan, doznajemo sliedeće:

Dne 18. lipnja slavljena biaše kako u svima posadama carstva tako i u tvèrdjavi osiečkoj stogodišnja uspomena utemeljenoga niegda po prejasnoj carici Marii Terezii visokoga vojničkoga reda, koji se slavnim imenom njezinim ponosi. Sàm presvietli gospodin biskup naš Josip Juraj Strossmayer, od slavnoga tamošnjega tvèrdjave zapovieđničtva uljudno pzvan, radostno u Osiek dodje, da sv. misu vojničku sa zahvalnom piesmom „Tebe Boga hvalimo“ odpieva. Za tu svèrhu biaše napravljena izvan tvèrdjave zelenim hvojama opletena kapela, a u njoj podignut žèrtvenik s prilikom svete bogorodice dieve obkoljenom starinskim bajonetama. Pred kapelom stoješe postavljeni znaci vojnički sa zastavama i oružjem, a stražari postavljeni biše od oklopah napravljena dva gvozdena čovieka. Vojničtvo, činovničtvo i mnogobrojno mnoštvo naroda tu sabrano stojaše. Prije nego bi presvietli g. biskup obkoljen svećenstvom k svetoj misi pristupio, okrenuvši se k vojničtvu, reče govor, svakog a osobito stališ vojnički u sèrce dirajući, koga ovdie prilažem. Nis junačka lica biaše suzah vidieti, koje govorom tim ganjeni proliše. Po dovèršenom tom izvèrstnom govoru pročitano biaše pismo slavne utemeljiteljice na fm. grofa Dauna prigodom učinjenog utemeljenja izdano. Služba božja za tim započe, pri kojoj iz puškah vojinstvo brodske regimente u posadi nahodeće se, iz topovah pako c. k. topničtvo pozdrave davaše.

Po dovèršenoj toj svečanosti obdèržavao je isti presvietli g. biskup u dolnjo-gradskoj osiečkoj župi obhod (procesiu) tamo tej dan slavljena tielova, gdie tako rekav ceo Osiek na nogama biaše.

Obied je bio kod g. tvèrdjave zapoviednika generala Dietricha, gdie su zdravice za Nj. c. k. apostolsko veličanstvo, prejasnu carsku kuću i slavnu vojsku austriansku napijane bile. — Izvèrstni govor, što ga je presvietli i prečastni gospodin biskup bosansko-djakovački i sriemski, kao što je gore napomenuto, dèržao tom svečanom prigodom pred sv. misom na vojničtvo, glasi od rieči do rieči kako sliedi:

„Junaci! Koi je udes pojedinih ljudih? Čoviek čim je čestiti i kriepostnii, čim je stanje i zvanje njegovo uzvišenie i plemenitie, čim je slava imena njegovoga sjajnia, je l' te, — da se tim gèrdnie zloba, opakost, nenavidost proti njemu oružaju? Je l' te, da tim više neprijateljah na stazi života svoga susrieta? Udes pojedinih ljudih, udes je i pojedinih dèržavah. Dèržava liepa i kresna, dèržava bogata i obilna naravno je, da grabežljivost, da zlobnost sa svih strana proti sebi pobudjuje i podtiče, i to je upravo, junaci, što se je često događjalo carstvu, koga prošlost slava je i sjajnost, koga sadašnjost kriepost je i možnost, koga budućnost veličanstvo je i ogromnost; carstvu, koga liepoti, krasoti i bogatstvu naravnem para na svietu nije; carstvu, koga božja providnost, po naravnom položaju svome, odabra za središte najplemenitiega napredka, za poručenstvo mira i poredka u cieloj Europi; za najskopocienii pèrsten, koi istok za sapadom spojit ima; carstvu, koje u naše doba, u strahovitom nutarnjem potresu svome, sredstvo nadje, stare raztrešenosti svoje lišiti se i u ono jedinstvo i slogu povratit se, koja bitju njegovom odgovara i u kojoj kriepost i jakost, a s njom slava i samostalnost njegova leži — jedinstvo i sloga, koje se carstvo to nigda odreći nesmije, ako nemisli, samog se sebe odreći i u staru nemoć svoju pasti, ter tako plienom pohlepe tudjinstva postati. Sami osiećate, junaci, da govorim o carstvu, kog mi svi s ponosom milom domovinom našom nazivamo; o carstvu, u komu mi svi svietlost sunca ugledasmo; o carstvu, u koga krilu mi svi preobilnost duševnih i tielesnih dobarah uživamo; o carstvu, junaci, na koga prestolju siedi danas najkriepostnii i najmožnii i najpravednii i najmilostivii vladar, najslavnii otrok prejasne kuće habsburško-lothringske, Franjo Josip pèrvi, car i gospodar naš, predmet najnježnie ljubavi i privèrženosti pukah svojih.

Ima tomu, junaci, što i više godinah, odkad na prestolje carstva toga, punim nasliedstva pravom, siede ženska glava, prejasna carica Maria Terezia. Oštroumnost, odvažnost, hrabrost i postojanost, pobožnost, ali ujedno i slabost pripisuje se ženskom spolu; nije dakle čudo, junaci, što okolnost tu upotrebiše stari kuće habsburgske neprijatelji ter pod vladom ženske glave udariše jednodušno na carstvo i puko austrianske, kao što udaraju vuci razdiraoci na stado ovacah, kad im pastira uzmanjka; nije čudo, što tada ptice grabežljive sa svih strana graknuše i na dvoglava orla austrianskog navališe, mnijuć valjda, da je siedoglavac oslabio, ter da ga je lahko nadvladati i u verige baciti, baštinstvo pako, nad kojim bdije, razkomadati i progutati. Ali, junaci, je l' te, da je božja staria nego ljudska? Je l' te, da je oružje božje jačje i pretežnie nego oružje istoga pakla? Je l' te, da se onaj nikoga bojati nemia, nad kojim Bog bdije, za koga se Bog zauzima? I to je, junaci moji, to, što se je carstvu našem vazda u času pogibeli dogadjalo. — To je, što se i vremenom, o kom govorim, dogodilo. Bog naime, junaci, u kog svemožnoj ruci blago nebo i zemlje stoji, komu se i sèr-

dnčnost Judite i odvažnost Davida i mudrost Salomona zahvalit ima, Bog, koi na razliku spola negleda, gdie se radi o sredstvu, dielo promisla svoga obezbiediti, spasiti, osigurati. Bog probudi u duhu carice Marije Terezie toliki plam oštroumja, sèrdačnosti i odvažnosti, da joj za rukom podje najvieštie i najopasnie nepriatelje nadmudriti, suzbiti i nadvladati. Dan današnji, junaci, upravo je stogodišnji dan, kad se na poljanah českih, kod varoša Kolina dvie ogromne sastadoše vojske: jedna pruska pod vojvodstvom kralja Friderika, koga Prusi velikim nazivaju, druga austrianska pod vojvodstvom feldmaršala grofa Dauna, od koga sam vam sve rekao, ako reknem, da je svom vremenu, da je svojoj predičnoj carici, da je carstvu i vojsci svojoj to bio, što našem vremenu, našem ljubljenom caru, našem carstvu i našoj vojsci starina feldmaršal Radecky. Od usesa bitke, koja se je danas sto godinah kod Kolina bila, zavisilo je, isto bitje, cielokupnost, slava i budućnost carstva našega, jerbo nepriatelji htiedoše najskupocienie drago kamenje iz krune habsburgske ugrabiti i osvojiti, ali se, junaci, kao vazda tako i danas sto godinah pokaza, da orao austrianski još oslabio nije, da oštrovidnost njegova svuda dopire, da se pandjam njegovim nitko bez vlastite štete i razsipa približiti nesmije; pokaza se tada, junaci, da je laglje diete iz utrobe majke ukrasti nego blago bdienju orla austrianskoga povieréno ugrabiti. Evo je upravo danas sto godinah, junaci, što si vojska austrianska kod Kolina neuvehlom lovorikom junačko čelo ovienča; evo upravo danas sto godinah, što feldmaršal Daun s junačkom vojskom svojom slavodobitnikom kod Kolina postade i pobiedom svojom spasi carstvo i cielokupnost njegovu, spasi slavu i budućnost njegovu, a po tom spasi sve blagodati, koje u krilo ogromnog carstva toga izobiljem izasu darežljiva ruka božja. Slava, junaci, slava viečita vojsci, koja žèrtvom života i kèrvi svoje carstvo od skrajne opasnosti oslobodi! Slava! viečita slava vojsci, koja kao vazda tako i tada hrabrostju, junačtvom i viernostju svojom postade živom, nepobiedivom tvèrdjom, na kojoj se razbiše sva nasèrtanja nepriateljska, kao što se na tvèrdoj hridi zahman razbijaju vali uzburkanog mora. Na uspomenu slavnoga toga dana i na zahvalnost vojsci, ustanovi Maria Terezia red, koi se dičnim imenom njezinim ponosi, red, koi osobita preimućtva posieduje; red, koi vojsci austrianskoj na viečitu slavu služi; red, koi onim vojnicima u dio pada, koji hrabrostju i junačtvom izvanrednim osobitu uslugu domovini ukazuju; red, koga raznovèrstni znaci pèrsa mnogih graničarskih naših junakah resi. To je, junaci moji, smisao svečanosti današnje. Stogodišnja uspomena na slavodobitnu pobiedu vojske austrianske kod Kolina; dan ustanovljenog uslied toga reda Marie Terezie slavi se danas po svim carskim gradovima.

Junaci! Slava, koju dobitnici kolinski u svečanoj uspomeni današnjoj uživaju, i vaša je slava, jerbo ste vi po stanju vašem vriedni potomci njihovi; slava dobitnikah kolinskih i vaša je slava, jerbo ste vi po zvanju vašem baštiniei i čuvari slave ter nad njom kano nad zenicom oka svoga bditi imate; slava dobitnikah kolinskih i vaša je slava, jerbo kao što je jedno prestolje, jedna kruna, jedno carstvo, tako je i vojska raznih vremenah, jedno samo tielo, kog bitnim življem iliti upravo dušom slavu i čast priznati imamo; naposliedku, slava dobitnikah kolinskih i vaša je slava, jerbo u broju onih junakah, koji polje kolinsko kèrvju svojom natopiše, biahu osim ostalih graničarah i dični pradiedovi vaši Brodjani. O koliko je uzvišeno i znamenito stanje vaše, junaci! Od vas i junačtva vašega zavisi mir, red, sigurnost i zakonitost u dèržavi, i sva ona dobra, koja se na miru, redu i zakonitosti osnivaju; od vas i vašega junačtva zavisi kriepost, moć i nezavisnost, čast carstva; jerbo dok je vojska složna i možna, dotle se nijedan neprijatelj bez vlastite štete granicama carstva približiti nesmije. Od važnosti stanja vašega dohodi, da bog sam se više putah vojnikom, bogom vojskah, naziva; da se carevi, kraljevi i sve što je najplemenitie, najradie stanju i zvanju vašem posvećuje. O! ukažite se dakle vazda vriednim stanja vašega. To od vas zahtieva bog, kojega voljom vojnici postaste. To od vas zahtieva prejasni car, koi vam na čelu stoji, koi vam za uzor služi, koi vas kano vlastitu diecu ljubi. To od vas zahtieva mila domovina, koja vas rodi, koja vas u krilu svom njeguje, koja u vam nadu svoju i ufanje postavlja. Budite dakle, junaci, vazda vierni caru i barjaku vašem, vierni budite, jerbo u viernosti je čast, poštenje, slava; u neviernosti pako sramota, griehota i ukor viečiti. Poslušni vazda budite starešinstvu i zakonima vašim; poslušni budite, jerbo u posluhu leži jedinost, u jedinstvu leži moć, u moći leži pobieda, u pobiedi leži slava, u slavi leži život i bitje vaše. Budite hrabri vazda i odvažni, jerbo što je život ovi? Je l' te, da je magla, koja sad je, sad nije? Bio bojazljiv ili hrabar, životom se ovim prije ili poslie riešiti moraš. Smèrt pako na bojnom polju jest najliepša i najplemenitia, koju niti smèrtjom nazvati nesmieš, nego upravo početkom života, slave i neumèrlosti. Budite, junaci, bogoljubni, jerbo tko se boga boji i sveti zakon njegov štuje, koga želje nadilaze tiesni okrug zemaljski, taj se smèrti nigda neboji; bezbožice pako vazda su bili i biti će hulje, babe i kukavice. Junaci! ukažite se vazda vriednim unucima slavodobitnikah kolinskih, i uvierení budite, da kako god se danas slava pobiede kolinske svuda svečano slavi, tako će se jednoč i vaša slava, čast i hrabrost vaša slaviti, tako ćete i vi danas sutra u uspomeni zahvalne domovine živiti, viekoma živiti.

— Nj. Veličanstvo cesar dostojao je posvetu diela: „Vojnički red Marie Terezie i njegovi sučlanovi“ primit sa sliedećim najvišjim ručnim pismom: „Ljubezni kneže Meternich! Radujem se u istinu, da se poviestnica moga uznositoga reda Marie Terezie priobćuje sadašnjosti i budućnosti pod rukovodstvom čovieka, koi tako kao Vi sjedinjuje mudrost s pravom veličinom duše i znao je o obejem u teškim vremenima dati svietu očitih dokazah; s toga primam s najvećim veseljem željenu posvetu. Franjo Josip s. r.“

— „P. Of. Ztg.“ javlja da je Nj. c. visost gospodin nadvojvoda Albrecht dne 25. t. m. odputovao iz Budima u Beč, da će se tu bavit niekoliko danah a zatim na silno savietovanje liekarah otići u morske kupelji i u pèrvoj polovini mieseca kolovoza vratit se opet u Budim.

— Polag jednoga razpisa c. k. ministarstva tèrgovine isključena su od kućaronja literarna i artistička diela i u makulaturi.

— L. Miler i J. Ign. Fuks oglašuju u bečkim novinama, da su pronašli niekakvu elektromagnetičnu zgodu, kojom se imaovina može sačuvati od kradljivacah. Zgoda se ova namiesti na vrata, prozore, dolape i svaki drugi namieštaj; kako kradljivac dodirne u namieri da krade, odmah zvonce oglasi da nietko hoće niešto da nosi, — a glas zvonceta kradljivac nečuje.

— Primili smo od našega dopisnika iz Bosne sliedeći članak:

Iz Sarajeva 15. lipnja. Višeputah već javljeno je u tim narodnim listovima koliko je naraštaj kèrsćanski smećen i ožalošćen u Travničkom okružju svèrgnutjem kajmakama Ševk-Effendie, — nećemo pretierati ako još koju rieć i odavle za ovoga poštenoga čovieka progovorimo. Mi ovoga Efendiu poznajemo od dvadeset godinah, — on je i u manjim i važniim poslovima kod vezirah nalazeći se kroz toliko vrieme točno poznat kao činovnik od značaja, kao tolerantni Turčin, kao pravdoljubivi, marljivi i nepristrastni poslenik cara svoga. Sve smo to u njemu izkusili i onih podpune slobode za Turke vremenah, a sada tek kad nam je kao Ridžal (velikaš) carski s autoritetom u Travnik na sudjav seo prigoda je podala se da sjajnije izkusimo predpostavljenu tu valjaštinu i kriepostí njegove. Obično ljudi okolnostima prilagajući se mienjaju ćud, ali čestitog karactera svojstva nepromienljiva ostaju. U Ševki-Efendii visoki stepén kajmakamski njegovih prirodnih kriepostih nije smanjio nego povisio, on je ovom prigodom poslužio se da nam posviedoči nanovo staru svoju vriednost i dielima pokazao nam je da je čestit, da je pravedan, i da ljubi cara i carske podanike bez ikakova prizrenja na vierozakon jednako kao diecu od jednog otca i matere. Eto to je poznato i priatelju i nepriatelju njegovu — to je javno i bielodano, pak njegovih dobrih dielah posliedica je da smo ga mi kèrstjani nesamo u njegovu okružju nego po cieloj Bosni, ljubili, uvažavali, odlikovali i poštovali. Za sada je njegovim nepriateljima pošlo za rukom odstranit ga na našu obću žalost s njegova miesta, no od pravednosti svetlog našeg cara nadamo se da će skoro doći vrieme kad ćemo Ševkiu imat opet za našeg kajmakama — a zasada od naše ljubavi najsèrčanie javna mu blagodarnost budi pred Bogom i svietom.

Štakakvih sitnicah dogadja se čeŝtje. Vezir se primierno vlada i dosta stroga. Govori se da će hodati po cieloj Bosni iz uzroka skorašnjih tužbah posavskih, da razvidi kako se iz okola svietinja promeće, ali teško je vierovati da će preduzeti ovaj teški put po bèrdinam i bezputnim predielima. — Vojni komandant Avni-Paša s kojim je obćinstvo mirno i zadovoljno bilo, dignut će se odavde za u Carigrad a na miesto njegovo doći će bivši zapoviednik Silistrie.

Carsko-ruski konsul g. Todorović-Hilferding došao je i smiestio se sa svojom pratajom u Sarajevu.

Govore veliki ljudi da će se naskoro vladikama i sveštenicima plata opredieliti, no naš mitropolit skoro došavši sabira miriu svoju kao i drugi gèrci predšastnici njegovi i još marljivie.

G. Wiet carsko franceski konzul odputovao je skoro da posieti svoju otačbinu.

Takodjer g. Martić bivši kod vèrhovne vlade naroda katoličkog predstavnik, naš ljubljeni drug, otišao je odavde.

Cèrnagora.

„Triest. Ztg.“ ima jednu korespondenciu s Cetinja od 22. pr. m., u kojoj se nieke stvari, koje su o Cèrnojgori razniete po novinama, oprovèrgavaju. Tako za onaj razgovor na kotorskom pazaru, o kome smo javili da ga je imao knez Danilo sa Kèrstom Mašanom, kaže se da je razgovora bilo za cielo, ali ne onakvoga, nego je knez pitao: „Hoćeš li Kèrsta kao pošten čoviek kazati mi istinu što ću te pitati?“ Kèrsta odgovori da hoće. „Jesi li poznavao pokojnog vladiku?“ zapita ga knez. „Jesam“ odgovori Kèrsta. „A siećaš li se kako te je Gjorgje (Petrović) hteo nagovoriti da me pobudiš ukloniti pokojnog vladiku?“ zapita dalje knez, a on odgovori: „Siećam se, tako je.“ „E dosta je“ — zavèrši knez — „neka svaki zna šta ste vi onda pleli.“ Kad knez zatim podje dalje, a Kèrsta htiede predstaviti skupljenome narodu uzroke svoga postupanja u ono vrieme, pa gèrditi vladu pokojnog vladike, ali austrijski okružni kapetan reče mu da ćuti.

Dalje se javlja u istoj korespondencii kako je knez Danilo, prie nego što će poći iz Pariza istina javio po bèrzojavu da se vraća na Cetinje zdrav i zadovoljan ma i malim što se uhasnio, ali nije i to rekao, da dolazi punih rukuh (novaceh). Niti je istina što su nieke novine javile da knez, došavši natrag u Cèrnugoru, nije hteo saslušati Tomu Markova Petrovića, starca od 100 godinah, koi ga je klečeći molio da dopusti sinovcima njegovim vratiti se u Cèrnugoru. Niti je i ono istina, da je knez govorio kakvu besiedu skupljenom narodu na Cetinju.

Na posliedku javlja se u istoj korespondencii kao vierovatno i ovo: Kneza Danila su nieke evropske sile pozivale da se bliže priključi ovoj ili onoj velikoj sili, i obećavale su mu za slučaj, ako uradi, dati mnogo koješta, jerbo se važnost Cèrnegore (koju je još maršal Marmont priznao) sve većma uvidja i dobro se zna da bi Cèrnagora mogla osobito Francuskoj i Engleskoj činiti velike i važne usluge; ali knez Danilo nije hteo na to pristati, a to

zato, da bi podpunu nezavisnost odèržao Cèrnojgori. Što se tiče naznačavanja granice medju Cèrnomgorom i Turskom, knez Danilo i sav narod cèrnogorskį živo žele da jedanput prestanu nemiri na granicama i da Cèrnogorac može živieti od zemljodielstva i tèrgovine svoje, na koje bi knez zaveo mnoge važne i koristne ustanove.

Franceska.

Pariz, 24. lipnja. Izbori su s iznimkom Korsike svikolici poznati. Vlada je u pokrajinama odèržala tako očevidnu pobiedu, kao što se je ikad samo nadat mogla. Opozia nije mogla izradit, da po svoj zemlji izaberu izmedju njenih kandidatah više od šestorice. Sudeći po tom rezultatu valjalo bi mislit da je sva zemlja zauzeta za vladu. Jedino u Parizu digla je opozia niešto smielie glavu, nego li dosad, i ako je i tamo svejednako jošte u očitoj manjini, ipak se sve većma opaža njen upliv na obće mnienje. Kako će opozicia postupat u obziru novih izborah, to se jošte neda ustanovit. Po svoj prilici gledat će, da pribavi pobiedu generalu Cavaignacu. Garnier-Pagés odstupio je na korist Emila Oliviera; još se nezna, da li će isto učinit J. Bastide na korist Darimona. Što je Montalembert propao, ugodno je veoma mnogim ljudma, koji baš nisu privèrženici vlade. Taj čoviek nije zaslužio bolje sreće i ima si sam pripisat, ako su mu danas oni, koji su mu još jučer bili priatelji i saveznici, postali protivnici. — U diplomatičkim krugovima govori se mnogo o dolasku grofa Šuvalova, dvorskoga maršala cara ruskoga. Šapću o niekom važnom špecialnom poslanstvu. Grof će Paris ostavit za koi dan. — Ministar izvanjskih poslovah primio je od francuskoga konzula u Moldavskoj, gospodina Place-a viestih da su izborne listine u Moldavskoj zaključene i da su posve zlo izpale za priatelje unie. — Francuski poslanik iz Štokholma javlja, da se kralj švedski, koi se je bio malo oporavio, opet gore nalazi, tako da nemože opravljat dèržavnih poslovah. — Danas je bio u Londonu tako nazvani Tavern-Meeting u poslu sueskoga kanala. Kao što se je isti dan iz pouzdanog izvora u Parizu saznalo, rezultat bio je povoljan prieko svake nade. Na tu skupštinu bilo je došlo veoma mnogo svieta i zaključci predloženi na korist toga veličanstvenoga poduzeća bili su svikolici jednoglasno primljeni. Govornici, koji su za suezki kanal govorili su više puta prekinuti pohvalnim odobravanjem

Bečka burza

dne 30. lipnja 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . za 5%	83 11/16
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	84 3/4
dto . . . . » 4 1/2 %	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	
» » » » » 1854, » 100 »	110 13/16
Bečko-gradski banko . . . . . za 2 1/2 %	
» » » . . . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	82
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	1027
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	610
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	269
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2005
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šopronsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	580
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice za 4% . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . . . »	
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	211
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mletačka željeznica . . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	86
Augsburg za 100 for. current . . . . »	104
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	103 1/4
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	76 1/4
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-9
Lyon za 300 frankah . . . . »	120 5/8
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	103

gen Dienstwege längstens bis Ende Juli 1857 beim Baudirektor in Zara einzubringen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 21. Juni 1857.

Nr. 11519/2245 (VI.—43) 3—2)

Concurs-Kundmachung

der k. k. kroat. slavonischen Statthalterei betreffend Hebammen-Stipendien.

Es wird für die, mit allerhöchster Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für angehende Hebammen aus Croatien und Slavonien allergnädigst bewilligten sechs Stipendien-Plätze für den Winter-Semester 1857-8 der Konkurs hiemit eröffnet.

Diese Stipendien bestehen für den vorgeschriebenen halbjährigen Hebammen-Kours in dem Betrage von 80 fl. nebst einem proportionirten Reisepauschale.

Die betreffenden Bewerberinnen haben ihre mit einem legalen Armuthszeugnisse belegten, und deshalb stempelfreien, an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht stilisirten Gesuche längstens bis Ende Juli l. J. bei der betreffenden k. k. Comitatsbehörde, in deren Bereiche ihr gegenwärtiger Wohnsitz gelegen ist (in Agram beim Stadtmagistrate) zu überreichen.

Diese Gesuche müssen nebst dem obenbezeichten Armuthszeugnisse noch ferners belegt sein:

a) mit dem Taufscheine zum Belege der Abstammung aus Croatien oder Slavonien, oder mit einem sonstigen diesfälligen Zuständigkeits-Zeugnisse;
b) mit dem von dem betreffenden Ortsseelsorger mitgefertigten Zeugnisse über das sittliche Betragen der Bittstellerin;
c) mit dem Schulzeugnisse über die Gegenstände der Volksschule oder wenigstens über die Kenntniss des Lesens und Schreibens, so wie auch über die Kenntniss der kroat.-slav. als der Landes- und der deutschen als der Vortragssprache an den betreffenden Lehranstalten.

Schliesslich hat jede Bittstellerin in ihrem Gesuche ausdrücklich zu erklären, dass sie nach ihrer Approbation als Hebamme ihre Kunst wenigstens durch zehn Jahre in diesen Königreichen ausüben wolle und hat zugleich ihren künftigen Wohnort anzugeben.

Die Lehranstalt, an welcher die betreffenden Stipendistinen den Hebammenkours zu machen haben, wird gelegenheitlich der Verleihung der Stipendien bezeichnet werden.

Agram am 19. Juni 1857.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei

Nr 8424 (Fin.—25) (3—1)

Concurs.

Zu besetzen ist: die Salzwägers-Stelle bei dem Salzamte in Župpanje im Bereiche der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion in der XII. Diätenklasse mit dem Gehalte jährlicher 200 fl nebst freier Wohnung, 100 Pfd. Salzdeputat und mit der Verbindlichkeit zum Erlag einer Caution im Ge-

del re'ncanto a' tutto suo rischio, pericolo e spese.

e) La spesa del secondo incanto andrà a carico del deliberatario.

Ogni singolo stabile sarà esposto alla vendita separatamente. Li provocano tutti coloro, che credessero di aver acquistato colla iscrizione nelli pubblici libri un diritto di ipoteca sugli stabili retrospecificati di insinuarlo a questo Giudizio immancabilmente fino alla vendita delle realità coll' avvertenza, che in caso contrario dovranno imputare a se stessi, se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, ed essi ne restassero esclusi, in quanto il prezzo fosse esaurito dalla detta distribuzione.

Fiume li 24. Aprile 1857.

Z. 737—1857 civ. (Dp.—44) (3—3)

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gericht Gorica wird bekannt gemacht, es sei über Ansuchen des Ignaz Škornjak de praes. 17. Juni 1857 Z. 737 die executive öffentliche Feilbietung des dem Mijko Herović gehörigen in Suša Nr. 27 Erbgutes bestehend aus einem Hause, Hofraum sammt Garten ⅛ Joch, Acker za Buićem ⅛ Joch, za štaglem ⅛ Joch, velika ⅛ Joch, Gjurkavica ⅛ Joch, Kopkovo ⅛ Joch, Vikavec ⅛ Joch, Pesnik ⅛ Joch, Vèrt ⅛ Joch, Greda ⅛ Joch, Krajina ⅛ Joch, Jezero ⅛ Joch, Jama ⅛ Joch, Wiese Teckovec ⅛ Joch, Zavaj ⅛ Joch, Kèró ⅛ Joch, Velika ⅛ Joch, Brestje ⅛ Joch, Weingarten Gradec sammt Weinstöcken-Wald ⅛ Joch, wegen dem Ignaz Škornjak schuldigen 64 fl. 44 kr. c. s. c. bewilliget, und zur Vornahme dieser Feilbietung zwei Termine und zwar auf den 24. August 1857 und 24. September 1857 jedesmal um 10 Uhr Vormittags in Suša Nr. 27 angeordnet worden. Hiezu werden Kauflustige mit dem Beifügen vorgeladen, dass die Realität bei dem ersten Termin nicht unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerthe von 815 fl. verkauft werden wird, und dass der Ersteher die auf der Realität pfandweise versicherten Schulden, soweit der Kaufschilling reicht, nach Aaweisung des Gerichtes übernehmen müsse. Die Schätzung der Realität, und die Lizitations-Bedingungen können die Kauflustigen in der Gerichtskanzlei einsehen, und davon Abschrift nehmen.

Zugleich werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von der Feilbietungsbewilligung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentliche Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht auf jene Realität erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der Realität sogewiss bei diesem k. k. Bezirksamte anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben, würden, wenn die Kaufschillingsvertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch, soweit der Kaufschilling durch dieselben erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

G. Gorica 19. Juni 1857.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
I. Nemčić.

(Dp. 47) (3—1)

☞ Natječaj.

Kod glavne učione škol. braće ovdie u Zagrebu isprazujene su dva učiteljska miesta sa godišnjom plaćom od 300 fr.; želeći koje od ovih prenesti, neka se pismene do 15. kolovoza prijave kod ravnateljstva iste učione.

U Zagrebu dne 29. lipnja 1857.

Antun Trout,
ravnatelj nadbisk. kl. uč.

Z. 1510 Strf. (Izv.—231) (3—2)

Edikt.

Von Seite dieses k. k. Comitats-Gerichtes wird hiemit bekannt gemacht, dass am 13. Juli l. J. Vormittags um 10 Uhr im hiesigen Amtslokale die Verpspeisung der Häftlinge dieses Gefangenhauses für die Periode vom 1. September 1857 bis 1858 im Wege der öffentlichen Minuendo-Lizitation hintangegeben werden wird. Wozu Unternehmungslustige mit dem Beisatze eingeladen werden, dass die Lizitationsbedingnisse während der Amts-Stunden hiergerichts eingesehen werden können.

K. k. Comitats-Gericht
Warasdin am 21. Juni 1857.

Novak. Fuhn.

Nr. 2682. (PZ.—18) (3—3)

Kundmachung.

Zur Besetzung der k. k. Postmeistersstelle bei dem Postamte und der Post-Station in Zermanjа wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Als Bezüge werden dem künftigen Postmeister nebst den sistemmässigen Rittgebühren für die Beförderung der Posten eine Jahresbestallung von zwei Hundert (200) Gulden, ein Amtspauschale jährlicher zehn (10) Gulden und ein Wiesenäquivalent jährlicher siebzig zwei (72) Gulden zugesichert, wogegen derselbe zur Unterhaltung von 3 diensttauglichen Pferden, 1 gedeckte 4sitzige Postkalesche, 2 Ordinärwägen und 2 Stafettenwäglein so wie zur Beistellung der sonstigen Betriebsrequisiten und eines geeigneten Postlokales verpflichtet ist.

Bewerber um diese gegen Abschluss eines Dienstvertrages und Erlag einer Dienstkaution von 200 Gulden im Baaren oder mindestens 5% Staats-obligationen zu verleihenden Dienstposten haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter legaler Nachweisung ihres Alters, der bisherigen Beschäftigung, des Wohlverhaltens und des erforderlichen Betriebskapitals bis 12. Juli l. J. bei der gefertigten Postdirektion einzubringen.

Agram 18. Juni 1857.

K. k. Post-Direktion
für Croatien und Slavonien
Klempay.

Nr. 11304 (VL.—42) (3—3)

Kundmachung.

Auf Allerhöchsten Befehl Seiner k. k. Apostolischen Majestät wird nun die k. k. Lotto-Direction die dritte Lotterie zu gemeinnützigen Zwecken eröffnen, für welche alle Gewinnste in k. k. Gold-Ducaten festgesetzt sind, und wozu der Spielplan von dem hohen k. k. Finanz-Ministerium mit Decret vom 5. Dezember 1856, Z. 41220-1711, genehmiget wurde.

Der Ertrag dieser Lotterie ist vermöge Allergnädigster Bestimmung Seiner k. k. Apostolischen Majestät ganz und ohne Tax-Abzug der Errichtung einer Landes-Irren-Anstalt in Siebenbürgen, und insoferne dessen Ergebniss über den erwähnten Zweck einen Ueberschuss abwerfen sollte, der Errichtung einer Landes-Irren-Anstalt in Ungarn gewidmet.

Durch die Bestimmungen des Spielplanes sind den Losabnehmern sehr bedeutende Vortheile in Aussicht gestellt, indem dem Publikum die grosse Summe von

60.000 Stück vollgewichtigen k. k. Ducaten in Gold,

zum Theil in sehr bedeutenden Treffern dargeboten wird.

Die Ziehung, bei welcher alle Lose auf alle Gewinnste mitspielen, findet, wenn nicht früher, unabänderlich und unwiderruflich am 29. Dezember 1857 Statt.

Die überaus günstigen Spielbedingungen, und die beruhigende Ueberzeugung, dass das Publikum die sich darbietende Gelegenheit, zur Errichtung von Anstalten in den erwähnten ausgedehnten Kronländern beizutragen, in welchen den unglücklichsten Mitmenschen Heilung oder wenigstens Milderung ihrer schweren Leiden verschafft werden soll, gerne und zahlreich benützen werde, berechtigen zu der Hoffnung und zu der Erwartung eines sehr günstigen Erfolges dieses zu so wohlthätigem Zwecke eröffneten Unternehmens.

Der Losabsatz wird zugleich mit der Publicirung des grossen Lotterie-Placates beginnen, und dann wird erst dem Begehren um Lose genügt werden können.

Wien den 30. April 1857.

K. k. Lotto-Gefälls-Direction.

Joseph Ritter v. Spaun, k. k. Hofrath und Lotto-Director.

Friedrich Schrank, k. k. Regierungsrath und Lotto-Directions-Adjunct.

OGLASNIK.

Br. 210.

Oglas.

S dopuštenjem visokoga c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 9. pr. m. broj 8609/1096 bit će glavna skupština dionikah narodnoga kazališta u Zagrebu dne 19. sèrpnja t. g. o 9. uri u jutro u ovdašnjoj dvorani kazališnoj gdie će se viećati o više veoma važnih isto bitje društva bliže tičućih se predmetah.

Napose naznačuju se sliedeće točke kao predmeti toga pretresanja:

a) preradjivanje društvenih štatutah, što je naloženo po visokom miestu;

b) povratak predujmah primljenih iz javnih pienesnicah za kupljenje kazališne sgrade u Zagrebu;

c) pregled računah i s time skopčani redoviti izkaz ukupnog aktivnog i pasivnoga stanja društvene zaklade;

d) odredjenje kako da se poberu preostavše aktivne uplate kamatah i inih raznih tražbinah društva;

e) naredjenje, kako se ima u buduće upravljat društvenim poslovima.

Ako se rasprave nebi mogle dovèršit u jedan dan, nastavit će se iste dojdućih danah.

Kod važnosti predmetah viećanja pozivlju se p. n. gospoda dionici da dodju u čim većem broju.

U Zagrebu dne 16. lipnja 1857.

Upravni odbor narodnoga kazališta
u Zagrebu.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Tiskom narodne tiskarne Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U CETVERTAK DANA 9. SERPNJA 1857. Broj 148.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 11865|2299. (VI. 45) (3—1)

Natiečajni razpis.

Stipendij od godišnjih dvie stotine forintih konvenc. novca uz shodnu naknadu putnih troškovah na trajanje dviuh godinah, najmilostivie ustanovljeni najvišjom odlukom od 8. listopada 1853 za jednoga potvèrdjenoga vidara (ranarnika) ili duktora liekarstva iz Hèrvatske ili Slavonie, koi hoće da se podvèrgne živinarskom tečaju izpražnjuje se početkom školske godine 1857, i time se razpisaje natiečaj u tom obziru.

Tražitelji ovoga štipendija imaju svoje molbenice imajuće se sastavit na visoko c. k. ministarstvo za bogoštovje i nastavu, obskèrbljene zakonitim izkazima o predhodnom obrazovanju gore napomenutom, o znanju niemačkoga i hèrvatsko-slavonskoga jezika i o svojoj neimanštini do 30. sèrpnja t. g. kod dotične županijske vlasti (u Zagrebu kod varoškoga magistrata) podnieti i zajedno dodat svojoj molbi očitovanje, pisano vlastitom rukom, da se obvežuju po stečenoj aprobacii barem deset godinah svoju umietnost u Hèrvatskoj i Slavonii izvèršavat izim jedinoga dogadjaja, ako bi povišeni bili u dèržavnoj službi.

Od c. k. hèrvatsko-slavonskoga miestodèrštva.

U Zagrebu dne 23. travnja 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Vladimir Vuić, Gj. Maletić i Dimitrije Balaitski, profesori gimnazije beogradske, izdali su u Beogradu dne 1. lipnja p. st. t. g. poziv na predbrojenje za historički roman u dva diela iz skorašnjega rata „Obsada Sevastopolja“ od Van Burea Šele-a, koi su oni preveli na naš jezik. Dielo će iznosit oko 25 štampanih tabakah na liepoj hartii u osmini. Ciena mu je tri dvadesetice. Jedan dakle deo iznosit će u austrijskom carstvu 30 kr. sr. i obadva će diela, pošto se predbrojnici jave, za dva mieseca jedan za drugim na sviet izići. Novci se napred neištu. Imena gg. predbrojnikah štampat će se u drugom dielu. Skupitelj umoljava se, da bude svaki prijatelj naše književnosti po sobstvenom izkustvenom uvierenju, što razprostiranje knjigah u nas jedinstveno od skupiteljah zavisi. Gg. skupitelji po obstojećem običaju dobivaju 11. knjigu za trud, no umoljavaju se, da izvole do šest nedieljah danah računajući od onoga dana, kad je upitni oglas izdan, imena predbrojnikah poslati u neplaćenom pismu u Novi Sad tiskarnici g. Dan. Medakovića. — Rečeno dielo početak je povorke sličnih spisah, koje namieravaju izdavatelji združenim silama prinositi na žèrtvu rodu i otačbini, da bi i naš narod s drugim evropskim narodima i na tom polju koliko toliko koračao. Sačinitelj toga njihovoga pèrvoga prevedenoga diela jest Holandez, koi se je brinuo, da čim življe označi i karakteristiše neobičnu sliku vojske saveznička u stanovima, zatim neodoljivo kozačko postojanstvo i viernost u dužnosti, pa onda riedku viernost, vieštinu i požèrtvovanje samoga sebe grofa Aleksievića za spasenje svome domovine i najposlie vladaoca, koi je vaviek velike usluge, velikim načinom mudro nagradjivati umijo. Tako se u kratko u poduljem pozivu na predplatu naznačuje sadèržaj i težnja upitnoga diela, — iz čega se dovoljno na njegovu zanimivost zaključit može. Mi činimo dakle naše čitajuće občinstvo osobito pozorno na ovo najnovie pojavljenje u našem knjižestvu. — Tom prigodom priobćujemo iz „Sedmice“ i sliedeće slavenske književne viesti:

U Beču u štamparnici Aleksandra Andrića izišao je pèrvi deo od prevoda „Života Aleksandra Velikog“ od Kvinta Rufa, kojega je preveo Stevan Pavlović. 8, XII i 168 str. sa dvie litografie. Cielo dielo izići će u tri svezka. Svaki svezak stoji za predbrojnike 40, a za druge 50 kr. sr.

— Česka spisateljica gospodja Božena Niemcova izdala je prevod „Sèrbskih pripoviedakah“, koje je g. V. St. Karadžić skupio.

— G. Mijat Stojanović, učitelj u Karlovicima, štampa kod Soprona knjigu pod naslovom: „Cvietići s polja pobožnoga razmišljavanja za mladež.“ Ciena 20 kr.

— Nova historična drama g. Mirka Bogovića „Stiepan, posliednji kralj bosanski“, prevodi se na češki jezik i bit će na zimu predstavljena u českom teatru u Pragu.

— „Revue Franco-Slave“ neće više izlaziti.

— Od skupljenih dielah J. K. Tila, českoga spisatelja, izišao je pèrvi i drugi svezak pèrvoga diela.

— U Bèrnu je izišao drugi deo „Moravskih narodnih pripoviedakah“, koje je skupio J. S. Menšik.

— U Pragu je izišla knjižica: „Slovanské bájosloví“ od J. Vaclava Rozuma.

— Pastor Jenjč u sèrbskoj Lužici namierava izdati „Sbirku lúžičkih narodnih pripoviedakah.“

— L. Moradi izdaje sada u Pešti svoje dielo pod naslovom: „Nemzetiség és a szlávság hazánkban“ (narodnost i slavenstvo u našoj otačbini).

— G. Urhazi Gjergj (Gjorgje) izdavat će u Pešti od 1. sèrpnja ove godine nov magjarski list pod naslovom „Magjar Posta.“ List će se zanimati sa politikom, literaturom, ekonomiom, obèrtnostju i tèrgovinom. G. Urhazi poznat je svojom velikom sposobnosti, a osobito je izkušan u poznavanju istoka, koje je osviedočio svojim prije godinu danah izdanim dielom „Keleti képek“, u kojem se vèrlo pohvalno izrazio o Sèrbima.

— Ruska carica poklonila je manastiru Manasii u Sèrbii jednu skupocienu bibliu i jedan kèrst. Oba komada vriede do 50.000 sreb. rub.

V. Z. Iz Varaždina dne 29. lipnja 1857. Opetovano se je jur govorilo o narodnom izobraženju i odgojivanju domorodne mladeži, te je za obće načelo priznato, da će jedino pomoćju svestranog i točnog podučavanja mladeži naročito pučke, moći narod naš u obziru prosvećenja i izobraženja napredovati, te se s vremenom sa ostalim susiednim i inostranim dèržavama uzporediti, u kojem pogledu u novie doba doista je Hèrvatska i Slavonia tako rekuć gorostasnim korakom napredovala, jer sa veseljem i radostju priznati moramo, da je stranom glede preustrojenja obstojećih učevnih zavodah, stranom glede podignutja i utemeljenja novih učionah domovina naša tolik korak tečajem prošlih niekojih godištah učinila, da se nad istim korakom ne samo sèrce svakog iskrenog domorodca i sa izobraženjem težećeg dèržavljanina veseli, već da i svaki inostranac napredak ovaj pohvalno priznaje; — medjutim stvar nije time riešena i željeni uspieh postignut, ako se ponosimo time, da imademo u Hèrvatskoj i Slavonii naročito u gradovima nižje realne, i višje početne, a u selima pučke učione, buduć učione kao osamljene sgrade nedieljuju ćud i sèrce naroda, već iziskuju da se revnim, valjanim i za napriedak svojski brinećim se učiteljima i učiteljicama provide; — nu primietit će možebiti tkogod, da je za takove učitelje skèrbljeno, jer imademo učiteljsko siemenište, u kojem se osobe stališu učiteljskom posvetit namieravajuće izobražuju, na što opet odgovorit se može, da niti iz upitnog toli spasonosnog i veoma koristnog zavoda učitelji posve savèršeni neizlaze, već da oni, koji učiteljski tečaj izvèrše, te se toli važnom učiteljskom stališu žèrtvuju, kasnie uviek za napriedovati moći podporu i sriedstva za postignutje najplemenitie svèrhe naročito pučkim učionam namienjene — zahtievaju, — podpora pako, sriedstva ova moći će se onda najlaglje i najsigurnie postići, ako se i kod nas, kao što je to u drugih krunovinah monarkie austrijske običajno učiteljske skupštine uvedu, u kojim skupštinama sakupljeni učitelji pojedinih okružjah imat će se priliku o dobrom načinu, svèrsi shodnim sriedstvama i možebitnim potriebama promiene glede podučavanja i obuke mladeži posavietovat, te vazda polag onoga ravnati, što će polag cèrpljenog izkustva najbolje i najsigurnie biti.

Da su slične učiteljske skupštine u Českoj, Moravskoj, Niemačkoj itd. najboljim uspiehom na učitelje, a kroz iste na mladež i narod dielovale, imademo dovoljnih dokazah, radi česa takodjer za duševno izobraženje naroda našeg svojski se brineći g. Blažo Švelić podješprit i župnik biškupečki kao pučkih učionah kotara varaždinskog nadziratelj, upotriebio je prerečeno sriedstvo, te je za dan 1. sèrpnja t. g. sazvao I. nakoliko mi je poznato, u Hèrvatskoj i Slavonii učiteljsku siednicu za sebi povieremi kotar u Biškupec, u kojoj skupštini polag meni poznatih viestih pretresivat će se sliedeći predmeti:

a) o važnosti i potrieboći učiteljskih siednicah; —

b) o potriebi uzajemnog promicanja obuke, i odgojivanja mladeži, nadalje o načinu, kojim bi političke vlasti kod toga sudielovati mogle;

c) o sriedstvu pospiešenja nedieljne obuke u obće, naročito o vieronauku;

č) o voćarstvu;

ć) o praktičnom pokazivanju učenja različitih predmetah, napokon

d) o zadaći i zvanju pučkog učitelja, ne manje o načinu, kako učitelj tome udovoljiti može.

Šta se tiče izbora dotičnih predmetah, mniem, da je veoma dobar, te da će povoljno i svestrano riešenje pojedinih predmetah takodjer povoljan uspieh postići, te kod dotičnikah probuditi želju za opetovanje sličnih sastanakah tim većma, jer pojedini učitelji neposieduju dovoljnih sriedstvah, za da bi se zvanju svome u svakoj struci primierno izobraziti mogli, dočim im se u sličnih skupštinah stranom prilika pruža ona naučiti, koja im poznata nisu, stranom pako u svakom obziru podučavanja medjusobnim dogovorom i obćenjem usavèršit se.

Koja dočim iz nagnutja i domorodne ljubavi prama izobraženju narodne mladeži do javnog znanja stavljam, ujedno iskreno želim, da pèrva ova učiteljska skupština najboljim urodi plodom, te da u ostalim kotarima hèrvatsko-slavonske domovine naše zasluženi odziv nadje. — Napokon zahvaljuć se promicatelju i iskrenom priatelju pučke prosviete g. Blažu Šveliću nad učinjenim korakom ovim, željno očekujem uspieh o toj skupštini čim se ista dovèrši, te se nadam, da će tko izmedju prisutne gg. učiteljah obširnie postupak cieli opisati i posredstvom naših narodnih novinah prijavit ga občinstvu.

Beč. Potiska železnica otvorit će se jamačno 1. listopada, i nadaju se, da će otvaranje biti uveličano prisutstvom Nj. veličanstva cara.

Sèrbia.

Od sakupljenih prilogah za „spomenik Karagjorgjev" došla je kako Sèrbske Novine javljaju još jedna suma novacah, imeno: iz okružja beogradskog, osim varoši Beograda i sreza posavskog (gdie su takodjer novci već prikupljeni ali još nisu poslani), 14.963 gr. i 20 p., — iz okružja ćuprijskog 59.456 gr. i 20 p., — iz okružja cèrnorečkog 42.465 gr. i 25 p., — od suda aleksinačkog 402 gr., — i od karantina mokrogorskog 187 gr., — svega: 178.207 gr. i 25 p. č., koje sa sumom, već prije izkazanom od 432,594 gr. i 5 p. č., iznosi: 610.801 gr. i 30 p. č.

Turska.

„Presse d' Orient" piše iz Skadra 23. pr. m.: Gubernator skadarski, u dogovoru sa ovdašnjim konzulima, poslao je u Podgoricu jednog komisara da pomiri Kuče sa Cèrnogorcima. Mnogi Kuči sklonili su se u Skadar, mnogi su se kojekuda razbiegli. Otomanski komisar trebalo je da im olakša povratak u njihovu domovinu. Na nesreću, u pregovorima došlo je do svadje i partaje potegoše oružje i oboriše jedno na drugo vatru. U tom iznenadnom boju poginulo je ili je ranjeno do 30 ljudih. — Cèrnogorski knez Danilo, vrativši se na Cetinje, naredio je da se zida gradić na miestu, koje se zove Orja-Luka, na samoj granici blizu Spuža. Radnja je već započeta. — Ruskog konzula očekuju ovdie 25. lipnja. Mustafapaša, skadarski gubernator, pripravio je kuću za njega i to onu, u kojoj je sam hteo siediti. Još je naredio Mustafapaša, da ruski konzul bude najsvečanie dočekan.

O ubojstvu Stefana Perovića vojvode iz Cucah ovako izvieštava „Presse d' Orient" od 14. pr. m.:

„Na obali bujukderskoj dogodilo se u posliednju Sriedu kèrvavo dielo. U Sriedu u večer oko osam i po satih, g. Perović, vojvoda iz Cucah, pošao je iz svog obitališta i došao na obalu u društvu sa g. Petronijevićem, sèrbskim kapućehajem, s ovoga sekretarom, i sa g. Novikovim, sekretarom ruskoga poslanstva. Četiri ta lica šetala su se po obali i kad su bili prema ulici, koja se pruža pored španjolskog dvora, niekoliko korakah od kazine, pukoše dvie puške iza njihovih ledjah. Vojvoda Perović pao je medju svoje pristelje, udaren od dva zèrna; sukija iz jednog pištolja zapala je ruskom sekretaru za ogèrlicu. Družtvo Perovićevo zabavilo se oko njega neobzirući se za ubojicom. Ubijeni odnešen je u kazinu, ali tu nemogoše dobiti što su iskali, jer onaj, od koga su iskali potrebne stvari, reče da nije rad pomiešati se u to. Na sreću, druga gostoljubivia kuća otvorila je svoja vrata ranjenome.

„Za to vrieme ubojice se razbiegoše. Jedan od Perovićevih pristeljah mogao je viditi u mraku trojicu obučenih u cèrno i u širokim čakširama a bielim čarapama. Dvojica su bèrzo pobiegla ulicom, koja vodi na bèrdo, a treći izmiceo je polahko kao da je rad zakloniti one u biegstvu. Na obali nadjen je jedan pištolj; to je jedan od ona dva, iz kojih je učinjeno ubojstvo: jer su se s obližnjih prozorah jasno vidile dvie vatre iz pištoljah. Pištolj je jakog kalibra; od dva zèrna, iz rano izvadjena, jedno je okruglo a drugo po polak presiečeno; krupna su kao ona za soldačke puške.

„Liekari su odmah oglasili ranu za smèrtnu, jer su zèrna prošla kroz pluća. Do ponoći bio je ranjeni pri čistoj pameti i mogao se pri svim bolima razgovarati. U ponoć počelo je zlo otimati mah i u četiri sata u jutro izdahnuo je vojvoda s velikim mukama. Isti dan sahranjen je u Bujukderu u dva sata poslie podne.

„Stefan Perović bio je sin sestre pokojnoga vladike. Odhranjen je bio po evropski; još vèrlo mlad primio je u svojoj porodici naslіedno dostojanstvo serdara okružja Cuce u oblasti katunskoj; a bio je i član senata. Želeći vojničke svoje odhranjenje dovèršiti, stao je u austrijsku službu, postao je poručnik kod ulanah i dobio je odličje i u posliednje vrieme stanovao je u Gradcu u 9tom ulanskom puku.

„Prie niekoliko miesecih došao mu je u Austriu rodjak njegov Gjorgje Petrović, predsiednik senata, otieran u prognanstvo zbog okolnostih javljenih u novinama. Nieki dèrže da je došao u Carigrad po savietu svoga srodnika da se bavi s poslovima Cèrnegore. Mi pak mislimo da bolje pogadjamo da je Perović ostavio službu da bi se uklonio od granicah cèrnogorskih, jer su se nieki služili i njegovim imenom u nesrećnoj političkoj razpri, koja mu je veliku tugu zadavala.

„Vojvodi Peroviću bilo je od prilike 25 godinah; imao je svakojakog znanja, i viešt je bio jezicima i literaturi. Pisao je historiu Cèrnegore i romane. Za njim jako žale nesamo njegovi sunarodnici Slaveni, nego i mnogi drugi, koji su se s njime poznali u Carigradu.

„Smèrt vojvode Perovića žalostni je slučaj za Cèrnugoru. Bio tko mu drago ubojica ili naoružatelj ubojica mladog tog čovieka, mi se nadamo da se dielo to neće sakriti i da će kadgod stići pravda užasnu tu krivdu."

Velika Britania i Irska.

London 20. lipnja. Danas se slavio godišnji dan, kada je Njeno veličanstvo kraljica Viktoria na prestol stupila, te su primana čestitanja po običaju, zvona su zvonila, topovi su pucali a kraljevski barjak bio je razvijen.

London, 22. lipnja. (Wand.) Nadvojvoda Maximilian austrianski upotrebio je jučer pèrvu polovinu dana, da vidi nieke riedkosti na Temzi. S pratnjom svojom odplovi dakle na malom jednom parobrodu uz rieku gore do Grivniha, gdi je pregledao fabriku g. Glassa i Eliota, u kojoj se pravi zamorska žica za telegraf, i fregatu „Agamemnon", koja će ga voziti. Vrativši se natra posietio je bolnicu invalidah, i onaj gorostasni parobrod, što se sad gradi, „Gret-astern", londonske mornice, prokop Temze i Taur. Po podne otide Nj. visost u englezki muzeum da pregleda kabinet voštenih slikah g. Tisoda, a u večer praćen kr. familiom ode do novoga muzeuma u Kesington, koi će preksutra otvoren biti za narod. Princ je jučer učinio jedan skok u Vindsor, počem je prekjučer do ponoći bio na sjajnoj večernoj zabavi, koja je njemu za čast dana bila u kući carskog poslanstva. Gosti su bili gotovo svi poslanici i prejasan krug aristokracie. 10. sèrpnja bit će kod austrijskog poslanika takodjer večernja zabava i to u čast vojvode od Kambrigda i princese Marie. — Vojvoda Nemurski prispio je prekjučer u Plimut, da čeka tamo na vojvodu od Monpensiera.

Niemačka.

Dne 21. lipnja umro je u Štutgartu najstarii sin slavnoga niemačkoga piesnika Šilera. On je bio saksonski komornik. Njegov jedinac služi u Austrii kao konjanički kapetan.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz, 30. lipnja. Iz Algira od 27. t. m. javljaju, da su operacie u Kabilii opet započele.

Darmštat 29. u večer. Nj. c. k. ruska veličanstva prispiela su s pratnjom uprav sada ovamo.

Tèrst 30. lipnja. Nj. visosti nadv. Ferdinand i Karl od Toskane, vojvodinja Berry i generallajtnant Filangeri, knez Satriano i knez Don Gaetano Filangeri, došli su ovamo putujući na pozdrav Nj. svetosti pape. Portugiska infantica Donna Anna da Jesus Maria umèrla je u Rimu. Jedna komisia za dostojno svetkovanje otvorenja željeznice dojdućega mieseca naimenovana je.

Turin, 27. lipnja. Senat je odobrio malone jednoglasno predložene osnove zakonah za podizanje novih bèrzojavnih liniah, za preustrojenje tèrgovačkoga pomorstva, uprave pomorskoga zdravstva, pristanišne i primorske službe, nadalje naredbe zbog narodne banke i konačni preračunski pravilnik od godine 1849.

Iz Madrita javljaju bèrzojavnim putem da su kortesi sa 101 proti 8 glasa dali svoje privoljenje na ugovor zbog uredjenja pirenejskih granicah medju Španjolskom i Francuskom.

London, 28. lipnja. „Observer" kaže, da su uznemirujuća izviešća iz istočne Indie po svoj prilici pretierana, no da su u ostalom znatne evropske čete već na putu u istočnu Indiu.

Jučer zaključilo je občinsko vieće unutarnjega grada londonskoga (City), princu Frideriku Vilhelmu pruskom ponudit počastno gradjansko pravo.

Kraljica i vojvoda od Cambridge-a naimenovan je nadzornikom Richmond-Parka.

Dèržavni dohodci kvartala, koi se zaključuju 30. lipnja izpast će veoma povoljno.

Srebro od 30. lipnja	$3^3/_4$ fr.
Carski dukati	$7^3/_4$ „

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 3147. C. (DS.—69) (3—1)

Edikt.

Vom k. k. Landesgerichte Agram wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht. Es sei auf Ansuchen der Frau Anna Fašin aus Agram de praes. 16. Mai 1857 Z. 3147 die Amortisirungs-Einleitung des angeblich in Verlust gerathenen durch die k. k. Landes-Hauptkassa Agram über 100 fl. CMz. sub Nr. 827/540 vom Jahre 1854, auf den Namen des Joseph Fašin ausgestellten National Anlehens-Certifikates bewilliget, und es werde demnach der Besitzer des fraglichen in Verlust gerathenen Anlehens-Certifikates hiemit aufgefordert, sein Recht auf das Anlehens-Certifikat binnen einem Jahr bei diesem Gerichte um sogewisser auszuweisen als widrigenfalls das Certifikat für null und nichtig und dessen rechtliche Wirkung für erloschen erklärt werden würde.

K. k. Landes-Gericht

Agram, den 23. Juni 1857.

Klobučarić. Jović.

Nr. 2096 civ. (Izv.—235) (3—1)

Editto.

L' i. r. Tribunale di Comitato di Fiume rende pubblicamente noto, che in seguito all' accomodamento verificatosi trà i creditori insinuati della concursuale Massa di Vincenzo Mateicich, e quest' ultimo, ad instanza dei creditori stessi e d' esso oberato venne coll' odierna deliberatione pari Nr. livato il concorso dei creditori sulla predetta Massa già aperto con Editto ddt. 21. Giun. a. c. N. 281.

Fiume, 6. Giugno 1857.

Nr. 1915 (Izv.—234) (3—1)

Editto.

Da parte dell' i. r. Tribunale di Comitato di Fiume vengono eccitati tutti coloro, che vantassero qualche credito verso la facoltà giacente del defunto Giuseppe Stanich morto li 3. Marzo a. c. senza testamento, di comparire presso questo Tribunale il giorno 3. Luglio p. v. alle ore 9 a. m. onde insinuare e documentare i loco crediti, avvero di produrre sino al detto giorno in iscritto le loro insinuazioni, mentre in difetto non avranno più diritto di pretendere il sodisfacimento dal lascito, qualora il medesimo venisse esaurito col pagamento dei crediti insinuati a menochè non fossero cantati con pegno od ipoteca.

Fiume li 23. Maggio 1857.

Nr. 340—1857 gr. (Izv.—232) (3—1)

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte Vočin als Gericht wird hiemit kundgemacht, es sei zufolge Bescheides des k. k. Handels-Gerichtes in Wien ddt. 30. Juli 1856 Z. 35.316 in der Rechtssache des Herrn Israel Jeiteles Handelsmannes in Wien durch Herrn Doctor Berger junior wider Herrn Basilius Njer aus Vučin pct. 331 fl 38 kr. CMz. c. s. c. die executive Feilbietung der dem letztern gepfändeten und auf 390 fl. 49 kr. CM. geschätzten Schnitt- und Nürnberger-Waarenhandlung bewilliget, und zu dieser Feilbietung die Termine auf den 15. und 31. Juli l. J. jedesmal Nachmittags um 3 Uhr in der Wohnung des Executen zu Vočin angeordnet, und zugleich erklärt dass die Fahrnisse bei dem ersten Termine nicht unter der Schätzung, und stets nur gegen sogleiche baare Bezahlung veräussert werden.

Hiezu werden di Kauflustigen vorgeladen.

K. k Bezirksamt als Gericht

Vočin am 17. Juni 1857.

Der k. k. Bezirksvorsteher

Kavić.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnе Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 3. SERPNJA 185?. Broj 149.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Doznajemo iz pouzdana izvora, da je Nj. c. k. apost. velič. dostojalo pod 9. lipnja najmilostivie dozvoliti, da se podigne gospodarska učiona u Križevcih, tim dodatkom, da se u njoj ima takodjer predavati nauka o šumarstvu, što je za našu otačbinu tim važnije, budući velikom stranom iz šumah sastoji. Ovaj otčinski čin premilostivog našeg vladara, jasno nam dokazuje brižljivost, koju on za blagostanje svojih podanikah neprekidno goji.

— Nj. c. visost nadvojvoda Franjo Karlo poklonio je za gradjenje kuće katoličkoga kalfačkoga družtva 600 f.

— Nj. c. visost Maksimilian došao je kasno u večer dne 25. lipnja u Antverpen, probavio je ostanak noći na brodu a drugi dan rano jutro otišao je u Bruselj i odseo je u kraljevskom dvoru. Princ putuje nepoznat i zato nije baš nikakvom svečanostju bio primljen.

— Dan 7. rujna označuje se u Milanu obćenito kao ovaj, kad će Nj. vis. nadvojvoda generalni gubernator sa svojom jasnom suprugom dèržat svečani ulaz u taj grad. Jasni zaručnici bit će pèrvi, koji će se vozit na željezničkoj linii od Trevilja do Kokalja, koja će do onoga roka biti dovèršena.

„Gazz. di Milano" od 24. t. m. javlja u svom službenom dielu: Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda generalni gubernator dozvolio je sliedećim političkim biegumcima, da se mogu bez kazni vratit u domovinu: Cezaru i Ferdinandu Merini-u, Jakovu pl. Parro-Lanbertenghi-u, Petru Febbrari-u, Frideriku Alborghetti-u, Petru Chiesi, Karlu Evgeniju Cavalotti-u, Petru Ustenghi-u, Karlu i Ljudevitu pl. Litta-Biumi-u.

Sèrbia.

U Beogradu 22. lipnja. Odbor za spomenik Karagjorgjev dèržao je 17. o. m. siednicu, u kojoj je prije svega izabrao za svoje članove još i popečitelja unutarnjih dielah gosp. Konstantina Nikolajevića i popečitelja financie, a sad izvèršujućega dužnost kneževskoga predstavnika, g. Jovana Marinovića, čega su se ovi odmah i primili; dalje je za dielovoditelja izabrao upravitelja varoši Beograda gosp. Nikolu Hristića, počem je predjašnji dielovoditelj poodavno ostavku dao.

Pošto su ovi izbori bili svèršeni, onda se pristupilo k daljem savietovanju. Uvidivši odbor da su već znamenite sume novacah prikupljene, a još se mnoge očekuju, i želeći da se sva suma prilogah bezbiedno hrani a i mogući prihod ima, dok se nestane spomenik dizati, — po dovoljnom svestranom razsudjivanju jednoglasno je zaključio: da se umoli visokoslavno popečiteljstvo prosviete, da bi kod najviše vlasti izraditi blagoizvolilo, da se suma novacah, koja je kao za fond spomenika Karagjorgjevoga sakupljena i još se sakupila bude, primi u koi javni fond, n. pr. u glavni fond školski, pa ovaj da te novce izdaje pod interes 6%, dokle god i u koliko nebudu potrebni da se troše za podizanje spomenika, o kome će se istom učiniti zaključak.

Predstavljenje u ovom smislu već je učinjeno popečiteljstvu prosviete.

U Beogradu, 22. lipnja. Noćas smo imali strašnu nepogodu. Oko 1 sata po ponoći udari pljuskom kiša, koja je kao iz kabla lila, praćena sa gradom, jakim vietrovima i užasnom gèrmljavinom. Nepogoda ova trajala je više od jednoga sata, a poslie se opet stišala. Nieki pričaju, da su osietili i potres, koi je išao od sieviera k jugu i obratno od juga k sieveru. Štete, hvala bogu, nije učinjeno nikakve. (S. N.)

Talianska.

Iz Napulja piše „Allg. Z'g-u" 27. pr. m.: Znamo da od više viekovah ima u napuljskoj kraljevini gèrčkih i arbanskih naseljah. Gèrčka su najviše u Kalabrii, a arbanska u Kapitanati. No i pèrva i druga odavno su promienila svoj narodni jezik i običaje, i sad se razlikuju samo narodnim haljinama, koje su u ostalom dobre za nošenje. Isto tako zna se da je u varoši Luceri niegda živielo prieko 30.000 samih Saracenah, za koje kažu da su bili vierni pristaoci niemačkim napuljskim vladaocima, pa su i ovi njima vèrlo mnogo povladjivali. Za vlade pak docniih vladateljskih porodicah vrate se najviše njih opet u Afriku, a niekima nezna se ni traga, kuda su otišli nemogavši tèrpiti da ih gone i obraćaju na svoju vieru, tako, da se najdalje još po načinu, na koi su niekolike starie cèrkve sagradjene, može misliti na niegdašnje džamie. Svakojako manje je poznato, premda je etnografiјski znamenito, to, što možda prieko po vieka postoji jedno slavensko naselje u oblasti Molizi, 15 miljah daleko od jadranskoga mora. Ima ga jedno 3000 dušah i živi u selu Vodažvi, koje se taljanski zove Akvaviva. Jezik mu naliči najviše na hèrvatski, a kao prosvećen govori i taljanski, te još bolje i sladje nego što se obično govori po selima. Ima osnovnu školu, u kojoj se uči slavenski, a i svećenici koji obično uče bogoslovje u klerikalnoj seminarii u Termoli, slavenski dèrže propoviedi. Čudo je u ostalom kako je taj najjužnii šiljak od slavenske stihie nesamo daleko prosvećenii od svojih zemljakah u pèrvašnjoj njihovoj domovini, nego je mnogo prosvećenii i od okolnih selah.

Iz Bolonje javljaju od 20. pr. m.: Noćju medju 19. i 20. pr. m. bukne vatra u stanu i dućanu niekog tèrgovca, koja je prietila postat pogibeljnom i susiednim kućama. Od ovih je, pogibelj, istina, pomoćju bèrzo dosavšom uklonjena bila, no tèrgovcu je ipak učinjena bila velika šteta. Jedva što je to doznao sveti otac papa odmah je dao zapovied, da se postradavšem dade znatna novčana podpora.

Kao što taljanski listovi javljaju primio je sveti otac papa poziv Nj. k. visosti vojvode modenskoga da ga pohodi.

Rusia.

Jedan ukaz ustanovljuje najdulje trajanje prebivanja ruskih podložnikah u inozemstvu na pet godinah. Na dulje vrieme nesmiju se davat pasoši; no ipak mogu osobe, koje bi bile nepredvidivim okolnostima prisiljene, da ostanu dulje u inozemstvu, podnieti molbu kod miestnih oblastih, od kojih su dobili bili pasoše, da im se rok produži.

Nieki priašnji pieneznik jaroslavske komore dèržavnih dobarah, tajnik gubernialni, Mečedohovski, potrošio je 7000 rubaljah dèržavnoga novca, sakrivao se je pod tudjim imenom pol drugu godinu, izopačivao je pasošah i inih dokumenatah te posredstvom ovih pisamah oženio se je po drugi put još za života svoje pèrve žene. Za pèrve napomenute svietske pristupke osudjen je imenovani po generalnomu auditoriatu na kazan da izgubi sva prava svoga staleža i da bude odgonjen u najudaljenie krajeve Sibirie. Zato pako, što se je po drugi put oženio za života svoje pèrve žene, ima se na miestu svoga prognanstva podvèrći cèrkvenoj kaštigi, koju će mu naložit cèrkovna vlast.

Kao što čujemo, podielila je ruska vlada na predlog finskoga senata, da se priskoči vla-

---

Ban Berislavić.

(S talianskog.)

(Produženje. Vidi br. 146 ovih novinah.)

Ali ni prihodi od spomenutih zvanjah, niti ostali dohodci Berislavićevi nebiahu dovoljni doskočiti gèrdnim potrebama zemaljah, s kojima on upravljaše, jerbo neprestani bojevi gutahu njegove sobstvene dohodke, kraljevske pomoći i papina pošiljanja, bez da se mogadijahu oporaviti porušeni gradovi takovim načinom, da bi uzmogli dèržavi od potrebite zaštite biti. Sve njegovo najbogatie pokućstvo, srebro, zlato i drago kamenje, nahodjahu se već u rukama njegovih vojnikah, kojima najposlie svoju odieću razdavaše radi podmirenja njihovih uslugah. Zbog toga zaželi da bude premješten na biskupsku stolicu u Zagreb, debelim prihodima koje nadaše se bolje pourediti stvari kraljestva, a osim toga istu stolicu smatraše on zbog svoga položaja kao mnogo zgodnie miesto njegovim ratobornim namieranma; ali se tom protivljaše stožernik Toma nadbiskup ostrogonski, srodnik ondašnjeg zagrebačkoga biskupa Šimuna, grimizonasac uzgorita duha, koi nad kraljevskim pridvorsicima imadjaše vèrlo jaki upliv. Petar teško podnašaše da ovaj hlepilac za papstvom, uživajući mnoga najobilatia blagodiejanja kraljestva, ni o čem drugom nemišljaše nego o nagomilanju blaga, više nego li da obćim potrebama podpomogne; zbog šta u oči ga tvèrdicom nazivahu i pohudjavahu njegovo vladanje. Toma pak s druge strane krivim okom gledaše uveličavanje Berislavićevo, i ponajviše dèržaše ga za svoga najžešćega neprijatelja. Iskanje banovo nije imalo uspieha zbog spletakah nadbiskupovih; ali budući da se ovaj izrazio biaše, da će na silu uzeti stolične zagrebačke prihode od onoga, koi ih nedostojno posiedovaše, zbog toga pomisli, da bi svedj slabo osigurani bili njegovi sobstveni prihodi, dok god Petar oružjem mogadijaše važnost dati svojim prietnjama. Riešivši se dakle ukinut ga s vrata, prokopa način, kako da mu hèrdjavo odpravništvo prihode, zbog nepostanih podpore pitanjah i da ga u naopako malanje dovede kod kralja Ludvika. Ovaj biaše zastupio 1516. godine pokojnoga kralja Vladislava; ali nalazeći se još u dietinstvu, može se lahko domisliti kako stvari Ugarske, iskinjene i gonjene svojevoljstvom njezinih boljarah, idjahu uviek sa zla na gore. Neće dakle čudno biti, što se on, sam po sebi vèrlo slab i na dvorske nagovore lak budući, zanieti dade na štetu Berislavićevu. I već biaše odredjen dan, koi se ovaj posao pred kraljevsko vieće donieti imadjaše; ali za to ban, nenadno se tu pokaže, te dozvavši na stranu stožernika, pokazujući mu s polja najveće poštovanje, zateče mu se da će on, ako ovaj neprestane uznemirivati ga, svojom sobstvenom rukom ciglim jednim udarcem troje osvetiti, t. j. prevarena kralja, pograbljeno kraljestvo i pakost proti njemu samom zapetu. Ovakovi tajni čin, zasienjen prividnostju i učinjen onim, koi biaše podpuno u stanju odèržati zadatu rieč, upropasti grimizonosca, koi videći šta mu se kuva, neusudi mu se više protiviti, nego pusti na ruku Petru, da svoje razloge uvaži i da svoje povedenje pohvalnim načinom opravda. (Produžit će se.)

dajućoj nestašici žita, inostranim ladjam [illegible] dozvoljenje da mogu onamo slobodno uvažat žita.

— Jedan osobiti dogadjaj sačinjava u Petrogradu dnevni razgovor. Jedan stražar postavljeni na nevskom mostu kod Vasilij-Ostrova našao je vele u kapeli [illegible] lazećoj se, pred ikonom [illegible] pismo u- pravljeno na posliednjega. To pismo [illegible] je predano načelniku odsieka javnih komunikacijah, generalu Čevkinu, a taj ga je poslao sinodi. Mitropolit otvorio je pismo, pročitao ga je i odmah je o njem caru učinio prijavu. Pismo radilo je o množini svakojakih stvarih i reformah. Financialno pitanje igralo je u njem glavnu igru. Mnogobrojna putovanja u inozemstvo podvèrgavala su se strogoj kritici, mnogi dokazi carske veledušnosti u inozemstvu opisivali su se kao nepravda, no u obće vidilo se je iz toga pisma, da su sastavitelju najtajnie okolnosti vlade i zemlje veoma dobro i točno poznate. Kažu, da se car nije vèrhu toga pisma ni najmanje razljutio, već da je kazao, da bi veoma želio spoznat se s njegovim sastaviteljem, jer mu se svakako čini, da mora biti čoviek od duha.

Turska.

Usled jednog glasa prijavljenog iz Aleksandrie listu „Oserv. Triestino" postao je generalni gubernator senarski i sudanski, Rahelbej, žèrtvom biesnoće naroda. Rahelbej je možebiti pèrvi Kèršćanin, koi je u Egiptu opravljao tako visoku službu; on se je veoma odlikovao tako odvažnostju, kao i obazrivostju i zato občenito teško se osieća njegov izgubitak. Ova korespondencia javlja nadalje, da je četèrdeset najbogatiih porodicah gèrčko-latinske cèrkve uslied postupka niekoga generalnoga konzula, koje se nemože nazvat veoma pomiriteljno i zahtievanjah niekih biskupah prešlo na gèrčkonesjedinjenu vieru i da ih je ruski generalni konzul proglasio za podanike ili zaštićenike svoga cara.

— Španjolski generalni konzul kupio je tobož za dobrotvorne svèrhe 20 robovah, da ih pošlje u Evropu. Budući da nisu oblasti hotiele da dopuste, da odputuju isti, nastala je prepirka, koju je podkralj time dovèršio, da je za sada još pod niekim čoviekoljubnim uvietima dopustio, da mogu ti robovi odputovat.

Belgia.

Iz Bruselja od 27. lipnja pišu: Jedna okružnica grofa Vilaina XIV. na sve belgijske konzule opominje ih, neka se u službovanju što strožie uzdèržavaju od svakoga polit čkoga unašanja i neka im bude vaviek na pameti, da je Belgia sasvim neutralna dèržava i da je narav njihovih ovlaštenjah sasvim tèrgovačka. Ovu naredbu prouzročiše dogadjaj s Blondeelom i okolnosti skopčane s istim.

Franceska.

Car francuski boravi u Plombieresu; medjutim proglašen je službeni rezultat izborah glavnoga grada i pohvatano je niekoliko Taljanah. Uslied razprostranjenih glasovah radilo se je opet o razkitju urote proti privotu carevom.

— Jedan Francuz u Marsilji, Blancour, iznašao je način, kako može promieniti žito itd. za najkraće vrieme u brašno, a da nebude nikakve zle posliedice po zdravlje, jedino dodavanjem niekakvoga praška. Blancour veli, da je u stanju za pet minutah skinuti sa žita ljusku i pretvoriti ga u prebielo fino brašno, a poslie za isto vrieme pretvoriti ljuske u brašno, tako da brašno bude uviek iste težine sa zèrnom. 3. lipnja pokušali su u Marsilji to iznašastje; do sada se ništa nečuje za uspieh.

Velika Britania i Irska.

Kraljica engleska podielila je svomu suprugu naslov „Prince consort", koi mu daje odnošaj i prava engleskoga princa. Dne 26. bili su u Londonu svečanim načinom medju vojnike razdieljeni kèrstovi Viktorie. U ostalom engleska štampa neizražuje se baš na najprijaznii način o posliednjim franceskim izborima.

Dosadašnji engleski konzul u San Domingu, Robert Schomburg, sin niekog svećenika u Freiburgu kod Merseburga naimenovan je engleskim konzulom u Siamu u [illegible] Indii. Nakoliko znanost zanima po[illegible] ove zemlje, nisu mogli boljega izabrat [illegible]. Kao što je poznato, ima Schombur[illegible] nastojanja stekao u obće [illegible] priznanje, naposè svojim [illegible]ešnim izs[illegible] u britanskoj Guini zadobit odlikovanje [illegible] u deo od strane engleske vlade.

Španjolska.

Iz Madrita od 26. lipnja javljaju, da je povodom službenoga oglašenja, da je kraljica trudna, bio razsvietljen grad i dèržane su bile javne molitve.

Azia.

Priobćili smo već više viestih o vojničkim ustancima u istočnoj Indii. Buntovnici su zaista sina bivšeg delhijskoga cara proglasili kraljem indijskim, opljačkali grad i banku i poubijali Evropljane. Po uzetju više drugih gradovah pošlo je raznim oddielima buntovnikah za rukom sjedinit se medju sobom, njihove težnje smierale su onamo da postignu zajedničko sredotočje za svoje operacie. Gradovi Delhi, Ambalah i Luknov pobuniše se; tamošnji tèrgovci gledali su največim naporom da obnstave gibanje. Jedan od tvèrdjavah Kalkute malo što nisu osvojili buntovnici. No posada premda sastojeća iz Sepojah, kratila se je složit se s njima. Gubernator načinio je obširnih opreznih naredabah i urodjenicima obećao je posredstvom proglasa, da će Engleska štedit njihov vierozakon.

Jedna tèršćanska pošiljka u Hamburškim viestima imenuje medju miestima, gdi je buna nadvladala, izvan onih, koja su gore navedena, još Nimuh i Nesirabad. Grad Mirat, koi se nalazi na Kelinudiu blizu Delhia, jest vojnička britanska štacia. U Delhiu, koi ima 300.000 stanovnikah, niekadašnjem glavnom i prestolnom gradu velikoga Mogula, stolovao je dosad svejednako jedan naslovni veliki mogul sa znatnim godišnjim dohodcima u veleliepnoj palači; po svoj prilici to će biti onaj, koga su buntovnici proglasili kraljem.

Bombajski Times kaže da se imaju dvie piešačke i jedna konjanička regimenta, zatim saperi i jedna domaća topnička brigada u Delhiu, zatim dvie domaće piešačke regimente u Barrakpore-u, sve skupa do 8000 momakah smatrat kao da su se stranom razišlo, stranom pako da su se pobunile, no isti list tiešeći napominje, da je mladi maharadša Sindia gvaliorski jedva začuvši o pobuni u Delhiu, svu svoju vojsku ponudio na razpolaganje zapoviedniku od Agre. Agra je mirna, Lukov dèrži Henry Lawrence u zaptu a generalni gubernator, koi je dao zapovied, da odmah krene vojska iz Raguna i Madarasa, nalazi se već s glavnim zapoviednikom i s jednim jakim zborom na putu od Umballaha u Delhi, da ondiešnju bunu, koja očevidno sačinjava jezgro svega gibanja i kojoj su se i mohamedanske čete pridružile čim prije utiši. U Pendšavi preuzeo je komandu generalmajor Reid.

Londonski listovi neda,u se uplašit ovim neugodnim glasovima. Times se nada, da će ovi dogadjaji dati povoda da se temeljito preustroji vlada indijska. No sada moraju se ubojice Evropljanah u Delhiu strogo i nemilostivo kaznit. Ministerialni Globe uvierava, da su sile vladine u Indii dovoljne da utiše pobunu. U ostalom veli ukèrcano je već u Engleskoj do 10.000 momakah put Indie.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 1. sèrpnja. Iz Turina od 30. pr. m. javljaju, da je urota razkrita, koja je namieravala podić bunu u Genovi; usled toga uapšeno je 40 osobah. Polag „Pays-a" započela je dne 6. pr. m. komisia za uredjenje tursko-ruske granice u Azii svoje radnje.

London, 30. lipnja. Polag „Globe-a" franceski car i carica posietit će početkom kolovoza kraljicu u Osborne-u. Izkaz dèržavnih dohodakah posliednjega kvartala pokazuje manjak od 850.000 funt. str. uslied raznih porezah.

Milan 30. lipnja. Nj. visost nadvojvoda generalni gubernator i njegova jasna zaručnica dali su začuvši viest o nesreći, koja se je dogodila u provincii Vičenci porušenjem župne cèrkve sv. Vida, bèrzojavnim putem za dotične porodice doznačit znatnu novčanu podporu.

Bolonja 29. lipnja. Nadaju se za cielo da će otac papa doći u pohode u Modenu.

Srebro od 1. sèrpnja . . . . . . 3⁸/₄ fr.
Carski dukati . . . . [illegible]

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 7419—1857 (Izv.—68) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Die Herstellung des Thurmes an der Pfarrkirche zu Stubica dolnja wird im Wege einer öffentlichen am 10. Juli 1857 um 9 Uhr Morgens im Pfarhause zu Stubica dolnja abzuhaltenden Minuendo-Lizitation hintangegeben werden.

Der Fiskalpreis ist folgendermassen festgesetzt:

			fl.	kr.
I.	für die Maurerarbeit sammt Material	. . . .	1509 fl.	26 kr.
II.	für die Steinmetzarbeit	. .	395 »	35 »
III.	» » Zimmermannsarbeit	.	99 »	19 »
IV.	» » Ziegeldeckerarbeit	.	62 »	22 »
V.	» » Tischlerarbeit	. . .	307 »	— »
VI.	» » Schlosserarbeit	. .	104 »	— »
VII.	» » Schmiedarbeit	. .	70 »	80 »
VIII.	» » Glaserarbeit	. . .	32 »	20 »
IX.	» » Anstreicherarbeit	. .	56 »	48 »
	Summa	.	2637 fl.	20 kr.

Die Versteigerung wird im Ganzen für alle Leistungen erfolgen, dem Unternehmer werden überdiess 1288 Handlanger und 570 Fuhren durch die betreffende Gemeinde in Natura beigestellt.

Jene Unternehmer, welche gesetzlich gültige Verträge einzugehen fähig sind, und sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, haben am obbenannten Tage und Ort bis 9 Uhr Morgens persönlich zu erscheinen, oder ihre mit gehöriger Vollmacht zu versehende Bestellten dahin zu senden, und haben vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukostenbetrages zu erlegen.

Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt, für diesen Bau werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Commission entgegen genommen. In allen vorschriftsmässig zu verfassenden und mit Reugelde zu belegenden Offerten ist der Anbot deutlich und mit Buchstaben auszudrücken.

Die Offerte sind bei der k. k. Agramer Comitatsbehörde längstens bis 7. Juli 1857 einzubringen, und haben die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntniss der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse zu enthalten.

Die diesfälligen Pläne, Vorausmasse, Preistarife, die summarischen Kostenanschläge, dann die allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, können bei der gefertigten k. k. Comitatsbehörde bis zum 8. Juli 1857 eingesehen werden, und werden am Versteigerungstage selbst zu jedermanns Einsicht vorliegen.

Im Falle der Erstehung unter dem Fiskalpreise werden die in Rede stehenden Herstellungen an den betreffenden Ersteher sogleich vorschriftsmässig commissionell übergeben werden, weshalb auch die schriftlichen Offerenten sich bei der Lizitation einzufinden haben.

Der frägliche Bau muss unbedingt wegen Gefahr am Verzuge bis Ende September 1857 in vollständig collaudirungsfähige Ausführung kommen.

Agram am 27. Juni 1857.

K. k. Comitats-Behörde.

Nr. 1915 (Izv.—234) (3—2)

Editto.

Da parte dell' i. r. Tribunale di Comitato di Fiume vengono eccitati tutti coloro, che vantassero qualche credito verso la facoltà giacente del defunto Giuseppe Stanich morto li 3. Marzo a. c. senza testamento, di comparire presso questo Tribunale il giorno 3. Luglio p. v. alle ore 9 a. m. onde insinuare e documentare i loco crediti, avvero di produrre sino al detto giorno in iscritto le loro insinuazioni, mentre in difetto non avranno più diritto di pretendere il sodisfacimento dal lascito, qualora il medesimo venisse esaurito col pagamento dei crediti insinuati a menochè non fossero canta i con pegno od ipoteca.

Fiume li 23. Maggio 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 4. SERPNJA 1857. Broj 150.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedělje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ Početkom ovoga mieseca počimlje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 2. sèrpnja. U ugarskoj ima poljah gdie se je dosad oralo čak do njihova kraja tićućega se jendekah (grabah) od javnih cestah, naravno je da su ti jondeci kvarili se izoranom zemljom padajućom u iste; da to odsele nebude, izdalo je glavno upraviteljstvo u Ugarskoj već dne 18. ožujka naredbu, da se ima onaj kraj obradjenih poljah, idućih do ceste, koi ide prema dèržavnim ili zemaljskim cestama, dva hvata u širini od skranjega ruba drumovnoga jendeka paralno orati i bèrnati. (Oest. Corresp.)

Beč 2. sèrpnja. Liekarsko izviešće o stanju zdravja Nj. preuzvišenosti maršala grofa Radetzkoga, koje dosiže do 28. lipnja glasi: „Nj. preuzvišenost dobro je provela posliednje 24 sate i kroz noć je dobro spavala; u ostalom nalazi se shodno okolnostima. (Wien. Ztg.)

Iz Milana. Nj. c. vis. prejasni g. generalni gubernator nadvojvoda Ferdinand Maksimilian deo je visokom odlukom ddo London 20. pr. m. opunovlaštenje da se za promicanje poljodielstva 470 akciah po 1000 lirah gospodarskoga družtva imenovanoga Corte del Palasio, koje ima za svèrhu kupiti, obdielat i poboljšat jedno prostrano zemljište i na njem podić ugledno gospodarstve, podpiše u ukupno ime javnih blagotvornih zavodah Lombardie.

K. Kalnik 30. lipnja. Klasično ovo miesto hèrvatsko, današnjim danom bilo je poniešto uzdèrmano od tisućagodišnjeg svog čamila. Kao što mèrke stiene ponosite niekoč gradine kamničke — Kamnik bo se od negda zvaše — mèrtav su nam spomenik svoje pèrvanje veličine, tako isto i današnji slučaj opominje nam prošlost i premienivost stvarih u pojedinca čovieka. Na 27. o. m. umrie u Kalniku g. Franjo Tkalčić umiroeni i sam ob sebi živući svećenik nadbiskupie zagrebačke i bivši kapelan kalnički. Čoviek ovaj imao je imetka i to redkog u pojedinca u našoj okolici. U malo preko svojih posliednjih godinah morade se sa blagom svojim rastaviti, bolovao bo je od sušice. Bijaše dobar svećenik, milostiv prama sirotinji, nu uviek uz to pravedan. U življenju strog i umieren, te zato i dèržaše se ga blago, što ga je niekoč nasliedio. Oporuka njegova u nečem pripada i javnosti, zato za dužne smatrasmo se, da to putem dnevničkim do znanja obćinstva stavimo. Glavni baštinik pokojnoga jest jednoga gradjana varaždinskoga sin, koi mu je rodjak daljni. Dobit će preko 10,000 fr. Za njim dolazi župnik kalnički. Cèrkva župna za odieću 140 fr. Zavod nemoćni u Zagrebu 150 fr. Kapelanska kalnička zaklada 500 fr. Učiona budnća kalnička za knjige i inu spravu 300 fr. Narodni dom u Zagrebu 200 fr. Jedan zag. liečnik 300 fr. i još trojica ih po 200 fr. sr. Svako družinče po 25 fr. Svaki Kalničan dužnik riešava se sa 10 na sto. Svaki svećenik na sprovod došavši 5 fr. sr. i svaka osoba prisutna duplir.

Braća mu svećenici izkazaše posliednju čast i 9 bilo ih je u broju, a puka bijaše prilično iz ove posvuda raztèrkane okolice.

Čovieka ovoga za okolicu našu znatno bogatog sabranismo u miestu ne manje od matere prirode bogatom. Razpelo grobno nastavljeno jest na podlozi, kako ju je sám tvorac namiestio. Ja neznam, dà li krasno-divnieg grobja imade u Hèrvatskoj. Da se je ovaj inokosni bogatac još većma znao uzdignuti u duhu do uzvišeniih svèrhah, kao: za izdavanje jevtinih narodnih knjigah kod matice i za ine slične zavode, na kojih narod naš toliko oskudjeva, bio bi si jamačno ime svoje upisao medju znatne podupiratelje i dobrotvore našeg naroda, kao što je Drašković nedavno dokazao. Nu hvala i za najmanji darak. Što jedan nedokuči jurve će unuci znati uvažiti, pa mu svi skupa zaklicismo: viečnaja pamjat.

Cèrnagora

„Triest. Ztgu“ pišu iz Cetinja 20. lipnja: Knez Danilo i njegova supruga običavaju svake godine ići na praznik sv. Vasilije u manastir Ostrog u Bèrdima, gdie počivaju zemaljski ostanci toga svetca. I lietos su poduzeli taj tegoban put. Dne 4. lipnja ostaviše knez i kneginja, u družtvu kojih nalazi se i česki spisatelj, gospodin Ivan Vaclik, svoju stolicu Cetinje i dodjoše 3. do rieke Cèrnojevićah, gdi je vas iz 59 osobah od prilike sastojeći karvan prenoćio. Dne 5. išla je povorka jašeći prieko Zagorac-Komana uz tursku granicu u Orialuku, treću stolicu kneževu u sèrcu Cèrnegore u ravnici Bielopavlićkoj na Zeti. Dne 5. došli su u Ostrog, gdie su bili svečano primljeni. Jedva što su s gornjega manastira opazili dolazeći karvan, stadoše iz topovah i prangiah od baterie gèrmit a začuje se svečano zvonjenje s manastirskih tornjevah. Pred knezom išli su perjanici (cèrnogorska piešačka žandarmeria), zatim jahali su serdari i vojvode pojedinih nahiah (okružjah, na malenim tartarskim konjima, za njima niekoliko senatorah, zatim knez Danilo, uzanj cèrnogorski gost, g. Ivan Vaclik, pa opet niekoliko pèrjanikah. Pred kneginjom Darinkom jahao je jedan serdar, kao kalauz poznavajući dobro puteve, a za njim predsiednik senata Mirko Petrović. Kneginja Darinka jahala je na arapskom bielcu i nosila je ukusnu odieću amazonsku sa širokim slamnatim šeširom, a pratili su ju 4 kabadaje (tielesni stražari). Za kneginjom jašile su kneževa sestra, Maca, slika prave Cèrnogorke zatim supruga Mirkova i njegova kći, Beša, još s niekoliko glavah u rodu kneževskoj kući. Za provodom sliedila je velika množina sa svih stranah nagèrnuvšega naroda. Predstojnik manastira primio je kneza i kneginju na čelu svećenstva i odpratio ih je pod zvonjenjem zvonah u cèrkvu, gdie se je pievalo „Tebe bože hvalimo.“ Knez stanovao je s kneginjom u manastiru, gdi su i Mirko sa svojom porodicom i kneževi sluge bili smiešteni. Kneževi tajnik, gospodin Delarue i g. I. Vaclik stanovali su u gostionici naprema manastiru. Pisac ovoga sastavka nije bio nikad sviedok sèrdačniega dočeka, nego što je ovdie knezu i kneginji pao u deo. Ovdie se je sakupilo bilo više od 5000 seljakah iz Cèrnegore, Bèrdah, Hercegovine (iz Mostara, Gatskog, Piva, Drobnjaka), iz Bosne (iz Foke, Prepolja, Kolasina i do okolice sarajevske) iz Arbanaske i Dalmacie; katolici, pravoslavni, Turci svake viere, svake dobe i svake narodnosti. I takovi, koji su tražili pomoć, nalegoše ovamo grobu svetoga čudotvorca.

Najveći utisak učinio je na kneza i kneginju nesretni narod iz Hercegovine, koi kneza i kneginju obožava u pravom smislu rieči. Kudgod su prolazili, silazio je narod s bèrdah na gomile, da vidi kneza i poljubi rub dugačke jezdiočke haljine kneginji, koju na toliko taj narod ljubi i koja je na svom putu suze ronila. Pozdravljanja bila su bez konca i kraja. Dne 7. lipnja došo je knez sa kneginjom u veleliepnoj cèrnogorskoj narodnoj odieći u cèrkvu i medju narod a dne 8. prinieli su svoju molitvu i žèrtvu u kamenoj raki gornjega manastira svetoga Vasilije. Najvidnii dostojanstvenici pratili su kneževske zaručnike. U Ostrogu ostao je knez do 9. lipnja, za koje je vrieme on sa senatorima i svojim bratom Mirkom svaki dan od rana jutra do tamne noći preslušivao razprave većom stranom pod vedrim nebom ili na pločniku pred manastirom i riešavao iste pravosudne prepirke te dielio pravicu. Zanimivo je bilo vidit, kad su hrišćani iz Hercegovine dolazili knezu i klanjali mu se kao svome gospodaru. Ne jedan već više ih izraziše se bez okolišanja, da bi sada rado umèrli od ruke okrutnoga Turčina, kad su cielivali knezu ruku. (Dalje će sliediti).

Kao što je čitaleljima našim poznato iz predjašnjih izviestjah, medju Kučima i Bratonožićima ima nieka zavada, koja je obe strane i do kèrvi dovela bila. O tome izvieštavajući „Praške Novine“ kažu, da su do 1000 Kučah 27. svibnja napali na Bratonožiće, kojih je bilo do 600 ljudih, pa boj izmedju njih da je trajao niekoliko satih, u kome su od Bratonožićah poginuli njih 4 a ranilo se 8, od Kučah pako 3 poginuli i 23 ranilo se. I sutra dan bilo je opet boja. Bratonožići opet su bili napadnuti, no nehtiedoše uzalud kèrv prolivati nego odmah jave knezu na Cetinje, šta se dogodilo. Strani konzuli iz Skadra svietovahu kneza, da oprosti i jednoj i drugoj strani, a oni će onda preduzeti da ih pomire. Knez je postupao po ovom savietu, i tako je nadat se, da će ova razpra leći.

Tomu sastavku dodaju „Sèrbske Novine“ sliedeću primietbu:

Izviestje ovo pisao je jamačno g. Vaclik, sudielatelj „Praških Novinah“, koi se sad u Cèrnoj Gori bavi, i tako je imao prilike dostoviernо izviestit se o stanju stvarih. Isti g. Vaclik, kao što čujemo, piše nieku knjigu o Cèrnoj Gori političnog sadèržaja, pa za tu je svèrhu i došao u Cèrnu Goru.

Belgia.

„Köln. Ztg.“ saobćava ovu zanimivu viest: Gosp. Blondelu belgijskome poslaniku u Carigradu, izdala je porta njegove pasoše, pa

je otišao u Atinu, kuda je sad postavljen takodjer za poslanika. Kažu, da je turska vlada to učinila samo zbog ličnog nesporazumljenja sa g. Blondelom, a nema nikakve posliedice za prijateljsku svezu medju portom i belgijskom vladom. — Nieki dan je pokazao belgijski „Moniteur“, da se belgijska vlada sasvim neutralno vlada sprem pitanja o preustrojenju podunavskih kneževinah, pa je prema tomu dala i naputakah svome predpomenutom poslaniku. Da li se pako g. Blondel ipak tako ozbiljno miešao u pokret na korist sjedinjenja kneževinah, da je porta morala latiti se tolike energie, te da mu dade i pasoše? To ćemo naskoro saznat iz belgijskih listovah.

Rusia.

„Ruski Invalid“ saobćava izviestje kneza Vitkenštajna od 1826. godine o turskome ratu. Karakterično je, što se u njemu kaže, da Rusia nije u stanju osvojiti Tursku, ako nema jakoga saveza u Europi. Ta rieč valja da će uspokojiti one, koji se još boje Rusie da neosvoji Tursku.

Na platu svećenstva izdaje se u Rusii godišnje 3 miliuna i 15.000 sr. rub. K toj sumi za ovu je godinu car dodao još 100.000 sreb. rub., koje će se upotrebiti za plaću seoskom svećenstvu u niekim okružjima gubernie penzanske i tverske, a stranom i u obće na podpomaganje seoskih svećenikah, koji su slabo nagradjeni.

Niemačka.

U Berlinu kod knjigara Dekera ove godine izišla je knjiga narodnih vlaških piesamah, koje je od prosjakah i ciganah prepisao B. Aleksandri a na niemački jezik preveo V. Kocebue (Rumenische Volkspoesie. Gesammelt und geordnet von B. Alexandri, deutsch von W. v. Kotzebue). Literarne niemačke novine „Magazin für die Literatur des Auslandes“ javljajući ove piesme izmedju ostaloga vele: „One će na svaki način pomoći, da poraste poznavanje narodne poezije, u njima osim historičkoga narodnog elementa ima gdiekoi cvietak prave poezije, premda toga cvieća nema onoliko niti je onako kao u narodnoj poeziji sèrbskoj i novegèrčkoj.“

Azia.

Viesti iz Aleksandrie od 20. lipnja javljaju, da su i tamo doznali, da se je istočno-indijska buna rasprostranila na veoma opasan način. Tako bèrzojav, kao i englesko-indijski listovi donieli su viestih o strašnim dogadjajima u Pendjabu, gdie su iste žene i dieca tamo stanujućih gradjanskom i vojničkom stališu pripadajućih Englezah dielile žalostnu sudbinu muževah i postadoše žèrtvama buntovnikah, kojima se je jedno veliko skladište municie samo time oteti moglo, što su ga Englezi navlaš u zrak digli, kojom prigodom izgubio je jedan engleski lajtnant svoj život.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz 2. sèrpnja. „Pays“ javlja iz Hongkonga: Dr. Bowring i zastupnik Francuske u Kini sastat će se s lordom Elginom i baronom Grossom u Singapore-u.

Narodno kazalište.

Uslied našega obećanja podnosimo občinstvu svoje mnienje o daljem obstojenju našega narodnoga kazališta. Sad se je opet dulje vremena uzastopce izgralo u našem jeziku, da vidimo, što smo tom prigodom izkusili? Svatko, koi je pazljivim okom motrio hod ovih predstavah, bit će opazio, da naše občinstvo rado polazi narodno kazalište, ako je iole čestito, što mu se predlaže. Občinstvo je naše tako pravedno i izobraženo, da uzima obzir na stegnuto stanje naše kazalištne zaklade i ostale nepovoljne okolnosti; uslied toga netraži ni umotvorah ni umietnikah u strogom smislu rieči, već je zadovoljno s običnim teatralnim efektom, tako što se komadah kao i predstavljanja tiče, no premda nie strogo, ipak želi koliko toliko zabavljat se, kad dodje u kazalište; premda sluša rado svoju narodnu rieč, opet ga nemože ta jedina povući u kazalište. To je faktom, i to valja da imaju upravitelji toga zavoda, ako žele uspieti, vazda pred očima. Novi dakle ili barem takovi komadi, što nisu odviš često vidjeni bili, pak što su kadri zanimat barem pozornost izobraženih gledaocah, urešenje pozorišta shodno i pristojno, predstavljači barem glavnih zadaćah, ako baš i ne izvèrstni a to barem okretni, vični pozorištu — to je sve, što za sad zahtieva naše občinstvo; dajte mu to i ono će za cielo marljivo polazit naše kazalište i time će se obezbiedit njegov obstanak.

Našu izreku potvèrdjuje toli sjajan uspieh više komadah, koji za cielo nespadaju medju dramatična diela pèrvoga reda i koji su ipak više putah napunili kuću. Sietite se samo na „Dva pištolja“, Freudenreichove „Graničare“ i time slične predstave. Nemožemo se dakle sa cielo tužit na strogost našeg občinstva a ako hoćemo da budemo pravedni, ni na apatiu. Mnogi bi na to odgovorio, a zašto nisu došli, kad su se uprav dobri ili barem bolji od rečenih komadah predstavljali? Zato, jer da se koi komad dopadne na pozorištu, potrebno je ne samo da je izvèrstan kao poetičko, književno dielo, već da bude i shodno predstavljen. Naše kazalištno društvo broji niekolicinu članovah, s kojima možemo biti sasvim zadovoljni, ako ih nepovećemo pred odviš strog sud, što bi kod sadašnjih okolnostih nepravedno bilo, no broj im je žalibože odviš malen, nego da bi u većim komadima sve glavnie zadaće mogle biti predstavljene po ovoj niekolicini naših boljih predstavljačah, koja slučajno u gore navedenim komadima dotieče. Izvan toga oni bolji komadi većom su stranom ozbiljni, tragični, kao što je n. pr. „Mejrima“, „Gusar“ itd. a slučajno naši bolji igraoci kreću se sretnie u komadima šaljive ili tako zvane poluozbiljne vèrste. Kod sve svoje vèrline nemaju obiljniih naravnih sredstvah, koja su neobhodno potrebna za predstavljanje izvanrednih (tragičnih) karakterah, jer malone svimkolicima manjka sila rieči a većoj strani i poveći, poetički uzlet duha i silnie čuvstvovanje.

To je Akilova peta našega društva. Isti gospodin Freudenreich mladji, koi ima pravi dar za predstavljanje i teatralnu rutinu, kao što ju rietkokad opažamo na provincialnim kazalištima i koi je oduševljen najboljim duhom za razvitak našega narodnoga kazališta, isti taj vriedni mladić, ljubimac občinstva, komu je pomnja bezprimierna i kojega liepo nastojanje nemože biti dosta pohvaljeno i on nije na svom miestu u višjoj drami, budući mu manjka sila glasa i junačkim značajima shodan stas; u njegovo područje nemogu dakle spadat ini karakteri već jedino, bili ozbiljni, bili šaljivi, iz običnoga, svagdašnjega života, no ove vazda predstavlja na način, uzemši sadanje stanje našega kazališta u obzir, uprav vriedan neograničene pohvale. Starii mu brat ima nešto više kriepčine rieči, no tim manje poleta duha i ozbiljnosti, neobhodno potrebne za uznositiu struku. Izvan toga većom stranom uči slabo na izust, što u šaljivim komadima umije često putah svojom teatralnom vieštinom pokriti tim većma, što posieduje dosta komičke sile i dosietljivosti, no u ozbiljnim komadima, gdie valja donieti podpuni, točni izraz piesnikov, slične hitrine nedotieču. Na koliko nam je dakle mio u šaljivim igrama, nemože nam nikako omiliet u ozbiljnima. Talent i vieština gospodina Andrijevića u glavnim zadaćama ponajviše staračkim jedva su dovoljni za nižju a kamo li za višju dramu tim manje, što baš i njega nemožemo pohvalit u obziru točnoga učenja na izust, premda mu se nemože odreći po koja dobra vlastitost i nešto teatralne rutine. Gospodin Miroslav obdaren je liepom spoljašnostju, kriepkim, zvučnim glasom, govori izvèrstno, odieva se ukusno i u posliednje vrieme načinio je znatnih napredakah, no uz sve te hvale vriedne sposobnosti, ipak nije jošte u kazalištnoj vieštini tako dozreo, da bi mu se već sada pèrve zadaće, osobito u višjoj drami, povierit mogle; u zadaćama drugoga reda zadovoljuje u svakoj struci. Gospoje Adelsheimova i Prešlovska vične su predstavljačice, no samo za značaje iz svagdanjega života. Napokon o mladjahnoj darovitoj našoj zemljakinji, gospodični Bajzi, valja isto, što smo rekli o gospodinu Miroslavu. Us to zaslužuje biti jošte napomenut samo gospodin Mesnec, koi nije bez dara za kazalište i dosta je pomnjiv, no za sad je još odviš početnik. Napokon ona dva tri ostala člana, što još broji to društvo, nisu već za posve podčinjene zadaće. (Nastavit će se.)

Izkaz.

Kod pèrve hèrvatske štedionice bio je koncem mieseca svibnja 1857 primak	355,768 f.	6 k.
mieseca pako lipnja . . .	53,912 „	24 „
	409,680 f.	30 k.
Usuprot pako bio je koncem mieseса svibnja izdatak . .	336,696 „	29 „
a mieseca lipnja . . .	65,417 „	38 „
	402,114 f.	7 k.
Ostaje gotovina za miesec sèrpanj 1857.	7,566 f.	23 k.

Ujedno se ovime do znanja stavlja, da se kamate od onih glavnicah, koje su kod pèrve hèrvatske štedionice uložene, mogu od 2. do 14. sèrpnja 1857. svaki dan izuzamši nedielje i praznike uz obične činovne ure kod ovoga zavoda dizati; po izminutju spomenutoga roka pripast će nedignute kamate dotičnim ulozima kao novi ulozi, bez da bi se imale stranke toga radi k ovom zavodu potruditi.

Bečka burza

dne 3. sèrpnja 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$83\frac{5}{8}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	$84\frac{7}{8}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	$73\frac{5}{8}$
dto . . . . » 4%	$65\frac{3}{8}$
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izkriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » „ 1839, » 100 »	$142\frac{3}{4}$
» » » » » 1854, » 100 »	109[illegible]
Bečko-gradski banko . . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	$88\frac{7}{8}$
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	$82\frac{3}{16}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	1010
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene . . .	
dto dto s plaćanjem na rate	
Dionice sieverne željeznice . . . po 1000 f.	1900
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	581
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica	
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	$210\frac{1}{4}$
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mlietačka željeznica . . . »	$249\frac{1}{4}$

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$104\frac{3}{4}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . »	$103\frac{5}{8}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . »	$120\frac{1}{8}$
Hamburg za 100 mark banko . . . . »	$76\frac{3}{4}$
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . »	10.9
Lyon za 300 frankah	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	103
Marseille za 300 frankah . . . . . »	121
Pariz za 300 frankah . . . . . . »	$121\frac{1}{4}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . . . parah	264
Carigrad za 1 forint . . . . . . parah	464
Smirna za 1 forint . . . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$7\frac{3}{4}$
Srebro od 2. sèrpnja	$3\frac{3}{4}$

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

11856—2327 (VI—46) (3—1)

Concurs-Ausschreibung

für ein chirurgisches Stipendium.

Von den mit Allerhöchster Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für Eingeborne Croatiens und Slavoniens, welche sich an einer inländischen Lehranstalt den chirurgischen Studien und zwar entweder für das Doctorat, oder in Ermanglung solcher für das Magisterium widmen wollen, a. g. bewilligten 4 Stipendienplätzen mit jährlichen 150 fl. CMz. sammt einer entsprechenden Reisevergütung, ist eines derselben dermalen in Erledigung gekommen.

Es wird daher für dasselbe hiemit der Konkurs bis 10. August l. J. eröffnet.

Die Bewerber um dieses Stipendium haben ihre mit einem legalen Armuthszeugnisse versehenen, und desshalb stempelfrei, an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht stilisirten Gesuche bis zur obenangesetzten Frist zu überreichen, und zwar insoferne sie gegenwärtig eine öffentliche Lehranstalt besuchen, bei dem betreffenden Direktorate, insoferne sie aber schon vor längerer Zeit aus den Studien ausgetreten wären, bei jener k. k. Comitatsbehörde in deren Bereich sie sich gegenwärtig aufhalten, in Agram aber bei dem Stadtmagistrate.

Die Gesuche für dieses Stipendium müssen nebstdem oberwähnten Armuthszeugnisse, noch mit folgenden Belegen versehen sein:

a) mit dem Taufscheine zum Belege der Abkunft von Croatien oder Slavonien,

b) mit dem Schulzeugnisse, und insbesonders mit dem Zeugnisse über die mit gutem Erfolge abgelegte Maturitäts-Prüfung;

c) mit dem Zeugnisse über die Kenntniss der kroatisch-slavonischen, wie auch jener Sprache, in welcher an den betreffenden Lehranstalten der Unterricht ertheilt wird;

d) bei jenen Kompetenten, welche gegenwärtig keine öffentliche Lehranstalt besuchen, auch mit einem legalen Zeugnisse über ihren Aufenthalt seit dem Austritte aus den Studien so wie über ihr moralisches und politisches Verhalten, und über ihre Beschäfugung.

Bei jenen Bewerbern, welche derzeit eine öffentliche Lehranstalt besuchen, hat der Instituts-Direktor auf dem letzten Studienzeugnisse zu bestätigen, ob der betreffende bereits im Genusse eines und welchen Stipendiums sich befinde oder nicht.

Schlüsslich hat sich jeder Kompetent in einer besondern, dem Gesuche beigelegten eigenhändigen Äusserung zu erklären und zu verpflichten, dass er nach Erlangung des bezüglichen Grades oder nach erhaltener Approbation zehn Jahre in diesen Königreichen seine Kunst ausüben wolle, ausgenommen den einzigen Fall einer Beförderung im Staatsdienste.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 25. Juni 1857.

Nr. 471—1856 civ. (Izv. 237) 3—1)

Executive-Veräusserung

des der Reza Wittwe der Vilhelm Kohlmann gehörigen Hauses sub Nr. 19 sammt ¼ Urbarial-Session in Unter Pištana.

Vom k. k. Bezirksamte Našic als Gericht wird bekannt gegeben, es sei über Einschreiten der Herrschaft Miklos, durch Herrn Adv. Franz Mohl de praes. 29. Juli 1856 Z. 471 civ. in die executive Veräusserung des der Reza Wittwe Kohlmann gehörigen in Unter-Pištana gelegenen Hauses sub Nr. 19 sammt ¼ Urbarial-Session wegen schuldigen 65 fl. 6¼ kr. CMz. gewilligt worden.

Zur Vornahme dieser Feilbietung werden die Tagfahrten zum 3. August und 3. September l. J. stets um 10 Uhr Früh in loco Unter-Pištana angeordnet, wozu Kauflustige mit dem Anfügen vorgeladen werden, dass dieses Haus sammt ¼ Urbarial-Session, erst dann, wenn keine Kauflustigen bei der 1 Tagfahrt erscheinen, und der Schätzungspreis nicht erreicht wird, der Besitzstand bei der 2 Tagfahrt auch unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerthe pr. 350 fl. CMz. hintangegeben werde; ferner jeder Kauflustige ein Vadium pr. 5% CMz. bei der Feilbietungs-Commission zu erlegen habe, und dass die übrigen Feilbietungsbedingnisse, das Schätzungsprotokoll hiergerichts eingesehen, oder in Abschrift erhoben werden können.

Zugleich werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von der Feilbietungsbewilligung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht, auf jene Realität erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der Realität so gewiss, bei diesem k. k. Gerichte anzumelden widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben werden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beziehung vorgenommen, und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt zu Našic als Gericht am 25. Juni 1857.

K. k. Bezirks-Vorstand
Friedr. v. Kraljević.

Nr. 7194—1857 (DS—71) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

In Folge Erlasses der hohen k. k. Statthalterei ddto 19. Juni 1857 Z. 9886 wird die Herstellung des Pfarrhofes und der Wirthschaftsgebäude der Pfarre zum St. Marcus in Agram im Wege einer öffentlichen am 13. Juli 1857 im Amtslokale der k. k. Agramer Comitats-Behörde (alte Theatergasse Nr. 163 abzuhaltenden Minuendo-Lizitation hintangegeben werden,

Der Fiskalpreis ist folgendermassen festgesetzt:

	Für den Pfarrhof CMz.		Für die Wirthschaftsgebäude CMz.	
	fl.	kr.	fl.	kr.
I. für die Maurerarbeit sammt Materiale und Handlanger . . .	138	—	—	—
II. für die Steinmetzarbeit	—	—	—	—
III. für die Zimmermannsarbeit sammt Materiale und Handlanger	—	—	1191	48
IV. für die Ziegeldeckerarbeit	—	—	569	52
V. für die Tischlerarbeit	414	—	—	—
VI. für die Schlosserarbeit	276	—	—	—
VII. für die Anstreicherarbeit	115	48	—	—
VIII. für die Glaserarbeit	72	27	—	—
IX. für die Zimmermalerarbeit	30	—	—	—
X. für die Maurermaterialien	—	—	—	—
XI. für die Zimmermannsmaterialien . . .	—	—	—	—
Zusammen . .	2807	55	—	—

Die Versteigerung wird im Ganzen für alle Leistungen erfolgen. Die Natural-Arbeit ist in den obangeführten Summen mit einbegriffen.

Jene Unternehmer, welche gesetzlich giltige Verträge einzugehen fähig sind, und sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, haben am obbenannten Tage und Ort bis 10 Uhr Morgens persönlich zu erscheinen, oder ihre mit gehöriger Vollmacht zu versehenden Bestellten dahin zu senden, und haben vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukostenbetrages zu erlegen.

Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt, für diesen Bau werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Commission entgegen genommen. In allen vorschriftsmässig zu verfassenden und mit dem Reugelde zu belegenden Offerten ist der Anbot deutlich und mit Buchstaben auszudrücken.

Die Offerte sind bei der k. k. Agramer Comitats-Behörde längstens bis 12. Juli 1857 einzubringen, und haben die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntniss der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse zu enthalten.

Die diessfälligen Pläne, Vorausmasse, Preistariffe, die summarischen Kostenanschläge, dann die allgemeinen und speziellen Baubedingnisse können bei der gefertigten k. k. Comitats-Behörde zu jeder Zeit eingesehen werden, und werden am Versteigerungstage selbst zu jedermanns Einsicht vorliegen.

Im Falle der Erstehung unter dem Fiskalpreise werden die in Rede stehenden Herstellungen an den betreffenden Ersteher sogleich vorschriftsmässig commissionell übergeben werden, wesshalb auch die schriftlichen Offerenten sich bei der Lizitation einzufinden haben.

Die fraglichen Herstellungen müssen bis Ende Oktober 1857 in vollständig collaudationsfähige Ausführung kommen.

K. k. Comitats-Behörde

Agram am 28. Juni 1857.

Nr. 7419—1857 (Izv.—68) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Die Herstellung des Thurmes an der Pfarrkirche zu Stubica dolnja wird im Wege einer öffentlichen am 10. Juli 1857 um 9 Uhr Morgens im Pfarhause zu Stubica dolnja abzuhaltenden Minuendo-Lizitation hintangegeben werden.

Der Fiskalpreis ist folgendermassen festgesetzt:

I. für die Maurerarbeit sammt

Material	1509	fl.	26	kr.
II. für die Steinmetzarbeit . . .	395	»	35	»
III. » » Zimmermannsarbeit .	99	»	19	»
IV. » » Ziegeldeckerarbeit .	62	»	22	»
V. » » Tischlerarbeit . . .	307	»	—	»
VI. » » Schlosserarbeit . .	104	»	—	»
VII. » » Schmiedarbeit . .	70	»	30	»
VIII. » » Glaserarbeit . . .	32	»	20	»
IX. » » Anstreicherarbeit . .	56	»	48	»
Summa .	2637	fl.	20	kr.

Die Versteigerung wird im Ganzen für alle Leistungen erfolgen, dem Unternehmer werden überdiess 1288 Handlanger und 570 Fuhren durch die betreffende Gemeinde in Natura beigestellt.

Jene Unternehmer, welche gesetzlich giltige Verträge einzugehen fähig sind, und sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, haben am obbenannten Tage und Ort bis 9 Uhr Morgens persönlich zu erscheinen, oder ihre mit gehöriger Vollmacht zu versehende Bestellten dahin zu senden, und haben vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukostenbetrages zu erlegen.

Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt, für diesen Bau werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Commission entgegen genommen. In allen vorschriftsmässig zu verfassenden und mit Reugelde zu belegenden Offerten ist der Anbot deutlich und mit Buchstaben auszudrücken.

Die Offerte sind bei der k. k. Agramer Comitatsbehörde längstens bis 7. Juli 1857 einzubringen, und haben die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntniss der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse zu enthalten.

Die diessfälligen Pläne, Vorausmasse, Preistarife, die summarischen Kostenanschläge, dann die allgemeinen und speziellen Baubedingnisse können bei der gefertigten k. k. Comitatsbehörde bis zum 8. Juli 1857 eingesehen werden, und werden am Versteigerungstage selbst zu jedermanns Einsicht vorliegen.

Im Falle der Erstehung unter dem Fiskalpreise werden die in Rede stehenden Herstellungen an den betreffenden Ersteher sogleich vorschriftsmässig commissionell übergeben werden, weshalb auch die schriftlichen Offerenten sich bei der Lizitation einzufinden haben.

Der frägliche Bau muss unbedingt wegen Gefahr am Verzuge bis Ende September 1857 in vollständig collaudirungsfähige Ausführung kommen.

Agram am 27. Juni 1857.

K. k. Comitats-Behörde.

Nr. 5446 (Fin.—24) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Am 6. Juli l. J. wird bei dem k. k. Domänenamte in Besskidvor nächst Warasdin der disponible Vorrath an Weitzen und Getreide, nämlich:

300	Metzen	Vorderweitzen
266½	»	Vorderkorn
68²⁷⁄₄₀	»	Vordergerste
60½	»	Vorderhirse
151⅛	»	Vorderhaiden
442²⁷⁄₄₀	»	Vorderhafer
500³⁹⁄₄₀	»	Vorderkokurutz
16	Eimer	1853ger Allodial-Wein
4⁷⁄₄₀	»	1854ger »
249²¹⁄₄₀	»	1855ger »
585¹⁄₈	»	1856ger » und
54⅛	»	Weinlager

im Wege der öffentlichen Conkurrenz-Verhandlung an den Meistbietenden gegen gleichbaare Bezahlung hintangegeben werden, was mit dem Beisatze verlautbart wird, dass die Lizitationsbedingungen bei dem gedachten Amte zur beliebigen Einsichtnahme erliegen, und dass die Verhandlung pünctlich um 9 Uhr Morgens beginnen, dann aber je nach Bedarf auch die folgenden Tage fortgesetzt werden wird.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Warasdin 24. Juni 1857.

Wodwarka.

Nr. 6481—6376 (DS—70) (1—1)

Avviso di Concorso.

Pel rimpiazzo d' un posto di Guardiano d' Ispezione presto l. i. Agenzia p. s. in Forcel'o di Gnoua cui va annesso il soldo di annui fiorini Duecento nonche l' indennizzo di montura di annui fiorini Ventiquattro.

Chiunque intendesse aspirarvi presenterà entro tutto Luglio p. v. a questo Governo Centrale Marittimo la documentata sua Instanza comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale, i servigi finora prestati, principalmente in qualità di Guardiano eventuale di Sanità, nonche la piena conoscenza della lingua italiana.

Dichiarera inoltre, se si trovi in parentela od affinità con altro impiegato post. sanit. nel Litorale Veneto.

Dall' I. R. Governo Centrale marittimo

Trieste 22. Giugno 1857.

Nr. 6568—6846 (Izv.—233) (1—1)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Scrittore presso l. IR. Ufficio di Porto e Sanità Marittima in Chioggia, cui va annesso il soldo d' annue Lire 1200.

Chiunque intendesse aspirarvi presentarà entro tutto Luglio p. v. al Governo Centrale Marittimo documentata supplica, comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale, i servigi finora prestati, la qualificazione al posto e la eventuale conoscenza di lingue.

Dichiarerà inoltre se si trovi in parentela od affinità con altro impiegato P. S. nel Litorale Veneto.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo
Trieste, 21. Guigno 1857.

Br. 1753—1856 g. (Izv.—227) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kaó suda sv. Ivanskog stavlja se do znanja, da na molbu de praes. 6. rujna 1856 br. 1753 gr. Ivana Kašnjaca iz Glavnice sudbena dražba i razprodaja nepokretnostih udove Anke Kašnjar iz Glavnice, i to kuće i dvih komorah pod br. 11 ležećih, nadalje tèrsjah i zemaljah radi duga od 52 fr. 30 kr. dozvoljuje se i za obdèržavanje takove pèrvi rok na 25. sèrpnja t. g. a drugi na 25. kolovoza t. g. prie podne u 10 satih na licu miesta u sela Glavnica opredieljuje se, pozivadu se pako kupci tom primietbom da kod pèrve dražbe napomenute nepokretnosti izpod procienbene ciene od 195 fr. 27½ kr. sastojeće, prodale se nebudu, nadalje da kupac, po naputku suda imade sve dugove koji su zaloga radi osigurani na nepokretnosti nakoliko kupovnina doteče preuzeti. Uvieti dražbeni mogu se kod suda ili prigodom dražbe uviditi.

Ujedno pozivadu se svi oni, koji premda o ovoj dozvoljenoj dražbi osobito obavieščeni nisu, nakoliko sciene da su upisom u javne knjige stè. kli hipotekarno pravo na overšeno ćino dobro, da isto pravo prie predaje kod ovog suda tim sigurnie prijave, jer će inače sebi pripisat morat, ako se diobom kupovnina bez njih izcèrpi.

C. k. kot. ured sv. Ivanski kao sud
U Sv. Ivanu dne 1. lipnja 1857.
C. k. kot. predstojnik
Car.

Nr. 3147. C. (DS.—69) (3—2)

Edikt.

Vom k. k. Landesgerichte Agram wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht. Es sei auf Ansuchen der Frau Anna Fašin aus Agram de praes. 16. Mai 1857 Z. 3147 die Amortisirungs-Einleitung des angeblich in Verlust gerathenen durch die k. k. Landes-Hauptkassa Agram über 100 fl. CMz. sub Nr. 827/540 vom Jahre 1854, auf den Namen des Joseph Fašin ausgestellten National-Anlehens-Certifikates bewilliget, und es werde demnach der Besitzer des fraglichen in Verlust gerathenen Anlehens-Certifikates hiemit aufgefordert, sein Recht auf das Anlehens-Certifikat binnen einem Jahr bei diesem Gerichte um so gewisser auszuweisen als widrigenfalls das Certifikat für null und nichtig und dessen rechtliche Wirkung für erloschen erklärt werden würde.

K. k. Landes-Gericht
Agram, den 23. Juni 1857.
Klobučarić. Jović.

Nr. 2096 civ. (Izv.—235) (3—2)

Editto.

L' i. r. Tribunale di Comitato di Fiume rende pubblicamente noto, che in seguito all' accomodamento verificatosi trà i creditori insinuati della concursuale Massa di Vincenzo Mateicich, e quest' ultimo, ad instanza dei creditori stessi e d' esso oberato venne coll' odierna deliberazione pari Nr. livato il concorso dei creditori sulle predetta Massa già aperto con Editto ddt. 21. Giun. a. c. N. 281.
Fiume, 9. Giugno 1857.

Nr. 340—1857 gr. (Izv.—232) (3—2)

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte Voćin als Gericht wird hiemit kundgemacht, es sei zufolge Bescheides des k. k. Handels-Gerichtes in Wien ddt. 30. Juli 1856 Z. 35.316 in der Rechtssache des Herrn Israel Jeiteles Handelsmannes in Wien durch Herrn Doctor Berger junior wider Herrn Basilius Njer aus Voćin pco. 331 fl. 38 kr. CMz. c. s. c. die executive Feilbietung der dem letztern gepfändeten und auf 390 fl. 49 kr. CM. geschätzten Schnitt- und Nürnberger-Waarenhandlung bewilliget, und zu dieser Feilbietung die Termine auf den 15. und 31. Juli l. J. jedesmal Nachmittags um 3 Uhr in der Wohnung des Executen zu Voćin angeordnet, und zugleich erklärt dass die Fahrnisse bei dem ersten Termine nicht unter der Schätzung, und stets nur gegen sogleiche baare Bezahlung veräussert werden.

Hiezu werden di Kauflustigen vorgeladen.

K. k. Bezirksamt als Gericht
Voćin am 17. Juni 1857.
Der k. k. Bezirksvorsteher
Kavić.

Nr. 11310/861 (34—44) (3—2)

Konkurs.

Laut Erlasses des hohen k. k. Handels-Ministeriums ddto 13. l. M. Z. 12498-1002 ist in Dalmatien die Stelle des Inspektors der Landesbaudirektion mit dem Gehalte jährlicher ein Tausend acht Hundert Gulden zu besetzen.

Bewerber haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche unter Nachweisung ihres Alters, der Berufsstudien, bisherigen Dienstleistung und vollkommenen Kenntniss der italienischen Sprache im Schreiben und Sprechen, ferner unter Angabe ob und in welchem Grade sie etwa mit Bau- oder technischen Rechnungsbeamten in Dalmatien, verwandt oder verschwägert sind im ordnungsmässigen Dienstwege längstens bis Ende Juli 1857 beim Baudirektor in Zara einzubringen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 21. Juni 1857.

Nr. 1915 (Izv.—234) (3—3)

Editto.

Da parte dell' i. r. Tribunale di Comitato di Fiume vengono eccitati tutti coloro, che vantassero qualche credito verso la facoltà giacente del defunto Giuseppe Stanich morto li 3. Marzo a. c. senza testamento, di comparire presso questo Tribunale il giorno 3. Luglio p. v. alle ore 9 a. m. onde insinuare e documentare i loco crediti, avvero di produrre sino al detto giorno in iscritto le loro insinuazioni, mentre in difetto non avranno più diritto di pretendere il sodisfacimento dal lascito, qualora il medesimo venisse esaurito col pagamento dei crediti insinuati a menochè non fossero cautati con pegno od ipoteca.
Fiume li 23. Maggio 1857.

(Dp. 47) (3—2)

Natiečaj.

Kod glavne učione škol. braće ovdie u Zagrebu izpražnjena su dva učiteljska miesta sa godišnjom plaćom od 300 fr.; želeći koje od ovih preuzeti, neka se pismeno do 15. kolovoza prijave kod ravnateljstva iste učione.

U Zagrebu dne 29. lipnja 1857.
Antun Traut,
ravnatelj nadbisk. kl. uč.

Z. 1510 Strf. (Izv.—231) (3—3)

Edikt.

Von Seite dieses k. k. Comitats-Gerichtes wird hiemit bekannt gemacht, dass am 13. Juli l. J. Vormittags um 10 Uhr im hiesigen Amtslokale die Verspeisung der Häftlinge dieses Gefangenhauses für die Periode vom 1. September 1857 bis hin 1858 im Wege der öffentlichen Minuendo-Lizitation hintangegeben werden wird. Wozu Unternehmungslustige mit dem Beisatze eingeladen werden, dass die Lizitationsbedingnisse während der Amts-Stunden hiergerichts eingesehen werden können.

K. k. Comitats-Gericht
Warasdin am 21. Juni 1857.
Novak. Fohn.

(Dp. 46.) (3—2)

Oglas.

U županii zagrebačkoj, kotaru vèrbovačkom ležeće, iz 48 ralih oranice, 19 ralih sienokoše i vèrta, 2 rali vinograda, 1 rali pašnika, 78 ralih šume, 37 vedarah gornjičkog vina i 10 gornih kopunah sastojeće, i sa prilično kućom za prebivalište i sa svimi potrebitimi gospodarskimi zdanji providjeno imanje Preseka, ili Kraljev vèrh zvano, ponudja se na prodaju, ili najam. Svaki takovo kupiti ili iznajmiti želeći može cienu i uviete kod gospodina c. k. predsiednika Franje Novaka u Varaždinu saznati.

Nr 8424 (Fin.—25) (3—2)

Concurs.

Zu besetzen ist: die Salzwägers-Stelle bei dem Salzamte in Župpanje im Bereiche der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion in der XII. Diätenklasse mit dem Gehalte jährlicher 200 fl. nebst freier Wohnung, 100 Pfd. Salzdeputat und mit der Verbindlichkeit zum Erlag einer Caution im Gehaltsbetrag.

Bewerber um diese Stelle haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche unter Nachweisung des Alters, Religionsbekenntnisses, Standes, des sittlichen und politischen Wohlverhaltens, der zurückgelegten Studien, und der bisherigen Dienstleistung, ferner der Kenntniss der deutschen und der kroatischen oder einer der letztern verwandten slavischen Sprache, der in der Verwaltung des Salzgefälles und in dem Verrechnungswesen erworbenen Kenntnisse, der Kautionsfähigkeit, und unter Angabe ob und in welchem Grade sie mit Finanz-Beamten dieses Verwaltungsgebietes verwandt oder verschwägert sind, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde bis 31. Juli 1857 bei der k. k. Finanz-Bezirks Direktion in Esseg einzubringen.

Agram am 19. Juni 1857.

Nr. 1731 a. (Izv.—230) (3—3)

Avvertimento.

L' I. R. Pretura urbana di Fiume porta col presente ad universale notizia, che ad instanza di Michiele Zohar di Tersatto, verrà tenuto in Čavle il duplice esecutivo incanto, il primo cioè nel giorno delli 20 Luglio, il secondo poi in quello delli 21 Agosto a. c. dalle ore 9 alle 12 a. m. per la vendita delle seguenti realità di ragione del convenuto Giacomo Linić, Ostarić, cioè.

1. Casa di abitazione in Čavle.
2. Due Lehe u Čavlih.
3. Leha u Podervanju.
4. Leha na Madjeru.
5. Vinograd u Medjah.

Verso le seguenti condizioni.

a) Il prezzo fiscale è fisato quello dell' estimò giudiziale di f. 2799 x. 40.
b) Ogni singolo offerente dovrà depositare a titolo di vadio il 10 poso del prezzo fiscale.
c) Al primo incanto non si accetteranno offerte inferiori al prezzo d' estimo, ed al secondo verranno deliberate a qualunque prezzo.
d) Il deliberatario sarà tenuto depositare l' importo di delibera entro tre giorni, dopo chè gli sarà intimato il relativo decreto, a scanso del reincanto a tutto suo rischio, pericolo e spese.
e) La spesa del secondo incanto anderà a carico del deliberatario.

Ogni singolo stabile sarà esposto alla vendita separatamente. Li provocano tutti colloro, che credessero di aver acguistato coll' inscrizione nelli pubblici libri un diritto di ipoteca sugli stabili retrospecificati di insinuarlo a questo Giudizio inmancabilmente fino alla vendita delle realità, coll' avvertenza, che in caso contrario dovranno imputare a se stessi, se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, ed essi ne restassero esclusi, in quanto il prezzo fosse esaurito dalla detta distribuzione.

Fiume li 24. Aprile 1857.

OGLASNIK.

Br. 210.

Oglas.

S dopuštenjem visokoga c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestništva od 9. pr. m. broj 8609|1996 bit će glavna skupština dionikah narodnoga kazališta u Zagrebu dne 19. sèrpnja t. g. o 9. uri u jutro u ovdašnjoj dvorani kazališnoj gdie će se viećati o više veoma važnih isto bitje družtva blizu tičućih se predmetah.

Napose naznačuju se sliedeće točke kao predmeti toga pretresanja:

a) preradjivanje družtvenih štatutah, što je naloženo po visokom miestu;
b) povratak predujamah primljenih iz javnih pieneznicah za kupljenje kazališne zgrade u Zagrebu;
c) pregled računah i s time skopčani redoviti izkaz ukupnog aktivnog i pasivnoga stanja družtvene zaklade;
d) odredjenje kako da se peberu preostavše aktivne uplate kamatah i inih raznih tražbinah družtva;
e) naredjenje, kako se ima u buduće upravljat družtvenim poslovima.

Ako se rasprave nebi mogle dovèršit u jedan dan, nastavit će se iste dojdućih danah.

Kod važnosti predmetah viećanja pozivlju se p. n. gospoda dionici da dodju u čim većem broju.

U Zagrebu dne 16. lipnja 1857.

Upravni odbor narodnoga kazališta
u Zagrebu.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarne Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 6. SERPNJA 1857. Broj 151.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nodielje i praznike na čitatom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ **Početkom ovoga mieseca počimlje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.**

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ **Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.**

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Dne 27. lipnja 1857. izdan je i razposlan komad XX. razdiela I. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Pogodba medju Austrijom i Belgijanskom, dodata austrijansko-belgijanskomu dèržavnomu ugovoru od 17. sèrpnja 1853, u obziru zamienitoga izručivanja zločinacah. (Sklopljena u Bruselju dne 18. ožujka 1857, a u zamienitih ratifikaciah izmienjena u istom gradu dne 24. travnja 1857).

Naredba ministarstvah financiah i tèrgovine od 28. travnja 1857, valjana za krunovine, sadèržane u obćenitom okolišu carinskom, izim Ugarske, Erdeljske, sèrbske Vojvodovine s Banatom temiškim, tako isto izim Hèrvatske i Slavonie i Krajine vojničke, u obziru promienah niekojih u kontroliranju robe.

Naredba ministarstva financiah od 5. svibnja 1857, valjan za Dalmaciu, kojom se ustanovljuje, na koliko je roba, odredjena za priredjivanje ili za neizviestnu prodaju, prosta od carine.

Dne 30. lipnja 1857 izdan je i razposlan komad IX. razdiela II. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Obznana c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 20. svibnja 1857, br. 8147. glede podieljivanja od više zadužbinah, izručenih c. k. vèrhovnom sudištu i ukidalištu, za podupiranje siromašnih parnikah i prislužnikah.

Okružnica c. k. hervatsko-slavonskoga namiestničtva od 6. lipnja 1857, br. 8810,994, na c. k. oblasti županijske, na poglavarstvo zem. glavnoga grada Zagreba, na c. k. urede kotarske, na poglavarstva kojim je povierena politička uprava, i na urede obćinske, glede izvanrednoga upotrebljivanja predpregah po povierenicih financialne straže u službenom putovanju.

Naredba c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 28. svibnja 1857, br. 9615|32, na c. k. oblasti županijske, na poglavarstvo zem. glavnoga grada Zagreba, na c. k. redarstveno ravnateljstvo u Zagrebu i u Osieku i na c. k. redarstveno povierenstvo na Rieci, kojom se obližje razjašnjuje četvèrti odsiek popečiteljske naredbe od 16 prosinca 1855 glede kèrčmarenja vina na sklenice po tèrgovcih.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. „K. List“ donosi u svom posliednjem broju okružnicu, kojom uzoriti gosp. kardinal i nadbiskup zagrebački, Juraj Haulik, poziva duhovničtvo na sabiranje blagih prinesakah za ilirski zavod sv. Jerolima u Rimu. Ista glasi u prevodu kako sliedi:

„Od više cèrkvenih zavodah, što ih je do početka ovoga stolietja stranom nadbiskupija zagrebačka, stranom ilirski narod, a s ovim i naša domovina u raznim predielima Talianske imala, i koji su s nezgodnih okolnostih propali, — jedini nam se je uzčuvao zavod ilirski sv. Jerolima s istoimenim zbornim kaptolom, koi do danas jošte obstoji u Rimu. No i ovaj, premda starodrevni, od blage uspomene pape Siksta V. utemeljeni i dohodcima obskèrbljeni, te s više povlasticah i preimučtvah u posebnoj dne 1. kolovoza god. 1589. izdatoj pečatnici s početnim riečima „Sapientiam Sanctorum“ providjeni zavod s vremenom je tako osiromašio, da nadarnici istoga kaptola u ovoj par biedno živo tare, a s nedostatka pristojne zaklade i članovi kaptola teško se dostati mogu.

To je kao što već prije više putah, tako osobito prigodom moga boravljenja u Rimu ne malo pobudilo pozornost i skèrb moju; to tim, što sam tom prilikom na svoje oči gledajući ovaj u sebi prekrasni te za ilirski narod veledični zavod, njegove potrebe pobolje uvidio; tako i tim, što sam opazio, da bi on s mnogo obzirah našincem na velu korist biti mogao, kad bi se skupštini i zbornom njenom kaptolu podala sredstva, da se od niekad tamo obstojeći hospital za doček prihodnikah i ubogih putnikah ilirskoga naroda bolje uredi, a veoma slaba zakladah kanonikah pomnoža. Jošte me je više na to sklonula neumorna briga i skèrb skupštine i kaptola oko poliepšanja svoje cèrkve, koju su s prevelikim svojim požèrtvovanjem iz veoma malene svoje zaklade u toli krasno i sjajno stanje postavili, da je za čudo, odkale su ondašnji toli slabo obskèrbljeni kanonici tolike troškove mogli namiriti; te što s tim nezadovoljni jošte više toga obriču učiniti, da ime i diku ilirskoga naroda proslave.

Ova njihova tolika spremnost, ovo toliko njihovo rodoljubje, združeno s pravim bogoljubjem i milosèrdjem naprama ubogim zaslužuje, da i mi svojoj dužnosti u tom pogledu zadovoljimo, i buduć drugačije njihovo bogumilo nastojanje podupirati nemožemo, barem im svojim blagim prinescima pružimo pomoć, s kojom će se umnoženju i ustanovljenju kanoničke zaklade i boljem uredjenju moći doskočiti.

U to ime opredielio sam ja od svoje strane 5000 for. sr. u zemljorasteretnim dèržavnim zadužnicama, koje ću u svoje vrieme rečenoj skupštini dostaviti, nedvojeći, da će i ostala gg. hèrvatski, slavonski i dalmatinski biskupi, zatim prečastni kaptoli i duhovnici na istu svèrhu štogod doprinieti.

Kao što sam dakle danas na ostale ordinariate i prečastne naše kaptole razaslao poziv na sabiranje blagih prinesakah u to ime: tako i Vas s ovim čim bolje posivam, da i od svoje strane k tomu štogod doprinesete i svoje odlične župljane u istu svèrhu pozovete, a prineske budi u gotovini, budi u dèržavnim zadužnicama putem kotarskoga podarcidjakona nadbiskupijskoj pisarnici opremite.

U istinu bila bi šteta, da nam ovaj jošte jedini zavod s nestašice dostatne zaklade propadne, ili dospije u tudje ruke, gdie će ipak, ako našim podporama u bolje stanje doveden bude, mnogim našincima, želećim se baviti u Rimu, na korist biti, a nieki izmedju hèrvatsko-slavonskoga svećenstva tamo kanoniju zadobiti, — ili samo grobove apoštolah pohadjajući bezplatna stana i hrane na duže vrieme u Rimu uživat se moći. Dano iz siednice našega duh. stola. U Zagrebu dne 12. lipnja 1857.

Juraj kard. i nadbiskup.“

Ovu okružnicu sprovadja rečeni list sliedećim primietbama:

Uviereni smo, da će ova okružnica svakoga našinca, u kom se alje jošte svaka iskra rodoljubja utèrnula, a osobito svakoga svećenika i katolika iskreno obradovati, a podpuno je moći očekivati, da će oni ovu svoju radost pokazati činom, doprinoseći prema svom premoženju i u svojoj okolici sakupljivajući blage prineske, u kojima im sám uzoriti gospodin kardinal najliepšim primierom prednjači. Da se poziv i primier njegove uzoritosti tim dalje razprostrani, pridasmo latinskoj izvornoj okružnici i naški prevod, moleći sva uredničtva naših domaćih listovah, da istu okružnicu svojim čitateljima priobće. O posliedku zbirkah izviešćivat ćemo naše čitatelje u svoje vrieme. Na koncu jošte pridajemo, da su kanonici toga zbornoga ilirskoga kaptola u Rimu izvan ostalih svojih žèrtvah za poliepšanje svoje prekrasne cèrkve, koje se u okružnici spominju, — u najnovie vrieme fotografiom u više obrazacah na velikom listu snimiti dali dvie velike izvèrstne slike na liepu iz svoje cèrkve, providivši ih hèrvatskim i talianskim podpisom. Jedna ovih slikah predstavlja sv. tri kralja darujuća narodivšega se spasitelja, a druga smèrt spasitelja u Golgoti. Ove slike takove su, da svakoga na pèrvi pogled uvieriti moraju, koli krasna mora da je ta ilirska cèrkva sv. Jerolima u Rimu, koju izvan ovih dviuh jošte mnogo drugih sličnih slikah na liepu viештим kistom Gagliardovim izvedenih resi.

— Posliednji dan lipnja povratio se je presvietli gosp. biskup i veliki predstavnik kaptola zagrebačkoga, Ivan Kralj, iz svoga u duhovnoj službi po Zagorju poduzetoga putovanja u povoljnom zdravlju u Zagreb.

— Dne 27. lipnja umro je u Varaždinu prečastni g. Janko Brezak, začezanski kanonik i jubilarni misnik, u 77. godini života. Pokoj mu viečni! (K. L.)

— Za izbivanja Nj. c. visosti prejasnoga gospodina nadvojvode generalnoga gubernatora iz Pešte i bavljenja u morskim kupeljima, predano je upravljanje poslovah kod generalne gubernie nadvojvodinom adlatusu Nj. preuzvišenosti g. fml. grofu Halleru.

Beč dne 3. sèrpnja. C. k. vlada bila je od niekoliko danah izviešćena, da je prevratna stranka na više miestah srednje i dolnje Taljanske namieravala potaknut ustanak i bunu.

Dne 30. lipnja u večer pokusili su dići ustanak u Livornu. Prosti narod navalio je na žandarmeriu; tri žandarma bila su ubijena posredstvom štiletah. Oružana sila morala je pucati na buntovnike; 13 osobah bilo je ubijeno. Broj ranjenih nije poznat.

Polag jučerašnjih viestih iz Firence nije bio u Livornu više poremećen mir.

U isto doba javljaju iz Napulja dne 1. sèrpnja:

Jedan paroplov (Piroscaph) s piemonteskom zastavom na glavnom i s cèrvenom na pobočnom jarbulu bacio je dne 27. lipnja sidro pod izlikom pretèrpljene oštete u luci otoka Ponza. Hèrpa buniteljah izkèrca se odmah, navali vićući „živila republika“ na lučku stražu, sastojeću iz malo momčadi i ubila je oficira, koi je upravljao stražom. Odagnanici u Ponzi sdružiše se s buntovnicima, opljačkaše i upališe niekoliko kućah. Noćju odveo je paroplov ovaj čopor u Sapri u Kalabrii, odkud je isti pokusio da prodre u sredsredu pokrajine. Odmah bilo je više kraljevskih fregatah s vojskom izaslano. Buntovnička ladja bila je uzeta, a za buntovnicima pošla je potiera u Kalabriu.

Polag novih viestih iz Napulja (od jučer u podne) nije taj zločinstveni pokus našao baš nikakova odziva kod pučanstva. Ustaše bili su po žandarmerii i varoškim stražama potučeni; više ih se je predalo na milost i nemilost; ostatak bio je raztieran.

Imamo konačno dodat ugodno uvierenje, da u lombardesko-mletačkoj kraljevini neprestano vlada podpuni pokoj. (Oesterr. Corresp.)

Talianska.

Mi smo u svoje vrieme u kratko javili nesreću, koja se je požarom livorneske arene dogodila. Evo nieke potankosti iste užasne nezgode: Vojničko pozorje „Obsada Sevastopolja“ predstavljalo se je u areni u Livornu zabave radi. Arena bisše puna: 3000 dušah. Predstavljači pucahu ovamo onamo, dokle jedan kraj pozorišta slučajno neobvati zbilja vatru. Občinstvo drekne i uskomeša se. Predstavljači pokušaju bèrže pogasiti vatru, ali uzalud; vatra preotme mah. Plašljivci nagnu biežati, a junaci za njima. Na vratima saguše se tako, da se jedva iko mogaše protisnuti. A kad nieki od guranja i od straha popadaju na vratima, to ova se, od njih podupèrta, nemogoše većma otvoriti, onda junački obsadnici stanu skakati s dvokatnice na polje. Mnogi se na žalost ubiju na miestu, a mnogi se ugrušaju. Kojekako izidju na polje, koji mogoše, a mnogi ostanu u areni mèrtvi ugruvani. Strašno ugledanje na pèrvu obsadu Sevastopolja! Ranilo se je oko 80 ljudih, a toliko isto pogiboše ili se ugruvaše tako, da su već pokojni. Dugo poslie toga izvlačiše još majke diecu mèrtvu iz arene. Neprodje ni bez pljačke: mnogoj gospodji i gospodinu nestalo je u onom metežu zlatnoga sata, lanca oko vrata i t. d.

Niemačka.

Ruska veličanstva došla su 29. t. m. u podne u Giessen, gdie su bila veoma sjajno primljena. Veliki knez haski i princip Karl haski došli su u Giessen da pozdrave najviše prihodnike. Car je bio u husarskoj uniformi. Carica bila je vidivo ganuta od toli liepa dočeka u svojoj domovini. U 5 satih u večer došla su Nj. veličanstva u Darmštat i primljena su bila u gradu, svečano urešenom, velikim klicanjem. Stan ruskoga poslanika i palača poslanstva bili su svietiljnicama svakojake boje razsvietljeni.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Carigrad, 27. lipnja. Belgijski poslanik g. Blondeel otišo je na zapoviest svoje vlade u Atinu. Tajnik poslanstva Fooris obskèrbljuje medjutim poslove poslanstvene. Rizabej, punomoćnik porte kod petrogradskoga dvora imao je svoju oprostnu audienciu kod sultana, on će 30. odputovat od ovud; Sir Murray otišo je iz Bagdata; on boravi na persijskoj granici; gdie će ga pozdravit, vele, oblasti; no kažu da u Teheranu goje želju, da bi unišo onamo bez svake svečanosti. U Čirkasii našli su srebèrne rude.

Pariz 4. sèrpnja. „Moniteur“ javlja, da je medju Franceskom i Bavarskom učinjen ugovor u svèrhu uredjenja obostranih željezničkih spojah. Verité bio je zbog jednoga članka o izboru opomenut u Lilleu, jer taj list tvèrdi da će prefekt zbog rezultata tamošnjih izborah s drugim zamienjen biti. Jedan carski dekret naimenuje grofa Morny-a predsiednikom zakonotvornoga zbora.

Firenca, 2. sèrpnja. Jedna bèrzojavna pošiljka u listu „Monitore toscano“ iz Livorna od 30. u večer u 11½ sata javlja: Šaka buntovnikah sakupi se okolo 6½ sata na tri miesta u gradu naserne na jednoga žandarma i rani ga nožima, drugi došli su na glavnu stražu vičući „Viva i fratelli“. Oficir, koi je hteo da ih raztiera, bio je ranjen i zapoviedio je svojoj momčadi da pucaju. Vojska stupi pod oružje. Kraljevska palača i oružište bili su odmah po vojnički zapremljeni i pučanstvu bilo je zapoviedano neka se natrag povuče, onaj maleni broj, koi je hoteo da se suprotstavi bio je raztieran posredstvom pucanja iz pušakah. Tri žandarma poginula su, tri su ranjena a palo je 13 buntovnikah. Drugi dan bilo je opet sve mirno u Livornu i sviet se je vratio svojem poslu.

Genova 1. sèrpnja. Službena „Gazzetta di Genova“ kaže, da je buntovničko gibanje sasvim utaloženo, grad je miran, oblasti nastavljaju svoju opreznost. Uhvaćenici, kao i nadjeno oružje i municija itd. predana su fiskusu. Parobrod društva „Rubattini-Cagliari“ koi je 25. u Tunis prieko Kaljara otišo, osvojili su, vele, osobe, koje po svoj prilici namieravaju pokusit, da se gdiegod izkèrcaju.

Modena 1. sèrpnja. Čine se svečane priprave za ulaz svetoga otca pape, koi će se sutra dèržat.

Narodno kazalište.

(produženje)

Iz rečenoga vidimo da je društvo veoma maleno a za predstavljanje višje drame posve nesposobno. Ako bi se dakle to društvo i na dalje u tom stanju ostavilo, što bi se njime predstavljati moglo već koje kakve malenkosti, šaljive igrice u jednom ili dva čina, jer ni komadi kao što su „Graničari“ i „Dva pištolja“ i tomu slični nebi se po tom društvu više predstavljati mogli, jer kad su se isti komadi predstavljali, bilo je društvo veće, budući da su od onda iz njega izstupili gg. Viktor i Biel, od kojih osobito pèrvi bio je već tako dobro priviko našem jeziku, da je već znatne zadaće na zadovoljstvo našega občinstva kadar bio izvodit. Takovi maleni komadi, tim bi prije dosadili našem občinstvu, što imamo veoma malo izvornih komadah ove vèrste i zato bi se iz inostranih jezikah prevadjati morali, uslied česa naravna je stvar da bi tim manje naše občinstvo zanimali već s toga, što su mu po svoj prilici iz niemačkih predstavah poznati, jer naše občinstvo malone svekoliko, osobito ono koje pohadja kazalište, viešto je niemačkomu jeziku i uslied toga pohadja i niemačke predstave, što se kod nas davaju već od početka ovoga stolietja, gdie nije ovdie bilo ni govora jošte o javnim dramatičnim predstavama u našem jeziku i uslied toga teško će se naći koi bolji komad inostrani, koi nebi posietiteljima našega kazališta osobito stariim već po niemačkim predstavama poznat bio, a u obće takove malenkosti, baš da su i sasvim nove, dà izvorne i izvèrstne, slabo privlače množinu, koja žalibože malone posvuda po veličini igrajućega osoblja mieri dobrotu komadah i koja, kad vidi na teatralnoj cedulji malo imenah, dolazi u kazalište tek kod sasvim razglašenih komadah, no i to veoma rietko, osobito kod nas, gdie se beletristični listovi mnogo manje čitaju nego li n. pr. u Niemačkoj, i uslied čega samo pojedini ljudi znaju, koji komadi stekoše kakovo ime u svietu, ostali svi sude vriednost njihovu po uspiehu, koi su stekle na našem kazalištu a kod još nepoznatih komadah uprav po više ili manje u oči udarajući oblik teatralne cedulje. Nije nikakvoj sumnji podvèrženo da na posiet kazališta napomenuta okolnost ubitačno dieluje, o tom smo se dovoljno osviedočili tečajem mnogih godinah, što pazljivim okom smatrasmo zgode našega kazališta. Istina, ta primetba proteže se jedino na pieneznicu kazališnu i netiče se umietnosti ni najmanje, no kod nas gdie je kazalište tako slabo dotirano, svakako je od važnosti, jer njegov obstanak zavisi poglavito od pohadjanja. No i negledeć na to, društvo, kako sada obstoji, nemože odgovarat svojoj poglavitoj svèrsi, a ta je bez sumnje da se njime izvorni naši dramatični proizvodi predoče našem občinstvu i svojim uspiehom podbodu naše spisatelje na veću radinost u toj struci što nije moguće učinit sa tako malenim brojem predstavljačah, budući da malone svikolici naši izvorni komadi bili oni ma koje god vèrste zahtievaju kamo li veći broj istih — k tomu dolazi jošte da je veća strana tih komadah ozbiljnoga, junačkoga značaja, za predstavljanje kojih nema naše društvo kao što smo pokazali ni umietničkih sposobnostih, ako za izvest ih baš i nebi trebalo više osobah, nego koliko ih ima.

Razloživši stanje i narav našega društva, kao i poglavito svèrhu njegova nastojanja, svaki će uvidit, ako takovo ostane, da nemožemo našem kazalištu proricat baš nikakve budućnosti, jer kod takvih okolnostih prije ili kašnje izostat će občinstvo za cielo iz kazališta i tako će se u kratko vrieme morat strovalit taj zavod, budući da mu je baš občinstvo poglavita podpora.

Ako želimo dakle da se uzdèrži naše kazalište ponajprije treba gledat, da se društvo poveća za niekoliko osobah uobće, a napose da se pribave barem četiri osobe shodne za predstavljanje većih ozbiljnih zadaćah, osobe koje izvan teatralne rutine imaju ona naravna sredstva, koja su neobhodno potrebnia za tu struku. Jedna predstavljačica za pèrve tragične ljubovce i junakinje, zatim jedan predstavljač za pèrve tragične ljubovnike i junake, drugi za staračke a još jedan za tako zvane intrigentne značaje, k tomu još barem dvie osobe za podčinjene zadaće, to je neobhodno potrebno, bez čega nije moguće dalje igrati, već ako nemarimo, da za banbadava potratimo još ovu koju hiljadicu što smo za taj zavod tolikom mukom sakupili, pa da gledamo, kako pred praznim klupama izdiše na posmieh svietu naša kukavna vila predstavljačica.

Nesumnjamo da će nam svatko, koi iolo ponjatja ima o kazališnoj umietnosti podpunoma dati pravo, no mnogi reći će, a odkud uzeti te umietnike kad ih nemamo? Da nemamo velikoga izbora u tom obziru to je žaliboże prava istina, no po našem mnienju opet bi bilo moguće kako tako izpravit ovaj manjak. Kad se je pèrvi put kod nas davala Mejrima predstavljala ju je najboljim uspiehom gospoja Ciglerova. To je bilo pod upravom g. Stefana. Kad je njegovo poduzetje propalo, razide se društvo a s njim otidje i rečena predstavljačica. Ona je, kao što smo čuli, poslie toga, kad se je s nova opet sastavilo naše kazališno društvo, više putah pokusila da postane opet članom istoga. Zašto se neusliša njena želja? Ona se je občinstvu dopala u tragičnim rolama i ima prilično sposobnostih za tu struku. Ono malo nedostatka u izgovoru, dosad bi se bilo sasvim izpravilo, da je do dan danas svejednako u našem jeziku igrala. Nesumnjamo da bi se ona i sada još rado k nama vratila, da ju samo pozove odbor. To isto mislimo i o g. Viktoru i evo tim bi lahkim trudom dva najznatnia nedostatka uklonjena bila barem za nevolju, dok se još bolji nenadju. Izvan toga živu medju nami još nieki ostanci raznih pèrvašnjih naših društvah, ljudi prilično vični kazalištu i obdareni liepim naravskim sredstvima a i jedan veoma vèrstan dobrovoljac, koi bi se kod svoje poznate marljivosti u kratko vrieme popeo na znatni stupanj savèršenstva. Svi ti mogli bi se dobrim načinom i kojom povećom žèrtvicom pridobit za naš zavod, osobito kad bi vidili da se ozbiljno o tom radi da se obezbiedi njegov obstanak. Pravoj energii i neutrudivom nastojanju mnogo je moguće, no čini nam se, da se dosad nije potrebnom energiom u tom obziru postupalo — jedan običan poziv nije dovoljan zato.

Dèržimo dakle da nespada ni najmanje u područje nemogućnosti doknadit što još fali našem društvu, no da sve to i uzbude, sve to još nije dosta, da se valjani temelj stavi budućem ostanku našega kazališnoga, k tomu je poglavito potrebna još jedna važna stvar — no o ovoj u dojdućem listu. (Konac će sliedit).

Bečka burza

dne 4. sèrpnja 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . sa 5%	84
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	$85\frac{3}{16}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » „ 1839, » 100 »	$142\frac{5}{8}$
» » » » » 1854, » 100 »	$109\frac{5}{8}$
Bečko-gradski banko . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	$88\frac{3}{8}$
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	82
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$86\frac{1}{2}$
Bankovne dionice komad po	1012
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva. po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	263
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1915
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	584
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog železničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	$210\frac{1}{4}$
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mlietačka željeznica . . . »	$249\frac{1}{2}$

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	$86\frac{3}{8}$
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$104\frac{3}{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$103\frac{5}{8}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	$76\frac{1}{2}$
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	$10\text{-}9\frac{1}{2}$
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Marseille za 300 frankah . . . . »	121
Pariz za 300 frankah . . . . »	$121\frac{1}{4}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	$102\frac{7}{8}$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	263
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$7\frac{3}{4}$
Srebro od 2. sèrpnja	$3\frac{3}{4}$

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 11865|2299. (Vl. 45) (3—2)

Natiečajni razpis.

Stipendij od godišnjih dvie stotine forintih konvenc. novca uz shodnu naknadu putnih troškovah na trajanje dvieh godinah, najmilostivie ustanovljeni najvišjom odlukom od 8. listopada 1853 za jednoga potvèrdjenoga vidara (ranarnika) ili doktora liekarstva iz Hèrvatske ili Slavonie, koi hoće da se podvèrgne živinarskom tečaju izpražnjuje se početkom školske godine $185\frac{7}{8}$ i time se razpisuje natiečaj u tom obziru.

Tražitelji ovoga štipendija imaju svoje molbenice imajuće se sastavit na visoko c. k. ministarstvo za bogoštovje i nastavu, obskèrbljene zakonitim izkazima o predhodnom obrazovanju gore napomenutom, o znanju niemačkoga i hèrvatsko-slavonskoga jezika i o svojoj neimaništini do 30. sèrpnja t. g. kod dotične županijske vlasti (u Zagrebu kod varoškoga magistrata) podnieti i zajedno dodat svojoj molbi očitovanje, pisano vlastitom rukom, da se obvežuju po stečenoj aprobacii barem deset godinah svoju umietnost u Hèrvatskoj i Slavonii izvèršavat izim jedinoga dogadjaja, ako bi povišeni bili u dèržavnoj službi.

Od c. k. hèrvatsko-slavonskoga miestodèržtva.

U Zagrebu dne 23. travnja 1857.

Nr. 11519/2245 (Vl.—43) 3—3)

Concurs-Kundmachung

der k. k. kroat. slavonischen Statthalterei betreffend Hebammen-Stipendien.

Es wird für die, mit allerhöchster Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für angehende Hebammen aus Croatien und Slavonien allergnädigst bewilligten sechs Stipendien-Plätze für den Winter-Semester 1857-8 der Konkurs hiemit eröffnet.

Diese Stipendien bestehen für den vorgeschriebenen halbjährigen Hebammen-Kours in dem Betrage von 80 fl. nebst einem proportionirten Reisepauschale.

Die betreffenden Bewerberinnen haben ihre mit einem legalen Armuthszeugnisse belegten, und deshalb stempelfreien, an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht stilisirten Gesuche längstens bis Ende Juli l. J. bei der betreffenden k. k. Comitatsbehörde, in deren Bereiche ihr gegenwärtiger Wohnsitz gelegen ist (in Agram beim Stadtmagistrate) zu überreichen.

Diese Gesuche müssen nebst den obenbezeichten Armuthszeugnisse noch ferners belegt sein:

a) mit dem Taufscheine zum Belege der Abstammung aus Croatien oder Slavonien, oder mit einem sonstigen diesfälligen Zuständigkeits-Zeugnisse;

b) mit dem von dem betreffenden Ortsseelsorger mitgefertigten Zeugnisse über das sittliche Betragen der Bittstellerin;

c) mit dem Schulzeugnisse über die Gegenstände der Volksschule oder wenigstens über die Kenntniss des Lesens und Schreibens, so wie auch über die Kenntniss der kroat.-slav. als der Landes- und der deutschen als der Vortragssprache an den betreffenden Lehranstalten.

Schliesslich hat jede Bittstellerin in ihrem Gesuche ausdrücklich zu erklären, dass sie nach ihrer Approbation als Hebamme ihre Kunst wenigstens durch zehn Jahre in diesen Königreichen ausüben wolle und hat zugleich ihren künftigen Wohnort anzugeben.

Die Lehranstalt, an welcher die betreffenden Stipendistinen den Hebammenkours zu machen haben, wird gelegenheitlich der Verleihung der Stipendien bezeichnet werden.

Agram am 19. Juni 1857.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei

Nr. 11330/321 (Vl—44) (3—3)

Konkurs.

Laut Erlasses des hohen k. k. Handels-Ministeriums ddto 13. l. M. Z. 12498-1002 ist in Dalmatien die Stelle des Inspektors der Landesbaudirektion mit dem Gehalte jährlicher ein Tausend acht Hundert Gulden zu besetzen.

Bewerber haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche unter Nachweisung ihres Alters, der Berufsstudien, bisherigen Dienstleistung und vollkommenen Kenntniss der italienischen Sprache im Schreiben und Sprechen, ferner unter Angabe ob und in welchem Grade sie etwa mit Bau- oder technischen Rechnungsbeamten in Dalmatien, verwandt oder verschwägert sind im ordnungsmässigen Dienstwege längstens bis Ende Juli 1857 beim Baudirektor in Zara einzubringen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 21. Juni 1857.

Nr. 2772. (PZ.—19) (3—1)

Kundmachung.

Bei dem k. k. Postamte in Agram ist eine unentgeldliche Amtspraktikantenstelle zu besetzen.

Bewerber um diese Stelle haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter Beischluss des Taufscheines, eines ärztlichen vom Landesmedicinalrath oder Comitatsphysikus bestätigten Parere über ihren Gesundheitszustand, dann der Zeugnisse über die an einem inländischen Obergymnasium oder einer Oberrealschule oder an einer andern gleichgehaltenen Lehranstalt vollständig erlangte Schulbildung, oder über den auf einem andern Wege erlangten Besitz der für den Postdienst erforderlichen Vorbildung bis zum 20. Juli 1857 bei der gefertigten k. k. Postdirection einzubringen, und dieselben ferner noch mit legalen Zeugnissen über die etwaige Sprachkenntnisse und einem mit der obrigkeitlichen Bestätigung, dass der Aussteller auch in der Lage sei, die übernommenen Verpflichtungen zu erfüllen, versehenen Unterhaltsrevers zu belegen.

Der Aufnahme als Postamtspraktikant hat eine 3monatliche Probepraxis vorauszugehen, worauf der Kandidat, insofern er während derselben genügende Beweise seiner Kenntnisse, Fähigkeiten und Verwendbarkeit gegeben und ein entsprechendes Benehmen an den Tag gelegt hat, als Postamtspraktikant beeidet wird, und seine anrechnungsfähige Dienstzeit beginnt.

Agram 26. Juni 1857.

K. k. Post-Direktion für Croatien und Slavonien

Klempay.

Z. 3713 civ. (Dp.—48) (3—1)

Edikt.

Vom k. k. Comitats-Gerichte Warasdin wird bekannt gemacht, es sei über Ansuchen des Herrn Adv. Alois Frigan als Conkursmassa-Verwalter vom k. k. Landes-Gerichte Agram ddto 12. Juni 1856 Z. 4295 die exekutive Veräusserung des in Ivanecer Bezirke diesgerichtlichen Comitatssprengel gelegenen, der Stephan v. Josipović'schen Conkursmasse gehörigen auf 96,443 fl. gerichtlich geschätzten Gutes Bela mit Ausnahme der Entschädigungs- und Ablassungs-Capitalien bewilliget worden.

Zur Vornahme derselben, werden die Tagsatzungen auf den 9. März 1857 als erster und auf den 9. April 1857 als zweiter Termin jedesmal Vormittags von 9 bis 12 Uhr in facie loci zu Bela angeordnet.

Es werden daher die Kauflustigen mit dem Bedeuten vorgeladen, dass jeder Kauflustige vor Beginn der Lizitation baar oder in Staatspapieren 5000 fl. CMz. als Vadium zu erlegen habe, und dass der Käufer die auf dem Gute pfandweise versicherten Schulden so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes zu übernehmen haben wird.

Die gerichtliche Schätzung, der Ausweis über die intabulirten Schulden, und die Lizitations-Bedingungen sind in der Kanzlei dieses k. k. Comitats-Gerichtes und beim Massa - Verwalter Herrn Alois Frigan in Agram einzusehen, ferner werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in den öffentlichen Büchern gleichwohl ein Hypothekarrecht auf dieses Gut erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe desselben sogewiss bei Gericht anzumelden, als widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden. Nachdem aber zur ersten Feilbietung Niemand erschienen ist, und nachdem die zweite Feilbietung über Ersuchen des k. k. Landes-Gerichtes Agram als Conkurs-Instanz nicht am 9. April sondern am 7. Juli l. J. hätte abgehalten werden sollen, nachdem endlich dieses k. k. Comitats-Gericht von Seite des k. k. Landes-Gerichtes Agram als Conkurs-Instanz um Uebertragung des zweiten Feilbietungstermines unterm 30. Juni l. J. angesucht worden ist, so wird zu Folge dieses neuerlichen Ersuchens die zweite Feilbietung nicht am 7. Juli sondern am 22. September d. J. und nicht in facie loci sondern im Amtslokale dieses k. k. Comitats-Gerichtes um 9 Uhr Vormittags mit dem abgehalten dass, wenn das obbenannte Gut um den Schätzungswerth pr. 96,443 fl. CMz. nicht verkauft werden könnte, den Meistbietenden auch unter der Schätzung zugeschlagen werden würde.

K. k. Comitats-Gericht

Warasdin am 2. Juli 1857.

Novak. Fohn.

Nr. 7419—1857 (Izv.—68) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Die Herstellung des Thurmes an der Pfarrkirche zu Stubica dolnja wird im Wege einer öffentlichen am 10. Juli 1857 um 9 Uhr Morgens im Pfarhause zu Stubica dolnja abzuhaltenden Minuendo-Lizitation hintangegeben werden.

Der Fiskalpreis ist folgendermassen festgesetzt:

		fl.	kr.
I.	für die Maurerarbeit sammt Material	1509	26
II.	für die Steinmetzarbeit . .	395	35
III.	» » Zimmermannsarbeit .	99	19
IV.	» » Ziegeldeckerarbeit .	62	22
V.	» » Tischlerarbeit . . .	307	—
VI.	» » Schlosserarbeit . .	104	—
VII.	» » Schmiedarbeit . .	70	30
VIII.	» » Glaserarbeit . . .	32	20
IX.	» » Anstreicherarbeit . .	56	48
	Summa .	2637	20

Die Versteigerung wird im Ganzen für alle Leistungen erfolgen, dem Unternehmer werden überdiess 1288 Handlanger und 570 Fuhren durch die betreffende Gemeinde in Natura beigestellt.

Jene Unternehmer, welche gesetzlich gültige Verträge einzugehen fähig sind, und sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, haben am obbenannten Tage und Ort bis 9 Uhr Morgens persönlich zu erscheinen, oder ihre mit gehöriger Vollmacht zu versehende Bestellten dahin zu senden, und haben vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukostenbetrages zu erlegen.

Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt, für diesen Bau werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Commission entgegen genommen. In allen vorschriftsmässig zu verfassenden und mit Reugelde zu belegenden Offerten ist der Anbot deutlich und mit Buchstaben auszudrücken.

Die Offerte sind bei der k. k Agramer Comitatsbehörde längstens bis 7. Juli 1857 einzubringen, und haben die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntniss der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse zu enthalten.

Die diesfälligen Pläne, Vorausmasse, Preistarife, die summarischen Kostenanschläge, dann die allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, können bei der gefertigten k. k. Comitatsbehörde bis zum 8. Juli 1857 eingesehen werden, und werden am Versteigerungstage selbst zu jedermanns Einsicht verliegen.

Im Falle der Erstehung unter dem Fiskalpreise werden die in Rede stehenden Herstellungen an den betreffenden Ersteher sogleich vorschriftsmässig commissionell übergeben werden, weshalb auch die schriftlichen Offerenten sich bei der Lizitation einzufinden haben.

Der frägliche Bau muss unbedingt wegen Gefahr am Verzuge bis Ende September 1857 in vollständig collaudirungsfähige Ausführung kommen.

Agram am 27. Juni 1857.

K. k. Comitats-Behörde.

Nr. 7194—1857 (DS—71) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

In Folge Erlasses der hohen k. k. Statthalterei ddto 19. Juni 1857 Z. 9886 wird die Herstellung des Pfarrhofes und der Wirthschaftsgebäude der Pfarre zum St. Marcus in Agram im Wege einer öffentlichen am 13. Juli 1857 im Amtslokale der k. k. Agramer Comitats-Behörde, (alte Theatergasse Nr. 163 abzuhaltenden Minuendo-Lizitation hintangegeben werden.

Der Fiskalpreis ist folgendermassen festgesetzt:

	Für den Pfarrhof CMz.		Für die Wirthschaftsgebäude CMz.	
	fl.	kr.	fl.	kr.
I. für die Maurerarbeit sammt Materiale und Handlanger . . .	138	—	—	—
II. für die Steinmetzarbeit	—	—	—	—
III. für die Zimmermannsarbeit sammt Materiale und Handlanger	—	—	1191	48
IV. für die Ziegeldeckerarbeit	—	—	569	52
V. für die Tischlerarbeit	414	—	—	—
VI. für die Schlosserarbeit	276	—	—	—
VII. für die Anstreicherarbeit	115	48	—	—
VIII. für die Glaserarbeit	72	27	—	—
IX. für die Zimmermalerarbeit	30	—	—	—
X. für die Maurermaterialien	—	—	—	—
XI. für die Zimmermannsmaterialien . . .	—	—	—	—
Zusammen .	2807	55	—	—

Die Versteigerung wird im Ganzen für alle Leistungen erfolgen. Die Natural-Arbeit ist in den obangeführten Summen mit einbegriffen.

Jene Unternehmer, welche gesetzlich giltige Verträge einzugehen fähig sind, und sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, haben am obbenannten Tage und Ort bis 10 Uhr Morgens persönlich zu erscheinen, oder ihre mit gehöriger Vollmacht zu versehenden Bestellten dahin zu senden, und haben vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukostenbetrages zu erlegen.

Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt, für diesen Bau werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Commission entgegen genommen. In allen vorschriftsmässig zu verfassenden und mit dem Reugelde zu belegenden Offerten ist der Anbot deutlich und mit Buchstaben auszudrücken.

Die Offerte sind bei der k. k. Agramer Comitats-Behörde längstens bis 12. Juli 1857 einzubringen, und haben die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntniss der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse zu enthalten.

Die diesfälligen Pläne, Vorausmasse, Preisstariffe, die summarischen Kostenanschläge, dann die allgemeinen und speziellen Baubedingnisse können bei der gefertigten k. k. Comitats-Behörde zu jeder Zeit eingesehen werden, und werden am Versteigerungstage selbst zu jedermanns Einsicht vorliegen.

Im Falle der Erstehung unter dem Fiskalpreise werden die in Rede stehenden Herstellungen an den betreffenden Ersteher sogleich vorschriftsmässig commissionell übergeben werden, wesshalb auch die schriftlichen Offerenten sich bei der Lizitation einzufinden haben.

Die fräglichen Herstellungen müssen bis Ende Oktober 1857 in vollständig collaudationsfähige Ausführung kommen.

K. k. Comitats-Behörde

Agram am 28. Juni 1857.

Nr. 471—1856 civ. (Izv. 237) (3—2)

Executive-Veräusserung

des der Reza Wittwe der Vilhelm Kohlmann gehörigen Hauses sub Nr. 19 sammt ¼ Urbarial-Session in Unter Pištana.

Vom k. k. Bezirksamte Našic als Gericht, wird bekannt gegeben, es sei über Einschreiten der Herrschaft Miklos, durch Herrn Adv. Franz Mohl de praes. 29. Juli 1856 Z. 471 civ. in die executive Veräusserung des der Reza Wittwe Kohlmann gehörigen in Unter-Pištana gelegenen Hauses sub Nr. 19 sammt ¼ Urbarial-Session wegen schuldigen 65 fl. 6¼ kr. CMz. gewilligt worden.

Zur Vornahme dieser Feilbietung werden die Tagfahrten zum 3. August und 3. September l. J. stets um 10 Uhr Früh in loco Unter-Pištana angeordnet, wozu Kauflustige mit dem Anfügen vorgeladen werden, dass dieses Haus sammt ¼ Urbarial-Session, erst dann, wenn keine Kauflustigen bei der 1. Tagfahrt erscheinen, und der Schätzungspreis nicht erreicht wird, der Besitzstand bei der 2 Tagfahrt auch unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerthe pr. 350 fl. CMz. hintangegeben werde, ferner jeder Kauflustige ein Vadium pr. 5% CMz. bei der Feilbietungs-Commission zu erlegen habe, und dass die übrigen Feilbietungsbedingnisse, das Schätzungsprotokoll hiergerichts eingesehen, oder in Abschrift erhoben werden können.

Zugleich werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von der Feilbietungsbewilligung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht, auf jene Realität erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der Realität so gewiss bei diesem k. k. Gerichte anzumelden widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben werden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beziehung vorgenommen, und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt zu Našic als Gericht am 25. Juni 1857.

K. k. Bezirks-Vorstand

Friedr. v. Kraljević.

Nr. 5446 (Fin.—24) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Am 6. Juli l. J. wird bei dem k. k Domänenamte in Bassikidvor nächst Warasdin der disponible Vorrath an Weinen und Getreide, nämlich:

300. Metzen Vorderweitzen
266¼ » Vorderkorn
68²⁷/₄₀ » Vordergerste
60¼ » Vorderhirse
151¼ » Vorderhaiden
442²⁷/₄₀ » Vorderhafer
500³⁹/₄₀ » Vorderkukurutz
16 Eimer 1853ger Allodial-Wein
4⁷/₁₆ » 1854ger »
249 2½/40 » 1855ger »
585½ » 1856ger » und
54½ » Weinlager im Wege der öffentlichen Conkurrenz-Verhandlung an den Meistbietenden gegen gleichbaare Bezahlung hintangegeben werden, was mit dem Beisatze verlautbart wird, dass die Lizitationsbedingungen bei dem gedachten Amte zur beliebigen Einsichtsnahme erliegen, und dass die Verhandlung pünctlich um 9 Uhr Morgens beginnen, dann aber je nach Bedarf auch die folgenden Tage fortgesetzt werden wird.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Warasdin 24. Juni 1857.

Wodwarka.

Nr 8424 (Fin.—25) (3—3)

Concurs.

Zu besetzen ist: die Salzwägers-Stelle bei dem Salzamte in Županje im Bereiche der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion in der XII. Diätenklasse mit dem Gehalte jährlicher 200 fl. nebst freier Wohnung, 100 Pfd. Salzdeputat und mit der Verbindlichkeit zum Erlag einer Caution im Gehaltsbetrag.

Bewerber um diese Stelle haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche unter Nachweisung des Alters, Religionsbekenntnisses, Standes, des sittlichen und politischen Wohlverhaltens, der zurückgelegten Studien, und der bisherigen Dienstleistung, ferner der Kenntniss der deutschen und der kroatischen oder einer der letztern verwandten slavischen Sprache, der in der Verwaltung des Salzgefälles und in dem Verrechnungswesen erworbenen Kenntnisse, der Kautionsfähigkeit, und unter Angabe ob und in welchem Grade sie mit Finanz-Beamten dieses Verwaltungsgebietes verwandt oder verschwägert sind, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde bis 31. Juli 1857 bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Esseg einzubringen.

Agram am 19. Juni 1857.

Br. 1753—1856 g. (Izv.—227) (3—3)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda sv. Ivanskog stavlja se do znanja, da na molbu de praes. 6. rujna 1856 br. 1753 gr. Ivana Kašnjaca iz Glavnice sudbena dražba i razprodaja nepokretnostih udove Anke Kašnjar iz Glavnice, i to kuće i dvih komorah pod br. 11 ležećih, nadalje tèrsjah i zemaljah radi duga od 52 fr. 30 kr. dozvoljuje se i za obdèržavanje takove pèrvi rok na 25. sèrpnja t. g. a drugi na 25. kolovoza t. g. prie podne u 10 satih na licu miesta u selu Glavnica opredieljuje se, pozivadu se pako kupci tom primietbom da kod pèrve dražbe napomenute nepokretnosti izpod procienbene ciene od 195 fr. 27½ kr. sastojeće, prodale se nebudu, nadalje da kupac, po naputku suda imade sve dugove koji su zaloga radi osigurani na nepokretnosti nakoliko kupovnina doteče preuzeti. Uvieti dražbeni mogu se kod suda ili prigodom dražbe uviditi.

Ujedno pozivadu se svi oni, koji premda o ovoj dozvoljenoj dražbi osobito ubavieštěni nisu, nakoliko sciene da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na ovèršen čino dobro, da isto pravo prie predaje kod ovog suda tim sigurnie prijave, jer će inače sebi pripisat morat, ako se diobom kupovnina bez njih izcèrpi.

C. k. kot. ured sv. Ivanski kao sud

U Sv. Ivanu dne 1. lipnja 1857.

C. k. kot. predstojnik

Cer.

Nr. 3147. C. (DS.—69) (3—3)

Edikt.

Vom k. k. Landesgerichte Agram wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht. Es sei auf Ansuchen der Frau Anna Fašin aus Agram de praes. 16. Mai 1857 Z. 3147 die Amortisirungs-Einleitung des angeblich in Verlust gerathenen durch die k. k. Landes-Hauptkassa Agram über 100 fl. CMz. sub Nr. 827/540 vom Jahre 1854, auf den Namen des Joseph Fašin ausgestellten National-Anlehens-Certifikates bewilliget, und es werde demnach der Besitzer des fraglichen in Verlust gerathenen Anlehens-Certifikates hiemit aufgefordert, sein Recht auf das Anlehens-Certifikat binnen einem Jahr bei diesem Gerichte um sogewisser auszuweisen als widrigenfalls das Certifikat für null und nichtig und dessen rechtliche Wirkung für erloschen erklärt werden würde.

K. k. Landes-Gericht

Agram, den 23. Juni 1857.

Klobučarić. Jović.

(Dp. 47) (3—3)

☞ Natiečaj.

Kod glavne učione škol. braće ovdie u Zagrebu izpražnjena su dva učiteljska miesta sa godišnjom plaćom od 300 fr.; želeći koje od ovih preuzeti, neka se pismeno do 15. kolovoza prijave kod ravnateljstva iste učione.

U Zagrebu dne 29. lipnja 1857.

Antun Traut,

ravnatelj nadbisk. kl. uč.

Nr. 6568—6346 (Izv.—253) (1—2)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Scrittore presso l. IR. Ufficio di Porto e Sanità Marittima in Chioggia, cui va annesso il soldo d' annue Lire 1200.

Chiunque intendesse aspirarvi presentarà entro tutto Luglio p. v. al Governo Centrale Marittimo documentata supplica, comprovando la sua età, l'illibata sua condotta morale, i servigi finora prestati, la qualificazione al posto e la eventuale conoscenza di lingue.

Dichiarerà inoltre se si trovi in parentela od affinità con altro impiegato P. S. nel Litorale Veneto.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo

Trieste, 24 Guigno 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Brzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 7. SERPNJA 1857. Br.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrsthina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

☉ Iz Senja 29. lipnja. Izza kako rumena zora bieli dan oviença, eto i sunce izza naših pustih bèrdinah svoje svietlo lice pomoli. — Sve je tiho, sve mirno, svaki se niečemu nada, na svakoga licu čitat bi radost upravo narevsku, dà svak čeka neuztèrpljivo čas niekog svečanog čina, svečani čin svog niegdašnjeg obćeljubljenog župnika g. Franje Cèrnogorčevića kanonika i dosada štioca stolne cèrkve senjske, kog malo i veliko duboko štuje, a sad se još svigdie spominje, kada imade on danas kao na blagdan sv. Petra i Pavla primiti svečanu čast prepoštovanog senjskog kaptola. — Tko se nebi tomu veselio, kad takova čast upravo domaći prima. —

Dočim bi cèrkva dubkom napunjena ljudstvom svakog stališa, vèrsti i dostojanstva, željno čekajući svečanost započet se imajuću; eno Nj. preuzvišenost g. biskup Mirko Ožegović Barlabaševečki dodje u cèrkvu da poznatom svojom milinom, dobrotom i pripravnošću ota svečanost još većma poveća, te dočim se u cèrkveno odielo odene, pred žèrtvenik stupi i dèrži u latinskom jeziku očinsko dirajuće slovo na predstojećega novo-imenovanoga prepošta Franju Cèrnogorčevića, na koje tako ganuti biasmo, da kad bi izustio: „Et Tibi dico Francisce, confirma fratres tuos in dilectione Dei, et charitate proximi" vruće su nam suze zahvalnosti iz čistog izvora našeg iskrenog sèrca kao u znak sinovske ljubavi, potekle. Zatim bude po tajniku Nj. preuzvišenosti biskupske papinska bula pročitana, kojom ga imenuje prepoštom stolne cèrkve senjske; a po preč. g. kanoniku i župniku gradskom Ignacu Vinskomu bi pročitani milostivi dopis ministerialni za bogoštovje i javnu nastavu kao i c. k. namiestništva. Dočim se novo-imenovani prepošt sinovskim slovom zahvali: da sve, što ima i sve što je dobio, to samo milosti Nj. preuzvišenosti pripisati mora; zato da će mu zahvalan biti dok bude sunca i mieseca, zapieva „Tebe Boga hvalimo", nakon zamoli da se uvede u štal prepoštie, kog uvede preč. g. opat i kanonik Mio Manzoni. —

Po dovèršenoj službi božjoj Nj. preuzvišenost biskupska počasti nas velekrasnim obiedom, gdie biahu zdravice napite sv. ocu Papi Piu 9.; Nj. c. k. veličanstvu Franji Josipu I. i novoimenovanomu prepoštu Franji Cèrnogorčeviću da novu podieljenu čast na mnogo godinah sretno i zdravo obnaša. —

Beč 4. sèrpnja. Najnovii dogadjaji pokazuju jasno razumievanje političkih razmierah u evropskim zemljama, koje su inače bile najvećma uzdèrmane.

Dokazuju nanovo, da nepoboljšivi neprijatelji svakoga zakonitoga i družtvenoga reda svoje zločinstvene osnove neprestano snuju. Vodje i glave jedne opake stranke razšilju svoje poslanike, da bunu, plien i ubojstvo raspLode na daljnim obalama, dočim oni sami vriebaju u sigurnim utočištima gdie im nepriete pogibelji, što no prate takova bezzakonja. Upèrkos svomu tomu, što glasno i ozbiljno opominje prošlost, ipak svejednako ima ljudih, koje je družtvo izključilo ili zasliepljenih nesretnikah, koji sami tèrče u svoju nesreću, koja nemože izostat, pošto su nesreću i razorivanje donieli u mirovne gradove.

Kad vlade nad tim bdiju i vierno čuvaju, da se takovim zločinstvima predusretne ili da se barem zločinstveni pokusi ove vèrste uduše u klici, ispunjuju svetu dužnost prema narodima, koji su povierení njihovom staranju. Livorno, Genova i Ponza dokazuju, da je potrebno neprestano nadzirat neprijatelje sreće i mira narodah.

Nasuprot ovom žalostnom izkustvu, koje istinabog za razumne ljude nesadèržaje nikakve nove nauke, javlja se neoboriva učinjenica, da u najnovie doba svigdie, gdiegod moževi prevrata pokušavaju da nastave svoje poluge, većina, izobilno pretežna, odvažno ih odbija i da se vierno i revnjivo pridružuje zakonito obstojećoj dèržavnoj sili. Ako prevratnici i u neizcieljivoj sliepoći žive, ipak je zdravi razum množine uposnao, da sreća i napriedak narodah uspieva samo pod zaštitom zakonitih vladarah i pravno obstojećega reda. Mi smo vidili, kako su se gibanja najzabacivie vèrste u Belgii utišila samim pozivom mudra kralja. Plod izborah u Franceskoj, vladanje pučanstva u onim krajevima Italie, kojim je uprav sada prevratna stranka prietila, pobožni, strahopočitanja puni doček, što su ga stanovnici cèrkvene dèržave svetom otcu papi svigdie sredstvom svojih poslanstvah pripravljali, — dokazuju neoprovèrgljivo, da je množina uvidila, nakoliko je prevrat za sreću narodah ubitačan, a koliko blagoslov donosi narodima samovladarsko načelo.

Ako je opreznost proti neprieteljima gradjanskoga družtva i njegovih temeljnih načelah još svejednako od potrebe, pokazuju najnovii dogadjaji s druge strane, da se ih je manje bojat, nego li prije. Množina je barem iz izkustva naučila tko su naravni branitelji i istiniti promicatelji obćenitoga dobra, tko li pako neprijatelji istoga. (Oestr. Correspondenz.)

— Kao što se čuje Nj. veličanstvo kralj pruski doći će ovamo dne 8. t. m. i odsest će u palači pruskoga poslanstva. Ovdiešnji pèrvi tajnik pruskoga poslanstva, grof Flemming, koi obskèrbljuje medjutim poslanstvene poslove, putovat će u Prag na susret svomu vladaru, da ga tamo pozdravi. U pratnji kraljevoj nalazit će se njegov krilni adjutant, pukovnik baron Manteufel i dva druga adjutanta.

— Kao što piše „Milit. Ztg." dostojati će Nj. c. k. apost. veličanstvo nastaviti svoje putovanje po Ugarskoj dne 8. kolovoza t. g. i to najprie onim putem koji je prekinut zbog žalostnoga dogadjaja. Nj. veličanstvo će prispieti 17. u Beč, prisustvovat će 20. svečanostima u Budimu i nastavit će zatim svoje putovanje po Šopronjskom dištriktu.

Cèrnagora.

Putovanje kneza cèrnogorskog u Ostrog (produženje iz broja 150. zbog množine neodgodiva gradiva zakašnjeno):

„Hercegovci od cèrnogorske granice do Mostara i Konjicah primili su zakon cèrnogorski, koi je godine 1855. knez Danilo izdao za Cèrnugoru i Bèrda, i njihovi poglavari odlučiju po njemu.

Dne 9. vratio se knez u Orialuku, gdi je ostao do 11. lipnja. Orialuka, treća stolica kneževa, stoji kao što je poznato u cèrnogorskoj

---

Ban Berislavić.

(S talianskog.)

(Produženje. Vidi br. 149 ovih novinah.)

Nadvladavši oprieke i zastupivši oružje opadanja povrati se pobiedonosno u Hèrvatsku; ali ostrogonskom nadbiskupu pošto nepodje za rukom pèrvi udar, speri tad drugi mnogo odvažnii, riešivši se uklonit ga izpred sebe posredstvom izdaje, davši nalog zagrebačkom gubernatoru da izvèrši takovo diele. Premda ovakovo snovanje pakosti biaše banu do ušiuh stiglo, prezre on svaku opasnost, i još bez svake bojazni, te iste godine pošalje opet posredstvom svoga vikara, da potraži kod pape kakovu pomoć. Izmedju različnih pisamah, koja mu je Lav Bembovim perom pisao, i koja se medju štampanim Bembovim pismima nahode, nikakvo nebiaše laskavie za Berislavića od odgovora poslanoga njemu pod datom 7. sèrpnja 1517., u kojem mu odkriva namieru, da će ga na stožerničtvo podignuti, osiguravajući ga svojom nepogriešnom besiedom, da i ako ga nije mogao u posliednjem dogodivšem se izboru zbog sukoba niekih okolnostih u takovi broj uzeti, ništa nemanje takova počast za njega nebiaše zabačena, nego samo odložena do drugoga puta. (Fraternitatem tuam, contra quam in animo habebamus, et quam erat nobis decretum, in aliud tempus reservavimus.)

Medjutim svud se prosuo biaše nevoljni glas, da Selim I., car turski, pošto biaše podložio Soriu, Palestinu i dio Arabie i osvetio nad misirskim sultanom sramota niegdašnje pobiede nad njegovim otcem učinjene, namieravaše sa svojom pobiedonosnom vojskom prekriti Ugarsku. Zato ban bez svake satege razredi svoje ljude po granicama svojih pokrajinah, i kros dvie čitave godine uzdèrža na ovima vojničke namieštaje, svedj gotov do šakah doći. Dok se on kinjaše s takovom revnosti, da obrani dèržavu od izvanjskih neprijateljah, neusmicahu od zazakletstva proti njemu njegovi posebni neprijatelji, a izmedju ostalih ostrogonski nadbiskup, koi, ako se i moradiaše obuzdati, ali se nikako neuzmože otresti svoje prikrivene zlobe, te koristeći se njegovim udaljenjem, iznovice ga tužiše zbog tobožnjega nepoštovanja i samosilja, pak privukavši na svoju stranku poglavitie dvorjane, podje mu za rukom učiniti, da bude pozvan radi opravdanja pred vieće. Ništa se on nebi osietio o ovoj novoj spletki, da ga Ivan, vojvoda erdeljski, njegov tiesni priatelj, nebude o tom obznanio sredstvom pisamah, iza kojih neodoceni mu stignuti kraljevska naredba. Bez svakoga kolebanja, sa slobodnim i sèrčanim duhom odluči se opravdati svoj postupak.

Ali gdi je ta najodvažnia sviest, koja se s kabalističkim oružjem podrugivati usudjuje, koje tako upotrebiti zna dosietljiva zloća pod pretvornom ličinom revnosti? — Mudri pak ljudi svakidašnjim izkustvom naučeni, zasiecaju u budućnost; i Petar, premda osiguran o pravičnosti svoje parnice, ništa nemanje imadiaše valjanih razlogah očekivati kakvu zgodno zapetu mu stupicu: nadje dakle za dobro, da se neizlaže opasnosti bez providjenja zgodne pomoći. U tu svèrhu izbravši sto i pedeset najvierniih Hèrvatah i oko dviesta Ugrah, namiesti ih na više krajevah kraljevske palače, da bi mu na svaki i najmanji njegov znak u pomoć priteći mogli; i obukavši po tom košulju od pancira pod biskupsku odoru, te s golim mačem dodje pred zbor, gdie mu se tužbe pročitaše, kojima se okrivljivaše zbog njegovoga slaboga poštovanja prema cèrkvenim dostojanstvenicima i velikašima kraljevine i pripisavaše mu se nevierno upravljanje s javnim dohodcima. Sa smiernim i skromnim govorom uze Petar pobijati ovakove tužbe, dokazujući, da neprežaljeni položaj njegov izisikivaše pretelike troškove; da on sa slobodnim svojim govorom nenamieravaše nikoga uvriediti, nego naprotiv podjariti sve i svakoga

žitnici u Bielopavlićih, gdie se baš sada dověršuje nova kneževa palača. Čim prije sazidat će se i ovdie jedna mala tvèrdjava, jer to je najvažnia pozicia na drumu od Albanie u Hercegovinu, gdie nastaje novi varoš (Danilovgrad) na podnožju bèrda Korito.

Dne 12. vratio se [illegible] uzduž turskih tvèrdjavah Spuž, Podgorica i Žabljak u Rieku, razvidio je ondiešnji pazar dne [illegible]. i vratio se [illegible] Ceklina dne 14. ovoga miesec na Cetinje k[illegible] Svigdie kamo je sa svojom [illegible] pratnjom došao, bio je s[illegible] [illegible] u Rieci bilo je dva puta razsvietljenje i tako bio je nekolik tegobni put pod pieženjem i pucanjem prieko kladah i kamenja a kadikad prieko veoma pogibeljnih miestah, gdie su svi morali sići s konja i svatko se je za svojim konjem morao pešjati, sretno dovèršen od 3. do 14. sèrpnja. Na Cetinju pozdravili su putnike stanovnici izišavši im na susriet, pucajući iz pušakah, jerbo knez nije dopustio, da ga pozdrave iz topovah.

Prekjučer bio je na kneževu zapovied uapšen na Cetinju Toma Marinov, jer je putujući iz Tèrsta u Kotor razprostranio toliko lažih. Kažu, da je on bio uzrok onih viestih, koje su i u novine unišle, da je u iz porodice Petrovićeve, poimence iz Cucah do 16 osobah uapšeno itd., što se je naravno poslie pokazalo, da je sve izmišljeno bilo, budući da se sada zna, da je samo 5 do 6 osobah stavljeno bilo pod nadzor, no koje su odmah kad se je knez vratio iz Pariza, opet dobile bile podpunu slobodu. I to je vele, dokazano, da je bio uhoda cèrnogorskih biegunacah u Kotaru, u kojih ime hotee je da nieke Cèrnogorce posove u Kotar, no koji su to odmah prijavili knezu. U ostalom taj je uapšenik sasvim neznatan kramar.

Danas je knez kapitana Marka Martinovića naimenovao senatorom a na njegovo miesto kapitanom od Cetinja Stefana Spadira. Knežev rodjak dosadašnji kapetan zbora perjaničkoga gospodin Gèrko Jokov Petrović naimenovan je podpredsiednikom cèrnogorskoga senata, koje je miesto odkad je Gjorgje uskočio i odkad je Mirko naimenovan bio predsiednikom, bilo ispražnjeno. Danas je usliod ovih naimenovanjah bio obied kod predsiednika senata, gospodina Mirka Petrovića, kamo su bili pozvani svi senatori.

Nieki Cèrnogorac iz Cucah ubio je svoga susieda, i znajući da će biti zbog toga za cielo pogubljen, uskočio je u austriansku dèržavu. Po svoj zemlji vlada podpuni mir od posliednjega rata s Omerpašom izim njekih pograničnih razprah medju Bratonožićima i Drekalovićima. Svi glasovi o nezadovoljstvu naroda i o nemirima i nasiljima bili su izmišljeni većom stranom po biegunacima, kojima nestoji toliko do mira u Cèrnojgori i usliod toga i do sreće zemlje, koliko navlajućem i obće ljubljenom knezu Danilu, o kojemu se je toliko lažih predalo javnosti.

Franceska.

Premda put kneza Petrulle nepok[illegible] [illegible]anjeg političkoga značaja i premda [illegible] [illegible] da okolnost, što car Napoleon baš [illegible] u Plombieresu a grof Valevski na [illegible] [illegible]vi, govori zato, da je knez Petrulla [illegible] [illegible]rednim nalozima došao u Pariz, i [illegible] treba daleko tražit razlogah zato, da nije po svoj prilici boravljenje premda kratko ovoga diplomata u Parizu sasvim strano politici. Naprotiv čini se da nieka naznačivanja, koja dolaze s dobro ubavieštene strane, onamo smierajo, da bi se dogodit moglo, da će knez Petrulla za svoga bavljenja u Parizu iz Napulja dobit naputakah, da prokèrči put približenju sa zapadnim silama. Izviestno je, da bi ovaj diplomat sasvim sposoban bio za ovu zadaću, budući da isti kako svojom viernostju i podanostju prema svome vladaru, tako svojom neodvisnostju, koju si je vaviek umio zakonitim načinom sačuvat, ima potrebne vlastitosti, da opravda pouzdanje obih stranakah. Da u ostalom sadašnji razmier s Napuljom i zapadnim silama nemože dugo obstojati, osiećaju svi samo odviš zdravo, i zato će zavisit samo od obostrane pripravnosti, da se učini kraj stanju, koje bi u niekim nepredvidivim slučajevima svakako moglo postat pogibeljnim.

Azia.

Piše „Courieru de Paris" iz Hongkonga od 9. svibnja: „Dobivamo iz Tu-Tschu-Fu-a sliedeće pismo koje proizlazi od Engleskoga konzula i koje je datovano od 2. svibnja:

„Podpisani je dobio predbiežnu viest od visokih vlastih ove pokrajine (Fo-Kien) da bi one želile otvorit zajam izmedju ovdie stanujućih tudjih tèrgovacah od 500,000 uncia srebra sa 3% kamatah na miesec za carsku vladu; za povratak toga zajma jamčit će carina, koja se u Fu-Tschu-Fu i drugim pristaništima, u koja ima pristup evropejska tèrgovina. Podpisani poziva dakle ovdie stanujuće Engleze, da se o toj stvari promisle, i bit će im veoma obvezan ako ga što prie moguće izviesto o svojim namierama."

Ova je viest posve autentična (?) i nije sumnje da će se mnogi tèrgovci podpisivati na taj zajam. Kamate od 3% na miesec odveć su mamljivi, osobito kad jamče za njih prihodi pet pristaništah od kojih pravi svaki više posla nego su ga Marsilj i Havre ikad pravili.

Po viestima iz Hongkonga od 16. svibnja nalazile su se u tamošnjem pristaništu tri franceska bojna broda. Franceska fregata „Virginie" putovala je po ostalim kitajskim pristaništima. 20. trebala je da odjedri k filipinskim otocima i da dočeka tamo fregatu „Nemesis" koja će doplovit [illegible] iz Franceske u miesecu sèrpnju. Contre Admiral Guerin zapov[illegible]ik franceske vojske u Kitaju, predat će on [illegible]lli zapoviedničtvo admiralu Rigault de Genouilly-u, vratit će se onda u Francesku na fregati „Virginie". Engleski poklisar Sir John Bowring [illegible] franceski ministar de Bourboulou sastat će se u Singapori s lordom Elginom i baronom Grossom. Prie dolazka ove dvojice izvanrednih povierenikah, neće se preduzeti u Kitaju nikakova veća operacia.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 5. sèrpnja. Iz Napulja od 3. t. m. javljaju, da su buntovnici sasvim raztierani; kod posliednje bitke imali su isti 100 mèrtvacah. Dèržavni viećnik Fremy naimenovan je upraviteljem zavoda Credit foncier, a Langlais, Bavoux, Chasseriau dèržavnim viećnicima.

Livorno, 2. sèrpnja. Gubernator Bargagli izdao je više proglasah, gdie se izražuje da je uvieren, da se pokus bune neće više ponovit; vlada je, veli, dosta jaka da obori svaki takov pokus. Nasliedni princip posietio je danas kasarne.

Turin, 3. sèrpnja. Direktor i garant Mazzinova organa „Italia del Popolo" u Genovi uapšen je. Mir nije bio više poremećen. Oblasti su neprestano oprezne.

London, 2. sèrpnja. Poleg liste „Morning-Post" belgijski kralj Leopold posietit će Englesku. Kao što se čuje doći će po svoj prilici franeuski car i carica na dva dana u Manchester.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. k. lutriji u Tèrstu izvučeni su dne 4. sèrpnja 1857 sliedeći brojevi:

34, 88, 70, 81, 22,

Bližnje vučenje bit će 18. sèrpnja 1857.

SLUŽBENI LIST.

Br. 469—1856 civ. (Izv.—236) (3—1)

Exeeutive Feilbietung.

Des dem Dimitria Ristić gehörigen Hauses sub Nr. 26 in Unter-Pištana sammt ¼ Urbarial-Session.

Vom k. k. Bezirksamte Našic als Gericht wird bekannt gegeben, dass über Einschreiten der Herrschaft Mikleš durch Herrn Adv. Franz Mohl in Verovitic de praes. 29. Juli 1856 Z. 469 die exekutive Feilbietung, des dem Dimitria Ristić gehörigen, und gerichtlich gepfändeten und geschätzten Hauses sub Nr. 26 nebst ¼ Urbarial-Session, wegen schuldigen 19 fl. 40 kr. CMz. c. s. c. gewilligt worden.

Zur Vornahme dieser Feilbietung werden die Tagfahrten auf den 3 August und 3. Sept. 1857 jedesmal um 10 Uhr V. M. in loco Unter-Pištana angeordnet, wozu Kauflustige mit dem Beifügen vorgeladen werden, dass obige Realitäten erst bei der 2. Tagfahrt unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerthe von 550 fl. CMz. hintangegeben werden, ferner jeder Kauflustige mit Ausnahme des Exequenten, oder wenn dieser davon befreit, ein Vadium von 5% CMz. bei der Feilbietungs-Commission zu erlegen habe, und dass die übrigen Feilbietungs-Bedingnisse hiergerichts eingesehen, oder in Abschrift erhoben werden können.

Zugleich werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht auf jene Realitäten erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufstermine so gewiss anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben werden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Bezeichnung vorgenommen, und sie dadurch, soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht
Našic am 25. Juni 1856.
Der k. k. Bezirks-Vorstand
Ferd. v. Kraljević.

---

da žèrtvuju posebne interese radi javnoga dobra, i da je gotov o svemu razlog dati. Izjavivši svoja opravdanja povuče se na stranu da čeka odredbe vieća; ali tužitelji nepopustiše, nego još privoliše kralja da ga uhvati, te da se odkaže sviuh zvanjah, koja on posiedovaše. Nadjačavši ova strana, naradiaše se u dielo stvar privesti; ali kao što dobro poznato bieše da se činjaše nevaljao posao, niti se nadje, tko bi se usudio se izvesti ga; zbog toga bi odsedjeno, da se nanj stave ruke pri izlazku iz kaštela. Ali medjutim erdeljski vojvoda izviesti ga o ovoj stvari, te on uzmože pod zaštitom svojih izići iz Budima i u Hèrvatsku doprieti. Tim načinom po drugi put prevarivši se susovi duh stožernikov, uspie u tolike, da se izašalje jedna četa vojnikah za njim u potieru. Petar bi prinudjen tada priteći k caru Maksimilianu i sdružit se s vojvodom erdeljskim i s ostalim svojim moćnim priateljima i srodnicima. Car, koi smatraše bana kao jednoga izmedju najrevniih vojvodah u kèršćanstvu, neuzkrati se biti mu od koristi, a vojnici kraljevi, koji su imali zapovied, da ga uapse, nastojahu uviek ukloniti se sukobu s onim vojvodom, prama kojemu svi nosahu čast i poštenje.

Berislavić pak upèrkos stožernika imadijaše svoje hranitelje, koji, kad im se prilika ukazivaše, znadoše činit uvažit njegove zasluge, i tako sjajnost istine obori potajna naperenja zlobivosti; i neprestane prietnje Turakah, da će osvojiti Ugarsku, dirnuše najposlie u dušu Ludvikovu, koi hotijući popraviti nanešenu mu uvriedu, posredstvom dviuh osobah spremi mu jednu sablju, luk i strielu, pozivajući ga, da s tim oružjem brani svoga kralja i njegovo kraljestvo.

Ban mu se neusteže pripomoći; ali videći da Ludvik, nastojeći samo o obrani Ugarske, ostavljaše Hèrvatsku i Dalmaciu sasvim izložene neprijateljskim napadajima, uteče se iz nova k Lavu X. radi savieta i pomoći posredstvom Negri-a. Ovaj bieše čoviek izvèrstnih duševnih svojstvah i k sposobnosti političkim okretnostima pridružavaše zabavu s latinskim muzama, o čem ostavi takodjer gdiekoi dokaz štampan. Dobro dakle budući primljen kod dvora ovoga pape, koi toliko podupiraše i podpomagaše krasno umove, obvèrši on i ovo poslanstvo 12. siečnja 1519. u podpunom konzistoriumu, te mu ban izradi biskupiju skradinsku u naknadu njegovih zaslugah. U ovom dostojanstvu spremi ga sliedeće 1520. godine u Belgiu, da se poraduje s Karlom V. zbog njegovog uzvišenja na carstvo po zbivšoj se Maksimilianovoj smèrti, i da mu izradi njegovu pomoć proti Turcima. Car premilostivo dočeka Petrovoga poslanika, te mu častno pismo opravi; ali ovo po nesreći nezateče bana u životu.

(Konac će sliedit.)

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 8. SERPNJA 1857. Broj 153.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike nu. čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platj se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr

☞ **Početkom ovoga mieseca počimlje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.**

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah" franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ **Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.**

Ujedno molimo sva ona gg., koja dugaju za prošle tečaje, da do konca svoga mieseca dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč. Nj. c. k. apost. veličanstvo car pomilovao je grofa Julia Andrasi-a, da se može vratit u cesarevinu. On je bio na smèrt osudjen. Odnzeto dobro vratit će mu se.

— C. k. sviezdarna objavljuje sliedeće: Ovaj čas prispielo je izviestje g. Goldšmidta iz Pariza od 26. lipnja t. g., da je odkrio novu planetu, i to 45. gomile izmedju Marta i Japitra. Planeta se pokazala u 10. i 11. veličini sviezda. Dr. Klinkerfues u Getingu našao je 22. pr. m. repatu sviezdu, koja je nalik na onu od g. 1808. što se izkazao točno tečenje to, s različna je od velike repate sviezde od god. 1556., koja će možda za niekoliko godinah doći.

— Skupštine učiteljah moći će se, kao što ministarstvo dozvoljava, odsad dèržati i po Ugarskoj i po njenim pridruženim zemljama.

— Na granici ostrogonskoj pojavila se niekakva zaraza medju svinjama, koje od nje cèrkavaju za 12—72 sata. U samom Žambeku palo je više od 200 komadah svinjah.

— Iz Milana od 30. lipnja javljaju, da je jedna privatna pošiljka Nj. preuzvišenosti ministra izvanjskih poslovah upravljena na grofa Archinto-a uskorila odlazak posliednjega u Brusel, gdie će kao što se za izviestno znade, biti zaručenje dne 10. sèrpnja u 11. uri pred podne. Grof Archinto nastupio je prekjučer svoj put i to preko Švajcarske i bez pratnje.

Sèrbia.

„Svetovida" pišu iz Beograda od 29. lipnja: Turski red Medžidie pèrvoga razreda, za koji smo prilikom dolaska čestitoga Hasanpaše, mubafiza ovdašnjega grada, govorili, da će ga sa sobom donieti, ovih danah donešen je od sultana i danas u 10 satih prije podne svečano je predan Nj. sviotlosti knezu i gospodaru sèrbskom Aleksandru, koi neka se s rietkim odlikovanjem visoke carske milosti na sreću roda sèrbskog u besmèrtju krasi.

Isti je red čestiti Hasanpaša, u najvećoj gali obučen, ješeći u desnoj ruci nosio. Pred njim je turska gradska muzika svirajući razne evropejske marševe išla, a tako i jedna strana vojinstva u dva reda sa strane, a po sriedi on — paša — sa svojom malom svitom, medju kojima biaše i kneževski adjutant Danilović sa 5 konjanikah. — Sèrbska vojena muzika medjutim je već spremna bila da svečanost uveliča, koje se u kneževskoj sali u prisutstvu popečitelja i niekoliko savietnikah dèržalo.

Nj. preuzvišenost gosp. mitropolit naš 27. o. m. prije podne odputovao je u svoju eparhiu, odakle će potom kao obično u toplice i to u Brestovačke otići.

Po jugozapadnim planinskim miestima Sèrbie mogli smo ovih danah snieg vidieti, koi nam je u Beogradu priličnu hladnoću pričinio tako, da su mnogi lietnje haljine s pravim zimskim haljinama zamienili; no od 27. nastade baš pravo lietnje žarko vrieme.

27. o. m. opremio se odavde na put profesor političke aritmetike i narodne ekonomie g. M. J....., koi će sa vrieme školskih praznikah sa svima c. k. austrijskim i drugim narodno-ekonomičnim zavodima izbliže upoznati se kako bi po povratku svome otačbini od veće koristi biti mogao.

Rusia.

„Obće Nov." pišu, da se u Poljskoj može svuda primietiti okretanje predjašnjih odnošenjah na bolje. Svuda se vidi, da vlada hoće napredak na sve strane. Ali zato se može reći, da u Poljskoj nemože nikako biti nove kakve revolucie, jer je niža klasa sasvim na vladinoj strani. Ali i plemstvo se promienilo, a to je pričinila najvećma amnestia, budući da vrativši se emigranti najžalostnie opisuju svoje bavljenje u stranim zemljama; oni koji su u Algiru bili predpostavljaju i samu Sibiriu toj zemlji.

Car je dao generalu Čevkinu, upravitelju javnih gradjevinah, red Aleksandra Nevskog.

6. lipnja slavljeno je u Helsingforsu 700-godišnje uvedenje kèršćanstva u Finskoj.

Turska.

Carigrad, 19. lipnja. U staroj Vizantii najvažnia je stvar repata sviezda; ona se može viditi svako jutro prie izhoda sunca prema jugu. Čini se da nam se i klima sasvim promienila. Kadkad osiećamo ujedanput u po toploga dana takvu zimu, da moramo tražiti zimske haljine. Inače je bilo vrieme u Carigradu tako postojano, da su liekari počeli već savietovati bavljenje u Štambolu. Neobična promiena vèrlo je škodljiva zdravlju, jer neznamo kako da se odievamo. Narod pripisuje ovu poremećenost u vremenu repatoj sviezdi, a zakovani Turci vele jedan drugom, da je došao strašni sud, a to zato, što se porta oprieteljila sa djaurima, što ih pušta u dèržavne službe, jednom rieči što ih hoće da izjednači sa muhamedancima. Pak ta da nedodje strašni sud! Oni vele da sviet mora propasti; jer miesto da se ide po stopama kalifa Omara, koi je spalio neznaboške knjige u Aleksandrii, prevode se još djaurske knjige.

Pripreme za svečanosti povodom svatovah Etempašinih s jednom sultenovom kćeri i obrezivanja sultenovih sinovah neprekidaju se. Čini se da će sultan tom prilikom silne novce prosuti.

Iz Kavkaza javljaju, da je zapoviednik nad Kavkaskom napao sa četiri strane na Čerkeze. Čerkezi su izdajstvom ubili ruskoga generala Tokomova.

Carigrad, 25. lipnja. Pregovori medju portom i velikim silama radi ukidanja onih kapitulaciah, koje daju stranim poslanstvima sudejska vlast nad podanicima onih zemaljah koje ona zastupaju, nisu dosada imali povoljnoga uspieha, jer su se sile izjasnile, da će samo onda moći pristati na ukidanje onih kapitulaciah, kad porta uvede u svojim zemljama gradjanski zakonik, koi bi odgovarao evropskim ponjatjima i koi nebi pravio razlike medju muslomanima i ljudma druge viere.

Najnovii u Tèrst došavši Lloydov parobrod doneo je sliedeće viesti iz Carigrada: Iz Čerkesie (7. p. m.) saznajemo, da se je dne 6. pr. m. jedna ruska korveta s jednom topčarom pod engleskom zastavom pokazala pred Ghelindskom. Čerkesi bili su time prevareni i primiše brod, što su mogli najpriaznie, no na skoro uvidiše svoju bludnju, kad su Rusi stali dalje napredovat i uhvatiše dvie malene plovi, koje su sa sobom odveli. Na isti način postupali su Rusi pod Sanćskom, gdie su pazarište svojim bombama upalili. Sam Seferpaša prijavio je to visokoj porti posredstvom svoga poslanika Ahmetpaše s tim dodatkom, da će se na uštèrp evropskoga prometa nači prisiljen zabranit brodarenje u čerkeskim lukama.

— Uslied viestih iz Carigrada protestirali su četiri u Bukureštu pritomna komisara proti izborima u Jaše izrazivši se, da neće da priznade divana sačinjenoga na takvom temelju. (Ova viest iz lista „Ind. Belge" čini se veoma sumnjima.

— U Larisi u Tesalii otvorili su apšenici 7. pr. m. obnoć tamnicu, da pobiegnu. Turski vojnici napadnu na njih i ubiju 25 apšenikah a 15 ih je teško ranjeno. Trojica su pobiegla.

Gèrčka.

Iz Atine 27. lipnja javljaju tèršćanskim novinama: Već od duljega vremena vuko se je ovdie nieki čoviek, koi se činio da pripada višjem družtvu, imenom Manos iz dunajskih kneževinah, kojega svèrhe ovite su u tminu. Činilo se je, da je obskèrbljen znatnim svotama. Poslie niekoliko miesecih, za kojih se je zadèržavao osobito u fanariotičkim familiama, dao mu je jedan atinski list naznakah, iz kojih je mogao zaključiti, da su mu planovi izdani. On je bio poslanik familie Katakuzenove i imao je nalog, da protraži zemljište za prestolnoga nasliednika iz ove familie. Dva dana poslie ovih naznačenjah štampe izčeznuo je ovaj tajnstveni čoviek.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Paris, 6. sèrpnja. „Moniteur" javlja, car i carica posietit će čim prije Osborne u strogom incognito. Dalje putovati neće isti po Velikoj Britanii. Princip Napoleon ukèrcao se je u nedielju u Havru.

Tèrst, 6. sèrpnja. Amerikanska bojna fregata „Congress" odjedrila je sinoć u Livorno.

Genova, 3. sèrpnja. Sudno postupanje proti posliednjim dogadjajima napreduje bèrzo. Na nalog pravosudne oblasti opet je preduzeto bilo niekoliko uapšenjah.

Firenca 3. sèrpnja. Jedna velikovojvodska odluka odredjuje za obezbiedjenje mira u Livornu sliedeća: Tko dèrži u potaji oružje, kaznit će se robijom od 5—10 godinah, svako ubojstvo ili osobna ozleda kaznit će se ustrieljenjem; svako drugo zločinstvo, koje se učini posredstvom oružja, kaznit će se robijom od 10 do 12 godinah. Sudjenje takovih zločinstvah prenaša se na kraljevskom viecu u Livornu.

Livorno 3. sèrpnja. Mir vlada neprestano.

Narodno kazalište.

(Konac.)

Najbolja sredstva, ako se njima shodno neupravlja, nemogu postić žudjenoga uspieha kao i najbolja vojska mora više putah podleći ako nema pomnjiva, oštroumna i viešta vojvode, gdje nasuprot i slabie sile liepo, dà za čudo napredovat i dielovat mogu, ako su valjano upotrebljene. To je ona poglavita stvar, koju smo u predpredjašnjem našem broju napomenuli i koje veliku, da najveću važnost u svakom poduzeću potvèrdjuje iskustvo. Što je našim kazališnim družtvima već od niekada, a osobito u posliednja vremena falilo, to je bio nedostatak ili tako rekuć baš nestašica upravljanja. Isto bilo je ili uručeno inostranim poduzetnicima, koji nisu nikad prave volje a još manje vieštine za takovo poduzeće imali, jer im je i jezik i književnost naša bila terra incognita, dakle nisu mogli gledat ni na izbor komadah a ni na izgovor igraocah, već su davali što im je slučajno došlo u ruke i pustili su predstavljačima govorit kako su znali i htieli, ili si je odbor sam prisvojio to upravljanje, što je svakako bolje bilo, jer u odboru ima ljudih vieštih i jeziku našem i potankih poznavalacah naše književnosti, dà i revnjivih podupirateljah i obradjivalacah iste, no budući da su svi obterećeni važnim i obširnim poslovima svoga zvanja, nije pri najboljoj volji nijedan od njih mogao se toga nadzorništva poduzeti s onom pomnjom, koja je neobhodno potrebna za poduzeća takove vèrste a s druge strane treba osobite vieštine za upravljanje kazališnih družtvih i za postupanje s pojedinim članovima istih, od čega ponajviše uspieh ovoga zavoda zavisi, što se od ljudih i najizvèrstniih u književstvu i u svakoj drugoj struci, koji nisu se kolise povirili ili se po iskustvu upoznali načinom, kako se one svakovèrstne i bezbrojne teškoće, koje osobito na kazališnom zemljištu buje, uklonjivat imaju, tražit nemogu isto tako, kao ni onaj praktičan pogled u obziru izbora komadah i sceniranja istih, jer nije svaka drama bila ona baš i najizvèrstnia u poetičkom smislu, prikladna za predstavljanje a opet mnogo slabie dielo može na kazalištu posred viešta sceniranja i priredjivanja, imat najbolji uspieh i od najveće koristi biti kazališnoj pienesnici. Pod neposrednim upravljenjem odbora nije se dakle, isim što se urednoga plaćanja tiče, moglo poboljšati stanje našega kazališta, dà isto je u niekom smislu napokon i nezadovalo, jer je naravna stvar, da ljudme zabavljenim drugim ozbiljnim poslovima neimajući osobitoga zvanja za kazalište a ni osobnoga interessa, tako tegoban posao, kao što je upravljanje kazališta, za koje vrieme dodijat mora i tako se dogodi, da je najposlie družtvo bilo prepušteno tako rekuć samom sebi i da smo usljed toga kadkad imali predstavah, koje su bile baš za bogu plakati. Takove predstavé morale bi naravno, ako bi se više putah ponavljale, a to bi kod takovih okolnostih svakako bivalo da se baš i igrajuće družtvo poveća i poboljša, napokon dosadit občinstvu; zato je condicio sine qua non, da se odbor ogleda za čovieka, rodjena Hèrvata, koi bi imao sva svojstva potrebna za izvèršivanje toga teškoga zvanja a i koi bi bio takova značaja, da se o njem uzeti može, da ga neveže tek osobna korist na taj zavod, već da mu je i iz blagorodniega nagona privèržen i da će usljed toga neumorno sve svoje sile napeti, da naše družtvo na žudjeni stupanj digne napokon niekoliko godinah, jer odmah s početka toga nitko živ nemože učinit već ako bi znao čarat, umietnost bo dozrieva polegano i kod najnježniega gojenja.

Takovomu čovieku trebalo bi predati upraviteljstvo i to čim neograničenie, jer ništa nije tako ubitačno kod sličnih poduzećah, nego li više gospodarah, i to ne na jedna ili dvie, već na više godinah, jer samo tada bi se od njega zahtievat moglo, da se svim žarom svoga sèrca žèrtvuje tom zavodu.

Izvan toga moralo bi mu se čim je više moguće podpore dati, jer štediti u takovim stvarma više škodi, nego li hasni i toga nemože nitko preporučit, koi poznaje kolikim je troškovima skopčana uprava kazališta, ako se od nje traži, da odgovori u svakom obziru na baš i umierenoj kritici. Ali onda bi se od takova upravitelja i zahtievat moglo, da bude izvan svih drugih potrebah i pomnjivo uredjenoga predstavljanja [illegible] i urešenje kazališta u obće za svaki kom[adu] shodno i odgovarajuće estetičkim zahtievima, jer se ojačuje utisak svake igre i oskudica baš na takovim spravama pod direkciom tako bivših ovdašnjih poduzetnikah kao i istoga odbora mnogo je doprinjela, da je ohladnula simpatia za naše kazalište. Valja dakle da se dovoljna sredstva pruže dojdućem upravitelju, da i u tom obziru kao i u svakom drugom uzmogne učinit više, nego li što je dosad učinjeno bilo, jer inače neće se moći dokučit svèrha: da naše kazalište izpuni svoje zvanje.

Razumieva se po sebi, da se velikom strogostju izabirat morao taj upravitelj i imao bi se pri tom izboru najzdušnii obzir uzeti ne samo na njegovu dokazanu strukovnu vieštinu, već i na njegov značaj i na njegovo čisto već dokazano rodoljubje, ali kad bi se jedared takav čoviek našao, onda bi mu se dati morala i dovoljna podpora i neustegnuto pravo tako u obsiru izbora komadah, svoga družtva i svakog inoga činjenja protežućega se na predstavljanja bez svakoga umiešavanja odbora, jer samo kod podpune samostalnosti i slobode kretanja mogao bi izpunit svoju tešku zadaću.

S radostju smo iz pouzdana izvora začuli, da nam ide slučaj na ruku i u tom obziru. Čoviek, poznat i kao jedan od najiskrenijih prijateljah našeg duhovnoga razvitka i revni sudielovatelj u svemu, što na to smiera, i kao dostatni poznavatelj umietnosti kazališne, u kojoj je izvèršujući ju glavom u pievačkoj struci i kod nas i po inim većim gradovima stekao liep uspieh, koi si je kao ravnatelj diletantskog družtva kroz dulje vrieme kod nas baš izvanredno već osvietljao obraz čoviek besporočna značaja i rietke revnosti, pripravan je kako se glasa, uz shodne uvjete žèrtvovat sve svoje sile tomu zvanju, ako mu družtvo akcionerah uzhtie povierit upravu svoga zavoda. Da nismo pretieravali opisavajući osobne vlastitosti tega čovieka, uvierení smo da će svatko, koi ga bliže pozna, to potvèrdit a tko ga u našoj domovini nepozna? Ime mu je: Abert Striga.

Novčane sile dioničkoga družtva za uzdèržavanje narodnoga kazališta nisu nam potanko poznate i zato nemožemo znati, hoće li isto moći dati podporu, koju zahtieva imenovani načelatelj, no mislimo ako i nebi dosad sakupljeni novci bili sasvim k tomu dovoljni, da će se svakako ta podpora smoći, ako svi oni, koji iz nezadovoljstva svoje podpisane dionice još platili nisu, dotične svote polože, a to će po našem mnienju rado učinit, ako se bude naznačenim putem postupalo, jer onda bi nestalo uzroka njihova kraćenja a nadat se je, da bi videći da se ozbiljno namierava jedared u cviet stavit taj zavod, još i drugi stupili u broj tih dionikah. Mi činimo dakle dotičnu p. n. gospodu na ovo naše mnienje osobito pozornu, jer nedokučujemo, da bi drugi koi put mogao vodit k ožudjenoj svèrsi.

Na posliedku moramo izpravit jedan nedostatak koi se je slučajno ovako u pèrvu stranu ovog našeg preduljeg sestavka. Nabrajajući bolje članove sadašnjega našega kazališnog družtva zaboravismo navest gospodičnu Norvegovu, koja ima znatan talent i kao igračica i kao pievačica i premda rodjena inostranka pokazala je da ima sposobnostih a i dobre volje naučit naš jezik. Ista već sada riesi naše družtvo, a kad bolje se uviežba u našem jeziku, bit će svakako jedna od poglavitih njegovih podporah, nu razumieva se i ona tek u komičnoj struci. Dèržali smo si za dužnost dodat te riedke štujući njene zasluge vriedne uvažavanja. D.

Srebro od 4. sèrpnja	4	fr.
Carski dukati	7¾	„

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 377/1857 (Izv.—241) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud dolnjo Miholjački poziva one, koji iz ostavštine dne 19. ožujka t. g. u Miholjcu s oporukom preminuvšega Franje Hegyia štogod kao vierovnici tražiti imadu, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dne 18. sèrpnja t. g. u 9 satih u jutro ili dodju pred sud ovaj, ili neka do onda pismeno svoju prošnju predadu, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih drazbinah ista izcèrpila, nikakovog daljeg prava imati, osim u koliko ih pravo zaloga ide.

D. Miholjcu 15. lipnja 1857.

C. k. kot. predstojnik
Kèršnjavi.

Br. 60—1857 gr. (Izv.—240) (3—1)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda Miholjačkog, s ovim se do znanja stavlja, da se na molbu nasliednikah pokojnog Mate Osopiča, žitelja čamagaevačkog dne 1. siečnja t. g. bez oporuke preminuvšeg, prodaja kuće pod br. 13 sa dva četvèrta sesianskog zemljišta u miestu i kotaru čamagaevačkom na ostavštinu spadajućih, te u 1500 fr. beč. vried. procienjenih dozvoljena, pèrvi rok prodaje na dne 29. sèrpnja t. g. a drugi 29. kolovoza t. g. svagda na licu miesta u 9 satih u jutro opredieljuje se.

Dalji uvieti prodaje mogu se uvidit kod ovog suda.

Svaki licitant imat će 10% vadium prije početka dražbe položiti.

Kod pèrve dražbe prodavat ćedu se takodjer nieke pokretnosti, kao pokućtvo i poljodielske sprave.

U D. Miholjcu dne 5. lipnja 1857.

C. k. kot. predstojnik
Kèršnjavi.

Br. 963 gr. (Izv.—239) (3—1)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. ureda klanjačkog kao kotarskog suda ovim se do obćeg znanja stavlja.

Da je ovostranom odlukom broj 963 gr. od 19. lipnja 1857 na stran Antuna Stankovića iz sv. Križa, zastupanog gosp. odvietnikom Josipom Maicen iz Krapine, radi dvovèrstnog duga i to od 28 fr. sr. c. s. c. i 19 fr. zaplenjenog, te na 298 fr. sr. procienjenog urbarskog grunta Antuna i Josipa Vlašića, iz sela Rakovec broj kuće 10 u občini Tomašovec, dozvoljena javna dražba, koje rokovi i to pèrvi za dan 18. kolovoza 1857 a drugi i zadnji, prigodom kojom i izpod procienbe prodavat će se, za dan 18. rujna 1857 svagda u 10 satih u jutro u Rakovcu broj kuće 10 ustanovljeni jesu.

S toga se kupiti želeći pozivaju time, da će kod dražbe od ciene procienbene 10% vadium položit imati, dočim ostale uvjete dražbene kao i procienbu i izvadak gruntovnični kod suda u uredovnih urah kao i kod dražbe uvidit mogu.

Pozivaju se ujedno svi vierovnici hipotekarni i ini, koji misle kakovo pravo na upitni urbarski grunt imati, da zahtievanja svoja prie dražbe kod suda prijave, u protivnom slučaju ako bi se dioba kupovnine sa prijavljenima vierovnici preduzela i izcèrpila, te oni kroz to isključeni postanu, sami sebi pripisat imat će.

C. k. kot. ured klanjački kao sud
dne 19. lipnja 1857.

Za služb. ods. c. k. kot. predstojnika
c. k. kot. pristav
Davidović.

Br. 2410 crm. (Izv.—238) (3—1)

Oglas.

Od strane c. k. županijskog suda u Osieku stavlja se do obćeg znanja, da će se dne 30. sèrpnja t. g. u 10 satih prie podne kod ovosudnog ureda javna jevtimba glede preduzetja na jednu godinu i to za vrieme od 1. studenoga 1857 do zadnjeg listopada 1858 hranjenja uznikah ovdašnje dèržati.

Dražbeni uvieti mogu se prie takodjer i iste jevtimbe kod c. kr. tog suda u uredovnih urah uviditi.

U Osieku 26. lipnja 1857.

Nr. 2096 civ. (Izv.—235) (3—3)

Editto.

L' i. r. Tribunale di Comitato di Fiume rende pubblicamente noto, che in seguito all' accomodamento verificatosi trà i creditori insinuati della concursuale Massa di Vincenzo Mateicich, e quest' ultimo, ad instanza dei creditori stessi e d'esso oberato venne coll' odierna deliberazione pari Nr. sli vato il concorso dei creditori sulla predetta Massa già aperto con Editto ddt. 21. Giun. a. c. N. 244.

Fiume, 6. Giugno 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 9. SERPNJA 1857. Broj 154.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ Početkom ovoga mieseca počimlje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah" franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč. Nj. veličanstvo kralj pruski doći će sutra u jutro ovamo posredstvom osobena podvoza sieverne željeznice i otići će neposredno od željezničkoga dvorišta u Schönbrunn. Uslied osobita poziva carske familie neće naime kralj pruski odsiest u poslaničkoj palači već u carskom stoličnom gradu Schönbrunn, gdie su sobe za Nj. kraljevsko veličanstvo već od prekjučer stavljene u pripravnost. Kao što čujemo pratit će kralja pruskoga njegova sestra velika vojvodinja meklenburg-šverinska, koja takodjer ovamo dolazi na kratki obiteljski pohod. Povratak visokih gostiuh ustanovljen je medjutim na prekosutra i kralj pruski otići će odovud u Toplice po kraljicu pa će se s njom od onud vratiti u Berlin. Da dočeka Nj. kr. veličanstvo otišo je već jučer po najvišjem nalogu general-adjutant Nj. veličanstva cara, fml. baron Kellner de Köllenstein i fml. knez Schwarzenberg u Tribavu, a od strane k. pruskoga poslanstva odputovali su sinoć na susriet svomu vladaru grof Flemming i vojnički pristav Kamecki u Prag. U Tribavi, gdie će se večerat, naredjeno je da se prostre stol za 50 osobah.

— O stanju zdravja Nj. preuzvišenosti gospodina fm. grofa Radetskoga prispiela su sliedeća liekarska izviešća:

1. Nj. preuzvišenost provela je noć od 30. lipnja na 1. sèrpanj bez sna i zato je dosta oslabila (abbutato di forze). U ostalom stanje nije se promienilo.

2. Nj. preuzvišenost provela je noć od 1. na 2. sèrpanj mirno spavajući i osieća se time ukriepljena. U ostalom nije se stanje visokoga boliestnika ni najmanje promienilo.

— Kao što „Neue Preus. Ztg." doznaje, bez svakoga su temelja razprostranjeni glasovi o odazvanju francezkoga poslanika Markeza de Monstier od kraljevskoga dvora u Berlinu.

— Povodom posliednjega putovanja Nj. velič. po Madjerskoj naimenovao je car tajnim savietnikom grofa Nikolu Esterhazia, a austrijsko grofstvo darovao je Augustu Festetiću. Osim toga izvolio je Nj. vel. mnogima znake svoje milosti podieliti.

— U Velsu u Dolnjoj Austrii padne ritmajstor husarski grof Bela Palfi s konja i skèrha vrat. On je bio nogom zapao u stremen i poplašen konj vlačio ga je donekle, pri čemu mu je vilica i jedna mišica razlupana. Čini se, da je grof odmah umro.

— U Beču nije više slobodno pušiti u omnibusima i drugim družtvenim kolima.

— Profesor Förster izradio je velik plan, da se obskèrbljavaju peštanske kuće do gornjih spratovah procie djenom dunavskom vodom, da se načine javne česme, da se ulice lakše polivaju itd. Dunavska voda kupila bi se na kraju od nasipa, koi se iznad varoši pruža, a to jakim parnim mašinama u velike basene, koi bi mnogo viši bili nego što ikad nadodje voda u Dunav. Profesor Förster predlaže radi izvèršenja svojega plana da se ustanovi družtvo, na akcie sa kapitalom od 2 mil. fr. u 10,000 akciah po 200 fr.

Sèrbia.

„S. N." od 1. sèrpnja javljaju sliedeća iz Beograda: Važnu novost imamo da saobštimo. Čuli ste jamačno, kako se je još poodavno pogovaralo, da je predstavnik kneževski i popečitelj izvanjskih dielah, pukovnik i vitez gosp. Aleksa Simić, zbog primietbe slabosti zdravlja rad bio oprostit se ove teške dèržavne službe, koju je i u vèrlo kritična vremena opravljao s ne malom koristi narodnom. On je doista i ostavku podnio moleći Nj svietlost, da bi ga od dužnosti prędstavnika i popečitelja milostivo razriešiti blagoizvolila. Nj. svietlosti teško je bilo razstati se s mužem, koi je viek svoj proveo služeći domovini i tako sebi mnogo zaslugah pribavio, pa zbog toga je Nj. svietlost vèrlo želila, da bi on i dalje ostao u dosadašnjem zvanju svome, pa s te važne točke do odličnim izkustvom svojim podpomaže napredak otačbine; no počem g. Simić — koi se jučer u jutru povratio s puta svoga iz Vlaške, koi je, kao što znamo, privatnim svojim poslom preduzimao, — očevidno u zdravlju iznemogava i nije mu moguće duže tešku službu dosadanjega zvanja svoga izvèršivati: to se na posliedku Njegova svietlost našla pobudjena molbi njegovoj zadovoljiti.

Pod današnjim danom, kao što se može i u „Zvaničnim Novinama" vidieti, izišao je kneževski ukaz, kojim se g. Aleksa Simić po molbi svojoj razriešava od dužnosti predstavnika i popečitelja izvanjskih poslovah, a upućuje na opredieljenje svoje za člana savieta. Razriešenje ovo Nj. je svietlost propratila jednim ručnim pismom, upravljenim lično na g. Simića, u kome mu se izražava kneževsko blagovolenje za njegovu dugovremenu viernu i revnosnu službu.

U isto vrieme postavljen je za kneževskog predstavnika i popečitelja izvanjskih dielah dosadašnji popečitelj pravosudja i prosviete, podpukovnik i vitez g. Stefan Marković, a za popečitelja pravosudja i prosviete član savieta, major i vitez g. Jeremija Stanojević. Obojica su skupa sa znak osobitog uvažavanja proizvedeni i u čin pukovnika.

Talianska.

„Gazzeta Piemontese" od 1. t. m. javlja: Već u ponedieljak u jutro doznale su oblasti, da se za dojdeću noć pripravlja gungula i zato su učinile opreznih naredabah. O 1 uri po ponoći prijavljeno je bilo da su se u varoškom predielu Pre, osobito u ulici Vallechiara pokazale sumnjive osobe. Javna vlast preduzela je odmah niekoliko uapšenjah i protražila je sve skrane one ulice, gdie su našli stanovitu količinu pušakah i drugog oružja. Nadalje doznali su, da nieke osobe imaju otići put tvèrdjicah, da navale na iste. Straža je preduzela četovanje i uapsila je u predielu Val di Bisagno okolo deset oboružanih i liestvama obskèrbljenih osobah. Prema večeri zateče jedan čopor od 50 glavah stražu tvèrdjice stražene po malenom vojničkom odielu, koja se zove „Diamante" i ubila je tamo jednoga seržanta, koi je bio zapoviednik toga odiela. Buntovnici razidjoše se, pošto su sve što su našli razbacili koje kuda i ostavili za sobom nabijene puške, od kojih su nieke pobacali u cisternu. Svekolike oblasti, karabinieri i straže za sigurnost kriepko su izpunili svoju dužnost. Pravosudne oblasti počele su dèržat shodna istraživanja.

„Gazzetta di Genova" javlja od istoga datka: Buntovničko gibanje sasvim je potlačeno, grad je podpunoma miran. Premda se nije ničesa bojati, nastavljaju ipak oblasti svoju opreznost. Do jutros preduzeta su bila 32 uapšenja. Uapšenici bili su pohvatani s oražjem, municiom, liestvama, nožima, dlietima i drugim orudjem za obijanje i bušenje i predani fiskušu. Čini se kao da se nije imalo to gibanje stegnut na Genovu; hoće da znaju, da su buntovnici osvojili parobrod uprave Rubatino „Cagliari" koi je 25. otišo u Kaljari i Tunis i da njegovi osvojitelji po svoj prilici namieravaju gdiegod iskèrcat se. Parobrod „Ichnusa", koi je nastanjen na obali Sardinie, dobio je naputak, da potraži pomenuti parobrod o kojem se dosad nije ništa pročulo.

Jučer prema večeri zatvorili su svi prodavaoci žganicah i svi kèrčmari uslied povećanog akciznoga poreza svoje dućane.

Isti list piše nadalje:

„Vlada je već od niekog vremena bila doznala, da će naskoro u Genovi učinjen biti pokušaj bune. Oblasti bile su oprezne i učinile su naredabah potrebnih za uzdèržanje javnoga reda i potlačenje svakoga gibanja. Gibanje imalo je dne 30. lipnja započeti.

Urotnici počeli su svoj posao raztèrgavši bèrzojavnu žicu, koja obći s Turinom. Četèrdeset osobah od prilike navale iz nenada na tvèrdjicu Diamante, gdi je bila straža od 20 momkah pod zapoviedju jednoga seržanta. Sergent postao je žèrtvom prevare i ubili su ga iz pištolja. Čini se, da su imali namieru osvojit i druge tvèrdjice, zbog česa su strielci, karabinieri i straže za sigurnost izaslani bili na miesta izvèršena opasnosti. Za malo pohvatali su isti više osobah oboružanih pištoljima, nožima i nožnim palicama; mnogi od njih, kad su vidieli, da su ih stražari opazili pobacali su stranom svoje oružje i gledali su da se biegajući izbave. Na drugim miestima u Vallecbiari i Santa-Brigidi nadjeno je svakojako oružje za sieći i bosti kao i zalihe od municie i sve to uzaptiše.

Istraživanja i uapšivanja nastavljaju se. Sada je već uapšeno 40 osobah. Uapšenici stranom su nepoznate, stranom zloglasne, stranom zavedene osobe; medju njima nalaze se i dječaci od 15 godinah, koji suzama u očima izpoviedaju, da su bili namamljeni neznajući o čemu se u istinu radi.

Premda se nije više ničega bojati, ipak nepropuštaju oblasti neprestano bditi, da se uzdèrži pokoj i poredak, što i pučanstvo želi, koje ne samo da se nije pridružilo buntovničkomu gibanju, već se je pokazalo veoma razjareno proti istom.

Istražne parnice povedene su.

Velika množina i vèrsta oružja i municie, medju kojima su se nalazile i granate i drugo razorno oružje; dokazuju jasno, kakve su strašne namiere imali urotnici i opravdaju dovoljno revnjive i obasrive miere, što su ih oblasti uporavile.

O iznenadnoj navali na tvèrdjicu „Diamante“ u Genovi priobćuje „Catolico“ sliedeće pojedinosti:

„Pedeset oboružanih osobah navalilo je iznenada na tvèrdjicu, nasèrne na stražara i zarobi ga a ubije zapoviednika straže, jednoga seržanta, koi im se suprotstavi. To se je dogodilo u 8 satih pod večer, dakle pred urom, kad se zatvara tvèrdjica. Zatim su oboružani ljudi svu stražu nadvladali i uhvatili, a poslie toga preiskali su svu tvèrdjicu polmence magazine za municiu, ostali su do 5. ure tamo, no zatim su se, kad su začuli, da je po gradu puko glas o gunguli, ostavivši za sobom oružje, razterkali na razne strane.“

„Movimento“ izvieščuje, da je u Vallechiari noćju od 29. na 30. pr. m. uzapćeno do 3000 pušekah i drugog oružja.

„Gazzetta Piemontese“ od 2. javlja, da su nieki putnici osvojili komandu nad parobrodom „Cagliari“ i da su ga odveli na obalu kraljevstva napuljskoga, gdie su dne 27. navalili na otok Ponza, gdie u zatočenju prebivaju Galioti (robiaši na galii) i oslobodivši 300 uznikah, okrenuše se put obale salermitanske, gdie su kod Sapria pokusili iskèrcat se. Na brodu vijala se je cèrvena zastava, dočim je slomi porabom ostala razvita i sardinska zastava. Dva napuljska bojna broda, koji su vozili vojsku i Salerna, uhvatiše „Cagliari-a.“

Kod. Sapria (blizu Bonatia i salieva od Polikastra) izkèrcani buntovnici bili su od napuljskih žandarmah pobijeni do nogah.

„Monitore Toskano“ od 1. sadèržaje sliedeću bèrzojavnu pošiljku iz Livorna:

1. sèrpnja, u $6^3/_4$ sata u jutro. Sve je mirno. Pučanstvo vratilo se je svojim poslovima. O $4^1/_2$ sata vidilo se je, kako idu radnici na svoje dielo. Medju ranjenicima leži u bolnici samo jedan jako ranjeni momak.

Vèrhovni zapoviednik: Ferrari de Grado.

Demokratični list izlaseći u Genovi „L' Italia del Popolo“ uzapćen je.

„Bilancia“ oglašuje sliedeće slovo, što je sveti otac papa govorio austrianskim oficirima od posade bolonjeske:

„Gospodo, veoma se radujem, što se nalazim sred jezgre oficirah jednoga diela austrianske vojske, vojske najplemenitiega i najstariega carstva, vojske toli vèrle, toli dobro uviežbane, toli štovane, i toli odlične zbog viernosti prema svojem caru i papi. Ja sam Nj veličanstvu austrianskom caru dužan veliku zahvalu, usled toga dugujem jednu veliku strahu ove zahvale i vojski carevoj. Što mi još preostaje to je, da se bogu samolim da svojim blagoslovom obasja jesnu osobu Vašega vladara i Vas same. Učinio taj blagoslov da dobijete naknadu svoje zasluge na kraju svoga tečaja obilujućega čestima, slavom i kèršćanskim krepostima!“

— Nj. svetost papa došo je 2. t. m. u Modenu i bio je obćenitim religioznim uzhitom primljen. Upèrkos izvanrednoj nalozi koć svečanostih priredjenih najvećom sèrdačnostju, nije se dogodio ni najmanji nered. Vojvodska porodica bila je sretna, što je mogla svetog oca počastit kod sebe, koi je dne 4. t. m. poslie podné opet ostavio glavni grad izrazivši svoju dopadnost o prijaznom dočeku.

Niemačka.

Frankfurt, 6. sèrpnja. Carska ruska veličanstva došla su ovamo u $11^1/_2$ sato, ručala su kod ruskoga poslanika i odputovala su u 12 satih na hanavskoj željeznici u Kissingen.

— Carske bečke novine pišu: Mi smo već (u jutarnjem listu od 18. pr m. str. 1765) donieli jedan članak iz draždjanskoga dnevnika od 16. lipnja, u kojem ovaj dnevnik opovèrgava okolujuće glasove o svèrsi putovanja kraljevskosaksonskoga ministra barona Breusta. Budući da Austria neosieća potrebe posredovanja za izravnanje svoje razmirice s kraljevskom sardinskom vladom, morali su novinarski glasovi o ovoj tobožnoj svèrsi putovanja kr. saksonskoga dèržavnoga ministra barona Breusta neugodno dirnut u nježno sèrce toga slavno poznatoga niemačkoga dèržavnika. Budući da su ovi glasovi od toga vremena više putah u novinama ponovljeni bili, nalazimo se prinukani opet pozvat se na jednostavno razglabanje pravoga stanja stvari u listu „Dresd. Journal.“ Dangubne dnevničke kombinacie svest će se time na pravu mieru.

Rusia.

Pošto je nevoljničtvo u ruskim pokrajinama istočnoga mora konačno ukinuto, pišu „Königsb. Kart. Zigu“ zanima se vlada neprestano time, da isto ukine i u ostalim stranama carevine. Kao što se čuje u navlastitoj Rusii nisu zemaljska gospoda zbog materialnih koristih veoma sklona na to pristati, dočim su u sapadnim pokrajinama odmah privolili na predloge ministarstva. Sada su se izabrani izaslanici plemskih dobarah litvanskih sa zastupnicima vlade sastali na viećanje u Kovnu, da se slože u tom, kako bi se najshodnie ta blagotvorna miera izvela.

Franceska.

„Moniteur“ priobćuje zakon o obćem predračunu za godinu 1858, po kojem se uzimaju običní troškovi u 1,697,556,160 franakah, obični dohodci u 1,735,987,855 fran., izvanredni troškovi u 19,600,000 fran., a izvanredni dohodci u 1,100,266 fran., dakle bi pretekao samo 19,958,981 franak.

Velika Britania i Irska.

Engleska vojska opredieljena u Indiu hiti iz svojih posadah u luke, koje su naznačene za njeno ukèrcanje. S brodom „Princess Charlotte“ odputovalo je jučer 300 momak. iz Plymonta; 126 momakah otišlo je iz Adelshotte u Portsmouth, a 266 momakah iz Dublina u Kingstown, da se prebace najprie u Ceylon.

Azia.

Jedno pismo u „Times-u“ iz Mahomezaha od 17. svibnja javlja, da je s ovoga miesta dan prie britanska vojska sasvim izišla i da su naredbe za ukèrcanje bile sasvim uzorite. Za onih 6 nedieljah danah, što su Englezi tamo taborovali, bili su, velo, s Arapima od miesta i okolice u najboljem porazumljenju. Nikad nije bilo nikakve tužbe na soldate i kažu, da Arapi veoma žale, što su ih isti ostavili. Grad je 16. svibnja bio predan Alikanu, nećaku Šeikkabrovom, koi je 120 mušketirah sa uzdèržanje poredka sa sobom doveo. Po učinjenom ugovoru imaju Arapi (po imenu persijski podložnici) zajedno s persijskim opravnicima posiest grad i upravljat s njime, no persijska vojska ima se stopram onda pripustit, kad se svi uvieti ugovora izpune. Medjutim ostat će jedna britanska vojnička šajka u Karumu a druga u Šat-el-Arab-u. General Outram otišo je 17. u Bagdat k poslaniku Murrayu, da se s njime porazgovori o tom, da se pošlje jedna komisia u Herat, koja će imat bditi za rasprempljenje ovoga miesta.

Iz Bagdata piše isti dopisnik od 25. svibnja, da je general Outram tamo došao i da Mr. Murray tamo još svejednako očekuje persijskoga poslanika, koi mu ima utanačene izgovore donieti i odpratit ga u Teheran. Šah je jedan dan prije, nego što je primio predloženi ugovor mira, doznao da je pala Mahonera, i kažu da ga je ta viest tako upropastila, da bi bio još na mnogo više privolio, nego li što se je od njega tražilo.

Amerika.

„Paysu“ pišu iz Havane od 8. lipnja, da se je španjolska švadra, dolazeća iz Kadixe, jedan dan prie tamo usidrila. Sastoji se iz parne fregate „Reina Isabel II.“ fregate „Bailen“ brigantine „Pelago“ prevoznih ladjah „Pinta“ i „Santa Cilia“ i parnim prijavnim brodom „Francisco de Asis“ Ova švadra vodi sa sobom 2500 vojnikah. Generali Mendinneta, Santiago i Garrido nalaze se na brodu „Reina Isabel“ Generalni kapetan Concha sastavio je vojsku od 12.000 momakah, da posluje proti Mexiku no on je još čekao posliednje zapoviedi iz Madrita.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz 7. sèrpnja. Kandidati opozicie, Cavaignac, Ollivier, i Darmon izabrani su velikom većinom. — Beranger (glasoviti franceski spisatelj, koi je bio opasno oboleo) nalazi se ponješto bolje.

Genova, 4. sèrpnja. Sudne iztrage napreduju. Blizu duždove palače i strielačke kasarne našli su svežanjah s barutom, izvan toga uzapćene su i dvie škrinje s puškoma i drugim oružjem.

Tèrst, 7. sèrpnja. Vojvoda modenski došo je danas na Lloydovom parobrodu iz Mletakah ovamo.

Pariz 7. sèrpna. Polag „Moniteura“ izabrani su u doknadnim pariškim izborima kandidati opozicie Cavaignac, Olivier i Darimon i to pèrvi sa 10.959, drugi sa 11,005 a treći sa 12,078 glasovah. Od kandidatah vlade dobili su Thibaut, takmac Cavaignakov 9952, Varin takmac Olivierov 10.006 i Lanquetin takmac Darimonov 11,038 glasovah.

Bečka burza

dne 8. sèrpnja 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	$83^{15}/_{16}$
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	
dto iz narodnog zajma . .	» 5%	$85^3/_{16}$
dto	» $4^1/_2$%	$73^3/_4$
dto	» 4%	
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	
dto . . izžriebane . . .	» 4%	
dto	» 3%	
dto	» $2^1/_2$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
» » » » » 1839, » 100	»	$144^7/_8$
» » » » » 1854, » 100	»	110
Bečko-gradski banko	sa $2^1/_2$%	
» » »	» $2^1/_4$ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		82
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		
Bankovne dionice komad po		1017
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		
dto dto s plaćanjem na rate		
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.		$1921^1/_4$
» bečko-glogničke željeznice » 500 »		
» šoprunsko-malobečke » » 200 »		
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »		
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »		
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »		
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »		
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »		
» budapeštanskog lančanika » 500 »		
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »		
Jelisavetina željeznica . . . . »		
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »		$212^1/_2$
Tisna željeznica . . . . »		[illegible]
Lombardezko-mletačka željeznica . . . »		

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. .	for	
Augsburg za 100 for. current	»	$104^1/_2$
Berlin za 100 pruskih talirah	»	$152^7/_8$
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	[illegible]
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	
Hamburg za 100 mark banko	»	$76^5/_8$
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . .	»	$104^1/_4$
London za 1 funt šterlinga	»	10-9
Lyon za 300 frankah	»	
Milan za 300 austrianskih lirah . . .	»	$103^1/_8$
Marseille za 300 frankah	»	121
Pariz za 300 frankah	»	$121^1/_2$
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . .	»	$102^3/_4$
Bukurešt za 1 forint	parah	264
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	[illegible]
Srebro od 2. sèrpnja	[illegible]

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 11865|2299. (Vl. 45) (3—3)

Natiecajni razpis.

Stipendij od godišnjih dvie stotine forintih konvenc. novca uz shodnu naknadu putnih troškovah na trajanje dvijuh godinah, najmilostivie ustanovljeni najvišjom odlukom od 8. listopada 1853 za jednoga potvèrdjenoga vidara (ranarnika) ili doktora liekarstva iz Hèrvatske ili Slavonie, koi hoće da se podvèrgne živinarskom tečaju izpražnjuje se početkom školske godine 185⁷/₈ i time se razpisuje natiečaj u tom obziru.

Tražitelji ovoga štipendija imaju svoje molbenice imajuće se sastavit na visoko c. k. ministarstvo za bogoštovje i nastavu, obskèrbljene zakonitim izkazima o predhodnom obrazovanju gore napomenutom, o znanju niemačkoga i hèrvatsko-slavonskoga jezika i o svojoj neimanštini do 30. sèrpnja t. g. kod dotične županijske vlasti (u Zagrebu kod varoškoga magistrata) podnieti i zajedno dodat svojoj molbi očitovanje, pisano vlastitom rukom, da se obvežuju po stečenoj aprobacii barem deset godinah svoju umietnost u Hèrvatskoj i Slavonii izvèršavat izim jedinoga dogadjaja, ako bi povišeni bili u dèržavnoj službi.

Od c. k. hèrvatsko-slavonskoga miestodèržtva.
U Zagrebu dne 28. travnja 1857.

Nr. 11857—2326 (Vl.—47) (3—1)

Konkurs-Ausschreibung

zweier Stipendien für Kandidaten des medicinischen Doktorgrades.

Von den, mit Allerhöchster Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für Kandidaten der medicinischen Doktorgrades für Eingeborne Croatiens und Slavoniens allergnädigst bewilligten drei Stipendienplätzen mit jährlichen 300 fl. CMz. sammt einer entsprechenden Reisevergütung, sind zwei derselben mit dem Beginne des Schuljahres 185⁵⁷/₅₈ zu besetzen.

Es wird daher für dieselben hiemit der Konkurs bis 8. August l. J. eröffnet.

Die Bewerber dieser Stipendien haben ihre mit einem legalen Armuthszeugnisse versehenen und deshalb stempelfrei an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht stilisirten Gesuche bis zur obenangeführten Frist zu überreichen, und zwar insoferne sie gegenwärtig eine öffentliche Lehranstalt besuchen, bei dem betreffenden Direktorate, insoferne sie vor längerer Zeit aus den Studien ausgetreten wären, bei jener k. k. Comitatsbehörde, in deren Bereich sie sich gegenwärtig aufhalten, und beziehungsweise beim Agramer Stadtmagistrate.

Die Gesuche um die obengedachten Stipendien müssen nebst dem erwähnten Armuthszeugnisse noch mit nachstehenden Belegen versehen sein:

a) mit dem Taufscheine, zum Beweise der Abkunft aus Croatien oder Slavonien;
b) mit dem Zeugnisse über die mit gutem Erfolge abgelegte Maturitäts-Prüfung;
c) mit dem Zeugnisse über die Kenntniss der kroatisch-slavonischen, dann der deutschen als Vortragssprache;
d) bei jenen Kompetenten, welche gegenwärtig keine öffentliche Lehranstalt besuchen, auch mit einem legalen Zeugnisse über ihren Aufenthalt und über ihre Beschäftigung seit dem Austritte aus den Studien, so wie über ihr moralisches und politisches Verhalten.

Bei jenen Bewerbern, welche derzeit eine öffentliche Lehranstalt besuchen, hat der Instituts-Direktor auf dem letzten Studienzeugnisse zu bestätigen, ob der Betreffende bereits im Genusse eines und welchen Stipendiums sich befinde oder nicht.

Schliesslich hat sich jeder Kompetent in einer besondern, dem Gesuche beigelegten eigenhändigen Aeusserung zu erklären: »dass er nach Erlangung des medicinischen Doktorgrades zehn Jahre in diesen Königreichen seine Kunst ausüben wolle, ausgenommen den einzigen Fall einer Beförderung im Staatsdienste.«

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 25. Juni 1857.

11856—2327 (Vl—46) (3—2)

Concurs-Ausschreibung

für ein chirurgisches Stipendium.

Von den mit Allerhöchster Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für Eingeborne Croatiens und Slavoniens, welche sich in einer inländischen Lehranstalt den chirurgischen Studien, und zwar entweder für das Doctorat, oder in Ermanglung solcher für das Magisterium widmen wollen, a. g. bewilligten 4 Stipendienplätzen mit jährlichen 150 fl. CMz. sammt einer entsprechenden Reisevergütung, ist eines derselben dermalen in Erledigung gekommen.

Es wird daher für dasselbe hiemit der Konkurs bis 10. August l. J. eröffnet.

Die Bewerber um dieses Stipendium haben ihre mit einem legalen Armuthszeugnisse versehenen, und desshalb stempelfrei, an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht stilisirten Gesuche bis zur obenangesetzten Frist zu überreichen, und zwar insoferne sie gegenwärtig eine öffentliche Lehranstalt besuchen, bei dem betreffenden Direktorate, insoferne sie aber schon vor längerer Zeit aus den Studien ausgetreten wären, bei jener k. k. Comitatsbehörde in deren Bereich sie sich gegenwärtig aufhalten, in Agram aber bei dem Stadtmagistrate.

Die Gesuche für dieses Stipendium müssen nebstdem oberwähnten Armuthszeugnisse, noch mit folgenden Belegen versehen sein:

a) mit dem Taufscheine zum Belege der Abkunft von Croatien oder Slavonien,
b) mit dem Schulzeugnisse, und insbesonders mit dem Zeugnisse über die mit gutem Erfolge abgelegte Maturitäts-Prüfung;
c) mit dem Zeugnisse über die Kenntniss der kroatisch-slavonischen, wie auch jener Sprache, in welcher an den betreffenden Lehranstalten der Unterricht ertheilt wird;
d) bei jenen Kompetenten, welche gegenwärtig keine öffentliche Lehranstalt besuchen, auch mit einem legalen Zeugnisse über ihren Aufenthalt seit dem Austritte aus den Studien so wie über ihr moralisches und politisches Verhalten, und über ihre Beschäftigung.

Bei jenen Bewerbern, welche derzeit eine öffentliche Lehranstalt besuchen, hat der Instituts-Direktor auf dem letzten Studienzeugnisse zu bestätigen, ob der betreffende bereits im Genusse eines und welchen Stipendiums sich befinde oder nicht.

Schlüsslich hat sich jeder Kompetent in einer besondern, dem Gesuche beigelegten eigenhändigen Aeusserung zu erklären und zu verpflichten, dass er nach Erlangung des bezüglichen Grades oder nach erhaltener Approbation zehn Jahre in diesen Königreichen seine Kunst ausüben wolle, ausgenommen den einzigen Fall einer Beförderung im Staatsdienste.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 25. Juni 1857.

Nr. 2772. (PZ.—19) (3—2)

Kundmachung.

Bei dem k. k. Postamte in Agram ist eine unentgeldliche Amtspraktikantenstelle zu besetzen.

Bewerber um diese Stelle haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter Beischluss des Taufscheines, eines ärztlichen vom Landesmedicinalrath oder Comitatsphysikus bestätigten Parere über ihren Gesundheitszustand, dann der Zeugnisse über die an einem inländischen Obergymnasium oder einer Oberrealschule oder an einer andern gleichgehaltenen Lehranstalt vollständig erlangte Schulbildung, oder über den auf einem andern Wege erlangten Besitz der für den Postdienst erforderlichen Vorbildung bis zum 20. Juli 1857 bei der gefertigten k. k. Postdirection einzubringen, und dieselben ferner noch mit legalen Zeugnissen über die etwaige Sprachkenntnisse und einem mit der obrigkeitlichen Bestätigung, dass der Aussteller auch in der Lage sei, die übernommenen Verpflichtungen zu erfüllen, versehenen Unterhaltsrevers zu belegen.

Der Aufnahme als Postamtspraktikant hat eine 3monatliche Probepraxis vorauszugehen, worauf der Kandidat, insofern er während derselben genügende Beweise seiner Kenntnisse, Fähigkeiten und Verwendbarkeit gegeben und ein entsprechendes Benehmen an den Tag gelegt hat, als Postamtspraktikant beeidet wird, und seine anrechnungsfähige Dienstzeit beginnt.

Agram 26. Juni 1857.

K. k. Post-Direktion
für Croatien und Slavonien
Klempay.

Z. 3713 civ. (Dp.—48) (3—2)

Edikt.

Vom k. k. Comitats-Gerichte Warasdin wird bekannt gemacht, es sei über Ansuchen des Herrn Adv. Alois Frigan als Conkursmassa-Verwalter vom k. k. Landes-Gerichte Agram ddto 12. Juni 1856 Z. 4295 die exekutive Veräusserung des in Ivanecer Bezirke diesgerichtlichen Comitatssprengel gelegenen, der Stephan v. Josipović'schen Conkursmasse gehörigen auf 96,443 fl. gerichtlich geschätzten Gutes Bela mit Ausnahme der Entschädigungs- und Ablassungs-Capitalien bewilliget worden.

Zur Vornahme derselben, werden die Tagsatzungen auf den 9. März 1857 als erster und auf den 9. April 1857 als zweiter Termin jedesmal Vormittags von 9 bis 12 Uhr in facie loci zu Bela anberaumt.

Es werden daher die Kauflustigen mit dem Bedeuten vorgeladen, dass jeder Kauflustige vor Beginn der Lizitation baar oder in Staatspapieren 5000 fl. CMz. als Vadium zu erlegen habe, und dass der Käufer die auf dem Gute pfandweise versicherten Schulden so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes zu übernehmen haben wird.

Die gerichtliche Schätzung, der Ausweis über die intabulirten Schulden, und die Lizitations-Bedingungen sind in der Kanzlei dieses k. k. Comitats-Gerichtes und beim Massa-Verwalter Herrn Alois Frigan in Agram einzusehen, ferner werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in den öffentlichen Büchern gleichwohl ein Hypothekarrecht auf dieses Gut erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe desselben sogewiss bei Gericht anzumelden, als widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden. Nachdem aber zur ersten Feilbietung Niemand erschienen ist, und nachdem die zweite Feilbietung über Ersuchen des k. k. Landes-Gerichtes Agram als Conkurs-Instanz nicht am 9. April sondern am 7. Juli l. J. hätte abgehalten werden sollen, nachdem endlich dieses k. k. Comitats-Gericht von Seite des k. k. Landes-Gerichtes Agram als Conkurs-Instanz um Uebertragung des zweiten Feilbietungstermines unterm 30. Juni l. J. angesucht worden ist, so wird zu Folge dieses neuerlichen Ersuchens die zweite Feilbietung nicht am 7. Juli sondern am 22. September d. J. und nicht in facie loci sondern im Amtslokale dieses k. k. Comitats-Gerichtes um 9 Uhr Vormittags mit dem abgehalten dass, wenn das obbenannte Gut um den Schätzungswerth pr. 96,443 fl. CMz. nicht verkauft werden könnte, den Meistbietenden auch unter der Schätzung zugeschlagen werden würde.

K. k. Comitats-Gericht
Warasdin am 2. Juli 1857.

Novak. Fohn.

Nr. 7194—1857 (DS—71) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

In Folge Erlasses der hohen k. k. Statthalterei ddto 19. Juni 1857 Z. 9886 wird die Herstellung des Pfarrhofes und der Wirthschaftsgebäude der Pfarre zum St. Marcus in Agram im Wege einer öffentlichen am 13. Juli 1857 im Amtslokale der k. k. Agramer Comitats-Behörde (alte Theatergasse Nr. 163 abzuhaltenden Minuendo-Lizitation hintangegeben werden.

Der Fiskalpreis ist folgendermassen festgesetzt:

	Für den Pfarrhof CMz.		Für die Wirthschaftsgebäude CMz.	
	fl.	kr.	fl.	kr.
I. für die Maurerarbeit sammt Materiale und Handlanger . . .	138	—	—	—
II. für die Steinmetzarbeit	—	—	—	—
III. für die Zimmermannsarbeit sammt Materiale und Handlanger	—	—	1191	48
IV. für die Ziegeldeckerarbeit	—	—	569	52
V. für die Tischlerarbeit	414	—	—	—
VI. für die Schlosserarbeit	276	—	—	—
VII. für die Anstreicherarbeit	115	48	—	—
VIII. für die Glaserarbeit	72	27	—	—
IX. für die Zimmermalerarbeit	30	—	—	—
X. für die Maurermaterialien	—	—	—	—
XI. für die Zimmermannsmaterialien . . .	—	—	—	—
Zusammen . .	2807	55	—	—

Die Versteigerung wird im Ganzen für alle Leistungen erfolgen. Die Natural-Arbeit ist in den obangeführten Summen mit einbegriffen.

Jene Unternehmer, welche gesetzlich giltige Verträge einzugehen fähig sind, und sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, haben am obbenannten Tage und Ort bis 10 Uhr Morgens persönlich zu erscheinen, oder ihre mit gehöriger Vollmacht zu versehenden Bestellten dahin zu senden, und haben vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukostenbetrages zu erlegen.

Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt, für diesen Bau werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch

mündlich von der Commission entgegen genommen. In allen vorschriftsmässig zu verfassenden und mit dem Reugelde zu belegenden Offerten ist der Anbot deutlich und mit Buchstaben auszudrücken.

Die Offerte sind bei der k. k. Agramer Comitats-Behörde längstens bis 12. Juli 1857 einzubringen, und haben die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntniss der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse zu enthalten.

Die diessfälligen Pläne, Vorausmasse, Preisstariffe, die summarischen Kostenanschläge, dann die allgemeinen und speziellen Baubedingnisse können bei der gefertigten k. k. Comitats-Behörde zu jeder Zeit eingesehen werden, und werden am Versteigerungstage selbst zu jedermanns Einsicht vorliegen.

Im Falle der Erstehung unter dem Fiskalpreise werden die in Rede stehenden Herstellungen an den betreffenden Ersteher sogleich vorschriftsmässig commissionell übergeben werden, wesshalb auch die schriftlichen Offerenten sich bei der Lizitation einzufinden haben.

Die fraglichen Herstellungen müssen bis Ende Oktober 1857 in vollständig collaudationsfähige Ausführung kommen.

K. k. Comitats-Behörde

Agram am 28. Juni 1857.

Nr. 471—1856 civ. (Izv. 237) (3—3)

Executive-Veräusserung

des der Resa Wittwe der Vilhelm Kohlmann gehörigen Hauses sub Nr. 19 sammt ¼ Urbarial-Session in Unter Pištana.

Vom k. k. Bezirksamte Našic als Gericht, wird bekannt gegeben, es sei über Einschreiten der Herrschaft Mikloš, durch Herrn Adv. Franz Mohl de praes. 29. Juli 1856 Z. 471 civ. in die executive Veräusserung des der Reza Wittwe Kohlmann gehörigen in Unter-Pištana gelegenen Hauses sub Nr. 19 sammt ¼ Urbarial-Session wegen schuldigen 65 fl. 6¼ kr. CMz. gewilligt worden.

Zur Vornahme dieser Feilbietung werden die Tagfahrten zum 3. August und 3. September l. J. stets um 10 Uhr Früh in loco Unter-Pištana angeordnet, wozu Kauflustige mit dem Anfügen vorgeladen werden, dass dieses Haus sammt ¼ Urbarial-Session, erst dann, wenn keine Kauflustigen bei der 1 Tagfahrt erscheinen, und der Schätzungspreis nicht erreicht wird, der Besitzstand bei der 2 Tagfahrt auch unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerthe pr. 350 fl. CMz. hintangegeben werde, ferner jeder Kauflustige ein Vadium pr. 5% CMz. bei der Feilbietungs-Commission zu erlegen habe, und dass die übrigen Feilbietungsbedingnisse, das Schätzungsprotokoll hiergerichts eingesehen, oder in Abschrift erhoben werden können.

Zugleich werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von der Feilbietungsbewilligung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht, auf jene Realität erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der Realität so gewiss bei diesem k. k. Gerichte anzumelden widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben werden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beziehung vorgenommen, und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt zu Našic als Gericht am 25. Juni 1857.

K. k. Bezirks-Vorstand

Friedr. v. Kraljević.

Br. 469—1856 civ. (Izv.—236) (3—2)

Executive Feilbietung.

Des dem Dimitria Ristić gehörigen Hauses sub Nr. 26 in Unter-Pištana sammt ¼ Urbarial-Session.

Vom k. k. Bezirksamte Našic als Gericht wird bekannt gegeben, dass über Einschreiten der Herrschaft Mikloš durch Herrn Adv. Franz Mohl in Verovitic de praes. 29. Juli 1856 Z. 469 die executive Feilbietung, des dem Dimitria Ristić gehörigen, und gerichtlich gepfändeten und geschätzten Hauses sub Nr. 26 nebst ¼ Urbarial-Session, wegen schuldigen 19 fl. 40 kr. CMz. c. s. c. gewilliget worden.

Zur Vornahme dieser Feilbietung werden die Tagfahrten auf den 3 August und 3. Sept. 1857 jedesmal um 10 Uhr V. M. in loco Unter-Pištana angeordnet, wozu Kauflustige mit dem Beifügen vorgeladen werden, dass obige Realitäten erst bei der 2 Tagfahrt unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerthe von 550 fl. CMz. hintangegeben werden, ferner jeder Kauflustige mit Ausnahme des Exequenten, oder wenn dieser davon befreit, ein Vadium von 5% CMz. bei der Feilbietungs-Commission zu erlegen habe, und dass die übrigen Feilbietungs-Bedingnisse hiergerichts eingesehen, oder in Abschrift erhoben werden können.

Zugleich werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht auf jene Realitäten erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufstermine so gewiss anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben werden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Bezeichnung vorgenommen, und sie dadurch, soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht

Našic am 25. Juni 1856.

Der k. k. Bezirks-Vorstand

Ferd. v. Kraljević.

Nr. 3716 c. (Izv.—243) (3—1)

Verlautbarung

wegen Lieferung von Brennholz.

Zum Behufe der Beistellung des im nächstkommenden Winter 1857-58 für das gefertigte k. k. Comitats-Gericht, für das hierortige k. k. städtisch-delegirte Bezirks-Gericht, und für die k. k. Staatsanwaltschaft erforderlichen Buchenen Brennholzes wird am 3. August d. J. um 10 Uhr Vormittags im hierortigen Rathssaale eine Minuendo-Lizitation abgehalten werden.

Hiezu werden Lieferungslustige mit dem Beisatze eingeladen, dass der Brennholzbedarf 70 Klafter und darüber beträgt, und dass die Lizitationsbedingnisse in der diessgerichtlichen Kanzlei eingesehen werden können.

K. k. Comitats-Gericht

Warasdin am 1. Juli 1857.

Novak. Fohn.

Nr. 6230 (Izv.—245) (3—1)

Konkurs-Kundmachung.

Die h. Statthalterei hat mit dem Erlasse dd. 25. Mai l. J. Nr. 8920-1495 die Besetzung der Stadt-Gemeinde Arztes-Stelle für die Stadt Kopreinitz mit dem Gehalte jährlicher 350 fl. CMz. zu genehmigen geruht.

Bewerber um diese Stelle haben ihre Gesuche mit dem Taufschein, der erlangten Medicinal-Doktors-Diplome, ihrer praktischen Verwendung, ihres moralischen Benehmens und dem Gesundheits-Zeugnisse gehörig dokumentirt im Wege ihrer vorgesetzten politischen Behörde längstens bis 30. Juli l. J. bei der k. k. Comitats-Behörde Warasdin einzubringen.

Warasdin am 25. Juni 1857, von Seite der k. k. Comitatsbehörde.

Šimunčić.

Nr. 5990 (Izv.—244) (3—1)

Avviso di Concorso.

Presso l' Imp. R. Uffizio di porto e Sanità Marittima in Rovigno si è reso vacante il posto di Aggiunto di Sanità coll' annuo soldo di fiorini Cinque Cento.

Chiunque aspirasse a tale posto dovrà presentare la relativa documentata supplica fino a tutto Luglio a. c. al Governo Centrale Marittimo in Trieste comprovando l' età, gli studj percorsi, le cognizioni di lingua, l' illibata condotta morale e politica nonchè i servizi fin' ora prestati.

Quegli aspiranti i quali si trovano attualmente in servizio dello stato produranno le loro Istanze pel tramite dell' Autorità preposta.

Dall' I. R. Governo Centrale marittimo

Trieste 14. Giugno 1857.

Nr. 4824/1857 (Izv.—242) (3—1)

Konkurs-Verlautbarung.

Zur Besetzung der erledigten prov. Bezirksarztesstelle in Essek, mit dem Genusse eines Jahresgehaltes von 200 fl. wird der Konkurs bis 20. August l. J. eröffnet.

Die Bewerber haben die mit den Nachweisen ihrer wissenschaftlichen Befähigung, der Sprachkenntnisse, des Verhaltens, bisheriger Dienstleistung und allenfälliger sonstiger Verdienste gehörig belegten Gesuche binnen obiger Frist, im vorschriftsmässigen Wege bei der k. k. Esseker Comitatsbehörde einzubringen.

K. k. Comitatsbehörde

Essek am 1. Juli 1857.

Nr. 340—1857 gr. (Izv.—232) (3—3)

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte Vočin als Gericht wird hiemit kundgemacht, es sei zufolge Bescheides des k. k. Handels-Gerichtes in Wien ddt. 30. Juli 1856 Z. 35.316 in der Rechtssache des Herrn Israel Jeiteles Handelsmannes in Wien durch Herrn Doctor Berger junior wider Herrn Basilius Njer aus Vučin pct. 331 fl. 38 kr. CMz. c. s. c. die executive Feilbietung der dem letztern gepfändeten und auf 390 fl. 49 kr. CM. geschätzten Schnitt- und Nürnberger-Waarenhandlung bewilliget, und zu dieser Feilbietung die Termine auf den 15. und 31. Juli l. J. jedesmal Nachmittags um 3 Uhr in der Wohnung des Executen zu Vočin angeordnet, und zugleich erklärt dass die Fahrnisse bei dem ersten Termine nicht unter der Schätzung, und stets nur gegen sogleiche baare Bezahlung veräussert werden.

Hiezu werden di Kauflustigen vorgeladen.

K. k. Bezirksamt als Gericht

Vočin am 17. Juni 1857.

Der k. k. Bezirksvorsteher

Kavić.

Br. 377/1857 (Izv.—241) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud dolnjo Miholjački poziva one, koji iz ostavštine dne 19. ožujka t. g. u Miholjcu s oporukom preminuvšega Franja Hegyia štogod kao vierovnici tražiti imadu, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dne 18. sèrpnja t. g. u 9 satih u jutro ili dodju pred sud ovaj, ili neka do onda pismeno svoju prošnju predadu, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakovog daljeg prava imati, osim u koliko ih pravo zaloga ide.

D. Miholjcu 15. lipnja 1857.

C. k. kot. predstojnik

Kèršnjavi.

Br. 60—1857 gr. (Izv.—240) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda Miholjačkog, s ovim se do znanja stavlja, da se na molbu nasliednikah pokojnog Mate Osopića, žitelja Čamagaevačkog dne 1. siečnja t. g bez oporuke preminuvšeg, prodaja kuće pod br. 13 sa dva četvèrta sesianskog zemljišta u miestu i kotaru Čamagaevačkom na ostavštinu spadajućih, te u 1500 fr. bež. vried. procienjenih dozvoljena, pèrvi rok prodaje na dne 29. sèrpnja t. g. a drugi 29. kolovoza t. g. svagda na licu miesta u 9 satih u jutro opredieljuje se.

Dalji uvieti prodaje mogu se uviditi kod ovog suda.

Svaki licitant imat će 10% vadium prije početka dražbe položiti.

Kod pèrve dražbe prodavat ćedu se takodjer nieke pokretnosti, kao pokućtvo i poljodielske sprave.

U D. Miholjcu dne 5. lipnja 1857.

C. k. kot. predstojnik

Kèršnjavi.

Br. 963 gr. (Izv.—239) (3—2)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. ureda klanječkog kao kotarskog suda ovim se do obćeg znanja stavlja.

Da je ovostranom odlukom broj 963 gr. od 19. lipnja 1857 na stran Antuna Stankovića iz sv. Križa, zastupanog gosp. odvietnikom Josipom Maicen iz Krapine, radi dvovèrstnog duga i to od 28 fr. sr. c. s. c. i 19 fr. zaplenjenog, te na 298 fr. sr. procienjenog urbarskog grunta Antuna i Josipa Vlašića, iz sela Rakovec broj kuće 10 u obćini Tomašovec, dozvoljena javna dražba, koje roke i to pèrvi za dan 18. kolovoza 1857 a drugi i zadnji, prigodom kojom i izpod procienbe prodavat će se, za dan 18. rujna 1857 svagda u 10 satih u jutro u Rakovcu broj kuće 10 ustanovljeni jesu.

S toga se kupiti želeći pozivaju time, da će kod dražbe od ciene procienbene 10% vadium položit imati, dočim ostale uviete dražbene kao i procienbu i izvadak gruntovnici kod suda u uredovnih urah kao i kod dražbe uviditi mogu.

Pozivaju se ujedno svi vierovnici hipotekarni i ini, koji misle kakovo pravo na upitni urbarski grunt imati, da zahtievanja svoja prie dražbe kod suda prijave, u protivnom slučaju ako bi se dioba kupovnine sa prijavljenima vierovnici preduzela i izcèrpila, te oni kroz to izključeni postanu, sami sebi pripisat imat će.

C. k. kot. ured klanjački kao sud

dne 19. lipnja 1857.

Za službe. ods. c. k. kot. predstojnika

c. k. kot. pristav

Davidović.

Br. 2410 crm. (Izv.—238) (3—2)

Oglas.

Od strane c. k. županijskog suda u Osieku stavlja se do obćeg znanja, da će se dne 30. sèrpnja t. g. u 10 satih prie podne kod ovosudnog ureda javna jevtimba glede preduzetja na jednu godinu i to za vrieme od 1. studenoga 1857 do zadnjeg listopada 1858 hranjenja uznikah ovdašnje dèržati.

Drašbeni uvieti mogu se prie takodjer i iste jevtimbe kod c. k. [illegible] suda u uredovnih urah uviditi.

U Osieku 26. lipnja 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 10. SÈRPNJA 1857. Broj 155.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☛ Početkom ovoga mieseca počimlje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmogu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole besòdvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☛ Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prešle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Dne 30. lipnja 1857 izdan je i razposlan komad XXI. razdiela I. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Novčani ugovor od 24. siečnja 1857, (Po Njegovom c. k. apostolskom Veličanstvu potvèrdjen dan 30. travnja 1857; u potvèrdah ilitì ratifikaciah izmienjen u Beču dne 3. i 25. svibnja 1857).

Br. 1867. Pr.

Oglas.

Kod 286. (88. dopunitbenoga) žrebanja staroga dèržavnoga duga, dne 1. sèrpnja t. g. obdèržavanoga, izvučena je seria 455.

Ova seria sadèržaje obligacie českih stališah i to po 4% br. 164.856 sa trideset i dviema česticama glavničke svote i po 5% brojeve 2194 do uklopno 3500 dolazeće od davanja u naturi od g. 1810. sa svimkolicim njihovim glavničkim iznoscima u ukupnom glavničkom iznosku od 1.041.525 f. 54¾ kr. i u kamatnom iznosku po obaljenom mierilu od 24.572 f. 37¼ kr.

Ove obligacie promienit će se po ustanovama najvišega patenta od 21. ožujka 1818 u nove po pèrvobitnom kamatnom mierilu u konvencionalnom novcu okamatljive dèržavne zadužnice.

Od c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestničkoga predsiedničtva.

U Zagrebu dne 6. sèrpnja 1857.

Oglas.

Direkcia povl. austr. narodne banke dostavlja time shodno obećanju učinjenom u oglasu od 12. lipnja t. g. do obćega znanja sliedeći pregled dohodakah banke u 1. polugodištu 1857 zaključeni posliednjim lipnja t. g.

U Beču dne 2. sèrpnja 1857.

Pipitz,
nastojnik banke.
Benvenuti,
namiestnik nastojnika banke.
Miller,
ravnatelj banke.

Pregled dohodakah posla povl. austrianske narodne banke.
Pèrvo polugodište. Od 1. siečnja do 30. lipnja 1857.

Dugovina.	Bankovna vriednoća. for.	kr.
Za plaćanje urednikah i pisarničkih potrebah .	125,577	43
„ novčane prenose, nabave, tiskarske troškove, biljegovinu za kupone pèrvoga polugodišta, kućne troškove i ostale izdatke	198,889	47
„ dohodarinu od dioničkih razdiobah za 1856/7	366,376	39 ¼
„ obćinski prinosak i za zemaljske potrebe .	159,010	22 ¾
„ troškove za dielanje bankaotah	89,348	4
	939,202	36
Predlog polag plaćevine (saldo)	4,517,025	— ¼
	4,456,227	36 ¼

Imaština.	for.	kr.	Bankovna vriednoća. for.	kr.
Za kamate eskomptiranih papirah u Beču i u eskomptnim podružnicama u iznosku od 224,782,122 f. — kr.	2,417,927	34		
Od toga odbij predlog kamatah od onih papirah, koji dospievaju 1. sèrpnja 1857	249,611	11	2,168,316	23
„ kamate i pristojbe od predujamah na zaloge u Beču i podružnim uzajamnicama u iznosku od 163,227,300 f.	2,390,305	37¾		
Od tog odbij predlog kamatah od onih predujamah, koji dospievaju poslie 1. sèrpnja 1857	177,962	27	2,212,343	10¾
„ kamate ostalih koristonosnih glavnicah banke			635,787	57
„ dohodke pričuvne zaklade			262,588	18
„ dohodke založno-vierovnoga razdiela			140,816	8
„ providbu od pokrajinskih pieneznićkih doznakah . . .			28,794	4
„ kamate od raznih predujamah dèržavnoj upravi			7,581	40¾
			5,456,227	36 ¼

Za 150,000 dionicah iznosi polugodišnja razdioba à 30 f. od dionice . . .	4,500,000 f.	— kr.
Predlog dobitja u drugom polugodištu 1857.	17,025 f.	—¼ kr.
	4,517,025 f.	—¼ kr.

Od knjigovodstva povl. austrianske narodne banke.

Dragutin Hossner, vèrhovni knjigovodja. Konrad pl. Decret, knjigovodja.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč. Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda Ludvik prineo je najmilostivie za zidanje katoličke kalfinske kuće 200 fr.

— Dne 2. t. m. dogodila se je na linačko-budvajskoj željeznici nezgoda time, što su se konji poplašili. Oba kola sa putnicima strovališe se prieko jednog visokog nasipa, pri čem je izmedju petnaest putnikah jedan oštećen. (B. A.)

— Dne 4. t. m. bukne vatra u tèrgovištu Neckenmarkt kod Šoprona, koja je za malo urah 63 kuće i gospodarstvene sgrade u pepeo preobratila.

Talianska.

U Livornu obnarodovan je dne 1. t. m. sliedeći oglas ondiešnjega gubernatora:

„Livornezi! Šaka oboružanih, opakih buntovnikah usudila se je sinoć poremetit javni pokoj najnerazberitiim, najsramotniim i najpodliim pokusom bune, koi je kao što se čini imao za svèrhu tek zasiedno ubojstvo. Pojav linejske vojske i žandarmerie na onim miestima varoša, gdie su se buntovnici po 8—10 glavah sakupili bili, bio je za niekoliko puškometah dovoljan da bezumne anarkiste za niekoliko minutah na bieg natiera i razpudi.

Oni koji su se vlasti suprostavili i s oružjem u ruci zatiečeni bili, platili su smèrtju; drugi, koji su došli u ruke javne vlasti, predat će se pravosudju, da im se sudi po svoj strogosti zakonah.

Sad je mir grada podpunoma povraćen i svatko može opet svoje obične poslove obavljati.

Hitrim i kriepkim sudielovanjem naše vojske i usljed razboritoga i mirnoga dèržanja pučanstva uništena je zla namiera onih nevriednikah.

Vlada očito žali, da se je to dogodilo i nada se pouzdano da se neće više takova što ponovit; no ako bi se to po nesreći ipak dogodilo, znati će pomoćju dobromislećih i oboružane mišice, istom kriepčinom i bèrzoćom uništit smielost zločinacah, koji bi opet htieli da uznemiruju toli mirno pučanstvo.“

Tèrgovačka komora livorneska izdala je sliedeću obznanu datovanu takodjer 1. t. m.:

„Usljed oglasa Nj. preuzvišenosti gubernatora ovoga grada baš sada obnarodovanoga, koj pozivlje pučanstvo, da se opet vrati na svoje obične poslove, napominje se, da su pieneznice otvorene, kod kojih svatko činit može plaćanja, inkasiranje itd.“

Ova oba spisa — piše „Monitore Toscano“ od 2. t. m. — dokazuju, da je grad Livorno već svoj pèrvašnji, vremenito neredima od 30. lipnja poremećeni hod opet nastupio. Političke, vojničke i pravosudne oblasti nastoje, da učvèrste opet probudivše se pouzdanje; uapšivanja sumnjivih osobah i neprestano bdienje obiastih čine, da se nije više treba bojat, da bi se opet javni poredak poremetio.

Isti list donosi jošte sliedeću bèrzojavnu pošiljku: Livorno, 2. sèrpnja 1857. u 7 satih 20 minutah u jutro. „Na Nj. preuzvišenost Baldasseroni-a. Noć je prošla mirno. Pučanstvo vratilo se je svojim poslovima. Jučer su bili svi dućani zatvoreni. U obće danas su opet otvoreni, i ako još nisu svi, mislim da se ima to pripisat tomu, što je još rano. Ranjenici nalaze se sviholici bolje. Nj. c. visost nasliedni princip posietit će danas u 8 satih kasarne. Ferrari da Grado.“

Usljed lista „Corriere mercantile“ pucali su u Livornu i s prozorah na soldate; isto tako ubijeni su, vele, pojedini karabinieri u više ulicah iz zasiede nožima. Čopor bio je raztieran.

Oblast predusima svejednako, premda je mir sasvim povraćen premetačine. Pripoviedaju, da je uzapćen jedan štampani proglas, odkale jasno proizlazi, da je troverstni pokus bune predmet bio na zapovied Mazzinievu.

O buntovničkim dogadjajima u Genovi opaža jedan genoveski dopisnik lista „Armonia“ da nije to gibanje bilo osamljeno, kao što su to mnogi htieli da učine sviet vierovati. Dogodjaji zbivši se na toli različnim miestima taljanskoga poluotoka, množina nadjenoga oružja i predmetah od municie, požerne sprave, napokon miesta, gdie su ovi predmeti nadjeni bili, sve to jasno dokazuje, da je vladalo porazumljenje na daleko razgranato.

Isti dopisnik pripovieda početak ustanka u Livornu na sliedeći način:

„U Livornu počelo je gibanje dne 30. lipnja okolo 7 satih u večer time da su tri osobe, koje su usljed nieke svadje nastavše zbog vozarine medju jednim kočiašem i niekim Englezima došle onamo i razoružale i ubile dva karabiniera. Ta švadja dovabila je onamo mnogo prividno samo znatiželjnoga svieta; karabinieri zauzeli su se za kočiaše, no nevriedjajući zato Engleze baš na nikakav način. No medju znatiželjnicima nalaziahu se i urotnici, koji su stali Engleze braniti, razoružaše karabiniere i dvojicu od njih ubiše sabljama otetim istima. To se je dogodilo blizu jedne glavne straže, zapoviedajući oficir učinio je odmah izići 40 momakah, na čelu kojih hoteo je da utiši nemir. Jedan od buntovnikah, kojih se je broj medjutim umnožio bio, naperio je nanj jedan pištolj; oficir podje za rukom svojom sabljom otisnut pištolj metran. Vojnici napadnuti po buntovnicima stadoše pucat i sada nastane žestoka borba, u kojoj su napadnici bili raztierani. Oni utekoše u jednu kuću da se tamo sakupe; gospodar ove kuće uapšen je kao sakrivac. Jedan soldat poginuo je u borbi a više ih je ranjeno. Od uskočivših buntovnikah bilo je više ih nožima i pištoljima oboružanih kao u Genovi uhvaćeno a sedam od njih odmah ustrieljeno. I na drugim miestima došlo je medju soldatima i buntovnicima do borbe tako da je od obe stranke za cielo poginulo do 30 osobah; broj ranjenikah još je veći.“

U Genovi svejednako još nalaze pod stupovljem i na uličnim uglima bačenih svežanjah s fišecima, pištolje itd.

Iz Genove doznajemo doknadno, da su u tvèrdjici „Diamante“ dva glavna kolovodje gibanja uhvaćena.

Uvieravaju, — piše „Cor. mercantile“ — da je ona malena četa, što je navalila bila na tvèrdjicu „Diamante“, kod svoga uzmaka za sobom ostavila od prilike 20 pušakah, koje su svekolike inostrane tvorine. Soldati od tvèrdjice tvèrde nadalje, da su medju nasèrtateljima spoznali Francuze i Švajcare. Veći dio predmetah uzapćenih jesu engleske i belgijske tvorine.

Usljed jednoga turinskoga pisma u listu „Patrie“ pokusili su izvan Livorna i u Romanji podić bunu.

„Constitutionnel“ govori i o gibanju u Karari.

Jedan pariški dopisnik lista „Le Nord“, koi kao što veli cèrpi iz dostoviernih izvora, tvèrdi, da je Mazzini poslie svoga povratka u Genovu najmio od prilike stotinu momakah iz niekadašnje englesko-taljanske legie, jedan dio istih ukèrcao je na parobrod „Cagliari“, gdie se je nalazilo svakojako oružje na račun nieke privatne kuće. Na pučini morskoj osvojiše zatim Mazzinisti brod i oružje i otidjoše što u Livorno što u Ponzu gdie su, kao što je poznato svigdie podlegli. U isto doba s ekspediciom dogodi se genoveska gungula pod čelovodstvom samoga Mazzinia, koga je od toga vremena opet nestalo bez traga.

Isti dopisnik kaže: „Francuska policia saznala je na francusko-piemonteskoj granici za transport oružja, što je odredjen bio za Nizzu i uzaptila ga je. Mislo, da je urota Taljanah u Parizu, stojeća sada pod iztragom, u savezu s Mazziničkim prevratnim pokusima u Italii.

Piemonteski senat primio je u svojoj siednici od 2. t. m. predlog zakona o premieštenju ratnoga pomorstva u Speciu sa 42 glasa izmedju 64 glasovatelja.

Francezka.

Paris 4. sèrpnja. „Moniteur“ javlja, da je grof Morny prije svoga povratka u Pariz otišo u Plombieres, kamo je prispeo 1. sèrpnja. U Parizu očekivali su ga stopram 3. u večer. — Da će logor kod Chalonsa ostat postojano vojničko stanište, dokazuje već to, da je dèržava kupila zemljište, gdie se isti nalazi. Logor, koi će se s gradom posredstvom železnice skopčat, stoji 12 kilometarah prema istoku od Chalonsa i sačinjava jedan deo glasovitih katalaunskih poljanah, gdi je Attila hametom potučen bio. Na južnoj strani nalazi se tako zvani Atilin tabor (logor), rimski obkop. Svakolika miesta u okolici veoma su neznata, samo Suippe ima 2000 stanovnikah. — Zuavi od garde, koji su dosad imali piešačke puške, dobili su kao lovci Miniéske puške i jatagane. — Sinoć se je u policajnoj prefekturi velika nesreća dogodila. Kao što je poznato tamo se sada obaraju mnoge kuće, namiesto kojih sagradit ća se nova policajna prefektura. Tamo se sruši jedna 4 sprata visoka sidina a š njom devet radnikah, od kojih je jedan radnik mèrtav nadjen izpod ruševine, 3 su jako a 4 malo oštećena, devetog pako nisu jošte mogli naći. — Beranger preminuo je danas dne 4. u jutro u 79. godini svoje dobe od sèrcobolje.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Paris 8. sèrpnja. „Assemblée nationale“ osudjen je, da nesmije izlazit dva mieseca danah, jer je u jednom članku gledao dokazat, da izbori u Franceskoj nisu bili slobodni. List „Estafette“ bio je opomenut, jer je kazao, da je rezultat pariških izborah politički izraz sve Franceske.

London, 7. sèrpnja. Dolnja kuća. Lord Palmerston očituje na interpelaciu Berkeleyevu, da je vlada proti projektu suezkoga kanala, jerbo bi isti Egipat razstavio s Turskom i britanskoj Indii bio opasan.

Livorno, 5. sèrpnja. Ovdie i u Genovu neprestano vlada mir; u Genovi traju iztrage i uapšivanja.

Verona, 7. sèrpnja. O nalazku Nj. preuzvišenosti fm. g. gr. Radetzkoga, kojega bolest teče redovito i pravilno, neizdaju se više liekarska izviešća.

Firenca, 4. sèrpnja. Admiral Lyons i oficiri britanske švadre usidrene pod Livornom bili su primljeni u jednoj audencii od Nj. c. visosti gospodina velikoga vojvode a zatim bili su pozvani na obied kod velikoga kneza.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Z. 4240. C. (DS.—72) (3—1)

Concurs.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram als Concurs-Instanz wird bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte über das gesammte dem hierortigen Handelsmanne Markus Goldzieher gehörige, wo immer befindliche bewegliche, und das in den Kronländern, für welche die Concurs-Ordnung vom 18. Juli 1853 Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen der Concurs eröffnet, zum Massacurator und provisorischen Vermögens-Verwalter der hiesige Advokat Herr Emerich v. Daubachy und zu dessen Substituten der hiesige Advokat Herr Franz Solaričck bestellt worden.

Es werden daher alle Personen, welchen was immer für Ansprüche auf das in Concurs verfallene Vermögen zustehen, aufgefordert, dieselben bis längstens 14. September 1857 mittelst einer förmlichen Klage wider den obgenannten Massa-Vertreter bei diesem k. k. Landes-Gerichte anzumelden, widrigens sie ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-, Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Concurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Concurs-Massa verlustig seien würden.

Zur Bestätigung des einstweiligen Vermögens-Verwalters, oder Wahl eines andern Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 21. September 1857 Vormittag 10 Uhr bei diesem Gerichte mit dem Bedeuten angeordnet, dass hiebei die Concurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen, und über die Wahl des Vermögens-Verwalters, so wie des Ausschusses sich bestimmt zu erklären haben werden, widrigens der §. 44 C. O. gemäss auf ihre Gefahr vom Gerichte der einstweilige Vermögens-Verwalter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden würde.

Agram am 8. Juli 1857.

Br. 888—937 1857 (Izv.—246) (3—1)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. ureda klanjačkog kao suda ovime se do znanja stavlja:

Da je na ustmenu molbu Martina Peteka iz Vučitčeva, odlukom br. 888 gr. radi duga od 35 fr. sr. c. s. c. zatim na molbu gosp. Marie udove Homotarić zastupane odvietnikom g. Gjurom Križanić, radi duga od 100 fr. sr. c. s. c. odlukom br. 937 od 14. lipnja 1857 zaplienjenog urbarskog i gornog grunta pokojnog niegda Petra Špoljarića iz Klanjca br. kuće 35 nalazećeg se, u zastupanju njegova sina Josipa Špoljarića kao i samog Josipa Špoljarića, istog zaplienjenog te na 359 fr. sr. procienjenog urbarskog i gornog grunta javna dražba dozvoljena, te rokovi dražbe i to pèrve za dan 11. kolovoza 1857, a druge i zadnje za dan 10 rujna 1857 svagda u 10 satih prie podne u Klanjcu pod br. kuć. 35 ustanovljeni time, da se kod pèrve dražbe izpod procienbe prodavat neće, dočim kod druge dražbe i izpod procienbe najviše ponudjajućem prodat će se. S toga se poziva, da svi hipotekarni vierovnici i ini na upitni grunt pravo kakovo imajući da pravo takovo kod suda prije dražbe izkažu; u protivnom slučaju, ako bi se kroz razdieljenje diobne kupovnine sa prijavljenima vierovnici kupovnina izcèrpila, pripisat će sami sebi, ako izključeni kroz to ostanu; kupac bit će dužan polag razredbe suda hipotekarne dugove, nakoliko kupovnina protegnula se bude, preuzeti. Uvieti dražbeni se kod suda u uredovnih urah uvidit mogu, dočim se jedino ustanovljuje, da je kupac prije dražbe u ruke sudbena izaslanika u ime vadiuma 50 fr. sr. položiti dužan, koja svota poslie dražbe od kupca pridèržat će se, a ostalima izručit.

C. k. kot. ured klanjački kao sud 14. lipnja 1857.

Miesto služb. odsutnog c. k. kot. predstojnika c. k. kot. pristav. Davidović.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 11. SERPNJA 1857. Broj 156.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim: za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ **Početkom ovoga mieseca počimlje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.**

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah" franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ **Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.**

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Dobili smo navadno od našega dopisnika iz Travnika od 28. lipnja, sliedeći dopis: „Ljudi se vežu za jezik a volovi za rogove" — veli narodna poslovica. Ja sam obećao, da ću po koi put pisati s ovih malo poznatih stranah, kao što je već javljeno u uvodu moga posliednjega članka, pa do sad ostà moje obećanje neispunjeno zato, što sam očekivao na sukob već tolioko ne samo u Parizu i drugim znatniim miestima nego i kod nas strah pobudivše repatice, koja je imala doći 13. o. m., kao što je to nieki učeni inostrani zviezdoznanac prorokovao. Kad je došao urečeni dan, na koi smo najprie dvoumili i jedni druge šalu zbijajući pitali: dà li imaju danas propasti, koji se dèrže starog ili novega koledara ili svi? — Minuvši sretno taj dan pozorno pratismo i 25. (kao po starom), misleći da to neće biti pravi datum; ali kad se i tada ništa osobina kod nas nedesi, niti kakovo znamenje ta prorokovana repatica pokaza; što da se je dogodilo, to jest da je propast svieta bila, ala bi taj učeni zviezdoznanac, koi je to prorokovao — glasovit postao (?).

Medjutim nas je postigla primierna repatica još od davnih — četerstogodišnjih — vremenah, koja nas je porušila s visokih visinah u niske nizine, zatèrla znanstva s najvišega sada skoro u najniži stupanj, porušila tolike naše nebrojene gradove i biele kule, tolike cèrkve, manastire i ine dobrotvorne zavode, zatèrla dragocienosti naše, uništila diku i ponos naš, — i iste naše glavne drumove i nebrojene putevo (od kojih neizkazano veliku potrebu imamo, jer su nam oni skoro najveći uzrok, da izostajemo iza izobražene Europe kako u materialnom stanju tako i u duševnom i u svakom drugom napredku, budući da nam nemogu dolaziti u našu domovinu inostrani učeni ljudi, rukodielci, obèrtnici, umietnici, od kojih imamo velike potrebe što se tiče raznih znanostih obèrtnostih i zanatah; nama manjka takovih ljudih kao i mnogobrojnih vèrstnih učiteljah za naše početne škole) zasula i pokvarila tako, da bi čoviek putujući po našoj pokrajini mislio da putuje po kakvom novo našastom dielu svieta, koga nedokučiva ruka kako je smlatila, da se nije više na njega navratila. Ali, kako čujem, i tomu će se već jedanput, u koliko bude moguće sad za sad, doskočiti; jer vezir namierava sad sve glavne drumove po Bosní popravljati; ako to prednim putem izvede, to će mu na diku i ponos služiti; nu samo da nebi na onakav način puteve popravljao, na kakav se je gradila cesta od Travnika do Sarajeva. Rečeni drum popravljali i nasipali su sami seljaci obližnjih selah; oni su morali to činiti o svojoj hrani i to po 8—14 danak izasebice, pa kad je komu težaku izišlo odredjeno mu vrieme, prijavio bi se nadgledatelju druma, — kakvomu kukavnomu pisarčiću — a ovaj ni pet ni šest već bi mu rekao: „Ti, bre, nesmiješ odlaziti, ti nisi kao što valja ovih 14 danah radio, zato ćeš ostati još 14 danah;" i tako je siromah težak primoran bio i nadalje ostati, ako nije bio u stanju istomu nadgledatelju po koi žutac izpod ruke poturiti, te tako se je stopram mogao osloboditi od prisilnoga posla. Mi mislimo, da naš vriedni vezir neće na takav način narod upotrebiti za gradjenje drumovah tim više, jer nam se pokazuje dosta strog i da pravednost ljubi. Pa po svoj prilici će on udariti primieran porez na čitav narod bez razlike striliša i vierozakona, jer se svi bezrazlično s istima služe i korist imaju, pa da iz toga poreza budu valjano plaćeni težaci, a ne da sami seljaci to čine a varošani Turci, kèršćani, čivuti i cigani ostaju iznimni. To se od njegove pravednosti nadamo; a kada náda naša izpunjena bude, javitću, kao što zaslužuje.

— Naš presvietli biskup Fr. Marian Šunjić, izišao je tu skoro medju narod te podieljuje istomu po običaju kèršćanskom svetotajstva krizme. On je učenom svietu već poznat ne samo radi

Dvie rieči

na Pacelova razsudu novoizašle Bogovićeve drame: „Stiepan"

od Drag. Jambrečaka.

„In necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus charitas." Sv. Augustin.

Kako znadu štovani čitatelji Nevena, gospodin je Vinko Pacel u svojoj enomadnoj razsudi Bogovićeva „Stiepana" pozvao občinstvo, da mu na niekoliko pitanjah odgovori. G je urednik Praus to sám učinio, a stranom je obećao u svojih opazkah, da će drage volje u svom listu ustupiti miesta obsežnijem odgovoru; no po sadanjih nepovoljnih i protivnih okolnostih nudeći neima nade, da će drugi svezak istoga zabavno-poučnoga časopisa tako bèrzo ugledati svietlo božje: s toga sam se nakanio dobrom voljom i namierom u koliko mi mladjahne sile i znanja dotiču — dok nedobijemo u Nevenu valjanijega odgovora, — ovdie u Narodnim novinama u kratko sa dvie rieči — per meiosim — odazvati pozivu i želji gospodina dopisnika Nevenove. Željezo dok je vruće valja ga kovati, veli naš narod. Reko sam dobrom nakanom, jedino iz ljubavi k napredku, k razvitku našega krasnoga hèrvatskoga jezika. Pa buduć da su nieka pitanja gosp. Pacela podosta važna za naše pisanje, s kojim se ja nipošto neslažem, držao sam si za svetu dužnost, da u toliko k obćenu dobru — a jezik je sigurno jedno od najvećih dobarah, jedna od najskupocieniih blagodatih, što je primismo darom od gospodina Boga — da dakle k tome dobru onoliko doprinesem, koliko mi slabe još za sada sile dopuštaju. Mimoišav ostala pitanja, koja je gosp. urednik gorepomenutoga tro- ili bolje šestomiesečnika zrielo i temeljito riešio — kao i ona, što se dramatike tiče, prelazim na ponajglavnie mime ostalih pitanjah, na toli omèrznuto g. P. slovo h, za koje on pita, hoćemo li ga i nadalje pisati u genitivu višebroja ili ne? —

Ja mislim da treba onako činiti, kako do sele t. j. da ga treba pisati — kano svagdie tako i u pomenutom padežu. No prie nego li pobrojim svoje razloge, s kojih ga odobravam, hajde da vidimo, kakovi su razlozi gosp. V. Pacela, s kojih ga on zabacuje, iz kojih on cèrpi onaj ovaj toboš nepobitni zaključak: „Ljudi i braćo mi smo sliepi! (Tko? Mi — Vi? —) Taj posao nevalja, nego popravimo mi to što prie." — —

Ponajprije se g. kritik našem ubogomu h-u sarkastički ruga, veleć, da je bogat, razpisao bi nagradu za onoga, koi pronadje, odakle se ovo slovce uvuklo u našu knjigu: — na to neću za sada još da odgovaram g. piscu; jer to on i sám napominje, a možda će dolje niže doći i na to govor. Već čujmo radje što dalje o njem kaže; njegove su vriedne rieči: „ima doduše taj h u vèrlo starih knjigah (sic!); ali mi smo se okanili i zabacili koješta, što nam se nesvidje dobro u njih." Tako dà! „koješta", a ne sve, i to samo one, što nam se u njih nesvidje dobro. A ovo je jadno slovo medjutim zapala bolja kob, te je pomilovano i primljeno iz stare knjige u novu; jer se obnoviteljem i preporoditeljem naše narodnosti a poimence veleučenomu gospodinu Gaju sasvim shodno činilo, i to punim pravom: da ga neizbaci već prigèrli. Dakle gosp. sudijo, ne sve, ne sve, nego kako sámi velite, koješta, medju koječim se nenalazi ono kobno h na koje Vi tako silovito jurišate, te biste mu gotovo radi rebra i bokove probili i potèrgali! Što nadalje govori g. P. o naglasku, s malo ću riečih kazati, da se glede toga u obće slažem s g. Prausom, što je on na drugom miestu o njem rekao, a nadomićem samo to: da je naglasak vèrlo šarena stvar, koja se neda tako lasno stegnuti u pravila; drugče bo naglašuje Primorac, drugče Cèrnogorac, a opet malo drugče pravi Sèrbin — premda u genitivu višebroja svi jednako oteža posliednje dvie slovke; osim toga se radja izpuštajući to h u rečenom padežu češće tolika nejasnost i nerazumljivost, da bi se čoviek, ako i nije gluh — gluh kao panj mogao živ okupati u znoju, dok bi pronašao, stoji li koja rieč u genitivu jedno- ili višebroja — osobito ondie, gdie je smisao ciele izrieke dvojben, te visi jedino o jedno- ili višebroju ovakova genitiva. Ali će mi na to odgovoriti g. P., da se za nevolju možemo onda poslužiti i naglaskom ili cèrknjom povèrh dočetnoga glasnika genitivova.

O slàdki naglasci, o jedina naša nado, utieho i utočište u svakoj nevolji! Odtále sa suvišnimi naglasci, koji nam u knjigah samo gèrde i ruže jezik! Ta k čemu množiti zlo, koga već i onako dosta imade? Premda smo — hvala Bogu i napredku — izbacili, — ako se nevaram, za uviek ono rogato ě i cèrknjasto àr, èr, ipak nam je preostalo u pismu toliko krakah i kvakah — četiri tako čvèrsto naoružana slova: č, ć, š, ž, da im ni g. P., napao ih ma s kako tamne i nenadne zasiede, nebi polomio britkih bodah i bedarah — — ali što rekoh, ta toga se ni neimadu bojati od g. razsuditelja „Stiepano-

njegovoga visokoga i izvanrednoga znanstva s kèršćanskom poniznostju skopčanoga (što jedno s drugim sdruženo još više ga rese), nego i radi njegovoga neumornoga truda za blagostanjem svoga naroda; on ne samo što je obterećen s velikim poslovima vèrhovnoga pastirstva, koje, akoprem ne najboljega stanja zdravlja, podpunoma izvèršuje: nego se još dobrohotno stara za podizanje nuždnih hramovah božjih, za gradjenje školskih zgradah, za utemeljivanje novih učionicah tako, da mi sada ne samo u varošima nego i u mnogim selima imamo učionicah, u kojima nam jedino nedostaju valjani učitelji, a volje i sposobnosti nemanjka; ali i tomu zlu nastoji naš dobri vèrhovni pastir doskočiti; zato namierava podignuti u Bosni (u Travniku) preparandiju, da bi se mogli domaći sinovi u istoj izučiti i postati vèrstnim učiteljima te tim da uzmognu biti koristni svojoj domovini; s toga se i preporučuje ovdie u novinama svim domoljubima za takovoga učitelja, koi bi ovdie preparandiju predavao, da bi mu ljubav učinili te javili, ako bi za takovoga gdiogod znali; — tomu bi učitelju bila plaća: 300 for. sr., stan i brana. Isto tako se traži jedan učitelj za Livno za početnu školu od dva razreda; koi bi ovo miesto tražio, propisuje mu se: da ima biti katolik, da je 4 latinske škole valjano svèršio i da je bezporočnoga življenja; plaća bi mu bila 200 for. sr., stan i brana bezplatna kod ondašnjega župnika, kod koga bi i protokol vodio od jedne novo podignut se imajuće zgrade. Molbenice za ovo miesto prima u istomu miestu župnik i u Djakovu mladeži bosanske gvardian Fr. Filip Kunić

Kod nas je godina dobro poniela. Hrane nismo imali jevtinie ima 8—10 godinah.

F. R. Iz Podraviine vojničke 8. sèrpnja. (Parobrodarstvo na Dravi). Riedki su dopisi naši, kao i plodna godina, a još redjia gniezda, odkuda bi nam čestie, nu i ugodnie glaseće viesti, poletati imale. Medjutim dobro opet što je i tako; ako je i riedko žito neka je samo jedro i zèrnasto.

Svaki valjani napredak i promicanje mile otačbine, ticalo se to ovoga ili onoga koristonosnoga zavoda, ovoga ili onoga, na poboljšanje i savèršenost svestranog blagostanja smierajućeg poduzeća, bilo to na posebice ili u obće, t. j. pripadala ta zadaća jednomu družtvu ili jednoj dèržavi, — raduje me odviše, nego da budem u stanju mimoići, ili tija zatajiti tako važnu, premda u postanku, u klici još nahodeću se blagotvornost. Bog bi samo dao, da postane iz slabahne šibe jako, čvèrsto i plodosno stablo

Istinu da izpoviedim, prije bi vam se ja skloniti dao na vierojatnost, da će toliko razvikana, toliko dietinska straha, a čovieče žaobe prouzrokovavša repača zviezda, ako ne posve zgradu svieta razoriti, a to igdie na sievernom, ili južnom polu repom je svojim ošinuti, da bi odmah, kao brod na moru, tèrknuvši o kamenitu stienu, vèrdnuti se na jednu ili drugu stranu morao, — nego da će od svega toga, što se je od više godinah, glede parobrodarstva na Dravi govorilo, pisalo, risalo i radilo, išta ili ništa biti; nu sad smo zbilja u stanju čitajućemu obćinstvu narodnih novinah ovimi redci objaviti, da je već Drava, po mogućnosti na toliko očišćena, kèrševah i kladah lišena, a i ta okolnost, kojom se je dosada gorostasno dublje s korenjem ujedno, u Dravu rušilo i zapinjalo, te tako brodarstvu brigu i pogibelj zadavalo, posve odstranjena, da ćemo konačno za koi dan, ako bog dade i sreća junačka, pozdraviti moći parobrod na obalah naših, štono iz Osieka u Varaždin putovati namierava.

Dne 6. o. m. biaše u peteranskom, virjanskom, gjurgjevačkom i pitomačkom dravoprotegu, pod čeoništvom g. Lovrenčića, mierača županie varaždinske preduzet pregled nalazećih se na Dravi vodenicah, gdieno odmah i ustanovljeno bude, kako da se iste razcediti, te odkazanih im miestah strogo dèržati imadu, da se time uzdèrži i postigne dovoljno prostora, tako u širini kao i u dubljini našemu željno očekivanomu dravoplovcu.

Kormilar broda toga — našinac — prispeo je jučer u Varaždin, da vozeći se od tuda Dravom na posebnom čamcu, točno izvidi, popiše i pobilježi, što je za postignutje predstojećeg nam pokušaja neobhodno saznati potriebno, nada svim poglavito dovoljnu dubljinu rieke, što u našem predielu, a dalje niže od nas još manje manjkati nemože; ako samo od Varaždina pa do Legrada neizroni nesloga.

Parobrod taj, koga ime mi još saznali nismo, stići će, ako se samo druga kakova sablast i zaprieka iznenada neporodi, dne 15. o. m. u Varaždin. Oko 22. zatim, kad budu već svi za tu svèrhu izabrani članovi u Varaždin prispieli, odletet će naš novak s njimi, najprie: razumieva se Dravom, zatim Dunavom, napokon i Savom pod glavni naš grad Zagreb, da dokaže time, da se s jedinjenimi silami i bivša nemogućnost u mogućnost pretvoriti može.

Zasad nam preostaje još želiti, da se sva pristaništa, ako nam taj pokušaj sretno za rukom izpadne, na našoj obali već poradi bolje zgode i sposobnosti, ustanove, pa onda: slava brižljivosti naše visoke vlade!

Beč, 9. sèrpnja. Nj. veličanstvo kralj Friderik Vilhelm pruski došo je sinoć u 6¾ sata iz Praga ovamo. Glasba jedne počastne kumpanie postavljena u svečano urešenom dvorištu sieverne željeznice svirala je kod dolaska kraljeva prusku narodnu začinku. Nj. vel. car odvezo se jednu štaciu daleko na susriet svomu visokomu gostu, koga je u željezničkom dvorištu pozdravio prejasni gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilian. Od željezničkoga dvorišta odvezla su se Nj. vel. u dvoprežnoj otvorenoj dvorskoj kočii u Schönbrunn. Nj. veličanstvo kralj nosio je uniformu huzarske regimente br. 10, koja nosi njegovo ime. U željezničkom dvorištu kao u Jägerzeili, pred vratima cèrvenoga tornja (Rothenthurmthor) i na bastiama sakupilo se mnogo svieta, koi je Nj. veličanstva živahno pozdravljao. — Na slavu pribitnosti Nj. veličanstva kralja pruskoga bit će danas (u četvèrtak) u sobama Nj. vel. cara dvorski ručak u gali.

Talianska.

„Gazzetta Piemontese“ od 4. t. m. javlja: Iz izviešćah prispievših do jučer vladi vidi se, da su 52 osobe u Genovi uapšene, medju kojima su 23 rodom iz Genove, 6 iz Specie po jedna iz Chiavari-a, Aleksandrie i Mortare; od ostalih 19 ih je iz drugih dèržavah, t. j. 5 iz kneževinah Parme i Piačence, 1 iz Modene, 7 iz lombardesko-mletačke kraljevine i 6 iz cèrkvene dèržave, jedan je Francuz. 42 od ovih osobah spadaju u razred zanatlijah, nadalje medju njima su 2 sluge, 2 djaka, 1 pisar, 1 tajnik, i tèrgovački kalfa, 2 zemljoposiednika i 1 novinar.

Piemonteski listi svake boje uvieravaju, da

---

va“; jer im je zakleti — — prijatelj, želeć im što većma razmaknuti plandište, i čim više prikupiti novakah, nebi li im tako nadoknadio golema gubitka od najnoviег okèršaja; — Što više pod njim bi mogli i tu zlatnu dobu doživljeti, da bi svako od njih i njihove nove družbe koje kapicom a koje opet viencićem ili krunicom bilo nakićeno a za boja i napadaja ogradom ili obkopom osigurano, da si o nje svikolici nepravedni napadači čim prije polome svoje vito koplje. No bez svake bi šale bilo vèrlo dobro i ovomu kèrpežu niekako doskočiti, samo kad bi tko izmislio shodan predlog i mudar način. Ali se sve do sele nitko nepojavi. I to će, ako Bog da, biti s vremenom! Stèrpimo se samo jer je „stèrpljen, spašen!“ A najposlie kakova je to neprilika za pisca, mećuć ove svakojake šiljke i koli se često lasno dogodi, da izostavi uz najbolju voju i petnu pozornost takov zračić pa onda eto ti stare biede! *)

Još niešto o gluhoći, kako ju kèrsti g. P., rekao bih u žestini. U govoru i to dobru, pravilnu govoru kod čistih štokavacah i čakavacah moći je umah po naglasu pogoditi, jè li je genit. jedno- ili višebroja; ali ne tako u pismu. Da čoviek samo malo zaviri u naša viša učilišta u naše gimnazije; vidio bi, koliko se štovana i trudoljubiva gg. učitelji namuče oko svojih kajkavskih učenikah, dok ih samo nauče genitiv viš. valjano izgovarati. Pa da se onda još i školske knjige uzpišu bez h-a, kolika bi to bila muka i za učenika (jeziku neviešta) i za učitelja: kako bi se pèrvi naučio, kad valja otegnuti genitiv, kad li ne, a kako bi ga potonji podučio; buduć da su dočetci od oba genitiva u pismu skroz jednaki? Tu bi možda g. P. opet preporučio naglasak; ma na čast mu!

A čujmo sada, kako g. pretresalac „Stiepanov“ nadalje umuje o propasti h-ovoj. Izmedju svih dokazah gosp. P., kojimi misli oboriti ovaj jadni suglasac, čini mu se najčvèršći i kao odlučan to, što ima u drugom i trećem sklonu puno jednoličnih padežah, naime 4 u drugom a 9 u trećem*); jer od toga nedostatka, od toga zla, koje napram drugim jezikom n. pr. niemačkim i talianskim, gdie se malo ne svi padeži samo spolnikom razlikuju, pogotovo izčezava; — izvodi gosp. pisac kritike one važne i reko bih smiele rieči: „Ljudi i braćo, mi smo sliepi! (Hvala liepa na toj čestitki!) Taj posao nevalja, nego popravimo mi to što prie.“ Dakle: jer ima u naših sklonovih niekoliko sličnih padežah, niešto nesavèršenih**), koje svakako kadšto po malo smetaju jasnosti i razgovetnosti, zato treba taj nedostatak poduprieti, pomnožiti dodavši mu genitiv višebr. bez dočetnoga značajnoga suglasca njegova h-a, te tako izjednačivči oba genitiva: i jedno- i višebroja. Na to Vam, štovani gospodine, nemogu drugo odgovoriti van: onu dobro poznatu, al ovaj put zaboravljenu izreku: „E veris praemissis falsa — et mala — conclusio!“ Tu ste se Vi, gosp. učitelju, i nehotice pohrojili uzevši u miesto neupravna razmiera upravan t. j. čim više zla imamo — tim ga više treba uvoditi u narodnu knjigu! Ali nije ni toliko čudo, gdie ste Vi tu malo posèrnuli, ta i najvieštii računar može kadšto pogriešiti računajući za drugoga, a kamo li za sebe ili sebi. Za koga je pako gosp. P. u gore navedenom miestu računao, dokučaju štovana gg. čitatelji bez svakoga tumačenja. — Ovaj se dakle zaključak razpada.

Poslie toga se g. pretresalac i po drugipat ruga tomu nevinomu slovu, dokazujući sasvim pravilno, kako misli; da bi se imali stvoriti poput genitiva h-a novi priljepci i za ostale srodne padeže, da se time razluče medju sobom. Ali, moj vriedni gospodine, to niesu nikakovi dokazi, to je gola spèrdnja i poruga toga nebogoga suglasca, koja mu nije moćna uništiti bitja! Tko će Vam odgovorit na to: za što dobrana čest našega jugoslavjanskoga naroda jasno izgovara ovaj h, i zašto si on nije i za druge iztolične padeže izumio sličnih priljepakah? Idite, pitajte narod, čemu je ono učinio, a ovo ne; čime bi Vam odgovorio na taj upit no smiehom, ili: „Ee tako je običaj u nas, tako su govorili naši stari, pa kako oni tako i mi itd.“ Narod nam tu nezna ništa kazati; u tom se slabo pomogosmo kod njega. Njegovo je najjače pravilo govora: običaj. S toga prave veli latinska poslovica: „Usus tyrannus“, i uz nju slovenska: „Navada je željezna srajca.“

(Dalje će sliediti.)

---

*) Živo se opominjem, dok sam još bio gimnazialac, koliko me je truda stajalo metati one rogove i čèrknje povèrh e-a, pa mi se je nesamo jedanput dogodilo, da sam zadatak sa svom pomnjom izradio, po triputa pročitao, i opet kad mi ga je učitelj izpravio, bila je koja to pogrieška glede ovih špiljakah. A da sam onda još i genit. višebroja imao zariezivat naopako!

*) Ali strogo uzevši samo 8; jer milost u instrum. višebroja neima nipošto milosti već milostmi i po narodu i po svih dosadašnjih boljih slovnicah. Jedina je iznimka rieč: misao, koja bi morala imati u instrum. višebr.: mislmi, i još koja možda, gdie bi se nagomilalo više suglasacah, te bi bilo težko izgovarati.

**) Ovih nemanjka u nijednom jeziku ni u klasičkih kao: gèrčkom i latinskom. Sravni latinski četvèrti sklon od riečih sriednjega spola n. p. nom. cornu, gen. cornus, dat. cornu, ac. cornu, voc. cornu, abl. cornu itd. D. J.

je Mazzini došao u Genovu s tom namierom, ako bi ustanak od 30. lipnja sa rukom pošo, da se dado uvesti u duždovu palaču. no kad je vidio, da pučanstvo nije htielo ništa da zna o republici, ostavio je još istu noć Genovu.

Franceska.

Pariz, 5. sèrpnja. Kabili su sasvim nadvladani, kako od onud javljaju „Moniteuru". Iz uvodnoga izviešća maršala Randona od 26. saznajemo, da je prigodom uzetja selah Beni-Yeni, što su 25. lipnja izvele divizie Renault i Jussuf, ranjeno 30 francuskih vojnikah. Bitku od 24. lipnja uslied koje uzeli su Francuzi Išeridan, naznačuje maršal zbog izvedenog opora, množine nepriatelja i vatre kod nasèrtanja kao jednu od najliepših pobiedah ovo vojne. Ova sjajna pobieda veoma je olakšala pristup k Beni-Yeni-u dočim je general grof Mac-Mahon podpunoma pokrio Suk-El-Arbu. Neopisivim junačtvom jurišali su tom prigodom bataljuni generala Bourbaki-a, no i nepriatelj branio se je junački, napokon okolo 7 satih popustiše Kabili branit se i stadošo uzmicati. Uslied toga bili su ulazi u Išeridan veoma slabo branjeni. Kad je general Bourbaki nepriatelja bajonetom po 2. regimenti dao tierat do jednog kilometra od Išeridana, dobio je zapovied od generala Mac-Mahona, da neide dalje. U 8 satih dodje druga brigada u selo Išeridan no bila je puškaranjem iz zasiedah protierana. U 11 satih još jedanput navališe Kabili na drugu regimentu inostranske legie, no bili su opet uzbijent. Mac-Mahon cieni da je bilo do 4000 momakah nepriateljske vojske, koja se je tako junački, s tolikim tehničnim opresom i tolikom viestinom u upotrebljavanju oružja branila, da ih general usporedjuje s francuskom vojskom. Uzeće pozicie od Išeridana stalo je francuzima 371 momka, koji su postali nesposobni za vojevanje; i nepriatelj izgubio je mnogo ljudih. Uz to izviešće priobćuje Moniteur drugo maršala Randona od 29. lipnja, gdie isti opisuje operacie diviziah Renault i Jussuf dogodivše se 24., 25. i 26. lipnja. Ovime takodjer kriepko izvedenim operaciama oteta su kabilske miesta Ait-el-Arba, Ait-el-Hassan i Taurint-Mimun, no opor nije bio velik i zato poginulo je samo 5 Francuzah a 39 bilo ih je ranjeno. Uslied toga imalo se je jošte uzeti miesto Taurirt-el-Hadšadš kao posliednje selo, Beni-Yeni-ah. I ovo miesto uzeo je velikim junačtvom general Jusuf. Napokon javlja Randon ratnom ministru, da je general Massiat na njegovu zapovied svoju diviziu koncentrirao i da ju je kod gradjenja cestah od Setifa u Dsigelly i od Bugie u Aktbu zabavljao i da je tim sve većma i većma približavao se ratištu, da u slučaju nužde može i on sudielovat kod operaciah. Rezultat ovoga gibanja bio je, da je maršal 28. ugledao vatru Massiatova logora na visinama od Silata, koje je bez bitke poseo. Time je Džudžera podpunoma obkoljena.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz 9. sèrpnja. Polag „Pays-a" stoje taljanska gibanja s uapšenjima preduzetim u Parizu u savezu.

Carigrad 4. sèrpnja. Neprestane sjajne svečanosti zbog sunećenja. Komisia u svèrhu uredjenja rusko-turskih granicah dèržala je već dvie konferencie u Gnuriu. Turrevapaša otišo je s piehotom iz Jerosolima u Naplus da utiši ondiešnje nemire. Mutuali navalili su u Tyrusu na kèršćane, oblasti u Bairutu povratili su opet poremećeni mir.

Atina, 4. sèrpnja. Kraljica će za cielo 9 t. m. svoj put nastupit. Belgijski poslanik pl. g. Blondeel prispeo je ovamo; engleski poslanik Thomas Wise odputovao je na dopust u Carigrad a bavarski poslanik Teder u Monakovo.

Turin, 6. sèrpnja. „Gazzetta piemontese" javlja iz Genove od 6. t. m. Oblasti nastavljaju kriepko svoja iztraživanja; nadjena su nova skladišta od oružja; bliza lake našli su jedan kanon sa 15 kilogramah teže, mnogo štukah, pištoljah, a u jednom bližnjem magazinu 4 škrinje sa više od 200 pušakah.

Bečka burza

dne 10. sèrpnja 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	83⅝
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	85⁵/₁₆
dto . . . . » 4½%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » 1839, » 100 »	144⅜
» » » » 1854, » 100 »	109¹⁵/₁₆
Bečko-gradski banko . . . . . sa 2½%	
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	80
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	87
Bankovne dionice komad po	1014
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	260¾
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1880
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	234
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	579
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	211½
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mlietačka željeznica . . . »	249

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	104⅝
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	103⅝
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	76⅝
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-9½
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	103½
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	121¼
Pariz za 300 frankah . . . . »	121⅝
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	103
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	263
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	8
Srebro od 9. sèrpnja	4

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11858—2328 (VI—49) (3—1)

Konkurs

zur Besetzung von Stipendien für Kandidaten des Volksschullehramtes in Croatien und Slavonien.

Von den, mit dem Erlasse des hohen k. k. Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 29. März 1854 Z. 13242-130 aus dem kroatischen Nationalschulfonde auf die Dauer von sechs Jahren kreirten zehn Stipendien, von denen zwei mit dem jährlichen Betrage von zwei Hundert Gulden CMz. sammt einem angemessenen Reisekostenbeitrag für ebenso viele Lehramts-Kandidaten, welche sich für das Lehrfach der Haupt- oder der mit solchen vereinigten Unterrealschulen in Wien oder Prag auszubilden gesonnen sind, die übrigen acht aber mit je siebenzig Gulden für ebenso viele, an der Agramer Lehrerbildungs-Anstalt studirende Präparandisten bestimmt sind, sind dermalen nur zwei mit jährlichen siebenzig Gulden CMz. verliehen.

Zur Besetzung der annoch bestehenden vom Schuljahre 1857-58 disponiblen zwei Stipendien à 200 fl. und sechs à 70 fl. wird hiemit unter nachstehenden Verleihungsbedingungen bis zum 20. August l. J. der Konkurs ausgeschrieben.

Die mit einem legalen Armuthszeugnisse versehenen und deshalb stempelfreien Gesuche sind an diese k. k. Statthalterei zu stilisiren, und jene Kompetenten, welche dermalen eine öffentliche Lehranstalt besuchen, haben dieselben im Wege des betreffenden Direktorates, diejenigen aber, welche dermalen keine öffentliche Schule besuchen, im Wege der betreffenden Komitatsbehörde, in deren Bereiche sie sich befinden (in Agram im Wege des Stadtmagistrates) vorzulegen.

Die Gesuche müssen nebst den obenbemerkten Armuthszeugnisse noch mit folgenden Zeugnissen belegt sein:

a) über die mit gutem Erfolge absolvirte zweiklassige Unterrealschule, oder über die absolvirten Classen des Untergymnasiums. Kompetenten, welche eine Lehrerbildungs-Anstalt bereits besuchen, haben sich nebstdem über den dort gemachten Fortgang auszuweisen;

b) über das zurückgelegte 16. jedoch noch nicht überschrittene 18. Lebensjahr;

c) über die Kenntniss der kroatisch-slavonischen und deutschen Sprache;

d) mit dem von dem betreffenden Comitatsarzte ausgestellten, oder wenigstens mitgefertigten Zeugnisse über die körperliche Gesundheit, und über das Freisein von allen physischen zum Lehramte unfähig machenden Gebrechen;

e) bei denjenigen, welche gegenwärtig keine öffentliche Lehranstalt besuchen, mit einem legalen Zeugnisse über ihr moralisches und politisches Verhalten, und über ihre Beschäftigung seit dem Zeitpunkte als sie die Schule verlassen haben;

f) mit einer eigenhändigen Erklärung des Kompetenten, dass er sich nach seiner Ausbildung zum Lehrer wenigstens zu einer zehnjährigen Dienstleistung im Lehrfache in diesen Königreichen verpflichte, und im entgegengesetzten Falle die aus dem Landesfonde auf ihm gemachten Auslagen rückersetzen wolle; endlich

g) wenn der Bewerber eine öffentliche Lehranstalt besucht, mit der Bestätigung des betreffenden Direktorates, dass sich Bittsteller dermalen nicht im Genusse eines sonstigen Stipendiums befinde.

Es werden aber insbesonders bei der Verleihung der Stipendien II. Classe vorzugsweise jene Kompetenten berücksichtiget werden, welche sich überdiess über musikalische Vorkenntnisse, insbesonders im Gesange und Orgelspiele ausweisen.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei

Agram am 26. Juni 1857.

Nr. 3039 (PZ—20) (3—1)

Kundmachung.

Im Bezirke der gefertigten k. k. Postdirektion ist eine Accessistenstelle letzter Classe mit dem Jahresgehalt von 300 Gulden gegen Erlag einer Dienstkaution von 400 Gulden zu besetzen.

Bewerber haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter dokumentirter Nachweisung der Studien, Sprachkenntnisse und der bisher geleisteten Dienste im vorgeschriebenen Wege längstens bis zum 30. Juli l. J. bei der genannten Postdirektion einzubringen und darin auch anzugeben ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten oder Diener des Agramer Postbezirks verwandt oder verschwägert sind.

Agram 4. Juli 1857.

K. k. Post-Direktion für Croatien und Slavonien

Klempay.

Z. 4240. C. (DS.—72) (3—2)

Concurs.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram als Concurs-Instanz wird bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte über das gesammte im hierortigen Handelsmanen Markus Goldzieher gehörige, wo immer befindliche bewegliche, und das in den Kronländern, für welche die Concurs-Ordnung vom 18. Juli 1853 Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen der Concurs eröffnet, zum Massacurator und provisorischen Vermögens-Verwalter der hiesige Advokat Herr Emerich v. Daubachy und zu dessen Substituten der hiesige Advokat Herr Franz Solariček bestellt worden.

Es werden daher alle Personen, welchen was immer für Ansprüche auf das in Concurs verfallene Vermögen zustehen, aufgefordert, dieselben bis längstens 14. September 1857 mittelst einer förmlichen Klage wider den obgenannten Massa-Vertreter bei diesem k. k. Landes-Gerichte anzumelden, widrigens sie ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-, Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Concurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Concurs-Massa verlustig sein würden.

Zur Bestätigung des einstweiligen Vermögens-Verwalters, oder Wahl eines andern Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 21. September 1857 Vormittag 10

Uhr bei diesem Gerichte mit dem Bedeuten angeordnet, dass hiebei die Concurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen, und über die Wahl des Vermögens-Verwalters, so wie des Ausschusses sich bestimmt zu erklären haben werden, widrigens dem §. 44 C. O. gemäss auf ihre Gefahr vom Gerichte der einstweilige Vermögens-Verwalter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden würde.

Agram am 8. Juli 1857.

Br. 964—1857 g. (Izv.—247) (3—1)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. ureda klanjačkog kao suda ovime se do obćeg znanja stavlja:

Da je na stran g. Jurja Čukota iz Zagreba zastupanog po odvietniku g. Josipu Matošu, iz Krapine, radi duga od 100 fr. sr. c. s. s. nadležnog urbarskog grunta pod br. kuć. 61 u Klanjcu tuženika Stevana Miločića, te na 1122 fr. sr. procienjenog, ovostranom odlukom br. 964 gr. od 19. lipnja 1857 ovèrhbena javna dražba dozvoljena, te iste rokovi i to pèrvi, kod koje izpod prociene prodavat se neće, za dan 17. kolovoza 1857, a druge i posliednje, kod koje će se i izpod prociene prodavat, za dan 17. rujna 1857 svagda u 10 satih prie podne u Klanjcu ustanovljeni. Uvieti dražbeni uvidit se mogu kod suda u uredovnih urah i kod dražbe, dočim će kupac 10% vadium od procienbene svote kod dražbe položiti imati. Pozivaju se njedno svi hipotekarni vierovnici i ini, koji misle kakovo pravo na upitni grunt izkazat, da se prie dražbe kod suda o pravu i zahtievanju svom izkažu, u protivnom slučaju ako bi se kroz razdieljenje kupovnine sa prijavljenima vierovnici tražbina izcèrpila, pripisat će sami sebi, ako ostanu izključeni.

C. k. kot. ured klanjački kao sud 19. lipnja 1857.

U službenom odsutju c. k. kot. predstojnika
c. k. kot. pristav
Davidović.

Nr. 6481 (Izv.—249) (3—1)

Avviso di Concorso.

Pel rimpiazzo d' un posto di Guardiano d' Ispezione presso l' I. R. Agenzia P. S. in Borcello di Gnocca cui va annesso il soldo di Annui fiorini Due Cento nonchè l' indenizzo di Montura di Annui fiorini Ventiquattro.

Chiunque intendesse aspirarvi presenterà entro tutto Luglio pros. venturo a questo Governo Centrale Marittimo la documentata sua Istanza comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale, i servigi finora prestati, principalmente in qualità di Guardiano eventuale di Sanità, nonchè la piena conoscenza della lingua italiana.

Dichiarerà inoltre, se si trovi in parentela od affinità con altro impiegato postale Sanitario nel Litorale Veneto.

Dall' Imp. R. Governo Centrale Marittimo
Trieste, 22. Giugno 1857.

Nr. 2772. (PZ.—19) (3—3)

Kundmachung.

Bei dem k. k. Postamte in Agram ist eine unentgeldliche Amtspraktikantenstelle zu besetzen.

Bewerber um diese Stelle haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter Beischluss des Taufscheines, eines ärztlichen vom Landesmedicinalrath oder Comitatsphysikus bestätigten Parere über ihren Gesundheitszustand, dann der Zeugnisse über die an einem inländischen Obergymnasium oder einer Oberrealschule oder an einer andern gleichgehaltenen Lehranstalt vollständig erlangte Schulbildung, oder über den auf einem anderen Wege erlangten Besitz der für den Postdienst erforderlichen Vorbildung bis zum 20. Juli 1857 bei der gefertigten k. k. Postdirection einzubringen, und dieselben ferner noch mit legalen Zeugnissen über die etwaige Sprachkenntnisse und einem mit der obrigkeitlichen Bestätigung, dass der Aussteller auch in der Lage sei, die übernommenen Verpflichtungen zu erfüllen, versehenen Unterhaltsrevers zu belegen.

Der Aufnahme als Postamtspraktikant hat eine 3monatliche Probepraxis vorauszugehen, worauf der Kandidat, insofern er während derselben genügende Beweise seiner Kenntnisse, Fähigkeiten und Verwendbarkeit gegeben und ein entsprechendes Benehmen an den Tag gelegt hat, als Postamtspraktikant beeidet wird, und seine anrechnungsfähige Dienstzeit beginnt.

Agram 26. Juni 1857.

K. k. Post-Direktion
für Croatien und Slavonien
Klempay.

Z. 3713 civ. (Dp.—48) (3—3)

Edikt.

Vom k. k. Comitats-Gerichte Warasdin wird bekannt gemacht, es sei über Ansuchen des Herrn Adv. Alois Frigan als Conkursmassa-Verwalter vom k. k. Landes-Gerichte Agram ddto 12. Juni 1856 Z. 4295 die exekutive Versteigerung des im Ivanecer Bezirke diesgerichtlichen Comitatssprengel gelegenen, der Stephan v. Josipović'schen Conkursmasse gehörigen auf 96,443 fl. gerichtlich geschätzten Gutes Bela mit Ausnahme der Entschädigungs- und Ablässungs-Capitalien bewilliget worden.

Zur Vornahme derselben, werden die Tagsatzungen auf den 9. März 1857 als erster und auf den 9. April 1857 als zweiter Termin jedesmal Vormittags von 9 bis 12 Uhr in facie loci zu Bela angeordnet.

Es werden daher die Kauflustigen mit dem Bedeuten vorgeladen, dass jeder Kauflustige vor Beginn der Lizitation baar oder in Staatspapieren 5000 fl. CMz. als Vadium zu erlegen habe, und dass der Käufer die auf dem Gute pfandweise versicherten Schulden so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes zu übernehmen haben wird.

Die gerichtliche Schätzung, der Ausweis über die intabulirten Schulden, und die Lizitations-Bedingungen sind in der Kanzlei dieses k. k. Comitats-Gerichtes und beim Massa-Verwalter Herrn Alois Frigan in Agram einzusehen, ferner werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in den öffentlichen Büchern gleichwohl ein Hypothekarrecht auf dieses Gut erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe desselben sogewiss bei Gericht anzumelden, als widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden. Nachdem aber zur ersten Feilbietung Niemand erschienen ist, und nachdem die zweite Feilbietung über Ersuchen des k. k. Landes-Gerichtes Agram als Conkurs-Instanz nicht am 9. April sondern am 7. Juli l. J. hätte abgehalten werden sollen, nachdem endlich dieses k. k. Comitats-Gericht von Seite des k. k. Landes-Gerichtes Agram als Conkurs-Instanz um Uebertragung des zweiten Feilbietungstermines unterm 30. Juni l. J. angesucht worden ist, so wird zu Folge dieses neuerlichen Ersuchens die zweite Feilbietung nicht am 7. Juli sondern am 22. September d. J. und nicht in facie loci sondern im Amtslokale dieses k. k. Comitats-Gerichtes um 9 Uhr Vormittags mit dem abgehalten dass, wenn das obbenannte Gut um den Schätzungswerth pr. 96,443 fl. CMz. nicht verkauft werden könnte, den Meistbietenden auch unter der Schätzung zugeschlagen werden würde.

K. k. Comitats-Gericht
Warasdin am 2. Juli 1857.
Novak. Fohn.

Br. 377/1857 (Izv.—241) (3—3)

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud dolnjo Miholjački poziva one, koji iz ostavštine dne 19. ožujka t. g. u Miholjcu s oporukom preminuvšega Franje Hegyia štogod kao vierovnici tražiti imadu, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dne 18. sèrpnja t. g. u 9 satih u jutro ili dodju pred sud ovaj, ili neka do onda pismeno svoju prošnju predadu, u protivnom po slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih drazbinah ista izcèrpila, nikakovog dalnjeg prava imati, osim u koliko ih pravo zaloga ide.

D. Miholjcu 15. lipnja 1857.

C. k. kot. predstojnik
Kèršnjavi.

Br. 469—1856 civ. (Izv.—236) (3—3)

Executive Feilbietung.

Des dem Dimitria Ristić gehörigen Hauses sub Nr. 26 in Unter-Pištana sammt 1/4 Urbarial-Session.

Vom k. k. Bezirksamte Našic als Gericht wird bekannt gegeben, dass über Einschreiten der Herrschaft Mikloš durch Herrn Adv. Franz Mohl in Verovitic de praes. 29. Juli 1856 Z. 469 die executive Feilbietung, des dem Dimitria Ristić gehörigen, und gerichtlich gepfändeten und geschätzten Hauses sub Nr. 26 nebst 1/4 Urbarial-Session, wegen schuldigen 19 fl. 40 kr. CMz. c. s. c. gewilliget worden.

Zur Vornahme dieser Feilbietung werden die Tagfahrten auf den 3. August und 3. Sept. 1857 jedesmal um 10 Uhr V. M. in loco Unter-Pištana angeordnet, wozu Kauflustige mit dem Beifügen vorgeladen werden, dass obige Realitäten erst bei der 2. Tagfahrt unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerthe von 550 fl. CMz. hintangegeben werden, ferner jeder Kauflustige mit Ausnahme des Exequenten, oder wenn dieser davon befreit, ein Vadium von 5% CMz. bei der Feilbietungs-Commission zu erlegen habe, und dass die übrigen Feilbietungs-Bedingnisse hiergerichts eingesehen, oder in Abschrift erhoben werden können.

Zugleich werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht auf jene Realitäten erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufstermine so gewiss anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben werden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Bezeichnung vorgenommen, und sie dadurch, soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht
Našic am 25. Juni 1856.
Der k. k. Bezirks-Vorstand
Ferd. v. Kraljević.

Br. 60—1857 gr. (Izv.—240) (3—3)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda Miholjačkog, s ovim se do znanja stavlja, da se na molbu nasliednikah pokojnog Mate Osopida, žitelja čamagaevačkog dne 1. siečnja t. g. bez oporuke preminuvšeg, prodaja kuće pod br. 13 sa dva četvèrta sesianskog zemljišta u miestu i kotaru čamagaevačkom na ostavštinu spadajućih, te na 1500 fr. beč. vried. procienjenih dozvoljena, pèrvi rok prodaje na dne 29. sèrpnja t. g. a drugi 29. kolovoza t. g. svagda na licu miesta u 9 satih u jutro opredieljuje se.

Dalji uvieti prodaje mogu se uviditi kod ovog suda.

Svaki licitant imat će 10% vadium prije početka dražbe položiti.

Kod pèrve dražbe prodavat ćedu se takodjer nieke pokretnosti, kao pokućtvo i poljodielske sprave.

U D. Miholjcu dne 5. lipnja 1857.

C. k. kot. predstojnik
Kèršnjavi.

Nr. 3716 c. (Izv.—243) (3—2)

Verlautbarung

wegen Lieferung von Brennholz.

Zum Behufe der Beistellung des im nächstkommenden Winter 1857-58 für das gefertigte k. k. Comitats-Gericht, für das hierortige k. k. städtisch-delegirte Bezirks-Gericht, und für die k. k. Staatsanwaltschaft erforderlichen Buchenen Brennholzes wird am 8. August d. J. um 10 Uhr Vormittags im hierortigen Rathssaale eine Minuendo-Lizitation abgehalten werden.

Hiezu werden Lieferungslustige mit dem Beisatze eingeladen, dass der Brennholzbedarf 70 Klafter und darüber beträgt, und dass die Lizitationsbedingnisse in der diesgerichtlichen Kanzlei eingesehen werden können.

K. k. Comitats-Gericht
Warasdin am 1. Juli 1857.
Novak. Fohn.

Nr. 4824/1857 (Izv.—242) (3—2)

Konkurs-Verlautbarung.

Zur Besetzung der erledigten prov. Bezirksärztesstelle in Essek, mit dem Genusse eines Jahresgehaltes von 200 fl. wird der Konkurs bis 20. August l. J. eröffnet.

Die Bewerber haben die mit den Nachweisen ihrer wissenschaftlichen Befähigung, der Sprachkenntnisse, des Verhaltens, bisheriger Dienstleistung und allenfälliger sonstiger Verdienste gehörig belegten Gesuche binnen obiger Frist, im vorschriftmässigen Wege bei der k. k. Essoker Comitatsbehörde einzubringen.

K. k. Comitatsbehörde
Essek am 1. Juli 1857.

OGLASNIK.

(Dp. 49) (6—1)

Upravo sada izašlo je izpod tiska diele pod naslovom:

GRANIČARI

ili

SBOR (PROŠTENJE) NA ILIJEVU,

izvorni narodni igrokaz s pjevanjem i plesom u 3 čina

od

JOSIPA FREUDENREICHA,

člana narodnoga kazalištnoga družtva.

Izdanje je vèrlo ukusno a hartija fina. Knjiga stoji 45 kr. te se može dobiti u Zagrebu u knjigarnicah gg. F. Županа i L. Hartmana a u Požegi kod g. Ivana Filipovića, ravnatelja norm. učionah. Postaralo se je, da čim skorie prime knjigu oni, koji su se na nju upisali.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 13. SERPNJA 1857. Broj 157.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novi e ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina 4 kr. sr. od linie pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Ban Hèrvatske i Slavonie naimenovao je pristava kotarskog ureda Jurja Milića privremenim perovodjom namiestničtva.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Iz Zagreba. Željno očekivana pastirska poslanica uzoritoga kardinala i visokočastnoga nadbiskupa našega, koju je, povrativ se iz Rima, dostojao obećat o poglavitiih sgodah svoga putovanja a imenito boravljenja u pèrvostolici katoličkoga kèršćanstva, izdana je dne 16. lipnja, i izašla prije niekoliko danah izpod tiska, da se duhovničtvu po nadbiskupii razpošalje. Nedopušta nam omedjašeni prostor našega lista, da se upustimo u potanje priobćenje te zanimive poslanice; za čitatelje nadbiskupie zagrebačke bilo bi to i onako suvišno, buduć će im se ista poslanica priobćiti. Za ostale naše štioce dakle neka bude rečeno, da uzoriti gospodin kardinal, spomenuv na kratko nevolje i nesgode putovanja, svomu duhovničtvu svojstvenim sebi blagorieċnim načinom razlaže radosti, koje je na putu, a ponajviše boraveći u Rimu doživio. Na pèrvo miesto stavlja uzoriti gospodin radost, što mu se je izpunila davno gojena želja, da se nasine u glavnom gradu kèršćanstva, i nad grobovi apoštolskih poglavicah zahvali za mnogih od Boga izkazanih milostih njemu, njegovoj biskupii, pače svekolikoj hèrvatsko-slavonskoj cèrkvenoj dèržavi, i što mu se je prilika pružila, da u najpoglavitijoj cèrkvi cieloga svieta, na istom papinskom oltaru, i u podzemnoj kapeli, gdie se nahode tielesa sv. apoštolah, Bogu na slavu i oproštenje prinese žèrtvu sv. mise za sve duše sebi povierene, za njihove pastire, i sve, kojim god vezom blagobotnosti, ljubavi i zahvalnosti skopčane žive i mèrtve. Zatim opisuje visokočastni nadpastir radost, koju počuti s neizmierne blagosti i umiljnosti, kojom biaše od sv. oca primit, i koja bude jošte povišena s blagoslova, što ga je sv. otac njegovoj cieloj biskupii i cèrkvenoj pokrajini podielio; radi česa nalaže dotičnim svećenikom, da to svojim stadom shodnimi riečmi oznane. I poznimanje kardinalskoga naslova i predaju kardinalskoga klobuka pribraja uzoriti nadbiskup svojim radostnim sgodam u Rimu, s toga ponajviše, što je sada pèrvi put dostojanstvo stožerničko našoj domovini u dio palo. — Poslie toga uzoriti stožernik opisuje stavnost, jedinstvo i liepotu katoličke cèrkve, što najjasnie u Rimu u oči pada; prevèrla svojstva sv. oca i ostalih cèrkvenih dostojanstvenikah rimskih; divnu napravu, kojom je okružen sv. otac, kada u največem i najkrasniem hramu na svietu veličanstvenimi obredi ovèršaje službu Božju, po imenu velikoga tjedna; množinu, liepotu i bogatstvo rimskih cèrkvah; tamošnje mnoge znanstvene i umietne sbirke, kojim ravnih nemožeš naći na svietu, i koje očevidno zasviedočavaju, kolikom brigom i njegom goji katolička cèrkva od niekad sve prave imena svoga dostojne znanosti i umietnosti; mnogobrojne rimske zavode za ublaženje svakovèrstnih nevoljah, kojimi stolica katolicizma obiluje, i koji jasno pokazuju, koli je živa i dielotvorna ovdie kèršćanska ljubav iskèrnjega. — Izmedju više rimskih svečanostih, kojim je visoki pisac u Rimu pribivao, napose spominje dvie, što su u jedan dan 16. travnja t. g. obdèržavane: naime godišnje svetkovanje u cèrkvi sv. Agnete izvan grada, gdie je na isti dan god. 1855. sv. otac s mnogobrojnom svojom pratnjom u poznatoj očitoj pogibelji nepovriedjen ostao, — i isti dan po sv. ocu poduzeto polaganje temeljnoga kamena za cèrkvu sv. Aleksandra, šestoga rimskoga pape, na onom miestu, gdie su istom nedavna sa znamenitimi katakombami našaste razvaline prastare cèrkve, u kojoj je on i Bogu služio i muku za Isusa podnio. — Na koncu spominje nj. uzoritost, koli očanska čuvstva sv. otac, a koli duboko počitanje članovi stožerničkoga sbora i ini rimski dostojanstvenici goje napram posvećenoj osobi nj. c. k. apošt. veličanstva, tako radi nabožnih i gradjanskih kriepostih svietloga našega cara, kako i radi sklopljenoga sa sv. stolicom konkordata, koi se svuda dèrži za prevažno dielo i dragocieni dar Božji, koi će ne samo austrianskoj, nego i svesionoj cèrkvi blagih plodovah donieti. S toga, piše uzoriti nadbiskup, sv. otac ništa neželi više, nego da sloga ovim ugovorom uvedena vaviek ustraje. I kao što sv. otac nedvoji, da će nj. veličanstvo zadatu rieč odèržati; tako zajedno želi i očekiva, da će svećenstvo nesamo svega se kaniti, što bi toli blagoga vladara uvriediti moglo, pače tèrsit će se, da svojom čednostju, umierenostju i razboritostju sve ukloni, što bi mir i porazumljenje medju cèrkvom i dèržavom narušiti moglo, a sve svoje sile upotrebi na to, da rečenim ugovorom ustanovljena sloga bude austrianskim pukom na viečit spas i vremenitu korist.

— Presvietli gospodin posvećeni biskup likopoljski Ivan Kralj krenut će opet buduće nedielje u Zagorje, da u belečkom i bednjanskom kotaru dieli svetotajstvo potvèrdjenja, i ovèršuje zajedno kanonički pregled župah.

— Velečastni gosp. Pavao Draganec, župnik rasinjski, imenovan je namiestnim podarcidjakonom kotara koprivničkoga.

— Onomadne od nas oglašena i preporučena, te za školske nagrade osobito shodna, izišla je u Zemunu na svietlo knjižica: „Cvietići s polja pobožnoga razmišljavanja za domaću mladež od Mijuta Stojanovića, učitelja i člana više domaćih obćepoleznih družtvah“, te se može dobiti u Sriemskih Karlovcih kod spisatelja gosp. Mijata Stojanovića mekano vezana po 20 kr., a kruto vezana po 30 kr. sr. Knjigarom i ostalim, koji bi više od 10 komadah ove u liepom liku i novimi pismeni tiskane knjižice naručili, odpušta se 20% od stotine. (K. L.)

Iz Zadra. Glasnik Dalmatinski javlja pod 2. sèrpnja. S cèrnogorske granice čujemo, da su u Cèrnoj Gori dva popa perjanici ustrielili a po tom obiesili i da je sva porodica poznatoga serdara Mile Martinovića izbiegla u Kotor. Zašto se je i kroz što ovo dogodilo, neznamo još pravo, samo je glas, da je nieki pop Luka (jedan od ustrieljenih) niekakvo pismo pisao Gjorgju u Kotor, pa isto spremio mu po jednom Cèrnogorcu, koi odlaziaše tamo. Ali ovaj miesto da odnese pismo u Kotor, odnese ga na Cetinje i preda knezu. I uslied toga budu izaslani perjanici, te popa Luku smaknu. Ovaj je pop, kao što čujemo, vrieden i vèrlo vèrstan bio. Je li se ovo ovako ili kako drugčije dogodilo, nejamčimo, nego samo što čujemo to i kažemo.

S jučerašnjim redovnim Lloydovim parobrodom „Roma“ proputovao je ovuda naš vèrstni spitatelj vitez D. Milaković. On ide u Abano radi liečenja od nožne bolesti. On popravlja opet svoju poviestnicu o Cèrnoj Gori, koju misli na novo, kako iznovice popravljenu tako i razprostranjenu posredstvom štampe obielodaniti.

Gospodin savietnik Dr. Božidar Petranović, koi je na niekoliko vremena radi promiene vremena u Beč otišao, poslao je gospodinu D. Medakoviću pèrvi svezak svoje „Poviestnice o književstvu sviuh narodah“ da se tamo štampa.

Talianska.

U Genovi su opet vlastnici otvorili dućane, u kojima se prodaje vino i duhovite žičine.

Iz lista „Giglio di Firenze“ doznajemo doknadno sliedeću podrobnost o buntovnim dogadjajima zbivšim se u Livornu: „Pred topničku kasarnu došlo je medju ostalim 10—12 osobah i zaiskaše, da im se predadu topovi. Kad nisu na svoj bezumni zahtiev dobili nikakova odgovora, stadoše pucat iz starih pušakah i pistoljah. Sada ih vojska uze gonit, a kad isti vidiše da nemogu uteć, povukoše se u jednu pivaru, gdie su se ne toliko u namieri da se izbave, koliko da ubijaju, što okornie branili. Svikolici bili su poubijeni. Na jednom drugom miestu prošo je jedan jedini čoviek mimo jedne žandarmerijske straže, gdi je bilo barem 12 podpunoma oboružanih žandarmah. Ništanemanje navalio je ovaj čoviek na žandarma, koi mu je najbližje stajao i udario mu je jedan dugački štilet u bedro, na što ga je sam ranjenik ustrielio.

„Corriere mercantile“ javlja iz Genove od 4.: Opet su našli dva skladišta od oružja, jedno blizu ludnice a drugo u vèrtima sv. Andrie.

Brod „Cagliari“ nije u Napulju nego mogo bi uslied prispievših pošiljakah biti u Gaeti. Uprava družtva Rubattino učinila je svoje korake, da ga natrag dobije, i kao što se čuje, poslala je jednog od svojih kapitanah u Napulj.

Rusia.

Na desnom krilu kavkaske linie započela su nasèrtna gibanja. Dne 12. svibnja doveli su gorani svoje topove u šumu i stali su pucat na rusko taborište, no bez svakog uspieha, kad su pako Rusi uzeli vraćat vatru, udaljili su se naglo sa svojim topovima. Da se učini kraj ovim pokusima neprijateljevim, bila je 19. i 20. svibnja odaslan jedan oddiel vojske pod podpukovnikom Likovom, da šumu sasvim očisti, što je i do 22. učinjeno bilo. Oddiel na Labi sakupio se je u stanici Tengiskoj i iznosio je 8 batalionah i 12 satniah kozakah pod generalmajorom Debutom. On je prošo prieko Labe dne 13 i utaborio se je 15. na Bieloj (Belaji), da nadje tamo jedno shodno miesto za podignutje jedne tvèrdjave. Gorani su dugački tako zvani Majkonski klanjac, koi izliče u ovaj prediel, mnogovèrstno obkopali; no sve preprieke bile su lahko i malone bez svakoga gubitka odstranjene i general Debout mogo je bez svake teškoće poduzimat razgledanje uz i niz ovu rieku. Dalje izpod Biele već je osnovana tvèrdjava Bielorečonska i u savezu s ovom novom učinit će nemogućnima sva nasèrtanja gorštakah. Dne 23. svibnja posietio je knez Bariatinski na svom okružnom putovanju tabor na Bieloj praćen po vèrhovnom zapoviedniku na desnom krilu kavkaske linie, generallajtnantu Koslovskom i glavi generalnoga štapa odlučenoga kavkskoga zbora, generalmajoru Miljutinu. On je primljen bio neizrečenim uzhitom i ostao je tamo dva dana, a i odredio je sam miesto za novu tvèrdjavu.

Azia.

S parobrodom „Indus“ došlo je dne 5. više engleskih oficirah iz istočne Indie u Southampton. Kalkuta bila je uslied njihovih priobćenjah pod niekakvim stanjem rata; pokretni mostovi bili su diganti a sedam evropejskih regimentah

bilo je u gradu. Urodjenici po svoj Indii toga su, vele, mnienja, da će britanska vèrhovna moć u Hindostanu još ove godine dovèršit se. Mislili su da je udska kraljevska familia bila nješto zapletena u ustanku Sepojah. Vierozakonska uvreda, koja je tobože učinjena bila domaćim vojnicima, nije drugo ništa bila već izlika, kojom su se višji razredi mudro poslužili, da kod prostog puka prouzroče nezadovoljstvo. U predsiedništvu madraskom dèrže, da je protu-engleski upliv slabii nego li u predsiedništvu bengalskom. U Bombaju je, vele, britanska sila čvèrta i obezbiedjena. Tamo živući mnogobrojni Perzianci i drugi domaći ljudi iz gradjanskoga stališa čvèrsti su pristaše britanskoga gospodarstva u istočnoj Indii U Malti bilo je 9. regimentah a u Gibraltaru 7, koji bi se odmah preko Egipta mogli promaknuti u Indiu, ako bi to iziskivale okolnosti.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz 7. sèrpnja. „Moniteur“ javlja, da je general Reibell otišo u Baden, da cara Aleksandra pozdravi u ime cara francuzah.

Iz Madrita od 6. sèrpnja priobćuju da su Kortesi odobrili štamparski zakon.

U Marsilju došo je dne 6. engleski podkonzul Crowe iz Tunisa s jednom protestaciom proti begu, koju su svikolici inostrani konzuli zaključili bili, jer u Tunisu bio je opet izveden čin fanatizma. Jedan židov bio je u Tunisu izružen i odgovorio je na te poruge opsovavši sveca Mahomeda. Uslied toga bio je isti uapšen, na zapovied begovu posiećen i mèrtav predan prostom narodu.

Polag jedne pošiljke glavnoga upravitelja iz Algira od 3. sèrpnja otela je divizia Mac-Mahon jurišem selo Agmunt-Izem, koje je zaštićeno bilo obkopima i mnogobrojnim Kabilima. U isto vrieme bio je nepriatelj viešto m manuvrom bačen u dubljinu doline.

Petrograd 9. sèrpnja. Rusi su posieli tvèrdju Gogrui na abhaskoj granici. Ugovor sundske carevine obnarodovan je. Manuvre gardah započele su. Lord Wodehous došao je u Moskvu. Malzov preuzeo je medjutim upravu poslovah za grofa Gorčakova.

Napulj 4. sèrpnja. „Giornale delle due Sicilie“ javlja: Buntovničku četu u Paduli napali su varoška vojska, žandarmi i lovci razorili su ju i razpudili. U pokrajinama Salerno, Basilikata, Kosenca itd. i u Kalabrii vlada najveći mir. Lovačke bataliune primio je narod, kad su se u Salu povratili, klicanjem „živio kralj!“ Isti seljaci ostavili su svoje poslove na polju, da sudieluju kod proganjanja buntovnikah.

Genova 7. sèrpnja. Parobrod „Calabrese“ doneo je iz Napulja viest, da je buna u Napuljskoj sasvim utišena i da su svi buntovnici pohvatani. Admiral Lyons došao je sinoć sa svojom švadromi z Livorna. Brod „Cagliari“ došao je stopram dne 4. t. m. u Napulj i smiešten je u ondašnjoj vojničkoj luci.

Pariz 11. sèrpnja. Carica je došla u Plombieres; car joj se je odvezo na susriet. Velikog vojvodu hasko-darmštatskog očekivali su dne 11. t. m. u Plombieresu. Polag „Constitutionela“ neće se zakonotvorno tielo sazvati pred miesecom siečnjom d. g.

London, 10. sèrpnja. Noćna siednica gornje kuće. Predlog u obziru židovah zabačen je s 175 proti 138 glasovah.

Rim, 8. sèrpnja. Radnje na željeznici od Frascati-a do napuljske granice započete su.

U tiskarnici g. Dragutina Lehmana u Osieku izići će u našem jeziku pod uredničtvom g. Ivana Filipovića, učitelja 4. razreda glavne škole u Požegi „Koledar“ za godinu 1858. pod naslovom „Narodna knjiga“ koi će sudeći iz oglašenoga kazala njegova sadèržaja i iz obće poznatih liepih književničkih sposobnostih g. učrednika, za cielo biti veoma zanimiv i podučan i bez sumnje će dakle odgovorit zahtievima, što se stavljaju za takove knjige što su za narod od prevelike koristi; pozdravljamo dakle radostno to liepo i toli žudjeno očekivano pojavljenje u našem književstvu i preporučamo ga našim čitateljima što toplje i da ih tim većma pobudimo da se predbroje na tu za naš narod baš važnu knjigu, stavljamo vaskolik oglas izdavateljem s dodatim kazalom sadèržaja ove knjige. Taj glasi evo kako sliedi:

Neima knjige, kojom bi se više na puk dielovati moglo, nego li Koledarom, jer on je knjiga, koja je neobhodno potrebna za svakoga čovieka. I oni, koji čitati neznaju, često za saviet pitaju u onih, koji ga imaju i čitati znadu. Zato se dobro uredjenim Koledarom više nego li ikojom drugom knjigom razprostirati mogu koristna znanja u puk. I toga radi stekao je on u najnovie vrieme osobitu pozornost kod svih priateljah pučkoga napredka, te najvèrstnije glave nestide se, baviti se uredjivanjem koledarah. Neću da za to navodim primierah, jer poznato je našemu obćinstvu, kako se u tom natieču pèrvi magjarski, česki, niemecki itd. književnici i knjigari, i kako se je ta struka pučke književnosti u tih narodah već uspiela do nieke savèršenosti. Samo mi jugoslavenski latiničari zanemarili smo skoro posve obradjivanje toga koristnoga i plodonosnoga polja, jer evo je već niekoliko godinah, da neimamo baš nikakova obćenitijega koledara, koi bi kao drugdie bio tako rekuć posrednikom izmedju puka i obćega duševnoga i materialnoga napredovanja i komešanja. Toga radi, da doskočim s jedne strane tomu jur osiećanomu nedostatku, a s druge opet i sramotnomu prigovoru, da ni čestita koledara neimamo, odlučih se, da izdajem pod gore naznačenim naslovom koledar po pravcu i primieru koledarah u drugih narodah. I na koliko mi moguće bijaše uz slabu podporu naših književnikah, starao sam se, da to dielo označenoj ovdie svèrhi odgovara. Jedina je potežkoća sada ta, da radi novčanog pomanjkanja na svoju ruku izdati nemogu, a kredita takodjer nije u naših tiskarah radi slabe prodje naših knjigah. Zato se najuljudnie pozivlju priatelji naše književnosti, ako zbilja žele, da na svietlost izadje ovaj koledar, da se na to dielo do konca lipnja ili predplate ili samo predbroje, t. j. podpisom svoga imena obvežu, da će dielo kupiti, kad izadje. Ja doduše znam, da je predbrajanje, a osobito predplata iz kredita izpala, i nerado ovim putem udaram; nu šta ćemo kad smo mi jugoslavenski književnici većinom siromasi. Zato izdanje ovoga koledara zavisi jedino od dovoljnoga broja predplatnikah ili, barem predbrojnikah. Mnoge sam čuo, gdie nas književnike kore, da ni koledara napisati u stanju nismo, neka se dakle oni sada sa 40 kr. sr. ili preplate ili predbroje, pa će biti koledara.

Ako se dielo sada za pèrvi put izplati, i dovoljno podpore u obćinstvu steče; to će se ono u drugom godištu nakititi i s kojom sirkom, što je sada iz pomanjkanja novčanih sredstvah nemoguće bilo. Dielo će iznositi 15 do 16 arakah (po 16 str.) bit će tiskano u osmini, a izać će do sv. Stiepana ili Kraljeva; zato jamči tiskarna g. Drag. Lehmanna i ort. u Osieku. A da će ona gledati da odèrži svoju rieč, ako stigne dovoljan broj predplatnikah ili predbrojnikah, o tom može svatko uvieren biti, jer njoj je kao početnici stalo do povierenja štovanoga obćinstva. Da pako nitko nerekne, da mačka u vreći rado ne uzima, to evo kazala književnoga dara, koi će Narodna knjiga za god. 1858, izim običnog koledara, donieti svojim čitateljem. Predplata ili predbrojenje može se poslati ili meni u Požegu, ili Lehmanovoj tiskarnici i knjigarni u Osiek.

U Požegi poslienjeg svibnja 1857.

Dragutin Lehman,
Vlastnik tiskarne u Osieku.

Ivan Filipović,
Učitelj IV. razreda glav. škole.

Kazalo književnog dara Narodne knige za god. 1858.

Piesničtvo Novi Satir, pèrvo pievanje (1—684 red) od Ivana Filipovića. — Poviestnica. Razselenje Slavjanah na ovu stranu Dunava po Hilferdingu. — Gorjani, poviestna cèrtica od Ferde Filipovića. Sevastopoljske slike (I.—VI.) od Ivana Filipovića. — Životopisi. Stožernik Juraj Haulik, nadbiskup zagrebački od S. N. Josip Juraj Strossmayer biskup u Djakovu. — Narav i priroda. Veličina svieta od I. F. Zvezdarski ulomci o suncu od I. M. Tajne vrijuće vode od I. F. Gràd od I. F. Kèrt od I. F. Sliepi miš od I. F. Djetlić od I. F. — Gospodarstvo. Kako se poljodielstvom obogatiti može od Mijata Stojanovića. — Obèrtnost i zanati. Savieti našim obèrtnikom i zanatnikom od I. F. — Život. Zdravlje dietinstva i mladosti od I. F. Kućevnost od I. F. — Škola. Školske iskrice (I.—IV.) od I. F. — Pripoviedke. Slavonske pripoviedke (I.—III) od Mijata Stojanovića Breske od I. F. — Dodatak. Kratak izvadak zakona o biljegovini. Kratki naputak o poštarini. Europejski vladari. Pregled europejskih dèržavah. Sajmovi. Književni oglasnik.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 9149 (Fin.—26) (3—1)

Oglas

c. k. zemaljskog financiah ravnateljstva za Hèrvatsku i Slavoniu u obziru sklapanja nagodabah za proizvadjanje žganice (rakie) u upravnoj godini 1858.

Visoko c. k. ministarstvo financiah dozvolilo je razpisom od 18. lipnja 1857 br. 16427/330 da se dohodak potrošnine obezbiedi, odnosno da se nagodbe za proizvadjanje žganice na isti način i po propisih obstojećih za tekuću godinu 1857 sklapaju i za dojduću upravnu godinu 1858.

To se dostavlja do obćeg znanja s tim dodatkom, da su u oglasu od 14. sèrpnja 1851 (zemaljsko zakonski i vladni list br. 116 str. 664) zadèržani uvieti, pod kojimi se mogu nagodbe za proizvadjanje žganice iz brašnavih i nebrašnavih tvarih sklapat s neobèrtničkimi ili takovimi proizvoditelji žganice, koji se služe samo jednostavnimi spravami za žganje, to jest takovimi, iz kojih se nemože dobivat neposredno žganica već samo patoka, zatim i za proizvadjanje žganice iz voća s takovimi zemljoposiednici, koji nisu bili prie podložnici i koji neproizvadjaju žganice obèrtničkimi i umietnimi spravami.

Što se tiče nagodabah takodjer dozvoljenih za proizvadjanje žganice tako iz brašnavih i nebrašnavih tvarih, kao i obèrtničkimi i takovimi proizvoditelji žganice, koji nisu bili prie podložnici pa se služe umietnimi spravami za žganje, ustanove su valjajuće za iste dostavljene do obćeg znanja pod 29. sèrpnja 1852 br. 7789 posredstvom zemaljsko zakonskog i vladnog lista br. 15 str. 575 od godine 1852.

U Zagrebu 4. sèrpnja 1857.

Nr. 2039 (PZ.—20) (3—2)

Kundmachung.

Im Bezirke der gefertigten k. k. Postdirektion ist eine Accessistenstelle letzter Classe mit dem Jahresgehalt von 300 Gulden gegen Erlag einer Dienstkaution von 400 Gulden zu besetzen.

Bewerber haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter dokumentirter Nachweisung der Studien, Sprachkenntnisse und der bisher geleisteten Dienste im vorgeschriebenen Wege längstens bis zum 30. Juli l. J. bei der genannten Postdirektion einzubringen und darin auch anzugeben ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten oder Diener des Agramer Postbezirks verwandt oder verschwägert sind.

Agram 4. Juli 1857.

K. k. Post-Direktion
für Croatien und Slavonien
Klempay.

Nr. 5990 (Izv.—244) (3—2)

Avviso di Concorso.

Presso l' Imp. R. Uffizio di porto e Sanità Marittima in Rovigno si è reso vacante il posto di Aggiunto di Sanità coll' annuo soldo di fiorini Cinque Cento.

Chiunque aspirasse a tale posto dovrà presentare la relativa documentata supplica fino a tutto Luglio a. c. al Governo Centrale Marittimo in Trieste comprovando l' età, gli studj percorsi, le cognizioni di lingua, l' illibata condotta morale e politica nonchè i servizi fin' ora prestati.

Quegli aspiranti i quali si trovano attualmente in servizio dello stato produranno le loro Istanze pel tramite dell' Autorità preposta.

Dall' I. R. Governo Centrale marittimo
Trieste 14. Giugno 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U Zagrebu, u utorak dana 14. sèrpnja 1857. Broj 158.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaće u novinarnici 4 for. sr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljat, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ Početkom ovoga mieseca počimlje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je nadučitelju na glavnoj školi u Gospiću u ličkoj krajišničkoj regimenti, Stanislavu Ratkoviću, kad je stupio u stanje mira priznavajući njegovu mnogogodišnju i uspiešnu radinost u školskoj struci najmilostivie podielit srebèrni kèrst za zasluge.

Oglas.

Uslied toga, što se ovdie u najnovie vrieme tako često pojavljuju psi sumnju pobudjujući da su biesni, čim tako ljudma kao i životinjama priete mnogovèrstne pogibelji, odlučila se je u obćenitom javnom interesu podpisana sigurnostna oblast za obdèržavanje silno preporučit opreznc miere i sredstva što ih u tom obziru, sadèržaje razpis visokoga ministarstva unutarnjih poslovah od 26. svibnja 1854. (vid. dèržav. zak. lista komad XLVII. br. 132 str. 485) i ujedno opazit, da je svatko, koi ima kakova psa ili inu kakovu životinju, pri kojoj se pokažu znamenja biesnoće, dužan o tom prijavu odmah učinit ovamo, inače će biti kažnjen polag §. 387. kaznenoga zakonika.

Konačno se stavlja do obćenitoga znanja, da će svaki pronadjeni vlastnik psa, koi bez nagubca okolo hoda, uhvatio istog živoder ili neuhvatio ga, imat platit redarstvenu globu od 2 fr. sr.

Od c. k. redarstvenoga ravnateljstva.

U Zagrebu dne 11. sèrpnja 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

T. H. p. u. U gornjem Zagorju dne 9. sèrpnja. Srećom čitajući naše Narodne Novine od 2. o. m. br. 148, naidjoh unutri na sadèržaj naznačene i obdèržavane dne 1. sèrpnja o. g. u Hèrvatskoj i Slavonii I. učiteljske skupštine i siednice preduzete po v. g. B. Šveliću, podjasprištu i nadzorniku školskoga kotara varaždinskog i župniku biskupečkom, koje priobćenje i objavljenje ponuka i mene, da i ja, na koliko mi je moguće i znano, o tom niekoliko riečih progovorim.

Ne kao da hoću da protuslovim da nije po g. Y. Z. obćinstvu priobćeno pojavljenje, u našoj domovini bilo pèrvi učiteljski sastanak; već jedino iz dobre namiere navadjam ovdie ono, što bi se bilo moglo uraditi onda, kad se je stvar preduzimala, kao što se sada čini.

Akoprem me za ono vrieme još nije bilo u gornjem Zagorju, gdie nisam ni dionik kakovoga poduzetja mogao biti; su ipak sam čuo od stanovite osobe, da u onih nemirnih i prevratnih prošlih godinah u gornjem Zagorju biahu učiteljski sastanci sad kod jednoga, sad kod drugoga učitelja; čijim rukovodjenjem, neznam. Za kakovu su svèrhu i korist bile ondašnje skupštine? — Bez ikojeg od prisutstvujućih ukoriti, neću se o tom izraziti; neka si svaki misli sastanke od onoga vremena. . . . . Ovo molim neka, nitko nesmatra za preziranje; nedaj bože; jer kakovi su bili, takovi su bili sastanci, samo žali bože! bez ikakvoga priobćenja; zato su se i počeli i dovèršili bez svake znamenitosti i koristi.

Ovaj dakle objavljeni sastanak učiteljski jest pèrvi u pravom smislu u Hèrvatskoj i Slavonii, samo ako bez obzira neostane, za kojega slava onomu, koi ga je započeo i preduzeo, i koi će time, ako pèrvo ovo siemence usadjeno obilnim plodom urodi, u školskoj poviestnici, kao što se pristoji, neumèrlo ime steći.

Da pako velike hvale vriedno preduzetje zasluženi odziv i u ostalim kotarima hèrvatsko-slavonske domovine nadje, želja je moja, kako što mora biti i svakoga sina domovine čista i ciela sèrca; ali to dvojim iz meni vèrlo poznatih okolnostih.

U školskom kotaru tuheljskom samo su tri učione utemeljene: u Tuhlju, Klanjcu i Erpenji, koje miesto je bez učitelja još od ono doba, kako je odonud vriedni, vèrli i skèrbni župnik Gajdek otišao. Kod ostalih župah pod taj kotar spadajućih neima ni učionicah, a kamo li učiteljah; naravski što bi i gdie bi posao ovèršivali. Bez učionah su miesta: Kraljevec, Jezero

Dvie rieči

na Pacelova razsudu novoizašle Bogovićeve drame: „Stiepan“

od Drag. Jambrečaka.

(Produženje. Vidi br. 156 ovih novinah.)

„A što nam se Vi rugate onim predlogom: da bi se g i k kao srodna pismena h-u mogla upotrebiti tobože za razliku jednakih padežah, to ću sasvim mukom mimoići; jer Vi sami i bez toga dobro pojmite, zašto to nemože biti, da kujemo nove dočetke, o kojih naš narod ništa ni nezna. Ovim budi dosti rečeno: Vi ste za sebe računali i svaku paru-otmicu k svome kupu prigèrnuli, — svaku najmanju lokvicu na na svoj mlin navratili, nebi li Vam ovako pošlo za rukom smèrviti ono nebogo slovce pod tvèrdim i teškim svojim žèrvnjem. Ali ako Bog dá i sloga književna neće toga biti! Naši svi vèrstni pisci, koje ja što od oka, što po peru poznajem, pisali su dosele bakovani genitiv višebrojni — makar ih Vaš inače duboko učeni prijatelj i proniciavi poznavalac našega jezika kèrstio s h a č i, — te će i nadalje pisati, dok ih tkogod temeljitije neosviedoči o njihovoj bludnji i s l i e p o ć i. A dok je našega naroda, dok se na Lovćenu častni kriš diže nebu pod oblake, dok se naš prometni Primorac svojim tovarom po kèršnoj svojoj domovini i ostalome jugu probija: — dotle neima nikakove nade, da će trud g. Pacela uroditi plodom, da će njegov *) način pisanja naći sliedbenikah. Ali da i nadje odziva, kao što jamačno neće, to bi, čini mi se, bilo sasvim u redu i po naravnih pravilih zdrava razuma, da se narod, oponašajući ga tako daleko, sa svim nasliedaje, te se onako uzpiše, kao što on govori, t. j. trebalo bi uvesti Vukov blagoglasni pravopis, komu bismo morali priložiti svagdie ono h, ne samo u genitivu višebroja, pa ne samo jedino h već i drugo koje slovo, te bismo pisali kao niekoč Vuk što je pisao u svom riečniku 1818: kru m. kruh, mua m. muha, bua m. buha, vala m. hvala, oraa m. orahah itd. Pa, moj gospodine, bilo se to ikomu od naših hèrvatskih pisacah i čitalacah dopalo i omililo? Bog i duša nebi! No čujmo sáma gospodina Vuka, što o tom kaže u pèrvom izdanju svoga sèrbsko-niemačko-latinskoga riečnika od g. 1818. u predgovoru na strani 11.: „Još može ko reći da nam treba i h; istina da u našim riječima nigdje ne treba, već ako za smijanje, ili za ah! oh! uh!, ali zbog tudji imena i prezimena nebi suviše bilo, da ga imamo (n. p. Haller, Hagedorn, Hamburg, Haag; Rusi pišu Galler, Gagedorn, Gamburg, Gaga, a mi za sad možemo i moramo pisati Aller, Agedorn, Amburg i t. d.), no ja sam ga za sad ostavio kome drugome neka ga gradi.“ Ja nezamieravam g. Vuku, što je svagdie izostavio ono h, koje se i zbilja kod većega diela našega naroda ni nečuje, ta bio je barem vieran ponašalac izgovora narodnjega. Ali umah niekoliko godinah kasnije, kad je rečeni vriedni starina proputovao većom stranom naše jugoslavjanske domovine, poče umierenije i milostivije misliti o tom slovu. Hajde da vidimo. U predgovoru k svojim poslovicam točki VII. govori ovako: „Za čitatelje će moje biti najnovije u ovoj knjizi slovo h, za to valja i o njemu opet što progovoriti. Kao stvar poznata može se samo napomenuti:

1. Da se glas ovoga slova medju narodom našim u Sèrbiji i u Madžarskoj ne čuje, nego ili se izostavlja sa svim, kao: ora, vla; oću, itar; lad, rom, leb; dodjo, dado, reko; govora, govoraa; manuti, danuti, usanuti, binuti; dodjomo i t. d.; ili se pretvara u druga slova i to: a) u v, n. p. suv, gluv, uvo (a govori se i po gornjem pravilu (?) uo), kuvati (ili kuati), duvati (ili duati) i t. d. b) u k, n. p. ženik, grek, ćaknut; c) u j, n. p. smej, grej, proja, čoja, snaja, aždaja, kujati i t. d.“

2. — — — „Koliko sam ja do sad naroda našeg vidjeo, mogu kazati da se danas u Dubrovniku pravi glas ovoga slova najbolje izgovara; ondje se on jasno čuje i u početku riječi i na kraju i u srijedi i pred samoglasnima i pred poluglasnima slovima, n. p. orah (oraha, orahu i t. d.), strah, prah, grijeh (grijeha, grijehu), dodoh, rekoh, govorah (govorahu), hoću,

*) Ne upravo njegov; jer je Vuk pèrvi počeo onako pisati, a za njim su se i drugi sèrbski pisci poveli; od hèrvatskih pade eto jedinome i g. Pacelu na pamet, da nasliedaje Vuka u toj nepravilnosti. D. J.

i Rozga. I u ovim miest[illegible] učione već podići, nego neima dosta ljudih za takove zauzetih.

Za ova dva navedena učiteljima pro[illegible] vidjena školska miesta bit će isprićakah učitelje u siednicu pozvati. [illegible] samo je u Tuhlju sviets[illegible] za učitelja jedan otac iz [illegible] za jednoga nije vriedno [illegible] je skoro i pravo, a otc[illegible] ga, jer danas je ov[illegible] drugdie. Nesreća je [illegible] za me, kei vruće želim u takovoj prisutstvovati, da sam jedini sám u ovom kotaru; izvan ako srećom dospiem u koi susiedni kotar, gdie ću moći članik biti.

Bit će toli vriednom [illegible] mnoge [illegible] prijateljah i prigovorah. [illegible] prije nieke osobe izraz[illegible] da [illegible] učitelja ni školnika. A to je radi učiteljske plaće, kao da se bog znâ koliko plaća.

Imade više, i to još mnogo više neblijžih sličnih prigovorah; pa [illegible] od [illegible] takovih osobah, koje bi morali [illegible] svanje im [illegible] prosvietu puka skèrbiti se, na protivno sadieluju i rade! [illegible] bez učitelja [illegible] brini.

Vèrlo su potriebna učiteljska sakupljanja u pogledu mnogih uzrokah, koja bi se imala po svih kotarih u odredjeno i prilično vrieme obdèržavati i preduzimati, pa ako ne drugačije, to će za shodno uviditi i odrediti naredbom visoka zemaljska vlast.

Ne samo, što će takova po kotarih učiteljska sakupljanja k dobroj svèrsi voditi, nego [illegible] bi još [illegible], da bi se svake godine, ili pako barem za odredjenje i dobro pronadjenje i za više godinah ujedno uzamši obća učiteljska skupština i u glavni naš grad Zagreb sazvala, na kojoj bi se moglo stostrukim načinom bolje viećati i u obzir uzeti predmeti i protresivati, nego li samo po kotarih. Nedavno, i to jest bile dne 5. lipnja o. g., bila je jedna velika obća učiteljska skupština u Frankfurtu, kojoj je prisustvovalo 400 niemačkih učiteljah.

Napokon naslieđujmo liepe i dobre primiere susiednih narodah, i ovo kod nas u našoj domovini pèrvo i krasno poduzetje V. g. B. Švelića daj Višnji! da dobrim primierom i obilnim plodom urodi, te da se po cieloj našoj domovini od sada u običaj uvede, i da se svi oni ugledaju, koji su slični štališu prèdvoditelja bivše učiteljske siednice u Biskupcu. —

Beč, 11. sèrpnja. Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda Franjo V., vladajući nadvojvoda Modenski, odputovao je danas [illegible] sata predpodne [illegible] icom u Toplice. [illegible] Nj. [illegible] Nj. veličanstvo [illegible] porodom [illegible] stvovao je u 4 sata posli[illegible] ke porodice, [illegible] je i v[illegible] dent [illegible] imao č[illegible]

U Zadr[illegible] jučerašnju[illegible] [illegible] Lloyd[illegible] zećim [illegible] stigao je [illegible] uzvišen[illegible] [illegible] dia namiestni[illegible] Lazar Mamu[illegible] vraćajući se sa svog putovanja u Beč. Nj. uzvišenost nahodi se u podpunom stanju zdravlja, koje mu mi uobće iskreno od Boga prosimo, kao što vjerni sinovi najboljem ocu poželjeti mogu. Sinoć poslie 9 satih ovdiešnja vojnička glasba svirala je izpred njegovog dvora, na što [illegible] bile, i sve do samog svèršetka, uživalo se blagoglasnim zvucima ovog rajskog piesništva, a osobito višekratnim ugledivanjem Nj. uzvišenosti i sa strane od palače, uvidjajući na licu njegovom cvatuće stanje. (G. D.)

[illegible]

„Pays“ sadèržaje sliedeća o posliednjim taljanskim ustancima: „Mi smo kazali, da su ustanci u Genovi, Livornu i Napulju bili plod veurotah [illegible], da se niti ove velike urote, koja se nije samo na Taljansku ili na sebe taljanski [illegible], od 14 danah nalazile u rukama francezke vlade. U Parizu imala bi se ova ogromna urota, koja je razgnata bila tja do Španjolske, oživotvoriti jednim od najozbiljnih atentatah. Francuska vlada doznala je to onoga dana, kad je bilo glasovanje; no mučala je, jerbo nije u svojoj lojalnosti hotiela da smeta izbornike. Danas dopušta dioni pojav iste u Genovi, Napulju i Livornu, da se shvati njen obseg. Više sukrivacah Mazzinovih pohvatano je u Francuskoj i sudne razprave razjasnit će obćem mnienju veliku pogibelj, kojoj se je Evropa uklonila.“

„Gazette des Tribunaux“ napominje također uspjenja, koja su pred tri nedielje danah učinjena bila uslied razkritja taljanske urote. Polag toga lista vodit će se iztraga, koja je povierena gospodinu Camusat-Busserolesu, velikom revnostju i ovaj posao doći će po svoj prilici već u pèrvoj polovini dojdućega mieseca pred porotu. Proti četiri uspjene osobe i to proti trojici ljudih i jednoj ženi nalaze se kao što dodaje „Gazette de Tribunaux“ najotegujuće tužbe. Kao što je poznato radilo se je o pokusu kèrvi proti carevom životu.

Iz jednoga dne 2. t. m. datovanoga napuljskoga dopisa u listu „Gazette de France“ doznajemo sliedeće podrobnosti o buntovničkom [illegible] obih Sicilijah [illegible] tlačenje bune upravljao riedkom radinostju. Budući da je Ponza blizu Gaete, bio je bèrzo uviešten o dogadjajima; on je odmah poslao obadvie fregate, koje stoje vaziek u pripravi [illegible] anje, dao je potrebne [illegible] osti i stavio je svoj[illegible] [illegible] nedjelju, kao što je [illegible] no vieće u Gaeti, već [illegible] u. — Pošto je buntovn[illegible] 500 osobah, opljačkala Ponzu, gledala je da oprežnost vlade zavede time, što se je na protivnoj strani Napulja kod sela Sapria (u provinciji Salerno) izkèrcala. — Izračunano je da su zalihe od oružja i sprave za oboružanje, nadjene na brodu „Cagliari“ morale stojati 1 milion franakah. — Kovačka regimenta, od koje su 4 kompanije poslate bile, da pregone biegunce priepèrvše kod Sapria, napuljska je regimenta. Kad su se buntovnici približavali, također stanovnici malih miestah u bèrda, u ovim miestima uzeše se protivu okornu, tako da su morali drugim pravcem udariti i tà put područja grada Sala, gdie su ih gradske straže obkolile i potukle. Mnogi od ustašah bili su ubijeni, a još više ih je bilo ranjeno. Kaznenici, koje su sa sobom poveli iz Ponze, predaše se. Pobiegavši ostanak ustašah mora da je već u tom času pohvatan.“

Službeni list kraljevstva obih Sicilijah podieluje vèroškoj vojski najveću pohvalu, jer je ista pohitila, da ostavi svoje radnje na polju pa da se lati oružja.

„Gaz. di Genova“ od 6. t. m. piše: „Izsliedovanja protežuća se na buntovničko gibanje od 29. lipnja i pronadjivanja oblastih traju neprestano.

Medju onima, što su najposlie uapšeni bili, nalaze se i g. Pareto i Miss Gessie White, ona ista, koja je pred dva mieseca kod njenoga dolaska u Genovu njozina stranka toli slavila. — Razkritja učinjena u raznim stranama grada dokazuju znamenitost i narav spravah i sredstvah, kojima su ustaše razpolagali. Blizu pomorskoga arsenala opet je nadjeno jedno skladište oružja i municije, i u jednom kanalu, koi ističe u arsenal bio je načinjen lagum, posredstvom kojeg mogao bi se lahko proizvest prodor. — Jedna barka divonska donela je danas pušaka i zalihah municie, koje su na bregu od Portofina nadjene bile. — Čini se, da nisu kolovodje samo namieravale proizvesti prevrat, već u više stranah grada žarit i palit, više kućah opljačkat i nieke osobe na stanovit način utočit. — Iz upotrebljavanja takovih sredstvah vidi se opasnost, kojoj nebi samo vlada, već i svaki razred stanovnikah i svaka vèrsta

---

hitar, uho, suh, gluh, hlad, hrom, braniti, brano, sahraniti, sahrana, uzdahnuti, kihnuti, kihavica i t. d.“ — — —

„Osim Dubrovnika glas ovoga slova čuje se kako onuda po okolini tako i gore k jugu po svemu primorju naroda našega i po Crnoj gori do samoga Skadra (a to je bora mi liep komad naše domovine!); ali slabo dje zdravo, postojano i na svakome mjestu u rječi. Po okolini Dubrovačkoj bolje se čuje pored mora i po ostrvima nego gore k Hercegovini.“ — — —

„Sad opet da se povratimo k izgovaranju slova h. Uz primorje gore, po Boci, bolje ga izgovaraju Srbi zakona Rimskoga nego Grčkoga; a izmedju onijeh prvih najbolje ga izgovaraju Peraštani, a najmanje Dobroćani (za koje se pripovijeda, da su se negda iz Crne gore ondje (sic!) naselili, i koji se s Kotoranima svaki dan gotovo miešaju); izmedju drugijeh pak najmanje Risnjani i Novljani, koji su oprije bili pod Turcima, i koji se i sad mnogo miešaju s Hercegovcima*). A po ostalijem onuda mjestima (u Kotoru, Luštici, Krtolama, Grblju, Badvi, Mainama, Poborima, Braićima i Paštrovićima) i po Crnoj gori i po nahiji Barskoj čuje se glas ovoga slova **vrlo dobro** na kraju riječi, u srijedi pako poluglasnim slovima (n. p. u riječima: uzdahnuti, mahnuti) malo slabije, pred samoglasnim slovima (n. p. u riječima: hoću, hodim) i medju njima (n. p. u riječima: nahodim, praha, muha), još slabije (i to dje manje, dje više), a u početku pred poluglasnim slovima (n. p. u riječima: hlad, brana, hrom) nimalo ili vrlo rijetko. Što su sieverni krajevi Crnogorski bliže k Hercegovini, to se h manje čuje (znamo već zašto. J.); ali k istoku negubi se tako odmah, nego se istina, sve slabeći, proteže preko Zete može biti čak do Metohije i do Kosova, gdje ga odonud opet Bugari sa svojim izgovorom podupiru (kao što se i dolje oko Timoka može poznati). I u Bosni od varošana, osobito koji su Turskoga zakona, može se čuti tanak izgovor slova h (odprilike kao u Njemačkom jeziku h). Za sad o tom dosta. Po ovome što je dosad kazato, može čitatelj doznati, kako se u kome kraju naroda našega (ali nemislim svega, kako ćemo niže vidieti. J.) izgovaraju one riječi u kojima se h u ovoj knjizi nalazi. Da se po granicama izmedju onijeh mjesta, dje se h različno izgovara, izgovor njegov miješa, kao što ga miješaju i ljudi koji predju iz jednoga mjesta u drugo, te se razumije samo po sebi; tako se n. p. u Risnu i u Novome može čuti i čuh i čuk i čug, grijeh i grijek i grijeg, ovijeh i ovijek i ovijeg i t. d. Tako su u Tèršiću, dje sam se ja rodio, samo stari ljudi, koji su se izrodili u Hercegovini, govorili: **grag, kočug, mijeg**, ovijeg; a ostali ne samo što su govorili: **gra, kožu, mije, ovije, onije** i t. d., nego su se onima još i podsmijevali. Ovdje je potrebno još napomenuti da Crnogorci pravi glas slova h izgovaraju na kraju u rod. mn. kod sviju sustest. imena, n. p. deset **pušakah**, nas jeh **ženah, junakah, riječih, ljudijeh** (ljudih) i t. d. Pored Crnogoraca ovako govore i primorci gotovo svi od Rosa i do iza Bara, a osobito Dobroćani. U Dubrovniku ovoga obićaja nema, ali niže Dubrovnika na poluostrvu Ratu može se čuti samo ne onako zdravo i postojano kao u Crnoj gori*). Može biti da je ovo izgovaranje slova h postalo pored izgovaranja toga glasa kod pril. imena i mjestoimenija u ovome (roditeljnomu) padežu (Dà, možebiti!). Sad će se lakše moći pogadjati za što Srbi zakona Rimskoga (po Slavoniji, Hrvatskoj, Dalmaciji; — dakako sve sami korjenti Srblji!) na ovakim mjestima pišu h, nako ga i neizgovaraju. — — — Vidjeći ja po narodu našemu ovako različno izgovaranje slova h, ćeo sam u ovoj knjizi da ga naštampam dje mu je godj pravo mjesto (po etimologiji. — A zar mu nije i u genitivu višebroja? I to sasvim po etimologiji?! — J.) pa čitatelji neka ga izgovaraju kako je kome običnije.“

(Dalje će sliediti.)

*) Sasvim naravska stvar; najposlie će ga poput Hercegovacah i sasvim zanemariti. Upravo je odatle smieti zaključiti, da je i u prijašnje vrieme većina Jugoslavenah izgovarala to slovo, ali se družeći s onimi, koji ga progutavaju, sve malo po malo po njih izkvarila. D. J.

*) Dakle, gospodine, ne samo cèrnogorsko, već: cèrnogorsko-primorsko pravilo, a to je liepa kita naroda! D. J.

vlastništva bila izvèržena, da nisu odkrili urotu. — Pisma, koja su našli kod jednoga skladišta oružja i koja će se predložit u parnici, posviedočuju one namiere. Navodimo kao primier sliedeći oglas: „Budite sèrčeni! Pèrva kuća i pèrva porodica, koju morate u ulici . . . opljačkat, jest porodica . . . , budući da spada medju najbogatie, najmogućnie, najokrutnie uhode i nepriatelje slobode. Pljačkajte, palite. Budite sèrčeni!“ — Kao razsuti glas pripovieda se, da će biti još i više skladištah oružja; budući da po svoj prilici nisu jošte svakolika nadjena, zato se nemože pazljivost občinah i privatnih ljudih dovoljno obraćat na to, da medjusobno nastoje, da podupiru radinost oblastih u svèrhu, da pronadju ove predmete i ujedno uklone pogibelj i štetu, koja bi se slučajno ili navlaš gdiegod poroditi mogla. — U Speciu poslana je vojnička pomoć; uslied pismenih viestih nije se u onom gradu a ni u njenim okolicama ništa znatna dogodilo.„

Turinski list „Diritto“ javlja iz Napulja od 4. t. m.: Buntovnici izkèrcavši se u Sapriu najprije su se pobili sa žandarmima, koje su bèrzo razoružali. Kad je zatim došao jedan oddiel linajske vojske, nastala je veoma žestoka bitka, koja se je za kraljevsku vojsku zlo dovèršila. No vojska je s tim većom razdraženostju ponovila borbu, kad joj prispie pomoć i poslie niekoliko urah bili su buntovnici nadvladani. Obie stranke imale su 100 koje mèrtvih, kojo ranjenih. Niekim buntovnicima pošlo je za rukom uteći.

— Kapetan broda „Cagliari“ bio je od jedne visoke osobe glavom preslušan o svim bližjim okolnostima; i čini se kao da se je ta visoka osoba sasvim osviedočila, da kapetan nije bio kriv i da je morao popustit samo pretežnoj sili.

— Uapšivanja osobah zapletenih u genovezkim dogadjajima protežu se i do Turina, gdie se je po složnom tvèrdjenju dnevnikah svake boje bavio Mazzini, premda je dan prije sardinsko ministarstvo u komori očitovalo da ima u rukama sve niti urote. (T. Z.)

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 12. sèrpnja. Iz Madrita javljaju: Kortesi su odgodjeni, ustanak u Andalusii utišan je a kolovodja istoga uhvaćen. Vojnički odbori dieluju. „Pays“ javlja: Napulj je miran, Pisacane uapšen je u Regiu; Mazziniu nema ni traga.

Karlsruhe, 11. sèrpnja. Povodom porodjenja nasliednoga principa podielio je veliki vojvoda obširnu amnestiu za političke zločince iz godinah 1848. i 1849.

Bombay, 13. pr. m. Po svoj Bengalii i na svem sieverozapadu raziirio se je ustanak. Englezi su kod Delhia odèržali sjajnu pobiedu. Nepriatelji bili su u grad uzbijeni, izgubili su 26 topovah; Visine su Englezi posieli. General Anson umrę je od kolerę. Pendšab je miran. Parobrod „Erin“ propao je, no pri tom nije poginula nijedna osoba.

Hongkong 11. pr. m. Ho Apo pogubljen je. Na kantonskoj rieci čine pripravah za nasèrt na flotu od džunkah pod zapoviedništvom Elliota. Parobrodi „Highflyer“ i „Tribune“ sa četiri topčare prispieli su.

Genova, 10. sèrpnja. Uslied ponovljenih iztragah i neprestanog opreza oblastih odkrite su s nova zalihe oružja i opet je uapšeno više osobah.

Dubrovnik, 11. sèrpnja. U večer u 6 satih. Uprav sada prošao je ovuda parobrod sa kraljicom gèrčkom vozeći se u Tèrst.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. kr. lutriji u **Beču** izvučeni su dne 11. sèrpnja sliedeći brojevi:

49, 66, 45, 28, 17.

U c. k. lutrii u **Gradcu** izvučeni su dne 11. sèrpnja sliedeći brojevi:

35, 7, 56, 18, 53.

Bližnje vučenje bit će na obih lutrijah 25. sèrpnja.

Bečka burza

dne 13. sèrpnja 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	$83\frac{15}{16}$
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	
dto iz narodnog zajma .	» 5%	$85\frac{1}{8}$
dto	» $4\frac{1}{2}$%	
dto	» 4%	
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	
dto . . izžriebane . . .	» 4%	
dto	» 3%	
dto	» $2\frac{1}{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
» » » » 1839, » 100 »		144
» » » » 1854, » 100 »		$109\frac{15}{16}$
Bečko-gradski banko	sa $2\frac{1}{2}$%	
» » »	» $2\frac{1}{4}$ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		$81\frac{3}{4}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		
Bankovne dionice komad po		1010
Eškomptirane dionice od dol. Austrie sa 500 f.		615
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		
dto dto s plaćanjem na rate		262
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	$1882\frac{1}{2}$
» bečko-glogničke željeznice »	500 »	
» šeprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . »	250 »	236
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . »	200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	
» » Lloyda u Tèrztu . »	500 »	
» budapeštanskog lančanika »	500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	
Jelisavetina željeznica	»	
Južno-sieverna niemačka savezna željez.	»	$211\frac{1}{2}$
Tisna željeznica	»	
Lombardezko-mlietačka željeznica . .	»	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current . . .	»	$104\frac{5}{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . .	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . .	»	$103\frac{1}{2}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . .	»	
Hamburg za 100 mark banko	»	$76\frac{1}{2}$
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . .	»	$104\frac{3}{8}$
London za 1 funt šterlinga	»	$10\text{-}0\frac{1}{2}$
Lyon za 300 frankah	»	121
Milan za 300 austrianskih lirah . . .	»	$103\frac{1}{4}$
Marseille za 300 frankah	»	
Pariz za 300 frankah	»	$121\frac{5}{8}$
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah . .	»	
Bukurešt za 1 forint	parah	$263\frac{1}{2}$
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$7\frac{3}{4}$
Srebro od 11. sèrpnja	$4\frac{1}{4}$

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11857—2326 (Vl—47) (3—2)

Konkurs-Ausschreibung

zweier Stipendien für Kandidaten des medicinischen Doktorgrades.

Von den, mit Allerhöchster Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für Kandidaten des medicinischen Doktorgrades für Eingeborne Croatiens und Slavoniens allergnädigst bewilligten drei Stipendienplätzen mit jährlichen 300 fl. CMz. sammt einer entsprechenden Reisevergütung, sind zwei derselben mit dem Beginne des Schuljahres $185^{57}/_{58}$ zu besetzen.

Es wird daher für dieselben hiemit der Konkurs bis 8. August l. J. eröffnet.

Die Bewerber dieser Stipendien haben ihre mit einem legalen Armuthszeugnisse versehenen und deshalb stempelfrei an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht stilisirten Gesuche bis zur obenangeführten Frist zu überreichen, und zwar insoferne sie gegenwärtig eine öffentliche Lehranstalt besuchen, bei dem betreffenden Direktorate, insoferne sie vor längerer Zeit aus den Studien ausgetreten wären, bei jener k. k. Comitatsbehörde, in deren Bereich sie sich gegenwärtig aufhalten, und beziehungsweise beim Agramer Stadtmagistrate.

Die Gesuche um die ebengedachten Stipendien müssen nebst dem erwähnten Armuthszeugnisse noch mit nachstehenden Belegen versehen sein:

a) mit dem Taufscheine, zum Beweise der Abkunft aus Croatien oder Slavonien;
b) mit dem Zeugnisse über die mit gutem Erfolge abgelegte Maturitäts-Prüfung;
c) mit dem Zeugnisse über die Kenntniss der kroatisch slavonischen, dann der deutschen als Vortragssprache;
d) bei jenen Kompetenten, welche gegenwärtig keine öffentliche Lehranstalt besuchen, auch mit einem legalen Zeugnisse über ihren Aufenthalt und über ihre Beschäftigung seit dem Austritte aus den Studien, so wie über ihr moralisches und politisches Verhalten.

Bei jenen Bewerbern, welche derzeit eine öffentliche Lehranstalt besuchen, hat der Instituts-Direktor auf dem letzten Studienzeugnisse zu bestätigen, ob der Betreffende bereits im Genusse eines und welchen Stipendiums sich befinde oder nicht.

Schliesslich hat sich jeder Kompetent in einer besondern, dem Gesuche beigelegten eigenhändigen Aeusserung zu erklären: »dass er nach Erlangung des medicinischen Doktorgrades zehn Jahre in diesen Königreichen seine Kunst ausüben wolle, ausgenommen den einzigen Fall einer Beförderung im Staatsdienste.«

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 25. Juni 1857.

11856—2327 (Vl—46) (3—3)

Concurs-Ausschreibung

für ein chirurgisches Stipendium.

Von den mit Allerhöchster Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für Eingeborne Croatiens und Slavoniens, welche sich an einer inländischen Lehranstalt den chirurgischen Studien und zwar entweder für das Doctorat, oder in Ermanglung solcher für das Magisterium widmen wollen, a. g. bewilligten 4 Stipendienplätzen mit jährlichen 150 fl. CMz. sammt einer entsprechenden Reisevergütung, ist eines derselben dermalen in Erledigung gekommen.

Es wird daher für dasselbe hiemit der Konkurs bis 10. August l. J. eröffnet.

Die Bewerber um dieses Stipendium haben ihre mit einem legalen Armuthszeugnisse versehenen, und desshalb stempelfrei, an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht stilisirten Gesuche bis zur obenangesetzten Frist zu überreichen, und zwar insoferne sie gegenwärtig eine öffentliche Lehranstalt besuchen, bei dem betreffenden Direkturate, insoferne sie aber schon vor längerer Zeit aus den Studien ausgetreten wären, bei jener k. k. Comitatsbehörde in deren Bereich sie sich gegenwärtig aufhalten, in Agram aber bei dem Stadtmagistrate.

Die Gesuche für dieses Stipendium müssen nebstdem oberwähnten Armuthszeugnisse, noch mit folgenden Belegen versehen sein:

a) mit dem Taufscheine zum Belege der Abkunft von Croatien oder Slavonien,
b) mit dem Schulzeugnisse, und insbesonders mit dem Zeugnisse über die mit gutem Erfolge abgelegte Maturitäts-Prüfung;
c) mit dem Zeugnisse über die Kenntniss der kroatisch-slavonischen, wie auch jener Sprache, in welcher an den betreffenden Lehranstalten der Unterricht ertheilt wird;
d) bei jenen Kompetenten, welche gegenwärtig keine öffentliche Lehranstalt besuchen, auch mit einem legalen Zeugnisse über ihren Aufenthalt seit dem Austritte aus den Studien so wie über ihr moralisches und politisches Verhalten, und über ihre Beschäftigung.

Bei jenen Bewerbern, welche derzeit eine öffentliche Lehranstalt besuchen, hat der Instituts-Direktor auf dem letzten Studienzeugnisse zu bestätigen, ob der betreffende bereits im Genusse eines und welchen Stipendiums sich befinde oder nicht.

Schlüsslich hat sich jeder Kompetent in einer besondern, dem Gesuche beigelegten eigenhändigen Aeusserung zu erklären und zu verpflichten, dass er nach Erlangung des bezüglichen Grades oder nach erhaltener Approbation zehn Jahre in diesen Königreichen seine Kunst ausüben wolle, ausgenommen den einzigen Fall einer Beförderung im Staatsdienste.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 25. Juni 1857.

Z. 4240. C. (DS.—72) (3—3)

Concurs.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram als Concurs-Instanz wird bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte über das gesammte dem hierortigen Handelsmanne Markus Goldzieher gehörige, wo immer befindliche bewegliche, und das in den Kronländern, für welche die Concurs-Ordnung vom 18. Juli 1853 Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen der Concurs eröffnet, zum Massacurator und provisorischen Vermögens-Verwalter der hiesige Advokat Herr Emerich v. Daubachy und zu dessen Substituten der hiesige Advokat Herr Franz Solarićek bestellt worden.

Es werden daher alle Personen, welchen was immer für Ansprüche auf das in Concurs verfallene Vermögen zustehen, aufgefordert, dieselben bis längstens 14. September 1857 mittelst einer förmlichen Klage wider den obgenannten Massa-Vertreter bei diesem k. k. Landes-Gerichte anzumelden, widrigens sie ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-, Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Concurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Concurs-Massa verlustig sein würden.

Zur Bestätigung des einstweiligen Vermögens-Verwalters, oder Wahl eines andern Verwalters, so wie des Gläubiger Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 21. September 1857 Vormittag 10 Uhr bei diesem Gerichte mit dem Bedeuten angeordnet, dass hiebei die Concurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen, und über die Wahl des Vermögens-Verwalters, so wie des Ausschusses sich bestimmt zu erklären haben werden, widrigens dem §. 44 C. O. gemäss auf ihre Gefahr vom Gerichte der einstweilige Vermögens-Verwalter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden würde.

Agram am 8. Juli 1857.

Br. 9149 (Fin.—26) (3—2)

Oglas

c. k. zemaljskog financialnog ravnateljstva za Hèrvatsku i Slavoniu u obziru sklapanja nagodabah za proizvadjanje žganice (rakie) u upravnoj godini 1858.

Visoko c. k. ministarstvo financiah dozvolilo je razpisom od 18. lipnja 1857 br. 16477/1330 da se dohodak potrošdine obezbiedi, odnosno da se nagodbe za proizvadjanje žganice na isti način i po propisih obstojećih za tekuću godinu 1857 sklapaju i za dojduću upravnu godinu 1858.

To se dostavlja do obćeg znanja s tim dodatkom, da su u oglasu od 14. sèrpnja 1851 (zemaljsko-zakonski i vladni list br. 116 str. 661) zadèržani uvieti, pod kojimi se mogu nagodbe za proizvadjanje žganice iz brašnavih i nebrašnavih tvarih sklapat s neobèrtničkimi ili takovimi proizvoditelji žganice, koji se služe samo jednostavnimi spravami za žganje, to jest takovimi, iz kojih se nemože dobivat neposredno žganica već samo patoka, zatim i za proizvadjanje žganice iz voća s takovimi zemljoposiednici, koji nisu bili prie podložnici i koji neproizvadjaju žganice obèrtničkimi i umietnimi spravami.

Što se tiče nagodbah takodjer dozvoljenih za proizvadjanje žganice tako iz brašnavih i nebrašnavih tvarih, kao i obèrtničkimi i takovimi proizvoditelji žganice, koji nisu bili prie podložnici pa se služe umietnimi spravami za žganje, ustanove su valjajuće za iste dostavljene do obćeg znanja pod 29. sèrpnja 1852 br. 7789 posredstvom zemaljsko-zakonskog i vladnog lista br. 15 str. 575 od godine 1852.

U Zagrebu 4. sèrpnja 1857.

Br. 961—1857 g. (Izv.—247) (3—2)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. ureda klanjačkog kao suda ovime se do obćeg znanja stavlja:

Da je na stran g. Jurnja Čakaca iz Zagreba zastupanog po odvietniku g. Josipu Malcenu, iz Krapine, radi duga od 500 fr. sr. c. s. c. zaplienjenog urbarskog grunta pod br. kuć. 61 u Klanjcu tužencka Stevana Mišića, te na 1122 fr. sr. procienjenog, ovostranom odlukom br. 964 gr. od 19. lipnja 1857 ostrahena javna dražba dozvoljena, te iste rokovi i to pèrvi, kod koje izpod procienbe prodavat se neće, za dan 17. kolovoza 1857, a drugi i posljednji, kod koje će se i izpod procienbe prodavat, za dan 17. rujna 1857 svagda u 10 satih prie podne u Klanjcu ustanovljeni. Uvieti dražbeni uvidit se mogu kod suda u uredovnih urah i kod dražbe, dočim će kupac 10% vadium od procienbene svote kod dražbe položiti imati. Poziva se ujedno svi hipotekarni vierovnici i ini, koji misle kakovo pravo na upitni grunt izkazat, da se prie dražbe kod suda u prasu i zahtievanju svom izkažu, u protivnom slučaju ako bi se kroz razdieljenje kuponina sa prijavljenima vierovnici tražbina izcèrpila, pripisat će sami sebi, ako ostanu izključeni.

C. k. kot. ured klanjački kao sud 10. lipnja 1857.

U službenom odsutju c. k. kot. predstojnika c. k. kot. pristav

Davidović.

Nr. 6481 (Izv.—249) (3—2)

Avviso di Concorso.

Pel rimpiazzo d' un posto di Guardiano d' ispezione presso l' I R. Agenzia P. S. in Borgello di Gnocca cui va annesso il soldo di Annui Fiorini Due Cento nonchè l' indennizzo di Montura di Annui fiorini Ventiquattro.

Chiunque intendesse aspirarvi presenterà entro tutto Luglio pros. venturo a questo Governo Centrale Marittimo la documentata sua Istanza comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale, i servigi finora prestati principalmente in qualità di Guardiano eventuale di Sanità, nonchè la piena conoscenza della lingua italiana.

Dichiarerà inoltre, se si trovi in parentela od affinità con altro impiegato postuale Sanitario nel Litorale Veneto.

Dall' Imp. R. Governo Centrale Marittimo Trieste, 22. Giugno 1857.

Br. 888—937 1857 (Izv.—246) (3—2)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. ureda klanjačkog kao suda ovime se do znanja stavlja:

Da je na ustmenu molbu Martina Peteka iz Vučilčeva, odlukom br. 888 gr. radi duga od 86 fr. sr. c. s. c. zatim na molbu gosp. Marie udove Homotarić zastupane odvietnikom g. Gjurom Krišanić, radi duga od 100 fr. sr. c. s. c. odlukom br. 937 od 14. lipnja 1857 zaplienjenog urbarskog i gornog grunta pokojnog niegda Petra Špoljarića iz Klanjca br. kuće 35 nalazećeg se, u zastupanju njegova sina Josipa Špoljarića kao i samog Josipa Špoljarića, istog zaplienjenog te na 359 fr. sr. procienjenog urbarskog i gornog grunta javna dražba dozvoljena, te rokovi dražbe i to pèrve za dan 11. kolovoza 1857, a druge i zadnje za dan 10 rujna 1857 svagda u 10 satih prie podne u Klanjcu pod br. kuć. 85 ustanovljeni time, da se kod pèrve dražbe izpod procienbe prodavat neće, dočim kod druge dražbe i izpod procienbe najviše ponudjajućem prodat će se. S toga se poziva, da svi hipotekarni vierovnici i ini na upitni grunt pravo kakovo imajući da pravo takovo kod suda prije dražbe izkažu; u protivnom slučaju, ako bi se kroz razdieljenje diobne kupovnine sa prijavljenima vierovnici kupovnina izcèrpila, pripisat će sami sebi, ako izključeni kroz to ostanu; kupac bit će dužan polag razredbe suda hipotekarne dugove, nakoliko kupovnina protegnula se bude, preuzeti. Uvieti dražbeni se kod suda u uredovnih urah uvidit mogu, dočim se jedino ustanovljuje, da je kupac prije dražbe u ruke sudbena izaslanika u ime vadiuma 50 fr. sr. položiti dužan, koja svota poslie dražbe od kupca pridèržat će se, a ostalima izručit.

C. k. kot. ured klanjački kao sud 14. lipnja 1857.

Miesto služb. odsutnog c. k. kot. predstojnika c. k. kot. pristav

Davidović,

Br. 963 gr. (Izv.—239) (3—3)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. ureda klanjačkog kao kotarskog suda ovim se do obćeg znanja stavlja.

Da je ovostranom odlukom broj 963 gr. od 19. lipnja 1857 na stran Antuna Stankovića iz sv. Križa, zastupanog gosp. odvietnikom Josipom Malcen iz Krapine, radi dvoverstnog duga i to od 28 fr. sr. c. s. c. i 19 fr. zaplenjenog, te na 298 fr. sr. procienjenog urbarskog grunta Antuna i Josipa Vlašića, iz sela Rakovec broj kuće 10 u občini Tomašovec, dozvoljena javna dražba, koje rokovi i to pèrvi za dan 18. kolovoza 1857 a drugi i zadnji, prigodom kojom i izpod procienbe predavat će se, za dan 18. rujna 1857 svagda u 10 satih u jutro u Rakovcu broj kuće 10 ustanovljeni jesu.

S toga se kupiti želeći pozivaju time, da će kod dražbe od ciene procienbene 10% vadium položit imati, dočim ostale uviete dražbene kao i procienbu i izvadak gruntovnični kod suda u uredovnih urah kao i kod dražbe uviditi mogu.

Pozivaju se ujedno svi vierovnici hipotekarni i ini, koji misle kakovo pravo na upitni urbarski grunt imati; da zahtievanja svoja prie dražbe kod suda prijave, u protivnom slučaju ako bi se dioba kupovnine sa prijavljenima vierovnici preduzela i izcèrpila, a oni kroz to izključeni postanu, sami sebi pripisat imat će.

C. k. kot. ured klanjački kao sud dne 19. lipnja 1857.

Za služb. ods. c. k. kot. predstojnika c. k. kot. pristav

Davidović.

Nr. 6230 (Izv.—245) (3—2)

Konkurs-Kundmachung.

Die h. Statthalterei hat mit dem Erlasse dd. 25. Mai l. J. Nr. 8920-1495 die Besetzung der Stadt-Gemeinde Arztes-Stelle für die Stadt Kopreinitz mit dem Gehalte jährlicher 350 fl. CMz. zu genehmigen geruht.

Bewerber um diese Stelle haben ihre Gesuche mit dem Taufschein, der erlangten Medicinal-Doktors-Diploma, ihrer praktischen Verwendung, ihres moralischen Benehmens und dem Gesundheits-Zeugnisse gehörig dokumentirt im Wege ihrer vorgesetzten politischen Behörde längstens bis 30. Juli l. J. bei der k. k. Comitats-Behörde Warasdin einzubringen.

Warasdin am 25. Juni 1857, von Seite der k. k. Comitatsbehörde.

Šimunčić.

Nr. 3039 (BZ—20) (3—3)

Kundmachung.

Im Bezirke der gefertigten k. k. Postdirektion ist eine Accessistenstelle letzter Classe mit dem Jahresgehalt von 300 Gulden gegen Erlag einer Dienstkaution von 400 Gulden zu besetzen.

Bewerber haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter dokumentirter Nachweisung der Studien, Sprachkenntnisse und der bisher geleisteten Dienste im vorgeschriebenen Wege längstens bis zum 30. Juli l. J. bei der genannten Postdirektion einzubringen und darin auch anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten oder Diener des Agramer Postbezirks verwandt oder verschwägert sind.

Agram 4. Juli 1857.

K. k. Post-Direktion für Croatien und Slavonien

Klempay.

Nr. 3716 c. (Izv.—243) (3—3)

Verlautbarung

wegen Lieferung von Brennholz.

Zum Behufe der Beistellung des im nächstkommenden Winter 1857-58 für das gefertigte k. k. Comitats-Gericht, für das hierortige k. k. städtisch-delegirte Bezirks-Gericht, und für die k. k. Staatsanwaltschaft erforderlichen Buchenen Brennholzes wird am 3. August d. J. um 10 Uhr Vormittags im hierortigen Rathssaale eine Minuendo-Lizitation abgehalten werden.

Hiezu werden Lieferungslustige mit dem Beisatze eingeladen, dass der Brennholzbedarf 70 Klafter und darüber beträgt, und dass die Lizitationsbedingnisse in der diessgerichtlichen Kanzlei eingesehen werden können.

K. k. Comitats-Gericht

Warasdin am 1. Juli 1857.

Novak. Fehn.

Nr. 4824/1857 (Izv.—242) (3—3)

Konkurs-Verlautbarung.

Zur Besetzung der erledigten prov. Bezirksarztesstelle in Essek, mit dem Genusse eines Jahresgehaltes von 200 fl. wird der Konkurs bis 20. August l. J. eröffnet.

Die Bewerber haben die mit den Nachweisen ihrer wissenschaftlichen Befähigung, der Sprachkenntnisse, des Verhaltens, bisheriger Dienstleistung und allenfälliger sonstiger Verdienste gehörig belegten Gesuche binnen obiger Frist, im vorschriftmässigen Wege bei der k. k. Essekér Comitatsbehörde einzubringen.

K. k. Comitatsbehörde

Essek am 1. Juli 1857.

Izdatelj: Dr. Ljudevit Gaj. — Tiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 15. SERPNJA 1857. Broj 159.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novi e ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko dostojanstvo dostojalo najvišjom odlukom od 1. lipnja najmilostivie dopustit, da brodarski kapetan austrianskoga Lloyda, Gjurović, smije primit viteški kèrst reda Franje I., koi mu je podielilo Nj. veličanstvo kralj obih Sicilijah.

Oglas.

Služinski (družinski) red za gradove kraljevine Hèrvatske i Slavonie s dozvoljenjem visokoga ministarstva unutarnjih poslovah izdan od strane ovomiestnoga visokoga miestodèrstva od 19. siečnja 1857. br. 40. i obnarodovan u svoje vrieme putem miestnih novinah, stupa u kraljevskom zemaljskom glavnom gradu sa 16. t. m. u dielatnost.

Stavljajući to uslied naredbe od 4. pres. 11. t. m. do obćega znanja, primećuje se ujedno, da se ima služinčad (družina) od toga dana počemši pri ovom uredu obskèrbit propisanim služinskim (družinskim) knjižicama.

Svaka takva knjižica stoji uklopno sa 6 kr. biljegovne marke 22 $^{1}/_{2}$ kr. konv. novca.

Od c. k. redarstvenoga ravnateljstva.

U Zagrebu dne 12. sèrpnja 1857.

Br. 815.—1442. (Ds. 73.) (3—1)

Opetovano obnarodovanje

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u sèrbskoj vojvodini i u tamiškom Banatu, glede obćine Csébske i glede prediuma Charlotenszállás zvanog, u negdašnjoj županii Bačko-Bodroghskoj sadašnjem okružju Novosadskom.

Od c. k. upraviteljstva gruntovnicah u Tamišvaru daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u sèrbskoj vojvodini i u tamiškom banatu uslied naredbe c. k. popečiteljstva za pravosudje od 27. veljače 1857. br. 3891. na znanje sliedeće:

I.

U sèrbskoj je vojvodini i u tamiškom banatu miestimičko izvedenje, da se uvesti mogu gruntovničke knjige već i u obćini Csébskoj i u prediumu Charlottenszállás niegdašnje županie Bačko-Bodroghske sadašnjem okružju Novosadskom, posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti koji k istim spadaju, bit će izvanredno počemši od 1. travnja 1857 svakomu za ogled izloženi u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Novom Sadu.

Obavljanje poslovah i uredovnih dielah naznačenih u izroku ovom, imade se takodjer započeti dne 1. travnja 1857. i u svèrhu ovu odredjen je c. k. okružni sud u Novom Sadu.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 6. ožujka 1857. izdanog izroka uvèršćen je službenim listinama „bečkih novinah, kao i u onim od 20. 22. i 27. ožujka 1857. pod br. 65. 67. i 70. novinah temešvarskih.

C. k. upravljateljstvo gruntovnicah

u Zagrebu dne 1. travnja 1857.

Obznana.

Na preparandiji zagrebačkoj dèržat će se strogi ispit za učiteljstvo, i to 8. pismeni a 10. kolovoza ustmeni.

Za učiteljske kandidate, koji su jur preparandialni tečaj svèršili, potriebito je, da donesu od dotičnoga miestnoga ravnatelja i okružnoga nadzornika škole izdatu sviedočbu vèrhu svoga čudorednoga vladanja.

U Zagrebu 14. sèrpnja 1857.

Ravnateljstvo preparandije zagrebačke.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 15. sèrpnja. Naš lietošnji Margaretski sajam, koi je u ponedieljak započeo a već jučer kao da se je dovèršio, bio je, kako tèrgovci pripoviedaju, ipak niešto bolji, nego li lanjski, premda se i o njem reći može, da se je i pèrvi dan, gdie su oba tèrga ljudstvom prenapunjena bila, sakupilo bilo više gledalacah i šetalacah nego li kupacah. — Rogate i kopitne marve bilo je mnogo na prodaji i prodavalo se je dosta skupo. — Inostranih tèrgovacah malo je posietilo ovaj sajam.

Beč 11. sèrpnja. Nj. vel. dostojalo je dopustit, da se štap krajišničke brigade od Gospića premiesti u Otočac. Uredovna dielatnost u novoj štacii imala je započeti sa 1. t. m.

— Nj. veličanstvo carica Karolina Augusta dostojala je poklonit 60 fr. u svèrhu da se za dobra i čudoredna školsku diecu pribave štedioničke knjižice.

— Nj. vel. kralj pruski došao je dne 10. t. m. u večer poslie 9 satih iz Beča u Prag i nastavio je dne 11. u jutro u 8 $^{1}/_{4}$ sata, prošetavši se u kočii po gradu, svoj put u Toplice posredstvom železnice.

— U Temišvaru je izgorelo 7. t. m. 7 kućah u Fabriki.

— Čujemo da će se 25. t. m. svečano položiti posliednji kamen Franjo-Josipovoj kasarni na dominikanskoj bastiji.

Sèrbia.

U Beogradu 5. sèrpnja. Kneževski predstavnik i popečitelj inostranih dielah, pukovnik i kavaljer g. Stefan Marković, danas je sa svojom porodicom odputovao na niekoliko danah u

---

Ban Berislavić.

(S talianskog.)

(Svèršetak. Vidi br. 149. ovih novinah.)

Neumoran budući u svojim preduzećima, uputio se bijaše put Senja, da se o obćem spasenju porazgovori s knezom Bernardinom Frankopanom. Stigavši u tvèrdjicu Otočac, naskoči na njega vrućica, te bude prinudjen položiti se na krevet, kad okolo podne trećega dana stiže mu na sav tèrk jedan knjigonoša s glasovima, da su Turci onog istoga jutra udarili i oplienili drežničko polje, gdie se i još nahodjahu grozeći i još jačim porušenjem. Obrana dèržave što biaše najveća njegova misao, prinudi ga s te stope, bez ikakva obzira na zdravlje, skočiti iz kreveta i s malim brojem vojnikah, koje sa sobom imadiaše, nehtjući primiti savieta, da pričeka pomoći, poteče na nepriateljska utaboreņja. Kroz Bihać prolazeći pobere bolje i vèrstnie za oružje izmedju ondiešnjih zemljakah, te prebèrdivši visoke planine nastavi što se igda bèrže može svoj put. U okolicama Drežnika pročuje, da ima okolo osam stotinah Turakah, pak prispievši u jedan posve tiesni klanac, posumnja da bi mogli tu u zasiedi biti. Ohrabri svoje junake, da udere na ovaj opasni prolazak, te upazivši neprijatelja, nagèrne na njega, razbije ga i uvidivši takovu pobiedu, zapoviedi ga goniti da ga sasvim uništi. Petar se takodjer za njim natisne; ali u največemu tèrku posèrne izpod njega konj pa nemogavši ga ustaviti i on se takodjer s njim zajedno strovali. Poteku dva dvorjanina da mu pomognu i pusat namieste; al u to prispije jedna neprietelјska četa, te zastrašeni ostave bana i okupe bieżati. Pokuša on popritegnuti kolane; ali jedan Turčin sa sabljom rani ga po desnom boku te ga iznovice na zemlju obali. Ali Petar zakloniviši se za konja stane se braniti; nego ipak svèrvi se na njega veliki broj nepriateljah i navali s kamenjem, dèrvljem i siekirama, ubiju ga i poznavši ga odsieku mu glavu. To se dogodi dne 20. svibnja 1520.

Povratiše se malo kašnje njegovi slavodobitni junaci, ali nenadjoše svoga vojvode, nego našavši njegov nagèrdjeni trup, uzeše ga sa sobom i velikim pokajom i tugom predaše ga Ivanu Stafileu, njegovom sinovcu i tadašnjem uršinskom prepositu.

Izgubitak takovog odličnoga muža, koi biaše u svom životu od ciglih četèrdeset i pet godinah, čoviek cèrkovni i čoviek dèržavni, upravitelj zemaljah i predvoditelj vojske, bi veoma oplakan od strane pape Lava i svih kèršćanskih knezovah, a osobito od strane naroda, kojim on upravljaše, i koi u njemu počitovaše koliko svog priatelja i otca, toliko i svoga blagotvora i junaka, koi sve biaše žèrtvovao, za spasenje ugarskoga kraljestva.

On je pokopan u Vesprimu (nieki pak vele u Bihaću) nastojanjem predpomenutoga Stafilea, koi po tom postavši erdeljskim biskupom pokazivaše se u svako doba dostojnim sinovcem onakovoga muža, i zaslužnim da ga Giovio spomene izmedju niekih starih priateljah „kako zbog „njihove dobrote i zbog uzvišenosti njihovoga „pobožnoga i kèršćanskoga duha, tako i radi „riečitosti, kojom biahu uresenì, vèrlo poznati „i hvaljeni po svoj Europi, koju čitavu u prevelikim poslanstvima obidjoše.“ (Le iscrizioni poste sotto le immagini degli uomini famosi ital. Mietci, 1558, str. 263.)

U rodu s Berislavićem biaše i Antun Verancio, koi rodjen budući u Šibeniku bude njim istim posvan u Ugarsku, da mu tamo službu nadje i da ga u milost kraljevu uvede; dakle može se slobodno kazati, da ako i jest s vremenom Antun stigao do tolike visine i slave, kao što već svak znade, nemalo dužan je on to onom pèrvom pozivu proslavljenoga bana, i, po njegovoj smèrti, onom peštovanju, u kojem je njegove smèrt dèržana. O kojem poštovanju izmedju tolikih ostalih, imamo dvie sjajne sviedočbe u dvima pismenim dokazima, koji uprav istom Veranciu prinadleže. Pèrvi je jedno pismo, koje mu pisa car Maksimilian II, u kom na kratko spominjući Petrove sluge, zaključuje govoreći, da slavne zaslage po njemu i za kralja i za kraljevinu u obziru duhovnom i svietskom stečene, najjasnie dokazuju „ejus magnifica opera et strenui actus, nomenque apud Hungaros immortale.“ A drugo je diploma, posredstvom koje isti Maksimilian 1568. godine, rečenog Antuna i njegovu braću plemstvom obdarivaše, u kojoj je kako o Berislaviću tako i o gore napomenutom Stafileu takodjer osobiti spomen učinjen.

Ima niekih, koji Antunu pripisuju i onaj latinski životopis Berislavićev, koi je po tom obielodanjen sa sobstvenim imenom Ivana Tomke Mèrnjavića (Venecia, Deuchino, 1620); što mu je pak drago s ovim bilo, to je očito da će isti uviek biti dobrim pratiocem svakom i ciglom, koi hteo bude govoriti o ovom čovieku, koi izmedju mnogih Dalmatinacah, koji u petnaestom vieku osvietljavaše svoje ime u službi ugarske krune, biaše jedan izmedju najslavnih i najglasovitijih.

J. S.

kupelj buzjašku. Za vrieme ovog odsutstva njegovog zastupa ga u poslovima zvanja popečitelj financie g. Jovan Marinović, a ovoga član savieta, major i kavaljer g. Stojan Jovanović. (S. N.)

Cèrnagora.

„Svetovid" javlja sa Cetinja od 30. lipnja sliedeća: U Berčeli u nahii cèrničkoj uhvaćeno je 26. t. m. jedno pismo kapetana Luke Popovića, upravljeno na Gjorgja, u kom se čudi, da mu nešalje obećane naputke, nego želi što skorii odgovor imati, a on će kao kapetan truditi se, da još koga privèrženika nabavi. To je kratak sadèržaj pisma. Pismo čim je uhvaćeno, odmah je knezu poslano. — Knez je po zakonu zajedno sa glavarima izrekao presudu na smèrt i tako bude Luka Popović istoga dana u 12 satih zajedno sa sinom na cèrničkom pazaru Viru ustrieljen.

Talianska.

List „Catolico" izlazeći u Genovi piše u svom broju od 6. t. m.: „Jedan rimski biegunac uapšen je u svom stanu; izvan jedne Mazzinove korešpondencie i oružja našli su kod njega dekret, kojim se isti naimenuje štražmeštrom. Kod preslušanja izpoviedio je, da je taj dekret imao opredieljenje, da njegova imatelja predstavi kao zakonitu vlast i našli bi se bili ljudi, koji bi znali učinit porabu od toga.

Drugi rimski bieguuci stranom utekoše, stranom su pohvatani. Uapšeno je i mnogo radnikah. Od ostalih, koji su bili u tu urotu zapleteni, utekoše nieki u Švajcarsku. Sad se traže topovi, koje su buntovnici namieravali smiestit na ulične ulaze.

Tvèrde, da mora još mnogo oružja biti sakriveno u gradu, da je tamo 30.000 pušakah imalo biti razdieljeno, no da je brod, na kojem su bile natovarene, saznavši da je otkrita urota, promienio svoj pravac i pogibeljni tovar tajno raztovario po raznim primorskim miestima.

„Giglio di Firence" javlja od 3. t. m.: „Danas je Livorno opet sasvim miran. O broju mèrtvih i ranjenih, može se kao izviestno javit sliedeće: Četèrnaest osobah iz naroda poginulo je a 7 ih je ranjeno; 3 soldata ubijeni su bili iz potaje a 7 ih bilo je ranjeno; jedan od dvojice ranjenih oficirah sin je zapoviednika piace. Noži nadjeni kod buntovnikah bili su svikolici iz jedne fabrike; jedni bili su široki a drugi bili su nastavljeni na kretokresima (revolverima). U Livornu dužna je vlada veliku zahvalu francuskomu konzulu, koi joj je već od više danah prijavio da se pripravlja gungula, koja je uslied toga odmah i preduzela shodne miere.

Turska.

S bosanske granice javljaju Sèrbskim Novinama da se i u nahii prijepoljskoj pojavio onakav isti pokret medju narodom, kakovog smo vidili u nahii zvorničkoj i ostalima obližnjim. Komisia je iz Sarajeva i tamo dolazila pa saslušala tegobe i želje narodne, i narod stišala, obećavši mnoge olakšice.

O starim kapitulaciama izmedju Turske i velikih silah, koje je porta reda ukinuti, pišu „N. Pr. Ztg-u" ovo: Velike su se sile sporazumiele, i sve su složne u tome, da se tako rečene „kapitulacie" (kojima se odredjuju prava, koja inostrane sile imaju u obziru kèrščanskih cèrkvah itd. u Turskoj) neukidaju u osmanskom carstvu dokle god u br. 9. pariškoga ugovora spomenuti ferman portin o kèrščanskim narodima neprestane biti mèrtvo slovo. A što se tiče uporavljivanja ovih kapitulaciah na Vlašku i Moldaviu, to Austria zahtieva, da one ostanu u sili svojoj, i to jamačno zato, što Austria ima pokroviteljstvo rimske cèrkve u tim zemljama. Ovo se pokroviteljstvo u tome sastoji, što ona postavlja rimske sveštenike, od sultana dobiva pravo graditi rimske cèrkve itd. a to joj naravno daje veliki upliv. U obće primietiti valja, da kapitulacie u podunavskim kneževinama, barem u religioznom obziru, nemaju nikakovog pravičnog osnova, jer se tamo tèrpe sve religiozne partaje, izuzimajući baš samo muslomansku. U podunavskim kneževinama nema Muslomanah.

„Zeit" od 19. o. m. javlja da je policia u Carigradu pronašla ubojice Stevana Perovića Cuce. Njih su dvojica, a oboji su iz Cèrnegore, pa na žalost i sveštenici.

Jednoga ruskoga nadbiskupa očekuju u Jerusolimu da preuzme miesto arhimandrita Porfiriusa, koje je od posliednjega rata izpražnjeno bilo.

Iz Saluna (23.) javljaju, da su pustajie oplienili tursku poštu kod Jenidžije Krasua. To se je dogodilo u Karanlykderi (u drinopoljskom području), postiliona ubili su, za Salun bilo je samo 12.000 grošah u poštarskim kolima. Seljaci iz okolice uhvatiše dvie kolovodje pustajinske čete i predali su ih oblasti; nadaju se, da će skoro uhvatit i ostalu desetoricu zločinacah.

Gèrčka.

Atina. Belgijski poslanik Blondeel došao je ovamo i ostat će ovdie, gdi je udostovieren kao poslanik. (Tr. Ztg.)

Rusia.

Carskim jednim ukazom odredjena je komisia, koja će za vrieme odsutstva careva u ime njegovo raditi. U toj komisii predsiedava veliki knez Konstantin, a članovi su: knez Orlov i vojeni ministar Suhozanet.

Nova carinska tarifa, kako je 24. pr. m. izdana, odmah je i u život stupila. Tèrgovački joj se sviet jako obradovao, jer vèrlo je liberalna, pa će se znamenito manja carina plaćati na svaku robu nego dosada, a tim će tèrgovačko obćenje dobiti veliki uzlet. Za primier — koliko je smanjena carina — navodimo niekoliko predmetah: za suho grožđje plaćalo se od prie 70 kopejkah a sad 40, za burmut odprie 1 rub. i 70 kop. a sad samo 80 kop., za pamuk odprie 4 rub. a sad jedna rub., za gvoždje kovano (odprie zabranjeno a sad slobodno) 50, 70 i 90 kop. po razlici kakvoće, za liveno gvoždje (takodjer odprie zabranjeno) samo 15 kop., za hartiu odprie 10 a sad 6 rub., za svilu odprie 7 a sad 4 rub. itd. Za knjige, koje se unose u zemlju, neće se plaćati nikakva carina. Sve novine, koje su inače uviek u svemu protivne Rusii, daju sad praviteljstvu cara Aleksandra najveću priznateljnost za ovu liberalnu mieru.

Niemačka.

„Schl. Ztg." javlja da se po diplomatskim krugovima u Berlinu čuje da su u poslu niemačko-danske razmirice došle od Rusie i Francuske dotičnim dvorovima note, kojima se ide na to, da se strane poravnaju. A „Nord" javlja, da lord Palmerston navaljuje da se stvar ova podnese na presudjenje evropskom kongresu, pa tom prilikom da se i preinači londonski protokol, kojim je uredjeno nasliedstvo prestolja u Danskoj.

Velika Britania i Irska.

London 6. sèrpnja. (Presse.) Kraljica od Uda, nasliednik prestolja i brat zbačenoga kralja, imali su u subotu privatnu audienciu, na koju ih je dopratio Vernon Shmidt, predsiednik indianskoga sreza. Da se izvèrši običaj, naredjeno bi, da nijedan od gospode i služiteljah dvora nemogaše vidieti odkriveno lice indianske kraljice. Princ od Valesa polazi u Niemačku na put.

Kraljevski gosti iz Belgie boravit će ovdie po svoj prilici do 11. t. m. a zatim će na kraljevskom jahtu „Viktoria i Albert" povratit se u Ostende. Dne 16. otići će dvor na otok Wight; princ Friderik Vilhelm pruski neće ići s njim, već će se vratit u Berlin.

Bèrzojavne i najnovie viesti

London, 12. sèrpnja. „Observer" javlja: U Bengalii i Kalkuti uskočilo je prieko 36.000 Sipojah, urodjenici vladaju se mirno. Jučer bilo je ministarsko vieće. Sir Collin Campell odputovat će u Indiu kao glavni zapoviednik.

Tèrst, 13. sèrpnja. U 9½ sata pred podne. Kraljica gèrčka prispiela je uprav sada ovamo.

Ferrara, 10. sèrpnja. Pribitnost Nj. svetosti pape svetkuje se od ovdiešnjega pučanstva najradostniim očitovanjima.

Jakin, 9. sèrpnja. Austrianski parobrod „Radetzky" došao je jučer ovamo s pitomcima pomorske akademie.

Srebro od 4. sèrpnja	 4	fr.
Carski dukati	. . . . 7¾	„

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 1060 (DS—74) (3—1)

Feilbietungs-Edikt.

Vom k. k. Landesgericht Agram wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht. Es sein über Einschreiten des Herrn Ferd. Winkler unter Vertretung des Herrn Adv. Nik. Krestić de praes. 10. Juni 1857 W. Z. 1060 in die exekutive Veräusserung der dem Exekutionsführer durch den Schuldner Jakob Prettner wegen schuldigen 500 fl. CMz. c. s. c. aussergerichtlich verpfändeten später beschriebenen, und auf 327 fl. 24 kr. gerichtlich geschätzten Fahrnisse, bestehend in verschiedenen englischen Bildern, gegen die Verlassmasse des Schuldners vertreten durch den bestellten Curator ad actum Herrn Adv. Stephan Klemenić gewilliget, und hiezu zwei Termine, u. z. der erste auf den 3. und der zweite auf den 17. August 1857, jedesmal um 9 Uhr Früh am Orte der Fahrnisse im Franz Rubinić'schen Hause in Agram, Margarethen-Gasse Nr. 561 anberaumt worden.

Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Beisatze eingeladen, dass die zu veräussernden Fahrnisse einzeln, und bei dem ersten Feilbietungstermine nur um, oder über den Schätzungswerth, bei dem zweiten hingegen aber selbst unter dem Schätzungswerthe gegen gleichbaare Bezahlung hintangegeben werden.

Agram am 8. Juli 1857.

Br. 355 pr. (Fin.—27) (3—1)

Oglas

namieštenje triuh uredo-službeničkih pomoćnikah.

Kod c. k. zemaljskog financialn ravnateljstva u Zagrebu izpražnjena su tri miesta uredo-službeničkih pomoćnikah sa godišnjom plaćom od 216 fr. i paušalom na svaće godišnjih 13 fr. 20 kr., koja miesta spadaju u vèrst službah priuzdèržanih za pobilježene na to vojnike.

Objavljuje se ovo za slučaj kad bi koi od vojnikah kompetentnih ponamieštenih već drugdie, želio svoje premieštenje k ovom zemaljskom financiah ravnateljstvu; natiečaj traje do 15. kolovoza 1857.

U Zagrebu 8. sèrpnja 1857.

Br. 1864—1857 p. (Izv.—252) (3—1)

Razpis natiečaja.

U sliedstvu povlastjenja visokog c. k. dèržavnog namiestničtva od 23. pr. m. br. 11215 razpisuje se ovim natiečaj za popunjenje izpražnjenog miesta kotarske primalje u Daruvaru.

S ovom službom skopčana je godišnja plaća od 100 fr. i pripomoć 33 fr. 20 kr. sr.

Natiecatelji imaju svoje sa sviedočanstvom moralnog ponašanja i sviedočanstvom da su primaljski kurs svèršili, providjene molbenice do 15. kolovoza t. g. ovom kotarskom uredu podnieti.

C. k. kot. ured

U Daruvaru 8. sèrpnja 1857.

C. k. kot. predstojnik

Cekuš.

Nr. 5990 (Izv.—244) (3—3)

Avviso di Concorso.

Presso l' Imp. R. Uffizio di porto e Sanità Marittima in Rovigno si è reso vacante il posto di Aggiunto di Sanità coll' annuo soldo di fiorini Cinque Cento.

Chiunque aspirasse a tale posto dovrà presentare la relativa documentata supplica fino a tutto Luglio a. c. al Governo Centrale Marittimo in Trieste comprovando l' età, gli studj percorsi, le cognizioni di lingua, l' illibata condotta morale e politica nonchè i servizi fin' ora prestati.

Quegli aspiranti i quali si trovano attualmente in servizio dello stato produranno le loro Istanze pel tramite dell' Autorità preposta.

Dall' I. R. Governo Centrale marittimo

Trieste 14. Giugno 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 16. SERPNJA 1857. Broj

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novi e ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domuće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plati se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svako pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Ž. M. Vukovara, 12. sèrpnja. Čitajuć skoro svaki dan naše Narodne Novine, opazio sam, da je već više godinah prošlo, da iz našega razkošnoga Sriema, (tako se je niekoć g. Robert Zlatarović pravedno izrazio opisujuć svojim vieštim perom svoje putovanje po Sriemu) vèrlo riedko kakvi članak ugledati možemo!

Scienim dakle, da će svaki dobro misleći i čoviekoljubivo čuvstvujući gradjanin i domorodac obradovat se čitajuć: da se je i kod nas u Vukovaru podigla občinska bolnica. — Za ovu plemenitu svèrhu već je prie mnogo godinah u svojoj oporuci ostavio zakladnicu od 2000 fr. sr. nieki g. Magotai bivši za onaj par varmedjski sudac. — Zatim su se sakupljavali i na kamatu davali dobrovoljni prinesci o svakoj novoj godini, kad se je ukinuo stari običaj visokim i odličnim dostojanstvenicima čestitati te je sa onih gore 2000 fr. narastla glavnica do 9000 fr. sr. Nu kad bi se ova mala svota za zgradu, i za pribavljanje krevetah i ostalih potriebitih stvarih, što bi više biljadah iznosilo, potrošilo bilo, nebi nam za bolnicu ništa ni ostalo.

No vriedni gospodin Viktor Spitzer pomogne nam nadvladat tu nestašicu. On je već 21. godinu naš miestni liečnik, i na miesto redovnog *kotarskog* liečnika radi starosti svoje nemoćnog, *bio* je po presvietlom gosp. Franji Kulmeru god. 1845. za onda gradomedje sriemske vèrhovnom županu naimenovan kotarskim liečnikom, koju je službu tja do današnjega dana tečajem 12 god. bezplatno obnašao tako: da smo više putah imali prigodu osviedočit se o njegovoj čoviekoljubivosti. On je na primier godine 1849 prigodom kad je ležala jugoslavenska vojska u Vukovaru i kad su bolnice sa više stotinah c. k. bolestnih vojnikah napunjene bile, jedino iz nagona kèrstjanske ljubavi i čoviečnosti bezplatno sa požèrtvovanjem svojeg i zdravlja i života iste liečio; budući ni jedan civilni liečnik ni za odredjenu platju život svoj u pogibelj staviti nije hoteo! — jer je bolest ponajviše kolera i tifus vladala, u kojoj su tri liečnika jur i umèrli i ovdie sahranjeni. Čega radi od Njihove Ekscelencie našega slavnoga bana za ono vrieme ravnatelja jugoslavenske vojske vlastoručnim pismom bio je pohvaljen. Ovo se je i u zagrebačkih niemačkih novinah mieseca sèrpnja god. 1849. po nalogu visoke Slavonsko-Hèrvatske generalkomande učinjenom, javno čitalo.

God. 1855. ukazala se je u niekim miestima kotara vukovarskog epidemička kolera i boginje, kud je gorehvaljeni gosp. Viktor Spitzer, u svako doba neumorno sa svakim požèrtvovanjem hèrlio i kukavnim bolestnicima u pomoć hitio, i nije mu čoviekoljubivi ovi trud bez ploda urodio, budući izmedj 50 bolestnih samo su dva umèrla, te je i zato od slavnog osiečkog varmedjskog poglavarstva najvišjem miestu predstavljen bio da bude pohvaljen. —

Ovaj dakle za domovinu našu velezaslužni muž znajući dobro i to: koje je ciene za uboge i nevoljne u miestu imati bolnicu, trudio se je neumorno za slavu božju i za ljubav iskèrnjega svoga dotle, dok je kvartir, krevete i amo spadajuće stvari od kuće do kuće idući, od dobrih dušah sakupio, (ovom prigodom izmedj ostalih — najviše su se svojom čoviekoljubivom darežljivostju presvietla gospoda: Grof Dragutin Eltz, vlastelin vukovarski, sa svojom gospojom Ludvinom, rodjenom groficom Pejačević i grofovi bratja Kuen, vlastelini nuštarski, s obećanjem svake godine 12 fatih dèrvah, osim mnogih ostalih, koja su već dali, — pokloniti, odlikovali) i s revnom svojom brižljivostju dotle već doveo, da u velikoj nuždi u bolnici rečenoj za sada barem 8 a kasnie i 12 bolestnikah moći će svoje utočište i podvorenje naći, pak nadamo se, da kada vide ovu ljubav svoga štovanoga liečnika, s ljubavi božjom i iskèrnjem podžeženi ljudi, nastojat će svaki od svoje sirotinje po mogućstvu odkinuti i za bolnicu i bolestnike pridodati.

Hvala medjutim za tu veliku brižljivost i otčinsku ljubav našem revnom i vriednom miestnom liečniku gosp. Viktoru Spitzeru, što nam je tim načinom najbolji izgled prave ljubavi iskèrnjega u sèrce postavio. Mi smo mu i zato kroz 21. godinu svoga revnoga kod nas liečenja mnogo zaduženi, budući je on i do sada sirote, uboge i nevoljnike ponajviše ne samo badava liečio, već i s novcem, hranom, i odiećom im u pomoći bio, pak želimo svikolici, da ga milosèrdni Bog za dobra ciele naše vukovarske občine, a najviše za dobro ubogih i sirotah dugo poživi te dostoji kod nas kao našeg dobrog liečnika ostaviti. Slava mu!

Beč 14. sèrpnja. Nj. k. visost vojvodinja vladarica parmanska došla je dne 13. t. m. posredstvom lloydova parobroda u Tèrst i nastavila je u 1 ½ sata poslie podne svoj put u Frohsdorf. Nj. kr. visost putovala je nepoznata.

Talianska.

„Gazz. di Parma" javlja od 8. t. m.: „Jutros odputovala je Nj. k. visost vojvodinja vladarica sa svojom prejasnom diecom u Mletke, gdie Nj. k. visost vojvoda Robert jošte upotrebljuje morske kupelji. Nj. k. visost bavit će se niekoliko danah u Mlecima a zatim će sa svojom diecom otići u Frohsdorf da tamo niekoliko nedieljah upotrebi vodu u Heilbrunnu, koi se nalazi blizu toga sela."

Isti list donosi sliedeći razpis: „Mi Luiza Maria burbonska itd. odlučili smo i odlučujemo:

1. Naimenovana je vladna komisia, koja će za Našega kratkoga izbivanja iz ovih dèržavah u Našem imenu i shodno naputcima po Nama podieljenim viećati o dèržavnim poslovima i naredjivati u onim stvarma, što nadilaze dielokrug ministra izvanjskih poslovah i predsiednika vojničkoga odsieka, kao i ministarah pravosudja, financiah i unutarnjih poslovah.

2. Prenapomenuta komisia sastojat će iz napomenutih četvorice ministarah.

3. Naš tajni kabinetski sekretar dobio je nalog da obnaroduje ovaj dekret i da ga stavi do znanja pojedinim ministrima.

Dano u Parmi 7. sèrpnja 1857.

Luiza.

Na nalog Nj. k. visosti tajni kabinetski sekretar: G. Pallavicini."

U Genovi istražuju podzemne kanale poimence nalazeće se blizu kasernah, budući da misle, da su tamo sakrivene zalihe baruta ili načinjeni lagumi.

Dvie rieči

na Pacelovu razsudu novoizašle Bogovićeve drame: „Stiepan"

od *Drag. Jambrečaka.*

(Produženje. Vidi br. 158 ovih novinah.)

Što se g. Vuk još svejednako ustеže pisati to h i u genitivu višebrojnom, neima dovoljna — pa bi se usudio reći — nikakva razloga, velim razloga: jer kako je mogo to prije zabačeno slovo primiti u knjigu i na početku i u sriedi i na kraju riečih, zašto nebi isto tako i u tom padežu višebroja, tim većma, što se ono malone u svih onih miestih izgovara, u kojih i u gorepomenutih slučajevih. Tomu opiranju nemože biti drugo uzrok nego ona *istinita* poslovica: „Nauka je jedna muka, a odúka sto mukah!" No da je g. Vuk i druge pokrajine našega slavjanskoga juga obišo, bio bi našao, da se još u Žumberku a i političkoj Hèrvatskoj (t. j. u okolici zagrebačkoj, varaždinskoj i križevačkoj i u Medjumurju) izgovara to slovo u potonjoj dakako samo ondje, gdie dolazi t. j. u 3. sklonu. A da je našemu častnomu i požèrtvujućemu se starini još mnogo predielah naše domovine preostalo nepropulovanih, vidi se iz njegova predgovora k drugom izdanju „Srbskoga rječnika" g. 1852., gdie ovako čezne za njimi: „Da sam kojom srećom mogao otići u Bosnu i Hercegovinu i u Kosovo i u Metohiju, jamačno bih našao još mnogo znatnijeh riječi; ali pored sve moje želje to se nije moglo." Je li kasnije nastavio svoje putovanje, da li mu se izpunila ova pusta želja, neznam; ali bih svakako rekao, da nije; jer je čovieku, prevalivši već šestdesetu godinu života uz svu dušovolju težko krenuti na tako dalek i pogibeljan put. — A što nije do sad prošao g. Vuk, neće ni od sada, gdie mu se sa sedamdesetom godinom sav teret starosti na ledja svalio. — Iz svega se toga vidi, da će Vuk ostati do smèrti pri svom pisanju, ali — nadam se, ne tako štovani gospodin učitelj Vinko Pacel, koi je sada muž najbolje dobe, kom u žilah mlada kèrvca vrije, a u grudih vruće sèrce bije, koi se je, tako reći, tek onomadne rastao s običnim u nas Hèrvatah genitivom, i zabacio ovaj podosta razgranati suglasac*). Sva je nada, te će on i po drugi put — sloziza ljubav — ostaviti svoju posebštinu i onako uzpisati kao prije dvie godine. Daj bože, te bi nam se izpunila nada! — — —

Toliko sam hotio da rečem na obranu ahačah. A sada da pogledamo pojedine rieči i izrieke u „Stiepanu," o koje se g. P. sablaznio. Dirajući u taj dio kritike, nisam nipošto naken, da ukorim tančanje g. razsuditelja; makar je i tančanje, samo ako je dobro i koristno jeziku, te neprelazi u pedantizam, po kom ipak na dva tri miesta zaudara razsuda više hvaljenoga g. pisca. Niekoje su opazke vèrlo krasne i poučne, te nam dokazuju umah na pèrvi pogled, da su čedo dubokoga razmišljanja i poznavanja jezika. Za taj liepi dar, za to plemenito nastojanje oko jezika čast Vam i duboko počitanje! Ali mi je žao, što se nemogu ni ovdie u svem složiti sa strogim gospodinom pretresačem.

Čemu sam se ponajprije čudom čudio, to je umah druga rieč: pustaije, koju g. P. izpravlja nadomečuć joj izostavljeno h, dakle: pustahije. Taj izpravak dakako nije pogriešan, ali mi je, kako već rekoh, za čudo, gdie se g. P., taj smèrtni neprijatelj h-ov u genitivu, kod rieči sanj tako zauzimlje. Inače se, na koliko ja znam, običnije i govori i piše pustaije; pa ni Vuk neima u svem svom riečniku pustahije.

(Dalje će sliediti.)

*) Čitaj u Nevenu od godine 1854 prevod gosp. Pacela »Piesan o ženskom sèrcu«; umah 7. i 9. stihu, naći ćeš naš pravilni hèrvatski genitiv. Est tempora mutantur et nos mutamur in illis sed unam semper in melium. D. J.

„Citadino d' Asti" piše, da odkrivanja, koja se čine svaki dan, dokazuju, da je Mazzini posliednju svoju gungulu izveo pomoćju francuskoga družtva „Marianna". Sve se [illegible] vidi, da gibanje nije imalo samo političke svèrhe, već da je namiera bila i [illegible] ba-gate porodice.

„Staffetta" tvèrdi, da [illegible] iz Genove $1\frac{1}{2}$ dana bio u [illegible] u [illegible] niekoga čovieka imenom Quadri, koi je od [illegible] 1848. tražio službu delegata u Sondriu. [illegible] listovi svake boje slažu se u tom, da je Mazzini bio u Turinu, gdie su takodjer preduzeta bila razna napšivanja.

„Espero" veli, da su kod osobah uapšenih u Genovi našli pismenih naputakah podpisanih po Mazziniu, iz kojih se vidi, da su urotnici, sastojeći iz 500 osobah, imali osvojit duždevu palaču i uhvatit glavnoga upravitelja, divizionoga generala i pieneznika a javne novce upotrebit na to, da se sakupi vojska iz prostoga puka. Nadalje namieravali su oslobodit robiaše i obskèrbit ih oružjem.

Dne 6. našli su kod jednoga mesara u Genovi 26 škrinjah s puškoma a izvan toga i škrinjah s nožima i vučcima.

„Corriere mercantile" od 8. t. m. javlja: U Genovi nije se ništa novoga dogodilo. O istragama može se samo kazat, da se pomnjivo vode i da su uslied istih učinjena bila opet nova iztraživanja u Sampierdareni i u Albaru, gdie su u jednoj privatnoj kući našli pušakah i municie.

Demokratična „Gazzetta del Popolo" priznaje takodjer, da su buntovnici namieravali niekolicinu najštovanijih genoveških stanovnikah poubijati, kad bi bili postigli svoju svèrhu. Vele, da su dvie listine nadjene, od kojih jedna sadèržaje imena onih gradjanah, koji su opredieljeni bili, da budu ubijeni a druga opet onih, koji bi imali platit palježinu.

„Indipendente" uvierava, da se tako zvani pukovnik Pisacone, koi je na čelu buntovnikah kod Sapria bio ranjen i uhvaćen, nije slagao s Mazziniom u obziru gungule u Genovi, on je naime htoteo da se sve sile buntovničke sjedine u Napulju; no Mazzini zahtievao je da se i u Genovi pokusi buna. Pisacone morao je popustit, jer je samo na takov način mogao dobit sredstvah za izkèrcanje u Napulj.

„Gazz. di Bologna" donosi očitovanje svećenika Gozole, gdie izražuje svoje pokajanje zbog pismah i činah upravljenih po njemu proti cèrkvi i osobi sv. oca pape kao i o sablazni prouzročene istima i obećaje, da će u buduće pismom, riečju i činom postupat samo shodno svojim sveštenićkim dužnostima.

Rusia.

Petrograd 1. sèrpnja. (Wand.) Hiljadugodišnji obstanak ruskoga carstva slavit će se godine 1862. Popečitelj unutarnjih poslovah dozvolio je, da se već sad kupe novci za jedan spomenik, koi će se podići u Novgorodu na miestu najstarie ruske dèržave i koi će se tada odkriti.

Niemačka.

O tome, šta pišu o danskome odgovoru, za koi već znamo da je došao i u Beč i u Berlin na dotične note austrijskog i pruskog kabineta, javlja „N. Pr. Ztg." ovo: Zna se za odgovor još toliko, da Dania nepristaje na zahtievanja niemačkih silah. Ove su, kao što je poznato, u odgovorima svojim na dansku notu od 1. svibnja, po kojoj bi se holštainski ustav imao predložiti staležima kolovoza mieseca, razložile kako su razumiele to popušťanje dansko, koje je samo formalno i isto još za izvèršenjem i onda, kad se saslušaju izjasnjenja staležah. Na ovo dakle niemačko tolkovanje nepristaje sad danski kabinet, premda se ništa dalje nezna o tome nepristajanju.

Francezka.

O uroti proti životu carevom, kojoj se je ušlo u trag, javlja Bečka Pressa ukratko ovo: Policia je uhvatila sedmoricu od onih Taljanah, koji su stranom još travnja mieseca, a stranom i docnie došli u Pariz baš zato, da ubiju cara. Kolovodja im je [illegible] ili Bartoleti. U [illegible] njegovoj [illegible] nieko liki kretokresi (revolvers) i [illegible] otrovnim vèrhovima. [illegible] su se [illegible] pisma, iz [illegible] šta su [illegible] urotnici. — Policia [illegible] imala poodavna, pa je tajno pratila carske [illegible] od kud izlazio iz Tuilerijah. U ostalom stvar je još taji, i nezna se da li će urotnici doći [illegible] sud. Još kažu, da su svega njih dosetnica pomiešani u uroti, od kojih su, kao što već rekosmo, sedmorica uhvaćeni. Ostali još nisu uhvaćeni. Sumnja se i na londonske biegunce, ali se još nemaju izvestni dokazi.

Azia.

Dne 8. lipnja došlo je u Bagdat više većih persijskih oficirah, da g. Murraya, engleskoga ministerresidenta pozovu da se opet vrati na svoje miesto. On je imao skoro odputovat. Drugi visoki činovnici čekali su ga na granici. Polag drugih nije persijska vlada još ništa zaključila u obziru g. Murraya.

Bečkoj „Pressi" pišu iz Pariza. Ovamo su došle vèrlo opasne viesti iz istočne Indie, i kažu da se engleski generali nalaze ne u maloj smetnji. Pobunjena vojska ima vèrlo vieštoga predvoditelja, i buna je već pošla u napredak tako, da će se usredsrediti. Naravno, teško je uzeti, da će se Sipojci, premda ih na broju ima vèrlo mnogo, moći zadugo odupirati disciplini i jogunastoj hrabrosti dobro naoružanih Englezah i spomoćnim sredstvima istočno-indijske kumpanie; ali u ovaj mah kriza je dosta ozbiljna i položaj Englezah u toliko teži, što vrućina, koja u ovo doba godine vlada, jako otegoćava vojničke operacie.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 14. sèrpnja. „Moniteur" javlja, da se je carica iz Plombièresa opet vratila u St. Cloud. Veliki vojvoda baski i princ Aleksander ostavili su Plombières. Polag jednog izviešća o ekspedicii u Kabilii traje neprestano podvèrgavanje Kabilah; njima je borba već dodijala.

Tèrst, 14. sèrpnja. Kraljica gèrčka odputovala je sinoć u 8 satih u Beč.

Turin, 11. sèrpnja. Polag prijave ministra unutarnjih poslovah uzapćeno je u Genovi 500 pušakah, 20 pištoljah i 240 nožah. Nepotvèrdjuje se da su glavne zgrade bile podkopane, nigdie nisu našli nikakova laguma.

Napulj, 9. sèrpnja. U kraljevini vlada podpuni mir.

Madrit, 11. sèrpnja. Senat je opunomoćio vladu, da stavi u dielatnost štamparski zakona isti dan podielio je kongres vladi vlast, da nastavi pobiranje porezah a zatim se je odgodio. Dne 11. sèrpnja prijavio je Narvaez, da je pokus bune u Andalusii utišan i vodja buntovnikah, Caro, u rukama oblastih, kao takodjer da vojničke komisie revnjivo nastoje da promedju i kazne buntovnike.

Karlsruhe 12. sèrpnja. Svim podložnicima, koji su god. 1848. i 1849. učinili se krivcima veleizdaje, upora i ustanka, odpuštena je kazan. Bieguncí su pomilovani, iztrage ukinute. Izuzeti od ove obćenite amnestie jesu samo oni, koji su počinili još i druga kažnjiva diela i vojničke stvari.

Turin 11. sèrpnja. Admiral Lyons došao je jučer u Genovu.

London, 10. sèrpnja. Miss Smith, koja je okrivljena bila da je u Glaskovu svoga ljubovnika, niekog Francuza imenom L' Anglier, otrovala, proglašena je po poroti nevinom.

Književne viesti.

(Poljska književnost.) Oko konca mieseca lipnja imale su izići u Lavovu „basne Adama Pajgerta" u dva diela, pèrvi će sačinjati izvorne sastavke a drugi prevode. G. sačinitelj uvèrstio je niekoliko basnih u „Dzienik literacki", iz kojih se vidi, da je mladi sačinitelj talentom obdaren. — U Krakovu u tiskarnici „Czasa" izišla je „Fiziologia zmysłów" od Dra Majera, profesora na sveučilištu jagelonskom. To je drugi dio diela, kojega je pèrvi dio „Fizyologia układu nerwowego." O dielu tom se i naš slavni fiziolog Purkinje pohvalno izjasnio. (Pražke nov.)

(Česka književnost.) Literatura naša bit će [illegible] jednim [illegible] vim dielom. Doštampan je [illegible] dio [illegible] knjige: „Historia naroda českoga u Češkoj i Moravii" po izvorima obdielana našim slavnim poviestnikom Fr. Palackim. Četvèrta knjiga sadèržat će viek Jurja Podiebradskog a ovi dio sadèrži dobu od god. 1539. do 1457. ili do smèrti kralja Vladislava. (Lumir.)

U nedielju dne 19. t. m. bit će predpodne u 9 satih u dvorani ovdašnjega kazališta glavna skupština akcionarah narodnoga kazališta, gdie će se viećati o životnim uvietima toga zavoda uslied čega želit bi bilo, da čim više akcionarah dodje na tu veležnu skupštinu.

Srebro od 4. sèrpnja	4 fr.
Carski dukati	$7\frac{1}{4}$ „

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 2125—1857 (Izv.—254) (3—1)

Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung.

Von der k. k. Berghauptmannschaft zu Leoben wurde unterm 15. Juni l. J. Z. 249 und 250 B. C. R. bestätiget, dass Herr Jos. Remschmidt, Bergbauunternehmer zu Rohitsch auf Grundlage der Schurfbewilligung einen Freischurf in der Gemeinde Otruševec und einen andern in der Gemeinde Slanidol, Bezirk Samobor, angemeldet habe.

Ein und der andere Freischurf ist bezeichnet und der H Freischürfer, der sich mit den bezüglichen Bestätigungen bei diesem k. k. Bezirksamte gemeldet, verpflichtet die Vorschriften des allgemeinen Berggesetzes vom 23. Mai 1854 genau zu befolgen.

Diess wird mit dem Beifügen zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass laut eingesehenen Vertrags mit Herrn Jos. Remschmidt und Herrn Jos. Lackner ehemaliger Herrschaftsverwalter zu Kerestinec und Herr Vilhelm Scholz, Baumeister zu Zaprešić in Geschäftsverbindung getreten sind.

K. k. Bezirksamt

Samobor am 10. Juli 1857.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
Martinković.

(Izv.—253) (3—1)

Avviso di Concorso.

Presso l' I. R. Agenzia di Porto e Sanità Marittima in Postoteplo si rese vacante il posto di Agente p. S. M. cui va annesso il Salario d' Annui f. 250 la XI. Classe delle diete, nonchè l' obbligo di prestare la cauzione di servigio nell' importo d' un annata di Soldo.

Pel rimpiazzamento di tale posto rimane aperto il concorso a tutto il 20. Luglio a. c. Gli aspiranti produranno le loro istanze debitamente documentate dimostrandovi.

a) l' età.

b) la perfetta idoneità pel posto suaccennato,

c) i servigj finora prestati;

d) la conoscenza delle lingue ed

indicando eziandio se ed in quale relazione di parentela essi si trovino con impiegati dell' Amministrazione port. Sanit. nel confine Militare emendovi pure l' attestato sugli esami con buon successo sostenuti circa le vigenti prescrizioni Sanitarie.

Tale istanze dovranno essere presentate all' I. R. Ispettore Marittimo in Segna eventualmente a mezzo dell' Autorità preposta corredate della respettiva tabella di qualificazione entro il termine sopra prefisso, osservandosi che istanze prodotte dopo l' espiro del termine suprefisso oppure non a mezzo della competente Autorità non verranno prese in considerazione.

Zagabria li 17. Giugno 1857.

Dall' I. R. Governo Militare Provinciale.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 17. SERPNJA 1857. Broj 161.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Talianska.

„Pays" sadèržaje sliedeće poluslužbene viesti o taljanskim poslovima: Dovèršen je ustanak u Kalabrii; njegova glava pukovnik Pisacone bio je dne 3. sèrpnja u jutro, kod Katanzara uapšen po jakom oddielu žandarmerie, koi je vodio žandarmerijski lajtnant Moro. Bio je odmah odveden u tvèrdjavu Reggio, da tamo ostane dok dodju nareci iz Napulja. Uvieravaju, da se je činilo kao da je pukovnik, čoviek veoma odvažan i kriepak, veoma žalostan, kad je opazio, da su ga svi ostavili i da njegove poduzeće nije naslo nikakove simpatie kod stanovništva. Od 2. sèrpnja izgubili su podpunoma trag Mazzinia i puko je glas, da mu je za rukom pošlo ukèrcat se. Grad Napulj koi opisuju stanoviti engleski dnevnici kao da tamo vlada velika razdraženost, nije nikad mirnii bio." Bodjedno obnarodnje „Pays" jedan članak, koi je od velike znamenitosti. On se pozivlje ponajprije na posliednjo taljanske ustanke i gleda da dokaže, da je pogibelj istina za čas uklonjena, ne da je Evropa još svejednako u opasnosti. Revulacia neobstoji samo u Francuskoj i Taljanskoj, već i u Švajcarskoj, u Niemačkoj, Španjolskoj i Poljskoj i njeni zastupnici, koji su u Londonu, skopčali su, veli, medju sobom savez, da svoje planove na svaki način izvedu umorstvom, ubojstvom i sličnim poduzećima. Najveća pogibelj prieti Francuskoj, Taljanskoj i Niemačkoj, naproti Rusii manje. Označiv zatim „Pays" pogibelj prieteću Evropi, dolazi na koncu na Englesku. „Ne ima narodah" veli „koji u podpunom miru živu i koji revolucionarni elemenat smatraju kano inostranu stvar i misle, da ih ista nemože nikad postići. No ovim narodima mora se prije svega kazat, da samo iskrena sloga u mnienjima i mislima, veliko zajedništvo jednakih činah, velika čvèrstvoća, neoboriva postojanost mogu posred moralnih neredah sadašnjih vremenah narode sačuvat od prevrata, mogu onom zlom duhu, koi se neporodi god 1789. već god. 1793. stavit neprekoračivu pregradu i u Evropi uzdèržat u kriepesti onaj red i onaj javni mir, bez kojega se nemože učinit ništa dobra, ništa velika, i koi je neobhodni uviet hoda čoviečanstva k napredku."

Sveti otac papa doznačio je za utemeljenje zanimaonice za siromake, koji nemaju nikakve zasluzbe, u svom rodnom gradu Sinigaljii iznosak od 180.000 škudah većom stranom iz svoje privatne imovine.

U Spezii bio se je mieste poremetio poredak. Povodom, što je primljen bio zakon, koi naredjuje, da se premiesti pomorstvo iz Genove u Speciu, izdalo je občinsko poglavarstvo poziv, da se razsvietli grad. Niekolicina uglednih stanovnikah nije razsvietlila svojih kućah, uslied čega se je prosti narod nagomilao pred njihovim stanovima, uzo im prietit i hoteo je da im obije kapie. Slični prizori pojavili su se i u kazalištu no bez svakih daljih posliedicah.

O sudbini tako zvanoga pukovnika Pisaconi-a, koi se je na čelu buntovnikah na napuljskim obalama stavio bio, dosad se razno pripovieda. Poleg lista „Independente" uhvaćen je kod Sapria a poleg „Pays-a" kod Kantazara. „Le Nord" ima jedan dopis iz Turina od 8. t. m., poleg kojega bi bio Pisaconi već ustrieljen, nadalje veli, da je rodom bio iz Napulja i vazda revan Mazzinovac, da je godine 1849. zastavu svoje zemlje ostavio, da sudielaje u Rimu kao štapska glava prevratnikah i da je pred niekoliko nedieljah danah došao s jednim engleskim pasošom u Napulj, da tamo kupi pristašah medju skitalicama i demagogima najpreteranie vèrste.

Niemačka.

Bruseljskom „Nord-u" javljaju iz Frankfurta od 11. t. m. berzojavnim putem: Kabineti bečki i berlinski zadovoljeni (satisfaits) formom posliednje danske pošiljke, složili su se u tom, da će čekat dok se sazovu staleži vojvodinah, pa onda stopram poslat svoj odgovor.

Španjolska.

Madrit, 5. sèrpnja. Kao što Espana javlja, u jednom republikanskom oglasu jednoga dobropoznatoga demokrata na ustaše despenaperoške otvoreno se proglasuje komunizam, što više navodi se i način, kako se imaju dobra razdielit. — Viesti iz Seville glase još svejednako uznemiravajući. Ustašama u Sevilli pošlo je za rukom pribavit si znatni broj pristašah ponudivši bezhliebnim radnicima svaki dan 10 realah uz obroke hlieba, mesa i vina. Jedna piešačka kumpania, dvie baterie i jedan švadrun pohitiše za njima u Sieru de Moron. Glava ustašah, Manuel Maria Caro, nosi naslov „glavnoga zapoviednika pokrajine." Posvud proglasuju republiku, slobodu, ukinutje konškripcie, oboružanje naroda. Njihova bojna vika jest: „Od San Antoine u San Antolin republika ili Montemolin." — Kažu da su se u Ossuni pojavili nemiri.

Iz Madrita od 6. sèrpnja javljaju: Občenita pozornost upravljena je na republikanske čete, koje su se pokazale u Andalusii. Zastava ustašah očevidno je socialistička. Čete nisu prošle kroz nijedno selo, da nebi za sobom ostavile bile tragovah Vandalisma. Posvud su pljačkale i razorivale! Iz javnih pieneznicah uzele su novce a zgrade su upalile. Njihovi demokratični i socialistični proglasi tako su gadni, da su svigdie proizveli protivan uspieh od onoga, što su očekivali. Fakcia, koja je bieżeći pred kraljevskom

---

Dvie rieči

na Pacelovu razsudu novoizašle Bogovićeve drame: „Stiepan"

od Drag. Jambrečaka.

(Produženje. Vidi br. 160 ovih novinah.)

Što veli g. P., da rieč valjan nevalja, već *bi* se moralo pisati valjao, dopuštam glede slovnice strogo uzevši; no gledeć na silu riečih iste struke i naravi, koje ne samo govori narod već ih takodjer i najbolji naši pisci upotrebljuju, mislim da ima niekakav temelj, na kom počivaju, no u koi još nije dosele nitko proniknuo. — Ali se može s vremenom trudom i nastojanjem naših jezikoslovacah i ta tajna odkriti. Ma sve polagano! — Kad bismo mi sve takove rieči, kojih u nas ima puno i to prekrasnih, — samo naprečac zabacili zbog toga, što se čini, kao da se proti pravilom slovnice, kolik bi to bio gubitak za našu narodnu knjigu! Pa tko će nam druge u miesto njih dati? Ili žar da uz gotove rieči nove kujemo?! —

„Šta se tiče tebe, dotiče se
Baš i mene —" ticati se koga dakle nevalja? — nije naški rečeno možda zato, što narod negovori: s ovoga ogleda bilo bi ju bolje okèrstiti nepučkom nego nenarodnom; jer kao što ima riečih, isto tako ima i cielih izrekah, kojih doduše narod negovori, ali su zato ipak narodne, duhu našega jezika primierene. Osim toga nalazim tu izrieku i u riečniku našega jezikoslovca Šuleka, koi je sigurno nebi bio stavio u riečnik da nije naška.

Medju: „Nema manah do jedino ove" i „jedine ove", bit će mislim niekakova ako i tanahna razlika; ali bi ondie bilo svakako bolje, da je onako napisano, kao što izpravlja g. P. tim više, što idu dva jednaka glasnika jedan izza drugoga.

„U ostalom" mi se čini puno bolje nego „inače" na onom miestu, gdie stoji; jer, kako mislim, ovaj veznik naznačuje, da čoviek želi završiti govor o kakovoj stvari i preći na koju drugu, premda ovo posliednje nemora biti uviek. Rabi se takodjer u dopustnih i ublažnih izrekah. A „inače" se reko bih onda meće, kad čoviek hoće da niekako omedjaši ili ublaži ono, što je ili već rekao, ili će tek reći. Ako je pako navedeno značenje valjano i istinito, to onda g. Bogović nije nimalo pogriešio. Nego to će biti još jasnije, ako navedemo cielo miesto: gdie Vladimirović govori:

„Ni doduše pravo — (t. j. što je kralj
uzeo Vojaču, a pravu ženu odtierao.)
I ja velim, ali šta ćeš, brate,
Svaki čověk svojih ima manah,
I kralji su ljudi, te ni oni
Baš bez ljudskih, věruj, nisu manah,
Sreća i Bog što u njega gorih
Nema manah do jedino ove;
U ostalom, brate, mi baš nismo
Ko njegovi podložnici vlastni
Sudit o tom. Pustmo to na stranu.
Pa mi kaži, da li su to tvoje
Važne věsti? Il još štogod znadeš."

Smisao je ovdie taj: Okanimo se kraljeva diela rešetati, nije to naš posao. Već hajde da zametnemo govor o čem drugom.

„Moguć" znači istina samo potens, opulentus = vermögend; ono isto, što u kajkavacah premoguć, ali moguće, a, e znači takodjer possibilis, e, möglich, što se najbolje vidi iz sastavljene rieči „Svemogući", koja ništa drugo nemože značiti nego omnipotens = qui omnia potest (facere). I Šulekov riečnik ima moguće u rečenom značenju; niemačku rieč „möglich" prevodi sa: mogući, možan; nicht möglich = nije moguće! itd.

Što g. P. kaže za tèrpni lik iliti passiv, bilo bi dobro, da niekoji naši pisci utuve, te se okane česte porabe toga narodnoga oblika. Sasvim se dakako nemože zabaciti i iztriebiti osobito u onakovih slučajevih, gdie ga i narod govori. Ovamo spadaju najpače občenite izreke, u kojih neima izviestna subjekta, kao n. p. Veli se, kaže se, glasa se, govori se, (m. vele, kažu, glasaju, govore — ljudi). Mislim, da nebi takodjer bilo zlo i u takovu slučaju: Sakupi se sabor, na kom bi ili bude urečeno i t. d. — To bi se osobito piesnikom moglo dopustiti. Ona izreka, što ju g. P. iz „Stiepana" navodi:

„Ove točke, kako sami znate,
„Većom stranom bi obdèržavane" itd. ne samo što nevalja zbog passiva (koi bi se bio mogao lasno zamieniti s tvornim) nego je s toga pogrešna, što je g. pisac minuli lik pomoćnoga glagolja skladao sa trajućim glagoljem.

„Meni ljute zadavaju brige" dakle nevalja? Odkada, kako zašto ne? U svakoj skoro našoj knjizi naći ćete silu takovih primierah. No da Vas nevodim na tako prostrano polje, zavirite samo u Vuka, koga scienim, uvažavate više od svih ostalih pisacah glede narodne proze, uzmite njegove poslovice i pripoviedke; tamo ćete naći silu takovih primierah. A još više toga ima u narodnih piesmah, samo izvolite čitati. Takovo tančanje, takov rigorizam nevodi k dobru. S

vojskom, poharačila Utreru, udarilà je pravcem put Serranie de Ronda. Tamo će nevriednici umrieti od gladi. — U Aragonskoj učinjene su neznate demonštracie. Glava ovih fakciah čini se da je Sixto Camara, koi na svoj račun radi i špekulira na palježine. — Od niekoliko danah glasa se o nemirimà, koji tobož priete Madritu. Ovi glasovi umnožavaju se i stanovništvo postaje nemirno. Kažu, da ima buna započeti kod izlaza iz bičjega boja. No oblast nedieli strah stanovništva i svaki pokus bune bit će bèrzo i kriepko podtlačen. — Gaceta od 6. veli, da je ovladjena očitovat, da, svejedno, bio ili nebio jedan francuski princip došao u Madrit, isti nije imao ni konferenciah, ni dogovorah, ni sastanakah s francuskim poslanikom ili s lordom Howdenom.

Iz Madrita, 9. sèrpnja, javlja se bèrzojavnim putem, da je bio preračun predložen kongresu i jedan ugovor zbog literarnoga vlastničtva medju Španjolskom i Engleskom podpisan.

Kongres počeo je s pretresivanjem izviešća o preračunu. Preostanci buntovničkih četah progone se živahno. Poredak je svigdie povraćen.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Paris, 15. sèrpnja. „Moniteur“ javlja: Neizravni dèržavni dohodci u miesecu lipnju t. g. nadilaze dohodke prijašnje godine u istom miesecu za 26.285.000 franakah. Persianci imali su izići iz Herata dne 15. lipnja. Viest, da su Persianci opet popravili tvèrdjavu, nepotvèrdjuje se.

London, 15. sèrpnja. Princ Friderik Vilhelm odputovao je jučer u Niemačku. Kraljica holandeska došla je ovamo. Polag današnjih listovah nadat bi se bilo da će se naskore za ¼ prostotka obalit bankovni diskont.

Napulj, 11. sèrpnja. Kralj je svekolike zatočenike na otoku Ponza, koji se nisu bili poveli za buntovnicima, pomilovao. Kod ubijenoga Pesaconi-a našli su pisma, koja daju važnih ubaviestih o uroti i pokusu ustanka.

Izvadak

iz napisnika siednice c. k. osrednjega povierenstva za izsliedovanje i uzdèržavanje gradjevnih spomenikah u austrianskoj cesarevini, dèržane dne 21. travnja 1857.

Pod predsiedom g. c. k. odsiečnoga načelnika u ministarstvu za tèrgovinu, obèrte i javne gradjevine, Karla Czoerniga barona de Czernhausen.

Na molbu c. k. osrednjega povierenstva odgovorilo je c. k. ministarstvo za bogoštovje i nastavu, da će i u buduće, kao što je prije više putah učinjeno bilo, c. k. osrednjem povierenstvu poslati sve one razprave o gradjevinama, što imaju za svèrhu popravu gradjevnih spomenikah odgovarajuću umietnosti, da izreče o njima svoje mnenje.

C. k. ministarstvo pravosudja priobćuje za uvidjenje izviešće predsiedništva c. k. mletačkoga višjega suda, kojim isti javlja učinjene naredbe zbog uzdèržavanja i reda starih spisah i izpravah u bilježničkoj pismari udinskoj.

Nj. preuzoritost g. stožernik knez primas ugarski izrazuje svoju zahvalu za priobćivanja c. k. osrednjeg povierenstva poslata mu i obećuje da je pripravan svoje svećenstvo pozvati, da revno podpomogne književnu radinost povierenstva.

Visokočastni g. knez nadbiskup olumucki zahvaljuje se takodjer za priobćivanja povierenstva poslata mu i stavlja istomu do znanja, da je on svoje svećenstvo pozvao, da bude konservatorima u pomoć kod njihovih izsliedovanjah i istraživanjah.

Potanki planovi cèrkve sv. Leonharda kod Kundţa u nižjoj innskoj doli, koji su predloženi bili po c. k. zemaljskom graditeljskom ravnatelju, upravit će se na c. k. ministarstvo za bogoštovje i nastavu, gdie se nalaze razprave u obziru poprave ove cèrkve.

Visokočastni biskup u Djakovu g. J. G. Strossmayer, javlja, da je povodom poslate mu molbe c. k. osrednjega povierenstva izdao poziv na svoje svećenstvo, da cèrkvene sgrade znamenite u historično-umietničkom obziru, njihove podrobnosti, namieštaje itd. priobćuje i podučavanjem i svim mogućim branjenjem od obiesnih oštećivanjah starih gradjevnih spomenikah povierenih njihovom nadziranju nastoji pobudjivati ćut za umietnost kod pučanstva.

Povodom po dobroti Nj. preuzv. gospodina gubernatora Vojvodovine i Banata fml. grofa Coronini-a dobljenih fotografičnih slikah zanimive manastirske cèrkve u Kurte d' Argis-u u Vlaškoj nastojalo je osrednje povierenstvo, da si pribavi osnova i ostale arkitektonske podrobnosti ove cèrkve, u koju svèrhu poslalo je onamo konservatora sibinjskoga.

Konservator g. L. Reissenberger javlja svoj povratak iz Kurte-d'Argisa i izviešćuje kako je njega i njegova indjenirskog pomoćnika M. Seyfrieda priezno primio tamošnji biskup, kao i o tom, kakov je uspieh imao njegov put. Zajedno obećaje obširan opis ove manastirske cèrkve, kojem će se priklopit i obrisi i slike.

Uzimajući skupština ovo predbiežno izviešće konservatora do znanja zaključuje ujedno, da se Nj. jasnost g. gubernator erdeljski, knez Schwarzenberg, zamoli, da zahvali visokočastnom g. biskupu u Kurte d' Argis-u za prijazni doček izaslanika c. k. osrednjega povierenstva.

Učrednik „Priobćivanjah“ g. K. Weiss predlaže narise od četiri spomenička stupa, koji se nalaze u Šopronu i okolo njega podignuti i koji su mu od kućoposiednika u Šopronu, g. Franje Storna, predani bili upotrebljenja radi.

Ovim povodom i s obzirom na druga zaslužna diela F. Storna na korist osrednjega povierenstva zaključuje skupština, da se ovaj prijatelj umietnosti naimenuje dopisnikom povierenstva.

Razpravni spis u obziru porušenja starih gradskih vratah u Taboru, koi je predložen bio po c. k. miestodèržtvenom predsiedništvu u Pragu, predaje se povierenstvenom sučlanu g. c. k. ministerialnom savietniku baronu Mayernu za očitovanje i izraženje njegova mnenja.

Povierenstveni sučlan profesor Van der Nüll izviešćuje o projektu od više gradjevnih popravah kod stolne cèrkve u Šibeniku, što je predložilo c. k. ministarstvo za bogoštovje i nastavu i izjavlja se, da se slaže s načinom izvedenja predloženih gradjevinah kod stolne cèrkve u Šibeniku.

Isto tako izviešćuju povierenstveni članovi g. akademijski ravnatelj Kristian Ruben i g. profesor Van der Nüll o popravnom predlogu oltara i kora u župnoj cèrkvi sv. Wolfganga u gornjoj Austrii, što je c. k. ministarstvo za bogoštovje i nastavu osrednjem povierenstvu poslalo u svèrhu, da isto o njemu izrazi svoje mnenje. Posrednje povierenstvo pristaje jednoglasno na mnenja i predloge, što su ih oba

---

njime na stran! Čemu nametati jeziku okovah, kojih nemože podnositi, kojim se već ista njegova vitka i gibka narav protivi. Nimis nihil magi nocet, quam prodest!

„Pregnuće i udivljenje“ dobre su i sasvim narodne rieči, jer ako ne baš pregnuće a to možete barem naći pregnuće, što je ista forma, u Vukovu riečniku; i to na strani 569. gdie ovako stoji: Pregnuće n. = die Entschlossenheit, animus certus:

„No će pomoć Boga velikoga
I junačko sèrce i pregnuće,
Tu se nadaj dobru i poštenju“ — Udivljenja ravno neima u Vuku, ali i to se na istom pravilu osniva, jer pregnuće načinjeno je iz minućega glagolja kao i udvljenje, ako je dakle jedno dobro mora i drugo biti. Tako biva obično u svih riečnicih, da se ovakovi ostavljeni samostavnici niti nebilježe, već samo njihovi glagolji, iz kojih se izvode. — Što se pako takovih glagolah tiče sa slovničkoga pogleda nisu dakako pravilni; no jesu li za to umah i nevaljali, nesmijemo reći tim manje, što bogoštvo naših glagoljah nije još sasvim razvijeno. Ta nakoliko se već oko toga, istina više privatno nego javno, govori, mogu imati naši traj. glagolji i od min. glagoljah vremena, kao n. p. tiešiti, tiešah i tieših, tiešeći i tiešivši, pa sve dosele nismo na čistu; jedni tvèrde a drugi niječu. Naši su pisci sve do danas uz one pristajali, koji to niječu; ali dok se temeljito nedokaže protivno, ostat će pri starom. No u to ja nediram, to ostavljam viestiem peru.

„A majku ti, Vojaču njegovom
Priložnicom (zovu)“ sasvim je dobro; tako bi narod rekao, komu je vèrlo mio taj dativ, te ga meće u miesto posiedovnika, gdie samo može.

„I na mlin svoj mnogo vraća vodu“ ... dobro je isto tako kao i ono: „Meni ljute zadavaju brige.“

Što g. P. Kuže o zaimenu koj, u tom se s njim posve slažem, jer mi se ta sredaja stasa čini najshodnia i analogiji jezika sasvim primierena. Odanle bo, što g. Praus veli, da se u izgovoru jasno čuje koji, nesliedi, da se ima pisati; jer kad bi to bilo, onda bismo morali takodjer pisati: boji, stroji, snoji i t. d. buduć da se i u samostavnici čuje ji. Povèrh toga se čini g. uredniku Nevena, da se koj ima sklanjati prema izviest. liku pridav. dobri, a, o, ali njemu se samo čini, te nenavodi nikakovih dokazah za svoje mnienje. Zašto se dakle nebi pisalo sa j, kao svoj i boj. Tom bi se taki i učinila razlika medju nominativom jednobroja i višebroja. Ali Vuk tako piše; ma nije sve odsiekom dobro, što Vuk piše — kako već i sàmi znamo. Zašto se već jedanput neslože naša gg. pisci u toj rieči: da se jadna nemienja kao pariška moda.

Vi molite svu gospodu pisce, neka Vam protumače, što znači: „upotrebiti“; pa zar su to tolika čudila, te je trebalo sve naše književnike svečano pozvati, da se koi odvaži, te Vam razrieši taj gordijski čvor. Ja tu sasvim jednostavno mislim: kad čoviek makar bio i jezikoslovac i korienodubac, dvoji o kojoj god rieči, je li narodna, onda je najkraći put da pogleda u takav slovar, koi sadèržaje prave narodne rieči kao n. p. u Vuka, pa ako ju tu nadje, onda je svako umovanje i mudrovanje izlišno, te moraš hoćeš nećeš priznati, da je valjana. Kad bi da je ta rieč u Vuku na str. 785. ubilježena i to u značenju niem. gebrauchen, lat. adhibeo, to onda valja. Kad bismo mi, moj gospodine, svaku sastavljenu rieč uzeli raztvarati na čestí, našlo bi se možda i više njih, koje bi po Vašem sudu bile nesprejne i neshodne da ono izraze, što bi imale izražavati. Kako si je narod sastavljene rieči iz jednostavnih stopio i prekrojio, to je skoro tajna, koju on sàm najbolje čuva, no drugomu je povieriti nemože. — Pak što će nadalje ono reći: imamo naše (a ne svoje) rabiti? Zato dakle što imamo dvie rieči za isti pojam, valja jednu zabacit.? Zar tako?!

Jedva što ste si izkalili sèrdce na glagolju: upotrebiti, već ste bacili na svoju jezikoslovno-kritičnu vagu izraze: važiti, važno i važnost. Jedan triesak izza drugoga! Vi biste dakle, gospodine, radi, da se sve ovakove rieči, inače narodne u širem smislu i sagradjene po duhu jezika, iztriebe, izkoriene iz našega književnoga jezika? Kako već kazah, i opet kažem, u tom se nemogu s Vami složiti, a dvojim, da će se itko naći Vaše misli, jer kad bi bilo na to, trebalo bi zabaciti nebrojene prekrasne rieči, u obće sve one, što označuju abstraktne, učevne, umietne; ili u kratko našemu puku nepoznate pojmove ili da možda uspišemo miesto parobroda damšić, domšić ili dimšić *), kao što govore Sèrbi oko Dunava?! — Pa nije to tako samo u našem jeziku već u svakom na svietu, jer Bog nije nijednomu narodu dao savèršena jezika, već manjkav i nesavèršen, pa upravo su zato svi dužni i primorani, da si ga gladu, obrazuju, popunjuju i usavèršuju. Negredi samo Slavjania novih riečih za nove pojmove, već i Taljan i Francez i Englez i Niemac; i tko bi sve narode izbrojio! Tko negradi, onaj ni nenapreduje! —

(Dalje će sliediti.)

*) Mili moj dosietljivi narode, mudro li se umiješ pomoći! Tko bi rekao na pèrvi mah, da to nije narodna, već niemačka prekrojena rieč? Dimšić kao da je došlo od dimiti se, pa i zbilja se dimi parobrod. D. J.

rečena gospodina u svojem izviešću izrazili i predložili i zaključuje, da će uslied toga izradjeno mnienje povierenstva o tom predmetu posiat c. k. ministarstvu na bogoštovje i nastavu, da ga isto dalje upotrebi.

U nedielju dne 19. t. m. bit će predpodne u 9 satih u dvorani ovdašnjega kazališta glavna skupština akcionarah narodnoga kazališta, gdie će se viećati o životnim uvietima toga zavoda uslied čega želit bi bilo, da čim više akcionarah dodje na tu veleважnu skupštinu.

Bečka burza

dne 16. sèrpnja 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	83 9/16
dto od godine 1851 seria B » 5%	95
dto od g. 1853 s povràtkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . . » 5%	85
dto . . . . » 4½%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	143 5/8
» » » » » 1854, » 100 »	109 1/2
Bečko-gradski banko . . . . . sa 2½%	
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	81¼
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	87
Bankovne dionice komad po	1006
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	264
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1881¼
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	580
» » Lloyda u Tèrztu . . » 500 »	402½
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	210¾
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mlietačka željeznica . . . »	

Tečaj mienični.	
Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	86½
Augsburg za 100 for. current . . . . »	104½
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	103⅝
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121½
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	76¾
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	104⅜
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-9½
Lyon za 300 frankah . . . . »	103¼
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	121
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	121⅜
Pariz za 300 frankah . . . . »	
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	102⅞
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	264½
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.	
Carski dukati	7⅞
Srebro od 11. sèrpnja	4¼

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11857—2326 (Vk—47) (3—3)

Konkurs-Ausschreibung

zweier Stipendien für Kandidaten des medicinischen Doktorgrades.

Von den, mit Allerhöchster Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für Kandidaten des medicinischen Doktorgrades für Eingeborne Croatiens und Slavoniens allergnädigst bewilligten drei Stipendienplätzen mit jährlichen 300 fl. CMz. sammt einer entsprechenden Reisevergütung, sind zwei derselben mit dem Beginne des Schuljahres 18$^{57}/_{58}$ zu besetzen.

Es wird daher für dieselben hiemit der Konkurs bis 8. August l. J. eröffnet.

Die Bewerber dieser Stipendien haben ihre mit einem legalen Armuthszeugnisse versehenen und deshalb stempelfrei an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht stilisirten Gesuche bis zur obenangeführten Frist zu überreichen, und zwar insoferne sie gegenwärtig eine öffentliche Lehranstalt besuchen, bei dem betreffenden Direktorate, insoferne sie vor längerer Zeit aus den Studien ausgetreten wären, bei jener k. k. Comitatsbehörde, in deren Bereich sie sich gegenwärtig aufhalten, und beziehungsweise beim Agramer Stadtmagistrate.

Die Gesuche um die ebengedachten Stipendien müssen nebst dem erwähnten Armuthszeugnisse noch mit nachstehenden Belegen versehen sein:

a) mit dem Taufscheine, zum Beweise der Abkunft aus Croatien oder Slavonien;
b) mit dem Zeugnisse über die mit gutem Erfolge abgelegte Maturitäts-Prüfung;
c) mit dem Zeugnisse über die Kenntniss der kroatisch-slavonischen, dann der deutschen als Vortragssprache;
d) bei jenen Kompetenten, welche gegenwärtig keine öffentliche Lehranstalt besuchen, auch mit einem legalen Zeugnisse über ihren Aufenthalt und über ihre Beschäftigung seit dem Austritte aus den Studien, so wie über ihr moralisches und politisches Verhalten.

Bei jenen Bewerbern, welche derzeit eine öffentliche Lehranstalt besuchen, hat der Institutsdirektor auf dem letzten Studienzeugnisse zu bestätigen, ob der Betreffende bereits im Genusse eines und welchen Stipendiums sich befinde oder nicht.

Schliesslich hat sich jeder Kompetent in einer besondern, dem Gesuche beigelegten eigenhändigen Aeusserung zu erklären: »dass er nach Erlangung des medicinischen Doktorgrades zehn Jahre in diesen Königreichen seine Kunst ausüben wolle, ausgenommen den einzigen Fall einer Beförderung im Staatsdienste.«

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 25. Juni 1857.

Nr. 11858—2328 (Vk—49) (3—2)

Konkurs

zur Besetzung von Stipendien für Kandidaten des Volksschullehramtes in Croatien und Slavonien.

Von den, mit dem Erlasse des hohen k. k. Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 29. März 1854 Z. 13242-130 aus dem kroatischen Nationalschulfonde auf die Dauer von sechs Jahren kreirten zehn Stipendien, von denen zwei mit dem jährlichen Betrage von zwei Hundert Gulden CMz. sammt einem angemessenen Reisekostenbeitrag für ebenso viele Lehramts-Kandidaten, welche sich für das Lehrfach der Haupt- oder der mit solchen vereinigten Unterrealschulen in Wien oder Prag auszubilden gesonnen sind, die übrigen acht aber mit je siebenzig Gulden für ebenso viele, an der Agramer Lehrerbildungs-Anstalt studirende Präparandisten bestimmt sind, sind dermalen nur zwei mit jährlichen siebenzig Gulden CMz. verliehen.

Zur Besetzung der annoch bestehenden vom Schuljahre 1857-58 disponiblen zwei Stipendien à 200 fl. und sechs à 70 fl. wird hiemit unter nachstehenden Verleihungsbedingungen bis zum 20. August l. J. der Konkurs ausgeschrieben.

Die mit einem legalen Armuthszeugnisse versehenen und deshalb stempelfreien Gesuche sind an diese k. k. Statthalterei zu stilisiren, und jene Kompetenten, welche dermalen eine öffentliche Lehranstalt besuchen, haben dieselben im Wege des betreffenden Direktorates, diejenigen aber, welche dermalen keine öffentliche Schule besuchen, im Wege der betreffenden Komitatsbehörde, in deren Bereiche sie sich befinden (in Agram im Wege des Stadtmagistrates) vorzulegen.

Die Gesuche müssen nebst den obenbemerkten Armuthszeugnisse noch mit folgenden Zeugnissen belegt sein:

a) über die mit gutem Erfolge absolvirte zweiklassige Unterrealschule, oder über die absolvirten Classen des Untergymnasiums. Kompetenten, welche eine Lehrerbildungs-Anstalt bereits besuchen, haben sich nebstdem über den dort gemachten Fortgang auszuweisen;
b) über das zurückgelegte 16. jedoch noch nicht überschrittene 18. Lebensjahr;
c) über die Kenntniss der kroatisch-slavonischen und deutschen Sprache;
d) mit dem von dem betreffenden Comitatsarzte ausgestellten, oder wenigstens mitgefertigten Zeugnisse über die körperliche Gesundheit, und über das Freisein von allen physischen zum Lehramte unfähig machenden Gebrechen;
e) bei denjenigen, welche gegenwärtig keine öffentliche Lehranstalt besuchen, mit einem legalen Zeugnisse über ihr moralisches und politisches Verhalten, und über ihre Beschäftigung seit dem Zeitpunkte als sie die Schule verlassen haben;
f) mit einer eigenhändigen Erklärung des Kompetenten, dass er sich nach seiner Ausbildung zum Lehrer wenigstens zu einer zehnjährigen Dienstleistung im Lehrfache in diesen Königreichen verpflichte, und im entgegengesetzten Falle die aus dem Landesfonde auf ihm gemachten Auslagen rückersetzen wolle; endlich
g) wenn der Bewerber eine öffentliche Lehranstalt besucht, mit der Bestätigung des betreffenden Direktorates, dass sich Bittsteller dermalen nicht im Genusse eines sonstigen Stipendiums befinde.

Es werden aber insbesonders bei der Verleihung der Stipendien II. Classe vorzugsweise jene Kompetenten berücksichtiget werden, welche sich überdiess über musikalische Vorkenntnisse, insbesonders im Gesange und Orgelspiele ausweisen.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei
Agram am 26. Juni 1857.

2113 (Dp.—51) (3—1)

Concursualni izpit

radi prijimanja u ovdiešnje nadbiskupsko sjemenište duhovne mladeži, dèržat će se u Zagrebu u istomu sjemeništu dne 10. kolovoza t. g. prie podne u 9 satih. Primat će se pako, kao što i pèrvašnjih godinah iz 6., 7. i 8. gimnazialne klase mladići. U to ime trieba, da oni, koji imadu volju i zvanje stupiti u duhovnički stališ, svoje molbenice sa kèrstnim listom, školskimi sviedočbami, kao i liečničkom sviedočbom o dobrom zdravju providjene u ruke g. kanonika i ravnatelja siemeništa, Luke Petrovića, barma dan prije izpita predadu, i na gore naznačeni dan stave na izpit.

Što se ovim stavlja do obćega znanja.

U Zagrebu dne 15. sèrpnja 1857.
Po pisarni nadbiskupskog duhovnoga stola.

2112 (Dp.—50) (3—1)

Oglas.

U obih nadbiskupskih sirotištih u Zagrebu i u Požegi, bit će koncem tekuće školske godine niekoliko pitomskih miestah izpražnjeno. Radi dopunjenja tih alumnatah ovim se navadni natiečaj oglašuje sa primietbom: da, kao što je to pèrvašnjih godinah bivalo i ovaj put u zagrebačko sirotište mladići iz 4. i 5. a u požežko sirotište samo oni iz 2. i 3. gimnazialnog razreda budu primani, s osobitim obzirom na njihovo zvanje za duhovnički stališ.

Dotični prositelji neka dakle svoje, kèrstnim listom, školskimi i liečničkom sviedočbom o dobrom zdravju i cieplјenih kozah providjene molbenice, najdulje do 15. kolovoza t. g. predadu u pisarni nadbiskupskog zagrebačkoga duhovnoga stola.

U Zagrebu dne 15. sèrpnja 1857.
Po pisarni nadbiskupskog duhovnoga stola.

Br. 1473—1857 p. (Izv.—250) (3—1)

Oglas.

Kod ovogodišnjeg novačenja sliedeći dužnosti vojevanja podvèrženi momci kotara kutjevačkog pred unovačujuću komisiu staviti se propustili su:

iz I. razreda.

Smiljanić Marin, iz mal. Bielča kuć. br. 6.

Iz II. razreda.

Matanović Antun, iz Sovskogdola kuć. br. 49.
Šandor Antun, iz Češljakovacah » » 10.

Ovi gore naznačeni momci pozivaju se uslied §. 34 propisa za novačenje, da se, ako su u ovozemstvu za jedan miesec, ako su pako u inozemstvu za tri mieseca danah nefaljeno kod c. k. kot. ureda ovog osobno predstaviti nepropuste; inače hoće se proti njima po smislu §. 35 propisa za novačenje postupati.

C. k. kot. ured
Kutjevo 17. lipnja 1857.
C. k. kot. predstojnik
Maljevac.

Br. 864—1857 gr. (Izv.—251) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured ludbrežki kao sud obznanjuje, da je dana 15. svibnja g. t. u Ludbregu umèrla Maria Vunderlih rodjena Preger, ostavivša ženitben ugovor, na neostavivši naredbu posliednje volje.

Budući ovomu sudu nepoznato je, da li i kojim osobam još kao zakonitim nasliednikom pripada po zakonu pravo nasliedno na ostavštinu ovu, s toga se svi oni, koji na ovu ostavštinu iz kojega mu drago pravnoga razloga misle podići kakovih zahtievah, pozivaju, da uz godinu danah, računajući od dana nižestavljenoga, svoje pravo nasliedno prijave pri ovom sudu i izkazavši svoje pravo nasliedno da dadu svoju nasliednu prijavu, u protivnom bo slučaju razpravit će se ostavština, za

koju je odvietnik g. Franjo Kemenović medjuto postavljen za skèrbnika ostavštinskoga, a onimi, koji su dali prijavu svoju nasliednu i izkazali svoj naslov prava nasliednoga, i uručit istim, nenastupljeni pak dio ostavštine, ili ako nebi nitko dao prijave nasliedne, svukoliku ostavštinu poteguut će dèržava kao ošastnu.

C. k. kot. ured kao sud

U Ludbregu dne 21. srpnja 1857.

C. k. kot. predstojnik
Lahes.

Br. 1747/1857 (Izv.—255) (3—1)

Poziv

kojim se Mije Pentić, čizmarski kalfa, rodjen godine 1836 u Feričanci, u I. dobni razred vojničke dužnosti uvèršćen, koi kod ovogodišnjeg novačenja stavio se nije, poziva iz uzroka, što ovom uredu njegovo sadanje obitavanje poznato nije, da se za miesec danah kod ovog ureda staviti, ili do to doba mieste svojeg boravljenja prijaviti imade, inače u protivnom slučaju s njime po §. 35 propisa za novačenje, postupati se hoće.

U Našicah 6. sèrpnja 1857.

C. k. kot. predstojnik
Kraljević.

Nr. 2125—1857 (Izv.—254) (3—2)

Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung.

Von der k. k. Berghauptmannschaft zu Leoben wurde unterm 15. Juni l. J. Z. 249 und 250 B. C. R. bestätiget, dass Herr Jos. Remschmidt, Bergbauunternehmer zu Rohitsch auf Grundlage der Schurfbewilligung einen Freischurf in der Gemeinde Otruševec und einen andern in der Gemeinde Slanidol, Bezirk Samobor, angemeldet habe.

Ein und der andere Freischurf ist bezeichnet und der H Freischürfer, der sich mit den bezüglichen Bestätigungen bei diesem k. k. Bezirksamte gemeldet, verpflichtet die Vorschriften des allgemeinen Berggesetzes vom 23. Mai 1854 genau zu befolgen.

Diess wird mit dem Beifügen zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass laut eingesehenen Vertrags mit Herrn Jos. Remschmidt und Herrn Jos. Lackner ehemaliger Herrschaftsverwalter zu Kerestinec und Herr Vilhelm Scholz, Baumeister zu Zaprešić in Geschäftsverbindung getreten sind.

K. k. Bezirksamt

Samobor am 10. Juli 1857.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
Martinković.

(Izv.—253) (3—2)

Avviso di Concorso.

Presso l' I. R. Agenzia di Porto e Sanità Marittima in Postoteplo si rese vacante il posto di Agente p. S. M. cui va annesso il Salario d' Annui f. 250 la XI. Classe delle diete, nonchè l' obbligo di prestare la cauzione di servigio nell' importo d' un annata di Soldo.

Pel rimpiazzamento di tale posto rimane aperto il concorso a tutto il 20. Luglio a. c. Gli aspiranti produranno le loro istanze debitamente documentate dimostrandovi.

a) l' età.

b) la perfetta idoneità pel posto suaccennato.

c) i servigj finora prestati;

d) la conoscenza delle lingue ed

indicando eziandio se ed in quale relazione di parentela essi si trovino con impiegati dell' Amministrazione port. Sanit. nel confine Militare emendovi pure l' attestato sugli esami con buon successo sostenuti circa le vigenti prescrizioni Sanitarie.

Tale istanze dovranno essere presentate all' I. R. Ispettore Marittimo in Segna eventualmente a mezzo dell' Autorità preposta corredate della respettiva tabella di qualificazione entro il termine sopra prefisso, osservandosi che istanze prodotte dopo l' espiro del termine suprefisso oppure non a mezzo della competente Autorità non verranno prese in considerazione.

Zagabria li 17. Giugno 1857.

Dall' I. R. Governo Militare Provinciale.

Br. 9149 (Fin.—267) (3—3)

Oglas

c. k. zemaljskog financiah ravnateljstva za Hèrvatsku i Slavoniu u obziru sklapanja nagodabah za proizvadjanje žganice (rakie) u upravnoj godini 1858.

Visoko c. k. ministarstvo financiah dozvolilo je razpisom od 18. lipnja 1857 br. 16427/330 da se dohodak potrošarine obezbiedi, odnosno da se nagodbe za proizvadjanje žganice na isti način i po propisih obstojećih za tekuću godinu 1857 sklapaju i za dojduću upravnu godinu 1858.

To se dostavlja do obćeg znanja s tim dodatkom, da su u oglasu od 14. sèrpnja 1857 (zemaljsko-zakonski i vladni list br. 116 str. 684) zadèržani uvieti, pod kojimi se mogu nagodbe za proizvadjanje žganice iz brašnavih i nebrašnavih tvarih sklapat s neobèrtničkimi ili takovimi proizvoditelji žganice, koji se služe samo jednostavnimi spravami za žganje, to jest takovimi, iz kojih se nemože dobivat neposredno žganica već samo patoka, zatim i za proizvadjanje žganice iz voća s takovimi zemljoposiednici, koji nisu bili prie podložnici i koji neproizvadjaju žganice obèrtničkimi i umietnimi spravami.

Što se tiče nagodabah takodjer dozvoljenih za proizvadjanje žganice tako iz brašnavih i nebrašnavih tvarih, kao i obèrtničkimi i takovimi proizvoditelji žganice, koji nisu bili prie podložnici pa se služe umietnimi spravami za žganje, ustanove su valjajuće za iste dostavljene do obćeg znanja pod 29. sèrpnja 1852 br. 7789 posredstvom zemaljsko zakonskog i vladnog lista br. 15 str. 575 od godine 1852.

U Zagrebu 4. sèrpnja 1857.

Br. 964—1857 g. (Izv.—247) (3—3)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. ureda klanjačkog kao suda ovime se do obćeg znanja stavlja:

Da je na stran g. Juraja Čukaca iz Zagreba zastupanog po odvietniku g. Josipu Maicenu, iz Krapine, radi duga od 500 fr. sr. c. s. c. zaplienjenog urbarskog grunta pod br. kuć. 61 u Klanjcu tuženika Stevana Milčića, te na 1122 fr. sr. procienjenog, ovostranom odlukom br. 964 gr. od 19. lipnja 1857 ovèršbena javna dražba dozvoljena, te iste rokovi i to pèrve, kod koje izpod procienbe prodavat se neće, za dan 17. kolovoza 1857, a druge i posliednje, kod koje će se i izpod procienbe prodavat, za dan 17. rujna 1857 svagda u 10 satih prie podne u Klanjcu ustanovljeni. Uvieti dražbeni uvidit se mogu kod suda u uredovnih urah i kod dražbe, dočim će kupac 10% vadium od procienbene svote kod dražbe položiti imati. Pozivaju se ujedno svi hipotekarni vierovnici i ini, koji misle kakovo pravo na upitni grunt izkazat, da se prie dražbe kod suda o pravu i zahtievanju svom izkažu, u protivnom slučaju ako bi se kroz razdieljenje kupovnine sa prijavljenima vierovnici tražbina izcèrpila, pripisat će sami sebi, ako ostanu izključeni.

C. k. kot. ured klanjački kao sud 19. lipnja 1857.

U službenom odsutju c. k. kot. predstojnika
c. k. kot. pristav
Davidović.

Nr. 6481 (Izv.—248) (3—3)

Avviso di Concorso.

Pel rimpiazzo d' un posto di Guardiano d' ispezione presso l' I. R. Agenzia P. S. in Borcelio di Gacoca cui va annesso il soldo di Annui fiorini Due Cento nonchè l' indennizzo di Montura di Annui fiorini Ventiquattro.

Chiunque intendesse aspirarvi presenterà entro tutto Luglio pros. venturo a questo Governo Centrale Marittimo la documentata sua Istanza comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale, i servigi finora prestati, principalmente in qualità di Guardiano eventuale di Sanità, nonchè la piena conoscenza della lingua italiana.

Dichiarerà inoltre, se si trovi in parentela od affinità con altro impiegato postuale Sanitario nel Litorale Veneto.

Dall' Imp. R. Governo Centrale Marittimo
Trieste, 22. Giugno 1857.

Br. 888—937 1857 (Izv.—246) (3—3)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. ureda klanjačkog kao suda ovime se do znanja stavlja:

Da je na ustmenu molbu Martina Peteka iz Vučilčeva, odlukom br. 888 gr. radi duga od 35 fr. sr. c. s. c. zatim na molbu gosp. Marie udove Homotarić zastupane odvietnikom g. Gjurom Krizmanić, radi duga od 100 fr. sr. c. s. c. odlukom br. 937 od 14. lipnja 1857 zaplienjenog urbarskog i gornog grunta pokojnog niegda Petra Špoljarića u Klanjcu br. kuće 35 nalazećeg se, u zastupanju njegova sina Josipa Špoljarića kao i samog Josipa Špoljarića, istog zaplienjenog te na 359 fr. sr. procienjenog urbarskog i gornog grunta javna dražba dozvoljena, te rokovi dražbe i to pèrve za dan 11. kolovoza 1857, a druge i zadnje za dan 10 rujna 1857 svagda u 10 satih prie podne u Klanjcu pod br. kuć. 35 ustanovljeni time, da se kod pèrve dražbe izpod procienbe prodavat neće, dočim kod druge dražbe i izpod procienbe najviše ponudjajućem prodat će se. S toga se poziva, da svi hipotekarni vierovnici i ini na upitni grunt pravo kakovo imajući da pravo takovo kod suda prije dražbe izkažu; u protivnom slučaju, ako bi se kroz razdieljenje diobne kupovnine sa prijavljenima vierovnici kupovnina izcèrpila, pripisat će sami sebi, ako izključeni kroz to ostanu; kupac bit će dužan polag razredbe suda hipotekarne dugove, nakoliko kupovnina protegnula se bude, preuzeti. Uvieti dražbeni se kod suda u uredovnih urah uvidit mogu, dočim se jedino ustanovljuje, da je kupac prije dražbe u ruke sudbena izaslanika u ime vadiuma 50 fr. sr. položiti dužan, koja svota poslie dražbe od kupca pridèržat će se, a ostalima izručit.

C. k. kot. ured klanjački kao sud 14. lipnja 1857.

Miesto služb. odsutnog c. k. kot. predstojnika
c. k. kot. pristav
Davidović,

Nr. 1060 (DS—74) (3—2)

Feilbietungs-Edikt.

Vom k. k. Landesgericht Agram wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht. Es sein über Einschreiten des Herrn Ferd. Winkler unter Vertretung des Herrn Adv. Nik. Krestić de praes. 10. Juni 1857 W. Z. 1060 in die exekutive Veräusserung der dem Exekutionsführer durch den Schuldner Jakob Prettner wegen schuldigen 500 fl. CMz. c. s. c. aussergerichtlich verpfändeten später beschriebenen, und auf 327 fl. 24 kr. gerichtlich geschätzten Fahrnisse, bestehend in verschiedenen englischen Bildern, gegen die Verlassmasse des Schuldners vertreten durch den bestellten Curator ad actum Herrn Adv. Stephan Klemenić gewilliget, und hiezu zwei Termine, u. z. der erste auf den 3., und der zweite auf den 17. August 1857, jedesmal um 9 Uhr Früh am Orte der Fahrnisse im Franz Rubinić'schen Hause in Agram, Margarethen-Gasse Nr. 561 anberaumt worden.

Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Beisatze eingeladen, dass die zu veräussernden Fahrnisse einzeln, und bei dem ersten Feilbietungstermine nur um, oder über den Schätzungswerth, bei dem zweiten hingegen aber selbst unter dem Schätzungswerthe gegen gleichbaare Bezahlung hintangegeben werden.

Agram am 8. Juli 1857.

Nr. 6230 (Izv.—245) (3—3)

Konkurs-Kundmachung.

Die h. Statthalterei hat mit dem Erlasse dd. 25. Mai l. J. Nr. 8920-1495 die Besetzung der Stadt-Gemeinde Arztes-Stelle für die Stadt Kopreinitz mit dem Gehalte jährlicher 350 fl. CMz. zu genehmigen geruht.

Bewerber um diese Stelle haben ihre Gesuche mit dem Taufschein, der erlangten Medicinal-Doktors-Diplome, ihrer praktischen Verwendung, ihres moralischen Benehmens und dem Gesundheits-Zeugnisse gehörig dokumentirt im Wege ihrer vorgesetzten politischen Behörde längstens bis 30. Juli l. J. bei der k. k. Comitats-Behörde Warasdin einzubringen.

Warasdin am 28. Juni 1857, von Seite der k. k. Comitatsbehörde.

Šimunčić.

Br. 1864—1857 p. (Izv.—252) (3—2)

Razpis natiečaja.

U sliedstvu povlaštjenja visokog c. k. dèržavnog namiestničtva od 23. pr. m. br. 11215 razpisuje se ovim natiečaj za popunjenje izpražnjenog miesta kotarske primalje u Daruvaru.

S ovom službom skopčana je godišnja plaća od 100 fr. i pripomoć 33 fr. 20 kr. sr.

Natiecatelji imaju svoje sa sviedočanstvom moralnog ponašanja i sviedočanstvom da su primaljski kurs svèršili, providjene molbenice do 15. kolovoza t. g. ovom kotarskom uredu podnieti.

C. k. kot. ured

U Daruvaru 8. sèrpnja 1857.

C. k. kot. predstojnik
Čekuš.

OGLASNIK.

(Dp. 49) (6—3)

Upravo sada izašlo je izpod tiska dielo pod naslovom:

GRANIČARI

ILI

SBOR (PROŠTENJE) NA ILIJEVU,

izvorni narodni igrokaz s pjevanjem i plesom u 3 čina

od

JOSIPA FREUDENREICHA,

člana narodnoga kazališnoga družtva.

Izdanje je vèrlo ukusno a hartija fina. Knjiga stoji 45 kr. te se može dobiti u Zagrebu u knjigarnicah gg. F. Župana i L. Hartmana a u Požegi kod g. Ivana Filipovića, ravnatelja norm. učionah. Postaralo se je, da čim skorie prime knjigu oni, koji su se na nju upisali.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 18. SERPNJA 1857. Broj 162.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novi e ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč. Nj. veličanstvo carica Karolina Augusta poklonila je pogorielcima u Steindorfu kod Neumarkta iznosak od 500 fr.

— Zaručenje Nj. c. k. visosti nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana s Nj. k. visosti princesom Šarlottom od Belgije bilo je dne 12. t. m. pèrvi put naviešteno i pribijeno na varoškoj viećnici u Bruselju.

— Iz **Gondokora** u centralnoj Africi prispiele su viesti od austrianskih misionarah dopiruće do sredine veljače. Gospodin misionar Ueberbacher piše, da je vaviek bio zdrav, ali gospodin Morlang (iz Enneberga) bio je bolješljiv; vručina bila je znamenita, dne 18. siečnja u sieni 27 stupanjah R. Stanje misie može se dèržat povoljnim. Odraslih, koji su bez svakoga poznanja višjega bitja, a u miesto toga puni predsudah, nije moguće obratit, oni davaju misionarima pravo, no nedèrže se onoga što im isti kažu. Oni su većom stranom toga mnienja, da je misionar samo zato došao, da im dade gmizah ili da im pokloni duvana. No imaju i niešta dobra na sebi; oni rado šilju diecu u školu, jer tamo i blaguju i kao što je jedan poglavica kazao: „jerbo tamo mirno siede, nemogu si slomit noguh, uče pievat a neskiću se i nekradu.“ Mladež je *naša* jedina nada, piše g. Ueberbacher. Istina, dogodiše se i posliednje godine opet sablazni (zbog bezobraznih tatbinah starih ljudih i istih poglavicah) ali samo pojedince; nemirnici nisu našli privèrženikah. Glavnu teškoću sačinjava još svejednako jezik. Božić bio je svečano sproveden. Dne 22. siečnja došla je turska vojska i utaborila se je u liepo dolini prema sievero-istoku od Gondokora. Zapoviednik Solechbeg bio je pošten, priazan gospodin. On je reko g. Ueberbacheru: Ti podučavaš sviet, a ja ću gledat na mir i poredak. Ja neživim alla Turca, već alla Franca.“ Dne 26. veljače opet je s vojskom mirno otišo.

— „Kao što „Tr. Ztg.“ javlja, željezničke vožnje uredit će se medju Bečom i Tèrstom kako sliedi: Bèrzohitni podvoz odlazit će iz Tèrsta o 11. uri u večer i dolazit će u Beč medju 4. i 5. urom poslie podne. Isti podvoz odilazit će iz Beča svaki dan u 6 satih 10 minutah u jutro i dolazit će isti dan u Tèrst u večer u 10 satiih 20 minutah. Poštanki podvoz ostavlja Tèrst u jutro u 6 satih 40 minutah a dospieva u Beč sliedećega dana u 6 satih u jutro. Poštanski podvoz, koi ostavlja Beč u jutro u 5 satih 20 minutah, prispieva sliedećega dana u jutro u 6 satih u Tèrst. Večernji poštanski podvoz ostavlja Tèrst u 6 satih u večer a dolazi u Beč drugog dana poslie podne medju 4. i 5. urom. Iz Beča odlazit će u 8 satih 40 minutah a dolazit će u Tèrst u 6 satih u večer.

Talianska.

O odlučnoj borbi u vinogradima kod Padule, gdie su buntovnici pod Pisaconi-om uništeni bili, pišu „Courrier-u de Paris“: Pisaconi (ili Pisacane) bio je došo iz Lagonegra, gdie se je pučanstvo ustručavalo pridružit mu se. Njegova namiera bila je predobit za sebe Salerno i tamo izvest udar, koi bi bio, da je za rukom izpao, sve izbavio. No najprije morao je dozvolit svojoj momčadi, da odpočine malko i zato ju je odveo u Padulu. On je hteo da se na niekoliko urah smiesti u Kartauskom monastiru, glasovitom branjenjem generala Verdiesa i 1500 Francuzah. No u vinogradima, koji pokrivaju ravnicu, bila su se sakrila četiri bataliuna 11. lovačke regimente, koji su prošaste noći na parobrodima došli i izkèrcali se bili u Polikastru. Predajo straže Pisaconieve ubaviestiše ga o zasiedi; no već je prekasno bilo da uzmakne. Borba je bila strašna. Poslie kratka puškaranja došlo je na bajonete i na nože. Kraljevskih je tri putah više bilo, bili su odpočinuli i izabrali si dobar položaj. Buntovnici bili su potučeni. Ranjenici bili su odmah na miestu ustrieljeni i probodeni. Pisaconi, odmah s početka bitke ranjen zèrnom iz puške, ležao je umirući pod jednim dèrvetom. Molio je da i njega ubiju, kao što su ubili njegove ostale drugove, što su i učinili. (Poleg drugih izviešćah bio je uhvaćen i odveden u Reggio.)

Niemačka.

Princ od Wales-a došo je dne 11. t. m. u večer pod imenom barona Renfreida u Königswinter i odseo je u hotelu d' Europe, koi je za prebivanje Nj. kr. visosti najmljen do konca kolovoza. Sve svečanosti dočeka bile su izriekom zabranjene; no ipak su kuće gledajuće na Rainu, mostovi i parobrodi urešeni množinom zastavah i stanovnici pozdravili su princa na najsmierenii način.

Car ruski Aleksander došao je 12. t. m. iz Kisingena u Frankfurt i za malo nastavio je svoj put u Wildbad, da doprati caricu mater.

Dvie rieči

na Pacelovu razsudu novoizašle Bogovićeve drame: „Stiepan“

od Drag. Jambrečaka.

(Produženje. Vidi br. 161 ovih novinah.)

Da vidimo, što g. kritik nadalje žigoše žigom nenarodnosti, tudjinstva. U taj red ide:

„To nespada amo.“ — Glagolja spadati prema latinskom pertinere neima doduše Vuk u svom riečniku; ali hvala bogu, Vuk nije svih riečih pokupio, koje govore južni Slavjani, već samo rieči veće česti našega naroda; kako znamo, on nije ni sabirao po Hèrvatskoj i Slavoniji, pa tako je ostala mnoga krasna i valjana riečca nenatištena u njegovu slovaru. Na koliko se ja siećam, ovu sam rieč češće čuo od naroda u Hèrvatskoj, a kako mo braća Slavonci uvieravaju, i kod njih nije nepoznata svietu. A to su dva važna sviedoka za njenu valjanost. Meni se čini sasvim narodna kroja, te si ju ovako tumačim: n. p. to nespada na tebe, t. j. to nepada tebi u dio, na vrat, na ledja ili što bi narod drugčije rekao: to nije tvoja briga, to nije tebe briga *).

„— — — pas, koi laje,

Neće ujest, van onaj, koi šuti“ — — izpravlja g. P.: Pas, što laje, neće ujost, neg onaj, koi šuti; nu to su takove malenkosti i podrobnosti, kojih nije bilo vriedno ni napominjati. Možda ni narod nebi uviek onako kazivao, kao što veli g. P.; pa ni Bogovićeva izreka nije pogrešna ili nenarodna.

„Znam za stalno — jer u ljubavi su

Bistre oči“ — — izpravlja g. pretresalac kako sudim dosta nevieštо i pedantički sa: Znam za stalno: (dakle i interpunkcijalne pogreške!) jer su u ljubavi bistre oči; e duobus enim malis minus eligendum, minus malum majori praeferendum. A koje je od obojega gore, neka sudi štovano obćinstvo; jer su u ljubavi bistre oči: dva jednaka glasnika jedan iza drugoga!

„Gdie mu steže grudi zrak pretanjen,

Da dihati jedva može“ . . . pitate: kakov je to zrak, i to sasvim u redu; jer kod nas neima te rieči (ali utanjiti ima; gl. N. P. Utanji Bože, ali neprekini), koja je očevidno skovana, ali ne zlo. Nu moj strogi gospodine sudče, bih li ja Vas smio pitati, što će reći u onoj prevedenoj piesmi „o ženskom sèrdcu“: milost vlaštju presladjenskom, nebrojašće, nagne lišćem o lišćace, da ohladi uzdihace, što onaj dubrovčanizam: neckvèrnjena; što li: cvietje izjutrovno prostjera i t. d. što skovane, što izkvarene rieči. Nu neka nemisli nitko, da sam ja to samo onako u vietar rekao, a da ih nijesam i tražio, jesam, bora mi, i kuda sve ne: po Vuku, Šuleku, Drobniću, Veseliću, istom Bielostiencu i Jambrešiću: al ih neima te neima. Istina na pèrvi se mah vidi, da su to sve same neobične i nečuveno rieči i dočetci; ali: Medice cura te ipsum; vadi, brajko, svoje bèrvno! — Tu vidimo, kako je lasno sebe zaboraviti, druge koreći! Nesapinjajmo si piesnikah u tako tiesne, težke i nesnosne okove, koje i sami rado odbacujemo. Budimo pravedni. Što nećeš da tebi drugi učini, nečini ni ti toga drugomu.

„Od kakova silovita čina“ . . . sasvim je dobro, da nemože bolje. Kakov, takov, njegov, njihov, njezin i sám, a, o, sklanjaju se po izvèrstnom liku pridavnikah. Narod se je istina tako u sklanjanju ovih zaimenah, kao i u izv. i neiz. liku pridavnikah podosta pobèrkao; ali ima silu primierah u Vukovoj prozi od pravilne porabe. S toga valja, da barem naši pisci paze na tu razliku, kad ju već narod počeo malo zanemarivati. O liku izviest. i neizv. pridavnikah, o njihovoj porabi može svatko čitati u latinskoj skladnji Veberovoj glavu 30. ili još obširnije u lanjskom Nevenu prekrasan sastavak istoga visokoučenoga gospodina jezikoslovca pod naslovom: „Ustroj našega jezika“; i ako Bog dá do skora u njegovoj hèrvatskoj skladnji, koja je već gotova, te će za koi miesec biti pod tiskom. Nedvojim, da štov. obćinstvo željno i radostno izgleda taj uz Daničića, ako se nevaram, pèrvi pojav na slavjanskom knjižtvu; a ima se i čemu radovati! Neka mi oprosti g. Veber, što sam tako bèrbljav, ali si nemogu pomoći; što na sèrcu, to i na jeziku! (Dalje će sliediti.)

U br. 160 u opazki članka dvie rieči od g. J. čitat treba u miesto rieči „ilis“ illis u miesto „melium“ — melius; zatim u br. 161 istoga produženoga članka na str. 490 čitat treba u miesto „nimis“ — nimius a u miesto „magi“ — magis.

*) Ni onih svih riečih, koje se inače nalaze u Vukovih spisovih, neima uviek u njegovu riečniku. Navedši tu sastavljenu rieč pade mi na pamet, kako sam niekoč u Šuleku ovu istu rieč čitao, pa sam mislio, da ju je on skovao; ali kad sam poslie niekoga vremena uzeo čitati narodne poslovice, našao sam (premda nijesam tražio, jer se može naći ako se i netraži; gledaj tumačenje poslovicah: Zabunio se kao ciganin u luku. Koi je bog dao ovo, dat će i ono drugo; i ostalih nebrojenih. Ali bèrzoreka pun je grieha?!) uza tu rieč mnogo drugih sastavljen h; kao: bèrzorek, mekoobrazan itd. A što je prišipetlja, vucibatina i sila inih. Ako dakle smije narod kovati, zašto nebi i njegovi učitelji, koji su u njem nikli, s majčinim mliekom i duh narodni usisali: narav jeziku proučili. Nu onaj, koi hoće da kuje, treba da je izučio kovačiju, reče gosp. Franjo Kurelac u jednom privatnom dopisu. I on dopušta taj zanat, samo g. Pacel neće da ga prime u svoj ceh! — D. J.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz 16. sèrpnja. „Pays“ javlja: Engleska vojska za Kinu svest će se na polovinu; vèrhovni vojnički zapoviednik dobio je nalog da se stegne na vojničko zapremljenje poluotoka Kantona.

Berlin 15. sèrpnja. Baron Werther došao je danas iz Petrograda ovamo.

Draždjani, 15. sèrpnja. Nj. veličanstvo kralj pruski nastupio je povratni put iz českih toplicah u pratnji Nj. vel. kraljice dne 13. t. m. Nj. veličanstva namieravala jedan dan ostat pri dvoru u Pilnici, no kralj je sinoć iznenada malko oboleo.

Izišavša liekarska izviešća glase:

Pilnica, 14. sèrpnja poslie podne u 5 satih. Uslied putovanja u velikoj vrućini Nj. veličanstvo kralj oboleo je, no pošto bi bio više urah spavao, znatno mu se je omalila bolest.

15. sèrpnja u jutro. Nj. vel. dobro je spavalo i može danas ostavit krevet.

Carigrad 11. sèrpnja. Na koncu svečanosti sunećenja bila je sjajna čast, kamo je pozvan bio vas diplomatički zbor. Jednom sultanovom Jradom dozvoljuje se gradjenje druma od Beiruta u Damask. Knez Bariatinski ostavio je Teheran. U persijskom zalievu nalaze se još samo dvie engleske krunske regimente i niekoliko kumpanijskih regimentah, ostale otišle su u Indiu. Vele, da će se Bušir mieseca studenoga sasvim izpraznit.

Atina 12. sèrpnja. Glasa se da za sada neće biti nikakve ministerialne promiene. Spiro Milios otišo je u Carigrad.

Genova 14. sèrpnja. Engleska švadra pod admiralom Lionsom otići će sutra u Toulon.

London, 13. sèrpnja. Ministar je u parlamentu kazao, da je lord Canning, generalni gubernator istočne Indie pisao lordu Elginu, da jedan deo vojske poslane u Kinu upravi put Bengalie; zahtiev, kojemu je po svoj prilici zadovoljeno.

Monakovo, 14. sèrpnja. U gliptoteki nastala je vatra u srednjem paviljonu, koje pliemom postaše dèrvlje od krova i dèrvene stube. Umotvorinama nije učinjena nikakva šteta. Vatra je po svoj prilici nastala nemarnostju radnikah poslujućih u zgradi.

Izvadak

iz napisnika siednice c. k. osrednjega povierenstva za iztraživanje i uzdèržavanje gradjevnih spomenikah u austrianskoj cesarevini, dèržane dne 5. svibnja 1857.

Pod predsiedom g. c. k. odsiečnoga načelnika u ministarstvu za tèrgovinu, obèrte i javne gradjevine, Karla Czoerniga barona de Czernhausen.

Konservator za Korušku baron Ankershofen predlaže svoje izviešće o poslovima obavljenim god. 1856.

Ovo izviešće, koje pruža nov dokaz o osobitoj radinosti i pazljivosti konservatorovoj, priobćit će se zbog više rimskih pronalazakah vladnom savietniku Arnethu, da ga pregleda.

Konservator u Erdelju, g. M. S. Mökesch, priobćuje, da nisu osobitog uspieha imala izkapanja preduzeta na tako nazvanom „Burgregu“ izvan Grossprobstdorfa. Više pokušanih po njemu raztumačenjah od napisah, što se nalaze u lietopisu c. k. osrednjega povierenstva, predat će se gospodinu vladnom savietniku, da o njima izrazi svoje mnienje.

Visokočastni biskup od Lesine, Filip Domenik Bordini, izjavlja se s veseljem pripravnim naložit svojem svećenstvu, da podupire c. k. osrednje povierenstvo i njegove organe. Ujedno predložena prijava visokočastnoga biskupa o tom, da je turanj minoritske cèrkve u Lesini u tako lošu stanju, da se je bojat da će se srušit predat će se c. k. miestodèržtvu u Zadru ubavieštenja i daljega naredjenja radi.

Učrednik „Priobćivanjah“ g. K. Weiss, predlaže opis blaga stolne cèrkve oštrogonske, što je kapelan stolne cèrkve Franjo Bock iz Kolonje s dopuštenjem Nj. preuzoritosti stožernika nadbiskupa oštrogonskoga i kaptola tamošnje stolne cèrkve sastavio, kao i narise predmetah, koje je izveo prof. i arkitekt g. Josip Hieser.

Ujedno proizlazi iz izviešća da je Nj. preuzoritost g. stožernik nadbiskup oštrogonski i tim povodom nastojao najpriaznie pobrinut se za promicanje posebnih svèrhah c. k. osrednjega povierenstva, zašto se je i g. predsiedatelj c. k. osrednjega povierenstva obvezanim osiećao, da Nj. preuzoritosti izrazi svoju najdublju zahvalnost.

Nadalje prijavio je g. K. Weiss, da je visokočastni g. prelat de Reigern bio tako dobar, da pošlje na historiografa dra Dudika u Beču jedan **pedum** nalazeći će u onom samostanu, da se isti može naslikovat k jednom sastavku g. viteza Wolfskrona o ovom biskupskom štapu.

Skupština se zahvaljuje što toplje gospodinu prelatu za ovaj čin udioništvovanja kod poduzećah osrednjega povierenstva.

Konservator za Korušku baron Ankershofen zahvaljuje se zato, što se je c. k. osrednje povierenstvo zauzelo da se stolični grad u Strassburgu opet pokrije i uzdèrži i predlaže pismo, kojim se obraća na gospodina miestodèržca za sačuvanje i popravljenje grobne kapele kneza biskupa Thuna u Strassburgu, budući da je njegovo nastojanje u tom obziru kod kn. direkcie dobarah ostalo bez uspieha.

Polag sadèržaja ovoga predloga iskvareno je zapadno pročelje tamošnje gradske župne cèrkve, jer se je jedan deo sieminišta prizidanoga uz južnu stranu cèrkve upotrebljavao kao staja za krave, konje i svinje. Budući da se ova staja nalazi tik cèrkve a njezina mokrina nema otoka, s toga dieluje posliednja razorivajući na cèrkvu pa od toga osobito pati sagradjena u južnoj pobočnoj korablji kapela s grobnim spomenikom kneza biskupa Josipa Marie grofa Thuna i to natoliko da se u istoj zbog nadvladavše neugodne vojne štalske nemogu tamo više obavljat cèrkveni obredi.

Na predlog g. predsiedatelja povierenstva zaključeno je, da se ovaj predmet podnese Nj. preuzvišenosti g. ministru za bogoštovje i nastavu, da se napokon priskoči ovomu u oči udarajućem nedostatku.

Nj. preuzvišenost g. ministar tèrgovine predaje c. k. osrednjem povierenstvu izradke profesora i dèržavnoga savietnika doktora Beckera u obziru na geografiu pontinskih predielah u vrieme gèrčkih koloniah, koji su putem c. k. konzulata u Odesi prispieli. Ovo priobćenje bilo je primljeno sa zahvalom.

Povodom molbe germanskoga muzeja, koi već odavna želi da mu se šalju izvadci iz napisnikah o razpravah osrednjega povierenstva i s obzirom na želju izraženu sa više stranah zaključuje se, da se zanj u buduće izvadci siedničkih napisnikah c. k. osrednjega povierenstva, koji se u „Carskim bečkim novinama“ obnarodjuju, imaju na pose štampat i od vremena do vremena priložit „Priobćivanjima“. Za prošlo vrieme sakupljat će se izvadci siedničkih napisnikah i štampat, pa će se zatim razdielit medju konservatore, dopisnike, družtva i zajednice itd.

Sučlan posrednjega povierenstva, gospodin ministerialni savietnik Franjo de Mayern predlaže izviešće o razpravnom spisu u obziru porušenja starih taborskih gradskih vratah i izrazuje se onamo, da ova vrata što se same zgrade tiče nemaju nikakve arkitektonske vrednosti, zato bi c. k. osrednje povierenstvo moglo biti zadovoljno time, da si pribavi tek točnih osnovah od tih vratah.

Skupština pristaje na mnienje povierenstvenoga sučlana i zaključuje da se u tom smislu odgovori na dotični dopis c. k. českoga miestodèržtva.

Sutra u nedielju 19. t. m. bit će predpodne u 9 satih u dvorani ovdašnjega kazališta glavna skupština akcionarah narodnoga kazališta, gdie će se viećati o životnim uvietima toga zavoda uslied čega želit bi bilo, da što više akcionarah dodje na tu velevažnu skupštinu.

Srebro od 4. sèrpnja	4 fr.
Carski dukati	$7^7/_8$ „

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 768 civ. (Izv.—256) (3—1)

Einberufungs-Edikt.

Von dem k. k. Bezirksamte als Gericht Verovitic wird hiemit bekannt gemacht: Es sei auf Ansuchen der Anna Cosić geborne Žunić aus Rezovac, durch Advokaten Franz Mohl in Verovitic in die Einleitung des Verfahrens zur Todeserklärung ihres aus Rezovac gebürtigen, bereits seit mehreren Jahren verschollenen Bruders Stanko Žunić gewilliget, Stanko Žunić wird daher aufgefordert, binnen einem Jahre d. i. 3. Juli 1858 9 Uhr Vormittags entweder vor diesem Gerichte zu erscheinen, oder von seinem Aufenthaltsorte dieses Gericht schriftlich in Kenntniss zu setzen, widrigens nach dieser Frist über neuerliches Ansuchen zu seiner Todeserklärung und Ausfolgung seines Erbtheiles pr. 168 fl. CMz. geschritten werden würde.

K. k. Bezirksamt als Gericht
Verovitic am 3. Juli 1857.

Polz.

(Dp.—52) (3—1)

Oglas.

Uslied veleslav. zagrebačke županijske oblasti odluke budu se u dolnjo-kupčinskom pod zatvor stavljenom lugu u obćini istoga imena kotaru Pisarovina stojećem ležeći hrastovi trupi za gradjenje stanjah prikladni stranom jošte nezdielani, stranom stesani i prie dvie i tri godine posiećeni u broju 120 komadah, dne 28. sèrpnja t. g. na licu istoga luga putem dražbe obće prodavati, željni kupiti neka se tamo potrude. Dano u Bencetiću 17. sèrpnja 1857.

Stefan Pomper,
dolnjo-kopčinskoga Luga skèrbnik.

Nr. 6568 (Izv.—248) (3—1)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Scrittore presso l. IR. Ufficio di Porto e Sanità Marittima in Chioggia, cui va annesso il soldo d' annue Lire 1200.

Chiunque intendesse aspirarvi presenterà entro tutto Luglio p. v. al Governo Centrale Marittimo documentata supplica, comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale, i servigi finora prestati, la qualificazione al posto e la eventuale conoscenza di lingue.

Dichiarerà inoltre se si trovi in parentela od affinità con altro impiegato P. S. nel Litorale Veneto.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo
Trieste, 21. Giugno 1857.

Br. 355 pr. (Fin.—27) (3—1)

Oglas

namieštenje triuh uredo-službeničkih pomoćnikah.

Kod c. k. zemaljskog financiah ravnateljstva u Zagrebu izpražnjena su tri miesta uredo-službeničkih pomoćnikah sa godišnjom plaćom od 216 fr. i paušalom na sveće godišnjih 13 fr. 20 kr., koja miesta spadaju u vèrst službah priuzdèržanih za pobilježenе na to vojnike.

Objavljuje se ovo za slučaj kad bi koi od vojnikah kompetentnih ponamieštenih već drugdie, želio svoje premieštenje k ovom zemaljskom financiah ravnateljstvu; natiečaj traje do 15. kolovoza 1857.

U Zagrebu 8. sèrpnja 1857.

Br. 1864—1857 p. (Izv.—252) (3—2)

Razpis natiečaja.

U sliedstvu povlaštjenja visokog c. k. dèržavnog namiestništva od 23. pr. m. br. 11215 razpisuje se ovim natiečaj za popunjenje izpražnjenog miesta kotarske primalje u Daruvaru.

S ovom službom skopčana je godišnja plaća od 100 fr. i pripomoć 33 fr. 20 kr. sr.

Natiecatelji imaju svoje sa sviedočanstvom moralnog ponašanja i sviedočanstvom da su primaljski kurs svèršili, providjene molbenice do 15. kolovoza t. g. ovom kotarskom uredu podnieti.

C. k. kot. ured
U Daruvaru 8. sèrpnja 1857.
C. k. kot. predstojnik
Cekuš.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 20. SERPNJA 1857. Broj 163.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novi e ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrsthina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carèvina.

Zagreb, dne 20. sèrpnja. Na glavnu skupštinu akcionarah narodnoga kazališta, koja je toliko putah u našim a i u ovdašnjim niemačkim novinama navieštena bila, dodje jučer kao na narečeni rok tako malen broj akcionarah, da se ista nije mogla obdèržavat, već se je morala odgodit do kraljeva, kad je kod nas glavni vašar, nebi li se barem tom prigodom, gdie se obično tèrgovci i zemaljska gospoda malone sa svih stranah Hèrvatske a poniešto i Slavonie ovdie sakupljaju, toliko akcionarah sastat moglo da se za naše kazalište kakav takav zaključak konačno načini. Čim dobijemo poziv odbora za ovu novonarečenu skupštinu, nećemo propustit, odmah priobćit ga obćinstvu, nadajući se da će bolji uspieh imat, nego li pèrvi.

X. Zagreb. Bit će miesec danah, odkako je postavljen na grob niegdašnjeg ovogradskoga fizika Dr. Alex. Mraovića spomenik, što su ga nastojanjem g. Štauduara, učrednika ovdiešnjega „Agr. Ztga", nabavili mnogobrojni štovatelji i prijatelji pokojnikovi. Taj spomenik je od livenoga željeza i napravljen u romansko-mauričkom slogu, te služi na ures ovd. gèrč. n. sj. pokopalištu. Na njem ima hèrvatski i otraga latinski napis. Pèrvi ovako glasi: „Aleksandru Mraoviću, doktoru medicine, grada Zagreba redovitomu fiziku, obćinskom viećniku, mužu naukom i umietnostju slavnom, za grad i čoviečanstvo vele zaslužnome: spomen ovaj staviše mu prijatelji. Preminu dne 29. ožujka 1856, godišta 56. dobe svoje."

— Glavari redovnikah svetoga Franje dèržave svetoga Ladislava izabrali su u kapitulu u Kaniži dne 14. t. m. obdèržavanom za provinciala ot. Gerarda Zoba, za kustosa ot. Henrika Hergovića, a za definitore ot. Anselma Bolenjia i ot. Petra Chrysologa Nagya.

— Budući se uzoritom gospodinu kardinalu i nadbiskupu zagrebačkomu netreba izmišljenim dobročinstvima i tudjim perjem kititi, koi si je premnogim istinitim zaslugama i veledušnim zakladama ime i kod potomstva učinio, — isto tako i istini za volju izjavljamo, da ona viest, što su ju ovdašnje novine „Agr. Ztg." u 158. br. dne 14. t. m. iz inostranih novinah „bona fide" doniele, kao da su tobož ugarski biskupi, potaknuti uzoritim gosp. stožernikom i nadbiskupom *Jurjem Haulikom* obećali, da će za tiskanje poviestnice tridentinskoga sabora, što ju je otac Theiner u Rimu za štampu priugotovio, 10,000 rimskih škudah doprinieti, — ova je viest, barem koliko se Nj. uzoritosti našega visokočastnoga nadbiskupa tiče, — gola izmišljotina.

— Za ilirski zavod sv. Jerolima u Rimu poslao je velečastni g. Josip Mavretić, podarcidjakon i župnik vivodinski, 100 for. sr. u dèržavnoj zadužnici ovdašnjem duhovnom stolu. Nadamo se, da ćemo na skoro više ovakovih darovnikah spomenut moći. (K. L.)

— Čitamo u službenom dielu novinah „Osserv. Triestino": da je Nj. veličanstvo dostojalo izrazit namieru da će svečano otvorenje posliednje pruge južne dèržavne željeznice, koja će skapčati glavni grad dèržave s jadranskim morem, ovoličat Svojom najvišjom pritomnosti.

Ova željeznička pruga otvorit će se dne 27. m. od Ljubljane počemši; pozvani gosti sakupit će se u ondašnjem željezničkom dvorištu. Odmah pošto bude Nj. c. k. veličanstvo po oblastima, korporaciama i gostima najsmierenie primljeno, krenut će provod i to oko 4 ½ sata u jutro.

Svekolike željezničke štacie, medju Ljublanom i Tèrstom bit će svečano urešene a brodovi usidreni pred željezničkim dvorištem u Tèrstu svećano nakićeni zastavama. Na radi stajat će c. k. bojni brodovi i Lloydovi parobrodi i dolazak provoda pozdravljat će na raznim štaciama glasbene bande s narodnom začinkom.

Na granici primorja, na štacii Divača imat će oblasti goričke čast pozdravit Nj. c. k. apostolsko veličanstvo.

Dolazak u Tèrstu zbit će se medju 10. i 11. urom pred podne i provod će stati pod carski u tu svèrhu tamo podignuti paviljon. Najponiznii doček Nj. c. k. apostolskoga veličanstva bit će izveden pod tutnjavom topovah morskih i kopnih bateriah i c. k. bojnih brodovah.

Nj. veličanstvo preduzet će zatim svečano položenje temelja kod vodovoda, stojećega u savezu sa željezničkim dvorištem, poslie čega sliedit će svečano blagoslovljenje željeznice i lokomotivah.

Kad Nj. veličanstvo pregleda vojne čete postavljene pred željezničkim dvorištem sliedit će svečani ulaz izpod slavoluka po obćinskom poglavarstvu navlastito u tu svèrhu podignutoga i kroz ulice svečano urešene.

Pozvanim gostima dat će obćinsko poglavarstvo i zastupničtvo tèrgovačkog i obèrtničkogaststališa sjajni obied.

U večer bit će u teatru Mauroner svečana predstava.

Nj. veličanstvo nastupit će svoj povratak još isti večer kroz sjajno razsvietljene ulice.

Za pozvane goste bit će drugi dan posvećen pohodu najznamenitiih zavodah gradskih. U večer bit će sva luka razsvietljena i gosti odvest će se na jednom Lloydovom parobrodu u dragu od Mugjie. Treći dan odvest će se isti na željeznici u Postojnu, gdie će grad Tèrst svojim gostima dati ručak a nastojanjem stanovnikah Kranjske bit će razsvietljena znamenita špilja.

— Nj. vel. car ruski Aleksander podielio je slavno poznatomu k. c. bibliotežaru u Pragu g. doktoru Pavlu Josipu Šafařiku red svete Anne druge vèrste.

V. U Koprivnici dne 19. sèrpnja. U najvećoj naglosti i s veseljem sèrca mogu Vama obznaniti, da je danas oko 8 satih u jutro parobrod putujući iz Osieka hvala Bogu sretno kod legradskoga broda iliti prevoza prispeo i to kod malene vode, a da li će moći dalje u Varaždin put nastaviti, to još nemožemo saznati, — iz Koprivnice i sa sviuh bližnjih miestah sakupilo se je sila svieta da pozdrave svoga novoga gosta.

U Zadru 13. sèrpnja. S prošastim parobrodom došlo je ovdie samo pet Cèrnogoracah iz Kotora, medju kojima su i dva popa, koje je onomadnji grozni primier njihove braće zastrašio i k moćnoj zaštiti naše vlade pribiegnuti prinudio.

Iz Korčule 2. sèrpnja. Posliednjih danah prošastoga lipnja spušten je u more s brodotvora Paunovićeva jedan bark (nieka vèrsta ladjah) prozvani „Michele", koi nosi 520 tonelatah, vlastnitštvo valjanih kapetanah i brodopraviteljah braće Bielićah iz Pelješca. On je sagradjen iz dèrvlja stirjanskog i albanskog od pèrve vèrste; on je postavljen bakrom i gvoždjem s pašaicama; njegovi su nasloni od gvoždja i najtvèrdjega dèrveta, a sprave su, kojima je on providjen, po najnoviem načinu. Sve ovo, kao što iskusni u tom sude, polaže Bielićevu ladju medju one od pèrvoga razreda u austrijskom tèrgovačkom pomorstvu.

Radostni smo, što možemo kazati, da je ova ladja i u obziru gradjevine jedna od najliepših, koje su sišle s našega brodotvora.

Iz Imockoga čujemo, da se je i tamo prihvatila bolest grozdja, kojega je ove godine posve mnogo loza poniela. (G. D.)

Talianska.

Parobrod „Pompei" koi je Napulj dne 7. t. m. ostavio i dne 10. došao u Genovu, doneo je viest, da u svem kraljevstvu vlada podpuni mir i da nije ustanak nigdie našao odziva.

Jedan napuljski dopisnik lista „Osserv. Triestino" javlja, da je kapetan otetoga broda „Cagliari" izpoviedio, da se je na njegovom brodu bio nalazio tovar oružja opredieljen za Tunis i da je još u onaj čas kad je sidro dignuto bilo, nanj navalila četa buntovnikah, nalazećih se na brodu, i prisilila ga, da kormani po njihovoj volji. Dopisnik dodaje k tomu pitanjo, kako je moguće bilo, da se je takovo nasilje dogodit moglo u genoveskoj luci?

Iz Ferrare javljaju od 11. t. m, da se je medju onim osobama, koje je sveti otac papa odmah po svojem dolasku pred sebe pustio, da mu cieluju nogu, nalazio i štap tamošnje c. k. austrianske posade. Bakljada, koju je c. k. vojska u večer dala Nj. svetosti, opisuje se kao osobito sjajna.

Dne 9. t. m. bio je u Turinu uapšen nieki Francez imenom Gilbert, kojemu je bilo pošlo za rukom uklonit se izsliedovanju policie u Genovi i koi je osobito upleten bio kod ondiešnjih revolucionarnih dogadjajah.

S očitovanjem danim po ministru u senatu, da nije bilo u Genovi nikakovih lagumah načinjeno i da nije prieko 500 pušakah nadjeno bilo, usporedjujemo sliedeću prijavu lista „Moniteur Savoisien":

„Nadjen je u podrumu jedne kuće blizu bojne luke lagum dugačak 15 meterah; njegovo razpèršenje naravno bi moralo imati za posliedicu prodor arsenala, što bi uzeće istoga veoma olakšalo. Slične priprave razpèršenja bile su načinjene malone pod svim kasarnama grada. Iz pismenih kod uhvaćenih buntovnikah nadjenih naputakah proizlazi, da bi po pogubljenju vojske i zapremljenju najvažniih točakah kroz 24 sata imale biti pljačkane najbogatie porodice, koje su prevratnici na stanoviti način medju sobom razdielili bili. Broj otetih pušakah iznosi po mnienju toga lista zajedno s onima, što su nadjene bile u škrinjama u jednom podrumu i na bèrdu Pontofinu, do 7000 komadah. Sada gledaju da nadju topove, koji bi se po pismenom naputku jednoga kolovodje imali bili stavit na ulazu glavne ulice."

Jedan bruseljski list javlja da je toskanska vlada protestirala proti utočištu, koje Mazzini uživa na engleskom zemljištu, i da je dobila odgovor, da englesko zakonotvorstvo i engleski običaj nedopuštaju, da se ovoj reklamacii zadovolji, no da će Mazzini ipak biti podvèržen strogom nadziranju.

Iz Ferare javljaju od 12. t. m.:

Deputacia veroneskoga kaptula imala je danas čast učinit svoj naklon svetomu ocu papi i od njega biti primljena s najvećom dobrohotnostju. Ona je izrazila molbu, da bi sreća u deo

pala pred svetoga oca doći još i onim Veronežima, koji su joj se pridružili bili. Odmah čuli su dvorskog meštra zvati, da unidju Veronezi i do pedeset osobah, stranom svećeničkoga a stranom svietovnoga striša okruži smiereno Nj. svetost papu, koi je rieči pune milosti i blagoslova na njih upravljao.

Niemačka.

Iz Pilnice priobćuju sliedeće liekarsko izviestje: Nj. veličanstvo kralj pruski spavao je svu noć dobro, osieća se podpunoma dobro i namierava vratit se sutra u Sans Souci.

Rusia.

Jedno carsko ručno pismo na Nj. preuzoritost g. dèržavnoga tajnika stožernika Antonelli-a glasi kako sliedi:

„Vaše revno nastojanje učvèrstit priateljske odnošaje medju Nama i Nj. svetosti papom kao i Vaše neprestano sudielovanje da se na povoljni način porazumiju obe vlade o pitanjima, koja se duhovnih potrebah Naših vjernih podložnikah rimokatoličkoga vieroizpoviedanja tiču, daju Vam pravo na Našu priznateljnost i iskreno štovanje. U znak toga ukinesovali smo Vas vitezom reda sv. apostola Andrie pèrvopozvanoga, kojega znakove ovdie prilažemo, ostajući Vama blagonakloni. U Petrogradu dne 9. (21.) lipnja 1857.

Aleksander.“

Gèrčka.

Viest priobćena po francuskim novinama, da je g. Kalergis naimenovan poslanikom kod pariškoga dvora naznačuje „Triester Ztg.“ iz najboljeg izvora kao bez svakog temelja.

Franceska.

Pariz 12. sèrpnja. Princip Aleksander Katakuzeno došo je u Pariz. Njegov put tiče se, kao što se glaso, sadašnjega položaja dunavskih kneževinah. Moldavsko-vlaško pitanje sad je predmetom živahnoga dopisivanja sa Carigradom. Grof Valevski predložio je caru za dvadeset i četiri sata, što je proveo u Plombieresu, povorku izviešćah gospodina Thounevela. Porta medju ostalim i to zahtieva, ako bi došlo do sjedinjenja, da sultanu ima pripadat pravo naimenovat kneza, koi bi imao upravljat s obim kneževinama.

Toskanska vlada izrazila službenim putem franceskom poslaniku principu de la Tour d' Auvergne svoju zahvalu za priobćenje, koje joj je u pravo vrieme franceska vlada učinila o obstanku i buknuću urote. Dokazano je naime da su livorneske oblasti po tamošnjem franceskom generalnom konzulu Sennevieru najprije dobile viest o namienjenom udaru.

Pariški dopisnik lista „Times“ piše: Množina medju Parizom, Londonom i drugim miestima promienjenih listovah uzapćeno je, iz čega proizlazi da bi car Napoleon za posliednjih izborah imao biti ubijen. Većina listovah zaključuje riečma: Frappez! Frappez! Frappez! kao da hoće da rekne: Delenda est Chartago. Deset do dvanaest osobah imalo bi bilo upotrebit pèrvu prigodu, da ubiju cara a da izvedu sigurno svoju namieru, bili su im noževi u otrov namočeni. Sučlani privremene vlade bili su več naimenovani, a bili su dogovorili, ako bi im za rukom pošo taj čin, da se late kormila vlasti i da revoluciu proglase po svoj Evropi. Imena dotičnikah navedena su.

Velika Britania i Irska.

Parnica o glasgovskom otrovanju sačinjava još svejednako glavnu rubriku u engleskim novinama. U tom slažu se sve novine, da porotnici upèrkos jakih razlogah sumnje nisu mogli izreći, da je obtuženica kriva zločinstvu, no da li je u istinu nedužna, o tom vladaju razna mnienja. U Edinburghu prosuo se glas, da je ona neposredno poslie svog oslobodjenja odputovala u Liverpool a od onud na brodu „Asia“ u Ameriku. Tomu se sada protuslovi i tvèrdi da se nahodj na jednom dobru svojih roditeljah. Madeleine Smith i njena žalostna pripoviest još je svejednako junakinja dana. Da uzmogne izići neopažena iz sudišta, pred kojim se je velika množina znatiželjnoga puka sakupila bila, došao je njen advokat, kao što „North-Daily-Mail“ pripovieda, na tu misao, da nieku drugu dievojku obuče u njenu haljinu. Lukavština je pošla za rukom, i dievojka, koja se je na to odvažila, učinila je to jedino s toga, budući da joj se je kroz to izpunila želja vidit obtuženicu i govorit s njom. Jedan drugi list pripovieda sliedeću anekdotu: Kad je krunski odvietnik svèršio svoj govor, zapita gospodičnu Smith njen advokat, što dèrži o tužbi, na što je, vele, sasvim mirno odgovorila: „Ja moram, da uzmognem sud izreći, prije čuti obranu. Ja mèrzim na sve jednostrane presude.“ Takovih anekdotah pripovieda se množina. Po svoj prilici su većom stranom izmišljene a izmišljanje nepolazi vaviek za rukom.

„Patrie“ naviešćuje, da će kraljica engleska početkom rujna na deset danah doći u Fontainebleau da povrati pohod, koi će joj car i carica učinit u Osbornu.

Afrika.

„Moniteur Algerien“ javlja, da francesko gospodarstvo u Kabilii bèrzo napreduje. U bitki od 24. lipnja izgubili su Kabili kako sami priznaju 400 momakah. Sa svih stranah obkoljeni i napadani i bez utočišta za žene i diecu šalju plemena sa svih stranah talacah u francesko taborište i maršal Randon nada se, da će se za malo podvèrći pet posliednjih još nepredobljenih plemenah. General Renault bio je dne 7. sèrpnja u taborištu kod Beni-Maguiletah.

Polag listovah iz Tangera od 3. sèrpnja car je ostavio Maroko, da otidje u Fec. Kabili od Tadle podali su se. Druga plemena poimence Guerijani i Zemuri bili su u podpunom ustanku. Abder-Rhaman pripravljao se je da nasèrne na njih sa znatnom vojskom.

I konzul sjedinjenih dèržavah u Tunisu pridružio se je zajedničkom protestu evropejskih konzulah proti dogadjajima, usljed kojih je pogubljen bio onaj židov, koi je u svadji s niekim Mahomedancem, opsovao velikoga proroka. Kod toga buknuća mauričkoga fanatizma silno zahtievaše narod od bega strahovito zaklinjajući ga da protiera svekolike kèršćane. Konzuli zahtievaju da sve evropejske sile učine zajedno potrebnih korakah kod bega.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz, 18. sèrpnja. Jučeranji dan prošo je mirno, premda je prieko 200.000 osobah bilo na boulevardima. Kao zastupnik carev bio je pritomen general Cotte. Nije se govorilo nikakvo pogrebno slovo.

London, 17. sèrpnja. Siednica dolnje kuće. Ukorni predlog Roebuckov proti vladi zbog vodjenja persijskoga rata bez dozvoljenja parlamenta zabačen je večinom od 352 glasa proti 38 glasovah.

London, 16. sèrpnja. Parobrod „la Belgique“ došo je iz New-Yorka.

Napulj 10. sèrpnja. Mir u kraljevini bio je svejednako neporemećen; vlada je vojski, pomorstvu i pučanstvu izrazila svoju zahvalu za njihovo činotvorno sudielovanje u obsiru uzdèržavanja poredka u kraljevini.

Srebro od 4. sèrpnja	 4	fr.
Carski dukati	. . . . . $7^3/_8$	„

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. k. lutriji u Tèrstu izvučeni su dne 18. sèrpnja 1857 sliedeći brojevi:

63, 39, 71, 85, 44.

Bližnje vučenje bit će 1. kolovoza 1857.

SLUŽBENI LIST.

K broju 1344—1857 p. (Izv.—258) (3—1)

Izrok dražbeni.

Gradjenje štale i štagla kod župničkog dvora u Šišincu povierit će se onomu, koi će taj posao prigodom javne jevtimbe, koja će se u Šišincu dne 31. sèrpnja 1857 prie podne u 9 satih obdèržavati, za najmanju svotu preuzeti.

Fiškalna ciena proračunana je:

za dielo tesarsko kod štale na	. 311 fr.	50 kr.
„ „ „ „ štagla „	. 195 fr.	1 kr.
„ „ zidarsko „ štale „	. 13 fr.	38 kr.
„ „ „ „ štagla „	. 9 fr.	32 kr.
Ukupno	. 530 fr.	1 kr.

Osim materiala, koi se jur nalazi na svom miestu, dati će župljani tako ručne kao i vozne težake u naravi.

Svi oni, koji bi ovo dielo preuzeti hotieli, pozivaju se najuljudnie, da o gori ustanovljenom roku u Šišinec doći, i sa sobom 10% vadium donieti, izvole.

U Pokupskom dne 16. sèrpnja 1857.

Balog.

Nr. 768 civ. (Izv.—256) (3—2)

Einberufungs-Edikt.

Von dem k. k. Bezirksamte als Gericht Verovitic wird hiemit bekannt gemacht: Es sei auf Ansuchen der Anna Cosić geborne Žunić aus Rezovac, durch Advokaten Franz Mohl in Verovitic in die Einleitung des Verfahrens zur Todeserklärung ihres aus Rezovac gebürtigen, bereits seit mehreren Jahren verschollenen Bruders Stanko Žunić gewilliget, Stanko Žunić wird daher aufgefordert, binnen einem Jahre d. i. 3. Juli 1858 9 Uhr Vormittags entweder vor diesem Gerichte zu erscheinen, oder von seinem Aufenthaltsorte dieses Gericht schriftlich in Kenntniss zu setzen, widrigens nach dieser Frist über neuerliches Ansuchen zu seiner Todeserklärung und Ausfolgung seines Erbtheiles pr. 168 fl. CMz. geschritten werden würde.

K. k. Bezirksamt als Gericht

Verovitic am 3. Juli 1857.

Polz.

Nr. 381—1856 civ. (Izv.—257) (3—1)

Edikt

zur Einberufung der Verlassenschafts-Gläubiger.

Vom k. k. Bezirksamte Našic werden diejenigen, welche als Gläubiger an die Verlassenschaft der am 1. Oktober 1853 in Neu-Jošava verstorbenen Grundbesitzerin Magdalena Hebgen, eine Forderung zustellen haben, aufgefordert, bei diesem Gerichte zur Anmeldung und Darthuung ihrer Rechtsansprüche den 3. September 1857 zu erscheinen, oder bis dahin ihr Gesuch schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an die Verlassenschaft, wenn diese durch die Bezahlung der angemeldeten Forderungen erschöpft würde, kein weiterer Anspruch zustände, als insofern ihnen ein Pfandrecht gebührt.

Vom k. k. Bezirksamte

Našic am 14. Juli 1857.

Der k. k. Bezirks-Vorstand

Ferd. v. Kraljević.

Br. 1747/1857 (Izv.—255) (3—2)

Poziv

kojim se Mijo Pantić, čizmarski kalfa, rodjen godine 1836 u Feričanci, u I. dobni razred vojničke dužnosti uvèršćen, koi od ovogodišnjeg novačenja stavio se nije, poziva iz uzroka, što ovom uredu njegovo sadanje obitavanje poznato nije, da se za miesec danah kod ovog ureda staviti, ili do to doba miesto svojeg boravljenja prijaviti imade, inače u protivnom slučaju s njime po §. 35 propisa za novačenje, postupati se hoće.

U Našicah 6. sèrpnja 1857.

C. k. kot. predstojnik

Kraljević.

Nr. 6568 (Izv.—248) (3—3)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Scrittore presso l. IR. Ufficio di Porto e Sanità Marittima in Chioggia, cui va annesso il soldo d' annue Lire 1200.

Chiunque intendesse aspirarvi presenterà entro tutto Luglio p. v. al Governo Centrale Marittimo documentata supplica, comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale, i servigi finora prestati, la qualificazione al posto e la eventuale conoscenza di lingue.

Dichiarerà inoltre se si trovi in parentela od affinità con altro impiegato P. S. nel Litorale Veneto.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo

Trieste, 8to Giugno 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 21. SERPNJA 1857. Broj 164.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novi e ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrsthina: 4 kr. sr. od linije za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Dne 16. sèrpnja 1857. izdan je i razposlan komad X. razdiela II. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Okružna naredba c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 21. lipnja 1857, br. 9879|1684, na c. kr. oblasti županijske, na poglavarstvo sam. glavnoga grada Zagreba, na c. kr. urede kotarske, na poglavarstva, kojim je povierena politička uprava i na uredbe občinske, glede upotrebljivanja predpregah po urednicih rudarskih.

Dne 18. sèrpnja 1857 izdan je i razposlan komad XXII. razdiela I. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Tèrgovački ugovor izmedju vlade Njegova c. kr. apostolskoga veličanstva i beja tuniškoga, sklopljen u rezidencii Bardo pri Tunisu dne 17. siečnja 1856.

Dèržavni ugovor medju Austrijom, Belgijanskom, Franceskom, Velikom Britanjom, Hanoveranskom, Meklenburg-Šverinskom, Oldenburgom, Niderlandiom, Pruskom, Ruskom, Švedskom, zatim gradovi hanseatskimi Ljubekom, Bremom i Hamburgom i Danijom, poradi ukinutja broderine na Sundu. (Sklopljen u Kopenhagi dne 14. ožujka 1857; u austrijskih i danskih ratificeciah izmienjen u istom gradu dne 14. travnja 1857.)

Naredba ministarstva unutarnjih dielah i ministarstva za tèrgovinu, obèrte i javne gradjevine od 7. svibnja 1857, kriepostna za krunovine Ugarsku, Erdeljsku, Hèrvatsku i Slavoniu, sèrbsku Vojvodovinu i tamiški Banat, kojom se razjašnjuje naredba, sa ovo krunovine proglašena u XVI. komadu pod br. 53 dèrž. zak. lista od god. 1855. u obziru pravljenja i uzdèržavanja onih carskih drumovah, koji idu kroz miesta ili sela kakova.

Razpis ministarstva financiah od 7. svibnja 1857, valjan za Dalmaciu, o povlasticah, koje pripadaju uredom i vlastim, da mogu uporavljati carinske oproste, dozvoljene u dalmatinskoj tarifi carinskoj.

Razpis ministarstva financiah od 12. svibnja 1857, valjan za krunovine Ugarsku, Hèrvatsku i Slavoniu, sèrbsku Vojvodovinu s Banatom tamiškim, i za Erdeljsku, o oprosta od dohodarine u tretjem razredu, ako vaskoliki godišnji dohodak nenadilazi trista forintih.

Br. 13182-2402.

U c. k. nakladi školskih knjigah u Beču izišla je hèrvatsko-slavonska čitanka za III. i IV. razred dolnje gimnazije, koja nosi naslov:

„Čitanka za III. i IV. razred dolnje gimnazije. Polag česke čitanke od Jos. Jirečka „Obrazy z rakouských zemi, národ, a dějin“ sastavio Adolf Weber (S. 392 u osmini. Ciena 44 kr.)

Visoko c. k. ministarstvo nastave dopustilo je s razpisom od 25. lipnja 1857 br. 10314 da se ova čitanka uvede za školsku porabu u ovozemne dolnje gimnazije; što se time ovozemnim prodavaocima školskih knjigah daje na znanje.

Od c. k. hèrvat.-slav. miestodèržtva.

U Zagrebu dne 13. sèrpnja 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Čitamo u Sèrbskom Dnevniku: Iz Beograda smo dobili više od poluk svanično pismo od 1. sèrpnja, u kom se opovèrgava ono izviestje naše o predstavljanju „Boja na Kosovu.“ U pismu tome stoji:

„Vi ste u vašem listu od 27. pr. m. javili, da se ovdie „Boj na Kosovu“ zbog toga nije predstavljao, što je ovdašnji paša proti tog predstavljanja protestirao.

„Vi ste u tome pogriešno izviešteni. Ja vas mogu pouzdano uvieriti, da predstavljanju tog dramatičnog diela nije smetala ničija, pa ni pašina protestacia, niti bi se takova kao neumiestna uvažila, počem praviteljstvo sèrbsko zemaljska prava vèrlo dobro poznaje i u stanju ih je od povriede braniti.

„Onom zabranom htielo je praviteljstvo iz sobstvenog pobudjenja preduprediti, da se onake važne dogadjaj naše istorije, počem pravog kazališta i viešstih predstavljačah još nemamo, nedostatočno nepredstavi.

„Kad budemo imali sve ono, što je za predstavljanje onako velikog istoričnog diela nuždno, i kad se našom občinstvu usmože to dostojno predstaviti, vlast naša neće imati uzroka to zabranjivati.“

Primajući ovu popravku kao istinitu, moramo primietiti to, da je to isto izviešće bilo u više drugih ovostranih novinah, da je o njema bile i privatnih glasovah, i da je o tome u našem listu najposlie bilo spomena, kad se vidilo, da se ni sa jedne strane neoprovèrgava.

Dvie rieči

na Pacelovu razsudu novoizašle Bogovićeve drame: „Stiepan“

od Drag. Jambrečaka.

(Produženje. Vidi br. 162 ovih novinah.)

Ob: „O blaženi mog života časi,“ valja ono, što sam rekao za: „ljute zadavaju jade,“ t. j. da je dobro.

„Najvolij bih, da sad udarimo“ . . . najvolij, dakako čini se da je oni naj suvišan; da je samo volij bilo bi dobro, premda je taj lik ij neobičan, ali se opet nalazi u Vuku; na str. 37. i 38. u poslovicah čitam:

Volij sam da mi gaziš po grobu no po tèrbuhu. Volij sam da mi moja zemlja kèrv popije nego tudja. Volij sam do noći nego njegove pomoći. A u njegovu riečniku: Volij, ja, je (po jugoz. kr.) lieber wollend, malo:

„Ja sam volij izgubiti glavu.“

(A možebiti da i nije zlo i najvolij: am liebsten wollend; kao što se u verbalnoj formi n. p. veli ja ga najvolim. Polag toga moglo bi biti i najvolij, premda je neobično. Opazka ucrd. N. N.)

„Od te strane nenadaj se čisto“ — bit će po svoj prilici tiskarska pogreška m. čistu.

„Naoko“ je isto tako dobro, kao i naokol i naokolo.

„Vietati će od nevolje kumstvo“ — nerazumijete? A zašto nijeste pogledali u Vuka, gdie bi ste bili našli na str. 61.: vijetati, vijetam v. pf. (u Cr. g.) versprechen, promitto:

Vijetaj mi tri tovara blaga, —

Vijeta mi Bogom posestrimstvo, —

Od nevolje vijeta mu kumstvo — ja mislim, ova je rieč posve srodna sa obetati ili bolje obećati, a sve tri su istoga koriena sa latinskim: voveo, vovi, votum.

Što se najposlie još i pravopisa tiče, to i ja mislim kao g. Pacel i većina naših ponajvèrstniih književnikah, te se služim Šulekovim*) pravopisom od onoga časa, odkada je u knjiž. prilozi k nevenu razložen. Samo cèrkanjah g. P. neodobravam s gore hvaljenih uzrokah. — Što dakle g. kritik pozivlje našu gg. pisce, da se izjave, hoće li se i nadalje služiti starim pravopisom, ili će novi prigèrliti, te se niti tiče mene, niti sve gg. spisateljah naših, nego samo jedne neznatne česti, u koju ide i g. M. Bogović, koga zato niti znam, niti mogu, niti hoću da pravdam. To je njegov posao, to njegov videris. Ako ima valjanih razlogah i ponukah, s kojih neće da poprime već obće odobrena načina pisanja, zašto neizlazi š njimi na svietlo, ako li neima, zašto mu se onda protivi. Svaki nepristran čoviek čini mi se, nemože se protiviti novini — si dictu fas est — o kojoj nije osviedočen, da nevalja ili nekoristi. S toga je vèrlo željeti da u budućih dramah i spisovih g. Bogovića izostane ono rogato ĕ (a i èrknjasto èr), s kojim će tada i puno nedosliednostih izčeznuti.

Što se pako našega piesničtva osobito dramatike tiče, moglo bi se svim ne samo gosp. Bogoviću preporučiti, da malo brižnije njeguju drugu i to poglavitiju i plemenitiju čest svake drame: ćudorednu pouku. Misceatur utile dulci! Tu su stranu većinom svi narodi više manje zaboravili, ili ju samo povèršno obradjivali, ili — grozno izustiti, lagano pero proti njoj oštrili i u otrovno cèrnilo umakali, te tako umiesto ćudorednosti i prosviete, bezpuće strastih i duševnu tamu širili medju narodom svojim. — Ali hvala providnosti božjoj, koja je u najnovije doba i u tu noć počela svojimi blagotvornimi zrakami probijati. Sve se po malo dižu svetom vierom opojeni dusi, koji uzeše ozbiljno raditi oko toga, da se tomu zlu doskoči. Da premučim druge, navesti ću samo plemenitoga niemačkoga piesnika i tragika Oskara Redwica, koi je svojom novom tragediom „Tomas Morus“ sveobću pozornost u Niemacah probudio. Ja ju sèrdačno preporučujem svim našincem, da ju čitaju*). Ona sjajna žica tihe i skromne nabož-

*) Tako se obćenito zove, premda je Vuk počeo — na koliko znam — pèrvi pisati umiesto ѣ je i ije; a g. Šulek je samo popravio ono, što nije valjalo u Vuka, t. j. ije u dvoglasac ie, te ga svojimi oštroumnimi razlozi ogradio proti svakomu napadaju. D. J.

*) Mi neodričemo Redwicovoj drami zvanoj »Tomas Morus« ni najmanje one ciene, koja joj po sudu kompetentne kritike dosele već pripade, no nemožemo se sa gospodinom piscem ovoga članka podnipošto slagat u tom, da bi se ista drama kao kakav uzor za dramatične piesnike smatrati mogla, jer je slavodobitni uspieh Shakspearovih dramah, kojega slava kod svih izobraženih narodah svakim danom raste i s kojim se po jednoglasnoj izreki svih strukovnikah i najizvèrstnii poznati dramatični spisatelji svih narodah i vremenah ni s daleka nemogu uzporedit, bielodano dokazao, da se zanimivost višjih dramah neosniva na bezporočnosti i savèršenoj duševnoj čistoći glavnih karakterah već jedino na izvanrednoj činotvornoj sili istih, svejednako očitovala se ona ma kojim mu drago pravcem. Nije dakle potrebno da glavni karakter ili ona osoba, okolo koje se kreće vas čin bude savèršeno kakovo, vèrhnaravno bitje, već samo čoviek od izvanredne činotvorne sile, koi je kadar ogledat se sa svojim udesom, dat svojom snagom novi pravac običnom tieku svietovnih stvarih ili koi ima barem toliko smielosti, da to pokusi ma i propao u toj neobičnoj gorostasnoj borbi. Moralnost drame nezavisi od čistoće

Isti list javlja is Novoga Sada od 14. sèrpnja: Vis. c. k. ministarstvo odobrilo je, da se rimokatolička glavna normalna škola u Novom Sadu rasprostrani na javnu doljnu realnu školu sa dva razreda. Za ovu realnu školu namiestit će se dva učitelja. Svaki će dobivati na godinu 500 fr. sa stan 100 fr. i 50 fr. za dèrva. Za upravitelja sjedinjene glavne normalne i dolnje realne škole uzet će se privremeno jedan od ta dva profesora i dobit će dalju platu od 200 for. srebra.

N. Iz Dalmacie od 4. sèrpnja javljaju ovom istom listu: Poznato će vam biti, da je još godine 1849. rodoljubivi gospodin Božidar Petranović baveći se kao činovnik u Beču, sakupio kod rodoljubivih Slavenah okolo 770 fr. s namierom da se u Dalmacii ustanovi time književno družtvo pod imenom Matice. Slabo podpomožen da se književni ovaj zavod zavede, da nebi novci uzalud ležali, pošalje on novce te Matici zagrebačkoj da ih ona upotrebljava dotle dok Bog i bratska sloga ne učini da i mi ovdie potrebito ovo zavedenje ne ustanovimo. Čujem, da se Matica zato obećala u ime interesa davati po niekoliko komadah knjigah što bude o svome trošku izdavala; šta više da je već na taj konac i nešto svojih knjigah poslala. Dobro bi Matica uradila da putem novinah ili kroz „Neven“ kao svo organ na znanje da Dalmatincima koje knjige i kome ih šalje. Tim bi se ta svèrha dokučila, da bi se Matici javiti moglo, ako je i gdie je potrebito i kome zavodu da se knjige šalju; jerbo nebi želili, da se tamo šalju knjige gdie neće nitko ni zaviriti u njih. Razpešilanje u to ime „Nevena“ vèrlo bi koristno bilo. Mi se dakle nadamo da će Matica zagrebačka ovom pravednom iskanju rado odgovoriti. —

Neobično u ovo doba hladno vrieme još neprestano kod nas traje. Žetva bielog žita u veliko je počela, i dobra izpada. Nadamo se i bogatoj žetvi kukuruza, jer je vrieme kišovito, i zato napreduje. I u vinu i ulju izgled je da ćemo se okoristiti. Svilene čsure zbog toga što u Italii ne uspieše vèrlo se i po dosad nečuvenu cienu plaćaju. Od obične njihove ciene od 30 kr. funat, skočila im je ciena na 3 fr. 30 kr.! Vlada naša ide mnogo narodu na ruku i razno podpomaže da se murve (dudovi) što je više moguće po Dalmaci sade i umnožavaju; jer je baš zemlja i klima naša taman zato. —

Franceska.

Pariz, 17. svibnja. Današnji „Moniteur“ javlja: Francusku je postigla gorka žalost. Jučer u četvèrtak preminuo je Beranger. (Dakle je bila prerano donešena viest o njegovoj smèrti, koju smo i mi po bečkim novinama već pred dulje vremena priobćili bili. Ucr. N. N.) Car štujući uspomenu piesnika, kojega su diela domorodstvo tako silno podupirala i slavu Napoleonske vlade medju narod rasprostranjivala, zaključio je, da se pogrebni troškovi imaju namirit iz civilne liste. Pogreb bit će danas u 12 satih. Jedan proglas policajnoga prefekta, pribijen na uličnim ćoškovima, naviešćuje pogreb. Proglas veli, da se je doznalo, da straničnici tu žalostnu svečanost namieravaju upotrebit za prigodu, da ponove nemire, koji su u drugim vremenima naznačivali slične obrede. Vlada neterpi, da bi se kakvim bučnim očitovanjem oskvèrnio taj smierni čin; ona navodi želju Berangerovu, da se sahrani bez veleliepja; zato je zaključeno, da se k pogrebu pripuste samo službeni izaslanici, koji su obskèrbljeni biljegama. Učinjene su, veli napokon, naredbe, da se izpuni volja vladina i pokojnikova.

U 3 sata poslie podne. Pogrebna svečanost Berangerova bila je dèržana u Jelisavinoj cèrkvi i obavila se je velikim redom. Na groblju bila je poredana vojska; neizmierna množina svieta bila se sakupila.

Rusia.

„Journal de Constantinople“ donosi jedan dopis iz Kaukaza, uslied kojega se je ruska vojska kod Soče (što se na krajobrazima zove Mamai) izkèrcala i posiela ovu točku, što nisu Čerkesi prepriečit mogli, budući da je izkèrcanje učinjeno bilo pod zaštitom topovah nalezećih se na ruskim brodovima. Čerkesi morali su se time zadovoljit, da su posieli visine nalazeće se okolo iste točke, da od onud preprieče Rusima, da neuzmognu popravit tvèrdjavah razrušenih u posliednjem ratu.

Spanjolska.

Madrit, 13. sèrpnja. Kraljica podpisala je zakon u obziru za kupljenje 50,000 momakah. Štamparski zakon bio je danas podnešen kraljici za potvèrdjenje.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Paris 19. sèrpnja. „Constitutionel“ javlja: Grof Nesselrode došao je u Paris; cara očekuju ovdie dne 25. t. m. „Pays“ uvierava, da je engleska vlada Mazziniu dala na znanje, da nemože više u Londonu tèrpit uretah.

Bolonja 16. sèrpnja. Sveti otac papa vratio se je jučer iz Farare i stanovničtvo primilo ga je velikim veseljem.

---

nosti, koja se cielim igrokazom proplиće, ona bujna dosietljivost i viešto razredjenje, ona šarenost pojedinih osobah i njihovih značajah, i sila dragih prekrasnih svojstvah, rekao bih da su do sada nečuvene stvari, koje može samo ponizan, svetom vierom opojen duh proizvesti. Redvicov junak Toma jeste skoro bez ljage, u koliko to čoviek u onakovih okolnostih biti može; sdušan, postojan, uzvišen nad svakim svietovnim interesom. On odbija postojano svaku laskavu ponudu, koja mu se čini savjesti, poštenju i obćem blagostanju ciele dèržave protivnom. On je prije svega dobar katolik, vieran domorodac i domoljub, i saviestan dèržavljanin, želeći uviek samo narodu pomoći i njegovo blagostanje promaknuti! O drugih osobah šutim: neka se svaki sam potrudi pročitati i prosuditi izvèrstnost toga igrokaza. No prije nego se rastanem s njim nemogu propustiti da nespomenem, što mi se je osobito dopalo, i česa još u nijednom sličnom piesmotvoru niesam našao. To su liepi oni prizori prozom pisani, u kojih se navode niži gradjeni govoreći i ponavljajući sve ono, što je prije vezanim slogom rečeno, te je tako ne samo strogo obrazovanu, već i manje prosviećenu obćinstvu malo ne od jednake koristi. Ovime je pisac mnogo riedkih sposobnostih odkrio sa tu struku knjiženosti, kojoj se je, kako kože, tielom i dušom posvetio. On će, ako Bog dá, niemačkoj dramatici nov smier podieliti, s njim će puknuti nova, reko bih, zlatna doba ovoj struci piesničtva. Redvic je istinabog svojim pokusom nagazio na silen odpor svojih protivnikah dielom i vierom: to jest protestantah, koji su ga per fas et nefas okrivili, da štetu nanosi umietnosti; ali taj vietar duva s druge sasvim protivne strane, što će svaki poviestnici iole viešt čitalac bez velike muke uviditi. A kraj toga se našlo vieštakah, koji su i dielo i cilj piesnikov svietu razjasnili, i od svihkolikih napadačah obranili. Neima dvojbe, da taj odpor neće biti za dugo; najposlie će i sami protivnici priznati plemenitu težnju piščevu, te će pobacati svoje sramotno koplje u gèrmlje. — Ovakovo dielo, ovakovo nastojanje ista nebesa štite i promiču! — Nam se nemože ni zamieriti, ako se u nas još nerodi takav muž. Mi smo tek ušli u hram divne te umietnosti, naše bi drame mogao čoviek na pèrste izbrojiti; ali upravo zato, što smo daleko iza drugih narodah zaostali, treba da iz tudje nesreće naučimo pameti, te izbiremo iz cèrna kukolja bielicu pšenicu! — Liepo li bismo znali onome zahvaliti, koi bi nam presadio taj miomirisni cvietak s niemačkoga perivoja na hèrvatsko polupusto polje! Ili koi bi pèrvi umočio lagano svoje perce, da pokloni slično čedo mladjahnoj knjiženosti našoj. Svaki takov pokus neće jamačno promašiti svèrhe; trud će biti piscu bogato nagradjen, ime će mu dugo iza kratkotrajnog ovoga života viekovati u zahvalnu sèrdcu cielokupnoga potomstva, te se spominjati s blagoslovom i ponosom! — Gospodo piesnici! kojino osiećate zvanja i volje za dramatiku, žèrtvujte niekoliko urah „Tomi Moru“; neće biti zaludu, uvierit ćete se, da je zbilja divno dielo. — Pa žer se nebi u našoj poviestnici našao neću reći takav, ali barem sličan junak; nemora biti upravo svetac, ali samo da je neporočan, čvèrst kao dub u gori, što pèrkosi svakoj buri; nepomičan kao greben usred mora, po kom gamzi razan gad i gmizad, ali ga neugadi nu ugladi, da to sjajniji sine u suncu podnevnome; kao greben volim, o koi pljuskaju valovite strasti, no se razbijaju na okornoj tvèrdini njegovoj i padajući mu pod noge, salievaju se opeta krotke i ponizne u pučinu morsku! Takav junak neka bude drami predmet; pa nenadjošmo li ga u domaćoj gori, potražimo ga u jedakokèrvne braće svoje. Ako li te ni tu želja kobna nesukobi, tad o piesniče, vila pobratime, poteci u goricu zelenicu k posestrimi svojoj, da te ona mudra nauči neuka, kako da si stvoriš uzor ljudski, kojno umom nebom šeta, ali nogama zemlju tiče. (Konac će sliediti.)

glavne osobe, ne od njenih činah, koji, kao što sasvim istino kaže g. M. B. u predgovoru uprav svoga Stiepana, mogu biti stranom jasni kao sunce, stranom opet tavni kao noć, već kao što dosliedno i on sam primećava jedino od toga, da naposliedku pobiedi istina a s njom i viečna pravda. — U ostalom tko bi hteo da težnju gospodina Radwica podigne za načelo u dramatičnoj umietnosti, taj bi odviš omedjašio područje dramatičkoga piesništva i već s toga vidi se da bi takva naknaa ubitačna za isto biti morala i zato je posve neumiestna, jer tako savèršenih karakterah, koji bi ljudma u svakom obziru služiti mogli uzorom i ogledalom, ima vèrlo malo na tom svietu, pa još k tomu nastaje i pitanje, da li u životu takovih ljudih ima dovoljna gradjiva dramatičnoga? Mi nesumnjamo da je na svietu bilo dušah blagih i čistih, koje u samoći i daleko od žamora ostale svietinje bogoljubno i kriepostno življahu, ali poznatelji ljudskoga sèrca tvèrde, da bi teško bilo u takvih ljudih naći silnih onih naporah i iztokah činotvorne sile, iz kojih se sastoje karakteri shodni za dramu, a ti su kao što su stari Gèrci a u novie vrieme nesravnjivi Shakspeare i njegovi bolji nasliednici čisom t. j. stečenim sjajnim uspiehom, gdiegod su još njihova diela shodno predstavljena bila, dokazali, jedino oni koji su nadareni neobičnom dielotvornom silom, koja se obično nenalazi u krotkoj golubinjoj a rietkokad i u savèršeno očišćenoj naravi! to je po svoj prilici bio uzrok zašto su drame sa tako zvanim savèršenim karakterima, kojih je na niemačkom kazalištu, kako će gospodin spisatelj iz kazalištne poviestnice bez sumnje znati, prije pojavljenja Shakspearovih dielah na istom, s kojim mu je, kao što svi niemački kritici jednoglasno tvèrde, tek nastala bolja doba, u izobilju bilo, dan danas izčeznule s dasakah, koje život znače. Ucrednictvo.

U članak: „Dvie rieči“ uvuklo se više pogriešakah tiskarskih, koje valja ovako ispraviti: U br. 156. N. N. ima se u stup. 1. poslie to dodati stranom; m. nudeći č. sudeći, m. svanje č. znanje, m. s kojim č. s kojimi; u str. 2. m. onaj ovaj č. onaj svoj; u str. 4. m. voju č. volju, m. sraćić č. značić; u opaz. m. špiljakah č. šiljakah, m. li je č. je li; u st. 5. m. niemačkim i talianskim č. niemačkom i talianskom, m. nesavèršenih č. nesavèršenosti; u st. 6. m. icjednačivči č. izjednačivši, m. poput genitiva h-a č. poput genitivova h-a. U br. 158. st. 5. m. pako č. pred, m. ljudijeh č. ljudjih. U br. 160. st. 1. m. pa bi č. bih, u st. 3. m. kod rieči č. kod te rieči. U br. 161. st. 1. m. se č. su, m. bilo bi ju č. bilo bi tu izreku; u st. 2. m. moguće, a, e č. mgući, a, e; u st. 3. m. toga narodnoga č. nenarodnoga, u st. 4. m. ostavljeni č. sastavljeni, m. glagolah č. glagoljah, m. mogu imati č. mogu li . . . m. ali dok č. pa dok; u st. 5. m. samostavnici č. samostavnicih, m. Tom č. Tim, m. hoćeš č. hoćeš. U br. 162. st. 1. u opaz. ima se umah poslie pèrve izreke: „Ni . . . u njegovu riečniku“ umetnuti: Tako sam čitao u poslovicah rieč sladokusan, koje neima u riečniku. m. premda nijesam, č. niesam, m. narav jeziku č. jezika, što skovane: dodaj, rame što . . . — U. st. 3. poslie: Istina, . . . sve samo nečuvene rieči dodaj: umetni: ali sam se opet bojao, da mi tkogod iza ljedjah nepomoli glave i nasrišavne: Madice sto, m. po izviestnom č. izviestnom . . . svo . mile

Genova, 16. sèrpnja. „Cattolico“ javlja, da su u Vicarii u Napulju uapšen kapetan broda „Cagliari“ sa 26 osobah njegove momčadi, 11 putnikah i 10 prognanikah.

Turin, 16. sèrpnja. Komora je sazvana danas poslie podne, da joj se pročita odluka kojom se zaključuju komore.

Bečka burza

dne 20. sèrpnja 1857.

	U sreb.
Tečaj dèržavnih papirah.	
Dèržavne zadužnice . . . . sa 5%	$83\frac{11}{16}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	$85\frac{1}{4}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	$73\frac{5}{8}$
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » „ 1839, » 100 »	
» » » » » 1854, » 100 »	110
Bečko-gradski banko . . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	
» » » . . . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	$88\frac{5}{8}$
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	$81\frac{3}{16}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$86\frac{1}{4}$
Bankovne dionice komad po	1008
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	278
Dionice sieverne železnice . . po 1000 f.	1940
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	$581\frac{1}{2}$
» » Lloyda u Tèrztu . . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	$211\frac{1}{4}$
Tisna železnica . . . . »	
Lombardezko-mlietačka željeznica . . »	
Tečaj mienični.	
Amsterdam za 100 holandezkih for. . for	$86\frac{1}{4}$
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$104\frac{5}{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$103\frac{3}{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	$76\frac{3}{4}$
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	$104\frac{5}{8}$
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-$9\frac{1}{2}$
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$103\frac{1}{2}$
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	$121\frac{1}{4}$
Pariz za 300 frankah . . . . »	$121\frac{3}{8}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	103
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	265
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	
Tečaj novca.	
Carski dukati	$7\frac{3}{4}$
Srebro od 18. sèrpnja	$4\frac{1}{2}$

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11858—2328 (VI—49) (3—3)

Konkurs

zur Besetzung von Stipendien für Kandidaten des Volksschullehramtes in Croatien und Slavonien.

Von den, mit dem Erlasse des hohen k. k. Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 29. März 1854 Z. 13242-130 aus dem kroatischen Nationalschulfonde auf die Dauer von sechs Jahren kreirten zehn Stipendien, von denen zwei mit dem jährlichen Betrage von zwei Hundert Gulden CMz. sammt einem angemessenen Reisekostenbeitrag für ebenso viele Lehramts-Kandidaten, welche sich für das Lehrfach der Haupt- oder der mit solchen vereinigten Unterrealschulen in Wien oder Prag auszubilden gesonnen sind, die übrigen acht aber mit je siebenzig Gulden für ebenso viele, an der Agramer Lehrerbildungs-Anstalt studirende Präparandisten bestimmt sind, sind dermalen nur zwei mit jährlichen siebenzig Gulden CMz. verliehen.

Zur Besetzung der annoch bestehenden vom Schuljahre 1857-58 disponiblen zwei Stipendien à 200 fl. und sechs à 70 fl. wird hiemit unter nachstehenden Verleihungsbedingungen bis zum 20. August l. J. der Konkurs ausgeschrieben.

Die mit einem legalen Armuthszeugnisse versehenen und deshalb stempelfreien Gesuche sind an diese k. k. Statthalterei zu stilisiren, und jene Kompetenten, welche dermalen eine öffentliche Lehranstalt besuchen, haben dieselben im Wege des betreffenden Direktorates, diejenigen aber, welche dermalen keine öffentliche Schule besuchen, im Wege der betreffenden Komitatsbehörde, in deren Bereiche sie sich befinden (in Agram im Wege des Stadtmagistrates) vorzulegen.

Die Gesuche müssen nebst den obenbemerkten Armuthszeugnisse noch mit folgenden Zeugnissen belegt sein:

a) über die mit gutem Erfolge absolvirte zweiklassige Unterrealschule, oder über die absolvirten Classen des Untergymnasiums. Kompetenten, welche eine Lehrerbildungs-Anstalt bereits besuchen, haben sich nebstdem über den dort gemachten Fortgang auszuweisen;

b) über das zurückgelegte 16. jedoch noch nicht überschrittene 18. Lebensjahr;

c) über die Kenntniss der kroatisch-slavonischen und deutschen Sprache;

d) mit dem von dem betreffenden Comitatsarzte ausgestellten, oder wenigstens mitgefertigten Zeugnisse über die körperliche Gesundheit, und über das Freisein von allen physischen zum Lehramte unfähig machenden Gebrechen;

e) bei denjenigen, welche gegenwärtig keine öffentliche Lehranstalt besuchen, mit einem legalen Zeugnisse über ihr moralisches und politisches Verhalten, und über ihre Beschäftigung seit dem Zeitpunkte als sie die Schule verlassen haben;

f) mit einer eigenhändigen Erklärung des Kompetenten, dass er sich nach seiner Ausbildung zum Lehrer wenigstens zu einer zehnjährigen Dienstleistung im Lehrfache in diesen Königreichen verpflichte, und im entgegengesetzten Falle die aus dem Landesfonde auf ihm gemachten Auslagen rückersetzen wolle; endlich

g) wenn der Bewerber eine öffentliche Lehranstalt besucht, mit der Bestätigung des betreffenden Direktorates, dass sich Bittsteller dermalen nicht im Genusse eines sonstigen Stipendiums befinde.

Es werden aber insbesonders bei der Verleihung der Stipendien II. Classe vorzugsweise jene Kompetenten berücksichtiget werden, welche sich überdiess über musikalische Vorkenntnisse, insbesonders im Gesange und Orgelspiele ausweisen.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei

Agram am 26. Juni 1857.

Br. 815.—1442. (Ds. 73.) (3—2)

Opetovano obnarodovanje

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovnićkih u sèrbskoj vojvodini i u tamiškom Banatu, glede obćine Csébske i glede prediuma Charlotenszállás zvanog, u negdašnjoj županii Bačko-Bodroghskoj sadašnjem okružju Novosadskom.

Od c. k. upraviteljstva gruntovnicah u Tamišvaru daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u sèrbskoj vojvodini i u tamiškom banatu uslied naredbe c. k. popečiteljstva za pravosudje od 27. veljače 1857. br. 3891. na znanje sliedeće:

I.

U sèrbskoj je vojvodini i u tamiškom banatu miestimičko izvedenje, da se uvesti mogu gruntovničke knjige već i u obćini Csébskoj i u prediumu Charlottenszállás niegdašnje županie Bačko-Bodroghske sadašnjem okružju Novosadskom, posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti koji k istim spadaju, bit će izvanredno počemši od 1. travnja 1857 svakomu na ogled izloženi u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Novom Sadu.

Obavljanje poslovah i uredovnih dielah naznačenih u izroku ovom, imade se takodjer započeti dne 1. travnja 1857. i u svèrhu ovu odredjen je c. k. okružni sud u Novom Sadu.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 6. ožujka 1857. izdanog izroka uvèršćen je službenim listinama „bečkih novinah, kao i u onim od 20. 22. i 27. ožujka 1857. pod br. 65. 67. i 70. novinah temešvarskih.

C. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu dne 1. travnja 1857.

K broju 1344—1857 p. (Izv.—258) (3—2)

Izrok dražbeni.

Gradjenje štale i štagla kod župničkog dvora u Šišincu povierit će se onomu, koi će taj posao prigodom javne jevtimbe, koja će se u Šišincu dne 31. sèrpnja 1857 prie podne u 9 satih obdèržavati, za najmanju svotu preuzeti.

Fiškalna ciena proračunana je:

za dielo tesarsko kod štale na	.	311 fr. 50 kr.
» » » » štagla »	.	195 fr. 1 kr.
» » zidarsko » štale »	.	13 fr. 38 kr.
» » » » štagla »	.	9 fr. 32 kr.
Ukupno	.	530 fr. 1 kr.

Osim materiala, koi se jur nalazi na svom miestu, dati će župljani tako ručne kao i vozne težake u naravi.

Svi indi oni, koji bi ovo dielo preuzeti hotieli, pozivaju se najuljudnie, da o gori ustanovljenom roku u Šišinec doći, i sa sobom 10% vadium donieti, izvole.

U Pokupskom dne 16. sèrpnja 1857.

Balog.

2113 (Dp.—51) (3—2

Concursualni izpit

radi prijimanja u ovdiešnje nadbiskupsko sieminište duhovne mladeži, dèržat će se u Zagrebu u istomu sieminištu dne 10. kolovoza t. g. prie podne u 9 satih. Primat će se pako, kao što i pèrvašnjih godinah iz 6., 7. i 8. gimnazialne klase mladići. U to ime trieba, da oni, koji imadu volju i zvanje stupiti u duhovnički stališ, svoje molbenice sa kèrstnim listom, školskimi sviedočbami, kao i liečničkom sviedočbom o dobrom zdravju providjene u ruke g. kanonika i ravnatelja siemeništa, Luke Petrovića, barma dan prije izpita predadu, i na gore naznačeni dan stave na izpit.

Što se ovim stavlja do obćega znanja.

U Zagrebu dne 15. sèrpnja 1857.

Po pisarni nadbiskupskog duhovnoga stola.

2112 (Dp.—50) (3—2)

Oglas.

U obih nadbiskupskih sirotištih u Zagrebu i u Požegi, bit će koncem tekuće školske godine niekoliko pitomskih miestah izpražnjeno. Radi dopunjenja tih alumnatah ovim se navadni natiečaj oglašuje sa primietbom: da, kao što je to pèrvašnjih godinah bivalo i ovaj put u zagrebačko sirotište mladići iz 4. i 5. a u požežko sirotište samo oni iz 2. i 3. gimnazialnog razreda budu primani, s osobitim obzirom na njihovo zvanje za duhovnički stališ.

Dotični prositelji neka dakle svoje, kèrstnim listom, školskimi i liečničkom sviedočbom o dobrom zdravju i ciepljenih kozah providjene molbenice, najdulje do 15. kolovoza t. g. predadu u pisarni nadbiskupskog zagrebačkoga duhovnoga stola.

U Zagrebu dne 15. sèrpnja 1857.

Po pisarni nadbiskupskog duhovnoga stola.

Br. 355 pr. (Fin.—27) (3—2)

Oglas

namieštenje triuh uredo-službeničkih pomoćnikah.

Kod c. k. zemaljskog financiah ravnateljstva u Zagrebu izpražnjena su tri miesta uredo-službeničkih pomoćnikah sa godišnjom plaćom od 216 fr. i paušalom na sveće godišnjih 13 fr. 20 kr., koja miesta spadaju u vèrst službah priuzdèržanih za pobilježene na to vojnike.

Objavljuje se ovo za slučaj kad bi koi od vojnikah kompetentnih ponamieštenih već drugdie, želio svoje premieštenje k ovom zemaljskom financiah ravnateljstvu; natiečaj traje do 15. kolovoza 1857.

U Zagrebu 8. sèrpnja 1857.

Br. 1864—1857 p. (Izv.—252) (3—3)

Razpis natiečaja.

U sliedstvu povlaštjenja visokog c. k. dèržavnog namiestništva od 23. pr. m. br. 11215 razpisuje se ovim natiečaj za popunjenje izpražnjenog miesta kotarske primalje u Daruvaru.

S ovom službom skopčana je godišnja plaća od 100 fr. i pripomoć 33 fr. 20 kr. sr.

Natiecatelji imaju svoje sa sviedočanstvom moralnog ponašanja i sviedočanstvom da su primaljski kurs svèršili, providjene molbenice do 15. kolovoza t. g. ovom kotarskom uredu podnieti.

C. k kot. ured

U Daruvaru 8. sèrpnja 1857.

C. k. kot. predstojnik

Cekuš.

Nr. 512. (PZ.—21) (3—1)

Kundmachung.

Es wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, das bei der gefertigten Postdirektion die im nachstehenden Verzeichnisse angeführten, in den Jahren 1854, 1855 und 1856 als unbestellbar zurückgelangten Geldsendungen und Frachtstücke erliegen, welche von den Eigenthümern unter Beobachtung der bestehenden Vorschriften, dann gegen Entrichtung der darauf haftenden Porto oder Auslagenbeträge hinnen 6 Wochen vom Tage der ersten Einschaltung dieser Kundmachung zurückerhoben werden können.

Verzeichniss

jener Geldsendungen und Frachtstücke, welche in den Jahren 1854, 1855 und 1856 als unbestellbar zurückgelangt, derzeit bei der k. k. kroat.-slavonischen Postdirektion erliegen.

Aufgabstag	Aufgabsort	Nr.	Gattung	Bestimmungsort	Adresse	Inhalt	Werth fl.	Werth kr.	Gewicht Pfd.	Gewicht Lth.	Porto oder Auslagen fl.	Porto oder Auslagen kr.
30. April	Oroslavje	1	Briefe	Baden	Stef. Sebecs	Banknoten	3	—	—	—	—	9
25. Mai	Kuttina	2		Warasdin	M. Goiković		5	—	—	—	—	6
29. Septemb.	Agram	3		Krajova	Jos. Kreissel		4	—	—	—	—	—
25. April		4		Mantua	Georg Kraliček		3	—	—	—	—	8
28. Novemb.		5		Pardubitz	Mich. Koralić		3	—	—	—	—	8
1. März		6		Verona	Blas Gerdak		2	—	—	—	—	8
5. Juli		7		Wien	Marc. Jelenik		3	—	—	—	—	7
6. Mai		8		Wischau	Th. Semec		3	—	—	—	—	8
13. Dezemb.		9		Venedig	Lukas Turčin		1	—	—	—	—	10
3. April		10		Gratz	Raimund Forni		9	—	—	—	—	6
10. August		11		Kronstadt	Johann Dobravec		8	—	—	—	—	11
28. Novemb.		12		Neu-Gradiška	Paul Steibler		1	10	—	—	—	3
27. Dezemb.		13		Slatina	Math. Popčić		3	—	—	—	—	6
23. August		14		Tarnow	Paul Korács		27	—	—	—	—	9
14. Novemb.		15		Waradin	And. Gollubar		5	—	—	—	—	6
7. März		16		Wieden	Ant. Banis		1	10	—	—	—	6
		17	Packet	Laibach	Joh. Rupnik	Schft.	5	—	—	—	—	24
19. März		18	Briefe	Ivanec	Kath. Matis	CMz.	1	—	—	—	—	6
24. Oktober		19		Györgyös	Jos. Sreruš	Banknoten	5	—	—	—	—	11
8. Dezember		20		Almás	Mich. Herman		5	—	—	—	—	7
27. "		21		Prag	Maria Sandalz		1	—	—	—	—	8
25. "		22		Venedig	Jos. Cebić		3	—	—	—	—	10
2. August		23		Josefsdorf	Joh. v. Blanuseka		6	—	—	—	—	23
12. Jänner		24		Wien	Andr. Kosak		2	—	—	—	—	7
2. August		25		Semlin	Alexander Skez		18	—	—	—	—	8
		26		Livorno	Emil Cvetičanin	CMz.	5	—	—	—	—	52
		27	Packete	Oravica	Pietro Verola	Diverses	—	—	1	10	—	40
13. Novemb.		28		Alt-Gradiška	Aug. Fetter		6	—	1	16	—	27
		29		Jassenovaz	Giov. Zanatini		1	—	—	17	—	20
		30		Rom	Gius. Raffaeli		3	—	—	23	6	35
		31		Gr. Meseritsch	B. H.		10	—	21	—	—	43
		32		St. Veit	Agnes Steinecher		10	—	10	—	1	30
		33		Glina	Franz Blaška		8	—	12	—	—	53
		34		Possega	Josefine v. Malyevac		2	—	3	—	—	7
2. Juni	Carlstadt	35		Agram	Krems		—	—	1	24	—	7
12. Mai		36	Briefe	Warasdin	Simon Jurkovich		1	30	—	—	—	22
30. Jänner		37		Laibach	Aloys Koss		3	—	—	—	—	3
28. Septemb.		38		Elek	Barthol. Hammer		10	—	—	—	—	16
29. Dezemb.		39		Agram	Mich. Sterbaczel		1	30	—	—	—	8
23. Novemb.		40		Dolina	Ilia Kalavra		3	—	—	—	—	—
16. Mai	Petrinia	41		Bellovar	Vaso Tomich		1	10	—	—	—	6
31. März		42		Uzo solna	Ivan Grudenić		4	—	—	—	—	9
16. Dezemb.		43		Sepoic	Mart. Merkovljević		2	—	—	—	—	9
7. April		44		Visnic	Georg Paić		6	—	—	—	—	9

Agram am 9. Juli 1857. Klempay.

Br. 1478—1857 p. (Izv.—260) (3—2)

Oglas.

Kod ovogodišnjeg novačenja sliedeći dužnosti vojevanja podvèrženi momci kotara kutjevačkog pred unovačujuću komisiju staviti se propustili su:

iz I. razreda.

Smiljanić Marin, iz mal. Bielóa kuć. br. 6.

Iz II. razreda.

Matanović Antun, iz Sovakogdola kuć. br. 49.
Šandor Antun, iz Čeśljakovacah " " 10.

Ovi gore naznačeni momci pozivaju se uslied §. 34 propisa za novačenje, da se, ako su u ovozemstvu za jedan miesec, ako su pako u inozemstvu za tri mieseca danah nefaljeno kod c. k. kot. ureda ovog osobno predstaviti nepropuste, inače hoće se proti njima po smislu §. 35 propisa za novačenje postupati.

C. k. kot. ured

Kutjevo 17. lipnja 1857.

C. k. kot. predstojnik
Maljevac.

Br. 864—1857 gr. (Izv.—251) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured ludbrežki kao sud obznanjuje, da je dana 15. svibnja g. t. u Ludbregu umèrla Maria Vunderlih rodjena Preger, ostavivša ženitben ugovor, nu neostavivši naredbu posliednje volje.

Budući ovomu sudu nepoznato je, da li i kojim osobam još kao zakonitim nasliednikom pripada po zakonu pravo nasliedno na ostavštinu ovu, s toga se svi oni, koji na ovu ostavštinu iz kojega mu drago pravnoga razloga misle podići kakovih zahtievah, pozivaju, da uz godinu danah, računajući od dana nižestavljenoga, svoje pravo nasliedno prijave pri ovom sudu i izkazavši svoje pravo nasliedno da dadu svoju nasliednu prijavu, u protivnom bo slučaju razpravit će se ostavština, za koju je odvietnik g. Franjo Kemenović medjuto postavljen za skèrbnika ostavštinskoga, s onimi, koji su dali prijavu svoju nasliednu i izkazali svoj naslov prava nasliednoga, ſ uručit istim, nenastupljeni pak dio ostavštine, ili ako nebi nitko dao prijave nasliedne, svakoliku ostavštinu potegnut će dèržava kao ošastnu.

C. k. kot. ured kao sud

U Ludbregu dne 21. svibnja 1857.

C. k. kot. predstojnik
Labas.

OGLASNIK.

(Dp.—35) (3—1)

Розывъ за пренумерацію

на

ЖИТІЄ ѲЕОДОРА ПАВЛОВИЋА,

Новинара и Списателя Србскогъ.

Списао самъ га на повторено изражену желю пріятеля и почитателя Павловићевы, имаюћи, покрай похвале заслуженога, у писаню свагда ползу человѣчества и народа предъ очима, коіой е Павловићь савъ животъ свой жертвовао био.

Писаніе ће преко 7 печатаны табака изнети. — Цѣна му е 30 кр. сребра. Приходъ е на то опредѣлѣнъ, да се одтуда покойнику скромань паметникъ у Карлову на гробу му подигне; на кою се племениту сѣль и веће прилоге съ благодарностію примаю, кои ће се читательма у имени обнанити.

Позивамъ дакле садъ, гдигодъ живи, народъ Србскій, кои е Павловића тако жарко любіо, и облагородити, и съ првыма у отечеству народна успореднія тежіо и паштіо се, на ово предписиванѣ, и сво одабране родолюбце на пренумеранта скупляніѣ, кои ће се на мене до конца Августа о. г. шаляти; уступаюћи совокупителю 11-ту кньигу на даръ, и молећи, да се новцы на подписанога упуте, ако не пріе, а оно поне онда, кадъ се кньиге примле буду.

Ронмеице молимъ, да се пренумеранти кодъ ове господе пріяве и благовремено упишу:

Г. Г. Алекс. Андрића и Велим Барбарића у Бечу; Даб. Давидовића у Будиму; Суб. Младеновића и Алекс. Войновића у Пешти; у Г. Епископа Ст. Андрейскога и Арадскогъ Канцеларіяма; тако и у Темишвару; Пароха Будића у Меленцы; Іоце Павловића у Карлову; Проте Влаховића у Вел. Кикинди; Симе Ціука у Вршцу; Проте Ивачковића у Бѣлой Цркви; Проте Спаића у Вел. Бечкереку; Конст. Пенчића у Панчеву; Милоша Поповића Новинара у Београду и у Митрополитской Канцеларіи; Марка Маринковића Управителя Школа у Шабцу; Георгія Пантелића Доктора у Земуну; Іована Пантелића Директора у Карловцы; Пароха Горяновића у Иригу; Шпир. Младеновића у Митровицы; Іована Суботића у Новомъ Саду; Пароха Димитрія Поповића у Сомбору; Михаила Крестића у Тителу; Юстина Михайловића и Бирре у Вуковару; Геор. Міланковића у Далю; Геор. Контића у Осеку; Светозара Кушевића и Доктора Гая у Загребу; Андр. Кунића у Горны Карловцы; Учителя Владисавлѣвића и Мих. Вучетића у Трієсту и т. д.

Умоляваю се и вишехвалѣна Господа и прочи непоменути родолюбцы, да у ято одабряни ступе, и родолюбногъ дѣла овогъ, и радо, и охотно и не отлажно пріимати се изволе.

У Панчеву 20. юнія 1857.

Константинъ Пенчићъ
Мед. Др. и ц. кр. фусікъ.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Tiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 22. SERPNJA 1857. Broj 165.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na četiri listu. — Polugodišnja predplata je sa domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieliena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plati se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Oglas.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjim patentom od 24. lipnja t. g. najmilostivie naredit, da lugarski zakon od 3. prosinca 1852 ima u kraljevinama Hèrvatskoj i Slavonii stupit u kriepost sa 1. siečnja 1858.

Uz oglas ovoga najvišjega patenta polag podpunog njegovog sadèržaja priobćuje se ovdie šumski zakon od 3. prosinca 1852 na koi se proteže isti.

Od c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtvenoga predsiedničtva.

U Zagrebu dne 11. sèrpnja 1857.

Cesarski patent od 24. lipnja 1857, kreposten za kraljevine Ugarsku, Hèrvatsku i Slavoniu, za veliku kneževinu Erdeljsku, zatim za sèrbsku Vojvodovinu i Banat tamiški, kojim se za krunovine ove uvodi šumski zakon od 3. prosinca 1852, i u život stavlja od 1. siečnja 1858. počamši,

Mi Franjo Josip Pèrvi, po božjoj milosti cesar austrianski; kralj ugarski i češki, kralj lombardezki i mletački, dalmatinski, hèrvatski, slavonski, galički, vladimirski i ilirski; kralj jerusolimski itd.: arkivojvoda austrianski; veliki vojvoda toskanski i krakovski; vojvoda lorenski, solnogradski, štajerski, koruški, kranjski i bukovinski; veliki knez erdeljski, markgrof moravski, vojvoda gornjo- i dolnjo-slezki, modenski, parmanski, piačentinski i gvastalski, osviećimski i zatorski, furlanski, dubrovački i zadarski; poknešeni grof habsburški, tirolski, kiburžki, gorički i gradiški; knez trientski i briksenski; markgraf gornjo- i dolnjo-lužički i istrianski; grof hohenembski, feldkirchski, bregenski, sonnenberžki, itd.; gospodar od Tèrsta, Kotora i slovenskoga Kraja, veliki vojvoda Vojvodovine sèrbske itd. itd.

Budući želja Naša, da se osobita ona obramba vlastnine, uzdèržavanja i obradjivanja šumah i nasadah šumskih, koja, da bi se osigurala u sva životna razmierja toli silno zasiecajuća potrebnoća dèrvah, patentom Našim od 3. prosinca 1852 izdani šumski zakon podieljuje onim krunovinama, za koje je isti kriepostan, razprostre sada i na kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu, na veliku kneževinu Erdeljsku, zatim i na Vojvodovinu sèrbsku i Banat tamiški: s toga smo, posluhnuv ministre Naše i čuvši vieće Naše dèržavno, zaključili kako sliedi:

Članak I. Počamši od siečnja 1858 ima u kraljevinah Našiih Ugarskoj, Hèrvatskoj i Slavonii, u velikoj Našoj kneževini Erdeljskoj, zatim u Našoj sèrbskoj Vojvodovini i Banatu tamiškom u kriepost stupiti šumski zakon, patentom Našim od 3. prosinca 1852 proglašen u drugih pokrajinah cesarevine Naše, i time podjedno lišavaju se kriepesti svoje svi oni šumsko-redarstveni propisi, koji su do sada postojali u krunovinah ovih.

Članak II. Ovaj zakon šumski, na koliko se niekoji čini proglašuju u njem kao kažnjivi, ima se uporavljivati i na tekuće jurve iztrage, i na odprije shivše se slučajeve, ako isti nisu podvèrženi strožijemu postupku, nego što bihu podvèrženi po propisih odprije postojavših.

Članak III. Pri narušajih zakona šumskoga, koji se neimaju razpravljati i suditi po obćem zakonu kaznenom, utèrnjuje se iztraga i kazan zagodom, ako narušnik za šest mieseciih od dana učinjenoga narušaja nije bio uzet pod iztragu.

Da se tko uzmogne koristiti zagodom neizisknje se od njega, da bi radi toga zadovoljiti morao uvietom, navedenim u §. 531. kaznenoga zakona od 27. svibnja 1852 (117 dèrž. zak. liste) pod sl. a), b) i c).

Članak IV. Gdie je u zakonu šumskom naredjeno, da je potriebno porazumieti se sa ministarstvom rata ili sa ministarstvom zemljodielstva i rudarstva, valja se, umiesto ministarstva rata, porazumieti s Našim vèrhovnim zapovedničtvom vojske, a porazumljivanje sa ministarstvom zemlodielstva i rudarstva prestaje sasvime.

Poslove, koji su šumskim zakonom dosnačene zemaljskomu načelstvu i političkoj vlasti zemaljskoj, obavljat će miestodèržtva i razdieli miestodèržtveni: one pako poslove, koji su naloženi vlastim okružnim i uredom kotarskim, obavljat će ondie, gdie su županije (varmedje), vlasti županijske i odnosno uredi stolični.

Dozvole, da se mogu graditi plovišta, koja se u kraljevini Ugarskoj protežu kroz različite upravne okoliše, podieljivat će jedino Naš glavni gubernij.

Članak V. Našemu ministru unutarnjih dielah nalaže se ovèrha patenta ovoga.

Dato u cesarskom Našem kastelu u Laxenburgu na dvadeset i četvèrti dan lipnja mieseca, godine hiljadu osam sto petdeset i sedme, vladanja Našega godine devete.

Franjo Josip s. r.

Grof Buol-Schauenstein s. r.

Bar. Bach s. r.

Po prev. višnjoj naredbi:

J. Marherr s. r.

(Šumski zakon priobćit ćemo u dojdućim brojevima.)

Neuredovni dio.

Cèrnagora.

S cèrnogorske granice ima S. Dnev. zviestje dvo: Rusia šalje redovno i sada onu pomoć, koju je Cèrnoj gori odredila. Ova dolazi ruskom generalnom konzulu g. Stremouhovu u Dubrovnik, ali, pri današnjim okolnostima, ona se neizdaje. — Knez Danilo kao da nebi kratio sa Rusom opet doći u staro odnošenje ali za sada, kod onih dogadjajah u Cèrnoj gori, teško da će što od toga biti. — Vlast austrijska, po navaljivanju kneza Danila, opomenula je u Kotoru nalazeće se Cèrnogorce, da se odatle kud dalje od granice udalje. G. Gjorgje i sin je sluh pak je tražio, da se ostavi za nieko vrieme na mira ondie, gdie je sad. Prilika je i izgledi su, da će nadležna vlast austrijska molbu tu uvažiti, jer Gjorgje ima 40 dušah na svom vratu, koje se bez njega nikud krenuti nemogu.

G. Vaclik piše „Pr. Nov." sa Cetinja 17. sèrpnja., da je c. k. okr. načelnik kotorski javio knezu, da će se bieguuci cèrnogorski skorim ukloniti od granicah cèrnogorskih. Zato je obćenje medju Kotorom i Cèrnom gorom opet povraćeno. — Za popa Luku Popovića i njegovoga si popa Gjuru veli taj dopisnik, da su ugadjali nešto proti knezu i da su zato ubijeni i obiešeni. Za Martinoviće pak, koji su utekli

Dvie rieči

na Pacelovu razsudu novoizašle Bogovićeve drame: „Stiepan"

od *Drag. Jambrečaka.*

(Svèršetak. Vidi br. 164 ovih novinah.)

„Ali koliko je g. Bogović svojim „Stiepanom" postigo gorepomenutu liepu svèrhu, nemogu pravo prosuditi, nebudući još u toliko viešt; ali bih se svakako usudio reći, da se Stiepanove goleme strasti: njegovo pretierano často- i slavoljubje, njegova reć bi paklena lukavost i druge mahne, nedadu prekriti i opravdati vatrenim domoljubjem, plemenitom željom — kojoj žalibog pade otac mu Tomo u prilog — da si naime oslobodi narod od nasilja, jarma i robstva turskoga, i sliepom odvažnošću i energijom njegovom, kojom je vèršio tu težnju. On je **varalac, zavedilac** strica svoga, on je svakako, strašno reći, **otcoubojica**, on je **nespokoreni, nepokajani kèrvnik i otčinac**, a to je gèrdna mahna, jedna od najvećih opačinah, što ju može počiniti čoviek, **kralj, vladalac** cieloga naroda! — Njega istina saviest grize zbog toga bogumèrzkoga čina, on nemože gotovo ni okom trenuti, da nesanja o njem, cèrna ga misao ubojstva obliće kao onaj strašni oso Prometeja, te mu živo sèrce iz njedarah čupa, on je riečju: pravi mučenik na ovome svietu. — Ali umiesto da se oprosti tolike nevolje, da sbaci sa sebe to nesnosivo breme, uspavljava on svoju bučnu saviest, te najposlie umire kao neskrušen prokletnik, nepomiren s pravdom božjom! Ta mi se čudoredna pogreška čini jedan od povećih nedostatakah u toj drami. Poviestničkoj se istini nebi bilo ni najmanje protivilo, da je štovani g. pisac svoj proizvod ovim kèršćanskim činom zavèršio; jer se nigdie — barem u Kačića — nenapominje, **kako** je Stiepan umro, **već kakvom** smèrću, t. j. da su ga Turci na zapoviedi Mehmedova živa oderali na miehe*). Ako kad doživi knjiga drugo izdanje, moglo bi se ta pogreška ovako po prilici ispraviti: U predposliednjem prizoru — prije smèrti Stiepana — moglo bi se pozorište pretvoriti u tamnicu. U njoj siedi Stiepan: na rukuh mu i na noguh težke negve; sva je nada izčezla, nije kud ni kamo, valja mu poginuti. Ova bi mu misao na prieteću smèrt u živoj slici potpovila uspomena strašnoga ubojstva, sadanja bi ga sudbina opomenula pravednosti božje, koja ga već i na ovome svietu stiže (a što će tek biti na onomel) pa bi ovako pripravljen mogao sasvim naravski pasti na koliena (ili kako mu se već svidi), podignuti ruke i upraviti oči put nebesah, pokajati se za težke griehe i zamoliti u Boga milosèrdje, pomoć i zaštitu. To da je g. Bogović izveo — krasna mi alem-kamena, koi bi svojom sjajnosti tamu Stiepanovih mahnah tako rekuć raztierao i razsvietlio, a kako bi to **blago, kako ugodno i spasonosno** dielovalo na obćinstvo, te svaki može pomisliti! — Narav je i volja ljudska više sklona na **zlo nego na dobro**. To treba da ima uviek pred očima svaki pisac — osobito **dramatik**. Da čoviek sto naslieduje, treba mu ga samo dva tri puta vidjeti, a k dobru nije dosta samo **oko**, već je k tomu treba opetovanih ponukah, opomenah i primierah. Marijina skromnost i blagost, Vladkova poštenost i uzdanje u Boga, Katarinina nesreća i nabožnost preslab su uztuk Stiepanova grozovitoga ubojstva, osobito ljudem neukim, a i iz takovih se sastoji barem polovina gledateljstva i slušateljstva. On je glavna osoba, u njega sve upiru oči, pa pokvaren, čudoredno nevaljeo! A ni ona epizoda o Katarini nije po mom umu onakova, kakova bi morala biti. Za Katarinu se znade, da je bila vèrlo po-

*) U drami se kaže, da je Mehmed Stiepana pobio, što mi se čini malo nespretno; jer se taj čin nemože nikada privid... izvesti. Bilo bi bolje, da ga je Mehmed probo ili ubio iz pištolja. D. J.

na austrijsku zemlju, kaže, da ih je knez zvao natrag, ali da oni nisu tako učinili, nego su od kneza iskali putne listove za Carigrad. Veli, da ih je nieko uplašio da će se na sud povući, a inače se misli u Cèrnoj Gori, da su imali odnošenja niekakva sa bieguncima u Kotoru. — Čuje se, da Turci misle utvèrditi Medun, cèrnogorsko miesto u Kučima.

U drugom dopisu svom od 22. lipnja piše isti gospodin, da je bivši knežev sekretar, M. Medaković, otšao u Beč da ište za sebe i Gjorgja dopuštenje od ruske vlade, da se mogu preseliti u Rusiu. — Taj dan došao je na Cetinje francuski konzul u Skadru, Hekar. — Toma Marinović tielesno je kažnjen i pušten je na slobodu.

Niemačka.

Iz Gothe 15. sèrpnja javljaju: Jučer su se razsuli glasovi o velikoj nesreći, koja se je na heskoj željeznici medju Gerstungenom i Guntershausenom zbila Nj. k. visosti gospoji vojvodinji Marii, kad je pošla bila da se sastane sa caricom materom. Možemo priobćit, da je gospoja vojvodinja svakako bila u opasnosti, no da joj se je uklonila bez svake veće ozlede. Stvar se ima kako sliedi: Kod prelaza preko jednoga zavratka skočila su kola iz kolotečine, u kojima je Nj. k. visost siedila sa svojom komorkinjom i jednom groficom. Komorkinja, gospodična Hess, bila je izvèrljena i jako ozledjena, tako da su ju, praćenu po jednom liekaru, morali natrag dovesti ovamo. Gospoja vojvodinja neznatno si je pobila oko i nješto malo ozledila lice.

O istom dogadjaju javlja „Goth. Ztg.“: Nj. k. visost dopanula je ozlede na oku i licu, a jedna njenih pratilicah znatnog uganutja. Uslied te nezgode odvažila se je Nj. k. visost ostavit se namienjenoga puta u Guntershausen, gdie se je imala sastat sa ruskim gospodstvima i u svojoj vlastitoj kočiji, radi koje je odmah telegrafičnim putem naredjeno bilo, da se neodvlačno pošlje u Guntershausen, vratit se u Gothu, kamo će po svoj prilici još tečajem ovoga dana prispieti visoka gospoja.

— Princ Friderik Vilhelm, pruski zaručnik, engleske princese Viktorie, došao je 15. t. m. iz Londona u Koblenc.

— Kao što se glasa, posietit će kralj virtemberški dojdućega mieseca cara Francezah u Biaricu.

Franceska.

Čini se, da će se car iz Plombièresa vratit 25. sèrpnja a u Osborne odputovat dne 3. kolovoza. Poslie toga otići će Nj. veličanstva u Biaric.

„All. Ztg.“ pišu 11. t. m. iz Pariza: „Putovanje gospodina Feuilleta de Conches, obrednika i uvodnika poslanikah kod tuilerijskoga dvora, koi je dne 1. t. m. otišo u Petrograd, skapča se sa više stranah sa sastankom cara ruskoga i cara Napoleona. Kažu da je g. Feuilletu de Conches naloženo da naredi ceremonial upitnoga sastanka. Prije svega valja pako znati da gospodin Feuillet de Conches samo medjutim obavlja ured obrednikov, budući da je u istinu načelnik zapisničkog ureda kod ministarstva izvanjskih poslovah. Kao takovom nadleži mu dati odpravljat primierke dèržavnih ugovorah, koji se imaju caru podnieti za potvèrdjenje i promicat ih na miesto njihova opredieljenja. Budući da se ratifikacie tèrgovačkog ugovora prije kratka vremena utanačenoga medju knezom Gorčakovim i grofom Morny-om imaju izmienit u Petrogradu uzeo je na sebe g. Feuillet de Conches, da sam odnese u Petrograd ratifikaciu onoga ugovora danu po caru Francuzah. Za to bi bio svakako dovoljan i koigod kabinetski skoroteča. No gospodin Feuillet spada medju najrevnie i najpomnjivie sabiratelje avtografah. On običaje svake godine uzeti dopust na dulje ili kraće vrieme, da redom posieti sve gradove evropske, gdie se nada da će naći novih dragocienostih za svoju avtografsku zbirku. Tako je pred tri godine proputovao jedan dio Niemačke i doneo je kući osobitò iz Beča bogatu žetvu. Obično putuje s pošiljkama i zamienjuje odaslanje jednoga kabinetskoga skoroteča, kao što je učinio i u tom slučaju. Na to se u istinu steže njegova misia kod dvora petrogradskoga, a to je već i iz toga jasno vidit, što baš sada iz glavnoga grada izbivaju i car i knez Gorčakov a gospodin Feuillet de Conches ostavit će ga za cielo prije, nego se vrate Nj. veličanstvo i knez Gorčakov.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Milano, 18. sèrpnja. „Gazzetta uffiziale di Milano“ javlja, da u Genovi jošte nije sasvim mirno; noćju na 15. t. m. pokazalo se je opasno gibanje kod tvèrdjice Guezzi. Straža izbacila je poslie višekratnoga saziva pušku, na hitac od koje, odgovorio je jedan hitac iz pištolja. Slično opasno gibanje pokazalo se kod tvèrdjice Ratti, samo nisu pucali; patrolo progonile su uzalud trag uteklih nemirnikah.

Turin, 16. sèrpnja. Danas je proglašeno, da je zaključen parlamenat.

Firenca, 17. sèrpnja. Jedan velikovojvodski dekret naimenuje komisiu za predloženje osnove u svèrhu podignuća narodne banke za tri mieseca.

Bečka burza

dne 21. sèrpnja 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . za 5%	$83\frac{5}{8}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . . » 5%	$85\frac{3}{16}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	
Zajám s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » „ 1839, » 100 »	
» » » » » 1854, » 100 »	110
Bečko-gradski banko . . . . . . za $2\frac{1}{2}$%	
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	$81\frac{3}{8}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	$1005\frac{1}{2}$
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	279
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	$1922\frac{1}{2}$
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » . » 200 »	
» Badiejovičko-Gmundsko-Linoske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	581
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	$210\frac{1}{2}$
Tisna željeznica . . . . »	$200\frac{1}{2}$
Lombardezko-mlietačka željeznica . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	$86\frac{3}{8}$
Augsburg za 100 for. current . . . . . »	$104\frac{1}{2}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$103\frac{5}{8}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	$120\frac{7}{8}$
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	$76\frac{3}{4}$
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	$10\text{-}9\frac{1}{2}$
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Marseille za 300 frankah . . . . »	121
Pariz za 300 frankah . . . . »	$121\frac{1}{4}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	$264\frac{1}{2}$
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$7\frac{1}{2}$
Srebro dne 18. sèrpnja	$4\frac{1}{2}$

božna i bogobojna žena, nu tamo u 2. prizoru nepokazuje upravo mnogo od te hvaljene kreposti. Ona nipošto nemože da obuzda svoje tuge, umiesto da se u težkoj svojoj sudbi ponizno izruči u volju i providnost božju, ropta proti pravdi Višnjega sudca. Vladko, ova poštena i iskrena duša, ukorava ju zbog toga, ali na kakvu mu zemlju pada ukor i opomena: ona umiesto da izpravi svoju pogrešku i velikom ju tugom i slabočom ljudskom izpriča, pita ponosito i skoro oholo:

„Tko je ovaj čovèk? — Odkud njemu
Kakvo pravo, te se usudjuje
Žalost moju težku i pravednu
Svom prodikom (!) obuzdati smélo?“

Pa ni poslie, kadno se je razabrala, nespominje prijašnjo uvriede Boga, ni nepita u njega proštenja! *)

Ali kuda zadjoh, kamo li odmaš h? Već sam gotovo zaboravio, da si niesem preduzeo pisati razsudu, no samo „dvie rieči“ na razsudu. Ali me pero prevari! Neće biti možda s gorega. —

Još samo koja g. Pacelu prije zaključka. K svoj me obrani hèrvatskoga književnoga genitiva i Bogovićeve dramo nije nikakova osobna mèržnja proti g. razsudcu potaknula; jer niti ja njega poznajem, niti sigurno on mene. Što sam pisao, pisao sam narodnosti i napredku za ljubav, komu se svaka posebnost protivi, vèrlo ga otegoćuje i moćno obustavlja. Prepirući se ovako oko pojedinih slovah nikad nepomaknusmo narodnom knjigom u napredak! Zato na stran sotim gèrdilom! Ako sam možda gdiegod g. P. uvriedio svojom kadšto možbit i preveselom ćudi, neka mi oprosti, nebiaše zloradice, već nehotice. Meni nije ni na kraj pameti ikoga vriedjati, a kamo li g. Pacela, koi me dakako daleko nadmašuje znanjem narodnoga jezika i svojim plemenitim nastojanjem. I ovo malo dobra što znam o svom jeziku, imam ponajviše zahvaliti svomu niekadanjemu preblage uspomene učitelju, visokoučenomu g. A. Veberu, koi me je i s pèrvimi temelji i s duhom njegovim pobliže upoznao, koi mi je ulio u sèrce ljubav prama njemu i potaknuo me, te sam se kasnije i sám latio naške knjige, kojano mi je ovo niekoliko godinah tako omilila, da je već neostavih, dok neizvijem vieka svoga. — Ako neuzmognu g. P. ovi moji slabi razlozi dovesti do toga, da se ostavi svoje novote, dovest će ga možda jači, što ih izgledamo u drugom svezku „Nevena.“ — Pa ako li ga ni oni nepredomisle, a on neka piše onako, kako sam hoće, ili kako mi volimo; za jedino slovo h neće ga nitko od nas udariti anatemom! U gospodina Pacela je oštro pero, a uz pero dobro cèrnilo — čist jezik — puno čvèrste volje i riedkih sposobnostih, koje bi mogle biti našemu narodu danas sutra od prevelike koristi. — Daj Bože, te bi tako bilo! —

*) U zeljopisu i poviestnici Bosne od Jukića čitamo na strani 122. sliedeća: »Kraljica Katarina kasnie razabravši, da joj čoviek nije naravnom smèrju umro, već da je umoren od Stiepana, potuži se kod svog priatelja cara Mehmeda, koi došavši s vojskom u Bosnu i za osvetit smèrt svog priatelja kralja Tomaša istu porobi i popali te mitom umoljen ode natrag. Katarina videć da tursko priateljstvo i njihova osveta njoj nikakove koristi, a žalostnim podložnicima veliku štetu nanese, pokaje se i otidje iz Bosne, malo vremena zadèržavši se u dubrovačkom primorskom gradu Stonju, stiže u Rim te se tu upisa u treći red duvnah sv. Franje. itd.« Iz toga citata Jukićeva diela, koje se, kao što mu note dokazuju, osniva na pismima glasovitih starih sgodopisacah kao: Orbina, Pejačevića, Farlata, Du Cange-a, Lukarića itd., vidi se, da ako i jest Katarina život svoj pobožno svèršila, da nije ipak prije, nego li je gorke posliedice osvetoljubja i pohlepe za svietovnom častju izkusila, bila odviš blage i bogobojne ćudi i zato mislimo, da ju nije piesnik proti njenom historičkom značaju narisao, jer žena, koja je, da si okali sèrce, mógla najvećega nepriatelja kèršćanstva u svoju domovinu pozvati, morala se je baš onako, kao što ju piesnik čini govorit, izrazit u trenutku najveće svoje razjarenosti.

Uredničtvo.

Odgovorni urednik Dr. Dimeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 12762 (VI.—50) (3—1)

Kundmachung.

Die k. k. Lotto-Gefälls-Direktion in Wien hat nunmehr die III. jener Gold-Lotterien eröffnet, welche Se. k. k. apost. Majestät ausschliesslich nur zu gemeinnützigen und Wohlthätigkeits-Zwecken anzuordnen geruhten.

Diese III. ist eine Gold-Lotterie, da sämmtliche Gewinnste in selber in k. k. Gold-Dukaten zusammen im Betrage von 60,000 Stück festgesetzt sind, und ihr ganzer Reinertrag ist in Folge allergnädigster Bestimmung der Errichtung einer Landes-Irren-Anstalt in Siebenbürgen und ins ferne sich ein Ueberschuss dabei ergibt, der Landes-Irren-Anstalt in Ungarn gewidmet.

Die Lose zur Lotterie werden bei den k. k. Lottogefälls-Kassen, bei den k. k. Steuerämtern, den k. k. Lotto-Kollektanten und bei anderen Absatz-Organen zu bekommen sein, die gefertigte, bei der k. k. Lotto-Direktion zur Durchführung dieser gemeinnützigen Staats-Lotterien bestehende Section wird aber gerne bereit sein, auch solide Handels- und Gewerbsleute, die k. k. Gross- und Klein-Tabak-Verschleisser etc. etc. welche sich mit dem Losabsatze befassen wollen, mit Losen unter nachstehenden, hauptsächlichen Bedingnissen zu betheilen.

Die Lose werden an die Verschleisser in Papier-Schleifen, jede à 10 Stück in beliebiger Anzahl solcher Schleifen, jedoch nicht weniger als eine vollständige abgegeben.

Nicht verkaufte Lose können selbst noch am Tage der Ziehung, jedenfalls jedoch vor derselben der Lotterie-Section zurückgestellt werden.

Die Verschleiss-Provision wird nach folgend festgestelltem Ausmasse vergütet werden:

von 1 bis inclusive 10 Stück,	Provision	10 kr.	für jedes Verkaufte Los
» 1 über 10 bis incl. 20 St.	»	12 »	
» 1 » 20 » » 30 »	»	14 »	
» 1 » 30 » » 40 »	»	16 »	
» 1 » 40 » » 100 »	»	18 »	

Für alle über die ersten 100 Stück weiter noch abgesetzten Lose pr. Stück 20 kr.

Der Verkauf der Lose um einen höheren als den darauf angesetzten Preis ist verboten.

Alle in Angelegenheiten der Staatslotterie an diese Section gerichteten Zuschriften sind stempelfrei.

Dieselben, wie auch die Losgelder-Sendungen sind bei der Auf- und Abgabe unter Couvert mit vorgezeichneter Adresse auch Postporto frei.

In der Regel ist bei Uebernahme des Verschleisses eine entsprechende Kaution im beiläufigen Werthsbetrage der erhaltenen Lose einzulegen.

Diese Einlage kann entweder aus einem Depositum im Baaren oder in Werth-Papieren bestehen, welches nach Abschluss und Saldirung der Losrechnung sogleich wieder zurückgestellt werden wird.

Hypothekar-Kautionen sind ihrer Umständlichkeit wegen zur diessfälligen Annahme nicht geeignet und auf Wechselgeschäfte insbesondere kann sich die Lotterie-Section nicht einlassen, hingegen würde eine schriftliche bei ihr eingebrachte Zahlungsgutstehung eines accreditirten Handelshauses in Wien bereitwillig angenommen werden.

Enthebungen von der Kautionsleistung finden insoferne Statt als sie von der Section der Staatslotterien schon zugestanden sind oder nach Gestalt der Umstände in einzelnen Fällen noch zugestanden werden.

Die in Druck gelegte vollständige Instruktion, welche alles enthält, was hinsichtlich des Losverschleisses und der Einzahlungen zu beachten ist, wird nebst dem Spielplane der Lotterie den hierauf Reflektirenden von den k. k. Provinzial-Lotto-Behörden in Linz, Prag, Mailand, Venedig, Brünn, Lemberg, Ofen, Triest, Gratz, Herrmannstadt, Botzen und Temesvar, wie auch von der Lotterie-Section in Wien (Salzgries Nr. 184) auf Begehren verabfolgt werden.

Wegen Bezug der Lose haben sich dieselben aber direct an diese Section zu wenden.

Von der Section der Staats-Lotterien für gemeinnützige und Wohlthätigkeits-Zwecke bei der k. k. Lottogefälls-Direktion

Wien am 1. Juli 1857.

Obznana.

C. k. lutrijsko ravnateljstvo u Beču otvorilo je treću novčanu lutriju, što ju je Nj. c. k. apost. veličanstvo blagoizvolilo namieniti izključivo za obće koristne i blagotvorne svèrhe.

U trećoj ovoj novčanoj lutriji svikolici su dobitci ustanovljeni u c. k. státnih cekinah iznosom od 60,000 komadah, i cieli čisti dohodak uslied najmilostivie namiene odredjen je na ustrojenje zemaljske ludnice u Erdelju i ako bi pri tome šta preostalo zemaljske ludnice u Ugarskoj.

Srećke dobit će se moći kod c. k. lutrijskih pieneznicah, c. k. uredah poreznih, kod c. k. lutrijskih pobiračah i drugih razpačaocah. Podpisani odsiek, što kod c. k. ravnateljstva lutrijskoga obstoji za občekoristne dèržavne lutrije, s drage će volje i poštene tèrgovce i obèrtnike, prodavaoce duhana na malo i veliko itd. ako su radi prodavati srećakah, udieliti srećkami pod uvieti sliedujućimi:

Srećke davat će se razpačaocima u čomcih pod hartijnom vèrpcom, po 10 komadah skupa, čomakah može svaki uzeti koliko mu drago, samo ne manje od ciela jednoga.

Nerazprodane srećke uzimat će se natrag i istoga dana, kada biva vučenje, samo da se predadu lutrijskim odsiekom prie vučenja.

Providba prodajna naknadjuje se po ovoj ustanovljenoj mieri:

Od 1 do uključivo 10 komadah,	providba	10 kr.	za svaku prodanu srecku
» 1 prieko 10 do uključivo 20 k.	»	12 »	
» 1 » 20 » » 30 »	»	14 »	
» 1 » 30 » » 40 »	»	16 »	
» 1 » 40 » » 100 »	»	18 »	

Za svaku srećku, prodanu prieko pèrvih 100 komadah, po 20 kr.

Srećke nesmiju se prodavati u veću cienu od one, što stoji na srećki.

Svi dopisi na lutrijski odsiek u ovomu poslu prosti su od biljegovine.

Dopisi kao i novčane pošiljke za srećke proste su od poštarine.

U pravilo polaže se po razpačaocih primierna jamčevina u odsiečnom iznosu dobljenih srećakah.

Uloga polaže se ili ostavom u gotovu ili u vriednostnih artijah, te će se povratiti odmah po zaključenju i plaćenju dotičnoga računa.

Nepokretnostne jamčevine nepriličnè su i neće se primati, a u poslove mieničke nemože se upuštati lutrijski odsiek, ali pismeno poručanstvo povierene koje tèrgovačke kuće u Beču prihvatit će se s drage volje.

Oprostu od polaganja jamčevine ima u toliko miesta, u koliko je to već dozvoljeno po lutrijskom odsieku, ili u koliko će se polag okolnostih dozvoljavati u pojedinih slučajevih.

Tiskani naputak, u kome ima sve izbrojeno što se tiče prodavanja i plaćanja srećakah, kao i osnova o igri, izdavat će se dotičnikom na njihovo zahtievanje po c. k. pokrajinskih lutrijskih oblastih u Lincu, Pragu, Milanu, Mletcih, Bernu, Lavovu, Budimu, Tèrstu, Gradcu, Sibinju, Botznu i Temišvaru, kao i po lutrijskom odsieku u Beču (Salzgries br. 184).

Tko pako želi dobiti srećakah, valja da se neposredno obrati na ovaj odsiek.

Od odsieka lutrijskoga kod c. k. ravnateljstva lutrijskoga, namienjenoga za obćekoristne i blagotvorne svèrhe.

U Beču dne 1. sèrpuja 1857.

Nr. 2125—1857 (Izv.—254) (3—3)

Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung.

Von der k. k. Berghauptmannschaft zu Leoben wurde unterm 15. Juni l. J. Z. 249 und 250 B. C. R. bestätiget, dass Herr Jos. Remschmidt, Bergbauunternehmer zu Rohitsch auf Grundlage der Schurfbewilligung einen Freischurf in der Gemeinde Otrušovec und einen andern in der Gemeinde Slanidol, Bezirk Samobor, angemeldet habe.

Ein und der andere Freischurf ist bezeichnet und der II Freischürfer, der sich mit den bezüglichen Bestätigungen bei diesem k. k. Bezirksamte gemeldet, verpflichtet die Vorschriften des allgemeinen Berggesetzes vom 23. Mai 1854 genau zu befolgen.

Diess wird mit dem Beifügen zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass laut eingesehenen Vertrags mit Herrn Jos. Remschmidt und Herrn Jos. Lackner ehemaliger Herrschaftsverwalter zu Keresztinec und Herr Vilhelm Scholz, Baumeister zu Zaprešić in Geschäftsverbindung getreten sind.

K. k. Bezirksamt

Samobor am 10. Juli 1857.

Der k. k. Bezirks-Vorstand

Martinković.

Nr. 522. (PZ.—21) (3—2)

Kundmachung.

Es wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass bei der gefertigten Postdirektion die im nachstehenden Verzeichnisse angeführten, in den Jahren 1854, 1855 und 1856 als unbestellbar zurückgelangten Geldsendungen und Frachtstücke erliegen, welche von den Eigenthümern unter Beobachtung der bestehenden Vorschriften, dann gegen Entrichtung der darauf haftenden Porto oder Auslagenbeträge binnen 6 Wochen vom Tage der ersten Einschaltung dieser Kundmachung zurückerhoben werden können.

Verzeichniss

jener Geldsendungen und Frachtstücke, welche in den Jahren 1854, 1855 und 1856 als unbestellbar zurückgelangt, derzeit bei der k. k. kroat.-slavonischen Postdirektion erliegen.

Aufgabstag	Aufgabsort	Nr.	Gattung	Bestimmungsort	Adresse	Inhalt	Werth fl.	Werth kr.	Gewicht Pfd.	Gewicht Lth.	Porto oder Auslagen fl.	Porto oder Auslagen kr.
30. April	Oroslavje	1	Briefe	Baden	Stef. Sebecs	Banknoten	3	—	—	—	—	9
25. Mai	Kuttina	2		Warasdin	M. Goiković		5	—	—	—	—	6
29. Septemb.	Agram	3		Krajova	Jos. Kreissel		4	—	—	—	—	—
25. April		4		Mantua	Georg Kraliček		3	—	—	—	—	8
28. Novemb.		5		Pardubitz	Mich. Koralić		3	—	—	—	—	8
1. März		6		Verona	Blas Gerdak		2	—	—	—	—	8
5. Juli		7		Wien	Marc. Jelenik		3	—	—	—	—	7
6. Mai		8		Wischau	Th. Samec		3	—	—	—	—	8
13. Dezemb.		9		Venedig	Lukas Turčin		1	—	—	—	—	10
2. April		10		Gratz	Raimund Fonei		9	—	—	—	—	6
10. August		11		Kronstadt	Johann Dobravec		8	—	—	—	—	14
28. Novemb.		12		Neu-Gradiška	Paul Steibler		1	10	—	—	—	3
27. Dezemb.		13		Slatina	Math. Popčić		3	—	—	—	—	6
23. August		14		Tarnov	Paul Korács		27	—	—	—	—	9
14. Novemb.		15		Warasdin	And. Goltuban		5	—	—	—	—	6
7. März		16		Wieden	Ant. Baniz		1	10	—	—	—	6
		17	Packet	Laibach	Joh. Ruppik	Schft.	5	—	—	—	—	24
19. März		18	Briefe	Ivanec	Kath. Matis	CMz.	1	—	—	—	—	6
24. Oktober		19		Györgyös	Jos. Srerčo	Banknoten	5	—	—	—	—	14
3. Dezember		20		Almás	Mich. Herman		5	—	—	—	—	7
27. »		21		Prag	Maria Sandulz		1	—	—	—	—	8
26. »		22		Venedig	Jos. Cebo		3	—	—	—	—	10
2. August		23		Josefsdorf	Joh. v. Blaauecka		6	—	—	—	—	23
19. Jänner		24		Wien	Andr. Kosak		2	—	—	—	—	4
2. August		25		Semlin	Alexander Skez		18	—	—	—	—	8
		26		Livorno	Emil Cvetičanin	CMz.	5	—	—	—	—	52
		27	Packete	Oravica	Pietro Verola	Diversen	—	—	1	10	—	40
13. Novemb.		28		Alt-Gradiška	Aug. Fetter		6	—	1	16	—	27
		29		Jassenovaz	Giov. Zanatini		1	—	—	17	—	20
		30		Rom	Gius. Raffaeli		3	—	—	23	6	35
		31		Gr. Meseritsch	B. H.		10	—	21	—	—	43
		32		St. Veit	Agnes Steinpecher		10	—	10	—	1	30
		33		Glina	Franz Blaške		8	—	12	—	—	53
		34		Požega	Josefine v. Malyevac		2	—	3	—	—	7
2. Juni	Carlstadt	35	Briefe	Agram	Krems		—	—	1	24	—	7
12. Mai		36		Warasdin	Simon Jurkovich		1	30	—	—	—	22
30. Jänner		37		Laibach	Aloys Koss		3	—	—	—	—	8
28. Septemb.		38		Elek	Barthol. Hammer		10	—	—	—	—	16
29. Dezemb.		39		Agram	Mich. Sterbaezel		1	30	—	—	—	9
23. Novemb.		40		Dolina	Ilia Kalavra		3	—	—	—	—	—
16. Mai		41		Bellovar	Vaso Tomich		1	10	—	—	—	6
31. März		42		Uze solne	Ivan Grudenić		4	—	—	—	—	9
16. Dezemb.	Petrinia	43		Sepoic	Mart. Merkovljević		2	—	—	—	—	8
7. April		44		Visnic	Georg Peič		6	—	—	—	—	9

Agram am 9. Juli 1857.

Klempay.

Br. 1471—1857 p. (Izv.—250) (3—3)

Oglas.

Kod ovogodišnjeg novačenja sliedeći dužnosti vojevanja podvèrženi momci kotara kutjevačkog pred unovačujuću komisiu staviti se propustili su:

iz I. razreda.

Šmiljanić Marin, iz mal. Bielća kuć. br. 6.

Iz II. razreda.

Matanović Antun, iz Sovskogdola kuć. br. 49.

Šandor Antun, iz Češljakovacah » » 10.

Ovi gore naznačeni momci pozivaju se uslied §. 34 propisa za novačenje, da se, ako su u ovozemstvu za jedan miesec, ako su pako u inozemstvu za tri miseca danah nefaljeno kod c. k. kot. ureda ovog osobno predstaviti nepropuste; inače hoće se proti njima po smislu §. 36 propisa za novačenje postupati.

C. k. kot. ured

Kutjevo 17. lipnja 1857.

C. k. kot. predstojnik
Maljevac.

Br. 864—1857 gr. (Izv.—251) (3—3)

Izrok.

C. k. kot. ured ludbreški kao sud obznanjuje, da je dana 15. svibnja g. t. u Ludbregu umerla Maria Vunderlih rodjena Preger, ostavivša ženitben ugovor, nu neostavivši naredbu posliednje volje.

Budući ovomu sudu nepoznato je, da li i kojim osobam još kao zakonitim naslednikom pripada po zakonu pravo nasliedno na ostavštinu ostu, s toga se svi oni, koji na ovu ostavštinu iz kojega mu drago pravnoga razloga misle podići kakovih zahtievah, pozivaju, da u godinu danah, računajući od dana niže stavljenoga, svoje pravo nasliedno prijave pri ovom sudu i izkazavši svoje pravo nasliedno da dadu svoju nasliednu prijavu, u protivnom bo slučaju raspravit će se ostavština, za koju je odvietnik g. Franjo Kamenović medjuto postavljen za skèrbnika ostavštinskoga, s onimi, koji su dali prijavu svoju nasliednu i izkazali svoj naslov prava nasliednoga, i uručit istim, nenastupljeni pak dio ostavštine, ili ako nebi nitko dao prijave nasliedne, svukoliku ostavštinu potegnut će dèržava kao ošastnu.

C. k. kot. ured kao sud

U Ludbregu dne 21. svibnja 1857.

C. k. kot. predstojnik
Lobas.

OGLASNIK.

(Dp.—53) (3—2)

Позывъ за пренумерацію

на

ЖИТІЕ ѲЕОДОРА ПАВЛОВИЋА,

Новинара и Списателя Србскогъ.

Списао сам га на повторено изражену желю пріятеля и почитателя Павловићевы, имаюћи, покрай похвале заслуженога, у писаню свагда пользу человѣчества и народа предъ очима, коюй е Павловић сав животъ свой жертвовао быо.

Писаніе ће преко 7 печатаны табака износити. — Цѣна му ће 30 кр. сребра. Приходъ е на то опредѣлѣнъ, да се одтуда покойнику скроманъ памятникъ у Карлову на гробу му подигне; на кое се племениту цѣль и вишни прилози съ благодарностю примаю, кои ће се читательима у књизи обзнанити.

Позивамъ дакле овдѣ, гдигодъ живи, народъ Србскій, кои е Павловића тако жарко любіо, и облагородити, и съ првыма у отечеству народима успоредити тежіо и нашіо се, на ово предписиванѣ, и све одабране родолюбце на пренумеранта скупляню, кои ће се на мене до конца Августа о. г. шиляти; уступаюћи собокупителю 11-ту књигу на даръ, и молећи, да се новцы на подписаногъ упуте, ако не пріе, а оно поне онда, кадъ се књиге примиле буду.

Поименце молимъ, да се пренумеранти кодъ ове господе пріяве и благовремено упишу:

Г. Г. Алекс. Андрића и Волин. Барбарића у Вачу; Даб. Давидовића у Будиму; Суб. Милесковића и Алекс. Войновића у Пешти; у Г. Епископа Ст. Андреіскога и Арадскогъ Канцеларіяма; тако и у Темишвару; Пароха Будића у Меленцы; Іоце Павловића у Карлову; Проте Влаховића у Вел. Кикинди; Срие Шука у Вршцу; Проте Ивачковића у Бѣлой Цркви; Проте Спаића у Вел. Бечкереку; Конст. Пенчића у Панчеву; Милоша Поповића Новинара у Београду и у Митрополитской Канцеларіи; Марка Маринковића Управителя Школа у Шабцу; Георгія Пантелића Доктора у Земуну; Іована Пантелића Директора у Карловцы; Пароха Горяновића у Иригу; Шриф. Милековића у Митровицы; Іована Суботића у Новомъ Саду; Пароха Димитрія Поповића у Сомбору; Михаила Крестића у Тителу; Юстина Михайловића и Бирре у Вуковару; Геор. Міянковића у Далю; Геор. Контића у Осеку; Светозара Кушевића и Доктора Гая у Загребу; Андр. Кунића у Горны Карловцы; Учителя Владисављевића и Мих. Вучетића у Тріесту и т. д.

Умолявию се и вишехвалѣна Господа и прочи непоменути родолюбцы, да у ято одабрани ступе, и родолюбногъ дѣла овогъ, и радо, и охотно и не отлеюю пріимити се изволе.

У Панчеву 20. юнія 1857.

Константинъ Пенићъ
Мед. Др и к. кр. фусікъ.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U CETVERTAK DANA 23. SERPNJA 1857. Broj 166.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Zakon šumski.

Odsiek I.

O gospodarenju šumskom.

§. 1. Šume ili lugovi diele se:

a) na lugove dèržavne, t. j. šume dèržavne i takove, kojimi upravljuju neposredno vlasti dèržavne;

b) na šume občinske, t. j. takove lugove i nasade od dèrvah, koji su vlastničtvo obćinah gradskih i seoskih; zatim

c) na šume privatne, t. j. šume pojedinih dèržavljenah, različitih redovah, manastirah, prebendah i zakladah, napokon takovih zajednicah, koje se osnivaju na privatnopravnom razmierju.

§. 2. Bez dozvole nije slobodno nijednoga zemljišta šumskoga oduzet, da se na njem dèrva više neplode, ni obratit ga na svèrhe druge. Dozvola za to može se pri šumah dèržavnih (§. 1. a) podielit samo po ministarstvih, kojim su poslovi ovi povieren, a gdie nastanu obziri strategički ili obrambeni, samo u porazumljenju s ministarstvom rata, i to po točno učinjenom izvidjenju od strane vlastih političkih, i po poslušnutju svih dotičnikah pri tom.

Pri šumah občinskih (§. 1. b) i pri šumah privatnih (§. 1. c) pripada pravo podieljivanja dozvole takove vlasti okružnoj, koja će o tom najprije preslušat samoga vlastnika, a tako i one, koji pravnih zahtievah na šumu imadu a zatim riešiti dà li se dozvola iz javnih obzirah dati može ili nemože. Ako prigodom takove rasprave podignu druge osobe kakovih privatnopravnih prigovorah, ima vlast okružna šumskoga vlastnika koi dozvolu traži, odputit na redovitoga gradjanskoga sudca, da pred njim dokaže prava svoja proti istim. Dok u tom neizidje riešitba, nesmije se preduzet nikakova promiena, koja bi staležu šumah štetna bila.

Tko samovlastno obrati zemljište šumsko na druge svèrhe, ima se kaznit 1 for. do 5. for. novca konv. od svakoga dolnjo-austrianskoga jutra.

Dotični dielovi od šume imadu se, kao što potriebno bude, uz primieren rok, koi se u smislu izreke viedštakah ustanovi, opet šumom naplodit. Ako se to uz ustanovljeni rok neučini, ima se krivac kaznit po drugiput.

§. 3. Dielovi od šume, novo- izsiečeni, imadu se pri šumah dèržavnih i občinskih (§. 1. a) i b) najdužje uz pet godinah dotierat, da opet dèrvjem obrašteni budu.

Od starih čistinah ima se svaka razdielit na onoliko dielovah, koliko godinah sadèržaje zavodeno vrieme obhodje, pak zatim svake godine šumom naplodit po jedan takovi dio.

Pri šumah privatnih (§. 1. c) mogu se pod uvieti §. 20, glede postupka, u koliko se nije dopustilo zapuštenje, dozvolit po okolnostih i duži rokovi.

Ako se propis ovaj neizpuni, ima se to kaznit onako, kao što se kazni krivnja, kad se zemljište šumsko samovlastno obrati na druge svèrhe; a vlastnik, koi tim propusti čistinu šumom naplodit, ima se na to primorat po §. 2.

§. 4. Nije slobodno šume opustošiti, t. j. nije slobodno postupat s njome tako, da time dalje plodjenje dèrvah bude ili pogibelji izvèršeno ili posve nemoguće. Ako je dalje plodjenje dèrvah samo pogibelji izvèrženo, ima se opustošenje kaznit onako, kao što je propisano za slučaj, kad vlastnik zemljište šumsko samovlastno obrati na druge svèrhe, ili kad zanemari čistinu opet naploditi; a na isti način ima se takodjer vlastnik primorat, da takovu opustošenu šumu opet naplodi. Ako je pak učinjeno, da je posve nemoguće dèrvah dalje ploditi, može se kazan povisit do na deset for. (10 fr.) novca konv. od svakoga dolnjo-austrianskoga jutra.

§. 5. Zabranjeno je sa šumom postupat tako, da time susiedska šuma očito izvèržena bude pogibelji oštetjenja od vietra. Navlastito ondi, gdie bi pogibelj takova nastala, kad bi se koi dio od šume sasvim izsieko, ima se od postojeće šume rub, barem dvadeset bečkih hvatih širok, t. j. tako zvani plašt šumski, ostavit neizsiečen dotle, dok susiedska šuma nedoraste na toliko, da po načelih znanosti šumarske prikladna bude za siečenje. Plašt šumski slobodno je za to vrieme samo riediti biranjem i obaranjem pojedinih stabalah.

§. 6. Na zemljištu, koje bi se lako razrahlit moglo, kad bi se široke prostorine dèrvja sasvim lišile, zatim na stèrmenih i velikih višinah, imadu se šume ili sieći samo na uzke pruge ili prosiecat malo po malo, i odmah opet nasadjivat, kao što treba mladim dèrvjem. Nego visoke gore gornjega ruba šumske vegetacie slobodno je sieći samo tako, da se biraju i obaraju pojedina velika stabla.

§. 7. Na obalah od povećih vodah, ako obalah nesačinjaju možebit pećine, zatim na obroncih od gorah, gdie se je bojat popuzinah zemljišta, smije dèrvje plodit i sieći samo s obzirom na miere, koje budu učinjene za ukloniti oštetu zemljišta, a kèrčenje panjevah i kopanje korienja može se dopustit samo u toliko, u koliko se prodori time prouzročeni, odmah osiguraju tako, da se dalje nerazširuju.

§. 8. Narušaji naredabah, sadèržanih u §§. 5, 6 i 7, kazne se globom od 20 do 200 forintih novca konv. Oštete koje se time prouzroče drugim, ima krivac naplatit.

(Dalje će sliedit.)

Na ovomiestnoj diečakah i dievojčicah glavnoj učioni obdèržavat će se javni izpiti 8., 12, i 13. kolovoza. Na svèršetku svakog izpita dielit će se nagrade i pročitat će se klasifikacia. Roditelji i školah priatelji pozivaju se uljudno k ovoj svečanosti.

Oni roditelji pako, koji žele svoju doma obučavanu diecu na pomenutoj glavnoj učioni javno izpitati dati, neka se izvole svakako do 8. kolovoza prie podne u pol devet satih u kuću glavné učione gornjeg grada s izpitnici doći.

U Zagrebu 22. sèrpnja 1857.

Ravnateljstvo glavne gradske učione.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 20. sèrpnja. Nj. vel. car dozvolio je za popravu stolne cèrkve svetoga Stiepana godišnji prinesak od 50.000 f., a za nabavljenje pokućstva za carsku palaču u Monci izvanredni prinesak od 180.000 austrianskih lirah. Izvan toga dostojalo je Nj. veličanstvo u svèrhu da se opet poprave vodotvorine u carskim baščama u Monci, koje su od god. 1848. zapuštene bile, opredieliti znatnu zakladu. — Fm. grof Radetzky svakim danom većma se oporavlja i za malo bit će u stanju otići u Monzu, gdie najvoli prebivat. — U carskom lugu blizu Badena bio je dne 17. t. m. veliki šumski požar, koi ugasit pošlo je tek največom naporom za rukom.

Cèrnagora.

S cèrnogorske granice, 8. sèrpnja. Čujemo, da je duhovnik Joko, kad je ubio Stevana Cucu, imao još dva druga i to Stanišu Hotojeva Pejovića i Andriju Smokovca. Kažu i to, da se turska vlast stara izneći ove prestupnike, za koje daje nagrade 25,000 grošah. — Deset Cèrnogoracah, na koje se sumnja kao na učestnike, dala je turska vlast zatvoriti.— Glasa se, da se kreće iz Carigrada 13 taborah vojske za Skadar. Mnogi a različnoga kalibra topovi doneseni su u Žabljak i Lesendru. Ovo su pogranične turske tvèrdje na granici cèrnogorskoj. Još i to vele, da će se nieki ratni topovi na granicu dovući. (S. D.)

Niemačka.

Iz Berlina izrekla je porota, da je nieki Franko iz Gleivica kriv umorstvu kneginje Sulkovske, koja je mieseca ožujka godine 1848. umorena bila. Uslied te porotne izreke osudilo je sudište rečenoga Frankea na smèrt, što je isti naredio, da se ubije imenovana kneginja i ubojici njenom pribavio oružje. Franke je u svoje vrieme sudielovao kod ugarskog ustanka, bio je zatim u apsu u peštanskoj novoj zgradi (Neugebäude) i uskočio je od onud dne 29. travnja 1855. Kad su ga u Gleivicu uhvatili, bili su onamo pozvani austrianski policajni činovnici, koji su ga, onamo došavši, spoznali, da je onaj isti, koi je uapšen bio u Pešti. Iz tieralicah, izdanih poslie njegova pobiegnuća iz Pešte, proizlazi, da se je taj Franke skitao pod raznim imenima kao Skrzebulski, Vörös, Neumann, Frankovski. On je u Budimu bio pod iztragom, jer se je govorilo da je zaklao jednu žensku glavu. Kad mu je gleivičko sudište izreklo osudu smèrtnu, srušio se Franke očajan i prietio je, ako metnu na njega okove, da će ga drugi dan mèrtva naći. No medjutim se je opet utiešio, jede i pije i hoće da podnese tužbu za uništenje osude.

— „Allg. Ztg-u“ pišu iz velike vojvodine badenske od 15. sèrpnja: „Kao što sada doznajemo, sastali su se carevi Aleksandèr i Napoleon prekjučer na niemačkoj zemlji blizu Strasburga.

— Ruska carica mati došla je dne 17. t. m. u Vaimar na pohod velikoj vojvodinji i velikoj kneginji. Za svog prebivanja u Frankfurtu primila je carica mati dne 15. t. m. diplomatički zbor, generalstvo, više financialnih znamenitostih i druge odlične osobe. Isti dan dala je veliki obied, kamo su bile pozvane kneževske osobe diesivše se baš u ono vrieme u Frankfurtu, jedan dio diplomatičkoga zbora itd.

— Dne 18. t. m. ostaviše ruska carica mati i veliki knez Mihalj velikovojvodski dvor u Vaimaru i imali su isti dan doći u Potsdam.

— Nj. vel. kralj i kraljica od Prusie prispieli su dolazeći iz Pilnice, dne 17. u Potsdam.

— U Stutgardu raznuo se čudnovati glas, da će ruska carica mati po vienčanju velikoga kneza Mihalja s princesom Ceciliom badenskom za vaviek ostavit Rusku, jer joj neprija tamošnja klima. Ona će i dojduću zimu sprovest u Italii a zatim doći će opet u Virtemberg, da se tamo postojano nastani.

Talianska.

Jedna korešpondencia iz Napulja od 5. sèrpnja u „Times-u“ od 15. sèrpnja sadèržaje sliedeće: „Mazzini se je po promašaju svoga poduzeća vratio u London. On je hoteo s početka da se ukèrca na nieki brod, koi je imao portugisku zastavu. No budući da je kapetan zbog potrebnih popravakah svoj odlazak odgodio za

dva dana, odjedrio je na jednom amerikanskom brodu kao što se čuje kao kveker preobučen i obskèrbljen sasvim pravilnim pasošom. Kažu da troškovi, koje je novi pokus bune prouzročio Mazziniovoj pieneznici iznosi 20,000 lib.

Rusia.

Varšava, 11. sèrpnja. Ovamo je došlo tielo generala Ostermana - Tolstoga i primljeno je od kneza Gorčakova.

Medju stranim bandama, koje se sada bave u Varšavi, ima i jedna ciganska Farkaša Miške iz Ugarske.

Francezka.

Jedan dopisnik „Köln. Ztg" opisuje vladanje franceskoga glavnoga grada kod pogreba Béranger-ova kako sliedi: Osam polubrigadah piehote, kojima je zapoviedalo osam generalah i više konjaničkih regimentah zapremiše boulevarde od Chateau-d'Eau-a počemši do bastille, istu bastilsku piacu, pristupke k Père - Lachaise i groblje. Medju čete bili su razdieljeni fišeci s tanetima. Ostale čete od posade dobile su zapoviest, da budu u svojim kasarnama pripravne i sve straže, koje nisu bile izmienjene, već su 48 satih činile službu, bile su ojačane. Izvan toga bili su oficiri i podoficiri narodne straže po zapoviedi vèrhovnoga zapoviedajućega generala de Lawoestine-a pozvani, da za svečanosti ostanu u svojim stanovima. Policajna prefektura razdielila je do 1500 policajnih opravnikah po svim opasnim miestima. Druge oprezne miere bile su takodjer učinjene. Ulica Vendôme, gdi je Béranger stanovao, kao i gornji deo ulice Rue de Temple, gdie se nalazi cèrkva svete Jelisave, gdie se je dèržala cèrkvena svečanost, bile su vojničtvom zatvorene. Nadalje nije sprovod od cèrkve išo preko boulevarde, gdi je množina čekala, već je udario pravcem kroz male ulice, koje stoje za njima, prošao je kroz bastillsku piacu i uputio se kroz Rue de la Roquette, na kraju od koje nalazi se Père-Lachaise, na groblje. Ulica Rue de la Roquette bila je takodjer zatvorena za občinstvo, tako da je isto samo po dalekim stranputicama moglo doći do groblja. Neizmeirna množina muževah, ženah i diece napunjavala je sve ulice i boulevarde, koji nisu bili zatvoreni. Medju istima stajala je vojska. Njezino oružje bilo je složeno na kupove a mnogobrojne straže i vojeni oddieli morali su svakoga osviedočit, da je vojska svaki čas čekala, da će na nju udarit narod. U više ulicah, koje su bile zatvorene, došlo je do boja medju policajnim opravnicima i prostim narodom. Naloga je bila silna i zastupnici javne sile često su dielili kriepkih udaracah, da ubiju množinu. Više osobah bilo je do kèrvi izbijeno i nekoliko ih je bilo i uapšeno. Na groblju bila je artileria. Što se samoga sprovoda tiče, bio je sasvim jednostavan. U 12 satih 5 minutah ostavio je isti kuću pokojnikovu, da podje u cèrkvu svete Jelisave. Na čelu sprovoda išli su policajni opravnici, za njima sliedio je jedan švadrun pariških gardah sa svojom muzikom i jedan oddiel piehote i lovacah na konju. Dvoja kola sa svečenstvom; pred njima su išli policajni sluge, a za njima išle su opet piešačke pariške garde. Mèrtvački sanduk (les) vozila su dva konja i bio je sasvim jednostavan i samo skroz i skroz pokrit lovorim vèršima i viencima od nevena. Za njim išo je seinski prefekt, jedan carev adjutant i odprilike 300 osobah u cèrnim frakima. O dogadjaju na groblju malo se može kazat. Izvan vojnikah i policajnih opravnikah bilo je samo malo komu dopušteno onamo pristupit. Slova nisu nikakva bila govorena, svečanost bila je dovèršena poslie 3. ure. No nebrojena množina svieta vèrvila je jošte poslie 6. ure po boulevardima i ulicama, preko kojih je išo sprovod i soldati stajali su utaboreni još tamo, no narod nije ih ni najmanje uznemirivao. „Pays" veli, da je Béranger umro po kèršćanski. Tri nedielje danah pred svojim svèršetkom javio je, veli, pokojnik župniku svete Jelisave, da želi primit utiehe svete cèrkve i taj mu je u pribitnosti od više osobah podielio oproštenje. Béranger rodio se godine 1780. I bio je unuk jednoga krojača ulice Montorgueil.

Švajcarska.

Iz Berne javljaju: u siednici narodnoga Vieća od 14. t. m. viećalo se o predlogu Lusserovom i Wuilleretovom za ukinuće tako zvane zemljoizdajske parnice t. j. za pomilovanje Siegwarta. Poslie duga i živahna pretresanja bio je taj predlog zabačen. Stališko vieće odobrilo je dne 13. sèrpnja poslie živahne razprave ustav Freiburški, no naročito priuzdèržavši si to, da se konkordat, koi polag članka 2. ima ustanovit razmier medju cèrkvom i dèržavom, ima za odobrenje predložit saveznom vieću, proti predlogu Baumgartnerovom, da bi se samo jednostavno jamčilo za ustav.

Velika Britania i Irska.

Uslied jedne pošiljke iz Indore od 13. lipnja pobunile su se indijske čete u Ihansi-u i Novgonghave-u. U Ihansi-u ubili su buntovnici porodice evropejskih oficirah i naimenovali su vladarom jednoga Radšaha. Polag najnovijih viestih vlada u Pendžabu občeniti mir. U Pešaveru bojali su se, da neplane buna, budući da je tamo mnogo domaće vojske; no do sad nije se jošte ništa dogodilo. Niekoliko podtikačah bilo je uapšeno i strogo kažnjeno. U Hansi-u i Hissaru pobunila se piehota sastojeća iz urodjenikah. Imenovana oba miesta bila su opljačkana i kako se misli, poubijali su buntovnici sve Evropljane, koji su tamo prebivali. U Seinde-u vlada mir.

Grof Cardigan priobćio je ratnom ministru, da je pripravan odmah otići u Indiu, ako mogu tamo trebat njegove usluge i uzeti svaku vojničku službu, koju mu tamo uzhtiju dati.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Paris 21. sèrpnja. Iz Madrita javljaju od 20. t. m. da je sveti otac papa potvèrdio prije učinjenu prodaju svećeničkih dobarah. Iz Kabilie izviešćuju od 15. t. m., da je vojna dovèršena i da se divizie Renaultova i Jussufova već vraćaju u svoje posade.

Napulj 16. sèrpnja. Kralj je za podporu pučanstva otoka Ponze, koje je stradalo po invazii buntovnikah učinjenoj dne 27. pr. m. odredio godišnji iznosak od 2000 dukatah i jednoku svotu dao razdielit medju oskudne stanovnike ovog otoka. Nadalje od Ponze i Venlotene-a do Ischie podić će se bèrzojavna linia.

Književne viesti.

U tiskarnici dr. Danila Medakovića u Novom Sadu izišao je: „Proroka i cara Davida Psaltir pravoslavnim episkopom Platonom preveden." 8, str. XXVIII. i 154. Napred je izložen kratak sadèržaj svakoga psalma. U predgovoru svojem veli preosv. prevoditelj: „— očigledna duševna korist, koju nam svesèrdno čitanje Psaltira u punoj mieri daje — revnost zvanja — ljubav k Sèrbstvu ponudile i pobudile su me, uzeti se u starost truda, prevesti svotu knjigu ovu, i dati ju u ruke onima, kojima je mučno razumieti slavenski. Svaki će iole pravedan, priznati, da sam i ovim takodjer putem prave se tek svoje zvanične stroge dèržao dužnosti."

Od sabranih dielah Jana Pravoslava Koubka štampan je treći dio.

Od skupljenih dielah Jos. Kajet. Tila, češkoga spisatelja, izišla je treća sveska.

Varšavski knjigoprodavalac Merobah kupio je od Mickievičeve porodice pravo na izdavanje svih dielah tega slavnoga piesnika za 40,000 fr. poljskih i na to je već iskao dopuštenje u Petrogradu. (Sedmica.)

Srebro od 4. sèrpnja	4 fr.
Carski dukati	7⅗ „

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1504 (DS—75) (3—1)

Izvok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede niegdašnje županije abaujvarske i tornanske, sadašnje županije abauj-tornanske, uklopno i kr. slobodnoga grada Košice (Kaschau).

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Prešovu, da je se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u kraljevini ugarskoj, uslied naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 16. lipnja 1857. br. 12923 na znanje sliedeće:

I.

U košičkom upravnom okolišu jest u svèrhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimičko izvidjenje polag občinah, već i u negdašnjoj županii abauj-tornanskoj uklopno i kr. slobodnom gradu Košicah posve obavljeno, te napisnici gruntovnički, ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, vèrhu svih godine 1848. k županii abaujvarskoj i tornanskoj spadavših občinah uklopni i kr. slobodni grad Košice, bit će počemši od 1. kolovoza 1857. u c. kr. gruntovničkoj pisarnici u Košicah svakome na ugled izloženi.

Obavljenje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom imę se započeti takodjer dne 1. kolovoza 1857. i za ovu svèrhu odredjen je c. kr. zemaljski sud u Košicah za sve občine, koje su godine 1848. k abaujvarskoj i tornanskoj sadašnjoj županii abauj-tornanskoj spadale, uklopno c. kr. slobodni grad Košice.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 20. lipnja 1857. izdanog izroka, uvèršten je u službenih listovih bečkih i buda-peštanskih novinah, kao i onih „Slovenské Noviny" i u „Budapesti-hirlapu."

C. kr. upravljateljstvo gruntovnicah.

U Zagrebu dne 16. sèrpnja 1857.

(Dp.—52) (3—2)

Oglas.

Uslied veleslav. zagrebačke županijske oblasti odluke budu se u dolajo-kupčinskom pod zatvor stavljenom lugu u občini istoga imena kotaru Pisarovina stojećem ležeći hrastovi trupi za gradjenje stanjah prikladni stranom jošte nezdielani, stranom stesani i prie dvie tri i god ne posiečeni u broju 120 komadah, dne 28. sèrpnja t. g. na licu istoga luga putem dražbe obće prodavati, željni kupiti neka se tamo potrude. Dano u Bencetiću 17. sèrpnja 1857.

Stefan Pemper,
dolajo-kopčinskoga Luga skèrbnik.

Nr. 6568 (Izv.—248) (3—3)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Scrittore presso l. IR. Ufficio di Porto e Sanità Marittima in Chioggia, cui va annesso il soldo d' annue Lire 1200.

Chiunque intendesse aspirarvi presentarà entro tutto Luglio p. v. al Governo Centrale Marittimo documentata supplica, comprovando la sua ètà, l' illibata sua condotta morale, i servigi finora prestati, la qualificazione al posto e la eventuale conoscenza di lingue.

Dichiarerà inoltre se si trovi in parentela od affinità con altro impiegato P. S. nel Litorale Veneto.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo
Trieste, 21. Guigno 1857.

OGLASNIK.

(Dp. 55.) (3—1)

Prodaja vinograda.

U zagrebačko-iličko-gradjanskom okružju ležeći vinograd na 80 kopačah, prodava se dobrovoljno sa ovogodišnjom berbom i sa sliedećimi pristojališti, kao: 2 oranice od 1238 ☐ hv., jedan vèrt od 307 ☐ hv., vodnjak od 1515 ☐ hv., šuma i kolosiek od 10 jutarah i 1516 ☐ hv., dvorište od 92 ☐ hv. i kuća sa jednom kat sa prešaicom. Pô tankosti kod odvietnika Segjibakia.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 24. SERPNJA 1857. Broj 167.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Zakon šumski.

(Nadalje).

§. 9. Šume, koje su otegotjene pravom dèrvarenja (tako zvanim šumskim službnostmi), imadu se nesamo uzdèržavat, nego i neprestano nastojavat primierenim načinom.

Kako i na koliko je slobodno koristit se takovimi šumami, ustanovljuje gospodarstvena osnova, koja se po ovom načelu sačinit ima na zahtievanje ovlaštenika ili obteretjenika; ovu pak osnovu sastavlja, takodjer na zahtievanje jednoga ili drugoga, vlast okružna, ili gdie takove u kojoj krunovini neima, najniža vlast politička, po preslušnutju jedne i druge stranke i na temelju narise, sačinjenoga ili prosudjenoga po nepristranih vieštacih.

Ako se ili u obće ili ovom prigodom pokaže, da se ovlaštenik i obteretjenik neslažu samo glede načina, kako da se izvèršuje neprepornoinače pravo dèrvarenja, pripada riešitba političkim vlastim gorinaznačenim.

§. 10. U dielovih šumskih, namienjenih za podmladak, gdie bi pasuća živina škodljiva mogla bit prirašťaju, koi jurve obstoji ili koi se stopram uzgaja (kao što su branjevine), nije dopuštena pašnja šumska, a u ostale dielove od šume slobodno je tierat samo toliko živine, za koliko tamo potriebne kèrme imade.

Gdie se uzgajaju visoke šume, ima branjevine po pravilu iznosit barem šestinu, a gdie se uzgajaju šume nizke i sredaje, barem petinu od svekolike šume.

Posiednici od šumah i oni, koji pravo na pašu imadu, dèržani su, postavivši pastira ili na drugi primiereni način uklanjat od branjevinah živinu, koju na pašu daju. Isto tako, u koliko se probitačno vidi, neka živina nepase svaka napose, nego ukupno.

Slobodno je živinu tierat samo s obzirom na branjevine; a neka se tiera i po stranputicah, ako je potriebno.

§. 11. Stelju, u koliko sastoji iz opaloga *lištja* i iz mahovine, slobodno je kupit samo *dèrvenimi* grabljami, ali nedopušta se pod nipošto da se njimi i zemlja (samo zemljište) uzruje i sgèrtje. Beresk, cèrnicu, runku, žukovinu i drugo takovo bilje, koje se kao stelja upotrebljuje, slobodno je sieći samo sa štednjom mladoga dèrvja, koje se medju istim nalazi.

Po miestih istom proriedjenih posve je *zabranjeno stelju* kupiti. A isto tako i po miestih, odredjenih za podmladak, ako bi se time škodilo novomu naplodu dèrvja.

§. 12. Stelja od granja, gdi je u običaju, ima se ponajprije kupit na dèrvosieku, t. j. na miestih takovih, gdie se ili dèrva iztrebljuju sasvim, ili gdie se obaraju ili biraju samo pojedina stabla.

Od stabalah oborenih može se uzet za stelju granje svekoliko; a od stabalah još stojećih, istina, ali namienjenih već za siečenje, slobodno je uzimat samo dvie dolnje tretjine od granja. Stabalah, koja nisu odredjena za siečenje, nije slobodno na dèrvosieku klaštriti. Izvan dèrvosiekah neka se uzima samo tretjina od jačjih granah.

Slabie grančice koje su medju jakimi granami, neka se nediraju.

Dèrva, koja nisu odredjena da se do skora sieku, mogu se klaštrit samo od mieseca kolovoza pak do konca ožujka; nego ipak neka se to nečini po najljutjoj zimi, i neka onaj, koi se na dèrva radi klaštrenja penje, neima na obući šiljeza.

§. 13. Stelju slobodno je opet kupit na istom miestu najviše svake tretje godine; a neka se nikad u isto doba nekùpi stelja i od granja i od lištja. Mladi pako razsad upotrebljivat kao stelju dopušteno je po razsudi posiednika.

§. 14. Po mieri ustanovah, sadèržanih u §§. 9. do uklopno 13., imadu posiednici takovih šumah, s kojimi je skopčano pravo dèrvarenja, ovlaštenikom ono, što ih dèrvah ili stelje ide, po poprednjoj prijavi naznačivat u primiereno vrieme, a izključene branjevine označivat shodnimi biljegami. Dan i miesto naznake, a tako i učinjeno izključenje branjevinah imadu posiednici šumah ovlaštenikom obznanjivat po načelnicih obćinah.

Unutar obsega dotične šume, s kojom je skopčano pravo dèrvarenja, dužni su posiednici šumah naknadno još naznačivat dèrvah za siečenje onda samo, kada je to radi nepredvidjenih dogadjajah potriebno.

§. 15. Dèrva naznačuju se na sliedeći način: stabla stojeća, jačja obilježuju se **batom** (**čekićem**) šumskim; kod stabalah slabiih i prutovah treba da se točno raztumači i primiera radi označi ono, što je slobodno uzet; kod dèrvja ležećega (povaljenoga) i opaloga treba da se isto pokaže na samu miestu; kod panjevah i žilah, kao i kod kolju, suvarakah i sitnoga dèrvja valja označit miesto, gdie će se moć kùpiti.

§. 16. Gdi je zarad štednje podmladka potriebno, neka se sieku dèrva jeseni ili zimi po sniegu, a tako isto, čim budu posiečena, neka se odmah zatim i okresuju i izvoze.

U ostalom slobodno je sieći dèrva i u proljetje i lieti, nego onda imadu se iz šume izvesti barem prie početka pèrvoga sliedećega prolietja.

Dèrva, koja se posieku, dok su još u soku i dok su još lištjem obrašćena, imadu se, izim kolja i granja, odmah, a posiečena, izza kako je lištje opalo, barem prie, nego što će novo lištje potierat, sasvim ili na kaiše (pruge) olupit, pociepat ili otesati.

Kad se stabla podsiekuju, neka se panjevi neostavljaju odveć visoki. Pri obaranju, okresivanju i izvoženju dèrvja treba se čuvat svake oštete obližnjih stabalah i mladih dèrvah. To isto valja i onda, kad se kùpi i sgèrtje stelja, koja se iz šume ima odpremit najdužje za tri mieseca, izza kako bude skupljena. Na ove razredbe imadu se opomenut ovlaštenici, kad im se naznačuje dèrvje i stelja.

(Dalje će sliedit.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Da se svilarstvo u Dalmacii podigne, zaključilo je, kako Austria javlja, ondašnje miestodèržtvo dojduće jeseni u Mletačkoj kupit murvah (dudovah), i iste uz kupovnu cienu ustupit onim dalmatinskim gospodarima, koji se u vrieme jave. Troškovi prevozni i tovarni namirit će se iz dèržavne blagajnice. Prijave primaju se kod okružnih oblastih u Zadru, Splietu, Dubrovniku i Kotoru, kod gospodarstvenih družtvah u Zadru, Splietu i Dubrovniku i kod gospodarstvene podružnice u Sinju do 31. kolovoza. Predaja naručenih murvah sliedit će u svoje vrieme u stojalištima Lloydovih parobrodah Zadru, Šibeniku, Splietu, Hvaru, Korčuli, Dubrovniku i Kotoru. Sva izviešća iz Dalmacie slažu se u tom, da je svilarstvo lietos imalo veoma dobar uspieh i da su tamo bube ostale podpunoma zdrave, zašto su dalmatinske čaure za Lombarcesku u svèrhu proizvadjanja zdrava bubinskoga siemenja pokupovane bile u znatnoj množini. Gore navedenom mierom poći će vladi za rokom, da u Dalmacii većma razprostrani svilarstvo i time ovoj krunovini otvori obilati izvor blagostanja.

— Nj. preuzvišenost gospodin minister tèrgovine vitez Toggenburg otišo je dne 21. sèrpnja praćen po g. ministerialnom viećniku vitezu Ghegi u Tèrst, da prisutstvuje oglednoj vožnji na tèršćansko-ljubljanskoj željeznici a prekzutra vratit će se opet u Beč.

— Dne 18. t. m. ubijen je u Beču noćju u svojoj šatri u ulici Augartenstrasse u Leopoldstatu nieki moravski platnotèržac imenom Franjo S. koi je povodom Margaretskoga vašara došao u Beč. Probudivši se iz sna niekim šumom izidje pred vrata, gdie opazi čovieka u vojničkoj kabanici kako obija njegove škrinje s robom, priskoči k njemu a taj ga nožem u tèrbuh ubode. Ubojica je više putah već kažnjeni kradljivac i dezertirac imenom Vaclov A. — Bio je na viku ranjenoga uhvaćen po patroli, koja je onuda baš prolazila, a ranjenika odnesoše u bolnicu milosèrdnikah gdi je za sat umro.

— Dne 17. t. m. došla su Nj. veličanstva car i carica praćena jedino po Nj. preuzv. grofu Grünne-u i palačkoj gospoji grofici Lamberg u Maria-Celj, da se bogu pomole kod prestola milosti blage matere spasove. Pred Nj. veličanstvima dodje krilni adjutant grof Waldstein sa zapoviestju, da Nj. veličanstva neželè bit primljena s nikakovim svečanostima, već da dolaze kao prosti hodočastnici, da se na svetom miestu pomole bogu, izpoviedaju i pričesti. Kad izvèršiše svoju pobožnu namieru i ostaviše kao poklon 200 f. k. n. za miestne siromake a 100 f. k. n. za hodočastnički špital odputovali su dne 17. prieko Kastnerriegela u Weisseboden Wildalpen, gdie će prenoćit, pa zatim u Admont, Aussée i Išl.

— Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilian putujući u Brusselj, odkud će se početkom kolovoza sa svojom supragom u Beč opet vratiti, došo je 20. sèrpnja u večer u 7 satih iz Beča u Prag i htio je da odputuje jutros u Bedenbach.

Talianska.

Kao što javlja „Gazzetta di Venezia“, prisiljen je žalibože preuzoriti stožernik nadbiskup bolonjeski, monsignore Viale Prelà, usled slaba zdravlja otići iz Bolonje i izabrat si Rim za svoje prebivalište blaže klime radi.

„Gazz. Piemontese“ donosi kraljevski dekret, datovani od 16. t. m., kojim se lietošnja parlamentska sesia proglašuje zaključenom i koi je pročitan bio tako u dragoj komori kao i u senatu.

Isti list govori o radinosti parlamenta za sesie, nabraja zakonske predloge, koji su pretresani i votirani bili i ozire se s velikim zadovoljstvom na rezultate stečene u obim komorama.

Advokat del Re, koi je na sviet izdao pohvalnu piesmu na kraljoubojicu Milana, proglašen je od porote, da **nije kriv** i usled toga bio je odpušten bez svake kazni.

„Armonia“ veli tim povodom: „Sada nam je jasno i znamo, da po mnienju piemonteske porote smije svatko, nebojeći se baš nikakve kazni, kraljoubojicu imenovat junakom.“

„Gazz. del Popolo“ uvierava, da je napuljski konzul u Genovi drugarici Pisacane-ovoj dao na znanje, da je isti poginuo u bitki sa

kraljevskom napuljskom vojskom kod manastira svetoga Lovre.

Jedan od najznatniih članovah opozicie u piemonteskom parlamentu, grof Revel, izabran je sa 923 glasa u turinsko občinsko vieće; najveću pogodovani medju ministarskim kandidatima imao je samo 830 glasovah za sebe. Jedan drugi protivnik grofa Cavoura, advokat Galvagno, bivši ministar, bio je takodjer izabran u turinsko občinsko vieće. Resultati občinskih izborah u Genovi očekivaju se velikom nestèrpljivostju.

Franceska.

Pariz, 20. sèrpnja. Izviešća iz New-Yorka javljaju, da je tamo bio kèrvav ustanak sa više mèrtvih i ranjenih uslied svedenja redarstva u glavnom gradu. No mir je opet povraćen.

— Novine iz Havra javljaju, da će se car Napoleon dne 3. kolovoza ukèrcat put Engleske.

— Diplomacia zanima se veoma s taljanskim dogadjajima. — Sada je izviestno da je grof Grammont naimenovan poslanikom u Petrogradu.

Turski ministar kod belgijskoga dvora, pl. g. Kerkhove, ostavio je sada Brusselj, da upotrebi, kao što kažu, morskih kupeljih u franceskom primorju.

„Pays" piše: „Više listovah priobćilo je, da je Mazzini svojim priateljima dao na znanje, da se on odsele namierava odreć poličkoga života. Neupuštajući se u razglabanje iskrenosti ove odluke, čini nam se ipak, da joj je povoda dalo najnovie postupanje engleske vlade, koja je, vele, sloglasnom urotnika dostavila do znanja, da Engleska neće nikom kratit pravo utočišta, nasuprot pako da neće tèrpit, da ostane London postojanom prevratnom dielaonicom neprestano prietećom miru Europe."

Jedan bruseljski list donosi sliedeći dopis iz Pariza: „Oglas policajnoga prefekta gospodina Pietri-a proizveo je nieko udivljenje, koje se je znamenitim razvitkom vojničke sile još znatno poveéalo. Doznaje se, da je vojski o ponoći kazano bilo, da bude pripravna na svaki dogadjaj; vele, da su joj puške tanetima napunjene bile. Stopram u 5 satih u jutro bilo je gospodinu Perrotinu i drugim priateljima pokojnoga piesnika dano na znanje, da je oblast odredila, da se pogreb ima obavit o podnevu; uslied toga bio je Béranger pogreben 20 satih iza kako je izdahnuo svoj posliednji uzdisaj.

Danas se ova radnja na hermak, ove vojničke opresne miere, zabrana izdana na stranjene, da nedošju na sprovod, rastumačuju na sliedeći način: Od strane niekih gospodarah obèrtničkih zavodah dobila je, vele, vlada izviešća o tome, da njihovi radnici niešta snuju; da su govorili i vladali se veoma razjareno kao da se nalaze u oči jednog od najedličnih danah godine 1848. i da su svoje gospodare savietovali, da zaime kolajne posliednje izloge, pribite na njihovim cimerima, i obće sva znamenja, iz kojih bi se vidit moglo, da dèrže s vladom; vlada će bit napadnuta i „pienit će se" dodavali su s onim strahovito uzlietnim izrazom, koi nikad nemanjka pariškom stanovništvu. Takovi dogadjaji dali su, vele, povoda, da je javna sila na dan pogreba preminuvšega piesnika onako postupala."

Velika Britanja i Irska.

London 16. sèrpaja. „Globe" potvèrdjuje, što „Times" navedi u obziru podkriepljivanjah imajućih se poslat u Aziu. U obćinskom vieću izdana je već naredba, da se imaju sakupit 2000 mornarah u svèrhu, da se ista naredba podnese parlamentu za potvèrdjenje i da vlada nenamierava odgodit operaciah u Kini zbog toga, što su 4 oname upućene piešačke regimente zadèržane bile u Indii.

Azia.

„Belgijski Moniteur" javlja sliedeće na ministra izvanjskih poslovah upravljeno pismo belgijskoga konzula u Šangai o stanju stvarih u Kini: Hongkong 9. svibnja 1857. Gospodine ministre! Moje priašnje pošiljke bit će Vas dovoljno pripravile na množeće se tegobe, koje se u Kini pojavljuju. U mojem posliednjem pismu naveo sam, da će provincia Hongkong (?) za malo postat žèrtvom anarkie i da će stanovničtvo većom strahom zavisit od inozemstva, da si živeži pribavi i da će zato potražit zaštitu i kod iste Engleske. Već su me ubaviestili o veoma ozbiljnim nemirima, što su se blizu Katona pojavili, i što je tamo tako skupo, da ljudi svoju diecu prodavaju, da si pribave hrane. Izračunali su da uvoz pirinča iz Siama i Indie u ovu naselbinu iznosi do 8 miliona dolarah, koje Kinezi plaćaju, dočim sva ostala tèrgovina zapinje i ciene su sada malone dvostruko veće nego u običnim vremenima. U istinu to su ciene gladnih godinah. Englezi će mieseca lipnja ili sèrpnja ovdie imat do 15.000 momakah vojske, koja će po svoj prilici posiest Kanton. Onda će se tèrgovina opet probudit a ufano poboljšat će se i položaj naroda. Ali zemlja se nalazi u tako poremećenom stanju, da će po svoj prilici Englezi biti pozvani, da povrate poredak u najvažniim čajskim kotarima na sieveru od Fokie. Vlada je srušena, boje se za sigurnost Fučau-a i ogromna tèrgovina sa čajom, koja je prije bila u ovom predielu, strašno će se uzdèrmat. Admiral Mihalj Seymour poslao je jošte dva broda u ovu luku, da brane interese engleskih podanikah. Podkralj je pokusio, da sklopi zajam s inostrancima, no nisam saznao, da li mu je to za rukom pošlo. Položaj buntovnikah nankinskih jest sliedeći: U pokrajini Kiang-Si posieli su pet najvažniih miestah. Carevci obsadjivaju jedno od posliednjih. U šest drugih kotarah nemaju nikakova opora. Carevci posieduju izvan toga još glavni grad Kiansk-Leo i dva druga grada u provincii. Provincia Agan, gdie su buntovnici zavladali sa više glavnih miestah, plaća im narod porezah i prima njihovu nošnju. U Fo-Kianu moći će se vlada, kad se preustroji, smatrat kao mogućna no sada harajn pustajie sievero-zapadni deo ove provincie, koje od vremena do vremena zamienjuju ustaše. Kiang-Si i Nanking kao i drugi nieki glavni gradovi, dèrže se bez svakoga napastovanja. U Kiang-Seu harače pustajie i buntovnici iz provincie, a više drugih dielah carevine izloženo je nemirima. Engleska razmirica u Kantonu umnožit će bez sumnje tegobe, u kojima se nalazi car; no njemu se nemože pripisat to žalostno stanje. Admiral Seymour izveo je sve svoje operacie na najčovječiii i najblaži način (?); ja mogu kao očevidac posviedočit, da je tako nazvan bombardamenat kantonski preduzet bio na način, da se narodu čim manja šteta učini, pa da budu jedino kažnjene oblasti.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 22. sèrpnja. Današnji „Moniteur" javlja: Ima više od miesec danah odkad je policia doznala da je u Londonu učinjena urota proti životu carevom. U Parizu uapsiše trojicu Taljanah, kojima je bilo naloženo da tu izvedu; nadjoše oružja; krivci odaše imena svojih sukrivnikah. Iztraga bila je zbog izborah prekinuta, no danas se opet nastavlja. Sudac iztražitelj poslao je pred tužbenu komoru sliedeći popis: Tibaldi, Bartolotti, Grilli, Mazzini, Ledrurollin, Massarenti i Campanella.

Rim, 17. sèrpnja. Grof i grofica de Trapani odputovaše jučer u Firencu pošto su jedan dan ovdie proveli.

Genova 19. sèrpnja. „Gazzetta di Genova" javlja, da one osobe, koje je noćju na 15. t. m. straža kod tvèrdjicah opazila, nisu drugo bile već veselo družtvo; na licu miesta nadjena su bila stakla za vino itd.

Na ovomiestnoj diečakah i dievojčicah glavnoj učioni obdèržavat će se javni izpiti 8., 11., 12. i 13. kolovoza. Na svèršetku svakog izpita dielit će se nagrade i pročitat će se klasifikacia. Roditelji i školah priatelji pozivaju se uljudno k ovoj svečenosti.

Oni roditelji pako, koji žele svoju doma obučavanu diecu na pomenutoj glavnoj učioni javno izpitati dati, neka se izvole svakako do 8. kolovoza kod podpisanog ravnateljstva najaviti, a 9. kolovoza prie podne u pol devet satih u kuću glavne učione gornjeg grada s izpitnici doći.

U Zagrebu 22. sèrpnja 1857.

Ravnateljstvo glavne gradske učione.

Srebro od 4. sèrpnja	. . . . .	4 fr.
Carski dukati	. . . .	$7^5/_8$ „

☞ Dan śnjem broju priložen je oglas draźbe u obziru cestnih, linejskih, mostnih i prevoznih maltah od 1. studenoga 1857. do konca listopada 1859. ad. Nr. 10097.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Z. 1698=1857 (DS.—76) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Um die, die Stadtkommune Agram treffende Vorspannsleistung in Pacht geben zu können, wird am 3. August l. J. um 10 Uhr Vormittags auf dem hierstädtischen Rathhause eine Minuendo-Lizitation unter den gesetzlichen Modalitäten abgehalten werden.

Pachtlustige, können die diessfälligen Lizitations-Bedingnisse während der Amtsstunden bei dem gefertigten Stadtmagistrate einsehen.

Vom Magistrate der Landeshauptstadt Agram den 17. Juli 1857.

Der Bürgermeister
Kamauf.

Nr. 3106 (PZ—22) (3—1)

Concurs.

Bei der k. k. Postexpedition in Zlatar ist die Stelle des Postexpedienten zu besetzen.

Die hiemit verbundenen Bezüge bestehen in einer Jahresbestallung von ein Hundert zwanzig (120) Gulden, einem Amtspauschale jährlicher zwanzig (20) Gulden und für die Unterhaltung der 4 Mal wöchentlichen Fussbotenposten zwischen Zlatar und Oroslavje in einer Jahresvergütung von ein Hundert fünfzig (150) Gulden, wogegen der Postexpedient zum Erlage einer Dienstkaution von zwei Hundert (200) Gulden im Baaren oder in mindestens 3% Staatsobligationen verpflichtet ist.

Bewerber um diese Stelle haben ihre Gesuche unter dokumentirter Nachweisung des Alters, der seitherigen Beschäftigung, der Vermögensverhältnisse und ihres Wohlverhaltens bis zum 8. August l. J. bei der gefertigten Postdirektion einzubringen.

Agram am 14. Juli 1857.

Klempay.

OGLASNIK.

Br. 254. (Dp. 54) (3—1)

Oglas.

Pošto se glavna skupština družtva za osnovanje i uzdèržavanje narodnoga kazališta u Zagrebu s dozvolom v. miestodèržtva od 9. svibnja t. g. br. 8609-1996 na 19. t. m. u 9 uri u jutro sazvana, nije mogla dèržati zato, što je prema važnosti predmetah o kojih bi se imalo viećati, — bilo premalo došlo članovah družtvenih; s toga se ista skupština odgadja na 20. kolovoza t. g. o 9 uri u jutro s tim dodatkom, da će se onda razpravljati predmeti sliedeći:

a) preradjivanje osnove družtvenih pravilah (štatutah) što je naredjeno po visokom miestu;
b) pitanje o povratku predujmah, koji su tekli iz javnih pieneznicah za kupovanje sgrade kazalištne u Zagrebu;
c) pregled računah i skopčani s time uredni izkaz aktivnoga i pasivnoga stanja družtvene zaklade;
d) pitanje o tom, kako da se poberu zaostatoi od upisanik svotah;
e) Odredba, kako da se unapredak upravlja družtvenimi poslovi.

Ako se razprave nebi mogle dovèršit u jedan dan, nastavit će se danah sliedećih.

Na ovu glavnu skupštinu pozivlju se opet sva gg. dionici i članovi družtveni, neka bi izvolili prema važnosti predmetah imajućih razpravljat se doći što više ih; gdi se to dodaje, da će na dan gorepomenuti pod svaki slučaj i bez obzira na to, što je možda malo došlo članovah družtvenih dèržati se glavna skupština, ter u njoj razpravljati i konačno odlučiti o predmetih gore naznačenih.

U Zagrebu 19. sèrpnja 1857.

Odbor upravljajući poslove narodnoga kazališta u Zagrebu.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

Beilage zum Amtsblatt der Narodne Novine Nr. 167 — 1857.

Ad Nr. 10097 — 113. (F. 30)

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction für Kroatien und Slavonien wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die in dem anliegenden Ausweise aufgeführten Weg-, Linien- und Brücken-, dann Ueberfuhr-Mauthen für die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende October 1859 im Wege der öffentlichen Versteigerung unter nachfolgenden Bestimmungen in Pacht gegeben werden.

§. 1. Der Vertrag wird mit Demjenigen abgeschlossen werden, dessen Anbot über dem Ausrufspreis sich als der vortheilhafteste darstellen wird.

§. 2. Die Namen der Haupt-Stationen und der ihnen allenfalls zugetheilten Filial-Einhebungen (Wehr-Mauthen), die an denselben einzuhebenden Gebühren sammt dem Ausrufspreis derselben, sowie auch der Ort und Tag, an welchem die Versteigerung einer jeden Station vorgenommen werden wird, sind aus dem beiliegenden Ausweise zu entnehmen.

§. 3. Zu diesen Versteigerungen werden alle jene zugelassen, welche nach den Landesgesetzen zu solchen Geschäften geeignet, und die bedungene Sicherheit zu leisten im Stande sind.

Ausgeschlossen sind alle jene Individuen, welche wegen eines Verbrechens verurtheilt, oder blos aus Abgang rechtlicher Beweise hiervon losgesprochen wurden, ferner auch diejenigen, welche zufolge des Gefälls-Strafgesetzes wegen Schleichhandels oder einer schweren Gefällsübertretung in Untersuchung gezogen und abgestraft, oder wegen solcher Vergehen in Untersuchung gezogen und wegen Abganges rechtlicher Beweise von dem Strafverfahren losgezählt wurden, durch sechs auf den Zeitpunct der Uebertretung, oder wenn derselbe nicht bekannt ist, der Entdeckung derselben folgende Jahre.

§. 4. Wer im Namen eines Andern einen Anbot macht, muss sich mit der gehörig legalisirten Vollmacht seines Machtgebers bei der Commission vor der Licitation ausweisen, und diese ihr übergeben.

§. 5 Den Pachtlustigen ist es gestattet, mündliche Anbote für die Pachtung einer, oder auch mehrerer Stationen zusammen, insoferne sie bei derselben Tagsatzung ausgeboten werden, was aus den in dem §. 2 angeführten Ausweisen ersichtlich ist, gegen dem zu machen, dass sie auf die im §. 8 bezeichnete Art die vorläufige Caution für alle jene Mauthen, für welche der Gesammtanbot gestellt ist, erlegen.

§. 6. Eben so ist es gestattet, schriftliche Anbote, welche nach Tarifs-Post 10 des Patentes vom 2. August 1850 dem Stempel von 15 kr. für jeden Bogen unterliegen, für die Pachtung von Mauthen einzureichen, und zwar auf die Pachtung blos einer oder mehrerer Stationen, insoferne dieselben bei derselben Tagsatzung versteigert werden, wobei der Offerent auch die Bedingung stellen kann, dass sein Anerbieten nur für den Fall gelte, wenn ihm der Complex, für den er den Anbot stellte, ohne Ausscheidung irgend einer Station überlassen werde. Die Staatsverwaltung behält sich vor, je nach dem Ausschlage dieser Pachtverhandlungen die Resultate der Versteigerung für die einzelnen Mauthen, oder jene der Licitationen für grössere Complexe zu bestätigen.

§. 7. Bei den schriftlichen Anboten ist Folgendes zu beobachten:

a) Dieselben müssen mit dem zu Folge des §. 8 dieser Kundmachung als vorläufige Caution sicher zu stellenden Betrage in Barem oder in Staatspapieren nach dem letztbekannten börsemässigen Course belegt, oder mit dem Beweise, dass dieser Betrag bei einer Aerarial-Casse oder einem Gefällsamte im Baren oder in Staatspapieren nach dem Courswerthe erlegt oder hypothekarisch-pupillarisch sichergestellt worden sei, daher, so weit es sich um eine hypothekarische Sicherstellung handelt, mit der landtäflichen oder grundbücherlich einverleibten Verschreibung, dem Grundbuchs- oder Landtafel-Extracte und der gerichtlichen Schätzungs-Urkunde der Hypothek versehen sein.

b) Dieselben müssen für jedes Pachtobjekt längstens bis zum Beginne der mündlichen Licitation bei der betreffenden k. k. Finanz-Bezirks-Direktion versiegelt eingereicht werden, da während der mündlichen Versteigerung beigebrachte schriftliche Offerte nicht mehr angenommen werden.

c) Die schriftlichen Anbote müssen den Betrag, der für jede Station angeboten wird, in Zahlen und Buchstaben deutlich ausdrücken, und sind von dem Anbotsteller mit dem Vor- und Zunamen, dann Charakter und Wohnort des Ausstellers zu unterzeichnen. Parteien, welche nicht schreiben können, haben das Offert mit ihrem Handzeichen zu unterfertigen, und dasselbe nebstdem von dem Namensfertiger und noch einem Zeugen unterfertigen zu lassen, deren Charakter und Wohnort ebenfalls anzugeben ist. Wenn mehrere Personen gemeinschaftlich ein schriftliches Offert ausstellen, so haben sie dem Offerte beizusetzen, dass sie sich als Mitschuldner zur ungetheilten Hand, nämlich Einer für Alle und Alle für Einen, dem Gefälls-Aerar zur Erfüllung der Pachtbedingung verbinden. Zugleich müssen sie in dem Offerte jenen Mit-Offerenten namhaft machen, an welchen auch allein die Uebergabe des Pacht-Objectes geschehen kann.

d) Auf dem Umschlag des Offertes sind jene Mauth-Stationen, für welche der Anbot gemacht wird, deutlich anzugeben.

e) Diese Anbote dürfen durch keine, den Licitations-Bedingungen nicht entsprechende Clauseln beschränkt sein, vielmehr müssen dieselben die Versicherung enthalten, dass der Offerent die in der Kundmachung enthaltenen und die bei der mündlichen Licitation vorgelesenen, in das Licitations-Protokoll aufgenommenen Vertragsbedingungen genau befolgen wolle.

f) Die schriftlichen Offerte sind, sowie die mündlichen, auf die zweijährige Pachtperiode, nämlich auf die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende October 1859 zu stellen.

g) Von Aussen müssen diese Eingaben mit der Aufschrift bezeichnet sein: „Anbot zur Pachtung der Wegmauth-Station“ (folgt der Name der Station oder Stationen). Ein Formular eines solchen Offertes folgt unten zur Einsicht.

h) Die schriftlichen Offerte sind von dem Zeitpunkte der Einreichung für die Offerenten, für die Finanzbehörde aber erst vom Tage, an welchem die Annahme desselben dem Anbietenden bekannt gemacht worden ist, verbindlich. Die schriftlichen Offerte werden nach beendeter mündlicher Versteigerung in Gegenwart der Pachtlustigen von dem Licitations-Commissär, welchem sie von der Behörde, die sie in Empfang nahm, verzeichnet übermittelt werden, eröffnet und kundgemacht.

Als Ersteher der Pachtung wird dann, ohne eine weitere Steigerung zuzulassen, Derjenige angesehen, der entweder bei der mündlichen Versteigerung, oder nach dem ordnungsmässigen schriftlichen Anbote als der Bestbieter erscheint, sofern dieses Bestbot den Ausrufspreis erreicht, überschreitet und an und für sich zur Annahme und zum Abschlusse des Pachtvertrages geeignet erkannt wird.

Hierbei wird, wenn das mündliche und schriftliche Anbot vollkommen gleich sein sollte, dem mündlichen, unter zwei oder mehreren schriftlichen Anboten aber jenem der Vorzug gegeben werden, für welches eine vom Licitations-Commissär sogleich vorzunehmende Verlosung entscheidet.

§. 8. Der Pächter hat zur Sicherstellung seines Pachtschillings eine Caution zu leisten, welche nach seiner Wahl in dem sechsten oder vierten Theile des einjährigen Betrages desselben zu bestehen hat. Im ersten Falle aber muss der Pachtschilling monatlich voraus, im zweiten Falle nur nach Ende eines jeden Monats entrichtet werden.

§. 9. Diese Caution kann im Baren, oder mittelst Hypothekar-Sicherstellung, oder in k. k. Staatspapieren geleistet werden, welche nach den bestehenden Vorschriften berechnet und angenommen werden.

Die Einverleibung der Hypothekar-Sicherstellung in den Grundbüchern und Landtafeln geschieht auf Kosten des Pächters.

§. 10. Jeder Versteigerungslustige muss den sechsten Theil des für das Jahr entfallenden Ausrufspreises, bevor er zur Versteigerung zugelassen wird, der Commission als vorläufige Caution erlegen. Dieser Erlag kann eben so wie die oben erwähnte Pacht-Caution selbst, im Baren oder in k. k. Staatspapieren nach dem letztbekannten börsemässigen Course geschehen. Auch kann dafür eine einverleibte Pragmatikal-Sicherheits-Urkunde mit Beibringung des Grundbuchs- oder Landtafel-Extractes und des Schätzungs-Actes eingelegt werden.

Zur Erleichterung für jene Versteigerungslustigen, welche bereits Pächter einer Aerarial-Mauth sind, wird gestattet, dass in Betreff derjenigen Personen, welche in dem Gebiete derselben leitenden Bezirksbehörde, in deren Gebiete die Mauthversteigerung, an welcher sie Theil nehmen wollen, stattfindet, eine Mauth oder mehrere Mäuthe bereits gepachtet, und ihre diessfällige Caution durch Erlag in barem Gelde oder in Staatspapieren geleistet haben, statt einer neuen vorläufigen Caution, lediglich eine Erklärung genügend ist, dass sie ihre für die gegenwärtige Pachtung bestellte Caution vorläufig als Fortsetzung für ihre künftige Verpflichtung ausdehnen. Es muss jedoch in diesem Falle der betreffende Pächter und beziehungsweise Pachtlustige durch eine an dem Tage der Pachtversteigerung ausgefertigte Bestätigung der competenten Finanz-Bezirks-Direktion nachweisen, dass er mit keinem Pachtzins-Rückstande von der von ihm bereits gepachteten Mauth aushafte, und dass auf die von ihm als Caution dieser Mauthstation gewidmeten ämtlich aufbewahrten Geldbeträge und öffentlichen Obligationen von keiner andern Person ein Verbot oder Pfandrecht erwirkt sei, und überdiess, dass derselbe sogleich die von dem Eigenthümer der Caution ausgestellte Urkunde über die Widmung des baren Geldes oder der öffentlichen Obligationen, mit welchem die Caution für seine gegenwärtige Mauthpachtung geleistet wurde, für die Pachtung der Mauth, welche er eingehen will und welche bestimmt zu bezeichnen ist, der Versteigerungs-Commission überreichen und dieser Commission auch die ihm ausgefolgten für die gegenwärtige Pachtung vinculirten öffentlichen Obligationen sammt dem bezüglichen Erlagscheine oder der Quittung über die hiefür erlegte bare Caution und die Empfangsbestätigung der Staats-Schulden-Tilgungs-Fonds-Hauptkasse, wenn die bare Caution bei dem Tilgungsfonde fruchtbringend angelegt wurde, übergeben.

§. 11. Gleich nach Beendigung der Versteigerung wird die als vorläufige Caution beigebrachte Sicherstellung denen zurückgestellt, welche die Mauth nicht erstanden haben, dem Bestbieter aber wird dieselbe nur nach gepflogener Richtigstellung der Caution ausgehändigt werden.

Diese Sicherstellung muss vor der Uebergabe des Pachtobjectes geschehen.

§. 12. Nachdem die Licitation einer Mauthstation geschlossen wurde, wird bis zu dem Augenblicke, wo die Nichtannahme des Anbotes von Seite der competenten Behörde ausgesprochen worden ist, kein nachträglicher Anbot angenommen.

§. 13. Die Uebergabe des Gegenstandes der Pachtung geschieht am 1. November 1857.

§. 14. Der Pächter tritt rücksichtlich der gepachteten Station und der damit verbundenen Gebühren-Einhebung in die Rechte und Verpflichtung des Aerars.

§. 15. Dort, wo Aerarial-Mauthgebäude bestehen, wird, wenn der Pächter es wünscht, wegen miethweiser Ueberlassung derselben an ihn ein Uebereinkommen gepflogen werden.

§. 16. Die allgemeinen Pachtbedingungen sind aus der Anlage zu entnehmen; die besonderen für die einzelnen Stationen eigens bestehenden Bedingungen können aber vor der Versteigerung bei der betreffenden Finanz-Bezirks-Direktion in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

§. 17. Die Licitationen beginnen immer pünktlich um die neunte Vormittagsstunde, und werden, wenn sie an dem im Ausweise bezeichneten Tage nicht geschlossen sind, an dem nächstfolgenden zweiten und nöthigenfalls auch dritten Tage fortgesetzt werden.

Ausweis

über die zu verpachtenden Weg- und Brückenmauth-, dann Ueberfuhrs-Stationen in Kroatien und Slavonien für die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende October 1859.

Post-Nr.	Namen der Station	Namen des Gefälles	Gebühr pr. Stück: Zugvieh	Treibvieh: schweres	Treibvieh: leichtes	Gebühr für jede Person	Ausrufspreis	Versteigerungsort bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction zu	Tag	Anmerkung
			Kreuzer				Gulden			
	A. Croatien.									
	Agram-Warasdiner-Strasse.									
1	Dubrava	Wegmauth	2	1	1/2	—	1150	Warasdin	24. August 1857.	
2	Petrianec	„	2	1	1/2	—	1675			
3	Warasdin	„	2	1	1/2	—	8102			
4	Warasdin	Brückenmauth über die Drau	3	1 1/2	3/4	—				
5	Oštrica	Wegmauth Brückenmauth über die Oštrica	2 1	1 1/2	1/2 1/4	— —	1319			
6	Vinično (Breznica)	Wegmauth	2	1	1/2	—	971	Agram	25. August 1857.	
7	St. Ivan	„	3	1 1/2	3/4	—	1698			
8	Sesvete	„	2	1	1/2	—	4074			
9	Agramer Linienamt in der Lachischen Gasse	„	1	1/2	1/4	—	2761			
	Agram-Samoborer-Strasse.									
10	Bregana	Wegmauth Brückenmauth über die Bregana	1 1	1/2 1/2	1/4 1/4	— —	1546	Agram	27. August 1857.	
11	Samobor	Wegmauth Brückenmauth	4 1	2 1/2	1 1/4	— —	3272			
12	Agram Linienamt der Savestrasse	Wegmauth Brückenmauth über die Save, dann die Navigation	1 3	1/2 1 1/2	1/4 3/4	— —	10776			
13	Podsused	Ueberfuhr	3	1 1/2	3/4	3	1400			
	Agram-Karlstädter-Strasse.									
14	Karlstadt	Wegmauth	3	1 1/2	3/4	—	5924	Agram	29. August 1857.	
15	Jaska	„	2	1	1/2	—	1558			
16	Rakovpotok	„	3	1 1/2	3/4	—	2725			
	Agram-Petrianer-Strasse.									
17	Brest	Wegmauth	3	1 1/2	3/4	—	630	Agram	31. August 1857.	
18	Lekenik	„ Brückenmauth	3 1	1 1/2 1/2	3/4 1/4	— —	3023			
19	Gross-Gorica	Wegmauth	3	1 1/2	3/4	—	2790			
	B. Slavonien.									
	Essek-Beljer Damm.									
20	Essek und Beljer Damm	Brückenmauth über die Drau	3	1 1/2	3/4	—	6941	Essek	21. August 1857.	
	Essek-Diakovarer-Strassen-Parzellen.									
21	Piškorevec	Brückenmauth	1	1/2	1/4	—	891	Essek	22. August 1857.	

Formular

eines schriftlichen Offertes.

(Von Innen.)

(Stempel.)

Ich Endesgefertigter biete für die Pachtung der Mauth-Station (Stationen) — folgt der Name der Station (oder Stationen) — für die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende October 1859 den Jahres-Pachtschilling von . . . . (Geldbetrag in Ziffern), dass ist: (Geldbetrag in Buchstaben) wobei ich die Versicherung beifüge, dass ich die in der Ankündigung und in den Contracts-Bedingnissen enthaltenen Bestimmungen genau befolgen werde. Als vorläufige Caution lege ich im Anschlusse den Betrag von . . . . . Gulden . . . Kreuzern bei, oder lege ich die nachfolgenden Urkunden bei, welche die Hypothekar-Sicherheit im Betrage von . . . . Gulden . . . . Kreuzern nachweisen (sind die beiliegenden Documente anzugeben), oder lege ich die Cassa-Quittung über das erlegte Vadium bei. . . . . . . am . . . . 1857.

(Eigenhändige Unterschrift, mit Angabe des Charakters und Aufenthaltsortes.)

(Von Außen.)

(Nebst der Adresse der Behörde, an welche das Offert eingesendet wird, und Bezeichnung des Betrages des beiliegenden Geldes, oder des Betrages der Sicherstellung durch Urkunden) Offert für die Pachtung der Mauth-Station (Stationen) (folgt der Name der Station oder Stationen).

Ad Nro. 10037—113.]

Bedingungen

unter welchen die Verpachtung der Mauthstationen in Kroatien und Slavonien für die Zeit von 1. November 1857 bis Ende October 1859 stattfindet.

1. Dem Pächter wird das Recht eingeräumt, die für die gepachtete Station oder Stationen gesetzlich bestimmten Mauthgebühren nach den bestehenden Tarifen und Vorschriften einzuheben.

Der Tarif und eine Zusammenstellung der wichtigsten Mauthvorschriften werden demselben bei der Uebergabe der Station verzeichnet, gegen Empfangsbestätigung eingehändigt werden.

Hiebei wird bemerkt, dass sowie die Finanzwach-Beamten und berittene Mannschaft, ebenso die in Uniform erscheinende unberittene Finanzwach-Mannschaft auf den Ueberfuhren von der Entrichtung der Mauth befreit ist.

2. Bei den sogenannten Wehrmauthen oder Filial-Stationen treten die nämlichen Gebühren wie bei den Hauptstationen ein. Es unterliegen aber diesen Gebühren bei den Wehrmauth-Stationen nur jene Parteien, welche die Hauptstation umfahren oder mit Vieh umtreiben, das ist solche Parteien, welche vor dem Hauptschranken von der mauthpflichtigen Strasse ablenken und dieselbe hinter diesen Schranken wieder benützen.

Die Brückenmauth-Gebühren aber sind bei den Mauth-Stationen nur in soweit einzuheben, als die mauthpflichtigen Brücken wirklich benützt werden.

3. Dem Pächter werden die bei den Stationen befindlichen Schrankenräume oder Ueberfuhren sammt Zugehör, in soweit sie ein Eigenthum des Aerars sind, und unter der Bedingung unentgeltlich überlassen, dass er die etwa nothwendigen Reparaturen an denselben aus Eigenem bestreite, und sie in demselben Zustande, als sie ihm übergeben worden sind, bei Beendigung seiner Pachtzeit dem Aerar zurückstelle. Wo keine Schranken bestehen, oder die alten ganz unbrauchbar geworden sind, hat der Pächter für die Herstellung eines neuen Schrankens zu sorgen, der in diesem Falle dergestalt sein Eigenthum verbleibt, dass er nach Ende der Pachtzeit sich mit seinem allfälligen Nachfolger abfinden oder den Schranken wegnehmen lassen kann

Die Ueberfuhr muss auf Kosten des Pächters so eingerichtet sein, dass keine Gefahr zu besorgen ist, besonders aber hat der Pächter Folgendes zu beobachten:

a) Müssen auf beiden Seiten des Ufers Spannsäulen eingesetzt werden, welche mit Seitenstützen gehörig zu befestigen sind;
b) die Spannsäulen müssen im Verhältniss zu dem Wasser gehörig hoch sein;
c) von einer Säule zur anderen muss ein achtschillingenes Spannseil in der gehörigen Höhe zum Wasser gezogen werden;
d) das Ueberfuhrs-Fahrzeug muss eine Einstellplätte sein, und die Bänke sind im Schiffe in der Art anzubrigen, dass sie um etwas dicker sind, als die Schiffwand, und dass in deren Höhe jede überfahrende Person mit den Füssen den Schiffsboden sitzend erreichen kann;
e) rings um die Sitzbrücke, welche für die Ueberfahrenden bestimmt ist, muss ein solides Geländer angebracht werden, welches mit eisernen Stützen zu befestigen, und nur dort zum Auf- und Zuschieben einzurichten ist, wo sich der Aus- und Eingang befindet;
f) das Schiff ist durch ein zweischillingenes Schleppseil mit dem Spannseile mittelst einer messingenen Rolle in Verbindung zu setzen, und der Pächter ist verpflichtet, sowohl das Spann- als das Schleppseil immer im guten Zustande zu erhalten;
g) an beiden Ufern ist bei der Zufuhr und Abfahrt eine kleine Einsteigplätte anzubringen, welche mit einem ordentlichen Gerüste und Geländer versehen sein muss;
h) an jenen Orten, wo man zu den Ueberfuhrschiffen zu kommen hat, sind an beiden Ufern, wo keine steinerne Stiegen sich befinden, Treppen anzubringen, und beide Seiten mit einem Geländer zu versehen;
i) die Bemannung für die Ueberfuhrplätte muss aus zwei, der Schiff-Fahrt vollkommen kundigen Männern bestehen;
k) es muss immer ein neues Spann- und Schleppseil sich vorräthig vorfinden;
l) das zur Betreibung der Ueberfuhr nöthige Material- und sonstigen Erfordernisse hat der Pächter auf seine Kosten anzuschaffen, und auch die erforderliche Anzahl der Schiffsknechte auf seine Kosten zu unterhalten;
m) rücksichtlich dieser, auf die Lebenssicherheit des Publikums Bezug nehmenden Verpflichtungen des Pächters wird eine besondere Aufsicht von den k. k. Polizeibehörden, dann von dem k. k. Bauamte, sowie der k. k Finanzwache gepflogen werden, daher der Pächter der allfälligen Anordnungen dieser Behörden und Organe stets Folge zu leisten hat.

4. Der Pächter ist weder berechtigt, die ihm verpachtete Station in eine andere Ortschaft zu verlegen, noch dieselbe von der Strasse, an der sie dermal steht, zu entfernen, noch überhaupt den Schranken eigenmächtig zu versetzen. Es steht jedoch demselben frei, eine andere Aufstellung des Schrankens bei der Finanzbehörde anzusuchen, welche sich das Recht vorbehält, dazu ihre Einwilligung im Einverständnisse mit der politischen Behörde zu ertheilen, wenn keine Anstände dagegen obwalten.

Der Ueberfuhrspächter hat die gepachtete Ueberfuhr selbst zu betreiben; er darf sie an Niemand in Afterpacht überlassen, und auch nicht gestatten, dass auf anderen als seinen Fahrzeugen überführt werde. Auch hat derselbe die Ueberfuhr nur durch erfahrene Schiffsknechte, für deren Handlungen er strenge verantwortlich bleibt, besorgen zu lassen und die erforderlichen Ausweisungen über die Eigenschaft der Schiffsknechte zu leisten. — Ohne Bewilligung der k. k. Finanzbehörde, oder des von dieser ermächtigten Amtes dürfen auf den Ueberfahrten keine Waaren hin- und hergeführt werden; auch hat sich der Pächter sowohl als seine Leute von aller Handbietung und Hilfeleistung zu Unterschleifen zu enthalten. — Ihm ist in keinem Falle gestattet, die Ueberfuhr mit mehr als einem Fahrzeuge, oder auch an andern als dem hiezu bestimmten Punkte zu betreiben. — Wenn eine Brücke unbrauchbar werden sollte, bleibt es den, mit der Sorge für die Erfüllung dieses Vertrages beauftragten Behörden überlassen, bis zur Herstellung der Brücke an allen Orten, wo es für nothwendig erkannt werden sollte, Ueberfuhren für Fussgänger und Wägen zwischen und neben den verpachteten Ueberfuhren zu errichten, ohne dass desshalb der Pächter eine Vergütung anzusprechen hätte.

5. Der Pächter ist verbunden, die Parteien anständig zu behandeln, und auf Weg- und Brückenmauthen bei Tag und Nacht, bei Ueberfuhren aber vom Anbruch des Tages bis zum einbrechenden Abend ohne Aufenthalt zu expediren.

Zur Nachtzeit darf nicht übergeführt werden, sondern das Fahrzeug muss an dem Ufer, wo die Einhebung stattfindet, eingehängt werden.

Es liegt dem Pächter ferners ob, den Reisenden, Fuhrleuten und Viehtreibern, die seinen Schranken betreten, die Gebühren ausser dem Amte auf der Strasse, ohne die fahrenden oder reitenden Parteien zum Absitzen zu nöthigen, abzunehmen, und die auf den entrichteten Betrag lautende Bollete auf Verlangen einzuhändigen, wie nicht minder zur Nachtzeit den Platz am Schranken ergiebig zu beleuchten.

Er ist verbunden, eine von der Finanzbehörde bestätigte und leserliche Gebühren-Tabelle an dem sichtbarsten und zugänglichsten Platze ausserhalb des Einhebungs-Locales anzuheften, und während der ganzen Pachtzeit angeheftet zu lassen.

Im Falle der Nichtbefolgung dieser Vorschriften verfällt der Pächter in eine Strafe von 1 bis 10 fl, welche die Finanz-Bezirks-Direction von Fall zu Fall nach den Umständen bemessen wird.

6. Die Beischaffung der Wegmauth-Valor-Bolleten bleibt dem Pächter überlassen; es wird jedoch demselben ein Formular vorgezeichnet werden, nach welchem die Bolleten gedruckt erscheinen müssen, und die Verausgabung einer anders geformten, oder geschriebenen Bollete wird der verweigerten Erfolgung einer Bollete gleich geachtet.

7. Wird von einem Pächter die Mauth in einem Falle abgenommen, in welchem sie nicht gebühret, oder wird von einer Partei ein höherer Betrag eingehoben, als gesetzlich bestimmt ist, so verwirkt der Pächter eine Strafe in dem zwanzigfachen Betrage des zur Ungebühr bezogenen Mauthgeldes, unabhängig von jenen Strafen, die ihn im Grunde der Strafgesetze noch treffen könnten.

8 Verweigert eine Partei bei Passirung des Schrankens oder der Brücke die Entrichtung der Gebühren, oder wollte sie den Schranken gewaltsam überschreiten, so ist der Pächter berechtigt, den Beistand der Ortsbehörde geziemend anzurufen, und dieselbe verpflichtet diesem Beistand zu leisten.

9 Das Verfahren über die Verkürzungen der Mauthgebühr wird von den nach dem Gesetze hierzu berufenen Behörden gepflogen Der Pächter ist jedoch berechtigt, von denjenigen, die er in einer solchen Gefälls-Uebertretung betritt, das Sieben- und Einhalbfache der Gebühr als Sicherstellung der Strafe in Barem einzuheben, worüber er eine schriftliche Bestätigung zu ertheilen hat. Auf das Verlangen des Pächters oder des Beschuldigten wird bei dem nächsten Zoll-, Steuer- oder Controlls-Amte, oder dem nächsten für die Untersuchungen über Gefälls-Uebertretungen bestellten Beamten, oder wenn sich eine Obrigkeit näher befindet, bei derselben die Thatbeschreibung aufgenommen und über dieselbe weiter nach dem Gesetze vorgegangen. Die wegen der gedachten Gefälls-Verkürzungen einfliessenden Strafgelder fallen, nach Abzug der Kosten des Verfahrens, so weit die Kosten nicht von dem Beschuldigten oder Verurtheilten vergütet werden, dem Pächter zu.

10. Die Entscheidung der sich auf die Einhebung und Handhabung der Mauth beziehenden Streitigkeiten zwischen dem Pächter und den Parteien steht den Finanzbehörden zu. Der Pächter ist daher verbunden, den Finanzbehörden über alle Mauthangelegenheiten, je nachdem sie es fordern, schriftlich oder mündlich Rede und Antwort zu geben. Diese Behörden sind berechtigt, ihn hierzu im Falle der Weigerung oder Unterlassung durch Strafboten oder auf andere gesetzliche Art zu verhalten. Gegen die Entscheidung der Finanz-Bezirks-Direktion kann binnen vier Wochen der Recurs an die k. k. Finanz-Landes-Direktion, und gegen die Entscheidung der letzteren gleichfalls binnen vier Wochen an das k. k. Finanzministerium ergriffen werden.

11. Der Pächter ist verpflichtet, auf die Befolgung der rücksichtlich der Ueberladung bestehenden oder in der Folge erlassen werdenden Anordnungen zu wachen, und die Anzeige hiervon an die nächste politische Obrigkeit oder das nächste Zoll-, Steuer- oder Controlls-Amt zu machen, je nachdem ein oder das andere Amt auf dem Wege, in dessen Richtung das Fuhrwerk zieht, der Mauthstation näher liegt. Der Pächter hat ferner auch darüber zu wachen, dass auch die jeweiligen Anordnungen, betreffend die Festsetzung der Breite und des Gewichtes der Ladungen der Lastwagen, die Bespannung derselben, die Breite der Reife der Räder und das Einlegen der Reissketten befolgt werde, und jede Ausserachtlassung dieser Anordnungen ist von dem Pächter gleichfalls entweder der nächsten politischen Obrigkeit, oder dem nächsten Gefällsamte anzuzeigen.

12. Dem Pächter steht das Recht, die Parteien zur Vorzeigung der Mauth-Bollete von der zurückgelegten letzten Station zu verhalten, nicht zu.

13. Der Pächter verbindet sich zur Leistung einer Caution, welche, wenn der Pächter den Pachtschilling monatlich in vorhinein zu zahlen übernimmt, im sechsten Theile des einjährigen Betrages desselben zu bestehen hat; wenn der Pächter es aber vorzieht, denselben erst nach Ablauf eines jeden Monats zu berichtigen, in dem vierten Theile des jährlichen Pachtschillings zu erlegen kommt, und die vor der Uebergabe des Pachtobjectes bei dem betreffenden Amte geleistet werden muss.

14. Der Pächter hat selbst für seine Unterkunft zu sorgen, dort aber, wo Aerarial-Gebäude vorhanden sind, in welchen derselbe untergebracht werden kann, wird, wenn kein Hinderniss obwaltet, wegen seiner Unterbringung in demselben mit ihm eine besondere Verhandlung gepflogen werden.

15. Den Pachtschilling hat der Pächter auf seine Gefahr und Kosten an die ihm zugewiesene Casse abzuführen, und zwar in monatlichen gleichen Raten, welche bis spätestens zur bedingten Zeit eines jeden Monates zu bezahlen sind.

16. Wenn einem Pächter die Benützung des ganzen gepachteten Objectes, oder bei Concretal-Pachtungen die Benützung auch nur eines einzelnen zu den Concretal-Pacht-Objecten gehörigen jedoch selbstständigen Mauth-Objectes, durch ein Elementar-Ereigniss oder durch ein anderes von ihm unabhängiges zufälliges Ereigniss nach von ihm rechtsbeständig zu liefernden Beweisen, durch einen Zeitraum von wenigstens vierzehn Tagen ununterbrochen gänzlich entzogen wird, so ist derselbe berechtigt, eine angemessene Vergütung des erlittenen Schadens anzusprechen, welche Vergütung aber die für die Zeit der entgangenen Benützung des ihm entzogenen Mauth-Objectes entfallende Pachtschillings-Quote nicht übersteigen darf. Als selbstständiges Mauth-Object wird übrigens bei Concretal-Pachtungen jede Mauthstation angesehen und behandelt, welche in der Versteigerungs-Kundmachung als eine selbstständige Station und mit einem selbstständigeh Ausrufspreise aufgeführt wird.

Behufs der Ausmittelung der auf das entzogene selbstständige Mauth-Object von dem Concretal-Pachtschillinge entfallenden Pachtschillings-Quote wird gleich bei Ausfertigung des Vertrages der für das gepachtete Concretal-Object gebotene Pacstschilling nach dem Verhältnisse der einzelnen Ausrufspreise zu dem Gesammt-Ausrufspreise, vertheilt.

Hinsichtlich der Ueberfuhren wird ausdrücklich festgesetzt, dass das Zufrieren der Flüsse nicht als ein den Entschädigungs-Anspruch des Pächters begründendes Elementar-Ereigniss angesehen wird, und dass daher auch der Pächter aus Anlass dieses oder eines anderen Elementar- oder sonstigen Ereignisses, wodurch er in der Ausübung seiner Rechte zeitweise gehindert ist, keine Entschädigung anzusprechen berechtiget ist.

Wenn es die Uferarbeiten oder andere Umstände erfordern, dass die Ueberfuhr eine Strecke auf- oder abwärts von ihrem gegenwärtigen Standpunkte stattfinden müsste, so hat sich der Pächter ohne Widerrede darein zu fügen, und auf seine Kosten die nöthigen Anstalten zu treffen. — Wenn jedoch Ueberfahrten wegen des geringen Wasserstandes durch Nothbrücken ersetzt werden müssten, so muss auch der Pächter in einem solchen Falle sich mit den tarifmässigen Brückenmauth-Gebühren ohne irgend einen Regress an das Gefällsärar begnügen. In jenem Falle aber, wo eine solche Nothbrücke in die Kathegorie der mauthfreien fiele, kann der Ueberfuhrspächter unter jenen Cautelen und in jener Ausdenung auf einen verhältnissmässigen Nachlass des Pachtschillings Anspruch machen, unter welchem ihm, nach dem Inhalte des gegenwärtigen Contractpunktes überhaupt ein solcher Anspruch bei Elementar- oder anderen von seinem Wissen oder Verschulden unabhängigen Ereignissen, durch welche ihm die Benützung des Pacht-Objectes durch wenigstens vierzehn Tage ununterbrochen gänzlich entzogen wird, zugestanden wurde. Alle von dem Willen und Wissen des Pächters abhängenden, daher durch sein Verschulden hervorgerufenen, die Benützung des Pacht-Objectes behebenden oder beschränkenden Umstände, sowie alle Zufälle und Ereignisse, die bloss auf eine Verminderung des Pacht-Objectes in grösserem oder geringerem Masse einwirken, durch welche aber die Benützung eines selbstständigen Mauth-Objectes nicht gänzlich unmöglich gemacht wird, treffen gleichfalls den Pächter, der folglich den herbeigeführten Abfall am Ertrage des gepachteten Objectes ohne einen Anspruch auf Entschädigung zu tragen hat.

Die Entschädigungsgesuche wegen entgangener Benützung der Pacht-Objecte müssen binnen der peremtorischen Frist von drei Monaten, vom Tage der Behebung des Hindernisses an, bei der Bezirksbehörde, in deren Bezirke die Mauthstation gelegen ist, überreicht werden, widrigenfalls auf solche Gesuche keine Rücksicht genommen werden würde.

17. Für den Fall, wenn der Pächter die vertragsmässigen Bedingungen nicht genau erfüllen sollte, steht es den mit der Sorge für die Erfüllung des Vertrages beauftragten Behörden frei, alle jene Massregeln zu ergreifen, die zur unaufgehaltenen Erfüllung des Vertrages führen, wogegen aber auch dem Pächter der Rechtsweg für alle Ansprüche, die er aus dem Vertrage machen zu können glaubt, offen stehen soll.

Ueberdiess hat der Pächter in dem Falle, wenn er eine Pachtzinsrate zur festgesetzten Zeit nicht abführt, von der rückständigen Pachtzinsrate bis zu deren Zahlung Verzugszinsen zu vier vom Hundert zu entrichten und es fangen diese Verzugszinsen von dem Tage zu laufen an, welcher auf den im Pacht-Contracte zur Zahlung der rückständigen Pachtzinsrate bestimmten Tag folgt.

Hiernach wird jedesmal und insbesondere in dem Falle, wenn der Pächter die bedungene Caution nicht zur gehörigen Zeit vollständig leistet, oder den Pachtschilling in der gehörigen Zeit nicht, oder nicht vollständig abführt, es der Finanzbehörde zustehen, sogleich im administrativen Wege, ohne seine Vernehmung, Sequester auf die gepachtete Station, welche die Station auf seine Rechnung und Gefahr zu verwalten haben, einzusetzen, oder das gepachtete Object auf seine Gefahr und Kosten neuerdings feilzubieten, und die eine oder der die andere Massregel, oder beide zugleich zu ergreifen, oder endlich auch den Pächter zugleich in anderen Wegen zur Erfüllung des Vertrages verhalten.

In jedem dieser Fälle bleibt der Pächter in der Haftung für jenen Betrag, der an dem bedungenen Pachtschilling nicht eingebracht werden würde, und der Finananzbehörde steht es zu, den abgehenden nebst dem schuldig gebliebenen Betrag aus seiner Caution, nöthigen Falls auch von seinem übrigen Vermögen einzubringen.

Wenn bei der in einem solchen Falle vorgenommenen Wiederversteigerung ein höherer Pachtschilling erlangt werden sollte, oder wenn bei der auf Gefahr und Kosten des Pächters vorgenommenen Sequestration des Mauthgefälls ein den Pachtschilling übersteigendes reines Mautherträgniss sich ergäbe, so soll das Gefällsärar berechtigt sein, diese Vortheile für sich zu behalten.

18. Dem Pächter, wie der Finanzbehörde steht, sofern während des Laufes der Pachtzeit eine Aenderung in den Bestimmungen des Gesetzes, die auf den Ertrag einen Einfluss ausübt, stattfinden sollte, eine vorläufige dreimonatliche Aufkündigung vor dem Ablaufe des Verwaltungsjahres frei.

Bei Ueberfahrten kann überdiess der Pachtcontract ohne den gerinsten Anspruch auf was immer für eine Entschädigung auch vor dem Ende der stipulirten Pachtungsfrist von Seite der Finanzbehörde in dem Falle aufgelöst werden, als die Erbauung eines Steges oder einer Brücke, für welchen Zweck immer dieses erfordert, worüber das Erkenntniss jedoch der k. k. Finanz-Landes-Direktion vorbehalten ist.

19. Das unterfertigte Licitations-Protokoll vertritt die Stelle der förmlichen Contracts-Urkunde, und verbindet den Bestbieter sogleich vom Zeitpunkte der Unterfertigung, während für die Staatsverwaltung die volle Giltigkeit des Vertrages von der Annahme des Anbotes von Seite der zur Bestätigung solcher Pachtverträge berechtigten Behörden abhängt, und daher erst mit der an den Bestbieter erfolgten Bekanntgebung der höheren Ratification eintritt.

Kann das Licitations-Protokoll wegen Abwesenheit des mittelst eines schriftlichen Offerts als Bestbieter verbliebenen Licitanten von demselben nicht gefertiget werden und erfolgt zu demselben die oben erwähnte vorbehaltene Ratification, so wird auf Grundlage des Offerts und der kundgemachten Pachtbedingungen ein förmlicher Contract in zwei gleichlautenden Parien errichtet werden.

Sollte der Offerent sich weigern, den förmlichen Contract zu unterfertigen, so haben die mit §. 17 festgesetzten Rechte des Gefällsärars einzutreten.

Die Entscheidung, ob der mündliche oder schriftliche Anbot von der competenten Behörde ratificirt wurde, wird längstens bis zum Anfangstage der Pachtzeit stattfinden und dem Pächter bekannt gegeben werden, bis wohin der Bestbieter von seinem Offerte nicht zurücktreten kann.

Das Rechtsmittel wegen der Verletzung über die Hälfte kann nicht geltend gemacht werden.

Uebrigens wird festgesetzt, dass die aus dem Mauthpachtvertrage etwa entspringenden Streitigkeiten, das Aerar oder das Mauthgefäll, in dessen Namen der Vertrag geschlossen wird, möge als Beklagter oder als Kläger eintreten, sowie auch die hierauf Bezug habenden Sicherstellungs- und Executions-Schritte bei demjenigen im Sitze des Fiscalamtes befindlichen Gerichte, dem der Fiscus als Beklagter untersteht, durchzuführen sind.

20. Der Pächter ist verpflichtet, die für ein Pacht-Contracts-Exemplar entfallende Stempelgebühr sogleich bei der Bekanntmachung der erfolgten Bestätigung zu entrichten.

Agram 16. Juli 1857.

Druck von Dr. L. Gaj in Agram.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 25. SERPNJA 1 Broj 168.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. preuzvišenost g. ministar financiah podielio je konačno miesta prokuraturnih pristavah sistemiziranih kod c. k. hèrvatsko-slavonske prokurature pristavimu obstojavšega privremenoga osrednjega fiškalskog ureda u Zagrebu, dru Josipu Sajizu i Antunu pl. Vakanoviću.

Predsiedništvo c. k. financialne zemaljske direkcie za Hèrvatsku i Slavoniu podielilo je perovodna miesta sistematizirana kod c. k. hèrvatsko-slavonske financialne prokurature pomoćnom izviestitelju obstojavšega osrednjega fiškalskog ureda u Zagrebu Antunu pl. Lentulayu i perovodnom viežbeniku c. k. financialne prokurature u Gradcu, dru Ludviku Sigmundu.

Zakon šumski.

(Nadalje).

§. 17. Svikolici proizvodi šumski imadu se iz šume odpremati ili po stalnih ili po inače primierenih putevih, spuzaljkah ili utrenicih, koje posiednik od šume naznači. Posiednik od šume može nadalje zahtievat, da on ili šumarsko njegovo osoblje obilježi pokùpljena dèrva, prie nego će se iz šume odpremiti; da se ovlaštenici od šumskih proizvodih, koji će im se dat, oskèrbe naznačnimi ceduljami, koje, ako se zaište, pokazat imadu pri nabavljanju tih proizvodah, i da ovlaštenici potvèrde, da su izpravno primili, što im je naznačeno bilo.

Sa šumskimi proizvodi, kojih ovlaštenici po izmaku ustanovljenoga vremena, i akoprem ih je posiednik šume opomenuo bio, ustanovivši im rok najdažje od četèrnaest danah, nisu iz šume odpremili, ima vlastnik od šume razredjivat po volji.

§. 18. Glede sumnjah, težkoćah i parbah, koje se u šumah, obteretjenih pravom dèrvarenja, porode u obziru uporave ustanovah, gori sadèržanih, imadu odlučivat vlasti političke, s izključenjem puta pravde.

Posiednici šumah, koji uzrade proti ovim ustanovam i dotičnim naredbam vlastib političkih, imadu se za svaki pojedini slučaj kaznit po političkoj vlasti izrečenom globom od 20 do 200 for. novca konv.

Prekèršaji onih, koji pravo na dèrvarenje imadu, smatraju se i kazne kao kvar šumski (§§. 60, 61 i 62).

§. 19. Ako se za osiguranje budi osobah, budi dobra dèržavnoga i privatnoga silno iziskuje osobit način postupka sa šumami, kao n. pr. zaštitjenje protiv urvinam, padanju stienah, odvalam kamenja, prodorom gorah, popuzinam zemlje itd., može se to zaštitjenje naredit po dèržavi i usled toga stavit šuma dotičnomu kraju pod zabranu. Zabrana ova sastoji u tom, što se ima točno propisat i koliko moguće osigurat potriebni osobiti način postupanja sa šumom. Ako se iz takovih naredabah podignu tražbine za odštetu, imadu se iste prosudjivat po postojećih zakonih.

Ljudi kojim se povieri gospodarenje sa šumami, stavljenimi pod zabranu, imadu se osobito obvezat i zapriseći, i odgovorni su isti za to, da će s takovom šumom u istinu postupat po propisanom osobitom načinu.

§. 20. Na zahtievanje budi miestne obćine, budi inih dotičnikah pri tom, ili pako na prijavu javnoga uredника, zatim na temelju osobitoga povierenického izvidjenja odredjuje se zabrana po vlastih okružnih, ili, gdie takovih nema, po najnižjih vlastih političkih.

K povierenićkomu izvidjenju imadu se pozvat načelnici miestnih obćinah, sve dotične stranke, kao i potrebiti viestaci. Prava na dèrvarenje, koja su skopčane sa šumami pod zabranu stavljenimi, obustavljaju se, ako je potrebno, sasvim.

Kao što se na šume metje zabrana, tako se mogu iste i oprostit opet zabrane, pri čem obdèržavat se ima onaj isti postupak, koi je propisan za namstnalje zabrane.

§. 21. Obćinskih šumah, nije u pravilu slobodno dielit. Ako bi razdieljenje istih u osobitih slučajevih silno potriebno bilo, ili ako bi to razdieljenje davalo koristih, koje nisu protivne obćenitoj skèrbi za uzdèržanje šume: može u svakom takovom slučaju dozvolu na to podielit vlast zemaljska.

U obziru, kako se ostale šume diele, odlučuju zakoni o komadanju i sjedinjivanju zemljištah.

§. 22. Za da se zakonite ustanove, propisane glede nastojanja oko šumah i lugovah, u svakom obziru točno izvèršuju, imadu vlastnici za šume od dovoljne veličine, koju će zemaljska vlast ustanovit po osobitih razmierjih, naredit viestih gospodarah (lugarah), koji su po vladi priznati sposobni za to.

O priznanju, dà li je tko za gospodarstvo takovo sposoban, imadu valjat, postojeći propisi. Opažene protuzakonite samovoljnosti u upotriebljivanju šume za druge svèrhe, zanemareno naplodjivanje, pustošenje i neshodno postupanje sa šumami (§§ 2, 3, 4, 5, 6 i 7) vlastan je svatko, s obzirom na §. 23., prijavljivat vlastim političkim.

§. 23. Vlasti političke imadu u obće nadzirat, kako se nastoji oko šumah i lugovah, koji su u kotarih njihovih.

U slučajevih, koji im makar od koga po §. 22. do znanja dodju, imadu te vlasti, prizvav dotičnike i nepristranih viestakah, zatim, gdie se radi o šumah privatnih, takodjer i vlastnike obližnjih susiednih šumah, ili punomoćnike njihove, stvar izvidit i odluku izreći.

Troškove za povierenićtvo ima namirit okrivljenik, ako se uepronadje da nije kriv; a ako tužbe i odanja budu ništetna, namirit će te troškove oni, koji tomu budu krivi.

Ako se u naknadi štete (§. 8), pronadjenoj po viestacih, stranke nemogu nagodit, ostaje im prosto udarit putem pravde.

Odsiek drugi.

O iznošenju proizvodah šumskih.

§. 24. Svaki vlastnik zemljišta dužan je dopustit, da se preko njegove zemlje iznose proizvodi šumski, kojih ili posve nije moguće, ili je moguće samo sa neporazmiernim troškom na drugi način iz šume iznosit i dalje odpremat.

Nego činit se to ima na način koi je najmanje škodljiv; a osim toga dèržan je vlastnik šume za štetu, koju prigodom iznošenja prouzroči, dat podpunu zadovoljštinu vlastniku zemljišta.

Dà li je potriebno iznosit dèrva preko tudjih zemaljah, ima odlučit najnižja politička vlast, posluhnuv najprije stranke i viestake, pak pri tom ima predbiežno ustanovit i odštetu.

Ako ustanovom ovom o odšteti stranke neće da se zadovolje, dopušten im je utok od najniže političke riešitbe na višje molbe političke (§. 77).

Glede ustanove preporne svotah odštetnih prosto je strankam, ako se putem političkim pogodit nemogu, poprimit redoviti put pravde. Nego, čim bude položena svota predbiežno pronadjena, nesmije se prieči iznošenje dèrvah.

§. 25. Da se spuzaljke makar koje vèrste (spuzaljke po zemlji ili utrenici, spuzaljke ledne, sniežne, vodne) ili ine sprave za iznošenje dèrvah pravit mogu preko javnih cestah i vodah, kroz sela pokraj tudjih sgradah ili preko njih, potrebita je tomu dozvola vlasti okružne, koja ju, posluhnuv viestake i sve dotičnike, podielit ima, kao što shodno bude.

§. 26. Za plavišta (iznošenje dèrvah nepovezanih po vodi, zatim plavljenje dèrvah povezanih ili nepovezanih pomoćju osobitih splavnicah), a tako i za pravljenje splavnih gradnjah (napravah plavnih) potrebita je dozvola osobita. Dozvolu ovu podieljuje vlast okružna, a u zemljah, gdie neima vlastih okružnih, vlast zemaljska, namieravalo se prieredit plavište samo kroz jedan kotar, ili kroz više kotarah istoga okružja; može pak ova vlast podielit takovu dozvolu najviše za tri godine danah.

Ako plavište ima ići kroz više okružjah, pripada podieljivanje dozvolé političkoj vlasti zemaljskoj; ako pak ima protezat se kroz više krunovinah, ili ako je namiera služit se plavištem više nego tri godine, pridèržana je dozvola ministarstvu unutarnjih dielah.

Ako za iznošenje dèrvah bude neobhodno potriebna poraba vodah privatnih, treba u tom obziru postupat u smislu §. 21.

§. 27. Iskat dozvolu za plavište i za pravljenje napravah splavnih, prosto je svakomu.

Ako so postojeća jurve povlastica splavna prostire na izklopno upotrebljivanje koje izviestne vode splavne, tad se bez dozvole ovlaštenika, doklegod traje stara povlastica, nesmije nikomu drugomu dat novo splavno pravo na istoj vodi. Ovlaštenik je medjutim u obziru preuzimanja splavnih dèrvah, ili plavljenja istih, zatim u obziru braništah i splavnih štetah dèržan vladat se po sliedećih ustanovah (§§. 31 i 34).

§. 28. Kad se ište ili nova dozvola splavna, ili ponovljenje povlasticah splavnih jurve iztekavših, ima se u prošnji, koliko mnguće, točno naznačit vrieme plavljenja, miesto, gdie će se započet i dokle će ići, a tako i vèrste i množina dèrvah splavnih.

Prošnje, u kojih se ište dozvola za pravljenje napravah splavnih, imadu naznačit miesto i svèrhu toga plavljenja, a izvan toga u priklopljenih narisih i opisih raztumačit namieravano uredjenje napravah, razmierje istih naprema svoj okolici, a tako i naprema ostalim gradnjam i vodenim napravam, koje na splavnoj vodi jurve obstoje.

§. 29. Kako prošnje za nove dozvole splavne ili za obnovljenje povlasticah splavnih jurve iztekavših, tako i prošnje u kojih se ište dozvola za pravljenje napravah splavnih, imadu vlasti političke bez odvlake obznanit u onih obćinah, kojim će kroz medjaše ili plavište ići, ili dielovanje napravah splavnih protezat se.

Ako ima više prositeljah, imadu se prošnje, ako se radi o dozvolah splavnih za tekuću godinu, podnieti uz 14 danah, inače pak uz šest nedieljah. Kada rok ovaj izteče, imadu vlasti političke, prizvav dotične obćine, svekolike medjašnike, ostale dotičnike i viestake, učinit potriebita povierenićka izvidjenja, i na temelju istih, ili na temelju razmierjah i oneko poznatih odluku izreći. (Dalje će sliedit.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Dne 21. sèrpnja pala je u Velikoj Gorici krupa od veličine kokošjega jajeta

U Zadru 17. sèrpnja. Polag službenih izviešćah nahodimo se u stanju podnieti našim čitateljima pregled kretanjah hrodovah u našim pokrajinskim lukama za vrieme prošastoga miececa lipnja:

U zadarsku: Uplovilo je 146 kèrcatih ladjah, 31 prazna, 6171 tonelate; izplovilo je pak 89 kèrcatih, 93 prazne, 5087 tonelatah.

U splietsku: Ušlo je 165 kèrcatih, 150 praznih, 7257 tonelatah; izišlo je 98 kèrcatih, 214 praznih, 6880 tonelatah.

U dubrovačku: Unišlo je 150 kèrcatih, 44 prazne, 7730 tonelatah; izišle su 63 kèrcate, 126 praznih, 8446 tonelatah.

U meljinsku: Došlo je 65 kèrcatih, 12 praznih, 5983 tonelate; otišlo je 37 kèrcatih, 43 prazne, 5900 tonelatah.

U Kotoru 13. sèrpnja Ovih danah i u ovom je okružju, kao što je i u ostalim ove oblasti, činio godišnju svoju posietu kroz učione glavni inšpektor školski, namiestn. savietnik, g. dr. Ljudevit Pavišić. Negledajući on na velika rastojanja, koja su u ovom predielu s velikim tegobama zbog nevaljalih putevah združena, nije ipak nijednu našu školu narodnu propustio, a da ju on nije obišo. Osim vierne i obćekoristne te zadaće primietili smo tom prilikom i to, koliko rečenome g. inšpektoru na sèrcu leži naša prosvieta, a s tim ipak dao nam je jasni dokaz o sve to većim blagim namierama naše pravdoljubive vlade u obziru umnoga našega razvijanja. Radostno nam je pri tom i to bilo vidieti, kako on ljubezno izpitivajući po školama diečicu našu u milom našem jeziku, predavaše s druge strane s tim dotičnim učiteljima u isto vrieme onaj način, od koga u naukama dobiva se poželjeni uspieh. Mi se dakle od svega sèrca radujemo, poznavši u rečenome gosp. glav. inšpektoru čovieka izobražena po sadašnjim potrebama našima, od koga podpuno razloga imamo nadati se pod njegovim vèrhovnim nadziranjem sve to većem redu i napredku naših u oblasti ovoj narodnih školah, kao i o boljem promicanju do sad zanemarene prosviete naše. (G. D)

Sèrbia.

Polag izviešćah o putovanju sèrbske kneginje bila je ista svuda najodličnie dočekivana i izpraćivana, a u Loznici još najsjajnie. Uslied ovih sjajnih dočekab svietli knez izvolio je popečiteljstvu naložiti, da se svim činovnicima, svešteniclma, učiteljima i svemu narodu onih okružjah, kroz koja je kneginja putovala, njegovo kneževsko blagovoljenje izjavi. U Loznici, kad je ovo kneževsko blagovoljenje pročitano, gruvale su prangije i zvona su zvonila.

Iz Šabca javljaju „Sèrbskom Dnevniku“, da tamošnja obćina i upraviteljstvo polugimnazije namieravaju podnieti molbu nadležnoj vlasti u Beogradu, da se još ove godine zavede peti razred gimnazijalni, jerbo ima dovoljno učenikah, koji će nauke dalje produljiti ili koji bi ih produžili samo kad bi bila ciela gimnazja u Šabcu, blizu njihovih kućah i roditeljah. Prije tri, četiri godine nije izlazilo iz četvèrtoga razreda više od četiri ili pet učenikah, a sada ih ima i do dvadeset, od kojih bi za cielo dvie trećine peti, do godine šesti, pa zatim i sedmi razred, i tako podpuno svu gimnaziju svèršili.

Istom listu pišu iz Beograda od 16. sèrpnja: Iz pouzdanih izvorah doznali smo, da je austrijska vlada dopustila dunavskom parobrodarskom družtvu, da može otvoriti liniju plovitbe izmedju Turnu-Severina i Beograda, tako da će pristajati na svim glavnim miestima Sèrbije, u kojima će se štacie parobrodarske ustanoviti. Ovo je ne samo za Austriu probitačno, nego i za Sèrbiu od prevelike koristi, navlastito za tèrgovinu i za parobrodarsko družtvo od znatne je koristi, jer će ono time biti pèrvo, koje će sèrbskim tèrgovcima na ovoj strani bolje ruku pružiti sa svojim uslugama pomoćju svojih parobrodah.

Kako će i drugih dèržavah družtvo po Dunavu ploviti sa svojim parobrodima, izviestno je, da će podvozne ciene dosta male biti, jer će se družtvo jedno s drugim utèrkivati i u dobroj poslugi i u cieni.

Beograd 17. sèrpnja. Ovih danah bio je ovdie c. k. konzul za Bosnu g. Resler. On se ovdie vèrlo malo bavio.

— Njegova Svietlost knez naš danas je rano s gospodjom kneginjom u pratnji mnogobrojnih otmienih licah, odputovao i to on za brestovačke, a ona za aleksinačke toplice.

Belgia.

— Dne 21. sèrpnja o 2. uri po podne primio je u Bruselju Nj. veličanstvo kralj belgijski gospodina grofa de Archinto u svečanoj audienci. Dvorske kočije dovezle su gospodina grofa i njegova tajnika u hotel Belle-Vue.

— Dne 27. t. m. bit će kao što je poznato u Bruselju svečana zaručba Nj. c. vis. nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana s Nj. k. vis. belgijskom princesom Karolinom. Visoki novozaručenici, koji se očekuju još tečajem ove nedielje u Beč, ostat će velo, do najvišeg godovna Nj. veličanstva u dvorcu Schönbrunnu, koi svečani povod ima ovaj put sakupit svekolike članove carske obitelji. — Zatim će jasni mladi par više miesecih provest u Mletačkoj i poslie toga u listopadu dèržat svoj svečani ulaz u Milano. U pratnji buduće nadvojvodinje Karoline nalazi se njena vèrhovna dvorska meštrinja grofica Lützow. Mlada kneginja Auersperg, koja je naimenovana dvorskom gospojom Nj. c. visosti, morala je žaliboże uslied oboljenja ostat u Beču i zato će se stopram ovdie pridružit dvoranstvu mlade nadvojvodinje. Kraljevski belgijski poslanik kod c. k. austrianskoga dvora grof O' Sullivan, koi se sada takodjer nalazi u Bruselju doći će jedan dan prije u Beč, da Nj. c. k. visosti dočeka kod njihova dolaska.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz 20. sèrpnja. „Pays“ javlja: Uslied viestih iz Moldavske iznenada dèržali su se izbori dne 19. lipnja miesto 27. „Constitutionel“ javlja: Car će u ponedieljak ostavit Plombieres i dne 5. kolovoza odputovat u London.

Berlin 26. sèrpnja. Naproti onim listovima, koji su korili vladanje pruskoga komisara u kneževinama podunavskim, uvierava „Zeit“ od 25. t. m. da je Richthofen steko u svakom obziru podpuno odobrenje svoje vlade.

Turin, 24. sèrpnja. „Gazzetta piemontese“ javlja: Više zločinacah uzkočivših iz kaznilištah sardinskih i genoveskih složilo se je u jednu četu, koja je izvela niekoliko nasèrtah. Jedan je dio iste čete pohvatan a drugi se dio vere jošte po provincii Albi. Vlada je poslavši onamo vojsku učinila potrebne naredbe i nadat se je, da će zločinci skoro pasti u ruke pravde.

Knjiželvne viesti.

U Zadru 19. sèrpnja. Ovih je danah izišla u tiskarnici braće Battarah na običnoj osmini u dva tabaka jedna piesma na našem jeziku, koju je sastavio Stiepan Ivičević Makaranin na čast presvietlom i prepoštovanom gosp. Vinki Cima, pripomoćnom biskupu biskupa splietskog. Piesma je ova važna u toliko, što se u njoj napominju svi dosadašnji makaranski biskupi, ali s jezikom u njoj upotrebljenim nismo toliko zadovoljni, a osobito zbog toga, što gosp. sastavitelj bez svake potrebe mnoge čudnovate rieči kuje, a opet što i u pravopisu niešto novo nepotrebno nabaciva. Rečena piesma nosi slieđeći naslov: „Piesma pučka, pučkim jezikom, i pučmislima: jal nepučkim, a na pučku krojenim. Prepievana od Ivičević Krunoslava (!!!).“

U Istoj tiskarnici izišla je takodjer ovih danah jedna mala knjižica od dva tabaka i pó na običnoj osmini. Ona je proizišla iz pera našega poznatoga poviestničara Ferrari-Kupilli-a, napisana na talianskom jeziku pod naslovom: „Delle virtù e dei meriti di monsignore Giovani Berchich zaratino, vescovo di Sebenico.“ Ovo će nam dielce vèrli naš gosp. A. B. na naš jezik naběrzo prevesti, te ćemo ga u našem listu obielodaniti, i radi njegove zanimivosti i radi pomnoženja časti prema ovom odličnom dostojanstveniku cèrkovnom, osobito od strane onih, koji nisu imali sreće njega izbliže poznati.

Pomenuta tiskarnica preštampava poznatu duhovnu knjižicu: „Korabljica“, koje će izdanje prečišćeno i liepše nego ikoje do sad biti.

Takodjer u ovoj tiskarnici uprav sad tiska se jedno piesničko dielce, napisano Antunom Kazali-om pod naslovom „Lopudska sirotica“.

Gospodin arhimandrit Atanasie Čurlić, profesor pri ovdiešnjem pravoslavnom sjemeništu, predat će ovih danah pod štampu jednu knjigu od gosp. J. Šverdlinge, s niemačkoga na staroslavenski jezik prevedenu radi upotrebljenja pravoslavnoga sveštenstva s blagoslovom njegove svetosti gosp. patriarhe Josipa pod naslovom: „Soveršennoje učenije svjaščennago pisanija o vzajmnih dolžnosteh v' raznih domašnih otnošenijah.“ Knjiga će iznositi okolo 25 štampanih tabakah u osmini i stajat će 1 for. i 30 kr. Svaki rodoljub može biti skupitelj.

Gospodin prav. profesor J. Sundečić skoro će biti gotov s drugim svezkom svojih „duhovnih i moralnih piesmicah za diecu, koju će izdati pod istim naslovom: „Niz dragocienog bisera itd.“ Ove su piesmice u duhu pèrvašnjih napisane i s težnjom najblagoslovljeniom kao i pèrve.

Kod Demarchi-Rougieri-a preštampava se „Nasradim“ na našem jeziku o trošku Petra Abelića, ovdiešnjeg knjigoprodavca. Do koi dan ovo će zabavno dielce biti gotovo (G. D.)

Bečka burza

dne 27. sèrpnja 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . sa 5%	83 1/16
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	84 3/4
dto . . . . » 4 1/2 %	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	143
» » » » » 1854, » 100 »	
Bečko-gradski banko . . . . sa 2 1/2 %	
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	80 9/16
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	1003
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	611 1/4
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	274 1/4
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	234
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	576
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	210 1/4
Tisna željeznica . . . . »	200 1/2
Lombardezko-mlictačka željeznica . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	104 1/2
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . »	103 5/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . »	120 3/4
Hamburg za 100 mark banko . . . . »	76 5/8
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . »	10-9 1/2
Lyon za 300 frankah . . . . . . »	103
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	120 7/8
Marseille za 300 frankah . . . . . »	121
Pariz za 300 frankah . . . . . . »	
Prag za 100 forintih . . . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	264
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	7 3/4
Srebro od 18. sèrpnja	4 1/8

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 12762 (VI.— 50) (3—3)

Kundmachung.

Die k. k. Lotto-Gefälls-Direktion in Wien hat nunmehr die III. jener Geld-Lotterien eröffnet, welche Se. k. k. apost. Majestät ausschliesslich nur zu gemeinnützigen und Wohlthätigkeits-Zwecken anzuordnen geruhten.

Diese III. ist eine Gold-Lotterie, da sämmtliche Gewinnste n selber in k. k. Gold-Dukaten zusammen im Betrage von 60,000 Stück festgesetzt sind, und ihr ganzer Reinertrag ist in Folge allergnädigster Bestimmung der Errichtung einer Landes-Irren-Anstalt in Siebenbürgen und insoferne sich ein Ueberschuss dabei ergibt, der Landes-Irren-Anstalt in Ungarn gewidmet.

Die Lose zur Lotterie werden bei den k. k. Lottogefälls-Kassen, bei den k. k. Steuerämtern, den k. k. Lotto-Kollektanten und bei anderen Absatz-Organen zu bekommen sein. die gefertigte, bei der k. k. Lotto-Direktion zur Durchführung dieser gemeinnützigen Staats-Lotterien bestehende Section wird aber gerne bereit sein, auch solide Handels- und Gewerbsleute, die k. k. Gross- und Klein-Tabak-Verschleisser etc. etc. welche sich mit dem Losabsatze befassen wollen, mit Losen unter nachstehenden, hauptsächlichen Bedingnissen zu betheilen.

Die Lose werden an die Verschleisser in Papier-Schleifen, jede à 10 Stück in beliebiger Anzahl solcher Schleifen, jedoch nicht weniger als eine vollständige abgegeben.

Nicht verkaufte Lose können selbst noch am Tage der Ziehung, jedenfalls jedoch vor derselben der Lotterie-Section zurückgestellt werden.

Die Verschleiss-Provision wird nach folgend festgestelltem Ausmasse vergütet werden:

von 1 bis inclusive 10 Stück,	Provision 10 kr.	
» 1 über 10 bis incl. 20 St.	» 12 »	für jedes
» 1 » 20 » » 30 »	» 14 »	Verkaufte
» 1 » 30 » » 40 »	» 16 »	Los
» 1 » 40 » » 100 »	» 18 »	

Für alle über die ersten 100 Stück weiter noch abgesetzten Lose pr. Stück 20 kr.

Der Verkauf der Lose um einen höheren als den darauf angesetzten Preis ist verboten.

Alle in Angelegenheiten der Staatslotterie an diese Section gerichteten Zuschriften sind stempelfrei.

Dieselben, wie auch die Losgelder-Sendungen sind bei der Auf- und Abgabe unter Couvert mit vorgezeichneter Adresse auch Postporto frei.

In der Regel ist bei Uebernahme des Verschleisses eine entsprechende Kaution im beiläufigen Werthsbetrage der erhaltenen Lose einzulegen.

Diese Einlage kann entweder aus einem Depositum im Baaren oder in Werth-Papieren bestehen, welches nach Abschluss und Saldirung der Losrechnung sogleich wieder zurückgestellt werden wird.

Hypothekar-Kautionen sind ihrer Umständlichkeit wegen zur diessfälligen Annahme nicht geeignet und auf Wechselgeschäfte insbesondere kann sich die Lotterie-Section nicht einlassen, hingegen würde eine schriftliche bei ihr eingebrachte Zahlungsgutstehung eines accreditirten Handelshauses in Wien bereitwillig angenommen werden.

Enthebungen von der Kautionsleistung finden insoferne Statt als sie von der Section der Staatslotterien schon zugestanden sind oder nach Gestalt der Umstände in einzelnen Fällen noch zugestanden werden.

Die in Druck gelegte vollständige Instruktion, welche alles enthält, was hinsichtlich des Losverschleisses und der Einzahlungen zu beachten ist, wird nebst dem Spielplane der Lotterie den hierauf Reflektirenden von den k. k. Provinzial-Lotto-Behörden in Linz, Prag, Mailand, Venedig, Brünn, Lemberg, Ofen, Triest, Gratz, Herrmannstadt, Botzen und Temesvar, wie auch von der Lotterie-Section in Wien (Salzgries Nr. 184) auf Begehren verabfolgt werden.

Wegen Bezug der Lose haben sich dieselben aber direct an diese Section zu wenden.

Von der Section der Staats-Lotterien für gemeinnützige und Wohlthätigkeits-Zwecke bei der k. k. Lottogefälls-Direktion

Wien am 1. Juli 1857.

Obznana.

C. k. lutrijsko ravnateljstvo u Beču otvorilo je treću novčanu lutriju, što ju je Nj. c. k. apost. veličanstvo blagoizvolilo namieniti izključivo za obće koristne i blagotvorne svèrhe.

U trećoj ovoj novčanoj lutriji svikolici su dobitci ustanovljeni u c. k. zlatnih cekinah iznosom od 60,000 kom[illegible]dah, i cieli čisti dohodak uslied najmilostivie namien[illegible] je na ustrojenje zemaljske ludnice u [illegible]elju i ako bi pri tome šta preostalo zemaljske ludnice u Ugarskoj.

Srećke dobit će se moći kod c. k. lutrijskih pieneznicah, c. k. uredah poreznih, kod c. k. lutrijskih pobiračah i drugih razpačalacah. Podpisani odsiek, što kod c. k. ravnateljstva lutrijskoga obstoji za obćekoristne dèržavne lutrije, s drage će volje i pošteno tèrgovce i obèrtnike, prodavaoce duhana na malo i veliko itd. ako su radi prodavati srećakah, udieliti srećkami pod uvieti sliedujućimi:

Srećke davat će se razpačaocima u čomcih pod hartijnom vèrpcom, po 10 komadah skupa, čomakah može svaki uzeti koliko mu drago, samo ne manje od ciela jednoga.

Nerazprodane srećke uzimat će se natrag i istoga dana, kada biva vučenje, samo da se predadu lutrijskim odsiekom prie vučenja.

Providba prodajna naknadjuje se po ovoj ustanovljenoj mieri:

Od 1 do uključivo 10 komadah,	providba 10 kr.	
» 1 prieko 10 do uključivo 20 k.	» 12 »	za svaku
» 1 » 20 » » 30 »	» 14 »	prodanu
» 1 » 30 » » 40 »	» 16 »	srećku
» 1 » 40 » » 100 »	» 18 »	

Za svaku srećku, prodanu prieko pèrvih 100 komadah, po 20 kr.

Srećke nesmiju se prodavati u veću cienu od one, što stoji na srećki.

Svi dopisi na lutrijski odsiek u ovomu poslu prosti su od biljegovine.

Dopisi kao i novčane pošiljke za srećke proste su od poštarine.

U pravilo polaže se po razpačaocih primierna jamčevina u odsiečnom iznosu dobljenih srećakah.

Uloga polaže se ili ostavom u gotovu ili u vriednostnih artijah, te će se povratiti odmah po zaključenju i plaćenju dotičnoga računa.

Nepokretnostne jamčevine neprilične su i neće se primati, a u poslove mieričke nemože se upuštati lutrijski odsiek, ali pismeno poručanstvo povierene koje tèrgovačke kuće u Beču prihvatit će se s drage volje.

Oprostu od polaganja jamčevine ima u toliko miesta, u koliko je to već dozvoljeno po lutrijskom odsieku, ili u koliko će se polag okolnostih dozvoljavati u pojedinih slučajevih.

Tiskani naputak, u kome ima sve izbrojeno što se tiče prodavanja i plaćanja srećakah, kao i osnova o igri, izdávat će se dotičnikom na njihovo zahtievanje po c. k. pokrajinskih lutrijskih oblastih u Lincu, Pragu, Milanu, Mletcih, Bernu, Lavovu, Budimu, Tèrstu, Gradcu, Sibinju, Botznu i Temišvaru, kao i po lutrijskom odsieku u Beču (Salzgries br. 184).

Tko pako želi dobiti srećakah, valja da se neposredno obrati na ovaj odsiek.

Od odsieka lutrijskoga kod c. k. ravnateljstva lutrijskoga, namienjenoga za obćekoristne i blagotvorne svèrhe.

U Beču dne 1. sèrpuja 1857.

Nr. 11184—3091 (VI—51) (3—2)

Verlautbarung.

Am k. k. Gymnasium zu Gratz wird auf Grund der h. Unterrichts Minist. Erlässe vom 7. Februar und 28. Mai d. J. Z. 2031-6785 der Conkurs zur einstweiligen Besetzung einer für Geschichte und Geographie erledigten Lehrerstelle eröffnet, mit welcher der Fixe-Gehalt von sieben Hundert eventuell acht Hundert Gulden, und der Anspruch auf alle übrigen den Lehrern an Staatsgymnasien zu stehenden Rechte verbunden ist. Sobald jedoch das Benedictinerstift Admont in der Lage sein wird, für die zeitlich versehene Lehrerstelle einen qualifizirten Ordenslehrer zu bestellen, wird die Versetzung des einstweilig bestellten Lehrers an ein anderes Gymnasium erfolgen.

Die an das h. Minist. des Cultus und Unterrichts gerichteten Competenzgesuche sind mit den gesetzlichen Nachweisungen über Alter, Religion, Stand, zurückgelegte Studien, die erworbene Lehrbefähigung, wobei auch die Befähigung für das deutsche oder für philosophische Propädeutik wünschenswerth wäre, ferner über das bestandene Probejahr oder bisherige Dienstleistung und moralische Haltung im Dienstwege bis zum 20. August d. J. anher zu überreichen.

Von der k. k. steier. Statth. zu Gratz am 14. Juli 1857.

Z. 1698=1857 (DS.—76) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Um die, die Stadtkommune Agram treffende Vorspannsleistung in Pacht geben zu können, wird am 3. August l. J. um 10 Uhr Vormittags auf dem hierstädtischen Rathhause eine Minuendo-Lizitation unter den gesetzlichen Modalitäten abgehalten werden.

Pachtlustige, können die diessfälligen Lizitations-Bedingnisse während der Amtsstunden bei dem gefertigten Stadtmagistrate einsehen.

Vom Magistrate der Landeshauptstadt
Agram den 17. Juli 1857.

Der Bürgermeister
Kamauf.

Nr. 10352 (Fin.—28) (3—1)

Minuendo-Lizitations-Kundmachung.

Man beabsichtigt bei dem k. k. Salzamte in Essek die ehemalige Salzwägerswohnung zu einem Requisiten-Depot mit einem technisch-adjustirten Kostenaufwande von 437 fr. 28 kr. umzustalten.

Von dieser Totalsumme entfällt:

		fl.	kr.
1.	Auf die Maurerarbeit smt. Mater.	189 fl.	37 kr.
2.	Zimmermannsarbeit sammt Mater.	294 »	13 »
3.	Tischlerarbeit sammt Materiale .	2 »	— »
4.	Glaserarbeit sammt Materiale .	1 »	38 »
	Zusammen .	437 »	28 »

Zur Ausführung dieser Arbeiten wird am 17. August 1857 Vormittags im Amtslokale der Esseker Finanz-Bezirks-Direktion eine Minuendo-Lizitation abgehalten, und es werden diejenigen, welche die benannten Arbeiten entweder einzeln nach den Meisterschaften oder im ganzen Umfange zu übernehmen wünschen, eingeladen, am obbesagten Tage in Essek in der gedachten Amtskanzlei zu erscheinen, und sich mit einem 5% Vadium der obangesetzten Ueberschlagssumme zu versehen, welches den Nichterstehern nach geschlossener Lizitation zurückgestellt, dem Ersteher aber in die von dem Erstehungsbetrage zu erlegende 10% Kaution eingerechnet werden wird.

Zur Lizitation wird Jeder, der giltige Verträge einzugehen gesetzlich qualifizirt ist, und die vorgeschriebene Sicherheit für die Vollführung der Leistung gegeben haben wird, zugelassen.

Wer für einen andern lizitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginn der Versteigerung dem hiezu aufgestellten Lizitations-Commissär einzuhändigen.

Bei der Versteigerung werden auch schriftliche Offerte angenommen, wenn solche vor Abschluss der mündlichen Lizitation, dem Vorstande, der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion übergeben werden, und wenn in den Offerten das 5% Vadium von dem Anbote, oder aber die Amtsquittung über die geschehene Einlage desselben bei einer Aerarial-Cassa eingeschlossen ist.

Uebrigens wird bemerkt, dass das in dem Offerte zu stellende Anbot entweder die einzelnen Professionisten-Arbeiten, oder aber die ganze Bauherstellung betreffend in Ziffern und Buchstaben ausgedrückt, und überdiess noch darin die Bestätigung enthalten sein muss, dass Offerent den Gegenstand des Baues, die hierauf bezüglichen Baubedingnisse genau kenne, dass sich Offerent den betreffenden Lizitations- und Kontrakts-Bedingnissen unbedingt füge, und dass diese Erklärung ganz dieselbe Rechtswirkung habe, als ob er die genannten Bedingungen unterfertigt hätte.

Nebstdem müssen schriftliche Anbote, sofern der Offerent zur Zeit der Versteigerung an Ort derselben nicht persönlich erscheinen könnte, die Bezeichnung eines daselbst anwesenden Bestellten enthalten, welcher zum Abschluss des Kontrakts für ihn gesetzlich ermächtigt ist.

Ebenso hat der Offerent, wenn er nicht sonst schon bekannt ist, von der dazu berufenen Behörde die Beglaubigung, dass derselbe in aufrechtem Vermögensstand, und von bekannter Redlichkeit sei, seinem schriftlichen Anbote beizulegen.

Die schriftlichen Offerte sind auf 15 kr. Stempel auszustellen, und gehörig versiegelt der Esseker Finanz-Bezirks-Direktion mit der Bezeichnung auf dem Couverte als Offert für den vorliegenden Bau zu übergeben.

Die diesfälligen Baubedingnisse können im Amtslokale der Esseker Sammlungskasse bis zum Lizitationstage täglich während der gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Essek am 16. Juli 1857.

Nr. 8517—1857 (DS—77) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Zur Beheitzung der Amtslokalitäten der k. k. Comitatsbehörde in Agram und deren Hilfsämter für den Winter 1857-58 sind 29½ und eventuell 34 Klafter Buchenholzes erforderlich; dessen Beistellung im Wege schriftlicher Offerte sichergestellt werden wird.

Das Buchenholz muss gesund, trocken, nicht zu alt, jedes Scheitel 36 Zoll lang in die Klafter geschlichtet, und binnen 14 Tagen von der dem Offerenten bekannt zu machenden Annahme des Offertes in die anzuweisenden Localitäten in Agram gestellt werden.

Die Unternehmungslustigen werden hiemit eingeladen, ihre gehörig verfassten und mit einem Vadium von 30 fl. belegten Offerte, in welchen sie sich zur Einhaltung der obbesagten Bedingnisse ausdrücklich zu verpflichten haben, bis 20. August l. J. hieramts zu überreichen.

K. k. Comitats-Behörde
Agram am 21. Juli 1857.

Nr. 7469 (Izv.—259) (3—1)

Concurs-Kundmachung.

In Folge hohen k. k. Statthalterei Erlasses dd. 1. Juli l. J. Z. 11950/1854 wird zur Besetzung der provisorischen Bezirkswundarztenstelle in Stridau mit dem Gehalte von jährlich 200 fl. und einem Aushilfsbeitrage von 66 fl. 40 kr. der Conkurs ausgeschrieben.

Bewerber um diese Stelle haben ihre diesfälligen Gesuche belegt mit dem Taufscheine, der Nachweisung über den erlangten ärztlichen Grad über körperliche Gesundheit, Moralität und Verwendung längstens bis 15. August im Wege ihrer vorgesetzten politischen Behörden an die k. k. Comitatsbehörde zu Warasdin vorzulegen.

Es wird hiebei bemerkt, dass graduirte Doctoren der Medicin bei der Verleihung den Vorzug erhalten.

K. k. Comitatsbehörde
Warasdin am 14. Juli 1857.

K. k. Comitats-Vorstand
Šimunčić.

Br. 1312 gr. (Izv.—260) (3—1)

Obznana.

Od strane c. k. ureda kot. kao suda javlja se ovime da će se putem javne ovèrbene dražbe na molbu Josipa Mavrovića razprodati nepokretnine Ivana Mavrovića, u vriednosti od 150 for. Pèrva dražba će se obdèržavati 14. rujna a druga 14. listopada t. g. u jutro.

Prodavat će se komad po komad i dopitat će se najkoristniemu ponuditelju za gotove novce.

Na pèrvoj dražbi će se prodavat samo uz veću cienu od preciene, a na drugoj uz svaku cienu.

Opominju se svi oni, koji imaju kakvo pravo zaloga ili vlastništva, neka takovo prijave ovomu sudu, u rok od 30 danah inače biti će utierana svota podieljena medju vierovitelje bez da se na njih obzir uzme.

Željeći kupit pozivlju se za ono doba u Bubir predgrad gdie će ove dražbe obdèržavane biti.

U Crikvenici dne 10. sèrpnja 1857.

B. Mariašević.

Nr. 3106 (PZ—22) (3—2)

Concurs.

Bei der k. k. Postexpedition in Zlatar ist die Stelle des Postexpedienten zu besetzen.

Die hiemit verbundenen Bezüge bestehen in einer Jahresbestallung von ein Hundert zwanzig (120) Gulden, einem Amtspauschale jährlicher zwanzig (20) Gulden und für die Unterhaltung der 4 Mal wöchentlichen Fussbotenposten zwischen Zlatar und Oroslavje in einer Jahresvergütung von ein Hundert fünfzig (150) Gulden, wogegen der Postexpedient zum Erlage einer Dienstkaution von zwei Hundert (200) Gulden im Baaren oder in mindestens 3% Staatsobligationen, verpflichtet ist.

Bewerber um diese Stelle haben ihre Gesuche unter dokumentirter Nachweisung des Alters, der seitherigen Beschäftigung, der Vermögensverhältnisse und ihres Wohlverhaltens bis zum 8. August l. J. bei der gefertigten Postdirektion einzubringen.

Agram am 14. Juli 1857.

Klempay.

(Izv.—253) (3—3)

Avviso di Concorso.

Presso l' I. R. Agenzia di Porto e Sanità Marittima in Postoteplo si rese vacante il posto di Agente p. S. M. cui va annesso il Salario d' Annui f. 250 la XI. Classe delle diete, nonchè l' obbligo di prestare la cauzione di servigio nell' importo d' un annata di Soldo.

Pel rimpiazzamento di tale posto rimane aperto il concorso a tutto il 20. Luglio a. c. Gli aspiranti produranno le loro istanze debitamente documentate dimostrandovi.

a) l' età.
b) la perfetta idoneità pel posto suaccennato.
c) i servigj finora prestati;
d) la conoscenza delle lingue ed

indicando eziandio se ed in quale relazione di parentela essi si trovino con impiegati dell' Amministrazione port. Sanit. nel confine Militare emendovi pure l' attestato sugli esami con buon successo sostenuti circa le vigenti prescrizioni Sanitarie.

Tale istanze dovranno esserè presentate all' I. R. Ispettore Marittimo in Segna eventualmente a mezzo dell' Autorità preposta corredate della respettiva tabella di qualificazione entro il termine sopra prefisso, osservandosi che istanze prodotte dopo l' espiro del termine suprefisso oppure non a mezzo della competente Autorità non verranno prese in considerazione.

Zagabria li 17. Giugno 1857.
Dall' I. R. Governo Militare Provinciale.

OGLASNIK.

(Dp. 49) (6—4)

Upravo sada izašlo je izpod tiska dielo pod naslovom:

GRANIČARI

ILI

SBOR (PROŠTENJE) NA ILIJEVU,

izvorni narodni igrokaz s pjevanjem i plesom u 3 čina

od

JOSIPA FREUDENREICHA,

člana narodnoga kazališnoga družtva.

Izdanje je vèrlo ukusno a hartija fina. Knjiga stoji 45 kr. te se može dobiti u Zagrebu u knjigarnicah gg. F. Župana i L. Hartmana a u Požegi kod g. Ivana Filipovića, ravnatelja norm. učionah. Postaralo se je, da čim skorie prime knjigu oni, koji su se na nju upisali.

(Dp.—53) (3—3)

Позывъ за пренумерацію

на

ЖИТІЄ ѲЕОДОРА ПАВЛОВИЋА,

Новинара и Списателя Србскогъ.

Списао самъ га на повторено изражену желю пріятеля и почитателя Павловићевы, имаюћи, покрай похвале заслуженога, у писаню свагда ползу человѣчества и народа предъ очима, коіой е Павловићь савъ животъ свой жертвовао быо.

Писаніе ће преко 7 печатаны табака изнети. — Цѣна му е 30 кр. сребра. Приходъ е на то опредѣлѣнъ, да се одтуда покойнику скроманъ паметникъ у Карлову на гробу му подигне; на кою се племениту цѣль и веће прилози съ благодарностю примаю, кои ћe се читательима у кньизи обзнанити.

Позивамъ дакле садъ, гдигодъ живи, народъ Србскій, кои е Павловићь тако жарко любіо, и облагородити, и съ првыма у отечеству народима успоредити тежіо и паштіо се, на ово предписиванѣ, и све одабране родолюбце на пренумеранта скуплянѣ, кои ће се на мене до конца Августа о. г. шиляти; уступаюћи совокупителю 11-ту кньигу на даръ, и молећи, да се новцы на подписанога упуте, ако не пріе, а оно поне онда, кадъ се кньиге примиле буду.

Поименце молимъ, да се пренумеранти кодъ ове осподе пріяве и благовремено упишу:

Г. Г. Алекс. Андрића и Велим Барбарића у Бечу; Даб. Давидовића у Будиму; Суб. Младеновића и Алекс. Войновића у Пешти; у Г. Епископа Ст. Андейского и Арадскогъ Канцеларіяма; тако и у Темишвару; Пароха Будића у Меленцы; Іоце Павловића у Карлову; Проте Влаховића у Вел. Кикинди; Симе Ціука у Вршцу; Проте Ивачковића у Бѣлой Цркви; Проте Спаића у Вел. Бечкереку; Конст. Пенчића у Панчеву; Милоша Поповића Новинара у Београду и у Митрополитской Канцеларіи; Марка Маринковића Управителя Школа у Шабцу; Георгія Пантелића Доктора у Земуну; Іована Пантелића Директора у Карловцы; Пароха Горяновића у Иригу; Шриф. Младеновића у Митровицы; Іована Суботића у Новомъ Саду; Пароха Димитрія Поповића у Сомбору; Михаила Крестића у Тителу; Юстина Михайловића и Бирре у Вуковару; Геор. Миленковића у Даљу; Геор. Контића у Осеку; Светозара Кушевића и Доктора Гая у Загребу; Андр. Кунића у Горны Карловцы; Учителя Владисављевића и Мих. Вучетића у Тріесту и т. д.

Умоливаю се и вишехвалѣна Господа и прочи непоменути родолюбцы, да у ято одабрани ступе, и родолюбногъ дѣла овогъ, и радо, и охотно и не отложно пріимити се изволе.

У Панчеву 20. юнія 1857.

Константинъ Пенчићъ
Мед. Др. и ц. кр. фусікъ.

(Dp. 55.) (3—2)

Prodaja vinograda.

U zagrebačko-iličko-gradjanskom okružju ležeći vinograd na 80 kopačah, prodava se dobrovoljno sa ovogodišnjom berbom i sa sliedećimi pristojališti, kao: 2 oranice od 1238 ☐ hv., jedan vèrt od 307 ☐ hv., voćnjak od 1515 ☐ hv., šuma i kolosiek od 10 jutarah i 1516 ☐ hv., dvorište od 92 ☐ hv. i kuća na jedan kat sa prešnicom. Potankosti kod odvietnika Segjibakia.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 27. SERPNJA 1857. Broj 169.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina 4 kr. sr. od bilo za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Zakon šumski.

(Nastavlje.)

§. 30. Dozvole za plavište, ili za pravljenje napravah splavnih, ako su po sadèržaju §. 27 dopustne, imadu se uskratit samo ondi, gdie su s velikimi pogibeljmi skopčane, gdie bi se uklonit morale druge već postojeće naprave, koje su iz javnih obzirah od veće ili bar od jednake važnosti, a gdie se neda preniet ih na drugo miesto, ili gdie bi plavišta i naprave splavne, kao što se vidi, prouzročile oštetah takovih, da ih poduzetnici ne bi mogli naknaditi.

Ako više njih prose za plavište ili za pravljenje naprave splavne na istom miestu, ili blizu istoga miesta, pak ako se obnadje, da se plavište ili naprave splavne dopustit mogu, treba nastojat o tom, da se prositelji priateljski medju se nagode.

Ako za rok, ustanovljeni po vlastih političkih, nagoda nepodje za rukom, odlučuje rečena vlast, a po okolnostih (§. 26) odlučuje ministarstvo.

Što se tiče razvlastah, potrebitih za napravljenje plavišta, imadu u tom obziru valjat postojeći zakoni.

§. 31. Plavište, priznato za dopustivo, o kom se više prositeljah nemogoše priateljski nagodit, ima se ili tako razdielit, da se svakomu pojedinomu prositelju ustupi osobito vrieme plavljenja, ili ako to nebi moguće bilo, sa potrebite prostore predat onomu, koi ima plavit najskuplju množinu dèrvah.

Ako su množine dèrvah jednake vriednosti, ide pèrvenstvo onoga, koi već dužje vremena plavi, a ako je plavište posve novo, onoga, koi će ga na dužji prostor trebovati.

Nego oni, koji izklopno pravo imadu na plavište, dèržani su, za plavljenje namienjena dèrva ostalih prositeljah na zahtievanje njihovo u toliko preuzet u miestnu cienu, ili ih takodjer plavit uz primierenu naknadu, u koliko time nebude prepriečeno plavljenje njihovih vlastitih dèrvah. Ako po tom nije moguće plavit ujedno dèrva i od svih, koji su plavište tražili, pripadat će prednost onim, koji su ponajbližji do dèrvah poduzetnika plavišta.

§. 32. Dozvola za pravljenje naprave splavne, ako ju više njih gradit žele na istom miestu ili blizu istoga miesta, pak se nisu medju se priateljski pogodit mogli, ima se takodjer podielit onomu, koi imade najskuplju množinu dèrvah za plavljenje. Kad su množine dèrvah od jednake vriednosti, ima se prednost dat onomu, koi već dužje vremena plavi.

Sa svakom dozvolom za pravljenje naprave splavne skopčan je uviet, da poduzetnik svim onim, koji dobiju dozvolu plavljenja, uz primierenu naknadu dopustit mora potriebitu porabu svoje naprave.

§. 33. Svaka nova naprava splavna ima se uredit tako, da se njome nesmetaju plavišta jurve dozvoljena i da se neprieči dielatnost drugih takovih porabnih napravah, koje jurve obstoje.

Naprave splavne jurve podignute imadu se novim poduzetnikom plavišta, ako zahtievaju, uz primierenu naknadu ustupit na porabu, nego samo u toliko, u koliko nisu izklopno vlastničtvo onih, koji pravo na plavište imadu, i u koliko vlastnik nebude time zapriečen u vlastitom upotrebljivanju istih.

Ako vlastnik neće više da takovih napravah uzdèržava u dobrom stanju, ima ih ili prodat ili u zakup dati, ili ako nisu već za nikakovu porabu, razorit ih sasvim.

§. 34. Svaki poduzetnik plavišta dèržan je, briegove, sgrade i vodene naprave, kojim od plavišta pogibelj prieti, osigurat braništi, u koliko se to političkoj vlasti potriebno uzvidi. Nego k troškovom za braništa, koja se izvest imadu nesamo zarad plavišta nego poglavito proti oštetì od valovah, ima preduzetnik plavišta porazmierno doprinieti. Štetu, o kojoj se dokazat može, da je jedino plavištem prouzročena, a uklopno i onu štetu, koja se dogodi premda su braništa podignuta, imadu naknadit poduzetnici plavišta. Oštete naprotiv koje nebudu prouzročene jedino plavištem, imadu poduzetnici plavišta i oštetjenici nosit porazmierno, a ako nije moguće pronać toga razmierja, nosit će ih obie stranke na jednake dielove. Za oštete napokon, koje bi se dogodile bile, da i neima plavišta, nisu poduzetnici plavišta dužni dat naknade.

§. 35. Ako zavedenje plavišta ili podignutje napravah splavnih izziskuje naredabah, koje su ustanovljene glede vodah, upotrebljenih za naprave vodene, imadu se naredbe takove izdat uz obdèržavanje dotičnih osobitih zakonah. O skladanju dèrvah, odredjenih za plavljenje, odlučivat će, ako potriebno bude vlast politička

§. 36. Po mieri ustanovah, sadèržanih u paragrafih predidućih, i s obzirom na svekolike okolnosti, koje inako još budu vriedne uvaženja, ima se dozvola za plavište ili za podignutje naprave splavne podielit ili ukratit; na više od 30 godinah nije slobodno dat povlastice na plavište. Trajanje takove povlastice ima se unutar, skrajnje ove granice opredielit po mieri dotičnih troškovah osnovnih.

§. 37. Za poručanstvo, da će se zadovoljivat uvietom, skopčanim sa dozvolom za plavište ili za podignutje naprave splavne, a navlastito za poručanstvo glede naknadah za štete, može se od poduzetnikah zahtievat jamčevina, koju će odpredielit dotična vlast politička, poslušav najprije dotičnike i prizvane vieštake (§. 42.)

§. 38. Dèrva, namienjena za plavljenje, imadu se, izim ciepanicah za gorivo i kolje obilježivat markom, obznanjenom po vlasti političkoj a po ovoj dostavljenom do obćega znanja. Pri ciepanicah i kolju zamienjuje marku osobita dužina, koju ciepanice i kolje možebit imadu.

§. 39. Poslenikom onih, koji su povlašteni za plavljenje, nemože se zabranit, da za oskèrbljivanje plavljenja uzduž vodah, kojimi isto biva, idu preko tudjih zemaljah. Nego vlastnikom takovih zemaljah ima se naknadit šteta, koja im se time prouzroči.

§. 40. Svakiput, kad se dovèrši koje pojedino plavljenje, ima poduzetnik odmah javit to vlasti političkoj. Ova vlast pozvat će taki svekolike dotičnike, da svoje tražbine na naknadu štete, ako ih imadu, prijave uz četèrnaest danah, u koliko ih nisu odprije već prijavili. Za tražbine na naknadu, prijavljene stopram po izmaku toga roka, oprošten je poduzetnik plavišta od svakoga jamčenja.

(Dalje će sliedit.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. U Glini je polag ovdiešnjih niemačkih novinah dne 23. t. m. pao gràd od neobične veličine. Nieka zèrna bila su velika kao biljardske kugle a najmanja su bila kao orasi. Sva se okolica bieli, kao da je zapao gusti sniег. Šteta je neizmierna. Sva je lietina u tom predielu propala.

Béranger.

Petar Ivan Béranger rodio se 19. kolovoza 1780. u Parizu. Roditelji njegovi slabo su se brinuli za njega, nego je odrasto kod svoga dieda, staroga niekoga siromašnoga krojača. U 9. godini bio je sviedok jurišanja na bastilu. On je stečeni strašni utisak toga opisao čak poslie 40 godinah u onoj piesmi, u kojoj je slavio povratak 14. sèrpnja, premda je tada i sam bio zatvoren u la Forsu. U 12. godini mal' ga nije grom ubio, kad je na kućnom pragu kod svoje sestre stajao. U 14. godini stupio je bio kao šegèrt u tiskarnicu Lesneovu, gdie mu u ruke dodje svete pismo i Homer.“ Osim toga posiećavao je nieku školu poslanika Bali-a de Belanglisa, koja je bila na polak „skupština“ a na polak „tabor.“ U 18. godini pokušavao je pèrvo piesničko diele: komediu „Les Hermaphodites.“ U njemu je šibao ženske muževe i muške žene. Poslie je htео da piše epos o Klodvigu, no nije ga svèršio. Pèrve piesme, koje je sam za vriedne našao, da se sačuvaju, piesme su god. 1810. i 1812. Lucian Bonaparte velikodušno ga je još od godine 1813. podupirao. Kada je strana vojska ušla, te Bourbone namiestila, započme i Béranger političko raditi. Proti pokusu, ograničiti slobodu štampe, izdao je svoju „la censure“ i „Vieux habits!“ „Vieux galons!“ „les boxeurs“, „l' opinion de ces demoiselles.“ „Sto danah“ nisu mu zadavala nikakva ufanja: „vidim, veli, da nemože Napoleon da vlada po ustavu, on nije toga radi poslan na ovaj sviet.“ Medjutim je dizao svoj savietujući glas u dielu: „Traité de politique, a l' usage de Lisette.“

Od godine 1815. do 1830. bio je on organ javnoga mnienja. Zbog dva svezka piesamah bio je obtužen; zbog zbirke od godine 1821. bio je na tri mieseca, a zbog zbirke od god. 1828. na devet miesecih zatvoren i na globu od 10.000 franakah osudjen. Većma se nije mogla njegova popularnost razviti nego tom presudom. Novci su se skupili javno te su bili izplaćeni troškovi parnice a piesnik bio je obskèrbljen za vas svoj život.

Kada je Louis Philipp na prestol došao, reče, da je svèršio svoje poslanje. Svèrgnut je, veli, sa prestola „Karl i piesma.“ No odmah u siečnju dojduće godine napisa „Povratak piesme“, ali nije više imala predjašnju znamenitost. Po tom je svojevoljno mučao a i poslie veljačkoga prevrata. Kažu, da je lično bio naklonjen Filipu, ali nikada nije služio ni jednoj stranki.

Kao mladić živio je Béranger vèrlo oskudno. Primao je podporu od Luciana Bonaparte i piesnika Antuna Arnolta, koi mu je našo neznatnu službu u Pisarnici sveučilišta. Pošto je g. 1821. došo pod parnicu, ostavi sam tu službu, niti je ikada primao kakvu platu. Htieli su, da ga načine cenzorom, ne on nije hteo da se toga primi. Poslie sèrpanjske pobune htiedoše ga priatelji da namieste u javnu službu, — no im odgovori piesmom: „á mes amis devenus ministres“, kojoj se svaka strana dovèršuje s „En me créant Dieu m'a dit: Ne sois rien!“ (Kad me stvorio bog, reče mi: Nebudi ništa!) G. 1848. izabra ga Pariz u zakonotvornu skupštinu, a on moljaše, da ga neimenuju.

— Najnovii propisi o izdavanju pesošah vašit će od 1. kolovoza t. g. i sa vojenu granicu. Propis taj obnarodovan je od vèrhovnoga vojenoga zapoviedniištva 20. sèrpnja.

— Kao što „Allg. Ztg." javlja, namierava bečko kreditno društvo 80 miliunah for. srebra Turcima pozajmiti, a ovi da mu ustupe nieke rudokopnje u turskoj na izviestno vrieme od 50 godinah.

— Na raspis grofa Kolemana Lazara u Klausenburgu uvienčana je historička pripoviedka Aleksandra Halmadji-a pod imenom „Sefira" od učrednika Kološv. Keznenia kao najbolja sa 10 duk. Prispiele su bile 4 pripoviedke.

Turska.

Sèrbske Novine donose riešenje medžlisa bosanskog na žalbe kèrščanah. Ovu zemaljsku desetinu, što uzimlju zakupnici, na koi će način desetinu uzimati i na koi će način desetinu dizati i od onih ljudih, što zemlje siju, na koi će način primati, s velikog je medžlisa ejaleta bosanskog, ovakva zapoviest, kako dole redom stoji:

1. Zakupnici, što sa svoje strane neće ljude da pošalju na vrieme, već seljaci kad maksul dignu sa zemlje, onda jako dodju, pak onda davu učine, da je bilo n. pr. 150 okah kukuruza, a onaj sahibija (gospodar) od njive kaže, da nije više od 50 okah bilo, i tako jedan drugoga starieшnu tuži, a od onoga žita nešta se potrošilo, a može biti niešto i sakrilo, dakle onda onoga zakupnika i onoga seljaka izmedju njih namiešćali bi i niekoliko pravednih ljudih iz one okoline sazivali se, pak onu njivu čefšili bi, pak po njivi od prilike šta može roda dati, ili i onako nrsulivali. Dakle zakupnici u vrieme vèršitbe kad nedodju, to je carskoj zapoviesti sasvim protivno, jer iz toga se mnoge hèrdjave stvari dogadjaju. Od danas dakle mora svaki zakupnik doći, dok je ono žito u vrieme vèršitbe, i dokle se isti maksulat na sriedi nahodi, što je hak njegov jednu desetinu neka uzme, ako bi zakupnik od ovoga više zatražio, i ono selo ako na vakat sudu neprikaže, tada i jedan i drugi bit će krivi i kaštigani.

2. Zakupnik, kada nedodje na vakat od vèršitbe, onda trebu da čifčija odmah starešini haber učini, da starii zapoviedi da ide, pa ei zakupnik nedošavši, ili ako dodje ondie u selo, a njemu seljak nejavivši se, već bez njihova znanja hranu digne, premda misleći manje mu dati desetine, nego što mu po šeriatu ide. Zato koi čoviek bez njina znanja hranu digne, onda podpada po karskoj kanonasii, u trećemu punktu, i u četèrnaestoj suri, kako je čestiti car zapoviedio, budući koi seljak tako učini, on misli nepravo učiniti, da mu ona para barem bude. Zato kako god što kad tèrgovac od djumruka sakrije kakav mal, ili robu, pak mu se onda dvostruk djumruk mora uzeti, tako isto i seljaku, koi zabiru digne bez znanja zakupnika, morat će onda onaj seljak dvie desetine dati, i ovako će na sudu osudjen biti, i u ovome dogadjaju samo na rieč zakupnika dvostruko desetinu da uzme dozvolit mu se neće, nego ako mu se ovaka stvar dogodi preko šerijata i kanona, to će se izviditi, i kakva presuda bude, odmah će se izvèršiti. (Produžit će se.)

Niemačka.

Iz Eisenacha od 20. sèrpnja pišu draždjanskom dnevniku: „Da se naš dvor za cielo ubaviesti, kad će mu car ruski doći na posiet u Wilchelmsthal, popitao se je bèrzojavnim putem i dobio je vlastoručni odgovor: „Ja ću 23. sèrpnja odputovat iz Kisingena." Taj će put učinit prieko Frankfurta na Menu. Boravljenje u Wilchelmsthalu trajat će samo jedan dan a zatim povratit će se car u Petrograd.

Franceska.

Pariz. Vlada će Berangeru veličanstven spomenik podići na grobju Pere-Lachaise.

— Sa mnogih stranah oprovèrgava se viest, kao da je Engleska Franceska zamolila da joj poda pomoć u ratu proti Kini. Drugi pako tvèrde da je istina da nije to učinjeno bilo neposredno po vladi, no ipak pod rukom po ljudma, koji uživaju njeno pouzdanje.

„Moniteur" javlja, da je glas o odaslanju franceske vojske u Kinu bez svakoga temelja. Franceska banka obsilila je takodjer kamate za predujme na dèržavne papire od 6 na 5 ½ postotka.

Velika Britania i Irska.

„Moning Chronicle" priobćuje velikim slovima sliedeće: „U običnim okolnostima primali bi mi veoma oprezne sve one glasove iz Indie, koji se pojavljuju pred dolaskom neposredne prekomorske pošte budući se čini, da je malone nemoguće, da bi drugim putem mogle prispieti bèrže privatne viesti. No odkada znamo, da kao sa rata u Krimu nieke kuće posredstvom svojih savezah u Rusii (!) primaju viestih iz Indie za pet danah prije, nego li je nama ovdie u zemlji pomoćju najbèržih parobrodah i bèrzojavah dosad bilo moguće dobit ih, dèržimo za svoju dužnost, napomenut učinjenicu, da se je u niekim krugovima, gdie bi mogli biti dobro ubavieštení o svemu, što se proteže na bojne priprave, od jučer (19. t. m.) razsuo glas, da se je sva vojska u Bombaju pobunila i pridružila malone obćenito razprostranjenoj buni bengalske vojske. Mi smo opetovano kazali, da nam je ova viest prispiela kao puki glas."

„Globe" dèrži si da dužnost naproti okolujućim glasovima o Indii uvierit svoje čitatelje, da nije vlada primila nikakovih novih pošiljakah.

Berlinski „Bund" priobćuje sliedeće: „U engleskoj gornjoj kući poveo je u ponedieljak lord Palmerston rieč o švajcarskoj legii, koja se, kao što je poznato, tuži, da joj se je uskratila plaća od 15 miesecih. Lord Palmerston (ratni ministar) odgovorio je, okolnost, da je molbu podpisalo samo 77 osobah, pokazuje dosta jasno, da ta tužba nije obćenita. Major Baumgartner a ne opravnik engleske vlade, pukovnik Dickson, obećao je legii plata od 15 miesecih. Što više posliedaji je nastojao što je većma mogao, nagovorit momčad, neka neviera e glasu, da engleska vlada toliko obećaje. No izpoviedi pojedinih oficirah učinjene u Berni i potvèrdjene zakletvom, neslažu se s onim, što je kazao ratni ministar.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Kodanj, 24. sèrpnja. Po glasu kraljevskoga patenta sazvat će se holštanski pokrajinski stališi na 15. kolovoza t. g.

Frankfurt, na Menu 24. sèrpnja. Ruski car prispeo je jutros u 5 satih iz Kisinga ovamo i odputovao je u Wilhelmsthal.

Tèrst, 24. sèrpnja. Vodovodom od Nabresine prispiela je jučer voda, koja je obilato tekla iz ciovih i time je, kao što Triest. Ztg. kaže, opet riešeno jedno životno pitanje za Tèrst.

Pariz, 25. sèrpnja. „Patrie" javlja: Komisia, kojoj je poviereno pitanje o deportacii, izrazila se je za Novu Kaledoniu kao za kaznenićku naselbinu. Admiral Romain Desfossés naznačuje se kao naslupnik admirala Freilhourda u komandi srednomorske flote.

Turin, 21. sèrpnja. „Cattolico" javlja polag jednoga pisma iz Napulja, da će napuljska vlada proglasit parobrod „Cagliari" kao pravedan pliena. U Kaljaru pozvani su izseljenici da se predstave policii.

Iz Petrograda od 21. sèrpnja bèrzojavno javljaju listu „K. H. Z.": Odesa neće od 15. kolovoza počemši više biti slobodnom lukom, već podvèržena obćenitoj tarifi. Ležeća inostrana roba može se izvest za jednu godinu.

London 23. sèrpnja. „Times" govori danas žestoko proti Mazzini-u u Ledru-Rolinu zbog njihova kovarstva proti životu Napoleonovom i kaže, da moraju Englesku ostavit, ako budu osudjeni kao urotnici.

Srebro od 4. sèrpnja	4 fr.
Carski dukati	7 ⁸/₁₀ „

☞ Današnjemu broju priložen je oglas dražbe u obsiru cestnih, finejskih, mostnih i prevoznih maltah od 1. studenoga 1857. do konca listopada 1859. ad Nr. 10097.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Z. 1683—1857 (DS.—76) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Um die die Stadtkommune Agram treffende Vorspannsleistung in Pacht geben zu können, wird am 3. August l. J. um 10 Uhr Vormittags auf dem hierstädtischen Rathhause eine Minuendo-Lizitation unter den gesetzlichen Modalitäten abgehalten werden.

Pachtlustige, können die diessfälligen Lizitations-Bedingnisse während der Amtsstunden bei dem gefertigten Stadtmagistrate einsehen.

Vom Magistrate der Landeshauptstadt.
Agram den 17. Juli 1857.

Der Bürgermeister
Kamauf.

Nr. 1060 (DS—74) (3—3)

Feilbietungs-Edikt.

Vom k. k. Landesgericht Agram wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht. Es sei über Einschreiten des Herrn Ferd. Winkler unter Vertretung des Herrn Adv. Nik. Krestić de praes. 10. Juni 1857 W. Z. 1060 in die exekutive Veräusserung der dem Exekutionsführer durch den Schuldner Jakob Prettner wegen schuldigen 500 fl. CMz. c. s. c. aussergerichtlich verpfändeten später beschriebenen, und auf 327 fl. 24 kr. gerichtlich geschätzten Fahrnisse, bestehend in verschiedenen englischen Bildern, gegen die Verlassmasse des Schuldners vertreten durch den bestellten Curator ad actum Herrn Adv. Stephan Klemenčić gewilliget, und hiezu zwei Termine, u. z. der erste auf den 3. und der zweite auf den 17. August 1857, jedesmal um 9 Uhr Früh am Orte der Fahrnisse im Franz Rubinić'schen Hause in Agram, Margarethen-Gasse Nr. 561 anberaumt worden.

Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Beisatze eingeladen, dass die zu veräussernden Fahrnisse einzeln, und bei dem ersten Feilbietungstermine nur um, oder über den Schätzungswerth, bei dem zweiten hingegen aber selbst unter dem Schätzungswerthe gegen gleichbaare Bezahlung hintangegeben werden.

Agram am 8. Juli 1857.

Nr. 414—1857 c. g. (Izv.—265) (1—1)

Edikt.

Da bei der durch Edikt vom 17. Juni 1857 Z. 310 gr. auf den 15. Juli 1857 anberaumten Tagsatzung zur executiven Feilbietung der dem Herrn Basilius Njer aus Voćin gehörigen, wegen dem Herrn Israel Jeiteles schuldigen 331 fl 38 kr. gepfändeten auf 390 fl 49 kr. geschätzten Schnitt- und Nürnberger-Waaren kein Kauflustiger erschienen ist, so wird zu diesem Zwecke die zweite Tagsatzung auf den 31. Juli l. J. 3 Uhr Nachmittags in der Wohnung des Executen in Vućin mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass die Fahrnisse bei dieser Tagsatzung auch unter den Schätzungswerth veräussert werden.

K. k. Bezirksamt als Gericht
Voćin am 18. Juli 1857.

Der k. k. Bezirksvorsteher
Kavić.

Br. 2410 crm. (Izv.—238) (3—3)

Oglas.

Od strane c. k. županijskog suda u Osieku, stavlja se do obćeg znanja, da će se dne 30. sèrpnja t. g. u 10 satih prie podne kod ovosudnog ureda javna jevtimba glede preduzetja na jednu godinu i to za vrieme od 1. studenoga 1857 do zadnjeg listopada 1858 hranjenja uznikah sudbenih dèržati.

Dražbeni uvieti mogu se prie takodjer i iste jevtimbe kod c. kr. tog suda u uredovnih urah uviditi.

U Osieku 26. lipnja 1857.

Nr. 768 civ. (Izv.—256) (3—3)

Einberufungs-Edikt.

Von dem k. k. Bezirksamte als Gericht Verovitic wird hiemit bekannt gemacht: Es sei auf Ansuchen der Anna Cosić geborne Žunić aus Rezovac, durch Advokaten Franz Mohl in Verövitic in die Einleitung des Verfahrens zur Todeserklärung ihres aus Rezovec gebürtigen, bereits seit mehreren Jahren verschollenen Bruders Stanko Žunić gewilliget, Stanko Žunić wird daher aufgefordert, binnen einem Jahre d. i. 3. Juli 1858 9 Uhr Vormittags entweder vor diesem Gerichte zu erscheinen, oder von seinem Aufenthaltsorte dieses Gericht schriftlich in Kenntniss zu setzen, widrigens nach dieser Frist über neuerliches Ansuchen zu seiner Todeserklärung und Ausfolgung seines Erbtheiles pr. 168 fl. CMz. geschritten werden würde.

K. k. Bezirksamt als Gericht
Verovitic am 3. Juli 1857.

Poln.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

Ad Nr. 10097 — 113. (F. 31)

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction für Kroatien und Slavonien wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die in dem anliegenden Ausweise aufgeführten Weg-, Linien- und Brücken-, dann Ueberfuhr-Mauthen für die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende October 1859 im Wege der öffentlichen Versteigerung unter nachfolgenden Bestimmungen in Pacht gegeben werden.

§. 1. Der Vertrag wird mit Demjenigen abgeschlossen werden, dessen Anbot über dem Ausrufspreis sich als der vortheilhafteste darstellen wird.

§. 2. Die Namen der Haupt-Stationen und der ihnen allenfalls zugetheilten Filial-Einhebungen (Wehr-Mauthen), die an denselben einzuhebenden Gebühren sammt dem Ausrufspreis derselben, sowie auch der Ort und Tag, an welchem die Versteigerung einer jeden Station vorgenommen werden wird, sind aus dem beiliegenden Ausweise zu entnehmen.

§. 3. Zu diesen Versteigerungen werden alle jene zugelassen, welche nach den Landesgesetzen zu solchen Geschäften geeignet, und die bedungene Sicherheit zu leisten im Stande sind.

Ausgeschlossen sind alle jene Individuen, welche wegen eines Verbrechens verurtheilt, oder blos aus Abgang rechtlicher Beweise hievon losgesprochen wurden, ferner auch diejenigen, welche zufolge des Gefälls-Strafgesetzes wegen Schleichhandels oder einer schweren Gefällsübertretung in Untersuchung gezogen und abgestraft, oder wegen solcher Vergehen in Untersuchung gezogen und wegen Abganges rechtlicher Beweise von dem Strafverfahren losgezählt wurden, durch sechs auf den Zeitpunct der Uebertretung, oder wenn derselbe nicht bekannt ist, der Entdeckung derselben folgende Jahre.

§. 4. Wer im Namen eines Andern einen Anbot macht, muss sich mit der gehörig legalisirten Vollmacht seines Machtgebers bei der Commission vor der Licitation ausweisen, und diese ihr übergeben.

§. 5 Den Pachtlustigen ist es gestattet, mündliche Anbote für die Pachtung einer, oder auch mehrerer Stationen zusammen, insoferne sie bei derselben Tagsatzung ausgeboten werden, was aus den in dem §. 2 angeführten Ausweisen ersichtlich ist, gegen dem zu machen, dass sie auf die im §. 8 bezeichnete Art die vorläufige Caution für alle jene Mauthen, für welche der Gesammtanbot gestellt ist, erlegen

§. 6. Eben so ist es gestattet, schriftliche Anbote, welche nach Tarifs-Post 10 des Patentes vom 2. August 1850 dem Stempel von 15 kr. für jeden Bogen unterliegen, für die Pachtung von Mauthen einzureichen, und zwar auf die Pachtung blos einer oder mehrerer Stationen, insoferne dieselben bei derselben Tagsatzung versteigert werden, wobei der Offerent auch die Bedingung stellen kann, dass sein Anerbieten nur für den Fall gelte, wenn ihm der Complex, für den er den Anbot stellte, ohne Ausscheidung irgend einer Station überlassen werde. Die Staatsverwaltung behält sich vor, je nach dem Ausschlage dieser Pachtverhandlungen die Resultate der Versteigerung für die einzelnen Mauthen, oder jene der Licitationen für grössere Complexe zu bestätigen.

§ 7. Bei den schriftlichen Anboten ist Folgendes zu beobachten:

a) Dieselben müssen mit dem zu Folge des §. 8 dieser Kundmachung als vorläufige Caution sicher zu stellenden Betrage in Barem oder in Staatspapieren nach dem letztbekannten börsemässigen Course belegt, oder mit dem Beweise, dass dieser Betrag bei einer Aerarial-Casse oder einem Gefällsamte im Baren oder in Staatspapieren nach dem Courswerthe erlegt oder hypothekarisch-pupillarisch sichergestellt worden sei, daher, so weit es sich um eine hypothekarische Sicherstellung handelt, mit der landtäflichen oder grundbücherlich einverleibten Verschreibung, dem Grundbuchs- oder Landtafel-Extracte und der gerichtlichen Schätzungs-Urkunde der Hypothek versehen sein.

b) Dieselben müssen für jedes Pachtobjekt längstens bis zum Beginne der mündlichen Licitation bei der betreffenden k. k. Finanz-Bezirks-Direktion versiegelt eingereicht werden, da während der mündlichen Versteigerung beigebrachte schriftliche Offerte nicht mehr angenommen werden.

c) Die schriftlichen Anbote müssen den Betrag, der für jede Station angeboten wird, in Zahlen und Buchstaben deutlich ausdrücken, und sind von dem Anbotsteller mit dem Vor- und Zunamen, dann Charakter und Wohnort des Ausstellers zu unterzeichnen. Parteien, welche nicht schreiben können, haben das Offert mit ihrem Handzeichen zu unterfertigen, und dasselbe nebstdem von dem Namensfertiger und noch einem Zeugen unterfertigen zu lassen, deren Charakter und Wohnort ebenfalls anzugeben ist. Wenn mehrere Personen gemeinschaftlich ein schriftliches Offert ausstellen, so haben sie dem Offerte beizusetzen, dass sie sich als Mitschuldner zur ungetheilten Hand, nämlich Einer für Alle und Alle für Einen, dem Gefälls-Aerar zur Erfüllung der Pachtbedingung verbinden. Zugleich müssen sie in dem Offerte jenen Mit-Offerenten namhaft machen, an welchen auch allein die Uebergabe des Pacht-Objectes geschehen kann.

d) Auf dem Umschlag des Offertes sind jene Mauth-Stationen, für welche der Anbot gemacht wird, deutlich anzugeben.

e) Diese Anbote dürfen durch keine, den Licitations-Bedingungen nicht entsprechende Clauseln beschränkt sein, vielmehr müssen dieselben die Versicherung enthalten, dass der Offerent die in der Kundmachung enthaltenen und die bei der mündlichen Licitation vorgelesenen, in das Licitations-Protokoll aufgenommenen Vertragsbedingungen genau befolgen wolle.

f) Die schriftlichen Offerte sind, sowie die mündlichen, auf die zweijährige Pachtperiode, nämlich auf die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende October 1859 zu stellen.

g) Von Aussen müssen diese Eingaben mit der Aufschrift bezeichnet sein: „Anbot zur Pachtung der Wegmauth-Station" (folgt der Name der Station oder Stationen). Ein Formular eines solchen Offertes folgt unten zur Einsicht.

h) Die schriftlichen Offerte sind von dem Zeitpunkte der Einreichung für die Offerenten, für die Finanzbehörde aber erst vom Tage, an welchem die Annahme desselben dem Anbietenden bekannt gemacht worden ist, verbindlich. Die schriftlichen Offerte werden nach beendeter mündlicher Versteigerung in Gegenwart der Pachtlustigen von dem Licitations-Commissär, welchem sie von der Behörde, die sie in Empfang nahm, verzeichnet übermittelt werden, eröffnet und kundgemacht.

Als Ersteher der Pachtung wird dann, ohne eine weitere Steigerung zuzulassen, Derjenige angesehen, der entweder bei der mündlichen Versteigerung, oder nach dem ordnungsmässigen schriftlichen Anbote als der Bestbieter erscheint, sofern dieses Bestbot den Ausrufspreis erreicht, überschreitet und an und für sich zur Annahme und zum Abschlusse des Pachtvertrages geeignet erkannt wird.

Hierbei wird, wenn das mündliche und schriftliche Anbot vollkommen gleich sein sollte, dem mündlichen, unter zwei oder mehreren schriftlichen Anboten aber jenem der Vorzug gegeben werden, für welches eine vom Licitations-Commissär sogleich vorzunehmende Verlosung entscheidet.

§. 8. Der Pächter hat zur Sicherstellung seines Pachtschillings eine Caution zu leisten, welche nach seiner Wahl in dem sechsten oder vierten Theile des einjährigen Betrages desselben zu bestehen hat. Im ersten Falle aber muss der Pachtschilling monatlich voraus, im zweiten Falle nur nach Ende eines jeden Monats entrichtet werden.

§. 9. Diese Caution kann im Baren, oder mittelst Hypothekar-Sicherstellung, oder in k. k. Staatspapieren geleistet werden, welche nach den bestehenden Vorschriften berechnet und angenommen werden.

Die Einverleibung der Hypothekar-Sicherstellung in den Grundbüchern und Landtafeln geschieht auf Kosten des Pächters.

§. 10. Jeder Versteigerungslustige muss den sechsten Theil des für das Jahr entfallenden Ausrufspreises, bevor er zur Versteigerung zugelassen wird, der Commission als vorläufige Caution erlegen. Dieser Erlag kann eben so wie die oben erwähnte Pacht-Caution selbst, im Baren oder in k. k. Staatspapieren nach dem letztbekannten börsemässigen Course geschehen. Auch kann dafür eine einverleibte Pragmatikal-Sicherheits-Urkunde mit Beibringung des Grundbuchs- oder Landtafel-Extractes und des Schätzungs-Actes eingelegt werden.

Zur Erleichterung für jene Versteigerungslustigen, welche bereits Pächter einer Aerarial-Mauth sind, wird gestattet, dass in Betreff derjenigen Personen, welche in dem Gebiete derselben leitenden Bezirksbehörde, in deren Gebiete die Mauthversteigerung, an welcher sie Theil nehmen wollen, stattfindet, eine Mauth oder mehrere Mäuthe bereits gepachtet, und ihre diessfällige Caution durch Erlag in barem Gelde oder in Staatspapieren geleistet haben, statt einer neuen vorläufigen Caution, lediglich eine Erklärung genügend ist, dass sie ihre für die gegenwärtige Pachtung bestellte Caution vorläufig als Fortsetzung für ihre künftige Verpflichtung ausdehnen. Es muss jedoch in diesem Falle der betreffende Pächter und beziehungsweise Pachtlustige durch eine an dem Tage der Pachtversteigerung ausgefertigte Bestätigung der competenten Finanz-Bezirks-Direktion nachweisen, dass er mit keinem Pachtzins-Rückstande von der von ihm bereits gepachteten Mauth aushafte, und dass auf die von ihm als Caution dieser Mauthstation gewidmeten ämtlich aufbewahrten Geldbeträge und öffentlichen Obligationen von keiner andern Person ein Verbot oder Pfandrecht erwirkt sei, und überdiess, dass derselbe sogleich die von dem Eigenthümer der Caution ausgestellte Urkunde über die Widmung des baren Geldes oder der öffentlichen Obligationen, mit welchem die Caution für seine gegenwärtige Mauthpachtung geleistet wurde, für die Pachtung der Mauth, welche er eingehen will und welche bestimmt zu bezeichnen ist, der Versteigerungs-Commission überreichen und dieser Commission auch die ihm ausgefolgten für die gegenwärtige Pachtung vinculirten öffentlichen Obligationen sammt dem bezüglichen Erlagscheine oder der Quittung über die hiefür erlegte bare Caution und die Empfangsbestätigung der Staats-Schulden-Tilgungs-Fonds-Hauptkasse, wenn die bare Caution bei dem Tilgungsfonde fruchtbringend angelegt wurde, übergeben.

§. 11. Gleich nach Beendigung der Versteigerung wird die als vorläufige Caution beigebrachte Sicherstellung denen zurückgestellt, welche die Mauth nicht erstanden haben, dem Bestbieter aber wird dieselbe nur nach gepflogener Richtigstellung der Caution ausgehändigt werden.

Diese Sicherstellung muss vor der Uebergabe des Pachtobjectes geschehen.

§. 12. Nachdem die Licitation einer Mauthstation geschlossen wurde, wird bis zu dem Augenblicke, wo die Nichtannahme des Anbotes von Seite der competenten Behörde ausgesprochen worden ist, kein nachträglicher Anbot angenommen.

§. 13. Die Uebergabe des Gegenstandes der Pachtung geschieht am 1. November 1857.

§. 14. Der Pächter tritt rücksichtlich der gepachteten Station und der damit verbundenen Gebühren-Einhebung in die Rechte und Verpflichtung des Aerars.

§. 15. Dort, wo Aerarial-Mauthgebäude bestehen, wird, wenn der Pächter es wünscht, wegen miethweiser Ueberlassung derselben an ihn ein Uebereinkommen gepflogen werden.

§. 16. Die allgemeinen Pachtbedingungen sind aus der Anlage zu entnehmen; die besonderen für die einzelnen Stationen eigens bestehenden Bedingungen können aber vor der Versteigerung bei der betreffenden Finanz-Bezirks-Direktion in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

§. 17. Die Licitationen beginnen immer pünktlich um die neunte Vormittagsstunde, und werden, wenn sie an dem im Ausweise bezeichneten Tage nicht geschlossen sind, an dem nächstfolgenden zweiten und nöthigenfalls auch dritten Tage fortgesetzt werden.

Nr. 11275 (Fin.—29) (1—1)

Konkurrenz-Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Steiermark, Kärnthen, Krain und das Küstenland wird zur Verpachtung der Verfrachtung des Tabaks aller Art und anderer Verschleiss-Gegenstände, dann des Stempelpapiers, wenn solches zur Verfrachtung kommen sollte, und anderer Güter des Stempel-Gefälls für das Sonnenjahr 1858 eine Minuendo-Konkurrenz-Verhandlung auf den 14. August 1857 ausgeschrieben.

Objekt dieser Verpachtung sind

a) der Transport des Tabaks aller Art und anderer Tabakverschleiss-Gegenstände;

b) des Stempelpapiers und anderer Stempelgefälls-Güter von

der k. k. Tabak-Fabrik zu

Nr.	Strecke	In der Lieferzeit von längstens	
1	Fürstenfeld zum Tab.-Magaz. in Laibach oder zurück	eilf	Tagen
2	» » Tab.-Verl. in Klagenfurt » »	eilf	»
3	» » » » Villach » »	dreizehn	»
4	» » Tab.-Magaz. in Graz » »	drei	»
5	» » » in Triest » »	vierzehn	»
6	Hainburg » » in Laibach » »	einundzwanzig	»
7	» » » in Graz » »	zwölf	»
8	» » » in Fürstenfeld » »	siebenzehn	»
9	» » » in Triest » »	vierundzwanzig	»
10	Wien » » in Laibach » »	achtzehn	»
11	» » » in Graz » »	zehn	»
12	» » » in Fürstenfeld » »	zwanzig	»
13	» » » in Triest » »	zwanzig	»
14	Venedig » » in Triest » »	sechs	»
15	» » » in Laibach » »	sechzehn	»
16	» » » in Graz » »	zwanzig	»
17	Fiume zum Tab.-Magaz. in Triest od. zurück zu Land	drei	»
18	» » » in » » » zur See	sechs	»
19	» » » in Laibach oder zurück . .	zehn	»
20	Sacco bei Roveredo zum Tab.-Mag. in Triest od. zurück	achtzehn	»
21	Schwaz » » in » » » »	dreissig	»
22	Graz zum Tabak-Verlage in Klagenfurt od. zurück	acht	»
23	Laibach » » in » » »	acht	»
24	» » » in Villach » »	acht	»

Bei dieser Konkurrenz werden nur schriftliche versiegelte Offerte angenommen. Die Bestimmung der Frachtpreise bleibt ohne Feststellung eines Fiskalpreises dem Offerenten überlassen.

Uebrigens wird bekannt gegeben, dass im Sonnenjahre 1857 nachstehende Frachtpreise für den Wiener Zentner vertragsmässig bezahlt werden.

Für die Strecke

Strecke	Gulden	kr.
Von Fürstenfeld nach Laibach	Ein	24
» » » Klagenfurt	Ein	59
» » » Villach	Zwei	14
» » » Graz	—	36
» » » Triest	Zwei	23
» Triest » Fürstenfeld	Zwei	—
» Hainburg » Laibach	Zwei	12
» » » Graz	Ein	30
» » » Fürstenfeld	Ein	48
» » » Triest	Drei	10
» Triest » Hainburg	Drei	—
» Wien » Laibach	Ein	55
» » » Graz	Ein	4
» » » Fürstenfeld	Ein	28
» » » Triest	Zwei	50
» Triest » Wien	Zwei	40
» Venedig nach Triest und zurück zur See .	—	30
» » » Laibah	Ein	48
» » » Graz	Zwei	36
» Fiume » Triest zu Land	Ein	20
» Triest » Fiume zu Land	Ein	—
» Fiume nach Triest u. zurück für den See-Transport	—	21
» » » Laibach	Ein	3
» Graz » Klagenfurt	Ein	32
» Laibach » »	Ein	—
» » » Villach	Ein	4
» » » Fürstenfeld	Ein	24
» Klagenfurt nach Fürstenfeld	Ein	38
» Villach » »	Ein	54
» Graz » »	—	30
» Laibach » Hainburg	Zwei	9
» Graz » »	Ein	24
» Fürstenfeld » »	Ein	40
» Laibach » Wien	Ein	36
» Graz » »	Ein	—
» Fürstenfeld » »	Ein	30
» Laibach » Venedig	Ein	36
» » » Fiume	Ein	3
» Klagenfurt » Graz	Ein	6
» » » Laibach	Ein	4
» Villach » »	Ein	4
» Sacco » Triest	Zwei	24
» Schwaz » »	Drei	15

Anbote können sowohl nach einzelnen, mehreren oder sämmtlichen der ausgeschriebenen Routen gemacht werden, jedoch muss bezüglich jeder einzelnen Route der Frachtlohn für den Sporco-Zentner der Hin- und Rückfracht mit Zahlen und Buchstaben besonders ausgedrückt sein.

Die Offerte müssen

1. mit dem Eingaben-Stempel versehen, mit dem Vor- und Zunamen, Charakter und Aufenthaltsort des Offerenten unterfertigt, und von Aussen: mit der Aufschrift: »Anbot zur Tabakmaterial-Verfrachtung von — nach — oder zurück,« überschrieben sein, und

2. die Verbindlichkeit ausdrücken, sich den bei der k. k. Finanz-Landes-Direktion in Graz, Wien und Innsbruck, dann bei den Finanz-Bezirks-Direktionen in Graz, Marburg, Bruck, Laibach, Neustadtl, Klagenfurt, Triest, Görz, Capo d' Istria und Fiume, der Finanz-Intendanz in Venedig, dem Hauptzoll-Amte in Villach, dem Tabakverschleiss-Magazine in Fürstenfeld, so wie den k. k. Tabakfabriks-Verwaltungen in Hainburg, Sacco bei Roveredo und Schwaz erliegenden Kontraktsbedingungen zu fügen, ferner

3. mit der Quittung über das zur Sicherstellung des Anbotes bei einer dieser Finanz-Direktion unterstehenden Kasse erlegte Vadium, welches für die Route

Route	Betrag
von Fürstenfeld nach Graz . .	1196 fl.
» » » Laibach . .	255 »
» » » Triest . .	187 »
» » » Hainburg .	1 »
» » » Klage furt .	240 »
» » » Villach . .	151 »
» Graz » Fürstenfeld .	157 »
» » » Hainburg .	17 »
» » » Klagenfurt .	2 »
» Hainburg » Graz . .	127 »
» » » Triest . .	126 »
» » » Laibach . .	1978 »
» » » Fürstenfeld .	98 »
» Wien » Graz . .	10 »
» » » Laibach . .	28 »
» » » Fürstenfeld .	2 »
» » » Triest . .	177 »
» Klagenfurt » Fürstenfel .	43 »
» » » Laibach . .	13 »
» Villach » Fürstenfeld .	19 »
» » » Laibach . .	14 »
» Laibach » Fiume . .	40 »
» » » Hainburg .	103 »
» » » Klagenfurt .	319 »
» » » Villach . .	279 »
» Fiume » Laibach . .	355 »
» » » Triest zu Land	1194 »
» » » » zur See	313 »
» Venedig » Graz . .	13 »
» » » Laibach . .	13 »
» » » Triest . .	129 »
» Triest » Fiume zu Land	209 »
» » » » zur See	73 »
» » » Venedig .	12 »
» Sacco » Triest . .	161 »
» Schw-z » » . .	468 »

beträgt, belegt sein, endlich

4. längstens bis zum vierzehnten August 1857 um 12 Uhr Mittags im Präsidial-Bureau dieser k. k. Finanz-Landes-Direktion überreicht, oder dahin eingesendet werden.

Nach diesem Zeitpunkte einlangende Offerte werden ebenso unberücksichtigt gelassen, wie jene, welche undeutlich oder unbestimmt abgefasst sind, Berufungen auf andere Anbote oder selbstgewählte Nebenbedingungen enthalten, und denen irgend ein Erforderniss mangelt.

Die Offerenten bleiben vom Zeitpunkte der Ueberreichung ihres Offertes bis zur erfolgten Entscheidung für ihre Anbote rechtsverbindlich, ohne dass die Finanz-Verwaltung hiebei an die im a. b. G. B. zur Annahme eines Versprechens bestimmte Frist von 14 Tagen gebunden ist.

Nach Erfolgter Entscheidung wird das Angeld Demjenigen, dessen Anbot nicht angenommen wird, sogleich zurückgestellt, das Vadium jenes Offerenten aber, dessen Anbot angenommen wird, bis zum Erlage der Kaution, welche auf den Betrag des Vadiums festgesetzt wird, zurückbehalten.

Die Kaution ist binnen vier Wochen vom Tage an gerechnet, an welchem dem Ersteher die Annahme seines Offertes bekannt gemacht wird, vollständig zu leisten, widrigens es der Finanz-Landes-Direktion freistehen wird, entweder das erlegte Angeld als dem Staatsschatze verfallen einzuziehen, oder auf Gefahr und Kosten des durch die Unterlassung des bedungenen Kautions-Erlages vertragsbrüchigen Kontrahenten über die von ihm erstandene Leistung einen neuen Vertrag mit wem immer auf die der Finanz-Landes-Direktion beliebige Art einzugehen.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direktion

Graz am 27. Juni 1857.

K broju 1344—1857 p. (Izv.—258) (3—3)

Izrok dražbeni.

Gradjenje štale i štagla kod župničkog dvora u Šišincu povierit će se onomu, koi će taj posao prigodom javne jevtimbe, koja će se u Šišincu dne 31. sèrpnja 1857 prie podne u 9 satih obdèržavati, za najmanju svotu preuzeti.

Fiškalna ciena proračunana je:

za dielo tesarsko kod štale na .	311 fr.	50 kr.
» » » » štagla » .	195 fr.	1 kr.
» » zidarsko » štale » .	13 fr.	38 kr.
» » » » štagla » .	9 fr.	32 kr.
Ukupno .	530 fr.	1 kr.

Osim materiala, koi se jur nalazi na svom miestu, dati će župljani tako ručne kao i vozne težake u naravi.

Svi indi oni, koji bi ovo dielo preuzeti hotieli, pozivaju se najuljudnie, da o gori ustanovljenom roku u Šišinec dođi, i sa sobom 10% vadium donieti, izvole. U Pokupskom dne 16. sèrpnja 1857.

Balog.

OGLASNIK.

(Dp. 56) (3—1)

Poziv

na glavnu skupštinu sučlanovah zagrebačkoga društva čoviečnosti, koja će se dèržat u nedielju dne 2. kolovoza 1857. pred podne o 9. uri u dvorani ovdiešnje gradske viećnice.

Predmeti viećanja:

1. Predlaganje odgovornostnog izviešća.
2. Izbiranje trojice računskih razsuditeljah za izpitanje računah.
3. Izbiranje predsiednika i odbora.
4. Predlozi, što bi ih možebit štovana gg. sučlani učinit izvolili.

Na skupštinu pozivaju se najpriaznie nesamo članovi društva već i svi oni, koje zanima ovo društvo.

Upravljajući odbor.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 29. SÈRPNJA 1857. Broj 171.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Dne 24. sèrpnja 1857. izdan je i razposlan komad XXIII. razdiela I. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatske i Slavonie u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Naredba vèrhovnoga zapoviedničtva vojske od 5. svibnja 1857, kojom se obznanjuju previšnjom odlukom od 24. travnja 1857 naredjeni propisi, kako se novi ženitbeni zakon za katolike u cesarevini austrijanskoj od 8. listopada 1856 (br. 185 dèrž. zak. lista) uporavljivati ima na c. k. vojsku.

Razpis ministarstva financiah od 30. svibnja 1857, valjan za svekolike krunovine, izim kraljevine lombardezko-mletačke, kojim se za privatna izigravanja stvarih, koja se poduzimaju na vučenje c. kr. brojevne loterije, naredjuju srećke, osobito naštampane.

Naredba ministarstva pravosudja od 31. svibnja 1857, kriepostna za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, kojom se §. 322. zakona kaznenoga od 27. svibnja 1852. lišava krieposti.

Razpis ministarstva tèrgovine od 2. lipnja 1857, kriepostan za krunovine Ugarsku, Galiciu i Bukovinu, s doknadnom naredbom k ustanovam onim, koje su u obziru putujućih tèrgovačkih opravnikah izdate naredbom ministarstva tèrgovine od 3. studenoga 1852. (br. 220 dèrž. zak. lista).

Naredba ministarstva pravosudja od 3. lipnja 1857, kriepostna za kraljevine Ugarsku, Hèrvatsku, Slavoniu, zatim za sèrbsku Vojvodovinu i tamiški Banat, o izdavanju sviedočanstvah ukujižbenih u obziru onih dobarah nepokretnih, o kojih su jurve obnarodovani novi napisnici gruntovnički.

Zakon šumski.

(Nadalje).

Odsiek četvèrti.

O lugarstvu (službi čuvarah šumskih).

§. 52. Osoblju uprave šumske (§. 22) ima se pridat primiereno osoblje lugarsko i nadzorno po mieri, kao što je u kojoj zemlji uobičajeno.

Ako se glede toga pojavi sumnjah i zapriekah, i ako javni obziri izisikivali budu, ima zemaljska vlast, uvaživ sva razmierja, ustanovit, što je primiereno.

Ovo svekoliko osoblje ima se, ako se namiešta po dèržavi ili občinah, za službu šumske uprave i za lugarstvo svakako zapriseć i obvezat po vlastih političkih; a ako rečeno osoblje postavljaju privatni posiednici od šumah, zaprisеć će se i obvezat isto osoblje po pomenutih vlastih samo onda, ako posiednici oni to zahtievaju, za da dionici budu koristih, s tim skopčanih.

A. Prisegu sadèržaje priklopljeni igled A.

§. 53. Osoblje, na službu lugarsku po §. 52. zapriseženo, smatra se u službi lugarskoj kao javna straža, uživa u ovom obziru sva u zakonih utemeljena prava koja idu poglavarstvene osobe i straže gradjanske, i vlastno je u službi nosit navadno oružje. Svatko je dèržan, pokoravat se službenim njegovim opomenam.

§. 54. Oružjem smije se lugarsko osoblje poslužit samo u slučaju pravdene obrane.

Da se isto osoblje razpoznaje, i da bude štovano kao javna straža, ima u službi nosit propisano odielo službeno, ili barem razlučivat se osobitom kapom ili škèrljakom ili pak vèrpcom na rukavu, koja obilježja treba da budu po kotaru dostavljena do obćega znanja.

§. 55. Uredovno zapriseženo osoblje šumarsko dèržano je, svakoga, koga izvan občinskih putevah u šumi zateče, ako boravljenje njegovo u šumi povoda daje sumnji i skèrbi za javnu sigurnost ili za vlastničtvo šumsko, istierat iz šume.

Ako tko u šumi izvan občinskih cestah bude zatečen s urudjem, koje se obično uporavljuje za nabavljanje ili iznošenje šumskih proizvodah (siekirami, pilami, ručnimi spravami svake vèrste itd.), ima mu se to orudje, ako nije kadar opravdat se, zašto ga sobom nosi, oduzet, i predat miestnomu ubožkomu fondu.

§. 56. Ako u šumi zatečeni bude sumnjiv, da je učinio kvar šumski, mogu se pod zatvor uzet sumnjivi šumski proizvodi, koji se možebit kod njega nadju.

§. 57. Koji se na samom kvaru zateku, a tako i nepoznate osobe, koje su radi kvara sumnjive, imadu se uhititi; a poznate osobe, zatečene na kvaru, uhitit se imadu samo onda, ako su ili opirale se osoblju lugarskomu, ili pogèrdile ga ili ruku nanj postavile; zatim, koje stalnoga prebivališta neimaju, ili koje su znamenit kvar počinile.

Uhitjene osobe imadu se bez odvlake predat vlasti nadležnoj.

§ 58. Ako na samom činu zatečeni stane biegati, slobodno je gonit ga i izvan lugovah, i pod zatvor metnut proizvod šumsi, koi je ukrao.

Odsiek peti.

O prekèršajih proti sigurnosti vlastničtva šumskoga, o vlastih, odredjenih za iztraživanje i kažnjenje tih, kao i svih ostalih u ovom patentu ustanovljenih prekèršajah, zatim o postupku pri tom.

§. 49. One povriede sigurnosti vlastničtva šumskoga, koje su navedene u obćem zakonu kaznenom, presudjuju se i kazne po istom tom zakonu.

§. 60. Osim prekèršajah, koje počine imajući pravo na dèrvarenje (§. 18), zatim izvan zabranjenih činah i propustah, naznačenih u §§. 44. do 51. uklopno, imadu se još i sliedeća činjenja, u koliko se na ista neuporavljuje obći zakon kazneni, i ako izvedena budu bez privole vlastnika šume ili namiestnika njegova ili pak proti ustanovljenim uvietom, smatrat kao kvar šumski:

1. Kùpljenje suharakah i svakovèrstnoga sitnoga dèrvja.

2. Zasiecanje stojećih stabalah i pratićah, bušenje istih, zariezivanje (rovašenje), uzlaženje na stabla s željezjem na obući, oštetjivanje pri odpremanju dèrvah i kamenja, kvacanje i lupanje u stabla, i guljenje kore (bilo poput kaiša, bilo poput pèrstena).

3. Prisvajanje kore od stabalah na tle ležećih, razgèrtanje korienja od stabalah, kèrčenje panjevah, zatim odsiecanje, odriezivanje i odkidanje vèršakah i granah, a tako i tèrganje lištja.

4. Kopanje, siečenje ili vadjenje i svako ino oštetjivanje mladih razsadah od dèrvja i gèrmovja, zatim nabavljanje granja za metle, šibah, gužavah, palicah obručevah i drugih sitnih vèrstah od dèrvja.

5. Kùpljenje soka od dèrvja (smole, terpentina, soka brezova i javorova), kupljenje plodovah šumskih (siemenja od dèrvja, divljakah, jagodah), zatim gljivah i gube cerove, a tako i kopanje korienja.

6. Nepovladjeno sgèrtanje stelje svakovèrstne (lištja, iglicah, drača, mahovine itd.), a navlastito kùpljenje stelje motikami i gvozdenimi grabljami; prisvajanje zemlje, ilovače, turfe, kamenja, sadre i drugih tvarih mineralnih, odlupljivanje lušeni, zatim košenje, riezanje i čupanje šumske trave, bilja i ostalih rastlinah, koje nespadaju upravo na šumarstvo.

7. Ostajanje u šumi proti narečitoj zabrani šumarskoga osobl a §. 55, pravljenje putevah i stazah novih i upotrebljivanje takovih, koje su već izvan porabe; pravljenje spuzaljkah, odvratjanje vodah u susiedske šume, gradjenje ugljištah (miestah za paljenje uglja) i svako ino upotrebljivanje zemljišta šumskoga.

8. Nepovladjeno tieranje živine u tudje šume u obće, zatim tieranje živine u većem broju od druge vèrste i druge dobe, upotrebljivanje paše šumske na drugih miestih i u drugo vrieme, nego što podieljena dozvola dopušta.

(Dalje će sliedit.)

Promiene u nadbiskupii zagrebačkoj

G. Rudolf Šsatek, kapelan u Koprivnici postat će katiketom tamošnje glavne škole. — G. Josip Martinčević, kapelan premiestit će se od Draškovca u Lopatinec a g. Jakov Kolarić, kapelan, iz Križovacah u Koprivnicu.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb dne 29. sèrpnja. Svečana služba božja za zadušnicama što se svake godine u ovdašnjoj gradskoj župnoj cèrkvi sv. Marka obdèržava za pokoj dušah naših sugradjanah poginuvših dne 29. sèrpnja 1845. bila je i danas kao na godni dan te nesreće u istoj cèrkvi i navadnom svečanosti obdèržavana. Pobožnoga svieta opet je dosta došlo, da prisustvuje toj žalostnoj svečanosti i tom liepom očitovanju kèršćanske ljubavi.

— Gèrčki poslanik kod c. k. austrianskoga dvora g. Skinas, hitno vraćajući se iz toplicah u Beč, da pozdravi svoju kraljicu, umro je iznenada. Smèrt g. Skinasa pobudila je u bečkim krugovima, kojima je pripadao, velike požalovanje koje će u njegovoj domovini imat još glasnii odziv i to zbog njegovih izvèrstnih sposobnostih duha i sèrca. Dne 26. sèrpnja u jutro bilo je mèrtvo tielo toga izvèrstnoga dèržavnika polag obredah gèrčko nesjedinjene cèrkve blagoslovljeno a zatim će se odpravit u Jaš da se tamo sahrani u grobnici pokojnikove obitelji. Kraljevski gèrčki glavni konzul g. baron Sina, jedan kraljevsko-gèrčki komornik iz kraljičine pratnje, velik broj u Beču pritomnih Gèrkah, diplomatički zborovi i mnogi gradjanski i vojnički dostojanstvenici prisutstvovali su toj žalostnoj svečanosti.

— Napredci u gradjenju zavietne spasove cèrkve u Beču veoma su znatni. Pošto je položen temelj kora i korablji, počeli su gradit tako zvane kapelske vience i sudeći po hitnosti, kojom se radi, dovèršit će se jošte tečajem ove godine kapele kora. Veoma je zanimivo vidit kalup cèrkve, koi se sada dogotavlja i od kojega je malone već vaskolik kor gotov, tako da si u omaljenom mierilu — dvadesetom dielu naravne veličine — možeš predstavit ovu veličanstvenu stranu cèrkve.

— Gg. ministri grof Buol, baron Bach, vitez Toggenburg i baron Kempen prate Nj. veličanstvo u Tèrst i prisutstvovat će tamo svečanosti otvorenja željeznice.

— Nj. veličanstvo car Ferdinand dostojao je za nabavljenje orgulah za župnu pred 14 godinah novosagradjenu cèrkvu sela Straha u sec-

kom okružju, koje je godine 1820 ..... zemlje većom stranom obasuto bilo, poklonit iznosak od 200 f. k. n.

Beč, 27. sèrpnja. Bèrzojavne pošiljke c. k. miestodèržitvenoga predsiedništva u Gradcu na c. k. ministarstvo unutarnjih poslovah. Gradac 26. sèrpnja. C. k. apostolsko veličanstvo prispielo je praćeno po Nj. c. visostima prejasnoj gg. nadvojvodama Vilhelmu, Raineru i Leopoldu danas okolo 1. ure u podne u najboljem zdravju u Gradac, bilo je u željezničkom dvorištu po Nj. c. visosti ..... gospodinu nadvojvodi Sigismundu, Nj. preuzvišenosti g. miestodèržcu, Nj. ..... g. ..... i Nj. kneževskoj milosti knezu biskupu sekavskom smierено primljeno i dostojalo je poslie ručka u 1. uri 50 minutah nastavit svoj najviši put u Ljubljanu, Nj. c. k. apost. veličanstvo bilo je tako kod Svoga dolaska kao i kod Svoga odlaska po pučanstvu mnogobrojno sakupljenom kod željezničkoga dvorišta pozdravljeno živahnim klicanjem.

Od Nj. preuzv. g. miestodèržca u Ljubljani na c. k. ministarstvo unutarnjih dielah. Ljubljana 26. sèrpnja. Nj. c. k. apost. veličanstvo prispielo je praćeno po Nj. visostima prejasnoj gospodi nadvojvodama Karlom Ferdinandom, Vilhelmom, Leopoldom i Rainerom o 7. uri 45 min. u najboljem zdravju u željezničko dvorište u Ljubljani, bilo je tamo po g. zapoviedniku 2. vojske fzm. grofu Gyulaju i po meni smiereno primljeno i dostojalo je zatim uputiti se po svečano urešenim ulicama uz najživahnie klicanje pučanstva u konak u dvorcu priredjeni za Nj. veličanstvo.

Od c. k. zemljevladinoga predsiedništva u Ljubljani na c. k. ministarstvo unutarnjih poslovah. Ljubljana, 27. sèrpnja. Uprav sada o 4. uri 40 min. u jutro dostojalo je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo nastupit svečanu otvornu vožnju ljubljansko-tèršćanske željeznice.

Od c. k. miestodèržitvenoga predsiedništva u Tèrstu na c. k. ministarstvo unutarnjih poslovah i tèrgovine. Tèrst 27. sèrpnja. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo prispielo je danas pred podne u 10 satih, otvarajući željezničku prugu ljubljansko-tèršćansku, svečano ovamo i dostojalo je najmilostivie preduzet položenje zaključnoga kamena, poslie česa uputilo se Nj. veličanstvo uz klicanje pučanstva u svoj najviši konak.

Cèrnagora.

Iz Kotora od 17. t. m. pišu endiešnjim niemačkim novinama: Viernost cèrnogorskoga senatora Petra Stefanova Vukotića došla je u najnovie vrieme pod tešku sumnju i on ima samo svojem dostojanstvu zahvalit, da si je izbavio glavu. Tako on kao i njegov stari otac i 30 drugih njegovih rodjakah bili su natierani da se zakunu na les (mèrtvački sanduk) u kojem počiva vladika Petar, da su nedužni i da nisu proti knezu ništa zla govorili ili pomislili. Tako je saviest ne samo senatora Vukotića, već i njegova starog oca i tolikih drugih, koji naravno nemogu znati, što je pèrvi mislio i sakrivio, bila stavljena na muke.

Dopisnik Svetovidov sa Cetinja javlja, da knez Danilo sad neće da pripozna sizerenstvo portino, no da hoće da ostane pri čemu je kao nezavisan gospodar zemlje.

Talianska.

„Gazzetta Piemontese" obnarodaje zakon od 4. t. m. o prenosu vojničkoga pomorstva u Speciu. Glavne ustanove istoga jesu sliedeće: 1. Vojničko pomorstvo prenaša se u zaliev od Specie, gdie ima u budaće biti njeno glavno sakupljalište. 2. U zatonu varinjanskom podić će se po osnovama odobrenim po vladi morska oružnica. 3. Za izvedenje radnjah, koje će po tom potrebnima postat, za preseljenje osoblja i materiala i za namirenje svih potrebah stojećih s time u savezu, odobrava se izvanredni razhod od 10 milionah lirah, koi se iznosak ima razdielit na preračun pomorskoga ministarstva za godine 1857., 1858., 1859, 1860. i 1861. 5. Nadalje se odobrava: razhod od 3,280.000 lirah u svèrhu sagradjenja tvèrdjavnih zgradah za obranu morske oružnice imajuće se podići u zatonu varinjanskom; i 1.500.000 lirah za obskèrbljenje istih s potrebnim materialom i municiom. Ove svote razdielit će se za jednaki broj godinah na preračun ministarstva pomorskoga.

Belgia.

„Moniteur belge" javlja na čelu svoga službenoga diela: Nj. vel. kralj primio je dne 21. t. m. u palači u Bruselju Nj. preuzvišenost grofa Archinto, tajnoga savietnika i komornika Nj. veličanstva cara austrianskoga u svečanoj audienci. Nj. preuzvišenost imala je čast, Nj. vel. kralju predat pisma Nj. veličanstva cara Franje Josipa, koja ga udostoviernju u vlastitosti izvanrednoga velikoga poslanika kod belgijskoga dvora. Kad je predao ova pisma zaprosio je grof Archinto u ime svoga vladara od kralja ruku Nj. kraljevske visosti princese Karoline za Nj. carsku visost prejasnoga gospodina nadvojvodu Ferdinanda Maksimiliana, brata Nj. veličanstva cara austrianskoga itd. itd. Kralj i njegova jasna kći privoliše na tu zaručbu. Nj. k. visosti vojvoda i vojvodinja od Brabanta i Nj. k. visost grof od Flandrie bili su pritomni. Nj. preuzvišenost grof Archinto i diplomati pridruženi njegovom poslanstvu bili su po jednom adjutantu kraljevom u dvorskim kočiama dovedeni u palaču i isto tako poslie audiencie pod obredima običajnim za velike poslanike opet natrag odvedeni." U utorak u večer bio je sjajni obied u kastelu Laeken, kojemu su izvan Nj. veličanstva kralja i kraljevske porodice prisutstvovali, Nj. preuzvišenost grof Archinto, baron Vrints de Treuenfeld, grof Nesselrode, belgijski ministri i mnoge druge znamenite osobe.

Franceska.

Službeni list sadèržaje zakon, kojim se otvara izvanredni kredit od 180.000 franakah u svèrhu, da se kupi grob i stan cara Napoleona na otoku svete Jelene.

Dne 23. putuje Ferukkan sa svim svojim poslaničkim osobljem u Bruselj, gdie će niekoliko danah ostat i podpisat tèrgovački ugovor s Belgiom.

Franceska je opet izgubila jednoga znatnoga umietnika, arkitekta Lassusa, koi je u Vichy-u umro poslie kratka bolovanja. Lassus glasovit kao teoretični i praktični graditelj steko je osobitu slavu popravljenjem notredamske cèrkve i Sainte-Chapelle pravosudne palače u Parizu.

Velika Britania i Irska.

London 22. sèrpnja. Generalkomanda zaključila je, da sada u Indiu odilazeće regimente nemaju sa sobom povest žene i diecu. To su sadanje okolnosti silno zahtievale i svi viešteci hvale tu odluku.

Preračuni za kineski rat, koje ima dolnja kuća ožujka 1858. votovat za izravnenje računa s istočno-indijskom kumpaniom iznose 590 hiljadah 693 funt. sterlingah. To je dug, koi je preostao jošte iz posliednjega kineskoga rata (1840—1843.)

Spanjolska.

„Nord" javlja od 19. sèrpnja iz Madrita, da je vojvoda de Rivas onaj dan odputovao na svoje poslaničko miesto u Paris, i da je lord Howden hoteo da na tri mieseca ostavi Madrit, nasuprot knez Galicin i markez Turgot ostat će kroz lieto na svojim miestima. — Uslied Norda ustrieljeno je od andaluskih buntovnikah 60 a imalo je još 85 glavah biti ustrieljeno, kad je prispielo pomilovanje Nj. veličanstva kraljice, uslied kojega će biti deportirani na Filippine.

„Pr. Korresp." donosi dopis, u kojem se iz Kadixa javlja, da je pleme arabsko Beni-Bensullar, koje je do sad bilo ozloglašeno zbog morskoga razbojničtva u obćenitoj skupštini pod predsiedom svojih glavah sa velikom većinom zaključilo, da će se odreći razbojništva i da će svoje obale otvorit obćenju s drugim narodima. Jedan odbor imenovanoga plemena otišo je u Melillu, da svečano preda ondiešnjemu španjolskomu guberneturu svoj zaključak obskèrbljeni podpisom njihova Marabuta i da ga samoli, da se očituje da će ih štitit. Kažu, da to pleme namierava u istu svèrhu poslat poslanstvo i u London i Paris. Nezna se ništa, da li je tomu koraku povod ili svoje odobrenje dala marokanska vlada.

Srebro od 27. sèrpnja	$4\frac{1}{2}$ fr.
Carski dukati	$7\frac{3}{4}$ „

☛ Današnjem broju priložen je oglas dražbe u obzira cestnih, linejskih, mostnih i prevoznih maltah od 1. studenoga 1857. do konca listopada 1859. ad Nr. 10097.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. kr. lutriji u Beču izvučeni su dne 25. sèrpnja sliedeći brojevi:

49, 70, 43, 90, 83.

U c. k. lutrii u Gradcu izvučeni su dne 25. sèrpnja sliedeći brojevi:

16, 9, 46, 59, 43.

Bližnja vučenja bit će na obih lutrijah 5. kolovoza

SLUŽBENI LIST.

Nr. 2259 (Izv.—264) (3—1)

Editto.

Da parte dell' I. R. Tribunale di Comitato in Fiume si porta a comune notizia, chè il giorno 6. p. v. Agosto dalle 9 alle 12 a. merid. verrà nell' aula di questo Tribunale tenuto il 2 esecutivo incanto della casa Nr. 62 in Plasse apartenente alla massa del deft. Giuseppe Rubessa, — pel quale venne già pubblicato l' Editto 18 Marzo a. c. Nr. 993.

Fiume li 27. Giugno 1857.

Nr. 1885 civ. (Izv.—262) (3—1)

Editto.

L' i. r. Tribunale di Comitato in Fiume notifica all' assente d' ignota dimora Antonio Mladenich essere stato presentato contro di lui da Lucia Andrejcich, nata Mladenich un Libello. in punto di proprietà di diversi stabili, ed essersi chiesti gli opportuni provedimenti.

Si notifica inoltre allo stesso essere stata fissata l' adienza al di 30 Luglio a. c. pella scelta della procedura in causa, ed d' essersi nominato a di lui spese e pericolo l' Avvocato Sigr. Pietro Dabalà affinchè nella qualità di Curatore lo rappresenti in Guidizio nella detta causa.

Locchè si rende noto ad esso convenuto col presente Editto, che avrà forza di legale citazione ed intimazione, affinchè possa volendo comparire personalmente, o munire il nominato Curatore dei mezzi di prova e documenti, dei quali credesse far uso a propria diffesa, avvero ellegersi, e notificare a questo Tribunale un altro Procuratore debitamente facoltizzato ad intraprendere tutto ciò che stimasse opportuno nelle vie regolari, e di giustizia.

Fiume li 6. Giugno 1857.

Nr. 2185 (Izv.—263) (3—1)

Editto.

Da parte dell' i. r. Tribunale di Comitato in Fiume si porta a pubblica notizia, che ad istanza di Antonio Bellen verrà nei giorni 30. p. v. Luglio, e 27. p. v. Agosto dalle 9 alle 12 a. merid. nell' aula di questo Tribunale tenuto il duplice esecutivo incanto della realità Nr. 120 in Cosala di ragione di Francesco Pressich consistente in una casa con area di 452 klafter [] stimata a f. 6906. Vengono perciò eccitati tutti coloro, che desiderassero farne acquisto coll' avvertenza, che il compratore dovrà assumere sopra di se i debiti assecurati con ipoteca sullo stabile fino alla concorrenza del prezzo d' acquisto secondo l' assegno del guidice. Le rimanenti condizioni d' Asta, l' estratto tavolare, e la stima possano esser ispezionate nella Cancelleria di questo Tribunale nelle ore d' Uffizio.

Vengono inoltre diffidati tutti coloro, che quantunque non separatamente notiziati, credessero tuttavia aver acquistato mediante iscrizione nei pubblici libri qualche diritto ipotecario sulla detta realità, — ad insinuare tale loro diritto a questo Tribunale sino alla seguita vendita, mentre in difetto avranno a se stessi da ascrivere le conseguenze, qualora avendo luogo senza il loro intervento il riparto venissero esclusi dal prezzo di vendita, nel caso, che questo verebbe esaurito.

Fiume li 20. Giugno 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

Beilage zum Amtsblatt der Narodne Novine Nr. 171 — 1857.

Ad Nr. 10097 — 113. (F. 30)

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction für Kroatien und Slavonien wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die in dem anliegenden Ausweise aufgeführten Weg-, Linien- und Brücken-, dann Ueberfuhr-Mauthen für die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende October 1859 im Wege der öffentlichen Versteigerung unter nachfolgenden Bestimmungen in Pacht gegeben werden.

§. 1. Der Vertrag wird mit Demjenigen abgeschlossen werden, dessen Anbot über dem Ausrufspreis sich als der vortheilhafteste darstellen wird.

§. 2. Die Namen der Haupt-Stationen und der ihnen allenfalls zugetheilten Filial-Einhebungen (Wehr-Mauthen), die an denselben einzuhebenden Gebühren sammt dem Ausrufspreis derselben, sowie auch der Ort und Tag, an welchem die Versteigerung einer jeden Station vorgenommen werden wird, sind aus dem beiliegenden Ausweise zu entnehmen.

§. 3. Zu diesen Versteigerungen werden alle jene zugelassen, welche nach den Landesgesetzen zu solchen Geschäften geeignet, und die bedungene Sicherheit zu leisten im Stande sind.

Ausgeschlossen sind alle jene Individuen, welche wegen eines Verbrechens verurtheilt, oder blos aus Abgang rechtlicher Beweise hiervon losgesprochen wurden, ferner auch diejenigen, welche zufolge des Gefälls-Strafgesetzes wegen Schleichhandels oder einer schweren Gefällsübertretung in Untersuchung gezogen und abgestraft, oder wegen solcher Vergehen in Untersuchung gezogen und wegen Abganges rechtlicher Beweise von dem Strafverfahren losgezählt wurden, durch sechs auf den Zeitpunct der Uebertretung, oder wenn derselbe nicht bekannt ist, der Entdeckung derselben folgende Jahre.

§. 4. Wer im Namen eines Andern einen Anbot macht, muss sich mit der gehörig legalisirten Vollmacht seines Machtgebers bei der Commission vor der Licitation ausweisen, und diese ihr übergeben.

§. 5 Den Pachtlustigen ist es gestattet, mündliche Anbote für die Pachtung einer, oder auch mehrerer Stationen zusammen, insoferne sie bei derselben Tagsatzung ausgeboten werden, was aus den in dem §. 2 angeführten Ausweisen ersichtlich ist, gegen dem zu machen, dass sie auf die im §. 8 bezeichnete Art die vorläufige Caution für alle jene Mauthen, für welche der Gesammtanbot gestellt ist, erlegen.

§. 6. Eben so ist es gestattet, schriftliche Anbote, welche nach Tarifs-Post 10 des Patentes vom 2. August 1850 dem Stempel von 15 kr. für jeden Bogen unterliegen, für die Pachtung von Mauthen einzureichen, und zwar auf die Pachtung blos einer oder mehrerer Stationen, insoferne dieselben bei derselben Tagsatzung versteigert werden, wobei der Offerent auch die Bedingung stellen kann, dass sein Anerbieten nur für den Fall gelte, wenn ihm der Complex, für den er den Anbot stellte, ohne Ausscheidung irgend einer Station überlassen werde. Die Staatsverwaltung behält sich vor, je nach dem Ausschlage dieser Pachtverhandlungen die Resultate der Versteigerung für die einzelnen Mauthen, oder jene der Licitationen für grössere Complexe zu bestätigen.

§. 7. Bei den schriftlichen Anboten ist Folgendes zu beobachten:

a) Dieselben müssen mit dem zu Folge des §. 8 dieser Kundmachung als vorläufige Caution sicher zu stellenden Betrage in Barem oder in Staatspapieren nach dem letztbekannten börsemässigen Course belegt, oder mit dem Beweise, dass dieser Betrag bei einer Aerarial-Casse oder einem Gefällsamte im Baren oder in Staatspapieren nach dem Courswerthe erlegt oder hypothekarisch-pupillarisch sichergestellt worden sei, daher, so weit es sich um eine hypothekarische Sicherstellung handelt, mit der landtäflichen oder grundbücherlich einverleibten Verschreibung, dem Grundbuchs- oder Landtafel-Extracte und der gerichtlichen Schätzungs-Urkunde der Hypothek versehen sein.

b) Dieselben müssen für jedes Pachtobjekt längstens bis zum Beginne der mündlichen Licitation bei der betreffenden k. k. Finanz-Bezirks-Direktion versiegelt eingereicht werden, da während der mündlichen Versteigerung beigebrachte schriftliche Offerte nicht mehr angenommen werden.

c) Die schriftlichen Anbote müssen den Betrag, der für jede Station angeboten wird, in Zahlen und Buchstaben deutlich ausdrücken, und sind von dem Anbotsteller mit dem Vor- und Zunamen, dann Charakter und Wohnort des Ausstellers zu unterzeichnen. Parteien, welche nicht schreiben können, haben das Offert mit ihrem Handzeichen zu unterfertigen, und dasselbe nebstdem von dem Namensfertiger und noch einem Zeugen unterfertigen zu lassen, deren Charakter und Wohnort ebenfalls anzugeben ist. Wenn mehrere Personen gemeinschaftlich ein schriftliches Offert ausstellen, so haben sie dem Offerte beizusetzen, dass sie sich als Mitschuldner zur ungetheilten Hand, nämlich Einer für Alle und Alle für Einen, dem Gefälls-Aerar zur Erfüllung der Pachtbedingung verbinden. Zugleich müssen sie in dem Offerte jenen Mit-Offerenten namhaft machen, an welchen auch allein die Uebergabe des Pacht-Objectes geschehen kann.

d) Auf dem Umschlag des Offertes sind jene Mauth-Stationen, für welche der Anbot gemacht wird, deutlich anzugeben.

e) Diese Anbote dürfen durch keine, den Licitations-Bedingungen nicht entsprechende Clauseln beschränkt sein, vielmehr müssen dieselben die Versicherung enthalten, dass der Offerent die in der Kundmachung enthaltenen und die bei der mündlichen Licitation vorgelesenen, in das Licitations-Protokoll aufgenommenen Vertragsbedingungen genau befolgen wolle.

f) Die schriftlichen Offerte sind, sowie die mündlichen, auf die zweijährige Pachtperiode, nämlich auf die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende October 1859 zu stellen.

g) Von Aussen müssen diese Eingaben mit der Aufschrift bezeichnet sein: „Anbot zur Pachtung der Wegmauth-Station“ (folgt der Name der Station oder Stationen). Ein Formular eines solchen Offertes folgt unten zur Einsicht.

h) Die schriftlichen Offerte sind von dem Zeitpunkte der Einreichung für die Offerenten, für die Finanzbehörde aber erst vom Tage, an welchem die Annahme desselben dem Anbietenden bekannt gemacht worden ist, verbindlich. Die schriftlichen Offerte werden nach beendeter mündlicher Versteigerung in Gegenwart der Pachtlustigen von dem Licitations-Commissär, welchem sie von der Behörde, die sie in Empfang nahm, verzeichnet übermittelt werden, eröffnet und kundgemacht.

Als Ersteher der Pachtung wird dann, ohne eine weitere Steigerung zuzulassen, Derjenige angesehen, der entweder bei der mündlichen Versteigerung, oder nach dem ordnungsmässigen schriftlichen Anbote als der Bestbieter erscheint, sofern dieses Bestbot den Ausrufspreis erreicht, überschreitet und an und für sich zur Annahme und zum Abschlusse des Pachtvertrages geeignet erkannt wird.

Hierbei wird, wenn das mündliche und schriftliche Anbot vollkommen gleich sein sollte, dem mündlichen, unter zwei oder mehreren schriftlichen Anboten aber jenem der Vorzug gegeben werden, für welches eine vom Licitations-Commissär sogleich vorzunehmende Verlosung entscheidet.

§. 8. Der Pächter hat zur Sicherstellung seines Pachtschillings eine Caution zu leisten, welche nach seiner Wahl in dem sechsten oder vierten Theile des einjährigen Betrages desselben zu bestehen hat. Im ersten Falle aber muss der Pachtschilling monatlich voraus, im zweiten Falle nur nach Ende eines jeden Monats entrichtet werden.

§. 9. Diese Caution kann im Baren, oder mittelst Hypothekar-Sicherstellung, oder in k. k. Staatspapieren geleistet werden, welche nach den bestehenden Vorschriften berechnet und angenommen werden.

Die Einverleibung der Hypothekar-Sicherstellung in den Grundbüchern und Landtafeln geschieht auf Kosten des Pächters.

§. 10. Jeder Versteigerungslustige muss den sechsten Theil des für das Jahr entfallenden Ausrufspreises, bevor er zur Versteigerung zugelassen wird, der Commission als vorläufige Caution erlegen. Dieser Erlag kann eben so wie die oben erwähnte Pacht-Caution selbst, im Baren oder in k. k. Staatspapieren nach dem letztbekannten börsemässigen Course geschehen. Auch kann dafür eine einverleibte Pragmatikal-Sicherheits-Urkunde mit Beibringung des Grundbuchs- oder Landtafel-Extractes und des Schätzungs-Actes eingelegt werden.

Zur Erleichterung für jene Versteigerungslustigen, welche bereits Pächter einer Aerarial-Mauth sind, wird gestattet, dass in Betreff derjenigen Personen, welche in dem Gebiete derselben leitenden Bezirksbehörde, in deren Gebiete die Mauthversteigerung, an welcher sie Theil nehmen wollen, stattfindet, eine Mauth oder mehrere Mäuthe bereits gepachtet, und ihre diessfällige Caution durch Erlag in barem Gelde oder in Staatspapieren geleistet haben, statt einer neuen vorläufigen Caution, lediglich eine Erklärung genügend ist, dass sie ihre für die gegenwärtige Pachtung bestellte Caution vorläufig als Fortsetzung für ihre künftige Verpflichtung ausdehnen. Es muss jedoch in diesem Falle der betreffende Pächter und beziehungsweise Pachtlustige durch eine an dem Tage der Pachtversteigerung ausgefertigte Bestätigung der competenten Finanz-Bezirks-Direktion nachweisen, dass er mit keinem Pachtzins-Rückstande von der von ihm bereits gepachteten Mauth aushafte, und dass auf die von ihm als Caution dieser Mauthstation gewidmeten ämtlich aufbewahrten Geldbeträge und öffentlichen Obligationen von keiner andern Person ein Verbot oder Pfandrecht erwirkt sei, und überdiess, dass derselbe sogleich die von dem Eigenthümer der Caution ausgestellte Urkunde über die Widmung des baren Geldes oder der öffentlichen Obligationen, mit welchem die Caution für seine gegenwärtige Mauthpachtung geleistet wurde, für die Pachtung der Mauth, welche er eingehen will und welche bestimmt zu bezeichnen ist, der Versteigerungs-Commission überreichen und dieser Commission auch die ihm ausgefolgten für die gegenwärtige Pachtung vinculirten öffentlichen Obligationen sammt dem bezüglichen Erlagscheine oder der Quittung über die hiefür erlegte bare Caution und die Empfangsbestätigung der Staats-Schulden-Tilgungs-Fonds-Hauptkasse, wenn die bare Caution bei dem Tilgungsfonde fruchtbringend angelegt wurde, übergeben.

§. 11. Gleich nach Beendigung der Versteigerung wird die als vorläufige Caution beigebrachte Sicherstellung denen zurückgestellt, welche die Mauth nicht erstanden haben, dem Bestbieter aber wird dieselbe nur nach gepflogener Richtigstellung der Caution ausgehändigt werden.

Diese Sicherstellung muss vor der Uebergabe des Pachtobjectes geschehen.

§. 12. Nachdem die Licitation einer Mauthstation geschlossen wurde, wird bis zu dem Augenblicke, wo die Nichtannahme des Anbotes von Seite der competenten Behörde ausgesprochen worden ist, kein nachträglicher Anbot angenommen.

§. 13. Die Uebergabe des Gegenstandes der Pachtung geschieht am 1. November 1857.

§. 14. Der Pächter tritt rücksichtlich der gepachteten Station und der damit verbundenen Gebühren-Einhebung in die Rechte und Verpflichtung des Aerars.

§. 15. Dort, wo Aerarial-Mauthgebäude bestehen, wird, wenn der Pächter es wünscht, wegen miethweiser Ueberlassung derselben an ihn ein Uebereinkommen gepflogen werden.

§. 16. Die allgemeinen Pachtbedingungen sind aus der Anlage zu entnehmen; die besonderen für die einzelnen Stationen eigens bestehenden Bedingungen können aber vor der Versteigerung bei der betreffenden Finanz-Bezirks-Direktion in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

§. 17. Die Licitationen beginnen immer pünktlich um die neunte Vormittagsstunde, und werden, wenn sie an dem im Ausweise bezeichneten Tage nicht geschlossen sind, an dem nächstfolgenden zweiten und nöthigenfalls auch dritten Tage fortgesetzt werden.

Ausweis

über die zu verpachtenden Weg- und Brückenmauth-, dann Ueberfuhrs-Stationen in Kroatien und Slavonien für die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende October 1859.

Post-Nr.	Namen der Station	Namen des Gefälles	Gebühr pr. Stück: Zugvieh	Treibvieh: schweres	Treibvieh: leichtes	Gebühr für jede Person	Ausrufspreis	Versteigerungsort bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction zu	Tag	Anmerkung
			Kreuzer				Gulden			
	A. Croatien.									
	Agram-Warasdiner-Strasse.									
1	Dubrava	Wegmauth	2	1	$\frac{1}{2}$	—	1150	Warasdin	24. August 1857.	
2	Petrianec	„	2	1	$\frac{1}{2}$	—	1675			
3	Warasdin	„	2	1	$\frac{1}{2}$	—	8102			
4	Warasdin	Brückenmauth über die Drau	3	$1\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$	—				
5	Oštrica	Wegmauth	2	1	$\frac{1}{2}$	—	1319			
		Brückenmauth über die Oštrica	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	—				
6	Vinično (Breznica)	Wegmauth	2	1	$\frac{1}{2}$	—	971	Agram	25. August 1857.	
7	St. Ivan	„	3	$1\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$	—	1698			
8	Sesvete	„	2	1	$\frac{1}{2}$	—	4074			
9	Agramer Linienamt in der Lachischen Gasse	„	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	—	2761			
	Agram-Samoborer-Strasse.									
10	Bregana	Wegmauth	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	—	1546	Agram	27. August 1857.	
		Brückenmauth über die Bregana	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	—				
11	Samobor	Wegmauth	4	2	1	—	3272			
		Brückenmauth	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	—				
12	Agram Linienamt der Savestrasse	Wegmauth	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	—	10776			
		Brückenmauth über die Save, dann die Navigation	3	$1\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$	—				
13	Podsused	Ueberfuhr	3	$1\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$	3	1400			
	Agram-Karlstädter-Strasse.									
14	Karlstadt	Wegmauth	3	$1\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$	—	5924	Agram	29. August 1857.	
15	Jaska	„	2	1	$\frac{1}{2}$	—	1558			
16	Rakovpotok	„	3	$1\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$	—	2725			
	Agram-Petrianer-Strasse.									
17	Brest	Wegmauth	3	$1\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$	—	630	Agram	31. August 1857.	
18	Lekenik	„	3	$1\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$	—	3023			
		Brückenmauth	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	—				
19	Gross-Gorica	Wegmauth	3	$1\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$	—	2790			
	B. Slavonien.									
	Essek-Beljer Damm.									
20	Essek und Beljer Damm	Brückenmauth über die Drau	3	$1\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$	—	6941	Essek	21. August 1857.	
	Essek-Diakovarer-Strassen-Parzellen.									
21	Piškorevec	Brückenmauth	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	—	891	Essek	22. August 1857.	

Formular

eines schriftlichen Offertes.

(Von Innen.)

(Stempel.)

Ich Endesgefertigter biete für die Pachtung der Mauth-Station (Stationen) — folgt der Name der Station (oder Stationen) — für die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende October 1859 den Jahres-Pachtschilling von . . . . . . (Geldbetrag in Ziffern), dass ist: (Geldbetrag in Buchstaben) wobei ich die Versicherung beifüge, dass ich die in der Ankündigung und in den Contracts-Bedingnissen enthaltenen Bestimmungen genau befolgen werde. Als vorläufige Caution lege ich im Anschlusse den Betrag von . . . . Gulden . . . Kreuzern bei, oder lege ich die nachfolgenden Urkunden bei, welche die Hypothekar-Sicherheit im Betrage von . . . . Gulden . . . . Kreuzern nachweisen (sind die beiliegenden Documente anzugeben), oder lege ich die Cassa-Quittung über das erlegte Vadium bei. . . . . . am . . . . 1857.

(Eigenhändige Unterschrift, mit Angabe des Charakters und Aufenthaltsortes.)

(Von Außen.)

(Nebst der Adresse der Behörde, an welche das Offert eingesendet wird, und Bezeichnung des Betrages des beiliegenden Geldes, oder des Betrages der Sicherstellung durch Urkunden) Offert für die Pachtung der Mauth-Station (Stationen) (folgt der Name der Station oder Stationen).

Ad Nro. 10037—113.]

Bedingungen

unter welchen die Verpachtung der Mauthstationen in Kroatien und Slavonien für die Zeit von 1. November 1857 bis Ende October 1859 stattfindet.

1. Dem Pächter wird das Recht eingeräumt, die für die gepachtete Station oder Stationen gesetzlich bestimmten Mauthgebühren nach den bestehenden Tarifen und Vorschriften einzuheben.

Der Tarif und eine Zusammenstellung der wichtigsten Mauthvorschriften werden demselben bei der Uebergabe der Station verzeichnet, gegen Empfangsbestätigung eingehändigt werden.

Hiebei wird bemerkt, dass sowie die Finanzwach-Beamten und berittene Mannschaft, ebenso die in Uniform erscheinende unberittene Finanzwach-Mannschaft auf den Ueberfuhren von der Entrichtung der Mauth befreit ist.

2. Bei den sogenannten Wehrmauthen oder Filial-Stationen treten die nämlichen Gebühren wie bei den Hauptstationen ein. Es unterliegen aber diesen Gebühren bei den Wehrmauth-Stationen nur jene Parteien, welche die Hauptstation umfahren oder mit Vieh umtreiben, das ist solche Parteien, welche vor dem Hauptschranken von der mauthpflichtigen Strasse ablenken und dieselbe hinter diesen Schranken wieder benützen.

Die Brückenmauth-Gebühren aber sind bei den Mauth-Stationen nur in soweit einzuheben, als die mauthpflichtigen Brücken wirklich benützt werden.

3. Dem Pächter werden die bei den Stationen befindlichen Schrankenbäume oder Ueberfuhren sammt Zugehör, in soweit sie ein Eigenthum des Aerars sind, und unter der Bedingung unentgeltlich überlassen, dass er die etwa nothwendigen Reparaturen an denselben aus Eigenem bestreite, und sie in demselben Zustande, als sie ihm übergeben worden sind, bei Beendigung seiner Pachtzeit dem Aerar zurückstelle. Wo keine Schranken bestehen, oder die alten ganz unbrauchbar geworden sind, hat der Pächter für die Herstellung eines neuen Schrankens zu sorgen, der in diesem Falle dergestalt sein Eigenthum verbleibt, dass er nach Ende der Pachtzeit sich mit seinem allfälligen Nachfolger abfinden oder den Schranken wegnehmen lassen kann.

Die Ueberfuhr muss auf Kosten des Pächters so eingerichtet sein, dass keine Gefahr zu besorgen ist, besonders aber hat der Pächter Folgendes zu beobachten:

a) Müssen auf beiden Seiten des Ufers Spannsäulen eingesetzt werden, welche mit Seitenstützen gehörig zu befestigen sind;

b) die Spannsäulen müssen im Verhältniss zu dem Wasser gehörig hoch sein;

c) von einer Säule zur anderen muss ein achtschillingenes Spannseil in der gehörigen Höhe zum Wasser gezogen werden;

d) das Ueberfuhrs-Fahrzeug muss eine Einstellplätte sein, und die Bänke sind im Schiffe in der Art anzubringen, dass sie um etwas dicker sind, als die Schiffwand, und dass in deren Höhe jede überfahrende Person mit den Füssen den Schiffsboden sitzend erreichen kann;

e) rings um die Sitzbrücke, welche für die Ueberfahrenden bestimmt ist, muss ein solides Geländer angebracht werden, welches mit eisernen Stützen zu befestigen, und nur dort zum Auf- und Zuschieben einzurichten ist, wo sich der Aus- und Eingang befindet;

f) das Schiff ist durch ein zweischillingenes Schleppseil mit dem Spannseile mittelst einer messingenen Rolle in Verbindung zu setzen, und der Pächter ist verpflichtet, sowohl das Spann- als das Schleppseil immer im guten Zustande zu erhalten;

g) an beiden Ufern ist bei der Zufuhr und Abfahrt eine kleine Einsteigplätte anzubringen, welche mit einem ordentlichen Gerüste und Geländer versehen sein muss;

h) an jenen Orten, wo man zu den Ueberfuhrschiffen zu kommen hat, sind an beiden Ufern, wo keine steinerne Stiegen sich befinden, Treppen anzubringen, und beide Seiten mit einem Geländer zu versehen;

i) die Bemannung für die Ueberfuhrplätte muss aus zwei, der Schiff-Fahrt vollkommen kundigen Männern bestehen;

k) es muss immer ein neues Spann- und Schleppseil sich vorräthig vorfinden;

l) das zur Betreibung der Ueberfuhr nöthige Material- und sonstigen Erfordernisse hat der Pächter auf seine Kosten anzuschaffen, und auch die erforderliche Anzahl der Schiffsknechte auf seine Kosten zu unterhalten;

m) rücksichtlich dieser, auf die Lebenssicherheit des Publikums Bezug nehmenden Verpflichtungen des Pächters wird eine besondere Aufsicht von den k. k. Polizeibehörden, dann von dem k. k. Bauamte, sowie der k. k. Finanzwache gepflogen werden, daher der Pächter der allfälligen Anordnungen dieser Behörden und Organe stets Folge zu leisten hat.

4. Der Pächter ist weder berechtigt, die ihm verpachtete Station in eine andere Ortschaft zu verlegen, noch dieselbe von der Strasse, an der sie dermal steht, zu entfernen, noch überhaupt den Schranken eigenmächtig zu versetzen. Es steht jedoch demselben frei, eine andere Aufstellung des Schrankens bei der Finanzbehörde anzusuchen, welche sich das Recht vorbehält, dazu ihre Einwilligung im Einverständnisse mit der politischen Behörde zu ertheilen, wenn keine Anstände dagegen obwalten.

Der Ueberfuhrspächter hat die gepachtete Ueberfuhr selbst zu betreiben; er darf sie an Niemand in Afterpacht überlassen, und auch nicht gestatten, dass auf anderen als seinen Fahrzeugen überführt werde. Auch hat derselbe die Ueberfuhr nur durch erfahrene Schiffsknechte, für deren Handlungen er strenge verantwortlich bleibt, besorgen zu lassen und die erforderlichen Ausweisungen über die Eigenschaft der Schiffsknechte zu leisten. — Ohne Bewilligung der k. k. Finanzbehörde, oder des von dieser ermächtigten Amtes dürfen auf den Ueberfahrten keine Waaren hin- und hergeführt werden; auch hat sich der Pächter sowohl als seine Leute von aller Handbietung und Hilfeleistung zu Unterschleifen zu enthalten. — Ihm ist in keinem Falle gestattet, die Ueberfuhr mit mehr als einem Fahrzeuge, oder auch an andern als dem hiezu bestimmten Punkte zu betreiben. — Wenn eine Brücke unbrauchbar werden sollte, bleibt es den, mit der Sorge für die Erfüllung dieses Vertrages beauftragten Behörden überlassen, bis zur Herstellung der Brücke an allen Orten, wo es für nothwendig erkannt werden sollte, Ueberfuhren für Fussgänger und Wägen zwischen und neben den verpachteten Ueberfuhren zu errichten, ohne dass desshalb der Pächter eine Vergütung anzusprechen hätte.

5. Der Pächter ist verbunden, die Parteien anständig zu behandeln, und auf Weg- und Brückenmauthen bei Tag und Nacht, bei Ueberfuhren aber vom Anbruch des Tages bis zum einbrechenden Abend ohne Aufenthalt zu expediren.

Zur Nachtzeit darf nicht übergeführt werden, sondern das Fahrzeug muss an dem Ufer, wo die Einhebung stattfindet, eingehängt werden.

Es liegt dem Pächter ferners ob, den Reisenden, Fuhrleuten und Viehtreibern, die seinen Schranken betreten, die Gebühren ausser dem Amte auf der Strasse, ohne die fahrenden oder reitenden Parteien zum Absitzen zu nöthigen, abzunehmen, und die auf den entrichteten Betrag lautende Bollete auf Verlangen einzuhändigen, wie nicht minder zur Nachtzeit den Platz am Schranken ergiebig zu beleuchten.

Er ist verbunden, eine von der Finanzbehörde bestätigte und leserliche Gebühren-Tabelle an dem sichtbarsten und zugänglichsten Platze ausserhalb des Einhebungs-Locales anzuheften, und während der ganzen Pachtzeit angeheftet zu lassen.

Im Falle der Nichtbefolgung dieser Vorschriften verfällt der Pächter in eine Strafe von 1 bis 10 fl, welche die Finanz-Bezirks-Direction von Fall zu Fall nach den Umständen bemessen wird.

6. Die Beischaffung der Wegmauth-Valor-Bolleten bleibt dem Pächter überlassen; es wird jedoch demselben ein Formular vorgezeichnet werden, nach welchem die Bolleten gedruckt erscheinen müssen, und die Verausgabung einer anders geformten, oder geschriebenen Bollete wird der verweigerten Erfolgung einer Bollete gleich geachtet.

7. Wird von einem Pächter die Mauth in einem Falle abgenommen, in welchem sie nicht gebühret, oder wird von einer Partei ein höherer Betrag eingehoben, als gesetzlich bestimmt ist, so verwirkt der Pächter eine Strafe in dem zwanzigfachen Betrage des zur Ungebühr bezogenen Mauthgeldes, unabhängig von jenen Strafen, die ihn im Grunde der Strafgesetze noch treffen könnten.

8 Verweigert eine Partei bei Passirung des Schrankens oder der Brücke die Entrichtung der Gebühren, oder wollte sie den Schranken gewaltsam überschreiten, so ist der Pächter berechtigt, den Beistand der Ortsbehörde geziemend anzurufen, und dieselbe verpflichtet diesem Beistand zu leisten.

9 Das Verfahren über die Verkürzungen der Mauthgebühr wird von den nach dem Gesetze hierzu berufenen Behörden gepflogen Der Pächter ist jedoch berechtigt, von denjenigen, die er in einer solchen Gefälls-Uebertretung betritt, das Sieben- und Einhalbfache der Gebühr als Sicherstellung der Strafe in Barem einzuheben, worüber er eine schriftliche Bestätigung zu ertheilen hat. Auf das Verlangen des Pächters oder des Beschuldigten wird bei dem nächsten Zoll-, Steuer- oder Controlls-Amte, oder dem nächsten für die Untersuchungen über Gefälls-Uebertretungen bestellten Beamten, oder wenn sich eine Obrigkeit näher befindet, bei derselben die Thatbeschreibung aufgenommen und über dieselbe weiter nach dem Gesetze vorgegangen. Die wegen der gedachten Gefälls-Verkürzungen einfliessenden Strafgelder fallen, nach Abzug der Kosten des Verfahrens, so weit die Kosten nicht von dem Beschuldigten oder Verurtheilten vergütet werden, dem Pächter zu.

10. Die Entscheidung der sich auf die Einhebung und Handhabung der Mauth beziehenden Streitigkeiten zwischen dem Pächter und den Parteien steht den Finanzbehörden zu. Der Pächter ist daher verbunden, den Finanzbehörden über alle Mauthangelegenheiten, je nachdem sie es fordern, schriftlich oder mündlich Rede und Antwort zu geben. Diese Behörden sind berechtigt, ihn hierzu im Falle der Weigerung oder Unterlassung durch Strafboten oder auf andere gesetzliche Art zu verhalten. Gegen die Entscheidung der Finanz-Bezirks-Direktion kann binnen vier Wochen der Recurs an die k. k. Finanz-Landes-Direktion, und gegen die Entscheidung der letzteren gleichfalls binnen vier Wochen an das k. k. Finanzministerium ergriffen werden.

11. Der Pächter ist verpflichtet, auf die Befolgung der rücksichtlich der Ueberladung bestehenden oder in der Folge erlassen werdenden Anordnungen zu wachen, und die Anzeige hiervon an die nächste politische Obrigkeit oder das nächste Zoll-, Steuer- oder Controlls-Amt zu machen, je nachdem ein oder das andere Amt auf dem Wege, in dessen Richtung das Fuhrwerk zieht, der Mauthstation näher liegt. Der Pächter hat ferner auch darüber zu wachen, dass auch die jeweiligen Anordnungen, betreffend die Festsetzung der Breite und des Gewichtes der Ladungen der Lastwagen, die Bespannung derselben, die Breite der Reife der Räder und das Einlegen der Reissketten befolgt werde, und jede Ausserachtlassung dieser Anordnungen ist von dem Pächter gleichfalls entweder der nächsten politischen Obrigkeit, oder dem nächsten Gefällsamte anzuzeigen.

12. Dem Pächter steht das Recht, die Parteien zur Vorzeigung der Mauth-Bollete von der zurückgelegten letzten Station zu verhalten, nicht zu.

13. Der Pächter verbindet sich zur Leistung einer Caution, welche, wenn der Pächter den Pachtschilling monatlich in vorhinein zu zahlen übernimmt, im sechsten Theile des einjährigen Betrages desselben zu bestehen hat; wenn der Pächter es aber vorzieht, denselben erst nach Ablauf eines jeden Monats zu berichtigen, in dem vierten Theile des jährlichen Pachtschillings zu erlegen kommt, und die vor der Uebergabe des Pachtobjectes bei dem betreffenden Amte geleistet werden muss.

14. Der Pächter hat selbst für seine Unterkunft zu sorgen, dort aber, wo Aerarial-Gebäude vorhanden sind, in welchen derselbe untergebracht werden kann, wird, wenn kein Hinderniss obwaltet, wegen seiner Unterbringung in demselben mit ihm eine besondere Verhandlung gepflogen werden.

15. Den Pachtschilling hat der Pächter auf seine Gefahr und Kosten an die ihm zugewiesene Casse abzuführen, und zwar in monatlichen gleichen Raten, welche bis spätestens zur bedingten Zeit eines jeden Monates zu bezahlen sind.

16. Wenn einem Pächter die Benützung des ganzen gepachteten Objectes, oder bei Concretal-Pachtungen die Benützung auch nur eines einzelnen zu den Concretal-Pacht-Objecten gehörigen jedoch selbstständigen Mauth-Objectes, durch ein Elementar-Ereigniss oder durch ein anderes von ihm unabhängiges zufälliges Ereigniss nach von ihm rechtsbeständig zu liefernden Beweisen, durch einen Zeitraum von wenigstens vierzehn Tagen ununterbrochen gänzlich entzogen wird, so ist derselbe berechtigt, eine angemessene Vergütung des erlittenen Schadens anzusprechen, welche Vergütung aber die für die Zeit der entgangenen Benützung des ihm entzogenen Mauth-Objectes entfallende Pachtschillings-Quote nicht übersteigen darf. Als selbstständiges Mauth-Object wird übrigens bei Concretal-Pachtungen jede Mauthstation angesehen und behandelt, welche in der Versteigerungs-Kundmachung als eine selbstständige Station und mit einem selbstständigen Ausrufspreise aufgeführt wird.

Behufs der Ausmittelung der auf das entzogene selbstständige Mauth-Object von dem Concretal-Pachtschillinge entfallenden Pachtschillings-Quote wird gleich bei Ausfertigung des Vertrages der für das gepachtete Concretal-Object gebotene Pacstschilling nach dem Verhältnisse der einzelnen Ausrufspreise zu dem Gesammt-Ausrufspreise, vertheilt.

Hinsichtlich der Ueberfuhren wird ausdrücklich festgesetzt, dass das Zufrieren der Flüsse nicht als ein den Entschädigungs-Anspruch des Pächters begründendes Elementar-Ereigniss angesehen wird, und dass daher auch der Pächter aus Anlass dieses oder eines anderen Elementar- oder sonstigen Ereignisses, wodurch er in der Ausübung seiner Rechte zeitweise gehindert ist, keine Entschädigung anzusprechen berechtiget ist.

Wenn es die Uferarbeiten oder andere Umstände erfordern, dass die Ueberfuhr eine Strecke auf- oder abwärts von ihrem gegenwärtigen Standpunkte stattfinden müsste, so hat sich der Pächter ohne Widerrede darein zu fügen, und auf seine Kosten die nöthigen Anstalten zu treffen. — Wenn jedoch Ueberfahrten wegen des geringen Wasserstandes durch Nothbrücken ersetzt werden müssten, so muss auch der Pächter in einem solchen Falle sich mit den tarifmässigen Brückenmauth-Gebühren ohne irgend einen Regress an das Gefällsärar begnügen In jenem Falle aber, wo eine solche Nothbrücke in die Kathegorie der mauthfreien fiele, kann der Ueberfuhrspächter unter jenen Cautelen und in jener Ausdenung auf einen verhältnissmässigen Nachlass des Pachtschillings Anspruch machen, unter welchem ihm, nach dem Inhalte des gegewärtigen Contractpunktes überhaupt ein solcher Anspruch bei Elementar- oder anderen von seinem Wissen oder Verschulden unabhängigen Ereignissen, durch welche ihm die Benützung des Pacht-Objectes durch wenigstens vierzehn Tage ununterbrochen gänzlich entzogen wird, zugestanden wurde. Alle von dem Willen und Wissen des Pächters abhängenden, daher durch sein Verschulden hervorgerufenen, die Benützung des Pacht-Objectes behebenden oder beschränkenden Umstände, sowie alle Zufälle und Ereignisse, die bloss auf eine Verminderung des Pacht-Objectes in grösserem oder geringerem Masse einwirken, durch welche aber die Benützung eines selbstständigen Mauth-Objectes nicht gänzlich unmöglich gemacht wird, treffen gleichfalls den Pächter, der folglich den herbeigeführten Abfall am Ertrage des gepachteten Objectes ohne einen Anspruch auf Entschädigung zu tragen hat.

Die Entschädigungsgesuche wegen entgangener Benützung der Pacht-Objecte müssen binnen der peremtorischen Frist von drei Monaten, vom Tage der Behebung des Hindernisses an, bei der Bezirksbehörde, in deren Bezirke die Mauthstation gelegen ist, überreicht werden, widrigenfalls auf solche Gesuche keine Rücksicht genommen werden würde.

17. Für den Fall, wenn der Pächter die vertragsmässigen Bedingungen nicht genau erfüllen sollte, steht es den mit der Sorge für die Erfüllung des Vertrages beauftragten Behörden frei, alle jene Massregeln zu ergreifen, die zur unaufgehaltenen Erfüllung des Vertrages führen, wogegen aber auch dem Pächter der Rechtsweg für alle Ansprüche, die er aus dem Vertrage machen zu können glaubt, offen stehen soll.

Ueberdiess hat der Pächter in dem Falle, wenn er eine Pachtzinsrate zur festgesetzten Zeit nicht abführt, von der rückständigen Pachtzinsrate bis zu deren Zahlung Verzugszinsen zu vier vom Hundert zu entrichten und es fangen diese Verzugszinsen von dem Tage zu laufen an, welcher auf den im Pacht-Contracte zur Zahlung der rückständigen Pachtzinsrate bestimmten Tag folgt.

Hiernach wird jedesmal und insbesondere in dem Falle, wenn der Pächter die bedungene Caution nicht zur gehörigen Zeit vollständig leistet, oder den Pachtschilling in der gehörigen Zeit nicht, oder nicht vollständig abführt, es der Finanzbehörde zustehen, sogleich im administrativen Wege, ohne seine Vernehmung, Sequester auf die gepachtete Station, welche die Station auf seine Rechnung und Gefahr zu verwalten haben, einzusetzen, oder das gepachtete Object auf seine Gefahr und Kosten neuerdings feilzubieten, und die eine oder der die andere Massregel, oder beide zugleich zu ergreifen, oder endlich auch den Pächter zugleich in anderen Wegen zur Erfüllung des Vertrages verhalten.

In jedem dieser Fälle bleibt der Pächter in der Haftung für jenen Betrag, der an dem bedungenen Pachtschilling nicht eingebracht werden würde, und der Finananzbehörde steht es zu, den abgehenden nebst dem schuldig gebliebenen Betrag aus seiner Caution, nöthigen Falls auch von seinem übrigen Vermögen einzubringen.

Wenn bei der in einem solchen Falle vorgenommenen Wiederversteigerung ein höherer Pachtschilling erlangt werden sollte, oder wenn bei der auf Gefahr und Kosten des Pächters vorgenommenen Sequestration des Mauthgefälls ein den Pachtschilling übersteigendes reines Mautherträgniss sich ergäbe, so soll das Gefällsärar berechtigt sein, diese Vortheile für sich zu behalten.

18. Dem Pächter, wie der Finanzbehörde steht, sofern während des Laufes der Pachtzeit eine Aenderung in den Bestimmungen des Gesetzes, die auf den Ertrag einen Einfluss ausübt, stattfinden sollte, eine vorläufige dreimonatliche Aufkündigung vor dem Ablaufe des Verwaltungsjahres frei.

Bei Ueberfahrten kann überdiess der Pachtcontract ohne den geringsten Anspruch auf was immer für eine Entschädigung auch vor dem Ende der stipulirten Pachtungsfrist von Seite der Finanzbehörde in dem Falle aufgelöst werden, als die Erbauung eines Steges oder einer Brücke, für welchen Zweck immer dieses erfordert, worüber das Erkenntniss jedoch der k. k. Finanz-Landes-Direktion vorbehalten ist.

19. Das unterfertigte Licitations-Protokoll vertritt die Stelle der förmlichen Contracts-Urkunde, und verbindet den Bestbieter sogleich vom Zeitpunkte der Unterfertigung, während für die Staatsverwaltung die volle Giltigkeit des Vertrages von der Annahme des Anbotes von Seite der zur Bestätigung solcher Pachtverträge berechtigten Behörden abhängt, und daher erst mit der an den Bestbieter erfolgten Bekanntgebung der höheren Ratification eintritt.

Kann das Licitations-Protokoll wegen Abwesenheit des mittelst eines schriftlichen Offerts als Bestbieter verbliebenen Licitanten von demselben nicht gefertiget werden und erfolgt zu demselben die oben erwähnte vorbehaltene Ratification, so wird auf Grundlage des Offerts und der kundgemachten Pachtbedingungen ein förmlicher Contract in zwei gleichlautenden Parien errichtet werden.

Sollte der Offerent sich weigern, den förmlichen Contract zu unterfertigen, so haben die mit §. 17 festgesetzten Rechte des Gefällsärars einzutreten.

Die Entscheidung, ob der mündliche oder schriftliche Anbot von der competenten Behörde ratificirt wurde, wird längstens bis zum Anfangstage der Pachtzeit stattfinden und dem Pächter bekannt gegeben werden, bis wohin der Bestbieter von seinem Offerte nicht zurücktreten kann.

Das Rechtsmittel wegen der Verletzung über die Hälfte kann nicht geltend gemacht werden.

Uebrigens wird festgesetzt, dass die aus dem Mauthpachtvertrage etwa entspringenden Streitigkeiten, das Aerar oder das Mauthgefäll, in dessen Namen der Vertrag geschlossen wird, möge als Beklagter oder als Kläger eintreten, sowie auch die hierauf Bezug habenden Sicherstellungs- und Executions-Schritte bei demjenigen im Sitze des Fiscalamtes befindlichen Gerichte, dem der Fiscus als Beklagter untersteht, durchzuführen sind.

20. Der Pächter ist verpflichtet, die für ein Pacht-Contracts-Exemplar entfallende Stempelgebühr sogleich bei der Bekanntmachung der erfolgten Bestätigung zu entrichten.

Agram 16. Juli 1857.

Druck von Dr. L. Gaj in Agram.

God. XXIII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 30. SERPNJA 1857. Broj 172.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Dne 28. sèrpnja 1857. izdan je i razposlan komad XXIV. razdiela I. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Okružna naredba vèrhovnoga zapoviedničtva vojske od 28. veljače 1857, koja sadèržaje obznanu o uredjenju vojničko-duhovnoga suda ženitbenoga i o organih duhovničtva vojničkoga, kojim je apostolski bojni vikariat podielio punomoćje, da mogu davati cèrkveni oprost od ženitbene napoviedi (naviestivanja).

Okružna naredba vèrhovnoga zapoviedničtva vojske od 30. svibnja 1857, kojom se obznanjuje popis onih vojničkih duhovnih pastirah, kojim se — osim glavnih duhovnikah vojničkih — daje punomoćje, da mogu podieljivat cèrkveni oprost od napoviedi ženitbene.

Naredba ministarstva financiah od 5. lipnja 1857, valjana za Hèrvatsku, Slavoniu i za hèrvatsko-slavonsku Krajinu vojničku, kojom se ukida miešoviti rudarski komisariat u Radoboju, a odredjuje privremeno osobit izpostavljeni, rudarski komissar u Zagrebu, koi će podčinjen biti rudarskomu satničtvu u Ljubljani.

Razpis ministarstvah financiah i dielah unutarnjih od 6 lipnja 1857, valjan za svekolike pokrajine u obćenitom savezu carinskom, kojim se odredjuje, kako se imadu ocarinjati cigare (smotke), jodom priredjene.

Cesarska naredba od 7. lipnja 1857, kojom se propisuje, kako se ima uništivati (izplatjivati) dug zemljištno-razteretnoga fonda ugarskoga.

Cesarska naredba od 7. lipnja 1857, kojom se propisuje, kako se ima uništivati (izplatjivati) dug hèrvatsko-slavonskoga fonda zemljištno-razteretnoga.

Naredba ministarstva pravosudja od 8. lipnja 1857, kriepostna za svekoliku cesarevinu izim Krajine vojničke, koja propisuje, kako se ima postupati sa zakutnimi pisari iliti tako zvanimi nadrifiškali.

Cesarska naredba od 7. lipnja 1857, kojom se propisuje, kako se ima uništivati (izplatjivati) dug zemljištno-razteretnoga fonda sèrbsko-banatskoga.

Naredba ministarstva pravosudja od 5. lipnja 1857, kriepostna za svekolike krunovine, izim onih, za koje je zakonom o stečajih od 18. sèrpnja 1853. (dèrž. zak. lista br. 132), u §. 32. jurve učinjena potrebita naredba, i izim krajine vojničke, u obziru, kako se proglašivati imadu izroci o razpisu stiečaja za vierovnike.

Zakon šumski.

(Nadalje).

§. 61. Tko nepovlašteno ili bez dopuštenja, ili proti ustanovljenim uvietom kupi suharke i drugo sitno dèrvje, može se prisilit, da ostavi ondi, što je jurve nakupio; a orudje i ručne sprave, koje je nedopuštenim načinom pomio, pripadaju ubožkom fondu onoga miesta, u koje ga je kotaru kažnjivo dielo učinjeno. U slučajevih ponovljenja ima se dosudit kazan zatvora od jednoga do tri dana.

§. 62. U koliko nebude miesta obćenitim propisom kaznenim ili ustanovam §§. 44 do uklopno 51, zatim §. 61, imadu se čini, proglašeni u §. 60 kao kvar šumski, dakle i prekèršaji onih, koji pravo na dèrvarenje uživaju (§. 18), po razmierju okolnostih olegotjujućih ili olakotjujućih kaznit ili samo ukorom, ili zatvorom od jednoga do četèrnaest danah ili globom od 5 do 50 forintih novca konv.

§. 63. Ako se nepovlašteno utiera živina u tudje šume, ili ako se po nesmotrenosti onamo pusti, nije istina vlastnik šume niti namiestnik njegov (osoblje lugarsko) u pravilu (§. 65) vlastan, živinu takovu ubiti; ali može ju primierenom silom iztierat, ili ako mu je po živini šteta nanešena, pripada mu pravo privatne plienitbe nad toliko komadah živine, koliko će dovoljno bit za njegovu odštetu. Ako za živinom ide pastir, može se taj prisilit, da živinu odmah odande odtiera.

§. 64. Nego vlastnik šume ili namiestnik njegov ima se ili za osam danah nagodit sa vlastnikom plienjene živine, ili prijavivši kažnjivo dielo, ugonom živine možebit učinjeno, pri vlasti za postupanje u tom nadležnoj (§. 68) ujedno podniet i zahtievanje svoje za odštetu, jer se u protivnom slučaju plienjena živina povratit mora. U štetu koja se naknadjuje, imadu se računat i troškovi, koje je prouzročila plienitba i obskèrba plienjene živine (imenito ono, što se je platilo ljudem pogodjenim, koji su potrebni bili, da živinu odtieraju itd.)

Nego plienjena živina mora se povratit i onda, kada vlastnik iste dade primierenu sigurnost. Ako se nezna vlastnik plienjene živine, ili ako nebiaše učinjeno dielo kažnjivo, ima oštetjenik u pomenutom slučaju zahtievanje za naknadu štete podniet sudcu gradjanskomu.

§. 65. Ako nije moguće izvèršit plienitbe glede kozah, ovacah, svinjah i peradi, dopušteno je postrielat ih, na što valja primieren obzir imat pri kažnjenju prekèršnikah. Ubijena živina ima se ostavit na miestu za onoga čija je.

§. 66. Ako se dokazat može, da je moguće bilo živinu od prieteće joj pogibelji sačuvat time samo, što se je sklonila u susiedsku šumu (pri velikoj vijavici, pri jakoj oluji, pri gradu itd.), tad učinjeni ugon živine nije kažnjiv. Nego oštete pri tom prouzročene imadu se svakako naknadit.

§. 67. Pastiri, koji uzrade proti ustanovam šumskoga zakona, imadu se kaznit po §. 62.

Svaki, koi znamenja od branjevinah odkine, razori, ili kojim mu drago načinom ošteti ili pokvari, dèržan je dat za to naknadu, a ima se vèrhu toga, ako nebude tim učinjeno kažnjivo dielo, koje se kaznit ima po obćem zakonu kaznenom, kaštigovat kao prekèršnik šumski zatvorom od jednoga do tri dana, ili globom od 5 do 15 for. novca konv.

§. 68. Postupak glede svih onih kažnjivih činah proti sigurnosti šumskoga vlastničtva, koji se kaznit imaju po obćih zakonih kaznenih, obavljat će sudovi kazneni po mieri postojećih zakonah.

Nego ako se takovi čini imadu smatrat samo kao prekèršaji malo prie navedeni (kvari šumski §§. 60—67) ili kao prekèršaji ustanovah propisanih za plavište i za naprave splavne (§. 41), pristoji kazneni postupak i sudjenje prekèršnikah vlastim političkim onako isto, kao što je to ustanovljeno za prekèršaje šumskih posiednikah (§. 18) i za zabranjene čine i propuste, naznačene u §§. 44 do 51 uklopno.

§. 69. Postupak proti ovim prekèršajem neima se povest i ovèršit samo na zahtievanje oštetjenika ili na prijavu kojega uredovnika ili službenika (šumskoga nadzornoga osoblja (§. 52) čuvara od poljah, vèrtah, vinogradah), koi je za nadziranje šumah, poljah, vinogradah i tako dalje javno po kojoj obćini ili i po privatnih liudih postavljen i uredovno zaprisežen, zatim na prijavu kojega uredovnika ili službenika od obćih vlastih sigurnosti, imenito oružnikah i stražah financialnih, nego i onda, kada vlast politička kojim mu drago drugim načinom sazna da je kvar šumski učinjen.

§. 70. Pomenutim osobam prosto je, ove prijave ili pojedince od zgode do zgode budi ustmeno budi pismeno, ili od mieseca do mieseca u popisu podnosit političkoj vlasti onoga kotara, u kojem se je prekèršaj dogodio; ovaj popis ima se izpunit po izgledu, B naznačenom u dodatku pod B.

Suglasno s ovimi popisi neima se ni pri samoj razpravi kaznenoj, koja se koliko moguće bèrže preduzimat mora, pisat formalni zapisnik; nego dovoljno je, da se ta razprava sa glavnimi točkami samo uvèrštjuje u kazneni registar, koi se vodit ima po izgledu C. i da se dotičnikom, umiesto prepisah od osude, ako želi, priobćuje samo izvadak iz pomenuta registra.

§. 71. Proti presudam, izrečenim na takove prekèršaje, a tako i na prekèršaje posiednikah šumskih (§. 18) i na zabranjene čine i propuste navedene u §§. 44 do 51, prosto je poslužit se onimi pravnimi lekovi na višje političke vlasti, koje dopuštaju postojeći zakoni o prekèršajih (77).

(Dalje će sliedit.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

J. D. J. U hèrvatskoj Posavini 28. sèrpnja. Odkad nam evo dvie godine danah jedini hèrvatski beletristički časopis, naš Neven, nahramljuje, te se vidi kano da će mamuran usnuti: odtada nam — bog bi dao te se varam — žarka ljubav k narodnoj knjizi pobèrzila u mlak, te će, ako nam toga blagotvorna zaduha nestane, i sasvim morda olediti, a mi ćemo udriemati te spavati, kao što smo spavali duševno do ovoga vieka. Ja neću da govorim proti ničijoj osobnosti, no mnienja sam toga, da nam „Neven“ bude tjednik, i to da točnie izlazi na opredieljeno vrieme, pa da se tako piše, da se i manje učenoga puka sèrce za narodnu knjigu otvoriti uzmogne, n. pr. kao što je bivalo ugodne uspomene pod učredničtvom onoga obće štovanoga našega književnoga veterana, koi je žalibože na konca godine 1852. za volju „Kola“ odreko se učredjivanja Nevena, koje je on vodio baš u svakom obziru valjano, uzoritom točnostju a i u onom popularnom tonu, da ga je i isti krasni spol rado čitao a sada? Riedkost je da žena mužu nebaci na nos, što troši novac za knjigu, koje ona nerazumije. Ova ozbiljnost, što je od niekoga vremena u Nevenu i onako malo obsežnom zavladala, nedopada se mnogim, jer se hoće miešta valjana i za čut i za sèrce. A i jezik je odviš zamašnuo za naš sviet. Ptica mladica sa gniezda neleti na litieu, nego najprije na obližnji hrek, pa s toga na hvoju, a odtole na vèrh, a dok ojača i izviežba krilasca, onda će tek na liticu. Jezik je u Nevenu možebiti liep za jezikoslovce i literate, ali još nije mnogo te bagre ovdih kod nas i težko će se u našoj malahnoj kraljevini moći Neven po njimi uzdèržati. Zato bi bilo vèrlo liepo, da se naša matica posavietuje i pobrine za hèrvatski u tom obziru na mladih noguh stojeći puk, pa mi zato željno čekamo bližna konac o. g., da vidimo, što li će za buduće odlučiti; trebalo bi svakako da joj bude prosvieta hèrvatskoga naroda u očima, opetujem: prosvieta, ovaj nizem cielokupnoga čovječanstva; a do ostvarivanja toga...

... kod nas je bilo na liniju izvašta i gro-

ma i graša i zračnoga Krešova; — ali boga budi hvala, nije nas nevreme izmlatilo kao našu braću prekosavce.

Beč 28. sèrpnja. Bèrzojavne pošiljke od c. k. miestodèrštvenoga predsiedništva u Tèrstu na c. k. ministarstvo unùtarnjih poslovah. Tèrst 27. sèrpnja. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo odputovalo je večeras o 10. uri u najboljem zdravju na željeznici u Prestranek.

— Od c. k. zemaljsko-vladinoga predsiedništva u Ljubljani na c. k. ministarstvo unutarnjih poslovah. Ljubljana 28. sèrpnja. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo prevezlo se je upravo sada o 9. uri 40 min. dolazeći iz Prestanka prieko ljubljanske željezničke štacie vraćajući se u Beč u najboljem zdravju.

— Nj. c. visost prejasna gospoja nadvojvodinja Hildegarda prispiela je danas dne 27. u $7\frac{1}{4}$ sata u večer iz Berchtesgadena u Salzburg i odsiela je kod Nj. veličanstva carice Karoline Auguste u c. k. zimskoj stolici.

— Nj. veličanstvo bavarski kralj Ludvik prispeo je sa Nj. kr. vis. velikim vojvodom i velikom vojvodinjom baskom, vojvodinjom medenskom i princesom Aleksandrom dne 27. o 7. uri u večer iz Berchtesgadena u Leopoldskron kod Salcburga, da provede tamo jeden deo lieta.

— Nj. velič. kraljica gèrčka Amalia odputovala je jučer — 27. sèrpnja — u jutro u $4\frac{1}{2}$ sata u najboljem zdravju na Oderberg u Berlin.

— Čitamo u „G. di Verona“: Nj. visost prejasni gospodin nadvojvoda generalni gubernator lombardesko-mletačke kraljevine dozvolio je političkim bieguncima Josipu pl. Salvi-u, Filipu Brambilli, Ivanu kèrstitelju Trombini, Valerianu Terzaghi-u, Raimondu Bardini-u, Kostantinu Paluselli-u, Antunu Levati-u, Josipu Castelli-u, Nikoli Malacarne-u i Petru Cremonesini-u, da se mogu nekažnjeni vratit u svoj zavičaj.

— Nj. veličanstvo car dozvolio je, da se kroz tri godine potroši 3250 dukatah za odgojenje dobrih konjah u Ugarskoj. Nagrada će se sad u kolovoza pèrvi put razdavati.

— Aradske novine javljaju, da su već naznačena dva parobroda „Cerera“ i „Hunyad“, da plove izmedju Arada i Segedina, ako se skoro povrati stanje vode.

— U Požegi je osudjen St. K iz Komorice priekim sudom na smèrt, što je noćju krao i jednoga tèrgovca ranio. Presuda je isti dan bila u dielo privedena.

Sèrbia.

Beograd 19. sèrpnja. Kod nas ovdie u Beogradu od niekoga vremena bavi se Stevan Teodorović. To je mlad i smiren umietnik, odan dušom i tielom zanatu velikoga Rafaela. Koi bi god ušao u njegovu samohranu sobu, divit će se, a kao Sèrbin i radovati, videći kako je priroda u toj struci obdarila Sèrbina. — Izpitujući pomnjivo kompozicie ovoga mladoga umietnika sèrbskog svaki će priznati istinitost riečih, koje je pismeno o njemu izrazio spomenicima neumèrli profesor Rima, slavni Ral: „Taj će biti ponos svome narodu.“ (S. N.)

Cèrnagora

„Köln. Ztg.“ potvèrdjuje, da je knez Danilo doista odustao od pèrvašnje namiere, pustiti se neposredno u pregovore sa portom, jer je doznao, da u Carigradu nisu skloni pristati na njegova zahtievanja.

„B. Börs. Ztg.“ od 18. o. m. javlja, da je knez Danilo učinio korake, da se opet Rusii približi. Da bi se stvar mogla izravnati, to će možda sadašnji konzul ruski, gosp. Stremouhov, dobiti drugo kakovo opredieljenje, a na njegovo miesto doći će činovnik, koi tamošnje stvari dobro poznaje.

Talianska.

„Giornale di Roma“ govori o buntovnim pokusima, koji su se onomadne zbili u Španjolskoj i u Italii i tvèrdi, da su stajali medju sobom u savezu, da su imali jedan isti izvor, iste zločinstvene svèrhe i da su svikolici stajali pod jednom upravom.

Iz Pize 19. sèrpnja, piše lista „Corriere Mercantile: „Dvadeset i šest osobah od onih, što su bile u Livornu zapletene, imaju se odpraviti u Luku, da im tamo sude kraljevski sudovi, druge će sama policia kaznit.

Moldavia i Vlaška.

Kao što pišu iz Bukurešta od 10. sèrpnja „W. B. Ztgu“, izbori članovah za divan tamo su započeti a stranom i svèršeni. U Bukureštu je odèržala pobiedu stranka umiereno-liberalna. Tim povodom primiećuje dopisnik spomenutih novinah: „Ako ovaj duh mudre umierenosti uzvlada pri svim izborima, onda od divana može izići samo što je dobro.“

Rusia.

Petrograd 8. sèrpnja. Izišla su dva ukaza, koja opet pokazuju blagovoljenje carevo spram židovima. Od sada mogu nositi uniformu ministarstarstva prosviete nadzornici u židovskim školama, židovski učitelji u židovskim dèržavnim školama i židovi, koji su dodani kuratorima za židovske škole. Drugi ukaz olakšava preseljivanje židovah iz Poljske u Rusiu.

— Ruska vlada namierava svoju vojsku u toliko umaliti, da u miru bude u piešačkoj regi- 1000 momakah u 2 bataliuna, a u konjaničkoj 400 momakah.

— Gradić Gagri na abazijskoj obali cèrnoga mora, koi je u godini 1854. bio ostavljen, sad su Rusi jednom morskom ekspediciom opet zauzeli, nedavši vremena planincima ni sastati se i u tome im na put stati. Gradić je taj na polak razvaljen, ali opet Rusi su ga naoružali topovima, skinutim s ladjah, i tako se mogu odupirati planincima sa sievera.

— Nj. veličanstvo car ruski umnožio je prihod glavne i centralne zviezdarne u Pulkavi, kojoj je upravitelj gospodin Štruve, sa godišnjih 15.000 sr. rubaljah.

Jonski otoci.

Dne 2. sèrpnja bila je u jonskom parlamentu zanimiva siednica. Radilo se je o tobožnoj molbi koja je sadèržavala, vele, zahtiev, da Kerf postane britanskom naselbinom, t. j. da se taj otok rastavi od jonske republike i postavi pod neposredno podložništvo britanske krune. Medjutim se je dokazalo, da nije nikada u istinu ni bilo takove molbe; no sama napomena iste u komori dala je povoda bučnoj demonštracii. Odaslanik Arvitanaki imenovao je svèrhu te molbe „paklenom osnovom“ i kad se odaslanik Lombardo izrazi, „da nema nijedne duše na jonskim otocima, koju nebi već ova sama misao užasom napunila.“ Ponoviše mnogi glasovi: „Ne, nema nijedne takve duše!“ „Ne samo“ nastavi govornik „da je svaki stanovnik jonskih ostorvah pripravan upotrebit svako sredstvo proti izvedenju ove osnove, već je gotov i perom umočenim u svoju vlastitu kèrv napisat, da je sjedinjenje s Gèrčkom naša jedina želja, naš jedini zahtiev.“ Tu se podignuše predsiednik i svi pritomnici pod uzhićenim klicanjem: „Dà, tako jest!“ „Mi ćemo dakle“ nastavi govornik „inostrancu dokazat, da ništa većma neželimo, nego li da se otresemo njegove zaštite.“ Komora je naimenovala zatim iztražan odbor, a zatim klikne odaslanik Lombardo: „Mi smo danas jednoglasno svoje uskèrsnuće kao narod votirali. Vi ćete podpisati svojom kèrvju uniu s Gèrčkom. Tko da se sada usudi tvèrdit, da inostranac može na ovom otoku naći ma ikoje podpore?“ A glavni odvietnik primieti konačno: „Mi smo gèrčka nezavisna dèržava; jedina razlika sastoji samo u tom, što stojimo pod britanskom zaštitom. Pitanje, kad će se zbiti sjedinjenje s Gèrčkom i sa svimkolikim narodom, mora se vremenom i okolnostima odlučit.“

Turska.

Poznati književnik bugarski g. Hajden Gorov postavljen je za ruskoga konzula u Plovdivu. On se je 11. o. m. još bavio u Carigradu, no spremao se da ide na ovo svoje opredieljenje.

— Na marmorskom moru uhvaćena je jedna gusarska ladja, na kojoj je mnogo bilo oružja i 100 buradi sa barutom.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz 28. sèrpnja. „Constitutionel“ javlja: Ledru-Rollin tvèrdi uslied svoje običajne sisteme da zapleni Taljeni nisu ništa drugo nego agenti policie. Nadaju se, da se Engleska neće naprema dokazima kratit predat krivce.

Bombaj, 1. lipnja. Delhi se jošte dèrži, malone sve provincie Bengalie i sievero-zapada pobunile su se. Kalkutske regimente ukinute su. U Madrasu i Bombaju nema ni traga razdraženosti.

Verona, 27. sèrpnja. Nj. preuzvišenost g. fm. grof Radetzky oporavio se je natoliko da je zaključio dne 30. t. m. preselit se u Milan.

Književne viesti.

Uprav sada izišlo je izpod tiska narodne tiskarnice dr. Ljudevita Gaja: „Izvieštje o putovanju kroz Dalmaciu u Napulj i u Rim od Ivana Kukuljevića Sakcinskoga s trimi na kamenu tiskanim slikama. (Izvadak iz Arkiva knj. IV.) Vel. 8. str. 86. Ova knjiga može se dobit za 36 kr. kon. novca kod ovdiešnjih knjigoprodavaocah gg. Župana i Hartmana.

— Od skupljenih dielah českoga spisatelja Jos. Kajet. Tila izišo je četvèrti svezak.

Bečka burza

dne 29. sèrpnja 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	$82\frac{3}{4}$
dto od godine 1851 seria B	„ 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	„ 5%	
dto iz narodnog zajma .	„ 5%	$84\frac{9}{16}$
dto	„ $4\frac{1}{2}$%	
dto	„ 4%	
dto od g. 1850 s povratkom	„ 4%	
dto . . izžriebane . .	„ 4%	
dto	„ 3%	
dto	„ $2\frac{1}{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za	100 for.	
„ „ „ „ „ 1839, „	100 „	
„ „ „ „ „ 1854, „	100 „	$109\frac{3}{4}$
Bečko-gradski banko	sa $2\frac{1}{2}$%	
„ „ „	„ $2\frac{1}{4}$ „	
„ „ „	„ 2 „	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami	po 5%	$80\frac{11}{16}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih kr. novinah		
Bankovne dionice komad po		1001
Eškomptirane dionice od dol. Austrie	za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		
dto dto s plaćanjem na rate		$271\frac{1}{4}$
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	1875
„ bečko-glogničke željeznice „	500 „	
„ šoprunsko-malobečke „	„ 200 „	
„ Budiejovičko-Gmundsko-Linceske željeznice . .	„ 250 „	$233\frac{7}{8}$
„ požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . .	„ 200 „	
„ „ 2-og „ s pèrvenstvom	200 „	
„ austr. dunav. parobrodarstva	po 500 „	573
„ „ Lloyda u Tèrztu .	„ 500 „	
„ budapeštanskog lančanika	„ 500 „	
„ c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 foriat.		
„ Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 „	
Jelisavetina željeznica	„	
Južno-sieverna niemačka savezna željez	„	
Tisna željeznica	„	
Lombardezko-mlietačka željeznica . .	„	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current	„	$104\frac{1}{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah	„	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	„	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	„	$103\frac{3}{8}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . .	„	
Hamburg za 100 mark banko	„	$76\frac{3}{4}$
Lipsko za 100 for.	„	
Livorno za 300 toškanskih lirah	„	
London za 1 funt šterlinga	„	10-9
Lyon za 300 frankah	„	
Milan za 300 austrianskih lirah	„	103
Marseille za 300 frankah	„	$120\frac{7}{8}$
Pariz za 300 frankah	„	121
Prag za 100 forintih	„	
Tèrzt za 100 forintih	„	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . .	„	
Bukurešt za 1 forint	parah	265
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$7\frac{3}{4}$
Srebro od 28. sèrpnja	$4\frac{3}{4}$

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11487/1494 (VI.—52) (3—1)

Konkurs-Ausschreibung.

Das hohe k. k. Ministerium des Innern hat mit dem Erlasse vom 27. Mai l. J. Z. 12935/512 zu bewilligen befunden, dass zur Versehung des Sanitätsdienstes in der Landesstrafanstalt Lepoglava ein eigener Strafhausarzt, der Dr. der Medecin und der Chirurgie sein muss, mit einer jährlichen Remuneration von vier Hundert Gulden CMz. und freier Wohnung in der Strafanstalt provisorisch bestellt werde.

Zur Besetzung dieser provisorischen landesfürstlishen Bedienstung wird der Konkurs bis Ende August l. J. ausgeschrieben, und es haben die diesfälligen Bewerber ihre an das Präsidium der k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei stilisirten, mit dem Taufscheine, den Doctors-Diplomen und der Nachweisung über die Kenntniss der kroatischen oder einer andern verwandten slavischen Sprache, belegten Gesuche, die Landes-Eingebornen unmittelbar, die auswärtigen Kompetenten aber im Wege der vorgesetzten politischen Behörde, an das obengedachte Präsidium vorzulegen.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei

Agram am 26. Juli 1857.

Br. 1504 (DS—75) (3—2)

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede niegdašnje županije abaujvarske i tornanske, sadašnje županije abauj-tornanske, uklopno i kr. slobodnoga grada Košice (Kaschau).

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Prešovu, da je se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u kraljevini ugarskoj, uslied naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 16. lipnja 1857. br. 12923 na znanje sliedeće:

I.

U košičkom upravnom okolišu jest u sverhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimičko izvidjenje poleg občinah, već i u negdašnjoj županii abaui tornanskoj uklopno i kr. slobodnom gradu Košicah posve obavljeno, te napisnici gruntovnički, ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, vèrhu sviuh godine 1848. k županii abaujvarskoj i tornanskoj spadavših občinah uklopni i kr. slobodni grad Košice, bit će počemši od 1. kolovoza 1857. u c. kr. gruntovničkoj pisarnici u Košicah svakome na ugled izloženi.

Obavljanje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom ima se započeti takodjer dne 1. kolovoza 1857. i za otu sverhu odredjen je c. kr. zemaljski sud u Košicah za sve občine, koje su godine 1848. k abaujvarskoj i tornanskoj sadašnjoj županii abauj-tornanskoj spadale, uklopno c. kr. slobodni grad Košice.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 20. lipnja 1857. izdanog izroka, uvèršten je u službenih listovih bečkih i buda-peštanskih novinah, kao i onih „Slovenské Noviny" i u „Budapesti-hirlapu."

C. kr. upravljateljstvo gruntovnicah.

U Zagrebu dne 16. sèrpnja 1857.

Br. 815.—1412. (Ds. 73.) (3—3)

Opetovano obnarodovanje

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u sèrbskoj vojvodini i u tamiškom Banatu, glede občine Csóbske i glede prediuma Charlotenszállászvanog, u negdašnjoj županii Bačko-Bodroghskoj sadašnjem okružju Novosadskom.

Od c. k. upraviteljstva gruntovnicah u Tamišvaru daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u sèrbskoj vojvodini i u tamiškom banatu usiled naredbe c. k. popečiteljstva za pravosudje od 27. veljače 1857. br. 3891. na znanje sliedeće:

I.

U sèrbskoj je vojvodini i u tamiškom banatu miestimičko izvodenje, da se uvesti mogu gruntovnička knjige, već i u občini Csóbskoj i u prediumu Charlottenszállás u negdašnje županie Bačko-Bodroghske sadašnjem okružju Novosad-

škom, posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti koji k istim spadaju, bit će izvanredno počemši od 1. travnja 1857. svakomu na ogled izloženi u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Novom Sadu.

Obavljanje poslovah i uredovnih dielah naznačenih u izroku ovom, imade se takodjer započeti dne 1. travnja 1857. i u sverhu ovu odredjen je c. k. okružni sud u Novom Sadu.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 6. ožujka 1857. izdanog izroka uvèršćen je službenim listinama „bečkih novinah", kao i u onim od 20. 22. i 27. ožujka 1857. pod br. 65. 67. i 70. novinah temešvarskih.

C. k. upravljateljstvo gruntovnicah

u Zagrebu dne 1. travnja 1857.

Nr. 11184—3091 (VI—51) (3—3)

Verlautbarung.

Am k. k. Gymnasium zu Gratz wird auf Grund der h. Unterrichts-Minist. Erlässe vom 7. Februar und 28. Mai d. J. Z. 2031-6785 der Conkurs zur einstweiligen Besetzung einer für Geschichte und Geographie erledigten Lehrersstelle eröffnet, mit welcher der Fixe-Gehalt von sieben Hundert eventuell acht Hundert Gulden, und der Anspruch auf alle übrigen den Lehrern an Staatsgymnasien zustehenden Rechte verbunden ist. Sobald jedoch das Benedictinerstift Admont in der Lage sein wird, für die zeitlich versehene Lehrerstelle einen qualifizirten Ordenslehrer zu bestellen, wird die Versetzung des einstweilig bestellten Lehrers an ein anderes Gymnasium erfolgen.

Die an das h. Minist. des Cultes und Unterrichts gerichteten Competenzgesuche sind mit den gesetzlichen Nachweisungen über Alter, Religion, Stand, zurückgelegte Studien, die erworbene Lehrbefähigung, wobei auch die Befähigung für das deutsche oder für philosophische Propädeutik wünschenswerth wäre, ferner über das bestandene Probejahr oder bisherige Dienstleistung und moralische Haltung im Dienstwege bis zum 20. August d. J. anher zu überreichen.

Von der k. k. steier. Statth. zu Gratz am 14. Juli 1857.

Nr. 8672 (DS—78) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

In Folge hohen Erlasses der k. k. Statthalterei dato. 23. Juli 1857 Z. 11855, wird die Herstellung der Pfarrkirche und des Pfarrhofes in Rude (im Bezirke Samobor) im Wege einer öffentlichen am 10. August l. J. Vormittags im Pfarrhause zu Rude nächst Samobor abzuhaltenden Minuendo-Lizitation hintangegeben werden.

Der Fiskalpreis ist folgendermassen festgesetzt: für die Herstellung der Pfarrkirche an Ziegeldeckers-Arbeit sammt Materiale 127 fl. 10 kr. CMz. und für die Herstellung des Pfarrhofes an Zimmermanns-Arbeit sammt Materiale 392 fl. 20 kr. CMz.

Die Versteigerung wird im Ganzen für alle Leistungen erfolgen, dem Unternehmer werden überdiess 56 Handlanger und 18 Fuhren durch die betreffende Gemeinde in Natura beigestellt.

Jene Unternehmer, welche gesetzlich giltige Verträge einzugehen fähig sind, und sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, haben am obbenannten Tage und Ort Morgens persönlich zu erscheinen, oder ihre mit gehöriger Vollmacht zu versehende Bestellten dahin zu senden, und haben vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukosten-Betrages zu erlegen.

Als Kaution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt; für diesen Neubau werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Commission entgegen genommen. In allen vorschriftsmässig zu verfassenden und mit dem Reugeld zu belegenden Offerten ist der Anbot deutlich und mit Buchstaben auszudrücken.

Die Offerte sind bei der k. k. Agramer Comitats-Behörde längstens bis 8. August 1857 einzubringen, und haben die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntniss der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse zu enthalten.

Die diesfälligen Pläne, Vorausmasse, Preistarife, die summarischen Kostenanschlage, dann die allgemeinen und speziellen Baubedingnisse können bei der gefertigten k. k. Comitatsbehörde bis 8. August 1857 eingesehen werden, und werden am Versteigerungstage selbst zu jedermanns Einsicht vorliegen.

Im Falle der Erstehung unter dem Fiskalpreise werden die in Rede stehenden Herstellungen an den betreffenden Ersteher zugleich vorschriftsmässig kommissionell übergeben werden, weshalb auch die schriftlichen Offerenten sich bei der Lizitation einzufinden haben.

Die fragliche Herstellung muss bis Ende September 1857 in vollständig collaudationsfähige Ausführung kommen. K. k. Comitats-Behörde

Agram, am 26. Juli 1857.

Br. 355 pr. (Fin.—27) (3—2)

Oglas

namieštenje triuh uredo-službeničkih pomoćnikah.

Kod c. k. zemaljskog financiah ravnateljstva u Zagrebu izpražnjena su tri miesta uredo-službeničkih pomoćnikah sa godišnjom plaćom od 216 fr. i paušalom na sveće godišnjih 13 fr. 20 kr., koja miesta spadaju u vèrst službah priuzdèržanih za pobilježene na to vojnike.

Objavljuje se ovo za slučaj kad bi koi od vojnikah kompetentnih ponamieštenih već drugdie, želio svoje premieštenje k ovom zemaljskom financiah ravnateljstvu; natiečaj traje do 15. kolovoza 1857.

U Zagrebu 8. sèrpnja 1857.

Nr. 3207 (PZ—23) (3—1)

Kundmachung.

Vom 28. Juli l. J. als dem Zeitpunkte der Eisenbahneröffnung zwischen Laibach und Triest, werden im hiesigen Postbezirke folgende Curseinrichtungen und Cursänderungen ins Leben treten.

Zwischen Agram und Steinbrücken wird neben der bestehenden Mallepost, auch eine tägliche Reitpost errichtet mit folgender Cursordnung:

Abgang von Agram täglich um 10 Uhr Früh.

Ankunft in Steinbrück um 8 Uhr 40 Minuten Abends.

Abgang von Steinbrück täglich um 3 Uhr 30 Minuten Früh.

Ankunft in Agram um 2 Uhr 10 Minuten Nachmittags.

Durch diese Reitpost wird der Korrespondenz-Verkehr aus Agram und von der Semliner Route in der Richtung nach Triest eine wesentliche Beschleunigung erhalten.

Die Malleposten zwischen Fiume und Adelsberg werden aufgehoben, und an deren Stelle eine tägliche Mallepost und eine tägliche Reitpost zwischen Fiume, Lippa, Feistritz und dem Bahnhofe in St. Peter mit folgender Kursordnung errichtet:

Mallepost Fiume-St. Peter:

Abgang von Fiume täglich um 12 Uhr Mittags.

Ankunft in St. Peter um 7 Uhr 25 Minuten Abends.

Abgang von St. Peter täglich um 4 Uhr 15 Minuten Früh.

Ankunft in Fiume um 10 Uhr 40 Minuten Früh.

Reitpost Fiume-St. Peter:

Abgang von Fiume täglich um 5 Uhr Abends.

Ankunft in St. Peter um 12 Uhr 15 Minuten Nachmittags.

Abgang von St. Peter täglich um 9 Uhr 30 Minuten Abends.

Ankunft in Fiume um 5 Uhr 30 Minut. Früh.

Die Post-Distanz zwischen Feistritz und St. Peter ist auf 1½ Posten festgesetzt:

Zwischen Warasdin und dem Bahnhofe Kranichsfeld wird neben der bestehenden Kariolpost auch eine tägliche Reitpost in folgender Weise in Gang treten:

Abgang von Warasdin täglich um 8 Uhr Abends.

Ankunft in Kranichsfeld um 4 Uhr 10 Minuten Früh.

Abgang von Kranichsfeld täglich um 8 Uhr Abends.

Ankunft in Warasdin um 4 Uhr Früh.

Die Mallepost nach Pöltschach wird vom 28. Juli l. J. von Agram um 1 Uhr Mittags abgehen, um 2 Uhr 15 Minuten Früh in Pöltschach ankommen, von Pöltschach aber um 9 Uhr 30 Minuten Abends abgehen, und um 10 Uhr 50 Minuten Vormittags in Agram eintreffen.

Die Abfertigungsstunde der Mallepost nach Steinbrück bleibt wie bisher auf 9 Uhr Abends festgesetzt, dagegen wird die Mallepost von Steinbrück nach Agram vom 28. Juli 1857 an schon um 12 Uhr Mittags abgehen, und um 10 Uhr 55 Minuten Abends in Agram eintreffen.

Agram, am 27. Juli 1857.

K. k. Post-Direktion für Croatien und Slavonien

Klempay.

Nr. 381—1856 civ. (Izv.—257) (3—2)

Edikt

zur Einberufung der Verlassenschafts-Gläubiger.

Vom k. k. Bezirksamte Našic werden diejenigen, welche als Gläubiger an die Verlassenschaft der am 1. Oktuber 1853 in Neu-Jošava verstorbenen Grundbesitzerin Magdalena H bgen, eine Forderung zustellen haben, aufgefordert, bei diesem Gerichte zur Anmeldung und Darthuung ihrer Rechtsansprüche den 3 September 1857 zu erscheinen, oder bis dahin ihr Gesuch schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an die Verlassenschaft, wenn diese durch die Bezahlung der angemeldeten Forderungen erschöpft würde, kein weiterer Anspruch zustände, als insofern ihnen ein Pfandrecht gebührt.

Vom k. k. Bezirksamte

Našic am 18. Juli 1857.

Der k. k. Bezirks-Vorstand

Ferd. v. Kraljević.

Nr. 6121/1305 (Izv.—261)

Circulare

der k. k. Central-Seebehörde, womit den Capitänen und Führern der österreichischen Handels-Marine neuerdings ihre Verpflichtung eingeschärft wird, über jede von ihnen zu Lasten ihres Schiffes eingegangene Verbindlichkeit dem betreffenden Rheder schleunigst Meldung zu erstatten.

Es hat sich wiederholt in jüngster Zeit der Fall ergeben, dass Capitäne und Führer der österreichischen Handels-Marine, welche sich genöthigt erachtet hatten, eine Bodmereischuld oder sonst eine andere Verbindlichkeit zu Lasten des von ihnen befehligten Schiffes einzugehen, unterlassen haben, hierüber ihren Rhedern, die nach §§. 35 und 38 Art. II. des k. k. politischen Schiffahrts-Ediktes ihnen obliegende schleunige und umständliche Meldung zu erstatten.

In Anbetracht der aus einer solchen Unterlassung den Rhedern leicht erwachsenden Nachtheile und aus Anlass der diesfalls Seitens der letzteren hieramts bereits vorkommenen Beschwerden findet die Central-Seebehörde es nothwendig, den österreichischen Handels-Capitänen und Schiffsführern die ihnen nach den obencitirten §§. des Schiffahrts-Edictes obliegende Verpflichtung hiemit eindringlichst und mit dem Beisatze in Erinnerung zu bringen, dass gegen jene aus ihnen, welche künftig unterlassen sollten, ihren Rhedern die in Rede stehende Meldung innerhalb der vier und zwanzig Stunden nach Eingehung der bezüglichen Verbindlichkeit zu erstatten, nach der ganzen Strenge des mehrerwähnten Schiffahrtsgesetzes disciplinariter vorgegangen werden wird.

Von der k. k. Central-Seebehörde
Triest den 6. Juni 1857.

Indorsat-Decret.

Wird sämmtlichen k. k. österreichischen Seeconsulaten zur Wissenschaft und mit der Einladung mitgetheilt, so oft dieselben in Kenntniss gelangen, dass ein Capitän oder Führer der österreichischen Handels-Marine zu Lasten seines Schiffes eine jener Verbindlichkeiten eingegangen habe, von welcher das obige mitfolgende hierortige Circular handelt, hievon von Fall zu Fall unverzüglich der Central-Seebehörde die angemessene Anzeige zu erstatten, übrigens aber auch sonst von Ihrer Seite darüber zu wachen, auf dass die Capitäne und Schiffsführer den Anordnungen dieses Circulars genauestens nachkommen, weshalb nicht zu unterlassen sein wird, letzteren so oft es sich nothwendig erweiset, dessen Inhalt entsprechend in Erinnerung zu bringen.

Von der k. k. Central-Seebehörde
Triest den 6. Juni 1857.

(3—1)

Circolare

dell' i. r. Governo Centrale Marittimo con cui si rammenta ai Capitani e Direttori della marina mercantile austriaca l' obbligo che loro corre di dare sollecito ragguaglio ai parzionevoli d' ogni impegno che assumono sul bastimento.

Negli ultimi tempi si è più volte verificato il caso che alcuni Capitani e Direttori della marina mercantile austriaca, dopo aver stimato di assoluta necessità di assumere sul naviglio da loro comandato qualche impegno sia mediante un cambio marittimo ossia in altro modo, trascurarono di dare di ciò ai parzionevoli il sollecito e distinto ragguaglio in proposito ai medesimi prescritto dai §§. 35 e 38 art. II. dell' i. r. Editto politico di navigazione.

Considerando i gravi pregiudizi che da una simile ommissione ponno derivare ad essi parzionevoli, ed avuto riflesso ai reclami già in proposito avanzati da questi ultimi, trova il Governo Centrale Marittimo necessario di rammentare seriamente colla presente ai nazionali Capitani e Direttori mercantili l' obbligo della summentovata notifica che corre ai medesimi a tenore della citata legge avvertendoli che contro quelli di loro i quali in avvenire tralasciassero di dare ai parzionevoli il ragguaglio in discorso entro ancora le ventiquattro ore dopo assunto l' impegno rispettivo si procederà disciplinarmente con tutto il rigore, inerendo ad esso Editto di Navigazione.

Dall' i. r. Governo Centrale Marittimo
Trieste 6 Giugno 1857.

Decreto-Indorsale.

Si communica a tutti gli i. r. Organi Consolari marittimi per Loro intelligenza e coll' invito quando per qualche modo venissero in cognizione che un Capitano o Direttore mercantile austriaco abbia assunto un impegno della natura di quelli contemplati dalla sopra Circolare, di renderne ogni volta indilatamente informato questo Governo Centrale Marittimo e di vegliare nel resto anche per loro parte onde detti Capitani e Direttori adempiano puntualmente a quanto viene loro ingiunto in detta Circolare, il cui tenore dovrà perciò all' occorrenza opportunamente richiamarsi alla memoria di essi Naviganti.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo
Trieste 6 Giugno 1857.

(Izv.—266) (3—1)

Natiečaj.

U župah Lokva i Brod u pol. kotaru delničkom, isto tako u župi Moravica, u pol. kotaru vèrbovskom, u školskom kotaru brodskom izpražnjena su miesta učiteljska i ujedno orguljaška, uz plaću 300 fr. osim slobodnog stana, dèrvah i vèrta. Koji dakle takova zadobiti žele, polag obstojećega propisa do 31. kolovoza t. g. dotičnomu podjažpristu neka se pismeno s dokazi prijave.

U Delnicah dne 23. sèrpnja 1857.

Nikola Car,
J. konon. arcidj. i kot. škol. nadglednik.

Nr. 2259 (Izv.—264) (3—2)

Editto.

Da parte dell' I. R. Tribunale di Comitato in Fiume si porta a comune notizia, che il giorno 6. p. v. Agosto dalle 9 alle 12 a. merid. verrà nell' aula di questo Tribunale tenuto il 2 esecutivo incanto della casa Nr. 62 in Plasse apartenente alla massa del deft. Giuseppe Rubessa, — pel quale venne già pubblicato l' Editto 18 Marzo a. c. Nr. 993.

Fiume li 27. Giugno 1857.

OGLASNIK.

DP.—57 (2—1)

Nova
previsokom povlastju zavedena

TISKARNICA

pod firmom:

Drag. Lehmann i Ort. u Osieku

javlja ovim oglasom svemu štovanomu občinstvu početak svoga dielovanja.

Iz glasovite slovolievnice braće Haase-ah u Pragu obskèrbila se je ona posve novimi i najukusnimi slovi, naresi itd. te time je u stanju zadovoljiti svakomu zahtievanju u pogledu znamenita napredka, što ga je učinila tiskarna umietnost u novie doba. Osim dobra ukusa imać se je takodjer obzir na dovoljna sredstva, te tako tiskarnica ova preuzima svake ruke poslove tiskarske od najsitniih do najvećih; kakono: Okružnice, račune u svih strukah, cienovnike, tovarnice, mienice, tabelarne poslove za tèrgovačke, domaće i gospodarske zapisnike, jestvenike, oglase u svakoj veličini i sa proizvoljnimi pismeni, naručničke i majstorske listove, preporučne, zaručne, viena čane i posietne karte, školske sviedočbe, programe itd. nadalje diela bez razlike veličine u niemačkom, ilirskom, (sa cirilicom i latinicom) magjarskom, francuskom, taljanskom, gèrčkom i hebrejskom jeziku.

Ista firma preporučuje se dakle štovanom občinstvu, da ju udostoje sa svojimi naručbinami i obè-

God. XXIII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 31. SERPNJA 1857. Br. 173.

Carsko-kr. NARODNE službene NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Zakon šumski.

(Nadalje).

Odsiek šesti.

Ustanove za naknadjivanje šumskoga kvara.

§. 72. Koi je krivac kažnjiva čina proti sigurnosti vlastničtva šumskoga, ima oštetjenomu posiedniku šume dat podpunu naknadu; s toga ima naknadit mu nesamo vriednost ukradenoga možebit šumskoga proizvoda, nego i onaj posriedni gubitak, koi bude kad prouzročen smetanjem ili umaljenjem plodne sposobnosti od šume.

§. 73. Da vlasti uzmognu pouzdano saznat, kolika je šteta, imadu službenici od lugarstva kako način tako i veličinu štete prosudjivat po načelih, sadèržanih u prilogu D.

Prokazi osoblja nadzornoga treba da budu potvèrdjeni ili izpravljeni po urednicih šumskih koji su mu predpostavljeni.

§. 74. Ako osoblje šumskoga nadzorstva nije pod upravom urednikah šumskih, ili ako prijava o oštetah bude učinjena po drugih osobah a ne po osobah šumskoga nadzorstva, ima vlast politička za procienjenje štete pozvat ili najbližjega urednika šumskoga, ili, ako takovih urednikah neima, kojega nepristranoga vieštaka, koi će se za to osobito zapriseći.

§. 75. Ako se obnadju temeljite sumnje proti izpravnosti prociene, učinjene glede koje štete, ima vlast politička izaslat svoga naredjenika na samo miesto, koi će ondi dat štetu izvidit i procienit po zapriseženih od rečene vlasti izbranih nepristranih vieštacih, od kojih se u pravilu i ako je moguće pozvat imadu dvojica.

§. 76. Za svaki kotar političke koje vlasti, a ako je potririebno, i za pojedine dielove takova kotara imadu političke vlasti u porazumljenju sa vieštaci, odmah po proglašenju ovoga zakona, izdat polag načelah navedenih u prilogu D tarifu o naknadi štetah šumskih, na kojoj se osnivat ima izmierivanje naknadah; ova se tarifa ima opet obnovit, kada se vremenom ciena dèrvah znamenito promieni; nego oštetjeniku, koi u pojedinih slučajevih scieni da može tražit i dokazat veću naknadu, nego je u tarifi ustanovljena, prosto je poprimit redoviti put pravde.

Odsiek sedmi.

O molbah.

§. 77. Koi scieni, da mu je naredbom koje nižje političke vlasti, izdatom u smislu ovoga šumskoga zakona, krivo učinjeno, može proti istoj uteći se na višju vlast političku. Ako naredba, proti kojoj je tko poprimio prizív, sadèržaje presudu kaznenu, (§§. 2 do 18, 41, 44, 45, 48, 50, 60, 61, 62 i 67), ima se uporavit §. 71.

U ostalom za prizive, koji su u ovom zakonu dopušteni, valjaju ustanove sliedeće:

a) ako je riešitbu izrekla najnižja politička vlast (§§. 8, 18, 23, 24), biva utok na političku zemaljsku vlast, a u tretjoj molbi na ministarstvo unutarnjih dielah, koje medjutim, svagda, t. j. i u slučajevih, navedenih nižje pod b), c) i d) odluke izriče, samo pošto se je najprije porazumielo s ministarstvom za zemljodielstvo i rudničtvo.

Iz važnih razlogah, kamo navlastito spada prištedjenje troškovah, može vlast okružna od vlasti zemaljske ili u obće ili u pojedinih slučajevih dobit punomoćje, da umiesto nje rieši stvar putem delegacie; a proti riešitbi ovoj mora se priziv upravit na ministarstvo, ali posredstvom vlasti zemaljske, koja priklopit ima mnienje svoje.

b) Ako je okružna vlast zvana, da stvar rieši u pèrvoj molbi (§. 2, 9, 20, 25, 26, 30), teku tada žalbe na vlast zemaljsku i na ministarstvo unutarnjih dielah;

c) ako je pèrva riešitba priuzdèržana političkoj zemaljskoj vlasti (§§. 21, 26 i 30), slobodno je uteći se dalje samo na pomenuto ministarstvo, od kojega neima miesta daljemu prizivu ni u onom slučaju, ako je

d) istomu ministarstvu ostavljeno neposredno riešavanje (§§. 2, 26 30).

Što se tiče vlasti, kod koje se, i vremena, uz koje se utok predat ima, valjaju obćeniti propisi politički.

Prilosi.

Prilog A. Izgled.

Zakletva za osoblje šumarsko.

Prilog B. Izgled.

Miesečni popis

prekèršajah proti sigurnosti šumskoga vlastničtva i kvarah šumskih, koje je podpisani . . . . u tečaju mieseca . . . . . 18. . . . odkrio, i . . . prijavio.

Prilog C. Izgled.

Registar kazneni

o prekèršajih proti sigurnosti šumskoga vlastničtva i o kvarih šumskih, bivših pred . . . . . u kazneno-sudbenom razpravljanju.

Prilog D.

Načela, po kojih se ima sačinjat cienik za štete šumske, i naknadjivat šteta.

§. 1. Kad se ustanovljuje cienik, po kojem se naknadjuje šteta šumska, imadu se dèrva razlučivat na

1. dèrva za oganj (gorivo), i

2. dèrva za gradjenje i tvorenje iliti dèrva gradivna i tvorivna (debla i bèrvna, panjevi, dèrva za razno orudje, za makine itd.).

Obie ove fele dèrvah imadu se nadalje razlučivat po vèrstah, koje se miestimice uvažavat moraju, od kojih medjutim sve one vèrste, koje gotovo jednaku vriednost imaju, treba da se u jedan razdio stave; po svojoj dakle naravi diele se opet dèrva u

a) najbolju,

b) srednju, i

c) najlošiju felu.

Za svaki od ovih podrazdielah imadu se zatim ustanovit šumske prieko ciene, i to pèrviput za jedan kubički pedanj samoga dèrvja ili, ako su ciene dèrvah vèrlo malene i za više podanjah kubičkih, i to po odbitku troškovah za klaštrenje i siečenje, a drugiput po prostornoj mieri, kao što je gdie u običaju. Pèrve one ciene imadu se uporavljivat na dèrva stojeća i u obće na takova dèrva, koja se lako proračunat mogu kao bèrvna, pri čem pribijaju se troškovi za klaštrenje, ako troškovah takovih ima. Druge pak ciene valjaju za dèrva siečena i jurve pridielana, u koliko ova, stranom što su pretvorena, stranom što tú ima odpadakah, nemogu se lako više svesti na bèrvna. Dèrva, koja budu ukradena prigodom pridielavanja, imadu se smatrat tako, kao da su već sasvim pridielana ili priredjena. (Dalje će sliedit.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 29. sèrpnja. Nj. c. k. apostolsko vel. car vratio se sinoć dne 28. t. m. iz Tèrsta u Laxenburg.

— Dne 26. u jutrou 6 satih bilo je u Tèrstu svečano posvećenje i prikopčanje zastavne vèrpce po Nj. veličanstvu carici Jelisaveti podieljeno tèršćanskoj področnoj vojski.

Talianska.

Piemonteski indjenir Parodi dobio je dopuštenje da povede predhodne radnje u svèrhu gradjenja željeznice od Varskoga druma do modenske granice.

„Allg. Ztg." javlja o kaznenoj raspravi (i u našim novinama već u kratko napomenutoj) iz Turina od 19. lipnja: U prekjučerašnjoj siednici ovdašnjega prizivnoga suda došla je u pretresanje tiskarska parnica, koja je natoliko zanimiva, nakoliko pruža novi prinesak, kakovi pojmi o pravu ovdie vladaju. Kad je u Napalju Agosilao Milano izveo svoj pokus kèrvi na osobi kraljevoj, razpalio je ovaj opaki čin jednog ovdie živućega napuljskoga bieguncа, gospodina Josipa del Re do tolikoga uzbita, da je pogubljenoga Kalabreza opievao u jednoj piesmi, u kojoj je žestinom fanatika opravdavao kraljoubojstvo i krivca oveličavao viencem i krunom mučeničkom. Ova u više iztisakah razprostranjena piesma bila je uzapćena i podignuta tužba zbog razdraživanja na kraljoubojstvo proti sastavitelju. No sudbena siednica, narečena za razpravu, bila je većma nalik na apologiu, stavljena na pozorište, nego li na sud, i prostor, posvećen kaznećoj pravdi, bio je oskvèrnjen govorima punim kèrvožedje. Isti dèržavni odvietnik upotrebio je prigodu da se prošeta po perivojima politike i da Napoleonovoj vladi ništa manjega nepredbaci nego li „strahovitostih", što da reknu stopram branitelji, osobito kad su bili uskočivši advokati iz Napulja? I u istinu izpunili su gg. Tofani i Pisanelli svoju zadaću na način, da piesnik kraljoubojstva ima podpuni uzrok biti zadovoljan sa svojim tumačiteljima. U očigled magazinah Mazzinovih u Genovi, napunjenih nožima i štiletima, usudila su se ova gospoda u ime od 24 miliuna Taljanah proti „teorii noža" javno i glasno protestirat, dočim su oni — žalostni rabuliste — hvalili visoku namieru ubojice i oveličavali njegovo junačtvo. Odievena plaštem krieposti domorodca, urešena viencem mučenika i krunom bezsmèrtnika bila je kukavna slika kraljoubojice stavljena pred oči porotnikah i obćinstva i čoviek bi mogo pomislit da se nalazi u prostoriama Jakobinskoga kluba a ne posred hrama pravde. Razprave trajale su uklopno s vremenom posavietovanja porotnikah punih 8 urah, poslie kojih su posliednji učinili izreku da je obtuženik „nedužan", što je obćinstvo primilo pleskanjem.

Turska.

Riešenje medžlisa bosanskoga na žalbe kèršćanah. (Produženje. Vidi br. 169.)

3. Prošastoga vremena zakupnici desetine i mukate (zakupnine vlastelske), kad je u vrieme vèršitbe, došli bi, pak bi u tefter (zapisnik) zapisali desetinu, što im pripada, pak onda ostavili, tako po toliko vremena poslie, kad dodju uzeti svoju desetinu, neće u maksulatu (prirodi) da uzmu, nego su u novcima uzimali, poslie pak timari (urbarialske zemlje), ziameti i mukate od početka slavnoga tanzimata (preustrojstva) od mirije (carskoga poreza) su zauzeti i zakupnicima iz hazne (vladne kase) prodaju se, pak sada kazuju, da bi nieki zakupnici hotieli uzimati na oni stari način; ima niekih seljakah, koji bi s drage volje kupili, može biti da će svaki seljak kupiti, pak tako ostave onu zahiru (hranu) pri njima, i tako bivši onome, koi nije

sad (nema volje) kupiti, teško mu je, da pri... njemu zakupnikova desetina stoji. Dakle od danas, kada hoće zakupnik da sipa u hambar (žitnicu) onu hranu, koja je za hambara, kao: pšenica, raž, ječam, zob, kukuruz, grah, suhe šljive, suhe kruške, helda, proha, kesten, konoplja, duvan i pekmez, takve stvari treba da svaku kantarom (vagom) i mierom premieri i u tefter da upiše i da uzme svoje od deset jedno, a od desetoga više ništa da neuzme; od pekmeza, ako bude desetina uzeta od onoga voća, što se od njega pekmez izpeko, od njega se uzeti neće.

Usljed toga od jednoga seljaka ljudi svoj asulat (zakupninu) od desetine, ako bi im potreba bila, htieli bi kupiti, to da onaj čoviek, ako je kèrščanin, sa svojim sveštenikom i knezom od onoga sela, i oni, koi hoće da kupi svoj asulat, ako su u kadiluku, na kadilučki, a ako su u kajmakamluku, na sandžakski (okružni) medžlis, s multezimom zajedno da otidu, s medžlisom pogodbu učine, obadvie strane zadovoljivši se, svake pošto je oka i koliko je u sve grošah, svojim jezikom i pismenom vadu (potvèrdi) sastavivši, za taki jedan senet (svjedočbu) da se sveže, a ako je Turčin, svojim imamom i muhtarom i medžliskim znanjem, na isti način turski, zajedno saih-senet da se sveže; u protivnom slučaju, ako sami po sebi uzmu i dadu, i poslie tužbu izvedu i za naplaćivanje pravitelјstvu dodju, neće im se priznati, i isti oni asulat dozvòlit će se multezimu (zakupniku), da u stvarima uzme, ako u istome asulatu neimao bude onu zahiru dati, kad je zahira prispiela, no pošto je bila od one ciene, neće skuplje naplatiti, i najposlie multezim nezadovoljivši se po toliko parah podaj tako, kako neće prisiliti; tako isto i multezim čivčijama (posiednicima) prieko ovoga reda neće moći nikakvu stvar davati.

4. Taze (frižko) jabuke, i taze kruške, i taze šljive, i taze grožđje, kupus, krompir, repu, cèrveni i bieli luk valja kantarom da premieri, a tikve po hadetu (običaju) od postanja da ih prebroji, sve u tefter da zapiše, pak ako obadvie strane razi budu (privolje), kako medžlis čemu cienu stavi i oko se sa mazbatom od medžlisa gospodaru veziru prilaže, pak po urečenoj cieni ili u mu dade parama ili u masulatu da naplati. One šljive, kruške, jabuke, od kojih pekmez nebiva, već se po čaršii i pazaru i po selima prodaju, od onih na to će se liepo paziti.

5. Taze voće kad prispije, od sahibine (gospodareve) strane multezimu (zakupniku) da se haber (glas) učini, tako isto i od multezima, ili njegova čovieka sa strane, odmah u kome se kadiluku našlo, sredstvom medžlisa toga kadiluka, i obadvie strane dva čovieka, kojima se može vierovati, naredit će se, od prilike u onu bašču otići, gdie je ono voće asul (dozrelo) bilo, po pravdi i na onoliko, koliko se opriliči, ako sahibia razi bude s medžliske strane, od onoga će se desetina uzeti, a ako sahibia nebi razi bio na ono, što je opriličeno, onda ima se ono voće otresti i na kantar premieriti, i tada od istoga voća desetinu, oli po fiatu na medžlisu učinjenom, kako u mazbati bude onoga vakta (vremena) učinjen, u parama desetina uzeti će se i naplatiti, i ovaj će se fiat postaviti u vakat, kad voće prispieva, i taj će mu fiat biti, ako li n. pr. multezim ovaj vakat propušta, pak kad voće bude skuplje, onda ako zatraži, to mu se odobriti neće, niti može drugčie naplatiti, nego po onome fiatu, koi je učinjen vaktom, kad voće prispieva. (Produžit će se.)

— Išan-bej naimenovan je za portinoga poslanika u Berlinu na miesto Ćemal-efendie, koi dobiva novo opredieljenje.

— „Presse d' Orient“ od 15. o. m. javlja, da nije istina, što je odprije „Jour. de Constant.“ javio, da je uhvaćen ubojica cèrnogorskoga vojvode Stevana Perovića Cuce.

Franceska.

Parnica podignuta medju knjižarom Perrotinom, izdavateljem zapisakah maršala Marmonta i porodicom princa Evgenija Beauharnaisa odlučena je napokon na korist posliednje. Gospodin Perrotin osudjen je, svim primiercima šestoga svezka, koje ima još u rukama, u kojima se princ Evgenij proglasuje krivcem izdaje, dodat ona trideset i tri spisa, što je ih gosp. Planat de la Faye sakupio i u „Moniteuru“ obnarodovao. Ujedno mora se istima dodat sliedeća bilježka: „Izpunjujući presudu gradjanskoga seinskoga suda od 24. sèrpnja 1857. štampamo pisma prinešena po porodici princa Evgenija Beauharnais-a, jer su prikladna izpraviti tvèrdjenje maršala Marmonta o ponašanju princa u godinama 1813. i 1814.“

Niemačka.

Savezna skupština u Frankfurtu na Menu odgodila je dne 23. t. m. svoje siednice do druge polovine miesecа listopada.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Postojna, 29. sèrpnja. (Bèrzojavna pošiljka ministra tèrgovine na direkciu od rakovanja dèržavne železnice.) Razkošni podvoz br. I. kod gornjih Lezecah opuznuo je, zbog čega sadèržali su se tamo $1\frac{1}{2}$ sata; inače nije se dogodila nikakva nezgoda. O 11. uri bila je vožnja nastavljena u Postojnu.

Pariz 29. sèrpnja. Car je posliednju noć spavao u Chalonsu i doći će danas u Pariz.

„Patrie“ javlja: Pomorski ministar poslao je zapoviest u Brest, da što prizanie prime švadru, koju tamo očekuju.

Bombay, 1. sèrpnja. General Barnard očekuje još svejednako vojene pomoći da uzmogne dielovati. Bengalske vojske nema više. Savez s gornjom provinciom prekinut je malone sasvime, tamo je posvud zavladala buna. I nizamsko područje pobunilo se. Pèrvašnji kralj oudski i njegov ministar uapšeni su u tvèrdjavi William, jer su ga obtužili da je kriv pokusu urote.

Tèrst 29. sèrpnja. Nj. preuzvišenost g. gubernator baron Mertens dobio je bèrzojavnim putem iz Bruselja nalog da u ime visokih zaručnikah poda pomorskoj mavianskoj zakladi 3000 a tèršćanskoj varoškoj vojski 2000 lirah.

Književne viesti.

Uzimamo iz „Sèrbskih Novinah“ sliedeću književnu viest s razsudom iste:

СЛОВАРЬ ꙖЗЫКА СЛОВѢНЬСКАГО шести главныхъ нарѣчии. Русьскаго, бльгарьскаго, црькъвьнаго, срьбьскаго, чешьскаго и польскаго, съставилъ Иосипъ Франта Шумавскiи. Чясть првая нѣмьцкословѣньская. Erste lieferung. Прага, Bellmann, 1857. 8. XI, Aal—anlöthen.

U ovoj su knjizi niemačke rieči u azbučnom redu, pa kod svake stoji, kako se kaže ruski, bugarski, staroslavenski, sèrbski, češki i poljski, i slovima ćirilskim, kojima su za glasove, kojih u nas nema a drugi ih Slaveni imaju, dodana stara slavenska ali prekrojena prema ovim našim, i prema glasovima, kojima se razlikuju u slovenskim jezicima, izkićena grivnama, kućicama i drugim trunjem. U predgovoru se kaže, kako treba čitati taka slova. Rečenim jezicima nisu samo protumačene rieči niemačke, nego i fraze kao u velikim riečnicima, a najbolje će o bogatstvu ovoga riečnika suditi čitatelji, kad im se javi, da u njemu stoji, kako se u šest slovenskih jezikah zove ne samo ablativ, absorbiren, achromatisch, addiren, adresse, adjektiv, adjungiren, adjutant, administrator, admiral, advokat, advoziren, affekt, affekzion, akklamazion, akkompagniren, akkord, akkusativ, akquisizion, aktrice, akzept, akzessist, akzidens, akzie, nego i abbreviatur, aforizm, akustik, alchymie, algebra, alkohol i alkoran i druge take rieči zaista prekopotrebne ne samo „pro zpytatele jazyka ale vůbec pro každého, kdo chce jedno neb druhé nebo více nářečí slovanských snad za studium si vzíti snad pro praktický život ho užiti“. Tako veli spisatelj o svojoj knjizi, ali ja na to nemogu nekazati, da mislim, da mu ona nije ni za koga. Za filologe! i to bi bio filolog, koi bi kod tolikih riečnikah, koje imaju slavenski jezici napose, spao na ovaj, koi je izvadjen iz njih, i po tome niti može biti onako obširan ni onako pouzdan. Što se tiče „praktike,“ kako može ono biti praktično, što je drugčije u praktici? kako može ovaj riečnik biti za praktični život, kad se u praktičnom životu rieči pišu drugčije nego u njemu? a osim toga mnoga je rieč u ovom riečniku za svih šest pomenutih jezikah slavenskih samo jedanput zapisana, pa čitatelj po ročenom nakitu na slovima i iz spisateljeva predgovora treba da zna, kako je za koi jezik treba pročitati. Može li tu biti pomena od praktike? već ako je praktika fantazia. — Želeći poštoditi spisatelja neću govoriti o bezsmutnoj misli, koju izvode nieki iz njegove knjige kazujući da se u njoj liepo može vidieti, kako su slavenski jezici blizu jedan drugome. Spisatelj nekaže, da je i to hteo pokazati, a po tom ni pravo nemamo govoriti o tom, osobito kad bi to bila stvar, kojom spisatelj ništa novo nebi kazao onima, koji bi ga razumieli, i koji ga nebi razumieli, njih samo varao.

Kod ovakih glavnih stvarih, po kojima se može suditi o cieloj knjizi, nije potrebe pominjati, kakove su pojedince manje kao na pr. da spisatelj aderlass povedavši se po Šuleku uči svoje filologe i praktične ljude da se sèrbski kaže „žilosjek“ i „kèrvopust“, a za affekt veli „toplina“ i „vrućnost“, das heilige abendmahl „tajnaja večerja“, achselarterie „plećnaja tipavica“, goldene ader „zlatnaja žila“, alle jahre „svakji godinji,“ er ist zehn jare alt „ima deset godin“ itd. itd.

D.

Bečka burza

dne 30. sèrpnja 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	$82^{13}/_{16}$
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	
dto iz narodnog zajma .	» 5%	$84^{11}/_{16}$
dto	» $4\frac{1}{2}$%	
dto	» 4%	
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	
dto . . izžriebane . .	» 4%	
dto	» 3%	
dto	» $2\frac{1}{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834,	za 100 for.	
» » » » 1839,	» 100 »	
» » » » 1854,	» 100 »	$109\frac{1}{2}$
Bečko-gradski banko	sa $2\frac{1}{2}$%	
» » »	» $2\frac{1}{4}$ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami	po 5%	$80\frac{3}{4}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		
Bankovne dionice komad po		$1003\frac{1}{2}$
Eškomptirane dionice od dol. Austrie	za 500 f.	$608\frac{3}{4}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-železničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		
dto dto s plaćanjem na rate		$274\frac{1}{2}$
Dionice sieverne železnice . .	po 1000 f.	1885
» bečko-glogničke železnice	» 500 »	
» šeprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske železnice . .	» 250 »	
» požunsko-tèrnovačke želez. 1-og izdanja . . .	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva	po 500 »	573
» » Lloyda u Tèrztu .	» 500 »	
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog železničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske železnice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	
Jelisavetina železnica	»	
Južno-sieverna niemačka savezna železn.	»	
Tisna železnica	»	
Lombardezko-mletačka železnica . . .	»	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	$86\frac{1}{2}$
Augsburg za 100 for. current	»	$104\frac{1}{2}$
Berlin za 100 pruskih talirah	»	$151\frac{3}{4}$
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	$103\frac{3}{8}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	$120\frac{1}{2}$
Hamburg za 100 mark banko	»	$76\frac{3}{8}$
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	
London za 1 funt šterlinga	»	$10\text{-}9\frac{1}{2}$
Lyon za 300 frankah	»	
Milan za 300 austrianskih lirah	»	103
Marseille za 300 frankah	»	$120\frac{3}{4}$
Pariz za 300 frankah	»	121
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	
Bukurešt za 1 forint	parah	265
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$7\frac{3}{4}$
Srebro od 29. sèrpnja	$4\frac{3}{4}$

Odgovorni uèrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11487/1491 (VI.—52) (3—2)

Konkurs-Ausschreibung.

Das hohe k. k. Ministerium des Innern hat mit dem Erlasse vom 27. Mai l. J. Z. 12935/512 zu bewilligen befunden, dass zur Versehung des Sanitätsdienstes in der Landesstrafanstalt Lepoglava ein eigener Strafhausarzt, der Dr. der Medecin und der Chirurgie sein muss, mit einer jährlichen Remuneration von vier Hundert Gulden CMz. und freier Wohnung in der Strafanstalt provisorisch bestellt werde.

Zur Besetzung dieser provisorischen landesfürstlishen Bedienstung wird der Konkurs bis Ende August l. J. ausgeschrieben, und es haben die diesfälligen Bewerber ihre an das Präsidium der k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei stilisirten, mit dem Taufscheine, den Doctors-Diplomen und der Nachweisung über die Kenntniss der kroatischen oder einer andern verwandten slavischen Sprache, belegten Gesuche, die Landes-Eingebornen unmittelbar, die auswärtigen Kompetenten aber im Wege der vorgesetzten politischen Behörde, an das obengedachte Präsidium vorzulegen.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei

Agram am 26. Juli 1857.

Nr. 8517—1857 (DS—77) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Zur Beheitzung der Amtslokalitäten der k. k. Comitatsbehörde in Agram und deren Hilfsämter für den Winter 1857-58 sind 29½ und eventuell 34 Klafter Buchenholzes erforderlich; dessen Beistellung im Wege schriftlicher Offerte sichergestellt werden wird.

Das Buchenholz muss gesund, trocken, nicht zu alt, jedes Scheitel 36 Zoll lang in die Klafter geschlichtet, und binnen 14 Tagen von der dem Offerenten bekannt zu machenden Annahme des Offertes in die anzuweisenden Localitäten in Agram gestellt werden.

Die Unternehmungslustigen werden hiemit eingeladen, ihre gehörig verfassten und mit einem Vadium von 30 fl. belegten Offerte, in welchen sie sich zur Erhaltung der obbesagten Bedingnisse ausdrücklich zu verpflichten haben, bis 20. August l. J. hieramts zu überreichen.

K. k. Comitats-Behörde

Agram am 21. Juli 1857.

Nr. 3466 (PZ—24) (3—1)

Kundmachung.

Das hohe k. k. Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat sich bestimmt gefunden, die Verwendung von Stempelmarken zur Frankirung von Briefen als gänzlich unzulässig zu erklären. Die mit solchen Marken versehenen Briefe werden daher von den Postämtern wie unfrankirt behandelt, und mit dem tarifmässigen Porto und der Zutaxe belegt.

Was hiemit in Folge hohen Handelsministerial-Erlasses vom 9. Juli 1857 Z. 10213/1520 zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Agram 14. Juli 1857.

K. k. Post-Direktion für Croatien und Slavonien

Klempay.

Nr. 2464—1857 p. (Izv.—268) (3—1)

Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung.

Von der k. k. Berghauptmannschaft zu Leoben wurde unterm 4. Juni l. J. Z. 225 Radoboj, 18. Juni l. J. Z. 324-B. C. R. und 7. Juli l. J. Z. 354-B, C. R. bestätiget, dass die Herren Eisenwerkbesitzer Gebrüder Klein durch ihren Bevollmächtigten Berg- und Güterverwalter Herrn J. Wagner zu Rude auf Grundlage der Schurfbewilligungen drei Freischürfe in der Gemeinde Rude, Bezirk Samobor angemeldet haben.

Alle drei Freischürfe sind bereits bezeichnet und die Herren Freischürfer verpflichtet, die Vorschriften des allgemeinen Berggesetzes vom 23. Mai 1854 genau zu befolgen.

Dieses wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

Samobor am 24. Juli 1857.

Der k. k. Bezirks-Vorstand

Martinković.

Br. 688—1857 s. (Izv.—267) (3—1)

Izrok.

Pošto se kod opredieljenog odlukom od 8. lipnja 1857 br. 688 na 10. sèrpnja 1857 pèrvog roka obderžane dražbe plemenitih Luke, Lacka i Juraja Brigljevića, iz male Gorice br. 16 radi dužnih Ferdinandu Spasiću kano malolietnih Matilde i Karoline Nemčić i Amalie udate Mlinarić, skèrbniku 300 fr. sr. c. s. c. nijedan kupac prijavio nebi, to se u to svèrhu drugi rok na 10. kolovoza t. g. iz jutra u 10 satih u maloj Gorici pod. br. 16 opredieljeni rok tom primietbom razpisuje, da će se nepokretnosti, ako se za procienbenu svotu od 1325 fr. prodati nebi mogle, najviše obećajućemu i izpod prociene prodati.

C. k. kot. ured kao sud

U V. Gorici dne 20. sèrpnja 1857.

C. k. kot. predstojnik

I. Nemčić.

Na broj 1679—1856 (Izv.—273) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud vel. gorički poziva sve one, koji iz ostavštine dana 29. ožujka 1855 s oporukom preminuvšega Franje Rumla urara i izluženog c. k. loto-kollektanta kod Savskog mosta kraj Zagreba, štogod kao vierovnici tražit imaju, neka radi prijave, i posviedočenja svojih tražbinah na dan 14. rujna t. g. u 10 satih iz jutra ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Vel. Gorici 28. sèrpnja 1857.

C. k. kotarski predstojnik

I. Nemčić.

Nr. 410—1857 c. g. (Izv.—270) (3—1)

Edikt.

Da bei der durch Edikt vom 13. Mai l. J. Z. 182-gr. auf den 14. Juli l. J. anberaumten Tagsatzung zur executiven Versteigerung der dem Jovo Balać gehörigen in Lisićine Gemeinde Vućin gelegenen Realität wegen dem Albert Beck schuldigen 100 fl. c. s. c. kein Kauflustiger erschienen ist, so wird zu diesem Zwecke die zweite Tagsatzung auf den 14. August l. J. 9 Uhr Vormittags im Bezirks-Amts-Gebäude zu Vućin mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Realität, wenn sie um den Schätzungswerth von 2025 fl. nicht verkauft werden könnte, dem Meistbietenden auch unter der Schätzung zugeschlagen werden würde.

K. k. Bezirksamt

Vućin am 20. Juli 1857.

K. k. Bezirksvorsteher

Kavić.

Nr. 3106 (PZ—22) (3—3)

Concurs.

Bei der k. k. Postexpedition in Zlatar ist die Stelle des Postexpedienten zu besetzen.

Die hiemit verbundenen Bezüge bestehen in einer Jahresbestallung von ein Hundert zwanzig (120) Gulden, einem Amtspauschale jährlicher zwanzig (20) Gulden und für die Unterhaltung der 4 Mal wöchentlichen Fussbotenposten zwischen Zlatar und Oroslavje in einer Jahresvergütung von ein Hundert fünfzig (150) Gulden, wogegen der Postexpedient zum Erlage einer Dienstkaution von zwei Hundert (200) Gulden im Baaren oder in mindestens 3% Staatsobligationen verpflichtet ist.

Bewerber um diese Stelle haben ihre Gesuche unter dokumentirter Nachweisung des Alters, der seitherigen Beschäftigung, der Vermögensverhältnisse und ihres Wohlverhaltens bis zum 8. August l. J. bei der gefertigten Postdirektion einzubringen.

Agram am 14. Juli 1857.

Klempay.

2113 (Dp.—61) (3—3)

Concursualni izpit

radi prijimanja u ovdiešnje nadbiskupsko sieminište duhovne mladeži, dèržat će se u Zagrebu u istomu sieminištu dne 10. kolovoza t. g. prie podne u 9 satih. Primat će se pako, kao što i pèrvašnjih godinah iz 6., 7. i 8. gimnazialne klase mladići. U to ime trieba, da oni, koji imadu volju i zvanje stupiti u duhovnički stališ, svoje molbenice sa kèrstnim listom, školskimi sviedočbami, kao i liečničkom sviedočbom o dobrom zdravju providjene u ruke g. kanonika i ravnatelja sieměništa, Luke Petrovića, barma dan prije izpita predadu, i na gore naznačeni dan stave na izpit.

Što se ovim stavlja do obćega znanja.

U Zagrebu dne 15. sèrpnja 1857.

Po pisarni nadbiskupskog duhovnoga stola.

Br. 1312 gr. (Izv.—260) (3—2)

Obznana.

Od strane c. k. ureda kot. kao suda javlja se ovime da će se putem javne ovèršbene dražbe na molbu Josipa Mavrovića razprodati nepokretnine Ivana Mavrovića, u vriednosti od 150 for. Pèrva dražba će se obdèržavati 14. rujna a druga 14. listopada t. g. u jutro.

Prodavat će se komad po komad i dopitat će se najkoristnijemu ponuditelju za gotove novce.

Na pèrvoj dražbi će se prodavat samo uz veću ciena od prociene, a na drugoj uz svaku cienu.

Opominju se svi oni, koji imaju kakve pravo zaloga ili vlastnitva, neka takovo prijave ovomu sudu, u rok od 30 danah inače biti će utierana svota podieljena medju vierovnicje bez da se na njih obzir uzme.

Želeći kupit pozivlju se za ono doba u Bubir predgrad gdie će ove dražbe obdèržavane biti.

U Crikvenici dne 10. sèrpnja 1857.

B. Mariašević.

Nr. 10352 (Fin.—28) (3—2)

Minuendo-Lizitations-Kundmachung.

Man beabsichtigt bei dem k. k. Salzamte in Essek die ehemalige Salzwägerswohnung zu einem Requisiten-Depot mit einem technisch-adjustirten Kostenaufwande von 437 fr. 28 kr. umzustalten.

Von dieser Totalsumme entfällt:

1. Auf die Maurerarbeit smt. Mater.	139 fl.	37 kr.
2. Zimmermannsarbeit sammt Mater.	294 „	13 „
3. Tischlerarbeit sammt Materiale	2 „	— „
4. Glaserarbeit sammt Materiale	1 „	38. „
Zusammen	437 „	28 „

Zur Ausführung dieser Arbeiten wird am 17. August 1857 Vormittags im Amtslokale der Esseker Finanz-Bezirks-Direktion eine Minuendo-Lizitation abgehalten, und es werden diejenigen, welche die benannten Arbeiten entweder einzeln nach den Meisterschaften oder im ganzen Umfange zu übernehmen wünschen, eingeladen, am obbesagten Tage in Essek in der gedachten Amtskanzlei zu erscheinen, und sich mit einem 5% Vadium der obangesetzten Ueberschlagssumme zu versehen, welches den Nichterstehern nach geschlossener Lizitation zurückgestellt, dem Ersteher aber in die von dem Erstehungsbetrage zu erlegende 10% Kaution eingerechnet werden wird.

Zur Lizitation wird Jeder, der giltige Verträge einzugehen gesetzlich qualifizirt ist, und die vorgeschriebene Sicherheit für die Vollführung der Leistung gegeben haben wird, zugelassen.

Wer für einen andern lizitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginn der Versteigerung dem hiezu aufgestellten Lizitations-Commissär einzuhändigen.

Bei der Versteigerung werden auch schriftliche Offerte angenommen, wenn solche vor Abschluss der mündlichen Lizitation, dem Vorstande, der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion übergeben werden, und wenn in den Offerten das 5% Vadium von dem Anbote, oder aber die Amtsquittung über die geschehene Einlage desselben bei einer Aerarial-Cassa eingeschlossen ist.

Uebrigens wird bemerkt, dass das in dem Offerte zu stellende Anbot entweder die einzelnen Professionisten-Arbeiten, oder aber die ganze Bauherstellung betreffend in Ziffern und Buchstaben ausgedrückt, und überdiess noch darin die Bestätigung enthalten sein muss, dass Offerent den Gegenstand des Baues, die hierauf bezüglichen Baubedingnisse genau kenne, dass sich Offerent den betreffenden Lizitations- und Kontrakts-Bedingnissen unbedingt füge, und dass diese Erklärung ganz dieselbe Rechtswirkung habe, als ob er die genannten Bedingungen unterfertigt hätte.

Nebstdem müssen schriftliche Anbote, sofern der Offerent zur Zeit der Versteigerung an Ort derselben nicht persönlich erscheinen könnte, die Bezeichnung eines daselbst anwesenden Bestellten enthalten, welcher zum Abschluss des Kontrakts für ihn gesetzlich ermächtigt ist.

Ebenso hat der Offerent, wenn er nicht sonst schon bekannt ist, von der dazu berufenen Behörde die Beglaubigung, dass derselbe in aufrechtem Vermögensstand, und von bekannter Redlichkeit sei, seinem schriftlichen Anbote beizulegen.

Die schriftlichen Offerte sind auf 15 kr. Stempel auszustellen, und gehörig versiegelt der Esseker Finanz-Bezirks-Direktion mit der Bezeichnung auf dem Couverte als Offert für den vorliegenden Bau zu übergeben.

Die diesfälligen Baubedingnisse können im Amtslokale der Esseker Sammlungskasse bis zum Lizitationstage täglich während der gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Essek am 16. Juli 1857.

Nr. 7469 (Izv.—259) (3—2)

Concurs-Kundmachung.

In Folge hohen k. k. Statthalterei Erlasses dd. 1. Juli l. J. Z. 11950/1854 wird zur Besetzung der provisorischen Bezirkswundarztenstelle in Stridau mit dem Gehalte von jährlich 200 fl. und einem Aushilfsbeitrage von 66 fl. 40 kr. der Conkurs ausgeschrieben.

Bewerber um diese Stelle haben ihre diesfälligen Gesuche belegt mit dem Taufscheine, der Nachweisung über den erlangten ärztlichen Grad über körperliche Gesundheit, Moralität und Verwendung längstens bis 15. August im Wege ihrer vorgesetzten politischen Behörden an die k. k. Comitatsbehörde zu Warasdin vorzulegen.

Es wird hiebei bemerkt, dass graduirte Doctoren der Medicin bei der Verleihung den Vorzug erhalten.

K. k. Comitatsbehörde

Warasdin am 14. Juli 1857.

K. k. Comitats-Vorstand

Šimunčić.

Nr. 6121/1805 (Izv.—261)

Circulare

der k. k. Central-Seebehörde, womit den Capitänen und Führern der österreichischen Handels-Marine neuerdings ihre Verpflichtung eingeschärft wird, über jede von ihnen zu Lasten ihres Schiffes eingegangene Verbindlichkeit dem betreffenden Rheder schleunigst Meldung zu erstatten.

Es hat sich wiederholt in jüngster Zeit der Fall ergeben, dass Capitäne und Führer der österreichischen Handels-Marine, welche sich genöthigt erachtet hatten, eine Bodmereischuld oder sonst eine andere Verbindlichkeit zu Lasten des von ihnen befehligten Schiffes einzugehen, unterlassen haben, hierüber ihren Rhedern die nach §§ 35 und 38 Art. II. des k. k. politischen Schiffahrts-Ediktes ihnen obliegende schleunige und umständliche Meldung zu erstatten.

In Anbetracht der aus einer solchen Unterlassung den Rhedern leicht erwachsenden Nachtheile und aus Anlass der diessfalls Seitens der letzteren hieramts bereits vorkommenen Beschwerden findet die Central-Seebehörde es nothwendig, den österreichischen Handels-Capitänen und Schiffsführern die ihnen nach den obencitirten §§. des Schiffahrts-Edictes obliegende Verpflichtung hiemit eindringlichst und mit dem Beisatze in Erinnerung zu bringen, dass gegen jene aus ihnen, welche künftig unterlassen sollten, ihren Rhedern die in Rede stehende Meldung innerhalb der vier und zwanzig Stunden nach Eingehung der bezüglichen Verbindlichkeit zu erstatten, nach der ganzen Strenge des mehrerwähnten Schiffahrtsgesetzes disciplinariter vorgegangen werden wird.

Von der k. k. Central-Seebehörde

Triest den 6. Juni 1857.

Indorsat-Decret.

Wird sämmtlichen k. k. österreichischen Seeconsulaten zur Wissenschaft und mit der Einladung mitgetheilt, so oft dieselben in Kenntniss gelangen, dass ein Capitän oder Führer der österreichischen Handels-Marine zu Lasten seines Schiffes eine jener Verbindlichkeiten eingegangen habe, von welcher das obige mitfolgende hierortige Circular handelt, hievon von Fall zu Fall unverzüglich der Central-Seebehörde die angemessene Anzeige zu erstatten, übrigens aber auch sonst von Ihrer Seite darüber zu wachen, auf dass die Capitäne und Schiffsführer den Anordnungen dieses Circulars genauestens nachkommen, weshalb nicht zu unterlassen sein wird, letzteren so oft es sich nothwendig erweiset, dessen Inhalt entsprechend in Erinnerung zu bringen.

Von der k. k. Central-Seebehörde

Triest den 6. Juni 1857.

(3—?)

Circolare

dell' i. r. Governo Centrale Marittimo con cui si rammenta ai Capitani e Direttori della marina mercantile austriaca l' obbligo che loro corre di dare sollecito ragguaglio ai parzionevoli d' ogni impegno che assumono sul bastimento.

Negli ultimi tempi si è più volte verificato il caso che alcuni Capitani e Direttori della marina mercantile austriaca, dopo aver stimato di assoluta necessità di assumere sul naviglio da loro comandato qualche impegno sia mediante un cambio marittimo ossia in altro modo, trascurarono di dare di ciò ai parzionevoli il sollecito e distinto ragguaglio in proposito ai medesimi prescritto dai §§. 35 e 38 art. II. dell' i. r. Editto politico di navigazione.

Considerando i gravi pregiudizi che da una simile ommissione ponno derivare ad essi parzionevoli, ed avuto riflesso ai reclami già in proposito avanzati da questi ultimi, trova il Governo Centrale Marittimo necessario di rammentare seriamente colla presente ai nazionali Capitani e Direttori mercantili l' obbligo della sumentovata notifica che corre ai medesimi a tenore della citata legge avvertendoli che contro quelli di loro i quali in avvenire tralasciassero di dare ai parzionevoli il ragguaglio in discorso entro ancora le ventiquattro ore dopo assunto l' impegno rispettivo si procederà disciplinarmente con tutto il rigore, inerendo ad esso Editto di Navigazione.

Dall' i. r. Governo Centrale Marittimo

Trieste 6 Giugno 1857.

Decreto-Indorsale.

Si communica a tutti gli i. r. Organi Consolari marittimi per Loro intelligenza e coll' invito quando per qualche modo venissero in cognizione che un Capitano o Direttore mercantile austriaco abbia assunto un impegno della natura di quelli contemplati dalla sopra Circolare, di renderne ogni volta indilatamente informato questo Governo Centrale Marittimo e di vegliare nel resto anche per loro parte onde detti Capitani e Direttori adempiano puntualmente a quanto viene loro ingiunto in detta Circolare, il cui tenore dovrà perciò all' occorrenza opportunamente richiamarsi alla memoria di essi Naviganti.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo

Trieste 6 Giugno 1857.

Nr. 333—1857 gr. (Izv.—269) (3—2)

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte Voćin als Gerichte wird bekannt gemacht, dass über Ansuchen des Herrn Leopold Herzog, Handelsmann aus Voćin de praes. 2. Juni 1857 Nr. 333/gr. die executive Feilbietung der, der Frau Emilie Njer und Frau Anna Njer aus Voćin gehörigen, auf 269 fl. geschätzten 2 Stück Branntweinkessel und 9 Stück Bodungen wegen schuldigen 219 fl. 48½ kr. c. s. c. bewilligt, und zu dieser Feilbietung zwei Tagsatzungen und zwar: auf den 13. und 31. August 1857 jedesmal 3 Uhr Nachmittags in der Wohnung der Schuldnerinen zu Voćin mit dem angeordnet worden sind, dass die Fahrnisse bei der ersten Tagsatzung nicht unter dem Schätzungswerthe und stets nur gegen sogleiche baare Berahlung des Kaufpreises veräussert werden.

Hiezu werden die Kauflustigen vorgeladen.

K. k. Bezirksamt

Voćin am 22. Juli 1857.

Der k. k. Bezirksvorsteher

Kavić.

Nr. 1885 civ. (Izv.—262) (3—3)

Editto.

L' i. r. Tribunale di Comitato in Fiume notifica all' assente d' ignota dimora Antonio Mladenich essere stato presentato contro di lui da Lucia Andrejcich, nata Mladenich un Libello, in punto di proprietà di diversi stabili, ed essersi chiesti gli opportuni provedimenti.

Si notifica inoltre allo stesso essere stata fissata l' udienza al dì 30 Luglio a. c. pella scelta della procedura in causa, ed d' essersi nominato a di lui spese e pericolo l' Avvocato Sigr. Pietro Dabalà affinchè nella quali à di Curatore lo rappresenti in Giudizio nella detta causa.

Locchè si rende noto ad esso convenuto col presente Editto, che avrà forza di legale citazione ed intimazione, affinchè possa volendo comparire personalmente, o munire il nominato Curatore dei mezzi di prova e documenti, dei quali credesse far uso a propria diffesa, avvero ellegersi, e notificare a questo Tribunale un altro Procuratore debitamente facoltizzato ad intraprendere tutto ciò che stimasse opportuno nelle vie regolari, e di giustizia.

Fiume li 6. Giugno 1857.

Nr. 2185 (Izv.—263) (3—3)

Editto.

Da parte dell' i. r. Tribunale di Comitato in Fiume si porta a pubblica notizia, che ad istanza di Antonio Bellen verrà nei giorni 30. p. v. Luglio, e 27. p. v. Agosto dalle 9 alle 12 a. merid. nell' aula di questo Tribunale tenuto il duplice esecutivo incanto della realità Nr. 120 in Cosala di ragione di Francesco Pressich consistente in una casa con area di 452 klafter □ stimata a f. 6906. Vengono perciò eccitati tutti colaro, che desiderassero farne acquisto coll' avvertenza, che il compratore dovrà assumere sopra di se i debiti assecurati con ipoteca sullo stabile fino alla concorrenza del prezzo d' acquisto secondo l' assegno del giudice. Le rimanenti condizioni d' Asta, l' estratto tavolare, e la stima possano esser ispezionate nella Cancelleria di questo Tribunale nelle ore d' Uffizio.

Vengono inoltre diffidati tutti coloro, che quantunque non separatamente notiziati, credessero tuttavia aver acquistato mediante iscrizione nei pubblici libri qualche diritto ipotecario sulla detta realità, — ad insinuare tale loro diritto a questo Tribunale sino alla seguita vendita, mentre in difetto avranno a se stessi da ascrivere le conseguenze, qualora avendo luogo senza il loro intervento il riparto venissero esclusi dal prezzo di vendita, nel caso, che questo verebbe esaurito.

Fiume li 20. Giugno 1857.

(Izv.—266) (3—2)

Natiećaj.

U župah Lokva i Brod u pol. kotaru delničkom, isto tako u župi Moravica, u pol. kotaru vèrbovskom, u školskom kotaru brodskom izpražnjena su miesta učiteljska i ujedno orgulaška, uz plaću 300 fr. osim slobodnog stana, dèrvah i vèrta. Koji dakle takova zadobiti žele, polag obstojećega propisa do 31. kolovoza t. g. dotičnomu podjašpištu neka se pismeno s dokazi prijave.

U Delnicah dne 23. sèrpnja 1857.

Nikola Car,

J. konos. arcidj. i kot. škol. nadglednik.

Nr. 2259 (Izv.—264) (3—3)

Editto.

Da parte dell' I. R. Tribunale di Comitato in Fiume si porta a comune notizia, che il giorno 6. p. v. Agosto dalle 9 alle 12 a. merid. verrà nell' aula di questo Tribunale tenuto il 2 esecutivo incanto della casa Nr. 62 in Plasse apartenente alla massa del deft. Giuseppe Rubessa, — pel quale venne già pubblicato l' Editto 18 Marzo a. c. Nr. 993.

Fiume li 27. Giugno 1857.

2112 (Dp.—50) (3—3)

Oglas.

U obih nadbiskupskih sirotištih u Zagrebu i u Požegi, bit će koncem tekuće školske godine niekoliko pitomskih miestah izpražnjeno. Radi dopunjenja tih alumnatah ovim se navadni natiećaj oglašuje sa primietbom: da, kao što je to pèrvašnjih godinah bivalo i ovaj put u zagrebačko sirotište mladići iz 4. i 5. a u požežko sirotište samo oni iz 2. i 3. gimnazialnog razreda budu primani, s osobitim obzirom na njihovo zvanje za duhovnički stališ.

Dotični prositelji neka dakle svoje, kèrstnim listom, školskimi i liečničkom sviedočbom o dobrom zdravju i ciepljenih kozah providjene molbenice, najdulje do 15. kolovoza t. g. predadu u pisarni nadbiskupskog zagrebačkoga duhovnoga stola.

U Zagrebu dne 15. sèrpnja 1857.

Po pisarni nadbiskupskog duhovnoga stola.

Br. 1747/1857 (Izv.—255) (3—3)

Poziv

kojim se Mijo Pantić, čizmarski kalfa, rodjen godine 1836 u Feričanci, u I. dobni razred vojničke dužnosti uvèršćen, koi kod ovogodišnjeg novačenja stavio se nije, poziva iz uzroka, što ovom uredu njegovo sadanje obitavanje poznato nije, da se za miesec danah kod ovog ureda staviti, ili do te doba miesto svojeg boravljenja prijaviti imade, inače u protivnom slučaju š njime po §. 35 propisa za novačenje, postupati se hoće.

U Našicah 6. sèrpnja 1857.

C. k. kot. predstojnik

Kraljević.

OGLASNIK.

Br. 254. (Dp. 54) (3—2)

Oglas.

Pošto se glavna skupština družtva za osnovanje i uzdèržavanje narodnoga kazališta u Zagrebu s dozvolom v. miestodèržstva od 9. svibnja t. g. br. 8609—1996 na 19. t. m. u 9 uri u jutro sazvana, nije mogla dèržati zato, što je prema važnosti predmetah o kojih bi se imalo viećati, — bilo premalo došlo članovah družtvenih; s toga se ista skupština odgadja na 20. kolovoza t. g. o 9 uri u jutro s tim dodatkom, da će se onda razpravljati predmeti sliedeći:

- a) preradjivanje osnove družtvenih pravilah (štatutah) što je naredjeno po visokom miestu;
- b) pitanje o povratku predujamah, koji su tekli iz javnih pieneznicah za kupovanje sgrade kazalištne u Zagrebu;
- c) pregled računah i skopčani s time uredni izkaz aktivnoga i pasivnoga stanja družtvene zaklade;
- d) pitanje o tom, kako da se pobere zaostatci od upisanih svotah;
- e) Odredba, kako da se unapredak upravlja družtvenimi poslovi.

Ako se razprave nebi mogle dovèršit u jedan dan, nastavit će se danah sliedećih.

Na ovu glavnu skupštinu pozivlju se opet svi gg. dionici i članovi družtveni, neka bi izvolili prema važnosti predmetah imajućih razpravljat se doći što više ih; gdi se to dodaje, da će na dan gorepomenuti pod svaki slučaj i bez obzira na to, što je možda malo došlo članovah družtvenih dèržati se glavna skupština, ter u njoj razpravljati i konačno odlučiti o predmetih gore naznačenih.

U Zagrebu 19. sèrpnja 1857.

Odbor upravljajući poslove narodnoga kazališta u Zagrebu.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 1. KOLOVOZA 1857. Broj 1..

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrštbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr

Uredovni dio.

Zakon šumski.

(Nadalje).

§. 2. Šumske prieke ciene ostalih proizvodah šumskih imadu se, ako se isti proizvodi miestimice prodaju u stanovite ciene, isto tako ustanovit i za navadne miere, i to kako s troškovi tako i bez troškovah, u koje se nabavljaju.

Cienici imadu nadalje obće-navadnu nadnicu običnoga nadničara, postojeće vozarine i vriednost jednoga jutra pašnjaka sadèržavat po obstojećih glavnih razredih izvèrstnosti.

§. 3. Kada se ukradu dèrva, nego se pri tom neodsieku ili neotèrgnu vèršci, ogranci, ili granje, ili nebudu odnešene niti oštetjene mladice, ima se šteta svagda dati polag cienah, u tarifi propisanih.

Ove ciene imadu se platit:

1. Jedanput iliti jednostruko:

a) za dèrva jerve oborena ili pridielana, ili za takova, koja su za skorašnje siečenje odredjena, ili koja slučajno na zemlji leže, ili za dèrva polomljena;

b) za stabla i prutove usahle ili posve ugušene zatim za rastiva stabla i prutove, ako se iz zaraštene šume pojedince izvade, i ako nespadaju medju osobito skupe vèrste, nalazeće se samo gdigdi;

c) za kèrčenje panjevah, ako su prouzročene jame opet se zasule; ili ako panjevi nisu možebit potriebni bili kao branište, i ako se od njih nije očekivalo, da će na novo potierat.

2. Poldrugiput:

a) za rastiva stabla i prutove, ako budu izvadjena dva ili više ih, koji stoje jedan do drugoga, pak k tomu iz šume zaraštene, a nenapravi se time više nego jedna praznina; ili ako pojedina rastiva stabla i prutovi budu izvadjeni iz riedje šume;

b) za ostavljene kojegdi pričuvke i višja dèrva, ili za dèrva osobito skupa, koja se u zaraštenih šumah samo gdigdi nalaze, i koja su od manje primierene kakvoće;

c) za kèrčenje panjevah, ako olakotjujuće okolnosti, izbrojene pod 1, dionu samo obstoje.

3. Dvaput iliti dvostruko:

a) za rastiva stabla i prutove, ako budu iz riedje šume izvadjena dva ili više ih, koji stoje jedan do drugoga, ili ako iz zaraštene šume izvadjena budu tolika stabla i prutovi, da se time prouzroči više nego jedna praznina;

b) za ostavljene kojegdi pričuvke i višja dèrva, ili za dèrva osobito skupa, koja se samo gdigdi nalaze, i koja su od dobre kakvoće;

c) za kèrčenje panjevah, ako olakotjujućih okolnosih, pomenutih pod 1, u nikakovom obziru neima.

Ciene po tarifi smiju se u ostalom za dèrva gradivne i tvorivne uporavljivat samo pri plaćanju jednostrukom. A kad se što platja u iznosku poldrugom ili dvostrukom imadu se izvidci računat samo po cieni najbolje vèrste gorivih dèrvah. Ako ima troškovah za iznošenje, imadu se isti posiedniku šume svagda naknadit napose.

§. 4. Oštete, koje tko prouzroči, kad zasieče stojeća stabla i prutove, ili kad odprema budi dèrva budi kamenje, ili kad ih kvrca i udara, isto tako kad razkopa korienje od stabalah, ima se iznosak naknade proračunat na desetinu vriednosti svekolike masse dèrvene. Ova naknada ima se nadalje ustanovit onolika, kolika je vriednost četvèrtine svekolike masse dèrvene, kad se stojeća stabla i prutovi makar kako ogule. Ako se oštete prouzroče time, što je tko odsieko, odrezo ili odtèrgo vèrške, ogranke i granje, bilo ili nebilo na njih lištja ili iglicah, ima se naknada odmierit jednake cieni, koja odgovara vèrsti i dvostrukomu kubičnomu sadèržaju oštetjenoga dèrvja.

Nego ako ima razloga bojat se, da će u obće zaostat rastenje ozledjenih stabalah, imadu se tad pomenute naknade platit poldrugiput, a dvaput iliti dvostruko, ako se je bojat, da će ozledjena stabla usahnuti. Metlovine, šibe, gužve, palice, otanki obručevi itd. imadu se, ako budu uzeti od ležećega dèrvja, i ako se njih neima osobitih cienah, računat kao šibarje, a ako su uzeti od stojećih stabalah i prutovah, kao odsiečeni ogranci i grane, a ako se upotrebe za to mladi stablići, računaju se kao mladi razsadi od dèrvja. Jači obručevi smatraju se kao dèrvo tvorivno. Ako tko oguli dèrvo, pak kora nebude mu odneta, ima se ista naknadit napose. Ako neima stanovitih cienah za koru, ima se za svaki kubički pedenj za razne svèrhe uporavive kore, bila ista oguljena sa stojećih ili sa ležećih dèrvah, uzet dvostruka vriednost od jednoga kubičkoga pednja najboljega goriva dotične vèrste od dèrvja.

(Dalje će sliedit.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Čitamo na čelu „Pesth-Offner Ztg-a“ sliedeći službeni oglas:

„Predstojeće nastavljanje najvišjega putovanja Nj. c. k. apostolskoga veličanstva po Ugarskoj učinit će se bez pratnje Nj. veličanstva carice.

U programu o putovanju, što je već stavljen do obćega znanja, učinjena je ta promiena da neće Nj. c. k. veličanstvo car poslie kako će se noćju od 15. na 16. kolovoza od pèrvog odsieka Svoga puta bit povratio u Beč, nastavit daljeg Svoga puta dne 19. već 23. kolovoza. U dnevnom razdieljenju za ovaj posliednji odsiek najvišjega puta neće se izvan premieštenja datka ništa promienit, usled toga zaključit će Nj. veličanstvo Svoj najvišji put miesto 1. tek 6. rujna t. g. s povratkom u Beč.“

— Kad je Nj. veličanstvo car došao u Tèrst pozdravio ga je gradonačelnik (podestà) smierenom dobredošlicom, našto je Nj. veličanstvo dostojalo odgovorit kako sliedi: „Živahnim zadovoljstvom polažem zaglavni kamen diela, koje je poslie nadvladanja najvećih teškoćah sada dovèršeno i kako se nadam božjom pomoćju odredjeno, da umnoži blagostanje pokrajinah Moje cesarevine a poimence blagostanje Mojega najvierniega grada Tèrsta, te molim se višnjemu da ga blagoslovi.“

M. B. U Ludini 28. sèrpnja. Dne 25. sèrpnja porodi u selu Dolj. Vlahinićki, kotara moslavačkoga, nieka seljakinja M. O. tri sina, od kojih je jedan mèrtav a ina dva i sada živa.

Cèrnagora.

„Triest. Ztg.“ donosi sliedeće dopise:

Zadar, 24. sèrpnja. Danas dodje s lloydovim parobrodom „Arciduca Lodovico“ niekadašnji predsiednik cèrnogorskoga senata, vitez Gjorgje Petrović, sa svojim nećakom, g. Kèrstom Mišanovim u Zadar, gdi im je c. k. austrianska vlada opredielila prebivalište. Ovdie ih je serdar Milo Martinović dočekao, koi ovdie sa svojim sinovima živi u zatočenju. Pošto je c. k. austrianska vlada želju kneza cèrnogorskoga izpunila udaljenjem cèrnogorskih biegunacah s granicah cèrnogorskih, nadat se je da se susiedna odnošenja medju Cèrnom Gorom i Bokom Kotorskom neće više poremećivat. — S istim parobrodom došo je ovamo i albanskokatolički biskup monsignor Luigi Ciurcia iz Alesa, koga je ovdiešnji gradjanski i vojnički gubernator fml. baron Mamula odpratio na parobrod. Parobrod bio je takodjer dočekan vojničkom muzikom, jer su na njemu bile nieke iz Dalmacie odilazeće vojene čete. Vojnici klicahu „hurà!“ kad ih posieti vojnički zapoviednik fml. Mamula i oduševljeni su najboljim duhom.

Sa cèrnogorske granice od 21. sèrpnja. Dne 14. sèrpnja otišo je sa Cetinja češki spisatelj g. I. Vaclik i odputovao je s parobrodom „Oriente“ iz Kotora u Kastelnuovo, odkuda se je kroz Sutorinu na konju uputio u Ragusa-Vecchia (stari Dubrovnik) a zatim se je u Dubrovniku ukèrcao. Dne 19. došao je isti na lloydovom parobrodu „Istria“ opet iz Dubrovnika u Kotor i uputie se u najvećoj hitnji na Cetinje. Zašto je tako iznenada došo, nezna se izviestuo. Misle da je imao posla s ruskim glavnim konzulatom u Dubrovniku, kojega je svèrha, da se povrate priašnja prijateljska odnošenja medju Cèrnom Gorom i Rusiom. Dosad mi nije za rukom pošlo saznat o tom štogod jasnoga. Kad se je g. Vaclik vratio, kažu da je još u večer imao razgovor s knezom, koi ga je drugi dan očastio posietom trajućim 3 sata. Jučer došao je g. I. Vaclik na konju praćen jednim perjanikom opet u Kotor a danas putuje na parobrodu lloydovom „Arciduca Lodovico“ sa glavom cèrnogorskih biegunacah Gjorgjem Petrovićem i Kèrstom Mašanovim u Dubrovnik i Zadar, kamo je austrianska vlada sve cèrnogorske biegunce udaljila sa cèrnogorske granice.

„Oest. Ztg.“ javlja, da je dvoguba poreza za tekuću godinu po svim cèrkvama i javnim pazarima cèrnogorskim obnarodovana. Na posliedku javlja i to, da su na Cetinju zatvorena tri najvierniа perjanika, i to sasvim iz nenada, kažu, da će se skorim sva trojica pogubiti.

Talianska.

„Gzz. Piemontese“ donosi u obziru onomadne učinjenoga priobćenja o biegu niekolikih galiotah, koji su se sjedinili u hajdučku četu, sada oprovèrgnuće viestih i dopisah iz Albe od 18. t. m. sadèržanih u niekim listovima, u kojima je govor o pet strašnih u imenovanoj provincii tečajem posliednjih danah učinjenih zločinstvah. Iz točnoga službenog izviešća proizlazi da su dva izmedju tih pet zločinstvah opisana bila veoma pretierano, a ostala tri da su sasvim izmišljena.

Medju niekoliko Napuljacah i mornarah francuskoga broda „Meteore“ došlo je do boja. To jest šest Napuljci vidili su kako Francuzi nastavljaju motakah u svèrhu vodopisnih radnjah i mislili su da se radi okolo pripravljanja za izkèrcanje. Vičući: „Mi nećemo prevrata!“ zlostavili su zatim niekoliko mornarah. Kralj je odmah zapoviedio, da se imaju zatvorit oni, koji su započeli svadju, a francuskim oficirima dao je kazat, da mu je žao, što se je to dogodilo. Kralj Ferdinand vratio se je sa svoja tri sina iz Gaete u Napulj i stolovao je u dvorcu Kastellamare.

Nj. svetost papa došo je dne 22. t. m. u

6¼ sata u Ravenu i bio je primljen uzhitnim klicanjem.

„Nord" uvierava, da nije istina, da će grof Cavour da odpravi stranim dvorovima nieakkvu notu o posliednjim talianskim dogadjajima; i da je neosnovana viest, da su pravitelj-stva kontinentalna učinila kakove korake kod kabinetu engleskoga, da bi Engleska Mazzini-u i drugim buntovnicima odrekla pribiežište. No pri svemu tome „Independance" dokazuje, da su se vlade evropejske doista u Londonu tužile proti bieguncima, ako i ne sve u skupu, a ono svaka za sebe.

Rusia.

I Rusia, kao što pišu iz Petrograda berlinskom „Bör. Ztgu" od 12. sèrpnja, sprema se da ili zajednički s ostalim silama, ili u isto vrieme š njima i na isti način protestira u Londonu proti stranim bieguncima uslied posliednjih dogadjajah u Italii. Njoj je takodjer krivo, što Engleska zaštitjuje te protuhe. Ona smatra da je pomiešana u njihovu krivicu, pošto ih pušta da na oči vlade njezine prave tako očevidne mutaje. Neće li Engleska sa sebe to ime skinuti, onda valja da ukine zakone, koji brane zločince. Knez Gorčakov je valjda već spremio strane dvorove na zajednički korak proti bieguncima u Londonu, a pri tom već i odpravio u Londou energičnu depešu, kojom počinje taj korak. Depeša tu valjda je već došla u ruke lordu Clarendonu.

Franceska.

U listu „Droit" priobćuje se. „Tužbena komora carskoga dvora u Parizu preslušala je dne 25. izviešćo u poslu Tibaldi-a, Bartolotti-a, Grilli-a, imenovanoga Saro, Mazzini-a, Ledru-Rollino, Massarenti-a i Campanelle, od kojih se progone pèrva tri zbog kovarstva u svèrhu pokusa kèrvi proti životu carevom, a posliednja četiri pako zbog sakrivnje kod istoga kovarstva. Po svoj prilici izreć će se osuda o toj važnoj parnici u pèrvih četèrnaest danah dojdućega miesеca pred porotnim sudištem.

U Pariz je došao sardinski poslanik Villamarina i 20. sèrpnja imao konferencia s grofom Valevskim.

Medju Franceskom i Rusiom bilo je nieke razmirice zbog budućnosti sevastopoljskoga pristaništa, ono ova je sad, kao što javlja bečka „Pressa" izravnana.

Turska.

Riešenje medžlisa bosanskoga na žalbe kèršćanah. (Produženje. Vidi br. 173.)

6. Od postanja što je svietskom hajvanu (marvinčetu) ostavljeno meraja (tèrsnica) i one veliko planine, osim toga što se u čairama (livadama) ukosi siena, obadvie strane ako razi budu (privolje), pošto im medžlis postavi cienu, pod pare da naplati, ako nebudu razi, neka uzme desetinu kako što je u karskom kanunu (naredbi). U niekim kadilucima bosanskog ajaleta što zovu suvat ili travnjak, one čaire, što sahibiu (gospodara) imadu, one sab bie kad ograde čaire, opušćaju hajvanat i opa.u; ove čaire nisu kao one gornje, što rekosmo meraja, ili planina, već ovo su čaire, što caru desetinu davati moraju, toke čaire pojedu hajvani a nepokose se. Zato te čaire od medžlske strane pregledat će se, i koliko ljudi reknu da je pravo da mu se u parama desetina uzme, a ovi truvnjak i suvat, što se kazuju čaire, seljaci medju sobom, kad bi se uzimale i prodavale, pošto bi se prodale, od one prodaje na stotinu deset će se uzeti, a onako od oka od prilike neće se uzimati.

7. Pšenica, ječam, raž, zob, kukuruz i helda, kao što se kaže ovdie u trećem punktu, uzimat će se zahirom (hranom) desetina, ali kad obadvie strane razi budu, kao što je adet (običaj), ovu desetinu snopom, plastom, mierom uzimat će se, ako hoteo bude onaj čivčija (posiednik) razstaviti, plastom i snopom da uzme, najprije mu valja spahinsko ovèršiti, pa mu teslim učiniti (predati), ovim snopskim računom kad se dade. Ovi snop, kad se vèršaj izvèrše, pošto se multezimu (zakupniku) dade onaj višak kako hotieli onako će se izvijati, i ona slama, što ostaje, onome će se čivčiji ostavit.

8. Od dèrveta i od ćumura (uglja), što je u carskoj tarifi razstavljeno, sèrzovata (zelenja), kao: prasa (poriluk), spanać, mubliju, sliez, salizat, salata, marulja, mesna i sakèrska tikva i enginar, što se od bostana (povèrtnjaka) nenaziva, od takih stvarih štono stojati nemogu i što se u turšiu meću (kisele), od tih stvarih kako medžlis one okoline postavi fijat ili u parama ili u plodu, od deset jedno davat će po carskoj zapoviesti. Ali u Bosni u niekim miestima prasa je od ovih stvarih, kao što se u turšiju meću, jer na nieki način u zemlju zatrapi, pak po godinu danah vadi harči (troši), zato na takim miestima će se parama desetina uzeti, kao što se i po drugim miestima uzima.

9. Kao što sviet kazuje, na niekim miestima od kreča (vapna) ištu desetinu, i čuje se da uzimaju, to je stvar carskoj zapoviesti protivna; zato od danas od kreča desetina uzimati se neće.

10. U gore rečenim točkama, kao što je rečeno, multezimi ili njihovi ljudi moraju vaktile (na vrieme) na svoj posao doći, jer im treba pregledati, da im štete nebude, a kada uzimaju hušur (desetinu) i po kojim miestima uzhodaju hušur kupiti, ni od koga džaba (badava) ili jevtinom cienom jemek (jestivine) ili zob (konjima) da neuzimaju. Nadje li se pak koi, da džaba uzme ili neprilićnom cienom, to će se onda od suda dobaviti i bit će kažnjen po slučaju, ako bi se kakav taki posao dogodio, i od seoske strane nebi se dokazao, to biva da su oni sami sobom jedan zabranjen posao prestupili; zato će ona okolina morati pod izpit doći.

11. Po kasabama (varošicama) i po selima u kućnim avliama (dvorištima) što se nadje bašče i u njima dèrvetah od voća, kao što se neće uzimati desetina, tako isto u istim takim baščama, što nije poradi prodaje, nego za kućne potrebe, kao cèrveni i bieli luk, od tih malih stvarih neće se desetina uzimati.

12. Kako rekosmo, multezimi kad uzhodaju svoju desetinu kupiti, i kad uzmu i sav posao svèrše u svakoj javti (občini) i selu kuću po kuću svakoga kućnoga sahibie ime da zapišu, pak pod ime da zapišu, koliko je kod koga desetine bilo, i dva teftera neka načine, jedan tefter neka podpišu i svoj muhur (pečat) udare, pak od ovoga sela imamu i muhtaru ili popu i knezovima da ga dadu, pak da ga oni dobro čuvaju, kad zatrèba seljacima, da mogu svaked pregledati kako je bilo, i na drugi tefter imami i muhtari ili popovi i knezovi da oni svoja imena podpišu i muhurlišu (pečat pritisnu) i da ovi tefter multezimu dadu, da on po ovome tefteru od onih desetinu primi, i da se svaki dobro čuva, koliko seljaci toliko i multezimi, da nebi poslie ili manje ili više štogod u ove teftere zapisali, ili hilnu (krivicu) kakvu učinili, jer koi učini, dobavit će se i pred sudom tedib će biti (razpravit će se). Ovoga teftera jedna kopia i od seljačke strane muhuru i podpisan bivši, na kadilučki medžlis ima se dati i tu će se čuvati. (Produžit će se.)

Spanjolska.

Augustina Saragosa, junačka dievica od Saragose, umèrla je u Seuti (španjolska naselbina na afrikanskoj strani). Radi njenoga junaštva u vrieme obsade saragoske za španjolskoga rata za slobodu proti Francuzima postavljena je bila podporučnikom u španjolskoj vojsci. Njene pèrsi bile su ukrašene različitim redovima. Ona je sahranjena sa svakom vojničkom počasti.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 30. sèrpnja. Parnica proti trojici Taljanah doći će dne 6. kolovoza pred porotu; četvoricu izbivajućih sudit će poslie. Canrobert zapoviedat će taborom kod Chalonsa.

London 28. sèrpnja. Dolnja kuća. Noćna siednica. Lord Palmerston izjavlja, da još dosad nisu došle nikakove pošiljke iz Indie; do ponoći nije bila nikakva dalja interpelacia. Dne 4. kolovoza otić će u Kitaj i Indiu 600.000 f. st. srebra.

London 29. sèrpnja. Noćju. Jedna službena pošiljka javlja: Buna u Bengali manje je razprostranjena, nego li što se je bojalo. Engleska vojska približuje se hitno. Jedna kineska tvèrdjica uzeta je i uništeno je 127 džunkih, koje su 900 topovah vodile sa sobom.

Carigrad 25. sèrpnja. Česti požari. Svetkovina vienčanja Ethempaše s princesom Sultanovom bila je dne 23. pr. m. ovèršena. Jedna sultanova Irada ovladjuje moldavsko-vlaške bieguncе, da se vrate u podunavske kneževine.

Atina, 25. sèrpnja. Žetva je u Gèrčkoj veoma obilna. Kralj prebiva neprestano na seoskom dobru Kefisia.

Kefalonia, 26. sèrpnja. Tèrgodba korintah obećaje lietos mnogo. Misle, da će žetva iznosit do 16 miliunah funtih. Grozdovna bolest kaže se samo neznatno.

Izpravak.

U izvadku iz „Allg. Ztg-a" o kaznenoj razpravi štamparske parnice iz Turina od 19. sèrpnja t. g. u obziru piesme na kraljoubojicu Agesilaa Milana, koi smo mi u jučerašnjem našem listu prijavili, stoji pogriešno: i da Napoleonovoj miesto: Napolitanskoj vladi nepredbaci ništa manjega, nego li „strahovitostih". Što se time izpravlja. Učr. N. N.

Bečka burza

dne 31. sèrpnja 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . sa 5%	$82^{13}/_{16}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	$84^{13}/_{16}$
dto . . . . » 4½%	
dto . . . . » 4%	65¼
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	
» » » » » 1854, » 100 »	109⅛
Bečko-gradski banko . . . . . sa 2½%	
» » » . . . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	$80^{15}/_{16}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	1005
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	608¾
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	274⅛
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1881¼
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Linečke željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	573
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	
Tisna željeznica . . . . »	200
Lombardezko-mletačka željeznica . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	86½
Augsburg za 100 for. current . . . . »	104⅝
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	103¾
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	76¾
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	104
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-9½
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	103
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	120⅞
Pariz za 300 frankah . . . . »	121¼
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	265
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski duketi	7⅝
Srebro od 30. sèrpnja	[illegible]

Odgovorni nčrednik Dr. Demeter.

ŠLUŽBENI LIST.

Nr. 11487/1491 (VI.—52) (3—3)

Konkurs-Ausschreibung.

Das hohe k. k. Ministerium des Innern hat mit dem Erlasse vom 27. Mai l. J. Z. 12935/512 zu bewilligen befunden, dass zur Versehung des Sanitätsdienstes in der Landesstrafanstalt Lepoglava ein eigener Strafhausarzt, der Dr. der Medecin und der Chirurgie sein muss, mit einer jährlichen Remuneration von vier Hundert Gulden CMz. und freier Wohnung in der Strafanstalt provisorisch bestellt werde.

Zur Besetzung dieser provisorischen landesfürstlichen Bedienstung wird der Konkurs bis Ende August l. J. ausgeschrieben, und es haben die diesfälligen Bewerber ihre an das Präsidium der k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei stilisirten, mit dem Taufscheine, den Doctors-Diplomen und der Nachweisung über die Kenntniss der kroatischen oder einer andern verwandten slavischen Sprache, belegten Gesuche, die Landes-Eingebornen unmittelbar, die auswärtigen Kompetenten aber im Wege der vorgesetzten politischen Behörde, an das obengedachte Präsidium vorzulegen.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei

Agram am 26. Juli 1857.

Nr. 12852 (VI—53) (3—1)

Concurs-Ausschreibung

der böhmischen k. k. Statthalterei.

An dem Gymnasium zu Leitmeritz in Böhmen sind zwei Lehrerstellen für klassische Philologie erledigt.

Mit diesen Dienstposten ist ein Jahresgehalt von sieben Hundert, eventuell acht Hundert Gulden nebst dem Anspruche auf die normalmässige Dezennalzulage von je ein Hundert Gulden CMz. verbunden.

Zur Besetzung der genannten Lehrerstellen wird hiemit der Concurs bis zum 20. August l. J. ausgeschrieben, und es haben daher die Kompetenten um einen dieser Dienstposten ihre an das hohe k. k. Unterrichts Ministerium gerichteten, mit den legalen Nachweisungen über Alter, Religion, Stand, zurückgelegte Studien, Sprachkenntnisse, insbesondere die erworbene Lehrbefähigung, dann über etwaige subsidiarische Verwendbarkeit, das bestandene Probejahr oder bisherige Dienstleistung, so wie über die moralische und politische Haltung und die Nachweisung über die etwaige Verwandtschaft oder Schwägerschaft mit dem dortigen Lehrpersonale belegten Gesuche innerhalb des anberaumten Conkurstermines bei der böhmischen k. k. Statthalterei im vorgeschriebenen Dienstwege einzubringen.

Prag am 19. Juli 1857.

Nr. 8672 (DS—78) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

In Folge hohen Erlasses der k. k. Statthalterei ddto. 23. Juli 1857 Z. 11855, wird die Herstellung der Pfarrkirche und des Pfarrhofes in Rude (im Bezirke Samobor) im Wege einer öffentlichen am 10. August l. J. Vormittags im Pfarrhause zu Rude nächst Samobor abzuhaltenden Minuendo-Lizitation hintangegeben werden.

Der Fiskalpreis ist folgendermassen festgesetzt: für die Herstellung der Pfarrkirche an Ziegeldeckers-Arbeit sammt Materiale 127 fl. 10 kr. CMz. und für die Herstellung des Pfarrhofes an Zimmermanns-Arbeit sammt Materiale 392 fl. 20 kr. CMz.

Die Versteigerung wird im Ganzen für alle Leistungen erfolgen, dem Unternehmer werden überdiess 56 Handlanger und 18 Fuhren durch die betreffende Gemeinde in Natura beigestellt.

Jene Unternehmer, welche gesetzlich giltige Verträge einzugehen fähig sind, und sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, haben am obbenannten Tage und Ort Morgens persönlich zu erscheinen, oder ihre mit gehöriger Vollmacht zu versehende Bestellten dahin zu senden, und haben vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukosten-Betrages zu erlegen.

Als Kaution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt; für diesen Neubau werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Commission entgegen genommen. In allen vorschriftsmässig zu verfassenden und mit dem Reugeld zu belegenden Offerten ist der Anbot deutlich und mit Buchstaben auszudrücken.

Die Offerte sind bei der k. k. Agramer Comitats-Behörde längstens bis 8. August 1857 einzubringen, und haben die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntniss der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse zu enthalten.

Die diesfälligen Pläne, Voranschläge, Preistarife, die summarischen Kostenanschläge, dann die allgemeinen und speziellen Baubedingnisse können bei der gefertigten k. k. Comitatsbehörde bis 8. August 1857 eingesehen werden, und werden am Versteigerungstage selbst zu jedermanns Einsicht vorliegen.

Im Falle der Erstehung unter dem Fiskalpreise werden die in Rede stehenden Herstellungen an den betreffenden Ersteher sogleich vorschriftsmässig kommissionell übergeben werden, weshalb auch die schriftlichen Offerenten sich bei der Lizitation einzufinden haben.

Die frägliche Herstellung muss bis Ende September 1857 in vollständig collaudationsfähige Ausführung kommen. K. k. Comitats-Behörde

Agram am 26. Juli 1857.

Nr. 3207 (PZ—23) (3—2)

Kundmachung.

Vom 28. Juli l. J. als dem Zeitpunkte der Eisenbahneröffnung zwischen Laibach und Triest, werden im hiesigen Postbezirke folgende Curseinrichtungen und Cursänderungen ins Leben treten.

Zwischen Agram und Steinbrücken wird neben der bestehenden Mallepost, auch eine tägliche Reitpost errichtet mit folgender Cursordnung:

Abgang von Agram täglich um 10 Uhr Früh.

Ankunft in Steinbrück um 8 Uhr 40 Minuten Abends.

Abgang von Steinbrück täglich um 3 Uhr 30 Minuten Früh.

Ankunft in Agram um 2 Uhr 10 Minuten Nachmittags.

Durch diese Reitpost wird der Korrespondenz-Verkehr aus Agram und von der Semliner Route in der Richtung nach Triest eine wesentliche Beschleunigung erhalten.

Die Malleposten zwischen Fiume und Adelsberg werden aufgehoben, und an deren Stelle eine tägliche Mallepost und eine tägliche Reitpost zwischen Fiume, Lippa, Feistritz und dem Bahnhofe in St. Peter mit folgender Kursordnung errichtet:

Mallepost Fiume-St. Peter:

Abgang von Fiume täglich um 12 Uhr Mittags.

Ankunft in St. Peter um 7 Uhr 25 Minuten Abends.

Abgang von St. Peter täglich um 4 Uhr 15 Minuten Früh.

Ankunft in Fiume um 10 Uhr 40 Minuten Früh.

Reitpost Fiume-St. Peter:

Abgang von Fiume täglich um 5 Uhr Abends.

Ankunft in St. Peter um 12 Uhr 15 Minuten Nachmittags.

Abgang von St. Peter täglich um 9 Uhr 30 Minuten Abends.

Ankunft in Fiume um 5 Uhr 30 Minut. Früh.

Die Post-Distanz zwischen Feistritz und St. Peter ist auf 1½ Posten festgesetzt:

Zwischen Warasdin und dem Bahnhofe Kranichsfeld wird neben der bestehenden Kariolpost auch eine tägliche Reitpost in folgender Weise in Gang treten:

Abgang von Warasdin täglich um 8 Uhr Abends.

Ankunft in Kranichsfeld um 4 Uhr 10 Minuten Früh.

Abgang von Kranichsfeld täglich um 8 Uhr Abends.

Ankunft in Warasdin um 4 Uhr Früh.

Die Mallepost nach Pöltschach wird vom 28. Juli l. J. von Agram um 1 Uhr Mittags abgehen, um 2 Uhr 15 Minuten Früh in Pöltschach ankommen, von Pöltschach aber um 9 Uhr 30 Minuten Abends abgehen, und um 10 Uhr 50 Minuten Vormittags in Agram eintreffen.

Die Abfertigungsstunde der Mallepost nach Steinbrück bleibt wie bisher auf 9 Uhr Abends festgesetzt, dagegen wird die Mallepost von Steinbrück nach Agram vom 28. Juli 1857 an schon um 12 Uhr Mittags abgehen, und um 10 Uhr 55 Minuten Abends in Agram eintreffen.

Agram, am 27. Juli 1857.

k. k. Post-Direktion
für Croatien und Slavonien
Klempay.

Nr. 411—1857 c. g. (Izv.—271) (3—1)

Edikt.

Da bei der durch Edikt vom 13. Mai 1857 Z. 183—1857 gr. auf den 14. Juli 1857 anberaumten Tagsatzung zur executiven Versteigerung der dem Vaso Kovačić gehörigen in Krivaja, Gemeinde Voćin gelegenen Realität wegen dem Albert Beck schuldigen 45 fl. c. s. c. kein Kauflustiger erschienen ist, so wird zu diesem Zwecke die zweite Tagsatzung auf den 14. August l. J. 3 Uhr Nachmittags im Bezirksamts-Gebäude zu Voćin mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Realität, wenn sie um den Schätzungswerth von 1095 fl. nicht verkauft werden könnte, dem Meistbietenden auch unter der Schätzung zugeschlagen werden würde.

K. k. Bezirksamt

Voćin am 20. Juli 1857.

K. k. Bezirksvorsteher
Kavić.

Nr. 413—1857 g. (Izv.—272) (3—1)

Edikt.

Da bei der durch Edikt vom 13. Mai 1857 Z. 184-gr. auf den 15. Juli 1857 anberaumten Tagsatzung zur executiven Versteigerung der dem Dmitar Marković gehörigen in Krivaja, Gemeinde Voćin gelegenen Realität wegen dem Albert Keck schuldigen 20 fl. c. s. c. kein Kauflustiger erschienen ist, so wird zu diesem Zwecke die zweite Tagsatzung auf den 17. August l. J. 3 Uhr Nachmittags im Bezirksamts-Gebäude zu Voćin mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Realität, wenn sie um den Schätzungswerth von 1260 fl. nicht verkauft werden könnte, dem Meistbietenden auch unter der Schätzung zugeschlagen werden würde.

K. k. Bezirksamt

Voćin am 20. Juli 1857.

K. k. Bezirksvorsteher
Kavić.

Nr. 8517—1857 (DS—77) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Zur Beheitzung der Amtslokalitäten der k. k. Comitatsbehörde in Agram und deren Hilfsämter für den Winter 1857-58 sind 29½ und eventuell 34 Klafter Buchenholzes erforderlich; dessen Beistellung im Wege schriftlicher Offerte sichergestellt werden wird.

Das Buchenholz muss gesund, trocken, nicht zu alt, jedes Scheitel 36 Zoll lang in die Klafter geschlichtet, und binnen 14 Tagen von der dem Offerenten bekannt zu machenden Annahme des Offertes in die anzuweisenden Localitäten in Agram gestellt werden.

Die Unternehmungslustigen werden hiemit eingeladen, ihre gehörig verfassten und mit einem Vadium von 30 fl. belegten Offerte, in welchen sie sich zur Einhaltung der obbesagten Bedingnisse ausdrücklich zu verpflichten haben, bis 20. August l. J. hieramts zu überreichen.

K. k. Comitats-Behörde

Agram am 21. Juli 1857.

Nr. 3466 (PZ—24) (3—2)

Kundmachung.

Das hohe k. k. Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat sich bestimmt gefunden, die Verwendung von Stempelmarken zur Frankirung von Briefen als gänzlich unzulässig zu erklären. Die mit solchen Marken versehenen Briefe werden daher von den Postämtern wie unfrankirt behandelt, und mit dem tarifmässigen Porto und der Zutaxe belegt.

Was hiemit in Folge hohen Handelsministerial-Erlasses vom 9. Juli 1857 Z. 10213/1520 zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Agram 14. Juli 1857.

K. k. Post-Direktion
für Croatien und Slavonien
Klempay.

Br. 1594 (DS—75) (3—3)

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede niegdašnje županije abaujvarske i tornanske, sadašnje županije abauj-tornanske, uklopno i kr. slobodnoga grada Košice (Kaschau).

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Prešovu, da je se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u kraljevini ugarskoj, sliedom naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 16. lipnja 1857. br. 12923 na znanje sliedeće:

I.

U košičkom upravnom okolišu jest u sverhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimičko izvidjenje poleg občinah, već i u negdašnjoj županii abauj-tornanskoj uklopno i kr. slobodnom gradu Košicah posve obavljeno, te napisnici gruntovnički, ujedno sa čestičnimi registri i nacérti, koji k istim spadaju, vèrhu sviuh godine 1848. k županii abaujvarskoj i tornanskoj spadavših občinah uklopni i kr. slobodni grad Košice, bit će počemši od 1. kolovoza 1857. u c. kr. gruntovničkoj pisarnici u Košicah svakome na ugled izloženi.

Obavljanje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom ima se započeti takodjer dne 1. kolovoza 1857. i sa otu sverhu odredjen je c. kr. zemaljski sud u Košicah za sve občine, koje su godine 1848. k abaujvarskoj i tornanskoj sadašnjoj županii abauj-tornanskoj spadale, uklopno c. kr. slobodni grad Košice.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 20. lipnja 1857. izdanog izroka, uvèršten je u službenih listovih bečkih i buda-peštanskih novinah, kao i onih „Slavenské Noviny" i u „Budapesti-hirlapu."

C. kr. upravljateljstvo gruntovnicah.

U Zagrebu dne 16. sèrpnja 1857.

Nr. 522. (PZ.—21) (3—3)

Kundmachung.

Es wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass bei der gefertigten Postdirektion die im nachstehenden Verzeichnisse angeführten, in den Jahren 1854, 1855 und 1856 als unbestellbar zurückgelangten Geldsendungen und Frachtstücke erliegen, welche von den Eigenthümern unter Beobachtung der bestehenden Vorschriften, dann gegen Entrichtung der darauf haftenden Porto oder Auslagenbeträge binnen 6 Wochen vom Tage der ersten Einschaltung dieser Kundmachung zurückerhoben werden können.

Verzeichniss

jener Geldsendungen und Frachtstücke, welche in den Jahren 1854, 1855 und 1856 als unbestellbar zurückgelangt, derzeit bei der k. k. kroat.-slavonischen Postdirektion erliegen.

Aufgabstag	Aufgabsort	Nr.	Gattung	Bestimmungsort	Adresse	Inhalt	Werth fl.	Werth kr.	Gewicht Pfd.	Gewicht Lth.	Porto oder Auslagen fl.	Porto oder Auslagen kr.
30. April	Oroslavje	1	Briefe	Baden	Stef. Sebecs	Banknoten	3	—	—	—	—	9
25. Mai	Kuttina	2		Warasdin	M. Goiković		5	—	—	—	—	6
29. Septemb.	Agram	3		Krajova	Jos. Kreissel		4	—	—	—	—	—
25. April		4		Mantua	Georg Kraliček		3	—	—	—	—	8
28. Novemb.		5		Pardubitz	Mich. Korašić		3	—	—	—	—	8
1. März		6		Verona	Blas Čerdak		2	—	—	—	—	8
5. Juli		7		Wien	Marc. Jelenik		3	—	—	—	—	7
6. Mai		8		Wieshau	Th. Samec		3	—	—	—	—	8
18. Dezemb.		9		Venedig	Lukas Turčin		1	—	—	—	—	10
8. April		10		Gratz	Raimund Forni		9	—	—	—	—	6
10. August		11		Kronstadt	Johann Dobravec		8	—	—	—	—	11
28. Novemb.		12		Neu-Gradiška	Paul Steibler		1	10	—	—	—	3
27. Dezemb.		13		Slatina	Math. Popčić		3	—	—	—	—	6
23. August		14		Tarnov	Paul Korács		27	—	—	—	—	9
14. Novemb.		15		Warasdin	And. Gollubar		5	—	—	—	—	6
7. März		16		Wieden	Ant. Baniz	Schft.	1	10	—	—	—	6
		17	Packet	Laibach	Joh. Rupnik	CMz.	5	—	—	—	—	24
19. März		18	Briefe	Ivanec	Kath. Matis	Banknoten	1	—	—	—	—	6
24. Oktober		19		Györgyös	Jos. Sreruč		5	—	—	—	—	11
3. Dezember		20		Almás	Mich. Herman		5	—	—	—	—	7
27. "		21		Prag	Maria Sanduiz		1	—	—	—	—	8
25. "		22		Venedig	Jos. Cebić		3	—	—	—	—	10
2. August		23		Josefsdorf	Joh. v. Blanuscka		6	—	—	—	—	23
12. Jänner		24		Wien	Andr. Kosak		2	—	—	—	—	7
2. August		25		Semlin	Alexander Skez	CMz.	18	—	—	—	—	8
		26		Livorno	Emil Cvetičanin	Diversen	5	—	—	—	—	52
		27	Packete	Oravica	Pietro Verola		—	—	1	10	—	40
13. Novemb.		28		Alt-Gradiška	Aug. Fetter		6	—	1	16	—	27
		29		Jassenovaz	Giov. Zanatini		1	—	—	17	—	20
		30		Rom	Gius. Raffaeli		3	—	—	23	6	35
		31		Gr. Meseritsch	B. H.		10	—	21	—	—	43
		32		St. Veit	Agnes Steinecher		10	—	10	—	1	30
		33		Glina	Franz Blaške		8	—	12	—	—	53
		34		Posega	Josefine v. Malyevac		2	—	3	—	—	7
2. Juni	Carlstadt	35		Agram	Krems		—	—	1	24	—	7
12. Mai		36	Briefe	Warasdin	Simon Jurkovich		1	30	—	—	—	22
30. Jänner		37		Laibach	Aloys Koss		3	—	—	—	—	8
28. Septemb.		38		Essek	Barthol. Hammer		10	—	—	—	—	16
29. Dezemb.		39		Agram	Mich. Sterbnezel		1	30	—	—	—	6
23. Novemb.		40		Dolina	Ilia Kalavra		3	—	—	—	—	—
16. Mai	Petrinia	41		Bellovar	Vaso Tomich		1	10	—	—	—	6
31. März		42		Uze solne	Ivan Grudenič		4	—	—	—	—	9
16. Dezemb.		43		Sepoic	Mart. Merkovljević		2	—	—	—	—	9
7. April		44		Visnic	Georg Peič		6	—	—	—	—	9

Agram am 9. Juli 1857.

Klempay.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 3. KOLOVOZA 185. Broj 175.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Zakon šumski.

(Nadalje)

§. 5. Za svaki bečki kvadratni hvat zemljištnoga prostora, na kom se je zgodila budi kradnja budi oštetа mladicah, ima se, i to pri mladicah do navèršene dvogodišnje dobe ciena od pol kubičkoga pednja, pri mladicah preko dvogodišnje do uklopno navèršene šestgodišnje dobe ciena od tri četvèrti kubičkoga pednja, a pri mladicah preko šest godinah ciena od jednoga kubičkoga pednja solidne masse srednjega goriva i po tarifi za stojeća dèrva platit kao naknada.

Drobiši od kvadratnih hvatih i drobiši od krajcarah imadu se pri tom uzimat kao cieline. Ova naknada ima se jednostruko uzet, ako se zaostavše neoštetjene mladice nalaze još svedilj u podobrom, neproriedjenom stanju, i ako obdielavanje ondi, gdi se je oštetа dogodila, nije prouzročilo neobičnih troškovah; nasuprot ima se naknada uzet poldrugiput iliti dvostruko, kao što pomenute okolnosti, koje štetu umaljuju, ili budu obstojale samo diono, ili budu manjkale sasvim.

§. 6. Za ukradene sokove od dèrvah (smolu, tèrpentin, sok brezov i javorov), za plodove šumske (siemenje od dèrvah, divjake, jagode), za gljive i cerovu gubu ima se svagda platit naknada jednostruka. Ako predmeti ovi nebudu oduzeti od oštetiteljah, i ako za iste neima stanovitih cienah, ima se za svaku, pri kùpljenju zatečenu osobu, kao i po množini nakùpljenoga proizvoda, i to pri smoli i tèrpentinu kao naknada uzet dvostruka do osmostruka obćenavadna nadnica, a za druge sokove, plodove šumske, gljive i gubu cerovu četvèrtina do čitava obćenavadna nadnica. Ako je pri kradenju sokovah, plodovah šumskih, gljivah i gube cerove oštetio tko dèrva time, što ih je provèrtao zasiekao itd., imat će za to dat osobitu naknadu.

§. 7. Za otèrgano lištje, za stelju, zemlju, ilovaču, turfu, kamenje, sadru, busen, izkopano korienje, šumsku travu i bilje, u koliko ovi predmeti nebudu oštetiteljem oduzeti, i ako neima za iste stanovitih cienah, ima se svako breme iliti ona množina, koju odrasla osoba od osriednje jakosti bez prekomiernoga napora iz šume izniet može, proračunat sa vriednostju četvèrtine obćenavadne nadnice. Ako pomenuti proizvodi budu odpremljeni na kolih, ima se dotično breme procieniti polag nosilah.

Naknada tarifna ili izmierena po gorinavedenih načelih ima se nadalje:

a) platit jedanput iliti jednostruko, pri otèrganom lištju, ako isto bude uzeto od dèrvah ležećih ili od pojedinih granah stojećih starjih stabalah; poldrugiput, ako otèrgan bude veći dio vienca od starjih stabalah, ili svakako manje, nego polovica svega granja, ili ako se lištja liše pojedini ogranci mladih stablićah; napokon dvostruko, ako stojeća starja stabla budu do polovice i više, a mlada stabla preko tretjine lišena lištja;

b) ima se platit naknada gorepomenuta jedanput iliti jednostruko pri kradenju stelje šumske, ako ista nebude nigdi sasvim oduzeta, ako se neupotrebe gvozdene grablje ili motike, ili drugo oštro orudje pri kùpljenju, ako šuma nije više mlada, a nije ni odredjena za skorašnji pomladak, ako se šuma nije malo prie proriedila, i ako je zemlja od bolje kakvoće, ili ako stelje ima odveć mnogo; poldrugiput, ako jedan ili dva uvieta pomenuta nebudu izpunjena; a dvostruko, ako nebude izpunjeno više uvietah;

c) pri kradenju zemlje, turfe, ilovače, kamenja, sadre, busenah, trave i bilja, i pri zabranjenom kopanju korienja, ako time nebude prouzročena nikakova škodljiva promiena zemlje i zemljišta, ima se goripomenuta naknada platit jednostruko, a poldrugiput ili dvostruko, kao što prouzročena takova promiena bude manje il veće važnosti.

(Dalje će sliedit.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb dne 3. kolovoza. U jučerašnjoj glavnoj skupštini ovdiešnjega družtva čoviečnosti, koja je o 9. uri u jutro u dvorani naše varoške kuće dèržana bila, izabrali su mnogobrojno sakupivši se članovi toga družtva svojim predsiednikom g. Kamaufa, čeonika ovdiešnjega grada a podpredsiednikom pl. g. Danila Stanisavljevića, c. k. financialnoga nadsavietnika. Iz izvieśća o dosadanjem dielovanju ovoga družtva, koje je g. Jakov Epstein, bivši dosele upravitelj istoga, pročitao, s radostju razabrasmo, koliko je dobra već učinilo za stradajuće čoviečanstvo ovoga grada, premda još malenim sredstvima obskèrbljeno bivše, iz čega se je nadat, da će rastućim silama njegovo blagotvorno dielovanje sve većma rasti i tako od neproračunljive koristi biti za naš grad, čega radi želiti bi bilo da se broj njegovih sučlanovah čim većma poveća. Tako to izvieśće, kao i gore rečeni izbor bili su primljeni obćim odobravajućim uzklicima.

— Nj. vel. car došo je dne 29. sèrpnja iz Laxenburga u Beč i dielio je u cesarskom dvorcu audiencieh kroz više satih.

— Nj. c. vis. g. nadvojvoda glavni upravitelj lombardesko-mletačke kraljevine učinio je povodom svoga viencanja dne 24. sèrpnja 10,000 l. razdielit medju siromake mletačke. I u Milanu učinila je Nj. c. visost medju siromake razdielit 10,000 l.

— Prigodom svetkovine dane dne 27. pr. m. u Tèrstu na slavu otvorenja ovdiešnje željeznice, bio je medju goste razdieljen album, koi zaslužuje da bude napomenut sa priznanjem. Taj album sadèržaje 6 listovah. Pèrvi predstavlja u alegoriama izvèrstno izvedenim skopčanje zapada s istokom pod zaštitom austrianskoga carskoga orla i s poslovicom „viribus unitis" izvedeno posredstvom parne sile, koju zastupljuju snažno lloydovo pomorstvo i željeznički lokomotivi. Drugi list predstavlja kratku poviestnicu razvitka austrianskoga lloyda i predočuje njegovo sadanje stanje i dielokrug istoga. Treći pokazuje plan novog arsenala, četvèrti kaže kako isti izgleda, peti kaže izgled upravne zgrade u arsenalu a šesti napokon sjedinjeni Slip i suvi dok.

— Nj. vel. carica Karolina Augusta odmah je, samo što je doznala, da je tèrgovište Strasswalchen noćju na 27. t. m. pogorielo, dostojala salcburškom zemaljskom predsiedništvu najmilostivie poslat iznosak od 600 fr., da se razdieli medju postradavše.

— Nj. c. visost prejasna gospoja nadvojvodinja Hildegarda odputovala je dne 30. t. m. okolo 1. ure u podne od Salcburga u Išl.

— Dne 28. pr. m. bila je otvorna vožnja pèrvoga parobroda na gornjoj Moldavi. Ovaj parobrod dobio je ime „Mecséry". Medju njenim sastavama najviša nosila je carskog orla — na dolnjoj bilo je rečeno ime napisano a na trećoj stajao je gèrb glavnoga grada Praga. Otvornoj svečanosti prisutstvovao je grof Forgács, podpredsiednik c. k. miestodèržtva za Česku.

— Magistrat provincialnoga glavnoga grada Inšpruka naredio je, da se 30. pr. m. kao na rodjeni dan Nj. c. visosti prejasnoga gospodina nadvojvode miestodèršca Karla Ludvika dèrži pievana služba božja, koja je imala biti imenovanoga dana u 10 satih pred podne u ondiešnjoj župnoj cèrkvi svetoga Jakova i da se Nj. c. visosti preda čestitka za previsoki rodjeni dan. (B. f. T. i V.)

— Viencanje Nj. k. visosti princese Karoline s Nj. c. visostju prejasnim g. nadvojvodom Ferdinandom Maksimilianom bilo je dne 27. sèrpnja svečano ovèršeno u kraljevskoj palači u Bruselju.

— U Bonyhadu i tolnajskoj županii zadavio je dne 27. sèrpnja vojnički sluga c. k. podpukovnika ulanske regimente „knez Schwarzenberg" gospodina Müllera de Nekarsfeld u izbiranju posliednjega u jutru u 6 satih mladu suprugu imenovanoga višjega oficira a zatim se je sam obesio. Zašto je to učinio nezna se izviestno. Ubojici bilo je jedva dvadeset godinah. Zadavljena morala se je bila boriti strašno s ubojicom, jer našli su u njenim gèrčevito stisnutim rukama čitave čuperke kose slugine. Kad je ubojica izveo to zločinstvo, nije bio nitko kod kuće van kuharica, koja je on prije, nego li se je latio svoj kèrvava posla, zatvorio bio u kuhinju.

— Gradonačelnik braseljski, g. Charles de Brosiekere dobio je povodom viencanja Nj. c. vis. gosp. nadvojvode Ferd. Maks. veliki kèrst c. austrianskoga Franjo-Josipova reda.

V. Iz Koprivnice, 31. sèrpnja. Kako smo čitali u novinama od svih stranah domovine naše dolaze nam žalostni glasovi, da će hèrdjava lietina biti i sve to poradi velike suše a stranom silne tuče, koja je već mnogi naš prediel sasvim potukla. Žalibože i jedan poveliki dio naše Podravine mora se uzeti u taj žalostni položaj. Velika nam je nada bila, jerbo nam se prolieće tako liepo biaše pokazalo i mi mislismo da budemo s našom pèrvom žetvom nesamo naše štagle sa sienom natèrpali, nego već kako što je ovdie običaj i po voćnjacima sienske baglje nagomiljene priliku viditi imali, ali se ljuto prevarismo, ovo sušno lieto usroči da su naši štagli samo na polak puni; nema dakle niti divana od bagljah po voćajacima, livade je vidit kao da bi ih pepelom posipao, a stari gospodari kažu, ma i pala sada kiša kakova mu drago, otave opet neće biti, jerbo kažu, da se je stablo njeno pokošeno u ovoj velikoj vrućini, do koriena posušilo, a mladji živež nije kadar do vremena dozrieti; i tako nas ovo sušno lieto opet opominje, ako hoćemo da budemo valjani gospodari i da si za kèrmu sigurnost pribavimo, neka sijemo detelicu, njoji sušna godina opet toliko neškodi. Što se tiče raži i pšenice prevarili smo se takodjer poniešto u našem računu ali opet možemo kazati da je pšenica lietos mnogo bolje rodila nego li raž i zato sprovodismo žetvu hvala bogu dosta veselo, jerbo na svu sreću ovèršismo ju niekoliko danah pred velikom tučom, koja je mnoge naše liepe vinograde i drugi prirod nemilim načinom pobarala. Od leda občuvani vinogradi proriču nam jako mnogo vina. Helda, kukuruz, proso neće takodjer moći uspieti ako naskoro nepadne podobra kiša.

Parobrod koi je iz Osieka k Legradu dne

1?. sèrpnja doplovio, zove se „Hunyad“ i očekiva još danas na istom miestu više zapoviedi kuda da krene. Istog parobroda gospoda činovnici primaju rado i veselo gostoljubje naše i naših susiedah prieko Drave Magjarah. Danas bila je muzikalna zabava i večera na istom parobrodu, što je overšeno bilo baš u našem domaćem duhu. Živili! koji radite za promicanje ovoga parobrodarstva.

Talianska.

— Polag „Gazette de France“ izpoviedio je Nikotera, podzapoviednik Pisacane-ov u tamnici od Salerne, medju ostalim sliedeće: U Taljanskoj su tri prevratne stranke. Jedna je narodna, druga muratovačka a treća piemonteska (?) Pèrva je mnogobrojna, no u njoj nema nikakve znamenite osobe; druga je i što se broja i znamenitosti njenih sučlenovah tiče, veoma moguće; treća je sasvim neznata. Glava narodne stranke bio je Pisacane. Pisacane i ostale glave narodne stranke znali su, da su Muratovci pod predsiedom Salicetia u jednom sastanku, kojemu je bila svèrha, da se posavietuju o sredstvima i načinu kako bi Luciana Murata pedigli na prestol kraljevine obih Siciliah, zaključili, da se ima tri francusko-poljske legie svaka najmanje od 1000 momakah sa trideset tisućah pušakah i znatnim novčanim summama iskèrcat na tri različita miesta napuljske kraljevine. To saznavši Pisacane i ostale glave narodne stranke zaključiše, da predusretnu ovo muratovačko gibanje. Usled toga je Pisacane pribavivši si podpisivanjem u Genovi nješto novacah i osvojivši jedan parobrod, koi je nosio oružje u Tunis, oboruživši šaku ljudih započeo svoj posao. Uspieh toga poduzeća poznat je već iz pèrvašnjih izviešćah. Iz daljih izpoviedih Nikoterinih proizlazi, da kraljoubojica Milano nije stajao u nikakvom savezu s ovom strankom.

Rusia.

Car ruski odputovao je dne 28. sèrpnja u večer iz Berlina u Petrograd; car je dne 29. t. m. prispeo u Štetin i odvezo se je na parobrodu „Divenop“ u Svinemünde. — Ruska carica mati i veliki knez Mihalj ostat će jošte nekoliko danah u Sanssouciu (u carskom dvorcu kralja pruskoga blizu Berlina).

— Gradovi Tobolsk, Omsk i nieka druga miesta u Sibirii mnogo su mieseca svibnja i lipnja patila poplavama.

Franceska.

Car francuski pozvan je kada podje u Osborne, da posieti i logor u Aldershottu.

Turska.

— S bosanske granice pišu ovdiešnjim niemačkim novinama: Tajnik Emin-efendija, poslan po kaimakamu u Dubicu, sazva ukupne kèršćane, da presluša njihove tužbe, ako bi kakove imali proti mudiru. Ovi su krivili mudira da im je novacah izgonio i tražili su da im ih povrati. Kadija iz Dubice, Mehmed-efendija, pozvan da u parnici Mudirovoj s Pesićem dade svoje mnienje, odnosno svoju sudbenu sviedočbu, obeća, da će za obie stranke učinit povoljnu izreku, a kad je imao doći u Bihać na preslušanje sviedokah, dao se je izpričat i otišo je u Carigrad. Na ovom putu, koi je učinio prieko Beograda, imao je za drugove kadije bihaćkoga Ali-Rizu i pridorskoga Mehmedefendiu i Mala Mudira bihaćkoga, koji su u službenom poslu pozvani u glavni grad, i to da dadu račun u obziru svoga vladanja naproti siromašnim kèršćanima.

— Na svečanost pri obrezivanju sultanovih sinovah potrošeno je, kao što javlja „Allg. Ztg.“, 30 miliunah grošah.

— Riešenje medžlisa bosanskoga na žalbe kèršćanah. (Produženje. Vidi br. 174.)

13. Što zakupnik desetine uzme u prirodi kod onoga seljaka, što može isti seljak sa natovarenim hararom (vrećom) za jedan dan otići i vratiti se opet svojoj kući, ili tri sata što je ihtibara učinjeno na najbliži pazar, kad odnese, na svaku mieru od dvadeset okah da mu ima multezim platiti po tri pare na sat, i tako na ovi način valja seljaku nositi.

14. Gdi je miesto kako rekosmo dalje od tri sata ili kasaba (varošica) ili skela, gdie bi se imala zahira uzdisati, onoga miesta medžlis i zakupnik i seljak onoga sela kako nadju munasip (za pravo) jednu platu da stave, jerbo na svakom miestu nisu putevi jednaki, negdie lahko proći a negdie mučno doći, pak prema putevima neka platu postave, neka i svieta čuvaju od pazara, a i zakupnicima da nije štete, jedan liep red da se stavi, i da se metne uredba, i ovi red samim zakupnicima za samu desetinu da se gleda; jer u niekih zakupnikah, ili u niekih drugih ljudih, poradi ćara (dobitka) i tèrgovine uzme hrane ili mu se dogodi svoga žita, i to je druga stvar, to svako miesto valja da gleda, a ona desetinska zahira, gdi je najbližji pazar na ondie se nekaže, već gdi je na dalje, na kakav pazar, ili na kakvu skelu da hoće dizati, da mu medžlisi njegovu platu odsieku, dogodi se, da onome zakupniku na onu bližnju skelu nepodnosi hranu nositi, već hoće dalje, gdie mu bolje podnosi, to onda za ono, što je dalje, valja da se zakupnici sa seljacima za kiriju pogode, jerbo do njih stoji i do pogodbe, kako je carska zapoviest, to biva, što je blizu skelah i pazar do 3 sata, najviše 5, oli 6—7 satih puta, ako bude i seljaci konjah i kolah imati budu i mog budu nositi na ta miesta, kao što smo gore kazali, ona miesta medžlisa, obadvie strane razi bivši, što će se osieći kirija, na oku kirija će se zahire dizati, ako mu multezim na one, što su blizu, skele i pazar nehteo bude dizati zahiru, već na više kao 15-20 satih miesta hoteo bude dizati, tada kao i ostali tèrgovci kako oni konje i kola nalaze i zahiru dižu, tako isto i zakupnik treba da izvèrši.

15. Tako kako rekosmo, kad nehtiedne oni zakupnik na vrieme doći na vèršitbu, kad je vrieme dizati, već zakasni doći, kad budu kiše i veliki kalovi, pak onda da im seljaci prenose i da se pate; tako dakle to biti nemože, nego valja svaki zakupnik da za dobra vremena dodje, da nije krivo ni tamo ni amo, kako je carska zapoviest, valja dobro čuvati, i na ovi način izvèršivati, i kiša i kal kad bude, do onoga vremena zakupnici da se ušute, pak poslie da reknu dižite hranu, tada ehalija (narod) da diže hranu, neće se dopustiti. S toga zakupnik vremenom da diže hranu, pomoć i nadgledanje će se činiti.

(Konac će sliediti).

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz 31. sèrpnja. „Moniteur“ javlja, da je umro knez Canino. „Pays“ priobćuje, da će lord Redcliffe dolazeći na dopust iz Londona, ovamo doći

Piačenca 29. sèrpnja. Radnje na željeznici od ovuda do piemonteske granice počet će za cielo dojduće zime.

Pariz 1. kolovoza. „Moniteur“ sadèržaje naimenovanje za pomorstvo.

„Pays“ javlja: Lafragua, izvanredni poslanik mexikanski, vraća se u Pariz, gdie će se dèržat konferencia za izravnanje španjolsko mexikanske raspre.

— Tuniski bej obećao je naknadu porodici ubljenoga židova.

Verona 31. sèrpnja. Nj. preuzv. g. fml. grof Radetzky bio je sinoć u 7 satih, kad je odputovao u Milan, sèrdačno pozdravljen od gradjanskih i vojničkih oblastih Nj. preuzvis. predala je delegatu 1200 lirah za dobrotvorne zavode veroneske.

Firenca 30. sèrpnja. Veliki vojvoda naimenovao je glavnoga tajnika obće štatistike, viteza Attilia Zuccagni-a Orlandini-a, da zastupa Toskanu kod štatističkoga kongresa u Beču.

Milan 30. sèrpnja. „Gazzetta uffiziale di Milano“ sadèržaje izviešće lista „Catolico“ polag kojega se u Genovi neprestano boje explosiah.

U nedielju dne 8. kolovoza t. g. dèržat će se u gimnazijalnoj zgradi glavna skupština družtva za podporu ubogih učenikah zagrebačke gimnazije, na koju se svi p. n. gospoda članovi uljudno pozivlju.

Srebro od 27. sèrpnja	$4\frac{1}{2}$ fr.
Carski dukati	$7\frac{3}{4}$ „

Odgovorni učrednik Dr. Demeter

SLUŽBENI LIST.

Br. 4649 c. (Ds. 79.) (3—1)

Izrok.

C. k. zemaljski sud u Zagrebu stavlja do znanja, da je uslied visokih odlukah c. k. banskog stola od 27. travnja 1857 br. 2050 i c. k. vèrhovnog sudišta od 7. sèrpnja 1857 br. 6660 uz dignutje ovosudnog dražbovanja od 5. ožujka 1857. treća overèbena dražba Vile br. 114 u mlinarskoj ulici u Zagrebu na Amaliu Volfardt spadajuće i u 5171 fr. 27 kr. sr. procienjene, poradi Todoru Bošnjaku dužnih 2484 fr. 40 kr. S. p. na 14. rujna 1857 u 9 satih u uredovnom stanu ovog c. k. zemskog suda pod br. 166 u starokazališnoj ulici imenom odredjena, gdie će se ista Vila u procienbenoj svoti proklicati i takodjer izpod prociene prodati.

Kamo se svi kupiti želeći s time pozivlju, da će se prie započetog dražbovanja vadium od 520 fr. položiti imati, i da se procienbeni zapisnik i uvieti dražbovanja u ovosudnoj pisarni uviditi, kano i prepisi takovih zadobiti mogu, nemanje da se o teretih potrebna ubaviest iz javnih knjigah podieliti hoće.

Nadalje se svi oni, koji premda o dražbovanju ovom na pose ubaviešteni nebi bili sciene, da su upisom u javne knjige takodjer hipotekarno pravo na rečenu Vilu stekli, pozivlju, da isto pravo do vremena prodaje iste Vile tim sigurnie sudu ovomu prijave, jer inače imat će si sami pripisat, ako se razdielba kupovnine obavi bez njih i ako oni tim, ukoliko bi se kupovnina razdielbom izcèrpila, ostanu izključeni.

K tomu imadu svi oni hipotekarni vierovnici, koji nestanuju u miestu suda, ili blizu njega za obranu pravah svojih kod buduće razdielbe kupovaine punomoćnike u miestu suda narediti, ter ime i prebivalište takovih prie prodaje prijaviti, jer će se u protivnom slučaju za one, koji bi propustili to učiniti na njihovu pogibelj i trošak punomoćnik ureda radi odrediti kojemu će se sve dalnje dostave uručiti.

U Zagrebu 29. sèrpnja 1857.

Nr. 13853 (VI—53) (3—2)

Concurs-Ausschreibung

der böhmischen k. k. Statthalterei.

An dem Gymnasium zu Leitmeritz in Böhmen sind zwei Lehrerstellen für klassische Philologie erledigt.

Mit diesen Dienstposten ist ein Jahresgehalt von sieben Hundert, eventuell acht Hundert Gulden nebst dem Anspruche auf die normalmässige Dezennalzulage von je ein Hundert Gulden CMz. verbunden.

Zur Besetzung der genannten Lehrerstellen wird hiemit der Conkurs bis zum 20. August l. J. ausgeschrieben, und es haben daher die Kompetenten um einen dieser Dienstposten ihre an das hohe k. k. Unterrichts-Ministerium gerichteten, mit den legalen Nachweisungen über Alter, Religion, Stand, zurückgelegte Studien, Sprachkenntnisse, insbesondere die erworbene Lehrbefähigung, dann über etwaige subsidiarische Verwendbarkeit, das bestandene Probejahr oder bisherige Dienstleistung, so wie über die moralische und politische Haltung und die Nachweisung über die etwaige Verwandtschaft oder Schwägerschaft mit dem dortigen Lehrpersonale belegten Gesuche innerhalb des anberaumten Conkurstermines bei der böhmischen k. k. Statthalterei im vorgeschriebenen Dienstwege einzubringen.

Prag am 19. Juli 1857.

Na broj 1679—1856 (Izv.—273) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud vel. gorički poziva sve one, koji iz ostavštine dana 29. ožujka 1855 s oporukom preminuvšega Franje Rumla urara i izslužbenog c. k. loto-kollektanta kod Savskog mosta kraj Zagreba, štogod kao vierovnici tražit imaju, neka radi prijave, i posviedočenja svojih tražbinah na dan 14. rujna t. g. u 10 satih iz jutra ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Vel. Gorici 28. sèrpnja 1857.

C. k. kotarski predstojnik
I. Nemčić.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 4. KOLOVOZA 1857. Broj 176.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrvi put; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Zakon šumski.

(Nadalje i konac).

§. 8. Za svaki kvadratni hvat zemljišta šumskoga koi se na štetu promieni budi napravljanjem novih i upotrebljivanjem starih cestah i stazah, koje su već izvan porabe, budi gradjenjem spuzaljkah, bez povlastnim odvratjanjem vodah, načinjanjem ugljištah itd., može se u ime naknade iskat ciena jednoga kvadratnoga hvata pašnjaka od kakvoće, koju je zemljište šumsko imalo prie štetne svoje promiene. Nego ako se je s razlogom bojat, da će se prouzročene tim zle posliedice dalje razširiti, ima se taj iznosak, kao što strah onaj bude od manje ili veće znamenitosti. platit poldrugiput — ili dvaput.

Oštetjenja stojećih stabalah i mladih razsadah, koja se dogode pri takovoj štetnoj promieni zemljišta šumskoga ili kradnjami, pomenutimi u predidućem §. 7., imadu se naknadit napose.

§. 9. Za svaki komad živine, koi se bez povlade. ili prekèršenjem ustanovljenoga broja, ustanovljene vèrste ili dobe, ili u zagajena miesta i u vrieme zabranjeno utiera u tudje šume, mogu se u ime naknade iskat sliedeći iznosci:

	ciena od
za konja, mazgu ili osla, koji su barem na polak odrašteni	8 kub. pedanjah
koji još nisu na polak odrašteni	6 „ „
za komad rogate marhe, koja je barem na polak odraštena	4 kub. pednja
koja još nije na polak odraštena	3 „ „
za kozu (jarca) bez razlike	2 „ „
za svinjče	1 „ „
za ovcu	1 „ „
za komad peradi . . .	1/4 „ „

kub. pednja na panju nalazećega se samoga dèrva od srednje fele goriva one vèrste dèrvja, koja je u dotičnoj šumi, ili ako ima čistinah, koja je u obližnjoj šumi pretežnija ili uvaženja dostojnia, nego pod uvietom, ako rečena ciena dèrvah nije manja od jedne krajcare novca konv. za jedan kubički pedanj samoga dèrva. Ako je ova ciena još manja, može se umiesto svakoga kubičkoga pednja samoga dèrva tražit u ime naknade po jedna krajcara novca konv.

Ove naknade imadu se nadalje platit poldrugiput, ako su zagajena miesta još sasvim mladi naravski priraštaji ili nasadi, ili ako se i onako već na pašu tiera u šumu tolika živina, kolika se iz obzira gospodarstva dopustit može, ili ako radi kakvoće zemljišta, i radi pogode, ili radi dokazanoga dužjega trajanja ili ponavljanja takova nepovlaštena ugona nastaje ošteta veća; dvaput pako ili dvostruko. ako dvie ili više otegotjujućih okolnostih postoje.

Osobita naknada za oštetjene mladice i pokvarene nasade nemože se izvan pomenutih iznosakah tražiti. Nego proslo je tužitelju, iskat jedno ili drugo.

§. 10. Pri oštetah, koje u predidućem paragrafu nisu imenito napomenute, ima se prociemjivat, dà li će se naknada dat jednostavno ili višestruko, po onih načelih, koja pružaju navedene jednake oštete.

§. 11. Ako se ukradeni šumski proizvodi vlastnikom šume povrate kojim mu drago načinom, moći će se iskat samo ona naknada, koja se platit ima izvan dotičnoga jednostavnoga iznoska.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb 4. kolovoza. Prigodom predstojećeg najvišjeg prebivanja Nj. c. k. apostolskoga veličanstva u susiednoj zaladskoj županii učinit će jedna hèrvatsko-slavonska zemaljska deputacia, vodjena po svietlom banu, najpokornie poklonstvo u ime ovih zemaljah. Kao što se čuje, pridružit će se ovoj deputacii sučlanovi iz najotmeniih stališah obiuh zemaljah i prispiet će dne 11 t. m. u Zala-Egerszeg.

Beč 1. kolovoza. Nj. preuzvišenost g. fm. grof Radetzky prispeo je jučer u jutro o 6. uri u povoljnom zdravju u Milan.

Talianska.

U Napulju je vlada pronašla, da je posliednje taljansko prevratno poduzeće imalo biti samo pokus, koi su namieravali u shodno vrieme ponovit i na drugim miestima. Medjutim učinjene su tako obsiežne miere, da se nije ničega bojati. Ako bi se Mazzini-ova pisma, koja su došla u ruke vladi napuljskoj, saobćila obćinstvu, to bi po svoj prilici bilo od velike zanimivosti. — „Journal de Debats“ obnarodovao je političku oporuku Pisacane-ovu. Ovaj bezazleni i zlo sastavljeni dokumenat nije jedino pismo, nadjeno kod njega. Još važnii su planovi za dalja prevratna poduzeća, kojima je vlada stavljena u stanje učinit svoje miere proti istima.

Moldavia i Vlaška.

Novie viesti potvèrdjuju što smo već bèrzojavno prijavili bili, da su izbori u Moldavii po naredbi Vogorida doista svèršeni. Ni jedan kandidat nije izabran, koi bi bio za to, da se kneževine sjedine.

Turska.

Viesti iz Carigrada jesu od 25. sèrpnja.

Listu „Osserv. triestino“ javljaju, da su poslanici Francuske i Engleske na visoku portu upravili notu protežuću se na okrutno pogubljenje jednoga židova u Tunisu, u kojoj zahtievaju da se svèrgnu i protieraju sudci toga nesretnoga čovieka i da se njegovoj porodici poda novčana odšteta.

—Istomu listu javljaju, da je engleski poslanik za Persiu, g. Murray privolio na to, da udje u Teheran bez pratnje jedne englesko-indijske regimente, kao što je prije zahtievao.

— „Journal de Constantinople“ donosi dopis iz Jaša od 23. sèrpnja, da je ona stranka, koja je proti sjedinjenju podunavskih kneževinah, kod izborah stekla pretežnu većinu. I u Carigradu hotieli su da znaju, da Francuska, Rusia, Pruska i Sardinia namieravaju vèrstu protestacie podić proti izborima u Moldavii.

—Jedna naredba obnarodovana u turskim bogomoljama i drugim javnim miestima zabranuje lutrije u obsegu svega carstva.

—Uslied jedne sultanove irade dèržat će se u skladu s Hat-Humajumom od 18. veljače 1856, što prije konferencia za uredjenje unutarnjih obćinskih poslovah gèrčkih stanovnikah, kod koje će sudielovat 7 arhiepiskopah 12 svećenikah i 30 pokrajinskih odaslanikah. Druga carska irada ovladjuje svekolike moldavsko-vlaško izseljenike da se mogu vratit u podunavske kneževine.

—**Riešenje medžlisa bosanskoga na žalbe kèršćanah.** (Svèršetak. Vidi br. 175.)

16. Ovu trećinu aginsku badava nositi nisu dužni posiednici. Čifluk sahibia (zemaljski gospodar) svaki valja da plati gdie će se nositi. I zato nemože biti čivčijama zuluma od agah, vazda će starii na to pozornost imati i dikat činiti.

17. Zahira će se dakle nositi, kako već rekosmo, a sieno da čivčije nose to im je zahmet, što je stambolska tarifa za desetinu i kako je u carskom fermanu, zato sieno išareta (iznimke) nema nikakva. To sieno da se nenosi na najbližji pazar, već što će seljaci činiti naviljke male ili plastove, zakupnik će izbrojiti i u tefter svoj zapisati, pak u onome selu ili u onoj javti (obćini), gdie kaže miesto, da mu ondie snese i uteslimi (izruči), izvan jafta na jedno miesto neće se dignuti.

18. Kako što je grožđje, meiva i med, pošto mu medžlis munasip karar (za pravo dosti) nadje, oni hoće za pare da kupi, ako li neće, to neka dade desetinu. Ako samo hoće ostaviti za siemena pčelah, što će pčele braniti, na to neće se uzimati desetina.

19. Od one njive posijane hasulat (plod), pošto se pokosi i uzme desetina i čifluk sahibin hak (zemaljskog vlastnika pripadak) pošto se dade oni čivčija poradi potrebe svome hajvanu (marvinčetu) što je učuvao te je opet stèrnik i trava porasla, od toga ni čifluk-sahibia trećinu, ni multezim desetinu neće moći uzeti ni ti tražiti.

20. Od velikih prostih planinah i od onih merajah (ravnicah), što nisu svezane za selo, niti za kakov čifluk, niti za vakupsku (džaminsku) zemlju, nego su samo hali (pusta), ona miesta koi želi izkèrčiti, ili uzorati i posijati i kad bi izkèrčio, samo jednu carsku vergisahiju, senet, platit će, pa će mu se ono miesto dati; i jednu godinu ili n. pr. ako je kèršovito bilo, za dvie godine desetina mu se neće uzeti, tako isto čivčija od svoje volje aginskoga pod tapiom što se nalazi od onih miestah kad bi hotio jedno miesto otvoriti gore rečenom nizamu za jednu ili za dvie godine kako je od desetine oprošten tako i od aginske strane neće mu se ništa uzeti ni iskati, ali aga sa svoje strane izvan čivčije nadničare da nadje pa da se ono miesto otvori i onda aga pravo ima uzeti.

21. Bio mali ili veliki, svi memuri i njihovi momci, medžlisi i ostali, što su pod platu u carskom poslu, niti sobom niti preko čije ruke desetinu rusumati ili trećinu neće zakupljivati. Ako bi se koi našao, to bi zakupio, ako bi okolina onoga miesta čula i znala, pa nebi dokazala, onda oni memur, koi je zakupio onu desetinu, kad se obejali (obistini). po carskom kanunu bit će kažnjen a ona okolina, koja nije kazala, i ona će strašno nakarana biti.

22. Ovoga ukazanog talumata protivno okolni zulum i bihuzurluk (uznemirivanje) koi učini zakupnik, vèrlo terbi će se učiniti i karan će biti. tako isto djerek od Turakah, djerek od kèršćanah bio oni zakupnik, i to im je njihovog zuluma, ako su u kadiluku na kadilučki, ako su u sandžaku (obćini) na sandžakski medžlis, koi nekaže i oni neće biti karan; — tako na kadilučki ili na sandžakski medžlis, ako se dodje pa kaže i njihove poslove i tužbe neizvide se, nego se pritèrpa, i oni vaktom dodju na ajaletski medžlis pa kažu, onda oni memur, koi bi god bio, pod velikim će izpitom biti, i nakaran će biti. Najposlie okolni narod, po ovome ukazanom talumatu, vaktom i vremenom da daje po pravdi i multezimi proti ovome redu ni jednu zahiru neće moći uzimati ni tražiti.

23. Ako bi se štogod našlo u niekim sandžacima, da se niešto od desetine uzimalo i davalo, te sad ovdi u ovim izpisanim točkama neima, to onda valja tako stvar da se stariemu sa mazbatom (molbenicom) odpiše, pak kako se zapoviedi, na oni će se način onda vladati.

24. Kako što je u predrečenim točkama kazato za ovu desetinu, i kako što je car nizami-usul stavio, i kako je zapoviedio, tako valja dikat činiti i raditi; i zakupnicima se valja po ovim uredbama vladati, da se drugojačije nebi učinilo, tako isto i oni, koji siju, da nekriju, i da nikakva zijana (štete) hazni nečine, ako se koja strana prevari, te štogod krivo učini, na to će se gledati, i kad se pronadje, bit će strogo kažnjen.

Za bolje razumljenje riešenja medžlisa bosanskoga na žalbe kèršćanah uzimamo u izvadku jedan dopis iz „Sèrbskoga Dnevnika“ u obziru porezah i daciah, što i kako su kèršćani u Bosni plaćat imali. Evo ga:

Budući se raja najprije kod Tuzle skupila, da se tuži na zulum, to mislim da će biti vriedno bliže znati za različne dacie rajine u tuzlanskoj nahii. Raja plaća u godini danah ove dacie:

1. Carski porez za svaku kuću 95 grošah.

2. Vojnica se kupi od poreza na svaku kuću.

3. Od svake kèršćanske kuće 2 cvancige serbesije (sloboštine).

4. Kogod ima kazan (koto), plaća kazanlije (kotlarine) 1 dukat i u koga kazan ostari te ga slupa i proda, opet mora plaćati kazanlije po toliko godinah, pa mogo on kupiti drugi kazan ili nemogo, jer se izpisati nemože a da neide u Sarajevo k veziru.

5. Desetina se prodaje na telalu od 1. siečnja do 24. travnja i to najprije kod vezira u Sarajevu, pak poslie u Tuzli kod paše, a najposlie po gradovima, gdie muselimi sede. Desetini je svuda toliko ciena dignuta, da nitko glavnih novacah nebi dobio, kad bi se pravo desetina uzela. U tuzlanskoj nahii zakupnici (multezimi) ponajviše su Arnauti i rumenlinski Turci. Narod mora zakupnicima badava služiti, jelo i piće im davati, i gdie oni hoće, desetinu im vući; ako nemaju kojoj stvari kupca, mora im ju narod platit pošto oni hoće.

6. I dacia na duhan prodaje se na telalu kao i desetina. Kad desetinar uzme od duhana desetinu i trećinar trećinu, onda dodje zakupnik pak od svega duhana, što je godina rodila, uzme daciu. Prošle godine u svoj Bosni malo je tko duhan sadió, a sve radi tolike dacie na njega. I ovoga zakupnika mora raja slušati kako god on hoće i zapovieda.

7. Dacia na kèrmad (perudija, kèrmčarija, inače žirovnica) isto se tako prodaje. Što god nadje živo, popiše zakupnik. Kad tako popiše, sadje kroz sela naplaćivati i to od svake kuće po cvancigu a od kèrmena 47 parah.

8. Carina po vašarima i pijacama kúpi se kao i sve druge dacie na telalu. Zakupnik uzme od svakoga komada merve po cvancigu; po vašarima uzima za tèrgovačku robu kako se s kim pogodi; od ribe i mesa naplati petu oku; od pića naplati svaku oku po 10 parah i to prodalo se ili neprodalo.

9. Kad čoviek umre, a poslie sebe ostavi neodraslu diecu do 15 godinah, popiše kadija sve njegovó imanje i za ovo popisivanje naplati 108 grošah.

10. Kada tko pogine ili se udavi u vodi, uzme kadija čevša samo što pošlje momka da vidi, je li doista poginuo ili utonuo, a da bi ga srodnici mogli sahraniti, uzima 70 grošah.

11. Age i begovi uzimaju trećinu od svačega, što iz zemlje raste, treći groš travnjaka, treći osmak žita, treću oku luka, repe, rotkve, blitve (cèrvene repe), paprike, suhih šljivah, rakije, vina, pekmeza, svakoga voća, bostana (dinjah, lubenicah, krastavicah) itd. — U sarajevskom mulaluku age i bezi okèrčili su zemlju svojim troškom, nabavili su težaku sve što treba i plaćaju treći groš carskoga poreza. Zato od čivčijah svojih uzimaju od svega treću i siena polovinu.

To su od prilike dacie, koje su u niekoliko uredjene. Uzmimo te sve dacie, pa samo da se pravično uzimaju, — pak se nemože pojmiti, kako da raja još može živiti. Osim toga kamo razne dacie sveštenstvu, a saviše neograničeno globljenje. Onako je narod i dospeo u prosjačko stanje, ostao bez stoke, bez novca. Kad je narod vidio da nemože više ovako živiti gladan i žedan, gó i bos, digao se listom da traži milosti kod cara i moli da se uredi sva dacia, da carski ljudi kupe danak a ne da se sve zakupljuje. Kad bi bog dao da car sasluša plač jadne Bosne, da njojzi jednom sine sunce, a njega bi onda viečiti blagoslov pratio i zadobio bi sèrca od tolikoga naroda.

Rusia.

U Varšavi je dne 28. sèrpaja obnarodovan carski ukaz, kojim se tamo za kraljevinu poljsku podiže liekarski zavod pod imenom: C. k. liekarsko-vidarska akademia.

Franceska.

Bruseljske novine priobćuju jedno znamenito pismo, kojim se Cavegnac, koi je u Parizu izabran za člana zakonodatnoga tiela, poziva u ime učilištah i radionicah da se neastručava položiti zakletvu i tako sebe neisključi iz zakonodatne skupštine. Ovo pismo pobudjuje veliku pozornost političnih krugovah, i Cavegnac-a je jako tronulo.

— Glasoviti taljanski pievač Lablache umro je naglo u Parizu.

Dania.

Patentom kralja danskog od 12. p. m. sazivaju se staleži holštajnski da se 16. kolovoza skupe na sabor, gdie će imati izjaviti želje svoje u obziru jedinstva sa monarhiom danskom, zbog čega i postoji poznata razmirica medju Danskom i niemačkim silama.

Velika Britania i Irska.

Cara Francuzah pozvalo je obćinsko vieće manchestersko, da dodje i u onaj grad, kad bude posietio Englesku. Na to je odgovorio car, da mu nebi ništa učinit moglo većega veselja, nego li to, ako mu samo vrieme dopusti.

Jedna na istočno-indijske dogadjaje protežuća se pošiljka, koju je primila engleska vlada, glasi, vele, da su buntovnici svaki put potučeni bili, kadgod su pokusili izići iz Delhi-a. — U Kalkuti i u Barakpuru bili su Sepoji mirno razoružani.

U dolnjem domu engleskog parlamenta primljeno je da se pretresa predloženje lorda Rusela, po kome bi dolnji dom samostalnim zaključenjem mogao primiti židove za članove svoje, kao što je prije niekoliko godinah slučaj bio sa kvekerima.

Amerika.

Dèržatelji roblja u Georgii, Alabami i Missisipiu snuju veliko kovarstvo proti Buchananovoj vladi, što veliku pozornost pobudjuje u New-Yorku. „Crescent City“, organ ove stranke, kaže o gubernatoru Walkeru i predsiedniku Buchananu: „Gubernator Walker jest čoviek bez saviesti i bez svakoga načela, kakova izvan njega nema u svimkolicim sjedinjenim dèržavama. On upotrebljuje priatelje dobre stvari (robstva!) samo na svoju korist i prodaje interese unie s hladnokèrvnostju, koja dokazuje, da se je očiti izdajica većine naroda pridružio manjini. . . . Predsiednik Buchanan drug je tomu čovieku. On je učinio zločinstvo naimenovat ga gubernatorom od Kansasa i to je bio pèrvi korak, da se načini nemogućnim u stranki. Walker mora se svèrgnut, inače će se svi muževi, koji ljube inštitucie domovine, sjedinit proti ubojičkoj politici Buchananovoj, i učinit će, stalo što mu drago, kraj njegovim spletkamo.“ Usljed sličnih stranačkih razdraživanjah nastali su novi nemiri u Kansasu i kad je odlazila posliednja pošta od onud, bojali su se, da će biti opet kèrvoprolića.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz, 2. kolovoza. Princ Napoleon vratio se je u Pariz. Kralj virtemberški stanuje u Louvre-u.

„Moniteur“ sadèržaje program svetkovine od 15. kolovoza. „Pays“ javlja: Engleska dat će neodvlačno učvèrstit Kèrf.

Berlin, 1. kolovoza. Ruska carica udova odputovala je danas u Petrograd.

Poleg bèrzojavnih viestih iz Carigrada od 31. sèrpnja promienjeno je stranom tursko ministarstvo Mustafapaša od Krete postao je velikim vezirom. Rešidpaša preuzima predsiedništvo tanzimata. Alipaša postao je opet ministrom izvanjskih poslovah, Ali-Galib ministrom za sadušbine. Predsiednik dèržavnoga vieća i Kapudanpaša zadèržat će svoje službe.

Iz Petrograda telegrafiraju, da je sinoć Nj. veličanstvo car Aleksander sretno prispeo onamo. U isto vrieme došo je onamo i knez Gorčakov.

Milan 1. kolovoza. Ogledne vožnje na željezničkoj pruzi Coccaglio-Treviglio počet će medju 10. i 15. t. m.; željeznica predat će se prometu početkom listopada t. g.

Turin 31. sèrpnja. Usljed lista „Catolico“ zaključilo je, vele, ministarstvo razpustit komore; u obziru novih izborah nije još ništa izviestnoga poznato.

Izpravak.

U jučerašnjem broju N. N. uvukle su se nieke štamparske pogrieške, koje smetaju smisao i to na trećem stupcu redku 18 pèrve strane stoji: U Bonyhadu i tolnajskoj županii miesto u tolnajskoj županii, zatim u istom članku za tri redka nižje u izbiranju miesto izbivanju. Što se time izpravlja.

Bečka burza

dne 3. kolovoza 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$82\frac{15}{16}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	$84\frac{7}{8}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » „ 1839, » 100 »	
» » » » » 1854, » 100 »	$109\frac{3}{4}$
Bečko-gradski banko . . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	$80\frac{13}{16}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	$1004\frac{1}{2}$
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	610
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	$276\frac{1}{4}$
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	$1882\frac{1}{2}$
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	574
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	$400\frac{5}{8}$
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	
Južno-sieverna niemačka savezna željez »	
Tisna željeznica . . . . »	200
Lombardezko-mlietačka željeznica . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	105
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	104
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	77
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	$104\frac{3}{8}$
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-10
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$102\frac{1}{2}$
Marseille za 300 frankah . . . . »	121
Pariz za 300 frankah . . . . »	$121\frac{1}{4}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	$264\frac{1}{2}$
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$7\frac{3}{4}$
Srebro od 30. sèrpnja	5

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 13852 (VI—53) (3—3)

Concurs-Ausschreibung

der böhmischen k. k. Statthalterei.

An dem Gymnasium zu Leitmeritz in Böhmen sind zwei Lehrerstellen für klassische Philologie erledigt.

Mit diesen Dienstposten ist ein Jahresgehalt von sieben Hundert, eventuell acht Hundert Gulden nebst dem Anspruche auf die normalmässige Dezennalzulage von je ein Hundert Gulden CMz. verbunden.

Zur Besetzung der genannten Lehrerstellen wird hiemit der Conkurs bis zum 20. August l. J. ausgeschrieben, und es haben daher die Kompetenten um einen dieser Dienstposten ihre an das hohe k. k. Unterrichts Ministerium gerichteten, mit den legalen Nachweisungen über Alter, Religion, Stand, zurückgelegte Studien, Sprachkenntnisse, insbesondere die erworbene Lehrbefähigung, dann über etwaige subsidiarische Verwendbarkeit, das bestandene Probejahr oder bisherige Dienstleistung, so wie über die moralische und politische Haltung und die Nachweisung über die etwaige Verwandtschaft oder Schwägerschaft mit dem dortigen Lehrpersonale belegten Gesuche innerhalb des anberaumten Conkurstermines bei der böhmischen k. k. Statthalterei im vorgeschriebenen Dienstwege einzubringen.

Prag am 19. Juli 1857.

Br. 986—1857 civ. (Izv.—274) (3—1)

Izrok.

C. kr. kot. ured sv. Ivanski kao sud pozivlje sve one, koji iz ostavštine dana 30. svibnja 1857 bez oporuke preminuvšega Stiepana Prugovečkia, kožarskog meštra iz sv. Ivana, štogod kao vierovnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 31. kolovoza t. g. ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismenu svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. kr. kot. ured kao sud
U sv. Ivanu dne 31. sèrpnja 1857.
C. kr. kot. pristav i sudac
Jakopović.

Br. 1482 (Izv.—275) (3—1)

Razpis natiečaja.

Kod obćinskog ureda grobničkog izpražnjeno je miesto tajnika s godišnjom plaćom od 350 for. bez prava na bezplatan stan i dèrva.

U svèrhu popunjenja tog miesta otvara se time natiečaj do konca mieseca kolovoza o. g.

Molitelji imadu svoje prošnje propisanim putem podpisanom c. k. kotarskom uredu podnieti i u istih sredstvom vierodostojnih izpravah dokazati svoju dobu, stališ, vierozakon, dosadanje činovanje, podpuno znanje hèrvatskog i niemačkog jezika, političko i ćudoredno dèržanje.

C. k. kot. ured na Rieci 27. sèrpnja 1857.
Ravnatelj ureda
Mudrovčić.

Br. 544—1857 (Izv.—277) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud vel. gorički poziva sve one, koji iz ostavštine dana 25. ožujka 1857 s oporukom preminuvšega Ivana Peroka, providnika u Cellinu, štogod kao vierovnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 14. rujna t. g. u 10 satih prie podne ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismenu svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakovoga daljnjega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Vel. Gorici 29. sèrpnja 1857.
C. k. kot. predstojnik
J. Nemčić.

Nr. 3207 (PZ—23) (3—3)

Kundmachung.

Vom 28. Juli l. J als dem Zeitpunkte der Eisenbahneröffnung zwischen Laibach und Triest, werden im hiesigen Postbezirke folgende Curseinrichtungen und Cursänderungen ins Leben treten.

Zwischen Agram und Steinbrücken wird neben der bestehenden Mallepost, auch eine tägliche Reitpost errichtet mit folgender Cursordnung:

Abgang von Agram täglich um 10 Uhr Früh.
Ankunft in Steinbrück um 8 Uhr 40 Minuten Abends.
Abgang von Steinbrück täglich um 3 Uhr 30 Minuten Früh.
Ankunft in Agram um 2 Uhr 10 Minuten Nachmittags.

Durch diese Reitpost wird der Korrespondenz-Verkehr aus Agram und von der Semliner Route in der Richtung nach Triest eine wesentliche Beschleunigung erhalten.

Die Malleposten zwischen Fiume und Adelsberg werden aufgehoben, und an deren Stelle eine tägliche Mallepost und eine tägliche Reitpost zwischen Fiume, Lippa, Feistritz und dem Bahnhofe in St. Peter mit folgender Kursordnung errichtet:

Mallepost Fiume-St. Peter:

Abgang von Fiume täglich um 12 Uhr Mittags.
Ankunft in St. Peter um 7 Uhr 25 Minuten Abends.
Abgang von St. Peter täglich um 4 Uhr 15 Minuten Früh.
Ankunft in Fiume um 10 Uhr 40 Minuten Früh.

Reitpost Fiume-St. Peter:

Abgang von Fiume täglich um 5 Uhr Abends
Ankunft in St. Peter um 12 Uhr 15 Minuten Nachmittags.
Abgang von St. Peter täglich um 9 Uhr 30 Minuten Abends.
Ankunft in Fiume um 5 Uhr 30 Minut. Früh.

Die Post-Distanz zwischen Feistritz und St. Peter ist auf $1^1/_2$ Posten festgesetzt:

Zwischen Warasdin und dem Bahnhofe Kranichsfeld wird neben der bestehenden Kariolpost auch eine tägliche Reitpost in folgender Weise in Gang treten:

Abgang von Warasdin täglich um 8 Uhr Abends.
Ankunft in Kranichsfeld um 4 Uhr 10 Minuten Früh.
Abgang von Kranichsfeld täglich um 8 Uhr Abends.
Ankunft in Warasdin um 4 Uhr Früh.

Die Mallepost nach Pöltschach wird vom 28. Juli l. J. von Agram um 1 Uhr Mittags abgehen, um 2 Uhr 15 Minuten Früh in Pöltschach ankommen, von Pöltschach aber um 9 Uhr 30 Minuten Abends abgehen, und um 10 Uhr 50 Minuten Vormittags in Agram eintreffen.

Die Abfertigungsstunde der Mallepost nach Steinbrück bleibt wie bisher auf 9 Uhr Abends festgesetzt, dagegen wird die Mallepost von Steinbrück nach Agram vom 28. Juli 1857 an schon um 12 Uhr Mittags abgehen, und um 10 Uhr 55 Minuten Abends in Agram eintreffen.

Agram, am 27. Juli 1857.
K. k. Post-Direktion
für Croatien und Slavonien
Klempay.

Br. 688—1857 s. (Izv.—267) (3—2)

Izrok.

Pošto se kod opredieljenog odlukom od 8. lipnja 1857 br. 688 na 10. sèrpnja 1857 pèrvog roka ovèrhbene dražbe plemenitih Luke, Lacka i Juraja Brigljevića, iz male Gorice br. 16 radi dužnih Ferdinandu Spissiću kano malolietnih Matilde i Karoline Nemčić i Amalie udate Mlinarić, skèrbniku 300 fr. sr. c. s. c. nijedan kupac prijavio nebi, to se u tu svèrhu drugi rok na 10. kolovoza t. g. iz jutra u 10 satih u maloj Gorici pod. br. 16 opredieljeni rok tom primietbom razpisuje, da će se nepokretnosti, ako se za procienbenu svotu od 1325 fr. prodati nebi mogle, najviše obećajućemu i izpod prociene prodati.

C. k. kot. ured kao sud
U V. Gorici dne 20. sèrpnja 1857.
C. k. kot. predstojnik
I. Nemčić.

Nr. 2464—1857 p. (Izv.—268) (3—2)

Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung.

Von der k. k. Berghauptmannschaft zu Leoben wurde unterm 4. Juni l. J. Z. 225 Radoboj, 18. Juni l. J. Z. 324-B. C. R. und 7. Juli l. J. Z. 354-B. C. R. bestätiget, dass die Herren Eisenwerkbesitzer Gebrüder Klein durch ihren Bevollmächtigten Berg- und Güterverwalter Herrn J. Wagner zu Rude auf Grundlage der Schurfbewilligungen drei Freischürfe in der Gemeinde Rude, Bezirk Samobor angemeldet haben.

Alle drei Freischürfe sind bereits bezeichnet und die Herren Freischürfer verpflichtet, die Vorschriften des allgemeinen Berggesetzes vom 23. Mai 1854 genau zu befolgen.

Dieses wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

Samobor am 24. Juli 1857.
Der k. k. Bezirks-Vorstand
Martinković.

Na broj 1679—1856 (Izv.—273) (3—3)

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud vel. gorički poziva sve one, koji iz ostavštine dana 29. ožujka 1855 s oporukom preminuvšega Franje Rumla urara i izsluženog c. k. loto-kollektanta kod Savskog mosta kraj Zagreba, štogod kao vierovnici tražit imaju, neka radi prijave, i posviedočenja svojih tražbinah na dan 14. rujna t. g. u 10 satih iz jutra ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Vel. Gorici 28. sèrpnja 1857.
C. k. kotarski predstojnik
I. Nemčić.

Nr. 411—1857 c. g. (Izv.—271) (3—2)

Edikt.

Da bei der durch Edikt vom 13. Mai 1857 Z. 183—1857 gr. auf den 14. Juli 1857 anberaumten Tagsatzung zur executiven Versteigerung der dem Vaso Kovačić gehörigen in Krivaja, Gemeinde Voćin gelegenen Realität wegen dem Albert Beck schuldigen 45 fl. c. s. c. kein Kauflustiger erschienen ist, so wird zu diesem Zwecke die zweite Tagsatzung auf den 14. August l. J. 3 Uhr Nachmittags im Bezirksamts-Gebäude zu Voćin mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Realität, wenn sie um den Schätzungswerth von 1095 fl. nicht verkauft werden könnte, dem Meistbietenden auch unter der Schätzung zugeschlagen werden würde.

K. k. Bezirksamt
Voćin am 20. Juli 1857.
K. k. Bezirksvorsteher
Kavić.

Nr. 413—1857 g. (Izv.—272) (3—2)

Edikt.

Da bei der durch Edikt vom 13. Mai 1857 Z. 184-gr. auf den 15. Juli 1857 anberaumten Tagsatzung zur executiven Versteigerung der dem Dmitar Marković gehörigen in Krivaja, Gemeinde Voćin gelegenen Realität wegen dem Albert Keck schuldigen 20 fl. c. s. c. kein Kauflustiger erschienen ist, so wird zu diesem Zwecke die zweite Tagsatzung auf den 17. August l J. 3 Uhr Nachmittags im Bezirksamts-Gebäude zu Voćin mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Realität, wenn sie um den Schätzungswerth von 1260 fl. nicht verkauft werden könnte, dem Meistbietenden auch unter der Schätzung zugeschlagen werden würde.

K. k. Bezirksamt
Voćin am 20. Juli 1857.
K. k. Bezirksvorsteher
Kavić.

Nr. 7469 (Izv.—259) (3—3)

Concurs-Kundmachung.

In Folge hohen k. k. Statthalterei Erlasses dd. 1. Juli l. J. Z. 11950/1854 wird zur Besetzung der provisorischen Bezirkswundarztenstelle in Stridau mit dem Gehalte von jährlich 200 fl. und einem Aushilfsbeitrage von 66 fl. 40 kr. der Conkurs ausgeschrieben.

Bewerber um diese Stelle haben ihre diesfälligen Gesuche belegt mit dem Taufscheine, der Nachweisung über den erlangten ärztlichen Grad über körperliche Gesundheit, Moralität und Verwendung längstens bis 15. August im Wege ihrer vorgesetzten politischen Behörden an die k. k. Comitatsbehörde zu Warasdin vorzulegen.

Es wird hiebei bemerkt, dass graduirte Doctoren der Medicin bei der Verleihung den Vorzug erhalten.

K. k. Comitatsbehörde
Warasdin am 14. Juli 1857.
K. k. Comitats-Vorstand
Šimunčić.

Nr. 3466 (PZ—24) (3—3)

Kundmachung.

Das hohe k. k. Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat sich bestimmt gefunden, die Verwendung von Stempelmarken zur Frankirung von Briefen als gänzlich unzulässig zu erklären. Die mit solchen Marken versehenen Briefe werden daher von den Postämtern wie unfrankirt behandelt, und mit dem tarifmässigen Porto und der Zutaxe belegt.

Was hiemit in Folge hohen Handelsministerial-Erlasses vom 9. Juli 1857 Z. 10213/1520 zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Agram 14. Juli 1857.
K. k. Post-Direktion
für Croatien und Slavonien
Klempay.

(Izv.—266) (3—3)

Natiečaj.

U župah Lokva i Brod u pol. kotaru delničkom, isto tako u župi Moravica, u pol. kotaru vèrbovskom, u školskom kotaru brodskom izpražnjena su miesta učiteljska i ujedno orguljaška, uz plaću 300 fr. osim slobodnog stana, dèrvah i vèrta. Koji dakle takova zadobiti žele, polag obstojećega propisa do 31. kolovoza t. g dotičnomu podjaštu neka se pismeno s dokazi prijave.

U Delnicah dne 23. sèrpnja 1857.
Nikola Car,
J. konon. arcidj. i kot. škol. nadglednik.

Nr. 6121/1305 (Izv.—261)

Circulare

der k. k. Central-Seebehörde,
womit den Capitänen und Führern der österreichischen Handels-Marine neuerdings ihre Verpflichtung eingeschärft wird, über jede von ihnen zu Lasten ihres Schiffes eingegangene Verbindlichkeit dem betreffenden Rheder schleunigst Meldung zu erstatten.

Es hat sich wiederholt in jüngster Zeit der Fall ergeben, dass Capitäne und Führer der österreichischen Handels-Marine, welche sich genöthigt erachtet hatten, eine Bodmereischuld oder sonst eine andere Verbindlichkeit zu Lasten des von ihnen befehligten Schiffes einzugehen, unterlassen haben, hierüber ihren Rhedern die nach §§ 35 und 38 Art. II. des k. k. politischen Schiffahrts-Ediktes ihnen obliegende schleunige und umständliche Meldung zu erstatten.

In Anbetracht der aus einer solchen Unterlassung den Rhedern leicht erwachsenden Nachtheile und aus Anlass der diessfalls Seitens der letzteren hieramts bereits vorkommenen Beschwerden findet die Central-Seebehörde es nothwendig, den österreichischen Handels-Capitänen und Schiffsführern die ihnen nach den obencitirten §§. des Schiffahrts-Edictes obliegende Verpflichtung hiemit eindringlichst und mit dem Beisatze in Erinnerung zu bringen, dass gegen jene aus ihnen, welche künftig unterlassen sollten, ihren Rhedern die in Rede stehende Meldung **innerhalb der vier und zwanzig Stunden nach Eingehung der bezüglichen Verbindlichkeit** zu erstatten, nach der ganzen Strenge des mehrerwähnten Schiffahrtsgesetzes disciplinariter vorgegangen werden wird.

Von der k. k. Central-Seebehörde
Triest den 6. Juni 1857.

Indorsat-Decret.

Wird sämmtlichen k. k. österreichischen Seeconsulaten zur Wissenschaft und mit der Einladung mitgetheilt, so oft dieselben in Kenntniss gelangen, dass ein Capitän oder Führer der österreichischen Handels-Marine zu Lasten seines Schiffes eine jener Verbindlichkeiten eingegangen habe, von welcher das obige mitfolgende hierortige Circular handelt, hievon von Fall zu Fall unverzüglich der Central-Seebehörde die angemessene Anzeige zu erstatten, übrigens aber auch sonst von Ihrer Seite darüber zu wachen, auf dass die Capitäne und Schiffsführer den Anordnungen dieses Circulars genauestens nachkommen, weshalb nicht zu unterlassen sein wird, letzteren so oft es sich nothwendig erweiset, dessen Inhalt entsprechend in Erinnerung zu bringen.

Von der k. k. Central-Seebehörde
Triest den 6. Juni 1857.

(3—3)

Circolare

dell' i. r. Governo Centrale Marittimo
con cui si rammenta ai Capitani e Direttori della marina mercantile austriaca l' obbligo che loro corre di dare sollecito ragguaglio ai parzionevoli d' ogni impegno che assumono sul bastimento.

Negli ultimi tempi si è più volte verificato il caso che alcuni Capitani e Direttori della marina mercantile austriaca, dopo aver stimato di assoluta necessità di assumere sul naviglio da loro comandato qualche impegno sia mediante un cambio marittimo ossia in altro modo, trascurarono di dare di ciò ai parzionevoli il sollecito e distinto ragguaglio in proposito ai medesimi prescritto dai §§. 35 e 38 art. II. dell' i. r. Editto politico di navigazione.

Considerando i gravi pregiudizi che da una simile ommissione ponno derivare ad essi parzionevoli, ed avuto riflesso ai reclami già in proposito avanzati da questi ultimi, trova il Governo Centrale Marittimo necessario di rammentare seriamente colla presente ai nazionali Capitani e Direttori mercantili l' obbligo della sumentovata notifica che corre ai medesimi a tenore della citata legge avvertendoli che contro quelli di loro i quali in avvenire tralasciassero di dare ai parzionevoli il ragguaglio in discorso **entro ancora le ventiquattro ore dopo assunto l' impegno rispettivo** si procederà disciplinarmente con tutto il rigore, inerendo ad esso Editto di Navigazione.

Dall' i. r. Governo Centrale Marittimo
Trieste 6 Giugno 1857.

Decreto-Indorsale.

Si communica a tutti gli i. r. Organi Consolari marittimi per Loro intelligenza e coll' invito quando per qualche modo venissero in cognizione che un Capitano o Direttore mercantile austriaco abbia assunto un impegno della natura di quelli contemplati dalla sopra Circolare, di renderne ogni volta indilatamente informato questo Governo Centrale Marittimo e di vegliare nel resto anche per loro parte onde detti Capitani e Direttori adempiano puntualmente a quanto viene loro ingiunto in detta Circolare, il cui tenore dovrà perciò all' occorrenza opportunamente richiamarsi alla memoria di essi Naviganti.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo
Trieste 6 Giugno 1857.

Nr. 333—1857 gr. (Izv.—269) (3—3)

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte Voćin als Gerichte wird bekannt gemacht, dass über Ansuchen des Herrn Leopold Herzog, Handelsmann aus Voćin de praes. 2. Juni 1857 Nr. 333/gr. die executive Feilbietung der, der Frau Emilie Njer und Frau Anna Njer aus Voćin gehörigen auf 269 fl. geschätzten 2 Stück Branntweinkessel und 9 Stück Bodungen wegen schuldigen 219 fl. 48½ kr. c. s. c. bewilligt, und zu dieser Feilbietung zwei Tagsatzungen und zwar: auf den 13. und 31. August 1857 jedesmal 3 Uhr Nachmittags in der Wohnung der Schuldnerinen zu Voćin mit dem angeordnet worden sind, dass die Fahrnisse bei der ersten Tagsatzung nicht unter dem Schätzungswerthe und stets nur gegen sogleiche baare Bezahlung des Kaufpreises veräussert werden.

Hiezu werden die Kauflustigen vorgeladen.

K. k. Bezirksamt
Voćin am 22. Juli 1857.
Der k. k. Bezirksvorsteher
Kavić.

Nr. 10352 (Fin.—28) (3—3)

Minuendo-Lizitations-Kundmachung.

Man beabsichtiget bei dem k. k. Salzamte in Essek die ehemalige Salzwägerswohnung zu einem Requisiten-Depot mit einem technisch-adjustirten Kostenaufwande von 437 fr. 28 kr. umzustalten.

Von dieser Totalsumme entfällt:

		fl.	kr.
1.	Auf die Maurerarbeit smt. Mater.	139 fl.	37 kr.
2.	Zimmermannsarbeit sammt Mater.	294 »	13 »
3.	Tischlerarbeit sammt Materiale	2 »	— »
4.	Glaserarbeit sammt Materiale	1 »	38 »
	Zusammen	437 »	28 »

Zur Ausführung dieser Arbeiten wird am 17. August 1857 Vormittags im Amtslokale der Essker Finanz-Bezirks-Direktion eine Minuendo-Lizitation abgehalten, und es werden diejenigen, welche die benannten Arbeiten entweder einzeln nach den Meisterschaften oder im ganzen Umfange zu übernehmen wünschen, eingeladen, am obbesagten Tage in Essek in der gedachten Amtskanzlei zu erscheinen, und sich mit einem 5% Vadium der obangesetzten Ueberschlagssumme zu versehen, welches den Nichterstehern nach geschlossener Lizitation zurückgestellt, dem Ersteher aber in die von dem Erstehungsbetrage zu erlegende 10% Kaution eingerechnet werden wird.

Zur Lizitation wird Jeder, der giltige Verträge einzugehen gesetzlich qualifizirt ist, und die vorgeschriebene Sicherheit für die Vollführung der Leistung gegeben haben wird, zugelassen.

Wer für einen andern lizitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginn der Versteigerung dem hiezu aufgestellten Lizitations-Commissär einzuhändigen.

Bei der Versteigerung werden auch schriftliche Offerte angenommen, wenn solche vor Abschluss der mündlichen Lizitation, dem Vorstande, der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion übergeben werden, und wenn in den Offerten das 5% Vadium von dem Anbote, oder aber die Amtsquittung über die geschehene Einlage desselben bei einer Aerarial-Cassa eingeschlossen ist.

Uebrigens wird bemerkt, dass das in dem Offerte zu stellende Anbot entweder die einzelnen Professionisten-Arbeiten, oder aber die ganze Bauherstellung betreffend in Ziffern und Buchstaben ausgedrückt, und überdiess noch darin die Bestätigung enthalten sein muss, dass Offerent den Gegenstand des Baues, die hierauf bezüglichen Baubedingnisse genau kenne, dass sich Offerent den betreffenden Lizitations- und Kontrakts Bedingnissen unbedingt füge, und dass diese Erklärung ganz dieselbe Rechtswirkung habe, als ob er die genannten Bedingungen unterfertigt hätte.

Nebstdem müssen schriftliche Anbote, sofern der Offerent zur Zeit der Versteigerung an Ort derselben nicht persönlich erscheinen könnte, die Bezeichnung eines daselbst anwesenden Bestellten enthalten, welcher zum Abschluss des Kontrakts für ihn gesetzlich ermächtigt ist.

Ebenso hat der Offerent, wenn er nicht sonst schon bekannt ist, von der dazu berufenen Behörde die Beglaubigung, dass derselbe in aufrechtem Vermögensstand, und von bekannter Redlichkeit sei, seinem schriftlichen Anbote beizulegen.

Die schriftlichen Offerte sind auf 15 kr. Stempel auszustellen, und gehörig versiegelt der Essker Finanz Bezirks Direktion mit der Bezeichnung auf dem Couverte als Offert für den vorliegenden Bau zu übergeben.

Die diesfälligen Baubedingnisse können im Amtslokale der Essker Sammlungskasse bis zum Lizitationstage täglich während der gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Essek am 16. Juli 1857.

Nr. 410—1857 c. g. (Izv.—270) (3—2)

Edikt.

Da bei der durch Edikt vom 13. Mai l. J. Z. 182-gr. auf den 14. Juli l. J. anberaumten Tagsatzung zur executiven Versteigerung der dem Jovo Balać gehörigen in Lisićine Gemeinde Voćin gelegenen Realität wegen dem Albert Beck schuldigen 100 fl. c. s. c. kein Kauflustiger erschienen ist, so wird zu diesem Zwecke die zweite Tagsatzung auf den 14. August l. J. 9 Uhr Vormittags im Bezirks-Amts Gebäude zu Voćin mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Realität, wenn sie um den Schätzungswerth von 2025 fl. nicht verkauft werden könnte, dem Meistbietenden auch unter der Schätzung zugeschlagen werden würde.

K. k. Bezirksamt
Voćin am 20. Juli 1857.
K. k. Bezirksvorsteher
Kavić.

OGLASNIK.

(Dp. 49) (6—6)

Upravo sada izašlo je izpod tiska dielo pod naslovom:

GRANIČARI

ILI

SBOR (PROŠTENJE) NA ILIJEVU.

izvorni narodni igrokaz s pjevanjem i plesom u 3 čina
od
JOSIPA FREUDENREICHA,
člana narodnoga kazališnoga družtva.

Izdanje je vèrlo ukusno a hartija fina. Knjiga stoji 45 kr. te se može dobiti u Zagrebu u knjigarnicah gg. F. Župana i L. Hartmana a u Požegi kod g. Ivana Filipovića, ravnatelja norm. učionah. Postaralo se je, da čim skorie prime knjigu oni, koji su se na nju upisali.

Br. 254. (Dp. 54) (3—3)

Oglas.

Pošto se glavna skupština družtva za osnovanje i uzdèržavanje narodnoga kazališta u Zagrebu s dozvolom v. miestodèržtva od 9. svibnja t. g. br. 8609-1996 na 19. t. m. u 9 uri u jutro sazvana, nije mogla dèržati zato, što je prema važnosti predmetah o kojih bi se imalo viećati, — bilo premalo došlo članovah družtvenih; s toga se ista skupština odgadja na **20. kolovoza** t. g. o **9 uri** u jutro s tim dodatkom, da će se onda razpravljati predmeti sliedeći:

a) preradjivanje osnove družtvenih pravilah (štatutah) što je naredjeno po visokom miestu;
b) pitanje o povratku predujamah, koji su tekli iz javnih pieneznicah za kupovanje sgrade kazalištne u Zagrebu;
c) pregled računah i skopčani s time uredni izkaz aktivnoga i pasivnoga stanja družtvene zaklade;
d) pitanje o tom, kako da se poberu zaostatci od upisanih svotah;
e) Odredba, kako da se unapredak upravlja družtvenimi poslovi.

Ako se razprave nebi mogle dovèršit u jedan dan, nastavit će se danah sliedećih.

Na ovu glavnu skupštinu pozivlju se opet sva gg. dionici i članovi družtveni, neka bi izvolili prema važnosti predmetah imajućih razpravljat se doći što više ih; gdi se to dodaje, da će na dan gorepomenuti pod svaki slučaj i bez obzira na to, što je možda malo došlo članovah družtvenih dèržati se glavna skupština, ter u njoj razpravljati i konačno odlučiti o predmetih gore naznačenih.

U Zagrebu 19. sèrpnja 1857.

Odbor upravljajući poslove narodnoga kazališta u Zagrebu.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 5. KOLOVOZA 1857. Broj 177.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

U Zadru 27. sèrpnja. S niekidašnjim Lloydovim parobrodom iz Kotora prispieli su ovdie Gjorgje Petrović i njegov sinovac Kerste. Mašan pak i ostali govori se da će do niekoliko danah stignuti. Svi ovdie nahodeći se Cèrnogorci sdravi su i veseli jer su im glave na ramenima obezbiedjene, a naše se milosèrdno praviteljstvo koliko je više moguće za njihov pokoj stara. (G. D.)

Iz Tèrsta. Na kamen-spomenik nalazeći se nad velikim basinom vodovoda od Nabresine staviti će se, kao što se čuje sliedeći po gospodinu doktoru Formiggini-u sastavljeni nadpis: A. MDCCCLVII. Dirupit petram e fluxerunt aquae. (Probi kamen i protekoše vode). Ps. 104.

— Ministerialni savietnik i osrednji ravnatelj dèržavnih željeznicah Karlo vitez de Ghega dobio je carskó dozvoljenje da smije primit i nosit estenski red orla.

— Grofi F. Zichy i A. Citadella Vigodarsere dobili su veliki a baron Hornstein, vèrhovni dvorski mešter Nj. c. visosti nadvojvode Karla Ludvika veliki oficirski, grof Oswald Trapp pako mali oficirski kèrst k. belgijskoga reda.

— Tèršćanski slikar, boraveći u Bruselju, g. Cesar dall' Acqua dobio je častni nalog, da osnuje sliku predstavljajuću svečanost vienčanja Nj. c. visosti nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana sa Nj. kr. visosti princezom belgijskom.

Beč dne 29. sèrpnja prispeo je u Beč u prolazu svome sèrbski knežević Karagjorgjević sa sestrom g. Nikolajevićkom.

— Obći rudokopni zakonik uvest će se takodje i u Italii i Dalmacii. Dotle pak izdalo je ministarstvo niekoliko naredabah izišavših za ostale krunovine, kao dodatak rudokopstvu, za obe krunovine, i proglasilo ih je obveznima. Takodje su tamo privremeno postavljene rudarske vlasti uvedeni rudokopni danci.

— Dne 28. sèrpnja prispeo je rano iz Beča knežesko-sèrbski minister financie, Marinović sa svojom porodicom, u Prag, a dne 2. kolovoza odputovao je u Karlove Vare.

— U Murasomlatu u varmedji Zalskoj, zapalila se je ovčija štala grofa Sapari-a; te izgorela sa 1200 ovacah.

— Kod časti, što je dao grad Bruselj kralju i kraljevskoj porodici, napio je kralj sliedeću sdravicu: „Pijem na sdravlje Nj. veličanstva cara austrijskoga kao glave uznosite kuće, s kojom imamo sreću skopčat novih svezah. Vladao dugo i sretno!" Poslie opetovanoga klicanja: „Živio car austrianski!" ustane nadvojvoda Maksimilian i reče: „Čast mi je napit sdravicu Nj. veličanstvu kralju Leopoldu, našemu veleljubljenomu ocu!" Što je neizrečeni uzhit prouzročilo i kralju i nadvojvodi najsèrdačnie pozdrave pribavilo.

Pešta 29. sèrpnja. (Pest. Ll.) Baron Sina obdario je sve škole na svojim spahilucima više ili manje po potrebi obćinah žèrtvujući na tu blagorodnu svèrhu svake godine znamenitu sumu od 4129 fr. sr. — Supruga g. barona dala je na godišnju podporu jedne, u Gedele postojeće privatne škole 150 fr. i 6 hvatih dèrvah s tim uslovjem, da dotična učiteljka dužna bude, 12 katoličkih i 12 evangeličkih devojčicah osim običnе školske nauke, podučavati još i u svim onim ženskim poslovima, koji su nuždni siromašnijoj famílii.

Talianska.

Očekuje se jedna napuljska nota, u kojoj će se pred svom Evropom odkriti planovi prevratnikah i u kojoj će se, vele, Maratovci opisat kao najpogibeljnii uretnici.

Niemačka

Berlin 28. sèrpnja. (Wand.) Knez Gorčakov i Grof Adlersberg rekao bi da ugovaraju napred u Berlinu sastanak budućeg Kongresa. Prava svèrha njihova je pak, nebi li prometnuli akcie ruskih željeznicah, koje nikako nemogu sasvim da prodju, ako ih i hvali zavod Prerirov. Na bečkoj bursi imade dovoljno hartijah, a u Londonu napred se može presuditi uspieh Baringa. Englezi nisu slepi, da nevide opasnost, koja prieti njihovim glavnicama, ako se ulože u ruske železnice. Osim toga namieravaju baš sad u Londonu izdati novu „modru knjigu" sastavljenu iz materiala po Persii i Azii, koje su pisali ruski agenti. O kongresu zna se toliko, da će mu pribivat ruski car, a po svoj prilici i Napoleon. Od niemačkih vladaocah doći će kralj saksonski i bavarski, i vojvoda od Badena i Brunsvika.

„D. A. Z." uvierava iz dobrog izvora, da se jednako radi, da se sastane francuski i ruski car. Odtud tolkuju i putovanje cara Napoleona u Osborn, kao da bi se rad sastati samo s odobrenjem engleske kraljice i da može zastupiti ne samo Francusku nego i Englesku. Mnogi sanjaju da će kraljica Viktoria takodje da dodje na taj kongres.

Rusia.

S poljske granice 25. sèrpnja. (Wand.) Množe se glasovi, da će se na pruskoj zemlji da sastane ruski car sa francuskim. Glasovi ti nisu nevierojatni promda neće taj sastanak biti sada, nego u rujnu, kad dodje car po drugi put u Niemačku. Stara carica namierava niekoliko nedieljah u Berlinu ostati, pa će onda da ide u Muskau, bivše dobro kneza Piklera. Nedavno su dobili opet mnogi izagnanici dopuštenje, da se mogu vratit u domovinu a medju njima su, što je vèrlo riedko i dva židova.

Sa Kavkaza javljaju, da je ruska vojska ušla u zakubensku oblast i šta su radila odieljenja adagumsko i majkopsko. Oba ova odieljenja zanimaju se gradjenjem jednoga grada u čemu im Čerkezi nemogu na put da stanu. Natuhajci i Šapsuzi upinju se što veća mogu, počem su 10 topovah na lavete sa opremom po načinu evropskom izvukli u polje protivu Rusah, a druge topove vozili su na kolima. Čerkezi jednako uznemiruju ruski stan usred šume. 20. svibnja pokušaše udariti sa svom svojom artileriom i izbaciše svojih 70 topovah u ruski stan. Čerkezi, koje predvode evropske kojekakve protuve, postali su oprezniі, pa se daleko dèrže od Rusah.

Pismo dra Jurja Matie Špora

uredničtvu Narodnih Novinah.

Neslanjajući se na Vašu pravednost i uredničtvenu nepristranost, Vam se molim da, što je prije moguće, priobćite sledeće redke putem Vaših poštovanih novinah, koje već više puta spomenuše nepriklednost mog pismenog jezika.

Istina, da slabi moji knjižеvni prinosi, izručeni svietu najprije godine 1822., dosti malo okoristiše naše narodno knjižestvo, na načela čednosti i dvornosti, vladajuća u izobraženih naroda, priznavaju i dobro htienje ponješto priezniim načinom, nego ga ja iskusiti morah.

Od ono doba, kad moj igrokaz „Car Murat II. i vlastopèena dubrovačka", podnešen za natiecanje, prvenstvo dobi glede svoje nutrnje vriednosti, premda ne bi nagrađen radi neobičnog svog jezika; i odkad iz dugog sna usbudih sudbu o predanih glumah za natiecanje, postavljene od g. viteza Vranyicana, njeki se ljuti čemer izli na moje narodne književne radnje, bez da mi se očituje taj izvor bezkrajnih grieha.

Vaše novine prve i jedine meni razjasniše moj stranput barma u tome, što me opazna učiniše na čudno i nerazumivo triebovanje glagolja. Prignuvši se tom savietu, izručih moj rukopis — taj „Liek za objestnu ženu" — u tudje ruke, da ga isprave po sadanjem načinu govora, pusteći svu slobodu ispravniku, osim u riečih dje m. gdje, héer m. kćer, spo'i i go'i m. spoji i goji, koje rieči, kao prave slavjanske pretvoriti ne pustih radi blagoglasja; a tko dobro sluša, može ih čuti u mnogih krajevih jugoslavjenskog naroda.

Tim više se začudih čitajući u posliednjem Nevenu — kako je isti moj ispravnik prinjeti mogao toliki popis mojih pogriešaka, te tako sama sebe više nagrdi nego li mene. Medjutim izpričat se moraju i njegovi nedostatci u našem ponješto nestalnom jeziku, koi kao svaki ini, samo vremenom i trudom izkovat može krasni svoj oblik, radjajuć svakim dankom koju popravu, koja se, ako temeljita nije, opet opovrći mora.

Suvišno bi bilo sove nositi u Atenu. Neću dakle da razglabam i opovèrgavam surovih pogrdah, kojima me je obasuo „Srbski Dnevnik" i rečeni „Neven" se strane uredničtva.

Dok razlogi ne podupiraju očitovana mnienja, dok samo njekoji neobični moji izrazi radjaju svu tu jarost proti mom djelu i dok se jedna sama osoba ove glume, koja, kako već naslov kaže, nije ni glavna, kao namišljena i neispisana po životu — osudjuje, nenavadjajući baš nikakova temelja takve osude, ja se ne udostojavam zasmradit čisto moje pero.

Ne ima izobražena čovieka, koi nezna, da književnik ostati ne može na tom putu, koi puku služi, jer obrazovanost jezika nije samo plod pučkog govora, nego jest i stvor umjetnosti, koja, u svih narodih ista, onamo teži i jedno se na to upire, da se što je većma moguće, izrade glavna svojstva svakog jezika, t. j.: narodnost, razumnost, prostota i blagoglasje.

Razna razredba riečih, u govoru, ako se vjerno očituje misao, kaže istom veliku obilnost jezika. Stari Rimljani se time najviše ponosiahu, što skoro u svakoj stavki rieči razrediti mogoše po htienju. Zašto bi se mi te slobode okanili, dok se razumnost time ne oteža? Pak na svakom kraju drugačije besjedi, a sasvim dobro nigdje. On se još puno toga učiti mora, ako hoće da napreduje. Što samo pomoćju svojih pisaocah može, ako ovi bez predsude tiesne medje običnoga govora valjano razprostraniti umieli budu.

Najprije valja da saberemo iz srodnih nariečjah, što u našemu neima; n. pr. resno, kranjska rieč, bez dvoumnosti veće je ciene, nego naša nespretno skovana zbiljno ol ozbiljno od zbilja! Pa zašto ju nebi primali kao pravu narodnu, rodjenu u jugoslavjanskim pokrajinama?

I to se je posvuda istom tako zgodilo, da njekoji pisaoci prvi priobćiše koju iznova složenu rieč, koja se lasno ukoreni, ako biaše pridna, ako ne, skoro poginu kao nevriedna nasliedovanja.

(Konac će sliediti).

Rusi pak produžavaju svoja utvèrdjenja. Odieljenje belajsko gradi takodje grad jedan na tesnacu majkopskom, premda se tu neprijatelj jače odupire. 21 svibnja jedna kolona, koja je iz stana ruskog poslana bila na stanicu tenginsku, morala je izdèržati mali boj. Druga jedna, koja je nosila gradju, bila je takodje napadnuta; Čerkezi pokušaše šta više udariti i na glavnu vojsku rusku. 8. lipnja skupi se jedna četa u dugačkoj šumi pa udari na ruski stan. Čerkezi su se, kao što kaže ruško izviestje, hrabro borili mačem u ruci, no iznemogavši se velikim gubitkom povukli se izpred pretežnije sile od kartečah i 600 Kozakah. Rusi su izgubili 1 oficira i 25 prostih vojnikah.

Belgia.

Bruselj 28. sèrpnja. (Wand.) Sinoć oko 6 satih bila je u dvorcu večera za 100 osobah, skoro zatim oko 10 satih ostavi princ Albert našu varoš, te se povuče natrag u Antvèrp. Odavde otišao je odmah na ladju „Viktoria i Albert"

Franceska.

Pariz 30. sèrpnja. (Tel. depeša Prese.) G. Tuvenel francuski poslanik u Carigradu, dobio je nalog od svog praviteljstva, da u sporazumljenju sa poslanicima ostalih silah, koje su naklonjene sjedinjenju, od Porte zahtieva uništenje divanovih izborah u Moldavii, i svèrgnuće Kajmakama, kneza Vogoridesa. Indijska pošta, prispievša u Marsilju javlja, da je buntovna bengalska vojska stranom razoružana. Lord Redcliff zahtievao je odmor od svog praviteljstva. — Iz Londona javljaju, „Pais-u," da je indijska kompania 7 velikih ladjah od 2000 bačavah najmila, da preveze vojsku u Kalkutu.

Pritužna komora u Parizu izrekla je dne 28. pr. m. svoju presudu u poslu Mazzini-a, Ledru-Rollina i njihovih drugovah. Sedam obtuženikah upućuje se pred porotu. Obtuženi su, ca su se uslied zaključka učinjenoga medju sobom zavierili u sèrhu, da ubiju cara franceskoga, koju zavieru sliedio je čin, koi je imao učinit pripravu za izvedenje ove namiere, to zločinstvo pako kazni se smèrtju po članku 89. kaznenoga zakonika. Tri pritomna obtuženika Tibaldi, Bartolotti i Grilli, imenovan Sero, doći će već u pèrvoj polovini mieseca kolovoza, po svoj prilici 8. ili 10. pred porotu. Četiri izbivajuća obtuženika Mazzini, Ledru-Rollin, Massarenti i Campanella moći će se sudit stopram onda, kad se izpune formaliteti potrebni kod osudjivanjah s ogluhe (in contumaciam). No o ovoj četvorici neće porotnici učinit svoje izreke već jedino sudište, kao što biva kod osudah s ogluhe. U tom slučaju zametnut će rieč glavni dèržavni odvietnik.

Turska.

Kao što pišu „Allg. Ztg-u" iz Carigrada pod 9. sèrpnja, sva je prilika, da će se skorim promieniti tursko ministarstvo, dočim je položaj sadašnjega kabineta postao gotovo nemogućim. „Allg. Ztg." to dovodi odtuda, što se stvar podunavskih kneževinah sve većma zapleće, što se projekti od banke jednako otaštuju a tim umnožavaju novčane neprilike, što stanje u Bugarskoj postaje svaki den sve opasnie, čemu se pridružuju još i druga podčinjena pitanja, koje, sve — veli „Allg. Ztg." — kad se uzme skupa, izilazi dèržavno stanje stvarih u pravem kaosu, koi se prije ili kasnie razpasti mora, tako da će i sav sviet potresti. Pri ovakim okolnostima, misli „Allg. Ztg.", da se ni drugo ministarstvo, koje bi se god sastavilo, neće moći dugo odèržati. Tom dodaje učred. „Sèrb. Nov." priobćujuć ovaj članak, čim se i mi slažemo, što sliedi: Očevidno je, da ovaj dopisatelj „Allg. Ztga" s jedne strane mora biti novak u politici, a s druge strane da vèrlo jaku silu uobražavanja ima.

— Turski komisar pri komisii, koja uredjuje granicu rusko-tursku u Azii, Muhlispaša, smetnut je zbog nesporazumljenja, u koje je došao s engleskim komisarom.

— „Siev. Pčela" misli, da slučaj, što su Englezi zauzeli otok Perim, daje dovoljno razloga, da se upotrebi dielom 8. članak pariškoga mira, koi vel, kad bi porta s kojom od ugovarajućih silah došla u razmiricu i obratno, imatakva vlada potražiti posredovanje ostalih ugovornikah prije nego što se lati sile.

Spanjolska.

Kao što javljaju iz Madrita 17. pr. m., praviteljstvo je savietovalo kraljici da nedaje više nikoga pogubiti u Sevili zbog posliednje pobune, koi je saviet ona i poslušala. Te tako se odustalo od pogubljavanja. U jedan dan bilo ih je u Sevili pogubljeno 98. Svi su ovi izvedeni bili na jednu poljanu pa tu u red stavljeni, i jedna kumpania soldatah postreljala ih je.

Španjolsko je praviteljstvo izjavilo, da u svojoj razmirici sa Meksikom prima posredovanje Francuske i Engleske.

Azia.

Iz Madrasa javljaju za cielo, da je pao Delhi, no ta viest nepotvèrdjuje se iz Bombaya i zato se čini, da je prerana.

„Chronicle" javlja sliedeće: „Prije nego li je otišo poštanski parobrod, prosuo se je glas, da su jurišali na Delhi, no ta viest nije bila udostovierena. Uslied drugoga glasa bili su Englezi pod Delhiom znatno potučeni.

Iz Kine javljaju engleskim listovima sliedeće: Kineska flota uništena je, pošto su se Kinezi s Englezima dva puta okorno potukli. Kinezi su svoje topove bezprimiernom postojanostju upotrebljavali. Prieko 80 Englezah stranom je poginulo, a stranom ranjeni, medju pèrvima nalazi se i major Kearney.

Amerika.

Iz New-Yorka od 14. sèrpnja pišu: Skoro može se reći, da sada u našem gradu biesni formalni gradjanski rat. Obie stranke uličnih boracah učinile su danas predpodne veličanstvenih pripravah, da ponove bitku. Okoluju okružnice, kojima se veli, da valja ukinut varošku policiu. U niemačkom kazalištu bila je skupština, u kojoj se je viećalo o načinu kako treba udarit. Nemirnici bili su dobro obskèrbljeni oružjem. Medjutim vojništvo i policia bdiju i poduzimaju mierah, da se uzmognu uspiešno ogledat s nemirnicima. — Iz San Franceska otišlo je više činovnikah sjedinjenih dèržavah u Paget-Sund, da sudieluju kod uredjenja granice medju washingtonskim područjem i engleskim posiedovanjima. Viest, da su protierali Walkera iz Nicarague pobudila je u Kalifornii veliko veselje. Danas došo je Walker u New-Orleans. U parlamentu od San Salvadora učinjen je predlog da se izbaci jedan odaslanik, koi mu je privèržen bio. Parlamenat od Hondurasa ukinuo je zakon, kojim se ukida smèrtna kazan. General Lane izabran je sučlanom kongresa za Oregon. Indianska neprijateljstva trajahu svejednako i jedan čopor Indianacah išo je proti Port-Oxfordu. Po glasu viestih iz Havanne od 9. t. m. dao je general Concha na zahtievanje engleskoga konzula uapsit niekoliko tèrgovacah u Puerto-Principu, koje krive da su tèrgovali robljem. U Montrealu u Kanadi potukli su se protestanti s katolicima, uslied čega bilo je uapšeno više osobah. Kapetan postradavšega parobroda „Montreal" uapšen je u Quebecu.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz, 2. kolovoza. Jedan dekret naimenuje Ardouillet-a podupraviteljem banke na miesto Vernes-a.

Milan, 1. kolovoza. Kućni prelat Nj. svetosti pape monsignor Scotti umro je danas.

Verona, 2. kolovoza. „Gazzetta uffiziale di Verona" obnarodnje pismo Nj. preuzvišenosti g. fm. grofa Radetzkoga, u kom se maršal sèrdačno zahvaljuje sučlanovima provincialne i municipalne kongregacie za dokaze privèrženosti i uvierava ih o svojoj priznanosti.

U nedielju dne 8. kolovoza t. g. dèržat će se u gimnazijalnoj zgradi glavna skupština družtva za podporu ubogih učenikah zagrebačke gimnazije, na koju se svi p. n. gospoda članovi uljudno pozivlju.

Izkaz.

Kod pèrve hèrvatske štedionice bio je koncem

mieseca lipnja 1857 primak	409.630	f. 30	k.
mieseca pako sèpnja . . .	83,124	„ 17	„
Ukupno	492.804	f. 47	k.
Usuprot pako bio je koncem			
mieseca lipnja izdatak . . .	402,114	„ 7	„
a mieseca sèrpnja	77.859	„ 17	„
	479,973	f. 24	k.
Ostaje gotovina koncem sèrpnja 1857	12,831	f. 23	k.

Srebro od 27. sèrpnja . . . . . . $4\frac{1}{2}$ fr.
Carski dukati . . . . $7\frac{3}{4}$ „

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. k. lutriji u Tèrstu izvučeni su dne 1. kolovoza 1857 sliedeći brojevi:

69, 90, 74, 1, 24.

Bližnje vučenje bit će 12. kolovoza 1857.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 14363-3246.

Kundmachung.

In Betreff der Prüfungen jener Kinder, welche in den Lehrgegenständen der Volksschule entweder zu Hause oder in Privatschulanstalten unterrichtet werden, verfügt die hohe Cultus- und Unterrichtsministerial-Verordnung vom 24. Mai 1856 L. R. B. I. Abth St. XVIII. Nr. 108, dass diejenigen Privatschüler, die entweder zur Erlangung eines Stipendiums, oder zum Eintritte in das Gymnasium und in die Unterrealschule oder zu einem andern Zwecke ein Hauptschulzeugniss, namentlich ein Zeugniss aus der obersten Classe der Haupt- oder höheren Elementarschule benöthigen, sich der Prüfung entweder an der Normal-Hauptschule des Landes, oder an einer andern öffentlichen Haupt- oder höhern Elementarschule, welche entweder die Befugniss, Privatschüler zu prüfen, schon besitzt, oder von der Landesstelle in Ansehung ihrer vollkommen geregelten Einrichtung zur Vornahme solcher Prüfungen ermächtiget wird, zu unterziehen haben.

Von diesen Bestimmungen sind die Schüler derjenigen Privat-Schulanstalten ausgenommen, denen das Recht der Abhaltung öffentlicher Prüfungen und der Ausstellung staatsgiltiger Schulzeugnisse für ihre Privatschüler ausdrücklich ertheilt worden ist.

Diess findet man zur Darnachachtung derjenigen Eltern, die ihre Kinder privat unterrichten lassen, und zur Vermeidung jeder Behälligung derselben, mit dem Zusatze kundzumachen, dass in Croatien und Slavonien bisher keine derartige Privatschulanstalt besteht, welcher das Recht staatsgültige Schul-Zeugnisse auszustellen, zukommen würde.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 2. August 1857.

Nr. 13852 (VI—53) (3—3)

Concurs-Ausschreibung

der böhmischen k. k. Statthalterei.

An dem Gymnasium zu Leitmeritz in Böhmen sind zwei Lehrerstellen für klassische Philologie erledigt.

Mit diesen Dienstposten ist ein Jahresgehalt von sieben Hundert, eventuell acht Hundert Gulden nebst dem Anspruche auf die normalmässige Dezennalzulage von je ein Hundert Gulden CMz. verbunden.

Zur Besetzung der genannten Lehrerstellen wird hiemit der Conkurs bis zum 20. August l. J. ausgeschrieben, und es haben daher die Kompetenten um einen dieser Dienstposten ihre an das hohe k. k. Unterrichts Ministerium gerichteten, mit den legalen Nachweisungen über Alter, Religion, Stand, zurückgelegte Studien, Sprachkenntnisse, insbesondere die erworbene Lehrbefähigung, dann über etwaige subsidiarische Verwendbarkeit, das bestandene Probejahr oder bisherige Dienstleistung, so wie über die moralische und politische Haltung und die Nachweisung über die etwaige Verwandtschaft oder Schwägerschaft mit dem dortigen Lehrpersonale belegten Gesuche innerhalb des anberaumten Conkurstermines bei der böhmischen k. k. Statthalterei im vorgeschriebenen Dienstwege einzubringen.

Prag am 19. Juli 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 6. KOLOVOZA 1857. Broj 178.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebru — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom p šiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Ovdiešnjem društvu čoviečnosti pristupili su s nova kao utemeljitelj: c. k. dvorski savietnik kod vèrhovnoga sudišta i ukidališta pl. gospodin Metel Ožegović a kao sučlanovi: gg. Arsenij Jović c. k. ravnatelj pomoćnih uredah zemaljskoga suda; Ljudevit Galac, c. k. oficial zemaljskoga suda; Gavrilo Jakšić, c. k. oficial zemaljskoga suda i Emil Kukuljević, c. k. akcesist zemaljskoga suda.

Beč, 4. kolovoza. Nj. c. visosti prejasni gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilian i prejasna gospoja nadvojvodinja Karolina prispieše sinoć u 9¼ sata s bavarskim parobrodom u Linac, gdie ih je pučanstvo pozdravilo najradostniim načinom.

U **Splietu** 20. sèrpnja zaista je radostno vidieti da se i medju nama napreduje pod najvećma laskajućim probitačnostima, a osobito osobito okružje spljetsko gleda gdie mu dan po dan uviek sa sve to sjajniom nadom osviće ugledati svoju tèrgovinu, ovo vrelo starinskog svog bogatstvo, raširiti se i procvietati, pod sienom mirnog žezla austrianskog, i pomoću najodvažniih nastojanjah uzvišenog c. k. namiestništva, i nesravnjenje dielatnosti našeg visokočastnog okružnog kapetana g. dr. Buratti-a, koi se zauzima najvećim poduzećem da sve ono u život privede što god može narodu obilatom koristi uroditi.

Ali sam ja ovdie namierio povesti rieč o različnim poboljšanjima stopram u dielo stavljenim i još staviti se imajućim u polju i varošu imockom, posredstvom nastojanjah i revnosti prečastnog gosp. Adolfa Franza c. k. pretura, odkuda će cieli imocki kotar stanovito vući vèrlo znatne koristi.

I doista: počeo se je već nanovo prokèrčivati starinski drum rimski, koi sastajući se na sinjskim ugljanima te idući preko Čiste i Lovreća dolazi do u Ercegovinu. Ovo je starinski put, kojim je u Solin prevelika sila tèrgovine vèrvila, koju su Rimljani sa svom Dalmaciom, s Misiom, Macedoniom i Traciom vodili; budući da posredstvom ovog puta, Solin bijaše postavljen u obćenje s cèrnim morem i s istokom, primaše proizvode iz Persie i iz Indie te ih prepuštavaše u Italiu, središte, kao što je svekom poznato, sviuh gradjanskih, vojničkih i tèrgovačkih stvarih. Budući da još u ono vrieme nebijaše uzela tèrgovina uobće put iz Indijah preko Aleksandrie, jer tèrgovačko moreplovstvo nebiaše još stiglo do onog stupnja savèršenosti, da se smiedijaše usuditi udariti s dandanašnjom bèrzinom i smielnostju proti pogibeljnim valovima užasna mora, i zato roba iz Indijah bivaše prenašana iz persianskog zaliva po kopnu i riekom do Bosfora i do luke Lusino, te poslie njegova kratka prevoza, s ovu stranu Dunava, i putem koi se sad namierava nanove probiti, svèrvljaše se na obalu adriatičkoga mora. Na svaki pak način vèrlo će koristno biti novo prokèrčenje ovog starinskog puta ne samo za imocki kotar, nego još i za sve okružje splietsko.

Osim toga hvala budi nastojanjima c. k. imockog pretura, Adolfa Franza, već je u dielo priveden i drugi komad puta, koi vodi iz istog varoša u polje, koji je sasvim iznova načinjen, pak još i treći komad s Kamenog-Mosta do u Ernoviće.

Pak od kolike važnosti neće biti idraulički ili vodovodni poslovi na drinovačkoj Jami, kojima će se imocko polje od vode izbaviti?

Mnoga pak poboljšanja uunutarnja u varošu imockom zaslužuju da se na njih pozornost obrati, a izmedju sviuh dostojno je osobitim načinom opomene popravljenje bunarah Ljube i Sarančе, posredstvom kojih varoš, kojim je odprije sa svim ljeti vode nestajalo, sad će je dovoljno imati.

Uvidivši takodjer korist od gore, gosp. Franz nastoji, koliko igda u njegovim silama stoji, okolo toga da se gora uzdèrži.

I zbog takovih njegovih poduzimanjah steče on veliko počitovanje ne samo kod Imoćanah, nego takodjer i kod ovdiešnjih Omišanah, koji takodjer osiećaju velike koristi, imajući mnogo zemlje u onom kotaru, a što je još znatnije, on je i uobće ljubljen.

Zbog čega imocki kotar mora se presrećnim nazivati i biti priznateljan uzvišenoj c. k. vlasti što mu je podaren u osobi gosp. Adolfa Franza jedan pretur, koi dok medjutim nastoji da zadovolji interesima carske službe, nepropušta prilike da pribavi istom kotaru nove i znamenite blagodatnosti, koje neposredno uživa i omiški kotar, blagodatnosti zbog kojih se uvidja natiecanje izmedju svega oveg puka u očitovanju duboke pokornosti prema prestolu našeg preljubljenog cara i privèrženosti k uzvišenom c. k. namiestništvu, koje s tolikom dobrotom i mudrosti našim sudbama vlada. (G D.)

Talianska.

Iz Turina od 27. sèrpnja javljaju „Triest. Ztg-u“: Iz provinciah, dà iz bližnjih okoliešah turinskih, iz Rakonigji-a, Karmanjole i drugih miestah dolaze malone svaki dan izviešća o

Pismo dra Jurja Matie Špora uredničtvu Narodnih Novinah.

(Konac.)

U naprjedovanju jezika ne služi pojedinih sioničtvo. Ni Dante, ni Shakespeare, ni Cervantes, ni Jean Paul niesu pomislili, da bi svi drugi tako pisati morali, kako oni pisaše, znadoše bo, da takav plod samo vremenom dozrjeti može. A naši čitatelji moraju najprije to načelo prigrliti, da se sviet najbolje uči djelotvornim putem, to jest: dokazom svojih umotvorah, a ne ljutom osudom izustjenom bez svake književne vlastitosti, koja jedina pravom povjerkom služi: kako bi oni izkliknuli, da tko sastavi rieč poput onoga Rimljana, koi je **cadaver** složio iz riečih *ca*ro *da*ta *ver*mibus?

Ako ja pišem: **slovutještiti** m. **štampati**, što je latinski, oli **tiskati**, što je još puno grdje; **izdjepiti** ol' **udjepiti** m. **iz djepa vaditi i u djep staviti**; mislim da me nitko kuditi ne može, koi umno i bezstrastno sudi.

Dok u narodu ne ima jezikoslovne mudroskupštine, docnije se radjaju i umnažaju krasote besjedjenja, ali i uz nju pojedini pisaoci uvjek šta nova izražuju u slogu riečih i govora, kao to biva i u najizobraženiih narodih, jer — kako rekoh — jezik jest umjetnost, koja se omedjašiti neda; niti se takovom slobodom pogrditi može, jer što valjano nije, lasno se pobjedi temeljitim razlogom.

Još se uvjek borimo o pisanju kratkog è, koje se niekim čini suvišno, jer je r, kako kažu, samoglasnik. Ako je tako, onda i l, m, n i s takvi biti moraju.

Zato bi se izgovoriti moralo: dakèle, tèmina, zènsčaj, pèsovanje; a u rieči **drum** i t. d. bi se taj kratak è čuti moro. — Nije čudo, da Dalmatinci u takvih riečih svoj e zabaciti ne htiedoše. Svršene sisteme ne ima ni u mudroznanstvu, kamo li u jeziku; a dosti tužni su to načini pomagati se s črknjama, koje pismo sličiti čine kolendaru. Tu se beće druge pomoći, možebiti da ćemo i do nje doći još kojim putem. Tako znatan predmet zahtjeva svoje posobno iztraživanje.

Da nedosadim čitatelju posebnim razjašnjivanjem mojih jezičnih grieha, u obće osviedočiti mogu, do osim pomenutih rieči nijedno slovo upotrjebovano ne bi u mojoj glumi, koje već u drugih knjiga naći se nebi moglo, što i ciepodlake znati bi morali. Samo njekoja valja da pretresem.

Pisarnica je soba, a ne stol za pisanje.

Sobarica i sobar iznova uvedene rieči znamenuju po jezičnom umoslovju **stanovnike sobe**, što me uputi sluškinju sobe imenovat **sebičaricom.**

Primjen m. **primljen**, **nje** m. **njezino**, **sržba** m. **srdžba** ol **srgba**, **žalosna** m. **žalostna**, **tvorje** m. **tvorenje** i t. d. dost su razumiva skraćenja, već od davna navadna i vriedna da se nasliedujи, ako hoćemo, da nam jezik bude i uhu ugodan.

Dočim, dotim i **počim** (ne **pečem**, kako medj ostalimi pogrieškami u Nevenu stoji) imadu znamenovanja dosti bistro utvrdjena od Dalmatinacah, naših prvih i pravih učiteljah.

Obuzetim narućjem, u **dospitno raztrieti**, **skutražni čobane**, **opostana vrata**, **ptica oko šibike s veskom**, **blagodarnik**, **pomilujte**, **povjerka**, **mudlo**, **prevjeana** m. njemački **prevažna** i t. d. rieči su i izrazi ubilježeni i u našim glavnim riečnicima Dellabelle i Štulli-a.

O pjesničkoj slobodi i stihotvorstvu još nam valja mnoge tamnosti razmèrsiti. Tu ne ima nikakove narodnosti. I mi kao ini živući narodi crpismo piesničtvo od starine. Budimo iskreni! Naše pjesni ne ostaviše za sobom prve stupnje ove umjetnosti. I prekrasan Osman ima tu veliku pogrješku, da su jednakim mjerilom svi stihi uredjeni. To je uboštvo, a ne narodnost. Stopram u novie doba počeše slagati kraj stihova u mužki i ženski, da ti ne izmuči sluh sve jednim i istim mierilom. Naš jezik je kao starogrčki prikladan k svakoj vrsti stope. Čim viševerstnije mierilo, tim veća pjesnična umietnost i jezična obilnost.

I u izpuštenju slova (Elisia) vladaju jednaka načela u svih jezicih.

Što 'e to? istim pravom se veli, kao i **sto'i i go'i** i t. d. Tu netreba nikakve pjesnične slobode, to biva u naravi jezika i čuti se može u prostom govoru.

Svršujem time, da ako naprjedovati želimo, valja da još mnogo pretvorimo u našem jeziku, dok se sve to na tuč spravi, što je potrebno, da se svaka misao i svako ćutjenje naznačiti može, te da ne samo razumnost nego i blagoglasje i narodna izvornost osvjetljuju jezik, a protivnike valja predobiti temeljitimi razlozi, koji se ne samo na običaje nego na sva jna jezična načela upisati moraju, kao što se izobraženim književnikom pristoji. Krupne i strastne osude nisu nego dokazi neznanstva i surovosti.

Očitujem ujedno, da ako bi koje igrokazno družtvo uzhtjelo igrati moju glumu „Liek za objestnu ženu“ to učiniti može bez svakog upitanja, što se izdavatelja i mene tiče.

Na Kastvi blizu Rieke.

Dr. Juraj Mat. Špor s. r.

razbojnicima i ubojstvima, što ih n čuvenom smielostju ponajviše na javnom zemaljskom drumu počinjanju galioti uskočivši iz banja u Genovi i na otoku Sardinie. Listovi su puni pripoviestih o okrutnostima ovih zlotvorah i prešno pozivlju ministarstvo anutarnjih poslovah, da preduzme kriepkih mierah u sverhu da se pohvataju uskoci. Vlada je i utiešila pučanstvo uvieravajući ga da je već više tih zločinacah pohvatala i da se ostali progone sa svom revnostju. No malone svaki dan donosi viestih o novom kojem ubojstvu i zato se je osobito izvan gradovah narod veoma uprepastio. Proti iseljenicima, koji se nemogu valjano izkazati odkud žive, postupa se dovoljno kategorički i izgonstva umnažaju se.

Iz Turina javljaju sliedeće: Na kralja sardinskoga, koi se je vozio u šetnju blizu svoga dvorca Pallenza navališe pustaije i pucaše za kolima, nu na sreću neraniše nikoga. Slični dogadjaji zbili su se kralju već više putah na njegovim osamljenim šetnjama.

Franceska.

Pariz 30. sèrpnja. Princ Karlo Bonaparte, Lucianov sin, koi je tiho i inokosno u svojoj palači u ulici Rue de Lille živio i tamo jučer preminuo uslied vodene bolesti, zaslužuje obćenito sućutje iz više uzrokah. Karlo Luciain Julio Lovro Bonaparte, knez od Kanina, rodjen u Parizu dne 24. svibnja 1803 bio je sučlan znamenitih akademiah u Evropi i Americi, i to ne samo počasti radi, već jer je poznat bio kao jedan od velikih ornitologah sadašnjosti i time svih vremenah. U političkom odnošenju odigrao je svoju zadaću kao predsiednik rimske republike godine 1848.

— Priobćena viest o smèrti glasovitoga taljanskoga pievača Lablache-a nepotvèrdjuje se. Isti je sada u Kissingenu, gdie upotrebljava ondiešnje kupelji.

Azia.

„Morning Post“ sadèržaje sliedeću viest: „U Kalkuti vladao je dne 14. lipnja panički strah, no koi se je pred odlaskom parobroda utaložio uslied kriepkih mierah, preduzetih po oblastima. Doznali su u vrieme za dobro izmišljeni plan, polag kojega bi se dne 23. svibnja imala uzeti Kalkuta.“

Kod pèrve viesti o indijskom ustanku nisu Englezi sve velikoće pogibelji spoznali, ili bolje rekuć, nisu hotieli da je spoznaju. Govorilo se je o pojedinim pobunama bez unutarnjega saveza; tvèrdilo se je, da su samo bengalske regimente ustale, da su samo čete višjih kastah — a iz ovih osobito sastoji se bengalska vojska — nezadovoljne, da su bombajski i madraški Sepoji, Sikhi i Gorkhaji nadahnuti najboljim duhom, oduševljeni najsjajniom viernostju. Bèrzo jeden za drugim sliedujući žalostni dogadjaji ukloniše s temelja izpraznost ovoga blagoga, ovoga laskavoga tumačenja. Indijska buna pokazala se i kaže se u svojem pravom vidielu, u svoj svojoj velikoj obsežnoj pogibionosti. Urota proti engleskoj vladi razprostranjena je po Hindostanu u užjem smislu i po nutarnjim zemljama u Dekhanu. Ona je ustrojena bila po izaslanicima. Dopisivalo se je posredstvom pošiljanja svakojakih predmetah, kojih simbolično znamenovanje moglo je poznato biti samo urotnicima. Prije njekoliko miesecih činilo se je to od jednoga do drugoga kraja zemlje niekim kolačom — dogadjaj, o kojem su domaći javni listovi često govorili. Brižljivi ozbiljni motritelji stadoše sumnjat; povèršni lahkoumni ljudi rugaše se tomu i dèržahu svu stvar za niekakvi praznovierni običaj. Ova urota neobsiže samo vojsku; ona broji mnoge drugove u pučanstvu, poimence kod stavljenih u stanje mira knezovah i velikih feudnikah, medju kojima su potomci tako zvanih velikih mogulah, Baberidi. Čini se, da su niekadašnjim domaćim velikašima osigurali njihovo uvietovano vèrhovno gospodarstvo, kao što je postojalo za posliednjih velikih mogulah. Tako su Reo Bhopal Singh i drugi radišahi odmah od pobunjenih četah uvedeni bili u njihove niekadašnje kneževine. Hindu i mohamedanac, što veoma u oči udara i što je veoma pogibeljno, nadvladaše same sebe; oni su se svoje već više stoljetjah medju njima obstojeće smèrtne mèržnje odrekli ako i samo u taj par i usko su se složili u svèrhu, da protieraju gorko mèrzenoga inostranca iz domovine i da uzdèrže vierozakon svojih otacah. Novacah i drugih sredstvah za izvedenje ove urote sakupilo se siaset i nagèrtalo se po raznim miestima. Delhi, stara stolica velikih mogulah, Indraprastha Hinduah, nutarnji grad, kamo nemogu doći engleski brodovi, bie je izabran za skupljanje urotnikah. Ustanak imao je u raznim nastancima i posadama u Kalkuti i Barakpuru, u Amballahu i Pešavaru, u Simlahu i Laknavi, u Nimaču Bandalasah, zatim u Nagpuru, Heiderabadu u nizamskoj dèrzavi i u meisorskoj zemlji buknut na jedan isti dan. Bilo je zaključeno ubit sve Engleze, sve kèršćane, otet im imovinu i razdielit ju medju urotnike. Nesmotrena revnost pojedinih posadah nije mogla dočekat toga dana; fanatizirani Sepoji podigoše se gdiegdie prerano i time su Engleze barem za taj čas sačuvali od sigurne propasti. Englesko-indijske oblasti mogle su udaljene zemljake posredstvom bèrzojavah ubaviestit o predstojećoj pogibelji. Buntovničke regimente mnogih miestah bile su razoružane, koje sada listom hite k dogovorenoj sredsredi u Delhi. Englezi bi gdiegdie mogli bili razoružane poubijat do posliednjega momka, no to su, što im se oprostit nemože, propustili s pomanjkanja odvažnosti ili razsudjenja. Polag jednoga pisma iz Indie bio je 15. dan svibnja odredjen kao dan obćega ustanka, što dokazuje, da su poglavice i kolovodje urote ljudi razumni i obazrivi. U ovim i dojdućim miesecima, početkom i za vruće dobe godišta mogli bi Englezi tek najvećom teškoćom i samo velikim izgubitkom ljudih posred pučanstva neprijateljski mislećega započet i nastavit svoja bojna dielovanja. Da su željeznice dovèršene, kao što je dovèršen bèrzojav, mogli bi Englezi bèrzo vojsku, hranu i zairu dopremljat u ona miesta, gdi je pogibelj, i onda bi indijska buna izgubila veliki dio svoje pogibionosti i zahtievala bi mnogo manjeg požèrtvovanja dobarah i kèrvi.

Iz Kine. Na džunkama po Englezima osvojenim dne 1. lip. t. g. našli su korešpondenciu zapoviednika mandarinske flote Su-hoi-a ili Ku-sai-a, koja sadèržaje pojedinih datakah, koji nisu nezanimivi. Iz istih se vidi n. pr. da je gospodin Cowper koga su prije duljeg vremena u Makao-u iznenada uhvatili i odveli, uhvaćen bio na zapovied vlade. Nadalje su nagrade naznačene za britanske brodove. Za jedan parobrod dopituje se 10,000 dolarah, 5000 za jednog vodju, 3000 za njegova pomoćnika i 2000 za ostale podpomoćnike; osvojenje jednoga britanskoga ratnoga broda nagradjuje se sa 12,000 dolarah.

— Iz Indie javljaju da se je dne 4. lipnja 6. piešačka regimenta pobunila, koja se je dragovoljno ponudila bila, da će ići proti Delhi-u. Momčad ubila je svekolike oficire, 26 na broju, upalila je cèrkve i svekolike kuće i oplienila je kase a zatim je otišla. Do 3000 uznikah bilo je tom prigodom oslobodjeno, koji su počinili zločinstvah i okrutnostih svake vèrste. Izvan onih Evropljanah, koji su utekli u tvèrdjavu, teško da je koi ostao živ. — U Azimgurhu pobunila se je 17. regimenta dne 3. lipnja, da osvoji nieku svotu novacah, koja je pod pratnjom onamo došla bila, što je buntovnicima i za rukom pošlo. — Iz Kamptu-a javljaju od 20. lipnja, da su buntovnici osvojili tvèrdju Shansi, kamo su utekli bili Evropljani sa svojim porodicama poslie pobune dogodivše se u miestu dne 5. istog miesesa i da su svekolike Evropljane bez razlike spola i dobe ubili. — U Shajechanpore-u buknula je buna dne 8. u nedielju kad su Evropljani bili u cèrkvi. Posliednju su buntovnici obkolili i sve, koji su u njoj bili, ubili; dragi oddiel Sepojah medjutim palio i ražao je po gradu. — U Gvalioru pobunila se je svakolika domaća vojska sastojeća iz 4 piešačke i 2 konjaničke regimente sa 5 kumpaniah artilerie. — U Kalkuti uspšen je dne 15. lipnja tamo stanujući kralj audski i njegov ministar Alli-Nucki-kan i odveden u tvèrdjavu William a njegova iz 700 do 800 momakah sastojeća pratnja razoružana je. Sir Patrik Grant, koi će vodit glavnu komandu, u Bengalii, već je došo u Kalkutu. Lord Elgin dao je zapovied, da se sva vojska, koja je odredjena bila za Kinu, upravi u Kalkutu. I u Kap i u Mauritius odaslate je zapovied, da se sva vojska, koja nije tamo neobhodno potrebna, pošlje u istočnu Indiu.

Bèrzojavne i najnovie viesti

London, 3. kolovoza. Noćna siednica dolnje kuće. Vlada predložila je da se kupi vojska kao u ruskom ratu i hoće da skupi 10.000 momakah za ojačanje indijskih regimentah. Lorda Russela predlog u obziru naimenovanja odbora zbog zakona u obziru židovah odobren je.

Pariz 4. kolovoza. „Moniteur“ javlja: Zabrana destilirat žito ukinuta je. Francuska banka daje na znanje, da se mogu učinit zajmovi na obligacie.

Eugenij Sue umro je jučer u Anecy-u.

Petrograd 30. sèrpnja. Kapitan-lajtnant Licharev, zapoviednik flotske stacie u Asterabadu (grad u istoimenoj persijskoj provincii na potoku Gurganu) izkèrcao se je 12. svibnja i razorio je razbojnički turkomanski aul Tumač. Tom prigodom oslobodjeni su bili jedan ruski skoroteča i više persijskih zarobljenikah.

Madrit 31. sèrpnja. Za štatistiku, za provincialnu narodnu vojsku i ženijske čete dozvoljeni su izvanredni krediti. Španjolska švadra prispiela je Havanu.

Bečka burza

dne 5. kolovoza 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$82^5/_8$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	$84^3/_4$
dto . . . . » $4^1/_2$%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » $2^1/_2$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » , 1839, » 100 »	$142^7/_{16}$
» » » » » 1854, » 100 »	$109^5/_{16}$
Bečko-gradski banko . . . . . . sa $2^1/_2$%	
» » » . . . . » $2^1/_4$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	$81^1/_8$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$87^1/_2$
Bankovne dionice komad po	1004
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	610
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	$274^1/_4$
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	570
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	
Tisna željeznica . . . . »	200
Lombardezko-mlietačka željeznica . . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for	$86^3/_4$
Augsburg za 100 for. current . . . . »	105
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$104^1/_8$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	$76^7/_8$
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	$104^1/_8$
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-10
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$103^1/_4$
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	$121^1/_4$
Pariz za 300 frankah . . . . »	$121^3/_8$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	265
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$7^3/_4$
Srebro od 4. kolovoza	$5^1/_2$

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 986—1857 civ. (Izv.—274) (3—2)

Izrok.

C. kr. kot. ured sv. Ivanski kao sud pozivlje sve one, koji iz ostavštine dana 30. svibnja 1857 bez oporuke preminuvšega Stiepana Prugovečkia, kožarskog meštra iz sv. Ivana, štogod kao vierovnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 31. kolovoza t. g. ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismenu svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. kr. kot. ured kao sud
U sv. Ivanu dne 31. sèrpnja 1857.
C. kr. kot. pristav i sudac
Jakopović.

Nr. 6361 (Izv.—278) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Zu Folge h. Statthalterei-Erlasses vom 9. Mai l. J. Z. 8696/1347 wird Behufs der Beistellung der in der erliegenden Kostenberechnung bezeichneten, neu anzuschaffenden Gensd'armerie-Einrichtungsstücke auf Grundlage der beigeschlossenen Lizitationsbedingungen am 17. l. M. August um 10 Uhr Vormittags bei dieser k. k. Comitatsbehörde die öffentliche Minuendo-Lizitations-Verhandlung abgehalten werden, wozu Unternehmungslustige mit dem Beisatze eingeladen werden, dass auch schriftliche Offerte, welche jedoch mit dem entsprechenden 5% Vadium versehen, schon Tags vorher d. i. den 16. August l. J. hieher überreicht werden müssen, angenommen und nach geschehenen mündlichen Anboten, sogleich eröffnet, und verhandelt werden. Hiebei wird bemerkt, dass bei gleich vortheilhaften mündlichen und schriftlichen Offerten diesem letzteren, und bei zwei oder mehreren gleichgestellten schriftlichen Offerten jenem, welches früher eingereicht wurde, das Vorrecht zugesprochen werden wird.

K. k. Comitatsbehörde
Fiume den 28. Juli 1857.

Lizitatious-Bedingungen,

welche für die zur Sicherstellung einiger neuanzuschaffenden Gensd'armerie-Einrichtungsstücke am 17. l. M. August abzuhaltenden Lizitations-Verhandlung wie folgt, festgestellt werden.

1. Die Beistellung der in der bezüglichen Kostenberechnung nachgewiesenen Einrichtungsgegenstände kann entweder in der Gesammtheit, oder nach einzelnen Gattungen übernommen werden, und es haben hiebei die adjustirten Preise als Fiskalpreise zu gelten.

2. Jeder gesetzlich qualificirte Unternehmungslustige hat vor Beginn der mündlichen Ausbiethung das 5% Vadium zu erlegen. Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt.

3. Ueberreicher von schriftlichen Offerten dürfen sich nicht zugleich auch persönlich durch Bestellte oder Bevollmächtigte bei der mündlichen Lizitation betheiligen, widrigens auf deren schriftliche Offerte durchaus keine Rücksicht genommen wird.

4. Nachträgliche Offerte werden nicht berücksichtigt ohne Unterschied, ob sich Offerent bei der mündlichen Lizitation betheiligt hat, oder nicht.

5. Der Lieferungstermin wird auf vier Wochen vom Tage der dem Ersteher bekannt gegebenen Genehmigung des Lizitations-Ergebnisses festgesetzt, und es sind sämmtliche neubeizustellende für die Gensd'armerie-Posten in Fiume, Buccari und Portoree bestimmte Gegenstände bei der k. k. Comitatsbehörde Fiume, und jene für andere Gensd'armerie-Posten in dem innerhalb der Zolllinie zu bestimmende Depot in Orehovica abzugeben, woselbst die Collaudirung vorgenommen werden wird.

Auch ist der Ersteher verpflichtet, die allfällige während der Lieferungsfrist sich als nothwendig herausstellende Beistellung von noch anderen bereits bezeichneten, jedoch in obbezogener Kostenberechnung nicht einbegriffener Einrichtungsstücke um den, im neu gedachten Kosten-Anschlage festgesetzten, und nach dem Lizitations-Ergebnisse herabgesetzten Preis zu liefern. — Derselbe hat die Beistellungsfrist genau einzuhalten, und die zu liefernden Gegenstände genau nach der vorgeschriebenen Beschaffenheit beizustellen, widrigens bei jeder Mangelhaftigkeit, welche der Ersteher sogleich abzustellen sich weigern sollte, auf seine Gefahr und Kosten die ordnungsmässige Herstellung veranlasst werden würde.

6. Die Collaudirung hat von einem k. k. Comitats-Behörde Abgeordneten unter Zuziehung von einem Sachverständigen zu geschehen.

7. Der Erstehungsbetrag für die bei der Collaudirung gut befundenen Gegenstände wird dem Ersteher mit der Caution sogleich ausgefolgt werden.

8. Der Bestbieter bleibt für seinen Anbot sogleich nach Unterfertigung des Lizitationsprotokolles verbindlich, die Verbindlichkeit des Landeskonkurrenzfondes beginnt dagegen erst nach erfolgter Ratifikation von Seite der hohen hierländigen k. k. Statthalterei.

9. Der Unternehmer ist verpflichtet den Stempel zu dem Lizitationsprotokolle, und seinen Grundlagen nach erfolgter Ratificirung innerhalb der gesetzmässigen Frist aus Eigenem zutragen.

10. Stirbt der Unternehmer so gehen alle seine diesfälligen Verbindlichkeiten und Rechte auf seine Erben über.

11. Das Lizitationsprotokoll hat die Stelle des Vertrages zu vertreten.

12. Die etwa diesfalls entspringen mögenden Rechtsstreitigkeiten werden bei demjenigen im Sitze des hierländigen k. k. Central-Fiscal-Amtes befindlichen Gerichte, dem der Fiskus als Beklagter unterstehet, durchgeführt werden.

K. k. Comitatsbehörde
Fiume den 28. Juli 1857.

Formular des schriftlichen Offertes.

Der Gefertigte macht sich hiemit verbindlich, und biethet an, die nach Lizitations-Kundmachung der k. k. Comitatsbehörde Fiume vom 28. Juli l. J. Z. 6361 neuanzuschaffenden Gensd'armerie-Einrichtungsstücke und zwar: insgesammt um den gemilderten Betrage von fl. kr. Sage! den bezüglichen Lizitations-Bedingungen gemäss beizustellen, und schliesst zugleich das entsprechende 5% Vadium mit fl. hier bei.

Datum

N. N.

Von Aussen
Anbot
für die Beistellung der neuanzuschaffenden Gensd'armerie-Einrichtungsstücke, beschwert mit dem Vadium von fl.

Ad Nr. 634—1857.

Kostenberechnung

über die nach den bestehenden hiesigen Local-Preisen, für die in dem k. k. Fiumaner Comitate stationirten k. k. Gensd'armerie-Posten, neuanzuschaffenden Cassern-, Küchen- und Arrest-Einrichtungsstücke, nach beiliegendem Ausweis Littera A.

Post-Nr.	Anzahl der beizustellenden Stücke	Benennung des Gegenstandes	Confections-Beschreibung nach den Mustern, wie in der Fiumaner Gensd'armerie-Casserne	Einheits-Preise fl.	Einheits-Preise kr.	Berechneter Betrag fl.	Berechneter Betrag kr.
			I. Cassern-Geräthe.				
1	23	Matratzen	6¼ lang, 3' breit und mit 20 Pfd. Rosshaar gefüttert à	16	—	368	—
2	20	Kopf-Pölster	1¼ lang, 3' breit und mit 5 Pfd. Rosshaar gefüttert à	2	40	53	20
3	128	Kopfpölster-Ueberzüge	von weisser Leinwand	—	40	85	20
4	157	Leintücher	3½ Ellen lang, 1⁶/₈ Ellen breit	3	—	453	—
5	8	Winterkotzen	2blätterig 9 Pfd. schwer 2 Ellen breit und 3 Ellen lang à	9	10	73	20
6	1	Schreibtisch	aus weichem Holze mit Sperrladen 4½' lang, 3' breit holzartig angestrichen	—	—	7	20
7	5	lange Tische	aus weichem Holze, sammt Laden 4½' lang, holzartig angestrichen à	5	30	27	30
8	7	Stühle	vom harten politirten Holze à	1	10	8	10
9	5	Spuckkästchen	von weichem Holze holzartig angestrichen à	—	45	3	45
10	10	Kleiderstöcke	idem idem à	3	20	33	20
11	19	Wasserkrüge	von glasirter Thonerde eine Mass hältig à	—	30	9	30
12	19	Deckeln	aus Weissblech für dieselben à	—	36	11	24
13	19	Untersätze	idem idem à	—	24	7	36
14	9	Waschbecken	von mittelfein weissglasirter Thonerde à	—	50	7	30
15	2	Krüge	idem idem à	—	50	1	40
16	2	Gläser	geschiffene, ein Seidel hältig à	—	12	—	24
17	8	Lampen	aus Weissblech sammt Untersatz à	1	—	8	—
18	19	Kerichtschaufeln	aus Weissblech à	—	50	15	50
19	1	Leuchter	aus Weissblech à	—	—	—	40
			II. Küchen-Geräthe.				
20	3	Wasserschaffeln	aus weichem Holze à	—	24	1	12
21	1	Wasserkanne	kleine vom Eichenholze und eisernen Reifen à	1	—	1	—
22	3	Nudelbretter	von weichem Holze mit Rahmen à	1	20	4	—
23	4	Küchenbretter	2' lang, 1¼' breit von hartem Holze à	—	45	3	—
24	3	Tranchier-Bretter	2' lang, 1¼' breit von hartem Holze mit Leisten à	1	30	4	30
25	1	Mörser	aus Gusseisen 8 Pfd. schwer à	2	—	2	—
26	2	Mörserstössel	idem 2 Pfd. schwer à	—	30	1	—
27	2	Tranchier-Messer	eiserne à	—	40	1	20
28	2	Gabel	eiserne à	—	20	—	40
29	1	Glutschaufel	eiserne à	—	30	—	30
30	2	Suppendurchschläge	blecherne à	—	35	1	10
31	2	Suppensiebe	blecherne à	—	20	—	40
32	1	Schaumlöffel	eiserne à	—	20	—	20
33	4	Reibeisen	blecherne mit hölzernem Handgriff à	—	24	1	36
34	1	Geschierrechen	à	1	—	1	—
35	1	Handborstwisch	à	—	48	—	48
36	1	Einkaufkörbl	à	—	45	—	45
37	2	Töpfe	kleine eiserne patentirte à	1	30	3	—
38	5	Reindeln	idem idem à	1	10	5	50
39	3	Leuchter	kleine aus Weissblech à	—	40	2	—
40	2	Lichtscheere	mitteifeine à	—	18	—	36
41	1	Wandlampe	aus Weissblech sammt Zugehör à	2	—	2	—
			III. Arrest-Geräthe.				
42	1	Wasserbehälter	vom Eichenholze mit eisernen Reifen, ein Eimer hältig à	5	20	5	20
43	1	Nachtkübel	klein vom Eichenholze mit eisernen Reifen sammt Deckel à	5	—	5	—
44	1	Lampe	aus Weissblech sammt Untersatz à	1	—	1	—
45	3	Strohsäcke	12" hoch, 6¼' lang, 3' breit à	3	20	10	—
			Summa	—	—	1235	56

Vom k. k. Comitats-Bauamte
im Diensteo Absein des Amtsleiters.

Fiume am 8. Juli 1857.

Bèrdarić m. p.
Ingenieur.

Nr. 14363-2148.

Kundmachung.

In Betreff der Prüfungen jener Kinder, welche in den Lehrgegenständen der Volksschule entweder zu Hause oder in Privatschulanstalten unterrichtet werden, verfügt die hohe Cultus- und Unterrichtsministerial-Verordnung vom 24. Mai 1856 E. R. B. I. Abth. St. XVIII. Nr. 108, dass diejenigen Privatschüler, die entweder zur Erlangung eines Stipendiums, oder zum Eintritte in das Gymnasium und in die Unterrealschule oder zu einem andern Zwecke ein Hauptschulzeugniss, namentlich ein Zeugniss aus der obersten Classe der Haupt- oder höheren Elementarschule benöthigen, sich der Prüfung entweder an der Normal-Hauptschule des Landes, oder an einer andern öffentlichen Haupt- oder höhern Elementarschule, welche entweder die Befugniss, Privatschüler zu prüfen, schon besitzt, oder von der Landesstelle in Ansehung ihrer vollkommen geregelten Einrichtung zur Vornahme solcher Prüfungen ermächtiget wird, zu unterziehen haben.

Von diesen Bestimmungen sind die Schüler derjenigen Privat-Schulanstalten ausgenommen, denen das Recht der Abhaltung öffentlicher Prüfungen und der Ausstellung staatsgiltiger Schulzeugnisse für ihre Privatschüler ausdrücklich ertheilt worden ist.

Dies findet man zur Darnachachtung derjenigen Eltern, die ihre Kinder privat unterrichten lassen, und zur Vermeidung jeder Behälligung derselben, mit dem Zusatze kundzumachen, dass in Groatien und Slavonien bisher keine derartige Privatschulanstalt besteht, welcher das Recht staatsgültige Schulzeugnisse auszustellen, zukommen würde.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 2. August 1857.

Br. 1312 gr. (Izv.—260) (3—3)

Obznana.

Od strane c. k. ureda kot. kao suda javlja se ovime da će se putem javne oveřbene dražbe na molbu Josipa Mavrovića razprodati nepokretnine Ivana Mavrovića, u vriednosti od 150 for. Pèrva dražba će se obdèržavati 14. rujna a druga 14. listopada t. g. u jutro.

Prodavat će se komad po komad i dopitat će se najkoristniemu ponuditelju za gotove novce.

Na pèrvoj dražbi će se prodavat samo uz veću cienu od preciene, a na drugoj uz svaku cienu.

Opominju se svi oni, koji imaju kakvo pravo zaloga ili vlastničtva, neka takovo prijave ovomu sudu, u rok od 30 danah inače biti će utierana svota podieljena medju vierovitelje bez da se na njih obzir uzme.

Želeći kupit pozivlju se za ono doba u Bubir predgradj gdie će ove dražbe obdèržavane biti.

U Cirkvenici dne 10. sèrpnja 1857.

B. Marišević.

Br. 544—1857 (Izv.—277) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud vel. gorički poziva sve one, koji iz ostavštine dana 25. ožujka 1857 s oporukom preminuvšega Ivana Peroka, providnika u Cellinu, štogod kao vierovnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 14. rujna t. g. u 10 satih prie podne ili do dije predj ovaj sud, ili neka do onda predadu pismenu svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakovoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Vel. Gorici 29. sèrpnja 1857.

C. k. kot. predstojnik

J. Nemčić.

Br. 4619 c. (Ds. 79.) (3—2)

Izrok.

C. k. zemaljski sud u Zagrebu stavlja do znanja, da je usled visokih odlukah c. k. banskog stola od 27. travnja 1857 br. 2050 i c. k. vèrhovnog sudišta od 7. sèrpnja 1857 br. 6660 uz dignutje ovosudnog dražbovanja od 5. ožujka 1857. treća ovèrbena dražba Vile br. 114 u mlinarskoj ulici u Zagrebu na Amaliu Volfardt spadajuće i u 5171 fr. 27 kr. sr. procienjene, poradi Todoru Bošnjaku dužnih 2484 fr. 40 kr. S. p. na 14. rujna 1857 u 9 satih u uredovnom stanu ovog c. k. zemskog suda pod br. 166 u staroteatralnoj ulici imanom odredjena, gdie će se ista Vila u procienbenoj svoti prokliciati i takodjer izpod prociene prodati.

Kano se svi kupiti želeći s time pozivlju, da će se prie započetog dražbovanja vadium od 520 fr. položiti imati, s da se procienbeni zapisnik i uvieti dražbovanja u ovosudnoj pisarni uviditi, kano i prepisi takovih zadobiti mogu, nemanje da se o teretih potrebna ubaviest iz javnih knjigah podieliti hoće.

Nadalje se svi oni, koji premda o dražbovanju ovom na pose ubaviešteni nebi bili sciene, da su upisom u javne knjige takodjer hipotekarno pravo na rečenu Vilu stekli, pozivlju, da isto pravo do vremena prodaje iste Vile tim sigurnie sudu ovomu prijave, jer inače imat će si sami pripisat, ako se razdielba kupovnine obavi bez njih i ako oni tim, ukoliko bi se kupovnina razdielbom izcèrpila, ostanu izključeni.

K tomu imadu svi oni hipotekarni vierovnici, koji nestanuju u miestu suda, ili blizu njega za obrana pravah svojih kod buduće razdielbe kupovnine punomoćnika u miestu suda narediti, ter ime i prebivalište takovih prie prodaje prijaviti, jer će se u protivnom slučaju za one, koji bi propustili to učiniti na njihovu pogibelj i trošak punomoćnik ureda radi odrediti kojemu će se sve dalnje dostave uručiti.

U Zagrebu 29. sèrpnja 1857.

Nr. 8672 (DS—78) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

In Folge hohen Erlasses der k. k. Statthalterei ddto. 23. Juli 1857 Z. 11855, wird die Herstellung der Pfarrkirche und des Pfarrhofes in Rude (im Bezirke Samobor) im Wege einer öffentlichen am 10. August l. J. Vormittags im Pfarrhause zu Rude nächst Samobor abzuhaltenden Minuendo-Lizitation hintangegeben werden.

Der Fiskalpreis ist folgendermassen festgesetzt: für die Herstellung der Pfarrkirche an Ziegeldeckers-Arbeit sammt Materiale 127 fl. 10 kr. CMz. und für die Herstellung des Pfarrhofes an Zimmermanns-Arbeit sammt Materiale 392 fl. 20 kr. CMz.

Die Versteigerung wird im Ganzen für alle Leistungen erfolgen, dem Unternehmer werden überdiess 56 Handlanger und 18 Fuhren durch die betreffende Gemeinde in Natura beigestellt.

Jene Unternehmer, welche gesetzlich giltige Verträge einzugehen fähig sind, und sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, haben am obbenannten Tage und Ort Morgens persönlich zu erscheinen, oder ihre mit gehöriger Vollmacht zu versehende Bestellten dahin zu senden, und haben vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukosten-Betrages zu erlegen.

Als Kaution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt; für diesen Neubau werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich vor der Commission entgegen genommen. In allen vorschriftsmässig zu verfassenden und mit dem Reugeld zu belegenden Offerten ist der Anbot deutlich und mit Buchstaben auszudrücken.

Die Offerte sind bei der k. k. Agramer Comitats-Behörde längstens bis 8. August 1857 einzubringen, und haben die Erklärung über die eingesehenen Bauhebelfe und die Kenntniss der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse zu enthalten.

Die diessfälligen Pläne, Vorausmasse, Preistarife, die summarischen Kostenanschläge, dann die allgemeinen und speziellen Baubedingnisse können bei der gefertigten k. k. Comitatsbehörde bis 8. August 1857 eingesehen werden, und werden am Versteigerungstage selbst zu jedermanns Einsicht vorliegen.

Im Falle der Erstehung unter dem Fiskalpreise werden die in Rede stehenden Herstellungen an den betreffenden Ersteher sogleich vorschriftsmässig kommissionell übergeben werden, weshalb auch die schriftlichen Offerenten sich bei der Lizitation einzufinden haben.

Die frägliche Herstellung muss bis Ende September 1857 in vollständig collaudationsfähige Ausführung kommen. K. k. Comitats-Behörde

Agram am 26. Juli 1857.

Nr. 2464—1857 p. (Izv.—268) (3—3)

Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung.

Von der k. k. Berghauptmannschaft zu Leoben wurde unterm 4. Juni l. J. Z. 225 Radoboj, 18. Juni l. J. Z. 324-B. C. R. und 7. Juli l. J. Z. 354-B. C. R. bestätiget, dass die Herren Eisenwerkbesitzer Gebrüder Klein durch ihren Bevollmächtigten Berg- und Güterverwalter Herrn J. Wagner zu Rude auf Grundlage der Schurfbewilligungen drei Freischürfe in der Gemeinde Rude, Bezirk Samobor angemeldet haben.

Alle drei Freischürfe sind bereits bezeichnet und die Herren Freischürfer verpflichtet, die Vorschriften des allgemeinen Berggesetzes vom 23. Mai 1854 genau zu befolgen.

Dieses wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

Samobor am 24. Juli 1857.

Der k. k. Bezirks-Vorstand

Martinković.

Nr. 413—1857 g. (Izv.—272) (3—3)

Edikt.

Da bei der durch Edikt vom 13. Mai 1857 Z. 184-gr. auf den 15. Juli 1857 anberaumten Tagsatzung zur executiven Versteigerung der dem Dmitar Marković gehörigen in Krivaja, Gemeinde Voćin gelegenen Realität wegen dem Albert Keck schuldigen 20 fl. c. s. c. kein Kauflustiger erschienen ist, so wird zu diesem Zwecke die zweite Tagsatzung auf den 17. August l. J. 3 Uhr Nachmittags im Bezirksamts-Gebäude zu Voćin mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Realität, wenn sie um den Schätzungswerth von 1260 fl. nicht verkauft werden könnte, dem Meistbietenden auch unter der Schätzung zugeschlagen werden würde.

K. k. Bezirksamt

Voćin am 20. Juli 1857.

K. k. Bezirksvorsteher

Kavić.

Br. 688—1857 s. (Izv.—267) (3—3)

Izrok.

Pošto se kod opredieljenog odlukom od 8. lipnja 1857 br. 688 na 10. sèrpnja 1857 pèrvog roka ovèrbene dražbe plemenitih Luka, Lacka i Juraja Brigljevića, iz male Gorice br. 16 radi dužnih Ferdinandu Spissiću kano malolietnih Matilde i Karoline Nemčić i Amalie udate Mlinarić, skèrbniku 300 fr. sr. c. s. c. nijedan kupac prijavio nebi, to se u tu svèrhu drugi rok na 10. kolovoza t. g. iz jutra u 10 satih u maloj Gorici pod. br. 16 opredieljeni sok tom primietbom razpisuje, da će se nepokretnosti, ako se za procienbenu svotu od 1325 fr. prodati nebi mogle, najviše obećajućemu i izpod prociene prodati.

C. k. kot. ured kao sud

U V. Gorici dne 20. sèrpnja 1857.

C. k. kot. predstojnik

I. Nemčić.

OGLASNIK.

DP.—57. (2—2)

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 7. KOLOVOZA 1857. Broj 179.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austriánska carevina.

Beč 4. kolovoza. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo cesar odputovat će po svoj prilici ove subote u večer iz Laxenburga u Ugarsku. U Šopron moglo bi Nj. c. k. veličanstvo prispiet u večer okolo 9 satih. Sobe za Nj. veličanstvo i za cesarsku pratnju već su pripravljene.

— Nj. veličanstvo cesar dostojao je za gradjenje bolnice sv. Lovre u Valdanju odredit 500 fr.

— Na čast g. nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana i gospoje nadvojvodinje Karoline imao se je dne 6. t. m. u lietnoj stolici u Schönbrunnu dati svečani dvorski obied, na koi su pozvani bili visoko plemstvo, diplomatični zbor i civilni i vojnički autoriteti.

— Nj. c. visost g. nadvojvoda Karl Ludvik i gospoja nadvojvodinja Margareta došli su dne 4. kolovoza u večer u Beč a Nj. c. visosti gospoda nadvojvode Franjo Karl i Ludvik Viktor dočekali su ih u željeznićkom dvorištu.

— Nj. veličanstvo cesarica Karolina Augusta dostojala je za podignuće župe u Rača kod Toplicah u Českoj poklonit iznosak od 500 fr.

— Dne 28. sèrpnja opažena je na parižkoj zatim 29. o. m. na gotajskoj a 4. kolovoza u *jutro* na bečkoj zviezdarnici nova repata zviezda, četvèrta u toj godini.

Beč, 5. kolovoza. Sinoć u 6½ sata prispie Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda Ferdinand Maksimilian s prejasnom nadvojvodinjom Karolinom i prejasnom gospojom nadvojvodinjom Sofiom, koja je novozaručnicima u susret otišla bila u Linac da ih tamo pozdravi kao mati, od onud u Nussdorf. Iskèrcalište, dvorana za čekanje i stube bile su bogato urešene i nakićene zastavama u bojama Austrie i Belgie. Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda Franjo Karl bio je došao onamo, uz njega Nj. preuzv. g. miestodèržac baron Eminger, Nj. jasnost g. fml. knez Schwarzenberg, Nj. preuzv. k. belgijski poslanik i opunomoćeni ministar grof O'Sullivan de Gruss s osobljem poslanstva itd. i sakupila se mnogobrojna množina, da pozdravi mladu prejasnu nadvojvodinju kod njezinog dolaska u Beč.

Odmah poslie iskèrcanja uputi se Nj. c. visost prejasni gosp. nadvojvoda Franjo Karl na carski jaht, da sèrdačno pozdravi visoke pridošlice i dopratie je prejasnu nadvojvodinju Karolinu za ruku vodeći na kopno. Ovdie je jedna mlada gospodja — iz Belgie kako čujemo — predala prejasnoj nadvojvodinji kitu cvieća, koja je priazno s dražestnom zahvalom primljena bila.

U Schönbrunnu najsèrdačnie dočekali su Nj. c. visosti Nj. veličanstva car i carica i ukupni ovdie prebivajuća prejasna gg. nadvojvode i gospoje nadvojvodinje na svečano urešenim stubama od dvorca, gdi je bilo sakupljeno sve dvoranstvo. Zatim je carska obitelj otišla u dvorane lietne palače.

I ovdie kao u Nussdorfu sakupi se cviet družtva prestolnoga grada itd. veoma mnogobrojno, da visoki novozaručeni par pozdravi što radostnie i s izrazom dubokoćućene simpatie.

Tèrst 4. kolovoza. Sinoć poduzeo je bojni parobrod „Curtatone" vožnju u sredozemno more u svèrhu magnetičkih smatranjah, koje će se činit pod upravom profesora dra. Schaube.

Tálianska.

„Independente" piše: „U Genovi su opet izbrani pèrvašnji sučlenovi razpuštenoga občinskoga poglavarstva. Pokazuje se dakle, da nisu ni obaleživi akcize a ni dogadjaji od 29. lipnja bili u stanju promienit mnienje ondiešnjih stanovnikah."

U Genovi vlada neprestano strah o sakritim skladištima baruta. „Cattolico" pripovieda, da je jedna gospoja ovih danah slučajno blizu sobe opazila jedno čule s užganim nietilom i imala je toliko odvažnosti, bacit ga na stranu, poslie čega se je isto strahovitim gromotom razpraskalo, no nije na sreću nikakove štete učinilo.

U Genovi je uzapćen dodatak listu „Italia del Popolo"; sadèržavao je jedan članak od Mazzini-a, koi je imao nadpis: „Situacia". U ovom članku razjasnuje Mazzini nakoliko su on i njegovi pristaše kod onomadnih prevratnih gibanjah sudielovali; on tvèrdi, da je gibanje u Genovi učinjeno bilo u svèrhu, da osvoje nalazeća se u Genovi sriedstva za izvedenje ustanka. Članak zaglavljuje uvierivanjem, da njegova stranka neće mirovat, dok se nepostigne izrečena namiera!!!

Ovo obnarodovanje dobiva svoje osobito znamenovanje opaskama, koje čini „Italia del Popolo" o uzapćenju toga spisa. Taj se list gradi, kao da ima pravo priobćivat i razprostranjivat Mazzini-ove manifeste, ruga se konfiskacii kao nemoćnoj mieri, prispodablja oblasti s Tiberiom i zaglavljuje sliedećim označivajućim riečma: „Uzapćujte slobodno spise našega Mazzinia; Genovezi i Taljani uobće, koji ih na izust znaju, moraju se na tisuće brojit. — Isti list nazivlje jednog niekadašnjega Mazzinovca, koi se je javno odreko kukavnoga toga agitatora „nesretnim bezumnikom koga je bog lišio razuma."

Turin 3. kolovoza. Stavljenje podmorske bèrzojavne gumine medja Sardiniom i Algirom izvest će se, veli, 12. t. m. Od strane vlade stavit će se u tu svèrhu na razpolaganje bojni parobrod Monzambano.

Napulj 1. kolovoza. Vlada je dala dozvolu za podignuće podmorske bèrzojavne linie, koja će se s jedne strane u Algir a s druge strane u Maltu prieko Kapopasera u Sicilii i Gjirgjenti-a i Pantelarie upravit.

Turska.

Dodatak k riešenju medžlisa bosanskog na žalbe kèršćanah. Kroz kadanju (kotlarinu) i kroz kèrmad malo i veliko nizami je stari adet (običaj) kako znali nisu, pa kroz taj rusumat kako će davati ebalija (narod) i kako se molila, na to po nizamu (uredbi) i starome adetu, kako treba davati rusumat, dolie kazujemo:

1. Kazanski rusumat. Ovaj kazenski datak u koga ima kazan, po starome vladanju, od svakoga kazana dat će na godinu po 50 grošah i slovom peldeset; a u koga nema kazana, to davanje od njega se tražiti ni iskati neće.

2. Od kèrmarine, kèrmadi i od žira davanje. Ko hrani kèrme, i koi u kući ima, onda od one kuće po 3½ groša uzet će se, a od svakoga kèrmeta s glave na glavu uzet će se po 7 parah, a žir što se kazuje ona peladiju poradi hrane u one proste planine koi čoviek otiera kèrmad i onim žirom uzhrani, od svakog onoga kèrmeta po 1 groš uzet će se, pa ako je prodasti adet po toliko će se uzimati, samo ona kèrmad s vaktom i vremenom od sakupničke strane jedanput izbrojit će se, pa poslie sèf (pogrieška) bio oli sakriveno s takvim nekim načinom dikat bude, multezim brojiti i zamućavati ebalija (narod) neće mu se dopustiti, isto oni čoviek, koi ima kèrmadi, ako bi pak zakupnik pokrio i sakrio, i razumu se i na bejan (vidilo) izidju, onda oni tedib će biti.

3. Od badžarine davanje. Taj datak u selima, što se prodaje hajvanat, od toga se uzimati neće; oni hajvanat, koi se prodaje na pazaru, od onoga će se uzimati po starom adetu badžarina. (S. N.)

— Kao što pišu Sèrbskim Novinama iz Sarajeva: Podignuta je tamo bandiera na ruskom konzulatu pristojnom svečanosti. Bandieru je osvetio protojerej sa dva svešćenika, a poslie je pozdravljena bila sa 21. topom. Zatim su g. konzulu učinili posjetu vezir sa svojim sinom i drugi viši činovnici turski i vladika sa svešćenstvom i niekoliko gradjanah, a ne manje i svi u Sarajevu nalazeći se agenti stranih silah, koji su zajedno prisustvovali i osvećivanju bandiere. — 23. sèrpnja posietio je g. konzul ruski u družtvu sa g. konzulom engleskim i sekretarom franceski katolički monastir u Kreševu, a 20. i. m. bio je na izpitu u sarajevskoj osnovnoj školi. Ovu je školu nieki dan posietio i č. Mehmed-paša, obdarivši tom prilikom svakog učenika sa 60 parah. — Naposliedku javljaju i to kao novost, da je poznati Mujaga Pazarac dopao apsa, što je u Bieljini ubio čovieka i jednu trudnu ženu.

Gèrčka.

Još god. 1854. zaključeno je bilo, da se preustroji gèrčka vojska i ukinu nepravilne pogranične straže. To zaključenje sada je izvèršeno. Na Petrov dan predao je kralj zastavu novosastavljenom trećem batalionu strieljacah. Po novom ustrojstvu piešaci se sastoje iz 6 linejnih bataliunah i 3 bataliuna strieljacah.

Velika Britania i Irska.

„Times" naziva Jonce povodom priobćenja onoga pokreta jonskoga parlamenta, koi smo u svoje vrieme već prijavili, četama bezobraznih i nezahvalnih sinovah, koji neznaju ni malo avažavati engleska dobročinstva. „Jonski otoci, veli, naše su vojničke štacie, pa mora se njima tako i upravljati. Jonski parlamenat nemože nikad biti ništa drugo, nego sredstvo za niekolike nemirne i pakostne duhove, koji su radi iskaliti mèržnju svoju proti Engleskoj, a pokazati ljubav svoju spram neprijateljima njenim." Zatim veli „Times", da valja odmah, čim se pokuša ustanak, učiniti kraj sienci od republike jonske, a ustav treba joj već sad odmah ukinuti.

Niemačka.

Berlin 3. kolovoza. Nj. veličanstvo kraljica gèrčka oprostila se je sinoć kod dvora i odputovala je jutros u 8 satih osobnim podvozom u Oldenburg. Kao što se čuje vratit će se Nj. veličanstvo za koje vrieme opet ovamo.

Švajcarska.

Berna 28. sèrpnja narodno vieće odobrilo je danas ustav kantona freiburškoga pod priuzdèržajem, koi je i stališko vieće stavilo, da se konkordat s Rimom ima saveznim oblastima podnieti za odobrenje.

Franceska.

Iz Pariza od 28. sèrpnja pišu listu „Times": Car i carica ukèrcat će se u sriedu 5. kolovoza u Havre-u put Osborne-a, gdie namiravaju boravit 6—7 danah. Misle, da ovaj posiet neće biti samo izmienom udvornosti, već da će se za kratka bavljenja careva oba vladara i njihovi ministri posavietovat o raznim važnim predmetima. Grof Valevski pratit će cara. Možebiti misle, da je došlo vrieme, kad se englesko-franceski savez većma nego li ikad očvèrstit mora. Razlog je sumnjat, da bi ikad štogod moglo potaknut cara da prekine ovaj savez; no

stanje stvarih odviš je ozbiljno, nego li da bi dopustilo isti privid neću da reknem otudjenja već i sumnje u tom obziru. Da je ruski upliv u Indii dielovao, misle muževi, koji neobičevaju cèrpit svoja mnienja iz same sumnje, već tvèrde, da imaju dobrih razlogah za zaključak, do kojega su dospieli. Oni sada opominju na tajne nagoviesti ruskih opravnikah i uhodah u Parizu prema koncu krimskoga rata o pogibelji, koja prieti saveznicima. Malo ih je bilo, koji su čuli ova očitovanja i nisu ih onda pravo razumieli ili nisu marili za njih. Zanimivo bi bilo saznat, da li engleska vlada ima temeljita izroka mislit, da je ruski upliv u Indii dielovao poimence u vremenu, što leži medju padnućem Sevastopolja i persijskoga rata.

Azia.

Engleski listovi donose ukupno samo izvadakah iz dnevnikah bombayskih i kalkutskih, samo „Times" obnaroduje izviešćah svoga vlastitoga dopisnika, iz kojih priobćujemo ovdie što je važnie u njima. Napomenuvši u jednom pismu iz Bombaya od 28. lipnja poslie oprovèrgnuti glas o padnuću Delhi-a (dne 12.), donosi u skladu sa službenim izviešćima nieke podrobnosti o vojničkim operaciama pod obsadjenim gradom. General Barnard našo je buntovnička vojsku dne 8. lipnja u jakoj linii obkopanih grad zaštićujućih poziciah. O 9. uri u jutro bile su iste poslie okorna opora jurišem uzete a buntovnici bili su uzbijeni za zidine grada Delhi-a. Izgubitak jurišućih bio je razmierno neznatan: poginuo je samo jedan oficir, pukovnik Chester, generaladjutant vojske. Domaće čete i kontigenti postavljeni od tributarnih rajah bili su se sasvim izvèrgnuti. Dan zatim učiniše buntovnici provalu, no sjajnim načinom uzbilo ih je konjaništvo Guidah, kojih zapoviednik, Quentin Battye, dopanuo je tom prigodom teško rane.

Ovaj dopisnik piše dne 1. sèrpnja: Posliednja pouzdana izviešća o vojski stojećoj pod Delhi-em dopiru do 16. i sada znamo, da toga dana još nije bio pao grad. Dne 13. ili 14. bila je druga provala opet i to ponajviše hrabrostju Guidah uzbita s velikim gubitkom. Piehota ovoga zbora bila je došla iz Punjaba, njegovo konjaništvo učinilo je 750 miljah puta u 28 danah. Sve što se može želit jest, da general Barnard dobije bèrzo pomoći, osobito pako artilerie. Posliednja vèrsta oružja slabo je zastupana, dočim kažu da buntovnici imaju do 150 topovah, što je svakako moguće, budući da je veliki arsenal u Delhi-u u njihovim rukama. Istina nemaju dosta artileristah — nemaju ih više od jedne kumpanie — no toliki topovi, baš da ih i sami Sepoji upravljaju, mogu počinit veliku štetu. Uslied jednoga službenog izviešća iz Lahore, koja u neporemećenoj bèrzojavnoj svezi stoji s vojskom pod Delhi-om „utaboriše se tri hiljade buntovnikah izvan ajmerskih vratah" i njihova sila u gradu sve u svem iznosi samo „niekoliko tisućah momakah". To je veoma netočno naznačenje. Kako sada stoje stvari mogu pobunjeni Sepoji iz Alahabada, dà iz Samog Benaresa s juga, kao i sa zapadnih štaciah rohilkundskih bez preprieke doći u Delhi. Te se okolnosti nemaju Englezi strašit, da naproti čini mi se, da im mora biti baš povoljno, što su si buntovnici izabrali samo jedino središte, jer ako toga izgube, onda je i buna uništena. Ako promotrimo neizmierni doseg ove borbe razvijajuće se pod Delhi-em, maleni broj obsadne vojske, koja, ako uzmemo u račun baš i svu oboružanu svietinu, što bi su svih stranah k sebi povući mogla, jedva će moći doprieti do 6000 momakah; ako nadalje uzmemo u obzir veliku prostranost grada (njegov promier od sievera do juga iznosi 5—6 miljah), njegovo mnogobrojno stanovništvo i to, da njegova istočna ili potočna strana dopušta posadi bezpriečno privlačit k sebi ojačenja i hranu, onda se nemože generalu predbacit, što polagano i obzirno dieluje. Već su pokojnoga generala Ansona lahkoumno okrivili bili, da je oklezao, dok su morali priznati, da se nemože napriedovat bez velikih topovah. Veliki udarac izvest će se dosta hitro, da si naše indijsko gospodarstvo obezbiedimo. Onda doći će cvjete i poviestnica imat će o okrutnostima dogodivšim se u Delhi-u pripoviedat užastnih stvarih.

Potanka izviešća iz Indie, kao što ih sada imamo, doknadit će se dojdućih danah još mnogobèrstno. Pošta je došla tako kasno, da su dnevnici samo najvažnie stvari još primit mogli (pisma na privatne ljude bila su stoprama 1. t. m. razdana). „Times" misli, da je dobro, što je Delhi postao velikim središtem urote. To je stara indijska istoria, veli taj list; — steka množine ljudstva, s kojim možeš najedanput biti gotov. Ako se i dokaže, da je Delhi u istinu velika mišolovka, ipak ćemo ju imat skupo platiti, grad se može po potoku Jummi, koi tik palače teče, od posade obskèrbit sa svim potrebnim stvarma; mi sami nagèrtali smo tamo siaset bojna gradiva, načinili smo iz grada malen Sevastopolj a izvan toga ostavili smo jošte i maticu u košu. Zašto je sve to učinjeno, nećemo sada da pitamo, budući da nam to bunu na jednu točku sakuplja i predaje u ruke. Na drugim mieštima bio je opor proti evropljanskom oružju veoma kakavan i da je posried tolikih miliunah indijskoga naroda ma baš jedan evropejski oficir mogao ostat živ, može zaista služit dokazom, da je buna bez temeljita plana, ili što je još bolje, da buntovnici nemaju temeljitih razlogah mèrzit svoje oficire. Čini se, da se britansko občinstvo u Indii neboji, da bi se stvar zlo dovèršit mogla i da je toga ugodnoga mnienja, da se vojska i uprava nalaze u dobrim rukama.

„Calcutta-Gazzette" od 20. lipnja priobćuje u obziru učinjenih štamparskih naredabah, da se ni u dnevnicima, ni u drugim štampanim dielima nesmije ništa kazat proti vladi ili proti istočno-indijskim knezevima, koji su u savezu s Engleskom; od svakog obnarodovanja islazećeg u Kalkuti mora se jedan primierak podnieti tamošnjem redarstvenom uredu.

Iz Kine. U Hongkong prispeo je dne 31. svibnja „Northfleet" sa 68 oficirah i sa soldatima kraljevske artilerie; 5. regimentu očekivali su svaki čas iz Mauritiusa. U Makao-u pojavili su se nemiri od strane Kinezah, no bèrzo su utišani bili.

„Times" donosi dopis iz Hongkonga od 9. lipnja, koi sadèržaje sliedeće: „Kineska flota uništena je u dvim odvažnim bitkama; no naši mornari podpunoma su promienili svoje mnienje u obziru „strašljivosti" barbarah. U ovim bitkama bilo je više Englezah ubijeno i ranjeno, nego li pod zidinama Saint-Jean-d' Acre-a."

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz, 5. kolovoza. Nj. veličanstva odputovala su danas i vratit će se dojdućega ponedieljka. Bavarski ministar von der Pfordten došo je u Pariz. Uvieravaju, da će maršal Randon dobit naslov vojvode i jednu dotaciu zbog njegovih zaslugah u Kabylii.

Tèrst, 5. kolovoza. Danas je Lloydov parobrod „Rieka" počeo svoju redovitu neposrednu vožnju medju Tèrstom i Barcelonom.

Pariz, 3. kolovoza. Današnji „Moniteur" javlja, da je novi veliki poslanik španjolski u Parizu, vojvoda de Rivas, u tuileriama primljen bio u svečanoj audiencii, car je odgovarajući na govor ovoga diplomata izrazio svoju veliku dobrohotnost i da iskreno želi sreću kraljici i španjolskom narodu.

London 3. kolovoza. Kao što „Morning Post" javlja zahtieva general Patrick Grant 23. 000 momakah, koji su već na putu. Vlada, kaže napomenuti list, namierava preduzet novu rekrutaciu; svaka regimenta ima se od 800 na 1000 momakah povećat, ima se deset drugih bataliunah skupit i jedan deo narodne vojske sazvat. Najgori deo viestih iz Indie već je, veli, priobćen občinstvu; službene pošiljke nesadèržaju ništa novoga. „Morning Post" hvali postupanje general-gubernatora Canninga.

Iz Marsilje od 2. kolovoza javljaju bèrzojavnim putem: „Primili smo viestih iz Napulja od 31. sèrpnja. Ovlada za nastavljenje dviuh podmorskih bèrzojavah bila je podieljena, od kojih jedan ima Siciliu sjedinit s Maltom a drugi s Tunisom. Jedan dekret odnoseći se na preustrojenje poštanstva bio je obnarodovan. Dalji dekreti očekivali su se, kojima se ima poštanstvo stavit u sklad s francuskom sistemom. U Iserni pojavili su se nemiri povodom nieke naredbe. 200 seljakah učinilo je neprijateljsku demonstraciu vičući „živio kralj!" Oblastima podje za rukom utaložit gungulu; niekoliko osobah bilo je napèjeno.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 3361 (PZ.—25) (3—1)

Kundmachung.

Zufolge hohen Erlasses des k. k. Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 17. Juli 1857 Z. 15545/2352 wurde vom 1. August 1857 das Postrittgeld für ein Pferd und eine einfache Post in den nachbenannten Kronländern und Bezirken im Einvernehmen mit dem k. k. Finanz-Ministerium wie folgt festgesetzt:

	fl.	kr.
in Niederösterreich mit	1 fl.	10 kr.
» Oberösterreich mit	1 »	4 »
»Salzburg mit	1 »	12 »
» Steuermarkt mit	1 »	14 »
» Kärnthen mit	1 »	18 »
» Böhmen mit	1 »	8 »
» Mähren und Schlesien mit	1 »	8 »
» Tirol und Vorarlberg mit	1 »	24 »
im Küstenlande	1 »	20 »
in Krain mit	1 »	12 »
im Pesther Bezirke mit	1 »	6 »
» Pressburger Bezirke mit	1 »	8 »
» Oedenburger Bezirke mit	1 »	10 »
» Kaschauer Bezirke mit	1 »	2 »
» Grosswardeiner Bezirke mit	1 »	4 »
im Montan-Distrikte mit	1 »	18 »
» Ottočaner Regiments und Zengger Militär Kommunitäts-Bezirke mit	1 »	16 »
» Likaner Regiments-Bezirke mit	1 »	12 »
» Oguliner Regiments-Bezirke mit	1 »	18 »
» übrigen kroat.-slav. Postbezirke mit	1 »	4 »
in der serbischen Woiwodschaft und Temeser Banate mit	1 »	10 »
» Siebenbürgen mit	1 »	6 »
im Krakauer Regierungsbezirke mit	1 »	4 »
» Lemberger Regierungsbezirke mit	1 »	— »
» Czernowitzer Regierungsbezirke mit	— »	56 »

Die Gebühr für einen gedeckten Stationswagen wird auf die Hälfte, und für einen ungedeckten Wagen auf den vierten Theil des für ein Pferd und eine einfache Post entfallenden Rittgeldes festgesetzt.

Das Postillonstrinkgeld und das Schmiergeld bleibt unverändert.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Agram 31. Juli 1857.

K. k. Post-Direktion
für Croatien und Slavonien
Klempay.

(Dp.—58) (3—1)

Natiečaj.

U Medjimurju gornjem, županii varaždinskoj izpražnjena su miesta učiteljska kod sv. Martina u Pomorju i u Vratišenci, zajedno i orgulašah. Plaća godišnja na obih miestah slobodan stan, vèrt, dèrva i 300 fr. koji, koju zadobiti žele, imadu svoje dokaze vèrhu dovèršenih izpitah i ćudorednosti do 8. rujna t. g. dolepodpisanomu podnieti i sebe u ondiešnjih cèrkvah proban orgulanja podvèrći. Dano u Nedelišću dne 1. kolovoza 1857.

Franjo Vlašković,
podjašpršt, župnik i kot. učionah nadziratelj.

Br. 1090 gr. (Izv.—280) (3—1)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. ureda klanjačkog kao suda ovime do obćeg znanja stavlja se.

Pošto u čutu ovostranog izroka br. 665-gr. od 13. sèrpnja t. g. na stran Gjure Štrucola ustupnika Stevana Nemčića radi duga od 45 fr. sr. c. s. c. za dan 13 sèrpnja t. g. ustanovljenog roka javne dražbe urbarskog grunta tuženika Gjure Bogovića iz Movrač br. kuće 5, te na 520 fr. procienjenog, kupac prijavio se nije; tò će se pod ustanovama navedenog izroka dne 13. kolovoza t. g. u 11 satih prie podne u Movrači br. kuće 5 miestu obitavanja tuženika, druga i zadnja ovèršbena dražba obdèržavati, prigodom kojom će se upitni zaplenjeni grunt i izpod ciene procienbene prodavati.

C. k. kot. ured klanjački kao sud dne 14. sèrpnja 1857.

Miesto služb. odsut. c. k. kot. predstojnika
c. k. kot. pristav
Davidović.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 4. KOLOVOZA 1857. Broj 180.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzimši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za izvanjske, kojim će se list svaki dan poštom p.šiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

M. B. *U Lepoglavi* 4. kolovoza. Tko se je ikada vozio iz milog i krasnoga Zagorja preko Veternice u Varaždin, tomu je poznata radi svoje divje romantičnosti na glasu Očura, u kojoj je rukom svemogućega Tvorca u najkrasniem razmierju i najukusniem slogu porazredano sve, što poetičnu romantičnost sačinja. Iz lieva i desna se penju povisoka bèrda, kano dvie ogromne stiene, nebu pod oblake tako da nevidiš ništa do visokoga neboszvoda iznad sebe, a uza se vèrleti i kèršovje, kano naravske tvèrdje, i zastupnike neplodne divljači u čarobnom kontrastu sa bujnim bukevjem, miomirisnim šumskim cviećem i obilatom pašom za divlju zvierad i pitomu marvu, kano sviedoke pitomosti i plodnosti, tu se vienča i spaja pitoma plodnost sa divljom goleti, da bude svojom različnostju na raskoš oku i sèrcu. — Podnožje čas lievoga, čas desnoga bèrda liže vijugajući i prebijajući se od kamena do kamena romoneći potočić, a uz njega se pruža krasni i tvèrdi drum, kano bieli pojas kraj svoga biljadugodišnjega druga u najboljem sporazumljenju i slozi, neglede svoje medjusobno neprijateljske naravi. Niz litice se spaštaju poput zmijah sobom izdubeni lôgovi, gerski zviranjci bistre studene vodice, da budu okriepljajući napitak umorenu putniku . . . riečju: tu je sve dražestno, sve čarobno . . . za oko, um i sèrce, tu samo sliepac i bezbožnik proći može, bez da se divi i moli onomu, kojega je rukuh to dielo.

U toj čarobno-romantičnoj prem samotnoj i zabitnoj takoj zvanoj očurskoj sutinski, pod u tu svèrhu podignutim slavolukom na medjašu ivanečkoga kotara čekaše dne 22. pr. m. presv. gosp. biskupa likopoljskoga Ivana Kralja, koi po dovèršenom svom apoštolskom putovanju podieljujuć u Zagorju svetotajstvo potvèrdjenja krenu poslie podne istoga dana u istom zvanju iz Miholjana u bednjansko okružje put Lepoglave mnogobrojno svećenstvo gornjo-varaždinskog okružja sa kotarskim i občinskim poglavarstvima pod čeoničtvom pogl. g. Eduarda Keresturia, kot. predstojnika. Čekajuće zateče obilna kiša, kano dobra kob, njom bo padaše upravo čisto zlato, pravi blagoslov božji iz neba . . . ko što naše pririečje kaže — natopiv. žednu i od žedje zievajuću zemlju ugodnom vlagom i okriepiv ginuće cvieće i osušenu travu novom snagom, novim životom, a to bi za sve predulak i viestnik dvostrukoga blagoslova, koga nam promisao božja po obćeljubljenom našem visokom cèrkovnom dostojanstveniku šalje.

Premda silna kiša lievaše, ipak se ničije nenaoblači lice, neustèrpljivosti nebi ni traga ni znamenja, jerbo svakoga doprati na svoje mjesto ne višja zapovied ili podlo laskanje, veće ljubav i duboko štovanje prema onomu, koga željno očekivasmo, kano ozebo sunca. Sviedok biah mnogom jur svečanom dočeku, nu toli sèrdačnom nikada. Tako svoji svoje štuju i ljube.

U to se pokaže povorka jezdiocah, pratećih milog nam visoga gosta. Tutnjava prangiah i shodni govor velečastnog podarcidjakona gornjo-varaždinskog okružja pozdraviše sa toga do slavoluka nadošavšega požudno iségledanoga visokoga cèrkovnoga dostojanstvenika, koi, pošto se krasnim i u sèrca sino dirajućim hèrvatskim govorom prikaženom si umiljatom riečitostju na pozdrave zahvali, bude uz pratnju mnogobrojnih kapucah doveden do sienice, za njegov doček u Lepoglavi ukusno priredjene, gdie ga dočeka svećenstvo okružja bednjanskog obkoljeno bezbrojnim množtvom domaćih i susiednih župljanah. Netom što iz hintova na zemlju stupi, niekom kano vilinskom nu nevidivom rukom stanu se tèrgati na debelo nagomilani oblaci, iza kojih blago sunašce pokaza svoje svietlo i prijazno lice željno da pozdravi onoga, komu se toliki radovahu i klanjahu. Pošto bude pozdravljen i oprošen da potvèrdi u vieri i blagoslovom okriepi domaće župljane po miestnom župniku, zahvaliv se na pozdravu i obećav zadovoljiti prošnji župnikovoj, na koliko to njegove sile dopuštaju, odveden pod pucnjavom mužarah, uz pievanje u tu svèrhu propisane latinske piesme „Benedictus" u veleliepnu župnu cèrkvu, koja se svim pravom medju najkrasnie i najznamenitie naše domovine broji. Poslie kako se smiereno pomoli bogu i blagoslovi u Gospodu sakupljene pravovierne sa presvetim oltarskim sakramentom pregledav oltare i cèrkveno ruho, poda se u župnikov stan na odmorenje i počinak.

Sutra dan nakon prikazanoga Svemogućemu posvetilišta sv. mise i obavljenoga kèrštenja od šest zvonovah uz mnogobrojno svećeničko podvorenje u tu svèrhu po meštru ovamo dopremljenih, stranom župi kameničkoj, stranom pako kapelam ankošteinskim na Štajeru namienjenih, stade kao i sliedećega dana podieljivati svetotajstvo potvèrdjenja, obaviv zajedno i pregled kanonički u istoj župi. Dne 24. nastavi put svoj po okružju bednjanskom u istom uzvišenom poslu sliedećim redom. Dne 25. u Klenovniku; dne 26. i 27. u Kamenici; dne 28. u Višnici; dne 29. u Cvetlinu; dne 30. i 31. u Bednji, a 1. t. m. u Jesenju. Uvod bi svagdie onom veleliepnostju, onom svečanostju obavljen, koja se na selu samo pomisliti može, zvuk zvonovah, tutnjava prangiah, mnogobrojni pobožni svečano obučeni puk u provodu, sèrdačni pozdravi gg. dotičnih župnikah, a priazna zahvalnost presvietlog biskupa neizosta nigdie.

Da ti ga je bilo viditi, domorodni štioče! medju malenim prigodom izpita iz vieronauka, u cèrkvi ili učioni; da ti ga je bilo čuti, kako razgovetno i za svakoga razumljivo razlaže spasonosne istine nauka Isusova; kakó ljubezno, umiljato i priazno nagovara, opominja i postupa sa malahnom diečicom, kako mu se ova pouzdano približuju i bezbojazljivo odgovaraju na stavljena si pitanja ljubeć mu posvećenu desnicu; — da ti je bilo gledati, kako prigodom izpitah rasipnom upravo darežljivostju nagradjuje odlikujuće se osobito siromašnie: molitvenicima, slikama, krunicama i kovanim novcima, da obodri marljive, a potakne one, koji manje zadovoljiše očekivanju; — da si čuo, kako se milo razliegaju iz njegovih ustah sladki zvuci materinskoga našega jezika i prielievaju iz sèrca u sèrce — uzigralo bi ti bilo sèrce u grudih od prevelike radosti misleći, da vidiš pravog oca medju svojom diecom; — vidio bi u njem svećenika polag sèrca i volje božje; — vidio bi bio pravog i istinskoga za duševno dobro svoga naroda starajućeg se domorodca. — Toga radi se nije čuditi, da svuda očarani župljani njegovom dobrotom, umiljatostju i otvorenostju boravljahu ciele dane u svojim župnim miestima, samo da još barem jedanput ma baš i na tili čas vide blago i milo lice svoga domorodnoga visokoga cèrkovnoga dostojanstvenika i prime blagoslov svoga dobrotvora.

Premda nam dodje sa smiernostju, prostotom i jednostavnostju tako rekuć apoštolskom, ipak je sve svojim ugladnim dostojanstvom, bogoljubnom srelostju i poniznom priaznostju na duboko strahopočitanje i jednodušno uzradovanje ganuo. Uz pratnju okružnog i obližnjega mnogobrojnoga svećenstva kotarskog i občinskoga poglavarstva, kako takodjer i obližnjih župljanah iz jedne župe u drugu, nalikovaše njegovo putovanje slavodobitnom zarobljenju sèrdacah na hiljade ne silom oružja ili snagom tielesnom, već žarom ljubavi, silom blagosti i snagom nehinjene dobrohotnosti.

Dovèršiv svoje apoštolsko poslovanje i okriepiv svetotajstvom potvèrdjenja preko 6000 dušah odieli se dne 2. t. m. od nas visoki naš gost i ljubimac sviuh, koji imadoše sreću vidit ga, ali će mu ugodna uspomena viekom ovasti medju odličnima i medju pukom. Preblagi naš gost ostat će svima nezaboravan. Bilo mu vazda priazno nebo!

Zagreb. Pitanje od velike važnosti razpravljalo se je u siednici od 16. pr. m. riečke tèrgovačke komore, t. j. preduzeće predbiežnih radnjah za željeznicu od Zagreb-Siska prieko Karlovca u Rieku. Riešenje za odnosne predbiežne radnje prispielo je onamo od c. k. ministarstva tèrgovine s tom opazkom, da ministarstvo istina priznaje koristnost ove željeznice, no do uklonjenja poznatih razmierah nemože pristati na podieljenje dozvole. Komora je u obzir uzemši otvorenje željezničke pruge tèršćansko-ljubljanske i skoro predstojeće otvorenje krilne željeznice od Zidanoga Mosta u Zagreb dèržala tu stvar tako pogibeljnom za interese hèrvatskoga primorja, da je zaključila, svoga predsiednika poslati u Beč, da kritični položaj Rieke opiše dotičnim oblastima i da ih zamoli da preduzmu one mjere, koje se za cielo očekuju od mudrosti dèržavne vlade.

— U Londonu okoluje kao što „W. Z." javlja, plan, koi se tiče utemeljenja jednog engleskoga parobrodarstvenoga družtva na Dunavu. Kažu da već kupe podpise u tu svèrhu i da je predloženo da se to družtvo ima zvati: „Danubian and Ottoman Steam Navigation Company." Kapetana Masjona (bivšega vèrhovnoga nadglednika dunavskoga parobrodarstvenoga družtva) imenuju kao rukovoditelja poduzeća a gospodu H. i Ortakluk (Horny et Comp.?) u Beču kao bankiere družtva. Ladje se imaju, vele, obskèrbit britanskom momčadi i kao jedna od glavnih svèrhah naznačuje se umnoženje engleskog uvoza u Austriu. Skoro će se morat pokazat, nakoliko je temeljit ovaj glas ili nakoliko se je nadat, da to postane.

— Dne 30. sèrpnja u večer ubio je jedan mladi postolarski kalfa, rodom iz Češke, pred lerchenfeldskom liniom u Beču svoju ljubovcu, dievojku od 17 godinah, kćer jednoga bečkoga postolara, što je od nje saznao, da ga njen otac netèrpi. On je izveo to zločinstvo šilom, koje je u razkrita pèrsa nesretnice udario tako viešto, da je ista, kao što je ubojica mirno izpoviedio, dva put zavapivši „Ah mili Lovre" odmah izdahnula. Kad je dievojku ubio odao se je sam. Pročitavši mu osudu, koja je glasila, da ima biti obiešen, zapita ga sudac, neće li da se pozove na viši sud? Ubojica odgovori mirno i hladnokèrvno, da je sasvim zadovoljan s osudom.

Talianska.

Iz Milana javlja „Triester Ztg." da se je razbojnička četa, koja se je pokazala u Brianci pred niekoliko danah znatno umnožila. Kažu da broji do 50 glavah, medju kojima ima i niekoliko ženskih.

Niemačka.

Dne 1. t. m. u podne otišla je ruska carica mati posredstvom osobenoga podvoza iz Berlina u Štetin i odvezla se je malo pred 2. urom s kraljevskim poštanskim parobrodom „Pruski orao“ dalje u Svinemünde. Iz posliednjega grada javljaju da je malko pred 7. urom ruski bojni parobrod „Olaf“ odplovio sa ruskim gospodstvima.

Rusia.

Petrograd, 31. sèrpnja. Jedna bèrzojavna pošiljka lista „K. H. Z.“ javlja: Glavna Šamilova vojska potučena je u Isalatovii s gubitkom od 400 mèrtvih. S ruske strane poginulo je 8, a ranjeno je 47 momakah. Štapski stan regimente Dajestana napred je pomaknut.

Franceska.

Pariz, 2. kolovoza. Ovdie prebivajući Taljani pod strogim su nadzorom i misli se da će mnogi izmedju istih biti izagnani. S druge strane kažu, da izpoviedi osobah zapletenih u taljansko kovarstvo nedopiru donde, kao što se je mislilo. Tibaldi je iz mletačke kraljevine i još veoma mlad.

— Princ Napoleon opet se je dne 1. t. m. u večer vratio u Pariz.

Velika Britania i Irska.

London 1. kolovoza. Disraeli zaiskao je onomadne u dolnoj kući da se predloži izviešće generala Sir Charles Napiera od 27. studenoga god. 1849. o stanju i zaptu indijske vojske. Lord Palmerston očitovao je u dotičnoj siednici, da se ovaj dokumenat ponajviše proteže na sriedstva za branjene Indie proti izvanjskim napadima, no dodao je, da će vlada sva miesta proteżuća se na zapt indijske vojske dati obnarodovat. To je sada učinjeno i izvadak iz rečenoga spisa glasi kako sliedi: Sir Charles Napior na vojvodu Wellingtona. Obćenito izviešće o vojničkom položaju Indie. Dne 27. studenoga 1849. Branjenje našega indijskoga područja povjereno je četiri razlučenim vojskama i to kraljevskim četama i vojskama od Bengalie, Madrasa i Bombaya, koje sve skupa od prilike iznose 300,000 momakah. Pokretna artileria broji 400 topovah; k tomu dolaze jošte položajni topovi, topovi u tvèrdjavama i oružnicama. To je silna vojska, koje je zapt dobar i koje obskèrbljenje oružjem i odielom ništa neostavlja željet. Vojska je veoma hrabra i posvud najboljega vojničkoga duha. I to moram primietit, da se ova vojena sila može dotierat do dvostruke jakosti, bez da bi tim pučanstvo osietilo osobite tegobe. Svaki deo Indie može stavit vojsku u obilatom broju; ratna služba u našoj vojski veoma je popularna i viernost obće poznata. Naravno ima i nedostatakah, kojima se mora priskočit i priskočit će im se, ako se dade zapoviedniku potriebna vlast, no ne prije. Ja ću o toj stvari govorit i u drugom pismu. Zasad neka bude dovoljno, ako se izjavim, da sam osviedočen, da ova vojska dotiče za pèrvi par branit Indiu. Utielovljenje Pendšaba neiziskuje, da povećamo vojsku ma i za jednu regimentu. Ja ću sada učinit niekoliko opazakah o neodvlačnoj okupacii Pendšaba. . . .

Iz tog uzroka i u svakom drugom obziru smatram Delhi kao najbolje miesto za naše velike magazine. Zbog svojega osrednjega položaja prikladno je davat vojske i ojačanjah. . . . Iz toga uzroka dèržim i za shodno, da se glavni stan artilerie prenese u Delhi ili Mirut. To će se s vremenom po svoj prilici dati tako urediti. . . . Glavno načelo, što moramo po mojem mnienju u Indii u obziru na oboružanu silu obdèržavat, jest sliedeće: Mi moramo imati jaku, dobro ustrojenu policiu, koja bi opravljala sve one službe za civilne grane vlade, za koje je potriebna oboružana sila kao što su n. pr. u potrebi nužde straže kod civilnih činovnikah, praćenje novčanih svotah, uapsivanja, jednom riečju četa konstablah, koja vojski dopušta, da se sasvim posveti svome zvanju . . .

U vojski nevladaju skoro nikakve bolesti, premda se nemože reći, da su kasarne dosta prostrane.

Kao što sam čuo, lord Hardinge bio je proti centralizacii indijskih četah, jerbo se je bojao, da će dati to povoda urotama. Ja moram priznati, da nemogu biti toga mnienja. Ja nepoznam baš nijednog indijskoga oficira, koi bi tako mislio, a i ja nemislim tako. A malo će biti ljudih, koji su kao ja imali toliko prilike spoznat se s duhom vojske u svim trim prednjiedništvima, da uzmogne o njoj izrečit sud. Lord Hardinge vidio je samo bengalsku vojsku i to samo kao generalni gubernator na kratko vrieme. Ja sam ove vojske malone osam godinah proučavao, za kojeg vremena bio sam neprestano na čelu Sepojah od Bengalie i Bombaya i neuvidjam razloga, zašto bi se mi imali od njih štogod bojati izvan, ako bi se š njima zlo postupalo a i onda su manje pogibeljni, nego li britanske čete pod sličnim razmierima. Nevidim nikakve pogibelji u tom, ako ih na veliko sakupimo u jedan kup, no mnogo pogibeljnie čini mi se, ako ih razsijamo po zemlji, kao što biva sada. Usuprot mislim, ako skupimo, kao što predležem svu vojsku u jedan kup, ojačat ćemo njen dobar duh, njenu podanost i vèrlinu.“

Ovdiešnji listovi obnarodnju sliedeće očitovanje:

„Usled jedne bèrzojavne pošiljke iz Tèrsta uapsila je Nj. veličanstvo kralja audskoga britanska vlada i zatvorila ga je u tvèrdju William. U mojem svojstvu kao Vakil Nj. veličanstva u Engleskoj moram Vas, kao i englesko obćinstvo zamolit, da neizrečete Svoga mnienja o toj tobožnoj učinjenici, dok nedodju na vidielo dokazi, koji su dali povoda tomu uapšenju. Ja oslanjam svoje zahtievanje na osviedočenje, da nije mnienjima Nj. veličanstva i kraljevske obitelji nalazeće se sada u Engleskoj, kao i naputcima, što su meni i drugim u toj zemlji nalazećim se opravnicima dani, ništa veoma protivno, nego sve, što bi moglo naličit uroti kakvoj proti britanskoj vladi u Engleskoj ili drugdie gdie, budući da je Nj. veličanstvo vaviek gojio želju, svoje interese na najočitii i najustavnii način podnieti engleskom parlamentu i britanskom narodu. Mohd Musih Uddin Khan. Vakil Nj. veličanstva kralja audskoga. Harley House, New Road. 29. sèrpnja 1857.“

Bèrzojavne i najnovie viesti

London 3. kolovoza. Glasa se da će vlada biti prisiljena 6 do 10.000.000 f. st. uzajmit za istočno-indijsku kumpaniu.

Iz New-Yorka, od 22. sèrpnja pišu, da su iz Kensasa tamo dobili izviešće, da je general Walker dne 17. unišo u Lowrence sa 8 švadrunah dragunah i da su se bojali, da će do sukoba doći s gradjanstvom. — Razpreno pitanje u obziru toga, da se opet otvori prevozna cesta nikaraguijska riešeno je, vele, na korist komodora Vanderbilta. — U Cincinatu zadavio je nieki Niemac, imenom Döhler svoju ženu, zatim upalio je kuću niekoga Hontona, toga je ubio a najposlie prerjezo si je gèrkljane. — U raznim predielima sjedinjenih dèržavah bile su tako žestoke oluje, da je uslied istih u samom Ohiu u jednom jedinom danu poginulo petnaest osobah. — Sjedinjenje medju sjedinjenim dèržavama i Kubom posredstvom električnoga telegrafa skoro će se oživotvorit i glavnica zato već je podpisana. — U Havani (16. sèrpnja) izdao je general Concha novi dekret proti tèrgovini s robljem. Grad je bio slobodan od groznice, šećerne ciene bile su nepromienjene.

Berna 3. kolovoza. Savezna skupština zaključit će se dojduće sriede. Dr. Kern priobćio je danas saveznom vieću, da je konačno primio izbor za opunomoćenoga ministra Švajcarske u Parizu.

Kodanj 3. kolovoza. „Faedrelandet“ javlja: Kao što se čuje dobili su gg. Carmichael, Brett, Gies i A. Westenholz dozvolu na 25 godinah, da mogu povući podmorsku bèrzojavnu liniu medju Engleskom i jednom točkom ležećom prema sieveru od Tönninga sa zapadnoj obali.

Carigrad, 1. kolovoza. Jučer su opetovano pozvani bili u carsku palaču na viećanje Šeih Ul Islam i svikolici ministri. Požar razorio je veliki dio Galate. Ovdie vlada izvanredna vrućina, i veliko je pomanjkanje vode. Komisia za uredjenje rusko-turske granice dovèršit će svoje poslove do listopada.

Bolonja 5. kolovoza. U današnjem konsistoriju predložio je sveti otac papa biskupe za 21. cèrkvu.

Rim 5. kolovoza. Skoro će se započeti radnje najedanput u Monte Rotondi, Ternicu, Folinju, Sinigalii, Pesaru, Forli-u i Bolonji.

Uslied najnovijih bèrzojavnih viestih iz Carigrada zahtievao je francuski poslanik od turske vlade, da se izbori u Moldavii uništo, budući pako da turska vlada nije mogla na to pristati, snimio je svoju zastavu s poslaničke palače, no medjutim dao je turskom ministarstvu izvanjskih poslovah kazat, da će tek za niekoliko danah otići iz Carigrada. Posliednja okolnost goji nas nadom, da će se ta razmirica možebiti još izravnat.

Bečka burza

dne 7. kolovoza 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	82¹/₂
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	84⁹/₁₆
dto . . . . » 4¹/₂%	72³/₄
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2¹/₂%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	141¹/₄
» » » » » 1854, » 100 »	
Bečko-gradski banko . . . . . sa 2¹/₂%	
» » » . . . . » 2¹/₄ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	81¹/₂
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	86
Bankovne dionice komad po	1001
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	610
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	272¹/₂
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1865
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malebečke » » 200 »	
» Budiejevičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	562
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mlietačka željeznica . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	86³/₄
Augsburg za 100 for. current . . . . »	104⁷/₈
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	103⁷/₈
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	76³/₄
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	104
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-10
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	103¹/₂
Marseille za 300 frankah . . . . »	121¹/₄
Pariz za 300 frankah . . . . »	121¹/₂
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	103
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	264¹/₂
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	7⁵/₈
Srebro od 4. kolovoza	5¹/₂

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. kr. lutriji u Beču izvučeni su dne 5. kolovoza sliedeći brojevi:

75, 40, 73, 71, 64.

U c. k. lutrii u Gradcu izvučeni su dne 5. kolovoza sliedeći brojevi:

37, 16, 56, 48, 83.

Bližnja vučenja bit će na obih lutrijah 19. kolovoza.

SLUŽBENI LIST.

Br. 986—1857 civ. (Izv.—274) (3—3)

Izrok.

C. kr. kot. ured sv. Ivanski kao sud pozivlje sve one, koji iz ostavštine dana 30. svibnja 1857 bez oporuke preminuvšega Stiepana Prugovečkia, kožarskog meštra iz sv. Ivana, štogod kao vierovnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 31. kolovoza t. g. ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismenu svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. kr. kot. ured kao sud

U sv. Ivanu dne 31. sèrpnja 1857.

C. kr. kot. pristav i sudac

Jakopović.

Nr. 6361 (Izv.—278) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Zu Folge h. Statthalterei-Erlasses vom 9. Mai l. J. Z. 8696/1347 wird Behufs der Beistellung der in der erliegenden Kostenberechnung bezeichneten, neu anzuschaffenden Gensd'armerie-Einrichtungsstücke auf Grundlage der beigeschlossenen Lizitationsbedingungen am 17. l. M. August um 10 Uhr Vormittags bei dieser k. k. Comitatsbehörde die öffentliche Minuendo-Lizitations-Verhandlung abgehalten werden, wozu Unternehmungslustige mit dem Beisatze eingeladen werden, dass auch schriftliche Offerte, welche jedoch mit dem entsprechenden 5% Vadium versehen, schon Tags vorher d. i. den 16. August l. J. hieher überreicht werden müssen, angenommen und nach geschehenen mündlichen Anboten, sogleich eröffnet, und verhandelt werden. Hiebei wird bemerkt, dass bei gleich vortheilhaften mündlichen und schriftlichen Offerten diesem letzteren, und bei zwei oder mehreren gleichgestellten schriftlichen Offerten jenem, welches früher eingereicht wurde, das Vorrecht zugesprochen werden wird.

K. k. Comitatsbehörde

Fiume den 28. Juli 1857.

Lizitations-Bedingungen,

welche für die zur Sicherstellung einiger neuanzuschaffenden Gensd'armerie-Einrichtungsstücke am 17. l. M. August abzuhaltenden Lizitations-Verhandlung wie folgt, festgestellt werden.

1. Die Beistellung der in der bezüglichen Kostenberechnung nachgewiesenen Einrichtungsgegenstände kann entweder in der Gesammtheit, oder nach einzelnen Gattungen übernommen werden, und es haben hiebei die adjustirten Preise als Fiskalpreise zu gelten.

2. Jeder gesetzlich qualificirte Unternehmungslustige hat vor Beginn der mündlichen Ausbiethung das 5% Vadium zu erlegen. Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt.

3. Ueberreicher von schriftlichen Offerten dürfen sich nicht zugleich auch persönlich durch Bestellte oder Bevollmächtigte bei der mündlichen Lizitation betheiligen, widrigens auf deren schriftliche Offerte durchaus keine Rücksicht genommen wird.

4. Nachträgliche Offerte werden nicht berücksichtigt ohne Unterschied, ob sich Offerent bei der mündlichen Lizitation betheiligt hat, oder nicht.

5. Der Lieferungstermin wird auf vier Wochen vom Tage der dem Ersteher bekannt gegebenen Genehmigung des Lizitations-Ergebnisses festgesetzt, und es sind sämmtliche neubeizustellende für die Gensd'armerie-Posten in Fiume, Buccari und Portore bestimmte Gegenstände bei der k. k. Comitatsbehörde Fiume, und jene für andere Gensd'armerie-Posten in das innerhalb der Zolllinie zu bestimmende Depot in Orehovica abzugeben, woselbst die Collaudirung vorgenommen werden wird.

Auch ist der Ersteher verpflichtet, die allfällige während der Lieferungsfrist sich als nothwendig herausstellende Beistellung von noch anderen bereits bezeichneten, jedoch in obbezogener Kostenberechnung nicht einbegriffener Einrichtungsstücke um den, im neu gedachten Kosten-Anschlage festgesetzten, und nach dem Lizitations-Ergebnisse herabgesetzten Preis zu liefern. — Derselbe hat die Beistellungsfrist genau einzuhalten, und die zu liefernden Gegenstände genau nach der vorgeschriebenen Beschaffenheit beizustellen, widrigens bei jeder Mangelhaftigkeit, welche der Ersteher sogleich abzustellen sich weigern sollte, auf seine Gefahr und Kosten die ordnungsmässige Herstellung veranlasst werden würde.

6. Die Collaudirung hat von einem k. k. Comitats-Behörde Abgeordneten unter Zuziehung von einem Sachverständigen zu geschehen.

7. Der Erstehungsbetrag für die bei der Collaudirung gut befundenen Gegenstände wird dem Ersteher mit der Caution sogleich ausgefolgt werden.

8. Der Bestbieter bleibt für seinen Anbot sogleich nach Unterfertigung des Lizitationsprotokolles verbindlich, die Verbindlichkeit des Landeskonkurrenzfondes beginnt dagegen erst nach erfolgter Ratification von Seite der hohen hierländigen k. k. Statthalterei.

9. Der Unternehmer ist verpflichtet den Stempel zu dem Lizitationsprotokolle, und seinen Grundlagen nach erfolgter Ratificirung innerhalb der gesetzmässigen Frist aus Eigenem zutragen.

10. Stirbt der Unternehmer so gehen alle seine diesfälligen Verbindlichkeiten und Rechte auf seine Erben über.

11. Das Lizitationsprotokoll hat die Stelle des Vertrages zu vertreten.

12. Die etwa diesfalls entspringen mögenden Rechtsstreitigkeiten werden bei demjenigen im Sitze des hierländigen k. k. Central-Fiscal-Amtes befindlichen Gerichte, dem der Fiskus als Beklagter untersteht, durchgeführt werden.

K. k. Comitatsbehörde

Fiume den 28. Juli 1857.

Formular des schriftlichen Offertes.

Der Gefertigte macht sich hiemit verbindlich, und biethet an, die nach Lizitations-Kundmachung der k. k. Comitatsbehörde Fiume vom 28. Juli l. J. Z. 6361 neuanzuschaffenden Gensd'armerie-Einrichtungsstücke und zwar: insgesammt um den gemilderten Betrage von fl. kr. Sage! den bezüglichen Lizitations-Bedingungen gemäss beizustellen, und schliesst zugleich das entsprechende 5% Vadium mit fl. hier bei.

Datum

N. N.

Von Aussen

Anbot

für die Beistellung der neuanzuschaffenden Gensd'armerie-Einrichtungsstücke, beschwert mit dem Vadium von fl.

Ad Nr. 634—1857.

Kostenberechnung

über die nach den bestehenden hiesigen Local-Preisen, für die in dem k. k. Fiumaner Comitate stationirten k. k. Gensd'armerie-Posten, neuanzuschaffenden Cassern-, Küchen- und Arrest-Einrichtungsstücke, nach beiliegendem Ausweis Littera A.

Post-Nr.	Anzahl der beizustellenden Stücke	Benennung des Gegenstandes	Confections-Beschreibung nach den Mustern, wie in der Fiumaner Gensd'armerie-Casserne	Einheits-Preise fl.	Einheits-Preise kr.	Berechneter Betrag fl.	Berechneter Betrag kr.
			I. Cassern-Geräthe.				
1	23	Matratzen	6¼' lang, 3' breit und mit 20 Pfd. Rosshaar gefüttert à	16	—	368	—
2	20	Kopf-Pölster	1¼' lang, 3' breit und mit 5 Pfd. Rosshaar gefüttert à	2	40	53	20
3	128	Kopfpölster-Ueberzüge	von weisser Leinwand	—	40	85	20
4	157	Leintücher	3½ Ellen lang, 1⅝ Ellen breit	3	—	453	—
5	8	Winterkotzen	2blätterig 9 Pfd. schwer 2 Ellen breit und 3 Ellen lang à	9	10	73	20
6	1	Schreibtisch	aus weichem Holze mit Sperrladen 4½' lang, 3' breit holzartig angestrichen	—	—	7	20
7	5	lange Tische	aus weichem Holze, sammt Laden 4½' lang, holzartig angestrichen à	5	30	27	30
8	7	Stühle	vom harten politirten Holze à	1	10	8	10
9	5	Spuckkästchen	von weichem Holze holzartig angestrichen à	—	45	3	45
10	10	Kleiderstöcke	idem idem à	3	20	33	20
11	19	Wasserkrüge	von glasirter Thonerde eine Mass hältig à	—	30	9	30
12	19	Deckeln	aus Weissblech für dieselben à	—	36	11	24
13	19	Untersätze	idem idem à	—	24	7	36
14	9	Waschbecken	von mittelfein weissglasirter Thonerde à	—	50	7	30
15	2	Krüge	idem idem à	—	50	1	40
16	2	Gläser	geschiffene, ein Seidel hältig à	—	12	—	24
17	8	Lampen	aus Weissblech sammt Untersatz à	1	—	8	—
18	19	Kerichtschaufeln	aus Weissblech à	—	50	15	50
19	1	Leuchter	aus Weissblech à	—	—	—	40
			II. Küchen-Geräthe.				
20	3	Wasserschaffeln	aus weichem Holze à	—	24	1	12
21	1	Wasserkanne	kleine vom Eichenholze und eisernen Reifen à	1	—	1	—
22	3	Nudelbretter	von weichem Holze mit Rahmen à	1	20	4	—
23	4	Küchenbretter	2' lang, 1¼' breit von hartem Holze à	—	45	3	—
24	3	Tranchier-Bretter	2' lang, 1¼' breit von hartem Holze mit Leisten à	1	30	4	30
25	1	Mörser	aus Gusseisen 8 Pfd. schwer à	2	—	2	—
26	2	Mörserstössel	idem 2 Pfd. schwer à	—	30	1	—
27	2	Tranchier-Messer	eiserne à	—	40	1	20
28	2	Gabel	eiserne à	—	20	—	40
29	1	Glutschaufel	eiserne à	—	30	—	30
30	2	Suppendurchschläge	blecherne à	—	35	1	10
31	2	Suppensiebe	blecherne à	—	20	—	40
32	1	Schaumlöffel	eiserne à	—	20	—	20
33	4	Reibeisen	blecherne mit hölzernem Handgriff à	—	24	1	36
34	1	Geschierrechen	à	1	—	1	—
35	1	Handborstwisch	à	—	48	—	48
36	1	Einkaufkorb	à	—	45	—	45
37	2	Töpfe	kleine eiserne patentirte à	1	30	3	—
38	5	Reindeln	idem idem à	1	10	5	50
39	3	Leuchter	kleine aus Weissblech à	—	40	2	—
40	2	Lichtscheere	mitteifeine à	—	18	—	36
41	1	Wandlampe	aus Weissblech sammt Zugehör à	2	—	2	—
			III. Arrest-Geräthe.				
42	1	Wasserbehälter	vom Eichenholze mit eisernen Reifen, ein Eimer hältig à	5	20	5	20
43	1	Nachtkübel	klein vom Eichenholze mit eisernen Reifen sammt Deckel à	5	—	5	—
44	1	Lampe	aus Weissblech sammt Untersatz à	1	—	1	—
45	3	Strohsäcke	12" hoch, 6¼' lang, 3' breit à	3	20	10	—
			Summa	—	—	1235	56

Fiume am 3. Juli 1857.

Vom k. k. Comitats-Bauamte in Dienstes Absein des Amtsleiters

Bèrdarić m. p.

Ingenieur.

Nr. 14363-3246.

Kundmachung.

In Betreff der Prüfungen jener Kinder, welche in den Lehrgegenständen der Volksschule entweder zu Hause oder in Privatschulanstalten unterrichtet werden, verfügt die hohe Cultus- und Unterrichtsministerial-Verordnung vom 24. Mai 1856 L. R. B. I. Abth. St. XVIII. Nr. 108, dass diejenigen Privatschüler, die entweder zur Erlangung eines Stipendiums, oder zum Eintritte in das Gymnasium und in die Unterrealschule oder zu einem andern Zwecke ein Hauptschulzeugniss, namentlich ein Zeugniss aus der obersten Classe der Haupt- oder höheren Elementarschule benöthigen, sich der Prüfung entweder an der Normal-Hauptschule des Landes, oder an einer andern öffentlichen Haupt- oder höhern Elementarschule, welche entweder die Befugniss, Privatschüler zu prüfen, schon besitzt, oder von der Landesstelle in Ansehung ihrer vollkommen geregelten Einrichtung zur Vornahme solcher Prüfungen ermächtiget wird, zu unterziehen haben.

Von diesen Bestimmungen sind die Schüler derjenigen Privat-Schulanstalten ausgenommen, denen das Recht der Abhaltung öffentlicher Prüfungen und der Ausstellung staatsgiltiger Schulzeugnisse für ihre Privatschüler ausdrücklich ertheilt worden ist.

Diess findet man zur Darnachachtung derjenigen Eltern, die ihre Kinder privat unterrichten lassen, und zur Vermeidung jeder Behälligung derselben, mit dem Zusatze kundzumachen, dass in Croatien und Slavonien bisher keine derartige Privatschulanstalt besteht, welcher das Recht staatsgültige Schulzeugnisse auszustellen, zukommen würde.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 2. August 1857.

Na br. 3201 gr. (DS.—81) (3—1)

Javna dražba.

C. k. zemaljski sud u Zagrebu javlja, da će se po naredbi, što su ju ugovorili vierovnici stečajne mase Eduarda Špirera kod ročišta na 3. kolovoza t. g. stvari spadajuće, na ovu stečajnu masu, naime: tèrgovačka roba, rublje, odieće, posteljina i pokućtvo u kući pod br. 328 u dugoj ulici grada Zagreba dne 18. kolovoza t. g. i sliedećih danah svaki put od 9 do 12 satih prie a od 3 do 6 satih poslie podne prodavati na javnoj dražbi onomu, koi bude najviše nudjao, i to 18. i 19. kolovoza t. g. samo uz cienu pronadjenu procienom ili nedanjom, a sliedećih danah i izpod ove ciene, za kupovninu odmah položenu u gotovu novcu, zato se svatko, koji želi što kupiti, ovamo pozivlje.

U Zagrebu 5. kolovoza 1857.

K br. 287—1857 (Izv.—279) (3—1)

Natiečaj.

Pri višjoj elementarnoj učioni u Bakru, prazno se sada nahodi miesto učitelja 1. mužkog razreda sa godišnjom plaćom od 300 f. i stanbine od 40 f.

Onaj koi želi postići gore rečeno miesto, imade ozdopodpisatome municipalnom magistratu, do uključivo zadnjeg kolovoza t. g. i ne kašnje svoju propisanim načinom dokumentiranu molbenicu podnieti i dokazati:

1. rodno miesto, dobu, vierozakon i stališ;
2. nauke i znanstvo hèrvatskog, taljanskog i niemačkog jezika;
3. službe u učiteljskoj struci do sada obdèržane, i ostale;
4. dovèršenje pedagogičkog tečaja i zadobitu time učiteljsku sposobnost;
5. ponašanje, zdravlje i dovèršeno ciepljenje kozah.

Natiecatelji, koji se u službi nalaze, podnieti će molbenice svoje putem predposlavljenog sebi poglavarstva.

Od magistrata municipalnog

U Bakru dne 25. sèrpnja 1857.

Nr. 4103 (Izv.—276) (3—1)

Verlautbarung

wegen Zuweisung der Grund-Entl.-Entschädigungs-Capitalien.

Der Frau Cäcilia Baron geborene Kaiser wird hiemit bekannt gegeben. Herr Ferdinand v. Inkay habe, die Albert Kaiseri'schen Erben mit ihrer Forderung aus dem Schuldscheine vom 6. September 1846 pr. 2000 fl. CMz. nebst hievon rückständigen Zinsen pr. 138 fl. zur Ueberweisung auf das Entschädigungskapital der Exemptionalisten der Güter Rašinja und Gorica angemeldet.

Da Frau Cäcilia Baron als Albert Kaiseri'sche Miterbin zu der hierüber mit diesgerichtlichem Bescheide vom 23. Mai d. J. Z. 2832 auf den 20. d. M. angeordneten Tagsatzung nicht erschienen ist, und auch der Beweis über die an sie geschehene Zustellung nicht eingelangt ist, so wurde für sie der hierortige Advokat Herr August Lukinac als Curator ad actum bestellt und zur Zuweisungsverhandlung die neuerliche Tagsatzung auf den 1. September d. J. Vormittags 9 Uhr vor diesem Gerichte bestimmt.

Wovon dieselbe zur Wahrung ihrer Rechte verständigt wird.

K. k. Comitats-Gericht

Warasdin 25. Juli 1857.

Novak. Fohn.

Nr. 4171 civ. (Izv.—281) (3—1)

Amortisirung.

Nachdem über das diesgerichtliche Edikt dd. 19. April 1856 Z. 2202-c. auf das National-Anlehens-Certifikat dd. 20. Juni 1854 pr. 100 fl. binnen der festgesetzten Frist keine Anmeldung eingebracht wurde; so wird über Ansuchen des Herrn Demeter v. Bubanović das besagte National-Anlehens-Certifikat dd. 20. Juni 1854 pr. 100 fl. hiemit als nichtig und erloschen erklärt.

K. k. Comitats Gericht

Warasdin am 29. Juli 1857.

Novak. Fohn.

Nr. 3364 (PZ—25) (3—2)

Kundmachung.

Zufolge hohen Erlasses des k. k. Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 17. Juli 1857 Z. 15545/2352 wurde vom 1. August 1857 das Postrittgeld für ein Pferd und eine einfache Post in den nachbenannten Kronländern und Bezirken im Einvernehmen mit dem k. k. Finanz-Ministerium wie folgt festgesetzt:

	fl.	kr.
in Niederösterreich mit	1 fl.	10 kr.
» Oberösterreich mit	1 »	4 »
» Salzburg mit	1 »	12 »
» Steuermarkt mit	1 »	14 »
» Kärnthen mit	1 »	18 »
» Böhmen mit	1 »	8 »
» Mähren und Schlesien mit	1 »	8 »
» Tirol und Vorarlberg mit	1 »	24 »
im Küstenlande	1 »	20 »
in Krain mit	1 »	12 »
im Pesther Bezirke mit	1 »	6 »
» Pressburger Bezirke mit	1 »	8 »
» Oedenburger Bezirke mit	1 »	10 »
» Kaschauer Bezirke mit	1 »	2 »
» Grosswardeiner Bezirke mit	1 »	4 »
im Montan-Distrikte mit	1 »	18 »
» Ottočaner Regiments und Zengger Militär-Kommunitäts-Bezirke mit	1 »	16 »
» Likaner Regiments-Bezirke mit	1 »	12 »
» Oguliner Regiments-Bezirke mit	1 »	18 »
» übrigen kroat.-slav. Postbezirke mit	1 »	4 »
in der serbischen Woiwodschaft und Temeser Banate mit	1 »	10 »
» Siebenbürgen mit	1 »	6 »
im Krakauer Regierungsbezirke mit	1 »	4 »
» Lemberger Regierungsbezirke mit	1 »	—
» Czernowitzer Regierungsbezirke mit	— »	56 »

Die Gebühr für einen gedeckten Stationswagen wird auf die Hälfte, und für einen ungedeckten Wagen auf den vierten Theil des für ein Pferd und eine einfache Post entfallenden Rittgeldes festgesetzt.

Das Postillonstrinkgeld und das Schmiergeld bleibt unverändert.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Agram 31. Juli 1857.

K. k. Post-Direktion für Croatien und Slavonien

Klempay.

Br. 544—1857 (Izv.—277) (3—3)

Izrok.

C k. kot. ured kao sud vel. gorički poziva sve one, koji iz ostavštine dana 25. ožujka 1857 s oporukom preminuvšega Ivana Peroka, providnika u Cellinu, štogod kao vierovnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 14. rujna t. g. u 10 satih prie podne ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismenu svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakovoga dalnjega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Vel. Gorici 29. sèrpnja 1857.

C. k. kot. predstojnik

J. Nemčić.

Br. 1090 gr. (Izv.—280) (3—2)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. ureda klanjačkog kao suda ovime do občeg znanja stavlja se.

Pošto u smislu ovostranog izroka br. 665-gr. od 13. sèrpnja t. g. na stran Gjure Strucela ustupnika Stevana Nemčića radi duga od 45 fr. sr. c. s. c. za dan 13 sèrpnja t. g. ustanovljenog roka javne dražbe urbarskog grunta tuženika Gjure Bogovića iz Movrač br. kuće 5, te na 520 fr. procienjenog, kupac prijavio se nije; to će se pod ustanovama navedenog izroka dne 13. kolovoza t. g. u 11 satih prie podne u Movrači br. kuće 5 miestu obitavanja tuženika, druga i zadnja ovèršbena dražba obdèržavati, prigodom kojom će se upitni zaplenjeni grunt i izpod ciene procienbene prodavati.

C. k. kot. ured klanjački kao sud dne 14. sèrpnja 1857.

Miesto služb. odsut. c. k. kot. predstojnika
c. k. kot. pristav

Davidović.

Nr. 411—1857 c. g. (Izv.—271) (3—3)

Edikt.

Da bei der durch Edikt vom 13. Mai 1857 Z. 183—1857 gr. auf den 14. Juli 1857 anberaumten Tagsatzung zur executiven Versteigerung der dem Vaso Kovačić gehörigen in Krivaja, Gemeinde Voćin gelegenen Realität wegen dem Albert Beck schuldigen 45 fl. c. s. c. kein Kauflustiger erschienen ist, so wird zu diesem Zwecke die zweite Tagsatzung auf den 14. August l. J. 3 Uhr Nachmittags im Bezirksamts-Gebäude zu Voćin mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Realität, wenn sie um den Schätzungswerth von 1095 fl. nicht verkauft werden könnte, dem Meistbietenden auch unter der Schätzung zugeschlagen werden würde.

K. k. Bezirksamt

Voćin am 20. Juli 1857.

K. k. Bezirksvorsteher

Kavić.

Br. 4649 c. (Ds. 79.) (3—3)

Izrok.

C. k. zemaljski sud u Zagrebu stavlja do znanja, da je usled visokih odlukah c. k. banskog stola od 27. travnja 1857 br. 2050 i c. k. vèrhovnog sudišta od 7. sèrpnja 1857 br. 6660 uz dignutje ovosudnog dražbovanja od 5. ožujka 1857. treća ovèršbena dražba Vile br. 114 u mlinarskoj ulici u Zagrebu na Amaliu Volfardt spadajuće i u 5171 fr. 27 kr. sr. procienjene, poradi Todoru Bošnjaku dužnih 2484 fr. 40 kr. S. p. na 14. rujna 1857 u 9 satih u uredovnom stanu ovog c. k. zemskog suda pod br. 166 u staroteatralnoj ulici imanom odredjena, gdie će se ista Vila u procienbenoj svoti proklicati i takodjer izpod prociene prodati.

Kamo se svi kupiti želeći s time pozivlju, da će se prie započetog dražbovanja vadium od 520 fr. položiti imati, i da se procienbeni zapisnik i uvieti dražbovanja u ovosudnoj pisarni uviditi, kano i prepisi takovih zadobiti mogu, nemanje da se o teretih potrebna ubaviest iz javnih knjigah podieliti hoće.

Nadalje se svi oni, koji premda o dražbovanju ovom na pose ubaviešteni nebi bili sciene, da su upisom u javne knjige takodjer hipotekarno pravo na rečenu Vilu stekli, pozivlju, da isto pravo do vremena prodaje iste Vile tim sigurnie sudu ovomu prijave, jer inače imat će si sami pripisat, ako se razdielba kupovnine obavi bez njih i ako oni tim, ukoliko bi se kupovnina razdielbom izcèrpila, ostanu izključeni.

K tomu imadu svi oni hipotekarni vierovnici, koji nestanuju u miestu suda, ili blizu njega za obranu pravah svojih kod buduće razdielbe kupovnine punomoćnike u miestu suda narediti, ter ime i prebivalište takovih prie prodaje prijaviti, jer će se u protivnom slučaju za one, koji bi propustili to učiniti na njihovu pogibelj i trošak punomoćnik ureda radi odrediti kojemu će se sve dalnje dostave uručiti.

U Zagrebu 29. sèrpnja 1857.

(Dp.—58) (3—2)

Natiečaj.

U Medjimurju gornjem, županii varašdinskoj izpražnjena su miesta učiteljska kod sv. Martina u Pomorju i u Vratišenci, zajedno i orgulašah. Plaća godišnja na obih miestah slobodan stan, vèrt, dèrva i 300 fr. koji koju zadobiti žele, imadu svoje dokaze vèrhu dovèršenih izpitah i čudorednosti do 8. rujna t. g. dolepodpisanomu podnieti i sebe u ondiešnjih cèrkvah probam orgulana podvèrći.

Dano u Nedelišću dne 1. kolovoza 1857.

Franjo Vlašković,
podjašprišt, župnik i kot. učionah nadziratelj.

Nr. 410—1857 c. g. (Izv.—270) (3—3)

Edikt.

Da bei der durch Edikt vom 13. Mai l. J. Z. 182-gr. auf den 14. Juli l. J. anberaumten Tagsatzung zur executiven Versteigerung der dem Jovo Balać gehörigen in Lisićine Gemeinde Vućin gelegenen Realität wegen dem Albert Beck schuldigen 100 fl. c. s. c. kein Kauflustiger erschienen ist, so wird zu diesem Zwecke die zweite Tagsatzung auf den 14. August l. J. 9 Uhr Vormittags im Bezirks-Amts-Gebäude zu Vućin mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Realität, wenn sie um den Schätzungswerth von 2025 fl. nicht verkauft werden könnte, dem Meistbietenden auch unter der Schätzung zugeschlagen werden würde.

K. k. Bezirksamt

Vućin am 20. Juli 1857.

K. k. Bezirksvorsteher

Kavić.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DAŇA 10. KOLOVOZA 1857. Broj 181.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Dne 6. kolovoza 1857 izdan je i razposlan komad XI. razdiela II. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Obznana c. kr. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 4. sèrpnja 1857, u obziru sklapanja nagodabah za proizvadjanje žganice (rakie) u upravnoj godini 1858.

Okružna naredba c. kr. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 23. sèrpnja 1857, na c. kr. oblasti županijske, na poglavarstvo glavnoga grada Zagreba, na c. kr. urede kotarske, na gradska poglavarstva, kojim je povierena politička uprava, i na uredbe obćinske, kojom se daje na znanje, da je vojničko-putna postaja Zvečajska prenešena u generalski stol.

Obznana c. kr. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 21. sèrpnja 1857, kojom se izvan krieposti stavlja okružna naredba od 4. prosinca 1856, obnarodovana u II. razdielu zem. vladnoga lista, kom. IV. br. 6, god. 1857.

Okružna naredba hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 22. sèrpnja 1857, kojom se glede pravljenja i prodavanja kresarskih tvorinah obznanjuju obližje ustanove k privremenom naputku obèrtovnome.

Br. 1583 (DS—82) (3—1)

Obznana.

Početak miestnih izvidjenjah u svèrhu osnutka novih zemljištnih knjigah u niegdašnjoj županii križevačkoj.

C. k. zemljištničko ravnateljstvo za Hèrvatsku i Slavoniu daje ovime na znanje, da će miestna izvidjenja polag obćinah u svèrhu osnutka novih zemljištnih knjigah u smislu postojećih propisah u cielom okružju niegdašnje županie križevačke uklopno sa kraljevskim slobodnim gradovima Križevcom i Koprivnicom, u pèrvoj polovini mieseca rujna t. g. započeti i neprekinuto do svèršetka nastavljena biti.

U tu svèrhu ustrojeni su sliedeći kotari:

1. Voloder, Gračenica.
2. Miklovska, selišće sèrbsko, Popovača.
3. Grabovpotok, Stružec, Osekovo, Ludina.
4. Potok, Okoli, Vidernjak, Hruškovica.
5. Jelenska, Selišće katoličko.
6. Topolje, Bregi, Poljana, Greda, Opatinec, Lepšić, Prečec.
7. Bagjnec, Zetkan, Brezje, Dubrava, Paruševec, Novaki.
8. Poljana, Lonjica, Pirakovec, Negovec, Samoborci, Dianeš.
9. Verbovec, Podjales, Gradec.
10. Varoš, Gostović, Velika, Hruškovica, Hudovo.
11. Mlaka, Rakovec, Preseka, Salnik.
12. Novomesto, Tomaševec, Radoišće, Bisag, Vinično.
13. Tkalec, Raven, Spiranec, Bojnikovec.
14. Dubovec, Lemeš, Bèrckovčina.
15. Gregurovec, Diankovec, Erdovec.
16. Križevce, Majurec.
17. Guščerovec, Medja, Miholec, Fodrovec.
18. Potočec, Sv. Helena.
19. Sv. Petar, Podvinje, Bočkovec.
20. Glogovnica, Potok, Kamešnica.
21. Kalnik, Borje, Mikovec.
22. Finčevec, Strigovec.
23. Vojnovec.
24. Lukaševec, Zaistovec.
25. Pofuki, Gjurinovec.
26. Visoko.
27. Reka, Canjevo.
28. Makvišće, Grana, Kerč, Remetinec, Podovčevo.
29. Ljubeščica, Drenovec, Leskovec, Sviboveo.
30. 31. Kapela.
32. Dugereka, Hrastovsko, Ludbreg.
33. Selnik, Šigetec, Slokovec, Čukovec, Bolfan.
34. Subotica, Rasinja, Perkos.
35. Slanje, Križovljan, Komarnica, Sv. Gjuro, Heršenica, Karlovec, Struga, Sesvete.
36. Bukovec veliki, kapela, Novoselo, Bukovec mali, Selnica.
37. Kutinjak, Lunkovec, St. Peter, Koledinec, Kuzminec, Gorica.
38. Koprivnica.
39. Bregi, Heresin.
40. Ivanec, Kunovec.
41. Botovo, Gjelekovec.
42. Torčec, Imrievci, Zablatje, Otok.

Popisivanje bivat će polag obćinah po zemljištnih u svakom kotaru postavljenih povierenstvih sa k sudielovanju pozvanimi zemljoposiednici, odbornici i zastupnici negda od poreza oslobodjenih zemljoposiednikah.

Dan koga će započeti miestna izvidjenja dati će se jošte napose po zemljištnih povierenstvih zemljoposiednicima u svakoj obćini unapred pismeno na znanje.

Svimkolicim zemljoposiednicima stavlja se u smislu visoke naredbe c. k. ministarstva za pravosudje od 18. travnja 1853. dèrž. zak. list 65. §. 8. s tim pozivom do znanja; da isti k povierenićkim razpravam ili glavom dodju ili pako zastupnika pošalju, providjenoga punomoćjem izriekom glasećim na poslove o osnivanju zemljištnicah, jerbo u protivnom slučaju, na istih pogibelj i trošak postavit će se zastupnik po povierenstvu.

I svi oni koji misle da imaju u smislu najvišjega ukaza od 29. studenoga 1852 (dèrž. zak. list br. 247) pravah na dobra i sastojne im dielove što ih treće osobe posieduju, naslovom prava udovičkoga ili dievojačkoga, zaloga ugovorena, povremena upisa, ili sudbenoga zaloga, pozivlju se, da za čuvanje svojih pravah k povierenićkoj razpravi ili glavom dodju ili pako da se zastupati dadu.

Napokon daje se na znanje da svakolika uredovanja potrebita za pèrvi osnutak zemljištnicah, kao prošnje, napisnici koji se budu sačinjali i pomoćna sredstva koja se budu doprinosila, uživaju na temelju previšnje odluke od 11. listopada 1850 i razpisa ministarstva financiah, izdanoga u porazumljenju s ministarstvom pravosudja od 10. rujna 1851 br. 30,176 oprost od pristojbah.

C. k. ravnateljstvo zemljištnicah.

U Zagrebu dne 1. kolovoza 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Iz Zagreba. Prošle nedielje redio je uzoriti gospodin kardinal i nadbiskup u pèrvostolnoj cèrkvi za misnike sliedeće djakone nadbiskupije zagrebačke: gg. Franju Banića, Josipa Berutu, Stiepana Novotnia i Franju Škarića. Istom prigodom primiše iz rukuh nj. uzoritosti sv. red misničtva i častni oo. iz reda sv. Franje dèržave sv. Ladislava: Bonifacij Hèršak i Kajetan Klasnić.

— Od davna osiećahu mnogobrojni u Carigradu živući katolici, oni, koji se iz slavenskih i niemačkih pokrajinah austrijske carevine u glavni grad osmanske carevine ili preseliše ili se u njem poslovah radi na duže vrieme bave, potrebu zavoda, u kom bi blagodati svoga vierozakona, za kojimi i oni u tudjinstvu obično čeznu, koji ih u otačbini dovoljne neće da uvažavaju, od svojih jeziku vieštih duhovnikah primati mogli, — koi bi bio zajedno sriedištem njihovog duhovnog života, i kano kladnicom svih njihovih u nabožne, obućne i blagotvorne svèrhe učinjenih zakladah. Želji ovoj doskočiše častni otci franciškani dèržave bosanske, da se tim kao oduže austrijskoj carevini za ona mnoga dobročinstva, što ih je ova bosanskim katolikom i redovnikom istoimene dèržave raznim načinom, a najviše obučanjem njihove mladeži izkazala. Spomenuti naime red kupio je prije tri godine u carigradskom predgradju Galati ležeći i za vrieme Genovezah sagradjeni hospital sv. Jurja za 100,000 fr. sr. — bez novacah, uzdajuć se jedino u pomoć Boga i podporu austrianske vlade i dèržavljanah, kojih je i onako koristi taj hospital namienjen. Visoka naša vlada dala je u to ime redu izplatiti 30,000 fr. sr., a da se namiri i ostala svota od 70,000 for., podieli nj. veličanstvo car previšnjom odlukom od 15. veljače 1854. častnom otcu Filipu Pašaliću dozvolu, da smije u isto ime po cieloj carevini dobrovoljne prineske kupiti. Ujedno bude tom prilikom od visoke vlade u Beču ustanovljen odbor, komu je naložena dužnost, da uz prigled dotičnih pokrajinskih oblastih sve sakupljene prineske prima i na namienjenu svèrhu obraća. Rečeni častni otac Filip Pašalić obišao je pèrvašnjih godinah u tom poslu niekoje prediele carevine; no budući izabran za provinciala dèržave radi zvaničnih svojih poslovah nemože se nikamo udaljiti, opunovlastio je Fra. Franju Momčinovića, redovnika iste dèržave, da blagodušno dielo miesto njega nastavlja. Ovaj častni redovnik bavi se od niekoliko danah u Zagrebu, gdie se je nj. uzoritosti g. stožerniku i nadbiskupu poklonio i odanj velédušnim darom od 100 fr. sr. za rečeni carigradski zavod odpušten bio. Naredbom nj. uzoritosti prati jedan domaći svećenik istoga redovnika po Zagrebu, koi u svèrhu imenovanog hospitala za milostinju u blagih dušah moli, i svaki najmanji dar sa zahvalnosti prima. Zatim putovat će u istom poslu po ovoj nadbiskupii.

— U noći od stražnjega sèrpnja na 1. dan kolovoza — nezna se jošte kojim nesretnim povodom — izgoriela je do temelja župna kuća i sve, štogod je u njoj bilo, kod sv. Roka u Krajskoj Vesi. Kod toga požara izgubio je siromašni tamošnji župnik sve do gola života i rublja, što je na sebi imao, nemogavši baš ništa iz požderućih čeljustih razjarene vatre izbaviti. — Čim je za taj nesretni slučaj doznao uzoriti gospodin kardinal i nadbiskup, izvolio je ubogom tamošnjem župniku 50 fr. sr. dostaviti dati. Viest o tolikoj nesreći potaknut će jamačno i druge čoviekoljube, po imenu svećenike, da bez krivnje sve imovine lišenom g. župniku pružaju pomoćnicu ruku, što su, kako čujemo nieki, već i učinili.

— Presvietli gosp. posvećeni biskup Ivan Kralj, svèršiv svoje duhovno poslovanje u Zagorju, povratio se je jurve u povoljnom zdravlju u Zagreb. (K. L.)

Cèrnagora.

Polag najnoviega popisa nema Cèrnagora sasvim ni 70,000 stanovnikah.

Belgia.

Brusel j, 2. kolovoza. Današnji „Moniteur“ javlja da je medju Belgiom i Persiom sklopljen prijateljski i tèrgovački ugovor.

Francezka.

Tužbenica u poslu obtuženikah Tibaldi-a, Grilli-a, Bertolotti-a itd. glasi poleg „Kölner Ztg-a“ kako sliedi:

„Prevratna stranka nije se još svejednako ostavila svojih poslovah. U borbama s oboružanom silom nadvladana, od Francuske u svečanom izpitu više glasovanjah otvorenih obćenitom glasovnom pravu odpućena, bila bi svedèna na bezmoćje, da se je znala pokorit pravu i volji zemlje. London je prebivalište odabrano od niekojih najrazkritiih demagogah. Tamo je (to je poznato) vèrsta prevratnoga sastanka, kamo su ljudi pripadajući najrazniim narodnostima došli, da sjedine svoju mèržnju i svoje strasti; car Napoleon glavni je predmet ovih strastih i ove mèržnje, jerbo je najslavnii i najčvèršći zastupnik poglavarstvenoga načela. U prevratnoj logici jest ubojstvo cara jedino sredstvo, kojim se može postić prevrat stvarih u Francuskoj i u Evropi, i više biegunacah londonskih nije se uzdèržavalo ni od ove skrajnosti; i zato je gostoljubivo utočište, koje im pruža jedan plemeniti narod, postalo ognjištem nemirah i kovarstvah.

Obtuženici Mazzini i Ledru-Rollin naznačuju se u iztragi kao takovi, koji su gostovitost, koja im u dio pade u Engleskoj, zloupotrebili na opaki način. Već više nego jedanput bila su njihova imena skopčana s osnovama ubojstva, kojih uzročnike zatekle su oblasti i učinile su da su isti duhem klonuli.

Od konca godine 1856. očekivala se je predstojeća obnova zakonotvornoga tiela kao vrieme ugadjajuće njihovim namierama. Jedno pismo iz Pariza datovano 2. studenoga, koje se nalazi medju spisima parnice, ubavieštuje primnika o ovim krivnje punim nadama. U njem se čita kako sliedi: „Evo prigode!!! Vaša je stvar, znati, kakve . . . . Budući da govorimo o prigodi, moramo kazat, da će izbori za zakonotvorno tielo dati povoda mnogim agitaciama. Jedna prigoda u tom času mogla bi koješta za sobom povući. Kod izborah uporavit će se obćenito pravo glasovanja. Mislite o toj stvari.“ Sastavitelj toga lista, nieki Pigniéres, bio je kod istrage preslušan; nije moge tajit, da ga je on pisao, i njegova nastojanja da opravda ili razjasni izraze, neće moći oslabit odviš jasnoga smisla, koi proizlazi po samom sebi iz ovih izrazah.

Kad su se približavali obćeniti izbori, morala je vlada pod činotvorni nadzor staviti kovarstva u inozemstvu, koja su gledala naći prigodu posred izborne agitacie ili proizvest ju.

U to vrieme ostavio je Mazzini London, da se uputi u Genovu, gdi je njegova pritomnost dala znamenje da bukne buna na raznim miestima Italie. On je sa svojim londonskim priateljima i sukrivcima dopisivao u obziru toga, što je sam nazivao **dogadjajem pariškim**, t. j. zbog pokusa kèrvi, koi bi, budući da se je ticao osobe careve, imao uništit zaštitnika evropskoga mira proti prevratnim strastma.

Medju suurotnicima Mazzini-ovim bio je jedna od glavnih osobah Massarenti, koi je, kao što se čini, u Londonu bio svinjski mesar. Massarenti jest čoviek radin i strašan. Mazzini zove ga u jednom od svojih pisamah okorielom tajnom. Njemu je (kao što ćemo za malo vidit) naloženo bilo da kupi ubojicah po kèrčmama londonskim.

Obtuženi Campanella, koi se bavi spisateljstvom, prijatelj je i u isto doba opravnik Mazzini-ov. Za izbivanja meštra pošlo mu je za rukom izvest njegove zapoviedi u Londonu i stavit se u porazumljenje s Massarentiom.

Još dva druga čovieka moraju se imenovat, James Stansfield, pivar u Londonu, koi se je učinio bankierom Mazziniovim, i Stalferd, manje znatna osoba nego li pèrvi, i koi je zbog toga bez sumnje izabran bio samo zato, da poda svoje ime za korespondenciu medju Londonom i Genovom.

Dne 13. lipnja 1857. bilo je na pariškoj pošti kriepostju pravilne zapoviedi uzapćeno jedno pismo obskèrbljeno biljegom „Genova 10. lipnja“ i upravljeno na Stalferda u London. Ovo pismo sadèržaje tri spisa pisana vlastoručno po Mazziniu, u kojima se nalazi dokaz zločinstva, koje je danas predano sudovima, koi je dokaz tako jasan i očevidan, da ga je iztraga, koja je zatim sliedila, samo dalje razvila.

Ima više nego miesec danah, što su Mazzini i Ledru-Rollin poslali u Pariz dvoicu ubojicah, koje je naimio Massarenti. Dobivši svoje posliednje napútke, da pokuse ubit cara, upravljeni su bili na jednoga sukrivca, koi je već od više godinah u Parizu stanovao i tamo se skrivao pod tudjim imenom vriebajući na zgodnu prigodu da učini kakvo zločinstvo.

Niekoliko miesecih pred odlaskom ovih ubojicah u Pariz odpremljeno je bilo gradivo, odredjeno za izvedenje toga zločinstva. Sastojaše iz množine noževah i pištoljah, od kojih posliednjih jedan, sastojeći iz dviuh cievih ležećih jedna na drugoj, opominjao je svojom formom na onaj pištolj, koi je uporabio bio *Pianori*.

Napokon predložio je Massarenti dvie nove ubojice. Iz Genove, gdi je Mazzini boravio, naložio je isti Campanelli, da namiesto njega prosudi, da li bi se pripustit mogli, da sudieluju kod njihova mèrskoga plana i u slučaju, ako bi ih Campanella primio, pozivlje tako njega kao i Massarenti-a, da kod pivara Stansfielda dignu novce, oba novaka pošlju k pariškom sukrivcu, i tomu nalože, da im dade izbrati oružje iz gradiva, koje je postavljeno bilo na njegovo razpolaganje.

Sve ove učinjenice proizlaze jasno i očevidno iz onih trih spisah.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Uslied bèrzojavnih izvieśćah iz Carigrada od 6. t. m. prijaviše posredstvom istovietnih dopisah jedan dan prije turskoj vladi zastupnici Francie, Rusie, Prusie i Sardinie, da prekidaju diplomatične sveze i da će neposredno odputovat iz Carigrada. Ruska zastava bila je skinuta dne 6. o 10. uri u jutro.

Pariz 7. kolovoza. „Moniteur“ javlja: Nj. veličanstva prispiela su jučer u jutro o 9. uri u Osborne. Preslušaji u urotnom poslu dovèršeni su, danas će biti requisitorium i odvietničko branjenje.

Pariz 6. kolovoza. Započela je parnica proti urotnicima. Tibaldi taji, Grilli i Bartolotti ostaju kod svojih izrekah.

Londen 6. kolovoza. Car Napoleon došao je danas u Osborne. Pratila su ga dva francuska bojna parobroda. Kraj gumine za atlanski bèrzojav bio je jučer učvèršćen u Valencii. Gumina počela je bez odvlake tonuti

Pariz, 7. kolovoza. Tibaldi osudjen je na deportaciu, Grilli i Bartolotti, pri kojima su se pokazale ublažujuće okolnosti, na 15 godinah tamnice.

London, 7. kolovoza. Današnji broj lista „Morningpost“ donosi drugi članak, u kojem se veoma odlučno govori proti postupanju Tounevelovom. Car Napoleon pao je jučer, kad je za izkèrcanja princa Alberta pozdravljao, sa točkovne sprave na pokrov broda, no pri čem se je samo neznatno oštedio.

Pariz 8. kolovoza. „Constitutionel“ javlja: Zastupnici Francie, Rusie, Prusie i Sardinie prekinuli su diplomatična odnošenja s portom, jerbo ista neće da uništi izborah u Moldavii.

Književne viesti.

Izišao je skoro **Novom Sadu**: Cèrnogorac, ili stradanja kèršćanah u Turskoj, roman od Levičnika, kojega je preveo Stojan Bošković, profesor u polugimnazii šabačkoj. Sveska I., str. 302 u osmini. Ciena je ovoj svesci 40 kr. sr. Druga sveska počela se već štampati i bit će skorom gotova, a i ona će stati 40 kr. sr. Pèrva sveska može se dobiti u Novom Sadu u štamparni g. dr. Danila Medakovića, u Zemunu kod g. I. K Soprona, u Beogradu kod g. Velimira Valožića.

Izišao je Sèrbski lietopis za godinu 1857, deo I. (Godina XXXI. knjiga 95) str. 156. — Sadèržaj. Sieveroistočna Albania (po niemačkom) od P. Ninkovića; Poznanstvo gramatike od Adama Dragosavljevića; Životopis Dionisia Popovića, pravoslavnog biskupa budimskog, od Petra Ristskog, paroka Sent-Andrejskog; Spomen Naumu Bozdi; Sèrbski spomenici (Slovo govorennoe v Sobranii vsěh narodnjih Deputirtov, krome prisutstvija Cesaro-Kralěvskago Komissara, črez Preosvjašćennog Episkopa Temišvarskog gospodina Petra Petrovića, Administratora vdovstvujušćago Arhi-Episkopata Karlovačkago v lěto 1790 Mieseca Avgusta 22. dne v Temišvarě); Stihotvorenja: Žèrtva, spiev Miloša Raića; Koledjanske piesme Grabovana Bugarina; Baranjske piesme od Dragosavljevića; Boj na Irrižkom šancu [1. siečnja 1716] od Dra I. Subbotića); Starina slavenskih slovah od Adama Dragosavljevića; Spomen Mihailu Vitkoviću (prevedeno iz „Vasárnapi Ujság“). — Ciena je ovoj knjizi 30 kr. sr.

(Sedmica).

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 3098 c (DS—80) (3—1)

Edikt.

Vom k. k. Landesgerichte Agram wird bekannt gemacht. Es sei über Ansuchen des Herrn Josef Papeš durch den Herrn Advokaten Šram de praes. 14. Mai 1857 Z. 3098 gegen Herrn Gregor Tandarić wegen schuldigen Betrages pr. 400 fl. sammt Nebengebühren die executive Feilbietung des dem Executen gehörigen in Agram an der Savestrasse sub Nr. 578 und Bruch gelegenen auf 15,144 fl. 39 kr. CMz. gerichtlich geschätzten Hauses bewilliget, und zur Vornahme derselben der erste Termin auf den 1. Oktober l. J. und der zweite auf den 2. November l. J. jedesmal Vormittags um 9 Uhr im Rathssaale dieses k. k, Landesgerichtes mit dem Beisatze anberaumt worden, dass das zu veräusserade Haus bei dem ersten Termine nur um, oder über den Schätzungswerth, bei dem zweiten aber auch unter demselben wird hintangegeben werden.

Weiters wird bemerkt, dass die Collizitanten ein 10% Vadium des Schätzungswerthes zu Handen der Feilbietungs-Commission alsogleich zu erlegen verpflichtet bleiben, und dass der Käufer die auf dem Hause Pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, zu übernehmen, oder sich mit den versicherten Gläubigern abzufinden habe.

Endlich werden alle diejenigen, welchen ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher ein Hypothekarrecht auf das Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, dass dieselben bis zum Verkaufe des fraglichen Hauses, so gewiss ihre Forderungen bei Gericht anzumelden verpflichtet sind, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch, so mit der Kaufschilling durch dieselben erschöpft werden sollte, ausgeschlossen werden müssten.

Das Schätzungs-Protokoll, der Grundbuchs-Extrakt und die Lizitations-Bedingnisse können bei Gericht eingesehen werden.

K. k. Landes-Gericht

Agram am 29. Juli 1857.

Br. 347 (Izv.—282) (3—1)

Jevtimba.

Buduć bi se novopodignuta sgrada školska u Tèrgovištu jastrebarskom po smislu veležupanijske naredbe još predstojeće jeseni dogotoviti imala, k tomu pako potrebnog cigla jur pripravljenog bi ležalo i jedino viešta zidarska ruka bi se iztraživala, to se jevtimba za 13. kolovoza o. g. s tim razpisuje, da se isto dielo preuzeti želeći za isti dan u načelnički ured, gdie se plan i uvieti uviditi mogu, za 9. uru iz jutra uljudno pozivaju.

U Jastrebarskom 6. kolovoza 1857.

Tajnik
Katkić.

OGLASNIK.

(Dp.—59) (1—1)

Opoziv.

Uslied visoke naredbe c. k miestodèržitnenoga predsiedništva od 28. sèrpnja t. g. br. 2017 opozivlje se, ter se neće dèržati glavna skupština dioničnoga družtva za osnovanje i uzdèržavanje narodnoga kazališta u Zagrebu, ovostranim oglasom od 19. sèrpnja t. g. na 20. kolovoza t. g. odgodjena.

Što se s ovime gg. dionikom znanja radi oglašuje.

U Zagrebu 6. kolovoza 1857.

Odbor upravljajući poslove narodnoga kazališta u Zagrebu.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 11. KOLOVOZA 1857. Broj 182.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 11. kolovoza. U bližnjem miestu Vrabče dogodila se u subotu dne 1. t. m. strašna nesreća. Nadstojnik cèrkve Jure Kukolja bio je naime kopao tamo kamenje. Kad nije jedan dio hridi visoke prieko 10 hvatih običnom kukom odciepit mogo, poslao je svoga brata, da mu donese iz Zagreba u tu svèrhu potrebnu množinu baruta. Za toga vremena hoteo je na nesreću da u špilji, koju je kopajući načinio, pod onom hridi — misleći da će se u istoj zaklonit pred vrućim zrakama sunca — nešto odpočine; lego je neposredno pod onu hrid, koju se je toliko trudio odciepit i počeo je opet željeznom kukom u istoj kopat; kad se najedanput otèrgne strana time omékočena i nesretnika osakati na strašan način. Radnici, koji su nedaleko od toga miesta radili i koji su ga bili opominjali neka se daljeg kopanja okani, dotèrčaše odmah onamo, da ga izbave, ako bi bilo jošte moguće, no već su ga našli mèrtva; i dok su se trudili da otisnu kamenje ležeće na njegovom tielu, stala se je druga strana hridine rušit, da su se jedva udaljit mogli i tako podje im barem za rukom prepriečit još veću nesreću. Poginuvši sada opet po drugi put zasuti otac porodice, koi za sobom ostavlja nemoćnu udovicu sa petero diece neobskèrbljene, bio je za tri sata zatim izkopan i poslie preduzete povierenske istrage pod obćenitim požalovanjem sahranjen na grobju u Vrabču.

— Nj. preuzvišenost ban, grof Jellačić nastupio je jučer u jutro o 8. uri praćen po c. k. fml. g. vitezu Denksteinu i obim adjutantima c. k. majorom g. Zastavnikoviću i c. k. kapitanu g. Ratkoviću put k Nj. c. k. apostolskom veličanstvu u Zala-Egerszeg. Pojedini članovi deputacie, koji će imati visoku sreću poklonit se Nj. c. k. apost. veličanstvu u imenovanom miestu, stranom su prekjučer, stranom jučer onamo odputovali.

— Za ovdašnji narodni muzej slikuje daroviti umietnik g. Iv. Zasche dvie slike i to sliku Nj. c. k. apost. veličanstva i sliku Nj. preuzvišenosti bana g. grofa Jellačića. Troškovi zato namirit će se dobrovoljnim prinescima, koje pobirat putem slav. c. kr. kotarskih oblastih ovladjen je narodni muzej po bivšem ovdašnjem c. k. dvorskom savietniku baronu Ernestu Kellerspergu. „Gosp. list“ priobćuje sada one prineske, koji su do sad u veoma kratko vrieme ovamo prispieli i već dopiru do znatne svote od 337 fr. 4 kr.

— Bečke novine pišu, da je u Beču na pijaci 1. kolovoza bilo već zrela gróždja na prodaju.

— U Londonu se sastavilo društvo pod naslovom „Hungarian Land Company“, koje namierava kupovati u Ugarskoj mnogo zemlju i obradjivat je.

— U subotu 1. kolovoza prispeo je u Beč c. k. pukovnik g. T. Radosavljević od Pesavine, generalkonzul za Sèrbiu. Za niekoliko danah vraća se opet natrag.

U Gračacu u Lici od 30. sèrpnja pišu „Sèrbskom Dnevniku“: U planini Velebitu, blizu miesta ovoga, nalazi se pećina nieka, koju kod nas Svetinjom zovu. Pećina je dugačka 36 stopah, 12 široka, a 30 stopah visoka. Ulazak je samo toliko prostran, da čoviek u nju može ući. Iznutra je sva kao od samotvornoga na mramor naličnoga kamena svedena i to vèrlo čudno i divno. S desne i lieve strane nalaze se dva stupca; na koje kap po kap vode pada. Izgled je pećine iznutra uobće divan i izvanredan. — S koliena na koliena prešla je pripoviedka, da je u toj pećini bilo niekad nieko svoto tielo, koje su nieki manastirski svećtenici po Velebitu šest miesecih tražili, u pećini toj najposlie našli i odatle u Frušku goru odnieli. — Nieki žitelji, pobudjeni čuvstvom pobožnosti, učiniše zadušbinu, prokèrčiše put k toj Svetinji, raščistiše sve, što je bilo zapušteno i postaviše vrata na ulazak u pećinu. Na dan sv. Marka ove godine svetila se tu vodica; na Ivan dan s dopuštenjem višje vlasti služena je služba božja pred Svetinjom u sienici. Na službu tu skupio se narod ne samo iz ove obćine nego i sa drugih stranah. Sve je to išlo u najvećoj pobožnosti, mnogi bosonogi. Za vrieme službe zvonila su zvona miestne gračačke cèrkve i izbačeno je 100 prangiah. Osim ovih danah dolazi narod da se tu bogu moli svake mlade nedielje. Narod je ove obćine naumio i obećao pred tom svetinjom kapelu sagraditi, a u isto vrieme pozvat će na to u pomoć svu okolnu svoju pravoslavnu braću. — Toj pobožnosti pripisuju mnogi božji blagoslov, koi se ovoga lieta na obštinu ovu izlio.

Cèrnagora.

Sa Cetinja od 24. sèrpnja pišu „Svtd-u“: Plod patovanja Nj. svietlosti kneza našeg u Paris nije daleko, a taj — pouzdano mogu vam javiti — bit će da smije kao nezavisan kako on tako Cèrna Gora na onome, na čemu smo, ostati, a napredak vidit ćemo se. Knez je dobio jučer bèrzojavnu viest iz Carigrada od francuskog poslaništva, da se za njega radi, nadamo se dakle čemu dobrom, a za sad živimo u ufanju.

Sa Cetinja od 20. sèrpnja javljaju istom listu: Čujemo, da je jučer 6 bataliunah vojske turske u Bar (Antivari) došlo zato, da pokupe nizam (nieki danak) i da oduzmu oružje kako kèršćanima tako i Turcima.

Ovdie je danas iz Skadra došao engleski konzul.

Gosp. Vaclik, koi je bio 17. sèrpnja odputovao, vratio se danas iz Dubrovnika a danas odmah odlazi, zašto? neznam za sada.

Svakoga pazara u subotu na rieki Černojevića i Viru ima Turakah. Žito je kod nas poceniolo. Lietina ide dobro.

Talianska.

U Turin dne 3. t. m. došla je jedna deputacia grada Chambéry-a k Nj. veličanstvu kralju, da ga zamoli da svojom pribitnostju uveliča započeće željezničkih radnjah na Moncenisu. Nj. veličanstvo uslišalo je molbu deputacie.

Moldavia i Vlaška.

Uslied bèrzojavnih viestih iz Bukurešta, koje su bečkoj Pressi priobćene bile za uvidjenje, prekinuli su povierenici Rusie, Prusie i Francie svoja odnošenja prema kaimakamu Moldavske i uložili su protest proti izborima po njemu učinjenim. Na to je, vele, austrianski zastupnik proti očitovanjima goreimenovanih povierenikah protestovao i okrivio ih je, da su time uvriedili ustanove pariškoga ugovora. Engleski zastupnik jošte nije protestovao.

Rusia.

Polag jedne bèrzojavne pošiljke lista „Königsb. H. Ztg.“ javljaju viesti iz aziatske Rusie, da se je poglavar tunkinskih Buratah, koi ima 5000 podložnikah muškoga spola, sa ženom, sinom i 70 svojih srodnikah pokèrstio i Nj. veličanstvo cara ruskoga zamolio, da mu bude kum. (Burati su mongolsko pleme, jošte nomadi i stanuju u aziatskoj Rusii u gubernii Irkutskoj. Oni su nasliednici Lamaizma).

Turska.

Kao što javljaju iz Pariza, četiri moći protestujuće u Parizu nisu zahtievale samo da se unište moldavski izbori, već da se odazove i knez Vogorides. Izvan toga javljaju „Nord“ i to, da su Francia, Rusia, Prusia i Sardinia pristili porti, da će moldavsku posiesti, ako neuslišа predstavah proti bezakonjima i nasiljima u ovoj kneževini.

Posliednji požar, dogodivši se 30. sèrpnja u Galati uništio je 200 kućah. Samostan milosèrdnih sestarah bio je u največoj opasnosti, iz koje izbavio ga je sjedinjeni napor francuske pomorske momčadi.

Jonski otoci.

Lord Veliki, povierenik jonskih otokah, zaključio je parlamentske siednice dne 3. t. m. s govorom, kojim čestita sučlanovima i sebi, što su siednice bez prekinuća ma od koje strane dovèršene. Rasprave neće promašit svoje svèrhe, da izobraze zajednički duh i da uklone teškoće kod budućih osnivanjah zakonah. Osobitu priznanost zaslužuje, veli, pripravnost, kojom je senat pristao na dozvoljenje penziah i nagradah. Novi zakon za podučavanje istina nije savèršen, no poboljšat će se s vremenom uslied izkustva, koje će se porabom učinit u tom obziru. Lord veliki povierenik žali, da nisu žudjena odsiva našli predlosi za poboljšanje lukah na raznim otocima izim što se tiče kèrfske luke.

Franceska.

Paris, 31. sèrpnja. (Wand.) Princ Karl Bonaparte knez od Kanina, koi je 30. sèrpnja umro, imao je tek 54 godine. On je bio najstarii sin Luciana Bonaparte, brata Napoleona I. Oženio se sa Zenaidom, kćeri kralja Josipa. Imao je 12 diece, od koje je 9 ih živilo. Jedno je diete poznati Abat Bonaparte, koga su najprie htieli naimenovati za velikoga lemozinika. Još u mladoj dobi ljubio je pokojnik prirodu, odlikujući se duhom razmatranja. Docnie učio je prirodne znanosti i pisao je niekoliko knjigah. Knez od Kanina bio je, kao što je poznato, u rimskoj revolucii prèdsiedatelj zakonotvorne skupštine u Rimu, a kada bude Rim od Francuzah osvojen, nehtie se više politikom nego znanostima zanimati. On nije imao stupanj „francuskoga princa“ kao Jerom i Napoleon, ako je i bio sinovac cara Napoleona, a to dolazi odtud, što se njegov otac Lucian oženio sa Aleksandrom Blešamp proti volji svoga brata. Lucian je živio 10 godinah u nepriateljstvu s Napoleonom I. God. 1815. pohitio je bratu u pomoć, davši mu sav imetak svoj na raspolaganje, a njegovim ministrom postavši ostao mu je vieran do smèrti. God. 1853. dao je Napoleon njegovom sinu dopuštenje, da se opet Francuzom naziva, ali ne francuskim princom. Princ od Kanina imao je još tri brata, to jest Luciana, koi je senator bio, Petra, bivšega zapoviednika inostrane legie, i Antuna, bivšega representanta, i tri sestre, od kojih je poznata Leticia, udata za g. T. Vizeom-a. Njeno se ime u talianskoj buni često napominjalo.

Paris 6. kolovoza. Rasneo se glas, da je porta privolila na uništenje izborah (?). — Parnica proti obtuženicima zbog pokušanoga atentata počela je danas pred porotom. I ta nepobudjuje nikakve izvanredne znatiželjnosti. Tibaldi taji danas sve; Bartollotti i Grilli učinili su izpoviedih. Šest sviedokah bilo je preslušano. Proizlazi, da je Ledru-Rollin malo zapleten u taj po-

sao. Sutra će po svoj prilici biti izrečena osuda. (Mi smo ju već priobćili u jučerašnjem broju naših novinah medju bèrzojavnim viestima. Uér. N. N.)

Velika Britania i Irska.

Najnovii „Globe“ javlja, da je engleska vlada zaključila, da se u Indiu neodvlačno pošlje još više vojske; t. j. četiri regimente piešakah, i 2 regimente topnikah, sve skupa 7000 momakah. General Dupuys preuzet će zapoviedništvo nad topništvom u Indii.

Glasa se da se Persia usljed dogadjajah u Indii krati pristat na uviete mira i neće da preda Herata, no „Globe“ misli, da nije istinit taj glas.

Azia.

Sliedeće pismo iz Ferozepora od 30. lipnja priobćuje „Lahore Chronicle“: „Jutros bilo je pogubljeno 12 buntovnikah niekadašnje 45. domaće indijske regimente. Sve raspoložive čete i svi gradjanski službenici bili su sazvani, da prisustvuju ovèrhi, koja je izvedena bila na jugozapadnoj strani od Sudor-pazara i na sievernoj strani od stare tvèrdjave, dakle na onoj strani, odkud su buntovnici unišli bili. Prošaste noći bila su podignuta velika viešala i okolo istih bila je vojska postavljena. Dvadeset i četiri buntovnika bili su dovedeni u sredinu; jednog od istih donieli su bili na nosilima, jer mu je ruka, raznešena puščanim tanetom, bila odsiečena po liekaru. Poručnik Haggan pročitao je sada na zapovied brigadira Inesa izreku ratnoga suda, pred kojim su osudjenici bili stajali. Zatim im je kazao, tko od njih hoće da učini razkrićah o ustanku, da će biti pomilovan. Dvanaest ih, dakle polovica, primilo je ponudu i odveli su ih za topove, gdie su se izjavili, da su pripravni odat kolovodje bune i razkrit još druge tajne u obziru početka i svèrhe ustanka. Od ostale dvanaestorice, koji nisu htieli da odaju svoje drugove, bili su dvojica odvedeni pod viešala — medju istima bio je i onaj bez ruke. Oni su se popeli na liestve čvèrstim korakom i nije im bilo vidit da su baš i najmanje uzdèrmani. Došavši na ploštinu metnuli su vlastitom rukom zančicu oko vrata; za čas kopèrcala su im se tielesa u zraku. Jedan je odmah preminuo no jednoruki imao je dulju borbu. Ostale na smèrt osudjene buntovnike doveli su pred topove. Kad su ih razkovali, ipak niekoje nadvlada u tom strašnom času samèrtni strah. Zaviknuše: „Nežèrtvujte nedužnike umiesto krivacah!“ Drugi uzeše ih korit riečima: „Nejadikujte! Umrite kao ljudi, a ne kao strašivice! Vi ste branili svoju vieru, zašto dakle prosiačite tako sramotno za vaš život? Hoćete da ste Sahibi? Ne, vi niste Sahibi, vi ste pseta!“ Drugi psovahu zapoviedajućega oficira, jerbo je havildarskoga majora, koi je bio jedan od kolovodjah, zato odpustio, što je odao svoje drugove. Desetoricu ovih ljudih svezali su pred ušća od deset topovah, koji su bili nabiti kartačama. Komanda zaori: „Pripravi! — Opali!“ i tragedia se dovèrši. Prizoru i smradu nije bilo moći odoljet. Ja sam se osiećao strašno nesretnim i mogu sam opazit, da su urodjenici kao gledaoci mnogobrojno nagèrnuvši bili tronuti kao gromom. Nisu samo dèrhtali kao šiba na vodi, već im se je i lice promienilo nenaravnom bojom. Ova lekcia uzrodit će po mojem mnienju kod njih dobrim plodom.“ (U dodatku kaže spisatelj ovoga pisma, da je kod ove topničke ovèrhe dopanulo šest gledaocah teških ranah. Svikolici bili su odnešeni u bolnicu dvojici od njih morali su odsieći ranjene udove.)

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Usljed viestih prispievših u Beč dne 9. kolovoza priobćila je porta što se je dogodilo svojim zastupnicima kod onih dvorovah, koji su s njom prekinuli diplomatična odnošenja i pri tom preporučila im je da ostanu na svojim miestima, ako im se pasoši nepošlju.

Pariz 9. kolovoza. Ovdašnji dnevnici govore o dogadjaju u Carigradu nedonašajući ništa novoga. „Patrie“ javlja: Pitanje u obziru osiguranjah polodielskih nije ništa riešeno; vlada je naložila, da se ista još jedanput prouče.

Genova 7. kolovoza. U Špecii dozvali su još u vrieme da se 350 tamo nalazećih kaznenikah, osudjenih na robiju, pripravlja na pobunu usljed česa bila je urota odmah potlačena.

Razlišite viesti.

— Godine 1500 putovalo se ja iz Milhajzena u Štrasburg za osam danah; godine 1600. za šest danah; godine 1700. za četiri dana; god. 1800. za dva dana, a god. 1848 za dva sata. (Podun).

— Seljani po zadarskim otocima lieče se sa dobrim uspiehom od zubne bolesti sliedećim vèrlo prostim sredstvom. Uzmu komad stakla od cèrne butilje, stave ga u vatru, i dèrže ga u njoj dok se god nezažari. Kad se taklo dobro usija izvade iz vatre smašicana te ga nadnesu nad kakav mali sudić i istiha ga preliju s octom (kvasinom). S ovim pak mlakim octom omućaju dobro zub, i tako bolest zubnu odmah odumiene; a mnogim se često više i nepovrati, makar da im je zub sav izjeden.

— Po najposliednjem brojenju imao je London, 2,362,236 stanovnikah, medju njima 1,106,558 muškaracah, a od njih je bilo 146,449, koji su mladji od 5 godinah. Neženjenih ljudih bilo je 670,380, neudatih ženskih 735,871. Oženjenih bilo je 399,098 parih. Rodilo se je diece prošaste godine u Londonu 86,833. Smèrtnih slučajevah bilo je 56,786. Godine 1856 brojilo se je u Londonu 60,000 stanovnikah više nego li god. 1855. London je najnaseljenii grad na svietu; ima preko četvèrtinu više stanovnikah negoli Peking; dva puta toliko koliko ima Carigrad; pet putah više nego Beč, Nev-jork ili Madrid; sedam putah više nego Berlin; osam putah više nego Amsterdam, a devet putah više nego Rim. London ima 5000 popločanih ulicah, koje su skupa dugačke 2000 ingleskih miljah. Trošak za popločanje iznosi 14 milionah, a godišnja popravka 800,000 funtih šterlinah. Cievi za gas imaju 1900 miljah dužine, a 360,000 plamenovah gasa, koji se svake noći troše. Za prienos ove gèrdne množine naroda u ovom Babilonu; prolaze za 12 satih ujedno i isto vrieme 125,000 kolah, 3000 kebovah (Cabs), 1000 omnibusah, 10,000 podvoznih i svake druge vèrste kolah. Iz pokrajinah dolazi svakog dana 3000 gvozdenih kolah. Svakog dana umire 169 osobah, a svakih 5 minutah rodi se po jedno diete. Svake godine utopi se do 500 ljudih u Temzi. 42,000 bivaju svake godine zatvorene. Proračunano je da u Londonu ima 35,000 prosjakah, kojima je to zanat; dvie su trećine Irlandezah. London ima 70,000 tkalacah, 30,805 crevljarah, 43,928 modistah, i 21,210 šivaljah. Pregèrdni londonski tèrbuh troši svake godine 977,090 volovah, 30,000 teocah, 1,480,000 škopacah, 34,000 k. svinjah, 1,600,000 centih žita, 310,464,000 funtih krumpirah, 89,672,000 variva. Koliko se ribe potroši, upravo se dokučiti nemože, takodjer se i premnogo letućih troši. Francuska i ostale zemlje šalju svake godine 70 do 75 milionah jajah. London troši 65,000 baćavah vina, 2 miliona galonah rakije, 43,200,000 galonah piva a kamenitog ugljevja potrebuje 3,000,000 tonelatah. Jedne liekarske novine broje otrovanih u Ingleskoj za 6 posliednjih godinah 3218 (1700 muških i 1518 ženah). Obični su otrovi Laudanum, Štrihnin, kiselina od dieteljine soli i gèrka esencia od bajamah.

— Izišla je u zadarskoj tiskarnici Demarki-Rugjerovoj zabavno-poučna knjižica pod naslovom: Nasradin iliti Bertoldo i njegova pretanka domišljanost, himbenost i lukavština. Knjižica ispisana polag talianskog, kano zabavno i ugodno štenje za ilirske mladiće, u kojoj se kažu velike pogibelji Nasradinove, njegova izmišljenja i mudre besiede. Dodaje se na svèrhi: Pievanje od opake ćudi i provare zlih ženah. U Zadru mieseca sèrpnja 1857. Troškom Petra Abelića knjigoprodavca. Knjižici je dodan kamenotiskani obraz Nasradina jašećeg na magarcu. Jezik u njoj upotrebljeni dovoljno je dobar. Knjižica iznosi usve 120 stranah na maloj osmini i dobroj hartii. Ciena joj je samo 24 krajcara. Ova se knjižica sama po sebi svakom preporučaje radi svog zabavnog i veselog sadèržaja. (G. D.)

Bečka burza

dne 10. kolovoza 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	82 3/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . . » 5%	84 1/2
dto . . . . » 4 1/2 %	72 3/4
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	337
» » » » » 1839, » 100 »	140 3/4
» » » » » 1854, » 100 »	108 7/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	80 7/8
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	999 1/2
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	267
dto dto s plaćanjem na rate	274 1/2
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1842 1/2
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malohečke » . 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	560
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	
Tisna željeznica . . . . »	200
Lombardezko-mlietačka željeznica . . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	104 7/8
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . »	104
Genova za 300 piemontezkih lirah . . »	120 7/8
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	76 3/4
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-10
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	103 1/4
Marseille za 300 frankah . . . . »	121 1/4
Pariz za 300 frankah . . . . »	121 1/2
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	103
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	264 1/2
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	7 3/4
Srebro od 4. kolovoza	5 1/8

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 785—14535 (VI—55) (3—1)

Kundmachung.

Im gräflich Löwenburgischen Konvikte in Wien ist ein Löwenburgischer Stiftungsplatz in Erledigung gekommen, dessen Genuss bis zur Vollendung der 8. Gymnasial-Classe dauert, und wozu nach dem Inhalte des Stiftbriefes, Söhne aus dem Adelstande ungarischer Nation berufen sind, wenn sie das 8. Lebensjahr erreicht, und das 14. noch nicht überschritten haben.

Sonach werden jene Eltern und Vormünder, welche sich für ihre Söhne oder Mündel um diesen Stiftungsplatz zu bewerben gedenken, hiemit aufgefordert, ihre Gesuche längstens bis 20. September d. J. der k. k. kroat.-slav. Statthalterei zu überreichen, und mit nachbenannten Behelfen zu belegen.

a) mit dem Adelsdiplome zum Beweise der adeligen Abstammung;
b) mit dem Taufscheine;
c) mit dem Kuhpocken-Impfungs-Zeugnisse, oder dem Zeugnisse über die natürlich überstandenen Blattern;

d) mit dem Gesundheits-Zeugnissen;
e) mit dem Mittellosigkeits-Zeugnisse, und
f) mit dem letzten Schulzeugnisse des Kandidaten, welches mindestens die vollständige Erlernung der I. Normalklasse nachweiset.

Diesem Gesuche, welches auch die Anzahl der Geschwister des Kandidaten, ob und welche von ihnen versorgt sind, oder einen Stiftungsplatz oder ein Stipendium geniessen, genau anzugeben hat, ist ferner noch die Erklärung beizufügen, dass die Eltern oder Vormünder im Stande und bereit sind, die vorgeschriebene Uniform und Hauskleidung, die Leib- und Bettwäsche, das Bettgewand, und Essbesteck anzuschaffen, und auch während des Genusses der Stiftung die Nebenauslagen für Kleidung, Wäsche, Schulbedürfnisse und Krankheitskosten nebst einer Zulage für die Bedienung aus Eigenem zu bestreiten.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 7. August 1857.

Nr. 6361 (Izv.—278) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Zu Folge h. Statthalterei-Erlasses vom 9. Mai l. J. Z. 8696/1347 wird Behufs der Beistellung der in der erliegenden Kostenberechnung bezeichneten, neu anzuschaffenden Gensd'armerie-Einrichtungsstücke auf Grundlage der beigeschlossenen Lizitationsbedingungen am 17. l. M. August um 10 Uhr Vormittags bei dieser k. k. Comitatsbehörde die öffentliche Minuendo-Lizitations-Verhandlung abgehalten werden, wozu Unternehmungslustige mit dem Beisatze eingeladen werden, dass auch schriftliche Offerte, welche jedoch mit dem entsprechenden 5% Vadium versehen, schon Tags vorher d. i. den 16. August l. J. hieher überreicht werden müssen, angenommen und nach geschehenen mündlichen Anboten, sogleich eröffnet, und verhandelt werden. Hiebei wird bemerkt, dass bei gleich vortheilhaften mündlichen und schriftlichen Offerten diesem letzteren, und bei zwei oder mehreren gleichgestellten schriftlichen Offerten jenem, welches früher eingereicht wurde, das Vorrecht zugesprochen werden wird.

K. k. Comitatsbehörde

Fiume den 28. Juli 1857.

Lizitations-Bedingungen,

welche für die zur Sicherstellung einiger neuanzuschaffenden Gensd'armerie-Einrichtungsstücke am 17. l. M. August abzuhaltenden Lizitations-Verhandlung wie folgt, festgestellt werden.

1. Die Beistellung der in der bezüglichen Kostenberechnung nachgewiesenen Einrichtungsgegenstände kann entweder in der Gesammtheit, oder nach einzelnen Gattungen übernommen werden, und es haben hiebei die adjustirten Preise als Fiskalpreise zu gelten.

2. Jeder gesetzlich qualificirte Unternehmungslustige hat vor Beginn der mündlichen Ausbiethung das 5% Vadium zu erlegen. Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt.

3. Ueberreicher von schriftlichen Offerten dürfen sich nicht zugleich auch persönlich durch Bestellte oder Bevollmächtigte bei der mündlichen Lizitation betheiligen, widrigens auf deren schriftliche Offerte durchaus keine Rücksicht genommen wird.

4. Nachträgliche Offerte werden nicht berücksichtigt ohne Unterschied, ob sich Offerent bei der mündlichen Lizitation betheiligt hat, oder nicht.

5. Der Lieferungstermin wird auf vier Wochen vom Tage der dem Ersteher bekannt gegebenen Genehmigung des Lizitations-Ergebnisses festgesetzt, und es sind sämmtliche neubeizustellende für die Gensd'armerie-Posten in Fiume, Buccari und Portoree bestimmte Gegenstände bei der k. k. Comitatsbehörde Fiume, und jene für andere Gensd'armerie-Posten in das innerhalb der Zolllinie zu bestimmende Depot in Orehovica abzugeben, woselbst die Collaudirung vorgenommen werden wird.

Auch ist der Ersteher verpflichtet, die allfällige während der Lieferungsfrist sich als nothwendig herausstellende Beistellung von noch anderen bereits bezeichneten, jedoch in obbezogener Kostenberechnung nicht einbegriffener Einrichtungsstücke um den, im neu gedachten Kosten-Anschlage festgesetzten, und nach dem Lizitations-Ergebnisse herabgesetzten Preis zu liefern. — Derselbe hat die Beistellungsfrist genau einzuhalten, und die zu liefernden Gegenstände genau nach der vorgeschriebenen Beschaffenheit beizustellen, widrigens bei jeder Mangelhaftigkeit, welche der Ersteher sogleich abzustellen sich weigern sollte, auf seine Gefahr und Kosten die ordnungsmässige Herstellung veranlasst werden würde.

6. Die Collaudirung hat von einem k. k. Comitats-Behörde Abgeordneten unter Zuziehung von einem Sachverständigen zu geschehen.

7. Der Erstehungsbetrag für die bei der Collaudirung gut befundenen Gegenstände wird dem Ersteher mit der Caution sogleich ausgefolgt werden.

8. Der Bestbieter bleibt für seinen Anbot sogleich nach Unterfertigung des Lizitationsprotokolles verbindlich, die Verbindlichkeit des Landeskonkurrenzfondes beginnt dagegen erst nach erfolgter Ratifikation von Seite der hohen hierländigen k. k. Statthalterei.

9. Der Unternehmer ist verpflichtet den Stempel zu dem Lizitationsprotokolle, und seinen Grundlagen nach erfolgter Ratificirung innerhalb der gesetzmässigen Frist aus Eigenem zutragen.

10. Stirbt der Unternehmer so gehen alle seine diesfälligen Verbindlichkeiten und Rechte auf seine Erben über.

11. Das Lizitationsprotokoll hat die Stelle des Vertrages zu vertreten.

12. Die etwa diesfalls entspringen mögenden Rechtsstreitigkeiten werden bei demjenigen im Sitze des hierländigen k. k. Central-Fiscal-Amtes befindlichen Gerichte, dem der Fiskus als Beklagter unterstehet, durchgeführt werden.

K. k. Comitatsbehörde

Fiume den 28. Juli 1857.

Formular des schriftlichen Offertes.

Der Gefertigte macht sich hiemit verbindlich, und biethet an, die nach Lizitations-Kundmachung der k. k. Comitatsbehörde Fiume vom 28. Juli l. J. Z. 6361 neuanzuschaffenden Gensd'armerie-Einrichtungsstücke und zwar:

insgesammt

um den gemilderten Betrage von fl.

kr. Sage! den

bezüglichen Lizitations-Bedingungen gemäss beizustellen, und schliesst zugleich das entsprechende 5% Vadium mit fl. hier bei.

Datum

N. N.

Von Aussen

Anbot

für die Beistellung der neuanzuschaffenden Gensd'armerie-Einrichtungsstücke, beschwert mit dem Vadium von fl.

Ad Nr. 634—1857.

Kostenberechnung

über die nach den bestehenden hiesigen Local-Preisen, für die in dem k. k. Fiumaner Comitate stationirten k. k. Gensd'armerie-Posten, neuanzuschaffenden Cassern-, Küchen- und Arrest-Einrichtungsstücke, nach beiliegendem Ausweis Littera A.

Post-Nr.	Anzahl der beizustellenden Stücke	Benennung des Gegenstandes	Confections-Beschreibung nach den Mustern, wie in der Fiumaner Gensd'armerie-Casserne	Einheits-Preise fl.	Einheits-Preise kr.	Berechneter Betrag fl.	Berechneter Betrag kr.
			I. Cassern-Geräthe.				
1	23	Matratzen	6¼ lang, 3' breit und mit 20 Pfd. Rosshaar gefüttert à	16	—	368	—
2	20	Kopf-Pölster	1¼ lang, 3' breit und mit 5 Pfd. Rosshaar gefüttert à	2	40	53	20
3	128	Kopfpölster-Ueberzüge	von weisser Leinwand	—	40	85	20
4	157	Leintücher	3½ Ellen lang, 1⅝ Ellen breit	3	—	453	—
5	8	Winterkotzen	2blätterig 9 Pfd. schwer 2 Ellen breit und 3 Ellen lang à	9	10	73	20
6	1	Schreibtisch	aus weichem Holze mit Sperrladen 4½' lang, 3' breit holzartig angestrichen	—	—	7	20
7	5	lange Tische	aus weichem Holze, sammt Laden 4½' lang, holzartig angestrichen à	5	30	27	30
8	7	Stühle	vom harten politirten Holze à	1	10	8	10
9	5	Spuckkästchen	von weichem Holze holzartig angestrichen à	—	45	3	45
10	10	Kleiderstöcke	idem idem à	3	20	33	20
11	19	Wasserkrüge	von glasirter Thonerde eine Mass hältig à	—	30	9	30
12	19	Deckeln	aus Weissblech für dieselben à	—	36	11	24
13	19	Untersätze	idem idem à	—	24	7	36
14	9	Waschbecken	von mittelfein weissglasirter Thonerde à	—	50	7	30
15	2	Krüge	idem idem à	—	50	1	40
16	2	Gläser	geschiffene, ein Seidel hältig à	—	12	—	24
17	8	Lampen	aus Weissblech sammt Untersatz à	1	—	8	—
18	19	Kerichtschaufeln	aus Weissblech à	—	50	15	50
19	1	Leuchter	aus Weissblech à	—	—	—	40
			II. Küchen-Geräthe.				
20	3	Wasserschaffeln	aus weichem Holze à	—	24	1	12
21	1	Wasserkanne	kleine vom Eichenholze und eisernen Reifen à	1	—	1	—
22	3	Nudelbretter	von weichem Holze mit Rahmen à	1	20	4	—
23	4	Küchenbretter	2' lang, 1¼' breit von hartem Holze à	—	45	3	—
24	3	Tranchier-Bretter	2' lang, 1¼' breit von hartem Holze mit Leisten à	1	30	4	30
25	1	Mörser	aus Gusseisen 8 Pfd. schwer à	2	—	2	—
26	2	Mörserstössel	idem 2 Pfd. schwer à	—	30	1	—
27	2	Tranchier-Messer	eiserne à	—	40	1	20
28	2	Gabel	eiserne à	—	20	—	40
29	1	Glutschaufel	eiserne à	—	30	—	30
30	2	Suppendurchschläge	blecherne à	—	35	1	10
31	2	Suppensiebe	blecherne à	—	20	—	40
32	1	Schaumlöffel	eiserne à	—	20	—	20
33	4	Reibeisen	blecherne mit hölzernem Handgriff à	—	24	1	36
34	1	Geschierrechen	à	1	—	1	—
35	1	Handborstwisch	à	—	48	—	48
36	1	Einkaufkorb	à	—	45	—	45
37	2	Töpfe	kleine eiserne patentirte à	1	30	3	—
38	5	Reindeln	idem idem à	1	10	5	50
39	3	Leuchter	kleine aus Weissblech à	—	40	2	—
40	2	Lichtscheere	mitteifeine à	—	18	—	36
41	1	Wandlampe	aus Weissblech sammt Zugehör à	2	—	2	—
			III. Arrest-Geräthe.				
42	1	Wasserbehälter	vom Eichenholze mit eisernen Reifen, ein Eimer hältig à	5	20	5	20
43	1	Nachtkübel	klein vom Eichenholze mit eisernen Reifen sammt Deckel à	5	—	5	—
44	1	Lampe	aus Weissblech sammt Untersatz à	1	—	1	—
45	3	Strohsäcke	12" hoch, 6¼' lang, 3' breit à	3	20	10	—
			Summa	—	—	1235	56

Vom k. k. Comitats-Bauamte

in Diensten Abseín des Amtsleiters

Fiume am 3. Juli 1857.

Bèrdarić m. p.

Ingenieur.

Z. 2795—1857 (DS.—83) (3—1)

Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung.

Von der k. k. Berghauptmannschaft zu Leoben wurde unterm 24. Juli 1857 Z. 209 R. bestätiget, dass der Herr Desire Falkner Handelsmann und Realitätenbesitzer zu Carlstadt auf Grundlage der Schurfbewilligung einen Freischurf in der Ortsgemeinde Mikulić, Steuergemeinde Gračan, Bezirk Agram, angemeldet hat.

Der Freischurf ist bereits bezeichnet, und der Herr Freischürfer verpflichtet, die Vorschriften des allgemeinen Berggesetzes vom 23. Mai 1854 genau zu befolgen.

Dieses wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

Agram am 5. August 1857.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
Pokšec.

Nr. 70—1857 c. (Izv.—284) (3—1)

Edikt

für den unbekannt wo abwesenden Anton Androina.

Johann Gorupić überreichte als Erbe seiner Mutter Anna Gorupić durch den Advokaten Anton Horváth das Aufkündigungsgesuch praes. 19. Jänner 1857 Nr. 70, mit welchem derselbe das Kapital von 550 fl. CMz. c. s. c. welches Anton Androina laut der zu Pregrada ausgestellten Obligation vom 14. August 1849 der Anna Gorupić beziehungsweise deren Erben Johann Gorupić schuldet, den genannten Schuldner Anton Androina auf drei Monate aufkündiget, und es wird dem Anton Androina dessen Aufenthaltsort unbekannt ist, auf seine Gefahr und Kosten zu dessen Vertretung der Advokat Josef Maicen aus Krapina als Curator aufgestellt und das Aufkündigungsgesuch dem ernannten Curator zugestellt.

Diess wird dem unbekannt wo abwesenden Schuldner Anton Androina hiemit mit der Warnung bekannt gemacht, dass er entweder den aufgestellten Vertreter über die zweckmässige Verhandlung seiner Rechtssache gehörig anzuweisen oder dem Gerichte einen anderen Sachverwalter namhaft zu machen habe, widrigens er die Folgen der Verabsäumung alles dessen sich selbst beizumessen haben würde. — Die Aufkündigungs-Frist hat mit dem auf die letzte Einschaltung dieses Ediktes im Amtsblatte folgenden Tage zu beginnen.

— K. k. Bezirksamt als Gericht
Pregrada 10. Juni 1857.

Sec. III. Abth. 3. Nr. 6272 (DS—84) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Bei dem k. k. hierländigen Landes-General-Commando sind zur Beheitzung der Amts-Lokalitäten im kommenden Winter 1857-58 so wie auch für das Militärjahr 1858-59 beiläufig 180 bis 200 Wald-Klafter 36"gen buchenen Brennholzes erforderlich.

Ueber die Lieferung dieses Artikels wird die Lizitation am 24. d. M. um die 10 Vormittags Stunde bei der hiesigen Kanzlei-Direktion abgehalten, und mit den Mindestfordernden unter Vorbehalt der Ratifikation der Kontrakt nach Massgabe des Ergebnisses entweder cumulativ, oder für jedes Militärjahr separat abgeschlossen werden.

Die näheren Bedingungen können bei der Kanzlei-Direktion eingesehen werden.

Uebrigens werden auch schriftliche Offerte angenommen, wenn solche mit den 5% Vadien oder mit dem diesfälligen Erlagschein versehen, einen bestimmten mit Buchstaben ausgedrückten Preis, die Erklärung des unbedingten Beitrittes zu den Lizitations-Bedingnissen, dann die Bestätigung der Solidităts-Verhältnisse von Seite der politischen oder sonst einer dazu berechtigten Behörde enthalten, und noch vor Beendigung des mündlichen Verfahrens einlangen.

Das Holz soll bis Ende September in der von der Kanzlei-Direktion dem Unternehmer angegeben werdenden Quantität sowohl für's General-Commando, als für's Rechnungs-Departement und die Genie-Inspektion in den betreffenden Gebäuden vollzählig beigestellt, und darf nicht überständig sein, sondern muss aus gesunden, trockenen Scheitern bestehen, darf nicht mit Wurzelholz, Stöcken, Klötzen oder Prügeln vermischt, und muss in Waldklaftern ohne Kreutzstoss gut geschlichtet werden.

Die Caution hat in 10% zu bestehen, worauf das Vadium eingerechnet wird, welches die Nichtersteher gleich nach der Lizitation zurück erhalten. Diejenigen, welche a) den Lieferungs-Artikel selbst erzeugen, so wie insbesondere auch b) einzelne Grenzer oder Grenzgemeinden sind vom Erlage des Vadiums und der Caution insofern enthoben, als sie sich mittelst des beizubringenden obrigkeitlich bestätigten Certifikats und zwar die Unternehmer der Kathegorie a) über ihre Eigenschaft als Holzproducenten, dann jene der Kathegorie b) über ihre Tüchtigkeit und sonstige Zulassungsfähigkeit gehörig ausweisen.

Nachträgliche Anbote werden nicht berücksichtigt.

Vom k. k. Landes-General-Commando in Agram
Agram am 4. August 1857.

Br. 1090 gr. (Izv.—280) (3—3)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. ureda klanjačkog kao suda ovime do obćeg znanja stavlja se.

Pošto u smislu ovostranog izroka br. 665-gr. od 13. sèrpnja t. g. na stran Gjure Štrucela ustupnika Stevana Nemčića radi duga od 45 fr. sr. c. s. c. za dan 13 sèrpnja t. g. ustanovljenog roka javne dražbe urbarskog grunta tuženika Gjure Bogovića iz Movrač br. kuće 5, te na 520 fr. prociènjenog, kupac prijavio se nije; to će se pod ustanovama navedenog izroka dne 13. kolovoza t. g. u 11 satih prie podne u Movrači br. kuće 5 miestu obitavanja tuženika, druga i zadnja ovèršbena dražba obdèržavati, prigodom kojom će se upitni zaplenjeni grunt i izpod ciene procienbene prodavati.

C. k. kot. ured klanjački kao sud dne 14. sèrpnja 1857.

Miesto služb. odsut. c. k. kot. predstojnika
c. k. kot. pristav
Davidović.

(Dp.—58) (3—3)

Natiečaj.

U Medjimurju gornjem, županii varašdinskoj izpražnjena su miesta učiteljska kod sv. Martina u Pomorju i u Vratišenci, zajedno i orgulašah. Plaća godišnja na obih miestah slobodan stan, vèrt, dèrva i 300 fr. koji koju zadobiti žele, imadu svoje dokaze vèrhu dovèršenih izpitah i ćudorednosti do 8. rujna t. g. dolepodpisanomu podnieti i sebe u ondiešnjih cèrkvah probam orgulanja podvèrći. Dano u Nedelišću dne 1. kolovoza 1857.

Franjo Vlašković,
podjašprišt, župnik i kot. učionah nadziratelj.

Na br. 3201 gr. (DS.—81) (3—2)

Javna dražba.

C. k. zemaljski sud u Zagrebu javlja, da će se po naredbi, što su ju ugovorili vierovnici stečajne mase Eduarda Špirera kod ročišta na 3. kolovoza t. g. stvari spadajuće, na ovu stečajnu masu, naime: tèrgovačka roba, rubje, odieće, posteljina i pokućtvo u kući pod br. 328 u dugoj ulici grada Zagreba dne 18. kolovoza t. g. i sliedećih danah svaki put od 9 do 12 satih prie a od 3 do 6 satih poslie podne prodavati na javnoj dražbi onomu, koi bude najviše nudjao, i to 18. i 19. kolovoza t. g. samo uz cienu pronadjenu prociènom ili nedanjom, a sliedećih danah i izpod ove ciene, za kupovninu odmah položenu u gotovu novcu, zato se svatko, koji želi što kupiti, ovamo pozivlje.

U Zagrebu 5. kolovoza 1857.

K br. 287—1857 (Izv.—279) (3—2)

Natiečaj.

Pri višjoj elementarnoj učioni u Bakru, prazno se sada nahodi miesto učitelja 1. mužkog razreda sa godišnjom plaćom od 300 f. i stanbine od 40 f.

Onaj koi želi postići gore rečeno miesto, imade ozdopodpisatome municipalnom magistratu, do uključivo zadnjeg kolovoza t. g. i ne kašnje svoju propisanim načinom dokumentiranu molbenicu podnieti i dokazati:

1. rodno miesto, dobu, vierozakon i stališ;
2. nauke i znanstvo hèrvatskog, taljanskog i niemačkog jezika;
3. službe u učiteljskoj struci do sada obdèržane, i ostale;
4. dovèršenje pedagogičkog tečaja i zadobitu time učiteljsku sposobnost;
5. ponašanje, zdravlje i dovèršeno cieplјenje kozah.

Natiecatelji, koji se u službi nalaze, podnieti će molbenice svoje putem predpostavljenog sebi poglavarstva.

Od magistrata municipalnog
U Bakru dne 25. sèrpnja 1857.

Nr. 4103 (Izv.—276) (3—3)

Verlautbarung

wegen Zuweisung der Grund-Entl.-Entschädigungs-Capitalien.

Der Frau Cäcilia Baron geborene Kaiser wird hiemit bekannt gegeben. Herr Ferdinand v. Inkay habe, die Albert Kaiseri'schen Erben mit ihrer Forderung aus dem Schuldscheine vom 6. September 1846 pr. 2000 fl. CMz. nebst hievon rückständigen Zinsen pr. 138 fl. zur Ueberweisung auf das Entschädigungskapital der Exemptionalisten der Güter Rašinja und Gorica angemeldet.

Da Frau Cäcilia Baron als Albert Kaiseri'sche Miterbin bei der hierüber mit diesgerichtlichem Bescheide vom 23. Mai d. J. Z. 2832 auf den 20. d. M. angeordneten Tagsatzung nicht erschienen ist, und auch der Beweis über die an sie geschehene Zustellung nicht eingelangt ist, so wurde für sie der hierortige Advokat Herr August Lukinac als Curator ad actum bestellt und zur Zuweisungsverhandlung die neuerliche Tagsatzung auf den 1. September d. J. Vormittags 9 Uhr vor diesem Gerichte bestimmt.

Wovon dieselbe zur Wahrung ihrer Rechte verständigt wird.

K. k. Comitats-Gericht
Warasdin 25. Juli 1857.

Novak. Fohn.

Nr. 4171 civ. (Izv.—281) (3—2)

Amortisirung.

Nachdem über das diesgerichtliche Edikt dd. 19. April 1856 Z. 2202-c. auf das National-Anlehens-Certifikat dd. 20. Juni 1854 pr. 100 fl. binnen der festgesetzten Frist keine Anmeldung eingebracht wurde; so wird über Ansuchen des Herrn Demeter v. Bubanović das besagte National-Anlehens-Certifikat dd. 20. Juni 1854 pr. 100 fl. hiemit als nichtig und erloschen erklärt.

K. k. Comitats-Gericht
Warasdin am 29. Juli 1857.

Novak. Fohn.

Nr. 3364 (PZ—25) (3—3)

Kundmachung.

Zufolge hohen Erlasses des k. k. Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 17. Juli 1857 Z. 15545/2352 wurde vom 1. August 1857 das Postrittgeld für ein Pferd und eine einfache Post in den nachbenannten Kronländern und Bezirken im Einvernehmen mit dem k. k. Finanz-Ministerium wie folgt festgesetzt:

	fl.	kr.
in Niederösterreich mit	1 fl.	10 kr.
» Oberösterreich mit	1 »	4 »
»Salzburg mit	1 »	12 »
» Steuermarkt mit	1 »	14 »
» Kärnthen mit	1 »	18 »
» Böhmen mit	1 »	8 »
» Mähren und Schlesien mit	1 »	8 »
» Tirol und Vorarlberg mit	1 »	24 »
im Küstenlande	»	20 »
in Krain mit	1 »	12 »
im Pesther Bezirke mit	1 »	6 »
» Pressburger Bezirke mit	1 »	8 »
» Oedenburger Bezirke mit	1 »	10 »
» Kaschauer Bezirke mit	1 »	2 »
» Grosswardeiner Bezirke mit	1 »	4 »
im Montan-Distrikte mit	1 »	18 »
» Ottočaner Regiments und Zengger Militär.Kommunitäts-Bezirke mit	1 »	16 »
» Likaner Regiments-Bezirke mit	1 »	12 »
» Oguliner Regiments-Bezirke mit	1 »	16 »
» übrigen kroat.-slav. Postbezirke mit	1 »	4 »
in der serbischen Woiwodschaft und Temeser Banate mit	1 »	10 »
» Siebenbürgen mit	1 »	6 »
im Krakauer Regierungsbezirke mit	1 »	4 »
» Lemberger Regierungsbezirke mit	1 »	—
» Czernowitzer Regierungsbezirke mit	— »	56 »

Die Gebühr für einen gedeckten Stationswagen wird auf die Hälfte, und für einen ungedeckten Wagen auf den vierten Theil des für ein Pferd und eine einfache Post entfallenden Rittgeldes festgesetzt.

Das Postillonstrinkgeld und das Schmiergeld bleibt unverändert.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Agram 31. Juli 1857.

K. k. Post-Direktion
für Croatien und Slavonien
Klempay.

Br. 1482 (Izv.—275) (3—2)

Razpis natiečaja.

Kod obćinskog grobničkog izpražnjeno je miesto tajnika s godišnjom plaćom od 350 for. bez prava na bezplatan stan i dèrva.

U sverhu popunjenja tog miesta otvara se time natiečaj do konca miesca kolovoza o. g.

Molitelji imadu svoje prošnje propisanim putem podpisanom c. k. kotarskom uredu podnieti i u istih sredstvom vierodostojnih izprava dokazati svoju dobu, stališ, vierozakon, dosadanje činovanje, podpuno znanje hèrvatskog i niemačkog jezika, političko i ćudoredno dèržanje.

C. k. kot. ured na Rieci 27. sèrpnja 1857.

Ravnatelj ureda
Mudrovčić.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 12. KOLOVOZA 1857. Broj 183.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlase svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Kod 287. žrebanja stariega dèržavnoga duga, koje je dne 1. t. m. uslied najvišjega patenta od 21. ožujka 1818. preduzeto bilo, izvučena je seria br. 75.

Ova seria sadèržaje bankovne obligacie po 5% i to br. 67437 s polovinom glavnične svote zatim brojeve 68463 do uključno 69219, nadalje doknadno podnešene domestikalne obligacie višje-ennskih stališah po 4% br. 2826 do uklopno 2873 u ukupnom glavničnom iznosku od 1.006,154 fr. 30 kr. i u kamatnom iznosku po obaljenom mierilu od 25.102 fr. 21 6/8 kr. konv. novca.

Ove će se obligacie po ustanovama najvišjega patenta od 21. ozujka 1818 izmienit za nove dèržavne zadužnice okamatljive po pèrvobitnom mierilu u konv. novcu.

Od c. k. hèrvatsko-slavonskoga miestodèrštvenoga predsiedništva.

U Zagrebu dne 8. kolovoza 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč 9. kolovoza. Nj. veličanstvo car odputovao je sinoć iz Laxenburga u Ugarsku. Kad je prekoračjo granicu, što se je zbilo u 7 satih u večer, razvili su, tako javlja „P-O. Ztg.“, na budimskom dvorcu carsku zastavu i pozdravili su ju tako s Josipove bastije kao i s budimskoga bèrda sa 36 topometah.

— Nj. veličanstvo carica našla se je pobudjenom za špital milosèrdnih sestarah u Segedinu dozvolit podporu od 400 fr. konv. novca.

— Visoko ministarstvo podielilo je gospodinu Božidaru baronu Duckeru, zastupniku jednoga izbora, dozvolu da u Briksu sastavi akcionarno društvo za obèrt i rudarstvo posredstvom glavnice od 2 miliuna forintih. Podpisivanje akciah na 600,000 forintih odmah će sliedit s višjom dozvolom.

— Spomenik, koi se ima stavit tamo, gdi je ugarska kruna sa svetim ostancima nadjena bila, malo što nije već dovèršen. Sastoji se u osmorkutnoj u gotičkom slogu sazidanoj kapeli, koja je sastavljena iz raznih umietno izriezanih kamenah. Na patosu nalazi se kamen s narisima svete krune i znakovah.

— Nj. c. visost gospoja nadvojvodinja Sofia posvetila je povodom prolaza Nj. c. visosti g. nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana i gospoje nadvojvodinje Karoline iznosak od 400 forintih konv. novca u svèrhu da se isti razdieli medju siromake grada Linca.

— U Körösmezö-u (Marmaroš) umro je, nije tomu davno, starac komu je bilo 120 godinah.

Iz Ravanice u Sriemu početkom sèrpnja. Od onih trinaest sèrbskih manastirah što se nalaze u dražestnom Sriemu, za Sèrbe je najglasovitii u Ravanici, jer se ovdie čuvaju ostanci posliednjega sèrbskoga cara Lazara. Da nisu Bizantinci nenavidili sèrbskoj moći, ili da se nije zapadno kèršćanstvo ustezalo dati pomoći „šizmaticima“, teško bi se Turci ikad bili učvèrstili u Evropi. Lazara je poslie sèrbsko svećenstvo proglasilo svecem; njegove ostanke (glava mu se, vele, još sada čuva u Carigradu, no truplo mu izmoliše svećenici) isselivši se jedan dio Sèrbah u Austriu preneo je iz Ravanice u Turskoj u manastir istog imena u Sriemu. Od toga vremena hodočastvuju Sèrblji ovamo. Dne 27. lipnja svake godine (kao na dan nesretnoga boja na Kosovom polju) sakuplja se tamo neizmierna množina svieta iz svih okolicah. Ne samo Sèrblji iz Banata i Bačke, već i mnogi iz kneževine, iz Bosne i još iz daljih krajevah dolaze ovamo da cielivaju svete ostanke Lazarove i prisutstvuju svečanoj službi božjoj. Tko hoće da čuje sèrbsku junačku piesmu, koja sve više i više oniemljaje i već je u mnogim predielima sasvim izumèrla, tko želi, da se na vlastite oči spozna s naravima i običajima Sèrbah, to može najbolje ovdie učinit. Ovdie imaš prilike vidit sliepe guslare s njihovim guslama, kako pievaju junačke piesme. Pievanje pravo govoreć zanima najmanje, jer je odviš jednostruko i jednoglasno, no čemu se divit moraš, to je sadèržaj piesamah, kriepak poetički izraz, poliet fantazie, smielo opisivanje i jednostavna veličina svega i tko je sèrbskom jeziku podpunoma viešt, nalazi u ovim piesmama isto toliko naslade, kao u homerovim. Gledajući sliepca, kako okružen tihom, slušajućom množinom pieva svoje piesme, kadkad svoj glas planuvsi podiže i čarobno dieluje na množinu, pomislit ćeš nehotice na Homera i Osiana. Zanimiva je i sèrbska igra, kolo. Osobenost te igre sastoji se u tom, da se u njoj nepleše ili bolje rekuć neposkakuje na parove, već krugom. Gajdaš stoji posred kruga a gajde su mu obično nakićene cviećem ili vèrpcama. Oni, koji igraju, proizvode i sami poput recitativa kratkih piesmicah, koje se zovu poskočnice, i veoma su šaljiva sadèržaja. Veoma bi se prevario, ako bi pomislo, da sèrbski hodočastnici sumorno i pobožno taj dan sprovode u molitvama. Dok traje služba božja, prilično su pobožni, no po službi već počimlju pievat i namieštat se u kolo, izpražnjuju čaše, pucaju iz pištoljah, i nemisle na ništa drugo nego na veselje i radost. Uprav u tom obziru veoma je na takav dan zanimiv manastir u Ravanici, jer se ovdie najlaglje može vidit društvena i vesela narav Sèrbaljah. A kakva ti je tu različitost svietine viditi! Ovdie na granici Austrie i Turske moći je najbolje vidit smiesu istoka i zapada. Uz izobraženoga Sèrba u evropskoj nošnji i liepe masti vidiš Bošnjaka u turskoj nošnji lica opekla od sunca, uz istočnu nošnju sèrbskih ženah moći je i jednostavniu zapadnu sve više i više viditi. Ovdie kalugjer, tamo oficir ili činovnik, ovdie talige, tamo karuce, sve to čini osobit utisak. Konačno nemogu da nenapomenem, da manastir Ravanica ima veoma dražestan položaj tako, da bi pomislio da se nahodiš u kakovoj okolici Švajcarske ili Normandie. Od ovud se mogu vidit liepa bèrda sriemska, pogranična rieka Sava, mnogo opievano bèrdo Avala kod Beograda i amfiteatralne bosanske gore.

Temešvar 4. kolovoza. Prekjučerašnji dan bio je za Temešvarce blagdan. Ovozemne željezničke radnje natoliko su napredovale, da se je mogla preduzeti ogledna vožnja. Vožnja se je naravno stezala jošte na kratki prostor. Okolo 5 1/2 sata u večer bio je učinjen pèrvi željeznički put od ovud u bližnje selo Szakalhaz za 21. minutu. Ovu vožnju preduzeo je nadindjenir g. Bayer, komu je povierena uprava temešvarsko-segedinskih željezničkih radnjah i k istoj su pozvani bili gg. fml. bar. Siegenthal, zapoviednik tvèrdjave Wolf, miestodèrštveni podpredsiednik bar. Schmidburg i više inih znatnih osobah, koji su i udioništvovali kod iste i kao pèrvi putnici na ovoj željeznici povećali su dakle znamenitost čina. Kao što se čuje još ove godine predat će se željeznica, iduća od ovud u Segedin, obćem prometu.

Cèrnagora.

„Agr. Ztg.“ donosi sa Cèrnegore dopis od 20. pr. m., iz kojega proizlazi, da će knez cèrnogorski sastavit jedan izvèrstni zbor od 1800 momakah. Svako kaplarstvo, sastojeće iz 10 momakah, dužno je dati svoga najvèrstnieg momka u taj zbor. Svaki momak toga zbora morat će se zaklet na grobu Petra I. koga narod cèrnogorski poštuje kao sveca. Svaki će dobit ustanovljenu nadnicu, koja će se podvostručit u slučaju prave službe. Zapoviednik toga zbora bit će brat knežev ili njegov zastupnik. Pèrvo službovanje toga zbora sastojat će se u sakupljanju dvostrukoga danka. Prispiela je viest, da su u moračkoj nahii, koja se sastoji po najviše iz uskokah t. j. turskih podanikah, koji su zbog zločinstvah onamo uskočili, dèržali skupštinu, a kojoj su se zakleli, da neće plaćat novih dvostrukih danakah. Ova okolnost mogla bi biti opasna za Cèrnugoru, gdie su takove idee priliepčive osobito kad se o tom radi, da li bi se malo ili ništa neplaćalo. Cèrnogorci neznaju cienit dobročinstvah dobre uprave, a još manje namieravaju zbog istih natovarit se teretima. Nasuprot dèrže, da je sreća ništa neplaćat. Mučno će dakle biti kod takova naroda ikad izvest ma i najbolju kakovu upravnu naredbu.

Rusia.

Petrograd, 30. sèrpnja. Nastupnik grofa Perovskoga, general Katenin, generalni gubernator orenburški, naznačio je nastup svoga ureda na najvažnioj prednjoj straži, odkud Rusia razprostire svoj upliv na osrednju Aziu, time, da je podneo plan odobreni po ratnom vieću a sad već po caru potvèrdjeni za utemeljenje osobita oddiela kod štaba orenburškoga razlučenoga zbora, kojemu će biti zadaća upravljat i obskèrbljivat tvèrdjave po pustarama podignute i još podić imajuće se za osiguranje granicah i velikoga tèrgovačkoga druma u osrednju Aziu. Stanje ovoga oddiela obsiže osoblje od 18 činovnikah.

U svèrhu promicanja i olakšavanja tèrgovine s Aziom naredio je car, da je sibirskim orenburškim i astrakanskim tèrgovcima druge i treće gilde dozvoljeno tèrgovat s aziatskim pograničnim zemljama na temelju onih povlasticah, koje pripadaju tèrgovcima pèrve gilde. (Glavno preimućstvo ovih posliednjih sastoji se u neograničenom tèrgovanju na veliko s inozemstvom, zatim u bankierskim i inim poslovima; druge gilde morale su se pèrvima služit kao posrednicima kod takovih poslovah).

„Invalid“ sadèržaje izviešće s obale hvalinskoga mora o ekspedicii proti razbojničkim Turkomanima. Istina, poslo je za rukom persijskom gubernateru od Astrabada nieko vrieme dèržat u zaptu ove divje čopore, no nije tomu davno, što su opet počeli uznemirivat pokrajine Astrabad i Mosandran i postali su tako smieli, da su u pèrkos pribitnosti ruskih bojnih ladjah pljačkali primorska miesta, od mieseca siečnja zarobili četèrdeset osobah i napadali na ruske tèrgovačke ladje. Komandant astrabadske stacie, kapetan-lajtnant Lichanev, bio se je badava obratio na starešine Turkomanah, da uklone te nepodobštine i našo se je prinudjenim poći dne 25. travnja proti Aulu Turkomanah i zahtievat, da mu predaju uhvaćenike. Jedanaest ih bilo je odmah predano a ostali imali bi biti kasnie predani. No to nije bilo učinjeno; na suprot zarobiše ruske kurire, koji su išli u Teheran i malo je faliło, da nisu uhvatili ruskoga konsula. Napokon obratile su se persijske oblasti takodjer sa pomoć na ruske moroplovce. Dne

24. svibnja otišo je Lichanev sa 116 momakah i 4 topa proti Aul-Tamaču, dao je nanj pucat i upalio ga je. Sada su predali starješine ruskoga skoroteču i molili su za pomilovanje. Budući da je pako Lichanev zahtievao, da mu se predadu i ostali zarobljenici, a tom zastievanju nije odgovoreno bilo, razorio je vas Aul do temelja. Malo zatim oslobodiše Turkomani više zarobljenih osobah i čini se, da je mir opet na nieko vrieme obezbiedjen.

Rusko poslanstvo, koje je koncem travnja o. g. otišlo u Peking, sastoji se, kao što „Nord" izviešćuje, iz jednog arhimandrita, tri kaludjera, četiri, djaka, jednoga liekara i jednoga slikara. Svèrha je ovoga poslanstva, služiti službu božju u tamošnje dvie pravoslavne cèrkve i izučiti kineski jezik.

Velika Britania i Irska.

Više engleskih novinah priobćuje otvoreno pismo od Ledru-Rolina, gdie se odriče svake pomiešanost u zavieri proti životu cara Napoleona, koju prokazuje „Moniteur." Pismo to tako je pisano, da nepodnesi, da se prevedene u drugim kojim novinama. No i dosta je znati i to, da Ledru-Rolin nema volje predstavit se pariškim sudovima, nego je gotov, da mu sude engleski sudovi. Pèrvi izliv gnjeva, koi je odmah po obnaredovanju dotičnoga članka Moniteur-ovoga više engleskih novinah pokazalo, medjutim je već jako stišan. „Daily News" i „Adversiter", nespominjući još veliku množinu drugih radikalnih listovah, vèrlo navaljuju na svoje občinstvo, da se neprenagli s osudjenjem, i izjasnjuju se sasvim nepristojno o istinitosti „Moniteur"-ovoj i nepristranosti francuskih sudovah proti političkim protivnicima francuske vlade. Mazzini nije do sada još ni jedne rieči rekao proti tužbi, koja je na njega podignuta.

Azia.

Indijski listovi javljaju, da je viest o indijskom ustanku prispiela u Herat i Teheran. U Abušharu doznali su, da se je persijski zapoviednik u Heratu kratio razpremit grad i priznat uviete englesko-persijskog ugovora. Nadalje se glasa, da je g. Murray poslao skoroteču u Englesku s prijavom, da se nije nadat da će se ispunit uvieti ugovora. U tom obziru primiećuje „Globe": „Da su te viesti istinite, po svoj prilici prispiele bi bile k nama prieko Carigrada a ne posredovanjem indijskih novinah. Koliko znamo, nije još do sad nikakva autentička viest prispiela o takovom postupanju Persije."

Medju uzrocima, za koje kažu, da su pobudili domorodce indijske na bunu, navodi se i jedno prorokovanje, za koje kažu, da je proizišlo od niekoga „fakira" (pustinjaka) u Pendžebu, koi je, vele, „star sedam stotinah godinah." Izvod jedan od toga proricanja pronosi se po Indusima i Muhamedancima po sieverozapadu i svèršuje uvieravanjem tim, da će se nazarenska (engleska) vlada u istočnoj Indii skončati 1260. hedžire, dakle 1864. godine. Što se Delhia tiče, pobunjenici su, kad su pokusili napadanje iz toga miesta, istina 8. lipnja uzbijeni bili i pretèrpili veliku štetu, i Englezi su zaplienili 28 topovah, zauzemši bèrda; ali opet general Henrik Barnard, koi upravlja Englezima proti Delhiu, teško će smieti presudno napasti na Delhi prije nego što dobije još vojske iz Engleske. Delhi okružava jak i visok zid unakolo, pun prosiekah za pucanje na polje na neprijatelja, i obskèrbljen je dubokim šancem i zgodnim kalimegdanom. Samo jedna su vrata zaklonjena utvèrdjenjem, načinjenim po evropejskom načinu. Varoš od prilike zauzima 7—8 engleskih miljah, a zatvara ju od istoka rieka Jumna. Tvèrdjava u Delhiu dosta je zgodno položena za obranu, i varoš bi se, premda zidovi teško bi mogli odolieti velikim topovima, ipak teško mogla uzeti dokle se god ti zidovi nebi na niekoliko miestah provalili, pa Englezi jurišali unutra. No to velimo samo za slučaj, ako se Sipoji iz varoši dobro uzdèrže i odupru. Pravilno obsadjivati Delhi, stalo bi mnogo vremena, a jurišati na varoš nemogu Englezi, jerbo ih je malo. Docnie će moći, kad im dodje još vojske u pomoć. — Zavierom u ostalom, za koju je obtužen bivši audski kralj, išlo se, kažu, na to, da se sva bengalska i gornja Indija podieli medju muhamedanske knezove. Titularni kralj delhiski imao bi dobiti sieverozapad. Jedan fakir, koi je osudjen bio na viešala, što je dražio vojsku u Kalkuti na bunu, a docnie je pobiegao, izdao je taj plan.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 9. kolovoza. „Constitutionel" na jedan članak engleskoga lista „Morningpost" veli, da se je lord Rédcliffe a ne g. Thouvenel vladao kao Menčikov.

London, 9. kolovoza. Današnji „Observer" javlja: da će se parlamenat dne 22. t. m. zaključit. 30.000 momakah milicie ima se stavit pod oružje; nadalje poslat će se u Indiu još 4 bataliona piehote, dvie konjaničke regimente i dva topnička zbora.

Tèrst 10. kolovoza. Jučer su Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda Ferdinand Maksimilian i Nj. visost gospoja nadvojvodinja supruga Njegova bili ovdie dočekani veoma sèrdačno. Po svečano urešenim ulicama vèrvilo je veliko množtvo svieta, kojo je svoje veselje očitovalo najživahniim i najsèrdačniim klicanjem.

Beč, 10. kolovoza. Bèrzojavne pošiljke. Od c. k. glavnoga upraviteljstva za Ugarsku Nj. preuzvišenosti g. ministru unutarnjih dielah. Šopron 8. kolovoza o 9. uri u večer. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo došlo je ovamo o 8. uri u najboljem zdravju. Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda generalni gubernator i zapoviednik u bližini utaborene vojske, Nj. c. visost nadvojvoda Sigismund, zatim miestodèrštveni podpredsiednik i predstojnici županijski primili su najponiznie svietloga cesara na urešenoj zemaljskoj granici kod Neudörfla, u Šoprenu pako u urešenom željezničkom dvorištu Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda Ernest s generalstvom, zatim visoki dostojanstvenici, svećenstvo i plemstvo, napokon u ime grada gradjanski čeonik. Nj. c. k. veličanstvo unišlo je svetačnim načinom u sjajno razsvietljen i liepo urešen grad praćeno po množini kočiah i bilo je tako ovdie kao i u medju-štaciama putujući ovamo najsèrdačnie i najradostnie pozdravljeno od listom nagèrnuvše množine svieta.

Šopron 9. kolovoza. Danas o 8. uri prisutstvovalo je Nj. veličanstvo božjoj službi u stolnoj cèrkvi, sv. misu čitao je biskup gjurski, zatim bile su predstave visokih dostojanstvenikah, vojništva, svećenstva, plemstva, oblastih, nekatoličkoga svećenstva, raznih korporaciah i deputaciah, napokon pod klicanjem pitomne množine predstava občinskih predstojnikah ukupne županie. O 1. uri dostojalo je Nj. c. k. veličanstvo razgledat vojničke zavode; o 4. uri bio je obied kod dvora, poslie kojega će Nj. veličanstvo Svojim najvišjim posietom usrećit pučku svetkovinu.

Književne viesti.

„Pisma o službi božjoj" A. H. Muravieva izići će na bugarskom jeziku, ako se javi dosta kupacah. Preveo ih je nieki Jovan S. Vladikin u Beogradu, i to sa sèrbskoga, kao što iz oglasa doznajemo.

Srebro od 10. kolovoza	$4^1/_4$ fr.
Carski dukati	$7^3/_4$ „

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 14619/2190 (VI.—56) 3—1)

Concurs-Kundmachung.

Laut Erlass des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 1. August l. J., Z. 20379/530 haben Seine k. k. apostolische Majestät mit a. h. Entschliessung dd. Ischl 20. Juli 1857 allergnädigst zu genehmigen geruht, dass aus dem gleichverfügbaren Vermögen des Ludovicialfondes bereits im kommenden Schuljahre 1857-58 an Jünglinge des Verwaltungsgebietes der Statthalterei ein Stiftungsplatz in den höhern und zwei in den mindern Militäranstalten verliehen werden.

Behufs der Besetzung dieser Stiftungsplätze wird der Konkurs hiemit bis 25. August d. J. ausgeschrieben.

Zu diesen Staatsstiftungsplätzen sind Unterstützungsbedürftige Jünglinge aus Croatien und Slavonien sie mögen Söhne von Staatsbeamten, Militärs oder sonst verdienten Individuen sein, berufen.

In dem Gesuche, welches zwar bei der Statthalterei einzureichen aber an das h. k. k. Ministerium des Innern zu stilisiren, ist die Anzahl der Geschwiester des Kandidaten, dann ob und welche von ihnen versorgt sind, oder einen Stiftungsplatz, ein Stipendium etc. geniessen genau und gewissenhaft anzugeben.

Der Kandidat muss das eilfte Lebensjahr ganz oder beinahe vollendet, und das zwölfte nicht überschritten haben, geimpft und vollkommen gesund sein.

Er muss, wenn es sich um einen Platz in den höhern Militär-Bildungsanstalten handelt, die dritte Normalschulklasse, und wenn es sich um einen Platz in den niederen Militär-Bildungsanstalten handelt, wenigstens die zweite Normalschulklasse mit gutem Erfolge zurückgelegt haben.

Die Gesuche sind insbesondere zu belegen:

a) mit dem Taufscheine des Kadidaten;
b) mit dem Normalschulzeugnisse der oben angedeuteten betreffenden Schulklasse, namentlich mit dem Schulzeugnisse von dem dem Kompetenz-Gesuche unmittelbar vorhergegangenen Semester;
c) mit einem glaubwürdigen Zeugnisse über die Mittellosigkeit der Eltern und des Kandidaten;
d) mit dem Impfungs-Zeugnisse;
e) mit dem von einem graduirten Militär-Arzte ausgestellten Gesundheits-Zeugnisse;
f) mit der Erklärung der Eltern oder Vormünder, dass sie bereit sind, für den Fall der Erlangung eines solchen Stiftplatzes die zur Unterbringung des Kandidaten in das Institut erforderlichen Auslagen zu tragen, und
g) mit folgenden, von den Eltern oder Vormündern ausgestellten Reverse:

»Ich Endesgefertigter verpflichte mich hiemit, meinen Sohn (N. N. (Mündel N. N.) dem k. k. Militär zu widmen, falls er in eine Militär-Bildungsanstalt aufgenommen wird, so wie auch denselben unter keinem Vorwande zurück zu verlangen.«

Dass die Gesuche und Beilagen mit dem vorschriftsmässigen Stempel versehen sein müssen, versteht sich von selbst.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 7. August 1857.

Nr. 13—1857 Prüf.-C. (DS—85) (4—1)

Kundmachung

betreffend die Abhaltung der theoretischen Prüfung aus der Staatsrechnungswissenschaft.

Gemäss des in dem Reichsgesetz- und Regierungsblatte Nr. 1 vom Jahre 1853 enthaltenen Erlasses des bestandenen k. k. General-Rechnungs-Direktoriums vom 17. November 1852 Z. 6577 wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die theoretische Prüfung aus der Staatsrechnungswissenschaft von der dazu bei der k. k. Staatsbuchhaltung in Agram aufgestellten Prüfungs-Commission am 3. September 1857 beginnen und erforderlichenfalls in den nächstfolgenden Tagen fortgesetzt werden wird. Demzufolge werden alle jene Kandidaten, die sich dieser Prüfung zu unterziehen wünschen, aufgefordert, ihre nach Vorschrift gestempelten Gesuche dem diesfälligen Commissions-Präses und Vorstande der gedachten Staatsbuchhaltung, k. k. Staatsbuchhalter Josef Lichtnegl, zu überreichen, gleichzeitig aber in diesen Gesuchen ihr Vaterland, ihren Geburtsort, ihr Religionsbekenntniss, gegenwärtiges Domicil, dann ihre Anstellung oder sonstige Beschäftigung glaubwürdig nachzuweisen, und zugleich anzugeben, mit welchen Lehrmitteln und in wie weit sie sich die Kenntnisse der Verrechnungskunde angeeignet haben.

Hiebei wird schliesslich bemerkt, dass auf mangelhafte und unvollständig documentirte Gesuche der Vorschrift gemäss, keine Rücksicht genommen werde; dann, dass jene Prüfungs-Kandidaten, welche die Vorlesungen aus der Verrechnungskunde auf einer öffentlichen Lehranstalt nicht durch Ein ganzes Jahr gehört, sondern sich die Kenntniss derselben durch Privatstudium angeeignet haben, nach §. 11 des obzitirten Erlasses von der Ablegung der Prüfung die vorgeschriebene Taxe an die von dem Commissions-Vorstande bezeichnete Casse zu erlegen haben werden.

Prüfungs-Commission für die Staatsrechnungs-Wissenschaft
Agram am 10. August 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 13. KOLOVOZA 1857. Broj 184.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase i u posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb 13. kolovoza. Travanjski naš dopisnik od 1. kolovoza šalje nam dopis, u komu neodobrava pretierano drugo dopisnike bosanske i kaó da hoće da im pokaže pravac dopisivanja i vladanja. Mi ga ovdie priobćujemo kako sliedi:

Da vam se riedko odovud javljam, uzrok je, što se naši s ovih stranah dopisi većinom odnose na sama nebasnovita jadikovanja, kojima su čitatelji javnih listovah već zaglubli čitajuć ih neprestano u različitim za nas zauzetim listovima. Ja se barem takovih lamentiranjah u koliko je moguće klonem, buduć da stvar ni u čem nepretierujem; jer scienim, da nam više štete nego li koristi nanieti mogu takova osobito pretierana jadikovanja. Istina, da se nieke poturice bosanske žapaju i ustručavaju kakovo nasilje učinit raji bosanskoj, kad čuju iz kojih novinah, da se takovi glasovi raznose po čitavom svietu, pa se boje da nebi na koi način do ušiuh došlo čestitoj vladi našoj u Carigradu, koja bi ih mogla potegnuti na strogi i pravedni odgovor za nepravedno učinjenu takovu stvar tim većma, što dobro znaju, da se ista svojski zauzima za unapredjenje svoga naroda i da uživotvori ono, što nam je u hatuma/umu obrekla. Ali ima i takovih zlikovacah, koji se u planinskoga risa pretvore, kad iz koje ruke doznaju, da se njihova bogu vapijuća nepravda ili nasilje nevinom kèršćaninu učinjeno sredstvom štampe po čitavom svietu raznosi: s tim, rekoh, razjaren balija, kao nerazložita okrutna zvier, glavom maše a zubima škripa i psuje ni ostalo ni postalo, pa gleda da se ma komu kèršćaninu osveti, ako nemože onomu, na komu je zločinstvo učinjeno, i s koga (on misli) da je stvar na vidilo izišla, pa makar ga rezultat koju hiljadu cekinah stao, on nemari.

S toga mislim, ako bi se komu kèršćaninu kakovo obično nasilje dogodilo ili nepravda učinile, takav ima se potužiti najprije gospodaru veziru, koi je može se reći po europejski izobražen i koi neodbija nikoga izpred sebe, da nebi saslušao njegove tužbe; pa u slučaju, da mu nebi ovaj na pravednu tužbu dostojno zadovoljio, ima kod nas, hvala bogu, sada dosta kèršćanskih konzulah, koji su brižljivo zauzeti za kèršćanstvo, te se i njima ima potužiti i stvar točno razjasniti; oni će za sigurno zvanju svome dostojno zadovoljiti i pravednu tužbu pristojno kod dotičnih osobah podpomagati: a ne naglo i još k tomu u sasvim drugoj slici otisnu prije u sviet, pa da iz javnih listovah doznaju kako isti vezir tako i konzeli, koji misle: komu ste se najprije potužili (t. j. novinarstvu), taj nek vam i zadovoljštinu dade.

Mi se baš nemožemo tužiti na ovdašnje konzule, buduć da opažamo blagodat njihovu, ali ipak nemožemo zaboraviti na našega blažene uspomene vriednoga starinu Atanaskovića, koi je bio možemo reći ljubimac našega naroda; njega su štovali svi bez razlike, i koliko su ga štovali, u toliko su imali i rešpekt naprama njemu; jer je dobro poznavao politiku kako europejsku u obće, tako je bio upoznat s turskom napose, s toga zašto se je bio zauzeo, tu je morao mejdan odèržati i predobiti, drugačije se nebi bio ni zauzimao, tim više, što je znao, da ako nebi kod Turakah uspeo u stvari zauzetoj, kod istih bi izplavio, t. j. kao što ovdio kažu, izišo bi na mavi čage (modru hartiu = nebi imao uvaženja). Taj pravac njegova ponašanja neka bude za ogledalo i drugim njegovim nasliednicima i vèrstnicima.

Odkako je č. vezir naredbu izdao, da pod oružjem nesmije nitko bio Turčin ili kèršćanin hodati kako po varošima tako i selima, uživamo u tom obziru veliku slobodu, jer je već i kod nas izčeznuo dosadanji zakorienjeni strah, da će nas kakova pijana oseba ili kakov zločinac, kao što se prije dogadjalo, gdiegod oho-

Maria Leščinska.

Kraljica francuska.

Njeno ime spada medju najvećma poštovana imena svih ženah, koje je udes pozvao na prestol, i Maria Leščinska bila bi zaslužila biti poštovana i bez obsienne krune, koja joj je često bila viencem mučeničkim.

Ona je bila kći Katarine Apolinske i Stanislava Leščinskoga, kralja poljskoga, zatim vojvode lorenskoga i ugledala je u Posnanju dne 23. lipnja 1703. godine vidielo toga svieta.

Od koljevske počemši progonila ju je nesreća i njeno dietinstvo i mladost neproricahu joj budućeg uzvišenja. Dionica slovodobićah i nesrećah svoga oca, verala se s njime od nemila do nedraga tražeći zaštite; napokon nadjoše oni utočište u Francuskoj, u Elsasu, u niekoj komturii kod Weissenburga.

Jednoga blagdana, kad se je princesa šetala po dvorskom vèrtu, stupi pred nju posjakinja i zamoli ju za milostinju. Ganuta milosèrdjem, dala je Maria starici svoj posliednji dukat, koja joj je razblažena zahvalnostju rekla, da će jednom postat kraljicom francuskom. Tada je to proricanje glasilo veoma nevierojatno, — no ipak je istina, da se je šest miesecih zatim kardinal Rohan dao uvest kod Stanislava i zaprosio je ruku njegove kćeri za Nj. veličanstvo francuskoga kralja Ludvika XV.

Viencanje bilo je dne 5. rujna 1725. godine u Fontainebleau-u.

To je bila divna sreća, no većma se je divit tomu, da nije obsienila mladu kneginju, koja je i odsele pobožnom smierenostju, blagostju i priaznom blagotvornostju išla svojim putem, i razsvietlala ga je izvèršivanjem svake kèršćanske krieposti. Mogli bi napunit svezakah cèrtama njenoga velikodušja.

Ona je zadobila nagnuće, no što će još više reći, i štovanje svoga supruga. — Sreća bi bila za Francusku da je Ludvik XV. kadikad nasliedovao primier svoje supruge.

Ona je iz svoga braka imala desetero diece, osam princesah i dva princa; jedan od posliednjih bio je otac Ludvika XVI., Ludvika XVIII. i Karla X.

Sèrdačnost kraljičinu dokazuje i to, da nije, kad se je dupin zaručio s Jozefinom saksonskom, kćerju onoga vladara, koi joj je oca zbacio s prestola, mladoj suprugi svoga sina dala osiećat nikakve mèržnje, već ju je dèržala, kao da joj je rodjena kći.

Kraljica bila je isto tako dobra mati, kao što je bila požèrtvujuća se kći. Za bolesti trajuće dvanaest godinah, od koje je umèrla, kazivala je liekarima: „Vratite mi oca i diecu i ja ću ozdravit."

Ona je preminula dne 24. lipnja 1768. godine i bila je oplakana i od istoga svoga muža.

Maria Leščinska imala je fino izobraženi duh i bila je zaštitnica znanostih. U govoru izlievale su se više putah iz njenih ustiuh uštroumne opazke, jasne misli, kojih nije nikad napisala, no koje su ipak bile sakupljene. Njena skromnost teško da bi odobrila, što izbor istih ovdie predajemo javnosti. Evo ga:

Tko se ponosi svojim dostojanstvom, dokazuje da je ispod svoga dostojanstva.

Ljubitelj umietnostih, koi se upropašćuje skupim slikama, obiesivši ih u svojem kabinetu, upropašćuje se barem za ljubav svojih očiuh; no žena, koja se upropašćuje dragocienim uresom, upropašćuje se za oči drugih.

Zadovoljstvo rietko kad prati izvanjsku sreću — no kriepost prati i u nesreću.

Tko se boji sići u svoju saviest, boji se posietit svoga najiskreniega priatelja.

Tko poradi dostojanstva i bogatstva misli da je velik, taj dèrži podnožje za kip junakov.

Gorkost prestola osladit može samo razkoš dielit dobročinstva.

Tko neće da mu društvo vlastitoga sèrca dodija, taj mora umieti, da kao trećega pozove Boga u isto.

Tko daje boga radi, neće se nikad tužit na nezahvalnost.

U primieru o razsipnom sinu nalazimo poviestnicu svih lahkoumnih i opakih ljudih. Oni gube vaviek od prave sreće, što misle da dobivaju na uobrazovanoj slobodi.

Od svih vèrstah razsipnosti najveći ukor zaslužuje: R a z s i p n o s t v r e m e n a.

Knjiga ima onda samo pravo da me zanima, kad govori k sèrcu, ili kad me štogod dobra uči.

Trebalo bi da mislimo, o pogrieškama drugih samo zato, da ih se čuvamo.

Ako hoćeš da spokojno živiš u društvu, moraš otvorit oči za liepa svojstva svojih drugovah, a zatvorit ih opet za njihove mane i smiešnosti.

Oholost je vaviek laž — a čoviek laže samo iz slaboće.

U politci kao u ćudorednosti najprieči je put učinit ljude sretnima, ako nastojimo, učinit ih kriepostnima.

Tèrpeći, da narod zametava božje zakone, odobravamo već unapred njegovo zametavanje dèržavnih zakonah.

Učena žena rietkokad znade katekizam na izust.

Ljudi, koje nam najvećma preporučuju, zaslužuju malone vazda najmanje, da budu preporučeni.

Nema žene, koja bi zaslužila većma biti prezrena, nego koja pokazuje bezboštvo.

Ako već kadikad i u životu osiećamo, da se ima koprena predstavit kruni, to osiećamo još većma na umoru.

ružna iz kakova gèrma dočekati i nasbojnički napasti. Kod nas več od dužega vremena može nositi oružje jedino onaj putnik, koi, dovedavši na sud dva za njega dobro stojeća poštena čovieka, izvadi na oružje teskeru — i nikakov drugi civilista. Koliko je kroz to čoviečanstvo dobilo, to može svaki bespristran suditi.

Beč, 11. kolovoza. Službene bèrzojavne pošiljke. C. k. glavno upraviteljstvo za Ugarsku Nj. preuzvišenosti g. ministru unutarnjih poslovah. Šopron 11. kolovoza. Kod prekjučerašnje veoma žive pučke svetkovine okruževala je c. k. veličanstvo kliůuća množina. U večer bio je izpaljen vatrotvor, koi je liepo pošo za rukom; jučer u jutro u 6 satih bila je produkcia 4. batalijuna piešačke regimente nadvojvode Ernesta; neposredno zatim dostojalo je Nj. veličanstvo posietit svekolike urede, blagotvorne i poučne zavode a poslie toga o 1. uri podielit mnogobrojne audiencie. O 4. uri bio je opet veliki dvorski obied.

Sinoć dao je grad Šopron pod propratom glasbe i opetovanim gromovitim klicanjem Nj. c. k. veličanstvu veoma sjajnu bakljadu. Danas o 6. uri odputovalo je Nj. veličanstvo prieko Kisega u Körmend.

— Predsiedništvo c. k. miestodèržtvenoga odiela u Šopronu Nj. preuzvišenosti g. ministru unutarnjih poslovah. Šopron 11. kolovoza. Nj. c. k. apost. veličanstvo nastavilo je jutros u 6 satih pod ushitnim klicanjem pučanstva dalje putovanje u Körmend i dostojalo je najmilostivie i najsèrdačnie oprostit se od gradske deputacie na medji područja gradskoga.

— U književnom listu „Osterreichische Blätter für Literatur und Kunst“, koje su dodatak novinama „Wiener Zeitung“, u br. 30. i 31. ima članak od S. Ljubića s nadpisom „o jezicima u Dalmacii“ (über die Sprachen Dalmatiens). U tom članku nastoji isti oprovèrći ono, što je lane u „Nevenu“ pisao B. Šulek o Sèrbima i Hèrvatima. Ljubić tvèrdi da stari Iliri nisu bili Sloveni nego Pelazge (!), da su Hèrvati i Sèrbi pèrvi Sloveni, koji su se u Dalmacii naselili, da su Hèrvati oni, koji govore ča miesto što, i da pravih Hèrvatah ima samo još u primorju dalmatinskom i hèrvatskom (!).

Sèrbia.

U Beogradu, 5. kolovoza. Prolietos su iz ovdašnje tvèrdjave mnogi topovi, koji — budući su bili stari — već se nisu mogli upotrebljavati, odnešeni bili da se u Carigradu preliju. Nedostatak, koi je tvèrdjava tim imala u topovima, sad se popunjava. Ovih danah je jedan austrijski parobrod dovezo iz Carigrada 80 novih topovah, koji su u tvèrdjavi iztovareni i na svoja miesta namiešteni. (S. N.)

Turska.

„Ostd. Post“ razsudjujući posliednje diplomatičke dogadjaje u Carigradu veli najposlie (u br. 179): Uništiti izbore u Moldavii znači uništiti suzerenstvo porte. Tim bi se počela kneževina ciepati od osmanskog carstva. Znak bi to bio za sve ostale narode sultanove, da se rugaju njegovoj slabosti. To bi bio početak občeg razorenja carstva, početak konca. Taj konac nikakav drugi nije, nego — da se obistini testament Petra Velikog. Dakle zato biaše Alma i Cèrnaja, Malakov i Flote, kèrv i zaraza od groznicah, dèržavni zajmovi i kongresi, ugovori i pobuna gotovo polovine svieta!

Azia.

Londonski „Globe“ saobćava jedno pismo koje je, ako bude istinito, od velikog interesa. To je pismo manifest delhijskih buntovnikah, upravljeno na njihove jednovierce, koji stoje pod engleskom vladom. U Kalkuti je razdato i ovako glasi:

Neka znaju svi Indi i Muhamedanci, da su se Evropejci složili, da liše vojsku njihove viere, i da silom pokèrste sve njihove podanike.

Na izričnu zapoviest generalnog gubernatora dogodilo se, da su vojinstvu dati fišekluci, koji su bili namazani lojem i svinjskom masti. Ako se uzprotive 10.000 ljudih, da će ih sve issieći; ako pak 50.000, onda će ih sve razpustiti.

Mi smo se dakle u interesu viere sjedinili, da ubijemo sve neviernike, koji u ovoj varoši živu. Namiestili smo cara u Delhiu, koi je obećao, da će svi vojnici, koji ubiju svoje evropske oficire i koi mu se saviere, dobijati svagda dvostruku plaću.

U naše ruke palo je 100 topovah i neizmierno blago; želiti je dakle, da se svi oni, koji neće da budu kèršćani, slože s vojskom; neka se obrabre pa neka svuda utamanjuju ono pakleno pokolienje.

Troškovi, koji budu za nabavljenje strieliva nuždni, neka se dokažu priznanicom, pa će ih car dvostruko izplatiti. Koji od straha popuste, ili ih zlikovci prevare, da se sklone na njihovu poštenu rieč, neka steku za svoje pestupanje kao nagradu onu sudbinu, koja je u deo pala žiteljima u Luknovu.

Nuždno je dakle, da se u borbi sjedine Indi sa Mahomedancima, da bdiju nad njihovom sigurnostju i da slušaju, šta im savietuju ljudi, koji zaslužuju povierenje. Oni, koji nama uslugu čine, bit će uzvišeni svuda, gdi je priprema učinjena.

Od ove proklamacie valja svuda prepise razdavati, gdi se god može. To je toliko, kao da bi siekao sabljom. Ovu proklamaciu treba onako prilieptiti, da ju mogu Mahomedanci i Indi čitati.

Ako bi neviernici bili mirni, to bi bilo samo sredstvo, da produže život svoj. Naša vlada traje jednako; 30 rupijah za konjanika a 10 za pieška: to je plaća novih služiteljah Delhiovih.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Petrograd 2. kolovoza. General Filipsen izviešćuje od 8. sèrpnja o sjajnoj bitki na obali Cèrnoga mora, koja je bila dne 2. sèrpnja. Rusi su navalili na jednu oboružanu posiciu Čerkesah i pobivši ih razorili su im barutane, u kojima je bilo 150 pudah baruta, 2000 kartačah, 500 granatah.

Pariz 11. kolovoza. „Moniteur“ javlja: Car i carica prispieše o ponoći u Havre a večeras će doći u St. Cloud.

Tèrst 11. kolovoza. Nj. c. visost prej. g. nadvojvoda Ferd. Maksimilian i Nj. vis. supruga posietiše sinoć svečano rasjašnjeno kazalište „Armonia“ gdie su primljeni bili pod najživahniim klicanjem. U Tèrstu ostat će do dojduće subote, kojeg dana bit će pučka svetkovina. Tuneska parna fregata „Minos“ došavši za 7 danah iz Tunisa, usidrila se u ovoj radi.

U Bukureštu je izišla knjižica pod naslovom: „Statistika financialna kneževine Vlaške.“ Na toj je knjižici podpisan g. Steradiadi, ministar domaćih poslovah, a izdana je po zapoviesti kneza Aleksandra Ghike, sadašnjega kajmakama.

Po ovoj knjižici Vlaška ima 100 srezovah, 41 varoš i 3307 selah.

Nepokretna imovina podieljena je na 2400 privatnih dobarah i 1203 monastirska, i 870 tako zvanih mošanah, na kojima žive 87.562 seljaka.

U Vlaškoj ima 4280 cèrkvih, pri kojima služi 6014 sveštenikah i 4019 djakonah, pievacah itd. U samom Bukureštu ima 114 cèrkvih.

Ljudstvo se dieli: 1) na boljare, nasliedne plemiće, koji su razdieljene na tri razreda, 5386; — 2) na posteljnike (stari stepen nižega plemstva nenasliednoga no danak neplaćajućega) 1131; — 3) na lica, koja danak neplaćaju za ukazane domovini usluge, 806; — 4) na mazile (gradjane) 6319; 5) na seljake, koji danak plaćaju, 343.277; — 6) na seljake, koji danak neplaćaju zbog starosti ili bolesti, 31.298; — 7) na tèrgovce s patentom, razdieljene na tri razreda, 11.518; — 8) na zanatlie sa dva razreda 13.632; — 9) na lica, koja nespadaju ni na koi razred, a i danak neplaćaju, 925; — 10) na cigane, oslobodjene od robstva, 83.268; — 11) na honoraciore, u koi razred spadaju: profesori, indjeniri, arkitekti, slikari, mineri, šumari, gradjevinari mostovah i putovah, telegrafiste, advokati i liekari, 717; — 12) na vojnike: dorobance i pogranične stražane u službi 18.399 sa 479 oficirah; — i 13) na strance u Vlaškoj nastanjene 10.004.

Po preračunu razhod zemaljski iznosi 28,376.506 grošah a prihod 25,103.216 groš., i tako ima deficita 3,273.290 gr.

Izvoz tèrgovački izneo je u 1855. godini 100.245.074 gr. a uvoz 175.008.487; u 1856. god. izvoz 135.597.810 a uvoz 134.083.457 grošah.

U pristanište brailsko došlo je u 1855. g. 1116 ladjah, a u 1856. god. 1365. (S. N.)

Bečka burza

dne 12. kolovoza 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . sa 5%	$82\frac{3}{16}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	$84\frac{1}{2}$
dto . . . . » 4½%	$72\frac{1}{16}$
dto . . . . » 4%	$65\frac{1}{2}$
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	$140\frac{3}{4}$
» » » » » 1854, » 100 »	$108\frac{5}{8}$
Bečko-gradski banko . . . . . sa 2½%	
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	81
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	1000
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	$608\frac{3}{4}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	$276\frac{3}{4}$
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1855
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	562
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	200
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	206
Tisna željeznica . . . . »	200
Lombardezko-mlietačka željeznica . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$104\frac{7}{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	104
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	$120\frac{7}{8}$
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	$76\frac{3}{4}$
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-10
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$103\frac{1}{8}$
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	
Pariz za 300 frankah . . . . »	$121\frac{1}{2}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	$102\frac{7}{8}$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	$264\frac{1}{2}$
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$7\frac{3}{4}$
Srebro od 4. kolovoza	$5\frac{1}{2}$

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 14619/2190 (VI.—56) 3—2)

Concurs-Kundmachung.

Laut Erlass des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 1. August l. J. Z. 20379/530 haben Seine k. k. apostolische Majestät mit a. h. Entschliessung dd. Ischl 20. Juli 1857 allergnädigst zu genehmigen geruht, dass aus dem gleichverfügbaren Vermögen des Ludovicialfondes bereits im kommenden Schuljahre 1857-58 an Jünglinge des Verwaltungsgebietes der Statthalterei ein Stiftungsplatz in den höhern und zwei in den mindern Militäranstalten verliehen werden.

Behufs der Besetzung dieser Stiftungsplätze wird der Konkurs hiemit bis 25. August d. J. ausgeschrieben.

Zu diesen Staatsstiftungsplätzen sind Unterstützungsbedürftige Jünglinge aus Croatien und Slavonien sie mögen Söhne von Staatsbeamten, Militärs oder sonst verdienten Individuen sein, berufen.

In dem Gesuche, welches zwar bei der Statthalterei einzureichen aber an das h. k. k. Ministerium des Innern zu stilisiren, ist die Anzahl der Geschwiester des Kandidaten, dann ob und welche von ihnen versorgt sind, oder einen Stiftungsplatz, ein Stipendium etc. geniessen genau und gewissenhaft anzugeben.

Der Kandidat muss das eilfte Lebensjahr ganz oder beinahe vollendet, und das zwölfte nicht überschritten haben, geimpft und vollkommen gesund sein.

Er muss, wenn es sich um einen Platz in den höhern Militär-Bildungsanstalten handelt, die dritte Normalschulklasse, und wenn es sich um einen Platz in den niederen Militär-Bildungsanstalten handelt, wenigstens die zweite Normalschulklasse mit gutem Erfolge zurückgelegt haben.

Die Gesuche sind insbesondere zu belegen:

a) mit dem Taufscheine des Kadidaten;

b) mit dem Normalschulzeugnisse der oben angedeuteten betreffenden Schulklasse, namentlich mit dem Schulzeugnisse von dem dem Kompetenz - Gesuche unmittelbar vorhergegangenen Semester;

c) mit einem glaubwürdigen Zeugnisse über die Mittellosigkeit der Eltern und des Kandidaten;

d) mit dem Impfungs-Zeugnisse;

e) mit dem von einem graduirten Militär-Arzte ausgestellten Gesundheits-Zeugnisse;

f) mit der Erklärung der Eltern oder Vormünder, dass sie bereit sind, für den Fall der Erlangung eines solchen Stiftplatzes die zur Unterbringung des Kandidaten in das Institut erforderlichen Auslagen zu tragen, und

g) mit folgenden, von den Eltern oder Vormündern ausgestellten Reverse:

»Ich Endesgefertigter verpflichte mich hiemit, meinen Sohn (N. N. (Mündel N. N.) dem k. k. Militär zu widmen, falls er in eine Militär-Bildungsanstalt aufgenommen wird, so wie auch denselben unter keinem Vorwande zurück zu verlangen.«

Dass die Gesuche und Beilagen mit dem vorschriftsmässigen Stempel versehen sein müssen, versteht sich von selbst.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 7. August 1857.

Nr. 785—14535 (VI—55) (3—2)

Kundmachung.

Im gräflich Löwenburgischen Konvikte in Wien ist ein Löwenburgischer Stiftungsplatz in Erledigung gekommen, dessen Genuss bis zur Vollendung der 8. Gymnasial-Classe dauert, und wozu nach dem Inhalte des Stiftbriefes, Söhne aus dem Adelstande ungarischer Nation berufen sind, wenn sie das 8. Lebensjahr erreicht, und das 14. noch nicht überschritten haben.

Sonach werden jene Eltern und Vormünder, welche sich für ihre Söhne oder Mündel um diesen Stiftungsplatz zu bewerben gedenken, hiemit aufgefordert, ihre Gesuche längstens bis 20. September d. J. der k. k. kroat.-slav. Statthalterei zu überreichen, und mit nachbenannten Behelfen zu belegen.

a) mit dem Adelsdiplome zum Beweise der adeligen Abstammung;

b) mit dem Taufscheine;

c) mit dem Kuhpocken-Impfungs-Zeugnisse, oder dem Zeugnisse über die natürlich überstandenen Blattern;

d) mit dem Gesundheits-Zeugnissen;

e) mit dem Mittellosigkeits-Zeugnisse, und

f) mit dem letzten Schulzeugnisse des Kandidaten, welches mindestens die vollständige Erlernung der 1. Normalklasse nachweiset.

Diesem Gesuche, welches auch die Anzahl der Geschwister des Kandidaten, ob und welche von ihnen versorgt sind, oder einen Stiftungsplatz, oder ein Stipendium geniessen, genau anzugeben hat, ist ferner noch die Erklärung beizufügen, dass die Eltern oder Vormünder im Stande und bereit sind, die vorgeschriebene Uniform und Hauskleidung, die Leib- und Bettwäsche, das Bettgewand, und Essbesteck anzuschaffen, und auch während des Genusses der Stiftung die Nebenauslagen für Kleidung, Wäsche, Schulbedürfnisse und Krankheitskosten nebst einer Zulage für die Bedienung aus Eigenem zu bestreiten.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 7. August 1857.

Br. 1583 (DS—82) (3—2)

Obznana.

Početak miestnih izvidjenjah u svèrhu osnutka novih zemljištnih knjigah u niegdašnjoj županii križevačkoj.

C. k. zemljištničko ravnateljstvo za Hèrvatsku i Slavoniu daje ovime na znanje, da će miestna izvidjenja polag občinah u svèrhu osnutka novih zemljištnih knjigah u smislu postojećih propisah u cielom okružju niegdašnje županie križevačke uklopno sa kraljevskim slobodnim gradovima Križevcom i Koprivnicom, u pèrvoj polovini mieseca rujna t. g. započeti i neprekinuto do svèršetka nastavljena biti.

U tu svèrhu ustrojeni su sliedeći kotari:

1. Voloder, Gračenica.
2. Miklovska, selišće sèrbsko, Popovača.
3. Grabovpotok, Strušec, Osekovo, Ludina.
4. Potok, Okoli, Viderojak, Hraškovica.
5. Jelenska, Selišće katoličko.
6. Topolje, Bregi, Poljana, Greda, Opatinec, Lepšić, Prečec.
7. Bagjnec, Zetkan, Brezje, Dubrava, Paruševec, Novaki.
8. Poljana, Lonjica, Pirakovec, Negovec, Samoborci, Dianeš.
9. Verbovec, Podjales, Gradec.
10. Vareš, Gostović, Velika, Hraškovica, Hudovo.
11. Miaka, Rakovec, Preseka, Salnik.
12. Novomesto, Tomaševec, Radoišće, Bisag, Vinično.
13. Tkalec, Raven, Spiranec, Bojnikovec.
14. Dubovec, Lemeš, Bèrckovčina.
15. Gregurovec, Diankovec, Erdovec.
16. Križevce, Majurec.
17. Gušćerovec, Medja, Miholec, Fodrovec.
18. Potočec, Sv. Helena.
19. Sv. Peter, Podvinje, Bočkovec.
20. Glogovnica, Potok, Kamešnica.
21. Kalnik, Borje, Mikovec.
22. Finčevec, Strigovec.
23. Vojnovec.
24. Lukaševec, Zaistovec.
25. Pofuki, Gjurinovec.
26. Visoko.
27. Reka, Canjevo.
28. Makvišće, Grana, Kerč, Rometinec, Podovčevo.
29. Ljubeščica, Drenovec, Leskovec, Svibovec.
30. 31. Kapela.
32. Dugareka, Hrastovsko, Ladbreg.
33. Selnik, Sigetec, Slokovec, Čukovec, Boifan.
34. Subotica, Rasinja, Perkos.
35. Slanje, Križovljan, Komarnica, Sv. Gjuro, Heršenica, Karlovec, Struga, Sesvete.
36. Bukovec veliki, kapela, Novoselo, Bukovec mali, Selnica.
37. Kutinjak, Lunkovec, St. Peter, Koledinec, Kuzminec, Gorica.
38. Koprivnica.
39. Bregi, Heresin.
40. Ivanec, Kunovec.
41. Botovo, Gjelekovec.
42. Torčec, Imrievci, Zablatje, Otok.

Popisivanje bivat će polag občinah po zemljištnih u svakom kotaru postavljenih povierenstvih sa k sudielovanju pozvanimi zemljoposiednici, odbornici i zastupnici negda od poreza oslobodjenih zemljoposiednikah.

Dan koga će započeti miestna izvidjenja dati će se jošte napose po zemljištnih povierenstvih zemljoposiednicima u svakoj občini unapred pismeno na znanje.

Svimkoličim zemljoposiednicima stavlja se u smislu visoke naredbe c. k. ministarstva za pravosudje od 18. travnja 1853. dèrž. zak. list 65. §. 8. s tim pozivom do znanja; da isti k poviereničkim raspravam ili glavom dodju ili pako zastupnika pošalju, providjenoga punomoćjem izriekom glasećim na poslove o osnivanju zemljištnicah, jerbo u protivnom slučaju, na istih pogibelj i trošak postavit će se zastupnik po povierenstvu.

I svi oni koji misle da imaju u smislu najvišjega ukaza od 29. studenoga 1852 (dèrž. zak. list br. 247) pravah na dobra i sastojne im dielove što ih treće osobe posieduju, naslovom prava udovičkoga ili dievojačkoga, zaloge ugovorena, povremena upisa, ili sudbenoga zaloga, pozivlju se, da za čuvanje svojih pravah k povierenićkoj raspravi ili glavom dodju ili pako da se zastupati dadu.

Napokon daje se na znanje da svakolika uredovanja potrebita za pèrvi osnutak zemljištnicah, kao prošnje, napisnici koji se budu sačinjali i pomoćna sredstva koja se budu doprinosila, uživaju na temelju previšnje odluke od 11. listopada 1850 i razpisa ministarstva financiah, izdanoga u porazumljenju s ministarstvom pravosudja od 10. rujna 1851 br. 30,176 oprost od pristojbah.

C. k. ravnateljstvo zemljištnicah.
U Zagrebu dne 1. kolovoza 1857.

Z. 2795—1857 (DS.—83) (3—2)

Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung.

Von der k. k. Berghauptmannschaft zu Leoben wurde unterm 24. Juli 1857 Z. 209 R. bestätiget, dass der Herr Desire Falkner Handelsmann und Realitätenbesitzer zu Carlstadt auf Grundlage der Schurfbewilligung einen Freischurf in der Ortsgemeinde Mikulić, Steuergemeinde Gračan, Bezirk Agram, angemeldet hat.

Der Freischurf ist bereits bezeichnet, und der Herr Freischürfer verpflichtet, die Vorschriften des allgemeinen Berggesetzes vom 23. Mai 1854 genau zu befolgen.

Dieses wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

Agram am 5. August 1857.
Der k. k. Bezirks-Vorstand
Pukšec.

Nr. 70—1857 c. (Izv.—284) (3—2)

Edikt

für den unbekannt wo abwesenden Anton Androina.

Johann Gorupić überreichte als Erbe seiner Mutter Anna Gorupić durch den Advokaten Anton Horvath das Aufkündigungsgesuch praes. 19. Jänner 1857 Nr. 70, mit welchem derselbe das Kapital von 550 fl. CMz. c. s. c. welches Anton Androina laut der zu Pregrada ausgestellten Obligation vom 14. August 1849 der Anna Gorupić beziehungsweise deren Erben Johann Gorupić schuldet, den genannten Schuldner Anton Androina auf drei Monate aufkündiget, und es wird dem Anton Androina dessen Aufenthaltsort unbekannt ist, auf seine Gefahr und Kosten zu dessen Vertretung der Advokat Josef Maicen aus Krapina als Curator aufgestellt und das Aufkündigungsgesuch dem ernannten Curator zugestellt.

Diess wird dem unbekannt wo abwesenden Schuldner Anton Androina hiemit mit der Warnung bekannt gemacht, dass er entweder den aufgestellten Vertreter über die zweckmässige Verhandlung seiner Rechtssache gehörig anzuweisen oder dem Gerichte einen anderen Sachverwalter namhaft zu machen habe, widrigens er die Folgen der Verabsäumung alles dessen sich selbst beizumessen haben würde. — Die Aufkündigungs-Frist hat mit dem auf die letzte Einschaltung dieses Ediktes im Amtsblatte folgenden Tage zu beginnen.

K. k. Bezirksamt als Gericht
Pregrada 10. Juni 1857.

Sec. III. Abth. 3. Nr. 6272 (DS—84) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Bei dem k. k. hierländigen Landes-General-Commando sind zur Beheitzung der Amts-Lokalitäten im kommenden Winter 1857-58 so wie auch für das Militärjahr 1858-59 beiläufig 180 bis 200 Wald-Klafter 36"gen buchenen Brennholzes erforderlich.

Ueber die Lieferung dieses Artikels wird die Lizitation am 24. d. M. um die 10 Vormittags Stunde bei der hiesigen Kanzlei-Direktion abgehalten, und mit dem Mindestfordernden unter Vorbehalt der Ratifikation der Kontrakt nach Massgabe des Ergebnisses entweder cumulativ, oder für jedes Militärjahr separat abgeschlossen werden.

Die näheren Bedingungen können bei der Kanzlei-Direktion eingesehen werden.

Uebrigens werden auch schriftliche Offerte angenommen, wenn solche mit dem 5% Vadien oder mit dem diesfälligen Erlagsschein versehen, einen bestimmten mit Buchstaben ausgedrückten Preis, die Erklärung des unbedingten Beitrittes zu den Lizitations-Bedingnissen, dann die Bestätigung der Solidität-Verhältnisse von Seite der politischen oder sonst einer dazu berechtigten Behörde enthalten,

und noch vor Beendigung des mündlichen Verfahrens einlangen.

Das Holz soll bis Ende September in der von der Kanzlei-Direktion dem Unternehmer angegeben werdenden Quantität sowohl für's General-Commando, als für's Rechnungs-Departement und die Genie-Inspektion in den betreffenden Gebäuden vollzählig beigestellt, und darf nicht überständig sein, sondern muss aus gesunden, trockenen Scheitern bestehen, darf nicht mit Wurzelholz, Stöcken, Klötzen oder Prügeln vermischt, und muss in Waldklaftern ohne Kreutzstoss gut geschlichtet werden.

Die Caution hat in 10% zu bestehen, worauf das Vadium eingerechnet wird, welches die Nichtersteher gleich nach der Lizitation zurück erhalten. Diejenigen, welche a) den Lieferungs-Artikel selbst erzeugen, so wie insbesondere auch b) einzelne Grenzer oder Grenzgemeinden sind vom Erlage des Vadiums und der Caution insoferne enthoben, als sie sich mittelst des beizubringenden obrigkeitlich bestätigten Certifikats und zwar die Unternehmer der Kathegorie a) über ihre Eigenschaft als Holzproducenten, dann jene der Kathegorie b) über ihre Tüchtigkeit und sonstige Zulassungsfähigkeit gehörig ausweisen.

Nachträgliche Anbote werden nicht berücksichtigt.

Vom k. k. Landes-General-Commando in Agram
Agram am 4. August 1857.

Nr. 3098 c (DS—80) (3—2)

Edikt.

Vom k. k. Landesgerichte Agram wird bekannt gemacht. Es sei über Ansuchen des Herrn Josef Papeš durch den Herrn Advokaten Šram de praes. 14. Mai 1857 Z. 3098 gegen Herrn Gregor Tandarić wegen schuldigen Betrages pr. 400 fl. sammt Nebengebühren die executive Feilbietung des dem Executen gehörigen in Agram an der Savestrasse sub Nr. 578 und Bruch gelegenen auf 15,144 fl. 39 kr. CMz. gerichtlich geschätzten Hauses bewilliget, und zur Vornahme derselben der erste Termin auf den 1. Oktober l. J. und der zweite auf den 2. November l. J. jedesmal Vormittags um 9 Uhr im Rathssaale dieses k. k. Landesgerichtes mit dem Beisatze anberaumt worden, dass das zu veräussernde Haus bei dem ersten Termine nur um, oder über den Schätzungswerth, bei dem zweiten aber auch unter demselben, wird hintangegeben werden.

Weiters wird bemerkt, dass die Collizitanten ein 10% Vadium des Schätzungswerthes zu Handen der Feilbietungs-Commission alsogleich zu erlegen verpflichtet bleiben, und dass der Käufer die auf dem Hause Pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, zu übernehmen, oder sich mit den versicherten Gläubigern abzufinden habe.

Endlich werden alle diejenigen, welchen ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher ein Hypothekarrecht auf das Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, dass dieselben bis zum Verkaufe des fraglichen Hauses, so gewiss ihre Forderungen bei Gericht anzumelden verpflichtet sind, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch, so mit der Kaufschilling durch dieselben erschöpft werden sollte, ausgeschlossen werden müssten.

Das Schätzungs-Protokoll, der Grundbuchs-Extrakt und die Lizitations-Bedingnisse können bei Gericht eingesehen werden.

K. k. Landes-Gericht
Agram am 29. Juli 1857.

Br. 2719 civ. (Izv.—285) (3—1)

Izrok dražbe.

C. k. grad. del. kot. sud varaždinski stavlja do obćeg znanja, da je na molbu Imbre Kovačića iz Žabnika zastupanog po odvietniku Ferdinandu Mattačiću praes. 24. lipnja 1857 br. 2719 javna dražba nepokretnostih Juraja i Jage Bistrović iz mesta Žabnik, sastojećih u jednoj maloj kući pod br. 21 zatim kućnim gruntom i vèrtom od 1 rali 697 [] hv., oranicami 1121 [] hv. i goricami 1117 [] hv., Krušina. Peski 600 [] hv., Prudnica 1 ral 60 [] hv., Duznica oranica sa livadom 2 rali, 1244 [] hv., u vèrtu livada pod Gajom 1 ral, 518 [] hv. i livada pri Zbelu 67 [] hv. sudbeno na 600 fr. sr. procienjenih radi duga od 40 fr. sr. c. s. c. dozvoljena; i u tu svèrhu pèrvo ročište na dne 19. kolovoza t. g. a drugo na 23. rujna t. g. svaki put u 9 satih prie podne na lieu miesta pri stanu Gjure i Jage Bistrović u Žabniku opredieljeno tom primietbom, da će imati svaki onaj, koji licitirati bude htio, jamčevinu od 100 fr. prigodom ročišta prodaje u ruke prodavne komisie, i to prie nego se dražbovati započme, položit.

Dalji uvieti kao i zapisnik prociene stoje dotičnim, koji žele kupit prosto u uredovnim satih kod suda podpisatog ugledat, kao i prepise odzeti.

Zajedno se pozivlju svi oni, kojim posebno obaviešćenje od ove prodaje priobćeno nebi bilo, spram nosebitu ak prenavedene nepokretnosti kakovo hipotekarno pravo, kroz ubilježenje u javne knjige zadobili jesu; da do dana pèrvog roka prodaje tim sigurnie prijave kod ovog suda podnese, jer će se u suprotivnom slučaju samim svim pripisat imati, ako se razdieljenje kupovne svote bez istih preduzme; i nakoliko poslie toga preostaje nebi, svakom dalnjom tražbom izključeni ostanu.

C. k. grad. del. kot. sud
U Varaždinu 26. sèrpnja 1857.

Nr. 3703 c. (Ds. 87.) (3—1)

Izrok.

Od strane c. k. zem. suda u Zagrebu pozivaju se svi oni, koji iz ostavštine dne 29. ožujka 1856 u oporučnom premimuvše Anne udove Skendrović prebivajuće u Zagrebu u petrinskom sokaku br. 391 štogod kao vierovnici tražiti imaju, da radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dne 15. rujna t. g. u 10 satih prie podne ili do dju pred ovaj c. k. sud ili do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na nedenu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvog daljeg prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. zem. sud
U Zagrebu dne 8. kolovoza 1857.

(Dp. 60) (3—1)

Sudbeni poziv.

Stiepan Starček, opančarski meštar iz Križevca u Hèrvatskoj, nepoznatoga za sada obitavanja i stana, ovim se u smislu § 235 ll. dodatka c. patenta od 8. listopada 1856 od strane nadbiskupskoga ženitbenoga sudišta, uslied razstavne tužbe po suprugi njegovoj Rosalii Starček rodjenoj Jagodić dne 14. siečnja ol g. položenoj, budeć pred sud pozvan ni osobno, ni po zastupniku svomu nebi se na sud stavio, na dan 28. listopada t. g. edictaliter na sud pozivlje.

U Zagrebu dne 26. sèrpnja 1857.

Petar Szüttar, K. Z.
predsiednik ženitbenog sudišta.

Franjo Gašparić,
bilježnik ženitbenog suda.

Br. 4708 (Izv.—286) (3—1)

Oglas.

Sliedeći vojničkoj dužnosti podvèrženi momci koji se na strani grada Varaždina pred c. k. unovačujući odbor još stavili nisu, pozivlju se ovime, da se u roku jednog mieseca, ili ako su u inozemstvu, kroz tri mieseca podpisanom poglavarstvu ili osobno predstave ili pako miesto njihovog obitavanja amo prijave, jer će se u protivnom slučaju u smislu §. 35 unovačujućeg zakona s njima postupati, naime;

I. dobni razred.
Čavlek Štefan,
Kornicer Ilia.
II. dobni razred.
Pintarić Andro,
Zabat Dragutin,
III. dobni razred.
Sudec Antun.
IV. dobni razred.
Grabar Dominik.

Poglavarstvo grada Varaždina dne 7. kolovoza 1857.

Gradski predstojnik
Vinković.

Na br. 3201 gr. (DS.—81) (3—3)

Javna dražba.

C. k. zemaljski sud u Zagrebu javlja, da će se po naredbi, što su ju ugovorili vierovnici stečajne mase Eduarda Špirera kod ročišta na 3. kolovoza t. g. stvari spadajuće, na ovu stečajnu masu, naime: tèrgovačka roba, rubje, odieće, postelijna i pokućtvo u kući pod br. 328 u dugoj ulici grada Zagreba dne 18. kolovoza t. g. i sliedećih danah svaki put od 9 do 12 satih prie a od 3 do 6 satih poslie podne prodavati na javnoj dražbi onomu, koi bude najviše nudjao, i to 18. i 19. kolovoza t. g. samo uz cienu pronadjenu procienom ili nedanjom, a sliedećih danah i izpod ove ciene, za kupovninu odmah položenu u gotovu novcu, zato se svatko, koji želi što kupiti, ovamo pozivlje.

U Zagrebu 5. kolovoza 1857.

K br. 287—1857 (Izv.—279) (3—3)

Natiečaj.

Pri višoj elementarnoj učioni u Bakru, prazno se sada nahodi miesto učitelja I. mužkog razreda sa godišnjom plaćom od 300 f. i stanbine od 40 f.

Onaj koi želi postići gore rečeno miestu, imade ovdopodpisatome municipalnom magistratu do ultimo zadnjeg kolovoza t. g. t. j. do ... svoju propisanim načinom dokumentiranu molbenicu podnieti i dokazati:

1. rodno miesto, dobu, vierozakon i stališ;
2. nauke i znanstvo hèrvatskog, taljanskog i niemačkog jezika;
3. službe u učiteljskoj struci do sada obdèržane, i ostale;
4. dovèršenje pedagogičkog tečaja i zadobitu time učiteljsku sposobnost;
5. ponašanje, zdravlje i dovèršeno ciepljenje koza.

Natiecatelji, koji se u službi nalaze, podnieti će molbenice svoje putem predpoglavljenog sebi poglavarstva.

Od magistrata municipalnog
U Bakru dne 25. sèrpnja 1857.

Nr. 13—1857 Prüf.-C. (DS—85) (4—2)

Kundmachung

betreffend die Abhaltung der theoretischen Prüfung aus der Staatsrechnungswissenschaft.

Gemäss des in dem Reichsgesetz- und Regierungsblatte Nr. 1 vom Jahre 1853 enthaltenen Erlasses des bestandenen k. k. General-Rechnungs-Direktoriums vom 17. November 1852 Z. 6577 wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die theoretische Prüfung aus der Staatsrechnungswissenschaft von der dazu bei der k. k. Staatsbuchhaltung in Agram aufgestellten Prüfungs-Commission am 3. September 1857 beginnen und erforderlichenfalls in den nächstfolgenden Tagen fortgesetzt werden wird. Demzufolge werden alle jene Kandidaten, die sich dieser Prüfung zu unterziehen wünschen, aufgefordert, ihre nach Vorschrift gestempelten Gesuche dem diesfälligen Commissions-Präses und Vorstande der gedachten Staatsbuchhaltung, k. k. Staatsbuchhalter Josef Lichtnegl, zu überreichen, gleichzeitig aber in diesen Gesuchen ihr Vaterland, ihren Geburtsort, ihr Religionsbekenntniss, gegenwärtiges Domicil, dann ihre Anstellung oder sonstige Beschäftigung glaubwürdig nachzuweisen, und zugleich anzugeben, mit welchen Lehrmitteln und in wie weit sie sich die Kenntnisse der Verrechnungskunde angeeignet haben.

Hiebei wird schliesslich bemerkt, dass auf mangelhafte und unvollständig documentirte Gesuche der Vorschrift gemäss, keine Rücksicht genommen werde; dann, dass jene Prüfungs-Kandidaten, welche die Vorlesungen aus der Verrechnungskunde auf einer öffentlichen Lehranstalt nicht durch Ein ganzes Jahr gehört, sondern sich die Kenntniss derselben durch Privatstudium angeeignet haben, nach §. 11 des obzitirten Erlasses vor der Ablegung der Prüfung die vorgeschriebene Taxe an die von dem Commissions-Vorstande bezeichnete Casse zu erlegen haben werden.

Prüfungs-Commission für die Staatsrechnungs-Wissenschaft
Agram am 10. August 1857.

Nr. 4471 civ. (Izv.—281) (3—3)

Amortisirung.

Nachdem über das diesgerichtliche Edikt dd. 19. April 1856 Z. 2202-c. auf das National-Anlehens-Certifikat dd. 20. Juni 1854 pr. 100 fl. binnen der festgesetzten Frist keine Anmeldung eingebracht wurde; so wird über Ansuchen des Herrn Demeter v. Babanović das besagte National-Anlehens-Certifikat dd. 20. Juni 1854 pr. 100 fl. hiemit als nichtig und erloschen erklärt.

K. k. Comitats Gericht
Warasdin am 29. Juli 1857.

Novak. Fohn.

Br. 1482 (Izv.—274) (3—3)

Razpis natiečaja.

Kod obćinskog uredа grobničkog izpražnjeno je miesto tajnika s godišnjom plaćom od 350 for. bez prava na bezplatan stan i dèrva.

U svèrhu popunjenja tog miesta otvara se time natiečaj do konca mieseca kolovoza o. g.

Molitelji imadu svoje prošnje propisanim putem podpisanom c. k. kotarskom uredu podnieti i u istih sredstvom vierodostojnih izpravah dokazati svoju dobu, stališ, vierozakon, dosadanje činovanje, podpuno znanje hèrvatskog i niemačkog jezika, političko i ćudoredno dèržanje.

C. k. kot. ured na Rieci 27. sèrpnja 1857.

Ravnatelj ureda
Mudrovčić.

Br. 347 (Izv.—282) (3—2)

Jevtimba.

Budući se novopodignuta sgrada školska u Tèrgovištu jastrebarskom po smislu veležupanijske naredbe još predstojeće jeseni dogotoviti imala, k tomu pako potrebnog cigla jur pripravljenog bi ležalo i jedino vieća ziderska ruka bi se iztraživala, to se jevtimba na 13. kolovoza o. g. s tim razpisuje, da se isto dielo preuzeti želeći za isti dan u načelnički ured, gdje se plan i uvieti uviditi mogu, za 9 ure u jutru uljudno pozivaje.

U Jastrebarskom 6. kolovoza 1857.

Tajnik
Kutkić.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 14. KOLOVOZA 1857. Broj 185.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč 11. kolovoza. Tečajem ovoga mieseca izgledamo dogadjaj, koi je shodan naznačit novu dobu u razvitku javnih razmierah. Dne 31. kol. t. g. otvorit će se u Beču treća skupština medjunarodnega sastanka za štatistiku. Ove skupštine su plod našega vremena; one se nebi bile mogle oživotvorit pred deset, pred dvadeset godinah, jer nebi imale bile zemljišta k tomu. Istina, bilo je sastanakah već od niekad, kamo su vlade pošiljale poslanike da se slože u obziru političkih i upravnih sverhah, kao što su se s druge strane učeni ljudi izmienice sada tu sada onde od vremena do vremena sakupljali za promicanje naukah. No izraz je novoprobudjene potrebe, da vlade odredjuju članove uprave, da se sa zastupnicima znanosti posavietuju o savèršivanju štatistike osobito upravne. Ova potreba, što se uprav sada počimlje javljat, bila je proizvedena osviedočenjem, da dobra i izobražena uprava nemože biti bez pripomoći štatistike i da ova posliednja za neposrednu svèrhu svoga praktičnoga upotrebljenja treba da se izobrazi najužjim stapljanjem znanosti s upravom. Do najnoviega vremena štatistička pisarnice smatrale su se većom stranom samo kao podčinjeni pomoćni zavodi za jednu jedinu upravnu granu ili uprava nije ni marila za njihove radnje, koje su bile manje prilagodjene praktičnoj porabi. U jednom i drugom slučaju nije bilo nikakvih koristih, koje pruža shodno upotrebljenje štatistike za uprava. Još manje je dosad bilo moguće pronaći temeljitih živaljah za prispodabljajuću štatistiku, koja naznačivajući napriedak stečeni po pojedinim ljudma obilaznim putem napredka, istražuje znanstveno praktične razmiere i pruža najvierniu sliku istih u sadašnjosti. Kao jedno od najshodniih sredstvah, da se uklone ovi nedostatci i da se uzmogne štatistika podpunoma uporavit na praktični život, priznani su periodični sastanci predstojnikah štatističkih pisarnicah, poslanih po vladama sa slobodnim pristupom drugih strukovnikah, kojih radnje nebi se imale toliko izvanjskim mandatom, koliko unutarnjom vriednostju praktičnom izvedonju preporučit od strane vladah.

Tako nastavši medjunarodni kongres za štatistiku imao je svoj pèrvi sastanak god. 1853. u Bruselju, svoj drugi god. 1855. u Parizu, a odredilo se, da će se njegov treći za godinu 1857. dèržat u Beču, pošto je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo k tomu podielilo bilo svoje dopuštenje.

Jedna komisia, sastavljena iz zastupnikah pojedinih upravnih granah i iz poznatih učenih ljudih, zanima se već dva mieseca danah pripravama za ovu skupštinu, medju kojima je najvažnia sastavljenje programa za razprave toga kongresa. Osnova ovoga programa i dotično izviešće sastavljeno po predstojniku austrianske štatistike, baronu Coernigu, koje zajedno napominje radnje austrianske štatistike, naznačuje one predmete, o kojima će dojduća skupština imat posavietovat se. Tu se nalaze navedene najvažnie grane upravne štatistike, kao što je štatistika financialna, nastavna, obèrtna, pravosudna i zdravstvena, a uzeto je u obzir i razmierje naravoslovja, miestopisa i narodopisa prama štatistici a kao što se čuje, približuje se svome svèršetku i podrobni program o pojedinim točkama, koi sadèržaje isto toliko novoga za upravu kao i za znanost, i koi se može smatrat kao pravi napredak štatističkih naukah, pošto su već svi odbornici, kojima je bilo poviereno to dielo, već zaključili svoja viećanja.

Još nisu svi odgovori prispieli na pozive poslane izvanjskim vladama, no opet rezultat priobćenjah, koja su do sad poznata, pokazuje, da će izvanjske dèržave mnogobrojno udioništvovat kod te skupštine. Već se je očitovalo osamnaest vladah i to francuska, engleska, bavarska, saksonska, hanoveranska, virtemberška, belgijska, niderlandska, danska, švedska, norveška, švajcarska, toskanska, badenska, vaimarska, saksonskih vojvodinah, nasavska i anhaltbernburška, da su pripravne poslat na ovaj kongres svoje zastupnike (kojih je već 27 na broju). Glasovitim imenima, koja nalazimo medju ovim zastupnicima, pridružuju se još imena drugih isto tako znamenitih muževah znanosti i uprave, koji su obećali, da će udioništvovat kod te skupštine.

I tako će skoro pod zaštitom carske vlade u našem gradu u život stupit skupština, sastavljena iz vèrstnih sa svih stranah izobraženoga svieta došavših strukovnikah, koji će se imajući obilatih izkustvah i znanostih posavietovat o znanostima i načinu, kojima se ima štatistika poslužit, da u praktičnom izvèršivanju uzmogne u podpunoj mieri upravi pružat onu pomoć, koju posliednja od nje traži. (Oesterreichische Corr.)

— „Gazzetta di Milano" oprovèrgava viesti o tobože obćenitoj opasnosti na drumovima u lombardeskoj kraljevini po razbojničkim četama, koji poimence spravljaju, vele, strahotu u Brianci i množe se neprestano. U svemu se zna samo za dvie razbojničke navale i to za jednu na drumu medju Kremonom i Mantovom; sve je drugo izmišljeno; što se tiče razbojničke čete, na čelu od koje stoji, kažu, zloglasni Stringhini, omašila se je ista već za 8 osobah, koje su uapšene."

— Komisia, koju je visoko ministarstvo unutarnjih dielah i pravosudja bilo iz svih krunovinah u Beč pozvalo radi kotarskih vlastih, svèršila je svoj posao i članovi su se vratili na svoja miesta.

Novi Sad. Madjarske novine od niekoga vremena počele su — piše „Sèrb. Dnevnik" — malo većma ozirat se na Sèrbe a navlastito na sèrbsku literaturu. Oni priznaju da su griešili u tom, što su više razbirali i znali o Englezima i o najudaljeniim narodima nego o nama Sèrbima. Tu svoju pogriešku gledaju da sad poprave i naknade. Sèrbi im neće dužni ostati.

Članovi matice sèrbske u Pešti naumili su urediti činovnike svoje i dati im veću plaću; naumili su Tekelinu kuću dozidjivati i za pitomce konvikt po primieru karlovačkoga astanoviti. Predmeti ovi valjda će doći u glavnu skupštinu, koja će se sad 12. (24.) kolovoza dèržati.

— Pešta će dobiti vodovod, kojim će se svuda moći obskèrbljivati vodom. Toga posla primio se nieki Förster. Obvezat će se na 50 godinah, a vodovod treba za dvie godine da svèrši. Varoš ište za sebe na dan 20.000 akovah vode, koje će puštati na raznim miestima u česme. Osim toga načinit će preduzimatelj o svom trošku od 50 do 50 hvatih u svakoj ulici česme. Privatne kuće plaćat će za dovedenu vodu u njih po 1 for. 15 kr. na godinu za 1 akov vode na dan.

Sèrbia.

Iz Beograda od 4. kolovoza pišu Sèrbskom Dnevniku: Danas se svèršuje kurban-bajram, četverodnevni praznik turski. Pet su danah pucali topovi na gradu i opominjali su nas, da su nam Turci u polak gospodari. Pèrvi je dan paši čestitano: svi Turci boljeg stanja, svi predstavnici stranih silah, knežovski predstavnik g. Marković, popečitelj unutarnjih dielah g. Nikolajević, članovi savieta g. Simić, g. A. Janković, g. A. Nenadović čestitali su paši. Pred konakom pašinim bila mu je krasna njegova vojska namieštena, a turska i sèrbska bandà sviraše na izmience. — Paša se nada da će do godine to čestitanje moći primiti u novom konaku. Prie 8 danah došlo mu je iz Carigrada dopuštenje da može konak zidati i to na miestu istom. Plan gradi ovdiešnji jedan arhitekt. Za ekzecir je došao ovamo nieki Francuz, koi će ovdiešnje turske vojnike učiti. — Još jednako strada i pati sva varoš naša zato, što su dvie policie: sèrbska i turska. Turska policia već se maša izvan varoši. Tako je tu skoro Turčin jedan otvorio kafanu izvan šanca na Savi, u Venecii. Taj nije hteo za sèrbsku policiu da zna. Naš upravitelj ode sa deset pandurah i zatvori kafanu dotle dok nije sèrbsku vlast priznao.

Cèrnagora.

Iz Dalmacie od 31. pr. m. javljaju S. Dnevniku medju ostalim sliedeća: Mir pogranični i od strane turske govori se, da je knez prošlih danah poremetio. On pošlje nalog Piešivcima, da podju u Nikšićko polje pokositi tursko sieno kradom. Sakupi se njih do 300 ljudih i jednu noć na bèrzu ruku do zore pokose koliko su mogli i nješto ponesu sa sobom. Nikšićima nietko to dokaže i dodju na miesto da vide. Četa cèrnogorska ne bieše se još krenula, nego se na bèrdu od truda odmaraše. Alia Vezirović sa još jednim gradjaninom, i bimbaša sa još niekoliko nizamah, zaustave se s onu stranu rieke i zaištu vieru od Piešivacah za stanak. Ovi im vieru dadoše. U to Turci prodju prieko rieke i zapitaše kapetana Peka Mićova: da li su oni po svojoj volji, ili po naredbi kneževoj njihovo sieno pokosili. Ovaj s družinom odgovori, da su po naredbi kneževoj. Turci se vrate u Nikšiće a odtud odmah u Mostar veziru na žalbu. Knez se sad ljuti na kapetana i Piešivce da su tako Turcima pokazali. — Ni to nije dosta nego ima i drugo nješto, što bi Turke razdražiti megle. Pustara jedna zove se Rubine, oko koje su se više putah tukli Cèrnogorci s Turcima, i jedan drugom grabili odtud sieno. Rudine su turske, ali su im s neruke, i nije ih lahko od Cèrnogoracah svaki put odbraniti. Da bi knez pokazao da nad tim Rudinama ima veće pravo nego li Turci, pošlje tamo dva senatora, Iva Rakova Kadonića i Jolu Piletića, da kradom povèrh Rudinah svud naokolo pobiju mergine, i medju plemenima podiele da se zna dokle je čije. — Turcima neće ni to biti milo. — Oba vam ova slučaja javljam samo zato, što se zna, da male iskre veliki požar mogu roditi, a navlastito izmedju Turakah i Cèrnogoracah. Izmedju njih su obično tako mali uzroci davali povoda kad većim kad manjim bojevima.

Rusia.

Dne 8. kolovoza p. st. primit će princesa Cecilia od Badena u Petrogradu pravoslavnu vieru. Ona će se viančati sa velikim knezom Mihajlom 21. kolovoza.

Gèrčka.

Iz Atine javljaju listu „Osser. Triestino", da su se tako na granicama kao i u nutrašnjosti zemlje opet pojavile razbojničke čete.

Azija.

Iz Santipore-a 15. lipnja došlo je jedno privatno pismo, koje je nieki Niemac rodom iz Karlsruhe svojoj porodici u Karlsruhu pisao, iz kojega se priobćuje što sliedi:

„Sad se je još mnogo manje nego li pred 14 danah nadat, da će Englezi opet osvojit grad Delhi, jer kad je sa svih strana okružju gorući kurje, nemožeš gotit na drugim miestima. Javan toga taže se Englezi, što nemaju boljega zapoviednika; da je takov pred miesec danah odmah pohitio pod Delhi, mogo bi ga bio s malo vojske i veoma lahko osvojit. No odtada postade je to svakim danom teža i stanje stvarih biva svakim danom opasnije. . . . Kad dodje viest da je Delhi osvojen, i da su slikavci kaštigovani, vratit će se po svoj zemlji i sigurnost. U drugom slučaju nebi bile ni ove okolice sačuvane od posljave prevrata, i mi nebi mogli poginuti ništa pametniega, nego okuci narodne boljine i tražit utočište u kojoj bengalskoj kući. Obe misionara Hubbard i Sandys poginula su u Delhiu. Bieguajući domaći kěršćani kazivali su u Benaresu, da su posliednjega vidili mertva a pěrvoga, kako su ga baš namieravali pogubit. . . . Medju Delhi-om i Agram nema više nikakove komunikacie i zemlja je puna buntovnikah i razbojnikah. U Allypuru pobunili su se i seljaci no bili su posiečeni. . . . Što se tiče našega položaja ovdie, dplie, drago je bilo generalnom gubernateru da su mu tergovci i drugi stanovnici Kalkute ponudili sastavit gradjansku stražu i rado je primio njihovu ponudu, premda ju je pred 14 danah odbio bio. I u istinu već je skrajnje vrieme da budemo na oprezu proti muhamedanskom stanovništvu Kalkute. Isti Parzeji u Bombaju našli su za potrebno da tamošnju vladu učine pozornom na giban e Mahomedanacah . . . Što se samoga naroda tiče, medju kojim ja živem, ... , da se ... malo ... za te dogadjaje, a ... mu je ... od naravi surovih i ... stanovnikah gornje zemlje.

Berzojavne i najnovie viesti.

Pariz 12. kolovoza. Nj. veličanstvo došla su u St. Cloud. „Constitutionel" tverdi, da su teškoće u Moldavii na puta riešenja. Poslanici nisu bili še sverha otišli iz Carigrada, kao što je bilo odredjeno.

London 11. kolovoza. Dolnja kuća. Noćna sjednica. Na pitanje D'Israelia u obziru azieko-vinah izjavio lord Palmerston, da se je za prisutnosti cara Napoleona stvar izravnala.

Königsberg, 12. kolovoza. Usljed sigurnih viestih iz Petrograda, obelit će se kamatno mierilo od 4 na $3^1/_2$ za tergovačku banku od 1. listopada, za Lomborde od 1. siečnoga a za sajamsku banku od početka dojduće godine.

Bombay, 14. kolovoza. Delhi nije bio još pao do 27. lipnja. Javan sidinah bila je bitka u kojoj su buntovnici bili potučeni. General van Courtland ide proti Jansingu i Hisaru i pobiedio je odlučno buntovnike. Pendžab je miran. General Woodburn uišao je ustanak u Aurungabadu. Naprotiv pojavile su se nove bune u vojenim četama u Mozabadu, Fizabadu, Sectopora, Sangore, Novgongu, Futtyeno, Mowe i Indoru.

Trst 12. kolovoza. Jučer je bio sajam kod sv. Andrije. U večer bila je zabava kod gospodina miestoderžca, na ... ... zabavi ... ...

U Jučer je tuneska bojna korveta „Minos" sa poslanikom Sidi-Ismail-Sebtebom i 4 odaslanika, 6 topovah i 92 momka unišla u 12 satih u podne u ovdiešnju luku.

Delhi,

glavno miesto vojničke bune u Indii, kuda su sad toliki pogledi upravljeni, nalazeći se izmedju 28°41" sieverne širine i 94°49" južne dužine, u oblasti istoga imena prinadležeće presidentstva kalkutskog, leži na jednom kěršovitom kraju od kud ... Jamni, preko koje vodi jedan kamen most. Dok muhamedanci nisu bili ... grad Delhi (u sanskritu Indraprastha) ... ... Indii ... ... varoš ... ... Novi Delhi, ... svome osnivatelju ... ... nazvane Šehan-Abad, ... razvalinah ... staroga, zauzima ... ... miljah ... dug ... na bindusku i ... varoš. ... joj većom stranom krive, kutnaste i vèrlo tiesne. Medju mnogim džamiama s visokim munarama (turnjevima) i pozlaćenim kubetima (svodovima) uzvisuje se Džamnasova džamia nad svima, i to je najliepši muhamedanski hram u istočnoj Indii, sav od cèrvena granita sagradjen i bielim mramorom obložen. Davrisenaj, carski dvor na Jamni, zgrada je strašno velika, obasimajuća velike bašće, džamie i teplice, i u njoj žive potomci velikoga Mogula, kojih imah nieko1iko stotinah. Tvèrdjava i mnogi niegda slavni dvorovi, u kojima su siedili nabobi i kanovi, sad su svi razvaljeni. Žiteljah ipak može imati i sada 200.000. U najnovie vrieme opet je do blagostanja i cvietanja podigla opalu varoš živa tèrgovina sa Kašmirom, Kandaharom, Kabulom, Bengalom i drugim zemljama. Kao što indijske priče kazuju, Delhi je osnovao nieki radža (knez) istog imena; u mahabarati napominje se pod imenom Indraprasta, kao stolica pandusah ili sunčevih sinovah, kojih se carstvo usimalo za glavno carstvo Indie. Ulice su po pripoviedanju priče bile popodjene zlatom i polivane najdragocienijim mirisima, a dvor pandusah treptio je u diamantima i drugom dragom kamenju. No pandusi i njihove veleliepnosti ugasiše se, a s njima i veličina i sjajnost staroga Delhia. Poslie njih ovdie su vladali do go vrieme indijski kraljevi. Godine 1011. Delhi je na juriš osvojio i oplienio gasnavidski sultan Mahmud, i zemlja je postala oblast carstva pod vlastitim radžama, koji su se malo po malo od istoga odciepili. Po tome 1193. g. guridski sultan Muhamed opet prodre u Delhi, poslie žestokoga boja pobiedi knjeza delhiskoga i osvoji glavni grad, nad kojim postavi jednoga radžu, koi mu je danak plaćao. Ali na skoro, kako je on otišao iz Indie, guridski namiestnik Katabedin-Aibek zbaci postavljenog kneza, napravi Delhi sredsriedom još silniega carstva i osnuje pèrvu afgansku dinastiu, od koje su vladatelji pokorili sebi svu zemlju od Pendžeba do Bengalske, a kojima je dvor bio u Azii najsjajnii i najveličajnii. Poslie ove dinastie god. 1288. nastane se Kei-Kobadom, to carstvo dodje drugoj dinastii afganskoj, Gildžima. Ala-edin, od 1295. do 1316. g., branio ga je pobiedonosno proti neprestanom napadanju Mongolah. Naskoro poslie njegove smèrti dodje na prestol delhijski treća afganska dinastia pod Toslakom, no prestol ovaj često je bio potresan padom pojedinih vladaocah, praćenim ponajviše prolievanjem kervi. Kad naposliedku nastupi prava anarhia, onda godine 1450. digne se na Delhi Timar, pobiedi Muhamedance, osvoji varoš, oplieni ju i napravi se gospodarom zemlje. Po smèrti Timurovoj porodo se novi potresi i kervavi ratovi za varoš i za carstvo, dok se god. 1450. nepopo na prestol dinastia Lodi. Ali već god. 1526. bude ona jednim potomkom Timurovim, sultanom Baberom, poslie boja kod Panibata oborena, na koje Baber kao pèrvi veliki mogul posadi se na osvojeni prestol. Baber je naizmienice siedio u Delhiu i Agri kao u glavnim stolicama svojim. Užasno je Delhi poslie pobiede Nodir-šaha nad velikim mogulom godine 1738. bio opljačkan i opušten; isto tako po Afgancima pod Abdalom godine 1755. i pod Maratom godine 1772. Ovim pljeckama i pustošenjima izgubio je Delhi svoje slavno bogatstvo i sjajnost i pao u razvaline. Kad godine 1802. pobiedješe Englezi Sind, zauzmu oni i Delhi, ostave ga istina velikom mogulu za stolicu, ali istoga velikoga mogula metnu pod nadzor jednoga svoga residenta. Od to doba prinadleži Delhi medju engleske zemlje u Indii, i trudom Englezah miesto se opet u blagostanju podiglo. Varoš je ova obkoljena bedemima i šancem i ima 7 vratah. (S. N.)

Srebro od 12. kolovoza	$5^1/_4$ fr.
Carski dukati	$7^3/_4$ »

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 8702. (DS. 86) (3—1)

Concurs-Ausschreibung.

Zur Wiederbesetzung der erledigten Wegmeisterstelle an der Landesstrasse in Kutina, womit die Löhnung jährlicher 300 fl. nebst den sistemmässigen Schreib-Pauschalien aus dem Landes-Conkurrenzfonde verbunden ist, wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Zur Erlangung dieses Postens wird vollkommene Gesundheit und Rüstigkeit, dann die Kenntnis des Lesens und Schreibens, wie auch einige Kenntniss im Rechnungs- und technischen Fache, besonders in der Maurer- und Zimmermanns-Arbeit erfordert.

Die Bewerber haben ihre eigenhändig geschriebenen Gesuche, unter Nachweisung des Geburtsortes, Standes und Alters, der Religion, der bisherigen Dienstleistung, vollkommene Kenntnis der deutschen und kroatischen Sprache und der erworbenen Fertigkeit im Rechnungs- und technischen Fache, und zwar wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber unmittelbar hieramts bis 10. September d. J. einzubringen.

K. k. Comitatsbehörde

Agram am 6. August 1857.

(Op. 61) (3—1)

Natiečaj.

U Pokupskom, županii zagrebačkoj, okružju pisarovačkom izpražnjeno je miesto učitelja i organiste. Plaća otih službah sjedinjenih, osim slobodnog stana, štale i vèrta u gotovom novcu na godinu iznaša 120 fr. sr. zatim 240 težakah ili miesto njih 80 fr. sr., 15 vaganah raži, 10 akovah vina s 26 hvati dèrvah, od kojih 6 na učionu spadaju.

U Jamnici pako, miestu istog okružja, novoutemeljene škole učitelj i zajedno organista, imat će osim slobodnog stana i vèrta kao i nekoliko jutarah oranice na godinu 300 fr. sr. i 18 hvati dèrvah za se i za učionu.

Ote službe zadobiti želeći imadu molbenice svoje sa sviedočbami vèrhu dovèršenih pedagogičkih izpitah kao i dobrog ponašanja do 30. rujna t. g. niže podpisanom predati i u Pokupskoj cèrkvi probi pievanja i granja na orguljah podvèrći se. Dano u Pokupskom dne 1. kolovoza 1857.

Pavao Stoos,
podjapripit i župnik pokupski, kao
kot. učionah nadziratelj.

Br. 932—1857 g. (Izv.—287) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud sv. Ivanski, do znanja stavlja, dalje na molbu de praes. 19. sèrpnja t. g. br. 932 g. M. Muzevića archi dieceze zagrebačke fakusa, ovlašćena dražba kuće u Sv. Ivanu pod br. 81 nadalje dvorišta

na [] fata	360
vèrta na [] fata	546
oranice na [] fata	210
gmaiće 2og reda na [] fata	931

ležeće na vlastitost glavne staroga Zrinjska spadajuće radi plateža štete cèrkvi i župni prebendi u Moravču sa 6578 fr. 58 kr. i pupadajućemi 5% od 18. veljače 1853 kamati, učinjene i osudom prečastnog duhovnog stola od 24. kolovoza 1854 dopitane, dozvoljena i za poduzetje takove dva roka, i to pèrvi na 20. listopada a drugi na 20. studenoga 1857 svagda prie podne u 10 satih u uredu kotarskog suda opredieljuje se, kojoj dražbi pozivaju se kupci s opomenom da kod pèrvog roka napomenuta deržanja izpod procienbene ciene u 2685 fr. 45 kr. sastojeće prodavala se nebudu, i da kupac istih deržanjah zakonim pravom providjene dugove nakoliko stigne kupovnina uz doznaku suda primit imadu.

Ujedno se pozivadu svi oni, na koje ova ovèršbena dražbena odluka stići nemože i nakoliko uknižanje u gruntovnice pravo hipotekarno na ova deržanja bi imali, da istoj svoje pravo do prodaje rečenih deržanjah, kod ovog kotarskog suda tim sigurnie dokažu, jer u protivnom slučaju sebi budu pripisat imali, ako dioba kupovnine bez njih se preduzme, i uzcèrpi.

C. k. kot. ured Sv. Ivanski kao sud
U Sv. Ivanu dne 1. kolovoza 1857.
C. k. kot. pristav, kao sudac
Jakopović.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 17. KOLOVOZA 1857. Broj 186.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan, izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 8. kolovoza t. g. Svomu *bratu*, gospodinu nadvojvodi Ferdinandu Maksimilianu podadmiralu i vèrhovnom zapoviedniku pomorstva najmilostivie dati dopuštenje da prime i nosi podieljeni mu veliki kèrst papinskoga piusova reda.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 5. kolovoza t. g. Matii Imbriću u Dubrovčaku i odborniku Tomi Čimašu u Ježevu u Hèrvatskoj priznajući njihove zasluge za školu i obćinu podielit pèrvomu srebèrni kèrst za zasluge s krunom a posliednjemu srebèrni kèrst za zasluge.

Nj. c. k. veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 29. sèrpnja t. g. najmilostivie dopustit da miestodèržtveni savietnik u Zagrebu, Nikola Milinčević i zemaljski gradjevni direktor Josip Bouffleur smiju primit i nosit viteški kèrst papinskoga reda svetoga Gregora.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Izvanredni dodatak k broju 185. „Agr. Ztga“ donosi sliedeći članak: Zagreb 14. kolovoza. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo došlo je dne 12. t. m. okolo 9. ure pred podne u Zala-Egerszeg, i bilo je po Nj. preuzvišenosti našem visokoproslavljenom banu na čelu zemaljske deputacie prema županijskoj zgradi, odredjenoj za konak Nj. veličanstva, dočekano. Čim je Nj. veličanstvo odsielo kod svečano urešenih vratah i pošto su ga ondašnje oblasti smiereno primile bile, otidje Nj. veličanstvo preko ulice k Nj. preuzvišenosti banu, pruži mu ruku i pozdravi ga što najmilostivie. Poslie toga otišlo je Nj. veličanstvo car u svoje sobe i dostojao je odmah zatim pred sebe pustit zemaljsku deputaciu.

Kratkim, kriepkim riečima opisala je Nj. preuzvišenost ban sreću, što mu je dopušteno Nj. veličanstvu našem junačkom caru i gospodaru do noguh položit zavieru podložnosti kraljevinah Hèrvatske i Slavonie i u ime istih podat ponovljeno uvierenje nepokolebive viernosti i privèrženosti.

Nj. veličanstvo dostojalo je ovaj iz dubljine sèrca proizticući govor primit obićnom blagosti i milosti i odgovorit, kako je Nj. veličanstvo čvèrstvo osviedočeno, da će ove zemlje kao dosele i unapred sačuvat svoju viernost za monarkiu i najvišju cesarsku kuću, koi je odgovor kod deputacie proizveo najveće uzhićenje.

Pošto si je zatim Nj. veličanstvo cesar dao predstavit svakoga sučlana deputacie i upravio je na istoga milostivih riečih, oprostila se je deputacia pod najživahniim klicanjem i s najtopliim željama, neka uzhtie volja božja našega najmilostiviega vladara još dugo, veoma dugo poživit na sreću i korist Njegovih narodah.

I Nj. c. k. visost prejasni gospodin glavni upravitelj za Ugarsku, nadvojvoda Albrecht, imao je milost, našega visokoštovanoga bana primit odličnim načinom i dokazat mu, kako visoko cieni ovaj uzvositi junački princip njegove osobite zasluge.

Beč, 13. kolovoza. Bèrzojavna pošiljka c. k. glavnoga upraviteljstva za Ugarsku na Nj. preuzvišenost gosp. ministra unutarnjih poslovah. Körmend, dne 11. kolovoza, u 10. uri u večer. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo prispielo je u 8½ sata u najboljem zdravlju i odsielo je u velelieпno uredjenom dvorcu kneza Batthyányi-a.

U Šopronu kod odlaska Nj. veličanstva kao i uzduž svega puta, okruživali su cara bogato urešeni banderialci, izvan toga revno su nastojali stanovnici, da pozdrave na najsèrdačnii način svoga najvišjega zemaljskoga gospodara.

U Küszegu dostojalo je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo razgledat veliko odhranilište a u Szombotelyu uredovne prostorie; tamo je u istočnoj cèrkvi dèržan bio i Tedeum i blagoslov, zatim bila je produkcia u ekserciranju savojskih draguna.

Knez Batthyányi imao je ovdie sreću počastit Nj. veličanstvo i priredio je tim povodom veličanstvenih i sjajnih svetkovinah.

U taj par je Körmend poimence knežev park što sjajnie razsvietljen.

Sutra će Nj. veličanstvo nastavit svoj put preko Zala-Egerszega u Keszthely.

Beč, 15. kolovoza. Bèrzojavne pošiljke c. k. glav. upraviteljstva za Ugarsku na Nj. preuzvišenost ministra unutarnjih poslovah. Keszthely, 12. kolovoza. Sinoć su još u Körmendu dele ukupne županijske obćine po svojim izaslanim zastupnicima Nj. c. k. veličanstvu veoma sjajnu bakljadu; danas je Nj. veličanstvo razgledavši vojničku bolnicu o 7. uri odputovalo iz Körmenda praćeno po plemstvu do županijske granice. U Zala-Egerszegu poklonio se je ban grof Jellačić s mnogobrojnom deputaciom iz Hèrvatske i Slavonie Nj. veličanstvu, u istom miestu dostojalo je Nj. veličanstvo primit plemstvo zaladske županie, zatim kod oblastih pregledat uredovne poslove a napokon razgledat uze. U Keszthely u 2½ sata prispievši u najboljem zdravju nastanilo se Nj. velič. u svečano urešenom dvoru grofa Festetića, dokud su Nj. veličanstvo neprestano pratili urešni banderialci. Ovamo su došle iz baranyske i szomogyske županie mnogobrojne zavierne deputacie, u 4½ sata bio je po dovèršenim predstavama i audienciama dvorski obied, sutra će prenoćit Nj. veličanstvo u Veszprimu.

— Vesprim, 13. kolovoza. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo prispielo je u 2 sata ovamo i bilo je najsjajnie primljeno. Od Keszteiya do Füreda putovalo je Nj. veličanstvo na parobrodu preko Balatona, praćeno plemstvom iz zaladske županie. Na urešenim obalama čekale su obćine da pozdrave Nj. veličanstvo. Poimence uzduž Szomogya bila je neizmierna množina svieta; u kupalištu Füred od listom nagèrnuvšega pučanstva iz okolice radostno pozdravljeno razgledalo je Nj. veličanstvo tamošnje šetalište i vriele kisele vode, odkud je Nj. vel. do Veszprima praćeno bilo po banderialcima. Ovdie bile su mnogobrojne predstave. Poslie dvorskog obieda dostojalo je Nj. velič. posietit urede i javne zavode.

Talianska.

Pišu listu „Preuss. Korresp.“ iz Turina: „Pošlo je za rukom uhvatit dva emisara Mazzini-ova poslana u Lago Maggiore, medju hartiama kojih našla su se pisma na dva ovdiešnja advokata (mlietačke biegunce). Posliednji su odmah uapšeni i u svèrhu daljeg iztraživanja štvari odpremljeni u Genovu. Jedan od njih učinio je, vele, očitu izpovied, no drugi neprestane taji.“

U Chambery-u pokazala se je medju pučanstvom pèrvih danah ovoga mieseca nieka razdraženost; okolnost, da je više pekarah prodavalo hlieba u manjoj teži nego što ustanovljuju zakoni, dalo je tomu povoda. Oblast dala je stvar iztražit i uapsit niekoliko osobah.

O uapšenju razbojnika Delpero daje „Gazz. Piemontese“ obširnih podrobnostih. Delpero, čoviek gorostasna stasa, bio je po jednom podoficiru karabinierah zapitan za njegovu iskaznicu; on mu pokaže krivi pasoš; odgovori na dalja pitanja očevidno zabunjen i opali napokon, kad su još dva karabiniera unišla u kèrčmu, jedan pištolj proti podoficiru, koi na sreću ne sastavi. Biesneći zavikne: On mi nesastavi pèrvi put; ja sam već dvojicu njime skončao. On i njegov pratilac horili su se zatim kao očajni s karabinierima, koji su ih pograbili, no bili su nadvladani pomoćju trojice nadošavših poljskih čuvarah. Delpero nije hoteo da dade nikakve ubaviesti o svojoj osobi, dok nije došao onamo delegat za javnu sigurnost, da ga preslaša.

Velika Britania i Irska.

„Economist“ piše: „Nikada nisu indijski puci ni s daleka uživali sličan mir i blagostanje kao pod britanskim gospodarstvom. Prije su bivali pliènom svakoga maralskoga poglavice i svakoga lakomega muhamedanskoga podkralja. Svakom godinom raste tèrgovina za njihove proizvode. Svakom godinom umnaža im se bogatstvo i kuće dižu se iz zemlje za one, koji nisu nikad prije imali kućah. Oni dobro znaju, da imaju sve to zahvalit britanskoj vladi, bez koje nebi bilo nikakvih putevah, koji bi im promicali proizvode i bez kojih nebi bilo oblasti, koja bi ih štitila od pohlepe razbojnikah. Mi nećemo podnipošto da rečemo time, da je privèrženost k britanskoj vladi u slabahnom karakteru Indah tako se ukorienila, da bi isti mogli odoliet svakom napastovanju i prolaznom razdraženju, ako bi se po nesreći dulje odvlačilo padnuće Delhia. No, ta privèrženost ipak je tolika — to se usudjujemo tvèrdit — kada jedanput pokorimo buntovničku bengalsku vojsku, da će vaskolik indijski poluotok našu supremaciu kao i pravednost i jakost naše stvari rado priznati.“

Azia.

„Observer“ piše o Indii: „U obziru na viesti iz Indie vlada nieka tišina. U unutarnjem londonskom gradu, gdie su ljudi mudrii, nego li drugdiegdie, uzet je Delhi već više putah, naravno za burzovne svèrhe. Mi s naše strane nismo nikako mogli dobit nikakova autentičnog izviešća, koje bi javljalo takav dogadjaj. Ovi zaključci osnivaju se valjda na kojekakva gatanja i kad budu jedanput evropske čete ovdie, sliedit će bez sumnje uzetje pobunjenoga grada i s njim, kao što se nadamo, strogo kažnjenje kèrvoločnih barbarah, koji su svoje ruke umočili u nevinu kèrv ženah i diece, i koji su prema sili, koja ih je plaćala, najružniu nezahvalnost pokazali. Kratkovida politika istočno-indijskoga družtva, koja se je upèrkos prednim predstavama Lorda Dalhousie kratila za svaku od tri predsiedništva bengalskoga, bombayskoga i madraskoga najmit još dvie evropske regimente, koja je zamieničku vojsku ležeću u Chatamu i Cantebury-u, još dugo tamo zadèržavala, kad bi već oddavna imala biti na putu u Indiu, koja je ostavila mnoga miesta bez straže i koja je uprav svakolika najvažnia miesta povierila samo domaćim regimentama, medju kojima nije se nalazio baš nijedan evropski bataliun, mora se kasnie podvèrći temeljitom izpitu. Ponajprije pako mora se pobuna kriepko pod-

Pošto i mi moramo ćutljivim zaplitavicama, koji kod kuće za obezbiedjenim ognjištem umuju, začepit usta. Engleska vlada latila se je ozbiljno stvari i razjarenost naroda podupire ju sa žestinom. Izvan onih 30 do 40 hiljadah momakah, što su već iz Persie, iz Kine, s Kapa, iz Mauritiusa, iz Ceylona i iz Engleske već na putu u Indiu, naredjeno je, da se onamo pošlju još druga četiri bataliuna piehote, dvie regimente konjadije i dvie kumpanie topništva. Vojska poslana iz Engleske iznosi do 10.000 momakah zamieničke vojske i 15.000 momakah drugih četah. Ove bèrzo učinjene naredbe mudre su i čoviečje. Nesumnjamo da će Sir Colin Campbell, kad sva ta vojska onamo dodje, s buntovnicima bèrzo biti gotov. Persijski i kineski kontingent po svoj prilici su već onamo prispieli i vèrhovni zapoviednik imat će već okolo sebe 10.000 momakah, koje su ove obie ekspedicie stavile. Zato nemamo razloga bojati se, premda nećemo nipošto da tajimo, da tako u Madrasu, kao i u Kalkuti vlada nieka nepovoljna ćut. No naši zemljaci u Indii neka budu dobre volje. Oni imaju iz Engleske očekivat niešto boljega, nego li dosele. Mi neomaljujemo ni najmanju opasnost. Mi smo za podporu naših zemljakah svu razpoloživu vojsku — a to je dobra vojska — k njima poslali i mi ćemo 30.000 narodne vojske uvèrstit, da imamo u pripravnosti zamienu za onu hrabru vojsku, koju smo onamo poslali, da nam uzdèrži i preustroji naše silno carstvo na istoku."

— Dohodci indijsko-engleske dèržave iznose 17 do 18 miliunah funtih sterlingah; troškovi 16 do 17 miliunah. Ciela oblast sastoji se ili iz neposrednih zemaljah pod vèrhovnim gubernatorom i tri gubernije u Bengalskoj (Kalkuti), Madrasu, Bombaju i iz vlade u Agri; ili pak iz posrednih dèržavah, koje su čas ovoj, čas onoj vlasti podčinjene. Neposredne zemlje iznose 800.738, neposredne 508.422, svega dakle 1,309.200 četverokutnih engleskih miljah. Osmina od stanovničtva izpovieda islam. Odnošenje medju Englezima i posredno podčinjenim zemljama različno je. Ili nesmiedu gdiekoje zemlje samo kakvoga Evropljanina ili Amerikanca u svoju službu puštati bez dopuštenja engleskog, ili imaju primat englesku vojsku i još štogod plaćati, ili moraju puštati da im se Englezi u svašto upleću. Ali gdie nema kakvih ugovorah za uzajamno odnošenje, opet razpolaže Englezi, kad im je nužda sa svim u posredno pokorenim zemljama. Sve ove posredne dèržave imaju dohodka 13 miliunah funtih ster., ili od toga jedva da 600.000 dobiju Englezi. Zbačene kneževske porodice dobivaju penzie 1,296.258 funt. st. Medju njima dobiva porodica velikoga Mogula u Delhiu 130.000 funt. st., posliednjega naboba od Bengalske 160.000, posliednjega naboba od Karnate 116.000, posliednjega radže (kneza) od Tandžora 118.000, porodica Tipo Sahiba od Majzora 63.000, porodica posliednjega peivše maharatskoga 135.000 itd. — Službenici pèrvoga razreda, medju koje se puštaju samo Englezi, plaćeni su bolje nego igdie. Vèrhovni gubernator dobiva 25.000 f. st., gubernator madraski i bombajski svaki po 12.000 f. st., podgubernator u Agri 8.400 f. st., savietnici u Kalkuti svaki po 10.000 f. st. i t. d. (funta sterlinga ima do 10 for. sr.).

Bèrzojavne i najnovie viesti

Carigrad 8. kolovoza. (Viest prispievša u Tèrst dne 13. posredstvom Lloydova parobroda „Vulkan"). Dotični poslanici nisu jošto odputovali; gèrbovi bili su skinuti s njihovih palačah. Francuski podložnici stavit će se, vele, pod zaštitu španjolskoga poslanstva. Plem. g. Thouvenel imao je kod sultana oprostnu audienciu, koi ga je veoma dobrohotno primio i uvierio ga je, da ga osobno poštuje. General Durando malko je oboleo.

Pariz, 11. kolovoza, u 7 satih u večer. Danas u podne došao je car u Rouen. O podne doći će, vele, u Pariz.

Viest o otvorenju novih pariških konferenciah potvèrdjuje se.

Uništenje moldavskih izborah smatra se kao da će se po svoj prilici dogodit (?)

Kažu, da je u Osbornu bio govor i o kineskom pitanju. U onom slučaju, ako poslanstvo lorda Elgina nebi imalo uspieha, zaključeno je, vele, **zajedničko** postupanje. (Bèrzojavne viesti bečkoga lista „Presse".)

Pariz 13. kolovoza. „Pays" javlja: Lord Redcliffe ostavit će dne 28. t. m. Carigrad, da otidje na dopust. „Moniteur" javlja; Kovat će se, vele, jedna spomenica za francuske i tudje vojnike, koji su od godine 1792.—1815. služili u Francuskoj.

Pariz 13. kolovoza, o 9. uri u večer. Medju carsko-austrianskim poslanikom, baronom Hübnerom, i grofom Valevskim bila je danas konferencia, koje je rezultat povoljan bio.

Tibaldi bit će deportiran na otok Nova Kaledonia.

Porta reklamira zbog zapremljenja otoka Perim.

General Colin-Campbell, novi vèrhovni zapoviednik u Indii, ostavio je Suez dne 2. kolovoza, da pohiti u Bombay.

Pariz 14. kolovoza. „Moniteur" javlja: Laity i Daumas naimenovani su senatorima. Polag bankovnoga izkaza omalila se je bankovna zaliha za 17 ¼ mil. franakah; listnica se je povećala za 17 ½ mil. a blagajnički boni za 4 ¾ miliuna.

Pariz, 14. kolovoza, o 7. uri u večer. Polag najnoviih ovamo prispievših viestih dèrži Austria, istina u krieposti **valjanost** moldavskih izborah, no ipak pristaje na to da se preduzme **novi izbori** i predlaže u tu svèrhu novi način izbiranja.

Kod danas preduzetoga posvećenja Louvre-a govorio je car slovo. On je očitovao, da ova sgrada ima odsele nosit ime „narodnoga spomenika" budući da su sve vlade Francie radile na njegovom dovèršenju. I poviestnica spomenikah, reče car, ima svoju filozofiu.

Stokholm 13. kolovoza. Glasovanje stališah s umnoženim dèržavnim odborom odredilo je, da ima jedna dèržavna željeznica ići medju Stokholmom i Gothenburgom južno od makarskoga jezera. Polag liekarskih izviešćah izdanih iz Sarö-a nije povoljno zdravstveno stanje kralja.

London 14. kolovoza. Od „Cyklopa" izviešćeno je jučer u Valenciu: Atlanska gumina oštećena je, izgubilo se od nje 300 miljah, no od kojih će se možebiti moći izvući jedan dio.

London 14. kolovoza. Dolnja kuća. Noćna siednica. Gladstone govori za uniu u kneževinama a Russel proti istoj. Lord Russel primećuje: Engleska i Austria obećale su porti, da će ju štititi proti posliedicama, ako bi se kratila uništit izbore. Palmerston odgovorio je ugibajući se.

Königsberg 14. kolovoza. Jedna korespondencia Hartungskih novinah iz Petrograda javlja, da je zaključeno, da se omali ruska garda za više od 30.000 momakah; svaka regimenta svesti će se na 800 momakah. Po svoj prilici vojska se će svesti nohće. Oboružava se jedna ruska flotica, koja će ići put Kine.

Tèrst, 15. kolovoza. Danas će u čast Nj. c. visostih biti veličanstvena pučka svetkovina u Boskatu. Sutra u jutro odputovat će Nj. visosti u Mletke.

Smiesice.

Proračunali su da vàs Pariz za obied daje 1,268,500 franakah. Od te sume ide 275.000 fr. na hlieb, na vino 750,000 f., na pivo itd. 15,000 fr., na vodu 6500 fr., na ovčije meso 35,000 fr., na svinjsko meso 33,000 fr. na divljač i živinu 25,000 fr., na riečnu ribu 2000 fr. na morsku ribu 16,000 na paštete, rake itd. 5000 fr., na oštrige 4500 fr., na jaja 17,500 fr., na maslo 11,000 fr., na varivo 200,000 fr., na kolače 50,000 fr., na sir 4000 fr., na voće 12,000 fr., na likere itd. 5000 fr. itd. Po ovom računu dolazi na jednu glavu 1 fr. 25 santimah na dan za ručak. Koliko ih mora dakle svaki dan gladovati, da drugi mogu razkošno obiedovati.

Bečka burza

dne 12. kolovoza 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	82 9/16
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	
dto iz narodnog zajma	» 5%	84 ½
dto	» 4½%	72 1/16
dto	» 4%	65 ½
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	
dto izžriebane	» 4%	
dto	» 3%	
dto	» 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
» » » » 1839, » 100 »		140 ¾
» » » » 1854, » 100 »		108 ⅝
Bečko-gradski banko	sa 2½%	
» » »	» 2¼ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		81
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		
Bankovne dionice komad po		1000
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		608 ¾
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		
dto dto s plaćanjem na rate		276 ¾
Dionice sieverne željeznice	po 1000 f.	1855
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice	» 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	562
» » Lloyda u Tèrztu	» 500 »	
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	
Jelisavetina željeznica	»	200
Južno-sieverna niemačka savezna željez.	»	206
Tisna željeznica	»	200
Lombardezko-mlietačka željeznica	»	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current	»	104 ⅞
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	104
Genova za 300 piemontezkih lirah	»	120 ⅞
Hamburg za 100 mark banko	»	76 ¾
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	
London za 1 funt šterlinga	»	10-10
Lyon za 300 frankah	»	
Milan za 300 austrianskih lirah	»	103 ⅛
Marseille za 300 frankah	»	
Pariz za 300 frankah	»	121 ½
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	102 ⅞
Bukurešt za 1 forint	parah	264 ½
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	7 ¾
Srebro od 4. kolovoza	5 ½

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. k. lutriji u **Tèrstu** izvučeni su dne 12. kolovoza 1857 sliedeći brojevi:

66, 39, 3, 85, 80.

Bližnje vučenje bit će 26. kolovoza 1857

SLUŽBENI LIST.

Nr. 14619/2190 (VI.—56) 3—3)

Concurs-Kundmachung.

Laut Erlass des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 1. August l. J. Z. 20379/530 haben Seine k. k. apostolische Majestät mit a. h. Entschliessung dd. Ischl 20. Juli 1857 allergnädigst zu genehmigen geruht, dass aus dem gleichverfügbaren Vermögen des Ludovicialfondes bereits im kommenden Schuljahre 1857-58 an Jünglinge des Verwaltungsgebietes der Statthalterei ein Stiftungsplatz in den höhern und zwei in den mindern Militäranstalten verliehen werden.

Behufs der Besetzung dieser Stiftungsplätze wird der Konkurs hiemit bis 25. August d. J. ausgeschrieben.

Zu diesen Staatsstiftungsplätzen sind Unterstützungsbedürftige Jünglinge aus Croatien und Slavonien sie mögen Söhne von Staatsbeamten, Militärs oder sonst verdienten Individuen sein, berufen.

In dem Gesuche, welches zwar bei der Statthalterei einzureichen aber an das h. k. k. Ministerium des Innern zu stilisiren, ist die Anzahl der Geschwiester des Kandidaten, dann ob und welche von ihnen versorgt sind, oder einen Stiftungsplatz, ein Stipendium etc. geniessen genau und gewissenhaft anzugeben.

Der Kandidat muss das eilfte Lebensjahr ganz oder beinahe vollendet, und das zwölfte nicht überschritten haben, geimpft und vollkommen gesund sein.

Er muss, wenn es sich um einen Platz in den höhern Militär-Bildungsanstalten handelt, die dritte Normalschulklasse, und wenn es sich um einen Platz in den niederen Militär-Bildungsanstalten handelt, wenigstens die zweite Normalschulklasse mit gutem Erfolge zurückgelegt haben.

Die Gesuche sind insbesondere zu belegen:

a) mit dem Taufscheine des Kadidaten;
b) mit dem Normalschulzeugnisse der oben angedeuteten betreffenden Schulklasse, namentlich mit dem Schulzeugnisse von dem dem Kompetenz-Gesuche unmittelbar vorhergegangenen Semester;
c) mit einem glaubwürdigen Zeugnisse über die Mittellosigkeit der Eltern and des Kandidaten;
d) mit dem Impfungs-Zeugnisse;
e) mit dem von einem graduirten Militär-Arzte ausgestellten Gesundheits-Zeugnisse;
f) mit der Erklärung der Eltern oder Vormünder, dass sie bereit sind, für den Fall der Erlangung eines solchen Stiftplatzes die zur Unterbringung des Kandidaten in das Institut erforderlichen Auslagen zu tragen, und
g) mit folgenden, von den Eltern oder Vormündern ausgestellten Reverse:

»Ich Endesgefertigter verpflichte mich hiemit, meinen Sohn (N. N. (Mündel N. N.) dem k. k. Militär zu widmen, falls er in eine Militär-Bildungsanstalt aufgenommen wird, so wie auch denselben unter keinem Vorwande zurück zu verlangen.«

Dass die Gesuche und Beilagen mit dem vorschriftsmässigen Stempel versehen sein müssen, versteht sich von selbst.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 7. August 1857.

Nr. 785—14586 (VI—55) (3—3)

Kundmachung.

Im gräflich Löwenburgischen Konvikte in Wien ist ein Löwenburgischer Stiftungsplatz in Erledigung gekommen, dessen Genuss bis zur Vollendung der 8. Gymnasial-Classe dauert, und wozu nach dem Inhalte des Stiftbriefes, Söhne aus dem Adelstande ungarischer Nation berufen sind, wenn sie das 8. Lebensjahr erreicht, und das 14. noch nicht überschritten haben.

Sonach werden jene Eltern und Vormünder, welche sich für ihre Söhne oder Mündel um diesen Stiftungsplatz zu bewerben gedenken, hiemit aufgefordert, ihre Gesuche längstens bis 20. September d. J. der k. k. kroat.-slav. Statthalterei zu überreichen, und mit nachbenannten Behelfen zu belegen.

a) mit dem Adelsdiplome zum Beweise der adeligen Abstammung;
b) mit dem Taufscheine;
c) mit dem Kuhpocken-Impfungs-Zeugnisse, oder dem Zeugnisse über die natürlich überstandenen Blattern;
d) mit dem Gesundheits-Zeugnissen;
e) mit dem Mittellosigkeits-Zeugnisse, und
f) mit dem letzten Schulzeugnisse des Kandidaten, welches mindestens die vollständige Erlernung der 1. Normalklasse nachweiset.

Diesem Gesuche, welches auch die Anzahl der Geschwister des Kandidaten, ob und welche von ihnen versorgt sind, oder einen Stiftungsplatz oder ein Stipendium geniessen, genau anzugeben hat, ist ferner noch die Erklärung beizufügen, dass die Eltern oder Vormünder im Stande und bereit sind, die vorgeschriebene Uniform und Hauskleidung, die Leib- und Bettwäsche, das Bettgewand, und Essbesteck anzuschaffen, und auch während des Genusses der Stiftung die Nebenauslagen für Kleidung, Wäsche, Schulbedürfnisse und Krankheitskosten nebst einer Zulage für die Bedienung aus Eigenem zu bestreiten.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 7. August 1857.

Br. 1583 (DS—82) (3—3)

Obznana.

Početak miestnih izvidjenjah u svèrhu osnutka novih zemljištnih knjigah u niegdašnjoj županii križevačkoj.

C. k. zemljištničko ravnateljstvo za Hèrvatsku i Slavoniu daje ovime na znanje, da će miestna izvidjenja polag obćinah u svèrhu osnutka novih zemljištnih knjigah u smislu postojećih propisah u cielom okružju niegdašnje županie križevačke uklopno sa kraljevskim slobodnim gradovima Križevcom i Koprivnicom, u pèrvoj polovini miesecá rujna t. g. započeti i neprekinuto do svèršetka nastavljena biti.

U tu svèrhu ustrojeni su sliedeći kotari:

1. Voloder, Gračenica.
2. Miklovska, selišće sèrbsko, Popovača.
3. Grabovpotok, Stružec, Osekovo, Ludina.
4. Potok, Okoli, Viderjak, Hruškovica.
5. Jelenska, Selišće katoličko.
6. Topolje, Bregi, Poljana, Greda, Opatinec, Lepšić, Prečec.
7. Bagjnec, Žetkan, Brezje, Dubrava, Paruševec, Novaki.
8. Poljana, Lonjica, Pirakovec, Negovec, Samoborci, Dianeš.
9. Verbovec, Podjales, Gradec.
10. Varoš, Gostović, Velika, Hruškovica, Hadovo.
11. Mlaka, Rakovec, Preseka, Salnik.
12. Novomesto, Tomaševec, Radoišće, Bisag, Vinično.
13. Tkalec, Raven, Špiranec, Bojnikovec.
14. Dubovec, Lemeš, Bèrckovčina.
15. Gregurovec, Diankovec, Erdovec.
16. Križevce, Majurec.
17. Guščerovec, Medja, Miholec, Fodrovec.
18. Potočec, Sv. Helena.
19. Sv. Petar, Podvinje, Bočkovec.
20. Glogovnica, Potok, Kamešnica.
21. Kalnik, Borje, Mikovec.
22. Finčevec, Strigovec.
23. Vojnovec.
24. Lukačevec, Zaistovec.
25. Pofuki, Gjurinovec.
26. Visoko.
27. Reka, Canjevo.
28. Makvišće, Grana, Kere, Remetinec, Podevčevo.
29. Ljubešćica, Drenovec, Leskovec, Svibovec.
30. 31. Kapela.
32. Dugareka, Hrastovsko, Ludbreg.
33. Selnik, Sigetec, Slokovec, Čukovec, Bolfan.
34. Subotica, Rasinja, Perkos.
35. Slanje, Križovljan, Komarnica, Sv. Gjuro, Heršenica, Karlovec, Struga, Sesvete.
36. Bukovec veliki, Kapela, Novoselo, Bukovec mali, Selnica.
37. Kutinjak, Lunkovec, St. Peter, Koledinec, Kuzminec, Gorica.
38. Koprivnica.
39. Bregi, Heresin.
40. Ivanec, Kunovec.
41. Botovo, Gjelekovec.
42. Torčec, Imrievci, Zablatje, Otok.

Popisivanje bivat će polag obćinah po zemljištnih u svakom kotaru postavljenih povierenstvih sa k sudielovanju pozvanimi zemljoposiednici, odbornici i zastupnici negda od poreza oslobodjenih zemljoposiednikah.

Dan koga će započeti miestna izvidjenja dati će se jošte napose po zemljištnih povierenstvih zemljoposiednicima u svakoj obćini unapred pismeno na znanje.

Svimkolicim zemljoposiednicima stavlja se u smislu visoke naredbe c. k. ministarstva za pravosudje od 18. travnja 1853. dèrž. zak. list 65. §. 8. s tim posivom do znanja, da isti k povierenićkim raspravam ili glavom dodju ili pako zastupnika pošalju, providjenoga punomoćjem izriekom glasećim na poslove o osnivanju zemljištnicah, jerbo u protivnom slučaju, na istinih pogibelj i trošak postavit će se zastupnik po povierenstvu.

I svi oni, koji misle da imaju u smislu najvišjega ukaza od 29. studenoga 1852 (dèrž. zak. list br. 247) pravah na dobra i sastojine im dielove što ih treće osobe posieduju, naslovom prava udovičkoga ili dievojačkoga, zaloga ugovorena, povremena upisa, ili sudbenoga zaloga, pozivlju se, da za čuvanje svojih pravah k povierenićkoj razpravi ili glavom dodju ili pako da se zastupati dadu.

Napokon daje se na znanje da svakolika uredovanja potrebita za pèrvi osnutak zemljištnicah, kao prečnje, napisnici koji se budu sačinjali i pomoćna sredstva koja se budu doprinosila, uživaju na temelju previšnje odluke od 11. listopada 1850 i raspisa ministarstva financiah, izdanoga u porazumljenju s ministarstvom pravosudja od 10. rujna 1851 br. 30,176 oprost od pristojbah.

C. k. ravnateljstvo zemljištnicah.
U Zagrebu dne 1. kolovoza 1857.

Z. 2795—1857 (DS.—83) (3—3)

Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung.

Von der k. k. Berghauptmannschaft zu Leoben wurde unterm 24. Juli 1857 Z. 209 R. bestätiget, dass der Herr Desire Falkner Handelsmann und Realitätenbesitzer zu Carlstadt auf Grundlage der Schurfbewilligung einen Freischurf in der Orts-gemeinde Mikulić, Steuergemeinde Gračan, Bezirk Agram, angemeldet hat.

Der Freischurf ist bereits bezeichnet, und der Herr Freischürfer verpflichtet, die Vorschriften des allgemeinen Berggesetzes vom 23. Mai 1854 genau zu befolgen.

Dieses wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

Agram am 5. August 1857.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
Pukšec.

Nr. 70—1857 c. (Izv.—284) (3—3)

Edikt

für den unbekannt wo abwesenden Anton Androina.

Johann Gorupić überreichte als Erbe seiner Mutter Anna Gorupić durch den Advokaten Anton Horvath das Aufkündigungsgesuch praes. 19. Jänner 1857 Nr. 70, mit welchem derselbe das Kapital von 550 fl. CMz. c. s. c. welches Anton Androina laut der zu Pregrada ausgestellten Obligation vom 14. August 1849 der Anna Gorupić beziehungsweise deren Erben Johann Gorupić schuldet, den genannten Schuldner Anton Androina auf drei Monate aufkündiget, und es wird dem Anton Androina dessen Aufenthaltsort unbekannt ist, auf seine Gefahr und Kosten zu dessen Vertretung der Advokat Josef Maieen aus Krapina als Curator aufgestellt und das Aufkündigungsgesuch dem ernannten Curator zugestellt.

Diess wird dem unbekannt wo abwesenden Schuldner Anton Androina hiemit mit der Warnung bekannt gemacht, dass er entweder den aufgestellten Vertreter über die zweckmässige Verhandlung seiner Rechtssache gehörig anzuweisen oder dem Gerichte einen anderen Sachverwalter namhaft zu machen habe, widrigens er die Folgen der Versäumung alles dessen sich selbst beizumessen haben würde. — Die Aufkündigungs-Frist hat mit dem auf die letzte Einschaltung dieses Ediktes im Amtsblatte folgenden Tage zu beginnen.

K. k. Bezirksamt als Gericht
Pregrada 10. Juni 1857.

Sec. III. Abth. 3. Nr. 6272 (DS—84) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Bei dem k. k. hierländigen Landes-General-Commando sind zur Beheitzung der Amts-Lokalitäten im kommenden Winter 1857-58 so wie auch für das Militärjahr 1858-59 beiläufig 180 bis 200 Wald-Klafter 36"gen buchenen Brennholzes erforderlich.

Ueber die Lieferung dieses Artikels wird die Lizitation am 24. d. M. um die 10 Vormittags Stunde bei der hiesigen Kanzlei-Direktion abgehalten, und mit dem Mindestfordernden unter Vorbehalt der Ratifikation der Kontrakt nach Massgabe des Ergebnisses entweder cumulativ, oder für jedes Militärjahr separat abgeschlossen werden.

Die näheren Bedingungen können bei der Kanzlei-Direktion eingesehen werden.

Uebrigens werden auch schriftliche Offerte angenommen, wenn solche mit dem 5% Vadien oder mit dem diesfälligen Erlagschein versehen, einen bestimmten mit Buchstaben ausgedrückten Preis, die Erklärung des unbedingten Beitrittes zu den Lizitations-Bedingnissen, dann die Bestätigung der Solidität- Verhältnisse von Seite der politischen oder sonst einer dazu berechtigten Behörde enthalten

und noch vor Beendigung des mündlichen Verfahrens einlangen.

Das Holz soll bis Ende September in der von der Kanzlei-Direktion dem Unternehmer angegeben werdenden Quantität sowohl für's General-Commando, als für's Rechnungs-Departement und die Genie-Inspektion in den betreffenden Gebäuden vollzählig beigestellt, und darf nicht überständig sein, sondern muss aus gesunden, trockenen Scheitern bestehen, darf nicht mit Wurzelholz, Stöcken, Klötzen oder Prügeln vermischt, und muss in Waldklaftern ohne Kreutzstoss gut geschlichtet werden.

Die Caution hat in 10% zu bestehen, worauf das Vadium eingerechnet wird, welches die Nichtersteher gleich nach der Lizitation zurück erhalten. Diejenigen, welche a) den Lieferungs-Artikel selbst erzeugen, so wie insbesondere auch b) einzelne Grenzer oder Grenzgemeinden sind vom Erlage des Vadiums und der Caution insofern enthoben, als sie sich mittelst des beizubringenden obrigkeitlich bestätigten Certifikats und zwar die Unternehmer der Kathegorie a) über ihre Eigenschaft als Holzproducenten, dann jene der Kathegorie b) über ihre Tüchtigkeit und sonstige Zulassungsfähigkeit gehörig ausweisen.

Nachträgliche Anbote werden nicht berücksichtigt.

Vom k. k. Landes-General-Commando in Agram

Agram am 4. August 1857.

Nr. 3098 c. (DS—80) (3—3)

Edikt.

Vom k. k. Landesgerichte Agram wird bekannt gemacht. Es sei über Ansuchen des Herrn Josef Paper durch den Herrn Advokaten Šram de praes. 17. Mai 1857 Z. 3098 gegen Herrn Gregor Tandarić wegen schuldigen Betrages pr. 400 fl. sammt Nebengebühren die executive Feilbietung des dem Executen gehörigen in Agram an der Savestrasse sub Nr. 578 und Bruch gelegenen auf 15,144 fl. 39 kr. CMz. gerichtlich geschätzten Hauses bewilliget, und zur Vornahme derselben der erste Termin auf den 1. Oktober l. J. und der zweite auf den 2. November l. J. jedesmal Vormittags um 9 Uhr im Rathssaale dieses k. k. Landesgerichtes mit dem Beisatze anberaumt worden, dass das zu veräussernde Haus bei dem ersten Termine nur um, oder über den Schätzungswerth, bei dem zweiten aber auch unter demselben wird hintangegeben werden.

Weiters wird bemerkt, dass die Collizitanten ein 10% Vadium des Schätzungswerthes zu Handen der Feilbietungs-Commission alsogleich zu er-

obavještjenje od ove prodaje potrebno nebi bilo, ipak možebiti na prenavedene nepokretnosti kakovo hipotekarno pravo, kroz ubilježenje u javne knjige zadobili jesu; da do dana pèrvog roka prodaje tim sigurnie prijavu kod oveg suda učine; jer će se u suprotivnom slučaju sami sebi pripisat imati, ako se razdieljenje kupovne svote bez istih preduzme; i nakoliko poslie toga preostalo nebi, svakom dalnjom tražbom izključeni ostanu.

C. k grad. del. kot. sud

U Varaždinu 26. sèrpnja 1857.

Nr. 3703 c. (Ds. 87.) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. zem. suda u Zagrebu pozivaju se svi oni, koji iz ostavštine dne 29. ožujka 1856 s oporukom preminuvše Anne udove Skendrović prebivajuće u Zagrebu u petrinskom sokaku br. 391 štogod kao vierovnici tražiti imaju, da radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dne 15. rujna t. g. u 10 satih prie podne ili dodju pred ovaj c. k. sud ili do suda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na rečenu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvog daljeg prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. zem. sud

U Zagrebu dne 8. kolovoza 1857.

(Dp. 60) (3—2)

Sudbeni poziv.

Stiepan Starček, opancarski meštar iz Križevca u Hèrvatskoj, nepoznatoga za sada obitavanja i stana, ovim se u smislu §. 235 II. dodatka c. patenta od 8. listopada 1856 od strane nadbiskupskoga ženitbenoga sudišta, uslied razstavne tužbe po suprugi njegovoj Rosalii Starček rodjenoj Jagodić dne 14. siečnja o. g. položenoj, buduć pred sud pozvan ni osobno, ni po zastupniku svomu nebi se na sud stavio, na dan 28. listopada t. g. edictaliter na sud pozivlje.

U Zagrebu dne 28. sèrpnja 1857.

Petar Sattvar, K. Z.
predsiednik ženitbenog sudišta

Franjo Gašparić,
bilježnik ženitbenog suda.

Br. 4708 (Izv.—286) (3—2)

Oglas.

Sliedeći vojničkoj dužnosti podvèrženi momci koji se na stran grada Varaždina pred c. k. uno-

nommen werde; dann, dass jene Prüfungs-Kandidaten, welche die Vorlesungen aus der Verrechnungskunde auf einer öffentlichen Lehranstalt nicht durch Ein ganzes Jahr gehört, sondern sich die Kenntniss derselben durch Privatstudium angeeignet haben, nach §. 11 des obzitirten Erlasses von der Ablegung der Prüfung die vorgeschriebene Taxe an die von dem Commissions-Vorstande bezeichnete Casse zu erlegen haben werden.

Prüfungs-Commission für die Staatsrechnungs-Wissenschaft

Agram am 10. August 1857.

Nr. 8702. (DS. 86) (3—2)

Concurs-Ausschreibung.

Zur Wiederbesetzung der erledigten Wegmeistersstelle an der Landesstrasse in Kutina, womit die Löhnung jährlicher 300 fl. nebst den sistemmässigen Schreib-Pauschalien aus dem Landes-Concurrenzfonde verbunden ist, wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Zur Erlangung dieses Postens wird vollkommene Gesundheit und Rüstigkeit, dann die Kenntniss des Lesens und Schreibens, wie auch einige Kenntniss im Rechnungs- und technischen Fache, besonders in der Maurer- und Zimmermanns-Arbeit erfordert.

Die Bewerber haben ihre eigenhändig geschriebenen Gesuche, unter Nachweisung des Geburtsortes, Standes und Alters, der Religion, der bisherigen Dienstleistung, vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen Sprache und der erworbenen Fertigkeit im Rechnungs- und technischen Fache, und zwar wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber unmittelbar hieramts bis 10. September d. J. einzubringen.

K. k. Comitatsbehörde

Agram am 6. August 1857.

(Dp.—61) (3—2)

Natiečaj.

U Pokupskom, županii zagrebačkoj, okružju pisarovačkom izpražnjeno je miesto učitelja i organiste. Plaća otih službah sjedinjenih, osim slobodnog stana, štale i vèrta u gotovom novcu na godinu iznaša 120 fr. sr. zatim 240 težakah ili miesto njih 80 fr. sr., 15 vaganah raži, 10 akovah vina i 26 hvatih dèrvah, od kojih 6 na učionu spadaju.

U Jamnici pako, miestu istog okružja, novoutemeljene škole učitelj i zajedno organista, imat

God. XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 18. KOLOVOZA 1857. Broj 187.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Dne 14. kolovoza 1857 izdan je i razposlan komad XXV. razdiela I. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Cesarski patent od 24. lipnja 1857, kriepostan za kraljevine Ugarsku, Hèrvatsku i Slavoniu, za veliku kneževinu Erdeljsku, zatim za sèrbsku Vojvodovinu i Banat tamiški, kojim se za krunovine ove uvodi šumski zakon od 3. prosinca 1852, i u život stavlja od 1. siečnja 1858 počamši.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 18. kolovoza. Sinoć kao u oči usrećujućega dana narodjenja Nj. c. k. apostolskoga veličanstva našega premilostivoga cesara i zemaljskoga gospodara Franje Josipa I. dalo je ovdašnje glasbeno društvo veliki koncert u sjajno razsvietljenoj dvorani narodnoga doma, dupkom napunjenoj vèrhovnostima i cvietom našega stanovništva, medju kojima Nj. preuzvišenost naš obćenito visokoštovani svietli ban, svekoliko generalstvo i mnogobrojno činovništvo dodjoše shodno povodu, kojim je ova zabava dana bila, u službenim odorama a svi ostali takodjer svečano obučeni. Da i umietnička vriednost čim većma odgovori toli uznositoj svečanosti, kojoj u slavu dana je bila ta muzikalna zabava, neštedeći troškovah, najmilo je za taj večer društvo glasbeno glasovitu umietnicu na fortepiano, slavno poznatu u muzikalnom svietu gospodičnu Kastner, koja je u istinu svojom izvanrednom vieštinom znatno doprinicla k sjajnosti večera. Ona je tri komada proizvela, medju ostalim i variacie vèrhu jednog narodnog napieva hèrvatskoga, i svi tri, osobito posliednji bili su od strane obćinstva živahnim pleskom i opetovanim izazivom primljeni. Pučka začinka, izvedenjem koje po pitomcima muzikalne škole bila je začeta zabava, proizvela je veliki uzhit i obćenito klicanje, koje se još poveća, kad po dovèršetku koncerta naš svietli obćeljubljeni ban ustane i iz dna svoga junačkoga sèrca uzklikne: „Živio car!" što nadje stoglasni radostni odziv, čim se u istinu dostojno zaključi ta nezaboravivа zabava. Odmah uzastopce poslie iste pohitiše svi veći gradjanski i vojeni dostojanstvenici kao i odmenii članovi stanovništva u sjajno razsvietljene dvorane Nj. preuzvišenosti našega svietloga bana, gdje je bila večerója čast, za koje je pod prozorima više izvèrstnih komadah izsvirala banda ovdiešnje posadne regimente Kulos. — Jutros, što se stane bielit dan, naviešćahu nam gèrmljavina topovah i sviranje kroz glavne ulice prolazeće vojničke musike, kakov je znamenit blagdan svanuo. U 9 satih bila je u pèrvostolnoj našoj cèrkvi svečana služba božja čitana pod mnogobrojnom asistencijom po Nj. preuzoritosti gosp. stožerniku, kojoj je sliedila ambrosienska zahvalna piesma a zatim pučka začinka, izvedena duhovnom mladežju i popraćena po množini pobožnoga svieta, koi je listom u hram božji nagèrnuo da se pomoli višnjemu da nam ga na korist i sreću stanovništva svekolike carevine mnoga, veoma mnoga lieta uzdèrži i poživi junačkoga cara u sreći i slavi. Naš svietli ban, svekoliko generalstvo, veliko dostojanstveništvo i svekoliko ostalo činovništvo prisutstvovali su u velikoj gali svečanoj službi božjoj a izišavša vojska davala je iz pušakah obične pozdrave. — Svečani obied bit će kod Nj. preuzvišenosti g. bana a na večer sjajni bál u gradjanskom strielištu.

— Vriedni naš g. bečki dopisnik izviestio nas je u posliednjem broju o darovih, što su dosad posredstvom bečkog severinskog družtva na korist bosanskih katoličkih cèrkvah sabrani i već za opremu u Bosnu u pisarni istoga družtva pripravljeni. Iz posliednjega sveska „Blahověsta" doznajemo na veliku radost, da prošnja za uboge cèrkve naše prekosavske jednovierne i jednokèrvne braće, što ju je isti vèrli časopis objavio, i u Pragu nahodi odziva. Izvèrstni češki umietnik g. Jos. Hellich očituva, da će prema svom imućtvu pokloniti sliku na oltar. Dvie prevèrle i visokorodjene gospodje obrekoše sgotovit cèrkvena odiela. Neimenovani jedan dobrotinitelj naumio je načinit dati sliku sv. Vojtieha (Adalberta), českoga zaštitnika, za oltar. Uredništvo piše, da su mu u to ime već predane nieke liepe stvari. Častni oci Redemptoriste u Karlovu, premda imadu mnogo troška na dostojnu obnovu svoje starodrevne cèrkve, pokloniše liepu sliku Spasitelja. G. Dr. K. Prucha poklanja ubavo misno ruho s albom i kamžicom. Prijavljeno je, da dva rodoljubiva umietnika poduzeše o svom trošku sgotoviti liepe slike i darovat ih katoličkoj braći u Bosni. Čim je više českih gospodjah saznalo za potrebe bosanskih cèrkvih, odmah zaključe, da će i od svoje strane prispieti, da se toj nestašici u hramovih gospodnjih rečene zemlje koliko toliko doskoči. — Ovi primieri — primiećuje k tomu „Blahověst" — neće ako Bog da ostati bez sliedbenikah, a izviešća o svakoj i najmanjoj žèrtvi na ures gospodnjih hramovah u Bosni bit će uresom Blahoviesta a blagom viesti braći na Savi i preko Save, te zajedno bogumilim dokazom, da vèrli katolici bosanski imadu sućutnu braću i iskrene sestre i u zlatnom Pragu! (K. L.)

U **Zadru** 8. kolovoza. Dne 18. sèrpnja kod Pontadure jedan je vihar naprasnoga sievernoga vietra izvèrnuo austrianski pieleg „Giovanni", kojim upravljaše Franjo Vidulić iz Lušinja. Trinaestoga za to sazna gospodin Pavao Tripalo, c. k. perovodja u Pagu, te se potaknut svojom sobstvenom vèrlotom i čoviekoljubivostju, dočim se mnogi zatezahu, burnim vremenom zastrašeni, lično podhvati da izbavi prevèrnuti pieleg.

K njemu se s največom gotovostju pridružiše Josip Portada, lučko-zdravstveni opravnik u Pagu, Ivan Valentić, gospodar od jednoga pielega, i Augustin Baden, gospodar od jedne Brassere sa svojom momčadi, i još s njima zajedno uputiše se c. k. kaplar četništva Petar Luccheta s četnikom Lukom Cieco.

Stigavši skoro do na kraj i zatekavši izbavljenu momčad pielega „Giovanni" odložiše njegovo izbavljenje do sliedećega dana, i zaista upèrkos vremenu, koje sve jednako biesnjaše, podje im za rukom poslie neizrečenih naporah dočepati se pielega te ga za sobom odvući na bezopasno miesto.

Bijaše potrebno k izvèdenju takovoga teškoga posla da se svikolici okolo istoga sa svom snagom zauzmu, i zaista su se svikolici okolo njega podhvatili načinom, koi pohvale zaslužuje; izmedju svih pak onaj, koi dade najjasnii dokaz sèrčanosti i požèrtvovanja, jest četnik Luka Cieco, koi se s besiedama a mnogo više sa samim dielom na osobiti način odlikova.

Toliko je pak liepši i obzira zaslužnii čin gospodina Pavla Tripala i njegovih drugovah pri ovom izbavljanju, u koliko je predprošavšega dana tud mimoilazeći jedan Lloydov parobrod pokušavao takodjer izbaviti ovu ladju ostavljenu volji valovah, i, počem je istu niešto pokvario, ostavio se toga posla kao nemogućnoga.

K ovom kazivanju netreba pohvalah pridavati, one će se i od sebe uzbuditi prema ovim veledušnim osobama u sèrcama svih naših dobrih čitateljah.

Iz **Visa** 27. sèrpnja. Sada kad jednodušnu želju osieća sèrce svakoga podanika carevine povodom današnjega slučaja presrećnoga vienčanja, koje se u belgianskoj stolici svečano savèršava, stanovnike ove obćine oduševljava sobstveno njihovo osiećanje prema umnožitoj osobi Njegove c. k. visosti nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana. Milostive darežljivosti, koje je Njegova visost više putah udostojila se pružiti radi podpore ubogih u ovoj obćini, i predizbranje kojeg ovo miesto tim povodom predmet biaše, jesu osobiti znaci, koji neprestano najjače pokreću osiećanja privèrženosti ovih stanovnikah. I zato uprav danas sabrano svećenstvo sa svom veleliepnosti cèrkovnom odsluži svečanu službu božju s piesmom „Tebe Boga hvalimo", čemu su vlasti gradjanske, vojničke i obćinske prisustvovale u svoj gali, a takodjer i mnogobrojni iz obćine puk. Zatim s liepom odlukom gospodin P. Dojmi učini javno razdati kruha miestnim siromasima, sietivši se i onih ubogih, kojima zbog vèrste njihovoga položaja bijaše pristojno pomoć k njihovim domovima upraviti.

Na taj način, bez velike slave, s njihovim sobstvenim ekonomičkim okolnostima neslažuće se — stanovnici ove obćine zaprosiše najizbranie darove umnožitom knezu i prejasnoj knegnji Njegovoj supruzi i dužni izkaz pokornosti i prisdateljnosti odadoše svom umnožitom dobrotvoru, u kojem i za buduće puni uhvanja počivaju. (G. D.)

Sèrbia.

U Beogradu sabralo se jedno mlado društvo, koje je već niekoliko pohvalnih teatralnih predstavah davalo. No da bi obćinstvo sèrbsko još bolje uveseljivali, spremaju se u svim nuždnim potrebama tako, da su izmedju ostaloga dali mnogo sposobnom i darovitom mladom slikaru sèrbskom, g. Stefanu Teodoroviću, zaviesu na izradjenje, koje je u ime boga odpočeto obećanjem divne končine. (Svt.)

Cèrnagora

S cèrnogorske granice od 31. sèrpnja pišu Sèrb. Dnevniku: Zbog dvostrukoga danka, koi je knez Danilo u svojoj kneževini ustanovio, počeo se narod cèrnogorski jako rojati; zato je knez odmah poslie ovoga novog ukaza zvao viši deo senatorah i niekoliko vojvodah i serdarah, da mu se zakunu pod čivot sv. Petra, jesu li mu vierni. Isti ih je knez kleo, a oni su odgovarali: Čega li nije bilo, čega li neće!

Turska.

R—b. U—bu o pó kolovoza. (Dopis Narodnih Novinah). Daleko je već po čitajućem svietu poznat nesretni dogadjaj, koi se prie dvie-od prilike godine zbio na Plehanu u Bosni; kako su naime franciškani koji su u rečenom miestu duševne potriebe tamošnjih katolikah providjali, naserneuti od niekakva turskog hodže Sanie iz obližnjeg varoša Dèrvente napadnuti, istoga niekako braneci se ubili. Oni su

— trojica ih — odmah kao ubojice odvedeni u Banju Luku kajmakamu, a odavle u Sarajevo, gdie je jedan od njih razbolio se i umro; druga dva pako odkupiv glave, — koje bi po presudi ondiešnjeg medžlisa za glavu napadača svoga hodže Šanie dati morali, za 500 dukatah, siedili su tude u apsu više od po druge godine, čekajuć daljeg odredjenja od vis. porte, od koje su najposlie odsudjeni bili na robiu od sedem godinah u Carigradu. U sliedstvu te odsude, odvedeni su oni prolietos u Carigrad, te odmah bačeni u najteži aps, gdi bi topove vèrteti i druga slična činiti morali, od čega su ipak izbavljeni bili revnim nastojanjem umošnjeg c. k. austrijskog pronunciusa Osten Prokeša, koi je umoljen od tamo stanujućih u c. k. hospitalu kod sv. Gjorgja franciškanah bosanskih, a bez dvojbe opomenut i od visoke vlade svoje, na koju su se kao na blagu pokroviteljicu svoju odmah okrenuli čč. starješine spomenute redovničke dèržave, kod devleta izposlovo, da su oni najprie u blažii i njihovu stanju, ako bi bili baš i krivi, odgovornii aps premiešćen, a sad već i na slobodu pušćeni. Tu viest vam priobćavam iz posve vierodostojnog pisma jednog priatelja iz Carigrada, koi dalje piše da su oni već otišli u Tèrst, nu kuda će odtale, kaže da sam nezna. Rado da je razborita porta tu pravednu molbu rečenoga kod sebe visokoga zastupnika priateljice Austrie, uslišala pod tom jedino pogodbom, da se oni za sad nevraćaju u Bosnu, da se ondiešnji nerazumnici neuzpale osvetom prama njima, a mèrznju nezačmu proti devletu, zbog ove — po njihovu sudu — nepravde. S toga mislim da će oni bar donekle zadèržati se gdiegod izvan Bosne. Jesam li pogodio, javit ću Vam kako budem u stanju. A za zavèršak ovoga pèrvoga ali ako Bog da ne posliednjeg moga u Nar. Nov. članka, neka bude vruća iz dna sèrca proizlazeća molitva, milostivomu ocu nebeskomu, da se dostoji svima dobro nam činećim a osobito prejasnom cesaru austrijskom naplatiti njihova dobročinstva, svakim napredkom i blagoslovom duhovnim i tielesnim.

„Tem. Nov." pišu iz Bosne, da su povierenici rajini iz različnih okružjah opet došli u Sarajevo, da čuju riešenje porte u obziru na njihovo iskanje, da se umali trećina. Tom prilikom tužili su se, da mudiri opet neće da izvèršuju olakšice, koje je vezir obećao, nego da su još tri raje i jedna trudna žena ubijeni.

Carigrad 25. sèrpnja. Prekjučer poslie podne otišla je u svečanom pohodu sultanova princesa, koja se zaručila s Etempašom, iz Dolma-Bagče u seraj Deftedar-Burnu. Etempaša dao je svojoj nevi vèrlo skupociene poklone. Samo šalovah dao je na pó miliuna franakah. Na jednoj haljini princesinoj ima devet okah bisera. Danas pak viencala se princesa s Etempašom, sinom kapudanpaše. Parada je bila vèrlo velika. Ali jedno na drugo jedva da je vriedno ići još jedanput gledati takvu stvar, ako je čoviek već jedanput vidio. Najkarakterističnia je tom prilikom čudnovata smiesa franačkoga s istočnim ukusom, liepoga sa gadnim, kićena sa perljavosti. Osobito pada u oči ova posliednja smiesa. Tu može čoviek vidieti na konjima najbogatie poslove od srebra na neočišćenim hamovima, najelegantnie odielo slugah na dobrim konjma, ali kad im pogledaš noge, vidiš, da se još nisu upoznale s obućom; tu možeš vidieti gardaše u sjajnom odielu na konjima ali sa zabèrdjanom čordom, a piešake u čistoj uniformi sa izkrivljenim cipelama. Svuda samo spoljašna ugladjenost, i to kod pojedinoga kao i u dèržavnim stvarima; nemoć kod prividne sile i siromaštvo kod največega razsipanja. To je žalostno i vèrlo nezgodno za cielokupnost dèržave, s kojom je skopčan i mir evropski. Ovdie primiečavamo, da muž kakve princese nesmie už nju nikakvu drugu ženu uzeti, nego još mora i one žene odpustiti, koje je dondie imao.

Ovih danah došao je u Carigrad madjarski general Klapka.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Tèrst, 16. kolovoza. Jučer donela je jedna deputacia iz Zadra čestitanje svoga grada Nj. c. k. visostima. Jučerašnja pučka svetkovina bila je veoma sjajna; u pravom smislu rieči bilo je svekoliko pučanstvo pritomno, svigdje ushitan doček. Jutros odputovale su Nj. c. visosti u Mletke, pratjene do Pirana od četiri loydova parobroda. Molo i obale bile su pokrite neizmiernom množinom svieta, koja se je od njih opraštala živahnim pozdravima.

— Iz Jakina javljaju, da je dne 10. t. m. jedan židovski nadničar u prepirki probo jednog kèršćanskoga nadničara, i da je hvala obazrivosti austrianskoga vojništva prepriečeno bilo, da nije buknuo gnjev, koi se je već iz vierozakonskih predsudah medju narodom počeo očitovat.

Nepolitičke viesti.

Gospodarski list od 14. kolovoza donosi sliedeću književnu viest: Kao što doznajemo iz pouzdana izvora gotova je u rukopisu već od nieko doba nova drama u 5 činah od g. Marka Bogovića. Naslov joj je

„Matija Gubec, kralj seljački."

Predmet je isto tako uzet iz jugoslavenske historije kao što su i ostali što ih je g. M. Bogović dosad izradio i tiskom izdao, samo što se taj predmet napose još bliže nas tiče, buduć je uzet iz poviestnice upravo provincialno-hèrvatske, iz koje znamo da je Matija Gubec u drugoj polovini 16 stolietja u poznatoj onoj i daleko razgranjenoj seljačkoj buni glavni kolovodja bio, i pošto bi vojska seljačka na stubičkom polju od plemičke vojske potučena, da je isti Gubec u Zagrebu na Markovom tèrgu okrutnim načinom pogubljen. Taj dogadjaj nalazi se takodjer i u III. knjigi arkiva na strani 62—70 opisan te historičkimi sviedočbami potvèrdjen. Hoće li g. Bogović rukopis ovaj izdati tiskom il neće, to neznamo jošte. Nebi li se našo opet tkogod, koi bi napisao razglabanja gramatikalna, kao što su ona bila, koja sud krojiše posliednjem dielu g. Bogovića. U 25. br gospod. list rečeno bi da bi onaj školnički sastavak bio mogo izostati u Novenu; mnogi misliše, da se to tiče školskih članakah g. Gj. R. Nipošto, članci školski zaslužuju, da se čitaju i da si ih mladež na um uzimlje; opaska bi glede članka grammatikalnog g. V. P. stavljena, koja biaše polag našeg mnienja suvišna.

— Kazalištni umietnici Novakovski i Smohovski preduzet će skoro ravnateljstvo poljskoga kazališta lavovskoga i nadat se je punim pravom, da će svojim nastojanjem ovo kazalište sa svojih stranputicah opet na dostojan stupanj podići.

— Josip Kosmian bavеći se u Parizu dovèršio je u verzima poljski prevod Sakespearova Makbeta.

— Lenartović izdaje dva sveska poljskih svojih piesamah, jedan u Berlinu a drugi u Petrogradu.

— Glasoviti skladatelj magjarskih operah Franjo Erkel umro je naglo u Budimu dne 5. t. m.

U Zadru 12. kolovoza. Ovih je danah izišao iz štamparne Demarki-Rugjerove oglas na knjigu pod naslovom: „La Madre Slava, di Luigi Fichert Dalmata." Jedna sveska u šest piesamah s primietkama. Ciena za predbrojnike iznosi jedan for. srebra. Oglas je ovaj vèrlo kratak i sliedećega sadèržaja: „Spisatelj preduzevši si da razvije jedan pojam slavenski u talianskim stihovima, namierio je izobraziti dva življa svoje zemlje, odavajući joj tako to, što mu ona dade, misao naviknutu jakim suglasima Slavie, izraženu u jeziku Dantovom.

Kriepka želja da se podigne do vèrha svog zadatka, bit će možda iznevierena nedostatkom sredstvah. Sasvim tim on ove piesme obielodanjuje sa saviesti da ih je s dušom izkazao, i s uvierenjem da će sèrdačnoj hotnji odazvati se bratski pričeki njegovih dalmatinacah i ljubav stranacah."

Mi pak izbliže poznavajući se s piesničkom sposobnosti ovog spisatelja, toplo preporučujemo i od naše strane, našim čestnim čitateljima, ovo njegovo piesničko dielo, koje ako i nije našim jezikom napisano, a ono se barem s našim stvarima zanima. Gospodin piesnik jest takovi čoviek od kog se možemo zaista nadati dobroj stvari; dakle i od naše strane zaslužuje da mu dobra i iskrena podpora u ovom pohvalnom njegovom preduzeću budemo, i to ne samo mi u Dalmacii, nego i naša braća po svim ostalim krajevima gdie mu drago oni bili. (G. D.)

Izpravak.

U niekim primjercima jučerašnjega broja naših novinah ostala je slučajno jedna poveća štamparska pogrieška, naime na drugog stupca pèrve strane riedku 12. stoji: u istočnoj namiesto stolnoj cèrkvi, što se time izpravlja.

Učr.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 15010—3392 (VI—58) (3—1)

Concurs.

Für den, im Agramer Konvikte erledigten Špišić'schen Stiftungsplatz wird der Konkurs bis 12. September l. J. hiemit neuerlich eröffnet.

Zum Genusse dieser Stiftung sind berufen befähigte Studierende aus der Familie Špišić aus Blatnica, vorzugsweise aus dem Stammhause des Stifters Ignaz Špišić; in Ermangelung dieser und sonstiger Špišić aus Blatnica haben auf diese Stiftung Anspruch Jünglinge der Familie Špišić aus Jamnica, oder sonst wo immer im Lande vorfindige Špišić mit Bevorzugung derjenigen, die ihre Verwandtschaft mit den ersten nachzuweisen in der Lage sind.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden und nebst den erwähnten Nachweisungen über die Familienverhältnisse, auch noch mit dem Taufscheine, mit dem kompetenten ärztlichen Zeugnisse, über die mit Erfolg bestandene Kuhpocken-Impfung oder gehabten natürlichen Blattern und über das Freisein von jedem chronischen körperlichen Leiden, dann mit dem Schulzeugnisse des letztabgelaufenen Studiensemesters zu instruirenden Gesuche sind vor Ablauf des erwähnten Konkurstermines, bei derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Schüler im laufenden Schuljahre frequentirt, einzubringen.

Nur wird noch bemerkt, dass zur Aufnahme in's Konvikt erforderlich ist, dass der betreffende Schüler bereits in die I. Gymnasialklasse eingetreten, oder zur Aufnahme in dieselbe mit Beginn des kommenden Schuljahres befähiget sei, jedoch das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 11. August 1857.

Nr. 15008-3391 V. (VI—57) (3—1)

Konkurs-Kundmachung.

Da sich für den, unterm 31. Mai 1856 ausgeschriebenen, im hiesigen Konvikte erledigten Johann Dvojaki'schen Stiftungsplatz kein Bewerber gemeldet hat, so wird für denselben unter Anberaumung der Präklusivfrist bis 8. September l. J. neuerlich der Konkurs eröffnet.

Auf diese Stiftung haben Schüler wechselweise aus der nach weiblicher Linie von Berkelia abstammenden Verwandtschaft des Vaters des Stifters, und aus jener seiner Mutter nach Suprinović, in Ermangelung solcher Verwandten aber Schüler aus der Pfarre Pakrac Anspruch, und nach dem der letzte Stiftling dieser Stiftung aus der Familie Berkelia war, so sind für den gegenwärtigen Erledigungsfall vorzugsweise Schüler aus der Verwandtschaft der Mutter des Stifters nach Suprinović zum Genusse der Stiftung berufen, in Ermangelung solcher werden jedoch auch andere Schüler nach den stifterischen Bestimmungen berücksichtiget werden.

Die Kompetenzgesuche sind an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisiren, bei der Direktion jener Lehranstalt, an welcher sich der betreffende Schüler, welcher übrigens mit dem Beginne des Schuljahres 1857-58 jedenfalls zur Aufnahme wenigstens in die I. Gymnasialklasse befähiget sein muss, im laufenden Semester befindet, einzubringen, und bei den Verwandten des Stifters mit der genügenden Nachweisung dieser Verwandtschaft, bei den Schülern aus der Pfarre Pakrac mit der Nachweisung der Zuständigkeit zu dieser Pfarre, allenthalben aber mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnisse über die mit Erfolg bestandene Kuhpocken-Impfung, oder gehabten natürlichen Blattern, dann über die gesunde körperliche Komplexion, und das Freisein von jedem chronischen Leiden, ferner mit dem Schulzeugnisse für die letztabgelaufenen zwei Studiensemester zu dokumentiren.

Uebrigens ist zur Aufnahme in's Konvikt das 12. Lebensjahr als Normalalter vorgeschrieben.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 10. August 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 19. KOLOVOZA 185

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan isuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb dne 19. kolovoza. Svečani obied, koi je Nj. preuzvišenost ban jučer kao na carev dan, dao u svojem dvoru, bio je veomá sjajan. Kod ove časti udioništvovalo je prieko 60 osobah, samih visokih i većih dostojanstvenikah iz duhovnoga, gradjanskoga i vojenoga stališa. Kad su se napijale zdravice na Nj. veličanstvo i previšnju vladajuću obitelj, koje su bile primljene iskrenim uzhitom, pucalo se je iz topovah. Pod prozorima banske kuće svirala je banda ovdašnje posadne regimente prieko čitava dva sata, kroz koje se je vrieme mnogo svieta sakupilo na pijaci. U večer dalo je streljačko društvo sjajni bal u dvorani svoje kuće, koja je svečanosti shodno urešena i sjajno razsvietljena bila. Sèrdačnost zabave bila je obćenita kod koje su svi stališi bili zastupljeni. Nj. preuzvišenost svietli ban sa svojom svietlom gospejom suprugom prisutstvovao je takodjer toj liepoj svetkovini. I tako zaključi glavni grad kao vazda i lietos ovaj usrećujući blagdan onom sèrdačnostju, onim uzhitom i onom smierenostju što su očevidni znaci najiskrenie i najsèrdačnie podanosti i nepokolebive viernosti našega naroda prema junačkom našem caru i svoj sretno vladajućoj kući! Sutra bit će kao doknada svetkovini carevnoga dana veliki vatrotvor.

Beč, 17. kolovoza. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo cesar došo je dne 15. t. m. u večer sa svoga najvišjega puta iz Ugarske opet u Laxenburg. Polag službenih bèrzojavnih pošiljakah prispielo je bilo Nj. veličanstvo dne 14. u 9 satih u svečano urešeni stolni Beograd a 15. nastavljajući svoj put pomolio se je svietli car u Mooru na grobu fm. grofa Lamberga poginuvšega u službi svoga carskoga gospodara. Zatim se je niekoliko urah zadèržalo Nj. veličanstvo u Kys-beru. Kod Szönya bio je svietli car pozdravljen s tvèrdjave topometima i nastupio je putem gjurske železnice svoj put u Laxenburg. U dojdućem broju obširnia.

Cèrnagora.

S cèrnogorske granice od 30. sèrpnja pišu „Sèrbskom Dnevniku": Čaveni zbog svoje hrabrosti vojvoda Čoketa, starieśina i zapoviednik od gornje Morače, ovih danah dolazio je na Cetinje sa 50—60 svojih hrabrih vitezovah. Kao što smo od očevidnoga sviedoka čuli, uzrok njegova dolaska ovi je: Na jednoj maloj skupštini svoga okružja od 5—6 ljudih pomenuti vojvoda ove izgovori rieči: Hvala boga, moja braćo, što učiniše ta naša gospoda, sve birane Cèrnogorce pobiše i prognaše; božja vam viera nema se kome više ni otići na ono Cetinje. — Od ove iste skupštine nadje se jedan, koi podje na Cetinje i javi knezu sve po redu, a može biti da je štogod i dodao. Knez odmah povierova, i istoga maha pošalje 4 svoja perjanika, da ga uhvate i dovedu na Cetinje Ovi po naredbi svoga gospodara odu u Moraču kući vojvodinoj, koga na poželjenom miestu i zateku; jave mu nalog, gospodarev, i zato da se odmah ima spremiti da ga vode na Cetinje. Vojvoda kao čoviek hitar predvidi, da ovakvi naprasni poziv može škoditi njegovu životu. I tako odgovori im, da oni idu s bogom natrag, a da će i on do koi dan doći. Ovi su ga ponukavali više putah, govoreći, da nipošto bez njega ići neće, ma čekali ga i 10 danah. Videći on, da se oni neće lahko okaniti, ovo im rekne: Ja vam govorim, da vi idete s mirom i s bogom, a ja ispod kneza nigdie nebiežim, nego vam i opet kažem, da ću doći do koi dan, tek nieke moje poslie svèršim, a ako li nećete otići s mirom i s bogom, kažem vam u oči, da ćete i nehotimice. — Onda ovi kao lisica kad je opazila kučka čistac. Vojvoda poslie niekoliko danah opremi se, pojaše svoga hata i uzme sa sobom 50—60 valjanih momakah i ode na Cetinje na sud; od ovih jedan javi njihov dolazak, a knez zapoviedi, da vojvoda sa niekoliko starieśinah ostave oružje, i da unidju unutra na sudilište. Ovi odgovore da nemogu ostaviti oružje nikako, jerbo su se zakleli na njega, da prije povratka k svojim kućama nipošto ga ostaviti neće od sebe. Onda knez izidje na prozor od svoga dvora i reče: A da čemu ste vi Moravčani došli, kad vas nitko nije zvao? — Ovi odgovore: Gospodaru! dopratili smo našega vojvodu; možemo se i mi jednom za njega potruditi kao što se on za nas vazda trudi! — Knez: Pa čemu vi starii neostavite oružje, kako sam vam zapoviedio, i nedodjete ovamo? zar neznate, da nije nikom dopušteno s oružjem preda me ulaziti! — Ovi: Znamo, gospodaru, ali smo se prije tako obvezali, pa se bojimo kletvu prestupiti! — Knez im onda reče gromovitim glasom. A vi odlaz'te! — Ovi onda s toga maha s njihovim vojvodom zdravo i veselo k svojim kućama. Ovo vam je za sada novo iz Cèrnegore, a bojim se da ćete i cèrnje glasove čuti do malo danah, a da bog da, da te nepogodim.

Iz Dalmacie od 5. kolovoza pišu istom listu: Onaj glas za nikšićko sieno potvèrdjuje se, kao god i onaj, da je Danilo turske Rudine medju Grahovljanima, Cucama i Ozrinićima podielio. Ova plemena morala su za to dati 300 talirah, pa Turci zadovoljni ili nezadovoljni bili. Istina je i to, da je na vojvodu grahovskoga senator Petar Stefanov Vuković pucao. Kaže se, da je vojvoda tajno od bio poslana Kotor gospodinu Gjorgju, da ga iskušava, i pošto je s kraj njega na Cetinje došao, bio je nagovoren, da reče niešto proti Petru Stefanovu i zato je Petar poslie u Grahovu na njega pucao. Iza toga bili su obadva na Cetinje i gospodar ih je pomirio, samo što je na Petrov dan činio da mu se senator Petar s ocem i bratom na kivotu sv. vladike Petra I. zakunu, da u nikakvom nisu dogovoru s g. Gjorgjem. — I za onoga popa Luku kažu, da je nasilovan bio od podmićenih ljudih, da se na falsifikano jedno pismo, koje je s Cetinja bilo podmetnuto, podpiše. Na pismu tome bilo je utisnuto ime s jednoga pèrstena Kèrstova, koga su na Cetinju našli. Pismo je to Cèrnicu pozivalo na pobunu proti gospodaru Danilu. Pop Luka se izgovarao i nije hteo ga podpisati najpèrvi; najposlie na navaljivanje drugih glavarah podpiše, i tek ga je podpisao, ovi mu tad reknu, smèrt si tvoju podpisao; — tako je tej starac pop svèršio. — S ovoga slučaja veliko je nezadovoljstvo zavladalo u Cèrnoj Gori i popao svakoga strah s takovih pletakah.

Moldavia i Vlaška.

⊙ **Iz Bukurešta** d. 9. kolovoza t. g. (Dopis narodnih novinah.) Ja sam bio vaš jedan neznatni dopisatelj odprie iz jednog ugla slavjanske zemlje i tamo sam nalazio kadšto, što je vas interesiralo, da vam javim; sad pako našao sam se po sudbini ovdi, odkud rad bi vam se bio takodjer javiti da bi imao s čim zanimljivim ali baš s ničim vriednim, nego opet, makar ljubopitljivim za ljubav, da nieku cèrticu od ovoga miesta i ove zemlje vašem obćinstvu na dar za čitanje prinesem.

Slavjenin svagdie slavjanski misli, i istražuje ono što se njegovu sèrcu dopada, zato velim da ovdi nenalazim ništa primiećanja dostojna, ali drugačie vlaška zemlja, i ovo miesto nije tako potišteno ni neznatno da se nebi imao čoviek s čim iz njega pohvaliti ili pokuditi; dapače vlaška je zemlja iz mnogih prizrenjah važna i posmotrenja dostojna osobito od noviih vremenah, — ali to je za mene putnika sve potanko i teretno da bi sada u ovom pismu svako shvatiti za priobćenje mogao. Samo dakle niešto malo o Bukureštu. Ovo je prestolno miesto Vlaške — ovo je prostrana varoš, nakićenu nebrojnim palačama, uzveličana premnogim cèrkvama, prepunjena tèrgovačkom robom istoka i zapada, naseljena narodom od svakuda svake viere i jezika, osobito od zapada Niemacah i Madjarah, a od istoka Gèrkah i Ermenah. Prometanje i radinost velika, bojari su bogati kao mali turski sultani, a manja klasa Vlahah stoji kao Bezi — novštine puste kod ovih ljudih kao blato što donosi bogato-plodorodna zemlja — sve se strašno skupo prodaje, osim hrane, pak opet svak ima novacah dosta. Zanati su ponajviše u rukama stranskih majstorah osobito austrianskih i pruskih naseljenikah. — Svaki došlac s dobrim zanatom, ako se umie čuvat od budalastih troškovah ikoliko, za malo vrieme steče blago, i mnogo ih imade koji su čestiti postali, samo što je neumietan svagdi nesretan tako i ovdi. Komešanje svietine tako je, kakva samo u Beču i u drugim pèrvim varošima viditi možeš, — luksus je u najvećem stupnju tamo. — Bojari su nadkrili Parižane. Jezik je obći kod manje klase vlaški, niemački, madjarski i gèrčki — kod velikašah pak i njihovih nižih nasliednikah franceski i sve na francesku modu — da čuju Vlasi da je tkogod na perčinu počeo hodati u Parizu, taki bi i oni cipele na glavu, tako su zaneśeni za franceštinom, žešćje nego niegda Poljaci. Zaključiti se može, da će ih ovo naprezanje u luksusu, ako nepromiene način, iznemoći. Uveseliteljna miesta prekrasna su — kažu da česmah kao u njih nema ni u Parizu, a takodjer ni aléa šosé-skog. Teater je golem i veličanstven itd. Zavodah takodjer imade različni, akademia, vojeni zavod itd. Bolnice su u najboljem redu. Katolički biskup pribavio je takodjer za prosvietljenje ženskog spola engleske gospoje iz Bavarie; ove su ženske glave vèrstne, desio sam se baš na izpitu gdie sam se divio izvèrstnom napredovanju ovih dievojčicah u naucima i u umietnosti — škoda je velika što ove učiteljice valjane nemaju za stanje i predavanje dovoljna miesta. Pala mi je na pamet, i pripoviedam svagdie, ona ogromna zgrada, ona divna palača u malom Djakovu kog je neumèrli viero-domo-i čoviekoljubac presvietli biskup Strossmayer za ovakovu čestitu svèrhu sazidao — i ono novo za bosanske pitomce siemenište, koje prigotovljava, viečni sviedoci ostat će Njegove velikodušnosti spram vieri i domovini. — Još ima škola manjih razredah u jeziku niemačkom i madjarskom za austrianske podanike u samostanu franciškanskomu, koju ovi čestiti redovnici od provincie kapistranske izdèržavaju vriedno i dosta uredno preko svojih mnogih administrativnih poslovah.

Najneznatnia čestica od stanovnikah bukureštskih jest jedno malo naseljenje Bugarah — zanatljiah i poslenikah — oni gube svoj jezik u valovima prevažniih jezikah, koji vladaju u ovoj varoši, budući da nemaju ni svećenika ni službe božje u svom jeziku, ni nikakva važnieg odnošenja kao što imaju drugi došaoci; medjutim su medjuse premda odavna još doseljeni zadèržali svoje nariečje — milo mi je bilo toliko putah kad su doznali da sam ja od njihova jezika, bit

pozdravljen i njihovom prostom iskrenostju odlikovan.

Političnih važnostih neima još nikakvih. Narod mnogo interresira unia — obće se čuje govoriti da Vlasi žele sjedinjenje s Moldaviom, no Moldavljani teško da su toga mnienja barem tamo učinjeni izbori dokazuju protivno. Sad baš odabira se velika deputacia koja će s komisarima velikih silah u tom smislu poslovati. Utisak je učinila nova izmiena ministeriuma carigradskog, a još veći što su Rusia, Engleska i Sardinia skinuli svoje bandiere u Carigradu. Drugo za sada nema ništa, nego ako na friško neodputujem odavle, možda ću vam štogod naskoro novo od deputacie znati javiti.

Turska.

* Iz Sarajeva 10. kolovoza. (Dopis nar. novinah.) U Vašim mnogocienjenim novinama pokazalo se mnogo dopisnikah iz naših strenah. Jedni prostodušno pripoviedaju i kazuju ono, što gledaju i opažuju a drugi pretierano jadikuju. Uporaviv ta pojavljenja kao što valja netreba im svaku rieč na gusto sito uzimati.

Mnogo stvarih biva na korist čoviečanstva, pa itako ljudi ne samo da neuvidjaju njihovu od višnjega namienjenu i očitovanu svèrhu nego nad njima plaču i bugare. Tako n. pr. bolest nas opominje, neka pazimo na zdravlje, to jest, neka pristojno živemo, a nepogoda vremena kao gràd preporučuju nam gospodarenje itd., pa se opet na ove viče. Zecovima, tužívšim se, da ih progone lovci, odgovoriše žabe: „Budale! vi ste na konju, jer pokraj svih lovacah vas ima dosta i prosta vam je sva zemlja; a mi se uz vodu niti možemo maknuti iz blata, ni pisnuti o našem stanju." Ovo bi, ako se nevaram, imalo biti pravilom za jadikače u obće.

Nu veli se, da čoviek nežive samo o kruhu, ili da u tielesnomu dobru nestoji sve dobro za čovieka. Što bi dakle rekli o našemu stanju izobraženja, o stanju li duševnomu? Ono nije upravo onako sjajno, kakvo bi moglo i imalo biti; ali nije tako tamno, kako ga mnogi proglašuju. Jer poglaviti učitelj naroda svagdie je svećenik, pa naši — zapadne cèrkve svećenici — odgojeni su što u zemlji, koja se za glupu i neotesanu nemože smatrat, a što u glasovitoj i ugladjenoj Talianskoj, u Rimu, u miestima, u koja se njihovi drugovi iz mnogih znatnih dèržavah što ni sada nepomoljivaju, a što istom od danas vèrlo rietko pokazuju.

U knjigama i učionicama, istina, podaleko zaostadosmo iza drugih narodah. Ali tko je tomu kriv? Tko je kriv, da neimadosmo učionicah? Ako ćemo kazat istinu, krivi smo mi ponajviše sami. Učionice podizati biaše kod nas vazda slobodnie, nego li u mnogim drugim dèržavama; ali mi nebiasmo do skoro zaiste zauzeti, što nismo znali suditi posliedak istih; mi se volismo dati za svačim drugim nego za knjigom i za naucima.

U najnovie doba pokaza se i kod nas najtoplia želja za prosvietljenjem. — Učionice se i kod nas dižu, a dizalo bi ih se i više, da bi imali zadosta vèrstnih učiteljah. Za moći ovih dovoljno nasmagati, ustanovljeno je za iste već i gojilište (kao što je već u ovim novinama javljeno, gdie je i natiečaj za učitelja raspisan). Sasvim tim dvojimo, da ćemo očekivanju zadovoljiti; jer bog zna, hoćemo li moći dobit ikakova učitelja za taj naš novoustrojeni zavod. Mi u našim okolnostima činimo koliko možemo, pa ako nam nada naša nebude izpunjena t. j. ako neuznapredujemo s našim učiteljem onako, kako bi mogli i morali, neće služit na diku ni našoj tamošnjoj jednokèrvnoj brači Hèrvatima. Oni imaju dosta učenih glavah; evo im prilike, neka pokažu, da znadu ne samo govoriti o zaslugama i žèrtvama za narod i domovinu, nego da umiju svoje rieči i dielima potvèrditi.

Naša ponajveća utieha stoji u ovdašnjoj budućoj tiskarnici. O njoj ste već dosta čuli i pisali; zato ću vam ja samo niešto napomenuti.

Kad smo prije niekoliko godinah namieravali ovu kresnu umietnost kod nas zavesti, nietko, koi nam se izvana največim priateljem pokazivao, biaše pod kojekakvim izlikama proti toj našoj dobroj namieri. — Sad su, hvala bogu, te izlike izčeznule, pa ako bi se još što, proti tomu zavodu snovalo, osnutak bi pao samo na pustu sramotu svomu početniku. — Za ovo nam jamče Bugari, koji pokazaše, da narod naš zna cieniti dobročinstvo svojê vlade; pokazaše, da se tiskarnica i bez pregledavanja vlade i bez tiskarskoga zakona kod nas svega reda dèrži. Sad, kad i mi dobismo zakon o štampi, prestaje svaki strah i svaka sumnja, da bi se taj zavod na zlo upotrebljavati mogao.

Naša je vlada opazila, koliko je novca do sada išlo iz domovine na same tiskarske stvari, pa razgledav množinu školskih i drugih knjigah, koje dan na dan sve to više trebamo, uvidja znamenitu štetu novčanu i duševnu, ako narod i nadalje bude primoran kojekakve — a mnoge s našim duhom neslažuće se i još k tomu skupe knjige izvan domovine nabavljati. Dok se naša tiskarnica ustanovi, knjige, koje se u njoj budu tiskale, moraju proći kroz šake naše vlade.

Ovako sudimo o toj stvari svi mi Bošnjaci bez razlike viere, te nije čudo, što svi bez razlike i izgledamo onaj čas, kad nam se tiskarnica ovdie u Sarajevu otvori. Njoj se vesele, nju žele ne manje Muhamedanci, nego li i mi kèršćani; a pravednu želju i bez vlastite koristi svomu narodu svesèrdno izpuniti, potreboću naroda začepiti, običaj je naše vlade.

Od ovdašnje miestne vlasti, kako doznajemo, ta je stvar vladi preporučena; nu do sada nije još iz Carigrada riešena povratila se. To će biti nadamo se na skoro; jer kako rekoh, vlada tu uvidja i vlastitu korist a i pred svietom zamazat će usta onima, koji trube, da ona — jedina u Europi — prosvietljenje naroda ubija, pače da mu se ni pomoliti neda. Time će si vlada ljubav naroda na novo pribaviti, time će se Bosna izjednačiti s drugim pokrajinama, kojima neće na štetu još manje na sramotu već na korist i diku služiti. Sramota bi bila samo onda, kad bi mi u 19. vieku, kad prosvieta na sve strane svoje zrake razprostire, ostali usred prosvietljene Europe u dosadanjem našem stanju neznanstva, gluposti ili barbarstva.

Englezka boj vodi s divjom Indiom, da iz divjakah učini ljude, to isto čini s Kinom i Persiom, a Franceska s Afrikom, i to sve radi toga, da dotieraju te divje narode na jedan pravi pravac — stupanj izobraženosti; — a mi, velim, da ostanemo divljaci pod okom prosvietljenih silnih vladah, koje se takodjer za prosvietu i za napredak čoviečanstva neprestano i neumorno brinu, i od kojih i brižljivu zaštitu uživamo, — to bi bilo bogu plakati. A da tomu na kraj stanemo, treba nam štamparie kao čelavu kape i ozeblu sunca.

Rusia.

Petrograd 2. kolovoza. (Presse.) Osim carevog povratka najveću pozornost zaslužuju sretni glasovi iz kavkaskih zemaljah, a s druge strane o podunavskim kneževinama. „Ruski Invalid" priobćuje danas jedan izvod iz Dnevnika kozačkog Atamana, generala Filipsona, od 8. sèrpnja, vèrhu udara, koi je Čerkesima nanešen. Isti je doznao 23. sèrpnja, da je poslie pošto su Rusi 6. sèrpnja bili u Gelenčiku, nieki Lapinski u Gelenčiku namiestio 7 topovah kraj mora i načinio šanceve, zadavši rieč, da neće u buduće pustit ni jednu ladju rusku u pristanište. Glavni kvartir namiesti se u Gelenčiku za vojene potrebe. 1. sèrpnja izkèrca se u Anapi, odakle se 2. sèrpnja s niešto vojske uputi pred Gelenčik. Major Levašev predvodio je taki nieki dio proti gradu, podpomognut od tri šajke od 18 funtih. — Nepriatelj obori na njega živu vatru iz topovah. U gradu je bilo i 150—200 Čerkesah. Major Levašev otme grad na juriš i onu bateriu od 6 topovah, a zapaljenu barutanu ugasi. U njoj je našao 60 centih baruta, 2000 fišekah za topove, medju njima 500 gotovih sa bumbama i dva sanduka sa fišecima za piešake. Na moru je našao tri turska čamca puna hrane, a vozari su bili u goru pobiegli. Na obali je našao šator Lapinskog. Prie nego što se vratio, učini još jedan juriš na nepriatelja u razvalinama, odakle ga istiera. Zatim zapremiše Rusi obkop. Čerkesi zapadnuše pri uzmicanju u vatru ruskih topovah. Oko ½10 satih započme Levašev opet vraćati se i tako vojinstvo srećno se dočepa splavovah a u 8 satih u večer, dodju parobrodom opet u Anapu. Rusi su imali 8 ranjenikah, medju njima i istog majora Levaševa.

Sèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 16. kolovoza. Danas nije izišo nikakav dnevnik; jučerašnja svetkovina sprovedena je bila u najboljem redu, samo što je neprestano išla kiša.

Zante 16. kolovoza. Carski bojni parobrod „Curtatone" s profesorom dr. Schaubom došao je jučer ovamo i po svoj prilici otići će sutra u Cerigu. Danas je počela ovdie berba od korintah, koja će kako misle iznosit do 15 miliunah funtih. U Kèrfu dne 7. t. m. a u Zantu dne 9. t. m. bilo je više slabih potresah.

Književna viest.

Iz tiskarne Perinieve u Mlecih izašlo je na svietlo u drugom izdanju dušobudno dielo: Sèrce prisveto Jezusovo razgledano, saljubieno, častjeno, nasliedovano rasmišljenjima, štenjima, krepostima, službama, piesnima. Knjige složene po ocu Ivanu Marii Mattei, družbe Jezusove. U 12-i 455. str. stoji 30 kr. sr. a može se dobiti u pisarni duh. stola u Zagrebu. (K. L.)

Bečka burza

dne 18. kolovoza 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	82 7/16
dto od godine 1851, seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	84 11/16
dto . . . . » 4½%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » „ 1839, » 100 »	142 3/8
» » » » » 1854, » 100 »	109 1/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa šjedinjenimi pokrajinami po 5%	80
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	998
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	612½
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	276¼
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	555
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	200 1/8
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	203 3/4
Tisna željeznica . . . . »	200
Lombardezko-mlietačka željeznica . . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	105
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	104 1/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121 1/8
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-1¹
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	121¼
Pariz za 300 frankah . . . . »	121¾
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	264½
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	7 3/8
Srebro od 4. kolovoza	5 1/8

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 15008-3391 V. (VI—57) (3—1)

Konkurs-Kundmachung.

Da sich für den, unterm 31. Mai 1856 ausgeschriebenen, im hiesigen Konvikte erledigten Johann Dvojaki'schen Stiftungsplatz kein Bewerber gemeldet hat, so wird für denselben unter Anberaumung der Präklusivfrist bis 8. September l. J. neuerlich der Konkurs eröffnet.

Auf diese Stiftung haben Schüler wechselweise aus der nach weiblicher Linie von Berkelia abstammenden Verwandtschaft des Vaters des Stifters, und aus jener seiner Mutter nach Suprinović, in Ermangelung solcher Verwandten aber Schüler aus der Pfarre Pakrac Anspruch, und nach dem der letzte Stiftling dieser Stiftung aus der Familie Berkelia war, so sind für den gegenwärtigen Erledigungsfall vorzugsweise Schüler aus der Verwandtschaft der Mutter des Stifters nach Suprinović zum Genusse der Stiftung berufen, in Ermangelung solcher werden jedoch auch andere Schüler nach den stifterischen Bestimmungen berücksichtiget werden.

Die Kompetenzgesuche sind an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisiren, bei der Direktion jener Lehranstalt, an welcher sich der betreffende Schüler, welcher übrigens mit dem Beginne des Schuljahres 1857-58 jedenfalls zur Aufnahme wenigstens in die I. Gymnasialklasse befähiget sein muss, im laufenden Semester befindet, einzubringen, und bei den Verwandten des Stifters mit der genügenden Nachweisung dieser Verwandtschaft, bei den Schülern aus der Pfarre Pakrac mit der Nachweisung der Zuständigkeit zu dieser Pfarre, allenthalben aber mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnisse über die mit Erfolg bestandene Kuhpocken-Impfung, oder gehabten natürlichen Blattern, dann über die gesunde körperliche Komplexion, und das Freisein von jedem chronischen Leiden, ferner mit dem Schulzeugnisse für die letztabgelaufenen zwei Studiensemester zu dokumentiren.

Uebrigens ist zur Aufnahme in's Konvikt das 12. Lebensjahr als Normalalter vorgeschrieben.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 10. August 1857.

Nr. 15010—3392 (VI—58) (3—1)

Concurs.

Für den, im Agramer Konvikte erledigten Špišić'schen Stiftungsplatz wird der Konkurs bis 12. September l. J. hiemit neuerlich eröffnet.

Zum Genusse dieser Stiftung sind berufen befähigte Studierende aus der Familie Špišić aus Blatnica, vorzugsweise aus dem Stammhause des Stifters Ignaz Špišić; in Ermangelung dieser und sonstiger Špišić aus Blatnica haben auf diese Stiftung Anspruch Jünglinge der Familie Špišić aus Jamnica, oder sonst wo immer im Lande vorfindige Špišić mit Bevorzugung derjenigen, die ihre Verwandtschaft mit den ersten nachzuweisen in der Lage sind.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden und nebst den erwähnten Nachweisungen über die Familienverhältnisse, auch noch mit dem Taufscheine, mit dem kompetenten ärztlichen Zeugnisse, über die mit Erfolg bestandene Kuhpocken-Impfung oder gehabten natürlichen Blattern und über das Freisein von jedem chronischen körperlichen Leiden, dann mit dem Schulzeugnisse des letztabgelaufenen Studiensemesters zu instruirenden Gesuche sind vor Ablauf des erwähnten Konkurstermines, bei derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Schüler im laufenden Schuljahre frequentirt, einzubringen.

Nur wird noch bemerkt, dass zur Aufnahme in's Konvikt erforderlich ist, dass der betreffende Schüler bereits in die I. Gymnasialklasse eingetreten, oder zur Aufnahme in dieselbe mit Beginn des kommenden Schuljahres befähiget sei, jedoch das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 11. August 1857.

Concurs-Kundmachung.

Laut Erlass des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 1. August l. J. Z. 20379/580 haben Seine k. k. apostolische Majestät mit a. h. Entschliessung dd. Ischl 20. Juli 1857 allergnädigst zu genehmigen geruht, dass aus dem gleichverfügbaren Vermögen des Ludovicialfondes bereits im kommenden Schuljahre 1857-58 an Jünglinge des Verwaltungsgebietes der Statthalterei ein Stiftungsplatz in den höhern und zwei in den mindern Militäranstalten verliehen werden.

Behufs der Besetzung dieser Stiftungsplätze wird der Konkurs hiemit bis 25. August d. J. ausgeschrieben.

Zu diesen Staatsstiftungsplätzen sind Unterstützungsbedürftige Jünglinge aus Croatien und Slavonien sie mögen Söhne von Staatsbeamten, Militärs oder sonst verdienten Individuen sein, berufen.

In dem Gesuche, welches zwar bei der Statthalterei einzureichen aber an das h. k. k. Ministerium des Innern zu stilisiren, ist die Anzahl der Geschwiester des Kandidaten, dann ob und welche von ihnen versorgt sind, oder einen Stiftungsplatz, ein Stipendium etc. geniessen genau und gewissenhaft anzugeben.

Der Kandidat muss das eilfte Lebensjahr ganz oder beinahe vollendet, und das zwölfte nicht überschritten haben, geimpft und vollkommen gesund sein.

Er muss, wenn es sich um einen Platz in den höhern Militär-Bildungsanstalten handelt, die dritte Normalschulklasse, und wenn es sich um einen Platz in den niederen Militär-Bildungsanstalten handelt, wenigstens die zweite Normalschulklasse mit gutem Erfolge zurückgelegt haben.

Die Gesuche sind insbesondere zu belegen:

a) mit dem Taufscheine des Kandidaten;
b) mit dem Normalschulzeugnisse der oben angedeuteten betreffenden Schulklasse, namentlich mit dem Schulzeugnisse von dem dem Kompetenz-Gesuche unmittelbar vorhergegangenen Semester;
c) mit einem glaubwürdigen Zeugnisse über die Mittellosigkeit der Eltern und des Kandidaten;
d) mit dem Impfungs-Zeugnisse;
e) mit dem von einem graduirten Militär-Arzte ausgestellten Gesundheits-Zeugnisse;
f) mit der Erklärung der Eltern oder Vormünder, dass sie bereit sind, für den Fall der Erlangung eines solchen Stiftplatzes die zur Unterbringung des Kandidaten in das Institut erforderlichen Auslagen zu tragen, und
g) mit folgenden, von den Eltern oder Vormündern ausgestellten Reverse:

»Ich Endesgefertigter verpflichte mich hiemit, meinen Sohn (N. N. (Mündel N. N.) dem k. k. Militär zu widmen, falls er in eine Militär-Bildungsanstalt aufgenommen wird, so wie auch denselben unter keinem Vorwande zurück zu verlangen.«

Dass die Gesuche und Beilagen mit dem vorschriftsmässigen Stempel versehen sein müssen, versteht sich von selbst.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 7. August 1857.

Br. 454—1857 s. (Izv.—290) (3—1)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda vel. goričkog se do občeg znanja stavlja, da je na molbu Kate Kotterman zastupane po odvietniku g. Peri Segjibaku de praes. 16. travnja 1857 br. 454 radi osudom od 1. ožujka 1856 br. 273 dosudjene svote od 166 fr. 30 kr. kao i cielokupnih parbeno-ovèršbenih sudbeno na 22 fr. 40 kr. sr. ustanovljenih troškovah javna sudbena dražba kuće sa pristojališti na vlastitost Pavla Barbarića-Šipušić zvanog žitelja iz Vel. Gorice spadajuće, iz dèrvene kuće na 4 prediela, u Vel. Gorici pod br. 50, suše dèrvene, kućnog i dvornog miesta od 62 ▯ klaftrą i vèrta od 39 ▯ klaft. sastojeće dozvoljena, te da su za preduzetje iste dražbe dva roka, i to na dne 28. rujna t. g. i 27. listopada t. g. svaki put u 10 satih prie podne u prostorii ovog ureda, kao suda opredieljeni. Pozivaju se indi svi kupiti želeći time, da se naznačena kuća sa pristojališti u prilici pèrve dražbe neće izpod procienbene sudbeno na 520 fr. sr. pronadjene vriednosti prodavati i da će kupac obvezan biti do vriednosti kupovnine polag naznačenja ovog suda one vierovnike izplaćivat, koji su založno pravo na rečenu kuću sa pristojališti postigli. Prociena kuće sa pristojališti, kao i dražbeni uvieti mogu se kod ovog suda uviditi i prepisi istih uzeti.

Zvani su pako ujedno svi oni vierovnici, koji su unešenjem u javne knjige založno pravo na rečenu kuću sa pristojališti stigli, ako prem njim posebno obznana prodajne ove dozvole dostavita nebi bila, da svoje zahtieve do gore naznačenog dražbenog roka kod ovog suda prijave, inače imadu sami sebi pripisati, ako se kupovnina, na koliko se bi kroz prijavljene zahtieve izcèrpila, bez njih podieli. U Vel. Gorici 27. sèrpnja 1857.

C. k. kotarski predstojnik

I. Nemčić.

Nr. 2655 (Izv.—289) (3—1)

Caducitäts-Edikt.

Vom k. k. Otočaner Grenz-Regiments-Gerichte wird hiemit bekannt gemacht, es sei bei dem diessseitigen Grenzer Martin Janjčić aus Canke der Buničer Komp., welcher im Monate April 1846 zu Civilsissek im Hause der Anna Miletić unter den fälschlich angenommenen Namen Jure Mlinarić wegen eines einem gewissen Priklmayer zu Požeg, bei dem er in Diensten gestanden sein soll, veruntreuten Betrages pr. 3 fl. 5 kr. und eines an dessen Kutscher begangenen Diebstahls pr. 12 fl. arretirt wurde, und bei seiner Arretirung ein Geldbetrag pr. 195 fl. 30 kr. vorgefunden worden, welcher nach Abzug des dem Priklmayer und seinem Kutscher angeblich entwendeten resp. veruntreuten Betrages und der sonstigen Unkosten, mit 136 fl. 40 kr. anher gesendet wurde, und sich hierorts depositirt befindet.

Es wird daher derjenige, welcher auf obige Geldsumme pr. 136 fl. 40 kr. ein Eigenthumsrecht zu haben vermeint, aufgefordert, sich binnen Jahresfrist zu melden, und sein Recht zu beweisen, widrigens nach Ablauf dieser Frist nach dem 45. Artikel der Th. G. O. und Verordnung vom 28. März 1845 Z. 1108 mit dieser Barschaft das Gesetzliche verfügt werden würde.

Otočac am 19. Juli 1857.

Mestrović, Oberstl. Schmied Aud.

Br. 4215 (DS. 88) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja exemptionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razteretenog dobra, i br. kmetskih i želirskih naselbinah	Ime ovlaštenika na nakņadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
13. listopada 1856.	dobro Kerestinec sa 254 exempt. naselbinah	Hippolit Marquis Pallavičini	35,334	38	1. studenoga 1856	15. listopad. 1857.	17. prosinca 1857 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 10. kolovoza 1857.

Klobučarić. Jović.

Nr. 10921 (Fin.—81) (3—1)

Kundmachung.

In Preseka, im Agramer Comitate nächst Vèrboveo und Kreuz gelegen, wird die heurige Weintraubenfechsung des zum Religionsfondsgute Preseka gehörigen Weingartens am 25. August 1857 im Wege der öffentlichen Konkurrenz veräussert werden, wozu alle Kauflustigen hiemit eingeladen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Agram den 17. August 1857.

Heim.

Nr. 835 civ. (Izv.—288) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Das k. k. Bezirksamt Strigovo als Gericht macht hiemit kund, dass die Veräusserung der zum Nachlasse des zu Selnice verstorbenen Herrn Pfarrers Josef Matoš gehörigen in Zebanec Stridauer Bezirke liegenden Weingarts-Realität, bestehend aus $2\frac{1}{2}$ Joch Rebengrund, $\frac{1}{8}$ Joch Unterschlag, 2 Joch Obstgarten, $1\frac{1}{8}$ Joch Acker, $\frac{1}{4}$ Joch Wiese und 4 Joch Wald nebst einem gemauerten mit Keller versehenen Wohngebäude und Stall auf Ansuchen des Testaments-Executors Herrn T. Domherrn und Pfarrers zu Nedelić Franz Vlasković bewilliget, und zur Vornahme derselben die Tagsatzung auf den 27. August l. J. 10 Uhr Vormittags in facie loci anberaumt sei, wovon die Kauflustigen verständiget werden mit dem, dass vor Beginn der Lizitation das 10% Vadium zu erlegen sei, und dass die Weingartsrealität bei dieser Versteigerung nicht unter dem Schätzungswerthe, der gerichtlich auf 2175 fl. CMz. erhoben ist worden, verkauft werden kann.

Die Lizitations-Bedingnisse können sowohl in der Kanzlei dieses Gerichtes, als auch bei dem obbenannten Herrn Testaments-Executor eingesehen werden. Schliesslich wird noch bemerkt, dass bei dieser Gelegenheit auch die heurige sich dort befindliche Heufechsung lizitando gegen baare Bezahlung verkauft wird.

K. k. Bezirksamt Strigovo als Gericht am 1. August 1857.

Der k. k. Bezirksvorsteher

Mesarić.

(Dp.—62) (1—1)

Obznana.

Posliednjih danah mieseca rujna ove godine imadu pitomci stupiti u nadbiskupski diečački zavod kod kèršćanske škołne braće u Zagrebu. U zavod taj primaju se oni diečaci, koji žele 1, 2 i 3 ili četvèrti razred na ovdiešnjoj glavnoj normalnoj učioni škol. braće polaziti, — kojih roditelji ili odgojitelji žele, da njihova dieca neklatare po ulicah, nego da se pod dobrim umiljatim nadzorništvom, pod ozbiljnim i pametnim zaptom valjanomu, spasonosnomu redu priuče i pravo kèršćanski uzgoje. Za stan, zdravu hranu i cieli uzgoj imade se na miesec platiti 9 for. sr. i to u napred za tri mieseca, u ostalom imati će pitomac sve u zavodu izim odieće, koju valja da roditelji sami nabave, a naročito da najmanje 5 parih rublja sa toliko žepnih i stolnih rubacah svom dietetu dadu. Nadstojništvo toga zavoda brinut će se na osobiti način tako za tielesnu čistoću i zdravlje pitomacah, kao što i za pravi kèršćanski uzgoj duše njihove i to tim većma, čim veóma nastoji zloba i mèržnja proti svemu, što diše pravim kèršćanskim duhom, isti zavod lažim i podlim ogovaranjem ocèrniti.

U Zagrebu dne 15. kolovoza 1857.

Svešć. Antun Traut,
ravnatelj.

Svešć. Mihail Smetiško,
prefekt.

Br. 2719 civ. (Izv.—285) (3—3)

Izrok dražbe.

C. k. grad. del. kot. sud varaždinski stavlja do obćeg znanja, da je na molbu Imbre Kovačića iz Žabnika zastupanog po odvietniku Ferdinandu Mattačiću praes. 24. lipnja 1857 br. 2719 javna dražba nepokretnostih Juraja i Jage Bistrović iz miesta Žabnik, sastojećih u jednoj maloj kući pod br. 21 zatim kućnim gruntom i vèrtom od 1 rali 697 [] hv., oranicami 1121 [] hv. i goricami 1117 [] hv., Krućina Peski 600 [] hv., Frudnica 1 ral 60 [] hv., Duznica oranica sa livadom 2 rali, 1244 [] hv., u vèrtu livada pod Gajom 1 ral, 518 [] hv. i livada pri Zbelu 67 [] hv. sudbeno na 600 fr. sr. procienjenih radi duga od 40 fr. sr. c. s. c. dozvoljena; i u tu svèrhu pèrvo ročište na dne 19. kolovoza t. g. a drugo na 23. rujna t. g. svaki put u 9 satih prie podne na licu miesta pri stanu Gjure i Jage Bistrović u Žabniku opredieljeno tom primietbom, da će imati svaki onaj, koji licitirati bude hotio, jamčevinu od 100 fr. prigodom ročišta prodaje u ruke prodavne komisie, i to prie nego se dražbovati započme, položit.

Dalji uvieti kao i zapisnik prociene stoje dotičnim, koji žele kupit prosto u uredovnim urama kod suda podpisatog ugledat, kao i prepise oduzeti.

Zajedno se pozivlju svi oni, kojim posebno obaviestjenje od ove prodaje priobćeno nebi bilo, ipak možebiti na prenavedene nepokretnosti kakovo hipotekarno pravo, kroz ubilježenje u javne knjige zadobili jesu; da do dana pèrvog roka prodaje tim sigurnie prijavu kod ovog suda učine; jer će se u suprotivnom slučaju sami sebi pripisat imat, ako se razdieljenje kupovne svote bez istih preduzme; i nakoliko poslie toga preostalo nebi, svakom dalnjom tražbom izključeni ostanu.

C. k. grad. del. kot. sud

U Varaždinu 26. sèrpnja 1857.

Nr. 3703 c. (Ds. 87.) (3—3)

Izrok.

Od strane c. k. zem. suda u Zagrebu pozivaju se svi oni, koji iz ostavštine dne 29. ožujka 1856 s oporukom preminuvše Anne udove Skendrović prebivajuće u Zagrebu u petrinskom sokaku br. 391 štogod kao vierovnici tražiti imaju, da radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dne 15. rujna t. g. u 10 satih prie podne ili dodju pred ovaj c. k. sud ili do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na rečenu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvog daljeg prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. zem. sud

U Zagrebu dne 8. kolovoza 1857.

(Dp. 60) (3—3)

Sudbeni poziv.

Stiepan Starček, opanćarski meštar iz Križevca u Hèrvatskoj, nepoznatoga za sada obitavanja i stana, ovim se u smislu §. 235 II. dodatka c. patenta od 8. listopada 1856 od strane nadbiskupskoga ženitbenoga sudišta, uslied razstavne tužbe po suprugi njegovoj Rosalii Starček rodjenoj Jagodić dne 14. siečnja o. g. položenoj, budući pred sud pozvan ni osobno, ni po zastupniku svomu nebi se na sud stavio, na dan 28. listopada t. g. edictaliter na sud pozivlje.

U Zagrebu dne 28. sèrpnja 1857.

Petar Sattvar, K. Z.
predsiednik ženitbenog sudišta

Franjo Gašparić,
bilježnik ženitbenog suda.

Br. 4708 (Izv.—286) (3—3)

Oglas.

Sliedeći vojničkoj dužnosti podvèrženi momci koji se na stran grada Varaždina pred c. k. unovačujući odbor još stavili nisu, pozivlju se ovime, da se u roku jednog mieseca, ili ako su u inozemstvu, kroz tri mieseca podpisanom poglavarstvu ili osobno predstave ili pako miesto njihovog obitavanja amo prijave, jer će se u protivnom slučaju u smislu §. 35 unovačajućeg zakona s njima postupati, naime;

I. dobni razred.
Čavlek Štefan,
Kornicer Ilia.
II. dobni razred.
Pintarić Andro,
Zahan Dragutin.
III. dobni razred.
Sudec Antun.
IV. dobni razred.
Grabar Dominik.

Poglavarstvo grada Varaždina dne 7. kolovoza 1857.

Gradski predstojnik
Vinković.

Nr. 13—1857 Prüf.-C. (DS—85) (4—4)

Kundmachung

betreffend die Abhaltung der theoretischen Prüfung aus der Staatsrechnungswissenschaft.

Gemäss des in dem Reichsgesetz- und Regierungsblatte Nr. 1 vom Jahre 1853 enthaltenen Erlasses des bestandenen k. k. General-Rechnungs-Direktoriums vom 17. November 1852 Z. 6577 wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die theoretische Prüfung aus der Staatsrechnungswissenschaft von der dazu bei der k. k. Staatsbuchhaltung in Agram aufgestellten Prüfungs-Commission am 3. September 1857 beginnen und erforderlichenfalls in den nächstfolgenden Tagen fortgesetzt werden wird. Demzufolge werden alle jene Kandidaten, die sich dieser Prüfung zu unterziehen wünschen, aufgefordert, ihre nach Vorschrift gestempelten Gesuche dem diesfälligen Commissions-Präses und Vorstande der gedachten Staatsbuchhaltung, k. k. Staatsbuchhalter Josef Lichtnegl, zu überreichen, gleichzeitig aber in diesen Gesuchen ihr Vaterland, ihren Geburtsort, ihr Religionsbekenntniss, gegenwärtiges Domicil, dann ihre Anstellung oder sonstige Beschäftigung glaubwürdig nachzuweisen, und zugleich anzugeben, mit welchen Lehrmitteln und in wie weit sie sich die Kenntnisse der Verrechnungskunde angeeignet haben.

Hiebei wird schliesslich bemerkt, dass auf mangelhafte und unvollständig documentirte Gesuche der Vorschrift gemäss, keine Rücksicht genommen werde; dann, dass jene Prüfungs-Kandidaten, welche die Vorlesungen aus der Verrechnungskunde auf einer öffentlichen Lehranstalt nicht durch Ein ganzes Jahr gehört, sondern sich die Kenntniss derselben durch Privatstudium angeeignet haben, nach §. 11 des obzitirten Erlasses von der Ablegung der Prüfung die vorgeschriebene Taxe an die von dem Commissions-Vorstande bezeichnete Casse zu erlegen haben werden.

Prüfungs-Commission für die Staatsrechnungs-Wissenschaft

Agram am 10. August 1857.

Nr. 8702. (DS. 86) (3—3)

Concurs-Ausschreibung.

Zur Wiederbesetzung der erledigten Wegmeistersstelle an der Landesstrasse in Kutina, womit die Löhnung jährlicher 300 fl. nebst den sistemmässigen Schreib-Pauschalien aus dem Landes-Conkurrenzfonde verbunden ist, wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Zur Erlangung dieses Postens wird vollkommene Gesundheit und Rüstigkeit, dann die Kenntniss des Lesens und Schreibens, wie auch einige Kenntniss im Rechnungs- und technischen Fache, besonders in der Maurer- und Zimmermanns-Arbeit erfordert.

Die Bewerber haben ihre eigenhändig geschriebenen Gesuche, unter Nachweisung des Geburtsortes, Standes und Alters, der Religion, der bisherigen Dienstleistung, vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen Sprache und der erworbenen Fertigkeit im Rechnungs- und technischen Fache, und zwar wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber unmittelbar hieramts bis 10. September d. J. einzubringen.

K. k. Comitatsbehörde

Agram am 6. August 1857.

(Dp.—61) (3—3)

Natiečaj.

U Pokupskom, županii zagrebačkoj, okružju pisarovačkom izpražnjeno je miesto učitelja i organiste. Plaća otih službah sjedinjenih, osim slobodnog stana, štale i vèrta u gotovom novcu na godinu iznaša 120 fr. sr. zatim 240 težakah ili miesto njih 80 fr. sr., 15 vaganah raži, 10 akovah vina i 26 hvatih dèrvah, od kojih 6 na učionu spadaju.

U Jamnici pako, miestu istog okružja, novoutemeljene škole učitelj i zajedno organista, imat će osim slobodnog stana i vèrta kao i niekoliko jutarah oranice na godinu 300 fr. sr. i 18 hvatih dèrvah za se i za učionu.

Ote službe zadobiti želeći imadu molbenice svoje sa sviedočbami vèrhu dovèršenih pedagogičkih izpitah kao i dobrog ponašanja do 30. rujna t. g. niže podpisanom predati i u Pokupskoj cèrkvi probi pievanja i igranja na orguljah podvèrći se. Dano u Pokupskom dne 1. kolovoza 1857.

Pavao Stoos,
podjašpršt i župnik pokupski, kao
kot. učionah nadziratelj.

Br. 932—1857 g. (Izv.—287) (3—3)

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud sv. Ivanski, do znanja stavlja, da je na molbu de praes. 19. sèrpnja t. g. br. 932 g. M. Mrazovića archi-dieceze zagrebačke fiskuša ovèršbena dražba kuće u Sv. Ivanu pod br. 81 nadalje dvorišta

na [] fatih	360
vèrta na [] fatih	546
oranice na [] fatih	210
oranice 2og reda na [] fatih	931

ležeće na vlastitost g. Ivana starieg Zrinščaka spadajuće radi plateža štete cèrkvi i župnoj prebendi u Moravču sa 6576 fr. 58 kr. i pripadajućemi 5% od 18. veljače 1853 kamatama, učinjene i osudom prečastnog duhovnog stola od 24. kolovoza 1854 dopitane, dozvoljena i za poduzetje takove dva roka, i to pèrvi na 20. listopada a drugi na 20. studenoga 1857 svagda prie podne u 10 satih u uredu kotarskog suda opredieljuju se, kojoj dražbi pozivaju se kupci s opomenom da kod pèrvog roka napomenuta dèržanja izpod procienbene ciene u 2856 fr. 45 kr. sastojeće prodavala se nebudu, i da kupac istih dèržanjah založnim pravom providjene dugove nakoliko stigne kupovnina uz doznaku suda primit imade.

Ujedno se pozivaju svi oni, na koje ova ovèršbeno-dražbena odluka stići nemože i nakoliko ukniženjem u gruntovnicu pravo hipotekarno na ova dèržanja bi imali, da isto svoje pravo do prodaje rečenih dèržanjah, kod ovog kotarskog suda tim sigurnie dokažu, jer u protivnom slučaju sebi budu pripisat imali, ako dioba kupovnine bez njih se preduzme, i izcèrpi.

C. k. kot. ured Sv. Ivanski kao sud

U Sv. Ivanu dne 1. kolovoza 1857.

C. k. kot. pristav, kao sudac
Jakopović.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 21. KOLOVOZA 1857. Broj 189.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 14722—861.

Obznana.

Bèrzojavna postaja u Otočcu otvorila se je 7. t. m. za dèržavno i posebničko dopisivanje, što se time obnaroduje obćeg znanja radi.

U Zagrebu dne 14. kolovoza 1857.

Od c. k. hèrv. slav. namiestničtva.

Br. 15089 (VI—63) (4—1)

Obznana.

Kao što se kaže u XXIX. komadu br. 134 dèrž. zak. lista od godine 1857., ona ista vojnička oprostnina od godine 1857. u iznosku od tisuće petsto (1500) for. sr. valjat će nepromienjena i za godinu 1858.

Oni, na koje dodje dojduće godine red u dužnosti vojničkoj, te će polag §. 5. propisa o zamieni u službi vojničkoj od 21. veljače 1856. (dèrž. zak. lista od god. 1856. kom. VII. br. 27, a zem. vlad. lista 1856 I. razd. kom. I. br. 9, str. 11.) položenjem oprostnine od 1500 for. sr. izkupit se od dužnosti vojničke, valja da svakako tečajem mieseca listopada t. g. mole u vlasti političke, da ih ova predbilježi, inače bo bit će si sami krivi, ako se nebi imao nikakov obzir na njihove kašnije molbenice.

U Zagrebu dne 15. kolovoza 1857.

Od c. k. hèrv. slav. namiestničtva.

Grof Julian Pejačević naimenovan je c. k. komornikom.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 21. kolovoza. Uslied jednoga vierodostojnoga dopisa iz Osieka od 18. kolovoza t. g. doznajemo, da je predbrojenje na Ivana Filipovića kolendar „Narodna knjiga" veoma obilno za rukom pošlo, budući da je već prieko tisuću iztisakah naručeno i to samo iz niekoliko naših gradovah. Uslied toga radostnoga odziva započeto je tiskanje toga diela i za šest do sedam nedieljah bit će isto za cielo gotov i umnožit će se još s niekoliko članakah više nego li je oglašeno bilo, budući se izdavatelj nada liepoj prodji. Tiskarna Lehmanova ima puno posla. Za koi dan izaći će četvèrto izdanje Relkovićeva Satira. Izvan rečenoga kolendara tiska se sada i slavonski kolendar našega slavonskoga književnoga veterana Adama Filipovića, a zatim će se tiskat dva ogromna dubrovačka rukopisa i to najveleliepnie na troškove presvietloga biskupa djakovačkoga, od kojih će sav iznosek odredjen biti na podporu naših književnikah, koji t. j. štogod izdavat namieravali budu. I u Pešti tiska se jedan katolički kolendar u našem jeziku od Mihaljevića, svećenika djakovačke biskupie.

— Sinoćni vatrotvor, koi je u ovdiešnjem strielištu bio davan kao doknadna svietkovina u slavu careva dana pošo je dobro za rukom i bio je sakupio množinu svieta. S osobitim zadovoljstvom primljena je bila posliednja fronta izražavajuća spasonosnu poslovicu našega junačkoga cara „Viribus unitis". — Danas je započeo naš veliki sajam. Inostranacah došlo je neobično mnogo na sajam, tako da su sve gostionice prenapunjene, iz čega nadamo se, da će biti dobar sajam. Vrieme mu prija.

— Ovih danah izišla je u V. Bečkereku u stihovima na sviet knjižica: Putovanje Nj. veličanstvah. Spievana od g. protoprev. Daniela Staića.

Beč 17. kolovoza. Imamo velikim zadovoljstvom potvèrdit, da se uslied pohoda koi je car Francezah učinio britanskom veličanstvu u Osbornu, neugodni zaplet nastavši u najnovie vrieme u Carigradu, koi je dao povoda, da su bila prekinuta diplomatična odnošenja medju evropskim silama, približuje riešenju povoljnom za sve stranke.

Poznato je, da je franceski poslanik na temelju resnih prigovorah zbog valjanosti izborah, preduzetih u Moldavii, zaiskao od porte, da se obnove ovi izbori i da su zastupnici Prusie, Rusie i Sardinie ovo zahtievanje podupirali.

Ovoga bez udioničtvovanja Austrie i Engleske jednostrano učinjenoga zahtieva nije mogla porta ni kod najživahnie želje, da Franceskoj zadovolji, ispunit i isto tako nisu mogli zastupnici Austrie i Engleske k tomu porti savietovat i time se iskljućit od uredjivanja predmeta, koi su svečane ugovorne ustanove doznačile području obćenitoga viećanja i sjedinjenja.

Izmiena mislih, koja je učinjena bila medju vladama Franceske i Engleske, izravnala je sada ovaj nesklad. Pošto su se osviedočili, da nevlada nikakva razlika mnienja u obziru načelah, mogla je razmirica, koja je nastala samo uslied slučajnih dogadjajah, zadèržat tok podčinjenu znamenitost i od toga časa počemši lahko će naći svoje riešenje, kad se je car Francezah obratio na Austriu i Englesku pozivajući ih, da stanje pitanja u Carigradu podvèrgnu svomu uvažavanju. Ako su obie sile dosad samo odobravat mogle, da je porta bez njihova sudielovanja učinjeni joj zahtiev odbila, to su morale sada veliku cienu stavit u to, da na susret dodju željama Franceske, pruživši ruku k tomu, da se opet povrati dobro porazumljenje na zemljištu turskoga glavnoga grada. Što se porte tiće, to joj dopuštaju tako njeno dostojanstvo kao i njeni interesi, da pristane na jednoglasnost svih silah, što je mislile, uzemši u obzir svoj položaj kao supodpisateljica pariškoga ugovora, da pojedinim dopustit nemože.

Od ovih razmatranjah vodjeni savietovali su porti sada sami kabineti Austrie i Velike Britanie, da se pregledaju izborne listine i preduzmu novi izbori i može se bez sumnje očekivat, da će sultanova vlada, uvaživši pitanje, uzeti u obzir želje, izražene joj jednoglasno po njezinim saveznicima.

Radujući se iskreno, da se je tako dogodilo, nadamo se s razlogom, da će se zadaća preustrojenja dunavskih kneževinah, koje su ustanove pariškog ugovora naložile silama, skoro s obzirom na pravo suzerenske moći punomoćno riešit na način, koi će što većma uspiešit sreću i blagostanje ovih zemaljah. (Oest. Corr.)

Beč 17. kolovoza. Bèrzojavne pošiljke. Od c. k. glavnoga upraviteljstva za Ugarsku na Nj. preuzvišenost gospodina ministra unutarnjih poslovah. Stolni Beograd 14. kol. Jutros je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo u 5. satih iz Veszprima krenulo i bilo je na granici budimskoga upravnoga područja primljeno po podpredsiedniku baronu Auguszu, poglavicama oblastih i po jednoj deputacii. U 8 satih izišla je kod stolnoga Beograda u paradi oklopnička regimenta Wallmoden, o 9. uri prispielo je Nj. c. k. veličanstvo u grad, koi svečano urešen, nije u sèrdačnom dočeku svoga vladara zaostao za nijednim miestom posiećenim dosad po Nj. c. k. apost. veličanstvu. Poslie mnogobrojnih predstavah i audienciah bio je svečani blagoslov u stolnoj cèrkvi; poslie čega je Nj. c. k. veličanstvo u duljoj okolnoj vožnji dostojalo razvidit urede, blagotvorne zavode i uze. O 3. uri bio je ručak kod dvora, poslie kojega je Nj. c. k. veličanstvo svojim najvišjim pohodom usrećilo ovdiešnje strielište a zatim pučku svetkovinu.

Komoran 15. kolovoza. Stanovnici stolnoga Beograda natiecahu se, da se nadjačaju u dokazima vierne podanosti.

U današnjem nastavljanju najvišjega putovanja prisustvovalo je u Mooru Nj. c. k. apost. veličanstvo službi božjoj a zatim pomolilo se je bogu na grobu fm. grofa Lamberga, poginuvšega u službi svoga carskoga gospodara.

Novouredjenoj vojničkoj ergeli u Kys-Bézu dostojalo je Nj. c. k. veličanstvo kroz više satih posvetit osobitu pozornost; u tom miestu bio je dvorski ručak.

Kod Szönya predstavili su se Nj. veličanstvu komoranske tvèrdjave zapoviednik i podpredsiednik grof Attems s poglavicama oblastih, tvèrdjava pozdravila je Nj. veličanstvo topometima, urešeno željezničko dvorište bilo je natèrpano množinom svieta, pod klicanjem kojeg baš sada se je krenulo Nj. veličanstvo na gjurskoj željeznici na put, da se vrati u Laxenburg. (Ove smo viesti već u posliednjem broju u kratko naveli bili. Učr. N. N.)

— Nj. c. visosti prejasni glavni upravitelj nadvojvoda Ferdinand Maksimilian i prejasna gospoja nadvojvodinja Karolina prispieli su na bojnom parobrodu „Elisabeth" dne 16. t. m. o 5 ½ sata u najboljem zdravju u Mletke i bili su najživahniim udioništvom primljeni. Neposredno po dolasku bila je predstava svećenstva, plemstva i ukupnih oblastih.

Beč 18. kolovoza. Nj. velič. cesar dostojao je sedmorici u županijskoj kaznionici u Szombotelyu i petorici u uzama u Türze-u nalazećih se kaznenikah svu kazan, zatim jednom u uzama veszprimskoga županijskoga sada nalazećem se kazneniku kazan sasvim, a drugom opet kazneniku nalazećem se u kaznionici u Magjarskom Atlenburgu polovinu kazni iz milosti oprostit.

Talianska.

Iz Turina javlja „N. Z." da je osim advokata Giusiati-a još jedan političui zatočenik iz Mletakah, advokat Varé, u sliedstvu sudskog naloga zbog one bune, koja se 29. lipnja u Genovi dogodila, zatvoren i danas u tu varoš poslan. Čini se, da su ih oba uhvaćena pisma Mazziniova kompromitirala, jerbo ih u pismu Mazzini označava, da su njegovi pouzdani pomoćnici u proizvadjanju buntovnih planovah. Ali je poznato, da Mazzini često spominje u svojim pismima ljude, koje imenuje svojim privèrženicima, a nikakva snošaja s njima nema, ili ako je imao, odavno ga je s njima prekinuo. On im pripisuje različne zadaće, ili im šilje pisma, kao da su oni već s njime u sporazumljenju i šalje im ljude na vrat, premda neće o njima ništa da znaju. Tim načinom stradali su mnogi nevini ljudi, pa tako figurira mnogi kao njegov saučestnik, a nezna ništa o Mazziniovom buntovnom kovarstvu.

Do 1. kolovoza došlo je prilogah za 100 narodnih topovah za sardinski grad Alesandriu 131.860 franakah. Amerikanska varoš Boston poslala je jedan veliki top. Ostali topovi doći će skorim iz Švedske.

— Uslied posliednje pobune zatvoreno je u Napulju preko 500 ljudih.

— Govori se, da je tuniski bej uzeo za svoj harem na silu dvie napuljske sestre. Konzul je po nalogu svoje vlade protestovao i čini se, da je bej već pustio te mlade gospe.

U provinciji Albi prave strahotu pustaije. U malo miesecih oplienjeno je u imenovanoj provinciji do 15 cèrkvih, dočim se svaki dan događja, da isti na seoska posiedstva privatnih ljudih udaraju i pljačkaju ih.

Moldavia i Vlaška.

Bukurešt, 5. kolovoza. (Presse). Poslie dugotrajnog odlaganja i oklevanja približuje se vrieme, da se i ovdie izbori čine. Rujna 1. preduzet će se izbori divana i u Vlaškoj. Netreba se čuditi, ako je već sad veliko ljubopitstvo i velika razdraženost zavladala. Pobiede jedne ili druge stranke bit će odlučne za budućnost zemlje.

Turska.

„Tem. Nov." pišu iz Bosne, da su kèršćanski punomoćnici od strane više nahiah otišli iz Sarajeva, počem je više od desetorice ih osudjeno na veliku globu a dvojicu su zatvorili.

Franceska.

Listu „Independence" pišu iz Pariza da Engleska nije zaista dèržala za potrebno da se dèrši kongres u obziru uništenja moldavskih izborah, već da je caru ponudila neodvlačnu zadovoljštinu. Istomu listu priobćuju iz dobra izvora, da je grof Valevski već službeno i veoma potanko turskomu poslaniku Mehemed-Djemil-Beju u Parizu dao priobćit osbornske zaključke.

— Rasprava proti Ledru-Rollinu i ostalim zbog urote s ogluhe obtuženim bit će dne 9. listopada.

„Pays" donosi poluslužbenu notu u obziru otoka Perima. „Govorilo se prigodom otoka Perima" veli imenovani list — „o jednoj noti portinoj, izdanoj u svèrhu da se sačuvaju prava sultanova. Ova nota izdana je u istinu, kako nas uvieravaju; isto gleda da dokaže, da od Solimana II, koi je osvojio bio sve otoke cèrvenoga mora, porta nije nikad prestala Perim posiedovat; da načelnici, s kojima se je istočno-indijska kumpania pogadjala, nisu imali prava odstupit ga, i da se posiedjenje od strane ovoga društva smatrat mora, kao da se nije dogodilo. Mislimo da možemo još i to dodati, da su opravnici društva već posieli Perim i da su tamo podigli skladište ugljevja i započeli jednu naselbinu."

Obtuženici Carpentier, Grellet, Parod i Guerin odpućeni su dne 13. t. m. uslied zaključka tužbene komore pred porotu seinsku, gdie će se parnica još u drugoj polovini t. m. uzeti u razpravljanje.

— Mèrtvo tielo Eugena Sue-a balzamirano je, ali nije još sahranjeno. Još se nezna kada će se sahraniti. Opielo je bilo odloženo, pošto je glas iz Pariza stigao, da se u Francusku nemogu smèrtni ostanci Sue-a prenieti. Po svoj prilici sahranit će ga u miestu gdie je umro.

Švajcarska.

Kao što javlja „N. Z. Z." došlo je saveznom vieću jedno pismo od švajcarskoga poslanstva u Beču, u kojem se za cielo izrazuje nada, da će se dosadanje pogranične raspre medju Lombardiom i Kantonom Tesinom skorom izravnati.

Velika Britania i Irska.

Uslied cityskoga članka „Times-ova" od 12. t. m. zaključili su se kurzovi na londonskoj burzi tako nizko, kao nikad prije, odkad je došla viest o ustanku u Indii. Glavni uzrok nalaze u uplivu, koi će, kao što se misli, imat indijski dogadjaji na financie. Tako se na primier govori o zajmu od 10.000.000 libr., koi će engleska vlada po svoj prilici učinit za istočno-indijsku vladu.

— Engleska vojska pod Delhiom iznosi 7 do 8000 Evropljanah a 5000 urodjenikah. Posliednji pokazali su se kao sasvim vierni. Kalkuta je mirna i medju domaćim bankierima kaže se opet veće pouzdanje. Dnevnici kažu, da su Englezi sada već pretèrpili tèže je bilo najgore, jer izuzemši vojene čete bombayske i madraske, proti viernosti kojih nenalazi se nikakav razlog, nema više nikakvih regimentah, koje bi se mogle pobunit.

Španjolska.

Madrit, 6. kolovoza. „Presse". Španjolsko praviteljstvo čini naporah, da izbavi svoju flotu od propasti. Pošto je Lopec mieseca sèrpnja g. 1850 napadao na Kubu, praviteljstvo je osobito obnovilo svoju dielatnost, da umnoži bojne sile na moru, tako da je do 1. siečnja g. 1854 španjolska flota iznosila 3 linejske ladje, 14 ladjah za jedra, 14 zavojnih fregatah, 27 korvetah, 14 brigah, 14 goletah na zavoj, 8 prevoznih ladjah, 34 parobroda i 102 manje ladje. Svega dakle skupa 189 brodovah. Madritske novine javljaju, da je kraljica dekretom od 17. sèrpnja naimenovala niekoliko biskupah, koji su njeno naimenovanje primili, pa sad traže ovladjenje kod svete stolice. — Tèrgovačka komora u Barceloni molila je kraljicu da po podpomaže projekt kanala kod Sueza. Taj je probitačan za španjolsku tèrgovinu, te će skratiti put u Aziu, gdi posiedstvah imaju. Ujedno je odpravila komora jedno pismo puno poštovanja prema g. Lesepu.

Javljaju listu „Espana" iz Melille od 2. kolovoza: „Dne 27. i 28. sèrpnja naperili su Majuze, pleme Riffskih Kabilah jedan top i izbacili su niekoliko tanetah put miesta, od kojih je vojnička bolnica po sreći samo malo oštećena bila. Zapoviednik artilerie, Manuel Mintoro odgovorio je na vatru Maurah s uspiehom. Dne 30. izmienilo je pleme Beri-Buifurah stražu i izbacilo je — od Majuzah podbodeno — takodjer tri topometa na grad. Vatra Španjolacah bila je tako dobro upravljena, da je razorila nasip Maurah i da im je oštetila top. Izvan toga dopali su Mauri znatnih gubitakah; posada se je odlikovala i izbacila je za tri dana od 27. do 30. sèrpnja 102 bumbe, 69 granatah i kartačah proti Maurima, a iz pušakah nije bilo proti njima izbačeno manje od 11,532 sèrna.

Iz Madrita od 12. kolovoza javljaju bèrzojavnim putem; „U Barceloni očekuju princa od Oranie a u Bilbau okolo 15. t. m. kralja virtemberškoga i franceskoga poslanika.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz 18. kolovoza. „Moniteur" sadèržaje sliedeća diplomatična naimenovanja: Grof Rayneval za poslanika u Petrogradu, vojvoda Grammont za poslanika u Rimu.

Opunomoćenim ministrima naimenovani su: Knez Tour d' Auvergne za Turin, Marquis Ferriére za Firencu, grof Rocult za Štutgart, grof Damremont za Hanover, grof Comminges Quilant za Darmstat, Mercier za Štokholm, Montherot za Atinu, Baudin tajnik u Petrogradu za Kasel, Baron Pichon zamienit će Bowrée-a u Teheranu, koi će na svoje vlastito zahtievanje stupit u razpoloživost.

Genova 16. kolovoza. Britansku švadru pod zapoviedju admirala Lyons-a očekivali su u Malti, gdie se oskèrbljiva hranom, da zatim otidje u Kèrf. Austrianski parobrodi na šaraf „Adria", „Radetzky" i „Friderik" otišli su iz Napulja u Livorno. Od onud će po svoj prilici otići u Tunis i Aleksandriu.

Verona 16. kolovoza. „Gazz. uff. di Verona" javlja: Noćju na 14. t. m. osam po gradjanski obućenih podpunoma oboružanih pustajiah navali medju Kodikociom i Paronom na poštanska kola iduća u Tirol. Isti su oplenili putnike i osvojili su dosta znatan novčani iznosak u banknotama i kovanom novcu.

Pariz, 19. kolovoza. Polag „Moniteura" došli su jučer car i carica u Biaritz. Polag „Pays-a" bengalski gradovi Hizar, Feroš i Jhansi u rukama su buntovnikah. Misli se da će se rat s Kafrima na Kapu opet ponovit.

Tèrst 19. kolovoza. Dan rodjenja Nj. veličanstva cesara bio je ovdie svetkovan na najveleliepnii način. U večer bila je opera u kazalištu „Armonia" a igrokaz u kazalištu „Mauroner." Sjajno razsvietljeni pučki vèrt bio je mnogobrojno posiećen.

Večeras 21. kolovoza dat će gospodjica Ruža Kastner, c. k. komorska umietnica na fortepianu svoj oprostni koncert u dvorani narodnoga doma. Početak je u 8 satih. Sudeći po sjajnom uspiehu, koi je ova umietnica i kod našega obćinstva postigla prigodom koncerta, danog po ovdiešnjem muzikalnom družtvu u oči careva dana, nadamo se, da će i ovaj koncert biti mnogobrojno posiećen, izvanredna viestina umietnice zaslužuje to svakako.

Izpravak.

U prošastom broju pod Turskom u članku iz Sarajeva redku 19. istoga članka ima se miesto „uz vodu" čitati „uz rodu."

Srebro od 12. kolovoza	$5^1/_4$ fr.
Carski dukati	$7^3/_4$ „

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 15390—3466 V. (VI—62) (3—1)

Konkurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte sind zwei Plemići'sche Stiftungsplätze in Erledigung gekommen.

Auf dieselben haben adelige Jünglinge überhaupt Anspruch.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenzgesuche sind mit dem Taufscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung, und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen über die letztverflossenen zwei Studiensemester mit der Nachweisung über den Adel bei der Studien-Direktion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 10. September einzubringen.

Zur Aufnahme in's Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der I. Gymnasialklasse oder mit Beginn des Schuljahres 1857-58 zur Aufnahme in diese Classe befähigt sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 13. August 1857.

Nr. 15392/3464 V. (VI.—61) (3—1)

Concurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte ist ein Juršić'scher Stiftungsplatz in Erledigung gekommen.

Auf denselben haben Anverwandte des Stifters Johann von Juršić ehemaligen Obergespans des Agramer Comitates, nach männlicher und weiblicher Linie und in der Ermangelung solcher, auch sonstige kroatische adelige Jünglinge mit hervorragenden Talenten und entsprechender Studienverwendung, Anspruch.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenzgesuche, sind mit dem Taufscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Studienzeugnissen für die letztverflossenen zwei Studiensemester, mit der Nachweisung über die Abstammung aus der Familie Juršić oder im entgegengesetzten Falle mit der Nachweisung über den hierländigen Adel, zu belegen, und bei der Studiendirektion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 10. September l. J. einzubringen.

Zur Aufnahme in's Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der I. Gymnasialklasse oder mit Beginn des Schuljahres 1857-58 zur Aufnahme in diese Classe befähigt sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 14. August 1857.

Nr. 10991 (Fin.—31) (3—2)

Kundmachung.

In Preseka, im Agramer Comitate nächst Verbovec und Kreuz gelegen, wird die heurige Weintraubenfechsung des zum Religionsfondsgute Preseka gehörigen Weingartens am 25. August 1857 im Wege der öffentlichen Konkurrenz veräussert werden, wozu alle Kauflustigen hiemit eingeladen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Agram den 17. August 1857.
Heim.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 22. KOLOVOZA 1857. Broj 190.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

C. k. ministarstvo za bogoštovje i nastavu naimenovalo učitelja i privremenoga ravnatelja glavne i nižje realne škole u Varaždinu, Franju Klaića, pravim ravnateljem ovoga učilišta.

Br. 15134/2324 (Vl. 54). (2—4)

Oglas.

Visoko ministarstvo tèrgovine podielilo je Antunu Heusneru liekarniku i kućeposiedniku u Krapini u Hèrvatskoj na pobolješanje papira za isprave, polag čega se svaki papir kemički tako priredi, da se ono, što je cèrnom tintom napisano, bez da se razdere papir ili da ostanu očevidni tragovi, nemože izbrisat, izključnu povlasticu za trajanje jedne godine. Što se time dostavlja do obćega znanja.

Od c. k. hèrvatsko-slavonskoga miestodèržtva.

U Zagrebu dne 14. kol. 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč. Nj. veličan. car Ferdinand poklonio je iznosak od 500 forintih a Nj. veličanstvo carica Karolina Augusta iznosak od 1000 za utemeljenje zavoda školskih sestarah u Českom Kamnicu.

— Po posliednjem izviestju od 6. kolovoza imala je austrianska narodna banka gotovine u srebru 94.556.286 for. a banknotah u tečaju 893.703.779 for.

Sèrbia.

Iz Beograda od 10. kolov. pišu „Sèrb. Novinama“: Talia narodna može se radovati, što ju ljubitelji svagda podpomažu, nieki posredno a nieki neposredno, kao što koi može. Dokle smo ovamo pouzdano posliednjom poštom izviešćeni da se je u Beogradu već stalno ustrojilo društvo teatralno, dotičnom vlasti potvèrdjeno pod upravom izviestnoga svog upravitelja tako, da će, izvan nepredvidnoga kakvoga slučaja, za cielo u pèrvu nedielju predstavljati samostalno, možemo i mi ovdie poradovati se podobnom napredku. Teatar ovdašnji, kao što je poznato, postoji već poodavno, no lišen samo ukrasah, shodnih da se uzdèrži sauzetost narodna za njega, koi je tako zgodno sredstvo za svakojake obćekoristne svèrhe. Oskudica ta sad se ovdie nadoknadjuje rodoljubivosti g. Jovana Alempijevića, slikara, pošto je on sad dielom izpunio obećanje, još lani dano. Obećanje to sastojalo se u tome, da naslikuje pozorište o svome trudu i trošku. Obećanje to već je rečeni gosp. izpunio; teatar je ukrasio shodnim slikama. Na tome vèrlo zahvalno društvo pozorišta ovdašnjeg najželjnie očekujući iz toplicah Njegovu kneževsku svietlost, da ga prisutstvom svojim ovako ponovljena posveti, naumilo je onda predstavljati kakvu izabranu dramu.

— Po obnarodovanom računu imao je školski fond u kneževini Sèrbii 1856. godine dohodka 970.254 groša 23 pare, troška 261.335 grošah 29 parah, dakle ostaje preko troška 778.918 gr. 33 pare. Ovoj svoti kad se doda glavnica ostavša s koncem presinca 1855. godine svega 1.166.652 gr. 18 parah, to ostaje s koncem godine 1856. za kapital fonda svega 1.885.571 gr. 11 parah, ili 67.341 dukat, 23 gr. i 11 parah.

Rusia.

Sa poljske granice 7. kolovoza. „Wand.“ Ladje ruskog parobrodnoga družtva plove već pravilno izmedj Odese, Nikolajeva, Herzona, pristaništah Krima i Azovskog mora, a najposlie izmedj obalah Kavkaza i Carigrada. Parobrodi odlikuju se svi krasotom i najvećim poredkom. Budući da se pokazalo, da nije dosta jedan parobrod za plovitbu izmedj Odese i Herzona, to mu je još jedan dodan. Ovih danah šalje društvo jednu ladju u Marsilju i druge primorske varoši na sredozemnom moru, da zavede tamo agencie. Od austrijskih ladjah, primletili je u Odesi „Meternika“ koi i ove godine skopčava Galac s Odesom, samo mu je dodana još jedna tovarna ladja.

Petrograd 31. sèrpnja. U Rusii se duh za industrialna poduzeća tako probudio, da će skorim svaka rieka imati svoje parobrode. — Ustanovilo se već jedno društvo za plovitbu sa parobrodima po Komi i Volgi. Odesko društvo izpituje Dniestar i Dniepar, da bi poslie mogle razširiti svoju plovitbu po riekama čak do austrijske Galicie. Jedna fabrika u Ekaterinoburgu (u Uralu) načinila je lani dva a ove godine jedan veliki parobrod. Drugo jedno društvo „Polza“ ima već na Volgi dva a do godine imat će 10 parobrodah.

„Ruski Viestnik“ uzeo si je za posao, odkrivati pogrieške, koje se čine u Rusii, te tim po mogućnosti uklanjati ih. Pa doista tako i čini. Još nikad nisu tako kao sad javno pretresane svakojake pogrieške u družtvenom životu. Rečenom listu pošlo je za rukom, te je za kratko vrieme, od kako izlazi, načinio u Rusii javno mnienje, koga prije nije bilo. Censura blago postupa, jerbo se hoće da se o pogrieškama više negovori samo po dvoranama i po pojedinim privatnim družtvima, nego da ih i javno mnienje žigoše kao sramne, pa one, koji ih čine, opomene na bolju radju, te iztriebi pogrieške. Tako je ovih danah izišao u tom listu članak, kome se svaki živ začudio kako je bezobziran. Censura nije odmah htiela da dopusti da se štampa, no popitala se prie u Petrograd (jer list, o kome je rieč, izlazi u Moskvi). Car je na to sam dopustio štampati članak, dodavši kako želi da se nesteže štampa u poslu tako koristnom i spasonosnom.

— Obširna izviešća o poraženju Šamila, za koje smo već u kratko javili, izviešćaje sliedeće: Ovogodišnjim planom vojevanja išlo se na to, da se osvoji Salatavia, bèrdoravna zgodna za vojevanje; a kad se uzme Salatavija, onda da se prebaci štab u Dagestan te ovaj za svagda zauzme. Šamil je branio Salataviju koliko je bolje mogao. Ipak su se mladji njegovi komandanti 4. lipnja pokazali nemarni, pa nisu se bolje spremili da dočekaju Ruse prema tome, što je bila velika magla. Tim poslužívši se ruski general-major Volkov napadne na veliku silu Šamilovu, sastavljenu od Lesgijanacah i Čečenacah te ih za po sata razbije i otme im tvèrdinju jednu. Uzalud je poslie, i to 10. i. m., Šamil kušao povratit tu poziciju; zato je na posletku gledao samo dosadjivati ruskim različitim dovozima. To netèrpeći, Rusi potieraju neprijatelja još dalje, no naidju na žestoki odpor iz zgodnih zasiedah. Rusi se usile, pa dovedu neprijatelja medju dvie vatre. Većinu prinude razbeći se, a jedno hrabro odieljenje, koje se utvèrdilo bilo u jednoj guduri, gotovo cielo potuku; na preživevše smiluju se. Poginulo je tom prilikom Lesgianacah i Čečenacah jedno 400 ljudih, medju kojima ima otmirah i naibah i kadiah i još drugih narodnih starješinah. Od Rusah pak poginulo ih 8, a ranjeni su 3 oficiri i 44 prosta vojnika.

Iz Petrograda pišu „B. Börs. Ztg.“ od 2. kolovoza: Poznato je, da bi se po odredbama pariškoga mira od 30. ožujka pr. g. imala rusko-turska granica u Azii odrediti za 8 miesecih. Po viestima, koje su ovamo o tome došle, kao da su se medjutim dogodile nezgode, zbog kojih će se ta stvar i dalje produljiti. Kao što smo izviešćeni s pouzdane strane, porta zahtieva, da se granica tako uredi, kako da ona dobije priličan komad zemlje više, na koi, veli, da može dokazati da ima prava. Pošto se pak poslovi oko aziatske granice imaju po pariškom ugovoru činiti samo u smislu popravke, tako da zemlja jedne i druge strane ostane u svojoj dosadašnjoj cielokupnosti, to je ruski komisar s pristankom francuskoga punomoćnika presudno odbio zahtievanje turskoga komisara, koga nepreti podpomaže engleski punomoćnik. Sad se očekuju nove naredbe za dotične komisare.

Turska.

Iz Vidina javljaju od 22. sèrpnja, da je ruski konzul Sokolov prošle nedielje razvio pèrvi put svoju zastavu, koju je pozdravio 21 top. Paša i ostale vlasti posietili su konzula. Govori se, da ruska vlada namienava u Ruščuku ustanoviti generalni konzulat.

— Patriarh nad Koptima u Egiptu, koi stoluje u Kairu, išao je prošle godine miesеca rujna u Abisiniu, da posieti tamošnjega kèršćanskoga kralja Todora, ali ga ovaj sada od sebe nepušta, govoreći, da ga je patriarh kao uhoda egipatski posietio.

— „Sèrb. Nov.“ pišu iz Plovdiva, da će se skoro svèršiti parnica izmedju plovdivskoga mitropolita Hrisanta i njegova stada. Na sudu je okrivio i patriaršia, a prilika je, da će biti tako što. Nadaju se, da će presuda izići dobra za narodne želje. — Vlada je pozvala iz svakoga okružja po jednoga povierenika u Carigrad, gdie će u patriaršii biti narodni sabor, na kom će se uredjivati cèrkvene stvari.

— „Presse d' Orient“ javlja iz Tèrnova od 20. sèrpnja, da je tamo došao carski komisar Midhar-efendi i odmah pooslobodio sve one, koji su, kao što je poznato, još prije pet miesecih zatvoreni bili kao vinovnici onih mnogih tužbah, koje je obćina tèrnovska podniela vladi proti zloupotrebljenjima, koja su činili ljudi od stare partaje, protivne reformama i novim naredbama vladinim. Dalje javlja da je Midhar-efendi naredio, da se iz svakoga miesta sazovu u Tèrnovo po dva ili tri povierenika, kako bi na taj način mogao poznati potrebe i želje naroda, i da bi u stanju bio suditi o ljudima i stvarima. Ovo je, veli „Presse d' Orient“, jedino sredstvo za bèrzi postupak i siguran put k tome, da se istina odkrije. Posliedice pak ovoga postupka nemogu biti druge nego takve, koje će podpomagati blago razpoloženje vlade prema narodu svom.

Velika Britania i Irska.

Bečkoj „Pressi“ javljaju iz Pariza, kako se govori, da će Franceska pomoći Engleskoj izplesti se iz smetnjah u Indii, a Engleska da će joj za to ustupiti otok Mauricius.

„Times“ pišući o pokorima, koje čine pobunjenici u Indii, veli: Ljudi kadšto čine tako razna zločinstva, za kakva nezna čoviek ni kako da ih kazni. Odtuda dosta putah prodju i bez kazni. Tako je sad i sa pobunjenim Sipojcima. Neka nam vieruju naši čitatelji, da imamo pisamah iz Indie, u kojima nam se javlja takvo štogod, što se od groze neusudjujemo ni saobćit im. Sipojci su tamo zlostavljali ne samo zemljake naše, nego i diecu i žene njihove tako grozno, da samo muško muškome može na uho

šapnuti kako. Pokori sipojski počinjeni su od žensk- i kćerih engleskih na oči muževah i roditeljah, a zatim su i jedne i drugi potučeni. Za oficire, koji su potučeni, može se kazati, da su još srećni bili, premda su, a nemože se kazati kako, prije smèrti odveć užasno slostavljani. — Zatim predlaže „Times", da Engleska nema milostivo postupati sa Sipojcima, već da ih tako isto grozno kazni, kao što se i oni sami sad grozni pokazuju.

„Observer" ovaj dobro ubavieśteni organ kaže u obziru dogovorah u Osbornu dèržanih, kako sliedi:

„Vladale su sumnje u obziru valjanosti izborah u Moldavii, i time bilo je nemoguće podupirat zaključak učinjeni po izbranicima. No to imenovat triumfom za Francesku i Rusiu, uprav je bezrazborno. Odluka učinjena po tako sumnjivom tielu morala bi biti bez moralne važnosti. Nezavisnost provinciah i cielokupnost turske carevine imaju se uzdèržat u krieposti, no to se mora učinit boljim sredstvima, nego li što su izbori, o kojima se sumnja, da se je kod njih postupalo kako bi valjalo. One se imaju složnim dielovanjem Evrope uzdèržat u krieposti i zadovoljni smo što znamo, da će dielovanje Evrope u obziru ovoga pitanja, ma se kakva mu drago miestna poticanja pojavila na licu miesta, biti složno."

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 20. kolovoza. General Windham došao je u Pariz, isti će se uputit u Kinu. „Moniteur" javlja: Za izbivanje ministra Foulda preuzet će Abbatucci upravljanje listnice.

Kako „Patrie" javlja neće Englezi učinit nikakvih prigovorah proti Amerikancima na moruzu od Paname.

Pariz, 19. kolovoza. Nj. veličanstvo kraljica engleska provezla se je jučer mimo Cherbourga. Baterie od luke pozdravile su ju običnim topometima.

Carigrad, 15. kolovoza. (Viesti prispievše Lloydovim parobrodom „Jupiter" došavšim u Tèrst dne 20. t. m.) Još nije bilo ravno ništa poznato o načinu izravnanja, no ipak nije bio još nijedan od dotičnih poslanikah odputovao. Čini se kao da se potvèrdjuje da je Šamil u najnovie vrieme opet potuko Ruse, kao što su već bile prije carigradske novine javile; čerkeske poglavice namieravaju sastat se u občenitoj skupštini, da se svi zajednički posavietuju o branjenju zemlje. Dobra izviešća o žetvi dolaze iz provinciah.

Atina 15. kolovoza. Kažu, da je kralj generala Kalergisa primio i da mu je dao zamoljeno oproštenje.

Zante 16. kol. Kišovito vrieme škodilo je ovdie i na otoku Cefalonii znatno korintama.

Genova 19. kol. Parobrod „Monzambano" otići će put obale otoka Sardinie da pomogne engleskomu brodu „Elba" stavljati električnu guminu put Bone.

Nepolitičke viesti.

Čitamo u Sedmici: „Magyar Sajtó" u posliednjim brojevima donosi prevod Mažuranićeva Čengić-Age. Koliko nam je milo što najbližji susiedi naši — Magjari — obratiše oči na našu književnost, koliko nam je milo što su šetajući se po vèrtu mlade beletristike naše taki naišli na cvietak, kojim se zaista dičiti možemo, toliko nam je žao da presadjujući taj ubavi cviet nisu položili toliko truda, koliko stvar po sebi zaslužuje. Al moramo priznati i to, da je „smèrt Čengić-age" spiev, koi se najteže u strani jezik prevesti daje, kao što će g. prevoditelj i to priznati, da je, izostavivši iz rečenog spieva mnoge liepe izražaje i niekoliko malih epizodah, dielu pojako pobio cienu. No prevod je opet toliko dobar, da se Magjarima stvar dopasti može i da u njima želju pobudi i dalje potražívati vèrstnie stvari naše.

Prevoditelj je g. Kondor. Po magjarskim novinama više smo njegovih dopisah čitali, a niekoje i o Sèrbima, al se nesiećamo, da je dosad što vezanim slogom stvarao ili prevodio.

Ima u nas još stvarih za koje bi želeli, da ih magjarski sviet upozna. — Liepo bi se čitati Brankove piesme, prevedene mekim perom Kolomana Lisznaj-a, ili narodne piesme čistom liričnosti Andrie Tóta, a i Kolomana Tóta.

— U Beču kod Gerolda izišao je kratak spis dra. Franje Miklošića pod naslovom: „Die Wurzeln des Altslovenischen." Ovo je preštampano iz „Denkschriften der phil. hist. Classe der k. Akad. der Wissenschaften."

— Dr. Ign. J. Hanuš štampao je raspravu pod naslovom: „Sv. Kiril nije pisao kirilski nego glagoljski.

— Mladi poljski spisatelj Leopold Huber prevodi na poljski „Poviestnicu turske dèržave" od Hamer-Purgštala.

— Baron Oton Rajhenberg namierava na francuski prevesti „kraljodvorski rukopis."

— Mikšić Imre izdaje svoj magjarski prevod od „Kosmosa" Aleksandra Humbolta.

— Taly Koloman izdao je svoje poetične pripovietke i balade pod nieśto čudnim naslovom: „Ne bántsd a magyart!" (Nediraj u Magjara!)

— Erdelji Janos izdao je izbrane magjarske narodne piesme pod naslovom: „Válogatott magyar népdalok."

Koncert

Ruže Kastnerove, c. k. komorske umietnice na fortepianu, koi je ista sinoć 21. kolovoza dala u dvorani narodnoga doma, nije bio tako mnogobrojno posiećen, kao što smo se nadali, čemu se tim većma čudimo, što je jučer bio pèrvi dan našeg velikoga sajma, gdie su se inače na isti dan po dva koncerta davala a oba su, kao što se dobro siećamo, vazda bila dupkom napunjena. Nećemo da se upustimo u iztraživanje uzrokah toga pojavljenja, no svakakó žalimo da je tako, ma dalo tomu povoda što mu drago. U ostalom ako nije bila dupkom napunjena dvorana a to je bilo u njoj tim izbranie občinstvo i tim na veću slavu služi davateljici koncerta občenito i živahno pleskanje, kojim su bili primljeni svi komadi, izvedeni po istoj, koja je i poklanjanjem cvieća odlikovana bila. Poslie njenoga posliednjega komada „Farfare militaire" od Aschera, koi je bio pravim ushitom od strane slušaocah primljen, nije se pleskanje prije utišalo, dok umietnica nesiedne opet k fortepianu i — nezateče nas variaciama vèrhu naših narodnih napievah od Blumenthala, što je naravno opet občenitim i gromovitim klicanjem primljeno bilo. Blumenthal, sastavitelj ovoga komada, jest dvorski umietnik Nj. veličanstva kraljice britanske, koi u Londonu živi, gdi je i tu kompoziciu vèrhu naših narodnih napievah, jedino njihovom milinom napojen bez svakoga drugoga povoda sastavio, znak svakako njihove liepe vriednosti a i nemalene razprostranjenosti po svietu, što će za cielo svakom domorodcu drago biti čuti i čega radi nismo mogli propustit da nenapomenemo tu okolnost. Izvan izvèrstne igre gospodične davateljice koncerta, koja u tehničkoj savèršenosti neostavlja baš nikakve želje neizpunjene, malo je bilo zanimivo u tom koncertu; bio je on sasvim nalik na sve ostale naše koncerte: Jedan instrumentalni kvartet, jedna ili dvie piesmice, pievane po tenoru Horlivom, variacie od gospodina Schwarza na violini većom stranom vèrhu odviš poznatih narodnih napievah a napokon piesma „Gdie stanak moj?" bez koje, kako se čini, nemože biti nikakova koncerta u Zagrebu! I jučer bilo je to iste i svagda s malim promienama isto, te isto.. Taj program doprineo je po svoj prilici mnogo k tomu, da je koncert ostao prazan.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 15391-3465 V. (VI.—60) (3—1)

Konkurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte ist der vom gewesenen Oekonomie-Beamten des Agramer Bisthums Josef Mikočević im Jahre 1823 gegründete Stiftungsplatz in Erledigung gekommen.

Auf denselben haben Jünglinge aus den Familien Mikočević, Ivančan, Lazaković, Tortić und Tomašić, und in deren Ermanglung Jünglinge aus Petrinja überhaupt Anspruch.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenzgesuche sind mit dem Taufscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandenen Kuhpocken-Impfung, und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen für die letztverflossenen zwei Studiensemester, mit der Nachweisung über die Abstammung aus einer der benannten 5 Familien und im entgegengesetzten Falle über die Zuständigkeit zur Grenzkommunität Petrinja zu belegen, und bei der Studiendirektion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 10. September l. J. einzubringen.

Zur Aufnahme in's Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der I. Gymnasialklasse, oder mit Beginn des Schuljahres 1857-58 zur Aufnahme in diese Classe befähigt sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 13. August 1857.

Nr. 10991 (Fin.—31) (3—2)

Kundmachung.

In Preseka, im Agramer Comitate nächst Vèrbovec und Kreuz gelegen, wird die heurige Weintraubenfechsung des zum Religionsfondsgute Preseka gehörigen Weingartens am 25. August 1857 im Wege der öffentlichen Konkurrenz veräussert werden, wozu alle Kauflustigen hiemit eingeladen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Agram den 17. August 1857.
Heim.

Nr. 8734—1857 (DS—89) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Vom Magistrate der Landeshauptstadt Agram wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass die hierstädtische Wein-Einfuhrs-Daz am 12. September l. J. um 10 Uhr Vormittags in dem hierstädtischen Rathhause im Wege der öffentlichen Versteigerung für die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 also auf die Dauer von 13 Monaten an den Meistbietenden in Pacht gegeben werden wird.

Pachtlustige können die näheren Lizitations-Bedingnisse während der gewöhnlichen Amtsstunden bei dem gefertigten Stadtmagistrate einsehen.

Schriftliche nach dem vorgeschriebenen Formulare verfasste Offerte müssen vor dem Lizitationstage bei diesem Stadtmagistrate eingebracht werden.

Uebrigens wird bemerkt, dass die mündliche Versteigerung auf Grundlage des schriftlichen Bestbotes stattfinden wird.

Agram den 18. August 1857.
Der Bürgermeister
Kamauf.

(Dp. 63.) (3—1)

Natiečaj.

Za izpražnjeno miesto učitelja i orgulaša u župi Malo-Taborskoj razpisuje se ovim natiečaj.

Učitelj imade uz udoban stan godišnjih 215 fr. sr. dvie rali oranice, jedan vèrt, berbu prediva i vina, koja je primiereno lietini i dopadnosti, koju si učiteljovèršivanjem svoga zvanja kod pučanstva pribavi, bolja ili losia.

Natiecatelji imadu svoje vlastoručno pisane, sviedočbami o ćudorednosti, izvèršenih izpitah vieštini orgulanja i pievanja, ukriepljene molbenice dotičnom učione nadziratelju dostaviti, dne pako 15. rujna t. g. osobno u župno stanje Malo-Taborsko stignuti.

Br. 2421 (Izv.—292) (3—1)

Editto.

Da parte dell' i. r. Tribunale del Comitato in Fiume si porta a pubblica notizia che ad istanza di Antonio Superina verrà tenuto nell' aula di questo Tribunale nei giorni 27. p. v. Agosto e 28. Settembre a. c. dalle ore 9 alle 12 antim. il duplice esecutivo incanto della porzione di casa Nr. 180 in questa città spettante all' asse del def. Giacomo Stanflin consistente in una cucina — primo piano e due camere e salotto nel 2°. con diritto d' ingresso e scala e giudizialmente stimata a f. 934, col cenno che al primo incanto non verrà deliberato sotto prezzo di stima al secondo poi a qualunque prezzo al maggior offerente e che ogni offerente avrà da depositare a titolo di vadio il 10% del prezzo di stima. Le rimanenti condizioni, la stima e l' estratto tavolare possono esser ispezionati presso questo Tribunale nelle ore d' uffizio.

Vengono in pari tempo diffidati tutti coloro che quantunque non separatamente notiziati, credessero di aver ottenuto mediante inscrizione nei pubblici libri qualche diritto ipotecario su questa porzione di stabile d' insinuare questo loro diritto in giudizio sino alla vendita, mentre altrimenti o oranno dr ascrivere a se stessi se il riparto seguisse senza loro intervento e venissero quindi esclusse le loro pretese in caso d' esaurimento del ricavato prezzo.

Fiume li 11. Luglio 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 24. KOLOVOZA 1857. Broj 191.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Ban Hèrvatske i Slavonie naimenovao je županijskoga kancelista Franju Časny-a za županijskoga registratora.

Dne 16. kolovoza 1857 izdan je i razposlan komad XXVI. razdiela I. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Razpis ministarstva financiah od 14. lipnja 1857, valjan za svukoliku cesarevinu, kojim se dopušta, da se, počamši od 1. sèrpnja 1857. pak do onoga roka, kojega uvedeni budu novi novci vriednote austrijanske, za svakovèrstna platjanja kod c. kr. pieneznicah i uredah pobirnih uporavljivati mogu i to po naznačenoj vriednosti u novcu konvencionalnom novci srebèrni dèržavah niemačko-austrianskoga saveza novčanoga, navedeni u tarifi niže priklopljenoj.

Razpis ministarstva financiah i tèrgovine od 17. lipnja 1857, valjan za svekolike krunovine, u obcem savezu carinskom, kojim se odredjuje, kako se imadu ocarinjati kolica za dieců.

Naredba ministarstva financiah od 23. lipnja 1857, kriepostna za svekolike krunovine, u obziru, kada se prijavljivati imadu beznaplatne stečevine, koje zavise od smèrti čije, dogodivše se poslie kreposti zakonah od 9. veljače i od 2. kolovoza 1850.

Dèržavni ugovor medju Austrijom, Francezkom, Velikom Britaniom, Pruskom, Ruskom Švajcarskom, kojim se uredjuje medjunarodni položaj kneževine Neuenburžke. (Sklopljen u Parizu dne 26. svibnja 1857. Po Njegovom veličanstvu potvèrdjen iliti ratificiran dne 10. lipnja 1857, a u ratifikaciah izmienjen u Parizu dne 16. lipnja 1857.)

Naredba ministarstva unutarnjih dielah, u saglasju s ministarstvi financiah i pravosudja i s vèrhovnom vlasti redarstvenom od 27. lipnja 1857, kriepostna za svekolike krunovine, kojom se igra „tako ili liho“ a tako i igre na višji ili nižji broj (Hoch- und Unterspiel) proglašuju kao igre zabranjene.

Naredba ministarstvah unutarnjih dielah i pravosudja od 1. sèrpnja 1857, kriepostna za svekolike krunovine, u kojih imade zakonsku moć zakon šumski od 3. prosinca 1852, kojom se propisuje, kakova svojstva treba da ima onaj, koi želi, da bude zapriseženo za lugara i za nadziratelja od lova.

Cesarska naredba od 26. lipnja 1857, o načinih, kako se propisi previšnjih patentah od 16. siečnja 1854. (br. 21, 22 i 23 dèrž. zak. lista), zatim od 1. siečnja 1856. (br. 7 dèrž. zak. lista) uporavljivati imadu u Ugarskoj, Hèrvatskoj i Slavonii, u Vojvodovini sèrbskoj s Banatom tamiškim, napokon i u Erdeljskoj na dobra komorska, zakladna i zadužbinska, a tako i na dobra, padša pod konfiskaciu.

Naredba ministarstvah unutarnjih dielah zatim bogoštovja i javne nastave od 10. sèrpnja 1857, kriepostna za svekolike krunovine, izim kraljevine lombardezko-mlietačke, Dalmacie i Krajine vojničke, kojom se obznanjuje, da vlasti občinske, kojim je poviereno oskèrbljivanje poslovah političkih, mogu odpustiti drugo izretje naviestjivanje po §. 38. zakona ženitbenoga.

Naredba ministarstva financiah od 11. sèrpnja 1857, valjana za svekolike krunovine, kojom se obznanjuje, da namire vèrhu doplatah, skopčanih sa kolajnami (medaljami) od hrabrosti, imadu bit proste od biljegovine.

Naredba ministarstvah unutarnjih dielah i pravosudja od 17. sèrpnja 1857, o tom, da su urbarski sudovi nadležni izvèršivati i posebne kommassacie i segregacie u onih občinah urbarskih, u kojih su posiedna razmierja naprema niegdašnjim zemaljskim gospoštinam jurve uredjena.

Naredba ministarstva financiah, u suglasju s ministarstvom unutarnjih dielah i s vèrhovnom vlasti redarstvenom od 17. sèrpnja 1857, kriepostna za svekolike krunovine, kojom se propisuje, kako valja u buduće postupati sa domovnicami u obziru biljegovine.

Naredba vèrhovnoga zapoviedničtva vojske, ministarstva unutarnjih dielah i ministarstva financiah od 18. sèrpnja 1857, kriepostna za svekolice krunovine, izim Krajine vojničke, nego ukupno i za komunitete krajišničke, kojim se za godinu 1858. ustanovljuje oprostnina od službe vojničke.

Razpis ministarstva financiah od 24. lipnja 1857, kojim se obznanjuje, da je zabranjeno iz Tirola i Vorarlberga prenositi u kraljevinu lombardezko-mlietačku duhan, koi je običan za žvetjenje namienjen, a tako i duhan u kabliceh.

Naredba ministarstva pravosudja od 2. sèrpnja 1857, valjana za krunovine Austriju niže i više Ennsa, za Česku, Moravsku, Slezku, Štajersku, Korušku i Kranjsku, kojom se propisuje, da se propisi od izpravah o poslovih pravnih, kojimi se prenosi vlastnina, uživanje koristi ili poraba stvarih nepokretnih, uredom sa odmjerivanje pristojbah odredjenim, u smislu cesarske naredbe od 16. ožujka 1851. (br. 67 dèrž. zak. lista) priobćivati imadu i u onih slučajevih, kada prošnja za uknjižbu ili prenotaciu bude odbačena, ako t. j. pristojbu valja platit od pravnoga posla a ne od uknjižbe ili prenotacie.

Naredba ministarstva pravosudja od 8. sèrp. 1857, kojom se propisuje, da se ukidaju knjige od odlukah, koje su se dosada vodile kod gruntovničkih uredah suda zemaljskoga i gradsko-delegovanoga suda kotarskoga u Salcburgu.

Naredba ministra za bogoštovje i nastavu od 11. sèrpnja 1857, kriepostna za kraljevinu lombardezko-mlietačku, kojom se u kraljevini lombardezko-mlietačkoj uvode savietnici školski.

Razpis ministarstva financiah od 16. sèrp. 1857, kojim se obznanjuju popravci od nekoliko pogriešakah u dalmatinskoj tarifi carinskoj.

Naredba ministarstvah financiah i pravosudja od 20. sèrpnja 1857, valjana za kraljevinu lombardezko-mlietačku i za Dalmaciu, kojom se obznanjuju previšnje ustanove, s kojimi u kraljevini lombardezko-mletačkoj i u Dalmacii ima u kriepost stupiti obćeniti zakon rudarski, i ujedno odredjuje se rok, kada će se ista kriepost započeti.

Naredba ministarstah dielah unutarnjih i financiah od 20. sèrpnja 1857, kriepostna za kraljevinu lombardezko-mletačku i za Dalmaciu, kojom se privremeno postavljaju rudarske vlasti, koje će u kraljevini lombardezko-mlietačkoj i u Dalmacii rukovati obćeniti zakon rudarski.

Naredba ministarstva pravosudja od 20. sèrpnja 1857, kriepostna za kraljevinu lombardezko-mletačku i za Dalmaciu, kojom se odredjuju sudišta pèrve molbe, koja će imat izvèršivati sudbenost rudarsku, i ujedno ustanovljuje se dielokrug i nadležnost sudištah istih.

Br. 1088.

Oglas natiečaja.

U upravnom području c. k. hèrvatsko-slavonskoga miestodèržtva izpražnjene su tri aktuarske službe s godišnjom platom od 400 fr. s pravom promicanja u višje plaćevne stupnje.

Da se opet popune ova miesta, razpisuje se natiečaj s tražbenim rokom do 10. rujna t. g.

Tražitelji ovih službah imaju se izkazat o propisanim sposobnostima i svoje potrebnom tabelom od kvalifikacie i potrebnim ablozima oskèrbljene molbenice putem predpostavljene oblasti ovamo podnieti.

Od c. k. zem. povierenstva za osobna odnošenja.

Zagreb dne 21. kolovoza 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Blagdan sv. Stiepana kralja svetkuje se kod nas kao spomen-dan našega zemaljskoga svetca i pèrvoga kralja one zemlje, s kojom smo tečajem više viekovah sve dobro i zlo bratski dielili. No sv. Stiepan je zajedno i jedan izmedju savietnikah nadbiskupie zagrebačke, s toga nam je i u ovom obziru svečan. Pa se i zbilja već od niekada svetkovina sv. Stiepana osobitim načinom po našim kraljevinama slavi, a osobito se to u pèrvostolnoj cèrkvi zagrebačkoj može reći, kamo puk sa svih stranah Hèrvatske i niekih predielah susiedne nam Štajerske i Kranjske na proštenje hodočastit običaje. Stiepanu u našem puku nimalo omalaksala nije. Da ovim i iz dalekih stranah došavšim pravoviernim duhovna korist i radost veća bude, opet je po svom običaju uzoriti gospodin kardinal i nadbiskup službu božju prije ili poslie pudne glavom ovèršavao, a poslie svete mise svoje stado svetim slovom — duševnom hranom okriepio. Povodom svetkovine i tom okolnostju, što je medju bezbrojnim slušateljstvom bilo ljudih sa svih gotovo stranah prostrane nadbiskupije, poslužio se je visoki govornik, da, kako to prije posebnom okružnicom učini svome svećenstvu, tako ovom sasvim zgodnom prilikom ubaviesti svoje vierne ovčice o izkustvu, posliedicama i koristima svoga putovanja u Rim.

— Budućega mieseca rujna podnzet će Nj. uzoritost gosp. stožernik i nadbiskup zagrebački po pèrvostolnom okružju kanonički pregled. Dan za svaku župu kasnie će se ustanoviti. (K. L.)

L. K. Iz Zlatara — dolnjega Zagorja. Dne 18. kolovoza t. g. kao na dan usrećujućega dana narodjenja Nj. c. k. apoštolskoga veličanstva Franje Josipa I. jutrom kako se stane bielit dan, naviestiše nam po odredjenju gosp. c. kr. kotar. predstojnika Krajačića neprestano gruvanje mužarah, kako je znamenit blagdan svanuo. U 9 satih bila je u župnoj cèrkvi zlatarskoj svečana služba božja uz assistenciu čitana po g. miestnom župniku Franji Zavèrškomu, po kojoj je sliedila zahvalna piesma i zatim pučka začinka izpievana školskom mladežju. — Kod svete mise prisustvovahu u svečanoj odori svikoliki c. k. činovnici od kotarskog i poreznoga ureda, zatim činovnici od občinskoga zlatarskoga i budinskog ureda, c. k. žandarmeria, financialna straža, kao i više pobožnoga puka, koi je u hram božji nagèrnuo, da se pomoli višnjemu, da nam na korist i sreću mnoga lieta poživi i uzdèrži našega premilostivoga cara.

Beč. Onaj broj lista „Gazz. di Venezia“, u kojem se javlja svečani doček Nj. c. visostih prejasnoga gospodina nadvojvode glavnoga upravitelja Ferdinanda Maksimiliana i prejasne gospoje

nadvojvodinje Karoline u Mlecima, isišo je svečanò urešen.

U istom broju takodjer se javlja, da je dne 14. t. m. nobile Alessandro Marcello položio službeno prisegu kao novoimenòvani podesta mletački i da je preuzeo upravu pisarnice iz rukuh konta Korrera.

— Nj. veličanstva car Ferdinand i carica Maria Anna dostojala su društvu Marie za promicanje katoličke misie u osrednjoj Afriki najmilostivie doznačit iznosak od 300 fr.

— Nj. k. visost vojvoda modenski, koi je po dovèršenom kupeljnom liečenju u toplicama pregledao svoja posiedstva u Magjarskoj prispeo je dne 17. t. m. u Beč i prisutstvovao je dojdući dan u Laxenburgu previšnjoj obiteljskoj svetkovini.

Dne 19. razgledala je Nj. k. visost medju ostalim i c. k. arsenal u svim nj govim dielovima i krenula se jučer — dne 20. — u jutro na put da se vrati u svoje dèržave.

Talianska.

Monsignor Fransoni već je došao u Bolonju i bio je od Nj. visosti pape osobitom dobrohotnostju primljen. Nj. svietlost dala si je u posliednje vrieme predstavit i pitomce nadbiskupskoga siemeništa bolonjskoga; predstavio ih je visokočastni stožernik nadbiskup Viala Prelà.

Sveti otac poslao je jednom pekaru u Rim, koi prodaje hlieb po obaljenim cienama, veliku zlatnu medalju s nadpisom „Bene merenti."

Tužbena komora u Genovi opet je četiri osobe, koje su obtužene bile, da su sudielovale kod posliednjih buntovničkih dogadjajah, stavila izvan tužbe, na što su trojica istih, koji su bili napseni, odmah stavljeni u slobodu.

Bolonja 17. kolovoza. Nj. svetost papa ostavio je danas Bolonju pod očitovanjima strahopoštovanja mnogobrojne množine svieta i sutra će dèržat svoj ulaz u Firencu.

— Glasa se, da će sv. otac početkom rujna nastupiti povratak u Rim, dne 5. imat će uvod u grad i na malo Gospojinu dèržati će svečanu službu božju.

Niemačka.

„Dusseld. Ztg." piše: Viest o prositbi Nj. veličanstva portugiskoga kralja Dom Pedra V. za ruku Nj. visosti princese Stefanie Hohenzollern-Sigmaringenske potvèrdjena je podpunoma. Tečajem ove jeseni jošte izpunit će se formaliteti potrebni za izvedenje ove sveze, kojih povedenje i ovèršenje po svoj će se prilici povierit kraljevskom portugiskom izvanrednom poslaniku i opunomoćenom ministru kod kraljevskoga velikobritanskoga dvora, general-lajtnantu grofu de Lavradio, dočim će se vienčanje po svoj prilici tek dojduće godine svetkovat. Kao što čujemo, za malo će Nj. visost kneginja s princesom kćerju otići k Nj. k. visosti velikoj vojvodinji Stefanii badenskoj u Umkirh a odtuda u Švajcarsku, gdie će se po dovèršenju ovogodišnjih vojničkih viežbanjah Nj. visost knez opet sjedinit sa svojom porodicom.

Turska.

Padnuću Rešidpaše čini se da je povoda dala prigoda, koju je njegova opreznost ili neodvažnost pružila njegovom protivniku, da mu dade grizak diplomatični odgovor. Kad je javio, da njegova vlada valjanima očituje izbore, učinjene u Moldavii, dodao je, da tu odluku odobrava i engleska i austrianska vlada. Gospodin Thouvenel odgovorio je na to odmah, da on nemože dulje občit s vladom, koja radi pod tudjim uplivom. Kao odgovor na to odpustio je sultan svoga vezira i naimenovao je na njegovo miesto Mustafapašu. No francuski poslanik nije odstupio od svoga zahtievanja, da se uništè moldavski izbori i kratio se je čekat na rezultat izpita osvadah učinjenih proti provincialnim oblastima.

Švedska i Norvegia.

Iz Londona dobio je „Nord" dne 18. t. m. viest, da onamo prispievša privatna pisma javljaju, da se je veoma pogoršalo stanje zdravja kralja švedskoga i da je položaj Nj. veličanstva u istinu veoma opasan.

Afrika.

U Marsilju pris[illegible] su dne 18. kolovoza pisma iz Tunisa [illegible] polag kojih se je tamo opet dig[illegible] na židove, kojom prigodom poginulo je [illegible] osobah a nemirnici prietili su i kèršćanima, da što više isti su ogèrdili i engleski konzulat. Tuneska vlada preduzela je istina niekoje vojničke miere, no razvila je odviš malo energie.

Courier de Paris zadèržaje sliedeću pošiljku o tom dogadjaju: „Tunis 12. kolovoza. Budući da je jedan derviš na javnoj piaci naznačio jednoga židova kao bogopsovatelja, navalio je puk na istoga; no za rukom je pošlo izbavit ga iz rukuh razjarenoga puka i on uteče u burzu. Ali množina udje silom u tu zgradu, gdie je svè razlupala. Odtud otidje zatim množina u pisarnicu inostranačku vičući: „Smèrt židovima! smèrt Frankima!" Francuski konzul pohiti odmah k beju i zaište vojsku za zaštitu Evropljanah i njihove imovine. Najveća razjarenost vladala je u gradu."

Azia.

Iz Bombaya pišu „Times-u": S dojdućom poštom nadam se da ću vam moći javit, da je Delhi pao. Kao što čujem iz pouzdanog izvora, bili su tamo buntovnici dosad u stanju, na svaki hitac iz naših 18funtašah odgovorit sa dva 24funtaša. Oni imaju najveći arsenal Indie u svojoj vlasti, 200,000 funtih baruta, više milionah užigalah i sto tisućah fišekah. Izvan toga pucaju isto tako dobro, ako ne još bolje, kao mi, budući da su obsadnoj vojski dosad falili dobri topnici.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 19. kolovoza. U 9 satih u večer. Šest silah (Franceska, Engleska, Austria, Rusia, Pruska i Sardinia) zahtieva ukupnom notom uništenje moldavskih izborah. Sultan hoće ponajprije da sastavi konačno ministarstvo. Car Napoleon otići će u Kuloz na sardinskoj granici, gdie će se sa kraljem Viktorom Emanuelom sastat, da prisutstvuju otvorenju željezniče.

Pariz 20. kolovoza. Glasa se, da će se car na Fazanskom otoku sastat s kraljicom Isabelom II.

Uslied posliednjih viestih dobila su dva broda švadre admirala Tréhouarta zapoviest, da otidju pod Tunis.

Vlada je primila pošiljakah iz Teherana, koje joj javljaju, da je u Persii veoma velika razdraženost, koju su proizveli dogadjaji zbivši se u Indii, i da je šah zaključio svoju vojsku stavit u stanje rata.

Pariz 21. kolovoza. Polag „Pays-a" dobila je engleska vlada konačnu, u ostalom vremenitu ovladu prieko morouza sueskoga u istočnu Indiu promicat vojsku. Kraljica Viktoria i princ Albert izkèrcali su se kod Chambourga, da razgledaju luku i arsenal.

Pariz 22. kolovoza. General Serrano i njegova supruga došli su u Biaritz. Kralj virtemberški otišo je od onud na kratko vrieme u Sebastian, gdie hoće da prisustvuje bikoboju.

Polag „Pays-a" nalazi se Lafragua još ovdie, zapovied još nije iz Madrita došla, da se krene ekspedicia.

London, 20. kolovoza. Dolnja kuća. Noćna siednica. Palmerston naznačuje, da je moguće, da će se parlamenat opet sazvat dojduće zime. Glasa se, da će lord Derby i drugi lordi doći u London, da se opru zaporkama promienjenoga predloga od zakona o razstavi.

Carigrad, 15. kolovoza. Samila je general Radonovski prisilio, da izidje opet iz tvèrdjave Temir-Kan. Engleskoga poslanika Sir Murray-a primili su u Teheranu s odlikovanjem; on je odvažno zahtievao, da se razpremi tvèrdjava Herat, što još nije učinjeno.

Tèrst, 20. kolovoza. Nj. vis. vojvoda modenski prispeo je na pohitnom podvozu u Beč i odmah je odputovao s Lloydovim parobrodom u Mletke. Tuneski poslanik Sidi Ismail Sabtab otišo je sinoć od ovud u Beč. Nj. svetost papa dèržao je dne 18. t. m. svoj ulaz u Firencu.

Firenca, 20. kolovoza. „Monitore toscano" kaže na koncu svoga opisa svetkovinah, koje su bile dane na slovu Nj. svetosti: „Nj. svetost mogla se je na vlastite oči osviedočit o dubokom strahopoštovanju, koje zanj goje svi razredi stanovništva.

Milan 21. kolovoza. „Eco di Borsa" uvierava iz najboljeg izvora, da će željeznička linia, koja ima Lombardiu skopčat s Piemontom, do konca dojduće godine biti gotova; napokon izrazuje isti list svoju radost vèrhu toga, što će se eskomptna banka skoro oživotvorit.

Izpravak.

U posliednjem broju naših novinah priobćeno izviešće o sèrbskim teatralnim družtvima datovano je iz Kragujevca a ne Beograda, kako tamo pogriešno stoji, što se tim izpravlja.

Učrd.

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

(Izv.—295) (3—1)

Natiečaj.

U Dolnjoj Motični, područnici župe našičke, okružja osiečkog, kotara našičkoga za novopodignutu učionu traži se sposoban sa izkazi na biljegovanom papiru učitelj i natiečaj ovaj traje do 20. rujna t. g. kod niže podpisatog Matie Filića župnika feričanačkog i kotarskih pučkih učionah nadziratelja. Za plaću imat će učitelj bezplatan stan, 50 mierovah pšenice, 30 centih siena, 45 bezplatnih poslenikah, 10 hv. dèrvah za sebe, a 6 hv. za školu, Zatim vèrt dosta prostran, a u gotovom novcu 100 fr. u kovanomu novcu. Osim ovog ekonomičkog stanja i rov.-

U Orahovici pako kotara gorirečenog potrebit je odobren sa izkazi na biljegovanom papiru školski pomoćnik. Natiečaj traje kod gore i niže imenovaoga do 20. rujna o. g. Za plaću imat će 150 fr. sr. 3 hv. dèrvah i bezplatan stan.

U Feričanci dne 17. kolovoza 1857.

Matia Filić,
župnik feričanački i nadziratelj
pučkih učionah kotara našičkog.

Br. 1968 p. (Izv.—294) (3—1)

Oglas.

Pošto bi sa dosadanjim najmiteljem prava pobiranja občinskog nameta za točenje pitjah i siečenje mesa uz obvezu dèržanja mesnicah u kotaru vinodolskome ugovorom ustanovljeno vrieme najamno sa 18. studenoga t. g. izteći imalo; to se time razpisuje dražba glede iznajmljenja prava pobiranja občinskog nameta za točenje pitjah i siečenje mesa uz obvez dèržanja mesnicah u cielom kotaru vinodolskom na dan 29. rujna t. g. u pisarni podpisatog kotarskog ureda u 9 satih u jutro i to uz sliedeće uviete:

1. Od 19. studenoga t. g. iznajmljuje se pravo pobiranje občinskog nameta za točenje pitjah i siečenje mesa, tim načinom, da će najmitelj jednu mesnicu u Novome za občinu istog imena i Zagon, jednu u Bribiru za občinu istog imena, jednu u Crikvenici za ovu občinu kao i za občinu Selce i sv. Elenu, jednu u Grižanih za občinu istog imena i dio občine Belgrad do sela Pecce a napokon jednu u Driveniku za občinu Drivenik, ostali dio občine Belgrad i občinu Siljevica dèržati, i puk k istoj mesnici spadajući vaviek friškim i dobrim mesom služiti imao bude.

2. Ciena fiskalna za iznajmljenje upitnog prava opredieljuje se za političku občinu

Novi	1200 fr. — kr.
za političku občinu crikveničku	700 fr. — kr.
ukupno opredieljuje se ciena fiskalna za cio kotar u	1900 fr. — kr.

3. Vrieme najamno će se polag okolnostih na jednu do tri godine ugovoriti.

4. Poduzeti želeći imade prie početka dražbe u ruke dotičnoga u svèrhu odredjenog činovnika 10% vadium položiti, koji će poslie izvèršene dražbe svima izim najmitelju povèrnuti se, najmitelj pako k istoj svoti kod sklopljenja ugovora manjak do podpune kautie bude izpuniti imao.

5. Ciena mesarenja hoće se po podpisatome kotarskom uredu ustanoviti od vremena do vremena, nu ipak tako, da se ciena mesa po senjskoj limitacii vaviek ravnala bude.

6. Ostali uvieti na ovogodištni ugovor utemeljeni, mogu se vazda pri ovom kotarskom uredu uviditi.

C. k. kot. ured

U Crikvenici dne 8. kolovoza 1857.

B. Mariašević.
C. k. kot. predstojnik

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 25. KOLOVOZA 1857. Broj

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ov izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za drugê oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 993.

Zemaljsko povierenstvo za osobne odnošenja miešovitih kotarskih uredah u Hèrvatskoj i Slavonii naimenovalo je izučenoga slušaoca pravah Rudolfa Impastaria privremenim aktuarom kotarskoga ureda.

U Zagrebu dne 20. kolovoza 1857.

Br. 2218 Br. (Vl. 65). (3—1)

Oglas

predsiedničtva c. kr. hèrv. slav. namiestničtvva, kojim se podieljenje nagradah za gojenje konjah do obćeg znanja stavlja.

Da bi se ljudi pojedini, koji se u malom bave uzgojivanjem konjah, pobudjivali, da brižljivo nastoje oko konjah svojih, da ih brižljivo timare i štede, a navlastito u nakani, da bude svagda dobrih kobilah, koje se smatraju kao podpuno prikladno sredstvo, kojim se promiče i popravlja gojenje konjah u zemlji, dostojalo je Njegovo c. k. apostolsko veličanstvo previšnjom odlukom od 27. siečnja 1857 na tri godine danah dozvoliti za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu svake godine 110 komadah c. k. austrianskih cekinah u zlatu iz dohodakah dèržavnih kao nagrade za gojenje konjah.

Po glasu ustanovah naredbe visokoga c. k. vèrhovnoga zapoviedničtva vojske od 27. travnja 1857. (z. v. l. razd. I. kom. XVIII. br. 85) imade se podieljivanje ovih nagradah izmienice u Zagrebu i u Čakovcu, zatim u Osieku i Rumi obavljati, i hoće se za tekuću godinu u ponedieljak 21. u Čakovcu, onda u ponedieljak 28. rujna 1857 u Osieku obaviti.

Na svakom natiecalištu dopitat će se:

A. Kobilam sa sisajućim ždriebetom:

1 po 15 } c. k. cekinah u zlatu.
3 „ 5 }

B. Trogodišnjim ždriebicam:

1 po 10 } c. k. cekinah u zlatu.
3 „ 5 }

Za podieljenje nagradah u ime gojenja konjah mogu natiecati:

a) Kobile od 4. do 7. godine života svoga sa čilim sisajućim ždriebetom (pulićem), koje su dobro timarene, zdrave i kriepke, i imadu svojstva dobre kobile za plodjenje;

b) Trogodišnje ždriebice, od kojih se očekiva osobita sposobnost za plodjenje, i koje još nisu upotrebljene za vožnju (teglenje).

Vlastnici kobilah, koje će se natiecati za ovakve nagrade, imadu sviedočanstvom predstojnika obćinskoga dokazati, da je dovedena kobila ujedno sa sisajućim ždriebetom još prije, nego što je pulića toga oždriebila, ili njihova bila, ili da je dovedenu trogodišnju ždriebicu oždriebila kobila, koja je u vrieme oždriebljenja njihova bila, i da su trogodišnju tu ždriebicu oni odgojili.

Kobila, koja je već jedanput dobila ovakovu nagradu, može do 7. godine života i opet natiecati se za nagradu, ako koje, za pèrvom nagradom sliedeće godine opet dovedena bude sa čilim sisajućim ždriebetom. Kobile, koje su jurve dvie ovakove nagrade dobile, biti će izključene od daljega natiecanja.

Tako isto trogodišnja ždriebica, ako je kao takova dobila nagradu, može još dva puta biti nagradjena kao kobila.

U Zagrebu 20. kolovoza 1857.

Neuredovni dio.

Talianska.

Parnica proti onima uapšenicima što su sudielovali bili kod posliednje gungule u Genovi, revno se tiera. Dèržavni odvietnik podigo je, kao što listu „Gazz. di Venezia“ pišu, kriminalnu tužbu proti Mazzini-u, proti komu, premda je dokazano, da je bio vinovnik mnogih kovarstvah, uslied kojih je u Piemontu mnogo osobah uapšeno bilo, nije nikad prije poveden bio nikakav sudbeni postupak, dà nasuprot mogo je on u piemonteskoj dèržavi, u kojoj je više putah od 1848. godine prouzročio nemirah, bez preprieke óbćit; njegove oprezne miere bile su samo posliedice odviš velike brižljivosti, budući da nije bila izdata zapovied, da ga uapše.

Azia.

Iz Kalkute od 5. sèrpnja pišu listu „Independ. Belge“. „Ja sam čitao jednu od proklamaciah kralja delhiskoga. On u njoj veli, da je opet podignut na prestol svojih otacah i poziva sve musulmane, da mu se pridruže. Medju njegovim jednoviercima čini se da uživa veliko poštovanje. Jedan engleski oficir, uhvaćen od ustašah, piše, da mu je jedan Subadhar (najveći činovni stupanj, na koi su se urodjenici u indobritanskoj vojsci popeti mogli) kazao: „Vi ste dugo bili u Indii, no vi veoma zlo poznajete tu zemlju. Vi ste načinili kralja luknovskoga; no mi ga nepripoznajemo. Kralj delhiski to je jedini, koi u zemlji vlada.“ Množina ženah i diece pobieglo je ovamo. Tamo su se bojali bune i našli su se prinudjeni razoružat 37. regimentu. Jezgra viestih iz ostalih dielovah zemlje jest u kratko što sliedi: U Allahabadu ustaše su razorili željeznićke radnje i sažgali su svekolike kuće Englezah izim četiri. Kolera je biesnila u gradu i 20 Evropljanah umèrlo je od nje u jednom danu. Velik deo pliena opet su Englezi osvojili, što su buntovnici ostavili na ulicama. Englezi su množinu buntovnikah pogubili. Buntovničke čete hodaju po zemlji i razdražuju pučanstvo na pobunu; no isto se je dosele mirno dèržalo. U Lahori (9. lipnja) pobuniše se tri regimente. General dao je množinu nemirnikah pogubit i oglasio je zatim jednu proklamaciu, u kojoj vojsku tieši u obziru vierozakona i zaklinje ju, da „svojoj soli“ ostanu vierni. U Fulloru pobunila se treća regimenta. Jedan deo buntovnikah bio je uhvaćen, stavljen pred topove i raztrieljan. U Multanu razoružali su dva zbora urodjenikah. U Nagodu (27. lipnja), u Nagpuru (28. lipnja), u Arduru, u Mhou, u Indaru (20. lipnja) u Nimuču i u Arimghuru (21. lipnja) bilo je sve mirno. U Maghpuru pogubljeni su: 1 subadhar, 6 halnildarah, 11 naškah i 22 sipojacah. U Azimghuru pobunila se 17 regimenta, ubila je jednog oficira, ranila tri seržanta i otela je 6—7 lakovah rupiah kao i više topovah. U jednom selu u okolini obkolili su Engleze zemindari (zemljoposiednici) i pučanstvo; no ovim je ipak pošlo za rukom u bliže selo uteći, gdie su ih stanovnici veoma uljudno primili. U Jhasi-u svi su stanovnici posiečeni, koji nisu mahomedanci. Ustaše razprostranjuju proklamaciah, u kojima pozivlju mohamedance, da svim kèršćanima odsieku glavu. — Takovi pozivi bili su prilieplјeni i u Sekunderabadu; no tamo nisu buntovnici dobili nikakove vodje i pritekavša engleska vojska opet je mir povratila. U Luknovu (21. lipnja) bio je položaj Englezah svakim danom čvèrsti. U Bareilju pobunile se 18. i 68. regimenta i osvojile je sve topove, izbavila iz gradjanskih uzah 3000 (?) uznikah i poharala štaciu. U Barampuru očekuju bunu; no Navab je privèržen Englezima. Emiri od Scinde izrazili su Englezima svoje požalovanje vèrhu pobune i očitovali su, da su gotovi proliti svoju kèrv za utišanje prevrata. Očekivali su pobunah u Sinnapuru, Tirhutu, Bagbulpuru i Čitagongu. U Bazapuru bilo je nemirah i mnogo buntovnikah obiešeno. U Mesoferpuru i u Patni načinili su Mohamedanci plan, da zakolju sve kèršćanike; u Patni bilo je više buntovnikah obiešeno. U Agri dale su se 44. i 67. regimenta bez opora razoružat. U Hyderabadu pozvano je bilo mohamedansko pučanstvo pod oružje i razvita je bila zastava pravoviernikah. Kod pročitanja imenah kod regimentah falilo je 150 sipojacah. U Džubbulpuru pobunila se 52. regimenta. Radžah revahski sakupio je vojsku i to kao što se čuje u namieri, nepriateljskoj Englezima. Iz više okolicah javljaju, da buntovnici sa svojim zarobljenicima postupaju dosta blago. Jedan uhvaćeni engleski oficir vidio je, kako je jedan subadhar svoju momčad i to Mohamedance na koran a Hinduse na kuh učinio priseći da neučine Englezima nikakova zla. Sir John Laurence, koi zapovieda u Pendžabu upravio je proglamaciu na vojsku, u kojoj ju opominje da bude vierna i uvierava ju, da će joj štovat vieru. U Ceylonu ukèrcala se vojska, da sudieluje kod utišanja bune. Ovdie u Kalkuti razdielili su bili s početka bune množinu oružja medju stanovnike, no sad ga traže natrag od svih onih, koji nisu uvèršćeni u narodnu vojsku.

— „Pays“ ima privatnih viestih iz Kine, polag kojih su dne 5. sèrpnja Lord Elgin i general Ashburnham došli bili u Singapur. Isti su otišli zatim u Honkong. Dne 28. odploviše „Nemesis“ sa zastavom admirala Rigaulta de Genouilly i još drugi nieki franceski brodovi u Makao. Posliednje engleske stečevine razjariše još većma mandarine i kantonski podkralj izdao je proglas, kojim pozivlje narod na oružje.

Uslied razorenja faktoriah kantonskih, učinjenoga po Englezima, obratili su se inostrani konzuli na kinesku vladu, tražeći da im se dopusti da mogu robu podložnikah njihovih raznih dèržavah odpremit u Makao ili da im se osigura odšteta Gubernator Yeh odgovorio im je, da su falili, što nisu se toga radi već lani prijavili. Zašto nisu oni onda, kad su nemiri nastali bili, svoju robu dali ukèrcat u ladje? Sada, gdie je uslied rata s Englezima sva tèrgovina stala, nemože im se izpunit njihova želja, no kad prestane rat, moći će se opet tèrgovački odnošaji povratit, kao što su prije bili. Što se kapitana P . . . tiče, koi je po mnienju istih konzulah zarobljen bio od kinezah, odgovara im isti gubernator da su u toj stvari zlo ubavieśteni i da rečeni kapitan nije bio nikad zarobljen od Kinezah a da nije to ni moguće bilo, jer je istog nestalo još prije, nego što su se Kinezi s Englezima pobili bili.

U obziru pitanja, da li mogu u Makao inozemci prebivat bez opasnosti, odgovara se, da se tamo stanujući inostrani tèrgovci nemaju ničega bojat, dok Englezima nepruže nikakve pomoći. Na pitanje, da li vlada čini kakvu razliku medju Kinezima u engleskoj službi i onima, koji služe inostrancima, odgovara se, da nije gubernator u obziru posliednjih izdao još nikakove zabrane i da ih inostranci mogu i odsele zadèržat u svojoj službi.

— Iz Benaresa javljaju, da je momčad 37. regimente domaće piehote noćju pèrvoga lipnja upalila tamošnje vanjske seobine u namieri, da

engleske vojnike odmame od njihovih topovah i osvoje posliednje, no to im nije za rukom pošlo, jer su Englezi ostali bili kod svojih topovah a rečena regimenta dobila je zapovied, da gasi vatru, što je na izliku i učinila. Kad su oblasti saznale, da je ista regimenta bila kriva tom požaru, zaključiše razoružat ju drugi dan, no ona se dosieti toga i stane na Engleze pucat i tako nastane bitka, u kojoj su buntovnici uzbijeni bili, budući da su Englezi, premda im je bio broj znatno manji, imali tri topa, a buntovnici nisu imali baš nijednoga. To se dogodi 5. lipnja. Tečajem 4. došla je bila viest, da se je jedna regimenta domaće piehote u Asimguru, miestu od prilike 60 engleskih miljah udaljenom od Benaresa, pobunila i osvojila gotovinu od 160.000 f. st. iz dèržavne pieneznice. Ova viest, koju su Sipojci malone u isti čas s vladom primili, obodrila ih je osobito na odpor, koi smo napomenuli. Izvan imenovanih četah bila je u Benaresu i jedna regimenta Sikhah, u koju su engleske oblasti imale veliko pouzdanje, a bila je tamo i jedna nepravilna konjanička regimenta, o kojoj su Englezi imali tako dobro mnienje, da su ju u početku pobune iz Sultanpura, dvenaest miljah od Benaresa, navlastito pozvali onamo. Mnogi su govorili veoma pohvalno o viernosti ovih regimentah i to isti njihovi oficiri; no drugi su nasuprot sumnjali o tom, a žalibože posliednji su imali pravo, jer jedva što se je 37. regimenta latila svojeg oružja, već su Sikhi počeli pucat na svoje oficire, koji su u njih imali toliko pouzdanja. Prije nego se je bitka pravo započela, bio je već poginuo zapoviednik nepravilnoga konjaništva. Kapetan Dodgson, major od brigade, pohiti konjanicima vičući: „Ubite vam zapoviednika, hajde sa mnom!“ U isti par izbaci jedan konjanik pušku na njega i rani ga u ruku. Jedan drugi vierni konjanik obrati se odmah proti buntovniku, posieče ga i tako izbavi život kapitanu Dodgsonu, jer je buntovnik golim mačem nanj nasèrnuo bio a k petan Dodgson nije bio u tom času u stanju branit se. Iz toga vidi se, premda se je svakolika 37. regimenta pobunila, da je ipak kod ostalih dvih regimentah bilo i viernih i poštenih momakah, no samo da ih nije bilo moguće spoznati u borbi. Kao što je već rečeno, buntovnici bili su uzbijeni i mnogo ih je poginulo. Englezi pucali su iz topovah malo ne dva sata a puškaranje trajalo je još dulje; od njih su poginula četiri momka a 21 momak bio je ranjen; no od ranjenikah će za cielo još više ih poginuti. Sve skupa bilo je samo dvie stotine Evropljanah, dočim je njihovih protivnikah uklopno s pobunjenim konjaništvom bilo do 2000 momakah. Kad su buntovnici pèrvi put pucali i bili veoma blizu Englezah, da su bolje nišanili, mogli bi bili Engleze sve do jednoga postrieljati. Uzbijeni buntovnici izašli su iz grada i razjareni još većma time, što su pobiedjeni bili, žarili i palili su, kud god su prolazili. U gradu nije bilo požara, no od seobinah okolo njega izgorio je znatni deo.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz 21. kolovoza u 8 satih u večer. Svaki čas očekuju popis novih ministrah iz Carigrada. — Dne 16. kolovoza ostavio je tajnik sultanov Carigrad, da vlastoručno pismo svoga vladara preda caru Napoleonu. — Iz Verakruca došla je viest, da meksikanska vlada neće da prime posredovanje Franceske i Engleske u svojoj raspri sa Španjolskom. — Kraljica otoka Madagaskara dala je izvest novih užasah na Evropljanima. Franceska vlada zaključila je kaznit zato Madagase. — Na franceskoj istočnoj željeznici dogodila se danas velika nesreća. Makina se je raspèršila i ubila je kurioca.

London 22. kolovoza. Jedna službena pošiljka iz Kalkute od 21. pr. m. javlja: Delhi jošte nije osvojen. General Barnard umro je od griže. Kavapore bio je već u rukama buntovnikah, no opet su ga Englezi osvojili. Buntovnici su bili tri puta potučeni medju Alahabadom i Movporom. Henry Lawrence umro je od jedne rane. Oudska vojska i kontingent od Gvaliora pobuniše se. Agra je još mirna. 1500 momakah engleske vojske prispielo je.

London 22. kolovoza. „Morning post“ javlja: Parlamenat će se zaključit u sriedu.

Pariz 23. kolovoza. Grof Reyneval došo je u Marsilju. „Pays“ oprovèrgava viest o naskoro predstojećoj razmirici medju Piemontom i Napuljom. Žitne ciene padaju u Marsilji.

Genova, 22. kolovoza. „Corriere mercantile“ javlja: „Prosuo se je glas, da su dva parobroda pod napuljskom zastavom, iz Marsilje prispievša u Napulj, imala niekoliko sandakah tobož sa šećerom, no obližje istraživši ih našli su, da su isti sadèržavali pušakah. Kapetan parobrodah i više napuljskih carinarskih činovnikah bilo je zato uapšeno.

Nepolitičke viesti.

„Sèrbske Novine“ priobćuju sliedeće književne viesti:

„Sèrbski lietopis za godinu 1857. Čast I. Izdaje matica sèrbska u Pešti. U Budimu pismeni c. k. sveučilišta peštanskoga 1857. 8. I. 2, str. 156.“ U njemu je: „Sieveroistočna Albania“ (str. 1—29) po Mülleru; „poznanstvo gramatike“ (30—64) od A. Dragosavljevića, gdi je rieč o akcentima i pretvaranju slovah; „Životopisanje Dionisia Popovića, pravoslavnog episkopa budimskoga, spisano Petrom Rimskim, parokom S.-Andrejskim“ (65—84; „Spomen Naumu Bodi“ (85—87); „Slovo govorenoe v sobranii narodnijh deputirtov črez episkopa Petra Petroviča v lieto 1790. mieseca Avgusta 22. v Temišvar“ (88—90; „Stihotvorenija: Spiev Miloša Raića. Koledjanske piesme Grabovana Bugarina, Baranjske piesme od Dragosavljevića, Boj na irrižkom šancu (1. sieč. 1716.) od Dra J. Subbotića“ (90—136); „Starina slavenskih slovah“ od A. Dragosavljevića (137—149); „Spomen Mihailu Vitkoviću“ (150—156). — Redaktor se nije imenovao.

„Cèrnogorac ili stradanja hristjanah u Turskoj“, roman od vitesa H. Levičniga, sèrbski od Stojana Boškovića profesora od šabačke polugimnazie, u III. sveske. Sveska I. U Novom Sadu u štamparni dra Dan. Medakovića 1857. 8., str. VIII. i 301. — Ne samo kao jedna više u nejakome knjižestvu našem, nego i kao takova, koja nas se već i po naslovu tiče, zaslužuje knjiga ova preporuke. Za dobrotu pak prevoda može svakome unapred dobra stati i prilika ta, što g. profesor Bošković naučno predaje isti jezik, s koga se potrudio prevesti knjigu na sèrbski. Ostaje dakle još samo želieti, da mu občinstvo pomogne izdati i druga dva sveska. — (Pèrvi svezak ove knjige može se dobiti i u knjigarnici V. Valožića u Beogradu. Ciena joj je 2 cvancige.)

Poručnik M. F. Maury, glasoviti moroplovac i naravoiztraživalac piše listu: „Rural New-Yorker“ izviešće o načinjenom po njemu pokusu gojenja sunčanice (Sonnenblumme) kao sredstvo za sačuvanje od groznice i vrućice (chills and Fever). On je opazio, da cèrnci na jugu sade taj cviet okolo svojih kotacah misleći, da to prija zdravju u susiedstvu. On je i to doznao, da očišćujući upliv na zrak pripisuju isti živicama od tog cvieća, zakriljujućim okužena miesta. Položaj observatorija u Washingtonu takav je, da su ljudi u istom u svako doba lieta jako podvèrženi bili groznici i vrućici. Posliednje je lieto poručnik Maury čestica zemlje, široku 45 stopah, u daljini od 150 do 500 yardah od zgradah valjano priredio i zasadio sunčanicama. Plod toga bio je taj, da nije nijedan od tamo zabavljenih ljudih dobio groznice, premda je ta bolest u susiedstvu u obće vladala. Ovo oslobodjenje od groznice pèrva je, veli, bila iznimka, odkada je observatorij sagradjen. Budući da je pako sadjenje sunčanice i u drugom obziru koristonosno i ono malo posla, što prouzrokuje njeno sadjenje, obilno nagradjuje, dobro bi bilo da bi se tim učinile probe u svim predielima, gdie vladaju groznice. Priobćujemo taj članak čineći nanj osobito pozorna takova miesta u našoj domovini, kojih žalibože osobito u Slavonii i Vojvodovini ima doste.

— Na jednom kamenu na židovskom groblju u Kečkemetu stoji ovo: „Ovaj čoviek i njegova žena imali su oboje po sto godinah, i njih je gèrlilo 8 diece, 60 unučadi i 160 praunučadi.“

Bečka burza

dne 28. kolovoza 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	82 5/16
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	84 1/2
dto . . . . » 4 1/2 %	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	
» » » » » 1854, » 100 »	109 3/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	88 5/8
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	80 15/16
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	989
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	613 3/4
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	265 1/2
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1855
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	548
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	200
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	201 1/4
Tisna željeznica . . . . »	200
Lombardezko-mlietačka željeznica . . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	105
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	104 1/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	76 7/8
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-11
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	103
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	121 1/4
Pariz za 300 frankah . . . . »	121 5/8
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	102 3/4
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	264
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	7 3/4
Srebro od 23. kolovoza	5 1/4

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. kr. lutriji u Beču izvučeni su dne 19. kolovoza sliedeći brojevi:

22, 74, 1, 75, 55.

U c. k. lutrii u Gradcu izvučeni su dne 19. kolovoza sliedeći brojevi:

54, 88, 55, 5, 40.

Bližnja vučenja bit će na obih lutrijah 29. kolovoza.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 2267 pr. (VI.– 64) (3—1)

Konkurs-Kundmachung

für eine Bezirks-Adjunktenstelle.

Im Verwaltungsgebiete der kroatisch-slavonischen Statthalterei ist bei einem rein politischen Bezirksamte eine Adjunktenstelle mit dem Jahresgehalte von 700 fl. provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Dienststelle haben ihre gehörig belegten Gesuche im Wege ihrer vorgesetzten Behörden, und wenn sie einem andern Kronlande angehören durch die betreffenden Landesstellen bis 15. September d. J. bei der k. k. Comitatsbehörde in Essek einzubringen, und hiebei Geburtsort, Alter, Religion, Stand, Studien und sonstige Befähigungen, dann Sprachkenntnisse und die bisherige Dienstleistung nebst Angabe sonstiger Verdienste und des allfälligen Verwandtschaftsgrades mit den Bezirksbeamten dieses Landes nachzuweisen.

Vom k. k. kroat.-slav. Statthalterei-Präsidium

Agram am 21. August 1857.

Nr. 15390—3466 V. (VI—62) (3—2)

Konkurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte sind zwei Plemići'sche Stiftungsplätze in Erledigung gekommen.

Auf dieselben haben adelige Jünglinge überhaupt Anspruch.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenzgesuche sind mit dem Taufscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung, und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen über die letztverflossenen zwei Studiensemester mit der Nachweisung über den Adel bei der Studien-Direktion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 10. September einzubringen.

Zur Aufnahme in's Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der I. Gymnasialklasse oder mit Beginn des Schuljahres 1857-58 zur Aufnahme in diese Classe befähigt sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 13. August 1857.

Nr. 15392/3464 V. (VI.—61) (3—2)

Concurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte ist ein Juršići'scher Stiftungsplatz in Erledigung gekommen.

Auf denselben haben Anverwandte des Stifters Johann von Juršić ehemaligen Obergespans des Agramer Comitates, nach männlicher und weiblicher Linie und in der Ermangelung solcher, auch sonstige kroatische adelige Jünglinge mit hervorragenden Talenten und entsprechender Studienverwendung, Anspruch.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenzgesuche, sind mit dem Taufscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Studienzeugnissen für die letztverflossenen zwei Studiensemester, mit der Nachweisung über die Abstammung aus der Familie Juršić oder im entgegengesetzten Falle mit der Nachweisung über den hierländigen Adel, zu belegen, und bei der Studiendirektion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 10. September l. J. einzubringen.

Zur Aufnahme in's Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der I. Gymnasialklasse oder mit Beginn des Schuljahres 1857-58 zur Aufnahme in diese Classe befähigt sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 14. August 1857.

Nr. 15391-3465 V. (VI.—60) (3—2)

Konkurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte ist der vom gewesenen Oekonomie-Beamten des Agramer Bisthums Josef Mikočević im Jahre 1823 gegründete Stiftungsplatz in Erledigung gekommen.

Auf denselben haben Jünglinge aus den Familien Mikočević, Ivančan, Lazaković, Tortić und Tomašić, und in deren Ermanglung Jünglinge aus Petrinja überhaupt Anspruch.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenzgesuche sind mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandenen Kuhpocken-Impfung, und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen für die letztverflossenen zwei Studiensemester, mit der Nachweisung über die Abstammung aus einer der benannten 5 Familien und im entgegengesetzten Falle über die Zuständigkeit zur Grenzkommunität Petrinja zu belegen, und bei der Studiendirektion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 10. September l. J. einzubringen.

Zur Aufnahme in's Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der I. Gymnasialklasse, oder mit Beginn des Schuljahres 1857-58 zur Aufnahme in diese Classe befähigt sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 13. August 1857.

Nr. 15008-3391 V. (VI—57) (3—3)

Konkurs-Kundmachung.

Da sich für den, unterm 31. Mai 1856 ausgeschriebenen, im hiesigen Konvikte erledigten Johann Dvojaki'schen Stiftungsplatz kein Bewerber gemeldet hat, so wird für denselben unter Anberaumung der Präklusivfrist bis 8. September l. J. neuerlich der Konkurs eröffnet.

Auf diese Stiftung haben Schüler wechselweise aus der nach weiblicher Linie von Berkelia abstammenden Verwandtschaft des Vaters des Stifters, und aus jener seiner Mutter nach Suprinović, in Ermangelung solcher Verwandten aber Schüler aus der Pfarre Pakrac Anspruch, und nach dem der letzte Stiftling dieser Stiftung aus der Familie Berkelia war, so sind für den gegenwärtigen Erledigungsfall vorzugsweise Schüler aus der Verwandtschaft der Mutter des Stifters nach Suprinović zum Genusse der Stiftung berufen, in Ermangelung solcher werden jedoch auch andere Schüler nach den stifterischen Bestimmungen berücksichtiget werden.

Die Kompetenzgesuche sind an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisiren, bei der Direktion jener Lehranstalt, an welcher sich der betreffende Schüler, welcher übrigens mit dem Beginne des Schuljahres 1857-58 jedenfalls zur Aufnahme wenigstens in die I. Gymnasialklasse befähiget sein muss, im laufenden Semester befindet, einzubringen, und bei den Verwandten des Stifters mit der genügenden Nachweisung dieser Verwandtschaft, bei den Schülern aus der Pfarre Pakrac mit der Nachweisung der Zuständigkeit zu dieser Pfarre, allenthalben aber mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnisse über die mit Erfolg bestandene Kuhpocken-Impfung, oder gehabten natürlichen Blattern, dann über die gesunde körperliche Komplexion, und das Freisein von jedem chronischen Leiden, ferner mit dem Schulzeugnisse für die letztabgelaufenen zwei Studiensemester zu dokumentiren.

Uebrigens ist zur Aufnahme in's Konvikt das 12. Lebensjahr als Normalalter vorgeschrieben.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 10. August 1857.

Nr. 15010—3392 (VI—58) (3—3)

Concurs.

Für den, im Agramer Konvikte erledigten Špišići'schen Stiftungsplatz wird der Konkurs bis 12. September l. J. hiemit neuerlich eröffnet.

Zum Genusse dieser Stiftung sind berufen befähigte Studierende aus der Familie Špišić aus Blatnica, vorzugsweise aus dem Stammhause des Stifters Ignaz Špišić; in Ermangelung dieser und sonstiger Špišić aus Blatnica haben auf diese Stiftung Anspruch Jünglinge der Familie Špišić aus Jamnica, oder sonst wo immer im Lande vorfindige Špišić mit Bevorzugung derjenigen, die ihre Verwandtschaft mit den ersten nachzuweisen in der Lage sind.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden und nebst den erwähnten Nachweisungen über die Familienverhältnisse, auch noch mit dem Taufscheine, mit dem kompetenten ärztlichen Zeugnisse, über die mit Erfolg bestandene Kuhpocken-Impfung oder gehabten natürlichen Blattern und über das Freisein von jedem chronischen körperlichen Leiden, dann mit dem Schulzeugnisse des letztabgelaufenen Studiensemesters zu instruirenden Gesuche sind vor Ablauf des erwähnten Konkurstermines, bei derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Schüler im laufenden Schuljahre frequentirt, einzubringen.

Nur wird noch bemerkt, dass zur Aufnahme in's Konvikt erforderlich ist, dass der betreffende Schüler bereits in die I. Gymnasialklasse eingetreten, oder zur Aufnahme in dieselbe mit Beginn des kommenden Schuljahres befähiget sei, jedoch das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 11. August 1857.

Z. 2189—1857 (DS.—93) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Zur Sicherstellung der Verpflegung der Schüblinge für das Verwaltungsjahr 1858 wird am 6. September l. J. um 10 Uhr Vormittags eine öffentliche Minuendo-Lizitation in dem hierstädtischen Rathhause abgehalten werden.

Die Lizitationslustigen können die diessfälligen Bedingnisse während den gewöhnlichen Amtsstunden bei dem gefertigten Stadtmagistrate einsehen.

Vom Magistrate der Landeshauptstadt

Agram den 16. August 1857.

Der Bürgermeister

Kamauf.

Br. 4215 (DS. 88) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja exemptionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
			fr.	kr.			
18. listopada 1856.	dobro Kerestinec sa 254 exempt. naselbinah	Hippolit Marquis Pallavičini	35,334	38	1. [illegible] studenoga 1856	15. listopad. 1857.	17. prosinca 1857 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njeziaih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied ukajižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dene do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opaža, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 10. kolovoza 1857.

Klobučarić. **Jović.**

Nr. 3734—1857 (DS—89) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Vom Magistrate der Landeshauptstadt Agram wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass die hierstädtische Wein-Einfuhrs-Daz am 12. September l. J. um 10 Uhr Vormittags in dem hierstädtischen Rathhause im Wege der öffentlichen Versteigerung für die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 also auf die Dauer von 13 Monaten an den Meistbietenden in Pacht gegeben werden wird.

Pachtlustige können die näheren Lizitations-Bedingnisse während der gewöhnlichen Amtsstunden bei dem gefertigten Stadtmagistrate einsehen.

Schriftliche nach dem vorgeschriebenen Formulare verfasste Offerte müssen vor dem Lizitationstage bei diesem Stadtmagistrate eingebracht werden.

Uebrigens wird bemerkt, dass die mündliche Versteigerung auf Grundlage des schriftlichen Bestbotes stattfinden wird.

Agram den 18. August 1857.

Der Bürgermeister
Kamauf.

(Dp. 63.) (3—2)

Natiečaj.

Za izpražnjeno miesto učitelja i orgulaša u župi Malo-Taborskoj razpisuje se ovim natiečaj.

Učitelj imade uz udoban stan godišnjih 215 fr. sr., dvie rali oranice, jedan vèrt, berbu prediva i vina, koja je primiereno lietini i dopadnosti, koju si učitelj ovèrsivanjem svoga zvanja kod pučanstva pribavi, bolja ili lošia.

Natiecatelji imadu svoje vlastoručno pisane, sviedočbami o ćudorednosti, izvèršenih izpitah, vieštini orgulanja i pievanja, ukriepljene molbenice dotičnom učione nadziratelju dostaviti, dne pako 15. rujna t. g. osobno u župno stanje Malo-Taborsko stignuti.

(Dp.—62) (3—1)

Obznana.

Posliednjih danah mieseca rujna ove godine imadu pitomci stupiti u nadbiskupski diečački zavod kod kèršćanske škole braće u Zagrebu. U zavod taj primaju se oni diečaci, koji žele 1, 2 i 3 ili četvèrti razred na ovdiešnjoj glavnoj normalnoj učioni škol. braće polaziti, — kojih roditelji ili odgojitelji žele, da njihova dieca neklatare po ulicah, nego da se pod dobrim umiljatim nadzorništvom, pod ozbiljnim i pametnim zaptom valjanomu, spasonosnomu redu priuče i pravo kèršćanski uzgoje. Za stan, zdravu hranu i cieli uzgoj imade se na mjesec platiti 9 for. sr. i to unapred za tri mieseca, u ostalom imati će pitomac sve u zavodu izim odieće, koju valja da roditelji sami nabave, a naročito da najmanje 5 parih rublja sa toliko žepnih i stolnih rubacah svom dietetu dadu. Nadstojništvo toga zavoda brinut će se na osobiti način tako za tielesnu čistoću i zdravije pitomacah, kao što i za pravi kèršćanski uzgoj duše njihove i to tim većma, čim većma nastoji zloba i mèržnja proti svemu, što diše pravim kèršćanskim duhom, isti zavod lažim i podlim ogovaranjem ocèrniti.

U Zagrebu dne 15. kolovoza 1857.

Svešć. Antun Traut,
ravnatelj.
Svešć. Mihail Smetiško,
prefekt.

Br. 1968 p. (Izv.—294) (3—2)

Oglas.

Pošto bi sa dosadanjim najmiteljem prava pobiranja obćinskog nameta za točenje pitjah i siečenje mesa uz obvezu dèržanja mesnicah u kotaru vinodolskome ugovorom ustanovljeno vrieme najamno sa 18. studenoga t. g. izteći imalo; to se time razpisuje dražba glede iznajmljenja prava pobiranja obćinskog nameta za točenje pitjah i siečenje mesa uz obvez dèržanja mesnicah u cielom kotaru vinodolskom na dan 29. rujna t. g. u pisarni podpisatog kotarskog ureda u 9 satih u jutro i to uz sliedeće uvjete:

1. Od 19. studenoga t. g. iznajmljuje se pravo pobiranja obćinskog nameta za točenje pitjah i siečenje mesa, tim načinom, da će najmitelj jednu mesnicu u Novome za obćinu istog imena i Zagon, jednu u Bribiru za obćinu istog imena, jednu u Crikvenici za ovu obćinu kao i za obćinu Selce i sv. Elenu, jednu u Grižanih za obćinu istog imena i dio obćine Belgrad do sela Pecce a napokon jednu u Driveniku za obćinu Drivenik, ostali dio obćine Belgrad i obćinu Siljevica dèržati, i puk k istoj mesnici spadajući vaviek friškim i dobrim mesom služiti imao bude.

2. Ciena fiskalna za iznajmljenje upitnog prava opredieljuje se za političku obćinu

Novi	1200 fr.	— kr.
za političku obćinu crikveničku	700 fr.	— kr.

ukupno opredieljuje se ciena fiskalna za cio kotar u . . . . 1900 fr. — kr.

3. Vrieme najamno će se polag okolnostih na jednu do tri godine ugovoriti.

4. Poduzetj želeći imade prie početka dražbe u ruke dotičnoga u svèrhu odredjenog činovnika 10% vadium položiti, koji će poslie izvèršene dražbe svima izim najmitelju povèrnuti se, najmitelj pako k istoj svoti kod sklopljenja ugovora manjak do podpune kaucie bude zpuniti imao.

5. Ciena mesarenja hoće se po podpisatomu kotarskom uredu ustanoviti od vremena do vremena, nu ipak tako, da se ciena mesa po senjskoj limitacii vaviek ravnala bude.

6. Ostali uvieti na ovogodištni ugovor utemeljeni, mogu se vazda pri ovom kotarskom uredu uviditi.

C. k. kot. ured
U Crikvenici dne 8. kolovoza 1857.
B. Mariašević.
C. k. kot. predstojnik

Nr. 2420 (Izv.—291) (3—1)

Editto.

L' i. r. Tribunale del Comitato in Fiume rende pubblicamente noto d' aver ad istanza d' Antonio Superina accordato il duplice esecutivo incanto della casa Nr. 16 con abeaze e terreni di brava 41 kl. [] 3 situati nella Comune di Cosalla all' art. 206 di ragione della massa qu. Antonia Fučak nata Bellen da S. Catterina, il tutto valutato giudizialmente f. 643 $5^1/_2$, e di avver stabilito le giornate del 24. Settembre e 29. Ottobre a. c. dalle ore 9 di mattina fino alle 12 meridiane per l' incanto da tenersi all' aula di questo Tribunale col l' avvertenza, che il deliberatario dovrebbe secondo l' assegno del giudice assumersi i pesi inerenti in quanto non eccedono l' importo deliberato — si diffidano inoltre tutti quelli, che credessero d' aver acquistato un diritto ipotecario sulle suddette realità d' insinuare tale loro diritto fino alla loro vendita poichè altrimenti avrebbero d' ascrivere a se stessi, se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, e ne rimanessero esclusi dalla distribuzione.

Condizioni d' asta.

1°. Viene stabilito per prezzo fiscale quello risultante da estimo in actis.

2°. Ogni offerente dovrà depositare a titolo di vadio fl 10 per % del prezzo fiscale.

3°. Al primo incanto non si accetteranno offerte inferiori al prezzo d' estimo, ed al secondo verranno deliberate a qualunque prezzo.

4°. Il deliberatario sarà tenuto a depositare l' importo del delibera entro giorni trenta, dòpochè gli sarà intimato il relativo decreto, a scanso dal reincanto a tutto suo rischio, pericolo e spese.

5°. La spesa del secondo incanto andrà à carico del deliberatario.

Dall' i. r. Tribunale del Comitato
Fiume li 18. luglio 1857.

Nr. 835 civ. (Izv.—288) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Das k. k. Bezirksamt Strigovo als Gericht macht hiemit kund, dass die Veräusserung der zum Nachlasse des zu Selnice verstorbenen Herrn Pfarrers Josef Matoš gehörigen in Zebanec Stridauer Bezirke liegenden Weingarts-Realität, bestehend aus $2^1/_4$ Joch Rebengrund, $^1/_8$ Joch Unterschlag, 2 Joch Obstgarten, $1^1/_4$ Joch Acker, $^1/_4$ Joch Wiese und 4 Joch Wald nebst einem gemauerten mit Keller versehenen Wohngebäude und Stall auf Ansuchen des Testaments-Executors Herrn T. Domherrn und Pfarrers zu Nedelić Franz Vlašković bewilliget, und zur Vornahme derselben die Tagsatzung auf den 27. August l. J. 10 Uhr Vormittags in facie loci anberaumt sei, wovon die Kauflustigen verständiget werden mit dem, dass vor Beginn der Lizitation das 10% Vadium zu erlegen sei, und dass die Weingartsrealität bei dieser Versteigerung nicht unter dem Schätzungswerthe, der gerichtlich auf 2175 fl. CMz. erhoben ist worden, verkauft werden kann.

Die Lizitations-Bedingnisse können sowohl in der Kanzlei dieses Gerichtes, als auch bei dem obbenannten Herrn Testaments-Executor eingesehen werden. Schliesslich wird noch bemerkt, dass bei dieser Gelegenheit auch die heurige sich dort befindliche Heufechsung lizitando gegen baare Bezahlung verkauft wird.

K. k. Bezirksamt Strigovo als Gericht am 1. August 1857.

Der k. k. Bezirksvorsteher
Mesarić.

Br. 454—1857 s. (Izv.—290) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda vel. goričkog se do obćeg znanja stavlja, da je na molbu Kate Kotterman zastupane po odvietniku g. Peri Segjibaku de praes. 16. travnja 1857 br. 454 radi osudom od 1. ožujka 1856 br. 273 dosudjene svote od 166 fr. 30 kr. kao i cielokupnih parbeno-ovèršenih sudbeno na 22 fr. 40 kr. sr. ustanovljenih troškovah javna sudbena dražba kuće sa pristojališti na vlastitost Pavla Barbarića-Šipušić zvanog žitelja iz Vel. Gorice spadajuće, iz dèrvene kuće na 4 prediela, u Vel. Gorici pod br. 50, suše dèrvene, kućnog i dvornog miesta od 62 [] klaftra i vèrta od 39 [] klaft. sastojeće dozvoljena, te da su za preduzetje iste dražbe dva roka, i to na dne 28. rujna t. g. i 27. listopada t. g. svaki put u 10 satih prie podne u prostorii ovog ureda, kao suda opredieljena. Pozivaju se indi svi kupiti želeći time, da se naznačena kuća sa pristojališti u prilici pèrve dražbe neće izpod procienbene sudbeno na 520 fr. sr. pronadjene vriednosti prodavati i da će kupac obvezan biti do vriednosti kupovnine polag naznačenja ovog suda one vierovnike izplaćivat, koji su založno pravo na rečenu kuću sa pristojališti postigli. Prociena kuće sa pristojališti, kao i dražbeni uvieti mogu se kod ovog suda uviditi i prepisi istih uzeti.

Zvani su pako ujedno svi oni vierovnici, koji su unešenjem u javne knjige založno pravo na rečenu kuću sa pristojališti stigli, ako prem njim posebno obznana prodaje ove dozvole dostavita nebi bila, da svoje zahtieve do gore naznačenog dražbenog roka kod ovog suda prijave, inače imadu sami sebi pripisati, ako se kupovnina, na koliko se bi kroz prijavljene zahtieve izcèrpila, bez njih podieli. U Vel. Gorici 27. sèrpnja 1857.

C. k. kotarski predstojnik
I. Nemčić.

Nr. 2185 (Izv.—293) (3—1)

Editto.

Da parte dell' I. R. Tribunale di Comitato si porta a comune notizia, che essendo rimasto deserto il 1 incanto esecutivo della realità Nr. 120 in Plasse di ragione di Francesco Pressich — avrà luogo il giorno 27 corrente dalle 9 alle 12 antim. il 2do incanto a termini dell' Editto 20. Giugno a. c. Nr. 2185.

Fiume li 1. Agosto 1857.

Br. 2421 (Izv.—292) (3—2)

Editto.

Da parte dell' i. r. Tribunale del Comitato in Fiume si porta a pubblica notizia che ad istanza di Antonio Superina verrà tenuto nell' aula di questo Tribunale nei giorni 27. p. v. Agosto e 28. Settembre a. c. dalle ore 9 alle 12 antim. il duplice esecutivo incanto della porzione di casa Nr. 180 in questa città spettante all' asse del def. Giacomo Stanflin consistente in una cucina — primo piano e due camere e salotto nel 2°. con diritto d' ingresso e scala e giudizialmente stimata a f. 934, col cenno che al primo incanto non verrà deliberato sotto prezzo di stima al secondo poi a qualunque prezzo al maggior offerente e che ogni offerente avrà da depositare a titolo di vadio il 10% del prezzo di stima. Le rimanenti condizioni, la stima e l' estratto tavolare possono esser ispezionati presso questo Tribunale nelle ore d' uffizio.

Vengono in pari tempo diffidati tutti coloro che quantunque non separatamente notiziati, credessero di aver ottenuto mediante inscrizione nei pubblici libri qualche diritto ipotecario su questa porzione di stabile d' insinuare questo loro diritto in giudizio sino alla vendita, mentre altrimenti avranno da ascrivere a se stessi se il riparto seguisse senza loro intervento e venissero quindi esclusi le loro pretese in caso d' esaurimento del ricavato prezzo.

Fiume li 11. Luglio 1857.

OGLASNIK.

(Dp.—64) (8—1)

Dievojačko odhranilište

baronice Ide de Lazarini rodjene grofice Barbo u Rieci.

Obvezatno podučavanje, koje ovaj zavod daje svojim pitomcima, obsiže u četiri razreda i jednoj pripravnoj godini: Vieroznakon, niemački, francuski i taljanski jezik, računanje, krasnopisje, zemljopis, poviestnicu, naravoslovje, sve vèrste ženskih radnjah i vodjenje kućnoga gospodarstva. Unutarnji pitomci plaćaju za ovo podučavanje i podpuno obskèrbljenje na godinu 250 fr. k. n. u polugodišnjim predplatnim obrocima. Školska godina počimlje se 3. studenoga t. g. Obširni programi poslat će se na zahtievanje bez poštarine i mogu se takodjer kod gg. knjižarah F. Prettnera u Zagrebu i Ghirlandi-a u Karlovcu dobit u niemačkom i francezkom jeziku.

Rieka dne 24. kolovoza 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 26. KOLOVOZA 1857. Broj 193.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ov izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 35168. **Oglas**
predavanjah na c. kr. politekničkom zavodu u Beču u školskoj godini 185⁷/₈ i propisah za primanje u isti.

U s t r o j e n j e.

C. k. politeknički zavod sadèržaje kao učilište 2. razdiela:

I. teknički, gdie se uče fizikalno-matematične znanosti i njihova uporava na sve grane tekničkoga izobrazovanja;

II. tèrgovački, koi obsiže sve učevne predmete za temeljito teoretično izobrazovanje u poslovima tèrgovine.

Izvan ova oba razdiela nalaze se na zavodu jošte:

III. Pripravno godište za mladiće, kojih predbiežno izobrazavanje neodgovara uvietima, ustanovljenim za primanje u teknički i tèrgovački razdiel i koji zbog postignute već 18. godine života nemogu se više odputit u realnu školu.

IV. Škole risanja za obèrte, u kojima se mladići svake dobe, koji se posvećuju kojoj god grani obèrtnosti, podučavaju u risanju odgovarajućem svakoj od iste.

Od jezikah se na zavodu istočni javno a slušaocima potrebni evropejski jezici izvanredno predavaju.

R e d o v i t i p r e d m e t i u č e n j a u t e k n i č k o m r a z d i e l u:

Elementarna matematika: Profesor Josip Kolbe.

Čista višja matematika: Profesor Friderik Hartner.

Predstavljajuća geometria: Profesor Ivan Hönig.

Mekanika i makinoslovje: Profesor, vladni savietnik A. vitez Burg.

Praktična geometria: Profesor dr. Josip Herr.

Fizika: Profesor dr. Ferdinand Hessler.

Znanost gradjenja na kopnu: Profesor Josip Stummer.

Znanost gradjenja na vodi i gradjenja cestah: Profesor Josip Stummer.

Mineralogia, geognozia i paleologia: Profesor Franjo Leydolt.

Botanika: Profesor Franjo Leydolt.

Obćenita teknička kemia skopčana s vlastitim viežbanjem u laboratoriju analitične kemie: Profesor dr. Antun Schnöller.

Kemička teknologia u 2 godišnja tečaja skopčana s praktičnim viežbanjem u posebnom laboratoriju od suplirajućega profesora dra Josipa Pohla.

Mekanička teknologia: Profesor — — — —

Nauka o poljskom gospodarstvu: Profesor dr. Adalbert Fuchs.

Pripravljajuće tekničko risanje: Profesor Ivan Hönig.

Risanje cvieća i uresah: Profesor Antun Fiedler.

U t è r g o v a č k o m r a z d i e l u:

Tèrgovačka znanost: Profesor dr. Herrmann Blodig.

Austriansko tèrgovačko i mienbeno pravo: Profesor doktor Herrmann Blodig.

Tèrgovački poslovni slog: Profesor Karl Langner.

Tèrgovačko računoslovje: Profesor Juraj Kurzbauer.

Tèrgovačko knjigovodstvo: Profesor Juraj Kurzbauer.

Nauka o robi: Suplirajući profesor Adolf Machatschek.

Tèrgovačka geognozia: Profesor Karl Langner.

Z a o b a r a z d i e l a.

Turski jezik: Professor Mavro Wikerhauser.

Persijski jezik: Profesor Henrik Barb.

Prosti arabski jezik: Učitelj Franjo Benetelli.

I z v a n r e d n a p r e d a v a n j a.

Juridičko-politička i kameralistička aritmetika: Podravnatelj Josip Beskiba.

Uporava naukah mekanike na pojedine dielove gradoslovja: Docent c. k. indjenir Juraj Betthann.

Analitična geometria u prostoru: Docent Matia Hartmann plem. Franzenschuld.

Austrianski dohodarski zakoni: Profesor dr. Herrmann Blodig.

O sitnozoru i uporavi istoga: Docent dr. J. Pohl.

Franceski jezik i literatura: Učitelj Juraj Legat.

Engleski jezik i literatura: Docent Ivan Högel.

Podučavanje u krasopisju: Učitelj Jakov Klaps.

Vidarske pripomoćne činitbe kod nezgodah: Docent Ivan Kugler.

O b v e z a t n i p r e d m e t i u č e n j a k o d p r i p r a v n o g a g o d i š t a j e s u:

Elementarna matematika.
Eksperimentalna fizika.
Naravopis od sva tri carstva naravi.
Slogoslovje.
Pripravljajuće risanje.

P o d u č a v a n j e u š k o l i r i s a n j a z a o b è r t e o b s i ž e:

Pripravljajuće risanje;
Rukotvorsko risanje;
Risanje za gradjevne obèrte i metalne radnje;
Risanje za makine i sastavne dielove istih;

P o p u l a r n a p r e d a v a n j a m o ž e p o n e d i e l j a m a i b l a g d a n i m a s v a t k o b e s p l a t n o p o h a d j a t:

O aritmetici,
„ geografii,
„ mekanici,
„ eksperimentalnoj fizici.

(Propisi za primanje u c. k. politeknički zavod priobćit će se u dojdućem broju.)

Dne 24. kolovoza 1857 izdan je i razposlan komad XII. razdiela II. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Okružna naredba c. kr. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 6. kolovoza 1857, na

---

India, njen prevrat i njeno vojništvo.

Malcolm Lewin, Englez, komu su veoma dobro poznate indijske okolnosti, koi je iz duga izkustva u Indii unapried naviestio prevrat, kaže u jednoj knjizi, što je, nije tomu davno, izišla: „Okrutnost, plod plašljiva straha, postić će nas same. Indima je lahko upravljat — pravednostju i blagostju. To su sile koje radjaju ljubav i štovanje. Kraćenje istih uzdèrmalo je naše indijsko carstvo.“

Na jednom drugom miestu svoje knjige navodi jednog govorećega Inda: „Stopram jučer (prošastoga travnja) doznao sam gorku mèržnju na Engleze u najoštriim izrazima preziranja i ogorčenosti iz ustiuh jednoga od najizobraženiih Hindusah. To je čoviek od zamierne krepkosti i inteligencie; on govori i piše više jezikah jednakom odručnostju. „Rieč Engleza“ reče on „bila je prije udubljena u živac kamen, sada ju pišu na vodi. Kad zemlja nije bila jošte vaša, tko je mogo biti pravednii i viernii svojoj rieči nego li vi? Sad, kad imate zemlju pod vašim nogama, pao je obrazac, sada vam se kunem, i vierujte mi što vam velim: rado bi u taj čas izgubio glavu (shodno krećući se), ako bi moje zemljake time podić mogao iz njihova sadanjega položaja. To je mir mèrtvaca obezčašćenoga. Netajim vam; mi vas mèrzimo i vi to zaslužujete.“ „To je“ dodaje Lewin, „mnienje svekolike zemlje o nama i ja moram reći da imaju pravo: mi to zaslužujemo.“

U obziru na Sipojce veli, kao što smo već napomenuli, prije nego li je buknula sadanja buna: „Na nezadovoljstvo u našoj indijskoj vojski pazi se mnogo manje, nego što bi trebalo. Mi mislimo, da se je indijski soldat u engleskoj službi tako otudjio od svoga naroda, da nema druge ćuti izvan viernosti prema svojoj cèrvenoj haljini. To nije samo bez svakoga razloga već je i smiešno. Vojska je sastavljena iz ljudih svih predielah, kastah, plemenah i vieroizpoviedanjah. Ako koiput vojnik i nemisli na tu svezu, ipak se je neotrese nikad. On nikada nezaboravlja na konac svoje službe, na svoje oslobodjenje, svoju penziu, na vrieme kad će se vratit svojima, u kolibu svojih predjih. U nikakova naroda nisu sveze rodbinstva tako čvèrste, kao u Hindusah; nigdie nije se tako duboko ukorienila ljubav k očinskom ognjištu kao u njih. Soldat i civilist čvèrsto i sveto skopčani su jedan s drugim: jedan osveća nepravdu učinjenu drugom. Nezadovoljstvo i mèržnja proti nama nesteže se nipošto samo na vojništvo i na uviete službe: to je obćenita kroz vas narod prodiruća ćut. Govorit o privèrženosti Indusah, to nije ništa nego engleska taština, englesko neznanstvo. Pod vladom istočno-indijske kumpanie nalaze se u stanju očajanja s v i razredi i s v e kaste. Oficir hinduskoga podriekla nemože, baš da ima i največih zaslugah i sposobnostih, dotierat do čina nezavisnoga čovieka: on je i ostaje vazda podčinjenik engleskog oficira. Volja engleskog samosilja može mu uzeti čin, odnošej, čast, penziu i budućnost, izručit ga sramoti i uboštvu. S takovim službenim razmierima neslaže se nikakva privèrženost.“

Tako i još više govori Lewin, koi je mnogo godinah bio engleski advokat u Indii. Tako su govorili i govore svi razumni i izkusni Englezi o Indii. U jednom dielu o Madrasu dokazuje n. p. Norton, koi je tamo ž i v i o, veoma oštro, da „naše zvanje u Indii nije bilo ništa drugo nego izgonit novacah što je većma moguće, neostavljajući mučenicima ni sposobnosti, da uzmognemo iz njih i u buduće izgonit novacah. Lewin zaključuje svoj „Put k izgubitku Indie“ sliedećim riečma:

„Mi smo si u nutrašnjosti odgojili neprijatelja, mogućniega i pogibeljniega, nego što su knezovi, koje smo izstolili i opljačkali. Umiesto nepriateljah izvanjskih, nepriatelji su nam svi urodjenici Indie. Mi se imamo borit sa strahom i posliedicom siromaštva množine i naše zločinstvene uprave, društvenoga poniženja i zanemarenja svih razredah, s mèržnjom i ogorčenjem, s posliedicama svakoga brutalnoga samosilja i potlačenja, koje izostat nemogu.“

(Dalje će sliedit.)

c. kr. oblasti županijske, na poglavarstvo zem. glavnoga grada Zagreba, na c. kr. urede kotarske, na gradska poglavarstva kojim je povierena politička uprava, i na urede občinske, kojom se daje na znanje, da se molbenicam, kojimi se ište prijetak čekalacah u vojnička obrazovališta kao plaćajućih pitomacah, imaju priložit i sviedočanstva o imućstvenih odnošajih.

Obznana c. kr. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 7. kolovoza 1857, glede ustanovljenja poštenske jezdovine za II. sunčano polugodište 1857.

Obznana c. kr. ravnateljstva zemljištnorasteretne zaklade od 10. kolovoza 1857, kojom se daje na obće znanje izplatna osnova za hèrvatsko-slavonske zemljištno-rasteretne obveznice.

Nr. 954/1675 (Da. 90.) (3—1)

Opetovano obnarodovanje.

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u sèrbskoj Vojvodini i u tamiškom Banatu, glede občinah nemački Lugoš, romanski Lugoš, Szkribestye i mali Zorlentz u negdašnjoj županii Krašovskoj, sadašnjem okružju Lugoškom.

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Temešvaru daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u sèrbskoj vojvodini i u tamiškom Banatu uslied naredbe c. k. popečiteljstva za pravosudje od 24. ožujka 1857. br. 5099. na znanje sliedeće:

I.

U sèrbskoj je vojvodini i u tamiškom Banatu miestimičko izvidjene, da se uvesti mogu gruntovničke knjige, već i u občinah niemački Lugoš, romanski lugoš, Szkribestje i mali Zorlentz u niegdašnjoj varmedji krašovskoj sadašnjem okružju lugoškom posve obavljeno; te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, bit će počamši od 1. svibnja 1857. svakomu na ogled izloženi u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Lugošu.

po c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Pešti pod 10. siečnja 1857 te proglašenom u uredovnih novinah „Buda-Pesti birlap" od 23., 25. i 29. siečnja 18., 20. i 23., i u peštanskih novinah od 22., 25., i 28. siečnja 1857 br. 17., 20. i 22.

C. k. upravljateljstvo gruntovnicah.

U Zagrebu dne 9. veljače 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 19. kolovoza. U Beču namieravaju nieki umietnici sostaviti družtvo, komu će biti svèrha, da svake godine tri najliepše gospodje, koje će birati jedan odbor, miedorezom oviekovieče.

Prekjučer je u Beč prispeo novi poslanik gèrčki Martin Agrinopulo.

Beč, 23. kolovoza. Povodom dana narodjenja Nj. veličanstva cara dali su dne 19. t. m. u večer koncert i u c. k. ludnici. Medju gostima siedio je — Staudigl tako veselim, udioništvujućim licem, da su svi tronuti bili; još se poveća ta ćut, kad zatim Staudigl u malenom krugu pozvatih gostiuh odpieva Schubertova „Putrika" i to tako sèrdačno, da su svima oči bile mokre. Diralo je u istinu u sèrce slušat ga pievat napiev i rieči ove piesme i ovoga časa neće nikad saboravit, koji su bili tamo nazočni.

Beč 24. kolovoza. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo odputovalo je jučer poslie podne od ovud u Ugarsku.

Požun, 23. kolovoza. U 7¼ sata u večer prispielo je Nj. veličanstvo ovamo i bilo je u železničkom dvorištu neopisivim klicanjem i uzhitom primljeno od neizmierne množine svieta nagèrnuvše sa svih okolicah, da vidi svoga ljubljenoga vladara. Svuda, kud je car vozeći se u grad prolazio, bio je istim klicanjem primljen a sve ulice bile su natèrpane množinom svieta. U gradu došli su na poklon Nj. veličanstvu knez-primas, pritomni veliki dostojan-

jedne občine svojega izbornoga kotara, da je izopačio glasovanje. Da to dokaže pozivlje se Javel na 60 sviedokah, koji svi hoće da se zakunu, da su za njega glasovali, dočim mu je čeonik kod izbrajanja dopitao samo 38 glasovah. Presuda, koju je sudište izreklo, nije jošte poznata. Na svaki način ova će parnica pobudit veliku senzaciu i to tim većma, budući da će sviet polag toga sudit posliednje provincialne izbore. U taj par, gdi se toliko govori o uništenju izborah u Moldavii, neće biti baš veoma dobrodošla ova parnica.

Azia.

„Pays" donosi nove, kao što kaže, izvanrednim putem prispievše mu viesti iz Indie. Polag ovih viestih ustanak napredaje i gradove Hisar, Firazeh i Ihansi, nalazeće se 150 kilometarah od Delhia, osvojili su buntovnici. Tri dana poslie ovih stečevinah dopali su, vele, buntovnici velikih gubitakah, no ipak su Englezi zbog malog broja svoje vojske bili prisiljeni, ostat u stanju branjenja. U Kalkuti vlada veliki strah i mnoge porodice pripravljaju se za put u Evropu.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Milan 23. kolovoza. Ogledne vožnje na linii Treviljo-Bergamo polaze dobro za rukom.

Mletci 23. kolovoza. Predstojeća berba mnogo obećaje. Zato padaju vinu ciene.

Srebro od 24. kolovoza	$5\frac{3}{4}$ fr.
Carski dukati	$7\frac{3}{4}$ „

Odgovorni uèrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 10877 (Fin.—32) (3—1)

Kundmachung.

Das zum Religions-Fondsgute Vukovina gehörige, an der Agram - Petrianer Reichsstrasse.

God. XXIII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 27. KOLOVOZA 1857. Broj 194.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ov izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Propisi za primanje u c. k. politeknički zavod. (Nastavljanje oglasa predavanjah na c. kr. politekničkom zavodu u Beču školske godine 185⁷/₈ itd., obnarodovanoga u predjašnjem listu pod sl. br. 35,168.)

I. Obćeniti propisi.

Mladići kao redoviti i izvanredni slušaoci primaju se od 20. rujna do 1. listopada pred podne u pisarnici ravnateljstva.

Onaj, koi je bolestju prepriečen predstavit se pred izmakom toga roka u pisarnici ravnateljstva, ima to za vrieme dopisom prijavit ravnateljstvu, a zatim donieti dokaz o tom, da nije mogao doći u propisano vrieme, inače neće biti primljen.

Svatko, tko želi biti primljen, mora iskazat, čim se je zanimao do vr[illegible]ena od primljenja i mora imat vieštinu u [illegible]ačkom jeziku, koja je potrebna za uspiešni [illegible]ohod predavanjah, o čemu se u sumnjivim slučajevima mora na zavodu preduzet izpit prije nego li što bude primljen takav mladić.

Primanje mora se za svaku godinu ponovit.

Za upisanje ima se pristojba od 4 forinte k. n. uz 15 kr. biljegovine odmah položit u zavodnu pienežnicu.

II. Za upisanje kao redovit slušalac.

Tko želi biti primljen kao redovit slušalac kojegod učevne struke tekničkoga ili tèrgovačkoga razdiela, mora da je realku sa 6 godištah ili višju gimnaziju sa 8 godištah ili pripravno godište na zavodu svèršio barem s pèrvim razredom napredovanja u svim učevnim strukama ili mora s istim uspiehom položit primni (zrielostni) izpit iz svih učevnih predmetah.

U obziru na dobu života traži se za primanje u jedan od ovih razdielah barem dovèršena 16. godina.

Svaki djak u ova oba razdiela može si izabrat učevne struke, dakle i svaku pojedinu struku sa svakom drugom strukom iz oba razreda skopčat, na koliko se isti iskazat može o predhodnim znanostima, potrebnim za istu struku, kao što su iste kod svakoga učevnoga predmeta navedene u programu.

Tko nema izpitne sviedočbe, mora ipak podnieti pohodnu potvèrdu s to i onda, kad namierava molit, da mu se dozvoli, da doknadno položi izpit.

Oba gradoslovja nemogu se slušat u jednoj istoj godini već ako se samo opetuje znanost gradjenja na kopnu.

Nijedan slušalac nesmije samovoljno zanemarit nastave u risanju skopčane s njegovim učevnim predmetom; već jedino ravnateljstvo može ga kod osobito važnih razlogah oprostit od risanja.

Slušaoci elementarne matematike dužni su pohadjat pripravno podučavanje u risanju.

Iz pripravnoga godišta nije dopušteno neposredno prelaziti u višju matematiku.

Nastavnina (pristojba za nastavu ili podučavanje) za teknički ili tèrgovački razdiel ima se u polugodišnjim obrocima po 12 for. k. n. položit najdulje 1. prosinca i 1. svibnja naukovne godine.

Uvieti, pod kojima se može molit za oprost od nastavnine, oglašeni su posredstvom priboja u triemu zavodne zgrade.

Koji žele pohadjat praktični tečaj u kojem od oba analitična laboratorija, imaju dotičnom gospodinu upravljatelju s početkom svakoga polugodišta položit 20 forintih. Niekoliko radničkih miestah u svakom laboratoriju davat će se siromašnim slušaocima samo za 10 fr. godišnje plate.

III. Za upisanje kao izvanredni slušalac.

Kao izvanredni slušaoci primaju se samo oni, koji su samostalni ljudi, c. k. oficiri ili podoficiri, dèržavni ili privatni činovnici i slušaoci višjega kakvoga učilišta, koji za svoje dalje izobrazovanje ili kao prijatelji znanostih namieravaju slušat jednu ili više strukah.

Nikakav redoviti slušalac nemože u isto doba biti izvanrednim u drugom kojem učevnom predmetu.

Izvanredni slušalac ima se, da bude primljen, takodjer prijavit u pisarnici ravnateljstva; on se nemora iskazat o svojim predhodnim znanostima, no nema ni prava tražit uredovnoga izpitnoga sviedočanstva, već samo sviedočanstvo o pohadjanju, podpisano po ravnateljstvu ili privatno izpitno sviedočanstvo od svoga profesora.

Svaki izvanredni slušalac ima za pèrvih 14 danah svakoga polugodišta položit nastavninu u iznosku od 12 forintih, inače zabranit će mu se posiećat nadalje predavanja.

Oprost od nastavnine dozvoljuje se samo u rietkim slučajevima i ima se za isti molit samo onako, kako stoji naznačeno na oglasu pribitom u triemu zavodne zgrade.

IV. Za pripust kao gost.

Kao gosti pripustit će se one samostalne osobe, koje namieravaju pohadjat samo niekoliko predavanjah, koja neobsižu podpuni učevni predmet. Dozvoljenje k tomu podieljuje dotični profesor, ako to dopušta broj redovitih slušateljah s obzirom na prostor, potrebni za iste, i na uspieh nauke, imajuće se predavat u dotičnom slušalištu ili laboratoriju.

V. Za primanje u pripravno godište.

Pripravno godište odredjeno je izklopno za one mladiće, koji su se već kakvimgod obèrtom zanimali bili, i hoće da savèrše svoje teoretično izobrazovanje, no koji nemaju znanostih, propisanih za one, koji žele biti primljeni kao redoviti slušaoci.

Iz toga se uzroka u pripravno godište primaju samo oni, koji odgovaraju sliedećim dvima uvietima, od kojih nesmije ravnateljstvo učinit nikakve iznimke, naime:

a) moraju im barem biti 18 godinah ili moraju da su se rodili barem pred 1. siečnja god. 1840.

b) imaju valjanim sviedočanstvom dokazat, da su već s uspiehom bili praktično upotrebljeni u kakvom obèrtu.

Drugi, koji traže da budu primljeni, imaju se uputit na realne škole.

U pripravno godište nepuštaju se ni izvanredni slušaoci ni gosti.

Učenici pripravnoga godišta dužni su plaćat primarinu od 4 forinte za svako polugodište, koja se najkasnie do 1. prosinca i 1. svibnja ima položit.

India, njen prevrat i njeno vojništvo.

(Nadalje.)

Sada je borba proti ovim posliedicama, koje su se već pojavile. Kakve su to posliedice? Trideset i šest regimentah — podpunih 36,000 momakah — biesni u pobuni, ubija i pali u najžešćem biesnilu osvete. Buntovnici kolju Engleze s njihovim ženama i diecom, gdiegod ih nadju; obiešni zapoviednici i predsiednici po gèrmju krijući se i verući se po močvarama i guštarama, trepteći za osudjeni svoj život, rugaju se opasnostima, koje proglasuju za izmišljotinje; starodrevne indijske svete rieke pune su mèrtvacah plivajućih nuz vodu, koji se gibanjem i luljanjem vode čine kao da se kreću i da žive; — sve je mèrtvo, što se Englez zove, ili se krije u bliedom trepetu ili pako traži svoje spasenje u vojski, koja se bije za svoj život; 14,000 engleskih soldatah nalazi se na putu u Indiu; Bermanska, koju su onomadne još lišili njene provincije, diže se na boj za slobodu proti Englezima; Afgani, Persiani i nepoznate Englesku mèrzeće bègre i plemena osrednje Azie dišu s nova osvetom proti Engleskoj. Engleska će, kao što se misli uobće, prevrat u Indii opet ugušit i opet povratit „mir i poredak". Možebit da će im i to za rukom poći, budući da im je Napoleon obećao, da će se za njih zauzeti i u ovoj nuždi. Uzimamo, kao da će se to za cielo dogodit. Ali kakova će to kukavna pobieda biti! Kakvo opustošenje engleskih glavah i glavnicah, da se jednom povlaštenom, globećem družtvu opet uredi stari posao, koi je već oddavna glodao na engleskom materialnom i moralnom bogatstvu, da se narodnim troškom od miliunah pribave hiljade za privatne plenitelje.

Budući da je prevrat dosad poglavito vojnički, premda uslied novih viestih počimlje i pučanstvo lačat se oružja, moglo bi naše čitatelje zanimat, da saznaju štogod obližjega o vojničkom stanju ove nesretne zemlje.

U britanskoj Indii nalazeće se i u plaći kompanie stojeće vojene čete, diele se u dvie bitno različne strane: u **kraljevske čete**, koje je vlada onamo poslala i kompanii stavila na razpolaganje i u **čete same kumpanie**, koje su jedino za tu službu skupljene u Indii i samo se tamo uporavljuju.

Kraljevske čete sastoje redovito iz 20 regimentah piehote i 4 regimente konjadie, sve skupa od prilike 30.000 momakah. (U taj račun nisu uzete one četiri regimente, koje stoje u Ceylonu.) Ove kraljevske čete sačinjavaju pravu jezgru vojske, vèrstu gvardie; iste štedi vlada izvanredno u običnoj službi i na marševima, nasuprot upotrebljuje ih pred neprijateljem za podpor i za odlučujuće udare. Velika nenavist vlada od strane generalah kumpanie proti kraljevskim vodjama onamo poslanim sa četama, jer isti stoje kod jednakoga čina u zapoviedi pred njima i jer im se izvan toga, kao što pèrvi misle, daje prednost na nepravedan način.

Vlastita bojna sila kumpanie razpada se u tri sasvim razlučene vojske (Establishments): bengalska, madraska i bombayska. Svaka od istih ima u stolici dotičnoga predsiedništva vlastito u razne odsieke razdieljeno ministarstvo rata i vlastitoga vèrhovnoga zapoviednika, no tako, da onaj, koi zapovieda u Bengalii, stoji na čelu ukupnoga vojinstva. Prije obstojaše vèoma znatne različnosti u uredjenju, izobrazovanju i plaćanju ovih trih vojskah malo po malo izravnale su se prilično, no u svakoj je ipak dosta toga ostalo, što daje raznim raspraмa povoda, kada čete od raznih vojskah zajedno služe. Razlog ove očevidno po sebi nesretne uredbe osniva se jedino u poviestnici, jer su kod pèrvih početakah engleske vlade ta tri predsiedništva bila sasvim razlučena i zato je svako imalo i svoju vlastitu oružanu silu i ovu je ustrojivalo po svojoj volji.

(Dalje će sliedit.)

VI. **Za primanje kao slušatelj izvanrednih učevnih predmetah za nastavu u jezicima i za škole risanja obèrtskoga.**

Ovo primljanje ustupljuje se dotičnom profesoru ili učitelju i dopušteno je i u tečaju godine. Za to se neplaća u zavodnu pieneznicu ni nikakova pristojba a ni nastavnina.

Ravnateljstvo c. k. politekničkoga zavoda.
U Beču dne 4. kolovoza 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je, kako je već carskim bečkim novinama od 20. svibnja stavljeno do obćega znanja, najmilostivie zapoviedit, da se po c. k. direkcii lutrijskoga dohodarstva u Beču imaju izvest **novčane lutrije**, kojih je iznosak odredjen jedino za obćekoristne svèrhe. Uslied ove najviše zapoviedi otvara sada c. k. direkcia lutrijskoga dohodarstva polag osnove od igre, odobrene po c. k. ministarstvu financiah posredstvom dekreta od 5. prosinca 1856. g. br. 41220—1711, treće ovih poduzaćah s jednom **lutrijom u zlatu**. Iznosak ove **treće** lutrije odredjen je na najvišju zapovied Nj. c. k. apostolskoga veličanstva **za podignuće jedne zemaljske ludnice u Erdelju** i ako bi plod iste prieko pomenute svèrhe doneo kakav višak, **i za podignuće zemaljske ludnice u Ugarskoj.** Koristi, koje osnova od igre pruža kupcima srećakah, veoma su znatne, budući da se obćinstvu nudi na dobitak 60.000 **komadah c. k. dukatah (cekinah) pune miere** i to u veoma znatnim pogodcima i budući da se o tom radi, da se podizanjem ludnicah oblaži žalostna sudbina najnesretniega i pomoći najpotrebniega diela pučanstva napomenutih velikih krunovinah, nadat se je, da će obćinstvo i ovo poduzeće onom dobrohotnostju i pripravnostju podupirat, kojom je predjašnja dva slična poduzeća podupiralo. Obraćajući pozornost našeg čitateljstva osobito na ovo čoviekoljubivo poduzeće, nesumnjamo da će isto i kod nas imat onaj odziv, koi zaslužuje i u obziru svoje liepe svèrhe a i koristih, koje toli obilato pruža svojim udionicima. Vučenje ove lutrije bit će neopozivno dne 29. prosinca 1857.

Beč, 22. kolovoza. Obćinsko vieće u Požunu utemeljilo je za viekovitu uspomenu na pribitnost Nj. velič. cara sliedeće zaklade: 1) Dva štipendija za učenike požunske javne gradske višje realke bez razlike vierozakona svaki po 100 fr. na godinu ili zakladnu glavnicu od 4000 fr. 2) Dvie nagrade za najbolje ženske sluškinje, svaku po 100 fr. na godinu ili zakladnu glavnicu od 4000 fr. 3) Godišnji prinosak od 100 fr. za novopodignutu bolnicu za diecu ili zakladnu glavnicu od 2000 fr. 4) Godišnji prinesak od 600 fr. za ovdiešnje sirotište ili zakladnu glavnicu od 12,000 fr. 5) Godišnji prinesak od 800 fr. za stvorenje ubožke zaklade ili zakladnu glavnicu od 16.000 fr. 6) Godišnji prinesak od 100 fr. za zavod za gluhonieme ili zakladnu glavnicu od 2000 fr.

— Dne 20. t. m. došlo je u Beč izvanredno poslanstvo, koje je bej tunski poslao Nj. velič. caru našem, i koje je sa sobom donelo više prekrasnih arapskih konjah itd.

— „Allg. Ztg.“ javlja, da je c. k ministarstvo tèrgovine kao vèrhovna upravna oblast austrianskih željeznicah stojećih pod dèržavnom upravom doznačilo 500 fr. k. n. za podignuće spomenika za niemačkoga nacionalekonoma Fr. Lista u Reutlingenu.

Kao što „Allg. Ztgu.“ iz Beča od 19. javljaju, odobren je, vele, u istinu predlog da se sagrade dva nova dvorska teatra. Isti će se dizat s lieva i desna izpred (izvanjskih) dvorskih vratah, i to kazalište za igrokaze na strani od pučkoga vèrta, kazalište za opere pako prema dvorskom vèrtu.

Požun 24. kolovoza. Jutros u 7 satih prisutstvovalo je Nj. velič. manuvri vojske iz okolice, zatim bila su predstavljanja, poslie kojih su mnogobrojno zastupane županijske obćine svoj naklon učinile. Izvan toga dostojalo Nj. vel. dati još mnogo audienciah. U 4 sata bio je veliki dvorski obied. Malo prije imalo je poslanstvo tunisko čast predstavljeno biti Nj. veličanstvu; isto je bilo pozvano i na obied. U 6 satih bilo je carsko strieljanje a u večer namieravali su gradjani dati bakljadu.

Iz Mletakah pišu, da je tamo carev dan osobito slavno svetkovan bio. Gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilian napio je pri svečanom dvorskom ručku zdravicu Nj. veličanstvu caru, na što je Nj. preuzvišenost miestodèržac grof Bissinger odgovorio dubokoćućenom napitnicom na prejasne nadvojvodske zaručnike, što je topometima sa stražarskoga broda od štacie i sa bateriah sv. Jurja oglašeno bilo udioništvujućem pučanstvu. Po noći sjala je piaca sv. Marka u svojoj prekrasnoj razsvieti i bezbrojna množina inostranacah i domaćih vèrvila je razveseljena gore i dole i nasladjivala se je ugodnim glasovima vojničke muzike, koja je pod prozorima vojničkoga gubernatora i nadvojvodskoga stana svirala. U Feniči bio je teater paré. Izvan veleliepnoga lustera razprostranjivalo je 240 duvarskih sviećnjakah, na svakom od kojih gorelo je 5 sviećah, svoju svietlost jasnu kao dan vèrhu prostoriah veličanstvenoga kazališta, prenapunjenih sjajnim toaletima i uniformama. Nj. c. visosti pokazaše se u $8\frac{1}{4}$ sata. Pučku začinku morale su pod oduševljenim klicanjem opetovati. Poslie pèrvog akta udaljiše se visoka gospodstva. Prejasna gospoja nadvojvodinja nosila je bielu haljinu od čipakah i jedan diadem od bisera i veleliepnoga krupnoga dragoga kamenja i pobudila je šumno udivljenje. — Nj. c. visost davat će svake sriede i subote audienciah. — U slavu prejasnih nadvojvodskih zaručnikah dala je obćina 20. t. m. veliku regattu, to je natèrkivanje s malim gundulama. To je najveća svetkovina, što mogu dati Mleci. — Pèrvi dobitnik dobio je za nagradu 250 a ostali svaki po 200 i 100 srebèrnih dvadeseticah, a onaj od četvèrte gundule izvan toga po starodavnoj navadi još i jednog odojka zamotanoga u grimiznom ruhu. Sa zastavama u ruci uputiše se dobitnici u palaču Balbi-Nani, gdie su imali čast predstavljeni biti Nj. c. visostima. Za svetkovine svirala je muzika pučku začinku austrianskú i belgijsku (Brabançonne), a obe pratio je narod čestim uzhitnim klicanjem.

Rusia.

Petrograd, 18. kolovoza. Dne 15. bio je u Petrovim Dvorima prelaz princese Cecilie badenske, zaručnice velikoga kneza Mihalja, na gèrčku vieru. Princesa je tom prigodom primila ime Olga Feodorovna.

„Nord“ donosi sliedeću pošiljku iz Berlina datovanu 21. kol.: „Kinezi nisu ruskomu admiralu Patiatinu i njegovoj misii dopustili da po Kiahti udje u kinesko področje; uslied toga plovit će on nuz Amura i pokazat će se pod Shanghaiom.“ Nasuprot tvèrdi „Nord“ u svojoj pariškoj korešpondencii od 20. kol., da su svi glasovi o povećanju franceske bojne sile u Kini bez razloga i da nije u Osbornu baš nijedna rieča, koja bi se protezala na takovo umnoženje iste, izušćena bila.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 25. kolovoza. „Moniteur“ javlja da će car koncem ove nedielje otići u logor chalonski i da će tamo provest miesec rujan da sam upravlja velike manuvre, što se imaju tamo izvesti. — Aleksander pl. Humboldt dobio veliki kèrst počastne legie.

London, 24. kolovoza. Dolnja kuća. Lord Palmerston veli, da Rusia nije u Cirkasii povriedila ugovora; isti nadalje taji, da je Engleska zamolila egipatsku vladu da dopusti prolaz engleskoj vojski kroz njeno područje.

„Globe“ javlja, da je vlada zaključila da se ima ustrojit 20 novih piešačkih regimentah.

Magdeburg 25. kolovoza. Jutros u 9 satih uništila je velika vatra kraljevske magazine na mostu vittenberške željeznice i od prilike 30 kućah.

Firenca 23. kolovoza. Nj. svetost papa podielio je mimo defilirajućoj toskanskoj vojski s doksata svoj apostolski blagoslov; zatim otišo je željeznicom u Prato i Ristoju. Nj. svetost bila je svigdie od veoma mnogobrojne množine svieta smiereno primljena. U večer bila je bakljada sa 4 muzikalne bande.

Genova, 23. kolovoza. „Corriere mercantile“ potvèrdjuje da je uzapćeno oružje na dva napuljska parobroda došavša iz Marsilje. Viesti iz Tunisa bile su pretierane; bile su nieke svadje medju pučanstvom raznih vieroispoviedanjah, ali nitko nije tom prigodom ranjen a još manje ubijen bio. Nasuprot pobudjuje niešta brige ustanak dviuh arabskih plemenah, koja se krate platit danak. U gradu uzdèržaje bejova vojska poredak.

London, 23. kolovoza. Uslied današnjega „Observera“ naredjeno je, da se ima ustrojit daljih deset bataliunah i da je prelaz kroz Suesku prevlaku dopušten engleskoj vojski. Vele, da će se vojska odpravit putem željeznice u Suez, gdie će ju primit ladje onamo poslane iz Kalkute. Ovlada k tomu podieljena je samo privremeno.

Bečka burza

dne 26. kolovoza 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . sa 5%	$82\frac{1}{8}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	$84\frac{1}{4}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	$141\frac{7}{8}$
» » » » » 1854, » 100 »	$109\frac{1}{16}$
Bečko-gradski banko . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	$88\frac{1}{2}$
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	81
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	985
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	$616\frac{1}{4}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog druživa po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	$263\frac{1}{2}$
Dionice sieverne željeznice . . . po 1000 f.	
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	385
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	$200\frac{3}{8}$
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	$200\frac{1}{2}$
Tisna željeznica . . . . »	$200\frac{1}{2}$
Lombardezko-mlietačka željeznica . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$104\frac{7}{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . »	$104\frac{1}{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . »	121
Hamburg za 100 mark banko . . . . »	$76\frac{3}{4}$
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . »	$10\text{-}1\frac{1}{2}$
Lyon za 300 frankah . . . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	
Marseille za 300 frankah . . . . . »	$121\frac{1}{2}$
Pariz za 300 frankah . . . . . . »	$121\frac{3}{4}$
Prag za 100 forintih . . . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . . . parah	$264\frac{1}{2}$
Carigrad za 1 forint . . . . . . parah	470
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$7\frac{3}{8}$
Srebro od 25. kolovoza	$6\frac{1}{4}$

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 2267 pr. (VI.—64) (3—2)

Konkurs-Kundmachung

für eine Bezirks-Adjunktenstelle.

Im Verwaltungsgebiete der kroatisch-slavonischen Statthalterei ist bei einem rein politischen Bezirksamte eine Adjunktenstelle mit dem Jahresgehalte von 700 fl. provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Dienststelle haben ihre gehörig belegten Gesuche im Wege ihrer vorgesetzten Behörden, und wenn sie einem andern Kronlande angehören durch die betreffenden Landesstellen bis 15. September d. J. bei der k. k. Comitatsbehörde in Essek einzubringen, und hiebei Geburtsort, Alter, Religion, Stand, Studien und sonstige Befähigungen, dann Sprachkenntnisse und die bisherige Dienstleistung nebst Angabe sonstiger Verdienste und des allfälligen Verwandtschaftsgrades mit den Bezirksbeamten dieses Landes nachzuweisen.

Vom k. k. kroat.-slav. Statthalterei-Präsidium

Agram am 21. August 1857.

Nr. 15390—3466 V. (VI—62) (3—3)

Konkurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte sind zwei Plemići'sche Stiftungsplätze in Erledigung gekommen.

Auf dieselben haben adelige Jünglinge überhaupt Anspruch.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenzgesuche sind mit dem Taufscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung, und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen über die letztverflossenen zwei Studiensemester mit der Nachweisung über den Adel bei der Studien-Direktion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 10. September einzubringen.

Zur Aufnahme in's Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der I. Gymnasialklasse oder mit Beginn des Schuljahres 1857-58 zur Aufnahme in diese Classe befähigt sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 13. August 1857.

Nr. 15391-3465 V. (VI.—60) (3—3)

Konkurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte ist der vom gewesenen Oekonomie-Beamten des Agramer Bisthums Josef Mikočević im Jahre 1823 gegründete Stiftungsplatz in Erledigung gekommen.

Auf denselben haben Jünglinge aus den Familien Mikočević, Ivančan, Lazaković, Tortić und Tomašić, und in deren Ermanglung Jünglinge aus Petrinja überhaupt Anspruch.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenzgesuche sind mit dem Taufscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandenen Kuhpocken-Impfung, und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen für die letztverflossenen zwei Studiensemester, mit der Nachweisung über die Abstammung aus einer der benannten 5 Familien und im entgegengesetzten Falle über die Zuständigkeit zur Grenzkommunität Petrinja zu belegen, und bei der Studiendirektion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 10. September l. J. einzubringen.

Zur Aufnahme in's Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der I. Gymnasialklasse, oder mit Beginn des Schuljahres 1857 58 zur Aufnahme in diese Classe befähigt sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 13. August 1857.

Nr. 10877 (Fin.—32) (3—2)

Kundmachung.

Das zum Religions-Fondsgute Vukovina gehörige, an der Agram - Petrianer Reichsstrasse, im Orte Vukovina gelegene neurekonstruirte Wirthshaus sammt Stallung, Wagenschoppen mit der Schanksgerechtsame in Verbindung; mit dem Gemüse-Garten von 98 ☐ Klft., dann Acker Obertakalica im Ausmasse von 6 Joch 1200 ☐ Klft. und der Wiese Pašinec mit der Fläche von 3 Joch wird auf 5 (fünf) Jahre vom 1. November 1857 bis zum letzten Oktober 1862, dann separat der Acker Kipišci im Ausmasse von 7 Joch 800 ☐ Klft. fernërs der Acker Pododricom im Ausmasse von 7 Joch 800 ☐ Klft., ebenso auf 5 Jahre vom 1. November 1857 an bis zum letzten Oktober 1862 in Pacht gegeben, und zu diesem Behufe die Lizitation am 5. September 1857 in dem besagten Wirthshause zu Vukovina selbst abgehalten werden.

Der Fiskalpreis ist für das Wirthshaus mit den obigen Zugehörigkeiten mit 150 fl., für den Acker Kipišci aber mit 20 fl., und für den Acker Pododricom mit 24 fl. 9 kr. festgesetzt, und jeder Lizitant muss vor Beginn der Lizitation ein 10% Vadium zu Handen des Lizitations-Commissärs erlegen.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse können sowohl hierorts, als auch beim k. k. Steuer- und Domänen-Amte zu Gross-Gorica eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Agram am 17. August 1857.

Heim.

W. Nr. 1456 (DS—95) (3—1)

Feilbietungs-Edikt.

Von dem k. k. Landesgerichte Agram, wird hiemit bekannt gemacht; Es sei über Einschreiten des Herrn Ferdinand Vinkler unter Vertretung des Herrn Adv. Nik. Krestić de praes. 10. Juli l. J. Z. 1060 W. zur Durchführung der mit dem rechtskräftig im Bescheide vom 8. Juli l. J. Z. 1060 W. bewilligten executiven Veräusserung der dem Exekutionsführer durch den Schuldner Jakob Prettner wegen schuldigen 500 fl. CMz. c. s. c. aussergerichtlich verpfändeten später beschriebenen und auf 327 fl. 24 kr. CMz. gerichtlich geschätzten Fahrnisse, bestehend in verschiedenen in der Verlassmasse des Jakob Prettner vertreten durch den Curator ad actum Herrn Adv. Klemenić erliegenden englischen Bildern zwei Termine und zwar der erste den 10. September 1857 und der zweite auf den 24. September 1857 jedesmal um 9 Uhr Früh am Orte der Fahrnisse im Franz Rubinići'schen Hause in Agram Mayerhoff-Gasse Nr. 561 anberaumt worden.

Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Beisatze eingeladen, dass die zu veräussernden Fahrnisse einzeln und bei dem 1. Feilbietungstermine nur um den oder über den Schätzungswerth, bei dem 2. hingegen selbst unter dem Schätzungswerthe gegen gleichbare Bezahlung hintangegeben werden.

K. k. Landes-Gericht

Agram am 19. August 1857.

Klobučarić. Jović.

Br. 5066 c. (DS—94) (3—1)

Javna dražba.

C. k. zemaljski sud u Zagrebu javlja, da je na molbu tutorstva malodobne diece Ivana Besića umèrloga 6. svibnja 1857 u Gračanih, podnešenu po odvietniku Jos. Ištvanoviću dne 13. kolovoza 1857 br. 5066 civ. dozvoljena dobrovoljna prodaja vina različite vèrsti spadajućega na ostavštinu Ivana Besića sudbeno popisanoga 28. svibnja 1857 i procienjenoga na 575 fr. 40 kr. i da je za to urečen rok na 21. rujna 1857 u 9 satih prie podne u Gračanih u kući pod br. 29.

Onamo pozivlju se svi oni, koji žele to vino kupiti, nu dodaje se, da će se vino samo za cienu pronadjenu procienom ili nadanjom i za novce odmah izbrojene prodati onomu, koi bude najviše ponudio i da se prociena vina može razgledati kod suda.

U Zagrebu 19. kolovoza 1857.

Klobučarić.

Jović.

(Dp. 65) (3—1)

Kundmachung.

Wegen Sicherstellung der den Mindestforderndern zu überlassenden Lieferung, der für das Garnisons-Spital und für das Militär-Medicamenten-Depot zu Agram auf die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 erforderlichen Viktualien, Getränke, Schreibmaterialien, ärztlicher und sonstiger Bedürfnisse, dann Borstenbinder und Glaswaaren, die Reinigung der Wäsche, Verzinnung der eisernen und kupfernen Kochgeschirre und Arznei-Materiale, ferner für das Barbieren und Haarschneiden der Kranken und für die Verführung der Leichen aus dem Spitals-Gebäude auf den Militär-Friedhof, wird in der Garnisons-Spitals-Kanzlei unter dem Vorsitze der löblichen Agramer-Brigade am 16. September 1857 um 9 Uhr Vormittags eine Lizitation abgehalten werden.

Sämmtliche Gegenstände werden nach ihrer Eigenschaft entweder stückweise oder im niederösterreichischem Masse und Gewichte geliefert.

Hinsichtlich der — der ämtlichen Satzung unterliegenden Artikeln wird auf Prozenten-Nachlässe, hinsichtlich jener aber, welche keiner Satzung unterliegen, entweder auf festgesetzte die ganze Lieferungsdauer gleichbleibende Contrakts-Preise, oder auf die jeweiligen Marktpreise nach dem Verschleiss im Grossen auf Prozento-Nachlässe verhandelt.

Zur Lizitation wird Niemand zugelassen, der nicht vorhin ein Vadium erlegt, welches für die Artikelo des Bäckers mit 170 fl., des Fleischhackers mit 300 fl., des Greislers und Mehlhändlers mit 300 fl., des Kaufmanns mit 90 fl., des Weinhändlers mit 80 fl., des Glaserers mit 5 fl., des Borstenbinders mit 5 fl., des Kupferschmiedes mit 14 fl., für die Wäschreinigung mit 40 fl., für die Blutegeln mit 15 fl., für das Rasieren und Haarschneiden mit 10 fl., für die Verführung der Leichen mit 3 fl., festgesetzt ist, welches denjenigen, die Nichts erstehen, gleich nach beendeter Lizitation zurückgestellt werden wird, von dem Ersteheru aber sogleich bei Unterfertigung des Lizitations-Protokolls auf die mit 10% des Betrages der angenommenen ganzjährigen Lieferung der betreffenden Artikeln bemessene Caution ergänzt und depositirt werden muss.

Schriftliche Offerte werden nur vor der Lizitation, nämlich vor dem förmlichen mündlichem Abschlusse derselben versiegelt und mit dem bestimmten Vadium versehen, angenommen.

Die weiters näheren Lizitations-Bedingnisse, so wie auch das für das Militärjahr 1858 beiläufig zu liefernde Quantum sämmtlicher Artikeln können in der Agramer Garnisons-Spitals-Rechnungs-Kanzlei während der gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Agram am 24. August 1857.

v. Agich,

Hauptmann Spitals-Commandant.

Lenches,

Rechnungs-Offizial.

Br. 1504 (DS.—91) (2—1)

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede niegdašnje županije abaujvarske i tornanske, sadašnje županije abauj-tornanske, uklopno i kr. slobodnoga grada Košice (Kaschau).

Od strane c. k. upraviteljstva gruntovnicah u Prešovu, daje se kroz c. k. upraviteljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u kraljevini ugarskoj, uslied naredbe c. k popečiteljstva pravosudja od 16. lipnja 1857. br. 12923 na znanje sliedeće:

I.

U košičkom upravnom okolišu jest u svèrhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimičko izvidjenje polag občinah, već i u negdašnjoj županii abauj-tornanskoj uklopno i kr. slobodnom gradu Košicah posve obavljeno, te napisnici gruntovnički, ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, vèrhu sviuh godine 1848. k županii abaujvarskoj i tornanskoj spadavših občinah uklopni i kr. slobodni grad Košice, bit će počemši od 1. kolovoza 1857. u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Košicah svakome na ugled izloženi.

Obavljanje poslovah i učredovanjah naznačenih u izroku ovom ima se započeti takodjer dne 1. kolovoza 1857. i za otu svèrhu odredjen je c. k. zemaljski sud u Košicah za sve občine, koje su godine 1848. k abaujvarskoj i tornanskoj sadašnjoj županii abauj-tornanskoj spadale, uklopno c. k. slobodni grad Košice.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 20. lipnja 1857. izdanog izroka, uvèršten je u službenih listovih bečkih i buda-peštanskih novinah, kao i onih „Slavenske Noviny“ i u „Budapešti-hirlapu.“

C. kr. upraviteljstvo gruntovnicah.

U Zagrebu dne 16. sèrpnja 1857.

Z. 2189—1857 (DS.—93) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Zur Sicherstellung der Verpflegung der Schüblinge für das Verwaltungsjahr 1858 wird am 6. September l. J. um 10 Uhr Vormittags eine öffentliche Minuendo-Lizitation in dem hierstädtischen Rathhause abgehalten werden.

Die Lizitationslustigen können die diessfälligen Bedingnisse während den gewöhnlichen Amtsstunden bei dem gefertigten Stadtmagistrate einsehen.

Vom Magistrate der Landeshauptstadt

Agram den 16. August 1857.

Der Bürgermeister

Kamauf.

Nr. 1119 c. (Izv.—296) (3—1)

Edikt.

Von dem k. k. Bezirksamte Požeg als Gericht werden diejenigen, welche als Gläubiger an die Verlassenschaft des am 19. Juni 1857 mit Testament verstorbenen Gottlieb Zaberdac, Kaufmann zu Požeg, eine Forderung zu stellen haben, aufgefordert, bei diesem Gerichte zur Anmeldung und Darthuung ihrer Ansprüche am 26. September 1857 Vormittags 9 Uhr zu erscheinen, oder bis dahin ihr Gesuch schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an die Verlassenschaft, wenn sie durch Bezahlung der angemeldeten Forderungen erschöpft würde, kein weiterer Anspruch zustände, als insoferne ihnen ein Pfandrecht gebührt.

K. k. Bezirks-Amt Požeg als Gericht am 12. August 1857.

K. k. Bezirksvorsteher

Ribitsch.

Nr. 3734—1857 (DS—89) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Vom Magistrate der Landeshauptstadt Agram wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass die hierstädtische Wein-Einfuhrs-Daz am 12. September l. J. um 10 Uhr Vormittags in dem hierstädtischen Rathhause im Wege der öffentlichen Versteigerung für die Zeit vom 1. Oktober 1857 bis Ende Oktober 1858 also auf die Dauer von 13 Monaten an den Meistbietenden in Pacht gegeben werden wird.

Pachtlustige können die näheren Lizitations-Bedingnisse während der gewöhnlichen Amtsstunden bei dem gefertigten Stadtmagistrate einsehen.

Schriftliche nach dem vorgeschriebenen Formulare verfasste Offerte müssen vor dem Lizitationstage bei diesem Stadtmagistrate eingebracht werden.

Uebrigens wird bemerkt, dass die mündliche Versteigerung auf Grundlage des schriftlichen Bestbotes stattfinden wird.

Agram den 18. August 1857.

Der Bürgermeister
Kamauf.

(Dp. 63.) (3—3)

Natiečaj.

Za izpražnjeno miesto učitelja i orgulaša u župi Malo-Taborskoj razpisuje se ovim natiečaj.

Učitelj imade uz udoban stan godišnjih 215 fr. sr., dvie rali oranice, jedan vèrt, berbu prediva i vina, koja je primiereno lietini i dopadnosti, koju si učitelj ovèršivanjem svoga zvanja kod pučanstva pribavi, bolja ili loša.

Natiecatelji imadu svoje vlastoručno pisane, sviedočbami o čudorednosti, izvèršenih izpitah, vieštini orgulanja i pievanja, ukriepljene molbenice dotičnom učione nadziratelju dostaviti, dne pako 15. rujna t. g. osobno u župno stanje Malo-Taborsko stignuti.

(Dp.—62) (3—3)

Obznana.

Posliednjih danah mieseca rujna ove godine imadu pitomci stupiti u nadbiskupski diečački zavod kod kèršćanske škole braće u Zagrebu. U zavod taj primaju se oni diečaci, koji žele 1, 2 i 3 ili četvèrti razred na ovdiešnjoj glavnoj normalnoj učioni škol. braće polaziti, — kojih roditelji ili odgojitelji žele, da njihova dieca neklatare po ulicah, nego da se pod dobrim umiljatim nadzorništvom, pod ozbiljnim i pametnim zaptom valjanomu, spasonosnomu redu priuče i pravo kèršćanski uzgoje. Za stan, zdravu hranu i cieli uzgoj imade se na miesec platiti 9 for. sr. i to unapred za tri mieseca, u ostalom imati će pitomac sve u zavodu izim odieće, koju valja da roditelji sami nabave, a naročito da najmanje 5 parih rublja sa toliko žepnih i stolnih rubacah svom dietetu dadu. Nadstojništvo toga zavoda brinut će se na osobiti način tako za tielesnu čistoću i zdravlje pitomacah, kao što i za pravi kèršćanski uzgoj duše njihove i to tim većma, čim većma nastoji zloba i mèržnja proti svemu, sto diše pravim kèršćanskim duhom, isti zavod lažim i podlim ogovaranjem ocèrniti.

U Zagrebu dne 15. kolovoza 1857.

Svešć. Antun Traut,
ravnatelj.
Svešć. Mihail Smetiško,
prefekt.

Br. 1968 p. (Izv.—291) (3—3)

Oglas.

Pošto bi sa dosadanjim najmiteljem prava pobiranja obćinskog nameta za točenje pitjah i siečenje mesa uz obvezu dèržanja mesnicah u kotaru vinodolskome ugovorom ustanovljeno vrieme najamno sa 18. studenoga t. g. izteći imalo; to se time razpisuje dražba glede iznajmljenja prava pobiranja obćinskog nameta za točenje pitjah i siečenje mesa uz obvez dèržanja mesnicah u cielom kotaru vinodolskom na dan 29. rujna t. g. u pisarni podpisatog kotarskog ureda u 9 satih u jutro i to uz sliedeće uviete:

1. Od 19. studenoga t. g. iznajmljuje se pravo pobiranje obćinskog nameta za točenje pitjah i siečenje mesa, tim načinom, da će najmitelj jednu mesnicu u Novome za obćinu istog imena i Zagon, jednu u Bribiru za obćinu istog imena, jednu u Crikvenici za ovu obćinu kao i za obćinu Selce i sv. Elenu, jednu u Grižanih za obćinu istog imena i dio obćine Belgrad do sela Pecce a napokon jednu u Driveniku za obćinu Drivenik, ostali dio obćine Belgrad i obćinu Siljevica dèržati, i puk k istoj mesnici spadajući vaviek friškim i dobrim mesom služiti imao bude.

2. Ciena fiškalna za iznajmljenje upitnog prava opredieljuje se za političku obćinu

Novi . . . . 1200 fr. — kr.
za političku obćinu crikveničku . 700 fr. — kr.
ukupno opredieljuje se ciena fiškalna za cio kotar u . . . . . 1900 fr. — kr.

3. Vrieme najamno će se polag okolnostih na jednu do tri godine ugovoriti.

4. Poduzeti želeći imade prie početka dražbe u ruke dotičnoga u svèrhu odredjenog činovnika 10% vadium položiti, koji će poslie izvèršene dražbe svima izim najmitelju povèrnuti se, najmitelj pako k istoj svoti kod sklopljenja ugovora manjak do podpune kaucie bude izpuniti imao.

5. Ciena mesarenja hoće se po podpisatome kotarskom uredu ustanoviti od vremena do vremena, nu ipak tako, da se ciena mesa po senjskoj limitacii vaviek ravnala bude.

6. Ostali uvieti na ovogodištni ugovor utemeljeni, mogu se vazda pri ovom kotarskom uredu uviditi.

C. k. kot. ured
U Crikvenici dne 8 kolovoza 1857.
B. Mariošević.
C. k. kot. predstojnik

Nr. 2420 (Izv.—291) (3—2)

Editto.

L' i. r. Tribunale del Comitato in Fiume rende pubblicamente noto d' aver ad istanza d' Antonio Superina accordato il dupplice esecutivo incanto della casa Nr. 16 con abenze e terreni di brava 41 kl. [] 3 situati nella Comune di Cosalla all' art. 206 di ragione della massa qu. Antonia Fućak nata Bellen da S. Catterina, il tutto valutato giudizialmente f. 643 $5^1/_2$, e di avver stabilito le giornate del 24. Settembre e 29. Ottobre a. c. dalle ore 9 di mattina fino alle 12 meridiane per l' incanto da tenersi all' aula di questo Tribunale col l' avvertenza, che il deliberatario dovrebbe secondo l' assegno del giudice assumersi i pesi inerenti in quanto non eccedono l' importo deliberato — si diffidano inoltre tutti quelli, che credessero d' aver acquistato un diritto ipotecario sulle suddette realità d' insinuare tale loro diritto fino alla loro vendita poichè altrimenti avrebbero d' ascrivere a se stessi, se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, e ne rimanessero esclusi dalla distribuzione.

Condizioni d' asta.

1°. Viene stabilito per prezzo fiscale quello risultante da estimo in actis.

2°. Ogni offerente dovrà depositare a titolo di vadio il 10 per % del prezzo fiscale.

3°. Al primo incanto non si eccetteranno offerte inferiori al prezzo d' estimo, ed al secondo verranno deliberate a qualunque prezzo.

4°. Il deliberatario sarà tenuto a depositare l' importo di delibera entro giorni trenta, dopochè gli sarà intimato il relativo decreto, a scanso dal reincanto a tutto suo rischio, pericolo e spese.

5°. La spesa del secondo incanto andrà à carico del deliberatario.

Dall' i. r. Tribunale del Comitato
Fiume li 18. luglio 1857.

Nr. 835 civ. (Izv.—288) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Das k. k. Bezirksamt Strigovo als Gericht macht hiemit kund, dass die Veräusserung der zum Nachlasse des zu Selnice verstorbenen Herrn Pfarrers Josef Matoš gehörigen in Zebanec Stridauer Bezirke liegenden Weingarts-Realität, bestehend aus $2^1/_2$ Joch Rebengrund, $^1/_2$ Joch Unterschlag, 2 Joch Obstgarten, $1^1/_2$ Joch Acker, $^1/_4$ Joch Wiese und 4 Joch Wald nebst einem gemauerten mit Keller versehenen Wohngebäude und Stall auf Ansuchen des Testaments Executors Herrn T. Domherrn und Pfarrers zu Nedelić Franz Vlasković bewilliget, und zur Vornahme derselben die Tagsatzung auf den 27. August l. J. 10 Uhr Vormittags in facie loci anberaumt sei, wovon die Kauflustigen verständiget werden mit dem, dass vor Beginn der Lizitation das 10% Vadium zu erlegen sei, und dass die Weingartsrealität bei dieser Versteigerung nicht unter dem Schätzungswerthe, der gerichtlich auf 2175 fl. CMz. erhoben ist worden, verkauft werden kann.

Die Lizitations-Bedingnisse können sowohl in der Kanzlei dieses Gerichtes, als auch bei dem obbenannten Herrn Testaments-Executor eingesehen werden. Schliesslich wird noch bemerkt, dass bei dieser Gelegenheit auch die heurige sich dort befindliche Heufechsung lizitando gegen baare Bezahlung verkauft wird.

K. k. Bezirksamt Strigovo als Gericht am 1. August 1857.

Der k. k. Bezirksvorsteher
Mesarić.

Br. 451—1857 s. (Izv.—290) (3—3)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda vel. goričkog se do obćeg znanja stavlja, da je na molbu Kate Kotterman zastupane po odvietniku g. Peri Segjibašiu de praes. 16. travnja 1857 br. 454 radi osudom od 1. ožujka 1856 br. 273 dosudjene svote od 166 fr. 30 kr. kao i cielokupnih parbeno-ovèršbenih sudbeno na 22 fr. 40 kr. sr. ustanovljenih troškovah javna sudbena dražba kuće sa pristojališti na vlastitost Pavla Barbarića-Šipušić zvanog žitelja iz Vel. Gorice spadajuće, iz dèrvene kuće na 4 prečiela, u Vel. Gorici pod br. 50, suše dèrvene, kućnog i dvornog miesta od 62 [] klaftra i vèrta od 39 [] klaft. sastojeće dozvoljena, te da su za preduzetje iste dražbe dva roka, i to na dne 28. rujna t. g. i 27. listopada t. g. svaki put u 10 satih prie podne u prostorii ovog ureda, kao suda opredieljeni. Pozivaju se indi svi kupiti želeći time, da se naznačena kuća sa pristojališti u prilici pèrve dražbe neće izpod prociendbene sudbeno na 520 fr. sr. pronadjene vriednosti prodavati i da će kupac obvezan biti do vriednosti kupovnine polag naznačenja ovog suda one vierovnike izplaćivat, koji su založno pravo na rečenu kuću sa pristojališti postigli. Prociena kuće sa pristojališti, kao i dražbeni uvieti mogu se kod ovog suda uviditi i prepisi istih uzeti.

Zvani su pako ujedno svi oni vierovnici, koji su unešenjem u javne knjige založno pravo na rečenu kuću sa pristojališti stigli, ako prem njim posebno obznana prodajne ove dozvole dostavita nebi bila, da svoje zahtieve do gore naznačenog dražbenog roka kod ovog suda prijave, inače imadu sami sebi pripisati, ako se kupovnina, na koliko se bi kroz prijavljene zahtieve izcèrpila, bez njih podieli U Vel. Gorici 27. sèrpnja 1857.

C. k. kotarski predstojnik
I. Nemčić.

Nr. 2185 (Izv.—293) (3—2)

Editto.

Da parte dell' I. R. Tribunale di Comitato si porta a comune notizia, che essendo rimasto deserto il 1 incanto esecutivo della realità Nr. 120 in Plasse di ragione di Francesco Pressich — avrà luogo il giorno 27 corrente dalle 9 alle 12 antim. il 2do incanto a termini dell' Editto 20. Giugno a. c. Nr. 2185.

Fiume li 1. Agosto 1857.

Br. 2421 (Izv.—292) (3—2)

Editto.

Da parte dell' i. r. Tribunale del Comitato in Fiume si porta a pubblica notizia che ad istanza di Antonio Superina verrà tenuto nell' aula di questo Tribunale nei giorni 27. p. v. Agosto e 28. Settembre a. c. dalle ore 9 alle 12 antim. il duplice esecutivo incanto della porzione di casa Nr. 180 in questa città spettante all' asse del def. Giacomo Stanflin consistente in una cucina — primo piano e due camere e salotto nel 2°. con diritto d' ingresso e scala e giudizialmente stimata a f. 934, col cenno che al primo incanto non verrà deliberato sotto prezzo di stima al secondo poi a qualunque prezzo al maggior offerente e che ogni offerente avrà da depositare a titolo di vadio il 10% del prezzo di stima. Le rimanenti condizioni, la stima e l' estratto tavolare possono esser ispezionati presso questo Tribunale nelle ore d' uffizio.

Vengono in pari tempo diffidati tutti coloro che quantunque non separatamente notiziati, credessero di aver ottenuto mediante inscrizione nei pubblici libri qualche diritto ipotecario su questa porzione di stabile d' insinuare questo loro diritto in giudizio sino alla vendita, mentre altrimenti avranno da ascrivere a se stessi se il riparto seguisse senza loro intervento e venissero quindi escluse le loro pretese in caso d' esaurimento del ricavato prezzo.

Fiume li 11. Luglio 1857.

(Izv.—295) (3—2)

Natiečaj.

U Dolnjoj Motični, područnici župe našičke, okružja osiečkog, kotara našičkoga za novopodignutu učionu traži se sposoban sa izkazi na biljegovanom papiru učitelj i natiečaj ovaj traje do 20. rujna t. g. kod niže podpisatog Matie Filića župnika feričanačkog i kotarskih pučkih učionah nadziratelja. Za plaću imat će učitelj bezplatan stan, 50 mierovah pšenice, 30 centih siena, 45 bezplatnih poslenikah, 10 hv. dèrvah za sebe, a 6 hv. za školu. Zatim vèrt dosta prostran, a u gotovom novcu 100 fr. u kovanomu novcu. Osim ovog ekonomičkog stanja i rov.

U Orahovici pako kotara gorirečenog potrebit je odobren sa izkazi na biljegovanom papiru školski pomoćnik. Natiečaj traje kod gore i niže imenovaoga do 20. rujna o. g. Za plaću imat će 150 fr. sr. 3 hv. dèrvah i bezplatan stan.

U Feričanci dne 17. kolovoza 1857.

Matia Filić,
župnik feričanački i nadziratelj pučkih učionah kotara našičkog.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 28. KOLOVOZA 1857. Broj 195.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Iz Zadra doznajemo po Glasniku Dalmatinskom, da su se tamo na carev dan u jedan sat poslie podne pozvana gospoda i svakoga stališa sakupila bila u novo zavedenu občinsku knjižnicu Paravie, koja se u ovaj znameniti dan otvaraše. Kada, dodje Nj. uzvišenost gospodin namiestnik, gradjanska glasba odsvirà pèrvu kiticu narodne himne, a po tom gospodin občinski poslovodja Marko Cèrnica izgovori jednu shodnu besiedu, u kojoj na kratko pripoviedi, kako je ista knjižnica osnovana izjavljujući dostojnu pohvalu njezinom osnovatelju pokojnom Petru Aleksandru dr. Paravii, a takodjer i svim onim blagotvornim osobama, koje su pripomogle da se ista u život privede, medju kojima pèrvo miesto zauzima Nj. uzvišenost naš gospodin namiestnik, koi se o svakom našem napredku kao neumorna pčelica stara i košnjicu našega blagostanja napunja. Slovo je pak zaključeno sa trostručnim iskrenim „živio car naš!" na koi glas mnogoglasno sva knjižnica zamni klicanjem: Živio! — Po tom Nj. uzvišenost gospodin namiestnik ustane i shodni odgovor udostoji se dati, u kojem izmedju ostalog izrazi svoju najplemenitiu želju, da bi se ista knjižica postarala, da si pribavi knjigah na našem narodnom jeziku, koi je, kao što se sam on izrazavaše: jezik ove pokrajine, jezik naroda našega, jezik liep i krasan, jezik već književni i osobito piesnički; po tom žarko preporuči, da se providi i s knjigama na niemačkom jeziku, koi je, kao što sam veljaše: jezik carstva, jezik vladanja, jezik učevni, jezik koi se ponosi već s tolikim sjajnim svojim znamenitostima i t. d. Pri ovim preporukama tako razumnim i plemenitim, koje će naša poviestnica na izbranom listu svom zlatnim slovima napisati, dahtilo je mnogo sèrce i blagoslivljalo ovoga milog otca ove pokrajine, koi je ne samo njezin vladar, nego i dika i slava njezina.

Prigodom toga izviestja dodaje učredništvo gore rečenoga lista u jednoj opazki sliedeća:

„Za odgovoriti barem stranom plemenitoj želji našega gospodina namiestnika mislimo, da bi naša občina dobro učinila, da se za sada s jednim svojim pismom obrati na matice: hèrvatsku i sèrbsku; a takodjer i na naša učevna družtva u Pragu i Biogradu, da bi njezinoj novozavedenoj knjižnici sa svojim kako do sada izdanim, tako i u napredak izdati se imajućim knjigama, u pomoć pritekli i priticali, koja molba zaista nebi poželjenu svèrhu promašila, te bi se tako najlakše temelj i našim knjigama i ovdiešnjoj knjižnici položio, a tim bi opet sigurno oživila i jača ljubav prema istoj našoj književnosti."

Priobćujući ovaj članak nesumnjamo, što se naše matice tiče, da će ista rado odgovorit tomu pozivu braće dalmatinske, a možebiti da će i koi privatan čoviek isto učiniti. Čega radi da se ta izražena želja ondašnjih naših surodnikah što većma razglasi, primili smo poglavito taj sastavak u naše Novine žaleći da nam okolnosti nedopustiše učinit to već prije. Učr. Nar. Novinah.

Beč. Skupština medjunarodnoga sastanka za štatistiku, koja će s dopuštenjem Nj. veličanstva cesara biti u Beču, dèržat će svoje siednice u dvorani kuće dolnjih austrianskih stališah; iste će početi dne 31. t. m. Oni koji žele udioništvovat kod te skupštine, moraju imat ulazne biljege, koje će se dielit u pisarnci c. k. direkcie upravne štatistike (na dominikanskoj piaci br. 666). Oni strukovnici i priatelji znanosti, koji žele udioništvovat kod raspravah kongresa, neka se dakle izvole prijavit u napomenutoj pisarnici, gdie će dobit zahtievane ulazne biljege. Tiskanice i ini književni proizvodi kao i svi dotični dopisi imaju se upravit na pripravljajuću komisiu toga kongresa u istoj prostorii (br. 666).

Požun dne 25. kolovoza u 7 sati 30 minutah. (službena bèrzojavna viest) Od 7. ure u jutro do 2. ure poslie podne trajalo je najvišje razgledanje uredah, vojničkih, dobrotvornih i učevnih zavodah zatim uzah. Poslie velikoga obieda kod dvora usrećilo je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo svojim najvišjim posietom veoma živahnu pučku svetkovinu na varoškoj ledini. Nj. veličanstvo nastavit će sutra svoj put prieko Ipolysága u Balassa-Gyarmath.

Požun 26. kolovoza. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo ostavilo je praćeno blagosivljanjem pučanstva Požun u najboljem zdravju i nastavilo je Svoj put.

Cèrnagora

S cèrnogorske granice od 6. kolovoza pišu Sèrb. Dnevniku: Ma se govorilo, da se dvostruki danak uzimati neće, opet se taj glas potvèrdjuje. Kako se govori, u sliedstvu preduzetog reformovanja okružne i sreske gvardie, povisuje se njojzi plata za vrieme sabiranja poreza. Isto će se i broj gvardie umnožiti, u kojoj je dosad bilo prieko 500 momakah, a plata im je bila godišnjih 6 fr. Svaki kapetan gvardie ima od 9—27 drugah. S ovom gvardiom idu kapetani i kupe danak. Za ovaj dvostruki danak govore, da su se Moračani i Uskoci opreli da ga nedaju; no ovome glasu nije vierovati, jer i glasovi često zamienuju jedno s drugim. Cèrnogorci su mislili, da će danak samo za niekolike godine plaćati, pa da će opet živieti bez toga davanja. — Mašan Savov, brat Gjorgja, pošao je takodjer iz Kotora.

Turska.

S bosanske granice od 16. t. m. pišu: „U Tuslanskom sandžaku — odkud je proizišlo po-

---

India, njen prevrat i njeno vojništvo.

(Nadalje.)

Vojska kumpanie sastoji stranom iz Evropljanah, a stranom, i to većinom iz urodjenikah. Evropljani su ponajprije ukupni oficiri kod pravilnih četah svake vèrste i narodnosti. Kod ovih nemože urodjenik nikad dotierat do oficira, već obstoji samo višji podoficirski zbor, no kojega najvišji čin stoji za najmladjim evropljanskim zastavnikom. Samo kod nepravilnih i pomoćnih četah (o kojima ćemo odmah niže govorit) služe jošte urodjenici kao oficiri, budući da su ovim regimentama dodati samo dvojica ili trojica evropskih oficirah. Zatim obstoje iz Evropljanah u svakom od tri predsiedništva po tri piešačke regimente, svaka po dvanaest kumpaniah, dakle od dvostruke jakosti običnih engleskih regimentih. Ove kupi kumpania u Engleskoj i nespadaju k vojski kraljevskoj. Napokon je artileria jačom polovinom evropska i to tako, da Evropljani s urodjenicima sačinjavaju razlučene konjaničke i piešačke baterie.

Urodjenici sačinjavaju, kao što rekosmo, pretežnu većinu vojske, t. j. oni su podoficiri i soldati kod pravilnih konjaničkih i piešačkih regimentih (Sipojacah-Sepoys — po engleskom izgovoru pokvarena persijska rieč „Sipahi" t. j. konjanik, što još sada znači turska rieč Spahi ili po našem izgovoru Spaija. Sipahi ili Sipojac znači sada soldat uobće. Ista se je rieč po svoj prilici po persijskim dobitnim vojnama uvukla u novie indijske jezike) i kod jedne strane artilerie; a oficiri i momčad kod nepravilnih i kod razne vèrste pomoćnih četah. Momčad pravilnih piešačkih i konjaničkih regimentih skuplja se snubenjem (vèrbovanjem) i sastoji iz svih plemenah i vieroizpoviedanjah indijskoga pučanstva. Budući da je s jedne strane plaća, izmierena po zemaljskom običaju, veoma dobra i poslie duge i vierne službe dobiva vojnik i priličnu penziu, a s druge strane svakim danom postaje urodjeniku manje moguće stupat u vojnu službu kod domaćih knezovah, stoji Englezima na izbor ratoborna mladež zemlje. No tako zbog veće uzdanosti u ljude, kao i zbog veće uglednosti vojske uobće nastoje čim je više moguće da sakupe ljude iz višjih kastah i stališah, i uslied toga služe u vèrstima Sepojacah tako bramani i ljudi vojničkoga plemstva kao i Mahomedanci iz dobrih porodicah. Pravilne domaće čete uredjene i uviežbane su podpunoma na evropski način, no postupanje s njima zahtieva veliku obazrivost i točno poznavanje njihovih običajah. Premda je urodjenik uobće izvanredno poslušan i stèrpljiv, ipak neesmiješ ga uvriedit poimence u obziru njegovih vierozakonskih običajah i predsudah, inače bojat se je najpogibeljnie pobune i pojedinih činah osvete. Naravno i to prouzrokuje velikih neprilikah, što su Sipojci svikoliki oženjeni i što čoviek od više kaste jede samo s ljudma, koji su mu ravni i samo ona jela, koja su priredjena od takovih.

Veličina indijske vojske nije vazda ista. Negledeć na umnoženje zemlje, koje stečenjem novih područjah ili ugovorah s domaćim knezovima nastaje od vremena do vremena i čim poimence broj neurednih i pomoćnih regimenti sve većma raste, po potrebi se množi ili omaljuje momčad u pravilnim domaćim regimentama. Način i broj jest sliedeći:

Vojska bengalska sastoji, izvan napomenute tri evropske regimente, iz 10 pravilnih konjaničkih regimentih, od kojih ima svaka 6 kumpaniah (troops) ili tri švadruna; iz 74 regimente piehote po 6 kumpaniah, iz tri brigade konjaničke i 9 bateriah piešačke artilerie (medju kojima ima 9 kumpaniah konjaničke artilerie Evropljanah a 4 kumpanie urodjenikah, od piešačke artilerie pako ima 24 kumpanie Evropljanah i 18 kumpaniah urodjenikah); iz jednog indjinirskoga zbora od 125 oficirah i 8 kumpaniah sapérah. Izvan toga računa se jošte k bengalskoj vojsci 30 regimentih nepravilne konjadie; 50 regimentih ili bataljunah piehote pomoćne i svakojake nepravilne vojske; napokon još 5 legiah i kontingentah, koji su sastavljeni iz sve tri vèrste oružja. Evropski oficiri sastoje kod jedne pravilne konjaničke regimente iz 1 pukovnika, 1 podpukovnika, 1 majora, 6 kapetanah, 8 poručnikah, 4 korneta i jednoga srednjega štaba; kod jedne pravilne piešačke regimente iz 1 pukovnika, 1 podpukovnika, 1 majora, 6 kapitanah, 10 poručnikah, 5 zastavnikah i jednoga srednjega štaba; kod artilerie u svemu iz 12 podpukovnikah, 12 majorah, 72 kapetana, 132 nadporučnika i 60 poručnikah i još iz srednjega štaba sastojećega iz 19 častnikah. Kod nepravilne vojske broj evropskih oficirah mnogo je manji i sastoji redovito samo iz tri manja oficira, od kojih je jedan zapoviednik, drugi njegov pobočnik, a treći liekar. Generalstvo bengalske vojske sastoji iz 8 generalah, 24 generallajtnanta i 28 generalmajorah, od kojih je pako samo 10 u Indii, a ostali su u Evropi.

(Konac će sliediti).

sliednje gibanje kèršćanah — sve je sada mirno. Sviet očekuje niešta nestèrpljivo odluku porte u obziru ukinuća tretine. Naplaćivanje porezah počelo je i napreduje. — Sprema prošaste godine pokazao se je kod niekih selah nabie tuzlanske radalat (nieko vèrsta poreza) za 47 grošah od svake kuće viši, dakle iznosi 147 grošah. Odkud će toliki porez ondiešnji siromašni narod platit, to neka bog zna! — Zloglasni Mujaga Pazarac došao je sa svoja dva druga Husan-Arnautom i Aliom Talirovićem iz Sarajeva u Tuzlu i to oba posliednja pod nadzorom. Jedna sarajevska komisia iztražuje žalbe, što je raja podigla proti njima, no ne u obziru nezakonitoga pobiranja desetine već bezplatnoga zahtievanja jela i konaka za sebe i svoju navadno mnogobrojnu pratnju, konje itd. Ljudi dodju, preslušaju se a zatim izravna se stvar sa niekoliko grošah. O glavnoj točki nema ni govora. Od Tusle otišla je ta komisia dne 8. t. m. u Zvornik, a od onud ići će u Bilinu, Bèrcku i Gradačac, gdie su bili oni kèrvopije zakupnici. U Zvorniku i Bilini imat će komisia po svoj prilici većeg posla, jerbo tamo je raja žeštočja a i tlačenje bilo je veće.

Iz Carigrada javljaju „Oest. Ztg-u“ od 29. sèrpnja da je Seferpaša sa 10,000 Čerkesah potukao na Kubanu ruskoga generala Filipsona, da mu je uzeo 8 topovah i 64 konja i pretierao ga prieko rieke. Takodjer i general Rudanovski potučen je na rieci Kajsu. Njega je Šamil napeo sa 25,000 momakah Čečenacah, i svojom pobiedom zadobio je 10 gradićah, koje su Rusi za posliednjih 12 godinah sazidali. Ova pobieda pobudi Šamila da izda jednu proklamaciu, u kojoj kaže da će proti nepriatelju prave viere prie poginuti nego dopustiti da i jedna grudva zemlje njihove padne njinih šakah. (Polag noviih glasovah čini se da se ta viest nepotvèrdjuje. Nasuprot čuje se da su Rusi opet pobili Šamila.)

Velika Britania i Irska.

„Times„ piše: „Baš sada prispielo je potvèrdjenje da je Dr. Vogel u Vavri, glavnom gradu Vadaja, u istinu ubijen. Odsiekli su mu glavu na zapovied sultanovu. Korporal Maguire bio je od jedne čete Tuarikah, od prilike šest danah puta prema sieveru od Kuke, ubijen. Budući da se je bojalo, da mu prieti pogibelj, napisao je olovkom niekoliko redakah na našega podkonzula u Murzuku i zamolio ga je, da u slučaju njegove smèrti plati nieku malu svotu, koju je dužan bio svojim momcima. Hrabri junak branio se je očajano i poslao je više svojih ubojicah na drugi sviet, prije nego li je pao. Čini se, da ovi žalostni dogadjaji potvèrdjuju mnienje onih, koji tvèrde da se nemože od Tunisa ili Tripolisa prieko pustinje prekèrčit put probitačnom tèrgovačkom občenju s osrednjom Afrikom. Pravi tèrgovački drum sačinjavaju velike rieke: Nil, Niger i Zambeš.“

Spanjolska.

„Pays“ javlja: „Onomadne bila je obnarodovana okružnica meksikanskoga ministra unutarnjih poslovah, iz koje proizlazi, da će Meksiko od sele zauzet veoma nepriateljski položaj proti Španii. Nehoteći tajit ozbiljno stanje stvarih, znamo, da g. Lafragua, koi se je imao ukèrcat put Vera-kruca, nije jošte ostavio Franceske, i da posliednje zapoviedi, koje generalni gubernator od Kube očekuje u obziru poslanja pohodnoga zbora u Meksiko, jošte nisu otišle iz Madrita.

Afrika.

U Tunisu opet je bilo kèrvavo progonstvo židovah. „Gazette du Midi“, katolički list, izlazeći u Marsilji, javlja u jednom pismu datovanom iz Tunisa dne 12. kol. sramotna diela mohamedanskoga prostoga puka, razpaljenoga fanatičnim prodikama do najdivje mèržnje: „Jedan židov nahodio se je u dućanu niekoga Mauritanca i pogadjao se je za nieku stvar, koja mu se je činila preskupa. Budući da je isti kudio robu, nazvao ga je Mauritanac po lubkom običaju Musolmanah „Psetom“ i „Sinom psetovim!“ Opsovani Izraelit bio je tako nesmotren (tako barem tvèrde Tunezi), da na to odgovori: „Proklet ti bio zakon!“ Više nije trebalo, da se na viku musolmanovu sakupi pučanstvo, koje je, odkad smije bez kazni vèršit svoj divji fanatizam, vazda gotovo navaljivat na Franke i židove.“

„Nesretni židov bio je odmah ubijen. Ali sviedoci ove okrutnosti navališe sa svoje strane na Mauritane i nasta kèrvavi boj, u koje poginuše tri čovieka. Jedan židov, koi je uteko u dućan jednog mauritanskoga brijača, bio je od toga primljen s britvom u ruci i zaklan. Govori se da je puk opljačkao tri magazina i pokusio porobit burzu. Prozori engleskoga konzula bili su razlupani. Kod pèrve buke pohitio je francuski konzul, da pomoćju bejove vojske razstavi boreće se, zatvoriše gradska vrata i posada stupi pod oružje. Francuski konzul, g. Roches i njegov engleski drug otidjoše u Marzu, stolicu bejovu. Odlaz paketne ladje u Marsilju bio je odgodjen za jedan dan, po svoj prilici da sobom ponese službene pošiljke.“

Od 15. javljaju: „Pedeset ranjenih našlo je utočište kod franceskoga konzula, koi je silio da se vojskom uzdèrži poredak i da se predузmu uapšivanja. Franceska vlada zapoviedila je, kao što je poznato, da dva bojna broda otidju u Tunis.“

Azia.

„Oest. Ztg-u“ pišu iz Pariza, da je lord Palmerston dao caru Napoleonu dokumente, iz kojih se vidi jasno, kako je Rusia bunila u Indii (?)

U Hongkongu (engleskoj naselbini kod Kitaja) razneo se glas, da je kitajski car dao ostavku na prestol. Ovaj glas treba da se potvèrdi. Englezi su zauzeli još jedan gradić u kantonskoj rieci, koga su Kitajci ostavili.

Iz jednoga pisma u „Pays-u“, koje je dne 27. lipnja pisano iz Delhia, vadimo sliedeće pojedinosti o stanju stvarih pod tim gradom:

„Engleska vojska nije još počela obsadjivat Delhia. Ona se nalazi na jednom briežuljku od prilike 3 kilometra od grada; svoje središte ima u Hindao-Rao-u, gdi je niekad stolovao jedan poznat maratski poglavica. Englezi nisu dosad preduzeli ne samo nikakovih obsadnih radnjah, već ih, što više, u njihovom taborištu obsadjuju buntovnici, koji su već devet nasèrtah proti njima učinili i više putah prodèrli su im linie. Sada su ove linie obskèrbljene redutima, koji ih obezbiedjuju od sile i sličnih nasèrtah. Za toga vremena uznemirivale su neprestano buntovničke čete kraljevsku vojsku; oni su nadalje delhinske ograde stavili u izvèrstno stanje za branjenje; oni su podigli vanjske zgrade i oboružali su ih sa više od 260 topovah. Tako su stajale stvari 27. lipnja. Engleski vojnici pokazali su kod svake prilike veliku hrabrost i pošlo im je za rukom uzdèržat se u svojem položaju; no nemogu udarat na nepriatelja, dok nedobiju pomoći i velikih topovah. Kad to uzbude, morat će Englezi najprije uzeti vanjske zgrade, ako hoće, da probiju gradske zidine, a sudeći polag okornosti, koju pokazuju buntovnici, bit će to mučan posao. Borba pod Delhiom dakle, kao što se iz toga vidi, nije se jošte započela i svakako više će proći vremena, dok Englezi taj grad opet uzmu, nego li što se je iz početka mislilo.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 26. kolovoza. „Moniteur“ javlja, da je porta kaimakamu dala zapovied, da uništi izbore u Moldavskoj, pregleda izborne listine i za petnaest danah preduzme nove izbore. Priateljski odnošaji medju četiri sile i portom opet će se za koi dan nastavit.

London, 25. kolovoza. Dolnja siednica. Lord Palmerston očituje, da će se dojdućega petka odgodit parlamenat. Dolnja kuća odobrila je promiene gornje kuće u obziru predloga o zakonu razstave. Obe kuće odgodile su se do petka.

Verona, 25. kolovoza. Bèrzojavni inšpektorat oglašuje, da će se za vojničkih viežbanjah u Portenonu od 1. rujna t. g. počemši otvorit bèrzojavni ured za dèržavne i privatne pošiljke. Zajedničkim iztraživanjima redarstvenoga komisariata i zapovienddništva žandarmerie zbog porobljenja poštanskih kolah od 13. pošlo je za rukom naći i pohvatat jednu četu sločinacah. Oni nepripadaju niskom razredu pučanstva.

„Pays“ javlja iz Indie: Luknov, glavni grad kraljestva Audskoga, nalazi se u vlasti buntovnikah. Poslie smèrti generala Sir Henry Lawrence povukli su se englezi u tvèrdjavicu, gdie ih buntovnici obsadjuju.

— Posliednjom poštom došavšo indijske viesti uzete iz Bombay-Times-a od 14. sèrpnja u obziru uzeća grada Kavopura po buntovnicima i poraženja svih Evropljanah, koji su tamo bili, potvèrdjuju se.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 10877 (Fin.—32) (3—3)

Kundmachung.

Das zum Religions-Fondsgute Vukovina gehörige, an der Agram - Petrianer Reichsstrasse, im Orte Vukovina gelegene neurekonstruirte Wirthshaus sammt Stallung, Wagenschoppen mit der Schanksgerechtsame in Verbindung; mit dem Gemüse-Garten von 98 ▯ Klft., dann Acker Obertakalica im Ausmasse von 6 Joch 1200 ▯ Klft. und der Wiese Pašinec mit der Fläche von 3 Joch wird auf 5 (fünf) Jahre vom 1. November 1857 bis zum letzten Oktober 1862, dann separat der Acker Kipišci im Ausmasse von 7 Joch 800 ▯ Klft. ferners der Acker Pododricom im Ausmasse von 7 Joch 800 ▯ Klft., ebenso auf 5 Jahre vom 1. November 1857 an bis zum letzten Oktober 1862 in Pacht gegeben, und zu diesem Behufe die Lizitation am 5. September 1857 in dem besagten Wirthshause zu Vukovina selbst abgehalten werden.

Der Fiskalpreis ist für das Wirthshaus mit den obigen Zugehörigkeiten mit 150 fl., für den Acker Kipišci aber mit 20 fl., und für den Acker Pododricom mit 24 fl. 9 kr. festgesetzt, und jeder Lizitant muss vor Beginn der Lizitation ein 10% Vadium zu Handen des Lizitations-Commissärs erlegen.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse können sowohl hierorts, als auch beim k. k. Steuer- und Domänen-Amte zu Gross-Gorica eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Agram am 17. August 1857.

Heim.

Z. 2189—1857 (DS.—93) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Zur Sicherstellung der Verpflegung der Schüblinge für das Verwaltungsjahr 1858 wird am 6. September l. J. um 10 Uhr Vormittags eine öffentliche Minuendo-Lizitation in dem hierstädtischen Rathhause abgehalten werden.

Die Lizitationslustigen können die diessfälligen Bedingnisse während den gewöhnlichen Amtsstunden bei dem gefertigten Stadtmagistrate einsehen.

Vom Magistrate der Landeshauptstadt

Agram den 16. August 1857.

Der Bürgermeister

Kamauf.

Nr. 707—1857 (Izv.—300) (3—1)

Licitations-Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gericht Verovitic wird hiemit bekannt gemacht, es sei über, Ansuchen des Isak Kuffler, Handelsmann in Slanica vertreten durch den Adv. Herrn Franz Mohl in Verovitic de praes. 25. Mai 1857 Z. 707 die executive Feilbietung des dem Executen Josef Koralek gehörigen in Verovitic sub C.-Nr. 303 liegenden Hauses sammt Nebengebäuden und ¼ Sessionalgrund sub Grdb. Pr. Nr. 41 im Gesammt-Schätzungswerthe von 455 fl. CMz. pcto schuldigen Capitals von 457 fl. 5 kr. c. s. c. bewilliget, und zur Vornahme der erste Feilbietungstermin auf den 7. September 1857 der zweite und letzte aber, wo die Realitäten auch unter dem Schätzungswerthe hintangegeben werden, auf den 7. Oktober 1857 jedesmal um 3 Uhr Nachmittags an Ort und Stelle angeordnet worden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Bemerken vorgeladen, dass sowohl das Schätzungs-Protokoll, als auch die Lizitations-Bedingnisse in dieser Gerichtskanzlei stets eingesehen werden können.

Zugleich werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung hievon zugekommen ist, gleichwohl auf diese Realität ein Hypothekarrecht erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der Realität sogewiss bei diesem Bezirks-Gerichte anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillingsvertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch, soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht

Verovitic am 7. Juli 1857.

Polz.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 29. KOLOVOZA 1857. Broj 196.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a satim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

B e č. Kao što je već napomenuto, otvorio je prejasni g. nadvojvoda glavni gubernator Ferdinand Maksimilian carski vèrt u Mlecima občinstvu i zajedno naredio, da se imaju radnje nastavit danju i noćju, da se dovèrše još prije Njegova odlaska u Milan. To se učini, i već dne 23. t. m. vèrvila je vesela množina po zelenim alejama. Široke stube, vodeće prieko kanala u bašču, razmetane su i bašča sačinjava sada, ležeća u jednakoj ravnici samo, dražestan produljak Rive. Kafana nalazeća se u toj bašči bit će veoma jako posiećivana, jer neglédeć na njen veleliepni položaj neposredno uz zèrcalo od lagune, nema u Mlecima bašče s kafanskim prostorijama.

— Nj. veličanstvo car Ferdinand dostojao je za pribavljenje paramentah za cèrkvu u Pihlu u brukskom okružju dozvolit prinesak od 200 fr.

Njemačka.

„H. C.“ oprovèrgava viest razprostranjenu po mnogim novinama, kao da Engleska opet namierava kupit inostranu legiu i da je Helgoland opet izabran za kupilište. Nije veli u krugovima u Londonu, koji bi o tom svakako morali biti obaviešteni, bilo još ni s daleka nikakova govora. Upèrkos svemu tomu počima, veli, već pravo seljenje narodah od skitalicah, klatežah i protuvah, kojima je svèrha Hamburg i koji hoće da posvete engleskoj vladi svoju mišicu i svoj život. Oni se stiču sa svih stranah, divjačah, lahkouman i stranom opasan naredić, i padaju policii u ruke, koja ima s njima dosta posla i otresa ih se samo teškom mukom.

Turska.

Iz Š u m l e od 8. kolovoza pišu: Ovdiešnji Mohamedanci, koji su zbog svoje pohote silit kèršćane, da primu turski zakon, od predjašnjega generalnoga gubernatora Saidpaše više puta bili kažnjeni, čine sada malene svaki dan bez kazni slična prestupljenja na očigled miestnih oblastih. Tako je onomadne jedan visoki oficir ukrao jednoga kèršćanskoga diečaka iz kuće njegovih roditeljah, doveo ga u Rušćuk i tamo ga je obećanjem, prietnjama i zasienama svake vèrste prisilio da primo turski zakon. Kod svečanoga prolaza na turski zakon bio je diečak po vojnički obučen a pèrsa su mu bila urešena medaljom, koju je sultan svojim generalima i soldatima bio dao za hrabrost u posliednjoj vojni. — U selima Sadina, Opaka i Ezelhi oteli su Mahomedanci silom više kèršćanskih ženah a u Sadini ranili su muža jedne od istih, jer si je ženu branio. — U Razgradu ukrali su jednu kèršćansku dievojku iz kuće njenih roditeljah i prisilili su ju, da predje na turski zakon. Ovdie u Šumli dogodilo se je isto s jednim diečakom. Najrevnie protestacie kèršćanskoga biškupa, da povrate diečaka, ostale su bez uspieha. (Tr. Ztg.

I z C a r i g r a d a pišu „Köl. Ztg-u“: Nemože se dosta opetovat, da malo tko poznaje Turke i Tursku. U jednom privatnom govoru s jednim višjim pašom izlio je isti svu svoju žuč proti Francuskoj i to pariškom obilnostju riečih u francuskom jeziku. „Francuzi u svojoj obiesti preziru nas, kao što u obće običavaju dèržati sebe za više nego li sve druge narode. Naš sultan priznao je na svaki način i više možebiti, nego li bi bio smeo po turskom zakonu, diela saveznikah a osobito Francuzah. Množina Francuzah urešena je turskim redovima. Nasuprot u turskoj vojski ima istina engleskih i sardinskih redovah no francuskoga nema baš — n i j e d n o g a!“ On neće istina da tvèrdi, da se odsiekom svaki turski oficir može sravnit s francuskim, no da car Napoleon nijednoga u svojkolikoj turskoj vojski nedèrži vriednim reda počastne legie, to ima političke znamenitosti, zašto pružaju dokaz ake ne ugladjeni Canrobertovi a to za cielo krupni izrazi Pelissierovi. Ako Francuska želi tursku hrabrost i bojnu sposobnost izkusit, nitko joj nebrani da to učini.

Polag lista „Independ. belge“ dovèršeno je lorda Stratforda de Redcliffe političko popriště, premda ponajprije samo na istoku. Osobne vlastitosti, koje su ga u Carigradu u neprestanoj svadji dèržale s ostalim diplomatičnim zastupnicima — neće mu po svoj prilici dati da usigra

---

India, njen prevrat i njeno vojništvo.

(Konac.)

Madraska vojska sastoji uz takodjer tri evropljanske piešačke regimente, iz osam regimentih pravilne konjadie, 52 regimente pravilne piehote, jedne brigade konjaničke artilerie, sastojeće iz 4 evropske i dvie domaće kumpanie i pet bataliunah piešačke artilerie, sve skupa 16 kumpaniah Evropljanah i 6 kumpaniah urodjenikah, u svemu pako sa 7 pukovnikah, 42 kapetana, 70 nadporučnikah, 35 poručnikah i 29 oficirah srednjega štaba; napokon iz jednog indjenirskoga zbora od 75 oficirah i 12 kumpaniah sapérah. Generalstvo sastoji iz 12 generalah, 17 generallajtnantah, 14 generalmajorah, no od kojih stoje samo 4 u vojničkoj a 4 u civilnoj službi u Indii. Oficirski zborovi kod regimentih isti su kao u bengalskoj vojski; madraskoj vojski nisu pridružene nikakove nepravilne čete.

Vojska bombayska sastoji, uz tri piešačke regimente Evropljanah, iz tri pravilne konjaničke regimente, 29 pravilnih piešačkih regimentih, jedne brigade konjaničke artilerie, sastojeće iz 4 evropske kumpanie i 4 bataliuna piešačke artilerie, ukupno sa 8 kumpaniah Evropljanah i 12 kumpaniah urodjenikah, u svemu pako sa 5 pukovnikah, 5 podpukovnikah, 5 majorah, 25 kapetanah, 50 nadporučnikah, 25 poručnikah i 15 častnikah srednjega štaba, 2 kumpanie sapérah i 76 indjenirskih oficirah. Izvan toga pridruženo je ovoj vojski 5 raznih nepravilnih konjaničkih zborovah, 1 pomorski bataliun i 4 nepravilna bataliuna. Generalstvo sastoji ovdie iz 5 generalah, 18 generallajtnantah i 8 generalmajorah, no od posliednjih su svikolici na dopustu.

Kod kumpanijske vojske nezna se za k u p o v a n j e s l u ž b a h; promicanje biva kao kod vojskah ostalog izobraženoga svieta po dobi od službe i po zaslugi. Broj oficirah u istinu pritomnih kod regimentih mnogo je manji, nego li bi imao biti polag odredjenoga stanja vojske i može se odsiekom svesti najvećma na 2 trećine posliednjega. Nesamo da nisu pukovnici skorom nikad kod regimente, budući da su po engleskom običaju, obično generali i kao takvi služe ili se nahode na dopustu: već i od ostalih štabskih i podčinjenih oficirah vazda izbiva ih niekolicina. Stranomsu i oni na dopustu u Evropi i na zdravstvenim štaciama; stranom pako na mnogovèrstni način drugdiegdie u službi. Mnogobrojno osoblje trih vèrhovnih ratnih upravah, pobočništvo, mnogovèrstni diplomatični ili ini politički činovnici kod domaćih ili inih aziatskih dvorovah, napokon mnogi uprav gradjanski dèržavni činovnici jesu oficiri od linie, koji ostaju u svojim regimentama, da budu promaknuti i ako bi potrebno bilo da se opet vrate u svoje regimente. Uprav iz ovih oficirah proizlazi veliki deo najizvèrstnih dèržavnikah i učenih ljudih engleskih na istoku. Pri velikoj udaljenosti od kuće i budući da Evropljani veoma teško mogu priviknut ondiešnjoj klimi, mora naravno indijska kumpania nudit znatne koristi, da dobije oficirski zbor brojeći barem 4000 glavah i da ga uzdèrži u podpunom broju a to može steći samo dobrim plaćama za vrieme službe, dozvoljivanjem dugih dopustnih vremenah i dovoljnim mirovnicama poslie ne odviš dugačkoga službenoga vremena. Ova sredstva se i upotrebljuju. Plaće indijske vojske veoma su velike, miereći ih po evropskom mierilu, premda nisu priekomierne, ako uzmemo u račun potrebe Evropljanina u Indii i njegov društveni odnošej. Tako ima n. pr. kod konjanikah pukovnik od prilike 21,500 f. renskih, stranom u plaći, stranom u priplati svake vèrste; konjanički kapetan od prilike 7500 f.; kornet prieko 4000 for.; kod piešačke regimente pako pukovnik prieko 18,000 f., kapetan do 5500 f., zastavnik 2600 f., Piešačka artileria i ženijski zborovi stoje u sredini medju obima. Dopustna sistema veoma je zamèršena; neupuštajući se u podrobnosti navodimo ovdie sliedeće: Svaki oficir ima pravo na dopust u Evropu, ako i nije tomu prisiljen po stanju svoga zdravja i bez da bi mu izbivanje štetu kakovu učinit moglo u obzira promicanja, no naravno pod stanovitim uvietima i stezama. Tako mora n. p. svaki oficir 10 godinah služit u Indii (izuzimajući bolesti), prije nego dobije pravo na dopust. Dopust od tog vremena traje 3 godine; poslie 20 godinah službe još 2 godine k tomu; produženje može dopustit direkcia kumpanie. Za dopusta dobiva oficir za to odredjenu plaću, koja je istina mnogo manja nego li njegov dohodak u Indii, no ipak je svakako znatna.

Tako dobiva n. pr. konjanički pukovnik na dopustu 1 f. strg. 12 š. 8 d. a piešački 1 f. strg. 5 š.; konjanički kapetan 14 š. 7 d., a piešački 10 š. Samo ako tko uzme u 20 godinah službe više nego 2 godine, u 25 godinah službe više nego 3 godine, u 30 godinah službe više nego li 4 godine dopusta, odračuna mu se višak na vremenu od penzie. Što se napokon penzie tiče, nedobivaju penzie samo takovi oficiri, koji su u indijskoj službi izgubili zdravje, već ima uobće svaki pravo po 22. godini službe u Indii, medju kojima mogu biti 3 godine dopusta, s podpunom dosmèrtnom platom svoje službe povući se u stanje mira, gdie se naravno računa samo plaća a ne dodatci svakojake vèrste.

Ulaz u službu kumpanie nije sada više stvar protekcie, već mora se steći izkazom sposobnosti. K tomu vode dva puta: pèrvi je stupljenje u kadetsku školu u Addiscombe-u, gdie može mladić uz naknadu od 100 funtih st. na godinu ostat dvie godine, i zatim po uspiehu izpita stupit ili u četu oružja imajućega prednost u običnu službu, a drugi položenje naravno ne odviš strogoga izpita, bez da je kandidat bio prije u rečenom zavodu. Polag L. v. Orlicha sastajala je godine 1843. svakolika pravilna indobritanska vojska iz 264,100 momakah i 820 britanskih štabskih i 5500 podčinjenih oficirah, neračunajući onih od prilike 300,000 momakah, koji su oberužani štucevima, sabljama i štitima i služe financialnoj, redarstvenoj i pravosudnoj upravi. Od onoga vremena pako došlo je k tomu po utielovljenju Pendžaba i više s i k s k i h r e g i m e n t i h, isto tako i niekolike regimentih od gorskoga plemena Gurkas.

kroz dulje vremena kakvu rolu u Londonu. Kao što kažu, dopust od njegove službe u Carigradu promienit će se u neprestano udaljenje od onud a taj podieljeni mu „dopust“ osladit će se valjda grofovskim naslovom. Lord Howden ima se, vele, nadat, da će bit izabran da rieši nepriliku, koju je lord Stratford engleskoj vladi pripravio kod zlatnoga roga.

„Kol. Nov.“ pripoviedaju, kako je sultan poslie posliednjih dogadjajah u Carigradu jašio u polju i naišao na dva Evropljana, koji ga pozdraviše. Sultan ih da zapitati, kakvoga su roda i tko im je poslanik. Odgovore, da su Švajcari i da nemaju poslanika, a sultan na ovo uzdahne: Oh, da sretna svieta!

Franceska.

Pariz, 25. kolovoza u 8 satih u večer. Upèrkos kraćenju lorda Redcliffe-a pokorit se naputcima svoje vlade uništila je porta, prisiljena od Francuske, izbore u Moldavii i dala je zapovied, da se do 15. rujna imaju pregledat izborne listine.

Velika Britania i Irska.

„Times“ od 22. kolovoza piše: „Kasno sinoć priobćena nam je priateljskim putem sliedeća bèrzojavna pošiljka, koju je Nj. veličanstvo konzul u Kaljaru dne 21. kolovoza u 7 satih 45 minutah odaslao. Obnarodujemo ju od rieči do rieči u onoj formi, u kojoj smo ju primili.

Aleksandria 14. kolovoza, u 9 satih u večer. Brod „Nubia“ prispeo je danas u Suez. Donosi viestih iz Kalkute od 21. sèrpnja, od Madrasa od 25. sèrpnja, iz Galle-a (Ceylona) od 28. sèrpnja i iz Adena od 8. kolovoza. Bèrzojavne viesti iz Sueza malo sadèržaju i zamèršene su a pred odlaskom parobroda „Böotia“ put Malte nije ni pomislit na dalja razjašnjenja. Javlja se da nije bio Delhi jošte uzet; naznačenje datka fali. General Barnard umro je, kao što vele, od griže. S posliednjom poštom došavše viesti, uzete iz „Bombay-Timesa“ od 14. sèrpnje, u obziru na uzeće Kawnpura po buntovnicima i u obziru na poraženje svihkolikih Evropljanah, koji su u tom gradu bili, potvèrdjuju se. (Priobćeno već u kratko u našem jučerašnjem broju Učr. N. N.) Bèrzojavna pošiljka iz Sueza javlja zatim dalje kao što sliedi: Brodovi „Simoom“ i „Himelaya“ došli su bili u Kalkutu od prilike sa 1500 momakah kineske (t. j. engleske s pèrva za Kinu odredjene) vojske a ta momčad imala se je odmah odpravit u nutrašnjost zemlje. Očekivali su jošte samo 300 momakah za bojnu silu generala Hancocka (po svoj prilici imalo bi stajat Havelocka. Opaska redakcie Timesove.) Buntovnici bili su medjù Allahabadom i Cawnporom tri puta pobijeni i oduzeto im je više topovah. Posliednje miesto, što se je nahodilo u vlasti Nana-Sahiba, opet mu je bilo oduzeto i Havelock progonio je Sahiba od prilike 10 miljah daleko uz rieku Blittoe (po svoj prilici Bilhura. Opaska redakcie Timesove). Sir Henry Lawrence umro je uslied ranah, kojih je u jednom izsèrtu iz Luknova dopao, gdi je za vrieme posliednjih viestih sve dobro stajalo. Svekolike čete u Audu pobunile su se. U Agri vladao je podpuni mir; domaće čete bile su razoružane. Kontingent gwalorski takodjer se je pobunio; misle da je otišo u Indur. Iz Kine nema nikakovih političkih novinah. Vladni parobrod „Transit“ podpunoma je propao na sundaskoj cesti. Brodarska momčad i vojska, koja je bila na brodu, dodjoše danas jedna i druga u Suez. Ovu bèrzojavnu pošiljku primio sam od generalnoga konzula Grecna iz Aleksandrie za Karla Clarendona. „Konzul Craig.“

(Ove viesti već su dosta loše; no učinile su dvostruko neugodan utisak, jerbo misle, da vlada nije priobćila podpunoga sadèržaja ove pošiljke.)

Azia.

Lloydov parobrod, prispievši iz Aleksandrie u Tèrst dne 21. kolovoza, doneo je viestih iz Bombaya od 30 sèrpnja, Kalkute od 20. sèrpnja i Honkonga od 10. sèrpnja. Smèrt Sir-Hugh-Wheelera u Cawnporu, kojega posadu uništiše buntovnici, Sira Henry Lawrenca u Luknovu, koj se je jošte dèržao, i generala Barnarda, na čije miesto kao vèrhovni zapoviednik stupio je general Reid, potvèrdjuje se.

Delhi je još svejednako u rukama buntovnikah; u Agri pobila se je dne 5. sèrpnja britanska posada s buntovnicima od Neemuha. General Havelock potukao je buntovnike triputa i uzeo im je opet Cawnpore. U Sealkoti pobuniše se dvie regimente; pobuna u Hyderabadu bila je utišana.

U sievero-zapadnim provinciama poklali su buntovnici po raznim miestima evropske stanovnike. U Pendžabu i predsiedništvima madraskom i bombayskom vlada mir. Lord Elgin došo je u Honkong.

„Le Nord“ razlaže u jednom dopisu, datovanom iz Madrasa od 10. sèrpnja plodove pobune u istočnoj Indii i nabraja miere, koje je vlada poduzela za utišanje iste. Kao najglavnie medju ovima naznačuje se: Ukinuće štamparske slobode po svoj istočnoj Indii; uapšenje svih sumnjivih kraljevah i poglavicah; ustrojenje narodne straže; nagrada od 50 rupiah za glavu svakoga dezerterca; ukinuće svih školah, koje stoje pod upravom urodjenikah, miera, koja je dosele samo predložena bila, ali jošte izvedena nije; proglas priekoga suda po svoj zemlji.

Dopisnik misli, da ovim mierama nije moguće postić svèrhe; vlada bi morala uzdèržavat u Indii postojanu vojsku od 50,000 Evropljanah, energično nastojat, da se čim prije sagrade železnice i valjane kolne ceste, urodjenicima uzeti pravo na nieke službe i podić uglednu redarstvenu silu; ako se to neučini, India će za Englesku biti izgubljena.

„Teheranske Novine“ sadèržaju izviešće o dočeku engleskoga poslanika na granici i u Kermanšahu po gubernatoru provincie. Svuda su oblasti poslaniku izkazale veliku čast a nije baš ni govora o resprama, o kojima se je glasalo. List sadèržaje novih viestih iz Maksata, gdie se, kao što je poznato, po smèrti ondiešnjega Imana dva njegova sina bore za nasliedstvo. Dosad nije jošte došlo do odlučne borbe.

Gèrčka.

Iz Atine pišu: Viesti iz bližnjega Epira glase opet žalostnie nego li ikad prije; razbojništvo se je strašno opet razvilo i ljudima režu jezike, da neodaju razbojnike. U Tesalii dogadjaju se isti užasi.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz, 25. kolovoza. Uslied današnjega „Moniteura“ posietit će car, koi je danas na lovu u šumi St. Germain, stopram koncem ove nedielje logor chalonski i tamo će provest miesec rujan, da sám upravlja manuvrama, koje se imaju tamo izvest.

London 25. kolovoza. „Globe“ javlja, da se ima 70 batalijunah piešakah stavit u stanje rata, da zamiene vojsku otišavšu u Indiu.

Pariz 27. kolovoza. Vojvoda Filip vürtemberški došo je u Paris. Jučerašnji „Moniteur“ priobćuje ugovor, koi je sklopljen medju Francuskom i Rusiom.

Madrit 26. kol. „Espana“ misli, da će se kortesi po svoj prilici sazvati, kad se svi ministri vrate u Madrit.

„Triest. Ztg.“ javlja iz Aleksandrie od 21. t. m. da je zbog toga, što je napuljski konzul iz potaje ubijen bio, uapšeno više Evropljanah i da su preduzete stroge redarstvene miere. Ruski konzul Girš došo je iz Carigrada i odseo je u francuskoj konzulatskoj zgradi a i jedan odaslanik sultanov na podkralja egipatskoga došo je onamo. Podkralj je zapoviedio da se u Suezu ima načinit nasip. Parobrodarstveno družtvo na cèrvenom moru sklopilo je s istočnom Indiom ugovor za odpremljanje engleskih soldatah. Dva Austrianca došla su sretno na svojem putu poduzetom za iztraživanje nilskih izvorah pod 4. stupanj.

Carigrad 22. kolovoza. (Posredstvom Lloydova parobroda „Neptun“ prispievšega u Tèrst 27. t. m.) Karvan, sastojeći iz 500 osobah sa 1300 kamilah, koi je dne 29. lipnja iz Damaska otišo put Bagdata, uništen je do 15 ili 20 glavah. Ti nesretnici zabludili su u pustinji i propali su od pomanjkanja vodé; Arapi otali su robu poginuvših, no generalni gubernator od Damaska čeka(?) je za one putnike, koji su ostali živi. U Elbir tri sata od Jerosolima nastala je medju stanovnicima nieka borba, pri kojoj su bile 22 osobe ubijene a mnoge ranjene.

Verona, 26. kolovoza. Nj. c. vis. prejasni nadvojvoda Ferdinand Maks. i njegova supruga prispiet će ovamo dne 3. d. m., 4. ostat će ovdie a 5. će odputovat.

Turin, 25. kolovoza. Željeznica od Novare u Bufalora ima se dne 1. listopada otvorit. Putnici i momčad broda Kaljari nalaze se u Napulju u apsu.

Firenca, 25. kolovoza. Nj. svetost papa odputovao je jučer odovud u Pizu.

Viesti iz Indie glase veoma ozbiljno. Pobunjena vojska audska stavila se je u obćenje s **Delhiom**.

U Teheranu nastala je *propirka* medju poslanikom Engleske i Rusie.

Kao što uvieravaju, preuzet će poznati engleški general Sir Colin Campbell, koi je u Indii veoma na glasu, shodno svojim naputcima vèrhovno zapoviedništvo pod Delhiom.

Bečka burza

dne 28. kolovoza 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	82½
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	84⁵/₁₆
dto . . . . » 4½%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	142¾
» » » » » 1854, » 100 »	109
Bečko-gradski banko . . . . . sa 2½%	
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	88⅝
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	81
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	981
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	267
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1857½
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željoznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	553½
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	385
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	200½
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	204¼
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mlietačka željeznica . . »	244

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	105½
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	104¼
Gonova za 300 piemontezkih lirah . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	76⅞
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	103⅝
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-10½
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	103
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	
Pariz za 300 frankah . . . . »	121⅝
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	
Carigrad za 1 forint . . . . parah	468
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Cerski dukati	[illegible]
Srebro od 2. kolovoza	[illegible]

Odgovorni urednik: Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 15089 (VI—63) (1—2)

Obznana.

Kao što se kaže u XXIX. komadu br. 134 dèrž. zak. lista od godine 1857., ona ista vojnička oprostnina od godine 1857. u iznosku od tisuće potsto (1500) for. sr. valjat će nepromienjena i za godinu 1858.

Oni, na koje dodje dojduće godine red u dužnosti vojničkoj, te će polag §. 5. propisa o zamieni u službi vojničkoj od 21. veljače 1856. (dèrž. zak. lista od god. 1856. kom. VII. br. 27, a zem. vlad. lista 1856 I. razd. kom. I. br. 9, str. 11.) položenjem oprostnine od 1500 for. sr. iskupit se od dužnosti vojničke, valja da svakako tečajem mieseca listopada t. g. mole u vlasti političke, da ih ova predbilježi, inače bo bit će si sami krivi, ako se nebi imao nikakov obzir na njihove kašnije molbenice.

U Zagrebu dne 16. kolovoza 1857.

Od c. k. hèrv. slav. namiestničtva.

Nr. 15392/3464 V. (VI.—61) (3—3)

Concurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte ist ein Juršić'scher Stiftungsplatz in Erledigung gekommen.

Auf denselben haben Anverwandte des Stifters Johann von Juršić ehemaligen Obergespans des Agramer Comitates, nach männlicher und weiblicher Linie und in der Ermangelung solcher, auch sonstige kroatische adelige Jünglinge mit hervorragenden Talenten und entsprechender Studienverwendung, Anspruch.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenzgesuche, sind mit dem Taufscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Studienzeugnissen für die letztverflossenen zwei Studiensemester, mit der Nachweisung über die Abstammung aus der Familie Juršić oder im entgegengesetzten Falle mit der Nachweisung über den hierländigen Adel, zu belegen, und bei der Studiendirektion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 10. September l. J. einzubringen.

Zur Aufnahme in's Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der I. Gymnasialklasse oder mit Beginn des Schuljahres 1857-58 zur Aufnahme in diese Classe befähigt sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 14. August 1857.

Nr. 2267 pr. (VI.—64) (3—3)

Konkurs-Kundmachung

für eine Bezirks-Adjunktenstelle.

Im Verwaltungsgebiete der kroatisch-slavonischen Statthalterei ist bei einem rein politischen Bezirksamte eine Adjunktenstelle mit dem Jahresgehalte von 700 fl. provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Dienststelle haben ihre gehörig belegten Gesuche im Wege ihrer vorgesetzten Behörden, und wenn sie einem andern Kronlande angehören durch die betreffenden Landesstellen bis 15. September d. J. bei der k. k. Comitatsbehörde in Essek einzubringen, und hiebei Geburtsort, Alter, Religion, Stand, Studien und sonstige Befähigungen, dann Sprachkenntnisse und die bisherige Dienstleistung nebst Angabe sonstiger Verdienste und des allfälligen Verwandtschaftsgrades mit den Bezirksbeamten dieses Landes nachzuweisen.

Vom k. k. kroat.-slav. Statthalterei-Präsidium

Agram am 21. August 1857.

Br. 2218 Br. (VI. 65). (3—2)

Oglas

predsiedničtva c. kr. hèrv. slav. namiestničtvva, kojim se podieljenje nagradah za gojenje konjah do obćeg znanja stavlja.

Da bi se ljudi pojedini, koji se u malom bave uzgojivanjem konjah, pobudjivali, da brižljivo nastoje oko konjah svojih, da ih brižljivo timare i štede, a naviestito u nakeni, da bude svagda dobrih kobilah, koje se smatraju kao podpuno prikladno sredstvo, kojim se promiče i popravlja gojenje konjah u zemlji, dostojalo je Njegovo c. k. apostolsko veličanstvo previšnjom odlukom od 27. siečnja 1857 na tri godine danah dozvoliti za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu svake godine 110 komadah c. k. austrianskih cekinah u zlatu iz dohodakah dèržavnih kao nagrade za gojenje konjah.

Po glasu ustanovah naredbe visokoga c. k. vèrhovnoga zapoviedničtva vojske od 27. travnja 1857. (s. v. l. razd. I. kom. XVIII. br. 85) imade se podieljivanje ovih nagradah izmienice u Zagrebu i u Čakovcu, zatim u Osieku i Rumi obavljati, i hoće se za tekuću godinu u ponedieljak 21. u Čakovcu, onda u ponedieljak 28. rujna 1857 u Osieku obaviti.

Na svakom natiecalištu dopitat će se:

A. Kobilam sa sisajućim ždriebetom:

1 po 15 }
3 „ 5 } c. k. cekinah u zlatu.

B. Trogodišnjim ždriebicam:

1 po 10 }
3 „ 5 } c. k. cekinah u zlatu.

Za podieljenje nagradah u ime gojenja konjah mogu natiecati:

a) Kobile od 4. do 7. godine života svoga sa čilim sisajućim ždriebetom (pulićem), koje su dobro timarene, zdrave i kriepke, i imadu svojstva dobre kobile za plodjenje;

b) Trogodišnje ždriebice, od kojih se očekiva osobita sposobnost za plodjenje, i koje još nisu upotrebljene za vožnju (teglenje).

Vlastnici kobilah, koje će se natiecati za ovakve nagrade, imadu sviedočanstvom predstojnika obćinskoga dokazati, da je dovedena kobila ujedno sa sisajućim ždriebetom još prije, nego što je pulića toga oždriebila, ili njihova bila, ili da je dovedenu trogodišnju ždriebicu oždriebila kobila, koja je u vrieme oždriebljenja njihova bila, i da su trogodišnju tu ždriebicu oni odgojili.

Kobila, koja je već jedanput dobila ovakovu nagradu, može do 7. godine života i opet natiecati se za nagradu, ako koje, za pèrvom nagradom sliedeće godine opet dovedena bude sa čilim sisajućim ždriebetom. Kobile, koje su jurve dvie ovakove nagrade dobile, bit će isključene od daljega natiecanja.

Tako isto trogodišnja ždriebica, ako je kao takova dobila nagradu, može još dva puta biti nagradjena kao kobila.

U Zagrebu 20. kolovoza 1857.

Br. 386/1702. (DS.—92) (3—2)

Opetovano obnarodovanje.

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Ugarskoj glede županie bielostoličke (Stuhlweissenburg).

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Pešti, daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu, u obziru napredujućega uvedenja novih gruntovnih knjigah u Buda-peštanskom upravnom okolišu kraljevine ugarske uslied naredbe c. k. popečiteljstva za pravosudje od 6. siečnja 1857. br. 11. na znanje sliedeće:

U Buda peštanskom upravnom okolišu jest u svèrhu uvedenja gruntovnih knjigah miestničko izvidjenje polag obćinah već i u županii bielostoličkoj (Stuhlweissenburg), uklopno i u kr. slobodnom gradu Bielojstolici posve objavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, vèrhu svih obćinah, koje su god. 1848. spadale k županii bielostoličkoj, uklopno sa slobodnim gradom Bielomstolicom bit će počemši od 1. ožujka 1857. svakomu na ugled izloženi u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Bielojstolici (Stuhlweissenburg.)

Obavljanje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom ima se započet takodjer dne 1. ožujka 1857. i u svèrhu ovu odredjen je c. k. županijski sud u Bielojstolici.

Obližnja naznačenja uredovanjah i poslovah pripadajućih gore navedenom sudu kao i strankama sadèržana su obširnie u izroku izdanom po c. k. upravljateljstvu gruntovnicah u Pešti pod 10. siečnja 1857 te proglašenom u uredovnih novinah „Buda-Pesti hirlap“ od 23., 25. i 29. siečnja 18., 20. i 23., i u peštanskih novinah od 22., 25., i 28. siečnja 1857. br. 17., 20. i 22.

C. k. upravljateljstvo gruntovnicah.

U Zagrebu dne 9. veljače 1857.

Nr. 959/1675 (Ds. 90.) (3—2)

Opetovano obnarodovanje.

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u sèrbskoj Vojvodini i u tamičkom Banatu, glede obćinah nemački Logeš, romanski Lugoš, Szkribestye i mali Zorlentz u negdašnjoj županii Krašovskoj, sadašnjem okružju Lugoškom.

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Temešvaru daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u sèrbskoj vojvodini i u tamiškom Banatu uslied naredbe c. k. popečiteljstva, za pravosudje, od 24. ožujka 1857. br. 5099. na znanje sliedeće:

I.

U sèrbskoj je vojvodini i u tamiškom Banatu miestimičko izvidjene, da se uvesti mogu gruntovničke knjige, već i u obćinah niemački Lugoš, romanski lugoš, Szkribestje i mali Zorlentz u niegdašnjoj varmedji krašovskoj sadašnjem okružju lugoškom posve obavljeno; te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, bit će počamši od 1. svibnja 1857. svakomu na ugled izloženi u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Lugošu.

Obavljanje poslovah i uredovnih dielah, naznačenih u izroku ovom, imade se takodjer započeti dne 1. svibnja 1857. i u svèrhu ovo odredjen je c. k. okružni sud u Lugošu.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 30. ožujka 1857. izdanog izroka uvèršćen je u službenih listovih bečkih novinah, kao i onih novinah temešvarskih od 5., 8. i 12. trav. 1857. pod br. 78. 80 i 84.

C. k. upravljateljstvo gruntovnicah

u Zagrebu dne 26. travnja 1857.

Br. 1504 (DS.—91) (2—2)

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede niegdašnje županije abaujvarske i tornanske, sadašnje županije abauj-tornanske, uklopno i kr. slobodnoga grada Košice (Kaschau).

Od strane c. k. upraviteljstva gruntovnicah u Prešovu, daje se kroz c. k. upraviteljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u kraljevini ugarskoj, uslied naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 16. lipnja 1857. br. 12923 na znanje sliedeće:

I.

U košičkom upravnom okolišu jest u svèrhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimičko izvidjenje polag obćinah, već i u negdašnjoj županii abauj-tornanskoj uklopno i kr. slobodnom gradu Košicah posve obavljeno, te napisnici gruntovnički, ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, vèrhu svih godine 1848. k županii abaujvarskoj i tornanskoj spadavših obćinah uklopni i kr. slobodni grad Košice, bit će počemši od 1. kolovoza 1857. u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Košicah svakome na ugled izloženi.

Obavljanje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom ima se započeti takodjer dne 1. kolovoza 1857. i za otu svèrhu odredjen je c. k. zemaljski sud u Košicah za sve obćine, koje su godine 1848. k abaujvarskoj i tornanskoj sadašnjoj županii abauj-tornanskoj spadale, uklopno c. k. slobodni grad Košice.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 20. lipnja 1857. izdanog izroka, uvèršten je u službenih listovih bečkih i buda-peštanskih novinah, kao i onih „Slavenske Noviny“ i u „Budapesti-hirlapu.“

C. kr. upraviteljstvo gruntovnicah.

U Zagrebu dne 16. sèrpnja 1857.

Nr. 2185 (Izv.—293) (3—3)

Editto.

Da parte dell' I. R. Tribunale di Comitato si porta a comune notizia, che essendo rimasto deserto il 1 incanto esecutivo della realità Nr. 120 in Plasse di ragione di Francesco Pressich — avrà luogo il giorno 27 corrente dalle 9 alle 12 antim. il 2do incanto a' termini dell' Editto 20. Giugno a. c. Nr. 2185.

Fiume li 1. Agosto 1857.

(Dp.—67) (11—1)

Već dne 4. studenoga

bit će vučenje

lutrije od slikah,

od koje 1 srećka stoji samo 30 kr. konv. novca,

a tko kupi 5 srećakah dobit će vèrhu toga još jednu besplatno.

Neupuštajući se u opredieljivanje ciene ovih slikah, neka (p. n.) občinstvu služi na znanje, da podpisana tèrgovačka kuća nudi dobitelju 1. zgodka za ustup od 10 deset slikah

1000 komadah dukatah (cekinah) u zlatu,

a ostalom da su ukupne slike ove lutrije već godine 1858. po veletèrgovačkoj kući G. M. Perissutti izigrane bile i da je rečena kuća dobitelju ukupnoga broja slikah za ustup istih javno ponudila bila

80.000 for. konv. novca.

Iv. C. Sothen

u Beču (Stadt, am Hof Nr. 420)

kao upravljatelj lutrije.

☞ Kod blagonaklona izvanjskoga traženja moli se za naklono frankovano poslanje iznoska kao i za dobrohotno priloženje od 10 krajcarih za poštarinu i frankovano poslanje listine od vučenja u svoje vrieme. U Zagrebu se mogu dobit srećke kod Andrije Reyleina u dugoj ulici u lutrijskom dućanu.

Nr. 13058 (Fin.—33) (3—1)

Kundmachung.

Nachdem die mit Kundmachung der hochlöblichen k. k. Finanz-Landes-Direktion für Croatien und Slavonien vom 16. Juli 1857 Z. 10097 auf den 21. und 22. August 1857 ausgeschriebenen bei den Lizitationen über die Verpachtung des Mauthertrages der bei den ärarischen Mauthbrücken zu Essek und Pitkorevce ohne Erfolg geblieben sind, so wird bezüglich derselben Pachtobjekte eine neuerliche Versteigerung unter den in der vorgedachten Kundmachung enthaltenen Modalitäten u. z. für die Station Essek auf den 9. und für Pitkorevce auf den 10. September 1857 festgesetzt, und wird dies hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Essek am 23. August 1857.

Nr. 2328—1857 c. (Izv.—297) (3—2)

Edikt.

Vom k. k. städt. del. Bezirksgerichte Essek wird bekannt gemacht, es sei die öffentliche Feilbietung des zur Verlassenschaft nach Anton Schreiber im Orte Teuje gehörigen unbeweglichen auf 560 fl. CMz. geschätzten Vermögens, bestehend in 4 Joch 350 ☐ Klftr. Ackergrund und 670 ☐ Hausgrund sub Nr. 142 bewilligt, und zur Vornahme dieser Feilbietung zwei Termine und zwar auf den 12. September und 12. Oktober 1857 jedesmal um 9 Uhr Vormittags in der Kanzlei dieses Bezirksgerichtes, Oberstadt Essek im Comitatsgebäude angeordnet worden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beifügen vorgeladen, dass diese Grundstücke bei dem ersten Termine nicht unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerthe von 560 fl. CMz. verkauft werden.

Die Lizitationsbedingnisse können bei diesem Gerichte eingesehen werden.

Essek am 12. August 1857.

Galac.

Nr. 707—1857 (Izv.—300) (3—2)

Licitations-Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gericht Verovitic wird hiemit bekannt gemacht, es sei über, Ansuchen des Isak Kuffler, Handelsmann in Slanica vertreten durch den Adv. Herrn Franz Mohl in Verovitic de praes. 25. Mai 1857 Z. 707 die executive Feilbietung des dem Executen Josef Koralek gehörigen in Verovitic sub C.-Nr. 303 liegenden Hauses sammt Nebengebäuden und ¼ Sessionalgrund sub Grdb. Pr. Nr. 41 im Gesammt-Schätzungswerthe von 465 fl. CMz. pcto schuldigen Capitals von 457 fl. 5 kr. c. s. c. bewilliget, und zur Vornahme der erste Feilbietungstermin auf den 7. September 1857 der zweite und letzte aber, wo die Realitäten auch unter dem Schätzungswerthe hintangegeben werden, auf den 7. Oktober 1857 jedesmal um 3 Uhr Nachmittags an Ort und Stelle angeordnet worden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Bemerken vorgeladen, dass sowohl das Schätzungs-Protokoll, als auch die Lizitations-Bedingnisse in dieser Gerichtskanzlei stets eingesehen werden können.

Zugleich werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung hievon zugekommen ist, gleichwohl auf diese Realität ein Hypothekarrecht erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der Realität sogewiss bei diesem Bezirks-Gerichte anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillingsvertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch, soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht

Verovitic am 7. Juli 1857.

Pols.

Br. 719/1857 s. (Izv.—298) (3—1)

Izrok.

Od strane c. k. kotarskog ureda kao suda velikogoričkog do obćeg se znanja stavlja, da je na molbu Martina Arka, tèrgovca iz Zagreba, zastupanog kroz odvietnika g. Stipana Osjaka de praes. 12. lipnja 1857 br. 719 radi dužne glavnice od 120 fr. sr. zaostavših 5% kamatah, parbenih u 12 fr. 7 kr. ovèrèbenih u 13 fr. 6 kr. podnesaka molbe prociembene u 5 fr. 9 kr. i čina prociene u 14 fr. 39 kr. sr. sudbeno ustanovljenih troškovah javna sudbena dražba plemenitoluka na vlastitost Pavla Kosića žitelja iz Male Gorice spadajućeg, i iz kuće dèrvene pod br. 20 na tri prediela, komore dèrvene na jedan prediel, štagla dèrvenog sa štalom pod jednim krovom, dvoranog miesta sa vèrtom i šljivnikom do 1 rali, pravu u turopoljski lug i občinske šume, zatim iz oranicah Breg na 11 slogovah, pri Zdencom na 11 slogovah, Kekiču na 3 rali, drugi Breg na 6 slogovah, treći Breg na 11 slogovah, četvèrti Breg na 6 slogovah, Gašeni Gèrm na 6 slogovah, u Goričnici na 6 slogovah, peti Breg na 6 slogovah, Štriglača na 1 ral, Celina na 1 ral, Bakarska na 3 sloga, pri Hrastu na 6 slogovah, na Bakarskom Štriglaču, zatim dio sienokoše u Lekeniku na Kèrču, dviuh volovah, jednog konja, 10 glavah svinjah jednih volovskih i jednih konjskih kolah sa dèrvenimi osima i jednog pluga i brane sastojećeg dozvoljena, te da su za preduzetje iste dražbe dva roka i to na dan 24. rujna i 24. listopada t. g. vazda u 10 satih iz jutra u prostorie ovog ureda kao suda opredieljeni.

Pozivadu se zadi svi kupiti želeći time, da naznačeni plemenitoluk u prilici pèrve dražbe neće se izpod prociembene sudbeno u 960 fr. sr. pronadjene vriednosti prodavati i da će kupac obvezan biti, do vriednosti kupovaine polag naznače nja ovog suda one vierovnike izplaćivat, koji su založno pravo na rečeni plemenitoluk postigli.

Prociena plemenitoluka kao i dražbeni uvieti mogu se kod ovog suda uvidit i istih propisi izvaditi.

Ujedno pako su zvani svi oni vierovnici, koji su unešenjem u javne knjige založno pravo na rečeni plemenitoluk stigli, premda njim posebno obznana prodajne ove dražbene dozvole dostavita nebi bila, da svoje zahtieve do gorenaznačenog dražbenog roka kod ovog suda prijave, inače imadu sami sebi pripisati, ako se kupovnina, nakoliko se bi kroz prijavljene zahtieve izcèrpila, bez njih podieli.

U Vel. Gorici 27. sèrpnja 1857.

C. k. kot. predstojnik

I. Nemčić.

(Dp. 65) (3—2)

Kundmachung.

Wegen Sicherstellung der den Mindestfordernden zu überlassenden Lieferung, der für das Garnisons-Spital und für das Militär-Medicamenten-Depot zu Agram auf die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 erforderlichen Viktualien, Getränke, Schreibmaterialien, ärztlicher und sonstiger Bedürfnisse, dann Borstenbinder und Glaswaaren, die Reinigung der Wäsche, Verzinnung der eisernen und kupfernen Kochgeschirre und Arznei-Materiale, ferner für das Barbieren und Haarschneiden der Kranken und für die Verführung der Leichen aus dem Spitals-Gebäude auf den Militär-Friedhof, wird in der Garnisons-Spitals-Kanzlei unter dem Vorsitze der löblichen Agramer-Brigade am 16. September 1857 um 9 Uhr Vormittags eine Lizitation abgehalten werden.

Sämmtliche Gegenstände werden nach ihrer Eigenschaft entweder stückweise oder im niederösterreichischem Masse und Gewichte geliefert.

Hinsichtlich der — der ämtlichen Satzung unterliegenden Artikeln wird auf Prozenten-Nachlässe, hinsichtlich jener aber, welche keiner Satzung unterliegen, entweder auf festgesetzte die ganze Lieferungsdauer gleichbleibende Contrakts-Preise, oder auf die jeweiligen Marktpreise nach dem Verschleiss im Grossen auf Prozento-Nachlässe verhandelt.

Zur Lizitation wird Niemand zugelassen, der nicht vorhin ein Vadium erlegt, welches für die Artikeln des Bäckers mit 170 fl., des Fleischhackers mit 300 fl., des Greislers und Mehlhändlers mit 300 fl., des Kaufmanns mit 90 fl., des Weinhändlers mit 80 fl., des Glaserers mit 5 fl., des Borstenbinders mit 5 fl., des Kupferschmiedes mit 14 fl., für die Wäschreinigung mit 40 fl., für die Blutegeln mit 15 fl., für das Rasieren und Haarschneiden mit 10 fl., für die Verführung der Leichen mit 3 fl., festgesetzt ist, welches denjenigen, die Nichts erstehen, gleich nach beendeter Lizitation zurückgestellt werden wird, von dem Erstehern aber sogleich bei Unterfertigung des Lizitations-Protokolls auf die mit 10% des Betrages der angenommenen ganzjährigen Lieferung der betreffenden Artikeln bemessene Caution ergänzt und depositirt werden muss.

Schriftliche Offerte werden nur vor der Lizitation, nämlich vor dem förmlichen mündlichen Abschlusse derselben versiegelt und mit dem bestimmten Vadium versehen, angenommen.

Die weiters näheren Lizitations-Bedingnisse, so wie auch das für das Militärjahr 1858 beiläufig zu liefernde Quantum sämmtlicher Artikeln können in der Agramer Garnisons-Spitals-Rechnungs-Kanzlei während der gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Agram am 24. August 1857.

v. Agich,

Hauptmann Spitals-Commandant.

Lenches,

Rechnungs-Offizial.

Nr. 2420 (Izv.—291) (3—3)

Editto.

L' i. r. Tribunale del Comitato in Fiume rende pubblicamente noto d' aver ad istanza d' Antonio Superina accordato il dupplice esecutivo incanto della casa Nr. 16 con abenze e terreni di brava 41 kl. ☐ 3 situati nella Comune di Cosalla all' art. 206 di ragione della massa qu. Antonia Fućak nata Bellen da S. Catterina, il tutto valutato giudizialmente f. 643 5⅛, e di avver stabilito le giornate del 24. Settembre e 29. Ottobre a. c. dalle ore 9 di mattina fino alle 12 meridiane per l' incanto da tenersi all' aula di questo Tribunale col l' avvertenza, che il deliberatario dovrebbe secondo l' assegno del giudice assumersi i pesi inerenti in quanto non eccedono l' importo deliberato — si diffidano inoltre tutti quelli, che credessero d' aver acquistato un diritto ipotecario sulle suddette realità d' insinuare tale loro diritto fino alla loro vendita poichè altrimenti avrebbero d' ascrivere a se stessi, se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, e ne rimanessero esclusi dalla distribuzione.

Condizioni d' asta.

1°. Viene stabilito per prezzo fiscale quello risultante da estimo in actis.

2°. Ogni offerente dovrà depositare a titolo di vadio il 10 per % del prezzo fiscale.

3°. Al primo incanto non si accetteranno offerte inferiori al prezzo d' estimo, ed al secondo verranno deliberate a qualunque prezzo.

4°. Il deliberatario sarà tenuto a depositare l' importo di delibera entro giorni trenta, dopochè gli sarà intimato il relativo decreto, a scanso dal reincanto a tutto suo rischio, pericolo e spese.

5°. La spesa del secondo incanto andrà à carico del deliberatario.

Dall' i. r. Tribunale del Comitato

Fiume li 18. luglio 1857.

OGLASNIK.

(Dp. 49) (3—1)

☞ Zakup dobarah.

Dva plemićka dobra u Hèrvatskoj, jedno od drugog za po sata i od sl. kralj. grada Križevca za ¾ sata udaljeno jedno polag zemaljskog poštarskog, a drugo polag zemaljskog druma leżeće, ponudjaju se u zakup na tri ili više godinah.

Sastojališta otih dobarah jesu:

Oranicah 200 ralih.

Livadah do 60 vozovah.

Šume skupne na jednom imanju do 1000 ralih, na drugom skupne do 400 ralih, i vlasteonske do 60. ralih s liepom hrastovinom.

Pašarina i žirovina neomedjašena.

Potriebiti Fundus instructus.

Gorna vinska desetina od 20—50 akovah.

Stanovanje na jednom dobru, dèrvena kuća na 1 kat sa 5 sobah u 1. katu; kuhinjom, izbom, 2 sobe kod zemlje s podrumom.

Druge potriebite gospodarstvene sgrade.

Veliki tèrnac sa najplemenitiem voćem i šljivikom.

Prostrano dvorište.

Na drugom dobru dvora za stanovanje neima, su mala kućica za pazitelja, i štale za koju glavu marve.

Oštaria u selu posebna na svakom dobru.

Tko želi ova dobra u zakup uzeti, neka se izvoli bezplatnim pismom ili ustmeno obratiti u Križevac pod naslovom A. Ž. poste restante gdie će obilnia saznati.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Brzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 31. KOLOVOZA 1857. Broj 197.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

C. kr. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 18. kolovoza t. g. privremenoga školskoga savietnika i inšpektora pučkih školah u Zagrebu, Dra Stiepana Iliaševića najmilostivie naimenovat kanonikom kod čazmanskoga zbornoga kaptula u Varaždinu.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Iz Zagreba. Svietli ban grof Josip Jelačić poklonio je za austrijski hospital sv. Jurja u Carigradu 100 for. sr.

— Doznavši presvietli gospodin posvećeni biskup Ivan Kralj, da su u župi Pokupskoj nastojanjem, brigom i troškovima sadanjega župnika i podarcidjakona Pavla Stoosa tri nove kapele podignute, četvèrta premieštena, peta u liepi red stavljena, a svih pet s potrebitim zgradama za odsiedanje misnikah i inoga cèrkvenoga gospodarstva bolje uredjenje uz velike žèrtve istoga duh. pastira providjene, i da on sada sa ovienčat diele i mnogogodišnje svoje trude jošte i sve žèrtvenike župne cèrkve iz temelja popravljati i tako taj stan božji medju pèrve cèrkve ove nadbiskupie uvèrstiti daje, — uvaživ priznateljno ovo svakoj dobroj duši milo požèrtvovanje, i želeći od svoje strane k urešenju ove cèrkve pripomoći, poklonio je u to ime 100 for. sr. — Istim plemenitim nagonom potaknut prečastni gosp. opat i kanonik Josip Clemens za poliepšanje žèrtvenika sv. Josipa, kao pomoćnika u posliednjem satu, darovao je istoj cèrkvi 50 for. sr. — Tako i prečastni g. Draganec odluči u istu svèrhu rečenoj cèrkvi pokloniti 35 for. sr. Gori pomenuti g. podarcidjakon Pavao Stoos zamoli nas, da blagim ovim darovnicima za njihove velikodušne poklone putem ovoga lista i od njegove i njegovih župljanah strane najtoplie zahvalimo; to tim radje činimo, buduć je i onako zadaća ovoga lista, da svaku za slavu boga uloženu žèrtvu s harnostju i pohvalom spominje.

— Prečastni g. opat i kanonik zagrebački Martin Pavčec dao je troškom do 400 for. sr. liepo popraviti i sasvim obnoviti oltar bl. dievice Marie u ovdašnjoj samostanskoj cèrkvi otacah sv. Franje, za koje bogoljubno dielo članovi rečenoga samostana očituju mu ovim javnu zahvalnost. (K. L.)

Beč 28. kolovoza. Bèrzojavna pošiljka c. c. glavnoga upraviteljstva za Ugarsku na c. k. ministarstvo unutarnjih poslovah u Beču. Balassa-Gyarmath, 27. kolovoza, ó 8. uri. Nj. veličanstvo odputovalo je iz Požuna o 6. uri. Poslie vožnje na željeznici od 4 sata, koja je kod Köbölkuta time, što su slučajno s kolomie opuznuli pèrvi točkovi lokomotiva, na kratko vrieme bila prekinuta, došlo je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo u Szóbb, a okolo 1 ure u Ipolysagh, gdie su bile predstave, razgledi, audiencie i dvorski obied. Poslie 6. ure prispielo je Nj. veličanstvo u Balassa-Gyarmath. Ovdie kao i po svem putu bilo je Nj. veličanstvo po listom nagèrnuvšem pučanstvu primljeno najiskrenim dokazima viernosti i podanosti.

Rima-Szombath 27. kolovoza. Nj. vel. pregledavši urede i zavode odputovalo je o 8. uri prateno svejednako po ubavim banderijama i došlo je ovamo okolo 2 sata, gdie su bile predstave, audience i dvorski obied. U večer bio je Rima-Szombath rasvietljen i pučanstvo dalo je Nj. veličanstvu baklijadu.

Rosnyo, 28. kolovoza u 9 satih u večer. Prije nego li je danas u 8 satih iz Rima-Szombatha odputovalo Nj. vel. razgledalo je tamošnje urede i došlo je zatim za 4 sata pod očitovanjima veselja stanovnikah nagèrnuvših uzduž puta u rudnički grad Rosnyo. U stolnoj cèrkvi, gdie je Nj. veličanstvo očekivao biskup, bio je Te Deum sa svečanim blagoslovom. Poslie bilo je primanje, predstavljanje, davanje audienciah i razgledanje uredah i zavodah. Zatim dostojalo je Nj. vel. posietit i ovdešnju obèrtničku izlogu. U 3½ sata bio je obied kod dvora. U večer bila je razsvieta svega grada i svečani provod rudarah.

— Nj. c. k. apost. vel. proizvelo je c. k. kapetana Jov. Papića pančevačke gran. regimente u čin blagorodstva s pridievkom od „Csaikensieg."

— Da bi ljudi volju imali kuće u Beču zidati, dozvoljeno je oslobodjenje od poreze za kuću izmedju liniah na 30 a za kuću izvan liniah na 20 godinah.

Sèrbia.

Čitamo medju ostalim u Svetovidu: Niemačko teatralno družtvo, za koje smo po našim i drugim novinama slušali da su iz Zemuna u Beograd došli s namierom, da i ovdie naše obćinstvo za nieko vrieme svojim izabranim predstavljenjima vesele, kao što su to i učinili — na koje im nastojećim sèrdačno zahvaljujemo i želimo da i u drugom miestu obćinstvo sa svojim predstavljanjima ovako uzadovolje, da bi se svuda više nego u Zemunu a najmanje koliko u Beogradu zadèržali — prestali su davati predstavljanja i ovih danah otići će iz Beograda, no kuda još se za sad nezna.

Čujemo da je sèrbsko novo obrazovano teatralno družtvo kao pri posliednjem času učinilo mlogo na žao niemačkom družtvu, davši sve 3 grade (?) s posorišta ukloniti i na njihovo miesto svoje postaviti. Niemačko je družtvo htielo kao pri polasku još jedno predstavljanje dati, no rečenim postupkom utaštila im se želja. — Da se nije novo sèrbsko teatralno družtvo, kojeg se trudno preduseće nemože dovoljno pohvaliti, u posliednjem času tako naglim i hitrim pokazalo, volili bi; jer ovako bit će svakojakog pričanja, a sve se to moglo malim stèrpljenjem izbeći tim više što i tako od niekog vremena sèrbsko družtvo, sbog niekih oskudicah, nedaje predstavljanjah.

Njegova svietlost knez s g. kneginjom očekuju da se ovih danah iz toplicah vrate.

Cèrnagora

Cetinje 9. kolov. Knez je sa kneginjom sa predsiednikom i podpredsiednikom senata i sa svih 5 senatorah, osim drugih perjanikah i kapetanah 4. o. m. bio na Njegušima, a vratio se 7. u večer na Cetinje. Po svoj prilici on je došo da sám pregleda upisane vojnike, budući da je sada novo popisivanje naredio u svoj Cèrnoj Gori i Bèrdima. Za se opredielio je 1000 najodabranijih mladićah, kojima će sam u vrieme rata upravljati, a svu Cèrnu Goru i Bèrda razdielio na dva diela; jednim oddieljenjem, koje će sastojati iz nahije katunske i cèrmičke, upravljat će g. Mirko brat knežev i predsiednik senata, s drugim ostalim bratučed knežev g. Kerco podpriedsiednik senata.

Danas baš kad smo u cèrkvi bili, pade nam dobra kiša, koja nam je ulila slobodu, da ćemo i zeleni, kao i s bieljim proći, t. j. dobro, tko će kao bog! (Svetovid).

Talianska.

Iz Napulja se potvèrdjuje da će se kao što su se onomadne nadati vratit parobrod Kaljari; no stvar će se dulje vremena otezat, budući da je napuljska vlada izjavila da hoće, da se dèrži sasvim sudbenoga postupanja i da čeka dok sud izreče svoju posudu. To proizlazi iz raspravah, koje su bile preduzete medju Napuljom u Turinom u tom obziru, iz kojih cèrpimo i osviedočenje, da će se stvar dobro dovèršit.

O pogrebu Eugena Sue-a doznaje „N. Z." različne stvari. Sahranjen je u groblju Aneskom u jednoj strani, koja je za akatolike odredjena. Svećenika nije bilo, da ga prati ili da očita molitvu. Četiri u cèrno obučena konja vukoše mèrtvačka kola, prosto nakićena sa hrastovim viencima. Bojeći se Sardinia negodovanja francuske diplomacie, bila je naredila stražu, da pasi na poredak, ali je pogreb prije podne prošao na miru. — Nadgrobno slovo, koje priobćuje Sabaudski Moniteur, govorio je odvietnik Rey, zaključivši ga ovim riečima: S bogom, Eugenio Sue, ti naš priatelju, proslavljeni spisatelju, veliki gradjanine, prepošteni čoviече, s bogom u ime naše slobodoumne Sabaudie, u ime ovog od Francuske odtèrgnutoga diela, u ime tvojih nepriateljah, koje je politično gonjenje rasulo po cielom svietu, s bogom u ime — nek mi je reći dozvoljeno — odsutstvujuće Francuske.

Rusia.

Napredci, koje je Rusia od zaključenja posliednjega mira stranom dobrovoljnim podvèrgavanjem narodah, stranom silom svoga oružja u Asii učinila, od velike su znamenitosti i moraju se u tom času, kad se gospodstvo protivne joj Engleske u Asii počima kolebat, osobito uvažavat. Posiedenje amurskoga područja, dragovoljno podvèrgnuće tunskih Burjetah i Tatarah na Tarbagataju, ako po sebi i nisu od velike znamenitosti, čini se skoro kao da kažu, da neizobraženi narodi one strane svieta vole gospodarstvo barbarske Rusie negoli izobražene Engleske. Postupanjem, koje prija naravi onih narodah, ide Rusia već od više godinah korak za korakom napried i obezbiedjuje neodgodno svoja osvojivanja svèrsi shodnim vojničkim ustrojenjem.

Velika Britania i Irska.

London 24. kolovoza. Generallajtnant Sir Henry William Barnard, koga je prerana smèrt pod Delhiom pokosila, rodio se u Wedbury-u, Oxfortshire, god. 1799. bio je izobrazovan u vojničkoj školi od Sandhursta i god. 1814. u vojsku primljen kao zastavnik. Sliedujuće god. služio je u štabu svoga strica, pokojnoga Sir Andrew Barnerda, koi je onda imao komandu vèrhu britanske vojske u Parizu a god. 1819. i 1820 kao pobočnik lorda Keane-a u zapadnoj Indii. Pošto je od god. 1857.—1852. kao pomoćni generaladjutant na sieveru Engleske a od 1852.—1854. god. u kotaru Sud-Wales kao zapoviednik službovao, nalazimo ga opet u Krimu, gdie je pèrvi put obavljao službu zapoviednika brigade a zatim pod generalom Simpsonem štabskoga načelnika. Stopram mieseca studenoga prošaste godine bio je kao general-major pridieljen bengalskoj vojski i po smèrti generala Ansona primio je komandu pod Delhiom.

Sir Henry Lawrence bio je za 7 godinah mladji nego li general Barnard. Rodjen od irskih roditeljah god. 1806. u Ceylonu, stupio je god. 1821. kao artilerijski kadet u službu istočno-indijske kumpanie (sadašnji veliki komisar od Punjaba, Sir John Lawrence mladji mu je brat). On je skoro steko glas vèrla i obazriva oficira. Služio je god. 1843. pod Sir-George-

Pollockom u Kabulu bio je iste godine naimenovan s naslovom majora za residenta u Negaubu, tri godine zatim sa rezidenta od Lahore i za opravnika general-gubernatorskoga u sievero-zapadnom pograničnom kotaru. U tom zvanju a još večma u svojoj kasnijoj službi u Punjabu (1849. god.) pokazao je svoju veliku sposobnost za administraciu, koju je s nova posviedočio s početka sadašnje bune. U znak prisnanja njegovih uslugah postao je god. 1848. vitezom Bathskoga reda a god. 1854. pukovnikom. I kao spisatelj učinio je sretan pokus i napisao je zanimivu knjigu: „Dogadjaji jednoga oficira u službi Runjeet-Singha." Kao dokaz njegova plemenitoga karaktera zaslužuje da bude napomenuto, da je više godinah uzastupce svoje ukupne prištede uporavljao na utemeljenje utočišta za sirote evropskih soldatah; taj zavod nosi njegovo ime i oviekoviečuje njegovu uspomenu u okolici medju *Simle i Umballaha*, gdi je mnogo dobra učinio.

— Londonski „Globe" javlja sliedeće: Uslied toga što je toliko vojske poslano iz zemlje, nalazi se sada u Engleskoj miesto 40 samo 14 bataliunah linejske piehote. Za koi dan doći će istina 4 regimente iz sredozemnoga mora, no zato će otići opet druge čete. Da se potrebna vojena sila i rezerva uzdèrži u zemlji, zaključila je vlada, da, čim joj bude prije moguće, sastavi barem dvadeset novih piešačkih bataliunah. Upèrkos ovom umnoženju vojske neće biti potrebno od parlamenta tražit više novacah, budući da se uslied već otišavše indijske pripomoći (koja će se na račun indijske kumpanie izdèržavat) iz engleske dèržavne blagajnice sada za dvie konjaničke i 24 piešačke regimente manje troši, nego što je bilo votovano. S druge strane zamolit će se parlamenat za više novacah za narodnu vojsku.

Azia.

Nana-Sahib, jedan od glavnih upravljateljah pobune indijske, plemena je maratskoga i posinak ili barem bližnji rodjak pokojnoga Peišve Bazee-Roo-a. Njegova ogorčenost proti Englezima nastala je iz toga, što indijska vlada nije hotiela da dozvoli Peišvi, da ga načini svojim baštinikom i što se je kratila veliku pensiu posliednjega prenieti na njega. Peišvi je bilo blizu Bithura doznačeno jedno dobro za njegovo uzdèržavanje, i ovdie je živio i Nana, dok mu novi dogadjaji nedopustiše razpregnut svoje osvetoljubje. Prije posliednjih bitkah s generalom Havelockom učinio je, vele, poseći sve zarobljene žene i diecu; a kako drugi vele, vodi zarobljene Evropljane sa sobom kao taoce.

— Luknov glavni grad Ouda dèržao se je svejednako; njegov hrabar branitelj, Sir Henry Lawrence, brat Sir Johna, koi zapovieda u Pendžabu, umro je dne 4. sèrpnja od jedne rane, koje je dopao kod jednoga ustanka. Major Bancks preuzeo je komandu miesto njega.

— U Agri prisilila je bližina buntovnikah u Neemuhu i Nussirabadu evropske stanovnike ostavit svoje stanice i povući se u tvèrdjavicu. Od onud učinili su dne 5. sèrpnja izsèrt, no bili su uzbijeni sa znatnim izgubitkom.

U Gwaloru buknula je buna dne 14. lipnja, no niekim oficirima i ženama pošlo je za rukom uteći u Agru.

— U Hyderabadu, glavnom gradu od Dekana, pobunila se vojska dne 18. sèrpnja, no bila je za malo opet utišana. Isto tako pošlo je za rukom u Nagporu ući u trag kovarstvu, kojega su vinovnici, tri domaća oficira, bili obiešeni.

— U Pendžabu nije s iznimkom pobune u Sealkoti, gdie su ustale dve domaće regimente i pošto su svakojaka nasilja počinile bile, otišle prema istoku, bilo nikakova znamenitiega nemira. Zbor generala van Cortlandta čini dobrih uslugah tamo na granici od Radžputane.

Nasuprot su sievero-zapadne provincie i gornja Bengalia neprestano pozorište najstrašniih užasah, koji pominju na opis, koi je Burke niekoč učinio od bezčinstvah Singovih u Dinageporu i na korist tih nesretnih žèrtvah već su s dobrim uspiehom sakupljali podporah u Kalkuti, Madrasu, Bombayu, Scinde-u i Pendžabu.

Želi bože k ovoj nevolji pridružiše se jošte porazi koje je kolera od Almoraha do Kašmira, uzduž Ganga, Džume, Tonse, Kabara, Sutledža itd. počinila. U Kalkuti je sve mirno.

— Tobože iz vierodostojnog izvora priobćuje „Pays" sliedeće pojedinosti o sredstvima obrane, koja Delhi u sebi zaključuje:

„Delhi je od tri godine danah veoma važno oružište; imao je skladišta proizvodah lievnice topovah od Kasipura, proizvodah fabrike artilerijskoga materiala od Tattichghera i proizvodah glasovitih fabrikah puščanoga praha od Jehopura. Izvan bedemskih topovah imao je Delhi u svojim parkovima i arsenalima 640 komadah 18—24 funtašah za potrebe raznih miestah sieveroistočnih provinciah predsiedništva Kalkute, nadalje 480 poljskih topovah (7—8 funtašah), 95 hobicah i 70 mužarah, u svemu 1300 komadah. Zalihe u tanetima i barutu bile su takodjer veoma znatne. Indijska artileria zaslužuje što je na glasu i svi topovi bili su u dobrom stanju. Moramo dodati, kad je buknula buna u Delhiu, da nije tamo bilo nijedne engleske regimente i da su ondiešnju posadu sačinjavale indijske artilerijske i ženijske regimente, iz čega se može dokučit, zašto su tako pravilno ustrojene radnje od obrane. Naprema ovim učinjenicama možemo samo navesti rieči vriednoga i nesretnoga generala Barnarda, koi je u Krimu steko toli kèrvavo zasluženu slavu i koi je pod Delhiom nekoliko danah prije svoje smèrti pisao: „Ja upravljam hrabrim oficirima i hrabrim soldatima, koji izpunjavaju svoju dužnost na plemenit način; ja sam sretan, što imam tako dobru vojsku, no dobro znam, da stojim pod drugim Sevastopoljem!"

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz 26. kolovoza. Gospodin Tounevel dobio je nalog, da dne 27. t. m. pozove portu da učini opet preduzeti razprave u obziru kneževinah. U subotu 29. očekuje se prijava o sastavljenju **novoga turskoga ministarstva.**

U petak putuje car u **Rambouillet**, u subotu u **Chalons**.

Opet se sumnja hoće li se kraljica **Maria Kristina** vratit u Madrit.

Pariz 28. kolovoza. „Moniteur" javlja: Medalja za vojnike, koji su služili u godinama 1792.—1815., nosit će ime: „Medaille de St. Helena."

Knez Juraj Ghika ustrielio se u svom gradu kod Meluna.

Stokholm 17. kolovoza. Noćju. U predgradju Sodermalm izgorielo je 30 kućah. Kralj se je prekjučer od Sarö-a vratio ovamo.

Hamburg 27. kolovoza. Senat predlaže, da se poveća plaća pravničkih senatorah, no taj predlog bio je u današnjem gradjanskom sastanku zabačen velikom večinom.

Tèrst 28. kolovoza. Nj. visost vojvodinja parmanska došla je sinoć u 10 satih 35 minutah s pohitnim podvozom ovamo i odputovala je Lloydovim parobrodom u Mletke.

Genova, 25. kolovoza. Ovdie je uapšeno mnogo političkih biegunacah.

„Pays" sadèržaje sliedeću poluslužbenu viest: „Što operacie pod Delhiom mora otežat jest to, da se je oudska vojska, koja broji 30,000 momakah sjedinila s buntovnicima u Delhiu. Kraljevstvo oudsko graniči s Delhiom i bagata je napučena i plodna zemlja, u kojoj će buntovnici naći obilatih pomoćnih izvorah."

Iz **Pariza** pišu „K. Ztg-u": „Kao što iz najboljega izvora doznajemo, već je službeno poznato, da će car ruski posietit chalonski tabor.

Pariz 29. kolovoza. Uvieravaju da će banka izdati tri serie bankovnih biljetah po 50 franakah svaku od 10 milionah.

London, 28. kolovoza. Danas je zaključen bio parlamenat. Kraljica opaža u svom govoru, da stanje stvarih u Evropi daje čvèrsto ufanje da će trajat mir; pariški ugovor nije još podpunoma izveden, no ufat se je da će se stvar po želji riešit. Kraljica žali dogadjaje u Indii, hvali hrabrost oficirah i obećaje najkriepčje miere, ona nadalje napominje sa zadovoljstvom, da je sundska carina izplaćena, zahvaljuje se za mirez princesin i za revnost parlamenta, kojom su u tako kratkoj sesii riešeni bili toliki predlozi.

Iz Indie javlja najnovia pošta, da je izpod Delhia boj bio 12., 15., 18., 19., 21. i 27. lipnja. Buntovnici su se borili sa zdvojenjem. Kažu, da u varoši vlada kolera. Barem je niekoliko engleskih topčiah od nje umèrlo. Gornje pokrajine neizkazano su razstrojene. Svi su drumovi puni lepovah i hajdukah.

Bečka burza

dne 29. kolovoza 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . sa 5%	82 1/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	84 6/16
dto . . . . » 4 1/2%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2 1/2%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	142 3/4
» » » » » 1854, » 100 »	109
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2%	
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	88 5/8
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	81
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	981
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	267
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1857 1/2
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	553 1/2
» » Lloyda u Tèrstu . » 500 »	385
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	200 1/2
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	204 1/4
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mlietačka željeznica . . »	244

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	105 1/2
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	104 1/4
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . . »	76 7/8
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	103 5/8
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-10 1/2
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	103
Marseille za 300 frankah . . . . »	
Pariz za 300 frankah . . . . »	121 5/8
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	
Carigrad za 1 forint . . . . parah	468
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	7 5/8
Srebro od 25. kolovoza	6 1/4

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. k. lutriji u **Tèrstu** izvučeni su dne 26. kolovoza 1857 sliedeći brojevi:

59, 76, 85, 31, 30.

Bližnje vučenje bit će 5. rujna 1857

SLUŽBENI LIST.

Br. 2218 Br. (Vl. 65). (3—3)

Oglas

predsiedničtva c. kr. hèrv. slav. namiestničtvva, kojim se podieljenje nagradah za gojenje konjah do obćeg znanja stavlja.

Da bi se ljudi pojedini, koji se u malom bave uzgojivanjem konjah, pobudjivali, da brižljivo nastoje oko konjah svojih, da ih brižljivo timare i štede, a navlastito u nakani, da bude svagda dobrih kobilah, koje se smatraju kao podpuno prikladno sredstvo, kojim se promiče i popravlja gojenje konjah u zemlji, dostojalo je Njegovo c. k. apostolsko veličanstvo previšnjom odlukom od 27. siečnja 1857 na tri godine danah dozvoliti za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu svake godine 110 komadah c. k. austrianskih cekinah u zlatu iz dohodakah dèržavnih kao nagrade za gojenje konjah.

Po glasu ustanovah naredbe visokoga c. k. vèrhovnoga zapoviedničtva vojske od 27. travnja 1857. (z. v. l. razd. I. kom. XVIII. br. 85) imade se podieljivanje ovih nagradah izmienice u Zagrebu i u Čakovcu, zatim u Osieku i Rumi obavljati, i hoće se tekuću godinu u ponedieljak 21. u Čakovcu, onda u ponedieljak 28. rujna 1857 u Osieku obaviti.

Na svakom natiecalištu dopitat će se:

A. Kobilam sa sisajućim ždriebetom:

1 po 15 } c. k. cekinah u zlatu.
3 „ 5 }

B. Trogodišnjim ždriebicam:

1 po 10 } c. k. cekinah u zlatu.
3 „ 5 }

Za podieljenje nagradah u ime gojenja konjah mogu natiecati:

a) Kobile od 4. do 7. godine života svoga sa čilim sisajućim ždriebetom (pulićem), koje su dobro timarene, zdrave i kriepke, i imadu svojstva dobre kobile za plodjenje;

b) Trogodišnje ždriebice, od kojih se očekiva osobita sposobnost za plodjenje, i koje još nisu upotrebljene za vožnju (teglenje).

Vlastnici kobilah, koje će se natiecati za ovakve nagrade, imadu sviedočanstvom predstojnika občinskoga dokazati, da je dovedena kobila ujedno sa sisajućim ždriebetom još prije, nego što je pulića toga oždriebila, ili njihova bila, ili da je dovedenu trogodišnju ždriebicu oždriebila kobila, koja je u vrieme oždriebljenja njihova bila, i da su trogodišnju tu ždriebicu oni odgojili.

Kobila, koja je već jedanput dobila ovakovu nagradu, može do 7. godine života i opet natiecati se za nagradu, ako koje, za pèrvom nagradom sliedeće godine opet dovedena bude sa čilim sisajućim ždriebetom. Kobile, koje su jurve dvie ovakove nagrade dobile, bit će izključene od daljega natiecanja.

Tako isto trogodišnja ždriebica, ako je kao takova dobila nagradu, može još dva puta biti nagradjena kao kobila.

U Zagrebu 20. kolovoza 1857.

Nr. 11355 (Fin.—34) (3—1)

Kundmachung.

In Folge Erlasses der hochlöblichen k. k. Finanz-Landes-Direktion vom 24. Juli 1857 Z. 9431 ist der in der freien Militär-Communität Brod in Erledigung gekommene k. k. Tabak-Verlag wieder zu besetzen, und wird derselbe im Wege der öffentlichen Konkurrenz mittelst Ueberreichung schriftlicher Offerte demjenigen als geeignet erkannten Bewerber, welcher sich die geringste Verschleissprovision bedingt, verliehen werden.

Dieser Verlagsposten hat das Tabakmateriale aus dem k. k. Tabak-Verschleiss-Magazine zu Essek zu fassen, der Material Umsatz desselben beläuft sich jährlich auf circa 25000 fl. und der Bruttogewinn auf circa 2100 fl., das Verzeichniss der diesem Verlage zur Materialfassung zugewiesenen Trafikanten kann sowohl hier als auch beim dermaligen Besorger der Verlagsgeschäfte D. N. Dimović in Brod eingesehen werden.

Es bleibt jedoch der Finanz-Verwaltung unbenommen jede ihr angemessen scheinende Veränderung im Verlagsumkreise vorzunehmen ohne dass der Verleger deshalb eine Entschädigung anzusprechen berechtigt wäre.

Dem Verleger steht es frei, dieses Geschäft jederzeit drei Monat vorhinein aufzukünden, welche Aufkündigungsfrist, wenn nicht wegen eines Gebrechens nach den bestehenden Vorschriften die sogleiche Entsetzung des Verlegers vom Verschleissgeschäfte einzutreten hat, auch der Finanzbehörde vorbehalten bleibt.

Für dieses Verlagsgeschäft könnte eine Provision von höchstens $4^3/_4$% (vier drei viertel von Hundert) vom Gross-Verschleisspreise des zu fassenden Materials zugestanden werden, wozu noch der Gewinn des eigenen Klein-Verschleisses kommt. Den Gegenstand des Offertes bildet jedoch nur die Offerte die erwähnte Provision vom Magazinspreise.

Den zugewiesenen Trafikanten so wie den Consumenten in Grossen hat der Verleger das Tabakmateriale um den Magazinspreis gegen Baarzahlung zu verabfolgen und bezieht hievon die ihm zugestandene Provision; welche gleich bei der Abfassung des Tabakes vom Magazinspreise abgerechnet wird.

Der Verleger hat das Tabakmateriale gegen baare Bezahlung zu beziehen. Demselben steht es aber frei, nach Massgabe des unangreifbaren, — stets am Lager zu haltenden Vorrathes um einen Materialkredit anzusuchen.

In diesem Falle hat er eine Caution im gleichen Betrage entweder im Baaren oder in 5% Staatspapieren nach dem jeweiligen Kourswerthe oder auch mittelst hypothekarischer Sicherstellung vorläufig zu leisten, bis zur Bewilligung des gedachten Kredits aber die Materialfassungen baar zu bezahlen.

Der Verleger ist gebunden einen zu ermittelnden zweimonatlichen Materialverlag unantastbar stets am Lager zu halten.

Die Bewerber um diesen Verlag haben ein Reugeld von ein Hundert Gulden B. V. oder falls sie diesen Betrag bei einer ärarischen Cassa erlegen wollen, die diesfällige Cassaquittung ihrem Offerte beizulegen, welches letztere mit 15 kr. zu stempeln, und längstens bis 26. September 1857 zwölf Uhr Mittags bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direktion gehörig versiegelt einzureichen ist.

Auf spätere Offerte wird keine Rücksicht genommen.

Die Offerte sind nach dem am Schlusse beigefügten Formular zu verfassen und denselben folgende Beweisschriften beizulegen:

a) die Cassaquittung über das erlegte Reugeld, oder der baare Geldbetrag;

b) das Zeugniss über die erreichte Grossjährigkeit; und

c) das obrigkeitliche Wohlverhaltungszeugniss.

Das Reugeld wird jenen Offerenten, welche nicht Bestbieter bleiben, nach geschlossener Konkurrenz-Verhandlung sogleich zurückgestellt; Jenes des Bestbieters dagegen wird bis zur Abfassung des vorgeschriebenen unantastbaren Tabakmaterial-Vorrathes zurückbehalten, und in die diesfällige Baarzahlung oder im Falle eines bei dieser Fassung bereits bewilligten Materialkredits in die Caution eingerechnet werden.

Sollte der Ersteher die Geschäftsführung innerhalb 8 Tagen von der Bekanntgebung der Annahme seines Offertes oder von dem zum Beginne des Geschäftes bestimmten Tage nicht antreten, so wird der Verlagsposten als erledigt angesehen, und das erlegte Reugeld eingezogen. Letzteres findet auch dann statt, wenn der Ersteher erklärt, von dem Anbote freiwillig zurücktreten zu wollen.

Offerte, welche die vorgeschriebenen Eigenschaften nicht haben, oder welche unbestimmt lauten oder sich auf die Anbote anderer Bewerber beziehen, finden keine Berücksichtigung.

Bei gleichlautenden Offerten wird die Entscheidung der Finanzbehörde vorbehalten.

Ein bestimmter Ertrag wird nicht zugesichert, so wie auch keine wie immer geartete Entschädigung oder Provisionserhöhung nachträglich stattfinden kann.

Ueber die mit diesem Verschleissgeschäfte verbundenen Obliegenheiten und Rechte kann Jedermann die Belehrung bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direktion im kurzen Wege einholen.

Von der Konkurrenz sind jene Personen ausgeschlossen, welche das Gesetz zum Abschlusse von Verträgen überhaupt für unfähig erklärt, dann jene welche wegen eines Verbrechens, wegen Schleichhandels oder einer Gefällsübertretung, insoferne sich dieselbe auf eine Vorschrift über Monopols-Gegenstände bezieht, ferner wegen eines Vergehens gegen die Sicherheit des allgemeinen Staatsverbandes, der öffentlichen Ruhe oder des Eigenthums verurtheilt, oder nur wegen Mangel an Beweisen losgesprochen, endlich Verschleisser von Monopols-Gegenständen die vom Verschleissgeschäfte strafweise entfernt wurden, und solche Personen, denen die politischen Vorschriften den bleibenden Aufenthalt im Verschleissorte nicht gestatten.

Kommt ein solches Hinderniss erst nach Uebernahme des Verschleissgeschäftes zur Kenntniss der Finanzbehörde, so kann das Verschleissbefugniss sogleich abgenommen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Essek am 18. August 1857.

Formular des Offertes.

Ich Gefertigter erkläre mich bereit *den k. k.* Tabakverlag zu Brod unter genauer Beobachtung der kundgemachten Bedingungen und aller *diesfalls* bestehenden Vorschriften, insbesondere *aber* bezüglich der Tabakmaterialbevorräthigung gegen eine Provision von

Perzent (die Perzente sind mit Ziffern und mit Buchstaben zu schreiben) von der Summe des Magazinspreises in Betrieb zu übernehmen, und bitte zugleich um Zugestehung eines Materialkredites von (oder) und bin bei reit das Tabakmateriale jedesmal baar zu bezahlen.

Die in der Kundmachung bezeichneten drei Beilagen werden hier beigeschlossen.

Datum

Eigenhändige Unterschrift
Charakter, Wohnort

Von Aussen.

Offert zur Erlangung des k. k. Tabakverlages zu Brod.

Br. 386/1702. (DS.—92) (3—3)

Opetovano obnarodovanje.

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Ugarskoj glede županie bielostoličke (Stuhlweissenburg).

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Pešti, daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu, u obziru napredujućega uvedenja novih gruntovnih knjigah u Buda-peštanskom upravnom okolišu kraljevine ugarske uslied naredbe c. k. popečiteljstva za pravosudje od 6. siečnja 1857. br. 11. na znanje sliedeće:

U Buda peštanskom upravnom okolišu jest u svèrhu uvedenja gruntovnih knjigah miestničko izvidjenje polag občinah već i u županii bielostoličkoj (Stuhlweissenburg), uklopno i u kr. slobodnom gradu Bielojstolici posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, vèrhu svih občinah, koje su god. 1848. spadale k županii bielostoličkoj, uklopno sa slobodnim gradom Bielomstolicom bit će počemši od 1. ožujka 1857. svakomu na ugled izloženi u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Bielojstolici (Stuhlweissenburg.)

Obavljanje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom ima se započet takodjer dne 1. ožujka 1857. i u svèrhu ovu odredjen je c. k. županijski sud u Bielojstolici.

Obližnja naznačenja uredovanjah i poslovah pripadajućih gore navedenom sudu kao i strankama sadèržana su obširnie u izroku izdanom po c. k. upravljateljstvu gruntovnicah u Pešti pod 10. siečnja 1857 te proglašenom u uredovnih novinah „Buda-Pesti hirlap“ od 23., 25. i 29. siečnja 18., 20. i 23., i u peštanskih novinah od 22., 25., i 28. siečnja 1857. br. 17., 20. i 22.

C. k. upravljateljstvo gruntovnicah.
U Zagrebu dne 9. veljače 1857.

Nr. 707—1857 (Izv.—300) (3—3)

Licitations-Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gericht Verovitic wird hiemit bekannt gemacht, es sei über, Ansuchen des Isak Kuffler, Handelsmann in Slanica vertreten durch den Adv. Herrn Franz Mohl in Verovitic de praes. 25. Mai 1857 Z. 707 die executive Feilbietung des dem Executen Josef Koralek gehörigen in Verovitic sub C.-Nr. 303 liegenden Hauses sammt Nebengebäuden und $^1/_4$ Sessionalgrund sub Grdb. Pr. Nr. 41 im Gesammt-Schätzungswerthe von 455 fl. CMz. pcto schuldigen Capitals von 457 fl. 5 kr. c. s. c. bewilliget, und zur Vornahme der erste Feilbietungstermin auf den 7. September 1857 der zweite und letzte aber, wo die Realitäten auch unter dem Schätzungswerthe hintangegeben werden, auf den 7. Oktober 1857 jedesmal um 3 Uhr Nachmittags an Ort und Stelle angeordnet worden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Bemerken vorgeladen, dass sowohl das Schätzungs-Protokoll, als auch die Lizitations-Bedingnisse in dieser Gerichtskanzlei stets eingesehen werden können.

Zugleich werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung hievon zugekommen ist, gleichwohl auf diese Realität ein Hypothekarrecht erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der Realität sogewiss bei diesem Bezirks-Gerichte anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillingsvertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch, soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht.
Verovitic am 7. Juli 1857.

Pols.

Br. 4215 (DS. 88) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištne-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja exemptionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razteretenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
18. listopada 1856.	dobro Kerestinec sa 254 exempt. naselbinah	Hippolit Marquis Pallavičini	35,334	38	1. studenoga 1856	15. listopad. 1857.	17. prosinca 1857 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied ukajižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 al. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 10. kolovoza 1857.

Klobučarić. Jović.

(Dp. 65) (3—3)

Kundmachung.

Wegen Sicherstellung der den Mindestfordernden zu überlassenden Lieferung, der für das Garnisons-Spital und für das Militär-Medicamenten-Depot zu Agram auf die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 erforderlichen Viktualien, Geträncke, Schreibmaterialien, ärztlicher und sonstiger Bedürfnisse, dann Borstenbinder und Glaswaaren, die Reinigung der Wäsche, Verzinnung der eisernen und kupfernen Kochgeschirre und Arznei-Materiale, ferner für das Barbieren und Haarschneiden der Kranken und für die Verführung der Leichen aus dem Spitals-Gebäude auf den Militär-Friedhof, wird in der Garnisons-Spitals-Kanzlei unter dem Vorsitze der löblichen Agramer-Brigade am 16. September 1857 um 9 Uhr Vormittags eine Lizitation abgehalten werden.

Sämmtliche Gegenstände werden nach ihrer Eigenschaft entweder stückweise oder im niederösterreichischem Masse und Gewichte geliefert.

Hinsichtlich der — der säntlichen Satzung unterliegenden Artikeln wird auf Prozenten-Nachlässe, hinsichtlich jener aber, welche keiner Satzung unterliegen, entweder auf festgesetzte die ganze Lieferungsdauer gleichbleibende Contrakts-Preise, oder auf die jeweiligen Marktpreise nach dem Verschleiss im Grossen auf Prozento-Nachlässe verhandelt.

Zur Lizitation wird Niemand zugelassen, der nicht vorhin ein Vadium erlegt, welches für die Artikeln des Bäckers mit 170 fl., des Fleischhackers mit 300 fl., des Greislers und Mehlhändlers mit 300 fl., des Kaufmanns mit 90 fl., des Weinhändlers mit 80 fl., des Glaserers mit 5 fl., des Borstenbinders mit 5 fl., des Kupferschmiedes mit 14 fl., für die Wäschreinigung mit 40 fl., für die Blutegeln mit 15 fl., für das Rasieren und Haarschneiden mit 10 fl, für die Verführung der Leichen mit 3 fl., festgesetzt ist, welches denjenigen, die Nichts erstehen, gleich nach beendeter Lizitation zurückgestellt werden wird, von dem Erstehern aber sogleich bei Unterfertigung des Lizitations-Protokolls auf die mit 10% des Betrages der angenommenen ganzjährigen Lieferung der betreffenden Artikeln bemessene Caution ergänzt und depositirt werden muss.

Schriftliche Offerte werden nur vor der Lizitation, nämlich vor dem förmlichen mündlichen Abschlusse derselben versiegelt und mit dem bestimmten Vadium versehen, angenommen.

Die weiters näheren Lizitations-Bedingnisse, so wie auch das für das Militärjahr 1858 beiläufig zu liefernde Quantum sämmtlicher Artikeln können in der Agramer Garnisons-Spitals-Rechnungs-Kanzlei während der gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Agram am 24. August 1857.

v. Agich,
Hauptmann Spitals-Commandant.

Lenches,
Rechnungs-Offizial.

Nr. 959/1675 (Ds. 90.) (3—3)

Opetovano obnarodovanje.

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u sèrbskoj Vojvodini i u tamičkom Banatu, glede občinah nemački Lugoš, romanski Lugoš, Szkribestye i mali Zorlentz u negdašnjoj županii Krašovskoj, sadašnjem okružju Lugoškom.

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Temešvaru daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u sèrbskoj vojvodini i u tamiškom Banatu uslied naredbe c. k. popečiteljstva za pravosudje od 24. ožujka 1857. br. 5099. na znanje sliedeće:

I.

U sèrbskoj je vojvodini i u tamiškom Banatu miestimičko izvidjeno, da se uvesti mogu gruntovničke knjige, već i u občinah niemački Lugoš, romanski lugoš, Szkribestje i mali Zorlentz u niegdašnjoj varmedji krašovskoj sadašnjem okružju lugoškom posve obavljeno; te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, bit će počamši od 1. svibnja 1857. svakomu na ugled izloženi u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Lugošu.

Obavljanje poslovah i uredovnih dielah, naznačenih u izroku ovom, imade se takodjer započeti dne 1. svibnja 1857. i u svèrhu ovo odredjen je c. k. okružni sud u Lugošu.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 30. ožujka 1857. izdanog izroka uvèršćen je u službenih listovih bečkih novinah, kao i onih novinah temešvarskih od 5., 8. i 12. trav. 1857. pod br. 78. 80 i 84.

C. k. upravljateljstvo gruntovnicah
u Zagrebu dne 26. travnja 1857.

Br. 5066 c. (DS—94) (3—2)

Javna dražba.

C. k. zemaljski sud u Zagrebu javlja, da je na molbu tutorstva malodobne diece Ivana Besića umèrloga 6. svibnja 1857 u Gračanih, podnešenu po odvietniku Jos. Ištvanoviću dne 13. kolovoza 1857 br. 5066 civ. dozvoljena dobrovoljna prodaja vina različite vèrsti spadajućega na ostavštinu Ivana Besića sudbeno popisanoga 28. svibnja 1857 i procienjenoga na 575 fr. 40 kr. i da je za to urečen rok na 21. rujna 1857 u 9 satih prie podne u Gračanih u kući pod br. 29.

Onamo pozivlju se svi oni, koji žele to vino kupiti, nu dodaje se, da će se vino samo za cienu pronadjenu procienom ili nadanjom i za novce odmah izbrojene prodati onomu, koi bude najviše ponudio i da se prociena vina može razgledati kod suda.

U Zagrebu 19. kolovoza 1857.

Klobučarić. Jović.

W. Nr. 1456 (DS—95) (3—2)

Feilbietungs-Edikt.

Von dem k. k. Landesgerichte Agram, wird hiemit bekannt gemacht; Es sei über Einschreiten des Herrn Ferdinand Vinkler unter Vertretung des Herrn Adv. Nik. Krestić de praes. 10. Juli l. J. Z. 1060 W. zur Durchführung der mit dem rechtskräftig im Bescheide vom 8. Juli l. J. Z. 1060 W. bewilligten executiven Veräusserung der dem Exekutionsführer durch den Schuldner Jakob Prettner wegen schuldigen 500 fl. CMz. c. s. c. aussergerichtlich verpfändeten später beschriebenen und auf 327 fl. 24 kr. CMz. gerichtlich geschätzten Fahrnisse, bestehend in verschiedenen in der Verlassmasse des Jakob Prettner vertreten durch den Curator ad actum Herrn Adv. Klemenić erliegenden englischen Bildern zwei Termine und zwar der erste den 10. September 1857 und der zweite auf den 24. September 1857 jedesmal um 9 Uhr Früh am Orte der Fahrnisse im Franz Rubinići'schen Hause in Agram Mayerhoff-Gasse Nr. 561 anberaumt worden.

Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Beisatze eingeladen, dass die zu veräussernden Fahrnisse einzeln und bei dem 1. Feilbietungstermine nur um den oder über den Schätzungswerth, bei dem 2. hingegen selbst unter dem Schätzungswerthe gegen gleichbare Bezahlung hintangegeben werden.

K. k. Landes-Gericht
Agram am 19. August 1857.

Klobučarić. Jović.

(Izv.—295) (3—3)

Natiečaj.

U Dolnjoj Motični, područnici župe našičke, okružja osiečkog, kotara našičkoga za novopodignutu učionu traži se sposoban sa izkazi na biljegovanom papiru učitelj i natiečaj ovaj traje do 20. rujna t. g. kod niže podpisatog Matie Filića župnika feričanačkog i kotarskih pučkih učionah nadziratelja. Za plaću imat će učitelj bezplatan stan, 50 mierovah pšenice, 30 centih siena, 45 bezplatnih poslenikah, 10 hv. dèrvah za sebe, a 6 hv. za školu. Zatim vèrt dosta prostran, a u gotovom novcu 100 fr. u kovanemu novcu. Osim ovog ekonomičkog stanja i rov.

U Orahovici pako kotara gorirečenog potrebit je odobren sa izkazi na biljegovanom papiru školski pomoćnik. Natiečaj traje kod gore i niže imenovaoga do 20. rujna o. g. Za plaću imat će 150 fr. sr. 3 hv. dèrvah i bezplatan stan.

U Feričanci dne 17. kolovoza 1857.

Matia Filić,
župnik feričanački i nadziratelj
pučkih učionah kotara našičkog.

Nr. 2338—1857 c. (Izv.—297) (3—3)

Edikt.

Vom k. k. städt. del. Bezirksgerichte Essek wird bekannt gemacht, es sei die öffentliche Feilbietung des zur Verlassenschaft nach Anton Schreiber im Orte Tenje gehörigen unbeweglichen auf 560 fl. CMz. geschätzten Vermögens, bestehend in 4 Joch 350 [] Klftr. Ackergrund und 670 [] Hausgrund sub Nr. 142 bewilligt, und zur Vornahme dieser Feilbietung zwei Termine und zwar auf den 12. September und 12. Oktober 1857 jedesmal um 9 Uhr Vormittags in der Kanzlei dieses Bezirksgerichtes, Oberstadt Essek im Comitatsgebäude angeordnet worden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beifügen vorgeladen, dass diese Grundstücke bei dem ersten Termine nicht unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerthe von 560 fl. CMz. verkauft werden.

Die Lizitationsbedingnisse können bei diesem Gerichte eingesehen werden.

Essek am 12. August 1857.

Galac.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 1. RUJNA 1857. Broj 198.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 2440.

Za nesretnike dne 24. t. m. u miestu Cestice požarom oštećene izvolio je potaknut poznatim svojim čoviekoljubjem, onaj čas u pomoć priteći g. vlastelin Josip pl. Pastory iz Križovljena i nadariti ih sa 20 vaganah žitka i jednim vedrom vina kao i hlebom, za koi dar i liepi čin čoviekoljubja izrazuje mu se od strane otih nesretnikah ovime najtoplia zahvalnost.

U Varaždinu dne 26. kolovoza 1857.

C. k. kot. predstojnik.
Belošević.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

U Zadru 21. kolovoza. Polag službenih izviestjah kretanje brodovah u ovdiešnjim pokrajinskim lukama u miesecu sèrpnju bilo je sliedeće:

Zadar. Ušlo je 178 kèrcatih brodovah, 38 praznih; 7046 tonelatah. Izišla su 122 kèrcata, 91 prazan; 7152 tonelate.

Spliet. Ušla su 242 kèrcata, 164 prazna; 8739 tonelatah. Izišlo je 109 kèrcatih 302 prazna; 9003 tonelate.

Dubrovnik. Ušlo je kèrcatih 191, praznih 45; tonelatah 9458. Izišla su 93 kèrcata 142 prazna; 8879 tonelatah.

Meljine. Ušla su 82 kèrcata, 7 praznih; tonelatah 8246. Izišlo je kèrcatih 47, praznih 39, tonelatah 7348.

U Zadru 27. kolovoza. Doznali smo da je Nj. uzvišenost presvitli i prepoštovani gospodin nadbiskup Josip Godeassi milostivo podielio 150 for. siromasima na den sveradostnog carevog rodjendana, i tako činom svoje milosèrdne darežljivosti i one biedne u isti veseli dan razveselio poublaživši im njihovu ljutu potrebu. Takodjer je i kuća Demarki-Rudjerova u isti dan razdavala kruh svoj neimućnima na istu blagoslovljenu svèrhu.

Jučer je ovamo stigao s običnim Lloydovim parobrodom dolazeći iz Mletakah naš odlični i vèrstni uresitelj (ornatista) Voltollini. On je pak jutros nastavio put u Spliet gdi će se zadèržati okolo 4 mieseca s poslom u kući Bajamontovoj. Šteta za ovog mladića što mu je vriedni njegov u toj struci profesor Zanotti umro, ali ipak nadamo se da on neće na po puta ostati, nego da će na dobrim načelima, koja već posieduje, i uz erdjavijeg učitelja, umieti i sam podignuti zgradu svoje znanosti u izgledu najodličnijem. (G. D.)

Sèrbia.

„S. N." pišu: Po posliednjem izviestju imalo je prilogah za podizanje spomenika Karagjorgju 943.092 gr. 25 parah. Dalje je još prispielo: a) od personala popečiteljstva financie 2688 gr.; b) iz sreza posavskoga, načelništva i suda okružja beogradskoga 16.429 gr.; c) iz okružja valjevskoga 149.571 gr.; d) iz okružja rudničkoga kao ostatak 30 gr.; e) od osoblja načelničtva okružja cèrnorečkoga 1212 gr. Ukupno 169.930 gr. Svega skupa 1,113.022 gr. 25 p.

— Gosp. profesor dr. Janko Šafarik odputovao je u Mletke, da po preporuci našega učenoga družtva pregleda tamošnji stari arkiv i razvidi, kakovi se historički spomenici o našem narodu u njem nalaze, i ako moguće bude, takove kopira za potrebu družtva.

Niemačka.

„Sch. Ztg." javlja, kako se bavarski kralj trudi, da bi se konačno uredilo, nasliedstvo gèrčkoga prestola, pa svoga mladjega sina, princa Otona, koi se rodio 15. travnja 1848., predložio za nasliednika; a badući da gèrčki ustav i dotični ugovori nalažu, da nasliednik bude istočnoga vieroizpoviedanja: to je on gotov rečenoga princa odhranit u istočnoj vieri. K ovome primiečava „A. Allg. Ztg.", kako viest ovu poriču bečki katolički listovi, a imenito „Vlksfrd." govoreći: „da nijedan pošten čoviek a mnogo manje bavarski princ, neće za ljubav krune odpasti od svoje viere, a isto tako da ni kralj bavarski neće za ljubav gèrčke krune svoje diete odciepiti od rodjene cèrkve, no prije će biti, da on radi o tome, da se preinači 40. članak gèrčkoga ustava, koi propisuje da nasliednik mora biti istočne viere."

Turska.

„Presse d' Orient" od 12. kolovoza ima dopis iz Tèrnova, u komu se javlja, kako se je povratio mir medju tamošnjim uplašenim narodom i kako je po milosti carske vlade pravda pobiedila. To se ima pripisati mudrom postupku Osmanpaše i njegovoga pomoćnika Medhad-efendie, koji su odredjeni, da izvide žalbe narodne. Osmanpaša vèrlo je dobro znao interese svoga gospodara spojiti sa potrebama narodnim. Njegov pako pomoćnik Medhad-efendia, kojega revnost i pravdoljubivost nemože se dovoljno pohvaliti, lasno se uvierio, da su narod bugarski prijašnji vlastnici kojekakvim pletkama i sramnim opadanjem hotieli u zlo uvaliti, pa je odmah, kako je došao, stvar narodnu preduzeo i na jemstvo pustio sve one ljude, koje je vladika Neofit zatvoriti dao. Tu su ljudi uzeti poslie na izpit, pa nijedan se nije našao, da je štogod kriv, a šta više — za nieke nezna se ni zašto su u tamnicu bačeni bili. Kad se stvar ova sasvim svèrši, namierava Medhad-efendia sve zlo iztriebiti iz koriena. Izmedju ostaloga žalbe i želje naroda bugarskoga svode se na ova dva temelja: 1) na izbor uprave čorbadžijah po varošima i selima, i 2) na to, da nebude dvostrukih narodnih školah — gèrčkih i bugarskih. Pèrva točka kao da se misli u glavnome tako uraditi, kako da narod izbira čorbadžije većinom glasovah, i oni da ostaju u vlasti za godinu danah, plata pak da im se odredi a ništa da nesmiju od naroda uzimati, niti kakvu radnju ili tèrgovinu sa svojim podčinjenicima preduzimati. Stvar bejlikdžijah već je uredjena i po naredbi portinoj odredjena je stalna svota, koja će se plaćati za odkup iz vojničke službe, niti će se u tome više smieti kakova zloupotrebljenja činiti. Što se tiče školah, ufanje je, da će se i ta stvar urediti na obće zadovoljstvo. Osnov svemu zlu leži bez sumnje u tome, što se škole diele na gèrčke i bugarske. Neslaganje i raspre dopiru čak i do same diece, što se u školi uče, i koja se diele na dvie strane po tome, kako jedna uče škole gèrčke a druga bugarske. Najbolji put, da se medju žitelje povrati liepo življenje i sloga, taj je, da se ustanove narodne škole, u kojima bi se učili razni jezici, imenito bugarski, turski, francuski i gèrčki, a narečito da se ukinu sve škole, u kojima se na pèrvom miestu neuči narodni jezik bugarski.

Rusia.

Varšava, 14. kolovoza. (Wiener Ztg.) Vlada se sasvim odavno sa dviema važnim uredbama, t. j. da izpravi odnošaje seljakah i da uredi svu sudbenu struku u kraljevstvu. Što se sudovah tiče, došlo se dotle, da će svi sudovi moći od nove godine po novom ustavu raditi. U obće su ovi sudovi podobni ruskim, no s tom razlikom, da nebiraju gradjani, nego vlada sudce i prisiednike. Nova organizacia namiešta sliedeće sudove: Obćinsko sudove, koji će presudjivati parnice do 6 sreb. rubaljah a u vareši do 15 sr. rubaljah. Pravi pèrvostupajni sud za gradjanske i zločinstvene stvari bit će okružni sud u svakom okružju po jedan, dakle u cieloj kraljevini 30. Oni će zastupiti sadanje kriminalne i gradjanske sudove, koji se nalaze samo u gubernialnim varošima, čega radi su parnice mnogo vremena i troška stale. Tèrgovački sud u Varšavi ostaje i odsad. Miesto apelacialnoga suda u Varšavi bit će u 6 guberniah 6 gradjanskih i kriminalnih komorah, a u Varšavi dvie. Jedna će imati stolicu u Varšavi, druga pak u Kališu. Posliednji stupanj bit će oba oddieljenja senata kao i dosada.

— Po posliednjim viestima iz Petrograda javlja „Sch. Ztg.", da turski poslanik Riza-bej još nije službeno primljen, premda je još koncem prošastoga mieseca tamo prispio. Po svoj prilici uzrok tome odocnjenom primljenju počiva u diplomatičkim formalnostima, a ne u tome, što su se stvari u Carigradu za ovaj mah zlo izmetnule, koje, kao što se i „Sieverna Pčela" neprestano izražava, neće nikojim načinom povoda dati k ozbiljnoj razmirici, jer je mir još jednako najpreča potreba.

— Iz Kavkaza došle su nove viesti i to sada s desnoga krila kavkaske linie. General Kozlovski, koi ovim krilom upravlja, otišo je mieseca svibnja s dosta jakom vojskom na gornju Beleju da tamo pred ulazom maikokske drage, na desnoj obali imenovane rieke utemelji novu tvèrdju kao prednju pozicia Rusah u področju navlestite Čerkesie. Čerkesi su shvatili kakva im pogibelj time prieti, sakupili su se u velikom broju i uznemirivali su Ruse neprestano kod njihovih radnjah. Dne 28. izaslana je bila jaka ruska kolona da pribavi hranu za vojsku. Čerkesi upotrebiše ovu okolnost, te počeše pucat na tabor i nastojahu zajedno izaslanoj koloni prepriečit, da izvede svoju namieru, no posliednje nije im za rukom pošlo. Dne 6. sèrpja, kad je jaka kolona poslana bila put stanice Tengieskaje, upotrebiše opet tu prigodu, da zajedno navale na tabor i jedan oddiel Rusah, koi je na protivnoj obali sieko dèrva. Poslie kèrvave borbe bili su Čerkesi uzbijeni. Od 16. do 19. bile su svaki dan znatne bitke, u kojima je general Kozlovski sam predvodio Ruse. Rusi su imali u istima preko 100 mèrtvih i ranjenih, dočim su Čerkesi izgubili mnogo više ljudih a osobito poglavicah. Dne 22. sèrpnja, dotud dopire izviešće, bila su medjutim utvèrdjenja gotova i oboružana topovima iz tvèrdjave Ust-Labinskaje. U isto doba bile su i šume, u kojima su se Čerkesi običavali sakrivat, okolo na okolo issiečene i jedan most na Bielaji sagradjen s mostovnim branikom na lievoj obali. — Iz Anape javljaju, da su gorani podnzeli više četovanjah u okolici ove tvèrdjave i da je zapoviednik iste, major Levašov u svèrhu da ih kazni, izaslao jedan oddiel vojske u Kamatir-dolinu, koi se je vratio s mnogobrojnim čoporima marve.

— U luci petrogradskoj pobili su se onomadne ruski i engleski mornari tako žestoko i to je učinilo toliku buku, da se moramo uprav radovati, što se je stvar poravnala. Kad su se prije tamo koi put pobili mornari raznih narodah medju sebom, bili su domaći po zakonu batinani a Englezi predani svojem konzulu, da ih

on kazni. Petrogradski policejmister, koi uobće nije rado dao batinat, izmislio je uslied toga sliedeću proceduru: Kad su uhvaćenike pred njega doveli, postupao je s engleskim mornarima izvanredno uljudno i pitao ih je, kako su to načinili, da su Ruse nadjačali? Na to su se Englezi s ponosom pozivali na svoju umietnost u boxovanju (pestanju). Preslušivalac gradio se je, kao da nema ni pojma o ovoj vieštini izobraženih narodah i zaiskao je, da mu pokažu jedan primier iste, za izvedenje kojega stavio im je na raspolaganje jednoga slučajno tamo desivšega se policajnoga soldata. No taj je bio pravo čudo tielesne jakosti, premda mu nije toga vidit bilo. Dočim je Englez hoteo da pokaže svoju umietnost i dokaže, da je ruskom mornaru dao sasvim neznatnih udaracah, razvila se borba, u kojoj je engleski pestoborac dobio tako čvèrstu spomenicu, da nije bilo ni najmanje potrebno predat ga konzulu, da ga kazni. — Rečeno hèrvanje dogodi se već mieseca lipnja i to blizu velike carinare. Momčad od 41 broda udioničtvovala je pri tom i kažu da je prieko 100 mornarah uapšeno bilo, jer se je jedan ruski mornar pri tom utopio a više bilo ih je ranjeno. S početka načinio je taj dogadjaj veliku huku osobito kad se je začulo, da ukupne ladje, od kojih je momčad sudielovala kod hèrvanja, nesmiju luke ostavit prije dok se iztraga nedovèrši. No ova zapoviest bila je skoro zatim ukinuta, i zadèržali su u Petrogradu samo one mornare, koji su bili osobito krivi.

Franceska.

„Moniteur“ priobćuje obširno izviešće o liečenju vodobozajni jednim zlatosjajnim kebrom koi se zove po francuski Cetoine. To izviešće dao je Guerin-Meneville u akademii znanostih. Imenovani kebar stuče se u prašak kao babak (španjolska muha). Izviestitelj predložio je, da akademia naimenuje komisiu, koja bi imala ovaj važni predmet pobliže iztražit i dodao je, da je kemicima Barthelotu i de Luca-u dao cetoinskog praška, da isti iztraže, da li ovaj kebar sadèržaje u sobi subštanciu sličnu kantaridinu, koju bi zatim mogli nazvati cetoininom.

— Za malo izaći će opis putovanja, koje je princ Napoleon učinio na ladji „Reine Hortense“ put sievernoga ledenoga mora; sastavitelj ovoga opisa, što će nosit naslov „Relation du voyage fait dans les mers du Nord“, jest Th. Edmond, koi se je nahodio u pratnji princovoj.

— Dogovorom medju ruskom i franceskom vladom naredjeno je da će se 14. rujna u isto doba u obim zemljama oživotvorit tèrgovački ugovor sklopljeni medju Francuskom i Ruskom.

— Za stožernika nadbiskupa pariškoga koi je opet naimenovan velikim lemozinarom predložit će se zakonotvornom tielu, da mu se opredieli osobita plaća. Kao što se čuje vući će stožernik Marlot kao nadbiskup i veliki limozinar 100.000 franakah neračunajući onih 30.000 franakah, koje on vuče kao senator.

— Princ Napoleon pratit će po stavljenju temelja željezničkoga mosta u Culozu kralja sardinskoga natrag u Turin. Kažu da je već pozvan i da se u glavnom gradu Sardinie čine već priprave za njegov doček.

— Sultan je grofici Valevskoj poklonio dragocieni ures, a ministar nije primio tu uljudnost, dok obstoje sadašnje okolnosti.

Španjolska.

Madrit 8. kolovoza. (Obće nov.) U palači je velika dielatnost, da se spremi obitalište za staru kraljicu, koja će se za cielo natrag vratit. Narod je uobće proti njoj ogorčen, niti odobrava povratak njen u Španjolsku. Bojati se je dakle nemirah. Kraljica je bila prije niekoliko danah u Aranjuezu, da se preporuči ikoni sv. dievice u jednom monastiru. Vlada će naskoro obielodaniti svoju odluku, koja se prodeje dobarah tiče, tako nazvane mèrtve ruke iliti duhovničkih. Popečitelji će zakon u dielo privesti prije nego što se skupe kortesi.

Azia.

„Moniteur de la Flotte“ javlja da je engleska vlada generalu Ashburnhamu i lordu Elginu, koi je 5. kolovoza prošao kroz Singapor, a dosada jamačno već i u Honkong prispeo, izdala nalog, da sa 5000 morskih piešakah i topčiah, koji su mu, pošto su se druge vojske vratile u Indiu, ostali na razpoloženju, nepreduzima nikakav glavni udar proti Pekingu, dokle se god neokonča kriza u Indii, a zasada da zauzme jedno ma koje najvažnie miesto u kineskom primorju i tu da se ukopa. Dvie je točke odredila vlada, od kojih lord Elgin, general Ashburnham i admiral Seymur mogu izabrati jednu, koja im se po okolnosti učini, da je najzgodnia, a to su varoš Kanton i otok Formoza. Njih trojica će na taj konac dèržati konferenciu, pa izabrati što nadju da je najbolje i onda vojnički postupati. Kinezi su na Formozi zauzeli samo jednu, ali najtopliu polovinu otoka. Gubernator obitava u Tai-van-fu, liepoj i zdravoj varoši sa jednom tvèrdjavom, koja je istina u dobrom stanju, ali Evropljanima naravno nebi velike tegobe pričinjavala. Na formozi obično ima 10.000 kineske vojske. Otok je od plodne oblasti Fukian odlučen fukianskim putem, koi je 30 morskih miljah širok, a dugačak je od prilike 400 kilometrah, širok pak 150., i vèrlo zgodan, da se na njemu osnuje vojničko i tèrgovačko naselje, jer ima obilno vode i stoke i rodi na njemu svako žito. U ostalom stanje Kine vèrlo je ozbiljno. Posliednja pobieda, koju su Englezi zadobili nad kineskom flotom, razpalila je revnost mandarinah, i vicekralj kantonski pozvao je sav narod na oružje.

— Lord Elgin, osobiti poslanik za Kinu, došao je 2. sèrpnja na savojnoj fregati „Shannon“ u Honkong. Primljen je bio od Sir John Bowringa i od generalah Ashbarnhama i Garetta a niekoliko danah kašnje predali su mu stanovnici hongkongski jednu adresu. Kao što kažu za malo će u družtvu vèrhovnoga zapoviednika flote posietit sieverne luke kineske i japanske kao i mimogred Čusan i Formozu a zatim s francuskim poslanikom, baronom Grosom, otići u Peking.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz 30. kolovoza. „Moniteur“ javlja; Car je sinoć došo u tabor u Chalonsu. Konac izloge bio je odgodjen do 15. rujna.

„Patrie“ javlja: Knez Vogorides ostat će kaimakam Moldavie; sile nemaju prava zahtievat da bude svèrgnut.

Verona 29. kolovoza. Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda Ferd. Maksimilian otvorit će svečano dne 7. rujna željezničku prugu Kokaljo-Bergamo-Trevizo.

Livorno 27. kolovoza. Austrianska švadra otići će za koi dan u Tunis i Aleksandriu. Nj. svetost papa došo je prekjučer praćen po Nj. visostima velikom vojvodi i princu nasliedniku iz Pize ovamo i bio je od ovdie usidrene austrianske švadre palbom pozdravljen. Pošto je stolnu cèrkvu i druge znamenitosti razgledala, krenula se Nj. svetost na put da se vrati u Pizu i udostojila je i Luku svojim pohodom.

Genova, 28. kolovoza. Danas je parobrod „Manzanbano“ s generalom Alfonsom Lamarmorom i kavalierom Bonelli i još s niekim drugim višjim osobama otišo u Kaljari da sudieluje kod stavljanja podmorske bèrzojavne gumine, no sumnjaju da će se to moći učinit s uspiehom, jer je lietos već prekasno za takva poduzeća.

Pariz, 28. kolovoza. Lord Redcliffe i g. Prokeš ostat će kao što se za cielo čuje, na svojim poslaničkim miestima u Carigradu. — Danas je car primio turskog poslanika Džemil-beja. — Razmirica medju Sardiniom i Napuljem nalazi se na putu poravnanja. — Vele, da će se francuska brodarska štacia u indijskim morima povećat.

Osobite nježnosti i pravoga narodnog izraza radi priobćujemo iz „Glasnika Dalmatinskoga“ sliedeću piesmu od J. Sundečića:

Dievojčica smilje brala,
Smilje berać govorila:
„Liepo ti si smilje cvieće,
Pa kud liepo tud i srećno,
Jer se lako neotranjaš
S tvoga dèrška tanušnoga!“
Njojzi smilje odgovara:
„„Ej dievojko moja diko!
Ti si liepša i srećnia,
Tako mlada ko naranča;
Veselje ti čelo gladi,
Po licu ti ruže cvate,
U očim ti zviezde trepte,
Sunce zlati meke kose,
Ljubica t' se s usnah smieši,
Kroz gèrlašce golub guče,
Po grudima i po vratu
Prociedjeno t' mlieko struji,
Jela ti se stasu klanja,
Brieče t' pèrsa od ljubavi,
Sèrce pliva po slastima,
A dušica dievojačka
Nit ti vene, nit ti sane,
Dok na oku dèržiš mlada,
Da ti s' u nju nezakopa
Ljuta guja otrovnica,
Te nesvije gnjezdo svoje
I izgrize cvieće tvoje.““

Bečka burza

dne 31. kolovoza 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . sa 5%	$82\frac{1}{2}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	$84\frac{3}{16}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	$51\frac{1}{8}$
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » 1839, » 100 »	$144\frac{1}{2}$
» » » » 1854, » 100 »	
Bečko-gradski banko . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	$88\frac{1}{2}$
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	$80\frac{3}{4}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	976
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	$617\frac{1}{2}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	$267\frac{1}{4}$
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Linceske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	$382\frac{1}{2}$
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	$200\frac{5}{8}$
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	$204\frac{1}{2}$
Tisna željeznica . . . . »	$200\frac{1}{2}$
Lombardezko-mlietačka željeznica . . »	$244\frac{1}{2}$

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	$86\frac{3}{4}$
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$104\frac{7}{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$104\frac{1}{8}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	$76\frac{7}{8}$
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	$103\frac{5}{8}$
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-10
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	103
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	121
Pariz za 300 frankah . . . . »	$121\frac{5}{8}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	264
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$7\frac{3}{8}$
Srebro od 29. kolovoza	$5\frac{1}{2}$

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11519 (Fin.—35) (3—1)

Kundmachung.

Die dem Religionsfondsgute Svetice von den demselben angehörigen Bergrechtgründen mit neunzig ein Eimer 19 Mass zukommende Bergrechts-Abgabe wird sammt den von dem Jahres-Ertrage der fraglichen Gründe entfallenden Zehent für das laufende Verwaltungsjahr 1856-57 in Pacht gegeben, und die zu diesem Behufe am 14. September 1857 um 9 Uhr Vormittags bei dem k. k. Steueramte in Carlstadt abzuhaltende Lizitation ausgeschrieben.

Der Fiskalpreis der ersteren Abgabe wird mit 183 fl. 20. kr. und der letzteren mit 76 fl. 40 kr. festgesetzt.

Jeder Lizitant hat vor Beginn der Lizitation das 10% Vadium des Ausrufspreises zu Handen der Lizitations-Commission zu erlegen.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse können sowohl hierorts als auch bei dem k. k. Steuer- und Domänen-Amte in Carlstadt und bei der Lizitation eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Agram den 29 August 1857.
Heim.

Nr. 15780-4076 St. Z. 15810-1857 (Vl. 66) (3—1)

Avviso di Concorso.

Dovendosi definitivamente coprire presso l' i. r. scuola reale inferiore completa in Zara un posto di maestro per l' insegnamento della lingua illirica e dell' aritmetica a cui va annesso il sistemale salario di annui fis. 600 aumentabile sino ad 800 e 1000 fiorini dopo dieci, e relativamente venti annui di servizio soddisfacente in qualità di maestro di scuola reale completa, viene col presente aperto concorso pel conferimento di tale posto sino al 30. Settembre del corrente anno. — Gli aspiranti dovranno coll' espiro dell' epoca predetta avere di già prodotte all' i. r. Luogotenenza della Dalmazia le loro domande in bollo competente, corredate dai certificati di nascità, degli studj percorsi, delle anteriori occupazioni, e principalmente comprovare l' idoneità all' insegnamento delle relative materie, ottenuta mediante l' esame d' abilitazione pei maestri delle scuole reali prescritto coll' Ordinanza Ministeriale 24. Aprile 1853 (contenuta nel Bollettino delle Leggi dell' Impero dell' anno 1853 pagina 347).

Quelli che attualmente sono occupati in un pubblico uffizio nel magistero, dovranno insinuare le loro petizioni a mezzo dell' Autorità ad essi immediatamente preposta, e quelli che non coprono verun impiego mediante le competenti Autorità politiche.

Comproveranno di più la perfetta conoscenza della lingua italiana, che è lingua d' insegnamento nell' Istituto summentovato.

Zara li 15. Agosto 1857.

Nr. 6125 (Izv.—309) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Zu Folge hoben Statthalterei-Erlasses vom 6. August l. J. Z. 14139 wird das in der Ortschaft Valpo befindliche zur Wohnung des jeweiligen Bezirksarztes bestimmt gewesene Comitatsgebäude unter Consc.-Nr. 184 sammt Hof und Garten in der Extension von 1 Catastral-Joche und 25 [] Klftr., dessen Schätzungswerth mit 964 fl. 21 kr. CMz. ermittelt worden ist, durch eine öffentliche Versteigerung am 19. September l. J. 9 Uhr Vormittags an Ort und Stelle an den Meistbieter veräussert werden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beisatze eingeladen, dass jeder Lizitant vor Beginn der Versteigerung ein 5% Vadium des Schätzungswerthes, welches nach geschlossener Versteigerung dem Ersteher in den Kaufschilling eingerechnet und den Nichterstehern zurückgestellt wird, zu Handen des Versteigerungs-Commissärs zu erlegen haben wird.

Die nähern Lizitations-Bedingnisse können bis zum Lizitationstage bei dieser Comitatsbehörde und bei dem k. k. Bezirksamte Valpo, am Lizitationstage aber bei der Lizitations-Commission eingesehen werden.

Von der k. k. Comitatsbehörde
Essek am 26. August 1857.

Nr. 857—1857 (Izv.—299) (3—1)

Licitations-Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gericht Verovitic wird hiemit bekannt gemacht, es sei über Ansuchen der Maria Witwe Bošnjak, vertreten durch den Adv. Herrn Franz Mohl in Verovitic de praes. 25. Juni 1857 Z. 857 die executive Feilbietung des dem Executen minderjährigen Andreas Bošnjaki'schen Erben gehörigen in Verovitic sub C.-Nr. 115 liegenden Hauses sammt Nebengebäuden, ¼ Urbarial-Ansässigkeit und Weingarten sub Grdb. Pr. Nr. 421 der Steuer-Gemeinde Verovitic im Gesammt-Schätzungswerthe von 816 fl. CMz. pcto schuldigen Capitals von 300 fl. c. s. c. bewilliget, und zur Vornahme der erste Feilbietungstermin auf den 9. September 1857 der zweite und letzte aber, wo die Realitäten auch unter dem Schätzungswerthe hintangegeben werden, auf den 9. Oktober 1857 jedesmal um 3 Uhr Nachmittags an Ort und Stelle angeordnet worden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Bemerken vorgeladen, dass sowohl das Schätzungs-Protokoll, als auch die Lizitations-Bedingnisse in dieser Gerichtskanzlei stets eingesehen werden können.

Zugleich werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung hievon zugekommen ist, gleichwohl auf diese Realitäten ein Hypothekarrecht erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der Realität sogewiss bei diesem Gerichte anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillingsvertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch, soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht
Verovitic am 7. August 1857.
Der k. k. Bezirks-Vorstand
Pols.

Br. 2767 (Izv.—311) (3—1)

Izrok dražbe.

Na dan 29. rujna t. g. u jutro od 10 satih do 12 dèržati će se u miestu Drastin pèrva, a na dan 29. listopada t. g. takodjer u jutro od 10 do 12 satih druga dražba javna za prodaju putem ovèršbenim kuće br. 1 ležeće u rečenom selu Drastin spadajuće na Jakova Valića Fradelića pram sliedećim uvietima:

1. Fiskalna ciena jest ona, prociene t. j. od 557 for.

2. Svaki dražbenik će imati položiti vadium od 60 fr., osim samog ovèršitelja prije nego čini svoju ponudu.

3. Na pèrvoj dražbi neće se primati ponude izpod prociembene ciene, ali na drugoj dražbi će se prodati ovèršeno dobro po svakoj cieni makar izpod prociene, i to najboljemu ponuditelju.

4. Osam danah za dražbom će kupac morat u sud položiti obećani prodavni iznos, jer inače će se u vrieme drugih 15 danah nova dražba dèržati na svu njenu pogibelj, trošak i štetu.

5. Sve troškove prenosa, razpisa i dražbe će nositi sam kupac, kao i poreze od dana dražbe.

6. Ako kupac položi na opredieljeno vrieme novce, onda će mu se predati prodata nepokretnost s pravom razpisanja vlastitosti na svoje ime, prosta od svih uknjiženjah.

Svi oni, koji sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na rečenu kuću pozivaju se, da pravo to do prodaje kuće tim sigurnie sudu ovomu prijave, jer će u protivnom slučaju imat sami sebi pripisat, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

C. k. grad. odred. kot. sud
U Rieci dne 4. sèrpnja 1857.
A. Šepić.

(Izv.—305) (1—1)

Lizitations-Kundmachung.

Zur Sicherstellung des Bedarfes an Kanzlei-Requisiten und Schreib-Materialien, dann Beleuchtung im Jahre 1857-58 für die k. k. Comitatsbehörde und dem k. k. Bezirksamte in Essek, dann der k. k. Polizei-Direktion wird am 15. September l. J. um 9 Uhr Vormittags im Secretariate der benannten Behörde eine Minuendo-Lizitation abgehalten werden, die Quantität und Qualität der zu liefernden Gegenstände, so wie auch die näheren Einlieferungs-Bedingungen können hierselbst in Erfahrung gebracht werden.

Diejenigen, welche demnach eine solche Lieferung übernehmen wollen, werden aufgefordert, bis zum 15. September l. J. ihre Offerte sammt den Mustern der Gegenstände an die Comitatsbehörde einzusenden, oder aber an demselben Tage bis 9 Uhr Vormittags in diesem Amte zur mündlichen Verhandlung zu erscheinen.

Zugleich wird am selben Tage der Buchdrucker-Arbeitsbedarf hintangegeben werden.

Von Seite der k. k. Comitatsbehörde
Essek am 25. August 1857.

Nr. 11365 (Fin.—34) (3—2)

Kundmachung.

In Folge Erlasses der hochlöblichen k. k. Finanz-Landes-Direktion vom 24. Juli 1857 Z. 9431 ist der in der freien Militär-Communität Brod in Erledigung gekommene k. k. Tabak-Verlag wieder zu besetzen, und wird derselbe im Wege der öffentlichen Konkurrenz mittelst Ueberreichung schriftlicher Offerte demjenigen als geeignet erkannten Bewerber, welcher sich die geringste Verschleissprovision bedingt, verliehen werden.

Dieser Verlagsposten hat das Tabakmateriale aus dem k. k. Tabak-Verschleiss-Magazine zu Essek zu fassen, der Material Umsatz desselben beläuft sich jährlich auf circa 25000 fl. und der Bruttogewinn auf circa 2100 fl., das Verzeichniss der diesem Verlage zur Materialfassung zugewiesenen Trafikanten kann sowohl hier als auch beim dermaligen Besorger der Verlagsgeschäfte D. N. Dimović in Brod eingesehen werden.

Es bleibt jedoch der Finanz-Verwaltung unbenommen jede ihr angemessen scheinende Veränderung im Verlagsumkreise vorzunehmen ohne dass der Verleger desshalb eine Entschädigung anzusprechen berechtigt wäre.

Dem Verleger steht es frei, dieses Geschäft jederzeit drei Monat vorhinein aufzukünden, welche Aufkündigungsfrist, wenn nicht wegen eines Gebrechens nach den bestehenden Vorschriften die sogleiche Entsetzung des Verlegers vom Verschleissgeschäfte einzutreten hat, auch der Finanzbehörde vorbehalten bleibt.

Für dieses Verlagsgeschäft könnte eine Provision von höchstens 4¾% (vier drei viertel vom Hundert) vom Gross-Verschleisspreise des zu fassenden Materials zugestanden werden, wozu noch der Gewinn des eigenen Klein-Verschleisses kommt. Den Gegenstand des Offertes bildet jedoch nur die Offerte die erwähnte Provision vom Magazinspreise.

Den zugewiesenen Trafikanten so wie den Consumenten in Grossen hat der Verleger das Tabakmateriale um den Magazinspreis gegen Baarzahlung zu verabfolgen und bezieht hievon die ihm zugestandene Provision; welche gleich bei der Abfassung des Tabakes vom Magazinspreise abgerechnet wird.

Der Verleger hat das Tabakmateriale gegen baare Bezahlung zu beziehen. Demselben steht es aber frei, nach Massgabe des unangreifbaren, — stets am Lager zu haltenden Vorrathes um einen Materialkredit anzusuchen.

In diesem Falle hat er eine Caution im gleichen Betrage entweder im Baaren oder in 5% Staatspapieren nach dem jeweiligen Kourswerthe oder auch mittelst hypothekarischer Sicherstellung vorläufig zu leisten, bis zur Bewilligung des gedachten Kredits aber die Materialfassungen baar zu bezahlen.

Der Verleger ist gebunden einen zu ermittelnden zweimonatlichen Materialverlag unantastbar stets am Lager zu halten.

Die Bewerber um diesen Verlag haben ein Reugeld von ein Hundert Gulden B. V. oder falls sie diesen Betrag bei einer ärarischen Cassa erlegen wollen, die diesfällige Cassaquittung ihrem Offerte beizulegen, welches letztere mit 15 kr. zu stempeln, und längstens bis 26. September 1857 zwölf Uhr Mittags bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direktion gehörig versiegelt einzureichen ist.

Auf spätere Offerte wird keine Rücksicht genommen.

Die Offerte sind nach dem am Schlusse beigefügten Formular zu verfassen und denselben folgende Beweisschriften beizulegen:

a) die Cassaquittung über das erlegte Reugeld, oder der baare Geldbetrag;
b) das Zeugniss über die erreichte Grossjährigkeit; und
c) das obrigkeitliche Wohlverhaltungszeugniss.

Das Reugeld wird jenen Offerenten, welche nicht Bestbieter bleiben, nach geschlossener Konkurrenz-Verhandlung sogleich zurückgestellt; Jenes des Bestbieters dagegen wird bis zur Abfassung des vorgeschriebenen unantastbaren Tabakmaterial-Vorrathes zurückbehalten, und in die diesfällige Baarzahlung oder im Falle eines bei dieser Fassung bereits bewilligten Materialkredits in die Caution eingerechnet werden.

Sollte der Ersteher die Geschäftsführung innerhalb 8 Tagen von der Bekanntgebung der Annahme seines Offertes oder von dem zum Beginne des Geschäftes bestimmten Tage nicht antreten, so wird der Verlagsposten als erledigt angesehen, und das erlegte Reugeld eingezogen. Letzteres findet auch dann statt, wenn der Ersteher erklärt, von dem Anbote freiwillig zurücktreten zu wollen.

Offerte, welche die vorgeschriebenen Eigenschaften nicht haben, oder welche unbestimmt lauten oder sich auf die Anbote anderer Bewerber beziehen, finden keine Berücksichtigung.

Bei gleichlautenden Offerten wird die Entscheidung der Finanzbehörde vorbehalten.

Ein bestimmter Ertrag wird nicht zugesichert, so wie auch keine wie immer geartete Entschädigung oder Provisionserhöhung nachträglich stattfinden kann.

Ueber die mit diesem Verschleissgeschäfte verbundenen Obliegenheiten und Rechte kann Jedermann die Belehrung bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direktion im kurzen Wege einholen.

Von der Konkurrenz sind jene Personen ausgeschlossen, welche das Gesetz zum Abschlusse von Verträgen überhaupt für unfähig erklärt, dann jene welche wegen eines Verbrechens, wegen Schleichhandels oder einer Gefällsübertretung, insoferne sich dieselbe auf eine Vorschrift über Monopols-Gegenstände bezieht, ferner wegen eines Vergehens gegen die Sicherheit des allgemeinen Staatsverbandes, der öffentlichen Ruhe oder des Eigenthums verurtheilt, oder nur wegen Mangel an Beweisen losgesprochen, endlich Verschleisser von Monopols-Gegenständen die vom Verschleissgeschäfte strafweise entfernt wurden, und solche Per-

sonen, denen die politischen Vorschriften den bleibenden Aufenthalt im Verschleissorte nicht gestatten.

Kommt ein solches Hinderniss erst nach Uebernahme des Verschleissgeschäftes zur Kenntniss der Finanzbehörde, so kann das Verschleissbefugniss sogleich abgenommen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Essek am 18. August 1857.

Formular des Offertes.

Ich Gefertigter erkläre mich bereit den k. k. Tabakverlag zu Brod unter genauer Beobachtung der kundgemachten Bedingungen und aller diesfalls bestehenden Vorschriften, insbesondere aber bezüglich der Tabakmaterialbevorräthigung gegen eine Provision von

Perzent (die Perzente sind mit Ziffern und mit Buchstaben zu schreiben) von der Summe des Magazinspreises in Betrieb zu übernehmen, und bitte zugleich um Zugestehung eines Materialkredites von (oder) und bin bereit das Tabakmateriale jedesmal baar zu bezahlen.

Die in der Kundmachung bezeichneten drei Beilagen werden hier beigeschlossen.

Datum

Eigenhändige Unterschrift
Charakter, Wohnort

Von Aussen.,

Offert zur Erlangung des k. k. Tabakverlages zu Brod.

Br. 5066 c. (DS—94) (3—3)

Javna dražba.

C. k. zemaljski sud u Zagrebu javlja, da je na molbu tutorstva malodobne diece Ivana Besića umèrloga 6. svibnja 1857 u Gračanih, podnešenu po odvietniku Jos. Ištvanoviću dne 13. kolovoza 1857 br. 5066 civ. dozvoljena dobrovoljna prodaja vina različite vèrsti spadajućega na ostavštinu Ivana Besića sudbeno popisanoga 28. svibnja 1857 i procienjenoga na 575 fr. 40 kr. i da je za to urečen rok na 21. rujna 1857 u 9 satih prie podne u Gračanih u kući pod br. 29.

Onamo pozivlju se svi oni, koji žele to vino kupiti, nu dodaje se, da će se vino samo za cienu pronadjenu procienom ili nadanjom i za novce odmah izbrojene prodati onomu, koi bude najviše ponudio i da se prociena vina može razgledati kod suda.

U Zagrebu 19. kolovoza 1857.

Klobučarić.

Jović.

W. Nr. 1456 (DS—95) (3—3)

Feilbietungs-Edikt.

Von dem k. k. Landesgerichte Agram, wird hiemit bekannt gemacht; Es sei über Einschreiten des Herrn Ferdinand Vinkler unter Vertretung des Herrn Adv. Nik. Krestić de praes. 10. Juli l. J. Z. 1060 W. zur Durchführung der mit dem rechtskräftig im Bescheide vom 8 Juli l. J. Z. 1060 W. bewilligten executiven Veräusserung der dem Exekutionsführer durch den Schuldner Jakob Prettner wegen schuldigen 500 fl. CMz. c. s. c. aussergerichtlich verpfändeten später beschriebenen und auf 327 fl. 24 kr. CMz. gerichtlich geschätzten Fahrnisse, bestehend in verschiedenen in der Verlassmasse des Jakob Prettner vertreten durch den Curator ad actum Herrn Adv. Klemenić erliegenden englischen Bildern zwei Termine und zwar der erste den 10. September 1857 und der zweite auf den 24. September 1857 jedesmal um 9 Uhr Früh am Orte der Fahrnisse im Franz Rubinići'schen Hause in Agram Mayerhoff-Gasse Nr. 561 anberaumt worden.

Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Beisatze eingeladen, dass die zu veräussernden Fahrnisse einzeln und bei dem 1. Feilbietungstermine nur um den oder über den Schätzungswerth, bei dem 2. hingegen selbst unter dem Schätzungswerthe gegen gleichbare Bezahlung hintangegeben werden.

K. k. Landes-Gericht

Agram am 19. August 1857.

Klobučarić. Jović.

Nr. 13058 (Fin.—33) (3—2)

Kundmachung.

Nachdem die mit Kundmachung der hochlöblichen k. k. Finanz Landes-Direktion für Croatien und Slavonien vom 16. Juli 1857 Z. 10097 auf den 21. und 22. August 1857 ausgeschriebenen bei den Lizitationen über die Verpachtung des Mauthertrages der bei den ärarischen Mauthbrücken zu Essek und Piškorevce ohne Erfolg geblieben sind, so wird bezüglich derselben Pachtobjekte eine neuerliche Versteigerung unter den in der vorgedachten Kundmachung enthaltenen Modalitäten u. z. für die Station Essek auf den 9. und für Piškorevce auf den 10 September 1857 festgesetzt, und wird dies hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Essek am 23. August 1857.

(Dp.—68) (3—1)

Natiečaj.

U dolnjem Zagorju, kotaru krapinskom, kod sv. Križa u Začretju izpražnjeno je miesto učitelja i orgulaša, s kojom službom skopčana je plaća osim bezplatnoga stanja, vèrta i štole orgulaške 300 fr. sr. Službu ovu zadobiti željeći, imaju potrebite svoje dokaze do 30. rujna t. g. podpisanomu osobno podnieti i probi u orgulanju, kao i pievanju sebe podvèrći.

U Komoru dne 25. kolovoza 1857.

Franjo Magdalenich,
podj. žup. komor. učionah nadziratelj.

(Dp. 69.) (3—1)

Natiečaj.

U župi vel. erpenjskoj kod sv. Trih Kraljah, u okružju klanjačkom, izpražnjeno je miesto učitelja i organiste. Plaća ove službe osim slobodnoga stana jest u gotovom novcu 300 fr. sr. na godinu.

Ovu službu zadobiti želeći, imadu svoje molbenice sa sviedočbami vèrhu dovèršenih pedagogičkih izpitah kao i dobroga ponašanja do 15. listopada t. g. nižepodpisanomu predati, i u erpenjskoj cèrkvi probu pievanja i igranja na orgulah podnieti.

Dano u Rozgi dne 30. kolovoza 1857.

Gjuro Ročić,
podj. kao kot. učionah nadziratelj
i zač. kan. zagr.

Nr. 959/1675 (Ds. 90.) (3—3)

Opetovano obnarodovanje.

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u sèrbskoj Vojvodini i u tamičkom Banatu, glede občinah nemački Lugoš, romanski Lugoš, Szkribestye i mali Zorlentz u negdašnjoj županii Krašovskoj, sadašnjem okružju Lugoškom.

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Temešvaru daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obsiru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u sèrbskoj vojvodini i u tamiškom Banatu uslied naredbe c. k. popečiteljstva za pravosudje od 24. ožujka 1857. br. 5099. na znanje sliedeće:

I.

U sèrbskoj je vojvodini i u tamiškom Banatu miestimičko izvidjene, da se uvesti mogu gruntovničke knjige, već i u občinah niemački Lugoš, romanski lugoš, Szkribestje i mali Zorlentz u niegdašnjoj varmedji krašovskoj sadašnjem okružju lugoškom posve obavljeno; te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, bit će počamši od 1. svibnja 1857. svakomu na ugled izloženi u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Lugošu.

Obavljanje poslovah i uredovnih dielah, naznačenih u izroku ovom, imade se takodjer započeti dne 1. svibnja 1857. i u svèrhu ovo odredjen je c. k. okružni sud u Lugošu.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 30. ožujka 1857. izdanog izroka uvèršćen je u službenih listovih bečkih novinah, kao i onih novinah temešvarskih od 5., 8. i 12. trav. 1857. pod br. 78. 80 i 84.

C. k. upravljateljstvo gruntovnicah
u Zagrebu dne 26. travnja 1857.

Br. 719/1857 s. (Izv.—298) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. kotarskog ureda kao suda velikogoričkog do obćeg se znanja stavlja, da je na molbu Martina Arka, tèrgovca iz Zagreba, zastupanog kroz odvietnika g. Stipana Osjaka de praes. 12. lipnja 1857 br. 719 radi dužne glavnice od 120 fr. sr. zaostavših 5% kamatah, parbenih u 12 fr. 7 kr. ovèršbenih u 13 fr. 6 kr. podneska molbe procienbene u 5 fr. 9 kr. i čina prociene u 14 fr. 39 kr. sr. sudbeno ustanovljenih troškovah javna sudbena dražba plemenitoluka na vlastitost Pavla Kosića žitelja iz Male Gorice spadajućeg, i iz kuće dèrvene pod br. 20 na tri prediela, komore dèrvene na jedan prediel, štagla dèrvenog sa štalom pod jednim krovom, dvornog miesta sa vèrtom i šljivnikom do 1 rali, pravu u turopoljski lug i obćinske šume, zatim iz oranicah Breg na 11 slogovah, pri Zdencom na 11 slogovah, Kekičku na 3 rali, drugi Breg na 6 slogovah, treći Breg na 11 slogovah, četvèrti Breg na 6 slogovah, Galženi Gèrm na 6 slogovah, u Goričnici na 6 slogovah, peti Breg na 6 slogovah, Štriglaća na 1 ral, Celina na 1 ral, Bakarska na 3 sloga, pri Hrastu na 6 slogovah, na Bakarskom Štriglaću, zatim dio sienokoše u Lekeniku na Kèrču, dviuh volovah, jednog konja, 10 glavah svinjah jednih volovskih i jednih konjskih kolah sa dèrvenimi osima i jednog pluga i brane sastojećeg dozvoljena, te da su za preduzetje iste dražbe dva roka i to na dan 24. rujna i 24. listopada t. g. vazda u 10 satih iz jutra u prostorie ovog ureda kao suda opredieljeni.

Pozivadu se indi svi kupiti željeći time, da naznačeni plemenitoluk u prilici pèrve dražbe neće se izpod procienbene sudbeno u 960 fr. sr. pronadjene vriednosti prodavati i da će kupac obvezan biti, do vriednosti kupovnine polag naznačenja ovog suda one vierovnike izplaćivat, koji su založno pravo na rečeni plemenitoluk postigli.

Prociena plemenitoluka kao i dražbeni uvieti mogu se kod ovog suda uvidit i istih prepisi izvaditi.

Ujedno pako su zvani svi oni vierovnici, koji su unešenjem u javne knjige založno pravo na rečeni plemenitoluk stigli, premda njim posebno obznana prodaje ove dražbene dozvole dostavita nebi bila, da svoje zahtieve do gorenaznačenog dražbenog roka kod ovog suda prijave, inače imadu sami sebi pripisati, ako se kupovnina, nakoliko se bi kroz prijavljene zahtieve izcèrpila, bez njih podieli.

U Vel. Gorici 27. sèrpnja 1857.

C. k. kot. predstojnik
I. Nemčić.

Nr. 1119 c. (Izv.—296) (3—2)

Edikt.

Von dem k. k. Bezirksamte Požeg als Gericht werden diejenigen, welche als Gläubiger an die Verlassenschaft des am 19. Juni 1857 mit Testament verstorbenen Gottlieb Zaberdac, Kaufmann zu Požeg, eine Forderung zu stellen haben, aufgefordert, bei diesem Gerichte zur Anmeldung und Darthuung ihrer Ansprüche am 26. September 1857 Vormittags 9 Uhr zu erscheinen, oder bis dahin ihr Gesuch schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an die Verlassenschaft, wenn sie durch Bezahlung der angemeldeten Forderungen erschöpft würde, kein weiterer Anspruch zustände, als insoferne ihnen ein Pfandrecht gebührt.

K. k. Bezirks-Amt Požeg als Gericht am 12. August 1857.

K. k. Bezirksvorsteher
Ribitsch.

Br. 2421 (Izv.—292) (3—3)

Editto.

Da parte dell' i. r. Tribunale del Comitato in Fiume si porta a pubblica notizia che ad istanza di Antonio Superina verrà tenuto nell' aula di questo Tribunale nei giorni 27. p. v. Agosto e 28. Settembre a. c. dalle ore 9 alle 12 antim il duplice esecutivo incanto della porzione di casa Nr 180 in questa città spettante all' asse del def. Giacomo Stanflin consistente in una cucina — primo piano e due camere e salotto nel 2°. con diritto d' ingresso e scala e giudizialmente stimata a f. 934, col cenno che al primo incanto non verrà deliberato sotto prezzo di stima al secondo poi a qualunque prezzo al maggior offerente e che ogni offerente avrà da depositare a titolo di vadio il 10% del prezzo di stima. Le rimanenti condizioni, la stima e l' estratto tavolare possono esser ispezionati presso questo Tribunale nelle ore d' uffizio.

Vengono in pari tempo diffidati tutti coloro che quantunque non separatamente notiziati, credessero di aver ottenuto mediante inscrizione nei pubblici libri qualche diritto ipotecario su questa porzione di stabile d' insinuare questo loro diritta in giudizio sino alla vendita, mentre altrimenti avranno da ascrivere a se stessi se il riparto seguisse senza loro intervento e venissero quindi escluse le loro pretese in caso d' esaurimento del ricavato prezzo.

Fiume li 11. Luglio 1857.

OGLASNIK.

(Dp.—64) (8—2)

Dievojačko odhranilište

baronice Ide de Lazarini rodjene grofice Barbo u Rieci.

Obvezatno podučavanje, koje ovaj zavod daje svojim pitomcima, obsiže u četiri razreda i jednoj pripravnoj godini: Vierozakon, niemački, francuski i taljanski jezik, računanje, krasnopisje, zemljopis, poviestnicu, naravoslovje, sve vèrste ženskih radnjah i vodjenje kućnoga gospodarstva. Unutarnji pitomci plaćaju za ovo podučavanje i podpuno obskèrbljenje na godinu 250 fr. k. n. u polugodišnjim predplatnim obrocima. Školska godina počimlje se 3. studenoga t. g Obširni programi poslat će se na zahtievanje bez poštarine i mogu se takodjer kod gg. knjižarah F. Prettnera u Zagrebu i Ghirlandi-a u Karlovcu dobit u niemačkom i franceskom jeziku.

Rieka dne 24. kolovoza 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 2. RUJNA 1857. Broj 199.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Dne 27. kolovoza 1857 izdan je i rasposlan komad XXVII. razdiela I. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Naredba ministarstvah financiah i tèrgovine od 23. sèrpnja 1857, valjana za svekolike krunovine kojom se dopušta, da se riešitbe vlastih rudarskih dostavljati mogu po pošti uz osobite povratne primke.

Raspis ministarstva financiah od 30. sèrpnja 1857, valjan za svukoliku cesarevinu, o pogodovanju carinskom za múku (brašno) i za mlivo u prometu Dalmacie s obćenitim okolišem carinskim.

Naredba ministarstvah unutarnjih dielah, pravosudja i financiah od 3. kolovoza 1857, kriepostna za one krunovine, za koje su izdati previšnji patenti od 11. travnja 1851 (br. 84 dèrž. zak. lista), i od 8. studenoga 1853 (br. 237 dèrž. zak. lista), o sudbenom doznačivanju glavnicah zemljištno-razteretnih.

Naredba ministarstva pravosudja od 7. kolovoza 1857, kriepostna za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, kojom se uslied previšnje odluke od 11. sèrpnja 1857 ustanovljuje, kako valja postupati u slučaju, ako je koja vlast kažnjivo kakovo dielo načinom nenadležnim sudila kao prekèršaj, dočim se je suditi imalo kao zločinstvo ili prestupak.

Naredba ministarstvah pravosuda i financiah od 9. kolovoza 1857, kriepostna za kraljevine Ugarsku, Hèrvatsku i Slavoniu, za sèrbsku Vojvodovinu i tamiški Banat, kojom se razjašnjuju ustanove, koje u krunovinah ovih postoje za kažnjenje lihvarstva.

Naredba ministarstvah financiah i pravosudja od 20. sèrpnja 1857, kriepostna za kraljevinu lombardezko-mlietačku i za Dalmaciu, kojom se izdaju izvèršbeni propisi, za da se u život uvedu previšnje one ustanove, pod kojimi u kriepost stupiti ima obćeniti zakon rudarski.

Naredba ministarstvah pravosudja i financiah od 20. sèrpnja 1857, kriepostna za kraljevinu lombardezko-mletačku i za Dalmaciu, kojom se izjavljuje, da više doknadnih naredabah, spadajućih k obćenitomu zakonu rudarskomu i izdatih za ostale krunovine, imade i u kraljevini lombardezko-mlietačkoj i u Dalmacii zadobiti obveznu moć.

Naredba ministarstva financiah od 20. sèrpnja 1857, kriepostna za kraljevinu lombardezko-mletačku i za Dalmaciu, kojom se izjavljuje, da su i u kraljevini lombardezko-mletačkoj i u Dalmacii obvezatni oni propisi, koji su u savezu s obćenitim zakonom rudarskim od 23. svibnja 1854 izdati o daćah rudnih.

Naredba ministarstvah dielah unutarnjih i pravosudja od 24. sèrpnja 1857, kriepostna za veliku kneževinu Erdeljsku, kojom se propisuje, da se tužbam iz nagodah, koje su poslie proglašenja previšnjega patenta od 21. lipnja 1854 (br. 151 dèrž. zak. lista) sklopljene bile o odkupljivanju onih podatakah i činitbah, sudačka pomoć podieliti imade samo onda, ako iste biehu potvèrdjene po zemljištuo-razteretnih povierenstvih pokrajinskih.

Naredba ministarstva financiah od 3. kolovoza 1857, valjana za Gornju i Dolnju Austriju i Salcburg, za Česku, Moravsku i Slezku, za Galiciu, Krakov i Bukovinu, napokon za Štajersku, Korušku, Kranjsku i Primorje, o oprostu od potrošnine za vino-pienjušicu, u boce natočenu, kada se prodaje u množini najmanje od petdeset bocah (flašah).

Naredba ministarstva financiah od 3. kolovoza 1857, valjana za Ugarsku, Erdeljsku, sèrbsku Vojvodovinu i Banat tamiški, o oprostu od potrošnine za vino-pienjušicu, u boce natočenu, kada se prodaje ili ustupljuje u množini najmanje od petdeset bocah (flašah).

Razpis ministarstva financiah od 3. kolovoza 1857, valjan za Dalmaciu, kojim se povišuje potrošnina od priesnoga mesa i od predmetah, u stavki 21 tarife od potrošnine za Dalmaciu od 18. veljače 1857 navedenih, izim jedinoga putra.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 2. kolovoza. Jutros u 6 satih izašla su tri bataliuna regimente Culoz od ovdašnje posade, da preduzmu bojna viežbanja u okolici svetoga Šimuna. Bataliun naše domaće regimente nadvojvode Lavoslava preuzeo je straže. Viežbanja trajat će dva dana. — Sinoć okolo 8 satih zaplamti nam horizont u pravcu prema Samoboru užasnim rumenilom, naznačujućim da je u onoj okolici morala biti velika vatra, koja je sudeći po sjaju trajala podpuna dva sata. Obližnjih izviešćah nismo još mogli dobiti.

U Beču, 25. kolovoza. U prošasti petak 22. kolovoza preselio se u viečnost ovdiešnji veletèržac Pavao plem. Špirta. Tielo pokojnika sahranjeno je poslie običnog opiela. Viečna mu pamet!

— U povratku svome iz Karlovih Varih prispeo je ovamo visokopreosvešteni gosp. episkop S. Maširević i odseo u hotelu Munču.

— Iz Petrograda prispeo je ovamo turski poslanik Safet-Efendia.

— U ponedieljak otvorio se ovdie štatistički kongres. Članovi toga došli su i to gotovo svi iz Niemačke.

— Dr. Pavao Jović postao je vèrhovnim štabskim liekarom i referentom zdravništva pri zemaljskom vojničkom zapoviedništvu u Zadru.

— U Stolnom Beogradu zavodi se o dèržavnom trošku jedan zavod za izobraženje ekonomah. Gradjani su ustupili na taj konac potrebnu zemlju, a dèržava će plaćati svake godine 12 hiljadah foriatih sr.

— Popis naroda preduzet će se ove godine mieseca studenoga po svim krunovinama.

— Kao što pišu „Pesth. Ofn. Ztg-u.“ iz Debrecina, imao bi se 29. pr. m. pèrvi lokomotiv, svečano urešen, pod ličnim vodjenjem g. direktora c. k. savietnika Schimtke-a odvest do štacie Debrecin, gdie je odredjeno bilo, da ga prime ondašnji čeonik grada, miestodèrštveni savietnik pl. g. Csorba, svećenstvo i cviet stanovništva.

— U Liski (zemplinskoj županii) izgorielo je 17. t. m. 70 kućah i više gospodarstvenih zgradah.

— Dne 19. t. m. nastala je vatra u Csegledu u kući jednoga tamošnjega židova, no pomoć bèrzo pružena preprieči na svu sreću, da se vatra nije razprostranila. Vatra je bila podmetnuta po jednom šurjaku posiednika kuće, koi je hoteo da mu se osveti. Zlotvor, koi je već više putah podmetano bio vatru u susiednim kućama, uhvaćen je i netaji što je učio. Njemu je tek 21 godina.

— Noćju na 23. izgorielo je u Udevicu, medju Kometavom i Gerkavem 6 šušah i 5 kućah.

Beč, 31. kolovoza. Turski poslanik, knez Kalimaki opunomoćen kod ovdiešnjega najvišjega dvora dao je pod 27. t. m. vladi Nj. veličanstva cesara na znanje, da je visoka porta uslied priobćenjah, koja su joj bila učinjena od kabinetah u Beču i Londonu, dala zapovied, da se moldavski izbori imaju uništit a da se po izmaku od 15 danah računajući od dana primljenja ove zapoviedi preduzmu novi izbori.

Slične priobćenja učinjena su i onim vladama, kojih su zastupnici u Carigradu povodom razmirice, dogodivše se tamo u najnovie vrieme, prekinuli bili diplomatične odnošaje s portom.

Poleg najnoviih iz turskoga glavnoga grada prispievših viestih nastavili su uslied toga dotični zastupnici opet svoja odnošenja prema porti i razvili su opet svoje zastave na dotičnim poslaničkim stanovima. (Oesterr. Corresp.)

Lötse, 29. kolovoza. Nj. c. k. apost. veličanstvo odputovalo je danas u 6 satih iz Rosnya i došlo je u svečano urešeni Lötse pa bilo je svestrano svečanostima najsèrdačnie primljeno. Poslie mnogobrojnih predstavah bio je dvorski obied. Na romantičkom putu od Rosnya prieko Dobšave i Donnersmarka dostojalo je Nj. vel. zadèržat se nieko vrieme u Straceni i tamo ručat. Nj. visost vojvoda August Sachsen-Koburg-Gotha posiednik Stracene pratio je Nj. veličanstvo u području svojih prostranih posiedovanjah.

Eperies 20. kolovoza. Jučer je bilo u Lötse-u obćenito razsvietljenje sa svečanim provodom rudarah. Jutros prisutstvovalo je Nj. veličanstvo službi božjoj, razgledalo urede, zavode i cèrkve, zatim dostojalo je dati privatnih audienciah a e 10. uri nastavit Svoj put. Iz Kirchdraufa, gdi je u stolnoj cèrkvi bio svečani Tedeum, došlo je Nj. vel. u 1 ½ sata u Eperies, gdie su bile mnogobrojne predstave kao i privatne audiencie zatim veliki obied kod dvora. Grad je svečano urešen i načinjene su priprave i za veću razsvietu. Nj. veličanstvo jest neprestano podpunoma zdravo.

Cèrnagora

Posliednji broj „Svetovida“ donosi dugačak i oštar dopis sa Cetinja od 2. kolovoza po starom. U tom sastavku kaže „Svetovidov“ dopisatelj ♌ medju ostalim da nije istina, što su „S. Dnevnik“ i više drugih listovah priobćili, da je knez Danilo svojeručno kandjiom udario Marinovića i navodi kao dokaz svoga tvèrdjenja, da knez ni nenosi kandjie i da je onda, kad je Marinović iz tamnice izvadjen bio i u kotar poslan, još u postelji ležao. Nadalje govori taj članak i u obziru vojvode grahovskoga, što uslied nepristranosti, kojom smo vaviek, kako svigdie tako i u cèrnogorskoj stvari, postupali priobćujući, na koliko nam omedjašeni prostor našega lista dopušta, vazda bez svakoga komentara važnia izviešća jedne i druge stranke, budući da nemamo s onih krajevah posebnih dopisateljah, za koje bi se zajamčit mogli, evo stavljamo ovdie do znanja naših čitateljah naravno izostavivši po našem običaju i kao neslažući se s dostojanstvom službenih novinah i ovdie sve nasèrte na osobe i ine listove. To miesto glasi kako sliedi:

Što se tiče vojvode grahovskoga Ante i što je nanj pucato, evo uzroka. Budući da je ovo pismo Kèrsto, sinovac Gjorgjin, istome vojvodi piso, poslie nego je isti išao u Kotor k Gjorgji. Ovo je senator Petar Stevanov Vukotić niekako doznao onda, kad ga je gospodar poslao na Grahovo da niešto razvidi. Isti vojvoda poče mu niešto o nevieri govoriti, ovaj pobiesnivši od gnjeva, bojeći se da ga tu utuče, piše gospodaru, a uz to popasti, jeda li bi ga kako primamio, najposlie videći, da će uteći

opali nanj kao sin vierni domovine i gospodara, jer kakav bi mu obraz pred Cèrnogorcima bio, da ništa neučini izdajniku otačbine. On nieko utèče i dodje na Cetinje i tu se opravda pomoći velikodušja gospodara kneza Danila. Evo dakle na sriedu pisma i svjedočbe:

Da se preda gospodinu Antu u vojvodi u Grahovo.

Primio sam tvoje pismo i razumio, što mi pišeš i kazo sam stricu Gjuri ono pismo, on bi rad, da možeš doći, ma nemoj, jer se boji, da te ko nevidi; no jesi li se gledao s onim čoviekom (Petrom Vukotićem senatorom), i što ti je reko, ako si se s njim gledo, sad ali već ikad da mu rečeš, a mi ovamo nećemo stojati zaludu, i drugo ti nemam što pisati, no se vladaj kako znaš, pa će i bog pomoći, a zašto si dolazio ovamo, neće niko znati. I da si zdravo. Kèrsto Petrović Njegoš.

Evo dakle svjedočbe, evo istine na sriedu. Kad bi knez Danilo bio tiran, nebi li gorepomenutoga senatora Vukotića odmah pogubio i po zakoniku kaznio, ali on to nije hotio učiniti kao ni vojvodu grahovskoga, no je stvar potanko razabrao i vidio, da je u samoj stvari sasvim drugčije, a ne kao što Kèrsto slobodno piše. A što raztrubiše, da je knez Danilo prinudio i na silu natierao Vukotiće, da se zakunu, to nije istina, no oni su to na dan sv. Petra sami zahtievali i sa suzama kneza molili, da bi sebe i pred narodom opravdali. Jerbo gore pogibelji nema kod nas, no reći mu „izdajniče domovine."

Rusia.

Time, što je Rusia u najnovie vrieme silom uvela brodoplovstvo na Amuru i nanizala njegove obale tvèrdjicama, ona je u stanju obići stranu Gorisko pustinje, koja je dosad bila najveća priečka za nasilna njena poduzeća i kad sakupi dosta ratnoga materiala i ladjah na Amuru, moći će znatnu vojsku uz Longari poslati i približit se glavnom gradu Mandžurie, odkud će moći za razmierno kratko vrieme po plodnoj i obdielanoj zemlji doći do Mugdena a od ovud do Pekinga, gdje nebi ruskoj vojski na putu bilo nikakve znatne priečke, tim manje, ako bi ju podupirala flota, koja bi lieti izišla iz Amura, a o takvoj bio je već govor u najnoviim izviešćima.

— Jedan dopisnik lista „Allg. Ztg." dokazuje da su najnovie viesti o velikim pobiedama Šamilovim sasvim izmišljene, jer posliednje vrieme nebće nije bilo okolo tvèrdjave Temirkan nikakve bitke. Izvan toga ova je tvèrdjava izvan područja, koje su Rusi u najnovie vrieme zauzeli, i nalazi se pod zapoviedju generala Jevdokimova, dočim su najnovie borbe gorанah s generalom Obarlianom bile bliže hvalinskoga mora i dovèršile su se izgubitkom sultanstva Salitaria. Mala tvèrdjicu Tamarkan Šura posiedaju Rusi već odavno i kao posada nalazi se u istoj regimenta Apšeronska. Ova tvèrdjava nije dakle u novie vrieme ni od Rusah osvojena a ni od istih opet ustupljena bila.

Prednju točku ove okolice sačinjavaju obkopi regimente dagestanske i Šamil će se jedva usudit navalit na ovu točku, premda znade, da će ovdie biti sakupljalište dielujućega zbora, koi će mu možebiti već naskoro veoma naudit. Nemože dakle ni to biti, da je Šamil izdao kakvu proklamaciu, gdie se veli, da je baš ovo vrieme najpovoljnie za rat i to tim manje što je na vidielu, da je došo korac sreći goranah.

Iz Varšave. Od ovud javlja „Schl. Ztg." da se u niekadašnjoj krakovskoj vojvodini sakuplja cieli vojeni zabor. To nije samo razmieštanje vojske za zimovanje, jerbo je zapoviedano, da i četiri konjaničke regimente toga zbora idu u okružja, gdie zbog pomanjkanja hèrme nije bilo nikad skupljeno toliko konjaniš tva. Vele, da su predstojnici okružjah u imenovanoj strani zemlje dobili zapovied da nastane tu vojsku i to: artileria će, vele, stajat uzduž druma radomskoga put Miholovice u Kielci, Chocini, Jedrejovu, Vodjislavu i Miehovu a konjaništvo u stopnićkom okružju, piehota pako u drugim okružjima niekadašnje kielčke gubernie. No zbor taj nije, vele, stavljen u stanje rata.

Francezka.

Skorim će u Parizu izići jedna knjiga o niekadašnjim francezkim zemljama u Indii. Kao što „N. Pr. Ztg." primiečava, ova knjiga napisana je po preporuci ministarstva izvanjskih poslovah — i u sadašnje vrieme doista nije bez svèrhe.

Persijski je poslanik Ferukhan predao caru Napoleonu sablju Abasa II. s pismom od šaha persijskoga. Abasovci vladali su u Persii od 1500—1776. god., i naročito su se odlikovali svojim ljutim nepriateljstvom proti Turcima. Abasova dakle sablja — dodaje „Ostd. Post" — koja je 4. kolovoza 1857. predana u ruku Napoleonu III., čudnovat je znak vremena. Abas II., koi je vladao od 1642. do 1666. godine, vodio je rat ne samo sa Turskom, nego i s Indiom, i 1660. god. osvojio Kandahar.

Azia.

„Moniteur de l'Armée" potvèrdjuje, što je javio „Pays" o stanju stvarih u Indii: Posliednje viesti iz Delhia nedonose ništa novoga; Englezi čekaju na pomoć i artileriu; oni se su dèržali hrabro, ali i obsiedjenici utvèrdjivali su neprestano svoj grad. Vrućina je bila strašna i termometer mienjao je medju 45. do 50°. Posle vrućine nastat će kišovito vrieme, koje u Bengalii obično počimlje u posliednjoj polovini mieseca sèrpnja i za kojega nemože se poduzet nikakvo veće dielo. Velike kiše traju od prilike 50—60 danah; dovèršuju se obično u drugoj polovini mieseca rujna. Onda stopram, gdie će očekivana pomoć skoro doći, moga se započeti pèrve obsadne radnje. Najžalostnia viest jest ona o pobunjenju pokrajine Audh. Sada je od prilike jedna godina, što je na temelju jednoga lažljiva izviešća niekog engleskoga rezidenta, koi je od tada izstupio iz službe društva istočnoindijskoga, kraljestvo Audh (ili Oude) sjedinjeno s britanskim posiedstvima.

Kraljevska familia reklamirala je badava proti tomu porobljenju. Javno mnienje Engleske nije bilo za taj korak; no on je bio učinjen i iz razlogah političkih, koje je lahko shvatit, nisu hotieli da na očigled Evrope reknu da nema kompania pravo i ostalo je kod utielovljenja. Vojska audhska ostala je svojem izstoljenomu kralju vazda vierna i prevrat je, nemožemo na ino već da reknemo, posliedica jedna od največih pogriešakah kompanie. Kontingent vojske audhske sastoji iz 30,000 momakah; to su najbolji domaći vojnici u tom dielu Indie. General Lawrence, koi je u Luknovu zapoviedao, poginuo je u borbi proti buntovnicima. Što se je dogodilo, odkad je umro, i da li su buntovnici grad osvojili, nezna se za cielo, no istina je da se je vojska audhska stavila u savez s Delhiom. — Na očigled ovih okolnostih moramo opet reći, što smo već rekli: Borba će biti dugačka i teška no konačno će ipak Englezi nadvladat.

— Sin jednoga engleskoga tèrgovca i posiednika fabrike u Damasku, gospodin Whyte, kojega imovinu ciene na više od 2 miliuna funt. sterl., sastavio je na vlastite troškove zbor od 30 zgodopohotnih Evropljanah i krenuo se na čelu istih u Bajrut, da se od onud prieko Egipta itd. uputi u istočnu Indiu i sa svojim momcima, koje on sam odieva i plaća, kao dobrovoljac sudieluje proti pobunjenim Sepojcima. Uniforma dobrovoljacah dosta je nalik na uniformu engleskih lovacah s jedinom razlikom, što su oboružani diljkama (dugačkim puškama) koje su u običaju u Sirii a izvan toga imaju i jataganah. Najkasnie početkom rujna nadaju se ti paladini našega vremena da će postić svoje ratoborne želje.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz, 31. kolovoza. „Moniteur" javlja: Diplomatična odnošenja medju četiri sile i porte opet su prošaste subote nastavljena.

Turin, 29. kolovoza. Kralj će sutra u večer odputovat na svetkovinu kod probušenja Mont Cenisa; probušenje stajat će 41,400,000 lirah.

Milan, 30. kolovoza. Kad se otvori železnica do Kokalja, stavit će se temelj novoj kolonii do Trevilja.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. kr. lutriji u Beču izvučeni su dne 29. kolovoza sliedeći brojevi:

85, 83, 34, 65, 67.

U c. k. lutrii u Gradcu izvučeni su dne 29. kolovoza sliedeći brojevi:

2, 59, 15, 84, 7.

Bližnja vučenja bit će na obih lutrijah 12. rujna.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 2935-1857 (DS—96) (3—1)

Kundmachung.

Auf Grundlage der hohen Statthalterei-Verordnung vom 13. Juli 1856 Z. 13713 wird der Ausschank- und Ausschrottungs-Daz vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 auf Grund des pro 1857 ermittelten Verpachtungs Betrages in der politischen Gemeinde
Sesvete den 11. September 1857 zu Dubrova
Stenjevec » 18. » » » Jaskomir
Bèrdovec » 17. » » » Janušsvec
Bistra dolnja den 10. September in dem betreffenden Gemeinde-Amte um 9 Uhr Früh im Versteigerungs-Wege verpachtet werden.

Jeder Lizitant wird 100 fl. Vadium und der Ersteher einen Quartal der Erstehungsumme mit Einrechnung des Erstern in voraus, und ausserdem eine Caution im gleichen Quartals-Betrage im Baaren oder in gangbarem Staatspapiere nach dem Kourswerthe, oder in Realitäten mit Pupilar-Sicherheit binnen 3 Tagen nach der Bestätigung des Lizitations-Protokolls zu erlegen haben. Die übrigen Bedingnisse sind hieramts, so wie bei den betreffenden Gemeindeämtern in den Amtsstunden einzusehen.

Vom k. k. politischen Bezirksamte der Umgebung

Agram am 13. August 1857.

Nr. 591 p. (Izv.—301) (3—1)

Concurs-Ausschreibung.

Bei der k. k. Comitatsbehörde in Fiume ist eine Kanzellistenstelle mit dem Gehalte jährlicher 350 fl. erledigt.

Bewerber um diesen Dienstposten haben ihre eigenhändig geschriebenen Gesuche, mit Nachweisung des Alters, Standes, der Religion, Studien, Sprachkenntnisse und bisherigen Dienstleistung, dann unter Angabe der allfälligen Verwandtschaft oder Schwägerschaft mit einem k. k. Beamten in Croatien und Slavonien, im Wege ihrer Amtsvorsteher, oder, wenn sie nicht im öffentlichen Dienste stehen, im Wege der Behörden ihres Domizils, binnen 14 Tagen, vom Tage der dritten Einschaltung dieser Kundmachung in die Agramer Zeitung gerechnet, hieramts einzubringen.

K. k. Comitatsbehörde

Fiume am 24. August 1857.

Nr. 1331 c. (Izv.—303) (3—1)

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte Klanjec als Gericht wird hiemit bekannt gemacht, dass in Folge des Abtretungsgesuches vom heutigen über das sämmtliche im Kronlande Croatien befindliche bewegliche und unbewegliche Vermögen des Handelsmannes Mathias Šilz zu Klanjec der Konkurs eröffnet, zum Massavertreter Herr Titus Babić, Advokat zu Gredice, und zu dessen Stellvertreter Herr Josef Maičen Advokat zu Krapina und zum Massaverwalter Herr Josef Mićić aus Klanjec provisorisch bestellt worden seien. Es werden demnach alle jene, welche was immer für Ansprüche auf das in Konkurs verfallene Vermögen des Mathias Šilz machen zu können vermeinen, dieselben längstens bis 12. Oktober 1857 um so gewisser hieramts anzumelden, widrigens selbe ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Konkurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Konkursmassa verlustig sein würden, zugleich wird die Tagsatzung zur Bestätigung des provisorisch bestellten Massavertreters oder zur Wahl eines andern Massaverwalters und des Gläubiger-Ausschusses auf den 19. Oktober 1857 Vormittags 9 Uhr in hierortiger Amtskanzlei mit dem Anhange anberaumt, dass sämmtliche Gläubiger hiezu bei Vermeidung der im §. 44 C. O. angedrückten Folgen zu erscheinen haben.

K. k. Bezirksamt Klanjec, als Gericht am 21. August 1857.

In Dienst. Ab. des k. k. Bezirks-Vorstehers
der k. k. Bezirksadjunkt
Davidović.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Tiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 3. RUJNA 1857. Broj 200.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list pvaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a satim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja sé do 10 liniah 20 kr. sr. daljo pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 2. rujna. Jedan od največih historikah našega vremena, glasoviti breslavski profesor g. T. Mommsen, sastavitelj rimske historie, bio je ovih danah u Zagrebu. On putuje po onim miestima naše krunovine, gdie se nalaze spomenici iz rimskih vremenah kao što su Stenjevec, Sisak, Varaždinske teplice itd. da sakupi gradivo za obsežno dielo sadèržajuće spomenike i napise iz vremena rimskoga. Kako čujemo otišo je jučer u tu svèrhu u Sisak e nadamo se da će se na svom putu još jedanput vratit k nama.

— Iz Zemuna se krenuo parobrod „Hunyád" 15. kolovoza s jednom vladinom komisiom, da izpituje Savu do Zagreba. Zbog male vode mogao je doći samo do Ruglice.

— U Debrecin prijavljeno je bèrzojavnim putem, da je onamo dne 30. pr. m. u $2^3/_4$ sata poslie podne prispeo iz Solnoka pèrvi lokomotiv.

Beč, 1. rujna. Jutros bila je pèrva ogledna vožnja na željezničkoj pragi od dvorišta južne željeznice do nutrašnjosti zgrade glavne carinare i bila je bez svake preprieke izvedena. Kao što se glasa moći će, čim se čestim voženjem lokomotivima očvèrsti ta kolomia i podpunoma pokrije šlunjkom, početi neposredni prenos tèrščanskih dobarah u zgradu glavne carinare.

Ulazak Nj. c. visostih prejasnoga gospodina nadvojvode generalnoga gubernatora Ferdinanda Maksimiliana i prejasne gospoje nadvojvodinje Karoline u Milan naročen je na 6. rujna. Milaneski municipalitet obnarodaje program, u kojem se opisuje, kako se imaju primit Nj. c. visosti i zajedno oglasuje, da će dne 9. i 13. rujna biti javne svečanosti i razveseljenja povodom toga usrećujućega dogadjaja.

Cèrnagora.

S cèrnogorske granice od 18. kolovoza pišu Sèrbskom Dnevniku: O popu Joku Kusovcu, ubojici Stevana Cuce, različne novine različno govore, da je uhvaćen i u tamnicu stavljen u Carigradu, a on je već u Cèrnoj Gori. U Cèrnu Goru došao je 10. kolovoza. On se za nieko vrieme u Carigradu krijo kod priateljah, dok nije našao ugodnu priliku, da se može krenuti iz Carigrada. On je odonuda pošao putnim listom gèrčkim, i hodao je od miesta do miesta, dok mu je brada narasla, a kad mu je narasla i kad se najposlie dobavio varoši Gračca u Albanii, on se tu ukèrcao u parobrod i iskèrcao pod Bar, a odatle otišao je u Cèrnu Goru.

Knez je od skoro ustrojio i svoju knežovsku gardu. U svoj Cèrnoj Gori ima kapuralah oko 150, pa svakom je zapoviedio, da od onih vojnikah, koje oni imaju pod svojom komandom, izaberu po jednoga najboljega, koi će biti njegov vojnik. Dakle njegova garda iznosi sada 150 ljudih. Ovo novo ustrojenje prouzrokovalo je i jedan dvoboj, na kom nije bilo mèrtvih. Povod je bio, da je jedan prosti soldat rekao onome od garde: „Ja nisam gèrdji od tebe, ako nisam bolji, i ako si upisan u kneževa vojsku."

Talianska.

„Gazzetta Piemontese" od 26. t. m. javlja, da je vèrhovno sudište u Salernu, pred kojim se je razpravljao proces osobah uapšenih na parobrodu „Cagliari" posredstvom odluke od 18. pr. m. dalo očitovanje, da proti sliedećim osobama nema razloga kazneno-sudbeno postupat. Ove osobe jesu: tielesni liekar boja tuniskoga, imenom Francesco Maschero iz Španjolske i njegova supruga, zatim Prus Julio Schneider i četiri Piemonteza. Uslied jedne pariške korešpondencie lista „Köln. Ztg." koja hoće da je cèrpila iz depešah francuskoga konzula u Napulju, presuda sudišta ide još daljo i polag iste imaju se stavit u slobodu svi putnici i mornari parobroda „Cagliari".

„Gazzetti di Milano" pišu iz Turina pod 24. t. m.:

„Miss. White još je svejednako u tamnici sv. Andrie; dozvoljeno joj je po volji pisat i primat pisma; one korešpondira s istim Mazziniom, koi boravi nedaleko od Genove.

Turinski list „Espero" dobio je službeni naputak, neka neprijavlja više razbojničkih navalah, toli često dogadjajućih se u Piemonteskoj.

Azia.

Posliednju indijsku poštu — prieko Tèrsta — tumači „Times" kako sliedi: Viest iz Agre nije dobra, no teško ju je razumieti. Uslied posliednjih izviešćah bilo je tamo samo malo Evropljanah a zašto su se isti osiećali prinudjenima, da učine početak, nije moguće pravo razumiet. Učinjenica tim većma udara u oči, budući da je Neemuch 300 miljah udaljen od Agre. To bi bio mnogo dulji marš, nego što je dosad ikoi oddiel buntovnikah još učinio bio a čini se da je i pravac od marša iste vèrste, t. j. od marša gvaliorskoga kontingenta put Indora, sasvim različan, premda se inače slaže s prijavom, da buntovnici od Indora odilaze u Delhi. Iz svih ovih viestih proizlazi, ako su istinite, da buntovnici u svojim gibanjima nemaju čvèrsta plana. — Što javljaju o novom kèrvoproliću na sieverozapadu možebiti se proteže samo na priašnje dogadjaje i trajanje mira u Bombaju i Madrasu najpriaznia je okolnost, u koju se je moguće uzdat. Što su dvie pobunivše se regimente u Sealkote-u od brigradira Nicholsona hametom potučene dokazuje, da ovi indijski Mameluci mogu Evropljanje ubijat i pljačkat no ne upreti im se u očitom boju. U ostalom mogli bismo i o ovim obim regimentima još štogod čuti, jer marš u Delhi prieko pieskovite pustinje od 400 miljah nije lahak posao, negledeći na to, da Pendžab nije povoljno zemljište za Hindusa, lišenoga svake pomoći. Neuzimajući dakle u obzir da je izviešće o Agri sasvim nerazumljivo, nesadèržaje isto, kao ni posliednja pošiljka u istinu ništa žalostnoga izvan viesti o smèrti obadviuh vèrlih generalah a izgubitak čovieka, kao što je bio Sir Henry Lawrance, veća je šteta nego li se može kazati.

Bieg engleskog jednog liečnika iz Delhi-a.

Iz mlogih privatnih dopisah o Indii priobćujemo sliedeći, sadèržan u „Times-u."

Delhi 11. lipnja. Budući da je moje ime po mnogim novinama uvèršćeno u popise onih koji su 11. svibnja u Delhi-u potučeni, to će od mojih priateljah i drugovah biti s učešćem primljena pripoviedka moga doista čudnovatoga spasenja. 11. svibnja udjoše mirutski Sowari u Delhi i ugasiše svoju žedju za osvetom, u kèrvi veće stranke tamo bivših Evropljanah. 38. 54. i 74. domaće pukovnije kao i topništvo budu pred njih poslate, nu pokažu se jednomišljene i nedadoše nikakvog odpora, što više savietovahu svojim oficirima, da će najbolje činiti, ako čim bèrže pobiegnu. Gospodje su bile sakupljene u kuli na brežuljku kod Delhia i budući da opasnost postade očitom, to ja otidem Brigadiru Gravetu, koi tada vodjaše zapoviedništvo u Delhiu, i ponudim mu se odnieti jedno pismo u Mirut, za da uprosim pomoć od tamošnje evropske vojske. Brigadier Graves mi dade pismo i pošto sam se oprostio od moje supruge, triuh kćerih, kao i od svih u kuli nalazivših se gospodjah otidem kući i preobučem se u fakirsko odiolo, namazavši si lice, ruke i noge bojom.

Pohitim zatim k brodnom mostu što vodi preko rieke Džumne, nu nadjem ga prekinutog. — Vratim se dakle natrag k stanicama, i pokušam sreću preći kod barutane skelom preko rieke, ali Sowari biahu medju tim dospieli do stanicah i stanovnici okolnih miestah listom nagèrnuše da ih pljačkaju; kuće budu zapaljene i činjaše se da je skoro nemoguće doći do Miruta. Tèrčao sam prieko paradnog tèrga a Sipoji su dotle dvaputa zamnom pucali. Dodjoh do vèrta kod kanala, kad me niekoliko seljanah zadèržaše i mojih haljinah lišiše. Produžim dakle gol-nag moj put u Kurnaul, nadajući se da ću dostići oficire koji s gospojama ovim putem pobiegoše, nu nisam bio jošte prošao jednu milju, kad opazim dva Sowara kojima su njihovi oficiri očito utekli bili. S golim sabljama pojezdiše na svojih konjih k meni vikajući: „Ferangee! hy! maro! maro!" Ja se u molećem položaju bacim na zemlju, i budući da sam s muhamedanskim kao i s hindustanskim zakonom dobro poznat, stanem živahno pievati hvalu njihovom proroku i preklinjati ih da mi štede život, ako vieruju da će doći Imam Mendhie da sudi svietu.

Pošto sam se pèrvom, mojoj glavi namienjenom zamahu time uklonio, što sam na zemlju pao i oni me s konja nemogoše tako lako dohvatiti, uslišaše moju prošnju i odputiše me s riečma: „Da nisi molio u ime proroka za svoj život, morao bi poginuti kao i ostali Kafiri (Kèrštjani)". Bio sam tako razdražen da se jedva na nogamah uzdèržati mogoh; ćuteći pako da moram dalje, produžim put. Prodjem opet jednu milju i udarim na novo na jednu gomilu muhamedanacah, koja s krikom: „Evo Ferungea (Evropejca)! Ubijte Kafira!" navali na me, dodavši jošte: „Vi Ferungee hoćete sve da nas pokèrstite!" Zatim me odvuku u jedno na jednu milju od puta udaljeno selo, svežu mi ruke na iedja, na što jedan od njih rekne: „Kurreem Bure, donesi tvoj mač da odsečemo ovom Kaffiru glavu. Nu dok je Kurreem Bur otišao da donese svoj mač, podigne se najedanput u selu vika: „Dhar! Dhar!" na koju se Muhamedanci koji me čuvahu, najedanput razpèršaše, po svoj prilici da vode brigu za svoje vlastite poslove.

Ja stanem s petnih žilah opet biegati k putu, i utečem tako okrutnim ovim ljudima. Biežao sam sve dalje kurhaulskim putem, kad me opet zadèržaše niekoliko kovačah koji radiše na delhiskom magazinu; jedan od njih reče mi: „Sahibe nebojse, već hodi samnom u moje selo, ja ću ti priskèrbiti jela; uzideš li dalje hoće te sigurno ubit muhamedanci, koji su ustali po selima da haraju i ubijaju Ferungee!" Otidem dakle s kovačima kući i budem veoma priaznim postupanjem primljen, budući da mi jedan donese kabanicu, drugi kapu, treći mlieka, a četvèrti kruha; Iz toga sam vidio da mi je život spasen.

(Konac će sliediti).

„Chronicle“ i „Herald“ smatraju najnovie viesti velikom brigom i zaključuju iz njih, kao uobće iz svega, što se posliednjih miesecih jest i nije dogodilo u Azii i Evropi, da vlada neuvidja veličine pogibelji i da u svojim mierama nepokazuje ni desetoga diela potrebne ozbiljnosti.

Medjutim došla je iz Marsilje sliedeća pošiljka u London: Sir Hugh Weeler ubijen je sa svom posadom od Cawnpore-a. 240 ženah i diece dao je poklat Nena-Sahib. — Dne 5. sèrpnja bila je pod Agrom žestoka bitka medju posadom i buntovnicima od Neemucha, kojih je vojska pristupima s raznih stranah narasla do 10.000 momakah. Englezi (uslied jedne priašnje depeše nisu imali više nego 500 momakah) morali su se povući natrag ostavivši do 150 mèrtvih i ranjenih. Medju poginuvšim oficirima nalaze se major Thomas, kapetan Doyly, poručnici Lamb, Pord i Fellowes itd. — 9. lahka piešačka regimenta, koja se je dne 9. sèrpnja u Sealkote-u pobunila, ubila je tamo kapetana Bishopa, doktora Grahama i visokočastnoga Mr. Huntera sa ženom i detetom. Brigadir Brind bio je ranjen, ostali Evropljani ove štacie nalaze se u tvèrdjavi u bezopasnosti. U Meerutu izgubio je general Hewitt komandu zbog nebajstva. U Setapooru ubijen je pukovnik Birch zajedno s gospodom Christianom, Gavinsom, Snellom i Bazom.

Mi dajemo iz ove pošiljke samo ono, što nije bilo u onim pošiljkama, što su već prije obnarodovane bile. Sada nema više sumnje o žalostnoj sudbini svekolike posade od Cawnpore-a. Onaj isti Nena-Sahib, koi je već prije 132 evropska bieguuca iz njihovih čunacah, na kojima su niz vodu plovili, odvuko na paradnu piacu od Cawnpore-a, da ih tamo učini posieći, prolio je sada kèrv još i od niekoliko stotinah drugih Evropljanah, koje je dao ubiti prelomivši svoju rieč. O bitki pod Agrom daje ova pošiljka niekoliko bližih ubaviestih. Ona veli, da su buntovnici od Neemucha, na svojem dugačkom putu umnoživši se raznim pristupima sa svih stranah do 10.000 momakah, došli pod Agru, gdi im Englezi nisu imali naproti stavit više od 500 momakah. Zašto su isti, premda su za toliko slabii bili, ostavili tvèrdju i navalili na neprijatelja izvan zidinah, nije dosad jasno; o tom i da li će se ta mala četa još dulje bez pomoći dèržati moći, izviestit će nas po svoj prilici dojduća pisma iz Indie.

U Engleskoj ima samo malo porodicah, koje nebi imale kakova rodjaka ili prijatelja u Indii i nemože se opisat strah, jadikovanje i ogorčenost, što pobudjuju u Londonu viesti o počinjenim užasima. Samo najmenji dio istih prodire posredstvom novinah u javnost, jer učinjeni su sramotni čini, poimence žene su bile stavljene na muke, koje se nemogu ni pripoviedat a kamo li štampom dati obnarodovat. Žedja za osvetom napunjuje ovaj čas svu Englesku.

„Naš vierozakon,“ veli „Times“ „naše nauke i propoviedniko prezire Hindusi i Mohamedanci. Na sreću razumiju što znači biti obiešen i imaju proti ovoj operacii temeljitu mèržnju. Što imamo mi sada privèrženicima Mahomeda i štovaocima Višnua napomenut jest, da ubojice u našim očima nestoje višje, dà s moralnog obzira stoje još niže, nego li psi.“ U takvim i sličnim izrazima, koje sretamo svigdie po Engleskoj, zèrcali se želja za osvetom bez milosèrdja.

Iz jednoga pisma pukovnika Neilla, koi je buntovnike tako kriepko protierao iz Allahabada, priobćujemo sliedeće:

„Ja sam iz ovoga prediela protierao sve buntovnike. Dne 16. živo sam ih pobijo. Poginuše mi dva piešaka; jako je ranjen bio mladi Bailey, hrabar oficir, kao još i niekolicina soldatah, od kojih je jedan medjutim i umro. Žaliboże nisam imao konjah, da odpremim dalje svoje topove; izvan toga tako je strašno vruće, da bi Evropljani poginut morali, ako bi preduzeli marš bez čadorah. Što sam ja pako učinio, to je buntovnicima zadalo velik strah. Otišli su i ostavili su za sobom dva topa, koje su osvojili one noći, kad su se bili pobunili, a i mnogo drugog oružja. Sad je opet mir povraćen i ovdie će se, vele, sakupit znatne vojska. Dosele nisam žaliboże mogo odaslat baš nijednoga momka u Cawnpore (koi je sada u rukama buntovnikah), jerbo nisam imao kolah, uobće sredstvah, da odpravim vojsku u toj temperaturi. Sve su buntovnici [illegible] bili. K tomu je cesta u Cawnpore u njihovim rukama. Hrane nije moguće dobit, tako sam dakle bez svake pomoći i nemogu oslobodit Cawnpore-a, premda je samo 120 engleskih miljah udaljen odovud. Što je moj položaj jošte pogoršalo, bilo je to, da je kolera na nas nasèrnula strašnom žestinom. U tri dana oboli samo medju piešacima 121 momak a 57 ih umre. I ja sam bio niekoliko danah tako slab, da sam više putah mislio, da moram umrieti. Samo onda mogo sam ustati, kad su minuli nastupi i onda sam siedio na bateriama i davao sam zapoviedih i naputakah, no sada sam opet zdrav, i veseo i kolera, koja je nastala bila vrućinom i ovdie nagèrnutim smradom, sasvim nas je opet ostavila.“

Iz Kalkute pišu „Allg. Ztg.“: Vlada je jedino svemu kriva. — Lord Dalhousie stavio je temelj toj nevolji a njegov nastupnik, lord Canning dèrži se za tako pametna, da zabacuje svaki dobro namienjeni saviet. Oba će zato imat odgovarat i posliednji će po svoj prilici biti skoro odazvan; on sám to osieća i kreće se kao da je poludio. Kakova je uprava, i kako se je vlada osiećala sigurnom, možete vidieti iz sliedećega a zajedno takodjer i kako je star i dobro proračunan taj prevrat. Posliednjega studenoga pisao je stari Golab Singh, poznat iz obadva singhska rata, lorda Canningu, da će Mohamedanci ustati, da sruše britansku vladu i da su njemu ponudili upravu svega posla, no da on neće ništa o tom da zna i da će miran ostat u Kašmiru. Vlada se je tomu smijala i nije ni odgovorila na njegovo pismo. Nieki tèrgovac Hamilton u Kawnporu i Allahabadu, koi je stekao pouzdanje koverah, dobio je opomenu, da svoju porodicu odpravi za šest miesecih. S početka nije hoteo, no ipak je tako učinio; ou je ujedno pisao vladi i ponudio se je, da će se o toj stvari dalje ubaviestit (knjigoprodavnica Shucker Spiek u. Comp. ima prepis ovoga pisma); ni na ovaj list nije bilo odgovoreno. Nečudite se dakle, ako dobijete od mene s jednom od pèrvih poštah pismo, da je vlada raztierana. Večeras će u Town-Hall-u biti čast pod imenom „Independenc-Dinner“ a poleg „Mail-a“ dèržat će se tamo skupština (meeting), da se molbenica sastavi na kraljicu Engleske, u kojoj će se, vele, zamolit, da u svojoj vlastitoj osobi preuzme upravu, medjutim pako da naimenuje privremenu vladu, da carstvo sačuva za kraljicu. Predsiednik je već naimenovan, ja bi ga mogo imenovat, no za sada još neću.

— Nieki listovi su onomadne javili, da je nieki general d' Orgoni, Francuz, odputovao prieko Marsilje u Indiu, da se stavi na čelo buntovnikah i da vojuje proti Englezima. „Times“ priobćuje danas jedno pismo, koje mu je poslano o toj osobi, u kojem stoji: „Ja sam se sastao s ovim čoviekom u godinama 1852. i 1853 u Birmi. Onda su ga dèržali za sumnjiva čovieka i bio je kao pod nadzorom. No jednom prigodom obiedovao je s oficirima engleskih regimentih nalazećih se u Rangunu. On se je gradio francuski oficir, koi je uzeo svoj oprost i igrao je prilično revnoga legitimistu i protivnika sadašnjega cara. Kasnie uhvati ga četa Birmanah i odvede ga u Avu. Većina dèržala je to zarobljenje za izliku. Njegovo pravo ime bilo je, kao što sam vaviek slušao, Digonier. Moguće da je služio u francuskoj vojski; ali mnogi su sumnjali, da je dotierao do oficira.“

Afrika.

Polag službenih izvieščah iz Tunisa poravnan je sukob, koi je proizišao bio iz sudbenoga pogubljenja jednoga Židova. Bey je strog sud dèržao nad onim osobama, koje su narod dražile proti židiama i podigo je novi sud, koi ima sudit zločinstva i prestupke u vierozakonskim i gradjanskim poslovima. Sud, koi je izreko presudu vèrhu Židova, razpušten je. Ista izviešća javljaju, da je kod jednoga banketa, koi se je dèržao prigodom 15. kolovoza, francuski generalni konzul s velikim priznanjem govorio o reformama, koje je bei naredio, i o njegovim izvèrstnom duhu i dobrohotnim namierama.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz 1. rujna. Maršal Randon otišo je 30. kolovoza iz Algira u Francusku. Jučer je bilo svečano posvećenje utočišta za radnike.

Firence 30. kolovoza. Sveti otac papa nastavio je jučer svoj put iz Voltere u Kamiljiano; posliednji grad bio je veoma sjajno razsvietljen.

Izkaz.

Kod pèrve hèrvatske štedionice bio je koncem mieseca sèrpnja 1857 primak 492,804 f. 47 k.
mieseca pako kolovoza . . 65,098 „ 47 „
Ukupno 557,903 f. 33 k.

Usuprot pako bio je koncem
miesesa sèrpnja izdatak . . 479,973 „ 24 „
a mieseca kolovoza . . . 67,462 „ 58 „
547,436 f. 22 k.

Ostaje gotovina koncem kolovoza 1857 . . . . 10,467 f. 11 k.

Bečka burza

dne 2. rujna 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	81⅞
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	
dto iz narodnog zajma .	» 5%	83 13/16
dto	» 4½%	
dto	» 4%	
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	
dto . . izžriebane . .	» 4%	
dto	» 3%	
dto	» 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834,	za 100 for.	
» » » » 1839,	» 100 »	
» » » » 1854,	» 100 »	
Bečko-gradski banko	sa 2½%	
» » »	» 2¼ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		
Bankovne dionice komad po		969½
Eškomptirane dionice od dol. Austrie	za 500 f.	616¼
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		
dto dto s plaćanjem na rate		263¾
Dionice sieverne željeznice . . .	po 1000 f.	1835
» bečko-glognicke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiojovičko-Gmundsko-Linčke željeznice . . .	» 250 »	232¼
» pešansko-temvaračke željez. 1-og izdanja . . .	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva	po 500 »	
» » Lloyda u Tèrztu .	» 500 »	365
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4% . . .	za 100 »	
Jelisavetina željeznica	»	200¼
Južno-sieverna niemačka savezna željez	»	201⅛
Tisna željeznica	»	200¼
Lombardezko-mletačka željeznica . .	»	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for	
Augsburg za 100 for. current . . .	»	105¼
Berlin za 100 pruskih talirah . . .	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . .	»	104¼
Genova za 300 piemontezkih lirah . .	»	121
Hamburg za 100 mark banko . . .	»	77
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah . .	»	
London za 1 funt šterlinga . . .	»	10-11
Lyon za 300 frankah	»	
Milan za 300 austrianskih lirah . .	»	
Marseille za 300 frankah	»	121⅜
Pariz za 300 frankah	»	121⅞
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah . .	»	
Bukurešt za 1 forint	parah	264
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	[illegible]
Srebro od 29. kolovoza	[illegible]

Odgovorni urednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 12,236 (Fin.—36) (3—1)

Oglas

c. k. financialskog zemaljskog ravnateljstva za Hèrvatsku i Slavoniu.

O prodaji marvinske soli kod solarah u Osieku, Županju i Staroj Gradiški.

Visoko c. k. financiab ravnateljstvo odredilo je naredbom od 19. kolovoza 1857 br. 26086-524, da marvinska sol, koje prodaja u sliedstvu razpisa popečiteljstva od 21. travnja 1856 (zemaljsko-vladni list kom. X. br. 65 str. 129) odredjeno bi počamši već od 1. lipnja 1856, au predbiežno jedino kod dèržavnih solskih skladištah u Marmaroš-Szigethu, Maroš-Ujvar, Dečakani i Parajdu bit, će uvedeno, sada i kod slavonskih solarah u Osieku, Županju i Staroj Gradiški.

Započet će sadi prodaja s pèrvim listopadom 1857. te to u nespakovanom stanju.

Prodajna ciena sadèržavajuća temeljnu cienu, i odpadajuće prevozne i dopremiteljne troškove odredjena je od cente sa dva forinta petdeset krajcarah (2 fr. 50 kr.) za Osiek, dva forinta petdeset i tri krajcara (2 fr. 53 kr.) za Županje, i dva forinta petdeset i četiri krajcara (2 fr. 54 kr.) za Staru Gradisku. Kad bi kupci potražili i punih bačvah, to će imati još od bačve petdeset krajcarah (50 kr.) plaćati.

U Zagrebu 26. kolovoza 1857.

Nr. 11519 (Fin.—35) (3—2)

Kundmachung.

Die dem Religionsfondsgute Svetice von den demselben angehörigen Bergrechtgründen mit neunzig ein Eimer 19 Mass zukommende Bergrechts-Abgabe wird sammt dem von dem Jahres-Ertrage der fraglichen Gründe entfallenden Zehent für das laufende Verwaltungsjahr 1856-57 in Pacht gegeben, und die zu diesem Behufe am 14. September 1857 um 9 Uhr Vormittags bei dem k. k. Steueramte in Carlstadt abzuhaltende Lizitation ausgeschrieben.

Der Fiskalpreis der ersteren Abgabe wird mit 183 fl. 20 kr. und der letzteren mit 76 fl. 40 kr. festgesetzt.

Jeder Lizitant hat vor Beginn der Lizitation das 10% Vadium des Ausrufspreises zu Handen der Lizitations-Commission zu erlegen.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse können sowohl hierorts als auch bei dem k. k. Steuer- und Domänen-Amte in Carlstadt und bei der Lizitation eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Agram den 29. August 1857.

Heim.

Nr. 15780-4076 St. Z. 15810-1857 (VI. 66) (3—2)

Avviso di Concorso.

Dovendosi definitivamente coprire presso l' i. r. scuola reale inferiore completa in Zara un posto di maestro per l' insegnamento della lingua illirica e dell' aritmetica a cui va annesso il sistemale salario di annui fis. 600 aumentabile sino ad 800 e 1000 fiorini dopo dieci, e relativamente venti annui di servizio soddisfacente in qualità di maestro di scuola reale completa, viene col presente aperto concorso pel conferimento di tale posto sino al 30. Settembre del corrente anno. — Gli aspiranti dovranno coll' espiro dell' epoca predetta avere di già prodotte all' i. r. Luogotenenza della Dalmazia le loro domande in bollo competente, corredate dai certificati di nascità, degli studj percorsi, delle anteriori occupazioni, e principalmente comprovare l' idoneità all' insegnamento delle relative materie, ottenuta mediante l' esame d' abilitazione pei maestri delle scuole reali prescritto coll' Ordinanza Ministeriale 24. Aprile 1853 (contenuta nel Bollettino delle Leggi dell' Impero dell' anno 1853 pagina 847).

Quelli che attualmente sono occupati in un pubblico uffizio nel magistero, dovranno insinuare le loro petizioni a mezzo dell' Autorità ad essi immediatamente preposta, e quelli che non coprono verun impiego mediante la competente Autorità politiche.

Comproveranno di più la perfetta conoscenza della lingua italiana, che è lingua d' insegnamento nel Istituto summentovato.

Zara li 15. Agosto 1857.

Nr. 6125 (Izv.—309) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Zu Folge hohen Statthalterei-Erlasses vom 6. August l. J. Z. 14139 wird das in der Ortschaft Valpo befindliche zur Wohnung des jeweiligen Bezirksarztes bestimmt gewesene Comitatsgebäude unter Consp.-Nr. 184 sammt Hof und Garten in der Extension von 1 Catastral-Joche und 25 [] Klftr., dessen Schätzungswerth mit 964 fl. 21 kr. CMz. ermittelt worden ist, durch eine öffentliche Versteigerung am 19. September 1857 9 Uhr Vormittags an Ort und Stelle an den Meistbieter veräussert werden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beisatze eingeladen, dass jeder Lizitant vor Beginn der Versteigerung ein 5% Vadium des Schätzungswerthes, welches nach geschlossener Versteigerung dem Ersteher in den Kaufschilling eingerechnet und den Nichterstehern zurückgestellt wird, zu Handen des Versteigerungs-Commissärs zu erlegen haben wird.

Die nähern Lizitations-Bedingnisse können bis zum Lizitationstage bei dieser Comitatsbehörde und bei dem k. k. Bezirksamte Valpo, am Lizitationstage aber bei der Lizitations-Commission eingesehen werden.

Von der k. k. Comitatsbehörde

Essek am 26. August 1857.

Nr. 857—1857 (Izv.—299) (3—2)

Licitations-Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gericht Verovitic wird hiemit bekannt gemacht, es sei über Ansuchen der Maria Witwe Bošnjak, vertreten durch den Adv. Herrn Franz Mohl in Verovitic de praes. 25. Juni 1857 Z. 857 die executive Feilbietung des dem Executen minderjährigen Andreas Bošnjak'schen Erben gehörigen in Verovitic sub C.-Nr. 115 liegenden Hauses sammt Nebengebäuden, 1/4 Urbarial-Ansässigkeit und Weingarten sub Grdb. Pr. Nr. 421 der Steuer-Gemeinde Verovitic im Gesammt-Schätzungswerthe von 816 fl. CMz. pcto schuldigen Capitals von 300 fl. c. s. c. bewilliget, und zur Vornahme der erste Feilbietungstermin auf den 9. September 1857 der zweite und letzte aber, wo die Realitäten auch unter dem Schätzungswerthe hintangegeben werden, auf den 9. Oktober 1857 jedesmal um 3 Uhr Nachmittags an Ort und Stelle angeordnet worden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Bemerken vorgeladen, dass sowohl das Schätzungs-Protokoll, als auch die Lizitations-Bedingnisse in dieser Gerichtskanzlei stets eingesehen werden können.

Zugleich werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung hievon zugekommen ist, gleichwohl auf diese Realitäten ein Hypothekarrecht erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der Realität sogewiss bei diesem Gerichte anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillingsvertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch, soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht

Verovitic am 7. August 1857.

Der k. k. Bezirks-Vorstand

Polz.

Br. 2767 (Izv.—311) (3—2)

Izrok dražbe.

Na dan 29. rujna t. g. u jutro od 10. satih do 12 dèržati će se u miestu Drastin pèrva, a na dan 29. listopada t. g. takodjer u jutro od 10 do 12 satih druga dražba javna za prodaju putem ovèršbenim kuće br. 1 ležeće u rečenom selu Drastin spadajuće na Jakova Valića Fradelića pram sliedećim uvietima:

1. Fiskalna ciena jest ona, prociene t. j. od 557 for.

2. Svaki dražbenik će imati položiti vadium od 60 fr., osim samog ovèršitelja prije nego čini svoju ponudu.

3. Na pèrvoj dražbi neće se primati ponude izpod procienbene ciene, ali na drugoj dražbi će se prodati ovèršeno dobro po svakoj cieni makar izpod prociene, i to najboljemu ponuditelju.

4. Osam danah za dražbom će kupac morat u sud položiti obećani prodavni iznos, jer inače će se u vrieme drugih 15 danah nova dražba dèržati na svu njenu pogibelj, trošak i štetu.

5. Sve troškove prenosa, razpisa i dražbe će nositi sam kupac, kao i poreze od dana dražbe.

6. Ako kupac položi na opredieljeno vrieme novce, onda će mu se predati prodan nepokretnost s pravom razpisanja vlastitosti na svoje ime, prosta od svih ukajiženjah.

Svi oni, koji sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na rečenu kuću pozivaju se, da pravo to do prodaje kuće tim sigurnie sudu ovomu prijave, jer će u protivnom slučaju imat sami sebi pripisat, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

C. k. grad. odred. kot. sud

U Rieci dne 4. sèrpnja 1857.

A. Šepić.

Nr. 11855 (Fin.—34) (3—3)

Kundmachung.

In Folge Erlasses der hochlöblichen k. k. Finanz-Landes-Direktion vom 24. Juli 1857 Z. 2431 ist der in der freien Militär-Communität Brod in Erledigung gekommene k. k. Tabak-Verlag wieder zu besetzen, und wird derselbe im Wege der öffentlichen Konkurrenz mittelst Ueberreichung schriftlicher Offerte demjenigen als geeignet erkannten Bewerber, welcher sich die geringste Verschleissprovision bedingt, verliehen werden.

Dieser Verlagsposten hat das Tabakmateriale aus dem k. k. Tabak-Verschleiss-Magazine zu Essek zu fassen, der Material Umsatz desselben beläuft sich jährlich auf circa 25000 fl. und der Bruttogewinn auf circa 2100 fl., das Verzeichniss der diesem Verlage zur Materialfassung zugewiesenen Trafikanten kann sowohl hier als auch beim dermaligen Besorger der Verlagsgeschäfte D. N. Dimović in Brod eingesehen werden.

Es bleibt jedoch der Finanz-Verwaltung unbenommen jede ihr angemessen scheinende Veränderung im Verlagsumkreise vorzunehmen ohne dass der Verleger desshalb eine Entschädigung anzusprechen berechtigt wäre.

Dem Verleger steht es frei, dieses Geschäft jederzeit drei Monat vorhinein aufzukünden, welche Aufkündigungsfrist, wenn nicht wegen eines Gebrechens nach den bestehenden Vorschriften die sogleiche Entsetzung des Verlegers vom Verschleissgeschäfte einzutreten hat, auch der Finanzbehörde vorbehalten bleibt.

Für dieses Verlagsgeschäft könnte eine Provision von höchstens 4 3/4% (vier drei viertel von Hundert) vom Gross-Verschleisspreise des zu fassenden Materials zugestanden werden, wozu noch der Gewinn des eigenen Klein-Verschleisses kommt. Den Gegenstand des Offertes bildet jedoch nur die Offerte die erwähnte Provision vom Magazinspreise.

Den zugewiesenen Trafikanten so wie den Consumenten in Grossen hat der Verleger das Tabakmateriale um den Magazinspreis gegen Baarzahlung zu verabfolgen und bezieht hievon die ihm zugestandene Provision, welche gleich bei der Abfassung des Tabakes vom Magazinspreise abgerechnet wird.

Der Verleger hat das Tabakmateriale gegen baare Bezahlung zu beziehen. Demselben steht es aber frei, nach Massgabe des unangreifbaren, — stets am Lager zu haltenden Vorrathes um einen Materialkredit anzusuchen.

In diesem Falle hat er eine Caution im gleichen Betrage entweder im Baaren oder in 5% Staatspapieren nach dem jeweiligen Kourswerthe oder auch mittelst hypothekarischer Sicherstellung vorläufig zu leisten, bis zur Bewilligung des gedachten Kredits aber die Materialfassungen baar zu bezahlen.

Der Verleger ist gebunden einen zu ermittelnden zweimonatlichen Materialverlag unantastbar stets am Lager zu halten.

Die Bewerber um diesen Verlag haben ein Reugeld von ein Hundert Gulden B. V. oder falls sie diesen Betrag bei einer ärarischen Casse erlegen wollen, die diesfällige Cassaquittung ihrem Offerte beizulegen, welches letztere mit 15 kr. zu stempeln, und längstens bis 26. September 1857 zwölf Uhr Mittags bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direktion gehörig versiegelt einzureichen ist.

Auf spätere Offerte wird keine Rücksicht genommen.

Die Offerte sind nach dem am Schlusse beigefügten Formular zu verfassen und denselben folgende Beweisschriften beizulegen:

a) die Cassaquittung über das erlegte Reugeld, oder der baare Geldbetrag;

b) das Zeugniss über die erreichte Grossjährigkeit; und

c) das obrigkeitliche Wohlverhaltungszeugniss.

Das Reugeld wird jenen Offerenten, welche nicht Bestbieter bleiben, nach geschlossener Konkurrenz-Verhandlung sogleich zurückgestellt; Jenes des Bestbieters dagegen wird bis zur Abfassung des vorgeschriebenen unantastbaren Tabakmaterial-Vorrathes zurückbehalten, und in die diesfällige Baarzahlung oder im Falle eines bei dieser Fassung bereits bewilligten Materialkredits in die Caution eingerechnet werden.

Sollte der Ersteher die Geschäftsführung innerhalb 8 Tagen von der Bekanntgebung der Annahme seines Offertes oder von dem zum Beginne des Geschäftes bestimmten Tage nicht antreten, so wird der Verlagsposten als erledigt angesehen, und das erlegte Reugeld eingezogen. Letzteres findet auch dann statt, wenn der Ersteher erklärt, von dem Anbote freiwillig zurücktreten zu wollen.

Offerte, welche die vorgeschriebenen Eigenschaften nicht haben, oder welche unbestimmt lauten oder sich auf die Anbote anderer Bewerber beziehen, finden keine Berücksichtigung.

Bei gleichlautenden Offerten wird die Entscheidung der Finanzbehörde vorbehalten.

Ein bestimmter Ertrag wird nicht zugesichert, so wie auch keine wie immer geartete Entschädigung oder Provisionserhöhung nachträglich stattfinden kann.

Ueber die mit diesem Verschleissgeschäfte verbundenen Obliegenheiten und Rechte kann Jedermann die Belehrung bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direktion im kurzen Wege einholen.

Von der Konkurrenz sind jene Personen ausgeschlossen, welche das Gesetz zum Abschlusse von Verträgen überhaupt für unfähig erklärt, dann jene welche wegen eines Verbrechens, wegen Schleichhandels oder einer Gefällsübertretung, insoferne sich dieselbe auf eine Vorschrift über Monopols-Gegenstände bezieht, ferner wegen eines Vergehens gegen die Sicherheit des allgemeinen Staatsverbandes, der öffentlichen Ruhe oder des

Eigenthums verurtheilt, oder nur wegen Mangel an Beweisen losgesprochen, endlich Verschleisser von Monopols-Gegenständen die vom Verschleissgeschäfte strafweise entfernt wurden, und solche Personen, denen die politischen Vorschriften den bleibenden Aufenthalt im Verschleissorte nicht gestatten.

Kommt ein solches Hinderniss erst nach Uebernahme des Verschleissgeschäftes zur Kenntniss der Finanzbehörde, so kann das Verschleissbefugniss sogleich abgenommen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Essek am 18. August 1857.

Formular des Offertes.

Ich Gefertigter erkläre mich bereit den k. k. Tabakverlag zu Brod unter genauer Beobachtung der kundgemachten Bedingungen und aller diesfalls bestehenden Vorschriften, insbesondere aber bezüglich der Tabakmaterialbevorräthigung gegen eine Provision von

Perzent (die Perzente sind mit Ziffern und mit Buchstaben zu schreiben) von der Summe des Magazinspreises in Betrieb zu übernehmen, und bitte zugleich um Zugestehung eines Materialkredites von (oder) und bin bereit das Tabakmateriale jedesmal baar zu bezahlen.

Die in der Kundmachung bezeichneten Beilagen werden hier beigeschlossen.

Datum

Eigenhändige Unterschrift.
Charakter, Wohnort

Von Aussen.

Offert zur Erlangung des k. k. Tabakverlages zu Brod.

Nr. 2935-1857 (DS—96) (3—2)

Kundmachung.

Auf Grundlage der hohen Statthalterei-Verordnung vom 13. Juli 1856 Z. 13713 wird der Ausschank- und Ausschrottungs-Das vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 auf Grund des pro 1857 ermittelten Verpachtungs-Betrages in der politischen Gemeinde

Sesvete den 11. September 1857 zu Dubrova
Stenjevec » 18. » » » Jankomir
Bèrdovec » 17. » » » Janušcvec
Bistra dolnja den 19. September in den betreffenden Gemeinde-Amte um 9 Uhr Früh im Versteigerungs-Wege verpachtet werden.

Jeder Lizitant wird 100 fl. Vadium und der Ersteher einen Quartal der Erstehungssumme mit Einrechnung des Erstern in voraus, und ausserdem eine Caution im gleichen Quartals-Betrage im Baaren oder in gangbaren Staatspapiere nach dem Kourswerthe, oder in Realitäten mit Pupilar-Sicherheit binnen 3 Tagen nach der Bestätigung des Lizitations-Protokolls zu erlegen haben. Die übrigen Bedingnisse sind hieramts, so wie bei den betreffenden Gemeindeämtern in den Amtsstunden einzusehen.

Vom k. k. politischen Bezirksamte der Umgebung

Agram am 13. August 1857.

Br. 690—1857 s. (Izv.—302) (3—1)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda velikogoričkog. stavlja se do obćeg znanja, da je na molbu Janka Dežputa ovom sudu dne 3. lipnja 1857 pod br. 690 podnešenu radi zahtieva 37 fr. troškovah ovèršbenih 12 fr. 58 kr., troškovah izabiranja vieštakah 6 fr. 26 kr. i troškovah prociene u 17 fr. 17 kr. sr, prama Gju i Vugeru, iz sela Stermec pod kućnim brojem 3 javna sudbena dražba nepokretnostih u selu Stermcu pod kuć. br. 3 ležećih i iz kuće iz pletera, štale dèrvene, na 2 prediela, hižnog funduša sa vèrtom do 1 rali, zemlje Celina do 1 rali, zemlje Grabe do 1 rali, zemlje Greblice do ¼ rali, zemlje na Lazu do 1 rali, sienokoše Pašinec pri hiži na 5 kosacah, jednog konja durata i jedaih konjskih kolah sa dèrvenimi osima sastojećih u 330 fr. sr. procienjenih dozvoljena, te da su za istu 2 roka, i to pèrvi na dan 21. listopada 1857 a drugi pako na 21. studenoga 1857 svaki put u 10 satih prie podne na licu mjesta opredieljeni time, da će se navedene nepokretnosti u prilici pèrve dražbe samo uz procienu, a prilici pako druge dražbe i izpod prociene prodavati svi pako vierovnici, ukoprem njim krez posebnu dostavu dozvola ove prodaje naznačena nebi bila, zvani su tako svoje založne, ako takovo bi imali ili drugo pravo na naznačene nepokretnosti prie roka dražbe, kod ovog suda prijaviti, inače nemi sebi pripisati budu imali, ako se kupovnina na koliko bi stigla, bez njih izcèrpi.

Dražbeni uvieti mogu se kod suda i kod liòbe, kamo se kupiti želeći pozivlju, uvidit i prepisi od istih uzeti.

U Vel. Gorici 7. kolovoza 1857.

C. k. kotarski predstojnik
I. Nemčić.

Br. 5176—1857 (Izv.—306) (3—1)

Oglas dražbe.

Danah 24., 25. i 26. rujna 1857. g. svaki put u 9 satih iz jutra obdèržavat će se na viećnici sl. i kr. grada Varaždina javna dražba u pogledu iznajmljenja prava pobiranja obćinskog nameta od vino- i pivo-točja, zatim od mesarenja, napokon prava pobiranja pristojbah piacovine i taracovine za vrieme od 1. studenoga 1857 do zadnjeg listopada 1858 što se do obćeg znanja stavlja tom primietbom, da će se 24. rujna dražba na vino- i pivo-točje, 25. za pristojbe piacovine i taracovine, napokon 26. za mesarenje obdèržavati.

Za ravnanje natiecateljah opažuje se, da se u području gradske obćine varaždinske od jednog vedra istočenog vina ili mošta 1 fr. 20 kr. sr., od jednog vedra piva 40 kr. sr. nadalje od svakog komada za prodaju zaklanog vola, krave ili bika 2 fr. sr., od teleta 40 kr. sr., od svinčeta kad centom 1 fr. a izpod centa 30 kr., napokon od ovce, koze ili bravna 10 kr. sr. u ime obćinskog dometa plaća. Tarifa malte može se u običajne uredovne sate u gradskoj pisarni uviditi.

Za upravnu g. 1856-57. iznašalo je pravo vino- i pivo-točja 16,619 fr. sr., maltarina 4600 fr. sr. napokon mesarenje za vrieme od 1. svibnja do zadnjeg listopada 1857 ukupno 4512 fr. sr.

Svaki k dražbi pristupit želeći imat će 5% od izkrične ciene u ime žaobe, a preuzimatelj pojedinih pravah 10% od najamne svote u ime jamčevine položiti. — Pismene ponude primat će se samo prie započetja ustmene dražbe.

Dano iz siednice poglavarstvene u Varaždinu 17. kolovoza 1857. dèržane.

Gradski predstojnik
Vinković.

Br. 57—1857 (Izv.—318) (3—1)

Žirovine izarendiranje.

U sl. kr. gradu Križevcu, dat će se dne 15. rujna t. g. u zakup putem dražbe, u viećnici dèržati se imajuće žirovine, koja se u gradskih šumah nalazi.

Pozivlju se dakle svi, spomenutu žirovinu zakupiti želeći, da se na opredieljeni rok, prie koga se svatko o plodnosti žira odevidno osviedočiti može u viećnicu ovog grada staviti izvoli.

U Križevcu dne 30. kolovoza 1857.

Pr. načelnik
Gašpary.

(Izv.—304) (1—1)

Lizitations-Kundmachung.

Für den kommenden Winter 1857-58 sind zur Beheitzung der Amtslokalitäten der k. k. Comitatsbehörde Essek circa 50 Klftr., des k. k. Bezirksamt 10 und der k. k. Polizei-Direktion 10, dann k. k. Militär-Polizeiwache 40 Klftr. Eichenscheiter-Brennholz erforderlich.

Zur Anschaffung desselben wird eine öffentliche Lizitation am 14. September l. J. um 9 Uhr Vormittags im Amtslokale der Comitatsbehörde abgehalten werden, wo auch die nähern Lieferungsbedingnisse eingesehen werden können.

Jene, welche die Lieferung dieses Holzes übernehmen wollen, werden zu der besagten Lizitation hiemit eingeladen.

Von Seite der k. k. Comitatsbehörde
Essek am 25. August 1857.

Nr. 13058 (Fin.—33) (3—3)

Kundmachung.

Nachdem die mit Kundmachung der hochlöblichen k. k. Finanz-Landes-Direktion für Croatien und Slavonien vom 16. Juli 1857 Z. 10097 auf den 21. und 22. August 1857 ausgeschriebenen bei den Lizitationen über die Verpachtung des Mauthertrages der bei den ärarischen Mauthbrücken zu Essek und Piškorevce ohne Erfolg geblieben sind, so wird bezüglich derselben Pachtobjekte eine neuerliche Versteigerung unter den in der vorgedachten Kundmachung enthaltenen Modalitäten u. z. für die Station Essek auf den 9. und für Piškorevce auf den 10. September 1857 festgesetzt, und wird dies hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Essek am 23. August 1857.

Nr. 591 p. (Izv.—301) (3—2)

Concurs-Ausschreibung.

Bei der k. k. Comitatsbehörde in Fiume ist eine Kanzellistenstelle mit dem Gehalte jährlicher 350 fl. erledigt.

Bewerber um diesen Dienstposten haben ihre eigenhändig geschriebenen Gesuche, mit Nachweisung des Alters, Standes, der Religion, Studien, Sprachkenntnisse und bisherigen Dienstleistung, dann unter Angabe der allfälligen Verwandtschaft oder Schwägerschaft mit einem k. k. Beamten in Croatien und Slavonien, im Wege ihrer Amtsvorsteher, oder, wenn sie nicht im öffentlichen Dienste stehen, im Wege der Behörden ihres Domizils, binnen 14 Tagen, vom Tage der dritten Einschaltung dieser Kundmachung in die Agramer Zeitung gerechnet, hieramts einzubringen.

K. k. Comitatsbehörde
Fiume am 24. August 1857.

Nr. 1331 c. (Izv.—303) (3—2)

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte Klanjec als Gericht wird hiemit bekannt gemacht, dass in Folge des Abtrettungsgesuches vom heutigen über das sämmtliche im Kronlande Croatien befindliche bewegliche und unbewegliche Vermögen des Handelsmannes Mathias Šilz zu Klanjec der Konkurs eröffnet, zum Massavertreter Herr Titus Babić, Advokat zu Gredice, und zu dessen Stellvertreter Herr Josef Maicen Advokat zu Krapina und zum Massaverwalter Herr Josef Milčić aus Klanjec provisorisch bestellt worden seien. Es werden demnach alle jene, welche was immer für Ansprüche auf das in Konkurs verfallene Vermögen des Mathias Šilz machen zu können vermeinen, dieselben längstens bis 12. Oktober 1857 um so gewisser hieramts anzumelden, widrigens selbe ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Konkurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Konkursmassa verlustig sein würden, zugleich wird die Tagsatzung zur Bestätigung des provisorisch bestellten Massaverwalters oder zur Wahl eines andern Massaverwalters und des Gläubiger-Ausschusses auf den 19. Oktober 1857 Vormittags 9 Uhr in hierortiger Amtskanzlei mit dem Anhange anberaumt, dass sämmtliche Gläubiger hiezu bei Vermeidung der im §. 44 C. O. ausgedrückten Folgen zu erscheinen haben.

K. k. Bezirksamt Klanjec als Gericht am 21. August 1857.

In Dienst. Ab. des k. k. Bezirks-Vorstehers
der k. k. Bezirks-Adjunkt
Davidović.

OGLASNIK.

☞ Traže se podpuni brojevi „Narodnih Novinah" od mieseca siečnja 1850. za nagradu od 2 for. sr. Obširnie kod odpravništva Narodnih Novinah.

(Dp. 70) (?—1)

Oglas.

Podpisano nadstojničtvo namierava dojduće školske godine niekoliko djakah iz realne škole i iz 4 razredah dolnje gimnasie na stan uz hranu primiti.

Što se roditeljem i obskèrbnikom djakah s tim dodatkom do znanja stavlja, da rečeno primanje od sviedodbe vèrhu svèršenih prošasta godine s dobrim uspiehom naukah zavisi.

U Zagrebu 31. kolovoza 1857.

Nadstojničtvo gèrčko-katoličkog sjemeništa
Pajo Bratelj.

(DP—12) (3—1)

Oglas.

Jedna kuća u Djakovaru ležeća, od svakog duga prosta, i na vlastitost odvietnika Ivana Kozicha od Jerebicsa spadajuća, jest na prodaju skupa sa urbarielskim selištem od ⅛ i jednom sa svim potrebštinama uredjenom svilarnom fabrikom izpod ruke. Bližje o toj prodaji saznati je kod vlastnika u gornjem gradu Osieku u dugoj ulici kuć. br. 276.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXI U ZAGREBU, U PETAK DANA 4. RUJNA 1857. 20

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Privremeni sudbeni adjunkt kod zemaljskoga suda u Zagrebu, Viekoslav Lešković, naimenovan je konačnim sudbenim adjunktom i ostat će na svojem sadanjem miestu službe, a auskultanti: Viktor pl. Novak u Osieku i Leopold Ladinegg u Novom Miestu naimenovani su privremenim sudbenim adjunktima zemaljskoga suda u Zagrebu.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 4. rujna. Jučer je kod c. k. zemaljskoga suda ubojicama Paveka i njegove supruge pročitana presuda potvèrdjena po najvišjem miestu. Uslied iste osudjeni su Gašp. i Dr. na viešala Grab. na dosmèrtnu a Škend. 20godišnju tešku tamnicu pomilovani, presuda pako glaseća za Tb. na dosmèrtnu a za Škr. na 15godišnju tešku tamnicu potvèrdjena je. Pogubljenje bit će u subotu.

— „Sèrbskom Dnevniku" pišu iz Pešte od 26. kolovoza: U ovaj ponedieljak matica sèrbska dèržala je svoju godišnju glavnu skupštinu. Članovah je bilo i ove godine vèrlo malo: samo trojica su bila sa strane, medju kojima su g. Platon, episkop bački, i g. Arsenije, episkop budimski. Predmeti su bili oni, koji su u pozivu označeni. Izviešće o dielovanju matice sèrbske za ove prošle dvie godine obširno je. Iz njega se vidi, da se sa zadušbinom Tekelinom i Jovanićevom imalo mnogo više posla nego sa maticom. Po tome izviešću matici nisu nudjena nikakva diela osim onoga, koje je izdala. Od onih dielah, za koja su nagrade razpisane, nije ni jedno došlo. Za učrednika lietopisa samo se jedan jedini javio, i to N. K. iz Beograda. — O zadušbinama pomenutim kaže se u izviešću, da ima dosta procesah i u jednoj i u drugoj. Najglavnie je u zadušbini Tekelinoj već sretno izvèršeno. Glavni je proces ostao za kuću jednu u Aradu, koju je cèrkvena tamošnja obćina zauzela, kao da je nju pok. Tekelia cèrkvi sv. Petra i Pavlja ostavio. Kuća ta nosi preko 2000 for. sr. na godinu. Matica je ostavila sudu da pravo na tu kuću rieši.

U skupštini je toj izmedju ostaloga zaključeno sliedeće: Da bi se lietopis dobro uredjivati mogao, spojeno je zvanje učrednika sa zvanjem sekretara i za obie dužnosti odredjena je godišnja plaća od 700 for. sr. Učrednik je dužan izdati u dosadašnjoj veličini najmanje dvie a može i četiri knjižice. Natiečaj će se odmah razpisati. — Kako su mnoge osobe obećale različne priloge na maticu, a još ih kod više opomenah nisu položile, zaključeno je, da se putem suda i to naplatit gledo. Takvih prilogah ima 2052 for. sr. Nieki su od ovih priložnikah i pomèrli, a od ostalih slabo je koi interes do sada plaćao. – Za štipendie Jovanovićeve konkurs je razpisan. — Radi zadušbine Tekeline odobreno je, što je pitomcima prošle godine izdavanje u novcu povišeno na 150 for. sr. i budući je fond narasao, zaključeno je dalje, da se u kući Tekelinoj načine miesta u gornjim spratovima za više pitomacah i da se s početkom iduće školske godine broj pitomacah sa šestoricom umnoži i tako da ih odsada svega 18 bude. — Bila je rieč o konviktu i o dozidjivanju zdanja za više pitomacah, ali to je odgodjeno za buduću glavnu skupštinu. Medjutim je ostavljeno dvojici članovah, da kroz to vrieme plan i preračun dadu načiniti. — Zbog rukovanja sa novcem Tekeline pieneznice zaključeno je, da se osnuje služba kontrolora sa 400 for. sr. plaće. I za ovo zvanje valjda će biti natiečaj razpisan. — G. Koić umoljen je, da i nadalje ostane predsiedatelj.

Beč 2. rujna. Bèrzojavna pošiljka od c. k. glavnoga praviteljstva za Ugarsku na c. k. ministarstvo unutarnjih poslovah u Beču. Košice, 1. rujna. U 8 satih u večer. Jutros izišla je vojska pred Nj. c. k. apostolsko veličanstvo, poslie toga sliedio je razgled vojničkoga zavoda, uredah, učilištah i dobrotvornih zavodah. U 2 sata dostojalo je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo podielit mnogobrojne audiencie. Poslie dvorskoga obieda usrećilo je Nj. veličanstvo veoma živahnu pučku svetkovinu sa Svojim Najvišjim pritomstvom i bilo je kod svakoga koraka praćeno najgromovitiim pozdravima.

Talianska.

Kao u Rimu tako i u Piačenci podić će se spomenik u slavu proglašenja dogme neoskvèrnjenoga začeća Marie. Jedan kolosalni rimski već od više stolietjah oboreni blizu farneske palače ležeći stup poklonila je u tu svèrhu Piačentincima Nj. k. visost vojvodinja vladateljica i osovljen će biti pred stolnom cèrkvom u Piačenci, da uzsluži za podnožje jednoj štatui od mieda blažene dievice Marie. Troškovi lievanja i osovljenja namirit će se dobrovoljnim prinoscima Piačentinacah; za niekoliko miesecih već je sakupljeno 16.000 fr.

Odgovorni direktor dnevnika „Armonia" osudjen je zbog jednoga sastavka proti profesoru Melegari-u na 20 danah zatvora i na globu od 400 lirah.

Moldavia i Vlaška.

Obnarodovanje korešpondencie više sučlanovah porodice Vogorides u obziru na pitanje kneževine Moldavie, koja je iz lista „Etoile du Danube" uzeta, i okolovala je kroz više evropskih dnevnikah, dalo je povoda dèržavnom tajništvu Moldavie, da učini sliedeće očitovanje, koje stoji na čelu posliednjega broja od lista „Gaz. de Moldavie."

„Više dnevnikah obnaroduje nieka pisma u obziru na pitanje kneževine Moldavie, koja su knezu kaimakamu Konaki-Vogoridesu ukradena a ne izgubljena bila, kao što su jataci istoga kazali u svèrhu da si izbave poštenje. Budući da je sadèržaj i smisao ovih pisamah u rečenom obnarodovanju veoma izopačen, dobio je podpisani dèržavni tajnik ad interim od strane Nj. preuzvišenosti kneza kaimakama nalog da formalno oprovèrgne autentičnost od višo izrazah izmišljenih po niekoj malenoj stranki, koja se nije stidila latit sriedstvah vriednih najvećeg ukora, da ocèrni ljude štovanja vriedne

Bieg engleskog jednog liečnika iz Delhi-a.

(Konac.)

Bio sam već tako trudan da nisam mogao govoriti, dadoše mi niekakvu hasuru na koju legoh bez da mogoh zaspati. Ja priobćim ovim ljudima da sam liečnik, na što jošt bolje stanu postupati samnom. Drugi dan u jutro dade me seoski sudac k sebi dozvati, i ciele selo se skupi da vidi „Ferungee Doktora"; Kraj svega mog umora moradoh davati odgovor na nebrojena pitanja, nu budući da opaziše da sam dobro poznat s njihovim zakonom, jezikom i običajima, to mi izjaviše da će me oni zaštitjavat.

Dok sam se zadèržaveo u ovom selu, dočujem da se Dr. Wood od 38. domaće regimente nalazi u jednom drugom na 3—6 miljah udaljenom selu. Čoviek jedan iz tog sela dodje k meni i reče mi: „Sahibe u mom selu se nalazi nekakov Dr. Wood. On potriebuje liekariah, i budući da su tebi sve domaće liekarie poznate, a ti kaži šta da mu se dade. „Ja prepišem, nu neznam jeli Wood dobio liekarie. Ovdie sam čuo takodjer da u ledenicama kraj paradnog tèrga leži ranjen obèštar Ripley. Ja kazah ljudima da je on visoka osoba, i da će ih vlada za njihovu dobrotu nagraditi ako odnesu ranjeniku jela i pila. To i činjahu oni kroz više danah; nu poslie dočuh da je obèrštara našao i ubio nieki Sepoy.

Poslie niekoliko danah puče glas da su svi Ferungei u Mirutu, Umballi i Kalkuti potučeni, da je kralj Delhijski nastupio vladu i da će svako selo u kom se nadje sakriven Ferungeo platiti glavama i dobrom svojih stanovnikah. Tim uznemireni odvedu me moji zaštitnici u jednu šumu, kamo mi istina donesoše svaku noć vode i kruha, no u ostalom ostaviše samoga, te tako biah danju izložen sunčanoj prepeki a noću urlajućim vucima i šakalima. Samo Bogu i meni je poznato šta sam ovdie pretèrpio. Poslie pet danah odvedu me natrag u selo i zatvore kroz dvajest četir sata u jednu kuću, gdie vladaše neopisana vrućina. Zatim bi zaključeno da ostavim Badru u pratnji jednoga fakira. Fakir nafarba sve moje haljine i obskèrbi me nuždnim vratnim gajtanom da uzmognem s njime kao fakir potovat. U svim selima kroz koja prodjosmo, budem oštro izpitivan, i hvala mom poznanstvu s jezikom i običajima dobro dočekan, jedni mi davahu jela, drugi pitja. Moj pratilac izdavaše me za Kašmirčana.

U jednom selu dovedu me k kući Sevak Dosz-a, Sunt Fakir Kuburu-a i budući da biah poznat s njegovim zakonom i znadoh očitati više Kubburu Kubitkah, to me i on dočeka yeoma priazno. Samo ga nemogoh uvieriti da sam s modrim očima Kašmirčanin. „Tvoj govor, tvoje dèržanje i odielo sve to je podpuno, nu samo tvoje modre oči odaju te, ti si bez svake sumnje Ferungee!" — Ja priznam to; nu on postupaše samnom isto tako priazno kao i prije. Jednom Sipoy-u, koi biaše odmora radi stao u kući fakira, i koi nošaše pisma kumbalskoj vojsci nastanjenoj u Rau-u predam jedno za pomoć proseće pismo na zapoviedajućega oficira, kojega on doista preda (iz uzroka što mi nije poznan.) Čekao sam 24 sata na tu pomoć, no budući da se nepokaza, nastavim svoj put dalje.

U Hurchundpori budem od niekog g. Franje Cohena Zemindara (pèrvobitnog dèržavnog činovnika, koi već više oficirah biaše odpremio u Mirut) veoma gostoljubivo primljen. Ovdie dobijem pismo s objavljenjem, da u selu Kaykrah-u čekaju na mene pod zapoviedničtvom kapetana M' Andrewsa stojećih 100 momakah od čete Jhund Raje, da me odvedu u Race, gdie tada biaše glavni stan, G. Cohen me pošlje tamo u svojim vlastitim kolima i imadoh veselje vidit opet kapetana M' Andrewsa i lajtnanta Mewa od moje vlastite regimente. 25 danah putovao sam kroz šume i sela, i da nisam govorio hindustanski isto tako dobro kao i engleski bio bi bez dvojbe poginuo. Ja svoje spasenje smatram za veoma čudnovato, jer nisam u stanju opisati sve ono što sam pretèrpio. Sada živim i nalazim se s vojskom pod Delhiom, te hvalim svemogućeg Boga za ukazanu mi milost. Moja supruga i dieca su, kao što čujem u Kassowlie-u. S. H. Batson liečnik kod 74. domaće piesačke regimente.

u svèrhu, da im ulije neprijateljske ćuti proti osobi kajmakama.

Jaš 9. kolovoza 1857.

Dèržavni tajnik ad interim
A. Photino."

Cèrnagora

U „Sèrbskom Dnevniku" nalaze se dva dopisa iz Dalmacie od 19. kolovoza, donoseća razne viesti sa Cèrnegore, od kojih evo ovdie priobćujemo najvažnie: Podgoricu, Spuž, Žabljak i Lesandru Turci s topovima oružaju a nizam sve više u Skadar dolazi. Za nizam kažu, da će mienjati dosadašnju posadu u Skadru. — Knez Danilo pošao je 4. kolovoza na Njeguše. Dvostruki danak iznosi 100,000 for. I to nije dosta za namirivanje mnogih potrebah. — Čujemo, da Rusia još jednako šalje redovnu onu pomoć svoju, koju je i do sada Cèrnojgori davala, samo što se nešalje u Cèrnugoru nego ostaje kod konzulata ruskog u Dubrovniku.

Knez Danilo malo se bavio na Njegušima. Treći dan već se sa kneginjom vratio na Cetinje. Govorilo se, da će bar miesec danah na Njegušu a 10 danah u Lovćenu provesti. — Raznieli su bili, da je g. Gjorgje Petrović najmio niekoga senatora, da kneza ubije, obećavši mu samo 10 hiljadah dukatah. — Od prolietos je knez bio uzeo Zubce pod svoju vlast i namiestio im kapetana. Sad je u Zubce došao nieki turski zakupnik. Kapetan taj odmah pobiegne u Cèrnugoru. Zakupnik je Zubčanima govorio, da će Turci do dva mieseca danah popaliti Cèrnugoru. — Najmladji brat gosp. Gjorgja po imenu Vuko takodjer je u Zadar došao, a i Mašan je u Kotoru ostao da familiu nadgleda.

Franceska.

Iz Pariza pišu listu „Köln. Ztg": Kao što uvieravaju, dobila su braća Rothschild od austrianske vlade dopuštenje gradit izravnu željeznicu iz Mietakah u Tèrst (?).

Niekadašnji francuski konzul u iztočnoj Indii izdao je knjigu pod naslovom „Les Anglais et l' Inde", koja će po svoj prilici pobudit veliku pozornost.

Velika Britania i Irska.

London 27. kolovoza. Za užasnim izviešćima iz Indie sliede još užasnia. Naravna simpatia, koju svaki Evropljanin naprema ovim aziatskim ubojicama osieća s Englezima, natoliko raste, da nam se upravo ogadit mora zemlja i narod, koi je kadar proizvodit takove podle čine — s druge strane nije manje istinito, da je India bila engleska Kapua. Osvajanje neizmiernih zemaljah i novacah bivalo je beztrudnom lahkoćom, koja je oslabila gospodare. Samosilje, kojemu su kraljevine pripadale, kao lopte u diečinskoj igri, dovèršilo se time, da je njihove posiednike učinilo bezbrižnima u vladanju a u privatnom životu obiesnima i okrutnima. Poznate su velike cèrte slorabne indijske vlade, poznato je, da je poreznik, praćeni po mučitelju, bio jedini upravni činovnik od važnosti, da je narod u svem ostalom izručen bio svojoj propasti, koja je morala sliedit uslied prevelikih danakah. — Najbolji — engleski! — izvori potvèrdjuju što nije moguće vierovat, kako su sedamnaestgodišnji korneti domaće regimente komandirali, neznajući razlučit mušketu od puške i neudostojavši ni najstariega domaćega oficira a kamoli sipojskoga soldata nikad ni riečcom izvan službe. Mladići neposnavajući ni jezika, ni običajah zemlje bili su sudcevi pèrve molbe, a do sudacah druge molbe nije bilo moguće doprieti. A to nije bila iznimka, već pravilo. Ako je sistema bila tako loša, netreba se čudit, da je svoja orudja sasvim pokvarila, da ih je poticala na osobna samosilja i razuzdanosti, što je Hinde naravno, što je većma moguće, moralo razdražiti.

Azia.

„Morning Post" donosi sliedeću bèrzojavnu depešu iz Marsilje od 28. kolovoza:

„Privatna pisma od tèrgovačkih kućah javljaju, da u Kalkuti vlada velika oskudica. Istina načinjen je početak, da se po riekama u grad dopremi roba, ali ciena joj je strašno poskočila. Najizvèrstnie fabrike, koje obskèrbljivaju grad, zapuštene su i prestale su davat gradiva potrebnoga za obdielavanje zemlje. — Misle, da se promet još dugo neće oporavit. Izvoz iz Bombaya nevriedi ni da bude napomenut. — U okolini Bombaya pokazalo se niešto nezadovoljstva, nu to je bèrzo utišano bilo. — Regimenti od Guzerata zaprietila je oblast, da će joj svakoga desetoga čovieka dati ubiti, ako neostane mirna. — Vele, da se imaju podić leteće kolone, da očiste pokrajine osrednje Indie. — Englezi su se zanimali ustrojivanjem sighskih regimentih."

Afrika.

Englezi se nadaju skorom poslu sa Kafrima kod njihove naselbine na predgorju dobre nade u Africi. Kafrima je jedan njihov prorok rekao, da potuku svu svoju marvu, i da će zato ovde i onde izići svi njihovi umèrši zemljaci iz zemlje i pomoći im da protieraju Engleze. Čini se, da se to proročanstvo nije izpunilo, a Kafri sada gladuju. Zato se kupe na granicama engleske naselbine, po svoj prilici da kradu.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz, 2. rujna. Princa Alberta sa više njegovih sinovah očekuju na pohode. Francuska flota otišla je iz Korzike u Tunis; koncesie beja nedèrže se dovoljnima.

Verona, 1. rujna. Preksutra okolo 2. ure poslie podne bit će svečani ulaz Nj. c. visostih nadvojvode Ferd. Maksimiliana i Njegove supruge zatim predstava oblastih i plemstva. Dne 4. rujna razgled javnih zavodah, umietničkih spomenikah i tombola u amfiteatru; u večer predstava u svečano razsvietljenom kazalištu a ulice, kroz koje se ide onamo, bit će sjajno razsvietljene. U Amfiteatru spalit će se i jedan vatrotvor. Nj. c. visosti nastavit će svoj put dne 5. t. m. u podne.

Turin, 31. kolovoza. Kralj i princ Napoleon prisutstvovali su danas svečanostima, koje su povodom probušenja Mont-Cenisa dane bile.

Iz Marsilje izviešćuju od sinoć da je u proceduri zbog trovèrstnoga umorstva u Tlemcenu dne 23. kolovoza samo kapetan Doineau osudjen na smèrt, dočim su ostali obtuženici osudjeni stranom na dosmèrtni, a stranom dvadesetgodišnji i stranom petgodišnji zatvor u kaznionici nieki su bez svake kazni odpušteni.

Nepolitičke viesti.

Austrijska vojnička muzika ima jednoga kapelmajstora nad vojskom, 142 kapelmajstora, 62 piešačke, 14 graničarske, 25 strieljačke, 8 oklopničke, 8 dragonske, 12 husarske i 12 ulanske bande. Svega ima 5000 sviračah.

— Povodom predloga, da se udari porez na pse, našlo se, da u Austrii ima do 2 miliuna luksusnih pasah, na koje se troši svake godine bar 3 miliuna forintih.

— Ravnateljstvo i upravu poljskoga kazališta u Lavovu dobila su dva poznata stara umietnika poljskoga kazališta t. j. gg. Ivan Novakovski i Vitalis Smohovski. Nova direkcia želi po njenom programu dignut dramatičnu umietnost u svim granama — i poziva sve poljske dramatične umietnike i umietnice kao i prijatelje kazališta, da se u svèrhu engagementa stave u porazumljenje s imenovanim sučlanovima direkcie.

Budući da nije odèržana bila glavna skupština družtva za podupiranje ubogih učenikah zagrebačke gimnazie na 2. kolovoza t. g. urečena, pozivlju se uljudno sva gospoda p. n. članovi, da bi se u nedelju dne 6. rujna t. g. u 11 satih prije podne u akademičkoj dvorani sastati izvolili.

U Zagrebu dne 3 rujna 1857.

Ravnateljstvo družtva.

Srebro od 2. rujna	5¾ fr.
Carski dukati	7¾ „

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11615 (Fin.—37) (3—1)

Kundmachung.

Zur Verpachtung des Mauthertrages an den nachstehenden k. k. Mauthstationen im Agramer Comitatsbezirke auf die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1859 wird eine zweite Lizitation und zwar: für die Weg-Mauthstationen Visično, St. Ivan, Sesvete und Agramer Linienamt in der Lachischen-Gasse auf den 14. September 1857; ferner für die Weg- und Brücken-Mauthstationen Bregana, Samobor, Agramer Linienamt in der Savestrasse, dann die Navigation auf den 15. September 1857; endlich für die Wegmauthstationen Karlstadt, Jaska, Rakovpotok auf den 16. September 1857, mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Versteigerung unter denselben Bedingungen und Modalitäten bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Agram erfolgen werde, welche in der dem Amtsblatte der Agramer Zeitung Nr. 167 à 1857 beigerückten Kundmachung der hohen k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direktion vom 16. Juli 1857 Z. 10097 enthalten sind.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Agram den 1. September 1857.

Heim.

Nr. 12,546 (Fin.—38) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Am 30. September l. J. um 10 Uhr Vormittags wird bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume wegen Verfrachtung des Aerarial-Tabakmateriales von beiläufig 2000 Zentner und anderer Gefällsartikel als Gefässe, Geschirre und Emballagen etc. vom k. k. Tabakverschleiss-Magazine Fiume an das Tabak-Filial-Magazin in Zengg für das Verwaltungsjahr 1858, d. i. vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 eine mündliche Minuendo-Lizitation, wobei auch schriftliche bis vor dem Beginne der Lizitation eingelangte Offerte angenommen werden, abgehalten, und dabei der bisherige Frachtlohn von 20 Kreuzer pr. Zentner Sporco als Fiskalpreis angenommen werden.

Unternehmungslustige werden zu dieser Lizitation mit dem Bemerken eingeladen, dass jeder Lizitant vor Beginn der Lizitation das 5% Vadium mit 30 fl. CMz. im Baaren oder in k. k. Staatspapieren nach dem letztgenannten börsenmässigen Course zu erlegen, im Falle der Erstehung dieser Verfrachtung aber die Caution mit 25% des Frachtlohnes sicherzustellen hat.

Die weiteren Lizitations-Bedingungen können bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume dann bei dem Tabakverschleissmagazine in Fiume und Zengg eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Fiume am 29. August 1857.

Kosović m. p.

Nr. 2503 p. (Izv.—307) (3—1)

Kundmachung.

Auf Grund der hieramts vorgewiesenen vom k. k. Bergkommissariate zu Agram dd. 15. August 1857 Z. 450-R. de 1857 ausgefertigten Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung hat Herr Ludwig v. Kuchtich Privatier zu Razvor am 25. d. M. das Freischurf-Zeichen auf dem Weidegrunde des Grundbesitzers Ivan Kocian Haus-Nr. 14 in der Gemeinde Poljana, Bezirke Klanjec aufgestellt.

Was zur öffentlichen Kenntniss hiemit gebracht wird.

Vom k. k. Bezirksamte
Klanjec am 26. August 1857.
Für den dienstlich abwesenden k. k. Bezirks-Vorsteher
der k. k. Bezirks-Adjunkt
Davidović.

(Dp.—71) (3—1)

Natiečaj

za izpražnjeno učiteljsko miesto u osiečkoj županii, tovarničkom kotaru, u Illaču pèrvog i drugog razreda s godišnjom plaćom 280 fr. sr., slobodnim stanom, baščom, šlivikom i 8 hv. dèrvah, iziskuje se pako točno znanje ilirskog jezika i sviranje orgulah.

Natiecatelji imadu svoje molbenice s dokaznicami vèrhu svoje dobe, dovèršenih naukah i učiteljskoga izpita, ćudorednoga ponašanja i stečenih možda zaslugah providjene do 30. rujna t. g. tovarničkom župskom uredu podnieti.

Značeno u Berku 29. kolovoza 1857.

Antun Poslavsky,
podarcidjakon i pučkih učionah nadzornik.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 5. RUJNA 1857. Broj 202.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljana je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apost. veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 19. kol. t. g. najmilostivie dopustit, da smiju primit i nosit c. k. bibliotekar praškoga sveučilišta, Dr. Pavao Šafarik, c. ruski red sv. Anne drugoga razreda u briljantima, vlastelin Franjo Dragutin Dubbane u Gradcu viteški kèrst kraljevskoga virtemberškoga Friderikova reda, kapetan austrianskoga Lloyda B. Gjurović viteški kèrst kr. napuljskoga reda Franje I. i ceremonijski meštar inostranih poslanstvah kod c. k. dvora Julio pl. Valmagini turski red Medžidie trećega razreda.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je profesoru slovenskoga jezika kod ljubljanske višje gimnazije Franji Metelku na njegovu vlastitu molbu stavljenomu u zasluženo stanje mira najmilostivie podielit zlatni kèrst za zasluge s krunom.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 5. rujna. Jutros u 7 satih pogubljeni su ovdie G. i Dr., kojih se osuda priobćuje na koncu ovoga lista Kod ovèrhe bilo je mnoštvo svieta. Posliednje svoje časove proveli su pogubljenici moleći se bogu. Jedan od njih spravi tik pred pogubom na množinu sliedeće rieči: „Ljudi, uzmite si peldu (primier) na meni i nečinite zla. S Bogom!“

Beč 3. rujna. Bèrzojavna pošiljka c. k. glavnoga praviteljstva za Ugarsku na c. k. ministerstvo unutarstvo poslovah. Košice 2. rujna 1857, 8 satih 10 minutah. Sinoć je bio grad po drugi put razsvietljen. Danas posietilo je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo pet miljah od ovud udaljeni premonštratinski manastir Jasso, pristutstvovalo je tamo svečanom Te Deum-u i blagoslovu zatim veoma živahnoj svečanosti pučkoj, kamo je nagèrnula bila neizmierna množina svieta, vratilo se zatim u pratnji čilih konjaničkih četah okolo 2. ure natrag i usrećilo je obèrtničku izlogu upravnoga področja duljim posietom. Gradjanstvo dalo je u večer Nj. c. k. veličanstvu sjajnu bakljadu.

— A. L. iz Breslave, mladić od 18 godinah, ustrielio se je pištolja u pèrsa proš. ponedieljka u Karl-teatru, kad se je predstavljao komad „Dvadeset i sedam dievojakah u uniformi.“ Kao što Pressa javlja isti je umro u utorak u večer.

— G. pukovnik Stratimirović prispeo je ovih danah u Beč, a sutra polazi u Gradac.

Sèrbia.

Kao što smo pouzdano razumieti mogli, muhafis ovdašnje tvèrdinje č. Hasan-paša premiešta se odavde i dobija novo opredieljenje u Plovdivu. Na njegovo miesto dolazi ovamo iz Tèrnova č. Osman-paša.

Sèrbske novine pišu: Umoljeni smo da popravimo izviestje u 88. listu naših novinah iz Kragujevca. Pozorište u Kragujevcu nije naslikovao Jovan Alempiević, nego Stiepan Alempievic, slikar iz Beograda, i to svojim trudom i o svojem trošku. U koliko — pišu nam ovom prilikom iz Kragujevca — poznajemo da je on stanja siromašnog, toliko mu više imamo zahvaliti za ovaj liepi primier, koi je pokazao u ocienjivanju prosvetnih zavodah. Za znak priznateljnosti njegovo će ime spomena radi zapisano biti u pozorištu da svakome služi za uzor dobrih dielah. No ovaj njegov primier povukao je već i sliedovateljah. Tèrgovac beogradski Izraelit Ilia Solomon Koen obećao je pozorištu darovati jedan polijelej, (luster) na čemu mu se i napred javno zahvaljujemo. (Primamo taj članak, jer smo i onaj primili bili, na koi se isti proteže. Učr. N. N.)

Cèrnagora

Čitamo u Svietovidu sliedeća: Pop Joko Kusavac, koi je potvoren da je ubio Stefana Perovića Cucu, poslie pó godine vratio se opet u svoju otačbinu, ima 10 danah. Turci su ga bili uhvatili, podozrevajući i tvèrdo misleći, da je isti ubojica, kao što raztrubiše osobito Sèrb. Dnevnik, Agr. i Triest. Ztg. i metnuše ga u tamnicu niekoliko danah, neznajući ni za što, ni kroz što. Na jedanput dodje mu jedan Turčin i počme ga izpitivati za ubojstvo Perovića. Ovaj se morao, naravna stvar, začuditi takvom pitanju. Turčin videći najposlie da je nevin i nepravedno potvoren, odpusti ga i oslobodi tamnice. On je danas u Cèrnojgori, pa se čudi lahkoviernim ljudima.

Danas su iz Kèrfa prieko Skadra prispieli tri Engleza, jedan pukovnik od artilerie, sekretar gubernatora Lorda od jonskih otokah i još jedan, šetnje radi. Sva trojica bili su na obiedu kod svietlog kneza.

Talianska.

Genova, 24. kolovoza. Danas je izkèrcan top, što su ga nieki žitelji Bostona gradu Alesandrii poklonili. Donesoše ga sa svirkom do nove piace, gdi je čitav dan stajao, da ga vide.

Turin, 21. kolovoza. „Nat. Ztg.“ Genoveska parnica topi se kano snieg od sunca. Prie tri dana odpušteno je opet 8 osobah iz tamnicah, jerbo im se nemogaše dokazati, da su krivi Pokret nije se bio pojavio, a većini nemože se ništa drugo reći, no da je imala oružje a to nije dosta, da budu kažnjeni. Kolovodje su pobiegle, imajući vremena, da spale sva pisma.

Niemačka.

Kraljevac 24. kolovoza. „K. N. Z.“ Prie niekoliko sedmicah zahtievaše nieke stranom imućne zanatlije — kovači, stolari i čizmari — od ruskog konzulata u Kraljevcu, da ih uzaviesti, mogu li se izseliti u Rusiu. No to su dobili iz Berlina od ruskog poslanstva sliedeće riešenje: U Rusii nerazdaju se nikakve zemlje bezplatno. Po sadašnjim zakonima više se ni naselbine u Rusii neprimaju. Berlin 16. kolovoza. Sokretar poslanstva.

Turska.

„Köln. Ztg.“ javlja, da je praviteljstvo tursko naredilo, da se razmotri tok Drine i vidi nebi li se ta rieka mogla razčistiti i dotierati da po njoj ladje plove, to da se njom dèrva za gradju spuštaju u Savu i tim putem poslie izvoze u strane zemlje.

28. p. m. podignuta je svečanim načinom zastava na novom konzulatu francuskom u Plovdivu. Javljajući za ovo „Presse d' Orient“ primečava: „Pošto je francuska lila potokom kèrv i prosula toliko silno blago za celinu i nezavisnost osmanskoga carstva, može sad s pravom tražiti da svoj dobrotvorni uticaj rasprostre po svoj turskoj zemlji, a to će najbolje učiniti postavljajući svoje zastupnike po glavniim miestima, a Plovdiv je sad postao važna tèrgovačka varoš u Rumelii.“

Ne samo caru francuskome, kao što smo onomadne javili, nego i caru ruskome, kralju pruskome i kralju sardinskome sultan se obratio svojeručnim pismima.

Rusia.

Iz Nikolajeva javlja „Schl. Ztg.“ da će skorim biti gotov golemi bojni parobrod sa zavèršitaj „Sinopa“ sa 131 topom, koi se poodavno gradi i najvećoj bojnoj ladji engleske i francuske morske sile neće ni u čemu ustupati. Još ima samo iznutra da se niešto uradi, a i to će na jesen biti svèršeno, pa će se parobrod odmah na prolieće na more pustiti.

„Sieverna Pčela“ javlja: Njegovo Veličanstvo, vladajući car, još kao nasliednik je, pobudjen sinovljom ljubavi i istorijskim interesom, smislio obširno i točno popisati dogadjaje, koji su pratili njegovog u boga počivajućeg oca cara Nikolu I. od kako je stupio bio na prestol. Nj. veličanstvo blagovolilo je za sačinitelja toga diela naimenovati dèržavnoga sekretera barona Korfa. Materiali za taj posao sastoje se osim zvaničnih, dosada u tajnim arhivima čuvanih aktah još i od svojeručnog obširnog sastavka, koi je pokojni car Nikola Pavlović spisao u spomen za svoju porodicu; dalje od dnevnika Njezinog veličanstva carice Aleksandre Feodorovne, od papira cesarevića Konstantina Pavlovića, od pisamah, koja su članovi carske porodice jedan drugome pisali i od bilježakah i pripoviedanjah živih očevidacah i radivših ljudih 14. prosinca 1825. god. — Veliki knez Mihail Pavlović blaženog spomena udostojio je od svoje strane razmotriti spis, koi je po tim materialima već sačinjen, no to samo u onome, što se njega samoga ticalo. Zatim je Nj. veličanstvo car Nikola Pavlović kako u pojedinostima, tako i u svemu prostranstvu izpitao spis i svojeručno ga u mnogome koječemu popravio i popunio. Na taj način postavši dokumentom, o koga istorijskoj dostoviernosti nema sumnje; spis je taj već dvaput, i to 1848. i 1854., štampan po obadva puta samo kao rukopis u 35 komadah, koji su kao porodična tajna opredieljeni bili samo za članove carskoga doma i nieke bližje srodnike. Sad pak Njegovo veličanstvo car Aleksander Nikolajević našao je za dobro podieliti tu tajnu s narodom svojim, pa u viečiti spomen svog nezaboravljenog oca obnarodovati i svakome pristupnim učiniti pomenuto dielo ili upravo opis. „Car Nikola“ — kaže se u predgovoru — „nepotrebuje nikakvih pohvalah ali istoria nemože lišavati se istine i primiera za hrabrost.“ — Sadašnje izdanje nije samo neokèrnjeno preštampanje ranih nego još i novih važnih dokumentah. Svi su dogadjaji bez ikakvoga prelaza predstavljeni u svojoj pravoj svietlosti. Pošto će tako neobična dragocienost materiala, koi to dielo u sebi sadèržava, a tako i pojavljenje njegovo u domaćoj književnosti kao novoga diela bez sumnje imati veliki krug čitateljah, to se našlo da neće izlišno biti da se niekoliko francuska miesta iz teksta u osobitom dodatku dometnu i u ruskome prevodu. Njegovo veličanstvo car blagovolio je, premilostivo odobravajući najponizniu molbu sačiniteljevu, odrediti da se sav prihod od prodaje sadašnjeg izdanja obrati na korist carske javne biblioteke, te da se za zanimljivosti knjige, koja mora u svakome Rusu pobuditi ljubopitnost i simpatiu, sjedini i obćekoristna svèrha. Knjiga u ostalom ima ovaj naslov: „Stupanje cara Nikole I. na prestol“, i ima 14 stranah predgovora, 236 stranah sadèržaja i na osmini je, a prodaje se u carskoj javnoj biblioteci za 2 rablje komad.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 2. rujna. „Moniteur“ javlja iz **Mozla**: Car je kazao deputacii mozelskoga glavnoga vieća, da će poslie logorskih operaciah ići u Niemačku i posietit Mec.

Pariz, 3. rujna. Car je na soldate logora chalonskog izdao dnevnu zapovied, u kojoj tumači svèrhu logora t. j. da vojska ima tamo pokazat svoju vieštinu.

Maršal Randon došo je iz Algira u Pariz.

Carigrad, 29. kolovoza. (Posretstvom Lloydova parobroda „Pluto“ prispievšega u Tèrst dne 3. rujna.) Novi izbori imaju se učinit za 14 danah. Vidin ima se s nova utvèrdit i oboružat; namieravaju sastavit jedno tursko družtvo za dunavsko parobrodarstvo. Persijski šah proglasio je, da su u njegovoj dèržavi mahomedanci, kèršćani i židovi svi jednaki pred zakonom i da mogu svi obavljat dèržavne službe. Herat nije još izručen. — U Kherasanu malezi se 50,000 momakah. Sir Murray bio je od šaha primljen u njegovom lietnom dvorcu u gori.

—Nj. veličanstvo kralj švedski već je odputovao iz Särö-a u dvorac Tullgarn. Jedno pisamce od 26. kolovoza veli, da zdravlju Nj. veličanstva, koje je 25. došlo u Tullgarn — nije ni najmanje naudio taj put od dva dana.

— Iz dosta pouzdanog izvora čuje se, da je obsadna vojska kod Delhia do noge potučena. (Ovu viest donosi Svetovid, iz kojeg izvora neznamo — svakako treba joj potvèrdjenja.
Urč. N. N.)

Nepolitičke viesti.

U austrijskom pomorstvu ima 2 podadmirala (feldmaršallajtnanta), 3 kontradmirala (generalmajora), 9 kapetanah od linejskih ladjah (obèršterah), 5 kapetanah od fregatah (podpukovnikah), 8 kapetanah od korvetah (majorah), 33 poručnika od linejskih ladjah, 24 poručnika od fregatah, 45 zastavnikah od linejskih ladjah i 90 kadetah.

—Tiskarnica dr-a Danila Medakovića izdat će prevod magjarskoga eposa Toldije od Aranja Janoša, kojega je preveo g. Jovan Jovanović. Možemo reći, da dielo ako nije dobilo, nije ništa izgubilo u prevodu. Poziv na predplatu izdat će se skorim i nadamo se, da će se sèrbski sviet na njega s velikim učestvovanjem odazvati, jer ga dielo u punoj mieri zaslužuje.

Od mieseca sèrpnja izilazi u Novom Sadu nov bugarski list pod naslovom: Bulgarska Dnevnica. Članci su prevedeni iz „Sèrbskoga Dnevnika“. Izilazi svake nedielje jedanput. Ako bude dovoljno predbrojnikah, izdavat će se po jedanput na nedielju i književan prilog pod naslovom: Dunavski Lebed, u kojem će biti većinom originalni sastavci. List za ogled već je razposlan. Oba ova lista stoje na godinu sa poštom 2 dukata, na pó godine 1 dukat.

U „Sèrb. Nov.“ čitamo poziv na predplatu na novu knjigu: Nauka o tèrgovini, koju je napisao g. L. Španić, profesor tèrgovačkih naukah u Beogradu. Ciena joj je 10 grošah (50 kr.) a iznosit će više nego 30 tabakah. — U istom listu javlja se medju oglasima, da će do polovine rujna o. g. izići iz štamparne četvèrta knjiga Hadži-Babe. (Iz Sedmice.)

Smèrtna osuda

proti Josipu D. i Stiepanu G. radi zločinstvah razbojnog umorstva, razbojstva i tatbine.

I.

U noći izmedju 27. i 28. veljače 1852. bi razbojnim načinom napadnuta kuća seljana Pavla Kociana iz Stèrmca blizu Brezovice kroz više oružanih ljudih. — Tom prigodom zapita jedan razbojnik Pavla Kociana s riečma, je li znade, zašto su došli, on im se suprotstavi, a oni ga stadoše biti, dok padne na zemlju, tako su isto Mihajlo i Tereza Kocian bijeni bili, na to su sveudilj trajuće grožnje i bijenje preiskali su razbojnici sve prostorine i prediele u kući, i poslie boravljenja ondie kroz tri sata, udeljili su se s plienom sastojećim u gotovini, platnu, slanini i drugim stvarima, koje su oni u bližnju šumu odnieli i medju se tako odmah podielili, da je svaki dobio 26 for. u novcu, niekoliko rifah platna itd.

Pavao Kocian je uslied zadobljenih ranah buduće noći preminuo, na mèrtvom tielu njegovom nadjene su tri teške rane zadane mu stranom èrtovnim oštrim, stranom tupim orudjem, od kojih je rana na glavi polag liečničkog obnašastja, budući da mu je bilo probijeno čelo i kroz to jako uzdèrmani možDjani, izjavljena za neodoljivo smèrtonosnu. —

Stiepan G. priznao je obširno izmedju sukrivacah svoje sudielovanje kod ovog čina u istražnom postupku; on je priznanje to istina u daljem tečaju opozvao, nu nije bio kadar navesti vierojatni uzrok, da je prije krivo govorio, a izviše jedan izmedju sukrivacah tvèrdi, da je Stiepan G. sa siekirom Pavla Kociana udarao, zato bi Stiepan G. sudbeno izjavljen krivcem radi zločinstva razbojnog umorstva.

Josip pako D. priznao je, da je on odmah kako je stupio u sobu Kocianovu, navalio na jednog čovieka (Mihalja Kociana) izmedju onih, što su se branili, i da ga je turio pod postelju, dok su dvojica od njegovih sudrugovah Pavla Kociana na zemlju obalili, i zato, što neproizlazi, da je takodjer Josip D. Pavla Kociana tuko, izjavljen je on krivcem samo radi zločinstva razbojstva.

II.

Na večer dne 9. studenoga 1852. skupili su se polag dogovora Josip D. i Stiepan G. još s trojicom sudrugovah na miestu dolnjoj Kupčini u kući Josipa D., gdie su se oboružali sa siekirom, nožem, puškom i pištoljami i krenuli pram Draganiću, za da uzmu novce iz občinske kuće, što su naumili naći kod občinskoga bilježnika Antuna Paveka.

Jedan izmedju sudrugovah stane s kolima u daljini od prilike jedne ure od Draganića, tamo došavši pred občinsku kuću, ostave jednoga razbojnika dolje na straži, a trojica krenu u pèrvi kat, gdie je Antun Pavek sa svojom suprugom Ljubicom Pavekicom spavao. — Kad su razbojnici svieću upalili i u spavaću sobu suprugah unišli, iskali su od njih novce, a kad im novacah odmah nedadoše, izvukli su ih z kreveta i vukli su sveudilj zlostavljane supruge po sobah, da im pokažu, gdie su novci i druge dragociene stvari, pak se onda stopèrv udalje od onud razbojnici, kad već Antun Pavek i Ljubica Pavek nakon zadobljenih ranah umru, razbojnici odnesoše novce i stvari, i kući došavši podieliše plien izmedju sebe.

U jutro za time nadjeni su u stanu Pavekovom svi predieli otvoreni, pisma i druge stvari raztepene, podovi, postelje i stiene kèrvju zamazane, a suprusi Antun i Ljubica Pavek mèrtvi — on na podu — a ona u postelji ležeći; u postelji Antuna Paveka nadjen bi i jedan nož.

Tielesa suprugah Pavekah imala su mnogo ranah, koje su im zadane polag izreke vieštakah oštrim i tupim orudjem — nadjene rane na vratu suprugah Antuna i Ljubice Pavek očitovane su za posve smèrtonosne ozlede, jer su glavne žile tako bile prerezane, da im je kèrv do kapi isteći i smèrt nastupiti morala. —

Iz občinske blagajne je odnešeno 935 for. 26¾ kr., što su stranom bili poresni, stranom občinski novci — i mnogo drugih stvarih. —

Izmedju sukrivacah priznao je Stiepan G., da je on unišao u sobu, gdie su suprusi Paveki spavali, oboružan jednim pištoljem i jednom siekirom, i da je zaiskao od Antuna Paveka novacah, pak kad se je ovaj upró, da ga je siekirom tako dugo lupao, dok je Pavek na zemlju pao. —

Josip D. priznaje, da je on oružan jednim nožem i jednom dvocievkom puškom stupio u dvor suprugah Pavekah, pušku da je dao J. M. što je stražio, a da je primio od ovoga siekiru, kojom je, poslie kako su novci i otete stvari na kupu bile, ležeću na postelji gospoju Pavekovu dvaput udario. —

Tim su na temelju ovoga pravno dokazanog učina Josip D. i Stiepan G. osudom c. k. zemaljskoga suda zagrebačkog od 29. rujna 1856 br. 2539. i to Stiepan G. radi dvovèrstnog razbojnog umorstva, a Josip D. radi izvedenoga zločinstva razbojnog umorstva i radi izvedenog napose zločinstva razbojstva, i jer je vèrh toga dvie kradje počinio, takodjer radí izvedenih zločinstvah tatbine, po §§. 134 i 135 točke 2, 190, 195, 171, 173 i 174 k. z. kao neposredni uticatelji po njihovom priznanju, izjavljeni krivcima, i radi toga su obsudjeni polag §§. 136 i 13 k. z., pak §. 284 k. p. na smèrt kroz viešala. Kazan ova je nakon njenog potvèrdjenja kroz veleslavni c. k. banski stol, i visoki c. k. vèrhovni i ukidni sud u pravnom putu, poslie kako bi Nj. c. k. apostolsko veličanstvo polag javljenja vis. c. k. popečiteljstva pravosudja od 20. kolovoza 1857 br. 210 dvojicu drugih sukrivacah takodjer na viešala obsudjenu premilostivnom naredbom od 17. kolovoza l. t. najmilostivie pomilovalo, a visokom c. k. vèrhovnom i ukidnom sudu naložiti blagoizvolilo da postupa proti Stiepanu G. i Josipu D. polag strogosti zakona — u sliedstvu odluke istog visokog c. k. vèrhovnog i ukidnog suda od 25. kolovoza l. t. br. 8861 nakon proklicane im dne 3. t. m. osude, jutros, i to najprije nad Josipom D., pak onda nad Stiepanom G. ovèršena. —

U Zagrebu dne 5. rujna 1857.

Bečka burza

dne 4. rujna 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . sa 5%	81¾
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . . » 5%	83 11/16
dto . . . . » 4½%	71¾
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » 1839, » 100 »	
» » » » 1854, » 100 »	
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	963½
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	262⅝
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1823¾
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	232¼
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	548
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	370
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	200⅜
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	204¼
Tisna željeznica . . . . »	200⅜
Lombardezko-mlietačka željeznica . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . . »	105¼
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	104⅜
Genova za 300 piemontezkih lirah . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	77
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	103⅝
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-11
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	103⅜
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	121½
Pariz za 300 frankah . . . . »	121¾
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	264
Carigrad za 1 forint . . . . parah	468
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	7¼
Srebro od 29. kolovoza	5½

Odgovorni urednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 12,236 (Fin.—36) (3—2)

Oglas

c. k. financialskog zemaljskog ravnateljstva za Hèrvatsku i Slavoniu.

O prodaji marvinske soli kod solarah u Osieku, Županju i Staroj Gradiški.

Visoko c. k. financiah ravnateljstvo odredilo je naredbom od 19. kolovoza 1857 br. 26086-524 da marvinska sol, koje prodaja u sliedstvu razpisa popečiteljstva od 21. travnja 1856 (zemaljsko-vladni list kom. X. br. 65 str. 129) odredjeno bi počamši već od 1. lipnja 1856, na predbiežno jedino kod dèržavnih solskih skladištah u Marmaroš-Szigethu, Maroš-Ujvár, Dečakani i Parajdu bit će uvedeno sada i kod slavonskih solarah u Osieku, Županju i Staroj Gradiški.

Započet će indi prodaja pèrvim listopadom 1857. te to u nespakovanom stanju.

Prodajna ciena sadèržavajuća temeljnu cienu i odpadajuće prevozne i dopremiteljne troškove odredjena je od cente sa dva forinta petdeset krajcarah (2 fr. 50 kr.) za Osiek, dva forinta petdeset i tri krajcara (2 fr. 53 kr.) za Županje, i dva forinta petdeset i četiri krajcara (2 fr. 54 kr.) za Staru Gradišku. Kad bi kupci potražili i punih bačvah, to će imati još od bačve petdeset krajcarah (50 kr.) plaćati.

U Zagrebu 26. kolovoza 1857.

Nr. 11519 (Fin.—35) (3—3)

Kundmachung.

Die dem Religionsfondsgute Svetice von den demselben angehörigen Bergrechtgründen mit neunzig ein Eimer 19 Mass zukommende Bergrechts-Abgabe wird sammt den von dem Jahres-Erträge der fraglichen Gründe entfallenden Zehent für das laufende Verwaltungsjahr 1856-57 in Pacht gegeben, und die zu diesem Behufe am 14. September 1857 um 9 Uhr Vormittags bei dem k. k. Steueramte in Carlstadt abzuhaltende Lizitation ausgeschrieben.

Der Fiskalpreis der ersteren Abgabe wird mit 183 fl. 20 kr. und der letzteren mit 76 fl. 40 kr. festgesetzt.

Jeder Lizitant hat vor Beginn der Lizitation das 10% Vadium des Ausrufspreises zu Handen der Lizitations-Commission zu erlegen.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse können sowohl hierorts als auch bei dem k. k. Steuer- und Domänen-Amte in Carlstadt und bei der Lizitation eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Agram den 29. August 1857.

Heim.

Nr. 15780-4076 St. Z. 15810-1857 (Vl. 66) (3—3)

Avviso di Concorso.

Dovendosi definitivamente coprire presso l' i. r. scuola reale inferiore completa in Zara un posto di maestro per l' insegnamento della lingua illirica e dell' aritmetica a cui va annesso il sistemale salario di annui fis. 600 aumentabile sino ad 800 e 1000 fiorini dopo dieci, e relativamente venti annui di servizio soddisfacente in qualità di maestro di scuola reale completa, viene col presente aperto concorso pel conferimento di tale posto sino al 30. Settembre del corrente anno. — Gli aspiranti dovranno coll' espiro dell' epoca predetta avere di già prodotte all' i. r. Luogotenenza della Dalmazia le loro domande in bollo competente, corredate dai certificati di nascità, degli studj percorsi, delle anteriori occupazioni, e principalmente comprovare l' idoneità all' insegnamento delle relative materie, ottenuta mediante l' esame d' abilitazione pei maestri delle scuole reali prescritto coll' Ordinanza Ministeriale 24. Aprile 1853 (contenuta nel Bollettino delle Leggi dell' Impero dell' anno 1853 pagina 347).

Quelli che attualmente sono occupati in un pubblico uffizio nel magistero, dovranno insinuare le loro petizioni a mezzo dell' Autorità ad essi immediatamente preposta, e quelli che non coprono verun impiego mediante le competenti Autorità politiche.

Comproveranno di più la perfetta conoscenza della lingua italiana, che è lingua d' insegnamento nell' Istituto summentovato.

Zara li 15. Agosto 1857.

Sec. I. Abth. 6. Nr. 8761 (DS—97) (1—1)

Konkurs-Verlautbarung.

Bei dem k. k. Zentral-, Hafen- und Sanitäts-Amte zu Zengg ist ein Hafenlootse-Posten, mit welchem ein Gehalt von zwei Hundert Gulden (200 fl.) CMz. und die Montur in Natura verbunden ist, in Erledigung gekommen.

Die Kompetenten haben sich über ihr Alter vollkommene Tauglichkeit zu diesem Posten, die früher geleisteten Dienste und allfällige Sprachkenntnisse auszuweisen, und ihre an das k. k. Landes-General-Commando in Agram stilisirten Gesuche im Wege ihrer vorgesetzten Behörden an das k. k. See-Inspektorat in Zengg längstens bis letzten Oktober 1857 einzusenden.

Auch hat jeder Bewerber anzugeben, ob er mit einem im gegenwärtigen Hafen- und See-Sanitätsdienste der Militärgrenze angestellten Beamten in Verwandtschaft stehe, endlich über die Unbedenklichkeit seiner politischen Gesinnungen.

Vom k. k. Landes-General Commando zu Agram den 1. September 1857.

In Beurlaubung Seiner Excellenz des commandirenden Herrn Generalen,

Simbschen,
FML.

Nr. 6125 (Izv.—309) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Zu Folge hohen Statthalterei-Erlasses vom 6. August l. J. Z. 14139 wird das in der Ortschaft Valpo befindliche zur Wohnung des jeweiligen Bezirksarztes bestimmt gewesene Comitatsgebäude unter Consc.-Nr. 184 sammt Hof und Garten in der Extension von 1 Catastral-Joche und 25 [] Klftr., dessen Schätzungswerth mit 964 fl. 21 kr. CMz. ermittelt worden ist, durch eine öffentliche Versteigerung am 19. September l. J. 9 Uhr Vormittags an Ort und Stelle an den Meistbieter veräussert werden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beisatze eingeladen, dass jeder Lizitant vor Beginn der Versteigerung ein 5% Vadium des Schätzungswerthes, welches nach geschlossener Versteigerung dem Ersteher in den Kaufschilling eingerechnet und den Nichterstehern zurückgestellt wird, zu Handen des Versteigerungs-Commissärs zu erlegen haben wird.

Die nähern Lizitations-Bedingnisse können bis zum Lizitationstage bei dieser Comitatsbehörde und bei dem k. k. Bezirksamte Valpo, am Lizitationstage aber bei der Lizitations-Commission eingesehen werden.

Von der k. k. Comitatsbehörde

Essek am 26. August 1857.

Nr. 857—1857 (Izv.—299) (3—3)

Licitations-Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gericht Verovitic wird hiemit bekannt gemacht, es sei über Ansuchen der Maria Witwe Bošnjak, vertreten durch den Adv. Herrn Franz Mohl in Verovitic de praes. 25. Juni 1857 Z. 857 die executive Feilbietung des dem Executen minderjährigen Andreas Bošnjaki'schen Erben gehörigen in Verovitic sub C.-Nr. 115 liegenden Hauses sammt Nebengebäuden, 1/4 Urbarial-Ansässigkeit und Weingarten sub Grdb. Pr. Nr. 421 der Steuer-Gemeinde Verovitic im Gesammt-Schätzungswerthe von 816 fl. CMz. pcto schuldigen Capitals von 300 fl. c. s. c. bewilliget, und zur Vornahme der erste Feilbietungstermin auf den 9. September 1857 der zweite und letzte aber, wo die Realitäten auch unter dem Schätzungswerthe hintangegeben werden, auf den 9. Oktober 1857 jedesmal um 3 Uhr Nachmittags an Ort und Stelle angeordnet worden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Bemerken vorgeladen, dass sowohl das Schätzungs-Protokoll, als auch die Lizitations-Bedingnisse in dieser Gerichtskanzlei stets eingesehen werden können.

Zugleich werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung hievon zugekommen ist, gleichwohl auf diese Realitäten ein Hypothekarrecht erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der Realität sogewiss bei diesem Gerichte anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillingsvertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch, soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht

Verovitic am 7. August 1857.

Der k. k. Bezirks-Vorstand

Polz.

Br. 2767 (Izv.—311) (3—3)

Izrok dražbe.

Na dan 29. rujna t. g. u jutro od 10 satih do 12 dèržati će se u miestu Drastin pèrva, a na dan 29. listopada t. g. takodjer u jutro od 10 do 12 satih druga dražba javna za prodaju putem ovèrèbenim kuće br. 1 ležeće u rečenom selu Drastin spadajuće na Jakova Valića Fradelića pram sliedećim uvietima:

1. Fiskalna ciena jest ona, prociene t j. od 557 for.

2. Svaki dražbenik će imati položiti vadium od 60 fr., osim samog ovèrèitelja prije nego čini svoju ponudu.

3. Na pèrvoj dražbi neće se primati ponude izpod prociebene ciene, ali na drugoj dražbi će se prodati ovèrèeno dobro po svakoj cieni makar izpod prociene, i to najboljemu ponuditelju.

4. Osam danah za dražbom će kupac morat u sud položiti obećani prodavni iznos, jer inače će se u vrieme drugih 15 danah nova dražba dèržati na svu njenu pogibelj, trošak, i štetu.

5. Sve troškove prenosa, razpisa i dražbe će nositi sam kupac, kao i poreze od dana dražbe.

6. Ako kupac položi na opredieljeno vrieme novce, onda će mu se predati prodata nepokretnost s pravom razpisanja vlastitosti na svoje ime, prosta od svih uknjiženjah.

Svi oni, koji sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na rečenu kuću pozivaju se, da pravo to do prodaje kuće tim sigurnie sudu ovomu prijave, jer će u protivnom slučaju imat sami sebi pripisat, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

C. k. grad. odred. kot. sud

U Rieci dne 4. sèrpnja 1857.

A. Šepić.

Nr. 2935-1857 (DS—96) (3—3)

Kundmachung.

Auf Grundlage der hohen Statthalterei-Verordnung vom 13. Juli 1856 Z. 13713 wird der Ausschank- und Ausschrottungs-Daz vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 auf Grund des pro 1857 ermittelten Verpachtungs Betrages in der politischen Gemeinde

Sesvete den 11. September 1857 zu Dubrova
Stenjevec » 18. » » » Jankomir
Bèrdovec » 17. » » » Janušovec
Bistra dolnja den 10. September in dem betreffenden Gemeinde-Amte um 9 Uhr Früh im Versteigerungs-Wege verpachtet werden.

Jeder Lizitant wird 100 fl. Vadium und der Ersteher einen Quartal der Erstehungssumme mit Einrechnung des Erstern in voraus, und ausserdem eine Caution im gleichen Quartals-Betrage im Baaren oder in gangbarem Staatspapiere nach dem Kourswerthe, oder in Realitäten mit Pupilar-Sicherheit binnen 3 Tagen nach der Bestätigung des Lizitations-Protokolls zu erlegen haben. Die übrigen Bedingnisse sind hieramts, so wie bei den betreffenden Gemeindeämtern in den Amtsstunden einzusehen.

Vom k. k. politischen Bezirksamte der Umgebung

Agram am 13. August 1857.

Br. 5176—1857 (Izv.—306) (3—2)

Oglas dražbe.

Danah 24., 25. i 26. rujna 1857. g. svaki put u 9 satih iz jutra obdèržavat će se na viećnici sl. i kr. grada Varaždina javna dražba u pogledu iznajmljenja prava pobiranja občinskog nameta od vino- i pivo-točja, zatim od mesarenja, napokon prava pobiranja pristojbah piacovine i taracovine za vrieme od 1. studenoga 1857 do zadnjeg listopada 1858 što se do obćeg znanja stavlja tom primietbom, da će se 24. rujna dražba za vino- i pivo-točje, 25. za pristojbe piacovine i taracovine, napokon 26. za mesarenje obdèržavati.

Za ravnanje natiecateljah opažuje se, da se u područja gradske obćine varaždinske od jednog vedra iztočenog vina ili mošta 1 fr. 20 kr. sr., od jednog vedra piva 30 kr. sr. nadalje od svakog komada za prodaju zaklanog vola, krave ili bika 2 fr. sr., od teleta 40 kr. sr., od svinčeta nad centom 1 fr. a izpod centa 30 kr. napokon od ovce, koze ili bravna 10 kr. sr. u ime obćinskog dometa plaća. Tarifa malte može se u običajne uredovne sate u gradskoj pisarni uviditi.

Za upravnu g. 1856-57. iznašalo je pravo vino- i pivo-točja 16,619 fr. sr., maltarina 4600 fr. sr. napokon mesarenje za vrieme od 1. svibnja do zadnjeg listopada 1857 ukupno 4512 fr. sr.

Svaki k dražbi pristupit želeći imat će 5% od izkričene ciene u ime žaobe, a preuzimatelj pojedinih pravah 10% od najamne svote u ime jamčevine položiti. — Pismene ponude primat će se samo prie započeća ustmene dražbe.

Dano iz siednice poglavarstvene u Varaždinu 17. kolovoza 1857. dèržane.

Gradski predstojnik

Vinković.

Nr. 2008—1857 (Izv.—314) (3—1)

Licitations-Ankündigung.

Vom Magistrate der k. Freistadt Kopreinitz wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass die hierstädtische Wein-, Bier- und Branndtwein-Daz am 24. September, Mauth- und Platzeinhebungsrecht am 25. September, endlich die städtischen Gründe, nämlich Aecker und Wiesen, dann das Fischereirecht am 26. September l. J. um 9 Uhr Vormittags in dem hierstädtischen Rathhause im Wege der öffentlichen Versteigerung für die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1860 also auf die Dauer von nacheinander folgenden 3 Jahren an den Meistbietenden in Pacht gegeben werden.

Pachtlustige können die nähern Lizitations-Bedingnisse während der gewöhnlichen Amtsstunden im Magistratslocale einsehen.

Schriftliche nach dem vorgeschriebenen Formulare verfasste Offerte müssen vor dem Lizitationstage bei dem Magistrate eingebracht werden.

Uebrigens wird bemerkt, dass die mündliche Versteigerung auf Grundlage des schriftlichen Bestbotes stattfinden wird.

Stadtmagistrat

Kopreinitz am 25. August 1857.

Der Bürgermeister

Deurbany.

(DP—73) (3—1)

Natiečaj.

U Vugrovcu u c. k. kotaru sv. Ivanskom izpražnjeno je miesto učitelja i orgauiste, koa ondie dobiva u ime plaće 300 fr. sr. u gotovom, 2 fr. 16 kr. kamate od školske zaklade, 12 hv. dèrvah za sebe i za učionu, badavni stan i $^3/_4$ rali orasice.

Tko želi službu ovu dobiti, neka podnese svoju vlastoručno pisanu molbu zajedno sa sviedočbami o učiteljskoj sposobnosti i ćudorednosti do 15. listopada t. g. podpisanomu podnieti.

U Bèrckovljanih dne 24. kolovoza 1857.

Nikola Havliček,
vugrov. kot. podjašprišt i pučkih učionah nadzornik.

(Dp.—68) (3—2)

Natiečaj.

U dolnjem Zagorju, kotaru krapinskom, kod sv. Križa u Začretju izpražnjeno je miesto učitelja i orgulaša, s kojom službom skopčana je plaća osim bezplatnoga stanja, vèrta i štole orgulaške 300 fr. sr. Službu ovu zadobiti željeći, imaju potrebite svoje dokaze do 30. rujna t. g. podpisanomu osobno podnieti i probi u orgulanju, kao i pievanju sebe podvèrći.

U Komoru dne 25. kolovoza 1857.

Franjo Magdalenich,
podj. žup. komor. učionah nadziratelj.

(Dp. 69.) (3—2)

Natiečaj.

U župi vel. erpenjskoj kod sv. Trih Kraljah, u okružju klanjačkom, izpražnjeno je miesto učitelja i orgauiste. Plaća ove službe osim slobodnoga stana jest u gotovom novcu 300 fr. sr. na godinu.

Ovu službu zadobiti želeći, imadu svoje molbenice sa sviedočbami vèrhu dovèršenih pedagogičkih izpitah kao i dobroga ponašanja do 15. listopada t. g. nižepodpisanomu predati, i u erpenjskoj cèrkvi probu pievanja i igranja na orgulah podnieti.

Dano u Rozgi dne 30. kolovoza 1857.

Gjuro Roćić,
podj. kao kot. učionah nadziratelj, i zač. kan. zagr.

Br. 690—1857 s. (Izv.—302) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda velikogoričkog stavlja se do obćeg znanja, da je na molbu Janka Dešputa ovom sudu dne 3. lipnja 1857 pod br. 690 podnešenu radi zahtieva 37 fr. troškovah ovèršbenih 12 fr. 58 kr., troškovah izabiranja vieštakah 6 fr. 26 kr. i troškovah prociene u 17 fr. 17 kr. sr. pram Gjuri Vugeru, iz sela Stermec pod kućnim brojem 3 javna sudbena dražba nepokretnostih u selu Stermcu pod kuć. br. 3 ležećih i iz kuće iz pletera, štale dèrvene, na 2 prediela, hižnog funduša sa vèrtom do 1 rali, zemlje Celina do 1 rali, zemlje Grabe do 1 rali, zemlje Greblice do $^1/_2$ rali, zemlje na Lazu do 1 rali, sienokoše Pašinec pri hiži na 5 koscah, jednog konja durata i jednih konjskih kolah sa dèrvenimi osima sastojećih u 330 fr. sr. prociemjenih dozvoljena, te da su za istu 2 roka, i to pèrvi na dan 21. listopada 1857 a drugi pako na 21. studenoga 1857 svaki put u 10 satih prie podne na licu miesta opredieljeni time, da će se navedene nepokretnosti u prilici pèrve dražbe samo uz procienu, u prilici pako druge dražbe i izpod prociene prodavati svi pako vierovnici, akoprem njim kroz posebnu dostavu dozvola ove prodaje naznačena nebi bila, zvani su tako svoje založno, ako takovo bi imali ili drugo pravo na naznačene nepokretnosti prie roka dražbe, kod ovog suda prijaviti, inače sami sebi pripisati budu imali, ako se kupovnina na koliko bi stigla, bez njih izcèrpi.

Dražbeni uvjeti mogu se kod suda i kod liébe, kamo se kupiti želeći pozivlju, uvidit i prepisi od istih uzeti.

U Vel. Gorici 7. kolovoza 1857.

C. k. kotarski predstojnik
I. Nemčić.

Nr. 1331 c. (Izv.—303) (3—3)

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte Klanjec als Gericht wird hiemit bekannt gemacht, dass in Folge des Abtrettungsgesuches vom heutigen über das sämmtliche im Kronlande Croatien befindliche bewegliche und unbewegliche Vermögen des Handelsmannes Mathias Šilz zu Klanjec der Konkurs eröffnet, zum Massavertreter Herr Titus Babić, Advokat zu Gredice, und zu dessen Stellvertreter Herr Josef Maicen Advokat zu Krapina und zum Massaverwalter Herr Josef Milčić aus Klanjec provisorisch bestellt worden seien. Es werden demnach alle jene, welche was immer für Ansprüche auf das in Konkurs verfallene Vermögen des Mathias Šilz machen zu können vermeinen, dieselben längstens bis 12. Oktober 1857 um so gewisser hieramts anzumelden, widrigens selbe ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Konkurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Konkursmassa verlustig sein würden, zugleich wird die Tagsatzung zur Bestätigung des provisorisch bestellten Massaverwalters oder zur Wahl eines andern Massaverwalters und des Gläubiger-Ausschusses auf den 19. Oktober 1857 Vormittags 9 Uhr in hierortiger Amtskanzlei mit dem Anhange anberaumt, dass sämmtliche Gläubiger hiezu bei Vermeidung der im §. 44 C. O. ausgedrückten Folgen zu erscheinen haben.

K. k. Bezirksamt Klanjec als Gericht am 21. August 1857.

In Dienst. Ab. des k. k. Bezirks-Vorstehers
der k. k. Bezirks-Adjunkt
Davidović.

Nr. 591 p. (Izv.—301) (3—3)

Concurs-Ausschreibung.

Bei der k. k. Comitatsbehörde in Fiume ist eine Kanzellistenstelle mit dem Gehalte jährlicher 350 fl. erledigt.

Bewerber um diesen Dienstposten haben ihre eigenhändig geschriebenen Gesuche, mit Nachweisung des Alters, Standes, der Religion, Studien, Sprachkenntnisse und bisherigen Dienstleistung, dann unter Angabe der allfälligen Verwandtschaft oder Schwägerschaft mit einem k. k. Beamten in Croatien und Slavonien, im Wege ihrer Amtsvorsteher, oder, wenn sie nicht im öffentlichen Dienste stehen, im Wege der Behörden ihres Domizils, binnen 14 Tagen, vom Tage der dritten Einschaltung dieser Kundmachung in die Agramer Zeitung gerechnet, hieramts einzubringen.

K. k. Comitatsbehörde
Fiume am 24. August 1857.

Br. 719/1857 s. (Izv.—298) (3—3)

Izrok.

Od strane c. k. kotarskog ureda kao suda velikogoričkog do obćeg se znanja stavlja, da je na molbu Martina Arka, tèrgovca iz Zagreba, zastupanog kroz odvietnika g. Stipana Ošjaka de praes. 12. lipnja 1857 br. 719 radi dužne glavnice od 120 fr. sr. zaostavših 5% kamatah, parbenih u 12 fr. 7 kr. ovèršbenih u 13 fr. 6 kr. podneska molbe prociene u 5 fr. 9 kr. i čina prociene u 14 fr. 39 kr. sr. sudbeno ustanovljenih troškovah javna sudbena dražba plemenitoluka na vlastitost Pavla Kosića žitelja iz Male Gorice spadajućeg, i iz kuće dèrvene pod br. 20 na tri prediela, komore dèrvene na jedan prediel, štagla dèrvenog sa štalom pod jednim krovom, dvorsog miesta sa vèrtom i šljivnikom do 1 rali, pravu u turopoljski lug i obćinske šume, zatim iz oranicah Breg na 11 slogovah, pri Zdencom na 11 slogovah, Kekičku na 3 rali, drugi Breg na 6 slogovah, treći Breg na 11 slogovah, četvèrti Breg na 6 slogovah, Galženi Gèrm na 6 slogovah, u Goričnici na 6 slogovah, peti Breg na 6 slogovah, Štriglaća na 1 ral, Celina na 1 ral, Bakarska na 3 sloga, pri Hrastu na 6 slogovah, na Bakarskom Štriglaću, zatim dio sienokoše u Lekeniku na Kèrču, dviuh volovah, jednog konja, 10 glavah svinjah jednih volovskih i jednih konjskih kolah sa dèrvenimi osima i jednog pluga i brane sastojećeg dozvoljena, te da su za preduzetje iste dražbe dva roka i to na dan 24. rujna i 24. listopada t. g. vazda u 10 satih iz jutra u prostorie ovog ureda kao suda opredieljeni.

Pozivadu se indi svi kupiti želeći time, da naznačeni plemenitoluk u prilici pèrve dražbe neće se izpod prociembene sudbeno u 960 fr. sr. pronadjene vriednosti prodavati i da će kupac obvezan biti, do vriednosti kupovnine polag naznačenja ovog suda one vierovnike izplaćivat, koji su založno pravo na rečeni plemenitoluk postigli.

Prociena plemenitoluka kao i dražbeni uvieti mogu se kod ovog suda uvidit i istih prepisi izvaditi.

Ujedno pako su zvani svi oni vierovnici, koji su unešenjem u javne knjige založno pravo na rečeni plemenitoluk stigli, premda njim posebno obznana prodajne ove dražbene dozvole dostavita nebi bila, da svoje zahtieve do gorenaznačenog dražbenog roka kod ovog suda prijave, inače imadu sami sebi pripisati, ako se kupovnina, nakoliko se bi kroz prijavljene zahtieve izcèrpila, bez njih podieli.

U Vel. Gorici 27. sèrpnja 1857.

C. k. kot. predstojnik
I. Nemčić.

Nr. 1119 c. (Izv.—296) (3—3)

Edikt.

Von dem k. k. Bezirksamte Požeg als Gericht werden diejenigen, welche als Gläubiger an die Verlassenschaft des am 19. Juni 1857 mit Testament verstorbenen Gottlieb Zaberdac, Kaufmann zu Požeg, eine Forderung zu stellen haben, aufgefordert, bei diesem Gerichte zur Anmeldung und Darthuung ihrer Ansprüche am 26. September 1857 Vormittags 9 Uhr zu erscheinen, oder bis dahin ihr Gesuch schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an die Verlassenschaft, wenn sie durch Bezahlung der angemeldeten Forderungen erschöpft würde, kein weiterer Anspruch zustände, als insoferne ihnen ein Pfandrecht gebührt.

K. k. Bezirks-Amt Požeg als Gericht am 12. August 1857.

K. k. Bezirksvorsteher
Ribitsch.

Br. 57—1857 (Izv.—313) (3—2)

Žirovine izarendiranje.

U sl. kr. gradu Križevcu, dat će se dne 15. rujna t. g. u zakup putem dražbe, u viećnici dèržati se imajuće žirovine, koja se u gradskih šumah nalazi.

Pozivlju se dakle svi, spomenutu žirovinu zakupiti želeći, da se na opredieljen rok, prie koga se svatko o plodnosti žira očevidno osviedočiti može u viećnicu ovog grada staviti izvoli.

U Križevcu dne 30. kolovoza 1857.

Pr. načelnik
Gašpary.

OGLASNIK.

(Dp.—74) (3—1)

Tèrgovina miešovite robe

skopčana sa c. k. prodajom duhana u malom kao i sa čvèrsto zidanom i za nukovanje s proizvodima zemlje dobro priredjenom kućicom, vèrtom, poljem i zemljištem u jednom pokrajinskom gradu Hèrvatske ležeća na dobrom miestu prodaje se zbog starosti njenoga sadanjega posiednika uz dobre uviete ili daje se uz dobro osiguranje u zakup. Obližja mogu se saznat u ubaviestionici g. M. Wagnera u Zagrebu.

(Dp. 70) (3—2)

Oglas.

Podpisano nadstojništvo namierava dojduće školske godine niekoliko djakah iz realne škole i iz 4 razredah dolnje gimnazie na stan uz hranu primiti.

Sto se roditeljem i obskèrbnikom djakah s tim dodatkom do znanja stavlja, da rečeno primanje od sviedočbe vèrhu svèršenih prošaste godine s dobrim uspiehom naukah zavisi.

U Zagrebu 31. kolovoza 1857.

Nadstojništvo gèrčko-katoličkog siemeništa
Pajo Bratelj.

(DP—72) (3—2)

Oglas.

Jedna kuća u Djakovaru ležeća, od svakog duga prosta, i na vlastitost odvietnika Ivana Kozicha od Jerebicsa spadajuća, jest na prodaju skupa sa urbarialskim selištem od $^6/_8$ i jednom sa svim potrebštinama uredjenom svilarnom fabrikom izpod ruke. Bližje o toj prodaji saznati je kod vlastnika u gornjem gradu Osieku u dugoj ulici, kuć. br. 276.

(Dp. 49) (3—2)

☛ Zakup dobarah.

Dva plemićka dobra u Hèrvatskoj, jedno od drugog za po sata i od sl. kralj. grada Križevca za $^3/_4$ sata udaljeno jedno polag zemaljskog poštarskog, a drugo polag zemaljskog druma ležeće, nudjaju se u zakup na tri ili više godinah.

Sastojališta otih dobarah jesu:

Oranicah 200 ralih.

Livadah do 60 vesovah.

Šume skupne na jednom imanju do 1000 ralih, na drugom skupne do 400 ralih, i vlasteoske do 60 ralih s liepom hrastovinom.

Pašarina i žirovina neomedjašena.

Potriebiti Fundus instructus.

Gorna vinska desetina od 20—50 akovah.

Stanovanje na jednom dobru, dèrvena kuća na 1 kat sa 5 sobah u 1. katu; kuhinjom, izbom, 2 sobe kod zemlje s podrumom.

Druge potriebite gospodarstvene sgrade.

Veliki tèrnac sa najplemenitiem voćem i šljivikom.

Prostrano dvorište.

Na drugom dobru dvora za stanovanje neima, nu mala kućica za pazitelja, i štale za koju glavu marve.

Oštaria u selu posebna na svakom dobru.

Tko želi ova dobra u zakup uzeti, neka se izvoli bezplatnim pismom ili ustmeno obratiti u Križevac pod naslovom A. Ž. poste restante gdie će obilnia saznati.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 7. RUJNA 1857. Broj 203.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. daljepako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Promiene u nadbiskupii zagrebačkoj.

Gospodin Jakob Filić, dosadanji predstojnik sirotišta požeškoga, postao je upravitelj župe u Vučju. Gosp. Stiepan Pavić, nadstojnik c. kr. konvikta u Zagrebu, imenovan je za predstojnika sirotišta u Požegi. G. Stiepan Latković, dosadanji upravitelj župe u Bučju, ide za duh. pomoćnika za Novu Kapelu. G. Josip Smiljanić, bivši upravitelj župe brestovačke, ide za duh. pomoćnika u Osiekovo. G. Krištof Štivalić, dojakošnji duh. pomoćnik na Prozorju, primit je bolesti radi u kuću nemoćnih duhovnikah do siemeništa u Zagrebu. — Premiešteni su duh. pomoćnici: g. Gjuro Pozderec iz Šipka u Novigrad; g. Josip Horvatek iz Radoboja na Prozorje; g. Matia Špahia iz Velikoga Bukovca u Dražkovec; g Alois Cverger iz Jezera u Zlatar; g. Augustin Koči iz Tuhlja u Jezero; g. Josip Plenar iz Dubrave u Zajezdu; g. Josip Turković iz Vugrovca u Dubravu; gosp. Josip Haudić iz Pleševice u Gornju Zelinu; g. Franjo Burek iz Obreža u Klenovnik; g. Gjuro Tušak iz Konobe u Obreš. — Namiešteni su novomisnici: g. Josip Bernta u pisarnu duh. stola za zakl. pisara; g. Stiepan Novotni za duh. pomoćnika u Kostajnicu; g. Franjo Šio za duh. pomoćnika u Cirkveno; g Franjo Škarić za duh. pomoćnika u Kutinu.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 28 kolovoza najmilostivie dopustit da pestovalište, kojega je podignuće po požunskom varoškom magistratu dne 23. veljače 1853 u dokaz podaničke viernosti potaknuto bilo a od onda čuvstvom dobrotvornosti ukupnoga pučanstva istoga grada stupilo u radostno stanje óbćekoristne dielatnosti, smije nosit ime Nj. veličanstva.

— Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom dd. Levoča 29 pr. m. dvojici u tamošnjoj kaznionici nalazećih se manje krivih uznikah a najvišjom odlukom dd. Prešov 30. pr. m. jednom u tamošnjoj kaznionici nalazećem se manje krivom uzniku iz milosti sasvim oprostit kazan.

— Nj. c. visosti prejasni gospodin nadvojvoda generalni gubernator Ferdinand Maksimilian i prejasna gospoja nadvojvodinja primili su najmilostivie čestitanje i očitovanje podanosti municipaliteta mletačkoga.

Nj. c. visosti poklonile su opet iznosak od 600 l. pogorielim porodicama u Gressottu (u provincii Sondrio).

Pučanstvu Kiogje palo je u dio 28. kolovoza sreća posieta Nj. c. visostih. U tamošnjem sirotištu utemeljilo su Nj c. visosti dva miesta; i škola risanja i učenice u zavodu kanonikinjah imale su priliku obdarene biti osobitom darežljivostju Nj. c. visostih a ribarice, koje su kod navlastito izvedene regato obdèržale pobiedu, bile su takodjer obilato nagradjene. Bolnice, škole itd. bile su od Nj. c. visostih razgledane u svim njihovim pojedinostima; napokon kod odlaska poklonio je prejasni g. nadvojvoda za varoške siromake 500 fr. naredivši da se isti novci imaju odmah razdielit medju iste.

Tálianska.

Kao što javlja „Diritto“ umro je zadušivši se jedan uznik u banju od Genove usljed uporave kazni spravo nazvane Morso (ugriz, ovdie vèrsta klečah). Drugi listovi a medju istima „Corriere mercantile“ istina neoprovèrgavaju da je to orudje, koje je tamo već odavna u običaju, uporavljeno bilo, no tvèrde, da je kažnjenik umro uslied prekorednoga pjanstva. „Armonia“ misli, da bi bila dužnost vlade, da što izviestnoga priobći o tom slučaju i opominje na to da uporava tako zvanog orudja „Cuffia del Silenzio“ zbog koje su piemonteski listovi u svoje vrieme toliko korili napuljsku vladu, još svejednako eksistira tek u fantazii, dočim se uporava sasvim slične sprave u Piemontu neoprovèrgava baš s nijedne strane.

„Catolico“ veli da nije nego basna ona viest o uzapćenju dviuh napuljskih parobrodah, koju je „Corriere mercantile“ opetovano doneo.

Niemačka.

„Dresd. Journ.“ javlja iz Koburga, da su 29. i 30. kolovoza članovi skupštine niemačkih kućanikah i šumarah iz raznih predielah Niemačke onamo prispieli, medju kojima nalazi se i Nj. jasnost knez Adolf Schwarzenberg i više drugih visokih osobah niemačke zemlje. — Izloge u vojvodskim bašćama diele se na četiri strane i to lugarstvenu, gospodarstvenu, za predmete obèrta i tekniku, makine itd. i napokon za ovieće, plodove, svilarstvo i pokazuju liep napredak obèrtničke marljivosti. — Za svečane predstave u vojvodskom kazalištu odredjen je komad „Narciss“ i opera „Tannhäuser“ a u pèrvom sudielovat će glasoviti niemački predstavljač iz Draždjanah g. Emil Devrient. Pèrva obćenita siednica, kod koje će udioništvovat i najvišja gospodstva, bila je urečena na 31. kolovoza u dvanaest satih u podne i imala se je dèržat u vojvodskoj palači.

— Kao što „N. Pr. Ztg.“ javlja ustanovljeno je sada, da će se kod Koblenca sagradit čvèrsti most prieko Rena i to nad sadašnjem brodskim mostom.

Franceska.

Kao što K. Z. iz Pariza javlja, dobiva medalja od sv. Helene još većma demonštrativno znamenovanje po tom, što se je ova medalja spočetka imala zvati „Médaille de la vieille Armée“. To je bilo zaključeno i odobreno. Naslov „Médaille de Sainte-Hélène“ zateko je iste ministre, budući da je on stopram u večer pred izlaskom članka iz carskoga kabineta neposredno dostavljen bio Moniteuru. Ostanci onih ratovah iznose, vele, u Francuskoj, Niemačkoj, Italii itd. još do 200.000 (?) živućih, što je tim čudnie, kad pomislimo, da su od rata kod Waterloo-a minule već 42 godine. Ovaj broj, koi se čini skoro nemogućan, dokazan je, vele, iz reklamaciah, koje je vlada sa svih stranah Evrope dobila, kad je govor bio o ovèršenju oporuke Napoleona I.

Pariz, 31. kolovoza. Kao što sam vam javio, presuda, koja je bila već dva dana poznata u poslu Doineau-vom, do danas je dèržana bila u potaji. Bèrzojavno opravništvo nije smielo još jučer listovima priobćit pošiljke. Boje se, da će ta presuda učinit neugodan utisak na vojnički sviet i zbog toga su kod ratnoga ministarstva u izvanrednoj neprilici. Nema sumnje, da uslied toga neće biti pogubljen Doineau, premda je, kao što je već poznato, po sudu u Oranu na smèrt osudjen, jer je dokazano bilo, da je on kriv umorstvu učinjenom razbojničkim načinom na Ben Abdalahu, Hamadiu, njegovom tumaču, i jednom francuskom tèrgovcu imenom Valette, koji su uz pèrvoga u poštanskim kolima siedili, jer Doineau zapoviedio ili nagovorio je Arape, da učine kèrv, zbog čega nisu posliednji osudjeni bili na smèrt već samo na kazan tamnice od porazmierna trajanja. Govori se, ako bi i Doineau-ov priziv za ukinuće presude ostao bez uspieha, da će mu car po pravu pomilovanja, koje mu kao glavi dèržave pripada, oprostit život, kao što se je, vele, već i izustio.

Amerika.

Novine „Times“ donose iz New-Yorka jedno pismo, iz kojega potanje doznajemo, u kakovu odnošenju stoje Mormonci naprama sievero-amerikanskoj unii, ujedno se iz njega vidi, da im radi istih razlogah, kao prije u Missouri-u i Illinois-u, opet sada od strane ostalih Amerikanacah prieti teško neprijateljstvo, kojim će bez svakog obzira proti njima ustati. Poznato je, da su Mormonci prije kèrvavim progonstvom iz Mossouri-a protierani, kasnije su iz Illinois-a uplašeni bez odpora se udaljili, čim im bi to naloženo; no sada im udaljenost njihove naselbine i pustare, što jih od drugih dèržavah diele, podavaju više sigurnosti. Dopisnik pomenutih novinah misli, da se sukob Mormonacah s uvriedjenim veličanstvom saveznih dèržavnih zakonah bèrzim korakom približuje. „Svetci najnoviih danah“, kojim se imenom Mormonci grade, postaše u svojoj prividnoj sigurnosti bezobrazni a što je još gore — i neoprezni. Njihov velesvećenik i neograničeni zapoviednik Brigham Young dao je sve spise saveznoga sudišta, za njihovu pokrajinu ustanovljenoga, zajedno sa zakonskim zbirkama saveznih pokrajinah javno spaliti. Kao zapoviednik vuče on ipak plaću od unie. Poslie ovoga prevratnoga čina odrekao se je savezni sudac svoje časti a u Washington poslao je izviešće. Prijava njegova, takova je, da će se uslied nje morati poslat oružana sila, da se tamo u smislu civilizacie ma ikakov poredak uvesti uzmogne. Izvan mnogoženstva spominje ovo sudčevo izviešće opet staru tužbu, kojom je kèrvavo progonstvo Mormonacah u Missouri-u opravdano, da je naime velesvećenik njihov nieku vèrstu tajnoga reda ustrojio iz čopora zasiednikah, što se zovu Daniti, kojim je posao, da svaku njemu mèrsku osobu smaknu. Takovih mèrženih osobah nestane samo u potaji, osobito ako su se iz pokrajine udaljili; tada se pogovora, da su ih Indianci ubili. Sudac (Drummond) tvèrdi, da je kapetan Gunnison sa svojim pratiocima, što ih je savezna vlada na iztragu poslala bila, na taki način poginuo; kaže, da to može mnogobrojnim sviedocima potvèrditi, ali njihovih imenah sada jošte odati nesmije, inače im život nebi ni na časak siguran bio. Mormonci su istina ovu tužbu radi tih Danitah u Missouri-u poricali, ali se je ova žalba na njih polag tadanjih sviedočbah pokazala bar kao vierojatna. Što ovo družtvo Mormonacah s ovakovom uredbom, s mnogoženstvom i neograničenom theokraciem obstojati može, to sudac u svom izviešću izvan osamljenosti kroz divljači i pustare pripisuje toj glavnoj okolnosti, što je najveći dio pučanstva sastavljen iz neukih i glupih europskih seljakah, koje su onamo namamile koristi, što ih Mormonci svojim sliedbenicima obećavaju. Dopisnik ovako završuje. „Daljina, osamljenost i mèrzost započeti progonstvo, koje bi se kao vierozakonsko smatrati moglo, dosad su Mormonce branila; ali oni su postali buntovnici, kod kojih vlada sustav povlašćenog ubojstva; s toga valja proti njima kao takovim postupati.“

O običajima i nravima Mormonacah priob-

čuje dnevnik „Assemlée Nationale“ sliedeće cèrtice: Više putah udata je mati i kći za jednoistoga muža, a brat uzme sestru za ženu, pa tim načinom misli ta sliedba, da se obiteljski vez užje skapča. Jedan žitelj iz Liverpoola dodje sa svojom porodicom, sastojećom iz žene i trih kćerih, od kojih najmladja 20 godinah jošte nenavèrši. Ovaj čoviek oženi se, u jedan dan sa svim trim kćerima. Za godinu danah porodi mu jedna kći sina, druga kćer, koje naumi, kad dorastu, opet zajedno oženit. Drugi dan Mormonac oženi se u Engleskoj i nagovori si porodicu, da se iseli k solnom jezeru u Ameriku. Na ladji umre mu mlada žena. Četèrnaest danah nakon toga uzeo je udovac njenu sestru a svoju svast i jošte jednu drugu mladu žensku glavu, koja je na ladji bila, za ženu. Dvoje ovo vienčanje ovèršeno bude u jedan dan.

Azia.

Iz Tiflisa javljaju, da je komisia za uredjenje tursko-ruske granice u Azii iz Erivana onamo došla dne 25. sèrpnja. Ona sastoji iz ruskoga majora Čirikova, engleskoga pukovnika Simonsa, turskoga generala Huseinpaše i francuskoga poslaničkoga tajnika Saillarda; g. Pelissier morao je bolesti radi ostat u Erivanu.

—Uslied jednoga pisma iz Kalkute od 20. sèrpnja u „Norda“ obustavili su tamošnji domaći bankieri i tèrgovci, koji spadaju k onim ljudima, koji su o dogadjajima u pobunjenim predielima najbolje ubavieštoni, iznenada s nova sve svoje poslove, koje su prema koncu lipnja i početkom mieseca sèrpnja opet nastavili bili. I fabrike prestale su radit a isto valja i u obziru izvoza.

— U obziru povrate Herata donosi „Pays“ sliedeći razjašnjujući dopis: Jedan inozemni dnevnik koi govori o poslovima Persie, tvèrdi, da šaheva vojska jošte nije izišla iz Herata, jer se Murat Mirza krati predat grad. Mi možemo oprovèrći ovu krupnu bludnju iz najboljeg izvora. Sèrdar Murat Mirza nije nikad kazao, da se on krati vratit Herat, on je samo kazao, što svatko u Teheranu znade, da poglavica Aganah, kojem se ime grad predat, nije bio u stanju primit ga. Uslied borbe, koja je bila nastala medju najotmeniim plemenima afganskim, bio je ovaj poglavica u Kandaharu kroz više miesecih veoma kompromitovan. To je engleskomu generalu Jakobsonu, koi upravlja engleskom vojskom u Afganistanu, podpunoma poznato. Polag posliednjih viestih položaj se je znatno promienio, nagoda učinila je konac borbi raznih plemenah i Herat će shodno zapoviedima poslanim iz Teherana bit izručen.

— Bitka pod Delhiom zbivša se 9. sèrpnja bila je veoma žestoka. Englezi su zakopali ili sažgali 200 mèrtvacah od buntovničke strane, premda su buntovnici više mèrtvacah sa sobom ponieli u grad. Englezi su imali do 1200 stranom mèrtvih, stranom ranjenih. Obsiedjenici dobro se služe svojim topovima; ako i nemaju pravilnih nietilah, ipak imaju praha u izobilju, bez sumnje do 10,000 bačavah, jer magazin, koi je vèrli poručnik Willoughby digo u zrak, sadèržavao je samo fišekah za puške (od prilike 2.500,000 komadah). Delhiova posada sastavljena je iz 31 razne regimente i iznosi 10—12 tisućah momakah.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz 4. rujna. „Courier de Champagne“ potvèrdjuje, da će carica Evgenia dne 15. t. m. posietit logor chalonski. Bavarski minister von der Pfordten vratio se je iz morskih kupeljih Trouville u Monakovo.

Pariz 4. rujna. U jučerašnjoj siednici porote u Parizu s ogluhe su osudjeni Mazzini, Ledru Rollin, Campanella i Massarenti na deportaciu.

Berlin 3. rujna. Sinovi ruskoga cara Aleksander i Vladimir dobili su red cèrnoga orla. Jedno izviešće skupštine holštainskih stališah predložilo je, da se zabace vladini predlozi.

Petrograd, 4. rujna. Car ruski nastupio je sinoć, praćen knezom Gorčakovom, svoj put u Niemačku; on će se ponajprije zadèržat niekoliko danah u Varšavi.

Pariz, 5. rujna. „Constitutionel“ dèrži za izviestno da će se sastat u Stutgartu Nj. veličanstva Napoleon i Aleksander. Car Napoleon i njegova supruga prispiet će onamo dne 25. t. m. a ruski carski par dne 24. t. m. Kralj virtemberški već je otišo iz Francuske.

Genova, 3. rujna. Parobrod „Monzambano“ i „Ichnusa“ krenuli su se da stave bèrzojavnu guminu od Kaljara u Spartivento; vrieme prija operacii.

Pariz, 4. rujna. Administrator kreditmobiliera, André, dao je svoju ostavku.

Nepolitičke viesti.

Kuno Kvicov izdao je u Berlinu Album Beograda (Album von Belgrad), kojega je posvètio Nj. S. knezu Aleksandru Karagjorgjeviću. U ovom albumu ima osam likovah: 1) beogradski grad, sa čardaka austrijskog na savskom ušću; 2) Beograd sa Tašmajdana; 3) knežev dvor; 4) saborna cèrkva; 5) vojnička akademia; 6) džamia na stambol-kapii; 7) knežev konak u Topčideru; 8) manastir Rakovica.

(Iz Sèrb. N.)

— Od ona tri komada, koja su bila pripuštena na natiecanje za nagradu izloženu od grofa Radaja za najbolju magjarsku veselu igru, nije vesela igra „Petronella“ u jednom činu, predstavljena u najnovie vrieme u Pešti, istinabog stekla podpuno odobrenje obćinstva, no dobila je po razsuditeljima nagrade zlatno priznanje od 40 dukatah (cekinah). Kad su otvorili zapečaćenu devizna cedulju pokazalo se, da je sastavitelj te igre i dobitelj nagrade — Szigligeti.

— Iz Kutnegore pišu pražkim Novinama, da je jedna dievojka dne 25. kolovoza pala s galerie cèrkve sv. Barbare. Bila je kći jednoga gospoštinskoga činovnika iz Smecne, no ona će se opet oporavit, jer joj je lieva ruka tek ganuta a samo desna joj je slomljena; ostale ozlede na tielu neznatne su. Ona je pala s višine od 8 hvatih. Uzrok sve nesreće bila je — krenolina! Gospodična se je zaplela u istu, kad je išla po stubama izgubila je ravnoviesje i srušila se prieko naslona; no krenolina doprinicla je s druge strane opet k tomu, da se umalila sila padu i tako je preprieČila da se padajuća nije većma oštetila.

— Čitamo u Bohemii: Ovdiešnji učitelj fortepiana g. Emil Vincenc Theimer postradao je dne 27. kolovoza. On se je sa svojim nećakom popeo bio na kastel Gösting kod Gradca, da se tamo užije izgleda sa tako zvanoga dievoskoka. Pošto su Theimer i njegov nećak tamo proveli bili nieko vrieme i opet se digli da se vrate, izgubi Theimer na dosele nedokučan način najedanput ravnoviesje i sruši se natraške u bezdno. Čini se da je odmah umro, budući da nije bio ni zavapio. Ako je istina, kao što nam pripoviedaju, da se je već do 40 sličnih slučajevah dogodilo na onom miestu, gdi je Theimer postradao, onda se moramo uprav divit tomu, da nisu još nikakve oprezne naredbe učinjene na tom opasnom miestu. Priobćuju nam kao osobito fatalističnu okolnost, da su već treći put dne 27. kolovoza na imenovanom miestu postradali ljudi.

— Narodno kazalište u Miškolcu otvorit će se 8. rujna na veoma svečani način sa „Marotbánom“ i pod sudielovanjem više izvèrstnih sučlanovah peštanskoga narodnoga kazališta. Za ovu predstavu plaćat će se za jednu partersku ložu 20 f, jednu ložu u pèrvom katu 25 f. a u drugom katu 18 f.; za jednu zatvorenu stolicu u parteru 5 f., a na galeria 3 f.; ulaznina u parter iznosi 2 fr. 30, u galeriu 2 fr. u posliednju galeriu 1 fr. I Miškolčani znati će sada pripoviedat štogod o fabulozno velikim kazališnim cienama.

Srebro od 2. rujna	$5^3/_8$ fr.
Carski dukati	$7^3/_4$ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 15089 (VI—63) (4—3)

Obznana.

Kao što se kaže u XXIX. komadu br. 134 dèrž. zak. lista od godine 1857., ona ista vojnička oprostnina od godine 1857. u iznosku od tisuće petsto (1500) for. sr. valjat će nepromienjena i za godinu 1858.

Oni, na koje dodje dojduće godine red u dužnosti vojničkoj, te će polag §. 5. propisa o zamieni u službi vojničkoj od 21. veljače 1856. (dèrž. zak. lista od god. 1856. kom. VII. br. 27, a zem. vlad. lista 1856 I. razd. kom. I. br. 9, str. 11.) položenjem oprostnine od 1500 for. sr. iskupit se od dužnosti vojničke, valja da svakako tečajem mieseca listopada t. g. mole u vlasti političke, da ih ova predbilježi, inače bo bit će si sami krivi, ako se nebi imao nikakov obzir na njihove kašnije molbenice.

U Zagrebu dne 16. kolovoza 1857.

Od c. k. hèrv. slav. namiestničtva.

Nr. 2502 p. (Izv.—308) (3—1)

Kundmachung.

Laut hieramt vorgewiesenen vom k. k. Bergkommissariate zu Agram dd. 15. August 1857 Z. 418 R. de 1857 ausgefertigten Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung hat Herr Ludwig v. Kuchtich Privatier zu Razvor am 26. d. M. das Freischurf-Zeichen auf dem Waldgrunde des der österreichischen National-Bank gehörigen Gutes Nagy-Tabor in der Gemeinde Poljana, Bezirke Klanjec aufgestellt. Was zur öffentlichen Kenntniss hiemit gebracht wird. Vom k. k. Bezirksamt

Klanjec am 27. August 1857.

Für den dienstlich abwesenden k. k. Bezirks-Vorsteher der k. k. Bezirks-Adjunkt

Davidović.

Nr. 3392 (Izv.—310) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Vom Magistrate der königl. Freistadt Karlstadt wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, es werden die hierstädtischen Platz-, Pflastermauth- und Brückenmauthgebühren, dann die Weineinfuhr- und Fleisch-Daz für die Zeit vom 1. November 1857 bis 31. Oktober 1858 mittelst der, am 26. September l. J. im städtischen Rathssaale abzuhaltenden öffentlichen Versteigerung an den Meistbietenden in Pacht gegeben werden.

Zur Grundlage der Versteigerung werden die diesfälligen einzelnen Ertragssummen des Jahres 1857 angenommen.

Pachtlustige können die näheren Lizitations-Bedingnisse während der gewöhnlichen Amtsstunden bei diesem Magistrate einsehen.

Karlstadt am 28. August 1857.

Der k. k. Comitats-Commissär inter. Magistrats-Vorstand

Iv. Vončina.

Br. 57—1857 (Izv.—312) (3—1)

Dražbeni oglas.

Dne 20. listopada t. g. bude se u sl. k. gradu Križevcu pobiranje daće od vina, piva i rakie dražbenim putem onome, koi najveću zakupninu obećao bude, pod uvietima, koji se svaki dan kod podpisanog načelnika uviditi mogu, u najam dalo.

Svi dakle, isto pobiranje najmit hoteći, na spomenutu dražbu uljudno se s tom ipak opazkom pozivlju; da svaki dražati želeći 5% odustanicu od dosadanje zakupnine, dostatnik pako zakupa 10% jamčevinu, ili u gotovom novcu, ili u dèržavnim zadužnicama kojih vriednost se polag onog dana burzničkog tečaja računala bude, ličbenoj komisii položiti dužan bude.

Pismene ponude se samo pred početkom dražbe primale budu.

Magistrat sl. i kr. grada Križevca dne 30. kolovoza 1857. Pr. načelnik

Gašpary.

Nr. 2524—1857 (Izv.—315) (3—1)

Kundmachung.

Von Seite des k. k. Bezirksamtes Krapina wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass am 18. September l. J. Vormittags, nachdem zu der, auf den 26. d. M. bestimmt gewesenen Lizitation keine Kauflustigen erschienen sind, auf dem Gute in Bračak 6 Küh, 1 Kalbin, 1 Stier, 30 Schweine, 2 Pferde, 15 Metzen Korn und 200 Zent. Heu, im Lizitationswege gegen gleichbare Bezahlung, nöthigenfalls auch unter dem Schätzungwerthe, werden veräussert werden.

K. k. Bezirksamt

Krapina am 27. August 1857.

Der k. k. Bezirksvorsteher

Snanz.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 9. RUJNA 1857. Broj 204.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. rebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom ošiljati, 6 for. sr. — p

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 5. rujna. Statistički medjunarodni kongres, koi broji do četiri sto niemačkih a od prilike trideset inostranih članovah, imao je već svoju petu glavnu siednicu. Očito se je pokazalo, da je tečaju raspravah toga učenoga sastanka mnogo pačila ta okolnost, što su se u dva jezika t. j. u niemačkom i francuskom dèržali govori kao i to, da su se ustmeno čitala izviešća o službenoj statistici o raznim dèržavama po izaslanicima vladah, što je odviš vremena oduzimalo a i od manje nam se čini koristi, nego da bi se ta izviešća bila štampala i medju sučlanove podielila. Od materialnih zaključakah, koje je kongres učinio, dva su bila dovoljno znamenita. Jedan, koi odlučuje da se ustanovi jedan medjunarodni odbor za kriminalnu štatistiku i s kojim je skopčana molba na vlade, da blagoizvole tomu odboru pružat potrebnu pomoć. Svèrha ovoga zaključka zaslužuje najveću pohvalu, samo želit bi bilo, da se u što većem broju nadju muževi, keji bi bili tako beskoristoljubivi, da se pridruže tom odboru. Drugi se je zaključak ticao predloga učinjenoga u trećoj siednici od g. Kreutzberga iz Praga i upravljenoga na niemačke sučlanove sastanka, koi je onamo smierao, da sastanak učini mocìu u svèrhu, da se utemelji jedno niemačko družtvo za štatistiku i jedan niemački štatistički časopis. Ovaj predlog bio je zabačen s toga, što se je ta skupština sastala za promicanje štatističkih svèrhah uobće a ne pojedinog kojeg naroda i uslied toga rečeni predlog kao proti namieri sastanka nije se mogao uzeti u pretresanja. U trećoj siednici učinio je i g. ministerialni savietnik vitez Lasser u ime ministarstva unutarnjih poslovah predlog da se u program četvèrtoga sastanka primi i literaturna štatistika. Taj predlog bio je jednoglasno upućen na odsiek za poučnu štatistiku. — U 5. siednici, kojom se je statistički sastanak zaključio, sapitao je vladni savietnik Engel, kako će se put prekèrčiti utemeljenju jednoga družtva i časopisa za niemačku statistiku izvan kongresa. Predsiednik gosp. baron Czörnig priobćio je na to, da su zastupnici niemačkih vladah a za nezastupanu prusku vladu prof. Schubert i dr. Hübner pozvani u ponedieljak na viećanje protežuće se na taj posao. Poslie toga učinjeno je bilo više važnih izviešćah i predlogah, koji posliednji biahu svikolici odobreni a pošto je to ovèršeno bilo, očitovao je predsiednik, da je time sve riešeno, što je štatistički kongres imao riešit i tako se ovaj toli važni sastanak zaglavi pod obćenitim klicanjem: živio cesar austrianski! pod kojega možnom zaštitom bio je učinjen medju tolikim drugima i taj spasonosni korak na polju obćenitoga napredka.

Beč 6. rujna. Bèrzojavna pošiljka c. k. glavnoga upraviteljstva za Ugarsku na c. k. ministarstvo unutarnjih poslovah u Beču. Jegar 4. rujna, o 9. uri pred podne. Po razgledu jedne lovačke divizie sliedilo je o 7. uri nastavljenje puta Nj. veličanstva iz Miškolca. Neprestano praćeno ubavim banderiama prispielo je Nj. apostolsko veličanstvo u 12 ½ sata u sjajno nakićen Jegar i odselo je kod stolne cèrkve, za čim je nadbiskup zapojao „Tebè boga hvalimo“. Za podvorenjima i predstavama sliedile su audiencie i razgledi raznih zavodah a po obiedu posiet pučke svetkovine, zatim zavoda engleskih gospodjah. Za sjajne razsviete dalo je u večer do 600 gospojah i gospodičnah vladaru bakljadu a u isto vrieme spaljen je bio i jedan vatrotvor.

Beč 6. rujna. Uslied najvišjega riešenja, izdanoga onomadne, stupaju u život s početkom dojduće školske godine 185⁷/₈ dva katolička izobrazovališta za učitelje u području kraljevinah Hèrvatske i Slavonie u Zagrebu i Djakovu. Ista će uredjena biti po primieru novih preparandiah ugarskih uzdèržujući, kao što se po samom sebi razumieva, u kreposti zemaljski jezik kao nastavni jezik i bit će, nakoliko nebi zato skèrbljeno bilo iz miestnih sredstvah, obskèrbljena iz zaklade školske. Gospodin stožernik nadbiskup zagrebački i g. biskup djakovački, kao i obćine ovih obiuh miesteh, udioništvovaše kod utemeljenja ovih novih zavodah tolikom pripravnostju požèrtvovanja, da im je u dio pala najviša priznanost. Ustrojenjem ovih zavodah dana je nova močna poluga pučkom školarstvu imenovanih kraljevinah, nalazećem se u najliepšem razvijanju, kojega dielovanja moraju za zemlju postat pravim blagoslovom. (Oesterr. Corr.)

Beč 7. rujna. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo prispielo je preksinoć dne 5. t. m. s najvišega svojega puta opet u Laxenburg.

—Nj. c. visosti prejasni g. nadvojvoda Ferdinand Maksimilian i Njegova prejasna gospoja supruga dèržali su dne 6. t. m. poslie podne svoj svečani ulaz u Milan i bili su od neizmierne množine svietu svečano urešenoga grada najživahniim i neprestanim klicanjem pozdravljeni. U carskom dvorcu bila je zatim predstava plemstva, svećenstva i oblasti h. Zatim defiliranje posade a u večer velika razsvieta grada.

—Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda miestodèržac Karl Ludvik došo je dne 4. t. m. u večer iz Salcburga u Inšpruk a Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda Ivan odputovao je dne 5. u 11 satih od onud u Salcburg i došo je onamo u 6 satih poslie podne.

Talianska.

Iz Turina od 1. t. m. javljaju, da se nadaju, da će im za 48 satih za rukom poći spustit podmorsku bèrzojavnu guminu medju Kaljarom i afrikanskom obalom kod Kap-Spartivento. U listopadu misle spustit drugu podzemnu bèrzojavnu guminu, koja ima skopčat Kaljari, Maltu i Kèrf.

„Corriere mercantile“ izlazeći u Genovi uvierava, da su mnogi od biegunacah, uapšenih posliednjih danah, opet izpušteni.

Povodom posieta Nj. svetosti pape u Livornu bili su oficiri i kadeti c. k. austrianske švadre, nalazeće se u tamošnjoj luci, poredani na tèrgu „Piazza d' armi“; u u stolnoj cèrkvi bila su im doznačena najotmienia miesta.

Nj. veličanstvo, kralj napuljski, pomilovao je jednu još maloliethu osobu, osudjenu na smèrt po ratnom sudu u Palermu, na zatvor od sedam godinah a drugu opet po vèrhovnom sudištu u Mesini takodjer na smèrt osudjenu osobu na vremenitu kazan u zaptnici.

Moldavia i Vlaška.

Dne 27. pr. m. bio je u Bukureštu naimenovan sliedeći kneževski razpis: Polag prijave učinjene na nas po dèržavnom tajništvu, primio je dnevnik „Romania“ u broju 34. od 6. t. m. jedan članak iz moldavskih novinah „L' Etoile de Danube“, koi počimlje sliedećim riečma:

„Daily News“ od 24. lipnja govori o poslu organizacie kneževinah itd. i veli u tečaju: „On čini to zločinstvo, da steče dobrohotnost Austrie, no koja mu zato neće pokazat ni mèrvice zahvalnosti.“

Izabrani izrazi u tom članku, koji neuvredjuju samo dužnoga visokoštovanja prema visokoj porti i visokim njenim saveznicima već kod bližnjega razjašnjenja pokazuje i jasnu namieru, da hoće da u onima, na koje su se obratili, pobude ideah, koje su pogibeljne javnom miru.

Uvažavajući, da je redakcia priobćenjem toga zlobnoga članka pala u odgovornost, što se neda izpričat tobožnom pogrieškom censure, zapoviedamo: da se ovaj dnevnik ima medjutim na mies c danah obustavit, što se ima točno izvèršiti. (Sliedi podpis Nj. jasnosti i dèržavnoga tajnika.)

Franceska.

Franceski „Moniteur de l' Armée“, službeni list ratnoga ministarstva, obnaroduje sliedeću notu:

Porota u Oranu pretresala je uprav sada jednu kriminalnu tužbu, koja je pobudila odviš veliku pozornost, nego da bi ju mukom mimoići mogli. Ista je poglavito upravljena bila proti jednom oficiru carske vojske, koga su dosad njegovi drugovi poštovali a poglavari udaščivali svojim pouzdanjem. Kapetan Doineau, načelnik arapske pisarnice u Tlemsenu, imao je u istinu izvèrstnih sviedočanstvah o svojoj revnosti, svojem znanju, svojoj radinosti i o energičkom načinu, kojim je ovèršavao svoju službu, koju je već više godinah opravljao. Mi smo se nadali, da će razpravo u tom nepovoljnom poslu na vidielo donieti nedužnost kapetana, koi je obtužen, da je bio potutkač i sukrivac ubojstva Age Ben-Abdallaha i njegova hodje Hamadije. Ova nada nije se izpunila i mi doznajemo na našu žalost, da je kapetan Doineau proglašen krivcem i osudjen na smèrt. Drugi obtuženici priznani su takodjer za krivce, zbog čega su na manje oštru kazan osudjeni.

O posliednjoj siednici izviešćuje „Gazzette des Tribunaux“ kako sliedi: Prije nego što se je sud udaljio, da izreče presudu vèrhu obtuženikah, dèržao je predsiednik govor na sučlane istoga, u kojem je on neponovivši u kratko sve razprave, ipak napomenuo najvažnie točke istih a osobito obratio je pozornost sudacah na strahotu toga zločinstva. Jedan vieran sluga Francie ubijen je na javnom drumu, jedan franceski tèrgovac otet je svojoj mladoj ženi. Poštanska kola bila su obustavljena oboružanom rukom od jedne čete zločinacah, koji su se zakleli na svetu knjigu, učinit kèrv. Poštanska kola prerešetana su tanetima i hitcima i onda stopram, kad je Aga poginuo (on je dobio četiri rane stranom od puške, stranom od noža), stopram kad je Hamadija, njegov tumač, dobio jedan hitac i dvanaest udaracah handjarom i ležao na zemlji u svojoj kèrvi; stopram onda, kad je francuski putnik smèrtno ranjen pao medju obadvie klupe od kolah, razidjoše se zločinci. Tri udovice i tri porodice zahtievaju pravicu od vas. Vi ste čuli tužbu, vi ćete odlučit polag svoje saviesti.— Sudci se udaljiše i vrativši se izrekoše poznatu presudu. Glavni dèržavni odvietnik zaište još prije u obsira na obtuženike Doineau-a i Bel Hadjta, od kojih je pèrvi vitez a drugi oficir počastne legie, da se uporavi zakon od godine 1816 i odluka od god. 1852. Doineau i Bel Hadji, koji su zagriešili proti poštenju, proglašeni su nevriednima nosit svoje redove. Doineau, tako veli „Gazzetta Trib.“, koi nije pokazao nikakova ganuća, kad mu je osuda naviestena bila, uzdahne kod posliednjega udara pravice duboko i podigne oči prama nebu. Kad izidje iz dvorane, pohiti iz množine, koja je vèrvila na njegovom putu, jedan stanovnik grada i baci se Doineau-u

naručaje. Brigadier žandarmerie, koi ga je pratio, ostavio je obodvojicu dugo u tom obuzeću. Napokon otèrgne se kapetan, podje četvèrtim korakom prema Kasbahu, ali kad stupi na stube, gane se, metne žestoko ruku na pèrsa i odere š njih svoj kèrst počastne legie. Ostavimo slušalište; svekoliko pučanstvo oransko na ulici je, pred kućom sakupljeni su stanovnici, jedan drugog izpitkuje, i razgovaraju se na tihom. Strešna osuda, koja je izrečena nad jednim mladim oficirom, koga su svi štovali, koga su njegovi drugovi obožavali i kojim su se ponosili, učinila je senzaciu, koje nije moći izreći. U ostalom poredak nije ni najmanje poremećen bio. Obtuženici učinili su prisiv za ukinuće presude.

— Car je u logoru chalonskom, kao što od onud javljaju, podpunoma zdrav. Sada misle na to, da urede tamo jedno kazalište i pozvana su, vole, razna društva iz Pariza onamo, da igraju u pritomnosti carevoj.

Car je maršale Pelissier, Bosquet, Canrobert i Baraguay d' Hilliers pozvao da prisutstvuju manuvrama.

General Regnault St. Jean d' Angely, koi u svojoj vlastitosti kao zapoviednik garde vodi zapovied u logoru, bit će po prestanku logora naimenovan, veli, maršalom.

Rusia.

C. ruski generaladjutant Putjatin, koi bi se polag više viest.h imao nalazit kod jednog izvanrednog poslanstva idućeg u Kitaj, nije, kao što „Sieverna Pčela" očituje, još ostavio istočnu Sibiriu. Izvan toga veli isti list, da su oni ruski brodovi izaslani bili da zamiene one brodove, koji su dosele bili tamo štacionirani.

Velika Britania i Irska.

Pišu bečkoj Pressi iz Londona: Zanimat će vas saznat, da je Rusia po svojemu poslaniku u Londonu najživahnie protestirala proti potvaranju engleske štampe, kao da je ruska vlada na koigod način sudielovala kod dogadjajah u istočnoj Indii. Što više knez Gorčakov izrazio se, da bi Rusia kao nesreću za vas izobraženi sviet smatrat morala, ako bi se engleska vlada u Indii uzdèrmala. Vlada ruskoga veličanstva gotova je, iskrenost ovih svojih čuvstvah posviedočit dielotvornom pomoćju. To će reći mudro govorit, jer nikad nije nikakva usluga ponudjena bila većom sigurnostju, da neće biti primljena, nego li gore napomenuta ruskoga ministra.

Spanjolska.

Madrit 1. rujna. Plan za javnu nastavu već je gotov, da se podnese kraljici za potvèrdjenje. — Stanovništvo Španjolske iznosi polag popisanja uprav sada dovèršenoga 16.340.500 dušah.

Azia.

„D. A. Ztg." priobćuje žalostne viesti jednoga očevidca dogadjajah u Indii, koi se je baš sada od onuda vratio. „Svotno uzamši množe se učinjenice, koje dnevnici javljaju, za niekoliko podrobnostih i ujedno proizlazi iz te pripoviesti da užas i bezufanje zavladaše Evropljanima u Indii. Najprije su predhodnici gladi, koja izostat nemože, što su se već pojavili u kotorima okruženim insurekciom. Urodjenici nedonose više hrane u gradove; žetvu je požar uništio; puteve na sve pravce zapremiše bojne čete, koje presiecaju dovoze; vodenice su zapuštene i u istinu nema više žita, koje je potrebno za obdielavanje zemlje. Kišovito vrieme, koje je uprav sada nastalo, postalo je ustašama novim izvorom njihova ustrojavanja i uništivanja Evropljanah. Više regimentah, koje su imale ići pod Delhi da ukriepe tamošnju obsadnu vojsku, dobile su zapovied da se opet vrate i time je sudba onog malog kupa odlučena. Samo odaslanje jednoga teškoga artilerijskoga parka moglo bi bilo stvari pod Delhiom dovesti poželjenom kraju. Čudesa bi se dogodit morala, ako bi se Evropljani obkopani pod Delhiom, sa svih stranah decimirani od neprijateljskih tanetah, od kolere i od gladi, mogli uzdèržat još dva mieseca.

U javnim priobćivanjima u indijskim i londonskim listovima nenapominju se porasi kolere, dočim ovaj neprijatelj u stanu Englezah gore biesni nego li što čine urodjenici. Čudno dèržanje urodjenikah u Madrasu i Kalkuti, a još gore u Bombayu, proriče nemire, koji mogu svakim danom buknuti. No ako se nebi ni to dogodilo, osviedočeni su u tim gradovima, da će buntovnici nasèrtno postupat proti Madrasu i Bombaya, čim osvoje sve štacie na sieverozapadu i u sredotočju. Da to neće dugo izostat i da će se svakako prije dogodit, nego li uzmogu onih 20.000 momakah evropske pomoćne vojske započeti svoja dielovanja, zato govori jakost, veličina i uprava insurekcie. „Izviestnik pozivlje se na više slučajevah, u kojima su strategične i taktične miere insurgentah učinjene bile tolikom vieštinom, da je ista engleskim vojenim oblastima ulila veliki strah. „Već se imenuju imena niekih urodjenih oficirah, koji su stojeći na čelu većih buntovničkih oddielah, poslali strahom Evropljanah. Kako mèrzi većina urodjenikah u Madrasu na Evropljane, dokazuje to, da se proklamacia insurgentah, koja je izdana u Delhiu, u mnogobrojnim eksemplarima bila razdieljena medju urodjeniko u Madrasu. Zaludu su bila istraživanja policie da pronadju razprostranitelje. Proklamacia bila je noćju pobacana u kuće i na ulice i tako je došla u ruke Maomedancima, koji su i onako fanatizirani. Bogatii izmedju istih predali su istina oblastima taj dokumenat, no u potaji pripraviše se na put i izčeznuše. Pokusi podić oboružanu evropsku narodnu vojsku, ostali su u Madrasu i Kalkuti bez znatna uspieha. Ako se tamo u istinu pojave nemiri, neće ove male čete moći učinit znatna odpora. Da je to istina dokazuju oni sučlanovi oboružanih klubovah, koji svaku noć svoje žene i diecu šilju u tvèrdju i preobrazuju u tvèrdjave one kuće, gdie noćju straže. Oštar pogled Maomedanacah opazio je već te bojazljive miere i iz njihova prezirnoga vladanja proti Evropljanima vidi se, kakav utisak čini to na iste. . . . " Dotud ovo izviešće, koje izražuje mnienje, da se ovdie neradi o vojenom prevratu već o gradjanskom ratu, i da će Englezi morat opet s nova osvojit Indiu.

U mnogim pismima, što su došla iz Indie u London, napominje se znameniti faktum, da Sepojci, koji su se kratili odgrizat fišeke, što su tobož bile namazani mašćom, sada ih odgrizuju bez svakoga dušogriza, da njima postrieljaju svoje niekadašnje gospodare. To se navodi kao dokaz, da svakolika pripoviest o mašći nije bila povod, već ništa drugo nego izlika.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz 4. rujna. Četiri sile (Francuska, Ruska, Pruska i Sardinia) podielile su svoje odobrenje naputcima od visoke porte poslanim knezu Vogoridu.

Generalni gubernator Algira, maršal Randon, našo je, kad je došo u Marsilju, poziv, da dodje u logor chalonski.

Dne 20. doći će carica u Chalons, kui će dan i Nj. preuzoritost kardinal Morot, nadbiskup pariški, svečano blagoslovit taborište.

Grof Valevski odputovat će sutra u Biaritz.

Francuska poslat će vojenu pomoć u Pondichery (francusko posiedstvo u Indii).

— Berlinska knjižara Ditrika Reinera uprav sada izdala je izvèrstni krajobraz britanskih posiedstvah u istočnoj Indii iz Kiepertova novoga ručnoga atlasa i posebni karton uz cienu od 12 sr. grošah.

—Jedna bèrzojavna pošiljka iz Štokholma javlja da svaki čas očekuju kraljevu smèrt i da je on već svoju posliednjnu volju sastavio.

Pariz 6. rujna. Tèrgovački ugovori sklopljeni medju Franceskom i Rusiom stupit će u život od 14. rujna počemši. „Pays" javlja, da je Meksikanska za poravnanje svoje raspre sa Španjolskom primila predlog posredovanja.

Rim 4. rujna. Za svečani doček svetog otca pape, koi će sutra ovamo prispieti, čine se potrebne priprave.

Nizza 4. rujna. Princ od Oranie, koi sada putuje po obalama Španjolske, posietit će i zapadnu obalu Taljanske poimence ovdiešnje luke, zatim Genovu, Napulj i Messinu.

— Usljed bèrzojavnih viestih prispeo je sveti otac papa jučer u 5 satih poslie podne u Rim i bio je najradostnie i najsmiernie primljen od pučanstva.

Turin 5. rujna. Kralj je došo preksinoć sa svojega puta opet ovamo.

Nepolitičke viesti.

„Wanderer" javlja: G. Dietrich, ravnatelj sjedinjenih niemačkih kazalištah u Pešti i Budimu, nareko je 1. t. m. konkurs a uprava kazališta predana je medjutim jednom odboru, sastojećem iz gg. Berga, Seilera, i A. Millera, koji će dok nebude naimenovan drugi direktor imat vodit poslove. Dietrichovo pasivno stanje iznosi, kao što čujemo, svotu od 73.000 f. k. n. no plaće članovima podpunoma su izplaćene do 1. rujna, plaća za mieseo rujan pako imala se je izplatit 2. rujna iz jamčevine od 4000 f.

Bečka burza

dne 7. rujna 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$81^{5}/_{8}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	$83^{11}/_{16}$
dto . . . . » 4½%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	$142^{3}/_{4}$
» » » » » 1854, » 100 »	$108^{5}/_{8}$
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	965
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	$612^{1}/_{2}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	
Dionice sieverne željeznice . . . po 1000 f.	1800
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	$546^{1}/_{2}$
» » Lloyda u Tèrztu . . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	$200^{3}/_{8}$
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	204
Tisna željeznica . . . . »	$200^{3}/_{8}$
Lombardezko-mlietačka željeznica . . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	87
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$105^{1}/_{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$104^{3}/_{8}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	77
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	$103^{5}/_{8}$
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	$10\text{-}11^{1}/_{2}$
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$103^{1}/_{8}$
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	
Pariz za 300 frankah . . . . »	$121^{7}/_{8}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	103
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	$264^{1}/_{4}$
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$7^{3}/_{4}$
Srebro od 29. kolovoza	$5^{1}/_{2}$

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. k. lutriji u Tèrstu izvučeni su dne 5. rujna 1857 sliedeći brojevi:

45, 46, 82, 81, 67.

Bližnje vučenje bit će 19. rujna 1857.

SLUŽBENI LIST.

Br. 12,236 (Fin.—36) (3—3)

Oglas

c. k. financialskog zemaljskog ravnateljstva za Hèrvatsku i Slavoniu.

O prodaji marvinske soli kod solarah u Osieku, Županju i Staroj Gradiški.

Visoko c. k. financiah ravnateljstvo odredilo je naredbom od 19. kolovoza 1857 br. 26086-524 da marvinska sol, koje prodaja u sliedstvu razpisa popečiteljstva od 21. travnja 1856 (zemaljsko-vladni list kom. X. br. 65 str. 129) odredjeno bi počamši već od 1. lipnja 1856, nu predbiežno jedino kod dèržavnih solskih skladištah u Marmaroš-Szigethu, Maroš-Ujvar, Dečakani i Parajdu bit će uvedeno sada i kod slavonskih solarah u Osieku, Županju i Staroj Gradiški.

Započet će indi prodaja pèrvim listopadom 1857. te to u nespakovanom stanju.

Prodajna ciena sadèržavajuća temeljnu cienu i odpadajuće prevozne i dopremiteljne troškove odredjena je od cente sa dva forinta petdeset krajcarah (2 fr. 50 kr.) za Osiek, dva forinta petdeset i tri krajcara (2 fr. 53 kr.) za Županje, i dva forinta petdeset i četiri krajcara (2 fr. 54 kr.) za Staru Gradišku. Kad bi kupci potražili i punih bačvah, to će imati još od bačve petdeset krajcarah (50 kr.) plaćati.

U Zagrebu 26. kolovoza 1857.

Nr. 2810 civ. (Izv.—316) (3—1)

Editto.

In prosecuzione delli passi esecutivi nella causa di Giovanni Čebuhar, attore, contro Rosalia Fičor di Francesco impetita in punto di pagamento di f. 209 ed accessorii, viene portato a comune notizia, che in facie loci, ossia in Podperto verranno tenuti due esecutivi incanti, il primo cioè nel giorno delli 8. Ottobre a. c., dalle ore 9 fino le 12 a. m. il secondo poi nel giorno delli 10. Novembre a. c. pure dalle ore 9 fino le 12 antimerid per la vendita delli seguenti stabili di ragione della suddetta impetita.

a) Casa sita in Podperto consistente in pian terreno coperta di legno, fabbricata di muro valutata in f. 90.
b) Terreno con frutteri di Klaf. ▯ 235 valutato in f. 117 30.
c) Terreno u Drazicah di Klaf. ▯ 396 stimato in f. 79 12.
d) Terreno Lisevo di Klaf. ▯ 850 valutato in f. 283 20.

Le condizioni dell' incanto sono:

1°. Viene stabilito per prezzo fiscale quello risultante dell' estimo.
2°. Ogni offerente dovrà depositare con titolo di vadio il 10 percento del prezzo fiscale.
3°. Al primo incanto non si accetteranno offerte inferiori al prezzo d' estimo, ed al secondo verranno deliberate a qualunque prezzo.
4°. Il deliberatario sarà tenuto depositare l' importo di delibera entro giorni tre, dopochè gli sarà intimato il relativo decreto a scanso del reincanto a tutto suo rischio, pericolo e spese.
5°. La spesa del secondo incanto anderà a carico del deliberatario.

Tutti quelli, li quali sebbene non abbian ricevuto una particolare notifica dell' Asta, credessero pure di aver aquistato coll' inscrizione nei pubblici libri un diritto di ipoteca sugli stabili, vengono inviati a mezzo dell' editto da pubblicarsi nelli soliti luoghi e mediante Narodne Novine di insinuarlo in Giudizio immancabilmente fino alla vendita degli stabili, perchè in caso diverso dovranno imputare a se stessi; se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, ed essi ne restassero esclusi in quanto il prezzo fosse esaurito dalla detta distribuzione.

I. R. Pretura urbana
Fiume, 9. luglio 1857.

Ad Nr. 2884—1857 civ. (Izv.—317) (3—1)

Edikt.

Vom k. k. Comitatsgerichte zu Essek wird dem Herrn Advokaten Eduard v. Zerpak durch dieses Edikt bekannt gemacht, es habe Herr Josef Rober Advokat als Vertreter der Apoka Patakischen Massa durch den Herrn Advokaten Dr. Anton Stojanović am 13. Juli 1857 Z. 2884 gegen ihn als gewesenen Verwalter der Apoka Patakischen Massa ein Gesuch zum Behufe der Vertretungsleistung in der hiergerichts durch den besagten Herrn Josef Rober als Vertreter der Apoka Patakischen Massa gegen Herrn Carl v. Adamović de Čepin pcto. Zahlung rückständigen Zinsen pr. 3840 fl. CMz. und 3060 fl. CMz. anhängig gemachte Rechtsstreite, überreicht, und es sei aus dem Grunde, weil der Gesuchsteller angibt, dass der Aufenthaltsort des Beklagten (Zerpak) unbekannt sei, und diesem Gerichte das Gegentheil nicht bekannt ist, zur Vertretung des Beklagten auf seine Gefahr und Kosten der Advokat Herr Ladislaus Arvay als Curator aufgestellt worden, mit welchem dieser Gegenstand nach Vorschrift der G. P. O. ausgetragen wird. Dem Beklagten wird die Warnung ertheilt, dass er die Erklärung über die Annahme der Vertretungsleistung binnen 60 Tagen entweder selbst abgeben, oder aber in dieser Frist den aufgestellten Vertreter hiezu gehörig anzuweisen, oder einen andern Sachwalter diesem Gerichte nahmaft zu machen habe, widrigenfalls er die Folgen der Verabsäumung sich selbst zuzuschreiben haben wird.

K. k. Comitatsgericht
Essek am 14. August 1857.

Br. 2194—1857 p. (Izv.—320) (3—1)

Oglas dražbe.

Sabiranje obćinskog nameta od vina, piva i rakie, zatim od siecila mesa u obćini Odra za vrieme od 1. studenoga 1857 do svèrhe studenoga 1858 preputstit će se najviše obećajućem. — Prigodom dne 25. mieseca rujna 1857 u 10 satih prie podne u uredskom stanu c. k. kotarskog ureda veliko-goričkog dèržat se imajućoj dražbi.

Svaki dražbenik imade položiti kauciu od 100 for. sr.

Uvieti, koji bi poslie začete dražbe dospieli, neće se u obzir uzeti.

Dražbeni uvieti mogu se uviditi kod c. k. ureda podpisanog u navadnih uredskih urah.

C. k. kot. ured
U Vel. Gorici 1. rujna 1857.
C. k. kot. predstojnik
I. Nemčić.

Br. 2194—1857 p. (Izv.—318) (3—1)

Oglas dražbe.

Sabiranje obćinskog nameta od vina, piva i rakie, zatim od siecila mesa u obćini Gorina velika za vrieme od 1. studenoga 1857 do svèrhe studenoga 1858 preputstit će se najviše obećajućem, prigodom dne 24. mieseca rujna 1857 u 10 satih prie podne u uredskom stanu c. k. kotarskog ureda veliko-goričkog dèržat se imajućoj dražbi.

Svaki dražbenik imade položiti kauciu od 100 fr. sr.

Uvieti, koji bi poslie začete dražbe dospieli, neće se u obzir uzeti.

Dražbeni uvieti mogu se uviditi kod c. k. kot. ureda podpisanog u navadnih uredskih urah.

C. k. kot. ured
U Vel. Gorici 1. rujna 1857.
C. k. kot. predstojnik
I. Nemčić.

Br. 2194—1857 p. (Izv.—319) (3—1)

Oglas dražbe.

Sabiranje obćinskog nameta od vina, piva i rakie, zatim od siecila mesa u obćini Orle za vrieme od 1. studenoga 1857 do svèrhe studenoga 1858 preputstit će se najviše obećajućem, prigodom dne 26. mieseca rujna 1857 u 10 satih prie podne u uredskom stanu c. k. kotarskog ureda veliko-goričkog dèržat se imajućoj dražbi.

Svaki dražbenik imade položiti kauciu od 100 fr. sr.

Uvieti, koji bi poslie začete dražbe dospieli neće se u obzir uzeti.

Dražbeni uvieti mogu se uviditi kod c. k. kot. ureda podpisanog u navadnih uredskih urah.

U Vel. Gorici 1. rujna 1857.
C. k. kot. ured.
C. k. kot. predstojnik
I. Nemčić.

(Dp.—75) (3—1)

Natiečaj.

Visoko c. k. namiestničtvo odobrilo je zakladnice o utemeljenju pučkih učionah u Šišljaviću, Jamnici, Dubrancu i Kravarskom župah, na podjašpričtu Kupsku spadajućih, izradjene, usljed kojih plaća učiteljska, osim slobodnog stana, vèrta i potrebitih dèrvah, na godinu iznaša 300 fr. sr. U kojih miestah učiteljsku stolicu zadobiti želeći, imadu molbenice svoje sa sviedočbami yèrhu dovèršenih pedagogičkih izpitah kao i dobrog ponašanja do 15. listopada t. g. nižepodpisanom dostaviti.

Dano u Pokupskom dne 1. rujna 1857.

Pavao Stoos,
podjašprišt i župnik, kao učionah kupskog kotara nadziratelj.

Br. 5176—1857 (Izv.—306) (3—3)

Oglas dražbe.

Danah 24., 25. i 26. rujna 1857. g. svaki put u 9 satih iz jutra obdèržavat će se na viećnici sl. i kr. grada Varaždina javna dražba u pogledu iznajmljenja prava pobiranja obćinskog nameta od vino- i pivo-točja, zatim od mesarenja, napokon prava pobiranja pristojbah piacovine i taracovine za vrieme od 1. studenoga 1857 do zadnjeg listopada 1858 što se do obćeg znanja stavlja tom' primietbom, da dne 24. rujna dražba za vino- i pivo-točje, 25. za pristojbe piacovine i taracovine, napokon 26. za mesarenje obdèržavati.

Za ravnanje natiecateljah opažuje se, da se u području gradske obćine varaždinske od jednog vedra iztočenog vina ili mošta 1 fr. 20 kr. sr., od jednog vedra piva 30 kr. sr.; nadalje od svakog komada za prodaju zaklanog vola, krave ili bika 2 fr. sr., od teleta 40 kr. sr., od svinčeta nad centom 1 fr. a izpod centa 30 kr. napokon od ovce, koze ili bravna 10 kr. sr. u ime obćinskog dometa plaća. Tarifa malte može se u običajne uredovne sate u gradskoj pisarni uviditi.

Za upravnu g. 1856-57. iznašalo je pravo vinoi pivo-točja 16,619 fr. sr., maltarina 4600 fr. sr. napokon mesarenje za vrieme od 1. svibnja do zadnjeg listopada 1857 ukupno 4512 fr. sr.

Svaki k dražbi pristupit želeći imat će 5% od izkrične ciene u ime žaobe, a preuzimatelj pojedinih pravah 10% od najamne svote u ime jamčevine položiti. — Pismene ponude primat će se samo prie započetja ustmene dražbe.

Dano iz siednice poglavarstvene u Varaždinu 17. kolovoza 1857. dèržane.

Gradski predstojnik
Vinković.

Nr. 2008—1857 (Izv.—314) (3—2)

Licitations-Ankündigung.

Vom Magistrate der k. Freistadt Kopreinitz wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass die hierstädtische Wein-, Bier- und Branndtwein-Daz am 24. September, Mauth- und Platzeinhebungsrecht am 25. September, endlich die städtischen Gründe, nämlich Aecker und Wiesen, dann das Fischereirecht am 26. September l. J. um 9 Uhr Vormittags in dem hierstädtischen Rathhause im Wege der öffentlichen Versteigerung für die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1860 also auf die Dauer von nacheinander folgenden 3 Jahren an den Meistbietenden in Pacht gegeben werden.

Pachtlustige können die nähern Lizitations-Bedingnisse während der gewöhnlichen Amtsstunden im Magistratslocale einsehen.

Schriftliche nach dem vorgeschriebenen Formulare verfasste Offerte müssen vor dem Lizitationstage bei dem Magistrate eingebracht werden.

Uebrigens wird bemerkt, dass die mündliche Versteigerung auf Grundlage des schriftlichen Bestbotes stattfinden wird.

Stadtmagistrat
Kopreinitz am 25. August 1857.
Der Bürgermeister
Deurbany.

Nr. 11615 (Fin.—37) (3—2)

Kundmachung.

Zur Verpachtung des Mautherträges an den nachstehenden k. k. Mauthstationen im Agramer Comitatsbezirke auf die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1859 wird eine zweite Lizitation und zwar: für die Weg-Mauthstationen Vinično, St. Ivan, Sesvete und Agramer Linienamt in der Lachischen-Gasse auf den 14. September 1857; ferner für die Weg- und Brücken-Mauthstationen Bregana, Samobor, Agramer Linienamt in der Savestrasse, dann die Navigation auf den 15. September 1857; endlich für die Wegmauthstationen Karlstadt, Jaska, Rakovpotok auf den 16. September 1857, mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Versteigerung unter denselben Bedingungen und Modalitäten bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Agram erfolgen werde, welche in der dem Amtsblatte der Agramer Zeitung Nr. 167 à 1857 beigerückten Kundmachung der hohen k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direktion vom 16. Juli 1857 Z. 10097 enthalten sind.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Agram den 1. September 1857.
Heim.

Nr. 12,546 (Fin.—38) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Am 30. September l. J. um 10 Uhr Vormittags wird bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume wegen Verfrachtung des Aerarial-Tabakmaterials von beiläufig 2000 Zentner und anderer Gefällsartikel als Gefässe, Geschirre und Emballagen etc. vom k. k. Tabakverschleiss-Magazine Fiume an das Tabak-Filial-Magazin in Zengg für das Verwaltungsjahr 1858, d. i. vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 eine mündliche Minuendo-Lizitation, wobei auch schriftliche bis vor dem Beginne der Lizitation eingelangte Offerte angenommen werden, abgehalten, und dabei der bisherige Frachtlohn von 20 Kreuzer pr. Zentner Sporco als Fiskalpreis angenommen werden.

Unternehmungslustige werden zu dieser Lizitation mit dem Bemerken eingeladen, dass jeder Lizitant vor Beginn der Lizitation das 5% Vadium mit 30 fl. CMz. im Baaren oder in k. k. Staatspapieren nach dem letztgenannten börsenmässigen Course zu erlegen, im Falle der Erstehung dieser Verfrachtung aber die Caution mit 25% des Frachtlohnes sicherzustellen hat.

Die weiteren Lizitations-Bedingungen können bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume

dann bei dem Tabakverschleissmagazine in Fiume und Zengg eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Fiume am 29. August 1857.

Kosović m. p.

Nr. 2503 p. (Izv.—307) (3—2)

Kundmachung.

Auf Grund der hieramts vorgewiesenen vom k. k. Bergkommissariate zu Agram dd. 15. August 1857 Z. 450-R. de 1857 ausgefertigten Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung hat Herr Ludwig v. Kuchtich Privatier zu Razvor am 25. d. M. das Freischurf-Zeichen auf dem Weidegrunde des Grundbesitzers Ivan Kocian Haus-Nr. 14 in der Gemeinde Poljana, Bezirke Klanjec aufgestellt.

Was zur öffentlichen Kenntniss hiemit gebracht wird.

Vom k. k. Bezirksamte

Klanjec am 26. August 1857.

Für den dienstlich abwesenden k. k. Bezirks-Vorsteher der k. k. Bezirks-Adjunkt

Davidović.

(Dp.—71) (3—2)

Natiečaj

na izpražnjeno učiteljsko miesto u osiečkoj županii, tovarničkom kotaru, u Illaču pèrvog i drugog razreda s godišnjom plaćom 280 fr. sr., slobodnim stanom, baščom, šlivikom i 8 hv. dèrvah, iziskuje se pako točno znanje ilirskog jezika i sviranje orgulah.

Natiecatelji imadu svoje molbenice s dokaznicami vèrhu svoje dobe, dovèršenih naukah i učiteljskoga izpita, ćudorednoga ponašanja i stečenih možda zaslugah providjene do 30. rujna t. g. tovarničkom županskom uredu podnieti.

Značeno u Berku 29. kolovoza 1857.

Antun Poslavsky,
podarcidjakon i pučkih učionah nadzornik.

Br. 57—1857 (Izv.—313) (3—3)

Žirovine izarendiranje.

U sl. kr. gradu Križevcu, dat će se dne 15. rujna t. g. u zakup putem dražbe, u viećnici dèržati se imajuće žirovine, koja se u gradskih šumah nalazi.

Pozivlju se dakle svi, spomenutu žirovinu zakupiti želeći, da se na opredieljen rok, prie koga benim putem onome, koi najveću zakupninu obeća bude, pod uvietima, koji se svaki dan kod podpisanog načelnika uviditi mogu, u najam dalo.

Svi dakle, isto pobiranje najmit hoteći, na spomenutu dražbu uljudno se s tom ipak opazkom pozivlju; da svaki dražati želeći 5% odustanicu od dosadanje zakupnine, dostatnik pako zakupa 10% jamčevinu, ili u gotovom novcu, ili u dèržavnim zadužnicama kojih vriednost se polag onog dana burzničkog tečaja računala bude, ličbenoj komisii položiti dužan bude.

Pismene ponude se samo pred početkom dražbe primale budu.

Magistrat sl. i kr. grada Križevca dne 30. kolovoza 1857.

Pr. načelnik
Gašpary.

Greblice do ½ rali, zemlje na Lazu do 1 rali, sienokoše Pašinec pri hiži na 5 koscah, jednog konja durata i jednih konjskih kolah sa dèrvenimi osima sastojećih u 330 fr. sr. procienjenih dozvoljena, te da su za istu 2 roka, i to pèrvi na dan 21. listopada 1857 a drugi pako na 21. studenoga 1857 svaki put u 10 satih prie podne na licu miesta opredieljeni time, da će se navedene nepokretnosti u prilici pèrve dražbe samo uz procienu, u prilici pako druge dražbe i izpod prociene prodavati svi pako vierovnici, akoprem njim kroz posebnu dostavu dozvola ove prodaje naznačena nebi bila, zvani su tako svoje založno, ako takovo bi imali ili drugo pravo na naznačene nepokretnosti prie roka dražbe, kod ovog suda prijaviti, inače sami sebi pripisati budu imali, ako se kupovnina na koliko bi stigla, bez njih izcèrpi.

Dražbeni uvieti mogu se kod suda i kod ličbe, kamo se kupiti želeći pozivlju, uvidit i prepisi od istih uzeti.

U Vel. Gorici 7. kolovoza 1857.

C. k. kotarski predstojnik
I. Nemčić.

Nr. 2502 p. (Izv.—308) (3—2)

Kundmachung.

Laut hieramt vorgewiesenen vom k. k. Bergkommissariate zu Agram dd. 15. August 1857 Z. 448 R. de 1857 ausgefertigten Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung hat Herr Ludwig v. Kuchtich Privatier zu Razvor am 26. d. M. das Freischurf-Zeichen auf dem Waldgrunde des der österreichischen National-Bank gehörigen Gutes Nagy-Tabor in der Gemeinde Poljana, Bezirke Klanjec aufgestellt. Was zur öffentlichen Kenntniss hiemit gebracht wird.

Vom k. k. Bezirksamt

Klanjec am 27. August 1857.

Für den dienstlich abwesenden k. k. Bezirks-Vorsteher der k. k. Bezirks-Adjunkt

Davidović.

Nr. 3392 (Izv.—310) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Vom Magistrate der königl. Freistadt Karlstadt wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, es werden die hierstädtischen Platz-, Pflastermauth- und Brückenmauthgebühren, dann die Weineinfuhr- und Fleisch-Daz für die Zeit vom 1. November 1857 bis 31. Oktober 1858 mittelst der, am 26. September l. J. im städtischen Rathssaale abzuhaltenden öffentlichen Versteigerung an den Meistbie-

---

OGLASNIK.

(Dp.—74) (3—2)

Tèrgovina miešovite robe

skopčana sa c. k. prodajom duhana u malom kao i sa čvèrsto zidanom i za rukovanje s proizvodima zemlje dobro priredjenom kućicom, vèrtom, poljem i zemljištem u jednom pokrajinskom gradu Hèrvatske ležeća na dobrom miestu prodaje se zbog starosti njenoga sadanjega posiednika uz dobre uviete ili daje se uz dobro osiguranje u zakup. Obližja mogu se saznat u ubaviestionici g. M. Wagnera u Zagrebu.

(Dp. 70) (3—3)

Oglas.

Podpisano nadstojništvo namierava dojduće školske godine niekoliko djakah iz realne škole i iz 4 razredah dolnje gimnazie na stan uz hranu primiti.

Što se roditeljem i obskèrbnikom djakah s tim dodatkom do znanja stavlja, da rečeno primanje od sviedočbe vèrhu svèršenih prošaste godine s dobrim uspiehom naukah zavisi.

U Zagrebu 31. kolovoza 1857.

Nadstojništvo gèrčko-katoličkog siemeništa
Pajo Bratelj.

(Dp.—64) (3—3)

Dievojačko odhranilište

God. XXIII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 10. RUJNA 1857. Broj 205.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 2395 (VI. 67). (1—1)

Oglas

Na 288. (89. dopunitbenom) žrebanju staroga dèržavnoga duga preduzetom 1. t. m. izvučena je seria br. 155. Ova seria sadèržaje: obligacie dèržavne komore glaseće na donositelja po 4 ½ % od br. 1205 do uklopno 1500, zatim obligacie ugarske dvorske komore od raznoga kamatnoga mierila od br. 1 do uključno 345, napokon najvišje zadužnice takodjer od raznoga kamatnoga mierila i to:

Br. 1 s jednom petnajstinom glavničke svote i brojevi 84 i 85 sa svim svojim glavničkim svotama u skupnom glavničkom iznosku od 1.131723 fr. 18 kr. i u kamatnom iznosku po obaljenom mierilu od 24.981 fr. 7 kr.

Ove obligacie izmienit će se po ustanovama najvišjega patenta od 21. ožujka 1818. uz nove po pèrvobitnom kamatnom mierilu okamatljive dèržavne zadužnice.

Od c. k. hèrvatsko-slavonskoga miestodèržtvenoga predsiedništva.

U Zagrebu dne 6. rujna 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

U Zagrebu dne 10. rujna. Kao što doznajemo iz posve pouzdana izvora, Nj. je c. k. apostolsko veličanstvo najvišjom odlukom od 21. kolovoza potvèrdilo ustrojna ustanovljenja o uredbi urbarialskih sudovah I. II. i III. molbe za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu, i od visokoga popečiteljstva stigli su takodjer dotični naputci, da stupe čim prije u život ova sudišta, te da započmu svoju dielatnost.

Urbarialska sudišta pèrve molbe bit će tri, jedno u Zagrebu za županie zagrebačku i riečku, drugo u Varaždinu za tamošnju županiu, a treće u Osieku za županie osiečku i požešku.

Višje urbarialsko sudište, kao druga molba, bit će u Zagrebu, a kao treća molba sudit će višje sudište urbarialsko u Beču.

Zagreb 7. rujna. Zagrebačko kat. dietičko družtvo dobilo je od 1. lipnja t. g. za podporu: od g. Jos. Hohnjeca 1 f., od mnogočastnoga g. Ignaca Šveca 2 f., od N. 5 f., od g. Jos. Gurtnera 5. f. — Naročito za to, da se u družtvenom stanu priredi kugljana, pokloniše p. n. gg. zagrebački kanonici: Jos. Šatt 1 f., Stiepan Ledinski 5 f., Jos. Clemens 5 f., Ivan Draganec 2 f., Petar Šattvar 10 f., Martin Pavčec 5 f., Franjo Šufflaj 1 f., Fr. Kallabar 5 f., Gjuro Križanić 1 f., Ignac Kristianović 2 f. i veleč. g. Miko Šilobod 18 kr. — Zatim je g. pokrovitelj družtva c. kr. predsiednik računovodstva, Jos. Lichnegel, za podporu družtva od 1. lipnja t. g. u miesečnim prinescima družtvenoj blagajnici predao: kao vlastiti prinesak za 16 miesecih 12 for. 30 kr., a posriedujuć sakupio od p. n. gg. Fr. Šniderčića 6 f. 40 kr., Daniela Rašića 4 f., Jos. Bučara 4 f., Antuna Potrato, Jakoba Hrubika, Antuna Eischera i Ant. Pagona po 2 f. 40 kr. za 16 miesecih; od Vinc. Vèrba 2 f. 30 kr. za 15 mies.; Jos. Minellia 8 f. za 12 mies.; Ivana Kindesbergera 1 f. 45 kr. za 7 mies.; Jos. Sajko 30 kr. za 6 mies. i Ernesta Rosnera 45 kr. za 3 miesece.

Gosp. predstojnik imenovanoga družtva, od koga smo dobili navedeni popis milostivih darovah za isto, zamolio je nas ujedno izrazit najsèrdačniu njegovu zahvalu svim gore napomenutim veledušnim darovateljima, što evo time ispunjujemo.

Beč. Nj. c. k. apost. veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom dd. Košice 1. t. m. u tamošnjim uzama dvojici manje krivih kaznenikah kazan sasvim, a jednom na polak, u uzama u Sátorallya-Ujhely-u, zatim u uzama u Bereghszászu trojici kaznenikah kazan sasvim, u uzama u Marmaros-Szigethu dvojici kaznenikah kazan sasvim, desetorici na polak a šestorici jedan dio iste iz milosti oprostit.

Nj c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je nadalje najvišjom odlukom dd. Miškovac 3. t. m. iz milosti oprostit sedmorici u tamošnjim uzama nalazećih se manje krivih kaznenikah kazan sasvim a jednom na polak.

Iz Miškovca (Miškolcz) dne 3. rujna. Sinoć po gradjanstvu grada Košicah dana bakljada bila je izvanredno sjajna i tim znamenitia, što takovim poduzećima osobito prija položaj grada. Bakljonošah bilo je do 600 osobah. Poslie 9. ure dovèrši se taj veoma zanimiv prizor. — Jutros odputovao je svietli car iz Košicah. Obćina je dala vas drum do Miškovca uresit množinom najvećih raznobojnih zastavah što je bilo osobito liepo vidit. — U Hidas-Nemethy-u i Forro-u kao i u svim štaciama, koje se nalaze medju ova dva miesta bila je velika živahnost. Narod nagèrnu listom na kolima, na konjima i pieške; većom pod stranom cèrkvenim zastavama. Osobito u Szikoszu nakupi se toliko svieta, da nije moguće bilo prodrieti krozanj a množina bila je tako nestèrpljiva, da je jedva dočekat mogla željno očekivani časak dolazka Nj. veličanstva. Jedan slavoluk dižući se na brežuljku naznačivao je granicu košičkog i peštanskoga upravnoga područja, gdi je g. podpredsiednik vitez Augusz najsmierenie pozdravio Nj. veličanstvo. Kod Szikosza bio je postavljen veoma mnogobrojan i raznobojan banderium na prekrasnim konjima. — Spustismo se nuz bèrdo i sretnusmo dvie sjajne osobe na konju, i činilo se kao da su velikom nestèrpljivostju izgledale dolazak carev. Tko da pomisli da će nesmileni udes tako bèrzo zahvatit u taj cvatući krug života! Još je mimo nas proletila jedna prekrasna banderialska četa u jasnomodrih dolamah, svikolici oboružani sjajnim buzdovanima caru na susret. Car se naglo doveze, sva kola nalazeća se na drumu ukloniše se smiereno s puta. Kad al evo najedanput stane sva povorka i to neposredno kod pèrvoga gradskoga slavoluka; samo oni, koji su napèrvo stajali, mogli su znati, zašto se je to zbilo; mnoge osobe s posliednjih kolah stavše povorke sidjoše i pohitiše napred. Strašan prizor zateče ih. Jedan od napomenutih jašiocah, grof Stiepan Szirmay, koi nije u teškom vremenu napastovanja nikad posèrnuo već vaviek ostao vieran Austrii i koi je zbog svoje podanosti i svogà požèrtvovanja kod sastavljenja jednog zbora dobrovoljacah odlikovan bio visokim vojničkim činom, sruši se tamo udaren kapju. Sva pomoć bila je uzalud, i kao mèrtvaca podigoše ga u jednu dvorsku kočiu. Sam car skoči s karuce i nije prije ostavio ono kobno miesto, već kad je udes nesretnika odlučen bio i učinjene su bile potrebne naredbe zbog odpremljenja mèrtvaca. Njegov pratilac bio je jedan c. k. oficir, o kojem se je obćenito govorilo, da će mu skoro postat zetom. — Pošto je Nj. vel. preduzelo predstave oblastih i dotične audiencie, odvezlo se je s Nj. preuzvišenostju g. grofom Grüneom u Besényö, dobro preminuvšega grofa Szirmaya, koje se nalazi blizu grada da kćeri i udovici preminuvšega izrazi svoje najdublje sažaljenje, koja nježnost od strane Nj. veličanstva učinila je toliku senzaciu kod svegkolikoga pučanstva, da je Nj. veličanstvo vraćajući se u grad po istom primljeno bilo dvostrukim uzhitom.

Cèrnagora.

Iz Dalmacie od 28. kol. pišu S. D.: Kad je pop Joko Kusovac došao na Cetinje, gospodar ga je izveo pred senatore, da izkaže, tko ga je naučio da ubije Cucu u Carigradu. Na to pitanje pop Joko Kusovac odgovori: „Mene nije nitko na to poslao ni naučio, nego sam ga ja od moje volje ubio zato, što je psovao nas Cèrnogorce." — Za onog Moretu Vukalova čulo se, da je u Tursku pobiegao. Zbog dvostrukog danka, prilika je da će postradati mnogi. Nikome to davanje od sèrca neide. Svaki spominje kažu, prošlost, i sravnuje koliko se pod pèrvim gospodarima davalo sa razloženjem, da toliko davanje neide ni na kakvu narodnu korist. —

Čuli smo, da je sekretar engleskog lorda velikog komisara na jonskim otocima prieko Skadra došao na Cetinje. Mnogi misle da je došao zato, da vèrbuje Cèrnogorce za Indiu.

Rusia.

Iz Galicie. Potvèrdjuje se, da se kupi jedan korpus vojske na južnoj granici poljskoj; on se sastoji većinom iz konjaništva. U Čenstohov i Kielce došla je mnoga artileria.

— Iz Moskve javljaju, da tamošnji vieštak Ramazanov radi na bareliefu za veliku statuu u spomen cara Nikole. Bareliefi će predstavljati četiri dogadjaja za vladanja careva: scene iz pobune u prosincu godine 1825. i za vrieme kolere godine 1830., predavanje Gergeja i dolazak carske porodice sa pèrvim vatrenim kolima u Moskvu.

— Osim pomoći, koja je odredjena za postradavše žitelje nove Rusie, kupe se za njih po cieloj carevini dobrovoljni prilozi. Mnogi ljudi iz tih predielah, koji su stradali od rata, izgubili su sve svoje imanje. Sevastopolj, Eupatorija, Kèrč, Balaklava, druga pomorska miesta i prieko 100 selah u Krimu stradali su u ratu. A pritom su stanovnici ovih miestah neštedeći svoj život i imanje ostavili mnoge sirote bez imanja kuće i kućišta. Vlada gledi da stradalnici dobiju svaku pomoć. Car im je već mnoge olakšice dao, a sad su ustrojene miestne komisie, koje će iznaći štetu i opredieliti pomoć. Car je miliun i po sr. rub. opredielio na pèrvu pomoć stradalnikah. Vlada poziva tèrgovce i druge da pomogau ljudma, koji su svoje ladje u ratu izgubili. Sve se čini, da pomoć što prie i pouzdano na svoje miesto dodje.

Turska.

U Carigradu se dèrži strogo censura nad političnim listovima. I sam „Moniteur" bio je više putah uzapćen, a „Presse d' Orient" nesmie u svom svakdašnjem izdanju donositi političnih viestih.

Iz Jerusolima javljaju, da se u tamošnjoj okolini pojavila buna, ali buna u svèrhu da se samo hara. Ona je u toliko opasnia, što jerusolimski paša nema nego vèrlo malo vojske, jedva dva bataliuna sa bašibozucima. Ali i ovi nisu sasvim pouzdani, pak se iz toga može viditi, kako stoji vojska u turskim provinciama. Teško je vierovati, ali bi se moglo dokazati, da ciela turska vojska nema sada više od 50,000 momakah, a ovamo bi je po listima trebalo biti 150,000 momakah.

„Journal de Const." izjavljuje, da nije istina, da će lord Redcliff odlaziti iz Carigrada.

Dania.

Iz Itzehoe-a 21. kolovoza javljaju: Kao obično i danas bila je stališka siednica naręčena o 12. uri. Pošto je protokol posliednje siednice od sekretara pročitan i potvėrdjen bio, prozbori najprije predsiednik baron Scheel-Plessen i priobći skupštini, da je opet prispielo više molbenicah. Jedan niekadašnji šlezvig-holštajnski oficir moli za podporu; drugi opet, koi sada stanuje u pruskoj Šlezii, moli za naknadnu svotu od 8000 talirah itd. Svekolike molbenice bile su predane odboru za molbenice. Odaslanik advokat Nissen motirao je juridički svoj predlog zbog zlorabah učinjenih od Scheele-a. Predlog obratit se na Nj. veličanstvo, bio je jednoglasno primljen i odmah bio je naimenovan odbor od 7 sučlanovah.

Azia.

Po glasu pouzdanih viestih iz Teherana vlada se šahe persijskog ozbiljno trudi, da preustroji upravu zemaljsku, a imenito da vojsku drugčije uredi. Kao veliki korak k postignuću vojničkoga zapta može se smatrati i to, što je miesto različitih barbarskih i bezčestećih kaznih, koje su kod vojske dosada postojale, uvedena za velika prestupljenja kazan smėrtna strieljanjem.

Nepolitičke viesti.

Izišla je knjižica: „Njihova veličanstva car Franjo Josip I. i carica Jelisava u Ugorskoj i smėrt premile im kćeri presvietle najvojvodinje Sofie mieseca svibnja 1857. Spievao velikobečkerečki protopresviter Danilo Staić. U Velikom Bečkereku. Štamparna Franje Pavla Plajca 1857." U 16., str. 23.

— U Moskvi u sveučilištnoj tiskarnici izišla je: „Istorija serbskago jazika po pamjatnikam, pisannim kirilicеju, v svjazi s istorieju naroda. Sočinenije A. Majkova." U najvećoj osmini, str. VI i 847. (Sadėržaj: Uvod. — Deo pėrvi. Dubrovnik. Bosna. Sėrbia. — Deo drugi. Spomenici. Znakovi. Poluglasni. Glasni. Suglasni. Sklonjenja. Sprezanja. — Svėršetak. Dopunjenja i popravke. Spisak spomenikah. Skraćivanja.) Sastavitelj kaže u svojem predgovoru ovo: „Davno se vodi u sėrbskom narodu nesgodno unutarnje razciepljenje, koje je kvarilo svezu jedinstva i podkopavalo narodnu silu i nezavisnost. Davno je Sėrbia bila polje, na kojem su se dodirala i borila dva načela, zapadno i istočno. Vierozakonska i dėržavna odnošenja razdielila su Sėrbiu na dvie polovine, od kojih se jedna klonila zapadu, druga ostala vierna starom istočnom načelu. Nesretna sredina ovoga polja, koja je najviše pretėrpila od borbe dvaih silnih načelah, koja niti se ovamo niti onamo konačno priklonila. Bosna najvećma je pogubila sile i danas leži kao trup bez samostalnoga duha, duha životnoga. Razdieljenje se pokazalo i u sudbini jezika, pa i u samoj njegovoj spolješnosti — azbuci. — Ograničivši se na Kirilicu, ograničio sam se ujedno i cėrtom, koja vėrlo duboko prodire u narodno biće i spojava se sa cėrtom vierozakonskoga, dėržavnoga i gradjanskoga bića. Ali u samoj kirilici ima dva glavna diela, jedan duhovni i naravstveni, drugi dėržavno-gradjanski; u jednom prevladjuje jezik cėrkveno-slavenski, u drugom jezik narodni, kojim se služiše poslovi svietski i dėržavni. Ja sam izbrao posliednji. Naposliedku narodna sudbina, koja se konačno izmienila s koncem XV. vieka, koja je povukla za sobom prevrat u cielom narodnom sastavu i udarila svoj pečat na sve njegovo naravstveno biće, polaže vremeniti granicu i mojem iztraživanju: ono se svėršuje sa propasti Sėrbie. — — S kakvim se znacima javilo u staro vrieme sėrbsko narieċje; kako se postepeno sve većma klonilo k samostalnosti, i kako je, u kojoj mieri primilo u svoju pismenost cėrkveno-slavensko načelo: to su glavna pitanja za iztraživanje povremene sudbine starosėrbskoga jezika. Što imaju novo i što staro utvėrdjuju ili odbacuju izbrani spomenici u narodnom, dėržavnom i gradjanskom života i kako se pojave u jeziku izjasnjavaju pojavima istoričnima: to su glavna istorična pitanja. Samostalni narod žive u svim svojim životnim silama; ovo cielo u biću pokazuje se i u njegovom jeziku; ono treba da se pokazuje i u njegovim učenim trudovima. Zato se po prirodi dieli moj posao na dva diela: istorični i jezikoslovni" i t. d. (S—a.)

— Profesor na sveučilištu harkovskome, g. Roslajski-Petrovskij izdao je knjigu o statistici Rusie, u kojoj ima vėrlo zanimivih podatakah. Rusia je 41 put tolika, kolika je Francuska, a 39 putah kolika je Austria ili pako Engleska i Pruska zajedno. Neobradjene zemlje ima u Rusii 20 procenta, u Austrii 16, u Engleskoj 12, u Pruskoj $8\frac{1}{2}$, u Francuskoj $7\frac{1}{2}$ od ciele povėršine; na žitelje računajući, dolaze u Rusii od plodonosne zemlje $6\frac{2}{5}$ desetinah na jednu osobu, u Austrii i Pruskoj $1\frac{2}{5}$, u Francuskoj $1\frac{1}{4}$, a u Engleskoj $\frac{3}{4}$. Jedna desetina (preko 4 jutra) izdaje u Engleskoj odsiekom 45 vaganah, u Pruskoj 23, u Francuskoj 20, u Austrii 15, a u Rusii 12. Tako je različna plodnost zemlje i veličina njene proizvodnosti. Radinost proizvodi u raznim zemljama ovu vriednost: u Engleskoj 172 franka na glavu, u Francuskoj 110, u Pruskoj 104, u Austrii 68, u Rusii 34. Svota tėrgovačkog obėrta izdaje u Engleskoj 128 franakah na glavu, u Francuskoj 52, u Pruskoj 28, u Austrii 17 a u Rusii 12. Rusia, premda što se tiče svezah riečkih najsiromašnia zemlja u Evropi (kao što je Poljska najbogatia) i sa kanalima tako je nazadna, da Engleska (takodjer u riečkim svezama siromašna u srazmierju prema Niemačkoj) ima ih $\frac{1}{7}$ milje, Pruska i Austria $\frac{1}{55}$, Rusia naprotiv samo $\frac{1}{560}$ milje na jednu četverokutnu milju od povėršine. Engleska ima preko 2000 miljah gvozdenih putevah, Francuska preko 700, Pruska oko 900, a Rusia jedva 100. Pomor je u Rusii preko miere velik, jer na godinu na 26 osobah umre po jedna. Od Rusah pravoslavne viere umire 45-ti deo prije 15-te godine, a u isto vrieme medju 1000 smėrtnih slučajevah nalazi se samo 116 inostranacah. U Pruskoj ih na isti broj ima 214, u Engleskoj 270. Od učenikah dolazi u Pruskoj 1 na $6\frac{7}{10}$ žiteljah, u Engleskoj na 9, u Francuskoj na 11, u Austrii na 14, a u Rusii na 132. U Francuskoj i u Pruskoj dolazi jedna nova knjiga na 7000 žiteljah, u Austrii na 14.000, u Engleskoj na 21.000, u Rusii na 53.000. U Rusii naprotiv jedan prestupnik na 1380 žiteljah, u Austrii na 652, u Francuskoj na 585, u Pruskoj na 449, u Engleskoj na 375. U Pruskoj dolazi dalje jedna cėrkva na 1060 žiteljah, u Rusii na 1760, u Engleskoj na 1414, u Austrii na 1820; u Rusii jedan svećenik na 370, u Austrii na 450, u Francuskoj na 460, u Pruskoj na 1228, u Engleskoj na 1250 žiteljah. (S. N.)

— Austrijska žardarmeria sastoji se sada iz glavne inspekcie u Beču sa zemaljskim žandarskim zapoviedništvom, iz departementa za vojničku ekonomiu i pravdu i iz 19 regimentah, i to 1. za gornju i dolnju Austriu sa štabom u Beču; 2. za Česku sa štabom u Pragu; 3. za Moravsku i Šlesku sa štabom u Bėrnu; 4. za Galiciu i Bukovinu sa štabom u Lavovu; 5., 6. i 7. za Madjarsku sa štabom u Košicama, Pešti i Velikom Varadu; 8. za Erdelj sa štabom u Sibinju; 9. za vojvodstvo Sėrbiu i tamiški Banat sa štabom u Temišvaru; 10 za Hėrvatsku i Slavoniu sa štabom u Zagrebu; 11. za Ilirsku sa štabom u Ljubljani; 12. za Štajersku sa štabom u Gradcu; 13. za Tirolsku i Vorarlberg sa štabom u Inšbruku; 14. za Lombardiu sa štabom u Milanu; 15. za Mletke sa štabom u Padovi; 16. za Dalmaciu sa štabom u Zadru; 17. za Galiciu sa štabom u Krakovu; 18. i 19. za Madjarsku sa štabom u Požunu i Šopronu.

Srebro od 2. rujna	$5\frac{4}{8}$ fr.
Carski dukati	$7\frac{3}{4}$ „

Odgovorni urednik: Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 5486 civ. (DS.—98) (3—1)

Oglas.

Naknadno k ovosudnom gledė ovėrhbene dražbe ovdie u Zagrebu, u mlinarskoj ulici pod br. 214 ležeće, Volfartove vile dne 29. sėrpnja 1857 br. 4649 oglašenom izroku stavlja se od c. k. zem. ovog suda do znanja, da je pėrva na 5171 fr. 27 kr. sr. opredieljena dražbena ciena, za radi kasnie pronadjenih i po pėrvom kupcu u spomenutoj vili učinjenih popravakah na 5260 fr. 33 kr. sr. povišena, i da kod dražbe 14. rujna t. g. kod ovog c. k. suda dėržat se imajuće, koje uvieti prodajni u ostalom u krieposti ostaju, oba ova povišena svota od 5260 fr. 33 kr. sr. kao dražbena ciena smatrati se imade.

C. k. zem. sud

U Zagrebu . rujna 1857.

Klobučarić. Jović.

Br. 4001-1857 (DS—99) (3—1)

Oglas.

Dne 19. sėrpnja o. g. obdėržavat će se u selu Gračan u 9 satih prie podne javna dražba ovogodišnjeg priroda od kostanja, žira i bukvice ovogradske gore Gračan zvane; što se tim dodatkom do obćeg znanja stavlja, da dražbeni uvieti u ovogradskom uredu za uvidjenje pripravni leže.

U Zagrebu 5. rujna 1857.

Kamauf.

Ad Nr. 2884—1857 civ. (Izv.—317) (3—2)

Edikt.

Vom k. k. Comitatsgerichte zu Essek wird dem Herrn Advokaten Eduard v. Zerpak durch dieses Edikt bekannt gemacht, es habe Herr Josef Rober Advokat als Vertreter der Apoka Patakischen Massa durch den Herrn Advokaten Dr. Anton Stojanović am 13. Juli 1857 Z. 2884 gegen ihn als gewesenen Verwalter der Apoka Patakischen Massa, ein Gesuch zum Behufe der Vertretungsleistung in der hiergerichts durch den besagten Herrn Josef Rober als Vertreter der Apoka Patakischen Massa gegen Herrn Carl v. Adamović de Čepin pcto. Zahlung rückständigen Zinsen pr. 3840 fl. CMz. und 3060 fl. CMz. anhängig gemachte Rechtsstreite, überreicht, und es sei aus dem Grunde, weil der Gesuchsteller angibt, dass der Aufenthaltsort des Beklagten (Zerpak) unbekannt sei, und diesem Gerichte das Gegentheil nicht bekannt ist, zur Vertretung des Beklagten auf seine Gefahr und Kosten der Advokat Herr Ladislaus Arvay als Curator aufgestellt worden, mit welchem dieser Gevedra iztočenog vina ili mošta 1 fr. 20 kr. sr., od jednog vedra piva 30 kr. sr. nadalje od svakog komada za prodaju zaklanog vola, krave ili bika 2 fr. sr., od teleta 40 kr. sr., od svinčeta nad centom 1 fr. a izpod centa 30 kr. napokon od ovce, koze ili bravna 10 kr. sr. u ime občinskog dometa plaća. Tarifa malte može se u običajne uredovne sate u gradskoj pisarni uviditi.

Za upravnu g. 1856-57. iznašalo je pravo vino- i pivo-točja 16,619 fr. sr., maltarina 4600 fr. sr. napokon mesarenje za vrieme od 1. svibnja do zadnjeg listopada 1857 ukupno 4512 fr. sr.

Svaki k dražbi pristupit želeći imat će 5% od izkrićne ciene u ime žaobe, a preuzimatelj pojedinih pravah 10% od najamne svote u ime jamčevine položiti. — Pismene ponude primat će se samo prie započeta ustmene dražbe.

Dano iz siednice poglavarstvene u Varaždinu 17. kolovoza 1857. dėržane.

Gradski predstojnik

Vinković.

Nr. 2524—1857 (Izv.—315) (3—3)

Kundmachung.

Von Seite des k. k. Bezirksamtes Krapina wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass am 18. September l. J. Vormittags, nachdem zu der, auf den 26. d. M. bestimmt gewesenen Lizitation keine Kauflustigen erschienen sind, auf dem Gute in Bračak 6 Küh, 1 Kalbin, 1 Stier, 30 Schweine, 2 Pferde, 15 Metzen Korn und 200 Zent. Heu, im Lizitationswege gegen gleichbare Bezahlung, nöthigenfalls auch unter dem Schätzungswerthe, werden veräussert werden.

K. k. Bezirksamt

Krapina am 27. August 1857.

Der k. k. Bezirksvorsteher

Snanz.

OGLASNIK.

(Dp.—76)

Obznana.

Školska dieca mogu na stan uz hranu kod Mate Krešića u Karlovcu u nutarnjem gradu pod br. 13 primljena biti.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bėrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 11. RUJNA 1857. Broj 206.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb 10. rujna. Nj. preuzvišenost ban grof Jellačić prispio je sa svojom visokom gospojom suprugom dne 7. t. m. u Beč, da prisutstvuje vienčanju g. c. k. konjaničkoga kapetana Friderika grofa de Stokau, brata Njegove gospoje supruge. U obziru ovoga vienčanja bilo je plemstvu stolice dne 7. t. m. priobćeno što sliedi: „Juraj grof de Stokau, c. k. major u vojski, skèrbnik imovine terezianske akademie, komander reda željezne krune, vitez reda Leopoldova i komander hanovrianskoga reda guelfskoga i Franja grofica de Stokau daju pristojno na znanje predstojeće vienčanje svoga sina Friderika grofa de Stokau, c. k. konjaničkoga kapetana u vojski, sa visokorodjenom groficom Matildom Korinskom, kćerju visokorodjenoga grofa Friderika Korinskoga, c. k. komornika itd. i visokorodjene grofice Marie Korinske, rodj. kneginje Esterhazy, zviezdokèrstnoga reda i palačne gospoje Nj. veličanstva carice Austrianske. Duhovničko vienčanje bit će 8. rujna u cèrkvi naše mile gospoje kod Škotah. (A. Z.)

— Pošto je Nj. c. k. apoštolsko veličanstvo dne 23. kolovoza 1857. po Nj. uzoritosti našem visokočastnom nadbiskupu **Juraju Hauliku Varaljskomu** načinjenu i u ovom listu jurve spomenutu zakladu od 50,000 fr. sr. za neimućne udove zagrebačke nadbiskupie, premilostivo potvèrditi blagoizvolilo, valja da sada i uviete ove zaklade, koje će 1. siečnja 1858. u život stupiti, našim čitateljem do znanja stavimo. Ti su uvieti sliedeći:

1. Blagodat ove zaklade može istina svim bez razlike striša, ali ipak samo u području nadbiskupie zagrebačke stanujućim udovam u dio pasti, ako tako svoje neporočno nabožno-ćudoredno ponašanje, kao što i svoje siromaštvo ali neimućtvo dostaviernimi sviedočbami dokazati mogu.

2. Kod podieljivanja uzimat će se naročiti obzir na udove javnih činovnikah gradjanskoga i vojničkoga striša, nakoliko ili nikakove, ili vèrlo neznatnu mirovninu (penziu) dobivaju, a inače su neimućne, osobito ako su jošte s malodobnom diecom obterećene.

3. Udieljivanje, kojega kolikoća ostavlja se sasvim saviesti dotičnoga zagrebačkoga nadbiskupa i koje za jedanput niti 200 fr nadilaziti, niti manje od 20 fr. iznositi nesmije, biva samo na jednu godinu; može se ipak i na duže vrieme ostaviti, ako kriepostno življenje i sveudiljno neimućtvo dotične udove vierodostojnimi sviedočbami izvan sumnje stavljeno bude; zašto će ove blagodati uživajuće se udove svake godine novu s rečenimi sviedočbami podkriepljenu molbenicu gospodinu nadbiskupu podnieti obvezane biti.

4. Sviedočba ćudoredja mora od dotičnoga župnika, a sviedočba uboštva od nadležne gradjanske ili vojničke vlasti izdana ili potvèrdjena biti, a molbenice imadu se svako godine najdulje do konca studenoga podnieti. Na kasnio prispievše molbenice neće se obzir uzimati.

5. Učestvujućim udovam nenalaže se nikakova druga dužnost, nego da one, dokle se ove podpore uživaju, za prejasnu vladajuću kuću svaki dan jedan **Oče naš**, a za jošte živućega ili već umèrvšega bogoljubnoga zakladnika, jednu **Zdravu Mariu** pobožno izmoliti u saviesti dèržane budu.

— U siednici tèrgovačke i obèrtničke komore zagrebačke dèržanoj dne 24. kolovoza bilo je jednoglasno primljeno mnienje komisie u obziru toga, da li se imaju pripustit u našu dèržavu inozemna družtva obezbiedjivanja, koje sastajaše u tom, nakoliko domaća družtva ove vèrsti odgovaraju potrebama, da se inostrana nemaju pripustit a ako bi se i to uslied drugih razlogah dèržavnih učinilo, da bi se imale sve raspre istih obavljat pred domaćim sudovima. — O stanju pitanja u obziru karlovačko-senjske željeznice izviestio je skupštini komorski tajnik, da je sisački tèrgovački stališ na pitanje, u tom obziru nanj upravljeno, odgovorio, da hoće da nosi troškove za iztraživanje zemljišta; odgovor senjskoga tèrgovačkog stališa nečini se iskren: on želi predat preduzeće ovih radnjah vieštaku kojem, pa će onda rezultat komori dati na znanje i rado će nosit troškove. Napokon karlovački gremium jošte nije odgovorio. Uslied uzdanih viestih prispievših na izviestnika zamolio je senjski tèrgovački stališ c. k. generalnu direkciu željezničkih gradjevinah da izašlje jednog indjenira za preduzeće potrebnih zemljištnih študiah; medjutim je riečka tèrgovačka komora od c. k. ministarstva tèrgovine dobila dopuštenje da preduzme ove radnje na karlovačko sisačkoj prugi, zašto valja dvostrnčno žalit, što se tako dugo odvlače radnje na karlovačko-senjskoj linii. Budući pako, nakoliko je poznato, nije jošte riešena senjska molba, nepreostaje tèrgovačkoj komori već do sredine rujna počekat, zatim pako, ako se dotle od strane senjskih tèrgovacah ništa neučini, u sporazumljenju c. k. zemaljske generalkomande u tom poslu preduzet daljih korakah. Napokon primljen je bio predlog, učinjeni pod gg. zamienicima Epsteinu i Hatzu, da se opet zamoli vierovni zavod za tèrgovinu i obèrte, da podigne u Zagrebu jednu podružnicu. Uslied toga bio je komorski tajnik putujući na štatistički kongres u Beč ovladjen, da tom prigodom glavom učini u ime komore potrebnih korakah u tom obziru kod direkcie vierovnoga zavoda.

— **Iz Bamberga** pišu: Tko bi mislio prije niekoliko godinah, da će se šiljati dèrva čak iz Ugarske i Slavonie u okolice Rena i Mena! Eto nam dodje kanalom Dunavo-menskim jedan tovar dugah 2300 centih težak. Kupljen je u Osieku za račun velike jedne pivare u Frankfurtu, te je prispeo u Bamberg, odavde će najprije otići u Kisingen, da se obradi u tamošnjoj jednoj bačvari. Do Regensburga stojala je kirija za te duge 5000 f. sr., pak su opet jevtinie, nego što su u ili kod Frankfurta. Na jesen će doći opet jedan tovar a iduće godine izgleda je za znamenite nabavke.

—Podunavska komisia za izpravljanje Dunava svèršila je svoje poslove. Kad se odobri njeno sačinjenje, onda će se ustrojiti neizmienjiva komisia, koja će siediti u Beču i paziti na izvedenje diela, koje je sada složno ugovoreno.

— Dr. Bernauer naimenovan je za privatnog učitelja turskoga jezika i turske književnosti pri bečkom sveučilištu. Ova je stolica još godine 1843 izpražnjena.

Talianska.

Bolonja 31. kolovoza. Odkad je uništena razbojnička četa Lazzarinova, vladao je u gradu i provincii boljonskoj podpuni mir i sigurnost, i stopram prošaste nedielje opet su se prijavili u okolici grada nieki slučajevi razbojništva; oblasti su preduzele odmah energičkih mierah, uslied kojih su već poslie okornoga upora uhvaćena bila dva razbojnika. Oni su imali oružja, znatnih svotah novacah i dvoja jednopreznu kola.

Genova. Broj novinah lista „Italia del Popolo“ izišavši 2. t. m. koi je sadèržavao šesti i sedmi članak niekog Mazziniova sastavka naimenovanoga „La situazione“, uzapćen je. To je osma konfiskacia, koja je od kratka vremena postigla rečeni list.

Iztražna komisia, pred kojom se razpravljaju tužbe tičuće se pokusa ustanka u Genovi, opet je u slobodu stavila 8 osobah, proti kojima nema razloga za progonjenje.

Cèrnagora

„Svetovid“ donosi iz Cèrnegore od 16. kolovoza p. st. jedan podugačak sastavak, iz kojega vadimo sliedeća:

Čitam u vašem listu u 31. broju s granice cèrnogorske od 30 sèrpnja (Agr. Ztg.), da se u Cèrnojgori kupi četa od 1800 momakah biranih. To nije istina: no samo od 1000 momakah. Da su se zakleli na grobu vladike Petra, to je laž. Što veli, bit će svakomu stalna plaća, i to je laž, no imat će plaću samo desetčari i stotinaši. Što javlja, da je više te čete zapoviednik knežev brat, i to je suhoparna laž! no je naimenovan pop Gjuro Kusovac senator za takvoga, a sám knez je vèrhovni zapoviednik; u slučaju rata takovi će sačinjavati logor knežev, a ne da oni kupe danak, kao što (Agr. Ztg.) veli, dakle i to je laž. A da bi nuždno bilo na podobje graničarah regulirati rečene vojnike, i dati im puške s bajonetima, i to bi bilo samo da imamo 400.000 f. sr. — Za danak nitko se neprotivi, niti zato narod kakav teret osieća; u Morači nikakve skupštine nije bilo, sliedovno i to je laž. — Najposlie sviet zna od 300 godinah Cèrnugoru i sad vidi, tko o dobru radi; a to se po sebi zna, onaj tko je na kormilu; a ribari neka ribaju. A kad se dielo svèrši, vidit će se, tko je privèrženii k svojoj otačbini, ili Gjorgjia i njegova družina, ili knez sa svojim ostalim viernim Cèrnogorcima.

Turska.

Sarajevo 31. kol. Oficiri turskoga generalnoga štaba, koji su pod upravljanjem Abdipaše narisali granica medju Turskom, Dalmaciom i Hèrvatskom i koji su imali nalog izmierit ju, svèršili su u posliednjo vrieme svoju zadaću. Abdipaša dobio je u Beču svoje vojničko izobraženje.

Rusia.

U Harkovu živi sada starac jedan rietke starosti. Doživio je 126. godinu. On je preživio deset carevah na ruskom prestolu.

Gèrčka.

„Indep. Belg.“ odgovara na oprovèrženje „Moniteur-grec-a“, da gèrčka kraljica u Oldenburg putuje zbog pregovaranjah u obziru naslieđja prestola, nego misli, da taj put u savezu stoji s tim važnim pitanjem.

Kao što kaže „Nada“ novine, koje u Atini izlaze, to je pitanje riešeno već u Monakovu, da u slučaju, ako nebi princ Adalbert hteo preći na istočnu vieru, mladji sin vladajućega kralja bavarskoga, princ Oto, koi se rodio 1848. godine, nasliedi prava princa Adalberta, koi se već sad odhranjuje u Gèrčkoj vieri.

Franceska.

Pariz 31. kolovoza. (Wand.) „Courier de Paris“ priobćuje danas jedno pismo g. I. A. Veljana, u kom se nalaze nieke pojedinosti o posliednjem času bivšeg gospodara od Moldavie, kneza Gjike, koi se, kao što je poznato u dvoru Dime-u ubio. Iz objašnjenja koja to pismo zadèrži doznaje se, da je knez koi pri-

etelj narodne partaje, sjedinjenje želio pod stranim kakvim knezom, ali su ga njegovi politični protivnici gonili i cèrnili na svaki mogući način, dok se nije iz očajanja ubio. Iz kneževog testamenta priobćeni su u dotičnom pismu sliedeći izvodi:

Dvorac Dime 24. kol. 1857. Ja sam žèrtva gadne spletke; nemogu živiti, premda sam nevin. Doći će vrieme, kad će se istina znati. Ja očekujem nepriatelje moje pred sudom Božjim.
G. Gjika.

Dvorac Dime 24. kol. 1857. Zbogom, draga suprugo, koju sam ljubio, i koja me je ljubila. Zagèrli miesto mene male naše angjele. Znaš šta sam patio za vrieme moga upravljanja. Mislio sam da mogu srećno i mirno živiti u mojoj porodici, ali me nepriatelji progoniše do mog utočišta. Gèrdobe te, koji me izdaju za lažu te me bezčeste! Bog će jednog dana odkriti ovu prezrenja dostojnu spletku a onim biednima skinut će se krinka.
Gjika.

— Kao što „Moniteur“ javlja predao je car prije nego li je otišo u Chalons grofu Valevskomu veliki kèrst počastne legie u diamantima.

Holandia.

Amsterdam 31. kolovoza. (W. Z.) Prije niekoliko danah poslao je car iz Japana kralju 26 sandukah darovah, koji su za vrieme, dok se Nj. velič. u Hagu bavilo, bili izloženi.

Azia.

Po posliednjem brojenju naroda kroz engleske vlasti imao je Delhi 1846. g. 26,611 kućah i 9945 dućanah bez gornjih kotovah; 261 mošejah, 288 hramovah, 1 cèrkvu i 198 učilištah. Žiteljah bilo je 137,977 medju njima 69,738 muževah i 68,339 ženah. Broj kèršćanskih porodicah iznosio je 327, a 24,768 mohamedanskih i 19,257 indijskih porodicah. Ono 13 selah, što se na jednu milju okolo Delhia nalaze, sadèržalo je 1847 g. 22,302 žitelja. Od tog vremena nije se narod više brojio.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz, 8. rujna. Flota admirala Lyons-a došla je 3. t. m. u Algir, ona odlazi u Maltu. General Renault preuzeo je medjutim miesto maršala Randona. „Moniteur“ obnaroduje pogodbu u obziru uredjenja španjolsko-franceske granice.

Berlin, 8. rujna. Kao što javljaju „Gothenburške novine“ iz Štokholma od 4. t. m. imalo je viećanje liekarsko o stanju zdravja švedskoga kralja taj rezultat, da nebi za kralja probitačno bilo, prie 12 miesecih opet preuzet vladu. Uslied toga kralj je stališima priobćio opredieljenje medjutonje vlade.

Kodanj, 7. rujna. Dèržavni sabor sazvan je na 30. rujna.

London, 8. rujna. Sinoć je bila gungula u Belfastu, koju je prouzročio nieki ulični propoviedatelj. Konstabli su pucali, više osobah bilo je ranjeno. „Times“ želi da se ujedno odazovu Stratfort i Thouvenel.

Kodanj, 7. rujna u večer. Kraljev odlazak u Jüttland i vojvodinu Šlesvig ustanovljen je na 20. rujna. Iz Itzehöe-a nejavljaju sada ništa znamenita.

Pariz, 9. rujna. „Moniteur“ obnaroduje jedan ugovor medju Franceskom i Badenom u obziru zuštite literarne svojine. Polag lista „Pays“ poravnana je vierozakonska razmirica medju Mieksikom i Rimom.

Itzehoe 8. rujna, U zaglavnom viećanju odbornoga izviešća glasovalo se je o predlogu Wyneckovom. Predlog odborov bio je izuzemši Barguma jednoglasno primljen. Sutra 9. rujna dèržat će se zaglavno viećanje.

London 9. rujna. Car Napoleon poslao je za žèrtve indijskog ustanka 1000 komadah suverenah za sebe a 400 komadah od strane garde.

Turin 6. rujna. Pustajie su navalili na poštanska kola medju Vogherom i Tortonom i porobili su ib. Radnje na željeznici od Nizze u Toulon započet će se što prije.

Književne viesti.

Prie niekoliko danah izišla je ispod tiska četvèrta knjiga „Arkiva za poviestnicu jugoslavensku“ uredjena Ivanom Kukuljevićem Sakcinskim. U velikoj 8ni stranah 423. s trimi na kamenu tiskanimi slikami. Ufajući se da će tkogod obširnie o istoj knjizi progovoriti, priobćujemo za sada jedino veoma zanimivi sadèržaj njezin:

Kao ostale knjige Arkiva razdieljena je i ova knjiga na više razredah i sadèržaje I. Iz političke poviestnice. 1. „ЖИВОТ СТЕФАНА ДЕЧАНСКОГА, КРАЛЯ СРБСКОГА“ od Grigorije igumena dečanskoga iz početka 15. vieka s predgovorom od I. K. S. 2. Kratke lietopise hèrvatske s predgovori od I. K. S. naime a. Lietopis fratra Šimuna Klimentovića b. Lietopis fratra Šimuna Glavića. c. Lietopisne bilježke popa Andrije Istrijanina. d. Lietopis nepoznatoga u taljanskom jeziku. Svi su ovi lietopisi iz 16. vieka.

II. Iz cèrkvene poviestnice. 1. „ПРЕСВИТЕРА КОЗМЕ СЛОВО О БОНОМИЛИХ И ЕРЕТИЦИХ“ iz desetoga vieka, s predgovorom od I. K. S. 2. Niekoje opazke vèrhu dvioh legendah o slavenskih apostolih od Dr. Franje Račkoga. III. Iz odsieka književnosti umietnosti i starinah. 1. O pismenosti glagoljskoj od I. I. Sreznjevskoga preveo. I. M . . . . . . ć. 2. Izvorna pisma Ivana Lucia. 3. Život Friderika Benkovića slikara od I. K. S. 4. Starine bosanske od O. Martina Nedića. 5. Starine maćedonske od Stiepana Verkovića. 6. Niekoje znamenitosti iz Sriema od Mijata Stojanovića. IV. Odgovore, na niekoja pitanja društva za jugoslavensku poviestnicu i starine od Milana Dimitrevu. V. Iz zemljopisnog diela. Poviestničke cèrtice Sriema od Ilije Okrugića Sriemca. VI. Dodatak. 1. Nacèrt jugoslavenskih poviestij do IX. stolietja od Dr. Fr. Račkoga. 2. Je li podmetnuta poslanica Hadriana II. na Rostislava i Kocelja što se nalazi u panonskoj legendi? od Dr. Fr. Račkoga. 3. Dvie gèrčke listine o sjedinjenju cèrkve gèrčke i sèrbske, preveo pr. Ivan Macun. 4. Izviestje o putovanju kroz Dalmaciu u Napulj i u Rim s osobitim obzirom na slavensku književnost, umietnost i starine od I. K. S. VII. Predmete društva za poviestnicu jugoslavensku. 1. Zapisnik pete velike skupštine družtva. 2. Izviestje o dielovanju družtva od 25. travnja 1855. do 1. prosinca 1856. D. Popis družtvah s našim u savezu stojećih. 5. Popis članovah družtva za poviestnicu i starine Jugoslavenah. Svi 5 članci od družtvenoga tajnika I. E. Borovečkoga.

Ovu knjigu može svaki član družtva dobiti zabadava ili kod družtvenoga tajnika ili kod dotičnih punomoćnikah družtvenih, kojih imena objavit će se putem novinah. U knjigarnah stoji knjiga 2 fr. 20 kr.

— „Geschichte der Slawenapostel Cyrill und Method und der slawischen Liturgie. Von Dr. I. A. Ginzel. Leitmeritz, A Scnürlein 1857. 8. XI, 174, 132.“

U ovoj istorii Kirila i Metoda i slavenske liturgie dokazuje spisatelj da su slavenski apostoli u Moravskoj bili rimske cèrkve i da je liturgia, koju su preveli, bila po njezinim uredbama, i to dokazuje kao stvar od najveće važnosti u ovoj istorii, a ona je vèrlo neznatna, jer onda cèrkva još nije bila razdieljena. Ova je knjiga osobito važna drugom polovinom, u kojoj su skupljene: a) legendae de SS. Cyrillo et Methodio, b) monumenta epistolaria o njima, i c) monumenta historiam liturgiae slavicae illustrantia. Tome je još dodano: „Verzeichniss der glagolitischen Kirchengemeinden in den Diöcesen von Veglia, Zara, Spalato und Sebenico, in denen der Gottesdient in altslowenischer Sprache gefeiert wird,“ odakle vidimo da takovih občinah ima 116 sa 70 i niekoliko hiljadah dušah. D. (Iz Sèrb. Nov.)

Srebro od 2. rujna	5⅞ fr.
Carski dukati	7¾ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 16719/3822 (VI.—68) (3—1)

Concurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte ist ein Lepoša-Petkovićscher Stiftungsplatz in Erledigung gekommen.

Auf diesen Stiftungsplatz haben vorzugsweise Studirende aus der Verwandtschaft des Georg v. Petković, Gatten der Stifterin Theresia Lepoša, in Ermanglung solcher aber Studirende aus der Verwandtschaft der benannten Stifterin selbst, und endlich in Ermanglung auch solcher studirende Jünglinge vom kroatischen Adel überhaupt Anspruch. —

Darauf Reflektirende haben ihre mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnisse über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung, und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit der gehörigen Nachweisung über die Verwandtschaft mit den benannten Familien Petković oder Lepoša, oder beziehungsweise über den hierländigen Adel, dann mit den Schulzeugnissen für die letztabgelaufenen zwei Studiensemester zu instruirende, an das h. k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht stilisirte Gesuche, bei der Direktion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 10. Oktober l. J. einzubringen.

Es wird nur noch bemerkt, dass zur Aufnahme in das Agramer Konvikt überhaupt erforderlich ist, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der ersten Gymnasialklasse oder mit Beginn des Schuljahres 1857-58 zur Aufnahme in diese Classe befähigt sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 6. September 1857.

Nr. 16720-3821 (VI.—69) (3—1)

Konkurs-Kundmachung.

Für den im Agramer Konvikte in Erledigung gekommenen Bischof-Ožegović'schen Stiftungsplatz wird hiemit der Konkurs bis 10. Oktober l. J. eröffnet.

Auf denselben haben nach den stifterischen Bestimmungen vor allem Studirende aus der Familie des Stifters, und in Ermanglung solcher sonstige Anverwandte der Familie von Ožegović Anspruch. —

Die an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden und mit der gehörigen Nachweisung über die Abstammung aus der Familie von Ožegović oder über die sonstige Verwandtschaft mit derselben, dann mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnisse über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, und mit den Schulzeugnissen für die letztabgelaufenen zwei Studiensemester instruirten Gesuche sind bis zu der oben anberaumten Präklusivfrist bei der Direktion derjenigen Lehranstalt einzubringen, an welcher der betreffende Jüngling studirt.

In Gemässheit der bestehenden Verordnungen ist aber überdies zur Aufnahme in das Agramer Konvikt überhaupt erforderlich, dass der betreffende Studirende in die erste Gymnasialklasse bereits eingetreten, oder wenigstens mit Beginn des Schuljahres 1857-58 zur Aufnahme in dieselbe befähigt sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 6. September 1857.

Br. 2540 (Izv.—322) (3—1)

Oglas jevtimbe.

Dne 26. rujna o. g. u 9 satih prie podne će se pri ovom c. k. kot. uredu obdèržavati javna jevtimba za iznajmljenje podavanja predprege na predpreżnih postojah u Prilišću i Severinu za upravnu godinu 1857-58.

Jevtimbeni uvieti mogu se svaki dan pri ovom c. k. kot. uredu uviditi.

Od c. k. kot. ureda bosiljevačkog

U Stelniku 2. rujna 1857.

C. k. kot. predstojnik

Lopašić.

Br. 94 (Izv.—323) (3—1)

Oglas dražbe.

Dne 21. rujna t. g. lietošnji će se prirod grozdja vinograda vierozakonske zaklade u Preseki na 40 vedarah procienjenih, zatim gornica sastojeća iz 96 ved. i 4 polića putem javne dražbe kod c. k. poreznog ureda u Vèrbovcu u 10 satih prie podne prodavati.

C. k. porezni ured

U Vèrbovcu dne 9. rujna 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 12. RUJNA 1857. Broj 207.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ Koncem ovoga mieseca počimlje se posliednji tečaj ovih novinah za tekuću; godinu poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošlo tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč 7. rujna. Danas poslie podne o 1 uri bili su Nj. veličanstvu cara predstavljeni sučlanovi štatističkoga kongresa.

— Nj. c. k. apostolska vlada dostojala je najvišjom odlukom dd. Jegar 4. t. m. četvorici u tamošnjim uzama nalazećih se kaznenikah kazan sasvim oprostit iz milosti i podpredsiedniku košičkoga miestodèrštvenoga oddiela, vitezu Poche-u najmilostivie dat izručit hiljadu forintih za razdieljenje medju siromake.

— Krakavske novine javljaju da je dne 5. t. m. Nj. preuzvišenost izvanredni poslanik i opunomoćeni ministar Nj. veličanstva cara ruskoga kod dvora bečkoga, baron Budberg, putujući u Varšavu, gdie je Nj. veličanstvo car dne 6. imao prispiet, prošao poldnevnim podvozom pograničnu štaciu Ščakovu, a dne 6. da je Nj. preuzvišenost g. ad latus zapoviedajućega generala za Galiciu i Bukovinu, fml. de Parrot, putujući od Lavova u Varšavu odputovao iz Krakova.

— U skupštini službenih sučlanovah štatističkoga kongresa dèržane dne 7. rujna bio je primljen predlog, da se vlade zamole, da izposluju sjedinjenje službenih štatističnih organah za svukoliku Niemačku.

— Ukupne obćine bekeš-čanadske županie posvetile su u znak svoje podanosti Nj. veličanstvu carici jedan veleliepni Album, koi je jedna deputacia dne 5. najsmierenie predala Nj. c. k. apost. veličanstvu u Vacu. Da budu osobito napomenute vriedne su izverstne slike madjarske, niemačke, romunske i slovačke pučke nošnje, običajne u onoj županii. Slike su od umietnikah Bahmann-Hohmana i Böss-a iz Beča a veleliepni vez proizašo je iz glasovite radionice Girardetove u Beču.

— Baron Simo Sina svetkovao je usrećujući pohod Nj. c. k. apostolskoga veličanstva u Gödöllö-u posvećenjem od 10.000 fr. na dobrotvorne svèrhe; ta svota uporavit će se kako ustanovi Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda Albrecht glavni upravitelj Ugarske.

— Odbor družtva sv. Stiepana dèržao je 3. t. m. u Pešti siednicu, u kojoj je deputacia, koja je u Požun poslana bila da preda „Elisavin Album“ izviestila, da ju je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo najmilostivie primilo i dopustilo joj da poklonom toga veleliepnoga Albuma smije izrazit Nj. veličanstvu strahopoštovanje družtva. Po zaključku odbora predat će se i prejasnoj gospodi nadvojvodama primierci Albuma. Nj. visost prejasni g. nadvojvoda Albrecht dao je družtvu za pomicanje njegovih obćekoristnih svèrhah uručit 500 fr.; Nj. preuzoritost stožernik knez primas posvetio je istoj svèrsi 1000 fr. u zemljorazteretnim zadužnicama.

— „Gazzetta di Milano“ od 7. uresila se svečano povodom ulaza u grad Nj. c. k. visostih prejasnoga gosp. nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana i gospoje nadvojvodinje Karoline. Ona se ozire na stariu povjestnicu, u kojoj su Belgianci i Lombardezi zajedno stupali na političkom pozorištu. U flandrijskom ratu sjali su generali iz milaneskih porodicah, kao Serbelloni, Belgiojoso, Melzi, Trivulzio a spomenik, koi će se podić Leonardu da Vinci, daje nadvojvodinji očito sviedočanstvo, da su mnoga po ovom velikom majstoru izvedena gradjevna i hidraulična diela njezine domovine našla zasluženo priznanje i u Lombardii. Gazzetta napominje velika dobročinstva, koja Lombardia zahvaljuje Nj. veličanstvu caru i koja su time još povećana, što je na čelo vlade postavljen jedan princip, kojega izvèrstne sposobnosti daju sèrcu Lombardah pravo na najliepša ufanja. Mladi nadvojvoda dielovao je pet godinah kao admiral dobrotvorno u velikom austrianskom tèrgovalištu i naklonost kao i zahvalnost stanovnikah grada Tèrsta posviedočila se u očitovanjima podanosti i u svetkovinama, što je Tèrst dao visokomu paru i s kojima se je natiecala posestrima varoš na Adrii. Ova poklonstva nisu nego triumfi osobnih krepostih i na isti način pun ljubavi i ufanja bio je i u Milanu primljen nadvojvodski par.

Moldavia i Vlaška.

„N. Pr. Ztg.“ piše, da su se sad i po francuskim političkim krugovima uvierili, da će novi izbori u Moldavii onako isto izpasti proti jedinstvu kneževinah, kao što su bili i pèrvi, sad uništeni, pa veli, da će konac svemu biti to, da će se urediti stvar po poznatom Clarendonovom predlogu, t. j. da u obe zemlje bude jednaka uprava, a da nisu jedna dèržava, predpostavljajući, ako se sadašnje političko stanje stvarih neočekivanim dogadjajima nepromieni.

Niemačka.

Lipsko 4. rujna. Prošastu noć bio je jedan indijski princip s pratnjom ovdie u Hotelu de Pologne. On se zove „Meel Ali Moorad Khan Talpor, Rais of Rhycipoor“ (Khyrpur u Sindu ?) i gradio se kao kraljevska visost i prestolni nasliednik. Princip vraćao se je u Indiu i išo je ponajprije u Tèrst.

Vajmar 4. rujna. Pod uzhićenim klicanjem množine svieta sa svih stranah Niemačke bile su danas razkrite Štatua Wielandova i grupa Schiller-Göthe-ova.

Rusia.

O predstojećem putu cara Aleksandra veli „Le Nord“ po čuvenju, da će Nj. vel. 3. ili 4. rujna krenuti se iz Petrograda, 6. ili 7. prispiet će u Varšavu, i tu se baviti 8 danah. Zatim će Nj. vel. 14. u Berlin i 16. u Darmštat prispieti, gdi će se 6 danah baviti. Posietit će i Štutgart a vratit će se preko Vajmara u Berlin. Sastanak cara Aleksandra s Napoleonom sliedit će u Darmštatu izmedju 16. i 22. (Drugi vele u Štutgartu.)

Bečka „Pressa“ javlja, da se Rusia ostavila predjašnje namiere, poslati jednu floticu u kineske vode.

„Kavkaz“ donosi opet više izviešćah o bojevima većim i manjim, koje su Rusi imali proti planincima. Operiranje na legijskoj stražarskoj linii moralo je imati osobitih nezgodah, jerbo se generallajtnant Vrevski tek druge polovine ovoga lieta nije mogao tužiti na snieg, da mu smeta u svakomu postupanju unapredak. Dva dana se penjao na vèrh planine i došao je tek 20. sèrpnja na poziciu, koju su Rusi još prije zauzimali bili. Odande je, postavivši rezervu sa 6 bataliunah, 6 topovah i 5 satniah milicie, krenuo se dalje u Hupro na huprinskoj planini, to glavno miesto nepokornoga didoičkoga plemena. Rusi su prije bili samo protèrčali tim predielom, a sad su, kao što svuda čine, s velikom hasnom, načinili kroz šumu put u rečeno miesto. No do toga vremena prošao je bio već 8. kolovoza, te tako je ruski general čekao, dokle bude vèrlo liepo vrieme, pa da napadne na selo. Dosadašnji bojevi proti nepriatelju, koi je svuda, gdi je zgoda bila, pucao na Ruse iz zasiedah, stali su Ruse svi skupa samo 6 mèrtvih i 36 ranjenih.

Petrograd, 1. rujna. Ovdiešnji listovi saobćuju manifest Nj. veličanstva cara ruskoga dd. Petrograd 16. (28.) kolovoza, kojim Nj. veličanstvo daje na znanje da je ovèršeno svečano vienčanje Nj. c. visostih velikoga kneza Mihalja, brata Nj. veličanstva, s velikom kneginjom Olgom Fedorovnom.

Franceska.

Pariz 3. rujna. Polag pisamah iz Londona govorilo se tamo o odaslanju vojske u Indiu, koja ima iznosit 10,000 momakah. I to pripoviedaju, da će engleska vlada opet kupit niemačke čete. Niekolicini francuskih oficirah, koji vuku tek polovicu plače i koji su podnieli molbenice, da im se dopusti da uzmu u Indii vojene službe bilo je odgovoreno, da njihovom zahtievanju ništa nestoji na putu, no da će pravo na kakve zahtieve u Franceskoj izgubit, ako stupe u tadju vojenu službu.

Franceska vlada dala je po svojim zastupnicima kod taljanskih dvorovah odbit od sebe muratsku proklamaciu. No u ostalom nije ista ni najmanjeg učinka proizvela na pučanstvo.

Pariz 5. rujna. Franceska posiedstva u Indii tako su neznatna i tako su udaljena od sadašnjega pozorišta pobune, da se nemaju bojat nikakove pogibelji barem dotle, dok vlada mir u predsiedništvima Bombaj i Madras. Ništa nemanje franceska je vlada s opreza zapoviedila da se ukèrca put Pondichery-a niešto artilerie i pomorske piehote.

Velika Britania i Irska.

London 3. rujna. Opet je 11 regimentah — 7 piešačkih i 4 konjaničke — dobilo zapovied da otidju u Indiu. Sutra će se, od prilike 400 momakah od 72. regimente u Portsmouthu ukèrcat put Indie.

Vele, da se je engleska vlada obratila na dansku s pitanjem, da li bi mogla ustupit oficire raznih vèrstih oružja, koji bi pod dobrim uvietima i na vrieme od pet godinah mogli dobit vojničkih službah u istočnoj Indii.

Medju Engleskom i Franceskom vlada podpuno sporazumljenje u obziru Kine. Franceska i

Engleska naviestit će ujedno rat caru kineskom, ako njegova vlada nepristane na predloge lorda Elgina i barona Grosa, koji su istovietni.

London 4. rujna. Uslied „Times-a" ima se evropska vojena sila u Indii povećat do 80,000 momakah.

Afrika.

Po viestima iz Abisinie javlja „Presse d' Orient" od 22. kolovoza, da tamošnji kralj Todor jednako nastavlja započeti posao obrazovanja i osvajanja. Jedan njegov general, po imenu Abulam, nedavno je razbio Galate i osvojio veliki prostor zemlje. To prijavljujući „Sèrbske Novine" primiečavaju sliedeća: Ovom prilikom nemožemo da neopetujemo, što smo već više putah napomenuli, da se t. j. obće dèrži, da je ovaj abisinski kralj Todor poreklom Sèrbin iz Austrie. Ove su nas okolnosti pobudile, te smo se koristili prilikom, po kojoj se, kao što smo u svoje vrieme javili, u Carigradu sad bave dva sveštenika iz Abisinie kao poslanici rečenoga kralja Todora, i preko njih pokušali smo štogod izviestnie doznati o njemu i njegovom poreklu. Pokušaj ovaj naš nije imao onakovoga uspieha, kao što bi se možebit očekivati moglo. Priatelj naš u Carigradu, na koga smo se toga radi obratili, evo što nam još pod 17. kolovoza o. g. o tome piša: „Jučer sam se jedva mogao sastati s abisinskim poslanicima, jer siede u jednom francuskom zavodu u Bebeku, selu na Bosforu, gdie me moji obični poslovi nikad nevode, te sam morao niekoliko nedieljah propustiti, dok sam dobio vremena naročito tamo otići. Premda sam se s ovim Cèrncima teško razgovarao, jer osim arapskoga drugoga jezika neznaju, a tumač, koi i sam, kao bajrutski Arapin, nije se š njima vèrlo dobro razumievao, vèrlo je hèrdjavo francuski govorio, no ipak sam od njih, mislim za izviestno, ovoliko razumio: da je njihov kralj rodom i bojom Abisinjanin. Kazali su mi, t. j. da mu je otac bio Abisinjanin; kazali su mi i miesto u Abisinii, gdie se rodio, i da, istina, nije sasvim cèrn kao oni sami (oba sveštenika su sasvim cèrni), ali da nije ni beo, nego nieke sriednje boje, valjda ugasito-žute ili kao što su Egipćani. Oni neznaju ni da u službi kralja Todora ima ikakvoga Sèrbina ili Slavena, no da ima samo niekoliko Francuzah i Taljanah, ponajviše rimokatoličkih misionarah. — Po ovome dakle kralj Todor ili doista nije Sèrbin, ili i ako je, to možda od svojih podanikah krije poreklo svoje, u kom slučaju moralo ga je sunce jako opèrljiti te je izgubio boju biele masti." Tako glasi izviešće priatelja našega, kome zahljaljujemo na ljubavi, po kojoj je molbi našoj odgovorio. Po tom njegovom izviešću sèrbsko poreklo abasinskoga kralja Todora još je vèrlo problematično.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Iz Kodanja, 6. rujna javljaju: Sinoć se je francuski parobrod „Albert" putujući u Petrograd na ovdašnjoj radi tucnuo s parobrodom „Chanticleer-om" putujućim u Newcastle. Pèrvi je utonuo sa svim svojim dragocienim tovarom; putnici i momčad izbavljeni su.

Pariz, 8. rujna u 9 satih u večer. Dne 22. rujna ostavit će car chalonski stan da odputuje u Niemačku. U Štutgardu sastat će se s kraljem bavarskim, a u Darmštatu s kraljem pruskim.

Odstup Rešidpaše od predsiedništva tansimatskoga vieća svèršena je učinjenica. Preduzet će se još druge promiene turskoga kabineta.

Moldavski izbori za divan nareć će se po svoj prilici na 12. listopada.

Ernest André, koi je podneo svoju ostavku, ipak će ostat kod administracie pokretne veresie (mobilarnoga kredita).

Varšava 9 rujna. Car Aleksander došo je jučer u Skiernievice i odputovao je danas u Novu Aleksandriu. Sutra otići će u Ivangorod, preksutra bit će bal kod kneza miestodèržca. U subotu nastavit će put u Modlin a u subotu dalje u inozemstvo.

Itzehoe 9. rujna. U tajnoj siednici bio je primljen predlog odbora u obziru ustava sa 46 proti dva glasa. Bargum nije hoteo da glasuje i napokon s formalnih uzrokah protestirao je proti glasovanju.

Carigrad, 5. rujna. (Posredstvom Lloydova parobroda „Vulkan" prispievšega u Tèrst dne 10. t. m.) Gèrbovi na ruskom i francuskom poslaničkom hotelu opet su razkriti. Miesto Rešidpaše naimenovan je Fuadpaša predsiednikom tansimatskoga vieća. Jučer uništila je vatra jedan deo ulice vodeće iz Pere u Galatu. Perziani predali su Herat; kad je njihova vojska otišla od onud, nastali su nemiri medju Šitima i Sunitima; pèrvi pozvali su generala Murad Mirzu natrag, no on je nastavio svoj put u Teheran.

Milan, 8. rujna. Jučer je bio u slavu Nj. veličanstva ovdie nalazećega se kralja belgianskoga svečani obied kod Nj. c. visosti gosp. nadvojvode.

Kodanj 7. rujna. Bivši ožujski ministar, ravnatelj krunskih imanjah, tajni savietnik, umro je poslie duljega bolovanja u Švajcarskoj.

Pariz, 10. rujna. Dèržavnoga ministra Foulda najstarii sin srušio se je s kolah i ranio se smèrtno. Polag „Moniteura" vojvoda Cambridge očekuje se u logoru chalonskom. Polag „Paysa" odriešen je kapitan broda „Cagliari" ali zadèržan je kao sviedok.

Nepolitičke viesti.

„Lipskim N." pišu iz Beograda, da su u turskom gradu pregledali prie niekoga vremena hranu i da su tom prilikom našli do 14,000 cent. hlieba, koi je donešen još u vrieme Karagjorgja, ali od ono doba sasvim zaboravljen. Kažu, da se hliebac baš nije tako pokvario i da se mogao u čorbi kusati.

— U sievernoj Americi umro je najveći muž na svietu Mils-Darden, koi je imao u visinu 7 stopah i 6 palacah i važio više od 1000 funtih. Sedamnaest ljudih morali su ga metati u sanduk, za koi je trebalo 160 stopah dasakah, jer je ovaj gorostas imao u obimu 6 stopah 4 palca.

— U Moskvi kod Katkova i dr. izišao je sedmi deo „Istorii Rossii s drevnjejših vremen. Sočinenije Sergieja Soloveva." 8., str. 450. (Sadèržaj: Unutarnje stanje Rusie u vrieme Jovana IV., Carovanje Teodora Jovanovića. Usiljavanje Borisa Godunova i njegova pobieda nad svim suparnicima. Spoljašnje snošenje i ratovi za carevanja Teodora Jovanovića. Unutarnja diela za carevanja Teodora Jovanovića. Kraj Rurikovoj dinastii. Primietbe). — Prednji dielovi ovoga sastavka primljeni su u Rusii što može biti bolje. Pèrvi deo štampan je ove godine po treći put. (Sadèržaj: Predgovor. Priroda ruske oblasti i njen upliv na istoriu. Biće i sudbina narodah, naselivših današnju rusku i oblast do pojavljenja slavenskih plemenah u njoj. Slaveni i drugi narodi, koji udjoše u Rusiu, njihovo biće i sudbina do polovine IX. vieka. Prizivanje Varegah Rusah kroz slavenska i finska plemena; obzor na stanje evropskih narodah, naročito slavenskih, kad su se knezovi prizivali. Pèrvi knezovi — Rurik, Oleg, Igor, Olga, Svetoslav; dogadjaji poslie smèrti Svetoslava, dok se nije Vladimir utvèrdio u Kijevu. Sveti Vladimir, Jaroslav I. Unutarnje stanje Rusie u pèrvom periodu njenoga bića. Primietbe.) U ovom dielu ima 392 str. u 8. — Drugi deo tiskan je prošle godine po drugi put. (Sadèržaj: O kneževskim odnošenjima uobće. Dogadjaji za života sinovah Jaroslava I. Dogadjaji za unuka Jaroslava I. Dogadjaji za praunuka Jaroslava I. Borba diedovah sa rodjacima u rodu Monomaha. Borba Svetoslavića sa Monomahovićima — do smèrti Jurja Vladimirovića Dolgorukoga. Dogadjaji od smèrti Jurja Vladimirovića do osvojenja Kijeva vojskom Andrie Bogoljubskog. Od osvojenja Kijeva vojskom Bogoljubskoga do smèrti Mstislava Mstislavića Toropeckoga. Primietbe. Dopunjenje.) Ovaj deo ima 460, LXVIII. i 13 str. u 8. — Treći deo štampan je takodjer već po drugi put (str. 392 i XLIII. u 8. Sadèržaj: Unutarnje stanje Rusie od smèrti Jaroslava I. do smèrti Mstislava Toropeckog. Od smèrti Mstislava Toropeckoga do opustošenja Rusie od Tatarah. Od Batijeva doloska do borbe medju sinovima Aleksandra Nevskoga. Borba medju Moskvom i Tverom do smèrti velikoga kneza Jovana Danilovića Kalite. Dogadjaji za knezovanja sinovah Jovana Kalite. Knezovanje Dimitrija Jovanovića Donskoga. Primietbe.) — Četvèrti deo izišao je godine 1854 u 8., na 400 i XLVII. str. (Sadèržaj: Knezovanje Vasilija Dimitrijevića. Knezovanje Vasilija Vasiljevića Temnoga. Unutarnje stanje Rusie od smèrti kneza Mstislava Mstislavića Toropeckoga do smèrti velikoga kneza Vasilija Vasiljevića Temnoga. Primietbe. Dopunjenja i popravke.)— Peti deo izišao je god 1855 u 488 i XXXIX. str. (Sadèržaj: Knezovanje Jovana III. Vasiljeviće. Knezovanje Vasilija Jovanovića.) — Šesti deo izišao je godine 1856. u 450 i XXVI. str. (Sadèržaj: Vladanje velike kneginje Jelene. Vladanje boljarsko. Kazan. Astrahan. Livonija. Opričnina. Polock. Stefan Batori. Stroganovi i Jermak. Primietbe. Dopunjenje).

— Kod Kobera u Pragu izišla je peta i šesta sveska skupljenih dielah českoga spisatelja Jos. Kajet. Tila. (S—ca.)

Bečka burza

dne 11. rujna 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	81 1/4
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	83 7/16
dto . . . . » 4 1/2%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2 1/2%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » „ 1839, » 100 »	142 3/4
» » » » » 1854, » 100 »	108 1/4
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2%	
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	967
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-železničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	
Dionice sieverne železnice . . po 1000 f.	1715
» bečko-glogničke železnice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske železnice . . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke železnice 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	544 1/2
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	370
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog železničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske železnice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	
Jelisavetina železnica . . . . »	200 3/8
Južno-sieverna niemačka savezna železnica »	204 1/8
Tisna železnica . . . . »	200 3/8
Lombardezko-mlietačka železnica . . »	242

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	105 1/4
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	104 3/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	77
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-11
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	121 5/8
Pariz za 300 frankah . . . . »	121 7/8
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	
Carigrad za 1 forint . . . . parah	470
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	7 7/8
Srebro od 29. kolovoza	5 1/2

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 16719/3822 (VI.—68) (3—1)

Concurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte ist ein Lepoša-Petković'scher Stiftungsplatz in Erledigung gekommen.

Auf diesen Stiftungsplatz haben vorzugsweise Studirende aus der Verwandtschaft des Georg v. Petković, Gatten der Stifterin Theresia Lepoša, in Ermanglung solcher aber Studirende aus der Verwandtschaft der benannten Stifterin selbst, und endlich in Ermanglung auch solcher studirende Jünglinge vom kroatischen Adel überhaupt Anspruch. —

Darauf Reflektirende haben ihre mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnisse über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung, und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit der gehörigen Nachweisung über die Verwandtschaft mit den benannten Familien Petković oder Lepoša, oder beziehungsweise über den hierländigen Adel, dann mit den Schulzeugnissen für die letztabgelaufenen zwei Studiensemester zu instruirende, an das h. k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht stilisirte Gesuche, bei der Direktion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 10. Oktober l. J. einzubringen.

Es wird nur noch bemerkt, dass zur Aufnahme in das Agramer Konvikt überhaupt erforderlich ist, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der ersten Gymnasialklasse oder mit Beginn des Schuljahres 1857-58 zur Aufnahme in diese Classe befähigt sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 6. September 1857.

Nr. 16720-3821 (VI.—69) (3—1)

Konkurs-Kundmachung.

Für den im Agramer Konvikte in Erledigung gekommenen Bischof-Ožegović'schen Stiftungsplatz wird hiemit der Konkurs bis 10. Oktober l. J. eröffnet.

Auf denselben haben nach den stifterischen Bestimmungen vor allem Studirende aus der Familie des Stifters, und in Ermanglung solcher sonstige Anverwandte der Familie von Ožegović Anspruch. —

Die an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden und mit der gehörigen Nachweisung über die Abstammung aus der Familie von Ožegović oder über die sonstige Verwandtschaft mit derselben, dann mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnisse über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, und mit den Schulzeugnissen für die letztabgelaufenen zwei Studiensemester instruirten Gesuche sind bis zu der oben anberaumten Präklusivfrist bei der Direktion derjenigen Lehranstalt einzubringen, an welcher der betreffende Jüngling studirt.

In Gemässheit der bestehenden Verordnungen ist aber überdies zur Aufnahme in das Agramer Konvikt überhaupt erforderlich, dass der betreffende Studirende in die erste Gymnasialklasse bereits eingetreten, oder wenigstens mit Beginn des Schuljahres 1857-58 zur Aufnahme in dieselbe befähigt sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 6. September 1857.

Nr. 10839 (Fin.—39) (3—1)

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram wird zu Folge Erlasses der hohen k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion vom 25 Februar 1857 Nr. 28 8 bekannt gemacht, dass am 24. September 1857 Vormittags um 10 Uhr die öffentliche Versteigerung des dem Religionsfondsgute Svetice gehörigen verfallenen Mühlwerkes Čužil und des dazu gehörigen Grundes nebst Mühlrechtes bei dem k. k. Steueramte in Carlstadt und mit Vorbehalt der höheren Genehmigung vorgenommen werden wird.

Dasselbe befindet sich am rechten Ufer der Kulpa, an der Vivodiner Bez.-Strasse, und ist 3½ Meilen von Carlstadt, und ½ Meile von der Ueberfuhr Novi Brod entfernt.

Das Mauerwerk ist ohne Bedachung, 6°—3' lang, 3°—1' breit, 2° hoch und 2½' Dick. — Die Mühle war ehedem auf 4 Gänge eingerichtet, der dazu gehörige Grund ist ein Acker III. Classe im Flächeninhalte von 800 □°. Der Ausrufspreis des Mauerwerkes, des Ackers und des Mühlenrechtes wird auf 330 fl. CMz. festgesetzt.

Zur Lizitation wird Jedermann zugelassen, der nach den Landesgesezen nicht hievon ausgeschlossen ist.

Wer an der Lizitation Antheil nehmen will, hat vor Beginn derselben den zehenten Theil des Ausrufspreises mit 33 fl. als Vadium Baar zu erlegen. —

Jene, welche im Namen eines andern lizitiren wollen, haben anzugeben, dass sie als Bevollmächtigte für Andere Anbote zu stellen Willens sind; wornach im Falle, als ein solcher Lizitant Bestbieter bleiben sollte, derselbe nach abgeschlossener Lizitation sich mit einer speziellen auf das Geschäft lautenden und gehörig legalisirten Vollmacht auszuweisen hat, widrigens er selbst als Ersteher angesehen und behandelt werden wird. —

Zur Erleichterung der Kauflustigen werden auch schriftliche versiegelte Offerte angenommen. Diese müssen beim Steueramte Carlstadt, bis zum Tage der Lizitation, oder am Tage der Lizitation selbst, jedoch längstens bis zum 24. September 1857 um 10 Uhr Vormittags überreicht werden, und nachfolgend instruirt sein:

a) muss das Objekt, für das der Anbot gemacht wird, und die angebotene Summe, letztere sowohl mit Ziffern als mit Buchstaben deutlich angegeben sein;
b) es muss darin ausdrücklich angeführt werden, dass sich der Offerent allen Lizitations-Bedingnissen, wie sie im Lizitations-Protokolle aufgenommen sind, und vor Beginn der Versteigerung vorgelesen werden, unterwerfen wolle;
c) das Offert muss mit dem Vadium-Betrage pr. 33 fl. belegt sein;
d) dasselbe muss mit dem Tauf- und Familiennamen, dem Charakter und Wohnorte des Offerenten unterzeichnet sein;
e) hat von Aussen die Aufschrift »Offert für den Kauf des Mühlwerkes Čužil sammt Zugehör« zu führen.

Offerte, die nicht genau hiernach verfasst sind, werden nicht angenommen werden.

Die weitern Lizitations-Bedingnisse, können bei dem Expedite der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram, so wie auch bei den k. k. Steuerämtern Carlstadt und Modrušpotok in den gewöhnlichen Amtsstunden und am Tage der Lizitation bei der Lizitation selbst eingesehen werden.

Agram den 7. September 1857.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Heim m. p.
Finanzrath und Bezirks-Direktor.

Br. 5486 civ. (DS.—98) (3—1)

Oglas.

Naknadno k ovosudnom glede ovèršbene dražbe ovdie u Zagrebu, u mlinarskoj ulici pod br. 214 ležeće, Volfartove vile dne 29. sèrpnja 1857 br. 4649 oglašenom izroku stavlja se od c. k. zem. ovog suda do znanja, da je pèrva na 5171 fr. 27 kr. sr. opredieljena dražbena ciena, za radi kasnie pronadjenih i po pèrvom kupcu u spomenutoj vili učinjenih popravakah na 5260 fr. 33 kr. sr. povišena, i da kod dražbe 14. rujna t. g. kod ovog c. k. suda dèržat se imajuće, koje uvieti prodajni u ostalom u krieposti ostaju, oba ova povišena svota od 5260 fr. 33 kr. sr. kao dražbena ciena smatrati se imade.

C. k. zem. sud

U Zagrebu ". rujna 1857.

Klobučarić.

Jović.

Br. 4796, 4797, 4798 i 4799 gr. (Izv.—325) (3—1)

Oglas
poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županjskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja exemptionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne présude	Naznačenje razteréenog dobra, i br. kmetskih i željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
			fr.	kr.			
10. travnja 1855 br. 1421.	Špiranec sv. Martin sa 2⁶/₈ kmetskih naselbinah	hèrvatska cèrkvena zaklada	1100	—	1. svibnja 1855	2. studen. 1857.	29. prosinca 1857 u 9 satih prie podne
7. lipnja 1856 br. 1331.	Špiranec sa 6⁶/₈ exempt. naselbinah	»	1215	29	1. studen. 1856	»	»
7. lipnja 1856 br. 1332.	Majurec sa 6 exempt. naselbinah	Cirkvena zaklada	1733	20	»	»	»
14. lipnja 1856 br. 1398.	Potočec-Ivanec sa 23 exemptional naselbinah	Učiteljska zaklada	5000	—	»	»	»

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu dne 2. rujna 1857.

Novak. Fohn.

Nr. 11645 (Fin—37) (3—3)

Kundmachung.

Zur Verpachtung des Mautherträges an den nachstehenden k. k. Mauthstationen im Agramer Comitatsbezirke auf die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1859 wird eine zweite Lizitation und zwar: für die Weg-Mauthstationen Visično, St. Ivan, Sesvete und Agramer Linienamt in der Lachischen-Gasse auf den 14. September 1857; ferner für die Weg- und Brücken-Mauthstationen Bregana, Samobor, Agramer Linienamt in der Savestrasse, dann die Navigation auf den 15. September 1857; endlich für die Wegmauthstation Karlstadt, Jaska, Rakovpotok auf den 16. September 1857, mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Versteigerung unter denselben Bedingungen und Modalitäten bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Agram erfolgen werde, welche in der dem Amtsblatte der Agramer Zeitung Nr. 167 à 1857 beigerückten Kundmachung der hohen k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direktion vom 16. Juli 1857 Z. 10097 enthalten sind.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Agram den 1. September 1857.

Heim.

Nr. 12,546 (Fin—38) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Am 30. September l. J. um 10 Uhr Vormittags wird bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume wegen Verfrachtung des Aerarial-Tabakmaterials von beiläufig 2000 Zentner und anderer Gefällsartikel als Gefässe, Geschirre und Emballagen etc. vom k. k. Tabakverschleiss-Magazine Fiume an das Tabak-Filial-Magazin in Zengg für das Verwaltungsjahr 1858, d. i. vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 eine mündliche Minuendo-Lizitation, wobei auch schriftliche bis vor dem Beginne der Lizitation eingelangte Offerte angenommen werden, abgehalten, und dabei der bisherige Frachtlohn von 20 Kreuzer pr. Zentner Sporco als Fiskalpreis angenommen werden.

Unternehmungslustige werden zu dieser Lizitation mit dem Bemerken eingeladen, dass jeder Lizitant vor Beginn der Lizitation das 5% Vadium mit 30 fl. CMz. im Baaren oder in k. k. Staatspapieren nach dem letztgenannten börsenmässigen Course zu erlegen, im Falle der Erstehung dieser Verfrachtung aber die Caution mit 25% des Frachtlohnes sicherzustellen hat.

Die weiteren Lizitations-Bedingungen können bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume dann bei dem Tabakverschleissmagazine in Fiume und Zengg eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Fiume am 29. August 1857.

Kosović m. p.

Nr. 2810 civ. (Izv.—316) (3—2)

Editto.

In prosecuzione delli passi esecutivi nella causa di Giovanni Čebuhar, attore, contro Rosalia Fičor di Francesco impetita in punto di pagamento di f. 209 ed accessorii, viene portato a comune notizia, che in facie loci, ossia in Podperto verranno tenuti due esecutivi incanti, il primo cioè nel giorno delli 8. Ottobre a. c., dalle ore 9 fino le 12 a. m. il secondo poi nel giorno delli 10. Novembre a. c. pure dalle ore 9 fino le 12 antimeridiane per la vendita delli seguenti stabili di ragione della suddetta impetita,

a) Casa sita in Podperto consistente in pian terreno coperta di legno, fabbricata di muro valutata in f. 90.
b) Terreno con frutteri di Klaf. □ 235 valutato in f. 117 30.
c) Terreno u Drazicah di Klaf. □ 396 stimato in f. 79 12.
d) Terreno Lisevo di Klaf. □ 850 valutato in f. 283 20.

Le condizioni dell' incanto sono:

1°. Viene stabilito per prezzo fiscale quello risultante dell' estimo.
2°. Ogni offerente dovrà depositare con titolo di vadio il 10 percento del prezzo fiscale.
3°. Al primo incanto non si accetteranno offerte inferiori al prezzo d' estimo, ed al secondo verranno deliberate a qualunque prezzo.
4°. Il deliberatario sarà tenuto depositare l' importo di delibera entro giorni tre, dopochè gli sarà intimato il relativo decreto a scanso del reincanto a tutto suo rischio, pericolo e spese.
5°. La spesa del secondo incanto anderà a carico del deliberatario.

Tutti quelli, li quali sebbene non abbino ricevuto una particolare notifica dell' Asta, credessero pure di aver acquistato coll' iscrizione nei pubblici libri un diritto di ipoteca sugli stabili, vengono inviati a mezzo dell' editto da pubblicarsi nelli soliti luoghi e mediante Narodne Novine di insinuarlo in Giudizio immancabilmente fino alla vendita degli stabili, perchè in caso diverso dovranno imputare a se stessi; se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, ed essi ne restassero esclusi in quanto il prezzo fosse esaurito dalla detta distribuzione.

I. R. Pretura urbana
Fiume, 9. luglio 1857.

Nr. 2008—1857 (Izv.—314) (3—3)

Licitations-Ankündigung.

Vom Magistrate der k. Freistadt Kopreinitz wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass die hierstädtische Wein-, Bier- und Branndtwein-Daz am 24. September, Mauth- und Platzeinhebungsrecht am 25. September, endlich die städtischen Gründe, nämlich Aecker und Wiesen, dann das Fischereirecht am 26. September l. J. um 9 Uhr Vormittags in dem hierstädtischen Rathhause im Wege der öffentlichen Versteigerung für die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1860 also auf die Dauer von nacheinander folgenden 3 Jahren an den Meistbietenden in Pacht gegeben werden.

Pachtlustige können die nähern Lizitations-Bedingnisse während der gewöhnlichen Amtsstunden im Magistratslocale einsehen.

Schriftliche nach dem vorgeschriebenen Formulare verfasste Offerte müssen vor dem Lizitationstage bei dem Magistrate eingebracht werden.

Uebrigens wird bemerkt, dass die mündliche Versteigerung auf Grundlage des schriftlichen Bestbotes stattfinden wird.

Stadtmagistrat
Kopreinitz am 25. August 1857.
Der Bürgermeister
Deurbany.

Ad Nr. 2884—1857 civ. (Izv.—317) (3—2)

Edikt.

Vom k. k. Comitatsgerichte zu Essek wird dem Herrn Advokaten Eduard v. Zerpak durch dieses Edikt bekannt gemacht, es habe Herr Josef Rober Advokat als Vertreter der Apoka Patakischen Massa durch den Herrn Advokaten Dr. Anton Stojanović am 13. Juli 1857 Z. 2884 gegen ihn als gewesenen Verwalter der Apoka Patakischen Massa ein Gesuch zum Behufe der Vertretungsleistung in der hiergerichts durch den besagten Herrn Josef Rober als Vertreter der Apoka Patakischen Massa gegen Herrn Carl v. Adamović de Čepin pcto. Zahlung rückständigen Zinsen pr. 3840 fl. CMz. und 3060 fl. CMz. anhängig gemachte Rechtsstreite, überreicht, und es sei aus dem Grunde, weil der Gesuchsteller angibt, dass der Aufenthaltsort des Beklagten (Zerpak) unbekannt sei, und diesem Gerichte das Gegentheil nicht bekannt ist, zur Vertretung des Beklagten auf seine Gefahr und Kosten der Advokat Herr Ladislaus Arvay als Curator aufgestellt worden, mit welchem dieser Gegenstand nach Vorschrift der G. P. O. ausgetragen wird. Dem Beklagten wird die Warnung ertheilt, dass er die Erklärung über die Annahme der Vertretungsleistung binnen 60 Tagen entweder selbst abgeben, oder aber in dieser Frist den aufgestellten Vertreter hiezu gehörig anzuweisen, oder einen andern Sachwalter diesem Gerichte nahmaft zu machen habe, widrigenfalls er die Folgen der Verabsäumung sich selbst zuzuschreiben haben wird.

K. k. Comitatsgericht
Essek am 14. August 1857.

(Dp.—75) (3—2)

Natiečaj.

Visoko c. k. namiestničtvo odobrilo je zakladnice o utemeljenju pučkih učionah u Šiljaviću, Jamnici, Dubrancu i Kravarskom župah, na područje Kupsku spadajućih, izradjena, uslied kojih plaća učiteljska, osim slobodnog stana, vèrta i potrebitih dèrvah, na godinu iznaša 300 fr. sr. U kojih miestah učiteljsku stolicu zadobiti želeći, imadu molbenice svoje sa sviedočbami vèrhu dovèršenih pedagogičkih izpitah kao i dobrog ponašanja do 15. listopada t. g niže podpisanom dostaviti.

Dano u Pokupskom dne 1. rujna 1857.

Pavao Stoos,
podjaspriš i župnik, kao učionah kupskog kotara nadziratelj.

Br. 2540 (Izv.—322) (3—2)

Oglas jevtimbe.

Dne 26. rujna o. g. u 9 satih prie podne će se pri ovom c. k. kot. uredu obdèržavati javna jevtimba za iznajmljenje podavanja predprege na predprežnih postojah u Prilišću i Severinu za upravnu godinu 1857-58.

Jevtimbeni uvieti mogu se svaki dan pri ovom c. k. kot. uredu uviditi.

Od c. k. kot. ureda bosiljevačkog
U Stelniku 2. rujna 1857.
C. k. kot. predstojnik
Lopašić.

Nr. 2503 p. (Izv.—307) (3—3)

Kundmachung.

Auf Grund der hieramts vorgewiesenen vom k. k. Bergkommissariate zu Agram dd. 15. August 1857 Z. 450-B. de 1857 ausgefertigten Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung hat Herr Ludwig v. Kuchtich Privatier zu Razvor am 25. d. M. das Freischurf-Zeichen auf dem Weidegrunde des Grundbesitzers Ivan Kocian Haus-Nr. 14 in der Gemeinde Poljana, Bezirke Klanjec aufgestellt.

Was zur öffentlichen Kenntniss hiemit gebracht wird.

Vom k. k. Bezirksamte
Klanjec am 26. August 1857.
Für den dienstlich abwesenden k. k. Bezirks-Vorsteher
der k. k. Bezirks-Adjunkt
Davidović.

(Dp.—71) (3—3)

Natiečaj

za izpražnjeno učiteljsko miesto u osiečkoj županii, tovarničkom kotaru, u Iliaču pèrvog i drugog razreda s godišnjom plaćom 280 fr. sr., slobodnim stanom, bašćom, šlivikom i 8 hv. dèrvah, iziskuje se pako točno znanje ilirskog jezika i sviranje orgulah.

Natiecatelji imadu svoje molbenice s dokaznicami vèrhu svoje dobe, dovèršenih naukah i učiteljskoga izpita, ćudorednoga ponašanja i stečenih možda zaslugah providjene do 30. rujna t. g. tovarničkom župskom uredu podnieti.

Znaćeno u Berku 29. kolovoza 1857.

Anton Poslavsky,
podarcidjakon i pučkih učionah nadzornik.

Nr. 3392 (Izv.—310) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Vom Magistrate der königl. Freistadt Karlstadt wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, es werden die hierstädtischen Platz-, Pflastermauth- und Brückenmauthgebühren, dann die Weineinfuhr- und Fleisch-Daz für die Zeit vom 1. November 1857 bis 31. Oktober 1858 mittelst der, am 26. September l. J. im städtischen Rathssaale abzuhaltenden öffentlichen Versteigerung an den Meistbietenden in Pacht gegeben werden.

Zur Grundlage der Versteigerung werden die diesfälligen einzelnen Ertragssummen des Jahres 1857 angenommen.

Pachtlustige können die näheren Lizitations-Bedingnisse während der gewöhnlichen Amtsstunden bei diesem Magistrate einsehen.

Karlstadt am 28. August 1857.

Der k. k. Comitats-Commissär
inter. Magistrats-Vorstand
Iv. Vončina.

Br. 4001-1857 (DS—99) (3—2)

Oglas.

Dne 19. sèrpnja o. g. obdèržavat će se u selu Gradeu u 9 satih prie podne javna dražba ovogodišnjeg prirodaod kostanja, žira i bukvice ovogradske gore Gradeu zvane; što se tim dodatkom do obćeg znanja stavlja, da dražbeni uvieti u ovogradskom uredu za uvidjenje pripravni leže.

U Zagrebu 5. rujna 1857.

Kamauf.

OGLASNIK.

(Dp. 70) (5—4)

Oglas.

Podpisano nadstojničtvo namierava dojduće školske godine niekoliko djakah iz realne škole i iz 4 razredah dolnje gimnazie na stan uz hranu primiti

Što se roditeljem i obskèrbnikom djakah s tim dodatkom do znanja stavlja, da rečeno primanje od sviedočbe vèrhu svèršenih prošaste godine s dobrim uspiehom naukah zavisi.

U Zagrebu 31. kolovoza 1857.

Nadstojničtvo gèrčko kat. ličkog sjemeništa
Pajo Bratelj.

(Dp.—74) (3—3)

Tèrgovina miešovite robe

skopčana sa c. k. prodajom duhana u malom kao i sa čvèrsto zidanom i za rukovanje s proizvodima zemlje dobro, priredjenom kućicom, vèrtom, poljem i zemljištem u jednom pokrajinskom gradu Hèrvatske ležeća na dobrom miestu prodaje se zbog starosti njenoga sadanjega posiednika uz dobre uviete ili daje se uz dobro osiguranje u zakup. Obližja mogu se saznati u ubavieštioniči g. M. Wagnera u Zagrebu.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 14. RUJNA 1857. Broj 208.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom dašiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo na Nj. c. k. visost prejasnoga gospodina nadvojvodu Albrechta, glavnog upravitelja Ugarske izdat sliedeće najviše ručno pismo:

„Ljubezni gospodine rodjače, nadvojvodo Albrechte! Primio sam na Mojem sada dovèršenom obilaznom putu po većoj strani Moje kraljevine Ugarske svigdie i od svih u njoj stanujućih plemenah najživahnia očitovanja vierne privèrženosti i nebrojene, mnogovèrstno sjajne, no vazda najbolje namienjene dokaze lojalna klanjanja i iskrene podanosti.

Pri tom sam sa zadovoljstvom opazio znatne napredke, koje je zemlja od Mojega putovanja pred pet godinah učinila u svakom obziru i osviedočio sam se, da su uredbe, koje su tamo u provedenju Mojih organičnih razpisah od 31. prosinca 1851. god. i to poslie najzreliег uvaženja i uzemši svaki obzir na vlastite okolnosti zemlje, stavljene bile u dielatnost, znatno promaknule očevidno poboljšanje iste.

Nadam se pouzdano, da će ovaj dobrotvorni upliv u buduće kod umnožavajućih se svakim danom sredstvah tečenja i prometa, kod mierah, koje se izvadjaju za podpuni red posiedovnih razmierjah i napredujućim izobrazovanjem i osavèršivanjem organizma stupivšega u život, dielovat u svedj većoj mieri.

Odvaživši se nepomično dèržat se načelah, koja su Me do sad kod vladanja Moga carstva rukovodila, hoću da se to svestrano spozna a osobito da si to svi organi Moje vlade uzmu za točni pravac.

Pri tom će pako biti Moja najveća skèrb vaviek onamo upravljona, da se razna plemena odsele u svojoj narodnoj vlastitosti uzdèrže i da im se kod gojenja njihova jezika zajamči dostojan obzir.

Vašoj ljubeznosti zahvaljujem se za požèrtvovanje i obazrivost, kojom vodite upravu kraljevine. Zajedno Vam nalažem, da Moju osobitu zadovoljnost date na znanje svim tamošnjim oblastima, koje pod mnogostrukim teškoćama s revnostju i podanostju izpunjavaju zvanje svoje; očekujem, da će i odsele činit sve i sva, da se Moje dobrohotne namiere na korist zemlje i njezinih stanovnikah svestrano i postojano stavo u dielatnost.

Laxenburg dne 9. rujna 1857.

Franjo Josip s. r."

Dne 8. rujna 1857 izdan je i razposlan komad XXVIII. razdiela I. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Naredba ministarah unutarnjih dielah, pravosudja i financiah od 9. kolovoza 1857, valjana za svekolike krunovine, izim kraljevine lombardezko-mlietačke i Krajine vojničke, kojom se, uslied previšnje odluke od 17. lipnja 1857, razjašnjuje glede sudištah pèrve molbe smisao riečih: „Službena putovanja u koteru uredovnom," nalezećih se u drugoj točki 1. §. ministarske naredbe od 3. sèrpnja 1854 (br. 169 dèrž. zak. lista).

Razpis ministarstva pravosudja od 9. kolovoza 1857, kriepostan za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, o tom, dà li se §. 354. zakona kaznenoga od 27. svibnja 1852 uporavljivati može na nepovladjeno prodavanje priredjenih liekarijah homeopatičkih.

Naredba ministarstvah unutarnjih dielah, pravosudja i financiah od 14. kolovoza 1857, kojom se obznanjuju promiene, koje su u razdieljenju na okružja i kotare nastale u više krunovinah od onda, odkako je isto razdieljenje proglašeno.

Naredba ministarstva pravosudja od 14. kolovoza 1857, kriepostna za svukoliku cesarevinu izim Krajine vojničke, o tom, da se valja dèržati zamienitosti u obziru izvèršbe osudah, što ih kraljevsko-pruski sudovi izriču na tužbo, pred njimi, kao pred nadležnosti ugovora, podignute proti podložnikom austrijanskim.

Naredba ministarstva financiah od 15. kolovoza 1857, valjana za krunovine u občenitom savezu carinskom, kojom se umnožavaju povlastice male divone I. razreda u Achenthalu.

Naredba ministarstva financiah od 15. kolovoza 1857, kojom se predmeti upravni, podčinjeni sada vèrhovnomu upravljanju c. kr. direkcie od rudah, solnicah i lugovah u Kološvaru, stavljaju privremeno pod upravljanje vèrhovno c. kr. nadzornoga glavnoga ureda od rudarstva u Nagybányi, a ime c. kr. nadzornoga glavnoga ureda od rudarstva u Nagybányi i Smolnicah privremeno promienjuje tako, da se isti ima u buduće zvati: C. kr. direkcia od rudah, lugovah i dobarah.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Dne 6. rujna umro je od starosti biskup beogradski i smederevački, bivši predstavnik zagrebački Josip Schrott, u Čavošu u Banatu. Tielo pokojnikovo sahranjeno je u vlastelinskoj raki dne 8. t. m.

— Nj. uzoritost visokočastni gospodin nadbiskup zagrebački poduzet će sliedećih danah t. mieseca prijavljeni jurve kanonički razgled po župah oko Zagreba: Dne 20. t. m. u Čučerju, dne 21. u Granešini, 22. u Markuševcu, 23. u Remetah, 24. u Šestinah, 27. u Stenjevcu, 28. u Vrabču.

— Poznati našim čitateljem Fr. Franjo Momčinović, redovnik dèržave bosanske i sabiratelj blagih prinesakah za carigradski hošpital po nadbiskupii zagrebačkoj, svèršio je svoj nalog u Zagrebu i uputio se ovih danah u Varaždin. Zbirka zagrebačka iznosi 628 fr. sr., u koju je prečast. kaptol, izvan pojedinih prinesakah svojih članovah, iz občenite pieneznice prineo 50 fr.

Beč 10. rujna. Treća skupština medjunarodnoga kongresa statističnog uprav sada zaglavila je svoje siednice i inostranci, koji su kod istoga udioništvovali, razilaze se na sve strane, da donesu kući stečene utiske i uspomene. Tako medju zvaničnim zastupnicima kao i medju slobodnim udionicima naluziahu se ugledni muževi, kojih sud mnogo važi; oni su ga već izrekli i sadèržaje otvoreno priznanje tečaja skupštine i plodovah time postignutih.

Pribitnost najviših dostojanstvenikah dèržave povisila je svečanost otvorenja siednicah znamenito pozdravom kongresa od strane gosp. ministra tèrgovine u ime carske vlade. Shodan je bio tečaj istih; za kojih upèrkos svoj živahnosti pretresivanja nije bila izušćena nijedna uvriedjujuća riečca i vladao je najbolji red u razpravama kao što je i zaključak bio pun dostojanstva. Starješina statistike gospodin Quetelet, pèrvi zastupnik belgijske vlade, izreko je u ime kongresa pod gromovitim pleskom istoga zahvalu punu strahopoštovanja skupštine prema Nj. c. k. apoštolskom veličanstvu za odlični prijam, padši kongresu u dio i očitovao je na isti način obvezanost istoga prema cesarskim ministarstvima kao i priznanost prema predsiedniku i dotičnoj pisarnici.

Zadaća kongresa nije bila lahka. Predjašnje skupštine otešćalu su svojim dobro sastavljenim programom izbor gradje za kasnie i imali su izvan toga tu prednost, da im je narodni jezik bio zajedno i medjunarodni. Polag občenitoga suda odlikovao se je program izradjeni po pripravljajućoj komisii obilnostju gradje i temeljitim izradjenjem iste; predlozi sadèržani u istom prispieli su s malim iznimkama do zaključka. U Beču dogodilo se pèrvi put, da su razprave kongresa vodjene bile u dva jezika t. j. u francuskom i niemačkom i ne bez skèrbi, kao što se je g. Vischers, drugi belgijski zastupnik, izrazio, izgledali su oni dionici, koji nisu bili Niemci, razvitak ovoga razmiera, jerbo su se bojali, da će tim morat biti nadkriljeni. On je priznao zahvalno, da taj strah nije bio opravdan, jer takovim sučlanovima nije bio ni najmanji uštèrb učinjen u obziru njihova podpunoga udioništvovanja kod razpravah.

Ponajprije se ima zahvalit vieštini predsiednika skupštine, baronu Czoernigu, da se je ova ravnoteža uzdèržala i da je time medjunarodni karakter skupštine sačuvan bio od svake okèrnje.

Važni su plodovi ovih razpravah za napredak znanosti i uporavu iste u administracii; kao karakterističnі znak ove skupštine može se smatrat, da je vlada i to vlada jedne velike i mogućne dèržave stupila u neposredno medjusobno odnošenje k radnjama kongresa i time povisila uglednost i prakničnu znamenitost istoga. Ako četvèrta skupština (za koju je London predložen) i sliedujuće nastave onaj put, kojim je bečka udarila, onda će ova uredba imati najblagodatniih posliedicah za osavèršavanje javne uprave i time za blagostanje narodah.

Zastupnicima inostranih vladah, kao i mnogim od najvèrstniih drugih sučlanovah palo je u dio odlikovanje, da su Nj. c. k. apostolskom veličanstvu bili predstavljeni po gospodinu ministru tèrgovine, vitezu Toggenburgu. Usrećeni nizhodnom milostju vladara uzet će dotičnici uspomenu toga kao najliepše siećanje na svoje ovdiešnje bavljenje u svoju domovinu, kamo je medjutim pred njima već odpèršio glas austrianske gostovitosti, koja je opetovano pala u dio sučlanovima kongresa.

— Nj. veličanstvo car odobrio je na predlog Nj. c. visosti prejasnoga gospodina nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana, da se podigne jedna diskontobanka u Milanu.

— Iz Beča 3. rujna pišu „Allg. Ztg-u": „Učrednik prestaloga lista „Corriere Italiano", g. Mauroner, namierava ovdie izdat jedan beletristični dnevnik, a gospodin Fornara, dèržatelj opravništva za taljanske poslove, hoće da utemelji na akcie jedan veliki politički list u taljanskom jeziku.

Talianska.

Pišu listu „Union du Var" iz Nizze: „Mazzini je prošo kroz Nizzu i zadèržavao se je tamo tri dana. Od ovud otišo je u Genovu preobučen kao monak od opatie imenom La Ghetto, koje cèrkva kod nas i u susiednoj pokrajini stoji u velikom štovanju. On je stanovao u gostionici k cèrvenom šeširu, a stopram osam danah kasnie nego što je od onud odputovao saznala je policia da je tamo bio ovaj poglavica, koi nije tako viešt, kao što je glasovit, i kojega bi lahko uhvatili, da samo ozbiljno uzhtijahu. U Genovu odvezo se je Mazzini na brodu „Dante". Za prevoza nepomično je čitao u svom

ogromnom brevira i kèrstio se je svaki čas. Neznamo što je tomu radinom ali plašljivom poglavici moglo dati povoda, da dodje u Nissu. Njegova umietnost sastoji se u tom, da ostavlja svojim fanaticima pogibelj i posliedice a sam nepresteno živi po sibaritički.

Turska.

Pera, 5. rujna. Prošaste subote vèrvili su Turci već rano jutro pred palačama francuskoga i ruskoga poslanstva, da vide, kako će opet dignut svoje zastave obe sile i da se nagledaju opet razkritih gèrbovah istih. Kad se to napokon učinilo, stajali su još dugo pred palačama divili su se gèrbovima i pèršećim zastavama, koo da su ih danas pèrvi put vidili i sad jednog sad drugog čuo si radosno zakliknut: Maš Alah! maš Alah! (Hvala bogu)! dočim su pred četiri nedielje na istom miestu uzdisali „Aman! Aman!“

Niemačka.

U Berlinu dèržat će se dne 10.—17. t. m. sveobća skupština protestantah iz svega svieta, a viećat će se u tri jezika, niemačkom, engleskom i franceskom. Pobudu toj skupštini dale je englesko društvo „Evangelical Alliance,“ proti kojemu, kao i nastajućoj skupštini podižu se s više stranah važni protestantski glasovi. Glasa se, da će i kralj pribivati skupštini.

Velika Britania i Irska.

Medju kraljicom engleskom i republikom honduraskom skloplјen je brodarski i tèrgovački ugovor i podpisan dne 27. kolovoza god. 1856. Taj ugovor već je posredstvom štampe stavljen do obćega znanja. Polag istoga očituje Honduras da engleska vlada i engleski narod može upotrebit medjuoceansku cestu u svako doba i da ista prosta stoji podložnicima velike Britanie na „sve zakonite svèrhe“, zatim da za prevoz britanskih dobarah nemaju se plaćat nikakove carine ili ine pristojbe. Nadalje obvezuje se republika, da će na krajima predložene ceste načinit slobodnih lukah. Engleska sa svoje strane priznaje prava suverenska i vlastnička Hondurasa u obziru na pomenutu cestu i jamči podpunu neutralnost ceste s priuzdèržajem, da će društvu, koje predstoji toj saveznoj cesti, uztegnut jamstvo i svoju zaštitu, čim družtvo naredi ustanovah, koje bi bile proti smislu dotičnoga ugovornoga članka.

Azia.

Iz Kalkute od 20. sèrpnja pišu „A. A. Ztg.“: Od posliednje pošte veoma su se pogoršale okolnosti. U novinama koje vam šiljem, vidit ćete mnogo, ali ne sve, budući da je lord Canning zabranio kazat istinu; štampa nesmie priobćivat više, nego što se njemu svidi; iste privatne viesti moraju se njemu podnosit prije nego se usmogne štampat, da se nedozna istina; no ipak se doznaje i urodjenici znaju više nego li mi. Ja vam mogu dati sasvim izviestnih viestih, dokud je napredovao prevrat i bojat se je, ako nedodje skoro vojena pomoć, da ćemo svi biti poubijani. Od posliednje pošte može se reći da su malone sve sieverozapadne provincie izgubljene; okrutnosti, kod padauća Cawopore-a i Luknova nemaju prispodobe u historii a obsada Delhia nalići možebiti sama na Sevastopolj. Na Delhi jurišalo je do 5000 evropskih vojnikah; u gradu i tvèrdjavi bilo je do 50,000 (!) momakah sa svim potrebnim zalihama i municiom; engleska pako vojska nije izrala ništa, pa ipak je osvojila grad. Buntovnici utekli su u tvèrdjavu; osvojenje stalo je jednu trećinu vojske; 75. kraljevska regimenta nebroji sada više od 100 momakah. Artileria bila je slaba; piehota morala je stopram osvojit topovah, a zatim ih upotrebit; baruta bilo je doste, a i malone ni jednoga taneta.

U isto doba dobili su buntovnici pomoć i štali su obsadjivati Engleze u gradu, presiekli su im svaki dovoz hrane itd., čim su posliednji bili prisiljeni ostavit grad i protući se, no što je samo malo kome pošlo za rukom i ovo malo ih povuklo se u Agru, tako da je Delhi opet podpunoma u rukama buntovnikah, i da je malone sva engleska vojska uništena bila (?). Medjutim pobunili su se urodjenici gwaliorski a Marati podjoše na Agru i zarobiše vojsku (1000 momakah) zajedno s gospodinom Colvinom, gubernatorom sievero-zapadnih provinciah (?), pouhiše sve kèršćane, koje su mogli dobit i počiniše največe okrutnosti. Kako sada stoje stvari i kako se prevrat množi, nemože dugo trajat, ili ćemo morat ostavit zemlju; sve sievero-zapadne provincie, opetujem, izgubljeno su i u rukama buntovnikah; vas (?) Audh prošo je, u Lahoru (?) i Multanu (?) pobunila se vojska, u Dekanu (?) sve je u podpunoj pobuni i ide na Benares; u provincii Citagong i u Birmi (?) pojaviše se nemiri, u Kernatiku sve se je pobunilo (?). Isto tako u bombajskom predsiedništvu nastali su nemiri (?). Evropskih bojenih četah ima samo malo u Indii a te su tako osamljene, da nemogu mnogo učinit. Vlada je poslala ladjah u južnu Afriku i Australiu po vojsku i sva kineska ekspedicia očekuju svaki čas ovdie; no ako ta pomoć nedodje moramo se bojat, da će za mohamedanske moharemske svetkovine najveća nesreća postić Kalkutu.

Proti sadèržaju ove kobne korešpondencie ogradjuju se občinske novine u sliedećoj pazki. One vele: „Mi smo od ovoga novoga korešpondenta već dva puta dobili viestih, koje su se podpunoma potvèrdile. Ništanemanje mislimo i nadamo se, da nam je ovaj put — pismo je jošte od posliednje pošte — priobćio više glasovah pretieravajućih nesreću, kojima se je u Kalkuti tim večma moglo vierovat, što je sada tamo štampa stegnuta. Medjutim uz indijske listove, koji nebi mogli prešutat takovih katastrofah, stoji ogromna korešpondencia londonskih novinah a nijedne izmedju istih nenapominju gore navedenih dogadjajah, koje smo naznačili znakovima pitanja. Opažamo našem gospodinu korešpondentu, da je njegovo pismo na pošti od Kalkute, kako se čini, zadèržano bilo zbog nepodpunih pismenih markah. Ili je pismo došlo stopram s teškom poštom u Englesku.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Marsilja 6. rujna. Ladja „Salis“, koja je na račun ruskoga društva za nabavljanje živinskih proizvodah i tvarih za hranu natovarena i obskèrbljena makinama, radnicima i materialima istoga, odjedrila je danas u Rostov na Donu.

London 7. rujna. Posliednjim parobrodom iz New-Yorka od 27. pr. m. došavše viesti javljaju, da će se teško uživotvorit ekspedicia proti Utahu, i to kako se glasa zato, što je razstrojena vojska, bivša odlučena za ekspediciu.— U Bostonu mnogo je tèrgovacah bankrotiralo. U novčanim krugovima vlada dosta podozrenja, no ipak još svejednako nije se odražila tèrgovina s novcem.

— U Bagdatu prosuo se glas dne 5. pr. m., da je Delhi pao i da je veća strana kolovodjah pobune obiešena, no nasuprot da se vas siever zemlje od Agre i Alahabada do Audha nalazi u pobuni. (Sr. današnji članak pod Aziom).

Iz Bagdata (od 5. kol.) javljaju, da je tamo više tèrgovačkih kućah sasvim propalo usled već prijavljenog oplienjenja karvana.

Pariz 11. rujna. Kao što se glasa Credit mobilier hoće da podigne tužbu proti jednom žestokom nasèrtu lista „Times“.

Pariz 11. rujna. Bankovni iskaz iziso je; gotovina se je povećala za 2 ¾ mil., a kontokorent dèržavnoga blaga za 2 ⅔ mil. Nasuprot listnica se je umalila za 19 ⅓ a okolovanje biljegah (notah) za 26 ⅔ mil. frankah. Jedna električna žica provučena je od Algira do Teutende u Sardinii.

Milan 9. rujna. „Gazzeta ufficiale“ javlja najvišje odobrenje diskontobanke za Milan.

Tèrst 11. Bèrzovoznim podvozom prispieše prošasto noći ovamo grofica Molina i grof Montemolin sa svojim dvorjanstvom i turski poslanik.

Pariz 12. rujna. Franceska flota došla je dne 31. kolovoza pod Tunis. „Moniteur“ javlja: Car je jučer jednoga adjutanta poslao u rusku kapelu, gdie se je dèržala služba božja na čast ruskoga cara.

Firenca 9. rujna. Buletini o nalasku nadvojvode Ferdinanda toskanskoga, koi je oboleo u Arrezzu, glaše od sinoć 8 satih povoljno.

Srebro od 2. rujna	5⅞ fr.
Carski dukati	7¾ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 8137-389 (Fin.—40) (3—1)

Kundmachung.

Am 21. September l. J. um 9 Uhr Vormittags wird in der k. k. Steuer- und Domänenamts-Kanzlei zu Kreutz die diessjährige Eichelmastung in den Fondswäldern: Potočec, Ivanec, Majurec und Diankovec im Wege öffentlicher Versteigerung an den Meistbietenden hintangegeben, und können die Bedingungen bei dem gedachten Amte eingesehen werden.

Warasdin den 10. September 1857.

Wodwařka.

Nr. 4780 (Izv.—324) (3—1)

Feilbietungs-Edikt.

Von dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin wird bekannt gegeben, es sei über Ansuchen der Dr. Anton Fengler'schen Erben Eleonora Döbring, Maria Juliana Trieb, Anton Florian Trieb, Johann Carl Ferdinand Trieb, Maria Elisabeth Trieb, Maria Franziska Trieb, und Johann Carl Josef Fengler die Versteigerung der ererbten Realitäten, und zwar: des hierorts in der Biskupecer Gasse sub Consc.-Nr. 942 gelegenen Hauses sammt An- und Zugehör im Schätzungswerthe pr. 1500 fl. CMz. und des Ackers sub L. Z. 2745 im Schätzungswerthe pr. 200 fl. CMz. bewilliget, und zur Vornahme derselben die erste Tagsatzung auf den 19. Oktober d. J. und die zweite auf den 10. November d. J. jedesmal Vormittags 10 Uhr im hierortigen Rathssaale angeordnet worden.

Weil die Versteigerung auf freiwilliges Ansuchen der Eigenthümer erfolgt, so bleibt den auf die Realitäten versicherten Gläubigern ihr Pfandrecht ohne Rücksicht auf den Verkaufspreis vorbehalten.

Hievon werden Kauflustige mit dem Beisatze verständigt, dass kein Anbot unter dem Ausrufspreise angenommen wird, und dass die übrigen Lizitations-Bedingnisse in der diesgerichtlichen Kanzlei eingesehen werden können.

K. k. Comitats-Gericht

Warasdin am 2. September 1857.

Novak. Fohn.

Br. 57—1857 (Izv.—312) (3—3)

Dražbeni oglas.

Dne 20. listopada t. g. bude se u sl. k. gradu Križevcu pobiranje daće od vina, piva i rakie dražbenim putem onome, koi najveću zakupninu obećao bude, pod uvietima, koji se svaki dan kod podpisanog načelnika uviditi mogu, u najam dalo.

Svi dakle, isto pobiranje najmit hoteći, na spomenutu dražbu uljudno se s tom ipak opazkom pozivlju; da svaki dražati želeći 5% odustanicu od dosadanje zakupnine, dostatnih pako zakupa 10% jamčevinu, ili u gotovom novcu, ili u dèržavnim zadužnicama kojih vriednost se polag onog dana burzničkog tečaja računala bude, ličbenoj komisii položiti dužan bude.

Pismene ponude se samo pred početkom dražbe primale budu.

Magistrat sl. i kr. grada Križevca dne 30. kolovoza 1857.

Pr. načelnik

Gašpary.

Nr. 2502 p. (Izv.—308) (3—3)

Kundmachung.

Laut hieramt vorgewiesenen vom k. k. Bergkommissariate zu Agram dd. 15. August 1857 Z. 448 R. de 1857 ausgefertigten Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung hat Herr Ludwig v. Kuchtich Privatier zu Razvor am 26. d. M. das Freischurf-Zeichen auf dem Waldgrunde des der österreichischen National-Bank gehörigen Gutes Nagy-Tabor in der Gemeinde Poljana, Bezirke Klanjec aufgestellt. Was zur öffentlichen Kenntniss hiemit gebracht wird. Vom k. k. Bezirksamt

Klanjec am 27. August 1857.

Für den dienstlich abwesenden k. k. Bezirks-Vorsteher

der k. k. Bezirks-Adjunkt

Davidović.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

An die k
H o
Exoffo

God. XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 15. RUJNA 1857. Broj 209.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom došiljati, 6 for. sr. —

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4. kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ **Koncem ovoga mieseca počimlje se posliednji tečaj ovih novinah za tekuću; godinu poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.**

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ **Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.**

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prešle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Br. 1813. (DS.—100) (3—1)

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Hèrvatskoj o niegdašnjoj županii varaždinskoj i o Medjimurju, istoj sada utielovljenom.

U obziru napredujućega osnutka novih gruntovnicah u kraljevini Hèrvatskoj ovim se, uslied naredbe ministarstva pravosudja od 21. kolovoza 1857, br. 19.083, od strane c. k. upravljateljstva (direkcie) gruntovnicah u Zagrebu do obćenitoga znanja dostavljaju sliedeća:

I.

U svèrhu da se uvesti mogu gruntovnice, obavljena su jurve sasvime u kraljevini Hèrvatskoj miestna izvidjenja polag obćinah i u županii varaždinskoj po svemkolikom području njezinom od godine 1848., a isto tako i u Medjimurju, koje joj je sada utielòvljeno; te napisnici gruntovnički, ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, bit će, počamši od 1. listopada 1857, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Varaždinu svakomu na ogled izloženi.

Obavljanje poslovah i uredovnih dielah, naznačenih u izroku ovom, ima se započeti takodjer dne 1. listopada 1857, i u svèrhu ovu odredjen je c. k. županijski sud varaždinski.

U obziru kr. slobodnoga grada Varaždina, već odprije miestno izvidjenoga, ostaju u kriepošti ustanove, obznanjene izrokom od 4. svibnja 1856.

II.

U obziru onih poslovah i uredovnih dielah, koja se započeti imadu dne 1. listopada 1857, i koja treba da se kod gorinapomenutoga suda obavljaju glede obćinah, koje su mu doznačene, izdaju se sliedeći pozivi i propisi:

1. Svi oni, koji uslied prava vlastničkoga, založnoga ili zakupnoga, budi već u vrieme, kad se je po obćinah činila authentikacia napisnikah gruntovničkih, postojavšega, ili barem već prije 1. listopada 1857 stečenoga, sciene da tražiti mogu, da im se štogod izpravi, popuni, ili štogod odpiše, pripiše ili prepiše u napisnicih gruntovničkih, budi glede oznake nepokretninah, budi glede sastavljenja predmeta gruntovničkoga ili pako glede upisanih razmierjah posiednih, — pozivaju se ovim, da ove svoje tražbine prijave do konca travnja 1858 tim sigurnie, budući da se u protivnom slučaju iste tražbine neće više moć potierati na štetu trećih osobah, koje, od 1. listopada 1857 počamši, na temelju upisah, sadèržanih u napisnicih gruntovničkih, stekle budu poštenim načinom daljih pravah uknjiženih.

Ova prijava ima se na sva, u napisnicih gruntovničkih još neuvedena posiedna prava protezati bez razlike, bila ista ili nebila sadèržana u starih, jurve ukinutih ili i sada još vodjenih valovnicah, gruntovnicah ili inih knjigah, listnicah i registrih; i bila ili nebila stranka glede koje namaknute sobi nepokretnine predala sudu kojemu prošnju za prepisanje posieda, i bila ili nebila prošnja ova jurve riešena.

S toga dužnost prijave nalaže se navlastito onim, kojih prava posiedna kod izvidnih povierenstvah nisu potierana bila ni po njih samih, a ni po zastupnicih, koji su po istih povierenstvih postavljeni, ili koji svoga tobož jačjega prava ili prava o suposiedu naprema faktičnomu posiedniku, po povierenstvu obavljenomu i u gruntovničkih napisnicih upisanomu, nisu kadri bili izkazati načinom, kao što je u propisih o miestnom izvidjanju ustanovljeno, bilo ili nebilo tokoršnje njihovo pravo ubilježeno u napisnicih gruntovničkih ili u obćenitom napisniku razpravnom.

2. Nadalje svi oni koji su

a) na nepokretnine, u napisnicih gruntovničkih upisane, ili po ustanovah previšnjega patenta od 29. studenoga 1852, br. 247 dèrž. zak. lista, pravah diedinskih ili pravah založno-odkupnih, ili iz drugoga kojega pravnoga naslova tražbinah o vlastničtvu jurve potierali; — ili kojim

b) po ustanovah patenta onoga pripada još dulji rok za potieranje prava založno-odkupnoga, — pozivaju se ovim, da ove svoje tražbine, ako žele izbieći pravnu posliedicu, u predjašnjoj točki 1. ustanovljenu, prijave najdulje do konca mieseca travnja 1858, i da pismenom potvèrdom iskažu u slučaju a) tekuću još parnicu radi zabilježenja iste u napisniku gruntovničkom ili pravomoćno im jurve dosudjeno pravo radi prenosa u isti napisnik; u slučaju b) da pako isto tako radi zabilježenja u napisniku gruntovničkom iskažu založno-odkupno pravo, koje im još pripada.

3. Zatim svi vierovnici, koji su na nepokretnine, u napisnicih gruntovničkih upisane, ili stekli jurve pravah pèrvenstvenih, ili koji ih uknjižbom možda još stekli budu do 1. listopada 1857, — pozivaju se ovim, da uknjižene svoje tražbine, za da se hipotekarno prenesu u staro stanje teretah predmeta gruntovničkoga, prijave najdulje do konca mieseca kolovoza 1858 tim sigurnie, budući da će u protivnom slučaju izgubiti svoje prije stečeno pèrvenstvo; gdie će nasuprot, ako se kao što treba prijave, njihova do 1. listopada 1857 jurve stečena prava pèrvenstva ostati napovriedjena i proti onim novim stečevnikom i hipotekarnim vierovnikom tih predmetah gruntovničkih, koji od toga dana nastali budu.

4. Napokon oni posiednici plemićkih odprije dobarah, koji su kadri dokazati, da je s ovimi dobri do godine 1848. izvèršivanje sudbenosti na način, primiereni ustanovam naredbe ministarstva pravosudja od 27. lipnja 1855, br. 116 dèrž. zak. lista, skopčano bilo, pozivaju se ovim da se glede toga iskažu do konca mieseca kolovoza 1858, za da moguće budu dobra ova uvesti u županijske (varmedjske) gruntovnice; gdie nasuprot sva ostala dobra preći imadu u gruntovnice uredah kotarskih.

5. Izročni rokovi, ustanovljeni u točkah prediducih, nedopuštaju ni produljenja a ni povrate u stanje predjašnje.

6. One tražbine, koje se patentom od 2. ožujka 1853, br. 40 dèrž. zak. lista, izdatim glede niegdašnjega saveza urbarskoga i glede srodnih s njime razmierjah, uredjuju, bit će bez razlike, bile ili nebile ubilježene u izvidnih napisnicih, izključene iz gorinavedenih pozivah, t. j. netreba ih ni prijavljivat ni iskazivati, a tako isto izključene su i od razpravah, koje se uslied izroka ovoga činiti imadu.

7. Obnarodovani napisnici gruntovnički imadu se, počemši od 1. listopada 1857, smatrati i voditi kao gruntovnice u smislu §. 321. obćega zakonika gradjanskoga; s toga na nepokretnine, koje su u iste gruntovnice uvedene, moći će se, od ovoga dana počamši, nova prava vlastničtva, prava hipotekarna ili druga prava stvarna samo zakonitim upisom u iste i samo bez povriede tražbinah, na ovih nepokretninah odprije jurve postojavših i u izročni rok prijavljenih i izkazanih, dobivati i na druge osobe prenositi ili ukidati.

8. Propisi, po kojih se stranke i sudovi, preduzimajući i izvèršujući poslove i uredovna diela, u izroku ovom naznačena, vladat imadu, sadèržani su u naredbi ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222 dèrž. zak. liste.

C. k. upraviteljstvo gruntovnicah
u Zagrebu dne 21. kolovoza 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb 15. rujna. Nj. uzoritost preč. stožernik i nadbiskup Juraj Haulik poklonio je u svojoj neumornoj blagotvornosti zagrebačkomu kat. dietičkomu družtvu, koje preuzoritoga gospodina kano svoga utemeljitelja i pokrovitelja štuje, opet 650 for. sr. u obveznicama zemaljskoga odkupa i dèržavnoga zajma u tu svèrhu, da se kupi za družtvo shodna kuća. — Dao bog, da svi ovdlešnji stanovnici sve bolje i bolje upoznadu veliku važnost ovoga družtva za uzgojenje vèrlih i čestnih zanatnikah, da se po sudielovanju združenih silah uzmogu udielotvoriti plemenite namiere obće štovanoga dobročinitelja.

— U „Sèrbskom Dnevniku“ čitamo o plovitbi po Dunavu sliedeća:

U Francuskoj su dva družtva, koja se spremaju, da pošlju svoje ladje na Dunav. Vriedno je, da o njima što više saznamo.

Pèrvo je družtvo, koje ima svoje ladje na rieci Roni u Francuskoj. Drugo je družtvo kapetana Magnana, koi je s jednom ladjom bio na Dunavu i na Savi.

Ronsko družtvo ima mnoge ladje parne. Kako su se željeznice umnožile, mnoge su ladje tome družtvu izlišne. Plovljenje po Dunavu vidi mu se uprav zgodna prilika, da svoje ladje upotrebi.

Ovo je družtvo naumilo poslati za putnike 10 parobrodah od najveće bèrzine i 20 parobrodah za robu ili tèrgovinu. Naumilo je sad ploviti od Galca do Beograda, a što prije i do Pešte. Ako bude uzděs, ono kaže, da će broj ladjah umnožiti. Družtvo ovo kaže, da ono netreba za taj posao ni troška, ni spremanja, nego samo da premiesti svoje ladje sa Rone na Dunav. Ono kaže dalje, da je plovitba na Dunavu

mnogo lakša nego po Roni. Isto to društvo namierava broditi i po Prutu i Seretu, pak kaže, da za ovu drugu plovitbu netreba davati nikakvu drugu privilegiu, jer se to s francuskim zakonima neslaže, i jer bi društvima dunavskim to smetalo.

Društvo ronsko iznosi račun društva austrijsko-dunavskog i nalazi, da bi ta plovitba bila po njega probitačna. Za naše sadašnje parobrode kaže to društvo, da idu vèrlo sporo, a ciene da su pretierane i velike. Ono misli svoje plovitbe ovako urediti:

Iz Pešte do Beograda ili do Djerdapa veće ladje po tri puta na nedielju. Od Beograda ili Djerdapa do Galca ladje lakše, takodjer po tri puta na nedielju. Jednu ladju osobite bèrzine izmedju Pešte i Galca. 6 ladjah lahkih i velike bèrzine izmedju Pešte i Beograda ili Djerdapa, 12 velikih ladjah izmedju Beograda i Galca, 6 ladjah za rezervu.

Družtvo ovo još nije odredilo, da li će Beograd ili drugo koje miesto iznad Djerdapa uzeti za srednju štaciu izmedju Pešte i Galca.

Drugo društvo Magnanovo nije tako spremno, niti ima gotovih ladjah. Ono bi se zato istom spremiti moralo. Po svoj prilici ovo će od svoje namiere odustati, dok vidi da se društvo ronsko u tej posao upušta.

Iz obširnoga preračuna društva ronskoga vidimo izmedju ostaloga, da je odredilo na podizanje agenciah jedan milion franakah; vidimo da bi uložena glavnica sasad iznosila 12 milionah franakah i da se nada prihodu čistom od 3,600,000 franakah.

Franceska.

Pariz. Naloga nekadašnjih soldatah Napoleona I. k palači počastne legie bila je dne 8. t. m. neizmierna, za da prime tamo medalju svete Helene, tako da su stajali od ulice „Rue de Lille" do ulice „Rue Bellechase. —

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz 11. rujna. Car Napoleon odputovat će dne 20. u Niemačku; dne 21. sliedit će za njim carica, koja će ostati u Hanoveru (?).

U Carigradu učinjen je predlog (od koga?), da se sultanov zet načini vladarom dunavskih kneževinah.

Admiral Trehouart *prispeo je dne 31. kolovoza sa svojom flotom pod Tunis. (Bèrzojavne viesti bečke Presse.)*

Pariz, 13. rujna. „Moniteur" javlja, da je zbog neprestane kiše nastava manuvre u chalonskom stanu odgodjena do dojduće sriede. „Pays" i „Patrie" donose jednu pošiljku iz Jaša, polag koje su se izbori u moldavskoj započeli dne 10. t. m. Iz Tunisa pišu od 2. t. m. da je tamo stanje stvarih povoljno.

Stokholm, 12. rujna. U podne. Izvanrednim listom dnevnika „Post och inricko Tidninger" izišo je kraljevski raspis, kojim se medjutim za upravu dèržavnih poslovah dok kralj boljuje postavlja medjutimna vladna oblast sastojeća iz švedskih i norveških sučlanovah dèržavnoga vieća.

Stokholm, 12. rujna u večer. Uprav sada prispeo je na stališe jedan kraljevski predlog u obziru naimenovanja krunskoga princa za vladatelja. Polag „Aftonbladeta" bilo bi to proti temeljnom zakonu.

Milan 12, rujna. Nj. c. visost nadvojvoda glavni upravitelj dao je iz svoje posebne škatulje sve zaloge u ovdiešnjoj zalagaonici, založene dne 27. sèrpnja, do iznoska od 2 lire na komad, izkupit i vratit vlastnicima.

Firenca 11. rujna. Buletini iz Arezza o nalasku Nj. visosti princa Ferdinanda glase do sinoć neprestano povoljno.

Turin 10. rujna. Električna gumina bila je povučena do 10 miljah od kapa Frulada u Sardinii a ovdie skopčana s malteskom gaminom; no posliednja se je razderala; Englezi namieravaju izvući ju opet mieseca listopada i povratit komunikaciu u Spartiventu.

Književne viesti.

Pèrvo izdanje Freudenreichova igrokaza „Graničari", premda je preko **hiljadu** eksemplarah brojilo, razgrabljeno je već **svekoliko**, tako da se je izdavatelj g. Stojšić, pozvan sa više stranah od čitajućega obćinstva, prinukan našo, postarat se već i za **drugo** izdanje, koje će po svoj prilici za miesec danah izići na vidielo, jer su već tri tabaka izštampana. Gospoda, koji žele predbrojit se na to izdanje, neka izvole čim **prije** obratit se na gospodina izdavatelja u Zagrebu, da neostanu **opet** bez knjige. Uvieti za predbrojenje isti su, kao što su bili kod pèrvoga izdanja. Kad knjiga izidje, poskočit će joj ciena. Ovo ugodno do sele kod nas nečuveno pojavljenje, za cielo će svakoga domorodca razveselit a nesumnjamo, da će ga svi u našem jeziku izlazeći listovi rado priobćit svojim poštovanim čitateljima. Nieke pogrieške, koje su ostale u pèrvom izdanju, bit će u drugom izpravljene. Ako se prijave barem **tri stotine** predbrojnikah, koji žele, da se ta knjiga preštampa i **kirilskim** slovima, pripravan je izdavatelj čim prije odgovorit i toj želji.

— Čitamo u Kat. listu: Prije već jednom na kratko spomenusmo, da vèrli naš poviestnik i naimenovani kanonik sbornog kaptola sv. Jerolima u Rimu, našim čitateljem pohvalno poznati Dr. Franjo Rački piše životopis sv. Cyrilla i Methoda, i da će ga u našem jeziku putem tiska javnosti predati. Pèrvi dio toga životopisa dotiskan je ovih danah u ovdašnjoj tiskarnici Dra. Lj. Gaja pod naslovom: **Viek i dielovanje sv. Cyrila i Methoda.** Već iz ovoga naslova može se razabrati, da g. pisac nije osnovao svoje dielo medju tiesnimi granicami pukoga životopisa; on dielovanje naših vieroviestnikah medju slavenskim narodom sdružuje s dèržavnim i cèrkvenim životom istoga naroda, — on ih stavlja usried ovoga naroda, da se pokaže, što su našli, šta li su u njem proizveli, a tim putem iz dielah njihovih da se vidi, kakovi su muževi, koliki dobročinitelji narodu nešemu bili! O povodu osnovi i razredbi svoga diela sám g. pisac piše ovako:

„Nedvojim, da će svaki Slovjen uvieren biti, da su sv. Cyrill i Method početnici duhovnog života u njegovom narodu, te da oni svakoga Slovjena, bio koje mu drago gnané, zanimat imaju. Životopis njihov obradjivahu, kao što je poznato, mnogi učenjaci; vendar sviuh znanstvena istraživanja vriedno je još jednom revidirati, pošto nova prispieše vrela, koja će u njih nešta promieniti, a nešta s višjeg gledišta shvatiti, na koje nas je podigla novija slovjenska povjestnica. — Mene od više godin zanimao je život naših apoštolov. S druge opet strane uvierih se, da njihovo veličanstveno djelovanje u narodu slovjenskomu nemože se dostojno pojmiti, ako se nesdruži i nesravna s dèržavniem i cèrkveniem životom naroda slovjenskoga, osobito na jugu, do ono doba, kad oni počeše naučati ga u vieri i knjizi. Toga radi u pèrvoj části nacèrtah „dèržavne povjesti do IX. stoljetja." U drugoj sliedit će „životopis", što kritičnije bude moguće; u štó služih se ne samo dojakošnieh životopisov, kano Dobrovskoga, Filareta, Wattenbacha itd. već toli inostranieh koli domacieh izvorov. U tretjoj strani sliedit će djelovanje slavenskieh apoštolov u cèrkvi i književnosti, gdje ću u posebnom odsjeku nacèrtati „povjestnicu liturgije glagoljske," koja je nalik na ogranak porodivši se iz njihova djelovanja, te kojoj pred tiem neima ni stalnoga traga."

Dakle od ovoga diela tiskan je dosad pèrvi dio, sadèržavajući i ako ne podpunu poviestnicu jugoslavenskoga naroda, takov ipak nacèrt iste poviestnice, u kom ćeš naći svaku važniju sgodu istoga uaroda, osobito točno opisano, kako su se Jugoslaveni na jugu razprostranili, i u kakovih su odnošajih živili napram inostranstvu. Sve ovo pocèrpio je g. pisac uz rukovodjenje Šafařika i drugih bolje ruke poviestnikah iz sámih izvornikah, poimence iz byzantinskih, a za kašnije dogadjaje franačkih pisacah. Svuda se poziva na izvore, navodeći i njihove važnije rieči, komu trudnom poslu podložio se je, da sve, što kaže zajedno i potvèrdi, neostavljajući miesta nikakovoj dvojbi.

Drugi i tretji dio istoga diela, u kojih se opisuje život slavenskih apoštolah i njihovo dielovanje u cèrkvi i književnosti, već su gotovi u rukopisu, samo jošte želi g. sastavitelj radi veće točnosti i sigurnosti pregledati nieke izvore, što se nahode u Rimu; čim to bude, predat će se i ova dva diela, valjda jošte tečajem ove godine pod tisak, i izaći će u jednom svezku na svietlo.

Na preporuku ovoga diela, koje se svakomu ljubitelju naroda svoga i prošastnosti njegove dosta po sebi preporučuje, netreba nam ništa više navesti, već još jedino pridati, da se pèrvi svezak može kod uredničtva katoličkoga lista dobiti za 30 kr. sr.

Bečka burza

dne 14. rujna 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	80⅞
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog žajma . » 5%	83⅛
dto . . . . » 4½%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	
» » » » » 1854, » 100 »	107⅜
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	87½
Bankovne dionice komad po	961
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	259½
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1697½
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Linoske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	540½
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	200¼
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	203¾
Tisna željeznica . . . . »	200¼
Lombardezko-mlietačka željeznica . . »	242

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	105⅛
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	104⅛
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121⅛
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	76⅞
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	103⅝
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-11
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	103⅛
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	121⅝
Pariz za 300 frankah . . . . »	121¾
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	102¾
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	265
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	7¾
Srebro od 29. kolovoza	5½

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. kr. lutriji u **Beču** izvučeni su dne 12. rujna sliedeći brojevi:

1, 35, 69, 65, 55.

U c. k. lutrii u **Gradcu** izvučeni su dne 12. rujna sliedeći brojevi:

54, 83, 73, 26, 5.

Bližnje vučenja bit će na obih lutrijah 23. rujna.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 16719/3822 (VI.—68) (3—3)

Concurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte ist ein Lepoša-Petkovićischer Stiftungsplatz in Erledigung gekommen.

Auf diesen Stiftungsplatz haben vorzugsweise Studirende aus der Verwandtschaft des Georg v. Petković, Gatten der Stifterin Theresia Lepoša, in Ermanglung solcher aber Studirende aus der Verwandtschaft der benannten Stifterin selbst, und endlich in Ermanglung auch solcher studirende Jünglinge vom kroatischen Adel überhaupt Anspruch. —

Darauf Reflektirende haben ihre mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnisse über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung, und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit der gehörigen Nachweisung über die Verwandtschaft mit den benannten Familien Petković oder Lepoša, oder beziehungsweise über den hierländigen Adel, dann mit den Schulzeugnissen für die letztabgelaufenen zwei Studiensemester zu instruirende, an das h. k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht stilisirte Gesuche, bei der Direktion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 10. Oktober l. J. einzubringen.

Es wird nur noch bemerkt, dass zur Aufnahme in das Agramer Konvikt überhaupt erforderlich ist, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der ersten Gymnasialklasse oder mit Beginn des Schuljahres 1857-58 zur Aufnahme in diese Classe befähigt sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 6. September 1857.

Nr. 16720-3821 (VI.—69) (3—3)

Konkurs-Kundmachung.

Für den im Agramer Konvikte in Erledigung gekommenen Bischof-Ožegović'schen Stiftungsplatz wird hiemit der Konkurs bis 10. Oktober l. J. eröffnet.

Auf denselben haben nach den stifterischen Bestimmungen vor allem Studirende aus der Familie des Stifters, und in Ermanglung solcher sonstige Anverwandte der Familie von Ožegović Anspruch. —

Die an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden und mit der gehörigen Nachweisung über die Abstammung aus der Familie von Ožegović oder über die sonstige Verwandtschaft mit derselben, dann mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnisse über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, und mit den Schulzeugnissen für die letztabgelaufenen zwei Studiensemester instruirten Gesuche sind bis zu der oben anberaumten Präklusivfrist bei der Direktion derjenigen Lehranstalt einzubringen, an welcher der betreffende Jüngling studirt.

In Gemässheit der bestehenden Verordnungen ist aber überdies zur Aufnahme in das Agramer Konvikt überhaupt erforderlich, dass der betreffende Studirende in die erste Gymnasialklasse bereits eingetreten, oder wenigstens mit Beginn des Schuljahres 1857-58 zur Aufnahme in dieselbe befähigt sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 6. September 1857.

Nr. 10839 (Fin.—39) (3—2)

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram wird zu Folge Erlasses der hohen k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion vom 25 Februar 1857 Nr. 2818 bekannt gemacht, dass am 24. September 1857 Vormittags um 10 Uhr die öffentliche Versteigerung des dem Religionsfondsgute Svetice gehörigen verfallenen Mühlwerkes Čužil und des dazu gehörigen Grundes nebst Mühlrechtes bei dem k. k. Steueramte in Carlstadt und mit Vorbehalt der höheren Genehmigung vorgenommen werden wird.

Dasselbe befindet sich am rechten Ufer der Kulpa, an der Vivodiner Bez.-Strasse, und ist 3½ Meilen von Carlstadt, und ¼ Meile von der Ueberfuhr Novi Brod entfernt.

Das Mauerwerk ist ohne Bedachung, 6°—3' lang, 3°—1' breit, 2° hoch und 2½' Dick. — Die Mühle war ehedem auf 4 Gänge eingerichtet, der dazu gehörige Grund ist ein Acker III. Classe im Flächeninhalte von 800 []°. Der Ausrufspreis des Mauerwerkes, des Ackers und des Mühlenrechtes wird auf 330 fl CMz. festgesetzt.

Zur Lizitation wird Jedermann zugelassen, der nach den Landesgesetzen nicht hievon ausgeschlossen ist.

Wer an der Lizitation Antheil nehmen will, at vor Beginn derselben den zehenten Theil des Ausrufspreises mit 33 fl. als Vadium Baar zu erlegen. —

Jene, welche im Namen eines andern lizitiren wollen, haben anzugeben, dass sie als Bevollmächtigte für Andere Anbote zu stellen Willens sind; wornach im Falle, als ein solcher Lizitant Bestbieter bleiben sollte, derselbe nach abgeschlossener Lizitation sich mit einer speziellen auf das Geschäft lautenden und gehörig legalisirten Vollmacht auszuweisen hat, widrigens er selbst als Ersteher angesehen und behandelt werden wird. —

Zur Erleichterung der Kauflustigen werden auch schriftliche versiegelte Offerte angenommen. Diese müssen beim Steueramte Carlstadt, bis zum Tage der Lizitation, oder am Tage der Lizitation selbst, jedoch längstens bis zum 24. September 1857 um 10 Uhr Vormittags überreicht werden, und nachfolgend instruirt sein:

a) muss das Objekt, für das der Anbot gemacht wird, und die angebotene Summe, letztere sowohl mit Ziffern als mit Buchstaben deutlich angegeben sein;
b) es muss darin ausdrücklich angeführt werden, dass sich der Offerent allen Lizitations-Bedingnissen, wie sie im Lizitations-Protokolle aufgenommen sind, und vor Beginn der Versteigerung vorgelesen werden, unterwerfen wolle;
c) das Offert muss mit dem Vadium-Betrage pr. 33 fl. belegt sein;
d) dasselbe muss mit dem Tauf- und Familiennamen, dem Charakter und Wohnorte des Offerenten unterzeichnet sein;
e) hat von Aussen die Aufschrift »Offert für den Kauf des Mühlwerkes Čužil sammt Zugehör« zu führen.

Offerte, die nicht genau hiernach verfasst sind, werden nicht angenommen werden.

Die weitern Lizitations-Bedingnisse, können bei dem Expedite der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram, so wie auch bei den k. k. Steuerämtern Carlstadt und Modrušpotok in den gewöhnlichen Amtsstunden und am Tage der Lizitation bei der Lizitation selbst eingesehen werden.

Agram den 7. September 1857.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Heim m. p.
Finanzrath und Bezirks-Direktor.

Br. 5486 civ. (DS.—98) (3—3)

Oglas.

Naknadno k ovosudnom glede overšbene dražbe ovdie u Zagrebu, u mlinarskoj ulici pod br. 214 ležeće, Volfartove vile dne 29. sèrpnja 1857 br. 4649 oglašenom izroku stavlja se od c. k. zem. ovog suda do znanja, da je pèrva na 5171 fr. 27 kr. sr. opredieljena dražbena ciena, za radi kasnie pronadjenih i po pèrvom kupcu u spomenutoj vili učinjenih popravakah na 5260 fr. 33 kr. sr. povišena, i da kod dražbe 14. rujna t. g. kod ovog c. k. suda dèržat se imajuće, koje uvieti prodajni u ostalom u krieposti ostaju, oba ova povišena svota od 5260 fr. 33 kr. sr. kao dražbena ciena smatrati se imade.

C. k. zem. sud
U Zagrebu ". rujna 1857.

Klobučarić.

Jović.

Br. 4796, 4797, 4798 i 4799 gr. (Izv.—325) (3—2)

Oglas
poradi doznačivanja zemljištne-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županjskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja exemptionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
10. travnja 1855 br. 1421.	Špiranec sv. Martin sa 2⁶/₈ kmetskih naselbinah	hèrvatska cèrkvena zaklada	1100	—	1. svibnja 1855	2. studen. 1857.	29. prosinca 1857 u 9 satih prie podne
7. lipnja 1856 br. 1331.	Špiranec sa 6³/₈ exempt. naselbinah	„	1215	29	1. studen. 1856	„	„
7. lipnja 1856 br. 1332.	Majurec sa 6 exempt. naselbinah	Cirkvena zaklada	1733	20	„	„	„
14. lipnja 1856 br. 1398.	Potočec-Ivanec sa 23 exemptional naselbinah	Učiteljska zaklada	5000	—	„	„	„

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njeznih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njeznih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu dne 2. rujna 1857.

Novak. Fohn.

Nr. 16761—3849 (VI—70) (3—1)

Concurs-Kundmachung.

In Folge A. h. Entschliessung Seiner k. k. apostolischen Majestät vom 27. August d. J. und in Gemässheit des hohen Unterrichts-Ministerial-Erlasses vom 1. September l. J. Z. 14786-1225 werden für die Königreiche Croatien und Slavonien mit Hauptschulen in Verbindung zu setzende Präparandien mit illyrischer Unterrichtssprache in Agram und Djakovar errichtet, und mit Beginn des Schuljahres 1857-58 aktivirt werden.

Zur Bewerbung um die bei denselben zu besetzenden Präparanden-Lehrerstellen, mit welchen für Agram der Gehalt jährlicher acht Hundert (800) Gulden, und für Djakovar mit jährlichen sieben Hundert (700) Gulden aus dem Studienfonde verbunden ist, wird hiemit der Konkurs mit dem Bemerken ausgeschrieben, dass die Gesuche der Bewerber um diese Lehrerstellen mit folgenden Belegen versehen sein müssen;

1. Mit dem Taufscheine.
2. Mit den Zeugnissen über die zurückgelegten Studien, insbesondere über Didaktik, Methodik und Erziehungskunde, wie auch über die Sprachkenntniss.
3. Mit den von dem vorgesetzten Localschuldirektor ausgestellten und vom Schulbezirksaufseher bestätigten Zeugnisse über bereits der Schule geleistete Dienste.
4. Mit einem von der betreffenden Polizei- oder politischen Behörde ausgestellten oder bestätigten Zeugnisse über die politische und moralische Haltung.
5. Einer Darstellung des Bildungsganges der Bewerber ist auch beizufügen, ob sie sich im Inoder Auslande, — insbesondere an pädagogischen Instituten zu Wien oder Prag die genaue Kenntniss solcher Anstalten erworben haben.

Die dergestalt instruirten, an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht stilisirten Gesuche sind bis Ende September d. J. als letzten Präklusivtermin im Wege der vorgesetzten Schulbezirksaufsicht bei dem erzbischöflichen Ordinariate in Agram und beziehungsweise beim bischöflichen in Djakovar zu überreichen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 9. September 1857.

Br. 2389—1857 p. (Izv.—326) (3—1)

Oglas dražbe.

Da se osiguraju ovostranim obćinam: sv. Ivanskoj, humskoj i popovečkoj dohodci, koje s višjom dozvolom iz obćinskog nameta od točenja vina, piva i rakije, zatim od siečenja marve cèrpe, dat će se pobiranje upitnog nameta na vrieme od 1. studenoga 1857 do konca listopada 1858 onomu, koji u to ime najviše ponudi, u zakup, u koju svèrhu se ovim razpisuje javna dražba, koja će se za obćinu sv. Ivansku dne 21. rujna t. g. u obćinskoj pisarnici u sv. Ivanu, za obćinu Lumsku dne 22. rujna t. g. u obćinskoj pisarnici u Breznici i za obćinu popovečku dne 24. rujna t. g. u obćinskoj pisarnici u Popovcu od 10 satih prie podne do 1 sat poslie podne obdèržavati.

Pozivaju se indi svikolici, koji bi upitno pobiranje obćinskih nametah u zakup uzeti namieravali, da o naznačenom roku na odredjeno miesto dodju, uza što se primiečuje, da će svaki dražbenik prije ličbe u ime vadiuma 50 fr. sr. morat položiti, i taj, ako zakupnikom ostane odmah dopuniti do svote, koja će dvanaesti dio ugovorene zakupnine sačinjavati; dočim će ostalim dražbenikom položeni vadium odmah povraćen biti.

Ostali uvieti dražbe proglasit će se prigodom same dražbe.

U Sv. Ivanu dne 10. rujna 1857.
C. k. kot. predstojnik
Car.

(Izv.—328) (3—1)

Natiečaj.

U školskom kotaru vèrbovskom utemeljena jest pučka učiona župe lukovdolske u Severinu, sa godišnjom plaćom u gotovom novcu 300 fr. zatim 12 cur. hv. dèrvah, slobodnim stanom i vèrtom uz stan.

Ovu službu zadobiti želeći, imadu svoje molbenice sa sviedočbami vèrhu dovèršenih pedagogičkih izpitah, viešt*ine* igranja na orgulah kao i dobrog ponašanja do 20. listopada t. g. niže podpisatomu u Lukovdol (zadnja pošta Severin) podnieti.

U Lukovdolu 11. rujna 1857.
Anton Kaliman.
podj. kao kot. učionah nadziratelj
zač. kan. modruški.

Nr. 8137-389 (Fin.—40) (3—2)

Kundmachung.

Am 21. September l. J. um 9 Uhr Vormittags wird in der k. k. Steuer- und Domänenamts-Kanzlei zu Kreutz die diessjährige Eichelmastung in den Fondswäldern: Potočec, Ivanec, Majurec und Diankovec im Wege öffentlicher Versteigerung an den Meistbietenden hintangegeben, und können die Bedingungen bei dem gedachten Amte eingesehen werden.

Warasdin den 10. September 1857.
Wodwarka.

Br. 2194—1857 p. (Izv.—320) (3—2)

Oglas dražbe.

Sabiranje obćinskog nameta od vina, piva i rakie, zatim od siecila mesa u obćini Odra za vrieme od 1. studenoga 1857 do svèrhe studenoga 1858 prepustit će se najviše obećajućem. — Prigodom dne 25. mieseca rujna 1857 u 10 satih prie podne u uredskom stanu c. k. kotarskog ureda veliko-goričkog dèržat se imajućoj dražbi.

Svaki dražbenik imade položiti kauciu od 100 for. sr.

Uvieti, koji bi poslie začete dražbe dospieli, neće se u obzir uzeti.

Dražbeni uvieti mogu se uviditi kod c. k. ureda podpisanog u navadnih uredskih urah.

C. k. kot. ured
U Vel. Gorici 1. rujna 1857.
C. k. kot. predstojnik
I. Nemčić.

Br. 2194—1857 p. (Izv.—318) (3—2)

Oglas dražbe.

Sabiranje obćinskog nameta od vina, piva i rakie, zatim od siecila mesa u obćini Gorina velika za vrieme od 1. studenoga 1857 do svèrhe studenoga 1858 prepustit će se najviše obećajućem, prigodom dne 24. mieseca rujna 1857 u 10 satih prie podne u uredskom stanu c. k. kotarskog ureda veliko-goričkog dèržat se imajućoj dražbi.

Svaki dražbenik imade položiti kauciu od 100 fr. sr.

Uvieti, koji bi poslie začete dražbe dospieli, neće se u obzir uzeti.

Dražbeni uvieti mogu se uviditi kod c. k. kot. ureda podpisanog u navadnih uredskih urah.

C. k. kot. ured
U Vel. Gorici 1. rujna 1857.
C. k. kot. predstojnik
I. Nemčić.

Br. 2194—1857 p. (Izv.—319) (3—2)

Oglas dražbe.

Sabiranje obćinskog nameta od vina, piva i rakie, zatim od siecila mesa u obćini Orle za vrieme od 1. studenoga 1857 do svèrhe studenoga 1858 prepustit će se najviše obećajućem, prigodom dne 26. mieseca rujna 1857 u 10 satih prie podne u uredskom stanu c. k. kotarskog ureda veliko-goričkog dèržat se imajućoj dražbi.

Svaki dražbenik imade položiti kauciu od 100 fr. sr.

Uvieti, koji bi poslie začete dražbe dospieli neće se u obzir uzeti.

Dražbeni uvieti mogu se uviditi kod c. k. kot. ureda podpisanog u navadnih uredskih urah.

U Vel. Gorici 1. rujna 1857.
C. k. kot. ured.
C. k. kot. predstojnik
I. Nemčić.

Br. 94 (Izv.—323) (3—2)

Oglas dražbe.

Dne 21. rujna t. g. lietošnji će se prirod grožđja vinograda vierozakonske zaklade u Preseki na 40 vedarah procienjenih, zatim gornica sastojeća iz 96 ved. i 4 polića putem javne dražbe kod c. k. poreznog ureda u Vèrbovcu u 10 satih prie podne prodavati.

C. k. porezni ured
U Vèrbovcu dne 9. rujna 1857.

(DP—73) (3—3)

Natiečaj.

U Vugrovcu u c. k. kotaru sv. Ivanskom izpražnjeno je miesto učitelja i organiste, kon ondie dobiva u ime plaće 300 fr. sr. u gotovom, 2 fr. 16 kr. kamate od školske zaklade, 12 hv. dèrvah za sebe i za učionu, badavni stan i $^3/_4$ rali oranice.

Tko želi službu ovu dobiti, neka podnese svoju vlastoručno pisanu molbu zajedno sa sviedočbami o učiteljskoj sposobnosti i ćudorednosti do 15. listopada t. g. podpisanomu podnieti.

U Bèrckovljanih dne 24. kolovoza 1857
Nikola Havliček,
vugrov. kot. podjašpriš*t* i pučkih učionah nadzornik.

Nr. 2810 civ. (Izv.—316) (3—3)

Editto.

In prosecuzione delli passi esecutivi nella causa di Giovanni Čebuhar, attore, contro Rosalia Fiéor di Francesco impetita in punto di pagamento di f. 209 ed accessorii, viene portato a comune notizia, che in facie loci, ossia in Podperto verranno tenuti due esecutivi incanti, il primo cioè nel giorno delli 8. Ottobre a. c., dalle ore 9 fino le 12 a. m. il secondo poi nel giorno delli 10. Novembre a. c. pure dalle ore 9 fino le 12 antimerid per la vendita delli seguenti stabili di ragione della suddetta impetita.

a) Casa sita in Podperto consistente in pian terreno coperta di legno, fabbricata di muro valutata in f. 90.
b) Terreno con frutteri di Klaf. □ 235 valutato in f. 117 30.
c) Terreno u Drazicah di Klaf. □ 396 stimato in f. 79 12.
d) Terreno Lisevo di Klaf. □ 850 valutato in f. 283 20.

Le condizioni dell' incanto sono:

1°. Viene stabilito per prezzo fiscale quello *risultante dell'* estimo.
2°. Ogni offerente dovrà depositare con titolo di vadio il 10 percento del prezzo fiscale.
3°. Al primo incanto non si accetteranno offerte inferiori al prezzo d' estimo, ed al secondo verranno deliberate a qualunque prezzo.
4°. Il deliberatario sarà tenuto depositare l' importo di delibera entro giorni tre, dopochè gli sarà intimato il relativo decreto a scanso del reincanto a tutto suo rischio, pericolo e spese.
5°. La spesa del secondo incanto anderà a carico del deliberatario.

Tutti quelli, li quali sebbene non abbian ricevuto una particolare notifica dell' Asta, credessero pure di aver aquistato coll' *inserizione nei* pubblici libri un diritto di ipoteca *sugli stabili*, vengono inviati a mezzo dell' editto da pubblicarsi nelli soliti luoghi e mediante Narodne Novine di insinuarlo in Giudizio immancabilmente fino alla vendita degli stabili, perchè in caso diverso dovranno imputare a se stessi; se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, ed essi ne restassero esclusi in quanto il prezzo fosse esaurito dalla detta distribuzione.

I. R. Pretura urbana
Fiume, 9. luglio 1857.

Br. 199 (Izv.—327) (3—1)

Natiečaj.

Za izpražnjeno miesto učitelja i orgulaša u toplicah varaždinskih, u županii istog imena, i okružju, natiecati želeći, neka nastoje svoje molbenice sa potrebitimi sviedočbami k niže podpisanomu do 10. listopada t. g. dostaviti. Dohodak sa ovom službom skopčan, sastoji osim slobodnog stana i bašče u livadi, oranicah, luknu, gotovom novcu i 15 hv. za učionu i učitelja opredieljenih dèrvah; iliti u vriednosti prieko 400 fr. sr.

Biškupec dne 12. rujna 1857.
Blaž Švelić,
školski kotara doljno varaždinskog nadziratelj.

OGLASNIK.

DP.—77 (3—1)

Objava.

Ravnateljstvo privatnog zavoda pomorsko-tèrgovačkih naukah u Rieci obznanjuje, da će svoj godišnji tečaj i ove godine 3. studenoga započeti, a dotle isti zavod — radi umnoženog razvitka u prostraniu i zgodniu kuću premiestiti.

Obširnie o tom izviešće može svaki od gorenavedenog ravnateljstva dobiti.

U Rieci 12. rujna 1857.

(Dp.—64) (8—4)

Dievojačko odhranilište

baronice Ide de Lazarini rodjene grofice Barbo u Rieci.

Obvezatno podučavanje, koje ovaj zavod daje svojim pitomcima, obsiže u četiri razreda i jednoj pripravnoj godini: Vierozakon, niemački, francuski i taljanski jezik, računanje, krasnopisje, zemljopis, poviestnicu, naravoslovje, sve vèrste ženskih radnjah i vodjenje kućnoga gospodarstva. Unutarnji pitomci plaćaju za ovo podučavanje i podpuno obskèrbljenje na godinu 250 fr. k. n. u polugodišnjim predplatnim obrocima. Školska godina počimlje se 3. studenoga t. g. Obširni programi poslat će se na zahtievanje bez poštarine i mogu se takodjer kod gg. knjižarah F. Prettnera u Zagrebu i Ghirlandi-a u Karlovcu dobit u niemačkom i franceskom jeziku.

Rieka dne. 24. kolovoza 1857.

(Dp.—76)

Obznana.

Školska dieca, mogu na stan uz hranu kod Mate Krešića u Karlovcu u nutarnjem gradu pod br. 113 primljena biti.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU 16. RUJNA 1857. Broj 210.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom dašiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Iz Beča 7. rujna pišu: Tečajem prošaste nedielje zbilo se je tako ovdie kao i u Pragu i u Pešti više falimentah. Najznatnii izmedju njih jest faliment lanzendorfske fabrike za robu od metala, koje pasiva iznosi više stotinah hiljadah forintih, pri kojem će poimence mnogi inostrani patit. Nesiećaju se neizuzemši ni godinah 1847. i 48., baš nikakove vremena, kad bi se bilo dogadjalo toliko falimentah, kao sada, gdie malone svaki dan obustavljaju jedna ili dvie kuće svoja plaćanja. Najgore je to, da se nije nadat, da će se ovo stanje stvarih skoro poboljšat.

Beč 13. rujna. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je visokočastnom katoličkom biskupu u Vlaškoj, grofu Angelu Parsi-u podieliit red željezne krune drugoga reda.

— Prodavalac glasbenih umotvorinah g. Ricordi u Milanu plaća Verdi-u za svaku novu operu, pisanu po njemu, 30,000 franakah a izvan toga obvezao se je dati mu trećinu od onih svotah, koje će za uzajmljivanje tih dielah dobivat od dotičnih kazalištah. Sada se taj skladatelj zanima sastavljanjem opere „Ré Lear (kralj Lir)“ za koju je tekst napisao advokat Somma, i koja će biti predstavljena dojdućih pokladah u Napulju, poslie toga pozvan je u Petrograd, gdie će samo zato, da stavi jednu navlastito u tu svèrhu napisanu operu na pozorište, dobit 80,000 velim osamdeset tisućah franakah.

— Kao što „Ekonomist“ javlja, predložila je engleska vlada c. kr. austrianskoj vladi, da bi se pravila telegrafska linia od Dubrovnika pokraj adriatičkoga primorja preko Kèrfa do Aleksandrie. Engleska vlada želi, u slučaju, ako bi se bèrzojav pravio, da linia udari na Kèrf, gdie bi zavesti se imajuća štacia telegrafska stajala pod kontrolom lorda vèrhovnoga komesara, i da se na svima štaciame engleski agenti namieste, koji da primaju i predaju engleske depeše, a napokon da engleskoj vladi i istočnoindijskom družtvu slobodno bude šiljati svoje depeše u Kèrf i iz Kèrfa kroz Austriu ili Maltu i Sardiniu. Kaže „Ekonomist“, da je Austria ove uviete dozvolila, da će se skorim vremenom odnosni ugovor izmedju jedne i druge vlade sklopiti i povući žica dojdućega prolieća. Budući je Aleksandria za našu tèrgovinu i našu brodarsku plovitbu vèrlo važna a osobito zbog Tèrsta, to je želiti, da se zavede bèrzojavna linia dubrovačko-aleksandrijska.

U Zadru, 9. rujna. Nemože nam se na ino da neobjavimo našim častnim čitateljima jednu radostnu viest, koja pri svoj svojoj malašnosti ipak je kadra rodoljubivo sèrce koliko toliko obradovati. Pri ovogodišnjem dieljenju nagradah u ovdiešnjem c. k. gimnaziumu jedan od učenikah, imenom Antun Karminati iz Šibenika, dèržao je u našem jeziku jedan krasni razgovor, i to, u koliko nam je poznato, pèrvi put od kako postoji ovaj učevni zavod. U ovom razgovoru potrudio se je rečeni mladić odkriti pomoću poviestnice, da je zaista čudno, da se poslie osam viekovah takovoga potajnog i egoističnoga vladanja kakovo je bilo ono mletačke republike, još nalazi medju nama i sèrnce siemena od takovoga nježnoga ponika, te oduševljavaše toplim riečima svoje drugove, da bi s ljubavju, koje je zaista zaslužan, obdielavali ovaj upravo divni jezik. — Da se pak ova iskra ovako medju nama sad razpaljuje, dužni smo osobito Nj. uzvišenosti gospodinu namiestniku baronu Lazaru Mamuli, koi s najživljom ljubavi nastoje preporučivati učenje svoga materinskoga jezika, a takodjer dužni smo mnogo i velikom broju gg. učiteljah Dubrovčanah koji se pri rečenom zavedu nahode. (G. D.)

Sèrbia.

U Beogradu, 3. rujna. Kao što čujemo kragujevačko teatralno družtvo (koje kao i kod nas u Beogradu mladi činovnici sačinjavaju), sprema razna izabrana predstavljanja u čast visokog gosta i gošće, koi se i ovdie željno očekuju da usreće svojim posietom novoustanovljeni teatar i da mu takav polet dadu, kako bi se do poželenog vèrška slave uzvisio i viekovima bezprekidno postojao.

Za sad kao privremeno dèrže se ovdie kod nas teatralna predstavljanja u piverskoj sali, koja u tiesnom prostoru svome nemože veći broj posietiteljah smiestiti, zbog čega pohvale dostojni predstavljači, da bi vaskoliki ovdašnji publikum svojim predstavljanjima uzadovolili, riešili su, da svakad one komade opetuju predstavljenjem, koi opetovanje kod štov. publikuma zaslužuju, te takovim bi postupkom mali prostor pozorištnog miestana doknadjivali. No od niekoliko danah ovamo pogovara se da će visoko praviteljstvo naše učiniti posliednji korak za dovèršiti jednom započeto teatralno zdanje, a medjutim opet drugi tvèrde da, će se u starom zdanju kod „Jelena“ spremiti jedna prostrana sala, u kojoj će se moći udobno predstavljati.

Bilo jedno ili drugo svakojako dobro obećava, čemu se već sada svesèrdno radujemo.

U Beogradu 6. rujna. Kao što iz pouzdanih izvorah doznajemo, skorim će se u rudokopnom miestu Majdanpeku, u kome se mnogi austrijski podanici kao rudokopci nalaze, jedne cesarsko-kraljevska konsularna agencia ustanoviti.

Sèrbsko teatralno družtvo zbog oskudice u ženskim sposobnim osobama, prinudjeno je bilo do danas, kad se god potreba dielovanja ženskog lica na pozorištu ukazala, mužke u ženski vid preobražavati. Oni su svoje zadaće svakad na najveće udivljenje i zadovoljstvo gledaocah izvodili tako, da je redak bio onaj koi ih je poznati mogao kao mužke, čas staru i kukuljavu baku, a čas mladu i živahnu djevojku predstavljajuće. No sad, počem je davnopoznata gospoja Maria Kèrčedinac — koja je još 1847. i 48. godine na sèrbskom teatru dielovala i svoju darovitost u raznim predstavljenjima poštovanom občinstvu zasviedočila — u rečeno odlično družtvo stupila, to će se naša teatralna predstavljanja u budnuće mnogo većim uspiehom dèržati.

Francusko-ronsko parobrodno družtvo obratilo se u Carigradu francuskom poslaniku g. Touvenelu s molbom, da ga izviesti o sadanjem stanju dunavske plovitbe, pa ako se uzmože plovitba preduzeti, to će ono sva nuždna i potrebna sredstva upotrebiti za odèržati plovitbu na Dunavu. (Svtv.)

U Beogradu 7. rujna. Novine pišu, da je opet u Moskvi izišla nova knjiga, koja se vèrlo tiče Sèrbah. To je „Istoria sèrbskoga jezika“ od A. Majkova. Uzimajući spisatelj da se istoria jezika nemože dobro razumieti bez istorie naroda, koi njim govori, razdielio je knjigu svoju na dva diela: u pèrvom govori o istorii sèrbskoj a u drugom o jeziku. I jednoga će i drugoga biti podosta, jer je knjiga velika, ima do 850 stranah velike osmine. U istorii nalazi spisatelj, da je narodno jedinstvo raskinuto i sila narodna podkopana a po tom i samostalnost oborena tim, što se je narod razdielio na istočnu i zapadnu cèrkvu. Propast sèrbskoga carstva i gospodstva tako je spisatelju važan dogadjaj i za jezik sèrbski, da je kod nje zavèršio i posao svoj o jeziku. Kao što se vidi, knjiga je ova za nas vèrlo znatna. Kad ju dobijemo, nadamo se, da ćemo moći o njoj govoriti i više i bolje, i to hoćemo s velikom radošću. A sasad nemogosmo propustiti, da ne javimo barem ovoliko koliko po skazivanju drugih novinah o njoj doznasmo. (S. N.)

Rusia.

Prikazom dotičnoga ministarstva skinute su šrange po svim varošima u Rusii. Ovdie valja znati, da je kod svake varoši u Rusii uviek stajala šranga zatvorena i samo se onda otvarala, kad je koga valjalo unutra u varoš ili iz varoši napolje pustiti.

Po stranim novinama i mi smo javili, da se u Kronštatu oprema flotica za kineske vode, s kojom će ići i general-adjutant grof Pućatin; a poslie smo pak još i to rekli, da je Rusia odustala od te ekspedicie. „Siev. Pčela“ od 28. kolovoza kaže, da nije tako kao što strane novine javljaju. Grof Pućatin nemože ići s tom ekspedicijom, jer se on sad nalazi u istočnom Sibiru a ne u Petrogradu. Ladje ruske idu u tihi ocean da izmiene druge tri, koje su se odtuda vratile. „Rusii je“, veli „Siev. Pč.“, „nuždno, da ima u sievernom kraju tihoga oceana postojanu eskadru, da čuva tamošnje naše oblasti i da motri na kitolovce, koji mnoge posiećavaju naše obale.“

— Sa Kavkaza je došlo opet novih viestah, i to sada sa lievega krila, iz kojih se vidi, da nisu istinite bile one carigradske viesti, po kojima je Šamil imao zadobiti nieke pobiede. Šta više, novine „Kavkaz“ javljaju, da se je Šamil, pošto je kod Salatavie bio poražen, jednako krio i izbiegavao svako veće napadanje. Sadašnje pak viesti odtuda dopiru do 19. sèrpnja i u to doba neprekidno se produžavao posao oko gradjenja novoga grada, koi će služiti kao štabski stan dagestanskome puku, pa gradjenje ovo u toliko je napredovalo, da se u gradu već jedan deo puka mogao smiestiti. Gudura pak terangulska zaštićena je podignutim kulama u većem broju, s kojih se njom savèršeno vladati može. Šamil se je svakojako trudio, da bi žitelje iz Salatavie sklonio, da se preselo u Andiu i Habet, no u tome nije ga sreća poslužila, jer su ove oblasti vèrlo neplodne; i što više, morao je znamenit deo vojske svoje poslati u Čečniu, gdie su bili jako pritiesnjeni Jer za cielo vrieme tu je stajao general Kempfert, imavši planinacima uništiti usieve. Zato je Šamil zapoviedio svojim podčinjenim naibima, da se okrenu na malu Čečniu pa udare na tamošnje aule, koji su Rusima pokorni; ali Rusi za vremena doznaju za to, pa general Kempfert odmah ostavi utvèrdjeni stan kod Šola, otide u Vozdvižensk a odatle u ustrohanska polja u maloj Čečnii, pri čemu ga posluži sreća, te Čečence tako iz nenada napadne, da se nisu usudili ni braniti utvèrdjene obkope, koji su im polja obkoljivali, a po tome opusti sva polja s kukuruzima u daljini za pol milje. Tim ogorčeni naibi poslie niekoliko danah udare na Urus-Martan, gdie su se žitelji baš zanimali žetvom; no ipak samo su mogli niekoliko ženah u robstvo odvesti. Drugi pokušaj, da bi se ruske linie probile nije takodjer za rukom izišao, i na zimu će za cielo glad nastaviti posao ruskoga oružja i mnogo Čečenacah prinuditi, da se Rusima pokore.

„Siev. Pčela“ govoreći o dogadjajima u Indii izražava se ovako: „Koliko se engleske novine trude da zataje kako zlo stoje u istočnoj

Indii, opet viri nevolja sama iz svega što kazuju o tome. U jednu ruku zasluzuju pohvalu što tako rade, jer nisu rade uznemirivati svoje občinstvo. U Engleskoj gledaju da su svi mirni pa su po svome običaju i sad hladne kèrvi i pri sebi, koje i jest najpreče kad stvari tako stoje kao sad. Što veće zlo navali na čovieka, to većma treba da je hladne kèrvi, ako mu je rad odolieti. Za istočnu se Indiu pita hoće li je biti za Englesku ili ne, i na to je pitanje sav sviet upro oči. S toga se ni oko prekinutih diplomatskih poslovah u Carigradu izmedju Turske i četiri dèržave nije Evropa onako zabavila kao što bi se čoviek nadao. Francuzi se najviše raduju stvarima indijskim, ako i ne baš svi u glas. A ta se radost može razumieti. Francuzi su saviše od svojih Evropljanah čuvdi Indie da je neuzmu Englezi i na to potrošiše novacah i izgubiše ljudih više od sviuh. U Francuskoj se dugo nije moglo zaboraviti da je istočna India u Englezah. Tako računahu negda da će biti njihova. Ni u Niemačkoj nežale Engleze. O sievernoj Americi netreba ni govoriti: Iz istočne Indie počeše Englezi donositi mnogo koješta što se prije donosilo samo iz Amerike. U kratko, da je sad kome vieštom diplomatu engleskom proći po Evropi i sievernoj Americi i poslušati prijateljske razgovore, možebiti da bi na mnogo miestah čuo o vladi svojoj rieči kakve mu nebi do ušiuh došle u Rusii. Mi bismo želeli samo da sadašnja bana u Indii bude Engleskoj nauka da se uvieri da u politici može biti blagorodstvo, poštenje, družba i usluga. Ako to bude, onda doista želimo da Engleska nadvlada u istočnoj Indii, osobito kad bi inače kèrv potocima dugo napajala tamošnju zemlju. Kad bi Englezi bili istierani iz Indie, onda bi tamo nastala takva zla, da bi se prosvećeni ljudi u sèrcu zgrozili. Islamizam i braminizam onda bi se počeli klati, a lahko se može misliti kolike bi žèrtve tražila takva kèrvava raspre. — Sadašnje su stvari u istočnoj Indii mreža, bačena u politički ocean. Ako ta mreža postoji dugo u vodi, mnogo će se ribah u nju uhvatiti. A ona je bačena 1853—1855. godine kad je Engleska islamizmu metnula u glavu da može nadjačati kèršćanstvo. Doista iz svega što čujemo iz istočne Indie vidi se da je muslemansko načelo u Indostanu ako ne pobunilo Sipojce a ono barem sad raspaljuje bunu. A kakvoj se drugoj hvali i mogla nadati kèršćanska dèržava od islamizma?"

Niemačka.

Ruski car, koi je 6. došo u Varšavu proći će sutra putujući u Berlin prieko Breslave, gdie će ga pozdraviti princ Friderik Vilhelm.

Francezka.

Pariz 8. rujna. Danas javljaju kao stvar konačno odlučenu, da general Cavaignac neće kao deputirac za dojduću sesiu zakonotvornoga sbora položit prisegu. Carnot i Goudchaux još svejednako nisu se, vele, odvažili, što da učine.

— Gospodin André, koi je toliko buku učinio sa svojom ostavkom kao savietnik društva pokretnoga kredita, povuko ju je jučer opet natrag.

— U Lille-u došli su engleske kupivojske da kupe tamo novake za indijsku vojsku. No engleski kupivojske primaju samo inostrance a ne Francuze. Čini se da je Engleska samo pod uvietom, da uzkrate Francusima ulaz u englesku vojsku, dobila dozvolu podić u Francuskoj kupivojne opravljaonice.

Azia.

Agra leži izmedj Delhia i Kawapore-a, jugozapadno od Delhia. U njoj se nalaze samo urodjenici ponajviše Indusi svega 130.000 žiteljah. Tvèrdjica te varoši leži na jugoistoku pravilnoga vida, ispod nje teče rieka Cumna. Zidana je 16. stolieća. Ima više nego milju obhoda, a ukriepljena je bedemima i dobrim obkopom No zidovi bi se probiti dali, kad bi se grad obseo. U nutarnjosti nalaze se velike palače i veličanstvene džamie. Arsenal u gradu pun je strieliva, ali to je slaba pomoć, kad je posada mala. Osim toga nezdravo je tamo u tvèrdji, pa se je bojati i kužnih bolestih.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

London, 13. rujna. Nočju. S indijskom poštom došle su sliedeće službene viesti: „Viesti uzete iz lista „Bombay-Times" glase povoljno. Iz Delhia od 27. pr. m. javljaju: Obsada napreduje polagano. Ukrepljenja dolaze, obsiedenici ostali su bez dalje pomoći. Reed je oboleo i bio je po Wilsonu zamienjen. Posada od Agre dèrži se čvèrsto. Havelock potuko je buntovnike dne 30. pr. m. i uzo im je malone sve topove; on se jo nadao da će 31. pr. m. doći pod Luknov. U Bombayu saznali su za jednu mohamedansku urotu; u Kalkutu došao je general Campbell sa ukriepljenjima.

Milan, 13. rujna. Nj. veličanstvo kralj Belgianacah prispeo je danas poslie podne dolazeći iz Arone u Komo, gdie će danas prenoćit i odkud će sutra otići put Komskoga jezera. (Ovom depešom promienjuje se shodno sadèržaj jedne dne 10. t. m. priobćene depeše.)

Malta 8. rujna. Ovih danah ukèrcalo se je ovdie mnogo oficirah britanske vojske, medju kojima bio je i generalmajor Sir S. H. Rose, u parobrode, da otidju u istočnu Indiu.

„Corriere mercantile" izlazeći u Genovi donosi dopis iz Firence od 3. t. m., koi javlja, da su predhodne istrage u obziru ustanka u Livornu dovèršene; 27 osobah obtuženo je da su krive stranom ubojstvu a stranom ranjenju soldatah; izvan toga stavit će se još i drugi pred sud, koji su obtuženi zbog veleizdaje.

— Nj. veličanstvo ruski car Aleksander došo je danas u Ščakovu o 12. uri 25 min. noćju i nastavio je zadèržavši se tamo samo 10 minutah svoj put dalje.

— Usljed jedne viesti u novinama „Diritto" izlazećim u Turinu zaključila je napuljska vlada odpustit parobrod „Cagliari".

— U istragi, koja se sada u Genovi dèrži u obziru posliednjih buntovničkih dogadjajah, opet je tužbena komora stavila u slobodu 9 obtuženikah, proti kojima nije bilo razloga za dalje razpravljanje; nadaju se da će se još niekoliko osobah odriešit i misle da će javne rasprave u obsiru onih, koji ostaju u zatvoru, mieseca studenoga započeti i trajat od prilike 14. danah.

Knjiženvna viest.

Tiskom narodne tiskarne Dra. Ljud. Gaja izišlo je ovih danah dielo pod naslovom: Nauk o dudarstvu, bubarstvu i sviljarstvu za našeg seljaka, to jest kako može naš seljak s malo novca i truda velik dobitak od svilene bube steći. Izdao Ante Vukašinović. To dielce tiskano je u maloj 8ni, te obsiže do 5 arakah. Dodano je na koncu 8 tablicah. Mi nemožemo drugo, van željeti da ova knjižica, namienjenoj svojoj svèrhi odgovori poučavajuć našega seljaka u dotičnoj vele koristnoj struci domaćeg gospodarstva i obèrtnog razvitka, samo se bojimo, da će spisateljeva namiera zapinjati o glavnoj jednoj potežkoći, a to je nedostatak čitateljah u onom krugu komu je navlastito namienjeno to dielce. Dok nebudu pučke škole u nas u većem broju nego li dosad uvedene, dotle se nemožemo nadati da će knjige ote vèrsti prodrieti u narod te tamo uroditi spasonosnim plodom, jer bez ovog glavnog faktora i predbiežnog neobhodno potriebitog uvieta — bez školah najme i čitateljah — ostat će sve slične knjige i nastave, ma ove u ostalom bog zna kako izvèrstne i koristne bile, bez odziva te nalik glasu vapijućeg u pustinji. Nu zato nipošto nećemo da odričemo vriednost i cienu takovim knjigama. Dobro nam došle i sada, pa je bolje da malko urane nego li da zakasne ili da posve izostanu kad bi trebalo da su jur pri ruci. Konačno sciemo da bi vèrlo shodno svèrhi bilo, kad bi se ta knjižica mogla uručiti našoj seljačkoj mladeži tamo, gdie su već osnovane slične škole, jer tako bi se barem poniešto postigla vèrlo koristna i hvale vriedna namiera g. pisca.

K ovom broju priložen je popis voćkah i tèrsovah prodajnih za godinu 1857. što ih priobćuje poslovoditeljstvo ovdiešnjega gospodarskoga društva.

Srebro od 2. rujna	$5^7/_8$ fr.
Carski dukati	$7^3/_4$ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 13839 (Fin.—41) (3—1)

Kundmachung.

Nachdem die mit h. o. Kundmachung vom 23. August 1857 Z. 13058 ausgeschriebenen bei den öffentlichen Versteigerungen über die pachtweise Hintangebung des Mauthertrages der bei den ärarischen Brücken zu Essek und Piškorevce am 9. und 10. d. M. ohne Erfolg geblieben sind: so wird diesfalls die dritte und letzte Lizitation u. z. für die Station Essek auf den 29. und für Piškorevce auf den 30. September 1857 unter den in der Kundmachung der hochlöblichen k. k. Finanz-Landes-Direktion für Croatien und Slavonien enthaltenen und mit der Agramer Zeitung Nr. 167, 168 und 169 mittelst einer besonderen Beilage verlautbarten Modalitäten festgesetzt, und hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Essek am 10. September 1857.

Nr. 2603 p. (Izv.—331) (3—1)

Kundmachung.

Auf Grund der hieramts vorgewiesenen vom k. k. Bergkommissariate zu Agram dd. 28. August 1857 Z. 92 A. de 1857 ausgefertigten Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung hat Herr Ludwig v. Kuchtich Privatier zu Razvor am 4. September 1857 das Freischurf-Zeichen auf dem der österreichischen National-Bank gehörigen, in der Gemeinde Poljana, Bezirke Klanjec gelegenen Waldgrunde aufgestellt. Was zur allgemeinen Kenntniss hiemit gebracht wird.

Vom k. k. Bezirksamt
Klanjec am 12. September 1857.
In Dienstes absein des k. k. Bezirks-Vorsteher
der k. k. Bezirks-Adjunkt
Davidović.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarne Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXIII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 17. RUJNA 1857. Broj 211.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom došiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ Koncem ovoga mieseca počimlje se posliednji tečaj ovih novinah za tekuću; godinu poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjim ručnim pismom od 3. rujna t. g. povodom najvišjeg obilaznoga putovanja po kraljevini Ugarskoj u obziru sliedujućih osobah, koje imaju osobitih zaslugah za javno blagostanje i posviedočile su svoju lojalnost, odredit najmilostivie što sliedi i to Nj. veličanstvo našlo je najmilostivie podielit medicinalnom savietniku kod miestodèrštvenoga oddiela u Budimu, dru Adolfu Hollanu viteški kèrst reda Franjo-Josipova a miestodèrštvenom tajniku i gradjanskom čeoniku u Šopronu, Andrii Kursu, naslov carskoga savietnika, zatim Matildi Zahradnik, rodjenoj grofici Bolza, supruzi kapitanskej, Petronelli grofici Csaky-Csáky, predstojnici družtva za odhranjivanje oficirskih sirotah ženskoga spola, kao i Emilii grofici Széchényi, rodjenoj grofici Zichy-Ferraris, drugoj predstojnici istoga družtva, za njihovo občekoristno sudielovanje kod utemeljenja, postojanja i rukovodjenja ovoga družtva izraz Svoga carskoga zadovoljstva a gradjanu i bojadisaru u Sümeghu, Vincenzu Ranasetteru i velikotèržcu u Kisegu, Filipu Schey-u, zlatni kèrst za zasluge sa krunom, gradjanu i občinskom viećniku grada Pečuha, Josipu Abadiću, zlatni kèrst za zasluge a napokon občinskom viećniku i prisiedniku sirotinjskoga povierenstva u Duna-Földváru, Ignacu Heiszeru, občinskom predstojniku u Harasztifalu-u u željeznoj županii, Franji Czacsisu i napokon občinskom predstojniku u Strasz-Sommereinu u vizelburškoj županii, Matii Ungeru, srebèrni kèrst za zasluge s krunom.

Ministarstvo za bogoštovje i nastavu naimenovalo je suplente na gimnazii u Osieku, Ivana Pexidera i Josipa Schallera pravim učiteljima na istom učilištu.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 14. rujna. U niekim odnošajima na duhovne i materialne sile stoje i družtva, koja sačinjavaju mogućnu polugu za razvitak istih. Predstava družtvah i njihovoga dielovanja ima se dakle vaviek smatrat takodjer kao jedan od najvažnijih elementah, iz kojih se može sastavit istinita slika duhovnoga i materialnoga života naroda.

Povodom štatističnoga kongresa poduzeo je profesor Stubenrauch na temelju službenih izvorah takovu radnju i pod naslovom: „Statistična predstava družtvah u cesarevini Austrianskoj“ predao ju je javnosti.

Budući da je u Austrii dosad falelo diela, koje bi nam pružalo obširan pregled o životu družtvah, s toga će ova statistična radnja sa cielo u svim znanstvenim i izobraženim kragovima primljena biti s osobitim zadovoljstvom.

Za laglje pregledanje poredana su družtva polag raznih gruppah u tom dielu, komu je u uvodu pridana kratka cèrta o zakonotvorstvu družtvah u Austrii. Razne gruppe razpadaju se opet u podrazdiele. Pred svakom važniom kategoriom družtvah stoji kratka historička cèrta, koje karakterizira glavne momente njihova nastanka i razvitka. Kod raznih glavnih vèrstah, štedionicah, dioničkih družtvah itd. navode se u kratko i osobito zakonske ustanove, koje se protežu na takova družtva.

Kod malone nepregledive množine gradje, koja se je sakupit i u jedan okvir spravit mogla ...

Sriemsko-slavonsko-hèrvatske divje životinje: zvieri i ptice

Spisao Josip Ettinger. U Zemunu. Tiskom Ignjat. Karla Soprona 1857.

Svaki rodoljub, komu je štogod stalo do napredka naše književnosti, razveselit će se jamačno ugledav tú knjigu, a to ne samo zbog njezinog sadèržaja, što je svakako glavna stvar, već i zbog toga, što se opet jedno dielo pojavilo izvan Zagreba i Hèrvatske, naime u Zemunu gradu, desnom krilu plodnog i ponositoga Sriema, odkud nam žalibože dosad skoro nikad nedolazile onakove na dar jabuke.

Što se sadèržaja toga diela tiče, ispoviedit moram, da si je g. E. zaista mnogo truda dati morao, dok je tako obilno gradivo sakupio, a to svatko tim većma priznati mora, kad se — pročitav to dielo — osviedoči, da je osnovano na temelju praktičnog izkustva, višegodišnjega naime vlastitoga motrenja i iztraživanja, budući se u njemu navode one divje životinje, zvieri naime i ptice, štono se nalaze u Sriemu, u Slavonii i u našoj Hèrvatskoj. — Tih životinjah — medju sobom glede glavnoga razdiela, zatim glede reda i roda različitih — ima u spomenutom dielu ukupno do blizu 300 navedenih. U pèrvom — naime zoologičkom — razdielu navedene su zvieri. Medju ovima u pèrvom redu navedeni su priživači sa svoja 2 roda; u drugom redu čekinjasta divjač sa svojim rodom; u trećem redu glodavci sa 6 rodovah; u četvèrtom redu buboderi sa svojim rodom; u petom redu zvierad sa 6 rodovah. — U drugom — naime ornitologičkom — razdielu nalaze se ptice, i to su u pèrvom redu navedene grabežljive danjice sa 7 rodovah; u drugom redu grabežljive noćnjice sa 3 roda; u trećem redu sojke ptice sa 5 rodovah; u četvèrtom redu ptice lastavičarke sa 2 i tankljune sa 4 roda; u petom redu ptice puzavice sa 3 roda; u šestom redu ptice pievačice sa 20 rodovah; u sedmom redu golubovi sa svojim rodom; u osmom redu kokoši sa 7 rodovah; u devetom redu ritske ptice ili štulače sa 12 rodovah; napokon u desetom redu ptice plivačice sa 12 rodovah. — Kod svake zvieri napose nalazi se posve točni njezin opis, zatim gdie pribiva, čim se hrani, kada se pari, napokon kada i gdie okoti svoje mladiće, koliko ih okoti i čim ih hrani. Istom točnostju i pomnjom opisane su ptice, njihov stan i hrana, gdie se gniezde, koliko iznesu jajah i za koje vrieme izlegu mlade. Izim toga naznačio je g. E. one ptice, koje stalan svoj stan kod nas imadu (stanarice), zatim one, koje samo kroz naše krajeve prolaze (skitnice), napokon one, koje samo na nieko vrieme ovamo dolaze (selice).

Na koncu toga diela dodao je revni spisatelj još način nadievanja i nagačenja zvieradi i pticah, što će sigurno svakom dobro doći, koi bi volju imao baviti se tom posebnom ne samo ugodnom već i praktično-poučnom strukom naravoslovne znanosti. — Izvan toga nalazi se na zadnjih listinah toga diela točno kazalo svih u tom dielu nalazećih se životinjah u hèrvatskom i niemačkom jeziku sa naznačenim brojem lista, gdie se koja u knjizi nalazi; što je posve praktično, buduć kazalo takovo znatno olahkoćuje poso svakom čitatelju, kad hoće da pojedinu koju životinju potraži u knjizi.

U predgovoru svom na str. VII. g. E. sám veli: da se neda točno naznačiti, po kojoj je sistemi sastavio svoje dielo, nu da mu je više do toga stalo napisati praktično nego li strogo sistematično dielo. — Da je g. E. tú svoju zadaću bolje vriedno riešio, o tom se uvierit može svatko, komu su iole poznate opisano struke naravoslovja i komu je u ostalom više stalo do stvari nego li do potanjega razglabanja ili kritiziranja posebne koje sisteme. To poznato je, da tih sistemah počemši od Linée-a Buffon-a, Cuvier-a, Blumenbach-a, Bechstein-a, Oken-a, Reichenbach-a i ostalih pa sve do najnovie dobe više ima, izmedju kojih je manja ili veća razlika, te zato neću da se ovdie upuštam u kakovo razglabanje sisteme g. E., koi se, kao što sam veli, ponajviše Kaiserling-a i Blasius-a dèržao, već ovdie samo niekoja hoću da opazim, oslanjajuć se pri tom stranom na priznate auktoritete u toj struci naravoslovja, stranom pako na subjektivno svoje mnienje, a uz to i na vlastito motrenje[1]).

Što se u obće naslova redovah u spomenutom dielu tiče, to mislim, da nebi bilo s gorega, kad bi bio g. E. isto tako, kao što je to vèrlo točno kod životinskih rodovah na svakom miestu učinio, i kod redovah svuda niemački i latinski naslov dotičnoga reda stavio, kao n. p. kod priživačah: Wiederkäuende Thiere, ruminantia pecora, kod glodavacah: Nagethiere, glires; kod zvieradi: Raubthiere, ferae; kod grabežljivih pticah: Raubvögel, accipitres; kod sojkah pticah: Krähenartige Vögel, coraces; kod lastavičarkah: Schwalbenartige Vögel, chelidones; kod pticah pievačicah: Singvögel, oscines; kod golubovah: Tauben, columbae; kod tankokljunah: Spechtartige Vögel, pici; kod kokoših: Hühnerartige Vögel, galinae; kod ritskih pticah: Sumpfvögel, grallae, a kod pticah

[1]) To vlastito motrenje moje tiče se onih u dielu g. E. izostavljenih pticah, što sam ih ja dolì niže napose naznačio, i glede kojih reći mogu da sam upravo očevidac, buduć sam ih u našoj domovini Hèrvatskoj vidio vlastitim svojim očima, kojima zaista vierovati mogu.

rala, mogla je namiera sastaviteljeva samo onamo upravljena biti, da svojom preglednom predstavom stavi temelj za štatistiku društvah u Austrii. Dalje točno izradjivanje podrobnostih mora se ostavit za posebne radnje u pojedinim, raznim područjima društvenih stvarih.

Dielo stojeće u govoru pruža medjutim shodan pregled; izašlo je u knjigotèrštvu a ciena mu poimence za društva nemože biti jevtinia.

Beč, 14. rujna. U veliki stan za vježbanje konjaništva kod Parndorfa danas je došla opredieljena vojska. Nj. veličanstva cara i caricu očekuju u stanu tečajem ove nedielje.

— Nj. veličanstvo odobrilo je da se podigne višja realna škola u Temešvaru i naredilo je da se potrebne k tomu zaklade pribavo putem dèržavne laterie. Jedna komisia vieštakah zabavlja se već osnovama za taj zavod.

— Kao što iz sigurnog izvora javljaju „P. O. Ztgu", već su učinjene sve priprave, iz kojih se zaključit može, da će se skoro podić spomenik za pokojnoga prejasnoga gospodina nadvojvodu Josipa na Josipovoj piaci. Već je poznati kiporiezac Halbig iz Monakova načinio model za taj spomenik, i sada se samo jošte o tom radi da se višina spomenika konačno ustanovi, da bude ista u ugodnom razmierju i s veličinom piace i s višinom okružujućih ju zgradah. Model predstavlja visokoga pokojnika u ornatu reda svetoga Stiepana ravno stojećeg i dèržećeg kalpak u desnoj ruci.

— C. k. ministarstvo za nastavu dopustilo je da se za školsku porabu u pèrvom i drugom redu dolnje gimnazie u našoj krunovini uvede hèrvatsko-slavonska čitanka od A. Vebera pod naslovom čitanka za pèrvi i drugi razred dolnje gimnazije. Ciena joj je 36 kr.

Rusia.

Petrograd 5. rujna. Guberniju arkangelsku upravljao je dosad jedan ratni gubernator. Jednim ukazom ukida se ured ratnog upravljanja i na miesto njega postavit će se, vele, jedan civilni gubernator.

Varšava 10. rujna. Godišnji dan careva krunisanja bio je dne 7. t. m. velikom svečanostju slavljen. Poslie službe božje otidje car sa svojom pratnjom na povonskovsku ravnicu, gdie je stajala vojska u paradi poredana. Kad je car došo onamo, bio je pozdravljen sa 101 topometom, a zatim dva puta difilirala je mimo njega vojska. U večer bila je u velikom teatru bezplatna svečana predstava za puk, a u kazalištu Lazienkovom bila je sjajna predstava baleta „Korzar." Lazienkov park bio je sjajno razsvietljen. — Jučer pred podne otišao je car sa sjajnom pratnjom na manuvre kod Bielana, vratio se je poslie podne u Varšavu i odveze se je prema večeri praćen po knezu Gorčakovu i grofu Adlerbergu u Novu Aleksandriu. — Pet u sibirskom zatočenju živućih političkih krivacah dobilo je dopuštenje da se vrate u zavičaj.

Velika Britania i Irska.

London, 9. rujna. O pučkoj gunguli u Belfastu prošaste nedielje doznajemo sliedeće. U jutro bio je po zidovima priliepljen proglas, koi je pozivao katolike od Belfasta, Downa i Antrima, da preduzmu očitu demonštraciu proti protestantskim prodikatorima uličnim. Ovom pozivu i odgovorila je znatna množina naroda, koja je od poldana počemši vèrvila okolo carinarske zgrade, gdie ti prodikatori obično improviziraju svoje prodikaonice. O 4. uri dodje Rev. Mr. Hagh Hanna ravnodušno s kišobranom pod pazuhom i popè se na ploštnicu. Više gradjanah zaklinjalo ga je, da prodiku odgodi na shodnie vrieme, ali on se nije dao uplašit. On uze dakle govorit i kad mu je govor najbolje teko, počele su stranke medju sobom mienjat izazivajuće znakove. Samom prodikatoru nisu ništa učinili. Dočim je on svoju prodiku mirno nastavljao, borila se je množina po ostalim ulicama i dielovima grada. U jednoj ulici bio je pročitan akt o pobuni i redarstveni nadzornik zapoviedio je momčadi, da nabiju puške, no nije dao nastavit puščanih kapicah. Pošto je pako prosti puk na opetovanu opomenu odgovorio kamenjem, sliedila je zapovied da stave kapice i da pucaju. No po svoj prilici taneta nisu biesnila tako pogibeljno, kao kamenje, tojage i pestaice u drugim ulicama. Mnogi nemirnici tajili su dobljene rane. Najgore je to, da su veoma mnogo nedužnih šetalacah zlestavili biesneći čopori. Velika ploha učinila je napokon kraj gunguli. Rano jutro dojdućega dana bilo je 9 pohvatanih nemirnikah stavljeno pred redarstveni sud i osudjeno na 2 funta ster. globe. U ostalom to nije bila jedina slična nedieljna gungula u Belfastu, no nije bila nijedna tako ozbiljna.

— 10. rujna. Razdraženost u Belfastu čini se da se nije jošte utaložila, poimence zato što

---

plivačicah: **Schwimmvögel, anseres.** To nazivlje u naznačenih jezicih nije baš bitna i neobhodno potrebita stvar, al buduć se u svih izvèrstnih naravoslovnih dielih i to nazivlje, osobito latinsko, nalazi, zato ga ja u dielu g. E. pogrieših.

Što se tiče **drugoga** reda u **zoologičkom** razdielu, gdie se opisuje **divja svinja**, tù bi, čini mi se, bolje bilo, da se je glede naziva g. E poveo za onima, koji u tom obziru glavniju karakteristiku rečene zvieri naznačuju, a to biva, čim ju u miesto **čekinjastom** nazivlju **nepriživačom**, buduć to svojstvo u fiziologičkom smislu svakako je važnie u té zvieri nego njena *čekinja ili štetina*.

Što se tiče **četvèrtoga** reda u **zoologičkom** razdielu, gdie g. E. samom **ježu** posebni red naznačuje, mislim, da nebi bio falio, kad bi se bio poveo za onimi naravoslovnimi auktoriteti, koji ježa uvèrštjuju u **zadnji red glodavacah**. Tu mimoići nemogu, kako sam u opisu hrane istoga ježa nagazio na bitnu pogriešku u naravoslovnom smislu, gdie naime g. E. veli: „kad koja zmija proti njemu (naime ježu) ustane da ga ugrize ili **žacne svojim žaokom** itd.", što zaista nebiva, buduć u zmije žaoka nema čim bi žacnula, već kao što je dokazano [2]), ona ima u gornjoj čeljusti ili laloki po dva tako zvana otrovna i šuplja zuba, koja kroz malu rupicu, čim zmija ugrize, u ranu prosiplju otrov, što ga tamo ima u otrovnih žliezdah (Giftdrüsen) nalazećih se u laloki izpod tih zubah.

U **ornitologičkom** razdielu vèrlo mi se shodno čini, što se g. E. poveo za onima, koji grabežljive ptice diele u **danjice** i **noćnjice**, kao što ih je on u pèrvom i drugom redu razdielio, samo nemogu da dokučim, zašto je u spomenutom razdielu dvostruko naznačen **četvèrti rod**, gdie su ptice **lastavičarke** i **tankokljune** (dvie inače različite vèrsti pticah) obie u četvèrtom — premda razdieljenom — redu. Gledeć na ostalu točnost toga diela nemogu drugo van pomisliti, da je to pogrieška tiska, akoprem ostali redovi svaki svojim redom sliede, te ni straga medju pogrieškami naznačeno nije da je tamo faljeno.

Glede pticah **lastavičarkah** imao bi primietiti, da se osim navedenih u tom dielu, još jedna vèrsta u našem Primorju — akoprem riedko — nalazi, a to je tako zvana **planinska lasta** (Alpenschwalbe, hirundo melba). To pako mogu tvèrditi tim više, buduć sam ja g. 1847 bivši u lovu na prebice (vidi opazku pod br. 7) blizu Hreljin-grada vidio dvie takove lastavice [3]).

Isto tako mogu tvèrditi, da sam prije dvie godine u Tuškancu blizu Zagreba, siedeć mirno pod hrastom i čitajuć knjigu, posve na blizu vidio **hèrdjavu kukavicu** što ju naravoslovci: rothbrauner Guckuk, cuculus rufus [4]) zovu što bi takodjer spadala u peti red, gdie je vèrlo dobro g. E. sivu njezinu sestru uvèrstio medju **puzavice**, kamo većim pravom spada poradi nogah svojih, nego li medju **sojke ptice** kamo ju nieki naravoslovci uvèrštjuju.

Nadalje u desetom redu medju plivačicami pogriešujem tako zvanu **kokošku** [5]): (das grünfüssige Meerhuhn, gallinula chloropus) što ih u nižjih i močvarnih predielih naše domovine, osobito u prekosavskih, množina ima. Ja sam ih takodjer već dosta postrielao, premda reći mogu, da za jelo baš najbolje nisu, buduć im meso zaudara po ribjoj masti isto tako kao i meso liske ili sarke [6]) za kojom bi u dielu g. E. rečena tá kokoška navedena biti morala.

Isto tako nije navedena izmedju kokoših u osmom redu **prebica** (Steinhuhn, Tetrao saxatilis) što se nalazi u hèrvatskom našem Primorju. Mnogi u Primorju te ptice potalijančenim imenom **Cotorni** zovu. [7])

Ako bi izvan toga, što sam evo jur napomenuo, još nešto primietiti smio, a to bi reko: da bi to dielo još savèršenije bilo, kad bi bio g. E. — poput drugih sličnih naravoslovskih dielah — na koncu opisa svake životinje **svuda** u kratko dodao bio: **korist** ili **štetu** što ju čini koja zvier ili ptica, zatim: **koji su joj glavni nepriatelji**. I jedno i drugo bi se lahko moglo reći sa par riečih.

I to je evo sve što sam imao primietiti glede tog diela. Ja nemislim, da bi mu to moglo pobiti cienu, koja ga punim pravom ide. Ako sam pako štogod krivo napomenuo, biti će mi milo ako me tko drugi — dokazom dakako i razlogom — uputi da nemam pravo, a ja ću rado primiti sličnu uputu, buduć nedèržim o sebi da sam kakav auktoritet koi nebi pogriešiti mogo, ako li je pako pravo što sam naveo, a to mislim da se može na to obzir uzeti kod drugog izdanja toga diela, jer ja za cielo dèržim, da će se ovo izdanje glede valjanosti svoje od strane našeg čitajućeg občinstva dostojno uvažiti te skoro razgrabiti, a uslied toga skoro i drugo na svietlo izaći.

Tom prilikom neda mi se na ino nego da preporučim to dielo svakom domoljubu, osobito pako dotičnim učiteljem i školskoj mladeži, i to kao pomoćnu knjigu u spomenutoj struci naravoslovja; dapače scienim, da bi to dielo vèrlo shodno bilo za školski dar (Schulpraemie) kojim bi se nadariti mogli izvèrstni mladići, buduć je to ne samo zabavna već i poučna knjiga, a k tomu još knjiga takova, koja je nikla na domaćem polju te sastoji iz gradiva takodjer domaćega, te bi već iz toga uzroka trebalo da se svaki našinac s njome pobliže upozna.

Što se izvanjskog lica toga diela tiče, mogu reći, da takodjer posve odgovara ukusu novijeg vremena i svakom pravodnom zahtievu u tipografičkom smislu, jer je tiskano na velikoj osmini, liepimi novimi (garmont) slovi, te na dosta finoj artiji. Ciena mu takodjer nije znatna ako se izim unutèrnje vriednosti još na um uzme obsieg čitavog diela sastojećeg iz 18 tiskanih arakab.

Napokon znam da će pravo biti, ako se u ime mladjahne naše književnosti zahvalim na tom dielu gospodinu spisatelju E. slučajno ne imenom, ali zato — što više važi — sèrcem i dušom našincu, koi je ne samo izdanjem ovog diela posviedočio svoje domoljubje, već i tiem, što je mladjahni nu kriepko napredujući zavod naš — najme **narodni muzej** mnogimi vèrlo liepimi nadevenimi i nagačenimi zoologičkimi i ornitologičkimi exemplari ukrasio i obogatio. Bog ga za to poživio, te mu dao dovoljno vremena i volje da — u koliko moguće bude — nastavi što je tok hvale vriedno započeo.

M. B.

[2]) Tko mani nevieruje, njega uputjujem da čita dielo pod naslovom **Die Schlangenkunde** od **Lenz**-a, zatim diela **Dumeril**-a i **Bibron**-a, koja takodjer o zmijama pišu.

[3]) Ova lastavica veća je nego ostale. Na podvoljku, na pèrsih i na gornjoj strani tèrbuha ima bielo a po ostalom tielu smedje perje. Savita krila još su joj dulja nego li rep. Izvan toga ima na golenicama smedje pavulice. Ta lasta hitro leti kao odapeta striela.

[4]) Ova kukavica razlikuje se samo po tom od obično poznate, što ima po tielu hèrdjavo pèrje a na repu biele pikujice.

[5]) Ova ptica dugačka je do 13 palacah skupa s repom koi nije dulji od 2 $^1/_2$ palca. Kljun joj je do 10 prugah dug te s dola zeleno žutkast, lisa joj je na čelu cèrvenkasta, oči cèrveno smedje, golenice 2 $^1/_4$ palca dugačke, zelenkaste i posve nalik nogama liske, samo što su manje te odozgor cèrvenjkaste. Pribiva, hrani se i gnjezdi uprav kao i liska. Narod naš, u kojega sam se opitao, zove ju **kokoškom** te time posve odgovara latinskom nje nazivlju.

[6]) U našoj provincialnoj Hèrvatskoj poznata je tá ptica pod imenom **popka**.

[7]) Tá inače vèrlo liepa ptica poveća je od tèrčke; sivkasto-modro ili pepeljugasto perje kao u divjeg goluba razlieva joj se po tielu, ogèrljak joj je biel, te od cèrvenjkasta kljuna i očiuh počemši pa do pèrsih cèrno obrubljen, izpod kreljutih ima bielo-žutkaste perje, obrubljeno cèrno-smedjim, golenice ima cèrvenkaste i niešto jače i višje nego li što su u tèrčke. Dèrži se svoga jata kao god i jarebica.

presbiterianski svećenici mislu nastaviti svoje demonštracie i što su ih nieki torystički listovi pohvalili zbog njihove revnosti. Medju katolicima načinio se od niekog vremena jedan klub, kojega svikolici sučlanovi zaključiše jednodušno, da će se samo branit, budući da je sama vlada dužna štitit ih proti orangističnim nasiljima. No ako ih ostavi vlada, da će sebe i svoje porodice do posliednje kapi kèrvi branit prahom i olovom.

— Generalisimus engleske vojske daje na znanje, da svaki čestit čoviek, koi u kr. vojsku dovede 100 momakah, ako nema manje od 18 a više od 20 godinah, i donese nesumnjiva sviedočanstva o vierozakonu, odhranjenju i ćudorednosti, može stupit u vojsku s oficirskim činom.

— Malone svi listovi protestiraju više ili manje proti kupljanju inostrane legie za službu u Indii. Demonštracia, koju su onomadne u Newyorku načili bivši članovi niemačke legie, pri čem nije baš u najliepše vidielo stavljena bila služba pod engleskom zastavom, daje engleskim listovima dobrodošlu priliku revnovat proti „inostranim plaćenicima“.

Dania.

U Itzehoe-u riešile su se dne 10. t. m. samo razne peticie i zaglavilo se viećanje o predlogu izaslanika Paulsena (u obziru kamatah za prisilni zajam), pri čem nije nitko ni progovorio već je predlog malone jednoglasno primljen bio.

— Budući da će se u siednici dne 11. pročitat samo protokoli i primietbe, mogu se razprave sada smatrat, kao da su zaključene.

Poslie podne bila je nejavna skupština sučlanovah stališah, u kojoj se je govorilo, kako se ima stališka skupština dèržat ako bi se možebiti u buduće preduzet imali izbori dèržavnoga vieća. (H. B. H.)

Azia.

Povèršje i pučanstvo istočne Indie iznosi po datcima najboljih izvorah za navlastitu Bengaliu 49,855,137 stanovnikah na 289,848 kv. miliah, za sieverozapadne provincie podčinjene

se je predstavio papi s diplomatičkim z[illegible]rom i otišo je iz Firence stopram po odlasku Nj. svetosti.

Bečka burza

dne 16. rujna 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	80⁹/₁₆
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	
dto iz narodnog zajma .	» 5%	82⁹/₁₆
dto	» 4½%	71
dto	» 4%	
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	
dto . . izžriebane . .	» 4%	
dto	» 3%	
dto	» 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834,	za 100 for.	
» » » » 1839,	» 100 »	140¹/₈
» » » » 1854,	» 100 »	106⁹/₁₆
Bečko-gradski banko	sa 2½%	
» » »	» 2¼ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami	po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		87½
Bankovne dionice komad po		958½
Eškomptirane dionice od dol. Austrie	za 500 f.	601¼
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		
dto dto s plaćanjem na rate		258¾
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	1700
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . .	» 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . .	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva	po 500 »	541
» » Lloyda u Tèrstu . .	» 500 »	
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva	po 200 forint.	
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4% . . .	za 100 »	
Jelisavetina željeznica	»	200¼
Južno-sieverna niemačka savezna željez	»	202¼

der Bewerber um diese Lehrerstellen mit folgenden Belegen versehen sein müssen;

1. Mit dem Taufscheine.

2. Mit den Zeugnissen über die zurückgelegten Studien, insbesondere über Didaktik, Methodik und Erziehungskunde, wie auch über die Sprachkenntniss.

3. Mit den von dem vorgesetzten Localschuldirektor ausgestellten und vom Schulbezirksaufseher bestätigten Zeugnisse über bereits der Schule geleistete Dienste.

4. Mit einem von der betreffenden Polizei- oder politischen Behörde ausgestellten oder bestätigten Zeugnisse über die politische und moralische Haltung.

5. Einer Darstellung des Bildungsganges der Bewerber ist auch beizufügen, ob sie sich im In- oder Auslande, — insbesondere an pädagogischen Instituten zu Wien oder Prag die genaue Kenntniss solcher Anstalten erworben haben.

Die dergestalt instruirten, an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht stilisirten Gesuche sind bis Ende September d. J. als letzten Präklusivtermin im Wege der vorgesetzten Schulbezirksaufsicht bei dem erzbischöflichen Ordinariate in Agram und beziehungsweise beim bischöflichen in Djakovar zu überreichen.

Von der k. k. kroat. slav. Statthalterei

Agram am 9. September 1857.

Na br. 917-1856 s. (Izv.—321) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda slatinskog stavlja se do obćeg znanja, da će se radi po sliedećim vierovnicima pri ovom uredu dosada prijavljenog duga, naime 180 fr. 45 kr. sr. Borjanića Sime iz Pištane, 37 fr. 18 kr. sr. vlastelinstva verovitičkog 390 fr. 6 kr. sr., Valentina Kaurića iz Kozicab, 160 fr 23 kr. sr., Vase Čošića iz Pčeliča, 208 fr. 45 kr. sr., Pere Pinterovića iz Čadjavice, 430 fr. 37 kr sr. Dimitrie Čoka iz Pčeliča, 400 f. sr., Anne Višnić iz Vočina, 200 fr. sr, pupilarie Lazic, ukupno dakle 2007 fr. 54 kr. sr i po obtužitom Pavi Laziću, žitelju vraneševačkom sobstveno pripoznatog, njegova cielokupna imovina kakono kuća pod br. 32 u Vraneševcih ležeća sa vanjskim zemljama iz tri fertala bivšeg selišta sastojećim, vinogradom od jednog jutra i fertalj velikim u slatinskom bèrdu nahodećim, i marvom, sudbeno na 2431 fr. sr procienjena, dne 10. listopada i 14. studenoga t g. svaki put u 9 satih prie podne u Vraneševcih očito prodavati

Br. 4796, 4797, 4798 i 4799 gr. (Izv.—325) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županjskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja exemptionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemljah za nižeznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razterećenog dobra, i br. kmetskih i želirskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teči počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
10. travnja 1855 br. 1421.	Špiranec sv. Martin sa $2^6/_8$ kmetskih naselbinah	hèrvatska cèrkvena zaklada	1100	—	1. svibnja 1855	2. studen. 1857.	29. prosinca 1857 u 9 satih prie podne
7. lipnja 1856 br. 1331.	Špiranec sa $6^6/_8$ exempt. naselbinah	"	1215	29	1. studen. 1856	»	»
7. lipnja 1856 br. 1332.	Majurec sa 6 exempt. naselbinah	Cirkvena zaklada	1733	20	»	»	»
14. lipnja 1856 br. 1398.	Potočec-Ivanec sa 23 exemptional naselbinah	Učiteljska zaklada	5000	—	»	»	»

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izbodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu dne 2. rujna 1857.

N o v a k. F o h n.

Nr. 10839 (Fin.—39) (3—3)

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram wird zu Folge Erlasses der hohen k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion vom 25 Februar 1857 Nr 28 8 bekannt gemacht. dass am 24. September 1857 Vormittags um 10 Uhr die öffentliche Versteigerung des dem Religionsfondsgute Svetice gehörigen verfallenen Mühlwerkes Čužil und des dazu gehörigen Grundes nebst Mühlrechtes bei dem k. k. Steueramte in Carlstadt und mit Vorbehalt der höheren Genehmigung vorgenommen werden wird

Dasselbe befindet sich am rechten Ufer der Kulpa, an der Vivodiner Bez.-Strasse, und ist $3^1/_2$ Meilen von Carlstadt, und $^1/_2$ Meile von der Ueberfuhr Novi Brod entfernt.

Das Mauerwerk ist ohne Bedachung, 6°—3' lang, 3"—1' breit, 2° hoch und $2^1/_2$' Dick. — Die Mühle war ehedem auf 4 Gänge eingerichtet, der dazu gehörige Grund ist ein Acker III. Classe im Flächeninhalte von 800 []°. Der Ausrufspreis des Mauerwerkes, des Ackers und des Mühlenrechtes wird auf 330 fl. CMz. festgesetzt

Zur Lizitation wird Jedermann zugelassen, der nach den Landesgesetzen nicht hievon ausgeschlossen ist.

Wer an der Lizitation Antheil nehmen will, hat vor Beginn derselben den zehenten Theil des Ausrufspreises mit 33 fl. als Vadium Baar zu erlegen. —

Jene, welche im Namen eines andern lizitiren wollen, haben anzugeben, dass sie als Bevollmächtigte für Andere Anbote zu stellen Willens sind; wornach im Falle, als ein solcher Lizitant Bestbieter bleiben sollte, derselbe nach abgeschlossener Lizitation sich mit einer speziellen auf das Geschäft lautenden und gehörig legalisirten Vollmacht auszuweisen hat, widrigens er selbst als Ersteher angesehen und behandelt werden wird. —

Zur Erleichterung der Kauflustigen werden auch schriftliche versiegelte Offerte angenommen. Diese müssen beim Steueramte Carlstadt, bis zum Tage der Lizitation, oder am Tage der Lizitation selbst, jedoch längstens bis zum 24. September 1857 um 10 Uhr Vormittags überreicht werden, und nachfolgend instruirt sein:

a) muss das Objekt, für das der Anbot gemacht wird, und die angebotene Summe, letztere sowohl mit Ziffern als mit Buchstaben deutlich angegeben sein;

b) es muss darin ausdrücklich angeführt werden, dass sich der Offerent allen Lizitations-Bedingnissen, wie sie im Lizitations-Protokolle aufgenommen sind, und vor Beginn der Versteigerung vorgelesen werden, unterwerfen wolle;

c) das Offert muss mit dem Vadium-Betrage pr. 33 fl. belegt sein;

d) dasselbe muss mit dem Tauf- und Familiennamen, dem Charakter und Wohnorte des Offerenten unterzeichnet sein;

e) hat von Aussen die Aufschrift »Offert für den Kauf des Mühlwerkes Čužil sammt Zugehör« zu führen.

Offerte, die nicht genau hiernach verfasst sind, werden nicht angenommen werden.

Die weitern Lizitations-Bedingnisse, können bei dem Expedite der k. k Finanz-Bezirks-Direktion Agram, so wie auch bei den k. k. Steuerämtern Carlstadt und Modrušpotok in den gewöhnlichen Amtsstunden und am Tage der Lizitation bei der Lizitation selbst eingesehen werden.

Agram den 7. September 1857.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Heim m. p.

Finanzrath und Bezirks-Direktor.

Nr. 2864 (Izv.—320) (3—1)

Avviso.

Da parte dell' i. r. Tribunale di Comitato in Fiume si revoca l' incanto esecutivo della casa Nr. 180 stabilito pei giorni 27. corr. e 28. Settembre con Editto 11. Luglio a. c. Nr. 2421.

Fiume li 29. Agosto 1857.

(Dp. 81) (3—1)

Natiečaj.

U župi Lobor podignuta je učiona za koju traži se učitelj sa godišnjom plaćom 300 for. sr. slobodnim stanom, vèrtom i $1^1/_2$ rali oranice zemlje.

Natiecatelji imadu dokaznicima vèrhu dobe svoje, dovèršenih naukah i učiteljskog izpita kao i sviranju orgulah providjenu molbenicu do 15. listopada t. g. podpisanomu podnieti.

U Mihovljanah dne 14. rujna 1857.

Filip Perok,

podj. kot. učionah nadziratelj.

Nr. 13839 (Fin.—41) (3—2)

Kundmachung.

Nachdem die mit h. o. Kundmachung vom 23. August 1857 Z. 13058 ausgeschriebenen bei den öffentlichen Vereteigerungen über die pachtweise Hintangebung des Mauthertrages der bei den ärarischen Brücken zu Essek und Piškorevce am 9. und 10. d. M. ohne Erfolg geblieben sind: so wird diesfalls die dritte und letzte Lizitation u. z. für die Station Essek auf den 29. und für Piškorevce auf den 30. September 1857 unter den in der Kundmachung der hochlöblichen k. k. Finanz-Landes-Direktion für Croatien und Slavonien enthaltenen und mit der Agramer Zeitung Nr. 167, 168 und 169 mittelst einer besonderen Beilage verlautbarten Modalitäten festgesetzt, und hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Essek am 10. September 1857.

Nr. 8137-389 (Fin.—40) (3—3)

Kundmachung.

Am 21. September l. J. um 9 Uhr Vormittags wird in der k. k. Steuer- und Domänenamts-Kanzlei zu Kreutz die diessjährige Eichelmastung in den Fondswäldern: Potočec, Ivanec, Majurec und Diankovec im Wege öffentlicher Versteigerung an den Meistbietenden hintangegeben, und können die Bedingungen bei dem gedachten Amte eingesehen werden.

Waradin den 10. September 1857.

Wodwařka.

Br. 4001-1857 (DS—99) (3—3)

Oglas.

Dne 19. sèrpnja o. g. obdèržavat će se u selu Gračan u 9 satih prie podne javna dražba ovogodišnjeg priroda od kostanja, žira i bukvice ovogradske gore Gračan zvane; što se tim dodatkom do obćeg znanja stavlja, da dražbeni uvieti u ovogradskom uredu za uvidjenje pripravni leže.

U Zagrebu 5. rujna 1857.

Kamauf.

OGLASNIK.

(Dp. 82.) (3—1)

Obznana dražbe.

Dne 26. rujna t. g. bude se prirod grošdja u vinogradima na stečajnu masu Jos. Stipana Jozipovića spadajućim, u Mikulići ležećim, ne menje i pripadajuća ovogodišnja gornica u 30 ved. 24 pol. sastojeća, na licu miesta obćom dražbom prodavala, kamo se kupiti želeći pozivaju.

DP—72) (3—3)

Oglas.

Jedna kuća u Djakovaru ležeća, od svakog duga prosta, i na vlastitost odvietnika Ivana Kozicha od Jerebicsa spadajuća, jest na prodaju skupa sa urbarialskim selištem od $^6/_8$ i jednom sa svim potrebštinama uredjenom svilarnom fabrikom izpod ruke. Bližje o toj prodaji saznati je kod vlastnika u gornjem gradu Osieku u dugoj ulici kuć. br. 276.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. | U ZAGREBU, U PETAK | DANA 18. RUJNA 1857. | Broj 212.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom d šiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pòrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je vlastoručno podpisanom diplomom Petru de Colloredo podielit potvèrdu grofovskoga stališa.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je dvorskom predstavljaču i reditelju dvorskoga kazališta kod carskoga dvorca, Henriku Anschützu priznavajući njegovo pedesetgodišnje izvèrstno umietničko dielovanje najmilostivnie podielit viteški kèrst redà Franje Josipa.

Br. 1826. (DS.—102) (3—1)

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u sèrbskoj vojvodovini i u tamiškom Banatu glede negdašnje županie bačko-bodroške (sadašnjeg somborskog i novosadskog okružja).

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Tamišvaru daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućeg uvedenja gruntovnih novih knjigah u sèrbskoj vojvodovini i u tamiškom Banatu uslied naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 31. sèrpnja 1857 br. 15,498 na znanje sliedeće:

I.

U sèrbskoj vojvodovini i u tamiškom Banatu jest u svèrhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimičko izvidjenje polag občinah već i u negdašnjoj županii bačko-bodroškoj (sadašnjem somborskom i novosadskom okružju) izuzemši kr. slobodni grad Zombor, posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti koji k istim spadaju, bit će svakome na ogled izloženi,

od 1. listopada 1857. počemši, i to

a) vèrhu svih godine 1848. k negdašnjoj županii bačko-bodroškoj spadavših občinah, koje sada sudbeno okružje c. k. kotarskog ureda somborskog, apatinskog i kutinskog sačinjava, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Zomboru,

b) vèrhu kr. slobodnog grada Subotice (Maria-Theresiopel) i svih godine 1848. k negdašnjoj županii bačko-bodroškoj spadavših občinah, koje sada okružje c. k. kotarskog ureda subotičkog i sentskog sačinjavaju u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Subotici (Maria-Theresiopel),

c) vèrhu svih godine 1858. k negdašnjoj bačko-bodroškoj županii spadavših občinah, koje sada okružje c. k. kotarskog ureda bajinskog sačinjavaju, uklopno i grada Baju, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Baji, i

d) vèrhu svih ostalih občinah, koje su god. 1848. k županii bačko-bodroškoj spadale, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Novom-Sadu.

U obziru kr. slobodnog grada Novog-Sada, občine čebske i prediuma Šarlotenszállaš svanog, imadu valjati ustanove proglašene od 30. prosinca 1855 i od 6. ožujka 1857 u obziru onih nepokretnostih kr. slobodnog grada Zombora, koje još miestno izvidjene nisu, imadu se ovovèrstne zemljištnice i uknjižnice kod postojećeg gruntovničkog ureda onako voditi kao što su se i dosada vodile.

Obavljanje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom, ima se započet također 1. listopada 1857. i u svèrhu ovu odredjen je

c. kr. okružni sud u Zomboru za pod a)
c. kr. kotarski sud u u Subotici za pod b)
c. kr. kotarski sud u Baji za pod c) i
c. kr. okružni sud u Novom-Sadu za pod d) naznačene občine.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 31. sèrpnja 1857. izdanog izroka uvèršten je u službenih listovih bečkih novinah kao i novinah tamišvarskih od 28. kolovoza 2. i 3. rujna 1857. br. 195. 199. i 200.

C. kr. upravljateljstvo gruntovnicah,
U Zagrebu dne 10. rujna 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč. U čast prolazećega ruskoga cara bila je na austriansko-pruskoj granici u paradi poredana austrijska regimenta „knez Lichtenstein." Kao što javlja Schl. Ztg. razgledalo je Nj. veličanstvo car ruski u 12 satih noćju u Granici rečenu regimentu kod blištajućega sjaja bengalskih plamenah.

— Govori se kao pouzdano, da poslovi evropske komisie za Dunav tako napreduju, da će se skorim uklonuti prepone za slobodnu plovitbu. S druge strane učinila je korake i bavarska dunavska plobitba, kao i različna druga gornjo-dunavsko-parobrodska družtva, da mogu rasprostraniti svoju plovitbu i u austrianskoj dèržavi. I tako će skorim biti natiecanjah, kojima se samo obèrtnost koristiti.

— U Jeni u vajmarskoj velikoj kneževini (u Niemačkoj) ustanovio je davno jedan magjarski velikaš kao niekakav konvikt za 12 djakah iz ugarskih zemaljah, koji bi se u tom sveučilištu učili. Ako nema dovoljno Magjarah ili djakah iz ugarskih zemaljah, onda mogu doći u taj konvikt i drugi djaci iz austrijskoga carstva. Ove godine kao da ima dosta Magjarah djakah u Jeni, jer su naumili ustanoviti tamo magjarsku biblioteku. Dosada su položili temelj sa 52 knjige.

Talianska.

Jedan francuski list, koi je u stvarima o Napulju obično vèrlo dobro izviešćen, kaže da je pouzdano dočuo, da se u Tunisu (u sievernoj Africi) opet spravljaju revolucionarci s novom ekspedicioom proti Napulju.

— Kažu, da će sardinska vlada istierati iz svoje zemlje 27 napuljskih bieguncah, po svoj prilici na iskanje napuljske vlade.

Moldavia i Vlaška.

U Moldavii su opredieljeni ovako novi izbori za divan: 29. kolovoza izbori svešteństva; 30. kol. izbori velikih vlastelah; 31. kol. i 1. rujna izbori malih vlastelah; 30. kol., 2. i 4. rujna izbori onih, koji plaćaju porez u selima, srezovima i glavnim sreskim miestima; 5. rujna izbori u varošima.

Vlaški kajmakam odložio je izbore za divane do 10. rujna.

Turska.

Sultan namierava namiestit poslanika u Madritu i na to miesto naimenovati Dihren Beja Dazu.

— Porta neprestano radi na tom, da Englezi jedanput odu s otoka Perima u cèrnom moru.

— Viesti iz raznih krajevah Turske zemlje javljaju, da se opet kreće muslomanski fanatizam. U Palestini preotimaju mah nemiri i ubojstva. Vele, da su se i same žene novoga paše jerusolimskoga medju sobom tukle. U Jerusolimu su prietili talinskom patriarhu i on morade dati ostavku (?). U cieloj Sirii ni o čem se negovori do o otimačini i pljački kèršćanah.

Rusia.

Car će putujući u Niemačku otvoriti željeznicu medju Petrogradom i Varšavom, i to komad do Lomze, koji iznosi 180 vèrstih. Ovo je veliki korak k približenju Petrograda i Moskve k ostaloj Evropi.

Velika Britania i Irska.

Iz jednoga govora o Indii, koi je Nj. preuzoritost kardinal Wiseman dèržao u stolnoj cèrkvi salfordskoj, donose irski listovi izvadakah. „Od 100 godinah — kaže cèrkveni knez — nastojimo civilisirat jedno neizmierno pučanstvo; mi ga civiliziramo svim mogućim sredstvima, samo ne jednim sredstvom, samo ne time, da ih načinimo kèršćanima. Samo u jednoj stvari pošlo nam je za rukom prinudit ih, da prime evropski način i to je u ratnoj umietnosti. Imali smo sreću iz njih načinit soldatah, — mi smo ih naučili sve tajne vojevanja, mi smo ih pod našim najboljim oficirima uvieśbali, disciplinirali i iz njih stvorili jaku vojsku. Ujedno dogodi se to pod uvietom, da nećemo nikad pokusit bogu obratit njihova sèrca. A sad što se dogodi? Na toliko smo želili iz njih načinit dobrih soldatah, da smo im dali u ruke najnoviu vèrstu oružja, što je baš sada iznadjena bila; a za nabijanje ovoga oružja potrebna je bila kakvagod liepòiva materia. Nabavnik fišekah primieti da bi mogao imat štogod dobitka, ako bi upotrebio životinjsku substanciu miesto propisane; on učini dakle tèrgovačku prevaru, jer to nije ništa drugo, i posluži se životinjskom substanciom, koja po njegovom mnienju nemože učinit nikakve fizične razlike; no ipak učinila je silnu razliku, budući da su siromasi ljudi pomislili da se time nasèrće na njihov zakon, a obećali smo im, da nećemo unj dirat podnipošto. I u istinu zbog te malenkosti ovom nepoštenostju za jednu ništetnost, pobunili smo na silu 28.000 tisućah momakah, gledali smo hladnom kèrvju ubijat toliko oficirah itd. Vidite kako jedan malen tèrgovački prestupak može biti u stanju povuć za sobom neizmiernu narodnu nezgodu i lišit nas po mogućnosti jednoga velikoga carstva."

U daljem tečaju pripovieda kardinal o svom sastanku sa Sir Charles Napierom: „Prie niekoliko godinah — jednu godinu pred njegovom smèrtju — stajao sam u izlogi u Londonu i gledao sam jednu sliku, koja je predstavljala jednu od njegovih bitkah, u kojoj je na najpogibeljniem miestu bitke sačinjavao figuru, koja je najveća udarala u oči. Tik slike stajao je original, sam Sir Ch. Napier. Svatko ga je morao spoznati, no ipak mi se je dao predstavit. Pošto sam mu dosadio bio niekolikim pitanjima u obziru na sliku i njesinu izpravnost, primio me je za ruku, povuko me je na stranu i reče mi: „Kardinale Wisemane s vama katolicima ružno se postupa u Indii. No ja sam im opet i opet kazao — kazao sam tamo vladi — da će doći vrieme, kad će biti potrebno, da budemo za izbavit dèržavu složna moć britanskih podložnikah bez razlike i da je njihova dužnost predupriedit svakoj neslogi ili vierozakonskoj raspri. Ja sam zabadava govorio, nehtiedoše me poslušat i dèrže se neprestano sa svom silom sisteme razlučivanja i nesloge. Ja sam se sto putah stidio u Indii, kad su mi se katolici zahvaljivali kao da sam im kakvu milost izkazao, dočim sam im učinio samo najobičniu pravicu."" Ovim od prilike riečma izrazio se je prema meni i ja se mogu zajamčit za istinu svakoga pojedinog izraza. Dà, on je imao pravo; jedva je katoličkim vojnicima moguće odhranjivat si diecu u svojem zakonu i što više, ako umru, jedva se mogu nadat, da će im

dieca ostat katoličkoga zakona. S takvim čuvstvom ima se siroma katolik biti za Englesku, ići u pogibelj i smèrt. Je l' to pošteno, je l' to pravo? Pristoji li se to od jednoga velikoga narodnoga tiela, koje je istim svojim poganskim podložnicima svečano i javno očitovalo, da neuzima nikakova obzira na vierozakon kod onih, koji mu vierno služe? Pak ipak pri svem tom, da to tielo tako malenkostno progoni svoje katoličke podložnike na očigled smèrti i pogibelji, koji su dosad svejednako isto tako vierno prolievali kèrv za svoju kraljicu, ipak nije hvala bogu bojat se da zavlada njima čuvstvo nezadovoljstva, premda se š njima postupa tako nepravedno, jer kada čujete govorit o indijskim bitkama, budite osviedočeni, da katoličke regimente isto tako rado idu u svaku pogibelj kako ma koje druge. A sada, moja braćo, prije nego li se vratimo k domaćim interesima, dozvolite mi da pomislim na jednu mogućnost u onim udaljenim provinciama Engleske. Uzmimo, da je ova pobuna već sasvim utišana i mir opet povraćen ali da su glavni vinovnici utekli cieli i čitavi. Uzmimo zatim i taj slučaj da su utekli na zemljište jedne susiedne no slabe dèržave i da tamo nenadjoše samo utočišta, već da su ih tamo pozdravili pohvalom i dobrodošlicom, tako da se dèrže javne skupštine naroda, gdie ih imenuju pravim prijateljima Indie i da se novci kupe u svèrhu podupiranja njihovih nasèrtah na naša britanska posiedstva. Uzmimo, da tamo nadju štampu koja tište njihove ubojičke govore i razprostire ih po svoj Indii . . . pitam vas braćo možete li vi kao britanski narod ili može li ikoja vlada to tèrpit? Uzmimo, da je narod pružajući rečeno utočište slaba moć, koju bi mogli jednim udarom nadvladat, mislite li vi, da bi mi takovu politiku dopustili? Ne, to se nebi nikad dopustilo. Uprav da se imamo bojat i rata, nebi dopustili, da ubojicama ostane otvoreno takovo utočište . . . Obratimo sada poštenp na druge ova načela, kojih bi se dèržali u našem vlastitom slučaju.

— U jednom članku sravnjuje „Times“ sadašnji engleski logor pred Delhiom sa bivšim engleskim okolom pred Sevastopoljem. Tegobe, koje zadaje zemlja i zrak pred Delhiom, nisu manje nego zimske muke u Krimu. Onih niekoliko miljah od Balaklave do Sevastopolja, o koje se iztupi engleski mač, ponavljaju se u Indii u većem razmierju, i na drumu medju Kalkutom i Delhiom od 1000 (engleskih) miljah kreću se i danas nezgrapna kola s volovima, kao što su ih niekada uz svoj harem vodili Mahmud ili Timur. U kratko, veli „Times“, nije ni misliti, da će se India umiriti s manje od 80.000 momakah, pak će se još morati vojska dugo vrieme u tom broju zadèržati.

—Engleska vlada odložila je parlamenat jonski na dva mieseca danah.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz 16. rujna. „Moniteur“ javlja, da su ga zamolili, da očituje, da je bez svakoga temelja glas, da se sastavlja jedna engleska inostrana legia. Jučer bila je otvorena željeznica idući u chalonski stan.

Iz Indie. U Denapoore-u pobuniše se dne 23. sèrpnja 7. 8. 40 i 12. regimenta urodjeničke nepravilne konjadie i otidjoše u Benares. — U Kolaporuu (maratskoj zemlji) pobunila se je 27. regimenta bombayske vojske. Premda se nadeju, da će pobuna po evropskoj vojski biti utišana, ipak je taj dogadjaj prouzročio veliki strah u svoj bombayskoj provincii. (Više o tom u sutrašnjem broju).

Iz Kavkaza. Operacie lesgianskoga zbora pod generallajtnantom baronom Vrevskim bile su ovienčane najsretniim uspiehom. (Potanko izviešće o tom priobćit ćemo u sutrašnjem listu.)

Narodno kazalište.

Još svejednako nije učredništvu narodnih novinah odbor narodnoga kazališta neposredno dao na znanje, da namierava kazališno družtvo kroz dojduću zimu opet uzet pod svoju vlastitu upravu, no budući da su to već odavna obznanile ovdiešnje niemačke novine, nije sumnje, da se u istinu stvar tako imade, jer učrednik rečenih niemačkih novinah jedan je od najgorljiviih članovah odbora upravljajućega poslovima našega narodnoga kazališta, čega radi moraju mu biti poznati i zaključci istoga. U ostalom već je odbor posredstvom bečkih novinah razpisao natiečaj tehničkoga ravnatelja i kako se obćenito glasa, jurve ga je i izabrao u osobi g. Roedera a i prosuo se glas, da se je napomenuti g. učrednik iz ljubavi prema umietnosti na poziv odbora odvažio otići u Beč, da tamo nalazećemu se tehničkom ravnatelju kod sastavljanja kazališnoga družtva bude na ruku svojim ugladjenim ukusom, kojemu imamo kako čujemo ponaiprie zahvalit već jednu ovdie u miestu učinjenu akviziciu, od koje sudeći zaključit možemo, da će nas i ostale, koje će se za niemačko družtvo još učinit, isto tako zateći a mislimo da uz to i naša još slabahna domaća umietnost neće zanemarena biti, jer se je odbor u svojem razpisu natiečaja za tehničkoga ravnatelja naročito izrazio, da će se medju natiecateljima onomu dati prednost, koi bi bio viešt i slavenskomu jeziku. Iz toga se vidi, da odbor namierava očinski postarat se za razmierno procvietanje i hèrvatskoga kazališnoga družtva, jer bi inače taj zahtiev suvišan bio. Izvan toga znano nam je, da je odbor i za ono vrieme, kad je bilo zatvoreno kazalište, veledušno plaćao članove hèrvatskoga kazališnoga družtva u hvale vriednoj namieri da se isto nerazide od nemila do nedraga, znajući da bi mučna stvar bila opet ih sakupit, kad bi se kazalište opet otvorilo, a naći novih sučlanovah još bi mučnie bilo, jer izvan njih nisu za onda poznate bile druge osobe, koje bi se bile posvetile ovoj umietnosti. Hvaleći taj korak odbora, nadamo se nadalje od njegove razboritosti, da je plaćajući te osobe kroz tolike miesece obvezao ih, da medjutim barem nauče niekoliko novih komadah, za da nebudu opet prisiljene učit na vrat na nos i tako nezrelim predstavama opet dosadjivat izobraženiemu dielu našeg obćinstva, kao takodjer da se je postarao po našoj preporuci, sadèržanoj u posliednjem našem izviešću o narodnom kazalištu, popunit one znatne kèrnje našega družtva, koje su mu priečile davat povećih komadah. Je li, nije li to učinio odbor nezuamo izviestno, no osviedočeni smo, ako je samo sve one osobe, koje su se, kao što za cielo znamo, neposredno ili posredno prijavile, primio, da bi se uz družtvo, koje već stoji u plaći, i pod upravljanjem čovieka, koi bi bio viešt i dramatičnoj umietnosti a i našem jeziku, čednim zahtievima našega obćinstva za ciele odgovorit moglo, osobito ako bi se uzeo obzir i na to, da se pribavi niekolicina boljih stranom prevedenih, stranom izvornih komadah, što nebi bilo takodjer nemoguće, jer hvala bogu već imamo dosta dramatičnih piesnikah a još više dobrih prevoditeljah. Nije dakle ništa trebalo nego dobra volja, da se tako preustroji družtvo da naše predstave napokon sasvim omile obćinstvu i tako da se temelj stavi obezbiedjenju našega kazališta. Dobra volja pako najmanja je stvar, što je kritika vlastna tražit od upraviteljstva svakog umietničkoga zavoda i zato nemislimo, da će nas tko moći korit, ako to uztražimo i od odbora upravljajućeg poslovima našega kazališta; nećemo dakle propustit dojduće predstave u našem jeziku uzeti na oko, da vidimo, je li barem ono učinjeno, što bi se bilo tako lahko učinit moglo, no, nadamo se ujedno da ćemo naše čitateljstvo izviestit moći, da se nismo prevarili u nadi, koju smo svejednako gojili i jošte gojimo tako o razboritosti kao i o dobroj namieri našega štovanoga kazališnoga odbora. D.

Srebro od 2. rujna . . . . . . $5^7/_8$ fr.
Carski dukati . . . . . . $7^3/_4$ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 39388-17102 (VI.—71) (3—1)

Kundmachung.

Erledigte Pensionärsstellen.

Zur Besetzung dreier am k. k. Militär-Thierarzenei-Institute in Wien erledigten Pensionärsstellen mit einem Jahresstipendium von drei Hundert (300 fl. CMz.) freier Wohnung und Beheitzung, wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Bewerber um diese Stellen, deren Genuss drei Jahre dauert, müssen entweder graduirte Civil-Aerzte oder abprobirte Wundärzte sein, und haben ihr mit dem Taufscheine, den medizinisch-chirurgischen Studien-Zeugnissen, dem Diplom und Moralitäts-Zeugnisse, dann mit Belegen über allfällige Sprachkenntnisse und etwa schon geleisteten Dienste versehenes Gesuch längstens bis 26. November bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu überreichen.

Bewerber, die bereits bei einer Behörde in Dienstleistung stehen, haben ihre Gesuche durch die Behörde, bei welcher sie angestellt sind, zu überreichen.

Von der k. k. Niederösterreichischen Statthalterei
Wien am 10. September 1857.

Sec. I. Abth. 6, Nr. 9114 (DS—103) (1—1)

Konkurs-Verlautbarung.

Zur Besetzung der bei dem Expositursposten in Čardak erledigten Stelle eines Sanitäts-Guardians, mit welcher ein Gehalt jährlicher 150 fl., ein Montourspauschale jährlicher 24 fl. und der Genuss der Natural-Wohnung verbunden ist, wird hiemit der Konkurs in der Art eröffnet, dass die Kompetenten ihre diesfälligen gehörig instruirten Gesuche im Wege ihrer vorgesetzten Behörden, von welchen die Qualifikations-Eingaben über die Bittsteller beizulegen sind, bis 20. Oktober 1857 bei dem k. k. See-Inspektorate in Zengg einzubringen haben.

Vom k. k. Landes-General-Commando
Agram am 14. September 1857.

Simbschen,
FML.

Nr. 12290 (Fin —43) (3—1)

Kundmachung.

Die dem Religionsfondsgute Svetice von den demselben gehörigen Bergrechtsgründen mit Neunzig Ein Eimer 19 Mass zukommende Bergrechtsabgabe wird sammt dem von dem Jahresertrage der fraglichen Gründe entfallenden Zehent für das laufende Verw.-Jahr 185⁶/₇ in Pacht gegeben, und nachdem die diesfällige am 14. September 1857 bei dem Steueramt in Karlstadt abgehaltene Lizitation ohne Resultat blieb, wird eine wiederholte am 25. September 1857 um 9 Uhr Vormittags im Schlosse Svetice abzuhaltende Licitation ausgeschrieben. Der Fiskalpreis der ersteren Abgabe wird mit 183 fl. 20 kr. und der leztern mit 76 fl 40 kr. festgesetzt.

Jeder Lizitant hat vor Beginn der Licitation das 10% Vadium des Ausrufspreises zu Handen der Licitations-Kommission zu erlegen.

Die näheren Licitations-Bedingnisse können bei den Steuer- und Domänenamte in Karlstadt und bei der Licitation eingesehen werden.

Agram den 16. September 1857.

Br. 94 (Izv.—323) (3—3)

Oglas dražbe.

Dne 21. rujna t. g. lietošnji će se prirod grozdja vinograda vierozakonske zaklade u Preseki na 40 vedarah procienjenih, zatim gornica sastojeća iz 96 ved. i 4 polića putem javne dražbe kod c. k. poreznog ureda u Vèrbovcu u 10 satih prie podne prodavati.

C. k. porezni ured
U Vèrbovcu dne 9. rujna 1857.

OGLASNIK.

Dp. 84. (1—1)

Juraj Palčić

daje time na znanje, da je zbog pomanjkanja sposobnih školskih pomoćnikah za njegove povlašteno učilište, dok nenadje i nepribavi si takove, prisiljen obustavit svoje školsko podučavanje. Što svakomu neka posluži na znanje ravnanja radi.

U Zagrebu 15. rujna 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U Zagrebu, u subotu dana 19. rujna 1857. Broj 213.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom dobiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Milan 11. rujna. Danas je proglašen program svetkovine, koja se ima preksutra (u nedielju) dèržat u Areni. Svetkovina početi će se natèrkivanjem engleskih jokeah sa siedlima a fantinah bez siedlah; zatim će se natiecati kola na dva točka (bighe) za nagradu od 1000 lirah aust. Poslie natèrkivanja pienat će se braća Chiarini po dva napreta užeta uz bengalsku vatru. Zatim igrat će se tombola, k čemu će svaki gledalac dobit bezplatno jednu srećku, za što su ustanovljeni dobitci na 3000 lirah aust. Veličanstven vatrotvor poznatoga pirotehnika Cogliati-a zaključit će svetkovinu. (T. Z.)

Niemačka.

Razni listovi donieli su nije tomu davno viest, da je dva lista izilazeća u Frankfurtu na Menu opomenula policia zbog nieke nepristojne kritike o caru Napoleonu. „Schwäb. Mer." veli da nije policajna oblast već samo jedan višji policajni činovnik to učinio, opomenuvši priateljski dotična uredništva, neka bi svoje članke osobito o caru Napoleonu, pisali s većim oprezom.

Nj. veličanstvo car ruski odputovao je 16. t. m. u večer iz Berlina u južnu Niemačku i posietit će dvorove vajmarski, darmštatski i štutgartski. Dne 2. listopada prispiet će Nj. veličanstva car i carica vraćajući se u Rusiu opet u Berlin i zadèržat će se tamo dne 3. i 4. listopada. Nj. veličanstva ostavit će dne 4. listopada u večer opet Berlin i otići će prieko Varšave, Kieva, Moskve itd. u Carskoje-Selo, gdie će Nj. veličanstva dne 23. listopada doći, knez Gorčakov pratit će cara na svem putu po Niemačkoj. Vrativši se u rusku carevinu otići će isti iz Varšave neposredno u Petrograd. (Zeit.)

Talianska.

Iz Rima od 10. t. m. javljaju da tamo još svejednako bivaju očitovanja radosti povodom usrećujućega povratka Nj. svetosti pape u glavni grad. I iz Albana, Aricie itd., dospievaju izviešća o cèrkvenim i drugim svečanostima, koje je pučanstvo dalo izrazavajući svoju podanost i viernost u pogledu na povratak svetog oca pape.

Rusia.

Polag najnoviih u Petrograd prispievših viestih iz Kavkaza najsretniim su uspiehom ovienčane bile operacie lesgijskoga zbora pod generaladjutantom baronom Vrevskim. Javili smo, da je ovaj zbor, čim mu je iole dopustilo vrieme, t. j. sredinom sèrpnja, sa strane visokoga kodorskoga bèrda prodro u područje obćine Dido i dopro do sela Hupro, no da su se radnje za prosiecanje šumah zbog s nova pogoršalog se vremena morale opet obustavit. Stopram dne 28. moglo se je opet ići proti Hupru, što je učinjeno bilo sa dva razdiela. Okolične visine bile su tolikom vieštinom i tako bèrzo zapremljene, da se je nepriatelj stezao na to, da samo s bližjih bèrdah na Ruse upravi vatru posve beztetnu, koja nije prepriečila razrušit miesto, poharat polja i nastavit gradjenje ceste. Baron Vrevski imao je sada namieru sjedinit se s kolonom kneza Šalikova, koja je operirala od Tušatime počemši, no nije mogo neposrednim putem toga učinit, bez da nepretèrpi, kao što je bilo očevidno unapred vidit, velikih izgubitakah. On je odpravio usljed toga noćju na 30. jednu kolonu pod zapoviedju pukovnika de Sage-a prieko Hupriso-Tavi-a u Hitraho i kad je taj zapremljen bio, odpravio je onamo i glavnu silu. Ova vojska bila je po Lesgiancima, koji su medjutim dobili 2000 momakah u pomoć od Šamila, oštro progonjena, no ipak je bez velikoga izgubitka došla do ročišta i tamo se je sjedinila sa Šalikovom. Gornji, srednji i dolnji Hitraho bio je razoren i prekèrčen put na cendahsko bèrdo. Sada su počeli gradit neposredni put od Kodora u Dido, koi je za sve dojduće operacie veoma važan, jer kroz to neće biti potrebno, da vojska na samom bèrdu prenoći a izvan toga to pokraćuje cestu za tri dana hoda. Dne 2. kolovoza nadalje razoreni su bili auli Halaho, Cičmaho i Čimaho, od kojih je posliednji bio zaštićen osobito čvèrsto i kamenim kulama, proti kojima su se morali najprije upotrebit topovi a zatim bilo je miesto uzeto jurišem. Dojdućega dana bile su kule topovima sasvim razrušene ili na lagume dignute, aul razoren do temelja a sva polja naokolo poharana. Dne 23. išla je jedna kolona pod pukovnikom Kanonevićem u aul Retlo. Gorani bili su tako uplašeni, da nisu ostavili samo ovaj aul već i Kameši, o kojem se glasa, da ga nije moguće uzeti. Sada su bili razoreni Šapiho i Hvaliho i vojska je otišla do cendahska bezdna, da rekognoscira. Vidili su, kako su se gorani, od prilike 2000 momakah na broju, na protivnim višinama obkopali u veoma čvèrstom položaju. Oni uzeše na Ruse sipat jaku bojnu vatru, no koja je istim veoma malo štete učinila, i dočim je njihova pozornost na to upravljena bila, razoriše Rusi aul Krislo. Stopram zatim bio je čvèrsti Kemeši po jednoj kolonii pod pukovnikom Diterichsom sasvim razoren. Pošto su svi auli, ležeći na Cendahu, bili uništeni, sakupi baron Vrevski svoje čete kod bèrda Lai-a i odvede ih 7., pošto je još očitana bila služba božja za poginuvše i Tebe Bože hvalimo, natrag u Tušatimu, da si pribavi novu municiu. Povratak bio je učinjen u dvie kolone pod pukovnikom Lagodom na tučedskom pograničnom bèrdu put bèrda mali Andarasan i pod Šalikovom put bèrdovite Tučatime. U toj vojni bilo je 11 aulah razoreno, pri čemu se je osobito izkazala narodna vojska tučatimska, koja je i najviše momakah izgubila; no mnogo važnii dobitak bio je moralni utisak, koi su ovi strašni udarci učinili na Lesgiance i sagradjenje puta u nutrašnjost zemlje osiguranoga sa svih stranah. Može se uzeti, da će se poduzet još tečajem lieta druga ekspedicia u tom pravcu.

Ako se ovi uspiehi u taj par i nečine od izvanredne znamenitosti, ipak su od važnosti za dalje operacie. Negledeć na to, da su mnogi u medju njima i dovoljno znatni auli goranah razoreni i da se usled izgorenja žitnih poljah nemogu gorani više tamo bavit, a druge strane su se Rusi posiečenjem šumah, gradjenjem cestah i podizanjem obkopah tamo dosta učvèrstili i otvorili si puteve u nutrašnjost zemlje. Tako su radnje kod Salative do konca sèrpnja na toliko dovèršene bile, da se je 26. sèrpnja mogao svečanim načinom stavit temelj za novi štabski kvartir degestanske piešačke regimente. „Palba od 101 topometa — kaže ruske izviešće — naviestila je nepriatelju, da će miesto, gdie je stajao logor toga oddiela naše vojske, za vaviek naše ostat."

— Neprestano se javljaju silni i novi i stari politički biegunci iz Poljske, da im se učini milost za povratak u domovinu. Kad je car bio u Niemačkoj, dolazile su mu mnoge molbenice, i mnogi stari emigrant bio je lično kod cara. Iz mnogoga broja dosadašnjih političkih biegunacah, koji s putnim listom kakvoga ruskoga poslanstva prelaze preko granice u Poljsku, daje se zaključiti, da se sa blagim duhom presudjuju molbenice za amnestiu. Najviše pasošah daje osim ruskoga poslanstva u Parizu poslanik ruski u Berlinu baron Brunov, jer u pruskim provinciama Pruskoj i Poznanjskoj ima najviše emigrantah, koji ili tamo stanujuju, ili su došli da čekaju odluku na njihovu molbenicu. Medju njima ima i mnogih staracah. Ima dosta poljskih biegunacah, koji su se u Pruskoj nastanili i pruskim podanicima postali, pak opet ištu amnestiu, samo da mogu slobodno ići u bivšu svoju postojbinu i posiećivati svoju rodbinu. Broj emigrantah već se je jako umalio i medju njima su sada gotovo samo demokrati i republikanci ostali. Uobće se opaža u samoj Poljskoj manja mèrzost spram ruske vlade.

— Amerikanski gnjurci počeli su u sevastopoljskom pristaništu vaditi ladje, koje su potopljene u prošlom ratu. Misli se, da će ladje valjati tek poslie velikih troškovah oko popravljanja, ali u toliko više vriedi material.

— Car je zabranio židovima bavit se u Sevastopolju, nesmiedu tamo doći ni da siednu na parobrod, nego moraju radi toga u Evpatoriu.

Azia.

Iz Kaljara (13. t. m.) došla je pošiljka o dogadjajima u istočnoj Indii, koju je prieko Aleksandrie poslao admiral Stopford. Bitni sadèržaj iste već je bèrzojavnim putem priobćen; kao dopunjenje istoga dodajemo još sliedeća:

„U Denapoore-u pobuniše se dne 23. sèrpnja 7., 8, 40. i 12. regimenta urodjeničke nepravilne konjadie; buntovnici otidoše put Benaresa, pošto im je deset putah manja evropska vojena sila ubila do 800 momakah.

U Kolaporuu (u Maratskoj zemlji) pobunila se 27. regimenta bombajske vojske; nadaju se da je po evropskim četama ta pobuna već utišana; no ništanemanje taj dogadjaj dao je po svoj provincii bombajskoj povoda najozbiljniim brigama.

Jedan rajah uhvaćen je i poslan u Bombaj. S otoka Mavriciova došla je vojska. Ko-

lona, kojoj zapovieda pukovnik Steward, došla je u Indore; u centralnoj Indii opet je povraćen mir.

„Bombay-Times“ misli, da se pobuna u bombayskoj vojski smatrat može kao dokončana; netreba se bojat u obziru stanja stvarih.“

Pišu listu „D. All. Ztg.“ iz Londona 10. rujna: „U našim vojničkim klubovima osviedočeni su, da će indijski ustanak prije nadvladan biti, nego što se odviš strašljiva londonska gospoda tèrgovci usudjuju pomislit. „Ako samo hrabra hèrpica cèrvenhaljah izdèrži dotle, dok dodju ukrieplenja, onda će se, vele, dielo osvete svèršit bitrim udarcima, jer su buntovnici bez vodje i nemaju baš nikakve vojničke viestine.“ Oba posliednja razloga od velike su važnosti u ovim krugovima. Oslanjaju se na niekoliko pisamah veoma zaslužnih oficirah u Indii, u kojima se kaže, da pobuni fali vojnička i gradjanska glava. „U Delhiu projektirani kralj jest straživica, kojega četa vierozakonskih fanatikah straži u njegovoj palači, jer on neprestano hoće da se pogadja s nama, dočim kèrvopija kavnporski, lažljivo imenovan Nena Sahib, ni ponjatja nema o bojnoj zanosti, i uslied toga svigdie mora biti potučen, gdie god se s njim sretnemo.“ Tako glasi jedno miesto iz pomenutih pisamah. Čudna nam se je činila stvar tvèrdjenje, da se kavnporski kèrvopija lažljivo zove Nena Sahib. U istinu dobili smo ubaviestih od jednoga u Kavnporu dugo nastanjenog bivšeg Engleza da tamo ima dvie osobe „koje se tako zovu“. Obie su iz Bithoora i obe primile su strašno ime Nena Sahib, kojega engleski izgovor još nije našo nijedan živući Britanac na ovom otoku. Naviastiti i pravi Nena Sahib, sin pokojnoga Peishwa-Bajao-Rao-a, jest čvèrsta nespretna ljudina, dobra sèrca prieko svake miere, koi nije kadar zaklat ni jednog pileta. Lažljivi Nena Sahib najstarii je od tri brata, sin „posliednjega Soobadora od Peishwe“ i ono je strašilo, koi se gradi naslieanik jednog indijskoga kneza. On je bio, koi je već god. 1855. poštovane sudije u Kavnporu opsovao i on je, koi nije samo umočio svoje ruke u kèrv engleske diece, već koi je ubijao i svoje vlastite zemljake, jer pisma iz Indie dokazuju da je „lažljivi Nena“ bio, koi je navaba Mahomed-Ali-kana dao obiesit zato, jer je svojim evropskim priateljima otvorio utočište u svojoj palači. Ove ubaviesti moraju se svakako uzeti kao istinite, premda je onaj dulje vremena u Kavnporu nastanjen bivši Englez on isti, koi je tamo izgubio do 20.000 £. str. i komu je brata sa ženom i diecom zaklao Nena Saib i uslied toga lahko se može pojmit razdraženost, kojom se opisuju bezčinstva lažljivoga Nene Sahiba.“

Jedno pismo niekog engleskog oficira, koje priobćuje nedieljni list „Atlas“, misli, da su oblasti morale podpunoma sliepe biti, kad nisu opazile približujuću se bunu i nisu učinile naredabah proti istoj. „Sepojci“ piše on „dèržali su tajnu skupštinu u Barrackpuru (kod Kalkute); nieki vierni soldati prijavili su to oblastima, no iste nisu htiele ništa da znaju o tom. Novine izlazeće u zemaljskim jezicima sadèržavale su sasvim jasnih pozivah na urodjenike i svaka urodjenička regimenta u zemlji dobivala je znakovah po telegrafima; ove telegrafične depeše išle su dalje od stacie do stacie, no nitko se nije zato brinuo; nosioce kolačah iz pšenične muke (čepatiah), što su urotnicima za znak pobune služili i išli iz jedne stacie u drugu i o kojima su dosta rano stale pisati novine, morale bi oblasti dati odmah pohvatat i tako bi mogle razaznati urotu do njenoga izvora, ali ništa nije bilo učinjeno — sve je bilo zadremalo pogibeljnim snom bezbrižnosti.“ K tomu još dolazi, da stari general Hevitt, koi je komandirao u Mirutu, nije učinio svoje dužnosti, jer da je sa svojom pretežnom evropskom vojskom buntovnicima, odlazećim u Delhi, stao na put, moglo bi se bilo zlo uništit još u klici.

— „Advertiser“, koi je poznat kao nepriatelj francuski i napoleonske dinastie, boji se od Francuske, da neće štogod ozbiljno preduzeti sa Tunisom. (Tunis je u sievernoj Africi na sredizemnom moru, ima jednoga beja, a plaća Turskoj danak, kao što je bilo i u Algiru, koi je sada pod Francuskom ima 25 godinah, a koi je do Tunisa.) U posliednje vrieme bilo je u Tunisu nekakvih nemirah, jer su muhamedanci jednoga židova izsiekli u svom fanatizmu. Bej je kaznio krivce ali „Advertiser“ kaže, da se s tim nije zadovoljio francuski konzul. U isto vrieme otišla je jedna francuska flota iz Korzike pod Tunis. Drugim riečima, kaže taj list, Louis Napoleon hoće da vlada i u Tunisu. Zato ako Engleska misli, da sredizemno more nepostane francuska imovina, onda neka stane na put francuskim spletkama u sievernoj Africi. Padne li Tunis u francuske šake, onda će engleska sila u sredizemnom moru bèrzo padati. Malta i Gibraltar izgubili bi bèrzo svoju sadašnju važnost, jer Algir i Egipat približili bi se jedno drugom u polak, pak prije ili poslie pao bi Egipat Francuzima u šake. Od kakve bi važnosti bio ovakav dogadjaj, zavèršuje „Advertiser“, ne samo po Englesku u Evropi, nego i englesko-indijsku dèržavu u Azii, to si može svaki predstaviti.

Velika Britania i Irska.

Kod izvanjskog ureda u Londonu došla je, kako „Globe“ javlja, jedna službena pošiljka britanskoga konsula u Tripolisu, polag koje bi se još sumnjati moglo, da je dr. Vogel ubijen.

Afrika.

Jedna bèrzojavna pošiljka iz Tunisa od 10. t. m. prispievša u Pariz, javlja; da je bej izdao više naredabah, koje sasvim preustrojavaju sistemu, koja je dosad vladala u onoj zemlji. Ove naredbe dopuštaju, da se podignu novi miešoviti kriminalni sudovi, da bude tèrgovina sasvim slobodna, isto tako i obèrtnost a pravo vlastništva da bude sveto, svi pako stanovnici da su jednaki pred zakonom i porezom, nadalje ustanovljuje se konškripcia i stega službe vojničke kao i sloboda vierozakonska. Jedno pismo iz Tunisa javlja, da je bej veoma priazno primio francuskoga admirala i njegove oficire.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 17. rujna. Uslied jedne privatne viesti iz Španie nije kraljica Jelisava primila ostavke ponudjene po kabinetu Narvaez. Vojvoda Cambridge prispeo je prieko Kaleja u logor i prisutstvovao je manuvrama. Nemisle, da će princip Albert onamo doći.

London 16. rujna. Službeni oglas. Agra se dèrži čvèrsto, posada je zdrava. U Kolapore-u pobunilo se je samo 1000 momakah. Namienjena pobuna u Mohalu bila je preprečena. — New-Yorska izviešća javljaju, da je tamo novčana strava popustila.

Bombay, 15. kolovoza. (Viest prispievša prieko Tèrsta.) Havelock udaljen je od Luknova samo 25 miljah, oteo je buntovnicima u tri bitke 21 top a medjutim se je opet povuko natrag u Kavnpore. Kod Agre bila je velika bitka, gdie su kotahski i ini buntovnici bili potučeni do noge. Niekoliko regimentah pobunilo se u Dinapore-u. U Legovly-u pobunila se nepravilna vojska i ubila je Evropljane. U Pesare-u i Benaresu saznalo se za urote. U Kalkuti niešto su se bojali zbog bližnje pučke svetkovine. U Sealkote-u bili su buntovnici sasvim potučeni.

Carigrad 12. rujna. (Posredstvom Lloydova parobroda „Jupiter“ prispievšega dne 17. t. m. u Tèrst.) Miesto odpuštenoga velikoga meštra artilerie Fethi-Ahmeta naimenovan je Vasif-paša a miesto posliednjega Selim-paša vèrhovnim zapoviednikom carske garde. Kažu, da će Serdar Omer-paša postat glavnim namiestnikom u Bagdatu. Thouvenel i Butenjev posietili su sultana, koi je izrazio svoje zadovoljstvo o povraćenju diplomatičnih odnošenjah. Generalu Durandu neslužì posve zdravlje. Čini se da predaja Herata jošte treba potvèrde. Sir Murray sada je u dobrom porazumljenju s persijskom vladom.

— Ruski car Aleksander, primljen po pruskom kralju u frankfurtskom željezničkom dvorištu, došo je 14. t. m. poslie podne o 2. uri u dvorište berlinsko-potsdamske željeznice. Pruski princevi i svi kao gosti tamo nalazeći se inostrani knezovi, članovi ruskoga poslanstva i ruski oficiri bili su tamo sakupljeni. I jedna kumpania grenadirska regimente cara Aleksandra bila tamo izišla a njezina banda svirala je rusku začinku. Poslie kratkoga bavljenja odvezoše se Nj. veličanstva car ruski i kralj pruski u Charlottenburg gdie ih dočekaše Nj. veličanstvo kraljica, princeze od visoke kraljevske kuće i princese nizozemska i hasko-kaselska itd. Malo zatim bio je u čest posieta Nj. veličanstva veliki stol, kamo su pozvani bili i članovi ruskoga poslanstva i svi u Berlinu nalazeći se ruski oficiri i druga velika gospoda.

Bečka burza

dne 18. rujna 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$80^{15}/_{16}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . . » 5%	$82^{3}/_{4}$
dto . . . . » 4½%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » 1839, » 100 »	
» » » » 1854, » 100 »	107
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	961
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	601¼
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	263¾
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1740
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	200¼
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	204
Tisna željeznica . . . . »	200¼
Lombardezko-mlietačka željeznica . . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	87
Augsburg za 100 for. current . . . . »	105¼
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	104¼
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121¼
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	76⅞
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-11
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	103¼
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	121⅝
Pariz za 300 frankah. . . . . »	121⅞
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	103
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	265½
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	7⅞
Srebro od 15. rujna	5½

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 16751—3849 (VI—70) (3—3)

Concurs-Kundmachung.

In Folge A. h. Entschliessung Seiner k. k. apostolischen Majestät vom 27. August d. J. und in Gemässheit des hohen Unterrichts-Ministerial-Erlasses vom 1. September l. J. Z. 14786-1225 werden für die Königreiche Croatien und Slavonien mit Hauptschulen in Verbindung zu setzende Präparandien mit illyrischer Unterrichtssprache in Agram und Djakovar errichtet, und mit Beginn des Schuljahres 1857-58 aktivirt werden.

Zur Bewerbung um die bei denselben zu besetzenden Präparanden-Lehrerstellen, mit welchen für Agram der Gehalt jährlicher acht Hundert (800) Gulden, und für Djakovar mit jährlichen sieben Hundert (700) Gulden aus dem Studienfonde verbunden ist, wird hiemit der Konkurs mit dem Bemerken ausgeschrieben, dass die Gesuche der Bewerber um diese Lehrerstellen mit folgenden Belegen versehen sein müssen;

1. Mit dem Taufscheine.

2. Mit den Zeugnissen über die zurückgelegten Studien, insbesondere über Didaktik, Methodik und Erziehungskunde, wie auch über die Sprachkenntniss.

3. Mit den von dem vorgesetzten Localschuldirektor ausgestellten und vom Schulbezirksaufseher bestätigten Zeugnisse über bereits der Schule geleistete Dienste.

4. Mit einem von der betreffenden Polizei- oder politischen Behörde ausgestellten oder bestätigten Zeugnisse über die politische und moralische Haltung.

5. Einer Darstellung des Bildungsganges der Bewerber ist auch beizufügen, ob sie sich im In- oder Auslande, — insbesondere an pädagogischen Instituten zu Wien oder Prag die genaue Kenntniss solcher Anstalten erworben haben.

Die dergestalt instruirten, an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht stilisirten Gesuche sind bis Ende September d. J. als letzten Präklusivtermin im Wege der vorgesetzten Schulbezirksaufsicht bei dem erzbischöflichen Ordinariate in Agram und beziehungsweise beim bischöflichen in Djakovar zu überreichen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 9. September 1857.

Nr. 39388-17102 (VI.—71) (3—2)

Kundmachung.

Erledigte Pensionärsstellen.

Zur Besetzung dreier am k. k. Militär-Thierarzenei-Institute in Wien erledigten Pensionärsstellen mit einem Jahresstipendium von drei Hundert (300 fl. CMz.) freier Wohnung und Beheitzung, wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Bewerber um diese Stellen, deren Genuss drei Jahre dauert, müssen entweder graduirte Civil-Aerzte oder abprobirte Wundärzte sein, und haben ihr mit dem Taufschein, dem medizinisch-chirurgischen Studien-Zeugnissen, dem Diplom und Moralitäts-Zeugnisse, dann mit Belegen über allfällige Sprachkenntnisse und etwa schon geleisteten Dienste versehenes Gesuch längstens bis 26. November bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu überreichen.

Bewerber, die bereits bei einer Behörde in Dienstleistung stehen, haben ihre Gesuche durch die Behörde, bei welcher sie angestellt sind, zu überreichen.

Von der k. k. Niederösterreichischen Statthalterei
Wien am 10. September 1857.

Br. 2540 (Izv.—322) (3—2)

Oglas jevtimbe.

Dne 26. rujna o. g. u 9 satih prie podne će se pri ovom c. k. kot. uredu obdèržavati javna jevtimba za iznajmljenje podavanja predprege na predprežnih postojah u Prilišću i Severinu za upravnu godinu 1857-58.

Jevtimbeni uvieti mogu se svaki dan pri ovom c. k. kot. uredu uviditi.

Od c. k. kot. ureda bosiljevačkog
U Stelniku 2. rujna 1857.

C. k. kot. predstojnik
Lopašić.

Br. 1813. (DS.—100) (3—2)

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Hèrvatskoj o niegdašnjoj županii varaždinskoj i o Medjimurju, istoj sada utielovljenom.

U obziru napredujućega osnutka novih gruntovnicah u kraljevini Hèrvatskoj ovim se, uslied naredbe ministarstva pravosudja od 21. kolovoza 1857, br. 19.083, od strane c. k. upravljateljstva (direkcie) gruntovnicah u Zagrebu do obćenitoga znanja dostavljaju sliedeća:

I.

U svèrhu da se uvesti mogu gruntovnice, obavljena su jurve sasvime u kraljevini Hèrvatskoj miestna izvidjenja poleg občinah i u županii varaždinskoj po svemkolikom području njezinom od godine 1848., a isto tako i u Medjimurju, koje joj je sada utielovljeno; te napisnici gruntovnički, ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, bit će, počamši od 1. listopada 1857, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Varaždinu svakomu na ogled izloženi.

Obavljanje poslovah i uredovnih dielah, naznačenih u izroku ovom, ima se započeti također dne 1. listopada 1857, i u svèrhu ovu određen je c. k. županijski sud varaždinski.

U obziru kr. slobodnoga grada Varaždina, već odprije miestno izvidjenoga, ostaju u krieposti ustanove, obznanjene izrokom od 4. svibnja 1856.

II.

U obziru onih poslovah i uredovnih dielah, koja se započeti imadu dne 1. listopada 1857, i koja treba da se kod gorinapomenutoga suda obavljaju glede občinah, koje su mu doznačene, izdaju se sliedeći pozivi i propisi:

1. Svi oni, koji uslied prava vlastničkoga, založnoga ili zakupnoga, budi već u vrieme, kad se je po občinah činila authentikacia napisnikah gruntovničkih, postojavšega, ili barem već prije 1. listopada 1857 stečenoga, sciene da tražiti mogu, da im se štogod ispravi, popuni, ili štogod odpiše, pripiše ili prepiše u napisnicih gruntovničkih, budi glede oznake nepokretninah, budi glede sastavljenja predmeta gruntovničkoga ili pako glede upisanih razmierjah posiednih, — pozivaju se ovim, da ove svoje tražbine prijave do konca travnja 1858 tim sigurnie, budući da se u protivnom slučaju iste tražbine neće više moć potierati na štetu trećih osobah, koje, od 1. listopada 1857 počamši, na temelju upisah, sadèržanih u napisnicih gruntovničkih, stekle budu poštenim načinom daljih pravah uknjiženih.

Ova prijava ima se na sva, u napisnicih gruntovničkih još neuvedena posiedna prava protezati bez razlike, bila ista ili nebila sadèržana u starih, jurve ukinutih ili i sada još vodjenih valovnicah, gruntovnicah ili inih knjigah, listnicah i registrih; i bila ili nebila stranka glede koje namaknute sebi nepokretnine predala sudu kojemu prošnju za prepisanje posieda, i bila ili nebila prošnja ova jurve riešena.

S toga dužnost prijave nalaže se navlastito onim, kojih prava posiedna kod izvidnih povierenstvah nisu potierana bila ni po njih samih, a ni po zastupnicih, koji su po istih povierenstvih postavljeni, ili koji svoga tobož jačjega prava ili prava o suposiedu naprema faktičnomu posiedniku, po povierenstvu obnadjenomu i u gruntovničkih napisnicih upisanomu, nisu kadri bili iskazati načinom, kao što je u propisih o miestnom izvidjanju ustanovljeno, bilo ili nebilo tokoršnje njihovo pravo ubilježeno u napisnicih gruntovničkih ili u obćenitom napisniku razpravnom.

2. Nadalje svi oni koji su

a) na nepokretnine, u napisnicih gruntovničkih upisane, ili po ustanovah previšnjega patenta od 29. studenoga 1852, br. 247 dèrž. zak. lista, pravah diedinskih ili pravah založno-odkupnih, ili iz drugoga kojega pravnoga naslova tražbinah o vlastničtvu jurve potierali; — ili kojim

b) po ustanovah patenta onoga pripada još dulji rok za potieranje prava založno-odkupnoga, — pozivaju se ovim, da ove svoje tražbine, ako žele izbieći pravnu posliedicu, u predjašnjoj točki 1. ustanovljenu, prijave najdulje do konca mieseca travnja 1858, i da pismenom potvèrdom iskažu u slučaju a) tekuću još parnicu radi zabilježenja iste u napisniku gruntovničkom ili pravomoćno im jurve dosudjeno pravo radi prenosa u isti napisnik; u slučaju b) da pako isto tako radi zabilježenja u napisniku gruntovničkom iskažu založno-odkupno pravo, koje im još pripada.

3. Zatim svi vierovnici, koji su na nepokretnine, u napisnicih gruntovničkih upisane, ili stekli jurve pravah pèrvenstvenih, ili koji ih uknjižbom možda još stekli budu do 1. listopada 1857, — pozivaju se ovim, da uknjižene svoje tražbine, za da se hipotekarno prenesu u staro stanje teretah predmeta gruntovničkoga, prijave najdulje do konca mieseca kolovoza 1858 tim sigurnie, budući da će u protivnom slučaju izgubiti svoje prije stečeno pèrvenstvo; gdie će nasuprot, ako se kao što treba prijave, njihova do 1. listopada 1857 jurve stečena prava pèrvenstva ostati nepovriedjena i proti onim novim stečevnikom i hipotekarnim vierovnikom tih predmetah gruntovničkih, koji od toga dana nastali budu.

4. Napokon oni posiednici plemićkih odprije dobarah, koji su kadri dokazati, da je s ovimi dobri do godine 1848. izvèršivanje sudbenosti na način, primiereni ustanovam naredbe ministarstva pravosudja od 27. lipnja 1855, br. 116 dèrž. zak. lista, skopčano bilo, pozivaju se ovim da se glede toga iskažu do konca mieseca kolovoza 1858, za da moguće bude dobra ova uvesti u županijske (varmedjske) gruntovnice; gdie nasuprot sva ostala dobra preći imadu u gruntovnice uredah kotarskih.

5. Izročni rokovi, ustanovljeni u točkah predidućih, nedopuštaju ni produljenja a ni povrate u stanje predjašnje.

6. One tražbine, koje se patentom od 2. ožujka 1853, br. 40 dèrž. zak. lista, izdatim glede niegdašnjega saveza urbarskoga i glede srodnih s njime razmierjah, uredjuju, bit će bez razlike, bile ili nebile ubilježene u izvidnih napisnicih, isključene iz gorinavedenih pozivah, t. j. netreba ih ni prijavljivat ni iskazivati, a tako isto isključene su i od razpravah, koje se uslied izroka ovoga činiti imadu.

7. Obnarodovani napisnici gruntovnički imadu se, počemši od 1. listopada 1857, smatrati i voditi kao gruntovnice u smislu §. 321. obćega zakonika gradjanskoga; s toga na nepokretnine, koje su u iste gruntovnice uvedene, moći će se, od ovoga dana počamši, nova prava vlastničtva, prava hipotekarna ili druga prava stvarna samo zakonitim upisom u iste i samo bez povriede tražbinah, na ovih nepokretninah odprije jurve postojavših i u izročni rok prijavljenih i iskazanih, dobivati i na druge osobe prenositi ili ukidati.

8. Propisi, po kojih se stranke i sudovi, preduzimajući i izvèršujući poslove i uredovna diela, u izroku ovom naznačena, vladat imadu, sadèržani su u naredbi ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222 dèrž. zak. lista.

C. k. upraviteljstvo gruntovnicah
u Zagrebu dne 21. kolovoza 1857.

Nr. 12290 (Fin.—43) (3—2)

Kundmachung.

Die dem Religionsfondsgute Svetice von den demselben gehörigen Bergrechtsgründen mit Neunzig Ein Eimer 19 Mass zukommende Bergrechtsabgabe wird sammt dem von dem Jahresertrage der fraglichen Gründe entfallenden Zehent für das laufende Verw.-Jahr 185⁶/₇ in Pacht gegeben, und nachdem die diesfällige am 14. September 1857 bei dem Steueramt in Karlstadt abgehaltene Lizitation ohne Resultat blieb, wird eine wiederholte am 25. September 1857 um 9 Uhr Vormittags im Schlosse Svetice abzuhaltende Licitation ausgeschrieben. Der Fiskalpreis der ersteren Abgabe wird mit 183 fl. 20 kr. und der letztern mit 76 fl. 40 kr. festgesetzt.

Jeder Lizitant hat vor Beginn der Licitation das 10% Vadium des Ausrufspreises zu Handen der Licitations-Kommission zu erlegen.

Die näheren Licitations-Bedingnisse können bei den Steuer- und Domänenamte in Karlstadt und bei der Licitation eingesehen werden.

Agram den 16. September 1857.

Nr. 13839 (Fin.—41) (3—3)

Kundmachung.

Nachdem die mit h. o. Kundmachung vom 23. August 1857 Z. 13058 ausgeschriebenen bei den öffentlichen Versteigerungen über die pachtweise Hintangebung des Mauthertrages der bei den ärarischen Brücken zu Essek und Piškorevce am 9. und 10. d. M. ohne Erfolg geblieben sind: so wird diesfalls die dritte und letzte Lizitation u. z. für die Station Essek auf den 29. und für Piškorevce auf den 30. September 1857 unter den in der Kundmachung der hochlöblichen k. k. Finanz-Landes-Direktion für Croatien und Slavonien enthaltenen und mit der Agramer Zeitung Nr. 167, 168 und 169 mittelst einer besonderen Beilage verlautbarten Modalitäten festgesetzt, und hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Essek am 10. September 1857.

Nr. 2864 (Izv.—330) (3—2)

Avviso.

Da parte dell' i. r. Tribunale di Comitato in Fiume si revoca l' incanto esecutivo della casa Nr. 180 stabilito pei giorni 27. corr. e 28. Settembre con Editto 11. Luglio a. c. Nr. 2421.

Fiume li 29. Agosto 1857.

Br. 2665 (Izv.—335) (3—1)

Oglas dražbe.

U vanjskim obćinama kotara okolice varaždinske izajmit će se za upravnu godinu 1857-58 t. j. od 1. studenoga 1857. do zadnjeg listopada 1858. pravo pobiranja občinskog dometa (Weindatz) od potrošarisi podvèrženih tiesivah, kao: od vina, pive, rakie i mesarenja na sliedeće dane:

1. Za političnu občinu Biškupec dne 22. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obć. ureda u Biškupcih.

2. Za političnu obćinu sv. Ilia dne 23. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obć. ureda u Beretincih.

3. Za političnu obćinu Vidovec dne 24. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni občin. ureda u Vidovcih.

4. Za političnu obćinu Petrianec dne 26. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obć. ureda u Petriancih.

5. Za političnu obćinu Vinica dne 27. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obć. ureda u Vinici.

Uvieti dražbe mogu se u pisarni ovog c. k. kot. ureda kao i kod pojedinog obć. ureda u navadnima satima uviditi.

C. k. kot. ured.

U Varaždinu dne 14. rujna 1857.

C. k. kotarski predstojnik
Čačković.

Nr. 9566—1714 (Izv.—315) (1—1)

Avviso di Concorso.

Essendosi reso vacante un posto di Piloto di Porto presso l' I. R. Ufizio Centrale port. Sanit. in Segna, cui va annessa la paga d' Annui fiorini Duecento, nonchè la montura in natura viene aperto il concorso a tutto il Mese d' Ottobre p. v.

Gli aspiranti al posto sudetto produrranno le loro domande dirette all' I. R. Comando Generale provinciale in Zagabria entro il termine sudetto all' I. R. Ispettore Maritt. in Segna col mezzo della Autorità da cui dipendono, comprovando la loro età, l' illibata condotta, la qualifica pel posto desiderato i servizi finora prestati nonchè le cognizioni di lingue che eventualmente possedessero, ed indicando pure, se si trovino in nesso di parentela od affinità con altro impiegato post. Sanit. nel confine Militare.

Zagabria 1. Settembre 1857.

Nr. 7431—1707 (Izv.—332) (1—1)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Scrittore presso l' I. R. Lazzaretto Marittimo in Paveglia, cui va congiunto il Soldo d' annue Lire Aust. Milledue-Cento ed il godimento di Quartiere in Natura.

Chiunque intendesse aspirarvi presenterà fino al 20. di Settembre a questo Governo Centrale Marittimo la sua supplica, corredata dai documenti comprovanti l' età, l' illibata condotta, i servizj finora prestati nel ramo Sanitario e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse, dichiarando inoltre se si trova in parentela ad affinità con altro impiegato del sudetto Stabilimento.

Trieste, 28. Agosto 1857.

Nr. 9443—1710 (Izv.—333) (3—1)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Controllore presso l' I. R. Cassa di Porto e Sanità Maritt. in Fiume cui va annesso il soldo annuo di fior. 600 nonchè l' obbligo di prestare cauzione nell' importo di un annata di Soldo.

Chiunque intendesse aspirarvi dovrà presentare la sua istanza corredata dai documenti comprovanti l' età, i studj percorsi, la qualifica pel porto desiderato, i servigi fin' ora prestati, e l' illibata sua condotta, nonchè le cognizioni di lingue, che eventualmente possedesse, fino a tutto 10. Ottobre p. v. al Governo Centrale Marittimo indicando pure se si trovasse congiunto in parentela od affinità con qualche altro impiegato postuale sanitario della Croazia e se sia in caso di prestare a cauzione di servizio.

Trieste 4. Settembre 1857.

Ad Nr. 2884—1857 civ. (Izv.—317) (3—3)

Edikt.

Vom k. k. Comitatsgerichte zu Essek wird dem Herrn Advokaten Eduard v. Zerpak durch dieses Edikt bekannt gemacht, es habe Herr Josef Rober Advokat als Vertreter der Apoka Patakischen Massa durch den Herrn Advokaten Dr. Anton Stojanović am 13. Juli 1857 Z. 2884 gegen ihn als gewesenen Verwalter der Apoka Patakischen Massa ein Gesuch zum Behufe der Vertretungsleistung in der hiergerichts durch den besagten Herrn Josef Rober als Vertreter der Apoka Patakischen Massa gegen Herrn Carl v. Adamović de Čepin pcto. Zahlung rückständigen Zinsen pr. 3840 fl. CMz. und 3060 fl. CMz. anhängig gemachte Rechtsstreite, überreicht, und es sei aus dem Grunde, weil der Gesuchsteller angibt, dass der Aufenthaltsort des Beklagten (Zerpak) unbekannt sei, und diesem Gerichte das Gegentheil nicht bekannt ist, zur Vertretung des Beklagten auf seine Gefahr und Kosten der Advokat Herr Ladislaus Arvay als Curator aufgestellt worden, mit welchem dieser Gegenstand nach Vorschrift der C. P. O. ausgetragen wird. Dem Beklagten wird die Warnung ertheilt, dass er die Erklärung über die Annahme der Vertretungsleistung binnen 60 Tagen entweder selbst abgeben, oder aber in dieser Frist den aufgestellten Vertreter hiezu gehörig anzuweisen, oder einen andern Sachwalter diesem Gerichte nahmaft zu machen habe, widrigenfalls er die Folgen der Verabsäumung sich selbst zuzuschreiben haben wird.

K. k. Comitatsgericht
Essek am 14. August 1857.

Br. 2389—1857 p. (Izv.—326) (3—2)

Oglas dražbe.

Da se osiguraju ovostranim obćinam: sv. Ivanskoj, humskoj i popovečkoj dohodci, koje s višjom dozvolom iz občinskog nameta od točenja vina, piva i rakije, zatim od siečenja marve cèrpe, dat će se pobiranje upitnog nameta na vrieme od 1. studenoga 1857 do konca listopada 1858 onomu, koji u to ime najviše ponudi, u zakup, u koju svèrhu se ovim razpisuje javna dražba, koja će se za obćinu sv. Ivansku dne 21. rujna t. g. u obćinskoj pisarnici u sv. Ivanu, za obćinu humsku dne 22. rujna t. g. u obćinskoj pisarnici u Breznici i za obćinu popovečku dne 24. rujna t. g. u obćinskoj pisarnici u Popovcu od 10 satih prie podne do 1 sat poslie podne obdèržavati.

Pozivaju se indi svikolici, koji bi upitno pobiranje obćinskih nametah u zakup uzeti namieravali, da o naznačenom roku na odredjeno miesto dodju, uza što se primiečuje, da će svaki dražbenik prije liébe u ime vadiuma 50 fr. sr. morat položiti, i taj, ako zakupnikom ostane odmah dopuniti do svote, koja će dvanaesti dio ugovorene zakupnine sačinjavati; dočim će ostalim dražbenikom položeni vadium odmah povraćen biti.

Ostali uvieti dražbe proglasit će se prigodom same dražbe.

U Sv. Ivanu dne 10. rujna 1857.

C. k. kot. predstojnik
Car.

Br. 2194—1857 p. (Izv.—320) (3—3)

Oglas dražbe.

Sabiranje obćinskog nameta od vina, piva i rakie, zatim od siecila mesa u obćini Odra za vrieme od 1. studenoga 1857 do svèrhe studenoga 1858 prepustit će se najviše obećajućem. — Prigodom dne 25. mieseca rujna 1857 u 10 satih prie podne u uredskom stanu c. k. kotarskog ureda veliko-goričkog dèržat se imajućoj dražbi.

Svaki dražbenik imade položiti kauciu od 100 for. sr.

Uvieti, koji bi poslie začete dražbe dospieli, neće se u obzir uzeti.

Dražbeni uvieti mogu se uviditi kod c. k. ureda podpisanog u navadnih uredskih urah.

C. k. kot. ured

U Vel. Gorici 1. rujna 1857.

C. k. kot. predstojnik
I. Nemčić.

(DP—67) (11—3)

Već dne 4. studenoga

bit će vučenje

lutrije od slikah,

od koje 1 srećka stoji samo 30 kr. konv. novca,

a tko kupi 5 srećakah dobit će vèrhu toga još jednu bezplatno.

Neupušćajući se u opredieljivanje ciene ovih slikah, neka (p. n.) obćinstvu služi na znanje, da podpisana tèrgovačka kuća nudi dobitelju 1. zgodka za ustup od 10 deset slikah

1000 komadah dukatah (cekinah) u zlatu.

U Zagrebu se mogu dobit srećke kod Andrije Reyleina u dugoj ulici u lutrijskom dućanu.

(Dp. 81) (3—2)

Natiečaj.

U župi Lobor podignuta je učiona za koju traži se učitelj sa godišnjom plaćom 300 for. sr. slobodnim stanom, vèrtom i $1\frac{1}{2}$ rali oranice zemlje.

Natiecatelji imadu dokaznicima vèrhu dobe svoje, dovèršenih naukah i učiteljskog izpita kao i sviranju orgulah providjenu molbenicu do 15. listopada t. g. podpisanomu podnieti.

U Mihovljanah dne 14. rujna 1857.

Filip Perok,
podj. kot. učionah nadziratelj.

OGLASNIK.

(Dp. 82.) (3—2)

Obznana dražbe.

Dne 26. rujna t. g. bude se prirod groždja u vinogradima na stečajnu masu Jos. Stipana Jozipovića spadajućim, u Mikulići ležećim, ne menje i pripadajuća ovogodišnja gornica u 30 ved. 24 pol. sastojeća, na licu miesta obćom dražbom prodavala, kamo se kupiti želeći pozivaju.

(Dp.—79)

Opomena.

Time opominjem svakoga sliednjega da nedade ili nekreditira nikom u moje ime ili ma baš i na moj podpis izvan u mojoj osobnoj nazočnosti ni novacah ni stvarih od novčane vriednosti, jer izvan toga slučaja nejamčim nikomu za izplatu takova duga.

U Zagrebu dne 15. rujna 1857.

Ma. Singer s. r.

(Dp.—76)

Obznana.

Školska dieca, mogu na stan uz hranu kod Mate Krešića u Karlovcu u nutarnjem gradu pod br. 113 primljena biti.

DP—83 (26—1)

Da se mnogostranim zahtievima zadovolji, priobćuje se da se

Pravi

sok iz štajerskoga bilja za one koji pate od pèrsobolje

može neprestano dobit u najboljoj kakvoći u Zagrebu u apoteki g.

Gr. Mihića.

☞ Jedini proizvoditelj pravoga soka iz štajerskoga bilja, apotekar J. Purgleitner u Gradcu moli, da nebi istoga zamienili s drugima, koji se nalaze pod istim imenom u tèrgovini.

Sklenice (flaše) pravog soka iz štajerskoga bilja jesu iz bieloga stakla, koje se prema gornjem kraju konički stiecaju i bližljivo su zaključene kositerskim kapicama, na kojima je (kao i na samim sklenicama) utišteno: »Apoteka k jelenu u Gradcu« i »JPA« a u ostalom obskèrbljene su s etiketama i podpisom imena proizvoditeljeva.

Svaka sklenica stoji 50 kr. kon. novca; manje nego dvie sklenice nerazšilju se. Pakovanje za dvie ili četiri sklenice računa se sa 20. kr. konv. novca.

*) Nadalje ovaj se sok može vaviek dobit:

U Belovaru	kod gospodina G. Lackovića,
» Osieku	» » Apotekara Horninga,
» Novoj Gradiški »	» A. Antonovića,
» Karlovcu	» A. Benića,
» Koprivnici	» L. Reskovca i sina,
» Varaždinu	» Apotekara Haltera.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

Wi.

God. XXIII. U ZAGREBU U PONEDIELJAK DANA 21. RUJNA 1857 Broj 214.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u povinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom došiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

U c. k. gimnaziji od osam razredah u Osieku započeti će školska godina 185⁷/₈ dne 3. listopada svečanim zazivanjem duha svetoga, koje će se u 9 satih dèržati. Svaki učenik dužan je ovoj svečanosti prisustvovat, i s'toga će primanje učenikah biti dne 29. i 30. rujna, zatim 1. i 2. listopada svaki put iz jutra od 8 do 12 satih.

Učenici želeći stupiti u pèrvi razred, moraju se izkazati ne samo sviedočbom o dovèršenoj glavnoj učioni već i kèrstnim ili rodnim listom.

Prijamni izpiti za učenike, koji će pèrvi put u gimnaziju stupit, kao i opetovni izpiti za učenike, kojim su takovi dozvoljeni, dèržat će se dne 29. i 30. rujna, zatim 1. 2. i 3. listopada svaki put poslie podne od 3 do 6 satih.

U Osieku dne 15. rujna 1857.

C. k. gimnazije ravnateljstvo.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Josip Čermak, pieneznik ovdašnje bojne blagajne preminuo je u subotu dne 19. rujna na večer usied duugotrajne bolesti.

— G. Schneeberger povierenik bèrzojavni prispeo je u subotu iz Zadra ovamo, da počme gradit bèrzojavnu liniu iz Zagreba u Sisak.

— C. k. piešačka linejska regimenta baron Culoz, koja je bila dulje vremena ovdie u posadi, ostavit će nas, kako čujemo, dne 15. dojdućega mieseca.

Azia.

U nedielju u večer u 8 satih izišlo je u Londonu posebno izdanje „Observera" sa sliedećom službenom poštom iz Indie:

„Kaljari, 13. rujna. Contre-Admiral M. Stopford na tajnika admiralstva. Dne 11. rujna. „Pekin došo je dne 4. t. m. u Suez s viestima iz Bombaya, od 15. kolovoza. General Havelock potuko je buntovnike kod Abipure-al-Gunge (ili kako čita „Times" — Bithoor-al-Gunge) dne 29. i 30. sèrpnja i uzeo im je malone sve njihove topove. On se je nadao da će doći pod Luknov dne 31. sèrpnja. 7., 8. i 40. piešačke regimente i 12. nepravilne konjadie pobunile su se 23. sèrpnja u Dinapore-u. Nj. veličanstva 10. regimenta postrielala im je 800 momakah. U Benaresu, kamo su buntovnici otišli, vladala je velika razjarenost. Posliednja viest iz Delhia jest od 27. sèrpnja; obsada napriedovala je polagano. Podkriepljivanja počela su dolaziti. General Reid predao je zbog boliešljivosti komandu brigade-generalu A. Wilsonu. U Agri bili su Evropljani u tvèrdjavi podobro u stanju dèržat se, no očekivali su nestèrpljivne pomoć. U Kalkuti se ustrojava zbor Yeomary'skih konjanikah (vèrsta gradjanske straže) za službu u sieverozapadnim provinciama. Sir Colin Campbell došao je u Kalkutu. Buntovnici u Sealkote-u bili su kod Goodshporda idući u Delhi po vojski brigadira Nicholsona sasvim uništeni. U Kolapore-u, u južnoj maratskoj zemlji, nastali su u 27. bombayskoj regimenti urodjeničke piehote nemiri. Evropske čete bile su poslate proti buntovnicima i utišale su, vele, pobunu. Veliki strah vlada u Belgaumu, Dharwaru, Rutnagherry-u i u Sattari, gdie su bile preduzete miere za obranu. Bivši Rumee od Sattare i jedan urodjeni rajah uhvaćeni su i dovedeni kao uapšenici u Bombay. U bombayskom predsiedništvu saznali su za jednu mohamedansku urotu i Moosivie od Poonda (imalo bi stajat od Poonaha), uapšen je za više sakrivaoah, da bude stavljen pred sud. Nj. veličanstva 33. regimenta i jedna kumpania artilerie došle su u Bombay iz Mavricia; dne 4. kolovoza došli su nadalje „Pottinger" i „Caning". Vojska pukovnika Stewarta stigla je u Indore i povratila je mir u centralnoj Indii. „Bombay-Times" misli, premda se pobuna više nesteže samo na bengalsku vojsku, da će se ipak pobuna obustavit i da će viesti dojduće pošte za cielo biti oslobadjajućega značaja. „Columbian" došo je u Suez u jutro 7. iz Australie. „Bentink" mogo se je u 5 satih u jutro istoga dana jošte vidit. Ova viest je od službujućega generalkonzula u Aleksandrii dne 7. rujna poslata bila na Karla Clarendona".

Pèrvi utisak ove pošiljke isto je tako povoljan, kao što kasnii zadaje brigah. „Times, „Cronicle" i „Post" ostaju rado kod sjajne, gdie se nasuprot „Herald" okorno dèrži tamne strane najnovijih viestih. „U svemu — tako se izrazuje „Times" — indijska pošta tako je dobro ispala, kao što se je razboritim načinom očekivat moglo. Istina, nemožemo javit, da je Delhi jurišem uzet, da je strašilo Nena-Sahib uništen, ni da je pobuna kao dosad ostala stegnuta samo na bengalsku vojsku, no vrieme počima dielovati očevidno na našu korist i ustanak već je odavna prebacio najstrašniu svoju dobu, dobu zatečenja. Čini se, da je Havelock Nenu Sahiba i njegovu tvèrdju od Bithoora napao s podpunim uspiehom. Što je pri tom namieravao, nije bilo samo to, da kazni to strašilo, več da si obezbiedi bok za svoga povratka u svèrhu da izmieni Luknov i uzećem nepriateljske artilerie čini se, da je ta namiera dovoljno postignuta. On si je razvezao ruke i stavio se je u stanje da sa sigurnostju prebaci rieku i oslobodi veteśku posadu. Pobuna u Dinapore-u nov je medjudogadjaj u obćenitoj izdajničkoj igri. Na sreću čini se, da je odmah zaslužena kazan buntovnikah povuko sa sobom a jednu drugu četu buntovnikah uništio je Nicholson podpunoma. Ovi ustrašujući primieri došli su naravno prekasno

---

Razvitak sile engleske istočno-indijske kumpanie.

Na poluotoku s ove strane Gangesa imali su u dvanaestomu stolietju glavnu tèrgovinu Holandezi, koji su s okrutnom ljubomornostju gledali, da svaki narod izključe od istočno-indijske tèrgovine. No već godine 1599. dala je engleska kralica Jelisavcta jednom osobitom družtvu Englezah preimućtvo tierat tèrgovinu u istočnu Indiu, a pod Ludvikom XIV. bila je i u Francezkoj podignuta jedna istočno-indijska kumpania. Glavno siedalište istočno-indijske kumpanie bio je od god. 1662. počemši Bombay na zapadnoj obali Indie; glavno skladište Francuzah bio je Pondichery a do godine 1744. tierali su narodi ovdie jedan uz drugi samo kao tèrgovci mirovnu tèrgovinu. No onda se je rat nastavši u Evropi vodio i na indijskim vodama i dao je povoda, da su se Evropljani i s indijskim knezima počeli boriti.

Malo zatim, iza kako su naime Evropljani došli u istočnu Indiu, prodre jeden mahomedanski narod, Moguli, u prednju Indiu i ovdie je od god. 1526. utemeljio veliko carstvo. Glavno miesto istoga bio je Delhi, gdi je veliki Mogul stolovao, i obilati dohodci, koje je pobirao, svake godine prieko 200 miliunah talirah, učinili su da je bogatstvo velikoga mogula postalo poslovicom. Najdalje razprostranjeno bilo je gospodstvo istoga pod Aurungzebom okolo 1700. No vlada nije bila rukovana evropskom umietnostju; i samo hrabrost, bojna slava i kriepčina volje Aurungzebe uzdèržavaše to veliko carstvo. Kad su dakle poslie njegove smèrti 1707 slabi, lieni ljudi za njim se popeli na carski prestol, gledali su nabobi (t. j. carski namiestnici) pojedinih pokrajinah, subahi i rajahi (t. j. knezovi), koje su u osvojenim pokrajinama ostavili bili kao vazale plaćajuće harač, da se učine nezavisnima i sa više stranah prodreše ratoborni susiedi u nutrašnjost carstva, Persiani, Afgani, Šeiki, Marati. Najjače uzdèrèrmao je staro carstvo mogulah glasoviti napad Nadiršaha oko god. 1739., koi je isti glavni grad Delhi osvojio i oplienio a veliki mogul kupio si je slobodu samo time, da je sve, što prema zapadu od Indusa posiedovao, pobieditelju ustupio. — Za ovoga napada bio je malone svaki zapoviednik većeg kojeg kotara u južnoj strani poluotoka u svojem području postao nezavisnim; no kako se to kod malenih obližnjih knezovah često dogadja, uzeše isti vojevat medju sobom. Tako su bili od god. 1740. sasvim nezavisni subah od Dekana, nabob od Karnatika i rajah od Misora a malone nezavisni bili su nabob od Auda (Ouda) i nabob od Bengalie.

U području od Karnatika posiedovali su Englezi Madras a Francuzi Pondichery. U Pondichery-u bio je god. 1745. francuski gubernator Dupleix, koi je gledao, da se dobro upozna s raspramna indijskih knezovah, s njihovim običajima i načinom postupanja i koi je hrabra sèrca na ovom znanju gradio osnovu, da svojoj domovini pribavi novo carstvo u Azii: da je onda vladao Ludvik XIV. po svoj prilici gospodovali bi Francuzi tamo, gdie sada gospodaju Englezi. Istina sva osvojenja, što ih je Dupleix učinio god. 1745. i 1746., morala su se po akvisgranskom miru god. 1748. opet povratit: no sretnim osvojenjem Madrasa i hrabrim branjenjem Pondihery-a pobudio je veliko divljenje na obali koromandelskoj, tako da su tamošnji knezovi rado tražili pomoć u Francuzah. God. 1749. borila su se medju sobom dva kneza za subahiu dekansku: podporom Francuzah postao je Muza-Fer-Sing subahom dekanskim a Hunda-sahib nabobom karnatičkim (koje je dostojanstvo zavisilo od subaha dekanskoga); no Dupleix dao si je svoju pomoć platit zemljom, koju su mu morali ustupit i povećao je dohodke francuske istočno-indijske tèrgovačke kumpanie do 6 miliunah talirah ili osam miliunah rupiah (jedna rupia iznosi 18 prusk. grošah dakle 4 rupie — 3 pruska talira. — 100,000 rupiah zove lak, koi dakle iznosi 75 tisućah talirah.) To je prouzročilo razprah s engleskom istočno-indijskom kumpaniom; i pošto su se u istočnoj Indii dugo vremena badava bili pogadjali za mir, učiniše iz Londona kod pariškoga dvora predstavah, i ovdie su izposlovali, da je Dupleix god. 1754. bio odazvan iz Indie. On je skoro zatim umro od žalosti i poslie malo godinah bilo je opet izgubljeno sve, što je bio u zemljama i dohodima dobio za svoj narod. Godine 1761. bilo je posliednje posiedovanje Francuzah na obali koromandelskoj osvojeno od Englezah i Karnatik sa svim svojim dohodkom pripadao je več Engleskoj kumpanii.

(Dalje će sliedit.)

za bengalsku vojsku, no na kolebajuće medju domaćim poglavicama moraju da su od neizmiernoga dielovanja.

U Delhiu vidimo iz jednoga novoga primiera kakav težak teret mora da je zapovjedništvo. Od 10. svibnja dva su generala Anson i Barnard podlegla svojim naporima a sad mora general Reid još poslie kraćega rukovodjenja predat komandu. Po svoj prilici čuti ćemo dojdućom poštom, da se je Sir Colin Campbell krenuo, da na čelu donde prispievših podkriepljenjah preduzme upravljanje obsade. — Što još nije uzet Delhi nečini nam se, kao što smo već prije kazali, da je to požalovanja vriedno. Dok isti služi buntovnicima sakupljalištem, možemo ga drage volje ostavit u njihovim rukama, dok pod njega uzmognemo staviti vojsku, koja bi bila dosta velika, nesamo da uzmemo š njom grad, već i da preprieĉimo da se neraztèrkaju i nerazsipaju oni kèrvoločni čopori, koji u njem taboruju. Jedna nepovoljna točka u toj stvari postoji a ta je odpadnuće jedne jedine bombajske regimente. Nadajmo se, da će to biti samo jedna iznimka . . . Kad iz občenitih razlogah dèržimo da je pošiljka povoljna, radujemo se radi onih mnogih tisućah, koje su ovu poštu očekivale s neopisivim strahom, da nemamo sada izvieščati ona strašna sražlivanja, koja su mnogu englesku kuću ovila u žalost i tugu. Strašna i prieteća bila je oluja, no već su prešli njeni najgori časovi.

„Daily News" sasvim je protivnoga mnienja u obziru posliednje vierojatnosti. „Očevidno je — veli taj list — da valovi pobune nisu mnogo narasli, ali još nevidimo znamenja, da su se utišali. Najugodnia viest je ta, da se je Luknov dne 30. sèrpnja jošte dèržao. Ova viest prispiela je u Suez po „Pekinu"; budući da „Bentink" iz Kalkute nije došo još na vidik, čut ćemo možebiti još štogod noviega o sudbini posade u Luknovu. Što se javlja o Delhiu neglasi tako povoljno. Kaže se, da su podkriepljivanja počela prispievati; no moraju da su bila neznatna, jer od Kalkute nije mogla doći vojska i Penšab nemože više mnogo vojske odaslati. Pobuna u Dinapore-u neznači po našem mnienju toliko, koliko pobuna u predsiedništvu bombayskom, budući da se je pričalo da se na viernost tamošnje urodjeničke vojske možemo oslanjati kao na čvèrsto kamenje. Pozorište pobune jest sred sèrca navlastite maratske zemlje. Dosad tezalo se je g'barje na Hindostance, ali sad se počima duh neprijateljstva proti britanskom gospodstvu pokazivat i medju plemenima u Dekanu.

„Herald" nalazi, da je pošta puna sumnjivih znakovah i da sadèržaje veoma malo utiehe. Velika jednoličnost kaže se medju ovim najnovijim pošiljkama i onima, koje su im predhajaćile. S početka tvèrdili su, da se buntovni duh steže na jednu jedinu regimentu, zatim kazivali su da se razprostire na jedan posebni kotar, poslie toga na jednu provinciu a napokon na jedno svekoliko predsiedništvo. On se je sada malo po malo razprostranio na svukoliku Indiu, dok se je okužila i bombayska vojska. Samo jednu sjajnu točku nalazi taj opozicionalni list u najnoviem odsieku poviestnice ove pobune, to jest u neuzkolebivoj hrabrosti engleskih soldatah.

Niemačka.

Što se tiče sastanka ruskog i francuskoga cara, „Schl. Ztg." u jednoj korespondencii iz Berlina uzima, da je to znak, da će uspieti pregovori, koje su dosada Francuska i Rusia imale toga radi, da svežu prijateljstvo. „Kad takvog uspieha, veli, nebi bilo, nebi se ni odredjivao sastanak tih carevah. Koliko pak takav uspieh može vriediti, to je po političkim krugovima u Berlinu već procienjeno, osobito što se tiče Niemačke, za koju u niekim slučajevima nemože biti opasniega saveza nego što je taj. Sad se ovdie živo pretresuje pitanje to, kako se Pruskoj valja vladati sprama toga saveza. Odgovor na to srećom je takom, da Pruskoj valja što većma dèržati se Niemačke, jerbo se u ovoj osniva snaga njena. No možda će zbliženje Medju Rusiom i Francuskom imati za Niemačku i dobru posliedicu tu, što će se odtuda uvidit, da je nuždno niemačko jedinstvo. Da se može povratit renski savez, na to nije ni misliti, jerbo niemačke narode još živo oduševljava sviest o narodnosti. Što se tiče uzajemnoga vladanja Austrie i Pruske, može to vladanje biti samo jednako i to samo obće koristi radi, premda se, kao što znamo, kadšto Pruska i Austria i neslažu."

Drugi je predmet javnoga razgovora pitanje holštajnsko, koje je po svoj prilici blizu, da se za vrieme rieši. U Icehou se barem razneo glas, da je danska vlada naumna razpustit sabor holštajnskih stališah, pošto mu je odbor predložio, da se odbace vladni predlozi. Ovim se na svaki način stvar rieŝava ili barem iz neviestnosti dovodi u izviestnost, po kojoj će se naposliedku, kao što primiećuje bečka „Pressa", morati podnieti saveznoj skupštini da ju ona rieši.

Sèrzojavne i najnovie viesti.

Na čelu lista „Journal de Constantinople" od 9. t. m. nalazimo jednu telegrafičnu depešu toga sadèržaja, da je cèrnogorski knez Danilo na Cetinju ubijen. U Beču nije bilo do sad još ništa poznato o takovom dogadjaju.

Pariz 18. rujna. „Moniteur" javlja, da su vojvoda Cambridge i lord Cardignan došli u logor. Polag lista „Patrie" očekuju tamo i princa Napoleona. Jedan carski dekret zabranjuje prodaju patisakah literarnih proizvodah izišavših u Hamburgu.

Hongkong 20. sèrpnja. Pod Kantonom nije se izvela još nikakva vojnička operacia, a uznemirivaju ga veoma Kinezi. Britiĉko-franceska vojnička sila raste podobno na kineskim vodama, pod Hongkongom nalazi se 6 a na drugim točkama 13 engleskih i 13 francuskih bojnih brodovah. Lord Elgin otišo je u Kalkutu.

Aleksandria 11. t. m. Artimbej naimenovan je ministrom bez listnice. Zbog obstojavših okolnostih u Turskoj bilo je naredjeno, da se stavi 10.000 novakah, no sada će se po svoj prilici odstupit od te naredbe.

Carigrad 12. rujna. Mnogi indijski brodovi propali su na cèrvenom moru. Šah perzianski namierava, kao što se glasa, za svoga naslieduika proglasit princa Emira Nizama.

Turin 16. rujna. Na škvaru Sestri-ponentskom izgoriela su tri broda; šteta iznosi 300,0000 franakah. „Diritto" sumnja, da će moći iz mora izvadit razderanu gominu.

Tèrst, 18. rujna. C. k. fregata „Bellona" otišla je dne 12. t. m. od Visa s pitomcima pomorskoga zbora u Jakin.

Pariz, 19. rujna. „Pays" javlja, da se je Nena Sahib sa svom svojom vojskom krenuo prema istoku; glas, da će lord Elgin zamienit Canninga u dostojanstvu glavnoga gubernatora istočne Indie, čini se vierojatan.

Tèrst, 19. rujna. Napuljska bojna fregata „Veloce" sa 230 momakah i 8 topovah, koje je u 3½ dana došla iz Napulja, usidrila se je u ovdešnjoj radi. Princ Joinville došo je jučer iz Mletakah ovamo.

Firenca, 17. rujna. Opunomoćeni francuski ministar kod ovdiešnjega dvora knez La Tour d' Auvergne bio je jučer od Nj. c. visosti velikoga vojvode primljen u oprostnoj audienciji.

Turin 17. rujna. Kavalier Bonelli izvieščuje da je za rukom pošlo povući gominu medju Kaljarom i Bonom.

Narodno kazalište.

Posliednji broj „Lune", priloga k ovdiešnjim niemačkim novinama, koje su sada iz uzrokah, po občenitom glasu već priobćenih u našem posliednjem broju, u poslovima našega narodnoga kazališta sasvim autentične, sadèržaje popis novonabavljenih sučlanovah niemačkoga družtva i veli, pošto je poglavitie od istoga valjano pohvalio, da se imamo od njihove dokazane vieštine nadat neobičnim nasladama, koje će se sliedujućom taljanskom operom, koja je takodjer već najmljena, potencirat do najviŝjega stupnja. Imenoslova hèrvatskih predstavljačah još nam nije rečeni list priobćio, no ipak nam obećaje, da će se uzgredno i u našem jeziku predstavljat.

Srebro od 2. rujna	5⅞ fr.
Carski dukati	7¾ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11,334-395 (Fin.—42) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Zu Folge Erlasses des hohen k. k. Finanz-Ministeriums ddto 18. April 1857 Z. 22948-F. M. werden im Einverständnisse mit der Direktion der k. k. privilegirten österreichischen Nationalbank nachstehende zum Staatsgute Miljana und Nagy-Tabor gehörigen Entitäten im Wege der öffentlichen Versteigerung an den Meistbietenden käuflich überlassen und zwar:

1. Das Wirthshaus in Slukac Haus-Nr. 4 sammt Stall und Schopfen mit

5 Joch	362 □°	Aecker
1 „	1369 „	Wiesen
— „	600 „	Hutweiden
1 „	120 „	Weingarten
3 „	1557 „	Wald

geschätzt auf 1305 fl. B. V.

II. Die Mahlmühle in Töplitz Haus-Nr. 15 an der Sutla mit 3 Gängen sammt Wohngebäude und Stall mit

	443 □°	Garten
	1010 „	Acker
1 Joch	1388 „	Wiese
1 „	278 „	Wald

geschätzt auf 1986 fl. B. V.

III. Das grosse Wirthshaus in Dessinic Haus-Nr. 26 sammt Stall, Wagenschoppen, Dreschtenne und Fruchtscheuer nebst gewölbten Keller mit

	855 □°	Garten
3 Joch	1353 „	Aecker
7 „	941 „	Wiesen

geschätzt auf 4205 fl. B. V.

IV. Das kleine Wirthshaus in Dessinic Haus-Nr. 21 sammt Stall und Fleischbank mit

2 Joch	569 □°	Acker
	536 „	Wiesen
	375 „	Hutweiden

geschätzt auf 840 fl. B. V.

V. Das sogenannte Spitalgebäude in Dessinic mit einer Bau-Area von 50 □° geschätzt auf 60 fl. B. V.

VI. Das Wirthshaus in Vinagora Haus-Nr. 42 sammt Keller, Stall und Fleischbank mit

	620 □°	Aecker
4 Joch	51 „	Wiese
3 „	1501 „	Wald

geschätzt auf 920 fl. B. V.

Die öffentliche Versteigerung dieser Entitäten wird im Schlosse zu Miljana drei Meilen von der Eisenbahn-Station Pöltschach entfernt am 22. Oktober 1857 von 10 Uhr Vormittags angefangen vorgenommen werden.

Die genaue Beschreibung der zur Veräusserung ausgebotenen Realitäten, so wie die Lizitations-Bedingnisse können sowohl bei der gefertigten Finanz-Landes-Direktion, oder bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Waradin, als auch bei dem Domänenamte in Miljana zu den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Auf schriftliche Offerte wird nur dann Rücksicht genommen, wenn dieselben auf 15 Kreuzer Stempel ausgefertiget, das Verkaufs-Objekt genau bezeichnend, und mit dem 10% Vadium des Ausrufspreises belegt, drei Tage vor der ausgeschriebenen Lizitations-Tagsatzung, das ist: längstens bis 19. Oktober 1857 Abends bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Waradin einlangen.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Croatien und Slavonien

Agram am 12. September 1857.

Nr. 2849 (Izv.—329) (3—2)

Editto.

L' i. r. Tribunale di Comitato in Fiume rende publicamente noto, che a requisizione della locale i. r. Pretura Urbana qual Foro di Concorso dell' oberato Mattio Lenaz, venne per la vendita della Casa Nr. 466-VI. sita in questa Città spettante alla Massa d' esso Oberato, stabilito l' incanto da tenersi nell' Aula di questo Tribunale al di 30. Settembre a. c. dalle ore 9 di mattina sino alle 12 meridiane.

Gli articoli d' asta si renderanno ostensibili all' asta ed ancora prima a quest' Uffizio di spedizione.

Fiume li 29. Agosto 1857.

Il Preside.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK dana 22. rujna 1857. Broj 215.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dán izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domače u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom došiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ Koncem ovoga mieseca počimlje se posliednji tečaj ovih novinah za tekuću godinu; poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, i to na četvert godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah" franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Br. 12,082.

Oglas.

Pošto se je opazilo, da se u pèrkos obstojećoj zabrani osobe, koje uobće nemaju prava nosit dèržavnu uniformu, služe uniformskom kapom, stavlja se time do javnoga znanja, da će se zabrana obstojeća u tom obziru najstrožie obdèržavat i da će se svi, koji proti tome uzrade bez svakog obzira podvèrć propisanoj kazni.

C. k. redarstveno ravnateljstvo.

U Zagrebu dne 20. rujna 1857.

Br. 2403 Pr. (VI.—72) (3—1)

Oglas natiečaja

za popunjenje više službah kod c. k. urbarialnih sudovah imajućih se podići u kraljevinama Hèrvatskoj i Slavonii.

Polag organičkih ustanovah o uredjenju urbarialnih sudovah za kraljevinu Hèrvatsku i Slavoniu, koje je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo najvišjom odlukom od 21. kolovoza t. g. najmilostivie odobrilo, postavit će se jedan urbarialni sud II. molbe sa stolicom u Zagrebu a tri urbarialna suda I. molbe i to jedan u Zagrebu za obseg zagrebačke i riečke županie, jedan u Varaždinu za obseg županie istog imena i treći za osiečku i za požežku župania sa stolicom u Osieku.

Raspisuje se dakle i daje na znanje uslied ovlade primljene od visokih c. k. ministarstvah unutarnjih poslovah i pravosudja od strane podpisanoga miestodèržtvenoga predsiedništva u sporazumljenju s predsiedništvom c. k. banskoga stola, natiečaj za sliedeće službe s natiečajnim rokom do 10. listopada t. g. i to:

1) za službu savietskoga tajnika kod c. k. urbarialnoga suda II. molbe sa platom godišnjih 1200 f. i činom VIII. dnevničkoga razreda;

2) za službe prisiedničke kod c. k. urbarialnih sudovah I. molbe s izmierom plate od godišnjih 1200 f. i činom VIII. dnevničkoga razdiela.

3) za službe pristavničke kod c. k. urbarialnih sudovah I. molbe s platom godišnjih 700 f, i činom IX. dnevničkoga razreda.

Savietski tajnik kod urbarialnoga suda II. molbe, kao i pristavi kod urbarialnih sudovah I. molbe imaju vodit siedničke zapisnike i predsiedničko dopisivanje, osnivati odpreme vèrhu savietskih zaključakah, dèržat u očevidnosti tekuće poslove i ako bi potrebno bilo, zastupat službu prisiednika sa stolicom i glasom.

Za prisiednike urbarialnih sudovah I. molbe, od kojih sudovah svaki imat će u pravilu trojicu istih, mogu se tako konačno postavljeni činovnici politično-upravne i sudačke grane, kao i pouzdane osobe sposobne za službu, koje sada nestoje u aktivnoj dèržavnoj službi ili koje nisu nikad ni bile u istoj, naimenovat u tom slučaju, ako je svestrane dokazano, da se je moći u njih pouzdat i da su isti obskèrbljeni znanjem potrebnim za obavljanje poslovah dolazećih kod urbarialnih sudovah i praktičnim izkustvima, nadalje, ako su im poznate forme urbarialnih parnicah i da uzmognu obćit s pučanstvom nakoliko bi to potrebno bilo uredovnim dielovanjem suda, ako su u potrebnoj mieri viešti jednom u sudnom okrugu običajnih zemaljskih jezikah.

Svi kod urbarialnih sudovah postavljeni činovnici, ako sada i nisu u aktivnoj službi i ako nisu ni prije bili u istoj, smatraju se kao da su konačno postavljeni i na njih uporavit svi propisi izdani za dèržavne službenike.

Natiecatelji za jednu od navedenih službah imaju dakle svoje valjano obložene molbenice i to ako već imaju kakvu javnu službu obskèrbljena i s tablicom od kvalifikacie putem svoje predpostavljene oblasti, u čijem se području nalaze, unutar gore naznačenoga roka podnieti ovamo.

Napose imaju u molbenici vierodostojno izkazat:

a) Dobu i vierozakon;

b) Nauke; pri tom je potrebno, da je tražilac pravoslovno-politične nauke svèršio na kojem c. k. sveučilištu ili na kojoj c. k. pravoslovnoj akademii;

c) Praktično uspeobljenje polag potrebah gorenavedenih i dosadanje javno službovanje ili privatno zanimanje. Ovo dosadanje službovanje ima se u kronologičnom redu po svojoj vèrsti navest s naznačenjem emolumentah skopčanih s njime;

d) Ine zasluge, ako su možebiti koju stekli;

e) Bezoporečnu čudorednost i ispravno političko vladanje, o čemu se i oblasti, koje po okolnostima propraćuju natiečajne molbenice, neka izvole jasno i sdušno izrazit.

Izvan toga imaju natiecatelji navest svoj stališ t. j. da li su neoženjeni, oženjeni ili udovi, u posliednjem slučaju broj i dobu diece, ako koje imaju, nadalje, ako su u rodu s kojim činovnikom služećim u toj zemlji ma kod koje god oblasti, stupanj istoga srodstva.

U Zagrebu 16. rujna 1857.

Od predsiedništva c. k. hèrv. slav. miestodèržtva.

C. k. dvorski savietnik
pl. Conrád sv. r.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb 22. rujna. Jučer po podne bio je ovdie pokop c. k. 19. o. m. umèrvšega bojnoga pienezníka Emanuela Čermaka, gdie su se sva ovdie nalazeća gospoda generali i častnici kao i veći dio gospode gradjanskih i vojnih činovnikah sastali, da pokojniku, — koi si je u kratko vrieme svog ovdašnjega bavljenja obće štovanje pribaviti znao, — posliednju ljubav iskažu.

B.

Zagreba. (Biskup Josip Schrott.) Premda nas nije iznenada zatekla, ipak nas je veoma bolnim čuvstvom napunila ovih danah iz Banata prispievša i već od niekoga vremena očekivana turobna viest, da se je dne 6. t. m. u 7 satih u večer preselio u viečnost presvietli gospodin Josip Schrott, posvećeni biskup beogradski i smederevski, velepredstavnik pèrvostolnoga kaptola zagrebačkoga i prior vranski. On biaše sin naše domovine, član naše nadbiskuje, suffragan naše cèrkvene pokrajine, muž riedskih svojstvah uma i sèrca, mnogim veledušni dobročinitelj: sve to od nas zahtieva, da na njegovom udaljenom grobu, njegovom imenu niekoliko riečih radostne i tužne uspomene i dužne zahvalnosti posvetimo.

Rodjen je pokojni biskup Schrott u Sveticama dne 28. veljače 1791. Gimnazialne, filozofičke i bogoslovne nauke svèršio je u Zagrebu g. 1810. Radi nenavèršene kanoničke dobe nemogav primiti sv. redovah biaše od g. 1810. do 1813. odgojitelj sinovah grofa Ivana Nep. Oršića, a zajedno i izvanredni namiestni učitelj arsigimnazije zagrebačke. God. 1813. služio je mladu misu i bude imenovan učiteljem pèrvoga gimnazialnoga razreda u Zagrebu; no ove učiteljske stolice nije nikad zauzeo, budući mu upravo tada izpražnjeno miesto akademičkoga propoviednika i učitelja vierozakona kao namiestniku povierено bude, a malo kasnie stiže i njegovo naimenovanje kao urednoga profesora i propoviednika. Uz to predavao je on na akademii zagrebačkoj kao namiestni učitelj matematiku. U ovo vrieme položio je na peštanskom sveučilištu stroge izpite i postignuo stepen doktora mudroslovja i slobodnih umietnostih. Velikom vieštinom predavao je on rečene nauke na akademii do god. 1824., kada je postab župnikom kutjevačkim i prešao na župu u Slavoniu. Tu se je duhovnim pastirstvom bavio šest godinah, a god 1830. vratio se opet u Zagreb, bivši pozvan od pokojnoga biskupa Alagovića, da kao ravnatelj biskupske pisarne rukovodi diecezanske poslove. U isto vrieme dobio je i župu bèrdovačku, al je nije dugo dèržao, jer već godine 1832. bude imenovan zagrebačkim kanonikom, a od rečenoga biskupa izabran za svoga kanonika-pobočnika. U toj časti je on svoga biskupa savietom i činom podupirao do 1836, koje godine na predlog rečenoga biskupa, koi mu željaše nagraditi zasluge njegove, bude za kanonika, a god. 1837. za posvećenoga biskupa beogradskoga i smederevskoga od previšnjega miesta naimenovan. Biskup Alagović načinio ga je u to vrieme svojim generalnim vikarom, a poslie smèrti biskupove (8. ožujka 1837) bude on kao takov i od kaptola izabran. U ovom dostojanstvu upravljaše je biskupiom do 6. siečnja 1838, kojim je danom sadašnji uzoriti gospodin kardinal i nadbiskup zasio za onda jošte na biskupsku stolicu. Na cvietnicu iste godine posvetio ga je spomenuti uzoriti kardinal, tada jošte samo biskup, za biskupa. Dne 21. lipnja 1839 imenovalo ga je Nj. veličanstvo za velikoga predstavnika zagrebačkoga kaptola i priora vranskoga. Sliedeće godine 1840. bude mu previšnjom odlukom poviersna čast vèrhovnoga ravnatelja školah, koju je s niekim ograničenjem sve do konca god. 1852. obnašao. Ovdje na vèrhuncu zemaljske slave i u obilju svoga blaga na jedanput iznevieri mu se sreća, koja ga je dovle sveudilj kao svoga osobitoga ljubimca pratila. Dne 14. lipnja 1853

odrekao se je malone 14 godinah obnašane časti velikoga predstavnika i priora vranskoga, i povukao se iz pozorišta javnosti u sukromno stanje mira.

Pokojni biskup Schrott bisše riedkom bistrinom uma nadareni i svakovèrstnim naucima naobraženi muž. Nespominjuć njegovih znanstvenih radnjah kao profesora i akademičkoga propoviednika, poznat je on učenom svietu svojim dielom „Scientia Religionis, quam ex systemate Jacobi Frint in latinum compendium redegit Josephus Schrott.“ Ovo preskrasnom latinštinom spisano dielo izašlo je u četiri svezka g. 1822. u Beču i Tèrstu na svietlo, a već za dvie godine kasnie tiskano je po drugi put, što vèrlinu njegovu očito zasviedočava. — Koliko je on vieštinom i razboritostju upravljao kao ravnatelj biskupske pisarne, a kasnie kao generalni vikar raznim biskupskim poslovima, o tom imade *sijaset dokazah u nadbiskupskom* arkivu, a proizvodi pera njegova, što se nahode medju diecezanskimi spisima, ostat će vazda pravi uzori u ovoj struci. — Najviše se je on ipak odlikovao i osvietlo si lice kao govornik u najplemenitiem smislu ove rieči. Kad god je u punoj snagi života kojom svečanom prigodom javno zborio, tekla mu je iz ustah bistrim potokom uzvišenih mislih sva sila i milina Ciceronova jezika. Izmedju njegovih govorah samo je jedan tiskan, naime koga je na slavu pokojnoga cara Franje I. prigodom zadušnicah njegovih dne 12. svibnja 1835 u stolnoj cèrkvi zagrebačkoj pred stališima i redovima Hèrvatske rekao, i u njem sva svojstva izvèrstnoga govornika jasno pokazao. Slovo ovo, koje je u slušateljima uzhićenje pobudilo, svuda je s udivljenjem primito bilo. Peštanske „Gemeinnützige Blätter“ nazvaše ga klasičkim dielom i uzporediše s Pliniovim panegyrikom, rečenim na slavu je veledušni čin osobnoga štovanja prema pokojniku, blagosti prema ostavljenim sirotama istoga i milosti prema svemkolikom narodu poljskom, zapoviedivši najvišjim razpisom, upravljenim na skèrbnika varšavskoga učevnoga okružja, tajnoga savietnika pl. g. Muhanova, neka se dopusti štampanje Mickievićevih dielah (razumieva se po samom sebi s izključenjem onoga, što bi bilo proti cenzuri), a da se dieca pokojnoga piesnika imaju smatrat kao jedini vlastnici tih dielah i da samo njima pripada pravo izdavanja istih i to do njihove punolietnosti. Sa svim pravom može se ova viest u Varšavi imenovat pravim dogadjajem, jer obćenito veselje, koje je ista ovdie posvuda proizvela, nemože se lahko opisat.“

Bèrzojavne i najnovie viesti

Berlin, 19. rujna. Kralj će dne 22. otići u Šleziu, odkud će se 26 opet vratit u Berlin, da bude pritoman, kad će se otvorit pruska istočna željeznica.

Konačno je odlučeno, da kralj neće putovat u Darmštat, da se tamo sastane s Napoleonom.

Car Aleksander prispeo je dne 17. u Darmštat.

Kad se oba cara sastanu u Štutgartu, radit će se tamo poglavito o poslu dunavskih kneževinah. Kao što pariški „Constitutionnel“ veli, namieravaju Francuska i Rusia da se sporazumiju o izboru jednoga sučlana kneževske koje evropske porodice, koi bi se bez uštèrba zaštitnoga gospodarstva visoke porte imao stavit na čelo kneževinah.

Pohod Nj. veličanstva cara austrianskoga kod ovdiešnjega dvora očekuje se ovdie stopram po povratku ruskoga cara u svoje dèržave i

Bečka burza

dne 21. rujna 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . sa 5%	82¼
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	83³⁄₁₆
dto . . . . » 4½%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	141
» » » » » 1854, » 100 »	107⁷⁄₁₆
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	62¾
» » » . . . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . . . » 2 »	50¾
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	85
Bankovne dionice komad po	966½
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	603¾
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na ratę	
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1740
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	200¼

Br. 1813. (DS.—100) (3—3)

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Hèrvatskoj o niegdašnjoj županii varaždinskoj i o Medjimurju, istoj sada utielovljenòm.

U obziru napredujućega osnutka novih gruntovnicah u kraljevini Hèrvatskoj ovim se, uslied naredbe ministarstva pravosudja od 21. kolovoza 1857, br. 19.083, od strane c. k. upravljateljstva (direkcie) gruntovnicah u Zagrebu do obćenitoga znanja dostavljaju sliedeća:

I.

U svèrhu da se uvesti mogu gruntovnice, obavljena su jurve sasvime u kraljevini Hèrvatskoj miestna izvidjenja polag obćinah i u županii varaždinskoj po svemkolikom području njezinom od godine 1848., a isto tako i u Medjimurju, koje joj je sada utielovljeno; te napisnici gruntovnički, ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, bit će, počamši od 1. listopada 1857, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Varaždinu svakomu na ogled izloženi.

Obavljanje poslovah i uredovnih dielah, naznačenih u izroku ovom, ima se započeti takodjer dne 1. listopada 1857, i u svèrhu ovu odredjen je c. k. županijski sud varaždinski.

U obziru kr. slobodnoga grada Varaždina, već odprije miestno izvidjenoga, ostaju u krieposti ustanove, obznanjene izrokom od 4. svibnja 1856.

II.

U obziru onih poslovah i uredovnih dielah, koja se započeti imadu dne 1. listopada 1857, i koja treba da se kod gorinapomenutoga suda obavljaju glede obćinah, koje su mu doznačene, izdaju se sliedeći pozivi i propisi:

1. Svi oni, koji uslied prava vlastničkoga, založnoga ili zakupnoga, budi već u vrieme, kad se je po obćinah činila authentikacia napisnikah gruntovničkih, postojavšega, ili barem već prije 1. listopada 1857 stečenoga, sciene da tražiti mogu, da im se štogod ispravi, popuni, ili štogod odpiše, pripiše ili prepiše u napisnicih gruntovničkih, budi glede oznake nepokretninah, budi glede sastavljenja predmeta gruntovničkoga ili i da pismenom potvèrdom izkažu u slučaju a) tekuću još parnicu radi zabilježenja iste u napisniku gruntovničkom ili pravomoćno im jurve dosudjeno pravo radi prenosa u isti napisnik; u slučaju b) da pakó iste tako radi zabilježenja u napisniku gruntovničkom izkažu založno-odkupno pravo, koje im još pripada.

3. Zatim svi vierovnici, koji su na nepokretnine, u napisnicih gruntovničkih upisane, ili stekli jurve pravah pèrvenstvenih, ili koji ih uknjižbom možda još stekli budu do 1. listopada 1857, — pozivaju se ovim, da uknjižene svoje tražbine, za da se hipotekarno prenesu u staro stanje teretah predmeta gruntovničkoga, prijave najdulje do konca mieseca kolovoza 1858 tim sigurnie, budući da će u protivnom slučaju izgubiti svoje prije stečeno pèrvenstvo; gdie će nasuprot, ako se kao što treba prijave, njihova do 1. listopada 1857 jurve stečena prava pèrvenstva ostati napovriedjena i proti onim novim stečevnikom i hipotekarnim vierovnikom tih predmetah gruntovniških, koji od toga dana nastali budu.

4. Napokon oni posiednici plemićkih odprije dobarah, koji su kadri dokazati, da je s ovimi dobri do godine 1848. izvèršivanje sudbenosti na način, primiereni ustanovam naredbe ministarstva pravosudja od 27. lipnja 1855, br. 116 dèrž. zak. lista, skopčano bilo, pozivaju se ovim da se glede toga izkažu do konca mieseca kolovoza 1858, za da mogaće bude dobra ova uvesti u županijske (varmedjske) gruntovnice; gdie nasuprot sva ostala dobra preći imadu u gruntavnice uredah kotarskih.

5. Izročni rokovi, ustanovljeni u točkah predidućih, nedopuštaju ni produljenja a ni povrate u stanje predjašnje.

6. One tražbine, koje se patentom od 2. ožujka 1853, br. 40 dèrž. zak. lista, izdatim glede niegdašnjega saveza urbarskoga i glede srodnih s njime razmierjah, uredjuju, bit će bez razlike, bile ili nebile ubilježene u izvidnih napisnicih, izključene iz gorinavedenih pozivah, t. j. netreba ih ni prijavljivat ni izkazivati, a tako isto izključene su i od razpravah, koje se uslied

Br. 350 (Izv.—386) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. varaždinsko-gjurgjevačke krajšničke regimente stavlja se time do obćenitoga znanja, da će se za dojduće dvie godine 1858. i 1859. opet dèržat jeftinbena razprava za obezbiedjenje radnjah čišćenja provažah i derenčinskih poslovah (Senkgrubenreinigungs und Wasenmeister-Arbeiten) za kotare obih varaždinskih krajšničkih regimentah i za belovarski vojnički komunitet i to dne 7. listopada t. g. u štabskom miestu Belovaru predpodne u 9 satih.

Bitni uvieti su sliedeći:

a) moraju se provaže kod erarialnih i komunitetskih zgradah svake godine koliko god će putah biti potrebno, kod privatnih pako osobah svaki put, kad će se zahtievat, čistit vlastitim konjima, kolima i drugim potrebnim stvarma;

b) psi, koji nemaju gospodara, moraju se hvatat za badava, zatim komunitetske ulice dèržat čiste od svake stèrvine. Cèrknuta marva odstranjivat će se kod privatnih ljudih po pristojbi ustanovljenoj putem licitacie;

c) dèrenčin ima vaviek samo svojim konjima obavljat svoja poslovna putovanja po obim regimentskim kotarima kao i ostale svoje radnje.

Nasuprot dobit će derenčin bezplatni erarialni kvartir sa štalom a kao ličbena ciena uzet će se obstojavša u god. 1858. plata od sedam sto forintih za svaku od obiuh varaždinskih regimentah, zatim dvie sto forintih za belovarski vojnički komunitet, pri čemu se još i to opaža, da se dostaocu na dražbi osiguraya bezplatna doznaka na 6 d. a. hvatih tvèrdih dèrvah za ogriev.

Belovar dne 14. rujna 1857.

Nr. 11,334-395 (Fin.—42) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Zu Folge Erlasses des hohen k. k. Finanz-Ministeriums ddto 18. April 1857 Z. 22948-F. M. werden im Einverständnisse mit der Direktion der k. k. privilegirten österreichischen Nationalbank nachstehende zum Staatsgute Miljana und Nagy-

Auf schriftliche Offerte wird nur dann Rücksicht genommen, wenn dieselben auf 15 Kreuzer Stempel ausgefertigt, das Verkaufs-Objekt genau bezeichnend, und mit dem 10% Vadium des Ausrufspreises belegt, drei Tage vor der ausgeschriebenen Lizitations-Tagsatzung, das ist: längstens bis 19. Oktober 1857 Abends bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Warasdin einlangen.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Croatien und Slavonien

Agram am 12. September 1857.

(Dp.—75) (3—3)

Natiečaj.

Visoko c. k. namiestničtvo odobrilo je zakladnice o utemeljenju pučkih učionah u Sišljaviću, Jamnici, Dubrancu i Kravarskom župah, na području Kupsku spadajućih, izradjene, uslied kojih plaća učiteljska, osim slobodnog stana, vèrta i potrebitih dèrvah, na godinu iznaša 300 fr. sr. U kojih miestah učiteljsku stolicu zadobiti želeći, imadu molbenice svoje sa sviedočbami vèrhu dovèršenih pedagogičkih izpitah kao i dobrog ponašanja do 15. listopada t. g. nižepodpisanom dostaviti.

Dano u Pokupskom dne 1. rujna 1857.

Pavao Stoos,
podjašprišt i župnik, kao učionah kupskog kotara nadziratelj.

Nr. 4780 (Izv.—324) (3—2)

Feilbietungs-Edikt.

Von dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin wird bekannt gegeben, es sei über Ansuchen der Dr. Anton Fengler'schen Erben Eleonora Döhring, Maria Juliana Trieb, Anton Florian Trieb, Johann Carl Ferdinand Trieb, Maria Elisabeth Trieb, Maria Franziska Trieb, und Johann Carl Josef Fengler die Versteigerung der ererbten Realitäten, und zwar: das hierorts in der Biskupecer Gasse sub Consc.-Nr. 942 gelegenen Hauses sammt An- und Zugehör im Schätzungswerthe pr. 1500 fl. CMz. und des Ackers sub L. Z. 2746 im Schätzungswerthe pr. 200 fl. CMz. bewilliget, und zur Vornahme derselben die erste Tagsatzung auf den 19. Oktober d. J. und die zweite auf den 10. November d. J. jedesmal Vormittags 10 Uhr im hierortigen Rathssaale angeordnet worden.

Weil die Versteigerung auf freiwilliges Ansuchen der Eigenthümer erfolgt, so bleibt den auf die Realitäten versicherten Gläubigern ihr Pfandrecht ohne Rücksicht auf den Verkaufspreis vorbehalten.

Hievon werden Kauflustige mit dem Beisatze verständigt, dass kein Anbot unter dem Ausrufspreise angenommen wird, und dass die übrigen Lizitations-Bedingnisse in der diesgerichtlichen Kanzlei eingesehen werden können.

K. k. Comitats-Gericht

Warasdin am 2. September 1857.

Novak. Fohn.

Br. 199 (Izv.—327) (3—2)

Natiečaj.

Za izpražnjeno miesto učitelja i orguljaša u toplicah varaždinskih, u županii istog imena, i okružju, natiecati želeći, neka nastoje svoje molbenice sa potrebitimi sviedočbami k nižepodpisanomu do 10. listopada t. g. dostaviti. Dohodak sa ovom službom skopčan, sastoji osim slobodnog stana i bašče u livadi, oranicah, luknu, gotovom novcu i 15 hv. za učionu i učitelja opredieljenih dèrvah; iliti u vriednosti prieko 400 fr. sr.

Biškupec dne 12. rujna 1857.

Blaž Švelić,
školski kotara doljnjo varaždinskog nadziratelj.

Nr. 2603 p. (Izv.—331) (3—2)

Kundmachung.

Auf Grund der hieramts vorgewiesenen vom k. k. Bergkommissariate zu Agram dd. 28. August 1857 Z. 92 A. de 1857 ausgefertigten Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung hat Herr Ludwig v. Kuchtich Privatier zu Rozvor am 4. September 1857 das Freischurf-Zeichen auf dem der österreichischen National-Bank gehörigen, in der Gemeinde Poljana, Bezirke Klanjec gelegenen Waldgrunde aufgestellt. Was zur allgemeinen Kenntniss hiemit gebracht wird.

Vom k. k. Bezirksamt

Klanjec am 12. September 1857.

In Diensten abwesend des k. k. Bezirks-Vorsteher
der k. k. Bezirks-Adjunkt
Davidović.

Na br. 917-1856 s. (Izv.—321) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda slatinskog stavlja se do obćeg znanja, da će se radi podmirenja sliedećih vierovnicima pri ovom uredu dosada prijavljenog duga, naime 180 fr. 45 kr. sr. Borjanića Sime iz Pištane, 37 fr. 18 kr. sr., vlastelinstva verovitičkog 390 fr. 6 kr. sr., Valentina Kaurića iz Kozicah, 160 fr 23 kr. sr., Vase Čošića iz Pčeliča, 208 fr. 45 kr. sr., Pere Pinterovića iz Čadjavice, 430 fr. 37 kr. sr. Dimitrie Čoka iz Pčeliča, 400 f. sr., Anne Višnić iz Vočina, 200 fr. sr., pupilarie Lazić, ukupno dakle 2007 fr. 54 kr. sr. i po obtužitom Pavi Laziću, žitelju vraneševačkom sobstveno pripoznatog, njegova cielokupna imovina kakono kuća pod br. 32 u Vraneševcih ležeća sa vanjskim zemljama iz tri fertala bivšeg sališta sastojećim, vinogradom od jednog jutra i fertalj velikim u slatinskom bèrdu nahodećim i marvom, sudbeno na 2431 fr. sr procienjena, dne 10. listopada i 14. studenoga t. g. svaki put u 9 satih prie podne u Vraneševcih očito prodavati.

Uslied čega se svi kupiti želeći k ovoj dražbi tim dodatkom pozivaju, da moraju dati providjeni jamčevinom 10 od stotine, i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude polag naznačenja suda.

Uvieti dražbeni mogu se uviditi kod ureda ovog svaki dan u vrieme uredovanja.

Ujedno se svikoliki shodno §. 509 gr. p. p. koji misle imati kakovo hipotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje takove, pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sebi sami pripisati imali budu, ako prije diobe kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

U Slatini dne 1. rujna 1857.

C. k. kotarski predstojnik
B. Mariašević.

(Izv.—328) (3—2)

Natiečaj.

U školskom kotaru vèrbovskom utemeljena jest pučka učiona župe lukovdolske u Severinu, sa godišnjom plaćom u gotovom novcu 300 fr. zatim 12 cur. hv. dèrvah, slobodnim stanom i vèrtom uz stan.

Ovu službu zadobiti želeći, imadu svoje molbenice sa sviedočbami vèrhu dovèršenih pedagogičkih izpitah, vieštine igranja na orgulah kao i dobrog ponašanja do 20. listopada t. g. nižepodpisatomu u Lukovdol (zadnja pošta Severin) podnieti.

U Lukovdolu 11. rujna 1857.

Antun Kaliman.
podj. kao kot. učionah nadziratelj
zač. kan. modruški.

Nr. 2864 (Izv.—330) (3—3)

Avviso.

Da parte dell' i. r. Tribunale di Comitato in Fiume si revoca l' incanto esecutivo della casa Nr. 180 stabilito pei giorni 27. corr. e 28. Settembre con Editto 11. Luglio a. c. Nr. 2421.

Fiume li 29. Agosto 1857.

Br. 2540 (Izv.—322) (3—3)

Oglas jevtimbe.

Dne 26. rujna o. g. u 9 satih prie podne će se pri ovom c. k. kot. uredu obdèržavati javna jevtimba za iznajmljenje podavanja predprege na predprežnih postajah u Prilišću i Severinu za upravnu godinu 1857-58.

Jevtimbeni uvieti mogu se svaki dan pri ovom c. k. kot. uredu uviditi.

Od c. k. kot. ureda bosiljevačkog

U Stelniku 2. rujna 1857.

C. k. kot. predstojnik
Lopašić.

Br. 2194—1857 p. (Izv.—318) (3—3)

Oglas dražbe.

Sabiranje občinskog nameta od vina, piva i rakie, zatim od siecila mesa u obćini Gorina velika za vrieme od 1. studenoga 1857 do svèrhe studenoga 1858 prepustit će se najviše obećajućem, prigodom dne 24. mieseca rujna 1857 u 10 satih prie podne u uredskom stanu c. k. kotarskog ureda veliko-goričkog dèržat se imajućoj dražbi.

Svaki dražbenik imade položiti kauciu od 100 fr. sr.

Uvieti, koji bi poslie začete dražbe dospieli, neće se u obzir uzeti.

Dražbeni uvieti mogu se uviditi kod c. k. kot. ureda podpisanog u navadnih uredskih urah.

C. k. kot. ured

U Vel. Gorici 1. rujna 1857.

C. k. kot. predstojnik
I. Nemčić.

Br. 2665 (Izv.—335) (3—2)

Oglas dražbe.

U vanjskim občinama kotara okolice varaždinske izuzimajuć će se za upravnu godinu 1857—58 t. j. od 1. studenoga 1857. do zadnjeg listopada 1858. pravo pobiranja občinskog dometa (Weindatz) od potrošarini podvèrženih tiecivah, kao: od vina, pive, rakie i mesarenja na sliedeće dane:

1. Za političnu obćinu Biškupec dne 22. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obć. ureda u Biškupcih.
2. Za političnu obćinu sv. Ilia dne 23. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obć. ureda u Bertincih.
3. Za političnu obćinu Vidovec dne 24. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obćin. ureda u Vidovcih.
4. Za političnu obćinu Petrianec dne 26. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obć. ureda u Petriancih.
5. Za političnu obćinu Vinica dne 27. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obć. ureda u Vinici.

Uvieti dražbe mogu se u pisarni ovog c. k. kot. ureda kao i kod pojedinog obć. ureda u navadnima satima uviditi.

C. k. kot. ured

U Varaždinu dne 14. rujna 1857.

C. k. kotarski predstojnik
Čačković.

(Dp. 81) (3—3)

Natiečaj.

U župi Lobor podignuta je učiona za koju traži se učitelj sa godišnjom plaćom 300 for. sr. slobodnim stanom, vèrtom i 1⅛ rali oranice zemlje.

Natiecatelji imadu dokaznicima vèrhu dobe svoje, dovèršenih naukah i učiteljskog izpita kao i sviranja orgulah providjenu molbenicu do 15. listopada t. g. podpisanomu podnieti.

U Mihovljanah dne 14. rujna 1857.

Filip Perok,
podj. kot. učionah nadziratelj.

Br. 2194—1857 p. (Izv.—319) (3—3)

Oglas dražbe.

Sabiranje obćinskog nameta od vina, piva i rakie, zatim od siecila mesa u obćini Orle za vrieme od 1. studenoga 1857 do svèrhe studenoga 1858 prepustit će se najviše obećajućem, prigodom dne 26. mieseca rujna 1857 u 10 satih prie podne u uredskom stanu c. k. kotarskog ureda veliko-goričkog dèržat se imajućoj dražbi.

Svaki dražbenik imade položiti kauciu od 100 fr. sr.

Uvieti, koji bi poslie začete dražbe dospieli neće se u obzir uzeti.

Dražbeni uvieti mogu se uviditi kod c. k. kot. ureda podpisanog u navadnih uredskih urah.

U Vel. Gorici 1. rujna 1857.

C. k. kot. ured,
C. k. kot. predstojnik
I. Nemčić.

OGLASNIK.

(Dp. 82.) (3—3)

Obznana dražbe.

Dne 26. rujna t. g. bude se prirod grožđja u vinogradima na stečajnu masu Jos. Stipana Jozipovića spadajućim, u Mikulići ležećim, ne menje i pripadajuća ovogodišnja gornica u 30 ved. 24 pol. sastojeća, na licu miesta obćom dražbom prodavala, kamo se kupiti želeći pozivaju.

(Dp. 70) (5—5)

Oglas.

Podpisano nadstojničtvo namierava dojduće školske godine niekoliko djakah iz realne škole i iz 4 razredah dolnje gimnazie na stan uz hranu primiti.

Što se roditeljem i obskèrbnikom djakah s tim dodatkom do znanja stavlja, da rečeno primanje od sviedočbe vèrhu svèršenih prošaste godine s dobrim uspiehom naukah zavisi.

U Zagrebu 31. kolovoza 1857.

Nadstojničtvo gèrčko-katoličkog siemeništa
Pajo Bratelj.

(Dp.—64) (8—5)

Dievojačko odhranilište
baronice Ide de Lesarini rodjene grofice Barbo u Rieci.

Obvezatno podučavanje, koje ovaj zavod daje svojim pitomcima, obsiže u četiri razreda i jednoj pripravnoj godini: Vierozakon, niemački, francuski i taljanski jezik, računanje, krasnopisje, zemljopis, poviestnicu, naravoslovje, sve vèrste ženskih radnjah i vodjenje kućnoga gospodarstva. Unutarnji pitomci plaćaju za ovo podučavanje i podpuno obskèrbljenje na godinu 250 fr. k. m. u polugodišnjim predplatnim obrocima. Školska godina počimlje se 3. studenoga t. g. Obširni programi poslat će se na zahtievanje bez poštarine i mogu se takodjer kod gg. knjižarah F. Prettnera u Zagrebu i Ghirlandi-a u Karlovcu dobit u niemačkom i franceskom jeziku.

Rieka dne 24. kolovoza 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarne Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 23. RUJNA 1857. Broj 216.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom došiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 23. rujna. Predstavnik glavne pieneznice u Šoprunu Josip Thaller imenovan je za računarskog nadpredglednika kod ovdašnjeg financialnog zemaljskog ravnateljstva.

— Ovdašnjeg redarstvenog ravnateljstva povierenik gospodin Franjo pl. Scheure premiešten je k redarstvenom ravnateljstvu u Temešvar.

— Jučer okolo 10 satih predpodne buknula je u selu Šašinovcu nedaleko od Popovca vatra, koja je do 1 sata poslie podne 14 kućah u pepeo preobratila. Uzrok te nesreće nije nam do sada još poznat.

Zagreb. (Biskup Josip Schrott.) (Konac.)

U sukromnom životu biaše jedna izmedju glavnih cèrtah Schrottova značaja izvanredna dobrota sèrca, kojoj biaše najveća slast, drugim činiti dobro. Na to biaše on spreman u svako vrieme, napram svakom čovieku, a nijedna žèrtva nebiaše mu u to ime prevelika. Nitko, koi se je k njemu utekao, nije neuslišan bez pomoći otišao. Glas o tolikoj njegovoj dobrotvornosti raznio se je na daleko, i sa svih stranah stizali su mu listovi, moleći za pomoć i podporu, koju je on uz odgovor odmah i pošiljat običavao. Koliko je on takovim načinom svojim obilatim milostinjama i darovima suzah osušio, nevolje umanjio, siromaštva ublažio, to znade bog i mnogi oni, koje je blago sèrce i darežljivost njegova sdvojnosti i pretećeg obezčašćenja izbavila. I ako je gdiekad tko nevriedan milosti njegove ovu stekao, to treba najviše pripisati njegovom predobrom sèrcu, koje nepoznavajuć himbe i prevare svakom je odmah vierovalo, koje nije pazilo toliko na osobu, koliko na nuždu i nevolju, u kojega lievica sbilja neznaše, što čini desnica. Buduć je on u potaji svoja bobročinstva dielio, a o njima nikad rado govorio nije, i mi ćemo, premda bi mnogo toga navesti znali, o njima šutit. Spomenut ćemo samo niekoja javna diela njegove bogoljubnosti, koja nam upravo na um padaju, priznavajući zajedno, da taj popis nipošto podpun biti neće. Na prioratskom dobru Farkašiću dao je o svom velikom trošku iz temelja sagradit cèrkvu, obskèrbiv ju sa svojom potrebitom nutarnjom spravom, isto tako i sa svim novu učionu. Na kaptolskom predju Dubravi dao je sazidat novu kuću na kat i novi mlin. Za bojadisane prozore i veliki oltar pèrvostolne cèrkve poklonio je 5000 for. sr. Cielo vrieme, što je obnašao čast vèrhovnoga školah ravnatelja, razdieljivao je svoju godišnju plaću od 1000 for. sr. medju odlične učenike svih razredah, da ih potakne na veći napredak. U samostanu Uršulinkah u Varaždinu uložio je 4000 for. sr. kao zakladu za odgojivanje jedno dievojčice. Godine 1848. prinio je na žèrtvenik domovine sva svoju srebèrninu, što ga je preko 6000 for. sr. stajala, i 1000 for. sr. gotovine. Za više stotinah for. sr. uzeo je dionicah za Narodni dom i poklonivši ih pèrvi, podao je primier, za kojim su se kasnie mnogi drugi poveli. 500 for. sr. darovao je Matici. Podieljivajući u više kotarah nadbiskupije svetotajstvo potvèrdjenja, dielio je svuda cèrkvama, učionama i miestnim ubogima bogate darove itd. itd. — Izmedju ostalih pokojnikovih kriepostih vriedno je jošte napomenuti i njegovu riedku zahvalnost. Štogod mu je tko u životu dobra učinio, to je on gledao ili njemu ili porodu njegovom mnogovèrstno naplatiti. I kada toga nije mogao, on je drugim kojim načinom čuvstvu zahvalnosti svoje odolio. Niekojih danah, uspomeni pokojnoga svoga dobročinitelja biskupa posvećenih, dao bi on svake godine sve gradske uboge dozivati i medju nje dieliti obilatu milostinju. Ove zahvalnosti nije ipak on iskusio od svih onih, kojim je mnogo dobra izkazao. —

Na svietu neima savèršene stvari, a i u jasnom suncu naći ćeš piegah. Tako je i pokojni biskup Schrott imao manah i slabostih, od kojih manje više nije nitko prost, i koje su ostale izvèrstne krieposti njegove zasienjivale, svim nam kao na opomenu, da se neuzdamo odviš u sile svoje. Qui se existimat stare, videat, ne cadat. 1. Cor. 10, 12. Dum alta ruit cedrus, sylvae trepidate minores. Ove slabosti tim su prije i više u oči udaralo, čim je više pogledah upèrto bilo u muža toli uglednoga i u visokom dostojanstvu postavljenoga, i čim su više ljudi obikli bili njegovim dobrim dielom. Sari orao s višega pada nego mali poletarci, a „u visocieh gorah vèrhe najpre ognjeni tries udara" — kaže naš Gundulić. Tim povodom odrekao se je on svojih častih i znamenitih s njima skopčanih dohodakah, što je učinio s podpunim predanjem u božju volju. Dominus dedit, Dominus abstulit, sit nomen Domini benedictum! — biahu posliednje rieči njegove resignacije.

S mirovinom od 4000 for. sr. živio je on kratko vrieme na Brezovici, zatim niekoliko miesecih u Zagrebu, odkud se je preselio u Banat, gdie je u Čávošu, imanju g. Beitelhausera, svoga bivšega gospoštinskoga nadzornika, i kući njegovoj sve do konca života ljubezno dvoren i gojen bio. Zimu godine 185⁵/₆ sproveo je u Beču; želeći i sliedeće godine tamo zimovati, morao se je radi nemoći s puta vratit u Čávoš, gdie je evo smèrt njegovoj promienivoj sudbi konac učinila. Posliednjih godinah života svoga mnogo je s tielesnih nemoćih i dušobolje radi priekog udesa stradao, te posliednje vrieme njegova života nebiaše no polagano umiranje. Sile kriepkoga onoga i uglednoga tiela izginule su bile do suhe okostnice, a luč onoga duha, koja je niekoč jasnim plamom buktila, gasila se je sve više dok je i posliednju iskru željena smèrt za uviek utèrnula. Malo danah prije nego je spustio dušu, primio je na vlastito zahtievanje svetotajstva umirućih i svetu poputbinu u viečnost. Dne 8. t. m. u četiri sata poslie podne položeno mu je tielo u gospoštinsku raku u Čávošu, kamo ga je na miesto počinka sproveo

---

Razvitak sile engleske istočno-indijske kumpanie.

(Dalje.)

Engleska kumpania osvojila je još više zemaljah u Bengalii na Gangu, raju Indie, kao što kažu istočni narodi, gdie su se već godine 1625. na više miestah naselili, osobito u Kalkuti i gdie su bili slobodni od carine. Ondašnji nabob bengalski, Suraja Daula, nenavidan Englezima zbog njihove rastuće sile, možebiti i razdražen neposrednim uvriedjama engleskih tèrgovacah i tajnim poticajima francuskoga generala Bussy-a, otide upravo na Kalkutu, osvoji to miesto 1756. godine dne 20. lipnja i zatvori posadu, 140 momakah, u jednu usku vlažnu pećinu, tako da su drugi dan od istih ostali živi samo 23 momka. Admiral Watson a osobito pukovnik Klive, koji su se uprav bavili u Madrasu, bili su odaslani, da se osvete toj okrutnosti. Klive je vojevao s nečuvenom srećom. Sa 2000 Evropljanah i Sipojacah (t. j. Indah oboružanih po evropski) raztierao je u miesecu veljači god. 1757. jednu bengalsku vojsku od 40,000 momakah, uzeo je opet izgubljena miesta i tvèrdjave, osvojio je i ovdie francuska posiedstva, od kojih je najvažnie bilo Handernagor i sasvim je protierao naboba iz njegovih dèržavah. Mir Jafier, koga je on postavio na miesto protieranoga, morao je izvan više milijunah gotova novca još niekoliko kotarah okolo Kalkute ustupit engleskoj kumpanii, a kad malo zatim istočno-indijska kumpania u Londonu, koja je od velikih stečevinah porazmierno malo dobila (jer pojedini zadèržali su najviše za sebe a neprestano vojevanje trebalo je velikih svotah) zaište s nova većih novčanih svotah, bio je godine 1760. Mir Jafier opet svèrgnut, a drugomu je još skuplje prodano bilo dostojanstvo naboba bengalskoga, koi se je zvao Mir Kozim: izvan znatnih darovah morao je veće kotare ustupit kumpani, koji su svake godine nosili 4 ½ miliuna rupiah. Budući pako da je Mir Kozim svoju vojsku uredio po evropski, nije hoteo da dade Englezima slobodu od carine, dà što više, budući da je Englese u svom području dao posieći, bio je i on protieran već god. 1763. i Mir Jafir opet potvèrdjen u svojem pèrvašnjem dostojanstvu, no zato je kumpanii opet morao ustupit jedan kotar. — Mir Kozim uteko je nabobu audskom, kamo je već prije pobego bio iz svoga glavnoga grada protierani veliki mogul, šah Allum. Englezi pošli su za njim s vojskom i osvojili su god. 1764. Benares, grad Indusah dèržani svetim. To je upotrebio šah Allum, koga je nabob audski Allum dèržao kao kakova uapšenika i prešo je k Englezima; a lord Klive, koi je god. 1765. opet poslan bio u istočnu Indiu, da povisi dohodke kumpanie, dobio je od velikoga mogula devaniu t. j. pravo pobirat sve zemljovladarske dohodke u pokrajinama Bengalii, Bahora i Prizi koje su skupa uzemši veće nego li velika Britania zajedno s Irskom, imaju 12 miliunah stanovnikah i nosile su onda svake godine do 20 miliunah talirah. Velikom mogulu dali su pako stan u tvèrdjavi Elhadabad. Sada su želje engleskih tèrgovacah mogle se izpunit: do god. 1755. svaka stotina uložena po kumpanii nosila je svake godine 8 talirah dohodka, poslie 1755. god. samo 6 a sada mogli su medju sučlanove društva razdielit 10 od sto (10 postotakah kao dividendu) a izvan toga vladi svake godine plaćat 400,000 fant. sterl. (dva miliuna talirah). Ako je već bilo čudnovato pojavljenje, da je jedno društvo engleskih podložnikah imalo u Indii carstvo, koje je već onda prieko petnaest miliunah brojilo i nosilo prieko 20,000,000 talirah: a to je u istinu još čudnovatie pojavljenje bilo, da je ovo društvo kod takovih stečevinah osiromašilo i da se je najplodovitia i najsrećnia zemlja ujedno izcèrpila te da je postala nesrećnom. Pohliepni činovnici gledali su da samo obogate; vlada kumpanie razsipavala je, uzdajući se u neizcèrpljivost indijskoga bogatstva a neprestani razorivajući ratovi sa zemaljskim vladarima trebahu toliko novacah, da se je kumpania zadužila, da nije god. 1773. mogla onih 400,000 f. st. platit vladi, već da joj je ista predujmiti morala 1400,000 f. sterl. i da je opet morala medju svoje članove dielit samo po 6 od sto. No ujedno bile su učinjene naredbe, da se stanovnici Indie obezbiede pred samosiljem engleskih činovnikah i da se dohod i razhod pravedno urede. (Konac će sliedit).

predat. g. Matija Thonhauser, kanonik zagrebački, koi se je tamo u poslovih kaptola bavio.

U Zagrebu, gdie je glas o ovoj smèrti turobna čuvstva pobudio u svih vèrstih gradjanstva, dao je pèrvostolni kaptol pokojniku, svom bivšem predstavniku i članu, dne 15. prije i poslie podne a 16. prije podne sa svimi zvonovi zvonit, a ovaj posliednji dan u 10 satih u jutro u pèrvostolnoj cèrkvi obdèržavat svetačne zadušnice. Pokojnikov u častih naslìednik, presvietli gosp. biskup i velepredstavnik Ivan Kralj služio je zadušnice, kojim je prihivao uzoriti gospodin kardinal i nadbiskup, pèrvostolni kaptol, i množtva ljudih svake vèrsti. Stari priatelji, znanci, štovatelji i zahvalnici dodjoše amo, da i oni s molitvami cèrkve sdruže molitve svoje za viečni pokoj i svietlost viečnu one duše, koju štujuć u sreći, žaleć u nesreći sadèržat će i nakon smèrti svedjer u častnoj uspomeni!

Beč. Nj. c. k. apost. veličanstvo ustanovilo je tri štipendie, da se izobraze tri darovita mladića iz Ugarske na jednoj od triuh akademiah u Beču, Milanu i Mletcima u struci slikarstva, kiparstva i krasnogradjenja. Svaki će imati 400 for. sr. godišnje podpore kroz tri godine. Natječaj je baš sad raspisan.

— Iz jugo-zapadnih krajevah Češke otišlo je 24. pr. m. 14 osobah u Ameriku. Govori se, da će za njima doći još mnogi iseljenici, koji se za put spremaju.

— Kao što javlja „P. L.", otvorit će se temišvarsko-segedinska željeznica, premda se dan nezna, sa cielo pèrvih danah mieseca studenoga.

— Nieki bogataši iz Šlezie složili su se po „M. R." u tu svèrhu, da grade parne mline u Ugarskoj, pa da brašno melju isklopno za Šlezia i Saksonia. Punomoćnici tih preduzećah već su u Pešti došli. Kažu, da će se ti parni mlinovi gradit u Kečkemetu, Segedinu ili Baji i Subotici. Pokraj ovih mlinovah gojit će se i marva.

— Galilei, koi je kroz 18 godinah u Padovi bio javni učitelj i gdie se njegova uspomena svetkuje kukavnim kipom od sadre, dobit će napokon po darežljivosti prejasnoga g. glavnoga upravitelja mletačko-milenske kraljevine nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana vriedan spomenik. Profesor Ferari iz Mletakah, vriedan učenik Kanovin, dobio je nalog, da načini Galilejev kip iz mramora, koi će se postavit u fisikalni kabinet padovanskoga sveučilišta.

Tèrst, 19. rujna. Nj. k. visost princ Joinville prispeo je jučer na Lloydovom parobrodu „Tèrst" iz Mletakah ovamo. Danas razgledala je Nj. k. visost Lloydov Arsenal, kojega veličanstvene zgrade napredaju.

Cèrnagora.

Cetinje 11. rujna. Jučer u 11 satih prije podne prispieli su dolazeći preko Bara g. Mati, sestra i brat sv. kneginje. Vremena imamo liepa, ako ovako uztraje, baš će biti dosta i kukuruza. (Svt.)

— „Svetovid" prijavljujući viest i po nama prijavljenu po bečkim listovima, da su cèrnogorskoga kneza Danila ubili, veli: Ovo je nieki zločinac iz pakosti javio poznatom lažljivom organu u Carigrad. Tko šta želi, to i javlja. Naš dopisnik javlja tri dana docnie, da je knez živ i zdrav.

Talianska.

„Armonia" od 16. javlja, da je piemontezki kabinet, za da princu Napoleonu, koi je pokazao da mu nije pravo, što sa umèršem Sue-u s piemontezkom područja iskazane bile tolike počasti, poda zadovoljštinu, odagnao iz svoje dèržave priatelja imenovanoga spisatelja, francuskoga emigranta Charas-a.

Francezka.

Marsilja, 14 rujna. Iz Tunisa od 10. rujna pišu, da je admiral Trehuart Beju javio da je flota zbog toga samo došla, da ga podpomogne u reformama. Uslied toga objavio je bej, kao što smo već jedanput priobćili, nove zakone, koji se tiču jednakoga prava svieh podanikah, ukinuća monopola, tèrgovačke slobode i podpunoga prava posiedovanja od strane Evropeacah, poštovanja osobah i imovine, jednakosti poreza, popisa za kratkom službom, slobode vieroispoviedanja itd. Bej je posietio flotu, koja biaše spremna za odlazak. Ove će reforme ostati na papiru, dok flota ode, jer čime će ih bej oživotvorit?

Pariz 15. rujna. Po provinciama revnjivo kupe francuske izslužene oficire i soldate za Indiu. Kažu, da će svaki soldat 1000, svaki poručik 10,000 a svaki kapetan 15,000 franakah godišnje plaće dobit a izvan toga trošak za put ovamo i onamo. Kapitulacia traje pet godinah.

Velika Britania i Irska.

London, 14. rujna. (Presse.) Nedavno je sačinjen službeni popis o množini naroda u Indii. Ima ga 180 miliunah, koji govore 12—15 jezikah a razdieljen je na silna plemena, sekte i kaste indianskog i mohamedanskoga porekla. Bengalia sama broji 100 miliunah stanovnikah, od koji su 61 miliun podanici engleski. Glavni grad Kalkuta ima 240.000 stanovnikah. Sres od Delhia ima 2 miliunah 195.000, a od Merata 4½ miliuna stanovnikah. Englezi tvèrde, da su uvierenì, da te pobune nije nitko drugi preizveo već svèrgnuti indijski knezovi. Takav je Mohamed Behador, kog Englezi nazivaju kraljem od Delhie. Drugi knezovi samo čekaju na pobiedu buntovnikah, da im se pridruže.

London, 15. rujna. U Arsenalu u Valvika radi se dan i noć, da se svèrše duguljaste kugle za družtvo u iztočnoj Indii. Već je napravljen jedan miliun ovih novo iznadjenih kuglih i predat za prevoz u Bengaliu, a 2 miliuna spremljena su jučer u škrinje i u Bombay poslana.

Kad se skupi sva engleska sila, nalazeća se na putu u Indiu, iznosit će ona 11 regimentah konjanikah, 55 regimentah piehote, 4 kumpanie jahaćega topništva, 11 kumpaniah piešačkoga topništva, 7 poljskih baterieh i 4 kumpanie zemljomierah, svega dakle s evropskim vojinstvom indijskoga družtva 87.000 Evropeacah.

London 17. rujna. (Službeno.) Oslobodjenje engleske posade u Agri (Arra?) nije pošlo za rukom. Outram naimenovan je zapoviednikom divizijah u Dinapore-u i Cawnpore-u. (Triest. Ztg.)

Amerika.

New-York 2. rujna. Parobrod „Atrato" doneo je pacifičnu poštu s viestima iz Kallao-a od 12. i Valparaiso-a od 31. sèrpnja. Iz Kallao-a pišu, da je britanski poslanik u Limi, S. E. Sullivan, od 6 krinkama sastèrtih Peruvianacah u svojem stanu bio napadnut i smèrtno ranjen pištoljskim hitcima. Nieki misle, da je toj kèrvi povoda dao uhošej u stvar od Tumbesa i Lowa. Polag drugoga glasa bili su potutkači toga čina nieke izmedju najpoštovanijih osobah u Limi. Gospodin Sullivan došo je, vele, na jedan bal, koi je dala jedna od najuglednijih porodicah Lime, s jednom dobro poznatom bludnicom, koja je dugo vremena bila njegova priložnica, a kad su mu spočitovali njegovo uvriedjujuće postupanje, odgovorio je, da nijedna od pritomnih ili uobće gospodjah Lime nije ni za dlaku bolja od njegove pratilice. Na odkriće ubojicah razpisana je nagrada od 100 unciah. G. Sullivan bio je sin poštovanoga g. Sullivana, jednoga svàka lorda Palmerstone i bivšega namiestnoga ratnoga tajnika.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz 10 rujna. „Moniteur" javlja, da je jučer pod predsiedanjem carevim bilo vieće ministarsko u stanu chalonskom.

Mletci 20. rujna. Radnje dubljega iskapanja prodora od Rokete dotle su dospiele, da je izvan jednoga amerikanskoga trojedrenjaka već devet većih tèrgovačkih brodovah kod stanja vode nižega nego li obično prešlo markientu pri Malamoki. Kad se radnje dovèrše moći će dolazit i veliki bojni brodovi.

Tèrst, 21. rujna. Danas je posredstvom vodovoda od Nabresine bila pèrvi put napunjena ondiešnja vodoshrana.

Srebro od 2. rujna . . . . 5⁷/₈ fr.
Carski dukati . . . . 7³/₄ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. [illegible] (P. [illegible]26) (3—1)

Kundmachung.

[illegible] Bezirksorte Verbovsko bei Vučinić Sello [illegible] k. k. Postexpedition ist die Stelle des Postexpedienten zu besetzen.

Die fragliche Postexpedition wird sich sowohl mit dem Briefpostdienste als mit der postämtlichen Behandlung von Werthsendungen, insoweit sie durch einen Fussboten transportabel sind, zu befassen, und mit dem k. k. Postamte in Vučinić-Sello durch 4 Mal wöchentliche Fussbotenposten in Verbindung zu stehen haben.

Als Bezüge werden dem k. k. Postexpedienten eine Jahresbestallung von 100 fl. ein Hundert Gulden, ein Amtspauschale jährlicher zwanzig (20) Gulden und für die Unterhaltung der 4 Mal wöchentlichen Fussbotenposten nach Vučinić-Sello und retour ein Jahresbotenpauschale von ein Hundert sechzig (160) Gulden zugesichert.

Bewerber um diese, gegen Abschluss eines Dienstvertrages und Leistung einer Dienstkaution pr. 200 Gulden im Baaren oder in mindestens 3% Staatsobligationen zu verleihende Stelle haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter legaler Nachweisung ihres Alters, ihrer seitherigen Beschäftigung, der Vermögensverhältnisse und ihrer Vertrauungswürdigkeit bis zum 20. Oktober l. J. bei der gefertigten Postdirektion einzubringen.

Agram 12. September 1857.

K. k. Post-Direktion
für Croatien und Slavonien
Klempay.

DP—85) (3—1)

Natiečaj.

U Kupincu, županii zagrebačkoj, kotaru pisarovačkom, izpražnjeno je miesto učitelja i organiste uz plaću godišnju 200 fr. sr. u gotovom novcu, 50 vaganah kukuruze oli raži (hèrži), 12 hv. dèrvah, sa bezplatnim stanom. Natiecatelji imadu svoje molbenice vlastoručno pisane sa sviedočbami vèrhu dovèršenih izpitah i ćudoredności podkriepljene do 25. listopada t. g. niže podpisanom dostaviti.

U Stupniku dne 12. rujna 1857.

Josip Sačić,
podj. okružja okičkog i žup. stupnički kao okr. učion. nadziratelj.

Nr. 4780 (Izv.—324) (3—3)

Feilbietungs-Edikt.

Von dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin wird bekannt gegeben, es sei über Ansuchen der Dr. Anton Fengler'schen Erben Eleonora Döbring, Maria Juliana Trieb, Anton Florian Trieb, Johann Carl Ferdinand Trieb, Maria Elisabeth Trieb, Maria Franziska Trieb, und Johann Carl Josef Fengler die Versteigerung der ererbten Realitäten, und zwar: des hierorts in der Biskupecer Gasse sub Consc.-Nr. 942 gelegenen Hauses sammt An- und Zugehör im Schätzungswerthe pr. 1500 fl. CMz. und des Ackers sub L. Z. 2745 im Schätzungswerthe pr. 200 fl. CMz. bewilliget, und zur Vornahme derselben die erste Tagsatzung auf den 19. Oktober d. J. und die zweite auf den 10. November d. J. jedesmal Vormittags 10 Uhr im hierortigen Rathssaale angeordnet worden.

Weil die Versteigerung auf freiwilliges Ansuchen der Eigenthümer erfolgt, so bleibt den auf die Realitäten versicherten Gläubigern ihr Pfandrecht ohne Rücksicht auf den Verkaufspreis vorbehalten.

Hievon werden Kauflustige mit dem Beisatze verständiget, dass kein Anbot unter dem Ausrufspreise angenommen wird, und dass die übrigen Lizitations-Bedingnisse in der diesgerichtlichen Kanzlei eingesehen werden können.

K. k. Comitats-Gericht
Warasdin am 2. September 1857.
Novak. Fohn.

OGLASNIK.

(Dp.—86) (2—1)

Opomena.

Ja opominjem svakoga sliedjega da nedade nikomu na moje ime nikakvih novacah ili stvarih od novčane vriednosti, ni da komu štogod uzajmi van na moj podpis a i to ne prije, dok se moj podpis meni nepokaže i ja nepodam k tomu svojega privoljenja, inače se odričem svakoga plaćanja.

U Zagrebu dne 22. rujna 1857.

Ma. Singer s. r.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarne Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 24. RUJNA 1857. Broj [illegible]

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom došiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Koncem ovoga mieseca počimlje se posliednji tečaj ovih novinah za tekuću godinu; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, i to na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole besodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah" franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo sva onu gg., koja duguju za prešle tečaje, da što prije dug svoj izplaté.

Uredovni dio.

Br. 1883 (DS—106) (3—1)

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede negdašnje županie heveške i Čongradske (sada Feveš, Solnok i Čongrad) gradovah Kečkemet i Nagy-Körös sa k tim spadavšim pustama Borbaš, Matko, Käncsög, Felsö-Alpár, Szent-Lörincz Ágašegyház, Bešenyö i Nyaršapát, i glede grada Miškolca.

Od strane c. kr. upravljateljstva gruntovnicah u Pešti daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u Buda-Peštanskom upravnom okolišu kraljevine Ugarske, usljed naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 6. kolovoza 1857. br. 15,498. na znanje sliedeće:

I.

U buda-peštanskom upravnom okolišu jest u svèrhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimičko izvidjenje polag obćinah već i u negdašnjoj županii heveško-Čongradskoj izuzemši kr. slobodni grad Segedin, kao i u gradovih Kečkemetu i Nagy-Köröšu a isto tako i na pustah, Borbaš, Matkò, Könčog, Felšö-Alpàr, Szent-Lörinz, Ágasegyház, Bešenyö i Nyaršapát spadajućih k ova dva grada kao i u gradu Miškolcu posve obavljeno, te napismici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, bit će od pèrvoga listopada 1857. svakome na ogled izloženi i to

a) vèrhu grada Miškolca u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Miškolcu;

b) vèrhu gradah Kečkemeta i NagyKöröša, i k tim gradom spadajućih pustah Borbás, Matko, Käncsög, Felšö-Alpár, Sent-Lörinc, Ágaséghaz, Bešenyö i Nyáršapát u c. kr. gruntovničkoj pisarnici u Kečkemetu;

c) vèrhu svih godine 1848. k županii čongradskoj spadavših obćinah, izuzemši kr. slobodni grad Segedin, kojega se zemljištnice i uknjižnice onako voditi imadu, kao što su se i dosada vodile, u c. kr. gruntovničkog pisarnici u Segedinu;

d) vèrhu svih godine 1848. k županii heveškoj spadavših obćinah koje sada sudbeno okružje c. k. županijskog suda solnočkog sačinjavaju, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Solnoku;

e) vèrhu grada Gjöngjöša i puste Bene u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Gjöngjöšu, i napokon

f) vèrhu svih ostalih godine 1848. k županii heveškoj spadavših obćinah uklopno i grada Jagra (Erlau) u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Jagru.

Obavljanje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom, ima se započet takodjer 1. listopada 1857. i u svèrhu ova odredjen je

c. kr. županijski sud u Miškolcu za pod a)
c. kr. županijski sud u Kečkemetu za pod b)
c. kr. županijski sud u Segedinu za pod c)
c. kr. županijski sud u Solnoku za pod d)
c. kr. stolični ured u Gjöngjöšu za pod e) i
c. kr. županijski sud u Jagru za pod f)
naznačene gradove i obćine.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 6. kolovoza 1857 izdanog izroka uvèršćen je u službenih listovih „Bečkih novinah", kao i novinah „Buda-Peštanskih" od 28. kolovoza, 1. i 2. rujna 1857. br. 195. 198. i 200. i u „Buda-Pešti hirlapu" od 30. kolovoza, 3. i 6. rujna 1857. br. 197. 203. i 206.

C. kr. upravljateljstvo gruntovnicah.

U Zagrebu dne 16. rujna 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Nj. veličanstvo car dopustio je ministerialnom savietniku A. pl. Mihanoviću da smije komturski kèrst gèrčkoga reda spasiteljeva a c. podkonzulu u Vidinu Lenku pl. Volfsbergu osmanski red Medžidije 4. razreda primit i nosit.

— Bez devoljnog uzroka u nemilost padši glasoviti napuljski botanik dr. Guljelmo Gasparini naimenovan je nedavno od Nj. veličanstva cara profesorom botanike na sveučilištu od Pavie; on je bio ovih danah u Beču da se kod Nj. veličanstva cara i kod ministra grofa Thuna zahvali za ovu milost. Dr. Gasparini ići će zatim u Bonu na skupštinu istražiteljah prirode.

— Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda generalni gubernator predao je municipalnoj kongregacii u Milanu iz vlastite škatulje 10.000 lirah, da ih ista podieli medju razne dobrotvorne zavode glavnoga grada.

Azia.

Najnovia indijska pošta donosi opis Kawnpora, kako ga je general Havelock našao, kad je onamo unišo dne 17. sèrpnja. Bio je,

Razvitak sile engleske istočno-indijske kumpanie.

(Konac.)

Okrutnost Englezah pobudila je medjutim obćenitu razgorčenost u Indii i sada ustane ovdie proti njima Hyder Aly, koi je skapčao razboritost, lukavštinu i moć (njegovo carstvo obsizalo je prieko 4000 kvadratnih miljah) s najvećom mèržnjom na došavše inostrance. Sabah ili nizam dekanski, koga su Englezi već više putah bili uvriedili, rado mu se pridruži; napokon dobio je za svoju stvar i ratoborne Marate: Francia i Holandia razdraživali su ga još većma i obećali i dali su mu pomoć. Tom mogućem savezu falilo je samo jedinstvo; da je Hyder-Aly umio upotrebit i upravljat svoje i svojih saveznikah sile, za cielo bi Engleze a zatim po svoj prilici i Francéze protierao iz prednje Indie. I u činu nadilazie je rat, već tako, kao što je vodjen bio, sile istočno-indijske kumpanie, osobito u ono vrieme, kada zemlja mati u Evropi i Americi zaraćena po svojim neprijateljima i naselbinama, nije mogla šiljat nikakve pomoći u istočnu Indiu. G. 1783. manjkalo je družtvu kod dugovah od 62 miliuna talirah toliko na gotovom novcu, da je opet od engleskoga naroda zamolila zajam. Medjutim nadvladao je istina Hyder-Aly vaskoliki Karnatik, soldate i žiteljie osobito tkalce odveo u svoje dèržave i kroz 19 miesecih svu zemlju tako poharao, da je uništeno bilo sve što je živilo i posvud zavladala mèrtva tišina, kao da je hoteo da se okruži viekovitom pustoši kao kakvim zaštitnim zidom od groznih evropskih strašilah. No on je god. 1782. preminuo i kao što je mudar i hrabar bio otac, tako nesmotren i divjačan bio mu je sin Tipo Sahib. Od god. 1783. izvan toga ostavljen od Francuzah, morao je Tipo god. 1784. sklopit mir s Englezima, usljed kojega im je predao Karnatik. — No Tipo je sklopio mir samo zato, da skupi novu silu za rat. On se je nazvao sultanom i gledao je da si podvèrgne obližnje narode, da steče tim veću silu proti Evropljanima. Time je Englezima pošlo za rukom, da nizama dekanskoga i Marate god. 1790. sjedine sa sobom proti tom divjem osvojitelju, no upèrkos ovom sjedinjenju ipak je saveznicima stopram treće godine 1792. pošlo za rukom pokorit toga smieloga čovieka. On je morao 1514. kvadr. miljah svoje najliepše zemlje i time polovicu svojih dohodakah ustupit i svaki od saveznikah dobio je po tom malo ne četiri miliuna rupiah godišnjega dohodka. Od toga vremena mislio je Tipo Sahib samo na osvetu i ništa mu nije bilo bolje došlo nego dolazak jednoga Francuza, Ripauda, god. 1796., koi mu je toliko umio kazivat o pobiedama Francuzah i o bližnjem uništenju engleske sile, da je Tipo godine 1797. s ovom protuvom sklopio formalni savez i tajno poslao ladjah, da mu donesu francuskih pomoćnih četah. Kroz to saznadoše Englezi o stvari, oni ga preteku i napadnu i 4. svibnja 1799. godine otmu jurišem Seringapatnam, glavni i stolni grad Tipov. On sam poginu boreći se, njegova bogatstva bila su odnešena u Englesku a sva njegova zemlja, sastojeća u 2662 kvadratne milje, bila je osvojena. Od ovoga područja daji su Englezi Maratima, da ih nerazdraže, 228 kvadratnih miljah; subahu dekanskom, koi im je dao bio nješto pomoći, 480 kvadratnih miljah; a sve ostalo zadèržala je kumpania za sebe. I ratovi proti mnogim indijskim knezovima, koji su bili dovèršeni god. 1803., 1804. i 1817. razširiše posiedovanja kumpanie. — Tako su Englezi malo po malo lukavštinom, slučajnom srećom i neslogom domaćih knezovah stekli neizmierne zemlje u Indii, tako da su već god. 1840. imali zajedno uzemši posrednog i neposrednoga područja više od 24,000 kvadratnih miljah sa 100,000.000 stanovnikah i godišnjih dohodakah preko 100 miliunah talirah niemačkih. No i njihov dugovni teret naraso je do 250 miliunah talirah. God. 1818. svèršili su sretno rat s Maratima, koji su dotle bili strah i trepet svih obližnjih narodah. Godine 1824. imali su rat s Birmanima, koi se je takodjer dovèršio na korist engleske kumpanie a u najnovie vrieme utielovi ista bez ikakva uzroka sa svojim dèržavama i znatnu kraljevinu audsku, koje kralj još živi i jedan je od glavnih podupirateljah sadašnje bune.

veli, kèrvav kup ruševine; ukupno evropsko kèršćansko stanovništvo miesta, okolo 400 osobah na broju, bilo je poraženo, dvorište pred zgradom, u kojoj je Nena-Sahib imao svoj glavni stan, plivalo je u kèrvi, jer u jutro pred ulazkom generala bio je na barbarski način posiečen veliki broj ženah i diece, što ih sačuvaše za sudbinu goru od smèrti.

Ova viest stoji u dosad nerazriešivom protuslovju s priašnjim izviešćima o tako nazvanom kèrvoproliću Kawnporskom, polag kojih su svi Evropljani, koji su po smèrti Sir-Hugh-Wheelerovoj kapitulirali, izdajnim načinom na ladjama postrieljani bili i samo se je jedna plav izbavila i poslie stopram s osobama na njoj bivšima u Kawnpore dovedena bila. Od zaostavših bili su, kao što je onda „Times" sasvim točno pripoviedala, svikolici mužkarci postrieljani i samo žene bile su sadèržane u apsu. — Najnovie izviešće nezna ništa o tobožnjoj priašnjoj kapitulacii i o kèrvoproliću poslie izdajnega vieroloma; sliedi, istoga moralo je evropsko pučanstvo u Kawnporu stopram 16. sèrpnja biti poraženo i čuje se, da su se samo četiri osobe izbavile, jedna tèrgovačka žena i tri Indo-Britanca. Kao što se čuje, nadjen je jeden danik sastavljeni po jednoj gospoji, koi je dopirao do onoga dana, kad je ona bila ubijena i sadèržavao je mnogo viestih, polag kojih se je general Havelock ravnao. Njegova mala hrabra vojska, umorena besprimiernim naporima za posliednjih osam danah, imala je u Kawnporu dva dana odmora i otišla je zatim, umaljena usljed posliednje bitke za petnaesti deo svoga pèrvašnjega broja, prema Luknovu neprijatelju na susret. Pošto je mimo Bithoore, koi je prazan našla i izgorela, prošla, sastala se je dne 29. sa neprijateljem.

O potonjim operaciama, kojih rezultat bio je poraženje neprijateljah kod dvuh jedno za drugim sliedećih prigodah, izviešćuje sliedeći izvadak iz jedne depeše generala Havelocka na vèrhovnoga zapoviednika bengalske vojske:

Iz stana u Bupir-Ul-Gangu, 30. sèrpnja. Jučer smo došli u Unao. Grad je s jedne strane bio zaštićen barom, koje nije bilo moguće pregazit. Kuće su bile obskèrbljene puškaricama i branjene po 15 topovah. Jedan deo Nenine vojske pod zapoviedništvom Jupaha Singha podupirao je neprijatelja. Pošto sam stao kroz četiri sata, pošo sam proti gradu (ovdie se nalazi nieka nerazgovietnost, koja leži ili u samoj depeši ili nepodpunosti izvadka. Možebiti da je ovdie govor o Bupir-Ul-Gangu), koi je takodjer okružen vodom i koi su branila četiri topa. Ja sam jurišao i uzeo sam ga zajedno s topovima. Neprijatelj je izgubio mnogo vojske. I ja sam dosta izgubio, jer sam imao do 88 momakah stranom ubijenih, stranom ranjenih. Ja bi prostaka Kavenagha preporučio bio, da mu se dade kèrst Viktorie; no razsiekli su ga na komade, kad je davao svojim drugovima sjajan primier. Moja je želja, da se njegovoj obitelji dade penzia. Piešaci madraski veoma su se odlikovali. Poručik Dangerfield bio je pèrvi, koi je prekoračio barikadu. Poručik Bogle od 78. gorske regimente bio je jako ranjen, kad je vodio svoje momke proti jednoj kući obskèrbljenoj puškaricama. Molim, da bi Nj. k. visost vèrhovni zapoviednik vojske dostojao uzeti obzir na njega. Pukovnik Tytler, koi je jedva u stanju bio siedit na svojem konju, dao je svima primier radinosti i smielosti. Poručiku Havelocka bio je izpod njega ustrieljen jedan konj. Pobočnik poručik Seaton, od maderaskih piešakah bio je jako ranjen.

Bupir-Ul-Gunge udaljen je od Kawnpora 16 engleskih miljah. Neprijatelj bio je dne 30. sèrpnja od prilike dvie milje udaljen od engleske vojske.

Iz Delhia napada neprijatelj od vremena do vremena sa znamenitom silom, no vazda je bio uzbijen. Dne 18. sèrpnja bila je bitka, u kojoj je poručik Crozier od 75. kraljevske piešačke regimente poginuo. Neprijatelju pošlo je za rukom poslie veoma negla uzmaka sa svim svojim topovima uklonit se u grad.

Iz Agre nema ništa novoga od posliednje bitke. Od prilike 6000 osobah nalazi se u onoj tvèrdjavi i u stanju su dèržat se, no ipak očekuju željno svoje oslobodjenje.

O pobuni, [illegible] pojavila u domaćoj 27. piešačkoj [illegible] nalazećoj se u Kolapuru došle su [illegible] viesti: Jedan dio regimente pobunio se [illegible] kolovoza [illegible] Bukri Ida (?). Kad su oficiri poslie svoga zajedničkog obieda sakupljeni bili u biljardskoj sobi, doleti jedan čemadar (domaći oficir) unutra i javi im, da se momčad približava, da ih postrielja. Odmah pohitiše na već prije dogovoreno sakupljalište. No tri mlada oficira, koji nisu poznavali onoga miesta ili ga u tami nisu mogli naći, zabasaše i padoše u ruke buntovnicima, koji ih ubiše. Mati čemadarova, stara žena, otide u isto vrieme, kad je njezin sin opomenuo oficire, u kuću regimentskoga zapoviednika, majora Rollanda, da gospoje učini pozornima na prieteću im pogibelj i da im pruži priliku da uteku. Jedva što utekoše gospoje, već obkoliše buntovnici kuću. Kad opaziše, da im izmače plien, osvetiše se siromašnoj staroj ženi; njena viernost stala joj je života. Jedan deo buntovnikah bio je uhvaćen, ostali krenuše u druge predjele zemlje. Oni su se zatim vratili i bilo je kèrvavih bitkah, no o rezultatu istih jošte se ništa nezna.

„Times" priobćuje još sliedeću depešu generala Havelocka:

Stanica u Kawnporu 17. sèrpnja.

Božjom pomoćju uzeo sam jučer ovo miesto, porazio sam neprijateljsku vojsku, kojoj je sam Nena Sahib zapoviedao, i zaplienio sam 6 topovah, medju kojima nalaze se 4 obsadna topa. Neprijatelj bio je jako učvèršćen za povorkom selah i 140 minutah branio je okorno svaki pedalj zemlje. No pošlo mi je za rukom s desne strane obkolit ga iza ledja i to nam je osiguralo pobiedu. Nena Sahib dao je barbarski pogubit sve zarobljene žene i diecu. On se je povuko u Bithoor i jutros prije svoga uzmaka digo je u zrak magazin kawnporski. Kažu da se je jako obkopao. Izviešće o broju mèrtvih i ranjenih nemam jošte u rukama, no ipak mislim da sam izgubio okolo 70 momakah, isti su poginuli poglavito vatrom od kartačah.

Navabgunge 17. sèrpnja.

Čini se da Sahiba ostavljaju njegovi pristaše. On je iz Bithoora uteko, koi smo jučer bez svakog odpora posieli. Mi smo tamo našli 13 topovah. Njegova palača gori. General Neil došo je k meni sa znatnom četom engleskih soldatah. Luknov je za sada obezbiedjen.

U stanu kawnporskom dne 21. sèrpnja.

Momu prelazu prieko Ganga ništa nepači. Vojska Nene Sahiba u Bithooru sasvim je razbijena. Mi smo 16 topovah i niekoliciuu živottinjah izvukli iz miesta, njegovu palaču upalili i njegovu barutanu digli u zrak. Jedan deo moje vojske i 5 topovah već su na putu u Luknov. Sva vojska je puna nade, da ćemo skoro sjedinjeni stajat na drugoj obali.

Izvanjski ured dobie je po admiralstvu dne 16. t. m. sliedeću viest iz Indie:

„Kaljari, na tajnika admiralstva u Londonu. — „Bentink" je dne 9. t. m. u 10 satih u večer prispeo u Suez. Njegove viesti jesu iz Kalkute od 10. kolovoza, iz Point de Galle-a od 21. kolovoza a iz Adena od 3. rujna. Lord Elgin došao je u Kalkutu dne 8. kolovoza na brodu Nj. veličanstva „Shannon", pračen po brodu Nj. veličanstva „Pearl". Ovi brodovi imali su 300 posebnih pomorskih soldatah i tri sto soldatah od kopna. Poslie pobune dinaporske bio je jedan mali oddiel sastojeći iz 160 momakah od 10. regimente Nj. veličanstva i iz isto toliko momakah od 37. regimente poslan da oslobodi od prilike osam Evropljanah, koje su buntovnici u Arracku dèržali zatvorene. Ekspedicia nije pošla za rukom i mi smo mnogo ljudih izgubili. General Lloyd udaljen je od svoje komande i zapoviedništvo vèrhu divizijah dinaporskih i kavnporskih predano je generalu Outramu. 63. regimenta urodjeničke piehote razoružana je bila dne 1. kolovoza u Baraporu, isto tako 11. nepravilna konjanička regimenta i tielesna straža generalnoga gubernatora bile su razoružane. „Himalaya" odputovao je dne 10. kolovoza u Mavricij. — Ova viest došla je javamo iz Aleksandrie 11. t. m. u 10 satih u večer i to za Karla Clarendona.

(Podpis) „M. Stopford, Contre-Admiral Konzul Craig."

Iz jedne službene pošiljke takodjer dne 16. prispievše zavodu „India House" razabiramo [illegible]:

[illegible] Aleksandria, 12. rujna. General Havelock prodro je od Kavnpora 25 miljah prema Luknovu, no ipak se je morao vratit u Kavnpore da počeka na pomoć i da smiesti svoj kolerom jako umnoženi broj bolestnikah. (Polag druge viesti vratio se je, vele, opet primivši potrebna podkriepljenja natrag put Luknova). U Agri bio je katahski kontingent s još drugim buntovnicima sasvim razpudjen. Izgubitak Englezah kod nesretne ekspedicie prijavljene u priašnjoj službenoj pošiljki (vidi gore) iznosio je 200 momakah. U Midnaporu saznali su za jednu urotu, koja je imala svèrhu potući Evropljane u Benaresu i Jesoru Shekawaltski batalion kojekao se je, no ipak nije razoružan bio. U Beharu bilo je proglašeno ratno pravo. U Kalkuti bojali su se nemirah za muhamedanske svetkovine i zato su tielesnu stražu razoružali, ostavivši joj ipak konje. U ostalom ova viest potvèrdjuje sve, što sadèržaje vladna pošiljka.

Turska.

Šištov, 4. rujna. (Wand.) Od nekoliko danah dobili smo ovdie opet novoga mudira, a iz Tèrnove premiestit će se Osmanpaša takodjer. Ovo je za godinu danah treći mudir i paša što se mienja! Od pomiestnih novostih nema drugih nego da je hajduk Tomirelo posiečen. Takodjer je pogubljen jedan hajduk u Lom Palanki a jedan u Plevnu.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 21. rujna. U sriedu (23.) odputovat će car u Strassburg a u četvèrtak u Baden-Baden.

Grof Valevski upravio je na diplomatične zastupnike Francie u inozemstvu okružnicu, u kojoj izjavlja, da se je Francuska u niemačko-danskoj razpri odlučila na korist Danie.

Resultat moldavskih izborah prouzrokuje ovdie največe zadovoljstvo. (Bèrzojavne viesti bečke Presse.)

Pariz 22. rujna. „Moniteur" donosi popis svotah, koje su od pariških merijah u korist žèrtvah indijskog ustanka podpisane.

„Pays" hoće da zna, da Nena Sahib ide proti Luknovu i da je za četiri dana hoda pred generalom Havlockom.

Berlin, 22. rujna. „Gotenburške novine" javljaju, da je Storthing u Kristianii jednoglasno podielio dozvolu, da neka za kraljeve bolesti vodi vladu krunski princip. Švedski ustavni odbor izreko je se 18 proti 5 glasovah takodjer ovu ustanovu.

Verona, 21. rujna. Berba se je počela. Kakvoća se veoma hvali no kolikoća jedva će biti srednje ruke.

Norimberg 10. rujna. Jučer bila je konferencia za viećanje o niemačkom tèrgovačkom zakoniku. Za Prusku zamienio je Helmsoeth tajnoga vèrhovnoga pravosudnoga viećnika Bischofa i bio je naimenovan za službovanja istoga.

Srebro od 2. rujna . . . . 5⅞ fr.
Carski dukati . . . . . 7¾ „

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. k. lutriji u Tèrstu izvučeni su dne 19. rujna 1857. sliedeći brojevi:

83, 25, 46, 38, 39.

Bližnje vučenje bit će 30. rujna 1857.

SLUŽBENI LIST.

Br. 2403 Pr. (Vl.—72) (3—2)

Oglas natiečaja

za popunjanje više službah kod c. k. urbarialnih sudovah imajućih se podići u kraljevinama Hèrvatskoj i Slavonii.

Polag organičkih ustanovah o uredjenju urbarialnih sudovah za kraljevinu Hèrvatsku i Slavoniu, koje je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo najvišjom odlukom od 21. kolovoza t. g. najmilostivie odobrilo, postavit će se jedan urbarialni sud II. molbe sa stolicom u Zagrebu a tri urbarialna suda I. molbe i to jedan u Zagrebu za obseg zagrebačke i riečke županie, jedan u Varaždinu za obseg županie istog imena i treći za osiečku i za požešku županiu sa stolicom u Osieku.

Razpisuje se dakle i daje na znanje uslied ovlade primljene od visokih c. k. ministarstvah unutarnjih poslovah i pravosudja od strane podpisanoga miestodèržtvenoga predsiedništva a sporazumljenju s predsiedništvom c. k. banskoga stola, natiečaj za sliedeće službe s natiečajnim rokom do 10. listopada t. g. i to:

1) za službu savietskoga tajnika kod c. k. urbarialnoga suda II. molbe sa platom godišnjih 1200 f. i činom VIII. dnevničkoga razreda;

2) za službe prisiedničke kod c. k. urbarialnih sudovah I. molbe s izmierom plate od godišnjih 1200 f. i činom VIII. dnevničkoga razdiela.

3) za službe pristavničke kod c. k. urbarialnih sudovah I. molbe s platom godišnjih 700 f. i činom IX. dnevničkoga razreda.

Savietski tajnik kod urbarialnoga suda II. molbe, kao i pristavi kod urbarialnih sudovah I. molbe imaju vodit siedničke zapisnike i predsiedničko dopisivanje, osnivati odpreme vèrhu savietskih zaključakah, dèržat u očevidnosti tekuće poslove i ako bi potrebno bilo, zastupat službu prisiednika sa stolicom i glasom.

Za prisiednike urbarialnih sudovah I. molbe, od kojih sudovah svaki imat će u pravilu trojicu istih, mogu se tako konačno postavljeni činovnici političnо-upravne i sudačke grane, kao i pouzdane osobe sposobne za službu, koje sada nestoje u aktivnoj dèržavnoj službi ili koje nisu nikad ni bile u istoj, naimenovat u tom slučaju, ako je svestrano dokazano, da se je moći u njih pouzdat i da su isti obskèrbljeni znanjem potrebnim za obavljanje poslovah dolazećih kod urbarialnih sudovah i praktičnim izkustvima, nadalje, ako su im poznate forme urbarialnih parnicah i da uzmognu občit s pučanstvom nakoliko bi to potrebno bilo uredovnim dielovanjem suda, ako su u potrebnoj mieri viešti jednom u sudnom okrugu običajnih zemaljskih jezikah.

Svi kod urbarialnih sudovah postavljeni činovnici, ako sada i nisu u aktivnoj službi i ako nisu ni prije bili u istoj, smatraju se kao da su konačno postavljeni i mogu se i na njih uporavit svi propisi izdani za dèržavne službenike.

Natiecatelji za jednu od navedenih službah imaju dakle svoje valjano obložene molbenice i to ako već imaju kakvu javnu službu obskèrbljene i s tablicom od kvalifikacie putem svoje predpostavljene oblasti, u čijem se području nalaze, unutar gore naznačenoga roka podnieti ovamo.

Napose imaju u molbenici vierodostojno izkazat:

a) Dobu i vierozakon;

b) Nauke; pri tom je potrebno, da je tražilac pravoslovno-političke nauke svèršio na kojem c. k. sveučilištu ili na kojoj c. k. pravoslovnoj akademii;

c) Praktično usposobljenje polag potrebah gorenavedenih i dosadanje javno službovanje ili privatno zanimanje. Ovo dosadanje službovanje ima se u kronologičnom redu po svojoj vèrsti navest s naznačenjem emolumentah skopčanih š njime;

d) Ine zasluge, ako su možebiti koju stekli;

e) Bezoporočnu čudorednost i izpravno političnо vladanje, o čemu se i oblasti, koje po okolnostima propraćuju natiečajne molbenice, neka izvole jasno i sdušno izrazit.

Izvan toga imaju natiecatelji navest svoj stališ t. j. da li su neoženjeni, oženjeni ili udovi, u posliednjem slučaju broj i dobu diece, ako koje imaju, nadalje, ako su u rodu s kojim činovnikom služećim u toj zemlji na kod koje god oblasti, stupanj istoga srodstva.

U Zagrebu 16. rujna 1857.

Od predsiedništva c. k. hèrv. slav. miestodèrštva.

C. k. dvorski savietnik
pl. Conrád sv. r.

Nr. 16709—2583 (Vl—73) (3—1)

Kundmachung

betreffend die Abänderung des Lehrplanes an dem k. k. Militär-Thierarznei-Institute und der damit in Verbindung stehenden Hufbeschlagslehranstalt in Wien.

Mit Beginn des Studienjahres 1857-58 werden an dem k. k. Militär-Thierarznei-Institute in Wien Schüler für den bis nun bestandenen Curs für Kurschmiede nicht weiter angenommen, und daselbst nur mehr ein Kursus für eigentliche Thierärzte eröffnet, an welchem jedoch auch Hörer aus dem Civile theilnehmen können.

Die Aspiranten aus dem Civile für diesen Lehrkurs müssen das 17. Lebensjahr vollendet, und dürfen das 24. nicht überschritten haben, und müssen sich mit den Zeugnissen über die, wenigstens mit Erhalt der ersten Fortgangsklasse stattgefundene Absolvirung des Untergymnasiums oder der Unterrealschule ausweisen.

Der Studienkurs dauert durch 3 Jahre oder 6 Semester, nach Absolvirung desselben und nach Ablegung der strengen Prüfungen erhalten die Kandidaten ein Diplom, durch welches sie zur Ausübung der thierärztlichen Praxis in ihrem ganzen Umfange an allen Hausthiergattungen in den sämmtlichen Kronländern des österrh. Kaiserstaates berechtiget werden.

Diplomirte Aerzte und approbirte Wundärzte, dann Kurschmiede, welche nach dem bisherigen Studienplane den zweijährigen Lehrkurs zurückgelegt haben, können den thierärztlichen Kurs in zwei Jahren oder 4 Semestern absolviren, doch können die letzteren nur dann zur Aufnahme zugelassen werden, wenn sie sich mit den Zeugnissen über das entsprechend zurückgelegte Untergymnasium oder die Unterrealschule auszuweisen vermögen und das 36. Lebensjahr noch nicht überschritten haben.

Der Unterricht wird unentgeldlich ertheilt nur für die Ablegung der strengen Prüfungen ist die vorgeschriebene Taxe zu entrichten.

Die Aspiranten für den thierärztlichen Lehrkurs haben sich unter Beibringung der Aufnahmsdokumente in der ersten Monatshälfte Oktobers l. J. bei dem Studiendirektor des k. k. Militär-Thierarznei-Institutes persönlich zu melden. Mit 16. Oktober wird die Aufnahme für Hörer aus dem Civile geschlossen.

An der mit dem k. k. Militär-Thierarznei-Institute verbundenen Hufbeschlagslehranstalt werden alljährlich zwei halbjährige und zwar mit 1. Jänner und 1. Juli beginnende Kurse für Hufbeschlagschmiede aus dem Civile abgehalten.

Zur Aufnahme in denselben wird das Zeugniss der mit gutem Erfolge absolvirten Trivialschule der Lehrbrief über das ordnungsmässig erlernte Schmiedehandwerk und der Ausweis über eine wenigstens zweijährige Gesellenzeit erfordert. Nach entsprechender Absolvirung dieses Kurses, welcher unentgeldlich abgehalten wird, erhalten die Schüler ein Zeugniss, durch welches sie als befähigt erklärt würden in jedem Orte des österrch. Kaiserstaates ein Hufschmiedgewerbe selbstständig anzutreten.

Der nächste Kurs beginnt mit 2. Jänner 1858 und es haben sich die Aspiranten unter Beibringung der erforderlichen Aufnahmsdokumente längstens bis zum 8. Jänner 1858 bei dem Studiendirektor des k. k. Militär-Thierarznei-Institutes persönlich zu melden.

K. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 10. September 1857.

Nr. 39388-17102 (Vl.—71) (3—3)

Kundmachung.

Erledigte Pensionärsstellen.

Zur Besetzung dreier am k. k. Militär-Thierarznei-Institute in Wien erledigten Pensionärsstellen mit einem Jahresstipendium von drei Hundert (300 fl. CMz.) freier Wohnung und Beheitzung, wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Bewerber um diese Stellen, deren Genuss drei Jahre dauert, müssen entweder graduirte Civil-Aerzte oder abprobirte Wundärzte sein, und haben ihr mit dem Taufschein, den medizinisch-chirurgischen Studien-Zeugnissen, dem Diplom und Moralitäts-Zeugnisse, dann mit Belegen über allfällige Sprachkenntnisse und etwa schon geleisteten Dienste versehenes Gesuch längstens bis 26. November bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu überreichen.

Bewerber, die bereits bei einer Behörde in Dienstleistung stehen, haben ihre Gesuche durch die Behörde, bei welcher sie angestellt sind, zu überreichen.

Von der k. k. Niederösterreichischen Statthalterei
Wien am 10. September 1857.

Nr. 10909—1857 (DS.—105) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

In Folge Erlasses der hohen k. k. Statthalterei dd. 17. September 1857 Z. 14544 wird die Herstellung der Pfarrkirche in Jelenska gornja (im Bezirke Moslavina) im Wege einer öffentlichen am 8. Oktober 1857 im Pfarrhause zu Jelenska gornja abzuhaltenden Minuendo-Lizitation hintangegeben werden.

Der Fiskalpreis ist folgendermassen festgesetzt:

I. für die Maurerarbeit smt. Mat.	200 fl.	8 kr.
II. » » Steinmetzarb. » »	91 fl.	12 kr.
III. » » Zimmermannsarbeit smt. Materiale	896 fl.	14 kr.
IV. für die Spenglerarb. smt. Mat.	552 fl.	41 kr.
V. » » Anstreicherarb. » »	66 fl.	7 kr.
Summa	1806 fl.	22 kr.

Die Versteigerung wird im Ganzen für alle Leistungen erfolgen, dem Unternehmer werden überdiess 173 Handlanger und 106 Fuhren durch die betreffende Gemeinde in Natura beigestellt.

Jene Unternehmer, welche gesetzlich giltige Verträge einzugehen fähig sind, und sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, haben am obbenannten Tage und Ort bis 10 Uhr Morgens persönlich zu erscheinen, oder ihre mit gehöriger Vollmacht zu versehende Bestellten dahin zu senden, und haben vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukostenbetrages zu erlegen.

Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt, für diesen Neubau werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten, als auch mündlich von der Commission entgegen genommen. In allen vorschriftsmässig zu verfassenden und mit dem Reugelde zu belegenden Offerten ist der Anbot deutlich und mit Buchstaben auszudrücken.

Die Offerte sind bei der k. k. Agramer Comitatsbehörde längstens bis zum Lizitationstage einzubringen und haben die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntniss der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse zu enthalten.

Die diessfälligen Pläne, Vorausmasse, Preistarife, die summarischen Kostenanschläge, dann die allgemeinen und speziellen Baubedingnisse können bei der gefertigten k. k. Comitatsbehörde bis zum Lizitationstage eingesehen werden, und werden am Versteigerungstage selbst zu Jedermanns Einsicht vorliegen.

Im Falle der Erstehung unter dem Fiskalpreise werden die in Rede stehenden Herstellungen an den betreffenden Ersteher sogleich vorschriftsmässig commissionell übergeben werden, wesshalb auch die schriftlichen Offerenten sich bei der Lizitation einzufinden haben. Das Kirchendach muss vor Eintritt des Winters unbedingt, und die übrigen Herstellungen bis Ende Juli 1858 in vollständig collaudationsfähige Ausführung kommen.

Agram am 21. September 1857.

K. k. Comitatsbehörde.

Nr. 11,334-395 (Fin.—42) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Zu Folge Erlasses des hohen k. k Finanz-Ministeriums ddto 18. April 1857 Z. 22948-F. M. werden im Einverständnisse mit der Direktion der k. k. privilegirten österreichischen Nationalbank nachstehende zum Staatsgute Miljana und Nagy-Tabor gehörigen Entitäten im Wege der öffentlichen Versteigerung an den Meistbietenden käuflich überlassen und zwar:

I. Das Wirthshaus in Slukac Haus-Nr. 4 sammt Stall und Schopfen mit

5 Joch	362 []°	Aecker
1 »	1369 »	Wiesen
— »	600 »	Hutweiden
— »	120 »	Weingarten
3 »	1557 »	Wald

geschätzt auf 1305 fl. B. V.

II. Die Mahlmühle in Töplitz Haus-Nr. 15 an der Sutla mit 3 Gängen sammt Wohngebäude und Stall mit

	443 []°	Garten
	1010 »	Acker
1 Joch	1388 »	Wiese
1 »	278 »	Wald

geschätzt auf 1986 fl. B. V.

III. Das grosse Wirthshaus in Dessinic Haus-Nr. 26 sammt Stall, Wagenschoppen, Dreschtenne und Fruchtscheuer nebst gewölbten Keller mit

	855 []°	Garten
3 Joch	1353 »	Aecker
7 »	941 »	Wiesen

geschätzt auf 4205 fl. B. V.

IV. Das kleine Wirthshaus in Dessinic Haus-Nr. 21 sammt Stall und Fleischbank mit

2 Joch	569 []°	Acker
	536 »	Wiesen
	375 »	Hutweiden

geschätzt auf 840 fl. B. V.

V. Das sogenannte Spitalsgebäude in Dessinie mit einer Bau-Area von 50 □° geschätzt auf 80 fl. B. W.

VI. Das Wirthshaus in Vinagora Haus-Nr. 42 sammt Keller, Stall und Fleischbank mit

620 □° Acker
4 Joch 51 » Wiese
3 » 1501 » Wald

geschätzt auf 920 fl. B. V.

Die öffentliche Versteigerung dieser Entitäten wird im Schlosse zu Miljana drei Meilen von der Eisenbahn-Station Pöltschach entfernt am 22. Oktober 1857 von 10 Uhr Vormittags angefangen vorgenommen werden.

Die genaue Beschreibung der zur Veräusserung ausgebotenen Realitäten, so wie die Lizitations-Bedingnisse können sowohl bei der gefertigten Finanz-Landes-Direktion, oder bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Warasdin, als auch bei dem Domänenamte in Miljana zu den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Auf schriftliche Offerte wird nur dann Rücksicht genommen, wenn dieselben auf 15 Kreuzer Stempel ausgefertigt, das Verkaufs-Objekt genau bezeichnend, und mit dem 10% Vadium des Ausrufspreises belegt, drei Tage vor der ausgeschriebenen Lizitations-Tagsatzung, das ist längstens bis 19. Oktober 1857 Abends bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Warasdin einlangen.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Croatien und Slavonien

Agram am 12. September 1857.

Nr. 12328 (Fin.—44) (3—2)

Kundmachung.

Zur Verpachtung des Mauth-Ertrages an der nachstehenden Mauth-Stationen im Agramer Comitatsbezirke auf die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1859 wird eine dritte Lizitation und zwar:

Für die Wegmauthstationen Sesvete und Agramer Linienamt in der Lachischen-Gasse auf den 28. September 1857 ferner: für die Weg- und Brückenmauthstationen Bregana, Samobor und Agramer Linienamt in der Save Strasse sammt der Navigation auf den 29. September 1857 und für die Wegmauthstationen Carlstadt und Rakovpotok auf den 30. September 1857 mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Versteigerung unter denselben Bedingungen und Modalitäten bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Agram erfolgen werde, welche in der dem Amtsblatte der Agramer Zeitung Nr. 167 a. 1857 beigerückten Kundmachung der hohen k. k. kroat.slav. Finanz-Landes-Direktion vom 16. Juli 1857 Z. 10097 enthalten sind.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Agram am 17. September 1857.

Br. 1826. (DS.—102) (3—2)

Izrok.

Obnaredovanje napisnikah gruntovničkih u sèrbskoj vojvodovini i u tamiškom Banatu glede negdašnje županie bačko-bodroške (sadašnjeg somborskog i novosadskog okružja).

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Tamišvaru daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućeg uvedenja gruntovnih novih knjigah u sèrbskoj vojvodovini i u tamiškom Banatu usled naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 31. sèrpnja 1857 br. 15,498 na znanje sliedeće:

I.

U sèrbskoj vojvodovini i u tamiškom Banatu jest u svèrhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimičko izvidjenje poleg občinah već i u negdašnjoj županii bačko-bodroškoj (sadašnjem somborskom i novosadskom okružju) izuzemši kr. slobodni grad Zombor, posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti koji k istim spadaju, bit će svakome na ogled izloženi,

od 1. listopada 1857. počemši, i to

a) vèrhu sviuh godine 1848. k negdašnjoj županii bačko-bodroškoj spadavših občinah, koje sada sudbeno okružje c. k. kotarskog ureda somborskog, apatinskog i kutinskog sačinjava, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Somboru,

b) vèrhu kr. slobodnog grada Subotice (Maria-Theresiopel) i sviuh godine 1848. k negdašnjoj županii bačko-bodroškoj spadavših občinah, koje sada okružje c. k. kotarskog ureda suboličkog i sentskog sačinjavaju u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Subotici (Maria-Theresiopel),

c) vèrhu sviuh godine 1858. k negdašnjoj bačko-bodroškoj županii spadavših občinah, koje sada okružje c. k. kotarskog ureda bajinskog sačinjavaju, ukupno i grada Baju, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Baji, i

d) vèrhu sviuh ostalih občinah, koje su god. 1848. k županii bačko-bodroškoj spadale, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Novom-Sadu.

U obsiru kr. slobodnog grada Novog-Sada, občine čebske i prediuma Šarlotenszálláš zvanog, imadu valjati ustanove proglašene od 30. prosinca 1855 i od 6. ožujka 1857 u obsiru onih nepokretnostih kr. slobodnog grada Zombora, koje još miestno izvidjene nisu, imadu se ovovèrstne zemljištnice i uknjižnice kod postojećeg gruntovničkog ureda onako voditi kao što su se i dosada vodile.

Obavljenje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom, ima se započet takodjer 1. listopada 1857. i u svèrhu ovu odredjen je

c. kr. okružni sud u Zomboru za pod a)
c. kr. kotarski sud u u Subotici za pod b)
c. kr. kotarski sud u Baji za pod c) i
c. kr. okružni sud u Novom-Sadu za pod d) naznačene občine.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 31. sèrpnja 1857. izdanog izroka uvèrsten je u službenih listovih bečkih novinah kao i novinah tamišvarskih od 28. kolovoza 2. i 3. rujna 1857. br. 195. 199. i 200.

C. kr. upravljateljstvo gruntovnicah.

U Zagrebu dne 10. rujna 1857.

Br. 530 (Izv.—336) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. varaždinsko-gjurgjevačke krajšničke regimente stavlja se time do občenitoga znanja, da će se za dojduće dvie godine 1858. i 1859. opet dèržat jeftinbena rasprava za obezbiedjenje radnjah čišćenja provažah i derenčinskih poslovah (Senkgrubenreinigungs und Wasenmeister-Arbeiten) za kotare obih varaždinskih krajšničkih regimentah i za belovarski vojnički komunitet i to dne 7. listopada t. g. u štabskom miestu Belovaru predpodne u 9 satih.

Bitni uvieti su sliedeći:

a) moraju se provaže kod erarialnih i komunitetskih sgradah svake godine koliko god ću putah biti potrebno, kod privatnih pako osobah svaki put, kad će se zahtievat, čistit vlastitim konjima, kolima i drugim potrebnim stvarma;

b) psi, koji nemaju gospodara, moraju se hvatat za badava., zatim komunitetske ulice dèržat čiste od svake stèrvine. Cèrknuta marva odstranjivat će se kod privatnih ljudih po pristojbi ustanovljenoj putem licitacie;

c) derenčin ima vaviek samo svojim konjima obavljat svoja poslovna putovanja po obim regimentskim kotarima kao i ostale svoje radnje.

Nasuprot dobit će derenčin bezplatni erarialni kvartir sa štalom a kao liebna ciena uzet će se obstojavša u god. 1853. plata od sedam sto forintih za svaku od obiuh varaždinskih regimentah, zatim dvie sto forintih za belovarski vojnički komunitet, pri čemu se još i to opaža, da se dostanca na dražbi osigurava bezplatna doznaka na 6 d. s. hvatih tvèrdih dèrvah za ogriev.

Belovar dne 14. rujna 1857.

Na br. 2898—1857 p. (Izv.—337) (3—1)

Oglas dražbe.

U pogledu iznajmljenja prava pobiranja občinskog nameta od vino-, pivo- i rakie-točja, zatim od mesarenja za vrieme od 1. studenoga 1857 do zadnjeg listopada 1858. za ove područne občine Kutinja, Popovača i Ludina razpisuje se ovime javna dražba, koja će se za občinu kutinjsku dne 6. u Kutinji, za občinu ludinsku dne 7. u Ludini a za občinu popovačku dne 8. listopada 1857. u Moslavini svagda u 9 satih prie podne u dotičnoj občinskoj pisarni obdèržavati.

Svaki dražbenik imat će prie nego se dražba započme od izkričné ciene u ime žaobe 100 for. sr. a preuzimatelj nakon dovèršene dražbe četvèrtinu godišnje najamnine, kamo će mu se i ona položena žaobina uračunati i koja će se pri zadnjoj platežnoj rati tekar uračunati u ruke ovouredoog poviereníka u ime jamčevine položiti.

Pismene ponude primat će se samo prie započete usmene dražbe.

To se ovime do obćeg znanja stavlja sa primietbom, da je prave vino-, pivo- i rakie-točja, zatim mesarenja u podčinjenom području za god. 1855-56 2827 fr. sr. ukupno, a za pojedine občine i to za Kutinu 836 fr., za Popovaču 1184 fr. a za Ludinu 807 fr. sr. iznašalo i da se dražbeni uvieti u svako doba prigodom uredovnih urah tako kod ovog c. k. kot. ureda kao i kod područnih obć. uredah uviditi mogu.

C. k. kot. ured

U Moslavini dne 16. rujna 1857.

C. k. kot. predstojnik
Tomašić.

Dp. 87. (3—1)

Natiečaj.

U Dugih selih i u Ježevu izpražnjena su miesta učitelja.

Dugoselski učitelj dobiva stan, 300 fr. sr. godišnje plaće i 60 fr. na dèrva.

Ježevački učitelj dobiva stan, 3/4 rali vèrta, 2 rali sienokoše, 300 fr. godišnje plaće i 60 fr. na dèrva.

Oni, koji ove službe dobiti žele, neka podnesu podpisanomu svojeručno pisane molbenice uz sviedočbe o učiteljskoj sposobnosti i ćudoredności do 31. listopada o. g.

U Bèrskovljanih dne 17. rujna 1857.

Nikola Havliček,
kotara vugrovačkoga podj. i pučkih učionah nadzornik.

Br. 2389—1857 p. (Izv.—326) (3—3)

Oglas dražbe.

Da se osiguraju ovostranim občinam: sv. Ivanskoj, humskoj i popovečkoj dohodci, koje s višjom dozvolom iz občinskog nameta od točenja vina, piva i rakije, zatim od siečenja marve cèrpe, dat će se pobiranje upitnog nameta u vrieme od 1. studenoga 1857 do konca listopada 1858 onomu, koji u to ime najviše ponudi, u zakup, u koju svèrhu se ovim razpisuje javna dražba, koja će se za občinu sv. Ivansku dne 21. rujna t. g. u občinskoj pisarnici u sv. Ivanu, za občinu humsku dne 22. rujna t. g. u občinskoj pisarnici u Breznici i za občinu popovečku dne 24. rujna t. g. u občinskoj pisarnici u Popovcu od 10 satih prie podne do 1 sat poslie podne obdèržavati.

Pozivaju se indi svikolici, koji bi upitno pobiranje občinskih nametah u zakup uzeti namieravali, da u naznačenom roku na odredjeno miesto dodju, uz to što se primiećuje, da će svaki dražbenik prije liobe u ime vadiuma 50 fr. sr. morat položiti, i taj, ako zakupnikom ostane odmah dopuniti do svote, koja će dvanaesti dio ugovorene zakupnine sačinjavati; dočim će ostalim dražbenikom položeni vadium odmah povraćen biti.

Ostali uvieti dražbe proglasit će se prigodom same dražbe.

U Sv. Ivanu dne 10. rujna 1857.

C. k. kot. predstojnik
Car.

Nr. 2849 (Izv.—329) (3—3)

Editto.

L' i. r. Tribunale di Comitato in Fiume rende publicamente noto, che a requisizione della locale i. r. Pretura Urbana qual Foro di Concorso dell' oberato Mattio Lenaz, venne per la vendita della Casa Nr. 466-VI. sita in questa Città spettante alla Massa d' esso Oberato, stabilito l' incanto da tenersi nell' Aula di questo Tribunale al di 30. Settembre a. c. dalle ore 9 di mattina sino alle 12 meridiane.

Gli articoli d' asta si renderanno ostensibili all' asta ed ancora prima a quest' Uffizio di spedizione.

Fiume li 29. Agosto 1857.

Il Preside.

Nr. 2603 p. (Izv.—331) (3—3)

Kundmachung.

Auf Grund der hieramts vorgewiesenen vom k. k. Bergkommissariate zu Agram dd. 28. August 1857 Z. 92 A. de 1857 ausgefertigten Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung hat Herr Ludwig v. Kuehtich Privatier zu Razvor am 4. September 1857 das Freischurf-Zeichen auf dem der österreichischen National-Bank gehörigen, in der Gemeinde Poljana, Bezirke Klanjec gelegenen Waldgrunde aufgestellt. Was zur allgemeinen Kenntniss hiemit gebracht wird.

Vom k. k. Bezirksamte

Klanjec am 12. September 1857.

In Diensten abwesend des k. k. Bezirks-Vorsteher
der k. k. Bezirks-Adjunkt
Davidović.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Brzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 25. RUJNA 1857. Br. 218.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom došiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ Koncem ovoga mieseca počimlje se posliednji tečaj ovih novinah za tekuću godinu; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, i to na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah" franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč. Privremenom predstojniku draždjanskoga odbora schillerove zaklade priobćeno je od strane kr. saksonskoga ministarstva izvanjskih poslovah, da je Nj. c. k. apost. veličanstvo Schillerovoj zakladi u Draždjanima dostojalo dozvolit prinesak od 100 dukatah (cekinah) u zlatu.

— U obziru za rukom pošloga već prijavljenoga produbljivanja u luku Malamoko utičućega kanala od Rokete piše „Gazzetta di Venezia":

„Produbljivanje roketskoga kanala napreduje najboljim uspiehom i način izmišljeni po Fosoli, koi se pri tom poslu upotrebljuje, pruža rezultatah prieko svake nade. Izvan amerikanskoga broda „Arcole" uništivšega onamo dne 22. kolovoza, prispielo je dne 15. t. m. kod stanja vode od dvie stope pod običnom dubljinom 5 brigantinah, zatim dodjoše dva brika, 1 polaka i 4 broda s razapetim jadrima. Nema više nego 80 danah, što je posao započet a kad se svèrši, moći će i velike bojne ladje ulazit u kanal roketski. Polag priašnjih metodah nebi se mogło ni s največom potratom vremena i novacah toliko učinit. Tèrgovačkom stališu i prometu po moru ovo će veoma dobro doći, što se ima zahvalit obazrivim naredbama Nj. c. visosti prejasnoga gospodina nadvojvode generalnoga gubernatora.

— Kao što „Gazzetti di Milano" pišu iz Napulja od 3. t. m. Čini se da je kapetan broda „Cagliari" većma zapleten u nemire u napuljskom primorju, nego li što se je prije mislilo. Kažu da su znakovi, koji govore proti njemu, uzeti iz niekih pisamah Pisacane-ovih.

Turska.

„Presse d' Orient" od 11. rujna javlja iz Skadra: Miridićani sačinjavaju osobito pleme u gornjoj Albanii. Oni su kèršćani zapadne viere i medju svim albanskim plemenima odlikuju se svojom hrabrosti. Oni su više putah spasili portu vojevavši proti buntovnicima njezinim u Albanii. Što je i posliednja buna u Albanii stišana, ima se pripisati jedino njihovoj hrabrosti. Sultan dakle, želeći ovomu plemenu pokazati svoju priznatnost, pozvao je njegovoga poglavicu k sebi u Carigrad i tu ga je u prisutstvu predstavnikah sviuh silah, cieloga generaliteta i ministarstva uzvisio na dostojanstvo paše. Ovo je dakle pèrvi kèršćanin, koi je kao takav dobio dostojanstvo paše.

Rusia.

„Kavkaz" priobćuje novia izvieśća o vojničkome operiranju ruskom proti planincima, premda ista izviešća nedopiru ni do konca sèrpnja mieseca. Na desnom krilu kao da su, što se prostranstva tiče, jako popustila napadanja čerkeska, koja su, kao što je poznato, upravljena bila poglavito proti novoj tvèrdjavi u Majkopdolu; a zato su popustila, što su Čerkezi vidili da im je zalud dalje i tierat ih. Isto tako i adajumski zbor ima samo još malo da tèrpi od nepriateljskog uznemirivanja. Što se pako hvalinskoga prediela tiče, na desnom krilu se je u glavni stan dagestanskoga puka u Salatavii, Starom Bartunaju, 19. sèrpnja premiestio veći deo toga puka i ovih danah bilo je niekoliko malih bojevah po svoj prilici zato, da bi se Rusima odvratio pozor od upadanja, koje je u isto vrieme pokušano u prediel tarčkoga šamlaha. No gomile planinacah, koji su pokušali to upadanje, ipak je snažno odbio generalmajor Olgalar-beg, koi je upravljao vojskom u Kimikdolu. Na taj način će, ako se ove godine još kakvi dalji preduzetci neučine, ova godina svakojako znamenita biti zato, što su načinjene tri nove, daleko napred pomaknute ruske tvèrdjave i mnogi vojnički drumovi.

Švajcarska.

Kojim je pravcem udarila razjarenost u Waadtu, proizlazi iz sliedećega miesta lista „Nouv. Vaudois". On kaže naime; „Moramo priznati, da se sve većma očvèršćuje misao, da se Waadt namierava otèrći od saveza, i da se sve više čuje govorit o sdruženju s Francuskom. Na dan proglašenja švajcarskoga unitarizma pokazala bi se odvažna franceska stranka, jer den danas kao u godinama 1798., 1803. i 1815. voli Waadtlandez biti članom velikoga francuskoga naroda nego li podanikom bernskim. Ako hoće da nas silom usredotoče a onda je naše naravno sredotočje Paris a ne Berna."

Azia.

„Times" piše:

„Viesti prispievše o položaju onoga grada kao i dolnje Bengalie daju se smatrat kao nepovoljne ili povoljne, kako koi uzme na oko pogibelj ili duh, kojim se ovoj pogibelji opire. Ne samo da su u Berampuru razoružane dvie regimente to jest jedna domaća piešačka i jedna regimenta nepravilne konjadie, već se je i tielesnoj straži generalnoga gubernatora isto dogodilo, premda se je istoj dopustilo, da može zadèržat svoje konje. Naravno taj je korak po svoj prilici učinjen bio iz najobičniih opreznih razlogah neimavši nova uzroka za podozrienje i jedino samo zato, jer se je generalni gubernator osiećao dosta jakim učinit taj korak. Kod odlazka priašnje pošte ostalo nam je samo do šest domaćih piešačkih regimentah (vojske bengalske) viernih i u posiedovanju svoga oružja; pošto su se pako četiri urodjeničke regimente dinaporske, koje su prije činile dobrih uslugah, tek malo prije zatvora varoških vratah pobunile, nije se moglo uzdat ni u onaj maleni preostatak vojske. Ove četiri regimente pobunile su se očevidno proti svojem boljem čuvstvu i samo slabo nadajući se dobrom uspiehu, i moglo se je uzeti, da se je okuženje odviš rasprostranilo, nego li da bi mu se bile iste protivit mogle. Berampore vojnička je štacia pèrvoga razreda u Bengalii i nalazi se u napučenom predielu udaljena od prilike 5 (engleskih) miljah od Muršidabada, mahomedanskoga glavnoga grada te provincie. Budući da rieka stoji u savezu s gornjim provinciama, nije se ni najmanje čudit, da su tamo stacionirane 63. urodjenička piešačka regimenta i 11. nepravilna regimenta sliedile primier 7., 8. i 40. urodjeničke regimente, koje su stajale u Dinoporu. Na Patnu, koja je po ovim posliednjim regimentama dèržana bila u zaptu, dok su još iste bile vierne, nije se moglo oslanjat a od mnogobrojnoga mahomedanskoga pučanstva muršidabadskoga moglo se je takodjer mislit, da će se dati pomamit od zla primiera. Gubernatorova tielesna straža bila je napokon sve, što je od pravilne konjadie bengalske vojske ostavljeno bilo u posiedovanju oružja. Nama ovdie u Engleskoj čini se malone kao stvar, kojoj nije moguće vierovat, da je gubernator, budući da nisu nikakvi znakovi pouzdanosti, nikakva zaklinjanja, nikakva dobročinstva mogla prepriečit izneviereнja, da ni istih užasah, sebe i svoju okolinu dan na dan mogao povierit viernosti jednoga urodjeničkoga zbora. Mi mislimo, da već od dva mieseca nije bilo nijednoga Engleza u Kalkuti, koi nebi bio pripravan na najgore dogadjaje. No s početka dèržali su da će biti najbolje, ako pokažu domaćoj vojski kao da se u nju uzdaju. Izvan toga sastojao je ovaj zbor iz najizvèrstnijih veteranah, koji su imali i dobrih plaćah i dobrih konjah i tako ga je liepo vidit bilo, kako ma ikoi zbor na svietu. Ovi ljudi imali su takodjer izgubit i dobrih penziah. Ako je bilo mudro, takovim ljudima uzeti priliku za pobunu, bilo je zajedno i čoviekoljubivo te uzeli su im tu priliku. Generalni gubernator dobio je opet podnesak velikoga suda kalkutskoga kao i jednu spomenicu svih u onom gradu naseljenih Evropljanah, gdie se poziva, da urodjenike razoruža prije predstojeće mahomedanske svetkovine. Da odgovori na to, odvažio se je naredit, da se skladišta od oružja i prodaja istoga imaju nadzirat i da se po svom gradu razdiele jake straže evropskih soldatah, koji su pripadali prispievajućim regimentama. Gdie su takve opreзне miere potrebne bile, i gdie je sve zavisilo od soldatah, koji su imali obavljati redarstvenu službu prema pučanstvu fanatičnom i razdraženom, nemožemo se čudit tomu, da je domaća tielesna straža privremeno bila razoružana."

„Press" spočituje vladnim listovima „bezsaviestni optimizam", kojim su nastojali da dosad uspavaju obćinstvo. Početkom ove nedielje oni su još priobćivali dvoznačne viesti iz Bombaya kao kakve obadrajuće stvari, dočim je svaki čitatelj, koi iole umije mislit, mogao biti osviedočen, da će iste već za koi dan biti oprovèrgnute. Bez sumnje konac telegrafičnih zatečenjah pokazao se je veoma gorak. To se nebi vladi kao kakva pogreška predbacit moglo, da nemamo uzroka mislit, da joj je istina poznata bila već u ponedieljak. Ne samo u „Pressi" već i u „Daily News-u" i drugim listovima pitaju pojedini glasovi iz obćinstva, da li je moguće pomislit, da je vlada početkom nedielje dobila veselih a koncem istoga tjedna žalostnih viestih iz Indie od istoga datka (15. kolovoza)? Da li se neboji vlada, da će takvom strašljivom politikom izgubit vashlik kredit? — „Nije naša želja — kaže „Press" — ulievat čitatelju nerazborit strah, ali mi opominjemo vas sviet, da se pripravi na najgore dogadjaje. Dèržanje Sin-

da se i južne maratske zemlje [illegible] u [illegible]vo; i bojimo se, da će se pokazat, da je mahomedanski praznik, koi pada na 22. kolovoza, svukoliku zemlju pobunio i da je osmišljavana pogibelj občenite podignuća od Kap-Komorina do Himalaje postala strašnom istininom. — — Neka bude dakle zemlja na oprezu! Borba postaje gorostasna i nemožemo našim čitateljima dosta živahno predstavit, da će sve sile i sredstva deržave trebati, da se ista sretno izvede. Ohrabreno po vladi [illegible] je občinstvo s ovim ustankom samo kao s kakvim zanimivim predmetom za razgovor. . . . Mi nesmiemo s prekeršćenim rukama govorit samo o nadama, kako ćemo tobož nadvladat buntovnike; jer prije nego li „osvetnička vojska" kako ju hvalisavo [illegible], prispie u Kalkutu, moglo bi se dogodit, da će se uzajamni položaj buntovnikah i naših zemljakah bitno bit promienio; i bolje bi bilo po nas, da pomislimo, da ćemo imat Indiu s nova osvajat . . . Jedna ekspedicia uz rieku Indus, za da se po Gangovoj doljini spustimo, dočim bi joj jedna [illegible] vojska iz Kalkute prema sieveru na susret išla, mogla bi naše carstvo „obsizat i deržat u redu." Čini nam se da bi se ova operacia najlaglje izvesti mogla; a što se jedanput dogodiš mora, najbolje je da se odmah neodvlačno učini".

U jednom drugom članku vapije isti list kao što sliedi: „Čoviek bi mogo poludit verhu berbljavosti, kojom nieki listovi zasliepljivaju občinstvo, s kakvom berzinom tolika podkriepljivanja plivaju „uz rieku Ganges" i „stižu" u Bombay a pred sobom „tieraju" buntovnike. Datci miestnosti i imena taje se, jedna kumpania naziva se „vojskom", jedan odziel od 300 momakah „silnim podkriepljenjem", a jedna ciela regimenta „pričuvnom vojskom". Pogledajmo niekim činjenicama u lice. Od kitajske ekspedicie nije posliednjeg datka u Kalkutu više došlo nego li 3000 momakah a ovaj grad trebat će za mahomedanskoga praznika jaku posadu. Vojska očekivana iz Mavricija neiznosi više od 1000 momakah, a samo 200 ih je došlo. S Kapa nemogu nikakva podkriepljenja doći u indijske luke pred koncem listopada, dočim od one „osvetne vojske", koja je odjedrila iz Engleske, nemože ni jedan momak doći onamo prije mieseca studenoga. Mi pako tverdimo, da se sudbine Indie more odlučit sredinom kolovoza i koncem rujna. Mi štujemo političke uticaje od Downing-Streeta, ali u ovoj strašnoj nuždi izdaja je zemlje tajit joj pravo stanje stvarih. Takva taktika otima narodu sredstva, da dokuadi što je zanemario ili da popravi učinjenu štetu."

„Daily News" zahtieva od dolazke posliednje pošte, da se raspiše dan pokore. „Indijska rebelia" — kaže za razjasnit zašto je potrebno ustanovit dan pokore — teže i kobnie je pokušavanje nego li što je bio ruski rat, koi smo počeli iz vlastite volje i koi smo pomoćju hrabrih saveznikah sretno dokončali. U Indii nema evropskih saveznikah; tamo se moramo oslanjati na sobstvenu silu . . . . dakle obratimo se bogu u molitvi i smirenosti. Buntovnici imaju po svojem načinu nazivat krivu vieru i krive bogove: pobiedimo i pokorimo ih, kao što se pristoji za keršćanski narod oružjem i molitvami. Mi smo možebiti falili, budući da smo poganskim uplivima u Indii odviše popustili . . . . Od strane naših neprijateljah ova je borba vierozakonski rat; nevodimo ga burem u nikakvom drugom već u keršćanskom duhu."

Iz Londona, 19. rujna u večer javljaju: „Maharadžah kovarski oteo je buntovnicima tverdjavu Katungar i b e o je u nju vojsku, kojom upravljaju Englezi. Ukupni broj prispievših u Kalkutu s lordom Elginom, i tamo svaki dan očekivanih četah iznosi 1700 momakah."

Iz Hamburga, 19. rujna javljaju: „Jedna iz Tersta ovamo prispievša privatna depeša opisuje uzmak generala Havelocka tamnim bojama. Glasi se, da su mu uredjenici sažgali hranu i da mu su poubijali bolestnike i ranjenike."

„Presse d'Orient" priobćuje iz teheranskih službenih novinah cieli tekst uredbe, kojom šah persijski, kao što je već javljeno, daje ravnopravnost svim vieroizpoviedanjima bez razlike tako, da nesamo Muslomani, nego i Kerstjani i Zidovi mogu i [illegible] svoju slobodno izpoviedati i doći u svaku [illegible] službu. Uobće vlade persijska sv[illegible] sve veću pažnju privlači na sebe; [illegible], lojalne, keršćanskim načelima sasvim [illegible] ustanove pobudjuju sve većma simpatiu [illegible] i daju povoda, da se čoviek [illegible], da će Persia, ako ovim putem i na dalje podje, za kratko vrieme postati jedna od najsretnijih deržavah na svietu i biti luč prosviete i obrazovanosti u južnoj Azii.

— Kao što javljaju engleske novine, do hiljadu najodabranijih žiteljah u presidentstvu bombajskom Hindusi, Parzi i Muhamedanci, podpisali su i pravitelistvu podnieli pismo, u komu protestiraju proti učebnim knjigama, koje se za domorodnu dieću upotrebljavaju po praviteljstvenim zavodima za odbranjivanje iste diece. Vlada je, od kako je godine 1823. zavela „odbraniteljno društvo za domorodce", u više prilikah hvalila najstrožju religioznu neutralnost, ali pomenute školske knjige bile su pune pozivanja na stari i novi zaviet, i učile su dogme, kao što su o grehopadenju i pradiedskom griehu, čudesnom začeću, raspeću i uskersnuću itd., u kratko vejao je po njima duh, koi neprijateljski vojuje proti pojamima, koja imaju domorodci i proti vieri, koju izpovieda domorodna mladež. Vlada je odmah uvažila tužbu prositeljah, u ostalom pako pripisala je to, što su uvedene zazorne učevne knjige, niekom predjašnjem kolegiju za odhranjivanje, i s miesta je izdala zapovied, da se te knjige za mladež zamiene čisto svietskim krestomatijama, koje je izdala irska komisia.

Berzojavne i najnovie viesti.

Pariz 23. rujna. „Moniteur" donosi carski dekret, kojim se družtvu „Messangeries imperiale" podieljuje dozvola za parobrodarstvenu liniu u Braziliu zajedno s podporom u ovom obziru od 4.700.000 franakah svake godine.

Polag „Pays-a" car će dne 23. t. m odputovat iz Chalons-a u Studgart.

Mletke, 22. rujna. U pervoj polovini listopada počet će od Roterodama počemši pravilna parobrodarstvena služba medju Roterodamom i Mletcima prieko jonskih otokah i Tersta.

Turin, 21. rujna. Expropriacie za željeznicu od Piemonta u Milan imaju se, kao što se baš sada oglasuje, izvest dojduće nedielje. Pruga od Magente mora se koncem lipnja t. g. sveršit a do konca 1858. sjedinit sa željeznicom od Novare u Turin.

Terst, 23. rujna. Napuljski bojni parobrod „Veloce" otišo je sinoć s grofom Montemolinom i Don Sebastianom zajedno s njihovim suprugama u Napuli.

Bona, 21. rujna. U današnjoj drugoj obćenitoj siednici njemačkih prirodoizpitateljah i liekarah bio je malone jednoglasno izabran Karlsruhe za miesto, gdie se ima dojduće godine deržati njihova skupština. Izbiralo se je medju gradovima Ems, Karlsruhe i Rostok.

Pariz 21. rujna. Današnji „Moniteur" javlja iz Chalons-a od jučerašnjega dana, da je vojvoda Cambridge prošastoga petka i subote prisustvovao manuvrama vojske; jučer bila je služba božja pod vedrim nebom a zatim razgled vojske; danas će se vojska utaborit kod Suippes-a.

Madrit 19. rujna. Jedna vladna zapovied dopušta slobodni ulaz žita u Španiu do mieseca serpnja. — „Hojas" javlja, da će se Kortesi skupit u miesecu listopadu.

Izpravak.

Priobćujući nekrolog presvietloga gospodina biskupa Schrotte u našim novinama nije bilo slučajno nazadeno iz kojega je izvoravisti uzet bio. Taj izvor je Katolički list. Što se time izpravljajući do obćega znanja stavlja.

Srebro od 2. rujna	$6^{7}/_{8}$ fr.
Carski dukati	$7^{3}/_{4}$ „

Odgovorni urednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11328 (Fin.—44) (3—3)

Kundmachung.

Zur Verpachtung des Mauth-Ertrages an der nachstehenden Mauth-Stationen im Agramer Comitatsbezirke für die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende October 1859 wird eine dritte Lizitation und [illegible]:

[illegible] der Wegmauthstationen Sesvete und Agram [illegible] im [illegible] in der Lachischen-Gasse auf den 28. September 1857 ferner: für die Weg- und Brückenmauthstationen Bregana, Samobor und Agramer Limesamt in der Save Strasse sammt der Navigation auf den 29. September 1857 und für die Wegmauthstationen Carlstadt und Rakovpotok auf den 30. September 1857 mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Versteigerung unter denselben Bedingungen und Modalitäten bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Agram erfolgen werde, welche in der dem Amtsblatte der Agramer Zeitung Nr. 167 a 1857 beigerückten Kundmachung der hohen k. k. kroat.slav. Finanz-Landes-Direktion vom 16. Juli 1857 Z. 10097 enthalten sind.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion.
Agram am 17. September 1857.

Nr. 8670 (Fin.—45) (3—1)

Kundmachung.

Am 5. Oktober l. J. um 9 Uhr Vormittag wird in der k. k. Steuer- und Domänenamtskanzlei zu Kreutz die zweite Lizitation der diessjährigen Eichelmastung in den Fondswäldern: Potočec, Ivanec und Majurec vorgenommen, und es können die Bedingungen bei dem gedachten Amte eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Warasdin den 23. September 1857.

Nr. 4050 (PZ—26) (3—2)

Kundmachung.

Bei der im Bezirksorte Verbovsko bei Vučinić-Sello zu errichtenden k. k. Postexpedition ist die Stelle des Postexpedienten zu besetzen.

Die fragliche Postexpedition wird sich sowohl mit dem Briefpostdienste als mit der postämtlichen Behandlung von Werthsendungen, insoweit sie durch einen Fussboten transportabel sind, zu befassen, und mit dem k. k. Postamte in Vučinić-Sello durch 4 Mal wöchentliche Fussbotenposten in Verbindung zu stehen haben.

Als Bezüge werden dem k. k. Postexpedienten eine Jahresbestallung von 100 fl. ein Hundert Gulden, ein Amtspauschale jährlicher zwanzig (20) Gulden und für die Unterhaltung der 4 Mal wöchentlichen Fussbotenposten nach Vučinić-Sello und retour ein Jahresbotenpauschale von ein Hundert sechzig (160) Gulden zugesichert.

Bewerber um diese, gegen Abschluss eines Dienstvertrages und Leistung einer Dienstkaution pr. 200 Gulden, im Baaren oder in mindestens 3% Staatsobligationen zu verleihende Stelle haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter legaler Nachweisung ihres Alters, ihrer seitherigen Beschäftigung, der Vermögensverhältnisse und ihrer Vertrauungswürdigkeit bis zum 20. Oktober l. J. bei der gefertigten Postdirektion einzubringen.

Agram 12. September 1857.

K. k. Post-Direktion
für Croatien und Slavonien
Klempay.

(DP—85) (3—2)

Natiečaj.

U Kupincu, županii zagrebačkoj, kotaru pisarovačkom, izpražnjeno je miesto učitelja i organiste uz plaću godišnju 200 fr. sr. u gotovom novcu, 50 vaganah kukuruze ili raži (herši), 12 hv. dervah, sa besplatnim stanom. Natiecatelji imadu svoje molbenice vlastoručno pisane sa sviedočbami verhu doveršenih izpitah i ćudorednosti podkriepljene do 25. listopada t. g. nižepodpisanom dostaviti.

U Stupniku dne 12. rujna 1857.

Josip Sačić,
podj. okružja okičkog i žup. stupnički kao okr. učion. nadziratelj.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Berzotiskom narodne tiskarnic Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 26. RUJNA 1857. Broj 219.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom došiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ **Koncem ovoga mieseca počimlje se posliednji tečaj ovih novinah za tekuću godinu; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, i to na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.**

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah" franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ **Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.**

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Br. 17356-1261.

Obznana.

Bèrzojavnica u Senju otvorila se je dne 17. t. m. za dèržavna i posebnička dopisivanja, što se ovim daje na obće znanje.

U Zagrebu dne 19. rujna 1857.

Od c. k. hèrv.-slav. namiestništva.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč. Nj. velič. carica Maria Anna dostojala je višestručne cèrkvene i dobrotvorne svèrhe u mletačkoj kraljevini poklonit 1400 fr.

—Podkancelar austrianskoga konzulata u Kairu, Stiepan Bratić, naimenovan je tamo za konzulatskoga kancelara. Austrianski konzulski opravnik u Mitileni dr. T. Bargigli dobio je naslov c. k. podkonzula ad personam.

— „Sferza" od 22. veli, da bi se mogo potvèrdit glas o naimenovanju monsignora Silvestri-a za patriarka mletačkoga.

Talianska.

Turin. „Gaz. del Popolo" od 19. priobćila je razne pojedinosti o genoveskoj parnici, koje ima zahvalit jednom advokatu, koi pri toj parnici udioništvuje. Iztražni poslovi zaključeni su, spisi o istima obsižu tri velika sveska. U apsu nalazi se 29 osudjenikah; 39, medju kojima nahodi se i Mazzini, nisu došli na poziv. Posliednji je jedan dio svojih sakrivacah pismima, koja su priložena sudačkom izradku kao i svojim člankom pod naslovom „Situacia" priobćenom u prilogu k listu „Italia del Popolo" jako kompromitirao. Jedno od ovih pisamah bilo je oteto niekom siromašnom radniku, koi ga je ušio bio u svoju haljinu i imao ga je sredinom sèrpnja odnieti u Švajcarsku. Uslied toga pisma bilo je mnogo osobah uapšeno i mnogo emigrantah izagnano.

Jedno drugo pismo bilo je upravljeno na gospodina A. M., sučlana dioničkog odbora i sadèržavalo je naputakah, iz kojih se zaključit može, da postoji nieka tajna vlada. Čudna je stvar, da su sva ova pisma proizišla iz Genove, gdi je Mazzini dne 27. sèrpnja boravio, dočim su kazivali, da je 30. lipnja uteko na jednom portugalskom brodu.

„Gazzeta del Popolo" priobćuje nadalje sliedeće: Mazzini-a vodio je po Apeninima jedan čoviek, koi ga je imao dovest do granice tesinske. Glavi „mlade Italie" učinio se je taj provodič sumnjiv, koi mu se time uvriedjen zagrozi, da će ga u šumi ostavit ili da će mu možebiti još i štogod gorega učinit. — „Tigar" se zatim ublaži kao ovca i zamoli ga suznim očima, da mu oprosti.

Niemačka.

Kao što jedne bečke novine javljaju naumna je gèrčka kraljica Amalia za malo vratit se u svoju dèržavu. Nj. veličanstvo kraljica, koja od dvie nedielje danah u družtvu svoga brata, velikoga vojvode oldenburškoga boravi na njegovom dobru Eutin, otići će skoro (kao što se čuje dne 25.) od onud na pohode kraljevskoj porodici u Monakov a zatim u Tèrst, da se ukèrca put Atine. Kao što se glasa pratit će veliki vojvoda oldenburški svoju jasnu sestru do Tèrsta.

Rusia.

Dočim malone svaka pošta iz Carigrada donosi viestih o novim porazima Rusah od strane Čerkesah i to vaviek s navedenjem takovih izvorah, koji moraju odmah sumnju o istinitosti viestih pobudit, podneo je general-lajtnant knez Orbeliani, koi upravlja ruskom vojskom u hvalinskom primorju pod 15. kolovoza vèrhovnom zapoviedniku, knezu Bariatinskomu izviešće, polag kojega su gorani u kratko vrieme tri puta znatno bili poraženi. U Salatavii uznemirivali su gorani, koji su imali četiri topa, Ruse neprestano kod njihova furažiranja i zato je zaključeno bilo upotrebit ovu okolnost. Dne 13. kolovoza bili su 21. strieljački i 3. dagestanski bataliun sa 2 satnie dagestanske nepravilne konjaničke regimente pod pukovnikom Ragusom odaslati na furažiranje, dočim je u potaji od pomaknute redute niekoliko kumpaniah dagestanske regimente sa dva topa stavljeno bilo u zasiedu a zajedno zapoviedano je bilo konjaništvu, odmah kad ih napadnu nepriatelji ostavit furažu i bez odvlake navalit na iste. Plan je podpunoma pošo za rukom. Samo što su furažiri započeli svoju radnju, stadoše gorani jako pucat iz pušakah i topovah a po dovèršenom poslu navališe na iste. Time su pako došli pod vatru tajno postavljenih topovah a sada nasèrne na njih i konjaništvo. Za 15 minutah bili su gorani sasvim razpudjeni i ostaviše za sobom 12 uhvaćenikah i 100 mèrtvih, dočim su Rusi imali sasvim neznatan izgubitak. Još veći bili su porazi, koje su gorani pretèrpili na drugim miestima. Dne 22. kolovoza prodrieše naibi arakanski i saltiski, Ibrahim i Omar sa 2000 konjanikah u hamat Mehtula (prema istoku od nezavisnoga Daghestana) i oteli su blizu Kisil-Jonsa mnogo marve, koja je pripadala stanovnicima gornjih selah od Mehtule. Kad se to razčulo, stane zapoviednik četah u Mehtuli odmah progonit nepriatelja konjaništvom i jašućom miliciom, koju je imao pri ruci, dočim su mu oboružani stanovnici iz obližnjih selah pod majorom Safaropulom priečili uzmak. Kod sela Apši dostigli su nepriatelja i potukli su ga tako živo, da je na bojištu ostavio 70 uhvaćenikah, 250 mèrtvih, 31 konja i 500 komadah pušakah. I ovdie su Rusi veoma malo ljudih izgubili. Niekoliko danah prije toga t. j. noćju od 7. na 8. kolovoza udario je Daniel sultan od Kasi-kumpha (na jugu nezavisnoga Dagestana) na samurski kotar i već je zaplienio bio 12,000 glavah marve, bez da ga je ruska vojska u tom kotaru uzmogla kaznit. No ipak ga je postigla a ondie ju je opet domaća vojska na veoma odvažni način podpomogla, i nesamo da mu je otela savkoliki plien, već mu je i zarobila 44 momka. Izvan toga izgubio je nepriatelj 40 mèrtvih i jednu zastava. Nješto prije učinili su bili lesgijski razbojnici smieli napad blizu Kura, na putu medju Jelisavetpolom i Šemahom. Ovdie im se je upro najprije glava malene poštanske štacie Arab, no izgubio je dosta momakah i nije prepriečit mogao, da se razbojnici kroz kotare Nuhir i Jelisui nepovuku natrag, gdie su jošte okornu bitku imali s pograničnom stražom, dok su postigli gore svoga zavičaja.

Belgia.

Bruselj 18. rujna. Jučer su tri velika belgijska parobroda otišla u London da od onud prenesu u Indiu britanske čete. Kažu se da će isti dobit engleska imena (tako je na primier Duc de Brabant prekèršćen u The Prince Albert) i englesku momčad.

Francezka.

Pariz, 22. rujna. Sutra će otići car iz Chalons-a u Luneville, gdie će prenoćit a u četvèrtak (24.) predpodne razgledat će tamo smieštene konjaničke regimente. Noć od četvèrtka na petak provest će car u Strasburgu a onda će odtuda odputovat neposredno u Stutgart. Vojvoda Cambridge, pratit će, vele, cara do Luneville-a. — Kabinet od Saint-Jamesa očituje se, da će uniu kneževinah podupirat. — Mlečić Menin, koi je ovdie u zatočenju živio, umro je danas.

„Courrier de la Gironde" priobćuje sliedeće pismo od 17 znatnih tèrgovačkih kućah u Bordeaux-u na tèrgovačku komoru ovoga grada:

Žalostan položaj, u kojem se je predsiedništvo bengalsko kod odlazka posliednjih viestih nalazilo i razprostranjenje insurekcie po svoj Indii nalažu nam dužnost, Vašu pozornost upravit na francuska posiedovanja u Indii, koja su svakolika okružena od engleskoga područja. Uslied ugovorah od 1814. i 1815. godine sačinjavaju Chardernagor, Pondichery, Karikal i Mahé kukavne preostanke naše niekadašnje pretežnosti u Indii i stoje pod neposrednim pokroviteljstvom Engleske; nemaju nikakova prava podizat baš ni najmanja utvèrdjivanja i pozivat vojsku iz zemlje matere za zaštitu francuskih interesah i francuskoga područja. Puni uzdanja u opreznu brižljivost carske vlade mi bi upèrkos ozbiljnosti sadašnje krize odstupili od toga, da progovorimo o ovim poslovima, da nas podpuno mučanje štampe o ovim mierama, koje se čine da ih okolnosti zahtievaju, neprisiluju govorit. Sveza Bordeaux-a s Pondicheri-om i našim dragim štaciama na koromandelskoj obali, mnogobrojni tamošnji interesi francuski, imovina i život naših zemljakah, kojim priete okrutnosti, kojima su sieverno-zapadne pokrajine bengalske bile pozorištem, sve to priziva Vaše posredovanje kod vlade, da ista uzme to u ozbiljno uvažavanje i bez odvlake načini takove naredbe, koje će u svojoj mudrosti za potrebne dèržat u obziru zaštićivanja naših indijskih posiedovanjah. Vi morate sami priznati važnost predmeta, ako pomislite, da nam Engleska, sasvim zabavljena branjenjem svoga vlastitoga područja, neće u buduće moći pružati zaštite, koju nam pružat obvezana je ugovorima.

Zato molimo Vas, gospodo, ako niste možebiti već učinili korakah u tom obziru, da nam dato podporu, koju nam podat Vam je osobito priuzdèržano i koje nam nemožete uzkratit na očigled stanja stvarih, kojega posliedice bojimo se bliže na oko uzeti.

Velika Britania i Irska.

London 17. rujna. Iz načina kako ovdiešnje novine pišu vidi se, da tajile one to kako im drago, smatraju posliednje indijske viesti za većma žalostne nego li priazne. Poimence viesti neposredno došavše iz Kalkute veoma su umalile onaj dobar utisak, koje su bile učinile viesti prije došavše iz Bombaja.

I na novčanom tèrgu učinile su posliednje viesti iz Indie neugodan utisak.

„Sladja je nego li glas ljubavi viest o engleskim porazima za pèrsa irskoga naroda. Nema engleske ladje, koja se skèrši, engleskoga generala, *koi pogine, engleskoga bataliuna, koi* se uništi, da nebi Irsku napunio zadovoljstvom i veseljem. Gdie god Engleska povuče svoju sablju ili upali svoj šišak, tamo se Irska moli bogu za njezin poraz.“ Tako govori jedan list katoličke i demokratične partaje Irlandie (**Freemanov** dnevnik) koi ima mnogo čitateljah! Polag svega, što smo o čuvstvima i okolnostima Irske u posliednje vrieme čuli, nebi ipak mislili, da bi se tamo mogo podić takav glas. Medjutim on se je pojavio u jednom listu, koi ima simpatiu veliku množine; ništanemanje čini se vladi tako neznatan, da nismo ništa saznali da je vlada učinila kakav korak proti njemu.

— **London** 19. rujna. „Globe“ piše: Radujemo se što možemo javit, da je vlada predusela kriepkih mierah, da se znatna i bèrza pomoć pribavi ondiešnjoj našoj vojski. Brodovi „Pottinger“ i „Assaye“ kao i jedan mali brod s jedrima poslani su natrag u Mauricij, da još jedan oddiel 33. regimente, jednu kumpaniu artilerie i jedan oddiel 4. regimente prenesu u Bombaj. Kapetan Griffiths Jenkins poslan je u Kap s Chusanom, Madrasom i Angliom, parobrodima na šaraf, od kojih je svaki od sto bačavah. Onamo je iz Kalkute poslan i brod „Himalaya“. Ove plavi imaju dosta prostora, da ukèrcaju sve čete, koje nisu neobhodno potrebne Sir George Grey-u (upravitelju kapske naselbine).

„Times“ sadèržaje danas u obziru na Indiu jedan gorki uvodni članak, u kojem pobija činovnu listinu engleske vojske t. j. sada vladajuću sistemu promicanja. „Što sve“ kliče u svom gnjevu proti dobrom starom običaju „nije kod nas u Engleskoj u rukama staracah! Nemarimo, ako stari ljudi u senatu ili u udobnoj pisarnici siede hiljada miljah udaljeni od mača. Ali dokle će biti potrebno, da na očigled oboružanih neprijateljah ili neviernih priateljah stvar Engleske i sve ono, što je Engleskoj drago, zavisi od energie, bèrzoga dielovanja i mudrosti starih muževah? Čini nam se u tom obziru da se pripoviest indijske pobune na toliko slaže s pripoviestju naših ratovah vodjenih u posliednje vrieme, nakoliko nam daje jednu istu nauku. Ako uzmemo kojugod mu drago sistemu promicanja, koje god načelo ili koi god smies načelah, podnipošto nesmije kod nas tako biti, da kad nastane kakav rat ili druga kakva još strašnia nezgoda, zavisimo od sèrdačne, slabe, dobre stare gospode, koji su mnogo izkusili u miru, no kojima je manje poznat kruti zanat rata.“

Azia.

Stari gospodari carstva delhiskoga, veliki moguli, bili su turskoga a ne mogulskoga podriekla. Njihov jezik je turski; u tom jeziku napisali su Baber i njegovi nasliednici svoje izvorne zapiske. Ime mogul bio je naime od kad se je proslavio ovaj narod pod Džingiskanom, prenešen na sve tatarske narode. Potomci ove kuće uživaju još sve jednako veliku uglednost i veliko poštovanje tako kod Indusah kao i kod moslimah. Ta veliki moguli vladahu, odkad im praotac Baber u bitki kod Pamipata (21. travnja 1526. god.) pribavi carstvo, kroz više stoliećjah nad Hindostanom, u Afganistanu i Kašmiru i u mnogim predielima od Dekana kadkad velikom moćju i sjajnostju slave. Malo je godinah prošlo, odkad su još malone svi novci anglo-indijske dèržave bili kovani u ime padiše delhiskoga, kao što su mogući vladari više putah pošiljali svoje poslanike u velikomogulski dvor i tamo za mnogo novacah kupovali počastnih znakovah i naslovah dà i dalje obstojanje svojega prirodjenoga nasliednoga gospodstva. Isti Englezi dugo vremena upravljali su, premda samo po imenu, kao feudnici velikih mogulah svojim osvojenim zemljama. Sličnoga što vidimo za posliednjih stolietjah srednjega vieka od strane talianskih knezovah i velikašah naproti rimskim carevima niemačkoga naroda. Pošto je moći već odavna nestalo, ostala su gdiegdie dielovanja običajah, tradicionalnoga prava i legitimiteta, kao što bismo sada kazali.

Tečajem posliednjih desetolietjah gledali su Englezi, da obore to tradicionalno štovanje i da porodicu padišah uzporede s ostalim knežeskim penzionarima. Knez audski vodio je naslov vezira carstva delhiskoga; on je morao ostavit ono ime i nazvat se kraljem. Počastnih haljinah i drugih znakovah zamostalne sile dielit bilo je zabranjeno Akbaru III. (tako se zove starac u Delhiu, koga su soldati proglasili padišom od Indie). Akbarov najstarii sin umro je god. 1849. — i to je bio posliednji u bagru rodjeni princip. Kumpania hotiela je da upotrebi ovu okolnost za da sasvim ukloni porodicu velikih mogulah. „Nije imao nijedan nasliednik stupit više na prividni prestol od Delhia, smèrtju Akbara III. imao je prestat naslov padiše i proglasit se, da je ugasla Timurova dinastia.“ Lord Delhousie mislio je, kao što sám pripovieda, da nebi bilo shodno ovèršit ovu zapoviest. Unuk padišin bio je priznat za nasliednika pod tom pogodbom, da će, kad stupi na prestol vèrhovnoga namiestnika anglo-indijskoga carstva u svako doba primati kao sebi ravna i palaču u Delhiu izmienit drugom kojom stolicom. Padiša obratio se je, kao što je prije toga već više putah učinio bio na englesku vladu, da se potuži na zlostavljanja istočno-indijske kumpanie. Još svejednako nije dobio nikakve pomoći.

Ova u Indii malone obćenito poštovana a od Englezah zlostavljena porodica Baberidah podignuta i priznana je za glavu narodnoga ustanka tako od Indusah kao i od Moslimah.

— Veliki mahomedanski praznik Mohorunski nije bio kao što su mislili pred odlaskom posliednje pošte svetkovan. Vrieme njegova svetkovanja zavisi od stanja mieseca u kolovozu a ove godine započet će se 22. kolovoza a svèršit se 31. kolovoza.

Amerika.

Na čopore dolaze Englezi u Kaliforniu, Amerikanci se tuže, da se je bojat, da će Kinezi uprav poplavit Kaliforniu, odkad je najvišje sudište u posliednjem zakonotvorstvu zaključilo, da je kineska ulaznina — 50 dolarah od glave — proti ustavu i nije ju proglasilo pravomoćnom. Jedva što je kliper „Wizard“ 700 „perčinglavah“ kod San Franciska bacio na kopno — još iste niedelje — dva druga klipera iskèrcaše daljih 1100 Kinezah i donesoše viest, da će još pet ladjah s jednakim tovarom doći za dojdućih osam danah. Kalifornia već broji 40—50,000 Kinezah.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Paris 24. rujna. Car je jučer odputovao u Stutgart, kamo će prispiet 25. t. m. Kiseljev odputovao je prekjučer a Valevski jučer onamo.

Polag „Pays-a“ primio je Mexiko englesko-francusko posredovanje a dotične diplomatične konferencie dèržat će se u Londonu.

Berlin 24. rujna. „Zeit“ javlja da će princ od Prusie otići iz Karlsruha u Stutgart da pozdravi cara Napoleona.

Draždjani 24. rujna. Malena uzleda, koje je prekjučer kralj saksonski skakajući na konju kod manuvre rastegnućem muskulah dopadnuo, na toliko je odstranjena, da je kralj već za niekoliko danah mogao opet jahati.

Carigrad, 19. rujna. (Posredstvom Lloydova parobroda „Neptun“ prispievšega dne 24. t. m. u Tèrst.) Omerpaša pripravlja se na put u Bagdat. Namikpaša postat će, vele, gubernatorom od Gede a Arifpaša, prije poslanik u Beču, poslanikom u Parizu.

Društvo Price Larkins i Joice dobilo je dozvolu gradit željeznicu od Samsuna u Siras prieko Amasie i Tokata. Glavnica društva ustanovljena je na 450,000 f. strl.; a vlada jamči 7 kamatah od sto. Ošmèrci i gràd učiniše ovdie mnogo štete. Jučer i jutros bili su ovdie potresi. Kao što se sada za cielo čuje, do 10. koloveza nisu Perziani jošte predali bili Herata.

Bečka burza
dne 25. rujna 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	za 5%	82¼
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	96
dto iz narodnog zajma .	» 5%	83⅜
dto	» 4½%	
dto	» 4%	
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	
dto . . . izžriebane . .	» 4%	
dto	» 3%	
dto	» 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
» » » » „ 1839, » 100 »		140¾
» » » » » 1854, » 100 »		108
Bečko-gradski banko	za 2½%	
» » »	» 2¼ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		
Bankovne dionice komad po		973
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		
dto dto s plaćanjem na rate		269¾
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	1765
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . .	» 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . .	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	58
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	541
» » Lloyda u Tèrztu .	» 500 »	
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austrianske-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	
Jelisavetina željeznica	»	200½
Južno-sieverna niemačka savezna željez.	»	204½
Tisna željeznica	»	200⅝
Lombardezko-mlietačka željeznica . .	»	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	86¾
Augsburg za 100 for. current	»	105½
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	104½
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	
Hamburg za 100 mark banko	»	77
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . .	»	
London za 1 funt šterlinga	»	10-11½
Lyon za 300 frankah	»	
Milan za 300 austrianskih lirah	»	103¼
Marseille za 300 frankah	»	121⅞
Pariz za 300 frankah	»	121⅞
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	
Bukurešt za 1 forint	parah	264½
Carigrad za 1 forint	parah	470
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	7⅞
Srebro od 15. rujna	5½

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. kr. lutriji u **Beču** izvučeni su dne 23. rujna sliedeći brojevi:

65, 22, 74, 10, 11.

U c. k. lutrii u **Gradcu** izvučeni su dne 23. rujna sliedeći brojevi:

60, 13, 52, 55, 17.

Bližnja vučenja bit će na obih lutrijah 7. listopada.

SLUŽBENI LIST.

Br. 2403 Pr. (VI.—72) (3—3)

Oglas natiečaja

za popunjenje više službah kod c. k. urbarialnih sudovah imajućih se podići u kraljevinama Hèrvatskoj i Slavonii.

Polag organičkih ustanovah o uredjenju urbarialnih sudovah za kraljevinu Hèrvatsku i Slavoniu, koje je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo najvišjom odlukom od 21. kolovoza t. g. najmilostivie odobrilo, postavit će se jedan urbarialni sud II. molbe sa stolicom u Zagrebu a tri urbarialna suda I. molbe i to: jedan u Zagrebu za obseg zagrebačke i riečke županie, jedan u Varaždinu za obseg županie istog imena i treći za osiečku i za požežku županiu sa stolicom u Osieku.

Razpisuje se dakle i daje na znanje uslied ovlade primljene od visokih c. k. ministarstvah unutarnjih poslovah i pravosudja od strane podpisanoga miestodèrštvenoga predsiedništva u sporazumljenju s predsiedništvom c. k. banskoga stola, natiečaj za sliedeće službe s natiečajnim rokom do 10. listopada t. g. i to:

1) za službu savietskoga tajnika kod c. k. urbarialnoga suda II. molbe sa platom godišnjih 1200 f. i činom VIII. dnevničkoga razreda;

2) za službe prisiedničke kod c. k. urbarialnih sudovah I. molbe s izmierom plate od godišnjih 1200 f. i činom VIII. dnevničkoga razdiela.

3) za službe pristavničke kod c. k. urbarialnih sudovah I. molbe s platom godišnjih 700 f. i činom IX. dnevničkoga razreda.

Savietski tajnik kod urbarialnoga suda II. molbe, kao i pristavi kod urbarialnih sudovah I. molbe imaju vodit siedničke napisnike i predsiedničko dopisivanje, osnivati odpreme vèrhu savietskih zaključakah, dèržat u očevidnosti tekuće poslove i ako bi potrebno bilo, zastupat službu prisiednika sa stolicom i glasom.

Za prisiednike urbarialnih sudovah I. molbe, od kojih sudovah svaki imat će u pravilu trojicu istih, mogu se tako konačno postavljeni činovnici političko-upravne i sudačke grane, kao i pouzdane osobe sposobne za službu, koje sada nestoje u aktivnoj dèržavnoj službi ili koje nisu nikad ni bile u istoj, naimenovat u tem slučaju, ako je svestrano dokazano, da se je moći u njih pouzdat i da su isti obskèrbljeni znanjem potrebnim za obavljanje poslovah dolazećih kod urbarialnih sudovah i praktičnim izkustvima, nadalje, ako su im poznate forme urbarialnih parnicah i da uzmognu občit s pučanstvom nakoliko bi to potrebne bilo aredovnim dielovanjem suda, ako su u potrebnoj mieri viešti jednom u sudnom okrugu običajnih zemaljskih jezikah.

Svi kod urbarialnih sudovah postavljeni činovnici, ako sada i nisu u aktivnoj službi i ako nisu ni prije bili u istoj, smatraju se kao da su konačno postavljeni i mogu se i na njih uporavit svi propisi izdani za dèržavne službenike.

Natiecatelji za jednu od navedenih službah imaju dakle svoje valjano obložene molbenice i to ako već imaju kakvu javnu službu obskèrbljene i s tablicom od kvalifikacie putem svoje predpostavljene oblasti, u čijem se področju nalaze, unutar gore naznačenoga roka podnieti ovamo.

Napose imaju u molbenici vierodostojno izkazat:

a) Dobu i vierozakon;

b) Nauke; pri tom je potrebno, da je tražilac pravoslovno-političke nauke svèršio na kojem c. k. sveučilištu ili na kojoj c. k. pravoslovnoj akademii;

c) Praktično uzposobljenje polag potrebah gorenavedenih i dosadanje javno službovanje ili privatno zanimanje. Ovo dosadanje službovanje ima se u kronologičnom redu po svojoj vèrsti navest s naznačenjem emolumentah skopčanih s njime;

d) Ine zasluge, ako su možebiti koju stekli;

e) Besoporočnu ćudorednost i ispravno politično vladanje, o čemu se i oblasti, koje po okolnostima propračuju natiečajne molbenice, neka izvole jasno i zdušno izrazit.

Izvan toga imaju natiecatelji navesti svoj stališ t. j. da li su neoženjeni, oženjeni ili udovi, u poslednjem slučaju broj i dobu diece, ako koje imaju, nadalje, ako su u rodu s kojim činovnikom služećim u toj zemlji na kod koje god oblasti, stupanj istoga srodstva.

U Zagrebu 16. rujna 1857.

Od predsiedništva c. k. hèrv. slav. miestodèršlva.

C. k. dvorski savietnik
pl. Conrád sv. r.

Nr. 10909—1857 (DS.—105) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

In Folge Erlasses der hohen k. k. Statthalterei dd. 17. September 1857 Z. 14544 wird die Herstellung der Pfarrkirche in Jelenska gornja (im Bezirke Moslavina) im Wege einer öffentlichen am 8. Oktober 1857 im Pfarrhause zu Jelenska gornja abzuhaltenden Minuendo-Lizitation hintangegeben werden.

Der Fiskalpreis ist folgendermassen festgesetzt:

I.	für die Maurerarbeit smt. Mat.	200 fl.	8 kr.
II.	» » Steinmetzarb. » »	91 fl.	12 kr.
III.	» » Zimmermannsarbeit smt. Materiale	896 fl.	14 kr.
IV.	für die Spenglerarb. smt. Mat.	552 fl.	41 kr.
V.	» » Anstreicherarb. » »	66 fl.	7 kr.
	Summa	1806 fl.	22 kr.

Die Versteigerung wird im Ganzen für alle Leistungen erfolgen, dem Unternehmer werden überdiess 173 Handlanger und 106 Fuhren durch die betreffende Gemeinde in Natura beigestellt.

Jene Unternehmer, welche gesetzlich giltige Verträge einzugehen fähig sind, und sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, haben am obbenannten Tage und Ort bis 10 Uhr Morgens persönlich zu erscheinen, oder ihre mit gehöriger Vollmacht zu versehende Bestellten dahin zu senden, und haben vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukostenbetrages zu erlegen.

Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt, für diesen Neubau werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten, als auch mündlich von der Commission entgegen genommen. In allen vorschriftsmässig zu verfassenden und mit dem Reugelde zu belegenden Offerten ist der Anbot deutlich und mit Buchstaben auszudrücken.

Die Offerte sind bei der k. k. Agramer Comitatsbehörde längstens bis zum Lizitationstage einzubringen und haben die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntniss der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse zu enthalten.

Die diessfälligen Pläne, Vorausmasse, Preistarife, die summarischen Kostenanschläge, dann die allgemeinen und speziellen Baubedingnisse können bei der gefertigten k. k. Comitatsbehörde bis zum Lizitationstage eingesehen werden, und werden am Versteigerungstage selbst zu Jedermanns Einsicht vorliegen.

Im Falle der Erstellung unter dem Fiskalpreise werden die in Rede stehenden Herstellungen an den betreffenden Ersteher sogleich vorschriftsmässig commissionell übergeben werden, wesshalb auch die schriftlichen Offerenten sich bei der Lizitation einzufinden haben. Das Kirchendach muss vor Eintritt des Winters unbedingt, und die übrigen Herstellungen bis Ende Juli 1858 in vollständig collaudationsfähige Ausführung kommen.

Agram am 21. September 1857.

K. k. Comitatsbehörde.

Z. 4234—1857 (DS.—107) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Vom Magistrate der Landeshauptstadt Agram wird hiemit öffentlich bekannt gemacht, dass das hierstädtische Mauthgefälle an den vier Stadtlinien auf die Dauer eines Jahres, das ist: für die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 am 12. Oktober l. J. um 10 Uhr Vormittags auf dem hierstädtischen Rathhause im Wege der öffentlichen Versteigerung an den Meistbietenden in Pacht gegeben werden wird.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse können bei dem gefertigten Stadtmagistrate während der gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Schriftliche in vorgeschriebener Form verfasste Offerte müssen vor dem Lizitationstage bei dem gefertigten Stadtmagistrate eingebracht werden, weil auf nachträgliche Anbote überhaupt keine Rücksicht genommen werden wird.

Auch wird bemerkt, dass Ueberreicher von schriftlichen Offerten sich nicht zugleich auch persönlich, durch Bestellte, oder Bevollmächtigte bei der mündlichen Lizitation betheiligen dürfen, ansonsten, auf deren schriftliche Offerte durchaus keine Rücksicht genommen wird.

Der schriftliche Bestbot wird als Grundlage für die mündliche Versteigerung angenommen werden.

Agram den 18. September 1857.

Der Bürgermeister
Kamauf.

Nr. 3670 (Fin.—45) (3—2)

Kundmachung.

Am 5. Oktober l. J. um 9 Uhr Vormittag wird in der k. k. Steuer- und Domänenamtskanzlei zu Kreutz die zweite Lizitation der diessjährigen Eichelmastung in den Fondswäldern: Potočec, Ivanec und Majurec vorgenommen, und es können die Bedingungen bei dem gedachten Amte eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Warasdin den 23. September 1857.

Nr. 4050 (PZ—26) (3—3)

Kundmachung.

Bei der im Bezirksorte Verbovsko bei Vučinič-Sello zu errichtenden k. k. Postexpedition ist die Stelle des Postexpedienten zu besetzen.

Die fragliche Postexpedition wird sich sowohl mit dem Briefpostdienste als mit der postämtlichen Behandlung von Werthsendungen, insoweit sie durch einen Fussboten transportabel sind, zu befassen, und mit dem k. k. Postamte in Vučinič-Sello durch 4 Mal wöchentliche Fussbotenposten in Verbindung zu stehen haben.

Als Bezüge werden dem k. k. Postexpedienten eine Jahresbestallung von 100 fl. ein Hundert Gulden, ein Amtspauschale jährlicher zwanzig (20) Gulden und für die Unterhaltung der 4 Mal wöchentlichen Fussbotenposten nach Vučinič-Sello und retour ein Jahresbotenpauschale von ein Hundert sechzig (160) Gulden zugesichert.

Bewerber um diese, gegen Abschluss eines Dienstvertrages und Leistung einer Dienstkaution pr. 200 Gulden im Baaren oder in mindestens 3% Staatsobligationen zu verleihende Stelle haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter legaler Nachweisung ihres Alters, ihrer seitherigen Beschäftigung, der Vermögensverhältnisse und ihrer Vertrauungswürdigkeit bis zum 20. Oktober l. J. bei der gefertigten Postdirektion einzubringen.

Agram 12. September 1857.

K. k. Post-Direktion
für Croatien und Slavonien.
Klempay.

Dp. 87. (3—2)

Natiečaj.

U Dugih selih i u Ježevu izpražnjena su miesta učitelja.

Dugoselski učitelj dobiva stan, 300 fr. sr. godišnje plaće i 60 fr. na dèrva.

Ježevački učitelj dobiva stan, ¾ rali vèrta, 2 rali sienokoše, 300 fr. godišnje plaće i 60 fr. na dèrva.

Oni, koji ove službe dobiti žele, neka podnesu podpisanomu svojeručno pisane molbenice uz sviedočbe o učiteljskoj sposobnosti i ćudorednosti do 31. listopada o. g.

U Bèrckovljanih dne 17. rujna 1857.

Nikola Havlíček,
kotara vugrovačkoga podj. i pučkih učionah nadzornik.

Na br. 917-1856 s. (Izv.—321) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda slatinskog stavlja se do obćeg znanja, da će se radi po sliedećim vierovnicima pri ovom uredu dosada prijavljenoga duga, naime 180 fr. 45 kr. sr. Borjanića Sime iz Pištane, 37 fr. 18 kr. sr., vlastelinstva verovitičkog 390 fr. 6 kr. sr., Valentina Kaurića iz Kozicah, 160 fr. 23 kr. sr., Vase Čošića iz Pčelića, 208 fr. 45 kr. sr., Pere Pinterovića iz Čadjavice, 430 fr. 37 kr. sr. Dimitrie Čoka iz Pčelića, 400 f. sr., Anne Višnić iz Voćina, 200 fr. sr., pupilarie Lazic, ukupno dakle 2007 fr. 54 kr. sr. i po obtužitom Pavi Laziću, žitelju vraneševačkom sobstveno pripoznatog, njegova cielokupna imovina kakono kuća pod br. 32 u Vraneševcih ležeća sa vanjskim zemljama iz tri fertala bivšeg selišta sastojećim, vinogradom od jednog jutra i fertalj velikim u slatinskom bèrdu nahodećim i marvom, sudbeno na 2431 fr. sr. procienjena, dne 10. listopada i 14. studenoga t. g. svaki put u 9 satih prie podne u Vraneševcih očito prodavati.

Uslied čega se svi kupiti želeći k ovoj dražbi tim dodatkom pozivaju, da moraju doći providjeni jamčevinom 10 od stotine, i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude polag naznačenja suda.

Uvieti dražbeni mogu se uviditi kod ureda ovog svaki dan u vrieme uredovanja.

Ujedno se svikoliki shodno §. 509 gr. p. p. koji misle imati kakovo hipotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje kakove, pravo svoje tim sigurnie opravdaju, ipošto u protivnom slučaju sebi sami pripisati imali budu, ako prije diobe kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

U Slatini dne 1. rujna 1857.

C. k. kotarski predstojnik
B. Mariašević.

Br. 530 (Izv.—336) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. varaždinsko-gjurgjevačke krajiške regimente stavlja se time do obćenitoga znanja, da će se za dojduće dvie godine 1858. i 1859. opet dèržat jeftinbena razprava za obezbiedjenje radnjah čišćenja provaljah i derenčinskih poslovah (Senkgrubenreinigunge und Wasenmeister-Arbeiten) za kotare obih varaždinskih krajiških regimentah i za belovarski vojnički komunitet i to dne 7. listopada t. g. u štabskom miestu Belovaru predpodne u 9 satih.

Bitni uvieti su sliedeći:

a) moraju se provaže kod erarialnih i komunitetskih zgradah svake godine koliko god će putah biti potrebno, kod privatnih pako osobah svaki put, kad će se zahtievat, čistit vlastitim konjima, kolima i drugim potrebnim stvarma;

b) psi, koji nemaju gospodara, moraju se hvatat za badava, zatim komunitetske ulice dèržat čiste od svake stèrvine. Cèrknuta

Br. 1305 civ. (Izv.—338) (3—1)

Izrok usmèrtbeni.

Na predloženu dne 13. kolovoza 1857 molbu gospoje Sabine udove od Radičević, iz Pristave u obćini Tuhelj, zastupane po odvietniku gospodinu Gjuri Križaniću iz Zagreba, glede povedenja usmèrtbenog postupka dviuh u godini 1852. na dva po 15 kr. biljegovana prazna arka po istoj moliteljici gospodinu Josipu Vèrbaniću sadanjem viećniku grada Zagreba za izpravljenje punomoćjah predanih i u sliedstvu izgubljenih podpisah dozvoljeno je od strane nižepodpisanog kotarskog ureda kao suda pod današnjim br. 1305-gr. postupanje usmèrtbeno, te se ovim posiedatelj rečenih podpisah poziva, da kako posied istih kao i stekavše pravo na iste od danas uz godinu danah kod suda ovog tim sigurnie prijavi, po izminulom bo roku će se upitni podpisi za ništetne i pravo istih prama izdateljici za utèrnuto očitovat i proglasit.

C. k. kot. ured klanjački kao sud dne 13. kolovoza 1857.

Za služb. odsutnog kot. predstojnika
c. k. kot. pristav
Davidović.

Na br. 2898—1857 p. (Izv.—337) (3—2)

Ovu službu zadobiti želeći, imadu svoje molbenice sa sviedočbami vèrhu dovèršenih pedagogičkih izpitah, vieštine igranja na orgulah kao i dobrog ponašanja do 20. listopada t. g. nižepodpisatomu u Lukovdol (zadnja pošta Severin) podnieti.

U Lukovdolu 11. rujna 1857.

Antun Koliman.
podj. kao kot. učionah nadziratelj
zač. kan. modruški.

(DP—67) (11—4)

Već dne 4. studenoga
bit će vučenje

lutrije od slikah,

od koje 1 srećka stoji samo 30 kr. konv. novca,

a tko kupi 5 srećakah dobit će vèrhu toga još jednu bezplatno.

Neupušćajući se u opredieljivanje ciene ovih slikah, neka (p. n.) obćinstvu služi na znanje, da podpisana tèrgovačka kuća nudi dobitelju 1.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 28. RUJNA 1857. Broj 220.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom dašiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrvipot; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

16991-3898.

U c. k. nakladi školskih knjigah u Beču izišla je za 1. i 2. razred dolnje gimnazije opredieljena ilirska čitanka, koja nosi naslov:

„Čitanka za pèrvi i drugi razred dolnje gimnazije, sastavljena po Adolfu Weberu (str. 304 u 8ni ciena 36 kr.)"

Visoko c. k. ministarstvo za bogoštovje i nastavu našlo je svojim raspisom od 4. rujna t. g. br. 14368-819 dozvolit, da se ova čitanka za nastavnu porabu uvede u imenovane razrede, što se time stavlja do znanja ovozemnih prodavateljah školskih knjigah.

Od c. k. hèrv.-slav. miestodèržtva

U Zagrebu dne 19. rujna 1857.

Promjene u nadbiskupii zagrebačkoj.

Gosp. Šime Stojanović, skèrbnik nemoćnice u Novoj-vesi, stavljen je u stanje mira; g. Stiepan Radenić, župnik u Krapju, postao je skèrbnikom novoveške nemoćnice; g. Stiepan Kéry, duh. pomoćnik u Varaždinu, imenovan je upraviteljem župe u Krapju. Gosp. Petar Bajsić oslaje kao duhovni pomoćnik i nadalje u Zajezdi, a g. Josip Plener ide za duh. pomoćnika u Mrežnicu.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb 26. rujna. Gospodin Vukotinović ovih danah odputovao je s družtvenim vèrtljarom Frutschom u Slein, te će onde po nalogu vis. c. k. namiestničtva pregledati od starinah glasovite blagejske vinograde, a odande će proći takodjer okičke i lisačke bèrda, da niekoje osobito dobre vèrsti tèrsovah, koje su dosada samo u onih predielih poznate opredieli, i koliko bude moguće postara se za veće njihovo razprostranjenje po našoj domovini. (G. L.)

Iz Zagreba 24. rujna. Počamši od prošaste nedielje do danas uputio se je uzoriti gospodin kardinal i nadbiskup naš svako jutro u drugu župu pèrvostolnoga kotara, odkud se je, pošto je podielio svetotajstvo potvèrdjenja, pribivao ižpitu iz kèršćanskoga nauka, i razgledao cèrkvene i župne stvari, u večer opet povratio u Zagreb. Preko petka i subote ostat će Njeg. uzoritost u Zagrebu, a preostavše još dvie župe spomenutoga kotara posietit će u nedielju i ponedieljak. Kako čujemo, uzoriti g. kardinal našao je svuda cèrkvene i župne stvari u najboljem redu, a i s napredkom mladeži u kèršćanskom nauku bio je zadovoljan. Ovo svoje visoko zadovoljstvo pokazivao je visokočastni nadpastir i činom, dočim je u svakoj župi znanjem odlikujuću se dieciou dukatima i srebrom, molitvenicama i brojenicama nadarit blagoizvolio, da to jednim na nagradu a drugim na pobudu bude.

— Presvietli g. djakovački biskup Josip Juraj Strossmayer stigao je dne 18. t. m. u Zemun, odkud je odmah krenuo u Sèrbiu u hovnim poslovima. Beogradski glavni konzul g. Radosavljević dočekao je presvietloga gospodina biskupa u Zemunu i odpratio ga u Sèrbiu, gdi je Milorovac i Majdanpek posietio. Presvietli g. biskup bavio se je malo vremena u susiednoj kneževini, jer su ga već dne 22. t. m. očekivali u Vukovaru, a za koi dan krenut će Nj. svietlost u Beč. (K. L.)

Beč. C. austr. poslanik kod tuilerijskoga dvora, baron Hübner, došao je preksinoć iz Pariza ovamo. Kao što se čuje on je došao u Beč u poslu svoje porodice, dočim drugi tvèrde, da je baron Hübner ovamo pozvan, da se s grofom Buolom pred odlazkom Nj. preuzvišenosti u Karlove Vare sporazumije o pitanju dunajskih kneževinah. Kao što se glasa, vratit će se baron Hübner već tečajem dojduće nedielje opet na svoje miesto.

— Nj. c. visosti prejasni gospodin nadvojvoda Franjo Dragutin i prejasna gospoja nadvojvodinja Sofia vratili su se dne 24. t. m. o $12^1/_2$ sata iz Salcburga u Išl.

— U Netolicu boravio je, kako „Budw. A-n" pišu ovih danah jedan još čili invalid od 97 godinah u Pilsenu, koi je na temelju dozvole dobljene od c. k. zapoviedništva invalidske kuće u Pragu nauman po drugi put se ženit.

— Nj. c. k. apost. velič. izdalo je ručno pismo, da se razširi unutrašnji grad. S toga će se razpisati natiečaj od g. barona Bacha, čim se vrati s odmora iz gornje Austrie, kako bi se ovo gorostasno diela najbolje po planu izradilo.

— O samoubojstvu učrednika Temišvarskih novinah g. A I. Majera javljaju po „W. Ztg." sliedeće: Tielo je nadjeno u aleji, koja vodi u Josipovo predgradje i odmah je odnešeno u bolnicu. Nesretnik je metnuo ciev u usta, te si je lubanju razpolovio. Majer je bio vèrlo darovit muž tek 32 godine star. Posliednje vrieme bio je kad kad snuždan ali nije se primietilo, da bi imao namieru, sebe života lišiti. Temišvarske novine nespominju ništa o tom žalostnom slučaju, medju tim je na posliednjem broju 17. rujna napisan B. Karl Hirsfeld kao učrednik.

Talianska.

Iz Bolonje. Vladarskom darežljivostju sv. oca pomnožena je bogata knjižnica ovdašnjega sveučilišta, u kojoj 140,000 svezakah imade, znamenitim i veleciènjenim prispievkom. Klasička i skupociena knjižnica cielom svietu poznatoga polyglotta, kardinala Mezzofantia, ležala je poslie njegove smèrti u jednoj sobi njegovih baštinikah bez svakoga reda na podu. Pošto su ovi na pitanje, da li bi ovu knjižnicu htieli prodat, tvèrdeć odgovorili, dao je Pio IX. iz svojih novacah vèrlo znamenitu svotu, da se ovo književno blago kupi, i poklonio ga odmah bolonjskom sveučilištu, gdi je sám Mezzofanti prije toga više godinah kao knjižničar i profesor istočnih jezikah dielovao. U ovoj književnoj sbirci ima više tisućah svezakah, najviše dielah starih istočnih jezikah, zatim filozofičkoga sadèržaja a samih riečnikah i slovnicah od 80 narieèjah i podriečjah.

Niemačka.

Berlin, 23. rujna otići će Nj. k. visost princip od Prusie iz Vajmara na kratki pohod velikovojvodskom dvoru u Karlsruhe a zatim će po najvišjem nalogu pozdravit i Nj. veličanstvo cara putujućega u Stutgart. (Zeit.)

Pilnica, 23. rujna, u $7^1/_2$ sata u jutro. (Buletin). Nj. veličanstvo kralj ozledio se kod jučeršnje manuvre okolo Gossenhaima u jašenju raztegnuvši si muskule na lievom stegnu, koje su ga prisilile odsesti s konja, ostavit se onaj dan razgledanja gibanjah vojske i vratit se u Pilnicu. Iztraga na licu miesta, kao i ovdie pokazala je, da nepostoji posve nikakva pogibeljna ozleda i da će poslie malo danah odmora ostranjena biti ta malena neprilika. — Ovu noć posve je dobro počivalo Nj. veličanstvo i već je ostavilo postelju.

— U jednoj — kao što se čini — službenoj korešpondencii „Dusseld. Ztg." pišu iz Berlina: Boje se bez temelja da bi razgovor medju carevi Aleksandrom i Napoleonom o niemačko-danskom sukobu za stvar vojvodinah mogo imati zlih posliedicah; jer sporazumljenje inozemstva o toj stvari, ako bi isto hotielo u tom niemačkom poslu posredovat, nebi imalo drugoga rezultata već da se Austria i Pruska čvèršće slože, da svoja vlastita, niemačkoga saveza i niemačkih vojvodinah prava energično uzdèrže u kriepost. Prerana je viest, ako se govori da je već poslan ultimatum kodanjskom kabinetu; jer ovdie kao i u Beču čekat će stopram korake, koje će se u Kodanju poslie odbačenja ustavne osnove po holštainskoj stališkoj skupštini preduzeti, no u shodnom slučaju doći će do ovoga ultimatuma i do ovèršbe saveza, pa ni Franceska ni Rusia ni itako dovoljno zabavljena Engleska neće biti u stanju prepriečit ova ovèršbu ili proti sjedinjenoj Niemačkoj neće toga ni sažalit.

Iz Darmštata javljaju: Car ruski bio je dne 19. t. m. s velikim vojvodom na jelenskom lovu u velevojvodskom zverinjaku. Poslie podne došla je velika vojvodinja mati Sofia sa svojom kćerju, princesom Mariom badenskom na pohode našem dvoru ovamo. Gospoda obiedovala su u Bisungskom dvorskom vèrtu a u večer došli su svi skupa u kazalište, gdio se je predstavljala lakèrdia „Robert i Bertram" Pribitnost ruskoga cara privlači neprestano mnogo otmienih inostranacah, osobito gospodu rusku. U kazalištu pobudila je jedna znatna osobnost iz posliednjega istočnoga rata obćenitu pozornost: general Muraviev, osvojitelj Karsa, siedio je u loži ruskoga poslanika.

Dne 20. t. m. prisutstvovao je car i carica gèrčkoj službi božjoj, koja je zbog dana porodjenja velikoga kneza nasliednika, najstarieg sina careva, bila osobito svetačna. Poslie podne otišli su ruski gosti s ukupnom velikokneževskom porodicom i još u Darmštatu nalazećom se velikom vojvodinjom Sofiom i princesom Mariom badenskom, kao i s bavarskim princom Karlom na obied princu Aleksandru u Jugenheimu. U večer bila su visoka gospoda u operi.

— Kao što priobćuju iz Stutgarta učinjene su tamo sjajne priprave za doček cara ruskoga i francuskoga. Medju ostalima već su pred više nedieljah danah tapetari i uresari navlastito pozvati bili iz Pariza u Stutgart da prirede sobe za visoke goste. Car Aleksander i njegova pratnja stanovat će, vele, u villi, gdie je inače stanovao krunski princip i krunska princesa (velika knegiaja Olga), dočim će se za cara Napoleona i njegovu pratnju priredit sobe u tamošnjem dvorcu.

Turska.

Iz Tuzle javljaju Serbskim Novinama, da je tamo 5. o. m. u 6 satih u jutru udario grom u barutanu, koja se u varoši nalazi. U barutani je bilo 7000 okah barutah, i od ove strašne sile sva se barutana razvalila a komadi od njene zgrade na daleko su se raznosili. Nesrećom ovom poginulo je 10 ljudih, a mnogi dućani i hanovi u varoši isprovaljivali su se i poraspucali.

Švajcarska.

Iz Berne, 19. rujna javljaju: Waadtlandsko dèržavno vieće izmislilo je novo sredstvo za otezanje t. j. saziv tamošnjega velikoga vieća na 24. t. m.; ono se nada, da će se tada zakljuèiti, da se pitanje nadležnosti predloži budućoj savezoj skupštini. Pod ovom izlikom misle sučlanovi waadtlanskoga dèržavnoga vieća

dobit vremena. No savezno vieće nije se time dalo zavest. Ono je odgovorilo na to, da se odmah imaju naimenovat dva savezna komisara u osobi saveznoga pukovnika Stehelina iz Basla i Kurza iz Berne, koji će otići u Lausannu. Istima je naloženo da ponajprije pozovu dèržavno vieće waadtsko, da dobrovoljno izvèrši savezne zaključke; u slučaju kraćenja imaju komisari sami dati naredit parcelarne planove itd.; izvan toga obskèrbljeni su svim punomoćjima potrebnimi za prisiljenje da se izvedu savezni zaključci, ako bi im se činile nove preprieke.

Franceska.

„Patrie" javlja, da će car stopram 24. t. m. odputovat u Stutgart, zadèržat se u Badenu a do 24. t. m. ostat u Stutgartu. Prije nego li otide u Niemačku namieravao je pohodit Pariz.

Viesti iz francuske Indie dopiru do 30. sèrpnja i glase povoljno. Jedno pismo iz Pondichery-a od 12. kolovoza javlja, da su tamo stojale stvari neprestano dobro. Više inostranih porodicah, koje su onamo utekle bile, odputovale su u Evropu. Jedno pismo iz Port-Louisa na otoku Mauriciju od 15. kolovoza javlja da su tamo došli brodovi „Pottinger" i „Lady Jocelyn" iz Kalkute. Ova dva broda imala su ukèrcat vojsku i odmah vratit se u Indiu. Gubernator dao je na znanje, da će se na seobini podić pisarnica za kupljenje vojske.

U obziru na stanje francuskih posiedovanjah u Indii pišu iz Pariza: Francuska se nalazi u tom času primorana prekèršit ugovore sklopljene s Engleskom u obsiru svojih malenih posiedovanjah u Indii. Francuska naime nema po ugovoru prava obkopat svoje seobine ili tamo dèržat veću vojsku, nego li što je potrebno za uzdèržavanje policajnoga reda. Budući da englesko sadašnje stanje nepruža dovoljnoga jamstva za zaštite i obranu u vlastitim svojim zemljama a još manje u francuskim seobinama, niesta uznemireni su u Pondichery-u u obziru na sve dogadjaje, koji bi se zbiti mogli usled bune sve dalje i dalje rasprostranjivajuće se. Gubernator francuskih seobinah u predajoj Indii zaiskao je zato od zapoviednika francuske švadre u kineskom moru niekoliko brodovah za zaštitu pučanstva od Pondichery-a. Što se tiče samoga kineskoga pitanje, čini se da se sve većma i većma potvèrdjuje, da Engleska i Francuska porazumivši se medju sobom nemieravaju ostavit tamo stvar u statu quo, dok indijski posao nepohije drugi pravac. Na takav način razjasnuje se i nenadan dolazak lorda Elgina u Kalkutu.

— Francuska civilisacia čini znatnih napredakah u Senegambii. Sistema registrah civilnoga stanja sada je rasprostranjena i na cèrne domaće pučanstvo i nadaju se sjajnim uspiesima od toga uvedenja. Već je jedan cèrnac, Tamsir-Anat, jedan od glavnih mahomedanacah seobine, naimenovan pomoćnikom gradjanskoga časnika i občenito je mnienje, da je taj izbor bila naredba veoma izvèrstna.

— Bej od Tunisa izrazio je u vlastoručnom pismu na francuskoga cara istomu svoju podpunu simpatiu i svoje njeżna čuvstva, koja uobće goji prema Franceskoj.

— Pariški list „Pays" sadèržuje jedan članak, u kojem se kaže, da nije moguće, da bi Francuska Engleskoj u njezinoj borbi u Indii pomogla vojskom. Svaki narod, veli, ima svojih tradiciah i uspomenah a carska Francia prisiljena je poštovati lovorike Labourdonnais-ah, Dupleix-ah i Lally-ah.

Velika Britania i Irska.

Jedno privatno pismo iz Londona od 20. u Pays-u priobćuje sliedeću viest kao podpunoma izviestnu: Nena Sahib otišo je na čelu od 14—15000 buntovnikah put Luknova. On je generala Havelocka, koi je noćju od 28. na 29. sèrpnja udario istim pravcem, preteko za 4 dana. Zato nema sumnje da će se Nena Sahib s buntovnicima audskim sjedinit prije, nego li onamo dodje Havelock. Varoš Luknov jest u vlasti buntovnikah; mala vojska, koja ju je branila, nalazi se pako u *citadelli* sagradjenoj g. 1755. i g. 1851. *popravljenoj po* Englezima. O istoj se glasa, da ju nije moguće uzeti. General Lawrence obskèrbio ju je za šest miesecih s hranom. Ona se nalazi na rieki Gumty i zato nemanjka joj vode. Major Banks, koi je obsiedenicima poslie smèrti Lawrance-a upravljao, bio je ubijen od jedne bombe. Ova smèrt učinila je dubok utisak na posadu.

„Times" od 22. priobćuje, da su stanovnici od Kalkute na parlamenat upravili molbu, da se vlada Indie razluči od istočno-indijske kumpanie i da se uvede neposredna vlada kraljičina s javnom zakonotvornom skupštinom.

Amerika.

Iz New-Yorka pišu „Allg. Ztg-u": Naše pomorstvo uzet će novi polet, poimence ima nam novi broj većih parnih fregatah i šalupah obezbiedit preteznost, koja nas ide, na južno-amerikanskim obalama. Kod sadašnjega položaja Engleske bit ćemo svakako tako oboružani u stanju centralno-amerikanskim poslovima osigurat izlazak shodan naravi. Na novu flibustijsku vojnu nemisli ovdie nitko, samo hoće naša vlada da neposredno obći sa centralno-amerikanskim vladama bez posredovanja Franceske ili Engleske. To će nam kod sadašnjih okolnostih po svoj prilici poći za rukom; barem se čini, da lord Napier ovo stanje stvarih već smatra kao svèršen posao, i da se time zadovoljuje, da o ovom rezultatu izviesti svoju vladu. Od velike je važnosti predstojeće probušenje provlake tehuantepecke. Razna družtva, koja su se ovdie medju sobom pobijala, sad su se sjedinila i naša vlada zahtieva od Mexika, da se izpune ugovori, koji su sklopljeni medju mexikanskom vladom i našim gradjanima. I u ovom obziru pačila nam je Engleska kroz više godinah; nó nikakovoj sumnji nije podvèrženo, da će luzianska kumpania sada prodrieti sa svojim predlozima, i da će možebiti već tečajem dojduće godine probušena biti provlaka tehuantepecka, što je već Cortez učinit namieravao i otvorit će se občinstvu. Putovanje u tihi okean spavat će u buduće medju razveseljivanja naših bogatih gradjanah, kao kakav put u Evropu.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz 25. rujna. Polag „Moniteura" produženo je više naredabah u obziru pitanja o živežu do rujna 1858. Car je jučer došao u Strassburg o 3. uri. Veliki vojvoda badenski došao je da ga pozdravi.

Stutgart 24. rujna. Car Aleksander došao je u 4 sata na štaciu Feuerbach i odvezo se je s kraljem virtemberškim u villu krunskoga principa. Knez Gorčakov nalazi se u pratnji carevoj.

Pariz 23. rujna. Car je danas u dva sata poslie podne odputovao u Niemačku. Jučer odputovali su grof Valevski, pl. g. Reyneval, Kiseljev i virtemberški poslanik u Štutgart.

Unia kneževinah i izbor kneza imajućega se stavit na čelo istih bit će glavni predmet političkoga raspravljenja medju obojicom carevah u Štutgartu.

Glasa se, da dvorac od Compiegne-a stoji pripravljen za doček kraljice Viktorie (?).

Tabor chalonski produžit će se, vele, do 25. listopada.

Mexiko prima predložene po Francuskoj i Engleskoj uviete za poravnanje svoja razpre sa Španiom. (Bèrzojavne viesti Bečke Presse.)

Pariz 26. rujna. „Moniteur" javlja da su cara na badenskom području pozdravili veliki vojvoda badenski i princip od Prusie a posliednji mu je predao vlastoručno pismo kralja od Prusie, u kojem se isti izrazuje, da mu je žao, što nemože sam doći caru na susret (ne pouvoir venir au devant).

Turin, 24. rujna. „Gazzetta Piemontese" veli, da nije istinita prijavljena po dnevnicima viest, da je vlada piemonteska potaknuta po napuljskoj izagnala 27 napuljskih biegunacah; vlada će, veli, i unapred u nadziranju javnoga mira i neoskvèrnjivosti medjunarodnoga postupanja zadèržat svoju podpunu samostalnost i dielatnost.

Srebro od 2. rujna	$5^{7}/_{8}$ fr.
Carski dukati	$7^{3}/_{4}$ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 17169—3952 (VI—75) (3—1)

Concurs.

Für den, im Agramer Konvikte erledigten Krasićischen Stiftungsplatz wird hiemit der Konkurs eröffnet, und der Präklusivtermin zur Einreichung der Kompetenzgesuche auf den 25. Oktober l. J. anberaumt.

Zum Genusse dieser Stiftung sind berufen, abwechselnd Schüler aus den Familien Hoić und Kožutić nach männlicher oder weiblicher Linie, und die Söhne dürftiger Adeliger, insbesonders sogenannter Nobilium unius Sessionis aus der Pfarre Bedekovčina (Komor), wobei für den derlmaligen Erledigungsfall jedoch den berufenen Kandidaten aus der obengedachten Familie Hoić und Kožutić, wenn sich solche melden sollten, vor denen, welche aus der obengedachten Pfarre sind, der Vorzug eingeräumt wird.

In den, an das h. k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden, und bei der Studiendirektion derjenigen Lehranstalt, an der, der betreffende Schüler im laufenden Semester studirt vor Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist einzureichenden Kompetenzgesuchen haben die Abkömmlinge der Familie Hoić und Kožutić diesen ihren Familien-Nexus, die Kandidaten aus der Pfarre Komor aber den Adel und ihre Vermögensverhältnisse durch genügende und vorschriftsmässige Beweismittel darzuthun.

Ferners sind die Gesuche zu belegen: mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnisse über die überstandenen geimpften oder natürlichen Kuhpocken, und über die körperliche Gesundheit überhaupt, dann mit den Schulzeugnissen für die letztverflossenen zwei Studiensemester, und mit dem Frequentationszeugnisse für das laufende Semester.

Schliesslich wird noch bemerkt, dass zur Aufnahme ins Konvikt statutenmässig gefordert wird, dass der betreffende Schüler mit dem Beginne des Schuljahres 1857-58 sich bereits in der I. Gymnasialklasse befinde, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 19. September 1857.

Nr. 8670 (Fin.—45) (3—3)

Kundmachung.

Am 5. Oktober l. J. um 9 Uhr Vormittag wird in der k. k. Steuer- und Domänenämterkanzlei zu Kreutz die zweite Lizitation der diessjährigen Eichelmastung in den Fondswäldern: Potočec, Ivanec und Majurec vorgenommen, und es können die Bedingungen bei dem gedachten Amte eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Warasdin den 23. September 1857.

Br. 5388 c. (DS—108) (3—1)

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački poziva sve one, koji iz ostavštine dana 26. prosinca 1853. u Zagrebu bez oporuke preminuvšega Josipa Tömöra i njegove dne 20. svibnja 1856. takodjer bez oporuke umèrvše Anke supruge Tömörove, štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i poraviđenja svojih tražbinah dana 22. listopada t. g. u 10 satih prie podne ili dodju pred ovaj sud ili neka do onda predadu piemeno svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na ostavštinu ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu 16. rujna 1857.

Klobučarić. Jović.

Br. 199 (Izv.—327) (3—3)

Natiečaj.

Za izpražnjeno miesto učitelja i orgulaša u toplicah varaždinskih, u županii istog imena i okružju, natiecati želeći, neka sastoje svoje molbenice sa potrebitimi sviedočbami k nižepodpisanomu do 10. listopada t. g. dostaviti. Dohodak sa ovom službom skopčan, sastoji osim slobodnog stana i bašće i livadi, oranicah, luknu, gotovom novcu i 15 hv. za učionu i učitelja opredieljenih dèrvah; iliti u vriednosti prieko 400 fr. sr.

Biškupec dne 12. rujna 1857.

Blaž Švelić,
školski kotara doljno varaždinskog nadziratelj.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnic Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 29. RUJNA 1857. Broj 221.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom došiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Koncem ovoga mieseca počimlje se posliednji tečaj ovih novinah za tekuću godinu; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, i to na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmogau vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah" franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prešle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb 29. rujna. Polag jedne naredbe vèrhovne redarstvene oblasti zabranjuje se svim lutriame tako zvane sanjarice, kiposlovce ili kakovo drugo kroz sanjarsko i brojno znamenovanje na lutrijski dobitak smierajuće iz štampe proizvedeno dielo u lutrijskom uredu dèržati i i igračima za izbor njihovih igarah i onda pokazivati, ako bi ovi to i zahtievali.

— General Brigadier Markez Vasquec koi je dosad kao takav u Zagrebu službovao polazi ujedno sa ovde u posadi bivšom pukovniem baron Culoz za niekolike danah u Milan.

— Jučer se je započelo gradjenje bèrzojavne linie iz Zagreba u Sisak, koja će okolo 20. dojdućeg mieseca listopada sasvim gotova i javnom obćenju predata biti. Kroz ovaj radostni dogadjaj póstići će tamošnji svikolici tèrgovci veliku polakšicu u silnom priobćivanju svih u njihov posao spadajućih stvarih na dotična udaljena miesta, što su oni dosada uviek kroz poštu obavljati morali.

— Danas je položio ovdie novoimenovani prečastni gospodin križevački biskup Gjuro Smičiklas svoju prisegu u ruke Nj. preuzoritosti gospodina stožernika i nadbiskupa Haulika.

Iz Beča, 20. rujna javljaju „Allg. Ztg-u": Uslied glasa ovdie okolujućega odreklo se je Franjo-Josipovo družtvo, nazvano takodjer istočna železnica, svoje dozvole i namierava akcionarima povratit plaćene prineske.

— Uslied niekih listovah sastat će se dojduće nedielje (medju 30. rujna i 2. listopada) car austrianski i ruski u Vajmaru. Kao što se čuje otići će Nj. veličanstvo car iz Beča na Draždjane onamo i prispiet će sa carem Aleksandrom isti dan u Vajmar.

— Gospodin ministar izvanjskih poslovah grof Buol Schauenstein namierava nastupit svoj dopustni put u Karlove Vare dne 28. t. m.

Beč 25. rujna. Danas izišavšega XXXIII. komada dèržavo-zakonskoga lista br. 169. i zajedno „Wiener Ztg." sadèržaju najviši patent izdani 19. tek. mies. o tehničkom dielu novčane sisteme osnivajuće se na ugovoru od 24. siečnja 1857.

Dočim se o uvedenju nove vrednote i mierama za prelaz od dosadanjega na buduće novčano mierilo kao i o uredjenju pravnih odnošenjah još očekuju zakonite ustanove, nedèržimo za neshodno da prozborimo niekoliko riečih u obziru na one naredbe, koje su sadèržane u carskom patentu.

Dosad se je vagalo srebro po marki od 16 lotah = 288 granah a zlato po marki od 24 karata = 288 granah, bahar pako po centu = 100 funtih = 3200 lotah. Uvedenje već od više godinah kod ocarinanja uporavljene i malo po malo u tèrgovački promet prodiruće funte (500 grammah) sa decimalnim dieljenjem za sve novčane kovove imat će za posliedicu bitno ujednostručenje i olakšanje ukupnih računah u struci novčanstva.

Takodjer veoma bitno ujednostručenje postić će se time, da će čisti sadèržaj zlatnih i srebèrnih novacah, koi se je dosad mierio po lotima i granima u marki po 16 lotah kod srebra a po karatima i granima u marki po 24 karata kod zlata, sada izrazivat u $^{1}/_{1000}$ dielah jedinice za oba plemenita kova. U obim odnošenjima, t. j. u novčanoj teži u izmierenju čistoga sadèržaja postić će se izvan toga izjednačenje velike novčane zajednice s Francuskom, Belgiom, Holandiom, Švajcarskom, Piemontom, Toskanom i još drugim zemljama.

U novom zemaljskom novčanom mierilu sadèržavat će forinta $^{1}/_{45}$ funte čistoga srebra. Novci kovani po ovom mierilu zovu se novci „austrianske vrednote." Imenovanje „austrianska vrednota" stupit će dakle na miesto raznih imenovanjah dosadašnjega novčanoga mierila.

Razdieljenje forinte u stote dielove i desetine stotoga diela, o kojih slučajnom osobitom imenovanju očekuju se još dalje naredbe, miesto šestdesetinah i četvèrtinah šestdesetoga diela, pribavlja austrianskom računarstvu sve koristi decimalne sisteme.

Miešnja srebèrnih novacah dolje do $^{1}/_{4}$ forinte ostaje ona ista, koja je već u Austrii u godini 1852. obćenito uvedena bila t. j. smiesa od $^{9}/_{10}$ čistoga srebra sa $^{1}/_{10}$ bakra. No $^{1}/_{4}$ forinte dobit će jači dodatak od bakra, jer se dokazalo, da je kod manjih novacah jača miešnja u više obzirah shodnia i smiesa ovoga novčanoga komada bit će sasvim ona ista, koju sadèržaje $^{1}/_{6}$ talira, tako da će oba novca imati ne samo svu unutarnju vriednost, već i istu nečistu težu — a oba vriednost od 17 $^{1}/_{2}$ kr. jugoniemačke vrednote.

Kod drobnih srebèrnih novacah uzet je obzir na granicu ustanovljenu u novčanom ugovoru u obziru sadèržaja srebra, na što udobniu praktičnu uporavu u prometu zajedno s decimalnim razmierima, zatim na izjednačenje s talirom i na što veće približenje jugoniemačkoj vrednoti. Komadi po 10 i odnosno 5 stoticah imat će imenovnu vriednost od 2 a odnosno: 1 srebèrnoga groša i od 7 odnosno 3 $^{1}/_{2}$ krajcare.

Po istom načelu postupalo se je i kod bakrenih drobnih novacah; imenovana vriednost najmanjega komada t. j. od $^{5}/_{10}$ stotih dielovah odgovarat će točno kralj. saksonskom i hanoveranskom feniku kao i $^{1}/_{21}$ dielu francuskoga franka i taljanske lire.

Čisti sadèržaj „krunah i polukrunah" $^{1}/_{50}$ i $^{1}/_{100}$ dio funte (10 i 5 grammah) kod miešnje od $^{9}/_{10}$ čistoga zlata i $^{1}/_{10}$ bakra obećaje tèrgovačkom zlatnom novcu načinjenom za područje novčane zajednice valjanost, koja će skoro promet od 70 miliunah stanovnikah ove zajednice prebacit i po svoj prilici s vremenom povisit ga za novac svega svieta.

Već se čuje govorit, da će jedna od onih niemačkih dèržavah, koje nisu dosad udioništvovale kod novčanog ugovora, Brema, koja u obziru tèrgovine svieta postaje sve veoma važnia „krune" i „polukrune" proglasit zakonitim plaćevnim sredstvom u istoj vriednosti od $8^{1}/_{10}$ talira i $4^{1}/_{20}$ talira.

Nadat se je, da će se tečaj, polag kojega će se uslied ustanovah novčanoga ugovora „krune" kod austrianskih dèržavnih kasah primati, oglasit u ono isto doba, kad izidju ovi zlatni novci. (Oester. Korrespondenz.)

— „Lipske ilustr. novine" ogorčile su gdiekojim neposrednim napadanjem na Magjare i mnogim neistinitim dopisima o magjarskim odnošajima magjarske novine tako jako, da su gotovo svi dnevnici obćinstvo pozvali, tako im narodne časti, da nepodpomažu te novine, nego neka čitaju francuske novine ilustrirane. Skoro svako čitalište i svaki kazino, kod koga su dosad lipske novine vèrlo omiljele bile, vraća ih sad natrag, a u samoj knjigoprodavnici Hartlebenovoj, kao što javlja „P. N.", naručeno ih je ove četvèrti 30 manje nego inače.

Sèrbia.

U Beogradu 17. rujna. Nj. svietlost gospoja kneginja vratila se s puta u najpovoljniem stanju zdravlja. Odavde su joj izišle na susret raznoga stanja osobe, medju kojima bijahu i niekoliko odabranih gradskih turskih činovnikah, i to po većoj časti na kolima, kojih možda više od stotine bilo, a ostalo na konjima. Radostnim uzklicima dočekaše sèrbsku milu gospoju kneginju na dva sata rastojanja od Beograda, odakle se veselim — po sèrbskom običaju utèrkivanjem konjanici s ostalim predusretačima vratiše i g. kneginju njenom domu dopratiše.

Pri rečenom utèrkivanju — po nesreći — padne jedan s konjem zajedno i tako se ugruva, da su ga njegovoj kući na kolima morali odnieti i smesta liekarsku pomoć, za koju se i Nj. svietlost materjom ljubavju i sažalenjem posterala, potražiti. Istom postradalcu je hvala Bogu bolje, i ima izgleda da će se skorim u predjašnje stanje svog dobrog zdravlja povratiti. (Svtd.)

Cèrnagora

Viesti sa Cetinja od 21. rujna javljaju, da se knez Danilo kao i sva njegova rodbina nalaze u najboljem zdravlju i da se je punica knezova iz Zante prieko Vara vratila na Cetinje i bila je pozdravljena od kneza i kneginje.

Moldavia i Vlaška.

U „Bukureških niemačkih novinah" od 17. pr. m. priobćuje se sliedeći razpis:

„Na molbu, koja Nam je podnešena bila s podpisom od 70 osobah, gradjanah od Krajove i u kojoj se tuže na novine „Oltul" a poimence na jedan članak u br. 28. U ovom [illegible]ku nasèrće se na jedan dio gradjan[illegible] [illegible]anskih, isti se napada i prieti mu [illegible] [illegible]u krajovgradjani hotieli da podpiš[illegible] [illegible]se, što nisu ovi

Uzimajući obzir [illegible] „narodni program." čini slobodnoj [illegible] na to, da se time uštèrb žavajući [illegible] [illegible]volji gradjanah, i isto tako uvagr[illegible], ua nismo one, koji su podpisali pro[illegible]an, stegnuli u izraženju njihova mnienja, dakle da je isto tako naša dužnost nedati, da se nasèrće na gradjane i da se napadaju oni, koji neće da izraze svoje mnienje ili koji očituju protivno.

Mi zapoviedamo dakle, da se obustave no-

vino „Oltul“ za vrieme od tri nedielje od dana našega raspisa računajući. Ujedno imaju se dotičnici zbog obnarodovanja ovoga članka povući na odgovor.“

(Sliedi podpis kneza i dèržavnoga tajnika Aleksandra Dimitrievskoga.)

Niemačka.

Iz Petrograda pišu berlinskome „Bör. Ztg“: Predstojeći sastanak našega cara sa carem francuskim u južnoj Niemačkoj dao je povoda, te se različito tumači, zašto je on i krozšto. Najviše mišljenjah, koja su dosada o tome izražena, takva su, da se može kazati prije da su izrečena zato, što su se samo tako htiela izreći, nego što su se imala i zašto izreći. Ipak ima miesto, te još mnogo najznatnie, što mu da je pri tom izricanju mišljenjah sasvim propušteno iz očiuh, premda to je stvar, koja će se na sastanku najviše uzeti u vid. Odkako je Francuska, imajući dovoljno uzroka, predstala navaljivati da se shaci kajmakam Vogorid, a i po izkustvima sudeći, koja su dotični komisari naboxili na licu miesta, prilika je bila da ni novi izbori članovah za divane od hoc neće drugčije izpasti nego kao pèrvi. — Kod takvih prilikah morale su i sile, koje su protestovale proti pèrvim izborima, a osobito kabineti neš petrogradski i francuski povratit se na svoj pèrvašnji plan taj, da se sva stvar oduzme od mutnje domaćih partajah, pa dovede na konferencie, taj jedini put, koi je kadar privesti k svèrsi. Po tome radi se u ovaj mah poglavito to, da se u tom obziru konferencie dèrže. Prema važnosti te stvari — jedine, koja poslie mira pariškog nije još rešena i koja može u opasnost baciti jedva dobiveni evropski mir, — nije ni čudit se zauzetosti, koju naš car pokazuje za tu stvar. Naše spoljašnje politike glavna je stvar, sad se s Francuskom o tome sasvim sporazumiet i razgovoriti o načinu, na koi da se svlada odpor, ako kakav pokušaju tome protivne sile. Odtuda dolazi to, da će se sastankom, koi će imati carevi francuski i ruski, svakojako postići svèrha, ako se oni izmedju sebe sasvim porazumiju. Što se inače izmišlja o svèrsi, za koju će se sastati carevi, to se prema očevidnim načelima obojice carevah francuskog i ruskoga, mnogo većma uvidja da je samo izmišljenje, nego da bi nužno bilo tek ovom prilikom oprovèrgavati.

Bečka „Pressa“ saobštava telegrafsku depešu iz Berlina od 14. o. m., javljajući, da je ministar za tèrgovinu g. von-der Heid dao ostavku, a s njim da će iz ministarstva izići i ministri financie i unutarnjih poslovah, gg. Bodelschwing i Westfalen. Uslied novijh viestih zato je rečeni ministar svoju ostavku opet natrag.

Franceska.

„Alg. Ztg.“ od 3. ov. m. napominje neka pisma iz Pariza, koja dolaze od sasvim pouzdane strane i javljaju kako je „Car Napoleon sada većma nego ikada prije nauman ostati u Rimu i Napulju pri tome, da se izvèrše reforme, koje su već ispitivane na pariškom kongresu.“ — „U istim pismima, veli, još i to se dodaje, kako će predstojeća stvar biti predmet, o kom će se sada posavietovati carevi ruski i francuski na sastanku u Štutgartu, i kako kažu da je osobito caru francuskome za tim stalo, da ruskog cara sklopi u toj stvari na misli francuske većma nego dosada, pošto se Rusia u tom pitanju, vierna bivša na čelu, koje je knez Gorčakov postavio u poznatome svom razpisu, samo sklanjala i gledala šta se radi.“ —

— Car Napoleon uvierio je kneza Adama [illegible]riskoga, da će se zauzeti kod cara, da se Car[illegible] [illegible]ie u Poljskoj razprostrani. pomilovan[illegible]

Azia.

[illegible] u trag uroti, koja je

U Singaporu ušli su [illegible] [illegible]mo živuće ev[illegible] imala za svèrhu poubijat sve [illegible] [illegible]va za europske tèrgovce. Ako bi bila ta osno[illegible] [illegible]ko[illegible]kom posla, hotieli su Kinezi složit se s mo[illegible]medancima. No Evropljani bili su na oprezu i pripravili su se, da odbiju svaku navalu oružjem u ruci.

— Zanimiva su očitovanja jednoga gradjanskoga činovnika, koi iz Sealkote-a od 23. sèrpnja piše o razmieru prema Sikima: „Dne 9. [illegible] bila je pobuna, [illegible] [illegible] su opunomoćenici lahorski, kap[illegible] [illegible]nce, brat Sir-Johna i još jedan. [illegible] su [illegible]li [illegible]djaj i dali su nadtamničara [illegible] zapoviedn[illegible] policie na konj[illegible] i policie [illegible] pog[illegible] [illegible] nis[illegible] [illegible] toga gledat i [illegible] otišo ta[illegible] gdie su ih pogubili. [illegible] pogibeljna, bu[illegible]duć da su krivci bili Siki a [illegible] v[illegible]ka sastojala je samo iz Sikah. Konopci popucali su i garda dobila je zapovied polu[illegible] postrieljat[illegible] [illegible] sliedile su dvie ili tri palbe. Koi nije bio tamo, mislio je da je posao dovèršen i da se je garda iznevierila. Više slugah, koji su dèržali sa buntovnicima bilo je kažnjeno. Jedan jedini dan imali smo 125 osobah bičovat — po 40 udaracah dobio je svaki od njih. — Mi viešamo svaki dan više ih — od jednoga do šestorice. Jedan oddiel naše vojske otišo je da 600 uhvaćenikah gholabskih u području singskom ovamo dovede, i ti će biti kako koi ili odmah na licu miesta u-strieljeni ili bičovani. Veoma će mi drago biti, kad se jedan put dovèrši to viešanje i strieljanje, ipak neodražaje sèrce više ili manje proti nama i sve nas dèrži u stanju uznemirenja. — Dne 25. sèrpnja. Vieša i bičuje se neprestano. Jučer su 120 slugah, što su s buntovnicima utekli bili, pod stražom natrag doveli. Naš novi oddiel vojske, koi je uhvaćenike iz Kašmira preuzeo, postrieljao ih je prekjučer 78, urodjenički oficiri bit će, vele, ovdie strieljani zbog većeg utiska. Danas imamo opet puno posla budući da su opet dovieli nove uhvaćenike. Malone svikolici su iz sieverozapadnih pokrajinah. Na ove mèrse Siki i odobravaju naše stroge naredbe. Siki su plemenito pokolenje. Oni nas nedèrže kao druga plemena za sasvim različan čoviečanski rod; oni s nama zajedno piju i jedu, mislim, mnoga od naših jelah ali ipak ne s istoga tanjura. Za grok su veoma zauzeti. Ništa nemanje ima i medju njima još dosta fanatikah — ljudih višjega čina i inih — koji se još siećaju slave kalzajske vojske, i okrutnosti, počinjene u njihovom ratu proti nama, pokazuju, što imamo očekivat od njihovih poludivjih selah, ako bi se štogod dogodilo, što bi njihova sèrca od nas odvratilo i što bi ih moglo učinit vierovat, da se mogu nadati da će opet postat ono, što su prije bili. Da uzbudemo pripravni za takav slučaj, stavljene su tvèrdjave lahorska i feroseporska u stanje obrane i obskèrbljene su hranom.

— „Pays“ donosi jedno poluslužbeno izviešće, po kome se daje zaključiti, da u Persii predstoje nove borbe i da će Persianci možebiti i opet napasti Herat. To izviešće glasi: „Jedna telegrafska depeša javlja, da su se u Heratu porodili nemiri, kako je sèrdar [illegible] otišo s vojskom. Kao što se [illegible] čuje, nemirima ovim dali su povoda religiozni uzroci, i upravljeni su bili proti muslomanima, koji pripadaju sekti Šitah, stojećih pod zaštitom šaha persijskog koji su u Heratu u manjini. Znamo, da je persijski dvor za obranu svojih jednovieracah i shodno svojoj stolietnoj politici preduzeo rat, koi se je onako sjajnim uspiehom okončao za njegovo oružje, znamo i to, da je ugovor o miru izvèršen s najvećom lojalnosti, premda se je bojalo, da nenastupi, što je doista sad nastupilo.“ Iste depeše javljaju dalje, da je pri polasku posliednjih viestih vladala u Feri i Kandaharu velika razdraženost medju avganskim plemenima.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz, 27. rujna. Polag „Pays-a“ nastala je medju Sir-Campbellom i Canningom u obziru vodjenja indijskih poslovah velika nesloga; lord Elgin je za Sir-Campbella, za koga je i obće mnienje. Princ Napoleon će za malo otići u Levantu.

Milan, 25. rujna. Municipalna kongregacia od Monce podnela je Nj. c. k. visostima pismeno očitovanje podanosti; Nj. visosti predale su za ondiešnje siromake iz svoje privatne škatulje iznosak od 3000 lirah.

Turin 25. rujna. Piemonteska narodna banka izdat će dne 1. listopada t. g. biljezakah od 20 lirah sa zakonitim tečajem. Uslied lista „Corier mercantile“ dobili su mnogi emigranti zapovied da za dvie nedielje ostave Piemont.

Bečka burza

dne 28. rujna 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	81⁹/₁₆
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	
dto [illegible]arskog [illegible]	» 5%	83½
dto	» 4½%	
dto	» 4%	
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	
dto izžriebane	» 4%	
dto	» 3%	
dto	» 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
» » » » 1839, » 100 »		
» » » » 1854, » 100 »		108⁷/₈
Bečko-gradski banko	sa 2½%	—
» »	» 2¼ »	
» »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		
Bankovne dionice komad po		982
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		603¾
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		
dto dto s plaćanjem na rate		
Dionice sieverne željeznice	po 1000 f.	1798¾
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šopronske-malobečke	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Linečke željeznice	» 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	548
» » Lloyda u Tèrztu	» 500 »	
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austrianske-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	
Jelisavetina željeznica	»	202½
Južno-sieverna niemačka savezna željez.	»	206½
Tisna željeznica	»	202½
Lombardezko-mlietačka željeznica	»	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current	»	105⅜
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	104¼
Genova za 300 piemontezkih lirah	»	
Hamburg za 100 mark banko	»	
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	—
London za 1 funt šterlinga	»	10-11
Lyon za 300 frankah	»	
Milan za 300 austrianskih lirah	»	103¼
Marseille za 300 frankah	»	121⅝
Pariz za 300 frankah	»	121⅞
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	
Bukurešt za 1 forint	parah	265
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	8
Srebro od 15. rujna	5½

Odgovorni ućrednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 17563/4048 (VI.—74). (3—1)

Konkurs-Kundmachung.

Von den für Lehramtskandidaten der Lehrerbildungsanstalt in Agram aus dem kroatischen Nationalschulenfonde bewilligten acht Stipendien mit je siebenzig (70) Gulden, sind gegenwärtig noch vier Plätze zur Verleihung disponibel; ferner sind für Lehramtskandidaten an der mit Beginn des Schuljahres 1857-58 in Diakovar zu aktivirenden Präparandie vier Stipendien mit je vierzig (40) Gulden aus dem hierländigen Studienfonde bewilligt.

Für diese Stipendien wird der Konkurs mit Anberaumung der Konkursfrist bis Ende Oktober l. J. ausgeschrieben.

Die mit einem vorschriftsmäßigen Armuths-zeugnisse belegten und deshalb stempelfreien, an diese k. k. Statthalterei zu stilisirenden Gesuche sind innerhalb der oben bezeichneten Präklusivfrist für die Stipendien an der Agramer Präparandie beim Agramer erzbischöflichen, für jene an der Diakovarer Präparandie aber beim Diakovarer bischöflichen Ordinariate einzubringen, und neben dem erwähnten Armuthszeugnisse, noch mit den

Schulzeugnissen über die mit gutem Erfolge absolvirte drei- oder zweiklassige Unterrealschule, oder über die absolvirten Klassen des Untergymnasiums und inwieferne der Kompetent bereits Schüler einer Lehrerbildungsanstalt wäre, — auch mit den Zeugnissen über den daselbst gemachten Fortschritt, ferner mit dem Taufscheine, wobei bemerkt wird, dass zur Erlangung dieser Stipendien das erreichte 16. jedoch nicht überschrittene 18. Lebensjahr erforderlich ist; weiters mit den Zeugnissen über das sittliche Verhalten, über die körperliche Gesundheit und über das Freisein von allen phisischen Gebrechen, die zum Lehramte unfähig machen, dann über die allfälligen musikalischen Vorkenntnisse, insbesondere im Gesange und Orgelspielen — zu belegen, und endlich ist mit dem Gesuche auch eine eigenhändige Erklärung des Kompetenten beizubringen, dass er sich nach seiner Ausbildung zum Lehrer, zu einer wenigstens zehnjährigen Dienstleistung im Lehrfache in Croatien oder Slavonien im entgegengesetzten Falle aber zum Rückersatze der bezogenen Stipendienbeträge verpflichte.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 19. September 1857.

Nr. 16709—2583 (VI—73) (3—2)

Kundmachung

betreffend die Abänderung des Lehrplanes an dem k. k. Militär-Thierarznei-Institute und der damit in Verbindung stehenden Hufbeschlaglehranstalt in Wien.

Mit Beginn des Studienjahres 1857-58 werden an dem k. k. Militär-Thierarznei-Institute in Wien Schüler für den bis nun bestandenen Curs für Kurschmiede nicht weiter angenommen, und daselbst nur mehr ein Kurses für eigentliche Thierärzte eröffnet, an welchem jedoch auch Hörer aus dem Civile theilnehmen können.

Die Aspiranten aus dem Civile für diesen Lehrkurs müssen das 17. Lebensjahr vollendet, und dürfen das 24. nicht überschritten haben, und müssen sich mit den Zeugnissen über die, wenigstens mit Erhalt der ersten Fortgangsklasse stattgefundene Absolvirung des Untergymnasiums oder der Unterrealschule ausweisen.

Der Studienkurs dauert durch 3 Jahre oder 6 Semester, nach Absolvirung desselben und nach Ablegung der strengen Prüfungen erhalten die Kandidaten ein Diplom, durch welches sie zur Ausübung der thierärztlichen Praxis in ihrem ganzen Umfange an allen Hausthiergattungen in den sämmtlichen Kronländern des österrh. Kaiserstaates berechtiget werden.

Diplomirte Aerzte und approbirte Wundärzte, dann Kurschmiede, welche nach dem bisherigen Studienplane den zweijährigen Lehrkurs zurückgelegt haben, können den thierärztlichen Kurs in zwei Jahren oder 4 Semestern absolviren, doch können die letzteren nur dann zur Aufnahme zugelassen werden, wenn sie sich mit den Zeugnissen über das entsprechend zurückgelegte Untergymnasium oder die Unterrealschule auszuweisen vermögen und das 36. Lebensjahr noch nicht überschritten haben.

Der Unterricht wird unentgeldlich ertheilt nur für die Ablegung der strengen Prüfungen ist die vorgeschriebene Taxe zu entrichten.

Die Aspiranten für den thierärztlichen Lehrkurs haben sich unter Beibringung der Aufnahmsdokumente in der ersten Monatshälfte Oktobers l. J. bei dem Studiendirektor des k. k. Militär-Thierarznei-Institutes persönlich zu melden. Mit 16. Oktober wird die Aufnahme für Hörer aus dem Civile geschlossen.

An der mit dem k. k. Militär-Thierarznei-Institute verbundenen Hufbeschlagslehranstalt werden alljährlich zwei halbjährige und zwar mit 1. Jänner und 1. Juli beginnende Kurse für Hufbeschlagschmiede aus dem Civile abgehalten.

Zur Aufnahme in denselben wird das Zeugniss der mit gutem Erfolge absolvirten Trivialschule der Lehrbrief über das ordnungsmässig erlernte Schmiedehandwerk und der Ausweis über eine wenigstens zweijährige Gesellenzeit erfordert. Nach entsprechender Absolvirung dieses Kurses, welcher unentgeldlich abgehalten wird, erhalten die Schüler ein Zeugniss, durch welches sie als befähiget erklärt würden in jedem Orte des österrch. Kaiserstaates ein Hufschmiedgewerbe selbstständig anzutreten.

Der nächste Kurs beginnt mit 2. Jänner 1858 und es haben sich die Aspiranten unter Beibringung der erforderlichen Aufnahmsdokumente längstens bis zum 8. Jänner 1858 bei dem Studiendirektor des k. k. Militär-Thierarznei-Institutes persönlich zu melden.

K. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 10. September 1857.

Nr. 17169—3952 (VI—75) (3—2)

Concurs.

Für den, im Agramer Konvikte erledigten Krasićischen Stiftungsplatz, wird hiemit der Konkurs eröffnet, und der Präklusivtermin zur Einreichung der Kompetenzgesuche auf den 25. Oktober l. J. anberaumt.

Zum Genusse dieser Stiftung sind berufen, abwechselnd Schüler aus den Familien Hoić und Košutić nach männlicher oder weiblicher Linie, und die Söhne dürftiger Adeliger, insbesonders sogenannten Nobilium unius Sessionis aus der Pfarre Bedekovčina (Komor), wobei für den dermaligen Erledigungsfall jedoch den berufenen Kandidaten aus der obengedachten Familie Hoić und Košutić, wenn sich solche melden sollten, vor denen, welche aus der obengedachten Pfarre sind, der Vorzug eingeräumt wird.

In den, an das h. k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden, und bei der Studiendirektion derjenigen Lehranstalt, an der, der betreffende Schüler im laufenden Semester studirt vor Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist einzureichenden Kompetenzgesuchen haben die Abkömmlinge der Familie Hoić und Košutić diesen ihren Familien-Nexus, die Kandidaten aus der Pfarre Komor aber den Adel und ihre Vermögensverhältnisse durch genügende und vorschriftsmässige Beweismittel darzuthun.

Ferners sind die Gesuche zu belegen: mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnisse über die überstandenen geimpften oder natürlichen Kuhpocken, und über die körperliche Gesundheit überhaupt, dann mit den Schulzeugnissen für die letztverflossenen zwei Studiensemester, und mit dem Frequentationszeugnisse für das laufende Semester.

Schliesslich wird noch bemerkt, dass zur Aufnahme ins Konvikt statutenmässig gefordert wird dass der betreffende Schüler mit dem Beginne des Schuljahres 1857-58 sich bereits in der I. Gymnasialklasse befinde, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 19. September 1857.

Br. 1883 (DS—106) (3—2)

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede negdašnje županje heveške i Congradske (sada Feveš, Solnok i Congrad) gradovah Kečkemet i Nagy-Körös sa k tim spadavšim pustama Borbaš, Matko, Käncsög, Felsö-Alpár, Szent-Lörincz Ágašegyház, Bešenyö i Nyaršapát, i glede grada Miškolca.

Od strane c. kr. upravljateljstva gruntovnicah u Pešti daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u Buda-Peštanskom upravnom okolišu kraljevine Ugarske, uslied naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 6. kolovoza 1857. br. 15,498. na znanje sliedeće:

I.

U buda-peštanskom upravnom okolišu jest u svèrhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimičko izvidjenje polag občinah već i u negdašnjoj županii heveško-Congradskoj izuzemši kr. slobodni grad Segedin, kao i u gradovih Kečkemetu i Nagy-Körösu a isto tako i na pustah, Borbaš, Matkó, Köncög, Felsö-Alpár, Szent-Lörinz, Ágasegyház, Bešenyö i Nyaršapát spadajućih k ova dva grada kao i u gradu Miškolcu posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, bit će od pèrvoga listopada 1857. svakomu na ogled izloženi, i to

a) vèrhu grada Miškolca u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Miškolcu;
b) vèrhu gradah Kečkemeta i NagyKöröša, i k tim gradom spadajućih pustah Borbás, Matko, Käncsög, Felsö-Alpár, Szent-Lörinc, Ágasegház, Bešenyö i Nyaršapát u c. kr. gruntovničkoj pisarnici u Kečkemetu;
c) vèrhu svijuh godine 1848. k županii congradskoj spadavših občinah, izuzemši kr. slobodni grad Segedin, kojega se zemljištnice i ukajištnice onako voditi imadu, kao što su se i dosada vodile, u c. kr. gruntovničkoj pisarnici u Segedinu;
d) vèrhu svijuh godine 1848. k županii heveškoj spadavših občinah koje sada sudbeno okružje c. k. županijskog suda solnočkog sačinjavaju, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Solnoku;
e) vèrhu grada Gjöngjöša i puste Bene u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Gjöngjöšu, i napokon
f) vèrhu svijuh ostalih godine 1848. k županii heveškoj spadavših občinah uklopno i grada Jagra (Erlau) u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Jagru.

Obavljanje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom, ima se započet takodjer 1. listopada 1857. i u svèrhu ovu odredjen je

c. kr. županijski sud u Miškolcu za pod a)
c. kr. županijski sud u Kečkemetu za pod b)
c. kr. županijski sud u Segedinu za pod c)
c. kr. županijski sud u Solnoku za pod d)
c. kr. stolični ured u Gjöngjöšu za pod e) i
c. kr. županijski sud u Jagru za pod f)

naznačene gradove i občine.

Podpuni sadèržaj je time i diel II. ovog pod dne 6. kolovoza 1857 izdanog izroka uvèršćen je u službenih listovih „Bečkih novinah“, kao i novinah „Buda-Peštanskih“ od 28. kolovoza, 1. i 2. rujna 1857. br. 195. 198. i 200. i u „Buda-Pešti hirlapu“ od 30 kolovoza, 3, i 6. rujna 1857, br. 197. 203. i 206.

C. kr. upravljateljstvo gruntovnicah.
U Zagrebu dne 16. rujna 1857.

Br. 1826. (DS.—102) (3—3)

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u sèrbskoj vojvodovini i u tamiškom Banatu glede negdašnje županie bačko-bodrožke (sadašnjeg zomborskog i novosadskog okružja).

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Tamišvaru daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućeg uvedenja gruntovnih novih knjigah u sèrbskoj vojvodovini i u tamiškom Banatu uslied naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 31. sèrpnja 1857 br. 15,498 na znanje sliedeće:

I.

U sèrbskoj vojvodovini i u tamiškom Banatu jest u svèrhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimičko izvidjenje polag občinah već i u negdašnjoj županii bačko-bodrožkoj (sadašnjem zomborskom i novosadskom okružju) izuzemši kr. slobodni grad Zombor, posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti koji k istim spadaju, bit će svakome na ogled izloženi,

od 1. listopada 1857. počemši, i to

a) vèrhu svijuh godine 1848. k negdašnjoj županii bačko-bodrožkoj spadavših občinah, koje sada sudbeno okružje c. k. kotarskog ureda zomborskog, apatinskog i kutinskog sačinjava, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Zomboru,
b) vèrhu kr. slobodnog grada Subotice (Maria-Theresiopel) i svijuh godine 1848. k negdašnjoj županii bačko-bodrožkoj spadavših občinah, koje sada okružje c. k. kotarskog ureda suботičkog i sentskog sačinjavaju u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Subotici (Maria-Theresiopel),
c) vèrhu svijuh godine 1858. k negdašnjoj bačko-bodrožkoj županii spadavših občinah, koje sada okružje c. k. kotarskog ureda bajinskog sačinjavaju, uklopno i grada Baju, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Baji, i
d) vèrhu svijuh ostalih občinah, koje su god. 1848. k županii bačko-bodrožkoj spadale, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Novom-Sadu.

U obziru kr. slobodnog grada Novog-Sada, občine čebske i prediuma Šarlotenszállaš zvanog, imadu valjati ustanove proglašene od 30. prosinca 1855 i od 6. ožujka 1857 u obziru onih nepokretnostih kr. slobodnog grada Zombora, koje još miestno izvidjene nisu, imadu se ovovèrstne zemljištnice i uknjižnice kod postojećeg gruntovničkog ureda onako voditi kao što su se i dosada vodile.

Obavljanje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom, ima se započet takodjer 1. listopada 1857. i u svèrhu ovu odredjen je

c. kr. okružni sud u Zomboru za pod a)
c. kr. kotarski sud u u Subotici za pod b)
c. kr. kotarski sud u Baji za pod c) i
c. kr. okružni sud u Novom-Sadu za pod d) naznačene občine.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 31. sèrpnja 1857. izdanog izroka uvèršten je u službenih listovih bečkih novinah kao i novinah tamišvarskih od 28. kolovoza 2. i 3. rujna 1857. br. 195. 199. i 200.

C. kr. upravljateljstvo gruntovnicah,
U Zagrebu dne 10. rujna 1857.

Br. 4132. (DS.—104) (3—1)

Oglas
poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja exemptionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne prèsude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
			fr.	kr.			
10. lipnja 1857 br. 1732.	Lužnica $1^7/_8$ exempt. selištah	Bn. Levin Rauch	1625	—	1. studenoga 1857	16. studen. 1857.	17. prosinca 1857 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izbodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnogà i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 16. rujna 1857.

Klobučarić. Jović.

Br. 5618 (DS. 109) (3—1)

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački ovime obznanjuje, da je uslied molbe g. Jakova Pogorelca kao oporučnoga ovèršitelja pokojnog Ivana Tašćića, dobrovoljna dražba zaostavše Tašćićeve kuće, kućišta i bašće, ležeće u petrinskoj ulici br. 376 P. B. 53, dozvoljena i odredjena za 23. listopada t. g. u 10 satih prie podne upravo kod ovoga c. k. zemaljskoga suda no jedino tom primietbom, da te nepokretnosti izpod procienjene vriednosti od 2000 fr. sr. prodale se nebudu, a kupovnina se imade sudu predati, založna prava hipotekarnih vierovnikah pako bez obzira na kupovninu ostaju u svom bitju. Kupiti želeći pozivlju se k toj dražbi time, da mogu tako procienu i uviete dražbene kao i uknjižbeni izvadak u običnom vremenu uredovanja u pisarnici ovoga c. k. zem. suda uviditi.

U Zagrebu 16. rujna 1857.

Klobučarić. Jović.

Z. 4234—1857 (DS.—107) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Vom Magistrate der Landeshauptstadt Agram wird hiemit öffentlich bekannt gemacht, dass das hierstädtische Mauthgefälle an den vier Stadtlinien auf die Dauer eines Jahres, das ist: für die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 am 12. Oktober l. J. um 10 Uhr Vormittags auf dem hierstädtischen Rathhause im Wege der öffentlichen Versteigerung an den Meistbietenden in Pacht gegeben werden wird.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse können bei dem gefertigten Stadtmagistrate während der gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Schriftliche in vorgeschriebener Form verfasste Offerte müssen vor dem Lizitationstage bei dem gefertigten Stadtmagistrate eingebracht werden, weil auf nachträgliche Anbote überhaupt keine Rücksicht genommen werden wird.

Auch wird bemerkt, dass Ueberreicher von schriftlichen Offerten sich nicht zugleich auch persönlich, durch Bestellte, oder Bevollmächtigte bei der mündlichen Lizitation betheiligen dürfen, ansonsten auf deren schriftliche Offerte durchaus keine Rücksicht genommen wird.

Der schriftliche Bestbot wird als Grundlage für die mündliche Versteigerung angenommen werden.

Agram den 18. September 1857.

Der Bürgermeister
Kamauf.

Nr. 10909—1857 (DS.—105) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

In Folge Erlasses der hohen k. k. Statthalterei dd. 17. September 1857 Z. 14544 wird die Herstellung der Pfarrkirche in Jelenska gornja (im Bezirke Moslavina) im Wege einer öffentlichen am 8. Oktober 1857 im Pfarrhause zu Jelenska gornja abzuhaltenden Minuendo-Lizitation hintangegeben werden.

Der Fiskalpreis ist folgendermassen festgesetzt:

I.	für die Maurerarbeit smt. Mat.	200 fl.	8 kr.
II.	„ „ Steinmetzarb. „ „	91 fl.	12 kr.
III.	„ „ Zimmermannsarbeit smt. Materiale	896 fl.	14 kr.
IV.	für die Spenglerarb. smt. Mat.	552 fl.	41 kr.
V.	„ „ Anstreicherarb. „	66 fl.	7 kr.
	Summa	1806 fl.	22 kr.

Die Versteigerung wird im Ganzen für alle Leistungen erfolgen, dem Unternehmer werden überdiess 173 Handlanger und 106 Fuhren durch die betreffende Gemeinde in Natura beigestellt.

Jene Unternehmer, welche gesetzlich giltige Verträge einzugehen fähig sind, und sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, haben am obbenannten Tage und Ort bis 10 Uhr Morgens persönlich zu erscheinen, oder ihre mit gehöriger Vollmacht zu versehende Bestellten dahin zu senden, und haben vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukostenbetrages zu erlegen.

Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt, für diesen Neubau werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten, als auch mündlich von der Commission entgegen genommen. In allen vorschriftsmässig zu verfassenden und mit dem Reugelde zu belegenden Offerten ist der Anbot deutlich und mit Buchstaben auszudrücken.

Die Offerte sind bei der k. k. Agramer Comitatsbehörde längstens bis zum Lizitationstage einzubringen und haben die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntniss der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse zu enthalten.

Die diessfälligen Pläne, Vorausmasse, Preistarife, die summarischen Kostenanschläge, dann die allgemeinen und speziellen Baubedingnisse können bei der gefertigten k. k. Comitatsbehörde bis zum Lizitationstage eingesehen werden, und werden am Versteigerungstage selbst zu Jedermanns Einsicht vorliegen.

Im Falle der Erstehung unter dem Fiskalpreise werden die in Rede stehenden Herstellungen an den betreffenden Ersteher sogleich vorschriftsmässig commissionell übergeben werden, wesshalb auch die schriftlichen Offerenten sich bei der Lizitation einzufinden haben. Das Kirchendach muss vor Eintritt des Winters unbedingt, und die übrigen Herstellungen bis Ende Juli 1858 in vollständig collaudationsfähige Ausführung kommen.

Agram am 21. September 1857.

K. k. Comitatsbehörde.

Dp. 87. (3—3)

Natiečaj.

U Dugih selih i u Ježevu izpražnjena su miesta učitelja.

Dugoselski učitelj dobiva stan, 300 fr. sr. godišnje plaće i 60 fr. na dèrva.

Ježevački učitelj dobiva stan, 3/4 rali vèrta, 2 rali sienokoše, 300 fr. godišnje plaće i 60 fr. na dèrva.

Oni, koji ove službe dobiti žele, neka podnesu podpisanomu svojeručno pisane molbenice uz sviedočbe o učiteljskoj sposobnosti i ćudorednosti do 31. listopada o. g.

U Bèrckovljanih dne 17. rujna 1857.

Nikola Havliček,
kotara vugrovačkoga podj. i pučkih učionah nadzornik.

Br. 5388 c. (DS—108) (3—2)

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački poziva sve one, koji iz ostavštine dana 26. prosinca 1853. u Zagrebu bez oporuke preminuvšega Josipa Tömöra i njegove dne 20. svibnja 1856. takodjer bez oporuke umèrvše Anke supruge Tömörove, štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 22. listopada t. g. u 10 satih prie podne ili dodju pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu ako bi se po namierenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu 16. rujna 1857.

Klobučarić. Jović.

DP—85) (3—3)

Natiečaj.

U Kupincu, županii zagrebačkoj, kotaru pisarovačkom, izpražnjeno je miesto učitelja i orguliste uz plaću godišnju 200 fr. sr. u gotovom novcu, 50 vaganah kukuruze oli raži (hèrži), 12 hv. dèrvah, sa bezplatnim stanom. Natiecatelji imadu svoje molbenice vlastoručno pisane sa sviedočbami vèrhu dovèršenih izpitah i ćudorednosti podkriepljene do 25. listopada t. g. niže podpisanom dostaviti.

U Stupniku dne 12. rujna 1857.

Josip Sačić,
podj. okružja okičkog i žup. stupnički kao okr. učion. nadziratelj.

OGLASNIK.

(Dp.—64) (8—6)

Dievojačko odhranilište
baronice Ide de Lazarini rodjene grofice Barbo u Rieci.

Obvezatno podučavanje, koje ovaj zavod daje svojim pitomcima, obsiže u četiri razreda i jednoj pripravnoj godini: Vierozakon, niemački, francuski i taljanski jezik, računanje, krasnopisje, zemljopis, poviestnicu, naravoslovje, sve vèrste ženskih radnjah i vodjenje kućnoga gospodarstva. Unutarnji pitomci plaćaju za ovo podučavanje i podpuno obskèrbljenje na godinu 250 fr. k. n. u polugodišnjim predplatnim obrocima. Školska godina počimlje se 3. studenoga t. g. Obširni programi poslat će se na zahtievanje bez poštarine i mogu se takodjer kod gg. knjižarah F. Prettnera u Zagrebu i Ghirlandi-a u Karlovcu dobit u niemačkom i franceskom jeziku.

Rieka dne 24. kolovoza 1857.

(Dp.—86) (2—2)

Opomena.

Ja opominjem svakoga sliednjega da nedade nikomu na moje ime nikakvih novacah ili stvarih od novčane vriednosti, ni da komu štogod uzajmi van na moj podpis a i to ne prije, dok se moj podpis meni nepokaže i ja nepodam k tomu svojega privoljenja, inače se odričem svakoga plaćanja.

U Zagrebu dne 22. rujna 1857.

Ma. Singer s. r.

(Dp.—76)

Obznana.

Školska dieca, mogu na stan uz hranu kod Mate Krežića u Karlovcu u nutarnjem gradu pod br. 113 primljena biti.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 30. RUJNA 1857 Broj 222.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Zemaljska komisia za osobna odnošenja miešovitih kotarskih uredah u Hèrvatskoj i Slavonii naimenovala je pisarnika kotarskoga ureda Viekoslava Istvanovića za miestodèržtvenoga perovodnoga viežbenika a auškultanta Henrika de Francisci za privremenoga aktuara II. razreda kotarskoga ureda.

Br. 1895. (DS.—112) (3—1)

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede negdašnje županie biharske (sada sieverni i južni Bihar) i glede pustah Nagy-Buzsák u aradskoj i Csudabala u békéskoj županii.

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Velikom Varadinu daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obzira napredujućeg uvedenja gruntovnih novih knjigah u veliko varadinskom upravnom okolišu kraljevine ugarske uslied naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 17. kolovoza 1857 br. 18,363, na znanje sliedeće:

I.

U veliko-varadinskom upravnom okolišu jest u svèrhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimičko izvidjenje polag občinah već i u negdašnjoj županii biharskoj (sada sievernom i južnom Biharu), izuzemši kr. slobodni grad Debrecin i k tom gradu spadajuće puste i pustu Köteles, a isto tako na pustah Nagy Buzsák u aradskoj i Csudabala u bekeškoj županii posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti koji k istim spadaju, bit će od 1. listopada 1857 svakome na ogled izloženi i to:

a) vèrhu puste Nagy-Buzsák u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Aradu,

b) vèrhu puste Csudabala u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Gyuli,

c) vèrhu svih godine 1848 k biharskoj županii spadavših občinah, koje sada sudbeno okružje c. k. stoličkog ureda belenyeškog sačinjavaju, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Belenješu i

d) vèrhu svih god. 1848 k županii biharskoj spadavših občinah izvan kr. slobodnog grada Debrecina i k tomu gradu spadajućih pustah kao i puste Köteles, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u velikom Varadinu.

Obavljanje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom, ima se započet takodjer 1. listopada 1857 i u svèrhu ovu odredjen je

c. kr. županski sud u Aradu za pod a)

c. kr. županski sud u Gjuli za pod b) naznačenu pustu

c. kr. stolični ured u Belenjesu za pod c) i

c. kr. zemaljski sud u velikom Varadinu za pod d) naznačene občine.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog dne 17. kolovoza 1857 izdanog izroka uvèršten je u službenih listovih „bečkih i buda-peštanskih“ novinah kao i u onih „Slevenske Noviny“ i u „Buda-pesti hirlap“.

C. kr. upravljateljstvo gruntovnicah,
U Zagrebu dne 19. rujna 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb 30. rujna. Kao što doznajemo, prispiet će ovamo u posadu odredjena pukovnia nadvojvode Sigismunda 7. dojdućeg mieseca na svoje opredieljeno miesto.

Beč 26. rujna. U konjaničkom taborištu za viežbanje bila je danas velika zaglavna manovra, na koju su izišle svekolike čete nalazeće se tamo. Nj. veličanstvo car i carica, visoki gosti najvišjega dvora, gospoda nadvojvode, generali štabski i višji oficiri bečke posade pribivali su manuvri, koja se u podne nije bila jošte svèršila. Poslie obieda, koi je dèržan bio u grofovskom Harsch'skom dvorcu, imala su se Nj. veličanstva u večer opet vratit u Laxenburg.

Beč 27. rujna. C. k. austrianski poslanik kod carskoga dvora u Parizu, g. baron Hübner učinio je danas svoje oprostne pohode a sutra će se opet povratit u Paris.

— K. danski poslanik kod bečkoga dvora, pl. gospodin Bille-Brahe odputovao je u poslu svoje porodice u Kodanj i doći će mieseca listopada opet u Beč.

— Belgijski k. dèržavni minister gospodin Dechamps došao je iz Bruselja u Beč.

— Organizacia bečke občenite bolnice nalazi se u tečaju. Na čelu oddielah stoji polag „Medicinskoga tjednika“ dvanaest pèrvotnih liekarah u tri činovna stupnja sa 1300, 1500 i 1800 f. plaće i 300 f. stanarine, ako nemaju u bolnici stana u naravi; oni stoje kao carski činovnici 7. dnevničkoga razreda u prisegi. O raspisu natiečaja nečuje se jošte ništa, no ravnateljstvo bolnice ima načinit predlog za popunjenje službah i uslied toga otvorit će se po svoj prilici natiecanje. I podčinjeno liekarsko osobije uredilo se, tako nazvani unutarnji preparandi prestat će a svaki oddiel dobit će jednoga drugotnoga liekara pèrvoga razreda i dva drugotna liekara drugoga razreda; dosadanji externisti zovu se preparandi i sačinjavaju dopunitbene stanje za drugotne liekare. Organizacia bolnice videnskoga kotara takodjer je, vele, već odobrena i skoro će prispieti s višjega miesta.

— C. k. istočna akademia počet će svoj učevni tečaj dne 15. listopada.

— Za sagradjenje pèrve sajamnice u Leopoldštatu predložio je gradjevni ured planove občinskom vieću odobrenja radi. Po svoj prilici počet će se gradit dojdućega proliećа; troškovi iznosit će do 9000 f. kon. novca.

— Ovih danah bile su u Pragu na bastionu za pučki vèrt na bèrdu sv. Lovre i na višegradu osovljene visoke motke za zastave. Na istima će se kod osobitih svečanih prigodah, kao što je običaj i kod drugih većih gradovah, vijat gorostasne zastave.

— Nedavno preobratio je strašan požar u pepeo jednu od najvećih i najstarijih zgradah Odese, kuću Katakazenovu. U toj kući nalazeći se magazin od pianoforteh gospode Steffel i Horny (posliednji je rodjen Bečanin) bio je takodjer uništen. Pri tom je izgorielo 65 klavirah. Žalibože poginulo je u plamenima 13 osobah, medju istima i dva policajna oficira, koji su se s plafonom srušili i pali u plamteće podèrtine.

— U dvorcu Ernstbrunu kod Kornajburga umro je knez Henrik Reis Kestric 70 godinah star general konjaničtva. G. 1848. uzeo je odpust iz dielotvorne službe kao komandujući general u Slavonii i Sremu.

— U Marii Radni bio je 13. t. m. strašan prolom oblaka, koi je počinio veliku štetu. Utopili se mnogi ljudi osobito dieca. Do 15. rujna nadjeno je 17. utopljenikah. Voda je bila 2 stope visoka i kroz prozore je u kuće uticala. Iz bèrdah je valjala voda kamenje od više centih težine.

— Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda generalni gubernator lombardsko-mletačke kraljevine dozvolio je najmilostivie Ljudevitu Sajagu, Ljudevitu Bianchi-u, Franji Bauzeru, Ljudevitu Degrandi-u, Antunu Magenti, Prosperu Cominazzi-u, Ignacu Castellotti-u, Nikoli Bertacchi-u i Petru Antunu Marii Baltazaru Torrielli-u da se bezkazneno vrate u zavičaj. (G. di Milano).

— Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 8. t. m. u načelu najmilostivie dozvolit, da se podigne eskomptna banka za Lombardiu.

Dne 21. t m. imalo je poglavarstvo grada Monce čast Nj. c. visostima prejasnom gospodinu nadvojvodi Ferdinandu Maksimilianu i prejasnoj gospoji nadvojvodinji Karolini smieti predat jednu adresu podanosti i lojalnosti. Nj. c. visosti primile su istu dobrohotno i poklonile su svotu od 3000 lirah na korist varoških sirotakah.

— Nj. c. k. apostolsko veličanstvo namierava, kao što danas doznajemo ovu noć otići od Laxenburga u Draždjane, gdie uslied „Dresd. Journala“ očekuju Nj. veličanstvo 1. tek. m. Nadalje javljaju „Vajmarske novine“: „Oba cara austrianski i ruski nalazit će se u isto doba dne 1. listopada na pohodu kod ovdiešnjega velikovojvodskoga dvora (u Vajmaru) i tako će se tamo zajedno sastat.“

— U Breslavi izlazećim novinama „Breslauer Zeitung“ opet je dozvoljeno da mogu dolazit u austrianske dèržave.

Tèrst, 28. rujna. Prekjsinoć u 10½ sata nastala je vatra na Lloydovom parobrodu „Venezia“ koi je imao u ponoći otići u Mletke, no bila je naporima momčadi pod upravljanjem njihova kapetana ugašena nenačinivši nikakve štete. Putnici, od kojih se je malo nalazilo na brodu, kao i tovar bili su preneseni na Lloydov parobrod „Milano“, koi je zatim vožnju u Mletke nastapio pravilnim načinom.

Parobrod „Venezia“ nastavit će, kako čujemo već sutra opet svoje vožnje u Mletke.

Tallanska.

„Daily News“ javlja iz Napulja pod 7. rujna, da je medju Lakovom i Sacernom u utorak u večer 14 oboružanih osobah zarobilo gospodina Configlia, engleskoga podkonzula. Kočiaš i jedan sučlan razbojničke čete bili su poslani u Viktri, da od supruge zarobljenikove zaištu odkupninu od 25.000 franakah s tim dodatkom, da će svaki pokus izdajstva prije nego li se plati odkupnina biti smèrtna osuda gospodina Configlia. Razbojnici povukli su se u gore a kad je odkupnina prispiela, opet je uhvaćenik stavljen bio u slobodu. Veoma udara u oči, da se je takova šta dogodilo blizu drugoga grada zemlje i najmilijih vanjskih prebivalištah Napuljacah i inostranacah, na glavnoj cesti iz Salerna u Viktri i Amalfi.

Uslied lista „Italia del Popolo“ izlazećega u Genovi zabranjuje jedna davna zapovied tamošnjoj vojski čitat i kupovat novinah. Tko proti tomu uzradi stavit će se pred ratni sud.

Turska.

Jedna do 19. t. m. dopiruća pošta iz Carigrada prispiela je i nije doniela nikakovih važnih političkih viestih. Dne 17. bio je u Carigradu potres.

Prošlo je bilo 10 satih, kad nebo posiejane zviezdama najedenput potamni i malone egipatska tama razprostre se nad gradom. Zrak je bio ugodan a more glatko kao zèrcalo. Niekoliko minutah zatim se kod podpune tišine vietra zaljulja more i stane šumiti i strašne valove baciti, kao da bi ga dèrmala najveća oluja.

U isto doba bio je u sobama čuti nieki neobičen žubor a niekakav čudnovati zrak duvao je nieko vrieme kod satvorenih prozorah i vratah s istoka prema zapadu. Uzdèrmanje zemlje bilo je na višje ležećim stranama Carigrada tako jako, da su osobe padale s posteljah i da se je srušila većina stvarih nalazećih se u sobama.

Gibanja su bila valovita a protezala su se od istoka prema zapadu. Potres je trajao 38 sekundah. Čuje se da je ovaj potres i na onoj strani Bospora i na Princeskim otocima straha prouzročio. (U Smirni su ga takodjer osietili.) Dosad se nije jošte ništa pročulo, da li je ovaj potres učinio kakovu štetu, van što se je niekoliko minaretah na višini od Sultan-Mehmeda srušilo i razlupalo razno pokućstvo, o čemu se svigdie čuje govorit. Čudno, već u 11 satih bilo je opet nebo sasvim vedro a more mirno. Dne 18. u jutro okolo 6 satih osietili su opet niekoliko udaracah, no ti nisu bili tako jaki. Vrieme je pri tom bilo izvanredno liepo.

Oluja, koja se je dne 15. poslie podne oko 2 ½ sata spustila na Bujukder, Terapiu i okolicu, trajala je od prilike četvèrt sata i išla je sa sieverojuga prema jugozapadu. Kiša je išla kao da će sve potopit a bila je zèrnjem od grada od veličine oraha i istim gradama od leda od veličine polovice malene ruke pomiešana.

Najveća šteta bila je učinjena voćnjacima i vinogradima. Poslie ove oluje našli su na ulicama peradi, koja je u pravom smislu rieči bila na komade raztèrgana. U Carigradu i Peri bilo je u isto doba najljepše vrieme. (Triest. Ztg.)

Moldavia i Vlaška.

Iz Jaša od 21. rujna javljaju bèrzojavnim putem da su devetnaestorica deputiracah varoških izbornih zborovah svikolici unionisti. Izborni zbor jaški sastojaо je iz četiri sto izbornikah; vlada koja se je sasvim neutralno dèržala, pustila je izbornicima podpunu slobodu da podignu svoje pisarnice. Uslied najnoviih viestih „Nordu" iz Jaše separatisti bit će za desct od sto zastupani u divanu ad hoc.

Niemačka.

Stutgart 25. rujna poslie podne u 5 satih. Uprav sada prispeo je ovamo car Napoleon a kralj ga je dočeko u željezničkom dvorištu, narod ga je živahno pozdravio, u večer bit će villa krunskoga principa razsvietljena.

— U Gdanskom pojavila se kolera. Dne 20. oboliela i umèrla je pèrva osoba. Istoj bolesti podlegо je zaslužni k. pomorski štabski oficir, koi je admiralu princu Adalbertu, kad su ga rifski pirati ranili bili, pèrvi na „Gdanskom" zavio ranu.

— Vèrhovni zapoviednik u Markah, general feldmaršal baron Wrangel, naimenovan je gubernatorom berlinskim sadèržavši i svoje pèrvašnje zvanje. Ovo miesto nije bilo popunjeno od godine 1848.

— U Rummelsburgu razkrili su dne 23. t. m. spomenik, koi je momčad berlinske sigurnostne straže podigla pokojnomu generalnom direktoru policie.

— Kraljica gèrčka došla je dne 24. t. m. dolazeći iz Ljubeka s velikom pratnjom u Frankfurt i nastavila je malo poslie svoga dolaska put u Darmštat.

— Velika kneginja Maria, udova vojvode Maksimiliana Leuchtenberškoga zajedno sa dvie kćeri, četiri sina i mnogobrojnom pratnjom dolazeći iz Ostende-a došla je u Hamburg.

— Iz Darmštata od 22. t. m. javljaju, da su austrianski poslanik saveznoga predsiedništva grof Rechberg i pruski poslanik saveza pl. g. Bismark-Schönhausen došli prekjučer iz Frankfurta na Menu ovamo, da ruskom caru i carici učine svoje podvorenje. Francuski poslanik udostovieroni kod niemačkoga saveza, grof Montessuy, došo je takodjer u istu svèrhu ovamo.

Rusia.

Iz Petrograda pišu „B. B. Z-u.": U našim političnim krugovima nadaju se da će se skoro prijateljski približit Engleska Rusii i svakako će sastanak u Štutgartu k tomu doprinieti, da se opet vrati ono stanje, koje je medju dvorima od St. Jamesa i Petrograda vazda obstojalo do prije niekoliko godinah. Opasili su već odavna, da se lord Wodehouse ovdie tako prijazno vlada, da se je nadat da će se time veoma olakšat medjusobno približenje.

Kao što izviešćuje „Zeit", medalja, koja je po zapoviedi carevoj skovana za spomen krimske vojne, već je razdana vojsci i činovnicima. Na jednoj strani stoje rieči iz psalma: „Na tja Gospodi upovah da nepostižusja", a na drugoj pismena: „M. A." Medalja se ova nosi na modroj vèrpci od reda sv. Andrije. Ona je data vojnicima svih činovah, koji su u tom ratu bili, a tako iste i gradjanskim činovnicima, koi su za vrieme rata ma kakvu službu odpravljali, po kojoj se k činovnim razredima pribrojiti mogu.

Belgia.

Jedan belgijski oficir, major Brialmont, koi je izdao više strategičnih pisamah, kao i poimence biografiu vojvode Wellingtona, dobljen je pod sjajnim uvietima za englesku vojsku u Indii. On će službovat kao glava štaba Sir-Colin-Campbellova i za vrieme svoje službe u Indii, koje će trajat pet godinah, dobivat će svake godine 75,000 franakah a poslie toga vremena dosmèrtnu penziu od 20,000 franakah.

Azia.

Contre-Admiral Guerin pošto je svome nasliedniku contre-admiralu Rigault de Genouilly-u predao vèrhovno zapovjedništvo nad oddielom francuskih brodovah na kineskim vodama, odvezo se je prieko Singapura i La Reuniona natrag u Francusku.

„Bengal Hunkaru" od 5. kolovoza sadèržaje sliedeće: „Uslied najnoviih viestih prisilio je pukovnik Neil sve bramine od visoke kaste, koje je našao medju Sipojcima uhvaćenim u Kawnporu, da pobera kèrvave baljine žèrtvah poražanih po Neni Sahibu i da kèrv sa tlih operu. Jedan evropski soldat oboružan kandjiom od devet trakovah, morao je pazit na svakoga pojedinog i mazat ga svojski, ako se nije valjano gibao. Kad su nevaljanci to izkusili, što sa sobom donosi izgubitak kaste, bili su obiešeni jedan za drugim. Ova vèrsta kazni vlastito je, vele, iznašašće pukovnika Neila i pribavilo mu je veliku pohvalu."

„Courier de Paris" donosi popis izgubitakah, što ih je engleska zapadno-indijska vojska dosada pretèrpila. Na čelu popisa, koi sadèržaje samo imena onih, koji su bili ubijeni u bitkama ili koji su umèrli uslied dobijenih ranah, stoje imena od pet generalah i brigadierah, t. j. generalmajori Sir Hugh Massey Wheeler i Sir Henry Lawrence, brigadier Isaak Henley Handscomb, Alexander Jack i Hugh Sibbald. Zatim dolaze tri pukovnika od artilerie, piehote i konjadie, 19 podpukovnikah, 12 majorah, 42 kapitana, 79 poručikah, zastavnikah i kornetah, 14 vidarah, 8 životinjara i više kapelanah.

Amerika.

New-York 5. rujna. U Jukatanu pojavila se buna. Gotovo sva dèržava stoji pod oružjem. Buntovnici koji su dosad pobieditelji bili, prinadleže korenoj stranki. — (Wand.)

Bèrzojavne i najnovie viesti

Paris 27. rujna. Polag „Moniteura" bio je, vele, car u Štutgartu največom simpatiom od naroda primljen a u subotu posietio je cara Aleksandra.

Milan 27. rujna. Željeznica prieko Trevilja i Bergama u Mletke ima se dne 12. listopada t. g. predat obèrtu.

Tèrst 28. rujna. Parobrod iz Aleksandrie uprav sada u 10 satih pred podne došo je na vidik.

Berna, 25. rujna. Waadtlandsko veliko vieće zahtieva da se sazove savezna skupština sa odlučenje pitanja nadležnosti.

Jedna bèrzojavna pošiljka iz Petrograda od 23. t. m javlja, da je 19. na jezeru od Ladoge bila velika vatra. Od prilike 200 (polag jedne druge depeše 150) sa robom za izvoz opredieljenom natovarenih plavih postalo je plienom plamenah.

Srebro od 2. rujna	. . . . . .	5 ⅞ fr.
Carski dukáti	. . . .	8 „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 3410—1857 (DS—111) (3—1)

Kundmachung.

Vermög wohllöbl. k. k. Comitats-Verordnung vom 22. September 1857 Nr. 10880 wird die Ausschrottungs- und Ausschanks-Daz vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 für die Bistraner Gemeinde in dem Gemeindeamte Unter-Bistra neuerdings verpachtet werden.

Diese Lizitation wird unter den bisherigen Bedingungen, welche sowohl hieramts, als auch bei der Gemeinde eingesehen werden können am 8. Oktober 1857 um 9 Uhr Früh abgehalten werden, wozu Pachtlustige mit dem Vadium von 100 fl. eingeladen werden.

Vom k. k. pol. Bezirksamte der Umgebung Agram am 26. September 1857.

Z. 2073 p. (Izv.—110) (3—1)

Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung.

Von dem k. k. Bergkommissariate zu Agram wurde unterm 16. August l. J. Z. 5-A. bestätiget, dass der Herr Desiré Falkner, Kaufmann und Realitäten-Besitzer zu Carlstadt, auf Grundlage der Schurfbewilligung, einen Freischurf in der Steuer-Gemeinde Bribir, Bezirk Crikvenica angemeldet hat.

Der Freischurf ist bereits bezeichnet und der Herr Freischürfer verpflichtet, die Vorschriften des allgemeinen Berggesetzes vom 23. Mai 1854 genau zu befolgen.

Dieses wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

K. k. Bezirksamt in
Crikvenica am 3. September 1857.
Der k. k. Bezirksvorsteher
B. Mariašević.

Br. 2288 p. (Izv.—341) (3—1)

Oglas dražbe.

Dana 12. listopada o. g. u 9 satih u jutro, će se u obćinskom uredu bosiljevačkom u gradu Stelniku, dana pako 13. istog mieseca u 9 satih u jutro u obćinskom uredu u Severinu obdèržavati javna dražba za iznajmljenje prava pobiranja obćinskog nameta od mesa i pitja, za tri sliedeće upravne godine 1857-58, 1858-59 i 1859-60 to jest od 1. studenoga 1857 do zadnjeg listopada 1860.

Rečene dražbe izviestit će se posebice za svaku sudčiju, i to za šest sudčijah obćine Bosiljevo i za pet sudčijah obćine Severin.

Dražbeni uvieti mogu se svaki dan u uredovnih satih kod ovog c. k. kot. ureda uviditi.

Od c. k. kot. ureda bosiljevačkog
Stelnik 23. rujna 1857.
Za c. k. predstojnika
Pauer,
kancelista.

Br. 2116 p. (Izv.—340) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda modrušpotočkog stavlja se do obćeg znanja, da će se pravo pobiranja obćinskog nameta od potrošarini podvèrženih tecivah, kao od vina, pive, rakie i mesarenja za upravnu godinu 1857-58 t. j. od 1. studenoga 1857, do posliednjeg listopada 1858 na sliedeće dane iznajmit, i to:

1. za političku obćinu Ozal dana 14. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obćinskog ureda u Ozlu;
2. za političku obćinu Ribnik dana 15. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obćinskog ureda u Ribniku;
3. za političku obćinu Netretić dana 16. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obćinskog ureda u Netretiću.

Uvieti dražbe mogu se u pisarni ovog c. k. kot. ureda kao i kod pojedinog obćinskog ureda u navadnim satima uviditi.

U Modrušpotoku dne 24. rujna 1857.
C. k. ureda ravnatelj
M. Matković.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnie Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U CETVERTAK DANA 1. LISTOPADA 1857. Broj 223.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. sr. A za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Početkom ovoga mieseca počimlje se posliednji tečaj ovih novinah za tekuću godinu; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Iz Ljubljane pišu „Gratzer Ztg-u.“: Otvorenje transporta robe na željeznici od Karsta, osobito u Tèrstu željno očekivano, opet je odgodjeno i nemože se jošte s izviestnostju naznačit nikakav rok. Ako se medjutim nedogodi štogod, misle da će se dne 6. kolovoza moći početi prevoz dobarah. Dotične radnje uzduž druma nedavno su dovèršene i ukupni važnii magazini robe podpunoma su uredjeni na glavniim štaciama.

— Od deset godinah razvije se veoma grad Rieka. Više liepih velikih kućah diže se, gdie je pred deset godinah jošte bilo sve pusto ili pokriveno morem i jedan poduzetnik baš sada radi o tom, da mu odhèrva novo zemljište i na istom podigne 14 novih kućah od kojih je jedna malone dovèršena. Skver je od prilike za polovicu povekšan i čvèrstom pregradom oštićen proti valovima morskim. Gradjenje brodovah tiera se veoma živahno; tri sasvim nova broda leže u luci i isto toliko u brodogradionici. I u obližnjem u veoma dražestnoj dragi ležećem Bakru grade se četiri velika broda. Vlastnici velike fabrike za papir u doli Riečine sagradili su novu, obsiežnu zgradu, gdie se proizvodi papir posredstvom parne sile, budući da često oskudno pritičuća voda Riečina nije dovoljna za veliko rukovanje fabrike.

— „Wien. Ztg.“ objavljuje carsku povelju kojom se uvodi sliedeći novi novac od 2 for. sr. od jedne forinte sr. od $^1/_4$ f. od dva talira = 3 f. i od jednoga talira = $1^1/_2$ f. — Sitni novci bit će desetak i petak od 100 dielah srebra i bakreni novac od jednog i 500 dielah bakra. Novi novac važit će dakle: talir = 1 f. 45 kr., forinta 57 kr., $^1/_4$ forinte $14^1/_4$ kr. dvostručni talir savezni 2 f. 51 kr., $^1/_4$ talira saveznoga 1 f. $5^1/_2$ kr. — Sitni novac u srebru: desetak = $8^7/_{10}$ kr. sr. = 14 kr. š.; petak = $2^{85}/_{100}$ kr. sr. (= 7 kr. š.); bakreni novac od $1^{71}/_{100}$ kr. sr. (= $4^1/_4$ kr. š.); $^{87}/_{100}$ kr. sr. (= $1^1/_2$ kr. š.) i $^{285}/_{1000}$ kr. sr. (= 3 fenika).

— Dèržavni kadril, o čemu su se na kongresu učitelji igranja, kao što je poznato, savietovali, nije ništa drugo nego sastavak iz različitih narodnih igrah od 5 figurah po imenu narodah: Niemacah, Poljakah, Ugrah, Slavenah i Talianah. Naposliedku dodana je šesta figura pod imenom „Austria.“

— Željeznica od Segedina do Temišvara otvorena je opita radi 21. t. m. od Siriga do Temišvara. Vozitba je trajala 3 sata 50 minutah. Put nasiplju živo šljunkom. Stražare su skoro sve gotove, takodjer i zdanja po štaciama zajedno s krovom. Ako inače bude vrieme pospiešno, bit će svi poslovi do konca listopada gotovi, tako da će se moći sva željeznica obćoj radnji predati.

— U Velikoj Kikindi sastala su se 15. t. m. nekićena parna kola iz Segedina i Temišvara dočekana prangiama i uzklikom naroda. Poslie budu 500 radinah i drugih gostih počašćeni.

Sèrbia.

Sèrbske Novine beogradske javljaju sliedeća: Kao što čujemo, svietli knez će ovih danah poći iz Kragujevca da obidje okružje rudničko i čačansko, i tom će prilikom pohoditi monastir Žiču, da vidi koliko je ovaj slavni spomenik niegdašnje sèrbske slave i veličine trudom g. episkopa Joanikia obnovljen.

Nj. svietlost poklanja otčinsko staranje svemu, što se obćenosti tiče. To će se i na ovom putu sad sjajno posviedočiti.

Društvo sèrbske slovesnosti dobilo je od bivšega ruskoga konzula u Dubrovniku gospodina Jeremie Gagića dnevnik, koi je on pisao u Karagjorgjevo vrieme, kao sèrbski činovnik. Dnevniku je dodano niekoliko originalnih dokumenatah onoga vremena.

Ovo je liep prilog za sèrbsku historiu, na kome budi g. Gagiću od priznatnoga Sèrbstva najveća zahvalnost.

U Beogradu 18. rujna. Naš knežević Petar, kome su mnogi odavde do Zemuna na susret izišli da ga dočekaju, vratio nam se je zdrav i veseo s puta i prispeo je danas oko večernje ovamo, dočekan bivši i na Savi od sèrbskih viših službenikah, koji su ga do dvora Nj. svietlosti materi kneginji dopratili.

— Prošle nedielje 13. o. m. ovdašnje sèrbsko teatralno društvo predstavljajući jedno originalno dielo „Ajduke“ bilo je mnogobrojnim obćinstvom, u kojem se je i ovdašnji carsko-ruski general-konzul g. M. L. Milošević s gospojom i porodicom svojom nalazio, usrećeno.

Predstavljanje se je obćim zadovoljstvom okončalo, koje se i samim dielom potvèrdjuje i to tim, što je gja. konzulka Miloševićka blagoizvolila obećati jedan poklon, koi će ili teatru ili jednoj osobi — gji. Marii K... u dio pasti.

Sad nam treba spremati i teatralna diela, jer inače bit će nam rodo- i napredkoljubivi naši predstavljači na odveć ograničenom polju svoga pohvalnoga preduzeća.

Sad prošle nedielje t. j. 20. o. m. predstavljalo je društvo sèrbske mladeži kao dobrovoljno u teatru jedan veseli u tri čina komad „Zabuna i bistrost“, pri kome su se kao i uviek sva pošt. dielujuća lica osobito odlikovala. Obćinstvo se za vrieme igranja veselim šalama naših pohvale dostojnih predstavljačah uzadovoljavalo i poslie ovoga pohvale svima davalo zaželivši pri svèršetku, da mu se sva pošt. lica na pozorištu pojave za odat im svoju zahvalnost, koju u punoj mieri ne samo golo formalne već i materialno zaslužuju. (Svtd.)

Turska.

Konzuli evropskih silah, koji u Skadru siede, predložili su opet paši da bi se put od Bara do Skadra počinio, na koje za bèrže dovèršenje da se upotrebi onaj nizam, što je došao u Skadar, koga prieko 9000 ima. Bojati se da će biti kao i dosada, jerbo vuk i lisica, kome mienjaju ali ćud nikada. Već i do nas dopiru glasovi biednih kèršćanah, koji okrutno gonenje tèrpe, odkad se je hatihumajum izdao. (Svtv.)

Rusia.

Petrograd 12. rujna. (Čas) General Kemfert razorio je u posliednje vrieme usieve na njivama velike Čečne. Šamil nemogaše se iz početka opirati, najposlie skloni se na molbu Čečenacah, i pošlje konjanike sa dva topa tamo. Medjutim je uznemirio malu Čečnu. Kad to doznade general Evdokimov, zapoviedi generalu Kemfertu, da potre njive u maloj Čečni i da dočeka nepriatelja, ako bi ovaj udario na Urus-Martan. Prispie dakle sa 3 $^1/_4$ bataliuna piehote, tri stotnie kozakah, toliko milicie i 6 topovah te sruši ukriepljenja oko njivah i potre sav kukuruz. Na sredi polja ima jedna šumica na miestu. Tu je morao major Papa Fedorov s bajonetom jurišati. Pri povratku budu tri čovieka ubijena a 15 vojnikah i 1 oficir ranjen. Nepriatelj je pretèrpio veliki gubitak. S toga ogorčen budući, napadne sutra dan na Urus-Martan, ali bez uspieha. Zarobio je samo dvie žene. Na ostalim točkama nisu takodje ništa uspieli.

„Oest. Ztg.“ od 19. rujna javlja, da će se kod Kèrča na mitridatovom bèrdu sagraditi grad od pèrve veličine, i da je taj grad namienjen na to, da čuva ulazak iz Jenikala u azovsko more. Troškovi će iznosit 12,000,000 sr. rub. a indjeniri iz Petrograda već su došli na miesto, da plan izvèrše.

U obziru položaja, koi zauzimaju Engleska i Francuska prema Napuljskoj, izražava se „Siev. Pčela“ ovako: „Francuska neskopčava diplomatskih svezah s Napuljskom iz prizrenja na Englesku ili i zbog namierah, koje imaju Muratovci u Napuljskoj; što je izišla knjiga jedna o ovim namierama muratovačkim, to je pobudilo nove slutnje o toj stvari. Tajne namiere sazrevaju samo vremenom i svietu nemogu biti poznate; toliko se samo može podjamčiti, da zasada ni Francuska ni Engleska neće se lačati napadnih mierah proti Napuljskoj; pèrvo, što e mir obća potreba, a drugo, što kad bi se potreslo sadašnje stanje u Evropi, lasno bi se izroditi mogao obći rat, i grozeće miere proti jednoj sili isto bi se tako opasne učinile svima ostalima, kao da bi upravljene bile proti svakoj pojedinoj izmedju njih.“

Franceska.

Sudište Sejne izreklo je svoj sud proti Carpentieru i njegovim drugovima. U obziru Parota izrekla je porota da nije kriv. Carpentier, Grellet i Guerin priznani su krivcima da su uzeli akcie na uštèrb društva akcionarskoga sieverne željeznice. No porotnici uklonili su tužbu izopačenja knjigah i otegoćujuće okolnosti razbojstva. Kod Carpentiera i Guerina pripustili su ublažujuće okolnosti. Usljed toga sudište je Parota proglasilo nedužnim a Grelleta osudilo na osam godinah robovanja a Carpentiera i Guerina na pet godinah zatvora. Izvan toga bili su Grellet, Parot, Guerin i Carpentier osudjeni da zajedno povrate ukradene akcie.

Velika Britania i Irska.

London, 18. rujna. (Obće nov.) Da burnog dana jučer po podne! Depeša lietila je za

depešom, jedna gora od druge, udar za udarom, najposlie donese telegraf viest, koja se kao munja razprostranila, da je engleska vojska, prorjedjena kolerom, morala se od Delhia natrag povući. Čoviek nemože sebi predstaviti, s kakvom bèrzinom biahu večernji listovi razgrabljeni. Novinarske pisarnice bile su upravo obsiednute. Na sokacima tukoše se za najnoviim prodavanim izdanjima.

Ja sam tèrčao puna dva sata, dok sam dobio jedan broj „Ekspresa". Neda se opisati utisak, koi su na narod viesti učinile. Narodu je bilo iz početka, kao da ga je grom porazio. Od pèrvog straha polagano se samo razbirao, ali i pri hladnijoj kèrvi neutiešivog su vida njegova razmatranja o položaju stvarih. Istina da je samo goli glas, da je engleska vojska obsadu Delhia napustila, ali se on dokazuje mnogim okolnostima. Po posliednjim izviešćima vojska je vèrlo oslabila, a svemu je svietu poznata nesposobnost predvoditelja. Kao što to javljaju privatna pisma, vojnici su razuzdani u najvećem stupnju. U raznim prilikama oni su se dosta hèrdjavo pokazali, a to se ima jedino pripisati navedenom uzroku. Naprotiv su se „lopovi" Sipojci, kao što ih zle volje naziva „Globe" u vojenoj vieštini očevidno usavèršili. Osobito im je odlično konjaništvo i topaištvo.

U takvim okolnostima nije dakle nevierojatno, da se nisu Englezi u Agru povukli.

No sve da nije ta viest istinita, ipak sadèržuju zvanične depeše mnogo koje što, od čega je občinstvo jako snuždeno.

„Globe" ima razloga mislit, da je u tajnom dèržavnom vieću obdèržavanom dne 24. t. m. u Pialmoralu naredjeno da se ima razpisat narodni dan pokore i molenja (po svoj prilici 4. listopada). — Generalissimus vojvoda Cambridge vratio se je iz stana chalonskoga opet u London. — Glavna skupština zapadno-indijske kumpanie bila je kao što se je očekivati moglo, živahnia nego li obično. Gospodin Jones, kojega je predlog u obziru odlučivanja zbog izbivanja trojice sučlanovah (broj potreban za odluku jest 20 a samo 17 članovah bilo je došlo) propao, govorio je veoma opozicionalno. On je motivirao svoj predlog da se indijski izaslanici pozovu u London time, što se je u pèrkos revolucii u jednoj strani Indie velika većina naroda pokazala privèržena Englezima. Njegov bi predlog učinio dobar utisak na indijski narod i pokazao bi mu da još svejednako ima Englezah, kojima je stalo do njegova udese. U vrieme kada se je pretresivalo pitanje od Satare u East-Jndia-House-u nije se engleski narod o tomu starao; sada stopram počela je Engleska na Indiu obraćat nješto pozornosti; jer India prestala je moljakati, samèrtni vapaj mučenih Englezah i prisivanje oskvèrnjenih engleskih ženah i kćerih — to su sada molbe Indie i to je nadvladalo hladnokèrvnost engleskoga naroda. No ovaj grom nije udario iz vedra neba; bilo je dosta opomenah od strane razumnih i mudrih mužévah. Tomu je poglavito krivo bilo biesnilo utielovljivanja; utielovljenje Ouda razpalilo je svu Bengaliu; i nitko neka nemisli da takovo utielovljenje sastoji samo u svèrgnuću jednoga kralja; to će reći uzdèrmat sve odnošaje indijskoga društva; ono tiera sinove plemstva od dvora kraljevskoga, umaluje izdatke plemićah, uništuje mušterije i tečenje urodjenih tèrgovacah, koje malo po malo izmienjuju Evropljani. I ako je i moguće uvesti bolju sistemu vlade namiesto prišnje, ipak bi medjutim propala jedna ciela urodjenička generacia. Isti Nena Sahib imao je poniešto pravo ustati. Ništa nemože kèrvoprolića ovoga čovieka opravdati, no ipak ostaje božja istina, da je nepravednim načinom lišen bio svoje baštine i da je bio prinudjen pobunit se. — Nije, nije tako! zavikne predsiednik a gospodin Brown nadje sada, da je već skrajnje vrieme, da se glasovi izbroje. Na koncu prijavio je još g. Lewin, treći oponent, da će za glavnu skupštinu dojdućega kvartala podnieti riešenja radi predlog upravljeni proti godišnjoj plaći lorda Dalhousie-a.

Azia.

„Triester Ztg." javlja: Lloydov parobrod „Bombay", koi je danas okolo podne (28. rujna) poslie vožnje od 119 satih sa 17 putnikah iz Aleksandrie ovamo prispeo, doneo nam je viestih iz Bombaja do 31. kolovoza, iz Kalkute do 22. kolovoza, iz Singapora do 19. kolovoza a od Hongkonga do 16. kolovoza. Stanje stvarih u zapadnoj Indii nije se ni najmanje poboljšalo i sam „Bombaj Times" naznačuje značaj viestih, koje donosi sadašnja pošta, kao zlokoban (disastrous). General Havelock bio je prisiljen povući se natrag u Kawnpore, budući da nije bez pomoći mogao doprieti do Luknova. Audh je sada navlastito ognjište pobune i svakolika zemlja puna je buntovnikah. O samom Luknovu nisu došle nikakve viesti no ipak misle, da se još dèrži.

Viesti iz Delhi-a idu do 13. kolovoza. Korpus generala Nicholsona, sastojeći iz Evropljanah i Sikah, očekivao se je svaki dan a pošto je došo, hotieli su da poprimu ofenzivu i možebiti preduzmu juriš.

Tvèrdjica od Agre (7. kolovoza) dèržala se je jošte; buntovnici od Indora bili su na putu onamo.

U Pendžabu napredovala je dobro organizacia sigskih regimentah za obsadnu vojsku od Delhia. Dne 30. sèrpnja pobunila se je 26. domaća piešačka regimenta u Mian Miru, stanici lahorskoj, i ubila je majora Spencera. Pobunjenici nastojali su uteći u Delhi, no bili su dostignuti i poubijeni. I druge pobunjene regimente u Pendžabu bile su pokorene. U Multanu razoružali su domaću artileriu i bombajski piešaci posieli su citadellu.

Gulab Singh vladar kašmirski, koi se je do konca priazan kazao Englezima, umro je 2. kolovoza.

Arrah bio je oslobodjen.

U Nussirabadu bila je 12. domaća piešačka regimenta razoružana, budući da se je medju momčadi pojavio buntovnički duh. U Berhamporu dogodilo se isto sa 63. domaćom piešačkom regimentom i 11. nepravilnom. 8. konjanička madraska regimenta, koja se je kratila ići u Bengaliu, bila je takodjer razoružana. Pobuna u Kolapuru bila je utišana; nasuprot pobunio se je jedan dio judpurske legie u Mount Abu-u. Uobće pobudjuju simptomi pojavljujući se kod sipojskih regimentah predsiedništvah madraskog i bombajskoga sve veći i veći strah.

U provincii Bengalii pojavili su se od pobune u Dinaporu na više miestah novi ustanci i sva zemlja je uznemirena. U samoj Kalkuti umalio se poniešto strah, budući da je došla pomoć iz Madrasa i Kine.

Gospodin J. P. Grant, sučlan vèrhovnoga vieća indijskoga, naimenovan je miestodèržcem u Alahabadu.

U Singapore došlo je dne 2. kolovoza poslanstvo siamsko opredieljeno za engleski dvor i poslie niekoliko danah nastavilo je svoj put u Suez.

Rieka i luka od Kantona proglašena je po admiralu Seymouru pod 3. kolovoza pod stanje blokade.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz, 29. rujna. Polag „Moniteura" car će 29. t. m. ostavit Štutgart. — Gospodična Rachel, glasovita francuska predstavljačica, na smèrt je bolestna.

London, 28. rujna. Indijska pošta sa službenim viestima iz Bombaja od 30. a iz Delhia od 12.:

Nicholson veoma podkriepljen bio je jedan dan hoda udaljen od Delhia; za malo sliedit će napad. Havelock još je kod Kawnpora, pobio je opet nepriatelja i oteo mu je četiri topa. Gholab Singh preminuo je dne 2. kolovoza.

Jedna bombajska piešačka regimenta bila je u Nusirabadu razoružana, i jedna madraska konjanička regimenta, posliednja kratila se ići u Bengaliu. Centralna India je mirna. U Lahoru pobunila se je jedna piešačka regimenta, ubila je zapoviednika Spencera no zatim bili su pobunjenici potučeni. Jansporska legia pobunila se stranom u Monelabovu, neučinivši štacii nikakve štete. Ostatak mauricijske regimente prispeo je u Bombay.

London, 29. rujna. Uslied službene prijave iz Kalkute od 23. Nena Sahib obseo je Luknov dne 2.

Lord Elgin vratio se je u Kinu.

Privatni dopisnik lista „Morning Post" javlja, da se je Nena Sahib utopio.

Smiesice.

Mac Gregory, engleski putnik po Australii, koi je ovu petu stranu zemlje posietio i po raznim predielima 6450 miljah proputovao, kaže u svom izviestju, što ga podaje engleskom zemljopisnom družtvu: da gotovo svakolika središnja strana Australie nije do golema pustara, za prebivanje nesposobna, a možebit izsušeno dno kakova mora ili jezera.

Franqus Dubois izdao je nedavno spis pod naslovom: „Pet pošastih našega vremena", koje su po njegovu mnienju: ženski pèrsnjak, pušenje duhana, igra za novce, opojni napitci i burza — doista različne stvari u jednoj torbi.

Bečka burza

dne 30. rujna 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	za 5%	$81\frac{7}{16}$
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	
dto iz narodnog zajma	» 5%	$83\frac{3}{8}$
dto	» $4\frac{1}{2}$%	
dto	» 4%	64
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	
dto izžriebane	» 4%	
dto	» 3%	$50\frac{3}{8}$
dto	» $2\frac{1}{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
» » » » 1839, » 100 »		$140\frac{7}{8}$
» » » » 1854, » 100 »		
Bečko-gradski banko	za $2\frac{1}{2}$%	
» » »	» $2\frac{1}{4}$ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		
Bankovne dionice komad po		$979\frac{1}{2}$
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		
dto dto s plaćanjem na rate		$273\frac{3}{4}$
Dionice sieverne željeznice	po 1000 f.	1775
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Linoske željeznice	» 250 »	232
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	543
» » Lloyda u Tèrztu	» 500 »	
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austrijanske-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	
Jelisavetina željeznica	»	$201\frac{1}{2}$
Južno-sieverna niemačka savezna željez.	»	205
Tisna željeznica	»	$201\frac{1}{2}$
Lombardezko-mlietačka željeznica	»	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	$86\frac{1}{2}$
Augsburg za 100 for. current	»	$105\frac{1}{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	$104\frac{1}{8}$
Genova za 300 piemontezkih lirah	»	
Hamburg za 100 mark banko	»	$76\frac{3}{4}$
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	$103\frac{7}{8}$
London za 1 funt šterlinga	»	$10\text{-}10\frac{1}{2}$
Lyon za 300 frankah	»	
Milan za 300 austrianskih lirah	»	$103\frac{1}{4}$
Marseille za 300 frankah	»	$121\frac{1}{2}$
Pariz za 300 frankah	»	$121\frac{3}{4}$
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	$103\frac{1}{8}$
Bukurešt za 1 forint	parah	265
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$7\frac{7}{8}$
Srebro od 15. rujna	$5\frac{1}{2}$

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 17563/4043 (VI.—74) (3—2)

Konkurs-Kundmachung.

Von den für Lehramtskandidaten der Lehrerbildungsanstalt in Agram aus dem kroatischen Nationalschulenfonde bewilligten acht Stipendien mit je siebenzig (70) Gulden, sind gegenwärtig noch vier Plätze zur Verleihung disponibel; ferner sind für Lehramtskandidaten an der mit Beginn des Schuljahres 1857-58 in Diakovar zu aktivirenden Präparandie vier Stipendien mit je vierzig (40) Gulden aus dem hierländigen Studienfonde bewilligt.

Für diese Stipendien wird der Konkurs mit Anberaumung der Konkursfrist bis Ende Oktober l. J. ausgeschrieben.

Die mit einem vorschriftsmässigen Armuthszeugnisse belegten und deshalb stempelfreien, an diese k. k. Statthalterei zu stilisirenden Gesuche sind innerhalb der oben bezeichneten Präklusivfrist für die Stipendien an der Agramer Präparandie beim Agramer erzbischöflichen, für jene an der Diakovarer Präparandie aber beim Diakovarer bischöflichen Ordinariate einzubringen, und nebst dem erwähnten Armuthszeugnisse, noch mit den Schulzeugnissen über die mit gutem Erfolge absolvirte drei- oder zweiklassige Unterrealschule, oder über die absolvirten Klassen des Untergymnasiums und inwieferne der Kompetent bereits Schüler einer Lehrerbildungsanstalt wäre, — auch mit den Zeugnissen über den daselbst gemachten Fortschritt, ferner mit dem Taufscheine, wobei bemerkt wird, dass zur Erlangung dieser Stipendien das erreichte 16. jedoch nicht überschrittene 18. Lebensjahr erforderlich ist; weiters mit den Zeugnissen über das sittliche Verhalten, über die körperliche Gesundheit und über das Freisein von allen phisischen Gebrechen, die zum Lehramte unfähig machen, dann über die allfälligen musikalischen Vorkenntnisse, insbesondere im Gesange und Orgelspielen — zu belegen, und endlich ist mit dem Gesuche auch eine eigenhändige Erklärung des Kompetenten beizubringen, dass er sich nach seiner Ausbildung zum Lehrer, zu einer wenigstens zehnjährigen Dienstleistung im Lehrfache in Croatien oder Slavonien im entgegengesetzten Falle aber zum Rückersatze der bezogenen Stipendienbeträge verpflichte.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 19. September 1857.

Nr. 16709—2583 (VI—73) (3—3)

Kundmachung

betreffend die Abänderung des Lehrplanes an dem k. k. Militär-Thierarznei-Institute und der damit in Verbindung stehenden Hufbeschlagslehranstalt in Wien.

Mit Beginn des Studienjahres 1857-58 werden an dem k. k. Militär-Thierarznei-Institute in Wien Schüler für den bis nun bestandenen Curs für Kurschmiede nicht weiter angenommen, und daselbst nur mehr ein Kursus für eigentliche Thierärzte eröffnet, an welchem jedoch auch Hörer aus dem Civile theilnehmen können.

Die Aspiranten aus dem Civile für diesen Lehrkurs müssen das 17. Lebensjahr vollendet, und dürfen das 24. nicht überschritten haben, und müssen sich mit den Zeugnissen über die, wenigstens mit Erhalt der ersten Fortgangsklasse stattgefundene Absolvirung des Untergymnasiums oder der Unterrealschule ausweisen.

Der Studienkurs dauert durch 3 Jahre oder 6 Semester, nach Absolvirung desselben und nach Ablegung der strengen Prüfungen erhalten die Kandidaten ein Diplom, durch welches sie zur Ausübung der thierärztlichen Praxis in ihrem ganzen Umfange an allen Hausthiergattungen in den sämmtlichen Kronländern des österrh. Kaiserstaates berechtiget werden.

Diplomirte Aerzte und approbirte Wundärzte, dann Kurschmiede, welche nach dem bisherigen Studienplane den zweijährigen Lehrkurs zurückgelegt haben, können den thierärztlichen Kurs in zwei Jahren oder 4 Semestern absolviren, doch können die letzteren nur dann zur Aufnahme zugelassen werden, wenn sie sich mit den Zeugnissen über das entsprechend zurückgelegte Untergymnasium oder die Unterrealschule auszuweisen vermögen und das 36. Lebensjahr noch nicht überschritten haben.

Der Unterricht wird unentgeldlich ertheilt nur für die Ablegung der strengen Prüfungen ist die vorgeschriebene Taxe zu entrichten.

Die Aspiranten für den thierärztlichen Lehrkurs haben sich unter Beibringung der Aufnahmsdokumente in der ersten Monatshälfte Oktobers l. J. bei dem Studiendirektor des k. k. Militär-Thierarznei-Institutes persönlich zu melden. Mit 16. Oktober wird die Aufnahme für Hörer aus dem Civile geschlossen.

An der mit dem k. k. Militär-Thierarznei-Institute verbundenen Hufbeschlagslehranstalt werden alljährlich zwei halbjährige und zwar mit 1. Jänner und 1. Juli beginnende Kurse für Hufbeschlagschmiede aus dem Civile abgehalten.

Zur Aufnahme in denselben wird das Zeugniss der mit gutem Erfolge absolvirten Trivialschule der Lehrbrief über das ordnungsmässig erlernte Schmiedehandwerk und der Ausweis über eine wenigstens zweijährige Gesellenzeit erfordert. Nach entsprechender Absolvirung dieses Kurses, welcher unentgeldlich abgehalten wird, erhalten die Schüler ein Zeugniss, durch welches sie als befähigt erklärt würden in jedem Orte des österrch. Kaiserstaates ein Hufschmiedgewerbe selbstständig anzutreten.

Der nächste Kurs beginnt mit 2. Jänner 1858 und es haben sich die Aspiranten unter Beibringung der erforderlichen Aufnahmsdokumente längstens bis zum 8. Jänner 1858 bei dem Studiendirektor des k. k. Militär-Thierarznei-Institutes persönlich zu melden.

K. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 10. September 1857.

Nr. 17169—3952 (VI—75) (3—3)

Concurs.

Für den, im Agramer Konvikte erledigten Krasićischen Stiftungsplatz wird hiemit der Konkurs eröffnet, und der Präklusivtermin zur Einreichung der Kompetenzgesuche auf den 25. Oktober l. J. anberaumt.

Zum Genusse dieser Stiftung sind berufen, abwechselnd Schüler aus den Familien Hoić und Košutić nach männlicher oder weiblicher Linie, und die Söhne dürftiger Adeliger, insbesonders sogenannter Nobilium unius Sessionis aus der Pfarre Bedekovčina (Komor), wobei für den dermaligen Erledigungsfall jedoch den berufenen Kandidaten aus der obengedachten Familie Hoić und Košutić, wenn sich solche melden sollten, vor denen, welche aus der obengedachten Pfarre sind, der Vorzug eingeräumt wird.

In den, an das h. k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden, und bei der Studiendirektion derjenigen Lehranstalt, an der, der betreffende Schüler im laufenden Semester studirt vor Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist einzureichenden Kompetenzgesuchen haben die Abkömmlinge der Familie Hoić und Košutić diesen ihren Familien-Nexus, die Kandidaten aus der Pfarre Komor aber den Adel und ihre Vermögensverhältnisse durch genügende und vorschriftsmässige Beweismittel darzuthun.

Ferners sind die Gesuche zu belegen: mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnisse über die überstandenen geimpften oder natürlichen Kuhpocken, und über die körperliche Gesundheit überhaupt, dann mit den Schulzeugnissen für die letztverflossenen zwei Studiensemester, und mit dem Frequentationszeugnisse für das laufende Semester.

Schliesslich wird noch bemerkt, dass zur Aufnahme ins Konvikt statutenmässig gefordert wird dass der betreffende Schüler mit dem Beginne des Schuljahres 1857-58 sich bereits in der I. Gymnasialklasse befinde, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 19. September 1857.

Br. 1883 (DS—106) (3—3)

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede negdašnje županie heveške i Congradske (sada Feveš, Solnok i Congrad) gradovah Kečkemet i Nagy-Körös sa k tim spadavšim pustama Borbaš, Matko, Känesög, Felsö-Alpár, Szent-Lörincz Ágasegyház, Bešenyö i Nyaršapát, i glede grada Miškolca.

Od strane c. kr. upravljateljstva gruntovnicah u Pešti daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u Buda-Peštanskom upravnom okolišu kraljevine Ugarske, uslied naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 6. kolovoza 1857. br. 15,498. na znanje sliedeće:

I.

U buda-peštanskom upravnom okolišu jest u sverhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimičko izvidjenje polag občinah već i u negdašnjoj županii heveško-Congradskoj izuzemši kr. slobodni grad Segedin, kao i u gradovih Kečkemetu i Nagy-Körösu a isto tako i na pustah, Borbaš, Matkó, Könčog, Felsö-Alpár, Szent-Lörinz, Ágasegyház, Bešenyö i Nyaršapát spadajućih k ova dva grada kao i u gradu Miškolcu posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, bit će od pèrvoga listopada 1857. svakome na ogled izloženi i to

a) vèrhu grada Miškolca u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Miškolcu;

b) vèrhu gradah Kečkemeta i NagyKörösa, i k tim gradom spadajućih pustah Borbás, Matko, Känesög, Felsö-Alpár, Sent-Lörinc, Ágaséghaz, Bešenyö i Nyáršapát u c. kr. gruntovničkoj pisarnici u Kečkemetu;

c) vèrhu svinh godine 1848. k županii čongradskoj spadavših občinah, izuzemši kr. slobodni grad Segedin, kojega se zemljištnice i uknjižnice onako voditi imadu, kao što su se i dosada vodile, u c. kr. gruntovničkog pisarnici u Segedinu;

d) vèrhu svinh godine 1848. k županii heveškoj spadavših občinah koje sada sudbeno okružje c. k. županijskog suda solnočkog sačinjavaju, u c. k. gruntovničkoj pisarniei u Solnoku;

e) vèrhu grada Gjöngjösa i puste Bene u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Gjöngjösu, i napokon

f) vèrhu svinh ostalih godine 1848. k županii heveškoj spadavših občinah uklopno i grada Jagra (Erlau) u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Jagru.

Obavljanje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom, ima se započet takodjer 1. listopada 1857. i u svèrhu ovu odredjen je

c. kr. županijski sud u Miškolcu za pod a)
c. kr. županijski sud u Kečkemetu za pod b)
c. kr. županijski sud u Segedinu za pod c)
c. kr. županijski sud u Solnoku za pod d)
c. kr. stolični ured u Gjöngjösu za pod e) i
c. kr. županijski sud u Jagru za pod f)
naznačene gradove i občine.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 6. kolovoza 1857 izdanog izroka uvèršćen je u službenih listovih „Bečkih novinah“, kao i novinah „Buda-Peštanskih“ od 28. kolovoza, 1. i 2. rujna 1857. br. 195. 198. i 200. i u „Buda-Pešti hirlapu“ od 30. kolovoza, 3. i 6. rujna 1857. br. 197. 203. i 206.

C. kr. upravljateljstvo gruntovnicah.
U Zagrebu dne 16. rujna 1857.

Nr. 3410—1857 (DS—111) (3—2)

Kundmachung.

Vermög wohllöbl. k. k. Comitats-Verordnung vom 29. September 1857 Nr. 10880 wird die Ausschrottungs- und Ausschanks-Daz vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 für die Bistraner Gemeinde in dem Gemeindeamte Unter-Bistra neuerdings verpachtet werden.

Diese Lizitation wird unter den bisherigen Bedingungen, welche sowohl hieramts, als auch bei der Gemeinde eingesehen werden können am 8. Oktober 1857 um 9 Uhr Früh abgehalten werden, wozu Pachtlustige mit dem Vadium von 100 fl. eingeladen werden.

Vom k. k. pol. Bezirksamte der Umgebung
Agram am 26. September 1857.

Br. 1423—1857 gr. (Izv.—345) (3—1)

Oglas dražbe.

Od c. k. kot. ureda ludbrežkog kao suda ovim se do znanja stavlja, da je na molbu odvjetnika g. Josipa Egersdorfera, kao kuratora zaostavštinske mase pokojnog Blaža Balenta de prasa 28. kolovoza 1857. br. 1423 odlučena ovèršbena javna dražba vinograda Kate Glavak u ludbrežkom bregu ležećeg, Ribnjak zvanog top. br. 885, 886 na $3/_{10}$ kopača velikog s kletjom, podoljem i kolosiekom, zatim vinograda Ribnjak zvanog, top. br. 887 na $6^3/_{16}$ kopačah velikog sa kolosiekom $2^2/_8$ i oranicom $1^1/_{12}$ rali velikom, za dug masi Balentovoj platiti se imajući od 415 fr. sr. kamate 5% od $2^3/_4$ 1856. računat se imajući i troškove parbene od 20 fr. 49 kr. sr. te za izvedenje iste dražbe dva su roka ustanovljena, i to, za dan 26. listopada i dan 26. studenoga t g. svaki put u 9 satih prie podne na licu miesta.

Svi želeći kupiti, pozivaju se tame tom opazkom, da se upitne nepokretnosti kod pèrvog dražbenog roka neće izpod procienbene svote od 742 fr. sr. prodati i da će kupac do zalegnutja kupovne svote morati naplaćati one duge, koje mu sud ovaj naznači. Procienbeni zapisnik i dražbene uviete mogu kupiti želeći svaki dan kod suda ovog ugledati i prepise izvaditi.

Ujedno pozivaju se svi oni, koji, premda im nebiaše došla osobita ubaviest, sasvim tim sciene da su i oni stekli hipotekarno pravo u to dobro, da pravo to do prodaje dobra prijave tim sigurnie sudu, čim će u protivnom slučaju imat pripisat sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih i ako oni tim u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

U Ludbregu dne 29. kolovoza 1857.
C. k. kot. predstojnik
Labas.

Br. 4132. (DS.—104) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja exemptionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za nižeoznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razterećenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teči počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
			fr.	kr.			
20. lipnja 1857 br. 1732.	Lužnica $1^7/_8$ exempt. selištah	Bn. Levin Rauch	1625	—	1. studenoga 1857	16. studen. 1857.	17. prosinca 1857 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vladi. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godi 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852. (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 16. rujna 1857.

Klobučarić. **Jović.**

Br. 5618 (DS. 109) (3—2)

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački ovime obznanjuje, da je uslied molbe g. Jakova Pogorelca kao opomućnoga ovèrhitelja pokojnog Ivana Taščića, dobrovoljna dražba zaostavše Taščićeve kuće, kućišta i bašče, ležeće u petrinskoj ulici br. 376 P. B. 53, dozvoljena i odredjena za 23. listopada t. g. u 10 satih prie podne upravo kod ovega c. k. zemaljskoga suda no jedino tom primietbom, da te nepokretnosti izpod procienjene vriednosti od 2000 fr. sr. prodale se nebudu, a kupovnina se imade sudu predati, založna prava hipotekarnih vierovnikah pako bez obzira na kupovninu ostaju u svom bitju Kupiti želeći pozivlju se k toj dražbi time, da mogu tako procienu, i uviete dražbene kao i uknjižbeni izvadak u običnom vremenu uredovanja u pisarnici ovoga c. k. zem. suda uviditi.

U Zagrebu 16. rujna 1857.

Klobučarić. **Jović.**

Z. 4234—1857 (DS.—107) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Vom Magistrate der Landeshauptstadt Agram wird hiemit öffentlich bekannt gemacht, dass das hierstädtische Mauthgefälle an den vier Stadtlinien auf die Dauer eines Jahres, das ist: für die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 am 12. Oktober l. J. um 10 Uhr Vormittags auf dem hierstädtischen Rathhause im Wege der öffentlichen Versteigerung an den Meistbietenden in Pacht gegeben werden wird.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse können bei dem gefertigten Stadtmagistrate während der gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Schriftliche in vorgeschriebener Form verfasste Offerte müssen vor dem Lizitationstage bei dem gefertigten Stadtmagistrate eingebracht werden, weil auf nachträgliche Anbote überhaupt keine Rücksicht genommen werden wird.

Auch wird bemerkt, dass Ueberreicher von schriftlichen Offerten sich nicht zugleich auch persönlich, durch Bestellte, oder Bevollmächtigte bei der mündlichen Lizitation betheiligen dürfen, ansonsten auf deren schriftliche Offerte durchaus keine Rücksicht genommen wird.

Der schriftliche Bestbot wird als Grundlage für die mündliche Versteigerung angenommen werden.

Agram den 18. September 1857.

Der Bürgermeister
Kamauf.

Br. 1305 civ. (Izv.—338) (3—2)

Izrok usmèrtbeni.

Na predloženu dne 13. kolovoza 1857 molbu gospoje Sabine udove od Radičević, iz Pristave u občini Tuhelj, zastupane po odvietniku gospodinu Gjuri Križaniću iz Zagreba, glede povedenja usmèrtbenog postupka dviuh u godini 1852. na dva po 15 kr. biljegovana prazna arka, po istoj moliteljici gospodinu Josipu Vèrbaniću sadanjem viećniku grada Zagreba za izpravljenje punomoćjah predanih i u sliedstvu izgubljenih podpisah dozvoljeno je od strane nižepodpisanog kotarskog ureda kao suda pod današnjim br. 1305-gr. postupanje usmèrtbeno, te se ovim posiedatelj rečenih podpisah poziva, da kako posied istih kao i stekavše pravo na iste od danas uz godinu danah kod suda ovog tim sigurnie prijavi, po izminulom bo roku će se upitni podpisi za ništetne i pravo istih prama izdateljici za utèrnuto očitovati i proglasit.

C. k. kot. ured klanječki kao sud dne 13. kolovoza 1857.

Za služb. odsutnog kot. predstojnika
c. k. kot. pristav
Davidović.

Br. 663—1857 (Izv.—339) (3—2)

Razpis javne dražbe.

Dne 7. i 8. listopada 1857. svakiput prie podne u 9 satih i to dne 7. listopada t. g. u miestu Krapinske toplice, dne pako 8. listopada u miestu Pregrada dèržat će se javna dražba iznajmljenja prava mesarenja za vrieme od 1. studenoga 1857 do uključivo zadnjeg listopada 1858 s kojim pravom takodjer pobiranje občinskog nameta na mesarenje skopčano jest.

Po smislu naredbe visokog c. k. hèrv.-slav. dèržavnog namiestništva od 8 svibnja 1857 broj 6068-931 klanje i kasapenje raznovèrstne sitne marve bez omejašenja ili ograničenja ciene kao slobodna obèrt sa obzirom daljih propisah pomenute visoke naredbe od 1. studenoga t. g. u život stupljujuća smatrati se ima.

Time za ravnanje dražbenikah obznanjuje se, da za pobiranje pristojbe od klanja sitne marve politička občina ova u dva jednaka sreza je ustrojena, i to: k miestu Krapinske toplice utielovljene su porezne občine, Selno, Klokovec, Čret i mala Erpenja, k miestu Pregrada pako Svedruža, Vèrbanec, Cigrovec, Gorjakovo i Sopot.

Sa iznajmljenjem prava mesarenja i pobiranja pristojbe od klanja sitne marve u miestu Krapinske toplice, skopčana je občinska novosagradjena mesarnica sa priličnim stanom, kao sobom, kuhinjom, komorom i štalom u prostoru, 12 komadah marve providjena, skupa sa pravom točenja vina od Miholja do Gjurgjeva.

Zatim pristojba za klanje pobirati se imajuća ograničena je: od vola, krave, bika i junceta prieko godine starog 1 fr. sr., od teleta izpod god. 40 kr., od kermeta 40 kr., od ovna, koze i jarca 10 kr., od jagnjeta i jareta 8 kr. sr.

Pristojba od klanja marve u krapinskih toplicah tečajem god. 1857. iznosila je 493 fr., u Pregradi pako 365 fr. i to zato, jer je odsada ustrojenje ciene od pojedine glave samo pola pobirana bila.

Svaki dražbenik prie nego se dražba nastavi mora 5% izvikanja ciene kao vadium položiti. Iznajmitelj pako prava imade 10% od iznajmljene svote kao jamčevinu položiti.

Pismene ponude uzet će se u obzir samo onda, ako prie početka dražbe stignu.

Dražbeni uvieti mogu se u vrieme dražbe na licu miesta kao i u uredu občine Krapinske toplice svaki dan uviditi.

Dano u uredu občinskom Krapinske toplice u maloj Erpenji dne 17. rujna 1857.

Za g. načelnika občine
tajnik občine
Kr. Gollub.

Na br. 2898—1857 p. (Izv.—337) (3—3)

Oglas dražbe.

U pogledu iznajmljenja prava pobiranja občinskog nameta od vino-, pivo- i rakie-točja, zatim od mesarenja za vrieme od 1. studenoga 1857 do zadnjeg listopada 1858. za ove područne občine Kutinja, Popovača i Ludina razpisuje se ovime javna dražba, koja će se za občinu kutinjsku dne 6. u Kutinji, za občinu ludinsku dne 7. u Ludini a za občinu popovačku dne 8. listopada 1857. u Moslavini svagda u 9 satih prie podne u dotičnoj občinskoj pisarni obdèržavati.

Svaki dražbenik imat će prie nego se dražba započme od izkrične ciene u ime žaobe 100 for. sr. a preuzimatelj nakon dovèršene dražbe četvèrtinu godišnje najamnine, kamo će mu se i ona položena žaobina uračunati i koja će se pri zadnjoj plaćevnoj rati tekar uračunati u i ruke ovouredneg povierenika u ime jamčevine položiti.

Pismene ponude primat će se samo prie započete ustmene dražbe.

To se ovime do obćeg znanja stavlja sa primietbom, da je pravo vino-, pivo- i rakie-točja, zatim mesarenja u podčinjenom području za god. 1855-56 2827 fr. sr. ukupno, a za pojedine občine i to za Kutinu 836 fr. za Popovaču 1184 fr. a za Ludinu 807 fr. sr. iznašalo i da se dražbeni uvieti u svako doba prigodom uredovnih urah tako kod ovog c. k. kot. ureda kao i kod područnih obć. uredah uviditi mogu.

C. k. kot. ured
U Moslavini dne 16. rujna 1857.
C. k. kot. predstojnik
Tomašić.

Z. 2073 p. (Izv.—110) (3—2)

Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung.

Von dem k. k. Bergkommissariate zu Agram wurde unterm 16. August l. J. Z. 5-A. bestätiget, dass der Herr Desiré Falkner, Kaufmann und Realitäten-Besitzer zu Carlstadt, auf Grundlage der Schurfbewilligung, einen Freischurf in der Steuer-Gemeinde Bribir, Bezirk Crikvenica angemeldet hat.

Der Freischurf ist bereits bezeichnet und der Herr Freischürfer verpflichtet, die Vorschriften des allgemeinen Berggesetzes vom 23. Mai 1854 genau zu befolgen.

Dieses wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

K. k. Bezirksamt in
Crikvenica am 3. September 1857.
Der k. k. Bezirksvorsteher
B. Mariašević.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 2. LISTOPADA 1857 Broj 224.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom p šiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Dne 18. rujna 1857. izdan je i razposlan komad XIII. razdiela II. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Okružna naredba c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 15. kolovoza 1857, na c. k. oblasti županijske, na poglavarstvo zem. glavnoga grada Zagreba, na c. k urede kotarske, na gradska poglavarstva kojim je poviereno politička uprava, i na urede občinske, kojom se osrednjim nadzernikom vis. c. k. popečiteljstva financiah dozvoljuje upotrebljivati predprege.

Obznana c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 26. kolovoza 1857, o niekojih preinakah u privremenom poreznom postupniku ovèršbenom od 4. sèrpnja 1853.

Obznana c. k. hèrvatsko-slavonskoga financialnoga ravnateljstva zemaljskoga od 26. kolovoza 1857, o prodavanju marvinske soli kod solarah u Osieku, Županju i u Staroj Gradiški.

Dne 19 rujna 1857 izdan je i razposlan komad XXIX. razdiela I. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Naredba ministarstva financiah, u suglasju s ministarstvom unutarnjih dielah, i s ministarstvom pravosudja, od 13 lipnja 1857, kojom se usljed previšnje odluke od 23. svibnja 1857 proglašuju niekoje ustanove k cesarskoj naredbi od 12. sèrpnja 1856 (dèrž. zak. lista komad XXX., br. 123) i nadalje razširuje oprost, podieljeni istom onom cesarskom naredbom niekojim od osobah, kojim su po vojničkih sudovih bila oduzeta dobra povodom bune u kraljevini Ugarskoj i velikoj kneževini Erdeljskoj god. 1848. i 1849.

Naredba ministarstva bogoštovja i tèrgovine od 19. kolovoza 1847, valjana za svukoliku cesarevinu, o oprostu od poštarine za duhovne sudove ženitbene.

Naredba ministarstvah unutarnjih dielah i pravosudja i vèrhovne vlasti redarstvene od 20. kolovoza 1857, kriepostna za svekolike krunovine, izim Tirolske i Vorarlberžke, zatim kraljevine lombardesko-mletačke i Krajine vojničke, kojom se izdaju niekoja razjašnjenja k patentu o oružju od 24. listopada 1852. (br. 223 dèrž zak. lista):

Naredba ministarstvah pravosudja i unutarnjih dielah i vèrhovne vlasti redarstvene od 19. kolovoza 1857, kriepostna za kraljevinu lombardezko-mletačku o tom, koje su vlasti u lombardezko-mletačkoj kraljevini nadležne istraživati i kazniti prekèršaje zakona „precetto politico“ zvanoga.

Razpis ministarstva financiah od 28. kolovoza 1857, kriepostan za kraljevinu lombardezko-mletačku, kojim se obznanjuju niekoje promiene u izmierivanju daće: „dazio consumo murato“ zvane.

Naredba ministarstva za bogoštovje i nastavu od 24. kolovoza 1857, kriepostna za sveučilišta: bečko, pražko, lavovsko, krakovsko, gradačko i inšpružko, kojom se produžuje kriepost privremenoga zakona o ustrojstvu vlastih akademičkih.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč 29. rujna. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo odputovalo je prošaste noći na pohode kralj. saksonskom i velikovojvodskom saksonsko-vajmarskom dvoru u Draždjane i Vajmar. U posliednjem glavnom gradu goji Nj. veličanstvo radostnu nadu sastat se s Nj. rusko-carskim veličanstvima.

Prag 29. rujna. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo prispielo je u 10 satih 10 minutah pred podne ovamo i nastavilo je, pošto se je 10 minutah ovdie zadèržalo, svoj put u Draždjane.

— Nj. preuzvišenost g. ministar carske kuće i izvanjskih poslovah, grof Buol-Schauenstein, otišo je jučer u Karlove Vare liečenja radi. Nj. preuzvišenost već bojuje niekoliko nedieljah a sad je liekarskim savietom prinukana bila, da još jesenas poduzme put u kupelji.

Beč 29. rujna. Prekjučer postao je jedan dio sela Parendorfa plienom plamenah. Vatra je buknula poslie podne u 3 i pó sata i bila je ugašena u 11 satih, iza kako je prieko 70 kućah razorila. Nj. veličanstvo car nije se zato odmah vratio iz logora u Laxenburg, već se je zadèržao na požarištu i upravljao je glavom gašenje, u koju svèrhu došla je još u 7 satih dvorska štèrcaljka, kamo je bila pozvana bèrzojavnim putem. Uzrok požara još nije poznat.

— Bèrzojavna depeša c. k. poslanika kneza Rikarda Metternicha na ministerstvo carske kuće i izvanjskih poslovah.

Draždjani 29. rujna.

Nj. veličanstvo cesar došao je u 4 sata poslie podne u najboljem zdravju ovamo i bio je u željezničkom dvorištu svečano primljen od Nj. veličanstva kralja i ukupnih ovdie pribivajućih princevah.

Beč 30. rujna. Dolazak Nj. c. k. veličanstva u Draždjane već je priobćen. Opažujemo doknadno, da je Nj. veličanstvo u Bodenbachu — dne 29. t. m. u 1. sat 30 minutah — od Nj. kralj. visosti krunskoga princa saksonskoga dočekano bilo i o 2. uri 10 minutah nastavilo svoj put u Draždjane.

— Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda Ludvik vratio se je dne 28. t. m. poslie podne u $4^1/_4$ sata iz Salcburga u Išl.

— Roža Šandor, koi izgleda u Pešti svoju sudbinu, vlada se u svom zatvoru sasvim mirno, moli se bogu i uvierava, da još nije nikad u petak pokusio mesa. Kada pako govori o svojim konjima i jašnjama, uzdèrhta mu tielo, kao da je kroz njega proletila električna zraka. „Nema lokomotiva“, zavikne zatim obično, „s kojim nebi se bio mogo natiecat na svojem konju!“ To glasi niešto pretierano, no tko pozna konje prave magjarske bagre i smielost čikošah, taj će biti osviedočen, da nije izreka Rožina golo hvalisanje; imenovani ima tri sina od 13 i 9 godinah.

Talianska.

Službeni list „Gazzetta Piemontese“ osieća se prinukanom naricat za Danilom Meninom umèrvšim u Parizu napominjući njegove izvèrstne kriepost.

Sèrbia.

„Podunavci“ pišu iz Beograda ovo: K nama dolaze sa svih stranah putnici različnog nošiva, jezika i običaja, ali nijedni nam nisu tako u oči pali, kao nieki dan dva mlada Engleza. Oni su bili u gostionici kod „Sèrbske krune“, pa da bi nas proste i neizobražene Sèrbe učtivosti naučili, sidju dole u kafanu, gdie je podosta gradjanah bilo. Mislite li, da su u fraku došli? Bože sačuvaj! U gaćama, košulji i bosonozi u papučama, zaogèrnuti samo spavaćom haljinom. Pošto su niekoliko partiah bilijara odigrali, siednu obojica na klupu, dignu noge gore i stanu izmedju pèrstiuh blato čačkati; i kad ovaj za njih prijatan u družtvu posao svèrše, počmu se češati i drapati, podignuvši nogavice više koljena. Sèrbi u kafani desivši se čudili su se toj engleskoj učtivosti, pa da bi tome jednom kraj učinili, dovedu jednog prostog čovieka i nagovore ga, da na drugoj klupi upravo spram Englezah ono isto čini što i oni. Ali kako su ga Englezi namèrgodjeno pogledali, pa kad najposlie nisu mogli tu od prostog čovieka neučtivost snositi, okrenu se konobaru i nabusito ga zapitaju: „Kakav je to bezobraznik?“ — „To je Englez,“ odgovori im ovaj naprosto. Tog časa ostave naši mladi Englezi kafanu i odu u svoju sobu.

Cèrnagora.

Iz Dalmacie 6. rujna. Bio je na Cetinju 26. pr. m. Duka Beldjojozo iz Milana i isti dan vratio se prieko Kotora i pošao u Kèrf. Došla je i tašta cèrnogorskog gospodara na Cetinje sa kćerom i jednim sinom u goste. Izkèrcala se izpod Bara pa je prieko Skadra u Cèrnugoru došla. Sanduci ponešeni su za njom prieko Kotora. Zašto nije krenula u Kotor, različno tolkuje se. Glas je u Kotoru obći, da je cèrnogorski gospodar za kuću Kvekića na sebe primio dug od 500 hiljadah franakah, i podpisao mienicu niekom Fetuti u Mletcima.

Da je i sekretar engleskog lorda komesara sa jonskih otokah dolazio na Cetinje iskati Cèrnogoracah za boj u Indiu i za dobru plaću i danas se taj glas po onim stranama raznosi, premda svaki dèrži, da se neće ni jedan Cèrnogorac naći, koi će sebe prodati i poći u boj s Englezima u Indiu. — Cèrnogorci bi mogli imati bèrzo i dosta posla i kod svoje kuće. — Mi smo čuli, da je gospodar poslao i u gornje Vasojeviće senatora Iva Rakova, da postavi tamo sud i uredi danak, kao što je bio postavio proljetos u Zubce. — Gornji Vasojevići žive na zemlji turskoj, i Turcima to neće biti milo. I na hèrcegovačkoj granici opet je bilo ovih danah nereda. Grahovljani predju granicu i udare na Korieniće, upalivši niekoliko turskih kućah. Korienići su blizu grada Klobuka.

Iz Cèrnegore. Od Novice Cerovića, senatora i upravitelja gornje i dolnje Morače dobio je Sèrbski Dnevnik sliedeću izpravu na dopis M. P. sa cèrnogorske granice u br. 60. Dnevnika. Novica veli: „Vojvode Čokete nije bilo ni prie ni sada u Morači nego sam ja sam u Morači upravitelj. Tako isto niti je bila skupština u Morači niti je vojvoda sa kakvom družinom na Cetinje dolazio. Drugoga vojvode osim Milete u Morači nema a ovaj nema ni čina ni vlasti kakve. Taj dakle posao sav je neosnovan i samo kleveta proti vlasti moga gospodara i proti ličnosti mojoj.“

K tomu dodaje rečeni list: Ako se dopisnik naš pomenuti u ovome neopravda, mi njegovim dopisima nećemo više moći vierovati ni primati ih. Nama je jako do toga stalo, da imamo s onih stranah izviešća o svakom dogadjaju, ali izviešća neosnovana netražimo i rado ih poričemo. Dopisnika pozivljemo, da se u tome opravda.

Moldavia i Vlaška.

Izbori u Vlaškoj počeli su se 7. rujna i trajat će jedno 8—10 danah. Izbori će biti po svoj prilici dobri po sjedinjenje.

O izborima u Moldavii javljaju iz Jaša 7. rujna, da je i treća klasa izbrala pos'edinjenje

dobro. Ova klasa izbrala je 19 priateljah sjedinjenja, a samo 1 protivnika. Po svoj prilici i u Moldavii neće prokopsati separatistični kandidati.

O budućem vladaocu sjedinjene Vlaške i Moldavie kaže „Constitutionel“, da će biti nasliedan i to ili izabran iz kakve kneževske evropske porodice, ili medju stariešinama urodjeničkih velikih porodicah.

Niemačka.

Štutgart, 26. rujna. Odmah po odlazku cara Napoleona, što se je zbilo dne 25. u 5 satih u večer, otišo je car Aleksander u dvorac, da Napoleona posieti u njegovim sobama. Glasalo se je, da će carica ruska doći dne 26. u Štutgart. To pada u oči, jer se je govorilo, da carica Evgenia nije došla zato u Štutgart, jer ni ruska carica nije bila naumna onamo doći.

Pruska vlada namierava u Kraljevcu (Königsbergu) ustanoviti novo sveučilište. Troškovi su proračunani na 380,000 talirah.

Franceska.

Bivši diktator mletačke republike, Manin, umro je 10. rujna u Parizu, kuda je izbiegao bio. — U Moldavii se izabralo od 87 deputirácah 66 priateljah sjedinjenja, 15 ni na jednoj ni na drugoj strani, 6 protivnikah sjedinjenja.

„Nordu“ pišu iz Pariza, da je tamošnje englesko poslanstvo dobilo viest, da su se pobunjenici u Indii uputili na Kalkutu i da su bili od nje samo 50 satih udaljeni.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Marsilja, 26. rujna. Genoveski listovi javljaju, da su toskanski bieguncí izagnani iz Genove.

Iz Rima, 23. rujna javljaju, da se kardinal Franzoni opet vraća u Lion i da su razprave s Piemontom odgodjene.

Uslied osmèrka bila je poplavljena željeznica toulonska na više miestah; no danas se je opet služba započela posredstvom pretovarivanja i revno se radi na popravcima.

Bèrna 26. rujna. Veliko vieće waadtsko zaključuje nadalje, da se do riešenja sukuba nema upotrebit nikakav materialni odpor proti zapoviedima saveznoga vieća. Veoma je nevierojatno, da će se sazvat izvanredna skupština saveza.

Za obćeniti dan pokore i moljenja u Engleskoj ustanovljen je 30. rujna, a ne kao što je pogriešno „Globe“ prijavio 4. listopada.

Pariz 28. rujna u 8 satih u večer. Prosuo se glas da su buntovnici uzeli citadellu od Luknova, koje branitelji čekali su badava pomoć.

Uvieravaju da sada velike sile rade o preobraženju podunavskih kneževinah.

Govori se, da će se skoro poravnati razmirica medju zapadnim silama i Gèrčkom.

Carica je ovamo došla iz Biarica. A sutra (29.) očekuju u Mecu cara vraćajućega se iz Štutgarta.

Francuska ekspedicia proti Madagaskaru odjedrit će u prolieće.

U financialnim krugovima govore, da će se skoro diskonto obalit za ½ od sto.

Draždjani, 29. u večer. Nj. veličanstvo car austrianski došo je u 4 sata po līe podne ovamo i bio je u željezničkom dvorištu od kralja dočekan; Nj. veličanstvo zadèržat će se sutra ovdie a u četvèrtak u jutro odputovat u Vajmar.

London 29. rujna u večer. Pojedinosti službene indijske pošte: Havelock uzeo je dne 16. kolovoza jurišem po drugi put Bithur; on nije imao više na razpolaganje već 900 momakah. Delhiska posada izgubila je izlečivanjem 3000 momakah a kod eksplozie jedne fabrike za barut 500 m., Nicholson počeo je već po svoj prilici 20. kolovoza jurišat. — 400 mornarah sa 12 topovah odvezlio se je uz Ganges. U Pendžabu plaćaju se porezi točno.

Pariz 30. rujna. Car je došao u Mec, misle da će neposredno otići u Chalons.

Pariz, 28. rujna. Carica i carski princi došli su ovamo.

Monakovo, 27. rujna. Princ Luitpold odputovao je danas u podne u Ludwigshafen, da cara, koi će vraćajući se sutra onamo doći pozdravi u imenu kralja.

Madrit, 26. rujna. Jedna kraljevska ordonanca postavlja jednu viećajuću juntu za varošku policiu. — Kraljica je posvetila gospodarstvenu izlogu.

Književne viesti.

Sa br. 72. „Sèrbskoga Dnevnika“ razposlan je poziv na predplatu na prevod „Toldije“ Ivana Aranja. Preporučujemo svojski ovu knjigu, jer će ju svaki s najvećim zadovoljstvom čitati. Ciena joj je samo 30 kr. sr., dakle će ju moći i manji čoviek kupiti. Imena predbrojnikah neka se pošalju tiskarnici Medakovića u Novom Sadu.

— Ovih danah izišle su u Beču kod Gustava Albrehta dve kompozicie našega komponiste g. Kornilia Stankovića i to: Sèrbska narodna piesma: „Što se bore misli moje“ za fortepiano u variaciama; posvećena pravoslavnoj obćini pančevačkoj. 6. dielo. Ciena 1. f. sr. — Dalje: Sriemsko kolo i narodna piesma: „Čija li je taraba“ za fortepiano; posvećeno g. Stiepanu Milisavu Gjorgjeviću. 7. dielo. Ciena 30 kr. sr. — Oba ova diela mogu se dobiti kod uredničtva Sedmice.

Oglas kazalištni.

Dne 3. listopada t. g. počet će pod vlastitom upravom (regie-om) odbora kazalištnoga jesenji i zimni tečaj kazališni, uz koi će neprekidno do dojduće cvietnice god. 1858. bivati predstave u struci igrokaza, šaljive igre i lakèrdije na jeziku niemačkom i hèrvatskom.

Uprava tehnična pozorišta povierena je g. Josipu Röderu, dosadanjem regisseuru na kazalištu u Badenu blizu Beča.

Odbor upravljajući najmivši vèrle igrače i umnoživši izbornik kazalištni (repertoir) s najzanimiviimi i najnoviimi proizvodi dramatičnimi učinio je po mogućnosti sve, kako s jedne strane da zadovolji pravednim zahtievom ovdašnjeg obćinstva i da učini idući tečaj kazalištni što zanimiviim.

Nu da uzmogne ovo poduzetje skopčano s velikimi žèrtvami napredovati, te da prie vremena nepropadne, od potrebe je, da mu sa strane ovdašnjeg obćinstva bude naklonjeno živahno saučastje i živahna podpora, koju podporu misli odbor kazalištni, da može tim bolje očekivati, što ona jedina može odboru pružati dovoljna sredstva, da uzmogne odbor nesamo nastaviti, što je započeo, nego i ispraviti, što možda nije, kako valja, dobro, ter naknaditi, što možda još nedostaje.

Ujedno pozivlje odbor na predplatu (abbonnement) na 20 predstavah s ukupnom cienom od 6 fr. 40 kr. za parter i lože, a s cienom od 10 fr. sr. za zaključani stolac zajedno s ulazninom u parterre, a tako isto na predplatu na lože u II. i III. redu, koje su još prazne, s tim dodatkom, da se može, tko želi, abbonnirati u Comptoir-u niemačkih zagrebskih novinah. Ulaznina ustanovljena je ovako: U parter i lože: 24 kr.; zaključani stolac zajedno s ulazninom u parter: 36 kr.; biljeti za posadu: 15 kr., biljeti za diecu: 12 kr. (obodvoje u parter); zaključani stolac u zatvorenoj galeriji zajedno s ulazninom: 20 kr.; ulaz u zatvorenu galeriju: 12 kr.; ulaz u otvorenu galeriju: 8 kr.

U Zagrebu 30. rujna 1857.

Odbor upravljajući poslovi narodnoga kazališta u Zagrebu.

Srebro od 30. rujna	$5\frac{1}{2}$ fr.
Carski dukati	$7\frac{7}{8}$ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 2748—1857 p. (Izv.—242) (3—1)

Natiečaj.

Za popunjenje od 1. studenoga t. g. izpražnit se imajućeg miesta obćinskog glavara ovdie u Daruvaru, s kojom službom skopčana je plaća od godišnjih 300 fr. sr., razpisuje se ovim natiečaj do 15. listopada t. g.

Natiecatelji, koji bi isto miesto polučiti htieli, imadu svoje molbenice sa sviedočbami vèrhu dobe, ponašanja u ćudorednom i političkom obziru, izučenje školah, znanja i pisanja jezikah slavonskog i niemačkog, dosada obavljenih službah i u obće inog znanja, providjene prieko svojih predpostavljenih poglavarstvah do rečenog roka amo podnieti.

Što se ovim do obćeg znanja stavlja.

U Daruvaru dne 20. rujna 1857.

C. k. kot. predstojnik
Cekuš.

Br. 2419—1857 p. (Izv.—344) (3—1)

Oglas dražbe.

Za iznajmljenje prava za pobiranje obćinskog nameta od vino-, pivo- i rakie-točja kao i mesosiećja za vrieme od 1. studenoga 1857. do 31. listopada 1858, razpisuje se ovime javna dražba, koja će se za obćinu dugoselsku dne 21. listopada t. g. u obćinskoj pisarnici dugoselskoj, za obćinu oborovačku dne 22. listopada t. g u obćinskoj pisarnici oborovačkoj, napokon za obćinu prečečku dne 23. listopada t. g. u obćinskoj pisarnici prečečkoj svagda prie podne obdèržavati.

Pozivaju se indi svikolici, koji bi rado upitno pobiranje obćinskih nametah u zakup uzeti, da do dju o naznačenom vremenu na odredjeno miesto, gdie će imati svaki dražbenik prie ličbe u ime vadiuma 50 fr. u ruke c. k. kot. povierenika položiti, i onaj, koi zakupnikom ostane odmah doplatiti do svote, koja će četvèrtinu godišnje ugovorene zakupnine sačinjavati; dočim će pako ostalim dražbenicima položeni vadium odmah povratiti.

Ostali uvieti dražbe obznanit će se prigodom same dražbe.

C. k. kot. ured dugoselski
U Božjakovini dne 25. rujna 1857.
C. k. kot. predstojnik
F. Barač.

Br. 2418 p. (Izv.—343) (3—1)

Obznana.

Dne 19. listopada t. g. prie podne dèržat će se kod ovog c. k. kot. ureda javna izakupna ličba za osiguranje predprege na predprežnoj postaji dugoselskoj.

Izklikna ciena ustanovljena je na 800 for. sr. a vadium 10% koi se ima prie započete jevtimbe položiti.

Dotični uvieti mogu se u pisarni ovog ureda za vrieme poslovnih urah uviditi.

C. k. kot. ured dugoselski
U Božjakovini dne 25. rujna 1857.
C. k. kot. predstojnik
F. Barač.

Br. 2540 (Izv.—347) (3—1)

Oglas jevtimbe.

Dne 17. listopada o. g. u 9 satih prie podne će se pri ovom c. k. kot. uredu obdèržavati javna jevtimba za iznajmljenje podavanja predprege na predprežnih postojah u Prilišću i Severinu za upravnu godinu 1857-58.

Jevtimbeni uvieti mogu se svaki dan pri ovom c. k. kot. uredu uviditi.

Od c. k. kot. ureda bosiljevačkog
U Stelniku 2. rujna 1857.
C. k. kot. predstojnik
Lopašić.

Br. 2288 p. (Izv.—341) (3—2)

Oglas dražbe.

Dana 12. listopada o. g. u 9 satih u jutro, će se u obćinskom uredu bosiljevačkom u gradu Stelniku, dana pako 13. istog mieseca u 9 satih u jutro u obćinskom uredu u Severinu obdèržavati javna dražba za iznajmljenje prava pobiranja obćinskog nameta od mesa i pitja, za tri sliedeće upravne godine 1857-58, 1858-59 i 1859-60 to jest od 1. studenoga 1857 do zadnjeg listopada 1860.

Rečene dražbe izviestit će se posebice za svaku sudčiju, i to za šest sudčijah obćine Bosiljevo i za pet sudčijah obćine Severin.

Dražbeni uvieti mogu se svaki dan u uredovnih satih kod ovog c. k. kot. ureda uviditi.

Od c. k. kot. ureda bosiljevačkog
Stelnik 23. rujna 1857.
Za c. k. predstojnika
Pauer,
kancelista.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnic Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 3. LISTOPADA 1857. Broj 225.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Početkom ovoga mieseca počimlje se posliednji tečaj ovih novinah za tekuću godinu; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju pošte.

Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

—b-k. **Iz Zagorja dolnjeg.** Svakog iole ćudorednoga čovieka sili sama saviest a i naravski nagon da priznaje vèrline a zazire mane svog iskèrnoga. To neka mi dakle bude ograda iza koje se latih pera, da Vam javim niekoliko vèrlih činah i svojstvah jednog odličnoga plemenitoga muža — jer bi me inače mogao tko obiediti poznatom punom sadèržaja poslovicom „nemoj biti svakoj ptici kobac“ t. j. nemiešaj se u svašto! —

Tako ti imadoh zgodnu priliku 11. rujna, koi je dan bilo niženavedeno dielo i razgledano po pres. gosp. vèrh. župana varaždinskom Škenderu Šimunčiću, te se osviedočih o jednome mučnome no zajedno prekoristnome i blagotvornom izvedjenju. Pa nemogoh odolieti sèrcu da nepronesem na vidik tolike vèrline. A to jest novo ustrojeni drum od krapinskih toplicah priekę tèrnovačkog bèrda do pod Tèrnovec koino je tolikom vieštinom po pogl. gosp. okružnom pregradskom predstojniku pl. Kažimiru Jellačiću izveden, da je uzpèrkos bivšim stèrminama sada baš svako zatvaranje kolesah izlišno. Od kolike će to koristi i olakšice biti boliestnikom polazećim u toplice koje glede bližine, budući da sam ja onaj isti dan prispeo iz toplicah do pod Tèrnovec u 35 minutah, koje opeta s gledišta gladkoće puta, budući da je dosele bio čoviek prinudjen starim drumom provaljivati gèrdnih bèrdinah pa još s kakvom pogibelju istoga svoga života; mislio si bo da ćeš se sad strovaliti u ponor ili bezdno, iz kog se nebi doista ceo uzpeo a lasno mogo bi i zaglavit.

Ovdie može svatko na pèrvi pogled vidit golemu revnost a uz to i zaslugu pogl. g. Jellačića, a osobito onaj, koi se je možebit već provezo novim putem. Zaista je veliku revnost za obće dobro, kao što svagda i u svakom pogledu, tako i sada pokazao pomenuti gospodin tim većma, što se je imao u tom poslu boriti s mnogim odporom ljudskih strastih i dragim suprotivštinama, dok konačno pored svih zapriekah k ožudjenoj svèrsi privede stvar.

A čim bude jednom još ono niekoliko mostovah izpod Tèrnovca, štono pripadaju kotaru krapinskom, dozidano, tad će biti za cielo taj put Zagorju ponosom a sačiniteljiu na slavu i čest, te ujedno pripoviedat će o pregnuću i požèrtvovanju čestitoga predja u daleki budućnosti boljem potomstvu! — Takovim vèrlim muževima obdario svemogući našu milu majku domovinu i u napriedak u obilatom broju!

Beč dne 28. t. m. bio je zaglavljen logor kod Parendorfa. Nj. veličanstvo car dostojao je pod ovim datkom izdat sliedeću zapovied vojsci:

„Viežbanje korpusa koncertriranoga kod Parendorfa imaju se današnjim danom zaglavit i regimente i baterie imaju sutra otići u pronadjene stanice. Dok je trajao logor s pravim zadovoljstvom opazio sam dobar duh, osobit zapt vojske i pravo natiecanje u izpunjavanju svih dužnostih. Zapoviedniku korpusa fml. knezu Franji Liechtensteinu osobito sam zahvalan za oprezno upravljanje ove koncentracie. Manuvre bile su prema svèrsi podučavanja isto tako dobro upravljane kao i izvedene. Osviedočio sam se, da su njegova nastojanja imala najbolji uspieh i stavljam u njegovo vodjenje toli važnoga konjaničkoga oružja moje podpuno pouzdanje.“

„Divizionari i brigadiri vodili su bez iznimke dobro svoje čete. Izvèrstno stanje ukupnih regimentah i bateriah, koje su bile upravljane osobitim oprezom i sasvim izpravno, sviedoče o revnosti i hvale vriednoj marljivosti regimentskih zapoviednikah. Kod svih oficirah i ukupne momčadi opazio sam s velikom dopadnostju dobrovoljnost, koju su pokazali kod često mučnih viežbanjah. Besporočna dobra obskèrba i shodno priredjenje logora daje Mi dokaz, da su i ove grane od službe dobro pojmljene. Uobće sve je prinielo k tomu, da je svèrha koncentracie podpunoma postignuta bila i usled toga dajem zapoviedniku vojenoga korpusa i svima, koji su kod većih viežbanjah oružja sudielovali na znanje, da sam š njima podpunoma zadovoljan.

—Željeznička pruga medju Treviljom i Kokaljom bila je ovih danah po jednoj komisii u svim svojim pojedinostima točno pregledana a otvorenje za obćeniti promet ustanovljeno je na dan 12. mieseca listopada.

— Nj. veličanstvo car poklonio je za pogorielce u Parendorfu 2000 f. k. n.-

Prag 29. rujna. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo prispielo je danas pred podne u 10 satih putujući u Draždjane u ovo željezničko dvorište i bilo je kod Svoga dolazka od osobah u rečenom dvorištu sakupljenih pozdravljeno opetovanom dobrodošlicom. Nj. veličanstvo izišlo je na kratko vrieme iz vagona i uputilo se je u dvoranu za čekanje. Pošto se je svietli car ovdie 10 minutah zadèržao bio, nastavio je pod istim živahnim uzklicima kao kod dolazka Svoj put u Draždjane. Cara prati Nj. preuzvišenost pèrvi generaladjutant g. fml. grof Grünne. (Budući da je uslied naročite najvišje zapoviedi za svega putovanja Nj. veličanstvo na svim štaciama svaki doček imao izostat, s toga nije bio došo nitko od najvišjih oblastih zemlje u željezničko dvorište da dočeka Nj. veličanstvo.) (Pražk. n.)

Sèrbia.

U Kragujevcu 2. rujna. U čast Njegove svietlosti g. kneza i svietle gospodje kneginje, koja se je ovdie nieko vrieme po povratku svome iz toplicah nalazila, družtvo je kazališta kragujevačkog u ovdašnjem kazalištu predstavljalo 2. rujna „Lahana“, 4. rujna „Sigfrida i Genovevu“, a 8. i. m. „Osvojenje Beograda“ godine 1806. pod neumèrlim vojvodom sèrbskim Karagjorgjem.

Na sva tri ova predstavljanja imali smo mnogo gledaocah, pa prema tome i prihoda nam je dosta palo.

Svietli knez sa svietlom kneginjom blagoizvolio je sva tri predstavljanja svojim visokim prisutstvom uveličati a pri tom i dosta znatni dar u novcu kazalištu učinit, kao što je i 19. o. m. poklonio kazalištu jedan od velike vriednosti samur-kalpak sa viešto izradjenom bielom perjanicom.

Njegova svietlost i osim ovih poklonah velike je pomoći kazalištu našem do sada ukazivala, pa to je ne samo što valjano osigurava obstanak pomenutoga zavoda nego i družtvo kazalištno oduševljava, da se u svome preduzeću neumorno trudi. Budi mu za to od nas vruća zahvalnost! (Sèrb. Nov.)

Moldavia i Vlaška.

„Bukureštske Novine“ od 11. rujna donese ovu zapoviest od kneza-kajmakama ministarstvu domaćih poslovah:

„Nalazimo, da je odveć nuždno opomenut ovim ministarstvo, da najstrožie pazi na sumnjivo vladanje niekih ljudih, koji traže svoja otačbinska čuvstva samo u preziranju postojećih zakonah. To jest mala knjiga jedna tajno je ovdie u glavnoj varoši štampana i razdana, a zove se: „Poziv biračima i izabranim Rumunjima.“ U njoj se gleda razprostranit duh spram zakonitoj vlasti, i ne samo pozivaju se privatni ljudi, da sastave obćine, nego da se i sami u takve ustroje. Zbog toga dolaze kako pisac tako i razdavač te knjige po 220. čl. kaznenoga zakonika pod dvostruk odgovor. Koliko se je god vlada trudila obezbiediti javnome narodnom mišljenju slobodan izraz, toliko je i dužnost njena strogo motriti i kazniti svako zanemarivanje zakonitosti, makar od koga proizišlo. Po postojećem zakonu nije dakle niekim ljudma, koji nemaju nikakvoga čuvstva spram zakonitosti i svetinji, slobodno takovim sločinim mutnjama kompromitirati svu otačbinu. Zato i zapoviedamo ministarstvu, da naredi najstrožie policajne miere kako u glavnoj varoši, tako i po okružjima, da bi se te pakosti iztriebile.“

„Zeit“ od 19. rujna piše: Kao što glase viesti iz Pariza od 16 i. m., znalo se je tamo još isti dan, da više nije sumnjati, da u Moldavii neće sasvim pobiediti stranka, koja hoće da se sjedine kneževine. Kad se pak k tom nadanju doda preimućstvo, koje partaja, koja hoće jedinstvo, ima i u Bukureštu nad protivnom partajom, onda se može uzeti, da će tim izviestnie narodna rieč izpasti na korist jedinstva. Što se pak daljega tiče, sama partaja, koja hoće jedinstvo, dieli se na dvoje, pa jedna hoće da se kneževine sjedine pod stranim knezom, a druga da se sjedine pod otačbinskim sinom. No pošto se pèrvi uzdaju u povratkuse izseljenike: neće li ovi pored svojih predlogah za jedinstvo postavit i svoja rania ohola politička zahtievanja? Neće li dakle pregovori o sjedinjenju kneževinah dati povoda i mnogim drugim smielim željama? Zato se sadašnjim izjašnjenjem narodnim još neće presuditi stvar, nego će valjati spremiti se i za slučaj taj, da se ni u budućim pregovorima, koje uzimaju narodni predstavnici, neće stvar riešiti. Nesloga medju strankama, osobito razdraženost, kojoj će dati povoda zahtievanja niekoga diela one partaje, u kojoj su i bivši izseljenici, naposliedku predat će sva stvar velikim silama u ruke.

Turska.

U Galati i Peri opet rade svoj posao jedno tri lopovske čete. One kod turskih stražah iznose iz kućah što im volja. Straže se izgovaraju da one neznaju, da li su ljudi, koji nose stvari iz kuće, baš odande iz kuće ili tudjini. Na taj način očistili su lopovi već više kućah za kratko vrieme.

Rusia.

„Siev. Pčela“ piše govoreći o indijskoj buni. Kratke bi pameti bili u Evropi ljudi, koji bi želeli da Engleska postrada u istočnoj Indii. Kako sad stoji industria i tèrgovina, nemože Evropa biti bez Engleske. Istina to je za nju vèrlo probitačno, ali odtuda imaju korist i drugi. Što se u Evropi podižu fabrike i industria razvija, na tome treba zahvaliti Englezima. Videći drugi koliko je Engleskoj koristno preradjivanje sirovih proizvodah, sietiše se šta mogu i sami raditi s drugim dèržavama, u kojima tèrgovina i industria još nije tako razvijena. U Engleskoj je sad majdan parnoj mašini, koja kreće silne kapitale, podiže tèrgovinu sa svih stranah svieta, i tim donosi korist nesamo privatnim ljudima nego i dèržavama, kojima dohodi to većma rastu što bolje cvieta privatna industria. U Engleskoj je dana privatnoj industrii najveća sloboda, kakve još nije mogla dobiti u drugim dèržavama evropskim, — i eto zašto je u Engleskoj industria i tèrgovina onako silna. Da se ona pokoleba, osietili bi i drugi narodi u Evropi koi manje koi više. — Druga je stvar politika engleska prema Evropi i drugim krajevima svieta: Engleskoj bi trebalo promieniti način. A zato je potrebno imati poviše povierenja k drugim dèržavama, i potruditi se i sa svoje strane da se utvèrdi. Svaka se nesloga može ukloniti u početku davši pravome pravo njegovo, pokazavši krivome krivicu i popustivši koliko se može. Bieli je sviet još tako širok da svaki ima dosta miesta, gdie može širiti i množiti vlast svoju. Rusia, Engleska, Francuska, sjedinjene sievero-amerikanske dèržave imaju pred sobom široko polje za dèržavne svoje namiere. Dèržeći se umierene politike i dajući svakome što mu pripada, može se obići razdor i u Americi i u Africi i u Asii. Snaga svake dèržave u Evropi ima mieru; i samo koliko se s njom podudara, toliko je razmicanje granicah i narodima i vladama koristno, jer kad se dalje ide tim putem, dolazi se do onoga, do čega je došla žaba kad joj se hotielo da bude kao bik.

Afrika.

Dne 12. rujna otišla je francuska eskadra iz Tunisa. Kako su izišle nove uredbe o reformama, postali su odnošaji medju Tunišanima i Evropljanima vèrlo dobri.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Vajmar 30. rujna. Nj. veličanstvo car Franjo Josip očekuju ovdie sutra pred podne u 9 satih.

Uprav sada prispiela su Nj. veličanstva ruski car i carica, dolazeći prieko Eisenacha ovamo i odsiela su u veliko-vojvodskom razveseonom dvorcu Belvedere.

Carigrad, 26. pr. m. (posredstvom Lloydova parobroda „Pluto“ dne 1. listopada došavšega u Tèrst). Princ Joinville sa suprugom došo je ovamo. Iksanbej, poslanik kod pruskoga dvora odputovao je prieko Galca u Berlin. Mehemed Alipaša naimenovan je ministrom bez listnice.

Smirna, 25. pr. m. Dne 22. rujna položen je temelj za željeznicu u Klidiu.

Pariz, 1. listopada. Polag „Moniteura“ poslan je princ Murat u Berlin s pismom na kralja pruskoga. Polag lista „Patrie“ odputovat će carica dne 3. ili 5. u Chalons, kamo je jučer došao car.

Nepolitičke viesti.

Sliedeći zanimivi članak priobćujemo iz „Sedmice“:

U br. 31. „Serbskich Nowinow“ (novine za lužičke Sèrbe, koje izilaze u Budišinu jedanput na nedielju) stavljena je jedna piesma, koja gotovo jednako glasi s piesmom 543. knj. I. u Vukovoj zbirci našib narodnih piesamah. Mi mislimo, da je ova piesma prevedena na lužičko-sèrbski jezik, no da u lužičko-sèrbskim novinama nije to rečeno. Budući će svakoga Sèrbina zanimati, da vidi kakvim mu jezikom pišu i govore braća po imenu i po kèrvi, to stavljamo tu piesmu u našem sèrbskom jeziku i u lužičko-sèrbskom prevodu. Što ima razlike u riečima, svaki će moći lahko primietiti.

S è r b s k a.	**L u ž i č k o - s è r b s k a.**
Tri tuge.	**Tři zrudźby.**
O dievojko mala,	O holička mała, (sic)
Svakom pokoj dala,	Wšěm je (sic) pokoj dała,
A meni junaku	Ale mi pachołej
Tri tuge zadala.	Tři zrudźby zawdała.
Jedna mi je tuga	Jena mi je zrudźba
Na sèrdašcu mome,	Na wutrobje mojej,
Gje mi vranac konjic	Co mój čorny konik
Po polju neskače;	Na polu njeskače;
Druga mi je tuga	Druha mi je zrudźba
Na sèrdašcu mome,	Na wutrebje mojej,
Gje me nije majka	Co mje njeje maćer
Oženila mlada;	Woženiła młodoh';
Treća mi je tuga	Třeća mi je zrudźba
Na sèrdašcu mome,	Na wutrebje mojej,
Gje se moja draga	Co so luba moja
Rasèrdila na me. —	Rozmjerzała na mnje.
Od ove tri tuge	Přez tele tři zrudźby
Umriet ću ti dušo.	Wumrje duša moja. (sic)
Ukopajte mene	Row mi wukopajće
U polje široko,	Šěroki kaž polo, (sic?)
Za sablju duboko,	Hłuboki kaž tesak, (sic)
A više mi glave	A mi wyše hłowy
Koplje posadite,	Hlebju zatykniće,
A za koplje moje	A za hlebju moju
Doru privežite;	Čornačka zwjazajće;
Zobi mu dajte,	Zorna jemu dajće,
Piti mu nedajte,	Pić jemu njedajće,
Nek me žali doro,	Njeh mje želi konik,
Kada draga neće.	Když to luba nohce.

Prevoditelj kao da nije podpuno razumeo našu piesmu i zato ima niekoliko miestah, koja se neslažu podpuno s originalom. — G. Vuk dobio je našu piesmu u Dubrovniku, a ona je variant od poznatie piesme, koja se počimlje: „Slavolj ptica mala svakom pokoj dala“, i koja je u Vukovoj zbirci u knjizi I. pod br. 542. stavljena.

— U madjarskom narodnom kazalištu u Pešti predstavljali su 19. kolovoza „Cèrnoga Gjorgja“ o pedesetogodišnjem jubileju Stiepana Baloga, najstariega predstavljača u magjarskom narodnom kazalištu. Ovo dielo sačinio je sam jubilant godine 1809. Za ovo predstavljanje sastavio je g. Kornilie Stanković napieve za sèrbske piesme, ostale svirke pak Gjorgje Novak. Kolo je učio Samuilo Tot, a igrao ga je kor. Gledalacah je dosta bilo, medju ovima mnogo Sèrbaljah, kojih se naravno ovaj komad izbliže ticao uspomenom na slavni narodni ustanak za slobodu proti tiranstvu. „Madjar Pošta“ kaže, da onako sèrbsko kolo, kao što su ga igrali u kazalištu, nepoznaje; bieše niešto vlaški — ali ne sèrbska narodna igra.

— U Beogradu je izišao ovih danah pèrvi deo „Ljubomira u Elizionu“ od Milovana Vidakovića (Preštampano). Ciena 4 cvancike.

Razpis natiečaja za narodne predstavljače.

Mlade, dorovite i književno izobražene osobe obojega spola, vieště hèrvatskom iliti sèrbskom jeziku, koje žele posvetit se narodnom kazalištu, pozivlju se time, da sè u pismima prostim od poštarine čim prije obrate na podpisani odbor navodeći svoje sposobnosti, dobu života i uviete, pod kojima bi se mogle odvažit da stupe u ovdiešnje narodno kazališno družtvo. Osobit obzir uzeti će se na one osobe, koje su već kod kojega god domaćeg ili inostranog kazališta sudielovale. Konačno umoljavaju se sva slavna učredništva tako jugoslavenskih, kao i inih slavenskih a i inostranih slavenske interese zastupajućih listovah da i ona saobće ovaj oglas u svojim štovanim listovima i shodnim načinom izvole podupirat nastojanje podpisanog odbora: da se napokon sastavi jedno jugoslavensko kazališno družtvo odgovarajuće po mogućnosti zahtievima našega vieka, što nebi bilo samo od miestne već i od obćenite koristi za svekolike slavenske narode stanujuće na jugu, koji su žaliboże u struci kazališne umietnosti, ove za cielo moguće poluge za razprostranjivanje čistoga narodnoga jezika, boljeg ukusa i uobće duševne izobrazovanosti, [illegible] za ostalom svojom jednoplemenom braćom.

U Zagrebu dne 2. listopada 1857.

Odbor upravljajući poslovima narodnoga kazališta.

I z k a z.

Kod pèrve hèrvatske štedionice bio je koncem mies. kolovoza 1857 primak 557,903 f. 33 k.
mieseca pako rujna . . . 62,956 „ 43 „
Ukupno 620,860 f. 16 k.

Usuprot pako bio je koncem mieseca kolovoza izdatak . 547,136 „ 22 „
a mieseca rujna . . . . . 62,471 „ 44 „
609,908 f. 6 k.

Ostaje gotovina koncem rujna 1857 . . . . . 10,952 f. 10 k.

Bečka burza

dne 2. listopada 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	81 7/16
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	
dto iz narodnog zajma .	» 5%	83 1/4
dto	» 4 1/2 %	
dto	» 4%	
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	
dto . . izžriebane . . .	» 4%	
dto	» 3%	
dto	» 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834,	za 100 for.	
» » » » » 1839,	» 100 »	140 7/8
» » » » » 1854,	» 100 »	
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2 %	
» » »	» 2 1/4 »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami	po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		
Bankovne dionice komad po		979
Eškomptirane dionice od dol. Austrie	za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		
dto dto s plaćanjem na rate		
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Linceske željeznice . . .	» 250 »	232 1/2
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . .	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva	po 500 »	539
» » Lloyda u Tèrztu .	» 500 »	365
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	
Jelisavetina željeznica	»	
Južno-sieverna niemačka savezna željez.	»	203
Tisna željeznica	»	200 1/2
Lombardezko-mlietačka željeznica . .	»	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	. for.	
Augsburg za 100 for. current	»	105 3/8
Berlin za 100 pruskih talirah	»	152 1/4
Vratislava za 100 pruskih talirah . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	104 1/4
Genova za 300 piemontezkih lirah . .	»	
Hamburg za 100 mark banko	»	76 7/8
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	
London za 1 funt šterlinga	»	10-10
Lyon za 300 frankah	»	
Milan za 300 austrianskih lirah	»	103 1/8
Marseille za 300 frankah	»	121 1/2
Pariz za 300 frankah	»	121 7/8
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mlètci za 300 austrianskih lirah	»	
Bukurešt za 1 forint	parah	264 1/2
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	7 3/4
Srebro od 15. rujna	5 1/2

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. k. lutriji u Tèrstu izvučeni su dne 30. rujna 1857 sliedeći brojevi:

81, 84, 12, 78, 1.

Bližnje vučenje bit će 14. listopada 1857.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 17563/1043 (VI.—74) (3—3)

Konkurs-Kundmachung.

Von den für Lehramtskandidaten der Lehrerbildungsanstalt in Agram aus dem kroatischen Nationalschulenfonde bewilligten acht Stipendien mit je siebenzig (70) Gulden, sind gegenwärtig noch vier Plätze zur Verleihung disponibel; ferner sind für Lehramtskandidaten an der mit Beginn des Schuljahres 1857-58 in Diakovar zu aktivirenden Präparandie vier Stipendien mit je vierzig (40) Gulden aus dem hierländigen Studienfonde bewilligt.

Für diese Stipendien wird der Konkurs mit Anberaumung der Konkursfrist bis Ende Oktober l. J. ausgeschrieben.

Die mit einem vorschriftsmässigen Armuthszeugnisse belegten und deshalb stempelfreien, an diese k. k. Statthalterei zu stilisirenden Gesuche sind innerhalb der oben bezeichneten Präklusivfrist für die Stipendien an der Agramer Präparandie beim Agramer erzbischöflichen, für jene an der Diakovarer Präparandie aber beim Diakovarer bischöflichen Ordinariate einzubringen, und nebst dem erwähnten Armuthszeugnisse, noch mit den Schulzeugnissen über die mit gutem Erfolge absolvirte drei- oder zweiklassige Unterrealschule, oder über die absolvirten Klassen des Untergymnasiums und inwieferne der Kompetent bereits Schüler einer Lehrerbildungsanstalt wäre, — auch mit den Zeugnissen über den daselbst gemachten Fortschritt, ferner mit dem Taufscheine, wobei bemerkt wird, dass zur Erlangung dieser Stipendien das erreichte 16. jedoch nicht überschrittene 18. Lebensjahr erforderlich ist; weiters mit den Zeugnissen über das sittliche Verhalten, über die körperliche Gesundheit und über das Freisein von allen phisischen Gebrechen, die zum Lehramte unfähig machen, dann über die allfälligen musikalischen Vorkenntnisse, insbesondere im Gesange und Orgelspielen — zu belegen, und endlich ist mit dem Gesuche auch eine eigenhändige Erklärung des Kompetenten beizubringen, dass er sich nach seiner Ausbildung zum Lehrer, zu einer wenigstens zehnjährigen Dienstleistung im Lehrfache in Croatien oder Slavonien im entgegengesetzten Falle aber zum Rückersatze der bezogenen Stipendienbeträge verpflichte.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 19. September 1857.

Br. 1895. (DS.—112) (3—2)

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede negdašnje županie biharske (sada sieverni i južni Bihar) i glede pustah Nagy-Buzsák u aradskoj i Csudabala u békéskoj županii.

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Velikom Varadinu daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućeg uvedenja gruntovnih knjigah u veliko varadinskom upravnom okolišu kraljevine ugarske uslied naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 17. kolovoza 1857 br. 18,363. na znanje sliedeće:

I.

U veliko-varadinskom upravnom okolišu jest u svèrhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimičko izvidjenje polag običajah već i u negdašnjoj županii biharskoj (sada sievèrnom i južnom Biharu), izuzemši kr. slobodni grad Debrecin i k tom gradu spadajuće puste i pustu Köteles, a isto tako na pustah Nagy Buzsák u aradskoj i Csudabala u bekeškoj županii posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti koji k istim spadaju, bit će od 1. listopada 1857 svakome na ogled izloženi i to:

- **a) vèrhu puste Nagy-Buzsák u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Aradu,**
- **b) vèrhu puste Csudabala u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Gyuli.**
- **c) vèrhu sviuh godine 1848 k biharskoj županii spadavših obćinah, koje sada sudbeno okružje c. k. stoličkog ureda belenyeškog sačinjavaju, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Belenješu i**
- **d) vèrhu sviuh god. 1848 k županii biharskoj spadavših obćinah izvan kr. slobodnog grada Debrecina i k tomu gradu spadajućih pustah kao i puste Köteles, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u velikom Varadinu.**

Obavljanje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom, ima se započet takodjer 1. listopada 1857 i u svèrhu ovu odredjen je

c. kr. županski sud u Aradu za pod a)
c. kr. županski sud u Gjuli za pod b) naznačenu pustu
c. kr. stolični ured u Belenjesu za pod c) i
c. kr. zemaljski sud u velikom Varadinu za pod d) naznačene obćine.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog dne 17. kolovoza 1857 izdanog izroka uvèršten je u službenih listovih „bečkih i buda-peštanskih" novinah kao i u onih „Slovenske Noviny" i u „Buda-pesti hirlap".

C. kr. upravljateljstvo gruntovnicah,
U Zagrebu dne 19. rujna 1857.

Nr. 3410—1857 (DS—111) (3—3)

Kundmachung.

Vermög wohllöbl. k. k. Comitats-Verordnung vom 22. September 1857 Nr. 10880 wird die Ausschrottungs- und Ausschanks-Daz vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 für die Bistraner Gemeinde in dem Gemeindeamte Unter-Bistra neuerdings verpachtet werden.

Diese Lizitation wird unter den bisherigen Bedingungen, welche sowohl hieramts, als auch bei der Gemeinde eingesehen werden können am 8. Oktober 1857 um 9 Uhr Früh abgehalten werden, wozu Pachtlustige mit dem Vadium von 100 fl eingeladen werden.

Vom k. k. pol. Bezirksamte der Umgebung
Agram am 26. September 1857.

Br. 2748—1857 p. (Izv.—242) (3—2)

Natiečaj.

Za popunjenje od 1. studenoga t. g. izpraznit se imajućeg miesta obćinskog glavara ovdie u Daruvaru, s kojom službom skopčana je plaća od godišnjih 300 fr. sr., razpisuje se ovim natiečaj do 15. listopada t. g.

Natiecatelji, koji bi isto miesto polučiti htieli, imadu svoje molbenice sa sviedočbami vèrhu dobe, ponašanja u čudorednom i političkom obziru, izučenje školah, znanja i pisanja jezikah slavonskog i niemačkog, dosada obavljenih službah i u obće inog znanja, providjene prieko svojih predpostavljenih poglavarstvah do rečenog roka amo podnieti.

Što se ovim do obćeg znanja stavlja.
U Daruvaru dne 20. rujna 1857.

C. k. kot. predstojnik
Cekuš.

Br. 2116 p. (Izv.—340) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k kot. ureda modrušpotočkog stavlja se do obćeg znanja, da će se pravo pobiranja obćinskog nameta od potrošarini podvèrženih tecivah, kao od vina, pive, rakie i mesarenja za upravnu godinu 1857-58 t. j. od 1. studenoga 1857, do posliednjeg listopada 1858 na sliedeće dane iznajmit, i to:

1. za političku obćinu Ozal dana 14. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obćinskog ureda u Ozlu;
2. za političku obćinu Ribnik dana 15. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obćinskog ureda u Ribniku;
3. za političku obćinu Netretić dana 16. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obćinskog ureda u Netretiću.

Uvieti dražbe mogu se u pisarni ovog c. k. kot. ureda kao i kod pojedinog obćinskog ureda u navadnim satima uviditi.

U Modrušpotoku dne 24. rujna 1857.

C. k. ureda ravnatelj
M. Matković.

Br. 2288 p. (Izv.—341) (3—3)

Oglas dražbe.

Dana 12. listopada o. g. u 9 satih u jutro, će se u obćinskom uredu bosiljevačkom u gradu Stelniku, dana pako 13. istog mieseca u 9 satih u jutro u obćinskom uredu u Severinu obdèržavati javna dražba za iznajmljenje prava pobiranja obćinskog nameta od mesa i pitja, za tri sliedeće upravne godine 1857-58, 1858-59 i 1859-60 to jest od 1. studenoga 1857 do zadnjeg listopada 1860.

Rečene dražbe izviestit će se posebice za svaku sudčiju, i to za šest sudčijah obćine Bosiljèvo i za pet sudčijah obćine Severin.

Dražbeni uvieti mogu se svaki dan u uredovnih satih kod ovog c. k. kot. ureda uviditi.

Od c. k. kot. ureda bosiljevačkog
Stelnik 23. rujna 1857.

Za c. k. predstojnika
Pauer,
kancelista.

Br. 2665 (Izv.—335) (3—3)

Oglas dražbe.

U vanjskim obćinama kotara okolice varaždinske iznajmit će se za upravnu godinu 1857-58 t. j od 1. studenoga 1857. do zadnjeg listopada 1858. pravo pobiranja obćinskog dometa (Weindatz) od potrošarini podvèrženih tiecivah, kao: od vina, pive, rakie i mesarenja na sliedeće dane:

1. Za političnu obćinu Biškupec dne 22. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obć. ureda u Biškupcih.
2. Za političnu obćinu sv. Ilia dne 23. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obć. ureda u Beretincih.
3. Za političnu obćinu Vidovec dne 24. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obćin. ureda u Vidovcih.
4. Za političnu obćinu Petrianec dne 26. listopada t. g u 9 satih prie podne u pisarni obć. ureda u Petriancih.
5. Za političnu obćinu Vinica dne 27. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obć. ureda u Vinici.

Uvieti dražbe mogu se u pisarni ovog c. k. kot. ureda kao i kod pojedinog obć. ureda u navadnima satima uviditi.

C. k. kot. ured
U Varaždinu dne 14. rujna 1857.

C. k. kotarski predstojnik
Čačković.

Br. 1554—1857 (Izv.—348) (3—1)

Doknadni oglas.

Pri odlučenoj za dan 19. listopada u sl. kr. gradu križevačkom dražbi, kojom će se vinarina i drugo pi je u najam dati, ustanovljena je za pobiranje takša od 1 vedra vina u 1 fr. 30 kr.
od 1 » piva u — fr. 40 kr.
od 1 » rakie u 2 fr. — kr.
što se svima, koji bi naumili spomenutu vinarinu u najam uzeti, do znanja stavlja.

Od poglavarstva sl. kr. grada križevačkog
dne 1. listopada 1857.

Z. 2073 p. (Izv.—110) (3—1)

Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung.

Von dem k. k. Bergkommissariate zu Agram wurde unterm 16. August l. J. Z. 5-A. bestätiget, dass der Herr Desiré Falkner, Kaufmann und Realitäten-Besitzer zu Carlstadt, auf Grundlage der Schurfbewilligung, einen Freischurf in der Steuer-Gemeinde Bribir, Bezirk Crikvenica angemeldet hat.

Der Freischurf ist bereits bezeichnet und der Herr Freischürfer verpflichtet, die Vorschriften des allgemeinen Berggesetzes vom 23. Mai 1854 genau zu befolgen.

Dieses wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

K k. Bezirksamt in
Crikvenica am 3. September 1857.

Der k. k. Bezirksvorsteher
B. Mariašević.

Br. 2419—1857 p. (Izv.—344) (3—2)

Oglas dražbe.

Za iznajmljenje prava za pobiranje obćinskog nameta od vino-, pivo- i rakie-točja kao i mesosiećja za vrieme od 1. studenoga 1857. do 31. listopada 1858, razpisuje se ovime javna dražba, koja će se za obćinu dugoselsku dne 21. listopada t. g. u obćinskoj pisarnici dugoselskoj, za obćinu oborovačku dne 22. listopada t. g u obćinskoj pisarnici oborovačkoj, napokon za obćinu prečečku dne 23. listopada t. g. u obćinskoj pisarnici prečečkoj svagda prie podne obdèržavati.

Pozivaju se indi svikolici, koji bi rado upitno pobiranje obćinskih nametah u zakup uzeti, da do dju o naznačenom vremenu na odredjeno miesto, gdie će imati svaki dražbenik prie liçbe u ime vadiuma 50 fr. u ruke c. k. kot. povierenika položiti, i onaj, koi zakupnikom ostane odmah doplatiti do svote, koja će četvèrtinu godišnje ugovorene zakupnine sačinjavati; doćim će pako ostalim dražbenicima položeni vadium odmah povratiti.

Ostali uvieti dražbe obznan t će se prigodom same dražbe.

C. k. kot. ured dugoselski
U Božjakovini dne 25. rujna 1857.

C. k. kot. predstojnik
F. Barač.

Br. 2418 p. (Izv.—343) (3—2)

Obznana.

Dne 19. listopada t. g. prie podne dèržat će se kod ovog c. k. kot. ureda javna izakupna ličba za osiguranje predpregе na predprežnoj postaji dugoselskoj.

Izklikna ciena ustanovljena je na 800 for. sr. a vadium 10% koi se ima prie započete jevtimbe položiti.

Dotični uvieti mogu se u pisarni ovog ureda za vrieme poslovnih urah uviditi.

C. k. kot. ured dugoselski
U Božjakovini dne 25. rujna 1857.

C. k. kot. predstojnik
F. Barač.

Br. 4132. (DS.—104) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-rasteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja exemptionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za rasterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne présude	Naznačenje razteréenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
			fr.	kr.			
10. lipnja 1857 br. 1732.	Lužnica $1^7/_8$ exempt. selištah	Bn. Levin Rauch	1625	—	1. studenoga 1857	16. studen. 1857.	17. prosinca 1857 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 16. rujna 1857.

Klobučarić. **Jović.**

Dražbeni uvieti mogu se u vrieme dražbe na licu miesta kao i u uredu občine Krapinske toplice svaki dan uviditi.

Dano u uredu občinskom Krapinske toplice u maloj Erpenji dne 17. rujna 1857.

Za g. načelnika občine
tajnik občine
Kr. Gollub.

(DP—67) (11—5)

Več dne 4. studenoga

bit će vučenje

lutrije od slikah,

od koje 1 srećka stoji samo 20 kr. konv. novca,

a tko kupi 5 srećakah dobit će vèrhu toga još jednu bezplatno.

Neupuštajući se u opredieljivanje ciene ovih slikah, neka (p. n.) občinstvu služi na znanje, da podpisana tèrgovačka kuća nudi dobitelju 1. zgodka za ustup od 10 deset slikah

1000 komadah dukatah (cekinah) u zlatu.

U Zagrebu se mogu dobit srećke kod Andrije Reyleina u dugoj ulici u lutrijskom dućanu.

Br. 5388 c. (DS—108) (3—3)

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački poziva sve one, koji iz ostavštine dana 26. prosinca 1853. u Zagrebu bez oporuke preminuvšega Josipa Tömöra i njegove dne 20. svibnja 1856. takodjer bez oporuke umèrvše Anke supruge Tömörove, štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 22. listopada t. g. u 10 satih prie podne ili dodju pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu ako bi se po namierenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu 16. rujna 1857.

Klobučarić. Jović.

Br. 1305 civ. (Izv.—338) (3—3)

Izrok usmèrtbeni.

Na predloženu dne 13. kolovoza 1857 molbu gospoje Sabine udove od Radičević, iz Pristave u občini Tuhelj, zastupane po odvietniku gospodinu Gjuri Križaniću iz Zagreba, glede povedenja usmèrtbenog postupka dviuh u godini 1852. na dva po 15 kr. biljegovana prazna arka po istoj moliteljici gospodinu Josipu Vèrbaniću sadanjem viećniku grada Zagreba za izpravljenje punomoćjah predanih i u sliedstvu izgubljenih podpisah dozvoljeno je od strane nižepodpisanog kotarskog ureda kao suda pod današnjim br. 1305-gr. postupanje usmèrtbeno, te se ovim posiedatelj rečenih podpisah poziva, da kako posied istih kao i stekavše pravo na iste od danas uz godinu danah kod suda ovog tim sigurnie prijavi, po izminulom bo roku će se upitni podpisi za ništetne i pravo istih prama izdateljici za utèrnuto očitovat i proglasit.

C. k. kot. ured klanjački kao sud dne 13. kolovoza 1857.

Za služb. odsutnog kot. predstojnika
c. k. kot. pristav
Davidović.

Br. 663—1857 (Izv.—339) (3—3)

Razpis javne dražbe.

Dne 7. i 8. listopada 1857. svakiput prie podne u 9 satih i to dne 7. listopada t. g. u miestu Krapinske toplice, dne pako 8. listopada u miestu Pregrada dèržat će se javna dražba iznajmljenja prava mesarenja za vrieme od 1. studenoga 1857 do uključivo zadnjeg listopada 1858 s kojim pravom takodjer pobiranje občinskog nameta na mesarenje skopčano jest.

Po smislu naredbe visokog c. k. hèrv.-slav. dèržavnog namiestništva od 8 svibnja 1857 broj 6068-981 klanje i kasapenje raznovèrstne sitne marve bez omejašenja oli ograničenja ciene kao slobodna obèrt sa obzirom daljih propisah pomenute visoke naredbe od 1. studenoga t. g. u život stupljujuća smatrati se ima.

Time za ravnanje dražbenikah obznanjuje se, da za pobiranje pristojbe od klanja sitne marve politička občina ova u dva jednaka sreza je ustrojena, i to: k miestu Krapinske toplice utielovljene su porezne občine, Selno, Klokovec, Čret i mala Erpenja, k miestu Pregrada pako Svedruža, Vèrbanec, Cigrovec, Gorjakovo i Sopot.

Sa iznajmljenjem prava mesarenja i pobiranja pristojbe od klanja sitne marve u miestu Krapinske toplice, skopčana je občinska novosagradjena mesarnica sa priličnim stanom, kao sobom, kuhinjom, komorom i štalom u prostoru, 12 komadah marve providjena, skupa sa pravom točenja vina od Miholja do Gjurgjeva.

Zatim pristojba za klanje pobirati se imajuća ograničena je, od vola, krave, bika i juneta prieko godine starog 1 fr. sr., od teleta izpod god. 40 kr., od kermeta 40 kr., od ovna, koze i jarca 10 kr., od jagnjeta i jareta 8 kr. sr.

Pristojba od klanja marve u krapinskih toplicah tečajem god. 1857. iznosila je 423 fr., u Pregradi pako 365 fr. i to zato, jer je odsada ustrojenje ciene od pojedine glave samo pola pobirana bila.

Svaki dražbenik prie nego se dražba nastavi mora 5% izvikanja ciene kao vadium položiti. Iznajmitelj pako prava imade 10% od iznajmljene svote kao jamčevinu položiti.

Pismene ponude uzet će se u obzir samo onda, ako prie početka dražbe stignu.

DP—83 (26—3)

Da se mnogostranim zahtievima zadovolji, priobćuje se da se

Pravi

sok iz štajerskoga bilja za one koji pate od pèrsobolje

može neprestano dobit u najboljoj kakvoći u Zagrebu u apoteki g. **Gr. Mihića.**

☞ Jedini proizvoditelj pravoga soka iz štajerskoga bilja, apotekar J. Purgleitner u Gradcu moli, da nebi istoga zamienili s drugima, koji se nalaze pod istim imenom u tèrgovini.

Sklenice (flaše) pravog soka iz štajerskoga bilja jesu iz bieloga stakla, koje se prema gornjem kraju konički stiecaju i brižljivo su zaključene kositerskim kapicama, na kojima je (kao i na samim sklenicama) utištено: »Apoteka k jelenu u Gradcu« i »JPA« a u ostalom obakèrbljene su s etiketama i podpisom imena proizvoditeljeva.

Svaka sklenica stoji 50 kr. kon. novca; manje nego dvie sklenice nerazšilju se. Pakovanje za dvie ili četiri sklenice računa se sa 20. kr. konv. novca.

*) Nadalje ovaj se sok može vaviek dobit:

U Belovaru	kod gospodina	G. Lackovića,
» Osieku	» »	Apotekara Horninga,
» Novoj Gradiški	» »	A. Antonovića,
» Karlovcu	» »	A. Benića,
» Koprivnici	» »	L. Reskovca i sina,
» Varaždinu	» »	Apotekara Haltera.

OGLASNIK.

DP.—77 (3—3)

Objava.

Ravnateljstvo privatnog zavoda pomorsko-tèrgovačkih naukah u Rieci obznanjuje, da će svoj godišnji tečaj i ove godine 3. studenoga započeti, a dotle isti zavod — radi umnoženog razvitka u prostraniu i zgodniu kuću premiestiti.

Obširnie o tom izviešće može svaki od gorenavedenog ravnateljstva dobiti.

U Rieci 12. rujna 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 5. LISTOPADA 1857. Broj 22[illegible].

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzami nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Promiene u nadbiskupii zagrebačkoj. Gosp. Gjuro Barabaš, upravitelj župe kravarske, postao je župnik na Odri. — G. Pavao Bača, duh. pomoćnik u Rozgvi, preuzima upravu župe Kravarske. — G. Rok Vučevac, dosadanji upravitelj župe Odranske, ide za duh. pomoćnika u Rozgvu. — Prominuo je u Varaždinu g. Daniel Prusac, župnik iz Pitomače.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb dne 5. listopada. Imendan Nj. apostolskoga veličanstva našega premilostivoga cara i zemaljskoga oca Franje Jos pa bio je u ovdašnjoj stolnoj cèrkvi svetkovan službom božjom čitonom po Nj. preuzoritosti našem stožerniku nadbiskupu, kojoj su prisutstvovale sve gradjanske i vojničke oblasti u svečanoj službenoj odori. U oči ovoga velikoga za svu zemlju praznika bilo je izvanjsko pozorište narodnoga kazalište svečano rasvietljeno i poslie inzviranja pučke začanke po novem niemačkom društvu igrokaz „Valentine“ predstavljen. Kazalište bilo je dupkom puno.

Iz Zagreba. Preèaste nedielje i ponedieljka posietio je uzoriti gospodin kardinal i nadbiskup naš ješte preostavše dvie župe pèrvostolnoga kotara, te podieliv i u njima svetotajstvo potvèrdjenja i ovèršiv kanonički pregled, dokončao je za lietos ovu struku svoga vèrhovno-pastirskoga poslovanja. U župama grada Zagreba namierava Nj. uzoritost kanonički pregled s božjom voljom budućega prolieća poduzeti.

— Veoma važnu i radostnu viest javlja nam naš bečki dopisnik, da se je naime u Beču sklopilo društvo, koje si uze za zadaću, da „podpomaže katoličke cèrkve na istoku s osobitim obzirom na Bošnjake.“ Ovomu je društvu na čelu jedan carski general i jedan c. k. dvorski savietnik. Pravila ovoga društva već je dne 19. rujna visoka carska vlada odobrila. Ovom pojavljenju još mnogo veću važnost podaje ono, što će dopisnik, kako se nada, u buduće obznanit moći.

— Veliki hodočastnički provod iz Ugarske u Maria-Cell sretno je onamo prispio i vratio se natrag. Pèrvostolnik ugarski kardinal Scitovski došao je 13. rujna s ovoga puta u Ostrogon, gdi je bio svečano dočekan. S ambrozianskom zahvalnicom u pèrvostolnoj svojoj cèrkvi zavèršio je on svoju pobožnost. (K. L.)

U Zadru 25. rujna. Uzvišeno c. k. ministarstvo za bogoštovje i javnu nastavu izvolilo je odobriti u Kaštel-novom u kotorskom okružju zavedenje jedne učionice za jezike i nautiku ili pomorstvo, koja će se uzdèržavati prihodima blagih osnovah velezaslužnih pokojnikah Jovana Boškovića, Gjurgja Gjurovića i Eufrosine udovice Laketića.

Nautički odsiek otvorit će se odmah s početkom dojduće školske godine; čim se providja novo sredstvo odgojenja i razvitka, osobito pristojećega se potrebama mladićah ondiešnjega miesta, koje uprav do mora leži. (G. D.)

U Beču 28. rujna. (Dopis Svietovidov.) Popa Pavle Tvèrtković rodom iz Bosne, a sada u Slatini u Slavonii na parohii živeći, koi je prie tri nedielje ovuda prošao u Karlove Vari sa sinom svojim svèršenim bogoslovom, ovih danah povratio se opet ovuda kroz Peštu i Budim kući svojoj natrag. O ovome bi se čovieku moglo što više u koliko se od ljudih niekih doznaje kazati, no samo to je o njem zasada toliko: da je ovaj čoviek u korist svog naroda u Bosni dosta požèrtvovanja u posliedstvu njihovog biednog stanja i prosviete učinio, on je u Hèrvatskoj i Slavonii, kada je ovamo prešao podugo godinah sa porodicom svojom živio i od 1840 do 1842 pri bivšem knezu sèrbskom Mihajlu Obrenoviću pri dvoru lietne kapele sveštenik bio, pri tom dovoljno po svietu stranom i ovome putovao, i knjižestvom prilično zanimao se, on je g. 1840. izdao sèrbske spomenike u Beogradu na sviet, i najpèrvi ponajbolju statistiku i geografiu o Bosni svietu za onda pokazao, on je dosta dvoru austrianskom i narodu sèrbskom pod komandom gg. bana Jellačića i generala Knićanina 1848. i 1849. godine uslugah učinio i zato po preporuci visoko odobrenje i od dobroga svoga episkopa g. Stefana Kragujevića dobio parohiu u Slatini, da ondje poslie mnogih i dovoljnih burnih svojih okolnostih posliednje dane svojeg života u tišini i miru skonča, zabavljajući se sad ponajviše poljodielstvom i pisanjem prošlih i sadanjih njemu poznatih dogadjajah. On knjižestvo ljubi i o njem zabavlja se a osobito o starini, kao i o noviim dogadjajima, zbog čega ga je društvo carsko moskovskog sveučilišta historii drevnosti za svog člana prie niekoliko godinah naimenovalo. Premda je njegova velika biblioteka i dosta znatna zbirka drevnostih u različitim odrivcima u Novom Sadu 1849 g. propala i izgoriela, ipak po kazivanju njegovom i g. Berlića u Nevenu 1852. godine, koi ju je pregledao, imade još poveliku pribavku ili zbirku koja će kao dobar material i gradja onom, koi bude obširno slavensku a i sèrbsku historiu pisao, od znatne pomoći i koristi biti. On namierava poslie smèrti svoje niekom društvu predati ju po svojoj dieci, od koje ima dva sina i jednu kćer. Čujemo da osobito pohvaljuje dva skoro započeta mlada muzeuma, hèrvatski i českí u Pragu, pa mu je za čudo, da su dva pomenuta muzeuma za tako kratko vrieme natoliko u zbirki svojoj uspieli.

Talianska.

„Corriere mercantile“ osigurava, da je znatnom broju bieguuacah živućih u Turinu i Genovi zapoviedano, da za 1. danah ostave piemonteske dèržave.

Usljed lista „Gazzetta Piemontese“ bit će za dovèršenje podmorske bèrzojavne gumine medju Kap-Spentiventom (na otoku Sardinie) i Bonom (na afrikanskoj obali) još manjkajući komad dne 30. t. m. dogotovljen i započet će se 14. listopada nastavljanje bèrzojava od Kaljara u Maltu.

Moldavia i Vlaška.

Jaš 26. rujna. (Z. K.) Evropska komisia, koja se u Bukureštu nalazi, poslala je dva svoja člana, g. Bulvera i Basilia, u Jaš da se sporazume su noveizabranim divanom. Ova se gospoda 26. u Jašu očekuju, gdi će se divan, kad se sazove, za osam danah skupiti.

Niemačka.

Štutgart. Pèrvi sastanak cara Aleksandra s Napoleonom bio je 25. u večer u sobi prestolne princese Olge, koja ga je kao sestra cara Aleksandra ugostila. Kažu da je tu bila samo gazdarica i ugostitelj Napoleonov, Nj. velič. kralj. Siromašni dopisnici osobito strani, koji su ovamo izaslani, tèrče svuda, da doznadu što novoga no uzalud. I „Times“ je poslao svoga dopisnika, ali nema toga zlatnog ključa, koi bi otvorio vrata usèrdne slave, na koju su samo izabrani i neopasni pozvani. Diplomati su se stekli takodjer mali i veliki.

Car je ruski iznenada 25. rujna posietio pridvorni teatar, uzevši miesto sa princem Aleksandrom haskim u loži prestolonasliednika. A prieko u kraljevskoj loži bio je kralj i kraljica, s kraljicom Nizke zemlje. Za doček cara Napoleona biaše odredjena jedna regimenta konjanikah, jedan bataliun piehote i niešto topništva. Ostd. Post veli da će sastanak u Vajmaru razgaliti oblake nad Niemačkom, ako su se ovi možebiti skupili pri sastanku u Stutgartu. Putovanje cara Aleksandra, veli Pošta, putovanje je mira. Neće biti razgovora o savezima nego o poravnanju ličnog razdiela.

— **Vajmar** 1. listopada. Nj. veličanstvo car austrianski došo je ovamo danas pred podne u 8 satih praćen po velikom vojvodi vajmarskom, koi mu se je na susret odvezo bio, i odseo je u velikokneževskom dvorcu u gradu.

Nj. veličanstvo car odmah se je uputio u dvorac Belvedere k njihovoj visosti gospoji velikoj vojvodinji materi, gdie ga je očekivao car Aleksander.

U 4 sata bit će u stoličnom dvorcu obied. U večer galateater, gdie će se predstavljat „Tannhäuser“ opera od Rikarda Wagnera.

— **Vajmar** 1. listopada. Kad je Nj. veličanstvo car austrianski otišo na pohod u dvorac Belveder došo mu je car Aleksarder na stubama na susret. Oba cara ogèrlila i poljubila su se najpriaznie. Dulje su se razgovarali medju sobom a zatim su se zajedno odvezli u grad.

Rusia.

Rusia je imala koncem prošle godine izagranična duga 521,987,810 sr. rub.; na plaćanje interesah i odkup dèržavnih papirah izdano je 37,348,951 sr. rub.

Franceska.

U Strassburgu postoji društvo pod imenom „Oeuvre de Nôtre Dame“, koje si je za zadatak uzelo, da staroviečni gotički hram ovoga grada porag pèrvobitne osnove dogotovi, a neumiestno mu pristavljene zgrade odanj odstrani. Udioničtvo u ovom družtvu veoma je žuvahno, a sàm car naložio je, da se u to ime množina gorostasnih stabalah u elemerskoj šumi usieče.

Velika Britania i Irska.

Iz Londona. Obširne viesti o mnogim bunama, urotama i o razo užavanju imaju u toliko znamenitosti, u koliko jamče, da urodjenici nisu zaplašeni. Osobito su dogadjaji u Dinapuru ozbiljni. Tamošnji buntovnici očevidno su po planu radili, te su presekli savez Delhia sa Kalkutom. Tim su Englezima zadali velik udar. — O sraženju kod Araba ništa se još pouzdano nedoznaje. Što se tiče povratka Haveloka, drugog puta nije moglo ni biti. To smo znali napred, on nije imao više od 1000 ljudih mieseca sèrpnja. Nepriateljska sila kod Luknova iznosila je bez Nena Sahiba 12.000 ljudih i 42 topa.

Proti tolikoj sili slab je bio izgled za njega, ma da je i valjan General. Prošla su vremena, kada je šaka Englezah razbijala silnu vojsku Indah, kao što je bio slučaj kod Preseja. Viesti se neslažu, da li je posada u Luknovu dobila pomoći u hrani, ili je sudbi ostavljena.

Šta se dogodilo sa Nena Sahibom, još se izviestno nezna. Ovaj poglavar nije onako zlo poznat kod Englezah u Indii, kao što ga ovdie

opisuju. Kao što piše jedan dopisnik iz Bombaja novinama „Daily News“ nije on kriv onom kèrvnom dielu u Kawnpore-u. On je zarobljenike hteo sa sobom da povede kao taoce. Kad je pak izgubio bitku 16. lipnja, ljudi njegovi ogorčeni budući, napadnu na jadne zarobljenike, i sve je izsieku. — Svaki se čudi, što je lord Elgin u Kalkutu došao. Niti je „Times“ niti „Morn. Post“ njegov dolazak objasnio. Na svaki način izigrana je komendia u Kini, a prevazhodni narodni popečitelj htiede ju učiniti narodnom stvari. — U Indii se čude ljudi lakomislenosti engleskog praviteljstva odnosno na krizu. Pri odlasku pošte nebijaše tamo sve poznato. Pitahu se nadom da je praviteljstvo neodložno poslalo vojenu pomoć putem Sueza. — Privatna pisma kažu da se uznemiruju ljudi već i u Madrasu. U cielom Biraru ustao je narod na oružje. Gomile oboružanog naroda prolaze kroz zemlju na sve strane. Kako jučerašnje depeše javljaju, proglašeno je obsadno stanje u Biraru U Madrasu je veli niekoliko regimentah pobunilo se. Na burzi vladao je takav strah, kakav nepamte više godinah.

O evropskoj posadi Indie primiećavaju novine „Delly News“ da je 32. regimenta največa čast bojne evropske sile u Luknovu, 600 vojnikah na broju imajuća, ali im oskudjavaju oficiri. U Kawnpore-u izginuše im malone sve žene i dieca, no ipak se nalazi 300 ženah s diecom tamo, takodje i ostale pomoći lišene osobe u Luknovu, stojeće pod obranom posade. Ova četa junakah zatvorena je još od 27. svibnja u zidine prestolnog gradića. Na njih pucaju neprestano bombe i taneta iz dobro udešenih topovah onih 20.000 buntovnikah, što su obseli varuš. Od gladi čini posada jurišanja, no po većom stranom nalazi smèrt ili popada ranah.

General Neil piše iz Kawnpore-a 1. kol. da je poručio generalu Haveloku, da mu nemože dati piehote u pomoć, nego neka čeka na podporu iz Kalkute. Medju tim može Luknov propasti kao Kawnpore. Pobiedom opijeni buntovnici vratit će se ovamo i Kawnpor zauzeti, a ja nemam vojske, da ih odbijem.

Azia.

Iz svega proizlazi da je sada Oude sredsreda pobune i da će se samo znatnom evropskom vojskom moći opet osvojit. Pobunjene regimente u Kawnporu i Luknovu, kojima su se još i ratoborni stanovnici provincie pridružili ustrojeni su na nieki način a po svoj zemlji vèrve buntovnici.

Medjutim čuje se, da je general Sir James Outram, koi je opet naimenovan vèrhovnim komisarom oudskim, obustavio pošiljanje pomoći u Kawnpore, budući da ima namieru da dodje u Luknov drugim pravcem t. j. uzduž rieke Gogre ili Gomatie.

O okrutnostima u Kawnporu doznavaju se svejednako nove pojedinosti. Poručik Sanders od 84. regimente povuče, kad su ga pred Nenu Sahiba doveli bili, svoj revolver, postrielja pet momakah od straže, no šestim hitcem promaši samoga radšaha. Zatim su ga pribili na zemlju i konjadia ga je razniela na sablje.

„Bombay Times“ piše ponajprije čestitali smo si, da se možemo uzdati u vojske bombajsku i madrasku i da su iste ostale vierne, no sada se pokazuju znakovi prignuća k odpadu u sepojskim regimentama, iz kojih se zaključit može, da nebi dobro bilo, da ih upotrebimo proti njihovim zemljacima. No nadamo se, da će se dosad kolebajuća viernost ovih četah, koje još svejednako stoje pod engleskom zastavom, opet učvèrstit došašćem evropskih četah, koje se očekuju ili koje su stranom već došle.

Iz Agre (7. kolovoza) saznajemo, da u onoj okolici vlada mir. Buntovnici nimučki i nusirabadski, koji su nieko vrieme prietili tvèrdjici, povukli su se natrag prema Delhiu. Viest da su već na putu indorski buntovnici, nije pobudila nikakova straha, budući da je u tvèrdjavi bilo mnogo momčadi.

Buntovnici dinaporski, koji su prietili Arrahu, kojega je malu posadu oslobodio major Eyre, udarili su putem u Sasseran na velikoj glavnoj cesti; jedan oddiel Evropljanah iz Benaresa pošao je za njima u potieru.

Iz Delhia (12. kolovoza) doznajemo, da se mnogobrojna izlećanja obsiedenikah vaviek velikim gubitkom istih uzbijaju: no i Englezi su izgubili više oficirah. Eksplozia magazina sadèržavšega 15.000 funtih baruta u Delhiu učinila je po svoj prilici takodjer velik uštèrb buntovnicima. Jednu bateriu, koja je Englezima činila veliku nepriliku, uzeli su isti jurišem dne 12. kod koje su prilike oteli 4 topa, no izgubili su 112 momakah, koji su stranom ubijeni a stranom ranjeni bili. Generala Nicholsona očekivali su svaki čas. Kad on dodje, namieravaju Englezi napast na nepriatelja. Kažu da medju buntovnicima u Delhiu vlada velik nered, i da već počima manjkat hrane i strieljiva. Glasa se, da su poručili da će se predat, ako im se obeća da će s njima milostivo postupat a kralj zahtieva, vele, miesto dosadanje penzie od 15 lakovah rupiah 36 istih za sebe i svoje nasliednike. Tako izvieščuje „Englishman“ on dodaje, da se nada da se neće naći ni jedan engleski oficir da dozvoli milost i štedjenje ovim ubicama.

U Pendžabu hvale se veoma usluge Radšaha od Pattiale, koi je kod pèrve viesti o događjajima u Delhiu svu svoju vojsku stavio na razpolaganje. On stoji na čelu sikskoga saveza i ima sada oko 10.000 momakah u engleskoj službi. On je vladi na razpolaganje stavio i više lakovah rupiah. U Pendžabu ustrojava se 12 novih regimentah.

U radžuputanskim dèržavama nije se od dogadjajah nimučkih i nusirabadskih mnogo znatnoga dogodilo, izvan što se je 12. bombajska piešačka regimenta pobunila, no bila je utišana energičnim naredbama.

Nizam je izjavio, da je tvèrdo odlučio da će savez s britanskom vladom uzdèržat u krieposti a u osrednjoj Indii vlada polag viestih iz Nagoda, Sagara i Djabbalpura podpuni mir.

U predsiedništvu bombajskom bila je utišana istina pobuna u Kalapuru i evropska vojska posiela je ovo miesto; no i u Dharvaru, Rutnagery-u i Mount-Abu-u pojavili su se nemiri i jedna strana domaće vojske morala se je razoružati. Čuvstvo nesigurnosti zavladalo je ovim svimkolikim područjem.

U Multanu bila je artileria sastojeća iz urodjenikah razoružana po piešacima iz Bombaja i ovim je predano čuvanje citadelle.

Evropsko pučanstvo od Gye (u Bengalii) otišlo je u Patnu; u Gyi ostala je samo vojska za sigurnost koje sad se boje.

U Kalkuti, kamo neprestano dolaze bieguncı iz ciele Bengalie, odredjeni su dani pokore i moljenja; evropski stanovnici toga grada veoma su turobni i izgubili su svekoliko pouzdanje u svoju vladu.

O Kini izražava se „Mor. Post“, da se od strane Englezah neće do prolieća preduzimati nikakve operacie, i tako da se za ovaj čas ima kineska stvar smatrati kao odgodjena, a to će biti sve dotle, dokle se god neutiša buna u Indii.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz 30. rujna. Logor chalonski zaključit će se 15. listopada cèrkvenom i vojničkom svečanostju, kojom će prigodom carica vojski pokazat carevića.

Barona Hübnera očekuju čim prije u chalonskom stanu.

Ethempaša naimenovan je na miesto Džemilbeja turskim poslanikom u Parizu.

Ovdie su dobili viest o ustanku u Ispahanu (u Persii).

Pitanje niemačkih vojvodinah odlučit će se posredstvom evropskoga kongresa.

Pariz, 3. listopada. Car će se boravit dulje vremena u Chalons-u. „Moniteur“ sadèržaje jednu bèrzojavnu depešu o sastanku u Vajmaru.

Polag „Constitutionela“ učinjeno je dosad u Vlaškoj 28 unionističnih a 5 antiunističnih izborah.

London 3. listopada. Pèrva odašiljka vojske odjedrila je u Indiu. Novačka miera svedena je, novih 10.000 momakah narodne vojske (milicie) obuć će se. Dne 14. kolovoza dèržao se je još Luknov. Pošast u Lizboni malo se je razprostranila.

Firenca, 1. listopada. Vladajuća velika [illegible] obolela je dosta znatne od groznice.

[illegible]nj, 30. rujna. Ministar unutarnjih poslova otvorio je danas u 1 sat dèržavni sabor. U Volksthingu bili su za predsiednika gospodin Roswitt, za podpredsiednike gg. Monrad i H[illegible] u Landsthingu za predsiednika konferencionalni viećnik Brunn, za podpredsiednike gg. Orla Lehmann i Clausen izabrani.

Prag 2. listopada u 6 satih poslie podne. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo prispielo je danas poslie podne u 4 sata 50 minutah u poželjenom zdravju posredstvom osobenoga dvorskoga podvoza iz Vajmara ovamo i s miesta je odputovalo u Išl.

Linac 3. listopada. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo prošlo je ovuda danas predpodne u 10 satih 55 minutah putujući u Išl.

Književni oglas.

Kod uredništva „Katoličkoga Lista“ u Zagrebu može se dobiti: „Viek i djelovanje sv. Cyrilla i Methoda slovjenskih Apoštolov.“ Nacèrtao prof. Dr. Franjo Rački. Svezak I. u Zagrebu 1857. XI. 77. u osmini. Ciena 30 kr. sr. Pošterskom dostavom 36 kr. sr.

Ispravak.

„Sedmica“ od 8. rujna javljajući, sigurno po našem objavljenju, da je izišao u Zadru iz štamparnice Demarki-Rudjerove oglas na knjigu pod naslovom: „La Madre Slava“ od Luigja Fikerta, kaže u prevodu istoga naslova: Mater Slava. Budući pak da pomenuti naslov neznači Mater Slava (La Madre Gloria), nego uprav Mater Slavjanska, nemogosmo propustiti, da neispravljena ostane takova pogrieška. — Suviše možemo pouzdano javiti, da se rečeni spiev zabavlja okolo sasvim našega predmeta, i dogadjaj, okolo kojeg se bavi, slučava se u Cèrnoj Gori. (Glasnik Dalmatinski.)

Srebro od 30. rujna	$5\frac{1}{2}$ fr.
Carski dukati	$7\frac{1}{4}$ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1423—1857 gr. (Izv.—345) (3—2)

Oglas dražbe.

Od c. k. kot. ureda ludbrežkog kao suda ovim se do znanja stavlja, da je na molbu odvjetnika g. Josipa Egerdorfera, kao kuratora zaostavštinske mase pokojnog Blaža Balenta de praes. 28. kolovoza 1857. br. 1423 odlučena ovèrhovna javna dražba vinograda Kate Glavak u ludbrežkom bregu ležećeg, Ribnjak zvanog top. br. 885, 886 na $3\frac{4}{16}$ kopača velikog s kletjom, podoljem i kolosiekom, zatim vinograda Ribnjak zvanog, top. br. 887 na $6\frac{5}{16}$ kopačah velikog sa kolosiekom $2\frac{2}{8}$ i oranicom $\frac{11}{16}$ rali velikom, za dug masi Balentovoj platiti se imajući od 415 fr. sr. kamate 5% od $2/_{8}$ 1856. računat se imajući i troškove parbene od 20 fr. 49 kr. sr. te za izvedenje iste dražbe dva su roka ustanovljena, i to, za dan 26. listopada i dan 26. studenoga t. g. svaki put u 9 satih prie podne na licu miesta.

Svi želeći kupiti, pozivaju se tamo tom opazkom, da se upitne nepokretnosti kod pèrvog dražbenog roka neće izpod procienbene svote od 742 fr. sr. prodati i da će kupac do zalegnutja kupovne svote morati naplaćati one duge, koje mu sud ovaj naznači. Procienbeni zapisnik i dražbene uviete mogu kupiti želeći svaki dan kod suda ovog ugledati i prepise izvaditi.

Ujedno pozivaju se svi oni, koji, premda im nebijaše došla osobita ubaviest, sasvim tim sciene da su i oni stekli hipotekarno pravo u to dobro, da pravo to do prodaje dobra prijave tim sigurnie sudu, čim će u protivnom slučaju imat pripisat sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih i ako oni tim u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

U Ludbregu dan 29. kolovoza 1857.

C. k. kot. predstojnik
Labas.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 6. LISTOPADA 1857. Broj 227.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ Početkom ovoga mieseca počimlje se posliednji tečaj ovih novinah za tekuću godinu; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravniŝtvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 28. rujna. Prekjučer zateklo je Nj. apost. veličanstvo car najvišjim pohodom grofa Buola i najsèrdačnie preporučilo mu je, neka neguje što većma svoje zdravje. Iz Carigrada prispiela je viest, koja se je već prije kod francuskoga poslanstva u Beču pročula bila, da će se g. Touvenel skoro odezvat iz Carigrada.

Beč, 3. rujna. Nj. veličanstvo carica odputovala je dne 2. t. m. u večer iz Šenbruna u Išl.

Iz jednoga dopisa iz Beča od 30. doznajemo, da tamo u dobro ubavieštenim krugovima okoluje viest, da je rezultat sastanka carevah ruskog i francuskoga redukcia vojske i da će se isto pitanje i kod sastanka u Vajmaru raspravljati a da će ta rasprava bez sumnje istim uspiehom ovienčana biti, jer je obćenito poznano, da je i car austrianski na to sklon. Jedan kongres u Parizu uredit će način, kako će se taj zaključak carevah oživotvorit. Taj dopis zaključuje s tom primietbom: „Kod važnosti te viesti dajem ju samo s priuzdèržajem, no dodajem k tomu da se u Beču obćenito misli, da je istinita.“

Beč, 3. listopada. Jučer dne 2. t. m. u 9 satih 40 minutah u večer iz Beča u Tèrst otišlomu osobskomu podvozu br. 6 dogodila se je nesreća, da se je medju Kapfenbergom i Bruckom sudario s naproti dolazećom teretnim podvozom.

Putnici su ostali neozledjeni, no od službeničkoga osoblja poginuše dva ložitelja a dva konduktora znatno su ranjena.

— Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda generalni guberuator Ferdinand Maksimilian dostojao je na korist onih, koji su bili ranjeni kod eksplosie, dogodivše se kod Milana u tako nazvanom Lazaretu kod glasovitoga milaneskoga ognjotvoraika poginuvšega istom nesgodom, odmah samo što je čuo da se je ta nesreća dogodila, poklonit 1500 lirah.

U Zadru 29. rujna. Danas smo ovdie bili gledatelji jednog izvanrednog i u isti mah nevoljnog dogadjaja. Petar Marčetić ovdiešnji tèrgovac podje sa svojim sinovcem, mladićem od 12 do 13 godinah u konobu da vidi u jednoj povelikoj bačvi da mu se mast nije uskvasio, budući da ga je samo okolo 9 barilah u njoj bilo i budući da je novi mast očekivao da ga tamo ulije. Dèrži se da mu se je sinovac pèrvi, valjda dobavljajući iz bačve, na koju se uz liestve popeo biaše, nješto dropa, da mu ga poda da vidi jeli kvasan, previsivši se odviš strovalio u nju; on pak videći to, poleti uz liestve da spase sinovca, ali mu se ove ispuze izpod nogah te se i on u bačvu sruši, i tu silovite i ubitačna para varećeg masta oboicu zaguši. Poslie podužeg vremena kućani stanu zvati gospodara, ali kad od njega glasa nečuše, sietiše se da mu se je nješto moralo slučiti, te polete u konobu i pošto u bačvu zaviri jedan od dotèrčavših, opazi oboicu u bačvi. Oni budu bèrže bolje odtadaizvučeni; ali i uz svu pomoć liekarsku život im se više povratiti neuzmože: oni već leže mèrtvi i ukočeni, i do niekoliko satih čeka ih već grob rastvoren da ih, što-no je rieč, u sebe zdrave i čitave primi. Lahka im zemlja!

U Zadru 30. rujna. Doznajemo iz bečkih listovah da je epigrafički odbor kraljevske pruske akademie znanostih dostavio poznatom našem arheologu p. g. S. Ljubiću jedno pismo za njega vèrlo probitačno, u kojem se priznaju i pohvaljuju njegova istraživanja i nastojanja. Ovo su pismo podpisali gospoda Gerhard i Lepsius.

Čujemo nadalje da je s diplomom od 9. prosinca 1856, ali tek od skora primljenom, naš p. g. Ljubić naimenovan i članom arheologičkog zavoda u Rimu. — Kad dobra volja čovieku neoskudjeva, poželjeni ga uspieh zaista neiznevierava. (G. D.)

Cèrnagora.

Kao što iz Kotora pišu „Oester. Ztg-u“ od 17. rujna, u Cèrnojgori vlada najveći mir i zdrava je sva kneževa porodica, kojoj je najbliža rodbina kneginje Darinke došla u pohode. No pri tome ipak, kao što se s više stranah govori, u Cèrnojgori opaža se kako koi dan sve veće komešanje. Ubojicu Cuce, darovitoga predjašnjega austrijskog oficira, prezident je senata, Mirko, pustio bez kazni i tek prognao iz zemlje. On sad živi u Mostaru. No članovi jako progonjene porodice Cucine jamačno će prije ili poslie osvetiti srodnika svoga, koi je onako iz potaje ubijen. — Braća Petrovići, koji prognani žive u Zadru, i koji tamo primaju nieku pomoć od cara austrijskoga, žive sasvim sklonito. Tim življe gleda sad knez Danilo poravnati se s Rusima, kako da dobije novce, još pokojnim vladikom položene u Petrogradu. On se nada, da će u Štutgartu biti razgovora i o položaju njegove zemlje sprama porti, i da će car Napoleon dobar stati za nezavisnost Cèrnegore.

Talianska.

Imena znamenitiih biegunacah, koji su iz Genove izagnani bili, i koji su dobili zapovied da odmah ostave Sardiniu jesu sliedeće: Dr. Secchi, iz Lombardie; advokat Gabussi, iz Rimske; Longhi, Rivali, Cansacchi, Carcani, Serpieri, Stefanini takodjer iz Rimske; Cianciol, Sicilianac; Tafuro i Paradiso, iz Napulja. K tomu dolazi još advokat Vare iz Mletakah, koi je po parnici genoveskoj izagnan bio iz Turina.

Niemačka.

Iz Štutgarta 26. rujna donosi „Nord“ bèrzojavnu depešu, iz koje doznajemo, da su oba cara u isto doba stupili u veliku dvoranu palače, približili se i toplo stisnuli desnicu jedan drugomu, poslie čega povukli su se u jedan kabinet i tamo su imali razgovora od pó sata, dočim se je knez Gorčakov s grofom Valevskim u isto doba razgovarao u jednoj uložini od prozora. Vladari su jeli sa sebe a pratnja i ministri kod stole vèrhovnoga dvorskoga maršala. U večer bio je diplomatični zbor predstavljen obim veličanstvima. Knez Gorčakov imao je kratak razgovor sa carem Francuzah. — U jednoj drugoj depeši „Norda“ iz Štutgarta od 26. rujna u 2 sata poslie podne javljaju: „Danas je ovdie sve zadovoljno o jučerašnjem sastanku. Čini se, kao da svatko sluti, da nastaje nova doba.“ — U jednoj trećoj od 3. ure datovanoj depeši naviešćuje se, da će carica ruska i kraljica gèrčka onamo doći u 7 satih pod večer i dodaje se: „Govori se o dolasku i drugih krunisanih glavah. Očekuju se važni dogadjaji, no nemogu ih točnie naznačit, dok nedobijem izviestnih datakah.“

Berlin, 2. listopada. Poslie kabinetskoga vieća dèržanoga danas u dvorcu Bellevue primio je Nj. veličanstvo kralj u pritomnosti ministarskoga predsiednika princa Murata, koi je sinoć ovamo prispeo i koi je Nj. veličanstvu predao jedno pismo cara Francuzah. Nj. veličanstva ruski car i carica doći će u kraljevski dvor stopram u nedielju. Nj. visost princ Adalbert od Prusie, koi je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo putujuće u Vajmar u Veisenfelsu pozdravio u ime Nj. veličanstva kralja, vratio se je sinoć od onud ovamo.

Vajmar, 1. listopada. Nj. veličanstvo car ruski prispeo je sinoć posredstvom osobenoga podvoza iz Darmštata ovamo i odmah se je iz železničkoga dvorišta u dvorskim karucama, koje su tamo pripravne stajale, uputio u dvorac Belvedere. Nj. kr. visost veliki vojvoda odvezo se je na susret svomu jasnomu rodjaku do Guntershausena U Eisenachu čekala je Nj. visost vladajuća velika vojvodinja svoga visokoga supruga i visoke goste. Najvišja i previsoka gospoda obiedovala su u Vartburgu a zatim su se dalje odvezla u Vajmar.

Gèrčka.

U Atini bila je dne 24. rujna na ondašnjem kazalištu u gèrčkom jeziku predstavljena Schillerova tragedia „Kabale u. Liebe“ prevedena po Rizu Rangabisu a predstava je za čudo dobro za rukom pošla.

Turska.

U Carigradu (27. rujna) smatraju odazvanje turskoga poslanika Mehemed-Djemilbeja i kneza Kalimaka kao svèršen posao. Divisioni general Tefikpaša otišo je posliednjih danah u Solun a od onud ići će na gèrčku granicu, da ustroji pograničnu stražarsku službu. Kao što iz Soluna od 16. rujna pišu premiešten je kancelar temošnjega austrianskoga konzulata g. Schulz po vlastitoj želji u Beirut a ondašnji kancelar odredjen je za Solun. Jedan dopisnik lista „Journal de Constantinople“ veoma hvali tom prigodom vladanje g. Schulca za njegova službovanja u Solunu. Dvadeset i sedam urednikah ministarstva nastave naimenovano je za nadzornike podučavanja s tim nalogom, da istraže stanje javnih školah u dèržavi. Dne 23. pr. m. došao je turski bojni parobrod „Rehpert“ tegljen po Lloydovom parobrodu „Beč“ iz Suline u Carigrad, da tamo popravi svoje makine. „Journal de Constantinople“ podieluje tom prigodom zahvalnu prisnenost austrianskom Lloydu za pripravnost,

kojom je izkazao tu ljubav turskom pomorstvu.
Viesti iz Persie potvèrdjuju s novo, da vlada šahova kani koristit se iz kritičnoga položaja Engleske u istočnoj Indii i odgodit predaju Herata, pri čemu nedieluje baš protivno francusko-ruska diplomacia. U južnim provinciama vlada kolera a na jugo-zapadu nisu dobro izpale žetve. Eunuh-Kosrevkan, koi je prìje opravljao najviše službe sada je kod dvora bio vèrsta šaljivdjijah, dočim su ga Šiti dèržali za sveca, umro je u Teheranu i bio je zakopan veomá svečano.

U Smirni su učinjene nieke promiene u službi parobrodarstvenoj, koje je zahtievala korist tèrgovačkoga stališa. Lloydovi parobrodi odilazit će ousele u Carigrad namiesto u nedielju u ponedieljak a društvo francusko „Messageries Imperiales" na kojega novi vozbeni plan tužili su se u više lukah poimence u Aleksandrii, zamolio je takodjer ministra financiah za dozvoljenje, da učini nieke promiene, kojima će se što je većma moguće uklanjat nedielji. Njegovi parobrodi od marsiljske linie dolazili bi onda u ponedieljak u Smirnu a u utorak ili sredu odilazili bi u Francusku.

Rusia.

„Slov. Pčela" od 17. rujna piše: „Kad se sukobe protivne misli, nalazi se istina. Potrebna biaše rat god. 1853.—6., da bi se na novo Evropa uvierila, da joj mir treba i da od njega dolaze velika dobra i vladama i narodima. Potrebna biaše buna u istočnoj Indii, da bi se pokazalo Engleskoj, da u njenim zemljama vlasti čine zla, koja donose nezadovoljstvo i bunu. Svuda se pokaza da je potreban mir, svuda se pojavi želja, da se mir utvèrdi na jakom temelju i da se sviet sačuva od stvarih, koje slučajno mogu učiniti, da se u Evropi stvari opet nemilo zapletu. I tome bi se najveća pomoglo, kad bi se uklonile pomisli, kojima sve hoće jedni da su bolji od drugih, i kad bi se povratilo povierenje medju glavnim evropskim dèržavama. Što je car Napoleon išao u Osborn, a sad opet ide u Niemačku, gdie se može sastati sa još jednim vladaocem, odtuda mogu biti važne stvari za posle. Mi u tome nahodimo jemstvo za mir u Evropi i način, da se povrati pomenuto povierenje, a s radošću vidimo, da i u samoj Engleskoj osiećaju, da je potrebno priateljstvo medju ovim dèržavama. Želimo, da bi takove misli bile za koi čas samo glas od onoga, što biva u Indii."

„Nord" javlja po telegrafskom izviešću, da je u pogledu oslobodjenja mužikah u Rusii ovo zaključeno: Oslobodjenje će sliediti u tri perioda jedno za drugim, od kojih će pèrvi posvećen biti predugovornim mierama, drugi koracima, koji su nuždni za izvèršenje, a treći konačnim naredbama, koje će se zakonom potvèrditi. Carskim manifestom pozvat će se vlasteli, da se malo po malo dogovore sa svojim mužicima o oslobodjenju. Pa na ovaj način medju vlastelima i mužicima zaključeni ugovori sadèržavat će ove točke: 1) zemlja, koja će se mužiku ustupiti, mora toliko velika biti, da on može sa svojom porodicom živieti; 2) mužici će se obvezati, da zemlju, koju sad dèrže, barem za ovaj čas neće ostaviti. Ostali uvieti dogovora ostavit će se volji dogovarajućih stranah.

— Nove viesti sa hvalinskoga mora javljaju o novim gubitcima, koje su pretèrpili Čerkezi u Salatavii i pograničnim oblastima. Bojevi su bili žestoki, Čerkezi su jedanput izgubili 100 a drugiput 250 mèrtvih. Kao što se čini, putevah je po ovim predielima već toliko napravljeno, da bojevi počimlju malo po malo gubiti svoj predjašnji značaj samo planinskoga rata.

Velika Britania i Irska.

Jedan pariški dopisnik engleskoga lista „Press" hoće da zna iz dobra izvora, da će se u listopadu u jednom niemačkom gradu, no u kojem to nije još pobliže naznačeno, zbiti sastanak carah austrianskog i francuskoga. „Constitutionel" priobćuje ovu viest s tom primietbom, ako se ista potvèrdi, da neće manje buke učinit, nego što je učinila viest o sastanku cara austrianskoga sa carom ruskim u Vajmaru.

— Za prevoz vojske prieko Sueza izrazuju se sada manje ili više glasno svi dnevnici a vladini organi, koji s njom stoje u najužjem savezu, kao što su „Globe" i „Observer" negovore barem proti tomu. No nigdie nestoji navedeno, hoće li se taj prieki put primit za sva buduća pošiljanja. „Press" javlja, da se vlada jošte nije odvažila.

Azia.

Zbog prevelike važnosti ovih dosad tako malo poznatih i uvažavanih pokrajinah, koje će jedanput polugu ruske moći u istočnoj Asii i na velikom oceanu sačinjavat, sakupio je A. Petermann u posliednjem svezku geografičnih viestih po najnoviim ruskim izsliedovanjima sve, što je dosad o amurskoj rieci priobćeno bilo. Kao obično u ovim viestima, koje sadèržaju dragocieni material o fizikalnim razmierima amurske zemlje, nenalazi se o političkim dogadjajima ni rieči i o pograničnom pitanju medju ruskom i kineskom dèržavom nema nikakova spomena. No svakako iz toga proizlazi, da je srednji tečaj rieke sada jošte zapremljen od kineskih stražah; naproti nalazimo 40 niemačkih miljah od prilike prema jugu tvèrdjice Aleksandrovske, koja stoji na obali kastrijskoga zalieva, već u carskoj luci (barakutajskom zalievu Englezah) jednu rusku tvèrdjicu imenom Konstantinovsk; i o obim ruskim glavnim tvèrdjama Mariinsk i Nikolajevsk nedoznajemo mnogo više, nego da se posliednje nalazi na lievoj obali Amura i da je od prilike šest niemačkih miljah udaljena od njegova ušća.

U miru nerčinskom bilo je, pošto su Rusi više putah i to sa kozačkom hrabrostju pokušili bili da se učvèrste u amurskoj zemlji, dne 27. kolovoza po starom ustanovljeno, da tako Albasin, tvèrdjava, koju su Rusi sagradili i sa 736 momakah malone kroz godinu danah proti kineskoj vojski od 7000 momakah sa 40 topovah branili, kao i sva zemlja nalazeća se uz Amur ima za vaviek pripadat Kinezima. Prieko 150 godinah dèržala je Rusia ovaj mir u krieposti; tada nastalo je ono nemirno poslovanje, koje je imalo za posliedicu istočni rat. Što je na dolnjem Dunavu proti „bolestniku" pokušano bilo, izvelo se je bezobzirno na dolnjem Amuru: faktično zauzeće zemlje, podignuće kèrcalištah i utemeljenje velečanstvenih bojnih lukah i sve to upèrkos nerčinskom miru i bez svakoga privoljenja kineske vlade, koja je dosad samo mučala, jer je u nutrašnjosti imala posla s buntovnicima.

Smatra se kao svèršen posao da je više putah napomenuto putovanje grofa Patjatina na dolnji Amur i novo poslanstvo za Peking — koje je na granici imalo neagodu da su pogranične oblasti kineske izpod popovskih haljinah spoznale ženijske oficire i da su ih odpuńile — upravljeno bilo na obezbiedjenje onih „mirovnih steČevinah". U Petrogradu su osviedočeni, kao što od onud u tom obziru pišu, da kod dojdućega sklopljenja mira medju Kinom i Velikom Britaniom neće propustit kabinet od St. Jamesa, da doda saporku, koja će ušće Amurovo za vaviek satvorit ruskoj zastavi; da se to preprieči, dobilo je poslanstvo u Pekingu nalog, da s kineskom vladom sklopi formalni ugovor o tom da je Kina Rusii ustupila rieku Amur sa svim uza nju ležećim zemljama.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Paris 4. listopada. Polag „Pays-a" načinio je lord Elgin za svoga prebivanja u istočnoj Indii mnogim domaćim regimentama ponudu, da otidju u Kinu, no iste nisu je primile.

Amerikanski parobrod, koi obskèrbljava službu medju Panamom i New Yorkom, skèršio se je i 450 osobah poginulo je tom nezgodom.

Srebro od 5. listopada	$5\frac{1}{2}$ fr.
Carski dukati	$7\frac{3}{4}$ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11297—1857 (DS.—114) (3—1)

Concurs-Ausschreibung.

Zur provisorischen Wiederbesetzung einer beim k. k. Bezirksamte Bosiljevo in Erledigung gekommenen k. k. Bezirksamts-Kanzlistenstelle mit dem Gehalte jährlicher drei Hundert fünfzig Gulden CMz. und der Anwartschaft auf die Vorrückung in den definitiven Stand wie auch in letzterem in den höheren Gehalt mit 400 fl. CMz., wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Diejenigen, welche sich um diese Stelle zu bewerben gedenken, haben ihre mit den Nachweisungen über das Lebensalter, die zurückgelegten Studien, praktische Befähigung, politische und moralische Haltung, bisherige Dienstleistung und vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer südslavischen Sprache belegten Gesuche, und zwar: wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstehung, sonst aber im Wege ihrer unmittelbar vorgesetzten Behörde (die Militärs mit Beachtung der hohen Kriegs-Ministerial-Verordnung vom 31. Dezember 1852 Z. 5156) binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung der gegenwärtigen Konkurs-Ausschreibung in der Agramer Zeitung gerechnet, dem k. k. Bezirksamte Bosiljevo einzusenden, und schlüsslich im Gesuche anzuführen, ob und in welchem Grade sie mit Beamten der k. k. Bezirksämter in Croatien und Slavonien verwandt oder verschwägert sind.

K. k. Comitatsbehörde

Agram am 29. September 1857.

Nr. 2570 cr. (DS.—113) (3—1)

Kundmachung.

Vom k. k. Landesgerichte Agram wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass bei demselben am 19. d. M. Vormittags um 10 Uhr eine neuerliche Lizitation zur Hintangabe des Geschäftes des Rasirens und Haarschneidens der im hierortigen Inquisitionshause befindlichen Häftlinge, und zwar für den Zeitraum vom 1. November 1857 *bis* Ende Oktober 1858 abgehalten werden wird, und die bezüglichen Lizitationsbedingnisse täglich in der landesgerichtlichen Kanzlei in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden können.

Agram am 3. Oktober 1857.

Klobučarić. Jović.

Br. 2540 (Izv.—347) (3—2)

Oglas jevtimbe.

Dne 17. listopada o. g. u 9 satih prie podne će se pri ovom c. k. kot. uredu obdèržavati javna jevtimba za iznajmljenje podavanja predprege na predprežnih postojah u Prilišću i Severinu za upravnu godinu 1857-58.

Jevtimbeni uvieti mogu se svaki dan pri ovom c. k. kot. uredu uviditi.

Od c. k. kot. ureda bosiljevačkog

U Stelniku 2. rujna 1857.

C. k. kot. predstojnik

Lopašić.

Br. 2418 p. (Izv.—343) (3—3)

Obznana.

Dne 19. listopada t. g. prie podne dèržat će se kod ovog c. k. kot. ureda javna izakupna ličba za osiguranje predprege na predpreznoj postaji dugoselskoj.

Izklična ciena ustanovljena je na 800 for. sr. a vadium 10% koi se ima prie započete jevtimbe položiti.

Dotični uvieti mogu se u pisarni ovog ureda za vrieme poslovnih urah uviditi.

C. k. kot. ured dugoselski

U Božjakovini dne 25. rujna 1857.

C. k. kot. predstojnik

F. Barač.

OGLASNIK.

(DP—88) (3—3)

U štamparii **Drag. Lehmanna** i ort. izišlo je **četvèrto izdanje**

SATIRA

M. A. Relkovića,

sa likom spisateljevim.

Str. XII. 174. Ciena 40 kr. srebra.

Može se dobiti kod Drag. Lehmanna, knjigara u Osieku i u svih drugih knjigarnicah.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnic Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 7. LISTOPADA 1857. Broj 228.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 4. listopada. Ministarstvo pravosudja izdalo je s nalogom od 21. kolovoza t. g. naredbu o obskèrbstvu uznikah kod sudištah pèrve molbe, kod varoško-delegiranih kotarskih sudovah kao i kod samostalnih kotarskih sudovah, koja zajedno sadèržaje buduće postupanje kod zaračunanja troškovah za uznike i za kaznenosudbene iztrage i stupit će dne 1. studenoga 1857. u život.

— Upravljanje ministarstva izvanjskih poslovah preuzeo je za izbivanja gospodina ministra, grófa Buola, dèržavni podtajnik baron Werner.

Cèrnagora.

Svetovid donosi sliedeće dopise sa Cèrne Gore:

Cetinje 21. rujna. Turska vojska već je odputovala iz Skadra na nahiu Vasojeviće. Prilika je, da su se do sada i pobili. Regularne vojske bit će preko 4000, a Albanezah i pograničnih Turakah još toliko.

Povod ovome kèrvavom ratu, koi zaista nastupa, jest nezavisnost i sloboda, koju su Vasojevići od pamtivieka kao Cèrnogorci imali. Istina, da su morali davati odsiečno niekoliko kesah i to im je sav danak i podanstvo bilo. Isti Vasojevići bili su 1853. godine sasvim poharani od Turakah. Poslie toga vremena malo su kad i spavali bez oružja pod glavom. Oni su bili po obćem suglasju i izbranju narodnjem poslali šestoricu od strane ciele nahie knezu Danilu, da bi im budi kojim načinom pomogao. Premda su se sadèržavali 12 danah, ništa nisu postignuli, nego su po savietu kneževom, da caru carevo daju, bili odbijeni. Oni odgovoriše na to: „Rado bi mi, kneže, davali, ali nećemo da tèrpimo turski sud medju nama, dok nam posliednjem nebude grob naša domovina. Čujemo, da na nas ide carska sila, da pregata slobodu i nezavisnost zemlje naše, no ako možeš, mi smo božji i tvoji, ako ne, a ono smo i tako, pak idemo, da branimo od Agarjanah onih naša stabina, da barem svakom grob kuća bude, nek se priča, da su Vasojevići slobodu i nezavisnost onda izgubili, kad sa svaki sebi grob izkopali." Na ove uzdèrmajuće rieči, koje je jedan svećtenik knezu Danilu izgovorio, nebiaše moguće uzdèržati se od sèrdačnih suzah. Knez odgovori: „Ljubezna braćo! kad bi moguće bilo, želju sèrca moga u život privesti, sám bi pošao, da vas branim, ali ono, što moguće nije, nisam u stanju učiniti, no bog vas blagoslovio i predvodio, ako li bi na liep način želili da se s vama pomire, poslušajte i primite uviete mira, ako bi vam oružje počeli oduzimati, sietite se slavne smèrti i s njim umrite junački." Kako knez Danilo čuti sreću, korist i napredak sèrbski, može se po tim riečima suditi.

Poslie ovoga dramatičnoga razgovora oni otidu put Vasojevićah.

Nisu valjda ni na pó puta bili, al eto ti pisma, da se je vojska već krenula na Vasojeviće, da ih pobere, da im oduzme oružje i učini ih stregom rajom. Čut ćete zaista, čitatelji, kroz kratko vrieme udvojeno borenje junakah Vasojevićah, koji će onda tek položiti oružje, kad im progutu mračni grob posliednju sietnu ovoga života. Služu nam takodjer biedni, žalostni i najnesretnii glasovi od Kèršćanah svih obližnjih miestah.

Cetinje 24. rujna. Nalazim, da će ovaj istini članak imati miesta u Vašem listu da ga obielodanite.

Jučer dodjoše na **Cetinje** dobrovoljno s najvišjom poniznostju i poklonjenjem nahia Kuči, okolo 150 drugovah starieššinah prihvatiti i poljubit desnicu našega svietloga kneza Danila i k tomu zakletvom se obećaše, da će dragovoljno plaćati makar i dvostruki danak svojemu knezu, samo da nemaju posla s Turcima, jer im je otešćao pogranični jaram turski, a sad ga se sasvim oslobodiše, uzdajući se u svojega gospodara kneze.

Još prošle godine, kad je svietli knez poslao svoju vojsku na njih, kao na svoje odmetnike, govoreći im, da mu se predadu i njegov zakonik i uredbu prime, no oni oslanjajući se na tursku vlast, budu od njih prevareni, i u tóm slučaju od Cèrnogoracah žestoko poraženi i popaljeni.

Sad pak priznavši jednodušno i jednoglasno svoju pogriešku, došli su moliti oproštenja i pomilovanja.

Naš knez velikodušan i dobročinitelj dragovoljno ih primi, kao i ostale svoje podanike Kèršćane, i sva dojakošnja zla i uvriede konačno im oprosti, i još k tómu obreče im, uvesti medju njih pravi sud i vojeno uredbe, kakve su danas u Cèrnojgori.

Kuči sad prozrieše i vidiše, da je zakonik cèrnogorski po ovdašnjim položajima miesta najshodnii i najpravednii, i zato se danas zakletvom njemu podvèrgavaju oni junaci, koji su do jučer po gorama kučkima tumarali bez svojega vèrhovnoga upravitelja.

Kučah ima okolo 2 hiljade puškah, koji se na svojim kućama mogu oprieti regularnoj vojski od 20 hiljadah, a danas se zovu braća cèrnogorska.

Danas je bio izbor glavnih starieššinah kučkih, i to izabrani su za kapetane: Pop Zeko Markov, Bracanj vojvoda i kapetan i Tomo Džudžov kapetan; za stotinaša od kneževe garde: Božina Radovanov i Tomo Petrov; drugi niži vojeni glavari biti će popisani; za taj popis odredjeni su gg. senatori Petar Vuković i Savo Luketin, koji će 27. o. m. polaziti u Kuče za uvesti upravni sud i vojsku urediti.

Prije 4 dana slučio se u Cèrnojgori neobičan dogadjaj: Na polju niegušskom kraj druma, po noći izgorielo je 5—6 hanovah pod jednom; obće mnienje cèrnogorsko sumnja i za cielo dèrži da su se po noći podkrali bieguncí iz Kotora i zapalili rečene hanove, pa se opet u boku kotorsku vratili; ili su oni nieke lakomišljene Cèrnogorce podmitili i nagovorili, da takovo što učine.

Nieki dan pošla su dva tabora turske vojske na vasojevićku nahiu, da ih pokore i harač pokupe. To se dokaže ovdašnjoj vlasti, i vlast odmah poslje svoje činovnike na granicu vasojevačku sa 3 do 4 hiljade momakah, da nebi Turci pokorivši Vasojeviće proděrli u bèrda cèrnogorska; po svoj prilici, neće biti nikakova boja ni zadjevice, bez naloga iz Carigrada; ako što bude javit ćemo.

Turska.

Iz Bosne 30. rujna. Hajduci se daju čuti svake sedmice. — Ovih danah bio je engleski konzul u Banjaluki. Sad se već natrag vratio u Sarajevo, da se spremi na poveći put. Cer. ruski konzul polaže takav trud da će se isti možda skoro u dielu viditi. (Svtd.)

Onomadne došle su u Carigrad tri ruske korvete na šeraf (imenovane „Jabero," „Udev" i „Ris") i otišle se zatim dalje po cèrnom moru. Za koi čas vidit ćemo ih igrat važnu igru na cirkaskoj obali. Znatno je pri tom, da vuka istina u Euxin one plavi, koje su im po ugovoru mira dozvoljene, nó da neudaljuju od onud onih plavih, koje su im po rečenom miru zabranjene bile, jer još se nalazi jedan veliki dvopalubnjak na šeraf u Nikolajevu i dvie takodjer u ladjogradionici na Bogu sagradjene fregate na šeraf. Kao što kažu neće se dalje radit na ovim malone već dovèršenim brodovima. Pokriveni su zaštitnim krovovima i stoje očevidno u pripravnosti, da se stave odmah u dielatnost, ako bi nastao kakav rat.

Niemačka.

„Berliner Börse-Correspondenz" kaže: „Ako Austria i Pruska ostanu složne, tada se nemože i neće ostala Niemačka razdružit od njihove politike i oslanjajući se na silnu moć od više nego 1,200,000 bajonetah, kojim kreće energia narodnoga duha, čekat će Niemačka mirno, došlo što mu drago. Sva ostala jamstva, izvan toga jedinoga, mogla bi, ako ovoga nebi bilo, na dan izpita razpèršit se kao pleva na vietru.

Stutgart 28. rujna. (Wand.) Da velike sjajnosti, što biaše sinoć u svečanoj operi, takvó što nevidje naš dvorski teatar.

Carica i tri kraljice sijahu se u najbogatiem nakitu od brilantah, dva cara, silni princevi, sjajna svita i najodličnii blagorodnici i gradjani prisustvovahu predstavljenju „Ciganke" od Balfea. Započelo se igrati u ½ 7 satih po svèršenoj kraljevskoj trapezi na koju biahu pozvani svi visoki gosti, slaveći 77. godinu rodjenja Nj. veličanstva mladolikog kralja. Napijane su dve zdravice; pèrva od cara Aleksandra kralju virtemberškom, druga od kralja samog svim svojima visokim gostima. Napoleon je pokraj carice siedio. Igrale su dve vojene glasbene bande. Kad se pojavio kralj, dočekao ga je grom pleskanja. On izidje na naslon i zahvali se na sve strane Naše obćinstvo imade izobražen takt, pa nije više nikom znake ljubavi odavalo no svom kralju. Ruski car i carica prisutstvovaše samo pèrvom aktu. U trećem aktu siedjahu samo kralj Vilhelm i kraljice od Niderlanda, od Gèrčke i od Virtemberga. Pokraj ove siedjaše Napoleon mirna no oštra pogleda.

Na licu njegovom nije se primietila niti čerta zadovoljstva, niti čerta zle volje. Čini se, da su se gosti prestolonasliednika i nasliednice u vilu natrag povukli. Okret izmedju cara Napoleona i našeg kralja bio je ljubeznii i češći, barem je večma upadao u oči; sa ruskim gostima pak redji. Narod je mislio da je Napoleon neveseo, što je docnie prispiela carica ruska, a nije došla bila i carica Evgenia. Odtud se premda neosnovano pogovaralo, da je carica Evgenia ovamo pozvana. Ruski car odlazi odavdě danas, a Napoleon sutra.

Rusia.

Uslied privatnih viestih namierava Nj. veličanstvo car Aleksander dne 6. listopada dat se krunisat u Varšavi kao kralj poljski. Kočia za krunisanje već je iz Petrograda prispiela u Varšavu i opisuje se kao umotvor veleliepnosti i urešenosti.

Velika Britania i Irska.

London 29. rujna. S engleskim generalnim konzulatom u Carigradu opet je učinjena promiena, budući da je na miesto prišašjega generalnoga konzula naimenovan nov činovnik s naslovom velikoga sudca (chief Judge) i s platom

od godišnjih 2000 lirah. Za tu službu izabrali su jednoga pravoslovca.

Tèrgovačka pisma iz Kalkute i Bombaja glase tako nepovoljno kao što je samo moguće i sviedoče o turobnom duhu, koi tamo vlada. Tèrgovina je malone sasvim prestala; engleski proizvodi nenalaze kupacah, a osobito pamučna roba nemože se prodat ni za pol ciene. Isto tako zlo stoji i s izvoznom tèrgovinom; najbolji kotari od indiga (blizu Dinapura) preobraćeni su u pustoši, a pamučne sadove provincie Birara poharaše urodjenici. U velikoj strani zemlje prekinuto je obradjivanje zemlje i zato se boje, da će se dojduće godine bojnoj nezgodi pridružit jošte glad i kuga.

Dva Indobritanca, koji su prije Nenu Sahiba poblizje poznavali priobćuju u „Timesu" potanki opis njegove osobe. Uslied toga opisa on ima sada od prilike 33 godine, no čini se mnogo starii. „Veoma je krupna tiela, ima okruglo lice i nemiran, sjajan pogled, koi izražuje niešta divljeg i užasnoga. Boja njegova lica kao kod većine otmienih urodjenikah od visoke kaste nije ništa tamnia nego li što je u južnih Španjolacah." U cielosti čini utisak vesela da preveselu značaja, no koi je, kao što se sada pokazuje, pod ovom krinkom, kao i pod njegovom uljudnom prijasnostju prema engleskim oficirima, s kojima je stajao u mnogovèrstnim društvenim razmierima, sakrivao ljutu mèržnju i samèrtno osvetoljubje. Njegova žaoba, na koju se je razgovarajući se s visokom engleskom gospodom često vraćao, bila je ta, da mu je istočnoindijska kumpania uzkratila penziu pokojnog Peišve, na koju je mislio da ima pravo kao njegov posinak. Engleske oblasti prezirahu u ovom slučaju, kao i kod Radšaha kurgskoga, kod Rania džanskoga i u više drugih slučajevah pravo posinstva, koje je Hindusu toli sveto. O njegovom imenu opaža se: „Nena Sahib (Sahib reć će gospodin) nije nego nadievak a pravo mu je ime Srinath (sri-natha, t. j. uznositi gospodin), a njegovi počinjenici i prijatelji nasivlju ga: Maharadšah Srinath Bahadur. (Staroindijska rieč mahârâja znamenuje „veliki kralj"; bahadur, novia rieč znači mačonoša). U obćenitom životu nosi malo indijske gospode ime koje im po rodu pridaje pučanstvo, već ona rieč, koju su u svom dietinstvu u zenani (ženskm stanu) najvolili izgovarat, ostaje im kao laskavo ime kroz vas život. Nena nema u Hindostanskom jeziku nikakova smisla, Nena znamenuje died, no njegova okolina zove ga Nena Sahib.

London, 30. rujna. „London Gazetta" javlja da je kraljica najmilostivie zapoviedila, da se pukovnik Henry Havelock, koi upravlja jednom diviziom kr. vojske u istočnoj Indii, promakne na stupanj jednoga generalmajora u vojski. Hrabrog tog oficira nazvali su dakle javni listovi prerano generalom.

Generalstvo odvažilo se je napokon, jedan dio kraljevske artilerie poslat prekozemnim putem u Indiu. Uslied toga došla je u Woolvich zapovied, da se dvie kumpanie artilerie do 10. t. m. priprave za ukèrcanje u Aleksandriu na jedan od southamptonskih parobrodah. Četiri kumpanie od kr. indjenirskoga korpusa, koje su naumne odjedrit u Indiu, bile su jučer u Chathamu pregledane od Sir-John-T.-Burgoyne-a, malone svikolici vojnici nose krimske medalje.

—Zabilježivanja za indijsku podpornu zakladu u Liverpoolu, pri kojoj su tamo živući gèrčki tèrgovci obilato udioništvovali, iznose dosad 9000 funtih st.

Azia.

Jedno pismo iz Kawnpora od 18. sèrpnja kaže: Uzduž ciele gangeske obale poubijani su svi raditelji indiga i željeznički činovnici, sažgane su im kuće a imovina pobarana. Svaku stanicu vidit je tako, kao da ju je strašan potres razorio. Tu se je bèrzo radilo, jer Sipojci su otimali blago i ubijali oficire a lopovi, kojih je posvuda naći, dovèršili su dielo razorenja. Tu nema više nikakve uprave, svekolike okolice naliče ognjenom plamenu, jer svako selo uništuje obližnje miesto a još prije noći postiže i njega ista sudbina. Dojduće godine imat ćemo glad, sada je vrieme žetve, a nitko neradi.

Iz Kalkute, 9. kolovoza piše „Allg. Ztgu": Naše okolnosti pogoršavaju se od dana na dan, revolucia sve se dalje razprostire i već je tik pred vratima. Malone pred našim očima prave se najveća bezčinstva i moramo svaki dan očekivat kakav napad tim većma, što su Kalkutu malone poplavili uskočivši Sipojci, ljudi iz gornje zemlje, razbojnici i ubojice i svi čekaju samo zgodan čas da nas poubijaju i opljačkaju. Svaki dan prispievaju isti u velikom broju a baš jučer došla je službena viest iz Dake, da su se dvie stotine oboružanih plavih onuda provezle da otidju u Kalkutu i da oslobode bivšega kralja audskoga. Vlada sve to znade, pa ipak nečini ništa. Još pred niekoliko danah bila su dva mahomedanca obiešena, jedan što je jedno pismo od delhijskoga kralja odneo bivšem kralju audskom, drugoga jer je pokusio miesto engleske zastave u tvèrdji razvit zelenu maho medansku i tako dati znak na obćenitu bunu. Vi možete iz ove učinjenice vidit, na kako pogibeljnom podu stojimo, pak ipak vlada nečini baš ništa da utaloži prevrat. Istina je, da vojene čete dolaze sa svih stranah no iste se opet pojedince razašilju i razdieljuju po pojedinim štaciama i tako pojedince uništuju. Dinapur pruža žalostan primier o babjoj vladi.

Afrika.

Brestskomu „Oceanu" javljaju, da na zapadnoj obali Afrike opet počima sa starom bezobraznostju cvietat tèrgovina sa cèrncima. Tako se je u Vaidalu pokazalo ništa manje nego osam cèrnačkih brodovah pod amerikanskom zastavom, od kojih su tri pèrvi pohvatani bili po engleskim kèrstarima. Izkèrcanje cèrnoga espapa nenalazi, vele, pod hvaljenom upravom generala Conche, koga kraljica Izabella II. odvažno uzdèržuje u njegovom dostojanstvu, baš nikakvih zapriekah.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Madrit, 4. listopada. Kraljica primila je ostavku predsiednika ministarskoga vieća Narvaeza. Sadašnji ministri ostat će u dielatnosti dok se nesastavi novi kabinet.

Berlin, 4. listopada. Kraljevska glavna banka povisila je u sinoćnoj izvanrednoj konferencii centralnoga odbora mienbeni diskont na 6½ od sto. Lombarski diskont ostat će 6 postotan, no ipak bi se mogo još stegnut.

Vajmar, 4. listopada. Ruska carska porodica odputovala je danas u podne; mala velekneginja opet se je oporavila.

Tèrst 5. listopada. Ogled s vodjenjem vode u Nabrezinu podpunoma pošo je za rukom i svekoliko dielo može se smatrat kao dovèršeno.

Milan 4. listopada. Bèrzojavna štacia u Kremoni otvori a se je dne 3. t. m.

Firenca 2. listopada. Polag posliednjega buletina o naasku vojvodinje Anne povećala se je groznica a ospice su se sasvim sakrile.

Rim, 1. listopada. Sveti otac papa zapoviedio je da se občinama i provinciama za namirivanje troškovah za smieščenje inostrane vojske nametnuta svota za god. 1857. umali za 150.000 škudah.

London 3. listopada. Pèrve čete, koje prieko Sueza prekozemnim putem idu u Indiu, već su odjedrile. Poleg viestih ovamo prispievših iz Kalkute Luknov se je jošte dèržao dne 14. kolovoza. Iz Lizbone javljaju, da se je žuta groznica tamo slabo razprostranila. Današnji „Morning Post" javlja da je miera za konjadiu od 5 stopah 6 palacah obaljena na pet stopah 5 palacah a za piehotu od 5 stopah 5 palacah na 5 stopah 4 palca kao i to, da je doba novakah, koja je dosad bila medju 18. i 25. godinom, raztegnuta do 30. godine. Novačenje napreduje povoljno. U posliednjih šest nedieljah bilo je od prilike 1500 momakah sakupljeno; no u buduće po svoj prilici podvostručit će se broj za isto vrieme. Još 10.000 momakah narodne vojske (milicie) popisat će se i tako popunit će im se broj do 25.000 momakah.

Viesti iz Kine slažu se u tom, da je bezposlenost Englezah znatno podkriepila Kineze u odluci, da im se opru. „Sieverna Pčela" potvèrdjuje ove viesti i dodaje k tomu; „Kinezi postaju oholii time, što još traje tèrgovina u Shanghaju, Vampoi i ostalim lukama. „Valjda bez nas nemogu biti Evropljani!" misle oni. Korist svekolike Evrope zahtieva, da što više, potrebno je za pokazat preteznost naše civilizacie nad kineskom, da se što je većma moguće popravi pogrieška učinjena po Englezima i energičnim naredbama dokaže Kinezima, da je Evropa preteżnia od njih. Zato je neobhodno potrebno da se stavimo u neposredni savez s vladom u Pekingu i da na nju dielujemo neposlužujući se posredovanjem provincialnih gubernatorah.

Srebro od 5. listopada	5⅛ fr.
Carski dukati	7¾ „

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 14380 (Fin.—46) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Nachdem die am 30. September 1857 in Folge h. Kundmachung vom 29. August 1857 Z. 12546 abgehaltenen Konkurrenz-Verhandlung wegen Verfrachtung des Aerarial-Tabakmaterials von beiläufig 2000 Zentner und anderer Gefällsartikel, als Gefässe, Geschirre und Embalagen etc. vom Tabakverschleiss-Magazine zu Fiume an jenes zu Zengg für das Verwaltungsjahr 1858 kein entsprechendes Resultat geliefert hat, so wird am 24. Oktober l. J. um 10 Uhr Vormittags bei dieser Bezirks-Direktion eine neue mündliche Minuendo-Lizitation, wobei auch schriftliche bis vor dem Beginne der Lizitation eingelegte Offerte angenommen werden, unter den in der obgedachten Kundmachung enthaltenen und durch das Amtsblatt der Agramer deutschen Zeitung vom 4., 14. und 19. September 1857 Nr. 201, 208 und 213, dann der Narodne Novine vom 4., 9. und 12 September 1857 Nr. 201, 204 und 207 verlautbarten Bedingungen abgehalten werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Fiume den 30. September 1857.

Nr. 5170 civ. (Izv.—350) (3—1)

Edikt.

Ueber Ansuchen des Fräuleins Pauline Zernčić, wird die Einleitung der Amortisirung des angeblich in Verlust gerathenen dd. Agram 18. Dezember 1821 vom Johann Nep. Sandor zu Gunsten der Johann Zernčič'schen Verlassmassa über 400 fl. W. W. ausgestellten Schuldscheines bewilligt.

Es wird daher Jeder, der auf diesen Schuldschein was immer für einen Rechtsanspruch hat, hiemit aufgefordert, sich bei diesem Gerichte binnen Jahr und Tag sogewiss anzumelden, widrigenfalls auf einerliches Ansuchen der Bittstellerin die besagte Obligation als null und nichtig erklärt werden würde.

K. k. Comitats Gericht

Waradin am 19. September 1857.

Novak. Fohn.

Nr. 10068 (Izv.—349) (3—1)

Avviso di Concorso.

Pel rimpiazzamento del posto di Guardiano Sanitario reso si vacante presso l' I. R. Espositura in Cardak, al quale è congiunto il soldo di annui fiorini 150 nonchè un pausciale di montura di annui fiorini 24 ed il godimento dell' alloggio in Natura, viene aperto il concorso coll' avvertimento, che gli aspiranti dovranno presentare fino al di 20. Ottobre Anno corrente le loro suppliche debitamente corredate all' I. R. Ispettore Marittimo in Segna pel tramite della preposta Autorità, la quale vi aggiungerà la rispettiva tabella di qualificazione.

Dall' I. R. Comando Generale Provinciale

Zagabria li 17. Settembre 1857.

Br. 1554—1857 (Izv.—348) (3—2)

Doknadni oglas.

Pri odlučenoj za dan 19. listopada u sl. kr. gradu križevačkom dražbi, kojom će se vinarina i drugo pi je u najam dati, ustanovljena je za pobiranje takse od 1 vedra vina u 1 fr. 30 kr.

od 1 „ piva u — fr. 40 kr.

od 1 „ rakie u 2 fr. — kr.

što se svima, koji bi naumili spomenutu vinarinu u najam uzeti, do znanja stavlja.

Od poglavarstva sl. kr. grada križevačkog dne 1. listopada 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnic Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 8. LISTOPADA 1857. Broj 229.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Početkom ovoga mieseca počimlje se posliednji tečaj ovih novinah za tekuću godinu; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole besodvlačno podpunu predplatu na „odpravničtvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Tko nekani list daije dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Cesarski patent od 19. rujna 1857, kojim se uslied novčanoga ugovora, ddo. u Beču 24. siečnja 1857, proglašenoga u dèržavnom listu, kom. XXIII. br. 101 od god. 1857, izdaju za svukoliku cesarevinu ustanove za uredjenje novčanstva.

Mi Franjo Josip pèrvi, po božjej milosti cesar austrijanski, itd. itd.

Da se novčanstvo cesarevine Naše uredi onako, kao što je ustanovljeno u ugovoru novčanom, ddo. u Beču 24. siečnja 1857, proglašenom u dèržavo-zakonskom listu, kom. XXIII. br. 101 od god. 1857, obnašli smo za debro, posluhnuv Naše ministre i čuvši vieće Naše dèržavno, propisati za svukoliku cesarevinu ustanove sliedeće:

Članak 1. Zakoniti zemaljski novci i novci savezni, ustanovljeni ujedno s dèržavami saveza niemačkoga, kovat će se iz srebra, sitni pako novci iz srebra i bakra.

Novci, iz zlata kovani, valjat će kao novci za tèrgovinu.

Članak 2. Svakomu novcu, koi se u buduće bude kovao, a tako i novcem, koji su kovani s godišnim brojem 1857, uzimat će se za temelj funta, imajuća težu od pet sto grammah.

Ova će se funta u kovnicah Naših uvesti kao jedina (izklopna) teža novčane, i bit će u svèrhu ovu razdieljena u tisućine (dielove tisućne). Tisućina dieli se nadalje u postupnosti desetičnoj (decimalnoj); desetina tisućine zvat će se: as.

Članak 3. Čistina od svih novacah izražuje se u tisućinah.

Pri odlučivanju, koliko čistine imadu novci srebèrni, ima se uporavljivati prokus iliti proba na mokro.

Pri odlučivanju, koliko čistine imade u novcih zlatnih iliti cekinih, postupat će se onako, kao što je ustanovljeno u novčanom ugovoru ddo. u Beču 24. siečnja 1857.

Članak 4. Zakonska zemaljska novčana miera bit će miera od četèrdeset i pet forintih.

Iz jedne funte čistoga srebra kovat će se četèrdeset i pet forintih.

Forinta (florenus) bit će austrijanska novčana jedinka, a dieli se forinta ova u stotinke, svaka pak stotinka u desetine.

Novci, po ovoj mieri novčanoj kovani, zovu se novci „vrednote austrijanske.“

Članak 5. U vrednoti austrijanskoj kovat će se:

Novacah zemaljskih:

a) dvoforintnici $22\frac{1}{2}$ iz jedne funte čistoga srebra,
b) forintnici 45 iz jedne funte čistoga srebra,
c) četvèrtforintnici 180 iz jedne funte čistoga srebra.

Novacah saveznih:

d) savezni taliri-duploni (troforintnici), 15 iz jedne funte čistoga srebra,
e) prosti savezni taliri (poldruga forinta), 30 iz jedne funte čistoga srebra.

Novci, pomenuti pod a), b), d) i e), imat će u sebi $^{900}/_{1000}$ čistoga srebra i $^{100}/_{1000}$ bakra, s toga će vagati

a) $20\frac{1}{4}$ dvoforintnika
b) $40\frac{1}{2}$ forintnika
d) $13\frac{1}{2}$ savezna talira-duplona (triforintnika)
e) 27 prostih saveznih talirah (poldrugih forintih)

} jednu funtu.

Četvèrtforintnici (c) imat će u sebi $^{520}/_{1000}$ čistoga srebra i $^{480}/_{1000}$ bakra, s toga će $93\frac{6}{10}$ četvèrtforintnikah vagati jednu funtu.

Promier ustanovljuje se:

a) kod dvoforintnikah na 36
b) kod forintnikah na 29
c) kod četvèrtforintnikah na 23
d) kod saveznih talirah-duplonah (troforintnikah) na 41
e) kod prostih talirah saveznih (poldrugih forintih) na 33

} milimetarah.

Članak 6. Pri kovanju novacah neće se u ime tako zvanoga **remedija** u ničem prikraćivati ni čistina ni teža njihova.

U koliko nebude moguće dèržati se podpune iliti absolutne točnosti kod svakoga pojedinoga novca, dopušta se kao skrajnji odstup glede na više ili manje, koi nadilaziti nesmije

a) pri dvoforintniku $^{3}/_{1000}$ u čistini i 3 tisućine u teži;
b) pri forintniku $^{3}/_{1000}$ u čistini i 4 tisućine u teži;
c) pri četvèrtforintniku $^{5}/_{1000}$ u čistini i 10 tisućinah u teži;
d) pri saveznom taliru-duplonu (troforintniku) $^{3}/_{1000}$ u čistini i 3 tisućine u teži;
e) pri prostom taliru saveznom (poldrugej forinti) $^{3}/_{1000}$ u čistini i 4 tisućine u teži.

Članak 7. Austrianski zemaljski novci, koji se po članku 5. kovali budu, imat će na licu popèrsje Naše s napisom:

FRANC. JOS. I. D. G. AUSTRIAE IMPERATOR

a na obličju cesarskoga orla, pod kojim će bit izražene vriednosti 2 Fl. 1 Fl. $\frac{1}{4}$ Fl., s napisom u okolo:

HUNG. BOH. LOMB. ET VEN. GAL. LOD. ILL.
REX A A

i s godištem, kojega su novci kovani.

Rub će bit gladak i sadèržavat će u udubljenih pismenih poslovicu Našu:

VIRIBUS UNITIS.

Članak 8. Na licu saveznih novacah bit će Naše popèrsje s napisom u okolo: FRANZ JOSEPH I. V. G. G. KAISER V. OESTERREIH. Na naličju pako bit će cesarski orao s napisom okolo za talire-duplone:

ZWEI VEREINSTHALER ... XV EIN PFUND
FEIN

a za proste talire:

EIN VEREINSTHALER ... XXX EIN PFUND
FEIN

i godište, kojega su novci kovani. Rub bit će gladak i sadèržavat će u udubljenih pismenih poslovicu Našu:

MIT VEREINTEN KRÄFTEN.

Članak 9. Sitnih novacah kovat će se: Novci od deset i od pet stotinkih iz srebra, i novci od tri i od jedne stotinke, zatim novci od pet tisućinah iz bakra.

Članak 10. Srebèrni sitni novci kovat će se tako, da će petsto komadah od deset stotinkih, i hiljada komadah od pet stotinkih imati u sebi jednu funtu čistoga srebra. Novci od deset stotinkih sastojati će iz $^{500}/_{1000}$ čistoga srebra i $^{500}/_{1000}$ bakra, a novci od pet stotinkih iz $^{375}/_{1000}$ čistoga srebra i $^{625}/_{1000}$ bakra. S toga će 250 komadah od deset stotinkih i 375 komadah od pet stotinkih vagati jednu funtu. Odstup sitnoga novca srebèrnoga glede na više ili manje nesmije, što se tiče čistine, nadilaziti $^{5}/_{1000}$, a što se tiče teže, 10 tisućinah. Promier ustanovljuje se pri novcu od deset stotinkih na 18, a pri novcu od pet stotinkih na 16 millimetarah. Na licu od novacah ovih bit će Naše popèrsje s napisom u okolo:

FRANZ JOSEPH I. V. G. G. KAISER V. OESTERREICH, na naličju pako napis „10“ odnosno „5“, viseća nada tim austrijanska cesarska kruna, napis „Scheidemünze“ i godište, kojega je novac kovan, sve to opasano granom od lovorike i palme. Rub bit će zariezkan (rebrovit).

Članak 11. Pri kovanju bakrenih sitnih novacah kovat će se sto i petdeset stotinkih iz jedne funte bakra. Bakreni sitni novci bit će sliedeći: novčići od tri stotinke, novčići od jedne stotinke, novčići od pet tisućinah. Promier ustanovljuje se za novčiće od tri stotinike na 25, za novčiće od jedne stotinike na 19, a za one od pet tisućinah na 17 millimetarah. Na licu bakrenih novacah bit će okrunjeni cesarski orao s napisom u okolo:

K. K. OESTERREICHISCHE SCHEIDEMÜNZE.

Naličje imat će u viencu od hrastova lištja broj stotinkih „3“, „1“ ili „$^{5}/_{10}$“, a poda tim godinu koje je novac kovan. Rub bit će gladak.

Članak 12. Probušeni ili inako, a ne običnim okolovanjem, u teži umaljeni, a tako i krivotvoreni novci srebèrni i novci sitni neimaju se ni kod dèržavnih ni kod javnih pienezničah, ni u promietu privatnom primati kao platež.

Članak 13. Sliedeći novci kovat će se iz zlata:

1. Krunaš od $^{1}/_{50}$ funte čistoga zlata;
2. Polu-krunaš od $^{1}/_{100}$ funte čistoga zlata.

Članak 14. Krunaš i polu-krunaš zovu se „Savezni zlatnjaci.“ Sumiesni razmier saveznih zlatnjakah ustanovljuje se na $^{900}/_{1000}$ zlata i $^{100}/_{1000}$ bakra. Po tem će dakle 45 krunašah i 90 polu-krunašah činiti jednu funtu. Promier ustanovljuje se pri krunašu na 24 millimetra, a pri polu-krunašu na 20 millimetarah. Lice ovih zlatnjakah imat će Naše popèrsje s napisom u okolo:

FRANZ JOSEPH I. V. G. G. KAISER V. OESTERREICH.

Na naličju bit će ime od novca i godište, kada je kovan, u otvorenom viencu od hrastova lištja s napisom u okolo:

VEREINSMÜNZE,

od ozdola, pri krunašu

50 EIN PFUND FEIN,

a pri polu-krunašu

100 EIN PFUND FEIN

Rub bit će gladak, i sadèržavat će s udubljenimi slovi Našu poslovicu:

MIT VEREINTEN KRAEFTEN

Članak 15. Što se tiče većega ili manjega razmierja, neće odstup, dèržeći se načela. u članku 6 izraženoga, smiet glede čistine iznositi kod pojedinih komadah, t. j. kod krunašah i kod polu-krunašah više nego $^{2}/_{1000}$, u teži pako ne više nego 2 i pol tisućine.

Članak 16. Savezni zlatnjaci nemogu se smatrati kao plateźno sredstvo umiesto zakonite vrednote sreberne; s toga niti se može itko siliti, primat ih umiesto zakonitih novacah srebèrnih.

Glede primanja saveznih zlatnjakah kod pienesnicah dèržavnih povladjujemo Našega ministra financiah, da učini naredbe, primierene novčanom ugovoru od 24. siečnja 1857.

(Konac će sliediti).

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Mletke, 4. listopada. Zaključajući poleg naredabah dosad ustanovljenih mogla bi Nj. c. k. visosti gospodin nadvojvoda Ferdinad Maksimilian i gospoja nadvojvodinja Karolina ovamo prispieti dne 11. t. m., da poslie kratkog bavljenja odputuju u Išl, gdie se sada nalazi carski par.

Dne 12. listopada predat će se napokon konačno željeznička pruga medju Kokaljom i Treviljom i uslied toga svakolika željeznica mletačko-milaneska obćen tom prometu. Vožnja od ovud u Milan traje deset urah; odilazi se u jutro u 6 satih 39 min. (da se mogu putnici na Lloydovim parobrodu, koi iz Tèrsta u Mletke o 6. uri prispieva, došavši poslužit istim podvozom) zatim u 11 satih 19 minutah prie podne a napokon u 9 satih 43 minute po noći, tako da će se svaki dan izvodit tri neposredne vožnje medju oba kraja željeznice. Budući da su sati za odlazak uredjeni po milaneskoj uri i jer se imaju poleg toga ravnat, nastat će na južnim štaciama mešta razlike u vremenu i to tako, jer na primier mletačka ura prispodobljena s milaneskom ide od iste ranie za četvèrt sata (točno za 12 minutah 36 sekundah), tako da će se odlazit od ovuda za četvèrt sata poslie vremena naznačenoga na vozbenom planu.

Medju imenene inostrance, koji će dojduće zime ovdie boravit, spada medju ostalim i bivši bavarski ministarski predsiednik knez Oettinger-Wallerstein.

„Grazer Ztg.“ javlja pod 8. t. m. „Za više satih zakašnjeni dolazak današnjega bečkoga jutarnjega podvoza bio je prouzročen nalnom nezgodom dogodivšom se na štacii Kapfenberg. Mürzthal bio je naime napunjen gustom maglom kroz što je nemoguće bilo signalizirat i tako su se kod imenovane štacie poštanski i dolazeći mu naproti teretni podvoz sukobili. Kao što se čuje nisu se samo obe makine razdrobile, već su žaliboże poginula i dva ložitelja a nekoliko ljudih službeničkog osoblja bilo je ranjeno. Život putnikah sačuvao je svemogući.“ Poznato nam je da se na nikim pruskim željeznicama nalaze takve priprave, koje čine, da nije moguće da bi se takova što god dogoditi mogle, budući da je svaki željeznički čuvar stavljen u mogućnost a i naloženo mu je da električnim signalima naznači stanje željeznice kad prolaze pojedini željeznički podvozi.

Dne 29. pr. m. bio je neoženjeni tèrgovac Ferdinand B. rodjen iz Tèrsta i bivši na stanu u gostionici k zlatnoj kugli na Videnu u Beču uapšen zbog toga, što je jednu krivu mienicu na bečku tèrgovačku kuću Sch. u iznosku od 10.000 f. potegnutu predočio i što je izvabio ure u vriednosti od 204 f. Kod preslušanja tako je smućeno govorio, da nije bilo sumnje, da je s uma sišo i potrebno je bilo dati ga istražit po liekarima. Rezultat ove istrage bio je taj, da je isti kao ludjak spoznat i u c. k. ludnicu odpravljen bio.

— Nj. veličanstvo kralj belgijski vratio se je dne 30. pr. m. sa svojega imanja na komskom jezeru u svoje dèržave. On je prenoćio 30. u Kiavenni.

Turska.

R — b k. U — cu sa svèrhom rujna. (Dopis Narodnih Novinah.) Nakanio sam Vam danas javit, što sam dalje sazno o bosanskim ocima franciškanima s Plehana, da tako izpunim rieč zadatu Vam prigodom priobćenja njihova oslobodjenja od robije carigradske i odlazka iz istog u Tèrst. Što god mi je pako u momu putničkomu položaju uza sve nastojanje za rukom pošlo dalje o spomenutim čč. oo. doznati, jest samo to, da su oni otišli u Rim; svojevoljno ili po višjem nalogu? to neznam. Nu po svoj prilici bit će posliednje, jer znamo da je i naš prevriedni o. I. F. Jukić iz carigradske tamnice poslan bio u isto miesto. Lahko dakle da se je izpunio oni glas, koga je odmah iza onoga dogadjaja na Plehanu donie „Sèrbski Dnevnik“, da je t. j. reko čestiti sultan, da će rečene oce poslat u Rim sv. o. papi, neka im on, kako zna da je pravo, sudi. — Toliko po čuvenom o tomu, o čemu, ako kad izviestniega doznam, neću ako bog da, propustim da Vam nejavim, a danas ću, kad sam već pri peru i kad ću poštarinu plaćati, još koju prozborit o jednoj, koju bosanski rodoljub u vašim krajevima počutit mora, neugodnosti, te koja je: što su svagdie skoro tako hèrdjavo poznati s Bosnom i stanjem stvarih u njoj, da oni, koji i o najdaljim stranama Europe vèrlo dobre pojme imaju, jedva znaju, na kojoj strani leži spomenuta slavensko-turska pokrajina. Pa baš kad se i s odličniima čoviek sastane, često izvan sebe ostati mora, kakva mu čudnovata pitanja o Bosni stave, da im ih razjasni. Ja medjutim ovako samo sažaljujem, a svu krivnju obaram na same nas Bošnjake, a navlastito dopisnike novinarske novih vremenah, koji bi, ako bolje poznanje što vrieđi, mnogo koristnie i vrieme i sèrnilo potrošili a pero iztupili i ruke umorili na članke toga sadèržaja, nego pišuć bezhasnovite lamentacie vèrhu raznih nepravdah, koje lamentacie ne samo da ničim dobrim neurode, s njih mnogi i mnogi, koi bi rado dragovoljnie možebit nego druge mnoge krajeve Bosnu proputovali, ali makar i najposlie i ovu pohodili, — od toga odustati moraju, jerbo se boje, da glavah više doma neće donieti. Neka medjutim nitko nemisli, da ja ovim hoću da kažem, da naši dopisnici javljaju šta više, nego se zbilja dogadja, jer žaliboże znam da je sve, što dodje u novine samo izbor nasiljah i nepravdah, nu to samo velim, da je dosta stvar pripoviedati historično, a proći se mnogoga jad kovanja. Treba znati, da nigdie na svietu nije pravde bez krivde, a to ne kao da nigdie nebi bilo ljudih, kojima je do ovoga stožera moralnosti stalo, već jer nisu ovaki svi. — Toliko mišljah, da sam moro reći o ovomu, da opravdam gore navedeno mnienje, da smo t. j. mi sami krivi, da naša braća u ovim krajevima ništa nego obično hèrdjavim o nama ideama ponjaju, što je ne samo neugodno, nego i doseono. Barem je meni više putah dodijalo ubaviešćujuć ljubopitne zapitivaoce o protivnom stanju stvarih naših, nego su sami u pameti imali.

Njemačka.

„Nordu“ pišu iz Berlina bèrzojavnim putem: „Napoleon neće tako bèrzo posietit našeg dvora, no ipak će ga svakako posietit još tečajem ove godine.“

Rusia.

Petrograd, 22. rujna. Redukcia korpusa gvardie i grenadirah, o kojoj se je već toliko i tako dugo govorilo, zbila se je napokon. Prikaz ratnoga ministra, general-adjutanta Suhozaneta o tom u formi malene knjige datuje dotičnu zapovied carevu od 6. kolovoza 1856, to nosi datak od 19. kolovoza 1857. Kad se je rat svèršio, sastajao je korpus gvardie iz 36 aktivnih, 24 pričuvnih i 12 zastavnih batalionah. Isto tako grenadirski korpus. Odsele sastojat će korpus gvardie a i granadirski iz 24 aktivnih i 12 zastavnih batalionah. Izvan toga umaljeni su i bataljoni, odstranjeno je sve što je bilo suvišno i stegnuto je na ono, što je u istinu potrebno.

Francezka.

Pariz 30. rujna. Niekadašnji turski ministar izvanjskih poslovah, Ethempaša doći će, vele, na miesto Djemilbeja kao poslanik ovamo.

Francuska i Engleska složile su se prijateljskim načinom u tom, da u protuslovju s ugovorom od 1815. god. može Francuska umnožit svoju vojsku u istočnoj indii. Miešovita prevozna ladja „L'Yonne“ izabrana je od vlade, da francusku pomorsku piehotu i artileriu odveze u Pondichery.

Pariz 1. listopada. List „Revue Contemporaine“ koi se danas izdaje dosta očito naznačuje, da će po svoj prilici sastanak u Štutgartu za sobom povući sklopljenje jednoga ugovora medju Francuskom i Rusiom.

Laskaju se gdiegdie još svejednako ufanjem, da će porta tako daleko tierat svoju uljudnost prema francuskoj, da neće imat ništa proti tomu, ako se učini baš pravo sjedinjenje dunavskih kneževinah i iste se stave pod zajedničkoga vladara to jest pod tom pogodbom, da sultanu ostane pravo potvèrde. No od sastanka u Osbornu može se uzeti kao za cielo, da će administrativno složenje biti sve, što je preostalo od rumunskih sanjariah. Ta Rumunima ostaje uviek pravo postati narodom, što još dosada nisu.

Velika Britania i Irska.

London 1. listopada. Uslied viestih današnjega „Times-a“ tolika je viernost pučanstva pendžabskoga, da se tamo kupi vojska od 30 hiljadah momakah. Serdar biratski ponudio se je Englezima, da će poći s njima proti buntovnicima. Jedan drugi poglavar pendžabski nagovara pučanstvo, neka podupire Engleze. Stanovnici od Kalkute podnieli su molbenicu, da se grad stavi u stanje obsade.

Isti list uvierava, da je blokada Kantona proglašena zato, jer su Amerikanci i drugi inostranci hotieli da počmu tèrgovat s gradom.

Engleska štampa počela je posliednje vrieme bojažljivo očekivanje svoga občinstva pripravljat na dugačku stèrpljivost. Čini se da uvidja, da stvari u Indii zahtievaju svoje vrieme isto tako a možebiti i više kao obsada Sevastopolja. Na miesto odviš samosviestnoga i preuzetnoga zahtievanja, da se čim prije potlači ustanak, stupilo je umierenie i opreznie vladanje; redaktori neproždiru po tucet buntovnih Sipojacah za zajutrak i neumaču Delhi u svoj čaj; buntovnici nisu više strašljivci, koji iznemažu pred samom dahom engleske hrabrosti. Miesto toga čitamo najrazumnia uvažavanja u engleskim listovima; mi nalazimo n. p. u „Globu“ sliedeće znamenito priznanje: „dočim se uzdamo u to, da nećemo više dobivat viestih o velikoj kakvoj nezgodi, ipak moramo naše čitatelje opomenut, da se neka nenadaju, da će dojduća dva mieseca dospievat sasvim dobre viesti. Miešovit značaj glasovah, koje su posliednje dvie tri pošte doniele, po svoj prilici bit će i značaj dojdućih poštah. Opisima junačkog opora, smielih pobiedah i uznosite hrabrosti bit će, kao što se bojimo, pridružena i mnoga izviešća o žalostnim dogadjajima, kao što je naravno kod tako strašne i očajane borbe. Nemamo, kao što opet ponavljamo, nikakova razloga nadat se, da će se dogodit kakva velika i odlučna promiena na bolje, da će prodrieti valovi osvete pred trećom nedieljom mieseca listopada, kad će po svoj prilici doći pèrva veća četa podkriepljenjah poslatih iz Engleske na glavna pozorišta pobune.“ Ovaj jezik lista, koi nije opozicionalan, — što valja veoma uzeti na um — naznačuje drugo, mnogo ozbiljnie pojavljenje stvarih u Indii, nego što se je dosad pokazalo u Engleskoj i potreba da se kaže, da je moguće, da je i to još samo tako kazano, da se strah občinstva nepoveća.

— Iz jednoga pisma iz Kalkute od 8. kolovoza upravljenoga na „Allg. Ztg“ doznajemo, da se gospoja glavnoga upravitelja engleskoga u Indii u potaji pripravlja na put. Njezin dolazak u Englesku kazat će više nego sva dosadanja izviešća njezinoga supruga.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz 6. listopada. Polag „Pays-a“ podneo je španjolski kabinet dne 1. t. m. svoju ostavku; Narvaez ostavio je dne 3. svoje miesto. Kao što se čuje preuzet će Lersundi privremenu upravu kabineta. Bravo Murillo ostavlja Pariz da odputuje u Madrit. Narvaez odputovao je, vele, već u Pariz.

Berlin 6. listopada. Jučer je ovamo prispeo kralj saksonski.

Parma, 3. listopada. Službena „Gazzetta“ sadèržaje naredbu vladarice, kojom se daje na znanje preustrojenje parmezanskoga carinarstva postavše potrebnim uslied sa 30. rujna t. g. nastupivšega razvèrgnuća austriansko-taljanskoga carinskoga saveza. Provozne carine ukinute sû u istoj.

Firenca, 3. listopada. Velika kneginja Anna nalazi se mnogo bolje, groznica se gubi, osutak opet se je pokazao i bolestnica spavala je niekoliko satih mirno.

Rieka, 4. listopade. C. k. pomorska akademia otvorila se je danas svečano.

Bečka bùrza

dne 7. listopada 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	81 1/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	82 13/16
dto . . . . » 4 1/2 %	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » 1839, » 100 »	
» » » » 1854, » 100 »	106 7/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	969
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	600
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	279 3/4
Dionice sieverne željeznice . . . po 1000 f.	1750
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičke-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	232 1/2
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	539
» » Lloyda u Tèrstu . » 500 »	860
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	200 7/8
Južno-sieverna niemačka savezna željez »	203
Tisna željeznica . . . . »	200 3/4
Lombardezko-mlietačka željeznica . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	105 1/8
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	152
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	104 3/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	76 3/4
Lipsko za 100 for. . . . . »	152
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-9 1/2
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	103 1/8
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	121 1/4
Pariz za 300 frankah . . . . »	121 1/2
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	264 1/2
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	7 5/8
Srebro od 15. rujna	5 7/8

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 15089 (VI—63) (4—4)

Obznana.

Kao što se kaže u XXIX. komadu br. 134 dèrž. zak. lista od godine 1857., ona ista vojnička oprostnina od godine 1857. u iznosku od tisuće petsto (1500) for. sr. valjat će nepromienjena i za godinu 1858.

Oni, na koje dodje dojduće godine red u dužnosti vojničkoj, te će polag §. 5. propisa o zamieni u službi vojničkoj od 21. veljače 1856. (dèrž. zak. lista od god. 1856. kom. VII. br. 27, a zem. vlad. lista 1856 I. razd. kom. I. br. 9, str. 11.) položenjem oprostnine od 1500 for. sr. izkupit se od dužnosti vojničke, valja da svakako tečajem mieseca listopada t. g. mole u vlasti političke, da ih ova predbilježi, inače bo bit će si sami krivi, ako se nebi imao nikakov obzir na njihove kažnije molbenice.

U Zagrebu dne 15. kolovoza 1857.

Od c. k. hèrv. slav. namiestničtva.

Nr. 5221 civ. (Izv.—351) (3—1)

Edikt.

Von dem k. k. Comitats-Gerichte Warasdin wird bekannt gegeben, es sei die freiwillige Versteigerung des den minderjährigen Erben der verstorbenen Ehegatten Stefan und Theresia Delimar gehörigen, in der langen Gasse zu Warasdin unter C.-Nr. 210 gelegenen Hauses sammt Hof und Garten im Ausrufspreise pr. 1400 fl. CMz. so wie auch der in die Verlassenschaft des Stefan Delimar gehörigen beweglichen Sachen, als Kleidung, Wäsche, Einrichtungsstücke u. s. w. bewilligt, und zur Vornahme derselben die erste Tagsatzung auf den 16. November, die zweite aber auf den 14. Dezember d. J. und die folgenden Tage, jedesmal Vormittags 9 Uhr in dem genannten Hause angeordnet worden.

Hievon werden Kauflustige mit dem Beisatze verständigt, dass die Lizitationsbedingnisse in der hierortigen Kanzlei eingesehen werden können.

Weil die Versteigerung auf freiwilliges Ansuchen der Eigenthümer erfolgt, so bleibt den auf das zu veräussernde Haus versicherten Gläubigern ihr Pfandrecht ohne Rücksicht auf den Verkaufspreis vorbehalten.

K. k. Comitats-Gericht

Warasdin am 26. September 1857.

Novak. Fohn.

Nr. 10068 (Izv.—349) (3—2)

Avviso di Concorso.

Pel rimpiazzamento del posto di Guardiano Sanitario reso si vacante presso l' I. R. Espositura in Cardak, al quale è congiunto il soldo di annui fiorini 150 sonchè un pausciale di montura di annui fiorini 24 ed il godimento dell' alloggio in Natura, viene aperto il concorso coll' avvertimento, che gli aspiranti dovranno presentare fino al di 20. Ottobre Anno corrente le loro suppliche debitamente corredate all' I. R. Ispettore Marittimo in Segna pel tramite della preposta Autorità, la quale vi aggiungerà la rispettiva tabella di qualificazione.

Dall' I. R. Comando Generale Provinciale

Zagabria li 17. Settembre 1857.

Nr. 14380 (Fin.—46) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Nachdem die am 30. September 1857 in Folge h. Kundmachung vom 29. August 1857 Z. 12546 abgehaltenen Konkurrenz-Verhandlung wegen Verfrachtung des Aerarial-Tabakmaterials von beiläufig 2000 Zentner und anderer Gefällsartikel, als Gefässe, Geschirre und Einbalagen etc. vom Tabakverschleiss-Magazine zu Fiume an jenes zu Zengg für das Verwaltungsjahr 1858 kein entsprechendes Resultat geliefert hat, so wird am 24. Oktober l. J. um 10 Uhr Vormittags bei dieser Bezirks-Direktion eine neue mündliche Minuendo-Lizitation, wobei auch schriftliche bis vor dem Beginne der Lizitation eingelegte Offerte angenommen werden, unter den in der obgedachten Kundmachung enthaltenen und durch das Amtsblatt der Agramer deutschen Zeitung vom 4., 14. und 19. September 1857 Nr. 201, 208 und 213, dann der Narodne Novine vom 4., 9. und 12 September 1857 Nr. 201, 204 und 207 verlautbarten Bedingungen abgehalten werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Fiume den 30. September 1857.

Nr. 5170 civ. (Izv.—350) (3—2)

Edikt.

Ueber Ansuchen des Fräuleins Pauline Zeraèić, wird die Einleitung der Amortisirung des angeblich in Verlust gerathenen dd. Agram 18. Dezember 1821 vom Johann Nep. Sandor zu Gunsten der Johann Zeraèić'schen Verlassmassa über 400 fl. W. W. ausgestellten Schuldscheines bewilligt.

Es wird daher Jeder, der auf diesem Schuldschein was immer für einen Rechtsanspruch hat, hiemit aufgefordert, sich bei diesem Gerichte binnen Jahr und Tag sogewiss anzumelden, widrigenfalls auf einerliches Ansuchen der Bittstellerin die besagte Obligation als null und nichtig erklärt werden würde.

K. k. Comitats-Gericht

Warasdin am 19. September 1857.

Novak. Fohn.

Nr. 11297—1857 (DS.—114) (3—2)

Concurs-Ausschreibung.

Zur provisorischen Wiederbesetzung einer beim k. k. Bezirksamte Bosiljevo in Erledigung gekommenen k. k. Bezirksamts-Kanzlistenstelle mit dem Gehalte jährlicher drei Hundert fünfzig Gulden CMz. und der Anwartschaft auf die Vorrückung in den definitiven Stand wie auch in letzterem in den höheren Gehalt mit 400 fl. CMz., wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Diejenigen, welche sich um diese Stelle zu bewerben gedenken, haben ihre mit den Nachweisungen über das Lebensalter, die zurückgelegten Studien, praktische Befähigung, politische und moralische Haltung, bisherige Dienstleistung und vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer südslavischen Sprache belegten Gesuche, und zwar: wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstehung, sonst aber im Wege ihrer unmittelbar vorgesetzten Behörde (die Militärs mit Beachtung der hohen Kriegs-Ministerial-Verordnung vom 31. Dezember 1852 Z. 5156) binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung der gegenwärtigen Konkurs-Ausschreibung in der Agramer Zeitung gerechnet, dem k. k. Bezirksamte Bosiljevo einzusenden, und schlüsslich im Gesuche anzuführen, ob und in welchem Grade sie mit Beamten der k. k. Bezirksämter in Croatien und Slavonien verwandt oder verschwägert sind.

K. k. Comitatsbehörde

Agram am 29. September 1857.

Br. 2748—1857 p. (Izv.—242) (3—3)

Natiečaj.

Za popunjenje od 1. studenoga t. g. izpražnit se imajućeg miesta občinskog glavara ovdie u Daruvaru, s kojom službom skopčana je plaća od godišnjih 300 fr. sr., razpisuje se ovim natiečaj do 15. listopada t. g.

Natiecatelji, koji bi isto miesto polučiti htieli, imadu svoje molbenice sa sviedočbami vèrhu dobe, ponašanja u ćudorednom i političkom obziru, izučenje školah, znanja i pisanja jezikah slavonskog i niemačkog, dosada obavljenih službah i u obće inog znanja, providjene prieko svojih predpostavljenih poglavarstvah do rečenog roka amo podnieti.

Što se ovim do obćeg znanja stavlja.

U Daruvaru dne 20. rujna 1857.

C. k. kot. predstojnik

Cekuš.

Br. 2116 p. (Izv.—340) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k kot. ureda modrušpotočkog stavlja se do obćeg znanja, da će se pravo pobiranja občinskog nameta od potrošarini podvèrženih tecivah, kao od vina, pive, rakie i mesarenja za upravnu godinu 1857-58 t. j. od 1. studenoga 1857, do posliednjeg listopada 1858 na sliedeće dane iznajmit, i to:

1. za političku občinu Ozal dne 14. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni občinskog ureda u Ozlu;
2. za političku občinu Ribnik dana 15. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni občinskog ureda u Ribniku;
3. za političku občinu Netretić dana 16. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni občinskog ureda u Netretiću.

Uvieti dražbe mogu se u pisarni ovog c. k. kot. ureda kao i kod pojedinog občinskog ureda u navadnim satima uviditi.

U Modrušpotoku dne 24. rujna 1857.

C. k. ureda ravnatelj

M. Matković.

Br. 1554—1857 (Izv.—348) (3—3)

Doknadni oglas.

Pri odlučenoj za dan 19. listopada u sl. kr. gradu križevačkom dražbi, kojom će se vinarina i drugo pi je u najam dati, ustanovljena je za pobiranje takaa od 1 vedra vina u 1 fr. 30 kr.

od 1 » piva u — fr. 40 kr.

od 1 » rakie u 2 fr. — kr.

što se svima, koji bi naumili spomenutu vinarinu u najam uzeti, do znanja stavlja.

Od poglavarstva sl. kr. grada križevačkog dne 1. listopada 1857.

Br. 1895. (DS.—112) (3—3)

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede negdašnje županie biharske (sada sieverni i južni Bihar) i glede pustah Nagy-Buzsák u aradskoj i Csudabala u békéskoj županii.

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Velikom Varadinu daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućeg uvedenja gruntovnih novih knjigah u veliko varadinskom upravnom okolišu kraljevine ugarske usled naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 17. kolovoza 1857 br. 18,363. na znanje sliedeće:

I.

U veliko-varadinskom upravnom okolišu jest u svèrhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimičko izvidjenje polag obćinah vec i u negdašnjoj županii biharskoj (sada sievernom i južnom Biharu), izuzemši kr. slobodni grad Debrecin i k tom gradu spadajuće puste i pustu Köteles, a isto tako na pustah Nagy Buzsák u aradskoj i Csudabala u bekeškoj županii posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti koji k istim spadaju, bit će od 1. listopada 1857 svakomu na ogled izloženi i to:

a) vèrhu puste Nagy-Buzsák u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Aradu,
b) vèrhu puste Csudabala u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Gyuli.
c) vèrhu svih godine 1848 k biharskoj županii spadavših obćinah, koje sada sudbeno okružje c. k. stoličkog ureda belenyeškog sačinjavaju, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Belenješu i
d) vèrhu svih god. 1848 k županii biharskoj spadavših obćinah izvan kr. slobodnog grada Debrecina i k tomu gradu spadajućih pustah kao i puste Köteles, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u velikom Varadinu.

Obavljanje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom, ima se započet takodjer 1. listopada 1857 i u svèrhu ovu odredjen je
c. kr. županski sud u Aradu za pod a)
c. kr. županski sud u Gjuli za pod b) naznačenu pustu
c. kr. stolični ured u Belenjesu za pod c) i
c. kr. zemaljski sud u velikom Varadinu za pod d) naznačene obćine.

Podpuni sadèržaj te tame i diel II. ovog dne 17. kolovoza 1857 izdanog izroka uvèršten je u službenih listovih „bečkih i buda-peštanskih“ novinah kao i u onih „Slovenske Noviny“ i u „Buda-pesti hirlep“.

C. kr. upravljateljstvo gruntovnicah,
U Zagrebu dne 19. rujna 1857.

Br. 2419—1857 p. (Izv.—344) (3—3)

Oglas dražbe.

Za iznajmljenje prava za pobiranje obćinskog nameta od vino-, pivo- i rakie-točja kao i mesoziećja za vrieme od 1. studenoga 1857. do 31. listopada 1858, razpisuje se ovime javna dražba, koja će se za obćinu dugoselsku dne 21. listopada t. g. u obćinskoj pisarnici dugoselskoj, za obćinu oborovačku dne 22. listopada t. g. u obćinskoj pisarnici oborovačkoj, napokon za obćinu prečečku dne 23. listopada t. g. u obćinskoj pisarnici prečečkoj svagda prie podne obdèržavati.

Pozivaju se indi svikolici, koji bi rado upitno pobiranje obćinskih nametah u zakup uzeti, da dodju o naznačenom vremenu na odredjeno miesto, gdie će imati svaki dražbenik prie ličbe u ime vadiuma 50 fr. u ruke c. k. kot. povierenika položiti, i onaj, koi zakupnikom ostane odmah doplatiti do svote, koja će četvèrtinu godišnje ugovorene zakupnine sačinjavati; dočim će pako ostalim dražbenicima položeni vadium odmah povratiti.

Ostali uvieti dražbe obznanit će se prigodom same dražbe.

C. k. kot. ured dugoselski
U Božjakovini dne 25. rujna 1857.
C. k. kot predstojnik
F. Barač.

Br. 5618 (DS. 109) (3—3)

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački ovime obznanjuje, da je usled molbe g. Jakova Pogorelca kao oporučnoga ovèršitelja pokojnog Ivana Taščića, dobrovoljna dražba zaostavše Taščićeve kuće, kućišta i bašče, ležeće u petrinskoj ulici br. 376 P. B 53, dozvoljena i odredjena za 23. listopada t. g. u 10 satih prie podne upravo kod ovoga c. k. zemaljskoga suda no jedino tom primietbom, da te nepokretnosti izpod procienjene vriednosti od 2000 fr. sr. prodale se nebudu, a kupovnina se imade sudu predati, založna prava hipotekarnih vierovnikah pako bez obzira na kupovninu ostaju u svom bitju. Kupiti želeći pozivlju se k toj dražbi time, da mogu tako procienu i uviete dražbene kao i uknjižbeni izvadak u običnom vremenu uredovanja u pisarnici ovoga c. k. zem. suda uviditi.

U Zagrebu 16. rujna 1857.

Klobučarić. Jović.

Br. 2540 (Izv.—347) (3—3)

Oglas jevtimbe.

Dne 17. listopada o. g. u 9 satih prie podne će se pri ovom c. k. kot. uredu obdèržavati javna jevtimba za iznajmljenje podavanja predprege na predpregnih postojah u Prilišću i Severinu za upravnu godinu 1857-58.

Jevtimbeni uvieti mogu se svaki dan pri ovom c. k. kot. uredu uviditi.

Od c. k. kot. ureda bosiljevačkog
U Stelniku 2. rujna 1857.
C. k. kot. predstojnik
Lopašić.

Br. 1423—1857 gr. (Izv.—345) (3—3)

Oglas dražbe.

Od c. k. kot. ureda ludbrežkog kao suda ovim se do znanja stavlja, da je na molbu odvietnika g Josipa Egersdorfera, kao kuratora zaostavštinske mase pokojnog Blaža Balenta de praes. 28. kolovoza 1857. br. 1423 odlučena ovèršbena javna dražba vinograda Kate Glavak u ludbrežkom bregu ležećeg, Ribnjak zvanog tòp. br. 885, 886 na $3^4/_{16}$ kopača velikog s kletjom, podoljem i kolosiekom, zatim vinograda Ribnjak zvanog, top. br. 887 na $6^8/_{16}$ kopačah velikog sa kolosiekom $2^6/_8$ i oranicom $^{11}/_{16}$ ralí velikom, za dug masi Balentovoj platiti se imajući od 415 fr. sr. kamate 5% od $2^8/_3$ 1856. računat se imajući i troškove parbene od 20 fr. 49 kr. sr. te za izvedenje iste dražbe dva su roka ustanovljena, i to, za dan 26. listopada i dan 26. studenoga t. g. svaki put u 9 satih prie podne na licu miesta.

Svi želeći kupiti, pozivaju se tamo tom opazkom, da se upitne nepokretnosti kod pèrvog dražbenog roka neće izpod procienbene svote od 742 fr. sr. prodati i da će kupac do zalegnutja kupovne svote morati naplaćati one duge, koje mu sud ovaj naznači. Procienbeni zapisnik i dražbene uviete mogu kupiti želeći svaki dan kod suda ovog ugledati i prepise izvaditi.

Ujedno pozivaju se svi oni, koji, premda im nebiaše došla osobita ubaviest, sasvim tim sciene da su i oni stekli hipotekarno pravo u to dobro, da pravo to do prodaje dobra prijave tim sigurnie sudu, čim će u protivnom slučaju imat pripisat sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih i ako oni tim u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

U Ludbregu dne 29. kolovoza 1857.
C. k. kot. predstojnik
Labas.

Nr. 2510 cr. (DS.—113) (3—2)

Kundmachung.

Vom k. k. Landesgerichte Agram wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass bei demselben am 19. d. M. Vormittags um 10 Uhr eine neuerliche Lizitation zur Hintangabe des Geschäftes des Rasirens und Haarschneidens der im hierortigen Inquisitionshause befindlichen Häftlinge, und zwar für den Zeitraum vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 abgehalten werden wird, und die bezüglichen Lizitationsbedingnisse täglich in der landesgerichtlichen Kanzlei in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden können.

Agram am 3. Oktober 1857.

Klobučarić. Jović.

OGLASNIK.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ŽAGREBU, U PETAK DANA 9. LISTOPADA 1857. Broj 230.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom p.šiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. daljo pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Cesarski patent od 19. rujna 1857, kojim se uslied novčanoga ugovora, ddo. u Beču 24. siečnja 1857, proglašenoga u dèržavnom listu, kom. XXIII. br. 101 od god. 1857, izdaju za svukoliku cesarevinu ustanove za uredjenje novčanstva.

(Konac.)

Članak 17. Kao zlatnjaci savezni, imajući težu podpunu, valjat će samo oni, koji imadu propisanu težu od $^1/_{45}$ odnosno od $^1/_{90}$ funte sa dopuštenim odstupom u teži od 2 i $^1/_2$ tisućine, nego ako je i ovaj u teži dopušteni odstup nastao običnim samo okolovanjem.

Onih zlatujakah saveznih, koji od teže propisane odstupljuju u više nego u 2 i $^1/_2$ tisućine, neće Naše pieneznice ni javni zavodi, stojeći pod osobitim nadzorom dèržave, imenito zavodi novčani i vierovni, zatim banka smiet opet izdati, nego imat će se predati Našim kovnicam, da se prekuju.

Pri primanju takovih zlatnjakah nepodpune teže dèržavne će pieneznice za svaku $^1/_{10}$ tisućine funte (as), koja od propisane teže od $^1/_{45}$ odnosno od $^1/_{90}$ funte fali, odbiti primierenu svotu od vriednosti, i to s prirezom od $^1/_2$ postotka po tečaju pieneznićnom u ime troškovah za prekivanje.

Zlatnjaci savezni, kod kojih fali više nego 5 tisućinah od teže propisane od $^1/_{45}$ odnosno $^1/_{90}$ funte, imat će se, čim se k dèržavnim pieneznicam donesu, ili zadèržati, izplativši najprije vriednost zlata i odbivši $^1/_2$ postotka u ime troškovah za překivanja, ili će se dotičniku povratiti, nego onda stopram, pošto uriezom ili na drugi način budu tako osakatjeni, da nemogu više okolovati kao novac.

Članak 18. Da se olakša računanje po vriednosti krunašah, razdieljuje se krunaš u deset česticah pod imenom „Desetinka od krunaša“, a desetinka ta dieli se na dalje u postupnosti decimalnoj.

Članak 19. Tako zvani levantinski taliri (škude) sa kipom cesarice Marie Terezie slavne uspomene i sa godinom 1780 kovat će se po ondašnjoj unutarnjoj vriednosti i teži, kao i dosada 12 talirah iz jedne bečke marke ($0._{561288}$ funte) čistoga srebra u čistini od 13 lotovah 6 granah ($833^1/_3/_{1000}$) kao novac tèrgovački.

Članak 20. A i austrijanski cekini (dukati) kovat će se kao novac za tèrgovinu, kao i dosada, to jest: $81^{189}/_{355}$ cekina iz jedne bečke marke (($0._{561288}$ funte) suhoga zlata u čistini od 23 karata 8 granah $986^1/_9/_{1000}$.

Članak 21. Svi novci, kojih se kovanje naredjuje patentom ovim, izim jedinih talirah levantinskih, kovat će se u obručku, i opasani su na jednoj i drugoj strani uzvišenim rubom iz plosnate pruge, do koje se iznutra u naokolo nalazi niz bisera (biser do bisera).

Svi novci bit će označeni kovnicom, iz koje su proizišli, i to slovom

A za Beč, B za Kremnicu, E za Karlsburg, M za Milan, a V za Mletke.

Članak 22. Od 1. studenoga 1857 počamši neće se u Naših kovnicah kovati više drugi novci, nego koji su u patentu ovom navedeni. Nego ostaje priuzdèržano, da se novci, u čl. 5 i 13 naznačeni, mogu za uspomenu na historičke dogodjaje ili za osobite svèrhe kovati s biljegom, koju Mi za svaki takov slučaj naposе potvèrdili budemo.

Članak 23. Novci, koji sada po zakonu okoluju (cirkuliraju), neka ostanu u okolovanju dotle, dok u obsiru istih u suglasju s ustanovami novčanoga ugovora nenaredimo što inako.

Razmierja prometa novčanoga i uporavljivanje nove vriednote na pravna razmierja ustanovit ćemo osobitimi naredbami.

Članak 24. Našemu ministru financiah nalaže se ovèrha patenta ovoga.

Dato u kastelu Našem u Laksenburgu na devetnaesti dan rujna mieseca, godine hiljadu osam sto petdeset i sedme, vladanja Našega godine devete.

Franjo Josip s. r. (M. P.)

Grof Buol-Schauenstein s. r.

Bar. Bruck s. r.

Po previšnjoj zapoviedi
Ransonnet s. r.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč 7. listopada. Nj. veličanstva car Ferdinand i carica Maria Anna poklonili su za podignuće jedne expoziture u Polcani (u župi veprinačkoj u Ilirii) 400 fr. a Nj. veličanstvo carica Karolina Augusta za podignuće jedne expoziture u Zvoneki (župi kastvanskoj u Ilirii) 300 fr.

Beč dne 6. listopada. Glasoviti niemački komik Vaclav Scholz preminuo je sinoć u 10 satih. Večernji list carskih bečkih novinah saglavljuje članak,kojim prijavlja tu za prijatelje niemačke komične muze u istinu žalostnu viest, sliedećim riečma: Sa Scholzom, koi je kao sedamdesetgodišnji starac razveseljivao treću generaciu i koi je bio vaviek on isti a opet vaviek nov, sa našim starim Scholzem zakopat će se u istinu jedan komad staroga Beča!

Niemačka.

Polag viestih prispievših u Breslavu konačno je na utorak 6. t. m. u jutro ustanovljen odlazak Nj. veličanstvah ruskoga cara i carice iz Potsdama. Nj. veličanstva obiedovat će u Lignicu okolo 4. ure poslie podne proći će kroz Breslavu i nigdie se nezadèržavajući nastavit će svoj put do Opelna, gdie će prenoćit.

Turska.

O. Iz Mostara (u Hèrcegovini) 2. rujna. Kèrvnike Loke Sudara uhvatili su 2. kolovoza kod svojih kućah u Mostaru. Oni se zovu Imbro Cèrčanin Turčin i Šare Marić Latin. Vidit ćemo šte će činiti novi Reiz bej predsiednik kèrvnićkoga suda. — U Hercegovini velika se muka čini po niekim kadilucima, tražeći Petka Kovačevića harambašu i njegovu četu. Digla su se tri mudira: nevesinjski, fočanski i gatački u potieru te traže Petka. Kako njega nemogu da nadju, a oni hvataju prave ljude, te ih šalju u aps i čine dosta muke po selima. Kao da hoće i pitome da natieraju da podivljaju, a nekamo li divje da upitome. (Duvk.)

Omerpaša imat će kao paša u Bagdadu 500,000 franakah plaće.

Sultan je dao knezu Gorčakovu, ruskom ministru inostranih poslovah, red medžidije I. stupnja.

„Presse d' Orient“ izviešćujući, kako je komisia, koja uredjuje rusko-tursku granicu u Azii, obilazila miesta po toj granici pa na posliedku preko Araksesa došla u Etmijazin, sredsredu jermenske cèrkve, opisuje ovo miesto na sliedeći način: „Varoš je izgubila lane svoga više nego stolietnoga poštovanoga patriarka Narsisa. Komisari su pohodili slavni monastir u ovoj varoši, u njemu se nalaze znamenite starine: desna ruka sv. Grigorija, apostola kèršćanskog u Jermenskoj i na Kavkazu god. 302. pod vladom kralja Tiridata Kaludjeri im pokazaše komad kovčega Nojeva, koplje, kojim su rebra našemu spasitelju probodena bila, komad istinitoga kèrsta, koi je Konstantin veliki poklonio monastiru, i niekolike darove, koje su pape patriarhu dali. Privremeni nadstojatelj monastira svečano je ugostio komisare. Loza u monastirskim vinogradima, za koju kaludjeri kažu, da je još od vremena Nojeva, daje prekrasno vino.“

Rusia.

Iz Kavkaza su došle nove viesti i to da su Čerkezi napadali na Anapu. Njih 6000 momakah udare 22. sèrpnja na grad, u kojem je bilo samo dvie kumpanie sa dva mala topa, jer su ostali vojnici bili izvan grada. Došli su već i pod bedeme gdie ih Rusi dočekaju kartačem. Čerkezi su ujedno i nješto marve upljačkali. U tom trenutku juriša major Levašov, koi zapovieda u gradu, s jednom kumpaniom i raztiera Čerkeze, koje su mèrtve ostavili nadaleko. Rusi su malo stradali. Uobće su Čerkezi bili uviek nesretni sa svojim dosadašnjim napadanjem i odbranom.

— Ako je Haxthausenu vierovati, to neće nigdie biti tako otmenih licah kao u Rusii. Knez Bagration (car od Gruzije) vodi svoje poreklo upravo od cara Davida, dakle je prisan rod sa Hristom; Musteit u Tiflisu vodi svoje poreklo od Muhameda; knez Girej, tatarski kan, potomak je Džingis kana; niekoliko Rurikovih potomakah dolaze upravo od Odina i Aza, bogovah skandinavskih; i knez Dolgoruki i Odojevski mogu se pohvaliti starim poreklom. Medju ove mogao bi se i koi drugi računati, koi vodi svoje koljeno od Adama i Noja, koi su takodjer bili otmeni ljudi, budući se Bog š njima neposredno razgovarao. (S.)

„Oest. Ztg.“ prijavila je pred niekoliko vremena a polag nje i druge novine, medju kojima se i naše nalaze, da će na Mitridatovom bèrdu kod Kèrča gradit nov grad od pèrve veličine. „Pays“ od 24. rujna izpravlja ovu viest, navodeći, da je „Oest. Ztg.“ morala promieniti Kèrč sa Jenikalom. „Kèrč, veli, nije strategička točka i neće se utvèrdjivati. No Rusi su, kao što i pravo imaju, nanovo utvèrdili i naoružali Jenikale. Ovaj grad leži na najužjem miestu morouza i dovoljno vlada ulazkom u azovsko more. Što se Kèrča tiče, još nedavno je zaključeno bilo, da se ta varoš neutvèrdjuje.“

„Times“ javlja, da je odbor jedan protestantske aliancie, koja je ovih posliednjih danah u Berlinu dèržala skupštinu, molio se kod cara ruskoga, kad se je on sad tamo bavio, da ga primi na audiencii, botievši podnieti mu molbenicu, da bi se opet dozvolilo u Rusii štampati i narodu davati sveto pismo, koje je car Nikola zabranio bio, pa tako da se ta zabrana ukine. Audiencia je već bila dozvoljena, ali zbog kratkosti vremena nije je moglo biti. Car je ipak dozvolio, te se je molbenica predala jednom od njegovih adjutantah.

Velika Britania i Irska.

Jedan dopisnik „Allg. Ztg-a“ iz Londona navodi više prilikah, za koje mu se čini, da potvèrdjuju da najposlie nije nikakva prava politička urota uzrok buni u Indii, i da ju domaći vladaoci indijski nisu načinili, nego da je svoj buni uzrok zanietost, koja je na jedanput obuzela vojsku i navela ju na izstupke. „Tako, veli,

još misle u engleskome kabinetu ljudi, koji to svakojako najbolje i mogu znati, osim što je ciela istina, da ni engleska uprava u Kalkuti nema još nikakvih pouzdanih dokazah za kakvu urotu ili ustrojenu bunu radi prevrata engleske vlade u Azii, niti je ista engleska uprava još i predpostavila, da je takvo štogod samo moguće. Ja javljam to pouzdano, u polažem na to tim veću važnost, što ima privatnih izvješćah koje iz Indie, koje i preko Indie, koja napominju nieku ustrojenu urotu. Kakvim se dokazima potvèrdjuju ta izviešća, to neznam, ali opet kažem, da u Englesku nisu još došli nikakvi službeni ni autentični za to dokazi."

Azia.

„Evening Star" piše: „Već se je govorilo da je vierojatno" da bi strašno pleme Santalah upotrebit moglo indijsku revoluciu, da se upru proti engleskoj vlasti; budući da bi ovo pleme lahko sastavit moglo stalnu vojsku od 150.000 momakah, strašna bi nesreća bila da se to dogodi i da se po zemlji razprostrane ovi razbojnici. Listovi izlazeći u Kalkuti uvieravaju, da imaju tamošnji stanovnici razloga bojat se toga; pomimence javlja „Englishman" da je iz Berbhooma dobio glas, da su Santali već počeli plenit.

— Kad su pobunjene regimente otišle iz Dinapora, ostalo je tamo od prilike 100 momakah od 40. regimente, koji su se izjavili, da hoće da ostanu vierni. Čini se da je medjutim biesnilo evropskih soldatah buknulo proti njima, jer polag jednoga pisma poniešto tamna sadèržaja u jednim kalkutskim novinama bili su dne 16. kolovoza noćju jedan subadar (poručik), dva naika (kaplara) i dva prostaka ove kumpanie iz puškah i bajonetima ubijeni a jako ranjeno bilo je 11 momakah i jedna žena.

— Jedan anglo-indijski oficir J. Bruce Norton, izdao je ovih danah pod naslovom „The Rebelion in India; how to prevent another" u Londonu brošuru, koja žalostno opisuje stanje stvarih u Madrasu i Bombaju. Sačinitelj, koi priobćuje svoja vlastita izkustva piše: tako u Madrasu kao i u Bombaju nije se pobunila samo urodjenička vojska, već i pučanstvo varoših i selah goji mèržnju na Engleze i očituje, da nisu Evropljani ni časka sigurni svoga života, ako im nedodje u pomoć znatna vojska. Kako se slabo uzdaju oblasti u viernost stanovnikah vidi se iz sliedećega dogadjaja, koi pripovieda g. Norton: Kad se je 21. svibnja t. g. balom svetkovao kraljičin dan narodjenja, morao je jedan oddie 43. regimente s nabitim puškama i napunjenim fišeklucima stražit okolo dvorane.

— Marsiljski dnevnici priobćuju jednu privatnu korespondenciu iz Kalkute od 22. kolovoza u kojoj se veli:

„Politični horizont Indie mrači se sve većma i većma. Nije se samo urodjenička vojska upèrla već je i pučanstvo nutrašnjosti ustalo proti vladi kumpanie i na nesreću imamo sa strane seljakah isto tako strašna i užasna zločinstva javljat kaošto su ona, koja su počinili Sipojci. Savez s nutrašnjostju prieko polovice Bengalie sasvim je prekinut i svaki dan prouzrokuju nam straha često krive no često samo odviš istine žalostne viesti. Ali vlada koja je sliepa u obziru značaja i naravi ove obćenite revolucie (ili koja se navlaš u tom obziru obsienjuje) kupi u Pendžabu neprestano nove urodjeničke, regimente kojima premda sastoje iz Sikah, nebi se ipak moralo vierovati i koje će prije ili kasnie nasliedovat primier ostalih, jer nisu manje odvèrženi Englezima. Evropsko pučanstvo izgubilo je svako pouzdanje u oblast, jer iz svih njezinih naredabah viri strah ili ludost. Štampa je stegnuta i zabranjeno joj je govoriti o sadašnjim dogadjajima. U kratko, stvar se ima kako sliedi: Boje se svaki dan čuti, da su one dvie tri hiljadice Evropljanah, koji se nalaze u nutrašnjosti zemlje, do posliednjega ubijeni, i ako buntovnicima podje za rukom doći u Kalkutu, gdie bi im množina Moslimanah pružila ruku, bilo bi naše stanje, upèrkos svim učinjenim naredbama za oprez i uzdèržanje, veoma kritično.

Na nesreću veći dio pomoćne vojske, poslane iz Englezke, odpremljen je brodovima na jedra i bog zna, kad će ista doći. Da u takovim okolnostima tèrgovina pati, razumieva se po samom sebi. S malim iznimkama poskočila je ciena izvoznoj robi i skoro će sasvim prestati dolazeća s gornjih pokrajinah. To isto može se kazat i o tèrgovini s novcem. Novci se kriju i zakapaju, kao što urodjenici vaviek čine u nemirnim vremenima.

— Uslied viestih iz Ave od 25. sèrpnja, koje je general d' Orgoni dobio po skroteči, vlada u Birmi najveći mir. Tamošnja vlada dèržala se je prema indijskom ustanku sasvim pasivno. Po istom skoroteči dobio je d' Orgoni viest, da se je kralju od Birme svidilo proglasit ga uz zvuk trubaljah za najvierniega svojih podložnikah. Ova ceremonia znači, da je car nauman osobi, kojoj je ta počast učinjena, dati visok naslov, visok ured ili važnu službu gubernatora.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz 7. listopada. Depeše iz Madrita od 6. t. m. nejavljaju još ništa o konačnom odstupu maršala Narvaeza.

Princ Murat vratio se je iz Berlina. Jedan burzovni glas hoteo je da zna, da je istočnoindijska kumpania naumna kod engleske banke uzajmit 25 miliunah funtih.

Tèrst 7. listopada. Ovdiešnji listovi donose danas izviestnu viest, da će se teretni promet na željeznici do Postojne dne 15. t. m. otvorit.

Književne viesti.

U Beču u štamparni jermenskoga manastira izišao je: „Život Aleksandra Velikog cara makedonskog od Kvinta Kurtia Rufa. Drugi deo. S latinskog preveo Stiepan Pavlović." 8, 2 l., 181 str. s jednom litografiom od A. Jovanovića. Ciena 50 kr. sr. Treći i posliednji deo izići će mieseca prosinca o. g Upisivanje traje na sva tri diela do konca mieseca listopada. — Jezik je u ovoj knjizi dobar i liep i iz tog obzira preporučujemo ju našem obćinstvu.

— Ruski profesor u Kazanu, Bulić, došao je u Lužicu, da upozna zemlju, jezik i književnost lužičkih Sèrbah.

— U Petrogadu je izišlo dielo svećtenika magistra Ivana Flerova: „O pravoslavnih cèrkovnih bratstvah, protivoborstvovavših unii v jugo-zapadnoj Russii, v XVI, XVII. i XVIII stolietijah." 8, str. 200. Kao moto stavljeno je iz Mat. XVI,18: „Soziždu Cerkov Moju, i vrata adova ne odoliejut jej."

— Času" pišu iz Varšave da će se izdati sva diela Adama Mickievića jer je već došlo dopuštenje na to. Sav čist dohodak dobit će Mickievićeva dieca.

— U Lavovu troškom Hipolita Stupnickog izišlo je: „Wieża siedmiu wodzów" (kula sedom vojvoda), piesma od Romana Zmorskog. 8. str. 28 i 3 l. s jednom litografiom.

— „Biblioteka polská", koju je izdavao Turovski najprie u Sanoku, a sada u Premislu, izlazit će od sada u Krakovu.

— Od skupljenih dielah Jos. Kajet. Tila izišla je sedma i osma svezka, kojima je dovèršen drugi deo.

— U Pragu je dovèršeno štampanje „Slova o pèlku Ugorevom," najstarie ruske piesme, od prof. M. Hatale. U ovoj knjizi bit će tekst slova, češki prevod i tumačenja istorična i gramatična.

— Od klasičnoga diela pok. grofa Josipa Telekia: „Hunyadiak kora Magyarországban" izišao je dvanaesti deo. (Sedmica.)

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 17785—4109 (VI—76) (3—1)

Konkurs-Verlautbarung.

Zur Wiederbesetzung der an der k. k. obern nautischen Schule in Fiume erledigten Lehrkanzel der Mathematik und Nautik mit italienischer Unterrichtssprache, und dem sistemisirten Gehalte jährlicher acht Hundert Gulden (800 fl.) CMz. hat das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht mit Erlass vom 19. v. M. Z. 15194-786 die Abhaltung einer neuerlichen Konkursprüfung und zwar an der k k. Handels- und nautischen Akademie in Triest, und an der k. k. Oberrealschule in Venedig mit dem Beisatze angeordnet, dass die schriftliche Prüfung am 21. und 23. Dezember d. J, die mündliche aber an einem der darauf folgenden, von der Direktion der genannten Anstalten festzusetzenden Tage vorzunehmen sein wird.

Diess wird hiemit mit dem Beifügen zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass sich die Bewerber um die obbenannte Lehrkanzel wegen der Zulassung zur Konkursprüfung rechtzeitig und unmittelbar bei einer der Direktionen der oberwähnten Lehranstalten zu melden haben.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 1. Oktober 1857.

Nr. 13140 (Fin.—47) (3—1)

Kundmachung.

Zur Verpachtung des Mauthertrages an den k. k. Mauthstationen Vinično (Breznica) und St. Ivan auf die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1859, wird eine dritte Lizitation auf den 15. Oktober 1857 mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Versteigerung unter denselben Bedingungen und Modalitäten bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram erfolgen werde, welche in der dem Amtsblatte der Agramer Zeitung Nr. 167 l. J. beigerückten Kundmachung der hohen k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion vom 16. Juli l. J. Z 10097 enthalten sind.

Von der k. k. Finanz-Bezirks Direktion
Agram am 6. Oktober 1857.
Kestercanek.

Nr. 6116 (Izv.—346) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Am 16. Oktober d. J. um 9 Uhr Vorm. wird im Amtslokale der k. k. Comitats-Behörde in Požega wegen Beistellung des für das Jahr 1857-58 sich herausstellenden Kanzlei-Requisitenbedarfes und der Buchbinderarbeit eine Minuendo-Lizitation abgehalten werden. Die darauf Reflectirenden wollen sich daher am besagten Tage zur Lizitation mit einem Vadium von 25 fl. CMz. bezüglich der Kanzlei-Requisiten-Lieferung, und von 5 fl. CMz. bezüglich der Buchbinderarbeit einstellen Der Bedarf und die Muster können sammt den Lieferungs-Bedingnissen beim Sekretariate der gefertigten Comitats-Behörde eingesehen werden.

Požeg, am 27. September 1857.
Der k. k. 1 Comitats-Sekretär
Loger, m. p.

Dp. 91. (3—1)

Natiečaj.

Za učiteljskog pomoćnika kod narodne učione jastrebarske, komu je polag školske zakladnice opredieljen prost stan, 4 hv. dèrvah i 150 fr. sr. plaće, koju će iz obćinske jastrebarske pieneznice miesečno dizati. Natiecatelji neka se sa svojimi pripisanimi dokazi podkriepljenimi molbenicami do 20. listopada 1857. kod podpisanog prijave.

Kod sv. Jane pod Turnom 1. listopada 1857.
Janko Vancaš,
podj. kao okr. učionah nadzornik.

Br. 139 Dp.—90) (3—1)

Oglas natiečaja.

U župi hraščinskoj izpražnjeno je miesto učitelja i organiste, koi osim slobodnog stana $1\frac{1}{2}$ rali zemljišta, 12 hv. dèrvah, dobiva gotovog novca 300 fr. sr., koi dakle ovo miesto dobiti želi, neka sa molbenicom i potrebitimi k tomu zadovoljnimi sviedočbami niže podpisanomu do zadnjega listopada prijavi se.

U Remetincu 5. listopada 1857.
Josip Mikec,
okružja zelinskoga učionah nadziratelj
i župnik remetinečki.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnie Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 10. LISTOPADA 1857. Broj 231.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Iz Zemuna 5. listopada. (Dopis N. N.) Kad se sietim doba, kad sam Vam još pisao, čisto se stidim zvat se dopisnikom Vašim, nojavivši Vam već tako dugo ništa. No mislim, da ćete koliko toliko glede toga prizrenja prama meni imati, znajuć da u svemu mnogo razne okolnosti odlučuju; znajuć da su novine važniega predmeta sada bielom vranom postale i u domovini našoj, te da s toga ja toliko kriv nisam, jer bi iz svega sèrca želio, da Vam se svake nedielje skoro javim, samo kad bi Vam čim važniim u dobri čas doći mogao. A kad toga nemam, onda se stidim i pera latit se za kakvegod izlišne stvari. Ali Vi bi mi prigovorit mogli: „Ta ti si more u Zemunu, na medjašu carstva našega, a u takovu miestu uviek štogod se nalazi, što bi dopisa vriedno bilo.“ Na to Vam odgovaram: cum distinctione. Kraj svega toga, što je Zemun varoš na glasu, kraj svega toga, što u Zemunu tiskarnu imademo, te iz nje „Podunavka“ svake subote izplivati običaje, željna po mogućstvu svome, duhom vilinskim prosviete rod svoj nadahnuti, te na duševno dielovanje probuditi, — kraj svega toga rekoh, Zemun opet u obće uzevši jest duševno mèrtva varoš, varoš tèrgovačka, dakle samo za materializmom težeća. Ono pako malo ih izabranih, što pojme duh sadanjega položaja našeg i potrebe istom odgovarajuće, napram mnoštvu ostalih kao káp vode u Dunav bačena izčezavaju. Iz podunavkinih pako stranih ne baš preobilnih predbrojnikah kao i podupirateljah možete lasno na druge zaključiti što Zemunčani nisu. Toliko s duševnog i materialnoga gledišta o Zemunu. Što se pako tiče braće iz prieka, to iz njihovih organah predobro znate, kako na noguh prosviete stoje. Ima medju njima dosta prosviećenih i goruće rod svoj ljubećih glavah i sèrdacah, — muče se i trude, ali žalibože trudom svojim neuzpievaju. Plod ovi duševnoga truda njihovoga većom stranom koje kod njih, koje po knjigarnama u debelom prahu nerazprodani leže. Društvo sèrbske slovesnosti u Beogradu radi, ali od posla svoga neću reći hasne ma ni dostatnoga domoljubnoga priznanja nevadi. Glasnici društva istoga kao i druge knjige u knjigarni Sopprona u prahu čekaju svoga raztočnoga čitatelja moljca. Evo dokle smo došli s onim vatrenim domo- i prosvietoljubjem sèrbskim! Al čini mi se, dá se to sada samo u pukom imenu sèrbskom sastoji, iz ovoga sudeć, a u ničem drugom. — Bože mili! gdi je ono vrieme, kad je po gdiekoja sèrbska knjiga istom sviet ugledavša, već raznešena kao medena alva bila, pa morala drugi, a kadkad i treći put pretiskana biti kao diela pokojnog neumèrloga Ivana S. Popovića? Ali ruku na sèrce, pak izpoviedimo, da i mnogi sèrbski spisatelji pravog izbora glede dielah svojih nemaju ili neznadu, a gdiekoji tek koješta u sviet šalju. Ta molim Vas, braćo, što će u sèrbstvu Sue-ovi i Dumas-ovi spisi? Zar želimo s pariškim tajnim kabalama, finesama i nećudorednim svako pošteno i nevino sèrce vriedjajućim izmišljotinjama sèrbstvo poplaviti, te ovakovim ga obučiti stvarma? Nije to svèrha prosviete niti put k istoj. Obazrimo se na naš ogromni prosti narod, on je još glede prosviete maleno neuko diete. Kod ovoga nam treba započeti, prosvietljenje njegovo nek sačuva temelj naše obće prosviete, no ne sa Sue-om i Dumas-om, već ćudorednim iz života njegova cèrpljenim, mane i nedostatke oprovèrgavajućim spisima. Ogledalo bi moralo biti barem još za 100 godinah svakom sèrbskom spisatelju naš neumèrli Dositej. On je više svojim spisima hasnio i hasnit će vaviek narodu našemu, nego li svi francuski i drugih narodah spisatelji. Toga radi s jedne strane nije ni čudo, što svojim dielima štetuju, jer izbora nemaju; ili žele s takovim prevodima veću slavu imena steći? Takovi prevodi nisu za naš narod, — prosvietljenii pako, ako su takovih dielah željni, moći će ih ako ne u francuskom a ono u niemačkom prevodu čitati, a bez takovih prevodah ostalo bi nepokvareno sèrce naroda našega. Okanimo se dakle takovih poslovah, pak dajmo narodu, njegovim duševnim silama razmierne duševne hrane, pak se onda narod od spisateljah svojih otudjivat neće, niti će se ovi kajat morati, što su pero za ljubav prosviete zamočili. Toliko o predmetu ovom. Ali tamo prieko Save u Beogradu imade niešta i hvale osobito vriednoga. A to je, kao što znate, kazalište. Njih do 30 mladih rod svoj ljubećih ljudih baš svojski se zauzeše na tom polju dielovati. Predstavljaju

Ivan Švear.

Nec fasces, nec opes
Sola artis sceptra perenant.

A. M-v. Ov nam je viek opredieljen za nespokojnu radnju, buduć nam predstoji sliedovati duh vremena; ov će viek biti potomcima naših sèrdačnih prostodušnih otacah predhodnicom zorom bieloga dana, kad će sjati dozrelo i čisto sieme sladkoga napredka, bratske ljubavi i sloge, a pred cielim se svietom pokazati zraka osiećanja za ponos dičnoga diedovnog imena. Ov je viek porodio domorodnih čuvstvah, košto doselo ni jedan prije; porodio je mužovah u svakom narodu u toj ili onoj struci riedkih pa zato slavnih. Kad vidimo muža, pa bilo to u kojem mu drago vieku i narodu — muža, koi svojim perom svietlost — sjajnu kano dan — nad mračnim narodom razprostire, muža koi znade i pravdu i krepost cieniti, koi znade razabrati bludnju i laž, pa iz drevne one starine, kojoj skoro ni pametara nema, pèrvi gleda izvodit neumornim nastojanjem — koljence svoga milog mu roda, koi pripoviedajuć njegove zgode navodi diedovne kreposti za sliedit ih, a mane njihove za čuvat ih se, — koi se ponosi narodom i narodnim imenom svojim, te mu je isto svetinja, od koje do groba odustati neće, no branio bi ju do posliednje kapi kèrvi; — takvom li će se moći ime slavnog domorodca zaniekati? Nipošto! — Ivan Švear broji se u riedkost našega vieka, on spada u zlatno kazalo slavnih hèrvatskih muževah, naših spisateljah na polju preporodjenja našeg knjižestva. — Božje svietlo ugledao je Ivan Švear 12. svibnja 1775 u Ivanić-gradu miestu na lievoj obali Lonje. Otac mu Andrija biaše činom krojač a bavio se o više tèrgovinom, a mati mu biaše Kata iz plemenite obitelji Mihaljevićah. Ivan je bio za jednu godinu mladji brat Josipov, pa je ovoga već kao liete i ćudorednostju i živahnošću i duševnimi darovi nadjačao. Plemenita i bogobojna mati mu svu skèrb svoju obratila je na to, da ga valjano odgoji, zato ga je već u nježnoj dobi poslala u ivaničku školu, da uči knjigu a jer je bio vatrena duha, postojan kod knjige a stèrpljiv i tih kod karanja i kazne, poslà ga otac ufajući se sretnoj budućnosti, — iz jutra bo se vidi kakav će dan biti, — godine 1786. na višje nauke u Zagreb. Ovdie mu se je vatreni duh uviek čitanjem klasičnih Rimljanah zabavljao; tu mu se je kadikad mečta razigrala, te je izpievao svojim jezikom po koju uspomenicu ljubeznim priateljima, koji su ga od sèrca ljubili; ove si je uspomenice do siede starosti čuvao, ali su se nekamo izgubile, te im sad ni traga nema. Sretan li mu biaše život, u gimnazii i akademii kako sam to iz njegova niekadašnjega dnevnika uvidio, a osobito kad je slušao humaniora i filosofiju te mu se, premda je volju imao k svećeničkom redu, težko išlo iz akademie, a to je biti moralo, jer su bogoslovni nauci, po naredbi cesara Josipa već god. 1784. bili premiešteni iz akademie u biskupsko sieminište, a bio bi morda i ostao u akademii, da ga nisu i otac i mati voljili zapopiti. Sasvim tim ni ovdie nije zaboravio svojih drugovah, nego im je uz neuztrajno učenje bogoslovnog nauka kadkad izpievao po koi „melle dulcius memorandum“ ali nijednoga nisam mogao naći, samo znam da ih je čuvao medju pismima u svežčiću. Š. svèršivši u siemeništu 1798. god. sve što se mora, postade duhovnim pomoćnikom u Bedenici pa poslie u Virju; a kad su Paulini, koji su domovini i čoviečanstvu kroz šest viekovah koristili, 20. ožujka 1786. u austrijanskoj carevini ukinuti, a 20. kolovoza iste godine iz svojih samostanah razpušteni, no ipak visokom odlukom cara Josipa II. podučavanje gimnazialne mladeži u Požegi nastavili, dok ih nije 1813. god. iz poviestnice gimnazialne sasvim nestalo, a svietovnaci ujedno sa svećenici biskupie zagrebačke medju kojimi biaše i naš Ivan Švear naučanje mladog naraštaja po primili bili, postao je učiteljem. Tu je učiteljevao malone ciele tri godine danah, dok nije postao na svèršetku 1816. god. župnikom u Svesvetah kod Požege, gdie je pastirovao do svoje smèrti. Svesvete su miesto, gdie je pisao svoje obsežno i pèrvo ove vèrste kod nas dielo: „Ogledalo Ilirie ili dogodovštinu Ilirah zatim Slavenah a najposlie Hèrvatah svenih.“

Koliku je korist našoj poviestnici ovim dielom učinio, sudim da svaki uvidja, koi je jedanput samo čitao osobito šta se 3. i 4. njegova diela tiče, pak sasvim tim malo ih je kod nas, koji su mu dosad trud uvažili, nu ovi riedki, koji su mu ga uvažili, bar su učeni i vieštaci kod nas kao Šulek, Mesić i još nieki. Ja nisam ni vèrstan ni valjan svoj sud ili razsudu o tom dielu Šveara izreći, to ostavljam gg. Kukuljeviću, Mesiću i Dr. Račkomu, samo velim da i Rusi imadu svoga Venelina, pak da ga puno ciene, a Venelin i Švear jedne su žice pisci; jer jedan i drugi nateže na svoju. Švear imao je samosviest za historiu, više se je bojao u obziru pravopisa i riečih, kao što mu se iz predgovora vidi, a radio je na dielu gotovo cielo vrieme pastirovanja svoga u Svesvetah, gdie je niešto auktorah našao, a Požega s jezuitskim kloštrom i knjižnicom nebiaše mu daleko, te je imao dovoljno gradiva; posliednje 4 god. svoga vieka neutrudno je pisao i prepisivao ono što je prijo čitao, i tako je oslabio da nije ni mogao živieti dotle, dok bi mu cielo dielo tiskom izašlo već 12. rujna 1839. god. ode iz kruga živih, dočim je samo pèrvi dio svoga diela obielodanjen vidio.

Švear bio je osriednjog stasa i za mlada moraše biti liep, jer su mu se već starcu mlade cèrte u obrazu opaziti mogle; kano starcu biaše mu glava biela kao snieg a spreda biaše ćelav; čelo visoko, oči cèrne a bio je tèrbonja; pod zadnje godine osušio se kao lipa; snačaja biaše čvèrsta, samo nagao kao prah, a ognjen kao žeravica, ali bèrzo povratljiv a u govorenju biaše tako ljubešljiv, da su ga svi ljubili, koji su ga pobliže poznavali.

igrokaze dvaput u nedielji danah., većom stranom iz poviestnice sèrbske cèrpljene, no medjutim kadkad i šaljive igrokaze J. Popopića i prevode Kotzebua. Da Beogradjani u tom obsiru ukusa imadu, dokazuje to, što im je kazalište uviek puno, i što radi ograničenosti prostora kazalištnoga sve pohoditelje shvatit nemogućeg, iste igrokaze opetovat moraju. Šteta samo što su ondašnje Sèrbkinje glede toga hladnokèrvne, te se družtvu diletantnom njihovom pridružit ustručavaju; jedva evo sad jednu tek žensku osobu zadobiše, dočim su prije uviek muški ženske predstavljali. Takodjer je šteta, što zagrebačkim igrokaznim proizvodima pobliže upoznani nisu, osim Kukuljevićeva „Gusara", „Poraza Mongolah" i Marjanovićevoga „Nikole Šubića Zrinjskoga" ostalo su im nepoznate stvari, a koliko ih prekrasnih proizvodah imade u „Izboru igrokazah", u „Pokušenjima dramatičkim" doktora Demetra i najnoviim krasnim dielima dramatičnim M. Bogovića. —

Jučer kao na dan sv. Franje Serafinskoga biaše dan imeni Nj. apostolskoga. veličanstva cara našega Franje Josipa u Beogradu osobitim načinom proslavljen. Već od nedielje danah prije bila su ovdie velika viežbanja „manever" zvana dviuh pukovnieh varadinske i šajkaške na polju krej Zemuna utaborenih. Ovo napominjem zato, što su čete ove takodjer mnogo dopriniele gorerečenom slavju. Dne 29. p. m. prisutstvovaše viežbanju ovom guverner Coronini i divizioner Marciani, te dopadnost svoju četama izjavivši sutra dan u Novisad odputovaše, dočim su čete ove do careva imendana ovdie ostale. U oči toga dana biaše u Beogradu naš c. kr. austrianski kunzulat sa kućom parobrodarske agencie veleliepno razsvietljen. Ratni parobrod u to ime amo došavši, lokalni parobrod Beograd i remorker „Hercules" blistahu krasno razsvietljeni na Savi u tišini večernjoj. Pod večer naviestiše topovi s bojnoga parobroda sutrašnju svečanost sa sto i jednim hitcem, dočim je sav ovdašnji generalitet uz pratnju bandah varadinske i šajkaške na onu se stranu prevozio, svirke i razsvietljenje trajahu skoro do ponoći, kad se je opet sav generalitet amo u Zemun povratio. Sutra dan opet zorom gèrmiahu topovi s parobroda ratnog u slavu cesarovu. U deset satih bijaše svečana služba božja u konzulatskoj kapeli s „Tebe Boga hvalimo" odpievana, kojoj izim našeg konzula g. pukovnika Radosavljevića i njegova kancelara Vranicanja, takodjer svi drugi ovdie prisutni konzuli i popečitelji sèrbski udioništvovahu. *) Po svèršenoj službi božjoj u Beogradu, sva ova gospoda prevezoše se prieko amo u Zemun uz gruvanje topovah svirkom bande, parobrod pako, na kom se dovezoše, biaše sa svimi zastavami ovdašnjih konzulatah nakitjen, da ga je milota pogledati bilo. Takodjer i ostali ovdie stojeći parobrodi sve zastave svoje izviesiše kroz čitav dan Na onoj ravnici niže Zemuna naprama Beogradu biahu čete ponamieštene najsvečanie. Ovdie se naloziahu dva šatora; jedan za visoku gospodu, a drugi za službu božju. Častnu liturgiju očita ovdašnji proto Savić uz podvorbu svoga svećenstva. Po službi božjoj biaše svečano defiliranje uz svirku narodne himne i gruvanje topovah. Zatim svi konzuli i generalitet predjoše opet u Beograd istim načinom kao i prije na obied c. k. konzulu austrianskom. Pri obiedu, koi u ½3 sata poče i kome više od 30 najodličnijih osobah prisutstvovaše, napi engleski konzul zdravicu našem caru, na čemu se naš konzul sèrčano zahvali, odvrativ zdravicu svim gostima svojim, dočim je sèrbska banda pod prozorima izmienice sve svirala a topovi su gruvali. Pod kasnu večer razidoše se gosti, a generalitet opet uz svirku i huku topovah predje na našu stranu. Tako se svèrši svečanost ove ovdie kod nas i u Beogradu prieko, tako rekuć, slavno, da joj do danas pametara nema. I. S.

Beč, 7. listopada. Kao što se iz pouzdana izvora čuje, uzet je u ozbiljno pretresanje od strane c. k. austrianske vlade projekt neposrednoga poštanskoga saveza medju Tèrstom i New-Yorkom, potaknut već pred niekim vremenom, da se isti u slučaju odobrenja posredstvom tèršćanskoga Lloyda oživotvori.

Važnost redovitih priekomorskih savezah pripoznale i po mogućnost promicale su sve veće dèržave, kojima je stalo do toga da im se podigne tèrgovina. Osobito su Engleska i Francuska u novie vrieme spoznale istinu, da narode neobogaćuje promet medjunarodni već svega svieta, jer sve njihove pomoćne izvore bèrzo razvija i da su sve željezničke linie, ako nisu u svojim istocima na primorja svezane bèrzim prometom s lukama s one strane oceana, samo ulice bez izlaza.

Osviedočena o ovoj važnosti priekomorskih redovitih poštanskih savezah zanima se Engleska već od duljega vremena s planom komodora Perry-a, da utemelji redovitu poštu za obilaženje svieta, dočim Francuska veličanstvene projekte revno promiče da se narodnim, po vladi podupiranim poštanskim liniama podignu savezi sa zapadnom polovinom svietskoga šara, o čemu očit dokaz pruža koncesia stopram poslednjih danah podieljena za parobrodarstveno liniu u Braziliu, koju je francuska vlada družtvu „Messageries Imperiales" s godišnjom podporom od 4,700,000 franakah dozvolila.

S austrianske strane potaknuti plan parobrodarstva medju Tèrstom i New-Yorkom skopčao bi Austriu, koja je dosele od velikoga tèrgovačkoga tečaja u Ameriku, tako rekuć, oddružena ostala, i otvorio bi neposrednim savezom i životvornim prometom sa zapadnom polovinom svetskoga šara njezinoj napredujućoj industrii nove i podašne izvore prodje a zajedno njezinom procvietajućem pomorstvu povećanu radinost.

Kažu da pomenuti projekt zaštićuje Nj. ces. kr. visost prejasni gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilian, koi je, kao što doznajemo, i gubernialnoga savietnika gospodina Wittmanna od c. k. pomorske oblasti iz Tèrsta ovamo poslao, da kod potrebnih protraživanjah dotičnoj komisii podieli shodne ubaviesti.

Talianska.

Grad Mesina zaključio je Nj. veličanstvu kralju i njegovim sjajnim predjima podić 4 kolosalne štatue.

Turska.

Za vojsku tursku u Azii kažu, da nije dobila svoju plaću ima već 20 miesecih.

Iz Monastira (Bitolja) javljaju, da se Abdipaša krenuo s vojskom 19. kolovoza na Dibru i da je već više dibranskih miestah pokorio.

Rusia.

Varšava 2. listopada. Nova medicinsko-kirurgička akademia bila je jučer u prisutstvu najviših dèržavnih oblastih otvorena. Ona će ponajprije u ovdiešnjoj školskoj zgradi dèržat svoja predavanja, dok se nedogotove njene vlastite veličanstvene prostorie, koje se imaju za nju priredit.

Franceska.

U Rocroy-u rodila je — kao što javljaju iz vierodostojna izvora — jedna žena od 80 godinah, koja je udata za starca od 85 godinah, jednoga diečaka, no koi je živio samo niekoliko satih. To je izvanredan slučaj antropologie. Istina u prošastom vieku postao je nieki Poljak, koi je živio 157 godinah, 3 mieseca i tri dana i oženio se je u 88. godini svoje dobe, još ocem od sedam diece, no njegova žena bila je tek u četèrdesetoj godini. Englez Thomas Paco, koi je tri stolietja doživio, 14. 15. i 16. budući da se je rodio g. 1383 a stopram g 1535. u 152 godini svoga života umro, oženio se je pèrvi put imajući 120 godinah, no nije poznato je li imao potomstva; rokrovskim supruzima ide dakle vienac.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz, 8. listopada. „Moniteur" javlja dolazak princa Napoleona u Chalons. O kabinetskoj krizi u Španjolskoj ništa novoga. „Pays" hoće, da zna, da je Narvaezu i Pidalu naloženo sastavit novo ministarstvo. Caricu očekuju danas u Parizu.

Carigrad, 3. listopada. (Posredstvom Lloydova parobroda „Vulkan" prispievšega u Tèrst dne 8. t. m.) Više adresah okoluje ovdie proti unii dunavskih knezevinah. Princ Joinville odputovao je prieko Odese u Krim. Komisia za uredjenje rusko-turske granice došla je ovamo po svèršenom poslu. Geometrični planovi tursko-dalmatinsko-hèrvatske granice osnovani po turskim štabskim oficirima dovèršeni su. Jedan izbor za primanje podpornih novacah za porodice postradavše indijskim ustankom naimenovan je, Sultan dao je u to ime 1000 funtih a lord Stratford de Redcliffe i više englezah znatnih svotah. Stari kajmi ostat će polag izišavšega oglasa u krieposti tek do konca rujna t. g.

Atina 3. listopada. Pruski poslenik gosp. von der Goltz došo je ovamo.

Srebro od 5. listopada	5½ fr.
Carski dukati	7¾ „

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 18330 (VI.—77) (1—1)

Kundmachung.

Mit Bezug auf die unterm 10. September d. J. ausgeschriebene Bewerbung um erledigte Pensionärsstellen am hiesigen k. k. Militär-Thierarznei-Institute wird nachträglich bekannt gegeben, dass mit diesen Stellen nur das Jahresstipendium von 300 fl. ohne Genuss einer freien Wohnung und Beheizung verbunden ist.

Von der k. k. n. ö. Statthalterei
Wien am 29. September 1857.

Nr. 11668 (Fin.—48) (1—1)

Kundmachung.

In der Amtskanzlei des k. k. Finanz-Landes-Oekonomates zu Agram werden am 19. Oktober 1857 und nach Erforderniss auch an den darauf folgenden Tagen in den Vormittagsstunden von 9 bis 12 Uhr, verschiedene zur innern Hauseinkleidung erforderlichen Gegenstände und sonstige Requisiten als: Thürstöcke, Fensterstöcke, Fensterläden, Fensterrahmen, Fensterflügel, Jalousien, Glasthüre, Eichenpfosten, Parquetten, eiserne Fenstergitter u. s. w. im Gesammtschätzungswerthe von 425 fl. 46 kr. im öffentlichen Versteigerungswege sowohl einzeln, als in der Gesammtmenge an den Meistbietenden gegen gleichbare Bezahlung veräussert werden, wozu die Kauflustigen eingeladen werden.

Kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion
Agram am 1. Oktober 1857.

Nr. 6116 (Izv.—346) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Am 16. Oktober d. J. um 9 Uhr Vorm. wird im Amtslokale der k. k. Comitats-Behörde in Požega wegen Beistellung des für das Jahr 1857-58 sich herausstellenden Kanzlei-Requisitenbedarfes und der Buchbinderarbeit eine Minuendo-Lizitation abgehalten werden. Die darauf Reflectirenden wollen sich daher am besagten Tage zur Lizitation mit einem Vadium von 25 fl. CMz. bezüglich der Kanzlei-Requisiten-Lieferung, und von 5 fl. CMz. bezüglich der Buchbinderarbeit einstellen Der Bedarf und die Muster können sammt den Lieferungs-Bedingnissen beim Sekretariate der gefertigten Comitats-Behörde eingesehen werden.

Požeg, am 27. September 1857.
Der k. k. 1 Comitats-Sekretär
Loger, m. p.

Nr. 13140 (Fin.—47) (3—2)

Kundmachung.

Zur Verpachtung des Mauthertrages an den k. k. Mauthstationen Viničnо (Breznica) und St. Ivan auf die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1859, wird eine dritte Lizitation auf den 15. Oktober 1857 mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Versteigerung unter denselben Bedingungen und Modalitäten bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram erfolgen werde, welche in der dem Amtsblatte der Agramer Zeitung Nr. 167 l. J beigerückten Kundmachung der hohen k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion vom 16. Juli l. J. Z. 10097 enthalten sind.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Agram am 6. Oktober 1857.
Kesterčanek.

*) U isto pako doba biaše služba božja i u ondašnjoj rimokatoličkoj cèrkvi svečano u to ime obdèržavana.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnie Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 12. LISTOPADA 1857. Broj 232.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. C. k. feldmaršallajtnant pl. Kušević imao je 3. tek. mies. na svojem službenom putu iz Belovara u Zagreb nesreću, da su se predprežni konji idući nizbèrdice uplašili i prevalili kola. G. fml. dopao je niekoliko kantuziah no nepogibeljnih, kočiaš prelomio je ruku a sluga dobio je niekoliko ozledah. Nasuprot skočio je g. nadporučnik Gočebar, od piešačke reg. blgeijskoga kralja tako nesrećno iz kolah, da je s miesta ostao mèrtav. Žalostna svèrha ovoga omilieloga i poštovanoga oficira ovdie se veoma žali.

— G. general Franjo Platner naimenovan je za upravitelja grada u Starej Gradiški.

Beč, 8. listopada. Nj. veličanstva ruski car i carica došli su jučer dne 7. t. m. u 11 satih predpodne u Ščakovu i bili primljeni po namiestnika zemaljskoga poglavara pa zadèržavši se tamo samo malo vremena nastavili su dalje svoj put.

Sèrbia.

U Beogradu 28. rujna. Ovdašnje p. n. družtvo pievačah dalo je juče na večer u sali kod sèrbske krune predstavu. — Pozivnih biljetah izdalo je pomenuto društvo do 300 komadah, s kojima je svaki pozvani slobodan i bezplatan ulaz u salu pievanja imao. Neznatnom iznimkom skoro svaki pozvani počastvovao je pozivatelje dolazkom svojim tako, da je obojega spola svega do 400 osobah biti moglo. Početak je bio u 8 satih u večer a svèršetak poslie polnoći.

Piesme naravno najodabranie pievane su na sèrbskom, niemaškom i francuskom jeziku, koje je zbog divnoga blagoglasja milina bilo slušati. No izvan spomenutog ovd. društva bilo je i pančevačko družtvo, sastojeće iz samih Niemacah, medju kojima i niekoliko Zemunacah, koji su takodje s ovd. na izmence pievali sèrbske i niemačke piesme. Ova p. n. društva zaslužuju osobitu pohvalu, kao u punom smislu takove dostojna, pored čega im ovom prilikom i našu zahvalnost izrazujemo.

Njegova svietlost f. m. l. grof Koronini, prilikom dolaska svoga u Zemun, nije mogao propustiti da i Beograd svoje posiete neudostoji. Za Njegovu svietlost kneza i gospodara sèrbskog Aleksandra, koi se sada sa svojom svitom u Karanovcu nalazi, iz pouzdanih izvorah doznajemo, da je Bogu hvala savèršeno zdrav, i da će nas 26—27. t. g. svojim davnopoželanim dolazkom usrećiti.

Danas predstavljalo je ovd. teatralno društvo „Svetoslava i Milevu." Miesta su bila prie vremena od ljubopitnog i prosvetoljubivog občinstva zauzeta. Mnogi pak zbog nedostatka miesta za sjedenje ili su stajali ili se natrag vratili, obećajući da će u buduće čim se kasa za izdavanje biljetah otvori, takove po volji nabaviti. Spomenuto predstavljanje — kao i sva dosadanja zaslužuju predstavljajućem društvu čast i hvala u toliko više, što im se prosveti sèrbstva žèrtvovani trud sjajnim uspiehom nagradjava. (Sv.)

Cèrnagora.

Svetovidu pišu sa Cetinja od 25. rujna medju ostalim sliedeće: Za Vasojeviće nezna se jesu li se pobili, jerbo još nikakvog izviešća dobili nismo. Može biti da se i neće pobiti hudući da je knez poslao svoga sekretara, koi će se sa francuskim a možda i sa još koje druge sile konzulom, tamo sastati, da predlože paši primirenje, kao pokrovitelji kèršćanah. Sve to doznat ćemo do pèrve pošte, i tad ću vam javiti, posliedice toga poslanstva.

Nj. s. knez i kneginja sa g. Majkom, sestrom i bratom s. kneginje, polaze sutra 14 na rieku Cèrnojevićah, kako čujem neće se mnogo tamo baviti, a moglo bi biti da i dalje prodje.

Talianska.

„Corriere mercantile" izilazeći u Genovi piše pod 2. t. m.: Dne 27. rujna bio je u Karari jedan dragunski podoficir neznatno ranjen prigodom razpre dogodivše se u kazalištu. Dojdućega dana napadne hèrpa od devet osobah, o kojima se dèrži, da nisu udioništvovale bile kod razpre dogodivše se jedan dan prije, na nieke dragune, koji su pri svadji sudielovali bili, ubije jednoga seržanta i jednoga kaplara, rani još niekoliko soldatah a zatim uteče. Petorica istih preobučeni kao seljaci utekli su prieko granice u Kastelnuovo u Sardinii, gdie su ih karabinieri pohvatali; sad se nalaze u tamnici od Sarzane a svikolici su radnici zabavljajući se kopanjem mramora.

Moldavia i Vlaška.

Jedna bèrzojavna depeša iz Jaša od 1. listopada javlja, da je evropska komisia, koja u Bukureštu siedi poslala u Jaš dva svoja člana, gg. Bulvera i Vasilija, da stupe u sporazumljenje sa novo izabranim divanom. Ta su se gospoda pomenutoga dana, 1. o. m., očekivala u Jašu, gdie se divan po izdanom sazivu za osam danah ima skupiti.

— „Nord" javlja, da se medju velikim silama vode pregovori o niekakvoj transakcii u poslovima podunavskih kneževinah; šta pak ta transakcia u sebi sadèržaje, o tome se nečuje ništa.

Niemačka.

O dogovoru na sastanak u Vajmaru donosi „V. N." sliedeće zanimive viesti. Pèrva misao da se sastanu oba silna vladatelja istočnih carstvah, izišla je bez sumnje od berlinskog dvora, i to najprije od Kralja Fridrika Vilhelma IV. U najvećoj tajnosti priobći berlinski kabinet kraljevu misao bečkom kabinetu, što ovaj odmah odobri, samo se nije znalo gdie. Porodi se dakle vèrlo povieriteljna prepiska izmedju Beča i Berlina, pri kojoj prilici berlinski dvor misljaše, da se iz niekih pogledah odreče časti, da se oba cara kod njega sastanu. Odmah se bacilo oko na Vajmar, kroz koi bi i tako car imao prolaziti. Pišu dakle potajno dvoru vajmarskom, a ovaj pošlje poziv caru Franji Josipu, da se tamo nadje. Sastanak obih carevah imao je biti, veli, sasvim familiarnoga značaja, s toga su imali oni zasad povesti samo vojenu, a ne diplomatičnu svitu. „Lipske nov." javljaju takodjer po dopisu iz Franfurta od 29. rujna da je u Štutgartu i Vajmaru zaključen obći razpust vojske u svim dèržavama evropskim, da se povrati obična miera za odèržanje mira. Ta se je imala uredba u dielo privesti, čim se sastane car austrijski i Ruski.

Turska.

Pred svima, koji su, kao što izviešćuje londonska „Gazeta", podpisani na fond, koi je osnovan za to, da se novcem pomogne engleskim stradalcima u Indii, stoji zapisan sultan Abdul Medžid. Poslanik portin u Londonu javio je glavnome upravitelju varoši, da ima nalog zapisati u ime sultana 5000 tallirah u pomoć egleskim podanicima, koji su stradali u Indii od bune. „Kakvu važnost" — veli „Post" — „ima ta simpatia mohamedanskoga poglavara, svak će uvidieti." „Daily News" smatra to kao znak, da je i sultan carigradski protiven pobunjenicima indijskim. „To vladanje njegovo, veli, učinit će sav istok vidieti, da sultan nepriznaje indiskoj buni religiozan karakter, niti bunu smatra kao ustanak za vieru, nego još pokazuje carsku milost za one, koji su nesrećna žèrtva muslomanske okrutnosti."

— Kao što javlja „Presse d' Orient", u Carigrad je došo kapetan Magnan, jedan od poglavarah francusko - podunavskoga parobrodarskoga društva, i odmah zatim otišo u Galac, da uredi stvari, tičuće se namišljene plovitbe na svej dunavskoj linii, koju je izpitao parobrod „Lignais." Za preduzeće ovoga francuskoga družtva za dunavsku plovitbu pokazuje se u Francuskoj veliko udioništvo.

— Bèrzojavna linia izmedju Carigrada i Beograda gotova je do Sofie i svietu na upotreblјenje predana; sad se nastavlja dalje do Niša pa odavde do Aleksinca, i još ove jeseni svèršit će se.

— Porta je razpisala na svoje agente u zagraničju, da je izrično protivna sjedinjenju kneževinah, najviše dopušta, nek bude administrativno sjedinjenje.

Rusia.

Petrograd 22. rujna. (Siev. Pčela.) U Odesi je 8. t. m. u sokaku Richelievom bio veliki požar, koi je spalio tri najliepša magazina s robom. Roba sama vriedila je 5—600,000 sr. rubaljah.

Petrograd 23. rujna. (Berl. S. A.) Iz Irkutska javljaju da su učenici svèršivši gimnaziju u Sibiru otišli u S. Ameriku, da tamo nastave nauku svoju. To je pèrvi primier u Rusii, Riekom Amurom približila se Rusia znamenito Ameriki. Svake godine dolaze odatle ladje na Amur i otvaraju nov savez tèrgovine. Tuže se da nema srebèrnih novacah u Sibiru. — U azovskom moru ustrojena je za dve godine tèrgovačka flota, koja sadèržaje 300 većih i manjih brodovah, dakle više nego što je razoreno u vrieme rata.

— Iz Hamburga od 2. rujna javlja jedna depeša da se je utopio jedan ruski vojeni brod idući iz Revala u Kronštat. Na toj ladji nalazilo se 1000 vojnikah i mornarah. — Car je, kao što „Nord" veli, obdario kneza Barijatinskog kèrstom Aleksandra Nevskog zbog njegovih uspiehah na Kavkazu, a tako isto saksonskog popečitelja g. Bajsta.

Petrograd 29. rujna. Iz izviešća ministra prosviete u njegovoj uredovnoj dielatnosti prošaste godine doneo je jedan službeni list niekoliko izvadakah. Veliki dio svoga vremena posvetio je pl. g. Norov osobnom nadziranju i izvan više sveučilištah i sieminištah razgledao je do 20 gimnaziah u Rusii i Poljskoj. Ovdiešnje sveučilište brojilo je god. 1856., 463 učenikah i 75 učiteljah a moskovsko 117 učiteljah i 1456 učenikah, od kojih pripadali su 943 medicinskom fakultetu.

— „Fos. Ztg." javlja, da u moskovskom sveučilištu sad toliko ima učenikah, da nema miesta gdie da stanuju.

— Iz Petrograda pišu „Köln. Ztg-u" od 18. rujna: Predstojeće oslobodjenje težakah ne samo u Poljskoj nego i po zapadnim ruskim oblastima, zatim namiereno smanjenje činovnikah i miere, koje pomažu da se upotrebe kapitali ili promeće novac, a tako i smanjenje carine i troškovah na vojsku, kao i gradjenje željeznicah i kanalah, i reforme školske i struke policajne i sudbene smatraju se ovdie punim pra-

vom kao prilike za mir i načini za bitno preobražavanje, koje se čini napredka radi. Valja još samo želiti, da posao, koi je započeo car Aleksander, pošteno i revno podpomognu i oni, koji izvèršuju njegove namiere i volju. Ako smo dobro izviešćeni, u podpunim siednicama senata riešava se i o važnim zakonima, koji će se podnieti caru, kad se vrati. Tako će se, kažu, preinačiti i činovnička struka, pa će se ono, što se zaštedi preko godišnjega predračuna, upotrebit na to, da se poboljša činovnicima plaća.

S poljske granice 1. rujna. Kavkaz doneo je u novie vrieme tri izviešća sa Kavkaza, od kojih jedan samo zaslužuje, da se o njemu spomene. 1. kol. bude javljeno, da iz Anape tieraju čordu na pašu, na koju 6000 čerkeskih konjanikah napadne. Pastiri se povuku natrag, a pratnja bude od nepriatelja obkoljena, koi se do grada približi.

Na to izidje major Levasov sa jednim oddieljenjem iz grada i odbije nepriatelja. Drugo oddieljenje pod kapetanom Manijatiom bijaše pri kositbi, te priteče u pomoć ostrag. Boj je trajao 4 ½ sata. Mèrtva tielesa nepriateljska ležahu niekoliko vèrstah po polju razsejana, a koliko je Rusah poginulo nekaže se. Za ovu godinu svèršen je boj na Kavkazu. Rezultat je bio taj, da je gorski prediel Salatavija Rusima u ruke pao, i da su tamo grad sazidali gdi prebiva jedna regimenta vojnikah. Osim toga su Rusi sazidali tri gradića u Kaukazu. Porazmierno su Rusi malo uspieli.

— O uzdèrmajućoj nesreći malo višje pomenutoj, koja je postigla rusko pomorstvo, priobćeno je u Petrogradu dne 1. t. m. na zapovied pomorskoga ministra službeno izviešće u svim novinama. Linejski brod „Lefort" od 84 topa prevalio se naime u ponedieljak 22. rujna putujući iz Revala u Kronštat kod Gross-Tütersa i propao je sa svomkolikom posadom sastojećom iz 12 oficirah i 743 prostaka sa 53 ženama i 17 diece. Admiral Nordmann, koi se je nalazio na linejskom brodu „Vladimir" i koi je s istim kao i s brodom „Carica Aleksandra" bio veoma blizu pozorišta nesreće, kaže u svom izviešću, da su sva tri broda za predišavše burne noći izvèrstno manevrirala a pomenuto jutro lietila su sa veoma stegnutim jedrima pred vietrom, kad admiralski brod na visini od Tütersa učini jedan pokret; činilo se je kao da je „Lefort" hoteo da učini isto, al jedan val pograbi i baci ga na lievu stranu; jedan čas stajao je brod u tom položaju no zatim prebaci se i utone, još jedan put pomoli mu se desna strana na povèršje a zatim iščezne u dubljinu i to tako naglo, da druge ladje, koje su se nalazile pod vietrom, nisu bile čule baš ni jednoga vapaja. Oba druga broda bacila su blizu dogodivše se nesreće u dubljini od više nego 30 hvatih sidro i ostala su tamo dulje od 50 satih, dok ih napokon u Kronštat neotegle onamo prispievši parobrodi. Možebiti će za rukom poći kasniim istragama, barem kakvu takvu ubavìest dobit o ovoj toli strašnoj nesreći. Siećamo se tom prigodom, da se je jedan put u jednoj engleskoj luci jedan linejski brod, na kojem je uprav bio bal, kod sasvim tiha vremena iznenada prebacio, i to s toga što su topovi, za dobit više prostora, s jedne strane nazad povučeni bili pa su se kod malena vala iznenada pomaknuli na drugu stranu. I onda nije nitko izbavljen bio od svih osobah koje su se bile na ladji nalazile. Sličnoga štogod moralo se je i ovdie dogoditi.

Azia.

Iz jednoga privatnoga pisma iz Kalkute doznajemo sliedeća: „Ovdie se nesumnja da je Nena Sahib nauman udarit na Kalkutu. Okolo naokolo zemlja je nezadovoljna i svaku buntovničku četu umnožile bi tisuće i tisuće oboružanih nezadovoljnikah. Buntovnička vojska nemože u tom trenutku brojit manje od 100,000 momakah. Jedan dio iste upotrebit će se na to, da u gornjim provinciama uznemiruje naše čete; drugi dio doći će u dolnju Bengaliu i udarit će na Kalkutu . . . . . Cèrni oblaci vise nad Madrasom i od onud došle su viesti, odkad se je 8. konjanička regimenta pobunila, koje se tiču razoružanja dviuh piešačkih regimentah. Oficiri bili su dobili zapovied da preduzmu razoružanje, no zamolili su zapoviednika vojničkoga, da natrag uzme tu zapovied, budući da se mogu zajamčit za viernost svoje momčadi. Je li taj predlog primljen, neznamo. Mnogo skèrbih pobudjuje i nabob karnatički, koi je, kao što je poznano, lišen bio svoga prestola i medju svoje pristaše broji sve Mahomedance u Madrasu. Isto se mora reći i o potomcima Tippo-Sahibovim u Velloru, gdie ih dèrže kao dèržavne zarobljenike. U ovoj štacii i u Arkotu nema manje od 130.000 Mohamedanacah, koji su razdraženi i ni najmanje netaje svoju razdraženost."

Bèrzojavne i najnovie viesti.

London, u četvèrtak. „Morning Chronicle" javlja: Kraljica Viktoria proglasit će se caricom hindostanskom i po svoj prilici već dojduća pošta iz Kalkute donieti će tu viest u Evropu.

Berlin 8. listopada. Polag buletina nije se noćas kralj nalazio tako dobro kao sinoć. Groznica je sasvim prestala no osiećanje razapetosti i umorenosti trajalo je neprestano.

Pariz 8. listopada. Engleska banka povisila je svoj diskont na 6 od sto; francuska umnožit će svoj diskont za pol postotka. Najnovii izkaz francuske banke javlja, da se je metalna zaliha umalila za 18 miliunah a da se je umnožila listnica. Banke od Filadelfie i Baltimora obustavile su svoja plaćanja.

Car će ovamo doći dne 12. listopada; u utorak 13. razpustit će se logor.

Pariz 9. listopada. Bankovni izkaz. Umalila se je gotovina za 22 ½, kontokorent blaga dèržavnoga umnožio se je za 34 miliuna, listnica za 25 ⅘ mil. a okolovanje notah za 12 ½ miliuna franakah.

Pariz 10. listopada. Brod „Empereur", koi obskèrbljuje službu medju Franceskom i Engleskom, razbio se je na obali Fecamp, 14 osobah izbavilo se a 8 ih utonulo je.

Polag „Moniteura" protegnute su miere protežuće na žitnu tèrgovinu i na kolonie do rujna 1858.

London, 9. listopada. „Times" nedèrži za nemoguće, da će se diskont još nadalje povisit, no nije se, veli, ipak bojat obćenite krize engleske tèrgovine.

Knez Vogorides poslao je za englesku novčanu zbirku 500 dukatah (cekinah). Na engleskoj morskoj obali biesnila je strašna oluja.

Berlin, 9. Današnji buletin: Sinoć je iznenada Nj. veličanstvu kralju kèrv udarila u moždjane, noćju i prema jutru niešto se je utaložila ta uzbuna kèrvi.

Berlin, 10. listopada. Jutrašnji buletin.

U stanju bolesti Nj. veličanstva kralja nije se kroz noć ništa promienilo. Nije se opazilo da bi se bila kèrv većma umirila.

Verona, 10. listopada. U Posanju svetkovat će se dne 1. studenoga t. g. stogodišnji dan narodjenja Antuna Kanove.

Turin 9. listopada. Maršala Pelissiera očekuju ovdie. Željeznica iz Aleksandrie u Vogharu ima se otvorit dne 15. t. m. Prekjučer sudario se je putnički podvoz s teretnim podvozom; niekoliko vagonah razdrobilo se, dosta putnikah bilo je stranom ubijeno, stranom ranjeno.

Napulj 5. listopada. Službeni „Giornale" javlja o svečanoj posveti novoga zdravstvenoga lazareta na jednom otoku medju Nisidom i glavinom Pausilippo. Što se veleliepnosti i prostranosti tiče malo ima zgradah te vèrste, koje se š njim uzporedit mogu. U istom mogu se smestit 600 osobah.

London, 8. listopada. Javljaju iz Montreale da će po svoj prilici opozicia imat većinu kod predstojećih izborah u Kanadi i da se očekuje padnuće ministarstva u Torontu. Glasa se obćenito, da će se **Kanada sjedinit sa sievernom Amerikom** (?); veoma mnogo vojnikah uskočilo je u Kanadi.

Pariz 8. listopada. Današnji „Moniteur" javlja da je princ Napoleon pispeo u logor chalonski i da će počastni razgled vojske biti u četvèrtak.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 17743—4095 (VI—79) (3—1)

Konkurs-Kundmachung.

Im Agramer adeligen Konvikte ist der Ballogische Stiftungsplatz in Erledigung gekommen.

Auf diesen haben Jünglinge überhaupt ohne Unterschied des Standes Anspruch, und es wird bei der Verleihung bloss der vorzüglichern Studienfortgang berücksichtiget werden.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenzgesuche sind mit dem Taufscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandene Kuhpockenimpfung, und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen über die letztverflossenen zwei Studiensemester und dem Frequentationszeugnisse über das laufende Studiensemester bei der Studiendirektion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis Ende Oktober l. J. einzubringen.

Zur Aufnahme ins Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der I. Gymnasialklasse sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 2. Oktober 1857.

Nr. 17453-4027 (VI.—78) (3—1)

Konkurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte sind zwei Zakmardische Stiftungsplätze in Erledigung gekommen.

Auf einen dieser Stiftungsplätze haben aus der Stadt Kreutz gebürtige Jünglinge, auf den zweiten aber Verwandte des Stifters, in Ermanglung solcher sonstige, vorzugsweise adelige Jünglinge Anspruch.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenzgesuche sind mit dem Taufscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandene Kuhpockenimpfung, und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen über die letztverflossenen zwei Studiensemester, dann dem Frequentationszeugnisse für das laufende Semester, ferners bei Inkompetenzsetzung für den ersten Stiftungsplatz mit der Nachweisung der Zuständigkeit zur Stadt Kreutz, für den zweiten mit der Nachweisung der Verwandtschaft nach Umständen des Adels im ersten Falle bei dem Stadtmagistrate Kreutz, im zweiten bei der Studiendirektion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 15. November l. J. einzubringen.

Zur Aufnahme ins Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der I. Gymnasialklasse sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 3. Oktober 1857.

Br. 2834 p. (Izv.—352) (3—1)

Oglas dražbe.

U kotaru klanjaćkom u glavnim obćinama Klanjac, Miljana i Tuhelj izdat će se u najam dozvoljeno naredbom visokog c. k. namiestništva od 13. sèrpnja 1856 br. 13713/2158 pobiranje pristojbah od potroška pićah i mesa na jednu godinu i to od 1. studenoga 1857 do zadnjeg listopada 1858, te će se za ovu svèrhu javna dražba obdèržavati: za obćinu klanjačku u uredu obćinskom u Klanjcu dne 15. o. m., za obćinu miljansku u uredu obćinskom u Pokleku dne 16. o. m., a za obćinu tuheljsku u obćinskom uredu u Tuhlju dne 17. o. m. svaki put u 10 satih prie podne.

Pristojbe su ustanovljene od dolnjo-austrijskog vedra vina 40 kr, od rakie 2 fr., od pive 30 kr., od kasapske marve i naime od vola, bika, krave i junadi prieko 1 godine po 1 fr., od telićah izpod 1 godine po 20 kr., od ovacah i ovnovah po 8 kr., od janjićah po 5 i od svinjah po 30 kr.

Na ovogodišnjim posliedcima opredieljene su izroćne ciene i to: za obćinu klanjačku na 3000 fr., za obćinu miljansku na 2000 fr. i za obćinu tuheljsku na 2000 fr. sr.

Dražbenici su dèržani kod dražbe 5% žaobinu, a obstatelj 10% jamčevinu položiti. Ponude neće se primati.

Uvieti tićući se naročito obvezanstih najmiteljah napram občinama i obćinah naprame najmiteljem mogu se svaki dan u vremenu uredovnom kod ureda ovog, a za dražbene dane u dotičnim obćinskim uredima uviditi.

C. k. kot. ured klanjaćki dne 1. listopada 1857.

C. k. kot. predstojnik
Strah.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnie Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 13. LISTOPADA 1857. Broj 233.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 4327.—1857.

Od povierenstva piace, kao dotičnoga odsieka ovdiešnjega varoškoga magistrata, daje se time na znanje, da je mesar Ivan Vukomirović posredstvom presude od današnjega dana zbog krivične vage kod prodavanja mesa na globu u iznosku od šest forintih kon. novca, koi je na korist ovdašnje siromaške zaklade odmah položen bio, i na konfiskaciu vage osudjen.

Od povierenstva piace varoškoga magistrata.

U Zagrebu dne 22. rujna 1857.

Promiene u nadbiskupii zagrebačkoj.

Gospodin Janko Ketkić, dosadanji župnik u Hercegovcu, postao je župnikom u Kapeli. — Gosp. Antun Halla, duhovni pomoćnik u Dradancu, postao je župnikom u Zrinju. — Gosp. Antun Ciković, bivši upravitelj župe Kapelačke, prenešen je kao takov u Hercegovac. — Gosp. Franjo Sajvèrt, dosadanji subsidiar u u Križevcima, ide kao takov u Dèrnje. — Gosp. Franjo Drobčec, duh. pomoćnik u Pitomači, postao je tamo upravitelj župe. — G. Josip Mesić, bivši upravitelj župe u Zrinju, premiešten je kao takov u Čaglić. — G. Maria Hemen, upravitelj u Čagliću, vraća se kao duh. pomoćnik u Pakrac. — Premiešteni su duh. pomoćnici: Stiepan Mikec iz Tomašlice u Draganec; g. Janko Hladnjak iz Rače u Križevce; g. Donat Sokač iz Bartolovca u Varaždin; g. Franjo Banić novomisnik, ide za duh. pomoćnika u Raču.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Nj. preuzvišenost fmz. ban grof Jellačić došo je 10. t. m. iz Beča na svoje imanje Novi Dvori.

— Od dva dana vlada kod nas i u našoj okolici nevrieme, koje će vinogradima, koji još nisu obrani, od nemale štete biti. Preksinoć biesnila je svu noć takova oluja, kakve se već odavna nesiećamo. Mnogo je prozorah polupala i s krovovah snimila crepija, od kojega su drugi dan sve ulice pune bile.

— Javljaju „Katoličkom listu", da se je u Lupoglavi u najnovie vrieme učionu polazeća mladež tolikim brojem pomnožala, da u sadanjoj školi za svukoliku već miesta nema, zašto se zgrada iste učione u ovaj par nastojanjem tamošnjega g. župnika Stiepana Mlinarića razprostranjuje. Na blagdan imena Marije zaključena je tamo zahvalnom službom božjom školska godina, kojom su prilikom medju vriednu mladež obojega spola dieljene nagrade u knjigama, brojanicama, slikama i novcima sastojeće. Nagrade ove nabavljene su iz 20 for. sr., što svake godine toj učioni pritiču iz zaklade, što ju je uzoriti gosp. stožernik i nadbiskup zagrebački, kao pokrovitelj tamošnje župe, u rečenu svèrhu uložio. U isto ime je lupoglavskoj školi 10 for. sr. poklonit izvolio presvietli gospodin dvorski savietnik Žiga Conrád Eibesfeldski, kada je na službenom svom putovanju i napomenutu školu svojim pohodom usrećio.

— Dne 2. t. m. umiešten je po ovlaštenom za taj čin namiestniku u zborni kaptol sačesanski u Varaždinu g. Stiepan Iliašević, nedavno naimenovani kanonik istoga kaptola. Trudno zvanje školskoga savietnika i nadzornika, koje je prečastni gospodin kroz šest godinah uz mnogo suprotivštinah neumornom dielatnostju obnašao, i za očevidi napredak učionah u napredak učionah u našoj otačbini, a time sebi za pučku prosvietu liepih sigurno i svakoga priznanja vriednih zaslugah stekao, zamienit će on za niekoliko danah s mirniim položajem u krugu svoga novoga zvanja u Varaždinu.

— Ovih danah krenut će preko Tèrsta i Jakina u Rim prečestni gosp. Dr. Franjo Rački, bivši profesor bogoslovja u Senju, da svoje miesto kao izabrani kanonik ilirskoga zbora sv. Jerolima u Rimu zauzme. Znajući, da je g. kanonik ovo novo svoje zvanje sa znatnom žèrtvom od svoje strane primio iz plemenitih namierah, koje će, ako bog dade, liepim plodom uroditi za poviestnicu domovine i cèrkve naše jugoslavenske, — radost onu, koja biaše povodom izbora njegova u ovom listu već objavljena, i ovom prilikom opetujemo, želeći prečastnom iz zavičaja svoga dielećem se gosp. kanoniku sretan put i sretno boravljenje u Rimu. (K. L.)

Beč 10. listopada. Shodno najvišjem ručnom pismu od 28. rujna t. g. svim činovnicima **naročito** oštro naložena je dužnost mučanja u službenim poslovima s tim dodatkom, da će se s onima, koji uzrade proti tomu, postupati po **svoj strogosti.**

Cèrnagora.

Iz Dalmacie 13. rujna. Imali ste već izviestje, kako je cèrnogorski gospodar tu skoro poslao svoje ljude u gornje Vasojeviće, da se tamo uvedu cèrnogorske uredbe. Kolašinski Turci, najbliži tim Vasojevićima, tek što su čuli da su cèrnogorski poslanici došli, skupe se, napanu na Vasojeviće i boj se je već započeo. Zvaničnim putem doznalo se i to, da se i četiri tabora nizamah krenulo iz Skadra na Vasojeviće. Čujemo takodjer, da su i Grahovljani izgorieli niekoliko turskih kućah u Korienićih i posiekli dva Turčina. — Ovoliko za sada dok za više doznamo. (S. D.)

Moldavia i Vlaška.

Viesti došavše u Pariz do 16. o. m. izborima u Vlaškoj javljaju, da su izbori isto tako ispali za sjedinjenje kao i u Moldavii. „Konstitutionel" kaže da je 28 izborah ispalo za sjedinjenje a 5 proti njemu.

Talianska.

O nalazku Nj. c. visosti velike vojvodinje toskanske i Nj. visosti nasliednje princese Anne imamo buletinah od 4. i 5. t. m. Bolest vojvodinje dobro teče i približuje se svojem kraju. I kod nasliednje princese umalila se večernja grosnica, osip se dèrži a pluća nisu više oteščana.

Niemačka.

Iz Draždjanah 8. t. m. javljaju: Nj. kr. visost princesa Maria, kói Nj. veličanstvah mirno je jutros prema 4. uri, uslied žestoka gèrčeva napada u ondiešnjem kraljevskom prestolnom dvorcu preminula i ova neočekivana smèrt prouzročila je kraljevskim njenim roditeljima i svoj kraljevskoj porodici najveću žalost.

Kao što izviešćuje „D. Rstg.", na sastanku u Štutgartu medju ruskim i francuskim carem imao se je razgovor voditi o ovim predmetima: „A. Glavne stvari: 1) pomirenje medju Engleskom i Rusiom i priprema za savez francusko-englesko-ruski. 2) Miere za konačno umirenje Evrope. — Garancia za dèržavinu zemaljah. 3) Taljansko pitanje — papina dèržava — Sardinia. 4) Jedinstvo podunavskih kneževinah pod zaštitnom vlašćom porte i garanciom trih silah. Izbor budućega vladaoca. 5) Dansko pitanje. Reforma niemačkoga saveza? — B. Sporedni poslovi: 6) nasliedstvo gèrčkoga prestola. 7) Herat i India. 8) Kina. 9) Kanal suezki." Dopisnik „R. Ztg-a" kaže, da mu je ovo došlo do ruke u prepisu od niekoga diplomata u Beču, i stoji dobar za istinitost svega toga.

O štutgartskom sastanku govoreći „Times" kaže za ruskoga i francuskoga cara, Aleksandra II. i Napoleona III., da „vladaju narodima, koje sviet smatra za glavnu smetnju obćem razoružanju." „Svak zna, veli, da Pruska i Austria nisu dèržave, koje napadaju. Ni Engleska, naravno, neželi imati na kontinentu ni komadić zemlje više, nego je zadovoljna napredovati i u mieri, u kojoj kontinent uživa mir i blagostanje. Francuska pak i Rusia jednako oružanjem svojim dèrže evropski mir u strahu. Tvèrdo doduše vierujemo, da današnja Francuska nema nikakve težnje za osvajanjem, nego najviše iz obzira na svoju niegdašnjost dèrži na noguh gèrdnu vojsku svoju. Ali Francuzi nemaju sad bojati se englesko-austrijske ili englesko-ruske koalicie tako, da slobodno i bez brige može polovina njihove vojske zadienuti svoje mačeve u korice pa latiti se pluga. Ako Napoleon III. uzmogne iskati obće razoružanje, to se neće moći kazati, da je sad uzalud svetkovan bio niegdašnji razglašeni sastanak tilzitski."

Turska.

Posredstvom Lloydova parobroda „Vulkana" prispievše dne 8. t. m. viesti iz Carigrada dopiru do 3.

Miesto Ahmed Vefik efendije naimenovan je Muktar bej za ministra pravosudja.

Gospodin Eugen de Kerkhove, turski poslanik kod belgijskoga dvora, ide u istom svojstvu u Španiu, dosadanji direktor sultanove fabrike Fezhane, Aleksanian Dirhan bej zastupat će portu kao poslenoša u Belgii.

Visoka porta dala je poslanstvima na znanje u jednom „Memorandumu", da se stari kajmi samo do konca rujna mogu promienit a zatim da se neće više primat, jer još svejednako okoladju lažne hartije ove vèrste.

Sučlanovi rusko-turske pogranične komisie u Azii došli su u turski glavni grad. Francuski komisar g. Pelissier i engleski pukovnik Simons donieli su viest, da tri ruske ratne korvete, koje blokiraju čerkeske obale, strogo rukuju ovu službu. Dne 6. rujna došla je jedna ovih korvetah pod Tuabs, gdie je usidreno bilo dvanaest solju i rukotvornom robom itd. natovarenih sandalah a šest drugih na suvo izvučeno. Korveta osvojila je pèrve i uzela je sve što je na njima bilo a zatim dobili su ruski mornari zapovied da te plavi odvedu u Kèrč. Poslie toga uze korveta živahno pucat na ostale plavi i uništi ih podpunoma. Mnogo oboružanih Abhazah bilo je došlo na visine, koje gospoduju obalom, no nisu mogli ništa poduzeti. I pod Rizehom oteli su Rusi jednu barku i odveli su ju u Suhum-Kale.

Pisma iz Damaska javljaju, da je skoroteča, koi je dne 12. rujna došao iz Bagdata, doneo viest, da je jedan dio tovara korvana opljačkanoga po Arapima, oteo opet razbojnicima nieki arapski Šeik. Nadaju se, da će možebiti polovicu robe natrag dobiti.

Omerpaša, naimenovan generalnim gubernatorom od Damaska, čini neprestano znatne i veoma dragociene priprave za svoj put, premda još svejednako sumnjaju, da će nastupit svoju novu službu.

Jedan korespondent lista „Osserv. Triestino" osigurava s izviestnostju, da je lord Redcliffe, koi

je sada bolešljiv, zamolio za dopuštenje, da smije Bašibozuke u Albanii, Sirii i Maloj Asii kupit za rat u Indii; no kažu, da je dopuštenje podieljeno samo za pašaluk bagdatski.

Šah perzijski svèrgnuo je, kao što javljaju iz Teherana od 4. rujna, serdara, glavnoga zapoviednika, zbog toga, što nije vojsku valjano hranom i drugim potrebama obskèrbljavao, i taj čin bio je izvèršen niekom svečanostju. Šah ga je dao okružit od njegovih oficirah i sadrasam uzeo mu je šablju i znakove njegova dostojanstva upravljajući nanj sliedeće rieči: Nj. veličanstvo bilo ti je povierilo vojsku; no ti se nisi pokazao dostojnim ove milosti. Ti si zanemario svoju dužnost i vojnici su stradali, baš onda, kada bi bilo trebalo, da se vojska nalazi u najboljem stanju. Kralj bi mogao po svojoj vlasti dati te posieći, no on ti milostivo prašta život. Ovo veledušje dokazat će Evropi, da je vladar naumin otresti se običajah prošlosti i da umije uvaživat napredke pravednosti i čoviečnosti.

Nedavno bio je čapar francuskoga poslanstva u Persii sasvim porobljen i ranjen. Pisma ostala su nedotaknuta i došla su zatim u Teheran, odkud su bile odpremljena dalje po ruskom skoroteči.

Turkomanska plemena prodreše u provinciu Korasan i tamo oteše ne samo novacah i dobarah već i ljudih, za koje zahtievaju odkupnine. Persijske čete poslate su proti razbojničkim plemenima, koja se sa svoje strane pripravljaju na odpor.

Herat nije po listu „Oss. Triestino" još svejednako predan.

Iz Suline (25. rujna) javljaju da je zbog pomanjkanja vode broderstvo veoma prepriečeno. Onomadne propao je jedan na račun turske vlade sa 6 topovah i drugom municiom natovaren tèrgovački brod na očigled Suline a jednu plav dunavskoga društva postigla bi bila ista sudbina, da joj nije u pomoć priskočio c. k. austrianski parobrod „Taurus."

Viesti iz Atine takodjer su od 3. t. m. Vlada se zauima izpitavanjem projektah u svèrhu vodjenja željeznice medju Pirejom i glavnim gradom i drugih javnih radnjah, kojih je tečajem posliednjih šest godinah mnogo izvedeno. Medju ove spada poprava velikoga vodovoda atinskoga, premostivanja škodljivih grabah u istom glavnom gradu, sagradjenje s nova bizantinskih podèrtinah cèrkve svetoga Nikodema i vojničke bolnice vatrom razorene, drumovnih i pristanišnih gradjevinah, podignuće svetionikah itd. (Oss. Triestino i Triester Ztg.)

Spanjolska.

Shodno zaključku velikoga vieća očitovalo je dèržavno vieće waadsko komisarima, da neće se protivit nikakvoj naredbi, koja će se za potrebnu dèržat za izvedenje oronske linie, no da neće ni dopustit, da toj namieri bude u pomoć ma ikoj upravni činovnik, dok se razpra nerieši.

Azia.

„North British Mail" list izlazeći u Glaskovu, priobćuje po listovima iz Kalkute od 22. kolovoza proglas, koi je Sir Colin Campbell kod preuzimanja komande izdao. Isti glasi kako sliedi:

„Pošto je Nj. veličanstvo najmilostivie dostojalo naimenovat me vèrhovnim zapoviednikom vojske u Indii na miesto preminuvšenoga mnogopouzdanoga generala, veoma poštovanoga Gjorgje Ansona, i pošto je nadalje Nj. veličanstvo najmilostivie dostojalo podielit mi čin generala u Indii, preuzimam sada komandu indijske vojske. — Veoma sam zadovoljan, što nalazim pod mojom zapoviedju vojsku, koja se je u posliednjim mučnim operaciema na otvorenom polju vladala kao britanski vojnici u svako doba i posvuda na svietu — hrabro, vierno poslušno i postojano. — Ja sam u pèrvašnjim godinama zapoviedao indijskoj urodjeničkoj vojski, doživio sam na njenom čelu mnogu bitku i više pobiedah, gdie je ista slavno sudielovala; i veoma mi je žao vidit, da su se vojnici, o kojima sam bio priviko toliko dobra mislit, digli u javnoj okornoj pobuni proti vladi, koja je poslovicom postala zbog svoje darežljivosti i očinskog obzira prema svima, koji joj služe. — „Idući sada k vojski, koja na otvorenom polju opet povraća poredak u kotarima poremećenim odpadnućem bengalske vojske, na čelu ću britanskih četah i onih urodjeničkih vojnikah, koji akoprem i u malom broju nisu se ustručavali ostati vierni svojoj dužnosti i razdružit se od svojih neviernih drugovah, biti kao prije oduševljen pouzdanostju, da ćemo sigurnoj pobiedi ići na susret. — Svaki dokaz viernosti i hrabrosti, podani po vojski stojećoj pod mojom zapoviesti, bit će za cielo uvažen i od moguće vlade, kojoj služit čast mi je, za cielo nagradjen. Pozivljem oficire i čete evropskih i urodjeničkih regimentih, da me podupiru revno u predstojećoj zadaći, i s božjom pomoćju skoro ćemo opet Indiu vidit mirnu i sretnu."

General C. Campbell, vèrhovni zapoviednik.

Iz pisma jedne gospoje iz Kalkute od 8. kolovoza priobćuje „Daily News" više izvadakah punih žaobah na lorda Canninga i englesku vladu. Što pismo o dinastii od Ouda govori, svakako pokazuje, kakov duh vlada u ondiešnjem evropskom družtvu: „Generala Havelocka mala četa gubi od kolere svaki dan po 50 momakah. Naši engleski soldati tako su uplašeni, da su već očajali postić željenu svèrhu svojih trudovah; oni vele, da neće da vojuju, dok neobiese kralja od Ouda. Dok on živi, trajat će spletke i kovarstva. Šteta, da nemamo odvažniega generalnoga gubernatora. Ja sam osviedočena, da je lord Clive ovdie bio, on bi bio kralja poslao u Ceylon ili Kap, gdie nebi mogao bio činit nikakvih neprilikah. Mislim da znate, da je ovdie u tvèrdjavi zatvoren i svaki dan hvataju izaslanike, koji nose nanj ili od njega listove. Sva Kalkuta gori od želje saznat, kakove će naredbe učinit domaće vlasti u obziru na kraljicu i dva kraljevića od Ouda. Sve je bilo već gotovo, prije nego su otišli u Englesku i njihovo izbivanje iz Indie u ovoj krizi nije nego mudrarat na lukavština (?). Oni će naravno zaklinjat se, da nisu ništa znali o ubojstvu englezkih oficirah, ženah i diece, dočim je kraljica ipak kroz sve vrieme šiljala poslanike medju Engleskom i Indiom i njena pisma dodjoše u ruke vlade, koja očito dokazuju njenu krivnju i u kojima nagovara bivšega kralja, da sada udari, gdie su Englezi zapleteni u rat s Persiom i Kinom, i uslied toga nepreostaje im vojska za Indiu. Ako kraljicu i kraljeviće nezatvore u Tower, to će biti stvar nečuvena — stvar, koja se nemože oprostit."

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz 11. listopada. Polag „Paysa" dana je zapovied da se imaju obustavit priprave za ekspediciu proti Mexiku.

London 10. listopada. Iz New-Yorka od 30. pr. m. javljaju: Kriza nije jošte dovèršena, diskont je neprestano veoma velik. Niekoliko novih bankih propalo je a mienički tečaji pokvareni su. Stoki su se poboljšali. Tèrgovina s pamukom ostala je nepromienjena. U Bostonu poboljšale su se okolnosti.

Berlin, 10. listopada. „Kreuz-Zeitung" donosi privatni dopis iz Potsdama sliedećega sadèržaja: Kralj se od 11 ure predpodne znatno bolje nalazi. Princesu prusku očekuju danas iz Koblenca. Ministarski predsiednik preselit će se ovih danah u Potsdam na dulje vremena.

Uslied bèrzojavnih viestih iz Berlina od 10 satih danas pred podne imalo je Nj. veličanstvo kralj mirnu noć i spavalo je dobro.

Verona, 10. listopada. „Gazzetta uffiziale" potvèrdjuje, da će Nj. c. k. visost veliki vojvoda toskanski skoro povratit pohod svetom ocu papi.

Turin, 9. listopada. „Catolico" javlja, da je estenska vlada uslied posliednjega ubojstva dne 5. t. m. u Karari proglasila ratni zakon i da je zato tamo umnožila vojsku.

Srebro od 5. listopada	5½ fr.
Carski dukati	7¾ „

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. kr. lutriji u Beču izvučeni su dne 7. listopada sliedeći brojevi:

79, 14, 18, 55, 90.

U c. k. lutrii u Gradcu izvučeni su dne 7. listopada sliedeći brojevi:

52, 34, 5, 35, 41.

Bližnja vučenja bit će na obih lutrijah 17. listopada.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 13140 (Fin.—47) (3—3)

Kundmachung.

Zur Verpachtung des Mauthertrages an den k. k. Mauthstationen Vinično (Breznica) und St. Ivan auf die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1859, wird eine dritte Lizitation auf den 15. Oktober 1857 mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Versteigerung unter denselben Bedingungen und Modalitäten bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram erfolgen werde, welche in der dem Amtsblatte der Agramer Zeitung Nr. 167 l. J. beigerückten Kundmachung der hohen k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion vom 16. Juli l. J. Z. 10097 enthalten sind.

Von der k. k. Finanz-Bezirks Direktion Agram am 6. Oktober 1857.

Kesterčanek.

Nr. 6116 (Izv.—346) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Am 16. Oktober d. J. um 9 Uhr Vorm. wird im Amtslokale der k. k. Comitats-Behörde in Požega wegen Beistellung des für das Jahr 1857-58 sich herausstellenden Kanzlei-Requisitenbedarfes und der Buchbinderarbeit eine Minuendo-Lizitation abgehalten werden. Die darauf Reflectirenden wollen sich daher am besagten Tage zur Lizitation mit einem Vadium von 25 fl. CMz. bezüglich der Kanzlei-Requisiten-Lieferung, und von 5 fl. CMz. bezüglich der Buchbinderarbeit einstellen. Der Bedarf und die Muster können sammt den Lieferungs-Bedingnissen beim Sekretariate der gefertigten Comitats-Behörde eingesehen werden.

Požeg, am 27. September 1857.

Der k. k. 1. Comitats-Sekretär
Loger, m. p.

Dp. 91. (3—2)

Natiečaj.

Za učiteljskog pomoćnika kod narodne učione jastrebarske, komu je polag školske zakladnice opredieljen prost stan, 4 hv. dèrvah i 150 fr. sr. plaće, koju će iz obćinske jastrebarske pieneznice miesečno dizati. Natiecatelji neka se sa svojimi propisanimi dokazi podkriepljenimi molbenicami do 20. listopada 1857. kod podpisanog prijave.

Kod sv. Jane pod Turnom 1. listopada 1857.

Janko Vancaš,
podj. kao okr. učionah nadzornik.

Br. 2834 p. (Izv.—352) (3—2)

Oglas dražbe.

U kotaru klanjačkom u glavnim obćinama Klanjac, Miljana i Tuhelj izdat će se u najam dozvoljeno naredbom visokog c. k. namiestništva od 13. sèrpnja 1856 br. 13713/2158 pobiranje pristojbah od potroška pićah i mesa na jednu godinu to od 1. studenoga 1857 do zadnjeg lista 1858, te će se na ovu svèrhu javna dražba dèržavati: za obćinu klanjačku u uredu obćinskom u Klanjcu dne 15. o. m., za obćinu miljansku u uredu obćinskom u Pokleku dne 16. o. m., za obćinu tuheljsku u obćinskom uredu u Tuhlju dne 17. o. m. svaki put u 10 satih prie podne.

Pristojbe su ustanovljene od dolnjo-austrijskog vedra vina 40 kr., od rakie 2 fr., od pive 30 kr., od kasapske marve i naime od vola, bika, krave i junadi prieko 1 godine po 1 fr., od telićah izpod 1 godine po 20 kr., od ovacah i ovnovah po 8 kr., od janjićah po 5 i od svinjah po 30 kr.

Na ovogodišnjim posliedcima opredieljene su izročne ciene i to: za obćinu klanjačku na 3000 fr., za obćinu miljansku na 2000 fr. i za obćinu tuheljsku na 2000 fr. sr.

Dražbenici su dèržani kod dražbe 5% žaobinu, a obstatelj 10% jamčevinu položiti. Ponude neće se primati.

Uvieti tičući se naročito obveznostih najmiteljah naprama obćinama i obćinah naprama najmiteljem mogu se svaki dan u vremenu uredovnom kod ureda ovog, a na dražbene dane u dotičnim obćinskim uredima uviditi.

C. k. kot. ured klanjački dne 1. listopada 1857.

C. k. kot. predstojnik
Strah.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnic Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U Zagrebu, u sriedu dana 14. listopada 1857. Broj 234.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4. for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4. kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Rešenjem Nj. c. k. apost. vel. dozvolilo je familiam pravoslavnog svećenstva u Bukovini iz fonda za pravoslavnu religiu nieke podpore i to udovicama svake godine 150 fr. 100 fr. i 80 fr. dodatka za odhranjenje diece.

— Zbog zamenbojstva firme G. u Novom Sadu, kojega su artije na ovdiešnjom tèrgu jako obtičale, ovdie su nieke firme povučene. Podozreva se da će u sliedstvu toga gdi koi doći u nemalu stisku. (Wand.)

Sèrbia.

Sèrbske „Zvan. Novine" od 3. o. m. javljaju sliedeće: Popečiteljstvo financie zahtievalo je od tèrgovačkog odbora, da se izjavi: 1) da li bi za tèrgovinu sèrbsku prohitačno bilo, da se osnuje tèrgovačka banka? i ako bi: 2) kakvoga roda banka treba u Sèrbii da se osnuje i s kolikom glavnicom; i 3) da mu odbor podnese kratak predlog o banki, koja bi se ustanoviti imala. Kako pak u siednici odbora nije bilo dovoljno članovah, to je pretresanje ovoga za tèrgovinu važnoga predmeta odgodjeno bilo za dojduću siednicu.

Cèrnagora.

Nieki strani listovi javiše, da je knez Danilo poslao caru Napoleonu niekakvo pismo, u komu moli zaštite za Cèrnugoru. Na to primiečava „Köln. Ztg." u jednom dopisu iz Beča od 27. rujna, da je knez Danilo predao to pismo caru Napoleonu još kad je bio u Parizu, no da mu je još onda preko grofa Valevskog odgovoreno, kako se nije mogao nadati, da će se želje njegove izpuniti, pa zato nije nevierojatno, da je on opet pokušao cara Francuzah skloniti, da bi proglasio Cèrnugoru za nezavisnu i njezine zemlje razprostranio. Naprotiv veli „Köln Ztg.", izviestno je, da je knez nedavno opet učinio u Petrogradu korak, da bi dobio penziu, koja mu je u vrieme iztočnoga rata po zapoviesti cara Nikole oduzeta. Al i tu je slaba nada: sadašnji ministar izvanjskih poslovah u Rusii, knez Gorčakov, nije priatelj kneza Danila, što je on, još kad je knez Gorčakov bio poslanik u Beču, dovoljno prilike imao izkusiti, jer mu je penzia i oduzeta bila baš naliedi izviestjah, koje je podnio knez Gorčakov. (S. D.)

Talianska.

Dne 28. rujna započeo se je u Salernu proces proti dionicima posliednjega ustanka u Napulju. Kao što uvieravaju, vlada je zapoviedila, da se ovim raspravama podą što veća javnost.

Napuljski ministar izvanjskih poslovah, Karafa, izdao je jednu okružnu notu, u kojoj javlja, da se vlastnici robe, koja se je našla na brodu „Cagliari" obrate na vieće o morskom plienu u svèrhu da im se povrati vlastništvo, koje će im se odmah predati na razpolaganje.

Niemačka.

Pruski glavni gradjevni ravnatelj Mellin dobio je od kralja za izvanrednu pod njegovom upravom izvedenu gradjevinu glasovitoga dvorskoga mosta dekoraciu višjega reda. Nadalje zapoviedio je kralj, da se medalja od Mellinova poprsja otisne na portalu imenovanoga mosta.

U Štutgartu preminuo je dne 6. t. m. kr. virtemberški gradjitelj dr. v. Zanth; isti je kao sagraditelj „Vilhelmine" stekao glasovito ime.

„Nord" javlja da je car Napoleon, kad je pročitao pismo, kojim se kralj pruski izvinjavaše što ga zbog slabosti zdravja nije mogao lično pozdraviti u Niemačkoj, izrazio se princu pruskomu da će pohoditi kralja u Berlinu. I doista, kao što javlja „Schl. Ztg.", u Berlinu se toga radi već čine pripreme, i kažu da će tada, kad dodje car Napoleon, doći u Berlin i ruski i austrianski car.

Kao što javlja „Düsseld. Ztg.", niemačke velike sile, Austria i Pruska opravile su ovih danah danskome dvoru notu, u kojoj izjavljuju da se savèršeno izmažuju sa zaključenjem holštainskoga stáleškog sabora, po kome su predlozi pravitelјstveni za izravnanje odnošaja vojvodstva prema ukupnoj monarkii odbačeni i izražavaju očekivanje da kabinet danski učini po željama, u tom zaključenju izloženima, pa zato će čekati da se on o tome izjasni, dotle pak ništa od svoje strane neće preduzimati. Medjutim telegrafska depeša iz Pariza od 30. rujna javlja, da će se stvar niemačkih vojvodstvah riešiti na evropskom kongresu.

Dania.

Kao što piše „B. B. Ztg." od 17. o. m., do sada su se tako zvane skandinavske misli smatrale od strane Rusie tako, da ih, kao što je kralj Oskar sam priznao i kao što je i niegdašnji danski ministar Schel u poznatoj svojoj noti razložio, valja smatrati više kao književnu težnju nego kao političke planove. Medjutim opet neodriče se da je ta stvar sad stupila u drugu mienu, pošto je princ naslìednik kralj zbog bolesti kraljeve postavljen na vlada i na najvišu vlast. Sadašnji regent, kao što je poznato, glavni je pomagač toj stvari, kojoj bi se rado oduzela književna samo važnost, pa pridao i politički izgled. Posao ruskih diplomatah po dvorovima štokholmskom i kodanjskom ponajprie je sad to, da se preduprede svi takvi planovi i težnje, ako se kakve zbilja pojave i pokušaju izvèršiti. Ruska je politika pram takvim danskim težnjam uviek odporna, a u Petrogradu misle da će i ostale velike sile to sasvim odobriti Rusii. U ostalom valja pri tome uzeti na um i naredbe varšavskog protokola od 1851. g. gdie Danska kao što znamo jasno priznaje porodici romanovljevoj pravo nasliediti njezin prestol, a tako i na evropsku garanciju, koja je u londonskome protokolu izrečena za svu dansku monarkiu.

Portugalia.

Da će kraljev brat, dom Ludvik Filip, vojvoda od Oporta, stupit u brak s brazilianskom princesom zaključena je stvar. Ovom princu ima 19 godinah a on služi u pomorstvu. On će, vele, skoro na jednom briku otići u Janeiro.

Francezka.

Iz Pariza 8. t. m. javljaju bèrzojevnim putem: Bilancia banke izići će sutra. Uvieravaju, da se je gotovina umalila za 19 milijunah franakah.

Najnovie viesti iz Madrita potvèrdjuju odpust ministarstva.

Mladi Bel-Hadj, koi je došao u Francezku, da izposluje pomilovanje svog oca, bio je od kraljice primljen. Ista se je zabavljala dulje vremena s njime. Jules Favre, koi je njegova oca branio, dopratio ga je ovamo.

Iz Chalonsa od 6. piše: Car je kod Chalonsa u taboru Atile po šepijskom običaju dao kopat. Već su našli više medaljah i inih rimskih predmetah. Car prima zbog svoje velike darežljivosti bezbrojna molbenice, naimence od starih soldatah. Jedna od istih počima na sliedeći način: „Svietla kruno! dopustite jednom starom soldatu Vašega strica, koi je dva puta smèrtno ranjen bio, pèrvi put na gornjoj strani stegna, drugi put kod Wagrama itd." Improvizirana amerikanska željeznica skanča rasne dielove logora. Kiša ide strašno a car i carica nemaju druge zabave nego komediu.

— U Parizu živući mnogobrojni Rusi dat će blizu slavoluka na barieri d' Étoile sagradit jednu liepu veliku gèrčku kapelu. Amerikanci sa svoje strane grade liepu gotičku kapelu u ulici „Rue de Berry" u predgradju „St. Honoré."

— Promiena kazni za Doineau-a odobrena je, vele, u ministarskom vieću poslie žestoke prepirke.

— Slika vojvode dubrovačkoga stavit će se na zapovied carevu u Versaillu medju vojničke glasovitosti Francie.

— Kao što sadašnji ministar Francuske u Stokholmu javlja, savietovali su liekari kralja Oskara da putuje u Italiu, od ondašnje klime jedino se je nadat moguće da će se oporavit.

— Polag izvieščah iz Toulona izviestno je, da se tamo za buduće proliece oboružava flota od deset parobrodnih linejskih brodovah, vèrhu kojih će admiral Romain Desfosses vodit vèrhovnu komandu.

— Gospodin Pichon, generalni konzul u Smirni, naimenovan sada poslanikom u Teheranu, došao je u Pariz i ostat će tamo do proliećа, da onda sa Feruk-kanom zajedno odputuje u Persiu.

Velika Britania i Irska.

Iz Londona. Bivša kraljica audska, koja je još svèjednako u Londonu, nahodi se u tako opasnom stanju zdravja, da imaju malo nade, da će ostat živa. Kao što se čuje, viesti o indijskom ustanku doprinièle su mnogo k tomu, da joj se je zdravje poremetilo.

— U jednom pismu niekog oficira u Havelokovom korpusu opetuje se tvèrdjenje, da nije Nena Sahib, već njegov opravnik, k njemu uskočivši engleski poreznik od Kawnpora, Mohamedanac, dao zapovied rašanju od 15. sèrpnja. Postigla ga je ljuta kazan. „Preksinoć" piše oficir dne 21. sèrpnja, „bio je uhvaćen a sada visi o jednom dèrvetu na glavnom drumu. Njegova smèrt bila je slučajno od velike boli, jer je konopac bio zlo svezan a kad su zlotvora spustili, ostao mu je isti izpod laloga. Razrieši si niekako ruke i pograbi konopac, da se od njeg izbavi; tada ga primiše dva momka za noge i natezahu ga tako silovito, da mu se slomi zatiljak. To je bila zaslužena kazan na zemlji za njegovo barbarstvo.

Rusia.

Kao što iz Varšave dne 4. listopada pišu „Allg. Ztgu." tamo se čine najveličanstvenie priprave za doček carev. Taj dopis kaže, da se tamo nadaju nesamo posliednjem obsežnom razpisu pomilovanja, kojim će se i najkrivlim progonjenicima i biegunicima dopustit povratak u domovinu, već i naimenovanju jednoga careva brata za miestodèržca Poljske, jer ništa neželé većma, nego da se opet ponovi dvorovanje u Varšavi, gdie bi bogato plemstvo moglo razvijat svoje nagnuće k veleliepju i luksusu, budući da u Parizu i Draždjanima nenalazi više dovoljna prizuanja a u Petrogradu potamnjuju ga Rusi. Sad se sve čini, da vladara privolé na izpunjenje ove najvruće želje osobito gospodujućih gospojah. U Varšavi je ovaj par barem 10,000 inostranacah nazočno, koji svi hoće, da udioništvuju kod svetkovinah, što će

se davat prigodom prisutnosti [illegible] a medju istima nalazi se svekoliko plemstvo zemlje. Mnogima se je račun pokvario već time, što je carev dolazak odgodjen bio za nekoliko danah i oni su prisiljeni bili svoje za prekomiernu cienu najmljene stanove dulje vremena plaćati, ako nisu htieli [illegible] car dodje. Isti je hoteo da [illegible] 5. rujna no zbog toga, što je [illegible] velika kneginja Maria, morao [illegible] dit. Od željezničkoga [illegible] urešenoga, ići će s[illegible] kroz jerusalimsku aleju i kroz obe ulice zapadnoga kraja Varšave, gdie stanuje aristokracia i elegantni sviet, uputit će se u gèrčku sabornu cèrkvu, gdie će se odpievat „Tebe boga hvalimo" a odtud ići će u dražestni dvorac Lazienki (kupelji.) Sve ulice su već urešene vienčima i sve kuće kao i svekoliko dèrveće obasuto je bezbrojnim fenjerima. K tomu dolaze još mnogi transparenti, tako da se može očekivat razsvieta, kakovu je samo rietko kad vidit. Izvan toga spalit će se i jedan vatrotvor — glavno pučko razveseljenje Slavenah — za koi je već izdano 30,000 sreb. rubaljah. Sličnu svotu opredielio je bogati grof Potocki za sjajan lov na njegovoj gospoštini, kamo će, vele, i car pozvan biti. Misle da će car do polovine mieseca ostati u Varšavi.

— Kao što iz Petrograda pišu „Nord-u" u Rusii se Francuska još smatra za zemlju od napredka prije nego ikoja druga zemlja na svietu, pa raduju se sastanku cara ruskoga sa carem francuskim u Štutgartu, pošto se odtuda nadaju razvitku ne samo izvanjskih nego i domaćih odnošajah svojih. U oba ta pogleda, veli „Nord", misle u Rusii okoristit se time, ako se za obe zemlje, o kojima je rieč, stvori zajednica kako što se moralnih, tako i što se materialnih interesah tiče. Tim će, veli, rusko družtvo jedva jedanput ostaviti svoju staru nemarnost i neće više ostajati iza orudja svoje mlade štampe u kèrstonosnoj vojni, koju je štampa ta započela u tu svèrhu, da probudi javno mnienje.

— „Sch. Ztg.-u" pišu iz Petrograda od 21. rujna: Koliko su povoljne viesti sa Kavkaza, pošto jednako javljaju o novim pobiedama nad Čerkezima i ostalim planincima, toliko valja i Čerkezima i tim ostalim planincima priznati, da sad daju Rusima daleko veći odpor nego što su ga davali za vrieme posliednjih ratovah, kad su očevidno imali još boljih prilikah za odpor. Svakojako ima te sveze sa prirodnom naklonosti, koju imaju sve neuke gomile ratnikah, i to tim, što se uviek slažu i najživlje hore, bilo u tu svèrhu, da se napljačkaju slabiega nepriatelja, bilo i zato, da obrane domovinu proti napadateljima, a poslie se, pošto ili jednu ili drugu tu svèrhu, kao što kad koju imaju, postignu, povlače opet u svoju običnu nemoć. Ali zato još može se uzeti, da poljski i magjarski bieganci, koje su Turci poslali u pomoć planincima, svojom, baš ako i malom, vojničkom vieštinom, utiču na planince tako, da tog uticaja na njih samo kadšto mienjaju, jer planinci uobće nevieruju strancima. Odtuda se može razjasniti i ogorčeni glas, koi od sebe daju sve viesti sa Kavkaza o tim pustolovcima, kao što ih uviek zovu. To je znamenita protivnost pram odporu, koi je kako koi dan svo veći na zapadu, kao što je baš sad i Šamil na istoku ne samo naočigled izgubio uticaja nego ga i u svim preduzetcima njegovim goni presudna nesreća, dokle naproti poglavice u južnome Dagestanu, sultani arakanski i saltijski, bar pojedinim smjelim preduzetjima povećavaju sjajnost imenu svome, te još, pa makar i za kratko vrieme, zadaju i strah nepriateljskim žiteljima po ruskim krajevima. Pošto više nije očekivati, da će ove godine Rusi još štogod znatno započimati, to se posliedak dosadašnjih ruskih operaciah može dosta dobro shvatiti u kratko tako, da su Rusi jednu stranu planinske zemlje, tako zvane Salatavije, konačno osvojili i tako načinili grad, koi će, kao što znamo, u isto vrieme biti i štab dagestanskoj pukovnii, i da su načinili nekoliko drumovah i prosiekah kroz šumu u Čečenskoj, a tako i znatan drum na jugu od lezgijske linie u Didru, i da su svèrhu svega toga načinili i tri nova grada, jedan bliz [illegible] u Čečenskoj, drugi [illegible] na Bieloj, a treći na lievoj [illegible] Kubana. Pa baš [illegible] uspie [illegible] koliko je [illegible] očekivao [illegible] su bar svi osbiedjeni, [illegible] niže p[illegible] nicah, le[illegible] dosad [illegible] koren, vèr[illegible] dje novo [illegible] je, pri kom [illegible] sasvim [illegible] led za uspieh.

Glas se raznosi, da Englezi hoće u Dže- [illegible] naselje. Tim se glasom zanima „Constitutionell" u jednom od posliednjih listovah ustajući žestoko proti toj namieri Englezah. On se čini kao da nevieruje tom glasu. Džedah, veli „Constitutionell", nije, kao otok Perim, pusta klisura, nego je to varoš sa 15—20.000 žiteljah, koji ne samo vode znamenitu tèrgovinu s Indiom, nego tu je i pristanište, gdie se izvoze Muslomani, kad putuju u Meku.

— Prije niekoliko nedieljah hotio se je jedan židov u Carigradu poturčit. Rodjaci nastojahu ga od toga odvratit. Badava; on otidje k Šeik-ul-Islamu i izjavi mu, da želi prestupit na islam. „Vieruješ li ti u Isusa Kèrsta?" zapita ga tom prilikom ovaj. „„Nevierujem"", odgovori židov. „Dakle nemožeš na izlam preći" — odvrati onaj — „jerbo po turskoj vieri je Isukèrst prorok.

Kitaj.

„Siev. Pčela" od 11. o. m. piše: „Od kako Englezi prestaše udarati na Kinu i prionuše iz sve snage da na liepo razprave započetu raspru, od to doba vèrlo se pooholiše Kinezi. Kako se čini, oni su sad gotovi oglasiti rat svim Evropljenima nerazlikujući starih svojih priateljah od novih nepriateljah. Od oklevanja engleskoga znatno se izmieniše misli pekinske vlade, koja je i onako mnogo dèržala do silé svoje dèržave i do značenja njezinog u svietu. Po tome lasno bieše kantonskome namiestniku uvieriti svoju vladu kako sretno uzbija Engleze, osobito kad Englezi neimajući čim nemogoše jako nahuditi Kini. Udaranje na Kanton od veće štete biaše Evropljenima koji u njemu tèrguju nego pekinskoj vladi. O tome se Kinezi uvieravahu tim što se neprekidaše tèrgovina u Šanhaju, Vampoju i drugim primorskim miestima. „Bez nas" — staše govoriti Kinezi — „nemogu biti Evropljani, kad gledaju da neprekidaju s nama tèrgovine i drugih poslovah." Ciele Evrope radi, i da bi se pokazalo da je naša prosvieta bolja od kineske, preko je potrebno koliko se može popraviti pogriešku englesku i za svagda uvieriti Kineze da je Evropa pretežnia od njihove dèržave. A zato je od potrebe upravo s pekinskom vladom neposredno počoti poslove, a provincialnih namiestnikah proći se."

Bèrzojavne i najnovie viesti

Hamburg 8. listopada. Danski Volksthing zaključio je sa 63 glasa proti 5 glasovah, da se oglašena interpelacia za saznat, hoće li ukupni ustav i nadalje moći obstojat, može stavit na ministarstvo.

London, 11. listopada. Službena priekozemna pošta iz Bombaja od 17. rujna. Viesti glase povoljnie. Havelok pobio je buntovnike opet kod Bithoora, no čeka još pomoći u Kawnporu. Posada Luknov branila se je brabro proti nasèrtima. Outrama su dne 9. u Kawnporu očekivali. Nicholson potuko je buntovnike iz Dinapora kod Seserama, buntovnike iz Delh.a pako kod Nasufghura; jedan drugi čopor bio je kod Allghara razpudjen. Nove pobune u Feroozepooru, Pešaweru, Neemuchu i Ghazipooru bile su većom stranom ulišane. Allahabad i Benares, kojima su ondski buntovnici prietili, očvèršćuju se. Juriš na Delhi očekuje se dne 1. listopada. Velika pučka svetkovina prošla je skoro svigdie mirno. U Bombaju, Madrasu, Pendžalu, srednjoj Indii i u Bundelcundu vlada mir. 89. regimenta došla je i ide na Daesu.

Herat bio je dne 27. zaista predan od Persijanah.

[illegible] listopada . . . 5⅜ fr.
Carski dukati . . . . 7⅞ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. [illegible] (Izv.—355) (3—1)

Edikt.

Von Seite des k. k. Comitats-Gerichtes Fiume wird bekannt gegeben, dass mit heutigem Dekrete Z. 3277 der Konkurs über das sämmtliche, wo immer befindliche, bewegliche, und das in den Provinzen in denen die Justiz-Ministerial-Verordnung vom 28. Juli 1853 Wirksamkeit hat, befindliche unbewegliche Vermögen der beiden hiesigen Schiffbauer Andreas und Faustin Zanon, eröffnet wurde.

Es werden demnach alle jene, welche gegen dieselben irgend eine Forderung zu stellen haben, aufgefordert, dieselbe sogewiss bis zum 30. November d. J. gegen den, zum Konkurs-Massa-Vertreter aufgestellten Advokaten Johann Manzoni, bei diesem Gerichte anzumelden, widrigenfalls sie von der Konkursverhandlung ausgeschlossen und ihre Ansprüche, selbst wenn sie ein Eigenthums- oder Pfandrecht hätten, nicht berücksichtiget werden.

Zugleich werden sämmtliche Gläubiger eingeladen zur Wahl eines provisorischen Massa-Verwalters und des Gläubiger-Ausschusses am 8. Oktober um 9 Uhr Vormittags und am 3. Dezember l. J. um 9 Uhr Vormittags zur Verhandlung wegen der allfälligen Aufhebung des Konkurses im Wege des Uebereinkommens und Erneuerung des definitiven Massaverwalters unter Hinweisung auf die im §. 44. der Konkurs-Ordnung angedeuteten Folgen des Ausbleibens.

Zur Verhandlung über die gleichzeitig angesuchten Rechtswohltaten wird die Tagsatzung auf den 29. Oktober l. J. um 9 Uhr Vormittags mit dem Bemerken anberaumt, dass hierüber, jenen Gläubigern gegenüber, die solche nicht freiwillig zugestehen sollten, nach beendigter strafgerichtlicher Untersuchung, erkannt werden wird, und dass von dem Gesuche und dessen Beilage, bei diesem Gerichte oder bei dem Massa-Vertreter, Einsicht genommen werden kann.

Zum Vertreter der unbekannten Wechselinhaber ist der Advokat Johann Renaldi ernannt worden.

K. k. Comitats-Gericht
Fiume am 30. September 1857.

Br. 2834 p. (Izv.—352) (3—3)

Oglas dražbe.

U kotaru klanjačkom u glavnim občinama Klanjac, Miljana i Tuhelj izdat će se u najam dozvoljeno naredbom visokog c. k. namiestništva od 13. sèrpnja 1856 br. 13713/2158 pobiranje pristojbah od potroška pićah i mesa na jednu godinu i to od 1. studenoga 1857 do zadnjeg listopada 1858, te će se na ovu svèrhu javna dražba obdèržavati: za občinu klanjačku u uredu občinskom u Klanjcu dne 15. o. m., za občinu miljansku u uredu občinskom u Pokleku dne 16. o. m., a za občinu tuheljsku u občinskom uredu u Tuhlju dne 17. o. m. svaki put u 10 satih prie podne.

Pristojbe su ustanovljene od dolnjo-austrijskog vedra vina 40 kr., od rakie 2 fr., od pive 30 kr., od kasapske marve i naime od vola, bika, krave i junadi prieko 1 godine po 1 fr., od telićah izpod 1 godine po 20 kr., od ovacah i ovnovah po 8 kr., od janjićah po 5 i od svinjah po 30 kr.

Na ovogodišnjim posliedcima opredieljene su izročne ciene i to: za občinu klanjačku na 3000 fr., za občinu miljansku na 2000 fr. i za občinu tuheljsku na 2000 fr. sr.

Dražbenici su dèržani kod dražbe 5% žaobinu, a obstatelj 10% jamčevinu položiti. Ponude neće se primati.

Uvieti tičući se naročito obveznostih najmiteljah napram občinama i občinah naprama najmiteljem mogu se svaki dan u vremenu uredovnom kód ureda ovog, a na dražbene dane u dotičnim občinskim uredima uviditi.

C. k. kot. ured klanjački dne 1. listopada 1857.

C. k. kot. predstojnik
Strah.

Br. 139 Dp.—90) (3—2)

Oglas natiečaja.

U župi hraščinskoj izpražnjeno je miesto učitelja i organiste, koi osim slobodnog stana 1½ rali zemljišta, 12 hv. dèrvah, dobiva gotovog novca 300 fr. sr., koi dakle ovo miesto dobiti želi, neka sa molbenicom i potrebitimi k tomu zadovoljnimi sviedočbami nižepodpisanomu do zadnjega listopada prijavi se.

U Remetincu 2. listopada 1857.

Josip Mikec,
[illegible] učiteljah nadzornik
i župnik remetinečki.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom Narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U CETVERTAK DANA 15. LISTOPADA 1857. Broj 235.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Niemačka.

Iz Berlina. Nj. kr. visost princesa od Prusie, koja je hotiela da otidje iz Koblenca velikovojvodskom dvoru u Karlsruhe, ostavila se ovoga puta i očekivali su ju dne 10. pred podne u dvorcu Sanssouci, gdie su svikolici članovi kraljevske kuće sada sakupljeni.

Povedenjem protestantičkoga vèrhovnoga cèrkvenoga vieća i k. dèržavnoga ministarstva naredjeno je da se zbog veoma žalostnoga zdravstvenoga stanja Nj. k. veličanstva po cèrkvama čitaju molitve za skoro oporavljenje istoga.

Buletinima dodaje „Zeit“ da se je stanje zdravja Nj. veličanstva natoliko poboljšalo, da Nj. veličanstvo, premda je veoma oslabilo, ipak može sve svoje udove po volji i bez svake prepricke kretat, pa sasvim dobro razumievat i spoznavat svoju okolinu. „Kad je Nj. veličanstvo prisiljeno bilo dne 6. t. m. ostavit se svoga putovanja u Prinkenau i vratit se iz Berlina u Potsdam“ stanje Nj. veličanstva nije dalo slutit, da će se pojavit znakovi belesti, koji bi mogli pobudit najozbiljnie skèrbi. Kralj po savietu svojih liekarah lego je u postelju i zaspao je a spavao je bez prekinuća svu noć od utorka do sriede, no žalibože taj san nije ga ni najmanje okriepio. No i u sriedu nije se ništa pokazalo, što bi moglo bilo pobudit kakav strah, i noć na četvèrtak prošla je prilično. Što više Nj. veličanstvo nije u četvèrtak u jutro imalo ni groznice; ali u podne ovoga dana udari mu žestoko kèrv u možđjane, što je pobudilo ozbiljan strah za život Nj. veličanstva. Uslied toga, što su kèrv pustili visokom boliestniku, utaložilo se je stanje njegove bolesti, koje je malo po malo do 10. t. m. u jutro postalo takovo, kao što smo ga s početka opisali. Ako uslied toga nemožemo baš reći, da je svaka pogibelj uklonjena, ipak se možemo s nova nadat, da će bolje biti. Nj. veličanstvo kraljica prisutstvovala je jučer u cèrkvi mira službi božjoj, da se svemogućem pomoli za pomoć u toj prietećoj pogibelji.“

Talianska.

„Monitore Toscano“ donosi o nalazku Nj. c. visostih već oporavljajuće se velike vojvodinje i nasliednje princese Anne pod 7. i 8. t. m. nove buletine, poleg kojih kod g. nasliednje princese već počima vèrbanac izčezavati a opet pokazivat se mehurići od aspe. Groznica, koja se je povećala bila pred tim pojavom, opet se je poniešto ublažila i Nj. je c. visost noćju od 7. do 8. kroz niekoliko satih mirno spavala. Jedan buletin od 9. kaže: Nj. c. visost sprovela je noć mirno i većom stranom spavajući. Prema jutru umalila se je groznica uslied slaba znoja i jače se je pokazao osip.

Rusia.

Varšava 9. listopada. Preksinoć o 7. uri prispiela su Nj. veličanstva car i carica u poželjnom zdravju u veseoni dvorac Skiernievice, udaljeni od ovuda 10 miljah i nalazeći se pri varšavsko-bečkoj željeznici. Miestodèržac kraljevine, knez Gorčakov, bio se je odvezo na susret do pogranične štacie i pripravio je sve za doček. U Skiernievice dovezli su navlastito k tomu uredjeni podvozi iz Varšave, Lavića i svihkolicih posrednjih štaciah tisuće osobah, koje su se u gustoj nepregledivoj množini skupile bile oko tamošnjega željezničkoga dvorišta i gdie su pokliepno čekali povorku carskih kolah, koju je bilo već s daleka vidit. — Željezničko dvorište bilo je sjajno razsvietljeno, isto tako veleliepni carski park nalazeći se tik njega. Nj. veličanstva popela su se pozdravljajući i na sve strane prijazno i vidivo ganuta zahvaljujući se na kola koja su bila tamo u pripravnosti dèržana. Odmah naleže množina u park a kad malo zatim Nj. veličanstvo car dodje u otvorenim karucama praćen od kneza miestodèržca i po raznovèrstnim zavojima bašče stade se vozeći šetat, pozdravljaše ga tu sa svih stranah bezkonačno klicanje, koje ga sprovadjaše sa svejednako rastućom množinom do obližnjega gradića Skiernievice, koi se od pamtivieka nemože takova vesela dogadjaja sietit.

Jučer pred podne okolo 11. ure prispiela su Nj. veličanstva u Varšavu. U svečano urešenom triemu željezničkoga dvorišta dočekao ih je knez miestodèržac sa svojom suprugom i dočim je carica dostojala zadèržat se jedan časak u dvoranama preobraženim u bašču, uputio se car odmah sa željezničkoga dvorišta na ulicu gdie je gusti kup svieta, koga nije bilo moguće pregledat, vèrvila i zajaše konja. Malo zatim došla je i carica, mladoga velikoga kneza vodeći za ruku, na velike kamene stube željezničke zgrade. Kad ju opazi množina, zaori tisućoglasno klicanje, na koje se Nj. veličanstvo neprestano na sve strane naklanjajući se zahvaljivaše i sa svojim mladim sinkom siedne u jednostavnu otvorenu kočiu.

Provod krene se sa carom na konju s desne a s knezom Gorčakovom, miestodèržcem kraljevine i vèrhovnim obrednim meštrom Šuvalovom s lieve strane. Već jednu uru prije toga stajao je vaskoliki generalski štab pèrve vojske i ukupni ovdie pritomni generali sa svojim adjutantima, svikolici na konju u gusto zbitom redu blizu željezničkoga dvorišta, ovi su sačinjavali carsku svitu. S prozorah, doksatah i krovovah svih kućah, uz koje je išao provod vijali su se sagovi, zastave i rubci u znak dobrodošlice. Pred cèrkvom sv. Aleksandra nalazećom se na piaci istoga imena stojalo je svećenstvo katoličke varšavske arkidieceze, na čelu kojega bio je mitropolit, nadbiskup Fijalkovski. Car, vidivo ugodno zatečen, ostavio je za čas svoje miesto uz kočiu svoje supruge, upravio je svoga konja k triemu od cèrkve, odkrio glavu, primio ponudjenu mu svetu vodu i prekèrstio se je njom pobožno, poslie čega je opet dostigo provod, koi je medjutime polagano napried išo. U Ujasdovskoj aleji, u koju je zatim stupio, bili su pitomci novopodignute akademie, bogoslovnoga fakulteta, gimnaziah i kotarskih školah kao i oni ukupnih dobrotvornih zavodah u gustim redovima stavljeni i sačinjavahu baras, što se je činilo da je pozornost i dobrohotnost Nj. veličanstvah osobito pobudilo. Pred palačom Belvedora, mimo koje je sada išo provod, čekali su ga gospoje visokoga poljskoga plemstva i najvišjega činovničkoga stališa u običnoj dvorskoj odieći, bolje rekuć u ženskoj ruskoj narodnoj nošnji.

U Lazienki došavši uputi se carski par u tamošnju gèrčku dvorsku kapelu a zatim se povukoše u svoje sobe. Do tud je jasne goste dopratilo bilo mnogobrojno pučanstvo, koje je svaki čas jošte silnie raslo i caricu, koja je malo zatim praćena po dvima gospojama došla na doksat kao i malo poslie toga k njima pristupivšega cara pozdravilo neprestanim klicanjem. Poslie ručka provezla su se Nj. veličanstva kad se je mračit stalo kroz bojadisano razsvietljeni park u otvorenoj kočii, poslie čega su se Nj. veličanstva o 7. uri kroz sjajno razsvietljene ulice uputila u veliko kazalište, gdie se je predstavljao balet „Gusar.“ I u nutrašnjosti bila je kuća svečano urešena a kod njihova dolazka bili su car i carica od sjajnog občinstva, koje je, da može prisustvovat ovoj predstavi, većom stranom 20 do 30struku ulazninu platilo, s uzhitnim i smierenim klicanjem dočekani. Još mnogo prije, nego što je dvor izišo iz kazališta, opet se je pred istim sakupila množina svieta, koja je željna bila vidit carski par. (Schl. Ztg.)

Petrograd 26. rujna. (Wand.) Na jezeru Ladogi izgorelo je 56 manjih brodovah. Šteta iznosi niekoliko stotinah hiljadah rubaljah. Krivicu, što su se toliki čamci skupili, pripisuju gradjanskim činovnicima. U Rusii umiedu vješto otezati, da bi priliku imali zaslužiti — napojnicu za bèrži posao. U Petrogradu tuže se jako na sporost činovnikah kod divone, koja jako smeta pri predstojećoj zimi, sad kad je oživila radnja s ladjama zbog umaljene carine. Vlada čini što činiti može, da izkoreni podmićivanje činovnikah. U tomu ju živo podpomaže sva štampa, koja mito nemilice šiba. U glavnoj varoši imali su ti trudi zaista niešto uspieha.

— Po dopisu niekom iz Ukrajine predstoje vojničkim naselbinama u Rusii važne promiene. Seljaci će imati jednako pravo sa seljacima krunskih dobarah i njihov odnošaj preobrazit će se u platežne seljake, a zemlje i sva krunska zdanja prodat će se na munti. Kažu, da će židovi smieti tamo zemlje posiedovati. Sve ove reforme imaju se do 18 0 godine u diele privesti.

— U Tiflisu bila je po „Kavkazu“ 21. rujna strašna nepogoda s gràdom, koi je 15—20 minutah trajao i gèrdnja opustošenja počinio. Razoreni su mnogi dielovi varoši. 15 mèrtvacah izvadjeno je izpod razvaljenih kućah, a mnogim osobama nema još traga. Šteta iznosi više od 600.000 sr. rubaljah.

— Jedan dopisnik „Indep.“ pripovieda, da jedan od njegovih prijateljah skoro malo nije zatvoren bio, jer je jednom načelniku kancelarie pokazao banku od 25 rubaljah, da podmaže tečaj poslovah. „To je zlo“, reče, „čoviek nezna već, gdie i koga treba podmazati.“ — U ruskom viestniku zahtieva profesor Barhev, da se uvede porota, a „Moskovske novine“ razlažu koristi, koje bi Rusia imala, kad bi se advokati uveli. Petrogradski dopisnik „Nord-a“ odobrava obodvoje, uvieravajući, da popečitelj pravosudja grof Panin, vèrlo prosvietljen muž, takodjer odobrava to, što je rečeno. Na svaki način potrebuje u Rusii žalostno stanje pravosudja reforme. Govorilo se je dosad samo o uvedenju javnosti; no kad se vadi kamen iz starog i trošnoga zdanja, i drugo kamenje mora za njim nabèrzo da sliedujo. — Na linejskoj ladji „Lefort“ od 84 topa propalo je po dopisniku „Norda“ 1147 osobah. Kapetan Čiškin bio je nepozoran što nije dèržano za nuždno, da se zbog kratkoga puta od Revala do Kronštata balast ponese. Žestok udar od vietra izvali još kod Revala ladju, koja za kratki časak izčezne.

— (Kapela ruskoga cara.) K mnogim proviešćima o putovanju familie ruskoga cara prinadleži i to, da sa sobom nosi izmedju ostalih putničkih stvarih sastavne dielove i stvari pravoslavne kapele. Uredjena je tako, da se ovi dielovi mogu sklopiti u svakoj sobi i dvorani kao kapela za službu božju, tako da ondie, gdie se familia duže vremena bavi, neoskudjeva ni božja služba s podpunim cèrkvenim ceremoniama.

Stubovi su narezkani od abanosa, stranom srebrom i bisernim školjkama okovani. Duvari su od samoga i tkanoga srebra. Pokrivalo je oltara jedan sag zlatom podtkan. Kèrst, sviet-

njaci i putir od čistoga su srebra. Ove cèrkvene utvari važe 170 centih. Došle su danas do Darmštata, da se željeznicom odpravc u Štetin. Ové stvari prati ruski jedan lovac stupnja nadporučika. Na izjavljenu želju car je dozvolio, da ova kapela u Darmštatu do 5. listopada za narod izložena ostane. (Svtd.)

Velika Britania i Irska.

London. „Čujemo iz dobra izvora, da su koraci učinjeni u svèrhu da se kraljica engleska proglasi caricom hindostanskom. Nije nevierojatno, da će dojdući bèrzojav donieti viest iz Kalkute, da je taj proglas već učinjen.“ Ovu novinu imamo zahvalit „Morning Cronicle-u“ od 8. t. m. no još nije po nijednom drugom londonskom listu potvèrdjena a i uobće nije ju nitko ni uzeo u obzir. — Lord Palmerston ima u konzervativnoj stranci ne samo štovateljah svoga dèržavničkoga talenta, već i pristašah, koji ga smatraju za svoga i zato ga iskreno slave. To se je nedavno s nova pokazalo. „Gospodarstveni i konzervativni klub Hinckfordski“ dèržao je svoj godišnji banket i od trojice govornikah nije nijedan propustio izrazit svoje čvèrsto pouzdanje, da će se pèrvi ministar pokazat čvèrstim bedemom proti biesnoći preustrojavanja liberalacah. — Jedna depeša iz Dublina priobćuje, da je lordkancelar u porazumljenju s lordom namiestnikom izdao naredbu, da odsele svi sudcevi mirovnici na sieveru Irske imaju odreći se svakoga saveza s oranijskim ložama.

— U **Kanadi**, kao što je već napomenuto, ponudile su se tri regimente narodne vojske dragovoljno za službu u Indii, no „Post“ izrazuje se, da nebi bilo sasvim probitačno prionit ovu patriotičnu ponudu. Nasuprot umnožavaju se kod tamošnjih pravilnih regimentih uskoci u sjedinjene dèržave u tolikom broju, da je vèrhovni vojnični zapoviednik pozvao gradjanske oblasti, da raspišu nagradu za hvatanje uskokah i da opomenu svakoga, neka nebi nitko primao begunce i davao im posla. „Post“ veli, da ima dvie regimente, iz kojih su nieki momci uskočili s toga, što su se bojali, da će ih upotrebit za rat u Indii no nadamo se da će broj tih strašljivicah biti malen, jer njihova krivnja stavlja ih skoro na isti stupanj sa Sipojcima. Sudbina uskokah, koji prispievaju u sjedinjene dèržave, pravedna je kazan za njihovu nevaljanost; malone svi nalaze se prevareni u nadi, da će tamo naći posla i prisiljeni su stupit u stojeću vojsku, gdi je služba i disciplina takova, da bi rado opet natrag uskočili u Kanadu. Jedan uskočivši seržan nedavno se je u istinu povratio, da se zasluženoj kazni dragovoljno podvèrgne.

— Kao što „Times“ kaže, doći će za nieholiko miesecih 85.000 engleskih vojnikah u Indiu.

Azia.

„Standard“ priobćuje pismo jedno iz Kawnpore-a od 15. kolovoza koje sadèržaje sliedeće: Dakle smo opet došli u Kawnpore. Nije nam možno bilo oslobodit nesretnu posadu u Luknovu. Ustala je na oružje proti nama sva kraljevina Aud. Neprijateljah koje pravilnog, koje nepravilnog vojinstva ima 50, a možebiti i 70.000 ljudih sa 25 topovah, a naše je šaka seljakah koje od zaraze, koje od ranah i smèrti, spala tako, da jedno s drugim jedva 1000 ljudih imamo. Moramo svaku stopu zemlje da otimamo. Šta smo se namučili i prepatili, to nije nitko doživio ni za 50 godinah u Indii. Izloženi smo bili više od tri sedmice žarkoj vrućini a po tom kiši, kao da je iz kabla lievala. Osim kakvog indianskog sela i to kad kad samo, drugog zaklona neimadosmo. Pri niekoj skorašnjoj bitki odlikovahu se Šeti, koji su u pèrkos strašne vatre na juriš oteli nepriateljske šanceve, i od njega tri topa osvojili, s kojim su takvu vatru otvorili, da je borbi kraj time učinjen. U 6 sraženjah borilo se 1300 Evropljanah pod Havelokom proti 11.000 indijske vojske, koja biaše jako obkopana, i sto joj 60 topovah. Mi smo izgubili u ovim bitkama 200 ljudih, koje mèrtvih, koje ranjenih. Bolesti su nam mnoge ljude potamanile.

S parobrodom „Indus“ došlo je mnogo biegunacah iz Indie u Englesku, a medju njima ima 40 dieca. Kad su isti otišli bili iz Kalkute nije bilo još onamo više došlo nego li 3000 evropskih vojnikah. Ako kapetan Peel neprispie veoma bèrzo i pred kišovitim vremenom niz rieku, jedva će svoje topove dopriemit dalje od Allahabada, no u tom slučaju otići će bez topovah u Delhi. Medju Kawnporem i Luknovom stajalo je 35,000 buntovnikah i sumnjalo se, da li će Sir J. Outram moći prodrieti po Gorgi, budući da su obe obale obskèrbljene dobro oboružanim tvèrdjama, no možebiti poći će mu za rukom učinit koi pobočni pokret na korist Haveloku. Obćenito mislili su, da će Luknov pasti. Nesumnjaju, da će Siki vierni ostat u borbi proti Hindusima i Mohamedancima, samo toga su se bojali, da će se pobiedivši Sipojci okrenut proti Englezima, ako skoro nedodje na pozorište znatna vojska evropska. O Nenu Sahibu glasalo se, da je zapoviedio svojoj tielesnoj straži, da neka ga prije ubije, nego da pusti da ga Englezi zarobe. Mnogi u Kalkuti mislili su, da će pobuni odmah kraj biti, kad se pokaže engleska vojska; da će Sipojci svoje ugrabljene novce zakopat pa položit oružje. Medju došavšim biegunćima mnogi su iz Kawnpora, Allahada i drugih miestah u gornjoj zemlji; no nieki su utekli i iz Bombaja, Madrasa i Kalkute. U posliednjem gradu nalazi se jedna gospoja, kojoj su buntovnici odsiekli oba uha. Jedna od prispievših gospojah pripovieda, da je prije njenog odlazka k njoj došla žena jednog engleskoga soldata i da joj je s uzhitom pripoviedala kako je jednoga Sipojca ubila. Kažu da se je to zaista dogodilo, no gdie i kojom prigodom nije poznato. Poručik Champman, mladić od 19 godinah, koi se nalasi medju putnicima, bio je u Benaresu jako ranjen: jedno zèrno prodje mu kroz lice i odnese mu komad neba; jedva ga je moći razumiet, što govori. Nieki kapetan Montagne, koi je takodjer ranjen, izgubio je putujući na Gangu dvoje diece uslied vrućine i oskudice. On je poznavao Nenu Sahiba i bio je na balu, koi je ovaj strašni čoviek miesec danah prije nego što je buna buknula dao engleskim oficirima. Nieki oficir Brown, koi se je uklonio kèrvoproliću kawnporskom, poludio je. Nieka Miss Soldie još je živa i nalasi se, vele, u Sahibovom varošu. Mnoge prispievše gospoje ostavile su svoje muževe pod Delhiom i boje se, da ih neće nikada više vidit.

— Iz Hongkonga pišu pariškoj „Pressi“: Kantonska blokada započela se, no Mandarini neprestaju izdavati svaki dan proglasah i podžizati mèržnju proti inostrancima. Gubernator provincie misli, da je Evropljanima natoliko doraso, da može jedan dio svoje vojske poslat na buntovnike, koji su pokusili, približit se Kantonu. Posliednje viesti iz Shanghaja javljaju, da su butovnici bili poraženi niegdie na sieveru. — Francuska švadra počima svoje operacie i ide gore prema Pekingu.

Jedno privatno pismo iz Makao-a od 10. kolovoza u „Pays-u“ javlja, da je portugalska lorha „Amazona“, koja je došla od južne obale, sa sobom doniela jedan eksemplar posliednje proklamacie podkralja kantonskoga. Ovaj dokumenat nije nego splet lažih. Podkralj, kojemu je prevrat u Indii veoma dobro poznat, daje u njemu pučanstvu na znanje, da su barbari uplašeni vojničkim pripravama po njemu učinjenim i pregledom njegove vojske isto tako mnogobrojne kao što je listje na dèrveću, koje se nalazi u šumama carevine, prisiljeni bili, opet se ukèrcat i vratit se u svoju domovinu. Dodaje, da će nova kineska flota skoro doći i nepriateljske brodove rapèršit. Proglas zaglavljuje grubim psovkama na sve inostrance bez razlike i oznanjenjem novog izvanrednoga poreza, koi za 10 danah po objavljenju ovoga proglasa platit moraju za uzdèržavanje carske vojske.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Berlin, 12. listopada. Večernji buletin od sinoć u 8 satih. U stanju bolesti Nj. veličanstva nisu se pokazale nikakve bitne promiene. Podpisani: Schönlein, Grimm, Weiss.

Tèrst, 12. listopada. Engleski admiral Lake, zapoviednik indijskoga pomorstva prispeo je ovamo.

Berlin, 13. Jučerašnji buletin od 8 satih u večer.

Nj. veličanstvo spavalo je danas više putah premda na kratko vrieme, no ipak mirno. Danas se nisu pokazala znamenja od kojih bi se zaključit mogle, da bolestniku kèrv udara u glavu.

Pariz, 13. listopada. „Moniteur“ javlja, da je car dobio prijavno pismo u obziru ženitbe Nj. c. k. visoti gospodina nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana.

Aleksandria 7. listopada. Medjsko družtvo poslalo je četiri od svojih parobrodah u cèrno more i persijski zaliev, da udare na gusare, koji su se u onim vodama ustrojili. Princa Napoleona očekuju ovdie za niekoliko nedieljah. Željeznica u Suezu napreduje svejednako. Nil je lietos niži nego li što je bio lani.

Turin, 11. listopada. Jučer se je otvorila željeznica od Novare do mosta od Boffalore pri Tesinu i time se je parno sjedinjenje s adriatičkim morem opet znatno približilo.

Bečka burza

dne 14. listopada 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . sa 5%	79 1/16
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . . » 5%	80 1/4
dto . . . . » 4 1/2 %	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	
» » » » » 1854, » 100 »	105 3/4
Bečko-gradski banko . . . . sa 2 1/2 %	
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	952
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	581 1/4
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	272
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1670
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	232 1/2
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austrianske-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	200
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	199 1/2
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mlietačka željeznica . . .	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	106
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	152 [illegible]
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . »	104 [illegible]
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121 1/2
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	77 [illegible]
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	103 7/8
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-9 1/2
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	103 1/4
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	12[illegible]
Pariz za 300 frankah . . . . »	122 [illegible]
Prag za 100 forintih	
Tèrzt za 100 forintih	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	103
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	264 1/2
Carigrad za 1 forint . . . . parah	470
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novacah.

Carski dukati	7 7/8
Srebro od 15 [illegible]	5 1/4

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 17743—4095 (VI—79) (3—2)

Konkurs-Kundmachung.

Im Agramer adeligen Konvikte ist der Ballogische Stiftungsplatz in Erledigung gekommen.

Auf diesen haben Jünglinge überhaupt ohne Unterschied des Standes Anspruch, und es wird bei der Verleihung bloss der vorzüglichern Studienfortgang berücksichtiget werden.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenzgesuche sind mit dem Taufscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandene Kuhpockenimpfung, und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen über die letztverflossenen zwei Studiensemester und dem Frequentationszeugnisse über das laufende Studiensemester bei der Studiendirektion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis Ende Oktober d. J. einzubringen.

Zur Aufnahme ins Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der I. Gymnasialklasse sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 2. Oktober 1857.

Nr. 17453-4027 (VI.—78) (3—2)

Konkurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte sind zwei Zakmardische Stiftungsplätze in Erledigung gekommen.

Auf einen dieser Stiftungsplätze haben aus der Stadt Kreutz gebürtige Jünglinge, auf den zweiten aber Verwandte des Stifters, in Ermanglung solcher sonstige, vorzugsweise adelige Jünglinge Anspruch.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenzgesuche sind mit dem Taufscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung, und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen über die letztverflossenen zwei Studiensemester, dann dem Frequentationszeugnisse für das laufende Semester, ferners bei Inkompetenzsetzung für den ersten Stiftungsplatz mit der Nachweisung der Zuständigkeit zur Stadt Kreutz, für den zweiten mit der Nachweisung der Verwandtschaft nach Umständen des Adels im ersten Falle bei dem Stadtmagistrate Kreutz, im zweiten bei der Studiendirektion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 15. November l. J. einzubringen.

Zur Aufnahme ins Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der I. Gymnasialklasse sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 3. Oktober 1857.

Nr. 17765—4109 (VI—76) (3—2)

Konkurs-Verlautbarung.

Zur Wiederbesetzung der an der k. k. obern nautischen Schule in Fiume erledigten Lehrkanzel der Mathematik und Nautik mit italienischer Unterrichtssprache, und dem sistemisirten Gehalte jährlicher acht Hundert Gulden (800 fl.) CMz. hat das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht mit Erlass vom 19. v. M. Z. 15194-786 die Abhaltung einer neuerlichen Konkursprüfung und zwar an der k. k. Handels- und nautischen Akademie in Triest, und an der k. k. Oberrealschule in Venedig mit dem Beisatze angeordnet, dass die schriftliche Prüfung am 21. und 23. Dezember d. J., die mündliche aber an einem der darauf folgenden, von der Direktion der genannten Anstalten festzusetzenden Tage vorzunehmen sein wird.

Diess wird hiemit mit dem Beifügen zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass sich die Bewerber um die obbenannte Lehrkanzel wegen der Zulassung zur Konkursprüfung rechtzeitig und unmittelbar bei einer der Direktionen der oberwähnten Lehranstalten zu melden haben.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 1. Oktober 1857.

Nr. 11297—1857 (DS.—114) (3—3)

Concurs-Ausschreibung.

Zur provisorischen Wiederbesetzung einer beim k. k. Bezirksamte Bosiljevo in Erledigung gekommenen k. k. Bezirksamts-Kanzlistenstelle mit dem Gehalte jährlicher drei Hundert fünfzig Gulden CMz. und der Anwartschaft auf die Vorrückung in den definitiven Stand wie auch in letzterem in den höheren Gehalt mit 400 fl. CMz., wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Diejenigen, welche sich um diese Stelle zu bewerben gedenken, haben ihre mit den Nachweisungen über das Lebensalter, die zurückgelegten Studien, praktische Befähigung, politische und moralische Haltung, bisherige Dienstleistung und vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer südslavischen Sprache belegten Gesuche, und zwar: wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstehung, sonst aber im Wege ihrer unmittelbar vorgesetzten Behörde (die Militärs mit Beachtung der hohen Kriegs-Ministerial-Verordnung vom 31. Dezember 1852 Z. 5156) binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung der gegenwärtigen Konkurs-Ausschreibung in der Agramer Zeitung gerechnet, dem k. k. Bezirksamte Bosiljevo einzusenden, und schlüsslich im Gesuche anzuführen, ob und in welchem Grade sie mit Beamten der k. k. Bezirksämter in Croatien und Slavonien verwandt oder verschwägert sind.

K. k. Comitatsbehörde
Agram am 29. September 1857.

Nr. 2813 c. (Izv.—354) (3—1)

Editto.

L' i. r. Tribunale di Comitato in Fiume rende pubblicamente noto, d' aver ad instanza di Maria Troja accordato il duplice esecutivo incanto per la vendita della porzione di casa in questa città al Nr. 163 nella Contrada dell' arco romano, consistente in una Camera e cucinetta al secondo piano con soffitto, e della porzione di casa qui pure sita al Nr. 160 nel Vicolo dell' arco romano, consistente in un Magazzeno a terrapiano, al primo piano composto da tre camere, cucina, dispensa, e sottoscala col diritto d' ingresso pel portone, e scalla, le quali porzioni di casa sono giudicialmente valutate f. 1925 x. 30 e sono di trascritta proprietà dell' esecutata Francesca V. Seitan.

Per l' incanto da tenersi all' Aula di questo Tribunale furono stabilite le giornate 22. Ottobre e 26. Novembre a. c. dalle ore 9 di mattina alle 12 meridiane coll' avvertenza, che il deliberatario dovrà secondo l' assegno del Giudice assumersi i pesi inerenti in quanto non eccedano l' importo deliberato, — gli ulteriori capitoli d' Asta saranno ostensibili all' Asta medesima, ovvero prima a questo Uffizio di Speditura.

Contemporaneamente vengono tutti quelli, i quali sebbene non abbiano ricevuta una particolare notifica dell' Asta, credessero pure d' aver acquistato coll inscrizione nei pubblici libri un diritto d' ipoteca sullo stabile invitati ad insinuarlo immancabilmente fino alla vendita dello stabile, coll' avvertenza che in caso contrario dovranno imputare a se stessi, se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, ed essi ne restassero esclusi in quanto il prezzo fosse esaurito dal detto riparto.

Fiume 29. Agosto 1857.

Il Preside.

Nr. 2420 (Izv.—358) (3—1)

Editto.

Reso per mancanza d' offerte frustraneo il 1. esecutivo incanto tenutosi li 24 spirante mese in conformità all' Editto 18. Luglio p. p. Nr. 2420 e ad instanza d' Antonio Superina per la vendita della casa Nr. 16 con abenze e terreni di brava 41 klft. □ 3 siti nella Comune di Casalla all' articolo 206 di ragione della Massa qud. Antonia Fučak nata Bellen da St. Catterina, il tutto valutato giudizialmente a f. 643. $5^1/_2$, viene pubblicamente notificato, che li sudetti stabili verrano esposti al 2. esecutivo incanto il giorno 29. Ottobre p. v. da tenersi nell' aula di quest' i. r. Tribunale dalle ore 9 ant. sino alle 12 merid. in cui veran deliberati anche sotto il prezzo di stima.

Si diffidano pertanto tutti coloro, che credessero d' aver aquistato un diritto di pegno sulli stabili sudetti d' insinuare tale loro diritto fino alla vendita delli medesimi, poiche diversamente avrebbero d' ascrivere a loro stessi, se la distribuzione del prezzo ricavati venisse fatta senza il loro intervento, e ne rimanessero esclusi dalla medesima.

I. R. Tribunale di Comitato
Fiume li 25. Settembre 1857.

Il Preside.

Br. 712 (Izv.—356) (3—1)

Dražbeni oglas.

U smislu naloga c. k. kotarskog ureda topličkog od 9. listopada 1857 br. 2545 p. podpisato glavarstvo obćine novomarovske daje do obćeg znanja, da će se pobiranje daće od točenja i mesarenja za vrieme od 1. studenoga 1857 do zadnjeg listopada 1858 putem javne dražbe na dan 26. t. m. listopada t. g. ovdie u pisarni obćinskoj u najam dati; svaki natiecatelj imat će prie započete dražbe vadium u ruke glavarstva obćine položiti, koju će zakupnik po doveršenoj dražbi sa 10% od postignute svote nadopuniti i u ime jamčevine kroz vrieme zakupa u ruke glavarstva obćine bezkamatno ostaviti, vadium ostalih natiecatelja vratit će im se. Početak upitne dražbe na gorepomenuti dan biti će u 10 satih prie podne.

U Novomarofu dne 11. listopada 1857.

Glavarstvo obćine
Vuković.

Br. 1554—1857 (Izv.—358) (3—1)

Oglas dražbe.

Dne 27. listopada t. g. dat će se u slob. i kr. gradu križevačkom u najam pravo pobiranja meso-siećne odredbine za vrieme od 1. studenoga 1857. do 31. listopada 1858.

Što se ovim do obćeg znanja s tom primietbom stavlja, da je napomenuta odredbina:

za 1 vola ili 1 krava u 2 fr.
od 1 teleta u 30 kr.
od 1 kermeta u 40 kr.
od 1 ovce ili koze u 10 kr.

ustanovljena i da svaki dražbenik prie ličbe 10% vadium, zakupnik pako toliku jamčevinu položiti mora.

Ostali uvieti dražbe mogu se vazda pri podpisanom saznati.

Od poglavarstva grada Križevca dne 10. listopada 1857.

Gradski načelnik
Gašpary.

Br. 2970 (Izv.—359) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kotarskog ureda Krapina stavlja se time do obćeg znanja da će se 20. t. m. na dobru Križanče 10 vedarah mlada vina i 20 vaganah kukuruze u klipima, na dobru Brečak 60 vedarah mlada vina i 40 vaganah kukuruze, na dobru Cèrnkovec 40 vedarah mlada vina, na dobru Kovačevec 90 vedarah mlada vina na pokon na dobru Vinu 10 vedarah mlada vina putem dražbe i ispod prociembene vriednosti prodavat.

C. k. kotarski ured.
Krapina dne 10. listopada 1857.

C. k. kot. predstojnik
Snanz.

Nr. 10215/1829 (Izv.—357) (3—1)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Agente port. Sanit. in Capodistria cui va congiunto l' emolumento di annui f. 300 nonchè l' obbligo di prestare una cauzione nello stesso importo.

Chiunque vi aspirasse presenterà fino tutto il p. v. Ottobre al Governo Centrale Marittimo la relativa sua Supplica comprovando l' età, l' illibata condotta i servigj finora prestati, la piena idoneità al posto desiderato e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse.

Dichiarerà inoltre se sia in caso di prestare la cauzione di servigio e se si trovi in parentela od affinità con altro impiegato portuale Sanitario nell' Istria.

Dall' i. r. Governo Centrale Marittimo
Trieste li 24. Settembre 1857.

Nr. 3277 (Izv.—355) (3—2)

Edikt.

Von Seite des k. k. Comitats-Gerichtes Fiume wird bekannt gegeben, dass mit heutigem Dekrete Z. 3277 der Konkurs über das sämmtliche, wo immer befindliche, bewegliche, und das in den Provinzen in denen die Justiz-Ministerial-Verordnung vom 28. Juli 1853 Wirksamkeit hat, befindliche unbewegliche Vermögen der beiden hiesigen Schiffbauer Andreas und Faustin Zanon, eröffnet wurde.

Es werden demnach alle jene, welche gegen dieselben irgend eine Forderung zu stellen haben, aufgefordert, dieselbe sogewiss bis zum 30. November d. J. gegen den, zum Konkurs-Massa-Vertreter aufgestellten Advokaten Johann Manzori, bei diesem Gerichte anzumelden, widrigenfalls sie von der Konkursverhandlung ausgeschlossen und ihre Ansprüche, selbst wenn sie ein Eigenthums- oder Pfandrecht hätten, nicht berücksichtiget werden.

Zugleich werden sämmtliche Gläubiger eingeladen zur Wahl eines provisorischen Massa-Verwalters und des Gläubiger-Ausschusses am 8. Oktober um 9 Uhr Vormittags und am 3. Dezember l. J. um 9 Uhr Vormittags zur Verhandlung wegen der allfälligen Aufhebung des Konkurses im Wege des Uebereinkommens und Erneuerung des definitiven Massaverwalters unter Hinweisung auf die im §. 44 der Konkurs-Ordnung angedeuteten Folgen des Ausbleibens.

Zur Verhandlung über die gleichzeitig angesuchten Rechtswohltaten wird die Tagsatzung auf den 29. Oktober l. J. um 9 Uhr Vormittags mit dem Bemerken anberaumt, dass hierüber, jenen Gläubigern gegenüber, die solche nicht freiwillig zugestehen sollten, nach beendigter strafgerichtlicher Untersuchung, erkannt werden wird, und dass von dem Gesuche und dessen Beilage, bei diesem Gerichte oder bei dem Massa-Vertreter, Einsicht genommen werden kann.

Zum Vertreter der unbekannten Wechselinhaber ist der Advokat Johann Renaldi ernannt worden.

K. k. Comitats-Gericht
Fiume am 30. September 1857.

Nr. 2570 cr. (DS.—113) (3—3)

Kundmachung.

Vom k. k. Landesgerichte Agram wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass bei demselben am 19. d. M. Vormittags um 10 Uhr eine neuerliche Lizitation zur Hintangabe des Geschäftes des Rasirens und Haarschneidens der im hierortigen Inquisitionshause befindlichen Häftlinge, und zwar für den Zeitraum vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 abgehalten werden wird, und die bezüglichen Lizitationsbedingnisse täglich in der landesgerichtlichen Kanzlei in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden können.

Agram am 8. Oktober 1857.

Klobučarić. **Jović.**

Dp. 91. (3—3)

Natiečaj.

Za učiteljskog pomoćnika kod narodne učione jastrebarske, komu je polag školske zakladnice opredieljen prost stan, 4 hv. dèrvah i 150 fr. sr. plaće, koju će iz občinske jastrebarske pieneznice mieseсно dizati. Natiecatelji neka se sa svojimi propisanimi dokazi podkriepljenimi molbenicami do 20. listopada 1857. kod podpisanog prijave.

Kod sv. Jane pod Turnom 1. listopada 1857.

Janko Vancaš,
podj. kao okr. učionah nadzornik.

Nr. 4221 civ. (Izv.—351) (3—2)

Edikt.

Von dem k. k. Comitats-Gerichte Warasdin wird bekannt gegeben, es sei die freiwillige Versteigerung des den minderjährigen Erben der verstorbenen Ehegatten Stefan und Theresia Delimar gehörigen, in der langen Gasse zu Warasdin unter C.-Nr. 210 gelegenen Hauses sammt Hof und Garten im Ausrufspreise pr. 1400 fl. CMz. so wie auch der in die Verlassenschaft des Stefan Delimar gehörigen beweglichen Sachen, als Kleidung, Wäsche, Einrichtungsstücke u. s. w. bewilligt, und zur Vornahme derselben die erste Tagsatzung auf den 16. November, die zweite aber auf den 14. Dezember d. J. und die folgenden Tage, jedesmal Vormittags 9 Uhr in dem genannten Hause angeordnet worden.

Hievon werden Kauflustige mit dem Beisatze verständigt, dass die Lizitationsbedingnisse in der hierortigen Kanzlei eingesehen werden können.

Weil die Versteigerung auf freiwilliges Ansuchen der Eigenthümer erfolgt, so bleibt den auf das zu veräusserende Haus versicherten Gläubigern ihr Pfandrecht ohne Rücksicht auf den Verkaufspreis vorbehalten.

K. k. Comitats-Gericht
Warasdin am 26. September 1857.

Novak. **Fohn.**

Nr. 10068 (Izv.—349) (3—3)

Avviso di Concorso.

Pel rimpiazzamento del posto di Guardiano Sanitario reso si vacante presso l' I. R. Espositura in Cardak, al quale è congiunto il soldo di annui fiorini 150 nonchè un pauscale di montura di annui fiorini 24 ed il godimento dell' alloggio in Natura, viene aperto il concorso coll' avvertimento, che gli aspiranti dovranno presentare fino al di 20. Ottobre Anno corrente le loro suppliche debitamente corredate all' I. R. Ispettore Marittimo in Segna pel tramite della preposta Autorità, la quale vi aggiungerà la rispettiva tabella di qualificazione.

Dall' I. R. Comando Generale Provinciale
Zagabria li 17. Settembre 1857.

Nr. 5170 civ. (Izv.—350) (3—3)

Edikt.

Ueber Ansuchen des Fräuleins Pauline Zeraòić, wird die Einleitung der Amortisirung des angeblich in Verlust gerathenen dd. Agram 18. Dezember 1821 vom Johann Nep. Sandor zu Gunsten der Johann Zeraòić'schen Verlassmassa über 400 fl. W. W. ausgestellten Schuldscheines bewilligt.

Es wird daher Jeder, der auf diesen Schuldschein was immer für einen Rechtsanspruch hat, hiemit aufgefordert, sich bei diesem Gerichte binnen Jahr und Tag sogewiss anzumelden, widrigenfalls auf einerliches Ansuchen der Bittstellerin die besagte Obligation als null und nichtig erklärt werden würde.

K. k. Comitats Gericht
Warasdin am 19. September 1857.

Novak. **Fohn.**

Nr. 14380 (Fin—46) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Nachdem die am 30. September 1857 in Folge h. Kundmachung vom 29. August 1857 Z. 12546 en Konkurrenz-Verhandlung wegen Verschleiss-Magazine zu Fiume und jenes zu Zengg für das Verwaltungsjahr 1858 kein entsprechendes Resultat geliefert hat, so wird am 24. Oktober l. J. um 10 Uhr Vormittags bei dieser Bezirks-Direktion eine neue mündliche Minuendo-Lizitation, wobei auch schriftliche bis vor dem Beginne der Lizitation eingelegte Offerte angenommen werden, unter den in der obgedachten Kundmachung enthaltenen und durch das Amtsblatt der Agramer deutschen Zeitung vom 4., 14. und 19. September 1857 Nr. 201, 208 und 213, dann der Narodne Novine vom 4., 9. und 12 September 1857 Nr. 201, 204 und 207 verlautbarten Bedingungen abgehalten werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Fiume den 30. September 1857.

Br. 139 Dp.—90) (3—3)

Oglas natiečaja.

U župi hrašćinskoj izpražnjeno je miesto učitelja i organiste, koi osim slobodnog stana $1^1/_2$ rali zemljišta, 12 hv. dèrvah, dobiva gotovog novca 300 fr. sr., koi dakle ovo miesto dobiti želi, neka sa molbenicom i potrebitimi k tomu zadovoljnimi svjedočbami nižepodpisanomu do zadnjega listopada prijavi se.

U Remetincu 5. listopada 1857.

Josip Mikec,
okružje zelinskoga učionah nadziratelj
i župnik remetinečki.

(DP—67) (11—7)

Već dne 4. studenoga
bit će vučenje

lutrije od slikah,

od koje 1 srećka stoji samo 30 kr. konv. novca,

a tko kupi 5 srećakah dobit će vèrhu toga još jednu bezplatno.

Neupušćajući se u opredieljivanje ciene ovih slikah, neka (p. n.) občinstvu služi na znanje, da podpisana tèrgovačka kuća nudi dobitelju 1. zgodka za ustup od 10 deset slikah

1000 komadah dukatah (cekinah) u zlatu.

U Zagrebu se mogu dobit srećke kod Andrije Reyleina u dugoj ulici u lutrijskom dućanu.

Nr. 2655 (Izv.—289) (3—2)

Caducitäts-Edikt.

Vom k. k. Otočaner Grenz-Regiments-Gerichte wird hiemit bekannt gemacht, es sei bei dem diesseitigen Grenzer Martin Jasjčić aus Canke der Buničer Komp., welcher im Monate April 1846 zu Civilsissek im Hause der Anna Miletić unter den fälschlich angenommenen Namen Jure Mlinarić wegen eines einem gewissen Priklmayer zu Požeg, bei dem er in Diensten gestanden sein soll, veruntreuten Betrages pr. 3 fl. 5 kr. und eines an dessen Kutscher begangenen Diebstahls pr. 12 fl. arretirt wurde, und bei seiner Arretirung ein Geldbetrag pr. 195 fl. 30 kr. vorgefunden worden, welcher nach Abzug des dem Priklmayer und seinem Kutscher angeblich entwendeten resp. veruntreuten Betrages und der sonstigen Unkosten, mit 136 fl. 40 kr. anher gesendet wurde, und sich hierorts depositirt befindet.

Es wird daher derjenige, welcher auf obige Geldsumme pr. 136 fl. 40 kr. ein Eigenthumsrecht zu haben vermeint, aufgefordert, sich binnen Jahresfrist zu melden, und sein Recht zu beweisen, widrigens nach Ablauf dieser Frist nach dem 45. Artikel der Th. G. O. und Verordnung vom 28. März 1845 Z. 1108 mit dieser Barschaft das Gesetzliche verfügt werden würde.

Otočac am 19. Juli 1857.

Mestrović, Oberstl. **Schmied** Aud.

Br. 5618 (DS. 109) (3—3)

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački ovime obznanjuje, da je uslied molbe g. Jakova Pogorelca kao oporučnoga ovèršitelja pokojnog Ivana Taščića, dobrovoljna dražba zaostavše Taščićeve kuće, kućišta i bašče, ležeće u petrinskoj ulici br. 376 P. B. 53, dozvoljena i odredjena za 23. listopada t. g. u 10 satih prie podne upravo kod ovoga c. k. zemaljskoga suda no jedino tom primietbom, da te nepokretnosti ispod procienjene vriednosti od 2000 fr. sr. prodale se nebudu, a kupovnina se imade sudu predati, založna prava hipotekarnih vierovnikah pako bez obzira na kupovninu ostaju u svom bitju. Kupiti želeći pozivlju se k toj dražbi time, da mogu tako procienu i uviete dražbene kao i uknjižbeni izvadak u običnom vremenu uredovanja u pisarnici ovoga c. k. zem. suda uviditi.

U Zagrebu 16. rujna 1857.

OGLASNIK.

(Dp.—64) (8—8)

Dievojačko odhranilište

baronice Ide de Lazarini rodjene grofice Barbo u Rieci.

Obvezatno podučavanje, koje ovaj zavod daje svojim pitomcima, obsiže u četiri razreda i jednoj pripravnoj godini: Vierozakon, niemački, francuski i taljanski jezik, računanje, krasnopisje, zemljopis, poviestnicu, naravoslovje, sve vèrste ženskih radnjah i vodjenje kućnoga gospodarstva. Unutarnji pitomci plaćaju za ovo podučavanje i podpuno obskèrbljenje na godinu 250 fr. k. n. u polugodišnjim predplatnim obrocima. Školska godina počimlje se 3. studenoga t. g. Obširni programi poslat će se na zahtievanje bez poštarine i mogu se takodjer kod gg. knjižarah F. Prettnera u Zagrebu i Ghirlandi-a u Karlovcu dobit u niemačkom i franceskom jeziku.

Rieka dne 24. kolovoza 1857.

DP—83 (26—5)

Da se mnogostranim zahtievima sadovolji, priobćuje se da se

Pravi

sok iz štajerskoga bilja za one koji pate od pèrsobolje

može neprestano dobit u najboljoj kakvoći u Zagrebu u apoteki g. **Gr. Mihića.**

☞ Jedini proizvoditelj pravoga soka iz štajerskoga bilja, apotekar J. Purgleitner u Gradcu moli, da nebi istoga zamienili s drugima, koji se nalaze pod istim imenom u tèrgovini.

Sklenice (flaše) pravog soka iz štajerskoga bilja jesu iz bieloga stakla, koje se prema gornjem kraju koničko stiecaju i brižljivo su zaključene kositerskim kapicama, na kojima je (kao i na samim sklenicama) utišteno: »Apoteka k jelenu u Gradcu« i »JPA« a u ostalom obskèrbljene su s etiketama i podpisom imena proizvoditeljeva.

Svaka sklenica stoji 50 kr. kon. novca; manje nego dvie sklenice nerazšilju se. Pakovanje za dvie ili četiri sklenice računa se sa 20. kr. konv. novca.

*) Nadalje ovaj se sok može vaviek dobit:

U Belovaru kod gospodina G. Leckovića,
» Osieku » » Apotekara Horninga,
» Novoj Gradiški » » A. Antonovića,
» Karlovcu » » A. Benića,

God. XXIII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 16. LISTOPADA 1857. Broj 236.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 13. listopada. Na raznovèrstni način dopiru već od više deceniah uzdisaji naših katoličkih istočnih susiedah o njihovom cèrkvenom stanju ovamo u zemlje austrianske cesarevine. Pod islamskim gospodstvom, često umiešani u šizmatičko pučanstvo, pri tom siromašni, manjkaju im odviš često, ni nenapominjući školah i sredstvah izobrazovanja, i najoskudnie potrebe za najprostiu službu božju, dà često i prostorije, koje bi ju nuždno štitile proti nepogodama zla vremena. Da su pod takovom nevoljom ostali vierni vieri, zaslužuje najveće poštovanje, no to bi moralo kèršćansku ljubav isto tako ozbiljno ganut na dragovoljno sudielovanje k tomu, da im se poboljša stanje. Mnogo je za njih dosada učinjeno bilo brižljivostju naših najviših vladarah. No tolikim potrebama doskočit nisu mogući ni najboljom voljom. Ovdie, ako igdie, treba sjedinjene pomoći svih onih, koji neće da bezčutno prodju mimo nužde svoga iskèrnjega.

Ovo stanje, koje se u ostalom i u maloj Azii i čak do Ganga osieća, pobudilo je kod niekih dobrih ljudih duhovnoga i svietskoga stališa pitanje: nebi li bilo shodno dužnosti i moguće, katolicima ovih područjah pribavit nješto pomoći? Blizu je bila misao utemeljit društvo u tu svèrhu protežuće se prieko svekolike cesarevine. Kad pomažemo katolike sieverne Amerike, kad znamo učinit da budu moguće, da cèrncima u najdubljoj Africi zasvieti luč evangjelja, zašto da neobratimo naše poglede i dielatnost naše kèršćanske ljubavi i na naše obližne susiede, koji su stranom suplemenici jednog uglednoga diela pukovah monarhie? Pod takovim uvažavanjima dozrelila je namiera potaknut utemeljenje jednoga društva pod zaštitom čistoga začeća svete dievice i u svèrhu podupiranja katolikah u turskoj dèržavi i na istoku.

Budući da se to preduzeće tiče cèrkve, moralo se je svakako našem vèrhovnom pastiru, Nj. preuzoritosti visokočastnom gospodinu stožerniku nadbiskupu priobćiti i saslušat njegovo mnienje. Nije moglo biti sumnje, da će se isti, kao što se je i očekivalo, očitovat za stvar. Nj. preuzoritosti učini se stvar zaslužna i u svojim posliedicama i učincima i inače uspiešna, nije dakle kasnila, odobrit ju. Zatim nije bilo preprieke i najvišjim oblastima dati to na znanje, istima podnieti štatute i osnovu oglasa i zamolit ih za dopuštenje, da se smije stvar udielotvorit.

Pod 6. kolovoza prispielo je od ministarstva prosviete i nastave sliedeće priobćenje: „Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 31. pr. m. najmilostivie dopustit, da se po društvu čistoga začeća Marie u svèrhu podupiranja katolikah na istoku u svemkolikom obsegu monarkie povedu pobiranja novacah.“

Poslie toga bila je najpèrva skèrb onih, koji su potaknuli stvar, Nj. preuzoritost gospodina stožernika nadbiskupa zamolit za milost, da uzhtie primit zaštitu društva. Budući da je Nj. preuzoritost odgovorila ovoj molbi, moglo se je konačno naimenovanje odbora preduzeti.

Isti sačinjavaju gospoda:

Nadbiskup od Cezaree i glavni opat mekateristićke skupštine s pravom iz sučlanovah njegova manastira izabrat svoga zastupnika, koga je on zatim naimenovao u osobi.

P. Ignaca Schütüra.

Marianus Keller, ministarski savietnk kod ministarstva bogoštovja i nastave,

P. Josip Matzek odsiečni načelnik kod ministarstva financiah,

Baron de Mayerhofer, feldmeršallajtnant,

Pl. g. Hammer, dvorski savietnik kod ministarstva izvanjskih poslovah,

Friderik pl. Hurter, dvorski savietnik i dèržavni historiograf,

Bernhard vitez de Meyer, ministerialni savietnik kod ministarstva unutarnjih poslovah,

Grof Odonell predsiednik Severinova družtva.

Grof Fries, pieneznik Mariinoga družtva za misiu u centralnu Afriku.

Franjo Breitner, pieneznik Bonifacieva družtva i diela svetoga dietinstva.

Kao predsiedatelj bio je dne 2. izabran: G. Friderik de Hurter.

Visokočastnej gospodi nadbiskupima i biskupima monarkie dat će se čim prije po visokom ministarstvu bogoštovja na znanje da se je društvo utemeljilo i zamolit će se za sudielovanje. Provod oglasa u razne glavne jezike cesarevine već je svèršen, tako da će biti za malo moguće do obćenitoga znanja stavit društvo. (Večernji list austriansko-cesarskih bečkih novinah).

Beč 13. listopada. U bečkoj c. k. školskoj nakladi izišla je praktična niemačko-slovenska slovnica, a c. k. ministarstvo nastave naredilo je da se ima ista uvest u najvišjem razredu glavnih školah s učenicima slovenskoga materinskoga jezika.

Talianska.

Holandezka korveta „Groninger“ sa Nj. kr. visostju principom od Oranie došla je dne 4. u Napulj. Jedan dan prije došla je bila onamo holandeska fregata na šaraf „Admiraal van Wastenaar“ kojom upravlja zapoviednik De Vagues van Brabel.

Gèrčka.

„Magazin za knjiželstvo inozemstva“ napominje s najvećom pohvalom nastojanje izobraženih Gèrkah, da svoju otačbinu upoznaju s književnim dielima niemačke literature po dobrim provodima i hvali poimence uvod od Fr. Jakobsa k predavanjima o savičaju, historii, literaturi i umietnosti Elinah, što su priobćena u „Pandori“. — Radujemo se priobćujući da je ovaj prevod proizašo od jednog veoma marljiva mladoga čovieka u Tèrstu g. D. Therianó-a, koi je onomadne obnarodovao i jednu bibliografiu historie starožitnosti od M. Danckera, koja zaslužuje da bude čitana. (Triest. Ztg.)

Turska.

„Presse d' Orient“ ima iz Plovdiva pismo, u kome se do zla Boga tuže na desečare, koji svojom grabljivom nesitosti i neograničenim samovoljstvom izciediše bugarsku zemlju. U Plovdivu samom još je dobro prošao narod, počem je mogao ugrabiti liepog vremena, pa je letinu svoju pribrao. Ali u Tèrnovu i njegovoj okolini veliki je jad: desečeri nisu došli na vrieme, da svoj deo uzmu, a narodu nije slobodno bilo hranu pribirati dok se to nočini; u to nastane hèrdjavo vrieme, dodju velike kiše, i sva lietina propadne u polju. Već je — veli „Presse d' Orient“ — vrieme u veliko, da carska vlada obrati svoj pozor na ovo zlo, pa na put stane samovoljstvu tih ljudih, koji nemaju ni Boga ni duše, a napušteni su da rade šta hoće. Po pravu oni imaju samo uzeti svoj desetak, a više ništa. No na žalost svojim su nečoviečnim i nasilnim postupcima već doveli ljude do očajanja. Na priliku: dodju u selo, izidju u polje, i pregledaju seljaku sieno, od koga izračune od prilike pripadajući deo desetka, pa onda natieraju čovieka da mora isplatiti taj deo n. p. sa 400 gr., premda se upravo nebi mogao skupije prodati od 60 gr. Ili vide kakvu voćku pa viknu: „Mašala, baš dobro rodila! Da platiš toliko i toliko!“ Često se na dèrvetu žuti samo golo lišće, no siromah seljak mora ipak da plati što se god ište, a nesmie ni rieči prosloviti. Mnogi iz očajanja sieku rodna dèrva, samo da bi izbiegli ovako strašnu globu. Pa najposlie i za samo ono malo zelene trave, što čoviek na pedlju zemlje ima oko kuće, mora se desetak platiti, pa i još kakav! Dokle će — pita na posliedku „Presse d' Orient“ — ovo trajati, i šta će najposlie biti?!

— Kao što doznajemo iz Carigrada zaključila jo visoka porta poslat jednog komisara u Tunis, koi ima razvidit da li su ostala nedotaknuta prava sultanova kod reformah, povedenih po Francuskoj.

Rusia.

Viesti iz Varšave od 9. javljaju da je tamo unišao ruski car sa caricom. Očitovanja radosti od strane pučanstva bila su, vele, živahnia nego li ikad, odkad stoji Poljska pod ruskim gospodstvom. (Vidi naš jučerašnji list.)

„N. Pr. Ztg.“ od 20. o. m. dokazuje da će se podunavske kneževine na svaki način sada sjediniti, ali ne politično, već po poznatom Clarendonovom predlogu samo u administracii, i kaže da je to zaključeno još u Osbornu kad je tamo bio car Napoleon, a poslie toga da se stvari ni u čemu nisu promienile. Na tom temelju veli „Köln. Ztg.“ da sav sadašnji posao oko izbora nije ništa do izlična komedia.

Azia.

Ako promotrimo tečaj ustanka uzduž Djamne, dolazimo iz Delhia, njegove sredsrede, u Agru, iz Agre u Allahabad, gdie se stiče Djamna i Ganges, i vidimo onda kako uzduž posliednje rieke obuzima Kawnpore. Vraćajući se u Allahabad nalazimo ga do Benaresa a od onud do Dinapora pa opet natrag do Arraha, kad pako udarimo pravcem prema Kalkuti opažamo novih točakah, koje su okružene od istoga, kao što su Muršedabad i Berhampore, dà ista Kalkuta, gdie su Sipoji takodjer morali biti razoružani. Toliko, što se tiče štaciah na Djamni i Gangesu; no srednji kotari Bengalie nisu u manjoj pogibelji i možemo od Arraha do Raniguage-a povući jednu liniu, koja se proteže kroz zemlju sasvim poremećenu. Od Kalkute do Hissara i od Mhowa do Miruta proteže se rebelia preko područja od prilike od 1000 engleskih miljah u širini i 500 u dužini a u sievero-zapadnim pokrajinama, kao i u Audu vlada posvuda anarhia. Prema sieveru od Delhia, kao prema Pendžabu čini se kao da je pučanstvo vierno; u zapadnim provinciama svako buntovno gibanje bilo je s energiom bèrzo potlačeno, a poimence nema u predsiedništvu bombajskom od Darwara na jugu do Ahmedabada na sieveru ni jedne štacie iole znamenite, koja nebi obezbiedjena bila po evropskoj vojski.

Bombaj ima jaku evropsku posadu, tvèrdjava je nedavno popravljena i obskèrbljena topovima a izvan toga nalazi se u ondiešnjoj luci množina brodovah, koji će pomoći, ako bi nuždno bilo ili mogu biti upotrebljeni kao magazini.

Domaći knezovi takodjer su dosad vierni bili Englezima; Sindiah i Holkar, radšabi gvaliorski i indorski i knezovi Radšputane kažu se vierni; radšahi sikskih dèržavah, stojećih pod engleskom zaštitom čine dobrih uslugah; Nepaulski vladar

poslao je jedan deo svoje vojske da oslobodi Luknov i premda nije jošte sasvim dokazano o nasliedniku vladara kašmirskoga, nedavno preminuvšega, da li je politiku svoga predšastnika učinio svojom, ipak se govori, da je već po njemu poslana pomoćna vojska na putu u Delhi, da se sleži s vojskom generala Wilsona. U Bandelkundu i Rewahu napokon ima, vele, politički opravnik major Ellis velikoga upliva kod tamošnjega radšaha.

Sada će svakako zavisit od dolazka podkriepljenjah u pravo vrieme i od načina, kako će biti upravljene vojničke operacie, kad će se rebelia nadjačat. General Sir James Outram, koi nastoji da se sa strane Allahabada sjedini s generalom Havelokom, steko je dosad ime više diplomatičnim i administrativnim radnjama nego li kakvim vojničkim uspiehom i oni koji su bili sviedoci njegova postupanja u perzijskom zalievu, tvrde, da su živci generala tako oslabljeni, da nije sposoban za aktivnu službu skopčanu s velikom odgovornostju.

Allahabad, kamo je Sir James Outram dne 1. rujna sa dvie regimente i jednom kumpaniom artillerie prispeo, veoma je važna točka po svojem položaju. Tamošnja tvèrdjava nalazi se u najboljem stanju obrane i kapetan Peel opredieljen je, da sa svojom pomorskom brigadom, koja sastoji iz 800 mornarah i ima 10 topovah na razpolaganje, zamienit će čete od stacie, koje se zvane na druga služba. I iz Renigunge-a, kraja kalkutske željeznice, krenuo se jek oddiel vojske put Allahabada.

Obsadno topničtvo, opredieljeno za Delhi, imalo bi iz Ferozepora, odkud je 10. kolovoza otišlo, preko Ludianaha, Umballe i Kurnaula dne 1. rujna doći pod obsedeni grad.

Štacia Gorackpore u Audu, koja je sada izpražnjena, bila je zapremljena od 3000 Gurkah, koji su se stranom natrag povukli u Azimghur, stranom su odputovali da u Jaunporu povrate poredak.

Novčano pitanje postaje svaki dan silnim. Vlada će za malo biti prisiljena učinit zajam, no teško da će se itko naći, koi bi svoje novce, dok ne padne Delhi, dao u tu svèrhu. U Kalkuti može se papir kumpanie po 5 od sto samo s diskontom od 12 postotakah prodat i to samo u malim svotama; bengalska banka zaključila je i to, da na takove papire neće više davat ni predujamah ni zajmovah, naredba, koja je već mnogo neprilikah prouzročila. Zlato čini pridu, budući da se traži od urodjenikah, koji ga, kao što se misli zakopaju.

U Akybu bila je jedna privatna litografična štampa zatvorena, jer su u jednoj u Engleskoj poslanoj okružnici upletine bile političke opazke. Redaktor „Rangen Cronicle-a" dobio je zapovied, da sve članke proteauće se na dogodjaje u Bengalii prije podnese cenzuri.

Admiralu Sir Henry Leeke-u bilo je u oči onoga dana, kad je iz Bombaja odputovao, u jednoj sjednici, dèržanoj od urodjenikah izraženo poštovanje o njegovom odlazku i štujuće priznanje njegovih uslugah i izvèrstnih vlastitostih.

U Pondichery-u bio je dne 29. kolovoza otvoren bèrzojavni ured.

— Iz Dorneo dobila je najprije tèrgovačka kuća u Melburna, a odatle u Londonu izviešće, da su Kitajci na tom otoku po drugi put ustali i Džemsa Bruka (James Brooke) ubili. U rudnicama iste zemlje radi sada 45.000 Kinezah. Kao što misle nieke novine neselbinah, nestaje Evropejcima mira, nego, budući da su već jednom imali opasan sukob, pri kom je mnogo ljudih izginulo, sve Kitajce s otoka odtierat. (Pa tko će onda raditi?)

— Borba Englezah proti provincima istočne Indie morat će skorim vremenom na sve evropske dèržave obratni udar prouzročiti. Istina je, da evropske dèržave slabo stoje u savezu s istočnom Indiom, što se tiče tèrgovine, osim Engleske, koja s njome jako tèrguje — ali kriza tèrgovine u Engleskoj mora Evropu osietno zgoditi. Mi ćemo čitateljem samo učinit pozorne na strašljivost novčanoga tèrga, koja se pojavila odlučanjem evropskoga srebra u istočnu Indiu, da bi uvidili važnost ove zemlje za evropsku tèrgovinu.

Zanimljivo je baciti pogled na historiu ove zemlje. Možemo mnogo koješta doznati, što će nam stranom objasniti sadašnji položaj. Kako je istočna India odprije upravljana bila, poznato je iz parnice Varen Hastinga. Bila je vlada jednoga tèrgovačkoga družtva, koja je samo na dobitak pazila. U samom upravljanju pak vladala se neobzirna grozanost i pogubni mit, koi ni dan današnji sasvim izčezao nije. — Organizacia domaće vojske razvila se je po malo samo tek pod upravom Weleslea (jednoga od oba brata vojvode Welingtona) uvede se nješto reda u to kolonialno upraviteljstvo. Tada se preobrazište i Sipoji i postanu boljom vojskom. Ali pravedna sistema uprave nikad se nije mogla zavesti. Još su god. 1856. izviešća parlamenta navodila strašna zloupotrebljenja i mnogi su proricali zlo, ali lord Permerston umio je po običaju stvar odstranit hèrdjavim hitroumjem svojim. Ipak je jednom uredbom parlamenta prije tri godine izdanom, nova sistema upravljanja nametnuta, koja bar posredno engleskoj vladi nieki upliv dopušta. Miestó da gubernator Indie upotrebi svoju silu, da se urede domaća odnošenja, da se porez pravično razdieli i pazi na pravdu, čim bi narod sa se predobio, išlo se je na to, povećati i onako već gèrdno carstvo nepravednim plieljenjem domaćih vladateljah. Istinito dokazuju te izviešća parlamenta od god. 1856. — God. 1849 pridruženo su nieke male dèržave, a za tim Scindi, Pegu i Aud svega 58.000 kv. miljah prostora sa 15 milionah žiteljah. Sada postoji dakle istočna India iz četiri predsjedništva u Hindostanu: Bengalie, Madarasa, Bombaja i Auda t. j. iz prostora od 31.000 kv. miljah žiteljah. Osim toga s one strane Ganga 59.000 kv. miljah sa 4⅓ miliuna žiteljah. Ovo carstvo tri put je veće nego austrijsko, negledeći na zaštitne dèržave istočno-indijskoga družtva, koje takodjer 45—48 miliunah žiteljah sadèržavaju.

Strašno ovo carstvo, možda najveće na svietu, čuvalo je niekoliko regimentah samo iz Evrope, a vlada je mučenjem iztierivala porez. Da će se prije ili poslie reakcia pojaviti, tomu se nimalo nije sumnjalo. Ali ni sad nebi bilo do toga došlo, da nije sliepa grabljivost družtva probudilo uspavano čuvstvo pravde kod domaćih žiteljah, jer si je isto samovlastno pridružilo kraljevinu Aud.

U ovom času stoje stvari tako, da se je do 74 miliuna žiteljah faktično oslobodilo od engleske vlade sredstvom pobunjenoga vojinstva.
(Oest. Volksf.)

Bèrzojavne i najnovie viesti

Berlin 14. listopada. Buletin od sinoć u 7 ½ sata. I tečajem današnjega dana nisu kod Nj. veličanstva opažene bile nikakove kongestie. U ostalom stanje bolesti nije se u ničem vidivo promienilo.

Berlin 14. listopada. Noćni buletin iz Sans-souci-a u 8 ½ sata u jutro. Nj. veličanstvo kralj imao je veoma dobru i sadovoljujuću noć i uslied toga vidi se očito, da je jutros niešto jači.

Berlin, 14. listopada. „Zeit" sadèržaje iz Potsdama od utorka u večer sliedeće: U stanju bolesti Njegova veličanstva kralja nisu se tečajem današnjega dana pokazale nikakve promiene na gore, šte više poboljšanje i ojačanje natoliko je napredovalo, da se je Nj. veličanstvo na niekoliko časovah dalo odvest k prozoru i moglo je očitovat svoje veselje u izgledu, kojemu je prijao jasni jesenski zrak.

Pariz, 14. listopada. „Pays" donosi obširna izviešća iz Delhia od 30. kolovoza, poslag kojih se je tamošnji položaj poboljšao, obsadnici podigli su, veli, pet novih bateriah. „Constitutionell" protislovi viesti da su austrianski i engleski poslanici protestirali proti posliednjim izborima u kneževinama.

London, 14. listopada. Službena priekomorna pošta: Outram nadao se je da će Haveloka dostignut 12. rujna. Pendžabska podkriepljenja došla su pod Delhi; 2000 momakah kašmirske vojske očekuju se, uslied toga će obsadni korpus sastojat iz 15,000 momakah. Čete su zdrave, hrane imaju u izobilju, Golabisngov nasliednik jè vieran.

Turin 12. listop. Viest lista „Armonia" da će piemontezke čete zamienit na Malti engleske čete otišavše od onud u Indiu, naznačuje se kao bez temelja.

Genova 11. listopada. „Italia del Popolo" sada je već 10. put uzapćena. Javne sudbene razprave zbog komplota od 29. lipnja opet su odgodjene na neopredieljeno vrieme. Kod posliednje željezničke nezgode medju Alessandriom i Aronom bilo je smèrtno ranjeno 20 osobah. Jedan poslanik beja tuniskoga sretno je utoko pogibelji i ukèrcao se je na „Menossu".

Srebro od 5. listopada	5⅓ fr.
Carski dukati	7⅞ „

Odgovorni uèrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 17743—4095 (VI—79) (3—3)

Konkurs-Kundmachung.

Im Agramer adeligen Konvikte ist der Ballogische Stiftungsplatz in Erledigung gekommen.

Auf diesen haben Jünglinge überhaupt ohne Unterschied des Standes Anspruch, und es wird bei der Verleihung bloss der vorzüglichern Studienfortgang berücksichtiget werden.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenzgesuche sind mit dem Taufscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandene Kuhpockenimpfung, und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen über die letztverflossenen zwei Studiensemester und dem Frequentationszeugnisse über das laufende Studiensemester bei der Studiendirektion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis Ende Oktober l. J. einzubringen.

Zur Aufnahme ins Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der I. Gymnasialklasse sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 2. Oktober 1857.

Nr. 17785—4109 (VI—76) (3—3)

Konkurs-Verlautbarung.

Zur Wiederbesetzung der an der k. k. obern nautischen Schule in Fiume erledigten Lehrkanzel der Mathematik und Nautik mit italienischer Unterrichtssprache, und dem sistemisirten Gehalte jährlich acht Hundert Gulden (800 fl.) CMz. hat das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht mit Erlass vom 19. v. M. Z. 15194-786 die Abhaltung einer neuerlichen Konkursprüfung und zwar an der k. k. Handels- und nautischen Akademie in Triest, und an der k. k. Oberrealschule in Venedig mit dem Beisatze angeordnet, dass die schriftliche Prüfung am 21. und 23. Dezember d. J, die mündliche aber an einem der darauf folgenden, von der Direktion der genannten Anstalten festzusetzenden Tage vorzunehmen sein wird.

Dies wird hiemit mit dem Beifügen zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass sich die Bewerber um die obbenannte Lehrkanzel wegen der Zulassung zur Konkursprüfung rechtzeitig und unmittelbar bei einer der Direktionen der oberwähnten Lehranstalten zu melden haben.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 1. Oktober 1857.

Br. 2970 (Izv.—359) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kotarskog ureda Krapina stavlja se time do obćeg znanja da će se 20. t. m. na dobru Križanče 10 vedarah mlada vina i 20 vaganah kukuruze u klipima, na dobru Brečak 60 vedarah mlada vina i 40 vaganah kukuruze, na dobru Cèrnkovec 40 vedarah mlada vina, na dobru Kovačevec 90 vedarah mlada vina na pokon na dobru Vinu 10 vedarah mlada vina putem dražbe i izpod procjembene vriednosti prodavat.

C. k. kotarski ured.
Krapina dne 10. listopada 1857.
C. k. kot. predstojnik
Snans.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnie Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

Exoff.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUB DANA 17. LISTOPADA 1857. Broj 237.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebru. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

18535|3022.

Nj. preuzoritost visokočastni g. krunski stožernik Juraj Haulik de Varallya nadbiskup zagrebački predao je 6540 f. u dèržavno-zajamnim zadužnicama miestodèrštvu s tom pesvetom, da se godišnje kamate, što pripadaju od ove zakladne glavnice oporave za obskèrbu jednoga bolničkoga svešćenika u zemaljskoj bolnici u Zagrebu, koja se sada gradi.

Ovaj iznovičan velikodušni i uprav kèršćanski i lojalni dobročinstveni akt Nj. preuzoritosti stavlja se do ugodnoga obćega znanja s tim dodatkom, da se već odpravlja zakladnica u tom obziru.

C. k. hèrv.-slav. miestodèrštvo.

U Zagrebu dne 13. listopada 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Milan. Ondašnja akademia razpisala je nagradu od 60.000 lirah za štatuu Leonardo da Vici. — Milan će ovaj veličanstveni poklon imat zahvalit darežljivosti cesara. Nagrada će se izplatit u četiri jednaka obroka; pèrvi po odobrenju tvorila, drugi po svèršetku arkitektičkoga diela i priredjenja mramorova balvana, treći po dovèršenju a četvèrti po podignuću štatue. Osnova, kojoj će se dopitat izvedenje, ostat će u akademii; ostale poslat će se natrag.

— Vojvoda i vojvodinja Montpeasier odputovali su dne 11. iz Milana u Novaru.

— Iz Gorice pišu: Izviestnost, da će željeznica ići mimo našega grada i isti stavit u labak i neposredan savez s drugim provinciama monarkie, pobudio je ovdie u svim krugovima najživahniu zadovoljnost. Kao što se čuje, željeznica ići će od Udine kroz jako napučeno miesto Kormos, prolazit će blizu selah Kaprina, St. Lorenzo i Mosa i nedaleko od sela Lucianiko prebacit će veleliepni most rieke Izonco. Piaca goričke štacie podić će se u malenoj udaljenosti od 10 minutah pred kapucinskom predgradju. U nju uticat će i koruška željeznica. Naša provincia nada se od ovoga novoga prometnoga sredstva probitačnoj prodji za svoje proizvode: vino, plodove i sočivo, dočim će u zlim godinama iz Ugarske i Hèrvatske moći dobivat jevtino žito.

— Iz Beča pišu „N. Preuss. Ztgu": Kao što iz dobra izvora doznajemo, imamo se nadat, da će se pitanje sueskoga kanala skore riešit na povoljan način. Kao što se glasa, nisu, vele, nastojanja ovdašnjega kabineta, da Englesku privoli na korist ovoga poduzeća, ostala bez uspieha i engleski poslanik Sir H. Seymur učinio je nedavno u tom obziru povoljna priobćivanja. Svakako moglo bi se iz toga, što se je lord Palmerston odvažio upotrebit priekozemni put za promicanje vojske u Bombay, zaključit, da je engleski kabinet promienio svoje mnienje na korist sueskoga kanala.

Sèrbia.

Beograd 7. listopada. Mi smo se radovali, što će skoro telegraf iz Carigrada do Aleksinca gotov biti, pa da imamo odonuda bèrzih glasovah; al čini nam se, da će se i bèrzojavi po Turskoj onako isto obdèržavati, kao i ostalo što se je zavedilo tobož dosada. Tako čitamo u jednim francuskim carigradskim novinama (la Presse d' Orient), da u Varni dolaze bèrzojavne depeše nemože gore biti; više putah dodju glasovi iz Carigrada u Varnu s parobrodima bèrže nego sa žicom električnom. Šta više, noću žice nerade. Valjda treba da se telegrafiste odmaraju. Kad ovako javlja list, koi Turskoj nije nepriatelj, što će kazat listovi oni, koji su proti Turskoj? Turcima se ništa nehiti, i tako i bèrzojav može kod njih jedan dan raditi a više danah stojati.

U Beogradu 9. listopada. Prekjuče pred podne vratio se svietli knez Aleksander sa svoga puta. Dočekan je sjajno: topovi su pucali i zvona zvonila. (S. D.)

Cèrnagora.

Sa cèrnogorske granice 29 rujna. Kako se glasa, Vasojevići prekokomski dočekat će nemilu sudbinu. Oni će da se opru, a k tome niti nuždne snage, niti pomoći kakve, niti sredstvah neimadu. Uzdati se nemaju na koga, do u sebe same. Njihov je ustanak zagonetka, koja će se poslie razriešiti. Vasojevići su ljudi čestiti, plemenitog karaktera, a stasom otmieni soj ljudski. Oni su čisti Sèrbi i svi najedno, ali se vidi da je pokret njihov nevremen i nespreman. Njihovo političuo stanje nemože usporedjivati se sa onim zapadnih Vasojevićah. I historia i predanje dvojake im je. Samo položenje geografično daje povoda u drugom smislu o političnoj eksistencii govoriti. Nahija je ova izložena opasnosti u strategičnom prizrenju. Ona je od turske strane širom otvorena, a od zapada na proti zatvorena prirodnom planinom. Moj zadatak nije o ovome podrobno govoriti, već samo napomenuti položaj i kakva po tom može sudbina predstojati za onaj nesretni narod. Ima ljudih koji se na podobne i neobhodno nuždne osnove neoslanjaju, već se upuštaju govoriti o onome, o čemu ponjatja nemaju, pak udaraju kao ladja na pučini, bez vietrila, konopacah i katarke, dok se o stienu nerazbije. Govoriti o narodu, treba ga najprije sa svake strane poznati. Neznanje pri najliepšoj volji, može dobrom dielu škoditi. Za Vasojeviće najbolje bi bilo, da se kako pogode i da se čuvaju, da im se kèrv uzaludu neprolieva. (S. D.)

Talianska.

Uslied turinskih pisamah moglo se je u ministerialnoj siednici od 8. zaključit bilo, da se komore razpuste.

— Iz Firence pišu „Allg. Ztgu": Moguće je, da će fizikalno-matematička škola, koja u oca Klementu, jednom učeniku Galileevom, svoga začetnika štuje, jednim uspiešnim iznašašćem, ili bolje rekuć razkrićem steći obćenitu glasovitost. Ovdie su se naime učinile probe elektriciteta kao zamiene svake parne sile, koje su u svakom obziru zadovoljile; medjutim budući da stvar izvedenja u veliko svakako odlučit mora, napominjemo to samo mimogred.

Rusia.

„Ruski Invalid" u jednom od posliednjih listovah svojih sasvim odkriveno kaže, da je važnost Englezah u svoj Azii jako uzdèrmana. Odprie se Indusi dèržali, da i sam ruski car plaća danak kraljici Viktorii; ali obsada Sevastopolja i osvojenje Karsa o čemu se glas raznео po svoj Azii, potresoše ove misli i preizvedoše sasvim drugo mišlenje o sili engleskoj. Ovo — primiečava „Schl. Ztg." — može doista i biti tako, a i tim se rastumačiti može što Englezi krive Rusiu kao da je ona podstakla bunu u Indii. No Rusia je u tome sasvim nevina, ali su oba pomenuta dogadjaja za čudo pokrenula sav istok, i oni su zacielo jedan od pèrvih uzrokah, koi su proizveli onaj veliki potres, koi se u jedno vrieme pokazao i u Persii i u Kini i u Indii, a pronaći njegovu unutrašnju svezu, to će najbolje biti da se ostavi docnioj historii.

Turska.

Već se je odavna govorilo da je porta na svoje diplomatične agente kod silah pariške konferencie upravila okružnicu, u kojoj se još jedanput što odvažnie izrazuje proti svakoj misli na političku uniu dunavskih kneževinah. Ovu okružnicu dobili smo sada u izvadku, koi priobćuje „Univers". Medju ostalim nalaze se u njoj sliedeća:

„Budi daleko od nas misao htieti iz daleka posumnjat o čistoći namierah ikoje od onih silah, koje su tolike žèrtve prinicle za uzdèržanje nezavisnosti i cielokupnosti Turske. Budući pako da bi najnoviji dogadjaji mogli dati povoda pomislit, da je turska vlada promienila svoje mnienje u obziru unie, čini joj se da je dužna još jedanput očitovat, da tomu nije tako, jer je uništenje izborah u Moldavii onoj stranki, koja želi da se uzdèrži status quo, oduzelo odvažnost, da za svoje mnienje glasuje. Budući da divani proizišavši pod vladanjem takovih okolnostih iz izborah Turskoj neulievaju nikakova pouzdanja za uzdèržanje njenih pravah, s toga odvraća visoka porta unapried svaki predlog za uniu, koi bi iz viećanjah ovih divanah proizići mogao, ona nemisli da to čineći i najmanje prekoračuje granice pariškoga ugovora, koi u jednoj svojih ustanovah podieljuje, da konačno uredjenje političkih odnošajah kneževinah prema vis. porti ima biti predmetom neposrednjega sporazumljenja medju njom i silama, koje su pariški ugovor podpisale.

— I u Mostaru dogodilo se je već više putah, da su Turci uslied sviedočanstvah danih po Kèršćanima osudjeni bili.

Velika Britania i Irska.

London 10. listopada. U jednom uvodnom članku o Indii zahtieva danas „Times", da treba nastojat, da se tamo većma razvije kèršćanstvo.

— Kod jednog jučer dèržanoga izvanrednoga meetinga (sastanka) društva „Electric and International Telegraph Company" zaključeno je, da se ostanak ovladjenih akciah u iznosku od 115.000 l. izdade. Ovo najveće engleskih telegrafskih društvah ima sada 5430 engleskih miljah u rukovanju i 430 štaciah, kao i 2172 inštrumenta u dielatnosti.

— Jedno pismo iz Londona od 9. t. m. javlja, da su dva višja činovnika istočno-indijske kumpanie, sliedećega dana imali ostavit Englesku, da otidju u Aleksandriu. Oni su ovladjeni učinit sve naredbe, koje su potrebne za prevoz engleskih četah preko provlake sueske.

— U pismu jednog engleskoga oficira iz Kawnpore-a, koi opisuje trudove, koje je vojska na svom putu od Allahabada u nieko drugo miesto imala podnieti, stoji medju ostalim, da je svakolika kraljevina audska pograbila oružje proti Britancima; svako selo je učvèršćeno, napremljeno i puškaricama obskèrbljeno. Neprestaje ništa nego jurišat bajonetom.

Major Hassel poslan je u Asam, da tamo sakupi jednu regimentu. 47. urodjenička piešačka regimenta ponudila je svoju službu za Kitaj.

Uspšeni bivši kralj audski nalazi se, kao što se čuje, u zlom zdravju i njegova porodica veoma se boji za njegov život.

U Puni nadjene su proklamacie Nena Sa-

-hiba, u kojima si daje naslov „Punt Prudhan Nena Sahib Pešvah" i razpisuje nagrade za glave ondašnjih Evropljanah kao i gubernatora i vèrhovnoga zapoviednika: za gubernatora 5000 r. itd. Tko izdatelja lista „Puna Observer" donese živa ili mèrtva, dobit će 2000 r. S druge strane čuje se da je za uhvaćenje Nene Sahiba razpisana velika nagrada, on pako da je svojim tielesnim stražarima dao zapovied, da ga ubiju, ako bi došo u pogibelj pasti u ruke Englezah.

— Uvedenje Krinoline poskočila je u Engleskoj jedna bačva ribje kosti (2000 funtih) od 2000 f. na 500 f. a kod jedne jedine fabrike u Sheffieldu naručeno je do 40 bačavah priredjenoga čilika za krinolinske obruče.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Berlin, 15. listopada. Jučerašnji dnevni buletin. Sanssouci u večer u 7 satih. Kralj se nalazi u istom povoljnom stanju, u kojem se je nalazio jutros.

Carigrad, 10. listopada. (Posredstvom Lloydova parobroda Jupitra prispievšega dne 15. u Tèrst). Princ Joinville vratio se je iz Sevastopolja, gdi je bio primljen s odlikovanjem i razgledao je bojnu liniu praćen po jednom ženijskom kapetanu; on se je dne 8. t. m. ukèrcao u Brindisi. „Presse d' Orient" napominje poslonje jedne okružnice od strane porte na svoje izvanjske opravnike u obziru kneževinah. U Teheran će otići jedan izvanredni poslanik, da izravna razmirice zbog pograničnih tvèrdjavah. Omerpaša pripravlja se na put u Bagdat. Ismailpaša naimenovan je zapoviednikom vojske u Rumelii. U Georgii učinila je poplavica mnogo štete.

Atina 11. listopada. Kralj će dojduće nedielje otići u Patras i Misolungi, da tamo dočeka kraljicu.

Sansouci 1... u 8 ½ sata u jutro. Prošastu noć sprovelo je Nj. veličanstvo u mirnom i ojačajućem snu.

Narodno kazalište.

Već od 3. t. m. otvorene su prostorie našega narodnoga kazališta, no još svejednako nismo nijedne predstave imali u našem narodnom jeziku. Čujemo da je tomu jedini uzrok to, što nije jošte ovamo prispeo jedan od glavnih predstavljačah narodnih, koi bi imao već u pèrvom komadu sudielovat. Komad opredieljeni za otvorenje novoga kola predstavah u našem jeziku, sasvim je, kao što doznajemo iz pouzdana izvora, dostojan za tu svèrhu. Jedan je od najboljih proizvodah tragične muze noviega vremena: Korona di Saluzzo ili Mèržnja i Ljubav od glasovitoga niemačkoga piesnika Raupacha, izvèrstno preveden u naš jezik po jednom od najvieštiih naših prevoditeljah g. doktoru Jakovu Užarević. Mi smo imali prigodu taj u istinu izvèrstni prevod pročitat i činimo naaj osobito pozorno občinstvo posiećajuće naše kazalište. Sad se samo o tom radi, da li će i predstavljanje odgovorit izvèrstnosti toga prekrasnoga poetičkoga diela i blagozvučnosti prevoda. Ako to, kao što se nadamo, uzbude, za cielo ćemo naknadjeni biti zato, što smo morali tako dugo izgledat tu predstavu. — Naše novo niemačko kazališno družtvo, koje je odber upravljajući poslovima našega narodnoga kazališta pribavio neobičnim novčanim žèrtvama, odgovara izuzemši tri, četiri osobe, zahtievima, koje su gradovi naše znamenitosti vlastni stavljat na svoje umietničke zavode. Medju osobe, kojim nije za rukom pošlo tim zahtievima odgovorit, brojimo ponajprije obe predstavljačice ženskih staračkih karakterah, zatim pèrvog mladjahnoga ljubovnika a i drugi komik mogo bi bolji biti. Medju mane toga družtva spada svakako i podpuno pomanjkanje kora, koji je ipak za izvedenje bečkih tako zvanih posah neobhodno potrebno, isto tako čini nam se, da se nije uzeo potreban obzir na predstavljače pomanjih mužkih zadaćah tako zvanih episodah, nasuprot ženske dovoljno su popunjene. Ako se navedene mane, kao što se od revnosti odbora sasvim pravom nadamo, izprave, moći ćemo biti zadovoljni s družtvom. Najvećma se je dosad dopao g. Röder, tehnički upravitelj družtva, predstavljač i ravnatelj dobra glasa u niemačkom teatralnom svietu. Njegov način predstavljanja sasvim je **naravan**, svojstvo, koje žalibože svakim danom većma izčezava s pozorišta, i zato zaslužuje, da bude od kritike **osobito** uvaženo. Občinstvo ga je u svim predstavama odlikovalo na **neobičan** način i mi se radostno pridružujemo ovoj počastnoj izreki našega občinstva. G. Röder je jedan od ostanakah bolje kazališne dobe, gdie su predstavljači u Niemačkoj još nastojali učit narav čoviečju a nesamo kojekakve na zatečenje množine namienjene sasvim nenaravne tako zvane teatralne udarce, kojima se i najglasovitii predstavljači mladjega naraštaja neustručavaju služit, i time svoju liepu umietnost do **glumstva** ponizuju. G. Röder dosad nam je samo predočio karaktere iz svagdanjega života i mi smo imali priliku s njime podpunoma zadovoljni biti . . hoće li mu tako za rukom poći i risanje višjih, finih i poetičkih karakterah, to će budućnost pokazat, no u dosad predstavljenim po njemu karakterima možemo ga mladjim članovima našega narodnoga kazališta s najboljom saviestju preporučit za izgled. —

— Gospoja Kolass i g. Dorn bili su kod pèrvoga svoga pojava u igrokazu „Valentine" stekli samo tako zvani uspieh štovanja, no u „Matildi" pošlo im je za rukom **ugrijat** občinstvo, koje ih je sèrdačnim pleskom odlikovalo. Oni nemaju takovih izvanjskih sredstvah, da bi već kod pèrvoga pojava mogli steći podpun uspieh, ali s vremenom po svoj prilici će i kod našega občinstva odhèrvat si priznanje, koje su si znali osvojit i na kazalištima višjega stupnja nego li što je naše. Premda nije poniešto samo oštriom pogledu mimoići moglo da gospoja Kolass niešto odviš teži za **izvanjskim** efektom i po načinu običnih predstavljačicah često **deklamira** gdie bi samo naravno govorit imala a da način g. Dorna nije bez **maniriranosti**, pa da mu kretanja nisu **podpunoma** slobodna i slikovna, ipak njihova bolja svojstva kao što su dobro shvatanje svojih zadaćah, oštar razum, istinito ćućenje i spokojnost umietnička pretežnia su od tih manah, i nema sumnje, da će nam istima tečajem ove zime mnoge ugodno časove pribavit. I gospodičnu Weiser prestavljačicu mladjahnih sentimentalnih i veselih ljubovnicah možemo naznačit kao dobru akviziciu, ona je sasvim još na dobrom putu, ima ugodnu spoljašnost, govori sasvim naravno, i ako njezine predstave baš nezatiču osobitim humorom i uzletom, ipak su izpravne, tako da nemožemo da se neizrazimo, da ona dovoljno popunuje svoje miesto. — Veoma dobro je učinio odbor da je našu priešnju miestnu pievačicu gospodičnu Norveg zadèržao, jer ona je u svojoj struci veoma uviežbana i uslied toga nemamo se bojat, da će predstavljanje posah zapeti, što bi se za cielo dogodilo, ako bi za ovu struku novopribavljena gospodična Berger ostala jedina zastupnica iste, jer izvan njezinoga u istinu krasnoga glasa i liepe spoljašnosti nismo opazili nikakovih svojstvah, koje bi pohvalu zaslužile, a k tomu dolazi i to, da je još podpuna početnica i imat će po svoj prilici malen repertoir, što bi ravnateljstvu, da je u toj struci sama, svakako prouzrokovalo velikih neprilikah. U ostalom, kolike smo opazili mogli iz jedne role, koja je dosad igrala, nije bez talenta i uslied toga moći će se, ako uzbude marljiva, s vremenom u toj struci dobro usposobit. Gospodina Freudenreicha mladjega, ljubimca našeg hèrvatskoga občinstva, s veseljem smo opazili, da sudieluje i on u niemačkom družtvu, tim većma, što novopribavljeni predstavljač mladjahnih ljubovnikah nije, kao što smo gore napomenuli, ni najmanje odgovorio gojenom očekivanju. Izvan njega zadèržani su od priešnjega družtva još i gospoja Wagner i g. Richter, koji upotrebljeni u sferama odgovarajućim njihovoj individualnosti rado su vidjeni od našega občinstva. Zadaća ravnatelja biti će upravljat ih na takav način i onda ćemo imat uzroka radovat se, što ih opet možemo nazvat svojima. G. Hörnstein, predstavljač staračkih karakterah, zaslužuje da bude takodjer imenovan. On nam je iz priešnjih vremenah poznat kao veoma rutinirani igrač. Komik Feistmantel dopao se je veoma, osobito što se predavanja kupletah tiče — no mi bi ga svietovali, da nastoji poniešto umierenie vladat se.... takova nenaravnoga pretieravanje nemože nikako odobrit kritika, i mora naročito opomenut sve mladje članove našega kazališta, upèrkos svemu pleskanju od strane občinstva, da se nebi nanj ugledavali. — To su svi članovi sadašnjega našega niemačkoga družtva, koji su vlastni zahtievat, da budu od kritike uzeti u obzir. Da smo se o njihovim sposobnostima poniešto obširinie izrazili, premda strogo uzemši razsudjivanje samo predstavljačah u našem jeziku spada u područje naših novinah, učinili smo poglavito iz toga uzroka, da mladjim sučlanovima našega domorodnoga kazališta, koji naravno izven ovdašnjih niemačkih predstavljačah nemaju drugih izgledah, pokažemo, nakoliko ih odabrat mogu za predmet svoga nasliedovanja. I ta svèrha nadamo se, da će nas kod naših čitateljah izpričat, što smo toliko prostora posvetili predmetu, koi inače nemože zanimat naše osobito izvanjske čitatelje. **D.**

Srebro od 5. listopada	5 ¼ fr.
Carski dukati	7⅞ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. k. lutriji u Tèrstu izvučeni su dne 14. listopada 1857 sliedeći brojevi:

18, 3, 75, 24, 80.

Bližnje vučenje bit će 24. listopada 1857.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1554—1857 (Izv.—358) (3—2)

Oglas dražbe.

Dne 27. listopada t. g. dat će se u slob. i kr. gradu križevačkom u najam pravo pobiranja meso-siećne odredbine za vrieme od 1. studenoga 1857. do 31. listopada 1858.

Što se ovim do obćeg znanja s tom primietbom stavlja, da je napomenuta odredbina:

za 1 vola ili 1 kravu u 2 fr.
od 1 teleta u 30 kr.
od 1 kèrmeta u 40 kr.
od 1 ovce ili koze u 10 kr.

ustanovljena i da svaki dražbenik prie ličbe 10% vadium, zakupnik pako toliku jamčevinu položiti mora.

Ostali uvieti dražbe mogu se vazda pri podpisanom saznati.

Od poglavarstva grada Križevca dne 10. listopada 1857.

Gradski načelnik
Gašpary.

Br. 2970 (Izv.—359) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kotarskog ureda Krapina stavlja se time do obćeg znanja da će se 20. t. m. na dobru Križanče 10 vedarah mlada vina i 20 vaganah kukuruze u klipima, na dobru Brečak 60 vedarah mlada vina i 40 vaganah kukuruze, na dobru Cèrakovec 40 vedarah mlada vina, na dobru Kovačevec 90 vedarah mlada vina na pokon na dobru Vinu 10 vedarah mlada vina putem dražbe i izpod prociembene vriednosti prodavat.

C. k. kotarski ured.
Krapina dne 10. listopada 1857.

C. k. kot. predstojnik
Snanz.

OGLASNIK.

(Dp. 92) (3—1)

Opomena.

Niže podpisani opominje svakog, da na njegovo ime ili pod izliku, da tko od njeg šta potrebovati ili dobiti imade, nikomu štogod uzajmi, niti nedade, jer on za nikog platac nije.

U Marii Gorici 16. listopada 1857.

Tomo Gajdek v. r.
župnik.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 19. LISTOPADA 1857. Broj 238.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dàn poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Iz Zagreba. Nj. c. k. apošt. veličanstvo blagoizvolilo je previšnjom svojom odlukom Antuna Brodnika, svećenika ljubljanske biskupije, neimenovati za učitelja viere i propoviedoika gornje gimnazije u Zagrebu.

— Visokočastni gosp. pečuvski biskup Gjuro Girk uložio je 20,000 fr. sr. na uzdèržavanje siromašnih cèrkvah i župah, koje neimaju nikakova pokrovitelja; a 10,000 fr. sr. poklonio je na umnoženje zaklade za nemožne duhovnike.

(K. L.)

Sèrbia.

U Beogradu 9. listopada. Još od prie niekog vremena policajne vlasti doznale su za jedno bogomèrsko dielo, koje je upravljeno proti života Nj. svietlosti premilostivog gospodara i kneza našeg.

Teško je i izgovoriti, da se kao učastnici tog strašno osudnoga diela pojavljuju i članovi zemaljskog savieta Radovan Damjanović i Paun Janković.

Dokazi, koji su u ruke vlasti došli, neostavljaju nikakvu sumnju, da je od suzakletnika sve učinjeno, što je u njihovoj moći bilo za izvèršenje ovog velikog zločinstva, a i samo orudje, kojim se ubojstvo dobrog kneza našeg dielovati htielo, već je u rukama vlasti.

Pri ovakvom opovidjenju tako strašnog zločinstva, koje bi otačbinu našu u nesreću i zabunu dovelo, vlast nije mogla izostaviti, da kako višeimenovane okrivljenike, tako i druge, za koje se zna da su u to kèrvno dielo umiešani, pod zatvor nestavi, i naredit će se da se predmet ovog groznog umišljaja po zemaljskim zakonima preda dielovanju pravice i sudjenju sudovah.

Svaki pravi i pošteni Sèrbin, grozeći se ovako gadnog zločinstva, gnušat će se ovog užasnog diela, koje našu historiu kalja, i blagodarit će svevišnjem providjenju, koje je život Nj. svietlosti od ovog izdajničkog udara sačuvalo i tim mir i spokojstvo otačbine od ubitačnog potresa i narušenja predohranilo.

Beogradske Sèrbske Novine donose u svom posliednjem broju sliedeće viesti:

Beograd 9. listopada. Imali smo priliku više putah odovud pisati za Hasanpašu, ovdie bivšega nieko kratko vrieme i otišavšeg odavdie prieko Niša u Plovdin, da tamo pašuje. — Išavši taj paša preko Sèrbie, tražio je, da putuje o trošku občinah sèrbskih, preko kojih mu je put bio, da ruča, večera itd., a da neplaća. Tako dodje u selo Medveću, u Resavi, tu ruča, a platit nehtiede. Al starešine mu seoske kažu, da valja da plati, jer neće dalje, dokle neplati. I tako neznavši kud kamo, plati, što je bio dužan i odo. Kad ovaj paša po Sèrbii putujući, nije hteo da plaća što jede i pije, zaista od Niša do Plovdina putujući nigdie platit neće. Neka se Bugari spremaju, kako će plaćati, a Hasanpaša zna kako treba trošiti.

Beograd 9 rujna. Cèrkva Žiča, ovaj liepi spomenik prošlosti naše, izbavljena je od propasti. Cèrkva i svi tornjevi su pokriveni daskom za vrieme, svodovi u cèrkvi porušeni bivši izzidani su, dovratci su opravljeni, vrata načinjena i cèrkva će biti za 15—20 danah zatvorena. Tako niti će joj vlaga više škoditi, niti u nju ulaziti stoka. Sada treba misliti, kako će se ona popraviti da izgleda kao što je negda bila. Troška tu mnogo netreba, kao što su nieki mislili; al treba vieštinah, kako će se popraviti, pa da ne izgubi svoju staru krasotu, stari ukus sèrbski.

Što je Žiča od propasti izbavljena, imamo najviše zahvaliti vriednom arhiereju, gospodinu Janićiju, koi se neprekidno trudi oko Žiče, da joj povrati staru njenu slavu. I sam je knez bio 16. t. m. u Žiči, i poklonio zvono od 10 centih, koga tamo još nema. Gg. činovnici tamošnji, a i okolni narod pomažu svoga vladiku, da se Žiča podigne. Kakav će se plan za obnovljenje njeno izraditi, to ćemo razabrati i imati priliku u listu ovom i o tome i o izvèršivanju toga plana govoriti. Kad cèrkva velika (u maloj se već služi) bude obnovljena nadamo se, da će mnogi Sèrbi iz te strane doći, da u cèrkvi, gdie je negda sv. Sava služio, službu božju odstoje, i naslade se gledajući liepi prediel žički i karanovački.

U Beogradu 9. listopada. U jučerašnjoj redovnoj siednici izviešteno je društvo sèrbske slovesnosti, da se kod jednog rodoljubca u Dalmacii nalaze razni rukopisni spomenici iz prošlih vremenah sèrbskih, imeno prepisi niekih poveljah, a osobito rukopis Dušanova zakonika. Sekretar društva učinio je korake, da bi se predmeti ovi, za historiu našeg naroda možda vèrlo važni, nabavili za društvo, i u sliedstvu toga društvo je od istog rodoljubca dobilo uvierenje, da će on sve rukopise, onako kao što ih ima, poslie niekog vremena dostaviti družtvu. Ove je godine društvo razumielo, da se još i na dva druga miesta, u Prizrenu i u Karanovcu, takodjer nalaze rukopisi Dušanova zakonika, pa je i učinilo korake da ih za sebe dobavi. — Dalje je član suda okružja užičkog g. Stojan Obradović podneo društvu: „Opis užičkoga okružja“ zajedno sa kartom istoga, da se u „Glasniku“ štampa. Pohvalna je revnost, koju je imenovani gospodin položio pri izradjivanju ovog diela; i Bog bi dao, da svi, koi se za to sposobnima osiećaju, naprave ovakve karte i od ostalih okružjah: jer bi se tako opisima pojedinih okružjah nakupio material, koi se pri sačinjavanju velike karte od ciele Sèrbie vèrlo udesno upotrebiti može.

Talianska.

„Gazzetti di Venezia“ priobćuju iz Turina, da se još nikad nije tako jako sumnjalo kao sada, hoće li se ikad povratit parobrod „Cagliari“ od strane napuljske vlade.

— List „Italia del Popolo“ bio je razmierno u kratko vrieme već 10 putah uzapćen zbog toga, što je primio jedan članak s nadpisom: „Napredci poslie devetgodišnje slobode — narod — izbornici i parlamenat.“

— „Armonia“ priobćuje jedan protest Nj. preuzoritosti stožernika Cucciardi-a, koi očituje da je protupravno preduzeta inventura svešćenskoga vlastništva u Lerici-u po jednom mandataru cèrkvene kase i naznačuje taj čin kao samovoljan i bez zakonite valjanosti.

Polag bèrzojavnih prijavah in Firence od 11. t. m. u jutro nasliedna princesa, c. visost, spavala je prošastu noć neprekidno mirno a groznica izčezava sve većma i većma.

Moldavia i Vlaška.

Iz Bukurešta javljaju bèrzojavnim putem, da je dne 12. t. m. svečano otvoren vlaški divan. Isto tako iz Jaša s tom opaskom, da se je pokazalo veliko udioništvo od strane pučanstva. Knez kajmakam jašio je po ulicama grada i razgledao je posadu. U večer bio je grad razsvietljen.

„Siev. Pčela“ od 17. o. m. predstavlja kako su izbori u Vlaškoj i Moldavii izpali na korist jedinstva, ali kaže da nas to još nemože uvieriti da će se doista kneževine i sjediniti. Da to bude, veli, potrebno je da i divani i evropska komisia i pariška konferencia rieše stvar u tom istom duhu. No tko će nam zato dobar stajati u današnje vrieme?

Niemačka.

Iz Berlina. Dne 10. rujna primilo je nj. veličanstvo pruski kralj članove u Berlinu viećajuće skupštine „evangeličkog saveza,“ u koju su se svèrhu isti, preko 1000 glavah na broju posebničkim željezničkim podvozima poslie podne odvezli u Potsdam. Kralj ih je primio pod vedrim nebom. Kad se je nj. veličanstvo približilo članima odbora, pozdravi ga predsiednik propoviednik Kuntze sliedećim govorom: „Dužnost mi je da Vašem veličanstvu u ime ovdie sakupljenih evangeličkih kèršćanah iz sviuh zemaljah svieta položim pred noge duboku zahvalnost za sreću, koju nam je Vaše veličanstvo tim priskèrbilo, što je u sèrcu svojem načelo visoku misao, da se svih pokrajinah svieta sakupljenu vierujuću diecu božju zajedno vidi. Vaše veličanstvo vidielo je već mnogu vojsku; i ovdie je evo vojska, ali ne odievena sjajnom bojnom odorom, nego oboružana štitom viere, kacigom spasenja, mačem duha, da bije višje boje Gospoda i Spasitelja našega. Iz uzklikah, što ih je Vaše veličanstvo čulo, neka dostoji spoznati čuvstva naša napram sebi, i onom, koi je kralj kraljevah.“ — Duboko ganuti kralj odgovori ovako po prilici: „Nemogu naći riečih da izjavim svoja čuvstva. Ja sam ovakovu skupštinu dèržao za nemoguću; al sada znadem, da je pèrvi dan sretno prošao, pa se nadam, da će se i ostali isto tako svèršiti. Vruća želja i molitva moja jest, da svèršetak bude prema početku i učenikom gospodnjim na pèrvi dan Duhovah.“

Rusia.

O lezgijskoj linii javlja „Kavkaz“:

„Čete lezgijskoga oddiela pod zapoviedju general-lajtnanta barona Vreskoga, koje su u gorama operirale, vratile su se sada u ravnicu, čim je teška za razorenje zajedničkoga saveza poduzeta ekspedicia dovèršena. Auli od Dida razoreni su, žetve uništene, i kroz naravne preprieko bèrdah i šumah, koje su stanové branile, sagradjeni su putevi, na kojima može se opet vratit k stanovnicima od Dida. Poharanje Dida uznemirivalo je Šamila; upèrkos tomu, da su njegove čete bile skupljene u Salatavii, koje je obrana zanj najvažnia stvar, poslao je ipak svoga sina Kasi-Mahomeda sa 2—3000 momakah u Dido. No dorasli broj nepriatelja nije mogao prepriečit lezgijskom oddielu da neizpuni svoju zadaću; razorivši aule i žitna polja u dragi Kideros-Zhali, pošo je prema bogatim aulima Vecal i Hobia i uništio ih je. Od Kapučina do Tušetjana bila je poharana sva nepriateljska zemlja. Dne 7. rujna stala se je vraćat vojska. No gorani zapremili su višine za oddielom i otvorili su vatru iz topovah na isti. Generallajtnant baron Vrevski stane i navali na nepriatelja u tri kolone; stèrme višine bile su uzete jurišem a nepriatelj pobiegne u dragu Kidero i očisti put našoj vojski na sliemu planine. Kod te borbe sastojao je naš izgubitak u jednom ranjenom višjem oficiru, jednom ubijenom i 11 ranjenih prostakah; nepriatelj ostavio je mnogo mèrtvih na bojištu. Dne 8. došo je oddiel na granicu občinske zajednice Kapuči a 10. sišo je s gorah u Šuageriu.

— Kažu da je ruski ministar izvanjskih po-

slovah, knez Gorčakov, veliki kèrst reda svet. Mauricija i Lazara, koi mu je sardinski dvor podielio bio, opet natrag poslao i to iz etiketskih obzirah: budući da ima najviši ruski red, zato nemože primit reda drugoga stupnja od nikakve izvanjske sile. To jest, pèrvo miesto zauzima u Sardinii red Annuciate; no čini se kao da taj red nije podieljen bio knezu Gorčakovu, jer je Rusia i grofu Cavouru podielila samo red drugoga stupnja.

— Kako je Rusia u svemu pošla u napredak odkako je na prestol stupio car Aleksander II., prekrasno pokazuje i javna carska biblioteka. To se vidi iz izviešća, koje je za godinu 1856. o biblioteci dao direktor njezin, član dèržavnoga savieta i dèržavni sekretar baron Korf, ministru carskoga dvora, i koje je po zapoviesti carevoj štampano. Car je Aleksander godišnjemu prihodu njezinom dodao još 6000 rub. sr. na godinu, a osim toga još 10.000 rub sr. dao je da se kupe knjige izvan Rusie. Rečene godine nabavljeno je biblioteci 27.092 knjige i 294 rukopisa, osim kartah, planovah itd. U tim je knjigama i znatna biblioteka (od 3900 knjigah) pokojnog českog književnika I. Jungmana. Za knjige je izdala biblioteka prošle godine 18.735 rub. i $75\frac{1}{4}$ kop., a osim toga potrošeno je na samo vezanje knjigah 3000 rubaljah Na čitanje je iste godine dano 51.583 knjige, i to 37.003 na ruskom, a 14.590 na drugim jezicima.

Turska.

„Tr. Ztg-u“ pišu iz Drača: Kao što je već poznato, velika i mala Dibra najnemirnia su okružja u srednjoj Arbanskoj. Uviek se protive dati vojnikah i plaćati poreze, pa neznaju ni za red zakoniti, te zato se više putah uzimalo oružje da se u tom nemirnom narodu povrati red, koi je uviek opet narušavan, čim bi otišla vojska. Dibrani su u ostalom bili uviek gotovi služiti muslomanskim praviteljstvima kao svojevoljci osobito berberescima i predjašnjim pašama koji su u svojim vojskama imali najviše Dibranah Naroda u tome predielu može imati oko 100.000 dušah i 15.000 kućah. Ove godine su ustali nanovo, pa prognali turskog komandanta, a na njegovo miesto htieli su izabrati drugoga iz svoje sredine. Da bi ih raztierao, rumelski je gubernator Ahmedpaša, sam sobom otišao s vojskom u Dibru i zauzeo ju bez ikakvog odpora. Da bi se pak vlast sultanova tamo utvèrdila, premiešteno je namiestništvo od srednje Arbanske iz Ohrida u Dibru, a ujedno je i komanda kavajska premieštena u Drač, pošto ovo dugo miesto sad jako napreduje u tèrgovini, a to se vidi i otuda, što su prihodi od carine dani pod zakup za 83.333 fr. sr. zbog čega se i našlo da će biti svèrsi shodno načiniti Drač glavnom varoši u okružju kavajskome, osobito što se sad tamo i stranih konzulah namnožilo.

Belgia.

Iz Bruselja 11. listopada pišu „Köln. Ztgu.“: Doznajem, da je g. Blondeel, niekadašnji belgijski poslanik u Carigradu, koi je svojim vladanjem tamo učinio toliku buku, odredjen za poslanika u Rio-u de Janeiro. On se sada kao što je poznato, boravi u Atini.

Franceska.

„Le Nord“ daje u jednoj na svoje predbrojnike u Francuskoj, koji su se potužili, da prekasno dobivaju list, upravljenoj noti sliedeću ubaviest o postupanju s nefrancuskom periodičnom štampom u Francuskoj: „Inostrana štampa može okolovat samo uslied posebnoga ovladjenja, koje se svaki dan od štamparskoga ureda poslie učinjenoga izpita brojevah od novinah s poštom uprav prispievših podieljuje. Suvišno je dodat, da štamparski ured siedi u Parizu i da zato svi inostrani listovi moraju doći u taj grad prije nego li uzmognu doći u miesto svoga opredieljenja. To je uzrok, što napomenuti list dolazi kasnie.“

— U Pariz donešeno je prije malo danah tielo u Kini ubitoga missionara Chapdelaina, koje su franceski vieroviestnici preuzeli i tamo pokopali.

Velika Britania i Irska.

Javni listovi donose zanimivo uzporedjenje kriminalne statistike medju Irskom s jedne, a Engleskom i Valesom s druge strane. Polag nje padao je god. 1837. u Irskoj jedan zločinac na 3267. u Engleskoj i Valesu jedan na 2220 žiteljah. Godine 1855. pako odnosio se je u Irskoj 1 na 3724, a u Engleskoj na 2855 Što se tiče vèrstih zločinstvah, to je glede nasiljah, što iz žestokih strastih proizhode, razmierje nepovoljnie u Irskoj nego u Engleskoj; usuprot su pako zločinstva, što duboko unutarnju ćudorednu skvarenost pokazuju, u Engleskoj znatno mnogobrojnia nego li u Irskoj. Tako n. p. one godine nebisše u Irskoj nijednoga slučaja mužoložtva niti cèrkvoderine, a u Engleskoj od one opačine 15. od ove 11 slučajevah. Dvoženstva u Engleskoj 71, u Irskoj 5. Silovit napadaj na stidljivost u Irskoj nijedan, u Engleskoj 56 Tatbinah od družine u Irskoj 44, u Engleskoj 2140. Krivog novčarenja u Engleskoj 855, u Irskoj 73. Otimačinah kroz oružane osobe u zajedničtvu u Engleskoj 576, u Irskoj nijednoga; palikućtvah u Engleskoj 56, u Irskoj nijedne; vierolomstvah u Engleskoj 404, u Irskoj 39; prevarah u Engleskoj 676, u Irskoj 62 itd.

Španjolska.

Službena španjolska „Gazetta“ muči jošte svejednako o ministerialnoj krizi. „El Leon“ jedan ministerialni list pravda na sliedeći način mučanje, koje su obdèržavali do sele službeni listovi u obziru svih glasovah i kandidaturah, o kojima je bio govor u drugim dnevnicima.

„Svi ti glasovi, — kaže „el Lion“ — koji su sasvim bez temelja zavode samo javno mnienje i priečе riešenje krize. Istina je samo to, da je maršal Narvaez, odmah kad opaz, da neposiedoje više pouzdanja kraljičinoga, podneo svoju ostavku čvèrsto odvaživši se, samo ono činit, čim bi se Nj. veličanstvu olakšala uporava kraljevske vlasti. Sada očekuju ministri na svojim miestima zapoviedi svoje vladarice, da svojim nastupnicima predadu dotične listnice.“

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz 15. listopada. Uslied viestih iz Persie tamo je zapoviednik vojske skinut bio zbog podkupa. Viesti iz Erzeruma javljaju, da je vlast proti razbojničkim četama, koje haraju zemlju, izaslala vojsku.

Pariz 16. listopada. Iz Pondichery-a od 4. t. m. javljaju, da je tamo podpuni mir vladao. „Moniteur“ izviešćuje o jučerašnjem razgledu vojske na Martovoj pisci, kojemu su prisustvojali car i carica.

Pariz, 17. listopada. Gospodina Mona očekuju ovdie iz Rima. Uslied viestih iz Madrita obskèrbljuje Armero medjutim ministarstvo rata i unutarnjih poslovah. Polag „Pays-a“ otišo je Campbell u Allahabad, da tamo uredi glavni stan.

Verona, 15. listopada. Nj. c. visost nadvojvoda generalni gubernator sa suprugom i grofom od Flandrie prispieli su sinoć iz Monze ovamo. Pèrvi se je zatim na bojnom parobrodu „Elisabeth“ ukèrcao put Pulje.

Berlin, 16. listopada. Jutarnji buletin u 9 satih. Stanje kraljevo za jučerašnjega dana pružalo je radostne znakove polagano napredujućega poboljšanja. Prošastu noć opet je kralj mirno i podkriepno spavao.

Berlin, 17. listopada. Jutarnji buletin u 11 satih. Tečaj bolesti Nj. veličanstva kralja bio je i posliednja 24 sata polag okolnostih povoljan.

Književne viesti.

„Sèrbske Novine“ javljaju, da se iz knjige A. Majkova „Istorija Sèrbskago jazika“ prevodi historični deo, i da će se za kratko vrieme izdati u svezcima, možebiti i kao prilog uz „Sèrbske Novine.“

— Od skupljenih dielah Jos. Kajet. Tila, českoga spisatelja, izišo je deveti svezak, kojim se započimlje treći deo.

— „Lumir“ javlja, da plzenjski profesor Smetana namierava izdati izbor od piesamah, koje je za vrieme svoje višegodišnje sliepoće sačinio pod naslovom „Dumky slepého pěvce.“

— Školski savietnik Benzig izdao je opet jednu zbirku pričah, pripoviedakah, piesamah i poslovicah českih, moravskih i slovačkih pod naslovom: „Westslavischer Märchenschatz.“

— Skupština filologah u Breslavi zaključila je, da se pèrvom prilikom sastane u Beču, za predsiednika pak postavila je profesora doktora Miklošića. (Sedm.)

Narodno kazalište.

Doknadno k našem posliednjem izviešću dodajemo, da smo u drami „Fabrikant“, koja je prekšinoć predstavljena bila, s radostju opazili, da je g. Albin, predstavljajući slikara, razvio igru, kojoj nije manjkalo ni razumnosti, ni pristojna dèržanja, tako da smo toga mnienja, da bi isti, da je obdaren boljim izvanjskim sredstvima, za zadaće takove vèrste, podpunoma dovoljan bio za naše kazalište, a moglo bi biti, da će se naše občinstvo, priviknuvši njegovom poniešto slabom i bezzvučnom glasu, napokon šnjime i zadovoljit i zato, budući da ga nismo u našem posliednjem izviešću napomenuli, dèržimo si za dužnost to doknadno ovim učinit. Predsinoćna predstava pošla je uobće veoma za rukom. G. Röder opet nas je zateko svojom naravnom i karakterističkom od svakoga teatralnog umietarenja i hliepćenja za efektom prostom igrom i sjajno je opet opravdao naše dobro mnienje, koje smo dali o njemu. Nakolko je taj vriedni umietnik već omilo našem občinstvu, dokazuje, da je bio pleskom pozdravljen, kad je stupio na pozorište. Gja. Kolas i g. Dorn pokazali su, da poznaju podpunoma teatralni efekt i bili su živahnim, jednoglasnim pleskom a po dovèršetku predstave zajedno s g. Röderom i izazivom odlikovani. G. Dorn bio je i poslie drugog čina a jedanput i kod otvorenoga pozorišta izazvan.

— Napokon nemožemo da nenapomenemo da se je slučajno u naše posliednje kazališno izviešće uvuklo više štamparskih pogriešakah, od kojih nieke i smetaju smisao: tako stoji u 16. redku I. stupca: Užareću miesto Užareviću, u 38 r. ist. st. potrebno miesto potreban, u 38. r. II. st. oštriom miesto oštrijem; u 4. r. III. st. kapletah miesto kupletah, u 6. r. ist. st. pretierivanje miesto pretierivanja. Što se time izpravlja. D.

Srebro od 5. listopada . . . . . $5\frac{1}{8}$ fr.
Carski dukati . . . . $7\frac{7}{8}$ „

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 712 (Izv.—356) (3—2)

Dražbeni oglas.

U smislu naloga c. k. kotarskog ureda topličkog od 9. listopada 1857 br. 2545 p. podpisato glavarstvo občine novomarovske daje do občeg znanja, da će se pobiranje daće od točenja i mesarenja za vrieme od 1. studenoga 1857 do zadnjeg listopada 1858. putem javne dražbe na dan 26. t. m. listopada t. g. ovdie u pisarni občinskoj u najam dati; svaki natiecatelj imat će prie započete dražbe vadium u ruke glavarstva občine položiti, koju će zakupnik po dovèršenoj dražbi sa 10% od postignute svote nadopuniti i u ime jamčevine kroz vrieme zakupa u ruke glavarstva občine bezkamatno ostaviti, vadium ostalih natiecateljah vratit će im se. Početak upitne dražbe na gorepomenuti dan biti će u 10 satih prie podne.

U Novomarofu dne 11. listopada 1857.

Glavarstvo občine
Vuković.

Nr. 10216/1829 (Izv.—357) (3—2)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Agente port. Sanit. in Capodistria cui va congiunto l' emolumento di annui f 300 nonchè l' obbligo di prestare una cauzione nello stesso importo.

Chiunque vi aspirasse presenterà fino tutto il p. v. Ottobre al Governo Centrale Marittimo la relativa sua Supplica comprovando l' età, l' illibata condotta i servigj finora prestati, la piena idoneità al posto desiderato e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse.

Dichiarerà inoltre se sia in caso di prestare la cauzione di servigio e se si trovi in parentela od affinità con altro impiegato portuale Sanitario nell' Istria.

Dall' i. r. Governo Centrale Marittimo
Trieste li 24. Settembre 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnic Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 20. LISTOPADA 1857. Broj 239.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 18. listopada. Nj. preuzvišenost g. **knez** Kalimaki, carsko-turski veleposlanik vratio se je sa suprugom iz Badena, gdie je lietovao, opet ovamo.

U Hlavi kod Praga preminuo je dne 15. t. m. g. Viekoslav Jelen. Za svoga mnogogodišnjega dielovanja u Pragu, gdi je bio činovnik u gubernialnom arkivu, sakupio si je znamenitih zaslugah za podizanje narodnoga pievanja i muzike i upravljao je više godinah Sofijnom akademiom. Događjaji god. 1848. pozvali su u Beč. On je bio kao deputirac benešavskoga kotara sučlan dèržavnoga sabora, postao je godine 1849. arkivar dèržavnoga sabora a najposlie ravnatelj arkiva kod c. k. ministarstva unutarnjih poslovah.

Sèrbia.

Beogradske Sèrbske Novine donose sliedeće viesti:

Beograd, 13. listopada. Danas u podne prispiela je po bèrzojavu Njegovoj svietlosti premilostivome gospodaru i knezu našem sledeća adresa od oficirskoga kora posadne vojske u Kragujevcu, sprovedena zapoviednikom njenim g. podpukovnikom Lukačevićem, koju hitimo svietu saobćiti:

„Razglasi organ obćinstva grozno i nesretno pripravljanje proti cienjenom i prenuždnom životu Vaše svietlosti. Svaki, koi svoju otačbinu iskreno ljubi, morao se je zgroziti na ovo bogo- i čovieko-mèrsko preduzeće. Svakome Sèrbinu, koi svoga kneza a u knezu narod i otačbinu ljubi, i koi je kadar predvidieti sliedstva, koja odtuda proizteći mogu, morale su od velike tuge poteći suze. Zar malo bi stradanjah i mučenjah? Zar je samo sèrbskom narodu u dio pala nesretna historia ubojstvah i izdaje vladaocah?

Svietli kneže i gospodaru naš! Primite od ove male gomilice Vaših naviek Vam viernih oficirah najveće udioništvo u izbavljenju Vašega cienjenoga života, Vaše svietle porodice i naše tužne otačbine. Polažemo ruke na naša sèrca, prizivamo u pomoć boga, da Vam daruje dug i srećan život, da Vam ukazuje puteve sreće, da Vas umudrava: da osnivate sve veću budućnost i slavu narodu i otačbini sèrbskoj, kako će ime kneza Aleksandra biti nakit historie sèrbske. U sèrcima našim, kao sinovima novoga naraštaja, koji se stresaju zagledati u bezzakonja prošlosti, neguje se viernost, odanost i točna služba prema visokoj osobi i domu Vaše svietlosti.

Gospodaru? Nestèrpljivo očekujemo čas, da ovo ovdie izraženo i dielom osviedočimo, da se dičimo junačkim i patriotskim dielima pod zastavama porodice neumèrloga Karagjorgja dok je vieka i naroda sèrbskoga."

U Beogradu, 12. listopada. Poznato je iz ovih novinah, s kakvom ljubavi, odanosti i usèrdnosti dočekivan je svietli knez naš i pri posliednjem putovanju, koje je u čačanskom i rudničkom okružju učinio.

Njegova kneževska svietlost tronuta onakom privèrženosti i viernosti činovnikah svih strukah, svećenstva, učiteljah i svega naroda rečenih okružjah, blagoizvolila je pod 9. o. m. dotičnim popečiteljstvima naložiti, da svako po svom krugu izjave činovnicima, svećenstvu, učiteljima i svemu narodu najviše savèršeno blagovoljenje na onolikim znacima ljubavi i usèrdnosti, svom knezu ukazane.

U Beogradu, 12. listopada. Izviestno imate već izviešće o jučerašnjoj svetkovini, koje smo ovdie u našoj varoši očevidci bili.

Neću vam ovdie govoriti o ceremoniama, koje su činjene, ali nemogu propustiti, da vam bar to nekažem, kolika se radost primiećava, što je premilostivi bog osujetio odkrivenu proti životu svietloga kneza našega bogomèrsku urotu.

Mnogi su jučer pri čestitanju knezu našem sa suznim očima u iskrenoj odanosti kratko i prosto ali svesèrdno govorili: „srećno, gospodaru! hvala bogu, koi Te je od opasnosti sačuvao, da si nam živ i zdrav!"

Njegova svietlost blagoizvolila je sve ove izjave radostnih čuvstvah i toplih željah sa prirodjenom si milosti primiti.

Cèrnagora.

Po glasu izviešćah, koja donosi austrijski „Viksfrnd." od 8. do 13. o. m. na Cetinje još nije došla bila nikakva viest, da su se Vasojevići pobili s turskom vojskom, koja je izaslana da ih pokori. Medjutim jo knez Danilo poslao svoga sekretara Vlahovića, da paši skadarskome predloži primirje. To će na miestu učiniti i francuski konzul, a možebiti i konzuli ostalih silah kao zaštitnici kčešćanah, da bi se preduppredilo, da se uzalud neprolieva kèrv, i da sva raspra na miru legne.

Talianska.

O stanju bolesti Nj. c. visosti nasliedne velike vojvodinje toskanske izašla su sliedeća izviešća:

Firenca, 13. listopada. Nj. c. visost imala je mirnu noć i bilo se je malone vratilo u normalno stanje.

Firenca, 14. listopada u jutro. Poslie niekih grozničkih pojavah udario je znoj i opet se je pokazao osip.

Moldavia i Vlaška.

U obziru poslovah podunavskih kneževinah pišu iz Pariza od dobro ubaviestene strane da se tamo u nadležnim krugovima nezna ništa ni o kakvom protestu Engleske i Austrie proti posliednjim izborima, ni o kakvoj službenoj spomenici porte; no to je istina, da je imao turski poslanik u Parizu Djemil bej s grofom Valevskim o posliednjoj okružnici portinoj tečajem posliednjih danah opetovanih viećanjah. Zastupnik porte uvierio je, vele, tim povodom francuskoga pèrvoga ministra, da će njegova vlada uviete pariškoga mira za cielo izpunit i poimence što se kneževinah tiče i da će odgovorit smislu i ustanovama članka 22., 23., 24., 25., 26. i 27. ugovora od 30. ožujka. Kao što je poznato glasi članak 22: „Kneževine Vlaška i Moldavska i odsele će pod suzerenitetom porte i pod jemstvom ugovornih silah uživat povlastice i prava, koja posieduju itd.

Niemačka.

Iz Berlina, 16. listopada javlja „B. B. Ztg.": „Direktori u Pruskoj koncesioniranih privatnih bankih dèržali su danas ovdie jedan sastanak, da se slože u naredjenju onih mierah, koje su potrebne, da s jedne strane paraliziraju postupanje pruske banke a s druge strane da svoju dielatnost uobće povećaju do onoga stupnja, koi bi u interesu prometa i tèrgovine uobće za želit bio. Istina u tim viećanjima nije se dosad ništa zaključilo, no svakako složili su se u niekim točkama, kojima da se doskoči, zamolit će se ministar tèrgovine. Ponajprije radit će se o tom da se umnože banknote malim ceduljama i da se ukine naredba, polag koje pruska banka uobće neprima mienicah na dugo vrieme izdanih, koje imaju giro privatnih bankih. Sjedinjeni direktori dèržali su si ponajprije za dužnost zamolit za audienciu ministra tèrgovine da mu svoju molbu osobno podnesu. Žao nam je što moramo javit, da im nije ministar dozvolio audienciu, naloživši moliteljima neka najprije svoje naloge sastave pismeno i podnesu mu ih, naproti dozvolio je gospodin financialni ministar u govoru stojećim bankovnim direktorima audienciu sutra u jutro u 9. uri.

Rusia.

Iz Petrograda pišu „N. Pr. Ztg-u." 12. o. m.: Ruske knjižice, koje izlaze u Londonu u „slobodnoj štamparnici" a piše ih ruski bieganac Herc, ovde jako padaju u oči. Jer lane su, kod sve stroge cenzure i nadzora na granicama, ovamo prodèrli niekoliki eksemplari njegovih „Glasovah iz Rosie". Malo se o njima govorilo, jerbo nitko nije hteo priznati da ih je čitao, nego je samo ispod ruke jedan drugome dodavao po jedan eksemplar, ako je uvieren bio da ga neće izdati. Sad je taj pojav doleko češćii. Gotovo ni jedan od hiljadah putnikah ruskih nevraća se iz Niemačke a da neponese po nieki eksemplar. Koi ga pak nedonese, taj ga je bar čitao, a i to je hasna za knjigu. Jedanput reći sad je već više eksemplarah donieto u Petrograd, nego što će ih biti velikašah, koji će ga moći tèrpeti. Osobito pada u oči četvèrta svezka hercovih „Glasovah iz Rusie", jerbo se u njoj negovori samo o stvarima, nego i o licima, i to tako slobodno kako mi nismo naviknuti. Najzgodniog sredstva, da se tome doskoči, t. j. javnoga oprovèrgavanja, mi nemamo; cezura ga nebi dopustila. Ipak govore o tome svi prosvećeni krugovi; a šta radje čita i čuje „više društvo" nego pokore onih, s kojima se juče pio čaj i do kojih se sinoć siedelo u pozorištu ili koji su juče dobili veće rede nego mi? — S londonskim knjižicama, o kojima je rieč, drugče stoji nego niegda sa Kistinovim knjigama. Kistin je bio stranac, pisao je stranim jezikom, izmišljao je koješta što mu nitko nije hteo vierovati, i sudio je o svoj Rusii. Herc naproti Rus je, piše ruski vèrlo dobro i vèrlo vatreno, i kaže na svakome listu kako vatreno ljubi svoj narod i svoje otčinstvo i želi mu svako dobro, a više samo na velikaše.

„Siev. Pčela" u jednom od posliednjih listovah svojih ovako se izražava povodom indijskih dogadjajah: „Dèržava dobro utvèrdjena svagda je pretežnija od dèržave koja nije dobro utvèrdjena; prosvećen narod svagda je preteženii od naroda neprosvećena za to što razumno čuvajući snagu i kao što treba upotreblajavajući ju mala prosvećena dèržava naknadja sebi ono što velika neuredjena gomila ima od nje više. S toga šaka Englezah u istočnoj Indii gotovo jednako nadbija Sipojce, kojih je na broju mnogo više nego njih. Ali tim pobiedama može doći kraj, ako se ili sila Englezima protivna tako umnoži da nadjača silu hrabrosti i razumnog vojevanja ili ako se buna sipojska pokori kakvoj god vlasti koju priznaje. Za pèrvo treba vojska bez prestanka iz Engleske da ide u istočnu Indiu, a za drugo treba tražiti kako bi se smieli Sipojci da neuvedu u sebe poredka, osnovnoga na pokoravanju vlasti. Pèrvo je u rukama Englezima a drugo nije. Zatvorati indijske radže i kneždiće nije dovoljno, zato što ti negdašnji vladaoci nisu tako prosvećeni da bi mogli upravljati velikom vojskom proti Englezima. Kad bi se sva buna skupila na jedno miesto ili oko jednoga indijskoga vladaoca, otuda bi mogla biti velika

korist ili šteta za Engleze, po tome što sad Englezi moraju razrobiti svoju silu i nemogu imati dobroga zajedničkoga plana u vojevanju. Kako sad stoje stvari u istočnoj Indii, Englezi nemogu drugčije vojevati, nego odieljenim vojskama, koje su vèrlo često presečene jedne od drugih, tako da jedna nemože javljati drugoj šta je uradila i što misli raditi. Sve je ovo uzrok te ciela stvar ide vèrlo sporo, a otuda se opet Sipojci sve većma jačaju. Kad se vrieme gubi svagda se mnogo gubi, osobito zato, što se nikad nemože naknaditi, a sad je gubitak vremena Englezima u istočnoj Indii propast. — I ovo je novo sviedočanstvo da se iz sve snage valja starati da se svuda dižu telegrafi i grade gvozdeni putevi."

—Ruski car i carica probavivši niekoliko danah u Varšavi krenut će se put Kieva. Konakovat će na tom putu u Ljubljinu, Vladimiru Voljinskom, Rovnom i Žitomieru. U Kievu se čine velike priprave za slavljenje carevoga bavljenja.

—„Obće nov." pišu iz Varšave, da ništa tako jako nepada u oči, kao neobična simpatia aristokracie poljske prema Rusii, tako da čoviek mora misliti da se ona uvierila, da joj je jedino spasenje u tesnom spojenju sa srodnim Rusima. Niže plemstvo skorim će udariti istim putem i onda će car Aleksander II. osvojiti Poljsku mirnim oružjem. Poljaci se nadaju da će car o svom bavljenju u Varšavi na povratku iz Niemačke izdati amnestiu i da će naimenovati svoga brata za namiestnika u Poljskoj.

Velika Britania i Irska.

Viesti dne 13. t. m. u East Indie House u Londonu prispievše glase kako sliedi:

„Kalkuta 9. rujna. General Havelok stajao je jošte u Kavnporu čekajući tamo pomoći a Luknov nije bio jošte oslobodjen. 90. regimenta, od prilike polovica piešakah i jedna 9funtaška bateria, u svemu 1270 momakah, bili su dne 3. ili 4. u Allahabadu. 600 momakah piehote i bateria krenuše odmah put Kavnpora a general Oustram imao je s ostatkom piehote noćju od 5. ovoga sliedovati. On se je nadao, da će se 11. ili 12. složit š njime i pozvao je poslie dnjega, da dotle sve pripravi za prebačenje rieke. Medjutim primili smo viestih iz Luknova do 2., gdi je posada dobre volje i dovoljno hranom obskèrbljena bila. Ona je nedavno odbila okoran juriš i velike topove obsadnikah stavila u takovo stanje, da ih nije moguće više uporavljat. — Posadi je kazano, neka se samo do skrajnjosti brani i mi se sada za cielo nadamo, da ćemo ju oslobodit sredinom ovoga mieseca. Čete, koje su, kao što je bilo pèrvašnjoj viesti javljeno, iz Revaha poslane bile, da dinaporske buntovnike pohvatat u, nisu prispiele u vrieme, da obustave njihov hod; od prilike dne 26. prošastoga mieseca prebacili su buntovnici, pošto ih je prevelika voda malko obustavila bila, rieku Tomsu a harenje naznačuje njihov put. Kažu, da idu u Delhi. Prevratnik Kover Singh uskočio je dne 27. ili 28. iz Rohtasa u glecao je da uteče u Rohvahsko područje. Rajah ga je prognao, poslie čega ostavili su ga svi njegovi sipojski pristaše. Jedna kolona, sastojeća iz jednoga krila 53. kraljevske i 27. madraske regimente i više topovah otišla je dne 27. pr. m. iz Ranegrange-a i očistit će veliki zemaljski drum (Trunk Road). Nepoul Durbar stavio je 1000 Gurkah, da pomognu obsest Chumperum, kao i zauzeti kotare na lievoj obali Ganga, koja je u pogibelji, odkad je Gorukpore preden od strane gradjanskih činovnikah. Misle, da će prije navedeni vojnički oddiel, koi je dne 13. i 14. pr. m. otišo iz Katmandkoa, dovoljan biti, da u onim kotarima opet povrati poredak.

Delhi. Naše najnovie viesti iz Delhia dopiru do 26. pr. m. Polag posliednje viesti iz Pendžaba poslana pomoć došla je u tabor dne 14. pr. m., a nedavno otišla je jedna pomoćna četa od 2600 momakah od prilike iz Kašmira, da se s onom vojskom složi. Novi topovi obsadni iz Ferezepora očekuju se prema koncu kolovoza i vèrhovni komisar pendžabski izračunao je, da neće vojska pod Delhiem prema sredini ovoga mieseca mnogo manje brojit od 15.000 momakah. Ovaj predračun možebiti da je niešta preveliki. Kao obično, bilo je opet puškaranjah i s istim rezultatima. Dne 12. pr. m. bila je oteta jedna bateria, koja je postala bila neprijateljnom a dne 25. napao je brigadir Nicholsen na buntovnike, koji su u velikim četama namieravali da nas pograbe s traga, potuče ih do noge i razpudi ih u bieg. On je uzeo 12 topovah s municiom i sa svom pèrtljagom neprijatelju. Vojska je sasvim zdrava i dobre volje. Ranjenicima ide bolje. Hrane ima u izobilju. Kažu da su od strane ili u ime kralja učinjene priobćitbe. Ove se neće uzeti u nikakav obzir. Posada je u okolini Agre i u sieverozapadnim provinciama pobrala porez.

Agra. Najnovie viesti iz Agre idu do 25. kolovoza. — Svi su bili jošte u tvèrdjavi, a stanje zdravlja bilo je uobće dobro. Nije se ništa osobita dogodilo izvan jedne ekspedicie u Futtehpore, Lukree i još jedne u Hatrass, koja je posliednja neprietelja potukla, no nije bila dosta jaka, da opet posiedne Allyghur. Furruckabad Navab stoji, vele, na drumu medju onim miestom i Kavnporom sa tri pobunjene regimente piešakah i s jednom regimentom konjanikah. Kolona generala Haveloka, kad izbavi Luknov, navalit će na njega. Pošto su gradjanski činovnici ostavili Gorukpore, namiestio se je tamo jedan Hukadar iz Ouda. Anarkia i nered vladaju po kotaru i uslied toga je Chumpram niešto u pogibelji, kao što smo već na drugom miestu napomenuli. Azimgurh i Joonpore zapremljeni su po Gurkama, koji su iz Gorukpora s gradjanskim činovnicima otišli bili. — Buntovnici gvaliorskoga kontingenta, sjedinjeni s onim iz Indora i Mhova, svi zajedno do 4500 momakah piehote, 900 momakah konjadie i 30 topovah, stoje kao što se misli, još u Gvalioru, gdie ih Scindia dèrži u zaptu. Politički opravnik major Macpherson, koi je iz Agre 7. pr. m. pisao, govori s pouzdanostju o svojoj lojalnoj i prijateljskoj privèrženosti prema nama. Mir od Bhopala u pogibelji je očitom pobunom kontingenta. Svi bungelkundski poglavice nastavljaju neprestano svojo dobro vladanje, kao i navab od Jowoa i malene dèržave od Dhara-Dewassa itd.; nijedan izvan Anyhere nije se očito pobunio. U Rajpootani mirni su urodjenički poglavice i čini se da su vierni. Vlada nizama u Hyderabadu dèrži se izvèrstno. Moharemska svetkovina prošla je bez najmanjega nemira. Puttiala i njegovi sutlečki poglavice neprestano radino i revno dieluju. Gholab singh kašmirski umro je dne 2. kolovoza a njegov nasliednik postojano privèržen nam je kao što je pokojni bio.

Pendžab. Viesti iz Pendžaba idu do 15. kolovoza. Tamo kao i u cis-sutlečkim dèržavama vlada podpuni mir. Kupi se mnogo miestne vojske u svèrhu zamiene podkriepljenjah otišavših u Delhi. Gholab singh kašmirski obećao je pred svojom smèrtju da će prinieti 75 lakah po 6 % u ime zajma a od prilike 20 ih očekuje se u Cis-Sutleču. Razoružana 26. regimenta urodjeničke piehote u Lahoru ubila je svoga zapoviedajućega oficira dne 30. sèrpnja i prodèrla je iz svoje stanice napolje. Čete izaslane da ih gone udarile su nepravim drumom, ali za buntovnicima pohitiše policia i seljaci i pèrvih danah kolovoza bili su stranom iztriebljeni, stranom pohvatani i pogubljeni; jedva da je jedan čoviek uteko, biegunci od 55. urodjeničke regimente u Pešaveru uhvaćeni su a isto se je tako i s njima postupalo. Ove energičke miere po svoj će prilici služit k tomu, da druge odvrate od sličnih namierah.

G. F. Edmonstone
Tajnik indijske vlade.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Milan 17. listopada. „Bilancia" priobćuje imena od 27. biegunacah, koji su na zahtievanje Napulja iz Piemonta izagnani.

Firenca 16. listopada. Groznica Nj. c. visosti nadvojvodinje Anne umalila se i sada se gubi.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 6013 c. (DS—115) (3—1)

Edikt.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram wird zur öffentlichen Kenntniss gebracht: Es seien über Einschreiten des Herrn Joseph Papes unter Vertretung des Herrn Adv. Leop. Šram zum Vollzuge der über das Gesuch de praes. 14 Mai 1857 Z. 3098 unterm 29. Juli l. J. gegen Herrn Gregor Tandarić, wegen schuldigen Betrages pr. 400 fl. CMz. s. c. s. c. bewilligten und bisher nicht durchgeführten Feilbietung des gegnerischen, an der Save-Strasse zu Agram Nr. 578 und Bruch gelegenen, auf 15144 fl. CMz. gerichtlich geschätzten Hauses, die neuerlichen Feilbietungs-Termine, und zwar der erste auf den 10. Dezember 1857 der zweite auf den 11. Jänner 1858 jedesmal um 9 Uhr Früh im Rathssaale dieses k. k. Landes-Gerichtes mit dem Beisatze anberaumt worden, dass das zu veräusserende Haus bei dem ersten Termine nur um, oder über den Schätzungswerth, bei den zweiten hingegen auch unter demselben hintangegeben werden wird.

Weiters wird bemerkt, dass die Colizitanten ein 10% Vadium des Schätzungswerthes zu Handen der Feilbietungs-Commission alsogleich zu erlegen verpflichtet bleiben, und dass der Käufer die auf dem Hause pfandweise versicherten Schulden, soweit der Kaufschilling reicht zu übernehmen, oder sich mit den versicherten Gläubigern abzufinden habe. — Endlich werden alle jene, welche ungeachtet keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher ein Hypothekarrecht auf das Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, das dieselben bis zum Verkaufe des fräglichen Hauses sogewiss ihre Forderungen bei Gericht anmelden, als widrigenfalls sie sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch, wenn der Kaufschilling erschöpft werden sollte, ausgeschlossen werden müssen.

Das Schätzungs-Protokoll, der Grundbuchs-Extrakt, und die Lizitationsbedingnisse können bei Gericht eingesehen werden.

Agram am 7. Oktober 1857.

Klobučarić. Jović.

Br. 2573 p. (Izv.—364) (2—1)

Oglas dražbe.

Dne 30. listopada t. g. u 10 satih prie podne obdèržavat će se u uredskom stanju c. k. kot. ureda pakračkog javna dražba, u kojoj će se sabiranje obćinskog nameta od vina, pive i rakie, zatim od siecila mesa u obćini Pakrac i Buč od 1. studenoga 1857. do zadnjeg listopada 1858. najviše obećajućem prepustiti.

Svaki dražbenik imade kauciu od 100 fr. položiti.

Uvieti dražbeni mogu se kod dole podpisatog c. k. kot. ureda kao i kod obćinskog ureda u Pakracu i Buču u navadnih uredskih urah uviditi.

C. k. kot. ured u Pakracu dne 10. listopada 1857.

C. k. kot. predstojnik
Šoštarić.

Nr. 2813 c. (Izv.—354) (3—2)

Editto.

L' i. r. Tribunale di Comitato in Fiume rende pubblicamente noto, d' aver ad instanza di Maria Troja accordato il duplice esecutivo incanto per la vendita della porzione di casa in questa città al Nr. 163 nella Contrada dell' arco romano, consistente in una Camera e cucinetta al secondo piano con soffitto, e della porzione di casa qui pure sita al Nr. 150 nel Vicolo dell' arco romano, consistente in un Magazzeno a terr piano, al primo piano composto da tre camere, cucina, dispensa, e sottoscala col diritto d' ingresso pel portone, e scalla, le quali porzioni di casa sono giudicialmente valutate f. 1925 x. 30 e sono di trascritta proprietà dell' esecutata Francesca V. Sestan.

Per l' incanto da tenersi all' Aula di questo Tribunale furono stabilite le giornate 22. Ottobre e 26. Novembre a. c. dalle ore 9 di mattina alle 12 meridiane coll' avvertenza, che il deliberatario dovrà secondo l' assegno del Giudice assumersi i pesi inerenti in quanto non eccedano l' importo deliberato, — gli ulteriori capitoli d' Asta saranno ostensibili all' Asta medesima, ovvero prima a questo Uffizio di Speditura.

Contemporaneamente vengono tutti quelli, i quali sebbene non abbiano ricevuta una particolare notifica dell' Asta, credessero pure d' aver acquistato coll inscrizione nei pubblici libri un diritto d' ipoteca sullo stabile invitati ad insinuarlo immancabilmente fino alla vendita dello stabile, coll' avvertenza che in caso contrario dovranno imputare a se stessi, se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, ed essi ne restassero esclusi in quanto il prezzo fosse esaurito dal detto riparto.

Fiume 29. Agosto 1857.

Il Preside.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnic Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

O cèrkvenom pěvanju.

(Iz Zagreb. katoličkog lista)

Pěvanje u obće, ako je izpliv vlastitog osěćanja, i ako ga um čarobnim pomisli svoje uzletom u najmilijem razmnive razigranju, sladkom nježnosti čuvstvu dvoreći sastavlja, probudi u duši njezino prolětje, što zovemo uzhićenje; uzhićenje pako je cvět života. Jer, što je najnježnijeg i najveličanstvenijeg otac sviuh duhovah našem umu i sèrdcu poklonio, to u najvećem stepenu razvitka svoga radja uzhit. Nu duše je svojstvo, da onda, što ju čini blaženu, nemože da mukom zamuči, već izjavlja kakovim može načinom. Ako to čini rěčju, tada joj se neda na ino već da glas rěči učini sličan čuvstvu svome; i tada polag měre osěćanja svaki pojam onim glasom, koj ga izražava, iz dna sèrdca podiže do najnježnijih potankostih milokèrvne ćuti, da se vidi, kao da obilazi i gèrli sve krotkosti božje lěpote u sebi; i kako čarobna je dubljina vrelog čuvstva, tako i zvuk, što u istoj slici koprenu unutarnjeg otajstva odkriva. Kad se sva gibanja usrědotoče u razbor, polag onoga: „In mentem animus congregatus" (Homeri Odyssea. Edit. Argentor. pag. 688.), proizvede ovaj govor pun oduševljenja; — a kad nadvlada nježnost, što u najvećem stepenu i samoći biva, raztaplja se u pěsmu i napěv, roneći uz to suze duboko osěćane radosti. Oba dakako, naime pěsma i napěv, nose lice, kakovo tko nalik uzhićenju svome u gibanju i raztapljanju najnevinijih rosicah sèrdca izumiti je kadar.

Nu premda je stvar sasvim naravska, ipak velika je rědkost takova extemporiranja iliti izhitrenja pěsme kroz osěćanje blaženstva. To se slučiti može za sada samo kod prostoga naroda, najveća kad ga zateče taj pokret sèrdca ili gorom putujućeg, ili vodom brodećeg. Izobraženi idu putem udomljenog ukusa, — koji, kad je radostnom sèrdca gibanju odolěti pěsmom, imadu ju gotovu, a imajući sposobnosti za proizvesti takvi umotvor, blaženo zadovoljstvo sèrdca svoga na tihom kao cvět do cvěta upliću u stihove; i čim su većma kadri uživotvoriti izrazom čuvstva svoga, tim veće im je uzhićenje i bliže stoje do neumèrlog Homera.

I sad već, uzeo tko pěvanje ovako il onako, ono ostane, ako ga samo lěpe duše ćudoredno uzhićenje u svět prati, cvět uma i sèrdca, najugodniji izraz duševne krasote, umnog jakla i čuvstvene nježnosti, kao božanstvene snage u dušah naših. Sveta pěsma, u najsavèršenijem smislu aesthetike složena, jest izvèrstnih pojmovah i osěćanjah čuvstva divni izpliv, na kojem se kruna božanstva světli. Ona je osobito kod žèrtvenika, kao na grobu svetih za Isusa umèrvših izpěvana kao najkrasnija ružica ljubavi božje, kao ljuvena zorica, koja na rajskih vratih věčno titra i nam za svaku uspomenu svetih milu nagradu u věčnosti obećaje! O svete pěsmice, liljani duševne čistoće! O listići k rajskom suncu okrenjeni, na kojih trepti rosica najnježnijeg zaufanja našega u Boga! Može li šta bolje do suzah uzpiriti čuvstvujuće u sèrdcu iskrice, kak lěpa duhovna pěsmica ili skladnoglasno od puka, ili milozvučno od svećenika pri oltaru izpěvana? kad već u obće glede svakog pěvanja tako cèrkvenog kako i světskog poznata je rěč: da neima milije muzike na světu, nego su glasovi, što se iz čověčanskog gèrla kroz ugodno pěvanje razlěgaju; jer ovo i u slušajućoj drugoj duši probudit je kadro svako najplemenitije i najnevinije čuvstvo, da bude vitezom u izvèršivanju lěpih krěpostih na světu. — Tko nezna čitajući sveto pismo starog zavěta, (4. knj. Kralj. 3, 15.) da je isti Eliseo prorok prije prorokovanja svojega zahtěvao, da mu se dovede pěvač (psaltes), i tekar njega slušajući zrakom proročanstvenog duha biaše napunjen, te je trojici kraljevah od Israela, Jude i Edoma poběda nad Moabiti prorekao. Alberta kaludjera, kako se to u dotičnih legendah čita, pa se i u predgovoru naše cèrkvene „Citharae octochordae" viděti može, dočim još u světu biaše, jedina pěsma, po někojem mladiću o preobraćenju svetog Theobalda sladko spěvana, nagnù, da je s puta bludnosti na stazu svetog života stupio. A i světovna pověstnica od prastarih vremenah svědoči, pače u istoj Odyssei Homerovoj (str. 88.) čita se, da je mycenski kralj Agamemnon u trojanski rat odilazeći svoju ženu Klytemnestru izručio jednom krěpost ljubećem pěvaču, koj je o priměrih najplemenitijih ženah pred njom pěvao, da věrnost u njoj sačuva, i zločinac Aegysto tekar onda, kad je pěvača smaknuo, mogao je istu ženu za neslobodnu ljubav predobit. Koliku moć je imala pěsma u najveće duhove světa, svědoče pověsti od Skendera Velikoga i inih vitezah, koje nemogaše nitko drugi, već jedini ugodni glas milozvučne pěsmice nadvladati. Gèrčki vodja Ulysses, od najveće mudrosti slavljen u svome věku, ronio je opetovano suze, kako to Homer u rečenom izdanju strani 218. opisuje, kad je čuo boženstvenog pěvača Demodoka pěvati. Kod istog otca pěsnikah Homera na strani 640. Phemius Ulyssu odkriva, kako se pěsmami, od Boga posijanimi u pameti, Bog i ljudi slave, a Telemak na strani 44. Odyssee dobra pěvača po rěči Bogom podobna naziva. — Ali takodjer iz kèršćanskog věka sveti otci i ini mudraci, od najstarijih jednako kako i novijih vremenah svědoče, da je u valjanih pěsmah něka božanstvena sila, koja u žalosti ublažuje rane sèrdca ljudskoga i razložene strune od nutarnjih gibanjah opet u sklad postavlja, u radosti pako někim uzletom nebeskim do uzhićenja podiže čuvstva naša. A i veća dobrohotnost obitava u onih pokrajinah, u kojih gorom i dolinom ore se pěsmice zadovoljnih stanovnikah, kako to dobro jedan od najizvèrstnijih pěsnikah němačkih, naime Schiller, opazuje.

Od kolike su dakle tim većma vrědnosti one pěsme, koje se pěvaju u cèrkvi, kao městu božjem, koje samo po sebi děluje u nepokvarenom sèrdcu na probudjenje někih u svagdanjem životu nepoznatih ćućenjah, da čověk nešto sveta, nešto věčna zaželi, da tihu samoću i u samoći prijateljstvo sa svetimi obljubi, te sva kanoti znakove duše svoje u izrazu svetih slikah opazi, osobito, kad nešto slična u životu svome tèrpi i podnosi, te uz to promišljava, kolika je providnost božja u istih ovih uspomenah, da raztuženom sèrdcu ulije milu nadu nagrade na drugom světu. U takovom městu, gdě se tolika pripravnost čuvstvah na sve, što je najsvetije, kroz sve okolnosti probudi, čuti pěvanje znači u otvoreno nebo gledati i cèrpiti slasti najmilije nade, da će se medju svetimi u věčnosti jednom plačuća duša utěšiti! — Ovim svim opazkam za krunu stavljam, da, osim neizbrojenih městah u sv. pismu starog i novog zavěta, medju kojimi najveća u sèrdce diraju rěči Apoštola na Efes. 5, 18. i 19. opet na Kolos. 3, 16. i Psal. 148, 1. 149, 14. — da ista sveta věra naša najveću diku višnjega Boga i izjavljenje blaženstva svih svetih u kraljestvu božjem naznačuje pěsmami, koje angjeoski sbori, Kerubini i Seraphini věkoma: „svet, svet, svet!" pěvajući nebesam oglašuju, i ovu nebeskog uzhićenja pěsmu kroz nadahnutje věrnim na zemlji priobćenu ne samo svećenici kod žèrtvenika, već i svi puci pravověrni u cèrkvi pod službom božjom u najvećoj pobožnosti ponavljaju.

Takovo čarobno pověrce pěvanja u svetih městih zapahivalo mi je k sèrdcu od dětinstva moga, zapahivalo i u njeg ugodnu rosicu zadovoljstva kao iz samog raja padajuću nosilo, da sam napokon pasući na obali Kupe stado Isusovo zaželio isto čuvstvo probuditi u ovcah svojih. Zato sam (neka neozlovolji nikoga, što je za slavu božju učinjeno) amo tamo po bèrdinah nove cèrkve u město povse ostarělih i razvaljenih podizajući, uz zdanja cèrkvena dizao takodjer stěne prostih nu svetih pěsamah, od svog sèrdca uzete za prestavit ih u sèrdca ovacah svojih, na několičnu pomoć k sastavljenju Isusovog těla i cèrkve Duha svetoga. Od ovih pěsamah za sada samo 19 komadah naumio sam tiskat dati, kao u prigodi posvećenja pet novopozlaćenih žèrtvenikah na uspomenu župljanom svojim, koj čin, iz jedine ljubavi pram Bogu i stadu svome naměnjen, neće, ufam se, za zlo primiti nijedno sèrdce, iz kojega se božanstvo Isusove ljubavi světli po rěči i činu. Jesu pako te pěsme slědeće:

I. Od svetoga križa (u prigodi podignutog novog križa).

II. Opet druga od sv. križa.

III. Od svete Trojice (za novu kapelu istog imena).

IV. Od Duha svetoga (za novu kapelu istog imena).

V. Uzdasi k sèrdcu B. D. Marie (kada je podignut žèrtvenik istog imena).

VI. Od svetoga Ladislava, zavětnika župne cèrkve.

VII. Opet druga od sv. Ladislava.

VIII. Od ss. 3 Kraljah (za novu kapelu istog imena)

IX. Opet druga od ss. 3 Kraljah.

X. Od ss. Apoštolah Petra i Pavla (za kapelu istog imena).

XI. Od sv. Vida (za novi kip i žèrtvenik).

XII. Od sv. Antuna (za novi kip i žèrtvenik).

XIII. Raztanak od svetoga města.

XIV. Kako pastir k Bogu zove ovce svoje.

XV. Od ružice s krila božjeg sbačene.

XVI. Pri pokapanju mèrtvaca.

XVII. Suze sina nad majkom svojom u poslědnjem satu.

XVIII. Od Josipa Egipatskoga (za učionu).

XIX. Uspomena župljanom poslě smèrti moje; i neka zaključi:

Perennis gratitudinis sertum super tumulo piissimi, dum viveret, sacerdotis,

Aloysii Schlőr,

qui anno 1851. ut sacer ad Clerum Archi-Episcopatus Zagrabiensis orator, legatione pro Christo apostolice functus est.

Za sve ove pěsme, osim poslědnje latinske, odmah sam i napěve izumio, na note stavio, i najprije školnu mladež naučio, za kojom i ostala, učionu nepolazeća mladež, osobito děvojačka, iste se je na izust naučila u cèrkvi, i budući su mnogi prijatelji cèrkvenog pěvanja, koji su u župnoj cèrkvi mojoj pěvajuću mladež slušali, izjavili želju, da bi ja ove pěsmice tiskat dao; to dakle, premda mi pri sastavljanju otih pěsamah nije niti na um palo, da ću je ikada tiskat dati, već sam samo gledao na potrebu pověrenog si stada, osobito pako pri podizanju novih cèrkvah i inih žèrtvenikah biaše naravski nagon, novoj cèrkvi i novom oltaru novu takodjer pěsmu sastaviti, odlučio sam tom zahtěvanju ugoditi još i zato, što i u „Katoličkom listu" višeput biaše slično očekivanje izraženo, te tako već ni malo nedvojim, da će barem gděkojim dobrim dušam ovo moje pokušenje dobro doći, te iz gledišta moje najbolje volje i naměre prijazno primljeno biti.

Razsvětljen um složen sa svećeničkom ljubavju dosětit će se, i ako mu nekažem, zašto tako dugačkim predgovorom ovom plodu nježnosti u svět vrata otvaram. Na kratko samo to izjavljam, da, tko hoće u studenoj zimi odgojiti koj cvětak u perivoju, tomu je od potrebe dobaviti prijaznu toplinu, da mu se nesmèrzne zemlja, a pod žilje njegovo, da ga mraz noseća bura osušiti neuzmogne, ugrijajuću rosicu ljubavi ulěvati, barem ondě, gdě jošte nije sva zemlja pod ledom; — kad drugčije nije na světu, već da jug otvara, bura obara, i da kom u duši zloba klije, onog pěsma nikad neugrije. —

Istim pěsmam prije ću od prečastnog duhovnog stola dozvolu tiska pribaviti, i onda ću je tiskat dati. Za toga pako molim svu p. n. gospodu čitatelje ovog lista, da bi blagonaklono izjaviti izvolili u frankiranom te kroz Zagreb i Veliku Goricu na mě upravljenom pismu, da li će predbrojiti na iste pěsme? što će moju potrebu za učionu i župljane nadilaziti, i od kojih svaki iztisak skupa s notami i s preda sa slikom svetog Ladislava neće više stajati od 30 kr. sr., da onda znadem, koliko mi valja iztisakah natiskat dati.

I tako izdavanjem ovih pěsamah želja je moja, da postavim Svetim čistiju od bisera krunicu na spomenike u mojih cèrkvah njim podignute, i time ponovim svezu svetog sa svetimi obćenja po věri Spasitelja Isusa Kèrsta, koju u svemu, kako ju je on naučao i kako su ju Apoštoli istu svetoj katoličkoj cèrkvi predali, želim u sniženom prigèrljenju i štovanju svega, što ista draga majka naša katolička cèrkva nam propisuje, do groba dèržati; jer nijedna stvar na světu nebiaše kadra ikad me toliko uzhititi, koliko sjajući se po božjem slovu — kao zvězde po svodu nebeskom — izrazi Spasitelja i njegovih pèrvih ob-

javiteljah, svetih Apoštolah, koje rěči iz naručaja svete čuvarice božjih zakonah i ovih jedine prave tumačiteljice — zaručnice Spasiteljeve, neoskvèrnute primismo. Sve slasti ovog světa pred njimi, kao iz čiste vodice ćudorednog vrutka proizlazećimi isčezavajú. Nije u zalud kazao Sin božji: „Blažene oči, koje vide, što vi vidite; velim bo vam, da mnogi proroci i kralji htěše viděti, što vi vidite, te nisu viděli, i čuti, što vi čujete, te nisu čuli.“ (Luk. 10, 23 i 24.) Što na kopnu, što na vodi, što u gradovih, što u pustinji, što u visokih gorah, što u cèrkvi, i što propet na dèrvetu Isus izgovori, može li drugčije naravi biti, kak da najmilijim ljubavi čuvstvom sèrdce napuni, na začudjenje i obožavanje tolikog dobročinitelja nagne, te napokon previne koleno i ruke u vis pram njemu povuče!

Korěnje tog života, kako ga je Isukèrst na toliku slast čuvstvujuće duše odkrio, nedvojbeno je u věčnosti sapeto, u onoj najsretnijoj věčnosti, koja već u početku *biaše čověku za baštinu odlučena. Kako bi inače ginulo sèrdce čeznuć za onimi*, na kojih su kao božjih neproměnivih pojmovih najuzvišenije i *najsvetije* slasti čověčjeg života utemeljene, — slasti, u kojih jedna ganjene duše suza više vrědi, nego sve radosti u trulost pretvarajuće se kèrvi, ili kojih mu drago světovnih uživanjah na zemlji!

Iz toga gledišta smatram sreću lěpog zvanja svoga baš u onaj stališ, koj imade po tmini ovoga světa světlo nebesko od Isusa doneseno zapaljivati, otajstva božja pred narode iznašati na vremenito preporodjenje dušah, a věkovitu utěhu i blaženstvo, rěčju bit narodom naměstnikom Sina božjega na zemlji i imati u sèrdcu božansku iskru ljubavi, koje svetost nadilazi sva svojstva uma, sve krěposti sèrdca i sve najveće časti toga světa! — Koliko nepripomaže na pobudjenje najnježnijih čuvstvah svećeničkog zadovoljstva ona pomisao, da već u davnoj prošastnosti biaše na zemlji kao otvoreno nebo od najsvetijih dušah, koje si ikada um čověčji predstaviti može, — dušah b o ž a n s t v o l j u b a v i u podpunoj měri imajućih, koje su světlo *božje*, život narodah i samoga Boga za ona i sva buduća vremena světu kroz cèrkvu božju na uživanje predali i kanoti pèrvobitni stališ raja sklonim na to dušam povratili.

To su učinili Apoštoli, sva dobra ovog světa ostavljajući za jedino i najveće dobro u sve věkove, naime samog Boga u ljubavi Isusovog sèrdca. Onaj ***Petar***, sniženi pokornik suze prolěvajući ali ipak ognjeviti Petar, Isusa vèrhu svega ljubeći, zato za pèrvu glavu cèrkve od Isusa imenovani, koga da neuzhiti svetim žarom svetog junačtva svoga? koje nestoji u taštoj slavohlepnosti, du mu svět, koj božanstvo Isusove ljubavi nepoznaje, na svojih načelih pretvaranja spomenike podiže, već u istinskom revnovanju, da dělotvorno, rěčju i činom, pram svakom i svuda razširi svetu ljubav, u najvećoj sniženosti podpomažuć dizati sveto zdanje Isusovog těla! Mile rěči Spasitelja: „Koj je veći medju vami, neka bude kano manji,“ (Kod Luk. 22, 26. Mat. 20, 26 i 27. Marka 10, 43 i 44.) dobro se slažu s Petrom kao pećinom, koja na dno teži, dno poniznosti, u kojoj je najveća jakost protiva svih nemirnog i strastnog světa talasah; odtuda je ota blažena pećina, koju su gradeći zdanje ovog oholog světa zabacili, postavljena za glavni ugao Isusove cèrkve! — Tako i onaj ***Pavao*** iz velikog progonitelja postavši veliki Apoštol i zatim živa slika Isusove duše tako po milosti obraćenja kako i dělovanja u njemu za neprestrašeno raznašanje po světu slova božjega, kao onog rajskog sěmena, iz kojega niče plod věkovite sreće; — ono sunce, da neznaš, više li je uma, više li je sunce ljubavi njegove?! Světlostju bo obori on tmine poganah, a žarom svojim luč nebesku zapali u sèrdašcih malone cěloga světa. Zato uzhićena vapi duša moja: o blaženo sunce, kroz tolike zemlje prolazeće, toplinu Isusove ljubavi i světlost nebeskih naukah prosipljuće! komu da nepredstaviš u sebi onog premilog angjela, koj svedilj u nami čisti cèrkvu Duha svetoga i duše naše Isusovom ljubavju napunjuje, Isusom oblači i Isusa pretvara kroz rěči mudrosti svoje, u kojih počiva milost božja. — Onaj ***Andro***, „pèrvi“ kako sveti Petar Damian svědoči, „kèršćanin i pèrvi učenik Isusov,“ koj je, kako sveti Athanasio, biskup alexandrijski, opisuje, „pèrvi vrata otvorio na naslědovanje i strogost zapta Isusovog, koj *biaše* početak apoštolskog družtva, i koj je pèrvi onog priznao, kog je sveti Kèrstitelj navěstio, te je polag svědočanstva sv. Ivana (1, 41 i 42.) pèrvi i bratu svome svetom Petru radostnu věst donio, da je našao Spasitelja, i tad ga doveo k Isusu.“ O koga da on nenapuni istom požudom, da traži nebeskog naučitelja u tolikoj tmini světa za naći život u světlosti i utěhu u naslědovanju njegovog puta?! Kad je isti sveti Apoštol, za životom angjeoskim čeznuči, Spasitelja tolikom sniženostju ljubio i štovao, da se iz načina smèrti njegove vidi, kao da je sliku smèrtnog kreveta Isusovog, za svoju smèrt pripravljenu, molio, kako je to i brat njegov sv. Petar učinio, preokrenuti, da nebi muka krotkog učenika smèrti svog božanskog učitelja spodobna bila! — K ovim i on pravedni brat Gospodnji, on neobično velike starosti i pun svetosti, od Židijah s najvišeg vèrha cèrkve oboreni i kolcem dotučeni ***Jakop***; i on drugi s Isusom na gori kod preobraženja i na maslinskoj gori kod moljenja bivši, pod Herodom Agrippom pèrvi od Apoštolah pogubljenjem glave poginuvši Apoštol istog imena ***Jakop***. — On iz temelja i kanoti s korěnjem sve urese nutarnjostih božjih na světlo iznašajući, nepresežna ne samo odnošenja već i dělovanja trijuh osobah u jedinom Bogu, dubokih svetotajstvah i neizgovorne ljubavi božje čitavo nebo u najmilijih izrazih predstavljajući ***Ivan***, kao duša Isusovoj duši i u pojmovih najbližja i radi nježne nevinosti najljubljenija! — u jednoj osobi i prorok po Apokalypsi i apoštol po navěštivanju i evangjelista po spisih Isusovog života i mučenik po vrijućem ulju i izpovědnik po věri i děvac po čistoći, Benjamin Isusov zvani kao najmladji od dvanaestorice Apoštolah Isusovih — kao nebeskog Patriarke po Duhu svetom sinovah. — Onaj, onaj veliki mučenik i Apoštol sveti ***Bartol***, koliko je on odkrio božanstvo vèrhunaravske ljubavi pram dragom Isusu i ovcam njegovim po divljoj pustinji toga světa bludećim, kad je medju divljimi narodi podnoseć mnoga stradanja i muke pao napokon u ruke još divljijih duhovnikah njihovih, te što najokrutniji carevi poganstva s kèršćani neučiniše, to ovi milom učeniku Isusovom pripraviše kod Astyaga, brata Polymia kralja, da mu je ovaj na njihov grozoviti predlog dao živom iz těla kožu svući. O okrutnosti, kojoj spodobne još nijedna od najgrozovitije šumske zvěri nikada nije pokazala! Tko da suznim okom i s najvećim ljubavi žarom necěliva svete apoštolske slěde, za Isusovo ime [illegible]?! — Onaj ***Filip***, ljubljeni dvoranin domaćina Isusov, polag svědočanstva svetoga Ivana evangjeliste (pog. 14.) nebesko razjasnjenje vèrhu poslanja Sina božjega, vèrhu otajstva i darovah svete Trojice kroz pojedine osobe, i za utěhu svijuh njegovih učenikah obećanje Duha svetoga iz ustih samog Spasitelja slušajući, napokon za ime Isukèrsta kroz Scythiu, gdě je malone sav onaj narod za Isusa predobio, došav u Frigiju na križ je propet i kamenjem zasut bio. — Onaj radostni objavitelj sreće naše, sveti ***Matej*** Apoštol, rodoslovno dokazujući, da su u porodjenju Isusovom proročanstva izpunjena i obećani Spasitelj već došao potražiti i oživiti, što poginulo biaše. — Onaj ***Tomo***, živa slika milosèrdja božjega, kojim ljubav božja neostavlja kao čověk bludeće duše, već ostavi 99 u pustinji i traži pogibljuću, te kad ju nadje, věseli se i raduje, prima ju u naručaj i u blaženstvo nosi, gdě ju nikad više oproštenih uvredah ni najmanja sěna nerazcvili. — Oni za razširenje slave božje medju okrutnimi narodi strašnom mukom s toga světa smaknuti prijatelji božji, ***Simo*** i ***Tadija***, oni spisatelji sveti, ***Luka*** i ***Marko***, oni toliki mučenici i izpovědnici, one svete děvice i sveti učitelji matere cèrkve, ono sveto družtvo i bratinstvo, koje jošte živi u tolikih spisih i inih spomenicih čiste ljubavi božje; one tolike katoličke cèrkve, i vèrni sinovi i vèrne kćeri nebeske kraljice, sladke matere Isusove: — dali nebudu ovi svi dovoljni nagon poštenoj duši, da ih neostavi, već da s njimi po načelih i načinu života živi i umre, da si netraži drugog neba, niti drugog puta do njega, kak koj je po ovih božjih Svetcih, i njihovoj jedinoj, uvěk živućoj, pravoj, svetoj, apoštolskoj i katoličkoj cèrkvi naznačen? U tom jedinstvu věkom ću biti sjedinjen i sdružen; věkom ću i u zvanju svome tako misliti i raditi, kako želi i zahtěva sveobća majka ova katolička cèrkva, a sva ona osuditi i zabaciti, koja ona osudjuje i zabacuje. Neka je ovo moje očitovanje na umnoženje slave božje i na miliji napredak spasenja tako moga, kako i pověrenog mi stada Isusovog; neka je kao prijazna kitica u věnac Isusove zaručnice, svete matere cèrkve! A svakom, koj će imati dobrotu pročitat ovo očitovanje, neka se iz njega, kao iskrenog ogledala duše moje, ukaže hvala ne kroz dělovanje slabih rěčih mojih na zadovoljstvo, već hvala dobrim dušam kroz milost božju na umnoženje prave kèršćanske medju nami ljubavi i opraštanja u onih, koja su nesavèršena. Dao Bog svim uvěrenje, da mi je u cělom ovom spisu od početka do konca najbolja naměra i iskreni plam sèrdca pero vodio, pa će se onda tako iz ponude pěsmicah mojih, kako i iz krotkih rěčih zasvětliti u mnogom sèrdašcu ćudoredna svěćica zadovoljstva, koja će odkriti stazu do Isusovog siromaštva, krotkoće i ljubavi pune sniženosti, po tom i sakritog u mnogoj duši lěpog mira i kraljestva božjega, da napokon u sladkoj utěhi sèrdca povikne s Apoštolom: „Nisam scěnio, da znam šta medju vami osim Isusa Kèrsta i toga propetoga;“ i zato „neka je daleko od mene hvalit se van u križu Gospodina našega Isukèrsta, kroz kojega meni svět je propet a ja světu.“ (na Korint. 2, 2. — na Galat. 6, 14.).

Pavao Stoos,
podjašprišt i župnik Pokupski.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 21. LISTOPADA 1857. Broj 240.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput a zatim sa svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 14,443. (Fin.—50) (3—1)

Oglas.

Visoko c. k. ministarstvo financiah našlo je raspisom od 8. litsopada 1857. br. 3868-F. M. naredit, da se ugarske novčane hartie po deset krajcarah, koje se nahode još u okolovanju, pokupe i to tako, da će se iste samo do 1. veljače 1858. u prometu kao plaćanje primat i kod svih dèržavnih pieneznicah za novce nalazeće se u okolovanju izmienjivat.

Kad izteče to vrieme i to do 1. svibnja 1858. smieti će se iste izmienjivat samo uz osobitu dozvolu, koja se ima izposlovat kod visokoga c. k. financialnoga ministarstva.

Po izmaku mieseca travnja 1858. neće se više dozvolit ni od strane visokoga c. k. ministarstva financiah izmienjivanje ovdie napomenute vèrste papirnoga novca.

C. k. hèrvatsko-slavonsko financialno zemaljsko ravnateljstvo

U Zagrebu dne 14. listopada 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Kao što se od skorašnjega vremena nemožemo tužit na naše štovano obćinstvo, da je svejednako nemarno podpomagati naše mlado knjižtvo, budući smo se s radostju osviedočili izvèrstnim najnoviim dielima našega revnog i neumornoga na stazi knjižtva ne samo učenom svietu u svojoj struci kao marljiva poznatoga već i gorostasnim korakom napredujućega spisatelja, M. Bogovića a i „Graničarima“ itd.; tako isto nemožemo u obće korit ni naše literate, da su sasvim zabacili pero i zapustili našu mladu književnost, a to potvèrdjuje velik broj što u skorašnje vrieme u našem jeziku izišavših, što pod tiskom nalazećih se knjigah. Tako se evo sada u ovdašnjoj Albrechtovoj tiskarnici u Zagrebu tiska „hèrvatski kalendar za god. 1858.,“ koi će biti gotov za koi dan. Uredio ga je Dr. Antun Starčević a izdaje ga g. Albrecht. Ime i duh ovoga književnika poznano je našem obćinstvu iz niekadašnjih njegovih članakah u ovim novinama i u „Nevenu“ osobito za posliednje četvèrto godište 1853., kadno rečeni list poglavito od njega napunjivan biaše. S toga scienimo za nepotrebito, o sadèržaju ovoga kalendara govoriti. No itako moramo reći, da je g. uredjivatelj kako u svemu tako i u ovoj knjizi udario posebnim putem: on je uza svaki dan metnuo po jednu poučnu izreku prevedenu iz starih mudracah, te tako čitatelji imaju kroz cielu godinu obilatu i spasonosnu hranu duhovnu. Metnuo je osim ostaloga takodjer kronologičkim redom viek 16. Iz ovoga članka vidi se, da naša domovina kroz ono 100 godinah nebiaše drugo, nego vèršaj neprekidna rata, boja, baranja, pustošenja. G. S. pokazao je i u ovom kalendaru, da za ljubav drugih sám sebi škodi; jer dok drugi dèrže kalendar za niekakovo otajstvo, g. S. uči svakoga, tko zna štiti i makar samo na pèrste ali na grah računati, da si može sám sameat kalendar ma budi za koju godinu načiniti. Kad to uzbude, što će izdavatelji kalendarah početi, nego nastojati, da im se kalendari po drugome sadèržaju odlikuju. Tome napredku i takmačtvu temelj evo postavlja g. S. — Bilo u dobar čas! —

Beč 18. listopada. Nj. veličanstvo car Ferdinand poklonio je obćini Delatyn u Galicii, da joj olakša dužnost prinašanja za gradjenje cèrkve, 400 fr.

— Nj. c. k. veličanstvo blagoizvolilo je podariti c. ruskom ministru inostranih poslovah knezu Aleksandru Gorčakovu veliki kèrst reda sv. Stiepana.

— U biblioteki narodnoga muzeja u Pešti nahode se uz mnogobrojna tamo nalazeća se znanstvena diela i pojedine veleliepne tiskanice. Ova zbirka umnožila se je prošaste nedielje opet jednim eksemplarom, koi tako zbog svoje veleliepne naprave, kao i zbog uzpomene skopčane s njime zauzima pèrvo miesto: to jest teatralnom ceduljom upotrebljenom po Nj. veličanstvu carici prigodom dne 6. svibnja t. g. u narodnom kazalištu predstavljene svečane opere „Elisabeth“. To je najveleliepnii tisak na svili, obrubljen veoma ukusnim pleterom vèrpacah, lišća itd.

— O napredku tekničkog obučavanja u Ugarskoj mogli bi sliedeći autentični datci biti od zanimivosti:

Jedina škola tehničke vèrste u Ugarskoj bila je prije u Josipovoj akademii, koja je imala narav realke. Sada obstoje: jedan podpuni tehnički zavod pod imenom c. k. Josipov Polytehnikum u Budimu, u koi se je posredstvom najvišje odluke od 30. rujna 1856 preobrazila Josipova akademia; jedna višja realka od šest razredah u Budimu; jedna višja realka od šest razredah u Pešti i Požunu; jedna varoška nižja realka od tri razreda u Somboru i Kremnici. Sada radi se o oživotvorenju jedne nižje realke od tri razreda u Kećkemetu i jedne višje realke u Košicama. Izvan toga obstoji još jedno višje tèrgovačko učilište u Pešti; jedna tèrgovačka nedieljna škola u Aradu i jedna tèrgovačka nedieljna škola u Debrecinu. Sve te škole nastale su u novo vrieme.

— U Temešvaru podić će se na poticanje visokočastnoga gospodina diecezanskoga biskupa Aleksandra Csajaghy-a „Gospojinsko družtvo Marie pomoćnice za izvèršavanje dielotvorne kèršćanske ljubavi“ koje si je za svèrhu uzelo čuvat i izbavljat ženski spol osobito služećega razreda od razvraćenosti i osiromašenja.

— Baron Koller vratio se je poslie duljega boravljenja u Beču dne 14. t. m. u večer prieko Draždjane u Berlin.

— Nj. preuzvišenost knez Petralla, izvanredni poslanik Nj. veličanstva kralja obih Siciliah u Beču, odputovao je 13. t. m. iz Tèrsta u Mletke a od onud u Milan.

— Pred niekoliko nedieljah izgubi se jednom knezu u hotelu London u českih Toplicah, gdi je stanovao, jedna veoma dragociena briljantna igla. Bila je zbog toga i jedna osoba uapšena, jer se je iz raznih razlogah sumnjalo, da je ista iglu ukrala. Dne 12. t. m. dobio je posiednik hotela London poštom iglu nepokvarenu, nemogavši saznat, koi ju je poslao. (Pr. N.)

Sèrbia.

Posliednji dogadjaj u Sèrbii dao je „Sèrbskom Dnevniku“ poveda k sliedećem uvodnom članku:

Sèrbska kneževina, stvor i plod kèrvi sèrbske, koja se u pèrvoj i drugoj desetini ovega vieka prolivala, od desetak godinah bila se je na domu svemo umirila. Izvanjske okolnosti i nju su dva puta — 1848. i 1854. — bile potresle, ali domaćih nemirah nije u njoj već 10—12 godinah nikakvih bilo.

Mir ovaj domaći nije bio bez siemena nesloge, koja u našem svietu nikad skoro bez jadih posliedicah ostati nemože, bile te posliedice dobre ili zle. U kneževini tej našoj dosada smo vidili niekoliko takovih posliedicah. U prošloj godini mi smo jednom i dva puta te domaće nesloge spomenuli u toj težnji, da zle njihove posliedice pokažemo, i u maloj iskri nade, da ćemo kap vode u tinjajući pepeo usuti.

Od onoga vremena prošla je godina danah, kako smo o tom govorili. Imali smo povoda o tom govoriti i dalje i više, ali smo vidili, da su okolnosti jače od naše snage, pak smo se od tako velikoga posla tèrgli ostavivši na dušu onima, kojima je sudba naroda onoga povierena.

Ovih danah pojaviše se posliedice te domaće nesloge u obrazu ili načinu, kome se nikad nebi nadali. „Sèrbske Novine“ najprie, a poslie njih dopis današnji naš iz Beograda kazuje nam, da su dva člana zemaljskoga savieta ujedanput zatvorena, da će biti zatvoreno više osobah i da je odkrivena urota proti životu vladajućega kneza Aleksandra.

Kod onakovih domaćih neslogah, kod onakovih okolnostih, koje su i nama uzgredno poznate postale, nebi se toliko čudili, kad bi čuli za kakvu urotu, koja bi smierala formu kakvu za ili proti ustavu izmieniti, ali glasu o uroti proti životu kneževome u narodu našem nigdie se nebi nadali. Porok je to, koi je našega naroda nedostojan. I budući da izviešće kako „S. Nov.“ tako i naše nekaže, da je to posao kakvoga pojedinoga čovieka, nego više ljudih, i od sama dva člana savieta, moramo priznati, da nam je glas o toj uroti čisto nieka zagonetka. Oba ova zatvorena člana savieta bili su oni ljudi, koji su živo radili, da se knez Aleksander na gospodarstvo sèrbske kneževine podigne, oba su bili ministri i savietnici njegovi, oba su ljudi, od kojih bi se jakoj i svakoj opozicii nadati smieli, ali za koje nikad nebi mogli pomisliti, da bi se u takvo nisko dielo kadri bili upustiti.

Dogadjaj niti je malen niti neznatan. Mićemo svaki dalji govor o njemu za sada prekinuti i čekati da nas diela sama o tome obaviesti. Takve stvari nisu više tajne i do koi dan bit će odkrivene sasvim. Znamo, da će svakoga našega čovieka na ovoj strani moriti ljubopitstvo veliko, da sazna čas prije tu cielu stvar, ali koi dan samo neka se pretèrpe, pak će znati sve.

— Istim novinama pišu iz Beograda od 12. t. m.: Nema se kudkamo nego moramo javiti sliedeći neprijatan dogadjaj. U petak 9. t. m. u podne, kad su činovnici iz kancelarie izlazili, predusretne varoški upravitelj sa 12 policajah kola predsiednika senata, u kojima je s ovim i član savieta Raja Damjanović siedio, zaustavi ih na ulici i uzme pod stražu savietnika Damjanovića i preda ga u kasarnu pod strogi zatvor. U isto vrieme uhvaćen je i carinik Miloš Mèrcailo na ulici kod staroga zdanja i bačen pod zatvor. Kvartir i jednoga i drugoga odmah je zapečaćen. Tad je oficir jedan sa 15 konjanikah poslan u Smederevo, da tamo nalazećeg se člana savieta Pauna Jankovića uhvate i u Beograd dovedu. Osim toga mnogi su ulaci poslani unutra u Sèrbiu sa nalozima, da se mnoge osobe pozatvoraju. — Povod je svemu tome urota odkrivena proti životu vladajućega kneza, koja je skopčana s namierom, da se postojeća vlada obori. Kao što je knez sad putovao, imao se je plan taj za to vrieme izvèršiti. Srećom je urota ta odkrivena i kaže se, da vlada ima sve dokaze proti krivcima. — G. Raja Damjanović zet je majora Miše, pašenoga je sadašnjega popečitelja financie i kneževskoga sinovca i pèrvog adjutanta g. Černoga. On je bio tu skoro i popečitelj unutarnjih dielah. G. Paun

Janković učio je u Rusii, stupi je činovnik i bio je već i financie i pravosudja popečitelj. Pri stupljenju sadašnjega kneza na vladu obojica su bili za njega. — Na taj dan u večer zapaljeno je sieno na kálimegdanu, možebiti sa kakvom namierom. — Dalja izviešća o tomo dogadjaju očekuje se. Svak je ljubopitan za dalja sliedstva.

Jučer je proslavljen dan rodjenja Njegove svietlosti kneza Aleksandra. Službu je služio g. mitropolit. Na zahvaljenju bili su svi konzuli, svi činovnici i množina svieta. Poslie je knezu čestitano. Obied je davao kneževski predstavnik g. Marković. U večer je bila varoš rasvietljena i varoš je dala bal. — Sve je na miru i nema se uzroka bojati da će se mir poremetiti.

Cèrnagora

„Oester. Ztg-u." pišu iz Kotora, da je 20. kol. došao u Skadar jedan engleski komisar i da je odmah na Cetinje otišao. On je doneo iz Carigrada važne depeše engleskom konzulu u Skadru i knezu Danilu. Kad su čuli, da Turci misle na Vasojeviće udariti, skupe se poslanici francuski, austrijski i engleski i pozovu portu priateljski, da ovu rapru raspravi diplomatičnim putem. Porta je odmah na to pristala i zapoviedila je Halim paši u Skadru, da prestane od nepriateljstva.

Niemačka.

Usliед povoljnih viestih o nalezku Nj. veličanstva kralja došavših u Koblenc neće Nj. k. visost princesa od Prusie nastupit put u Berlin. Njezin put u Dürkheim u Pfalcu po svoj prilici neće se ni preduzeti.

—Nj. jasnost knez Meternich vračajući se sa svoga duljega boravljenja u dvorcu Johannisberg prispeo je dne 14. t. m. u Frankfort i hoteo je da dne 14. nastavi svoj put u Beč. (Nj. jasnost zadèržat će se na povratku u Draždjanima i prispiet će, veće, u utorak u Beč.)

Rusia.

Petrograd 9. listopada. Iz Astrahana pišu ovdiešnjim novinama: „Dne 18. rujna došao je ovamo na kama-volgajskom parobrodu „Viestnik" jedan mladi engleski putnik, nećak engleskoga poslanika, imenom Seymour Kerry Wodehouse, koi je bio član poslanstva u Petrogradu. Po izmaku službovne godine, koju je ovdie imao sprovesti, želio je pred svojim odlazkom u London spoznat se s Rusiom i zato je poduzeo ovaj put. Iz Astrahana otišo je kneze Tjumenevu, gospodaru od 2000 kalmučkih kibitkih; mladi Englez razgledao je naša ribarstva u svim njihovim potankostma i misli kod nas ostati do 13. listopada, odkud hoće da parobrodom „Terki" otidje u Baku. Zatim će posietit Tiflis, Krim i Odesu i prieko Carigrada odputovat u London. To nije pèrvi put ove vèrste i to dokazuje, da znatiželjnost mnogo nalazi zanimivoga na okružujućoj nas prirodi predjela ležećega na hvalinskom moru, za koju mi ni nehajemo, što zaslužuje da bude proučeno."

Petrograd 12. listopada. Dokle car umaljava vojsku, dotle je i veliki knez Konstantin umalio i marinu, što je uveo odpustke. — Velikom knezu Mihailu i njegovom dvoru odredjeno je godišnje 73,000 rubaljah na trošak. — Car je odobrio gradjenje jedne pravoslavne cèrkve u Parizu i dopustio je, da se po Rusii kupe na nju prilozi.

Car je naredio, da se mladim Slavenima, koji nisu iz Rusie a koji dolaze u ruske univèrsitete, pomaže od svake ruke.

Generalu Muravievu produžena je odpustka još na godinu danah.

General Barjatinski zbacio je kneginju mingrelsku Dadian i odpravio ju je iz zemlje. Mladi mingrelski knez stojat će dok nedoraste pod ruskim tutorstvom.

— S dozvolom Nj. veličanstva cesara izlazi sada u Petrogradu jedna zbirka portretah onih osobah, koje su se u ratnim godinama 1853. i 1856. odlikovale uslugama učinjenim domovini. Već je izišlo šest svezakah, od kojih svaki sadèržaje pet portretah.

Turska.

Carigrad 22. kolovoza. Porta nije dopustila lordu Redklifu da može vèrbovati bašibozuke u Arbanii, Sirii i Maloj Asii.

Omer pašina vojska u Bagdadu umnožit će se da je bude 40,000 momakah.

Švedska i Norvegia.

O stanju zdravja Nj. veličanstva kralja švedskoga nečuje se službeno već odavna ništa; samo se toliko glasa, da se nije bitno poboljšalo. Dne 7. t. m. imao je baron Manderström, koi je pred niekoliko danah iz Pariza u Štokholm došao, audienciu kod Nj. veličanstva u dvorcu Tullgarn.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Berlin 18. listopada 11 ½ sata pred podne Nj. veličanstvo kralj svu je noć mirno spavao. Ništanemanje i upèrkos svemu tomu što mu se je povratila želja za jelom opaža se samo polagana oporava silah.

Berlin 19. listopada, u 11 ½ sata pred podne. Nj. veličanstvo kralj spavao je i prošaste noći s malim prekidima mirno; u ostalom nalazi se Nj. veličanstvo malone onako isto kao i jučer.

Pariz 19. listopada. Boulevardski poslovi prestali su od niekoliko danah zbog prepriečenja. Uvieravaju, da će mala bursa sasvim prestati i da će dopušteno biti radit samo na službenoj. Car je jučer poslie podne u 2½ sata odputovao u Compiegne.

London, 19. listopada. Iz New-Yorka od 8. t. m. dospiele su sliedeće viesti: Novčana kriza postala je jača i obsežnia; s nova padaju banke i kuće. Novac se traži. Mienbeni hod nemože se točno ustanovit. Svimkolicim vriednostnim papirima pada ciena. Pamuk je pao.

Turin 18. listopada. „Gazzetta piemontese" očituje da je od više taljanskih listovah (i kao što smo jučer javili i od Bilancie) opetovano donešena viest, da je piemonteska vlada 26 napuljskih i sicilianskih biegunacah na zahtievanje napuljske vlade iz svojih dèržavah izagnala, izmišljena.

Solnok 17. listopada. Danas u 11 satih 43 minutah u jutro bila je pèrva lokomotivna vožnja prieko dovèršenoga željezničkoga tiskoga mosta kod Solnoka pod kliccanjem mnogobrojno nagèrnuvše množine puka. (Pest. Lloyd).

Odgoverni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 14,626-448 (Fin.—49) (3—1)

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume wird zu Folge Erlasses der hochlöblichen k. k. Finanz-Landes-Direktion vom 1. Oktober 1857 Z. 13232 bekannt gemacht, dass der k. k. Tabakverlag in Ogulin im Wege der öffentlichen Konkurrenz mittelst Ueberreichung schriftlicher Offerte dem als geeignet erkannten Bewerber, welcher die geringste Verschleiss-Provision sich bedingt, verliehen werden wird.

Dieser Verschleissposten welcher mit Einschluss des Kleinverschleisses bisher einem jährlichen Bruttoertrag von beiläufig 14431 fl. abgeworfen hat, hat seinen Bedarf an Tabakmateriale aus dem k. k. Verschleissmagazine in Agram zu beziehen, und es sind demselben die Tabakkleinverschleisser zu Ogulin, Plasky, Ostaria, Gomirje, Generalski stol, Vaganez, Tersić, Primislje, Josefsthal, Otok, Zdenac, Dubrave, Modruš, Dreznica, Thouin zugewiesen, wobei die Finanzbehörde berechtigt bleibt, jede ihr angemessen scheinende Veränderung vorzunehmen, ohne dass der Verleger deshalb einen Anspruch auf irgend eine Entschädigung erlangt, dagegen bleibt dem Verleger unbenommen, dieses Geschäft jederzeit drei Monate vorhinein aufzukündigen, welche Aufkündigungsfrist, wenn nicht wegen eines Gebrechens die sogleiche Enthebung vom Verschleissgeschäfte nach den bestehenden Vorschriften einzutreten hat, auch der Finanz-Verwaltung vorbehalten wird.

Für dieses Verlagsgeschäft wird eine Provision von zehn Perzent von dem Grossverschleiss-Preise des aus dem Tabakmagazine abgefassten Materials verabfolgt und zugleich der Gewinn aus dem eigenen Kleinverschleisse zugestanden.

Nur die Provision vom Magazinspreise des Tabakes hat den Gegenstand des Anbotes zu bilden. Den zugewiesenen Trafikanten sowie den Konsumenten im Grossen, hat der Verleger das Tabakmateriale um den Magazinspreis gegen baare Bezahlung zu verabfolgen, und bezieht hievon die ihm zugestandene Provision, welche gleich bei der Abfassung des Tabakes von dem entfallenden Magazinspreise zu seinen Gunsten abgerechnet wird. Der Verleger hat das Tabakmateriale aus dem Tabakmagazine um den Magazinspreis gegen baare Bezahlung zu beziehen, demselben steht jedoch frei, nach Massgabe des unangreifbaren am Lager zu haltenden Tabakmaterials einen Materialkredit anzusprechen, in welchem Falle er die im gleichen Betrage entfallende Kaution entweder im Baaren oder in Staatspapieren nach dem festgesetzten Werthe vorläufig zu erlegen hat, und bis zur Einräumung des beanspruchten Materialkredites das benöthigte Tabakmateriale baar bezahlen muss.

Der Verleger ist ferner verpflichtet, einen nach dem bisherigen Material-Absatze zu berechnenden zweimonatlichen Tabakmaterial-Vorrath stets unangreifbar am Lager, zu halten. Die Bewerber um den gedachten Tabak-Verschleissplatz haben den Betrag von 100 fl. CMz. als Reugeld bei einer k. k. Steuer- oder Gefällskassa zu erlegen und die diesfällige Kassaquittung oder aber diesen Betrag im Baaren dem gesiegelten und mit 15 kr. gestempelten Offerte anzuschliessen, welches längstens bis zwanzigsten November 1857 zwölf Uhr Mittags bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume einzureichen ist, indem auf später einlangende Offerte keine Rücksicht genommen wird. Diese Offerte sind nach dem am Schlusse beigefügten Formulare zu verfassen, und es sind denselben folgende Nachweisungen beizulegen:

a) die Kassaquittung über das erlegte Reugeld oder der baare Geldbetrag;
b) das Zeugniss über die erlangte Grossjährigkeit;
c) das obrigkeitliche Wohlverhaltungs-Zeugniss.

Das Reugeld wird jenen Offerenten, welche nicht Bestbieter bleiben, nach geschlossener Konkurrenz-Verhandlung sogleich zurückgestellt, dagegen jenes des Bestbieters, welcher das Tabakmateriale gegen baare Bezahlung abfassen zu wollen sich erklärt bis zur Abfassung des vorgeschriebenen unangreifbaren Tabak-Vorrathes zurückbehalten, oder im Falle derselbe eine Tabakmaterial-Kreditirung in Anspruch nimmt, in seine Kaution eingerechnet.

Sollte der Ersteher die Geschäftsführung innerhalb längstens acht Tagen von der Bekanntmachung der Annahme seines Offertes anzutreten unterlassen, so wird der Grossverschleissposten als erledigt betrachtet, und das erlegte Reugeld eingezogen Letzteres findet auch dann Statt, wenn der Ersteher erklärt, von dem Anbote freiwillig zurücktreten zu wollen.

Offerte, welche die vorgeschriebenen Eigenschaften nicht haben, oder unbestimmt lauten, werden nicht berücksichtigt.

Bei gleichlautenden Offerten wird die Entscheidung der kompetenden Behörde vorbehalten.

Ein bestimmter Ertrag wird um soweniger zugesichert, als keine wie immer geartete Entschädigung oder Provisions-Erhöhung nachträglich stattfinden kann.

Ueber die mit diesem Verschleissgeschäfte verbundenen Obliegenheiten und Rechte kann Jedermann bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume im kurzen Wege die Belehrung einholen.

Von der Konkurrenz sind jene Personen ausgeschlossen, welche das Gesetz zum Abschlusse von Verträgen überhaupt unfähig erklärt, dann jene, welche wegen eines Verbrechens, wegen Schleichhandel oder einer Gefällsübertretung, insofern sich dieselbe auf die Vorschriften über die Monopols-Gegenstände beziehen, ferner wegen eines Vergehens gegen die Sicherheit des gemeinschaftlichen Staatsbandes der öffentlichen Ruhe oder des Eigenthums verurtheilt, oder nur wegen Mangel an Beweisen losgesprochen, endlich Verschleisser von Monopols-Gegenständen die vom Verschleissgeschäfte strafweise entsetzt werden, und solche Personen, denen die politischen Vorschriften den bleibenden Aufenthalt im Verschleissorte nicht gestatten. Kommt ein solches Hinderniss erst nach Uebernahme des Verschleissgeschäftes zur Kenntniss der Behörden, so kann die Verschleiss Befugniss sogleich abgenommen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Fiume den 15. Oktober 1857.

Dojak.

Formular eines Offertes.

Ich Endesgefertigter erkläre mich bereit, den Tabakverlag zu Ogulin unter genauer Beobachtung der kundgemachten Bedingungen, und aller diesfalls bestehenden Vorschriften, und insbesondere bezüglich der Tabakmaterial-Bevorräthigung gegen eine Provision von (mit Buchstaben ausgeschrieben) Perzenten von der Summe des Magazinspreises in Betrieb zu übernehmen, und bitte zugleich um Zugestehung eines Kredites von (oder) und bin bereit das Tabakmateriale jedesmal baar zu bezahlen. Die in der Kundmachung bezeichneten drei Beilagen werden hier beigeschlossen,

Datum

Eigenhändige Unterschrift
Charakter, Wohnort

Von Aussen

Offert zur Erlangung des Tabakverlages in Ogulin.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 22. LISTOPADA 1857. Broj 241.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarniei 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. daljo pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Cesarski patent od 26. rujna 1857, valjan za Ugarsku, Hèrvatsku i Slavoniu, zatim za sèrbsku Vojvodovinu i Banat tamiški, o načinu, kako se likvidirati, ponovčivati i iztierivati imadu one nenamirene još daće, koje proizviru iz razmierjah urbarskih i iz inih razmierjah posiednih, uredjenih cesarskimi patenti od 2. ožujka 1853. (br 38—42 dèrž. zak. lista.)

Da se onim, koji imadu pravo pobirati one nenamirene još daće, koje proizviru iz razmierjah urbarskih i u inih razmierjah posiednih, uredjenih cesarskimi patenti od 2. ožujka 1853. (br. 38—42 dèrž. zak. lista), dopripomogne do toga prava njihovoga, i to načinom jednostavnim i koliko moguće bez troškovah, a ujedno i s obzirom na obvezanike, da im time imovina i gospodarstvo u nazadak neudari i da postojano mogući budu davati, što su po zakonu davati dužni: obnašo sam, poslušav ministre Moje i čuvši vieće Moje dèržavno, narediti sliedeća:

§. 1. Daće još nenamirene, koje proizviru iz saveza urbarskoga, u koliko se iste neimaju po postojavših zakonih urbarskih smatrati jurve kao zastariele, kao i sve one daće, koje su cesarski pateuti od 2. ožujka 1853. (br. 38—42 dèrž. zak. lista) uz odštetu ukinuli ili izjavili za odkupne, imadu se putem političkim likvidirati, ponovčiti i iztierati, u koliko t. j. nepriečе kakove nagode ili sudbene osude, koje se ovim uzdržaju u kriepost.

§. 2. Da se iztieraju zaostatci takovi, t. j. daće još nenamirene, ima se to zaiskati u dotičnoga ureda stoličnoga (kotarskoga). Prošnja poredi toga može se predati ustmeno ili pismeno.

§. 3. Jednom istom prošnjom moguće je potierati obvezanikah samo od jedne iste obćine i samo glede dužnostih od zemaljah jedne iste vèrste.

§. 4. Razprava uslied prošnje ovakove ima se po propisu uredovnoga naputka od 17. ožujka 1855. (§§. 78—82) činiti, i koliko moguće u najkraće doba, i što najbèržje okončati.

§. 5. Zadaća ureda stoličnoga (kotarskoga) bit ča: razjasniti sve točke, odnoseće se na likvidaciu potierane tražbine, i izviditi sve okolnosti, od kojih će moć zavisiti ustanovljenje rokovah platežnih.

§. 6. Ured stolični (kotarski) ima uslied toga pozvati preda se tužene obvezanike, da glavom dodju. A baš i onda, ako bi miesto istih došao na ročište razpravno punomoćnik, imat će ured stolični (kotarski), ako to to svèrha naložene mu zadaće (§. 5) iziskuje, usilnimi, političkim vlastim podieljenimi sredstvi, ako se t. j. obvezanici krate, primorati ih, da glavom na razpravu dodju.

§. 7. Ako likvidnosti pritužene tražbine postoji presuda pravomoćna ili nagoda kriepostna, tad će se zadaća ureda stoličnoga (kotarskoga) stezati jedino na to, da pokuša nagodu o rokovih, uz koje da se izplati tražbina pritužena.

Ova nagoda ima se podnieti vlasti županijskoj (okružnoj), da ju potvèrdi.

§. 8. Ako nagoda o rokovih pred sudom stoličnim (kotarskim) nepodje za rukom, tad će vlast županijska (okružna), ako su i na koliko su u presudi ili u prijašnjoj nagodi, o likvidnosti pritužene tražbine, sklopljenoj, ustanovljeni jurve rokovi platežni, po mieri ustanovljenih tih rokovah dozvoliti ovèrhu. Ako u presudi ili u nagodi, o likvidnosti pritužene tražbine sklopljenoj, u obće nisu rokovi platežni ustanovljeni, ili barem nisu ustanovljeni glede svekolike tražbine, koju tko po §. 2. naredbe ove zahtieva, imade tad vlast županijska (okružna) postupati po §. 15. naredbe ove.

§. 9. Ako se likvidnost pritužene tražbine neosniva ni na pravomoćnoj presudi a ni na nagodi kriepostnoj, tad valja prije svega pokušati, da se likvidnost ova priznade prijateljskim ugovorom, u kojem će sadèržani biti i platežni rokovi, koji obvezanikom dozvoljeni budu.

§. 10. Nesmije se ostaviti uviet, da će obvezanik, zanemarivši jedan platežni rok, izgubiti rokove sliedeće; ali za to bit će nemarni platilac dužan, od dospiele rate namiriti zakonite kamate sadocne, proračunane od dana dospietnoga.

§. 11. Ako u slučaju §. 9. prijateljski ugovor nepodje za rukom, imat će se ureda radi činiti potrebita izvidjanja, za da se rieši likvidnost i da se ustanove rokovi platežni.

Uredi stoličui (kotarski) imadu u obziru toga izvidjanja pred očima imati, da likvidnost tražbine prosudjivati treba po postojavših zakonih urbarskih i po propisih cesarskih patentah od 2. ožujka 1853. (38—42 dèrž. zak. lista), i da pri ustanovljivanju rokovah za izplatu valja i braniti pravo niegdašnje zemaljske gospode, a i pravedan obzir imati na to, da imovina i gospodarstvo obvezanikah neudari u nazadak, i da isti postojano mogući budu davati, što su po zakonu davati dužni. (Konac sliedi.)

Oglas.

Štatuti austrianske narodne banke sadèržavaju o zastupanju bankovnoga društva sliedeće propise:

„§. 5. U bankovnim poslovima vodit glas vlastni se samo oni akcionari, koji su u biljež-kama banke navedeni sa svojim imenom kao akcionari i mogu se izkazat o propisanom posiedu broja akciah, koi se ima svake godine od bankovne direkcie naviestit.“

„§. 22. Bankovno družtvo zastupa odbor i direkcia.“

§. 23. „Kod ovoga zastupanja mogu udioništvovat samo oni akcionari, koji su austrianski podložnici. Napose od toga se izključuju oni, o imetku kojih naredjen je stiečaj (saziv vierovnikah), ili koji su zakonima proglašeni za nesposobne pred sudom polagat valjano sviedočanstvo.“

§. 24. „Bankovni odbor ima sastojat iz sto sučlanovah.“

§. 25. „Oni akcionari sučlanovi su odbora, koji po izkazu akcijske knjige, šest miesecih prije i kad će se sazvat odbor, imeju najviši broj akciah.“ (Ove akcie moraju dakle glasit na ime dotičnog akcionara 1 od 1. siečnja 1857 ili prije datovane biti.) Kod jednaka broja odlučuje priašnji broj lista u akcijskoj knjizi. Samo posiedovanje akciah pako ima se jedan miesec pred skupštinom kod banke izkazat depozitiranjem ili vinkuliranjem.“

„§. 27. Svaki član izbora može doći samo glavom a nemože se dati zastupat opunovlašćenikom i ima kod viećanjah i odlačivanjah, bez obzira na manji ili veći broj akciah, koje mu pripadaju, baš ako bi i u više svojstvah kod razpravah udioništvovao, samo jedan glas.“

Da se tim laglje postić uzmogne, da broj od **sto** sučlanovah uzbade u dojdućoj skupštini, pozivaju se ovim sva ona gospoda akcionari, koji imaju barem **pet** akciah i žele postat odbornicima, da ako se uslied prednapomenutih ustanovah zato sposobni, tu svoju nameru čim prije i to najdulje do 14. studenoga t. g. dadu na znanje kratkim pismom upravljenim na bankovnu direkciu u Beču.

Po izmaku ovoga roka dobit će odmah posebni poziv sva ona gospoda, koja su se prijavila i to po onim redom, koi je naznačen brojem akciah, u posiedstvu kojih nahode se pozvana gospoda akcionari. Ovim posebnim pozivom umoljavaju se isti, da po propisu najdulje do 12. prosinca 1857 polože svoje akcie.

Oglas popisa odbornikah tada će odmah neodvlačno sliedovat.

U Beču dne 15. listopada 1857.

Pipitz,
bankovni nastojnik.

Benvenuti,
zastupnik bankovnoga nastojnika.

Sina,
ravnatelj banke.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dozvolilo je za tri godine godišnju podporu od 10.000 for. sr., da se kupuju slike od slavnih domaćih i stranih umietnikah za Belveder.

— Nj. veličanstvo kraljica gèrčka prispiela je 14. t. m. u 1¼ sata po podne u Išl.

— Dne 16. listopada prispeo je iz Tèrsta pèrvi tovar robe sredstvom bečke savezne železnice. Tereti su odmah skinuti u c. k. velikoj carinari. Na molbu Tèršćanah dozvolilo je popečiteljstvo tèrgovine, da se spusti taksa za svu robu, koja železnicom u Tèrst dolazi ili odatle odlazi, po 1 kr. od cente.

— Austrianske novine javljaju iz pouzdanog izvora, da se akcie galičkih, hèrvatskih, sapadnočeskih i koruških železnicah prije svèršetka godine 1859. zaista izdati neće.

— C. k. vojništvo mierništva viežba se blizu Kremsa i otima poljske šanceve lagumom od pamuka, koi je za taj posao bolji nego prah.

— Iz Erdelja čuju su zli glasovi u pogledu berbe. Grožđje je većom stranom promèrzlo i malo se daje upotrebiti.

— Od 1. studenoga upotrebljavat će se u Beču mliekomier za mierenje mlieka, da se kupci nevaraju dolivanjem vode.

Sèrbia.

Beograd 11. rujna. Čitamo u večernjem listu br. 234. peštanskoga Lloyda sliedeći dopis: Ovdašnji načelnik policie ušao je u trag niekoj preti životu kneza upravljenoj uroti, u koju su jako zapleteni nieki veliki dostojanstvenici. U varoši nitko nije na zlo ni mislio, kad al 9. t. m. jedan savietnik, koi se iz savieta kući vozio, niekadašnji popečitelj unutarnjih dielah R. D. kod kasarne obustavljen i tamo pod nadzor stavljen bude. Istoga sata bude i topčiderski carinik Mèrcailović ovdie u jednoj gostionici uhvaćen i zatvoren. U Smederevo otide taj dan jedan oficir sa 12 momakah, da dovede savietnika P. J., bivšega popečitelja financie, koi se tamo u berbi nalazaše, prozvan zbog svoga rusoljubiva mišljenja imenom Baća ili Baćuško. Ravnim načinom učinjena su taj dan zatvaranja u Kragujevcu i drugim miestima.

Pèrve tri osobe okovane su u gvoždje i zatvorene pri podvostručenoj straži u vojničkoj bolnici. Nadjena su pisma, koja, vele, bez svake sumnje zasviedočavaju, da se je namieravalo Nj. svietlost potajno ubiti, ali nije poznato, kojom prilikom, po svoj prilici na današnji rodjeni dan kneżev. Prije nego što su ta zatvaranja preduzeta, pojavio se je bio u večer toga dana požar blizu kneževskoga stana. Po tome se su-

di, da su nieki urotnici mislili, da će knez sám ići na požar, i da bi tada na njega napali; sutra dan u večer izgorelo je na kalimegdanu 35—40 velikih plastovah siena, koje je pripadalo pošti i privatnim osobama. Srećom je duvao vietar proti gradu, te požar nije mogao čaršiu da dohvati, inače bi bila sva izgoriela. I ovaj požar misli se, da stoji u savezu s urotom, da bi time narod i policiu zavarili a medjutim svoj plan u dielo priveli. Čini se, da je ta strašna kriza svoj konac postigla, jer sve ide svojim običnim poslom, kao da ništa nije ni bilo.

Cèrnagora.

Svetovidu pišu sa Cetinja od 5. listopada Sinovi nahie Vasojevića, koji su, kao što smo već javili jedanput kroz ove novine, za svoju unutarnju nezavisnost i samostalnost potocima kèrv lili i polje kvasili, sada su napadnuti od barbarskoga polumiesesa na novo s namierom javljenom Vam.

Mismo se istina nadali, da će mudra i odvažna preduzeća našega gospodara kneza Danila izpasti sretno za Vasojeviće i u miesto kèrvavoga rata mirno poravnanje svih zadjevicah doprinieti, ali ipak neka sumnja uznemirivala je nas, poznavajući upotrebljenje pravičnih mierah pravde muslomanske.

Sva je prilika i tako će biti da je paša pristao na ugovore mira, koje je knez Danilo savietovao Vasojevićima, i kojima poslao je naročno svoga sekretara, da u sporazumljenju drugih evropskih konzulah obrate pašu da pristane na iste.

Dobrovoljacah, za koje nije se do sad znalo od strane cèrnogorskog kneza podanikah bilo je preko 2 hiljade, koji su otišli, da stradajućoj za otačbinu i slobodu braći svojoj i po vieri i narodnosti rodnoj, svakom silom pomognu. No sva sila i traktiranje nebi ih zadobilo, baš da su znali i postradati da ne budu preporuke kneza Danila, da pod svaki način glede primiriti se i caru carevo dati.

Danas kad sam gotov bio za poslati moj članak, prispije g. sekretar knežev Dellarue, koi kaže da je paša izamski obećao da će svome caru predložiti te ugovore, t. j. da će Vasojevići carski danak davati ali sudu turskom nigda pokoravati se niti ga izmedju sebe tèrpeti. Vojska se jedna od druge odmakla 4 sata. Vasojevićah sa dobrovoljcima cèrnogorskim ima 4 ½ hiljade a Turakah nema no 4 hiljadah. Arbanasi odkazali su paši da se oni ne biju sa braćom svojom. A kad bi prilika bila onda bi vidio, proti koga nas pozivaš odgovorili su. Ako potvèrdjenje nedodje onda prije 15. danah nemogu se pobiti. No paša je obećao da će car njegov te ugovore primiti. Predvoditelj poslanikah bio je vasojevićki pop Zaharia, čoviek mlad, ali razuman i junak. On je odvažno paši rekao da ako će na ta uslovja pristati, primaju je, jer u protivnom slučaju, mi nečekamo no 10 danah odgovora, a onda — čekaj nas."

— Turci Korieniči, koji su Grahovljane dosta putah napadali, i pljačkali im stoku i čega so dovate, ovo danah naskoče na Grahovljane i opale im i opliene 15 kućah. Grahovljani, koji su svaki put knezu Danilu njihov grabež i barbarski napadaj javljali, javiše i sada. Knez Danilo ovo je uviek konzulima dostavljao nadajući se viditi posliedice povoljne. Ali odziva nenadjoše njegova dostavljanja. Zato sada uslied ovoga dogadjaja bojeći se strašnog ukora i proklinjanja potomstva pravednoga suda pravde kao i umierenosti političnoga rekne Grahovljanima, da čine kako znaju i da se brane po starinski, pa kome bog i sreća dade. Oni su se pobili i već se razdvojili. Kako čujemo, nije im krivalo, sigurno su slano sve na jeden mah platili i vratili im žao za sramotu. Ali što tko traži, to i nadje, zlo činiti a dobrom se nadati nije u običaj nšlo.

Cetinje 9. listopada. Što se tiče Korieničah i Grahovljanah, oni se i sada biju, dakle nisu se razdvojili, kao što sam mislio i Vama po čuvenju javio Što će biti s tim, vidit ćemo. Poslo je niekoliko Cacah kradomice u pomoć. Cèrnogorac da vidi, da mu braća stradaju, a u pomoć da im nepodje — biti nemože. I kao što riba bez vode nemože da živi, tako nemože ni Cèrnogorac bez rata živiti — kad je rat.

U sriedu 5. listopada 4½ sata u večer čula su se kod nas dva velika potresa, tako da je s vratima zadèrmalo kao rika čoviečanska. Vlada gradi na rieki Cèrnojevića most i ovaj će skoro biti gotov.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 19. listopada. Uvieravaju, da je osudjenom Doineau-u odpuštena robija. — Po lag „Pays-a" Campbell je stopram 11. rujna otišo bio u Allahabad.

Kodanj, 19. listopada. Kraljevskim otvorenim pismom datovanim: Glücksburg 19. listopada sazvano je dèržavno vieće.

Petrograd, 19. listopada. Ovdie je izišlo službeno očitovanje toga sadèržaja, da se samo Anapa, Suhumkale i Redutkale na aziatskoj obali cèrnoga mora imaju otvorit inostranim brodovima; no i za tamo potreban je podpis ruske nadzorne vlasti.

Mletci, 19. listopada. Veliki nedavno prometu otvoreni most, koi obe pokrajine Padovu i Palesinu skapča, dobio je ime most Jelisavin.

Tèrst, 20. listopada. Jučer poslie podne u 1 sat 9 minutah pojavio se je ovdie lagan, valovit potres.

Milan 19. listopada. „Gazzetta uffiziale di Milano" javlja: Nj. c. visost g. nadvojvoda generalni gubernator s nova dozvolio je 13 političkih biegunacah bezkazneni povratak u njihovu domovinu.

U Bruselju bili su se od 16. t. m. rasprostranili uznemirujući glasovi o stanju zdravja Nj. veličanstva kralja. „Indépendante Belge" može uvierit, da je Nj. veličanstvo podpunoma zdravo i da nije ni časka obolelo bilo.

„Journal de Bruxelles" javlja, da će se komori pèrvoga dana predstojeće sesie u prestolnom govoru službeno prijavit, da je Nj. visost vojvodinja brabantska trudna. Očekuju — donosi imenovani list — da će Nj. visost rodit o proliecu.

Književne viesti.

G. J. Sundečić razpisuje u „Glasniku Dalmatinskom" od 6. listopada predbrojenje na knjižicu pod naslovom: „Cvieće ili pokusi u narodno-liričkom pievanju." U sve biti će 20 takovih piesmicah, koje je on skoro sve u „Glasniku Dalmatinskom" već na svietlo izdao. Sva knjižica iznosit će 3 i ½ štampana tabaka na običnoj osmini; a sve rečene piesmice biti će štampane na jednoj strani s ćirilicom a na drugoj s latinicom, da bi ih i jedna i druga strana našega puka čitati mogla. One će takodjer biti naštampane na prekrasnoj hartii i u plemenitom izdanju i zapadati će samo 15 krajcarah. Predbrojenje traje do 1. prosinca o. g. Svaki radoljub može biti skupitelj. Dvadeset predbrojnikah prima se u neplaćenom pismu a niže pak od dvadeset u plaćenom, i to od onih na koje nebude neposredno upravljen ovaj poziv. Imena predbrojnikah neće se pečatati. Presudu o vriednosti ovih piesmicah ostavlja spisatelj da izreče svaki umietni naš književnik, premda veli one nisu drugo nego sićušni odlomci od buduće, može biti mnogo obilatije kite. U ostalom ljubavi naroda našega one se žarko preporučuju.

— Iz tiskarnice braće Battarah izišao je ovih danah poziv na predbrojenje na knjigu poznatog i vriednoga našega spisatelja Marka Antuna Vidovića. Ova će knjiga sadèržavati tri izvorna dramatična diela na talianskom jeziku; pèrvo pod naslovom: „Nepomuceno Orsino", tragedia u pet činah; drugo: „Il Re che non ha danari da pagar l' Oste" (kralj, koi nema novacah da isplati kèrčmara), vesela gluma u jednom činu; i treće: „Le sconsiliatezze in Amore" (nerazboritosti u ljubavi), karakteristična gluma u četiri čina, koju isti spisatelj ima i u našem jeziku napisanu. Ko skupi sedam predbrojnikah, imati će jednu knjigu na poklon. Sva tri ova komada vezana u jednoj knjizi zapadati će jeden forint. Mi ovu knjigu toplo preporučujemo našim domorodcima, koji su još u takovom položaju da moraju uzajamno podpomagati jedna i druge književnost radi boljega promicanja i sloge. (G. D.)

Za priatelje engleskoga jezika.

Podpisani, koi temeljito podučavanje u engleskom jeziku (svojem materinskom jeziku) podieljuje, želi popunit još niekoliko satih. Pobližje u varmedjskoj ulici br. 83. u 1. Katu.
Henry Álbin.

Bečka burza

dne 21. listopada 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . za 5%	80⅜
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	81½
dto . . . . » 4½%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	319
» » » » , 1839, » 100 »	136¾
» » » » » 1854, » 100 »	106⅜
Bečko-gradski banko . . . . . . za 2½%	
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	957
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	578¾
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	275½
dto dto s plaćanjem na rate	
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1710
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejevičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . , » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr.-dunav. parobrodarstva po 500 »	526
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	200½
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	200
Tisna željeznica . . . . »	200
Lombardezko-mlietačka željeznica . . »	229

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	106¼
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	153
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	104¾
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	77¼
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	104½
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-15
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	103⅝
Marseille za 300 frankah . . . . »	
Pariz za 300 frankah . . . . »	123½
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	265½
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	8½
Srebro od 15. rujna	5½

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. kr. lutriji u Beču izvučeni su dne 17. listopada sliedeći brojevi:

64, 75, 68, 76, 19.

U c. k. lutrii u Gradcu izvučeni su dne 17. listopada sliedeći brojevi:

37, 30, 85, 38, 22.

Bližnje vučenje bit će na obih lutrijah 31. listopada.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 17453-4027 (VI.—78) (3—3)

Konkurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte sind zwei Zakmardische Stiftungsplätze in Erledigung gekommen.

Auf einen dieser Stiftungsplätze haben aus der Stadt Kreutz gebürtige Jünglinge, auf den zweiten aber Verwandte des Stifters, in Ermanglung solcher sonstige, vorzugsweise adelige Jünglinge Anspruch.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenzgesuche sind mit dem Taufscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung, und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen über die letztverflossenen zwei Studiensemester, dann dem Frequentationszeugnisse für das laufende Semester, ferners bei Inkompetenzsetzung für den ersten Stiftungsplatz mit der Nachweisung der Zuständigkeit zur Stadt Kreutz, für den zweiten mit der Nachweisung der Verwandtschaft nach Umständen des Adels- im ersten Falle bei dem Stadtmagistrate Kreutz, im zweiten bei der Studiendirektion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 15. November l. J. einzubringen.

Zur Aufnahme ins Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der 1. Gymnasialklasse sei, und das 12 Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 3. Oktober 1857.

Nr. 14,626-448 (Fin.—49) (3—2)

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume wird zu Folge Erlasses der hochlöblichen k. k. Finanz Landes-Direktion vom 1. Oktober 1857 Z. 13232 bekannt gemacht, dass der k. k. Tabakverlag in Ogulin im Wege der öffentlichen Konkurrenz mittelst Ueberreichung schriftlicher Offerte dem als geeignet erkannten Bewerber, welcher die geringste Verschleiss-Provision sich bedingt, verliehen werden wird.

Dieser Verschleissposten welcher mit Einschluss des Kleinverschleisses bisher einem jährlichen Bruttoertrag von beiläufig 14431 fl. abgeworfen hat, hat seinen Bedarf an Tabakmateriale aus dem k. k. Verschleissmagazine in Agram zu beziehen, und es sind demselben die Tabakkleinverschleisser zu Ogulin, Plasky, Ostaria, Gomirje, Generalski stol, Vaganaz, Tersić, Primislje, Josefsthal, Otok, Zdenac, Dubrave, Modruš, Dresnica, Thouin zugewiesen, wobei die Finanzbehörde berechtigt bleibt, jede ihr angemessen scheinende Veränderung vorzunehmen, ohne dass der Verleger deshalb einen Anspruch auf irgend eine Entschädigung erlangt, dagegen bleibt dem Verleger unbenommen, dieses Geschäft jederzeit drei Monate vorhinein aufzukündigen, welche Aufkündigungsfrist, wenn nicht wegen eines Gebrechens die sogleiche Entbebung vom Verschleissgeschäfte nach den bestehenden Vorschriften einzutreten hat, auch der Finanz-Verwaltung vorbehalten wird.

Für dieses Verlagsgeschäft wird eine Provision von zehn Perzent von dem Grossverschleiss-Preise des aus dem Tabakmagazine abgefassten Materials verabfolgt und zugleich der Gewinn aus dem eigenen Kleinverschleisse zugestanden.

Nur die Provision vom Magazinspreise des Tabakes hat den Gegenstand des Anbotes zu bilden. Den zugewiesenen Trafikanten sowie den Konsumenten im Grossen, hat der Verleger das Tabakmateriale um den Magazinspreis gegen baare Bezahlung zu verabfolgen, und bezieht hievon die ihm zugestandene Provision, welche gleich bei der Abfassung des Tabakes von dem entfallenden Magazinspreise zu seinen Gunsten abgerechnet wird. Der Verleger hat das Tabakmateriale aus dem Tabakmagazine um den Magazinspreis gegen baare Bezahlung zu beziehen, demselben steht jedoch frei, nach Massgabe des unangreifbaren am Lager zu haltenden Tabakmaterials einen Materialkredit anzusprechen, in welchem Falle er die im gleichen Betrage entfallende Kaution entweder im Baaren oder in Staatspapieren nach dem festgesetzten Werthe vorläufig zu erlegen hat, und bis zur Einräumung des beanspruchten Materialkredites das benöthigte Tabakmateriale baar bezahlen muss.

Der Verleger ist ferner verpflichtet, einen nach dem bisherigen Material-Absatze zu berechnenden zweimonatlichen Tabakmaterial-Vorrath stets unangreifbar am Lager zu halten. Die Bewerber um den gedachten Tabak-Verschleissplatz haben den Betrag von 100 fl. CMz. als Reugeld bei einer k. k. Steuer- oder Gefällskassa zu erlegen und die diesfällige Kassaquittung oder aber diesen Betrag im Baaren dem gesiegelten und mit 15 kr. gestempelten Offerte anzuschliessen, welches längstens bis zwanzigsten November 1857 zwölf Uhr Mittags bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume einzureichen ist, indem auf später einlangende Offerte keine Rücksicht genommen wird. Diese Offerte sind nach dem am Schlusse beigefügten Formulare zu verfassen, und es sind denselben folgende Nachweisungen beizulegen:

a) die Kassaquittung über das erlegte Reugeld oder der baare Geldbetrag;
b) das Zeugniss über die erlangte Grossjährigkeit;
c) das obrigkeitliche Wohlverhaltungs-Zeugniss.

Das Reugeld wird jenen Offerenten, welche nicht Bestbieter bleiben, nach geschlossener Konkurrenz-Verhandlung sogleich zurückgestellt, dagegen jenes des Bestbieters, welcher das Tabakmateriale gegen baare Bezahlung abfassen zu wollen sich erklärt bis zur Abfassung des vorgeschriebenen unangreifbaren Tabak-Vorrathes zurückbehalten, oder im Falle derselbe eine Tabakmaterial-Kreditirung in Anspruch nimmt, in seine Kaution eingerechnet.

Sollte der Ersteher die Geschäftsführung innerhalb längstens acht Tagen von der Bekanntmachung der Annahme seines Offertes anzutreten unterlassen, so wird der Grossverschleissposten als erledigt betrachtet, und das erlegte Reugeld eingezogen. Letzteres findet auch dann Statt, wenn der Ersteher erklärt, von dem Anbote freiwillig zurücktreten zu wollen.

Offerte, welche die vorgeschriebenen Eigenschaften nicht haben, oder unbestimmt lauten, werden nicht berücksichtigt.

Bei gleichlautenden Offerten wird die Entscheidung der kompetenden Behörde vorbehalten.

Ein bestimmter Ertrag wird um soweniger zugesichert, als keine wie immer geartete Entschädigung oder Provisions-Erhöhung nachträglich stattfinden kann.

Ueber die mit diesem Verschleissgeschäfte verbundenen Obliegenheiten und Rechte kann Jedermann bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume im kurzen Wege die Belehrung einholen.

Von der Konkurrenz sind jene Personen ausgeschlossen, welche das Gesetz zum Abschlusse von Verträgen überhaupt unfähig erklärt, dann jene, welche wegen eines Verbrechens, wegen Schleichhandel oder einer Gefällsübertretung, insofern sich dieselbe auf die Vorschriften über die Monopols-Gegenstände beziehen, ferner wegen eines Vergehens gegen die Sicherheit des gemeinschaftlichen Staatsbandes der öffentlichen Ruhe oder des Eigenthums verurtheilt, oder nur wegen Mangel an Beweisen losgesprochen, endlich Verschleisser von Monopols-Gegenständen die vom Verschleissgeschäfte strafweise entsetzt wurden, und solche Personen, denen die politischen Vorschriften den bleibenden Aufenthalt im Verschleissorte nicht gestatten. Kommt ein solches Hinderniss erst nach Uebernahme des Verschleissgeschäftes zur Kenntniss der Behörden, so kann die Verschleiss-Befugniss sogleich abgenommen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Fiume den 15. Oktober 1857.

Dojak.

Formular eines Offertes.

Ich Endesgefertigter erkläre mich bereit, den Tabakverlag zu Ogulin unter genauer Beobachtung der kundgemachten Bedingungen, und aller diesfalls bestehenden Vorschriften, und insbesondere bezüglich der Tabakmaterial-Bevorräthigung gegen eine Provision von (mit Buchstaben ausgeschrieben) Perzenten von der Summe des Magazinspreises in Betrieb zu übernehmen, und bitte zugleich um Zugestehung eines Kredites von (oder) und bin bereit das Tabakmateriale jedesmal baar zu bezahlen. Die in der Kundmachung bezeichneten drei Beilagen werden hier beigeschlossen,

Datum

Eigenhändige Unterschrift
Charakter, Wohnort
Von Aussen
Offert zur Erlangung des Tabakverlages in Ogulin.

Nr. 9146 (Izv.—362) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Zu Folge hohen Statthalterei-Erlasses vom 27. v. M. Z. 17647 wird am 29. d. M. um 9 Uhr Vormittags im Gemeindeamte zu Merkopail, eine öffentliche Minuendo-Lizitation zur Hintangabe der nöthigen Herstellungen an der Pfarrkirche, und der Dachreparaturen an dem Pfarrhause in Merkopail abgehalten werden.

Diese Bauherstellungen sind:

I. Für das Pfarrhaus,		
an Zimmermanns-Arbeit mit . . .	193 fl.	37 kr.
II. Für die Pfarrkirche.		
a) An Maurer-Arbeit sammt Materiale mit	538 fl.	13 kr.
b) an Zimmermanns-Arbeit sammt Materiale mit	889 fl.	14 kr.
c) an Tischler-Arbeit sammt Materiale mit	53 fl.	25 kr.
d) an Schlosser-Arbeit sammt Materiale mit	10 fl.	36 kr.
e) an Spengler-Arbeit sammt Materiale mit	24 fl.	30 kr.
f) an Anstreicher-Arbeit sammt Materiale mit	39 fl.	20 kr.
veranschlagt.	1555 fl.	18 kr.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse, so wie das technische Ausmass, und die Kostenüberschläge können von nun an bei dieser k. k. Comitatsbehörde, und am Tage der Lizitation beim Gemeindeamte Merkopail eingesehen werden.

Zu dieser Lizitation werden die Unternehmungslustigen mit dem Beifügen eingeladen, dass das von jedem Lizitanten zu Handen des Lizitations-Commissärs zu erlegende 5% Vadium des Ausrufsbetrages der Ersteher auf die mit 10% des Erstehungsbetrages zu leistende Kaution zu ergänzen haben wird; — den übrigen Lizitanten hingegen das erlegte Vadium nach geschlossener Lizitations-Verhandlung rückgestellt werden wird.

Allfällige schriftliche Offerte sind auf einem 15 kr. Stempelbogen zu verfassen und längstens bis 29. d. M. 8 Uhr Vormittags beim Gemeinde-Amte Merkopail einzureichen; Dieselben haben den Anbotsbetrag mit Buchstaben deutlich angesetzt zu enthalten, sind mit dem 5% Vadium des Ausrufspreises zu belegen, und haben den Vor- und Zunamen, Charakter und Wohnort des Offerenten, so wie die Klausel, dass der Offerent sich den Lizitationsbedingnissen unterwerfe, klar ausgedrückt zu enthalten.

K. k. Comitats-Behörde
Fiume am 15. Oktober 1857.

Br. 573 (DS—95) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane glavarstva glavnog grada Zagreba ovim se do javnog znanja stavlja, da će se dne 26. listopada t. g. u 9 satih u jutro u gornoj Ilici pod br. 750 u stanu g. Franje Langa, radi dužne carske pristojbe 43 fr. 30 kr. sr. i plenitbenih 1 fr. 20 kr. troškovah raznověrstno pokućtvo i posteljina uslied zaključka od 23. rujna t. g. br. 4039 putem javne dražbe za gotove novce razprodati.

U Zagrebu dne 20. listopada 1857.

Načelnik
Kamauf.

Br. 573. (DS.—96) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane glavarstva glavnog grada Zagreba ovim se do javnog znanja stavlja, da će se dne 26. listopada t g. u 3 sata poslie podne u Tuškancu na dobru odvetkah Radičević u stanu pako gosp. Dr. Valentina Suppana radi dužne carske pristojbe 15 fr. 21 kr. zatim plenitbenih 1 fr. 20 kr. troškovah jedna krava na 30 fr. procienita, uslied zaključka od 23. rujna 1857. br. 4039 putem javne dražbe za gotove novce prodati.

U Zagrebu dne 20. listopada 1857.

Načelnik
Kamauf.

Br. 868 p. (Izv.—360) (3—1)

Izrok dražbe.

C. k. kot. ured Pisarovina kao sud daje na znanje, da je na molbu baštenikah pokojnih suprugah Janka i Amalie Gërdašića iz Kupinca javna i dobrovoljna prodaja nepokretnostih sastojećih u jednoj dèrvenoj kući za obitavanje, zatim gospodarstvenih stanjah u livadah, oranicah i šumah sve na 1535 fr. sr. procienjenih i u obćini i miestu Kupinec ležećih, zatim svakojakog blaga kao kravah, volovah, konjah itd. dozvoljena i za obděržavanje takove rok na dan 6. studenoga 1857 u 10 satih prie podne na licu miesta u Kupincu opredieljen. Kamo se svi kupiti želeći uljudno pozivlju. Uvieti dražbeni mogu se u pisarni tog suda svako doba uviditi i saznati.

Pokupsko dne 13. listopada 1857.

Balog.

Nr. 6013 c. (DS—115) (3—2)

Edikt.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram wird zur öffentlichen Kenntniss gebracht: Es seien über Einschreiten des Herrn Joseph Papeš unter Vertretung des Herrn Adv. Leop. Šram zum Vollzuge der über das Gesuch de praes. 14 Mai 1857 Z. 3098 unterm 29. Juli l. J. gegen Herrn Gregor Tandarić, wegen schuldigen Betrages pr. 400 fl. CMz. c. s. c. bewilligten und bisher nicht durchgeführten Feilbietung des gegnerischen, an der Save-Strasse zu Agram Nr. 578 und Bruch gelegenen, auf 15144 fl. CMz. gerichtlich geschätzten Hauses, die neuerlichen Feilbietungs-Termine, und zwar der erste auf den 10. Dezember 1857 der zweite auf den 11. Jänner 1858 jedesmal um 9 Uhr Früh im Rathssaale dieses k. k. Landes-Gerichtes mit dem Beisatze anberaumt worden, dass das zu veräussernde Haus bei dem ersten Termine nur um, oder über den Schätzungswerth, bei den zweiten hingegen auch unter demselben hintangegeben werden wird.

Weiters wird bemerkt, dass die Collizitanten ein 10% Vadium des Schätzungswerthes zu Handen der Feilbietungs-Commission alsogleich zu erlegen verpflichtet bleiben, und dass der Käufer die auf dem Hause pfandweise versicherten Schulden, soweit der Kaufschilling reicht zu übernehmen, oder sich mit den versicherten Gläubigern abzufinden habe. — Endlich werden alle jene, wel-

che ungeachtet keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher ein Hypothekarrecht auf das Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, das dieselben bis zum Verkaufe des fraglichen Hauses sogewiss ihre Forderungen bei Gericht anmelden, als widrigenfalls sie sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch, wenn der Kaufschilling erschöpft werden sollte, ausgeschlossen werden müssen.

Das Schätzungs-Protokoll, der Grundbuchs-Extrakt, und die Lizitationsbedingnisse können bei Gericht eingesehen werden.

Agram am 7. Oktober 1857.

Klobučarić. Jović.

Br. 2573 p. (Izv.—364) (2—2)

Oglas dražbe.

Dne 30. listopada t. g. u 10 satih prie podne obdèržavat će se u uredskom stanju c. k. kot. ureda pakračkog javna dražba, u kojoj će se sabiranje občinskog nameta od vina, pive i rakie, zatim od siecila mesa u obćini Pakrac i Buč od 1. studenoga 1857. do zadnjeg listopada 1858. najviše obećajućem prepustiti.

Svaki dražbenik imade kanciu od 100 fr. položiti.

Uvieti dražbeni mogu se kod dole podpisatog c. k. kot. ureda kao i kod obćinskog ureda u Pakracu i Buču u navadnih uredskih ureh uviditi.

C. k. kot. ured u Pakracu dne 10. listopada 1857. C. k. kot. predstojnik

Šoštarić.

Nr. 2813 c. (Izv.—354) (3—3)

Editto.

L' i. r. Tribunale di Comitato in Fiume rende pubblicamente noto, d' aver ad instanza di Maria Troja accordato il duplice esecutivo incanto per la vendita della porzione di casa in questa città al Nr. 163 nella Contrada dell' arco romano, consistente in una Camera e cucinetta al secondo piano con soffitto, e della porzione di casa qui pure sita al Nr. 150 nel Vicolo dell' arco romano, consistente in un Magazzeno a terrapiano, al primo piano composto da tre camere, cucina, dispensa, e sottoscala col diritto d' ingresso pel portone, e scalla, le quali porzioni di casà sono giudicialmente valutate f. 1925 x. 30 e sono di trascritta proprietà dell' esecutata Francesca V. Sestan.

Per l' incanto da tenersi all' Aula di questo Tribunale furono stabilite le giornate 22. Ottobre e 26. Novembre a. c. dalle ore 9 di mattina alle 12 meridiane coll' avvertenza, che il deliberatario dovrà secondo l' assegno del Giudice assumersi i pesi inerenti in quanto non eccedano l' importo deliberato, — gli ulteriori capitoli d' Asta saranno ostensibili all' Asta medesima, ovvero prima a questo Uffizio di Speditura.

Contemporaneamente vengono tutti quelli, i quali sebbene non abbiano ricevuta una particolare notifica dell' Asta, credessero pure d' aver acquistato coll inscrizione nei pubblici libri un diritto d' ipoteca sullo stabile invitati ad insinuarlo immancabilmente fino alla vendita dello stabile coll' av-

Zur Verhandlung über die gleichzeitig angesuchten Rechtswohltaten wird die Tagsatzung auf den 29. Oktober l. J. um 9 Uhr Vormittags mit dem Bemerken anberaumt, dass hierüber, jenen Gläubigern gegenüber, die solche nicht freiwillig zugestehen sollten, nach beendigter strafgerichtlicher Untersuchung, erkannt werden wird, und dass von dem Gesuche und dessen Beilage, bei diesem Gerichte oder bei dem Massa-Vertreter, Einsicht genommen werden kann.

Zum Vertreter der unbekannten Wechselinhaber ist der Advokat Johann Renaldi ernannt worden.

K. k. Comitats-Gericht

Fiume am 30. September 1857.

(DP—67) (11—8)

Već dne 4. studenoga

bit će vučenje

lutrije od slikah,

od koje 1 srećka stoji samo 30 kr. konv. novca,

a tko kupi 5 srećakah dobit će vèrhu toga još jednu besplatno.

Neupušćajući se u opredieljivanje ciene ovih slikah, neka (p. n.) obćinstvu služi na znanje, da podpisana tèrgovačka kuća nudi dobitelju 1. zgodka za ustup od 10 deset slikah

1000 komadah dukatah (cekinah) u zlatu.

U Zagrebu se mogu dobit srećke kod Andrije Reyleina u dugoj ulici u lutrijskom dućanu.

Nr. 5221 civ. (Izv.—351) (3—3)

Edikt.

Von dem k. k. Comitats-Gerichte Warasdin wird bekannt gegeben, es sei die freiwillige Versteigerung des den minderjährigen Erben der verstorbenen Ebegatten Stefan und Theresia Delimar gehörigen, in der langen Gasse zu Warasdin unter C.-Nr. 210 gelegenen Hauses sammt Hof und Garten im Ausrufspreise pr. 1400 fl. CMz. so wie auch der in die Verlassenschaft des Stefan Delimar gehörigen beweglichen Sachen, als Kleidung, Wäsche, Einrichtungsstücke u. s. w. bewilligt, und zur Vornahme derselben die erste Tagsatzung auf den 16. November, die zweite aber auf den 14. Dezember d. J. und die folgenden Tage, jedesmal Vormittags 9 Uhr in dem genannten Hause angeordnet worden.

Hievon werden Kauflustige mit dem Beisatze verständigt, dass die Lizitationsbedingnisse in der hierortigen Kanzlei eingesehen werden können.

Weil die Versteigerung auf freiwilliges Ansuchen der Eigenthümer erfolgt, so bleibt den auf das zu veräussernde Haus versicherten Gläubigern ihr Pfandrecht ohne Rücksicht auf den Verkaufs-

Br. 712 (Izv.—356) (3—3)

Dražbeni oglas.

U smislu naloga c. k. kotarskog ureda topličkog od 9. listopada 1857 br. 2545 p. podpisato glavarstvo obćine novomarovske daje do obćeg znanja, da će se pobiranje daće od točenja i mesarenja za vrieme od 1. studenoga 1857 do zadnjeg listopada 1858. putem javne dražbe na dan 26. t. m. listopada t. g. ovdie u pisarni obćinskoj u najam dati; svaki natiecatelj imat će prie započete dražbe vadium u ruke glavarstva obćine položiti, koju će zakupnik po dovèršenoj dražbi sa 10% od postignute svote nadopuniti i u ime jamčevine kroz vrieme zakupa u ruke glavarstva obćine bezkamatno ostaviti, vadium ostalih natiecateljah vratit će im se. Početak upitne dražbe na gorepomenuti dan biti će u 10 satih prie podne.

U Novomarofu dne 11. listopada 1857.

Glavarstvo obćine

Vuković.

OGLASNIK.

DP.—93 (2—1)

Razpis natiečaja za narodne predstavljače.

Mlade, dorovite i književno izobražene osobe obojega spola, vješte hèrvatskom iliti sèrbskom jeziku, koje žele posvetit se narodnom kazalištu, poživlju se time, da se u pismima prostim od poštarine čim prije obrate na podpisani odbor navodeći svoje sposobnosti, dobu života i uviete, pod kojima bi se mogle odvažit da stupe u ovdiešnje narodno kazališno družtvo. Osobit obzir uzeti će se na one osobe, koje su već kod kojega god domaćeg ili inostranog kazališta sudielovale. Konačno umoljavaju se sva slavna uredništva tako jugoslavenskih, kao i inih slavenskih a i inostranih slavenske interese zastupajućih listovah da i ona saobće ovaj oglas u svojim štovanim listovima i shodnim načinom izvole podupirat nastojanje podpisanog odbora: da se napokon sastavi jedno jugoslavensko kazališno družtvo odgovarajuće po mogućnosti zahtievima našega vieka, što nebi bilo samo od miestne već i od obćenite koristi za svekolike slavenske narode stanujuće na jugu, koji su žalibože u struci kazališne umietnosti, ove za cielo moguće poluge za razprostranjivanje čistoga narodnoga jezika, boljeg ukusa i uobće duševne izobrazovanosti, tako jako zaostali za ostalom svojom jednoplemenom braćom

U Zagrebu dne 2. listopada 1857.

Odbor upravljajući poslovima narodnoga kazališta.

(Dp.—97) (2—1)

Oglas.

Dne 26. listopada t. g. poslie podne 26. i 27. listopada prie i poslie podne obdèržavat će se na dobru g. Novaka, Preseka zvanom, u županii zagrebačkoj, kotaru vèrbovačkom ležećeg, dobrovoljna prodaja pokretnine, naime: volovi, krave, konji, kola, plugi, brane, lagvi, bednji, škrinje za žitek, vino, žitek, nadalie svake vèrsti pokućtva,

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 23. LISTOPADA 1857. Broj ...

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Cesarski patent od 26. rujna 1857, valjan za Ugarsku, Hèrvatsku i Slavoniu, zatim za sèrbsku Vojvodovinu i Banat tamiški, o načinu, kako se likvidirati, ponovčivati i istierivati imadu one nenamirene još daće, koje proizviru iz razmierjah urbarskih i iz inih razmierjah posiednih, uredjenih cesarskimi patenti od 2. ožujka 1853. (br 38—42 dèrž. zak. lista.)

(Konac.)

§. 12. Zaglavljena razprava ima se odmah podnieti vlasti županijskoj (okružnoj).

Ova će vlast nagodu, o likvidnosti i o platežnih rokovih sklopljenu, još jedanput prosuditi i potvèrditi, ili pako narediti, da se razprava popuni, u koliko to potrebito bude.

Proti uzkratjenoj potvèrdi nagode bit će svakoj strani dopušten utok na političko načelstvo zemaljsko; a ima se utok ovi za četèrnaest danah, računajući od dana dostavljene odluke, predati uredu stoličnom (kotarskom) pismeno ili ustmeno.

Dok utok ovi nebude riešen, neće nijedna stranka moć odstupiti od nagode.

§. 13. Ako nagoda o likvidnosti nije pošla za rukom, imat će vlast županijska (okružna) o tom po postojećih zakonih presudu izreći u pèrvoj molbi, i to, ako se pravo tražbine pobija, putem privremenstva (provisoriuma).

Ako glede rokovah plateżnih nije pošla za rukom nagoda, imat će i o tom presudu izreći vlast županijska (okružna).

§. 14. Daće još nenamirene imadu se, ako presuda bude izrečena, svakiput ponovčiti, i to po cienah, koje su za daće od pritužene kategorije ustanovljene u patentih od 2. ožujka 1853.

§. 15. Za izplatu daćah ovih imade se u pravilu ustanoviti šest polu-godišnjih jednakih rokovah plateźnih. Samo ako iz veličine zaostatakah i iz ostalih dokazanih razmierjah dužnika, na daću obvezanoga, bude jasno, da on ni za goripomenutih šest polu-godišnjih plateżnih rokovah nije kadar duga platiti, a da se neliši posieda svoga ili da konačno neupropasti sebe ili porodice svoje, moći će mu se za izplatu ustanoviti i dulji rokovi; nego u slučaju ovom bit će ovlašteniku svagda priuzdèržan utok na ministarstvo unutarnjih dielah.

U obziru, ako se zanemeri koi rok plateżni, valja ustanova §. 10. naredbe ove.

§. 16. Presuda vlasti županijske (okružne) ima se ovlašteniku pismeno dostaviti po uredu stoličnom (kotarskom).

Dužnikom ima se ista, ako pravo ovlašteniku bude odbijeno, obznaniti putem načelnika miestnoga.

Nego ako dužni budu osudjeni na platjanje, imat će im se presuda, koja za svekolike na platjanje primorane izdata bude u jednom jedinom primierku, osobno u dotičnoj občini pred miestnim načelnikom obznaniti po kojem uredniku od ureda stoličnoga (kotarskoga).

Onih, koji primorani budu na plaćanje, valja prigodom kad se obznanjuje presuda, upitati naročito, dà li sebi i to u kojih točkah priuzdèržaju priziv na političko načelstvo zemaljsko, i ima im se tú jasno i razgovetno kazati, da su dužni odmah pri proglašivanju presude priziv prijaviti, kašnje bo prijavljeni priziv neće imat kriepoati.

Zatim ima im se kazati, da su dužni za 14 danah, od dana proglašenja — nego neračunajući dana toga — utok predati pismeno ili ustmeno pri uredu stoličnom (kotarskom), ali da će se i onda, ako utok nebude predan, samo ako je za dobe prijavljen bio, podnieti spisi političkomu zemaljskomu načelstvu, da odluku izreče.

Da su se ustanovo naredbe ove, koje se odnose na prijavljivanje i predavanje utoka, obznanile dotičnikom, ima se to svagda točno zabilježiti u napisniku proglasnom.

Napisnik proglasni treba da podpišu miestni načelnik i dužnici, na platjanje osudjeni, ili, ako podpis bude uzkratjen, ima se to ureda radi potvèrditi.

§. 17. Ako prijavljen bude utok, imat će se presuda dostaviti onomu, koga utočnici odrede, da ju primi, ili pako onomu, koi je pri podnošenju prošnje medju utočnici imenovan pèrvi. Nego i pojedinim utočnikom mogu se, ako zahtievaju dostaviti izvadci iz presude.

§. 18. Proti odluci političkoga zemaljskoga načelstva, ako presuda vlasti županijske (okružne) nebude potvèrdjena, dopušten je utok na ministarstvo unutarnjih dielah.

Glede proglašivanja odlukah političkoga zemaljskoga načelstva i glede podnošenja utoka proti istim valjeju ustanove, sadèržane u §§. 16 i 17 naredbe ove.

§. 19. Ovlašteniku bit će prosto, utok proti odlukam vlasti županijske (okružne), ili proti odlukam političkoga zemaljskoga načelstva, u koliko ima mu miesta po §§. 15 i 18 naredbe ove, i neprijavivši ga najprije, pismeno ili ustmeno predati pri uredu stoličnom (kotarskom) za 14 danah, računajući po danu dostavljene odluke, proti kojoj se utok upravlja.

Ako je ovlaštenik prijavio za roka toga utok pri uredu stoličnom (kotarskom), imat će se tad, ako rok uzalud mine, podnieti spisi višjemu riešenju.

§. 20. Sve odluke pravomoćne, izrečene u smislu naredbe ove, imadu se i političkim putem izvèršivati polag ustanovah naredbe od 20. travnja 1854 (dèrž. zak. lista br. 96).

Dozvole za ovèrhu imade na pismenu ili ustmenu prošnju onoga, koi pravo imade na tražbinu, podieljivati u pèrvoj molbi vlast županijska (okružna); a i ova prošnja može se predati dotičnomu uredu stoličnomu (kotarskomu).

§. 21. Svi predmeti parnični, tekući kod sudbenih vlastih u obziru tražbinah, koje su predmet naredbe ove (§. 1), imadu se, ako glede njih do današnjega dana nebude izrečena odluka konačno-valjana, odpraviti političkim vlastim, da ih razpravljaju u smislu naredbe ove.

§. 22. Svi podnesci, sve izprave, sva pisma i sve razprave u poslovih, koji su predmet naredbe ove, oproštene su od pristojbah, propisanih u patentu od 2. kolovoza 1850.

Komissie, što ih po mieri naredbe ove čini1e budu vlasti političke, imadu se smatrati kao komissie strogo uredovne.

U Beču dne 26. rujna 1857.

Franjo Josip s. r.

Grof Buol Schauenstein s. r.

Bar. Bach s. r. Grof Nadásdy s. r.

Po previšnjoj zapoviedi:
Ransonnet s. r.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč. Nj. c. visost g. nadvojvoda generalni gubernator dozvolio je da se A. Arrivabene, G. de' Machesi, Trecchi C. de' Marchesi Guerieri Gonzaga, E. Rozelli, I. B. Sereni, A. C. R. Decio, F. Cella, C. Mazzini, A. Ronzelli, Dr. A. Meneghini, L. Ceccato i L. Saggiotti mogu bez kazni vratit u domovinu.

Tèrst, 20. listopada. Jutrašnji podvoz bečki došo je ovamo stopram po 1. uri, jer su kao što čujemo, kod Zagora blizu Celja kola sišla s kolomie.

Sèrbia.

Sèrb. Dnevnik kaže govoreći o posliednjem bogomèrskom zločinstvu i sliedeće: Ljudi, koji su iz Zemuna i iz Sèrbije ovamo dolazili, pripoviedaju za najmljenog ubijcu, da je iz Topčidera kèrčmar, da je na to zlo diele pošao dok je knez na putu bio; da se svraćao na dva miesta kod svojih srodnikah i namieru im odkrivao, pak da su ovi sa drugoga miesta vlasti to javili. Drugi govore opet drugčije. Na svaki način moralo je što biti i to ranije, može biti prije 15—20 danah.

Talianska.

Kr. sardinski dekret u obziru probušenja Monte Cenisa, izišo je. Uslied tog predaje se tehnička uprava indjenirima Grandisu, Grattoni-u i Sommeileru.

Niemačka.

„Schl. Ztg." donosi sliedeći dopis iz Potsdama od 17. listopada.

„U stanju stvarih u obziru na preuzeće kraljevskih funkciah po Nj. k. visosti princa od Prusie još se nije činom ništa promienilo, već potreboća ovoga preuzeća svakim danom, dà, svakom urom silnie zahtieva, da se stvar odluči. Kao što čujem današnjim je danom prošlo onih osam danah, po izmaku kojih ustanovljeno je bilo, da se zaključak učini. Znatno poboljšanje, koje se je pokazalo u stanju bolesti Nj. veličanstva, nije ipak žaliboże još takovo, da bi se taj zaključak dulje odgodit mogao. Što se tiče mnienja dèržavnoga ministarstva osniva se, vele, isto na jednakosti mislih pojedinih članovah. Jučer je isto bilo opet sakupljeno u važnoj siednici. Po svoj prilici riešenje stvari veoma je blizu. Ja sam već bio napomenuo jedared, da Nj. k. visost princ od Prusie samo onda hoće da preuzme kr. funkcie u ime kralja, ako mu ih njegov brat kralj sam neposredno predade. Čini se pako da se dosad još nije povratila tako jasna, podpuna i sasvim nesmetena sviest Nj. veličanstva kralja, da bi isti kadar bio, tako znatni čin izvesti. Tek kod daljeg ojačanja i oporavljenja mogla bi se ista podpunoma i postojano vratit. Podpuna oporava Nj. veličanstva kralja zahtievat će, kao što su, vele, o tom svi liekari jednog istoga mnienja i kako se nemože inače poslie tako teške bolesti ni očekivat, dulje vrieme obdèržavajući bezuvietan mir i podpuno čuvanje od svakoga duševnoga napora. Zato se govori o tom, da bi se moglo dogodit, da će liekari predložit put, možebiti u Italiu, da se željena svèrha podpune oporave kralja tim izvìestnie postigne. Kao što je poznato, kralj je namieravao u prolieće ići u Italiu. Ova namiera, mogla bi se možebiti sada obistiniti, ako još dalje uznapreduje poboljšanje u stanju zdravja kraljeva. U tom slučaju pako neobhodno potrebno bi bilo, da princ od Prusie preuzme podpuno vladarstvo. Kao ovdie tako i u Berlinu vlada ovo mnienje.

Francezka.

Pariz 12. listopada. (Wand.) Car je izdao nalog, da se oviekovieči poraženje Atile g. 451. spomenikom jednim na Atilinom polju kod Šalona (Chalons). Na vèrhu spomenika ima se namiestiti lik Meroveja, kralja Frankah, Etija,

rimskog vojvode, i Teodorika, kralja zapadnih Gotah, koji su upravljali s južnom vojskom. Stan kod Šalona danas je ostavljen od svih vojnikah. Govori se da će se po stečenom u ovom stanu iskustvu vojena teorija, odnoseća se na zapovjedanje i na manuvre veoma promieniti.

— Iz Pariza piše „N. P. Ztg": Poslje mi nije poznato, da li Joahim Murat, unuk kralja Joahima, zaista misli siesti na prestol Rumunah, ili da li se njim stoji veći, koi hoće, da ga posadi na ovaj prestol; svakako uživa kod svoje pohlepe za kraljevskim dostojanstvom udioništvo i podporu ljudih, koji po svoj prilici njemu samomu nisu veoma povoljni. Sva gromada ovdie jošte kao talog ostavšeg biegunstva iz Italie, Ugarske, Poljske i iste Podunavske kliččući pozdravlja Joahima kraljem rumunskim i budući da nemože za kralja svoga izbora ići u borbu i smèrt, čini da se medjutim u stupcima veoma izkoviernih listovah javljaju deputacie iz dunavskih pokrajinah, gdie ima u izobilju svakovèrstnoga smrada, kao da tobož želeći u Paris da mladoga kralja zamole, da dodje u Bukurešt i da siedne na prestol svojih otacah (pluskoni slog). Oci kuće Muratove siedili su istina kao pošteni kèrčmari u Bastide-Frontonnieres-u kod Bahorsa i posluživali su svoje goste s revnostju vriednom pohvale; no sada dozanjemo, da su oci kuće Muratove patriarhalnoj radinosti kèrčmarskoj podali samo s toga, da pod tom izlikom sakriju svoj kraljevsko-rumunski izhod, pošto su pred turskim okrutništvom utekli i u Francuskoj našli utočište.

Rusia.

Petrograd, 14. listopada. „Invalid" pita: Što se može dogodit, ako bi Englesku postigla sudbina, da joj nepodje za rukom „ne pobunu novierníkah, koje očekuje velika kazan" već 200 miliunah dušah, koje zanimaju 450,000 kvadratnih vèrstah prostora, umiriti? U tom slučaju imali bi svakako razloga pitati: „jesu li sile Anglie dorasle predstojećem naporu?" Da bog da, da Engleska, ako nije već prošo pravi čas, „ovu divju, užasnu bunu utaloži!" Mi im želimo sreću za takov čin i bez zavisti gledamo na takove uspiehe. No usudjujemo se dodat još niekoliko riečih: Može li se dopustit, da se ovo veliko miliunima dušah napučeno područje, koje je toli bogato u proizvodima zemlje i obèrta, izgubi za civilizaciu i tèrgovinu i samo zato u stanje nepregledive anarkie stèrmoglavi, što sila Engleske nedotiče da preporodi svoju silu u Indii? Tko će dopustit pomislit na takovu nesreću? No što nemože Engleska, bit će moguće Evropi. Miesto izključnoga gospodstva Engleskę u Indii, moglo bi nastupit evropsko pokroviteljstvo. Onda bi razprostranjivanje civilizacie u Indii bio občenit posao; onda bi mogli s više razlogah nego li engleske novine, koje govore samo o osveti i uništenju buntovnikah, zaključit riečju: „Svèrha krasi diele."

Još pred niekoliko danah izrekla je „Sievèrna pčela" slično osviedočenje u obziru Kitaja. I tu bi morala sva Evropa radit, kad je zato Engleska sama preslaba.

— Ovih danah umro je u Petrogradu proslavljeni knjigotèržac Aleks. Filipović Smirdin. On je smatrao svaku izlazeću knjigu kao narastaj mnoga bogatstva roda, pa je tomu shodno sastavitelje uvažavao i time sebe samoga poštovao.

Azia.

Dopisnik „Times-a" iz Bombaja počima svoje izviešće od 13. rujna s riečima: „Radnjem se, da moga ovo pismo početi u tonu punu nade, nego li što sam zaglavio bio moje predjašnje. Mislim, da je biesnoća oluje popustila." Kolona brigadira Nicholsona — koja je prije poznata bila pod imenom „letuće kolone pendžabske" i uništila je Sealkotske buntovnike — prispiela je kod svoga vodje, koi je u taborište pred njom otišo, onamo dne 14. rujna. Vojska dobila je time pojačanje od 1100 Evropljanah i od prilike od 1400 Sikah. Medju posliednjima nalazi se 2. pendžabska piešačka regimenta sastojeća iz 800 momakah, o kojoj se je jedan izkusni oficir, koi ju je vidio na putu, izrazio s udivljenjem. Isto tako se tamo nahodi jedna hèrpa multanske konjadie, koja je takodjer veoma izvèrstna. Piehota vojske sačinjava sada 4 brigade pod brigadirom Stowarsom, pukovnikom Longfieldom, pukovnikom Jonesom i brigadirom Nicholsonom. Konjadii zapovieda pukovnik Grant a artilerii brigadir Ganbett. U svemu broji tabor pod Delhiom 9700 vojnikah medju kojima ima 4600 Englezah. — Nikada nije se, nastavlja dopisnik, jasnie nego posliednjih 14 danah pokazalo, da prevrat nije nijednoga urodjenika samo od srednje vojničke viestine prouzroči i da buntovnici nemaju vodje, koi bi bio vriedan toga imena. Buntovnici su na nas kao prostota bez zapta, u najboljem slučaju kao nagomilanje regimentah često a koi put i dosta žestoko napadali, ako su bili dobro zaklonjeni, no vazda su te bez svakoga plana činili, iz čega je vidieti, da nemaju vodje.

Izviešćujući dopisnik bitku kod Nujufghura — gdi je Nicholson osujetio nasèrt na obsadno topnistvo — veli: Jakost neprijatelja bila je znatna, ona je sastojala iz momčadi od šest pobunjenih piešačkih regimentah i tri regimente nepravilne konjadie sa 13 topovah. Druga izviešća javljaju, da je sastojala samo iz njekadašnje nemucke brigade i iz kotahskoga kontingenta. — Dopisnik vidio je posliednje pismo, koje su u Bombaju dobili od Sir James Outrama. Bilo je datovano od 1. i 2. a u Allahabadu dovèršeno i dano na poštu. U okolovanje postavljene pripoviedke o nuždi luknovske posade i da je ista molila za uviete od kapitulacie (ovdie je načinio Sir James razlučen znamenje izklika) izmišljotinje su neprijatelja. (U Benaresu znali su medjutim od urodjeničkih viestnikah, da je posada mieseca kolovoza dobivala samo polovicu hrane i da je mislila da će se još jedva jedan miesec moći dèržati.) Havelok pisao je, da će pomoćna vojska na svom putu naići na odpor, no ako samo imala bude mnogo velikih topovah, da će stvar dobro za rukom poći. Kao što je već kazano, Outram došao je 2. u Allahabad. On bi bio mogo još prije onamo prispieti, no čini se, da se je niegdie morao sadèržat, možebiti zato, što je svaku od potočnih štaciah posiestit morao, koje pripadaju dinoporskoj divizii i koje su u pogibelj došle zbog kažnjive nemarnosti generala Lloyda, ali stranom mislim i zato, jer je s početka hoteo da uz Zagru rieku prieko Fyzebada podje u Luknov a poslie se je ostavit morao ovoga plana, jer ga izvest nije bilo moguće. Nu 9. nadao se je, da će biti u Kawnporu. Outram imao je od prilike 1500 Evropljanah kod sebe i tako će se povećat Havelokova vojska barem do 2000 momakah. Topovah manjih ili većih imao je množinu, ali žalibože samo 40 konjanikah. — Dne 28. kolovoza pobuni se razoružana 51. regimenta u Pešavaru. Već sliedeći dan javio je general Cotton u Lahor, da je od 871 momka 785 momakah „zaračunano" (t. j. ubijeno) i da je ostanak po dva i tri od policie i seljakah doveden bio. U Umballahu uskočili su oddieli od 5. i 60. regimente, no bili su progonjeni i 180 ih bilo je ubijeno. 10. regimenta lahke konjadie u Feroporu, od koje je 100 momakah 19. kolovoza uskočilo, činila je prije dobrih usluga protiv buntovnicima i nije se opirala kod razoružavanja; 13 biegunacah pohvatano je u Loodieni i dne 28. obiešeno. U Harazarahu bio je dne 7. kolovoza 41 momak pogubljen a 43 druge, koje je Gholab Singh predao, izgledaju ista sudbinu.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Kodanj, 20. listopada. „Berlinske novine" potvèrdjuju viest „Independance-a" da je danska vlada u holštajn-lauenburškom poslu poslala jednu spomenicu na poslanike inozemstva.

Jakin, 19. listopada. Da se povuku bakreni novci iz okolovanja a izdadu zlatni i srebèrni u jednakoj imenovnoj vriednosti, sklopila je kao što se čuje, papinska vlada zajam od 3 miliuna škudah. Željezničke radnje prema Bolonji započele su se na raznim miestima; no još nema dosta radnikah.

Turin, 20. listopada. U kraljevskoj palači čine se priprave za doček princa Napoleona, kojega dolazak očekuje se početkom mieseca studenoga.

Paris, 19. listopada. Današnji „Moniteur" priobćuje jedno privatno pismo iz Bombaja od 15. rujna. Polag toga nisu se istina u tom predsiedništva pojavile nove pobune, medjutim nije ipak kod domaćih četah vladao dobar duh i zato su iste i razoružane bile. Istočno-indijska kumpania naredila je da se kupi 17.000 kamilah i 9000 slonovah. Iz ovih mierah može se razabrati, da vlada predvidja veoma dugačku vojnu. Predsiedništvo madrasko bilo je mirno, no ipak su se tamo veoma bojali za uzdèržanje mira u dèržavama Nizama.

Srebro od 5. listopada	5⅛fr.
Carski dukati	7⅛ „

Odgovorni urednik: Dr. Demetèr.

SLUŽBENI LIST.

Br. 578 (DS—95) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane glavarstva glavnog grada Zagreba ovim se do javnog znanja stavlja, da će se dne 26. listopada t. g. u 9 satih u jutro u gornoj Ilici pod br. 750 u stanu g. Franje Langa, radi dužne carske pristojbe 43 fr. 30 kr. sr. i plenitbenih 1 fr. 20 kr. troškovah raznovèrstno pokućtvo i posteljina uslied zaključka od 23. rujna t. g. br. 4039 putem javne dražbe za gotove novce rasprodati.

U Zagrebu dne 20. listopada 1857.

Načelnik
Kamauf.

Br. 573. (DS.—96) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane glavarstva glavnog grada Zagreba ovim se do javnog znanja stavlja, da će se dne 26. listopada t g. u 3 sata poslie podne u Tuškancu na dobru odvetkah Radičević u stanu pako gosp. Dr. Valentina Suppana radi dužne carske pristojbe 15 fr. 21 kr. zatim plenitbenih 1 fr. 20 kr. troškovah jedna krava na 30 fr. procienita, uslied zaključka od 23. rujna 1857. br. 4039 putem javne dražbe za gotove novce prodati.

U Zagrebu dne 20. listopada 1857.

Načelnik
Kamauf.

Br. 2797 (Izv.—363) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda križevačkog stavlja se do obćeg znanja, da će se pravo pobiranja obćinskog nameta od potrošarini podvèrženih tiecivah, kao od vina i mesarenja za upravnu godinu 1857-58, t. j. od 1. studenoga 1857. do konca listopada 1858 na sliedeće dane iznajmiti, i to:

1. Za političku obćinu Kalnik dne 26. listopada 1857. u 9 satih pric podne u pisarni obćinskog ureda u sv. Petru.

2. Za političku obćinu Raven, dne 28. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obćinskog ureda u Spiramcu.

3. Za političku obćinu Sudovec, dne 29. listopada t. g. u 9 satih u jutro u pisarni obćinskog ureda u Fincevcu.

Uvieti dražbe mogu se u pisarni ovog c. k. kot. ureda u navedenim satima uviditi.

C. k. kot. ured
U Križevcih 16. listopada 1857.
C. k. kot. predstojnik službeno odsutan
Milčić v. r.
c. k. pristav.

OGLASNIK.

(Dp.—97) (2—2)

Oglas.

Dne 25. listopada t. g. poslie podne 26. i 27. listopada prie i poslie podne obdèržavat će se na dobru g. Novaka, Preseka zvanom, u županii zagrebačkoj, kotaru vèrbovačkom ležećeg, dobrovoljna prodaja pokretnina, naime: volovi, krave, konji, kola, plugi, brane, lagvi, bednji, škrinje, za žitek, vino, žitek, nadalje svake vèrsti pokućtva, naime: kanapee, stoli, stolci, ormari, postelje, posteljina, porculjan, flaše, čaše itd. Kupiti želeći ovi se na liebu uljudno pozivlju.

Novak.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 24. LISTOPADA 1857. Broj 243.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poših̆ljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvėrstbina: 4 kr. sr. od linie za pėrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 2778 pr. (Vl. 81—1)

Oglas.

Prigodom obavljenoga u sliedstvu previšnje odluke od 27. siečnja 1857, zatim ovostranoga oglasa od 20. kolovoza t. g. br. 2218 pr. za godinu 1857 podieljenja nagradah za gojenje konjah, privedeno je na natiecanje za nagrade na natiecalište čakovačko 99 kobilah sa sisajućom ždriebadi i 83 trogodišnje ždriebice, a na natiecalište osiečko 41 kobila sa sisajućom ždriebadi i 9 trogodišnjih ždriebicah, od kojih su nagrade vriednimi pronadjene i nadieljene:

A. Na natiecalištu u Čakovcu:

a. kobila skupa sa sisajućim ždriebetom:

1. Mije Iliaš-a iz Čehovca, občine hodošanske, kotara preložkoga sa 15 kom.
2. Vinceka Vlaheka iz Hodošana, jednakoimene občine, kotara preložkoga sa 5 kom.
3. Jose Malavčića iz Hrastjanah, občine Nedelištja, kotara čakovačkoga sa 5 kom.
4. Ivana Novena iz Perhovca, občine i kotara štrigovskoga sa 5 kom.

b. trogodišnja ždriebica:

1. Valenta Blažekovića iz Čehovca, občine hodošanske, kotara preložkoga sa 10 kom.
2. Lenarda Vidovića iz Gardinovca, občine novakovačke, kotara čakovačkoga sa 5 kom.
3. Franje Vadlja iz Hodošana, jednoimene občine, kotara preložkoga sa 5 kom.
4. Mije Jelšovca iz Čestjanovca, občine Sriedištje, kotara štrigovačkoga sa 5 kom.

B. Na natiecalištu osiečkom:

a. kobila skupa sa sisajućim ždriebetom:

1. Antuna Blatny-a iz Čepina, jednoimene občine, kotara osiečkoga sa 15 kom.
2. Josipa Steinera iz dolnjega grada Osieka sa 5 kom.
3. Petra Blažekovića iz Širokoga polja, občine vučke, kotara djakovačkoga sa 5 kom.
4. Teše Gjingića iz Tenja, občine sarvaške, kotara osiečkoga sa 5 kom.

b. trogodišnja ždriebica:

Mariana Miličića iz Radikovacah, občine i kotara miholjačkoga sa 5 kom.
2. Ferka Grossa iz novoga grada osiečkoga sa 5 kom.
3. Petra Cimmera iz doljnjega grada osiečkoga sa 5 kom., i
4. Ivana Bojera iz gornjega grada osiečkoga sa 5 kom. c. k. dukatah u zlatu.

Što se ovim do javnoga znanja stavlje.

Od predsiedničtva c. k. hėrv. slav. namiestničtva.

U Zagrebu dne 20. listopada 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 22. listopada. Iz Požuna od 20. listopada javljaju, da je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo stanovnicima miesta Breitenbrunn u požunskoj županii, koji su postradali požarom dogodivšim se dne 5. t. m., podporu od 500 forintah najmilostivie darovati i c. k. majora Haardt de Hartenthurm onamo poslati, koi je dne 17. tekućeg mieseca carski taj poklon medju stradalce razdielio i time proizveo očitovanjah najsėrdačnie zahvalnosti i najtopljega blagosivljanja za pomoć, koju je Nj. veličanstvo tako bėrzo najmilostivie podielit dostojalo.

— U kraljevom dvoru slavio se 17. rujna četėrdesetogodišnji dan kad se našao kraljodvorski rukopis. Štatua junaka Zaboja, koi se opieva u tim starim českim piesmama, bila je pozdravljena sa „Slava!“ kad su je odkrili. G. bibliotekar Hanka došao je sasvim iznenada sa gg. profesorima Frančeskonom i Stefanom. Pred odkrivenom Zabojevom statuom deklamovale su se niekoje piesme iz kraljodvorskog rukopisa u devet različnih jezikah.

— „Praške Nov.“ javljaju, da je profesor u sveučilištu bečkom, g. A. V. Šembera, dao u štampu važno jedno dielo pod naslovom: „Dějepis u literatury české“ i to pėrvi deo, koi sadėržava stari viek. Nuz knjigu će biti i krestomatija, a na kraju niekoje stvari iz spisa o pravieku zapadnih Slavenah.

Isti list javlja, da je štampana u Beču Slavenska biblioteka dr. Miklošića.

Sėrbia.

O pokusu kėrvi proti knezu sėrbskom donosi „Leipz. Ztg.“ još sliedeće podrobnosti: Nieki ubojica bio je od prilike pred četiri godine ovdie uapšen, no uskoči iz svoga zatvora i boravio je u Bosni, dok se pred jednom godinom nepoznat opet vrati u Beograd i stupi u službu kod niekog vodeničara. Nepristojni izrazi i očitovanja o osobi kneževoj za malo odaše ga da je nepriatelj zemaljskoga poglavara i malo po malo približiše se vodeničar i njegov radnik, pėrvi posliednjem obećavši da neće biti kažnjen za svoje prije učinjeno zločinstvo i da će postat senatorom (?), ako kneza ubije. No ubojica bio je oprezan, nije hoteo da vieruje što mu je samo vodeničar obećavao, već zaište još i drugo jemstvo. Ovo je dobio porazgovorivši se ustmeno sa dvojicom senatorah, koji su mu dali novacah, pasoš i oružja. Kad je knez lietos u Prestovcu upotrebljavao kupeljih i jedno jutro rano se šetao po bašči, približi mu se ubojica i naperi nanj pušku; no sada sieti se zločinac da je stari Cėrni Gjorgje, otac istoga kneza, koga je sada hotio da ubije, njegovom, ubojičinom ocu, niekoč u jednoj borbi medju Sėrbima i Turcima izbavio život i da bi bila cėrna nezahvalnost, ako bi sin izbavljenika sinu izbavitelja uzeo život. On nije izveo svoj čin već otidje seoskom sudcu (kmetu) i stupi posredstvom ovoga i jednog okružnoga načelnika, dočim se je dėržao u sigurnosti po šumama, s knezom u savez i obeća odat kovarstvo, ako mu knez zada rieč, da neće biti kažnjen ni zbog svoga priešnjega ubojstva, ni zbog toga, što je činom već natoliko dozrelim udioništvovao kod atentata proti knezu. Ovo obećanje dalo mu se je za slučaj, ako uzmogne donieti bezsumnjivih dokazah o tom, da postoji u istinu takovo kovarstvo. Tej čoviek imenovao je na to dva senatora, Raju Damjanovića i Panna Jankovića, kao i vodeničara Marcailla (?) kao sukrivce i sve tri osobe uapšene su.

Priobćujemo iz Sėrbskih beogradskih novinah sliedeća:

Beograd 17. listopada. Komandir pėrvoga bataliuna posadne vojske u Kragujevcu, podpukovnik Jovan Lukačević, i privremeni upravitelj topolivnice, kapetan artilerie Petar Protić, za nagradu osviedočene privėrženosti i viernosti prema Nj. svietlosti kao i sposobnosti i revnosti u izpunjavanju dužnostih, proizvedeni su za počastne kneževske adjutante s pravom, da pored odličjah za adjutante propisanih nose svoju dojakošnju uniformu.

U Beogradu, 16. listopada. Jutros su predstali Nj. svietlosti predsiednik sa članovima prizivnoga suda pėrvog odsieka, tako i predsiednici sa članovima sudovah ovo-varoškog i ovo-okružnog, i svi su ustmeno izjavili svietlome knezu svoju veliku radost, što je predupredjenjem zločinstvene namiere urotnikah život Nj. svietlosti spašen i zemlja naša od potresa i strašne nesreće sačuvana. Od osoblja navedenih sudovah okružnog i varoškoga predana je ovom prilikom Njeg. svietlosti i jedna adresa. — No osim ovih i drugih već priobćenih pozdravah i adresah, došle su dosada Njeg. svietlosti i još dvie adrese iz unutrašnjosti domovine naše, u kojima se izjavljuju najiskrenia čuvstva odanosti prema posvećenoj osobi svietloga kneza našega. Jedna je došla putem bėrzojava od telegrafskih činovnikah u Kragujevcu, a druga iz Ćuprije u ime svega naroda od tamošnjih starešinah. — Za cielo će ovakvih adresah biti mnogo s ovih stranah i iz sviuh krugovah naroda našeg, i one su najvierniji odziv blagoga duševnoga razpoloženja njegovoga i najjasnie pokazuju, kako su urotnici s opakom namierom svojom usamljeni i kako se na nesrećnu namieru njihovu svaka duša sėrbska gnjušava. — Gdie takov duh u narodu vlada, tu je i promisao božji nad glavom njegovoga vladaoca i sujetne su sve striele urotnikah.

U Beogradu 17. listopada. Jučer pred podne čitan je ferman o naimenovanju č. Osmanpaše za muhafiza tvėrdjave beogradske.

Toj ceremonii prisutsvovali su i kneževski predstavnik i popečitelj inostranih dielah gosp. Stefan Marković i popečitelj inostranih dielah g. Konstantin Nikolajević, s upraviteljem varoši Beograda i niekoliko gradjanah. Dok je ova ceremonia trajala, pucali su u tvėrdjavi topovi i svirala je vojnička banda.

Odmah zatim č. Osmanpaša učinio je Njeg. svietlosti knezu našem pėrvu zvaničnu vizitu, i tom prilikom prije svega izjavio je svietlom knezu svoje sažaljenje, što se je onako gnjusno dielo proti životu Nj. svietlosti spremalo, izrazivši se da mu je vėrlo milo i da se od svega sėrca raduje, što je to osudno zločinstvo osujećeno.

I inače blagorazumnost i mudri razgovori č. Osmanpaše bili su prijatnoga dielovanja.

Poslie toga je č. Osmanpaša posietio i g. predstavnika kneževskog i g. popečitelja unutarnjih dielah, a danas je pravio posiete g. g. konzulima stranih silah.

Cėrnagora.

Iz Dalmacie 9. listopada pišu Sėrbskom Dnevniku: — Potvėrdjuje se onaj glas, da je najprije ruski konzul pa za njim francuski skadarskom paši protest dao, što je naglo onako izaslao vojsku u Bėrda na gornje Vasojeviće. Sad smo pouzdano doznali, da se uslied toga protesta turski nizam vratio iz Bėrdah. Da se poveo i razgovor za Cėrnu Goru izmedju ruskog konzula i skadarskog paše, takodjer potvėrdjuje se. Za cėrnogorski narod bila je velika sreća da se taj konzul tako izjavio, jer upolak je nevinost njegova opravdana. Dok on stoji pod takvom obranom i uz dobro vladanje, nitko neće ga moći upropastiti nikada. Što će od Vasojevićah biti, znat ćemo poslie. Hoće li gusinski Turci i kolašinski ostaviti Vasojeviće na miru, dok se ta zavedena raspra oko njih diplomatičnim putem razrieši; ljudi koji poznaju ćud tih Turakah, sumnjaju o tome mnogo. No bilo što će god poslie od njih biti, za Cėrnu Goru zasad je izpalo dobro, jer od te strane nenada se više boju. Na hercegovačkoj granici položaj joj je danas sasvim drugčii. Tamo su

Grahovljani pa i Cuce zakèrvili se sa Turcima jako. Već se svaki dan biju, ranjivaju, pale i jedan drugom stoku pliene. — Iz unutrašnjosti neprestano nam nepovoljni glasovi dolaze. Nieki Novak Kèrstović poriečka se pred gospodarom s niekim Savom Vujovićem okolo junačtva tko je bolji; u tom inatu udari Novak kamišem S. Vujovića; gospodar, koi je volio toga Vujovića kad to vidi, iztèrže svoju kuburu iza pasa te Novaka njom povèrh glave. (?) — Imam vam sad dodati i jednu groznu pribavku k onom izviešću o Gjuri Lopičiću, koi je na vieru bio iz Turske domamljen i obiešen. Njegovom rodjenom bratu bilo je od suda naredjeno, da pèrvi namakne konop oko vrata bratu svom, i to je on učinio. (?) —

Od Trebinja pišu istom listu od 17. rujna kako sliedi: Korienićki Turci, koji graniče sa Grahovljanima, zapale grahovsku jednu kuću. Grahovljani s nestèrpljenjem pohitaju na osvetu i posieku dva korienićka Turčina. Poslie toga zamuti se s obie strane i stražari se metnu. U sliedstvu toga grahovski vojvoda Anto odmah podje na Cetinje knezu, kazujući mu nepovoljni dogadjaj i pitajući naputakah. Na koje mu knez odgovori, da se odmah svi koji mogu pušku nositi spreme na boj, a medjutim da neudaraju na Turke prije nego Turci na njih udare. I opredieli im jednu nahiu Cuce, ako se pobiju i ako im za potrebu bude, da im pomognu. (Ovaki je u Trebinju glas.) No i Turci nisu driemali, nego odmah dotèrče u Trebinje u medžlis i viknu: Turci, za boga i sveca Muhameda! izsiekoše nas Vlasi! šta ćemo od života i svoga sibjana (čeljadi)? — Na to im mudir i medžlis odgovori: Okupite se, pa se čuvajte. A evo bimbaše i carske vojske, pa će vam doći u pomoć, dok se spreme; a ako vam bude potreba, opalite niekoliko topah na Klobuku, pa ću i ja s trebinjskim Turcima u pomoć doći; a i u Mostar ćemo sad odmah paši javiti i nizame iskati.

— 24. rujna. Grahovska straža spusti se blizu Korienićah više Aslan-agića Mosta (ovo je miesto medju Trebinjem u Korienićima), te nesrećom u planini zaspe, a korienićka straža privídi ih, te odmah da glas u Koreniće i Trebinje. Turci na taj glas pohitaju i četu obkole, te jednoga iz porodice Milovićah ubiju, a dvojicu od porodice Kovačevićah rane. Od Turakah se samo jedan rani s poginuvšega Milovića.

— 1. listop. S Klobuka jednako puca top. Trebinjski Turci svi kao vuci otèrčaše u pomoć u Koreniće i s njima bimbaša i Arnauti govoreći: Tèrči, brate, tèrči na dindušmana za sveca Muhameda i liepu tursku vieru!

— 2. listop. I danas topovi s Klobuka gruvahu. Boj se zametnuo; 6 Turakah mèrtvih palo, a od Grahovljanah nezna se je li i jedan.

Šta će biti i čija će pobieda ostati, to se nezna; ali se zna, da će biti mèrtvih s obie strane.

Moldavia i Vlaška.

„Nord" priobćuje program slobodnjačke stranke u Vlaškoj. Ona hoće 1) sjedinjenje Moldave i Vlaške u jednu dèržavu i pod jednom vladom; 2) nad ovim sjedinjenim kneževinama da vlada nasliedan knez, izabran iz koje vladajuće porodice u Evropi, dieca da mu se u zemaljskoj vieri odhranjuju; 3) ustav je reprezentativan samo s jednom komorom, koja bi se birala tako slobodnim načinom, da bi se u njoj zastupali interesi svačiì.

Rusia.

Varšava 11. listopada (Wien. Ztg.) Jutros je ostavilo Nj. vel. car i carica, veliki knez Aleksa i velika kneginja Maria Varšavu, te je prieko Lublina u Kiev otišao. Car je pokazao novu sviedočbu brižljivosti svoje za prosviećenje. Odredio je mnogobrojne velike štipendie za siromašne sposobne učenike svih javnih zavodah, kako gimnazijah tako okružnih učilištah, dalje za buduće arkitekte, gradjanske zemljomiere, zemljodielce, mekanike, kemike, kiporezce i za učitelje svake struke, da im olakša polazak učevnih zavodah, a ne da im se ona, kao što je dosad bilo, otežčavaju različnim izključavanjem stanovah i plaćanjem školarine. Ovih danah vienčat će se mlada kneginja Gorčakov, kći namiestnika dèržave, s mladim baronom Srećkom Majendorfom. Car ga je nedavno naimenovao za komornog junkera u dvoru.

Azia.

Pišu „Allg. Ztg" iz Kalkute od 10. listopada — uvieravajući za cielo da se ta viest može zajamčit — kako sliedi:

Kraljevska 10. regimenta nahodi se u Dinaporu u podpunoj pobuni! Vi ćete već znati, da je u Dinaporu niekoliko Sipojah ubijeno i da imaju sumnju na momčad 10. regimente, da je to učinila, o čem se ni nemože dvojit, budući da je ova regimenta najviše stradala; do 20 momakah bilo je uapšeno a službenici kumpanie imali bi ih uzeti u iztragu, gdje bi krivci bez sumnje obiešeni bili, budući da je kumpania u najvećoj opozicii s kraljevskom vladom. Svakolika regimenta zahtievala je neka se iztraga vodi pred ratnim sudom kraljevskih oficirah, no toga zahtievanja nije odobrio Sir James Outram i nazvao je regimentu četom ubojicah itd. Momčad je na to uzkratila posluh kumpanijskim činovnicima i oslobodila je oružanom rukom uapšenike, kojom prigodom došlo je do kèrvoprolića. To je veoma važan dogadjaj i tko zna kamo može vodit.

— Zanimljivo je, da se irski listovi i francuski „Univers" svete Englezima zbog njihove nesreće u Indii, koju pripisuju tome, što su Englezi griešili proti katoličkoj cèrkvi. „Univers" kaže za muke, kojima su Englezi mučili Indiance kupeći od njih porez i kaže, da su sve te muke dokazene. Englezi su po „Universu" vezali ljude kosom za konjski rep; druge su viešali za noge o dèrvo i šibali ih; ine viešali su za ruke, a opet druge za dèrvo vezali i usijano gvoždje u meso im turali; nekojima su gèrdne terete metali na ledja, počem su ih sgèrčili, i tako su ih nemilo gnječili. Osim običnoga šibanja ili batinanja oštro su im kamenje stavljali pod koliena i natierivali ih da čuče po više časovah; davali su im da nose pušku upèrtu prema pèrstima od noge i to kroz više časovah i u najvećoj prepeci; u najvećoj prepeci gonili su ljude, da vèrte bèrzo glavom i ako nebi bili dosta bèrzi, natierivao bi ih bič; čoviek je morao čovieka po najvećoj vrućini po niekoliko časovah vući, a zatim bi jahač morao uzeti rolu konjsku; vezali su ljude za dèrvo jednom nogom tako, da im je tielo počivalo samo na drugoj nozi, i tako su morali stojati dok ih neoslobode. . . Ako uzmemo još i način kako su Englezi kaznili pobunjenike, veli „Univers", onda pitamo: koga treba Englezi da obtužuju, da li sebe ili Nena Sahiba.

— S koncem kolovoza bilo je u persijskoj provincii Kuzistanu bune, ali su pobunjenici pobiedjeni. Buna se porodila zbog proklamacie da je šahov sin Emir Nizan nasliednik prestola, a Kuzistanci nemiluju sadašnju vladajuću porodicu.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Sanssouci 21. listopada. Noći su neprestano mirne i želja na jelo povećala se, što veoma dobar upliv čini na stanje jakosti Nj. veličanstva kralja.

London, 21. listopada. Uslied viestih iz New-Yorka od 9. t. m. novčana kriza traje neprestano. Današnji „Morningpost" nasèrće na povis diskonta i zahtieva da se preustroji bankovni ustav.

Carigrad, 17. listopada. (Posredstvom Lloydova parobroda „Neptun" dne 22. prispievšega u Tèrst). Kao što se čuje promienit će se financialna sistema u Turskoj polag plana, koi je izradio financialni ministar s otomanskom bankom. Omerpaša otići će za osam danah u Bagdat; carski ferman zbog upravnih reformah u Brusi već je oživotvoren. U vieću od 40 sučlanovah siede 4 Jermena i jedan židov; i jedan sučlan gèrčke obćine udioništvuje kod velikoga vieća. Jermenski biskupi imaju savietujućih glasovah u cèrkvenim poslovima. Kažu da je engleski poslanik Sir Murray protestirao proti jednom članku teheranskih službenih novinah o Indii.

Odgovorni urednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 2471 H. M. (VI—80) (3—1)

Aufnahme

von technischen Rechnungs-Praktikanten.

Im k. k. Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten werden für das Baufach in den Kronländern mehrere beeidete Rechnungs-Praktikanten mit dem Adjutum jährlicher 300 fl. und mit der Einreihung in die XII. Diätenklasse aufgenommen.

Die Aufzunehmenden müssen die technischen Studien mit gutem Erfolge absolvirt haben, und ausser der deutschen, die italienische oder die ungarische oder eine slavische Sprache sprechen und schreiben.

Nach einer im Rechnungs-Departement des k. k. Handelsministeriums zurückgelegten Probezeit von sechs Wochen, werden die tauglich befundenen Kandidaten als provisorische Praktikanten beeidet, und es wird ihnen vom ersten Tage des hierauf folgenden Monats das oben bezeichnete Adjutum flüssig gemacht werden.

Nach Massgabe ihrer Befähigung und Verwendung werden diese Praktikanten nach dem dienstlichen Bedarfe ohne anderweitige Bewerbungen auszuschliessen, zu Revisions-Assistenten der technischen Rechnungs-Abtheilungen bei den Baudirektionen befördert werden und verpflichtet sein, jeder solchen Ernennung in jedes Kronland, für welches sie bestimmt werden sollten, Folge zu leisten.

Bewerber um eine solche Praktikantenstelle, haben ihre Gesuche, die mit dem Taufscheine, den Studienzeugnissen, den Zeugnissen über die Moralität und ihre etwaige bisherige Verwendung belegt sein müssen, und zwar wenn sie bereits im Staatsdienste stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst unmittelbar bei dem Handelsministerium einzubringen.

Wien am 11. Oktober 1857.

Nr. 5955 civ. (DS.—94) (3—1)

Izrok.

C. k. zemski sud zagrebački obznanjuje, da će se dne 2. studenoga t. g. od 10 satih prie podne na kaptolu br. 47 ostavština pokojne kožarske udove Katinke Rafajeve, sastojeća u pokućtva, uz gotov novac sudbeno prodavati.

U Zagrebu 17. listopada 1857.

Klobučarić. Jović.

Nr. 2820 (Izv.—368) (3—1)

Concurs.

In den Gemeindeamtssitz-Orten Therezovac und Lukač sind Hebammenstellen vom 1. November 1857 angefangen errichtet worden, vorläufig mit der fixen Remuneration jährlicher 80 fl. CMz. Gesuche um diese Hebammenstellen sind bis 27. Oktober 1857 beim k. k. Bezirksamte Verovitic einzureichen.

Polz.

Br. 573. (DS.—96) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane glavarstva glavnog grada Zagreba ovim se do javnog znanja stavlja, da će se dne 26. listopada t g. u 3 sata poslie podne u Tuškancu na dobru odvetkah Radičević u stanu pako gosp. Dr. Valentina Suppana radi dužne carske pristojbe 15 fr. 21 kr. zatim plenitbenih 1 fr. 20 kr. troškovah jedna krava na 30 fr. procienita, uslied zaključka od 23. rujna 1857. br. 4039 putem javne dražbe za gotove novce prodati.

U Zagrebu dne 20. listopada 1857.

Načelnik
Kamauf.

Br. 2797 (Izv.—363) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda križevačkog stavlja se do obćeg znanja, da se pravo pobiranja obćinskog nameta od potrošarini podvèrženih tiecivah, kao od vina i mesarenja za upravnu godinu 1857-58. t. j. od 1. studenoga 1857. do konca listopada 1858. na sliedeće dane iznajmiti, i to:

1. Za političku obćinu Kalnik dne 26. listopada 1857. u 9 satih pric podne u pisarni obćinskog ureda u sv. Petru.

2. Za političku obćinu Raven, dne 28. listopada t. g. u 9 satih prie podne u pisarni obćinskog ureda u Spirancu.

3. Za političku obćinu Sudovec, dne 29. listopada t. g. u 9 satih u jutro u pisarni obćinskog ureda u Finčevcu.

Uvieti dražbe mogu se u pisarni ovog c. k. kot. ureda u navadnim satima uviditi.

C. k. kot. ured
U Križevcih 16. listopada 1857.
C. k. kot. predstojnik službeno odsutan
Milčić v. r.
c. k. pristav.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnic Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 26. LISTOPADA 1857. Broj 244.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 5 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 19334|4487

Kod teoretične dèržavoizpitne komisie u Zagrebu službovat će u naukovnoj godini 185⁷/₈:

I. Kod pravničkog odsieka:

Kao predsiednik: Ivan Mažuranić, c. k. savietnik banskoga stola i dèržavni nadodvietnik.

Kao izpitni povierenici:

Ljudevit pl. Cimiotti, c. k. savietnik banskoga stola; Ferdinand Žerjavić, odvietnik; dr. Antun Mollnar, profesor kod c. k. pravne akademie u Zagrebu; Peter Očić i Alois Frigan, odvietnici; dr. Andrija Gostiša, profesor kod c. k. pravne akademie u Zagrebu, dr. Antun Roje, tajnik vieća i substitut dèržavnoga nadodvietnika kod c. k. banskoga stola.

II. Kod dèržavo- pravno- administrativnoga odsieka:

Kao predsiednik: Josip pl. Schiwitshofen, c. k. miestodèrštveni savietnik.

Kao izpitni povierenici: Danilo pl. Stanisavljević c. k. financialni nadsavietnik; Viktor Glebočnik c. k. financialni savietnik, dr. Pavao Muhić, direktor i profesor, dr. Matija Smodek i dr. Mirko pl. Šuhaj, profesori kod c. k. pravne akademie u Zagrebu; Robert pl. Zlatarović, tajnik kod c. k. zemaljskoga povierenstva zemljarine; Maksimilian Mihalić c. k. miestodèrštveni tajnik i Josip baron Härdtl, c. k. županijski povierenik.

Od c. k. hèrv. slav. miestodèrštva.

U Zagrebu dne 17. listopada 1857.

Dne 17. listopada 1857 izdan je i razposlan komad XXX. razdiela I. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Razpis ministarstva financiah i vèrhovnoga zapoviedničtva vojske, od 25. kolovoza 1857, valjan za područje financialne zemaljske direkcie u Zagrebu, o carinskih oprostih za gjeneralat karlovački i za okoliš jedne i druge banovačke regimente.

Razpis ministarstva financiah od 28. kolovoza 1857, kriepostan za svekolike krunovine, izim Dalmacie, kojim se preinačuju zakoniti propisi o platjanju potrošnine od piva.

Razpis ministrarstvah financiah, unutarnjih dielah i tèrgovine od 29. kolovoza 1857, valjan za krunovine u obćenitom savezu carinskom, o povladi glavnih divonah, da mogu pri uvozu ocarinjati sušeno, farbano voće, zatim za jelo i za igračke namienjeno posudje zelenkasto, što se prelieva na zlato.

Naredba ministarstva pravosudja od 3. rujna 1857, kriepostna za svekolike krunovine, izim krajine vojničke, o dužnosti branitelja u postupku kaznenom, da bude prisutan, kad se proglašuje presuda sudbena.

Razpis ministarstva financiah od 14. rujna 1857, valjan za sve krunovine u obćenitom savezu carinskom, kojim se dozvoljuje carinski postupak za prevoz preko inozemskoga zemljišta, omedjašena carinskom linijom od Labe do Krakova, na cestah preko Žitave, Bogumina i Krakova.

Carski patent od 19. rujna 1857, kojim se uslied novčanoga ugovora, ddo. u Beču 24. siečnja 1857, proglašenoga u dèržavnom zakonskom listu, kom. XXIII., br. 101 od god. 1857, izdaju za svukoliku cesarevinu ustanove za uredjenje novčanstva.

Razpis ministarstva pravosudja od 22. rujna 1857, kriepostan za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, kojim se umiesto izgleda VII, naredjenoga §. 42. naputka za sudove kaznene od 16. lipnja 1854 (dèrž. zak. lista br. 165) propisuje izgled nov.

Razpis ministarstva pravosudja od 22. rujna 1857, kriepostan za svukoliku cesarevinu, kojim se obznanjuje promiena naslova „Viećni tajnik" kod c. kr. višnjega sudišta u naslov „Tajnik dvorski."

Razpis ministarstva financiah od 22. rujna 1857, kriepostan za svekolike krunovine, izim Dalmacie, u obziru odmierivanja daće od potroška na šećer, koi se pravi iz repice.

Razpis ministarstva financiah od 22. rujna 1857, valjan za svekolike krunovine, izim Dalmacie, kojim se razširuje poček, dozvoljeni za daću od potroška na šećer, koi se pravi iz repice.

Naredba ministarstva financiah od 31. kolovoza 1857, valjana za Česku, kojom se rudarsko satničtvo iz Přibrama u Prag, a rudarska povierenstva u Slanu i Střibru ukidaju.

Naredba ministarstvah pravosudja i tèrgovine od 16. rujna 1857, kriepostna za krunovine Česku, Moravsku i Slezku, o vodjenju tèrgovačkih napisnikah (protokolah) u ovih krunovinah.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Napisnik ravnateljske siednice družtva za poviestnicu i starine Jugo-slavenah dne 22. listopada 1857 pod predsiedničtvom gospodina načelnika Ivana Kukuljevića Sakcinskoga i u prisutnosti gospode odbornikah Antuna Mažuranića i Josipa Partaša i tajnika i blagajnika Janka Ev. Borovečkoga, kano perovodje dèržane:

§. 1. Pročitan je i odobren zapisnik ravnateljske siednice od 2. lipnja 1857.

§. 2. Javio je tajnik i blagajnik družtva, da su pravila družtva dne 20. svibnja ove godine pod br. 13. višemu miestu za potvèrdjenje podnešena, po gospodinu c. k. popečitelju unutarnjih poslovah dne 12. sèrpnja t. g. pod br. 16458|607 potvèrdjena prieko vis. c. k. hèrv. slav. namiestničtva uz dotični dopis od 17. o. m. pod br. 13279|4377 družtvu natrag poslata; odlučeno je, da se tiskom izdadu, i gospodi članovom razašalju.

§. 3. Primljeni su sliedeći spisi od raznih družtvah našemu uz dotične dopise poslati i naime a) od družtva za pomeransku poviestnicu i starine u Štetinu uz dopis od 17. kolov. t. g. „Baltische Studien," 16. god. teč. 2. sv. b) od starinarskoga družtva u Beču uz dopis od 30. sèrpnja t. g. „Berichte und Mittheilungen", knj. III. dio 1. c) od muzeja Franc. Carolin. u Lincu uz dopis od 25. sèrpnja t. g. „Siebenzehnter Bericht über das Museum Francisco-Carolinum nebst der zwölften Lieferung der Beiträge zur Landeskunde von Oesterreich ob. der Enns. d) od c. kr. gymnazie u Karlovcu „Jahresbericht über k. k. Untergymnazium zu Karlstadt für das Schuljahr 1857," uz dopis od 27. kolovoza t. g. odlučeno je, da se sve to u knjižnicu metne.

§. 4. Javio je gosp. načelnik, da je 150 komadah stranom novacah, stranom medaljah i drugih raznih iz Slavonie i Bosne donešenih stvarih upravljateljstvu narodnoga muzeja 12. kolov. t. g. uručio. Od novacah je 27. komadah, a od medaljah 3 kupio, a stranom novacah, stranom medaljah primio od razne gospode i naime od gosp. Stj. Piroša, daruvarskoga župnika, 75 kom. nov. od gosp. Gedeona Paunovića, igumena pakranskoga, 28 kom. nov. od gosp. zač. kan. Franje Šloisniga 3 kom. nov. od gosp. Riste Radulovića, tèrgovca u Banjaluci, 2 kom. nov. škudu cara Ferdinanda, kao kralja ugarskoga i hèrvatskoga, i škudu Filipa španjolskoga kralja, od gosp. Jovana Pištelića, tèrgovca u Banjaluci, a od sliedeće gospode po jedan novac, i naime od tèrgovca Drag. Lampla, od g. M. Škorića, od g. J. Reitera, od g. Božidara Heirgetta, od g. J. Maže, opravljatelja parobrodarstva, od g. c. k. četnika Ant. Kotasa, od g. Stj. Klemara, i od niekog dalmatinca; a po jednu medalju od g. J. Hojića, i od g. c. k. četnika M. Sabljara. Onda razne ine starine i prirodne predmete poklonili su — najviše sám g. načelnik, zatim g. N. Kušević, liekar u Daruvaru (koi je takodjer kasnie jedan novac poslao,) g. zač. kan. Fr. Šloisnig i c. k. perovodja Ljud. Hervatić. Sve to je sa zahvalnostju razumljeno.

§. 5. Gosp. fml. J. barun Neustaedter izvolio je družtvu pokloniti pečatnik slavnoga Matie Bela, od kojega njegova porodica po ženskoj kèrvi proizlazi, a kojim pečatnikom isti slavni muž hilježio je svoje knjige i pisma; taj pečatnik je sa zahvalnostju primljen.

§. 6. Čitan je list od g. Ot. Jose Radoša, vladatelja samostana sv. Jurja u Galati kod Carigrada od 1. rujna o. g. kojim javlja 1. da tèrgovac ondiešnji N. Bošković posieduje kip, u Jerusolimu nadjen, 35 palacah dug a 22 palca širok na dèrvo pèrst debelo izrezan, predstavljajući kako on kaže, s glagoljskimi pismeni cèrtice iz života B. D. M. i Isukèrsta, pak da ga nudi družtvu za 1200 fr. sr. a u slučaju, ako ga družtvo kupit nemože, da o njem druge ljude izviesti. Što evo ovime čini J. Ev. B. da samo u našoj domovini ostane, jer mu ga ini jošte skuplje plaćaju. 2. da je izpod cèrkve sv. Juraja našast bieli vèrlo teški mramor, na kojem je izrezan gèrb predstavljajući na lievoj strani, dvie zviezde, izpod kojih je planina, i rieka prieko nje, a na drugoj strani tri zviezde, lisicu, planinu i rieku, a prieko njih starinsku krunu, pak ga nudi družtvu badava, samo da vozarinu plati; odlučeno je na 1. da se kip kupit nemože, nu g. dopisnik uprosit će se za točan snimak, a na 2. da će se družtvo pobrinut, da se mramor čim jevtinie dopriemi.

§. 7. Pretresivane biaha rasude gospode razsuditeljah prevodah „života J. Agrikole" i čim je uvidjeno, da se sva tri razsuditelja upravo o nijednom prevodu neslažu, da se nagradi; odlučeno je, da se za budnću nedielju siednica sazove, pa još druga niekoja gospoda izmedju naših spisateljah pozovu, da se jošte bolje prosude prevodi, da se naime nebi komu krivo učinilo, jer je opaženo, da se prevoditelji nisu služili jednakim izdanjem. Izvadio iz zapisnika siednicah družtva za poviestnicu i starine Jugoslavenah u Zagrebu dne 23. listopada 1857. Janko Ev. Borovečki. s. r. tajnik i blagajnik istoga družtva.

— Prečastni gosp. kanonik zagrebački, Franjo Milašinović, imajući pred očima cèrkvenu odredbu duhovničkih dohodakah, u koliko svagdanje potrebe pretiču, i želeći ono, što je smislio učiniti, jošte za života i čim prije na korist namienjenih svèrhah izvesti, predao je prečastnom ovdašnjem duh. stolu dèržavnu zadužnicu vèrhu 1000 for. sr. za zakladu nadbiskupijskih nemoćnih svećenikah; prečastnom pèrvostolnom kaptolu izručio je na upravljanje u dèržavnim obveznicama 600 for. sr. u ime zadužbine za se, a 500 for. sr. za pèrvostolnu cèrkvu u ime njenih potrebštinah; napokon 500 for. sr. u dèržavnim obveznicama uložio

Kod ovdašnjega veleštovanoga zbora preben-darah u ime zadušbine za se i svoje pokojne roditelje. Prije toga načinio je isti prečastni gospodin zadušbinsku zakladu za svoje roditelje u hednjanskoj i viničkoj župi, uloživ u svakoj 200 for. sr. u dèržavnim zadužnicama; a izvan toga poklonio je za ilirski zavod sv. Jerolima u Rimu dèržavnu zadužnicu vèrhu 100 for. sr.

— Nj. c. k. apostolsko veličanstvo, naš premilostivi car poklonio je pogorielcima miesta Breitenbrunna u požunskoj županii 5000 a ne 500 fr., kao što je u našem posliednjem broju pogriešno stajalo, što se time izpravlja.

Zagreb, 26. listopada. Prošaste subote otišo je od ovud u Milan g. fml. i divizioner Machio.

— U Beču, 21. listopada. Sinoć je ovamo prispio sekretar g. L. Vlahović iz Cèrnegore i doveo sa sobom svoga sina i senatora Rakova, koje će u Beograd lično odvesti, gdie su primljeni u tamošnje nieko učilište kao pitomci. U Cèrnojgori sve je zdravo i veselo.

— Službeni dio „Bečkih novinah“ priobćuje ugovor Austrie i Turske od 21. siečnja 1857, kojim izpravljaju telegrafski okret. Taj je ugovor 21. siečnja u Carigradu podpisan, a ratifikacie izmienjene su 4. sèrpnja 1857. u Beču.

— Francuski poslanik baron Bourqueney pošao je sinoć u Pariz odmora radi. On se je toga radi prekjučer oprostio kod ovdiešnjega diplomatičkoga zbora.

— Prošaste subote u večer prikrao se je nieki zločinac u Gjuru u obitalište čestitoga Sèrbina i tèrgovca Markovića, te ga na mèrtvo izprobadao nožem u spavaćoj haljini, i odnio mu sve novce iz kase, osim onih, što su u budjelaru ostali. Ubojica je za sobom vrata zaključao i pobiegao. Sutra dan nadju ranjenika kod vratah mèrtva.

Beč 24. listopada. Uslied najvišje odluke od 9. tok. mieseca oslobodjene su prevozne pošiljke na putu prieko lago maggiore u Švajcarsku od prevoznine i to medjutim na tri godine. Ovo pogodovanje nastuplja 1. studenoga t. g. u dielatnost.

Sèrbia.

U Beogradu, 15. list. (S. N.) I ovdašnja protestantska obćina, kako svake tako i ove godine, proslavila je 11. o. m. dan rodjenja Nj. svietlosti premilostivoga gospodara i kneza našega Aleksandra Karagjorgjevića. Još u oči ovoga svečanoga dana učinjene su bile sve moguće priprave za nastupajuću svetkovinu. Svakojako cvieće, zelene grane i lišće donilo se je i njim se kapela sva izkitila i ukrasila. Nad oltarom namiešten je bio lik Nj. svietlosti, milovidno ukrašen viencima od najliepšega cvieća. Na sami dan ove obćenarodne slave iz jutra u 9 satih dèržala se je u kapeli služba božja, o kojoj je g. pastor izgovorio duhovno-pastirsku besiedu, spomenuvši u njoj i mnogostručna dobra i diela i zasluge, kojima je Nj. svietlost knez Aleksander ime svome oviekoviečio u razvitku otačbine sèrbske. Poslie je odpievao „Tebe boga hvalim.“ A u večer kapela je bila veleliepno razsvietljena, na kojoj se viencima i cviećem izkićeni blistao lik Nj. svietlosti medju treptečim nebrojenim svietiljkama.

— Zatim sliede dopisi iz Šabca i Jagodine, koji nesadèržaju ništa več opise iste svetkovine i manifestacie tojalnoga ćućenja prema vladajućem knezu. Sèrb. Novine zaključuju ta svoja izviešća, koja su uslied posliednjega dogadjaja svakako od znamenitosti i izvan Sèrbie, kako sliedi:

S mnogih stranah iz otačbine došla su nam izviešća, kako je dan rodjenja Njeg. svietlosti gospodara i kneza našega najsvečanie proslavljen, i kako se je obće negodovanje svuda pokazalo na glas, da je pokušana bila urota proti cienjenom životu obćeljubljenoga kneza našeg. Ograničenost lista našega nije nam dozvolila sva ih danas priobćiti; mi ćemo im miesta dati u idućim listovima. Ali nemožemo da nespomenemo još sada, kako su u Loznici na pokrov bogorodičin 13. o. m., kad ga tamošnja cèrkva slavi, i u koi se dan tamo čulo za odkrivenu urotu, dèržane naročite molitve sa klečanjem, što je bog milostivi osujećenjem urote sačuvao od grozeće opasnosti život svietloga gospodara našega. Svi prisustvovavši sa tronutom dušom odavali su sèrdačnu zahvalnost preblagome tvorcu na velikoj milosti njegovoj. Svak živi sa najvećim gnjušanjem izražava se o toj bogomèrskoj uroti i proklinje začetnike i saudieništvenike tako gadna i bezboga diela. Ali ne samo iz Loznice već i iz svih krajevah sèrbskih došla su nam pisma, u kojima se nalaze podobni izrazi i proklinjanje urotnikah.

— Iz Beograda od 15. listopada pišu „Svetovidu“: Jutros su osvanula dva tri paskvila u ovome miestu. U njima je bilo izmedju ostaloga naznačeno, — bez sumnje od nečistih duhovah, koje bi trebalo da se bolje u pamet uzmu, jer nije svakad vrieme za šalu sklono — koji se od prilike nalaze kao urotnici družtva, koje je svome čestitom knezu i gospodaru zemlje o glavi radilo i milošću svemogućega srećno se odkrilo. Taj je paškvil bez sumnje iz zle namiere javnosti izvèržen, kako bi dotična vlast time podtaknuta u svome preduzetom iztraživanju tako lakomišljena bila, pa one osobe, koje su u paškvilu naznačene, makar one i nevine bile, pohvatati i utamničiti dala.

Nad okrivljenicima već su se počela iztraživanja dèržati.

— Kao što „Pešt. Lloydu“ iz Beča pišu, javila je sèrbska vlada obširno bečkom kabinetu o uroti, koja je u Beogradu odkrivena. Uhvaćene kolovodje priznali su, vele, da inostrani upliv u to kolo nije bio pomiešan, tako da su svi glasovi neosnovani, koji Rusii pripisuju udioništvo u pripravljajućoj se drami. Naproti jasno je dokazano, da se je mislilo sredstvom bune republiku napraviti (monarhični Sèrblji i republika!) i da su urotnici u Sèrbii tiesno skopčani bili s upraviteljima sadašnje agitacie u podunavskim kneževinama. Nadjena su pisma kod zatvorenih osobah, koja, vele, u tom pogledu više nikakve sumnje nedozvoljavaju, sadèržeći vèrlo točna opisanja, kakva je bila svèrha urote.

Azia.

Jedan urodjeni uhoda piše iz grada Delhia pod 3. kolovoza: „Kralj je ukorio vojsku što nije uzela slieme od bèrda, gdie su Englezi utaboreni. Vojska odgovori, da nije ni artileria i konjadia u takovom stanju, da bi se takva što učinit moglo i zato da nemogu podnipošto uzeti te pozicie. Isti buntovnici priznaju, da su u posliednjoj bitki izgubili 2000 mèrtvih i 1000 ranjenih i veoma su uplašeni. Tako konjanici kao i piešaci mole da im se dopusti otići kući tvèrdeći, da Englezi priete njihovim porodicama. Ovdie ima mnogo ranjenikah a svi su uprepašteni. Lica su im požutiela a nema ni govora o nadi u pobiedu. Zaliha baruta bèrzo će se potrošit, a barut, koi se ovdie pravi, nevalja ništa.“ — Iz tabora pod Delhiom, dne 25. kolovoza, piše jedan engleski oficir: „Još svejednako stojimo izvan zidovah grada. No kad dodju obsadni topovi, što će se zbiti u 5—6 danah, bit ćemo nadano u stanju negubeći dulje vremena, naše velike mužare i topove u daljini od 1200 korakah od varoške zidine stavit u dielovanje.“

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Sanssouci 22. listopada. Povoljni pojavi u nalazku Nj. veličanstva kralja trajali su i posliednje 24 ure.

Tèrst, 23. listopada. Kraljica gèrčka Amalia prispiela je sinoć u 6 satih, praćena velikim vojvodom oldenburškim, ovamo, ukèrcala se je odmah na bojni brod „Otto“, koi je o 10 uri ostavio pristanište. Veliki vojvoda sa svojim adjutantima i bojni ministar baron Egloffstein vratili su se pohitnim podvozom.

Mleci 21. listopada. Jučer usidri se u pristaništu malamočkom 12 austrianskih bojnih ladjah dolazećih iz Pulje.

Civitavechia 18. listopada. Kralj Napuljski očekuje se takodjer na pohode kod svetoga oca.

Pariz 24. listopada. Istočnoj željeznici učinila je poplava veliku štetu.

Kazalištna viest.

Prekosutra u sriedu dne 28. t. m. započet će se u ovdašnjem kazalištu novo kolo predstavah u našem jeziku i to, kao što je već jedanput javljeno s izvèrstnim prevodom zanimive Raupachove tragedie „Korona od Saluzza ili mèržnja i ljubav“ u 5 činah od dra. Jakova Užarevića. Čujemo da svi sudielujući članovi polažu najveću pomnju da i predstava čim veoma odgovori ovom izvèrstnom dielu; nadamo se dakle da će od strane našega rodoljubiva obćinstva i pohod biti shodan ovim liepim naporima tim veoma, što već više miesecih nismo imali predstavah u našem jeziku.

Bečka burza

dne 24. listopada 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	80½
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	
dto iz narodnog zajma	» 5%	81¾
dto	» 4½%	70½
dto	» 4%	
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	
dto izžriebane	» 4%	
dto	» 3%	
dto	» 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
» » » » 1839, » 100 »		137⅞
» » » » 1854, » 100 »		106⅞
Bečko-gradski banko	sa 2½%	
» » »	» 2¼ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		
Bankovne dionice komad po		965
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		578¾
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željèzničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		275½
dto dto s plaćanjem na rate		
Dionice sieverne željeznice	po 1000 f.	1710
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice	» 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	526
» » Lloyda u Tèrztu	» 500 »	
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	
Jelisavetina željeznica	»	200½
Južno-sieverna niemačka savezna željez.	»	200
Tisna željeznica	»	200
Lombardezko-mletačka željeznica	»	229

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current	»	106¼
Berlin za 100 pruskih talirah	»	153
Vratislava za 100 pruskih talirah	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	104¾
Genova za 300 piemontezkih lirah	»	
Hamburg za 100 mark banko	»	77¼
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	104½
London za 1 funt šterlinga	»	10-15
Lyon za 300 frankah	»	
Milan za 300 austrianskih lirah	»	103⅝
Marseille za 300 frankah	»	
Pariz za 300 frankah	»	123½
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	
Bukurešt za 1 forint	parah	265½
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	8½
Srebro od 15. rujna	5½

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 14,443. (Fin.—50) (3—2)

Oglas.

Visoko c. k. ministarstvo financiah našlo je razpisom od 8. litsopada 1857. br. 3868-F. M. naredit, da se ugarske novčane hartie po deset krajcarah, koje se nahode još u okolovanju, pokupe i to tako, da će se iste samo do 1. veljače 1858. u prometu kao plaćanje primat i kod svih dèržavnih pieneznicah za novce nalazeće se u okolovanju izmienjivat.

Kad izteče to vrieme i to do 1. svibnja 1858. smieti će se iste izmienjivat samo uz osobitu dozvolu, koja se ima izposlovat kod visokoga c. k. financialnoga ministarstva.

Po izmaku miesecá travnja 1858. neće se više dozvolit ni od strane visokoga c. k. ministarstva financiah izmienjivanje ovdie napomenute vèrste papirnoga novca.

C. k. hèrvatsko-slavonsko financialno zemaljsko ravnateljstvo

U Zagrebu dne 14. listopada 1857.

Br. 15089 (VI—63) (5—5)

Obznana.

Kao što se kaže u XXIX. komadu br. 134 dèrž. zak. lista od godine 1857., ona ista vojnička oprostnina od godine 1857. u iznosku od tisuće petsto (1500) for. sr. valjat će nepromienjena i za godinu 1858.

Oni, na koje dodje dojduće godine red u dužnosti vojničkoj, te će polag §. 5. propisa o zamieni u službi vojničkoj od 21. veljače 1856. (dèrž. zak. lista od god. 1856. kom. VII. br. 27, a zem. vlad. lista 1856. I. razd. kom. I. br. 9, str. 11.) položenjem oprostnine od 1500 for. sr. izkupit se od dužnosti vojničke, valja da svakako tečajem mieseca listopada t. g. mole u vlasti političke, da ih ova predbilježi, inače bo bit će si sami krivi, ako se nebi imao nikakov obzir na njihove kašnie molbenice.

U Zagrebu dne 16. kolovoza 1857.

Od c. k. hèrv.-slav. namiestničtva.

Nr. 2471 H. M. (VI—80) (3—2)

Aufnahme

von technischen Rechnungs-Praktikanten.

Im k. k. Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten werden für das Baufach in den Kronländern mehrere beeidete Rechnungs-Praktikanten mit dem Adjutum jährlicher 300 fl. und mit der Einreihung in die XII. Diätenklasse aufgenommen.

Die Aufzunehmenden müssen die technischen Studien mit gutem Erfolge absolvirt haben, und ausser der deutschen, die italienische oder die ungarische oder eine slavische Sprache sprechen und schreiben.

Nach einer im Rechnungs-Departement des k. k. Handelsministeriums zurückgelegten Probezeit von sechs Wochen, werden die tauglich befundenen Kandidaten als provisorische Praktikanten beeidet, und es wird ihnen vom ersten Tage des hierauf folgenden Monats das oben bezeichnete Adjutum flüssig gemacht werden.

Nach Massgabe ihrer Befähigung und Verwendung, werden diese Praktikanten nach dem dienstlichen Bedarfe ohne anderweitige Bewerbungen auszuschliessen, zu Revisions-Assistenten der technischen Rechnungs-Abtheilungen bei den Baudirektionen befördert werden und verpflichtet sein, jeder solchen Ernennung in jedes Kronland, für welches sie bestimmt werden sollten, Folge zu leisten.

Bewerber um eine solche Praktikantenstelle, haben ihre Gesuche, die mit dem Taufscheine, den Studienzeugnissen, den Zeugnissen über die Moralität und ihre etwaige bisherige Verwendung belegt sein müssen, und zwar wenn sie bereits im Staatsdienste stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst unmittelbar bei dem Handelsministerium einzubringen.

Wien am 11. Oktober 1857.

Z. 12105 (DS.—116) (3—1)

Kundmachung.

Die k. k. Comitatsbehörde in Agram beabsichtiget ihren Bedarf an Papiergattungen und sonstigen Kanzlei-Requisiten für das Verwaltungsjahr 1857-58 im Wege einer Abminderungs-Verhandlung durch Eröffnung der Konkurrenz mittelst schriftlicher Offerte sicherzustellen.

Die Lieferungs-Bedingnisse sind folgende:

1. Der Bedarf muss nach den Mustern pünktlich geliefert werden. Diese Muster können bei der Comitatsbehörde zu jeder Zeit eingesehen werden. Eigene Muster der Offerenten werden nicht angenommen.

Die Menge des Bedarfes besteht beiläufig in:

1.	Concept-Papier	40 Riess
2.	Kanzlei-Papier	60 Riess
3.	Median mittel Papier	5 Riess
4.	» gross »	3 Riess
5.	Ministerial-Vortrag-Papier	10 Riess
6.	Couvert-Papier grau	10 Riess
7.	Packpapier	6 Riess
8.	Bleistifte feine Nr. 5	3 Dutzend
9.	Rothstifte feine Nr. 5	2 Dutzend
10.	Hamburger Federkiele feine	50 Buschen
11.	Stahlfedern	12 Gross
12.	Siegelwachs roth, fein Nr. 80	10 Pfund
13.	Oblaten à 500 Stück	30 Schachteln
14.	Schwarze Tinte	30 Mass
15.	Rothe Carmin-Tinte	8 Fläschchen
16.	Spagat fein	10 Pfund
17.	Spagat mittel	10 Pfund
18.	Schwarzen Streusand fein	60 Pfund
19.	Zündhölzchen ohne Schwefel à 1000 Stück	10 Kistel
20.	Argantische Unschlittkerzen	120 Pfund
21.	Rippsbrennöhl doppelt raffinirt	60 Pfund
22.	Lampendocht argantische	10 Dutzend
23.	Nähzwirn schwarzgelb gedreht	30 Loth
24.	Lampen-Zilinder	10 Stück
25.	Gummi Arabicum	20 Pfund

2. Die k. k. Comitatsbehörde kann auch ein geringeres Quantum von Kanzlei-Requisiten abnehmen.

Der Lieferant aber ist verpflichtet, den allfälligen Mehrbedarf bis auf $^1/_3$ des obangeführten Quantums um den Erstehungspreis zu liefern.

3. Die Lieferung geschieht nach jeweiligen Amtsanweisungen.

4. Für den Fall, als der Lieferant den Vertragsbedingungen nicht nachkäme, werden die Kanzlei-Requisiten auf seine Gefahr und Kosten angeschafft werden.

5. Die Offerte haben auf alle obangeführten Kanzlei-Requisiten zu lauten.

6. Die Offerte müssen auf 15 kr. Stempelbogen geschrieben, deutlich und ohne Berufung auf fremde Anbote abgefasst, und zivilprozessordnungsmässig unterfertigt sein.

Die Offerts-Preise sind mit Ziffern und Buchstaben auszudrücken, und muss auch wörtlich bemerkt werden, dass sich der Offerent den gegenwärtigen Bedingungen unterziehe. Die Offerte sind wohl versiegelt mit der Aufschrift auf dem Umschlage: Offert zur Lieferung von Kanzlei-Requisiten für die k. k. Comitatsbehörde in Agram, bei der Comitatsbehörde einzubringen.

7. Die Frist zur Ueberreichung der schriftlichen Offerte wird bis einschliesslich 15. November 1857 zwölf Uhr Mittags festgesetzt.

8. Nachtrags-Offerte werden nicht angenommen, und den gegenwärtigen Bedingungen nicht entsprechende Offerte werden nicht berücksichtiget werden.

9. Jeder Offerent wird mit dem Zeitpunkte der Einreichung seines Offertes für seinen Anbot verbindlich, und hat sich des Rechtes der Annahme seines Versprechens nach §. 862 des Allg. B. G. und der im §. 934 desselben Gesetzes erwähnten Rechtsmitteln der Bestreitung des Vertrages wegen Verkürzung über die Hälfte zu begeben.

Die Verbindlichkeit für die kontrahirende Behörde wird von der h. Genehmigung der Offerts-Verhandlung bedingt.

10. Die Lieferung wird demjenigen Offerenten überlassen, dessen Anbot sich für das hohe Aerar überhaupt am günstigsten herausstellt.

11. Die Vergütung der Lieferungspreise geschieht bei der kontrahirenden Comitatsbehörde unmittelbar aus den Verlagsgeldern auf Grundlage der oben sub Nr. 3 erwähnten Anweisungen, welche mit der Amtsbestätigung über die Richtigkeit der Lieferung zu versehen sind.

12. Alle aus dem betreffenden Vertrage etwa entstehenden Streitigkeiten werden bei demjenigen Gerichte ausgetragen werden, welchem der Fiscus als Beklagter untersteht.

K. k. Comitatsbehörde zu Agram am 19. Oktober 1857.

K. k. Comitats-Vorstand
von Bunyevac m. p.

Br. 420—1857 civ. (Izv.—365) (3—1)

Izrok.

C. k. kotarski ured kao sud toplički suglasno sa ovostranim izrokom od 30. kolovoza p. g. br. 964 gr. obnaroduje, da je na molbu Martina Zrinskia, zastupana po odvietniku g. Viekoslavu Bašiću radi duga od 28 fr. 38 kr. sr. i pripadakah treća sudbena dražba selišta Eve udove Koos iz Presečna sudbeno na 840 fr. sr. procienjenog dozvoljena, i da je rok takove na dan 12. studenoga o. g. u 10 satih prie podne na licu miesta ustanovljen.

Uvieti dražbe ostaju oni isti, koji su gore pozvanim izrokom oglašeni, jedino primietjuje se, da će se upitno selište na ovoj trećoj dražbi i izpod procienbene ciene najkoristniem kupcu prodati.

C. k. kot. ured kao sud

Toplice dne 12. listopada 1857.

C. k. kotarski predstojnik
Ožegović s. r.

Br. 36 (Izv.—361) (3—1)

Natiečaj.

Na katoličkoj glavnoj učionici sa nastavnim ilirskim jezikom u Djakovu, ima se popuniti jedno učiteljsko miesto s kojim je skopčana godišnja pristojba od 300 fr. sr., 6 hv. dèrvah, 40 fr. sr. stanbine i za orgulanje u župskoj cèrkvi 40 fr. sr., ako bi se natiecatelju ovo pridalo.

Oni, koji ovo miesto zadobiti žele, imaju svoje vlastoručno pisane molbenice do konca mieseca prosinca t. g. ovomu nadzirateljstvu podnieti, i vierodostojnim sviedočbami dokazati: svoju dobu, učiteljsku sposobnost za glavne učionice, znanje ilirskog i niemačkog jezika, njihovo dobro ćudoredno i gradjansko ponašanje kako takodjer vieštinu u cèrkvenom orgulanju i pievanju.

U Djakovu dne 15. listopada 1857.

Djakovački kotarski nadziratelj
pučkih učionicah
Antun Zviršić,
vèrh. arcidj. i župnik.

Nr. 2919 p. (Izv.—371) (3—1)

Konkurs-Verlautbarung.

Mit Bewilligung der hohen k. k. Personal-Landes-Commission dd. 29. September 1857 Z. 971 wird bei dem gefertigten Bezirksamte ein Diurnist mit dem Taggelde pr. 1 fl. aufgenommen werden. Die hiezu Befähigten haben ihre eigenhändig geschriebenen Gesuche mit Befähigungs- und Moralitäts-Zeugnissen belegt bis 10. November d. J. hieher vorzulegen.

K. k. Bezirksamt Klanjec am 20. Oktober 1857.

Der k. k. Bezirksvorsteher
Strah.

Nr. 14,626-448 (Fin.—49) (3—3)

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume wird zu Folge Erlasses der hochlöblichen k. k. Finanz-Landes-Direktion vom 1. Oktober 1857 Z. 13232 bekannt gemacht, dass der k. k. Tabakverlag in Ogulin im Wege der öffentlichen Konkurrenz mittelst Ueberreichung schriftlicher Offerte dem als geeignet erkannten Bewerber, welcher die geringste Verschleiss-Provision sich bedingt, verliehen werden wird.

Dieser Verschleissposten welcher mit Einschluss des Kleinverschleisses bisher einem jährlichen Bruttoertrag von beiläufig 14431 fl. abgeworfen hat, hat seinen Bedarf an Tabakmateriale aus dem k. k. Verschleissmagazine in Agram zu beziehen, und es sind demselben die Tabakkleinverschleisser zu Ogulin, Plasky, Ostaria, Gomirje, Generalski stol, Vaganaz, Tersić, Primislje, Josefsthal, Otok, Zdenac, Dubrave, Modruš, Dresnica, Thouin zugewiesen, wobei die Finanzbehörde berechtigt bleibt, jede ihr angemessen scheinende Veränderung vorzunehmen, ohne dass der Verleger deshalb einen Anspruch auf irgend eine Entschädigung erlangt, dagegen bleibt dem Verleger unbenommen, dieses Geschäft jederzeit drei Monate vorhinein aufzukündigen, welche Aufkündigungsfrist, wenn nicht wegen eines Gebrechens die sogleiche Enthebung vom Verschleissgeschäfte nach den bestehenden Vorschriften einzutreten hat, auch der Finanz-Verwaltung vorbehalten wird.

Für dieses Verlagsgeschäft wird eine Provision von zehn Perzent von dem Grossverschleiss-Preise des aus dem Tabakmagazine abgefassten Materials verabfolgt und zugleich der Gewinn aus dem eigenen Kleinverschleisse zugestanden.

Nur die Provision vom Magazinspreise des Tabakes hat den Gegenstand des Anbotes zu bilden. Den zugewiesenen Trafikanten sowie den Konsumenten im Grossen, hat der Verleger das Tabakmateriale um den Magazinspreis gegen baare Bezahlung zu verabfolgen, und bezieht hievon die ihm zugestandene Provision, welche gleich bei der Abfassung des Tabakes von dem entfallenden Magazinspreise zu seinen Gunsten abgerechnet wird. Der Verleger hat das Tabakmateriale aus dem Tabakmagazine um den Magazinspreis gegen baare Bezahlung zu beziehen, demselben steht jedoch frei, nach Massgabe des unangreifbaren am Lager zu haltenden Tabakmaterials einen Materialkredit anzusprechen, in welchem Falle er die im gleichen Betrage entfallende Kaution entweder im Baaren oder in Staatspapieren nach dem festgesetzten Werthe vorläufig zu erlegen hat, und bis zur Einräumung des beanspruchten Materialkredites das benöthigte Tabakmateriale baar bezahlen muss.

Der Verleger ist ferner verpflichtet, einen nach dem bisherigen Material-Absatze zu berechnenden zweimonatlichen Tabakmaterial-Vorrath stets unangreifbar am Lager zu halten. Die Bewerber um den gedachten Tabak-Verschleissplatz haben den Betrag von 100 fl. CMz. als Reugeld bei einer

k. k. Steuer- oder Gefällskassa zu erlegen und die diessfällige Kassaquittung oder aber diesen Betrag im Baaren dem gesiegelten und mit 15 kr. gestempelten Offerte anzuschliessen, welches längstens bis zwanzigsten November 1857 zwölf Uhr Mittags bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume einzureichen ist, indem auf später einlangende Offerte keine Rücksicht genommen wird. Diese Offerte sind nach dem am Schlusse beigefügten Formulare zu verfassen, und es sind denselben folgende Nachweisungen beizulegen:

a) die Kassaquittung über das erlegte Reugeld oder der baare Geldbetrag;

b) das Zeugniss über die erlangte Grossjährigkeit;

c) das obrigkeitliche Wohlverhaltungs-Zeugniss.

Das Reugeld wird jenen Offerenten, welche nicht Bestbieter bleiben, nach geschlossener Konkurrenz-Verhandlung sogleich zurückgestellt, dagegen jenes des Bestbieters, welcher das Tabakmateriale gegen baare Bezahlung abfassen zu wollen sich erklärt bis zur Abfassung des vorgeschriebenen unangreifbaren Tabak-Vorrathes zurückbehalten, oder im Falle derselbe eine Tabakmaterial-Kreditirung in Anspruch nimmt, in seine Kaution eingerechnet.

Sollte der Ersteher die Geschäftsführung innerhalb längstens acht Tagen von der Bekanntmachung der Annahme seines Offertes anzutreten unterlassen, so wird der Grossverschleissposten als erledigt betrachtet, und das erlegte Reugeld eingezogen. Letzteres findet auch dann Statt, wenn der Ersteher erklärt, von dem Anbote freiwillig zurücktreten zu wollen.

Offerte, welche die vorgeschriebenen Eigenschaften nicht haben, oder unbestimmt lauten, werden nicht berücksichtigt.

Bei gleichlautenden Offerten wird die Entscheidung der kompetenden Behörde vorbehalten.

Ein bestimmter Ertrag wird um soweniger zugesichert, als keine wie immer geartete Entschädigung oder Provisions-Erhöhung nachträglich stattfinden kann.

Ueber die mit diesem Verschleissgeschäfte verbundenen Obliegenheiten und Rechte kann Jedermann bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume im kurzen Wege die Belehrung einholen.

Von der Konkurrenz sind jene Personen ausgeschlossen, welche das Gesetz zum Abschlusse von Verträgen überhaupt unfähig erklärt, dann jene, welche wegen eines Verbrechens, wegen Schleichhandel oder einer Gefällsübertretung, insofern sich dieselbe auf die Vorschriften über die Monopols-Gegenstände beziehen, ferner wegen eines Vergehens gegen die Sicherheit des gemeinschaftlichen Staatsbandes der öffentlichen Ruhe oder des Eigenthums verurtheilt, oder nur wegen Mangel an Beweisen losgesprochen, endlich Verschleisser von Monopols-Gegenständen die vom Verschleissgeschäfte strafweise entsetzt wurden, und solche Personen, denen die politischen Vorschriften den bleibenden Aufenthalt im Verschleissorte nicht gestatten. Kommt ein solches Hinderniss erst nach Uebernahme des Verschleissgeschäftes zur Kenntniss der Behörden, so kann die Verschleiss-Befugniss sogleich abgenommen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Fiume den 15. Oktober 1857.

Dojak.

Formular eines Offertes.

Ich Endesgefertigter erkläre mich bereit, den Tabakverlag zu Ogulin unter genauer Beobachtung der kundgemachten Bedingungen, und aller diesfalls bestehenden Vorschriften, und insbesondere bezüglich der Tabakmaterial-Bevorräthigung gegen eine Provision von (mit Buchstaben ausgeschrieben) Perzenten von der Summe des Magazinspreises in Betrieb zu übernehmen, und bitte zugleich um Zugestehung eines Kredites von (oder) und bin bereit das Tabakmateriale jedesmal baar zu bezahlen. Die in der Kundmachung bezeichneten drei Beilagen werden hier beigeschlossen,

Datum

Eigenhändige Unterschrift
Charakter, Wohnort

Von Aussen

Offert zur Erlangung des Tabakverlages in Ogulin.

Nr. 6018 c. (DS—115) (3—3)

Edikt.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram wird zur öffentlichen Kenntniss gebracht: Es seien über Einschreiten des Herrn Joseph Papeš unter Vertretung des Herrn Adv. Leop. Šram zum Vollzuge der über das Gesuch de praes. 14. Mai 1857 Z. 3098 unterm 29. Juli l. J. gegen Herrn Gregor Tandarić, wegen schuldigen Betrages pr. 400 fl. CMz. c. s. c. bewilligten und bisher nicht durchgeführten Feilbietung des gegnerischen, an der Save-Strasse zu Agram Nr. 578 und Bruch gelegenen, auf 15144 fl. CMz. gerichtlich geschätzten Hauses, die neuerlichen Feilbietungs-Termine, und zwar der erste auf den 10. Dezember 1857 der zweite auf den 11. Jänner 1858 jedesmal um 9 Uhr Früh im Rathssaale dieses k. k. Landes-Gerichtes mit dem Beisatze anberaumt worden, dass das zu veräussernde Haus bei dem ersten Termine nur um, oder über den Schätzungswerth, bei dem zweiten hingegen auch unter demselben hintangegeben werden wird.

Weiters wird bemerkt, dass die Collizitanten ein 10% Vadium des Schätzungswerthes zu Handen der Feilbietungs-Commission alsogleich zu erlegen verpflichtet bleiben, und dass der Käufer die auf dem Hause pfandweise versicherten Schulden, soweit der Kaufschilling reicht zu übernehmen, oder sich mit den versicherten Gläubigern abzufinden habe. — Endlich werden alle jene, welche ungeachtet keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher ein Hypothekarrecht auf das Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, das dieselben bis zum Verkaufe des fraglichen Hauses sogewiss ihre Forderungen bei Gericht anmelden, als widrigenfalls sie sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch, wenn der Kaufschilling erschöpft werden sollte, ausgeschlossen werden müssen.

Das Schätzungs-Protokoll, der Grundbuchs-Extrakt, und die Lizitationsbedingnisse können bei Gericht eingesehen werden.

Agram am 7. Oktober 1857.

Klobučarić. Jović.

Nr. 9146 (Izv.—362) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Zu Folge hohen Statthalterei-Erlasses vom 27. v. M. Z. 17647 wird am 29. d. M. um 9 Uhr Vormittags im Gemeindeamte zu Merkopail, eine öffentliche Minuendo-Lizitation zur Hintangabe der nöthigen Herstellungen an der Pfarrkirche, und der Dachreparaturen an dem Pfarrhause in Merkopail abgehalten werden.

Diese Bauherstellungen sind:

I. Für das Pfarrhaus,

an Zimmermanns-Arbeit mit . . . 193 fl. 37 kr.

II. Für die Pfarrkirche.

a)	An Maurer-Arbeit sammt Materiale mit	538 fl. 13 kr.
b)	an Zimmermanns-Arbeit sammt Materiale mit	889 fl. 14 kr.
c)	an Tischler-Arbeit sammt Materiale mit	53 fl. 25 kr.
d)	an Schlosser-Arbeit sammt Materiale mit	10 fl. 36 kr.
e)	an Spengler-Arbeit sammt Materiale mit	24 fl. 30 kr.
f)	an Anstreicher-Arbeit sammt Materiale mit	39 fl. 20 kr.
veranschlagt.		1555 fl. 18 kr.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse, so wie das technische Ausmass, und die Kostenüberschläge können von nun an bei dieser k. k. Comitatsbehörde, und am Tage der Lizitation beim Gemeindeamte Merkopail eingesehen werden.

Zu dieser Lizitation werden die Unternehmungslustigen mit dem Beifügen eingeladen, dass das von jedem Lizitanten zu Handen des Lizitations-Commissärs zu erlegende 5% Vadium des Ausrufsbetrages der Ersteher auf die mit 10% des Erstehungsbetrages zu leistende Kaution zu ergänzen haben wird; — den übrigen Lizitanten hingegen das erlegte Vadium nach geschlossener Lizitations-Verhandlung rückgestellt werden wird.

Allfällige schriftliche Offerte sind auf einem 15 kr. Stempelbogen zu verfassen und längstens bis 29. d. M. 8 Uhr Vormittags beim Gemeinde-Amte Merkopail einzureichen; Dieselben haben den Anbotsbetrag mit Buchstaben deutlich angesetzt zu enthalten, sind mit dem 5% Vadium des Ausrufspreises zu belegen, und haben den Vor- und Zunamen, Charakter und Wohnort des Offerenten, so wie die Klausel, dass der Offerent sich den Lizitationsbedingnissen unterwerfe, klar ausgedrückt zu enthalten.

K. k. Comitats-Behörde

Fiume am 15. Oktober 1857.

Nr. 10216/1829 (Izv.—357) (3—3)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Agente port. Sanit. in Capodistria cui va congiunto l' emolumento di annui f. 300 nonchè l' obbligo di prestare una cauzione nello stesso importo.

Chiunque vi aspirasse presenterà fino tutto il p. v. Ottobre al Governo Centrale Marittimo la relativa sua Supplica comprovando l' età, l' illibata condotta i servigj finora prestati, la piena idoneità al posto desiderato e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse.

Dichiarerà inoltre se sia in caso di prestare la cauzione di servigio e se si trovi in parentela od affinità con altro impiegato portuale Sanitario nell' Istria.

Dall' i. r. Governo Centrale Marittimo

Trieste li 24. Settembre 1857.

Br. 573. (DS.—96) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane glavarstva glavnog grada Zagreba ovim se do javnog znanja stavlja, da će se dne 26. listopada t g. u 3 sata poslie podne u Tuškancu na dobru odvetkah Radičević u stanu pako gosp. Dr. Valentina Suppana radi dužne carske pristojbe 15 fr. 21 kr. zatim plenitbenih 1 fr. 20 kr. troškovah jedna krava na 30 fr. procienita, uslied zaključka od 23. rujna 1857. br. 4039 putem javne dražbe za gotove novce prodati.

U Zagrebu dne 20. listopada 1857.

Načelnik

Kamauf.

Nr. 5955 civ. (DS.—94) (3—3)

Izrok.

C. k. zemski sud zagrebački obznanđuje, da će se dne 2. studenoga t. g. od 10 satih prie podne na kaptolu br. 47 ostavština pokojne kožarske udove Katinke Rafajeve, sastojeća u pokućtvu, uz gotov novac sudbeno prodavati.

U Zagrebu 17. listopada 1857.

Klobučarić. Jović.

Nr. 2820 (Izv.—368) (3—2)

Concurs.

In den Gemeindeamtssitz-Orten Therezovac und Lukač sind Hebammenstellen vom 1. November 1857 angefangen errichtet worden, vorläufig mit der fixen Remuneration jährlicher 80 fl. CMz. Gesuche um diese Hebammenstellen sind bis 27. Oktober 1857 beim k. k. Bezirksamte Verovitic einzureichen.

Pols.

Nr. 2420 (Izv.—353) (3—2)

Editto.

Reso per mancanza d' offerte frustraneo il I. esecutivo incanto tenutosi li 24 spirante mese in conformità all' Editto 18. Luglio p. p. Nr. 2420 e ad instanza d' Antonio Superina per la vendita della casa Nr. 16 con abenze e terreni di brava 41 klft. ▯ 3 siti nella Comune di Casalla all' articolo 206 di ragione della Massà qud. Antonia Fučak nata Bellen da St. Catterina, il tutto valutato giudizialmente a f. 643. 5¼, viene pubblicamente notificato, che li sudetti stabili verrano esposti al 2. esecutivo incanto il giorno 29. Ottobre p. v. da tenersi nell' aula di quest' i. r. Tribunale dalle ore 9 ant. sino alle 12 merid. in cui veran deliberati anche sotto il prezzo di stima.

Si diffidano pertanto tutti coloro, che credessero d' aver aquistato un diritto di pegno sulli stabili sudetti d' insinuare tale loro diritto fino alla vendita delli medesimi, poiche diversamente avrebbero d' ascrivere a loro stessi, se la distribuzione del prezzo ricavati venisse fatta senza il loro intervento, e ne rimanessero esclusi dalla medesima.

I. R. Tribunale di Comitato

Fiume li 25. Settembre 1857.

Il Preside.

Br. 1554—1857 (Izv.—358) (3—3)

Oglas dražbe.

Dne 27. listopada t. g. dat će se u slob. i kr. gradu križevačkom u najam pravo pobiranja meso-siečne odredbine za vrieme od 1. studenoga 1857. do 31. listopada 1858.

Što se ovim do obćeg znanja s tom primietbom stavlja, da je napomenuta odredbina:

za 1 vola ili 1 kravu u 2 fr.
od 1 teleta u 30 kr.
od 1 kèrmeta u 40 kr.
od 1 ovce ili koze u 10 kr.

ustanovljena i da svaki dražbenik prie ličbe 10% vadium, zakupnik pako toliku jamčevinu položiti mora.

Ostali uvieti dražbe mogu se vazda pri podpisanom saznati.

Od poglavarstva grada Križevca dne 10. listopada 1857.

Gradski načelnik

Gašpary.

Br. 868 p. (Izv.—360) (3—2)

Izrok dražbe.

C. k. kot. ured Pisarovina kao sud daje na znanje, da je na molbu baštenikah pokojnih supružah Janka i Amalie Gèrdašića iz Kupinca javna i dobrovoljna prodaja nepokretnostih sastojećih u jednoj dèrvenoj kući za obitavanje, zatim gospodarstvenih stanjah u livadah, oranicah i šumah sve na 1535 fr. sr procienjenih i u obćini i miestu Kupinec ležećih, zatim svakojakog blaga kao kravah, volovah, konjah itd. dozvoljena i za obdèržavanje takove rok na dan 6. studenoga 1857 u 10 satih prie podne na licu miesta u Kupincu opredieljen. Kamo se svi kupiti želeći uljudno pozivlju. Uvieti dražbeni mogu se u pisarni tog suda svako doba uviditi i saznati.

Pokupsko dne 13. listopada 1857.

Belog.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 27. LISTOPADA 1857. Broj 245.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Mleci, 22. listopada. Dne 27. t. m. odputovat će nadvojvodski dvor u Milan, kamo će u to vrieme prispieti gospoja nadvojvodinja Sofia. Sutra će davat Nj. c. visost nadvojvoda javnih audienciah. Dne 21. t. m. poslie podne u dva sata dèržat će u nazočnosti nadvojvodskoga dvora i grofa od Flandrie uzduž velike dige od Malamoka na pučini morskoj vojska c. k. švadre usidrene u lagunama veliku fregatu sa 50 ukèrcah, za koju je prejasni vèrhovni pomorski zapoviednik ustanovio obilatih nagradah. Pozorište nije moglo biti bolje izabrano, nego li očigled ove gorostasne gradjevine i švadre u dubljini usidrene — obe su znamenite tvorine nove Austrie.

Jedan ovdiešnji list donosi viest, da se je policajna direkcia našla prinukanom pritužit se kod miestodèržtva u obziru toga, kako se rukuju poslovi na taljanskoj željeznici. Nećemo da navodimo daljih pojedinostih i zadovoljujemo se prijavljenjem, da je „Sferza“ otvorila vlastitu rubriku za železničke žaobe, kojoj će težko pomanjkat dovoljne gradje.

Sinoć i jutros do podneva biesnila je žestoka oluja.

Tèrst, 24. listopada. Kao što razabiramo iz jednog oglasa varoškoga magistrata, naredilo je Nj. veličanstvo car najvišjom odlukom od 28. rujna, da varoš i područje za dopunjivanje vojske ima samo polovicu kontingenta vojničkih novakah, koi bi polag postojećih pravilah svaki put pripadao na varoš i područje, davati no s tim uvietom, da batalion područne (teretorialne) vojske, koi se u sadašnjoj svojoj jakosti najmanje od 1000 momakah od god. 1858. počemši ima uredit, i nadalje ostane i bude dèržan na troškove grada.

Donoseći to magistrat do obćega znanja, opominje, da oni, koji žele biti oslobodjeni od vojničke službe, imaju unutar mieseca listopada podnieti svoju molbenicu da se predbilježe radi plaćanja po glasu oglasa c. k. miestodèržtva od 13. kolovoza br. 11425 ustanovljene oprostnine od 1500 forintih.

— Bukovina bila je jedina zemlja u Austrii bez novinah. Sad je dobio nieki Neubauer dozvoljenje, da ih od nove godine izdaje.

Sèrbia.

Dalje viesti o atentatu na Nj. svietlost kneza sèrbskoga iz beogradskih sèrbskih novinah:

U Beogradu 19. listopada. Premda je c. k. austrianski generalni konzul, g. pukovnik Radosavljević vitez od Posavine, Njegovoj svietlosti premilostivom gospodaru i knezu našemu izjavio još onaj isti dan, kad je bogomèrska urota proti žvotu njegovom odkrivena, svoje gnušanje prema tako zločinstvenom i groznom dielu, i radost što je dragocieni život Nj. svietlosti od opasnosti sačuvan, — ipak danas prije podne u punoj gali rečeni je g. generalni konsul predstao svietlom knezu našem i po naročitom nalogu od svog praviteljstva izjavio Nj. svietlosti, koliko je dvoru njegovom milo i prijatno, što je bogomèrska urota ona osujećena, i što je Sèrbia tim od potresa i nemira sačuvana.

G. pukovnik Radosavljević našao je sèrdačnih izrazah, da sva čuvstva svog dvora Nj. kneževskoj svietlosti dostojno i podpuno izjavi.

Svietli knez naš cieneći visoko ovake sèrdačne izjave visokog austrijskoga dvora, zahvalio je g. generalnom konzulu na takvim čuvstvima i onako iskrenim izrazima.

U Beogradu, 18. listopada. Kad je prije s težkim sèrcem javljeno, da se u odkrivenoj, proti životu Nj. svietlosti premilostivoga gospodara i kneza našega upravljenoj uroti i dva člana savieta Radovan Damjanović i Paun Janković kao urotnici pojavljuju, svaki pošten čoviek i dobar Sèrbin želio je za čast sèrbskog imena i karaktera, da nitko više, a naročito od onako visokog nadležateljstva, u to kèrvno dielo umiešan nebude.

Ta nada nije se izpunila.

Po samom priznanju kako ostalih učestnikah toga strašnoga zločinstva, tako imeno i više rečene dvojice članovah savieta, umiešan je u isto i predsiednik savieta Stiepan Stefanović. Zbog toga je i on danas poslie podne u zatvor stavljen, te će se i nad njim shodno postojećim zemaljskim zakonima, izsliedovanje činiti.

Tieši nas još to jedino, što se iz dojakošnjih izpitah vidi, da umislitelji onako ubitačnog za otačbinu našu diela, nisu smieli svoju groznu namieru u unutrašnjosti zemlje dalje i više priobćivati, i po tome može se uzeti, da urota ova u narodu nije rasprostranjena, te je izgled, da neće još i više okrivljenikah biti, a od do sad poznatih svega ih ima samo sedmorica.

Daj Bože da goreimenovani saučestnik onako užasnog i upropastnoga diela bude posliednji.

U Beogradu, 20. listopada. Neprestano i dalje dolaze sa svih stranah Nj. kneževskoj svietlosti adrese, u kojima se izjavljuje gnušanje prema osudnoj uroti, koja je išla proti životu svietlog kneza našeg, i radost, što je onolika nesreća osujećenjem tog zločinstvenog diela, od kneževstva našeg uklonjena.

— Oni, koji su najvećma zapleteni u urotu proti životu kneževom, to su sliedeći i već su kao takvi i zapšeni: Predsiednik vieća vitez Stefanović, savietnici Radovan Damjanović i Paun Janković, carinik Miloš Merzailović, tèrgovac Nikola Beli i uskočivši ubojica Petrović. Stefanović stajao je s knezom u uskim odnošajima medju ostalim bio je kum kod viončanja kneževe kćeri, čega radi nanj su dobromisleći tako razjareni, da jednoglasno i javno zahtievaju, da ga pogube. Sad je došlo na vidielo, da je atentat proizišo iz sredine samoga senatora, i da istom sada predstoji podpuni preustroj. Za cielo može se uzeti, da je sèrbski narod za svoga kneza, no udionici urote pripadaju žalibože pèrvim porodicama zemlje. Kažu da se je knez veoma mudro vladao kod toga dogadjaja.

Cèrnagora.

„Köln. Ztg.“ korespondenciom jednom iz Pariza od 1. o. m. potvèrdjuje da je na posredovanje velikih silah porta dala obustaviti preduzetu bivšu ekspediciu proti Vasojevićima, i vojska turska da se već vratila u Skadar. Naprotiv austrijski „Vlksfrnd.“ javlja, da su paša skadarski i konsul austrijski, engleski i francuski iz Skadra odpravili na Cetinje komisare, da protestiraju što je knez Danilo dao po prezidentu Mirku zauzeti Vasojeviće i urediti ih kao cèrnogorsku oblast.

Talianska.

Rim 13. listopada. (Oest. Volksf.) Jutros oko 10 satih odputovao je papa sa pridvornom svitom u Stari Grad (Civitá Vecchia), kuda su već napred otišli bili ministri unuternjih dielah, tèrgovine i javnih gradjevinah. Tu je Nj. svetost na barki noćju pregledala pristanište, koje je sjajno razsvietljeno bilo. Na barki je bilo 12 kapetanah, koji su veslali. 14. listopada posietila je Nj. svetost, pošto su mu dan prije inostrani konzuli i drugi nogu cielivali, najznamenitie cèrkve i dobrotvorne zavode, a zatim je primio mnogobrojne posiete.

Niemačka.

„Sèrbskim nov.“ budišinskim pišu iz Mužakova (Muskau), da je pruski kralj sa kraljicom, princom Friderikom nižezemskim i njegovom kćeri, s princom Albrehtom i Mariom Aleksandrinom 24. sèrpnja posietio njihov park. Po obiedu divio se kralj iznenadno pripravljenoj igri sèrbskoj, u narodnom ruhu sèrbskom, pri čemu su svirači svirali gajde i sèrbske gusle, što se je sve kralju jako dopalo.

Turska.

Kao što javlja „Presse d' Orient“, u Skadru je odredjeno miesto, gdie će se graditi katolička cèrkva, za koju je plan odobren u Carigradu, i paša je dopustio da se porta cèrkvena ogradi zidom. — Kèrvnina, koja je naročito medju Arbanasima odveć jako preotimala mah, sad već malo po malo izčezava, i nada je da će ta strašna naslìedna osveta i sasvim ugasiti se. Uciena kèrvi utvèrdjena je na 2000 gr., koje će dobiti porodica ubijenoga, a svaki, koi se rani, primit će 1000 gr. naknade.

— Bečka „Presa“ od 4. o. m. javlja, da je austrijski zastupnik u komisii za uredjivanje podunavskih kneževinah dostavio baronu Prokešu izviestje, u kome se razlaže kako se neuredno postupalo pri izboru članovah za divane. Poslanik austrijski u Carigradu priobćio je to izviestje visokoj porti, koja će ga u svoje vrieme predložiti pariškome kongresu.

— „N. Pr. Ztg.“ izviešćuje obširnie o pokretu, koi se kod Muhamedanacah opažuje. India se sama nalaća oružja. Oružje se na istoku traži jače nego ikada. Latih i Birmingam imaju najviše posla. — Prijo su mèrzili Turci na Moskova — a sad na Englese, Francuze i — kèršćane. Nikada nije bio kèršćanin većma ugnjeten, prezren, progonjen, ili porugan, nego odkad su izobražene dèržave kèršćanah postale obraniteljicama Muhamedanstva. Rat zapadnih silah proti Rusii strašno je sieme posijao. Putnici i pisma opisuju, da se tamošnje stanje dèržati nemože, nego će se morati riešiti ma kako. — Dvorovi valja da otvorene oči dèrže na te potajne pokrete, da se u nepoželjeno vrieme nepojave.

Pera, 17. listopada. Sultan odieven svim svojim carskim veleliepjem i praćen mnogobrojnom sjajnom vojničkom svitom, kao što običaje ići na najveće svetkovine, krenuo se po moru na presjajnim šajkama oko poldneva pod tutnjavom topovah put palače Rešidpaše da pohodi toga svoga bivšega velikoga vezira, koi je na zahtievanje francuske vlade svèrgnut bio sa svoga visokoga dostojanstva. Tim svečanim pohodom hteo je car da pokaže, da mu je još svejednako privèržen, kao kad je opravljao službu velikoga vezira. Ova u oči padajuća demonstracia od strane turskoga cara učinila je na tamošnju diplomaciu tim veći utisak, što je iznenada i baš onaj dan učinjena bila, kad je Thouvenel većinu ministarah sa listnicom i bez iste, zajedno sa više svojih diplomatičnih drugovah i drugih turskih dostojanstvenikah pozvao na čast k sebi, pri kojoj se je imalo opet govorit o pitanju podunavskih pokrajinah. Da paralizira ovaj diplomatični stol uputio se car na opisani način Rešidpaši, pri kojem se je od jedne ure do večeri sadèržao i tako je očevidno oprovèrgnuo

mnienje, koje je bilo malone obćenito, t. j. da je Rešidpaša pao u njegovu nemilost. Po svoj prilici skoro će Rešidpaša opet biti naimenovan velikim vezirom. Na poziv Thouvenela od svih przvatih Turakah došli su na njegovu čast samo dva prietelja francuskoga poslanika t. j. veliki vezir Mustafapaša i Alipaša, ministar izvanjskih poslovah i to pèrvi samo na kratko vrieme, jer on se je na putu u Terapiu na parobrodu provezo mimo sultana pa začudjen o službenom izletu — o kojem nije ni on ništa znao — vratio se je skoro poslie svoga dolazka u palači frànceskoga poslanika opet u Stambul a i Alipaša pokratio je znatno svoje boravljenje i tako izgubio je diplomatički obied francuskoga poslanika svu svoju znamenitost. Još i to je poznato da je prognani Ismailpaša već pomilovan i da se je kod posliednjega pohoda sultan naravno na molbu Rešidpaše odvažio da pomiluje i Ferhadpašu (Steina), koi je isto tako izagnan bio zbog Kangeroova dogadjaja, zato ga ovdie svaki dan očekuju.

✱ U Sarajevu dne 11. listopada. (Dopis Nar. Novinah.) Poznato je, kako raja u Turskoj daje desetinu i postupa trećinu, i kako se s istom rajom i njihove desetine i trećine popisivanjem. — Raja dakle očajana poleg tolike drüge dacie poče se ovoga lieta u raznim predielima Bosne kupit na čopore za dogovarat se, kako bi svoje tužbe i molbe visokoj porti predstavila i olakšicu si preskèrbila. Išla je raja na gomile k vezirima kako prošastim tako i ovomu, ali uzalud polaštice nikad a obećanjah i suviše. Najposlie dakle u zdvojenju sirotinja obojega vieroispoviedanja zavieri se jedna drugoj, da neće dati trećine, pak makar svi izginuli od turskoga mača; voli bo od mača, nego li od gladi poginuti. Glede toga učini vezir preda se dozvati jedno 20 od ono dviesta iz okružja fojničkog i visočkog ovamo došavših ljudih, medju kojima su se i siromašni Turci sa selah nalazili, da predstave veziru svoje i rajinske tužbe. Ali žalibože svi su se nezadovoljni s golim obećanjima natrag povratili. — Iz toga se vidi, da siromašna klasa Turakah isto tako misli, a odličnia i bogatia klasa muslomanska baš kao pomamna što može veća nasilja čini. Ponajveći je pokret u pet nahiah posavskih, gdie su i dvojicu župnikah iztierali za to, što ih nisu htieli iz Posavine na gomile do u Sarajevo predvoditi, da se veziru potuže; akoprem su oni slali veziru po niekoliko knezovah, ali ništa nije osim golog obećanja zadobiveno. Vezir vidi, da je raja stalno odlučila prije izginuti nego li sve gdie god što ima dati, pak onda od gladi skapati; — pošlje Uzuniu, pèrvoga člana velikoga medžlisa sarajevskoga, s punomoćjem, koi primivši liepih žutacah od bogatih zakupnikah učini se kao uplašen i bèrže bolje natrag se vrati, kažuć veziru, da nebude pobiegao, da bi ga buntovna raja kamenovala, a vezir odmah povierova, te dozove biskupa Mariana i vladike i fratra Nedića fra Martina, te prietećim načinom poče se grozit raji i fratrima, govoreći da je svoj buni svećenstvo krivo; pak onda pošalje fra Martina Nedića, da miri raju u Posavini, i da ju nagovori na daciu trećine i ostalih porezah. Šta će pak taj komisar uredit, čut ćemo; ništanemanje poslo je vezir niekoliko kmupaniah u Posavinu.

Franceska.

Pariz 17. listopada. „Moniteur“ javlja iz Malte od 9. listopada, da je jučer došlo izvanredno poslanstvo, što ga u Evropu šalje kralj od Siama, ono je došlo iz Aleksandrie u Maltu na ladji „Karadok.“ Sastoji se iz tri poslanika, jednoga posinka kraljeva i od mnogobrojnoga štaba mierništva. U Malti su ih vlasti sjajno dočekale. Sutra će polaziti poslaništvo na istom parobrodu uprav u London.

Velika Britania i Irska.

London 13. listopada (Allg. Ztg.) Valja da nevaramo sami sebe: mi stojimo na pragu novčane krize. Nije dosta što je za 5 danah diskont banke sa 1½ na sto povišen, nego se je bojati i većega povišenja, da će kriza u Francusku preći i baciti sienu svoju na svu Evropu. Od 1847. nije bilo gore u Londonu kao sada. Novacah je sve teže naći. Svakoga sata očekujemo padnuće kućah iz Liverpola, Glasgova, Manchestra i Bradforda. Amerika duguje Engleskoj strašne svote, koje svaki dan rastu. Bankieri i tèrgovci strašno su zabrinuti.

— Na glas onaj da će istočno-indijska kumpania da uzajmi novacah, primečava „Times“ od 2. o. m. da kumpania ima dosta novacah da može čekati dok se neotvori parlamenat, i to je dobro bile za kurs hartiah od vriednosti. Medjutim novčana kriza još jednako je velika, i u sliedstvu te hamburška je banka 3. o. m. povisila diskont na 9 procentah.

— Po izviestjima iz Irske javljaju londonski listovi od 29. pr. m., da su tamo na više cèrkvih prilieplјeni bili plakati, na kojima su se čitale medju ostalim i ove rieči: „Slavne viesti! Engleska je pobijena! Bog neka blagoslovi indijske buntovnike! Irci, jeste li ljudi? Nepropuštajte priliku. Hurá indijskoj buni i slobodi!“

Azia.

„Pays“ izpravlja svoju pred niekoliko danah danu viest o odputovanju generala Sir Colin Campbella u Allahabad. On nije bio ostavio Kalkutu 3. već ju je ostavio 11. rujna. Jedva se je, kaže napomenuti list od svoga bolovanja oporavio bio i pokratio je svoje boravljenje u Kalkuti za 25 danah. Ujedno javlja „Pays“, da je kod dolazka poštanskoga parobroda prispiela važna viest, da je kralj delhijski, Muradša-šah, engleskim oblastima po svojim opravnicima dao učinit predlogah za mir. „Pays“ vidi u tom dokaz, da se kralj nalazi u takovom stanju, da nezna kud kamo, i da nevieruje u budućnost ustanka.

— In Indora pišu, da se je u Mendenoru, jednom od najbogatiih gradovah Maharadie Sindie, puk pobunio. Čini se da je morala biti žestoka borba, u kojoj su najposlie nadvladali buntovnici. Glava tog ustanka gradi se Šahazadahom (sinom kralja delhijskoga), koi se je nedavno vratio iz Meke. Ovaj dogadjaj tim je neugodnii, što je to pèrva prava pučka pobuna.

Amerika.

Pismo jedno iz New-Yorka od 30. rujna u „La Pressi“ javlja, da je palo više od 100 kućah sa 100.000 do tri miliuna talirah u New-Yorku, Bostonu i Filadelfii. Propalo je do 40 bankih, a 175 bankih obustavilo je svoja plaćanja. Mnoge su fabrike zatvorene a radnici odpušteni. Obće je nepovierenje, koje se pogoršava mnogim glasovima, kao što obično biva u vrieme krize.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Sanssouci, 24. listopada. Posliednja 24 sata nalazio se je kralj veoma dobro.

Turin, 23. listopada. Izstopom niekih potokah željezničke su sveze stranom preprieсene, stranom otežčane. Dva mosta odnela je voda i ovi će se morat s nova sagradit i most prieko Pada kod Alesandrie razoren je, mnoge bèrzojavne motke srušile su se i bèrzojavna komunikacia prekinuta je. Više mlinah i poljskih plodovah uništeno je. Nadaju se da će napornim radnjama komunikacia za niekoliko danah biti opet povraćena.

Milan 23. listopada. Princ Napoleon jučer je prispeo u Turin; on ide prieko Rima u Aleksandriu, zbog česa će podkralj odgodit svoj put u Sudan.

Narodno kazalište.

Jučerašnjoj kazalištnoj viesti dodajemo doknadno, da će i g. Milan, koi je već pred dulje vremena iz narodnoga kazalištnoga družtva izstupio bio, u sutrašnjoj predstavi opet sudielovat i to u važnoj roli markeza od Saluzza. Gospodin Milan bio je za svoga pèrvašnjega dielovanja omilio našem obćinstvu osobito predstavljajući starca Novaka u Mejrimi, s toga mislimo da će on našem obćinstvu i sad dobro doći i zato će njegov povratak na kazalište zanimivost sutrašnje predstave svakako povećat. — Koji su jučerašnjoj probi prisutstvovali, pripoviedaju, da će po svoj prilici sutrašnja predstava jedna od najboljih biti, koju smo još ikad u našem jeziku imali.

Srebro od 5. listopada	5½fr.
Carski dukati	7⅞ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 15428 (Fin.—51) (3—1)

Kundmachung.

Von Seite der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Essek wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass die neuerbaute herrschaftliche obere Mahlmühle mit zwei Mahlgängen in Kutjevó nächst Požega vom 1. November 1857 an, auf drei nacheinander folgende Jahre mithin bis Ende Oktober 1860 im Versteigerungswege an den Meistbietenden in Pacht gegeben wird. Die bezügliche Lizitation wird am 31. Oktober 1857 in der Kanzlei des k. k. Forst- und Domänenamtes Kutjevo in den üblichen Vormittagsstunden abgehalten werden. Der Ausrufspreis wird auf vier Hundert Gulden (400 fl) festgesetzt, die Lizitations-Bedingnisse können beim gedachten Forst- und Domänenamte eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Essek am 20. Oktober 1857.

Nr. 2820 (Izv.—368) (3—3)

Concurs.

In den Gemeindeamtssitz-Orten Therezovac und Lukaö sind Hebammenstellen vom 1. November 1857 angefangen errichtet worden, vorläufig mit der fixen Remuneration jährlicher 80 fl. CMz. Gesuche um diese Hebammenstellen sind bis 27. Oktober 1857 beim k. k. Bezirksamte Verovitic einzureichen.

Polz.

Nr. 9146 (Izv.—362) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Zu Folge hohen Statthalterei-Erlasses vom 27. v. M. Z. 17647 wird am 29. d. M. um 9 Uhr Vormittags im Gemeindeamte zu Merkopail, eine öffentliche Minuendo-Lizitation zur Hintangabe der nöthigen Herstellungen an der Pfarrkirche, und der Dachreparaturen an dem Pfarrhause in Merkopail abgehalten werden.

Diese Bauherstellungen sind:

I. Für das Pfarrhaus,	
an Zimmermanns-Arbeit mit . . .	193 fl. 37 kr.
II. Für die Pfarrkirche.	
a) An Maurer-Arbeit sammt Materiale mit	538 fl. 13 kr.
b) an Zimmermanns-Arbeit sammt Materiale mit	889 fl. 14 kr.
c) an Tischler-Arbeit sammt Materiale mit	53 fl. 25 kr.
d) an Schlosser-Arbeit sammt Materiale mit	10 fl. 36 kr.
e) an Spengler-Arbeit sammt Materiale mit	24 fl. 30 kr.
f) an Anstreicher-Arbeit sammt Materiale mit	39 fl. 20 kr.
veranschlagt.	1555 fl. 18 kr.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse, so wie das technische Ausmass, und die Kostenüberschläge können von nun an bei dieser k. k. Comitatsbehörde, und am Tage der Lizitation beim Gemeindeamte Merkopail eingesehen werden.

Zu dieser Lizitation werden die Unternehmungslustigen mit dem Beifügen eingeladen, dass von jedem Lizitanten zu Handen des Lizitations-Commissärs zu erlegende 5% Vadium des Ausrufsbetrages der Ersteher auf die mit 10% des Erstehungsbetrages zu leistende Kaution zu ergänzen haben wird; — den übrigen Lizitanten hingegen das erlegte Vadium nach geschlossener Lizitations-Verhandlung rückgestellt werden wird.

Allfällige schriftliche Offerte sind auf einem 15 kr. Stempelbogen zu verfassen und längstens bis 29. d. M. 8 Uhr Vormittags beim Gemeinde-Amte Merkopail einzureichen; Dieselben haben den Anbotsbetrag mit Buchstaben deutlich angesetzt zu enthalten, sind mit dem 5% Vadium des Ausrufspreises zu belegen, und haben den Vor- und Zunamen, Charakter und Wohnort des Offerenten, so wie die Klausel, dass der Offerent sich den Lizitationsbedingnissen unterwerfe, klar ausgedrückt zu enthalten.

K. k. Comitats-Behörde

Fiume am 15. Oktober 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnic Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 28. LISTOPADA 1857.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 2748—1857.

Ban Hèrvatske i Slavonie naimenovao je kadet-stražmeštra u c. k. pomorskoj piešačkoj regimenti Viekoslava viteza de Gariboldi za županijskoga kancelistu u Rieci.

Br. 2176 (DS—119) (3—1)

Opetovano obnarodovanje.

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede negdašnje županije nitranske, sada županije gornjo- i dolnjo-nitranske.

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Požunu daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obsiru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u požunskom upravnom okolišu kraljevine ugarske, uslied naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 10. travnja 1857. br. 7804. na znanje sliedeće:

I.

U požunskom upravnom okolišu je u svèrhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimičko izvidjenje polag občinah, u već u negdašnjoj županii gornjo- i dolnjo- nitranskoj, izuzemši one občine, koje sada k privičkom stoličnom uredu spadaju, posve objavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, vèrhu svih godine 1848. k otoj županii spadavših občinah, izvan onih k privičkom stoličnom uredu spadajućih, bit će počemši od 1. lipnja 1857 i to:

a) vèrhu občinah u področje c. k. županijskog suda tèrnavskog (županije gornjo-nitranske) spadajućih, izuzemši skaličkoj gruntovnoj oblasti doznačene občine carsko-obiteljskog vlastelinstva Holić c. k. slobodnog grada Skalice, i one koje su polag področja od godine 1848. k negdašnjoj županii požunskoj spadale, tada pako sudištu tèrnavskom doznačene, te jur s izrokom vèrhu obnarodovanja gruntovničnih napisnikah za županiu požunsku pod 26. prosinca 1855. izdanim obnarodovane biahu u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Tèrnavi;

b) vèrhu občinah u področje c. k. županijskog suda nitranskog (županije dolnjo-nitranske) spadajućih, izuzemši one, koje sada k privičkom stoličnom uredu spadaju, ipak uklopno sa onim zemljama občine Never i Ledecz, koje negda u področje županije baršačke spadahu a uslied novog kotarskog osnutka k sadašnjoj županii dolnjo-nitranskoj pripadoše, s toga su takojer i iste u gruntovniške — operate ove županie uvèrštjene — u c. k. gruntovnoj pisarnici nitranskoj svakome na ugled izloženi.

Obavljanje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom ima se započeti dne 1. lipnja 1857. i za otu svèrhu odredjen je

c. k. županijski sud u Tèrnavi za pod a)
c. k. županijski sud u Nitri za pod b) naznačene občine.

Podpuni sadèržaj to time i diel II. ovog pod dne 16. travnja 1857 izdanog izroka, uvèrstjen je u službenih listovih bečkih novinah od 25., 28. i 30. travnja 1857 br. 94, 96, 98 i u požunskih novinah od 28. travnja 1. i 5. svibnja 1857. br. 96. 99. 102. —

C. k. upravljateljstvo gruntovnicah.

U Zagrebu dne 9. svibnja 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Mleci, 21. listopada. Jučer predpodne u 9 satih usidrila se švadra od 12 bojnih brodovah pod komodorom kontreadmiralom vitezom Fautzom i pod vèrhovnom zapoviedi prejasnoga pomorskoga vèrhovnoga zapoviednika nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana, dolazeća iz Pulje u dva bojna razdiela a vratit će se dne 27. t. m. Ova švadra sastoji iz 4 velike fregate: „Adria“, „Friderik“, „Radetzky“ s komodorskom zastavom i „Bellona“ (fregata na jedra); iz parne korvete „Jelisava“ s podadmiralskom zastavom, 7 korvetah na jedra i brikovah. Prevozni parobrod „Alnoch“ postavljen je oficirima na razpolaganje za vožnje u Mletke. Gospoja nadvojvodinja Karolina i grof od Flandrie upotrebit će pèrvi dojduči liepi dan da pohode švadru i tom prigodom dèržat će se velika regata, koja će pomorskoj momčadi dati prigodu pokazat svoju okretnost i vieštinu.

Pojavljenje ove švadre u lagunama dogadjaj je od velike znamenitosti, jer dokazuje, da su veličanstvene radnje u svèrhu da se dubljim načini uvoz u luku od Malamoka imale željenoga uspieha; budući da su pèrvi put bojne ladje, koje trebaju najveću dubljinu vodu podpunoma oboružane unišle u luku bez svake preprieke, gdie su još pred niekoliko godinah već poveće tèrgovačke ladje prisiljene bile, da izkèrcaju polovinu svoga tovara. U kratko vrieme natoliko je produbljenje unutarnjih prokopah napredovalo, da će se najveće bojne ladje u kanalu sv. Marka naprema javnim baščama moći usidrit. Iz toga se vidi, da se sve čini za proizvesti one uviete, koje potrebuju Mleci, da svim zahtievima odgovore, koji se stavljaju na veliko pomorsko tèrgovalište.

Sèrbia.

„Sèrbski Dnevnik“ donosi o posliednjem dogadjaju u Sèrbii sliedeće dopise:

Beograd 19. listopada. Još se nezna jasno za skoro odkriveni atentat na život Njeg. svietlosti kneza niti za namieravanu promienu u vladi. Još se nemože reći, dokle se je sve prostiralo, ali kao da stvari nestoje dobro po obtužene. Preksinoć su ovamo pod stražom dopratili iz Kragujevca onoga, koi je najmljen bio da atentat izvèrši; to je poznati nieki hajduk, a tako isto dopraćen je i njegov brat, koi je pèrvi javio. — Jučer poslie podne zatvoren je iznenada predsiednik zemaljskoga suda g. Stefan Stefanović Tenka. Ovaj dogadjaj začudio je svakoga. Njegovo dosadašnje zvanje bilo je pèrvo do kneza u zemlji. Knez je službenim jednim pismom javio savietu, da je bio prinudjen zatvoriti niekoliko njegovih članovah, i da saviet smatra ove za vrieme kao da odsutstvuju.

Beograd 19. listopada. O uroti, koja je prije niekoliko danah ovdie odkrivena, govori se ovdie različito, no nikako se nemože do čiste istine doći, makar da se istraživanje čini. Koliko iz svih dosad čuvših razgovorah suditi možemo, stvar je bila ovako. Još prije dužega vremena, a možebiti i prije godinu danah, odkrila je ovdašnja policia nieke znake, da se nieko zlo dielo sprema i počela je tragove ovoga diela istraživati odmah, a osobite odkako je lietos član savieta Raja Damjanović lično u policiu došao i pasoš za unutrašnjost na ime Mihajla Petrovića iskao, rekavši da je ovo njegov sluga. No sva istraživanja bila su zaludu, dok nije sam Mihajlo lično knezu došao i odkrio, kako je on podplaćen od Raje Damjanovića, Pauna Jankovića i Mèrcaila taj gadni zadatak na se uzeo, da kneza za vrieme njegovoga bavljenja u toplicama ubije, pa budući da tamo zgodnu priliku dobiti nije mogao, da izvèrši ovo bogomèrsko dielo, to da ga je pratio na putu do manastira Žiče, koi je knez posietio, i tamo u niekoj zasiedi, uzevši ga na oko već opaliti hteo, no da se, sietivši se niekoga dobroga diela, koje je pokojni Karagjorgje njegovom ocu niekad učinio, pokajao, i predavši knezu pušku, koju je toga radi dobio bio, za pomilovanje zamolio. Uslied ovoga izkazivanja i na temelju niekih pismenih dokazah, koje je Mihajlo knezu predao, zatvorene su gori pomenute tri osobe odmah, a od toga doba više ih iz unutrašnjosti, kuda su odmah na sve strane ulaci poslani.

Mèrcailo pèrvi je bio, koi je pri izpitivanju ciela stvar priznao, i još više izkazao, nego što se od Mihajla čuti moglo. On je molio, da ga pred kneza puste, da se njemu izpoviedi, no to mu nije dopušteno, nego je naredjeno bilo, da svu stvar pred knežević predstavnikom i popečiteljem unutarnjih poslovah izkaže, koje je i učinio. Koliko se iz dosadašnjega istraživanja suditi daje, svèrha ove urote bila je samo ta, da kneza ubiju, no na čiju korist, nezna se, a možebiti da i sami kolovodje nisu znali, nego da su to mislili po okolnostima narediti. Raja Damjanović i Paun Janković nisu još ništa priznali, a medjutim je sinoć predsiednik savieta Stef. Stefanović pod zatvor stavljen, po čemu se suditi daje, da je i on u tome pomiešan.

— „Svetovid“ donosi o istom dogadjaju ovo:

Beograd 19. listopada. Prekjučer doveden je onej čoviek — hajduk — koi je odredjen bio, kao što se govori, da bogo- i čoviekomèrski zadatak srećno odkrivene urote nesreću sèrbskoga naroda i sram ovoga i njegove itako dosta žalostne historie, u dielo privede. — Jučer po podne stavljen je pod nadzor i predsiednik zemaljskoga suda, general-major i vitez g. Stefan Stefanović — Tenka —, na koga je pala sumnja, da je i on u nesrećnom družtvu proti dobrom i premilostivom nam knezu i gospodaru zemlje umiešan!!! — Šta će biti s okrivljenicima, još se ništa izviestno nezna; no da će svakoga krivca dostojna pedepsa postići, to i sam bog želi, koi je s blagim promislom svojim smèrtni udar od Njegove svietlosti premilostivoga nam kneza s njime i od ciele otačbine naše na viečnu hvalu i slavu presvetog imena njegovog odložio i time svakoga čestnog i poštenoga Sèrbina u svagdašnjoj želji i molitvi svojoj nevriedivo sačuvao, da i u buduće svoju bogoblagoslovljenu čistu odanost, ljubav i strahopoštovanje k svome dobrome gospodaru i ocu zemlje Sèrbie ukazuje. — Osim Tenke Stefanovića, koi je važna odkrića priznao, stavljen je i g. Cvetko Rajević, predsiednik ukidnoga suda, i savietnik Pavao Stanišić, svega 9 velikašah pod nadzorom, dakle većom stranom osobe, koje su tvorci sadašnjega političkoga položaja Sèrbie ili okorieli sieverci. Čuditi se mora čoviek i kèrstiti; što bar osobe, koje su se dosta biede napatile, pristaše u onako kolo, koje sramoti zemlju i narod, i njihovu sudbu na kocku meće.

Cèrnagora.

Iz Dalmacie od 30. rujna pišu „Sèrb. Dnevniku“: Od hercegovačke granice čujemo, da su Grahovljani opet jedan turski karvan opljačkali, koi je iz Dubrovnika išao za Nikšiće.

— „Allg. Ztg." pišu iz Beča, da će se cèrnogorsko pitanje bez sumnje zajedno riešiti diplomatskim putem kao i pitanje o podunavskim kneževinama. Na svaki način morat će se skoro izpraviti granica medju Cèrnomgorom i turskom oblasti, da bi se jedanput prekinula pogranična zadirkivanja.

Moldavia i Vlaška.

Kao što javlja jedna bèrzojavna depeša, moldavski divan već je učinio zaključak. Po tomu je 19. t. m. sa svima glasovima proti dva zaključio: Samostalnost svoju po ugovorima s portom pod stranim kakvim knezom zapadne dinastie „ustavnu vladu i neutralnost."

I u Bukureštu otvorio je kajmekam knez Ghika tamošnji divan. — Kako u Jašu tako je i ovdie govorio mitropolit posvetno slovo, no on se umierenie izražavao nego njegov po zvanju brat. Na sjedinjenje nije nišanio ni malo. U večer je bila varoš razsvietljena. Na piaci narodnoga teatra dalo je društvo čitališta razsvietljenje namiestiti sa četiri sliedeća nadpisa: Sjedinjenje kneževinah. Strani knez. Ustavna vlada. Jemstvo samostalnosti. U oči pada jednakost sa bèrzojavno javljenim glasovima jaškoga divana. Rekao bi da se potvèrdjuje namiera porte, poslati Fuadpašu u Pariz, da brani njena vladarska prava. Fuadpaša je osnovatelj kombinacie, koja radi sjedinjenja kneževinah najviše samo dozvoljuje zajedničku administraciu, više ništa.

„Presse" od 24. sadèržaje sliedeću bèrzojavnu viest: Pariz 22. listopada: Vlaški divan očitovao se je isto tako kao moldavski za uniu pod jednim inostranim knezom; no osiguravaju, da će se Franceska u svojim zahtievima u obziru unie zadovoljit i s manjim.

Niemačka.

Sanssouci, 23. listopada. Jedna kraljevska kabinetska naredba prenosi, budući po propisu liekarah ima se kralj barem tri mieseca uzdèržavat od svih vladnih poslovah, princu od Prusie za ova tri mieseca, ako se prieko nade nebi prije učvèrstilo zdravje kraljevo, zastupanje kralja u najvišjem vodjenju dèržavnih poslovah. Na koncu kabinetske naredbe umoljava se princ, da naredi što je u tom slučaju potrebno.

Brelin 24. listopada. Nj. kr. visost princ od Prusie preuzeo je danas zastupanje kralja i izdao je na dèržavno ministarstvo sliedeći razpis: Princeva je čvèrsta volja saviestno obdèržavajući zemaljski ustav i zemaljske zakone polag poznatih mu kraljevih težnjah dotle vodit vladne poslove, dok to kralj za potriebno deržao bude; princ očekuje da će mu vojska, činovnici i podložnici biti poslušni, i da će poimence dèržavni ministri ukupno i pojedince osiećat se svoje podpune odgovornosti; poslovi tako dèržavnoga ministarstva kao vojničkoga i gradjanskoga kabineta imaju se istim hodom nastavljat; adresa neposrednih izviešćah i podnesakah ostaje ista; opravna ovèrha sliedovat će pod podpisom: „Po najvišjem nalogu Nj. veličanstva kralja princ od Prusie." Princ moli boga za krepčinu i blagoslov, da uzmogne namiestništvovat na zadovoljstvo kraljevo i sreću zemlje i želi, da ga opozava kr. gospodara skoro oprosti od zadaće, koju je on uslied kraljevske zapoviedi u obziru na dužnosti prema domovini preuzeo.

Turska.

Uslied niekih naznačivanjah bila je dne 22. u Carigradu izvedena promiena kabineta t. j. naimenovanje Rešidpaše za velikoga vezira odgovor portin na viest prispievšu iz Bukurešta o poznatom zaključku moldavskoga divana od 19. t. m. Kako u političkim krugovima hoće da znaju poslana je i na portinoga komisara Saffetefendiju u isto vrieme iz Carigrada zapovied, da odmah protestira proti napomenutom zaključku, koi je medjutim u istom smislu učinio i vlaški divan.

U ostalom iz pouzdanog izvora javljeju nam, da je malena Vlaška postala skopljalištem većine kolovodjah revolucie od god. 1848. i bieguncah pomilovanih iz one dobe, koji dieluju sada kao vodje sadašnje agitacie. Izmedju ovih odlikuju se kao oradja vladajuće stranke: Maghero Tell i Bratiano, kojih težnje izlaze na vidielo u rumunjskom listu „Romunul". Medju ostalim poduzetim mierama poveo je imenovani Bratiano i podpisivanje za namirenje troškovah za jednu rumunjsku deputaciu, koja bi se imala poslat u Pariz, kao i za podignuće narodnoga spomenika za proslavljenje unie, koju smatraju kao već svèršenu stvar.

Franceska.

Pariz 19. listopada. (Allg. Ztg.) Gotovo sve francuske novine zanimaju se opet s pitanjem o podunavskim kneževinama, o sjedinjenju i o portinoj noti. Sve se okreću oko točke, da su dotične sile u pariškoj konferencii ili mučeći sjedinjenje odobrile, ili se javno izrazile za isto, kao što je Francuska i Engleska. Dopisnik veli napokon poslie mnogoga razpravljanja, da je tursko pitanje prestankom istočnoga rata neriešeno„ nego odgodjeno, a „Nord" kaže, da se obstajanje turske dèržave u Evropi neslaže sa simpatiom i mnienjem kèršćanske Evrope.

— Francusko društvo, koje je namieravalo ustanoviti plovitbu po dolnjem Dunavu medju Beogradom i Galcom, sad se je sasvim ustanovilo kao „Compagnie Franco-Danubienne" (francusko-dunavsko družtvo) sa družtvenom glavnicom od 6.000.000 franakah, koja će se razdieliti u 12.000 dionicah po 500 franakah. Ovo družtvo već je načinilo ugovore sa francuskim mornarskim družtvom za plovitbu i tèrgovinu. Ono će si nabaviti sasvim nov material, koi će odgovarati potreboći dunavske obèrtnosti. Družtvo će imati firmu „Matis, Magnan, Dumon i druž.", a kao dielovoditelji bit će Matis i Dumon.

— Govori se, da će maršal Canrobert ići u Madrit za poslanika na miesto Markeza Tirgota.

— U Parizu će izilaziti jedan list u francusko-ruskom interesu pod naslovom „La Mutualité franco-russe" (uzajamnost francusko-ruska).

— „Nord" kaže, osnivajući se na niekakav raznešeni glas, da se u Parizu nadaju na prolieće pohodu ruskoga cara i carice.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Bombaj 3. listop. Delhi je 14. rujna napadnut a 20. uzet bio; Englezi ostali su gospodarima svekolike varoši. Kralj i oba njegova sina utekoše u ženskim a ženske u mužkim haljinama. Pèrvi je, vele, kao što se je poslie začulo, ipak uhvaćen. 40 engleskih oficirah i 600 momakah poginu ili dopade ranah. Havelok prekoračio je 19. rujna Ganges, da izbavi Luknov. Bundelgund veoma je poremećen. U Hyderabadu razoružane su bile domaća topnička i 21. bombajska regimenta. U Sikaporu utaložena je bila nieka mala smetnja poredka a utašten pokus ustanka u Awedabatu. Pendžab, Dekan Madras mirni su; u Bombaju pretežnia je vlada. Podkriepljenja s Kapa i Mauricija došla su; na kantonskoj rieci oteto je 14 džunkih.

Turin 24. listopada. Železnička i bèrzojavna sveza na drumovima, koji su patili poplavom, opet je većom stranom stavljena u pèrvašnje stanje.

Verona 25. listopada. Grof i grofica de Trapani prispieli su ovamo.

Stokholm 22. listopada. Razprava o vierozakonskoj slobodi, koju su komore u ponedieljak započele u zajedničkoj siednici, bila je dosad veoma živahna i kao što se vidi trajat će još više danah. Za kraljev predlog govorili su dosad: Cederschiöld, Oedman, P. R. Tersmeden i baron Cederström; proti istomu: general Lefren, N. Fersmenden, grof Sparre i još niekoliko svećenikah.

Narodno kazalište.

Večeras u 7 satih predstavljat će se u ovdašnjem narodnom kazalištu u našem jeziku pèrvi put: „Korona od Saluca ili ljubav i mèrznja." Tragedia u 5 činah od Raupacha, prevedena po dr. Jak. Užareviću.

Bečka burza

dne 27. listopada 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	80 7/16
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	81 13/16
dto . . . . » 4 1/2%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2 1/2%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	137 1/2
» » » » » 1854, » 100 »	106 7/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2%	
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	965
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	277
dto dto s plaćanjem na rate	1712 1/2
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	230 1/2
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	525
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog železničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske železnice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	200 1/4
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mlietačka željeznica . . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	106 1/4
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	104 5/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko. . . . . »	77 1/8
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-15
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Marseille za 300 frankah . . . . »	
Pariz za 300 frankah . . . . »	123 1/4
Prag za 100 forintih. . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	265 1/2
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	8 1/2
Srebro od 15. rujna	5 1/2

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 14,443. (Fin.—50) (3—3)

Oglas.

Visoko c. k. ministarstvo financiah našlo je raspisom od 8. litsopada 1857. br. 3868-F. M. naredit, da se ugarske novčane hartie po deset krajcarah, koje se nahode još u okolovanju, pokupe i to tako, da će se iste samo do 1. veljače 1858. u prometu kao plaćanje primat i kod svih dèržavnih pieneznicah za novce nalazeće se u okolovanju izmienjivat.

Kad izteče to vrieme i to do 1. svibnja 1858. smieti će se iste izmienjivat samo uz osobitu dozvolu, koja se ima izposlovat kod visokoga c. k. financialnoga ministarstva.

Po izmaku mieseca travnja 1858. neće se više dozvolit ni od strane visokoga c. k. ministarstva financiah izmienjivanje ovdie napomenute vèrste papirnoga novca.

C. k. hèrvatsko-slavonsko financialno zemaljsko ravnateljstvo

U Zagrebu dne 14. listopada 1857.

Z. 11919—1857 (DS—118) **(3—1)**

Lizitations-Kundmachung

wegen Sicherstellung der Verführung und des Verschleisses des weissen Limito-Seesalzes.

Die Verführung und der Verschleiss des weissen Limito-Seesalzes für die unterbenannten Gemeinden die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 wird im Wege einer Minuendo-Lizitation dem Mindestfordernden unter folgenden Bedingnissen überlassen.

§. 1. Das Salz-Quantum, der Fiskalpreis, der Vadiums-Betrag, Ort und Zeit der vorzunehmenden Lizitation und die Salz-Verschleiss-orte sind folgende:

Br. 15089 (VI—63) (5—5)

Obznana.

Kao što se kaže u XXIX. komadu br. 184 dèrž. zak. lista od godine 1857., ona ista vojnička oprostnina od godine 1857. u iznosku od tisuće petsto (1500) for. sr. valjat će nepromienjena i za godinu 1858.

Oni, na koje dodje dojduće godine red u dužnosti vojničkoj, te će polag §. 5. propisa o zamieni u službi vojničkoj od 21. veljače 1856. (dèrž. zak. lista od god. 1856. kom. VII. br. 27, a zem. vlad. lista 1856. I. razd. kom. I. br. 9, str. 11.) položenjem oprostnine od 1500 for. sr. izkupit se od dužnosti vojničke, valja da svakako tečajem miesec a listopada t. g. mole u vlasti političke, da ih ova predbilježi, inače bo bit će si sami krivi, ako se nebi imao nikakov obzir na njihove kašnie molbenice.

U Zagrebu dne 16. kolovoza 1857.

Od c. k. hèrv.-slav. namiestničtva.

Nr. 15428 (Fin.—51) (3—2)

Kundmachung.

Von Seite der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Essek wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass die neuerbaute herrschaftliche obere Mahlmühle mit zwei Mahlgängen in Kutjevo nächst Požega vom 1. November 1857 an, auf drei nacheinander folgende Jahre mithin bis Ende Oktober 1860 im Versteigerungswege an den Meistbietenden in Pacht gegeben wird. Die bezügliche Lizitation wird am 31. Oktober 1857 in der Kanzlei des k. k. Forst- und Domänenamtes Kutjevo in den üblichen Vormittagsstunden abgehalten werden. Der Ausrufspreis wird auf vier Hundert Gulden (400 fl) festgesetzt, die Lizitations-Bedingnisse können beim gedachten Forst- und Domänenamte eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Essek am 20. Oktober 1857.

Z. 12105 (DS.—116) (3—2)

Kundmachung.

Die k. k. Comitatsbehörde in Agram beabsichtiget ihren Bedarf an Papiergattungen und sonstigen Kanzlei-Requisiten für das Verwaltungsjahr 1857-58 im Wege einer Abminderungs-Verhandlung durch Eröffnung der Konkurrenz mittelst schriftlicher Offerte sicherzustellen.

Die Lieferungs-Bedingnisse sind folgende:

1. Der Bedarf muss nach den Mustern pünktlich geliefert werden. Diese Muster können bei der Comitatsbehörde zu jeder Zeit eingesehen werden. Eigene Muster der Offerenten werden nicht angenommen.

Die Menge des Bedarfes besteht beiläufig in:

1.	Concept-Papier	40 Riess
2	Kanzlei-Papier	60 Riess
3.	Median mittel Papier	5 Riess
4.	» gross »	3 Riess
5.	Ministerial-Vortrag-Papier	10 Riess
6.	Couvert-Papier grau	10 Riess
7.	Packpapier	6 Riess
8.	Bleistifte feine Nr. 5	3 Dutzend
9.	Rothstifte feine Nr. 5	2 Dutzend
10.	Hamburger Federkiele feine	50 Buschen
11.	Stahlfedern	12 Gross
12.	Siegelwachs roth, fein Nr. 80	10 Pfund
13.	Oblaten à 500 Stück	30 Schachteln
14.	Schwarze Tinte	30 Mass
15.	Rothe Carmin-Tinte	8 Fläschchen
16.	Spagat fein	10 Pfund
17.	Spagat mittel	10 Pfund
18.	Schwarzen Streusand fein	60 Pfund
19.	Zündhölzchen ohne Schwefel à 1000 Stück	10 Kistel
20.	Argantische Unschlittkerzen	120 Pfund
21.	Rippsbrennöhl doppelt raffinirt	60 Pfund
22.	Lampendocht argantische	10 Dutzend
23.	Nähzwirn schwarzgelb gedreht	30 Loth
24.	Lampen-Zilinder	10 Stück
25.	Gummi Arabicum	20 Pfund

2. Die k. k. Comitatsbehörde kann auch ein geringeres Quantum von Kanzlei-Requisiten abnehmen.

Der Lieferant aber ist verpflichtet, den allfälligen Mehrbedarf bis auf ¼ des obangeführten Quantums um den Ersteigungspreis zu liefern.

3. Die Lieferung geschieht nach jeweiligen Amtsanweisungen.

4. Für den Fall, als der Lieferant den Vertragsbedingungen nicht nachkäme, werden die Kanzlei-Requisiten auf seine Gefahr und Kosten angeschafft werden.

5. Die Offerte haben auf alle obangeführten Kanzlei-Requisiten zu lauten.

6. Die Offerte müssen auf 15 kr. Stempelbogen geschrieben, deutlich und ohne Berufung auf fremde Anbote abgefasst, und zivilprozessordnungsmässig unterfertigt sein.

Die Offerts-Preise sind mit Ziffern und Buchstaben auszudrücken, und muss auch wörtlich bemerkt werden, dass sich der Offerent den gegenwärtigen Bedingungen unterziehe. Die Offerte sind wohl versiegelt mit der Aufschrift auf dem Umschlage: Offert zur Lieferung von Kanzlei-Requisiten für die k. k. Comitatsbehörde in Agram, bei der Comitatsbehörde einzubringen.

7. Die Frist zur Ueberreichung der schriftlichen Offerte wird bis einschliesslich 15. November 1857 zwölf Uhr Mittags festgesetzt.

8. Nachtrags-Offerte werden nicht angenommen, und den gegenwärtigen Bedingungen nicht entsprechende Offerte werden nicht berücksichtiget werden.

9. Jeder Offerent wird mit dem Zeitpunkte der Einreichung seines Offertes für seinen Anbot verbindlich, und hat sich des Rechtes der Annahme seines Versprechens nach §. 862 des Allg. B. G. und der im §. 934 desselben Gesetzes erwähnten Rechtsmitteln der Bestreitung des Vertrages wegen Verkürzung über die Hälfte zu begeben.

Die Verbindlichkeit für die kontrahirende Behörde wird von der h. Genehmigung der Offerts-Verhandlung bedingt.

10. Die Lieferung wird demjenigen Offerenten überlassen, dessen Anbot sich für das hohe Aerar überhaupt am günstigsten herausstellt.

11. Die Vergütung der Lieferungspreise geschieht bei der kontrahirenden Comitatsbehörde unmittelbar aus den Verlagsgeldern auf Grundlage der oben sub Nr. 3 erwähnten Anweisungen, welche mit der Amtsbestätigung über die Richtigkeit der Lieferung zu versehen sind.

12. Alle aus dem betreffenden Vertrage etwa entstehenden Streitigkeiten werden bei demjenigen Gerichte ausgetragen werden, welchem der Fiscus als Beklagter untersteht.

K. k. Comitatsbehörde zu

Agram am 19. Oktober 1857.

K. k. Comitats-Vorstand

von Bunyevac m. p.

Br. 420—1857 civ. (Izv.—365) (3—2)

Izrok.

C. k. kotarski ured kao sud toplički suglasno sa ovostranim izrokom od 30. kolovoza p. g. br. 964 gr. obsaroduje, da je na molbu Martina Zrinskia, zastupana po odvietniku g. Viekoslavu Bašićú radi duga od 28 fr. 38 kr. sr. i pripadakah treća sudbena dražba selišta Eve udove Koos iz Presečna sudbeno na 840 fr. sr. procienjenog dozvoljena, i da je rok takove na dan 12. studenoga o. g. u 10 satih prie podne na licu miesta ustanovljen.

Uvieti dražbe ostaju oni isti, koji su gore pozvanim izrokom oglašeni, jediuo primietjuje se, da će se upitno selište na ovoj trećoj dražbi i izpod procienbene ciene najkoristniem kupcu prodati.

C. k. kot. ured kao sud

Toplice dne 12. listopada 1857.

C. k. kotarski predstojnik

Ožegović s. r.

Br. 36 (Izv.—361) (3—2)

Natiečaj.

Na katoličkoj glavnoj učionici sa nastavnim ilirskim jezikom u Djakovu, ima se popuniti jedno učiteljsko miesto s kojim je skopčana godišnja pristojba od 300 fr. sr., 6 hv. dèrvah, 40 fr. sr. stanbine i za orgulanje u župskoj cèrkvi 40 fr. sr., ako bi se natiecatelju ovo pridalo.

Oni, koji ovo miesto zadobiti žele, imaju svoje vlastoručno pisane molbenice do konca mieseca prosinca t. g. ovomu nadziratelјstvu podnieti, i vierodostojnim sviedočbami dokazati: svoju dobu, učiteljsku sposobnost za glavne učionice, znanje ilirskog i niemačkog jezika, njihovo dobro ćudoredno i gradjansko ponašanje kako takodjer vieštinu u cèrkvenom orgulanju i pievanju.

U Djakovu dne 15. listopada 1857.

Djakovački kotarski nadziratelj

pučkih učionicah

Antun Zviršić,

vèrh. arcidj. i župnik.

Nr. 2919 p. (Izv.—371) (3—2)

Konkurs-Verlautbarung.

Mit Bewilligung der hohen k. k. Personal-Landes-Commission dd. 29. September 1857 Z. 971 wird bei dem gefertigten Bezirksamte ein Diurnist mit dem Taggelde pr. 1 fl. aufgenommen werden. Die hiezu Befähigten haben ihre eigenhändig geschriebenen Gesuche mit Befähigungs- und Moralitäts-Zeugnissen belegt bis 10. November d. J. hieher vorzulegen.

K. k. Bezirksamt Klanjec am 20. Oktober 1857.

Der k. k. Bezirksvorsteher

Strab.

Br. 868 p. (Izv.—360) (3—3)

Izrok dražbe.

C. k. kot. ured Pisarovina kao sud daje na znanje, da je na molbu baštenikah pokojnih supruga Janka i Amalie Gèrdašića iz Kupinca javna i dobrovoljna prodaja nepokretnostih sastoječih u jednoj dèrvenoj kući za obitavanje, zatim gospodarstvenih stanjah u livadah, oranicah i šumah sve na 1535 fr. sr. procienjenih i u občini i miestu Kupinec ležečih, zatim svakojakog blaga kao kravah, volovah, konjah itd. dozvoljena i za obdèržavanje takove rok na dan 6. studenoga 1857 u 10 satih prie podne na licu miesta u Kupincu opredieljen. Kamo se svi kupiti želeći uljudno pozivlju. Uvieti dražbeni mogu se u pisarni tog suda svako doba uviditi i saznati.

Pokupsko dne 13. listopada 1857.

Balog.

Nr. 2420 (Izv.—353) (3—3)

Editto.

Reso per mancanza d' offerte frustraneo il 1. esecutivo incanto tenutosi li 24 spirante mese in conformità all' Editto 18. Luglio p. p. Nr. 2420 e ad instanza d' Antonio Superina per la vendita della casa Nr. 16 con abenze e terreni *di brava* 41 klft. □ 3 siti nella Comune di Casalla all' articolo 206 di ragione della Massa qud. Antonia Fučak nata Bellen da St. Catterina, il tutto valutato giudizialmente a f. 648. 5¼, viene pubblicamente notificato, che li sudetti stabili verrano esposti al 2. esecutivo incanto il giorno 29. Ottobre p. v. da tenersi nell' aula di quest' i. r. Tribunale dalle ore 9 ant. sino alle 12 merid. in cui veran deliberati anche sotto il prezzo di stima.

Si diffidano pertanto tutti coloro, che credessero d' aver aquistato un diritto di pegno sulli stabili sudetti d' insinuare tale loro diritto fino alla vendita delli medesimi, poiche diversamente avrebbero d' ascrivere a loro stessi, se la distribuzione del prezzo ricavati venisse fatta senza il loro intervento, e ne rimanessero esclusi dalla medesima.

I. R. Tribunale di Comitato

Fiume li 25. Settembre 1857.

Il Preside.

OGLASNIK.

DP.—93 (2—2)

Razpis natiečaja za narodne predstavljače.

Mlade, dorovite i književno izobražene osobe obojega spola, vieśte hèrvatskom iliti sèrbskom jeziku, koje žele posvetit se narodnom kazalištu, pozivlju se time, da se u pismima prostim od poštarine čim prije obrate na podpisani odbor navodeći svoje sposobnosti, dobu života i uviete, pod kojima bi se mogle odvažit da stupe u ovdiešnje narodno kazališno družtvo. Osobit obzir uzeti će se na one osobe, koje su već kod kojega god domaćeg ili inostranog kazališta sudielovale. Konačno umoljavaju se sva slavna učredništva tako jugoslavenskih, kao i inih slavenskih a i inostranih slavenske interese zastupajućih listovah da i ona saobće ovaj oglas u svojim štovanim listovima i shodnim načinom izvole podupirat nastojanje podpisanog odbora: da se napokon sastavi jedno jugoslavensko kazališno družtvo odgovarajuće po mogućnosti zahtievima našega vieka, što nebi *bilo* samo od miestne već i od obćenite koristi za svekolike slavenske narode stanujuće na jugu, koji su žaliboże u struci kazališne umietnosti, ove za cielo moguće poluge za razprostranjivanje čistoga narodnog jezika, boljeg ukusa i uobće duševne izobrazovanosti, tako jako zaostali, za ostalom svojom jednoplemenom bračom.

U Zagrebu dne 2. listopada 1857.

Odbor upravljajući poslovima narodnoga kazališta.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarne Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U CETVERTAK DANA 29. LISTOPADA 1857. Broj 247.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. daljo pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 29. listopada. Gradjenje bèrzojavne linie medju Zagrebom i Siskom dogotovljeno je i takova će biti odmah javnom obćenju predana, kako dotično dozvoljenje od popečiteljstva tèrgovine prispie.

— Polag jedne naredbe financialnog popečiteljstva mogu se već niekoji komadi onoga polag cesarskog patenta od 19. rujna 1857. novouvedenog novca kanoti savezni taliri (Vereinsthaler), forintnici (Guldenstücke) i četvèrtforintnici (Viertel-Guldenstücke) kod svih plaćanjah u c. k. pieneznicama još pred obćim uvedenjem novoga novčanstva upotrebiti.

— Jučer su u jutro u ovdašnjem samostanu milosèrdnih sestarah tri dievojke kao milosèrdne sestre posvećene i dobile su imena: Justina, Ursula i Kerda.

Beč 27. listopada. Kao što čujemo iz pouzdana izvora dostojalo je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo najmilostivie dozvolit da se dohodak četvèrte dèržavne blagotvorne lutrije, koja se sada izvadja, na koliko se ista oporavlja na gradjanske zavode, posveti za gradjenje nove bolnice u Zagrebu.

— C. k. ministarstvo financiah daje na znanje, da će se dèržavni sumporni i ugljevni rudnik Radoboj u Hèrvatskoj zajedno s pripadkom putem javne dražbe prodat privatnim obèrtnicima. — Ustmena dražba dèržat će se dne 31. prosinca kod ministarstva financiah, do kojega se dana poslat imaju i pismene ponude. Ukupna vriednost rudnika iznosi okolo 25.000 forintih.

Beč. O umorstvu već i u našem listu napomenutom jednoga od najbogatiih tèrgovacah gjurskih gospodina Andrie Markovića, koje se je dne 17. t. m. po svoj prilici okolo 10 satih u večer dogodilo, doznaju se sliedeće podrobnosti: G. M. bio je star bećar i bilo mu je 65 godinah; spavao je sam u svojoj sob; družina sastojeća iz 4—5 služećih osobah spavala je u jednom udaljenijem dielu kuće. Morao je biti umoren baš kad je htio da legne spavati. Da li je umorstvo od jedne ili više osobah bilo izvedeno, kako i kada su se iste ukrale u njegovu sobu, to su pitanja, na koja nije moguće već sada odgovorit, no čini se da je ubijstvo za cielo moralo biti bèrzo izvedeno, jer kod dulje borbe bila bi se morala družina ipak iza sna probudit. Za kèrvavi čin saznalo se je stopram drugi dan okolo 8 satih u jutro; jer kad na dulje kucanje sluge na vratih od ložnice nije nitko odgovorio i otvorio, obili su silom vrata i nesretnika našli su blizu praga na zemlji ležećeg sa šest udaracah od noža medju rebrima i tèrbuhom i presiečenim gèrkljanom. Kao što se je kod sekcie pokazalo, nož je u sèrcu okrenut bio; izsiečeni dlanovi kazahu da se je nesretnik ipak branio i pograbio ubojno orudje. Ubojica oprao si je po dovèršenom činu ruke u ledjenu i obrisao u ručnik uzanj ležeći. Zatim otvorio je ključima bivšim na pisaćem stolu novčanu fioku. Koliko je novacah tamo našo i uzeo, nemože se znati. U džepu gornje haljine ubijenoga našli su takodjer zavoj od hartie, u kojem su po svoj prilici bili novci zaviti i kako što se misli dosta znatna svota, budući da se je M. jedan dan prije u poslovima iz Beča vratio. (Polag drugoga tumačenja našli su na hartii biljezkah, iz kojih se zaključit može na svotu od 8000 fr. Sata, pèrstenja i srebèrnih i bakrenih novacah nije se ubojica ni dotaknuo. Kad je uteko zaključao je sobu za sobom. Ključ su našli u dvorištu kod izsiečenih dèrvah za ogriev. Ubijeni bio je jedan od najštovaniih muževah grada, dobročinitelj ubogih, koji nisu nikad praznim rukama od njega odilazili; i kod njegova pogreba, koi je bio 20. t. g. očitovalo se je obćenito udioništvo na najjasnii način. Nepregledliva množina sprovodila ga je do groba. Upèrkos svim naredbama učinjenim po sigurnostnim oblastima, nije dosad moglo ući u trag krivcu.

Tèrst 26. listopada. Jučer u 5 satih poslie podne preminuo je ovdie carsko-ruski generalmajor Božidar Kudriavski, mladji brat generalmajora istog imena, služećeg u austrianskoj vojski, u 45 g. svoga života. Svečani sprovod bit će sutra poslie podne.

Milan 23. listopada. Do 11,000 inostranacah nahodi se sada u Milanu, većom stranom Englezah i Niemacah. Već odavna nisu gostionice imale toliko posla.

Nadvojvoda generalni gubernator došo je nedavno posve sam iznenada iz Monza uMilan u gradjanskim haljinama i u strogom inkognitu.

On se je dovezo na željeznici na jednom vagonu pèrvoga razreda, najmio je u Milanu kod štacie (željezničkom dvorištu) pèrvog fiakera, odveze se u carski dvorac i tako se je mogo glavom osviedočit, da li se njegove zapovledi točno ovèršavaju. Za jedan sat vratio se opet u Monzu. Fiaker, komu je čast u dio pala, vozit princa, dobio je 60 franakah i pobudio je kao što se lahko mislit može, u velikom stupnju nenavist svojih drugovah.

Sèrbia.

Sèrbske beogradske novine donose sliedeće viesti:

U Beogradu 22. listopada. Iztraživanjem, koje se čini po zločinstvenom dielu odkrivene po sreći urote, pokazalo se je na temelju priznanjah samih udioništvenikah, da su u zločinstvenu namieru — prevrat u otačbini našoj učiniti — upleteni još i član savieta, Pavao Stanišić, i predsiednik vèrhovnog ukidnoga suda, Cvetko Rajović, koji su jučer poslie podne takodjer zatvoreni, pa će se i oni izpitu i zakonitom sudu podvèrći.

Kao što je u posliednjem listu ovih novinah kazano, svatko je želio, da nebude više udioništvenikah u ovako osudnom zločinstvu.

Već se je dèržalo, da je policajno iztraživanje svèršeno, i da će se okrivljeni, koji su svi zla i ubitačna diela svoja priznali, predati dotičnom sudu.

No po nesreći vidimo, da su zlomišljenici, težeći ma kako uspieti u svojoj zlokovarnoj namieri, i više ih upleli u to za zemlju i narod posve upropastno preduzeće.

Naročito je začudo, da se medju urotnicima nalazi i jedan čoviek, koi je već u podobnom kovarstvu bio, i zbog toga i na smèrt osudjen, po milosti Njegove svietlosti kneza našega ne samo živ i od krajnje nesreće izbavljen ostao, već i vèrlo odlična zvanja postigao.

U Beogradu 22. listopada. Danas je imela čast Njegovoj svietlosti predstati jedna deputacia iz Šabca, predvodjena tamošnjim g. protojerejem, i čestitala je svietlom gospodaru našem sretno izbavljenje od grozivše mu zlonamierene opasnosti. Čestitanje ovo puno je najsèrdačniih izrazah o odanosti k osvećenoj osobi miloga gospodara, sprovedeno je bilo još i jednom adresom od naroda u okružju šabačkome.

U Užici 12. listopada. Dan radjenja Nj. svietlosti, kao obćenarodna slava, jučer je u okružnoj našoj varoši svečano proslavljen. Poslie božanstvene leturgie, na kojoj su svi činovnici u uniformama i svi gradjani obojega spola prisutstvovali, sliedila su čestitanja i uzajamne posiete, a u večer je varoš sjajno razsvietljena bila, a osobito miestno čitalište odlikovalo se je svojim razsvietljenjem.

Piaca velika bila je tako lučevinom razsvietljena, da bi rekao sva u vatri gori. Prangije su do nieko doba noći pucale a piaca je načićkana bila od svieta. Tu se je sviralo, igralo i veselilo do nieko doba noći, a po nieki put obraćalo je obću pozornost i puštanje raketah, za ovu svečanost pripravljenih.

Talianska.

Iz Pariza pišu „N. Pr. Ztgu.“: „Pripravite se na to, da ćete dojdućih danah u niekim listovima čitat viest ovdie razprostranjenu, da su kapeten i mornari parobroda „Cagliari“, koi su u posliednjem pokusu ustanka prevratnici upotrebili bili i napuljska ga je marina uhvatila, kod njihova transportiranja iz Napolja u Salerno bili na najokrutnii način zlostavljeni. Razumieva se po samom sebi, da je to gola izmišljotinja i laž od težnje.“

U Genovi su se dne 15. t. m. pred provincialnim sudom započele razprave u parnici podignutoj proti odgovornom izdavatelju lista „Italia de Popolo“ zbog oglašenja Mazzinova članka „la situazione“. Do šest advokatah pojavilo se kao branitelji. Slušaocah nije bilo više od 40 osobah.

Jedan 21. t. m. datovani buletin o nalazku Nj. c. visosti nasliednje princeze toskanske potvèrjuje već javljeni priazni napredak o povoljnom stanju visoke bolestnice.

General d' Orgoni odputovao je u Rim. Svèrha poslanstva istoga sastoji u tom, da papi u ime cara birmanskoga prijavi, da će se u njegovoj carevini katoličke misie ne samo tèrpit već i obodravat i promicat. Nadalje doznajemo, da su u Birmi na račun cara škole podignute, u kojima se imaju postavit evropski učitelji. Isti namierava izvan toga dati gradit jedan katolički špital i više katoličkih cèrkvih.

Moldavia i Vlaška.

Iz Pariza pišu „Independancu“ o kandidatstvu princa Murata za moldavsko-vlaški prestol, pa vele da ta misao kako koi dan sve većma napreduje, premda se još tako zbilja neuzima. Ipak zna se da je u Stutgartu poglavito bilo govora o kneževinama i da je tom prilikom spominjano ime princa Murata. Najprie se nije htielo tome vierovati, jerbo se nije ništa o tome govorilo prie putovanja cara Napoleona; mislilo se da car neće spominjati tu stvar dokle se nerazgovori s Engleskom. Sad pak ovako se to razjasnjiva: Stvar podunavskih kneževinah izpitivala se u Osbornu i Napoleon je pitao da neće Engleska štogod protivna biti kandidatstvu princa Murata ako bi pitanje o preustrojenju kneževinah izpalo u smislu sjedinjenja njihovog. Isto tako je stvar predstavljena i u Berlinu, Stutgartu i Turinu. Nigdie nije bilo protivni. Car Aleksander je namienio bio moldavsko-vlaški prestol knezu Vitgensteinu svome adjutantu, poznatom iz kavkaskog rata, koi se prie kratkog vremena oženio s kneginjom niekom Kantakuzenkom; no poslie je ostavio tu misao na stranu.

„Allg. Ztg.“ od 7. o. m. uvierava s pouzdane strane da se doista na stutgartskom sastanku radilo o tome kako da se podunavske kneževine urede pod jednim nasliednim knezom.

Car Aleksander predložio je za budućeg vladaoca dakorumunjske dèržave svog sinovca, princa Leichtenberškoga, a Louis-Napoleon princa Murata. Što se posliednjega tiče, o njemu se nisu mogli složiti ni u takvom slučaju, kad bi se oženio s kojom princezom Leichtenberškom. Docnie su se dogovorili, da se kruna nove rumunjske dèržave preda princu Nikoli Nasavskome. Prema ovom projektu pak, kao što se takodjer iz pouzdanog izvora može uvieriti, Engleska, Austria i porta odvažne su nedozvoliti da se kneževine sjedine pod nasliednim knezom.

Francezka.

Pred povratkom maršala Randona odlučio je car o sudbini arabske uprave (bureaux) u Algiru, učinivši nieke shodne promiene. Doineau, koi je kao što je poznato, na smèrt osudjen bio, pomilovan je na dosmèrtni zatvor na otoku Marguerite.

U „N. P. Ztgu.“ čitamo: „Francuska vlada saznala je po svom poslaniku kod jednoga velikoga niemačkoga dvora, da se u obziru na svoj predlog zbog unie dunavskih kneževinah nemože više nadat podpori od strane Rusie.

Pariški dopisnik istoga lista dèrži da je dokazano, da je unionistično gibanje u dunavskim kneževinama primilo značaj sasvim prevratan, odkad se je politična emigracia od god. 1848 uzmogla stavit na čelo. Da to nije ugodno francuskoj vladi, može se uzeti za cielo.

Kao što javljaju unionističnom u Bruselju izlazećem listu „L' Etoile du Danube,“ dèržao se je dne 21. listopada, pošto je divan ad hoc dekretirao rumunjsku dèržavu, tedeum po svim cèrkvama a u glavnom gradu zvonila su sva zvona. Već se je i prije dogadjalo, da je u čas poraza narečena bila svetkovina pobiede! Isti „Nord“ donosi opet žalostnu viest za uniu da je i Sardinia odpala od unie. — Uohće priznaje „Nord“ da se je posliednjih danah promienilo mnienje u poslovima dunavskih kneževinah. „Indépendance Belge“ pieva pohvalne piesme divanima u Bukureštu i Jašu i uvierava, da su isti viećanjima (o kojima sasvim ništa neznamo!) pokazali da su zrieli za samoupravu.

Velika Britania i Irska.

Iz Londona javljaju, da je poslana u Indiu zapoviest, kojom se dosadašnji tamošnji gubernator Kaning odziva.

„Daily News“ piše, da i evropska vojska u Indii neustupa u zločinstvima i groznim dielima indijskim pobunjenicima. U Dinaporu su engleski soldati noćju uderili na vierne Sipoje i ubili ih 11 i 2 žene i to kao prave pèrzibabe u posteljima! General Vilson, koi zapovieda pred Delhiom kaže, da i tamošnji engleski soldati čine svakojaka ubojstva i nasilja. U svibnju oplienili su evropske topčie kesu i počinili su druga zla. — Sada hoće Englezi da uvedu kao nieki sud, kad god hoće da pogube kakvoga pobunjenika. To tek sada čine, kad su već toliki nevino postradali.

„Standard“ donosi sliedeće viesti iz Egipta o promicanju engleske vojske:

„Kad su pašu zamolili, da dozvoli da prolazi vojska prieko Egipta, izrazio se je da mu je žao, da nije Engleska odmah s početka upotriebila put prieko Egipta za promicanje svoje vojske, jerbo je namieravao njeno putovanje olakšati a nipošto stavljat mu preprieke na put. Sada gdi je željeznica kroz pustinju otvorena prometu do štacie br. 72 t. j do 23. miljah od Sueza, misle, da se podvozi koji svake šeste ure odlaze iz Aleksandrie i od kojih svaki promiče 1000 momakah s oružjem i pèrtljagom, vojsku bez truda u 12 satih do pomenute štacie moći promicat. Ostali put moći će zatim momčad provalit u šest satih, budući da je drum dobar i prema moru ide nizbèrdice. Kamile za prenos oružja i hrane, mogu se vazda dobit ako se prije naruče.

Afrika.

Iz Kaira javljaju, da su Abisinci, koji su unutrašnjim ratovima i borbama s Galasima i Šangalasima mnogo stradali, koptičkoga patriarka pod izlikom, da se je na poticanje podkralja gipatskoga uputio u Abisiniu, zadèržali kao taoca. Njega progoni poznati Abuna Selama, koi je silu vlastitih knezovah malone sasvim uništio. Evropskim putnicima i misionarima zabranjeno je unići u Abisiniu, i g. V. Plosden, jedini inostrani zastupnik u onim polubarbarskim predielima, koi se je zbog ugovora medju Engleskom i Abisiniom u godinama 1850. 1851. pogadjao, upotrebljava svoj upliv na Abunu Selamu i kralja Todora, da izposluje putnicima i protestanskim svećenicima dozvolu putovat u zemlju. (Tr. Ztg.)

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz 26. listop. poslie podne. Viesti iz Madrita od današnjega dana javljaju, da je ministarstvo konačno sastavljeno. Armero je predsiednik savieta i ratni ministar, Mon ministar financiah, Martenez de la Rosa minister izvanjskih, Bermundez de Castro unutarnjih poslovah, Salaberia javnih radnjah, admiral Rastelo pomorstva. Corbera naimenovan je gubernatorom Madrita.

Pariz, 27. listopada. „Moniteur“ donosi jednu depešu iz Aleksandrie, koja pripovieda, kako je Delhi pao; počeli su jurišat dne 14. rujna; Englezi našli su tek kod kabulskih vratah ozbiljnog odpora.

Berlin 27. listopada. „Zeit“ javlja: Pruska vlada zapoviedila je svomu zastupniku u Frankfurtu, da odmah pozove niemački savez na sudielovanje u obziru vojvodinah i da zaište podporu Austrie.

London 26. listopada. Iz New-Yorka od 14. t. m. javljaju: Bostonske i new-yorkske banke izim jedne jedine prestale su plaćati; smeća je velika. Kažu da će se dèržat zakonotvorna skupština; novi tèrgovački falimenti nisu poznati.

Izvadak iz siednickoga napisnika c. k. osrednjega povierenstva za izsliedovanje i udèržavanje gradjevnih spomenikah od 14. sèrpnja 1857.

Pod predsiedom g. c. k. odsiečnoga načelnika u ministarstvu za tèrgovinu, obèrte i javne gradjevine, Dragutina Czoerniga barona od Czernhausena.

Konservator u Splietu, g. Vikentij Andrić, podnosi novo izviešće u obziru uzdèržavanja Dioklecianove palače u Splietu, što se uzima do znanja.

Konservator u Pragu, g. dr. Erasmus Wocel, donosi rezultat svoje sa g. profesorom B. Grueberom preduzete iztrage preostanakah niekadašnjega dvorca Tetina i oštećenih slikariah Marijne cèrkve dvorca Karlštajn do znanja osrednjega povierenstva.

Nadalje izviešćuje on, da je povedenjem pražkoga glavarstva dne 28. svibnja bila iztraga povierenstvena tinske cèrkve i viećanje, na kakav način bi se unutarnjost ove cèrkve i veliki oltar ponovit imao, o čemu su tako profesor B. Grueber kao i on suglasno mnienje dali.

U drugom podnesku izviešćuje g. dr. Erasmus Wocel o popravi cèrkve snieżne Marie u novoj varoši u Pragu i o sastavljenju odbora artističnoga diela ovih popravnih radnjah. Ova priobćenja služe osrednjem povierenstvu za priznu viest.

G. K. Matzenauer u St. Pöltenu šilje 8 komadah tamo nadjenih rimskih novacah za dalje razpolaganje. Isti će se c. k. vladnom savietniku i direktoru c. k. novčanoga i starinarskoga kabineta, g. dru Arnethu predati.

Na predlog konservatora za k. p. m. b. barona Sackena zaključuje se da se točno snimi podèrtina dvorca Starhemberga kod Piestinga.

Za konservatora za Solnograd, g. V. M. Süssa predlaže se naris dvorca Kapruna u Pinzgau-u načinjeni po c. k. kotarskom indjeniru u Salfeldenu, g. Reichu, koi služi za dopunjenje započete zbirke narisah solnogradskih dvorcah i dvoračkih podèrtinah i polugodišnje izviešće od 1. siečnja do posliednjega lipnja 1857.

Konservator za Lavov, g. dr. Stronsky javlja, da će pošto mu se je zdravje oporavilo, sada početi snimat gradjevine grada Lavova.

Na dalje pitanje konservatorovo o obsegu njegova područja i dobah, koje uzimajući obzir na gradjevine dolaze u pitanje, daje se istom na znanje, da se njegov dielokrug proteže na lavovsko upravno područje i na gradjevine nesamo srednjega vieka već i na one od 16. i 17 stolietja. (Konac će sliedit.)

Narodno kazalište.

Sinoć se je poslie dugog odmora opet predstavljalo u našem jeziku. Davala se je, kao što je već objavljeno bilo, Raupachova tragedia „Korona od Saluca“. — Kazalište bilo je dobro pohodjeno i obćinstvo zadovoljno s predstavom i odlikovalo je svekolike a osobito predstavljače glavnih zadaćah živahnim pleskom i opetovanim izazivom. Sutra obilnie, što nam danas prostor nedopušta.

Srebro od 5. listopada	5¼fr.
Carski dukati	7⅞ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. k. lutriji u Tèrstu izvučeni su dne 24. listopada 1857 sliedeći brojevi:

68, 42, 78, 83, 67.

Bližnje vučenje bit će 7. studena 1857.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 5331 (DS—117) (3—1)

Edikt.

Von dem k. k. Landes-Gerichte in Agram wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen des Hochwürdigen Agramer Präberdären-Vereins unter Vertretung des Herrn Adv. St. Osjak wegen schuldigen 400 fl. c. s. c. die executive Feilbietung des der Frau Aloisia früher verwittwete Pisk nun verehlichte Kontarić gehörigen, auf 3238 fl 3 kr. CMz. gerichtlich geschätzten, im Neudorfe sub Nr. 102 erliegenden Hauses sammt Nebengebäuden, und den anstossenden Garten, welche Realitäten im Grundbuchs-Protokolle der Steuergemeinde Neudorf sub Nr. 93 eingetragen erscheinen, bewilligt, und hiezu der erste Termin auf den 21. Dezember 1857 und der zweite auf den 21. Jänner 1858 jedesmal Vormittags 9 Uhr bei diesem k. k. Landes-Gerichte angeordnet worden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beisatze eingeladen, dass der Käufer die auf den vorerwähnten Realitäten pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse, und dass die weiteren Lizitations-Bedingnisse, das Schätzungs-Protocoll und der Grundbuchs-Extrakt hiergerichts eingesehen werden können.

Endlich werden Alle, welche, ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekar-Recht auf obigen Realitäten erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe dieser Realitäten so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Landes-Gericht
Agram am 17. Oktober 1857.

Klobučarić. Jović.

Nr. 10493 (Izv.—366) (3—1)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di tenente di posto, presso l' I. R. Uffizio Centrale di porto e Sanità Marittima in Venezia cui va congiunto l' annuo soldo di A. 1500 nonchè un pausciale di Montura di Annue f. 450.

Chiunque aspirasse a tale posto dovrà presentare la sua supplica debitamente corredata dai documenti comprovanti l' età, l' illibata condotta, l' idoneità pel posto stesso, nonchè i servizj finora prestati al Governo Centrale Marittimo, e precisamente pel tramite dell' Autorità prepostagli qualora si trovasse in attualità di servizio, fino a tutto 1. Novembre p. v. indicando anche se si trovi in nesso di parentela od affinità con altro impiegato dell' Amministrazione port. sanit. in Venezia.

Trieste 2. Ottobre 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 30. LISTOPADA 1857. Broj 248.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Ovih danah prispeo je ovamo iz Dalmacie jedan sanduk s važnim rukopisima na broju do 80 svezakah, koje je po naputjenju jednoga ovdešnjega književnika nabavio za se presvietli gospodin biskup djakovački. Rukopisi ovi sadèržavaju u latinskome i taljanskome jeziku ponajviše historičke predmete naših jugoslavenskih zemaljah a na póse govore oni o Cèrnojgori, Dubrovniku i Boki kotorskoj. Isti presvietli gospodin koi svaku zgodu upotriebljuje, gdie može štogod doprinieti za procvietanje domaće književnosti i znanostih uobće, daje na svoje troškove dva poveća staro-hèrvatska piesnička diela u Zagrebu i Osieku tiskati, koja će služiti na slavu književnosti našoj. — Te tako preporodjuju se u prehvaljenome presvietlom gospodinu biskupu, vremena, kad su živili neumèrli biskupi Vrančići, Bedričići, Petrečići, Vinkovići, Karamani, Zmajevići, Mèrnavići, Mandići, Verhovci itd., koji se broje medju pèrve zviezde neše književnosti i medju najrevnie podupiratelje narodne knjige i narodnog jezika.

— Napisnik ravnateljske siednice društva za poviestnicu i starine Jugoslavenah dne 25. listopada 1857. pod predsiedničtvom gosp. Ivana Kukuljevića Sakcinskoga i u prisutnosti gosp. odbornikah Mojsije Baltića, Antuna Mažuranića, Mate Mesića, i Petra Zoričića i tajnika i blagajnika Janka Ev. Borovečkoga kano perovodje dèržane.

§. 1. Pročitan je i odobren napisnik ravnateljske siednice od 22. t. m.

§. 2. Gospodin načelnik je predložio, da se opetovano i svestrano, kako je jur u posliednjoj siednici započeto bilo, prosude prevodi „života J. Agrikole", pak je po duljem razsudjivanju uvidjeno, da je prevod iz Beča cirilicom pisan a pismeni „D. D. g." obilježen najbolji, s toga se sačinitelju toga prevoda imade obećana nagrada a to je 100 for. u srebèrnih dvadeseticah, koje su jur blagajniku predate, poslati imade; a da se občinstvo uvieri, kako se kod razsudjivanja postupalo, kakov je nagradjen prevod i kakovi su ostali, potanje i obširnije opisat će gosp. odbornik Antun Mažuranić, učitelj iz hèrvatskoga i latinskoga jezika na ovdiešnjoj c. k. gymnazii, pak će se u narodnih novinah tiskati.

§. 3. Javio je gospodin načelnik, da su poslie posliednje siednice sliedeći poklonili družtvu knjige 1) gosp. Mihalj Rajevski a) Morskoga Sbornika (nadaljo) br. 7. 8. i 9. a to je za sèrpanj, kolovoz i rujan t. g. b) Ruske beside (nadalje) broj II. 1857. 2. gosp. A. Majkov svoju „poviestnicu sèrbskoga jezika" (ove tri knjige ruske su.) 3. Isti gosp. načelnik, a) Posel apostolski, od Juraja Muliha, u Zagrebu 1642. b) Opus selectum concionum Festivalium Authore M. V. P. F. Fortunato Švagel. T. I. Zagrabiae 1762 (osim naslova i predgovorah sve hèrvatski) 4). Gosp. Ot. Ivo Rodić, tajnik dèržavnika Kapistranske dèržave a) Satir M. Ant. Relkovića. U Osieku 1779. drugo izdanje; b) Iter per Požeganam Sclavoniae provinciam mensibus Junio et Julio 1782 susceptum a M. Piller, et Lud. Mitterpacher. Budae 1782. Te knjige su sa zahvalnostju primljene i u knjižnicu stavljene.

§. 4. Predloženo je, da se slavnoj ovdiešnjoj štedionici očkažu družtvene glavnice, a za novce da se kupe dèržavne obveznice, predlog je odobren, i spomenuti perovodja, kano blagajnik družtva, kojemu su dotične štedioničke knjižice jur uručene, imat će odluku izvèršiti. Izvadio iz napisnika siednicah družtva za poviestnicu i starine Jugoslavenah u Zagrebu dne 28. listopada 1857. Janko Ev. Borovečki, s. r. tajnik i blagajnik družtva.

Isprava k.

U napisniku posliednje siednice u narodnih novinah priobćenom izpušteno je bilo, da je g. Ev. Vuksanovićka družtvu za poviestnicu i starine Jugoslavenah četverogrošku poklonila, i da je ta sa zahvalnošću primljena. J. Ev. B.

Beč 27. listopada. Viest o padnuću Delhia nije proizvela željena učinka na burzu, budući da je bila paralisirana nepovoljnim amerikanskim viestima prispievšim u isto vrieme.

Milan, 26. listopada. Uslied dugotrajne kiše narasle su vode Ticina i Pada i stranom su se prolile prieko svojih briegovah. Pad je postigo u Pavii u noći od 22. na 23. t. m. visinu od 7.84 metra, za 0.84 metra veću, nego do koje se je bila ta voda popela u svom najvišjem stanju god. 1846.; kod Mantove naraso je dne 25. u jutro do 7.95 met., nadkrilivši najvišje stanje od god. 1834. za 0.36 metra. Od toga vremena posvud pada voda, no danas je opet nastalo kišovito vrieme. U Pavii bilo je predgradje Borgo Ticino poplavljeno; isto tako miesta Spesa, S. Zenone, Corta, Zenone, Zerbo, S. Christina, Piero, Porta-Merone, Mezzano, Badia, Chignole, Monticelli i Cantonale s područjem od 88 600 pertikah. Prieko 200 seljačkih kućah sagradjenih iz nepečenih opekah srušilo se a 300 porodicah ostalo je bez kućišta, koje su drugdie smieštene i biti će obskèrbljene; tom nesgodom poginuše i tri osobe. Šteta od provalah nasipah iznosi 350.000 lirah. Jedan miestodèržtveni savietnik izložen je od jučer u Paviu, da gleda pomoći stradalcima i da čini shodnih predlogah u tom obziru. Nj. c. k. visost gospodin nadvojvoda general-gubernator našo se je odmah potaknutim otići na lice miesta i jučer poslie podne prispeo je u Paviu. U provincii Lodi bio je poplavljen dio kotara Kodonjo. Šteta iznosi od prilike 150.000 lirah. Delegat nalazi se na licu miesta. Za zaštitu nasipah obustavljeno je medjutim parobrodstvo. U provinciama Kremona i Mantova nije se dosad nijedan nasip provalio i nikakva nesreća dogodila.

Sèrbia.

Sèrbski saviet (senat) podneo je svietlom knezu sliedeću adresu po jednoj deputacii:

Vaša svietlost, milostivi gospodaru! Na visoko pismeno saobćenje Vaše svietlosti pod 27. rujna (9. listopada) saviet ucinjeno, da je odkrivena urota proti životu Vaše svietlosti, i da su u ovoj udionici dva člana savieta, Radovan Damjanović i Paun Janković; saviet je uslied zaključenja svoga od 28. rujna (10. listopada) isti dan, odmah po pročitanju visokoga saobćenja posredstvom jedne iz sredine svoje odabrane deputacie pohitio izjaviti Vašoj svietlosti svoje duboko sažaljenje zbog toga žalostnoga dogadjaja, koje je ona s visokim učestjem primiti blagoizvolila.

Kako je pak saviet danas primio i drugo pismeno saobćenje Vaše svietlosti od jučeršnjega dana, da je i njegov predsiedatelj, Stefan Stefanović, u isti urotu pomiešan, to je on u ovom okolnosti nanovo poražen, u današnjoj siednici svojoj zaključio, posredstvom svoje deputacie ponoviti čuvstva sažalenja svoga zbog tako ružnoga dogadjaja tim većma, što je sam predsiednik ovoga zbora u tako zlokovarno dielo pomiešan, i želeći osviedočiti lojalno raspoloženje svoje u najboljoj ponisnosti umoljava Vašu knežesku svietlost, da bi blagoizvolila primiti ovo opetovanje najiskreniega sažaljenja njegovoga kao i odanosti njegove k visokoj osobi Vašoj, sa željom, da promisao nebeski sačuva dragocienjeni život Vaše svietlosti od svakoga mogućega pokušaja ljudih nerazumnih i zlomišljenih.— U Beogradu 19. listopada 1857. U zapriečenju predsiednika član savieta, pukovnik vitez Aleksa Simić; glavni sekretar savieta, vitez Jakov Živanović.

— Peštanskom Lloydu pišu: Službene sèrbske novine od 22. listopada, u večer donose viest, da je zatvoren takodjer u urotu zapleteni senator Pavao Stanišić i predsiednik vèrhovnoga i ukidnoga sudišta Cvietko Rajović; kod posliednjega opažaju, da je već prije bio zapleten u slični posao, na smèrt osudjen, no milostju kneževom izbavljen i opet pozvan na visoka dostojanstva. Svima dosad u urotu upletenim, s kojima je već dovèršena policajna prediztraga, skinuto je gvoždje i uapšenici predani su ovdiešnjem varoškom sudu osudjenja radi. Uvieravaju nas, da su 4 do 5 senatorah ustmeno opomenuti, neka se pismeno odreknu svoje službe; uslied toga ili već prije podneo je, vele, svoju ostavku stari bolješljivi senator **Lazar Arsenievič Batalaka**; da li će i ostali to učinit, još se veoma sumnja, budući da bi si odrekavši se svojih preimućtvah, ako bi možebiti ispoviedili uapšenici da su i oni bili, ako i ne dionici u uroti namienjenoj onamo, da se ubije knez, a to možebiti barem u težnji, da se učini dèržavni prevrat, mogli privući još gorih posliedicah.

Vojvoda Tomo Vučić Perišić poduzeo je prekjučer iz obzira zdravja put u Italiu a doktor liekarstva Pacek, niekadašnji protomedik, sadašnji inšpektor dobarah kneza Mihalja Obrenovića, bio je prinudjen odputovat u Austriu.

Izvan dosad poznatih novih uapšenikah, neće se, vele, drugi više uapšivat, baš ako bi i bili štogod umiešani u urotu, no ipak počima raprostirat se nepovoljan duh, budući da stranom tèrgovina pritištena obćenitom novčanom krizom, sada uslied urote još većma pati, stranom pako jer se manji zlo plaćeni činovnici uplašiše, ako bi se možebiti pojavio prevrat, da će im plaća sasvim izostat. Tim većma osiećaju se posliednji obodreni glasom, da će se tečajem posliednjih danah već odavna očekivani pravedni povis plaće oglasit i novom upravnom godinom (13. studenoga) u život stupit. Tèrgovina će po svoj prilici već približujućim se koncem urotnoga posla i postignim i realnim dèržanjem našega tèrgovačkoga staleža opet nastavit svoj tiek onim putem, kojim je već prije udarila.

Talianska.

Iz Turina 23. t. m. javljaju: „Nj. veličanstvo kralj razgledao je jučer praćen po ministarskom predsiedniku grofu Cavouru oštete prouzročene poplavom na sturanskom mostu i provincialnom drumu od Novare. Dalja izviešća o poharama učinjenim istupom vodah prispiela su iz provinciah Biela, Kazale, Alba, Mondovi i Specia. No u isto vrieme prijavljeno je i to da je voda počela padati.

Niemačka.

„Le Nord-u" javljaju iz Kolonje pod 25. t. m. bèrzojavnim putem, da je tajni kabinetski savietnik pl. g. Niebuhr dan prije preminuo u Potsdamu. Ministarski predsiednik ubaviešten o

tomu. otišo je posebnim podvozom u Potsdam, da učini potrebne miere zbog preuzeća papirah i dopisah pokojnika. — „Köln. Ztg." od 26. nesadržaje nikakve viesti ove vèrste, premda bi po svoj prilici dobio bio bèrzojavnu viest iz Berlina, ako bi ista osnovana bila. Medjutim bilo je stanje gospodina Nieburna već od niekoliko danah bezufano.

Rusia.

„Siev Pčela" odgovara „Times-u" na neslanccst, kojom je „Times" predusreo „Siev. Pčelu" kad je prie kratkog vremena kazala još da osobito poštuje Englesku. Naš članak — veli „Siev. Pčela" — nije bio zvaničan, a nije hteo ni laskati, nego je samo kazao kako misle Rusi koi su prosvećeni. Kèrvavi dogadjaj u istočnoj Indii i žèrtve pobiesnivših neprosvećenih Sipojacah opomenule su na postupke engleske u Kèrču i na finskome i estniskom primorju, ali zato još nisu *razpalile nikakve osvete*, nego su pobudile samo sažaljenje. Mi netražimo milosti, pa makar čije bilo . . . Britanski lav neka se neboji što misli da ga napada roj nepriateljah po novinama. Bar „Sieverna Pčela" netraži rane na koži jedne životinje. Njeno je carstvo onde, gdie cvieće miriše, koje joj britanski lav nemože uzkratiti. Pčela ga lahko prelieti, jerbo nije pietao da se boji njegove čeljusti. — Vidi se — primiečava „N. Pr. Ztg." — da „Pčela" živo bode „lava" na više stranah.

— „Zeit" piše, da se ruske novine jako zanimaju s indijskom pobunom. Kaže, da se boje za nove ruske zemlje u Azii, ako bi se volja k ratu pojavila i kod ostalih Muslomanah. General Kenetin, sadašnji gubernator u Orenburgu, već se je spremio za svaki slučaj.

— Po posliednjim izviešćima izgorelo je na ušću Volhova u jezeru Ladogi 39 ladjah, 131 podavila se, 91 ladja i 225 splavih oštećeno je. Srećom je došla pomoć bèrzo, inače bi mogla biti nesreća još veća, jer u Volhovu ima preko 900 koje ladah, koje splavih. Šteta iznosi do 500.000 sr. rubaljah.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Kodanj 27. listopada. Plougova interpelacia povoljno je izpala za vladu. Predmet interpelacie bio je, da li vlada i Volksthing zajedno presudjuju i da li okupni ustav obstoji u priznatoj dielatnosti. Razprava trajala je dosta duge, no nije bila osobito zanimiva.

Berlin 27. listopada. Budući da se je kralj za cielo, premda polagano oporavljat počeo, obustavljeno je na najvišju zapovied dalje priobćivanje buletinah.

Modena, 23. listopada. Dok se sklopi novi carinski ugovor s Austriom, stupit će medjutim u život od 1. studenoga t. g. počemši, novi carinski pravilnik.

Verona, 27. listopada. Nj. c. k. visost prejasna gospoja nadvojvodinja Karolina došla je jučer ovamo praćena po svom bratu, grofu od Flandrie.

Književne viesti.

Čitamo u Glasniku Dalmatinskom da je nedavno izišla iz tiskarnice braće Battarah knjiga pod naslovom: Trista Vičah(?) Udovicah. Diejstveni čin, u stihovima, napisao A. Kazali. Ona stoji 40 krajcarah.

Narodno kazalište.

Predstavljanje Raupachove tragedie „Korana od Saluca", kojim je naše narodno kazališno društvo preksinoć otvorilo novo kolo svojih predstavah, spada bez sumnje medju najteže zadaće dramatične umietnosti. Njezina prednost sastoji u prekrasnoj dikcii, punoj poetičkog uzleta, u točnom risanju karakterah i u smielim prelazima čuvstvah od jedne skrajnosti u drugu. Čina nema ovdie mnogo i zato je pozornost občinstva jedino upravljena na predstavljaoce, koji silom i uznešenosti svoga govora, plastičnostju svojih kretanjah i poetičnim slikovanjem unutrašnjosti zanimat moraju občinstvo kroz 5 dugačkih akatah. Iz toga već vidi se koliko je govorničke vieštine, koliko poetičkoga duha, koliko poznanja čoviečje naravi, koliko obilatostih izvanjskih sredstvah potrebno, da predstavljač postigne uzore, koji su piesnika oblietali, kad je stvarao to svoje dielo. Da naše mladjahno još svejednako u nastajanju nalazeće se kazalištno družtvo, nije sasvim podleglo pod tolikim bremenom i da je umielo pozornost občinstva do konca uzdèržat u pobudi, najveća je pohvala, što mu se podielit može i očevidno dokazuje, kolikih je napriedakah isto već učinilo, napriedakah, koji za cielo zaslužuju da budu od našega občinstva uzeti u obzir i da ga potaknu da svom brižljivostju neguje toli liepo nastojanje, jer samo tada se nadat možemo, da će se jedared željena svèrha postići. Kako vazda tako i sada zaslužuje osobitu pohvalu gosp. Freudenreich mladji, koi je u roli Gvida najviše k tomu doprineo, da je tako mučna zadaća dovoljno riešena bila. To mu tim na veću pohvalu služi, što neposieduje osobitih izvanjskih sredstvah, koja su više putah pomanjkanje unutrašnje sposobnosti, barem kod množine, kadra pokriti. Zvučan, slatko prelievajući se glas obsienjuje toliko putah i pribavlja govorniku pohvalu, koja ga često ni najmanje neide. Da je i bez toga moćnoga pomoćnika umio g. Freudenreich zanimat, najliepši je dokaz njegove sposobnosti i velike marljivosti. Jednoglasno pleskanje i opetovano izazivanje, kojim je njegovo liepo nastojanje da se po mogućnosti barem približi onom uzoru, koi sasvim postići opredieljeno je samo odabranima, darovima naravi razsipno urešenima, bilo je sasvim zasluženo. — Gospodična Adelsheimova dobro ga je podupirala i imala je osobito u trećem aktu liepih trenutakah. Svakako bi želili da je bila nješto ponositia i kriepčia, no nemožemo da iskreno nepohvalimo njenu neobičnu marljivost, njenu brižljivost u odievanju, njen podobar izgovor i njena liepa kretanja. Ona je dielila s g. Freudenreichom pèrve počasti ovoga večera. G. Milan igrao je Markeza od Saluca, gorostasnu zadaću za početnika, koja je možebit najteža u svem komadu i često i vieštim igračima nepodje za rukom. Ako i nije g. M. tolikoj zadaći još doraso — ipak se je iz njegove težnje očito vidilo, da nije bez talenta i dok mu se jedared izglade kretanja a kriepak mu glas postane gibkiim, da ćemo u njemu imat dobra predstavljača za takove zadaće i zato se sèrdačno veselimo, da se je poslie duga izbivanja opet povratio u naše kazalište. I njegovo nastojanje bilo je obodravajućim pleskom i izazivom odlikovano. G. Freudenreich starii (g. Saviljano) svhatio je podobro svoju zadaću i izpravno je govorio, a i Gospodična Bajze (Bianka), i gg. Andrievič (pustinjak) i Miroslav (Roberto) zadovoljili su, uzimajući okolnosti našega kazališta u obzir, u svojim pomanjim zadaćama podpunoma; kod posliednje dvojice opazili smo i liep napredak, svikolici pako bez svake iznimke pokazali su veliku pomnju i dobru volju. Sve skupa uzemši nismo nikad na našem kazalištu još bolje govorit čuli a i nikad još prije opazili, da bi igrači tako dobro na izust svoje zadaće naučili bili, kako ovaj put. Predstava je bez svake i najmanje smetnje dovèršena bila, odieća bila je dostojna i shodna uobće a od strane gćne Adelsheimove baš i sjajna. Komad je sasvim dobro stavljen bio na pozorištu, čega radi opet zaslužuje pohvalu gosp. Freudenreich mladji, jer on je ureditelj predstavah u našem jeziku. Ako i ostale predstave tako za rukom podju, kao ova, ufano će se i udionište od strane občinstva povećat i tako napokon obezbiedit obstojanje našega kazališta. Preporučujemo dakle što veću pomnju i trudoljubje našem družtvu. Bez težanja nema ni žetve! D.

Srebro od 5. listopada	$5\frac{1}{4}$ fr.
Carski dukati	$7\frac{7}{8}$ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 3281 (Izv.—374) (3—1)

Editto.

L' i. r. Tribunale di Comitato rende pubblicamente noto d' aver ad instanza di Fortunata Saurich accordato il duplice esecutivo incanto del fondo della casa Nr. 184 sita in Contrada *della* Polveriera valutato giudicialmente f 577 spettanti alli Eredi q. Margheritta Surini, e d' aver stabilito le giornate 12. Novembre e 17. Decembre a. c. dalle ore 9 di mattina sino alle 12 antimeridiane per l' incanto da tenersi nell' Aula di quest' i. r. Tribunale coll' avvertenza che il deliberatario dovrebbe secondo l' assegno del Giudice assumersi li pesi inerenti in quanto non eccedano l' importo deliberato. — Si diffidano inoltre tutti quelli che credessero d' aver acquistato un diritto ippotecario sulla detta realità d' insinuare tale loro diritto fino alla vendita d' esso Stabile poichè altrimenti avrebbero da ascrivere a se medesimi se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento e ne rimanessero esclusi dalla distribuzione.

Le Condizioni dell' Asta si renderanno ostensibili all' Asta medesima ed ancor prima a quest' uffizio di spedizione.

Fiume li 9. Ottobre 1857.

Nr. 3256 civ. (Izv.—373) (3—1)

Editto.

Da parte dell' i. r. Tribunale di Comitato qual foro commerciale marittimo si notifica agli ignoti interessati nella Dita tavolare »Primo Molino a Vapore in Fiume« che ad instanza di Mattio Poglayen fù con decreto dell' odierna data pari Nr. contro la medesima e rispettivamente contro i singoli suoi membri accordata in esecuzione cauzionale della Sentenza dd. 24. Luglio a. o. Nr. 3307 la sequestrazione interinale d' una quarta parte indivisa dell' Edifizio e fondo posto in questa Città al Nr. 742 a. compreso nella trascrizione di questa intera realità a nome della Società »Primo Molino a Vapore in Fiume« e nominato in curatore ad essi ignoti interessati l' avvocato Faustino Suppe, affinchè li rappresenti in questa vertenza secondo le norme del vigente regolamento.

Ne restano quindi avvisati gli ignoti interessati nella suddetta Dita tavolare col presente Editto che avrà forza di legale citazione, affinchè essi sapiano e possano volendo comparire in debito tempo, o far pervenire al suddetto avvocato curatore i mezzi probatorî di cui si credessero asistiti, oppure scegliere e render noto a questo Tribunale altro Procuratore, in mancanza di chè saprano ascrivere a propria colpa le evvenibili conseguenze.

Fiume li 9. Ottobre 1857.

Nr. 10603 (Izv.—367) (3—1)

Avviso di Concorso.

Pel rimpiazzo di un posto di Guardiano d' ispezione presso l' I. R. Uffizio Postuale Sanitario in Lussinpiccolo cui va annesso il soldo di annui fiorini Duecento nonchè l' indenizzo di Montura di Annui fiorini Ventiquattro.

Chiunque intendesse aspirarvi presenterà entro il 15. del pros. vent. Novembre la documentata sua istanza comprovante la sua età, l' illibata sua condotta Morale, i servigj finora prestati, l' idoneità al posto desiderato nonchè la piena conoscenza della lingua italiana.

Dichiarerà inoltre se si trovi in parentela od affinità con altro funzionario postuale Sanitario in questo litorale.

Dall' Imp. R. Governo Centrale Marittimo

Trieste, 7. Ottobre 1857.

Nr. 3241 (Izv.—372) (3—1)

Avviso.

Da parte di quest' i. r. Tribunale di Comitato si notifica, che ad instanza di Maria Frogia venne sospeso il duplice incanto per la vendita esecutiva delle realità spettanti a Francesca V. Sestan stato disposto per li 22 corrente e 26. novembre a. c. con decreto dd. 29. agosto p. p. Nr. 2813. Fiume li 2. ottobre 1857.

Nr. 10493 (Izv.—366) (3—2)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di tenente di posto presso l' I. R. Uffizio Centrale di porto e Sanità Marittima in Venezia cui va congiunto l' annuo soldo di A. 1500 nonchè un pauschale di Montura di Annue f. 450.

Chiunque aspirasse a tale posto dovrà presentare la sua supplica debitamente corredata dai documenti comprovanti l' età, l' illibata condotta, l' idoneità pel posto stesso, nonchè i servizj finora prestati al Governo Centrale Marittimo, e precisamente pel tramite dell' Autorità prepostagli qualora si trovasse in attualità di servizio, fino a tutto 1. Novembre p. v. indicando anche se si trovi in nesso di parentela od affinità con altro impiegato dell' Amministrazione port. sanit. in Venezia.

Trieste 2. Ottobre 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnie Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 31. LISTOPADA 1857. Broj 249.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Nj. ces. kr. apost. velič. dostojalo je zagrebačkog kanonika Ivana Plavešića na njegovu molbu najmilostivie oprostit od službe ravnatelja zagrebačkoga konvikta.

— Nj. veličanstva car i carica očekuju se u Beču od dojduće subote 30. listopada počemši da se vrate iz Išla.

— Dne 28. bila je u Beču u gèrčkoj nesjedinjenoj cèrkvi obdèržavana služba božja povodom sretno uklonjenoga atenta na život kneza sèrbskoga, kojoj su prisutstvovali većina ovdie živućih Sèrbaljah, mnogo Cèrnogoracah i jedan ruski oficir.

— Poleg lista „Gerichtshalle“ izrečen je poslieduih nedieljah u raznim krunovinama stiečaj vèrhu 22 firme.

— O velikoj lupežkoj parnici, koja se razpravlja pred košičkom zemaljskom sudu, doznajemo sliedeće: Od 15. do 20. t. m. trajahu neprestano preslušaji obtuženikah, koji su se tek dne 21 predpodne dovèršili i započeto je ispitivanje sviedokah, koji su odkrili tajnah kakove se samo u romanima čitaju. 14 obtuženikah sačinjava samo malu frakciu ciele lupežke čete. Ukupna četa sastojala je iz više od 300 članovah, koji su po svoj cesarevini razsijani bili i dielovali su na zajedničku korist. Sučlanovi ovoga družtva razlučivali su se od drugih ljudih koje čim, dà i vlastitim lupežkim jezikom.

Budim, 26. listopada. Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda generalni gubernator prispeo je prekjučer u 11 satih po noći ovamo vraćajući se iz putovanja po sievernim županiama.

Nadalje je Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda Lavoslav, glavni ženijski direktor, iz Slavonie jučer u podne parobrodom iznenada ovamo prispeo i u večer odputovao u Beč; isto tako je Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda Josip prolazeći ovuda, odseo kod g. nadvojvode generalnoga gubernatora, zadèržat će se danas ovdie i po svoj prilici vratit će se sutra u svoju posadu u Českoj.

Sèrbia.

Sèrbske beogradske novine donose sliedeće članke:

U Beogradu 23. listopada. Iz tečaja iztraživanja, koje se čini po zločinstvenom dielu poznate urote, dokazalo se je, da su urotnici dobili u tu kovarnu svèrhu novacah od bivšega kneza Miloša Obrenovića. Punomoćnik ovoga, koi se je od niekoga vremena ovdie bavio po poslovima njegovim, dr. Pacek, donio je ovamo pet hiljadah dukatah, i to je poznatim urotnicima izdao, da za izvèršenje svoje zlomišljene namiere upotrebe.

Od te svote dano je već bilo nadjenom ubojici hiljadu dukatah.

Eto kojim načinom opaki ljudi ovoj liepoj zemlji spremahu prevrat i nesreću, da se srećom uroti nije u trag ušlo.

Što čoviek više misli o tom užasnom predueću, tim ga veća groza obuzeti mora, kakvih bi strašnih prizorah moglo biti u Sèrbii.

Kad je ovolika opasnost od naše otačbine uklonjena, pravedno je da svemogućem bogu iz svega sèrca zahvalimo na njegovoj velikoj milosti, što je narod izbavljen od nesreće, koja bi od nedokučivih posliedicah bila.

S tom svèrhom naredjeno je od duhovne vlasti, da se po svim cèrkvama i monastirima u domovini našoj sad u dojdući ponedieljak, 26. o. m. dèrži naročita služba božja.

Sva sèrbska sèrca bit će tada u jedno isto vrieme milostivom bogu upravljena, svak će toplu zahvalnost svoju nebeskom providjenju oddati za onoliku milost i spasenje naše.

U Beogradu 23. listopada. Danas je imala čast pred Njegovu svietlost izići jedna deputacia iz sredine naroda u okružju smederevskom i podnesavši gospodaru svome pismenu adresu sa čestitanjem, što je zlokovarna namiera proti dragocienjenom životu njegovom srećno osujećena, izjavila je i ustmeno svoju podaničku viernost i najsèrdačniu privèrženost k osobi Njegove svietlosti i plemenu Karagjorgjevom. Adresa, koju je ova deputacia podniela Njegovoj svietlosti, ima 114 podpisah.

No osim adresah čestitah su svietlom knezu našem srećno izbavljenje od grozivše mu opasnosti u naročitim pismima još i sliedeće osobe: g. Gjuka Marković, penzionirani predsiednik suda okružja šabačkoga, g. Stefan Lazarević, poštar kruševački, g. Jovan N. Carević, učitelj kruševački, gg. Stefan N. Petrović i Pavao Jevrić, učitelji iz Despotovice, Stefan Kestić i Nikola Peinović iz Šabca, Mihalj Jovanović, unuk Čolak-Ante iz Aleksinca, g. Dimitrije Nešić, poštar smederevski i Milovan Petrović iz Kragujevca.

U Beogradu 24. listopada. Jednako nam stižu izviešća, kako je 11. o. m. u zemlji našoj svečano proslavljen dan rodjenja Njegove svietlosti premilostivoga gospodara i kneza našega Aleksandra. Tako su nam medju ostalim došli i naročiti dopisi iz Loznice, Kruševca, Ivanjice, Svilajevca, Milanovca i mnogih drugih miestah. Svuda je veselje bilo veliko i svakim mogućim načinima težilo se je svečanosti dati što veću sjajnost. I sva miesta kao da su se nadmetala, koja će veličanstvenie proslaviti ovaj za otačbinu našu znameniti dan. Mi nemožemo inače nego narodu našem i za ove izvanjske svoje velike privèrženosti prema zemaljskom gospodaru odati dostojnu priznanost.

U iste doba došlo nam je danas iz Aleksinca i izviešće, da je občina tamošnja u dogovoru sa svojim svećenstvom 19. o. m. na božansvenoj leturgii dala dèržati zahvaljenje, što je život svietloga kneza našeg od bogomèrske urote spašen. Zahvaljenju ovom prisutstvovali su svi miestni činovnici i nebrojeni narod. Nije bilo duše — veli izviestitelj — kojoj suze u očima nisu treptile slušajući svete molitve, kojima se je bogu zahvaljivalo, što je otac otačbine izbavljen, i on mu se svemogući prizivao u pomoć! Kad ovaka ljubav naroda okružava vladaoca, onda su sajetni sve zlokovarne namiere. Tu nad glavom vladaoca bdije promisao božji i čuva je angjeo stražanin, tu je i nad narodom blagoslov božji, koi ga prati na putu sreće i napredka.

Cèrnagora.

Po izviešću iz Kotora od 10. listop. javlja „Oest. Zgt.“, da su si Vasojevići za vodju izabrali Ivu Zaharieva, koga je knez Danilo naimenovao za pèrvoga vojvodu. On ima pod svojom upravom 3500 momakah, kojima se je 2500 Cèrnogoracah pod zapoviedništvom Iva Rakova pridružilo kao dobrovoljci. Kako je iz Vasojevićah otišla vojska turska, odmah su cèrnogorski komisari pokupili od naroda porez i porez i poslali ga na Cetinje, da se od njega 86.000 gr. plati paši skadarskome kao danak portin. Knez Danilo obećao je to učiniti i sa Mustafapašom stavit se u sporazumljenje. Poslanstvo njegovog adjutanta Vlahovića s početka je bilo bezuspiešno; no sekretar knežev donese bolje uviete, pa tako se po savietu inostranih konsulah prekine nepriateljstvo. Knez Danilo izjavljuje se, da je gotov od sviuh nahiah, koje graniče sa Cèrnomgorom, naplatiti porez i porti ga točno izdavati. Na granici Hercegovine u Grahovu uzajamno se plemena medju sobom taru, kom tarenju lahko se mogu i druge nahie pridružiti.

— „Allg. Ztg“ pišu iz Beča: „Turski poslanik pri Bečkom dvoru, knez Kalimaki, dobio je od svoje vlade naredbe u obziru sukoba, koi se je pojavio medju pašom skadarskim i Vasojevićima. Nahia Vasojevići sačinjava dio oblasti kučke; ostale četiri nahie zovu se: Drekalovići, Bratonožići, Grahovo i Zatrebać. Paša je silom oružja zauzeo bio dva prolaza, koji bi pohodu njegovom za temelj služiti imali, ali je od stupanja unutra u nahiu zadèržan, jer mu je, kao što znamo, iz Carigrada došla zapoviest, da nepriateljstva obustavi. I knezu se Danilu od strane konzulah austrijskoga, francuskog i engleskoga savietovalo, da nezauzima Vasojeviće. Ali je to došlo docne. Cèrnogorci su zemlju zauzeli, naimenovali najstarieg i najodličniega poglavicu za senatora, pokupili porez, uredili policajnu službu sa 12 perjanikah i 3 vojvode, kao što je uredjena i u Bèrdima. Isto su tako godine 1856. uredjeni i Drekalovići, koji su Bratonožićima i Cèrnogorcima pod predvodstvom prezidenta Mirka poslie kèrvavoga boja pokoreni bili. To isto čeka i nahiu grahovsku i zatrebačku, a ne manje i onu nahiu, kroz koju se pružaju sèrbske planine, i koja sačinjava granicu izmedju Cèrnegore i knežestva Sèrbie. — Pripoznali i ova nahia vladu cèrnogorsku, onda će se Bosna odciepiti od pašaluka novopazarskog u staroj Sèrbii, i posliednja prije ili poslie u novoj dèržavi izčeznuti. Proti ovakovom dogadjaju mora se Porta predohraniti, i osmanski poslanik knez Kalimaki, u ovom smotrenju dobio je naredbe, da sa carsko-austrijskim praviteljstvom stupi u najtešnje sporazumljenje.“

— Opet se po novinama počinje pretresati pitanje o odnošajima Cèrne Gore prema Turskoj. Naravno je da se tu svašta nagadja. Medjutim „Köln. Ztg.“ od 7. o. m. u jednoj korespondencii iz Beča uvierava, da je knez Danilo pri zaključenju senata svečano izjavio, da ni pod kojim uslovom neće pripoznati vladu portinu, niti se podvèrći njenom sizerenstvu.

— Potvèrdjuje se da su se Kuči sasvim pokorili Cèrnoj Gori; ali dodaje se da su oni najprie pitali pašu skadarskoga, može li im on pomoći, pa ako može — da u Kuče pošlje vojsku, a oni će uredno danak plaćati, no paša im je odgovorio da im pomoći nemože nego da se sasvim pridruže Cèrnogorcima, koje su oni poslie i učinili, pa poslavši na Cetinje jednu veliku deputaciu izjavili knezu Danilu da mu svagda stoje na službi i njegove će zapoviedi slušati. Na to je knez jednog poglavicu njihovog uzeo za senatora, i to baš onoga, koi mu je odprije najviše protivan bio. Drugi glavari naimenovani su za vojvode i kapetane. I poslie su svi u punoj siednici senata zakleli se knezu da će biti vierni. Kako je sada Kučima i Vasojevićima zemlja cèrnogorska umnožena, to će joj poreze iznositi godišnje na čisto 120.000 fr. sr.

Moldavia i Vlaška.

Bukurešt 20. listopada. U govoru, kojim je mitropolit vlaški otvorio skupštinu divana, nalaze se i sliedeća: „Pomislite, moja gospodo, da smo svi Rumunji, da nas skapčaju medju sebom

ista čuvstva, ista kèrv. Svi mi imamo samo jednu domovinu pred nama, mi moramo i s jednakim težnjama bitit i k jednoj svèrsi. Narod, koi je vas sèrdačno uzdajući se na vaše rodoljubje, u Vašu inteligenciu i obilato izkustvo, izabrao za svoje zastupnike, dèrži Vas za veliko poslanstvo dovoljno pripravljene i sposobne, da ćete isto privest k željenom rezultatu: Nastojte, gospodo, odgovorit nadama, koje se u Vas polažu, i doprinosit što većma možete k povećanju domovine i k obćem dobru" Zatim reče na koncu svoga govora: „Danas su sve oči na nas upravljene; dokažite takodjer, moja gospodo, da smo vriedni dobrohotne pozornosti Evrope. Danas počimljemo naše poslanstvo, sjedinite se k tomu s bratinskim i narodnim namierama, s onom kriepčinom duha, koju mniem da imate i položite s pokojstvom duše i čvèrstom vierom u svemogućega sèrčano i miroljubivo temelj k velikoj i slavnoj zgradi rumunjskoga naroda." Iz ovih izrazah može se vidit, kako su i u najvišjim krugovima nastojali da se, premda možebiti i proti svom vlastitom osviedočenju, pokažu priazni unionističkoj stranci i da ju obsiene njezinim frazama.

— Kao što glase najnovie viesti, prenagljeni su bili glasovi, kao da su se sile već sporazumiele o budućem ustrojenju podunavskih kneževinah, a još mnogo manje, da bi se izviestno uzeti moglo, tko će im biti vladalac. I sam „Nord" u jednom od posliednjih listovah svojih priznaje, da stvari još nisu dotle došle, i šte više — da se po vladajućim krugovima još nikako riešili nisu, da bi se pouzdano nadati moglo, da će štogod biti od jedinstva." Pri svemu tome, veli „Nord", što smo mi obično jako uzdèržljivi, mislimo, da nećemo pogriešiti, ili zaključenom dogovoru naškoditi, ako reknemo, da je na sastancima u Stutgartu, Vajmaru, Berlinu i Draždjanima zaključeno, da se svaka sila sa svojim predlozima u obziru jedinstva uzdèrši, dok se neskupi pariški kongres.

Azia.

O padnuću Delhia priobćuju još sliedeće podrobnosti:

Dne 5. rujna, pošto su došli bili veliki topovi, učinili su Englezi priprave za nasèrt. Više težkih baterieh bilo je podignuto na gospodujućim točkama blizu grada; na takav način mogla je vatra Englezah dosizat i razorivat bedeme, što je i podpunoma pošlo za rukom. Odmah kod početka ovih operaciah poginuše dva engleska oficira. Bastie Kašmir i Muri osobito su mnogo patile od engleske artilerie. Vatra buntovnikah bila je živahna, no nije prouzročila osobite štete. Dne 10. i 11. dva puta su buntovnici izletieli, no bez svakog uspieha. Dne 12. bila je bastia Kašmir s obližnjim bedemima razorena i sada bile su učinjene priprave za juriš. General Wilson izdao je dnevnu zapovied, u kojoj je oštro opomenuo vojsku, da neka neprašta ju buntovnicima, no neka štede žene i diecu. Dne 14. samo što je stao cvitat dan, počeli su jurišat. Bèrzo su Englezi prostreljali zid i osvojili su skrajnje kraljeve tvèrdjice Kašmir, nadalje vrata istoga imena i vrata Kabul i Miri, cèrkvu i bližnje velike zgrade, no što se bez znatnoga izgubitka osobito kod kabulskih vratah nije moglo izvest.

Od sliedećega dana počemši izlazili su mnogi buntovnici iz grada; konjadia je već noćju, kao što se glasa, otišla u Renari. Dne 15. bili su bombama Englezi arsenal i prostrieljali su mi zid. I na carsku palaču pucali su. Prema većeru popustila je znatno buntovnička vatra iz pušakah. U bližjem selu Mundšella nagnao je general Van Cortland buntovnike u bieg i oduzeo im je, kao što pripoviedaju, 20,000 rupiah. Selo su razorili. Dne 16. uzeli su Englezi arsenal na juriš; našli su u njem 125 topovah. Borba je trajala još 3—4 dana, no o tom nisu poznate nikakove podrobnosti.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz 29. listopada. Današnji „Constitutionel" donosi jedan od Renéa podpisani članak, u kojem se kaže, da će pariška konferencia uzeti obzir na želje divanah a isto tako i na cielokupnost porte i evropsku ravnotežu; „Constitutionel" misli, da će sile opet u duhu smierenosti riešit i to pitanje štedeći svačije interese.

Carigrad 24. listopada. (Posredstvom Lloydova parobroda „Iluto" dne 29. listopada prispievšega u Tèrst). One dvie regimente, koje imaju Omerpašu pratit u Bagdat, dobile su zapovied da se krenu na put. Turskim brodoupraviteljima zabranjena je vožnja put čerkeske obale. Direktor carskih fabrikah u Brusi svèrgnut je. Pukovnik generalskoga štaba Nusre bej ide u vojničkom poslanstvu u Tripolis i prenosima zapovied vojske proti četničkoj poglavici Gumi. Novi financialni projekt odobreni po ministarskom vieću potvèrdjen je po sultanu. — Plaća podčinjenih oficirah povećana je za 120 parah na miesec. Komisia sastavljena za reviziu turske carinske tarife početi će svoje siednice dne 28. listopada.

Atina, 24. listopada. Engleska flota sredozemnog mora pod lordom Lyonom, dolazeća iz Zante, usidrila se je pod Patrasom.

Smirna, 24. listopada. Ovdie se je sastavio jedan odbor za podporu indijskih žèrtvah.

Milan, 27. listopada. Viesti iz provinciah Pavia, Lodi, Krema, Mantova u obziru poplavah glase još svejednako žalostno. Pad promienio je na niekoliko miestah svoje korito. Ticin narasa je do dosad nečuvene visine. Nj. c. visost g. nadvojvoda generalni gubernator otišo je iz Pavie u St. Christinu i Kinjolu i čini svigdie glavom potrebne naredbe. U Ponte lagoseuro pala je voda dne 25. listopada samo za palac, pošto je bila narasla za 28 palacah. Nisu se još bojali da će voda prodrieti nasip. U Turinu išla je s nova kiša 37 satih.

Turin, 25. listopada. Deputirska komora raspuštena je i izborni zborovi sazvani su na 15. studenoga. Grof Terenzio Mamiani naimenovan je profesorom filozofie od historie na ovdašnjem sveučilištu.

Genova, 24. listopada. Princ Napoleon ukèrcao se je od ovdie put Stargrada (Cività Vecchia.)

Izvadak iz siedničkoga napisnika c. k. osrednjega povierenstva za izsliedovanje i uzdèržavanje gradjevnih spomenikah od 14. sèrpnja 1857.

Pod predsiedom g. c. k. odsiečnoga načelnika u ministarstvu za tèrgovinu, obèrte i javne gradjevine, Dragutina Czoerniga barona od Czernhausena. (Konac.)

Konservator za Štajersku, gosp. Scheiger, predlaže svoje poslovno izviešće za pèrvo polugodište god. 1857.

G. Tomo Gepan, obćinski činovnik u Cvitavi, javlja o nelazku učinjenom u godini 1855. i 56. kod Abtsdorfa, koi predstavlja iz kamena izdielanu glavu. G. vladni savietnik Arneth zamolit će se za mnienje o tom.

Jedna prijava c. k. kotarskoga ureda u Retzu o napisima i slikama razkritim na jednoj kući, kad su joj trugali zid, predat će konservatoru za k. p. M. b. g. predstavniku Oseckeru.

Konservator za Korušku, baron Ankershofen izražuje se veoma priznateljno o radnjama arkitekta Lipperta kod njegovih snimakah u Koruškoj.

Nadalje javlja, da su se kod razpremljanja kèrstnoga hodnika u Wilstatu pokazali na južnoj stieni istoga znakovi vratah i od šest arkadskih prozorah i da je zato arkitektu Lippertu dao nalog, da preduzme dalja iztraživanja u tom obziru.

Napokon izviešćuje konservator o stanju grobne kapele grofovske obitelji Thun u dvorcu Strassburg.

Konservator za Jegar, g. Seb. Grüner prijavlja, da se je sastavilo društvo za popravu jegarske dekanske cèrkve povedenjem g. okružnoga predsiednika grofa Rothkircha.

C. k. kotarski ured u bečkom Novom Miestu daje na znanje, da su lazila već podignuta kod spomenika pred gradom.

Konservator za Vorarlberg, g. Faustin Ens, izviešćuje o novorazkritoj slici na liepu Martinove kapele u Bregencu i o namienjenom podignuću muzeja u svèrhu da se neraznesu i neunište gradjevni spomenici. Ova priobćenja služe osrednjem povierenstvu za povoljno znanje.

Dopisnik u Ljubljani, g. dr. H. Kosta javlja o spomeniku nalazećem se kod Černembla, koje izviešće predat će se g. vladnom savietniku Arnethu da poda o njem svoje mnienje.

G. ministerialni tajnik Streffleur predaje niekoliko bilježakah priobćenih mu po g. gm. pl. Fligely-u o starom Julijevom tèrgu u Friaulu, što će se priobćit g. konservatoru dru. Kandleru u Tèrstu.

Jedno izviešće konservatora za Prag gosp. Erasma Wocela govori o namienjenoj popravi starih duvarskih slikah u Ludmilinoj kapeli Jurjeve cèrkve na Hračinu i priobćuje mnienje akademičkoga direktora Engerta, slikara Lhote, slikara Hellicha i arkeologa Bocka o postupanju, koje bi se pri tom imalo obdèržavat.

Skupština pristaje u tom poslu na mnienje izraženo od g. akademijskoga direktora Egerta i slikara Lhote.

Redaktor g. Dragutin Weiss predlaže skupštini rezultat iztragah kapelana stolne cèrkve g. F. Bocka u Pragu.

Skupština koja je to pregledala izražuje se s podpunim priznanjem o zanimivim predmetima a osobito o veleliepnim komadima blagajnice pražke stolne cèrkve.

Bečka burza

dne 30. listopada 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	80½
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	82
dto . . . . » 4½%	
dto . . . . » 4%	63¾
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » „ 1839, » 100 »	137¾
» » » » » 1854, » 100 »	
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	963
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	277¾
dto dto s plaćanjem na rate	
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1727½
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	230½
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	526
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	200
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	200¼
Tisna željeznica . . . . »	200
Lombardezko-mlietačka željeznica . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	106¼
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	105
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	77¼
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-15
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	
Pariz za 300 frankah . . . . »	123¼
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	266
Carigrad za 1 forint . . . . parah	473
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	9¼
Srebro od 15. rujna	5½

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 2816 Pr. (VI—82) (3—1)

Konkurs.

Für die in Erledigung gekommene Stelle des Regens im Agramer Konvikte wird hiemit über Anordnung des hohen k. k. Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 17. Oktober l. J. Z 17728/1379 der Konkurs ausgeschrieben.

Mit dieser Stelle ist nebst der freien Wohnung und der gänzlichen Verpflegung im Institute ein Honorar jährlicher drei Hundert und zwanzig (320) Gulden CMz. aus der Konviktskassa verbunden.

Die Bewerber um diese Stelle haben ihre gehörig belegten Gesuche, und zwar jene geistlichen Standes im Wege ihrer geistlichen Behörde, und insbesondere Klostergeistliche mit Beibringung der Bewilligung ihrer Ordens-Obern, jene weltlichen Standes aber, wenn sie in einem öffentlichen Dienste stehen, auch mit der Qualifikationstabelle versehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber im Wege jener politischen Behörde, in deren Verwaltungsgebiet sie sich aufhalten, längstens bis 20. Dezember l. J. beim gefertigten Statthalterei-Präsidium einzubringen.

Insbesondere ist in den Gesuchen glaubwürdig nachzuweisen:

a) Alter und katholische Religion;
b) die gemachten Studien;
c) die praktische Befähigung für diese Stelle, beim Unterrichte und bei der Erziehung der Jugend, namentlich allenfalls in derartigen Instituten, wie es das Konvikt ist, erworben;
d) bei Bewerbern weltlichen Standes, ob ledig, verheiratet oder Witwer, wobei bemerkt wird, dass die Mitbenützung der freien Wohnung im Konvikte durch die Familienmitglieder unzulässig ist; — endlich
e) die tadellose Moralität und korrekte politische Haltung.

Agram am 26. Oktober 1857.

Vom Präsidium der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

Nr. 2471 H. M. (VI—80) (3—3)

Aufnahme

von technischen Rechnungs-Praktikanten.

Im k. k. Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten werden für das Baufach in den Kronländern mehrere beeidete Rechnungs-Praktikanten mit dem Adjutum jährlicher 300 fl. und mit der Einreihung in die XII. Diätenklasse aufgenommen.

Die Aufzunehmenden müssen die technischen Studien mit gutem Erfolge absolvirt haben, und ausser der deutschen, die italienische oder die ungarische oder eine slavische Sprache sprechen und schreiben.

Nach einer im Rechnungs-Departement des k. k. Handelsministeriums zurückgelegten Probezeit von sechs Wochen, werden die tauglich befundenen Kandidaten als provisorische Praktikanten beeidet, und es wird ihnen vom ersten Tage des hierauf folgenden Monats das oben bezeichnete Adjutum flüssig gemacht werden.

Nach Massgabe ihrer Befähigung und Verwendung werden diese Praktikanten nach dem dienstlichen Bedarfe ohne anderweitige Bewerbungen auszuschliessen, zu Revisions-Assistenten der technischen Rechnungs-Abtheilungen bei den Baudirektionen befördert werden und verpflichtet sein, jeder solchen Ernennung in jedes Kronland, für welches sie bestimmt werden sollten, Folge zu leisten.

Bewerber um eine solche Praktikantenstelle, haben ihre Gesuche, die mit dem Taufscheine, den Studienzeugnissen, den Zeugnissen über die Moralität und ihre etwaige bisherige Verwendung belegt sein müssen, und zwar wenn sie bereits im Staatsdienste stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst unmittelbar bei dem Handelsministerium einzubringen.

Wien am 11. Oktober 1857.

Br. 2176 (DS—119) (3—2)

Opetovano obnarodovanje.

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede negdašnje županije nitranske, sada županije gornjo- i dolnjo-nitranske.

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Požunu daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih knjigah u požunskom upravnom okolišu kraljevine ugarske, usled naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 10. travnja 1857. br. 7804. na znanje sliedeće:

I.

U požunskom upravnom okolišu je u sverhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimičko izvidenje polag občinah, u već u negdašnjoj županii gornjo- i dolnjo- nitranskoj, izuzemši one občine, koje sada k privičkom stoličnom uredu spadaju, posve objavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, vèrhu svih godine 1848. k otoj županii spadavših občinah, izvan onih k privičkom stoličnom uredu spadajućih, bit će počemši od 1. lipnja 1857 i to:

a) vèrhu občinah u područje c. k. županijskog suda tèrnavskog (županije gornjo-nitranske) spadajućih, izuzemši skaličkoj gruntovnoj oblasti doznačene občine carsko-obiteljskog vlastelinstva Holić c. k. slobodnog grada Skalice, i one koje su polag područja od godine 1848. k negdašnjoj županii požunskoj spadale, tada pako sudištu tèrnavskom doznačene, te jur s izrokom vèrhu obnarodovanja gruntovničnih napisnikah za županiu požunsku pod 26. prosinca 1855. izdanim obnarodovane biahu u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Tèrnavi;

b) vèrhu občinah u područje c. k. županijskog suda nitranskog (županije dolnjo-nitranske) spadajućih, izuzemši one, koje sada k privičkom stoličnom uredu spadaju, ipak uklopno sa onim zemljama občine Never i Ledecz, koje negdo u područje županije baršačke spadahu a uslied novog kotarskog osnutka k sadašnjoj županii dolnjo-nitranskoj pripadoše, s toga su takojer i iste u gruntovniške — operate ove županie uvèrštjene — u c. k. gruntovnoj pisarnici nitranskoj svakome na ugled izloženi.

Obavljanje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom ima se započeti dne 1. lipnja 1857. i sa otu svèrhu odredjen je

c. k. županijski sud u Tèrnavi za pod a)
c. k. županijski sud u Nitri za pod b) naznačene občine.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 16. travnja 1857 izdanog izroka, uvèrstjen je u službenih listovih bečkih novinah od 25., 28. i 30. travnja 1857 br. 94, 96, 98 i u požunskih novinah od 28. travnja 1. i 5. svibnja 1857. br. 96. 99. 102. —

C. k. upravljateljstvo gruntovnicah.

U Zagrebu dne 9. svibnja 1857.

Z. 12,237—1857 (DS.—120) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

In Folge Erlasses der hohen k. k. Statthalterei dd. 21. Oktober 1857 Z. 18652 wird die Herstellung der Pfarrkirche und des Pfarrhofes in Kottari (im Bezirke Samobor) im Wege einer öffentlichen am 12. November 1857 im Amtslokale des k. k. Bezirksamtes Samobor abzuhaltenden Minuendo-Lizitation hintangegeben werden.

Der Fiskalpreis ist folgendermassen festgesetzt:

	für die Kirche	für den Pfarrhof
	Conv.-Münze	
I. Für die Maurerarbeit . . .	77 fl. 54 kr.	187 fl. 12 kr.
II. Für die Steinmetzarbeit		
III. Für die Zimmermannsarbeit	103 fl. 12 kr.	180 fl. 11 kr.
IV. Für die Ziegeldeckerarbeit .		
V. Für die Tischlerarbeit und Anstreicherarbeit . . .	— fl. — kr.	204 fl. 50 kr.
VI. Für die Schlosserarbeit . .	— fl. — kr.	105 fl. 40 kr.
VII. Für die Schmiedarbeit . . .	— fl. — kr.	73 fl. — kr.
VIII. Für die Glaserarbeit . . .	— fl. — kr.	26 fl. 45 kr.
IX. Für die Hafnerarbeit . .	— fl. — kr.	14 fl. 40 kr.
X. Für die Maurermaterialien .	230 fl. 10 kr.	164 fl. 31 kr.
XI. Für die Zimmannsmaterialien		411 fl. 18 kr.
Summe	411 fl. 16 kr.	1378 fl. 7 kr.

Die Versteigerung wird im Ganzen für alle Leistungen erfolgen, dem Unternehmer werden überdies 279²/₃ Handlanger und 223 Fuhren durch die betreffende Gemeinde in Natura beigestellt.

Jene Unternehmer, welche gesetzlich giltige Verträge einzugehen fähig sind, und sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, haben am obbenannten Tage und Ort bis 10 Uhr Morgens persönlich zu erscheinen, oder ihre mit gehöriger Vollmacht zu versehende Bestellten dahin zu senden, und haben vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukostenbetrages zu erlegen.

Als Kaution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt, für diesen Neubau werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Commission entgegengenommen. In allen vorschriftsmässig zu verfassenden und mit dem Reugelde zu belegenden Offerten ist der Anbot deutlich und mit Buchstaben auszudrücken.

Die Offerte sind bei der k. k. Agramer Comitatsbehörde längstens bis 10. November 1857 einzubringen, und haben die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntniss der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse zu enthalten.

Ueberreicher von schriftlichen Offerten darfen sich nicht zugleich auch persönlich durch Bestellte oder Bevollmächtigte bei der mündlichen Lizitation betheiligen, ansonsten auf deren schriftliche Offerte durchaus keine Rücksicht genommen wird.

Nachträgliche Offerte werden nicht berücksichtiget, ohne Unterschied, ob sich Offerent bei der mündlichen Lizitation betheiligt hat, oder nicht.

Die diesfälligen Pläne, Vorausmasse, Preistarife, die summarischen Kostenanschläge, dann die allgemeinen und speziellen Baubedingnisse können bei der gefertigten k. k. Comitatsbehörde bis 10. November 1857 eingesehen werden, und werden am Versteigerungstage selbst zu jedermanns Einsicht vorliegen.

Im Falle der Erstehung unter dem Fiskalpreise werden die in Rede stehenden Herstellungen an den betreffenden Ersteher sogleich vorschriftsmässig kommissionell an Ort und Stelle, nämlich in Kotari übergeben werden, weshalb auch die schriftlichen Offerenten sich bei der Lizitation einzufinden haben.

Die Bedachung des Pfarrhausdaches muss bis 15. Dezember 1857, die übrigen Herstellungen aber müssen bis Ende August 1858 in vollständig kollaudationsfähige Ausführung kommen.

K. k. Comitatsbehörde

Agram am 26. Oktober 1857.

Der k. k. Comitats-Vorstand

Bunyevac.

Z. 12105 (DS.—116) (3—3)

Kundmachung.

Die k. k. Comitatsbehörde in Agram beabsichtiget ihren Bedarf an Papiergattungen und sonstigen Kanzlei-Requisiten für das Verwaltungsjahr 1857-58 im Wege einer Abminderungs-Verhandlung durch Eröffnung der Konkurrenz mittelst schriftlicher Offerte sicherzustellen.

Die Lieferungs-Bedingnisse sind folgende:

1. Der Bedarf muss nach den Mustern pünktlich geliefert werden. Diese Muster können bei der Comitatsbehörde zu jeder Zeit eingesehen werden. Eigene Muster der Offerenten werden nicht angenommen.

Die Menge des Bedarfes besteht beiläufig in:

1.	Concept-Papier	40 Riess
2	Kanzlei-Papier	60 Riess
3.	Median mittel Papier . .	5 Riess
4.	» gross » . .	3 Riess
5.	Ministerial-Vortrag-Papier .	10 Riess
6.	Couvert-Papier grau . . .	10 Riess
7.	Packpapier	6 Riess
8.	Bleistifte feine Nr. 5 . . .	3 Dutzend
9.	Rothstifte feine Nr. 5 . . .	2 Dutzend
10.	Hamburger Federkiele feine	50 Buschen
11.	Stahlfedern	12 Gross
12.	Siegelwachs roth, fein Nr. 80	10 Pfund
13.	Oblaten à 500 Stück . . .	30 Schachteln
14.	Schwarze Tinte	80 Mass
15.	Rothe Carmin-Tinte	8 Fläschchen
16.	Spagat fein	10 Pfund
17.	Spagat mittel	10 Pfund
18.	Schwarzen Streusand fein .	60 Pfund
19.	Zündhölzchen ohne Schwefel à 1000 Stück	10 Kistel
20.	Argantische Unschlittkerzen	120 Pfund
21.	Rippsbrennöhl doppelt raffinirt	60 Pfund
22.	Lampendocht argantische .	10 Dutzend
23.	Nähzwirn schwarzgelb gedreht	30 Loth
24.	Lampen-Zilinder	10 Stück
25.	Gummi Arabicum	20 Pfund

2. Die k. k. Comitatsbehörde kann auch ein geringeres Quantum von Kanzlei-Requisiten abnehmen.

Der Lieferant aber ist verpflichtet, den allfälligen Mehrbedarf bis auf ¹/₃ des obangeführten Quantums um den Erstehungspreis zu liefern.

3. Die Lieferung geschieht nach jeweiligen Amtsanweisungen.

4. Für den Fall, als der Lieferant den Vertragsbedingungen nicht nachkäme, werden die Kanzlei-Requisiten auf seine Gefahr und Kosten angeschafft werden.

5. Die Offerte haben auf alle obangeführten Kanzlei-Requisiten zu lauten.

6. Die Offerte müssen auf 15 kr. Stempelbogen geschrieben, deutlich und ohne Berufung auf fremde Anbote abgefasst, und zivilprozessordnungsmässig unterfertigt sein.

Die Offerts-Preise sind mit Ziffern und Buch-

staben auszudrücken, und muss auch wörtlich bemerkt werden, dass sich der Offerent den gegenwärtigen Bedingungen unterziehe. Die Offerte sind wohl versiegelt mit der Aufschrift auf dem Umschlage: Offert zur Lieferung von Kanzlei-Requisiten für die k. k. Comitatsbehörde in Agram, bei der Comitatsbehörde einzubringen.

7. Die Frist zur Ueberreichung der schriftlichen Offerte wird bis einschliesslich 15. November 1857 zwölf Uhr Mittags festgesetzt.

8. Nachtrags-Offerte werden nicht angenommen, und den gegenwärtigen Bedingungen nicht entsprechende Offerte werden nicht berücksichtiget werden.

9. Jeder Offerent wird mit dem Zeitpunkte der Einreichung seines Offertes für seinen Anbot verbindlich, und hat sich des Rechtes der Annahme seines Versprechens nach §. 862 des Allg. B. G. und der im §. 934 desselben Gesetzes erwähnten Rechtsmitteln der Bestreitung des Vertrages wegen Verkürzung über die Hälfte zu begeben.

Die Verbindlichkeit für die kontrahirende Behörde wird von der h. Genehmigung der Offerts-Verhandlung bedingt.

10. Die Lieferung wird demjenigen Offerenten überlassen, dessen Anbot sich für das hohe Aerar überhaupt am günstigsten herausstellt.

11. Die Vergütung der Lieferungspreise geschieht bei der kontrahirenden Comitatsbehörde unmittelbar aus den Verlagsgeldern auf Grundlage der oben sub Nr. 3 erwähnten Anweisungen, welche mit der Amtsbestätigung über die Richtigkeit der Lieferung zu versehen sind.

12. Alle aus dem betreffenden Vertrage etwa entstehenden Streitigkeiten werden bei demjenigen Gerichte ausgetragen werden, welchem der Fiscus als Beklagter untersteht.

K. k. Comitatsbehörde zu Agram am 19. Oktober 1857.

K. k. Comitats-Vorstand
von Bunyevac m. p.

Nr. 15428 (Fin.—51) (3—3)

Kundmachung.

Von Seite der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Essek wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass die neuerbaute herrschaftliche obere Mahlmühle mit zwei Mahlgängen in Kutjevo nächst Požega vom 1. November 1857 an, auf drei nacheinander folgende Jahre mithin bis Ende Oktober 1860 im Versteigerungswege an den Meistbietenden in Pacht gegeben wird. Die bezügliche Lizitation wird am 31 Oktober 1857 in der Kanzlei des k. k. Forst- und Domänenamtes Kutjevo in den üblichen Vormittagsstunden abgehalten werden. Der Ausrufspreis wird auf vier Hundert Gulden (400 fl.) festgesetzt, die Lizitations-Bedingnisse können beim gedachten Forst- und Domänenamte eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Essek am 20 Oktober 1857.

(DP—67) (11—10)

Već dne 4. studenoga
bit će vučenje

lutrije od slikah,

od koje 1 srećka stoji samo 30 kr. konv. novca,

a tko kupi 5 srećakah dobit će vèrhu toga još jednu bezplatno.

Neupušćajući se u opredieljivanje ciene ovih slikah, neka (p. n.) obćinstvu služi na znanje, da podpisana tèrgovačka kuća nudi dobitelju 1. zgodka za ustup od 10 deset slikah

1000 komadah dukatah (cekinah) u zlatu.

U Zagrebu se mogu dobit srećke kod Andrije Reyleina u dugoj ulici u lutrijskom dućanu.

Nr. 2226 civ. (Izv.—369) (3—1)

Editto.

L' i. r. Pretura Urbana di Fiume col presente notifica ad Antonio Glazar qui. Antonio di Padvezica ora assente e di ignota dimora, essere in data 27. maggio a. c. Nr. 2226 presentata da Saverio Negovetich una petizione contro gli eredi q. Antonio Glazar che sono, Mattio, Antonio, Bartolomeo Glazar, Antonia maritata Pasquan e Maria maritata Glazar, nonchè contro Giuseppe, Giacamo, Gregorio e Giovanni Glazar in punto di pagamento di f. 130 c. e. c. ed essere fissata la comparsa di tutte le parti al giorno delli 11. novembre a. c. alle ore 10 a. m. — Si notifica essere adesso assente nominato come off. curatore questo avvocato Sig. Giuseppe Dr. de Bartolomei, il quale lo rappresenti nella presente vertenza a suo pericolo e spese, e gli viene ciò tutto notificato coll' avvertenza, che egli o debba istruire debitamente il deputatogli curatore sulla conveniente trattazione della causa, oppure indicare al giudizio un altro procuratore, dovendo in caso contrario imputar a se stesso le conseguenze.

Fiume li 8. Agosto 1857.

Nr. 10493 (Izv.—366) (3—3)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di tenente di posto presso l' I. R. Uffizio Centrale di porto e Sanità Marittima in Venezia cui va congiunto l' annuo soldo di A. 1500 nonchè un pausciale di Montura di Annue f. 150.

Chiunque aspirasse a tale posto dovrà presentare la sua supplica debitamente corredata dai documenti comprovanti l' età, l' illibata condotta, l' idoneità pel posto stesso, nonchè i servizj finora prestati al Governo Centrale Marittimo, e precisamente pel tramite dell' Autorità prepostagli qualora si trovasse in attualità di servizio, fino a tutto 1. Novembre p. v. indicando anche se si trovi in nesso di parentela od affinità con altro impiegato dell' Amministrazione port. sanit. in Venezia.

Trieste 2. Ottobre 1857.

Nr. 3281 (Izv.—374) (3—2)

Editto.

L' i. r. Tribunale di Comitato rende pubblicamente noto d' aver ad instanza di Fortunata Saurich accordato il duplice esecutivo incanto del fondo della casa Nr. 184 sita in Contrada della Polveriera valutato giudicialmente f. 577 spettanti alli Eredi q. Margheritta Surini, e d' aver stabilito le giornate 12. Novembre e 17. Decembre a. c. dalle ore 9 di mattina sino alle 12 antimeridiane per l' incanto da tenersi nell' Aula di quest' i. r. Tribunale coll' avertenza che il deliberatario dovrebbe secondo l' assegno del Giudice assumersi li pesi innerenti in quanto non eccedano l' importo deliberato. — Si diffidano inoltre tutti quelli che credessero d' aver acquistato un diritto ippotecario sulla detta realità d' insinuare tale loro diritto fino alla vendita d' esso Stabile poichè altrimenti avrebbero da ascrivere a se medesimi se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento e ne rimanessero esclusi dalla distribuzione.

Le Condizioni dell' Asta si renderanno ostensibili all' Asta medesima ed ancor prima a quest' uffizio di spedizione.

Fiume li 9. Ottobre 1857.

Nr. 10603 (Izv.—367) (3—1)

Avviso di Concorso.

Pel rimpiazzo di un posto di Guardiano d' ispezione presso l' I. R. Uffizio Postuale Sanitario in Lussinpiccolo cui va annesso il soldo di annui fiorini Duecento nonchè l' indenizzo di Montura di Annui fiorini Ventiquattro.

Chiunque intendesse aspirarvi presenterà entro il 15. del pros. vent. Novembre la documentata sua istanza comprovante la sua età, l' illibata sua condotta Morale, i servigj finora prestati, l' idoneità al posto desiderato nonchè la piena conoscenza della lingua italiana.

Dichiarerà inoltre se si trovi in parentela od affinità con altro funzionario postuale Sanitario in questo litorale.

Dall' Imp. R. Governo Centrale Marittimo
Trieste, 7. Ottobre 1857.

Nr. 3241 (Izv.—372) (3—2)

Avviso.

Da parte di quest' i. r. Tribunale di Comitato si notifica, che ad instanza di Maria Frogia venne sospeso il duplice incanto per la vendita esecutiva delle realità spettanti a Francesca V. Sestan stato disposto per li 22 cerrente e 26. novembre a. c. con decreto dd. 29. agosto p. p. Nr. 2813. Fiume li 2. ottobre 1857.

OGLASNIK.

(DP—98) (2—1)

Skladište vriedno obzira i preporuke

M. L. Hirschl-a

'u Poljani pri tvèrdjavi Ivanić.

Prepokorno podpisani usudjuje se poštovanom p. n. obćinstvu miesta i okolice, preéastnom svećenstvu, c. k. vojničtvu i činovničtvu najuljudnie prijavit, da je već pred 3 mieseca miešovitu tèrgovinu g. Ivana Kostića i ortakl. kupio i da će istu znatno razprostranjenu nastavljat.

Nadalje preporučuje podpisani, pošto nije štedio ni truda, ni troškovah, svu u njegovom skladištu nalazeću se robu

bakalsku, rukotvornu i norimberšku,

koju si je iz pèrvih najboljih izvorah pribavio na udobnost poštovanoga obćinstva, da nebude prisiljeno, da ju kupuje o većem trošku u udaljenom kojem gradu, i nalazi se u ugodnom stanju, svojim štovanim kupcima stavit najjeftinie ciene.

☞ Osobito preporučuje svoje izvanredno čiste lojene svieće. Za dobro solidno posluživanje jamči i preporučuje se najponiznie.

M. L. Hirschl.

☞ S ovim skladištem skopčana je i c. k. prodaja duhana i biljegah.

(Dp.—99) (1—1)

Opomena.

Svi oni, kojih su zalozi kod podpisanog zavoda dosad neproduljeni ostali, ovim se opominju da takove ili izkupe ili pako za produljenje zaištu, u protivnom slučaju će se isti kod naskoro dèržanoj javnoj dražbi razprodavati. — Za svakoj se pako smetnji ukloniti, pozorne se stranke učine, da zalozi ne stopram tečajem jedne godine, nego **o d m a h** po izminutju u prijamnici naznačenog roka imadu se za prepadne smatrati.

Pèrva hèrvatska štedionica.

(Dp. 92) (3—3)

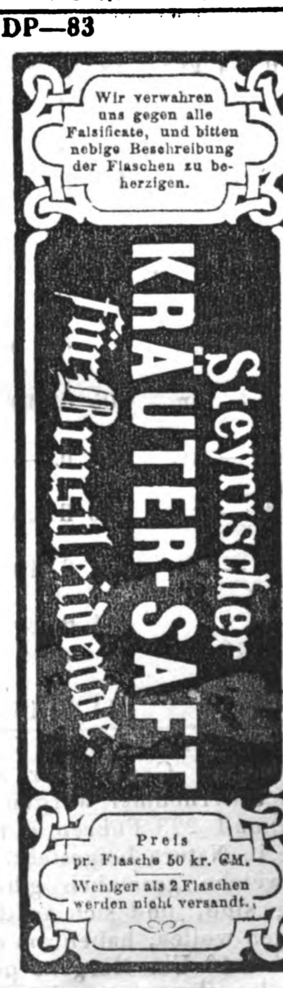
Opomena.

Niže podpisani opominje svakog, da na njegovo ime ili pod izliku, da tko od njeg šta potrebovati ili dobiti imade, nikomu štogod uzajmi, niti nedade, jer on za nikog platac nije.

U Marii Gorici 16. listopada 1857.

Tomo Gajdek v. r.
župnik.

DP—83 (26—7)

Da se mnogostranim zahtievima zadovolji, priobćuje se da se

Pravi

sok iz štajerskoga bilja za one koji pate od pèrsobolje

može neprestano dobit u najboljoj kakvoći u Zagrebu u apoteki g. **Gr. Mihića**.

☞ Jedini proizvoditelj pravoga soka iz štajerskoga bilja, apotekar J. Purgleitner u Gradcu moli, da nebi istoga zamienili s drugima, koji se nalaze pod istim imenom u tèrgovini.

Sklenice (flaše) **p r a v o g s o k a i z š t a j e r s k o g a b i l j a** jesu iz bieloga stakla, koje se prema gornjem kraju koničkí stiecaju i brižljivo su zaključene kositerskim kapicama, na kojima je (kao i na samim sklenicama) utišteno: »Apoteka k jelenu u Gradcu« i »JPA« a u ostalom obskèrbljene su s etiketama i podpisom imena proizvoditeljeva.

Svaka sklenica stoji 50 kr. kon. novca; manje nego dvie sklenice nerazšilju se. Pakovanje za dvie ili četiri sklenice računa se sa 20. kr. konv. novca.

*) Nadalje ovaj se sok može vaviek dobit:

U Belovaru	kod gospodina	G. Lackovića,
» Osieku	»	» Apotekara Horninga,
» Novoj Gradiški	»	» A. Antonovića,
» Karlovcu	»	» A. Benića,
» Koprivnici	»	» L. Reskovca i sina,
» Varaždinu	»	» Apotekara Haltera.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 2. STUDENOGA 1857. Broj 250.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Kod pèrvoga žrebanja zemljorazteretnih obveznicah za kraljevinu Hèrvatsku i Slavoniu javno preduzetoga dne 31. listopada 1857. sliedeći su brojevi izvučeni i to:

Slovo A. Obveznice

Br. 381 po 120 fr., br. 597 po 130 fr., br. 1041 po 6000 fr., br. 1091 po 160 fr., br. 1262 po 1000 fr., br. 581 po 3000 fr., br. 1727 po 1820 fr., br. 2183 po 140 fr., br. 2213 po 80 fr.

Obveznice s kuponima:

po 50 fr. br. 341.

po 100 fr. br. 61, 229, 891, 1063, 1151, 2034, 2468, 2692, 2737, 2754, 2929, 3596, 3680, 3790, 3835, 3843, 4400, 5127.

po 500 fr. br. 315, 365, 854, 1060, 1365.

po 1000 fr. br. 20, 119, 234, 598, 699, 1117, 1774, 1797, 2096.

po 10 000 fr. br. 135, 244 i br. 266 s dionim iznoskom po 2200 fr., čim se je izcèrpila svota opredieljena za pèrvo žrebanje sastojeća u 48.000 fr.

Predstojeće obveznice izplatit će se s žrebovnim glavničnim iznosima za 6 mieseci računajući od dana žrebanja kod c. k. pieneznice zemljorazteretne zaklade u Zagrebu pod obdèržavanjem propisah obstojećih u tom obziru, koja pienaznica izdat će zajedno sa nežrebani dio obveznice s kuponima br 266 od 10,000 fr. shodne nove zadužnice.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Iz Zagreba. Na Šimunje dne 28. t. m. podielio je uzoriti gospodin kardinal i nadbiskup u svojoj domaćoj kapeli red misničtva djakonu Petru Josipu Steinhaueru, rodom iz trevirske biskupije u Pruskoj. Rečeni mladomisnik svèršio je bogoslovje u Rimu, gdi je boravećega tamo uzoritoga gospodina našega nadpastira zamolio, da ga u svoju nadbiskupiju primit blagoizvoli; budući mu bude želja uslišana, redjen je ad titulum Dioecesis.

— Prečastni gospodin predstavnik i kanonik zagrebački Martin Pavčec umnožio je opet ovih danah broj svojih dosadanjih darovah na blage svèrhe novim poklonom od 300 for. sr., koje je jednakim dielom namienio ovogradskim blagotvornim zavodom: ubožnici, čoviekoljubnom družtvu, i piestovalištu malenih.

— U ovdašnjoj tiskarni drs. Gaja štampaju se: Propoviedi nedieljne, svetkovne i prigodne, koje s odobrenjem prečast duh. stola u dva sveska na svietlo izdaje Matija Skendor Babić, svećenik nadbiskupije zagrebačke i župnik u Novoj Kapeli pakovnije gradiške. Svezak pèrvi sadèržavajući 59 nedieljnih propoviedih, doći će ovih danah u prodaju, a i od drugoga sveska natiskano je jurve 10 tabakah, tim će dakle cielo dielo do skora gotovo biti. (K. L.)

Beč 28. listopada. Nj. veličanstvo carica Maria Anna prošla je ovuda putujući u Italiu a nije ovdie ni stala.

— Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je obćini Terdemice u Zaladskoj županii, povodom pretèrpljene štete od požara najmilostivie dozvolit poklon od 500 fr.

— G. fm. grof Radetzky svetkovat će dne 2. studenoga svoj 91. godišnji dan rodjenja i nahodi se sasvim dobro. Poviestnica svih vremenah ači nas da takvo pojavljenje spada medju sasvim rietke slučajeve.

Beč 29. listopada. I u obziru pučkoga obrazovanja uvela je austrianska vlada u Ugarskoj od niekoliko godinah znatnih poboljšanjah. Poboljšeni nastavni plan, koi je za glavne i trivialne škole uveden bio u niemačko-slavenskim zemljama, bio je s najboljim uspiehom prenešen i na ugarske škole. I u Ugarskoj su dakle višje elementarne škole priredjene za glavne škole sa četiri razlučene klase i svim trivialnim školama stavljena je svèrha trih pèrvih klasah od glavnih školah. Polag plana uredjeno je već do 100 višjih elementarnih školah u Ugarskoj kao glavne škole. Na drugim miestima, poimence u većim gradovima i tègovištima povećane su obstojeće trivialne škole podignućem većih školskih zgradah i sa mnoge glavne škole u većim miestima skopčane s nižim realkama. Osobito radostan pojav u ugarskom pučkom školarstvu jest podizanje i prieko svake nade napredujuće nastavljanje pustarskih školah. Broj istih iznosi sada do 90. Osobitu skèrb posvetila je vlada uvadjanju novih školskih knjigah. Uvedene su ne samo nove niemačke i slovenske već i madjarske i rumunjske knjige. U kakvom se je obsegu to učinilo, neka se razabere iz te okolnosti, da je godine 1856. iz bečke naklade školskih knjigah 169.246 magjarskih i 18.366 rumunjskih školskih knjigah u Ugarsku odpravljeno. (Oest. Correspondenz.)

Beč 30. listopada. Iz Berlina javljaju, da je naš poslanik kod pruskoga dvora, baron Koller, malo zatim, pošto je princ od Prusie preuzeo vladne poslove, imao razgovor s baronom Manteuffelom o moldavsko-vlaškom pitanju, u kojem je pruski ministar za korak dalje išao, nego što bi se poslie njegove posliednje okružne depeše moglo misliti i kažu da se je izjavio, da se je Pruska u pogledu na izbore učinjene u kneževinama i ne čudan duh, koi se je tamo pojavio, odvažila približit se austrianskim težnjama. Službeni dopisi odnoseći se na to, već su, kao što se čuje, prispieli na naš kabinet.

Beč, 31. listopada. Nj. veličanstvo car Ferdinand i carica Maria Anna dostojali su pogorielcima u tèrgovištu Priethal u badejovičkom kotaru poklonit u ime podpore 800 fr.

— Nj. veličanstvo carica Maria Anna poklonila je zavodu za poboljšavanje zavedenih i kajućih se mladićah obstojećem u Vičnoi pod imenom „il Soccorso“ 480 lirah a Nj. c. visost prejasna gospoja nadvojvodinja Karolina u isto svèrhu 300 l.

— Nj. vel. car ruski dao je gosp. profesoru dru Konstantinu vitezu Ettinghausenu dostavit jedan veoma dragocieni briljantni pèrsten za njegovo zajedno s g. profesorom Pokornim izdano velik dielo: Physiotipia plantarum Austriacarum.“

Sèrbia.

Iz Beograda pišu da bi se i stari vojvoda Vučić kao upleten u onomadne razkritu urotu imao bio uapšit, no odputovao je i nastanit će se, vele, u Italii.

Zapovied je bila već izdana da se uapši rečeni vojvoda. Policajni predstojnik, koi je dobio nalog da to bez buke izvede, otidje u njegov stan i priobći mu, da ima uslied naredbe kneževske vlade ići š njime. Vučić time razjaren lati se, vele, svoje sablje i protiera predstojnika iz svoga stana. Zatim oboruža se po zemaljskom običaju pištoljama i handjarom, odvese se knezu i reče mu, da o svoj stvari ništa nezna, neće ništa da znade, i ako za jedan sat nedobije pasoš za Austriu vidit će knez, što će se zbiti. U ostalom istina je, da se je Vučić još isti dan prevezo u Zemun i da je dojdući dan nastavio svoj put u Beč.

Bogati Anastasievič (major Miša), zet senatora Radovana Damjanovića, koi je kao najvećma kriv, pèrvi bio uapšen u Beogradu, došo je pred niekoliko danah iz Vlaške ovamo, nije dakle bio u Carigradu, kao što se je bilo glasolo.

U Beogradu 24. listopada. Današnje novine Sèrbske saobćuju sedam imenah savietnikah, koji su odpust iskali i dobili. Popečitelj unutarnjih dielah obećao im je penzie. Saviet sastoji se sad samo iz četiri osobe. Odpušteni savietnici predali su knezu spomenicu, protestirajući proti uredbi popečiteljstva unutarnjih dielah. Prepis od te spomenice predali su konzulima engleskom, francuskom i Rusie. Stari vojvoda Vučić iznenada je ostavio Beograd. — Medju zatvorenima nalaze se mnogi Moldavci i niekoliko Cèrnogoracah.

— „Pešt. Lloyd“ javlja iz Beograda od 21. listopada, da je austrijski general-konzul za Sèrbiu g. pukovnik Radosavljević po naročitom nalogu visoke vlade austrijske Njeg. svietlosti knezu Aleksandru u narodnoj uniformi generalskoga konzula saobćio, da je visokom dvoru milo, što je urota u začetku svom ugušena a Sèrbia od unutarnjih nemirah sačuvana. Ovaj čas, veli dopisnik, čujem, da je predsiednik savieta priznao, da je on glavni početnik urote.

— Knez je naimenovao nieke osobe za savietnike, medju njima Filipa Hristića, koi se sada u Beču nalazi. Gosp. Aleksa Simić naimenovan je, vele, za predsiednika savieta. Dr. Pacek, sadašnji inšpektor dobra kneza Mihalja u Beogradu, morao je proti volji u Austriu preći.

Cèrnagora.

Svetovidu pišu sa Cetinja od 13. listopada: Ivo Mijatov Ljubotinjan noćju 13. listopada izmedju 10—11 satih zapita nenadno, može li se gospodaru ući. Na pitanje bude mu pristup dozvoljen. Izišavši pred gospodara sav oniemi, ustae mu bishu nečuvstvene, kao i sva čuvstva i orudja dielovanja. Izvadi tri nabijene špagarice (pištolja) i 100 dukatah kao da su jučer iz fabrike izišli. „Šta je to? Kazuj na što ti to i tko ti je to dao?“ zapita ga knez Danilo. No tek poslie po sata povrati se onom upropašćeni duh i odgovori: „Ovo je tvoja nesudjena smèrt od stricevah tvojih! Mašan Savov, brat mèrtvog i nevaljalog Gjorgja, ovo mi je dao. Jednom da te ubijem, a s drugim dviema tko ne me naskoči, a ovo 100 dukatah da trošim do 15 danah kao do reka, koi smo uglavili. Ti, govoraše mu Mašen, ako pogineš, dat ću ti dieci i ženi 2000 dukatah, ako ne, a ono ću tebi dati 1000 dukatah, bit ćeš serdar ljubotinski i pèrvi senator od sve Cèrnegore i Bèrdah. Mene je k njemu poveo Niko Otašov Filipović Dobèrljanin (ovaj je tèrgovac u Budvi ima 20 godinah da se je iz Cèrnegore iselio). On mi reče, gospodaru, da ti moraš prestati živiti, jerbo ima, veli, ovakovih špagaricah do 20, koje su iz njegove ruke Cèrnogorcima i svakom po 100 dukatah date.“ Pošto ovo izkaza, položi sva tri pištolja i 100 dukatah madjariah pred kneza, poljubi mu ruku i otide kući.

— Noćas 17. listopada pobieže bivši senator Jovo Šatinov Špadier. Njegove su pogrieške neizmierne. Uzimao je globe po 50 talirah miesto tri. Sve što je mogao, činio je neglodajući je li šteta ili grieh. Najposlie posieče i samu cèrkovnu goru, koja šteta proračunat se nemože, a to je bilo zaglavje njegovo. Zbog toga

smetnuo ga je knez Danilo po povratku svomu iz Pariza sa senatorstva. Dobre ili imaovine njegova iznosila je svega 100 talirah. Videći, da velikodušna Austria u zakrilje svoje prima begunce, ode i on za njima, da uživa njena dobročinstva.

Moldavia i Vlaška.

„N. Wrab. Ztg." javlja, da se je i Pruska sad izjasnila očito proti sjedinjenju podunavskih kneževinah. Raspis turski o ovoj stvari primljen je u Berlinu verlo dobro. Pruska, uvieravaju pomenute novine, smatra jedinstvo u upravi kao krajnju granicu onoga, što porta može dozvoliti, a da suverenstvo svoje nepovriedi. U ovom je smislu od strane Pruske već i odgovoreno na predpomenuti turski raspis.

— Glasovi da neće biti ništa od jedinstva podunavskih kneževinah, umnožavaju se sve većma. Engleska je nieki dan, kažu, opet izjavila kabinetu bečkom i berlinskom, da se s njima slaže u shvaćenju stvarih, i da će izvoliti najviše na administrativno jedinstvo.

Talianska.

Turin 26. listopada. „Gior. Piemontese" obznanjuje kraljevski dekret, koi razpušta drugu komoru i izborničke zborove saziva na 15. studenoga a parlamenat na 14. prosinca.

Turska.

Rešidpaša, kao što smo već jedanput napomenuli, postao je opet veliki vezir; Rizapaša naimenovan je za seraskera; a Fetipaša i Vasif paša došli su na stara svoja miesta, t. j. pervi za ministra marine, a posliednji za mušira carske garde.

Niemačka.

Berlin 27. listopada. U isto doba s naputcima za saveznoga punomoćnika plemenitoga gospodina Bismark-Schönhausena, otišla je jedna pruska okružna depeša na niemačke vlade u obziru pitanja vojvodinah. (Köln. Ztg.)

Frankfurt 29. listopada. „Frankf. Jour." javlja, da je danas stalešku žalba Lauenburga u obziru ustava i ugovornih pravah i razmiérah vojvodine, po ovdiešnjem advokatu Goldschmidtu priobćena saveznoj skupštini.

Švajcarska.

Berna, 26. listopada. Kod izborah narodnoga vieća opet su izabrani savezni savietnici Furer, Stämpfli, Knüsel, Näff, Frei i Pioda bit će takodjer po svoj prilici izabrani. Fornerod u Lausanni i Mondonu ima veliku većinu; ukupni rezultat još nije poznat. Escher je izabran u Curihu. Trog, direktor osrednje željeznice, prepao je. Vladni republikanci nadvladali su u Neuenburgu. Ginevra izabrala je radikalce. Varoš Berna izabrala je liberalno-konzervativne kandidate Blösche, Kurza, Stämpflia i Scheidera. (Allg. Ztg.)

„Schwab. Merkur" sadèržaje za svoje strane o izborima narodnoga vieća sliedeću bèrzojavnu viest, dopunjujuću stranom gore navedenu: Grad Berna: najviše glasovah imaju Blösch, Kurz, Stämpfli, Schneider; Lucern: Savezni savietnik Knüsel miesto Matta, inače ostat će dosadanji; Obwalden: Wirz; Niedwalden: Poller, Fürsprech, liberalac; Glarus: Jenny; Appenzell, Ausserrhoden: dr. Oertli iz Curika; Innerrhoden: Fässler; St. Gallen: Näff, Hoffmann, Schubiegen, Reschle, liberalci; Fornerod u gradu Lausanni izabran malone jednoglasno. Neuenburg: Vladni kandidati Piaget, Grandjean, Lambelet, Jolet nadvladaše sa 2,000 glasovah većine. Ginevra: Vladni kandidati Jazy, Camporio Chatlet-Venel sa 1100 glasovah većine. Posvuda vlada mir.

Francezka.

U Parizu kod I. Gavelota mladjeg a u Lipskoj kod F. A. Brokhausa izišlo je ovih danah od sučrednika Praških novinah, g. Ivana Václika, knjiga pod naslovom: „Souveraineté du Montenegro et le droit des gens, moderne de l'Europe. (Praške Now.)

Velika Britania i Irska.

U „Timesu" biò je nedavno napomenut glas, da je nieki visoki domaći gradjanski činovnik u Indii, kog osobne neugodnosti, kojom je pobunu u nekojem gradu na Gangesu u začetku utèrnuo, je vladi u Kalkuti svèrgnut iz svoje službe. „Globe" izjavlja se odlučno, da je to bajke, kojom se protivna stranka nastoji po mogućnosti koristiti, svèrgnut i sada se je dokazalo, da se je stvar sasvim protivno dogodila. Komisar od Patne biò je svèrgnut, ne što nije dao buntovnikah obiesit, a ni zato jer im je oprostio, već zato, što je sam, prenaglivši se, uteko i ostavio štaciu bez poglavara.

— General Havelok — tako pripoviedaše nedavno mr. Graham kod jedne skupštine biblićkoga družtva u Belfastu — vodio je na svojim putovanjima po Indii kao pukovnik regimente „Molitveni čador" u kojem je evangjelje tumačio. Svake nedielje razvijao je „molitvenu zastavu" i sazivao je sve vojnike, da poslušaju evangjelje. — a zaista mnoge je i pokèrstio. Zato je bio pritužen, ali lord Ghough, ondašnji vèrhovni zapoviednik u Indii, učinio je predušet istragu, na kad saznade, da se je Havelokova regimenta nad inima odlikovala ćudorednim vladanjem, da je u istoj dolazilo manje slučajevah pianstva i bičovanja, nego li u drugima, reče; „Otidjite pukovniku Haveloku i kažite mu, da mu se klanjam i neka samo svu vojsku slobodno pokèrsti."

Azia.

Iz Marsilje došla je takodjer bèrzojavna viest o usoću Delhia, ali sa zatekućim dodatkom, da su generali Havelok i Outram bili na čelu jurišećih Englezah. Nova je dalja viest, da su buntovnici pred jurišem udelili iz grada žene i diecu. Isti, to jest buntovnici, blokiraju sada grad i buduć da je u Delhiu pomanjkanje dovoljne hrane, da se Englezi nalaze u izvanredno kritičnom položaju. Razjerenost buntovnikah tolika je da nije vierovat. Zemlja od Assima granićeća do Kine, pobunila se, i pripoviedaju da su Santhali 30 miljah udaljeni od Kalkute protierali činovnike. Kalkuta, kamo su prispiele podkriepljenja, mirna je; nistanemanje kažu da su isti Evropljani razdraženi (?) i da protesti okoluju. Opozicia proti istočno-indijskoj kompanii raste i obćenita želja izražuje se za neposrednu vladu. (W. Ztg.)

Listo „Hurkuru" priete, da će ga obustavit.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz, 30. listopada. General Cavaignac preminuo je. „Moniteur" donosi izviešće ministra financiah Magne-a o preračunu za g. 1859. Ministar se nada, da će se sadašnji dug od 886 milionah moći svesti na 759 milionah. Višjak preračune predlaže se na 48 milionah. Od ovud ima se 40 milionah upotrebit za umnožavanje. Položaj financialni zemlje izvèrstan je. Upèrkos izvanjskoj krizi nisu se u Franceskoj pojavili nikakovi falimenti. Banka neće propisat nikakvoga nasilnoga tečaja. Razredjivanje posliednjega zajma nahodi se u tečaju. Nadat se je da će se kupit rente a vojska svesti.

Turin 29. listopada. Potoci Tanaro i Bormida postigli su lietošnjim poplavama visinu, kao nikad prije. U Borgomaneru poplavila je Agonia cestah i miestah; u Borgu di St. Panteleone prodro je potok Uzone u glavnu ulicu i za malo trenutakah bili su dućani i kuće poplavljene u visini do 2 metra. U Albanu i Oldeniku učinila je Selia veliku štetu. Ladja, na kojoj se nalazi preostanak bèrzojavne gumine za vod medju Sardiniom i Algirom očekivali su dne 25. u Kajarlu.

London, 30. listopada. S parobrodom, koi će se dne 4. studenoga na put krenut, poslat će se u Istočnu Indiu 900.000 funt. sterl.

London, 30. listopada. Uslied viestih iz New-Yorka od 17. t. m. poboljšalo se je novčano stanje. Fondovima, željezničkim akciama i žitu skočila je ciena. Albanylegislatura težko da će se sazvat. Prispielo je 1.664.200 funt. (dolarah?) kalifornijskoga zlata.

Pariz, 31. listopada, danas će biti pogreb generala Cavaignaka.

Berlin 31. „Pruska korespondencia" javlja, da je uslied prispievše žalbe lauenburških staležah od strane Pruske i Austrie u siednici saveznoga sabora od 22. t. m. posao holštajnski predložen savezu za zajedničko uvaženje.

Turin 30. listopada. Siccardi poznati savjetnik ... po ... imenovanoga premi...

Beč ... 27. listopada. Prošaste noći ... je ... ...

... odgovorni urednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 6016 civ. (DS. — 121) (3—1)

Edikt.

Vom k. k. Landesgerichte Agram wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen des Herrn Heinrich Wohlgemuth durch Herrn Advokaten Sušić de prs. 1. Oktober 1857 Z. 6016 gegen die Eheleute Georg und Katarina Mihalinec wegen schuldigen Betrages pr. 200 fl. CMz. sammt Nebengebühren, die executive Feilbietung des den Executen gehörigen in Agram in der Vorstadt Heiligen Geist sub Nr. 8 gelegenen, auf 2020 fl. CMz. geschätzten Hauses bewilligt, und zur Vornahme derselben den 1. Termin auf den 29. Dezember 1857 und der 2. auf den 9. Februar 1858 jedesmal Vormittags 9 Uhr mit dem Beisatze anberaumt worden, dass das zu veräussernde Haus bei den 1. Termin nur um oder über den Schätzungswerth, hintangegeben werden wird.

Weiters wird bemerkt, dass der Käufer die auf dem Hause pfandweise versicherten Schulden so weit der Kaufschilling reicht, zu übernehmen, oder sich mit den versicherten Gläubigern abzufinden habe.

Endlich werden alle diejenigen, welchen ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher ein Hypothekarrecht auf das Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, dass dieselben bis zum Verkaufe des fraglichen Hauses so gewiss ihre Forderungen bei diesem Gericht anzumelden verpflichtet sind, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen werden würden.

Das Schätzungs-Protokoll, der Grundbuchs-Extrakt, und die Lizitations-Bedingnisse können hiergerichts eingesehen werden.

K. k. Landesgericht
Agram am 17. Oktober 1857.
Klobučarić. Jović.

Nr. 2701 p. (Izv. — 376) (3—1)

Konkurs-Kundmachung.

Mit Bewilligung der hochl. k. k. Comitats-Behörde Fiume dd. 27. Oktober l. J. Z. 9888 wird bei dem gefertigten k. k. Bezirksamte ein Conceptsdiurnist mit dem Taggelde von beiläufig zwei Gulden und ein Kanzleidiurnist mit dem Taggelde bis zu einem Gulden aufgenommen werden.

Die hiezu Befähigten haben unter Nachweisung der zurückgelegten Studien ihre gehörig documentirten und eigenhändig geschriebenen Gesuche mit Befähigungs- und Moralitäts-Zeugnissen belegt bis 8. November l. J. hieher vorzulegen.

K. k. Bezirksamt
Crikvenica am 28. Oktober 1857.
K. k. Bezirksvorsteher
B. Marinković.

Nr. 3776—1857 civ. (Izv. — 375) (3—1)

Feilbietungs-Edikt.

Vom k. k. Comitatsgerichte Essek als Realinstanz wird hiemit kundgemacht, dass am 14. Dezember l. J. um 10 Uhr Vormittags die freiwillige gerichtliche Versteigerung des den Erben nach Herrn Dr. Leopold Bischoff gehörigen, in der Festung Essek gelegenen im Grundbuchsprotokolle Nr. 927 dieser Gemeinde vorkommenden Hauses Nr. 47 stattfinden werde.

Der Ausrufspreis ist auf 8500 fl. und das von jedem Mitbietenden vor dem Beginne der Lizitation zu erlegende Vadium auf 1000 fl. CMz. festgesetzt. Die übrigen Lizitations-Bedingnisse, und die Grundbuchsextrakte können bei Gericht, oder beim Vertreter der Erben Herrn Adv. Hegedušić eingesehen werden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Bemerken eingeladen, dass die Versteigerung in dem zuversteigernden Hause selbst stattfinden werde, und dass das zur Versteigerung kommende Haus nur um oder über den Ausrufspreis hintangegeben werden wird.

K. k. Comitats-Gericht
Essek am 18. Oktober 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 3. STUDENOGA 1857. Broj 251.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebrá. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posobne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedino linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je s najvišjim kabinetskim pismom od 15. listopada t. m. počastnom podkonzulu u Drinopolju Jakovu Zirigoviću najmilostivie podielit zlatni kèrst za zasluge s krunom.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 9. listopada t. g. c. k. regimentskom liekaru, dru. Luki Potočnjaku priznajući njegove zaslužne usluge kao liekar u austrianskoj bolnici u Carigradu najmilostivie podielit zlatni kèrst za zaslugu s krunom.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 6. listopada t. g. kancelara agencie i glavnoga konzulata u Jašu Dragutina Dragorića za podkonzula u Ibraili a kancelara generalnoga konzulata u Smirni, Ferdinanda Mikše-a za podkonzula u Monastiru najmilostivie naimenovat.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 26. rujna t. g Lloydova kapetana, Viekoslava Vèkovića najmilostivie naimenovat za počastnoga podkonzula u Sulini.

Službeni izpravak.

U jučerašnjem uredovnom dielu narodnih novinah priobćenom oglasu pèrvoga žrebanja zemljorazteretnih obveznicah za kraljevinu Hèrvatsku i Slavoniu javno preduzetoga dne 31. listopada 1857. stoji uslied neizpravno prepisanoga, novinama za obnarodovanje priobćenoga službenoga popisa izvučenih brojevah, pod odsiekom „Slovo A. obveznice“ pogriešno naznačen broj 581 miesto 1581. Što se time izpravljenja radi službeno stavlja do obćega znanja.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

U Zadru 26. listopada. Ovih nam je danah prispiela iz Mletakah jedna povelika slika, za ovdiešnju arbanasku cèrkvu, koju je izradio naš vriedni sugradjanin Ivan Škvarčina.*) Ova slika prestavlja prenašanje svete kuće od Loreta. Dievica mati s dietićem Isusom u naručju stoji na oblacima, a s jedne i s druge strane pokraj nje kleče dva moleća se andjela. Iza ledjah presvete dievice pri gornjoj strani nose opet četiri andjela svetu kuću. Pri dnu pak pruža se more otocima posuto, uz koje vidi se na desnom kraju kopno predgradje Arbanasi. Mi se ovdie nećemo upuštati u podrobno presudjivanje pomenute slike; i premda nemožemo kazati da nam ona ništa više željeti neostavlja u pogledu mnogobrojnih zahtievanjah, koja umietnost slikarstva od umietnikah ove teške i božanstvene struke iziskiva: sa svim tim mi se moramo iskreno poradovati s našim mladim umietnikom, videći očito, koliki je golemi korak on, kroz samu jednu godinu, učinio, pošto je spoznao da pravim pravcem u ovoj umietnosti nebijaše udario, i da sliedeći nieka neprava i pogriešna načela, nemogaše pravoga uspieha postići. U ovoj se njegovoj slici javno uvidja dosta dobra točnost u narisu, osobiti ukus u pregibama haljinah i u suglasju bojah, svieżnost i vieśto dane okruglost slikama, koja ih čini da van izkaču, i da se oku kao izvajane predstavljaju itd., tako da se sva slika uobće nemože nego dopasti onima, koji ju razsmatraju. Ovaj dakle očevidni napriedak našega mladoga i već punonadno napredujućega umietnika u ovoj struci, služi mu na odličnu diku i poštenje, i na sve to bolje nastojanje da se podpunoma u ovom prevažnom svom poduzetju usavèrši; a takodjer služi i na utiehu onim visokočastnim njegovim dobročincima, koji su mu providieli onakovo spasiteljno sredstvo, da pri svoj svojoj žarkoj želji, biedno, na po staze, neznostane; pak najposlie služi i svoj njegovoj otačbini na radost i uhvanje da će u njemu jednoč steći još jedan ures, kojim će se moći podnisiti i oholiti.

Pošto je pak jučer u jutro u ovdiešnjoj mitropolitanskoj cèrkvi višekrat pomenuta slika osvećena, bila je svečano sprovedena do trećih gradjanskih vratah, gdie ju je mnogopoštovani arbanaški župnik u svoj svečanoj cèrkovnoj odori, s barjacima i velikim mnoštvom skrušenoga puka dočekao. Ovdie šest u bielo obučenih i viencima urešenih dievojakah uzmu najumilnije sliku na svoje dievojačke ruke, te uz neprestano zvonjenje zvonah i pucnjavu pušakah i pobožno pievanje običnih psalmovah, uputi se sav provod k župnoj cèrkvi. Tu bude odslužena svečana služba božja takodjer uz slavljenje, pucnjavu i veliko radovanje arbanaškog puka, koi je sve do same noći u pievanju, pucnjavi, igranju kola, i u mnogim drugim veseljima ovaj krasni dan proveo. (G. D.)

Iz Pešte. Na ovdašnjem keropeškom groblju dao je kardinal i nadbiskup Scitovski o svom trošku sagraditi stan za Karmelite, i oskèrbio ga svimi potrebštinami. Dne 11. t m. glavom je kardinal doašavše redovnike u njihov stan uveo. Da nebudu na nikakov teret peštanskoj obćini, uložio je 20.000 fr. sr. zaklade za njih, za koju bit će obvezani bogate i siromašne mèrtvace na groblju blagoslivati, i tako na groblju, kao i u nedalekoj Hermininoj kapeli ovèršavati službu božju. (K. L.)

Beč 29. listopada. Danas u podne bila je svečanost preuzimanja nickadašnje sveučilištne zgrade od strane carske akademie znanostih, kojoj svečanosti prisutstvovao je preuzvišeni g. ministar baron Bach kao skèrbnik. — Svečanost bila je jednim govorom gospodina skèrbnika otvorena, zatim govorili su gg. Karajan i Ettinghausen.

— Njegova uzvišenost g. Tomo Vučić Perišić, vojvoda sèrbski, prispio je dne 22. t. m. iz Beograda u Beč i odseo je u hotelu „Londonu.“

— Obaška od onoga dne 12. lipnja 1856. naredjenoga godišnjega javljenja o prometu s oružjem, česticama oružja i streljivom, imaju se odsada znamenita šiljanja te vèrste u susiedno inostranstvo od vremena do vremena neodložno vèrhovnoj vlasti javiti, kao i to koliko se oružja i kakve vèrste, odakle, kuda i tko ga šalje a tko prima. (Wien. Ztg.)

— Prošaste subote umro je fml. knez Jablanovski u Schönbrunne, posiednik regimente 57. Pogreben je 27. listopada.

Milan, 28. listopada. Nj. c. k. visost g. nadvojvoda generalni gubernator povratio se je noćas sa svoga puta poduzetoga u poplavljene provincie u Moncu. Kako javljaju iz Pavie, bila je voda za tri palca višja, nego li kod velike poplave u godini 1705

Tèrst, 28. listopada. Ovdašnji poduzimatelj gradjenja ladjah Josip Jonello povierio je kiparu mletačkom boravećem u Tèrstu Andrii Zandomeneghi-u izvedenje popèrsja Nj. c. visosti g. nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana u životnoj veličini. Kao što doznajemo dostojala je Nj. c. visost u tu svèrhu poslat kiparu svoju najvišju sliku sa veoma laskavim pismom. Zandomeneghi stvorio je i spomenik Tìcianov, koi je darežljivostju Nj. veličanstva cara Ferdinanda I. podignut bio u cèrkvi Frari u Mlecima.

Danas poslie podne usidrila se je c. k. švadra, dolazeća iz Mletakah u dragi od Mugjie Fregata na šaraf Adria nosi zastavu kontreadmirala Faulza. Švadra će se samo kratko vrieme ovdie bavit, dok odjedri u Pulju, da tamo dovèrši svoja viežbanja, a zatim će se razpremit više brodovah.

Sèrbia.

Iz Beograda od 24. listopada javljaju: Jučer podnieli su dva senatora, Stiepan Maganzinović, niekadašnji ministar unutarnjih poslovah i Živko Davidović svoje ostavke, no uvietno, budući da traže penziah poslie godinah opredieljenih za službu. Obe ostavke zajedno s prekjučer-šnjom senatora Batalake nisu jošte odobrene od kneza, no mogle bi skoro biti. Još će više senatorah morat se odreć svojih dostojanstvah, tako da će najviše pet do šest od sedamnaest ih ostati i tako će se kod naimenovanja novih senatorah u dèržavnom senatu malone s korienom iztriebit žudnja za opozicijom. Jedan senator, Ilija Garašanin, nalazi se već više nedieljah u Parizu.

Okoluju glasovi, da će se skoro sazvat narodna skupština i hoće da znaju, da će svako miesto u Sèrbii k tomu poslat četiri izaslanika. (Triest. Ztg.)

Cèrnagora

Čitamo u „Triester Zeitung-u“: „Kol. Közl-u“ pišu iz Dubrovnika: Budući da je knez Danilo mislio, da u svojoj stolici nije dosta obezbiedjen, preselio se je u udaljeni nieki gradić, gdie se je okružio tielesnom stražom od 1800 momakah, no koje nemože plaćati, jer je poklon od 18 000 dukatah, koi je knez od petrogradskoga dvora dosele dobivao, obustavljen a i od austrianske vlade neprima novacah. Poslie svoga poznate svoje parižke pustolovine razpisao je istina knez porez, ali narod koi nije nikada uredno plaćao porez, izrazio se je u jednoj onomadne dèržanoj siednici jasno, da nije naumen ni plaćati ni tèrpit nasiljah. Moralo se je dakle prièteći k četovanju. Pred miesec danah izliotilo je onih 1800 momakah u obližnje miesto Dobroda, no bili su od carskoga kapetana, g. Kohma, posredstvom jedne jedine palbe uzbijeni i poslie toga mirovali su tri nedielje danah. Sada su poduzeli četovanje u Hercogovinu i to u miesta Korienić i Cuski, pripadajuća paši trebinjskom. 1200 Turakah latiše se proti četnicime oružja i bili su se š njima osam danah, pri čem je s obie strane mnogo ih ranjeno bilo i tri Turčina i isto toliko Cèrnogoracah poginuše. Glave poginuvših neprijateljah donešene su bile od obih stranakah u slavodobiću ku kući. Jučer je kod dalmatinske varoši Novigrad (?) (Castelnuovo) bila glavna bitka, no koje rezultat nije nam poznat. Iz Brena i obližnjih miestah došla je ovih danah jedna deputacia od 300 Morovlahah (Morlakah) k miestodèržcu i tužila se jo zbog čestih razbojničtvah Cèrnogoracah, koji se povlače ot majući, pljačkajući. Nj. preuzvišenost miestodèržac obećao je, da će te žaobe predložit Nj. veličanstvu caru. Paša trebinjski poslao je jednu depešu u Carigrad, da otud dobije

*) Ivan Škvarčina rodjen je u Zadru, a ne kao što smo dosad dèržali u Splietu.

neputakah i pomoći. Ovi dogadjaji dokazuju još izvan toga da Turčin znade, što kaže, kad proklinje svoje nepriatelje riečma: Bog ti dao zla susieda.

Moldavia i Vlaška.

Pisarnica bukureštskoga divana sastoji iz poznatih osobah i čudno je pozorište smatrat ih medju sobom i us razne njihove zaštititelje. Pri tom moramo napomenuti, da u Moldavii i Vlaškoj od dulje vremena obstoje dvie stranke, koje se obe imenuju narodnima, u ostalom pako podobro se razlučuju u svim točkama, premda pojedine osobe sačinjavaju prelazah medju njima a druge izvanjski dèrže s jednima, dočim po svojoj nutrašnjosti spadaju k drugima. Jedna stranka, koja je pred 30 godinah priznavala za svoga vodju Vladimireska a god. 1848. Heljada, hoće da na postojećim političnim temeljima dalje gradi i kod sve žestine narodnoga čuvstva sadèržala je hladnu kèrv i uvidja, da su te zemlje kao sastavni dio Turske sigurnie nego li samostavna dèržava. Druga, vodje od koje izobrazili su se u Parizu, ima revolucionarnih formulah, koje su se u Francuskoj razvile, i hoće, budući da nije moći imat Rumunjah u Besarabii, Bukovini i Erdelju, da medjutim sa sjedinjenjem obih dèržavah stvori rumunjsku narodnost. Najpoznatnie ime u toj stranki jest Bratiano.

Podpredsiednik Nikola Golesko proizhodi iz jedne stare boljarske porodice, najstarii izmedju četiri brata, sina Konstantina Goleskoga, koi je bio drug Vladimireskov i jedan od najstariih zaštititeljah Heliadovih. O Konstantinu nezna se ništa izviestnoga; oba njegova brata Aleksandro i Radu bili su godine 1848. priatelji i suradnici Rosettia, imenovanoga Rossetaki, koi je jedan od perovodjah divana. On je godine 1848. spadao k stranki Bratianovoj, sudielovao je u spletkama i urotama proti Turskoj i proti Heliadu, tim je Rusima od pomoći bio, i kako su ga više putah javno okrivili, nije toga činio bez samosviesti. Dimitrije Bratiano poznatii je nego li svi drugi, jer je bio sučlanom tako zvanog evropskoga posrednjeg odbora u Londonu (Mazzini, Ledru-Rollin itd.) i jer ga je godine 1855. lord Palmerston kao pridruženika (ataché) Clarendonskoga poslanstva u Pariz poslao, da tamo radi „proti Austri.“ U svojoj radinosti od god. 1848. i 1849. naznačuju ga sviedoci javno pojavivši se kao orudje Odoleskovo i da isti nije ništa drugo bio nego li ruski opravnik, nije u istinu nikad oprovèrgnuto bilo. Njegova god. 1849. u Londonu obnarodovana brošura proti Turskoj bio je pèrvi očiti korak njegove stranke za Rusiu.

Tieći tajnik jest Konstantin Kreculesko, isto tako prevratnik i Rus. On je nećak Jona Ghike, služio je u ruskoj vojski kao kapetan i sudielovao je kod dvih urotah, koje su zapremljenje zemlje ruskom vojskom imale opravdat t. j. kod ibrailske od godine 1840. i kod jedne od mnogih od god. 1848. i 1849., o kojoj je Heliad engleskom kabinetu potanku od 10. kolovoza datovanu spomenicu predao. „Majora Tella vèrlina prema neoboružonicima i ženama postala je u maloj Vlaškoj poslovicom.“ Naimenovat ga kvestorom velik je humor, jer on je bio, koi je god. 1848. u Izlazu, nastojao kao što se je izrazio da revolucin uvede a u istinu uništio ju je plienjenjem kasah. S početka dèržao se je Heliada i bio je tek kasno od njega spoznat; od toga vremena progonio ga je gorkom mèržnjom.

Kao što vele, stoji poniešto truda, seljačke deputirce u Bukureštu zanimat čistim političkim pitanjima, budući da oni misle, da bi bolje bilo, da se razpravlja o tom, kako bi se družtveni razmieri jedared na bolje preinačili. Sami slobodnomisleći boljari nisu bez straha, da će si veoma realne potrebe ovoga razreda pučanstva napokon prekèrčit put na način, koi bi pozornost od njihovih mečtah poniešto odstranio.

— U diplomatičnim krugovima govore o novoj okružnici porte, koja je iz Carigrada ili već otišla ili koja će se skoro razaslat, i u kojoj se, vele, turska vlada veoma obširno izražuje o gibanju u slavonskim provincima Turske stojećem u savezu s agitacionm u kneževinama i stranom iz nje proizhodećem i daje na znanje, da se je odvažila, da će svakom takovom neredu stupit na put sa svom odvažnostju.

Spanjolska.

Madrit 21. listopada. Sazivanje kortesah, koje biaše na 30. listopada odredjeno, odgodjeno je do 31. prosinca. U svim cèrkvama naredjeno je molenje za srećni porodjaj kraljice.

Azia.

Privatna pisma iz Kalkute kažu, da u ovom gradu neprestano vlada velika razdraženost. Govorili su o velikoj uroti, koja bi imala za svèrhu ubiti sve Evropljane. Mnogi urodjeni činovnici, koji su nastojali da pobune vojsku, bili su uapšeni. Isto englesko pučanstvo u Kalkuti izražuje se veoma nepriateljski proti indijskoj vladi. Obćenito kore lorda Kaninga. Nalazili su da je bilo osobito nepolitično, što je zapoviedio, neka neubijaju odmah uhvaćenih buntovnikah, ako bi ih baš i s oružjem u ruci uhvatili, jer kažu da će isti svaku i najmanju blagost tumačit kao nemoć. No nisu mislili, da će engleski soldati obdèržavat dotične naputke.

„London Gazette“ obnarodnje jednu depešu general gubernatora lorda Kaninga na ravnaliŝte istočno-indijske kumpanije s tom prijavom da je general-majoru Sir James Outramu predao zapovjedništvo nad svom vojskom od dinaporske i kawnporske divizie i da ga je ujedno opet na miesto pokojnoga Sir Henry Lawrence-a naimenovao za glavnoga povierenika u Oudu.

Amerika.

O novinarstvu u sjedinjenim dèržavama donosi „N.-Y. C. Z.“ sliedeće viesti: Najstarie niemačke novine u sjedinjenim dèržavama jesu u Readingu izlazeće pod imenom „Adler“, koje su pred 61 godinom ugledale vidielo sviela. — U Wiskonsinu izlazi sada 18, u Illinoisu 15, u Kansasu i u Jowi 6 niemačkih novinah. U Kansasu, ovom novom području, obnaroduju se izvan toga 18 engleskih a u Minresoti sve skupa 43 novine. — Veoma zanimiv je proračun navedeni po jednom zapadnom listu o novinarstvu u Jowi. U toj dèržavi naime obnaroduju se 133 svakdanje i tjedne novine, koje bi kod poprečnoga predbrojničkoga broja od svake hiljade svake nedielje davale okolovonaje barem od 133.000 otisakah, koji se razpošilju. Budući da se ima uzeti da se isto toliko izvanjskih novinah dèrži, dopire tjedno okolovanje do 300,000 otisakah, iz čega se kod pučanstva od 500,000 dušah vidi, da dvie novine dolaze na nepodpuna dva stanovnika. — Mormoni obnaroduju izvan Utaha 7 novinah, to jest Nedavno prestavše izlazit novine „The Mormon“ u New-Yorku, „The Wester Standard“ u San Francisku „Zions Trumpet“ u Valesu, „Millennial Star“ u Liverpoolu „Scandinavian Star“ u Kodanju „Zions Watchman“ u Australii i jedne novine u Ginevri.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Frankfurt 31. listopada. Jedan službeni članak javlja, da će holštajnski posao predan biti jednom odboru, koi se ima izabrat. Hanover predlaže, da se ustanove holštajnskoga ustava, koje se neslažu sa saveznim pravom, kod neprestana protivljenja Danie proglase za neobvezatne. Ovaj predlog bio je predan odboru.

Mleci, 31. listopada. Da se put prekèrči naredbama potrebnim za najshodnie i najsigurnie obskèrbljivanje Mletakah s pitkom vodom sastavilo je glavarstvo grada komisiah vieštačkih, koje imaju pronaći i iztražit privatne čatèrnje nalazeće se po kućama i dvorištima.

Turin, 30. listopada. Biskup od Astia odreko se je svojo biskupske stolice.

Genova, 29. listopada. Sardinska fregata „Desgeneys“ prispiela je jučer iz Stokholma s jednim tovarom topovah, koi je opredieljen za oboružanje parne fregate „Marie Adelaide“, koja se sada gradi. „Corriere mercantile“ javlja, da je danas prispeo onamo vojvoda brabantski na ratnom parobrodu „Duchsyla“ došavšem iz Marsilje.

Palermo 26. listopada. Prošasto nedielje predana je prometu pèrva bèrzojavna linia. Sedam štaciah otvoreno je obćinstvu, i to: Palermo, Termini, Cefalu, Santo Stefano, Potti, Milazzo i Mesina.

I z k a z.

Kod pèrve hèrvatske štedionice bio je koncem mieseca rujna 1857 primak 620,860 f. 16 k.
mieseca pako listopada . . 86,738 „ 4 „

Ukupno 707,599 f. — k.

Usuprot pako bio je koncem
miesesa rujna izdatak . . 609,908 f. 6 k.
a mieseca listopada . . . 88,348 „ 38 „

698,256 „ 4 „

Ostaje gotovina koncem listopada 1857. . . . . 9,342 f. 16 k.

Bečka burza

dne 2. studenoga 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	81 3/16
dto od godine 1851 seria B » 5%	92
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	82 7/8
dto . . . . » 4 1/2%	
dto . . . . » 4%	16 1/2
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2 1/2%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	137 3/4
» » » » » 1854, » 100 »	
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2%	61
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	968
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	278
dto dto s plaćanjem na rate	
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1732 1/2
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	230 1/2
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	531
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	199 1/2
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mlietačka željeznica . . . »	232 3/4

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	106 1/2
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	105 1/4
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	77 1/2
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-15 1/2
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	103 3/4
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	120
Pariz za 300 frankah . . . . »	123 1/4
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	103 1/4
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	266 1/2
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	9 1/2
Srebro od 15. rujna	5 1/2

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. kr. lutriji u Beču izvučeni su dne 31. listopada sliedeći brojevi:

66, 74, 12, 54, 57.

U c. k. lutrij u Gradcu izvučeni su dne 31. listopada sliedeći brojevi:

48, 84, 45, 3, 36.

Bližnja vučenja bit će na obih lutrijah 11. studenoga 1857.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 2816 Pr. (VI—82) (3—2)

Konkurs.

Für die in Erledigung gekommene Stelle des Regens im Agramer Konvikte wird hiemit über Anordnung des hohen k. k. Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 17. Oktober l. J. Z. 17728/1379 der Konkurs ausgeschrieben.

Mit dieser Stelle ist nebst der freien Wohnung und der gänzlichen Verpflegung im Institute ein Honorar jährlicher drei Hundert und zwanzig (320) Gulden CMz. aus der Konviktskassa verbunden.

Die Bewerber um diese Stelle haben ihre gehörig belegten Gesuche, und zwar jene geistlichen Standes im Wege ihrer geistlichen Behörde, und insbesondere Klostergeistliche mit Beibringung der Bewilligung ihrer Ordens-Obern, jene weltlichen Standes aber, wenn sie in einem öffentlichen Dienste stehen, auch mit der Qualifikationstabelle versehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber im Wege jener politischen Behörde, in deren Verwaltungsgebiet sie sich aufhalten, längstens bis **20. Dezember** l. J. beim gefertigten Statthalterei-Präsidium einzubringen.

Insbesondere ist in den Gesuchen glaubwürdig nachzuweisen:

a) Alter und katholische Religion;
b) die gemachten Studien;
c) die praktische Befähigung für diese Stelle, beim Unterrichte und bei der Erziehung der Jugend, namentlich allenfalls in derartigen Instituten, wie es das Konvikt ist, erworben;
d) bei Bewerbern weltlichen Standes, ob ledig, verheiratet oder Witwer, wobei bemerkt wird, dass die Mitbenützung der freien Wohnung im Konvikte durch die Familienmitglieder unzulässig ist; — endlich
e) die tadellose Moralität und korrekte politische Haltung.

Agram am 26. Oktober 1857.

Vom Präsidium der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

Br. 2176 (DS—119) (3—3)

Opetovano obnarodovanje.

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede negdašnje županije nitranske, sada županije gornjo- i dolnjo-nitranske.

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Požunu daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u požunskom upravnom okolišu kraljevine ugarske, uslied naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 10. travnja 1857. br. 7804. na znanje sliedeće:

I.

U požunskom upravnom okolišu je u svèrhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimičko izvidjenje polag občinah, u već u negdašnjoj županii gornjo- i dolnjo- nitranskoj, izuzemši one občine, koje sada k privičkom stoličnom uredu spadaju, posve objavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, vèrhu svih godine 1848. k otoj županii spadavših občinah, izvan onih k privičkom stoličnom uredu spadajućih, bit će počemši od 1. lipnja 1857 i to:

a) **vèrhu občinah u područje c. k. županijskog suda tèrnavskog (županije gornjo-nitranske) spadajućih, izuzemši skaličkoj gruntovnoj oblasti dosnačene občine cersko-obiteljskog vlastelinstva Holič c. k. slobodnog grada Skalice, i one koje su polag područja od godine 1848. k negdašnjoj županii požunskoj spadale, tada pako sudištu tèrnavskom doznačene, te jur s izrokom vèrhu obnarodovanja gruntovničnih napisnikah sa županiu požunsku pod 26. prosinca 1855. izdanim obnarodovene biahu u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Tèrnavi;**
b) **vèrhu občinah u području c. k. županijskog suda nitranskog (županije dolnjo-nitranske) spadajućih, izuzemši one, koje sada k privičkom stoličnom uredu spadaju, ipak uklopno sa onim zemljama občine Never i Ledecz, koje negda u područje županije baršačke spadahu a uslied novog kotarskog osnutka k sadašnjoj županii dolnjo-nitranskoj pripadoše, s toga su takojer i iste u gruntovniške — operate ove županie uvèrštjene — u c. k. gruntovnoj pisarnici nitranskoj svakome na ugled izloženi.**

Obavljanje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom ima se započeti dne 1. lipnja 1857. i sa otu svèrhu odredjen je

c. k. županijski sud u Tèrnavi za pod a)
c. k. županijski sud u Nitri za pod b) naznačene občine.

Podpuni sadèržaj to time i diel II. ovog pod dne 16. travnja 1857 izdanog izroka, uvèrstjen je u službenih listovih bečkih novinah od 25., 28. i 30. travnja 1857 br. 94, 96, 98 i u požunskih novinah od 28. travnja 1. i 5. svibnja 1857. br. 96. 99. 102. —

C. k. upravljateljstvo gruntovnicah.
U Zagrebu dne 9. svibnja 1857.

Z. 12,237—1857 (DS.—120) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

In Folge Erlasses der hohen k. k. Statthalterei dd. 21. Oktober 1857 Z. 18652 wird die Herrstellung der Pfarrkirche und des Pfarrhofes in Kottari (im Bezirke Samobor) im Wege einer öffentlichen am 12. November 1857 im Amtslokale des k. k. Bezirksamtes Samobor abzuhaltenden Minuendo-Lizitation hintangegeben werden.

Der Fiskalpreis ist folgendermassen festgesetzt:

	für die Kirche Conv.-Münze	für den Pfarrhof
I. Für die Maurerarbeit . . .	77 fl. 54 kr.	187 fl. 12 kr.
II. Für die Steinmetzarbeit		
III. Für die Zimmermannsarbeit	103 fl. 12 kr.	180 fl. 11 kr.
IV. Für die Ziegeldeckerarbeit .		
V. Für die Tischlerarbeit und Anstreicherarbeit . . .	— fl. — kr.	204 fl. 50 kr.
VI. Für die Schlosserarbeit . .	— fl. — kr.	105 fl. 40 kr.
VII. Für die Schmiedarbeit . . .	— fl. — kr.	73 fl. — kr.
VIII. Für die Glaserarbeit . . .	— fl. — kr.	26 fl. 45 kr.
IX. Für die Hafnerarbeit . .	— fl. — kr.	14 fl 40 kr.
X. Für die Maurermaterialien .	230 fl. 10 kr.	164 fl. 31 kr.
XI. Für die Zimmannsmaterialien		411 fl. 18 kr.
Summe .	411 fl. 16 kr.	1378 fl 7 kr.

Die Versteigerung wird im Ganzen für alle Leistungen erfolgen, dem Unternehmer werden überdies 279²/₃ Handlanger und 223 Fuhren durch die betreffende Gemeinde in Natura beigestellt.

Jene Unternehmer, welche gesetzlich giltige Verträge einzugehen fähig sind, und sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, haben am obbenannten Tage und Ort bis 10 Uhr Morgens persönlich zu erscheinen, oder ihre mit gehöriger Vollmacht zu versehende Bestellten dahin zu senden, und haben vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukostenbetrages zu erlegen.

Als Kaution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt, für diesen Neubau werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Commission entgegengenommen. In allen vorschriftsmässig zu verfassenden und mit dem Reugelde zu belegenden Offerten ist der Anbot deutlich und mit Buchstaben auszudrücken.

Die Offerte sind bei der k. k. Agramer Comitatsbehörde längstens bis 10. November 1857 einzubringen, und haben die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntniss der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse zu enthalten.

Ueberreicher von schriftlichen Offerten darfen sich nicht zugleich auch persönlich durch Bestellte oder Bevollmächtigte bei der mündlichen Lizitation betheiligen, ansonsten auf deren schriftliche Offerte durchaus keine Rücksicht genommen wird.

Nachträgliche Offerte werden nicht berücksichtiget, ohne Unterschied, ob sich Offerent bei der mündlichen Lizitation betheiligt hat, oder nicht.

Die diesfälligen Pläne, Vorausmasse, Preistarife, die summarischen Kostenanschläge, dann die allgemeinen und speziellen Baubedingnisse können bei der gefertigten k. k. Comitatsbehörde bis 10. November 1857 eingesehen werden, und werden am Versteigerungstage selbst zu jedermanns Einsicht vorliegen.

Im Falle der Erstehung unter dem Fiskalpreise werden die in Rede stehenden Herstellungen an den betreffenden Ersteher sogleich vorschriftsmässig kommissionell an Ort und Stelle, nämlich in Kotari übergeben werden, weshalb auch die schriftlichen Offerenten sich bei der Lizitation einzufinden haben.

Die Bedachung des Pfarrhausdaches muss bis 15. Dezember 1857, die übrigen Herstellungen aber müssen bis Ende August 1858 in vollständig kollaudationsfähige Ausführung kommen.

K. k. Comitatsbehörde
Agram am 26. Oktober 1857.
Der k. k. Comitats-Vorstand
Bunyevac.

Nr. 5331 (DS—117) (3—2)

Edikt.

Von dem k. k. Landes-Gerichte in Agram wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen des Hochwürdigen Agramer Präberdären-Vereins unter Vertretung des Herrn Adv. St. Osjak wegen schuldigen 400 fl. c. s. c. die executive Feilbietung des der Frau Aloisia früher verwittwete Pisk nun verehlichte Kontarić gehörigen, auf 3238 fl. 3 kr. CMz. gerichtlich geschätzten, im Neudorfe sub Nr. 102 erliegenden Hauses sammt Nebengebäuden, und den anstossenden Garten, welche Realitäten im Grundbuchs-Protokolle der Steuergemeinde Neudorf sub Nr. 93 eingetragen erscheinen, bewilligt, und hiezu der erste Termin auf den 21. Dezember 1857 und der zweite auf den 21. Jänner 1858 jedesmal Vormittags 9 Uhr bei diesem k. k. Landes-Gerichte angeordnet worden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beisatze eingeladen, dass der Käufer die auf den vorerwähnten Realitäten pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse, und dass die weiteren Lizitations-Bedingnisse, das Schätzungs-Protocoll und der Grundbuchs-Extrakt hiergerichts eingesehen werden können.

Endlich werden Alle, welche, ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekar-Recht auf obigen Realitäten erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe dieser Realitäten so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Landes-Gericht
Agram am 17. Oktober 1857.
Klobučarić. Jović.

Nr. 2326—1857 civ. (Izv.—379) (3—1)

Edikt.

Vom k. k. städt. del. Bezirksgerichte wird hiemit bekannt gemacht: Es sei die öffentliche Versteigerung des zum Nachlasse des am 12. März 1854 zu Dalja verstorbenen Matia Kikanović gehörigen, im Orte Dalja liegenden Hauses sammt dem dazu fallenden 9 Joch 1286 □ Klft. Grundstücke bewilligt, und zur Vornahme der Lizitation zwei Termine nämlich für den 21. November und 19. Dezember 1857 jedesmal um 11 Uhr Vormittags in facie loci bestimmt.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beifügen vorgeladen, dass die Realität bei der ersten Versteigerung unter dem Schätzungswerthe von 864 fl. CMz. nicht hintangegeben werden wird.

Essek am 23. Juni 1857.

Galac.

Nr. 3397—1857 c. (Izv.—380) (3—1)

Edikt.

Vom k. k. städt. del. Bezirks-Gerichte Essek wird hiemit bekannt gemacht: Es sei die öffentliche Versteigerung des zum Nachlasse des am 4. September 1855 in Dalja verstorbenen gr. n. unirt. Pfarrers Georg Paunović gehörigen unbeweglichen Vermögens, bestehend in drei zu Dalja liegenden Häusern sammt Hausgründen, dann über 16 Joch Ackerfelder, Wiesen und Weingarten bewilligt, und zur Vornahme dieser Feilbietung zwei Termine und zwar auf den 21. November und 19. Dezember 1857 jedesmal um 11 Uhr Vormittags in facie loci angeordnet worden.

Hiezu werden Kauflustige, welche sich mit einem Reugelde von 50 fl. zu versehen haben, mit dem Beifügen vorgeladen, dass die Realität bei dem ersten Termine nicht unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerthe von 2064 fl. CMz. verkauft werden wird, und dass der Ersteher die Hälfte des Kaufschillings binnen 8 Tagen den Rest aber nach zwei Monaten zu erlegen haben wird.

Die Schätzung der Realität können die Kauflustigen in der Gerichtskanzlei einsehen, und davon Abschrift nehmen.

Essek am 24. Oktober 1857.

Galac.

Br. 755 c. (Izv.—370) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured Modrušpotok kao sud donosi do obćeg znanja, da je na molbu g. Ferdinanda Spišića vlastelina Novogradskog podnjetu dne 1. listopada 1857. br. 755 civ. sudbena javna dražba nepokretnostih na Jožu Cvitkovića, žitelja iz Dubravcih, občine Netretić, ovèrhovnika spadajućih, u Dubravcih ležećih zapliepjenih i u 230 fr. sr.

procienjenih, radi dužnih 180 fr. sr. u glavnici sa dotičnom kamatom 6% i izvedenim dosadanjimi parbenimi troškovi na 40 fr. 27 kr. sudbeno ustanovljenimi, dozvoljena. Za udielotvorenje iste dražbe ustanovljuju se dva roka, pèrvi za dan 14. studenoga, drugi opet za dan 14. prosinca 1857. svaki put u 10 satih prie podne na licu miesta.

Kupiti želeći se tom opazkom osamo pozivlju, da se upitne nepokretnosti pod pèrvim dražbenim rokom izpod procienbene svote od 230 fr. prodati neće, a pod drugim za svakoju cienu.

Uvieti dražbeni i ostale ovèršbene izprave uglédati se i prepis uzeti mogu kod ovog suda.

Ujedno se pozivlju svi oni, koji, premda im nebiaše dostavita osobita ubaviest, sasvim tim sciene, da su i oni postigli hipotekarno pravo u tenepokretnosti, da isto pravo do prodaje takovih ovom sudu tim sigurnie prijave, čim će inače sami sebi pripisati imati, ako se dioba kupovnine bez njih obavi, i oni izcèrpljenom kupovninom izključeni ostanu.

U Modrušpotoku dne 5. listopada 1857.

C. k. ureda ravnatelj
M. Matković.

Nr. 3256 civ. (Izv.—373) (3—2)

Editto.

Da parte dell' i. r. Tribunale di Comitato qual foro commerciale marittimo si notifica agli ignoti interessati nella Dita tavolare »Primo Molino a Vapore in Fiume« che ad instanza di Mattio Poglayen fù con decreto dell' odierna data pari Nr. contro la medesima e rispettivamente contro i singoli suoi membri accordata in esecuzione cauzionale della Sentenza dd. 24. Luglio a. c. Nr. 3307 la sequestrazione interinale d' una quarta parte indivisa dell' Edifizio e fondo posto in questa Città al Nr. 742 a. compreso nella trascrizione di questa intera realità a nome della Società »Primo Molino a Vapore in Fiume« e nominato in curatore ad essi ignoti interessati l' avvocato Faustino Suppe, affinchè li rappresenti in questa vertenza secondo le norme del vigente regolamento.

Ne restano quindi avvisati gli ignoti interessati nella suddetta Dita tavolare col presente Editto che avrà forza di legale citazione, affinchè essi sapiano e possano volendo comparire in debito tempo, o far pervenire al suddetto avvocato curatore i mezzi probatorî di cui si credessero asistiti, oppure scegliere e render noto a questo Tribunale altro Procuratore, in mancanza di chè saprano ascrivere a propria colpa le evvenibili conseguenze.

Fiume li 9. Ottobre 1857.

Nr. 2226 civ. (Izv.—369) (3—2)

Editto.

L' i. r. Pretura Urbana di Fiume col presente notifica ad Antonio Glazar qui. Antonio di Padvezica ora assente e di ignota dimora, essere in data 27. maggio a. c. Nr. 2226 presentata da Saverio Negovetich una petizione contro gli eredi q. Antonio Glazar che sono, Mattio, Antonio, Bartolomeo Glazar, Antonia maritata Pasquan e Maria maritata Glazar, nonchè contro Giuseppe, Giacamo, Gregorio e Giovanni Glazar in punto di pagamento di f. 130 c. s. c. ed essere fissata la comparsa di tutte le parti al giorno delli 11. novembre a. c. alle ore 10 a. m. — Si notifica essere adesso assente nominato come off. curatore questo avvocato Sig. Giuseppe Dr. de Bartolomei, il quale lo rappresenti nella presente vertenza a suo pericolo e spese, e gli viene ciò tutto notificato coll' avvertenza, che egli o debba istruire debitamente il deputato gli curatore sulla conveniente trattazione della causa, oppure indicare al giudizio un altro procuratore, dovendo in caso contrario imputar a se stesso le conseguenze.

Fiume li 8. Agosto 1857.

Nr. 3281 (Izv.—374) (3—3)

Editto.

L' i. r. Tribunale di Comitato rende pubblicamente noto d' aver ad instanza di Fortunata Saurich accordato il duplice esecutivo incanto del fondo della casa Nr. 184 sita in Contrada della Polveriera valutato giudicialmente f. 577 spettanti alli Eredi q. Margheritta Surini, e d' aver stabilito le giornate 12. Novembre e 17. Decembre a. c. dalle ore 9 di mattina sino alle 12 antimeridiane per l' incanto da tenersi nell' Aula di quest' i. r. Tribunale coll' avertenza che il deliberatario dovrebbe secondo l' assegno del Giudice assumersi li pesi innerenti in quanto non eccedano l' importo deliberato. — Si diffidano inoltre tutti quelli che credessero d' aver acquistato un diritto ippotecario sulla detta realità d' insinuare tale loro diritto fino alla vendita d' esso Stabile poichè altrimenti avrebbero da ascrivere a se medesimi se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento e ne rimanessero esclusi dalla distribuzione.

Le Condizioni dell' Asta si renderanno ostensibili all' Asta medesima ed ancor prima a quest' uffizio di spedizione.

Fiume li 9. Ottobre 1857.

Nr. 10603 (Izv.—367) (3—2)

Avviso di Concorso.

Pel rimpiazzo di un posto di Guardiano d' ispezione presso l' I. R. Ufficio Postuale Sanitario in Lussinpiccolo cui va annesso il soldo di annui fiorini Duecento nonchè l' indenizzo di Montura di Annui fiorini Ventiquattro.

Chiunque intendesse aspirarvi presenterà entro il 15. del pros. vent. Novembre la documentata sua istanza comprovante la sua età, l' illibata sua condotta Morale, i. servigj finora prestati, l' idoneità al posto desiderato nonchè la piena conoscenza della lingua italiana.

Dichiarerà inoltre se si trovi in parentela od affinità con altro funzionario postuale Sanitario in questo litorale.

Dall' Imp. R. Governo Centrale Marittimo
Trieste, 7. Ottobre 1857.

Br. 420—1857 civ. (Izv.—365) (3—3)

Izrok.

C. k. kotarski ured kao sud toplički suglasno sa ovostranim izrokom od 30. kolovoza p. g. br. 964 gr. obnaroduje, da je na molbu Marttina Zrinskia, zastupana po odvietniku g. Viekoslavu Bašiću radi duga od 28 fr. 38 kr. sr. i pripadakah treća sudbena dražba selišta Eve udove Koos iz Presečna sudbeno na 840 fr. sr. procienjenog dozvoljena, i da je rok takove na dan 12. studenoga o. g. u 10 satih prie podne na licu miesta ustanovljen.

Uvieti dražbe ostaju oni isti, koji su gore pozvanim izrokom oglašeni, jedino primietjuje se, da će se upitno selište na ovoj trećoj dražbi i izpod procienbene ciene najkoristniem kupcu prodati.

C. k. kot. ured kao sud
Toplice dne 12. listopada 1857.
C. k. kotarski predstojnik
Ožegović s. r.

Br. 36 (Izv.—361) (3—3)

Natiečaj.

Na katoličkoj glavnoj učionici sa nastavnim ilirskim jezikom u Djakovu, ima se popuniti jedno učiteljsko miesto s kojim je skopčana godišnja pristojba od 300 fr. sr., 6 hv. dèrvah, 40 fr. sr. stanbine i za orgulanje u župskoj cèrkvi 40 fr. sr., ako bi se natiecatelju ovo pridalo.

Oni, koji ovo miesto zadobiti žele, imaju svoje vlastoručno pisane molbenice do konca mieseca prosinca t. g. ovomu nadzirateljstvu podnieti, i vierodostojnim sviedočbami dokazati: svoju dobu, učiteljsku sposobnost za glavne učionice, znanje ilirskog i niemačkog jezika, njihovo dobro ćudoredno i gradjansko ponašanje kako takodjer vieštinu u cerkvenom orgulanju i pievanju.

U Djakovu dne 15. listopada 1857.

Djakovački kotarski nadziratelj
pučkih učionicah
Antun Zviršić,
vèrh. arcidj. i župnik.

Nr. 2909 p (Izv.—371) (3—3)

Konkurs-Verlautbarung.

Mit Bewilligung der hohen k. k. Personal Landes-Commission dd. 29. September 1857 Z. 971 wird bei dem gefertigten Bezirksamte ein Diurnist mit dem Taggelde pr. 1 fl. aufgenommen werden. Die hiezu Befähigten haben ihre eigenhändig geschriebenen Gesuche mit Befähigungs- und Moralitäts-Zeugnissen belegt bis 10. November d. J. hieher vorzulegen.

K. k. Bezirksamt Klanjec am 20. Oktober 1857.
Der k. k. Bezirksvorsteher
Strab.

Nr. 6016 civ. (DS.—121) (3—2)

Edikt.

Vom k. k. Landesgerichte Agram wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen des Herrn Heinrich Wohlgemuth durch Herrn Advokaten Šuöić de prs. 1. Oktober 1857 Z. 6016 gegen die Eheleute Georg und Katarina Mihalinec wegen schuldigen Betrages pr. 200 fl. CMz. sammt Nebengebühren, die executive Feilbietung des den Executen gehörigen in Agram in der Vorstadt heiligen Geist sub Nr. 8 gelegenen auf 20.0 fl. CMz. geschätzten Hauses bewilligt, und zur Vornahme derselben den 1 Termin auf den 29. Dezember 1857 und der 2. auf den 9. Februar 1858 jedesmal Vormittags 9 Uhr mit dem Beisatze anberaumt worden, dass das zu veräussernde Haus bei den 1. Termin nur um oder über den Schätzungswerth, hintangegeben werden wird.

Weiters wird bemerkt, dass der Käufer die auf dem Hause pfandweise versicherten Schulden so weit der Kaufschilling reicht, zu übernehmen, oder sich mit den versicherten Gläubigern abzufinden habe.

Endlich werden alle diejenigen, welchen ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher ein Hypothekarrecht auf das Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, dass dieselben bis zum Verkaufe des fräglichen Hauses so gewiss ihre Forderungen bei diesem Gericht anzumelden verpflichtet sind, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen werden würden.

Das Schätzungs-Protokoll, der Grundbuchs-Extrakt, und die Lizitations-Bedingnisse können hiergerichts eingesehen werden.

K. k. Landesgericht
Agram am 17. Oktober 1857.
Klobučarić. Jović.

Nr. 2702 p. (Izv.—376) (3-2)

Konkurs-Kundmachung.

Mit Bewilligung der hochl. k. k. Comitats-Behörde Fiume dd. 27 Oktober l. J. Z 9883 wird bei dem gefertigten k. k. Bezirksamte ein Conceptsdiurnist mit dem Taggelde von beiläufig zwei Gulden und ein Kanzleidiurnist mit dem Taggelde bis zu einem Gulden aufgenommen werden.

Die hiezu Befähigten haben unter Nachweisung der zurückgelegten Studien ihre gehörig documentirten und eigenhändig geschriebenen Gesuche mit Befähigungs- und Moralitäts-Zeugnissen belegt bis 8. November l. J. hieher vorzulegen.

K. k. Bezirksamt
Crikvenica am 28. Oktober 1857.
K. k. Bezirksvorsteher
B. Mariašević.

Nr. 3776—1857 civ. (Izv.—375) (3—2)

Feilbietungs-Edikt.

Vom k. k. Comitatsgerichte Essek als Realinstanz wird hiemit kundgemacht, dass am 14 Dezember l. J. um 10 Uhr Vormittags die freiwillige gerichtliche Versteigerung des den Erben nach Herrn Dr. Leopold Bischoff gehörigen, in der Festung Essek gelegenen im Grundbuchsprotokolle Nr. 927 dieser Gemeinde vorkommenden Hauses Nr. 47 stattfinden werde.

Der Ausrufspreis ist auf 8500 fl. und das von jedem Mitbietenden vor dem Beginne der Lizitation zu erlegende Vadium auf 1000 fl. CMz. festgesetzt. Die übrigen Lizitations-Bedingnisse, und die Grundbuchsextrakte können bei Gericht, oder beim Vertreter der Erben Herrn Adv. Heyedušević eingesehen werden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Bemerken eingeladen, dass die Versteigerung in dem zuversteigernden Hause selbst stattfinden werde, und dass das zur Versteigerung kommende Haus nur um oder über den Ausrufspreis hintangegeben werden wird.

K. k. Comitats-Gericht
Essek am 16. Oktober 1857.

Nr. 3241 (Izv.—372) (3—3)

Avviso.

Da parte di quest' i. r. Tribunale di Comitato si notifica, che ad instanza di Maria Frogia venne sospeso il duplice incanto per la vendita esecutiva delle realità spettanti a Francesca V. Sestan stato disposto per li 22 corrente e 26. novembre a. c. con decreto dd. 29. agosto p. p. Nr. 2813. Fiume li 2. ottobre 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 4. STUDENOGA 1857. Broj 252.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Cesarski patent od 21. listopada 1857, krepostan za svukoliku cesarevinu, kojim se razpisuju izpravni danci za upravnu godinu 1858.

Mi Franjo Josip Pèrvi, po božjoj milosti cesar austrianski; kralj ugarski i češki, kralj lombardeski i mletački, dalmatinski, hèrvatski, slavonski, galički, vladimirski i ilirski; kralj jerusolimski itd.: arkivojvoda austrianski; veliki vojvoda toskanski i krakovski; vojvoda lorenski, solnogradski, štajerski, koruški, kranjski i bukovinski; veliki knez erdeljski, markgrof moravski, vojvoda gornjo- i dolnjo-slezki, modenski, parmanski, piačentinski i gvastalski, osviećimski i zatorski, furlanski, dubrovački i zadarski; pokneženi grof habsburžki, tirolski, kiburžki, gorički i gradiški; knez trientski i briksenski; markgraf gornjo- i dolnjo-lužički i istrianski; grof hohenembski; feldkirchski, bregenski, sonnenberžki, itd.; gospodar od Tèrsta, Kotora i slovenskoga Kraja, veliki vojvoda Vojvodovine sèrbske itd. itd.

Da se upravne godine 1858. budu namirivati mogle potreboće dèržavne, nalazimo, poslušnuvši Naše ministre i čuvši viеće Naše dèržavno, narediti sliedeća:

1. Upravne godine 1858. imadu se zemljarina, zgradarina, tečevnina i prihodarina ujedno s vladarskimi prirezi k ovim dankom platjati polag izmiere i polag ustanovah, propisanih Našim patentom od 14. listopada 1856 za upravnu godinu 1857.

2. Nego priuzdèržajemo Si, da ćemo još u tečaju upravne godine 1858. učiniti one promiene, koje bi se u porezivanju potrebite uzvidile.

Našemu ministru financiah nalaže se ovèrba ovih naredabah.

Dato na dvorskom Našem kohaku u Išlu, dana dvadeset i pèrvoga mieseca listopada godine hiljadu osam sto petdeset i sedme, vladanja Našega godine devete.

Franjo Josip (M. P.)

Grof Buol-Schauenstein s. r.

Bar. Bruck s. r.

Po previšnjoj zapoviedi:
Raasonnet s. r.

Br. 29973. **Oglas.**

U obziru uvedenja novoga učevnoga tečaja za živinare i podkivače na peštanskom c. k. živinarskom zavodu.

Usljed priobćenja visokoga c. k. ministarstva za bogoštovje i nastavu od 17. listopada 1857 uvest će se novi učevni plan za živinare i podkivače najmilostivie odobreni najvišjom odlukom Nj. c. k. apostolskoga veličanstva od 16. sèrpnja 1857 već se zimnim pologodištem 1857/8 na peštanskom živinarskom zavodu.

Usljed toga izobrazovat će se odsele na imenovanom zavodu

A. Živinari,
B. Podkivači

i dèržat će se predavanja tako za živinare kao i za podkivače u dva jezika t. j. u niemačkom i magjarskom.

A. Za živinare.

1. Učevni tečaj traje tri godine ili 6 pologodištah. Pèrvo godište počet će se 16. studenoga t. g. i upisivanje za primanje preduzimat će se u pisarnici c. k. peštanskoga živinarskoga zavoda do uključno 16. studenoga 1857.

2. Tko hoće da bude primljen u živinarski učevni tečaj, ima se izkazat, da je nižju gimnaziju ili nižju realku svèršio barem dobivši pèrvi razred napredovanja.

3. Doba propisana za primanje u živinarski učevni tečaj jest 17. god. uključno do 24. godine života. Samo one osobe, koje su se neprestano zanimale sa znanstvenim naukama, mogu dobit oprost prekoračene dobe, kao što su lekari, ekonomi itd.

4. Po dovèršenju podpunoga učevnoga tečaja, dobit će oni, koji polože propisane stroge izpite na shodan način, diplomah, kojima će dobit vlast u svimkolicim krunovinama austrianske cesarevine slobodno ovèršavat živinsko liekarstvo u cielom obsegu i izdavat pravomoćnih živinarskih sviedočbah.

5. Diplomirani liekari i vidari, kao i patentirani konjski vidari, koji hoće da dobiju diplomu kao živinari, mogu živinarski učevni tečaj svèršit u 2 godine ili četiri pologodišta, budući da za njih odpadaju nieke poznate im struke.

Konjski vidari mogu se samo onda primit, ako se uzmogne posredstvom sviedočanstva o shodno svèršenoj nižjoj gimnaziji ili nižjoj realki, i ako još nisu prevalili 36. godinu svoga života.

Diplomirani liekari i vidari i patentirani konjski vidari mogu u svèrhu živinarskoga izobrazovanja na ovom zavodu primat se stopram po dovèršenju pèrvoga godišta t. j. sa školskom godinom 185⁸/₉.

B. Za podkivače.

1. Tečaj za podkivače traje 6 miesecih i dèrži se svake godine dva puta. 1. počima se s 1. siečnja i zaglavljuje s posliednjim lipnja, dočim se 2. počima s 1. sèrpnja a dovèršuje s prosincem.

Upisivanje za primanje preduzima se u pisarnici peštanskoga c. k. živinarskoga zavoda za 1. tečaj dne 16. prosinca do konca prosinca a za 2. s 16. lipnja pa traje do konca lipnja.

2. Tko hoće da bude primljen u podkivački tečaj, treba da izkaže sviedočanstvo o tom, da je dobrim uspiehom svèršio trivialne škole, a dietički list o tom, da je uredno izučio kovački zanat, kao takodjer da je kalfovao barem dvie godine.

3. Slušatelji podkivačkoga tečaja dobit će položivši izpit iz teorije potkivanja kopitnog i nokatnoga i shodno izvadivši podkivanje i dokazavši da su sposobni pravit savèršenih podkovah, sviedočanstvo, kojim se ovladjuju, da mogu u svakom miestu austrianske cesarevine samostalno ovèršavat kovački obèrt.

Dne 26. listopada 1857 izdan je i razposlan komad XIV. razdiela II. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; a istom se nalazi:

Okružna naredba c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 24. listopada 1857, na c. kr. oblasti županijske, na poglavarstvo zem. glavnoga grada Zagreba, na c. kr. urede kotarske, na poglavarstva, kojim je povierena politička uprava, na c. kr. redarstveno ravnateljstvo u Zagrebu i u Osieku i na c. kr. redarstveno povierenstvo u Rieci, glede gonjenja i vođenja na drobne marve.

Okružnica c. kr. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 3. listopada 1857, na gasničko povierenstvo grada Zagreba, na c. kr. redarstveno ravnateljstvo i na zemaljsko ravnateljstvo graditeljstveno, kojom se u nečem preinačuje gasnik za glavni grad Zagreb.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 2. studenoga. Nj. veličanstva car i carica odputovali su dne 31. listopada u 5 satih 10 minutah u jutro iz Išla prieko Aussee-a u Beč, kamo su jučer dne 1. studenoga prispieli.

— Nj. preuzvišenost gospodin minister carske kuće i izvanjskih poslovah grof Buol-Schauenstein prispeo je dne 29. listopada ovamo dovèršivši s dobrim uspiehom slatinsku liečitbu u Karlovim Varima a sliedeći dan opet je preuzeo upravu ministarstva.

Mleci, 22. listopada. (Obće nov.) Iz Beča javljaju, da su tamo stigli glasovi, da Francuski car namierava vojsku svoju neodložno za 50.000 momakah umaliti. To je sliedstvo dogovaranja u Štutgartu između L. Napoleona i ruskog samodèržca, zato će, vele, znamenito i Rusia skoro umaliti stojeću svoju vojsku. General gubernator doći će u prosincu u Beč, da izradi potvèrdjenje važnih reformah u Italii.

Sèrbia.

U Beogradu 25. listopada. (Dopis Sèrb. Dnevnika) U posliednjem dopisu nisam već mogao javiti, da su zatvoreni član savieta Pavao Stanišić i predsiednik vèrhovnog ukidnoga suda Cvietko Rajović. Drugi dan poslie toga zatvorio je austrijski konzulat nadziratelja dobarah kneza Miloša Obrenovića dra Paceka. Po izpitima izpada, da je ovaj nieku svotu novacah — kaže se 5000 cekinah — donio im od svoga gospodara i od toga dao 1000 Tenki, Raji Damjanoviću, Paunu Jankoviću, Stanišiću i Rajoviću u tu svèrhu, da rade oboriti vladu. — Jučer su članovi savieta: Arsenijević inače Bata Laka, Magazinović, Veljković, Novaković, Lešnjanin, Davidović i Jeremić dali ostavke, kao zato, da se i oni nebi uvukli u taj proces. Savieta dakle sad nema, jer on može raditi samo onda, kad ima preko polovine članovah, a sad ih je samo 5 ostalo, 4 su zatvoreni a 7 ih je dalo ostavku.

Osmanpaša, novi upravitelj grada, dobio je po telegrafu zapovied iz Carigrada, da iz Tèrnova bèrže ide u Beograd zbog sadašnjih okolnostih. — Danas smo ovdie po bèrzojavu doznali, da je Rešidpaša opet veliki vezir.

Tèrgovina je i kod nas od niekolike miesecih jako stala. Uzrok je tome obća nataga s novcima. Liepo je na svaki način, da kod nas, makar da tèrgovci naši stoje u tiesnom savezu s Bečom, Peštom, Tèrstom, još nijednoga falimenta nema, a kao da ga neće ni biti, jer tèrgovci se uzdèržavaju od poslovah i trude se na svaki način, da izpune, našto su obvezani i vole iz gotovine živiti dok obća kubura ta neprodje — G. Vojvoda Vučić otišo je u inostranstvo.

Cèrnagora

Sa Cètinja dne 28. listopada pišu Svetovidu: Uzpaljena osveta Grahovljanah nad Koriеnićima tako se lahko neprekida. Prodje miesec danah, odkako se vojske sukobiše. Jedna drugoj neustupa, nego pucanje puškah nigda neprestaje, tko ostane vesela mu majka.

Kuči i Drekalovići, čim su prispieli kući, rat im se otvorio sa Hotima i Podgoričanima. Ima pet danah da se biju.

Rat im je objavljen zato, što su se podložili svome gospodaru. — Šta će od toga lahkomislenog posla biti, vidit ćemo. — Jovo Šutinov, za kog sam Vam javio bio da je pobie-

gao, 10. t. m. uputi se obnoć na Cetinje, u kakvoj namieri, lasno je pogoditi, počem se i prije toga bogomèrzkog posla pouhvaćao. Postavljena straža opazi ga, te paće što je tražio. Danas mu je rodbina tielo zakopala. Sozakletja kao da se iznalaze. Moglo bi biti, da još tkogod primi žao za nevieru. —

Most na rieki Čarnojevića dugačak je 15 hvatih i danas dovèršen. Toga radi čine danas riečki gradjani šenluk (veselje) Danas su prispiela ovamo dva poslanika od mostarskog vezira. — Od niekoliko danah ori se svaki dan polje naše od šenluka, koi čini svaki kapetan sa svojom gvardiom, jer nose svomu gospodaru danak. Ako je i povišen, ipak sa šenlukom nosi se tako reći u triumfu. Muka će to biti za naše neprietelje, što nemogu namieru da postignu. — Knez Danilo što reče, to je odmah i rado svèršeno a što obreče, to dèrži kao sveto. — Francuski, austrianski i engleski konzul prispieše baš sad, da sklone primirje sa Kučima, Hotima i Podgoričanima. Kučah je poginulo 6 a ranjeno 7, Turakah pak nezna se, moglo bi biti da se stvar izravna, ali bez osvete ovih 13 neće nikako proći, budući su oni iz kuće ubijeni.

Danas kao da će biti nietko još uhvaćen, neznam šta je nadjeno pri njemu. Jedan od ovih bio je sluga Gjorgjev ili bolje reći drug. — Djakon Djuraśković, koi je skoro tamo bio u Beogradu, noćas je pobiegao a društvo mu je pohvatano. Takodjer su tri Bajce Martinovića pobiegli noćas. Pri njima je bilo nieko ubitačno oružje.

Turska.

Iz Fojnice. (Dopis Narodnih Nov.): Ovdie dogodi se na 6. listopada jedan znameniti slučaj. Nieki kèršćanin iz Bistrice kupujući žito na čaršii (tèrgu) od Turčina dade istom Turčinu dukat, a taj mu je imao vratit natrag 16 grošah. Turčin nevrativši mu to ostane mu dužen do 6. rujna. Kèršćanin našavši Turčina zaišće svoje novce t. j. 16 grošah, a ovaj zanieče, da mu nije dužan 16 već osam, ali kèršćanin išće svojih 16 gr. Ovomu Turčin opsuje cèrkvu; kèršćanin tada opsuje Turčina i rekne mu, šta ti čini moja cèrkva? Na ove rieči zapomaže Turčin: Umeti viero Muhamedova, šta mi Vlah reče! ogèrdi me u čaršii, opsova vieru i zakon, din i iman. Na ovu viku izlete Turci iz kavanah, njih prieko stotine, uhvate kèršćanina, udarajući ga šakama i sohama, medju sobom ga noseći, psovahu sve što je kèršćansko, i tako ga dovuku pred zabita (sudca), sviedočeći oni isti, da je Vlah psovao sveca Muhameda, din, iman itd. itd. — i tako oni sviedočeći sami po sebi otvore tamnicu i tukući kèršćanina u istu ga zatvore, vičući, da se ima obiesiti. Spomenuti kèršćanin, praveden budući, na molbu prieteljah bi pušćen iz tamnice, ali s velikom prietnjom razjarenih baliah poturicah.

Rusia.

Iz Petrograda pišu Wandereru: Rusia očekuje skoro nova osvojenja mirnim putem, skoro će Evropa čuti, da su se Rusii podvèrgla četiri plemena Mongolah, dosadašnji podanici Kitase, jer im je obećano, da neće niekoliko godinah danka plaćati. No da bi se za vremena izbieglo posliedicama osvete, u koje bi preći moglo sadašnje prijateljstvo nebesnoga carstva, pa da sebe i nove svoje podanike od rata sačuva, to će se od strane Rusie podići gradski kordon niz kitajsku granicu. Naselit će se naselbine pod vèrlo probitačnim uvietima, a zadobita plemena zvat će se regimente, njihovi kanovi pak pukovnici, kao što biva kod kirgiskih plemenah na hvalinskom moru i na aralskom jezeru, kako da iz stranstvujućih plemenah postane malo po malo dobro ustrojena pogranična milicia. Takodjer se govori za dvie varoši koje će se još ove godine u Sibiru nanovo zidati. — Sveti sinod predao je praviteljstvujućem saviotu predlog da ga potvèrdi, da se iz svojevoljnih prilogah zida pravoslavna cèrkva jedna u Parizu. — Aleksandrov kadetski zbor, u koi se dieca od 6—8 godinah primaju, ukinut je na carsku zapoviest, a postojeći fond odredjen je za kućevno izobraženje diece, koja su za vojnike odredjena.

Francezka.

Pariz, 25. listopada. (Obće nov.) Le Nord donosi glas, da su sad svi kabineti, izuzemši Rusiu i Francusku izjasnili se, velo, proti sjedinjenju podunavskih kneževinah, proti čemu je Austria, Turska i Engleska još prije izjasnila se. Barem u takvom smislu smatra diplomacia uzdèržanje u noti g. Manteufela i njegovo poštovanje portinih suzerenskih pravah a tomu se shodno dèrži i Sardinia.

Pariz, 27. listopada. Sada je svèršena stvar da su se Austria, Engleska, Pruska i porta u pitanju podunavskih kneževinah podpunoma složile. Ovdie pripisuju princu od Prusie tako bèrzo pridruženje Pruske, koi se je već prije, nego li je preuzeo bio vladanje, izrazio proti sklopljenju unie. Jučer napomenuta molbenica pl. gospodina Thouvenela za vriemeniti odpust potvèrdjuje se sasvim. Dosad nije od ovud dobio nikakva riešenja. Ministarstvo unutarnjih poslovah osviedočeno je naime, da ga, kad jedanput ovamo dodje, neće tako lahko opet odpravit u Carigrad, i da hoće da svoje pribivanje u Parizu samo na to upotrebi, da podnese molbenicu za konačni odpust. U dnevnoj diplomacii nenalazi Francuska nikakova talenta, koi bi ga na ovom pogibeljnom miestu zamieniti mogao ili koi bi htio da ga zamieni i možebiti morali bi pokusit s istim vojvodom od Malakova. — Delhi je napokon uzet, ali učinak, kojem su se nadali od ovoga uzeća, izostao je posve. Englezi su s početka Delhi prispodabljali sa Sevastopoljem; ako je to u obziru na trajanje i trudove obsade bila odviš hvalisava prispodoba, možebit je izpravnia u obziru na uzeće. Buntovnici su najprije svoje žene i diecu, zatim sami sebe i kraljevsku porodicu prieko jumnajskoga mosta stavili u bezbiednost i grad ostavili lišen svega, tako da Englezi nisu našli ni za svoj glad, ni za svoju osvetu, ni za svoju želju pljačkati dovoljne hrane. Oni su sada obsedenici miesto ubsiednikah grada velikoga mogula i polag najnoviih bèrzojavnih viestih veoma je kritičan njihov položaj (?).

Pariz, 27. listopada. Francuski listovi neprestano brane gorljivo uniu podunavskih kneževinah i pri tom stavljaju na glasovanje divanah u Jašu i Bukureštu odviš preteranu važnost. U ostalom bilo je već više putah napomenuto, kako je lahko složit se uobće u abstraktnoj kakvoj misli, no kako bi se želje unionistah u Jašu i Bukureštu raziśle, kad bi se htielo, da se ta idea oživotvori. Već pitanje o glavnom gradu nove kraljevine razdružilo bi na nepomiriv način Moldavce i Vlahe. „Independance" razpaljuje se u svojoj revnosti za uniu na toliko, da Rumunjima pripisuje istu sposobnost za samovladu, kao Belgiancima.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Iz Milana od 30. listopada javljaju sliedeće taljanske novosti: Dne 1. studenoga svečane će se posvetit željeznički komadi od Alesandrie i Novi-a u Voghere. S francuskim bojnim parobrodom „Duchayla" došao je novi francuski poslanik kod svete stolice, vojvoda Gramont dne 28. listopada iz Marsilje u Genovu. Jedna u Modeni izišavša naredba uredjuje, kako imaju carinarski uredi postupat s prevoznim pošiljkama iz tudjih dèržavah kroz estensko područje u parmezansko i obratno. Monsignor Carili naimenovan je konačno za papinskoga poslanika u Španjolskoj i 1. studenoga posvetit će se u Jakinu za nadbiskupa.

Turin, 31. listopada. Uslied bèrzojavne depeše iz Kaljaria na ovdiešnjega ministra unutarnjih poslovah izvedena je podpunoma podmorska bèrzojavna linia medju Bonom i glavinom Spartivento. Kriminalno sudište provincie „Principato Citeriore" potvèrdilo i zapoviedilo je, da se pèrvi i drugi kapetan zatim treći oficir, kao i jedan dio momčadi parobroda „Cagliari" uapsi, ostali pako da se izpuste.

Pariz, 31. listopada. Danas je bio svečani pogreb generala Cavaignaka, što se je u najvećem miru obavilo.

Narodno kazalište.

Večeras će se u našem jeziku predstavljat „Hudi duh Lumpacivagabundus" lakèrdia u 3 čina s pievanjem iz niemačkoga polag Nestroja.

Odgovorni uredniki. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 2078—1857 (Izv.—377) (3—1)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda preložkog se ovime do obćeg znanja stavlja, da je na molbu Tome Čemerika zastupana po odvietniku Veziću radi duga od 100 fr. sr. a. p. ovèržbena prodaja negibivog na Lovru Čemerika spadajućeg, u Hodošani pod k. br. 15 ležećeg, sudbeno na 475 fr. sr. procienjenog imućtva dozvoljena i pèrvi rok dražbe na 30. studenoga, drugi pako na 30. prosinca t. g. svaki put u 3 sata poslie podne na licu miesta opredieljeno, kamo se kupiti želeći time pozivaju, da će kupac dugove, koji su zaloga radi osigurani na istom dobru, po naputku sudca, nakoliko kupovnina doteće, preuzeti morati.

Ujedno se svi oni, koji premda nisu dobili osobitu ubaviest, sasvim tim sciene, da su i oni upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na to dobro, pozivadu, da pravo to do prodaje dobra prijave tim sigurnie sudu, jer će u protivnom slučaju imat sami sebi pripisat, ako se dioba kupovnine obavi bez njih i ako oni tim, nakoliko *bi* ista kupovnina diobom izcèrpljena, izključani ostanu.

Dražbeni uvieti, procienbeni zapisnik i izvadak intabulationalni mogu se svaki dan kroz uredovne sate u ovostranoj pisarni uviditi.

C. k. kotarski ured kao sud

U Prelogu 11. listopada 1857.

C. k. kot. prist. kao sam. sudac

Tonković.

Nr. 2702 p. (Izv.—376) (3—3)

Konkurs-Kundmachung.

Mit Bewilligung der hochl. k. k. Comitats-Behörde Fiume dd. 27 Oktober l. J. Z 9883 wird bei dem gefertigten k. k. Bezirksamte ein Conceptsdiurnist mit dem Taggelde von beiläufig zwei Gulden und ein Kanzleidiurnist mit dem Taggelde bis zu einem Gulden aufgenommen werden.

Die hiezu Befähigten haben unter Nachweisung der zurückgelegten Studien ihre gehörig documentirten und eigenhändig geschriebenen Gesuche mit Befähigungs- und Moralitäts-Zeugnissen belegt bis 8. November l. J. hieher vorzulegen.

K. k. Bezirksamt

Crikvenica am 28. Oktober 1857.

K. k. Bezirksvorsteher

B. Mariašević.

Nr. 2226 civ. (Izv.—369) (3—3)

Editto.

L' i. r. Pretura Urbana di Fiume col presente notifica ad Antonio Glazar qui. Antonio di Padvezica ora assente e di ignota dimora, essere in data 27. maggio a. c Nr. 2226 presentata da Saverio Negovetich una petizione contro gli eredi q. Antonio Glazar che sono, Mattio, Antonio, Bartolomeo Glazar, Antonia maritata Pasquan e Maria maritata Glazar, nonchè contro Giuseppe, Giacamo, Gregorio e Giovanni Glazar in punto di pagamento di f. 130 c. a. c. ed essere fissata la comparsa di tutte le parti al giorno delli 11. novembre a. c. alle ore 10 a. m. — Si notifica essere adesso assente nominato come off. curatore questo avvocato Sig. Giuseppe Dr. de Bartolomei, il quale lo rappresenti nella presente vertenza a suo pericolo e spese, e gli viene ciò tutto notificato coll' avvertenza, che egli o debba istruire debitamente il deputatogli curatore sulla conveniente trattazione della causa, oppure indicare al giudizio un altro procuratore, dovendo in caso contrario imputar a se stesso le conseguenze.

Fiume li 8. Agosto 1857.

Nr. 10603 (Izv.—367) (3—3)

Avviso di Concorso.

Pel rimpiazzo di un posto di Guardiano d' ispezione presso l' I. R. Uffizio Postuale Sanitario in Lussinpiccolo cui va annesso il soldo di annui fiorini Duecento nonchè l' indenizzo di Montura di Annui fiorini Ventiquattro.

Chiunque intendesse aspirarvi presenterà entro il 15. del pros. vent. Novembre la documentata sua istanza comprovante la sua età, l' illibata sua condotta Morale, i servigj finora prestati, l' idoneità al posto desiderato nonchè la piena conoscenza della lingua italiana.

Dichiarerà inoltre se si trovi in parentela od affinità con altro [illegible] postuale Sanitario in questo litorale.

Dall' [illegible] Centrale Marittimo

Trieste, [illegible] 1857.

God. XXIII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 5. STUDENOGA 1857. Broj 253.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 3. studenoga. Iz Milana od 29. listopada javljaju: Nj. k. visost grof od Flandrie vratio se je sinoć razgledavši stolnu cèrkvu u Moncu. Poslie izbivanja trajućega malone jedan vaskolik miesec prispiela je jučer opet ovamo i Nj. preuzvišenost miestodèržac baron Burger.

— Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je krajcarskom družtvu za podupiranje siromašnih bečkih obèrtnikah najmilostivie dosnačit iznosak od 300 fr.

— Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda Ferdinand Maksimilian poklonio je prigodom Svoga posliednjega pribivanja u Postojni tamošnjoj župnoj ubožnici 100 fr.

— Nj. veličanstvo carica Karolina Augusta dostojala je poklonit za utemeljenje jedne dietičke kuće u Solnogradu 1000 fr. a Nj. veličanstvo carica Maria Anna putujući iz Strà-a u Prag župnoj cèrkvi u Postojni 50 komadah napoleondorah.

Sèrbia.

„Sèrbske Novine“ priobćuju pod 28. listopada obtužbeni akt, kojim su zakletnici proti životu Nj. svietlosti kneza sèrbskoga i za prevrat ondiešnje dèržave se zločinstvenim dielom svojim od strane upraviteljstva miestnoga sprovedeni beogradskom varoškom sudu zbog nadležnog osudjenja rečenih krivacah predani. Akt taj je od 24. listopada t. g. i glasi od rieči do rieči kako sliedi:

Nedavno odkrilo se je jedno grozno sazakletstvo, koje je ne samo proti životu Njegove svietlosti premilostivoga gospodara kneza našeg nego i na propast otačbine naše uprevljeno bilo.

Glavni su sazakletnici: gg. Stefan Stefanović, predsiednik savieta, general-major i vitez, Radovan Damjanović, član savieta, pukovnik i vitez, Pavao Stanišić, član savieta, pukovnik i vitez, i Cvetko Rajović, predsiednik vèrhovnog i ukidnoga suda, vitez. Ostali, o kojima će niže na svome miestu spomena biti, učestnici su i pristalice.

Po glasu izpita i vlastitoga njihovoga priznanja sve imenovane osobe bile su složnog u tome zlomisla, da sadašnji naš svietli knez nije za vladatelja. G. Pavao Stanišić istina u ovakovom smislu neprisnaje, ali se to vidi iz 6-g odgovora njegovoga, gdie veli, da je i sam govorio, da kneza nemamo. I po ovome oni su razmišljavali i tražili načine, kako će se ovoj knez moći ukloniti.

Mnoge načine, koje su u pitanje uzimali, nisu se probitačne nalazili. Svaki im se pokazivao kao upropastan za njih same; oni su pak želili takav način, koi bi njima i njihovim vlastitim osobnim interesima koristit mogao.

Postojani u zloj namieri i zasliepljeni sebičnim težnjama, gg. Stefan Stefanović, Paun Janković i Radovan Damjanović jednoglasno zaključe: „da se vladajući gospodar knez naš ubije.“

Pri pitanju: koga bi poslie za kneza uzeli, sami priznaju, da nisu imali nade za stranoga princa; familiu Karagjorgjevića izključivali su, a Obrenoviće nisu želili.

Razgovore ove oni su, kao što se vidi, samo zato vodili, da jedan drugoga misli i težnje iskuse i upoznaju; jer tek onda, kad su se uvierili, da nijedan od njih nije odan k pomenutim dinastiama, i kad su dalje izbiegli označivati osobe, koje bi za kneza želili, tada su tek ono, grozno zaključenje: da se sada vladajući gospodar knez naš ubije, jednoglasno učinili.

Kad se promotri, da ovi sazakletnici nisu nikoga tvèrdo i postojano za kneza napred označiti htieli, pak su opet zato sada vladajućega kneza ubiti namierili, i kad se pri ovome vidi izpit Petra Lekića iz Zabojnice u okružju kragujevačkom, pred kojim je g. Stefan Stefanović govorio: da i bez kneza može biti, onda je očevidno, da su sazakletnici glavnu namieru imali, da se za vladaoce podmetnu i proglase.

No da bi oni, kao na najvišjim dostojanstvima stojeći, sebe za domoljube predstavljati mogli, valjalo je, da u potaji zlokovarna namiera njihova ostane, pa da se nezna, da su oni ubojstvo kneza naredili i time svoje ruke kèrvlju gospodara i vladatelja svoga okaljali.

Narod neka se za ubojicu svoga kneza razglasi, morale su biti opake misli ovih zločinacah; jer su dalje zaključili, da se nadje jedan čoviek, pa kad Nj. svietlost u toplice brestovačke ode, on da se tamo pošlje i kèrvno dielo, da kneza ubije, izvèrši, kako će na taj način glas puknuti, da ga je narod iz ogorčenja ubio.

Ali prije nego se čoviek potraži, valjalo je sredstva imati; trebalo je to jest novacah, da se taj podplati, pa onda da se ljudi predobiju, koji će davati glas, shodan težnji i želji njihovoj.

Kao sebični i koristoljubivi nisu iz vlastitosti svoje ništa trošiti htieli. Zato naume prevaru učiniti.

G. Stefan Stefanović, predsiednik savieta, stupi tajno u sporazumljenje s knezom Milošem, i počme mu nadu ulivati i obećavati, da će gledati, da, oborivši sadašnjega kneza, njega amo za kneza pozovu; i poruči mu, da je za ovu svèrhu novacah potrebno.

Ovo i ovako priznaje sam g. Stefan Stefanović, i dalje kaže, da je on tako poručivao, pa poslie o tome i sam osobno, kad je u Peštu išao, s knezom Milošem razgovarao se; ali da pravu namieru ni on, ni družtvo njegovo — ostali sazakletnici — nisu imali istoga kneza Miloša amo za kneza pozvati, što je on sada gorji od maloga deteta i što po tome nikako za kneza nije.

Knez Miloš, lakom za vladom, povieruje ovom pritvorom sazakletniku, te mu pošlje 5000 dukatah po čru Paceku, koi se je u Beogradu do skora bavio; no Pacek zadèrži 150 dukatah, a ostale novce preda g. Cvetku Rajoviću, predsiedniku vèrhovnog i ukidnoga suda, te ih ovaj zajedno s jednim pismom od kneza Miloša dade g. Stefanu Stefanoviću.

Primivši taj sazakletnik varavim načinom ove novce razdieli i razpoloži ih izmedju svojih jednomišljenikah. 850 dukatah zadèrži za sebe, 1000 duk. dade g. Paunu Jankoviću, 1000 duk. g. Radovanu Damjanoviću, 1000 duk. g. Pavlu Stanišiću, a 1000 duk. g. Cvetku Rajoviću, a svima na taj konac, da se upotrebe kao sredstvo na oborenje vladajućega gospodara kneza.

Imajući dakle u rukama novacah, a rešivši i zaključivši, da se knez ubije, ostave da se čoviek traži, i toga posla primi se g. Radovan Damjanović.

Nieki Milosav Petrović iz Goločela u okružju kragujevačkom, prie nekoliko godinah, ubio je jednog čovieka, pak da nebi došao pod zasluženu kazan, oda se u biegstvo, i tako je kojekud strenstvovao. Ovog prolieća obrati se svome ujaku, Nikoli Miloševiću — Belom — iz Kneževca u okružju rudničkom, da mu gledi kako god prieko pristeljah izraditi milost knežesku, te da se smiri i kući povrati. Nikola se dobro poznavao sa Mèrcajlovićem, zato uputi Milosava da ide i kod ovoga pri vodenici prebude za nieko vrieme.

Imajući Mèrcajlović ovoga čovieka pri ruci, a pristavši uz sazakletnike, naumi njega upotrebiti, bez sumnje dèržeći, da ubojica prostog gradjanina može lahko biti i ubojica vladatelja.

Prije svega stane Mèrcajlović tom hajduku Milosavu, koi je tada promienjeno ime „Mijailo“ nosio, izbijati nadu da će dobit milost kneževsku za već učinjeno ubojstvo, i počme mu predstavljati, kako bi on slobodu dobio tek s promienom vlade kneževske. I onda počem sklonost Milosava spozna, odkrie mu zaključenje sazakletnikah, pak pozove ga, da se on primi tog kèrvvog diela, da gospodara kneza ubije, zbog čega će sretan čoviek postati.

Milosav, već jedanput kèrvlju čoviečanskom okaljen, priglasi se, i namamljen laskavim obećavanjem uvieri: da će on doista kneza ubiti.

G. Radovan Damjanović, izviešten o tome od Mèrcajlovića, ode k vodenici ovoga, tamo se sa hajdukom lično sastane i sobom od njega uvieri, da se prima: kneza ubiti, pa onda isti g. Damjanović javi ovo svojim jednomišlenim drugovima: gg. Stefanu Stefanoviću i Paunu Jankoviću, te dalje zaključe, da se istom hajduku puška i pašoš nabavi.

Ovaj potom obrati se na Miloša Mèrcajlovića, privremenog carinika topčiderskog. Njemu odkrie i priobći učinjeno sazakletstvo, i priglasivši ga, da i on uz njih pristane, naruči mu, da nadje čovieka pouzdana, koi će se tog groznog diela primiti.

Mèrcajlović odmah na to pristane.

Oboje ovo učini g. Radovan Damjanović. Nadje i kupi pušku — štuc —, a od upraviteljstva izište pasoš kao na momka i za u Kruševac na miesec danah, pak to sve po Mèrcajloviću pošlje nadjenom ubojici Milosavu.

Njegova svietlost još se ovdie bavila; zato se je i Milosav pri vodenici Mèrcajlovića zadèržavao.

Medjutim oko 6. sèrpnja t. g. (po starom) namiere gg. Stiepan Stefanović i Radovan Damjanović u onu stranu u toplice ići; zato spremivši i udesivši inače sve, ostave, da g. Paun Janković pristupi k daljem poslu.

U to vrieme desio se ovdie Nikola Milošević — Beli —, ujak Milosava ubojice. Taj Nikola saznavao je cielo ovo sazakletstvo, i on je takovo u tajnosti dèržao i na ruku mu išao. Preko tog dakle Nikole i Miloša Mèrcajlovića prizove g. Paun Janković k sebi ubojicu Milosava; pak svierivši se i sobom, da ovaj hoće da izvèrši kèrvno dielo, dade mu 40 cekinah c. na trošak i jedno parče cèrvene pantljike, pa uputi ga, da ide u Bolievce blizu brestovačke Banje, ondie da se prijavi Milošu N., pa ovaj da će mu pokazati miesto, gdie će zgodno Njegovu svietlost dočekati i ubiti, primietivši mu, da je on tom Milošu predje već kazao, da će s ovakovim znakom poslati mu na taj konac čovieka jednog.

Mèrcajlović zatim nadje i pogodi kola, i Milosav ode u Bolievce.

Tamo potraži on Miloša, al ovaj se nedesi kod kuće; zato Milosav vrati se natrag. U putu kod mehane „straža“ sretne se i sastane s Milošem, komu i znak pokaže, no Miloš nepristane na to, već odbije Milosava te se ovaj vrati natrag, i dodje opet k vodenici Mèrcajlovića, nesvèršivši ubojstvo.

(Konac će sliediti).

Iz Beograda 28. listopada. „Oest. Ztg." javlja: Popis novonaimenovanih senatorah već je izišo. Medju istima nalaze se i vèrhovni zapoviednik sèrbske vojske, Hranisavljević, zatim Anton Majstović, Dimitrije Cèrnobarač i Pilip Kristić, zajedno još sa tri druga imena. Predsiednik senata, koi je poslie kneza pèrvi dostojanstvenik u zemlji, još nije naimenovan. Misle, da je senator Nenadović, tast knežev, zato odabran; no i sadašnji podpredsiednik ima još svejednako niešta ufanja. Parnica proti vojvodi Vučiću i senatoru Garašaninu i proti 7 drugih senatorah i sanovnikah neće se ni preduzet. Svikolici odpušteni senatori dobit će penziu i mogu, ako im se hoće, ostat u Sèrbii ili živit u inozemstvu. Drugi u atentat upletene osobe, predsiednik senata Stefanović, predsiednik Rajović itd. nalaze se jošte u zatvoru.

Turska.

Iz Bugarske pišu „Sèrk. Dnevnika": S velikom sèrdačnom radosti primamo dobre viesti od razlićnih miestah u Bugarskoj, koje su vèrlo važne i koristne za nas sve Bugare. Učevni zavodi svuda se dižu s rodoljubivom revnosti i velikodušnom pomoći i dižuća se bugarska prosvieta svečano se slavi. U br. 348. „Caregr. Viestnika" vidimo s velikim zadovoljstvom, da se g. Mihajlo Gjorgjević, došavši u dupničnu Djumaju iz Kijeva, gdi je svèršio svoje nauke, postarao da skupi koliko treba za obstanak škole u tom miestu. Gradjani oduševljeni mladim Bugarinom pomogli su usèrdno za ovaj umni zavod. Pohvaljujući ih želimo im dobre uspiehe! — Prie kratkog vremena dovede poznati g. D. Denkooglu u Sriedec (Sofiu) jednoga mladoga Bugarina g. Savu Vičoza Filaretova od Žeravnja, koi je svèršio nauke u moskovskom sveučilištu, i postavi ga za učitelja u niekad slavnom gradu Sriedecu. Neka i tamo sine bugarska prosvieta, gdi je mrak neznanja pokrivao prekrasne prediele! — Rusenci se staraju živo da ustanove pristojnu školu u ovom podunavskom miestu, ne samo za mužku nego i za žensku diecu, koje je još potrebnie, jer bez izobraženih ženskih nema obće prosviete u narodu.

Rusia.

Varšavske novine imaju obširna izviešća o daljem putovanju ruskoga cara i carice od Varšave do Kijeva. Iz ovih glasovah vidi se, da se car dočekuje svuda sa najvećim veseljem, jer je već vèrlo obljubljen od svakoga.

— „N. Pr. Ztg." kaže, da se je umalila ne samo garda i sva piešačka vojska. Od 6 ratnih bataliunah u grenadirskoj regimenti od garde načinjena su 3 a od 8 ratnih bataliunah u svim piešačkim regimentima načinjena su 4 bataliuna od regimente; pri tom umaljen je svaki bataliun od 1002 momka na 700 momakah. To dakle ukinuto je kod 86 piešačkih regimentah 344 ratna bataliuna, ili upravo 430, jer budući rezervni ili 4. bataliun bit će u mirno vrieme na odpustu, te će tako ostati samo tri aktivna bataliuna, dakle svega 258 bataliunah. Regimenta, koja je prije u mirno doba imala 4000 a s posadnim bataliunima 7000 momakah, imat će odsada samo 2100 i odmah će se odpustiti od svake regimente po 2200 momakah, počem je rezerva odmah poslie rata odpuštena. Ovo umaljavanje bilo je zaključeno još prije moskovskoga krunisanja. Ruska vojska umaljavala se je poslie ratovah više putah, ali nikad toliko ko sada, to jest u pet osminah. Samo car Nikola nije je nikad umaljavao. Ako je ondašnja vojska tadešnja prietila Evropi, to je te prietnje nestalo. Pitanje je, hoće li tako činiti i ostale evropske dèržave. U Rusii sumnjaju o tome.

— Za postradavšu linejsku ladju „Lefort", koja se je sasvim podavila idući iz Revala, kažu sada, da je na njoj osim mornarah i njihovih ženah i diece bilo još do 1200 drugih osobah. Od sviuh bivših na ladji samo se je jedna duša spasila.

Azia.

Posliednja korešpondencia „Timesa" datovana iz Bombaja od 3. listopada veli medju ostalima u obziru Delhia, da nije ni najmanjoj sumnji podvèrženo da je Delhi 14. s dobrim uspiehom od strane Englezah jurišan bio i da su četiri do pet sliedećih danah učinjeni bili znatni napredci, no da još nije sasvim izviestno da je 20. svekolika varoš od Englezah zauzeta bila, jer veli, da su dogadjaji od 14., 15. i 16. poznati iz službenih izviešćah vèrhovnoga povierenika u Laboru, koja se oslanjaju na bèrzojavne depeše iz Delhia, no o konačnom zapremljenju tobož dogodivšem se 20. došla je viest samo po glasniku iz rezidentstva u Seyporu u Radšputani, koi je jučer prieko Ahmedabada došao u Bombaj lordu Elphinstonu. Ova viest datovana je od Seypora u večer 23. i glasi onamo, da je viest o podpunom zapremljenju Delhia uprav sada došla rajahu a i vakeelministru navaba ihujurskoga, koi posliednji stanuje u obližnjoj okolici delhijskoj. Dosad imamo dakle samo jednog indijskoga jemca za istinu toga događjaja, no kao o naravnoj posliedici i dopunjenju engleskoga nesumnjive slavodobića od 14. nesumnja o njoj nitko u svoj Engleskoj.

„D. A. Ztg." veli u jednoj londonskoj korešpondencii: „Bilo ma od koliko mu drago važnih posliedicah uzeće Delhia i sjedinjenje generalah Haveloka i Outrama, ipak je najnovia pošta doniela toliko zlih viestih, da se danas, gdi je priekoredno veselje o uzeću Delhia ustupilo miesto hladniem razmatranju, pojavljuje nemalo sumnjah o sangviničnim nadama, da će se bèrzo dovèršit borba. Da napomenemo vèrhu svega jednu viest, koje nejavlja nijedna od dosad obnarodovanih depešah. Najmladji sin uapšenoga kralja audskoga, diečak od 10 godinah, podignut je na prestol kraljevine audske. Bilo je naimenovano urodjeničko ministarstvo, kojemu je predsiednik Isamut Ohdovla a ministar unutarnjih poslovah Ali Rezzia. To kovarstvo izveo je jedan od uzdanikah kraljevih, koi je izmako uapšenju i imao je smionost, opetovano doći u tvèrdju Wiliams (u Kalkuti) raznovèrstno preobukavši se i stavit se u porazumljenje s kraljem. Buntovničko ministarstvo dozvolilo je ujedno s proglašenjem mladjahnoga kralja, da se odpusti porez na tri godine i naimenovalo je glavnoga generala, koi bi imao buntovnike voditi proti „inostranim nevierniciima". Glavni general otišo je odmah na obale Gangesa, naprema Kawnporu, gdie je više hiljadah audskih buntovnikah imalo prepriečit da „cèrveni inostranci" nepredju prieko rieke. Svakako nije pèrvo junačtvo glavnoga generala odgovorilo željama mladjahnoga kralja audskoga, jer general Havelok javlja, da je dne 19. rujna prešo prieko Gangesa a major Eyre potuko je 11. rujna jedan oddiel aud ke vojske, koi je prešo bio na drugu stranu Gangesa da preprieči napredovanje generala Outrama. Imalo novo kovarstvo kraljevske obitelji audske izlazak, koi mu drago, izviestno je, da je buna u Audu time dobila novu zastavu i da će ju time biti teže ugušit. Potvèrdjuje se, da se je jedan šazadah ili princ stavio na čelo buntovničke vojske u Mundisoru i da je proglasio vladu kralja delhijskoga. Hod poštah posvuda je u onim kotarima prekinut, vojnička štacia Rutlam uzeta je i svakolika zapadna Malva u pobuni je. Treći buntovnički poglavica, Koor-Sengh, kojega se je ime opetovano pojavilo u indijskim dnevnicima i privatnim listovima, nahodi se polag vladnih depešah na čelu jedne jake vojske i prieti kotarima Langor i Nerbudda. On je iznenada nasèrnuo na Reval, gdie mu se je pridružila radšina vojska. Jedna regimenta nepravilne konjedie, koja je izaslana bila, da pazi na njega, pobunila i pridružila mu se je. Čini se, da dinaporski buntovnici takodjer stoje pod zapoviedju Koor-Singhovom, jer doznajemo, da su se obratili proti Nagodi i što više da priete Sauporu i Jubbulporu."

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Tèrst, 3. studenoga. Nj. c. visost nadvojvoda Ivan i gospoja grofica Meran sinoć su putujući u Tirol ovamo prispieli.

Firenca, 31. listopada. Nj. c. visost veliki vojvoda podielio je ruskom ministru izvanjskih poslovah, knezu Gorčakovu, veliki kèrst reda svetoga Josipa za zasluge.

Kaljari, 27. listopada. Ovdiešnje kazalište postalo je pozorištem neprestanih razpreh medju strankom urodjenikah i Piemontezah. Vojska i činovnici upliću se u stvar; redaktor jednoga ovdiešnjega satiričkoga lista bio je zlostavljen od mornarah.

Srebro od 5. listopada	5¼ fr.
Carski dukati	7⅞ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 2566—1857 (Izv.—378) (3—1)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda preložkog ovime se do obćeg znanja stavlja, da je na molbu Juraja Šofsekera iz Nedelišta radi duga od 308 fr. sr. s. p. javna prodaja nepokretnog na Matu Lepoglavca spadajućeg, u d. Kraljevcu pod k. br. 103 ležećeg imuđtva, sastojećeg iz zidane kuće, kućnog grunta sa bašćom, 10 ralih oranice i 4 rali livade sudbeno na 4540 fr. sr. procienjeno dozvoljena, i radi preduzetja takove opredieljen je pèrvi rok na dan 21. prosinca t. g. drugi pako na 21. siečnja 1858. svakiput u 3 sata poslie podne na licu miesta, time: da će kupac po naputku suda sve one dugove, koji su zaloga radi na istom dobru osigurani, nakoliko kupovnina doteče, preuzeti imati.

Ujedno se pozivaju svi oni, koji, premda nisu dobili osobitu ubaviest, sasvime tim sciene, da su i oni upisom u javne knjige stekli hipotekarno kakovo pravo na to dobro, da pravo oto do prodaje dobra tim sigurnie sudu ovom prijave, jer će u protivnom slučaju imati pripisati sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i oni time, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

Uknjižbeni izvadak, procienbeni zapisnik i dražbeni uvieti mogu se uviditi svaki dan u ovostranoj pisarni kroz navadne uredovne sate.

C. k. kot. ured kao sud
U Prelogu dne 18. listopada 1857.
C. k. kot. pristav kao sam. sudac
Tonković.

Nr. 3256 civ. (Izv.—373) (3—2)

Editto.

Da parte dell' i. r. Tribunale di Comitato qual foro commerciale marittimo si notifica agli ignoti interessati nella Dita tavolare »Primo Molino a Vapore in Fiume« che ad instanza di Mattio Poglayen fù con decreto dell' odierna data pari Nr. contro la medesima e rispettivamente contro i singoli suoi membri accordata in esecuzione cauzionale della Sentenza dd. 24 Luglio a. c. Nr. 3307 la sequestrazione interinale d' una quarta parte indivisa dell' Edifizio e fondo posto in questa Città al Nr. 742 a. compreso nella trascrizione di questa intera realità a nome della Società »Primo Molino a Vapore in Fiume« e nominato in curatore ad essi ignoti interessati l' avvocato Faustino Suppe, affinchè li rappresenti in questa vertenza secondo le norme del vigente regolamento.

Ne restano quindi avvisati gli ignoti interessati nella suddetta Dita tavolare col presente Editto che avrà forza di legale citazione, affinchè essi sapiano e possano volendo comparire in debito tempo, o far pervenire al suddetto avvocato curatore i mezzi probatorî di cui si credessero asistiti, oppure sceglierе e render noto a questo Tribunale altro Procuratore, in mancanza di chè saprano ascrivere a propria colpa le evvenibili conseguenze.

Fiume li 9. Ottobre 1857.

OGLASNIK.

(Dp.—100) (8—1)

Prodaja dobra.

Imanje Pogančec, u županii zagrebačkoj, kotaru Vèrbovec ležeće odprije na g. Vlastelina Franju Novaka, sada pako na gospodju Matildu Domjanić spadajuće, ponudja se dobrovoljnim putem na prodaju. Na isto imanje spada:

a) 84 rali oranicah,
b) 24 rali livadah i vèrtovah,
c) 3½ rali vinograda,
d) 28 ralih pašnika,
e) 363 rali izključivo allodialskih šumah,
f) 347 ralih s urbarskom dèrvariom i paševinom obterećene šume,
g) 88 vedarah gorničkog vina,
h) 23 činžena kopuna.

Uviete pobliže moći je saznati ustmeno ili uz plaćena pisma kod g. odvietnika Matie Mrazovića u Zagrebu, Opatovini br. k. 105.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 6. STUDENOGA 1857. Broj 254.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb 6. studenoga. Sa žalostju moramo prijaviti, da su se samoubojstva i kod nas ove godine na znatan način pojavila jer se je, kako doznajemo, obiesilo pet osobah, medju kojima pred niekoliko danah i jedan živinski liekar u svojoj sobi, kome je njegova dugotrajna bolest već bila otežala. On je prije služio u vojski i bio je od duže vremena stavljen u stanje mira.

Beč dne 4. studenoga. Nj. veličanstvo carica Karolina Augusta odputovala je dne 3. t. m. okolo 6 satih u jutro iz Solnograda, prenočila je dne 3. u Sternbergu a 4. u St. Peltenu, da od ovud dne 5. t. m. kakovo uzbude vrieme, nastavi svoj put ili u Mariacel ili neposredno u Beč.

— Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda Franjo Karlo nastupio je dne 2. t. m. u jutro u 10 satih svoj povratni put od Inšpruka prieko Solnograda u Beč.

— Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda Ivan prispeo je dne 2. t. m. okolo 1 ½ sata u Ljubljanu, o 2. uri odputovao je u Tèrst a onamo je došo u večer.

— Kancelar generalnoga konzulata u Beogradu Franjo Knapić premiešten je u istom svojstvu k generalnom konsulatu u Smirni a podkancelar kod generalnoga konzulata u Beogradu pl. g. Antun Vranyczany naimenovan je kancelarom konsulatskim.

— Kao što „Nuovo Emporio" javlja, svaki dan kadgod je liepo, vozi se fm. gr. Radetzky na šetnju iz svoga stana „Villa Reale" po gradu, a vidi mu se na licu da je posve zdrav i veseo.

Sèrbia.

„Sèrbske Novine" priobćuju pod 28. listopada obtužbeni akt, kojim su zakletnici proti životu Nj. svietlosti kneza sèrbskoga i za prevrat ondiešnje dèržave sa zločinstvenim dielom svojim od strane upraviteljstva miestnoga sprovedeni beogradskom varoškom sudu zbog nadležnog osudjenja rečenih krivacah predani.

(Konac.)

Medjutim vratiše se u Beograd oba sazakletnika: gg. Stefan Stefanović i Radovan Damjanović. Doznavši Mèrcajlović da se je Milosav vratio a kèrvno dielo da nije svèršio, ode g. Paunu Jankoviću, a tamo zastane i g. Stefana Stefanovića, obojici javi za povratak Milosava i priobći im uzrok. G. Stefan Stefanović primeti mu, da je najzgodnie miesto kod sv. Petke, i uputi da tamo Milosav svietlog kneza dočeka.

Ali Milosav nehtiede onamo ići, već ode svome selu u okružje kragujevačko; jer je medjutim svietli knez iz Banje povratio se i u Kragujevac otišao.

Počem nieko vrieme proteče, i Milosav primljeni posao nesvèrši, smisli se on na drugo. On priobći cielu stvar svome šurjaku, Gavrilu Jovanoviću iz Vučkovice, pak davši mu jedno parče cèrvene pantljike, kao znak dobljeni od gosp. Pauna Jankovića, uputi ga ovome, da izište 1000 cek. c. radi upitne svèrhe.

Gavrilo dodje u Beograd i prijavi se g. Paunu Jankoviću. Ovaj tada izište 400 cek c. od g. Stefana Stefanovića, 500 cek. c. od g. Cvetka Rajavića preko g. Stanišića, i dodavši on 100 cek. c., te tu sumu preda Gavrilu, a ovaj je odnese Milosavu. Potom Gavrilo priobći stvar Marku Nikoliću iz Svetlića, obitavajućem u Kragujevcu; a ovaj ode i sve vlasti odkrije.

Tako se i tim načinom sazakletstvu u trag udje. Milosav se svojevoljno preda, a ostali se svi sazakletnici i jednomišlenici, osim Miloša iz Bolievaca, pohvataju i pod zatvor stave.

Sve dovde navedeno, u koliko se na koga odnosi, priznale su sve osobe, pomešane u sazakletstvo za ubojstvo.

Za gg. Rajovića i Stanišića iz dosadanjih ispitah istina nevidi se, da su i oni u tom istom sazakletstvu, da se t. j. svietli knez posredstvom Milosava ubije, učestvovali; ali se dokazuje, da su oni u tome učestnici da se oborenjem vladajućeg kneza prevrat u zemlji učini. Ovo je i sam g. Rajović priznao, s tim, da je on na taj konac od novacah kneza Miloša primio 1000 cek., i na tu svèrhu preko g. Pavla Stanišića 500 cek. izdao.

Samo jedini g. Stanišić sve odriče, on nepriznaje ni da je 1000 cek. c. od novacah kneza Miloša primio, ni da je od g. Rajovića 500 cek. c. tražio. Ali odricanje njegovo u tom nemože mu koristit; jer kad se uzme, da je g. Stefan Stefanović priznao da je on 850 cek. sadèržao, a doista i g. Stanišić 1000 cek. primio; dalje da je g. Paun Janković priznao, da je od g. Stanišića 500 cek. od novacah kneza Miloša za potrebe zahtievao, a opet g. Rajović da je priznao, da je on tu sumu g. Stanišiću na njegovo iskanje, da g. Paunu Jankoviću preda, izdao, dakle kad se vlastito priznanje ovih saučestnikah promotri, i s tim obstojateljstvom sravni, da je i g. Stanišić, kao što sazakletnici to potvèrdjuju, učestvovao to u razgovorima i pokazivao težnje i sklonosti, da se ovaj knez ukloni: onda je nesumnjeno, da je i g. Stanišić primio 1000 cek. c., sliedovateljno da je sredstva zadèržao i upotrebio da prevrat u zemlji proizvede.

Da je pak pri g. Stanišiću ta i takova težnja postojala, najjasnie dokazuje se i iz 6-g odgovora njegovog, jer tamo izrično priznaje, da je kod nas bezakonje i bezvlastje, da kneza nemamo; a kako ovo nepostoji, jer zakone vlasti i kneza vladajućeg imamo: to je očevidno, da je on svojim ovakovim govorom u družtvima podstrekanja proti vlasti i zakonoga reda činio, i omrazu na vladajućeg kneza navlačio.

Kad se razvide i svestrano promotre sva dielanja, svi postupci i sva zaključenja imenovanih sazakletnikah i jednomislenikah, onda se razumno i sliedstveno daje izvesti, da su svi oni prave izdajice otačbine, jer čisto je i jasno, da su oni ubojstvom vladajućega gospodara kneza, i inače prevratom, htieli zemlju obezglaviti, vlasti zakonite porušiti i medjusobnu borbu i strašno kèrvoprolitje proizvesti; pak u takvom žalostnom i groznom stanju i položenju da se sa svojim sebičnim i koristoljubivim težnjama i namierama pojave, i za vladom gramze i otimaju: a na taj način da blagostanje zemlje pogaze i prava naroda satru i uniště.

Zbog ovakove strašne izdaje, po mnienju upraviteljstva, svi oni, osim Gavrila Jovanovića, podpasti imaju pod kazan, koju točka 1. visoke uredbe od 22. listopada godine 1843. odredjuje; Gavrilo Jovanović pak, koi je izdajničko dielo doznao, a nije odmah javio i odkrio, već najprije za novce išao i time priliku ostavio, da je Milosav vremena imao ubojstvo proizvesti, smatra se po upraviteljstvu za takvog, koi pod kazan točke 4. navedene uredbe podpada; jer se nikako nepotvèrdjuje, da je on Marka iz Svetlića uputio da stvar vlasti prokaže.

Budući da zločinci za diela, kao što su ova gore izložena, podpadaju sudjenju suda varoši Beograda, to upraviteljstvo ima čast, pored priobćenja stvari, poslati mu sve dotične akte po spisku; i predaje mu imenovane zločince, koji se svi, osim Miloša N. iz Bolievca, počem se ovaj nekuda izvan zemlje udalio, u zatvoru nalaze, a tako isto predaje mu i pušku — štuc — namienjenu i datu za izvèršenje ubojstva, i pri tome ga moli, da on o točnom prijetju svega toga upraviteljstvo ovo izviestiti izvoli.

U ostalom kako se novci, od kneza Miloša primljeni, moraju smatrat kao sredstvo za prevrat; takovo se pak u rukama sazakletnikah i učestnikah ostaviti nesmije: to dalje upraviteljstvo moli, da bi sud svojim načinom iste novce uzaptiti i prikupiti izvolio.

— Isti list priobćuje pod 17.—29. listopada i proklamaciu Nj. svietlosti kneza na narod u obziru gorenavedenoga posla, koja evo ovdie sliedi od rieči do rieči:

Ljubezni narode, braćo svakoga stanja, čina i dostojanstva! Božjem providjenju ugodno je bilo nove znake velike milosti nada mnom i svima Vama izliti, spasivši i Mene otačbinu od opasnosti, koja nam je grozila sazaklatjem, u posliednje vrieme odkrivenim.

Preblagi bog imao je milostivo prizrenje prema tolikim niegdašnjim stradanjima preporodjene Sèrbie, prema dobroti naroda i prema iskrenom Mom trudu i staranju o blagu i napredku otečanstva. Još se svi siećamo opasnostih, od kojih smo u vrieme posliednjeg istočnoga rata mir i spokojstvo otečanstva po milosti božjoj sačuvali, ne samo sahranivši u nevredimosti stečena otečanstvena prava, no i vidivši ih po blagovoljenju Njegovoga veličanstva sultana Abdul-Medžida i udioništvu velikih evropejskih vladateljah traktatom pariškim utvèrdjena i garantirana. I kad smo preduzeli bili pod zaklonom ovako sretnih ustanovljenjah odavati se na razvijanje premilog otečanstva i uveličanje blagostanja njegovog, onda niekoliko nemirnih i zlom zasliepljenih duhovah preduzeše metnuti na žèrtvu i sadašnjost i budućnost otečanstva.

Uvieren sam, koliko Vas je u ovake dane spokojstva i sreće Vaše užasnuo i u brigu bacio glas onako bogomèrzkoga zločinstva. S najvećim zadovoljstvom i uzhićenjem vidio sam, koliko ste se obradovali, kad ste čuli, da je grozna namiera zločinacah osujećena i da je sva opasnost od nas odklonjena. Vidio sam najjasnie i iz podnašanih Mi sa sviuh sèrbskih krajevah sredstvom pisamah i deputaciah najsèrdačniih izjavah, koliko Vam je milo, što je namiera slomišljenikah osujećena, te je poviestnica naša sačuvana, da jednu žèrtvu više cèrnom cèrtom zabilježiti nema na gnjušanje potomstva.

Naročito Me u ovakovoj okolnosti to blaži, što zločinci nisu smieli opaku namieru svoju u zemlji našoj razprostirati, jer su znali, koliko je narod Meni odan, pa da nikako uz njih pristao nebi. Ostali su dakle u griešnom dielu svom usamljeni, i tako tuga Moja neće se morati umnožavati, gledajući da žalost više porodicah postižuje.

Neka Vas, braćo, više neuznemiruje ovaj zlonamiereni pokušaj. Policajna vlast svèršila je već nad okrivljenima svoju istragu i predala ih je sudu, da š njima po zakonu postupa.

Vi, koji se grozite ovakih užasnih dielah, uspokojte se i budite na miru. Moje će poglavito staranje i odsad biti, da vierni Mi narod sèrbski plodove blagoslovljenoga mira i zakonitoga poredka i unapredak u punoj mieri uživa, da se ustav zemaljski od svakog ispunjava, da se pravica svakom čini i da nam otečanstvo, koliko je više moguće, cvieta i napreduje.

Smatrajući izbavljenje Moje za osobitu milost svemogućega boga, Ja mu se svesèrdno molim, da i Mene i otečanstvo Moje odsad zaštićuje i da Mi pomogne težko brieme upravljanja na sreću miloga Mi naroda i unapredak nositi.

A i svima Vama, braćo, zahvaljujem, što ste pored nedavno pokazane prema plemenu i domu Mom ljubavi, i ovom prilikom posviedočili Mi nepokolebivu viernost, privèrženost i odanost. Ja ću se za sve vrieme, koje Mi je još za život odredjeno, s radošću siećati onih iskrenih, obilnih izrazah, koje ste mi u istinom udioništvu Vašem i sada izjavljivali. One molitve, koje ste na dan naročitoga bogumoljenja, po svim otečanstvenim cèrkvama dèržanoga, božjem promislu zbog osujećene za nas sve ubitačne namiere, odsvali, ostat će na sèrcu Mom kao zaliečujući melem. *I sinovima Mojim ostavit ću kao najsvetii amanet, da, opominjajući se svojih predakah, dostojni budu dobroga naroda sèrbskoga, koga diela nose na sebi pečat dosliednje brabrosti i poštenja.*

Ovim Sam Vam, braćo, hteo izkazati ona čuvstvovanja, koja u ovom položenju osiećam. Rieč ovu, koju Vaš knez na Vas upravlja, zavèršavam s uvierenjem o Mojoj ljubavi i nepremienom blagovolenju i blagonaklonosti.

Primite svi, i mali i veliki, Moje sèrdačne pozdrave, ostanite postojani u dojakošnjem primiernom povedenju i poslušnosti prema svojim vlastima i zakonima zemaljskim, pa ćete u sretnom otečanstvu našem sretni i napredni ostati. — U Beogradu $^{16}/_{28}$. listopada. Aleksander Karadjordjević, s. r. knez sèrbski.

Talianska.

Preminuvši grof Josip Siccardi bio je potomak jedne stare plemenite obitelji, stupio je još mlad na pravničko poprište i popeo se od stupnja do stupnja bèrzo do ugledne službe glavnoga odvietnika kraljeva. Kad je kralj Carlo Alberto godine 1848. kraljevskim dekretom ukinuo povlašteno sudište plemstva i sučlanovah reda svetoga Mauricija i Lazara, stavio se je grof Siccardi na čelo onih, koji su kao potriebnu posliedicu zahtievali ukinuće povlaštenoga sudišta staleža svećenskoga tako zvanoga foro ecclesiastico. Postavši ministrom pravosudja i velikim čuvarom pečata, predložio je parlamentu jedan zakon, koi je težio za ovim ukinućem i koi je bio primljen. Taj se zakon često čuje nazivat Siccardiovim. Kad je Siccardi izstupio iz ministarstva postao je predsiednikom ukidnoga suda i senatorom kraljevstva. Senat izkazao mu je čast naimenovat ga svojim podpredsiednikom. On je bio jedan od pèrvih piemonteskih juristah i izvèrstan govornik.

— Iz Jakina od 1. studenoga pišu, da je tamo na jednom od najživahniih tèrgovah dne 26. pr. m. u rano veče ubijen jedan od najmogućniih gradjanah ovoga grada imenom Lod ni. Ubojica upotrebio je nalogu nastavšu kad je ubijeni pao i uteče. Ovaj put je policia pokazala veliku energiu, pohvatala je više osobah i kažu, da joj je za rukom pošlo pronaći i ubojicu. Barem stiče se više okolnostih, iz kojih se malone s izviestnostju zaključit može, da je jedan od uhvaćenikah to zločinstvo učinio. Kao što se čuje istoga su već odpremili u Jesi, da preprieče da se nebi možebiti sa svojim drugovima porazumio. Ovdiešnji sud povest će iztragu.

Žalibože taj slučaj nije osamljen. U posliednje vrieme umnožili su se zasiedni naserti na veoma uznemirujući način, a blizu grada dogodila su se i razbojnistva, koja su se istina dosad stezala samo na iztieranje malenih novčanih iznosakah, no ipak raztrostiru straha za budućnost.

U prisutnosti kardinala mons. Brunelli-a, nadbiskupa Osimskoga i pod asistenciom monsignora Mugnani-a, biskupa Loretskoga i mons. Antunucci-a nadbiskupa jakinskoga bio je danas monsignor Barili, niekadašnji apostolski delegat u S. fè de Rogota posvećen za nadbiskupa tienskoga. Isti će koncem ove nedielje otići u Rim, da od onud kao papinski poslanik otidje u Madrit.

— U Genovi izlazeći list „Italia del Popolo“ već je 13. put uzapćen.

Francezka.

Pišu „Köln. Ztg.“ iz Pariza od 30. listopada: „General Cavaignac, niekadašnji poglavica francuske republike, preminuo je prekjučer poslie podne okolo 4 sata u njegovom dvorcu Ournes kod Flée-a u departementu Sarthe). Ova žalostna viest razprostranila se sinoć kasno u glavnom gradu i posvuda je pobudila najveću senzaciu. General je patio već duljo vremena od hepertrofie sèrca. Žestok nastup učinio je iznenada kraj njegovom životu. On je sa svojim susiedom, G. de Beaumont-om, bio na lovu i vraćao se je sa svojom puškom o ramenu kući, kad se, došavši do stubah svoga stana, sruši iznenada i malone u isti čas s klikom: „Je me meurs“ izdahne. Očajanje gospoje Cavaignac nemože se opisat. No ona je žena čvèrsta i energična značaja. Budući da su svi pokušaji povratit generala u život zalud bili, zaključi mèrtvo tielo svoga muža odvest odmah u Paris. Po g. Piscatory-u, prišnjem poslaniku Francie u Atini, i njenom četirgodišnjem sinu praćena, odveze se u jednoj kočii u najbližju željezničku štaciu. Tamo zaište jedan osobeni podvoz, da svoga muža odveze u Paris. Načelnik željeznice nehtiede da joj ispuni želju, budući da je za prevoz mèrtvaca potrebna ovlada od prefekta. Kada se je pako gospoja Cavaignac imenovala i načelniku željeznice kazala, da hoće da odveze mèrtvo tielo svoga muža u Pariz, da ga učini tamo zakopat s počastima, koje ga idu, nije se isti dulje ustručavao i uzeo je svu odgovornost na sebe. Došavši u Pariz odneli su Cavaignakove umèrle ostanke u njegov stan (Rue de Londres), gdie su napravili mèrtvačku kapelu. Bolja mlade gospoje pokazala se ovdie u svojoj veličini. Kad su prijatelji njenoga muža došli, našli su ju kako je ležala na svom mužu i morali su silu upotriebit, da ju oddiele na niekoliko trenutakah od njega. Kad su poslie generala položili u les (mèrtvački sanduk) pograbi ona svoga sina, podigne ga u vis, govoreći: „Pogledi si dobro oca, to je posliednji put!“ Cavaignakovi prijatelji bdili su kod generala svu noć. Pogreb će biti sutra.“

„Pays“ javlja samo u kratko smèrt generala Cavaignaka i dodaje: „Vlada je naredila da mu uzbudu sve počasti polag dekreta od Messidora g. XII. — G. Cavaignac bio je general i učinio je za stvar poredka velikih uslugah.“

Niemačka.

U Gothi je preminuo dvorski savietnik Bernhard Perthes glava po svem svietu poznatoga geografičnoga zavoda.

Švedska i Norvegia.

Stokholm 1. studenoga. Kraljevski predlog u obziru slobode vierozakona bio je sinoć od plemićkoga, svećenskoga i seljačkoga zabačen a odobren od gradjanskoga staleža. Svećenski i seljački stalež poslao je dotični predlog natrag zakonskom zboru. Misle, da taj zakon neće prodrieti u tekućoj sesii.

Velika Britania i Irska.

London, 29. listopada. „Morning Post“ sadèržaje veoma žestok članak proti napuljskoj vladi zbog toga što je oba engleska indjenira uapsila i što š njima nepristojno postupa, oba su se nalazila na brodu „Cagliari“ kad su ga oblasti kraljevine obih Sicilijah uzaptile.

Istočno-indijsko družtvo sklopilo je sa dvima engleskima bankama zajam od 1,000,000 l. po 6 od sto.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Turin, 2. studenoga. Željeznička pruga od Alesandrie u Aradellu bila je jučer otvorena. Otvorenju željezničke pruge od Alesandrie u Vogheru pribivali su predsiednik ministarskoga vieća i ministri unutarnjih poslovah i javnih radnjah; biskup tortonski obavljao je pri tom cèrkveni obred. Umietničke gradjevine na pruzi veoma se hvale, osobito most prieko Scrivie. U Genovu je na napuljskom parobrodu „Lombardo“ prispielo 11 iz napuljskih uzah izpuštenih osobah momčadi parobroda „Cagliari.“

Rim, 31. listopada. Patriarh antiohijski i veliki milostinjar Nj. svetosti pape monsignore Alberto Barbolani dei Conti di Montanto preminuo je jučer.

Javljaju iz Milana 1. studenoga iz Italie: Uslied pouzdanih viestih već je ovamo došla dozvola za gradjenje željeznice do mosta basalorskoga i dotično družtvo započet će odmah potrebne radnje. „Gazetta di Verona“ protislovi viesti „Gazette di Venezia“, da je neposredni promet medju Mlecima i Milanom uslied nikakova obronka na bergamaskoj pruzi obustavljen, uzrok tomu krivom glasu nije bilo ništa drugo nego jedino zakašnjenje podvoza. Kao što čuju iz Pavie od 30. listopada voda Tičina i Pada počela je istina polagano padat no još svejednako pokriva velik dio zemlje.

Bečka burza

dne 5. studenoga 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$80\frac{5}{8}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	$82\frac{7}{16}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	70
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	$136\frac{3}{4}$
» » » » » 1854, » 100 »	107
Bečko-gradski banko . . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	$88\frac{3}{4}$
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	964
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	$230\frac{1}{2}$
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	529
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke záložnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	200
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	200
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mlietačka željeznica . . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	88
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$106\frac{3}{4}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$105\frac{1}{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	$77\frac{3}{4}$
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	$10\text{-}15\frac{1}{2}$
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$103\frac{3}{4}$
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	
Paris za 300 frankah . . . . »	$123\frac{1}{2}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	$266\frac{1}{2}$
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$9\frac{1}{4}$
Srebro od 4. studenoga	$6\frac{1}{4}$

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

(Izv.—381) (3—1)

U c. k. nakladi dvorske i dèržavne tiskarnice u Beču, varoš, Singerstrasse br. 913 baš sad je izašao i može se dobit:

Kazneni zakon

o naručajih dohodarstvenih

u vel. 8ni 1857. na mašinskom pisaćem papiru u zavitku broširan za 2 fr.

Z. 11919—1857 (DS—118) (3—2)

Lizitations-Kundmachung

wegen Sicherstellung der Verführung und des Verschleisses des weissen Limito-Seesalzes.

Die Verführung und der Verschleiss des weissen Limito-Seesalzes für die unterbenannten Gemeinden die Zeit vom ***1. November 1857*** **bis Ende Oktober 1858 wird im Wege einer Minuendo-Lizitation dem Mindestfordernden unter folgenden Bedingnissen überlassen.**

§. 1. Das Salz-Quantum, der Fiskalpreis, der Vadiums-Betrag, Ort und Zeit der vorzunehmenden Lizitation und die Salz-Verschleiss-orte sind folgende:

Post-Zahl	Name der Gemeinde	Name des Bezirkes	Salz-Quantum Ctr.	Salz-Quantum Pfd.	Fiskalpreis fl.	Fiskalpreis kr.	Vadiums-Betrag CMz. fl.	Vadiums-Betrag CMz. kr.	die Lizitation wird abgehalten: am	die Lizitation wird abgehalten: im Amtslokale des Bezirksamtes	die Salz-Magazine sind zu erhalten in der Ortschaft
1	Samobor		330	—	5	30					
2	Podvèrh		775	68	5	30	434	—	20. November 1857 Vormittag		Samobor
3	Stupnik	Samobor	460	32	5	30				Samobor	
4	Rakovpotok		683	61	5	20	180	—	20. Novemb. Nachmittag		Rakovpotok
5	Gorica		1139	4	5	28			23. November 1857 Nachmittag		
6	Odra	Gorica	736	20	5	28	675	—			G. Gorica
7	Orle		655	80	5	28					
8	Jamnica		813	24	5	25			24. November 1857 Vormittag		Pisarovina
9	Kravarsko	Pisarovina	468	—	5	25	490	—		Sissek	Pokupsko
10	Pokupsko		528	24	5	25					
11	Sissek										
12	Sella								23. November 1857 Vormittag		
13	Gošće	Sissek	1438	88	5	17	380	—			Sissek
14	Setus										
15	Jaska										
16	Desinec										
17	Cvetković								18. November 1857 Nachmittag		Jaska
18	Petrovina	Jaska	2499	72	5	10	650	—			
19	Domagović										
20	Krašić										Krašić
21	Carlstadt	Stadt Carlstadt	735	24	4	40	172	—	16. Novemb. Vormittag		Carlstadt
22	Bania		465	72					16. November 1857 Nachmittag	Carlstadt	
23	Draganić	Carlstadt	585	60	4	15	290	—			Carlstadt
24	Rečica		305	96							
25	Netretić		945	84	4	35	216				Netretić
26	Ribnik	Modrušpotok	657	48	4	21	145		17. November 1857 Vormittag		Ribnik
27	Ozail		777	36	4	39	152				Ozail
28	Bosiljevo	Bosiljevo	931	68	4	18	200		18. November 1857 Vormittag		Bosiljevo
29	Severin		728	40	4	23	140				Severin

Sollte sich bei der Volkszählung herausstellen, dass auf eine oder die andere Gemeinde eine grössere Quantität des Salzes, wovon 12 Pfund pr. Kopf bemessen sind, entfallen, so wird der Unternehmer auch diesen Mehrbetrag beizustellen und zu verschleissen, verpflichtet sein.

2. Dieses Salzquantum wird dem Unternehmer in dem k. k. Salz-Magazine zu Fiume oder zu Buccari gegen Barbezahlung des diessfalls festgesetzten Preises nämlich 3 fl. 7 kr. CMz. sammt 25 kr. CMz. Zuschlag, somit 3 fl. 32 kr. CMz. Drei Gulden Dreissig zwei Kreuzer CMz. pr. Centner verabfolgt werden.

3. Der Unternehmer ist verpflichtet, die obangeführte Salzmenge aus dem Salz-Magazine längstens bis Ende Oktober 18 um so sicherer zu beheben, als widrigenfalls die bis dahin unbehoben gebliebene Salzmenge als verfallen dem hohen Aerar zu Guten kömmt, und der Unternehmer den hiedurch der Gemeinde verursachten Schaden nach dem Currentpreise wird ersetzen müssen.

4. Der Unternehmer ist verpflichtet, nach dreissig Tagen von der ihm bekannt gemachten Genehmigung des bezüglichen Lizitations-Ergebnisses zu jeder Zeit eine genügende Salzmenge am Lager zu halten, da widrigenfalls das Salz auf seine Gefahr und Kosten durch das k. k. Bezirksamt beim nächsten Salzhändler um jeden Preis angeschafft und herbeigestellt werden wird.

5. Der Unternehmer ist verpflichtet, die Salzmagazine vorgezeichneter Ortschaften auf eigene Kosten zu halten, und der betreffenden Bevölkerung das Salz daselbst zu verschleissen.

6. Der Unternehmer erhält von dem k. k. Bezirksamte ein Verzeichniss aller Limito-Salzberechtigten und wird denselben gegen vorgeschriebene Limito-Salz-Anweisungen jede beliebige, denselben gebührende Salzmenge bis zum Minimum von fünf Pfund um den Preis, welcher nach diesem Lizitations-Ergebnisse festgesetzt, und allgemein kundgemacht werden wird, täglich mit Ausnahme der Sonn- und Feiertage verabfolgen müssen.

7. Die partiellen Salzausfolgungen sind jedes Mal auf der Anweisung anzumerken, und erst, wenn die ganze Gebühr ausgefolgt sein wird, ist die Anweisung einzuziehen.

9. Der Unternehmer ist verpflichtet, das für das obbesagte Verwaltungsjahr entfallende und durch die Bezugsberechtigten bis Ende Oktober allenfalls noch nicht behobene Salz bis Ende Dezember desselben Jahres zu verschleissen, und das allenfalls bis Ende Dezember unbehobene Salz muss der Unternehmer dem k. k. Bezirksamte gegen an denselben zu geschehen habende Entrichtung des Erstehungspreises zur Verfügung stellen.

9. Mit Ende Dezember 1857 hat der Unternehmer die Rechnung über die Verabfolgung des Limito-Salzes zu schliessen, mit den obbesagten Anweisungen zu belegen, und dem betreffenden k. k. Bezirksamte zur Ueberprüfung vorzulegen.

10. Der Unternehmer hat keinen Nachlass für das Calo am Salze anzusprechen.

11. Der Unternehmer muss sich beim Verschleisse des Limito-Salzes einer zimentirten Wage bedienen. Jede Uebervortheilung der Bevölkerung wird nach den bestehenden Gesetzen und Vorschriften strenge bestraft werden. Alle übrigen aus Anlass des Salzverschleisses zwischen der Bevölkerung und dem Unternehmer etwa entstehen könnenden Streitigkeiten, werden durch das betreffende k. k. Bezirksamt im politischen Wege ausgetragen.

12. Die Lizitation wegen Sicherstellung der fraglichen Verführung und des Verschleisses des Limito-Salzes wird für jede obbesagte Gemeinde einzeln abgehalten werden.

13. Zur Lizitation wird Jeder, der giltige Verträge einzugehen gesetzlich qualificirt ist, und die vorgeschriebene Sicherheit für die Vollführung der Leistung gegeben haben wird, zugelassen

14. Wer für einen Andern licitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung dem hiezu bestimmten Licitations-Commissär einzuhändigen.

15. Jedermann, er möge für sich oder als Bevollmächtigter bei der Licitation Anbote stellen wollen, hat vor der mündlichen Ausbietung das obbezeichnete 5 percentige Vadium zu Handen des Lizitations-Commissärs zu erlegen.

16. Bei dieser Lizitation werden auch vorschriftmässig verfasste und bis zur Licitations-Eröffnung eingelangten Offerte berücksichtigt werden.

17. Ueberreicher von schriftlichen Offerten dürfen sich nicht zugleich auch persönlich oder durch Bestellte und Bevollmächtigte bei der mündlichen Lizitation betheiligen ansonsten auf deren schriftliche Offerte durchaus keine Rücksicht genommen werden wird.

18. Nachträgliche Offerte werden nicht berücksichtigt, ohne Unterschied, ob sich Offerent bei der mündlichen Licitation betheiligt hat oder nicht.

19. Ist das Lizitations-Protokoll bereits geschlossen und gefertigt, so wird kein weiterer Anbot angenommen; das Vadium aber allen, die nicht Bestbieter geblieben sind, zurückgestellt werden.

20. Der Ersteher hat die 10percentige Caution sogleich nach geschlossener Versteigerung, und zwar im Baren durch Aufbesserung des Vadiums, oder mittelst Hypothek nach Massgabe der §§. 230 und 1374 b. G. B. oder mittelst Einlegung öffentlicher verzinslicher Staats-Obligationen nach dem börsenmässigen Curse zu leisten; welche bis zur vollkommenen Beendigung der obbesagten Leistung bei dem betreffenden k. k. Steueramte depositirt werden wird.

21. Die Rechtskräftigkeit des bezüglichen Licitations-Ergebnisses beginnt für den Unternehmer vom Zeitpunkte der Unterfertigung des Lizitations-Ergebnisses, für die betreffende Gemeinde aber nach erfolgter Genehmigung von Seite der k. k. Agramer Comitatsbehörde.

22. Der Unternehmer leistet auf die Bestimmungen des §. 862 des b. G. B. rücksichtlich der Annahme seines Versprechens, und auf das im §. 934 desselben Gesetzbuches erwähnte Rechtsmittel der Bestreitung des Vertrages wegen Verkürzung über die Hälfte ausdrücklich Verzicht.

23. Es wird einverständlich festgesetzt, dass die k. k. Finanz-Prokuratur in Agram in allen, was dem bezüglichen Vertrage entspringenden, und nicht nach dem obangeführten §. 12 auszutragenden Rechtsstreitigkeiten, wobei der Fiscus als Kläger auftritt, sowie wegen Bewirkung der bezüglichen Sicherstellungs- und Executionsmittel bei jenen Gerichten einzuschreiten befugt sein solle, welche sich in dem Amtssitze der k. k. Agramer Finanz-Procuratur befinden, und zur Entscheidung solcher Rechtsstreite, und zur Bewilligung solcher Sicherstellungs- und Executionsmittel competentsein würden, als wenn der Beklagte zu Agram seinen Wohnsitz hätte.

24. Der Ersteher ist verpflichtet, die Stempel zu dem betreffenden Licitations-Protokolle und dessen Grundlagen aus Eigenem zu bestreiten, und die betreffenden Stempel dem Licitations-Commissär Behufs deren Anklebung nach erfolgter Genehmigung sogleich zu übergeben.

25 Das bezügliche Lizitations-Protokoll wird die Stelle des Vertrages rechtsgiltit vertreten, und wird dessen legalisirte Abschrift dem Ersteher, welcher den für diese Abschrift entfallenden Stempel pr. 30 kr. Conv. Münze, vom Bogen beizubringen haben wird, unentgeltlich verabfolgt werden.

K. k. Komitatsbehörde Agram am 21. Oktober 1857.

Br. 4713 gr. (DS.—122) (3—1)

Izrok.

C. k. zemaljski sud u Zagrebu stavlja do znanja, da je na prošnju Ivana Rhema iz Zagreba zastupana odvietnikom Kellečićem, podnešenu 1. svibnja 1857 br. 2817 novia ovèràbena javna prodaja kuće za Reginu Čegetek i dotično njezinu zaostavštinu i njezine poznate baštenike Franju Xavera, Barbaru i Amaliu Čegetek zastupanih odvietnikom Stef. Osjakom kano za isti čin sudbeno odabranim skèrbnikom, spadajuće, u Zagrebu pod brojem 124 u Opatovini ležeće i u for. 4011 kr. 4 ar. procienjene, te sada u rukuh odvietnika Adalberta Šauffa kanoti posliednjeg kupca zadèržane, poradi Ivanu Rhemu dužnih 50 fr. s. p. dočim bi treća ovèràbena dražba dne 13. ožujka 1855 obdèržavana po višjem sudu ukinuta bila, dozvoljena, i da su u istu svèrhu dva dražbena roka za 28. prosinca 1857 i 28. siečnja 1858 svagda u 9 satih prie podne i to na licu miesta prodajne kuće nepokretnine br. 124 u Opatovini odredjena, kadi ista kuća u pèrvom roku neće se izpod procienbene vriednosti 4011 fr. 4 kr. sr. prodati. — K tomu se svi kupiti želeći s time pozivlju, da će se prie započete dražbe vadium od 401 fr. sr. položiti imati, i da tako ostali dražbeni uvieti, kako i procienbene izprave u ovosudnoj pisarni uvidit i prepisi takovih izvadit se budu mogli, istom tako podielit će se o teretih potrebna ubaviest iz javnih knjigah.

Nadalje imadu svi oni, koji, premda naposeo dražbovanju ovom ubaviešćeni nebi bili, sciene, da su upisom u javne knjige takodjer stekli kakovo hipotekarno pravo na istu kuću, isto pravo prie prodaje kuće sudu ovom tim sigurnie prijaviti, jer inače imat će si sami pripisati, ako se razdielba kupovnine obavi bez njih i oni time, u koliko bi se kupovnina po drugima izcèrpila, ostanu izključeni.

K tomu imadu svi oni hipotekarni vierovnici, koji nestanuju u miestu suda, ili blizu njega za obranu pravah svojih kod buduće razdielbe kupovnine punomoćnike u miestu suda naimenovati, ter prie prodaje ovamo prijaviti, jer će se u slučaju protivnom za one, koji bi to propustili na njihovu pogibelj i trošak jedan zastupnik ureda radi opredieliti, kojemu će se sve daljnie dostave uručiti.

C. k. zemaljski sud
U Zagrebu dne 24. listopada 1857.
Klobučarić. Jović.

Br. 611—1857 civ. (Izv.—383) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud toplički obnaroduje da je na molbu g. odvietnika Josipa Egersdorfera kano zastupnika Viekoslava Antavera radi duga od 229 fr. 51 kr. 6% kamatah, te troškovah ovèršbenih 17 fr. 42 kr. sr., procienbenih 6 fr. 1 kr. sr. ovèršbena dražba kuće, gospodarstvenih zdanjah te selišta sastojećeg iz oranicah, livadah, vinogradah i šumah Martina Fuljira, iz Jakopovca k. br. 16 sudbeno na 1425 fr. sr. procienjenog dozvoljena i pèrvi rok takove na dan 10. prosinca o. g. a drugi na dan 7. siečnja 1858 svagda u 10 satih prie podne na licu miesta naime u Jakopovcu uročen.

Kupiti želeći pozivaju se na upitnu dražbu tim dodatkom, da će prie započete dražbe u ime jamčevine 10% od procienbene ciene položiti, i da će kupac po naputku ovog suda založne dugove nakoliko kupovnina doteče preuzeti imati.

Uvieti dražbe mogu se vazda kod ovog suda uviditi.

Napokon pozivlju se svi oni, koji sciene, da su na upitno selište hipotekarno pravo stekli, da to pravo do prodaje selišta tim sigurnie ovom sudu prijave, jer će u protivnom slučaju imati sami sebi pripisati, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

U Toplicah dne 15. listopada 1857.
C. k. kotarski predstojnik
Ožegović.

Nr. 5149 (PZ—27) (3—1)

Concurs-Kundmachung.

Bei dem k. k. Postamte und der Poststation in Kreuz ist die k. k. Postmeistersstelle in Erledigung gekommen.

Die mit diesem Dienstposten verbundenen Bezüge bestehen ausser den sistemmässigen Rittgeldern für die Beförderung der Posten, welche sich im Jahre 1856 ohne Einrechnung des Extrapostrittverdienstes auf 1486 Gulden beliefen, in einer Jahresbestallung von zwei Hundert fünfzig (250) Gulden und einem Amtspauschale jährlicher dreissig (30) Gulden, wogegen der Postmeister zur Haltung und Beistellung von 5 diensttauglichen Postpferden, einer gedeckten und einer halbgedeckten Postkalesche, 3 Ordinärwägen und 3 Staffettentaschen dann der übrigen Betriebsrequisiten und eines geeignet gelegenen, gegen Feuer und Einbruch gesicherten Postlokals verpflichtet ist.

Bewerber um diese gegen Abschluss eines Dienstvertrags und Erlag einer Dienstkaution von 250 fl. zu verleihende Bedienstung haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter legaler Nachweisung ihres Alters, der seitherigen Beschäftigung, eines entsprechenden Vermögens und ihres tadellosen Lebens bis zum 18. November l. J. hieramts bei der gefertigten Postdirektion einzubringen, woselbst auch die näheren Vertragsbedingnisse eingesehen werden können.

Agram am 29. Oktober 1857.
Klempay.

Nr. 2655 (Izv.—289) (3—3)

Caducitäts-Edikt.

Vom k. k. Otočaner Grenz-Regiments-Gerichte wird hiemit bekannt gemacht, es sei bei dem diesseitigen Grenzer Martin Janjčić aus Canke der Buničer Komp., welcher im Monate April 1846 zu Civilsissek im Hause der Anna Miletić unter den fälschlich angenommenen Namen Jure Mlinarić wegen eines einem gewissen Priklmayer zu Požeg, bei dem er in Diensten gestanden sein soll, veruntreuten Betrages pr. 3 fl. 5 kr. und eines an dessen Kutscher begangenen Diebstahls pr. 12 fl. arretirt wurde, und bei seiner Arretirung ein Geldbetrag pr. 195 fl. 30 kr. vorgefunden worden, welcher nach Abzug des dem Priklmayer und seinem Kutscher angeblich entwendeten respve. veruntreuten Betrages und der sonstigen Unkosten, mit 136 fl. 40 kr. anher gesendet wurde, und sich hierorts depositirt befindet.

Es wird daher derjenige, welcher auf obige Geldsummen pr. 136 fl. 40 kr. ein Eigenthumsrecht zu haben vermeint, aufgefordert, sich binnen Jahresfrist zu melden, und sein Recht zu bewiesen, widrigens nach Ablauf dieser Frist nach dem 45 Artikel der Th. G. O. und Verordnung vom 28. März 1845 Z. 1108 mit dieser Barschaft das gesetzliche verfügt werden würde.

Otočac am 19. Juli 1857.
Mestrović, Oberstl. Schmied Aud.

Nr. 3776—1857 civ. (Izv.—375) (3—2)

Feilbietungs-Edikt.

Vom k. k. Comitatsgerichte Essek als Realinstanz wird hiemit kundgemacht, dass am 14. Dezember l. J. um 10 Uhr Vormittags die freiwillige gerichtliche Versteigerung des den Erben nach Herrn Dr. Leopold Bischoff gehörigen, in der Festung Essek gelegenen im Grundbuchsprotokolle Nr. 927 dieser Gemeinde vorkommenden Hauses Nr. 47 stattfinden werde.

Der Ausrufspreis ist auf 8500 fl. und das von jedem Mitbietenden vor dem Beginne der Lizitation zu erlegende Vadium auf 1000 fl. CMz. festgesetzt. Die übrigen Lizitations-Bedingnisse, und die Grundbuchsextrakte können bei Gericht, oder beim Vertreter der Erben Herrn Adv. Heyedušević eingesehen werden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Bemerken eingeladen, dass die Versteigerung in dem zuversteigernden Hause selbst stattfinden werde, und dass das zur Versteigerung kommende Haus nur um oder über den Ausrufspreis hintangegeben werden wird.

K. k. Comitats-Gericht
Essek am 16. Oktober 1857.

Nr. 5331 (DS—117) (3—3)

Edikt.

Von dem k. k. Landes-Gerichte in Agram wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen des Hochwürdigen Agramer Präberdären-Vereins unter Vertretung des Herrn Adv. St. Osjak wegen schuldigen 400 fl. c. s. c. die executive Feilbietung des der Frau Aloisia früher verwittwete Pisk nun verehlichte Kontarić gehörigen, auf 3238 fl. 3 kr. CMz. gerichtlich geschätzten, im Neudorfe sub Nr. 102 erliegenden Hauses sammt Nebengebäuden, und den anstossenden Garten, welche Realitäten im Grundbuchs-Protokolle der Steuergemeinde Neudorf sub Nr. 93 eingetragen erscheinen, bewilligt, und hiezu der erste Termin auf den 21. Dezember 1857 und der zweite auf den 21. Jänner 1858 jedesmal Vormittags 9 Uhr bei diesem k. k. Landes-Gerichte angeordnet worden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beisatze eingeladen, dass der Käufer die auf den vorerwähnten Realitäten pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse, und dass die weiteren Lizitations-Bedingnisse, das Schätzungs-Protocoll und der Grundbuchs-Extrakt hiergerichts eingesehen werden können.

Endlich werden Alle, welche, ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekar-Recht auf obigen Realitäten erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe dieser Realitäten so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Landes-Gericht
Agram am 17. Oktober 1857.
Klobučarić. Jović.

OGLASNIK.

Izdavatelj Dr. Ljud°vit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 7. STUDENOGA 1857. Broj ...

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč dne 5. studenoga. Jedan ovdiešnji list donese je jučer viest: da je francuski poslanik u Carigradu, pl. gosp. Thouvenel opet prekinuo diplomatično obćenje s portom; no čini se da je ta viest bez temelja, jer je ovdašnje tursko poslanstvo prekšinoć (3.) neposredno iz Carigrada dobilo službenu hèrzojavnu depešu od istoga dana, u kojoj se nenapominje baš ništa o sličnom kakvom slučaju.

Beč dne 4. studenoga. Za izpražnjeno miesto pruskoga poslanika u Beču sada se prije svih imenuje pravi tajni savietnik baron Brockhausen, sadašnji kraljevski poslanik u Bruselju. Razumieva se po samom sebi, da će se popunjenjem novoga poslanskoga miesta u Beču proizvest dalje promiene u diplomatičnom zboru. Poslanski tajnik kod poslanstva u Beču, poslanski savietnik grof Flemming imenuje se kao dojdući poslanik kod jednoga srednjega niemačkoga dvora.

— Koliko je Banat bogat sa svojom proizvodnom silom to dokazuju i ovi zvanični podatci: Godine 1851 rodilo je 3,469,000 mierovah čiste pšenice, 2,171,000 napolice, 1,550,000 mierovah ječma, 2,997,000 mierovah zobi, 2,976,000 mierovah kukuruza, 175,000 mierovah druge hrane; svega 13,313,000 mierovah. Krumpira je rodilo 1,200,000 mierovah, graha itd. 360,000 mierovah, kupusa 1,200,000 i repe jedno 6 milionah. Vina se nabralo 4,431,000 akovah, siena i deteljine 24,590,000 cent. slame 25,587,000, duvana jedno 160,000 cent. lana 25,000, kudelje 325,000 centih; dèrvah 980,000 hvatih; različnoga ulja 21,400 centih; meda 6600, voska 2900 centih; kravjeg mleka 184,545,000, kozjeg mleka 22,176,000 okah; ovčije vune 28,500 centih, a kad bi se sve u novcu proračunalo, vriedi 100 milionah forintih.

Sèrbia.

„Sèrb. Novine" javljaju: 14. listopada bila je u Beogradu liturgia u sabornoj cèrkvi, u kojoj je prinešeno svedušno blagodarenje Bogu, blagovolivšem spasti život kneza Aleksandra. G. mitropolit služio je i izgovorio tronitelnu besiedu. Cèrkva je bila prepuna činovnicima od svih redovah i gradjanstva miestnog. Konzuli su bili svi, osim francuskoga. — Molitve takve čitili su i katolici i protestanti.

Isti list piše, da je svietli knez 13. listopada primio ostavke članovah savieta Lazara Arsenijevića, Živka Davidovića, Stevana Magazinovića, Jovana Veljkovića, Stojana Jovanovića i Gaje Jeremića, i na njihovo miesto toga istoga dana postavio za članove savieta: načelnika vojske Hranisavljevića, pomoćnika popeč. unutarnjih dielah, Ant. Majstorovića, pomoćnika popeč. pravosudja i prosviete, Dim. Cèrnobarca, odsienika pri dunavskoj komisii, Fil. Hristića i okružne načelnike Ranka Matejića i Dobrosava Z. Resavca.

Cèrnagora

Iz Dalmacie 19. listopada. Na dan Njeguših izgorele su tri kèrčme ili pojate. Sa Cetinja su dali tužbu, da ih je dao Mašan zapaliti, koi se još u Kotoru bavi. Tužba ta išla je na to, da se Mašan udalji. Vlast naša naredila je, da se Mašan u drugo miesto premiesti. On će ići u Zadar. S njim će poći još šest drugih Cèrnogoraracah. Dieca i matere ostat će još u Kotoru.

Iz Dalmacie 23. listopada. Osim tužbe za izgoriele pojate tužili su se sa Cetinja, da je Mašan Cèrnogorca niekoga podkupio sa 100 dukatah da ubije kneza. Knežev adjutant donio je tu tužbu u Kotor i predao gosp. gubernatoru Mamuli, koi se sad u Kotoru i okolini bavi. Iz susiedne uzajamnosti Mašanu je rečeno, da ide u Zadar i odlasit će ov koi dan. — Kèrčme one, sa koje sam vam javio, bile su odmah sutra dan pokrivene slamom. 16. t. m. dodje u jednu ovu kèrčmu gvardija i glavari da prebroje novce od danka, što su skupili. Vrieme je bilo oblačno i kišovito. U jedanput poslie podne u 4 sata udari grom u tu istu pojatu ili kèrčmu. Ljudi se spase, samo su kapetanu njeguškom sve haljine na njemu izgorele. Kažu, da je od novacah nešto iztopito se, a niešto ostalo.

— Odmah ovdie na dalmatinskoj granici u Hercegovini, u ljubuškome kadiluku, selu Gorici, umèrla je 17. o. m. Jakovica, žena pokoj. Josipa Galića, navèršivši 92 godine. Ona je ostavila 5 sinovah i 4 kćeri, sve oženjeno i udato. Ostalo je iza pokojnice u životu njezine diece, unučadi, praunučadi i diece od ovih posliednjih u svo 83 duše, a umèrlo ih je 57. — Iza nje ostalo je od jednoga praunuka diete od 5 godinah. Jedna unuka rodila je godine 1854. troje diece. Kad bi čoviek što podobno hteo kod nas iztraživati, nebi ovo samo jedan primier bio, nego bi se još i većih našlo. (S. D.)

Moldavia i Vlaška.

Moldavski divan izabrao je za podpredsiednika Konstantina Negri, za sekretare D. Mavrorinia, K. Hurmuzaki, D. Raleta, K. Rolu i A. Pano.

4. listopada baš kad se divan otvorio u Jašu stradali su tamošnji Židovi. U pol dana, pred vojnicima i gdiekojim činovnicima napadne svietinja na Židove, zlostavi ih, muči ih i porobi ih, a kad se smèrče, navale gomile lupežah na židovske kuće i produže svoja bezdielja. Židovi se tužiše šefu policie, ali ovaj im je svietovao da se sele iz zemlje, ako neće da još gore stradaju.

Turska.

Kažu, da će i sin Rešid paše Ali Galib paša, dobit nieko veliko zvanje. On je zet sultanov, a učio je u Parizu.

Divan neće da pristane na ruske predloge u obziru na uredjivanje tursko-ruske granice u Azii.

Porta ište neprestano od Englezah ostrovo Perim.

Kažu da porta misli opet novu notu razpisati, u kojoj govori o vrevi u slavenskim turskim provincijama, koja je izazvana dogadjajima u Vlaškoj i Moldavii i tu hoće da objavi porta, kako ona neće ni po što tèrpiti takove smutnje.

Niemačka.

Berlin 24. listopada. Juče je novi turski poslanik kod berlinskog dvora, Izet bej, posietio pèrvi put predsiednika ministarstva.

Često navedena lauenburška žaoba zaključuje uslied lista „Hamb. Nachr." sa sliedećim predlozima:

„Visoka niemačka savezna skupština neka izvoli očitovat, da su one ustanove jednostrano izdanoga ustavnoga zakona od 2. listopada 1855 i drugi u toj spomenici naznačeni razpisi i naredbe, koje sadèržaju podčinjenje vojvodine lauenburške u skupnom ustavu ili vriedjaju njeno utemeljeno pravo na nezavisnost, stranom proti saveznom pravu, osobito proti članku 56., stranom proti obećanjima podieljenim po ugovoru i svečanim očitovanjima i da nisu dakle za vojvodinu lauenburšku pravomoćne, 2) čim prije izposlovat kod kraljevske danske vlade, da se iste ustanove, izmieno drugim ustanovama i naredbama, koje bi vojvodini dale jednako pravo u ukupnom ustavu i samostalnost njenoga vlastitoga ustava i upravljanja."

Rusia.

Petrograd, 15. listopada. Cara i caricu očekuju ovdie tek do 14 danah, dakle će se zadèržavati nieko vrieme u Kievu i Moskvi. Ministar inostranih poslovah došao je jučer, a ministar prosviete Norov vratio se već od dužeg vremena. Car je iz Varšave pisao grofu Perovskom, bivšem glavnom gubernatoru orenburškom, zahvalio mu je na njegovoj službi, i poslao mu je svoj lik u briljantima.

Varšava, 22. listopada. Kao pouzdano kaže se, da uniatska diecesa helmska hoće da se javno vrati u krilo nesjedinjene viere. Administrator i više svećenstvo u ovoj eparhii gotovi su da predju u nesjedinjenu vieru, samo niekoji od nižeg svećenstva što se protive. Narod se čini svemu i neviešt. Ovim načinom dobila bi nesjedinjena viera u Rusii opet prieko milijun dušah.

— Cara i caricu očekuju u Kievu 26. listopada a tako isto nadaju se u Rusii velikim promienama u pravljenju. Svaki se zanima sa predstojećim ukidanjem krešćanstva (podanstva).

— Po Volgi malo da se neće toliko robe voziti koliko i po Misisipiu, najvećoj rieci u sievernoj Americi; ali na Volgi jedva da ima 60 parobrodah, na Misisipiu pak ima ih dvanaest putah toliko. Medjutim širi se plovitba sa parobrodima i na ruskoj rieci. Već ima 7 družtvah, koja počinju svoje ladje u Rusii graditi.

Odesa, 10. listopada. Glavni namiestnik od Novo Rusie i Besarabie zapitao je velikog admirala, velikog kneza Konstantina, da li se može u Sevastopolju dopustiti bavljenje i strancima. Na dotično predstavljenje velikog admirala riešio je car da to može biti.

Nj. veličanstvo car i carica došli su dne 27. listopada u Carsko Selo.

Belgia.

Pišu iz **Bruselja** od 2. t. m.: „Dne 31. listopada poslie podne položili su ministri svoju ostavku u ruke Nj. veličanstva kralja.

Dne 1. t. m. bilo je pod predsiedanjem Nj. veličanstva dèržano veliko kabinetsko vieće. Premda se o učinjenim zaključcima nije ništa glasalo, ipak se vierojatno čini, da će odrekavši se kabinet u tom svojstvu još stupit pred komore. Kratko, do otvorenja parlamenta još preostajuće vrieme i malone nenenadvladljiva težkoća za osam danah načinit novi kabinet, čine da se ovom mnienju može vierovat i da se je u istinu učinila ta odgodna miera.

I to se govori — no bez jamčenja — da će odmah odstupit ministar pravosudja Nothom i ratni ministar Greindl i da će biti odmah zamienjeni u kabinetu, koi će na takov način do vremena izborah u lipnju dojduće godine ostat na čelu uprave, no medjutim će se uztezat od svakoga političkoga čina. S druge strane osiguravaju, da članovi kabineta ostaju pri tom, da svikolici odmah istupe.

Na članove obih komorah izdana je sliedeća okružnica:

Čast mi je, dati Vam na znanje, da će

kralj otvorenje komorah preduzeti dne 10. t. m. u jedan sat. Članovi će se sakupit u dvorani za siednice druge komore.

Primite itd. Ministar unutarnjih poslovah: P. Dedecker."

Portugalia.

Pišu pod 20. pr. m. iz Lisbona: „Žuta groznica jošte nije popustila. Brojili smo još svaki dan 2—300 slučajevah oboljenja, od kojih je malone 30 od sto imalo smèrtan učinak. Opazilo se, da oboljuju osobito mužke glave, a žene i dieca veoma riedko; računaju 8 ženskih i dieco na 100 mužkaracah, što podležu bolesti. Izmedju Niemacah stanujućih u Lisboni mnogo ih je porazmierno podleglo toj groznici, izmedju ostalih tèrgovac Friderik Schlosser, veoma poštovan čoviek, kojega izgubitak živahno žale njegovi zemljaci u tom miestu. Pokojnik živio je u jednom dielu grada, gdi je ta bolest osobito biesnila. — Od jučer imamo žestoka vietra i kiše; nadaju se od ove promiene vremena dobrom uplivu na stanje zdravja grada.

Franceska.

„Timesu" pišu iz Pariza, da će se pariške konferencie po svoj prilici skupiti u polovini miesaca studenoga.

Vlada nije, vele, sklona dozvolit, da se javna subškripcia otvori u svèrhu da se Cavaignaku podigne spomenik. Nasuprot odredio je car, da se slika generalova stavi u galeriu versaillsku. General Cavaignac bio je sahranjen s počastima generala u aktivitetu, premda se je nahodio u razpoložnosti.

Velika Britania i Irska.

London, 2. studenoga. Parobrod „Niagara" doneo je viestih iz New-Yorka od 20. listopada. Walkerova ekspedicia imala se je, sastojeća iz 2000 momakah, od Novog Orleana i Galvestona dne 1. studenoga ukèrcat, da navali na Kostariku; nije očekivala ozbiljna odpora od strane savezne vojske. Jedan parobrod dobio je zapovied da obustavi ekspediciu. Predsiednik Nove Granade opunomočen je, vele, da proda prevlaku od Paname.

Azia.

Iz Hongkonga javljaju, da su Englezi razorili Kitajcima 14. ladjah. Kitajci grade novih 200 ratnih džunkah (ladjah).

— Od vremena do vremena čuti je čudnovatih anekdotah o vladi u Kalkuti. Pripoviedaju n. pr. da su nieki mogući hindusi posliednjega miesecu siečnja podnieli jednu molbenicu na istu, u kojoj su prijavili, da znaju za miesto u Agri gdie je zakopano blago od 3.600.000 funtih i da će isto vladi naznačit, ako im nieke uviete osiguraju. Predlog bio je primljen i ova gospoda dobila su odmah pašovah „za potajnu službu", posredstvo kojih mogli su ići, kamo god su htieli. Blaga toga nema na svietu, no pasoše upotrebljavaju emisari, da u vojski i po selima posieju sieme ustanka.

— Čitamo u jednom iz Agre od 22. kolovoza datovanom od „Eving-Stara" obnarodovanom pismu: „Naši ljudi tukli su se kao divjaci neštedeći nikoga i neprestano vičući: Sietite se naših ženah u Kawnporu! Oni su sve bez milosti kundacima i bajonetima potukli; pošto su sve muževe, s kojima su se sastali, poubijali, podali su se žalibože i divjim bezčoviečnostima. Žene su postale žèrtvama takovih bezčinstvah i oficiri nisu mogli ljude utažit, dok selo neizgori ognjem."

Istočno-indijski listovi obnarodnju jednu proklamaciu generala Outrama, iz koje proizlazi, da su u Dinaporu barbarska diela počinjena bila proti nedužnim Sipojcima. Proklamacia glasi:

„Ja sam sa čuvstvima gnušenja i razjerenosti doznao učinjenicu konštatirane po iztražnom sudu; iz nje proizlazi žalibože odviš jasno, da su evropski soldati svoje ruke okaljali nedužnom kèrvju ljudih, koji su svoje oružje u podložnosti prema zapoviedima britanske vlade položili i uzdali se u lojalnost ove vlade, koje se glas okaljao potištenim takoi jedinim ubojstvom."

— Indijski list „[illegible]" izviešće o pogubljenju buntovnikah, koji su u Karašenu svezali pred ušća topovah, a ove su zatim opalili.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Carigrad 31. listopada. (Posredstvom Lloydova parobroda „Australia" prispievšega u Tèrst dne 5. studenoga). Journal de Constantinople donosi energičan članak proti stranki unionistah i demagogah u kneževinama i veli, da se namjere pomenute, da bi iste stranke nadvladat mogla. Dan rodjenja prorokova svetkuje se danas s velikom svečanostju. Protestacia i memorandum konzervativne partaje u kneževinama prispeše ovamo. Komisia za preustrojenje carinah nije se još složiti mogla u predhodnom pitanju u obziru čvèrstog ustanovljenja vriednosti novčane; evropski sučlanovi izviešćuju zato svojim poslanicima. Rusko-turska komisia za uredjenje granicah dèržala je jednu siednicu. Bèrzojav iz Carigrada u Beograd preko Filipopolja, Niša i Aleksinca bio je dne 27. otvoren, porta zaključila je da se podigne bèrzojavna linia iz Carigrada u Basoru na perzianskom zaliovu priako Bagdata i poslala je jednog komisara u Englesku da tamo kupi potrebni k tomu materiał. Namire u Byre-u kod Jerosolima, utišao je tamošnji gubernator.

Trapezunt, 25. listopada. Francuski poslanik kod perzianskoga dvora g. Pichon, došo je putujući u Teheren ovamo.

Atina, 30. listopada. Kralj i kraljica prispieli su prekjučer ovamo. Glas o dolazku engleske flote pod Patras oprovèrgava se. Novi francuski poslanik g. Montherat došo je ovamo i imao je svoju nastupnu audienciu.

Tèrst, 5. studenoga. Nj. c. k. visost g. nadvojvoda Ivan danas se je s porodicom vratio u Gradac.

Firenca, 3. studenoga. Novi francuski poslanik Markez de Ferriere le Voyer predao je velikom vojvodi u svečanoj audiencii svoje vierodajno pismo.

Smiesice.

Iz Indie javljaju, da medju Sipojima u madraskoj gubernii ima mnogo Židovah. Odkud ovi židovski sipaji, to se vèrlo malo zna, kao što se uobće malo zna o svim narodima u Indii. Ova zaboravljena plemena, koja se ovdie ondie u viekovih po jedenput jave evropskim očima, žive, kako se kaže, u pet ili šest miestah na malabarskoj obali (istočna obala južne Indie), od kojih je najveće Kranganur. Ima ih 50 do 100.000 dušah, a diele se na cèrne i biele Židove. Svi govore indijski, imaju pet knjigah Mojsijevih, kao i niekoliko rabinskih molitavah, koje se nalaze i kod njihovih jednoviernikah u Engleskoj i Niemačkoj. Kako oni sami kažu, a to se potvèrdjuje spomenicima i nadpisima, došli su u Indiu oko godine 500 poslie Isukèrsta, megli su kupiti zemlje i obogatit se tèrgovinom, dok su Indiom vladali Persianci i Mongoli. Od to doba osiromašili su, zovu se Beni-Izrael, pamte odkuda su postali i znali su se od susieda braniti. Odkud medju njima cèrni Židovi, to neznaju više ni oni sami, ali ove smatraju bieli za niže. Učeni ljudi dèrže ove biele Židove da su istoga koliena sa propavših deset plemenah, nego misle da su tako zvani rabinati, koji su se još prije nego što će se Jerusolim razoriti, naselili u daljnim zemljama kao tèrgovci. — Ovom prilikom napomenut ćemo još jedan veliki narod u istoku, za koga kažu, da je nieki rod sa rečenim izgubljenim Židovima. To su Afgani, koji sami sebe zovu muhamedanskim Židovima. Oni imaju jedan dio svetoga pisma na židovskom jeziku, kojega upotrebljavaju o službi božjoj, koja je izmješana židovskom i muhamedanskom vierom. Njihov jezik verlo je nalik na kaldejski. Oni dèrže sami sebe za Židove, Persianci isto tako, a oni Židovi na malabarskoj obali smatraju ih kao polu izgubljeno glavno koliena njihovoga plemena. Engleski putnici, koji su i jedne i druge posiećivali, nesumnjaju ni najmanje da nisu jednoga roda i koljena.

— Dèržavni dug glavnih evropskih dèržavah stoji u ovaj par računajući u frankama (23 kr. sr.) ovako:

Englezka	[illegible].529,050,000	fran.
Francezka	10,144.200,000	„
Austria	7,357,960,000	„
Španjolska	4,200,000,000	„
Rusia	4,169,000,000	„
Holandska	2,459,100,000	„
Pruska	920,080,000	„
Belgia	800,000,000	„
Sardinska	639,000,000	„
Portugalska	562,680,000	„
Turska	470,000,000	„
Bavarska	437,000,000	„

(S—a.)

Srebro od 5. listopada 5¼ fo.
Carski dukati 7¾ fo.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 5921 civ. Dp.—101) (3—1)

Edikt.

Vom dem k. k. Landesgerichte Agram wird über neuerliches Ansuchen des Herrn Franz Lugarić, das demselben angeblich in Verlust gerathene, vom hierortigen k. k. Steueramte, ausgefertigte National-Anlehens-Certifikat Z. 1039 über 20 fl. CMz. nachdem über das diessgerichtliche Edikt dd. 16. Mai 1855 Z. 6877 binnen der festgesetzten Frist keine Anmeldung eingebracht wurde, hiemit für nichtig und erloschen erklärt.

K. k. Landesgericht
Agram am 31. Oktober 1857.

Klobučarić. Jović.

Br. 2248—1857 p. (Izv.—382) (3—1)

Oglas dražbe.

Visokom naredbom c. k. namiestničtva od 12. sèrpnja 1856 br. 13713-2158 obćinam dozvoljeno pobiranje pristojbah od potroška pićah, mesa iznajmit će se za svaku od ovokotarskih političkih obćinah: Ludbreg, Mali Bukovec i Vèrbanovec na poseb za upravnu godinu 1857-58 t. j. za vrieme od 1. studenoga 1857 do 31. listopada 1858. putem javne dražbe dne 12. studenoga o. g. u 10 satih prie podne u ovouredskoj pisarni.

Ovo se tim dodatkom do obćeg znanja stavlja, da se dražbeni uvieti svaki dan u uredovnom vremenu kod ovog c. k. kot. ureda uviditi mogu.

C. k. kot. ured
U Ludbregu dne 25. listopada 1857.
Za na dopustu nalazećeg se c. k. kot. predstojnika
c. k. kot. pristav
Keömley.

Br. 755 c. (Izv.—370) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured Modrušpotok kao sud doносі do obćeg znanja, da je na molbu g. Ferdinanda Spišića vlastelina Novogradskog podnietu dne 1. listopada 1857. br. 755 civ. sudbena javna dražba nepokretnostih na Jožu Cvitkovića, žitelja iz Dubravcih, obćine Netretić, ovèrhovnika spadajućih, u Dubravcih ležećih zaplienjenih i na 230 fr. sr. procienjenih, radi dužnih 180 fr. sr. u glavnici sa dotičnom kamatom 6% i izvedenimi dosadanjimi parbenimi troškovi na 40 fr. 27 kr. sudbeno ustanovljenimi, dozvoljena. Za udielotvorenje iste dražbe ustanovljuju se dva roka, pèrvi na dan 14. studenoga, drugi opet za dan 14. prosinca 1857. svakiput u 10 satih prie podne na licu miesta.

Kupiti želeći se tom opazkom onamo pozivlju, da se upitne nepokretnosti pod pèrvim dražbenim rokom izpod procienbene svote od 230 fr. prodati neće, a pod drugim za svaku cienu.

Uvieti dražbeni i ostale ovèrhovne upravne gledeće i prepisi uzeti se mogu kod ovog suda.

Ujedno se pozivlju svi oni, koji, premda im nebiaše dostavita osobita ubaviest, sasvim tim sciene, da su i oni postigli hipotekarno pravo u te nepokretnosti, da isto pravo do prodaje takovih ovom sudu tim sigurnie prijave, čim će inače sami sebi pripisati imati, ako se dioba kupovnine bez njih obavi, i oni izcèrpljenom kupovninom izključeni ostanu.

U Modrušpotoku dne [illegible]. listopada 1857.
Kotarski ravnatelj:
M. Matković.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Narodnom tiskarnom Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 9. STUDENOGA 1857. Broj 256.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedieljo i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrvipnt; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Cesarska naredba od 23. listopada 1857, kriepostna za svekolike krunovine, kojom se preinačaju propisi zakona od 6. rujna 1850 (CVIX. kom., br. 345 dèrž. zak. lista), izdatoga u obsiru oglasah i časopisah.

Posluhnuv ministre Moje i čuvši vieće Moje dèržavno odredio Sam sliedeće preinake u zakonu od 6. rujna 1850:

§. 1. Povremeni tiskopisi ovozemski, koji su po §-u 13. tiskovnoga reda od 27. svibnja 1852 (komad XXXVI., br. 122 dèrž. zak. lista) dužni jamčevinu položiti, podvèrgavaju se, ako svaki dan ili barem jedanput na tjedan izlaze, biljegovini u obziru lista ili listovah, za koje se jamčevina položiti ima.

§. 2. Biljegovina platja se od glavnoga lista jednu krajcaru od svakoga primierka toga lista. Ako se kojega dana neizdaje glavni list, nego pripadni (večernji), ima se tad od ovoga platiti biljegovina.

§. 3. Biljegovina ima se namiriti prije, nego što se povremeni list bude štampao; s toga udarit će se biljeg na papir još neštampani i u ured donešeni, i po obavljenoj štampi treba da se biljeg vidi na pèrvoj strani lista, biljegovini podvèrženoga.

§. 4. S novinami inozemskimi, o kojih govori §. 22. zakona od 6. rujna 1850, ima se u obziru biljegovine postupati onako, kao što će se postupati s novinami ovozemskimi. Pristojbu dotičnu imadu prigodom, kad se tko predplatjuje na tiskopis, pobirati poštanski Moji zavodi i zaračunavat ju na korist doboda biljegovnoga.

Na tiskopis, kada se razdaje, udarat će se samo biljeg poštanski.

§. 5. Kad se proračunava prostojba, koju će poštanski savod uzimati u ime odpremanja, ima se od predplatne ciene listovah, koji su biljegu podvèrženi, odbiti iznosak biljegovine.

§. 6. Oglasnici, koji se izdaju ne kao sastavan diel kojega časopisa, podvèrženi su od svakoga primierka biljegovini, za časopise ustanovljenoj, pak izlazili povremeno ili nepovremeno, i razširivali se načinom, kojim mu drago. Tako isto podvèrženi su toj biljegovini i oni ovozemski povremeni listovi sadèržaja nepolitičkoga, koji primaju uvèrstbah (oglasah). Pristojbam podčinjeni oglasi i viesti, koje u ovakove listove budu uvèrštene, bit će osim toga podvèržene još i onoj pristojbi, koja se platja od ovakovih uvèrstbah u časopisih.

§. 7. Uvèrstnina, ustanovljena u §. 26. zakona od 6. rujna 1850, povišuje se od 10 krajc. na 15 krajcarah.

§. 8. Platjati biljegovinu dèržano je ono poduzetje, iz kojega je proizišo štampani časopis ili štampani oglasnik.

§. 9. Isto poduzetje dèržano je takodjer, od glasnikah, koji neizlaze povremeno, pripadajuću uvèrstninu, priklopiv jedan biljegovan primierak oglasnika, poslati onaj dan, kojega se izdaje, dohodarstvenom uredu, zato odredjenomu.

§. 10. Za isplatjivanje ovih daćah jamče osim osobah, u §. 8. i 9. naredbe ove naznačenih, s ovimi, i medju sobom nerazdieljeno (in solidum), nakladnici časopisah i oglasnikah.

§. 11. Na povremene oglasnike ima se upotrebljivati §. 27. zakona od 6. rujna 1850.

§. 12. Zanemarenje propisah, sadèržanih u §§. 3., 6. i 9., kao i porabu, neslažuća se s uporavom §. 32. zakona od 6. rujna 1850, ima se kao prikrata dohodarstvena kazniti polag ustanovah zakona pomenutoga.

§. 13. Ovi propisi stupit će u život dne 1. siečnja 1858.

§. 14. Daje se nalog Mojemu ministru financiah, neka učini potrebita za izvèršbu naredbe ove.

U Išlu dne 23. listopada 1857.

Franjo Josip (M. P.)

Grof Buol-Schauenstein s. r.

Bar. Bruck s. r.

Po previšnjoj zapoviedi:
Ransonnet s. r.

19977—2275.

Usljed vis. odpisa c. kr. popečiteljstva financie od 27. listopada 1857 br. 4241 dozvoljen je za pokritje zemaljskih i zemljišno-rasteretnih potrebah u Hèrvatskoj i Slavonii za upravnu godinu 1858 prirez od 37²/₄ kr. i to za zemaljske potrebe 7¹/₄ kr., a za zemljišno-rasteretne 30 kr. od svake forinte izravnih daćah, dakle i dohodarine od stojećih berivah.

Što se ovime do obćega znanja stavlja.

Zagreb dne 31. listopada 1857.

Na miesto svietlog bana
c. k. dvorski savietnik
Conrád s. r.

Pri žrebanju stariega dèržavnoga duga preduzetom dne 2. t. m. uslied najvišjega patenta od 21. ožujka 1818 izvučena je seria br. 240.

Ova seria sadèržaje obveznice dèržavne komore po 5% i to

br. 80,220 s jednom desetinom
„ 80,808 „ „ osminom
„ 80,939 „ „ četvèrtinom i } glavničke svote,
„ 81,904 sa dvie petine

zatim brojevi 81.096 do uključeno 81,172 sa svojim cielim glavničkim svotama, u glavničkom iznosku od 994.762 fr. 49 kr. i u kamatnom iznosku po obaljenom mierilu od 24.869 for. 3³/₄ kr.

Ove zadužnice izmienit će se po ustanovama najvišjega patenta od 21. ožujka 1818 za nove po pèrvobitnom kamatnom mierilu okamatljive dèržavne zadužnice.

Od c. kr. hèrvatsko - slavonskoga miestodèržtvenoga predsiedništva.

U Zagrebu dne 6. studenoga 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 5. studenoga. Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda Franjo Dragutin prispeo je 3 t. m. u 2¹/₄ sata poslie podne u Inšpruk, prenoćio je u zimnoj stolici i odputovao je dojdući dan u 8¹/₂ sata u jutro prieko Lanbacha, gdi je 4. i prieko Strengberga, gdi će 5. prenoćiti, u Beč.

— Francusko železničko društvo namierava po svim većim štaciama njenoj upravi podčinjenih železničkih liniah za izobrazovanje radnikah uvest nedieljnih školah kao što obstoje u većim železnicama dèržavnih železnicah.

— Kao što se čuje, štedionica je opet u stanju, od mladog lieta počemši kamatno mierilo povisit za po postotka i kod direkcie raspravljaju se već predlozi protežući se na to. Takova naredba bi bila sposobna opet uklonit sadašnje nerazmierje medju ulogama i povracima.

— Imenden Nj. vel. carice udove Karoline Auguste bio je jučer od strane raznih pod njenim najvišjim protektoratom stojećih dobrotvornih zavodah svetkovan svečanom službom božjom.

Sèrbia.

Sèrbske beogradske novine od 31. listopada donose na čelu toga svoga broja piesmu na izbavljenje življeta Nj. svietlosti kneza sèrbskoga Aleksandra Karagjorgjevića datovanu u Beogradu 30. listopada izražujuću obćenitu radost zemlje, što je promisao božja obćeljubljenoga joj vladara spasila od tolike njemu i zemlji prieteće pogibelji. Isti list nadalje priobćuje sliedeća izviešća protežuća se na taj dogadjaj:

U Beogradu 31. listopada. Došla su nam iz više miestah izviešća o dèržanom 26. o. m. zahvalnom bogomoljenju za izbavljeni od kèrvničke ruke život svietloga gospodara našeg kneza Aleksandra. Na moljenju je ovome bilo svuda blagočestivog naroda vèrlo mnogo, koi je sa skrušenim sèrcem odavao zahvalnost prestolu nebeskome, što je pokrovom svojim milosèrdstvovao sakriliti glavu narodnu, oca otečanstva. U Smederevu i Milanovcu skupilo se bilo mnogo naroda i iz obližnjih selah, tako isto i po drugim glavniim miestima. U Gurgusovcu i u Smederevu govorene su okolnosti ovoj shodne besiede, i to u Smederevu tamošnjim protojerejem g. Milutinom Banićem, a u Gurgusovcu parokom miestnim g. Manojlom Stojanovićem. Besiede su ove bile vèrlo dirajuće u sèrce, i smireni, bogobojazljivi narod iz sve duše je uzklicavao: Bog da živi kneza Aleksandra! — Ova su se čustva pomenutom prilikom i po ostalim miestima u podobnim izrazima pokazivala.

Po izviešću, koje iz Beča imamo, 26. o. m. dèržano je po naredbi knežesko-sèrbskog odaslanika pri stalnoj dunavskoj komisii, g. savietnika Filipa Hristića, i tamo u gèrčkoj cèrkvi zahvaljivanje za sretno izbavljenje Njegove svietlosti premilostivog gospodara i kneza našeg od grozivše mu opasnosti. Svečanost je bila sjajna; cèrkva je bila puna naroda, pri svem tom, što tog dana nije bio nikakav rimski praznik. Od mnogobrojnih upaljenih svećah i kandilah cèrkva je sva treptila u svietlosti. Kor pievačah na note bio je podpun. Poslie službe sèrdačno se odpievalo „Tebe Boga hvalimo". — Na ovom moljenju prisutstvovala je i kći Nj. knežeske svietlosti, kneževna Helena, koja se sad u Beču, u jednom vèrlo otmienom ženskom zavodu s najboljim uspiehom uči. Naš odaslanik i naši pitomci oficiri, koji se tamo nalaze, bili su u uniformi. Služba je trajala od 9 do 11 satih. Poslie cèrkve primao je g. Hristić čestitanja, Mnogi Sèrbi i Gèrci izjavili su mu najveću radost, što je svietli knez naš izbavljen.

U Beogradu, 28. listopada. Za izbavljenje života Nj. svietlosti dèržano je svečano bogosluženje i u ovdašnjoj jevrejskoj sinagogi 26. o. m., kojom je prilikom izgovorio g. rabin ovu besiedu sabranim svojim jednovèrnima:

Naši mudraci i proroci preporučuju nam kao svetu dužnost, da se poslie Boga vladajućem knezu pokoravamo, da sve njegove zapoviesti točno izvèršujemo; jer je on u ime božje vladalac na zemlji i samim Bogom za gospodara izabran, budući je kadar starati se za blagostanje zemlje.

Njegov život stoji u božjoj ruci, koi ga hrani; jer šta bismo mi bili bez vladaoca? Ovce bez pastira. Jedan bi drugom nepravdu tvorio i dobra ga lišavao.

A i biblia zapoviedа nam: „Ljubi tvoga bližnjega kao samoga sebe;" a tko nam može biti većma bližnji od kneza, počem je on naš otac?

Vi dakle vierni podanici našeg kneza, koi priznajete, da je njega sultan Abdul-Medžid za vladajućeg kneza postavio, radujte se što je izbavljen naš svietli knez Aleksander I. Umnožite danas svoje molitve za njegovo dobro, da ga Bog nebrojenih godinah na vèrhu vlade odèrži, da mu Bog da vierne savietnike, koji će mu brigu o otečanstvu olakšati. Molite se i za njegovu svietlu porodicu, kao i za njegove vierne savietnike.

Po svèršetku ove besiede odpievana je molitva pred svetom ladom kod oltara. Sva sèrca bila su tronuta, i mnoge su suze potekle. Molitva je bila ova:

„Svemogući Bože i gospode sveta! koi si kraljeve i knezove izabrao i pozvao, i snabdeo ih svima darovima tvoje milosti i blagosti, da oni u mudrosti i pravdi svojim narodom vladaju, da zakonima i pravdom upravljaju, božji mir na zemlji čuvaju i sve blage darove donose svaki svom narodu, daruj tvoju božanstvenu zaštitu i pomoć našem vladajućem knezu i gospodaru Aleksandru Karagjorgjeviću, za koga se mi Tebi molimo, kao dieca za svoga oca. Blagoslovi njegovu visoku porodicu, blagoslovi cielo otečanstvo, da sloga i mir njegovim narodom vlada, da prosvieta i nauka narod podigne, da dobrodietelj i strah božji postane životna sila u narodu. Daj Bože, da i mi budemo učestnici tvoga blagoslova, da i mi postignemo čestno položenje u otečanstvu, kome smo s ljubavi i viernosti odani; da nailazimo na dobrotu medju ljudma, kao što se nadamo naići na milost pred tvojim prestolom. Amen.“

Poslie tih izvieśćah navode iste novine više imenah privatnih osobah, koje su u posebnim listovima čestitale knezu sretno izbavljenje od ubojstvenog pokušaja, a izvan toga nastavljaju priobćivanje adresah javnih sèrbskih oblastih na kneza u istom obziru, iz kojih svih vidi se najiskrenije veselje o uklonjenju tolike nesreće, koja oduševljuje tako pučanstvo kao i javne organe kneževine.

„Triester Ztg.“ piše od 24. pr. m. da se na biegu nalazi u Beču stari knez Vučić iz Beograda. On je, kao što je poznato, savietnik sèrbsko a kabineta i jedini velikaš, koga je knez Karagjorgjević naimenovao vojvodom sèrbskim. U istinu steko je vel kih zaslugah za osobu kneževu. Stari Miloš, zatim knez Mihalj bili su prevratima, na koj h čeiu bio je stari Vučić, prisiljeni sići s nasliednoga prestola i ostavit Sèrbiu. Karagjorgjević bio je izviken za kneza sèrbsk ga i kao takov potvèrdjen od visoke porte, no nasliednosti kneževskoga dostojanstva nema ova obitelj. Ova velika mehna izvor je pokušanoga sadašnjega prevrata dèržave.

Dva austrianska sèrbin. iz austrianske cesarevine sada su, ako i ne u službi kneževstva, od najveće znamenitosti. To su austrianski generalni konzul Radosavljević i ruski konzul Milošević (on je svoje jur dične nauke svèršio u Pešti otišo je u tridesetoj godini na sliepu sreću u Rusiu, učinio je tamo sjajnih napredakah dotierao je do pukovnika i sada je jedan od pèrvih diplomatah Rusie), oba austrianski Sèrbi G. Radosavljević izvèrstan je zastupnik Austrie u Sèrb.i. Njegovim obazrivim dielovanjem povisio je austrianski konzulat u Beogradu na dostojanstvo i važnost koje nije nikad prije imao. Njegov osobni upliv na kneza tolik je, i njegova radinost uobće za Austriu najznatnia je, koja je ikad bila razvita od austrianskoga konzula. Može se bez okolišanja reći, da je dielovanjem gospodina Radosavljevića Austria zauzela pèrvo diplomatičko miesto u Sèrbii. Pozvanjem g. Miloševića na miesto ruskoga konzula u Beogradu dob o je g. Radosavljević močnoga takmaca. Milošević je čoviek pun duha, izkusan, obazriv, ubavieśten o svim političkim okolnostima kneževine. Kao fin diplomat poznaje točno sve slabosti Sèrbah, koje mogu ul ti simpatiah za pravoslavnu Rus u

Što se tiče strane naprenoga Štefanovića, vojvode Vučića i Obrenovićah. zna se, da je ona starоruska Stranka tvèrdi, da je atentat izmišljena stvar, i da se oslanja na golu denuncijaciu. Ovo mnienje izrazili su, vele, i odstupivši senatori u svojem protestu. Konzuli Rusie i Francuske popitali su se kod svojih poslanstvah u Beču, da li se imaju pridružit protestu, jer se u obtužbenom spisu tvèrdi, da devet uapšenih osobah stoji pod rusko-francuzkom agitaciom od Bukurešta. Glasa se, da su poslanici Ruske i Francuske odmah zapoviest u Beograd poslali, da se ima protest što kriepčie podupirat i od sèrbske vlade zaiskat razjašnjenje i zadovoljština. Engleski konzul dobio je za svoje strane od Sir H. Seymoura u Beču naputak, da ostane u porazumljenju s austrianskim generalnim konzulom.

U Beču baveći se sèrbski izaslanik Kristić kod komisie obalnih dunavskih dèrževah, primio je bèrzojavnu viest, da je imenovan sučlanom senata. Senator Simić postao je, vele, predsiednikom senata.

Cèrnagora.

Iz Kotora 29. listopada priobćuju kao glas „Oesterr. Ztgu.“, da je nieki Ivo Mjatov Ljubotinjan od ujaka kneževa, Mašana Save, za 100 dukatah najmljen bio, da ubije kneza. Kažu, da je Mjatov, kao ubijca u Beogradu, odao plan. Mašan Savo bio je uslied toga od senata na smèrt osudjen i pogubljen iz pušakah.

Turska.

U Carigradu proizvela je viest o zaključcima divanah ad hoc dubok utisak. Osobe, koje su tvèrdile da su dobro ubavieštene, uvieravale su 23. listopada, da je sultan nauman, na sve dotične suverene upravit vlastoručno pismo, u kojem će on povodom poznate note prava svoje krune preporučit da ih uzmu u obzir.

Rusia.

Sieverna Pčela (Petrograd 24. listopada) izrazuje se u obziru unie dunavskih kneževinah, za koje je ona kao svi drugi ruski listovi veoma živahno govorila, sada u sasvim promienjenom smislu. „Pčela“ priznaje i naimenovanje Redšidpaše u niekom smislu kao čin političke potrebe, budući da sultan nebi mogao naći nikakova sposobniega dèržavnika.

„Neue Pr. Ztg.“ ostaje kod tvèrdjenja, da je Francuska po jednom od svojih poslanikah u Niemačkoj ubavieštena o tom, da se nemože za rumunjski narod više nadat nikakovoj podpori. To je, veli, sasvim izviestno. Naravno nije se Rusia jošte službeno i formalno proti unii izrazila; no to nije baš ni potrebno.

Franceska.

Molbenice, koje su iz inozemstva za podieljenje helenske medalje prisp ele, iznose polag jednoga dopisa lista „Ind. B.“ do 50.000. Od ov h dolazi na Taljansku 8000, Belgiu 10.000 rensku Prusiu 2000, Piemont 6000 i Poljsku 8000. Ostalo dolaze na razne druge zemlje.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz, 5. studenoga. Londonska banka povisila je danas svoj diskont na 5 od sto. Vieće Francuske banke sutra će učinit zaključak. Zakonotvorno tielo sazvat će se stopram s koncem prosinca. Uvieravaju da predstoji sklopljenje tèrgovačkoga ugovora medju Austriom i Engleskom. Isti će konstatirat sèrdačno porazumljenje obih silah. — Vojvoda Gramont došao je u Rim (Bèrzojavne viesti bečke Presse.)

Berlin 7. studenoga. Pruska banka zaključila je od danas počemši svoj diskont od 5 ½ na 7 ½ od sto.

Turin 15. studenoga. Dopisnik „Armonie“ u Napulju, g. Lumley, vraća se upèrkos svemu tomu što mu je dokazano bilo, da nije istina, što je već jedared javio bio, opet na svoju viest u obziru izgonjenja taljanskih biegunacah iz Piemonta na zahtievanje napuljske vlade. Željeznička občenje medju Turinom i Ticinom opet teče redovito.

Napulj, 2. studenoga. Princesa Maria Amel a, supruga infanta Don Sebastiana primila je poslednjih danah svetotajstva umirućih. Od 24 sata pobolјšalo joj se je stanje. „Ichnusa“ obnarođuje jedno pismo kapetana broda „Cagliari“ iz Salerma, u kojem javlja, da je uapšenicima dozvoljeno korespondirat sa svojim porodicama i da se s njime postupa veoma čoviečno.

Milan, 5. studenoga. Tèrgovina sa svilom živahna je i bila bi još živahnia, da nisu posiednici svoje zahtieve iznenada za 1 do 2 lire povisili. Sirova svila jako prolazi i mnogo se za nju pita.

Mleci. Kao što iz Bolonje od 28. pr. m. javljaju, samo je Pad u jutro ovoga dana još visinu samo od 68½ palca na vodomieru od Lagoskura; u večer pao je na 64 palca.

Pišu iz Mletakah od 4. t. m Nj. veličanstvo car dozvolio je bolnici Canada podporu od 6000 lirah.

Genova 4. studenoga. Prekjučer prispeo je ovamo francuski ratni brod „Meteope“ s jednim indjenirom i hydrografom. Sardinski ratni brodovi „Acquila“ i „Eridano“ vratili su se od nastavnoga puta poduzetoga s pitomcima pomorske škole. Uslied viestih iz Maulmaina u Pegi tovari sardinska tovarna fregata „Beroldo“ dèrva za sardinsku flotu. Turinski i ovdiešnji listovi tvèrde, da je izmišljena viest, koju su nieki niemački listovi donieli bili o razkriću jednog mazinovačkoga družtva, koje je pred imenom „ka kèrvavom sèrcu Italie“ imalo ložah u Palermu, Mesini i Sirakuzi.

Carigrad 31. listopada. Kemal efendi, prije poslanik u Berlinu naimenovan je izvanrednim komisarom porte u Albanii i provinciama evropske Turske.

Srebro od 5. listopada	5¼ fr.
Carski dukati	7⅞ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 5689 (DS 123) (3—1)

Kundmachung.

Zur Herstellung der Ordnung des Waisenwesens bei mehreren hierländigen Bezirksgerichten hat das hohe k. k. Justiz-Ministerium die Verwendung von Aushilfsindividuen gestattet, wozu Concepts-Diurnisten aufgenommen werden.

Die Bewerber um diese Diurnistenstellen, womit eine Entlohnung von 50 fl monatlich verbunden ist, haben in ihren Gesuchen vorzugsweise erprobte Kenntnisse im Rechnungsfache, Rechtlichkeit und Sittlichkeit nachzuweisen, und solche, wenn sie schon als Diurnisten in Verwendung stehen, durch ihre vorgesetzte Behörde, sonst aber im Wege der betreffenden politschen Behörde, bei der k. k. Banaltafel bis Ende November 1857 anzubringen.

K. k. kroat.-slav. Banaltafel
Agram den 29. Oktober 1857.
Rusnov.

Br. 5921 civ. Dp.—101) (3—2)

Edikt.

Vom dem k. k. Landesgerichte Agram wird über neuerliches Ansuchen des Herrn Franz Lugarić, das demselben angeblich in Verlust gerathene, vom hierortigen k. k. Steueramte ausgefertigte National-Anlehens-Certifikat Z. 1039 über 20 fl. CMz. nachdem über das diessgerichtliche Edikt d. i. 16. Mai 1855 Z. 6877 binnen der festgesetzten Frist keine Anmeldung eingebracht wurde, hiemit für nichtig und erloschen erklärt.

K. k. Landesgericht
Agram am 31. Oktober 1857.
Klobučarić. Jović.

Br. 2248—1857 p. (Izv.—382) (3—2)

Oglas dražbe.

Visokom naredbom c. k. namiestništva od 13. sèrpnja 1856 br. 13713-2158 obćinam dozvoljeno pobiranje pristojbah od potroška pićah, mesa iznajmit će se za svaku od ovokotarskih političkih obćinah: Ludbreg, Mali Bukovec i Vèrbanovec na poseb za upravnu godinu 1857-58 t. j. za vrieme od 1. studenoga 1857 do 31. listopada 1858. putem javne dražbe dne 12. studenoga o. g. u 10 satih prie podne u ovouredskoj pisarni.

Ovo se tim dodatkom do obćeg znanja stavlja, da se dražbeni uvieti svaki dan u urėdovnom vremenu kod ovog c. k. kot. ureda uviditi mogu.

C. k. kot. ured
U Ludbregu dne 25. listopada 1857.
Za na dopustu nalazećeg se c. k. kot. predstojnika
c. k kot. pristav
Keömley.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 10. STUDENOGA 1857. Broj 257.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Naredba ministarstva financiah od 27. listopada 1857, kriepostna za svekolike krunovine, kojom se propisuje postupak za osiguranje pristojbah od oglasah.

Buduci da su oglasi, u točki 4. §. 1. zakona od 6. rujna 1850 (komad CXIX., br. 345 dèrž. zak. lista) pomenuti, izim oglasnikah, koji se izdaju ne kao sastavan diel časopisa kojega, samo oada podvèrženi biljegu, pomenutomu u §. 23 ovoga zakona, kada se na javnih miestih pribijaju, časopisom, nebudući u njih naznačeni, prilažu, ili po vlastitih ljudih, koji se razširivanjem istih zanimaju, raznose: nalazi ministarstvo financiah, za da se izvèršuje naredba §. 24. rečenoga zakona, narediti sliedeća:

1. Oglasi, štampani u ovozemstvu a namienjeni za porabu, biljegovini podvèrženu, neće se, od 1. siečnja 1858 počamši, pripuštati više, da se poslie štampe biljegujn, ili da se, na koliko je poraba marakah biljegovnih dopuštena, prebiljegevaju marke, kojimi su oskèrbljene.
2. Papir, potrebit za oglase biljegu podvèržene, treba da bude prije, nego što će se oglas štampati, biljegovan a pri porabi marakah biljegovnih prebiljegovan.
3. Na oglase, koji nisu namienjeni za porabu biljegovini podvèrženu, ili na onu kolicinu štampanih oglasah, koja nije za pomenutu porabu namienjena, ima se pod posliedajim redkom oglasa naštampati velikimi pismeni: Z. P. N. B. (za porabu nepodvèrženu biljegovini).
4. Oglasi, koji budu štampani bez ove oznake, smatrat će se naprema poduzetju, pri kojem su štampani, kao takovi, koji su biljegovini podvèrženi.
5. Svako poduzetje, koje se zanima štampanjem oglasah, ima o oglasih, koji se pri njem štampaju, voditi osobit popis, i prilagati mu po jedan primierak od svakoga štampanoga oglasa. U ovom popisu ima se navesti: naručnik, broj naručenih primierakah, broj primierakah, namienjenih za porabu, biljegovini podvèrženu, i vrieme, kad se je gotovo dielo naručniku predalo. Ovaj popis ima se pokazati dohodarstvenim organom, kada god to zaištu.
6. Ako tko nevodi obèrtnoga ovoga popisa onako, kao što bi trebalo, ako nevodi knjigah, ako obnadjene budu druge neurednosti, i napokon ako tko uzkrati pokazati pomenuti obèrtni popis organom dohodarstvenim: imadu se proti takovomu uporaviti ustanove §§. 389 do 391 i 455 kaznenoga zakona o narušajih dohodarstvenih.
7. Pristojba od biljegovana papira, koi se pri štampanju oglasah ili dnevnoga sadèržaja povremenoga kojega spisa pokvari (t. j. koi se baci kao makulatura), povratit će se onda, ako papir taj pri uredu za to odredjenom bude predan do poldneva onoga dana, kojega se dotični list izdaje. S toga pogodovanje ovomu bit će miesta samo pri onih oglasih, na kojih je naštampan dan izdatbe.

Bar. Bruck s. r.

Dne 31. listopada 1857 izdan je i 8. studenoga razposlan komad XXXI. razdiela I. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Naredba ministarstvah financiah i tèrgovine od 18. rujna 1857, kriepostna za svekolike krunovine u obćenitom savezu carinskom, kojom se uvodi obćenit propis o postupku carinskom za promet na austrianskih željeznicah, koje se dotiču linije carinske.

Naredba ministarstva za tèrgovinu, obèrte i javne gradjevine od 20. rujna 1857, o oprostu od poštarine, koi se podieljuje c. k. vojničkim zemljo-opisnim direkciam i njihovim organom ispostavljenim.

Naredba ministarstva pravosudja od 23. rujna 1857, kriepostna za svukoliku cesarevinu, izim Krajine vojničke, kojom se propisuje, kako se imadu vladati sudovi, kada u austrianskoj cesarevini umre koi podložnik kraljevsko-saksonski.

Naredba ministarstva pravosudja od 26. rujna 1857, kriepostna za svukoliku cesarevinu, izim Krajine vojničke, u obziru povlaštene podsudnosti, koja je različitim družtvom podieljena prije, nego što se je uvelo novo ustrojstvo sudovah.

Raspis ministarstvah poslovah unutarnjih, i financialnih, zatim vojničko-nariedaje pisarnice Njegovoga veličanstva cesara od 8. listopada 1857, kriepostan za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, o naknad., koja će se, počamši od 1. studenoga 1857. pak do 31. listopada 1858. davati za obskèrbljivanje momčadi vojničke prigodom prolazah.

Cesarski patent od 21. listopada 1857, kriepostan za svukoliku cesarevinu, kojim se razpisuju izravni danci za upravnu godinu 1858.

Naredba ministarstva za bogoštovje i nastavu od 15. rujna 1857, o oskèrbnini, previšnjimi odlukami od 23. svibnja i 26. kolovoza 1857 dozvoljenoj za ženu i za diecu gèrčko-nesjedinjenih svećenikah u Bukovini.

Naredba ministarstva financiah od 22. rujna 1857, valjana za Erdeljsku, kojom se rudni komissariat premiešta iz Verespataka u Abrudbánya.

Promiene u nadbiskupii zagrebačkoj. G. Karlo Horvat, upravitelj župe u Mostih, i g. Josip Mesić, upravitelj župe u Čagliću, postali su župnici svaki na svom miestu. — G. Josip Gabaj, duh. pom. u Belovaru, ide za upravitelja u Tomašicu. — G. Adalberd Gjurišević, duh. pomoćnik u Peterancu, namiešten je kod školah milosèrdnih sestarah u Zagrebu. — Preminuo je g. Petar Kovačić, duh. pomoćnik u Oborovu.

G. Bernhard Frey, svećenik iz rottenburške biskupije, namiešten je kao izvanredni izpoviednik u samostanu milosèrdnih sestarah u Zagrebu. — G. Ferdinand Rebić, svećenik iz ljubljanske biskupije, ide za duhovnika milosèrdnih sestarah u (hèrvatski) Gradac.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Iz Zagreba. U sporazumljenju s ostalim visokočastnim hèrvatsko-slavonskim biskupima izdao je prečastni duhovni stol zagrebački dne 20. listopada 1848. naredbu na sve župnike, da sve župne matice (matrikule) polag saobćenih tada primierakah u narodnom našem jeziku u buduće vode, te da se i u svim izvadcima iz istih maticah istim jezikom služe.

Odredba ova, premda je najboljom namierom i uslied višjega poziva učinjena bila, ipak je iskustvo na skoro pokazalo, da obćenitoj svèrhi, radi koje se župne matice vode, neodgovara, pošto su mnogi našinci često velikim neprilikama izvèrženi bili u inostranim pokrajinama radi toga, što je u njih naš jezik manje više nepoznat. Izvan toga valjalo je uslied novoga ženitbenoga zakona od 8. listopada 1856. u matice više novih skrižaljkah uvesti. Jednim i drugim tim povodom potaknulo se je pitanje; kako i kojim načinom bi trebalo matice u buduće voditi? a zajedno se je nametnula želja, da bi se, u ime jednoličnosti i u tom poslu, novi način upisivanja u matice protegnuo na sve katoličke biskupije naše cèrkvene pokrajine.

Uslied toga je visoko c. kr. ministarstvo bogoštovja i nastave svojim odpisom od 6. lipnja t. g. naredilo: da se počemši od 1. siečnja 1858. u svim katoličkim biskupiajama latinskoga i slavenskoga obreda naše cèrkvene pokrajine matice u latinskom jeziku vodit imadu, u kom će se i svi izvadci iz njih izdavati, s tom primietbom, da će duhovnici dèržani biti latinskom izvadku dodati i prevod u narodnom jeziku, ako bi to tkogod zahtievao. Visoko ministarstvo potvèrdilo je istom prilikom i obrazce novih maticah, što mu biahu podnešeni, i u kojima u matici viencanih dodana je skrižaljka uslied §. 28. ženitbenoga zakona, po imenu glede „vierozakona iststiža roditeljah i sviedokah."

Radi toga nalaže duhovni stol zagrebački okružnicom od 30. listopada t. g. svim dotičnim duhovnicima, da sve dosadanje matice kèrštenih, umèrvših i viencanih, u koje su dosad upisivali, posliednjega prosinca t. g. pozivajuć se na istu odredbu zaključe, a s mladim lietom buduće godine rečene matice u latinskom jeziku i polag novih propisah obrazacah vodit započmu. Za olakšat taj posao častnom duhovništvu, naručio je prečastni duhovni stol kod zagrebačkoga tiskara Drag. Albrechta nove matice sa skrižaljkama polag novih primierakah, kod koga se dakle iste nove matice nesvezane i to ris od 20 knjigah za 9 for. sr. a knjiga od 24 tabaka za 27 kr. sr. nabaviti može. Trošak u to ime potrebit može se namiriti iz cèrkvene pieneznice.

Biskupijam gèrčko-nesjedinjenim ostavlja se istim popečiteljskim odpisom i nadalje, da svoje matice u narodnom jeziku s cirilicom pišu, a isto tako i izvadke iz njih izdavaju.

— Polag objave, putem domaćih naših listovah obielodanjene, valjalo je do konca listopada podnieti molbenice za podporu iz zaklade, koju je uzoriti gospodin kardinal i nadbiskup naš s 500.000 for. sr. na korist neimućnih udovah nadbiskupije zagrebačke velikodušno utemeljio. Medju znatnim brojem molbenicah, što su u to ime sa svih stranah nadbiskupije stigle, dopitao je uzoriti gospodin zakladatelj 88 moliteljicama podporu iz ove zaklade za godinu 1858., a godišnje kamate od 2500 for. sr. tako prama nuždi i potrebama pojedinih moliteljicah razdielit blagoizvolilo, da će od njih 2 po 80 for., 15 po 50 for., 27 po 30 for. a 39 po 20 for. sr. buduće godine primiti. Ove podpore izplećivat će se u jednakim polugodišnjim svotama dva puta na godinu i to 1. siečnja i 1. sèrpnja 1858. Kad ovi roci dospiju, mogu se novci dignuti kod prečastnoga gospodina Petra Šatvara, kanonika pobočnika Nj. uzoritosti u nadbiskupskom gradu. (K. L.)

Moldavia i Vlaška.

„Nord" ima jednu korespondenciu o stvarima podunavskih kneževinah, u kojoj se medju ostalima ovo kaže: „Stvar podunavskih kneževinah prestala je biti pitanje teritorialno; ona je sad postala pitanje bezbiednosti za Evropu. Može se dakle spokojno i s pouzdanjem očekivati, kako će ju riešiti evropske sile sve kon-

servativne. Austria sad neće imati suđe, da se zauzima za sizerenske prava portina, jer samo to, kako stoje stvari u kneževinama, najbolje se sauzima na korist tih portinih pravah. Ovo pak stanje stvarih poznato je svim vladama.“ A isto je — po predstavljanju „Norda“ — sasvim revolucionarno, jer su u divanima bieguuci od god. 1848. preoteli mah, pa je to na petrogradski kabinet učinilo dubok i vèrlo ozbiljan utisak. „Ovaj će se utisak osietiti i u Francuzkej, gdie su preobladala načela konzervativna. Dobro se dakle učinilo, što se je pustilo te su stvari išle svojim prirodnim putem; koprene su pale i sad je uklonjena svaka opasnost od sukoba medju silama, koi se je porođiti mogao za stvar, kojoj su tajne pobune sad odkrivene.“

Sèrbia.

U Beogradu 2. studenoga. (Sèrb. Nov.) Opet imamo niekoliko dopisah o dèržanom 26. pr. m. boguhvaljenju za sretno izbavljenje Njeg. kneževske svietlosti od ubojstvene namiere. Iz tih dopisah vidimo, da neima u Sèrbii ugla, gdie se nepali tamjan molitve za spasenje zemaljskoga gospodara, da nema duše, koja negori ljubavju k slavnom plemenu Karagjorgjevom. Svuda su ovom prilikom govorene žalostnom dogadjaju ovom shodne besiede. U Karanovcu, gdi je službu božju služio g. episkop Joanikije, govorio je besiedu protojerej čačanski, g. Radovan Popović, u monastiru Blagoveštenju kod Kablara g. arhimandrit Vasilije, u monastiru Rači gosp. iguman Serafim, u Zmijnjaku g. parok Grigorije O. Vikentijević, i još na mnogim drugim miestima odlični služitelji oltara božjega. Pobožnoga i gospodaru svome odanoga naroda bile su cèrkve svuda dubkom pune, i svaka je vierna duša sa skrušenim sèrcem hvalila bogu, što je groziviša nesreća od otačbine njegovim blagim promislom odvraćena. U monastiru Blagoveštenja davao je g. arhimandrit Vasilije i čast, o kojoj su napijane zdravice svietlome knezu i njegovoj dragoj porodici, koje su sve praćene bile gromoglasnim „mnogaja lieta.“

Iste novine priobćuju nadalje niekoliko adresah, koje su Nj. svietlosti opet došle, i javljaju, da su se u privatnim pismima sa čestitanjem za srećno osujećenje slomišljene urote obratile svietlome knezu još i pojedine otmiene osobe, koje poimence navode.

Izvan toga navode rečene novine i sliedeću službenu viest: Zapoviednik pèrvoga bataliuna, počastni kneževski adjutant, podpukovnik vitez Jovan Lukačević, postavljen je za načelnika posadne vojske s proizvodstvom u čin pukovnika.

Privremeni upravitelj topolivnice, počastni kneževski adjutant, kapetan od artilerie, Petar Protić, postavljen je za komandera artilerijskoga

Turska.

Kao što piše „Zeit“ od 28. listopada, sad opet počimlje na svietlo izilaziti, što je porta činila, da bi popravila odnoše je pravoslavne cèrkve, ali dosada još nije ništa postigla, jerbo se istočno svećenstvo još nije pokazalo gotovo odreći se svega dosadanjega koristnoga položaja. Zna se, kako se vèrhovna uprava duhovna nad pravoslavnom cèrkvom nalazi u rukama fenarskoga patriciata, i kako je to obilan izvor za cèrkvene glavare da se obogate, što je jako dotiérano sistema svakojakih ćaćah. Porta je pak zaključila ukinuti tu sistemu, od koje gotovo ginu obćine; pa je najprije pokazala patriarhu carigradskomu plan kako da se preustroji svećenstvo, a zatim je pozvala i oblasti da izaberu ljude, koji će se posavietovati u Carigradu o tom planu. Glavno je u planu bilo to, da se ukinu različite dače, koje obćinama i pojedinim ljudma gotovo nisu dale živiti, a uvede stalna plaća svećenstvu. Ali pozvani ljudi iz oblastih još nedolaze u Carigrad, a neće ni doći, dokiegod porta, koja visoko svećenstvo vidi zanietu spoljašnjom politikom pa muti svakojako, da nebi ništa ni bilo od gornje reforme, neučini kraj toj mutnji. Medjutim kažu, da se porta kod svega velikoga drugoga posla sad nanovo zauzima za tu stvar, da se jedanput sverši.

Velika Britania i Irska.

Prinesci sakupljeni za indijske fondove iznose već prieko 200,000 l.

O financialnoj krizi opaža „Observer“. „Možebiti bi bilo odviš rečeno, ako bi h tieli da tvèrdimo, da je sadašnja financialna kriza ravna onoj od godine 1817., premda je veoma nalik na istu. Prava razlika postoji u tom, da dočim je ondiešnja kriza proizlazila iz špekulativnih pretieranostih u nas kod kuće, sadašnja ima svoj uzrok u špekulaciama naših susiedah na kopnu i naše priekoatlantičke braće.

Rusia.

Krakov, 1. listopada. Kao što je poznato, car je dozvolio, da se u ruskom carstvu izdadu diela pokojnog Mickijevića na korist njegovih nasliednikah. Knjižar Merchach kupio je dakle pravo izdanja za 36.000 franakah od nasliednikah, pri čemu će znatan dobitak imati, jerbo će ciena predplate 10 sr. rub. iznositi.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pišu iz Milana od 4. studenoga. Kod Varenne pri komskom jezeru odtèrgo se je od hridi na ondiešnjoj obali veoma velik komad i srušio se u jezeru. Barke ležeće kod Menagje, 5 miljah od prilike udaljene od onud, bile su navalom valovah stranom prebačene, stranom razorene. Gibanje vode osiećalo se je čak gore do glavine od Laveda.

Turin, 6. studenoga. Biskupi cèrkvene pokrajine turinske izdali su povodom izborah za deputirsku komoru pastirsko pismo. Biskupi savojski nalažu svojim župnicima, da svoje župljane poduče o ovom predmetu.

Utvèrdjenja Karloforta u Sardinii neupotrebljuju se više za vojničke svèrhe. Kao nasliednik ministra Paleokape imenuje se i vitez Tonelli. Željeznice pretèrpile su poplavicama šteta od prilike od 10 miliunah franakah.

Napulj, 2. studenoga. Princ i princesa Joinville odputovali su u Livorno.

Narodno kazalište.

Ograničenost prostora jedini je uzrok, zašto nismo dosad u našem listu posvetili niekoliko redakah posliednjoj narodnoj predstavi lakèrdie „Lumpacivagabundus“, koja je i sada isto tako dobro za rukom pošla kao i u prošastoj sesoni. Osobito se je dopao quodlibet sudielovanjem gospodične Norvegove i gospoje Preslovske i primljen je bio obćenitim pleskanjem. Ad vocem „pleskanje“ nemožemo da mukom mimoidjemo jednu opazku g. recenzenta u „Luni“ prigodom prestave u našem jeziku „Corone di Saluzzo“ (a ne Saluzo, kao što piše rečeni g. recent!) On veli: „Sudeći po pleskanju, mislio bi čovjek da je bila predstava sasvim izvèrstna, što u istinu ipak nije bila.“ Čudimo se da je g. razsud telj tek kod predstave u našem jeziku opazio tu priekorednu živahnost našega obćinstva, jer ista se zaisto nesteže samo na predstave u našem jeziku. Sietimo se samo prekoštnoćne niemačke predstave, gdi je jedna od glavnih zadaćah bila u rukama početnice, kojoj nisu poznati ni pèrvi elementi dramatičue umietnosti, a malone i sve ostalo bilo je puno manah i nedostatakah za cielo većih, nego li što ih je bilo u imenovanoj predstavi, „Corone“ pa ipak kolika oluja pleskanja! — a to nije za ove sesone pèrvi put bilo. Koliko pretieranostih i svraćenostih, koliko pretavljanja i nenaravnosti bilo je već za ovo malo predstavah odlikovano pleskom, kakovim bi se samo prava umietnost nagradjivat imala. Pa sve to mimolazi se mukom, da još i odobrava se kod predstavljačah, koji se grade umietnici, a odmah opaža se kod čednih nastojanjah jednoga zavoda, koi je jošte u svom pèrvom početku i zato obodravanja trieba a i zasluzuje ga barem svojim revnjivim nastojanjem, jer ni isti g. koritelj nije mu mogao uztegnut priznanja, da čini sve što može. Nepristranost pèrva je dužnost kritike. — Sutra predstavljat će se u našem jeziku: Razbojnička zaručnica. Igrokaz u tri čina. Zaključujemo naš članak s objavom, da će se odsele svake nedielje u sriedu z. cielo u našem jeziku predstavljat i tako nemaju se prijatelji našeg kazališta iz bližnjih okolicah bojat, da će, ako taj dan dodju u varoš, pomuti svoje svèrhe, što se je prije više putah dogadjalo. D.

U slavu dana sv. Cecilie čitat će se velika služba božja dne 22. studenoga 1857. u 10 ½ sata prije podne u gradskoj župnej cèrkvi sv. Marka, te će se obdèržavat velika muzikalna akademia dne 23. studenoga t. g. u 7 satih na večer u narodnom kazalištu uz običajnu ulaznina.

Velika skupština družtva priateljah musike u Zagrebu dèržat će se dne 29. studenoga t. g. u 10 satih prije podne u družtvenoj muzikalnoj učioni (kipna ulica, g. Kiepacha kuća broj 175.)

To se dostavlja do znanja p. n. članovah rečena družtva u svèrhu mnogobrojnog učestja.

Po ravnateljstvu družtva priateljah musike u Zagrebu.

Bečka burza
dne 9. studenoga 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	80 3/16
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	82 3/16
dto . . . . » 4½%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » 1839, » 100 »	138 5/8
» » » » 1854, » 100 »	107 1/16
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	86 3/4
Bankovne dionice komad po	963
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	565
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	275 1/4
dto dto s plaćanjem na rate	
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Linceske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	530 1/2
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	200
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	200
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mletačka željeznica . . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for	88 1/4
Augsburg za 100 for. current . . . . »	107 1/2
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Majnu za 120 for. . . . . »	106
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	78 1/4
Lipsko za 100 tor. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	104 1/4
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-15
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	104 1/4
Marseille za 300 frankah . . . . . »	123 3/4
Paris za 300 frankah . . . . »	124 1/8
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	104
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	266 1/8
Carigrad za 1 forint . . . . parah	474
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	9 3/4
Srebro od 4. studenoga	6 1/4

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. k. lotrii u Tèrstu izvučeni su dne 7. studenoga 1857 sliedeći brojevi:

49, 90, 9, 25, 6.

Bližnje vučenje bit će 18. studena 1857.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 2885 P. (VI—84) (3—1)

Konkurs-Verlautbarung

des k. k. Handelsministeriums dd. 27. Oktober 1857 Z. 22546-1810.

Revisions-Assistenten-Stelle bei der technischen Rechnungs-Abtheilung der Landesbaudirektion in Agram.

Bei der technischen Rechnungs-Abtheilung der kroatisch-slavonischen Landesbaudirektion ist eine Revisions-Assistenten-Stelle mit dem Gehalte jährlicher 600 fl. in Erledigung gekommen, zu deren Besetzung, sowie für die im Falle der Vorrückung sich eröffnende derlei Stelle mit 500 fl. oder 400 fl. der Konkurs bis 30. November 1857 ausgeschrieben wird.

Die Bewerber haben ihre Gesuche unter gehöriger Nachweisung ihrer Befähigung bis zu jenem Termine und zwar, wenn sie bereits im Staatsdienste stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber unmittelbar bei der Vorstehung der genannten Rechnungs-Abtheilung einzubringen und zugleich anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem Bau- oder Rechnungsbeamten in Croatien und Slavonien verwandt oder verschwägert seien.

Nr. 2816 Pr. (VI—82) (3—3)

Konkurs.

Für die in Erledigung gekommene Stelle des Regens im Agramer Konvikte wird hiemit über Anordnung des hohen k. k. Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 17. Oktober l. J. Z. 17728/1379 der Konkurs ausgeschrieben.

Mit dieser Stelle ist nebst der freien Wohnung und der gänzlichen Verpflegung im Institute ein Honorar jährlicher drei Hundert und zwanzig (320) Gulden CMz. aus der Konviktskassa verbunden.

Die Bewerber um diese Stelle haben ihre gehörig belegten Gesuche, und zwar jene geistlichen Standes im Wege ihrer geistlichen Behörde, und insbesondere Klostergeistliche mit Beibringung der Bewilligung ihres Ordens-Obern, jene weltlichen Standes aber, wenn sie in einem öffentlichen Dienste stehen, auch mit der Qualifikationstabelle versehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber im Wege jener politischen Behörde, in deren Verwaltungsgebiet sie sich aufhalten, längstens bis 20. Dezember l. J. beim gefertigten Statthalterei-Präsidium einzubringen.

Insbesondere ist in den Gesuchen glaubwürdig nachzuweisen:

a) Alter und katholische Religion;
b) die gemachten Studien;
c) die praktische Befähigung für diese Stelle, beim Unterrichte und bei der Erziehung der Jugend, namentlich allenfalls in derartigen Instituten, wie es das Konvikt ist, erworben;
d) bei Bewerbern weltlichen Standes, ob ledig, verheiratet oder Witwer, wobei bemerkt wird, dass die Mitbenützung der freien Wohnung im Konvikte durch die Familienmitglieder unzulässig ist; — endlich
e) die tadellose Moralität und korrekte politische Haltung.

Agram am 26. Oktober 1857.

Vom Präsidium der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

Nr. 5689 (DS 123) (3—2)

Kundmachung.

Zur Herstellung der Ordnung des Waisenwesens bei mehreren hierländigen Bezirksgerichten hat das hohe k. k. Justiz-Ministerium die Verwendung von Aushilfsindividuen gestattet, wozu Concepts-Diurnisten aufgenommen werden.

Die Bewerber um diese Diurnistenstellen, womit eine Entlohnung von 50 fl. monatlich verbunden ist, haben in ihren Gesuchen vorzugsweise erprobte Kenntnisse im Rechnungsfache, Rechtlichkeit und Sittlichkeit nachzuweisen, und solche, wenn sie schon als Diurnisten in Verwendung stehen, durch ihre vorgesetzte Behörde, sonst aber im Wege der betreffenden politischen Behörde, bei der k. k. Banaltafel bis Ende November 1857 anzubringen.

K. k. kroat.-slav. Banaltafel

Agram den 29. Oktober 1857.

Rusnov.

Nr. 6016 civ. (DS.—121) (3—3)

Edikt.

Vom k. k. Landesgerichte Agram wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen des Herrn Heinrich Wohlgemuth durch Herrn Advokaten Sučić de prs. 1. Oktober 1857 Z. 6016 gegen die Eheleute Georg und Katarina Mihalinec wegen schuldigen Betrages pr. 200 fl. CMz. sammt Nebengebühren, die executive Feilbietung des den Executen gehörigen in Agram in der Vorstadt heiligen Geist sub Nr. 8 gelegenen auf 2040 fl. CMz. geschätzten Hauses bewilligt, und zur Vornahme derselben den 1. Termin auf den 29. Dezember 1857 und der 2. auf den 9. Februar 1858 jedesmal Vormittags 9 Uhr mit dem Beisatze anberaumt worden, dass das zu veräussernde Haus bei dem 1. Termin nur um oder über den Schätzungswerth, hintangegeben werden wird.

Weiters wird bemerkt, dass der Käufer die auf dem Hause pfandweise versicherten Schulden so weit der Kaufschilling reicht, zu übernehmen, oder sich mit den versicherten Gläubigern abzufinden habe.

Endlich werden alle diejenigen, welchen ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher ein Hypothekarrecht auf das Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, dass dieselben bis zum Verkaufe des fraglichen Hauses so gewiss ihre Forderungen bei diesem Gericht anzumelden verpflichtet sind, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen werden würden.

Das Schätzungs-Protokoll, der Grundbuchs-Extrakt, und die Lizitations-Bedingnisse können hiergerichts eingesehen werden.

K. k. Landesgericht

Agram am 17. Oktober 1857.

Klobučarić. Jović.

Z. 12,237—1857 (DS.—120) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

In Folge Erlasses der hohen k. k. Statthalterei dd. 21. Oktober 1857 Z. 18652 wird die Herrstellung der Pfarrkirche und des Pfarrhofes in Kottari (im Bezirke Samobor) im Wege einer öffentlichen am 12. November 1857 im Amtslokale des k. k. Bezirksamtes Samobor abzuhaltenden Minuendo-Lizitation hintangegeben werden.

Der Fiskalpreis ist folgendermassen festgesetzt:

	für die Kirche (Conv.-Münze)	für den Pfarrhof (Conv.-Münze)
I. Für die Maurerarbeit . . .	77 fl. 54 kr.	187 fl. 12 kr.
II. Für die Steinmetzarbeit		
III. Für die Zimmermannsarbeit	103 fl. 12 kr.	180 fl. 11 kr.
IV. Für die Ziegeldeckerarbeit .		
V. Für die Tischlerarbeit und Austreicherarbeit . . .	— fl. — kr.	204 fl. 50 kr.
VI. Für die Schlosserarbeit . .	— fl. — kr.	105 fl. 40 kr.
VII. Für die Schmiedarbeit . . .	— fl. — kr.	73 fl. — kr.
VIII. Für die Glaserarbeit . . .	— fl. — kr.	26 fl. 45 kr.
IX. Für die Hafnerarbeit . . .	— fl. — kr.	14 fl. 40 kr.
X. Für die Maurermaterialien .	230 fl. 10 kr. (X. und XI. zusammen)	164 fl. 31 kr.
XI. Für die Zimmannsmaterialien		411 fl. 18 kr.
Summe .	411 fl. 16 kr.	1378 fl. 7 kr.

Die Versteigerung wird im Ganzen für alle Leistungen erfolgen, dem Unternehmer werden überdies 279 2/3 Handlanger und 223 Fuhren durch die betreffende Gemeinde in Natura beigestellt.

Jene Unternehmer, welche gesetzlich giltige Verträge einzugehen fähig sind, und sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, haben am obbenannten Tage und Ort bis 10 Uhr Morgens persönlich zu erscheinen, oder ihre mit gehöriger Vollmacht zu versehende Bestellten dahin zu senden, und haben vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukostenbetrages zu erlegen.

Als Kaution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt, für diesen Neubau werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Commission entgegengenommen. In allen vorschriftsmässig zu verfassenden und mit dem Reugelde zu belegenden Offerten ist der Anbot deutlich und mit Buchstaben auszudrücken.

Die Offerte sind bei der k. k. Agramer Comitatsbehörde längstens bis 10. November 1857 einzubringen, und haben die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntniss der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse zu enthalten.

Ueberreicher von schriftlichen Offerten dürfen sich nicht zugleich auch persönlich durch Bestellte oder Bevollmächtigte bei der mündlichen Lizitation betheiligen, ansonsten auf deren schriftliche Offerte durchaus keine Rücksicht genommen wird.

Nachträgliche Offerte werden nicht berücksichtiget, ohne Unterschied, ob sich Offerent bei der mündlichen Lizitation betheiligt hat, oder nicht.

Die diesfälligen Pläne, Vorausmasse, Preistarife, die summarischen Kostenanschläge, dann die allgemeinen und speziellen Baubedingnisse können bei der gefertigten k. k. Comitatsbehörde bis 10. November 1857 eingesehen werden, und werden am Versteigerungstage selbst zu jedermanns Einsicht vorliegen.

Im Falle der Erstehung unter dem Fiskalpreise werden die in Rede stehenden Herstellungen an den betreffenden Ersteher sogleich vorschriftsmässig kommissionell an Ort und Stelle, nämlich in Kotari übergeben werden, weshalb auch die schriftlichen Offerenten sich bei der Lizitation einzufinden haben.

Die Bedachung des Pfarrhausdaches muss bis 15. Dezember 1857, die übrigen Herstellungen aber müssen bis Ende August 1858 in vollständig kollaudationsfähige Ausführung kommen.

K. k. Comitatsbehörde

Agram am 26. Oktober 1857.

Der k. k. Comitats-Vorstand

Bunyevac.

Br. 2751 (Izv.—389) (2—1)

Oglas.

Pošto bi nedovoljnim uspiehom ostala dražba obdèržavana dne 29. rujna t. g. za iznajmiti pravo pobiranja obć. nameta za siečenje mesa, pitja uz obvezu dèržanja mesnicah u kotaru vinodolskomu razpisana sa ovostranim oglasom od 8. kolovoza t. g. br. 1968 to se ovime do obćeg znanja stavlja, da će se opet ovamo dražba dne 13. studenoga pri podpisatom c. k. kot. uredu uz uviete u gore rečenom oglasu proglašene tim dodatkom dèržati, da je fiskalna ciena za političku obćinu Crikvenica na 750 fr. a za političku obćinu Novi na 850 fr. opredieljena, te izviše da je u obće svakomu slobodno mesarenje i razprodavanje jedino tako zvanog malog blaga, ipak da nije zato dotična obć. od takovog prava pobiranja propisanog nameta izgubila.

C. k. kot. ured

Crikvenica dne 4. studenoga 1857.

Za predstojnika c. k. kot. pristav

R. Muževič.

Br. 932—1857 civ. (Izv.—384) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud sv. Ivanski do znanja stavlja, da je na molbu de praes. 19. sèrpnja 1857 br. 932 g. Mate Mrazovića arcidieceze zagrebačke fiškuša ovèršbena dražba kuće u sv. Ivanu pod br. 81 nadalje

dvorišta na □ fatih . 360
vèrta na □ fatih . . 546
Oranice na □ fatih . 210

ležeće, na vlastitost g. Ivana starieg Zrinšćaka spadajuće, radi plateža štete cèrkvi i župni prebendi u Moravču sa 6576 fr. 58 kr. i pripadajućemi 5% od 18. veljače 1853 kamate učinjene i osudom prečastnog duhovnog stola od 24. kolovoza 1854 dopitane dozvoljuje se, i za preduzetje takove rok na 20. studenoga 1857 prie podne u 10 satih u uredu kot. suda opredieljuje se, kojoj dražbi pozivadu se kupci s opomenom, da kod ovog roka napomenuta dèržanja, izpod procienbene ciene u 2856 fr. 45 kr. sastojeće prodavale se budu i da kupac istih dèržanjah založnim pravom providjene dugove, nakoliko stigne kupovnina, uz doznaku suda primit imadu.

Ujedno se pozivadu svi oni, na koje ova ovèršbena dražbena odluka stići nemože, i nakoliko kroz uknjiženje u gruntovnicu pravo hipotekarno na ova dèržanja bi imali, da isto svoje pravo do prodaje rečenih dèržanjah kod ovog kot. suda tim sigurnie dokažu, jer u protivnom slučaju sebi budu prepisat imali, ako dioba kupovnine bez njih se preduzme i izcèrpi.

C. k. kot. ured sv. Ivanski kao sud

U Sv. Ivanu dne 2. studenoga 1857.

C. k. kot. pristav kao sudac

Jakopović.

Br. 1653 g. (Izv.—385) (3—1)

Obznana.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda u Crikvenici izjavlja se ovime, da će se dana 26. studenoga t. g. obdèržavati pèrva i zadnja javna dražba ovèršbena za prodaju nepokretninah, imenito: 2 komada zemlje imenovata Smoverova draga i na dolju i kuća pod br. 295 sekvestrirane u Bribiru Ivana i Jurja Mikića na korist častnog kaptola Novskog procienjenih na 121 fr. 50 kr.

Opominju se dotičnici, da će se na ovoj dražbi prodavat uz svaku cienu za gotove novce i proste će se izručiti zemlje i kuća od svakog tereta založnog.

Svaki, koji misli da ima kakvo pravo zaloga ili vlastništva na ove nepokretnine, neka se u shodno doba ovome sudu prijavi, inače neka svaki sebi pripiše, ako se novci bez njega podiele.

Želeći kupiti pozivlju se za dan 26. studenoga t. g. u jutro u Bribir pred grad gdie se javne dražbe obdèržavaju.

C. k. kot. sud

U Crikvenici dne 31. listopada 1857.

C. k. kot. pristav kao sudac

Rom. Muževič.

Nr. 4191 orm. (Izv.—388) (3—1)

Kundmachung.

In Folge hoher k. k. Banaltafel-Präsidial-Verordnung vom 23. Oktober 1857 Z. 2781 wird von Seite des k. k. Comitats Gerichtes Essek zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass am 30. November 1857 Vormittags 10 Uhr in dem diesgerichtlichen Amtslokale eine neuerliche öffentliche Minuendo-Lizitation wegen Uebernahme der hierstelligen Arrestanten-Verpflegung, und zwar auf die Zeit vom 1. Februar 858 bis Ende Oktober 1860 abgehalten werden wird, wobei insbesondere bemerkt wird, dass ein anhaltendes Steigen oder Fallen der Marktpreise von Jahr zu Jahr die Ausmittlung eines verhältnissmässigen Nachlasses oder Zuschusses bedingt.

Die weiteren Lizitations-Bedingnisse können bei diesem k. k. Comitatsgerichte in den gewöhnlichen Amtsstunden auch vor der Lizitation eingesehen werden.

Essek am 29. Oktober 1857.

Nr. 596 jud. (Izv—216) (3—3)

☛ Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte Hof als Gericht wird bekannt gegeben, es sei über Einschreiten der Anna Hartmann gehorene Duban, Patental-Invalidens-Gattin zu Gratz in Steiermark um Todeserklärung ihres seit 30 Jahren abwesenden Bruders Johann Duban Sattlergesellen aus Hof, — der k. k. Notar Jakob Lukas zu Hof zu dessen Kurator bestellt worden.

Es wird nun der Abwesende Johann Duban hievon mit dem Beifügen in Kenntniss gesetzt, dass er dieses k. k. Gericht binnen Jahresfrist von seinem Leben persönlich oder schriftlich in Kenntniss zu setzen, und die Identität seiner Person darzuthuen habe, widrigens zu seiner Todeserklärung geschritten, und sein im hiergerichtlichen Deposito befindliches Vermögen seinen sich legitimirenden Erben eingeantwortet werden würde.

Hof am 27. April 1857.

Der k. k. Bezirksvorsteher

Br. 2078—1857 (Izv.—377) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda preložkog se ovime do obćeg znanja stavlja, da je na molbu Tome Čemerika zastupana po odvietniku Vesiću radi duga od 100 fr. sr. s. p. overšbena prodaja negibivog na Lovru Čemerika spadajućeg, u Hodošani pod k. br. 15 ležećeg, sudbeno na 475 fr. sr. procienjenog imućtva dozvoljena i pèrvi rok dražbe na 30. studenoga, drugi pako na 30. prosinca t. g. svaki put u 3 sata poslie podne na licu miesta opredieljen, kamo se kupiti želeći time pozivaju, da će kupac dugove, koji su zaloga radi osigurani na istom dobru, po naputku sudca, nakoliko kupovnina doteče, preuzeti morati.

Ujedno se svi oni, koji premda nisu dobili osobitu ubaviest, sasvim tim sciene, da su i oni upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na to dobro, pozivaju, da pravo to do prodaje dobra prijave tim sigurnie sudu, jer će u protivnom slučaju imat sami sebi pripisat, ako se dioba kupovnine obavi bez njih i ako oni tim, nakoliko bi ista kupovnina diobom izcèrpljena bila, isključani ostanu.

Dražbeni uvieti, prociembeni zapisnik i izvadak intabulationalni mogu se svaki dan kroz uredovne sate u ovostranoj pisarni uviditi.

C. k. kotarski ured kao sud

U Prelogu 11. listopada 1857.

C. k. kot. prist. kao sam. sudac

Tonković.

Nr. 3397—1857 c. (Izv.—380) (3—2)

Edikt.

Vom k. k. städt. del. Bezirks-Gerichte Essek wird hiemit bekannt gemacht: Es sei die öffentliche Versteigerung des zum Nachlasse des am 4. September 1855 in Dalja verstorbenen gr. n. unirt. Pfarrers Georg Paunović gehörigen unbeweglichen Vermögens, bestehend in drei zu Dalja liegenden Häusern sammt Hausgründen, dann über 16 Joch Ackerfelder, Wiesen und Weingarten bewilligt, und zur Vornahme dieser Feilbietung zwei Termin- und zwar auf den 21. November und 19. Dezember 1857 jedesmal um 11 Uhr Vormittags in facie loci angeordnet worden.

Hiezu werden Kauflustige, welche sich mit einem Reugelde von 50 fl. zu versehen haben, mit dem Beifügen vorgeladen, dass die Realität bei dem ersten Termine nicht unter dem gerichtlich erhobenen Schatzungswerthe von 2 64 fl CMz verkauft werden wird, und dass der Ersteher die Hälfte des Kaufschillings binnen 8 Tagen den Rest aber nach zwei Monaten zu erlegen haben wird

Die Schätzung der Realität können die Kauflustigen in der Gerichtskanzlei einsehen, und davon Abschrift nehmen.

Essek am 24. Oktober 1857.

Galee.

Br. 2566—1857 (Izv.—378) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda preložkog ovime se do obćeg znanja stavlja, da je na molbu Juraja Šufnekera iz Nedelišta radi duga od 308 fr. sr. s. p. javna prodaja nepokretnog na Matu Lepoglavca spadajućeg, u d. Kraljevcu pod k. br. 103 ležećeg imućtva, sastojećeg iz zidane kuće, kućnog grunta sa baščom, 10 ralih oranice i 4 rali livade sudbeno na 4540 fr. sr. procienjeno dozvoljena, i radi preduzetja takove opredieljen je pervi rok na dan 2 . prosinca t. g. drugi pako na 21. siečnja 1858. svakiput u 3 sata poslie podne na licu miesta, time; da će kupac po naputku suda sve one dugove, koji su zaloga radi na istom dobru osigurani, nakoliko kupovnina doteče, preuzeti imati.

Ujedno se pozivaju svi oni, koji, premda nisu dobili osobitu ubaviest, sasvime tim sciene, da su i oni upisom u javne knjige stekli hipotekarno kakovo pravo na to dobro, da pravo oto do prodaje dobra tim sigurnie sudu ovom prijave, jer će u protivnom slučaju imati pripisati sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i oni time, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

Uknjižbeni izvadak, procienbeni zapisnik i dražbeni uvieti mogu se uviditi svaki dan u ovostranoj pisarni kroz navadne uredovne sate.

C. k. kot. ured kao sud .

U Prelogu dne 18. listopada 1857.

C. k. kot. pristav kao sam. sudac

Tonković.

Br. 755 c. (Izv.—370) (3—3)

Izrok.

C. k. kot. ured Modrušpotok kao sud donosi do obćeg znanja, da je na molbu g. Ferdinanda Spišića vlastelina Novogradskog podnietu dne 1. listopada 1857. br. 755 civ. sudbena javna dražba nepokretnostih na Jožu Cvitkovića, žitelja iz Dubravcih, obćine Netretić, ovèršbenika spadajućih, u Dubravcih ležećih zaplienjenih i u 230 fr. sr. procienjenih, radi dužnih 180 fr. sr. u glavnici sa dotičnom kamatom 6% i izvedenimi dosadanjimi parbenimi troškovi na 40 fr. 27 kr. sudbeno ustanovljenimi, dozvoljena. Za udielotvorenje iste dražbe ustanovljuju se dva roka, pèrvi za dan 14. studenoga, drugi opet za dan 14. prosinca 1857. svaki put u 10 satih prie podne na licu miesta.

Kupiti želeći se tom opazkom onamo pozivlju, da se upitne nepokretnosti pod pèrvim dražbenim rokom izpod procienbene svote od 230 fr. prodati neće, a pod drugim za svaku cienu.

Uvieti dražbeni i ostale ovèršbene izprave ugledati i prepisi uzeti se mogu kod ovog suda.

Ujedno se pozivlju svi oni, koji, premda im nebiaše dostavita osobita ubaviest, sasvim tim sciene, da su i oni postigli hipotekarno pravo u te nepokretnosti, da isto pravo do prodaje takovih ovom sudu tim sigurnie prijave, čim će inače sami sebi pripisati imati, ako se dioba kupovnine bez njih obavi, i oni izcèrpljenom kupovninom izključeni ostanu.

U Modrušpotoku dne 5. listopada 1857.

C. k. ureda ravnatelj

M. Matković.

Br. 2248—1857 p. (Izv.—382) (3—3)

Oglas dražbe.

Visokom naredbom c. k. namiestništva od 13. sèrpnja 1856 br. 13718-2158 obćinam dozvoljeno pobiranje pristojbah od potroška pićah, mesa iznajmit će se za svaku od ovokotarskih političkih obćinah: Ludbreg. Mali Bukovec i Vèrbanovec na poseb za upravnu godinu 1857-58 t. j. za vrieme od 1. studenoga 1857 do 31. listopada 1858. putem javne dražbe dne 12. studenoga o. g. u 10 satih prie podne u ovouredskoj pisarni.

Ovo se tim dodatkom do obćeg znanja stavlja, da se dražbeni uvieti svaki dan u uredovnom vremenu kod ovog c. k. kot. ureda uviditi mogu.

C. k. kot. ured

U Ludbregu dne 25. listopada 1857.

Za na dopustu nalazećeg se c. k. kot. predstojnika

c. k. kot. pristav

Kečmley.

Br. 4713 gr. (DS.—122) (3—2)

Izrok.

C. k. zemaljski sud u Zagrebu stavlja do znanja, da je na prošnju Ivana Rhema iz Zagreba zastupana odvietnikom Kellečićem, podnešenu 1. avibnja 1857 br. 2817 novia ovèršbena javna prodaja kuće za Reginu Čegetek i dotičnu njezinu zaostavštinu i njezine poznate baštenike Franju Xavera, Barbaru i Amaliu Čegetek zastupanih odvietnikom Stef. Osjakom kano za isti čin sudbeno odabranim skèrbnikom, spadajuće, u Zagrebu pod brojem 124 u Opatovini ležeće i u for. 40 1 kr. 4 sr. procienjene, te sada u rukuh odvietnika Adalberta Šaufla kanoti posliedanjeg kupca zadèržane, poradi Ivanu Rhemu dužnih 50 fr. s. p. dočim bi treća ovèršbena dražba dne 13. ožujka 1856 obdèržavana po višjem sudu ukinuta bila, dozvoljena, i da su u istu svèrhu dva dražbena roka za 28. prosinca 1857 i 28. siečnja 1858 svagda u 9 satih prie podne i to na licu miesta prodajne kuće nepokretnine br. 124 u Opatovini odredjena, kadi ista kuća u pèrvom roku neće se izpod procienbene vriednosti 4011 fr. 4 kr. sr. prodati. — K tomu se svi kupiti želeći s time pozivlju, da će se prie započete dražbe vadium od 401 fr. sr. položiti imati, i da tako ostali dražbeni uvieti, kako i procienbene izprave u ovosudnoj pisarni uvidit i prepisi takovih izvadit se budu mogli, istom tako podieliti će se o teretih potrebna ubaviest iz javnih knjigah.

Nadalje imadu svi oni, koji, premda napose o dražbovanju ovom ubavieščeni nebi bili, sciene, da su upisom u javne knjige takodjer stekli kakovo hipotekarno pravo na istu kuću, isto pravo prie prodaje kuće sudu ovom tim sigurnie prijaviti, jer inače imat će si sami pripisati, ako se razdielba kupovnine obavi bez njih i oni time, u koliko bi se kupovnina po drugima izcèrpila, ostanu izključeni.

K tomu imadu svi oni hipotekarni vierovnici, koji nestanuju u miestu suda, ili blizu njega za obranu pravah svojih kod buduće razdielbe kupovnine punomoćnike u miestu suda naimenovati, ter prie prodaje ovamo prijaviti, jer će se u slučaju protivnom za one, koji bi to propustili na njihovu pogibelj i trošak jedan zastupnik ureda radi opredieliti, kojemu će se sve daljnie dostave uručiti.

C. k. zemaljski sud

U Zagrebu dne 24. listopada 1857.

Klobučarić. Jović.

Nr. 5149 (PZ—27) (3—2)

Concurs-Kundmachung.

Bei dem k. k. Postamte und der Poststation in Kreuz ist die k. k. Postmeistersstelle in Erledigung gekommen.

Die mit diesem Dienstposten verbundenen Bezüge bestehen ausser den sistemmässigen Rittgeldern für die Beförderung der Posten, welche sich im Jahre 1856 ohne Einrechnung des Extrapostrittverdienstes auf 1486 Gulden beliefen, in einer Jahresbestallung von zwei Hundert fünfzig (250) Gulden und einem Amtspauschale jährlicher dreissig (30) Gulden, wogegen der Postmeister zur Haltung und Beistellung von 5 diensttauglichen Postpferden, einer gedeckten und einer halbgedeckten Postkalesche, 2 Ordinärwägen und 3 Staffettentaschen dann der übrigen Betriebsrequisiten und eines geeignet gelegenen, gegen Feuer und Einbruch gesicherten Postlokals verpflichtet ist.

Bewerber um diese gegen Abschluss eines Dienstvertrags und Erlag einer Dienstkaution von 250 fl. zu verleihende Bedienstung haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter legaler Nachweisung ihres Alters, der seitherigen Beschäftigung, eines entsprechenden Vermögens und ihres tadellosen Lebens bis zum 18. November l. J. hieramts bei der gefertigten Postdirektion einzubringen, woselbst auch die näheren Vertragsbedingnisse eingesehen werden können.

Agram am 29. Oktober 1857.

Klempay.

Br. 5921 civ. Dp.—101) (3—3)

Edikt.

Vom dem k. k. Landesgerichte Agram wird über neuerliches Ansuchen des Herrn Franz Lugarić, das demselben angeblich in Verlust gerathene, vom hierortigen k. k. Steueramte ausgefertigte National-Anlehens Certifikat Z. 10 9 über 20 fl. CMz. nachdem über das diessgerichtliche Edikt dd. 16. Mai 1855 Z. 6877 binnen der festgesetzten Frist keine Anmeldung eingebracht wurde, hiemit für nichtig und erloschen erklärt.

K. k. Landesgericht

Agram am 31. Oktober 1857.

Klobučarić. Jović.

(Izv.—381) (3—3)

U c. k. nakladi dvorske i dèržavne tiskarnice u Beču, varoš, Singerstrasse br. 913 baš sad je izašao i može se dobit:

Kazneni zakon

o narušajih dohodarstvenih

u vel. 8ni 1857. na mašinskom pisaćem papiru u zavitku broširan za 2 fr.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 11. STUDENOGA 1857. Broj 258.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 30. listopada t. g. direktora glavne i nižje realke u Zagrebu Franju Sladovića najmilostivie naimenovat školskim savietnikom i nadzornikom pučkih školah za Hèrvatsku i Slavoniu.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 30 listopada t. g. Friderku Würschingu u Szeredu priznajući njegovo odvažno i požertvujuće sudielovanje kod izbavljenja dviuh ljudskih života iz pogibelji vatre najmilostivie podieliti srebèrni kèrst za zasluge.

Nj. c. kr. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 30. listopada t. god. oružniku, Franji Kuczirki od 8. oružanske regimente priznajući, da je s pogibeljom svoga vlastitoga života izbavio čoveka od smèrti sažganja najmilostivie podieliti srebèrni kèrst za zasluge.

Br. 19717-4580.

Pot'cenjem učitelja glavne škole Ivana Filipovića primiele je više prieteljah školskih u Požegi iznosak od 16 fr. k. n. u svèrhu, da se time nabave nagradne knjige i da se istima na koncu školske godine 1856-57 nadare oni učenici tamošnje glavne škole, koji su se odlikovali tako uglednom ćudorednostju kao i izvèrstnim napredcima učinjenim u učevnim predmetima.

Podpisano c. k. miestodèržtvo nalazi se potaknuto ovaj čin promičući uspiešivanje školske nastave stavit do občega znanja i darovnicima izrazit zahvale.

Od c. k. hèrvatsko-slavonskoga miestodèržtva.

U Zagrebu dne 30. listopada 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. „Sonntagsblatt“, priloga k bečkom „Volksfreundu“, spominje u svom posliednjem broju, što je na poziv severinskoga družtva na korist bosanskih katoličkih cèrkvah dosad učinjeno u Beču i Pragu, — u ovom posliednjem po glasu, što smo ga i mi već iz „Blahoviesta“ priobćili. K tomu dodaje isti list, da presvietli gosp. biskup djakovački, J. J. Strossmayer, neprestaje, odkad je biskupom postao, bosanskim žiteljem dobročinstva u velikoj mieri izkazivati, te je, kako rečeni list iz dostavierne vrela doznaje, naumio i vierne svoje biskupie pozvati, da doprinoseć i sabirajuć cèrkvenu spravu, priteku u pomoć velikoj nuždi, u kojoj se nahode katoličke cèrkve jednokèrvne naše bosanske braće. — I iz zagrebačke nadbiskupie, piše isti list, više duhovnikah poslalo je severinskom družtvu znatnu svotu novacah za potrebštine katoličkih cèrkvah u Bosni. (K. L.)

Beč. Nj. c. vis. prejasni gospodin nadvojvoda Franjo Dragutin i prejasna gospoja nadvojvodinja najmilostivie su na podporu siromakah grada Inšpruka svaki po 200 f. poklonili.

— Baron Simeon Sina očitovao je u jednom iz Pariza dne 27. listopada datovanom pismu da je naumen pokloniti zakladi magjarsko-a gospodarstvenoga družtva iznosak od 10.000 forintih. (Pesth-Ofner Ztg.)

Sèrbia.

Sèrbski Dnevnik donosi sliedeće dopise iz Sèrbie: U Beogradu 1. studenoga. Dosadanjim mojim izviestjima o uroti moram vam još javiti, da je jučer zastvoren i svećenik topčiderski. Ovaj je u svečanom ornatu išao u vodenicu Mèrcajlovića, u kojoj je najmljen ubojica bio, i ovoga na evangjelje zakleo, da ce ubojstvo učiniti i nikome da nece odati. — Još se kaže da su urotnici mislili pustiti sve krivce u Topčideru pozatvorene. To se smatra kao uzrok što je pitomcima topčiderskoga zavoda oduzeto njihovo oružje. — Pozatvorenim urotnicima bilo je skinuto gvoždje pri policajnom izpitu a kod suda im je opet svima metnuto. — Telegraf je otvoren sad upruv iz Beograda u Carigrad. Štacie su: Aleksinac, Sofi, Plovdiv ili Filipopolj i Jedrena ili Adrianopolj.

U Beogradu 2. studenoga. Pri svemu tome, što je u glavnome urota odkrivena, čini se kao da će izpiti suda pronaći i odkriti još mnoge nepoznate stvari, koje povoda daju sumnji da je urota dalje razprostranjena bila nego što se do sada mislilo. Pravitelj̄stvo nije želilo ljude više na izpit povlačiti. — Sumnje nema da će sudovi po zakonima krivce na smèrt osuditi, nego mnogi misle da će ih knez pomilovati i smèrt u zatočenje okrenuti. — Danas je Mèrcajlović u zatvorenim kolima, sa dva člana suda, vodjen u njegov kvartir, da iztraži pisma nieka, koja je on posakrivao. — Nieki Marko Nikolić iz Kragujevca, koi je urotu odkrio, dobio je od kneza 1000 cek. a od tasta kneževog g. Jevrema Nenadovića bogatu tursku sablju na dar. Kažu da će mu se i iz narodne kase dati 1000 cek. nagrade. (U aktu upraviteljstva beogradskoga stoji da je urotu odkrio najpre Marko Nikolić iz Svetlića. U.) Sad nema sumnje, da je sieno ono na kalimegdanu zapaljeno od urotnikah i da su ovi mislili pustiti krivce u Topčideru i s tim bunu započeti. U Topčideru ima 500 krivcah, ponajviše zločinacah. Topčider nije miesto za prestupnike.

— Nieki bečki dopisnik Allg. Ztga. govori o niekoj većoj uroti, koja je razširena bila i po drugim predielima turskim čak do Cèrne Gore. Na to primiećava S. D.: Taj san snili su njih više ali ovom se u dremanju učinilo još i to, da je knez Danilo znao zaista za tu zavieru u Sèrbii; da je zbog toga poslao niekoga svoga adjutanta, koi je već u Beč došao, kako će odmah, dok buntovnici uspieh učine, u Beograd otići i od kneževe strane čestitat im. — Šta takvim ljudma neće još padati na um! Ovako izdaleka slobodne smiemo odmah reći, da je to gola laž.

Nesmiemo propustiti da i to nespomenemo, kako mnoge novine već do sada i g. Vučića kao učestnika u uroti oglašuju, govoreći da je zbog toga iz Sèrbije otići morao. Mi o tome bar sumnjamo jako.

— Topčiderski svеštenik, za koga smo javili da je u urotnom družtvu umiešan, čujemo da je opravdan i zbog toga apsa oslobodjen. — Milostivi bog svakoga po zaslugi nagradjuje. (Svd.)

— U Beogradu su dne 3. t. m. dovèršeni bili sudbeni preslušaji u obziru urote. Premda će se po svoj prilici tek za niekoliko danah dati na znanje. (Pest. Lloyd.)

Cèrnagora.

Sa Cetinja od 30. listopada pišu Svetovidu: Urotnika proti životu kneza Danila dva su samo uhvaćena, Marko Šiolin Gjuraškovié i Mile Vukov Radonić, Ostali su pobiegli; 28. i. m. pobiegli su dva Gluhodoljanina cèrničke nahije jedan perjanik Sava Gurov. 27. listop. bila je javna očitba na ona dva t. j. Radonića i Gjuraškovića. Glig. Marinović, kèrzmar na rieki Cèrnojevića sve je dokazao oči u oči pred skupštinom Cèrnogoracah i odkrio je sav njihov plan, koi se u tomu sastojao, da najprije poubijaju sve privèržene senatore, da zauzmu strieljivo cetinjsko, riečko i bielopavličko, ako pak pèrvo nebi kneza smaknuli, da na njegov dvor juriš učine.

Moldavia i Vlaška.

Iz Bukurešta javljaju, da je bivši gospodar knez Štirbej preduzeo put u Paris. Njegovi neprijatelji govore, da je on svima dvorovima spomenicu poslao proti sjedinjenju, a u divanu se izjasnio za sjedinjenje. Naravno je da pripisuju i putovanju tom političau namieru, koja na veliko nišani.

Turska.

Sa bosanske granice od 18. listopada pišu Sèrb. Dnevniku iz pouzdane kako tvèrde strane, da su se posavski biegovi složili da poreżu medju sobom 40,000 kom. duk., koje misle odneti veziru u Sarajevo, samo da bi ostala tretjina kao što je i bila.

Rusia.

„Sieverna Pčela“ primila je veoma važno pismo iz Irkutska od 27. kolovoza po novom. Dvie nove kotarske varoši, Virnolensk i Balagansk, bile su posvećene u toj godini. Sam Irkutsk postaje sve živahnii prelazom u Amur i priekobajkalskom vojskom. Otvorene su gostionice i kafane sa svom udobnostju zapadne civilizacie. U stražarskom miestu od Ust-Streločnaje, gdi Amur iz sjedinjenja dvih potokah proizlazećih dobiva svoje ime, došo je miesec sèrpnja pèrvi poštanski brod „Limia“ poslie vožnje od trideset danah s putnicima i robom s ušća rieke a jedan drugi brod „Amur“ imao je skoro za njim doći. Oba broda sagradjena su u Americi i nadaju se, kad se stanje vode bolje spozna, da će se trajanje moći svesti na polovicu. Na ušću Amura pokazale su se još s početka proliecá amerikanske tèrgovačke ladje, koje su preveliku cienu robe znatno obalile. Tamo su prodavali pud šećera (40 ruskih funtih) po 9 srebèrnih rubaljah, dočim u Irkutsku stoji 24 rublja. Očekivali su i japanske tèrgovačke ladje, premda su Japanezi veoma strašivi moroplovci, koji nepoduzimaju rado dulje vožnje. Roba, koju Rusia izvaža, jesu kože, dèrva i smola. Isto tako zanimive su viesti s južne granice. G. Permikin, poznati putnik i geograf, pohodio je kao prijašnje godine urahanske, tako ove godine darhatske Mogule, stanujaće prema jugu od koso-gelskoga jezera, u dolini rieke Šiška i izviešćuje, da sva 4 kana kalkaških Mogulah ništa nežele nestèrpljivie, nego da se podvèrgnu ruskom gospodstvu, budući da imaju veoma mnogo tèrpit od samovolje kitajskih činovnikah. Ako bi im zemlju medju Kiahtom i Urćom doznačili, naselili bi se onamo sada po pustoši Gobi skitajuća se plemena mogulska u područje sada dèrženo po istima. Ako se dogodi u Kitaju kakav prevrat, svakako se ima očekivat ovaj prelaz. Putnik misli da je dolina potoka Šiška puna zlata. Premda ovo mnienje i ufanje nije novo, no ipak nije bilo dosad nikad tako izviestno izrečeno i svakako može se uzeti, da se kod razprah sve većma raztućih s Kitajem, neće dugo izgledat čas, gdie će opet znatan komad istočne Azie pripasti Rusii. Kitajci neće sa svojom okornom i živahnom politikom proti

Rusima tako sretni biti kao što su dosad bili s pomorskim silama i njihovo gospodstvo tako je na sieveru i sieverozapadu slabo utemeljeno, da kako su stečevine na Amuru pokazale, neće ni oružja trebati, da predje u drugo ruke.

„Jour. des Debats“ kaže, da se ruska vojska neumaljava sada u sliedstvu sastanka u Štutgartu, nego da je to car Aleksander II. zaključio još davno prie svoga krunisanja.

Kapetan od garde Lvov dobio je dopuštenje da zavede parnu plovitbu po rieci Moskvi, Oki i Volgi. Ovom plovitbom došla bi u tiešnji savez evropska centralna Rusia sa istočnim aziskim provinciama. Još se nezna podrobnie o ovom velikom preduzetju.

Ukazom carskim od 28. listopada naimenovan je Valentije Branovski za biskupa sufragana ljubeljskog, a Josip Tvarovski za biskupa sufragana podljaškog.

Varšava 2. studenoga. Nj. veličanstva car i carica bili su po svim miestima od Varšave do Kieva s velikim a u Kievu s najvećim uzhitom primljeni, kamo su 16. u večer prispieli a gdi su se do 19. zadèržali. Sa svih stranah pokrajine nahrupio je narod da pozdravi visoke i prijazne svoje goste, koji toliko sućutja kažu za blage i hude njegove zgode. Car je dra. Cicurina, profesora terapie na kievskom sveučilištu, koga je ministar nastave odabrao za predsiednika varšavske medicinske akademie, no koi nije hteo da primi tu čast, glavom nagovorit dostojao da primi to zvanje i tim je s nova pokazao svoju priklonost prema Varšavi. Taj radostni dogadjaj odmah je bio bèrzojavnim putem prijavljen skèrbniku ovdiešnjega sveučilišta, tajnom savietniku Muhanovu. I djake u Kievu, koji su počinili bili velik nieki eksces, pomilovao je car za svoga tamošnjega pribivanja. Bal, koi su Nj. veličanstva u tom gradu primiti dostojala, bio je prieko svake miere sjajan; u istini sèrdačno bilo je zatečenje učinjeno Nj. veličanstvima poslie Nj. odlazka. Kad su Nj. vel. u 9 satih pred podne prispiela u Relais udaljen od grada za 2 milje, našli su tamo mnogobrojnu množinu svieta iz svih stališah grada, koja je hotiela, da ih još jedanput pozdravi sèrdačnim uzklicima.

Niemačka.

Bazel 2. studenoga. Veliko vieće primilo je predlog da se cèrkva svete Klare, doznačena katoličima za upotrebljavanje, i dozvolilo je k tomu 90.000 fr. iz dèržavne kase. Unutarnje urešenje preuzimaju katolici.

Franceska.

Pariz, 7. studenoga. Jedan članak lista „La Patrie“ nosi naslov „financialna kriza“. U istom se nabrajaju naredbe, kojima bi se iztok gotovine prepriečit mogao. Povis bankovnoga diskonta nebi zato bio dovoljan, ograničenje dospielostnih rokovah škodilo bi tèrgovačkom prometu; stalan kurz onda se samo pomislit može, ako bi engleska banka prije primila načelo povišene izlazne carine. „Patrie“ misli, da će vlada posliednje, nepropustno (dernier, indispensable) sriedstvo uporavit i učinit bèrzu kakvu naredbu, jer će inače Amerika posèrkat gotovinu obih zemaljah.

Belgia.

O belgianskoj ministerialnoj krizi i o nastojanjima za sastavljenje novoga kabineta pišu: „Nj. veličanstvo kralj primio je dne 5. t. m. g. Charles-Rogiera, koi je poslie audiencie otišo gospodinu Frère-Orbanu i s njime je imao dulji razgovor. G. Dedecker bio je dne 7. primljen od Nj. veličanstva.

Azia.

Dopunjavajuće viesti iz Indie javljaju, da se okolina oko Patne i Blahabada sasvim pobunila. — Pomoćna vojska iz Kašmira nije se mogla s engleskom vojskom sjediniti, jer ju pobunjenici odbiše. — U Kalkuti se govori o velikoj uroti, da se svi Evropljani potuku. — „Nord“ javlja, da se ciela bombajska vojska ili pobunila ili da je razorazana. Urota se širi i po drugim miestima. Kraljevina Aud puna je pobunjenikah.

Još prije uzeća Delhia pisali su novinama „Bom. Times-u“: Pozorište se približuje koncu. Buntovnici osiećaju to, pa su preko svoga poslanika, poslanog iz grada napolje sa bielom zastavom poručili, da su pripravni izdati sve ubojice. Na to je odgovoreno: Engleska vlada nepogadja se s ubojicama, niti s buntovnicima ili bieguncima. Ako bi se usudili buntovnici k nama doći i predlagati nove uviete, sve ćemo ih poviešati.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Kaljari 31. listopada. Prekjučer došla je ovamo engleska korveta na šaraf „Desparat“ koja, po engleskoj vladi poslana, ima čekat parobrode „Elba“ i „Blazer“, koji će za koi dan ovamo prispiet i kod polaganja podmorske gumine medju Kaljariom, Maltom i Kerfom sudielovat.

Malta 31. listopada. Turska parna fregata „Feizi Bahri“ s pukovnikom Nutrid-bejom, novim zapoviednikom vojske u Tripolisu onamo putujući prošla je ovuda.

Milan 7. studenoga. Opetovani povisi diskonta u Londonu, kao i zle viesti iz New-Yorka i iz svih porabnih tèrgovah opet su umalili živahnost tèrgovine sa svilom.

London, 7. studenoga. Zabrana uvozit rogovah, kožah itd. iz istočnih lukah ukinuta je. Današnji „Times“ zabacuje svako umiešavanje vlade u obziru ovdiešnje novčane krize.

Napulj, 6. studenoga. Nj. k. visost princesa Amalia, sestra kralja Ferdinanda i supruga infanta Sebastiana od Španjolske, preminula je danas poslie podne u 4 sata.

Smiesice.

— Pod imenom: sliepi putnik bio je Englez James Holman po cielom svietu poznat. On je umro u Londonu poslie kratke bolesti 16. sèrpnja o. g. On nam jasno predstavlja obraz naučne težnje medju neodoljivim okolnostima. U svojem dietinstvu stupi u mornarsku službu i njegovi darovi, njegov duh i okretnost bi mu jamačno sjajnu budućnost pripravili, da nije u svojoj 25toj godini sasvim osliepio. Saviestno izvèršivanje dužnostih navuklo mu je okobolju, i on se s početka nadao da će oslabljeni vid popraviti; ali kad bolest sve više napredovaše, vidi da će sasvim osliepiti i tada se rieši podnositi tèrpljivo svoju zlu sreću i u njemu se pojavi duševna sila, koja se kasnie za čudo razvije. Malo prie nego što će osliepiti dobie mirno zvanje, koje bi taman bilo za njegovo stanje. Ali mir nije bio za njega, jer je on žedneo za naukom i nije mogao badava siediti. On zaište dopuštenje da može putovati. Najprie je putovao godine 1819—1821 kroz Francusku, Taljansku, Švajcarsku, niemačke prediele na Renu, Holandsku i Belgiu. Opis ovoga puta doživio je četiri izdanja. Poslie je prošao Rusiu, Sibiriu, Poljsku, Austriu, Saksonsku, Prusku, Hanoveransku u godinama 1822—1824. U ruskoj zemlji posumnjaju da nije uhoda i iz istočne Sibirie odvedu ga do granice kao dèržavnog apšenika. On je iza Tobolska prešao prieko 1000 engleskih miljah i što je najčudnovatie u njegovom putovanju, išao je uviek sam, a ovdie je u Londonu uviek išao s jednim slugom, koi ga je vodio; on je putovao sam, uzdajući se u svoje čuvstvo i u saučešće, koje je u svakoj biedi nalazio. Opis njegovoga putovanja po Rusii štampan je tri put. Godine 1834. izda u četiri knjige svoj: „Put oko svieta.“ U ovoj knjizi opisan je put kroz Afriku, Aziu, Australiu, Ameriku u godini 1824—1832 i spada medju najveće spomenike stalnosti i vriednosti. Ma da je bio dva puta obišao sviet, posietio svako miesto na njemu, poznao sasvim položenje, unutarnju industriu i spoljašnja snošenja, opet zato nije mu se nasitila strast, da još izpituje daljne zemlje i da kupi novo znanje. Malo ljudih od najjačega tiela mogli bi podnieti sve one trude, kojima se „sliepi putnik“ izlagao od svoje volje, i u godinama, kad se obično traži mir, bivao je on neprestano na nogama, čas na Dunavu ili u Carigradu, čas u Portugalskoj, čas u Jerusolimu da pohodi kakvo biblisko miesto. Posliednje putovanje bilo mu je kroz Španjolsku, Portugalsku, Vlašku, Moldaviu, Cèrnogoru, Siriu i Tursku i u posliednje vrieme zanimao se tim, da svoje posliednje dnevnike pripravi za štampanje. (S—a.)

Narodno kazalište.

Večeras predstavljat će se u ovdiešnjem kazalištu u našem jeziku: „Razbojnička zaručnica.“ Drama u 3 čina.

Srebro od 5. listopada	5⅛ fr.
Carski dukati	7⅞ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUZBENI LIST.

Br. 2478 p. (Izv.—386) (3—1)

Uglas.

Iz uzroka, što je uredovno sedište c. k. kot. ureda Pisarovina iz Pokupskog na Pisarovinu premješteno, a od ovud će ovaj c. k. kot. ured sa c. k. poštom Jaska u obćenje stupiti, s toga se sve slavne oblasti, uredi, kao i dotične stranke poziviju, da od sada počemši sve dopise i odnosno podneske na ovaj c. k. kot. ured upravljene kroz poštu Jaska pošiljati neka izvole.

C. k. kot. ured Pisarovina

Pokupsko dne 4. studenoga 1857.

Nr. 10116 (Izv.—392) (3—1)

Konkurs-Ausschreibung.

Zur Besetzung der erledigten Bezirks-Hebammenstelle in Crikvenica des Fiumaner Comitats wird zu Folge hoher Statthalterei-Verordnung vom 28. v. M. Z. 19708 der Konkurs bis 30. d. M. eröffnet.

Mit diesem Dienstposten ist ein Gehalt von jährlichen 80 fl. CMz. verbunden.

Bewerberinnen um diese Stelle haben ihre wo möglich eigenhändig geschriebenen Competenz-Gesuche mit glaubwürdigen Dokumenten über Alter, Stand, Religion, Moralität, bisherige Beschäftigung, dann über die Kenntniss der kroatischen oder einer anderen südslavischen Sprache, endlich mit den Prüfungszeugnissen, und mit dem Diplome über die erlernte Hebammenkunst zu belegen, und im Wege der zuständigen politischen Behörde in der obigen Frist hieher einzusenden.

K. k. Comitatsbehörde

Fiume den 5. November 1857.

Nr. 3480 p. (Izv.—390) (3—1)

Edikt.

Von Seite des k. k. Bezirksamtes Moslavina wird hiemit zur Kenntniss gebracht, dass sich bei dem diesseitigen Insassen Tomo Kožar aus Ludina Haus-Nr. 25 seit 28. d. M. ein herrnloses Pferd in Aufbewahrung befindet, welches am 15. November d. J. beim Gemeindeamte Ludina 10 Uhr Vormittags im Falle sich der wahre Eigenthümer bis dorthin nicht anmelden sollte, öffentlich veräussert werden wird.

Dasselbe ist ein Rapp, 11 bis 12 Jahre alt, 12 Faust hoch ohne sonstige Kennzeichen.

K. k. Bezirksamt

Moslavina am 31. November 1857.

Der k. k. Bezirks-Vorstand

Tomašić.

Br. 2751 (Izv.—389) (2—2)

Oglas.

Pošto bi nedovoljnim uspiehom ostala dražba obdèržavana dne 29. rujna t. g. za iznajmiti pravo pobiranja obć. nameta za siećenje mesa, pitja uz obvezu dèržanja mesnicah u kotaru vinodolskomu razpisana sa ovostranim oglasom od 8. kolovoza t. g. br. 1968 to se ovime do obćeg znanja stavlja, da će se opet ovamo dražba dne 13. studenoga pri podpisatom c. k. kot. uredu uz uviete u gore rečenom oglasu proglašene tim dodatkom dèržati, da je fiskalna ciena za političku obćinu Crikvenica na 750 fr. a za političku obćinu Novi na 850 fr. opredieljena, te izviše da je u obće svakomu slobodno mesarenje i razprodavanje jedino tako zvanog malog blaga, ipak da nije zato dotična obć. od takovog prava pobiranja propisanog nameta izgubila.

C. k. kot. ured

Crikvenica dne 4. studenoga 1857.

Za predstojnika c. k. kot. pristav

R. Muževič.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 12. STUDENOGA 1857. Broj 259.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Sèrbia.

Iz Beograda od 5. studenoga piše Sèrb. Dnevniku: Govori se da je presuda nad onim prestupcima, koji su u uroti protivu života kneza Aleksandra bili, kod ovdašnjeg varoškog suda već izrečena, i da ista za sve na smèrt glasi, izuzimajući Pavla Stanišića i Cvetka Rajovića, koji su na viečitu robiju osudjeni. — Pri ispitu kod varoškog suda doznalo se da su zločinci, čuvši da podplaćeni M. Petrović kneza ubio nije, zaključili bili ovoga sredstvom otrova života lišiti, koi bi knez, kad bi kod vojvode Vučića na pohod došao, u kafi popiti imao. Otrov je Raja Damjanović nabavio, a za izvèršenje ovog ružnoga diela opredieljen je bio Mèrcajlo, koi bi, budući da sad u Vučićevoj kući nikakove ženske uema, kavao, i tom prilikom otrov u onaj sud metnuo, koi bi za kneza opredieljen bio. Izdaja Marka Nikolića osujetila je ovu zlu namieru, koja je sad Mèrcailo, nadajući se, da će tim načinom svoju sudbinu olakšati, pri sudu obielodanio, koja je i od Raje priznata.

Talianska.

O srušenju hridi (skale), koje se je u noći od 3.—4. t. m. na cesti kod Varenne pri komskom jezeru dogodilo, razabira „Gazz. di Milano" sliedeće pojedinosti iz jednoga pisma Cantu-ova:

„Od dolomitske hridine, kroz koju je načinjena razpèršenjem vojnička cesta, otèrgo se je medju drugom i trećom galeriom jedan komad i srušio se u jezero. Šum i uzdèrmanje bilo je toliko, da su stanovnici u okolini mislili, da je bio potres. Zrak je bio miran i tih; jezero pako biesnilo i pienilo se je na onom miestu; više barkah bilo je stranom razoreno, stranom odrieseno od svojih lancevah, stranom pako u vis bačeno i razlupano o obalama, da što više o kućama sagradjenim na žalima. Kod Malpensata poplavili su valovi podpèrsnik nalazeći se na obali, bili su kèrčmu kamenjem, prodriese kao kakva bujica u tunel izsiečeni u skali i napuniše ga kamenjem i ulomcima zidinah srušenoga podpèrsnika. U Menagiju, koi je 5 miljah udaljen od onoga miesta, gdi se je brid srušila, nalazilo se je mnogo barkah kod obale, koje su bile opredieljene da se odvezu na nieki sajam. Navala valovah pobacala ih je medju sobom, više ih je prevalila a niekoliko ih razorila, premda je više ljudih u barkama spavalo, poginula je ipak samo jedna jedina žena, koje mèrtvo tielo jošte nije nadjeno. U Tremazzini prietila je kèrčmi poplava; uzdèrmanje vode osietili su čak do glavine od Laveda i u samom Salu i u drugim još daljim miestima kucale su se barke medju sobom.

Niemačka.

Predlog, koi su obe niemačke velike sile učinile u saveznoj siednici u Frankfurtu od 29. t. m. sada je predan štampi i razdieljen. Budući da ovaj spis sačinjava temelj za dalja viećanja skupštine, nosi isti, shodno ovoj svèrsi, bitno značaj učinjeničkoga navadjanja svih dosadašnjih diplomatičkih razpravah s Danjom. Holštajnski posao nije u saveznoj skupštini od siednice od 28. sèrpnja god. 1851. došao u pretresanje. Tada je ista na predlog obih velikih silah priznala, da ustanove oglasa kralja-vojvode od 28. siečnja 1851, nakoliko se iste tiču Holštajna i Lauenburga, odgovaraju zakonima i pravima saveza. Usljed toga podielio je sabor saveza izravnanju dosadašnjih razprah medju Danjom i niemačkim savezom po Pruskoj i Austrii izposlovanom priuzdèržano konačno odobrenje. Taj zaključak bio je priobćen kraljevsko-danskoj vladi i pri tom bilo je izraženo osviedočenje, da će ista i u buduće bditi u pravednom i pomirnom duhu tako vèrhu uzdèržavanja i uspiešnoga izobrazovanja zakonito obstojećih uredabah svojih niemačkih saveznih zemaljah, kao i vèrhu položaja, koi ih u savezu s ostalim dielovima monarkie ide. Na ovom zaključku osniva se sadašnji predlog obih velikih silah, razjasnivajući korak za korakom hod diplomatičnih razpravah, koje su u svèrhu ostvaranja napomenutoga zaključka od saveza od lipnja 1856 do sèrpnja t. g. s Danjom učinile. Pèrvi stadium dopisivanja zaglavljuje s danskom depešom od 13. svibnja, u kojoj se uvierava, da će se holštajnski staleži sazvat. Predlog na savez, koi se je po zaključku Prusie i Austrie imao učinit već 14. svibnja, bio je time odgodjen i s nova se je na put priobćivanja s Kodanjom stupilo u notama od 20. svibnja, u danskom odgovoru od 24. lipnja i u odpisima obih velikih silah od 6. sèrpnja. Dne 15. kolovoza sastala se je zatim holštajnska staležka skupština. Predlog Rusie i Austrie zaglavljuje sliedećim riečma:

Ufanje, da će se putem razprave sa staležima postići izravnanje, koje bi bilo tako želit, žalibože nije bilo izpunjeno. Na iznovične razprave posliednje staležke skupštine u Itzehoe-u još se dobro siećamo. Budući da je danska vlada posliednjoj učinila predlogah samo u obziru ustavnoga zakona za osobite poslove vojvodine, a ne u obziru položaja kneževine naprema ukupne monarkie, zato su staleži svoje misli predložili vladi u sumnji, koja je medjutim izišla štampana i ovdie se takodjer prilaže. Zatim je skupština zaključena bila bez svakoga ufanja, da će se stvar nadalje uzet u pretresanje. Najviši dvo-

---

Cavaignac. (Kavenjak)

Ljudevit Eugenio Cavaignac bio je od stare irske porodice, koja se je preselila u Francusku, kad su se u njenoj domovini progonili ljudi zbog viere. Otac njegov biaše o revolucii član u konventu. Politika očina predje i na sinove, od kojih stariega nadjoše mèrtva pod barikadom mieseca svibnja 1839. god., kad je Barbe s tajnim družtvom svojim hotio da obori prestol Ljudevita Filipa. Mladji Cavaignac, rodjen 3. listopada 1802., u 18. god. podje u politeknićku školu, u kojoj su se podizali vojnički talenti, a poslie dvie godine izidje iz nje kao indjenirski oficir. Kad mu je bilo 25 godinah posta kapetanom, i kao takov vojevao je u Morii. Već u jurišu na gradić Moriu pokazao je, da je hladne kèrvi i da umije mirno zapoviedati, po čemu se poznaje viši vojnički talent. O sèrpanjskom prevratu bio je sa svojom regimentom u Arasu. Godine 1831. bio je upleten u opoziciu, cega radi poslan bude u Afriku u vojsku. Ovdie je početak prave njegove kariere. Dne 22. svibnja 1833. tako se je odlikovao u boju s Abdel-Kaderom, da je bio javno pohvaljen i naimenovan vitezom počastne legie. Godine 1834. vojevao je na Maskaru. God. 1836. postavi ga maršal Closel za zapoviednika gradića Tlemsenu. Ovo je miesto on junački branio, te ga zato postaviše za majora, ali on nije hoteo primit toga odlikovanja, dok mu ne obrekoše, da će se svi oficiri u regimenti njegovoj pomaknuti. Godine 1837. izpuni mu se molba, i tada javi sanj maršal Bugeaux vojničkome ministru ovo: „Cavaignac je vèrstan oficir, koi će mnogo učiniti, ako ga bolest nesmete."

Od truda i nezgodah ratnih Cavaignac se vèrlo razboli pa se vrati u Francusku. Živeći u miru napisa knjigu (uprava algirska), koja steče veliki glas. Naumi proći se vojničkoga života; ali kad Abdel-Kader pogazi ugovor učinjeni u Tafni, vrati se bèrže bolje u Afriku svome batalionu. Jednom u boju udari ga tane u bedru. To se doznalo tek docnie. Kad se je službeno javilo za taj boj, Cavaignac nehtie spomenuti svoje rane. Godine 1840. bi postavljen Zuavima za pukovnika, i vojujući na Milianah rane ga drugi put. U tom je vojevanju jedanput uzmicao s vojskom kroz planine pune neprijatelja, čemu se svi čudiše. Godine 1842. s 2500 momakah osnova u Algiru sadašnju varoš Grad Orleanski, i potom godine 1844. postavljen bi za zapoviednika niže divizie Tlemsenske. Dne 2. ožujka 1848. dodje u Oran glas o veljačkom prevratu. Ladja, koja je doniela taj glas, donese i naredbu, kojom Cavaignac bi postavljen za divizionskoga generala i upravitelja algirskoga. Privremena vlada odmah je upravila oko na njega. On dodje izvan sebe na glas, da je vojska u Parizu morala bez boja položiti oružje. Privremena vlada ponudi mu ministarstvo vojničko, ali ga on nehtiede primiti, nego dodje u Pariz istom onda (5. svibnja), kad ga dva departamenta izabraše na skupštinu, koja ima načinit ustav. Tada se primi i ministarstva vojničkoga. Poslie niekoliko danah, 11. lipnja, bukna u Parizu buna. Svak se još opominje kèrvavoga boja po ulicama, kakvoga valjda nije bilo od pamtivieka. Cavaignaca postavi narodna skupština za diktatora. Najprieče mu biaše svladati bunu. Čim je mislio, da će svladati republiku, to je radio. Vodeći vojnike da se bija s narodom svojim, reče im: „I ja i vi možemo još danas poginuti za republiku; ali je bolje da izginemo, nego da ju nadživimo." Poslie tri dana Cavaignac od praha i kèrvi upèrljan dodje u narodnu skupštinu, koja ga u strahu očekivaše, i javi joj da je otačbina sačuvana.

Cavaignac položivši diktaturu posta načelnik ovèršbenoga povierenstva. Kako se je Pariz bio uplašio, mogao je Cavaignac ostati diktator, samo da je hteo. Njemu dosta biaše hvala od narodne skupštine. Ali od to doba poče mu se gubiti popularnost. Za zlo mu stadoše primati oštro postupanje s ljudma, koji su bili neprijatelji republike, a druge pomoći nije bilo.

Kad je bio načelnik ovèršbenoga povierenstva, izabrali su prezidenta pod njegovom vladom. 8. prosinca oglasi se službeno, da je princ Napoleon izabran za predsiednika republike. Njemu preda Cavaignac vojničku vlast, koju je vodio tako, da se ni zašto nemože ni najmanje koriti.

Dne 20. studenoga 1851. u jutru kad udjoše Cavaignacu u sobu gdie je spavao i pročitaše zapoviest da ga zatvore i odvedu u Mazas, kažu da je sasvim miran bio, niti je išto odmah progovorio, nego se malo zamisli, pa potom udarivši pesnicom u stol reče: Dakle ipak se usudi, tome sam se nadao."

Potom je general živio u samoći s mladom svojom ženom, kćerju bankiera Odiera. Što mu je god potonji car davao, zapoviedništvo ili senatorstvo, nipošto nije hteo da primi, i kako se vladao kod najnovijih izborah za skupštine (lipnja mieseca ove godine), vidi se da ni malo nije odstupio od onoga, o čemu je bio uvieren.

rovi bečki i berlinski nadali su se, da će svojim prijateljskim posredovanjem posao zastupljajući savez dotierat do toga, da uzmognu zaključenja visoke savezne skupštine podnieti dovoljan rezultat odobrenja radi. Oni se još i sada nadaju, da će kraljevsko-danska vlada nastojat, da priskoči žaobama izraženim po staležima vojvodine. No medjutim nisu se dèržali za vlastne, da razprave vodjene po njima u ime saveza ostave na dugo vrieme neriešene već ih polažu u ruke visoke savezne skupštine, da ih ista podvèrgne zajedničkom uvaživanju i zaključku.

Za dalje izradjenje ovoga predloga bio je u saveznoj siednici dne 5. t. m. sastavljen jedan odbor, za članove kojega izabrani su bili poslanici Prusie, Austrie, Bavarske, kraljevine Saksonske, Hanovera, Virtenberga i Kurhesena. (Zeit.)

—Posebni list dne 4. t. m. izdani „Gerajskih Novinah", javlja o požalovanja vriednoj nezgodi, koja je kneza i princa nasliednika postigla time, što su se ta visoka gospoda vraćajući se iz lova, blizu grada Šlajca uklanjajući se dvima tarnicama prevalila i što je pri tom knez prelomio ključnu kost desne ruke. Prelom bio je u večer u 9¼ sata umiešten od liekarah i Nj. jasnost nalazila se od toga, kao i od padnuća uzdèrmana, no u ostalom stanje kneževo nije inače ulivalo nikakove brige. I nasliednik princ oštetio si je no po svoj sreći veoma neznatno desnu nogu. Privatne viesti jošte javljaju, da su kneza, kad se je srušio, u obližnju kuću odnieti morali jer je bio izvan sebe.

Buletin od 5. t. m. u jutru javlja:

„Serenissimus proveo je najveći deo noći spavajući; glavobolja umalila se, a gibanje moždjanah postalo je slobodnie."

Draždjani 1. studenoga. (Allg. Zeitung.)

Financialno stanje saksonske vlade tako je sjajno, kao što nije bilo od mnogo godinah. — Dohod je veći izpao, nego što je vlada proračunala. S toga se nalaze kase pune novacah. Žetva je ove godine vèrlo dobro izpala. Gotovo sve struke obèrtnosti nalaze se u cvatućem stanju, pa zato se porez točno plaća. Vlada će se koristiti tim posliednjim položajem zemlje, da predstojećem narodnom saboru predloži spuštanje danka. Ovaj danak bio je zbog nesrećnih godinah 1848. i 1849. povišen. Da će sva zemlja radostno pozdraviti spuštanje danka, netreba dalje dokazivati.

Turska.

„Tr. Ztg-u" pišu iz Carigrada 24. listopada: Rešidpaša je dobio punomoćtva, kakvih još nikad nije imao nikoi dèržavnik. Sultan mu je dao vlast, da radi sasvim neograničeno, koliko god dopuste dèržavni interesi. On mu, videći da Rešid najbolje upravlja, neće više ni u čemu biti protivan. Dokle god on upravlje kao dosada što je upravljao, neće ga više — misli sultan — nikoja sila na zemlji krenuti s miesta. Što se pak tiče izkusnog Mustafe, učenog Mehmeda i zaslužnog Vasifa, za njih se još ništa nezna. Valjda nitko neće pomisliti, da su ti ljudi u nemilosti, nego će naprotiv svaki za kratko vrieme izkusiti da oni mogu sasvim uživati naklonost svog gospodara. Da će u ostalom Alipaša, koi je inače vèrlo mio svakome, ostati u svom zvanju, tomu se je sumnjati tako, da će čudo biti ako se on još kroz kratko vrieme sam od svoje volje neudalji.

Kao što javlja „Independance", zahtievanje rimske stolice, da bi uniati, koji se nalaze na istoku, usvojili grigorianski koledar, proizvelo je pravu buru. Bezkonačna većina misli, da će se s koledarom uvesti i rimski obredi. Od episkopah, koi su u Rim došli, samo su bejrutski i alepski pristali na to zahtievanje stolice rimske. Stvar počinje tako ozbiljna bivati, da ju je, kao što kažu, i samo francusko praviteljstvo uzelo na um.

Po viestima iz Bukurešta javlja „Zeit", da je komisaru francuskom g. Taliejranu išla jedna deputacia i molila ga da bi se za vladaoca novoj rumunjskoj dèržavi predstavio koi francuski princ. G. Taliejran odgovorio je, da carsko praviteljstvo u načelu i dok se kongres neizrazi o rumunjskom pitanju neće nikakvom kandidatstvu na ruku da ide.

Amerika.

San Domingo 13. rujna. General Santana obseo je sa 8000 buntovnikah glavnu varoš, prieteći, da će ju bombardirati, ako mu se za četiri dana nepreda. Stolica vladina premieštena je u Santa Argu. Na granici stojalo je 5000 vojnikah carstva Hajti-a pod zapoviesti jednoga generala Cara Sulukva. Ali ih je u zaptu dèržalo 3000 vojnikah republike.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz 10. studenoga. G. Delamarre predlaže u jednom članku lista „Patrie" sliedeća sredstva proti financialnoj krizi: Siloviti tečaj biljetah i izdanje dionih ceduljah istih po pedeset franakah; carinu na izvoz novacah, svedenje taksah i eskomptah na šest od sto.

Pariz 9. studenoga. Glas zbog povišenja engleskoga diskonta i falimenta kuće Denistowu u Glaskovu veoma je neugodno dielovao.

London 9. studenoga. Iz New-Yorka od 28. listopada javljaju: Stanje se je malo promienilo; banke se je poniešto oporavila.

London 10. studenoga u jutro. Lord Palmerston govorio je u Guildhallu dosta sigurno u obziru Indie i udario je osobito glasom na to, da nije umaljena domaća vojska i da se Engleska ni najmanje neboji, ni nasèrtah ni inostranih pretenziah.

Turin, 8. studenoga. Bèrzojavna korešpondencia Evrope s Algirom teče sada redovito i bèrzojavne pisarnice podignute su u Algiru, Oranu i Philipeville-u, koje promicaju depešah u Sardiniu ili neposredno u Turin, Pariz i dalje. Gumina medju Sardiniom i Maltom položit će se dojduće nedielje. U Lyonu živući biskup turinski obnarodaje u „Armonii" jednu opomenicu protežuću se na izbore. Pod „Specia" prispiela je dne 5. t. m. amerikanska fregata „Congress".

Rim 5. studenoga. Nj. svetost papa naimenovao je kneza Gustava Hohenloha za tajnoga milostinjara. Danas predao je vojvoda Gramont svoje vierodajno pismo.

Verona 9. studenoga. Tèrgovina sa svilom bila je posliednje vrieme niešto živahnia. Ciene su poskočile za dvie lire.

Narodno kazalište.

„Razbojnička zaručnica", koja je u ovdiešnjem kazalištu sinoć u našem jeziku predstavljena bila, prevod je Körnerove „Hedvige", komeda, koi se je u svoje doba po Niemačkoj veoma dopao, no koi neodgovara više ukusu sadašnjeg vremena i izčeznuo je već od više godinah s niemačkih kazaliŝtah. I prevodu se pozna, da je nastao u početku našega književnoga preporodjenja, koi premda točan i za ono vrieme podobar, ipak nestoji na visini današnjega izobrazovanja našega jezika. Iz tih uzrokah nije bio izbor toga komada sasvim sretan i tomu se po svoj prilici pripisat ima, što je kazalište slabo posiećeno bilo. — Glavne zadaće imali su gospodin Freudenreich mladji (Rudolf) i gospodična Adelsheimova (Hedviga), nastojanjem kojih dobro je osobito 3. akt za rukom pošo i učinio je poželjeni utisak. G. Milan (grof Félzek) kretao se je s dovoljnim dostojanstvom i izabrao je masku shodnu karakteru, koi je imao predstavljat. Gospodin Miroslav (Julius) bio je liep vidit i dosta je vatreno govorio a za cielo naravnie i manjim prenavljanjem, nego što je dosele običavao govorit u takovim rolama, što zasluživje biti pohvaljeno, no hod i kretanja i ovaj put smetala su kadikad, zašto ga osobito na to opazna činimo, da se nastoji i u tom obziru popravit — kao što se je već u mnogom drugom obziru znatno popravio. Čemu se od njegove hvale vriedne marljivosti za cielo nadamo. Gospoja Preslovska (grofica Felzek) dobro je riešila svoju malu zadaću i govorila je razgovietno. Gospodin Andrievié (Zanaretto) zaslužuje za svoju marljivu i shodnu igru pohvalu. — Ovaj mladić svakako je vriedan obodravanja, jer očevidno napreduje. — Pleskalo se je po običaju našeg občinstva opet mnogo i živahno no kritika tek odobrit može pleskanje poslie trećeg akta ako i ne baš u toli obilitoj mieri — sve ostalo mora se pripisat osobitoj dobroti našega občinstva. D.

Bečka burza

dne 11. studenoga 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	80⅛
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	81¾
dto . . . . » 4½%	69⅞
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	313
» » » » , 1839, » 100 »	187
» » » » » 1854, » 100 »	107⅛
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	87
Baukovne dionice komad po	960
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	566¼
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	273
dto dto s plaćanjem na rate	
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	
» bečko-glognićke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	232
» požunsko-tèrnovaćke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	528
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lanćanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	260
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mlietačka željeznica . . »	229

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	107¾
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	106¾
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	78⅞
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-15
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	105½
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	
Pariz za 300 frankah . . . . »	124¾
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	265
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	10¾
Srebro od 4. studenoga	6¼

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 2885 P. (VI—84) (3—2)

Konkurs-Verlautbarung

des k. k. Handelsministeriums dd. 27. Oktober 1857 Z. 22546-1810.

Revisions-Assistenten-Stelle bei der technischen Rechnungs-Abtheilung der Landesbaudirektion in Agram.

Bei der technischen Rechnungs-Abtheilung der kroatisch-slavonischen Landesbaudirektion ist eine Revisions-Assistenten-Stelle mit dem Gehalte jährlicher 600 fl. in Erledigung gekommen, zu deren Besetzung, sowie für die im Falle der Verrückung sich eröffnende derlei Stelle mit 500 fl. oder 400 fl. der Konkurs bis 30. November 1857 ausgeschrieben wird.

Die Bewerber haben ihre Gesuche unter gehöriger Nachweisung ihrer Befähigung bis zu jenem Termine und zwar, wenn sie bereits im Staatsdienste stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber unmittelbar bei der Vorstehung der genannten Rechnungs-Abtheilung einzubringen und zugleich anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem Bau- oder Rechnungsbeamten in Croatien und Slavonien verwandt oder verschwägert seien.

Z. 11919—1857 (DS—118) (3—3)

Lizitations-Kundmachung

wegen Sicherstellung der Vorführung und des Verschleisses des weissen Limito-Seesalzes.

Die Vorführung und der Verschleiss des weissen Limito-Seesalzes für die unterbenannten Gemeinden die Zeit vom 1. November 1857 bis Ende Oktober 1858 wird im Wege einer Minuendo-Lizitation dem Mindestfordernden unter folgenden Bedingnissen überlassen.

§. 1. Das Salz-Quantum, der Fiskalpreis, der Vadiums-Betrag, Ort und Zeit der vorzunehmenden Lizitation und die Salz-Verschleissorte sind folgende:

Post-Zahl	Name der Gemeinde	Name des Bezirkes	Salz-Quantum Ctr.	Salz-Quantum Pfd	Fiskalpreis fl.	Fiskalpreis kr.	Vadiums-Betrag CMz. fl.	Vadiums-Betrag CMz. kr.	die Lizitation wird abgehalten am	die Lizitation wird abgehalten im Amtslokale des Bezirksamtes	die Salz-Magazine sind zu erhalten in der Ortschaft
1	Samobor		330	—	5	30					
2	Podvèrh	Samobor	775	68	5	30	434	—	20. November 1857 Vormittag	Samobor	Samobor
3	Stupnik		460	32	5	30					
4	Rakovpotok		688	64	5	20	180	—	20. Novemb. Nachmittag		Rakovpotok
5	Gorica		1139	4	5	28					
6	Odra	Gorica	736	20	5	28	675	—	23. November 1857 Nachmittag		G. Gorica
7	Orle		655	80	5	28					
8	Jamnica		813	24	5	25					Pisarovina
9	Kravarsko	Pisarovina	468	—	5	25	490	—	24. November 1857 Vormittag	Sissek	
10	Pokupsko		528	24	5	25					Pokupsko
11	Sissek										
12	Sella								23. November 1857 Vormittag		
13	Gošće	Sissek	1438	88	5	17	380	—			Sissek
14	Setus										
15	Jaska										
16	Desinec										
17	Cvetković	Jaska							18. November 1857 Nachmittag		Jaska
18	Petrovina		2499	72	5	10	650	—			
19	Domagović										
20	Krašić										Krašić
21	Carlstadt	Stadt Carlstadt	735	24	4	40	172	—	16. Novemb. Vormittag		Carlstadt
22	Bania		465	72						Carlstadt	
23	Draganić	Carlstadt	585	60	4	15	290	—	16. November 1857 Nachmittag		Carlstadt
24	Rečica		30[illegible]	96							
25	Netretić		945	84	4	35	216		17. November 1857 Vormittag		Netretić
26	Ribnik	Modrušpotok	657	48	4	21	145				Ribnik
27	Ozail		777	36	4	39	152				Ozail
28	Bosiljevo	Bosiljevo	931	68	4	18	200		18. November 1857 Vormittag		Bosiljevo
29	Severin		728	40	4	23	140				Severin

Sollte sich bei der Volkszählung herausstellen, dass auf eine oder die andere Gemeinde eine grössere Quantität des Salzes, wovon 12 Pfund pr. Kopf bemessen sind, entfallen, so wird der Unternehmer auch diesen Mehrbetrag beizustellen und zu verschleissen, verpflichtet sein.

2. Dieses Salzquantum wird dem Unternehmer in dem k. k. Salz-Magazine zu Fiume oder zu Buccari gegen Barbezahlung des diessfalls festgesetzten Preises nämlich 3 fl. 7 kr. CMz. sammt 25 kr. CMz. Zuschlag, somit 3 fl. 32 kr. CMz. Drei Gulden Dreissig zwei Kreuzer CMz. pr. Centner verabfolgt werden.

3. Der Unternehmer ist verpflichtet, die obangeführte Salzmenge aus dem Salz-Magazine längstens bis Ende Oktober 18 um so sicherer zu beheben, als widrigenfalls die bis dahin unbehoben gebliebene Salzmenge als verfallen dem hohen Aerar zu Guten kömmt, und der Unternehmer den hiedurch der Gemeinde verursachten Schaden nach dem Currentpreise wird ersetzen müssen.

4. Der Unternehmer ist verpflichtet, nach dreissig Tagen von der ihm bekannt gemachten Genehmigung des bezüglichen Lizitations-Ergebnisses zu jeder Zeit eine genügende Salzmenge am Lager zu halten, da widrigenfalls das Salz auf seine Gefahr und Kosten durch das k. k. Bezirksamt beim nächsten Salzhändler um jeden Preis angeschafft und herbeigestellt werden wird.

5. Der Unternehmer ist verpflichtet, die Salzmagazine vorgezeichneter Ortschaften auf eigene Kosten zu halten, und der betreffenden Bevölkerung das Salz daselbst zu verschleissen.

6. Der Unternehmer erhält von dem k. k. Bezirksamte ein Verzeichniss aller Limito Salzberechtigten und wird denselben gegen vorgeschriebene Limito-Salz-Anweisungen jede beliebige, denselben gebührende Salzmenge bis zum Minimum von fünf Pfund um den Preis, welcher nach diesem Lizitations-Ergebnisse festgesetzt, und allgemein kundgemacht werden wird, täglich mit Ausnahme der Sonn- und Feiertage verabfolgen müssen.

7. Die partiellen Salzausfolgungen sind jedes Mal auf der Anweisung anzumerken, und erst, wenn die ganze Gebühr ausgefolgt sein wird, ist die Anweisung einzuziehen.

9. Der Unternehmer ist verpflichtet, das für das obbesagte Verwaltungsjahr entfallende und durch die Bezugsberechtigten bis Ende Oktober 1858 allenfalls noch nicht behobene Salz bis Ende Dezember desselben Jahres 1858 zu verschleissen, und das allenfalls bis Ende Dezember 1858 unbehobene Salz muss der Unternehmer dem k. k. Bezirksamte gegen an denselben zu geschehen habende Entrichtung des Erstehungspreises zur Verfügung stellen.

9. Mit Ende Dezember 1857 hat der Unternehmer die Rechnung über die Verabfolgung des Limito-Salzes zu schliessen, mit den obbesagten Anweisungen zu belegen, und dem betreffenden k. k. Bezirksamte zur Ueberprüfung vorzulegen.

10. Der Unternehmer hat keinen Nachlass für das Calo am Salze anzusprechen.

11. Der Unternehmer muss sich beim Verschleisse des Limito-Salzes einer zimentirten Wage bedienen. Jede Uebervortheilung der Bevölkerung wird nach den bestehenden Gesetzen und Vorschriften strenge bestraft werden. Alle übrigen aus Anlass des Salzverschleisses zwischen der Bevölkerung und dem Unternehmer etwa entstehen könnenden Streitigkeiten, werden durch das betreffende k. k. Bezirksamt im politischen Wege ausgetragen.

12. Die Lizitation wegen Sicherstellung der fraglichen Verführung und des Verschleisses des Limito-Salzes wird für jede obbesagte Gemeinde einzeln abgehalten werden.

13. Zur Lizitation wird Jeder, der giltige Verträge einzugehen gesetzlich qualificirt ist, und die vorgeschriebene Sicherheit für die Vollführung der Leistung gegeben haben wird, zugelassen.

14. Wer für einen Andern licitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung dem hiezu bestimmten Licitations-Commissär einzuhändigen.

15. Jedermann, er möge für sich oder als Bevollmächtigter bei der Licitation Anbote stellen wollen, hat vor der mündlichen Ausbietung das obbezeichnete 5 percentige Vadium zu Handen des Licitations-Commissärs zu erlegen.

16 Bei dieser Lizitation werden auch vorschriftmässig verfasste und bis zur Licitations-Eröffnung eingelangten Offerte berücksichtigt werden.

17. Ueberreicher von schriftlichen Offerten dürfen sich nicht zugleich auch persönlich oder durch Bestellte und Bevollmächtigte bei der mündlichen Lizitation betheiligen ansonsten auf deren schriftliche Offerte durchaus keine Rücksicht genommen werden wird

18. Nachträgliche Offerte werden nicht berücksichtigt, ohne Unterschied, ob sich Offerent bei der mündlichen Licitation betheiligt hat oder nicht.

19. Ist das Lizitations-Protokoll bereits geschlossen und gefertigt, so wird kein weiterer Anbot angenommen; das Vadium aber allen, die nicht Bestbieter geblieben sind, zurückgestellt werden.

20. Der Ersteher hat die 10percentige Caution sogleich nach geschlossener Versteigerung, und zwar im Baren durch Aufbesserung des Vadium oder mittelst Hypothek nach Massgabe der §§. 230 und 1374 b. G. B. oder mittelst Einlegung öffentlicher verzinslicher Staats-Obligationen nach dem börsenmässigen Curse zu leisten; welche bis zur vollkommenen Beendigung der obbesagten Leistung bei dem betreffenden k. k. Steueramte depositirt werden wird.

21. Die Rechtskräftigkeit des bezüglichen Licitations-Ergebnisses beginnt für den Unternehmer vom Zeitpunkte der Unterfertigung des Lizitations-Ergebnisses, für die betreffende Gemeinde aber nach erfolgter Genehmigung von Seite der k. k. Agramer Comitatsbehörde.

22. Der Unternehmer leistet auf die Bestimmungen des §. 862 des b. G. B. rücksichtlich der Annahme seines Versprechens, und auf das im §. 934 desselben Gesetzbuches erwähnte Rechtsmittel der Bestreitung des Vertrages wegen Verkürzung über die Hälfte ausdrücklich Verzicht.

23. Es wird einverständlich festgesetzt, dass die k. k. Finanz-Procuratur in Agram in allen, was dem bezüglichen Vertrage entspriegenden, und nicht nach dem obangeführten §. 12 auszutragenden Rechtsstreitigkeiten, wobei der Fiscus als Kläger auftritt, sowie wegen Bewirkung der bezüglichen Sicherstellungs- und Executionsmittel bei jenen Gerichten einzuschreiten befugt sein solle, welche sich in dem Amtssitze der k. k. Agramer Finanz-Procuratur befinden, und zur Entscheidung solcher Rechtsstreite, und zur Bewilligung solcher Sicherstellungs- und Executionsmittel competent sein würden, als wenn der Beklagte zu Agram seinen Wohnsitz hätte.

24. Der Ersteher ist verpflichtet, die Stempel zu dem betreffenden Licitations-Protokolle und dessen Grundlagen aus Eigenem zu bestreiten, und die betreffenden Stempel dem Licitations-Commissär Behufs deren Anklebung nach erfolgter Genehmigung sogleich zu übergeben.

25 Das bezügliche Lizitations-Protokoll wird die Stelle des Vertrages rechtsgiltig vertreten, und wird dessen legalisirte Abschrift dem Ersteher, welcher den für diese Abschrift entfallenden Stempel pr. 30 kr. Conv. Münze, vom Bogen beizubringen haben wird, unentgeltlich verabfolgt werden.

K. k. Komitatsbehörde Agram am 21. Oktober 1857.

Nr. 6149 (PZ—27) (3—3)

Concurs-Kundmachung.

Bei dem k. k. Postamte und der Poststation in Kreuz ist die k. k. Postmeistersstelle in Erledigung gekommen.

Die mit diesem Dienstposten verbundenen Bezüge bestehen ausser den sistemmässigen Rittgeldern für die Beförderung der Posten, welche sich im Jahre 1856 ohne Einrechnung des Extrapostrittverdienstes auf 1486 Gulden beliefen, in einer Jahresbestallung von zwei Hundert fünfzig (250) Gulden und einem Amtspauschale jährlicher dreissig (30) Gulden, wogegen der Postmeister zur Haltung und Beistellung von 5 diensttauglichen Postpferden, einer gedeckten und einer halbgedeckten Postkalesche, 3 Ordinärwägen und 3 Staffettentaschen dann der übrigen Betriebsrequisiten und eines geeignet gelegenen, gegen Feuer und Einbruch gesicherten Postlokals verpflichtet ist.

Bewerber um diese gegen Abschluss eines Dienstvertrags und Erlag einer Dienstkaution von 250 fl. zu verleihende Bedienstung haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter legaler Nachweisung ihres Alters, der seitherigen Beschäftigung, eines entsprechenden Vermögens und ihres tadellosen Lebens bis zum 18. November l. J. hieramts bei der gefertigten Postdirektion einzubringen, woselbst auch die näheren Vertragsbedingnisse eingesehen werden können.

Agram am 29. Oktober 1857.

Klempay.

Nr. 3397—1857 c. (Izv.—380) (3—3)

Edikt.

Vom k. k. städt. del. Bezirks-Gerichte Essek wird hiemit bekannt gemacht: Es sei die öffentliche Versteigerung des zum Nachlasse des am 4. September 1855 in Dalja verstorbenen gr. n. unirt. Pfarrers Georg Paunović gehörigen unbeweglichen Vermögens, bestehend in drei zu Dalja liegenden Häusern sammt Hausgründen, dann über 16 Joch Ackerfelder, Wiesen und Weingarten bewilligt, und zur Vornahme dieser Feilbietung zwei Termine und zwar auf den 21. November und 19. Dezember 1857 jedesmal um 11 Uhr Vormittags in facie loci angeordnet worden.

Hiezu werden Kauflustige, welche sich mit einem Reugelde von 50 fl. zu versehen haben, mit dem Beifügen vorgeladen, dass die Realität bei dem ersten Termine nicht unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerthe von 2064 fl. CMz. verkauft werden wird, und dass der Ersteher die Hälfte des Kaufschillings binnen 8 Tagen den Rest aber nach zwei Monaten zu erlegen haben wird.

Die Schätzung der Realität können die Kauflustigen in der Gerichtskanzlei einsehen, und davon Abschrift nehmen.

Essek am 24. Oktober 1857.

Galac.

Br. 1653 g. (Izv.—385) (3—2)

Obznana.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda u Crikvenici izjavlja se ovime, da će se dana 26. studenoga t. g. obdèržavati pèrva i zadnja javna dražba ovèrhena za prodaju nepokretninah, imenito: 2 komada zemlje imenovata Smoverova draga i na dolju i kuća pod br. 295 sekvestrirane u Bribiru Ivana i Jurja Mikića na korist častnog kaptola Novskog procienjenih na 121 fr. 50 kr.

Opominju se dotičnici, da će se na ovoj dražbi prodavat uz svaku cienu za gotove novce i proste će se izručiti zemlje i kuća od svakog tereta založnog.

Svaki, koji misli da ima kakvo pravo zaloga ili vlastnitva na ove nepokretnine, neka se u shodno doba ovome sudu prijavi, inače neka svaki sebi pripiše, ako se novci bez njega podiele.

Želeći kupiti poziviju se za dan 26. studenoga t. g. u jutro u Bribir pred grad gdie se javne dražbe obdèržavaju.

C. k. kot. sud

U Crikvenici dne 31. listopada 1857.

C. k. kot. pristav kao sudac

Rom. Možević.

Br. 932—1857 civ. (Izv.—384) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud sv. Ivanski do znanja stavlja, da je na molbu de praes. 19. sèrpnja 1857 br. 932 g. Mate Mrazovića arcidiecеze zagrebačke fiškuša ovèrhena dražba kuće u sv. Ivanu pod br. 81 nadalje

dvorište na □ fatih . 360
vèrta na □ fatih . 546
Oranice na □ fatih . 210

ležeće, na vlastitost g. Ivana stariog Zrinšćaka spadajuće, radi plateža štete cèrkvi i župni prebendi u Moravču na 6576 fr. 58 kr. i pripadajućemi 5% od 18. veljače 1858 kamate učinjene i osudom prečastnog duhovnog stola od 24. kolovoza 1854 dopitane dozvoljuje se, i za preduzetje takove rok na 20. studenoga 1857 prie podne u 10 satih u uredu kot. suda opredieljuje se, kojoj dražbi pozivadu se kupci s opomenom, da kod ovog roka napomenute dèržanja, izpod procienbene ciene u 2856 fr. 45 kr. sastojeće prodavale se budu i da kupac istih dèržanjah založnim pravom providjene dugove, nakoliko stigne kupovnina, uz doznaku suda primit imadu.

Ujedno se pozivadu svi oni, na koje ova ovèrhena dražbena odluka stići nemože, i nakoliko kroz ukujiženje u gruntovnicu pravo hipotekarno na ova dèržanja bi imali, da isto svoje pravo do prodaje rečenih dèržanjah kod ovog kot. suda tim sigurnie dokažu, jer u protivnom slučaju sebi budu prepisat imali, ako dioba kupovnine bez njih se preduzme i izcèrpi.

C. k. kot. ured sv. Ivanski kao sud

U Sv. Ivanu dne 2. studenoga 1857.

C. k. kot. pristav kao sudac

Jakopović.

Br. 2557—1857 p. (Izv.—393) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda zlatarskog stavlja se do obćeg znanja, da će se dne 18 studenoga 1857 u 11 satih prie podne na Dobru Zlatar u ime zaostavšeg 160 fr. $35^3/_4$ kr. sr. poreza zaplieniti, predmeti i to 30 vaganah nove pšenice, 4 dvogodišnji junci i dvie dvogodišnje telice putem dražbe i izpod procienbene vriednosti, prodavat.

C. k. kot. ured zlatarski

U Loboru dne 6. studenoga 1857.

Nr. 5379 (PZ—28) (3—1)

Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroat.-slav. Post-Direktion zu Agram ist eine Postamtsakzessisten-Stelle letzter Classe, mit dem Jahrgehalt von 300 fl. und der Verpflichtung zur Kautionsleistung im Betrage von 400 fl. zu besetzen.

Bewerber um diese Dienstes-Stelle haben ihre gehörig instruirten Gesuche, unter Nachweisung der Studien, Sprach- und sonstigen Kenntnisse, dann der geleisteten Dienste, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde bis 30. November 1857 bei der gefertigten Post-Direktion einzubringen, und darin anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten oder Diener der kroat.-slav. Post-Direktion verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 7. November 1857.

Klempay.

Nr. 2311—1857 pol. (Izv.—394) (3—1)

Konkurs-Kundmachung.

Mit Bewilligung der hohen k. k. Landes-Commission für die Personalangelegenheiten der Bezirksämter wird aus Anlass der bevorstehenden Volkszählung bei dem gefertigten k. k. Bezirksamte ein Koncepts-Diurnist mit dem Taggelde von 1 fl. 40 kr., für die Monate November und Dezember 1857 aufgenommen.

Die hiezu befähigten, haben unter Nachweisung der zurückgelegten Studien, ihre gehörig dokumentirten Gesuche mit Befähigungs- und Moralitätszeugnissen belegt bis 15. November l. J. hieher vorzulegen.

K. k. Bezirksamt

Verbovec am 6. November 1857.

Nr. 3117 (Izv.—391) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Von Seite des k. k. Bezirksamtes Krapina wird hiemit kundgemacht, dass am 20. November d. J. Vormittags auf dem Gute Zabok des Herrn Grafen Sigmund Vojkffy 200 Metzen Kukuruz, 100 Eimer Wein und 200 Zentner Heu im Lizitationswege nöthigenfalls auch unter dem Schätzungswerthe werden veräussert werden.

K. k. Bezirksamt

Krapina am 6. November 1857.

K. k. Bezirksvorsteher

Susso.

Nr. 2326—1857 civ. (Izv.—379) (3—2)

Edikt.

Vom k. k. städt. del Bezirksgerichte wird hiemit bekannt gemacht: Es sei die öffentliche Versteigerung des zum Nachlasse des am 12. März 1854 zu Dalja verstorbenen Matia Kikanović gehörigen, im Orte Dalja liegenden Hauses sammt dem dazu fallenden 9 Joch 1286 □ Klft. Grundstücke bewilligt, und zur Vornahme der Lizitation zwei Termine nämlich für den 21. November und 19. Dezember 1857 jedesmal um 11 Uhr Vormittags in facie loci bestimmt.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beifügen vorgeladen, dass die Realität bei der ersten Versteigerung unter dem Schätzungswerthe von 864 fl. CMz. nicht hintangegeben werden wird.

Essek am 23. Juni 1857.

Galac.

Nr. 4191 crm. (Izv.—388) (3—2)

Kundmachung.

In Folge hoher k. k. Banaltafel-Präsidial-Verordnung vom 23. Oktober 1857 Z. 2761 wird von Seite des k. k. Comitats-Gerichtes Essek zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass am 30. November 1857 Vormittags 10 Uhr in dem diesgerichtlichen Amtslokale eine neuerliche öffentliche Minuendo-Lizitation wegen Uebernahme der hierstelligen Arrestanten-Verpflegung, und zwar auf die Zeit vom 1. Februar 858 bis Ende Oktober 1860 abgehalten werden wird, wobei insbesondere bemerkt wird, dass ein anhaltendes Steigen oder Fallen der Marktpreise von Jahr zu Jahr die Ausmittlung eines verhältnissmässigen Nachlasses oder Zuschusses bedingt.

Die weiteren Lizitations-Bedingnisse können bei diesem k. k. Comitatsgerichte in den gewöhnlichen Amtsstunden auch vor der Lizitation eingesehen werden.

Essek am 29. Oktober 1857.

Br. 2478 p. (Izv.—386) (3—2)

Oglas.

Iz uzroka, što je uredovno sedište c. k. kot. ureda Pisarovina iz Pokupskog na Pisarovinu premiešteno, a od ovud će ovaj c. k. kot. ured sa c. k. poštom Jaska u obćenje stupiti, s toga se sve slavne oblasti, uredi, kao i dotične stranke pozivlju, da od sada počemši sve dopise i odnosno podneske na ovaj c. k. kot. ured upravljene kroz poštu Jaska pošiljati neka izvole.

C. k. kot. ured Pisarovina

Pokupsko dne 4. studenoga 1857.

Nr. 10116 (Izv.—392) (3—2)

Konkurs-Ausschreibung.

Zur Besetzung der erledigten Bezirks-Hebammenstelle in Crikvenica des Fiumaner Comitats wird zu Folge hoher Statthalterei-Verordnung vom 28. v. M. Z. 19708 der Konkurs bis 30. d. M. eröffnet.

Mit diesem Dienstposten ist ein Gehalt von jährlichen 80 fl. CMz. verbunden.

Bewerberinnen um diese Stelle haben ihre wo möglich eigenhändig geschriebenen Competenz-Gesuche mit glaubwürdigen Dokumenten über Alter, Stand, Religion, Moralität, bisherige Beschäftigung, dann über die Kenntniss der kroatischen oder einer anderen südslavischen Sprache, endlich mit den Prüfungszeugnissen, und mit dem Diplome über die erlernte Hebammenkunst zu belegen, und im Wege der zuständigen politischen Behörde in der obigen Frist hieher einzusenden.

K. k. Comitatsbehörde

Fiume den 5. November 1857.

Nr. 5689 (DS. 123) (3—3)

Kundmachung.

Zur Herstellung der Ordnung des Waisenwesens bei mehreren hierländigen Bezirksgerichten hat das hohe k. k. Justiz-Ministerium die Verwendung von Aushilfsindividuen gestattet, wozu Concepts-Diurnisten aufgenommen werden.

Die Bewerber um diese Diurnistenstellen, womit eine Entlohnung von 50 fl. monatlich verbunden ist, haben in ihren Gesuchen vorzugsweise erprobte Kenntnisse im Rechnungsfache, Rechtlichkeit und Sittlichkeit nachzuweisen, und solche, wenn sie schon als Diurnisten in Verwendung stehen, durch ihre vorgesetzte Behörde, sonst aber im Wege der betreffenden politischen Behörde, bei der k. k. Banaltafel bis Ende November 1857 anzubringen.

K. k. kroat.-slav. Banaltafel

Agram den 29. Oktober 1857.

Rusnov.

OGLASNIK.

(Dp.—100) (8—2)

Prodaja dobra.

Imanje Pogančec, u županii zagrebačkoj, kotaru Novaka, sada pako na gospodju Matildu Domjanić spadajuće, ponudja se dobrovoljnim putem na prodaju. Na isto imanje spada:

a) 84 rali oranicah,
b) 24 rali livadah i vèrtovah,
c) $3^1/_2$ rali vinograda,
d) 28 ralih pašnika,
e) 363 ralih isključivo allodialskih šumah,
f) 347 ralih s urbarskom dèrvariom i paševinom obterećene šume,
g) 88 vedarah gorničkog vina,
h) 28 činžena kopuna.

Uviete pobliže moći je saznati ustmeno ili uz plaćena pisma kod g. odvietnika Matie Mrazovića u Zagrebu, Opatovini br. k. 105.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 13. STUDENOGA 1857. Broj 260.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavóm listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 5 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakipût 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carèvina.

Beč 10. studenoga. Željeznica od Solnoka u Debrecin ima se polag objavljenja upravnoga vieća c. k. povlaštene tiske željeznice otvorit svečano u prisutstvu Nj. c. k. apostolskoga veličanstva ili zastupnika Nj. veličanstva, Nj. c. k. visosti prejasnoga gospodina nadvojvode Albrehta dne 19. t. m., ako se na najvišjem miestu inače neopredieli.

Iz Zemuna od 3. studenoga pišu Sèrb. Dnevniku: Mogu vam javiti, da je ubejica onog čestitog i otmienog tèrgovca Andrie Markovića iz Gjura, u licu njegovog mnogogodišnjeg nastojnika Petra Miljkovića jučer u Oršavi uhvaćen, odkuda je po svoj prilici u Vlašku pobieći namieravao. Prieko svega toga, što je pašoš na tudje ime imao, nije mogao umaći, jerbo je od gjurske policie na sve strane poslano opisanje njegovo tako točno bilo, da se je lahko poznati mogao, i tako ga je onaj stražmešter, koi od putnikah pašoše prima, odmah pri izlazku iz parobroda spoznao i pod zatvor stavio. Kod njega je nadjeno do 9000 fr. u banknotama, srebru i zlatu. Rodom je iz Iriga. Ušao je u Titelu u parobrod, kuda je prieko Vel. Bečkereka došao. Viest, koju su niemačke novine javile, da je isti ubejica u Stolnom Beogradu uhvaćen, nije dakle istinita.

Stara Oršova 3. studenoga. Sa jučerašnjim pohitnim parobrodom došao je knez Stirbej zajedno s porodicom iz Vlaške ovamo; isti ide kao što se čuje u Beč i Paris.

Sèrbia.

Sèrb. Dnevnik donosi iz Beograda od 4. studenoga sliedeći dopis:

U drugim zemljama posliednji dogadjaji u Sèrbii pobudili su jači ponor. Mnogi listovi povode se kroz svoje dopise u toj stvari u zabludjenje. Mi smo ovdie u miestu i poznato nam je sve što se dogadja, pak možemo potvèrditi da nije istinito ono izviešće u „Oester. Zig-u" br. 491. da su odpušteni savietnici knezu i u propisima konzulima engleskom, ruskom i francuskom predali kakvo pismo. Tako isto nije istina, da medju pozatvorenima ima niekih Vlaho-Moldavanah. — Svega ima njih 10 zatvorenih. Samo stranka kakva može raznositi, da su dogadjaji ovi u kakvom savezu sa planovima za sjedinjenje kneževinah Vlaške i Moldavie i da mu je ognjište u Bukureštu. Mi možemo svakoga pouzdano uvieriti da posliednji dogadjaji u Sèrbii nisu u nikakvom savezu sa dielima vlaško-Moldavskim. — Kod nas se govori, da će Turci posade svoje umnožiti nesamo u gradu ovome nego i po ostalim gradovima u Sèrbii, kojih 5. U ovima drugima samo je dopušteno Turcima živiti. Kaže se da će se to tako učiniti za obranu sèrbskoga praviteljstva. U fermanima nije odredjeno koliko vojske u gradovima biti može, ali kad bi se ta vojska po svima gradovima umnožila, moralo bi se to smatrati kao neposredno ograničavanje slobode kneževine ove. (Po s... priliei bit će taj glas iznešen a neosnovan. ... bi Turci to i htieli, praviteljstvo bi im u k... ...alo na put. U) — Kao novinu mogu vam ..., da će se drugi bataliun, koi je u krag... ...u bio, ovamo za podkr...epljenje garnizona ... ...mestiti. — U procesu krivacah ... ...u se da su nieki krivci naumili ... kneza ...ovati. Savietnik Raja Damjanović ... ...sve — dohvatio je, da nitko nezna, — iz ... ...ne otrov za to, da ga knezu dade, ako ubilac u poslu svom nebi uspeo. Damjanović je to na ispitu priznao.

Talianska.

Iz Rima 29. listopada. Privremeno ratno ministarstvo, od smèrti generala Fatine zastupano izvanrednom komisiom s kardinalom dèržavnim tajnikom na čelu, dovèršuje se. Sveti otac namieravao je svakako i ovaj odsiek dati upravljat, kao što je bivalo pod prošastim papom, opet po jednom prelatu. No uslied svestranog uvaženja sadašnjih okolnostih, osobito odnošajah papinskoga ratnega ministra prema zapovjedniku francuske zapremne vojske učini se probitačnie, da se ova služba povieri svietskom čoviku. U tu svèrhu opet je pozvan u službu pukovnik Janini i po svoj prilici dobit će listnicu kao ratni minister. On je brat dostojanstvenika zvanoga uditore santissimo kod papinskoga dvora. Što se tiče same vojske svete stolice istina i sada nema zaptne zapoviedi, kao što ju generalni direktorium policie povremeno izdaje, gdie bi bio prelom zastavne prisege i desertacia tako od inostrane kao i domaće vojske naznačen. Ništanemanje dèržanje i duh papinske vojske veoma se je u novie vrieme poboljšao. Ako je prije stražarska parada papinske vojske bila vojničko čudo, sada ju gleda sviet isto tako rado kao francuzku.

Turska.

S hercegovačke granice 27. listopada pišu Sèrb. Dnevniku: Grahovljani i Koriencani još se nisu smirili, nego jedni oko drugih igraju i oblieću. Tako 5. listopada udare Grahovljani na Nudo, selo u Korieničima, u kome je bimbaša s Arnautima i Korieničanima siedio; dočekavši ih Turci, te se tu prometnu puškaranjem. U tome Grahovljani, da bi namamili Korieničane, počmu bieżati uza stranu Zaslep, koja dèrži pun sahat, no na vèrh nje dočeka ih izmiena druga četa, te potieraju Turke natrag, i tom prilikom ubiju jednog na mèrtvo, a 6 rane, za koje se nezna hoće li preboliéti. A od Grahovljanah nije ni jedan poginuo. — Grahovljani su junaci, koji se opisati nemogu. Hercegovački Turci više putah disali su se na njih da ih utamane, ali nisu ih mogli nikad pobiediti. Alipaša Stočević dva puta s 12 hiljadah ljudih išao je na njih, pa ih nije pobiedio. Pa najposlie Dervišpaša u g. 1853. sa 6 hiljadah redovne vojske i 3 hiljade bašibozukah obsiednuo ih je bio dva mieseca danah, pa opet do kraja nije ih mogao pobiediti, jer im je u svakome tome slučaju Cèrnagora ruku pomoći davala. Pa kad tolika sila Grahovljane nije mogla pobiediti, to šta će učiniti napèrstice koriencke? Kad koriencikim Turcima nebi bilo pomoći s druge strane, oni bi propali od Grahovljanah; premda u Grahovu nema više puškarah nego u Korieničima, ali Grahovljani nebi se prepali ne samo Korienicanah, nego i Trebinjacah. A kad bi Zubcani, Kruševičani i Dragačevičani, koji su sve pravoslavni Serbi, pomogli Grahovljanima, onda nebi toplo bilo ni Mostaru. I ako se u berzo nepomire, bit će svašta od Korieničanah.

Rusia.

Kao što javljaju „Hamb. Novine", 18. pros., u koi se dan rodio pok car Nikola, izići će ukaz, koi će urediti odnošaje mužikah u Rusii, a tako i uredba, po kojoj će se težacima početi zemlja ne pod zakup nego kao svojina njihova. Dalje kažu da će se pod predsiedničtvom velikoga kneza Konstanstina u Petrogradu sastaviti odbor, koi će nadgledati i upravljati ugovorne odnošaje medju težacima i njihovim gospodarima. Niekoliko njih većih vlastelah već su učinili vladi po želji i neposvani. Tako zvani mužik u Rusii samo je vežan za zemlju po ranijem jednom ukazu, kojim se išlo na to, da se narod, negdà skitavši se, skrasi na jednom miestu. Ukaz taj sad se novim nadoknadjava u tome, što će težak, nastanivši se na kojoj zemlji, ovu imati kao svoju, a gospodaru svome malo po malo odplaćivati je. Vidi se dakle da je ono, što je do sada bilo tajno, sad javno, t. j. da se praviteljstvo rusko zbilja zanima poboljšanjem težačkog reda, te tako iz temelja prekraja domaće stanje svemu narodu.

— Ako je istina što „H. B. Hale" javlja, to će se sad u Rusii javno dopustiti farmazoni (freimaureri). Ovi su do sad u Rusii bili strogo zabranjeni. Dèržavni činovnici morali su se obvezivati, da u farmazonskom zavodu neće učestvovati, a sama je ruska cèrkva po duhu ustava svog farmazone anatemi predavala. U ostalom pri svemu tome kažu da u Rusii od ovo po godine već postoje farmazonske lože.

Petrograd 29 listopada. Odkad je propao linejski brod „Lefort", povela se je istina stroga iztraga, no mane ruskoga pomorstva neće se time ipak uklonit. Neizkusnost oficirah, koji su istina veoma uljudni i izobraženi ...di za salon, ali nisu ništa manje nego izkusni p...morci, kao što ih imaju druge pomorske sile, potvèrdjuje se na najžalostnii način, kad god jedan od bojnih brodovah bude komandiran prieko vodah, po kojima se isti obično kreću. Od zapoviednika oddieljenja korvetah na šaraf i kliperah, koje je opredieljeno za Amur, kapetana Kusničova došla su već izviešća o putovanju. Flotica sastoji u svemu iz Korvetah na šaraf „Vojvod" (kapetan Brümer), „Novik" (kapetan Steal), „Bofarin" (kapetan Gremons) i iz Klipèrah na šaraf „Plastun" (kapetan Maskievič), „Džigit" (kapetan Maidel), „Strielok" (kapetan Feodorović). Po naputku, koi je zapoviednik amurske švadre na put dobio, dèržan je, podnosit najtočnia meteorologična i vodopisna izviešća i opisivanja obalah. Napokon pako, tako stoji od rieči do rieči u naputku, sakupljajte osobito kod pohadjanja evropskih zemaljah najtočnie viesti o stanju lukah: a) o njihovim naravnim i umietnim sredstvima za branjenje; b) u kakvom se redu dèrže luke; c) o sredstvima za obskèrbljivanje i popravljanje brodovah; d) o pristaništnim zavodima a u obće štatistične viesti u pomorskom i vojničkom obziru. Fregata na šaraf „Askold" (koja je bila nasiela kod Kodanja) pod kapetanom Unkovskim, od 46 top., ide put istočnih posiedovanjah Rusie i tamo će se stavit na razpolaganje podadmirala Putiatina. U namieri svedenja flotske službe na potrebno stanje ukinute su kumpanie odmiralskih lukah 1., 2., 3. i 4. ovdie, 8. i 9. u Kronštatu, 14. u Revalu, 17. u Sveaborgu, 21. u Astrakanu, 22., 28., 29. i 33. u Nikolajevu a momčad je razpuštena.

— Posliednje viesti iz Kavkaza o posliednjim operaciama lezgiske kolone pod generalom Vrevskim javljaju, da je on ove godine produžio drum u 100 vèrstih, da je razorio 21 aul, potukao 86 nepriateljah i oduzeo mu 5 zastavah. Rusi su izgubili do 120 momakah koje mèrtvih koje ranjenih.

Rusko veliko družtvo za paroplovstvo i tèrgovinu napreduje kako koi miesec sve većma. Po dosadašnjem dohodku bilo je čistog dobitka 5 i pol od stotine.

Generali u kavkaskoj vojsci, Koslovski, knez Orbelijani, baron Vrevski i Jevdokimov dobili su zlatne sablje za svoje junaštvo.

Njemačka.

Iz Berlina. Čini se, da će se kraljevo zdravlje stalno popraviti; on se svaki dan šeta po malo u polju.

— Zemaljska skupština u Pruskoj skupit će se tek početkom siečnja 1858.

Švajcarska.

Iz Berne 7. studenoga javljaju: Kod viežbanjah u pucanju švajcarske artierie odletilo je niekoliko tanetah na francusko područje. Francusko poslanstvo pritužilo se je toga radi. Savezno vieće odredilo je istragu i dotični oficir bio je kažnjen, premda se je izpričavao time, da nije poznavao granične linie.

Dania.

Tönning 1. studenoga. O položenju podmorskih bèrzojavah od Engleske put ovdiešnje obale doznaje „Flesb. Ztg.", da Helgoland imą biti glavna stacia. Od onud namieravaju ne samo povući žicah put zapadne obale već i put Hamburga i raznih drugih niemačkih dèržavah, u koju svèrhu već su povedena potrebna pogadjanja na dotičnom miestu.

Francezka.

Paris 9. studenoga. Engleska banka povisila je svoj diskont na 10 od sto.

Iz Carigrada javljaju, da je više poslanikah ponudilo svoje dobre usluge (bons offices) i da se uslied toga nedèrži za nemoguće pomirenje (Reconciliation) medju plemenitim g. Thounevelom i Rešidpašom.

Danas je bio ovdie u dobroubavieštenim kragovima razprostranjen glas da se je medju neslažućim se silama u obziru dunavskih pokrajinah postiglo sjedinjenje. Govorilo se takodjer o savezu, koi su Švedska i Dania naumne skoro sklopit za medjusobnu zaštitu.

Paris 10. studenoga. List „Patrie" koi je jučer u jednom od svoga vlastnika podpisanom članku kao sredstva proti sadašnjoj novčanoj krizi predložio nasilan bod banknotah i izdanje dionih ceduljah, izvoznu carinu za novce i napokon svedenje taksah i diskonta, dobio je zbog toga članka pèrvu opomenu. (Kao što je poznato „Patrie" je najslužbenii svih pariških listovah i njegovi su suradnici sami visoki činovnici.)

Ukupni ministri, ravnatelji banke i zavoda „Credit foncier" sazvani su posredstvom bèrzojava u Compiegne.

Više bankierskih kućah opomenuto je od službene strane, da obustave izvoz dragocienih metalah.

Ministar pravosudja Abbatuci ne umoru je. On je danas primio utiehe vierozakona.

—Posredstvom odluke od 17. listopada promienio je car smèrtnu kazan izrečenu po porotnom sudištu u Oranu proti Doineau-u u doživotni zatvor. Posredstvom druge od 1. t. m. datovane odluke protegnuto je pomilovanje i na Doineau-ove drugove i kazni izrečene proti istim (11 na broju) od dosmèrtne stranom 20- i stranom 5godišnje robie promienjene su porazmierno u 20-, 10- i 3godišnji zatvor.

—Dne 29. p. m. zaručena je ruska kneginja Trubecka i sin kneza Orlova. Premda ovom nema više nego 30 godinah, opet je već ukazao svojoj otačbini velike usluge kao vojnik i diplomat. U Krimu je zadobio jedanaest ranah. On je napisao i jedno strategičko dielo o ratu u Rusii godine 1812. Neviesta njegova kneginja Katarina Trubecka živi sa svojim roditeljima ima već niekoliko godinah na jednom dobru blizu Fontenebleau.

— Francuska vlada pogadja se s engleskom, da izmienjaju niekoje svoje zemlje u istočnoj Indii. Francuska da je svoju naselbinu Šandernagor za toliko isto zemlje kod Pondišera, gdie je glovna francuska kolonia u istočnoj Indii.

Iz Pariza javljaju, da će se zakonodavno tielo sazvat 30. studenoga, ali će sjednice početi tek u prosincu.

Ruski poslanik u Holandii, Lomonosov, umro je u San Donatu, kuda je otišao, da popravi svoje zdravlje.

Azia.

„Times" veli: „Kako naš dopisnik iz Šangae-a izviešćuje, uvezlo se je god 1856. iz svih zemaljah svieta roba u vriednosti od 3,000,000 l. kroz ovu carinaru a izvan toga prošlo je ovuda opiuma u vriednosti od 4,624,305 l. u unutarnost Kitaja. Ali upèrkos ovom velikom, stranom zakonitom, stranom nezakonitom uvozu bio je dalji unošaj od 4,287,990 l. u tvèrdom srebèrnom novcu potreban, da se izravnanje učini i neizmierna množina čaja i svile izplati, koju je Kitaj poslao u Europu, Ameriku i Australiu. Ove godine, čujemo, iznosit će gotova izplata u srebru, upèrkos opiumu, 900,000 l., i ako se nebi imao odračunat ovaj nezakoniti uvoz toga proizvoda, imali bi mi 14,000,000 l. gotova novca položit za kitajske proizvode, koji se ukèrcivaju samo iz Šangae-a. To neide, Engleska nemože svega čaja, što pije (ili bolje rekuć, što vuće za sebe i Europu) svejednako plaćat u srebru. Ako sadašnji trošak gotovine neprestane, morat će doći vrieme, gdie će se umalit poraba čaja, i vas sviet, izuzemši bogataše, morat će se zadovoljavat kafom i čokoladom. I izvoz svile patit će, i Kitajci će tada svoj sirovi material zadèržat za sebe i pravit si iz toga svetačnih haljinah." „Times" misli, da bi takve predstave najposlie ipak mogle imat kakav takav uspjeh u Pekinge; ako neće da se reče — quos ego!

Bèrzojavne i najnovie viesti

Paris, 11. studenoga. Današnji „Moniteur" donosi jedno carevo pismo na ministra financiah Magne-a; car kaže u njem medju ostalim da se žalostju vidi, da se bez stvarnoga uzroka obara javni kredit uslied umišljena straha. U prijašnjim godinama mogle su možebiti takove skèrbi utemeljene biti; no vaviek je proti tomu dovoljno bilo niekoliko naredabah bankovnih. I sada može banka svoj eskompt povisit, njene naredbe moraju biti dovoljne da dobije gotovinu, budući da se Francuska u najboljem stanju nahodi i banka ima više gotovine nego ili prošaste godine. Car umoljava ministra, da oprovèrgne absurdne vladi podmetnute projekte; francuski kredit jest najobsežnii (plus large) i najsolidnii u svoj Evropi; posliednje financialno izviešće to je dokazalo. Pismo zaglavljuje riečma: „Obodrite strašive i uvierite ih, da sam se odvažio, da neću upotrebit nikakovih sredstvah, kojima se utiče samo kod katastrofah."

„Pays-u" pišu iz Londona dne 6. studenoga u večer, da je vlada kitajska Englezima dne 12. rujna naviestila rat.

Paris 11. studenoga. Banka je danas povisila eskompt na osam, devet i deset od sto, kao što su porazmierno dotični papiri položeni bili na 20 ili 30 131 do 60 ili napokon 61 do 90 danah.

Bruselj 10. studenoga. „Moniteur belge" donosi kraljevske naredbe, kojima se ministarstvo razpušta a novo se sastavlje. Rogier dobit će unutarnje poslove, Tesch pravosudje, Frere Orban financie, Davriere, sada gubernator od zapadne Flandrie, izvanjske poslove, generalmajor Bestin listnicu rata.

Bruselj 10. studenoga u podne. Deputirska komora otvorena je. Rogier pročitao je jednu ordonanciu, kojom su obe komore odgodjene bile na neopredieljeno vrieme. Dumortier reklamirao je; predsiednik razpustio je siednicu. U senatu pročitao je Rogier istu ordonanciu. Stranom se je rogoborilo a stranom pleskalo.

Kazalištna viest.

Sutra u subotu dne 14. t. m. predstavljat će se u niemačkom jeziku na korist tehničkoga direktora našega kazališta gospodina Josipa Rödera šaljiva igra pod naslovom „Das erste Kind (pèrvo diete)" od Langera, sastavitelja „Bečkoga dobrovoljca" itd. s muzikom od g. Franje Suppé-a. Taj komad dopao se je veoma u Beču i u svim povecim provincialnim austr. uskim kazalištima, kod nas pako nije još nikada prije predstavljen bio, a kao što čujemo izvan svoje unutrašnje vriedno ti urešen je osobito liepom muzikom, jednim velikim quodlibetom i izvèrstnim kupletima, čega radi kao i zbog toga, što je g. Röder, na kojega korist se taj komad daje, sa svojom upravo izvèrstnom igrom već obćenito omilio našem obćinstvu a i jer njegovo neumorno nastojanje kao ravnatelj svako priznanje u istinu zaslužuje, nadat se je, da će naše obćinstvo, koje rado nagradjuje svaku zaslugu u tim većem broju doći u kazalište, što veoma ugodnu zabavu izgledati može, jer svi koji su prigodu imali drugdie gdie vidit taj komad, veoma ga hvale.

Srebro od 11. studenoga	$7^1/_8$ fr.
Carski dukati	$10^7/_8$ „

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 5240 (PZ. 29) (1—1)

Kundmachung.

Vom 10. November l. J. an wird die Mallepost nach Steinbrücken für die Dauer der ungünstigeren Jahresperiode statt um 9 Uhr schon um 8 Uhr Abends abgefertiget werden, was hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht wird.

Agram am 6. November 1857.

Klempay.

Br. 2557—1857 p. (Izv.—393) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot ureda zlatarskog stavlja se do obćeg znanja, da će se dne 18 studenoga 1857 u 11 satih prie podne na dobru Zlatar u ime zaostavšeg 160 fr. $35^3/_4$ kr. sr. porezà zaplienjeni, predmeti i to 30 vaganah nove pšenice, 4 dvogodišnji junci i dvie dvogodišnje telice putem dražbe i izpod procienbene vriednosti, prodavat.

C. k. kot. ured zlatarski

U Loboru dne 6. studenoga 1857.

Nr. 5379 (PZ—28) (3—2)

Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroat.-slav. Post-Direktion zu Agram ist eine Postamtsakzessisten-Stelle letzter Classe, mit dem Jahrgehalt von 300 fl. und der Verpflichtung zur Kautionsleistung im Betrage von 400 fl. zu besetzen.

Bewerber um diese Dienstes-Stelle haben ihre gehörig instruirten Gesuche, unter Nachweisung der Studien, Sprach- und sonstigen Kenntnisse, dann der geleisteten Dienste, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde bis 30. November 1857 bei der gefertigten Post-Direktion einzubringen, und darin anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten oder Diener der kroat.-slav. Post-Direktion verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 7. November 1857.

Klempay.

Nr. 3480 p. (Izv.—390) (3—2)

Edikt.

Von Seite des k. k. Bezirksamtes Moslavina wird hiemit zur Kenntniss gebracht, dass sich bei dem diesseitigen Insassen Tomo Kožar aus Ludina Haus-Nr. 25 seit 28. d. M. ein herrenloses Pferd in Aufbewahrung befindet, welches am 15. November d. J. beim Gemeindeamte Ludina 10 Uhr Vormittags im Falle sich der wahre Eigenthümer bis dorthin nicht anmelden sollte, öffentlich veräussert werden wird.

Dasselbe ist ein Rapp, 11 bis 12 Jahre alt, 12 Faust hoch ohne sonstige Kennzeichen.

K. k. Bezirksamt

Moslavina am 31. November 1857.

Der k. k. Bezirks-Vorstand

Tomašić.

Nr. 2311—1857 pol. (Izv.—394) (3—2)

Konkurs-Kundmachung.

Mit Bewilligung der hohen k. k. Landes-Commission für die Personalangelegenheiten der Bezirksämter wird aus Anlass der bevorstehenden Volkszählung bei dem gefertigten k. k. Bezirksamte ein Koncepts-Diurnist mit dem Taggelde von 1 fl. 40 kr., für die Monate November und Dezember 1857 aufgenommen.

Die hiezu befähigten, haben unter Nachweisung der zurückgelegten Studien, ihre gehörig dokumentirten Gesuche mit Befähigungs- und Moralitäts-Zeugnissen belegt bis 15. November l. J. hieher vorzulegen.

K. k. Bezirksamt

Verboveo am 6. November 1857

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 14. STUDENOGA 1857. Broj 261.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Na najvišu naredbu obući će se za pokojnu Nj. kraljevsku visost Mariu Amaliu, infanticu Španjolske, rodjenu princesu obih Sicilijah, danas 12. t. m. dvorska cèrnina i nosit ce se kroz 16 danah s promienom t. j. kroz pèrvih osam danah naime od 12. do uključno 19. studenoga velika, a kroz poslicdnjih 8 danah t. j. od 20. do uklopno 27. studenoga menja.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 14. studenoga. Jučer oko podne došle su opet dvie kumpanie ovdašnje posadne piešačke regimente nadvojvode Sigismunda, koje će, kako čujemo ovdie ostat da dopune ovdiešnju posadu.

Beč 11. studenoga. Kao svake godine na Martinje i lietos je uslied stare navade jedna deputacia požunske israelitske obćine Nj. veličanstvu caru u svečanoj audiencii predala dvie urešene guske na srebèrnoj zdieli a Nj. veličanstvo primilo je najmilostivie ovaj poklon.

— Nj. c. visost nadvojvoda Albreht, generalni gubernator u Ugarskoj preksinoć prispeo je ovamo posredstvom sieverne željeznice iz Budima a nadvojvoda Josip iz Ceske.

Pešta, 9. studenoga. Danas je ovdiešnja tèrgovačka akademia u svečano cviećem urešenoj dvorani zaveda otvorena bila govorom predsiedatelja utemeljnog odbora, g. F. Fuchsa, poslie čega je podpredsiednik miestodèršlva, baron Augusz, utemeljiteljima zavoda izrazio priznanje vlade i novom zavodu obećao svu moguću pomoć od strane vlade. Na koncu dèržao je privremeni direktor g. profesor W. Fritsch govor odgovarajući svečanosti i troputni uzklik „živio car“ našao je obćenit uzhićen odziv.

Budim 9. studenoga. Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda generalni gubernator odputovao je s jutrašnjim podvozom u Beč.

U Veroni premiano je dne 28. listopada u 70. godini svoga života nenamiešteni c. k. fml. Srecko grof Vojna, posliednji mužki ogranak jednoga staroga galičianskoga plemena. On je bio tajni savietnik i komornik, imatelj 4. hulanske regimente itd. itd.

Niemačka.

„Le Nord“ razvija u jednom duljem članku pod naslovom „Pitanje vojvodinah pred saveznom saboru u Frankfurtu“ sadašnji položaj ovoga posla. On se pri tom vraća do god. 1815., kad se je sadašnje područje Danie sastavilo, dobivši miesto Norvegie Lauenburg. Pojedini sastavni dielovi kraljevine bili su do god. 1847. samopravne dèržave. Od te godine počemši prouzročilo je uredjenje nasliednoga pitanja razpravah, kojima je, po mnienju „Le Nord-a“ gibanje porodivše se u isto doba u Niemačkoj dalo osobito promienjen značaj. Danska vlada nastojala je uprint se ukupnim dèržavnim ustavom, koi „Le Nord“ smatra kao potrebni izvor uvriede starih pravah i povlasticah Holštajna i Lauenburga.

U sadošnjem stadiumu, tako kaže „Le Nord“ niemački savezni sabor nadležna je oblast za izravnanje ove razmirice. Ona ima svoj temelj u dvostručnom položaju vojvodinah, u okolnosti, da je vojvoda holštajnski i lauenburški zajedno i član niemačkoga saveza, u osobitim obvezanostima, koje iz toga proističu i u obćenitim i medjunarodnim, na koje je Dania kod zaključka mira (8. svibnja 1852.) prema Niemačkoj pristala, medju kojima se nalazi i obvezanost, da Dania neće utielovit vojvodinu Šlesvig.

Saveznom saboru nije manjkalo sredstvah, da jezgru pitanjah shvati. Hoće li isti razdriešit čvor a ako ne, hoće li moći presieći ga neprouzročivši splietakah? To je ozbiljno, ali jošte vremenu neodgovarajuće pitanje. U tom času mora se pitanje prije svega razjasnit i nahode se svi razlozi za pomislit, da će se savezni savezni sabor, koi je u četvèrtak u tu svèrhu naimernovao jedan izbor, ovoj zadaći saviestno podvèrći.

Iz Altone 9. studenoga pišu „Nat. Ztgu“: Veliku buku i veliko dioništvo prouzrokeje sudbina najvišjega pravosudnoga činovnika u bližnjem tèrgovištu Wandsbeck, koga su, pošto je mnogo godinah kao činovnik i čoviek veoma štovan bio, iznenada od njegove službe suspendirali, i kao što se čuje i uapsili. Činilo bi se nevierojatno, da je ovaj čoviek, koi je imao znatnih dohodakah, počinio kao što se glasa, prevarah i nepravdah svake vèrste, da se nenavode kao razlog njegova padnaća fondovne špekulacie.

Rusia.

Petrograd 2. studenoga. Odkad se car vratio čini se da će se 18. prosinca kao na imendan pokojnoga cara Nikolo za cielo izdat ukaz o budućim razmierima dosadašnjih nevoljnikah. Sada se zna, da je čvèrsta i nepromienljiva volja samoga cara, da se odlučna naredba izda, s druge strane misle da znaju, da je izbor 18. prosinca nov i posliednji dokaz toga, što je već oddavna na tihom bilo rasprostranjeno, da je car Nikola još na umoru preporučio svome sinu, da izvede onu misao, koja je zanimala vas njegov život i koju je vaviek smatrao za navlastitu zadaću svoga života. Da nije medjutim nastao rat, po svoj prilici već bi bio učinjen taj veliki korak. (Neue Pr. Ztg.)

— Novi redarstveni ministar Šuvalov izdao je oštrih naredabah o tom, da se kuće dèrže čiste ili bolje rekuć pooštrio je već izdane u tom obziru naredbe. Nadat se je, da će na takov način napokon kolera, koja, istina, od niekoliko miesecih samo veoma malko žèrtvah još zahtieva, ali ipak neprestaje nikada sasvim, podpunoma biti nadvladana.

Petrograd 4. studenoga. Jedan carski ukaz od 10. pr. m. podieluje francuskim podložnicima nieko preimučtvo u Rusii nad članovima drugih inostranih dèržavah, koji se u Rusii nalaze. Polag priašnjih naredabah morali su inozemci, koji su se u Petrogradu ili Moskvi bavili, plaćat nieke danke na korist varoške kase.

Gornji ukaz oslobodjuje one Francuze, koji kao gosti u imenovanim glavnim gradovima borave, kao i francuske tèrgovce, koji netèrguju, no u tim gradovima imaju negibiva imetka, od porezah, kojim su bili prije podvèrgnuti. Pèrvi su morali plaćat vèrstu imovinarine po jedan postotak. Posliednji godišnji danak od 200 r. asignatah.

— Polag pregleda o dielatnosti cenzure u Rusii godine 1856. štampano je iste godine u Rusii u svemu 1405 izvornih dielah i 181 prevod. Uvezlo se 1.282.240 svezakah prema 1.191.745 svezakah u godini 1855. 6434 svezka kao strazabranjena, stranom samo iznimice dopušteno, stranom niti ugledana, na molbe knjigotèržacah opet su natrag poslana u inozemstvo. Nj. veličanstvo car podielio je tečajem te godine dopuštenje za izdavanje od 22 nova povremena časopisa.

Spanjolska.

Organ novoga kabineta „Diario Espanol“, doneo je jučer jedan članak, koi se u niekom smislu može smatrat kao program ministarah. „Diario“ navodi prošlost ministarah i obećaje, da će se vierno dèržati načelah ustava od god. 1845. Zakon štampe ima se uzdèržat u krieposti dok ga kortezi nezabace ili ga znatno nepromiene; no kabinet očituje unapried, da želi štampi široko podnožje i da će zato sva upotrebit, da se štampi pribavi bolje stanje; do onda mora se, veli, istina obdèržavat zakon štampe, no postupat će se što blažije kod upravljivanja istoga. I pitanje o preustroju parlamenta mora ostat odgodjeno; no očituje kabinet već sada, da neće u tom nasliedovat svoga predšastnika, budući da nije nauman, zakonodavne kortese oslabit do samo savietujućih komorah. U obziru osobah obećaje kabinet, da će ih što većma štedit, jer će od uprave udaljit samo one osobe, kojih uklonjenje neobhodno je potrebno za sreću zemlje.

Velika Britania i Irska.

London 5. studenoga. Varoška banka liverpolska stranom je jutros opet nastavila svoje poslove i izplaćuje ostave izpod 200 l. — Pisma iz Sheffielda javljaju, da je kuća Naylor, Wikers i ortakluk (Sheffield, Liverpool i New-York) svoje poslove obustavila. Kažu, da pasiva iznose 750.000—1.000.000 l. a aktiva do 200.0000 l.

U London je došlo poslanstvo iz sijamske carevine (u stražnjoj Indii). Ono je u Portsmutu dočekano s kraljevskom počasti.

Azia.

U listu „Moniteur de la Flotte“ čitamo: Nieki listovi govorili su već o obćenitom progonstvu kèršćanah u kraljevstvu Tonkin, sadašnjoj provincii od Kohinkine. Istina je žalibože, da su tamo cèrkve porušene, misionari pohvatani ili protierani a škole zatvorene. — Nieki španjolski biskup, apostolski vikar tonkinski, bačen je s lancem oko vrata u tamnicu u gradu Nam-Ting. Ovaj nesretni prelat, koi je već od više miesecih osudjen bio na smèrt, živio je dne 15. sèrpnja još u onej strašnoj tamnici posred onozemnih zločinacah. Admiral Rigalt de Genouilly poslao je doznavši za taj nesretni dogadjaj brod „Catinat“ s jednom plitkom parnom plavi u zaliev tonkinski, gdie nije već 150 god. bilo nikakova evropskoga broda. Na bojnom brodu bio je grof Klečkovski, tajnik franceskoga poslanstva i izvèrstan poznavalac jezikah, nadalje jedan mladi tumač i više tonkinskih Kitajacah. „Catinat“ imao se je usidrit u Boung-Gutoni od prilike 20 satih prema jugu od Nam-Tinga, od onud hoteo je grof Klečkovski zametnut pogadjanja u svèrhu oslobodjenja biskupa.

— Po viestima iz Honkonga od 11. rujna došao je tamo jedan ruski ratni parobrod s jednim ruskim admiralom (Putjatinom?) iz Amura, koi ima da svèršuje niekoje diplomatske poslove.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Iz Londona 9. studenoga javljaju bèrzojavnim putem: Parobrod „Asia“ prispievši iz Amerike u Liverpool, donosi boljih viestih iz New-Yorka. Financialna kriza u Illineoisu takodjer je popustila.

Tèrst, 11. studenoga. Grof od Flandrie došao je jučer ovamo, pohodio je Lloydov arsenal i francusko kazalište. S noćnim pohitnim podvozom odputovao je pravcem put Beča.

Mleci 10. studenoga. Princ Joinville prispeo je s porodicom ovamo.

London, 11. studenoga. Vojvodinja Nemours jučer je iznenada preminula. Jučer je bila velika naloga kod škotskih bankah, no iste su bèrzo izplaćivale, kroz što je naloga popustila.

Pariz 11. studenoga. „Buletin de Lois" obnaroduje da su Austria i Francuska medju sobom sklopile poštanski ugovor.

Kodanjski kabinet p sao je jednu notu na niemačke velike sile, kojom odgovara na njihova posliednja pisma.

Konferencie za uredjenje posla dunavskih kneževinah odgodjene su na neopredieljeno vrieme.

Uvieravaju, da je francuski poslanik u Berlinu, g. de Moustier, odredjen da stupi na miesto Markeza Turgota u Madritu, koi ima sa svoje strane ići u Beč kao veleposlanik.

London 12. studenoga. Varoška banka u Gasgovu (City of Glasgow Bank) prestala je 11. t. m. plaćati.

Firenca, 9. studenoga. Današnji „Monitore toscano" obnaroduje ugovor sklopljeni medju Belgiom i Toskanom u obziru medjusobnoga predavanja zločinacah.

— Od Brufferiovih spomenakah pod naslovom „I miei tempi" izići ce za koi dan pèrvi dio.

London 11. (službena prekomorna posta). Englezi su Delhi podpunoma posieli, englezki izgubitak iznosi 61 oficira i 1178 momakah. Nicholson bio je ranjen i preminuo je. Kralj delhijski sa suprugom predao se je i bio je poštedjen, oba njegova sina strieljali su. General Havelok izbavio je Luknov, general Neil poginuo je. Engleski izgubitak iznosi 450 momakah. U Nasiku bio je malen ustanak. Razbojničke čete u Pendžabu čine se, da su razpudjene.

Izvadak

iz siedničkoga napisnika c. k. osrednjega povierenstva za izsliedovanje i uzdèržavanje gradjevnih spomenikah od 30. lipnja 1857.

Pod predsiedanjem g. c. k. odsiecnoga načelnika u ministarstvu za tèrgovinu, obèrte i javne gradjevine, Dragutina Czoernigа barona od Czernhausena.

Konservator za Korušku, g. Bogumil bar. Ankershofen, donosi do znanja skupštine, da će se štala nalazeća se pri grobnoj kapeli porodice grofah Thunah u Strassburgu za kratko vrieme ukloniti i da su raku otvorili i da nisu po sreći još naišli na ikakov trag, iz kojeg bi se zaključit moglo, da je štalski gnoj prodro u grobnicu.

Budući da se u obziru troškovah za popravljanje kapele i grobnog spomenika, koji se namienjuju upravi kneževsko-biskupskih dobarah, ova ih pako misli nametnut župnoj obćini u Strassburgu, zatim cèrkovnom zavietniku i cèrkvi, vlada različnost mnienja, predložit će se ovaj spis s prijašnjim razpravama o uzdèržanju kneževsko-biskupskoga stolnoga dvorca u Strassburgu c. k. ministarstvu za bogoštovje i nastavu.

C. k. zemaljsko gradjevno ravnateljstvo u Solnogradu podnosi izviešće o popravama izvedenim u godinama 1855. i 1856. koje je odredjeno da se uzme u priobćivanje komisie.

Izviešće konservatora Mökeša u Grossprostdorfu o nalazcima učinjenim po njemu u Kleinšeku predaje se g. vladnom savietniku Arnethu, da izrazi o istom svoje mnienje.

Konservator za Štajersku, g. J. Scheiger javlja, da je forsthoferski rimski kamen postao vlastitost historičkoga družtva za Štajersku i da je smiešten u Johaneumu.

C. k. miestodèržstvo u Sibinju izviešćuje o stanju podèrtinah dvorca u Vayda-Hunyadu i daje na znanje, da je tamošnjoj gradjevnoj direkcii naloženo, da odmah pošlje onamo jednog gradjevnoga činovnika da načini gradjevne planove i sastavi preračun troškovah u svèrhu da se pokrije onaj dvorac i tako ovaj znamenit gradjevni spomenik sačuva od napredujućega propada. C. k. miestodèržstvo priobćuje nadalje, da se ujedno obraća na visoko ministarstvo unutarnjih poslovah za opunomoćenje, da se popravni troškovi medjutim i do odlučenja o daljem upotrebljenju zgrade uzmognu namirit iz dèržavne blagajnice.

Skupština zaključuje, da se obrati takodjer na visoko ministarstvo unutarnjih poslova s molbom, da se odobri predlog c. k. miestodèržstva u Sibinju.

Učrednik „priobćivanjah" g. Dragutin Weiss javlja, da je polag jednog prispievšega mu pisma od kapelana stolne cèrkve Franje Boka iz Praga dovèršen opis i naris blagajnice pražke stolne cèrkve i precastni g. kapelan stolne cèrkve s pohvalom napominje, da su ga izvèrstno primili i podupirali g. kardinal nadbiskup knez Schwarzenberg i ondješnji prečastni kapt·l. Skupština zaključuje Nj. eminencii g. kardinalu nadbiskupu, kao i prečastnom stolnom kaptolu uvažavajući posve osobeno promicanje toga znanstvenoga poduzeća izrazit svoju najponizniu i najtoplju zahvalu.

Konservator za Korušku, g. baron Ankershofen predlaže, da se od c. k. osrednjega povierenstva izdade formular pitanjah protežući se na ukupne gradjevne spomenike i da se uzhtie naložit zemaljskim g adjevnim direkciama, da se kod popravnih planovah, koji dodju do nj hova znanja, porazumiju i sa konservatorima.

Skupština zaključuje ovaj predlog povući u obzir.

C. k. ministarstvo za bogoštovje i nastavu umoljava predložući spise za očitovanje komisiu zbog niekih potrebnih popravah na Markovoj cerkvi u Mlecima i o naredbama učinjenim po mletačkom miestodèržstvu u obziru oštećenih mozaikah.

Ovaj spis predaje se g. profesoru v. d. Nüll, da poda svoje mnienje a uslied izviešća o tom podnešenoga u porazumljenju s g. izviestiteljem izrazuje se mnienje, da su postupak i dalji predlozi c. k. miestodèržtva u Mlecima pokazali kao sasvim odgovarajući svèrsi.

Konservator za okružje V. U. W. W., baron Saccken, upravlja pozornost na podèrtinu Staremberg kod Piestinga, koja je po svojoj starini i historičkoj važnosti isto tako znamenita kao i po veličini i još uzdèržanim gradjevnim formama izvèrstna, i podnosi opis ovoga spomenika.

Polag predloga komisie zaključuje skupština da se zbog uzdèržanja podèrtine s molbom obrati na vlastnika iste, Nj. c. visost prejasnoga gospodina nadvojvode Lavoslava.

C. k. vladni savietnik g. I. Arneth podnosi svoje mnienje

1) O rimskom kamenu nadjenom kod novoga Celja; 2) o više arkiologičkih nalazakah u Solnogradu i 3) o pokusu konservatora Mökeša za raztumačenje naupisah na rimskim kamenima.

Konservator budimskoga upravnoga područja g. kanonik dr. Haag predlaže više narisah cèrkavah i rimskih starinah, koje se s velikom zanimivostju primaju i stranom upotrebit ce se za priobćivanja komisie.

Redaktor „priobćivanjah", g. D. Weiss, predlaže tri književne i artistične radnje, kojih obnarodovanje dopustili su mu dotični sačinitelji i to:

1) Razpravu o župnoj cèrkvi u Lavoči sa 9 tablicah od W. Merklasa, gimnazialnoga profesora u Lavoči.

2) Razpravu o biskupskim štapovima od R. de Wolfskron u Lavovu.

3) Potanki snimak franciškanske cèrkve u Šopronu od F. Storna.

Budući da je svaka od tih trih radnjah od osobite arkiologične vriednosti i jer su iste podpunoma sposobne za obnarodovanje, zaključuje se na predlog redakcie, da se sastaviteljima priznanje i zahvala komisie izrazi.

Kazalištna viest.

Večeras predstavljat će se u ovdiešnjem kazalištu na korist izvèrstnoga niemačkoga igrača i tehničkoga ravnatelja istoga zavoda g. Josipa Rödera pèrvi put:

„Das erste Kind."

Šaljiva igra u 3 čina od Langera s muzikom od pl. g. Franje Suppé-a.

Srebro od 12. studenoga	$7\frac{1}{2}$ fr.
Carski dukati	11 „

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 4191 crm. (Izv.—388) (3—3)

Kundmachung.

In Folge hoher k. k. Banaltafel-Präsidial-Verordnung vom 23. Oktober 1857 Z. 2761 wird von Seite des k. k. Comitats Gerichtes Essek zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass am 30. November 1857 Vormittags 10 Uhr in dem diesgerichtlichen Amtslokale eine neuerliche öffentliche Minuendo-Lizitation wegen Uebernahme der hierstelligen Arrestanten-Verpflegung, und zwar auf die Zeit vom 1. Februar 1858 bis Ende Oktober 1860 abgehalten werden wird, wobei insbesondere bemerkt wird, dass ein anhaltendes Steigen oder Fallen der Marktpreise von Jahr zu Jahr die Ausmittlung eines verhältnissmässigen Nachlasses oder Zuschusses bedingt.

Die weiteren Lizitations-Bedingnisse können bei diesem k. k. Comitatsgerichte in den gewöhnlichen Amtsstunden auch vor der Lizitation eingesehen werden.

Ess k am 29. Oktober 1857.

Br. 2478 p. (Izv.—386) (3—3)

Oglas.

Iz uzroka, što je uredovno sedište c. k. kot. ureda Pisarovina iz Pokupskog na Pisarovinu premiešteno, a od ovud će ovaj c. k. kot. ured sa c. k. poštom Jaska u obćenje stupiti, s toga se sve slavne oblasti, uredi, kao i dotične stranke pozivlju, da od sada počemši sve dopise i odnosno podneske na ovaj c. k. kot. ured upravljene kroz poštu Jaska pošiljati neka izvole.

C. k kot. ured Pisarovina

Pokupsko dne 4. studenoga 1857.

Br. 2557—1857 p. (Izv.—393) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda zlatarskog stavlja se do obćeg znanja, da će se dne 18. studenoga 1857 u 11 satih prie podne na dobru Zlatar u ime zaostavšeg 100 fr. $35\frac{3}{4}$ kr. sr. poreza zaplenjeni, predmeti i to 30 vaganah nove pšenice, 4 dvogodišnji junci i dvie dvogodišnje telice putem dražbe i izpod procienbene vriednosti, prodavat.

C. k. kot. ured zlatarski

U Loboru dne 6. studenoga 1857.

Nr. 5379 (PZ—28) (3—3)

Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroat.-slav. Post-Direktion zu Agram ist eine Postamtsakzessisten-Stelle letzter Classe, mit dem Jahrgehalt von 300 fl und der Verpflichtung zur Kautionsleistung im Betrage von 400 fl zu besetzen.

Bewerber um diese Dienstes-Stelle haben ihre gehörig instruirten Gesuche, unter Nachweisung der Studien, Sprach und sonstigen Kenntnisse, dann der geleisteten Dienste, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde bis 30. November 1857 bei der gefertigten Post-Direktion einzubringen, und darin anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten oder Diener der kroat slav. Post-Direktion verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 7. November 1857.

Klempay.

Nr. 3480 p. (Izv.—390) (3—3)

Edikt.

Von Seite des k k. Bezirksamtes Moslavina wird hiemit zur Kenntniss gebracht, dass sich bei dem diesseitigen Insassen Tomo Kožar aus Ludina Haus-Nr. 25 seit 28. d. M. ein herrnloses Pferd in Aufbewahrung befi det, welches am 15. November d. J beim Gemeindeamte Ludina 10 Uhr Vormittags im Falle sich der wahre Eigenthümer bis dorthin nicht anmelden sollte, öffentlich veräussert werden wird.

Dasselbe ist ein Rapp, 11 bis 12 Jahre alt, 12 Faust hoch ohne sonstige Kennzeichen.

K k. Bezirksamt

Moslavina am 31. November 1857.

Der k. k. Bezirks-Vorstand

Tomašić.

OGLASNIK.

(Dp.—102) (2—1)

Oglas dražbe.

Dne 9. prosinca i sliedećih danah t. god. prije i poslie podne u običnom satu prodavat će se u pisarni podpisanog zavoda putem javne dražbe različne zlatne i srebèrne stvari, kamo se svi kupiti želeći ovim pozivlju.

Pèrva hèrvatska štedionica.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 16. STUDENOGA 1857. Broj 262.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. daljepako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Zagreb, 16. studenoga. Prekjučer poslie podne prispeo je sa svoga dobra ovamo naš svietli ban i miestodèržac grof Jellačić.

— Usljed dozvoljenja popečiteljstva tèrgovine otvoren je bèrzojavni ured u Sisku prošastu subotu to jest 14 o. m. za dèržavno i posebno priobćivanje.

— Kao što čujemo, poprimit će se gradjenje bèrzojavne linie iz Siska u Osiek već dojduću godinu i tako će biti skoro veći dio znamenitiih miestah Hèrvatske i Slavonie sa drugima gradovima ciele Europe u bèrzojavnom savezu.

— Od uzoritoga gospodina kardinala i nadbiskupa imenovani odbor, koi je imao razviditi i izpitati predloge i osnove, što su stigle iz kotarah nadbiskupije zagrebačke o pitanju: kako bi nedostatna zakladu nemoćnih duhovnikah umnožit valjalo? — svèršio je svoj posao i podnio o tom duhovnom stolu svoje izviešće. Predsiednik odbora, prečastni gosp. kanonik Ignac Kristianović, predao je zajedno s izviešćem od svoje strane i dèržavnu obveznicu vèrhu 100 for. sr. za istu zakladu. Većina kotarah izjavila se je za to, da se zaklada umnožava postupno ustanovljenim godišnjim prinescima, i to postotci od godišnjih dohodakah. Jedni su se izjavili za jedan, drugi za dva postotka od svakogodišnjega teciva nadbiskupijskih duhovnikah. Pèrvi su brojem mnogo pretežuli, zašto je i njihov predlog kanò znatne većine primit; al da kako pojedincima tako i cielim kotarima ostaje prosto i većim, nego će propisano biti, prinescima svoje dobrotvorstvo napram najbližjoj svojoj braći izkazivati, to se po sebi razumije. Iz ove postotnine, koju će duhovnici na ustanovljeno vrieme svake godine polagat, neće se namirivati tekući troškovi, već će se ona sveudilj pridavat glavnicama, da ove rastu. Za temelj ove postotnine uzet je kod duhovnikah, koji se duhovnim pastirstvom bave, popis od godine 1802., a kod drugih njihova godišnja plaća. Znamo, da će mnogi prigovorit onom popisu, da nije točan i nepokazuje sadenje stanje svećeničkih dohodakah, osobito onih, što se osnivaju na poljskom gospodarstvu i podatcima u prirodninama, da su se od onda ciene stvarih promienile, vriednost zemljištah poskočila, a tim i ukupni iznosak godišnjih dohodakah različit postao, pa će uz to oni duhovnici, koji stalnu godišnju plaću primaju, prema drugim gore proći itd. Al šta ćemo, kad neimamo za sad boljega mierila za to, valja nam se zadovoljit s ovim u koliko je manjkavo: bolje i niešta nego ništa! — Prečastni duhovni stol pozvat će duhovne kaptole, da se izjave, koliko će i oni na nemoćničku zakladu svake godine prinositi. Kada odgovori od njih stignu, i kada ostala ustanovljenja glede ove zaklade opredieljena budu, povratit ćemo se opet na nju. (K. L)

— „Zgod. Danica“ podaje viest o napredku kupljenih prije niekoliko godinah cèrnacah. Josip Kranjski uči za pèrvu latinsku školu, Stanislav Ljubljanski za 3., a Josip Slovenski za 2. razred početnih učionah.

— Sračunano je, da je Nj. veličanstvo car s članovi previšnje carske kuće za vrieme od 27 miesecih na blagotvorne i cèrkvene darove izdao jedan milion 175.580 for. sr. — Od ove ogromne svote dolazi 881.250 for. na našega premilostivoga vladara, a 16,846 for. na prejasnu caricu Jelisavu. Jedva imade koi vladarski dvor, koi bi u blagotvorne svèrhe toliko činio!

Talianska.

Turin 9. studenoga. U Genovi bojali su se da će se na dan svih dušah dogodit politička kakva demonštracia na onom grobju, na kojem leži zakopano više osobah ustrieljenih zbog veleizdaje; poimence imali su se vele, dèržat razdražujući govori na grobu matere Mazziniove. No policia učinila je potrebnih naredabah i tako bio je uzdèržan red.

Turska.

Kao što iz Tripolisa od 8. listopada javljaju poklonio je sultan milosèrdnim sestrama svet. Josipa veliku zgradu, da podignu bolnicu. Pred dva tri meseca izdan je bio i ferman, kojim se gradjenje jedne katoličke cèrkve u Bengasu dozvoljuje.

Kao što iz Kanee od 3. studenoga pišu otišla je dne 28. listopada engleska švadra od Sude u Maltu.

Protestacia Moldavacah s nabrajanjem svih kolikih nezakonitostih kod izbora obsiže više od 40 tabakah i zadaje naravno ministarstvu mnogo posla. Koliko se je moglo saznati, neimenuje

Siam.

Velika buna u istočnoj Indii, koja je dosad biesnila osobito u prednjoj Indii, čini se, da hoće da se protegne na stražnju Indiu. I u hinduskoj cesarevini Asam, ležećoj medju Kinom i Birmom buknula je buna. Ako je već ta okolnost kadra, da nas pogled upravi na ove okolice, daje tomu osobita povoda i izvanredno poslanstvo u Evropu prispievše iz kraljevine Siam. Siam zaslužuje osobitu našu pozornost. Pozvan je po svojoj plodnosti i dobrom položaju na tako izverstno miesto medju zemljama istočne Azie, da Gützlaff tvèrdi da bi pod dobrom vladom kadar bio nadkrilit istu Bengaliu; nadalje ima sada vladu, koja uvidja, da je potrebno, da svu moguću pomoć pruži civilizacii i da uvede i slobodu bogoštovja.

Siam obsiže sredinji dio stražnjega poluotoka i sastoji iz neizmierne doline siroka zalieva, od kojega je njegov glavni grad Bangkok udaljen samo niekoliko miljah. Graniči na zapadu s Birmom i s britanskim posiedstvima Martaban, Tovoy itd. na istoku s Anamom, na sieveru s kitajskom carevinom a na jugu s napomenutim zalievom. Nezna se pravo, kolika je ta zemlja i koliko stanovnikah ima. Poleg francuskih izvorah iznosit će joj poveršje do 12,330 kvadratnih miljah a imat će do 6 milijunah stanovnikah. Medju istima pako naleze se samo dva miliuna pravih Siamezah, koji su u svem svojem bitju više nalik na Kitajce nego li na Hinduse, s toga su po svoj prilici s istima i istoga podrekla. Više su niski nego li visoki, no ipak su dobro uzrašteni. Obraz im je širok, jegode visoke, čelo plosnato, oko maleno, munjevito i ležeće medju duboko razciepljenim vedjama, nos im je kratak i na hèrtu okrugal, usta široka, usnice debele i bliede, zubi od žvakanja betela cèrni, uši priekomierno dugačke, kosa cèrna, gusta i na kratko ostrižena, koža tamno-mèrka i cèrvenkasta. Njihov značaj nehvali se uobće. Istina, nisu osvetoljubivi i okrutni, kao Malaji, ali naprotiv himbeni, lažljivi, hvalisavi, strašivi i nepostojani. Svojim domaćim običajima i navadama podani su s najvećom privèrženostju, ali ne iz rodoljubja, već iz nagnuća k pokoju i tromosti.

Vlada je u rukama dvojice kraljevah, koji su obično braća ili veoma bližnji srodnici. Oba kralja nestoje u obziru na dostojanstvo i silu na jednakoj visini. Evropljani zovu višjega od njih „pervim“ kraljem. Drugi je obično zapoviednik vojske i najvišji savietnik pèrvoga kralja. Samo posliednji ima pravo odlučivat o životu i smerti podložnikah, zašto ga i zovu „gospodarom života.“ Toga Siameza nema, koi bi se usudio, da se neobori na zemlju, kad kralj uzanj prodje, jer je osviedočen, da bi mu pratioci kraljevi, ako bi bio tako preuzetan da kralju pogleda u lice, odmah izkopali oči. Podložnici moraju su dosele 6 miesecih za kralja raditi, koi si izvan toga svaki čas bez najmanje naknade uzeti može, što posieduju. Pod takvim okolnostima lahko se razumieti može, zašto nitko neradi više nego što mu je neobhodno potrebno. Poljodielstvo, umietnost i obèrtnost razvile bi se sasvim drugačie u toj zemlji, da bi vlada podložnicima dopuštala, da slobodno uživa plodove svoje radnje, a ne da ga po svojim činovnicima daje plienit na sve moguće načine.

No pod sadašnjim gospodarom, Somdet Pre Paramender Maha Mongkut, počela je vlada odstupat od dosadanje samosilne sisteme i pravit pokušajah civilizacie u evropskom smislu. Sadašnji kralj siamski veoma je podučen. Umije razne jezike osobito sanskrit, Pali i engleski jezik; njemu nisu nepoznate ni evropske znanosti i uči njihove napredke iz engleskih i amerikanskih dielah, koja si čini dolazit. Kad je prispeo na prestol, bila mu je pèrva misao upravljena na razvitak tèrgovine i prometa njegove zemlje. On učini za olakšat obćenje pojedinih pokrajinah s glavnim gradom gradit velikih cestah a za zaštitu tèrgovine podignut više tvèrdjicah; on je preduzeo teški posao, da nedostatno stanje svoga pomorstva poboljša obogativši ga s više parobrodah; on je utemeljio u Bangkoku jednu tiskarnicu, iz koje su već različita diela došla u Evropu; on je učinio obnarodovat zbirku siamskih zakonah i raznih drugih potrebnih dielah. Misle, da će mu za rukom poći dići obèrtnost zemlje. Povećana radinost iste pokazuje već sada, da se vladar nije uzalud trudio.

Proizvodi zemlje u Siamu mnogobrojni su izvan reda i obećaju zemlji neizcèrpljiv izvor bogatstva. Kod sretnoga dotičnoga položaja Siama i čestih poplavah, kojim Meinam i njegovi pobočni potoci plode zemlju, razvija se vegetacia toga diela stražnje Indie neopisivo veličiepno. Siam je isto tako nadaren i mineralnim blagom. Običnih metalah ima u izobilju a dragoga kamenja često na poveršju zemlje u tolikoj množini, da si čoviek za malo satih nabavit može cielu zbirku istoga. Dosad su urodjenici ovo bogatstvo svoje zemlje malo upotrebljavali, poglavito jer neumiju riezat i gladit drago kamenje. Oni to prodavaju za veoma malu cienu u sirovom stanju kitajskim tèrgovcima, koji to kamenje umiju obradjivat i svake godine promeću ga u velikom broju po raznim gradovima nebeskoga carstva. Od robe, koja se može vući iz Siama, imenujemo samo kositer, željezo, olovo i zlatni prašak; rubine, granate, topase i safire; fino dèrvo razne vèrste i tvari za bojadisanje; šećer, kavu i oluplјeni pirinč; pèrper, duhan, sol, pamuk i ulje najraznie vèrste, slonove kosti, koru od želve, rogove od rinocera i bivolah; suhu ribu a osobito soljene sardine. Umietnički proizvodi obèrtnoga rukotvorstva veoma su neznatni prema bogatstvu naravnih proizvodah već zato, što u Siamu rade samo žene, muževi pako sprovode svoje vrieme dangubeći, prijući i spavajući. Uvozna tèrgovina u Siam ima se dakle nadat velikom dobitku, tim većma, jer Siamezi rado izmienjuju proizvode svoje zemlje za proizvode evropskih zemaljah, i budući da se je nadat, da Kitajci, Arabi i Malaji neće više dugo ostat, kao što su bili toliko stotinah godinah, jedini uvoznici.

manje od 23 izabranika, koji nemaju baš nijedne sposóbnosti, koje su potrebne za izbor.

Azia.

Iz pisma jednoga gradjanskoga činovnika uprave, koi je generalu Havelocku pridružen bio, doznajemo, da je neprestana pucnjava iz topovah i pušakah od strane buntovnikah veoma priečila prelaz vojske generalove prieko Gangesa i da su Englezi brodovni most tek velikom mukom mogli sagradit. Ali jedva što stupi pèrvi engleski soldat na onostranu obalu, prestala je vatra iz topovah a malo zatim i puškaranje. Nepriatelj povuko se je bèrzo natrag, premda je na broju dosta jak bio, da bi bio mogo suprotivit se prelazu . . . Dolaz vojske prispievajuće iz Engleske pozdravlja jedan indjenir s ushitom. „Samo većim vojničkim masama može se nadvladat buna" piše isti; „jer strašiva glota Sipojah otiče kao voda, kad im se naše malene čete približavaju, da se na drugom miestu opet steče i počini nova razorivanja. Kad budu samo dva engleska zbora, svaki od 5000 momakah, u stališu manevrirat, neće im od svih cèrnacah, što su na bojnom polju, tada nitko usudit se na put stati. Dèržat i morat će se dèržat samèrtni sud vèrhu djavolah, to osieća svaki britanski soldat, koi stupa na indijsku zemlju. Okrutnosti, koje su bile izvedene, osobito one, koje se tiču ženah u istinu su užasne. „Ja sam pohodio, pripovieda pisatelj pisma, pozorište užasnih prizorah u Kawnporu. Ništa se nemože prispodobit užasu, koi sam počutio kad mi je jedan preživivši pripoviedao o strašnom ogrešju, kako se dogodi, da su nesrtne žèrtve kèrvoločnoga Nene Sahiba bile poklane na čunčima i u tamnicama; žene u kèrvi plivajuće bile su oskvèrnjivane, da zatim polumèrtve budu bačene u bunar, u koi je 17 drugih ženah samovoljno noćju za istima skočilo, da se uklone mučeničkoj smèrti i oskvèrni. S užasom gledao sam taj bunar, koi su zajezili i nad kim namieravaju sagradit cèrkvu, da bude znak sramote kèrvoločnim stanovnicima ove zemlje. „Pisatelj potvèrdjuje, da je 17godišnju kćer generala Wheelera jedan soldat na silu odveo iz Kawnpora i odvuko u obližnje selo, gdie je ona sa njegovom svojtom sastojećom iz njegove matere i dvie sestre u jednoj kolibi spavala. Noćju osvoji Engleskinja mač vojnikov i odsieče mu glavu, ubi dvie od ženah, rani treću i uteče. Susiedi probudiše se, podjoše za njom u potieru i ona skoči u malen nieki potok, da odpliva na onostranu obalu. No i tamo pokazaše se progonitelji i tako se udavi . . . Imamo više drugih pisamah od gospojah, koje imaju zahvalit svoje izbavljenje požertvovanju urodjenikah skopčanom s pogibelju života. Jedna žena sa četvero svoje diece stanovala je više nedieljah u jednom selu, u kojem su svi stanovnici znali da je tamo i kuda su neprestano prolazile maroderske čete. Nesamo da nisu hotieli da uzmu novacah za njeno izbavljenje, već su ju ljudi sposobni za oružje kada posta pomešto sigurnia okolica, propratili i odveli na kolima do dosta udaljene štacie."

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz 12. studenoga. „Moniteur" donosi carski dekret, kojim se zakonodavno tielo saziva na 1. studenoga t. g. Abbatucci umro je.

— Oslobodjenje Luknova potvèrdjuje se. Kao što se čuje tvèrdjava je već malone sasvim podkopana bila i za koi dan bili bi laguni već u stanju, da budu dignuti u zrak.

— Javljaju iz Rima od 4. t. m. U preračunu cèrkvene dèržave za god. 1858. izračunani su redoviti razhodi na 14 224.077 škudah a izvanredni na 330 492, u svemu za 202 425 manje nego li u godini 1857. Redoviti dohodci izračunani su na 14,288.104 škudah a izvanredni na 371,894; nadilaze dakle razhode za 101 429 škudah i u svemu pokazuje se prema god. 1857. da je prištedjeno 552.731 škudah.

— Posredstvom Lloydova parobroda „Vulkan" prispievšega u Tèrst dne 12. t. m. došle su viesti iz Carigrada od 7. studenoga, koje glase kako sliedi: Kao što se čuje poslana je pod 28. listopada nova depeša na podpisatelje pariškoga ugovora, u kojoj porta brani svoja prava kao suzerena moć i cielokupnost carevine u obsiru dunavskih kneževinah. Omerpaša otići će prekšutra u Bagdat. Brigadski general Agispaša dobio je misiu u Bosnu. Ismailpaša, mušir od Rumelie, odputovao je u Solun. General Kirikov i sučleni ruske komisie za uredjenje granicah u Azii vratit će se skoro u Petrograd. Pukovnik Tavis iz sjedinjenih dèržavah otišo je s niekom misiom u Teheran. U Loristanu povriedio je tursku granicu persijski pukovnik Abbaskan. Funta sterlingah ovdie je poskočila na 155 grošah.

Atina, 7. studenoga. Dopušteno je izvozit žita. Na gèrčkim vodama pojavljuju se mnogobrojna brodokèršja.

Milan 11. studenoga. Ovdie se sada malo radi sa svilom.

Firenca 10. studenoga. „Monitore Toscano" obnarodnje da je medju Belgiom i Toskanom sklopljen ugovor o predavanju zločinacah. Parobrod „Elba" s guminom za podmorski bèrzojav od Malte u Kèrf, krenuo se kao što ovamo javljaju, dne 21. listopada iz Engleske.

London, 10. studenoga. Na jučerašnjem lord-majorskom banketu očitovao je lord Palmerston, da je, premda je mnogo vojske u Indiu poslato, broj soldatah u Engleskoj opet tolik, kolik je bio pred buknućem nemirah u Indii. Nijedan inostrani narod neće pomislit, da može sada prema Engleskoj zbog njezine vojničke slabine postupat preuzetno. Medju lordom Caningom i Sir Colin-Campbellom vlada, vele, sloga. Potrebno je da budu Sipoji strogo kažnjeni, viskont Caning ima pouzdanje vlade.

Berna, 9. studenoga. U Kantonu Neuenburgu jučer je vladina stranka nadvladala kraljevce i nezavišnjake. Opozicionalna odluka velikoga vieća o representativnoj bazi zabačena je bila sa 6113 proti 5847 glasovah.

(Allg. Ztg.)

— Viest, da je varoški sud u Beogradu o urotnicima već izreko presudu, potvèrdjuje se. Ova sudbena oblast osudila je osam osobah na smèrt a dvie na dosmèrtni zatvor. (Leipz. Ztg.)

Pariz 13. studenoga. Polag današnjega „Moniteura" pokopat će se Abatucci na dèržavne troškove. Najnovii bankovni izkaz: Umalili su se fond za 36, listnice za 20, biljeti za 24 $^3/_4$ kontokorent blaga za 25, a osobiti konti za 17$^1/_2$ miliuna franakah.

London 12. u večer. Vlada je opunovlastila bankovne direktore da se poveća izdanje banknotah. Diskont nema se umalit, da nebude povećanje banknotah preveliko.

Uporava time postignutoga dobitnoga viška ma se zatim uredit. Ministarstvo očekuje da će modra i umjeren banka biti kod umnožavanja banknotah.

Javljaju iz Turina od 10. t. m. Nekadašnji ministar grof Solara della Margarita obnarodnje u „Armonii" rieč upravljenu na konservativne izbornike i veli medju ostalim: Vaskolik narod želi mira i pokoja i ni iz daleka neležeći za talijanskim ratom mèrzi na svaki čin, na svaku namieru, koja onomo smiera. U svim školama glavnih miestah Savojske poúignute su stolice talijanskoga jezika. Kažu da je napuljska vlada na to pristala, da se odpuste dva engleska ohcira, koji su uhvaćeni bili na parobrodu „Cagliari."

Javljaju iz **Rima** od 8. t. m.: General d' Orgoni, glavni zapoviednik birmanske vojske došao je ovamo pogadjat se u obziru katoličkih misiah u onom carstvu.

Doknada k najnoviој prekozemnoj pošti (s Lloydovim parobrodom „Kalkuta" prispievšim u Tèrst). Bombaj 17. listopada. Bivši kralj delhijski i njegova supruga predali su se pod tim ugovorom, da im se život poštedi; izvan dva njihova sina bio je ustrieljen i jedan unuk istih. Dne 23 rujna krenuše se dvie gibive kolone da progone nepriatelja put Aligura i Agre; jedna potukla je buntovnike thantiske dne 27. rujna kod Bolnedšubura, druga odèržala je kod Multre dne 28. pobiedu. Poglavica audski Van Sig ranjen i uhvaćen je. Outram je lahko ranjen. Ustanak Beelah u predsiednistvu bombajskom nadvladan je. U Bombaju sa jedan domaći oficir i jedan Šoik pogubljeni. — U Kalkutu došao je jedan parobrod sa Sir Robertom Hamiltonom, generalom Withanom, pukovnikom Depaisom i drugim oficirima zajedno s Artileriom. Luknov bio je po Englezima oslobodjen dne 25. *rujna.*

Singapore, 1. listopada. Francuski ratni brod „Audacieuse" došao je s baronom Grossom i sa francuskim poslanikom dne 28. pr. m.

Hongkong, 25. rujna. Lord Elgin prispeo je dne 20. Glasa se da pekingski dvor nije primio jednoga ruskoga poslanika.

Bruselj, 13. studenoga. „Moniteur" donosi jednu kraljevsku od svih ministrah podpisanu naredbu, kojom se representantska komora raspušta a na 15. prosinca se sazivaju izborni zborovi.

London, 13. studenoga. Službeno javljaju iz Kalkute od 8. listopada: Outram nalazi se u Luknovu i očekuje podkriepljenjah, da se uzmogne slobodno gibat. Scindiu dèrži gvalionska vojska u saptu.

Srebro od 12. studenoga . . . . 7$^1/_2$ fr.
Carski dukati . . . . 11 „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

(Izv.—396) (3—1)

Natiečaj.

Za novopodignutu učionu u Zdenci, područnici župe orahovičke, okružja osiečkog, kotara našičkog traži se sposoban učitelj i skupa organista sa izkazima na biljegovanom papiru, i to tako odobren, da, ako organista nebi bio, nemože i učitelj postati. Natiečaj za ovo učiteljsko miesto traje do 20. prosinca t. g. kod niže imenovatog kotarskog školah nadziratelja. Za plaću imat će on liep i bezplatan stan, štale, šupu (ili kolnicu), vèrt, a na miesto podruma, rov za zeljenje i pitje spremati, zatim 100 fr. sr. u gotovom novcu, 50 mierovah pšenice, 30 centih siena, 64 bezplatna poslenika, 10 hv. dèrvah za sebe, a 6 hv. za grijanje škole.

U Feričanci dne 8. studenoga 1857.

Matia Filić,
župnik feričanački i nadziratelj učionah kotara našičkoga.

Br. 915—1857 gr. (Izv.—397) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured Vèrbovec kao sud daje ovim na znanje, da je usliéd prošnje Pavla Jambraća, imbre Šimunca i Gjure Zadria prim. 24. listopada 1857 br. 515 javna dražbena prodaja kuće i selišta Lovre i Ivana Badalicah u Gaju pod pop. br. 11 ležećeg i sudbeno na 250 fr. prociepjenih radi duga 82 fr. 41 kr. dozvoljena, u koju svèrhu stavljaju se ročišta i to pèrve dražbe za dan 22. prosinca t. g. a druge za dan 23. siečnja 1858 uviek od 9—1 satih prie podne u pisarni ovog suda s tim dodatkom, da će se prodat imajuće nepokretnosti kod pèrve dražbe samo iznad, a kod druge i izpod ciene najviše ponudjajućemu, dosudit.

Na koju dražbu se svi kupiti želeći ovim pozivaju.

Uvieti dražbeni i prociembena izprava može se uviek kod suda ovog uvidjiti.

Zajedno se svi oni, koji sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na to dobro, pozivaju, da pravo to do proštaje sudu tim sigurnie izkažu, jer će u protivnom slučaju imat prip sat sami seti, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izkljućeni.

U Verbovcu dne 24 listopada 1857.

Nr. 2311—1857 pol. (Izv.—394) (3—3)

Konkurs-Kundmachung.

Mit Bewilligung der hohen k. k. Landes-Commission für die Personalangelegenheiten der Bezirksämter wird aus Anlass der bevorstehenden Volkszählung bei dem gefertigten k. k. Bezirksamte ein Konzepts-Diurnist mit dem Taggelde von 1 fl. 40 kr., für die Monate November und December 1857 aufgenommen.

Die hiezu befähigten, haben unter Nachweisung der zurückgelegten Studien, ihre gehörig dokumentirten Gesuche mit Befähigungs- und Moralitätszeugnissen belegt bis 15. November l. J. hieher vorzulegen.

K. k. Bezirksamt
Verbovec am 6. November 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 17. STUDENOGA 1857. Broj 263.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Na najvišju naredbu nosit će se za preminuvšu Nj. k. visost Viktoriu, Augustu, Antoinettu, vojvodinju de Nemours, rodjenu princesu od Sachsen Coburg Gotha, dvorska cèrnina od danas, dne 13. studenoga počemši kroz 12 danah i to ujedno s dvorskom cèrninom obstoječom za preminuvšu Nj. kr. visost infanticu Mariu Amaliu.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je diplomom vlastoručno podpisanim c. k. miestodèržtvenoga savietnika u Zagrebu Antuna Rubida uzemši obzir na njegovo sasluždo dielovanje i njegovo lojalno vladanje najmilostivie povisit u stališ plemstva austrianske cesarevine s predikatom od „Zagorje."

C. k. štajer. ilir. primorska financialna zemaljska direkcia naimenovala je privremenoga financialnoga perovodju hèrvatsko-slavonskoga financialnoga područja Davida Kollera financialnim perovodjom za službu kod c. k. štaj. ilir. primorskih financialnih oblastih.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Na poziv Nj. uzoritosti gosp. kardinala i nadbiskupa doprinieli su za ilirski zavod sv. Jeronima u Rimu prečastna gospoda članovi pèrvostolnoga zagrebačkoga kaptola: presvietli gosp. biskup i veleprečastnik Ivan kralj obveznicu narodnoga sajma vèrhu 100 for.; štioc Josip Horvath 10 for.; pojac Antun Vakanović 50 for.; čuvar Mato Vuković 25 for. u srebèrnih dvadeseticah; začezanski predstavnik Izidor Hochreiter 20 for.; Josip Shoth 5 for.; Adam Mravinec 50 for.; Martin Pavčec 10 for.; Matija Bel(e)berg 5 for.; Franjo Šuflaj 15 for. u obveznicama narodnoga sajma; Ivan Draganec 23 for.; Josip Clemens 500 for. u rasteretnim obveznicama; Stiepan Ledinsky 40 for.; Petar Šattvar 50 for.; Pavao Šiprak 5 for.; Franjo Milinković 5 for.; Ignac Kristianović 10 for; Franjo Kallabar 25 for.; Franjo Miličinović obveznicu narodnoga sajma vèrhu 100 for.; Luka Petrović 50 for.; Martin Pécsy 25 for.; Janko Pavlešić i Matija Thonhauser po 20 for; Nikola Vučinovec i Franjo Mučnjak po 20 for. u zadužnicama narodnoga sajma. Ukupno doprineo je prečestni zagrebački kaptol 1203 for. i to 755 for. u dèržavnim obveznicama, 423 for. u bankama i 25 for. u kovanom novcu. — Istom prigodom sakupljeno je medju članovima istoga kaptola za družtvo sv. Bonifacija 70 for.; za požarom oštećenoga župnika krajiskoveškoga I. Pierka 202 for. (Mart. Pavčec gruntovnicu vèrhu 100 for.); za pogorielce Toranovčane 16 for. 30 kr.; za Bistričane 12 for. 30 kr. sr.

(K. L.)

Glasnik Dalmatinski donosi sliedeći članak: U Zadru 11. studenoga. Ova naša obćina žarko želeći budi kakvim javnim izkazom počastiti sretni moćju nas povratak Njegove uzvišenosti toliko obljubljenog našeg gospodina namiestnika barona Lazara od Mamula; te i premda se je Njegova uzvišenost sbiljski izjavila da neželi nikakvoga javnoga očitovanja, budući da podpuno već poznaje sèrce ovog dobrog naroda kojim žarom spram cara i spram njega kucaju: sa svim tim po obćoj želji bude odlučeno da ovdiešnji odlični diletanti dadu jedan izvanredni pievnonastrojni koncert u čast povratka Njegove uzvišenosti sa svoje tako trudne službene posiete po svim miestima ove pokrajine, i da se sav prihod obrati na korist, Njim zavedene plemenite zaklade za dalmatinske nemoćne vojnike. — Večer 7. t. m. bude naznačena za izvedenje rečene zabave, ali nenadna nemoć jednog izmedju diletantah učini da se to odgodi u večer 10. t. m. u 7 satih i po. — I zaista su jučer još od samoga jutra svuda bili prilieplјeni pozivi na ovu zabavu. U večer pak na jedanput, (niko za ništo neznajući) ukaza se do sto i četerdeset najliepše obučenih ovdiešnjih varošanah i erbanasah svaki s velikim duplirom u ruci, te svi poredjani na niekoliko koračajah jedan od drugoga s obe strane puta, koi vodi od velikih vratah namiestničkog dvora, prieko gospodskog tèrga, pa sve do vratah samoga kazališta. Čim urečeni sat prispie svi dupliri budu užeženi, a tako isto i svi prozori obćinske palače s velikim voštenim sviećama rasvietljeni. U to se Njegova uzvišenost u kragu visokorodnog g. barona Karla Rosnera, c. k. dvorskoga saviotnika, gospode predstavnikah obćine i svojih pobočnikah, (svi u sjajnoj odori obučeni) uputi u kazalište posred ovakove sjajne rasviete, te kad se pomoli na tèrgu iza ćoška obćinske knjižnice, na slariću obćinske palače izpaljen bude jedan vatrotvor, koi predstavljaše slovo W, a sva množina tog časa zaori: „živio", koje se je od samog sèrca otiskivalo i sve do kazališta sprovodilo je Njegovu uzvišenost, dočim mu je glavna straža oružjem i bubnjem veliki vojnički pozdrav činila, kad je mimo nju prolazio. — Kazalište pak gorilo je u samim plamenima ukusno rasredjenih sviećah; i bilo je načičkano sa najsjajnie i najbogatie obučenim ovdiešnjim gospojama i gospodom, kako parter (pod) tako i sve kljetice. — Plemenita gospoja Adele Stermić, i gospodična Ana Markešani bile su dvie pievačice; a plemeniti gospodin Simeon Stermić, Dr. Mihail Milković, poznati g. Ivan Pini i mladi gosp. Rikardo Fabrović, glavni pievači, osim mnogobrojnoga lika ili hora. Oni su skupa što uz glasbu odpievali, što u koncertima izveli do 14 najizbraniih komadah, upravo s najotličniom vieštinom, i sa sadovoljstvom slušateljstva, koje skoro nije prestajalo od pleska s rukama. Zabava je trajale malo ne do 11 satih. — Ovdie treba da napomenemo i g. Nikolu Stermića vriednog violinistu, koi se je osobito odlikovao svojim vieštim udaranjem u violin. — Po svèršetku istim načinom odpraćena je bila Njegova uzvišenost do same rezidencie, kao što je i prije u kazalište sprovedena bila. Pri povratku rasvietljavalo je opet niekoliko bengaličkih ognjevah onu čast perivoja, koja k tèrgu S. Simeona na očigled stoji, i tim se ovaj liepi izkaz zaključio. — Ovdie pak nemožemo da nenapomenemo, da pri svem tom što je ulazak u kazalište samo 30 krajcarah stajao, opet se je skupila svota do 350 forintih i to sve na korist pomenute zaklade. — Utisak ove krasne večeri ostat će ovim gradjanima živo udubljen u njedrima, koja taka plemenita osiećanja gojiti znadu prema ovoj uzvišenoj osobi, koja ih očinskim žarom ljubi i vatreno nastoji, da svu ovu pokrajinu na vèrh prave sreće i blagostanja njezina izvede; a blagoslov onih stradalacah, koji će uzivati od rečenog prinoske, dopirati će pred sami prestol Višnjega, i glasno vapiti od njegovih rukuh obilatu nebesku milost Njegovoj uzvišenosti; milost i onima, koji su takodjer prama njih milostivi bili.

Beč 14. studenoga. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 19. listopada t. g. najmilostivie dozvolit, da se oni soldati, kojima je polag stariih, prije oživotvorenja novoga vojničkoga zakonika obstojavših zakonah zbog zločinstva desertacie produžena bila kapitulacia na polovicu, ako su prebacili godinu danah prieko svoga pèrvobitnoga zakonitoga vremena službe, imaju uvèrstit u reservu, a ako su već vrieme službe od jedanaest godinah obavili, sasvim odpustiti; zatim da se oni, kojima je zbog opetovane desertacie ili zbog poslie njihova asentiranja učinjenoga ili pokušanoga zločinstva samooštećenja sasvim oduzeta bila kapitulacia, ako su četiri godine prieko zakonitoga vremena službe služili, imaju takodjer uvèrstit u rezervu, a ako su vrieme službe od četèrnaest godinah obavili, sasvim iz vojničkoga saveza odpustit.

— Nj. c. k. apost. velič. naredilo je da se u Inšpruku podigne fakultet bogoslovja a katedra da se preda jezuitima.

— Novice učiniše poziv, da se slovenskom piesniku Vodniku podigne spomenik. Dne 3. veljače 1858 navèršit će se 100 godinah, odkako se isti rodio g. 1758 u obližnjem selu Šiški u kući, koja je poznata pod imenom „kameni stol" gdi se sada Ljubljanci na veselje sastaju. Nieki predlažu da se napravi popèrsnik od kararskog mramora, koje će se teško učinit, budući nema dobre slike njegove, a družtvo za historiu predlaže, da se zavede jedan album, koi će zasluge piesnikove za slovenski jezik slavit.

— „Zgodnaja Danica" javlja, da je nedavna kroz Ljubljanu prešao poznati rukotvorac Koch, koi je prije niekoliko miesecih iz Hartuma došao bio u Evropu po razne rukotvorce, da se tamo započete gradjevine nastaviti mogu. Dobavio je samo dva zidara. Dne 10. pr. m. ukèrcali su se u Tèrstu u parobrod zajedno s 5 dubovnikah iz Verone, koji idu takodjer u Afriku, da pod gosp. provikarom Knoblecherom na Bieloj rieci naviešćaju vieru Isusovu. — Isti list polag viestih, što su nedavna u Briksen iz srednje Afrike stigle, piše, da su tamo svi vierovieestnici zdravi, samo da g. provikar misli do skora doći u Evropu, i okriepit si zdravlje, da se onda s novim silama na svoj teški posao vrati.

— Carsko ruski poslanik knez Demidov otišao je sinoć na svoje miesto u Fiorencu.

— Ubojica Andrie Markovića uhvaćen je u Oršavi. Zove se Milković iliti Petar Kiš. Imao je od svog svaka pašoš na ime Josipa Ratkovića. On bude taki uhvaćen. Kod njega se našlo 1700 fr. Ubojice su 7. t. m. iz Oršave u Gjur odvedeni, da se sudu predadu.

— Kao što doznaje „Ostd. Post" podpisan je prošaste subote ugovor, sačinjen od podunavske komisie u obziru slobode Dunava. Uslied toga ugovora stupa u život jemstvo austrianske uprave za akcie parobrodnog dunavskog družtva koje je dosad bilo povlašteno.

— Za g. 1858 spremaju se u Austrii 1200 milionah smotakah svake vèrste za potrošak. U samom Beču troši se 55 milionah smotakah svake godine.

— U Temešvaru razišlo se družtvo akcionarah za bèrzu vozitbu izmed Pešte i Temešvara. Novci će se vraćati 3. siečnja 1858 u glavnoj skupštini.

— Carina na Luisinom drumu spuštena je hrani od 12 kr. na 9 kr. od cente, a za gradju spuštena je još prie od 6 kr. na 4¾ od kubik. stope.

— U Amsterdamu razboliela se već 40.000 ljudih od hladne groznice.

— Ako je vierovati jednoj bèrzojavnoj viesti iz Berlina, ponudila se Engleska, Francuska i

Rusia, da razpru medju Niemačkom i Daniom zbog Šlezvig-Holštajna poravnaju, te bi tako načinili evropsko pitanje od tog za čisto niemačko smatranog pitanja.

Verona 12. studenoga. Tèrgovina sa svilom postala je ponješto živahnia zbog boljih viestih iz Francuske i Amerike.

Sèrbia.

Pišu Svietovidu: U Beogradu na Mitrov dan 1857. Presuda ovovaroškog suda — kao pèrvostupanjskog — već je izrečena nad krivcima i urotnicima. Po istoj presudi svi u zlom i nesrećnom dielu učestvovavši, s izuzetkom dva neznatna lica, po zakonskom propisu još 1843. god. opredieljenom, osudjeni su na smèrt. — Sad se izrečena presuda nalazi kod prizovnog suda kao drugo-stupanjskog, i još jedan i to najviši stupanj t. j. kasacionalni sud preći im, pa da se sve okonča od strane zemaljskih sudovah, koji će naravno strogo zakona pridèržavajući se a ujedno i veliko prestupljenje na strogim mierilima pravde važuć nikako drugčie nego po duhu već izrečene presude, istu potvèrditi; i tako najposlie ostvarit će se ona istina i dubokoumna poslovica: „koi kome kopa jamu, sam u nju pada."

Hoće li Nj. svietlost naš knez i gospodar, svoje i svoga ljubljenoga naroda nepriatelje kakvim nibud načinom u nečem ili baš u svemu pomilovati ili smèrtnu presudu odobriti, svi osobitim nestèrpljenjem očekujemo, da čujemo, i ovih danah znat će se za cielo.

— P. L. doznaje iz Beograda od svog bečkog dopisnika, da je u Beč prispiela jedna spomenica o posliednjim dogadjajima, koja je vele po zapoviesti kneza Aleksandra i na ostale velike sile poslana. Ujedno javljaju iz Carigrada, da je porta savèršeno odobrila sve uredbe, koje je vladajući knez naredio. Ovdie dèrže da će po svoj prilici sva stvar doći pred komisiu velikih silah, barem javljaju za cielo, da su se u tom smislu Rusia i Francuska izjasnile. Knez Miloš Obrenović, kog su u tu urotu pomiešali, ima, vele, takodjer namieru, u Pariz ići.

Talianska.

Turin 11. studenoga. Zastupnik dèržavnog odvietnika u Genovi ostaje pri tom, da se Miss Whise proglasi za osobu, koja nije pri sebi. Konte della Minerva, poslanstveni tajnik u Carigradu, naimenovat će se, vele, za poslonošu u Rimu. Kao što se čuje uskratila je ovdiešnja vlada Campanelli, koi je bio osudjen zbog ogluhe, pašoš u Piemont.

Niemačka.

Bèrzojavnim putem prijavljena nota lista „Preuss. Correspondenz" glasi podpunoma kako sliedi: „Domaće i inostrane novine neprestaju raznovèrstno tvèrdit, da je kraljevska (pruska) vlada u pitanjima protežućim se na ustroj dunavskih kneževinah svoje mnienje i dèržanje promienila. To je bez svakoga razloga i najbolje opovèrgava se učinjenicom, da je ona s početka sve do današnjega dana u svim svojim očitovanjima ostala vierna onom načelu, koje je u okružnici od 28. svibnja izreženo. To sastoji u tom, da će se Pruska, pošto je pariški kongres a ponajprije ugovor mira od 30. ožujka 1856 riešenje pitanjah protežućih se na organizaciu dunavskih kneževinah odgodio i stopram onda, kad bude predloženo podpunie razjasnjujuće gradivo, priuzdèržao drugoj pariškoj konkonferencii, svakoga predsudjivajućega očitovanja o pojedinim pitanjima, tičućim se budućnosti onih zemaljah uzdèržavat i da će stopram u konferencii izrazit svoje mnienje imajuće se izmierit polag evropskih i miestnih interesah, na koje se pri tom ima uzeti obzir. Ovoga načela, koje se nema nikakvim prije vremena učinjenim obvezanostima stegnut, dèrži se čvèrsto kraljevska vlada i dèržat će se i unapred."

Rusia.

S poljske granice 1. studenoga. (Wand.) Poljaci očekuju koi dan, nieki pak 18. t. m., da izidje carski ukaz, koi će ukinuti obrok u Rusii i robiju u Poljskoj. Takodjer očekuje se dozvoljenje, da se do unutarnjosti mogu razgranit slobodni zidari. Dobitak zlata u sibirskim rudnicama za 10 godinah je znamenito skočio. G. 1829. iznosio je dobitak 1 pud i 10 funtih, a godine 1856 1136 pudih i 24 funte. Nalaze se sad 303 rudnice zlata u Sibiru, koje vladi hasne daju 21—35 postotka.

— U Sevastopolju pošlo je amerikanskim gnurcima i indjenirima za rukom, izvući s dubljine morske jedan ratni brod, još jednu splav i veoma mnogo gradiva.

Turska.

Rešidpaša namiestio je u savietu popečiteljah Šerita Muširа Abdulu pašu, potomka prorokova, koi se osobitim darom duha odlikuje. Namiestio je još nieke osobe u vèrhovni sud i saviet tanzimatski. Dozvoljeno je Ferhadpaši (Šteinu) da se može iz zatočja u maloj Azii vratit u Carigrad.

Velika Britania i Irska.

London 11. studenoga. Mi smo danas viestih iz New-Yorka do 30. listopada dobili. Iste glase u obziru na financialni položaj povoljnie negoli dosad. Kredit je bio laglji. Ciena robe i papirah skočila je i zaliha gotovine banakah umnožila se. Ciene brašna, žita i šećera kazale su veću čvèrstoću. Ovdie raste strah vladajući u tèrgovačkom svietu. Jedan od naših najznatnii mieničarah falirao je i opet su u Glasgowu dvie banke obustavile svoja plaćanja. Kod banakah i štedionicah jučer su mnogi tražili da im se novci povrate, što se je točno učinilo. — Grof Persigny odputovat će danas u Hastings.

London 14. studenoga. „Northstar" prispeo je s viestima iz New-Yorka od 31. listopada. Duh se je poboljšao. Željezničke akcie dižu se. Mienički kursovi na London 106. Samo u Novom Orleansu vlada nepovoljan duh.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

London, 14. studenoga. Tjedni izkaz engleske banke: Umalilo se okolovanje banakah za 83,390 funt. ster. a zaliha gotovine za 1,327,272 funt. st.

U Mexiku sastavljen je nov kabinet i potučeni su buntovnici.

Milan, 14. studenoga. Nj. c. k. visost prejasni g. vojvoda generalni gubernator i Nj. c. visosti prejasna nadvojvodinja gospoja supruga i Nj. c. visost prejasna gospoja nadvojvodinja Sofia udostojili su prekjučer Nj. preuzvišenost g. fm. grofa Radetzkoga pohodit u Vili Resli.

Parma, 13. studenoga. Odlukom vladalice podioljena je ovlada za utemeljenje jednoga društva za razsvietljenje plinom pod imenom: „Compagnie italienne d' éclairage". Engleski poslanik markez Normanby prispeo je iz Milana dne 9. t. m. ovamo i bio je primljen od vladalice.

Turin 14. studenoga. „Gazzetta piemontese" obnarodnje tarifu sardinsko-algirskoga bèrzojava. Jednostavna depeša iz Specie u Bonu stoji 7½ a od Bone u Algir 4 ½ lire.

Firenca 13. studenoga. „Moniteur toscano" sadèržaje ugovor zkloplјeni medju papinskom i toskanskom vladom zbog sjedinjenja medjusobnih bèrzojavnih liniah.

Napulj 8. studenoga. Kraljica španjolska podielila je trojici kraljevskih princevah veliki kèrst reda Karla III.

Književni oglas.

U knjižarama gg. Franje Župana, Leop. Hartmana i Alojsa Prettnera u Zagrebu može se dobiti; „Smèrt Smail-Age Čengića." Piesma Ivana Mažuranića. Izdao je na korist pensionog fonda za udovice i sirotčad pravoslavnog sveštenstva u Dalmacii Dr. Imbro Ignjatijević Tkalac. U Zagrebu 1857. Mehko vezana 20 krajc. sr.

Srebro od 15. studenoga . . . . 7½ fr.
Carski dukati . . . . 11 ¼ „

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 4829 (DS—124) (3—1)

Edikt.

Vom k. k. Landesgerichte Agram als Abhandlungsinstanz wird hiemit bekannt gegeben, dass am 30. November d. J. Vormittags von 9 Uhr an mehrere zur Verlassenschaft des Josef und Barbara Leder gehörige Prätiosen im Amtslokale dieses k. k. Gerichtshofes gegen gleichbare Bezahlung an die Meistbietenden hintangegeben werden.

Agram am 11. November 1857.

Klobučarić. Jović.

(Izv.—395) (3—1)

Poziv.

Dolje naznačeni vojnoj dužnosti podvèrženi momci prigodom ovogodišnjeg novačenja odsutni bivši, ovime se opetovano pozivaju, da se najdalje do 15. prosinca t. g. kod ovog ureda prijave, inače će se proti njima po smislu §. 35 istog propisa postupati.

Iz I. razreda.

Franjo Bratuša iz Dubrave,
Juraj Totak iz Biškupca,
Dragutin Gradišćak iz Vinicetèrga,
Ivan Gradiščaj iz Varaždinbrega,
Franjo Herjavec iz Vinicetèrga,
Jakov Herega iz Brezja,
Josip Kanižki iz Žabnika,
Ivan Kanižkj Jurinec iz Lužana.
Pavao Kećkan iz Zbelave,
Gjuro Križnjak iz Petrianca,
Pavao Negovec iz Škriljevca,
Imbro Pikać iz Žabnika.

Iz II. razreda.

Josip Habek iz Varaždinbrega,
Gregor Herc iz Stažnjevca,
Petar Heršenjak iz Žabnika,
Imbro Jeršić iz Tèrnovca.

Iz III. razreda.

Josip Kološi iz Dubrave,
Gjuro Foljanec iz Vinicetèrga,
Andro Sluinski iz Osečka.

Iz V. razreda.

Imbro Korotaj iz Marčana,
Marko Lacković iz Margečan,
Joso Peserl iz Bartolovca,
Stefan Bregović iz Marčana.

Iz VI. razreda.

Štefan Ivančić iz Selcih,
Mio Kapitarić iz Vinicetèrga,
Pavo Keleman iz Gačice,
Blaž Križnjak iz Novevesi.

Iz VII. razreda.

Tomo Korotaj iz Lovrečanbriega,
Fridrich Majer iz Dubrave.

U Varaždinu dne 9. studenoga 1857.

C. k. kot. predstojnik
Milanković.

3519—1857 (Dp.—103) (3—1)

Natiečaj.

Od strane c. k. kot. ureda preložkoga razpisuje se natiečaj do 1. prosinca t. g. za popunjenje triuh obćinskih primaljah i to u Hodožanu, svetoj Marii i Koturibi, s čime je godišnja plata od 80 fr. k. n. skopčana.

Tražiteljice, koje jednu od ovih službah žele dobit, imaju u svojoj molbenici kod gore imenovanoga kotarskog ureda valjanim izpravama dokazat, da imaju k tomu potrebnu sposobnost, dobu, tielesni sastav i bezporočno ćudoredno ponašanje.

C. k. kot. ured u Prelogu dne 4. studenoga 1857.

C. k. kot. načelnik
de Károlyi s. r.

(Izv.—396) (3—2)

Natiečaj.

Za novopodignutu učionu u Zdenci, področnici župe orahovičke, okružja osiečkog, kotara našičkog traži se sposoban učitelj i skupa organista sa izkazima na biljegovanom papiru, i to sada odbreu, da, ako organista nebi bio, nemože ni učitelj postati. Natiečaj za ovo učiteljsko miesto traje do 20. prosinca t. g. kod nižeimenovatog kotarskog školah nadziratelja. Za plaću imat će on liep i bezplatan stan, štale, župu (ili kolnicu), vèrt, a na miesto podruma, rov za zeljenje i pitje spremati, zatim 100 fr. sr. u gotovom novcu, 50 mierovah pšenice, 30 centih siena, 64 bezplatna poslenika, 10 hv. dèrvah za sebe, a 6 hv. za grijanje škole.

U Feričanci dne 8. studenoga 1857.

Matia Filić,
župnik feričanački i nadziratelj učionah kotara našičkoga.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 18. STUDENOGA 1857. Broj 264.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošilj ti, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. daljo pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Dne 14. studenoga 1857 izdan je a 16. studenoga razposlan komad XV. razdiela II. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Okružna naredba c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 31. listopada 1857, kojom se razpisuje prirez za pokrivanje zemaljskih i zemljištno-rasteretnih potrebah u upravnoj godini 1858.

Obtečnica c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 8. listopada 1857, kojom se obnarodjuje privremeni cienovnik o vojničkoj stanarini i pokućtvini.

Naredba c. k. hèrvatsko-slavonskoga zemaljskoga ravnateljstva financiah od 28. listopada 1857, valjana za c. k. Krajinu vojničku, glede pobiranja i sračunavanja kaznih porednih i kamatah zadocnih, kad se prekorače rokovi za doprinašanje sredstvah potrebitih za odmierivanje neposrednih pristojbah, ili kad se zanemare zakoniti roci plaćni.

Okružna naredba c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 6. studenoga 1857, na sve oblasti županijske, na oblasti redarstvene, na poglavarstvo zem. glavnoga gradá Zagreba, na sve urede kotarske i na poglavarstva, kojim je poviereno politička uprava, glede budućeg izvèršivanja gospoštinskoga prava kèrčmarskoga po povladjenih kèrčmarih.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zlatni Prag 12. studenoga. U Haricu nastá razpra medju tamošnjim rabinom i jednim članom tamošnje židovske obćine zbog toga, što rabin nije hoteo, da njegova već odrasloga sina uzme u savez obćine, dok nebude isti obriezan. S toga porodi se medju ovima formalna pravda, koja je sada kod najviše inštancie onamo riešena, da se rečeni odrasli diečak ili mora dati obriezat ili u kèršćanskom zakonu poučit, pa zatim odmah pokèrstit.

Tèrst, 12. studenoga. Gopčević je zatvoren i nije jošte platio onu kobnu mienicu, zbog koje je uspšen. Njegova supruga bila je glavom u Beču, da stvar izravna no vratila se nepostignuvši žudjenoga uspieha. U ostalom mora se napomenut, da nije nemogućnost plaćanja bio razlog, zašto nije Gopčević platio onu mienicu; on je čoviek žestoke naravi i našo se je uvriedjen narodnim izbora, kojem je poviereno nadzor zapletenoga mu posla dèržeći oprez za osobnu uvriedu i stavio je dakle proti nastavljanju svoga vlastitoga posla pasivan odpor. Narodnoj banki pako kao što je poznato mnogo stoji do Gopčevićeva posla zbog učinjenoga od njene strane velikoga predujma i zato je upotrebila posliednje sredstvo, da pokori svoga dužnika. Dokle će isti ostat u zatvoru, da dosliedan ostane, teško je kazat kod osobita značaja ove tèrgovačke znamenitosti i mogo bi čoviek pomislit, da će prije svoje vierovnike dotierat do toga da sustanu, nego li popustit njihovim zahtievima, koje bi mogao izpunit jednim potezom pera.

Čitamo u „Svetovidu“:

U Beču 12. studenoga. Sinoć je iz Beograda prispeo g. Laz. Vlahović, sekretar cèrnogorski, vraćajući se u Cèrnogoru. Čujemo, da je na osobitu poruku beogradskoga paše i njemu učinio svoje podvorenje. Paša je razpitivao za Cèrnogoru i borbu s Turcima Koriećima. Takodjer se čuje, da će Ćamil Efendia, novonaimenovani komisar za Albaniu, nješto posla imati i sa Cèrnomgorom i njenim odnošajem prema porti. Hvale toga Efendiu da je izobražen muž, s kim će se moći pametna pogodba učiniti. Vidit ćemo.

— Bibliotekar muzeja kraljestva českoga, V. Hanka, naimenovan je za dielajućega člana muzeuma starožitnostih i arhiologične komisie u Vilni.

— Bibliotekar P., J. Šafarik, čitao je u siednici českoga učenoga družtva 26. listopada i 9. studenoga nieke odlomke iz svoga najnovioga spisanja o povodu i otačbini glagoljitike. — Spis taj izići će bèrzo posredstvom štampe na svietlo.

— Zbog nezdravoga zraka ukinuta je austrijska misia u Abisinii. Ona je stojala na godinu 50.000 for.

— Po novom austrijsko-francuskom poštanskom ugovoru plaćat će se odsad za pismo 14 kr. sr. (miesto 24 sua francuskog i 29 kr. sr. austrianskoga novca), neplaćena pisma podleže poštarini od 18 kr. ili 80 centimah. Ova uredba stupa od 1. siečnja 1858. u život.

— Kreditni zavod za tèrgovinu i zanate predat će u provinciama svoj posao čestitim tèrgovačkim kućama miesto skupocienim podružnim zavodima.

Sèrbia.

Učredništvo beogradskih sèrbskih novinah priobćuje od svoje strane sliedeći oglas, koi nam za dokaz služi, da se kod Sèrbaljah novinarstvo slabo podpire:

Da nebismo morali prestati s izdavanjem novinah, prinudjeni smo bili uzajmiti izviestnu sumu novacah za podmirenje najprečih potrebah, od kojih nam je obstanak zavisio; no za taj zajam morali smo predati svu našu veresiju iz okružjah, da se preko dotičnih vlastih naplati. Zato neka iz unutrašnjosti nitko, koi nam god i najmanje što plaćati ima, sad nešilje novce nama neposredno, već neka ih položi dotičnom slavnom načelništvu, od koga će zato u svoje vrieme i pozvan biti. Nadamo se, da nam ovaj korak neće nitko za zlo primiti, — i šta više — dèržimo, da ćemo od svakoga, koi novinama našim dobra želi, dobiti dostojnu priznatnost, jer samo tako smo mogli i današnji list izdati i dalje izdavanje nastaviti.

Cèrnagora

Sa Cetinja. Danas 6. studenoga baš u podne, stade na jedanput, jeka polja od pušakah. Veselje ovo učiniše Vasojevići, koji su njih 60 došli i danak donieli. Medju njima vratili su se i poslanici ili posredstvenici mira, za koje sam Vam prije javio, t. j. senatori: vojvode Ivo Rakov, Gjuro Kusovac i Jole Piletić. Oko 1 sat po podne došo je knez Danilo i na pitanje jesuli donieli caru danak i jesu li zadovoljni: zaoriše se strane od vike: Da živi knez Danilo. Da živi spasitelj slob de Vasojevićko! U isto vrieme zahvalili su mu na požèrtvovanju za njih i njihovu nezavisnost i unutarnju samostalnost. Ovako danak će se preko konzula francuskoga paši skadarskom predati.

Sada je dakle sa svim pogranične naše zemlje mirno jerbo su se i Kuči s Grahovljani pomirili. Poginulo je i s jodne i s druge strane dosta. Kako ova tako i svaka zadjedica, nemože se mnogo produživati, u koliko se kasa kneza Danila, i dokle može doprieti krug njegove vlasti. (Svetovid.)

„Oest. Ztg.“ od 5. studenoga javlja kako su Grahovljani upadali u pašaluk trebinjski, medju kojima je bilo i Cèrnogoracah, pa oplienili tamošnje žitelje. Na to se paša trebinjski tužio cèrnogorskom praviteljstvu i zahtievao naknada za učinjenu štetu. Skadarski paša javio je konzulima francuskom i engleskom, da mora prekinuti primirje, zaključeno s Vasojevićima, ako mu neplate porezu, koju već od tri godine nisu platili, i od koje su nieku čast položili knezu Danilu. Nezadovoljstvo je u zemlji svaki dan sve veće. Čujo se da je Mašan Savov, stric knežev, podkupio bio niekoga Ivu Mijatova Ljubotinjanina da ubije kneza, koje je isti Ivo sam odkrio knezu. I zaista Mašan Savov je po riešenju senata pogubljen. Kažu da je podobnim uzrokom pogubljen i bivši senator Iva Spasdir.

„Oest. Cor.“ javlja da su dva vasojevićka plemena pogazila primirje sa Turcima zakljućeno, pa upala u Podgoricu i tamo pljačkala i palila. Na taj glas knez je Danilo odmah odpravio tamo komisiu da izvidi šta je i kako je i da na odgovor povuče poglavice rečenih plemenah za tu njihovu nasilnost.

Turska.

„Journal de Const.“ tuži se na umnožavanje hajdukah u Hercegovini, za koje veli da stvar tieraju do krajnosti. Nema dana da se nedogodi po koja pohara ili ubojstvo. Što se više većma trude da ih pokore, tim snaga i jerost njihova biva sve veća. Kad čoviek uzme da se tih hajdukah u samoj mostarskoj tamnici nalazi preko 80, pomislio bi da će bèrzo biti kraj njihovom zločinstvu; ali nije tako. Hajdukovanje ovo nečino samo pojedini ljudi, u njema su pomiešana čitava sela hercegovačka, koja odmetnuvši se carske vlasti svojevoljno se podčiniše Cèrnogorcima. Njihov je zadatak pljačkati i harati pogranične oblasti i uznemirivati narod, koi je vieran sultanu. Nieki dan bilo je dosta kèrvi medju Grahovljanima i Korićanima. Pèrvi napadoše na ove druge, opljačkaju cielo selo, poubijaju više ljudih i otieraju svu stoku. Od tih Grahovljanah sastavile su se čitave čete, koje po Hercegovini čine pokore. Čoviek već nezna, kojim bi putem išao da nenaidje na njih. A i medju samim Turcima ima ih, koji im idu na ruku, i tako povoda dajú da se po zemlji zla čine. Vlast upotrebljava sva sredstva, da ovome zlu doskoči, ali ipak nemože da postigne svoju svèrhu.

Franceska.

Pariz, 11. studenoga. Viesti iz Carigrada javljaju, da pokušano pomirenje Thouneveta s Rešidpašom nije pošlo za rukom. Što više javljaju, da je francuski poslanik imao veoma živahan razgovor s plemenitim g. Prokešem, usled kojega gledaju se oba diplomata još gore nego li prije. — Gospodin Bourqueney bit će, vele, imenovan senatorom a zamienit će ga poslanik u Madritu. Na njegovo miesto otišo bi Demonstier u Madrit. Francuski poslanik u Berlinu neće da ostane na svojem dosadanjem mieslu. I to se opet glasa, da će Rajneval dobit zamienika, prije jošte nego li otidje u Petrograd.

„Moniteur de l' Arme“ javlja, da će se od vojske, koja pada na 1856. godinu, samo 42.000 mom. sazvati pod oružje, a sva sila od te godine iznosi 80.000 m. Francuska dakle smanjuje svoju vojsku u 38.000 mom. ili za deveti dio. Kad se razmotri, kakvu silu ima centralna Francuska, to je smanjivanje ovo saasvim neznatno. Što se tiče smanjivanja vojske u Rusii, primiećuje ovom prilikom bečka „Pressa“, to ukaz o tome još nije izišao, pa tako još ništa službenoga neima o toj stvari.

Rusia.

Na zapovied carevu izišle su iz arhiva topografičnog zavedenja u Petrogradu posebne istorično-statističke karte. Takva jedna karta od Krima izišla je na 59 tabakah, Poljske na 57, Besarabie na 29, Podolije i Volhinije na 28 tabakah itd. Osim toga izišla je jedna karta od Indie izradjena po najnoviem ispitu.

Za veliku pravoslavnu cèrkvu u Parizu u ulici „de la Croix", upisala je carska porodica 500.000 franakah. Da bi se pokrili troškovi zidanja, koji će iznositi niekoliko miliunah, kupe se milostinje po svom carstvu.

U Poljskoj je zemlji pameti dostojno pojavljenje vremena, da su od suše ove jeseni presahnuli mnogi ribnjaci i potoci, a u niekim predielima nastala je takva oskudica vode, da se nemože ni marva da poji. Mickievićeva diela podvèrgnut će se cenzuri no ne odveć strogoj.

„Köln. Ztg." veli sliedeće u obziru oslobodjenja ruskih mužikah, o kojim se sada u Rusii ozbiljno radi: „Mi mislimo, da valja dobro promisliti o važnim reformama, koje se misle učiniti za narod od 60 miliunah dušah. Ali je sada već pó vieka, odkako se ta stvar izvidja i od kako je postala sve pročom. Aleksander I. takodjer je želio započeti svoju vladu tim velikim poslom, ali mu je nieki velikaš ruski, koga je u Moskvi prije nego što će se krunisati pozvao bio da pobudi plemstvo, da zaključe na dan, kad im se car kruniše, osloboditi svoje mužike, odgovorio: „Care, oslobodi nas same!" Sve miere, kojih se car Nikola lačao, da bi povratio težacima bolje stanje, bile su svim nedovoljne izvan jedinih krunskih zemaljah. Mužištvo jeste i ostajeza Rusiu najveća opasnost. Po dva težačka ustanka, koja se jedno za drugo svake godine dogadjaju u svakoj gubernii, bolji su znak za stanje ruskih težakah, nego što ga predstavlja g. Haksthausen Ustanak krotkih Indianacah, za koje se je mislilo, da nisu kadri svi zajedno odupirati se, daje baš sad strašnu za to nauku. A ima manje nego sto godinah, kako se po ruskim pustarama širi nezaustavna vatra, od koje se je stresala još Katarina II. Za cielo se ima dovoljno uzrokah više neoklievati s mierom, koja se najposlie opet mora preduzeti, a to je: ukinuti mužištvo. Netreba, velimo, s tim oklievati, jer ima se bojati nezgodah, kojih će poslie toga za cielo biti, pošto za sada još mogu vlada i plemići to narediti od svoje volje, a docnie mogu težaci sami doći na tu misao, da se oslobode.

— Po naredbi ruske vlade spustili su se engleski gnjurci u more, da razgledaju potopljeni ratni brod „Lefort", u kom su našli 1100 mèrtvacah, koji su se dèržali za razne stvari u ladji ili jedan za drugoga. Bili su već u polak izgnjili. Strašno je bilo prolaziti kroz te mèrtvačke sobe ladjene, tim strašnie, što je gnjuračko staklo povećavalo sve predmete i što su svi mèrtvaci imali otvorene oči. Jedan se gnjurac tako poplašio, da je poslie jedva za niekoliko danah u stanju bio, pripoviedati šta je vidio protiveći se po drugi put dole silaziti, te se je prieko Kodanja natrag vratio u svoj zavičaj.

Velika Britania i Irska.

London 11. studenoga. Od siečnja počemši dobivat ćemo svakih osam danah, miesto kao dosad svakih četèrnaest danah, jednu poštu iz Indie. To jest brodovi ići će tako iz Bombaja kao i iz Kalkute neposredno u Suez, i vlada je s poluotočkom i istočnom kumpaniom sklopila potrebnih ugovorah, u svèrhu, da se u sredozemnom moru u pripravnosti dèrže potrebne ladje za povećanu poštansku službu.

Prinosci za indijsko podpornu zakladu iznose već 225,000 l. st. i još mnogo fali, dok budu zaključeni. Izmedju krunisanih glavah poslali su prinosakah car Francuzah, sultan, kralj sardinski i kralj gèrčki; sada je i maharadjah Duteep Singh doznačio 250 f. st. i sa svih stranah i kutovah zemlje, gdio prebivaju Englezi, dolaze prinesci no i članovi drugih hnarodah udioništvuju u velikom broju i u dugačkim popisima nalazimo imenah iz svih stranah Europe. Svaki i najmanji dar prima se sa zahvalom i ako je žalibože često povoda bilo tužit će na to, da se engleski narod od svih drugih oddružuje, sada mu se mora pravica podielit, da u podpunoj mieri uvažava udioništvo inozemstva. Times, Daily News, Chronicle itd. sadèržavaju članakah, u kojima se u najtopljim riečma izražuje zahvala za simpatie kontinenta.

Amerika.

New-York 27. listopada. (Wand.) Čeonik grada izdao je jednu proklamaciu, u kojoj veli:

Mi imamo do 100,000 žiteljah u varoši, koji posredno ili neposredno od rada živiti moraju. Ako ustraje sadašnja oskudica zasluge, to će mnogi morati milostinju iskati, ali se bojim, da će mnogi voleti otimati negoli ponizno prositi. Kao što se čuje, gubernator od Georgie neće prije proti onim bankama, što su obustavile plaćanja, ništa preduzimat, dok se nesastane zakonodavno tielo. Jedne novine u New-Yorku kažu, da nije istina, kao što se glase, da se je popravilo novčano i tèrgovačko stanje. Nije veli ni korak učinjen, da se stalno uredi tèrgovački sviet. Druge novine u New-Yorku od 25. listopada vele: Izvješća o stanju naših banakah glase bolje. Mislimo, da će glavne banke preduzeti posebna plaćanja svoja prije nego što isteče rok obustavljenja od 20 danah. Baltik je doneo veliku svotu novacah; idućim parobrodom očekujemo takodje znamenitu novčanu svotu.

Azia.

Dva Amerikanca posietili su nedavno kedre na Libanu. Ima ih 400. Kod najstariih dèrvah započinju grane u visini od 10—15 stopah od zemlje; kod ostalih sa 25 stopah. Dèrvo im je cèrveno i čvèrsto.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Milan 14. studenoga. Za one, koji su posliednjim poplavicama postradali u provincijama Pavia i Lodi doznačiše Nj. veličanstvo car 30,000; Nj. veličanstvo carica 3000; Nj. c. k. visosti gospoje nadvojvodinje Sofia i Karolina svaka po 2000 lirah.

Malta 7. studenoga. Švadra sredozemnoga mora pod admiralom Lyonsom ovamo je prispiela. Turska fregata Terzi Bahri vraćajući se iz Tripolisa odputovala je u Tunis.

Iz Milana. Visokočastni nadbiskup milanezki izdao je pastirsko pismo, u kojem u obziru na najnovie poplavice priziva čoviekoljubje stanovnikah svoje dieceze na korist stradalacah.

Izvadak

iz siedničkoga napisnika c. k. osrednjega povierenstva za izsliedovanje i uzdèržavanje gradjevnih spomenikah od 4. kolovoza 1857.

Pod predsiedanjem g. c. k. odsiečnoga načelnika u ministarstvu za tèrgovinu, obèrte i javne gradjevine, Dragutina Czoerniga barona od Czernhausona.

C. k. erdeljsko miestodèrštvo pošilje izviešće konservatora M. S. Mökeša iz Grossprobstdorfa o nalazcima učinjenim kod Kleinschelkene. Ovo izviešće uzima se do znanja a konservatoru daje se ovlada da može dalje kopat, u koju svèrhu doznačuje mu se stanovita svota.

Jedno izviešće konservatora za Časlavsko okružje, gospodina Franje Beneša o svečanom posvećenju stare cèrkve blažene dievice Marie u Sedlecu kod Kutnje gore, koja je uplivom c. k. osrednjega povierenstva sasvim popravljena bila, uzima se doznanja a zbog poprave kostnice u Sedlecu zaključuje se, neka se povierenstvo toga radi obrati na Nj. jasnost, g. fml. i vojničkoga i civilnoga gubernatora kneza Schwarzenberga.

Konservator jičenskoga okružja, g. Marek u Libunu, javlja, da je g. Ivan Lexa baron de Achrenthal stari gorski dvorac Grosskal u turnavskom uredskom kotaru po profesoru Bernhardu Gruebern popravit dao, o čemu je pomenuti g. profesor i korešpondent već prije više putah priobćio bio mnoge podrobnosti.

Dopisnik za Korušku, baron Ankershofen, daje u obziru na izliedovanje na kaptolsku dvoranu Milslattu na znanje, da je arkitekt Lippert učinio otvorit vrata i prozore pronadjene na istočnoj strani. Vrata su svakako niekada vodila u kaptolsku dvoranu; no iste nema više već na miesto nje nalazi se malen vèrt na izvanjskom dvorištu. Ni vrata, ni prozori nisu izgubili po zazidanju ili razpremljenju prozornih izpunah i kažu na stupovnim glavama iste fantastične slike, kakove se nalaze na portalu i križohodu. Osrednje povierenstvo očekuje narise ovih nadjenih gradjevnih preostatakah, kojih narisanje povieren je g. arkitektu Lippertu, da o tom učini daljih naredabah.

(Konac će sliediti).

Izviestje o blagajni družtva za poviestnicu i starine Jugoslavenah od tajnika i blagajnika družtva Janka Ev. Borovečkoga.

Platiše u blagajnu tečajem god. 1857.:

Gosp. Andrija Billičić prin. za god. 1857.
„ Matija Pavlec, prin. za god. 1857.
„ Josip Banješ, prin. za god. 1857.
„ Vatroslav Svec, prin. za god. 1857.
„ Viekoslav Zadravac, prin. za god. 1857.
„ Stiepan Car, prin. za god. 1855. i 1856.
„ Mojsia Baltić prin. za god. 1857.
„ Mijat Novak, prin. za god. 1857.
„ Luka Ilić, prin. za god. 1857.
„ Miloš Marković, prin. za god. 1853.
„ Janko Ev. Borovečki, prin. za god. 1857.
„ Ilia Hranilović, prin. za god. 1857.
„ Josip Vitković, prin. za god. 1857.
„ Nikola Horvat, prin. za god. 1857.
„ Josip Partaš prin. za god. 1857.
„ Josip Jagunić, prin za god. 1857.
„ Franjo Folnegović, prin. za god. 1857.
„ Jakov Filić, prin. za god. 1857.
„ Josip Sačić, prin. za god. 1854., 1855., 1856. i 1857.
„ Radoslav Šegerc, prin. za god. 1857.

Čitaonica duhovne mladeži nadbiskupije zagrebačke, upisnu i prin. za god. 1857. (Novi član.)

Gosp. Dr. Antun Molnar, prin. za god 1857.
„ Franjo Ilačić, upisnu i prin. za god. 1856.
„ Fr. Koščec, prin. za god. 1857.
„ Slav. Asanger, upisnu i prin. za god. 1857. (novi član.)
„ Franjo Francul, prin. za god. 1854., 1855., 1856. i 1857.
„ Josip Cimiotti, prin. za god. 1857.
„ Gjuro Höppler, prin. za god. 1857.
„ Vilhelm Švelec, prin. za god. 1855. i 1856,
„ Ljudevit Vukotinović, prin za god. 1857.
„ Antun Vakanović, prin. za god. 1854., 1855., 1856. i 1857.
„ Ferd. Žerjavić, prin. za god. 1857.
„ Edvard Zdenčaj, prin. za god. 1857.
„ Slavoljub Verbančić, prin. za god. 1857.
„ Maksim. Rušnov, prin. za god. 1857.
„ Dragutin Pogledić, prin. za god. 1857.
„ Ivan Stražimir, prin. za god. 1857.
„ Simo Hèržić, upisnu i prin. za god. 1856. i 1857.

Čitaonica sieminišta biskupije križevačke, prin. za god. 1857.

Gosp. Lavoslav Župan, prin. za god. 1857.
„ Dr. Stiepan Iliašević, prin. za god. 1857.
„ biskup Ivan Kralj, prin. za god. 1857.
„ Antun Rubido, prin. za god. 1857.
„ Adolf Veber, prin. za god. 1857.
„ Bogoslav Šulek, prin. za god. 1857.
„ Mato Mrazović, prin. za god. 1857.
„ Kanonik Franjo Kalabar, prin. za god. 1857.
„ Škender Kralj, prin. za god. 1857.
„ Mato Mesić, prin. za god. 1857.
„ Mijo Krešić, prin. za god. 1857.
„ Franjo Bradaška, prin. za god. 1857.
„ Dr. Pavao Muhić, prin. za god. 1857.
„ Ivan Daubachy, prin. za god. 1855., 1856. i 1857. (Dalje sliedi.)

Narodno kazalište.

Večeras predstavljat će se u narodnom jeziku: „Engleske robe" vesela igra u 2 čina i „Zapleteni oglasi" lakèrdia u 1. činu.

Bečka burza

dne 17. studenoga 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$79\frac{5}{8}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	82
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	
dto . . . . » 4%	$62\frac{13}{16}$
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	
» » » » » 1854, » 100 »	$107\frac{5}{8}$
Bečko-gradski banko . . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$86\frac{1}{4}$
Bankovne dionice komad po	963
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	$267\frac{1}{2}$
dto dto s plaćanjem na rate	
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	$1692\frac{1}{2}$
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	525
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	$200\frac{1}{4}$
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	197
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mlietačka željeznica . . . »	229

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$108\frac{7}{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . »	$107\frac{1}{2}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	80
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	$105\frac{5}{8}$
London za 1 funt šterlinga . . . . »	10-15
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	$106\frac{1}{4}$
Marseille za 300 frankah . . . . . »	$125\frac{1}{8}$
Pariz za 300 frankah . . . . »	$126\frac{1}{4}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	
Carigrad za 1 forint . . . . parah	465
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$11\frac{1}{2}$
Srebro od 17. studenoga	8

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 2885 P. (VI—84) (3—3)

Konkurs-Verlautbarung

des k. k. Handelsministeriums dd. 27. Oktober 1857 Z. 22546-1810.

Revisions-Assistenten-Stelle bei der technischen Rechnungs-Abtheilung der Landesbaudirektion in Agram.

Bei der technischen Rechnungs-Abtheilung der kroatisch-slavonischen Landesbaudirektion ist eine Revisions-Assistenten-Stelle mit dem Gehalte jährlicher 600 fl. in Erledigung gekommen, zu deren Besetzung, sowie für die im Falle der Vorrückung sich oröffnende derlei Stelle mit 500 fl. oder 400 fl. der Konkurs bis 30. November 1857 ausgeschrieben wird.

Die Bewerber haben ihre Gesuche unter gehöriger Nachweisung ihrer Befähigung bis zu jenem Termine und zwar, wenn sie bereits im Staatsdienste stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber unmittelbar bei der Vorstehung der genannten Rechnungs-Abtheilung einzubringen und zugleich anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem Bau- oder Rechnungsbeamten in Croatien und Slavonien verwandt oder verschwägert seien.

Br. 4713 gr. (DS.—122) (3—3)

Izrok.

C. k. zemaljski sud u Zagrebu stavlja do znanja, da je na prošnju Ivana Rhema iz Zagreba zastupana odvietnikom Kellečićem, podnešenu 1. svibnja 1857 br. 2817 novia ovèršbena javna prodaja kuća za Reginu Čegetek i dotično njezinu zaostavštinu i njezine poznate baštenike Franju Xavera, Barbaru i Amaliu Čegetek zastupanih odvietnikom Stef. Osjakom kano za isti čin sudbeno odabranim skèrbnikom, spadajuće, u Zagrebu pod brojem 124 u Opatovini ležeće i u for. 40.1 kr. 4 sr. procienjene, te sada u rukuh odvietnika Adalberta Šauffa kanoti posliednjeg kupca zadèržane, poradi Ivanu Rhemu dužnih 50 fr. s. p. dočim bi treća ovèršbena dražba dne 13. ožujka 1855 obdèržavana po višjem sudu ukinuta bila, dozvoljena, i da su u istu svèrhu dva dražbena roka za 28. prosinca 1857 i 28. siečnja 1858 svagda u 9 satih prie podne i to na licu miesta prodajne kuće nepokretnine br. 124 u Opatovini odredjena, kadi ista kuća u pèrvom roku neće se izpod procienbene vriednosti 4011 fr. 4 kr. sr. prodati. — K tomu se svi kupiti želeći s time pozivlju, da će se prie započete dražbe vadium od 401 fr. sr. položiti imati, i da tako ostali dražbeni uvieti, kako i procienbene izprave u ovosudnoj pisarni uvidit i prepisi takovih izvadit se budu mogli, istom tako podielit će se o teretih potrebna ubaviest iz javnih knjigah.

Nadalje imadu svi oni, koji, premda napose o dražbovanju ovom ubaviešćeni nebi bili, sciene, da su upisom u javne knjige takodjer stekli kakovo hipotekarno pravo na istu kuću, isto pravo prie prodaje kuće sudú ovom tim sigurnie prijaviti, jer inače imat će si sami pripisati, ako se razdielba kupovnine obavi bez njih i oni time, u koliko bi se kupovnina po drugima izcèrpila, ostanu izključeni.

K tomu imadu svi oni hipotekarni vierovnici, koji nestanuju u miestu suda, ili blizu njega za obranu pravah svojih kod buduće razdielbe kupovnine punomoćnike u miestu suda naimenovati, ter prie prodaje ovamo prijaviti, jer će se u slučaju protivnom za one, koji bi to propustili na njihovu pogibelj i trošak jedan zastupnik ureda radi opredieliti, kojemu će se sve daljnie dostave uručiti.

C. k. zemaljski sud

U Zagrebu dne 24. listopada 1857.

Klobučarić. Jović.

Nr. 14476 (Fin.—52) (3—1)

Konkurs-Kundmachung.

Zufolge Erlasses der hochlöblichen k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direktion vom 28. September 1857 Z. 12801 ist bei dem k. k. Gefällen-Oberamte in Fiume die Stelle eines Amtsdieners mit dem Jahresgehalte von 250 fl. und jene eines Amtsdienersgehilfen mit dem Lohne jährlichen 200 fl. womit auch die mit hohen Finanz-Ministerial-Dekrete vom 20. Juli 1857 Z. 15115-518 (Verordnungsblatt Nr. 31 Seite 277) bewilligte Amtskleidung verbunden ist, zu besetzen.

Bewerber um diese Stelle, haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche unter Nachweisung der allgemeinen Erfordernisse, der körperlichen Tauglichkeit, dann die Kenntniss der deutschen und der kroatischen oder einer der letztern verwandten slavischen Sprache, und unter Angabe ob und in welchem Grade sie mit Finanz- oder Zollbeamten dieses Verwaltungsgebietes verwandt oder verschwägert sind, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde bis 30. Dezember 1857 bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direktion einzubringen.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Fiume am 12. November 1857.

Kosović.

Br. 2163—1856 civ. (Izv.—398) (3—1)

Razglas.

C. k. gradsko-odredjeni sud u Osieku objavljuje, da je dana 24. lipnja 1854 u Aleksandrii austrijska podanica iz Osieka Anna Rendolić bez oporuke preminula.

Budući ovomu sudu nepoznato, da li i kojim osobam pripada pravo nasliedno na ostavštinu iste, s toga se svi oni, koji na ovu ostavštinu iz kojega mu drago pravnoga razloga misle podići kakovih zahtievah, pozivlju, da uz godinu danah, računajući od dana niže stavljenoga, svoje pravo nasliedno prijave pri ovomu sudu i izkazavši svoje pravo nasliedno, da dadu svoju nasliednu prijavu; u protivnom bo slučaju, razpravit će se ostavština za koju je zemaljski odvietnik g. Marko Tajčević medjuto postavljen za skèrbnika ostavštinskoga s onimi, koji su dali prijavu svoju nasliednu i uručit istim, nenastupljeni pako dio ostavštine, ili ako nije nitko dao prijave nasliedne svukoliku ostavštinu potegnut će dèržava kao ošastnu.

U Osieku dne 11. listopada 1857.

Galac.

Br. 611—1857 civ. (Izv.—383) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud toplički obnaroduje da je na molbu g. odvietnika Josipa Egersdorfera kano zastupnika Viekoslava Antavera radi duga od 229 fr. 51 kr. 6% kamatah, te troškovah ovèršbenih 17 fr. 42 kr. sr., procienbenih 6 fr. 1 kr. sr. ovèršbena dražba kuće, gospodarstvenih zdanjah te selišta sastojećeg iz oranicah, livadah, vinogradah i šumah Martina Fuljira, iz Jakopovca k. br. 16 sudbeno na 1425 fr. sr. procienjenog dozvoljena i pèrvi rok takova na dan 10. prosinca o. g. a drugi na dan 7. siečnja 1858 svagda u 10 satih prie podne na licu miesta naime u Jakopovca uročen.

Kupiti želeći pozivaju se na upitnu dražbu tim dodatkom, da će prie započete dražbe u ime jamčevine 10% od procienbene ciene položiti, i da će kupac po naputku ovog suda založne dugove nakoliko kupovnina doteče preuzeti imati.

Uvieti dražbe mogu se vazda kod ovog suda uviditi.

Napokon pozivlju se svi oni, koji sciene, da su na upitno selište hipotekarno pravo stekli, da to pravo do prodaje selišta tim sigurnie ovom sudu prijave, jer će u protivnom slučaju imati sami sebi pripisati, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

U Toplicah dne 15. listopada 1857.

C. k. kotarski predstojnik

Ožegović.

Br. 515—1857 gr. (Izv.—397) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured Vèrbovec kao sud daje ovim na znanje, da je uslied prošnje Pavla Jambrača, Imbre Šimunca i Gjure Zadria prim. 24. listopada 1857 br. 515 javna dražbena prodaja kuće i selišta Lovre i Ivana Badalićah u Gaju pod pop. br. 11 ležećeg i sudbeno na 250 fr. procienjenih radi duga 82 fr. 41 kr. dozvoljena, u koju svèrhu stavljaju se ročišta i to pèrve dražbe za dan 22. prosinca t. g. a druge za dan 23. siečnja 1858 uviek od 9—12 satih prie podne u pisarni ovog suda s tim dodatkom, da će se prodat imajuće nepokretnosti kod pèrve dražbe samo izmad, a kod druge i izpod ciene najviše ponudjajućemu dosudit.

Na koju dražbu se svi kupiti želeći ovim pozivaju.

Uvieti dražbeni i procienbena izprava može se uviek kod suda ovog uviditi.

Zajedno se svi oni, koji sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na to dobro, pozivaju, da pravo to do prodaje sudu tim sigurnie izkažu, jer će u protivnom slučaju imat pripisat sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

U Vèrbovcu dne 24. listopada 1857.

Br. 3248 (Izv.—395) (3—2)

Poziv.

Dolje naznačeni vojnoj dužnosti podvèrženi momci prigodom ovogodišnjeg novačenja odsutni bivši, ovime se opetovano pozivaju, da se najdalje do 15. prosinca t. g. kod ovog ureda prijave, inače će se proti njima po smislu §. 35 istog propisa postupati.

Iz I. razreda.

Franjo Bratuša iz Dubrave,
Juraj Totak iz Biškupca,
Dragutin Gradiščak iz Vinicetèrga,
Ivan Gradiščaj iz Varaždinbrega,
Franjo Herjavec iz Vinicetèrga,
Jakov Herega iz Brezja,
Josip Kanižki iz Žabnika,
Ivan Kanižkj Jurinec iz Lužana.
Pavao Kećkan iz Zbelave,
Gjuro Križnjak iz Petrianca,
Pavao Negovec iz Škriljevca,
Imbro Pikač iz Žabnika.

Iz II. razreda.

Josip Habek iz Varaždinbrega,
Gregor Herc iz Stažnjevca,
Petar Hèrženjak iz Žabnika,
Imbro Jerešić iz Tèrnovca.

Iz III. razreda.

Josip Kološi iz Dubrave,
Gjuro Foljanec iz Vinicetèrga,
Andro Sluinski iz Osečka.

Iz V. razreda.

Imbro Korotaj iz Marčana,
Marko Lacković iz Margečan,
Joso Peserl iz Bartolovca,
Stefan Bregović iz Marčana.

Iz VI. razreda.

Štefan Ivančić iz Selcih,
Mio Kapitarić iz Vinicetèrga,
Pavo Keleman iz Gačice,
Blaž Križnjak iz Novevesi.

Iz VII. razreda.

Tomo Korotaj iz Lovrečanbriega,
Fridrich Majer iz Dubrave.

U Varaždinu dne 9. studenoga 1857.

C. k. kot. predstojnik

Milanković.

Br. 1653 g. (Izv.—385) (3—2)

Obznana.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda u Crikvenici izjavlja se ovime, da će se dana 26. studenoga t. g. obdèržavati pèrva i zadnja javna dražba ovèrèbena za prodaju nepokretninah, imenito: 2 komada zemlje imenovata Smoverova draga i na dolju i kuće pod br. 295 sekvestrirane u Bribiru Ivana i Jurja Mikića na korist častnog kaptola Novskog procienjenih na 121 fr. 50 kr.

Opominju se dotičnici, da će se na ovoj dražbi prodavat uz svaku cienu za gotove novce i prosto će se izručiti zemlje i kuća od svakog tereta založnog.

Svaki, koji misli da ima kakvo pravo zaloga ili vlastničtva na ove nepokretnine, neka se u shodno doba ovome sudu prijavi, inače neka svaki sebi pripiše, ako se novci bez njega podiele.

Želeći kupiti pozivlju se za dan 26. studenoga t. g. u jutro u Bribir pred grad gdie se javne dražbe obdèržavaju.

C. k. kot. sud

U Crikvenici dne 31. listopada 1857.

C. k. kot. pristav kao sudac

Rom. Možević.

Br. 932—1857 civ. (Izv.—384) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud sv. Ivanski do znanja stavlja, da je na molbu de praes. 19. sèrpnja 1857 br. 932 g. Mate Mrazovića arcidiecezе zagrebačke fiškuša ovèrèbena dražba kuće u sv. Ivanu pod br. 81 nadalje

dvorišta na □ fatih . 360
vèrta na □ fatih . . 546
Oranice na □ fatih . 210

ležeće, na vlastitost g. Ivana starieg Zrinšćaka spadajuće, radi plateža štete cèrkvi i župni prebendi u Moravču sa 6576 fr. 58 kr. i pripadajućemi 5% od 18. veljače 1853 kamate učinjene i osudom prečastnog duhovnog stola od 24. kolovoza 1854 dopitane dozvoljuje se, i za preduzetje takove rok na 20. studenoga 1857 prie podne u 10 satih u uredu kot. suda opredieljuje se, kojoj dražbi pozivadu se kupci s opomenom, da kod ovog roka napomenuta dèržanja, izpod procienbene ciene u 2856 fr. 45 kr. sastojeće prodavale se budu i da kupac iztih dèržanjah založnim pravom providjene dugove, nakoliko stigne kupovnina, uz doznaku suda primit imadu.

Ujedno se pozivadu svi oni, na koje ova ovèrèbeno dražbena odluka stići nemože, i nakoliko kroz uknjiženje u gruntovnicu pravo hipotekarno na ova dèržanja bi imali, da isto svoje pravo do prodaje rečenih dèržanjah kod ovog kot. suda tim sigurnie dokažu, jer u protivnom slučaju sebi budu pripisat imali, ako dioba kupovnine bez njih se preduzme i izcèrpi.

C. k. kot. ured sv. Ivanski kao sud

U Sv. Ivanu dne 2. studenoga 1857.

C. k. kot. pristav kao sudac

Jakopović.

Nr. 10126 (Izv.—392) (3—2)

Konkurs-Ausschreibung.

Zur Besetzung der erledigten Bezirks-Hebammenstelle in Crikvenica des Fiumaner Comitats wird zu Folge hoher Statthalterei-Verordnung vom 28. v. M. Z. 19708 der Konkurs bis 30. d. M. eröffnet.

Mit diesem Dienstposten ist ein Gehalt von jährlichen 80 fl. CMz. verbunden.

Bewerberinnen um diese Stelle haben ihre wo möglich eigenhändig geschriebenen Competenz-Gesuche mit glaubwürdigen Dokumenten über Alter, Stand, Religion, Moralität, bisherige Beschäftigung, dann über die Kenntniss der kroatischen oder einer anderen südslavischen Sprache, endlich mit den Prüfungszeugnissen, und mit dem Diplome über die erlernte Hebammenkunst zu belegen, und im Wege der zuständigen politischen Behörde in der obigen Frist hierher einzusenden.

K. k. Comitatsbehörde

Fiume den 5. November 1857.

3519—1857 (Dp.—103) (3—1)

Natiečaj.

Od strane c. k. kot. ureda preloškoga razpisuje se natiečaj do 1. prosinca t. g. za popunjenje trieh obćinskih primaljah i to u Hodošani, svetoj Marii i Koturibi, s čime je godišnja plata od 80 fr. k. n. skopčana.

Tražiteljice, koje jednu od ovih službah žele dobit, imaju u svojoj molbenici kod gore imenovanoga kotarskog ureda valjanim izpravama dokazat, da imaju k tomu potrebnu sposobnost, dobu, tielesni sastav i bezporočno čudoredno ponašanje.

C. k. kot. ured u Prelogu dne 4. studenoga 1857.

C. k. kot. načelnik

de Károlyi s. r.

Br. 2078—1857 (Izv.—377) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda preložkog se ovime do obćeg znanja stavlja, da je na molbu Tome Čemerika zastupana po odvietniku Veziću radi duga od 100 fr. sr. s. p. ovèrèbena prodaja negibivog na Lovru Čemerika spadajućeg, u Hodošani pod k. br. 15 ležećeg, sudbeno na 475 fr. sr. procienjenog imućtva dozvoljena i pèrvi rok dražbe na 30. studenoga, drugi pako na 30. prosinca t. g. svaki put u 3 sata poslie podne na licu miesta opredieljen, kamo se kupiti želeći time pozivaju, da će kupac dugove, koji su zaloga radi osigurani na istom dobru, po naputku sudca, nakoliko kupovnina doteče, preuzeti morati.

Ujedno se svi oni, koji premda nisu dobili osobitu ubaviest, sasvim sciene, da su i oni upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na to dobro, pozivaju, da pravo to do prodaje dobra prijave tim sigurnie sudu, jer će u protivnom slučaju imat sami sebi pripisat, ako se dioba kupovnine obavi bez njih i ako oni tim, nakoliko bi ista kupovnina diobom izcèrpljena bila, izključani ostanu.

Dražbeni uvieti, prociembeni zapisnik i izvadak intabulationalni mogu se svaki dan kroz uredovne sate u ovostranoj pisarni uviditi.

C. k. kotarski ured kao sud

U Prelogu 11. listopada 1857.

C. k. kot. prist. kao sam. sudac

Tonković.

Nr. 2326—1857 civ. (Izv.—379) (3—2)

Edikt.

Vom k. k. städt. del. Bezirksgerichte wird hiemit bekannt gemacht: Es sei die öffentliche Versteigerung des zum Nachlasse des am 12. März 1854 zu Dalja verstorbenen Matia Kikanović gehörigen, im Orte Dalja liegenden Hauses sammt dem dazu fallenden 9 Joch 1286 □ Klft. Grundstücke bewilligt, und zur Vornahme der Lizitation zwei Termine nämlich für den 21. November und 19. Dezember 1857 jedesmal um 11 Uhr Vormittags in facie loci bestimmt.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beifügen vorgeladen, dass die Realität bei der ersten Versteigerung unter dem Schätzungswerthe von 864 fl. CMz. nicht hintangegeben werden wird.

Essek am 23. Juni 1857.

Galac.

Br. 2566—1857 (Izv.—378) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda preložkog ovime se do obćeg znanja stavlja, da je na molbu Juraja Šofuekera iz Nedelišta radi duga od 308 fr. sr. s. p. javna prodaja nepokretnog na Matu Lepoglavca spadajućeg, u d. Kraljevcu pod k. br. 103 ležećeg imućtva, sastojećeg iz zidane kuće, kućnog grunta sa baščom, 10 ralih oranice i 4 rali livade sudbeno na 4540 fr. sr. procienjeno dozvoljena, i radi preduzetja takove opredieljen je pèrvi rok na dan 21. prosinca t. g. drugi pako na 21. siečnja 1858. svakiput u 3 sata poslie podne na licu miesta, time: da će kupac po naputku suda sve one dugove, koji su zaloga radi na istom dobru osigurani, nakoliko kupovnina doteče, preuzeti imati.

Ujedno se pozivaju svi oni, koji, premda nisu dobili osobitu ubaviest, sasvim tim sciene, da su i oni upisom u javne knjige stekli hipotekarno kakovo pravo na to dobro, da pravo oto do prodaje dobra tim sigurnie sudu ovom prijave, jer će u protivnom slučaju imati pripisati sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i oni time, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

Uknjižbeni izvadak, procienbeni zapisnik i dražbeni uvieti mogu se uviditi svaki dan u ovostranoj pisarni kroz navadne uredovne sate.

C. k. kot. ured kao sud

U Prelogu dne 18. listopada 1857.

C. k. kot. pristav kao sam. sudac

Tonković.

(Izv.—396) (3—2)

Natiečaj.

Za novopodignutu učionu u Zdenci, područnici župe orahovičke, okružja osiečkog, kotara našičkog traži se sposoban učitelj i skupa organista sa izkazima na biljegovanom papiru, i to tako odobren, da, ako organista nebi bio, nemože ni učitelj postati. Natiečaj za ovo učiteljsko miesto traje do 20. prosinca t. g. kod niže imenovatog kotarskog školah nadziratelja. Za plaću imat će on liep i bezplatan stan, štale, šupu (ili kolnicu), vèrt, a na miesto podruma, rov za zeljenje i pitje spremati, zatim 100 fr. sr. u gotovom novcu, 50 mierovah pšenice, 30 centih siena, 64 bezplatna po lenika, 10 hv. dèrvah za sebe, a 6 hv. za grijanje škole.

U Feričanci dne 8. studenoga 1857.

Matia Filić,

župnik feričanački i nadziratelj učionah kotara našičkoga.

(Izv.—381) (3—2)

U c. k. nakladi dvorske i dèržavne tiskarnice u Beču, varoš, Singerstrasse br. 913 baš sad je izašao i može se dobit:

Kazneni zakon

o narušajih dohodarstvenih

u vel. 8ni 1857. na mašinskom pisaćem papiru u zavitku brošira n za 2 fr.

OGLASNIK.

(Dp.—100) (3—2)

Prodaja dobra.

Imanje Pogančec, u županii zagrebačkoj, kotaru Vèrbovec ležeće odprije na g. Vlastelina Franja Novaka, sada pako na gospodju Matildu Domjanić spadajuće, ponudja se dobrovoljnim putem na prodaju. Na isto imanje spada:

a) 84 rali oranicah,
b) 24 rali livadah i vèrtovah,
c) 3½ rali vinograda,
d) 28 ralih pašnika,
e) 363 rali izključivo allodialskih šumah,
f) 347 ralih s urbarskom dèrvariom i paševinom obterećene šume,
g) 88 vedarah gorničkog vina,
h) 23 činžena kopuna.

Uviete pobliže moći je saznati ustmeno ili uz plaćena pisma kod g. odvietnika Matie Mrazovića u Zagrebu, Opatovini br. k. 105.

DP—83 (26—8)

Da se mnogostranim zahtievima zadovolji, priobćuje se da se

Pravi

sok iz štajerskoga bilja za one koji pate od pèrsobolje

može neprestano dobit u najboljoj kakvoći u Zagrebu u apoteki g.

Gr. Mihića.

☞ Jedini proizvoditelj pravoga soka iz štajerskoga bilja, apotekar J. Purgleitner u Gradcu moli, da nebi istoga zamienili s drugima, koji se nalaze pod istim imenom u tèrgovini.

Sklenice (flaše) pravog soka iz štajerskoga bilja jesu iz bieloga stakla, koje se prema gornjem kraju konički stiecaju i brižljivo su zaklopčene kositerskim kapicama, na kojima je (kao i na samim sklenicama) utišteno: »Apoteka k jelenu u Gradcu« i »JPA« a u ostalom obskèrbljene su s etiketama i podpisom imena proizvoditeljeva.

Svaka sklenica stoji 50 kr. kon. novca; manje nego dvie sklenice neraziljuje se. Pakovanje za dvie ili četiri sklenice računa se sa 20. kr. konv. novca.

*) Nadalje ovaj se sok može vaviek dobit:

U Belovaru	kod gospodina	G. Lackovića,
» Osieku	» »	Apotekara Horninga,
» Novoj Gradiški	» »	A. Antonovića,
» Karlovcu	» »	A. Benića,
» Koprivnici	» »	L. Beckerea i sina,
» Varaždinu	» »	Apotekara Haltera.

God. XXIII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 19. STUDENOGA 1857. Broj 265.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput i a satim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. daljepako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Ministar pravosudja naimenovao je sudbenoga adjunkta u Rieci, Antuna Tomičića, za privremenoga adjunkta tajnika vieća banske stolice u Zagrebu.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 19. studenoga. Milioni viernih podanikah pozdravljaju današnji dan u velikoj austrianskoj cesarevini sa čuvstvima najiskreniega veselja i prave zahvalnosti. Danas se istina na tihom ali za cielo s najtoplјim molitvama posvuda svetkuje imendan Nj. veličanstva naše cesarice. Obilati božji blagoslov neka sidje na uznositu gospoju na sreću mnogobrojnih narodah, koji toliku ljubav, kojom ona sa Svojim najvišjim supragom neprestano nastoji, da im blagostanje svakim danom uzrasto, samo neuzdèrmanom viernostju mogu naknadit.

Budim 13. studenoga. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je obćini Riečka u zvolinskoj stolici za gradjenje njezine cèrkve najmilostivie dozvoliti poklon od trista forintih a obćini Hanusfalu u šeroškoj vormedji odpust erarialskoga preduјma od osam sto forintih zajedno s kamatama i sudbenim troškovima.

Iz Vukovara od 5. studenoga pišu Sèrbskom Dnevniku: Nemogu propustiti da nepriobćim i ostalim Sèrbima, kakve smo sinoć milne osiećali i uživali, služejući našega vriednoga komponistu i vieštaka g. Kornilija Stankovića. On nas je sinoć počastio liepom večernjom zabavom, davši jedan koncert u županskoj dvorani sa čuvenom svojom vieštinom i virtuoznošću. Slušaoci su s usklikom i zadovoljstvom primili svaki komad. G. Stanković zaslužuje tim veću pohvalu, što je ovaj koncert nije iz svog koristoljubja davao, nego je sav dohodak odredio na ovdašnju novozavedenu varošku bolnicu. — Hvala mu!

Cèrnagora.

„Praškim Nov." pišu sa Cetinja 12. list. da su tamo dan prije došla dva poslanika od mostarskog vezira zbog boja medju Grahovljanima i korieničkim Turcima, i nadati se, da će se skorim prekinuti kèrvoprolića. Ali opet zato neće biti mira na cèrnogorskim granicama. Kao što se zna, podčinila su se knezu Danilu u posliednje vrieme nekoja plemena sasvim, naročito u Kučima Drekalovići i Bratonožići. Turci Podgoričani i Gradi, susiedi ovih plemenah, složili su se sada s arnautskim Hotima i napali su na Kuče i Drekaloviće zato, što su obnovili poslušnost cèrnogorskom knezu. Već je 6 danah kako stoje jedni proti drugima. Kako tu tako i na Grahovu počeli su Turci boj. Austrijski francuski i engleski konzul u Skadru otišli su u turski oko'l, da opet učine mir, počem su sa Cetinja dobili izviestje da su Turci opet počeli boj na Cèrnu Goru. Dosad je palo 5 Cèrnogoracah a 8 ih je ranjeno. Nezna se, koliko su Turci izgubili, ali ih je moralo više pasti nego Cèrnogoracah, budući su oni bili u polju, a cèrnogorci su se branili iza svojih kèrševah.

Turska.

Iz Berkovice (u Bugarskoj) od 17. listopada donosi „Sèrb. Dnevnik" sliedeći dopis: Počeše se i kod nas javljati razbojnici, koji nepadaju na putnike i sela. Njih nitko negoni i tako se sve umnožavaju. Ovu noć dodjoše 3 Arnauta na episkopov stan, da ubiju i porobe episkopa. Oko ponoći dodju na konak i stanu iskati da se puste unutra, govoreći da su putnici i da su zakasnili, a u miestu nikoga da neposnaju. Ali ih nehtiedoše pustit u dvor, jer su se bili ustrašili od predjašnjih dogadjajah. Razbojnici se vrate i odu u jednu kavanu, gdi je bio kavedžia bivši episkopov sluga i stanu ga goniti, da on ide š njima i otvori im vrata. Kavedžia nehtiede, a oni upotrebe silu. Kad su došli do vratah, nije kavedžia opet hteo da ište ulazak, i zato ga biše i psovaše; ali je on sve podnosio, jer ga je episkop niekada hranio u sirotinji i sagradio mu kavanu, da se može hraniti. Videći razbojnici da neće da im otvori vrata, dovuku ga na piacu i izsieku ga. Zatim se razbiegnu. Sutra dan kad vidismo izsiečeno kavedžino tielo, javimo kadií, što se je slučilo, ali kadia ništa neučini, nego još iztiera starešine i reče im, da traže sami hajduke i da im sude.

„Tem. Nov." pišu iz Mostara s koncem list., da Drobnjaci priete da će pristati uz Cèrnu Goru, ako neprestanu zulumi nepravilne arnautske vojske. Nikšići su dobili prije kratkog vremena jedno pismo sa Cetinja u kome se javlja, da sada izilazi rok onom primirju, koje je učinjeno lane, i da su Cèrnogorci gotovi opet bojak biti, kadgod je Turcima volja. Zbog toga je mostarski vesir poslao niešto nizamah na granicu.

Rusia.

Varšava 21. list. Gogovori se, da je car za svoga bavljenja u Kijevu izdao naredbu, da se opet uvode poljski jezik po svim školama u Litvi i u svima staropoljskim zemljama pod Rusiom.

Za pomilovane krivce, koji su se iz Sibira u Poljsku vratili, kaže se, da su iskali dopuštenje da se mogu opet vratiti odkuda su i došli, budući su se tamo sasvim okućili. Oni su dobili to dopuštenje zajedno sa 500 sreb. rub. na god. dokle su živi.

Petrograd 16. list. Od poljskih političnih biegunacah opet su mnogi pomilovani.

U Moskvi se sklopilo društvo za tèrgovinu sa rudama i mineralima, koje hoće da posreduje medju proizvodaicima od gvoždja i konsumentima, osobito u obziru na predstojeće gradjevine oko gvozdenih putovah i mašinah.

Ukriepljenja u Rigi sasvim će se razoriti.

U Sevastopolju ima opet već do 15,000 stanovnikah, i odpušteni mornari dolaze gomilama da se tamo nastane. Jedan špekulant, koi je zakupio kupljenje gvoždja, već je skupio do 100 milionah funtih gvoždja. Amerikansko društvo, koje se primilo da vadi potopljene ladje u pristaništu, obvezalo se da će s tim poslom biti gotovo za dvie godine danah. Od osamdeset potopljenih ladjah izvadili su 10 još prije toga sami Rusi.

Namiestnik kavkaski predložio je, da se gradjanski i vojnički poslovi podiele u novoustavljenoj gubernii Kutaisu, što je i učinjeno.

Amerikanski brik „Silver Kaus", koi je opredieljen, da vadi potopljene ladje u Sevastopolju, vratio se je natrag u Carigrad; čujemo, da su potopljene ladje pune zemlje i blata, tako da se neće moći izvaditi, jerbo je teškoća velika. Za ukloniti ju, bio bi trošak preskup.

Gèrčka.

Gèrčka vlada namierava jednu željeznicu od Atine do Pireja graditit. U Atini pak zidat će vlada teatar za operu i kazalištne predstave.

Velika Britania i Irska.

Iz Lime pišu, da su ubojicu preminuvšega britanskoga poslanika uhvatili. On je bio najmljeno orudje, jedan bravo od velike glasovitosti iz Essuadora, imenom Diras de la Verola.

Azia.

Bombaj 17. listopada. O oslobodjenju Luknova sadèržaje bombajski Times sliedeće podrobnosti: Poslie mnogih sjajnih pobiedah dodje Havelok do grada Luknova i oslobodi rezidenciu dne 25. Borba trajala je do 29. rujna, poslie čega je veća strana grada došla u ruke Englezah. Pošto se je naime general Havelok niekoliko danah u Kawnporu odpočinuo, podje dne 16. sa 1300 momakah i 14 topovah u boj, nasèrne na nepriatelja kod Bithoora i potuče ga stranom ubivši, stranom ranivši mu do 250 momakah i oduzemši mu svekolike topove. Englezi imali su 14 mèrtvih i 80 ranjenih. Zatim se je opet povuko u Kawnpore, kamo je prispeo dne 30. kolovoza. Sada je počela kolera triebit njegovu vojsku. S tako malenom i oslabljenom vojskom nije mogao ništa poduzeti, premda je poznato bilo, da se posada od Luknova može najdulje dèržat do 23. rujna.

Medjutim napredovao je general Outram s potrebnom pomoćju bèrzo i energično. On prispie 18. rujna sa 5. strieljačkom i 90. piešačkom regimentom i sa dvie kompanie artilerie u Allahabad. On se je nadao, da će 9. rujna doći pod Kawnpore; oddieljenja 64., 78. i 84. regimente i pèrva regimenta madraskih strieljačah imadoše sliediti poslie dolazka kapetana Peela i njegove brodarske brigade. Na putu imao je jedan dio korpusa generala Outrama ispod Tutehpora žestoku bitku s nepriateljima. Ovi su bili prisiljeni povući se u svoje ladje, no bili su tako hitro progonjeni po jednom oddielu strieljačah da je niekoliko ovih momakah zajedno š njima u ladje unišlo, koje je nepriatelj odmah užgao i tako je 5—6 Englezah samo spaljeno bilo. Kažu, da su od 400 nepriateljah samo tri ostala živa. Dne 13. prispievahu malo po malo ukriepljenja i priprave se činiahu da predje vojska prieko rieke. Dne 15. predje jedna strana iste prieko rieke i razgleda zemljište prema Kawnporu — no neopaziše nikakova nepriatelja povuče se bez svake priečke natrag. Dne 16. počeli su gradit most od ladjah i jedan odd:el Šikah bio je odredjen, da brani radnike. Sada se pokaže nepriatelj sa znatnim silama. Jedna lahka poljska bateria, dva švadruna konjadie i tri piešačke regimente postaviše se pod zaklonom jedne malene šumice u svèrhu, da presieku Šike i razore most. Sada dovezu Englezi svoje 24funtaše i desetak hitacah bilo je dovoljno sa raztierat nepriatelja.

Dne 18. bila su poslana 4 topa, 2 kumpanie 78. regimente i jedan oddiel Šikah na jedan otok posred rieke, budući da još nije bio dovèršen most. Ostanak gorenah sliedio je za njima dne 19. a zatim ostala vojska. Odmah se povede puškaranje s nepriateljem i otete mu dva topa. Dne 21. bili su buntovnici napadnuti kod Mungarvara. Obišavši im desno krilo protieraše ih Englezi uzemši im 4 topa sa njihova položaja; dva od rečenih topovah oteše dobrovoljci na konju pod čelovodstvom generala Outrama. 120 Sipojah bilo je posiečeno. Oni se tako bèrzo u bieg dadoše, da nisu ni mosta sa sobom upalili. Ovaj dan provališe Englezi 20 a dojdući 14 miljah i razpudiše buntovnike na sve strane. Dne 22. bilo je sasvim dobro čuti pucanje kod Luknova i bila je od engleskih 24funtašah dana pozdravna paljba, da naviesti obsedenicima, da se pomoć približava.

U jutro 25. pade tako slo obskèrbljenoj i u tolikoj opasnosti nalazećoj se posadi u Luknovi veselje u dio vidit vojsku dolazeću joj u pomoć. Ova jurišaše upèrkos okornom oporu do rezidencie i prodre u večer u istu. Dne 29. otete su bile na juriš baterie obsednikah. Sinovi bivšega kralja utekoše prema Itzabadu. Englezi izgubiše 450 momakah a i 6 oficirah poginu. General Outram bio je, vele, takodjer ranjen. Dne 26. bila je zapremljena desna strana grada. Man Singh poglavica audski, koi je na čelu od 15,000 momakah obećao sjedinit se s Englezima, predje k buntovnicima i dodje ranjen Englezima u ruke. Gorani naidjoše kod Kawnpora na bunar, u koi su poslie sieče bile bačene ubijene žene. Medju ovim tielesima bila su nadjena i razdrobljena tiela kćerih generala Wheelera. Odsekoše im kosu s glave i dio iste poslan bieše njihovim priateljima u domovinu a drugi dio razdieliše vojnici medju sobom i svatko se je zakleo, da će za svaku vlas, koja je dobio, jednog Hindusa vlastitom rukom ubit, protivio se toj ovèrhi baš glavom i sam generalni gubernator.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 17. studenoga. Današnji „Moniteur" javlja, da je Royer, glavni prokurator kod kasacionalnoga sudišta naimenovan na Abbatuccievo miesto za ministra pravosudja. Iz Leona od 17. javljaju: Lemaire i tri njegova druga osudjeni su na smèrt; ostali su stranom pušteni, stranom osudjeni na manje kazni.

Turin, 17. studenoga. Od 34 poznata izbora ispalo je 27 u liberalnom a 7 u konzervativnom smislu.

Tèrst, 17. studenoga. G. Leeseps odputovao je u Carigrad na Lloydovom parobrodu, koi je otišo u Gèrčku. Bečka narodna banka dozvolila je deputacii ovdiešnje burze predujam od jednoga miliuna forintih na 3 mieseca za eskomptiranje mienicah tèrščanske piace.

Verona 16. studenoga. Ovdie se sada malo prodaje svile. Ciena žita neprestano pada.

Turin 16. studenoga. Prizivno sudište jučer je izreklo presudu nad vinovnicima noćnih kradjah u prošastoj jeseni. Svikolici obtuženici, 8 na broju, bili su bieguuci, 5 ih je bilo osudjeno a 3 su bila puštena zbog nedostašice dokaza.

London 15. studenoga. Današnji „Observer" javlja, da će sutra biti tajno kraljevsko vieće u svèrhu sastavljenja proglasa, kojim će se parlamenat sazvati na dne 3. prosinca.

Uslied istoga lista neće banka po svoj prilici pretegnut izdanje svojih biljegah pred sastankom parlamenta.

U Lurganu (u Irskoj) pobunili su se radnici uslied nestašice radnje, no već je buna utišena. — (Lurgan je u grofii Armagh, irske provincie Ulster, ima fabrikah od platna i pamuka i 3000 stanovnikah.)

Izvadak

iz siednièkoga napisnika c. k. osrednjega povierenstva za izsliedovanje i uzdèržavanje gradjevnih spomenikah od 4. kolovoza 1857.

Pod predsiednanjem g. c. k. odsiečnoga načelnika u ministarstvu za tèrgovinu, obèrte i javne gradjevine, Dragutina Czoerniga barona od Czernhausena.

(Konac).

Dopisnik i župnik u Požunu, prečastni g. Orožen podnosi nastavljanje svoga izvješća o spomenicima južne Štajarske.

Profesor Grueber u Pragu izviešćuje o nastavljanju popravnih radnjah na južnoj strani praške viećnice. Ove prijave usimaju se do znanja.

C. k. ministarstvo unutarnjih poslovah javlja da nemože zadovoljit predlogu c. k. osrednjega povierenstva zbog dozvoljenja preračunanih troškovah za uzdèržanje dvorca Vayda Hunyad u Erdelju iz zemaljske na druge svèrhe opredieljene zaklade, i ostavlja njemu u tom obziru učinit daljih korakah, da se barem prednjemu najnuždnie naredbe, da se umnogne rečena zgrada sačuvat od daljega propada.

Budući da je pogibelj u odgadjanju, zaključuje skupština na predlog g. predsiednika, da se ovaj posao još jedanput podnese c. k. ministarstvu financiah s tom molbom, da se izvanredna obskèrba doznači, da se barem dvorana obskèrbi krovom za nuždu i sačuva da se nesruši.

C. k. ministarstvo za bogoštovje i nastavu priobćuje prepis razpisa imajućega se poslat miestodèrštvu u Inšpruku, kojim se je obćini Kundl za izvedenje potrebnih popravah na cèrkvi sv. Leonharda iz vierozakonske zaklade doznačila podpora. Budući da je poprava ove zbog svoje starine štovanja vriedne cèrkve potaknuta bila po osrednjem povierenstvu, isto osieća osobito zadovoljstvo, što iz predstojeće prijave proizlazi, da je žudjenim uspiehom ovienčano njegovo nastojanje.

Od konservatora za časlavski okrug Češke, gospodina Franje Beneša predlaže se izviešće o više gradjevnih predmetah a od dopisnika, P. Bernharda Schöpfa u Inšpruku sastavak o niekojim predmetima umietnosti srednjega vieka innske doli — koje se obće radnje opredieljuju za priobćivanja komisie.

Konservator u Spljetu, dr. Andrić, javlja o Diokleciaпovoj palači i tamošnjim razpravama o tom, da se palača očisti od gradjevinah, kojima je zapremljena.

G. Parčić iz miesta Santa Maria di Capo na otoku Kèrku javlja, da je na jednom miestu otoka našao ne odviš duboko ostanke stupovah, piramidah kostih i najočevidnie znakove niekadašnje nieke cèrkve i grobja zašto predlaže da se preduzmu kopanja na onom miestu.

Medjutim zaključuje se, da se u tom poslu zapita Nj. preuzvišenost g. miestodèržac tèrščanski za njegovo mnienje. Zajedno se na predlog predsiedatelja zaključuje g. J. Parčića naimenovat za dopisnika.

Jedno izviešće konservatora za Hèrvatsku i Slavoniu, pl. g. I. Kukuljevića o niekim gradjevnim spomenicima njegova zavičaja opredieljuje se za upotrebu priobćivanjah.

Indjeniru c. k. ministarstva tèrgovine, g. F. Kierschneru nalaže se s dopuštenjem c. k. ministarstva tèrgovine, da nariše obe cèrkve u Tišnovici i Trebišu u Moravskoj.

C. k. vladni savietnik i ravnatelj novčanoga i starinarskoga kabineta, g. dr. Arneth izjavlja se o kamenoj glavi nadjenoj kod Abtsdorfa i opaža, da je ovaj nalazak svakako veoma zanimiv i da je c. k. kabinet pripravan primit ga, ako mu ga kao poklon vlastnik nalazka ustupi.

Izražavajući g. vladni savietnik svoju zahvalu zato, izreče želju, da bi se u novci ostavljali u onom stanju kao što su bili nadjeni, jerbo isti imaju tako veću cienu, nego kad očiste, jer time gube oštrinu kova i nenaknadivu dahu starodrevnosti.

C. k. profesor akademie, g. Vander Nüll, izjavljuje se o spisima zbog potrebnih popravah na cèrkvi Certosa u Pavii priobćenih za ministarstvo za bogoštovje i nastavu. Osrednje povierenstvo pristaje na predlog gospodina izviestitelja i podnaša uslied toga svoje mnienje c. k. ministarstvu bogoštovja i javne nastave.

Od konservatora u Krudimu g. Schmoranza predloženi popravni predlog tamošnje dekanatske cèrkve k uzašašću blažene dievice Marie priznaje se da odgovara svèrhi i čine se istomu izjasnjenja potrebna u tom obziru.

Zbog nastajućih feriah zaključuju se siednice osrednje komisie, da se po dovèršenju istih opet otvore.

Narodno kazalište.

Sinoćna predstava natoliko je samo priatelju ovoga zavoda povoljna bila što jo mogao opazit, da mladji članovi istoga: gdčna. Bajza, g. Milan i g. Miroslav, postaju svakim danom sigurnii na kazalištu i slobodnie se kreću. G. Milan, kojega je pomnjivost u učenju njegovih zadaćah, odkad se je opet vratio na kazalište, mnogo veća, nego li što je osobito prema koncu njegova pèrvoga djelovanja bila i zato zaslužuje osobitu pohvalu, bio bi se sinoć još većma dopao, da mu je oblik bio ponješto starii i smiešnii i da se je tomu shodno kretao. On je bio za ovu svoju zadaću odviš kriepak i čil, no u ostalom dèržao se je kao i svi njegovi drugovi veoma zaslužno. G. Freudenreich ml. bio je opet kao obično, oživljavajući duh svekolike predstave, no neda se tajit, da ga u zadaćama niže komike, kamo i sinoćna rola spada, njegova revnost odviš zanosi i da on uslied toga kadikad prekoracuje granicu umierenosti. Osobito nalazimo da odviš karikira svoju nošnju. Mi to opazujemo jedino iz iskrenog štovanja njegova talenta; tko ima toliko liepih sposobnostih za kazalište i stoko je već toliku sigurnost na njem kao on, netreba da se utiče takovim sredstvima. Njegov starii brat shvatio je i izveo dobro svoju zadaću, isto tako g. Andrievié i gospoja Preslovska, koja kao inostranka zaslužuje osobitu pohvalu zbog očevidnoga napredka, koi čini u obziru čistog izgovora u našem jeziku. — Što se tiče predstavljenih komadah „Engleske robe" i „Zapleteni oglasi" oba su već više putah bila predstavljena u našem jeziku a nisu baš od osobita kroja, neznamo dakle zašto su opet bila dana, da je i obćinstvo našega mnienja, dokazalo je neobično prazno kazalište. Čujemo s radostju da će se dojduči put predstavljat opet Freudenreichovi „Graničari", koji su našem obćinstvu u prošastnoj sesoni toli omilili bili, no nadamo se, da će biti predstavljeni onako, kao što su štampani i mislimo da će uslied toga, budući da im jezik za štampu znatno popravljen bio, još većma dopasti, ujedno nedvojimo da će obćinstvo u znatnom broju doći u tu predstavu. D.

Srebro od 18. studenoga	8 fr.
Carski dukati	11 3/8 „

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 20852/4821 (VI—85) (3—1)

Konkurs-Kundmachung.

An der k. k. dreiklassigen Unter-Realschule in Agram mit kroatisch-illirischer und deutscher Unterrichtssprache ist eine Lehrerstelle für das Sprachfach nebst Geographie und Geschichte in Erledigung gekommen, mit welcher der Jahresgehalt von 600 Gulden und ein Quartiergeldbeitrag von 100 Gulden aus dem kroatischen Kommerzialfonde verbunden ist.

Die Bewerber um diese Stelle haben sich in ihren, an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht stilisirten Gesuchen über Alter, Religion, Stand, Sprachkenntnisse (worunter die deutsche und kroatisch-illirische oder eine nahe verwandte slavische Sprache insbesondere genannt wird), dann über Lehrbefähigung, allfällige bisherige Dienstleistung, und korrektes politisches und moralisches Verhalten auszuweisen, und diese Gesuche längstens bis 20. Dezember l. J. in wie ferne sie im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber im Wege jener politischen Behörde, in deren Amtsbereiche sie sich befinden, beim Agramer erzbischöflichen Konsistorium einzubringen.

Bemerkt wird nur noch, dass für den Fall der anerkannten besonderen Eignung eines Kompetenten derselbe allenfalls auch mit der Leitung der Unter-Real- und vereinigten Haupt-Schule sammt Lehrerbildungsanstalt betraut werden könnte, wofür eine abgesonderte Remuneration von jährlichen 300 fl. aus dem obenbenannten Fonde verabfolgt wird.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 13. November 1857.

3519—1857 (Dp.—103) (3—2)

Natiečaj.

Od strane c. k. kot. ureda preložkoga razpisuje se natiečaj do 1. prosinca t. g. za popunjenje triuh obćinskih primaljah i to u Hodošanu, svetoj Marii i Koturibi, s čime je godišnja plata od 80 fr. k. n. skopčana.

Tražiteljice, koje jednu od ovih službah žele dobit, imaju u svojoj molbenici kod gore imenovanoga kotarskog ureda valjanim izpravama dokazat, da imaju k tomu potrebnu sposobnost, dobu, tielesni sastav i bezporočno ćudoredno ponašanje.

C. k. kot. ured u Prelogu dne 4. studenoga 1857.

C. k. kot. načelnik
de Károlyi s. r.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 20. STUDENOGA 1857. Broj 266.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošilj ti, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 5 liniah 20 kr. sr. dalj. pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb 20. studenoga. Da ljudi veću pozornost obrate na moć žeravice, navodimo ovdie sliedeći dogadjaj, koi se je jučer na noć ovdie dogodio. Kod jednoga ovdašnjega gradjanskoga pekara uzme službinja žeravice te ju odnese u svoju sobu i postavi ju u peć, koja po nesreći nije imala nikakova dimnjaka. Tako si je s tom žeravicom sobu ugrijala pa na postelju legla a u jutru je mèrtva s kèrvavom pienom na ustima osvanula.

Pešta 17. studenoga. N. c. visost prejasni g. nadvojvoda generalni gubernator našo se je najmilostivie potaknutim sasvim ukinut prieki sud u županiama Abauj-Torna i Zemplin, što radostni dokaz pruža da je stanje sigurnosti u ondiešnjim županiama povoljno.

Sèrbia.

U redovnoj siednici tèrgovačkog odbora u Beogradu od 28. rujna uzet je u pretres predlog popečiteljstva financie o ustanovljenju banke. Odbor je riešio, da je za tèrgovinu i radinost u sèrbskoj kneževini koristno ustanovljenje narodne banke na akcie, koja će imati milion forintih u srebru, a za podrugi milion izdati papirah. Ova bi banka davala novce na založna dobra pod interes i diskontovala bi mienice od pouzdanih ljudih. Gospoda podpredsiednik Jovan Kumanudi, član Kosta St. Antula i zamienjenik Gjorgje Tripković odredjeni su, da izrade kratak predlog za ovu banku i da ga podnesu odboru. U istoj siednici popravljen je po primietbama popeč. financie posleni red odbora, po kome se u glavnom ovo opredieljuje: Kad predsiednik nebi mogao izvèršivati dužnosti, onda ga zastupa podpredsiednik, ovoga pak najstarii član. Perovodja vodi napisnik, dèrži u redu u obće svu pismovodnu struku i podpisuje pisma. Odbor dèrži redovne siednice svakoga miesecca dana 15. u 5 satih poslie podne, ako bi se pak taj dan desio praznik, onda se dèrži siednika sliedećega dana. Predsiednik izradi sa perovodjom za svaku siednicu program, u kome se označuje, kakovi će se predmeti u siednici preduzimati; ovaj program šalje se svim članovima s pozivom na siednicu. Članovi, koji nebi mogli doći u siednicu, moraju predsiedniku na tri dana prije siednice javiti da nemogu doći, i navesti uzroke svog izostajanja. Predsiednik poziva članove i zamienjenike. Članovi izvan Beograda, koji nebi mogli doći u siednicu, podnosit će odboru svoje mnienje pismeno sa razlozima; ovo njihovo mnienje smatrat će se kao da su dali glas u predmetu, koi se riešava. Pri važnim predmetima postarat će se predsiednik, da u siednici bude podpuni broj od 9 članovah ili zamienjenikah. Ako je predmet vèrlo važan, onda će predsiednik odrediti komisiu, koja će predmet izdati i pismeno podnieti odboru. Predloženja, koja strane osobe podnesu, koje nisu članovi ili zamienjenici, predstavit će predsiednik u siednici, ako su ta predloženja umietna i ako spadaju u krug dielovanja. Kad se siednica otvori, pročitat će se najprije protokol od posliednje siednice, popravit će se po slučajnim primietbama, poslie podpisat će protokol svi, koji su u siednici bili sa perovodjom. Zatim predložit će predsiednik predmete, koji su u programu naznačeni. Svako pismo, koje dodje na odbor, pročitat će se u siednici; ali koji poslovi netèrpe odlaganja, te može predsiednik sa perovodjom najprije pregledati, i poslie ih u siednici u pretres uzeti. Poslove komisialno izradjene predstavlja jedan član od komisie. U siednici govori se redom, kako se je koi za govorenje prijavio. Predsiednik može opomenuti govornika ili mu i zabraniti da govori. Kad se nitko nije više javio za govor, onda predsiednik objavi, da je razmatranje predmeta završeno, začim se pristupi ka kupljenju glasovah. Pitanje o kome je rieč bila treba da je kratko, jasno i odsiečno, da se na njega može sa jest ili nije odgovoriti; glasovanje je jasno i javno, ali ako polovina želi da bude tajno, onda biva sredstvom listićah, na kojima napiše svaki svoje pristajanje ili odkazivanje. Da bi zaključenje moglo važiti, mora biti najmanje 6 članovah. Protokol treba da je tako napisan, da se iz njega može vidieti kako je stvar tekla. Kad se kakav predmet izključi iz razmatranja, ili se jedanput svèrši, nemože se u drugoj siednici opet preduzimati; samo u osobitim slučajima i izmienjenim okolnostima, i kad polovina članovah zahtieva, može predsiednik jedanput uklonjen predmet u idućoj siednici u rasmotrenje uzeti. (S. D.)

Turska.

„Presse de Orient“ ima dopisah iz Skadra, u kojima se javlja o poznatom dogadjaju s Vasojevićima. U jednom od ovih dopisah kaže se, da se je raspra započela zbog toga, što su Vasojevići upadali u tursku zemlju, a to je opet bilo zato, što granica na tom miestu nije dobro označena. Vasojevići su se mnogo uzdali u pomoć Cèrnegore, no ta bi im teško mogla doći, jerbo je Alipaša, zapoviednik ekspedicie proti njima odredjene, pozorno sastavio bio plan napadanja i spremio se živo i s uspiehom stupati; pa zato bog zna, da li bi se Vasojevići mogli i odèržati, da nisu konzuli francuski i engleski upotrebili svu svoju važnost i moć da se sukob obustavi. Jedna jedina iskrica medju ove planince bačena mogla bi razpaliti veliku vatru i potresti zemlju nadaleko. Alipaša bio je već zauzeo Gusinje i presiekao Vasojevićima svako obćenje s ovim miestom, odakle su oni dobivali najglavnie svoje potrebe; no srećom stignu ulaci iz Skadra, a naskoro za njima i francuski konzul, te tako se dalja spremanja za sukob s bèrdjanima obustave u turskome stanu.

U drugom docniem dopisu napomenute novine kažu, kako je turska vlada vèrlo mudro postupala, što je na predstavljenje inostranih poslanikah dragovoljno i odmah izdala zapoviest Mustavi-paši, namiestniku arbanaskom, da neudara na Vasojeviće, nego da se ciela stvar izvidi i razpravi mirnim putem. Konzuli u Ska-

---

Putne cèrtice od Pavla Tvèrtkovića.

Buduci da mi je valjalo odavno po savietu zajedničkoga sastanka ili zbora više iskusnih doktorah ići ili u Rogatac (Roič) ili u Karlove Vare (Karlsbad), riešim se sad u sèrpnju tekuće godine iste vode upotrebiti, te preduzmem put najprie prieko Zagreba u Rogatac, gdie se u Zagrebu pozabavim pohodivši moje dobre priatelje a osobito narodni muzeum, koi su prie nekoliko godinah hervatski rodoljubci ustanovljavati započeli. Kada sam putujući kroz Zagreb 1837. godine u ovaj grad navratio se, ništa od pomenutih stvarih današnje zbirke narodnoga muzeuma nisam mogao primietiti, osim niekoliko knjigah za pomenuti muzeum sakupljenih ponajviše nastojanjem gg. Gaja, Mažuranića, Vraza, Babukića, Rakovca a podporom osobito vèrnog i rodoljubivog pokojnog grofa Janka Draškovića; a kada sam sad u pomenuti muzeum stupio, i pregledao zbirke stvarih razkičitih i obće koristnih za narod i izobraženost, moroo sam se zaista diviti, da su Hèrvati za to kratko vrieme svoj muzeum tako obogatili, i sebi slavnu uspomenu time viečitu pribavili. Kada sam prie niekoliko godinah putujući pregledavao muzeume moskovski, petrogradski, berlinski, bečki i mletački, u koje se od toliko godinah zbirke prinose, mislio sam da takova šta u našim krajevima ni za 100 godinah doživit nećemo, a kamoli da ćemo već za niekoliko godinah barem slična što god imati; sad pak vidio sam da je pored dobre volje i revnosti svaki napredak za narodno dobro u slogi kadro bèrzo procvietati, o čem bi se imalo mnogo prozborit. Veliku sam dakle radost osietio baveći se ovi put u Zagrebu i jedino mi je žao bilo što nisam mogao viditi zbirke g. Kukuljevića, koi u sadanje doba najviše trud svoj za to polaže, i po svietu za to putuje i kod kojega največe se zbirke starih rukopisah nalaze. Pregledavši ovo nedavno započeto narodno blago i zavedenje, s mojim priateljima oprostivši se, nastavim od Zagreba prieko Zagorja put u Rogatac, dok ugledam pokraj puta spajiluk ili vlastelinstvo znamenitog u današnje doba muža hèrvatsko-slavonskoga bana grofa Josipa Jellačića, koi me predmet opomene, da iz bližega ovo imanje i dvorac toga glasovitog muža razgledam, i tako približim se da razvidim liepu i spred dvorca zasadjenu različitim cviećem bašču; potom osobito mi to padne u oči, što sam malo igdie prije vidio, da je dvorac i krov na istom u nakèrst sagradjen, kao u naših starih istočno-pravoslavnih manastirah. Tu mi sreća u dio pade ugledat pomenutog znamenitoga domaćina i njegovu gospoju suprugu, koji se baš spremahu za Zagreb, no ipak gospodin ban kao snizhodan od sveta muž dodje k meni i upita me kako sam kod doma i kuda idem, i pridajući niekoliko umiljatih i sèrdačnih riečih, izmedju ostaloga reče: da se za nieko vrieme nalazi ondie na carskoj dozvoli poradi slaba zdravlja narušenoga mnogim vojenim trudom. Pri tome siedne u kola i odveze se u Zagreb sa svojom gospojom suprugom i bratom, a ja zatim jošte bolje razgledam dvorac, gdie me Njegovi mladji svuda provedu i gdie sam prekrasnih stvarih našo a najvećma me zanimahu medju ostalima likovi naših graničarskih serežanah u narodnoj odieći, kao što ju u svoj Bosni odabrani i bogati Sèrbi svečano nose; po tome pregledam jednu malu osobito liepu i po najboljem ukusu sagradjenu kapelu, gdie onoga slavnoga muža upokojena kćerka počiva, — ova je kapela unutra sva cèrvenom čovom zastèrta. Ta se duboko tronut zamislim kako je sve i sva na svietu nestalnosti izloženo, samo jedina dobra i blaga uspomena ostaje; pošto potanko pregledam dvorac i kapelicu kao i bašču, podjem odatle dalje put Rogatca, gdi me zateče mrak nedaleko odatle u šumi, te pokasno dodjem u selo Pušće k niekom dobrom paroku Štefanu Matkoviću, gdie zatečem povelik broj odabranih gostiuh, koji me sèrčano primiše u svoj krug; po tom sutra dan nastavim put dalje po okolici sa slavenskim narodom naseljenoj. Sami dobri i učtivi ljudi, koji znadu i hoće a nesamo ljudi odrasli već i mladež i diečica od pet i šest godinah stranoga čovieka učtivo predusretat, što se nesamo političkoj vlasti u pohvalu upisati mora već i duhovnoj, koja čineći svoju dužnost najliepše svaki narod diči i ponosnim ga čini, jer vriedno svećenstvo od največe je koristi za dèržavu. (Dalje sliedi.)

dni bili su bolje izviešteni, kako je u stvari, nego i namiestnici turski. Vasojevići nisu bili ništa krivi, niti su i zaslužili, da se silom u red dotieraju. Čim se Alipaša približio bio njihovim selima, a odaslanici njihovi izidju pred njega i izjave mu, da se pokoravaju sultanu, no ujedno i iskažu pravedne svoje žalbe proti turskim vlastima. Uprava turska nikad se kod njih nije ni izvèršivala, i skupljanje poreza bilo je ostavljeno samovoljstvu gusinjskih begovah i buljukbašah, koji su po dvaput silom naplaćivali poreze i ciedili ove siromašne ljude. Pa tako je bilo i sada. Počem su jedanput već platili porez gusinjskome mudiru Hasan-hatu, iskalo se je, da plate i po drugi put, koje oni nisu htieli učiniti. I ovo je poslie izvèrnuto kao da se Vasojevići odmeću sultana, zbog čega je i vojska na njih poslana bila. No Ali-paša, kao čoviek mudar i pravedan, primio je liepo njihove žalbe, izravnao svu rasprù, i tim pozornost vlade na se obratio, koja će mu ovu uslugu pripoznati.

Napesliedku još piše „Presse d' Orient“, kako u staroj Sèrbii i Albanii nikako nije ni obnaredovan hathumajum, a ipak kèršćani moraju da plaćaju porez, što se zove „bedala“, premda neuživaju onih blagotvorstvah, koja su hathumajumom obećana svim narodima u Turskoj, taj pak porez morao bi se plaćati samo po hathumajumu. Hèrdjavo stanje tamošnjih kèršćanah najviše se pripisuje Hadži-Mukteru iz Skadra, koi kao kadia ima u mešćemi zapoviedajući glas a uživa neograničeno povierenje Mustafe-paše; a počem nema u zemlji nikakovoga carskoga komisara, to se sve stvari — i gradjanske i tèrgovačke i krivične — riešavaju po njegovoj volji na veliku štetu kèršćanah. — (Ovo će se — dodaje učredniètvo Sèrbskih novinah priobćujući ovaj sastavak — nedostatku jamačno sad pomoći, jer je čestiti Ćemil-efendi odredjen za carskoga komisara u Albanii i ostalim oblastima evropske Turske, koi sve stvari ima u red dovesti.)

Franceska.

„Ostd. Post“ piše da se princ Napoleon vèrlo živo nauzimao kod cara za slobodu štampe, ali da car neće o tome ništa da zna. „Dokle još ima pretendentah i principah, koji se proti meni bore“, rekao je car, „dotle slobodu štampe neću dozvoliti.“

Velika Britania i Irska.

Iz Londona opisuju žalost, koju je iznenada smèrt vojvodinje Nemours proizvela. O vojvodi pripoviedaju, da mu se je na zlo slatilo, premda je kod babinjah bio povoljan. Dne 12. t. m., dakle onaj dan, kad je vojvodinja umèrla, nije bio iziše još iz sobe, u kojoj leži mèrtvo tielo vojvodinje, kojega je lice još svejednako upèrkos mèrtvačkoj boji veoma liepo vidit i čini se kao da se smieši. Divna kosa rèzriešena je jošte, kad su se bili zanimali pletenjem iste, kad je vojvodinja ogèrlivši svoju čuvaricu izdahnula.

Otvorivši mèrtvo tielo našli su, kao što se čuje, u plućnom bilu grudu stinute kèrvi; preprieèenje okolovanja kèrvi smatra se za uzrok njene smèrti.

— Usled „Globe-a“ nemože se jošte za cielo kazat, kad će se parlamenat sastat. Nadalje kaže isti list, da su nieki dotoi u „Times-u“ o austriansko-egipatskom bèrzojavu neispravni.

— Bankovni direktori prijavili su vladi, da su se odvažili postupat poleg predloga učinjenoga po lordu Palmerstonu i Sir C. Lewis i upotrebit ovladu, koja im je dana.

Azia.

Što engleske listove osobito zanima, to je položaj Havelocka u Luknovu. Svakako je najveća pogibelj odvraćena. Da je general samo 24 sata kasnie došao, imao bi po svoj prilici opet osvećet novi porez ženah i diece i bolnno bi uništujući rat proti svom indijskom podreklu, kojega sebi ni Canning ni Palmerston tako lahko obustavit mogli. Tako zbog Evropljeanah kao i zbog Indusah možemo se iskreno veselit, da se ovaj strah, koi je mnogim toli-kim tisućama više nedieljah otimao san, nije obistinio. Ako posadi residentstva jošte i fali potrebna jakost, da dèrži grad i svu okolicu u zaptu, ipak će za cielo, dok dodje pomoć iz Mirzapora i Kalkute, igrajući moći odbijati svaki nasèrt uzbunjenih čoporah.

„Daily News“ boji se, da se svi oni, koji imaju tamo priateljah i rodbine, neće još svejednako moći otrest mučnih sumnjah. Njihova muka mora biti tim veća, što su jedan čas mislili, da je pogibelj sasvim odstranjena. Ne smiemo biti nezahvalni i zaboravit, kako se je položaj posade neizmierno poboljšao, premda nemogu se nadat pomoći iz Delhia. Wilsonova veoma oslabljena vojska imat će dosta posla, da uzdèrži grad i savez s Meiratom i Umballahom — i tako se je prije nadat pomoći iz Mirzapora. U ostalom da sada sačinjava glavnu teškoću Aud a ne Delhi, neće više niekat ni najlahkoumnii.

„Allg. Ztg.“ javlja po svaniènom izviešću da su Englezi pri jurišu na Delhi izgubili 2000 ljudih koje poginuvših koje ranjenih, i to samo od vojske evropske, a to je strašan gubitak kad se uzme da sva sila pod generalom Vilsonom, koi je predvodio juriš, iznosi najviše 10.000 mom.

„Observer“ pripovieda za ovaj slučaj: Nieki Škot, koi je žena i diete izgubio u buni, biesnio je prolazeći kroz Kawnpor djavolskom ogorčenosti, lievo i desno siekući što mu je god pod ruku došlo. Kad je bajonetom proburazio bio jednu ženu, a oficir prekoravajući ga poviče mu: „Šta, engleski vojnik ubija žene?“ — „Šta engleski vojnik, šta žene!“ odgovori bezumnik, udarivši nogom o mèrtvo tielo: „to su skotovi, koje su izrodili pakleni psi!“ I tim je stvar bila svèršena.

Amerika.

U New-Yorku dogadjaju se neprestano ubojstva, odkad su mnoge ondašnje fabrike obustavile radnju. Policia je tamo tako bez svake sile, da takova bezčinstva bivaju očito bez svake preprieke i toga radi zavladao je tamo velik i obćeniti strah.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Zemun 15. studenoga. (Bèrzojavna viest lista „Pester Lloyd“. Od osudjenih dionikah sèrbskoga kovarstva razriešeni su Gavril i Miloš Jovanović; ostali urotnici, kojima su sva tri sudišta izrekla smèrtnu osudu, pomilovani su po knezu na kazan dosmèrtne tamnice. Sutra će ih odvest u gvoždju u Gurgusovac.

Draždjani 16. studenoga. Nj. k. veličanstvo otvorilo je danas u podne u kraljevskom dvorcu zemaljski sabor.

London, 17. studenoga. U Wolverhamptonu i Staffordshire-u obustavila su bankovna društva svoja plaćanja.

New-York, 5. studenoga. Financialne okolnosti poboljšale su se, bankovni iskazi su povoljnii a manja je postala eskomptna dispozicia.

Milan, 16. studenoga. Pristaništa Pada sva su opet uredjena, komunikacie su na dèržavnim cestama opet povraćene, Pad i Ticin vratili su se malone sasvim u svoja obična korita. No na velikom području leže jošte naneseni piesak, mulj i bare. — Žitne ciene opet su posliednje nedielje pale. Tèrgovina sa svilom još svejednako stoji i opet su joj ciene pale. Pad londonske kuće Draper Petroni & Comp. prineo je k pogoršanju u tom obziru, ne nevie bèrzojavne viesti iz Londona kažu, da se je nadat da će se stvar izravnati.

Turin, 16. studenoga. Od 54 poznata izbora spada ih 14 najskrajnjoj desnici, dva lievici a 38 sredini. U Turinu izabrani su grof Kamilo Cavour, markez Juraj Palavicini, Galvagno, Notta, Cavalli. U obziru dvih izborah još se nemogu složit, takmaci su Miglietti i Soldati, grof Revel i Br. Ferio. U Cielli izabran je grof Alfons Lamarmora, grof Solaro della Margeritta prodro je kod tri izborna zbora. U Genovi se kolebaju u obziru izbora medju Beniom i Garibaldiom.

Kazalištna viest.

Sutra u subotu dne 21. tek. mies. predstavljat će se u ovdiešnjem kazalištu na korist gospoje Kolass u niemačkom jeziku **pèrvi put: „Pèrsten ili jedna zgoda u dvoru Ljudevita XV.“** Izvorna zapletna vesela igra u 5 razdielah od Dragutine Birch-Pfeifferove. Koristnica, koja je mimogred rekuć, kao što smo iz vierodostojna izvora doznali, budući rodjena Moravka, obećala jedanput i u **našem** jeziku igrat, veoma je već omilila našem kazalištnom obćinstvu a izabrala je za svoju večer komad, koi je svigdie, gdie je još predstavljen bio, dobar uspieh imao; nedvojimo dakle, da će i posiet kazališta posve odgovorit okolnostima, koje svakako zaslužuju, da se od našeg obćinstva uzmu u obzir.

Srebro od 18. studenoga	8 fr.
Carski dukati	11 %, „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 20852/4821 (VI—85) (3—2)

Konkurs-Kundmachung.

An der k. k. dreiklassigen Unter-Realschule in Agram mit kroatisch-illirischer und deutscher Unterrichtssprache ist eine Lehrerstelle für das Sprachfach nebst Geographie und Geschichte in Erledigung gekommen, mit welcher der Jahresgehalt von 600 Gulden und ein Quartiergeldbeitrag von 100 Gulden aus dem kroatischen Kommerzialfonde verbunden ist.

Die Bewerber um diese Stelle haben sich in ihren, an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht stilisirten Gesuchen über Alter, Religion, Stand, Sprachkenntnisse (worunter die deutsche und kroatisch-illirische oder eine nahe verwandte slavische Sprache insbesondere genannt wird), dann über Lehrbefähigung, allfällige bisherige Dienstleistung, und korrektes politisches und moralisches Verhalten auszuweisen, und diese Gesuche längstens bis 20. Dezember l. J. in wie ferne sie im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber im Wege jener politischen Behörde, in deren Amtsbereiche sie sich befinden, beim Agramer erzbischöflichen Konsistorium einzubringen.

Bemerkt wird nur noch, dass für den Fall der anerkannten besonderen Eignung eines Kompetenten derselbe allenfalls auch mit der Leitung der Unter-Real- und vereinigten Haupt-Schule sammt Lehrerbildungsanstalt betraut werden könnte, wofür eine abgesonderte Remuneration von jährlichen 300 fl. aus dem obenbenannten Fonde verabfolgt wird.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 13. November 1857.

Nr. 3117 (Izv.—391) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Von Seite des k. k. Bezirksamtes Krapina wird hiemit kundgemacht, dass am 20. November d. J. Vormittags auf dem Gute Zabok des Herrn Grafen Sigmund Vojkfly 200 Metzen Kukuruz, 100 Eimer Wein und 200 Zentner Heu im Lizitationswege nöthigenfalls auch unter dem Schätzungswerthe werden veräussert werden.

K. k. Bezirksamt
Krapina am 6. November 1857.
K. k. Bezirksvorsteher
Suano.

Nr. 10116 (Izv.—392) (3—3)

Konkurs-Ausschreibung.

Zur Besetzung der erledigten Bezirks-Hebammenstelle in Crikvenica des Fiumaner Comitats wird zu Folge hoher Statthalterei-Verordnung vom 28. v. M. Z. 19708 der Konkurs bis 30. d. M. eröffnet.

Mit diesem Dienstposten ist ein Gehalt von jährlichen 80 fl. CMz. verbunden.

Bewerberinnen um diese Stelle haben ihre wo möglich eigenhändig geschriebenen Competenz-Gesuche mit glaubwürdigen Dokumenten über Alter, Stand, Religion, Moralität, bisherige Beschäftigung, dann über die Kenntniss der kroatischen oder einer anderen südslavischen Sprache, endlich mit dem Prüfungszeugnissen, und mit dem Diplome über die erlernte Hebammenkunst zu belegen, und im Wege der zuständigen politischen Behörde in der obigen Frist hieher einzusenden.

K. k. Comitatsbehörde
Fiume den 5. November 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 21. STUDENOGA 1857. Broj 267.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb 21. studenoga. Tèršćanske niemačke novine od 18. studenoga javljaju, da će se hèrvatska željeznica s početkom dojduće godine medju Reichenburgom i Siskom sa svom energiom početi gradit bez da budu izdane njene akcie.

Beč 18. studenoga. Posliednjega četvèrtka imao je g. Ferdinand de Lesseps prije svoga odlaska u Carigrad čast od Nj. c. k. apostolskoga veličanstva najmilostivie primljen biti u posebnoj audiencii. — C. k. geografično družtvo naimenovalo je gospodina Ferdinanda de Lessepsa posrédstvom vlastitoga diploma za svoga počastnoga člana.

— Nj. veličanstvo car Ferdinand posvetio je praškom katoličkom družtvu, kad mu je isto predalo po sebi izdani kolendar „Der Jaresbothe“ za god. 1858 iznosak od 80 forintih.

— Nj. c. visost prejasna gospoja nadvojvodinja Sofia poklonila je dobročinstvenom pod zaštitom svete Jelisave stojećem družtvu u Inšpruku 100 fr.

— Predstojnik tirolskoga Radetzkova družtva g. vitez de Alpenburg, dobio je od Nj. preuzvišenosti g. fm. grofa Radetzkoga sliedeću zahvalnicu iz Milana: Blagorodni gospodine. Opet je družtvo, noseće moje ime, sietilo se 2. studenoga na način, koi je meni teško s nahodjenom postao pravim okrepljenjem sèrca i za koi jedva mogu moju zahvalnost i priznanost izrazit riečma. — Poezie i slikarstvo sjedinjuju se u poklonjenom mi daru k cielosti tako liepoj i duboko ćućenoj, da moram samo čuvstvu svakog pojedinog darovatelja ostavit da rasudi osiećanja, koja je taj dar u meni potaknuo. — Izvolite štovani gospodine, kao predstojnik družtva moju najtopliju zahvalu za ovaj vidivi znak posvedočene privèrženosti primit zajedno s izrazom opetovanoga izraza prava visokoštovanja, kojim ima čast podpisati se Vašega blagorodstva u Milanu 8. studenoga 1857. Radetzky fm.

— Kod lietošnjih lovovah na frauenberškoj carskoj gospoštini u Českoj ustrieljeno je, kao što „Pr. Ztg.“ izvieščuje, dosad već 6000 zecevah, 1500 jerebicah i 600 gnjetinjakah.

— U selu **Šlunders** u Tirolskoj izgorielo je 37 kućah i pri toj nezgodi poginuo je i jedan čoviek.

— Dne 18. t. m. pod večer umro je u Pragu u 78. godini svoje dobe pensionirani c. k. generalmajor gospodin Josip John pl. od Falkenwalde.

Rusia.

Poslanica kneza Gorčakova na gospodina Butenjeva, izvanrednoga ruskoga poslanika i opunomoćenoga ministra kod visoke porte: Petrograd 10/22. listopada 1857. Gospodine. Gospodin turski poslanik u Petrogradu dobio je nalog od svoje vlade, da mi jednu depešu odnoseću se na pitanje kneževinah turskoga ministra izvanjskih poslovah pročita i ostavi mi jedan prepis iste.

U ovom spisu, koi u prepisu priložit Vam imam čast, ponovljuje Alipaša očitovanje od 14. listopada 1856, od kojega mi je gospodin turski poslanik takodjer izručio jedan prepis priloženi njegovoj depeši i uzdèržuje u krieposti odluke tamo naznačene u obziru eventualnoga pitanja unie kneževinah u svem njihovom obsegu, izpao je kako mu drago zaključak učinjeni po novoizabranim divanima.

Ja sam gospodinu poslaniku Turske odgovorio, da se u tom obziru carski kabinet može samo pozvat na vladanje, koje je obdèržavao nepromienljivo od početka ovoga pitanja sve dosad; to jest, carski kabinet priuzdèržaje si, neizražavajući se na nikakav način ni za, ni proti sjedinjenju kneževinah i ograničujući sada svoju dielatnost na jednostruko otvoreno izvèršivanje uvieta ugovora od 30. ožujka, da će svoje podpuno konačno mnienje onda stopram izrazit, kad će biti pozvan formulirat to mnienje u krugu konferenciah.

Osviedočen budući da ovaj put strogo odgovara tako duhu kao i slovu pariškog ugovora, nenalazi carski kabinet povoda da odstupi od toga i zato uzdèržuje svoj zaključak ostat na tom putu u krieposti.

Preuzvišeni gospodine, Vi ćete priobćit ovu depešu turskomu ministru izvanjskih poslovah i ostavit ćete mu jedan prepis od iste.

Austrianski gospodin poslonoša pročitao mi je jednu depešu g. barona Wernera, koja se sasvim slaže s težnjama turske vlade. Ja sam gospodinu grofu Szechenyi-u dao odgovor, koi je sasvim istovietan s onim, koi Vas molim, da priobćite turskom ministru izvanjskih poslovah. Primite itd. Gorčakov.

Azia.

„Bombay Times“ od 17. listopada sadèržaje pobližja o obsadi Delhia. Ista se je počela 20. svibnja pod zapoviedju generala Ansona. Očekivali su da će isti odmah jurišat; no već nedielju danah zatim umorila ga je kolera. Njegov nastupnik, g. Bernard, poginuo je 5. sèrpnja od griže; na njegovo miesto stupio je general Reid; no jedva je preuzeo zapovied, kad ga prisili bolest, da ju opet drugom preda. Mieseca kolovoza zamieni ga general Wilson, komu je sudjena bila čast uzeti grad. Nije mu bilo moguće grad pravilno cernirat, a i priekoredna vrućina priečila mu je obsadu rukovat živahnie i Englezi bili su prisiljeni odgodit svoju osvetu. Dne 26. kolovoza izidje iz grada buntovnički zbor brojeći 7000 momakah sa 18 topovah u namieri, da obidje obsiednike i presieče ih od njihovih obkopah. General Nicholson na čelu od 2000 momakah dostigne ih poslie 18 miljah puta, potuče i ote im malone svu njihovu artileriu.

Dne 3. rujna dodje napokon obsadno topništvo i operacie su se odmah započele. Od prilike 1900 stopah od vratah zvanih „Mori“ podignute su bile jake baterie; buntovnici učinili su jedan bezuspiešni nasèrt na jednu od engleskih poziciah pred Kašmirskim vratima; vatra od obe strane nije bila od 8. do 11. više prekinuta; posliednji dan nasta još biesnia pucnjava iz topovah i lumbaradah. Buntovnici koji su se osiećali odviš slabima, da se opru, ostaviše svoja utvèrdjenja. Dne 12. rujna ležao je kašmirski bastion u razvalinama. Dne 14. poslao je general Wilson tri jurišne kolone put onoga gradskog ulaza. Jedan indjenirski poručik imenom Salkers približio se je s jednom malom če-

---

Putne cèrtice od Pavla Tvèrtkovića.

(Nadalje.)

Putujući prieko Zagorja pokraj rieke jedne, koja razdieljuje Krajnsku od Hèrvatske, primietim u narodnom jeziku krajnskom mnogo riečih, koje se u našim cèrkovnim knjigama i jeziku nalaze, pri tome ugledam jednu veliku rujnu zidinu staru, s one strane rieke na štajerskoj granici na bèrdu, pitam redom žene kako se ona zidina zove, sve redom kažu Carigrad osim što mi reče jedan kèrčmar i učitelj da se Königsberg zove. U obće osviedočim se opet da se u narodu krajnskom i štajerskom i zagorskom korienito slavenskih riečih nalazi, zašto bi pisateljima naših riečnikah i ovi krajevi liepo gradivo pružati mogli, jerbo i u Rogatcu i oko Rogatca i piesme i govor posve su slavenskoga mačaja i pune jedrine. Prebudem u Rogatcu osam danah, gdie primietim da je ova liekovita voda za svaki otok unutarnjih organah spasonosna, samo za stane hèrdjavo je skèrbljeno kada je mnogo gostiuh. Poslie 8 danah nastavim put prieko Polčanah (Pelčaha) i Marburga u Gradac; Marburg mi se dopadne, koga Drava prosieca. Po tome prispiem u Gradac i sutra dan bude našega 6. kolovoza t. j. na preobraženje, carev rodjen dan; ovdie pregledam stari niekadašnji gradić od drevnih vremenah još zidan na jednom izvanredno okruglom i šiljatom bèrdu, gdie vidim vojenu liepu paradu i pred njom generala Lihtenštajna, a odavde odmah sutradan na željeznici u Beč za jedan dan dodjem. U Beču se vèrlo malo zabavim dok nieke moje priatelje pohodim. Odmah bèrzo spremim se prieko Zlatnog Praga u Karlove Vare, gdie sretno Bogu budi hvala dodjem, no ovde sam imao šta vidit. Jedna mala rieka prosieca jedan kameniti dol, pokraj koje množina izvorah vruće, slane i kisele vode u raznovidnom pogledu iz zemlje vrije. Ta imade mnogo bunarah ili izvorah različitoga liečenja, nu jedan je bunar ili izvor najčudesnii, koi u vis baca tako vruću vodu, više nego hvat, imenom Šprudl, da bi mogao svašta u njem skuvati. Ovaj bunar mnogi gosti piju i od njega se u načinita korita kupaju i ovaj za 24 sata stvara kamenje i svašta okameni, kao list i cvieće svako, da je divota viditi; pokraj ove rieke sa obe strane mnoge su liepe kuće i bašće, kao i putevi za šetanje napravljeni, da vèrlo liep i osobiti izgled daje. Polag nje s obe strane i mnogi liekoviti izvori, kako gore rekoh, izviru, gdie mnogo ljudstva iz dalekih i stranih krajevah zemlje dolazi piti i kupati se u istima, od koje spasonosne vode množina svieta izvida se teških i raznih boleticah a osobito oni, koji imadu otoke džigarične ili slezenske, od kojih ja baš od dietinstva patim, a pri tom punih 28 godinah i kèrv pljujem. Toliko liekovah od više godinah upotrebivši i pri tome dijetalno živeći, nigda olakšicu toliku osietio nisam, koliku ovdie za tri nedielje danah pijući ovu vodu u istinu toli spasonosnu za zdravlje čovieka. Otoke slezene od dietinstva već nosim a cèrne džigarice od godine 1850. otečene osiećam, i rietko će se tko naći, da ovakove defekte unutrenje za ovoliko godinah na zemlji nosi, koliko ja, koi sam sve i sva probao, no i tereta i fizičnog i duševnoga malo je koi je ovako u svojem životu za punih 30 godinah imao, koliko ja; zato ovdie poradi ravnanja onim kežem, koji imadu meni podobne defekte, da je i Rogatac ovakovim vèrlo dobar, samo miešajući mlaku vodu, kao što se za to u izvoru grije, da mu nebi pèrsa onako hladna voda razhladila; no Karlovi Vari su, kome je bog troška dao, još mnogo spasiteljnii, ali istina je sam bio sretan imati preporuke mojega dobroga priatelja i rodoljubivoga Sèrbina, vlastelina g. Teodora Gjurgjevića iz Zagreba, koi me je preporučiti dobrotu imao dobrom i izkusnom doktoru Kohbergeru, koi u Karlovim Varima živi a osobite je dobrote za strane ljude, bili siromasi ili bogati i koi je kao viešti liekar na glasu.

(Dalje sliedi.)

Ueem polagano vratima i podje mu za rukom dignuti ih u zrak upèrkos gustoj plohi od tanetah. Obsiednici pohitiše na ovo miesto i za malo podje im za rukom osvojit jedan dio bedemah. Četvèrta iz domaćih pomoćnih četah t. j. iz Ghurkah sastavljena kolona nije bila tako sretna.

Prodrevši kroz vrata od Lahora, nije mogla dalje napredovat. Obsiednici izgubili su mnogo. Brigadski general bio je smèrtno ranjen. Dne 17. uzeli su Englezi bankovnu zgradu i obratili su svoju artileriu proti palači i arsenal peo je isti dan sa 200 topovah u njihove ruke. Za tri posliednja dana trajalo je još bombardiranje u onim stranama grada, koje su jošte dèržali buntovnici; jedno miesto za drugim bilo je oteto a u večer 20. rujna bio je vas grad s predgradjima razpremljen. Izvan grada vidio se je još tabor buntovnikah; no očevidno bio je prazan. Sutra dan bio je zapremljen i tamo su našli vas pèrtljak, što su ga buntovnici povukavši se natrag ostavili. Grad posvećen propasti predstavljao je uslied opisa „Bombay Times-a“ strašnu sliku smèrti i opustošenja. Žene i dieca biežahu u divjoj nalogi; no pobieditelji štediahu ih posvuda, dočim nisu opraštali nijednom buntovniku.

Dne 21. rujna u jutro bio je kapetan Hodson s jednom malom letećom kolonom izaslan, da progeni biegunce. Kralj i kraljica od Delhia dodjoše i predaše mu se pod tom pogodbom, da im se život poštedi, — jedan, kako „Bombay Times“ kaže, nedokučivi čin blagosti, koi će se svakako zlo tumačit. U jutro 22. rujna obkolio je isti kapetan Hodson s jednim jakim konjaničkim oddielom homajunski spomenik i zarobi tamo mirzu Magholu i mirzu Khioru sultana, sinove kralja, kao i njegova unuka mirzu Abur Buzera. Sva tri bila su, budući da se je o njima znalo, da su najkriepčie sudielovali kod ustanka, na miestu ustrieljena a njihova tielesa bila su javno izložena. U jutru 23. rujna izišla su dva jaka oddiela iz Delhia. Jedan je imao predvodit general Nicholson, no baš on dan preminuo je uslied zadobljenih ranah. Svaki oddiel sastojaše iz 1600 momakah picšakah, 500 momakah konjanikah, tri kumpanie jašuće artilerie i osam topovah. Oddiel stojeći pod zapoviedju pukovnika Greatheada krene put Allyghura i prispeo je onamo dne 29. rujna.

Dne 27. sukobiše se s neprijateljem. Tamo stadoše buntovnici jansiski sa svojom artileriom i s divjom smiesom drugih buntovnikah i zauzeše čvèrstu poziciu. Poslie žestoke borbe bili su do noge potučeni, kroz varoš tierani i čak izvan iste gonjeni. Napokon razpudiše ih na sve strane, i oni ostaviše u rukama Englezah dva topa, dvoja kola od municie i veliki broj taligah sapreženih volovima, koje su bile natovarene municiom za pješake. Broj njihovih mèrtvacah, koji su bili nadjeni na bojnom polju iznosio je od prilike 100 a vidielo se je neprestano, kako su mnogo ranjenih i umirućih sa sobom vukli. Izgubitci Englezah iznosili su od prilike 60 osobah. Tvèrdju Malteghor, uz koju su prolazili, našli su Englezi dne 28. rujna razpremljenu i njihova vojska poslala ju je bez svakog odpora.

Drugi istoga dana otišavši oddiel vojske išo je uz rieku put Agre, sukobi se dne 25. rujna u Mutri s ustašama, navali na nje i porazi ih poslie velika kèrvoprolića. U Delhiu i njegovoj okolici vladao je podpuni pokoj i premda su još svejednako bolesti biesnile u vojski, ipak su mnogo manje štete učinile, nego li što se je pod takvim okolnostima moglo očekivat. No čudna je stvar, da nisu, pošto su malone četiri sedielje od uzeća prošle, u Bombaju imali jošte popisa izgubitakah, koje su pretèrpili Englezi. Sve podrobne viesti o tim prispievše bile su izcèrpljene i sastavljene iz raznih pisamah, koja su većim stranom bila pisana daleko od pozorišta dogadjajah.

„Bombay Times“ misli, da su oblasti dobile viestih, no da su ih zatajile obćinstvu. Kad je general Havelok dne 15. rujna iz Kawnpora krenuo da oslobodi Luknov i prebacio Ganges, imao je polag „Bombay-Timesa“ 2700 momakah. Na putu imao je više putah bojak biti i podje mu ne bez teškoćah za rukom vazda pobiedu obdèržat. Potukavši neprijatelja kod Mungavala, provalio je u jednom danu 20 engleskih miljah. Dne 22. rujna zagèrmi sa svojimi 24 funtašima, da nesretnim obsiedenicima dade znak njihova oslobodjenja. To je bilo skrajnje vrieme, jer su dva po obsiednicima izkopana laguma što prije imala dići u zrak glavne tvèrdine grada. Dne 26. rujna napadoše Englezi na baterie buntovnikah s najvećom žestinom i uzeše ih. Sinovi bivšega kralja audskoga biahu prisiljeni uteći u Fyzabad. Man Singh vodja buntovnikah audskih, koi je sa 15 hiljadah proti Englezima išo, bio je uzbijen i ranjen. „Bombay-Times“ nada se, da isti neće uteći najoštrijoj kaštigi. Jedan oddiel vojske madraske krenuvše se iz Džabolpora, koi je hoteo da oslobodi malenu posadu tvèrdjice Saugor i Evropljane, koji su se onamo utekli, bio je prisiljen povući se natrag opet u ono miesto, odkud je izišo bio, budući da mu je radšah od Bampora, koi se je u Neraolu jako obkopao, zatvorio put Kod jednoga nasèrta na jedan od obkopah bio je pukovnik Dalysk uzbijen i smèrtno ranjen.“

Bèrzojavne i najnovie viesti

Kodanj, 18. studenoga. Ovdašnja vlada poslala je obširnu spomenicu na svoje izvanjske zastupnike u obziru holštajnskoga financialnoga razmiera prema ukupnej dèržavi.

Milan, 17. studenoga. Uslied viestih iz Genove umro je tamo dne 13. t. m. glasoviti naravoznanac Spinola. Ondašnja deputirska komora zaključila je 14. t. m. inštrukcie u poznatom političkom procesu i 42 obtuženika predala sudištu. 7 ih je odpušteno a proti 20 izbivajućih izdane su zapoviedi da se zatvore. Razprave imaju se, vele, po izmaku dotičnoga roka započeti. Miss Withe puštena je. Redaktor lista „Italia e popolo“ ostao je uapšen. U Milanu preminula je dne 13. udovica grofa Visconti de Modroni Aurelia, rodjena princesa Gonzago u 80. godini svoje dobe.

Carigrad 14. studenoga. Omerpaša otići će sutra ili najduje priekosutra u Bagdat, isti će putovat u Bagdat na Aleksandretu. Bèrzojav iz Carigrada u Beograd još nije predan prometu, budući da dotični činovnici još nisu došli u Nisu. Radnje za bèrzojavni komad od Drenopolja prieko Soluna u Atinu počet će se stopram dojduće godine Patriark gregorianskih Jermenah dao je svoju ostavku. Iz Smirne čuje se, da je falirala kuća Bogus Topus od prilike sa 4 miliuna grošah duga. Iz Trapezunta od 8. studenoga javljaju, da je francuski poslanik kod persijskoga dvora baron Pichon dne 6. t. m. odputovao u Erzerum. „Journal de Constantinople“ oprovèrgava viest o prekinuću odnošajah Thouvenelovih prema porti. Ovaj list javlja jošte da će Omerpaša sutra preko Aleksandrete i Aleppa u Bagdat. Kao što se čuje, porta je zaiskala da se odgodo samèrtne u Beogradu izrečene osude. Isto se čuje, da se u obziru posla dunavskih kneževinah Thouvenel vlada tako, kao da namierava odstupit od svoga pèrvašnjega mnienja.

Turin, 17. studenoga. O izborima ministarah Ratazzi-a i Lanze za odaslanike još se balotira. U Turinu i Kaljaru opet su biegunci izagnani. Prošaste noći bila su kod Magente porobljena poštanska kola a putnici oplienjeni.

Atina, 14. studenoga. Komora se je priekjučer otvorila. Engleski poslanik Wyse vratio se je ovamo.

Izviestje o blagajni družtva za poviestnicu i starine Jugoslavenah od tajnika i blagajnika Janka Ev. Borovečkoga.

Platiše u blagajnu družtva tečajem god. 1857. (nadalje.)

Gosp. Franjo Schmiedt, prin. za god. 1857.
„ Vatroslav Bèrlić, prin. za god. 1855, 1856, i 1857.
„ Stiepan Švigliu, prin. za god. 1855 i za pèrvo polietje 1856.
„ Anast Popović, prin. za god. 1857.
„ Martin Matunci, upisnu i prin. za god. 1857, (novi član.)
„ Fr. S. Štauduar, prin. za god. 1855, 1856, i 1857.
„ Dane Stanisavljević, prin. za god. 1857.
„ Naum Mallin, prin. za god. 1857.
„ Pajo Čavlović, prin. za god. 1857.
„ Dr. Josip Krieger, prin. za god. 1857.
„ Makso Price, prin. za god. 1857.
„ Ivan Mažuranić, prin. za god. 1857.
„ Alfred Fata, upisnu i prin. za god. 1857. (novi član.)
„ Pavao Travenšćak, upisnu i prin. za god. 1857. (novi član.)
„ Ivan Kukuljević, u ime utemeljiteljstva (nadalje) 10 fr. dakle $^{34}/_{50}$.
„ Mihalj Sabljar, u utemeljiteljstvu (nadalje) 10 for. dakle $^{38}/_{50}$.
„ Dr. Davorin Zoller, prin. za god. 1852, 1853, 1854, 1855, i 1856.

Srebro od 19. studenoga	. . . .	8 fr.
Cesarski dukati	. . . .	10 ½ „

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1653 g (Izv.—385) (3—3)

Obznana.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda u Crikvenici izjavlja se ovime, da će se dana 26. studenoga t. g. obdèržavati pèrva i zadnja javna dražba ovèršbena za prodaju nepokretninah, imenito: 2 komada zemlje imenovata Smoverova draga i na dolju i kuća pod br. 295 sekvestrirane u Bribiru Ivana i Jurja Mikića na korist častnog kaptola Novskog procienjenih na 121 fr. 50 kr.

Opominju se dotičnici, da će se na ovoj dražbi prodavat uz svaku cienu za gotove novce i proste će se izručiti zemlje i kuća od svakog tereta založnog.

Svaki, koji misli da ima kakvo pravo zaloga ili vlastničtva na ove nepokretnine, neka se u shodno doba ovome sudu prijavi, inače neka svaki sebi pripiše, ako se novci bez njega podiele.

Želeći kupiti pozivlju se za dan 26. studenoga t. g. u jutro u Bribir pred grad gdie se javne dražbe obdèržavaju.

C. k. kot. sud
U Crikvenici dne 31. listopada 1857.
C. k. kot. pristav kao sudac
Rom. Mužević.

3519—1857 (Dp.—103) (3—3)

Natiečaj.

Od strane c. k. kot. ureda preložkoga razpisuje se natiečaj do 1. prosinca t. g. za popunjenje triuh obćinskih primaljah i to u Hodošanu, svetoj Marii i Koturibi, s čime je godišnja plata od 80 fr. k. n. skopčana.

Tražitelјice, koje jednu od ovih službah žele dobit, imaju u svojoj molbenici kod gore imenovanoga kotarskog ureda valjanim izpravama dokazat, da imaju k tomu potrebnu sposobnost, dobro tielesni sastav i bezporočno ćudoredno ponašanje.

C. k. kot. ured u Prelogu dne 4. studenoga 1857.

C. k. kot. načelnik
de Károlyi s. r.

Nr. 4829 (DS—124) (3—2)

Edikt.

Vom k. k. Landesgerichte Agram als Abhandlungsinstanz wird hiemit bekannt gegeben, dass am 30. November d. J. Vormittags von 9 Uhr an mehrere zur Verlassenschaft des Josef und Barbara Leder gehörige Prätiosen im Amtslokale dieses k. k. Gerichtshofes gegen gleichbare Bezahlung an die Meistbietenden hintangegeben werden.

Agram am 11 November 1857.

Klobučarić. Jović.

Nr. 2326—1857 civ. (Izv.—379) (3—3)

Edikt.

Vom k. k. städt. del Bezirksgerichte wird hiemit bekannt gemacht: Es sei die öffentliche Versteigerung des zum Nachlasse des am 12. März 1854 zu Dalja verstorbenen Matia Kikanović gehörigen, im Orte Dalja liegenden Hauses sammt dem dazu fallenden 9 Joch 1286 □ Klft. Grundstücke bewilligt, und zur Vornahme der Lizitation zwei Termine nämlich für den 21. November und 19. Dezember 1857 jedesmal um 11 Uhr Vormittags in facie loci bestimmt.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beifügen vorgeladen, dass die Realität bei der ersten Versteigerung unter dem Schätzungswerthe von 864 fl. CMz. nicht hintangegeben werden wird.

Essek am 23. Juni 1857.

Galac.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 23. STUDENOGA 1857. Broj [illegible]

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 15 ex 1857 (128 DS. 3—1)

P. C. **Oglas**

u obziru dèržanja teoretičnog izpita iz dèržavnoga računoslovja.

Shodno razpisu obstojavšega c. k. glavnoga [illegible]unskoga direktoriuma od 17. studenoga 1852 3577 sadèržanoga u dèržavo - zakonskog i vladnog lista broju 1. od godine 1853. dostavlja se do občega znanja, da će teoretični izpit iz dèržavnoga računoslovja izpitna komisia postavljena kod c. k. dèržavnoga knjigovodstva u Zagrebu započeti dne 14. prosinca 1857. i ako bi bilo potrebno, sliedećih danah nastavit ga. Uslied toga pozivlju se svi oni kandidati, koji hoće da se podvèrgnu ovom izpitu, da svoje molbenice biljegovane po propisu predadu dotičnom predsiedatelju komisie i predstojniku pomenutoga dèržavnoga knjigovodstva, c. k. knjigovodji Lichtneggeru, ujedno pako da u ovim molbenicama vierodostojno iskažu svoju domovinu, svoje rodno miesto, vieroizpoviedanje, sadanje prebivalište, zatim svoju službu ili ino svoje zanimanje a k tomu naznače, kojim učevnim sredstvima i na koliko su si prisvojili znanje računoslovja.

Pri tom se konačno opaža, da se neće uzeti nikakakav obzir na manjkave i nepodpune isprave; zatim da će oni izpitni kandidati, koji na javnom kojem učilištu nisu kroz jedno cielo godište slušali predavanjah iz znanosti zaračunanja, već su si znanje iste prisvojili privatnom naukom, polag §. 11. gorenavedenoga razpisa prije nego li polože izpit, imat propisanu taksu položit u pieneznicu, koju će im naznačit predsiedatelj komisie.

Izpitna komisia za dèržavno računoslovje.

U Zagrebu dne 21. studenoga 1857.

Dne 16. studenoga 1857 izdan je a 19. studenoga razposlan komad XXXII. razdiela I. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Naredba ministarstva financiah od 21. rujna 1857, kriepostna za svukoliku cesarevinu, kojom se preinačuje daća od potroška od karatah igraćih.

Cesarska naredba od 26. rujna 1857, valjana za Ugarsku, Hèrvatsku i Slavoniu, zatim za sèrbsku Vojvodovinu i Banat tamiški, o načinu, kako se likvidirati, ponovčivati i iztierivati imadu one nenamirene još daće, koje proizviru iz razmierjah urbarskih i iz inih razmierjah posiednih, uredjenih cesarskimi patenti od 2. ožujka 1853 (br. 38—42 dèrž. zak. lista).

Naredba ministarstvah financiah i pravosudja od 1. listopada 1857, kriepostna za svekolike krunovine, kojom se dozvoljuje, da se podieljene i u knjizi rudarskoj napose već uvedene miere dolovne ili polja dolovna mogu potonjim spisanjem sjedinjivati u jedan predmet knjige rudarske.

Razpis ministarstva financiah od 4. listopada 1857, valjan za svekolike krunovine u občenitom okolišu carinskom, kojim se u sistematičnoj tarifi carinskoj od god. 1853. izpravljaju niekoje stavke u rubrici „za izvoz", a podrubrici „Divone, kod kojih se obaviti može ocarinjenje."

Razpis ministarstva financiah od 6. listopada 1857, kriepostan za svukoliku cesarevinu, kojim se naredjuje, da se niekoji novci srebèrni vriednote austrijanske, kovani po novom novčanom zakonu od 19. rujna 1857 (br. 169 dèrž. zak. lista) mogu sada već po naznačenoj vriednosti za svako platjanje u novcu konvencialnom uporavljivat kod c. kr. pieneznicah i uredah pobiraih.

Razpis ministarstva financiah od 8. listopada 1857, kojim se iz okolovanja natrag potežu ugarske desetice (male banke od deset krajcarah).

Razpis ministarstva financiah od 8. listopada 1857, kojim se iz okolovanja natrag potežu bakreni sitni novci od 10 čentezimah, kovani uslied previšnje odluke od 28. siečnja 1849 za kraljevinu lombardezko-mletačku.

Naredba ministarstva pravosudja od 10. listopada 1857, kriepostna za svukoliku cesarevinu, izim Krajine vojničke, o tom, kako se u Austriji imadu izvèršivati osude, koje kraljevsko-pruski sudovi izreku u stvarih prava gradjanskoga.

Cesarska naredba od 23. listopada 1857, kriepostna za svekolike krunovine, kojom se preinačuju propisi zakona od 6. rujna 1850 (CXIX. kom., br. 345 dèrž. zak. lista), izdatoga u obziru oglasah i časopisah.

Naredba ministarstva financiah od 27. listopada 1857, kriepostna za svekolike krunovine, kojom se propisuje postupak za osiguranje pristojbah od oglasah.

Razpis ministarstva financiah od 27. rujna 1857, kojim se uredovne povlastice medjunarodnoga carinskoga povierenstva, postojećega u Milanu, predaju prefekturam financialnim.

Cesarski patent od 24. rujna 1857, kriepostan za kraljevine Galiciu, Vladimiriu s vojvodovinami Osviećinskom i Zatorskom, kojim se naredjuju zakonite ustanove o oprostu niegdašnjih zakonitih dobarah u ovih krunovinah od zakonitoga jamčenja za upravljanje sudbenosti, koje su posiednici tih dobarah obavljali i za tražbine bivših podložnikah, koje su izvirale iz saveza podložnosti, a napokon naredjuju se zakonite ustanove i poradi ukinutja jamčenja oktavalnoga.

Naredba ministarstva financiah od 8. listopada 1857, kojom se ukida mala divona II. razreda u Šćucinu u krakovskom kotaru financialnom.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Iz Zagreba. Iz priateljske poslanice, što je ovdiešnjem katoličkom listu stigla iz Rima, doznajemo, da je novoizabrani kanonik ilirskoga kaptola sv. Jerolima u Rimu, prečastni gosp. Dr. Franjo Rački, dne 18. listopada sretno došao u Rim, i svoje miesto tamo u rečenom kaptolu zauzeo. Tamo se pitaju: što se radi kod nas o istom kaptolu? koliko je na onaj krasni i veledušnim primierom podkriepljeni poziv uzoritoga gospodina kardinala i nadbiskupa zagrebačkoga zanj dosad učinjeno? i što bi se po prilici zakupit moglo? da se prema tomu tamo ravnat i sve, što bi poduzet valjalo, očekivanoj pomoći primierit znadu. Sbor sv. Jerolima u Rimu, koga treba razlučiti od istoimenoga kaptola, poklonit će za obitalište kanoničko, što se prije svega ima sidat, kakovih 5000 fr. sr. To, i isto toliki poklon našega uzoritoga kardinala, mogli bi namiriti graditeljske troškove. Ini prinesci obratit će se na dotaciju kaptola, kojega je sadanje stanje zbilja takovo, da je krajno vrieme, da mu našinci na noge pomognu — a pomoći mu kèrvavo treba. Više o tom u posebnom dopisu u budućem listu. — Prečastni g. kanonik Dr. Rački, koi se je ponajviše radi svojih književnih radnjah u Rim preselio, da po tamošnjih znanstvenih skladištih sahranjeno i čuvano mnogovèrstno blago naše cèrkvene i dèržavne prošlosti potraži, digne i pokupi, — počeo je već sebi svojstvenom marljivostju u tom smieru raditi, čim su rimske knjižnice pèrvih danah studenoga občinstvu na porabu otvorene. Pèrvi posao bit će mu, kog se je već i latio, da po svih knjižnicah i arkivih, gdie je iole možno, sastavi imenik sviuh rukopisah, što se naše književnosti i poviestnice tiču. Počeo je u kassanatezkoj knjižnici, u kojoj je prieko 50 rukopisah zabilježio; kad tamo gotov bude, otići će u korsinsku itd. Nadstojnici vatikanske knjižnice i pismoshrane, Theiner i Martinuzzi, obrekoše mu svu pomoć. U isto vrieme izpravlja on i produžuje drugi svezak svoga diela: „Viek i dielovanje sv. Cyrilla i Methoda." Nada se, da će ga dati pod tisak najdalje početkom sliedeće, ako ne jošte koncem ove godine, i to valjda u Rimu, gdie mu obećà jedan tiskar, da će si nabaviti i cirilska pismena.

— Za požerom postradavšega župnika krajsko-veškoga primilo je učred. k. l. iz kotara zelinskoga nadb. zagrebačke 22 fr. sr., ka kojim su priložili gg. župnici: sv. Ivanski u Zelini St. Mihalinčić 5 fr., remetinski Jos. Mikec, magjarovski St. Haukovec, hrašćinski Jos. Mlinarić i bedenički Fr. Kušec, po 3 fr., visočki Vatr. Vernak i bizački Jos. Šavor po 2 fr., a humski Pet. Janušić 1 fr. Primljeni novci predani su ovdašnjoj nadbisk. pisarnici, odkud će se zajedno s drugimi prinesci što skorie na svoje miesto opremiti, a blagim darovnikom izražuje se u ime oštećenoga župnika najtoplja zahvala.

— Predstojništvo hèrv. slav. museja ovlastjeno je po visokom c. k. namiestništvu, da kupi prineske dobrovoljne za nabavljenje slikah Nj. c. k. veličanstva Franje Josipa i bana grofa Josipa Jellačića; bivši c. k. dvorski savietnik g. barun Ernest Kellersperg, veliki pokrovitelj naših družtvah i zavodah domaćih izvolio se je za taj predmet zauzeti i shodnim načinom u tečaj ga staviti tako, da su već znatne svote u to ime zakupljene; gospodarski list stavlja sada do znanja da je ovih danah odputovao slikar Ivan Zasche u Beču da ondie iz najboljeg originala snimi sliku Nj. veličanstva cielotielno u husarskoj odori; slika ova bit će, kako se je ufati viešto izvedena, ures za museum; njoj će se pridati slika Nj. svietlosti g. bana u narodnoj odieći; ova je već gotova, i može se reći da je veoma liepo izradjena.

Osobitom revnostju podupirali su predstojništvo museja u zakupljenju prinesakah gg. vèrhovni župani u Zagrebu Varaždinu i Rieci.

Kada slike budu gotove, onda će se visokom c. k. namiestništvu predložiti za providjenje i dotično po njemu odredjenim viećtakom za presudjenje te će se svečano nastaviti u museu.

Iz Zemuna od 12. studenoga pišu Sèrb. Dnevnik: Bečki listovi javljaju, da je u Beču nalazeća se komisia, dunavsko-pograničnih zemaljah uredbu zbog slobodne plovitbe po Dunavu izradila, i da je ista već s nužnim podpisima potvèrdjena. Čim ova uredba u život stupi — a to se s početkom iduće godine očekuje — bit će ovdašnja tèrgovačka kuća Georg. K. Spirta jedna od pèrvih, koja će se iste poslužiti. Ista kuća daje u Lincu jedan parobrod graditi, koi će do tog doba gotov biti, i odmah započeti ploviti. Imao sam priliku opisanje i načèrtano razpoloženje istog parobroda pregledati. Po istima daje se očekivati, da će parobrod vèrlo probitačno udešen biti. Pri jakosti od 120

konjah gazit će vèrlo plitko, a nosi 400 vaganah težke hrane, i moći će sa sobom još dvie ladje sa tolikom kolikoćom vući.

Beč, 19. studenoga. Danas u 12 satih u podne bio je položen zaglavni kamen novosagradjenoga Karolininoga mosta. — Tomu činu prisutstvovali su, budući da je g. čeonik grada uslied svoga niešto uzdèrmanoga zdravja preprečen bio onamo doći, gg. podpredsiednici občinskoga vieća dr. Zelinka i Khunn, g. pedčeonik vitez Bergmüller i više sučlenovah občinskoga vieća i glavarstva. Most je bio svečano uresen i sa zaglavnim kamenom bilo je običnа isprava zajedno sa sada okolujućim novcima zakopana. No most ipak nije bio otvoren već isti će se tek tečajem dojdućih danah predat javnom prometu.

Beč, 21. studenoga. Nj. veličanstvo carica bila je potaknuta najmilostivie u Beču obstojećim jasličnim zavodima dozvolit iznosak od 400 fr. a nadalje obim bolnicama za diecu svakom 100 fr.

Inšpruk, 16. studenoga, Najvišjom odlukom od 4. t. m. dostojalo je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dozvolit da se u ovdiešnjem sveučilištu podigne bogoslovni fakultet i da se isti predade jezuitskom redu.

Sèrbia.

Izmedju množine adresah, koje Nj. svietlosti knezu Aleksandru još svejednako dolaze, čestitala mu je i Nj. svetost patriarh Josif.

Moldavia i Vlaška.

Moldavski divan prešao je glavnu stvar o sjedinjenju i počeo je raditi o domaćim popravkama. Medju ovima je došlo na red, da se rieši, hoće li se robota ukinuti. U predmetu ovome podielio se divan na dvie strane: jedna to hoće a druga neće. Koja će biti jača, to se još nezna. Oba divana, i u Jašu i u Bukureštu, svèršit će svoj posao sasvim za 15 danah.

Niemačka.

Jednom berlinskom listu javljaju iz Carigrada, da je medjutonji poslovodja Prusie kod porte, pl. g. Grundlach sliedovao primier pl. g. Thouvenela i da se do 7. t. m. nije upustio u nikakove odnošaje s Rešidpašom. „Zeit" oprovèrgava ovu viest veleći, da može s izvèrstnostju uvierit, da u Berlinu nije nikakav razlog poznat, koi bi rečenom zastupniku u Carigradu nalagao dužnost da se uztegne od upitnih svojih službenih poslovah.

Azia.

List „Pays" primio je sliedeću viest: „Englezke novine u bludnji su govoreći o dogadjajima kraljevstva Audska, koju popravit dopuštaju nam viesti dobavljene iz vierodostojnog izvora. Englezi nisu gospodari grada Luknova; citadella udaljena od prilike dva kilometra od grada nalazi se u njihovoj vlasti. Ovu tvèrdju obskèrbio je general Outram friškom hranom. On se je samo poslie veoma žestoke i veoma ubitačne borbe mogo stavit u savez s obsiednicima. On je danas medju zidinama ove tvèrdjave zatvoren. General Havelok, koi zapovieda drugom oddielu, utoborio se je izvan citadelle na jednoj visini nazvanoj bèrdo Homak. Njega dèrži u zaptu buntovnička vojska od 20,000 momakah. Ista je posiela i Luknov. U ovom ozbiljnom stanju moraju se Englezi brânit proti znatno većem broju nepriateljah, koji su presiekli savez s Kawnporom, osnovom operaciah engleskih."

Amerika.

„Europa" donosi jednu new-yorksku poštu od 3. t. m. a prieko Halifaxa jednu depešu iz New-Yorka od 5. Dne 3. položaj se je znatno poboljšao, pouzdanje učvèrstilo se je i diskontiralo se više, premda samo od nedielje do nedielje. — Za erijsku željeznicu podpisan je jeden milium dolarah.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Majnc, 19. studenoga. Šteta, koju je razpèrsnje barutane učinilo, iznosi prieko milijun forintih. Kao što doznajemo iz vierodostojnog izvora poginuše tom nezgodom: 2 Austrianca, 9 Prusah, 18 civilistah a teško ranjenih bilo je 300 civilistah, 95 austrianacah i 74 Prusah.

Pariz, 19. studenoga. Renta počela se sa 66 95 i poskočila je na viest, da je Fould sa jednim financialnim poslanstvom otišo u London. Dovèršni korsoli 89⅞.

London, 20. studenoga. Današnji „Times" kaže, da će banka po svoj prilici danas dobit pó miliuna Australskoga zlata. Kažu, da je Irska povratila 50 hiljadah funtih. Izgledi su bolji. Drugi pokus Leviathana naprед pomaknut, nije pošlo za rukom.

Mleci 19. studenoga. Ovdašnja tèrgovačka komora izjasnuje se, da je strah netemeljit, koi se je razneo u obziru položaja ove tèrgovačke piace i upliva obćenite krize na istu.

Turin 19. studenoga. Od 154 poznata izbora pripada 48 izborah najkrajnjoj desnici, lievica nije mnogobrojno zastupljena, ostali su pomiešani. Konte Solaro della Margarita bio je i u četvèrtom zboru izabran.

Mleci, 20. studenoga. Nj. c. k. visost prejasni gospodin generalni gubernator i prejasne gospoje nadvojvodinje Sofia i Karolina očekuju se naskoro ovdie.

London 20. studenoga. Današnji „Times" javlja, da se nisu dogodili nikakvi novi falimenti i da se je pokazalo očevidno poboljšanje stanja.

Turin 20. studenoga. Jedna depeša iz Kaljara javlja da je podmorska gumina položena medju Kaljarom i Maltom. Obćenje medju oba otoka započeto je.

Karlsruhe 19. studenoga. Danas je veliki knez osobno otvorio dèržavni sabor.

Književne viesti.

Budućeg miesеca prosinca izići će: „Pametarka", tèrsoslovje i drugi članci gospodarstveni od Ljud. Vukotinovića; ciena 18 kr. što unidje služit će gospodars. družtvu na korist.

U drugoj knjizi „Ruske besiede" od god. 1857. stavljeni su i ovi sastavci, koji se tiču i nas: „Zamietki putešestvenika po slavjanskim stranam" (svršetak) od T. V. Čižova, i „Lazarica, narodnaje pjesni, predanija i razskazi Serbov o padenij ih drevnjago carstva" od P. Bessonova.

U Petrogradu su izišla Muravjeva: „Žitija svjatih Rossijskoj cèrkvi, takže iverskih i Slavjanskih." Mesec febrar.

U Petrogradu izišle su „Besjede," koje je u različnim mestima i u različno vrieme govorio član svetoga sinoda, Mihailo, mitropolit novgorodski, estonski i finski, i erhimandrit svetotroicke aleksandro-nevske lavrė. 16 svezakah.

Od skupljenih dielah Jos. Kajetana Tila izišla je deseta i jedanaesta svezka, a od skuplenih dielah Ja. P. Kubka izišla su dosada tri diela. Pèrva izdaje Kober, a druga Belman u Pragu.

U Parizu je izišlo dielo Poljaka Njemcevića: „Podróże po ziemiach polskych." — Tamo je izdao Vojteh Sovinjski i životopise poljskih muzikantah pod naslovom: „Les Musiciens polonais."

Ovih danah izišla je pèrva svezka od žurnala, kojega izdaju učenici u petrogradskom sveučilištu. U njemu ima historičnih, filozofičkih, matematičnih i književnih sastavakah.

„Serbski slovnik", od dra Pfula, kojega izdaje matica lužičko-sèrbska, štampan je do desetoga tabaka. Njega dobijaju članovi matice badava.

„Pr. Nov." pišu, da se kraljodvorski rukopis prevodi u flamski jezik. Flamanci su germansko pleme u Belgii.

Koncert ovdiešnjega muzikalnoga društva

u slavu sv. Cecilie, zaštitnice muzike, davat će se večeras u ovdiešnjem sjajno razsvietljenom kazalištu. Kamo se svi priatelji muzike najučtivie pozivlju.

Srebro od 19. studenoga	8 fr.
Carski dukati	10 ¼ „

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 14476 (Fin.—52) (3—2)

Konkurs-Kundmachung.

Zufolge Erlasses der hochlöblichen k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direktion vom 28. September 1857 Z. 12801 ist bei dem k. k. Gefällen-Oberamte in Fiume die Stelle eines Amtsdieners mit dem Jahresgehalte von 250 fl. und jene eines Amtsdienersgehilfen mit dem Lohne jährlichen 200 fl. womit auch die mit hohen Finanz-Ministerial-Dekrete vom 20. Juli 1857 Z. 15115-518 (Verordnungsblatt Nr. 31 Seite 277) bewilligte Amtskleidung verbunden ist, zu besetzen.

Bewerber um diese Stelle, haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche unter Nachweisung der allgemeinen Erfordernisse, der körperlichen Tauglichkeit, dann die Kenntniss der deutschen und der kroatischen oder einer der letztern verwandten slavischen Sprache, und unter Angabe ob und in welchem Grade sie mit Finanz- oder Zollbeamten dieses Verwaltungsgebietes verwandt oder verschwägert sind, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde bis 30. Dezember 1857 bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direktion einzubringen.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Fiume am 12. November 1857.

Kosović.

Br. 2163—1856 civ. (Izv.—398) (3—2)

Razglas.

C. k. gradsko-odredjeni sud u Osieku objavljuje, da je dana 24. lipnja 1854 u Aleksandrii austrijska podanica iz Osieka Anna Rendolić bez oporuke preminula.

Budući ovomu sudu nepoznato, da li i kojim osobam pripada pravo nasliedno na ostavštinu iste, s toga se svi oni, koji na ovu ostavštinu iz kojega mu drago pravnoga razloga misle podiói kakovih zahtievah, pozivlju, da uz godinu danah, računajući od dana niže stavljenoga, svoje pravo nasliedno prijave pri ovomu sudu i izkazavši svoje pravo nasliedno, da dadu svoju naslіednu prijavu; u protivnom bo slučaju, razpravit će se ostavština za koju je zemaljski odvietnik g. Marko Tajčević medjuto postavljen za skèrbnika ostavštinskoga s onimi, koji su dali prijavu svoju nasliednu i uručit istim, nenastupljeni pako dio ostavštine, ili ako nije nitko dao prijave nasliedne svukoliku ostavštinu potegnut će dèržava kao ošastnu.

U Osieku dne 11. listopada 1857.

Galac.

Nr. 4829 (DS—124) (3—3)

Edikt.

Vom k. k. Landesgerichte Agram als Abhandlungsinstanz wird hiemit bekannt gegeben, dass am 30. November d. J. Vormittags von 9 Uhr an mehrere zur Verlassenschaft des Josef und Barbara Leder gehörige Pretiosen im Amtslokale dieses k. k. Gerichtshofes gegen gleichbare Bezahlung an die Meistbietenden hintangegeben werden.

Agram am 11. November 1857.

Klobučarić. Jović.

Br. 2078—1857 (Izv.—377) (3—3)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda preložkog se ovime do obćeg znanja stavlja, da je na molbu Tome Čemerika zastupana po odvietniku Veziću radi duga od 100 fr. sr. s. p. ovèrhovna prodaja negibivog na Lovru Čemerika spadajućeg, u Hodošani pod k. br. 16 ležećeg, sudbeno na 475 fr. sr. prociesjenog imućtva dozvoljena i pèrvi rok dražbe na 30. studenoga, drugi pako na 30. prosinca t. g. svaki put u 3 sata poslie podne na licu miesta opredieljen, kamo se kupiti želeći time pozivaju, da će kupac dugove, koji su zaloga radi osigurani na istom dobru, po napatku suda, nakoliko kupovnina doteče, preuzeti morati.

Ujedno se svi oni, koji premda nisu dobili osobitu ubaviest, sasvim tim sciene, da su i oni upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na to dobro, pozivaju, da pravo to do prodaje dobra prijave tim sigurnie sudu, jer će u protivnom slučaju imat samo ako se dioba kupovnine obavi bez njih i ako oni tim, nakoliko bi ista kupovnina diobom izcèrpljena bila, izključeni ostanu.

Dražbeni uvieti, prociembeni zapisnik i izvadak intabulationalni mogu se svaki dan kroz uredovne sate u ovostranoj pisarni uviditi.

C. k. kotarski ured kao sud

U Prelogu 11. listopada 1857.

C. k. kot. prist. kao sam. sudac

Tonković.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 24. STUDENOGA 1857. Broj 269.

Carsko-kr. NARODNE službene NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za drugo oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. daljo pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Naredba ministarstva za bogoštovje i javnu nastavu od 27. listopada 1857, kriepostna za Ugarsku, sèrbsku Vojvodovinu s Banatom tamiškim, zatim za Hèrvatsku i Slavoniu, kojom se uredjuje način, kako se u Ugarskoj, sèrbskoj Vojvodovini i tamiškom Banatu, zatim u Hèrvatskoj i Slavonii imadu u katoličkih pučkih učionicah postavljati direktori, kateketi i učitelji.

S uzroka, što u kraljevinah Ugarskoj i Slavonii, zatim u sèrbskoj Vojvodovini i u tamiškom Banatu pri postavljanju direktorah, kateketah i učiteljah za javne katoličke pučke učionice nevladaju posvuda jedna ista načela, zato je ministarstvo za bogoštovje i nastavu obnašlo, s obzirom na pravionik „Systema scholarum elementarium“ i na članak VIII. konkordata izdati sliedeće ustanove, po kojih će, dok nebudu svikolici poslovi, tičući se pučkih školah, konačno uredjeni, postupati pri imenovanju i postavljanju rečenih direktorah, kateketah i učiteljah.

A. U obziru glavnih školah i sjedinjenih s njimi nižjih realkah (višjih školah početnih).

§. 1. Direktore od izglednih glavnih učionicah, t. j. onih, s kojimi su skopčana učiteljska obrazovališta (preparandie), zatim direktore i učitelje od nižjih realkah sa tri razreda i učitelje od preparandiah, imenuje ministarstvo bogoštovja i nastave.

§. 2. Zemaljsko načelstvo (miestodèržtvo, razdiel miestodèržtveni) imenuje: direktore od ostalih glavnih školah i nižjih realkah, kao i učitelje od svih glavnih školah i nižjih realkah sa dva razreda, a i svekolike podučitelje od ovih učilištah.

§. 3. Za direktora ima se svagda imenovati muž od stališa duhovnoga ili svietovnoga, koi se odlikuje vèrlinom u podučavanju, gorljivostju u zvanju, valjanim mišljenjem o stvarih vierozakonskih i zaslužnimi dieli u struci školskoj, i koi ujedno posviedočnje, da je sasvim sposoban za obavljanje poslovah, skopčanih sa službom ovom. U većih gradovih može se, ako bude potriebno, direktoru glavne učionice povieriti takodjer i nadziranje nad ostalimi katoličkimi pučkimi školami u miestu. Gdie za direktora neima osobite dotacie, nego gdie mu je za obavljanje poslovah direktorskih samo nagrada nieka odredjena, ondie će se direktorom postaviti onaj, koi je izmedj duhovnih i svietovnih učiteljah najdostojnii, i s toga imenovat će se direktor stopram onda, pošto već popunjena budu sva miesta učiteljska.

§. 4. Dà li je tko sposoban predavati nauk vierozakonski na onih glavnih školah i nižjih realkah, gdie imade osobitih kateketah, to će pismenim i ustmenim natiečajnim izpitom prosudjivati diecezanska vlast one biskupije, u kojoj se dotična škola nalazi.

Diecezanska vlast imat će onega, koga na temelju natiečajnoga izpita obnadje kao kandidata najsposobnijega, obznaniti imenovanja radi zemaljskomu načelstvu, kojemu će ujedno i poimence navesti sve ostale kandidate i saobćiti mu spise natiečajnoga izpita. Ako proti naznačenomu kandidatu nebude nikakova osobita prigovora, neće zemaljsko načelstvo moć odstupiti od izbora vlasti diecezanske; ako li poradi osobitih iznimnih razmierjah potriebno bude, od izbora vlasti diecezanske odstupiti, tad će se o tom, ako nebi moguće bilo s njime složiti se, podniet izviestje ministarstvu, koje će se porazumieti s ordinariatom, ali svakako kateketom naimenovati duhovnika, koga biskup obnadje da je sposoban.

U ostalom neće ni najmanje protivno biti ustanovi predidućoj, ako i ordinariat kateketom, po zemaljskom načelstvu imenovanim, podieljivao bude dekretom cèrkveno ono poslanstvo, koje od istoga dobiju za stanovita miesta.

§. 5. Kao učitelji od preparandah (budućih učiteljah) imadu se postavljati samo izvèrstni školnici od stališa duhovnoga ili svietovnoga, koji su potanko proučili, šta su pučke učionice, i koji su sasvim uviežbani u pravom načinu podučavanja.

§. 6. Radi popune službenih miestah, navedenih u §§. 1, 2, 3 i 5, ima zemaljsko načelstvo svakiput razpisati natiečaj.

Nego budući da učitelji od glavne učionice, gdie i u koliko obnadjeno bude da je to koristno za svèrhe školske, sa svojimi učenici prelaziti imadu u višje razrede školske, te budući da usljed toga neće oni ostajati svagda u istom razredu, s toga će se svakiput obznanjivati samo to, da se je izpraznilo jedno učiteljsko miesto od glavne učionice, a neće dodavati se razred školski, ali kazat će se, kolika je platja s miestom onim skopčana. Samo kad se na nižjoj realki izprazni koje učiteljsko miesto, imadu se u razpisu natiečajnom navesti one struke, za koje se traži kandidat.

Molbenice, koje se podnose zemaljskomu načelstvu, imadu se oskèrbiti kèrstim listom, zatim sviedočbom o sposobnosti učiteljskoj i sviedočbami o pomnji i ćudorednosti, i predati onomu školsko-kotarskomu nadzorničtvu, kojemu je glavna učionica podčinjena. Samo ako dotična glavna učionica nije pod nikakovim školsko-kotarskim nadzornikom, nego pod diecezanskim vèrhovnim školskim nadzornikom, imadu se molbenice podnositi neposredno vlasti diecezanskoj (ordinariatu biskupskomu).

§. 7. Školsko-kotarski nadzornik odpravljat će, po izmaku roka natiečajnoga, stigavše mu molbenice sa mnienjem svojim ili neposredno vlasti diecezanskoj, ili, ako za izpražnjenu službu postoji pravo predstave ili predloga, najprije onomu, kojemu pravo to pripada, za da učini trojni predlog, a zatim stopram vlasti diecezanskoj. Kod učionicah glavnih, koje su neposredno podčinjene diecezanskomu vèrhovnomu školskomu nadzorniku, zaiskat će vlast diecezanska predlog od onoga, kojemu pravo predloga pripada.

Vlast diecezanska šalje zatim spise o po-

Putne cèrtice od Pavla Tvèrtkovića.

(Nadalje.)

Kad sam izpoviedio istom moju bolest, čudio se je i preporučio mi je, da pijem Markbrun, koi sam i upotrebljavao. Ovdie sam vèrlo veselo probavio vrieme moga bolovanja, upoznavši se osobito sa znatnim Niemcima, Rusima, Poljacima, Česima i Gèrcima, u kojih sam mnogo više pobožnosti primietiti mogao, nego kod naših ljudih po niekim krajevima. Nada svim sam ovdie imao sreću viditi jednu pobožnu Gèrkinju, rodjenu s Kèrfa, jednog od jonskih ostèrvah, groficu Mariu Rivarolu i dvie njene kćeri, koje su obdarene dobrotom i pobožnosti kao što im je i mati. Staria se zove Jelena, udata je za ministra kralja gèrčkoga, imenom Rok, koi je poslanik pri dvoru francuskom u Parizu, a mladja imenom Anna, nije jošte udata. Ove znamenite i poštovanja dostojne Gèrkinje veoma je bilo zanimivo viditi, osobito njihovo izobraženo i moralno-pobožno ponašanje prema bogu, cèrkvi i činu sveštenskom. One su se vidile svakoga praznika i nedielje u cèrkvi, premda u Karlovih Varih nema cèrkve njihova obreda. Svaka imade po jednu malu ikonicu matere božje i kèrstić, koi u svojoj sobi, kada su u kvartiru, na stolu dèrže, a kada putuju, pri sebi ili o vratu nose. Sveštenim osobama odaju najveće i najuctivie poštovanje u punoj smirenosti i pobožnosti.

Šetajući se jednom po varoši sa sinom te gospoje ugledamo na jedan put u dućanu niekoga Josipa Pitrofa, pekara, pod brojem kuće 324. jednu prestaru ikonu matere božje, koja mora biti stara oko pet sto godinah. Na istoj napis stoji sa kirilicom: Mati božja, Isus Hristos. Ona se u porodici Pitrofa, kako nam je isti kazivao, nalazi od nepoznatoga vremena, a kako se siećaju njegovi praoci i on, od to doba već 200 godinah teče, svagda je pako bila a i svejednako je u najvećem poštovanju kod iste porodice. Ikona je upravo po gèrčkom ukusu naslikana, t. j. cèrnožutkasta lica, a pozlaćena odiela. Pokazuje starost i dobro izradjeni po starome ukusu posao slikara. Ja sam ovu ikonu iskao da kupim, makar stojala prieko sto forintih srebra, no njezin vlastnik Pitrof neda ju ni pod koje novce i veli, da su tu ikonu svagda njegovi stari više glave o zidu imali i u svakoj nuždi pred njom se bogu molili i pomoženi u svojoj nevolji bivali. Zatim izidjemo na desni brieg rieke od samoga kamena, gdi je veliki Petar napisao ime svoje, a s polja tu su mnogi Rusi zapiske obožavajući Petra dodali, gdie sasvim na dnu stoji napisano: „Tvoja vierna velikaja Rosija.“

Odavde je vèrlo stèrmo pogledat dole u varoš i rieku, gdie se živi i voda pije i uprav neobično mi je bilo. Oko ovoga miesta može se svuda viditi narod trudoljubiv i dosta pobožan i izobražen.

Nedieljom nemože čoviek razpoznati tèrgovca od majstora i majstore od zemljodielacah, jerbo se liepo i čisto svi nose. Jezik niemački najviše se no i pokvareno slavenski čak i prieko saksonske granice govori. Prebivavši ovdie tri nedielje dodjem u Prag. Ovdie ostanem dva, tri dana da pregledam ovo staro istoričko slavensko miesto koliko toliko iz bliže. Ovdie sam vidio pèrvo veliki i široko-visoki most preko rieke Moldave, koi je pred pet sto godinah od kraljevah českih sazidan i sa kojega je bačen za vieru sveti Ivan Nepomuk, koi se je poslie zato posvetio i danas u gradu gore na briegu u najliepšoj cèrkvi, kakovu je rietko gdie viditi, počiva u srebèrno-pozlaćenom liesu, bogato ukrašenim tronom i likovima angjelskim iskićenom. Ovdie je još važno spomenuti jedan liepi veliki pozlaćeni kèrst, koi je osobito veleumietno izradjen. Veoma čovieka zanimaju i na drevnost i veličinu kao i na moć niegdašnjih kraljevah českih opominju grobnice istih kraljevah u pomenutoj znamenitoj cèrkvi, kao i na grobnicama njihovi gèrbovi i znaci starobitnih vladarah ove zemlje. Popevši se na toranj ili kulu te cèrkve, koi je visok niekoliko stotinah stepenah, može čitav Prag i predgradja praška veoma liepo viditi, jer se diže i onako na vèrlo uzvišenom briegu. Na istome miestu vidit je i znameniti i veleliepni dvorac starih českih kraljevah, u kojem sada car Ferdinand u miru živi. Poslie toga potražim čuvenoga i znamenitoga slavenskoga istoriopisca, Pavla Šafařika, kojega doma nenadjem, nego njegovu gospoju suprugu i stariega sina, gdie se s istima malo porazgovorim i nadjem oboje puno rodoljubiva žara.

(Konac sliedi.)

pani sa predlogom svojim i sa podpunom tablicom o prositeljih, sadèržavajućom rubrike potrebite, načelstvu zemaljskomu, koje će po §. 1 i 2 ili učiniti ministarstvu dalji predlog sa mnienjem svojim, ili sámo izreći imenovanje.

§. 8 Direktori, koji se po posliednjoj točki §. 3. postavljaju iz reda učiteljah, neće se imenovati putem natiečaja, nego na predlog, što ga školsko-kotarski nadzornik podnese vlasti diecezanskoj, ova pako načelstvu zemaljskomu.

§. 9 Postavnicu (dekret) izdaje zemaljsko načelstvo, i šalje ju vlasti diecezanskoj, koja odredjuje dalju dostavu, prima prisegu od imenovanoga kandidata ili povierava posao taj školsko-kotarskomu nadzorniku.

§. 10. Svikolici učitelji od glavnih učionicah i nižjih realkah, koje imenuju vlasti cesarske, imadu, u koliko nisu već odprije kao takovi konačno namiešteni bili, smatrat se tri godine danah, računajući od dana pèrvoga namieštenja, kao učitelji, koji nisu stalno namiešteni. Stopram poslie tri godine danah izjavit će se kao stalno namiešteni, ako su dali dovoljnih dokazah o valjanosti svojoj i o dobrom svojem vladanju, i tad će im se minule tri godine uračunati, kao da su ih proveli u službi stalnoj. Izavljenje, da se tko za stalno namiešta kao učitelj, priklopit će se kao dodatak postavnici (dekretu). Ako pomenuti dokazi nebudu dovoljni, moći će se vrieme prokusno produljiti još na tri godine, pak ako i ove godine minu bez uspieha, dopustit će se, da takov kandidat može tražiti službu pri kojoj nižjoj pučkoj učionici, osim ako obnadjeno bude, odpustit ga sasvime iz struke učiteljske.

§. 11. Razmerje čina za učitelje glavnih učionicah, kao i za učitelje nižjih realkah, koje su sjedinjene s učionicami glavnimi, neravna se po školskih razredih, u kojih mladež podučavaju, nego po vremenu, koje su kao pravi učitelji u službi proveli.

§. 12. Pri prostih glavnih školah župnih postoje, umiesto direktorah, učitelji upravljajući.

Imenovanje osoblja učiteljskoga pri glavnih školah župnih biva kao kod školah trivialnih; samo što se svako imenovanje pravoga učitelja, a navlastito imenovanje učitelja upravljajućega podvèrći imade potvèrdi zemaljskoga načelstva polag propisah, ustanovljenih pri ustrojivanju školah ovih.

(Konac će sliediti.)

Br. 15 ex 1857 (128 DS. 3—2)

P. C. **Oglas**

u obziru dèržanja teoretičnog izpita iz dèržavnoga računoslovja.

Shodno razpisu obstojavšega c. k. glavnoga računskoga direktoriuma od 17. studenoga 1852 br. 6577 sadèržanoga u dèržavo-zakonskog i vladnog lista broju 1. od godine 1853. dostavlja se do obćega znanja, da će teoretični izpit iz dèržavnoga računoslovja izpitna komisia postavljena kod c. k. dèržavnoga knjigovodstva u Zagrebu započeti dne 14. prosinca 1857 i ako bi bilo potrebno, sliedećih danah nastavit ga. Uslied toga pozivlju se svi oni kandidati, koji hoće da se podvèrgnu ovom izpitu, da svoje molbenice biljegovane po propisu predadu dotičnom predsiedatelju komisie i predstojniku pomenutoga dèržavnoga knjigovodstva, c. k. knjigovodji Lichtnegelu, ujedno pako da u ovim molbenicama vierodostojno izkažu svoju domovinu, svoje rodno miesto, vieroizpoviedanje, sadanje prebivalište, zatim svoju službu ili ino svoje zanimanje a k tomu naznače, kojim učevnim sredstvima i na koliko su si prisvojili znanje računoslovja.

Pri tom se konačno opaža, da se neće uzeti nikakav obzir na manjkave i nepodpune sprave; zatim da će oni izpitni kandidati, koji na javnom kojem učilištu nisu kroz jedno cielo godište slušali predavanjah iz znanosti zaračunanja, već su si znanje iste prisvojili privatnom naukom, polag §. 11. gorenavedenoga razpisa prije nego li polože izpit, imat propisanu taksu položit u plemeznicu, koju će im naznačit predsiedatelj komisie.

Izpitna komisia za dèržavno računoslovje.

U Zagrebu dne 21. studenoga 1857.

Br. 16210. (Financ—54) (3—1)

Oglas

roka, za odkup duhana sadjenog u Hèrvatskoj i Slavonii za dohodarstvo.

Pogledom na §§. 4 i 42 oglašenog carskim patentom od 29. studenoga 1850 reda o samoprodaji duhana objavljuje se ovime, da će uslied priobćenja c. k. osrednjeg ravnateljstva tvornicah duhana i odkupnih uredah u Beču od 14. o. m. br. 2934. odkup duhana sadjenog u Hèrvatskoj i Slavonii za dohodarstvo u ovoj godini

a) u Medjimurju u Nedelišću, počamši od 9. prosinca o. g. trajat do 20. siečnja 1858.

b) za sadjeni duhan u požežkom okružju jest započet (odkup) 15. studenoga t. g. te bit će dovèršen zadnjeg studenoga o. g.

c) sadna miesta Gjelolovce i Vukovar imadu svoje proizvode predati u Palanki u Vojvodini, gdie će se kod tamošnjeg odkupnog ureda 1. prosinca t. g. odkup započeti, te bit će zaključen koncem veljače 1858.

d) Miesto i rok predaje za verovitičko sadno okružje na desnoj obali Drave bit će doknadno oglašeno.

Saditelji imadu miesta predaje i rokove po odkupnih komisiah za obćine u kojih stanuju ustanovljene točno obdèržavati, te duhan niti na drugom van na označenom miestu predati, niti rok svakoj obćini ustanovljeni prestupiti, buduć u protivnom slučaju nepovoljne posliedice sami sebi pripisati bi imali.

Od c. k. financialnoga zemaljskoga ravnateljstva za Hèrvatsku i Slavoniu.

U Zagrebu 30. studenoga 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Napisnik ravnateljske siednice društva za poviestnicu i starine Jugoslavenah dne 19. studenoga 1857. pod predsiedništvom gospodina načelnika Ivana Kukuljevića Sakcinskoga, i u prisutnosti gospode odbornikah Mojsije Baltića i Mate Mesića i tajnika i blagajnika Janka Ev. Borovečkoga, kano perovodje dèržane.

§. 1. Pročitan je i odobren napisnik ravnateljske siednice od dana 15. listopada t. g.

§. 2. Pročitan je list gospodina S. Pavlovića, izučenoga slušatelja pravah, iz Beča od 4. studenoga o. g. kojim javlja, da je on sačinitelj prevoda „života Julie Agrikole“, pismeni DD. g. obilježena, kojemu je nagrada dosudjena; odlučeno je, da se dakle njemu obećana nagrada pošlje; buduć pako, da sám gosp. načelnik jošte ovih danah u Beč ide, s toga su novci njemu uručeni, da ih prevoditelju tamo osobno predade.

§. 3. Javio je perovdja, da mu je gosp. nagraditelj najboljega prevoda „Života Julie Agrikole,“ kada mu je poslao bio pismo, na koje je digao 100 fr. sr. u dvadeseticah, zajedno pisao, da želi, da mu se svikolici prevodi pošlju, da ih sám razvidieti može; odlučeno je, da mu se želja izpuniti imade, s toga će se prevodi onda, kada iz Rima natrag stignu, vratiti gospodi prevoditeljem.

§. 4. Povodom time, što je perovodja izviestio siednicu, da je jur odkazao slavnoj štedionici glavnice društva ovoga, pak da se medju njimi takodjer oni novci nalaze, koji su za spomenik na Grobničkom Polju podignut se imajući sakupljeni i društvu ovomu po višjoj vlasti za upravljanje povieren, a to je svota od 432 fr. sr.; poslie duljega pretresivanja odlučeno je pozvati sve domoljube putem novinah, da se u pismih na društvo ovo upravljenih izjave, kakav spomenik i kojim načinom da se podigne.*) Dotična mnienja uzet će se u pretres, pak će se putem novinah obćinstvu na znanje dati.

§. 5. Gosp. c. k. gymnazialni učitelj Vinko Pacel iz Rieke poslao je gosp. načelniku svoju „Bibliografiu hèrvatsko-sèrbsku“ da ju društvo štampati dade; premda je velikim trudom ova knjiga sastavljena, manjka ipak u njoj označenje mnogih jugoslavenskih knjigah, koje bi bio gosp. pisac zabilježio, da ih je bio imao; s toga pozvat će se u obće jugoslavenski književnici, računajuć ovamo i Bugare i Slovence, da svoje bilježke, koje s naših knjigah posieduju, društvu ustupiti izvole, što će se gosp. Vinku Pacelu poslati, da svoje dielo popuni, pak će se onda tiskati.

§. 6. Gosp. dr. Ivan Aug. Kaznačić iz Dubrovnika poslao je imenik svih rukopisah u našem jeziku sastavljenih a u knjižnici tamošnjih otacah sv. Franje nalazećih se, i prosi, da mu društvo ovo izposluje, da smije polaziti Arkiv c. k. dubrovničkoga okružja i u njem bilježiti. Imenik upotrebit će se za bibliografiu jugoslavenskih rukopisah, a za željenu dozvolu ovo društvo uprosit će c. k. dalmatinsko upravljateljstvo.

§. 7. a) Matica česka poslala je društvu „Památky.“ Dio 2. sv. 7. b) društvo za erdeljski zemljopis uz dopis svoj od 17. svibnja t. g. II. i III. sv. II. knjige Arkiva; Faunu der Wirbelthiere Siebenbürgens i godišnje izviestje za god. $185^4/_5$ i $185^5/_6$. To je u knjižnicu uvèršteno.

Izvadio iz napisnika siednicah društva za poviestnicu i starine Jugoslavenah u Zagrebu dne 22. studenoga 1857. Janko Ev. Borovečki s. r. tajnik i blagajnik.

Beč 20. studenoga. Društvo parobrodarstva na Dunavu daje na znanje, da je obustavljeno primanje dobarah za Linac i medjuštacie, kao i za Bavarsku.

— Iz Beča pišu da je konačno zaključeno da se na glasiju medju pučkim vèrtom i tako zvanim carskim cvietnikom sagrade dva veleliepna dvorska kazališta. Dojdućega prolieća počet će se gradit a za gradjenja preselit će se car u dèržavnu kancelariu.

— Odsiečni načelnik u c. k. ministarstvu pravosudja, T. Peithner baron Lichtenfels i sekcioni šef u c. k. ministarstvu financiah, Mavro grof Almasy, naimenovani su dèržavnim viećnicima.

Iz Mletakah, 16. studenoga. Baron Sina kupio je prije niekoliko miesecih palaču Grassi (hotel de la Ville) u Mlecima za 520,000 dvadeseticah a za njezino unutarnje uredjenje sudeći po veličanstvenim radnjama, koje su u tu ime već započete, potrošit će takodjer ogromnih svotah. Polag obstojećih mletačkih gradjevnih zakonah mora pročelje te palače ostati kakovo je sad, premda se je baron Sina mnogo truda dao da mu se dozvoli, da ga po noviim ukusu promieni, no dosad bili su mu trudovi zabadava. Tako se gradjevne starine u ovom starodavnom gradu poštuju. — Fregata na šaraf „Dandolo“ skoro će se posve dogotovit i u more spustit. Sada radi u mletačkom arsenalu do tri hiljade osobah.

Sèrbia.

Sèrbske Novine pišu iz Beograda od 13. studenoga: Iz sinoćne siednice društva sèrbske slovesnosti evo glasa, koi će objaviti književnosti našoj dobitak veći od svakoga, koi joj je društvo od postanja svoga do danas moglo donieti. Poznato je, da je društvo pomoćju visokoslavnoga praviteljstva sèrbskoga prije dva mieseca poslalo u Mletke sadašnjega podpredsiednika svoga, profesora dra J. Šafarika da u tamošnjem arkivu potraži šta ima za sèrbsku istoriu. Vrativši se s tog puta g. J. Šafarik, obširno sinoć javi društvu, šta je radio u Milanu i predade spisak, u kom je iz 1800 i više akatah, koji se tiču sèrbskoga naroda, zapisao u kratko šta je u njima, a osim toga još podpune prepise od 130 i više takovih dragocienostih. Sami brojevi ovi govore, da je g. Šafarik za kratko vrieme vèrlo mnogo uradio, koje bez rietke ljubavi k poslu i bez velike vieštine nebi moglo biti, a zato je zaslužio najveću pohvalu. Ali od svega toga nebi ništa bilo, da nije visokoslavno praviteljstvo pruživši ruku pomoći učinilo da se ta radinost i znanje upotrebi, i zato praviteljstvu najviše treba zahvaliti, što će nam historiu obasjati nova svietlost.

Osim ovoga što je g. Šafarik uradio ima još mnogo posla za nas u mletačkoj arkivi tako da je ovo tek početak. Ali se možemo nadati da neće na tome ostati, nego da će rodoljubivo praviteljstvo naše, kao što je učinilo da se posao počme, isto tako učiniti da se i nastavi i svèrši književnosti sèrbskoj na korist i napredak a njemu na slavu.

---

*) Ovaj poziv sad ovim činimo. J. Ev. B.

Moldavia i Vlaška.

„Drezd. Journal" piše: Na jedinstvo podunavskih kneževinah, kao što ga ištu divani njihovi, t. j. da se osnuje rumunska kraljevina pod nasliednim vladaocem iz koje strane vladajuće porodice, a to će reći da se osnuje nova Belgia na dunavskim ušćima, — na takvo jedinstvo nije nikad mogao ići ni francuski ni petrogradski kabinet, pa zato se može kazati da se ti kabineti nisu ni obvezali u tom smislu pomagati jedinstvo kneževinah. No baš ako i nemože biti razgovora o takvom jedinstvu, o tako čitavoj dèržavi rumunskoj, zato nije tim izključeno i drugčie jedinstvo kneževinah pod jednim jedinim gospodarom. To drugčie jedinstvo jamačno će imati prilike povoljne za sebe. Samo konačnom, u tom smislu uzetom sporazumljenju nije u ovaj mah nadati se već i zato, što se za takvo sporazumljenje iziskuje mnogo pozitivnih osnovah, koje valja da nabavi evropska komisia za ustrojenje podunavskih kneževinah. Prie dakle nego što ta komisia podnese dotično svoje izviešće, nije već ni iz tog navedenog uzroka misliti na odredjenje vida, kog će biti vlada u kneževinama.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz 18. studenoga. Današnji „Moniteur" sadèržaje više carskih dekretah zbog promicanja i naimenovanja prefektah i podprefektah, Medju kojima je naimenovan i poznati publicista gospodin de la Gueronière predsiednikom bogeskoga okružja.

Najnovie viesti iz Amerike glase povoljnie; kod njihova odlazka iznosio je diskont pó drugi postotak na miesec. Jedna pariška kuća primila je 500.000 franakah iz Amerike.

London 18. studenoga. Današnji „Morning Post" javlja da prestolni govor neće naviestit nikakva preustrojnoga predloga, već razne unutarnja poboljšanja; viećanja parlamenta protezat će se poglavito na bankovne akte i indijske financie. Generali Havelok i Wilson naimenovani su vitezima reda Baltazarova. U 1 šat po podne: 3 pct. Konsoli 90.

„Times" doznaje bèrzojavnim putem, da su sve kuće u Delhiu prazne i da su njihovi stanovnici stranom utekli a stranom potučeni. Čini se da posliednjih danah borbe pije izvan boreće se vojske u tom gradu bilo ni žive duše više.

Turin, 20. studenoga. Listovi svake boje gataju kako će biti zastupljeni zastupnici raznih stranakah i koja će stranka biti najpretežnia. Svi se u tom slažu, da konzervativna desnica ima najveći broj glasovah. „Independente" broji medju izborima dosad izvèršenim 107 sučlanovah sredsrede, 58 desnice a samo 10 lievice. „Diritto" nabraja 74 ministerialca, 56 desnjakah, 29 lievakah i 5 od neopredieljene boje. Medju sada izabranima nalaze se 39 činovnikah, medju kojima 4 ministra, 2 generala i 7 profesorah.

Pariz 20. studenoga. Razpisom ratnoga ministarstva povećat će se sadanje stanje carske gvardie za 6000 momakah. — Danas se je razneo glas, da će se dne 10. prosinca sastat pariška konferencia. — Izviešća iz Jaša protuslove, da se na granici kneževinah giba turska vojska. — jedan atasé grofa Valevskoga otišo je danas od ovud s osobitim nalogom u Bukurešt. — U Engleskoj javljaju dolazak znatnih novčanih svotah.

Koncert

koi je sinoć ovdiešnje glasbeno društvo u narodnom kazalištu dalo, bio je bolje posiećen, nego li što je dosad obično bivalo, što priobćujemo s velikom radostju jer doista, ako ikoje društvo podpore zaslužuje, to je ovo, jer svaki njegov član može u muzikalnoj školi toga družtva svoju diecu bezplatno izučit dati u umietnosti glasbenoj, koja je u novie vrieme malone neobhodnom potrebom postala za svakog izobraženoga čovieka. Valjalo bi dakle da se što više naših sugradjanah upiše u broj podupirateljah toga koristonosnoga društva. Što se sinoćne produkcie tiče, bili smo takodjer zadovoljni osobito s orkestrom, koi se je veoma dobro dèržao. Najbolje se je dopala uvertura „sieverne zviezde" od Mayerbeera i jedna slavenska uvertura od našega darovitoga Pokornoga. Izvan toga jedna gospodična dobrovoljka veoma ugodno zatekla je obćinstvo uprav izvèrstnim udaranjem fortepiana. Obćinstvo je više putah svoje zadovoljstvo jednoglasnim pleskom izražavalo. — Kad već o javnim zabavama govorimo, nemožemo da nenapomenemo, da će sutra u večer biti velika večernja zabava u dvorani narodnoga doma i zbog toga neće se taj večer moći dati oglašena predstava u našem jeziku Freudenreichovih „Graničarah". To će biti stopram za osam danah kasnie i onda dat će se na korist g. Adelsheimove.

Bečka burza

dne 23. studenoga 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	80¾
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	83½
dto . . . . » 4½%	70½
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžrebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	318
» » » » » 1839, » 100 »	138¼
» » » » » 1854, » 100 »	108⁹⁄₁₆
Bečko-gradski banko . . . . . sa 2½%	
» » » . . . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	87½
Bankovne dionice komad po	976
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	581¼
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	27[illegible]⅝
dto dto s plaćanjem na rate	
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1761¼
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog društva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	197
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mlietačka željeznica . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . . »	108¾
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	155
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	107⅝
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	79½
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-13½
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	106¼
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	125
Paris za 300 frankah . . . . »	125¾
Prag za 100 forintih . . . . »	[illegible]
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	
Carigrad za 1 forint . . . . parah	[illegible]55
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	11
Srebro od 17. studenoga	8

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 20852/4821 (VI—85) (3—3)

Konkurs-Kundmachung.

An der k. k. dreiklassigen Unter-Realschule in Agram mit kroatisch-illirischer und deutscher Unterrichtssprache ist eine Lehrerstelle für das Sprachfach nebst Geographie und Geschichte in Erledigung gekommen, mit welcher der Jahresgehalt von 600 Gulden und ein Quartiergeldbeitrag von 100 Gulden aus dem kroatischen Kommerzialfonde verbunden ist.

Die Bewerber um diese Stelle haben sich in ihren, an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht stilisirten Gesuchen über Alter, Religion, Stand, Sprachkenntnisse (worunter die deutsche und kroatisch-illirische oder eine nahe verwandte slavische Sprache insbesondere genannt wird), dann über Lehrbefähigung, allfällige bisherige Dienstleistung, und korrektes politisches und moralisches Verhalten auszuweisen, und diese Gesuche längstens bis 20. Dezember l. J., in wie ferne sie im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber im Wege jener politischen Behörde, in deren Amtsbereiche sie sich befinden, beim Agramer erzbischöflichen Konsistorium einzubringen.

Bemerkt wird nur noch, dass für den Fall der anerkannten besonderen Eignung eines Kompetenten derselbe allenfalls auch mit der Leitung der Unter-Real- und vereinigten Haupt-Schule sammt Lehrerbildungsanstalt betraut werden könnte, wofür eine abgesonderte Remuneration von jährlichen 300 fl. aus dem obenbenannten Fonde verabfolgt wird.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 13. November 1857.

Nr. 14901 (Fin.—53) (3—1)

Kundmachung.

Das zum Religionsfondsgute Vukovina gehörige an der Agramer Petrianer Reichsstrasse im Orte Vukovina gelegene, neu-reconstruirte Wirthshaus sammt Stallung und Wagenschoppen mit der Schanks-Gerechtsame in Verbindung mit dem Gemüse-Garten von 89 [] Klft., dann Acker Ober-Takalica, im Ausmasse von 6 Joch 1200 [] Klftr. und der Wiese Pašinec mit der Fläche von drei Joch wird auf fünf Jahre vom 1. Jänner 1858 bis zum letzten Oktober 1862 in Pacht gegeben und zu diesem Behufe die Lizitation am 7. Dezember 1857 in dem besagten Wirthshause zu Vukovina selbst abgehalten werden.

Der Fiskalpreis ist für das Wirthshaus mit dem obigen Zugehörigkeiten mit jährlichen 291 fl. mit dem Beisatze festgesetzt, dass auch Anbote unter dem Fiskalpreise angenommen werden.

Jeder Lizitant, hat vor Beginn der Lizitation ein 10% Vadium zu Handen des Lizitations-Commissärs zu erlegen.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse können sowohl hierorts als auch bei dem k. k. Steuer- und Domänenamte Gross-Gorica eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks Direktion
Agram am 20. November 1857.
Heim.

Br. 3248 (Izv.—395) (3—3)

Poziv.

Dolje naznačeni vojnoj dužnosti podvèrženi momci prigodom ovogodišnjeg novačenja odsutni bivši, ovime se opetovano pozivaju, da se najdalje do 15. prosinca t. g. kod ovog ureda prijave, inače će se proti njima po smislu §. 35 istog propisa postupati.

Iz I. razreda.

Franjo Bratuša iz Dubrave,
Juraj Totak iz Biškupca,
Dragutin Gradiščak iz Vinicéterga,
Ivan Gradiščaj iz Varaždinbrega,
Franjo Herjavec iz Vinicetèrga,
Jakov Herega iz Brezja,
Josip Kanižki iz Žabnika,
Ivan Kanižkj Jurinec iz Lužana.
Pavao Kećkan iz Zbelave,
Gjuro Križnjak iz Petrianca,
Pavao Negovec iz Škriljevca,
Imbro Pikač iz Žabnika.

Iz II. razreda.

Josip Habek iz Varaždinbrega,
Gregor Herc iz Stažnjevca,
Petar Heržanjak iz Žabnika,
Imbro Jerešić iz Tèrnovca.

Iz III. razreda.

Josip Kološi iz Dubrave,
Gjuro Foljanec iz Vinicetèrga,
Andro Sluinski iz Osečka.

Iz V. razreda.

Imbro Korotaj iz Marčana,
Marko Lacković iz Margečan,
Joso Peserl iz Bartolovca,
Stefan Bregović iz Marčana.

Iz VI. razreda.

Štefan Ivančić iz Selcih,
Mio Kapitarić iz Vinicetèrga,
Pavo Keleman iz Gačice,
Blaž Križnjak iz Novevesi.

Iz VII. razreda.

Tomo Korotaj iz Lovrečanbriega,
Fridrich Majer iz Dubrave.

U Varaždinu dne 9. studenoga 1857.
C. k. kot. predstojnik
Milanković.

Br. 3157. (Izv.—399) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Osieku daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja exemptionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za nižeznačene gospoštije i ovlaštenike, određjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
27. ožujka 1856 br. 553	Kutjevo sa $485^{11}/_{16}$ naselbinami	C. k. školska zaklada	115,343	45	1. svibnja 1856	1. veljače 1858	1. travnja 1858 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok ističući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 al. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Osieku dne 13. studenoga 1857.

Br. 611—1857 civ. (Izv.—385) (3—3)

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud toplički obnarodnje da je na molbu g. odvietnika Josipa Egersdorfera kano zastupnika Viekoslava Antavera radi duga od 229 fr. 51 kr. 6% kamatah, te troškovah ovèršbenih 17 fr. 42 kr. sr., prociembenih 6 fr. 1 kr. sr. ovèršbena dražba kuće, gospodarstvenih zdanjah te selišta sastojećeg iz oranicah, livadah, vinogradah i šumah Martina Fuljira, iz Jakopovca k. br. 16 sudbeno na 1425 fr. sr. prociemjenog dozvoljena i pèrvi rok takove na dan 10. prosinca o. g. a drugi na dan 7. siečnja 1858 svagda u 10 satih prie podne na licu miesta naime u Jakopovcu uročen,

Kupiti želeći pozivaju se na upitnu dražbu tim dodatkom, da će prie započete dražbe u ime jamčevine 10% od prociembene ciene položiti, i da će kupac po naputku ovog suda založne dugove nakoliko kupovnina doteče preuzeti imati.

Uvieti dražbe mogu se vazda kod ovog suda uviditi.

Napokon pozivlju se svi oni, koji sciene, da su na upitno selište hipotekarno pravo stekli, da to pravo do prodaje selišta tim sigurnie ovom sudu prijave, jer će u protivnom slučaju imati sami sebi pripisati, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

U Toplicah dne 15. listopada 1857.

C. k. kotarski predstojnik
Ožegović.

Br. 2163—1856 civ. (Izv.—398) (3—3)

Razglas.

C. k. gradsko-odredjeni sud u Osieku objavljuje, da je dana 24. lipnja 1854 u Aleksandrii austrijska podanica iz Osieka Anna Rendolić bez oporuke preminula.

Budući ovomu sudu nepoznato, da li i kojim osobam pripada pravo nasliedno na ostavštinu iste, s toga se svi oni, koji na ovu ostavštinu iz kojega mu drago pravnoga razloga misle podići kakovih zahtievah, pozivlju, da uz godinu danah, računajući od dana niže stavljenoga, svoje pravo nasliedno prijave pri ovomu sudu i izkazavši svoje pravo nasliedno, da dadu svoju nasliednu prijavu; u protivnom bo slučaju, razpravit će se ostavština za koju je zemaljski odvietnik g. Marko Tajčević medjuto postavljen za skèrbnika ostavštinskoga s onimi, koji su dali prijavu svoju nasliednu i uručit istim, nenastupljeni pako dio ostavštine, ili ako nije nitko dao prijave nasliedne svukoliku ostavštinu potegnut će dèržava kao ošastnu.

U Osieku dne 11. listopada 1857. Galac.

Br. 2566—1857 (Izv.—378) (3—3)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda preložkog ovime se do obćeg znanja stavlja, da je na molbu Juraja Šofnekera iz Nedelišta radi duga od 308 fr. sr. s. p. javna prodaja nepokretnog na Matu Lepoglavca spadajućeg, u d. Kraljevcu pod k. br. 103 ležećeg imućtva, sastojećeg iz zidane kuće, kućnog grunta sa baščom, 10 ralih oranice i 4 rali livade sudbeno na 4540 fr. sr. prociemjeno dozvoljena, i radi preduzetja takove opredieljen je pèrvi rok na dan 21. prosinca t. g. drugi pako na 21. siečnja 1858. svakiput u 3 sata poslie podne na licu miesta, time: da će kupac po naputku suda sve one dugove, koji su zaloga radi na istom dobru osigurani, nakoliko kupovnina doteče, preuzeti imati.

Ujedno se pozivaju svi oni, koji, premda nisu dobili osobitu obaviest, sasvime tim sciene, da su i oni upisom u javne knjige stekli hipotekarno kakovo pravo na to dobro, da pravo oto do prodaje dobra tim sigurnie sudu ovom prijave, jer će u protivnom slučaju imati pripisati sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i oni time, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

Uknjižbeni izvadak, prociembeni zapisnik i dražbeni uvieti mogu se uviditi svaki dan u ovostranoj pisarni kroz navadne uredovne sate.

C. k. kot. ured kao sud
U Prelogu dne 18. listopada 1857.
C. k. kot. pristav kao sam. sudac
Tonković.

(Izv.—396) (3—3)

Natiečaj.

Za novopodignutu učionu u Zdenci, područnici župe orahovičke, okružja osiečkog, kotara našičkog traži se sposoban učitelj i skupa organista sa izkazima na biljegovanom papiru, i to tako odobren, da, ako organista nebi bio, nemože ni učitelj postati. Natiečaj za ovo učiteljsko miesto traje do 20. prosinca t. g. kod nižeimenovatog kotarskog školah nadziratelja. Za plaću imat će on liep i bezplatan stan, štale, šupu (ili kolnicu), vèrt, a na miesto podruma, rov za zeljenje i pitje spremati, zatim 100 fr. sr. u gotovom novcu, 50 mierovah pšenice, 30 centih siena, 64 bezplatna poslenika, 10 hv. dèrvah za sebe, a 6 hv. za grijanje škole.

U Feričanci dne 8. studenoga 1857.

Matia Filić,
župnik feričanački i nadziratelj učionah kotara našičkoga.

(Izv.—381) (3—3)

U c. k. nakladi dvorske i dèržavne tiskarnice u Beču, varoš, Singerstrasse br. 913 baš sad je izašao i može se dobit:

Kazneni zakon

o narušajih dohodarstvenih

u vel. 8ni 1857. na mašinskom pisaćem papiru u zavitku broširan za 2 fr.

OGLASNIK.

(Dp.—100) (3—3)

Prodaja dobra.

Imanje Pogančec, u županu zagrebačkoj, kotaru Vèrbovec ležeće odprije na g. Vlastelina Franju Novaka, sada pako na gospodju Matildu Domjanić spadajuće, ponudja se dobrovoljnim putem na prodaju. Na isto imanje spada:

a) 84 rali oranicah,
b) 24 rali livadah i vèrtovah,
c) $3^1/_2$ rali vinograda,
d) 28 ralih pašnika,
e) 363 rali izključivo allodialskih šumah,
f) 347 ralih s urbarskom dèrvariom i paševinom obterećene šume,
g) 88 vedarah gorničkog vina,
h) 23 činžena kopuna.

Uviete pobližje moći je saznati ustmeno ili uz plaćena pisma kod g. odvietnika Matie Mrazovića u Zagrebu, Opatovini br. k. 105.

DP—83 (26—9)

Da se mnogostranim zahtievima zadovolji, priobćuje se da se

Pravi

sok iz štajerskoga bilja za one koji pate od pèrsobolje

može neprestano dobit u najboljoj kakvoći u Zagrebu u apoteki g. **Gr. Mihića**.

☞ Jedini proizvoditelj pravoga soka iz štajerskoga bilja, apotekar J. Purgleitner u Gradcu moli, da nebi istoga zamienili s drugima, koji se nalaze pod istim imenom u tèrgovini.

Sklenice (flaše) pravog soka iz štajerskoga bilja jesu iz bieloga stakla, koje se prema gornjem kraju konički stiecaju i brižljivo su zaključene kositerskim kapicama, na kojima je (kao i na samim sklenicama) utišteno: »Apoteka k jelenu u Gradcu« i »JPA« a u ostalom obskèrbljene su s etiketama i podpisom imena proizvoditeljeva.

Svaka sklenica stoji 50 kr. kon. novca; manje nego dvie sklenice nerazšilju se. Pakovanje za dvie ili četiri sklenice računa se sa 20. kr. konv. novca.

*) Nadalje ovaj se sok može vaviek dobit:

U Belovaru kod gospodina G. Lackovića,
» Osieku » » Apotekara Horninga,
» Novoj Gradiški » » A. Antonovića,
» Karlovcu » » A. Benića,
» Koprivnici » » L. Reskovca i sina,
» Varaždinu » » Apotekara Haltera.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. **U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 25. STUDENOGA**

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Naredba ministarstva za bogoštovje i javnu nastavu od 27. listopada 1857, kriepostna za Ugarsku, sèrbsku Vojvodovinu s Banatom tamiškim, zatim za Hèrvatsku i Slavoniu, kojom se uredjuje način, kako se u Ugerskoj, sèrbskoj Vojvodovini i tamiškom Banatu, zatim u Hèrvatskoj i Slavonii imadu u katoličkih pučkih učionicah postavljati direktori, kateketi i učitelji.

(Konac.)

B. U obziru nižjih početnih učionicah (školah trivialnih).

§. 13. Ako prigodom, kada se ustrojava nižja učionica početna, ili pako poslie toga ustrojstva nebude načinom zakonitim što inako ustanovljeno, pripadat će imenovanje **učiteljah za škole trivialne vlasti diecezanskoj**, koja će pri tom imat paziti i uvažavati postojeća prava predstave i predloga.

§. 14. Ako u trivialnoj školi izpražnjeno bude miesto učiteljsko, imat će školsko-kotarski nadzornik javit to odmah vlasti diecezanskoj, koja će po svoj biskupii razpisati natiečaj s rokom nenadilazećim šest nedieljah, i s tim dodatkom, da prositelji svoje molbenice, upravljene na zavietnika školskoga, odnosno na onoga, kojemu pripada pravo predstave ili predloga, ili gdie takovoga neima, na vlast diecezansku, i oskèrbljene dokazi o dobi, sposobnosti, pomnji i vremenu službenom, podnieti imadu onomu školsko-kotarskomu nadzorniku, kojemu je u kotaru služba izpražnjena.

Školsko-kotarski nadzornik poslat će odmah, čim mine rok natiečajni, stigavše molbenice sa svojim mnienjem onomu, koi imade pravo predstave ili predloga, i to bez obzira, bio taj čoviek pojedini, ili korporacia ili vlast, i primietit će pri tom, koji izmedju prositeljah s nedostatka propisanih dokazah nisu prikladni, da namiešteni budu kao učitelji.

Predstavnik, kao i onaj, kojemu pripada pravo predloga, dèržan je, izmedju prikazanih mu prositeljah za četiri nedielje danah jednoga izabrati, i toga pismeno na znanje dati školsko-kotarskomu nadzorniku, koi će tad samo dielo od naimenovanja sa svojim mnienjem predložiti vlasti diecezanskoj.

§. 15. Gdie neima ni prava predstave, ni prava predloga, imat će školsko-kotarski nadzornik u obziru popune izpražnjenoga miesta saslušati želju miestnoga duhovnoga pastira, ili gdie je do sada u običaju bilo, želju načelnika od občine, saobćivši im ujedno imena svih prositeljah; i dobiveno u tom obziru očitovanje priklopit će svojemu predlogu, što ga podnosio bude vlasti diecezanskoj.

§. 16. U obziru onih školah trivialnih, glede kojih pravo zavietničtva pripada **dobrom komorskim**, izvèršivat će pravo predstave **financialna zemaljska direkcia**; a glede onih školah, koje su pod zavietničtvom **dobarah zakladnih**, izvèršivat će pomenuto pravo **načelstvo zemaljsko**, u koliko ovo rukuje i upravlja dotične zaklade (fonde).

§. 17. Predstava nesmije bit skopčana s uvieti (kao n. pr., da prestavljenik bude dužan oskèrbljivati ženu i diecu svoga predšastnika itd.), i nije slobodno predstavljati takovoga prositelja, koi nije dokazao sposobnosti, za izpražnjenu školsku službu propisane.

§. 18. Ako predstava za četiri nedielje danah nebude učinjena, imat će školsko-kotarski nadzornik poslati odmah onamo, kamo pristoji, primierenu opomenu; i po bezuspiešnom izmaku, od četèrnaest danah, ako zakašnjenje nebude dovoljno opravdano, bit će isti nadzornik vlastan, u ovom slučaju **ureda radi** predložiti učitelja vlasti diecezanskoj, koja će odmah popuniti službu izpražnjenu.

§. 19. Diecezanska vlast izdaje **postavnicu**, naredjuje, da ista dostavljena bude dotičniku po školsko-kotarskom nadzorniku, i odpravlja ujedno o svakom imenovanom učitelju izviestje načelstvu zemaljskomu.

§. 20. **Imenovanje podučiteljah za škole trivialne**, ako za to nije osobit postupak propisan, pripada **školsko-kotarskomu nadzorniku**, koi izdaje postavnicu, i podnosi izviestje o tom kako vlasti diecezanskoj, tako i političkoj vlasti kotarskoj (uredu stoličnomu, kotarskomu). Njemu je na volju ostavljeno, radi popune izpražnjenoga miesta podučiteljskoga ili razpisati natiečaj, ili popunu obaviti bez natiečaja. Samo što je u svakom slučaju dèržan, zahtievati od prositeljah dokaz o njihovoj, propisom primierenoj sposobnosti za učiteljstvo, i ćudorednom njihovom dobrom ponašanju, i zatim pamtiti i to, da je slobodno podučiteljah postavljati samo za one trivialne škole, pri kojih ima zakladah za takova miesta, ili gdie su podučitelji radi velike množine učenikah potrebiti po propisih, u tom obziru postojećih. Po istom načinu imadu se postavljati i **osobni pomoćnici**, t. j. takovi podučitelji, koji u pojedinih školah za nieko vrieme budu potrebiti poradi okolnostih, vremenito nastavših, kao poradi bolovanja, velike starosti ili duševne nemoći učiteljah.

Miestnomu duhovnomu pastiru, kao i učitelju, dopušteno je istina, predlagati školsko-kotarskomu nadzorniku podučitelja; ali samovlastno nesmiju ga primati.

§. 21. Tako isto **mienjati** može podučitelje samo školsko-kotarski nadzornik, i u pravilu samo po izmaku školskoga polugodišta; osim ako ima važnih razlogah, kao n. pr. ako podučitelj bude promaknut za učitelja ili na podučiteljsko miesto, koje je bolje oskèrbljeno, ili ako je služba njegova potrebna na drugom miestu, ili ako je tako sagriešio, da je potriebno odmah udaljit ga.

Podučitelji, koji žele **premiešteni** biti iz jednoga školskoga kotara u drugi, imadu se radi toga javiti pri onom školsko-kotarskom nadzorniku, kojemu u kotaru radi su u buduće služiti, i ako im obećano bude, da će se ondje primiti, imadu to obznaniti svojemu dosadanjemu školsko-kotarskomu nadzorniku. Oni podučitelji, koji nisu radi ostati na miestu, koje im je dato, imadu to javiti školsko-kotarskomu nadzorniku, i zaiskati od njega naputak, da otići mogu, što medjutim u pravilu nesmije biti, dok nemine šest nedieljah.

C. Glede školah zavodnih i manastirskih.

§. 22. Direktore i učitelje od školah, koje oskèrbljuju duhovni redovi, imenuje načelnik reda. Nego svaka promiena, u ovom obziru učinjena, ima se obznaniti ili neposredno ili putem školsko-kotarskoga nadzornika vlasti diecezanskoj, koja ima bdit nad tim, da se za službu školsku uzimaju samo ljudi, koji su po propisu sposobni.

D. Ustanove obćenite.

§. 23. Pri struci učiteljskoj u javnih pučkih učionicah nemogu se postavljati osobe takove, koje za izpražnjeno miesto neimaju **sposobnosti za učiteljstvo**, zakonom propisane, ili koje **u obziru ćudoredno-vierozakonskom i gradjanskom nisu neporočne**.

Sviedočba o sposobnosti učiteljskoj, koja se primieti ima, treba da je izdata po praeparandiah javnih, koje su odprije postojale i koje su za izdavanje takovih sviedočanstvah povladjene bile, ili po praeparandiah novo-uredjenih i po ministarstvu bogoštovja i nastave potvèrdjenih, ili da je dobivena izpitom, naknadno položenim uslied ministarskoga razpisa od 5. siečnja 1853, br. 17,557, ili na temelju osobite dozvole.

Svaka molbenica za službu učiteljsku ima biti vlastoručno pisana po samom prositelju, u privatnom bo slučaju neće se ni primiti.

§. 24 Gdie je sa službom školskom skopčana služba **cèrkvenjačka i koralna**, imat će se sposobnost za to, a imenito za službu koralnu, napose dokazeti ili vierodostojnimi sviedočbami ili izpitom, položenim u prisutnosti od vieštakah.

§. 24. Pri ovih predlozih za izpražnjena miesta učiteljska ima se poglavito gledati na **sposobnost, na gorljivost u zvanju, na ćudoredno ponašanje, na valjano mišljenje o stvarih vierozakonskih i na vèrlinu praktičnu**. Na više godinah, koje je tko u službi proveo, moći će se imat osobit obzir samo pri jednakih sposobnostih, pri jednakoj vieštini i pouzdanosti.

§. 26. Oni, koji su u liniji uzlaznoj ili silaznoj, ili kao bratučedi, ili još bliže u liniji pobočnoj u **srodstvu** ili na isti način **u tastbini**, mogu u istoj školi bit namiešteni, nego same u odnošaju uzproredjenosti, nipošto pako u odnošaju podredjenosti. Samo sinovi učiteljah od trivialnih školah mogu se s osobitom dozvolom vlasti diecezanske postavljati kao podučitelji kod otacah svojih.

§. 27. **Inozemci**, da mogu namiešteni biti kod školah austrijanskih, imadu izhoditi previšnju dozvolu.

§. 28. Da se **osoba vojnička** postaviti može kao učitelj pučkih učionah, potrebita je za to dozvola vèrhovnoga zapoviedničtva vojske, a **učiteljske osobe iz Krajine vojničke** nemogu se bez dozvole vèrhovnoga zapoviedničtva vojske i ministarstva nastave postavljati za učitelje pučkih učionicah izvan Krajine vojničke.

§. 29. Učitelje, po naredbi ovoj postavljene, može iz službe **odpuštati** jedino **načelstvo zemaljsko**, posavietovavši se najprije sa vlasti diecezanskom. Zemaljsko načelstvo ima takodjer pravo, osobe, koje su proti propisom naredbe ove postavljene kao **učitelji pučkih učionah, uklanjati iz struke školske**, nego i u ovom slučaju ima se najprije posavietovati sa vlasti diecezanskom.

§. 30. Što je u ovoj naredbi rečeno o direktorih, učiteljih i podučiteljih, odnosi se takodjer i na predstojnice, učiteljke i podučiteljke javnih ženskih učionicah.

Thun s. r.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč 23. studenoga. Nj. c. k visost prejasni gospodin nadvojvoda Franjo Karlo odputovo je jutros u 6 satih 25 minutah iz Praga u Beč.

Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilian prispeo je dne 22. t. m. u 4 ½ sata poslie podne iz Milana u Mletke a u 9 ½ sata u večer sa Nj. visostima prejasnim gospojama nadvojvodinjama Sofiom i Karolinom na ratnom brodu „Elisabeth“ odputovao u Tèrst.

Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda generalni guberator Ferdinand Maksimilian učastit.

je dne 19. t. m. skupštinu sučlanovah c. k. lombardeskoga zavoda za znanost, književnost i umietnost svojim posietom i ostao je tamo dok se je siednica sveršila. Dan prije razgledala je Nj. c. visost pračena po Nj. c. visostima gospojama nadvojvodinjama Sofiom i Karolinom slikoshranu, knjižnicu i arheologički muzeum.

Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda generalni gubernator Albreht otišo je dne 20. t. m. u 8 ½ sata u jutro iz Debrecina na željeznici u Veliki Varadin i prispio je tamo u jedan sat po podne. Poslie predstavljenja činovnikah i pregledanja vojničkih zavodah bio je obied u 5 satih, kamo su pozvani bili svi vojnički i gradjanski dostojanstvenici. — Dne 21. u 8 satih u jutro prisutstvovala je Nj. c. visost jednoj siednici oddiela miestodèržtvenoga a u 11 satih jednoj siednici kod oddiela zemaljske financialne direkcie a u podne uputi se u Püspöki, da se na željeznici, koja se još gradi, povrati u Peštu. (Pred odlaskom u Peštu posietila je Nj. c. visost još i javnu bolnicu i tamnice zemaljskoga suda u Velikom Varadinu i podvèrgla ih je točnom izpitu.)

Tèrst 22. studenoga. Nj. c. k. visost prejasni g. nadvojvoda Ferdinand Maksimilian i prejasne gospoje nadvojvodinje Sofia i Karolina prispiele su ovamo zabavivši se pol sata u Miramaru.

„Obće Nov." pišu iz Beča, da su nieki magjarski plemići „Pešti Naplo-u" dali na razpoloženje novce za novinarsku biljegovinu na tri godine, da nebi tèrpio kakvu štetu zbog natiecanja sa zvaničnim magjarskim listom.

Iz Tèrsta od 12. studenoga pišu Sèrb. Dnevniku medju ostalimi sliedeća: Falimenti u Americi potresli su svu Evropu i sve evropske banke. Novac je duša tèrgovine, veli taljanska poslovica; dakle i 900 falimentah u Americi sa 90 miliunah dolarah (180 miliunah for.) imaju pravo da predstave tèrgovački sviet. Niešto ovaj nesretni slučaj, a niešto silni miliuni, koji se šilju u Indiu, toliko su stiesnili i omèršavili londonske bankere, da nude Evropljane sa 10 na 100 samo, da im novacah uzajme. Tko bi to ikad rekao, da će Englezi, koji brojahu na biliune i triliune, od evropskih tèrgovčićah novacah trebovati?! — Od ništa se čoviek nemože sareći. Jednom rieči, kakva je danas kriza u svima piecama tèrgovačkim u novcu, nitko je nepamti, ni u vremena najdužih ratovah da je bila. — I ovdie u našemu gradu teško i s velikom mukom novci se pozamljuju, jer mnogi ište iz špekulacie, ako mu i nisu od potrebe, pa da poslie falira, a drugi opet da s njima radi, pa tako niti može dobiti jedan ni drugi. Eto tako se svakojako veuzi i životari. —

Sèrbia.

U Beogradu, 16. studenoga. (S. D.) Svietli knez oprostio je svima posliednjim krivcima život. Danas odlaze svi pod pratnjom u Gurgusovac, osim seljaka Pavla Beloga, koi je u Topčider odveden.

Danas dodje ovamo Kader bej iz Tunisa, koi je u posliednjem rusko-turskom ratu u Azii proti Rusima vojevao, tamo dvie hiljade svojih konjanikah predvodio i počem je u bitki kod Bajazita skoro sve svoje momke izgubio, sa 18 njih u rusko robstvo pao. On je došao iz Petrograda, gdie je cielo vrieme dosada proveo, prieko Odese i ide prieko Beča i Tèrsta u Aleksandriu. Hvali se da su Rusi vèrlo čoviečno s njime postupali, i da ga je car Aleksander na audienciu primio i tom prilikom pokazao mu njegov (Kader-Beja) u sali nalazeći se snimak. Žao mu je što je Rusiu ostaviti morao, ali veli, da mora ići u svoju otačbinu, jerbo ima staru mater, pa je rad da u posliednjim njenim danima kod nje bude. Kader-Bej putuje kao tuniski pukovnik sa ruskim pašošem, i govori osim svog materinskog arapskog jezika, dobro francuski, taljanski i gèrčki, a pomalo niemački i ruski.

Moldavia i Vlaška.

Grof Zamojski izdèržava kako u Vlaškoj i Moldavii, tako i u Carigradu svoje ljude, koji oko toga rade, da njemu pribave krunu novog rumunjskog carstva. Jedan od tih ljudih govorio je, da grof Zamojski ima isto toliko prava na prestol koliko i Murat ili drugi koi.

Iz Jaša se javlja da je 29. listopada umro tamo veliki logotet, Nikola Kantakuzen, predsiednik savieta i ministar pravde.

Iz Bukurešta javljaju, da su tamošnji stanovnici podnieli divanu jednu adresu, kojom odobravaju njegovo dosadašnje postupanje.

Komisia, koju je moldavski divan ad hoc odredio da pretrese i ispita predložene mu g. Kreculeskim želje zemaljske pa onda podnese o tome svoje izviestje, sveršila je taj posao, i divan po njemu već, kao što znamo, i svoje zaključenje učinio.

Turska.

U Carigrad su došle viesti iz Tiflisa, po kojima je dagestanski poglavar, sultan Danilo, pokušavao sa 8—10,000 momakah da otme od Rusah Derbend, ali da mu to nije izpalo za rukom, premda je više plemenah pokorio, koja su bila pod Rusima.

Rusia.

„Drezd. Journal" kaže u jednom pismu iz Petrograda od 18. pr. m.: „Što se tiče ukidanja mužištva, dobro će biti napomenuti, da do sada još ništa konačno nije zaključeno. Sve, što se o tome čita u „Nordu", može se najviše za polu istinu uzeti. Toliko samo stoji, da je car u dužnost postavio komisii, koja se ovim važnim predmetom zanima, da pronadje najzgodnii način kako da se stvar rieši."

Popečiteljstvo unutarnjih poslovah olakšalo je karantinski postupak sa pismima i paketima u toliko, što će se oni odsada samo pol časa u kadu dèržati, miesto dosadašnja dva časa.

„Nordu" pišu, da se namierava umaliti broj gradjanskih činovnikah. Ovih je bilo god. 1856 svega 114,017 osobah, a tu nisu još uzeti oni silni činovnici u ratnom i mornarskom ministarstvu.

U Tiflisu je umro jedan od posliednjih potomakah stare georgianske vladalačke porodice, carica Tamara Julianovna. Ona je bila nećakinja posliednjega cara Gjorgja XIII. poslie koga (on je umro g. 1802.) podpadne njegova dèržava pod Rusiu, počem je davno oslabila od čestog persijskog napadanje.

U tverskoj gubernii sastavlja se novo veliko družtvo na akcie za tèrgovinu s parom u sievernoj Rusii; kapital mu je 125 mil. rub.

Po viestima iz Rige namieravaju i tamo ustanoviti jedno družtvo za tèrgovinu i plovitbu po baltičkom moru po primieru družtva u cèrnom moru. Misle, da bi to družtvo imalo godišnjega dohodka na jedno 10 mil. sr. rub.

Gèrčka.

Atina, 26. listopada. Sa svih stranah dolaze gèrčke porodice u Atinu da namieste svoju diecu u tamošnjim školama; atinske gimnazie i sveučilište nikad nisu imali toliko djakah kao ove godine. Trideset obćinah dale su dievojke u ovdašnjem dievojačkom zavodu da se izobraze za učiteljice. Ovom primieru sliedovat će do godine jamačno sve obcine.

Francezka.

Niekakav zemljomier Gamon učinio je predlog da se načini tunel izpod mora medju Engleskom i Francuskom, zbog koga se je namiestila naročita komisia, koja je ovih danah izrekla svoju presudu o predloženom tunelu i to vèrlo pospiešno po njega. Gamon veli, da ceo tunel neće više stojati nego 100 mil. franakah.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Stokholm, 22. studenoga. Ovdašnja burza utemeljila je jučer jedno družtvo pod imenom „Vierovno družtvo". Svèrha toga družtva jest članovime svojim pomagat uzajmljivanjem i osiguravat medjusobnim tim pomaganjem obćeniti kredit. Zaklada po predlogu iznosi 4 miliuna.

Verona, 22. studenoga. Službene novine javljaju, da su se radnje na taljamentovoj linii od Kazarse u Udinu i u okolici od Milana započele.

Milan, 21. studenoga. Posliednja dva dana oživila je poniešto tèrgovina sa svilom, premda su ciene opet pale; izvana dolazi još malo naručbinah.

Turin, 21. studenoga. Željeznica iz Aleksandrie u Algir otvorit će se za koi dan. Od dva večera sakuplja se narod pred stanom Brofferiovim pa buči tobož svetkujući njegovu pobiedu, što je izabran bio za deputirca. U istu svèrhu bit će sutra veliki sastanak puka.

„Times" je dobio sliedeću viest, koja se nalazi u jednom kalkutskom listu od 9. listopada: Iz Kawnpora od 7. listopada u 11 satih u jutro uzet je Malaghare. Jedan urodjenik, koi je kao viestnik otišo iz Lukneva dne 4., doneo je povoljne viesti o napredovanju Englezah u izganjanju neprietelja iz grada.

Dr. Cavalieri, koi je uslied buntovničkih dogadjajah u Genovi uapšen i od obtužne komore s tim dodatkom pušten u slobodu, da nema razloga za dalje postupanje proti njemu, dobio je zapovied, da odmah ostavi piemonteske dèržave.

Izpravak.

U jučerašnjem broju naših novinah stoji u članku pod naslovom Sèrbia na riedku 12. pogriešno u Milanu miesto u Mlecima, što se time izpravlja.

Srebro od 25. studenoga	8 ¼ fr.
Carski dukati	11 ½ „

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. k. lutriji u Tèrstu izvučeni su dne 18. studenoga 1857 sliedeći brojevi:

29, 5, 82, 2, 13.

Bližnje vučenje jest 2. prosinca 1857.

SLUŽBENI LIST.

Br. 16210. (Financ—54) (3—2)

Oglas

roka, za odkup duhana sadjenog u Hèrvatskoj i Slavonii za dohodarstvo.

Pogledom na §§. 4 i 42 oglašenog carskim patentom od 29. studenoga 1850 reda o samoprodaji duhana objavljuje se ovime, da će uslied priobćenja c. k. osrednjeg ravnateljstva tvornicah duhana i odkupnih uredah u Beču od 14. o. m. br. 2934. odkup duhana sadjenog u Hèrvatskoj i Slavonii za dohodarstvo u ovoj godini

a) u Medjimurju u Nedelišću, počamši od 9. prosinca o. g. trajat do 20. siečnja 1858.

b) za sadjeni duhan u požežkom okružju jest započet (odkup) 15. studenoga t. g. te bit će dovèršen zadnjeg studenoga o. g.

c) sadna miesta Gjelolovce i Vukovar imadu svoje proizvode predati u Palanki u Vojvodini, gdie će se kod tamošnjeg odkupnog ureda 1. prosinca t. g. odkup započeti, te bit će zaključen koncem veljače 1858.

d) Miesto i rok predaje za verovitičko sadno okružje na desnoj obali Drave bit će doknadno oglašeno.

Saditelji imadu miesta predaje i rokove po odkupnih komisiah za obćine u kojih stanuju ustanovljene točno obdèržavati, te duhan niti na drugom van na označenom miestu predati, niti rok svakoj obćini ustanovljeni prestupiti, budući u protivnom slučaju nepovoljne posliedice sami sebi pripisati bi imali.

Od c. k. financialnoga zemaljskoga ravnateljstva za Hèrvatsku i Slavoniu.

U Zagrebu 30. studenoga 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 26. STUDENOGA 1857. Broj 271.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je dvadeset tisućah forintih a Nj. veličanstvo carica dvie tisuće forintih iz svojih privatnih kasah najmilostivie odredit za postradavše raspèršenjem barutane u Majncu.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Od sèrpnja do rujna predano je u Hèrvatskoj i Slavonii na poštu 283,500 pisamah; za 18,200 komadah više nego li u istoimenoj dobi g. 1856.

— Red milosèrdne braće u niemačko-ugerskoj provincii primio i podvorio je u vojničkoj godini 1857 u svojim bolnicama znatni broj od 20,747 siromašnih bolestnikah bez razlike vierozakona. Od ovih zahvaljuje 18.167 osobah radinom nastojanju ove braće svoje zdravje; 1637 umèrlo je a 943 još se lieče. Od pèrve cifre pripadaju zagrebačkoj kući ovoga reda 722 osobe.

— Polag vojničkih novinah svaka će se piešačka ženijska i topnička satnia umalit za 25 momakah, teška konjadia za 30 momakah a lahka za 40 momakah u svakom švadronu od sadašnjega stanja. Neodgodno nastupit će vremenita odpuštenja momčadi i uslied ovih svedenjah prištedit će se u preračunu vojske 10 milionah svake godine.

U **Beču** 23. studenoga. Sinoć u 8 satih odputovao je g. Lazar Vlahović knežesko-cèrnogorski sekretar u Tèrst, odakle će u Cèrnugoru polaziti. Ovdie se bavio 8 danah, kupujući silne potrebe za domaći život. Političnа snošenja nije imao nikakva i s nikim.

— Komora tèrgovine i obèrtnosti u Brašovi molila je c. k. popeč. tèrgovine, da neplaća carinu od robe šiljati se imajuće prieko Oršave, Gjurgjeva i Temeškog tiesnaca u Brašovu, budući da tim putem kiria dodje na tri srebra od cente jevtinie nego kad se šilje iz Beča prieko Segedina. Izgled je, da će se ovo prošenje skoro uvažiti.

— Od 1. do 15. studenoga t. g. imalo je 145 prodavacah neprilike zbog vodnjikasta mlieka. Oduzeto je gotovo 2041 oka mleka, pa su još morali platiti osetnu globu u novcu.

— Baron Sina imao je na svom pohodu u Parizu sa sobom svoju suprugu, svoje četiri kćeri, dva doktora, jednog francuskog, jednog engleskoga i dva niemačka tajnika i petnaest stranom mužke stranom ženske služinčadi. Šteta da „Patrie“ koi donosi ove viesti, nedonosi i računa gospodina Sine u gostionici Louvre.

Beč, 24. studenoga. Povodom raspèršenja barutane u gradu i savezne tvèrdjave Mainca dogodivše se nezgode najmilostivie izdalo je dne 23. t. m. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo na svoga ministra unutarnjih poslovah vlastoručno pismo, kojim se naredjuje da se u svim krunovinama po zemaljskim oblastima odmah povedu podpisivanja i zbirke za osobe u Maincu postradavše. Ujedno pozivaju se svi nadbiskupi i biskupi svekolike carevine zatim predstojnici i ostalih vieroizpoviedanjah da i oni revnjivo sudieluju k ovoj čoviekoljubivoj svèrsi. (Sutra ćemo priobćit podpuni sadèržaj ovoga carskoga vlastoručnoga pisma ucr. N. N.)

Sèrbia.

Sèrbske beogradske novine donose obširnie o izvieśću dielovanja g. **Šafarika** u Mlecima, kamo je otišo bio kupit gradivo za sèrbsku històriu. Taj članak glasi kako sliedi: U Beogradu 14. studenoga. Vèrlo je znamenita bila prekjučerašnja siednica družtva sèrbske slovesnosti. Podpredsiednik družtva g. dr. Šafarik povrativši se s puta iz Mletakah, kuda je od strane družtva poslan bio da pregleda tamošnji arkiv niekadašnje republike mletačke, i da vidi, da li se

Putne cèrtice od Pavla Tvèrtkovića.

(Konac.)

Oprostivši se od sèrdačne svojte glasovitoga toga muža otidem pohoditi novi pražki muzeum, kojemu je nadziratelj znameniti i učeni vèrli Vacslav Hanka, koi me provede svuda, da pregledam kako muzeum, različite zbirke i staroslavenske mnoge rukopise, tako i svu biblioteku staroslavenskih i ostalih rukopisnih knjigah. Tom prigodom pade mi u oči sablja generala Knićanina u srebèrnim koricama, koju sam više putah mogao viditi, kada sam pod komandom njegovom u četi dobrovoljacah iz Bosne u Vojvodovini sèrbskoj 1848—1849 služio. Sada poslie smèrti njegove ovdie ju videći, palo mi je na um ondašnje naše družtveno stanje i okolnosti i podugo sam ovu sablju gledao, našto dobri nadzornik muzeuma g. Hanka dade mi ju u ruke i na svašto učini me pozorna, a zatim sve znamenitosti ljubežljivo protumači mi, zašto ću se toga kako učenoga tako revnog i neumornoga slavenskoga spisatelja siećat vazda s radosti i zahvalnosti.

U večer odem u jednu kavanu, gdie sam više ljubiteljah književnosti slavenske vidit i priliku imao; a sutra dan ostavim Prag i moje dobre priatelje, koji su me nieki i do seme željeznice dopratili.

Dodjem u Beč i za niekoliko danah pregledam sa detetom mojim carski dvor zimni i lietni, Jozefinum, Belveder, biblioteku, gdie se sastanem sa g. Miklošićem, koi mi pokaže niekoliko veoma znatnih knjigah, po tome odem viditi novi arsenal, ogromnu zgradu, dostojnu da ju svatko, koi može, vidi, carski zvierinjak, gdi je mnogo raznih iz svih krajevah zemlje životinjah sabrato, a po tom pregledam carsku tiskarnicu, koja je jedna od pèrvih zavodah te vèrste na svietu. Ostale sam znamenitosti prije niekoliko godinah pregledao. Medjutim dodje i mala Gospojina, odem u gèrčku cèrkvu da se pomolim bogu, no zakasnim, budući da oni do 10 satih sve svèrše, gdie mi kazaše, da je bio na službi i episkop erdeljski g. barun Šagona. Podjem u sami mrak da ga pohodim. U sobi jednoj nadjem njegova poslužitelja i zamolim ga da me prijavi rečenom gospodinu. Isti mi reče: „Gospodine, izvolite slobodno, gospodin je u sobi.“ Ja se tome uprav začudim i opet zamolim, da bi želio da me najprije prijavi.

Rečeni služitelj mi reče, da je običaj svagdašnji pomenutoga gospodina episkoga svećenike primat, bez da mu se prije prijave, ako nije preprièčen neodoljivom kakvom preponom. Udjem dakle, gdie zatečem pomenutoga gospodina arhipastira pri sviešt pišućega, i on me kao poznat ljubko i blagorodno primi, te ustane iza stola pisaćeg i siedne na drugo miesto, gdie i mene i diete moje odmah ponudi siesti, pitajući me, kako i gdie sad živim. Kojemu sve i sva u kratko kažem, na to me upita redom za stanje svećenstva našeg i naroda, kao i za škole, u kakovom se položaju ta prosvieta nalazi, i sve ono, što je mirskom kleru u prosvieti najpotrebnie imati, osobito u pogledu fonda za siromašku diecu i žene svećenske. Sva ta pitanja dala su mi povoda od sèrca ovome arhipastiru svako dobro od boga poželiti. Kamo sreće za naš narod da bi svi arhijereji bili takovi, jer tom blagorodnom mužu u istinu je stalo do prosviete i blagostanja svoga klera i naroda; to sam razumio iz njegovih riečih, a kako su mi mnogi vierodostojni ljudi kazivali, negovori samo tako, već i radi. On je sa velikim požèrtvovanjem iz svojega sobstvenoga prihoda, bog ga poživio, mnogu pomoć pružio i služi mu u svakom obziru na ponos.

Sutra dan pohodim zaslužnoga Sèrbina staroga i rodoljubivoga književnika g. Vuka Karadžića. Mislio sam da je i kod ovoga zaslužnoga čovieka kao i kod mnogih drugih na glasu našega roda ljudih običaj naših krajevah već zanemaren i polag zapadne civilizacie prekrojen, no tu sam se prevario. Istina njegova dieca odbranjena su po novom ukusu, njegova kći ne samo da ženski najliepši posao razumije i radi ga, nego je viešta i u muziki i slikarii, u kojoj posliednjoj izvela je stvarih, kako ih u toj savèršenosti još nikad prije od ženske ruke izvedenih vidio nisam, a baš podosta sam i ja krajevah izobraženoga sviete viditi priliku imao, no pri svemu tome on još vierno čuva običaneš upravo sèrbski i goji onu pobožnost moralnu sprama svojoj cèrkvi i svomu narodu i običajima tako, da sam se u njegovom družtvu osiećao kao da sam čudom kakvim iz Beča prenešen posred Bosne ili Sèrbie i Ercegovine medju moje najmilie drugove. To me je neizmierno razveselilo i za tu već dugo neosiećanu radost zahvaljujem se time sèrdačno dobrom starcu našemu Vuku i nemogu da neuzkliknem: Evala ti stara siedino, što se strogo svojega i svojih dèržiš, ma gdie god bilo.

U Beču bavio sam se više danah i kroz to vrieme često sam polazio sèrbsku kavanu. Ja sam više putah u Beču bivo i u sèrbskim i gèrčkim kavanama i mnogo sam ih tamo od naših ljudih poznavao, no sada sam vèrlo malo tamo od mojih poznanacah našao. Sve je mlado i čini se da malo mari za svećenske osobe. Sada mi se sasvime ovdie drugčie učinilo, nego prije deset, petnaest godinah. Samo sam dva, tri tèrgovca poznao, izmedju kojih g. Veličkovića; po tom Milana Rašića. Izvan toga bio sam i sa sèrbskim spisateljem i izdavateljem Svetovida, Aleksandrom Andrićem, s kojim sam imao priliku porazgovorit se o književstvu, o kome se isti toliko trudi.

Iz Beča uputim se u Peštu, gdie pohodim nieke naše tamo stanujuće meni poznate tèrgovce, a u zavodu Tekelinom našega gospodina inšpektora Mladenovića, i pohitim da vidim njihova paroka, kojega u onaj čas nezastanem kod kuće, nego ostavim poslie jedan sat, dok pregledam njihovu cèrkvu, koju su ove godine tako unutra ukrasili, da joj para u našim krajevima vidio nisam. Ona nije velika, ali unutrašnjost joj je tako liepa i dična, da nije moguće liepše zahtievati. Kad se povratim da paroka vidim, evo ti zle kobi, udari ga kap i za po sata umre.

Tronut i uzdèrman toli žalostnim i neobičnim slučajem odpravim se čim prije na put, za kojega se jedva na časove otresti mogoh uspomene groznoga toga dogadjaja. Napokon povratim se sretno prieko Osieka svojoj diečici u Slatinu u toli omilieloj mi Slavonii dne 25. rujna nanovo oporavljen i želeći da mi se čim prije desi kakva prilika, da u svom dielokrugu uzmognem kako tako koristit mom milom rodu.

i koliko u njoj nalazi podatakah za staru sèrbsku historiu, pročitao je izviešće o svome u Mlecima dielovanju. U istom izviešću svome izložio je g. Šafarik, kako se dieli vàs mletački arkiv, i ujedno naveo je, kakva se akta u pojedinom odsieku nalaze. Ogromnost arkiva, koi se po izviešću ovom dosta jasno uvidja, predstavlja nam skupa i gèrdni posao, koi na se uzima svaki, koi želi ma i povèršno samo š njim se upoznati. Velika ova teškoća i množina posla mogla bi svakog odvratiti od preduzeća s arkivom se upoznati; svatko bi dvoumiti morao, da li će u stanju biti u neizbrojnosti aktah uspiešno iznaći ona, koja su mu nuždna. Neumornom našem gosp. Šafariku ova je nepregledna množina starih dokumentah bila samo pokretna sila za najbrižljivie iztraživanje. Ali za uspiešne posliedice ovakovog iztraživanja i iziskuju se kako velika znanja historička, kojima se gosp. Šafarik odlikuje, tako i vieština u čitanju i razumievanju latinskoga pisma iz sriednjega vieka, a ne manje i ljubav k narodnoj slavi, koje se sve takodjer usredsredjeno nalazi u osobnosti g. Šafarika. Pri pèrvom koraku svojih iztraživanjah on se je dovoljno uvierio, da je mletački arkiv neizcèrpiv izvor podatakah za historiu svih južnih Slavenah, pa zato je odmah i počeo bio bilježiti sva akta, koja se odnose na historiu jugoslavenskih zemaljah. Ali kad je vidio, kako je gèrdno veliki broj ovih aktah, ograničio se je samo na pobilježivanje pismenih spomenikah, tičućih se izključivo zemaljah niegdašnje sèrbske dèržave. I u ovom pogledu on je tek samo započeo posao, koi će trebati kroz duže vrieme produžiti. No i pored svega kratkoga njegovog u Mlecima zadèržavanja on je ipak vèrlo mnogo posla svèršio. 1800 raznih aktah pobilježio je, označivši kod svakoga kako odsiek arkiva, u kome se nalazi, tako i broj, pod kojim je koi naznačen, pa u kratkom izvadku i sami sadèržaj svakoga pojedinoga pismenoga spomenika. Osim toga još je i 130 najvažnijih pismenih spomenikah u svoj obširnosti prepisao i sobom ovamo donio, od kojih je nieke u siednici družtva i pročitao. Kako je jako zanimalo ovo izviešće sve članove družtva, uvidilo se je iz velike pažljivosti, kojom su čitanje izviešća pratili.

Ovom prilikom s radosti razumieli smo, kako je s primiernom rodoljubivosti g. Krunić, gradjanin mletački, uzeo na se teret: starati se o tome, da se prepisivanje aktah nastavi, izjavljujući i gotovost i nuždne za to troškove sam snositi, ako visoko pravitelјstvo naše nebi našlo za dobro na se ih primiti; čuvar pak mletačkog arkiva, g. Fukard, svesèrdno je obećao, da će naći dotične prepisatelje i da će se brižljivo starati, da prepisi budu točni i koliko je moguće dobri. Zato je družtvo zaključilo, obratit se visokoslavnom popečitelјstvu prosviete s molbom, da bi izvolilo kod visokoga pravitelјstva našeg izraditi, da se na prepisivanje u mletačkom arkivu nalazećih se a za sèrbsku historiu važnih aktah družtvu na razpoloženje odredi 200 talirah; zaključeno je dalje, da se g. Fukardu na njegovoj usèrdnosti u ime družtva pismeno zahvali. — Izviešće g. Šafarika štampat će se u ovogodišnjem „Glasniku", koi će do niekoliko nedieljah gotov biti; a popis pismenih spomenikah, koje je g. Šafarik pobilježio, izići će u „Glasniku" za god. 1858.

Nuždno je ovdie i to spomenuti, da se g. Šafarik izviestio, da se osim mletačkog arkiva i u drugim bibliotekama nalaze mnogi spomenici iz sriednjega vieka, koji se tiču historie sèrbske. Tako su ga tamošnji učeni ljudi uvierili, da se u biblioteci sv. Marka, patriaršie, i viteza Cikonia nalaze mnogi rukopisi iz prošlih sèrbskih vremenah. Sve ovo trebat će vremenom iztražiti, skupiti i izpitati: svuda će naći novih podatakah, koji će učiniti da ćemo i mi sami a i stranci našu prošlost točnie i savèršenie poznati i bolje procieniti moći.

Izviešćujući ovim sèrbski čitajući sviet o dielovanju g. Šafarika u Mlecima, nemožemo da mu u ime svih prijatelјah narodne prosvete, a osobito u ime obdelatelјah sèrbske istorije, neizjavimo najiskrenію zahvalnost na trudu, revnosti i primiernom patriotizmu, koi ovo njegovo dielo u Mletcima tako pohvalno karakteriše. Nadamo se da će ga visoko pravitelјstvo naše i do godine poslati u Mletke, da nastavi započeta iztraživanja, pribirajući sve podatke, koji će u stanju biti prazne strane u istorii sèrbskoj popuniti i nejasne redove prošlosti više razjasniti a sav prošasti život sèrbski novom svietlostju obasjati.

Cèrnagora.

Iz Kotora od 6. t. m. pišu „Agr. Ztgu" da je knez cèrnogorski u jednom oglasu zabranio svomu narodu občiti sa Turkom. Ta naredba škodi više Cèrnogorcima nego li Turcima, jerbo su time preprieečeni mnoge predmete jeftino povat a svoje proizvode prodavat. Sa Cetinja nosi se neprestano municia u Kuče i na druga miesta, kojim priete Turci i za malo čut ćemo za znatan kakav ratni čin.

Njemačka.

Poleg „Mainz. Ztga" iznosi broj razpèršenjem barutane sasvim razorenih kućah 57 a stranom razorenih, od kojih su većinom krovovi raznešeni, 64. Izvan toga nije ostala nijedna kuća neoštećena. Da je umèrlo javljeno je dosad: 17 osobah od gradjanskoga stališa a 11 od pruskoga vojničtva, broj ranjenikah od pruske posade iznosi 80—90, od kojih mnogi teško da će ostat živi. Broj ranjenikah od gradjanskoga stališa iznosit će svakako više stotinah. O izgubitku austrianskih vojnikah nije se još ništa izviestnoga doznalo. Pojedinosti, što ih sa svih stranah priobćuju, uprav su užasne. Jedan lahki konjanik pohiti na viest od razpèršenja barutane iz Darmštata u Majnc i nadje svu svoju porodicu mèrtvu. U jednoj ulici ubio je jedan u jednu sobu doletivši kamen jednu ženu; u ledenici bilo je više osobah ubijeno.

Razpèršivša se barutana sadèržavala je 200 centih baruta, od prilike 700 napunjenih granatah i do 240 užižnih tanetah. Posliednja okolnost mora čovieka napunit užasom, kad pomisli, ako ovo strašno strielivo nebi na svu sreću smiešćeno bilo na zemlji, i da se je diglo u zrak i polietilo prieko grada, da bi bilo isti iznenada na petdeset miestah upalilo. U istinu nesreća, koja je taj grad postigla, velika je, no ipak mora on bogu zahvalit, da ga je bog milostivo zaštitio od nesravnjivo veće nesreće. Tolika je množina bačenih ogromnih kamenah i tanetah, da se jedva shvatit može, kako nije još više svieta poginulo. Budući da su u gradu svakolika stakla na prozorima razlupana i zaliha ondašnjih staklarah nedotiće, došli su onamo mnogi staklari iz obližnjih miestah, osobito iz Frankfurta s velikim zalihama stakla. Kako je nastala ta velika nesreća, nezna se jošte a po svoj prilici ni neće se nikad saznati.

Iz Darmštata u Majnc pohitivši ministarski predsiednik pl. g. Dalwigk uvierio je občinstvo, da će velikovojvodska vlada sva učinit, da se gradu Majncu nadoknadi šteta, koju je pretèrpio.

Berlin, 19. studenoga. Kraljevska potvèrda akcionoga poreznoga zakona, sad je službeno potvèrdjena. S druge strane potvèrdjuje se, da ministarstvo neće predložit nikakova političkoga zakona.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz 23. studenoga. Glasu se, da se je bankovna zaliha prema prošaste nedielje povećala za 3 miliuna.

Pariz, 24. studenoga. „Moniteur" donosi naimenovanje stariega Dupina za glavnoga prokuratora ukidnoga sudišta. On je tu službu već prije obavljao. Odvietnik Chaix d' Estange naimenovan je za glavnoga prokuratora kod carskoga sudišta u Parizu.

Hamburg, 23. studenoga. Tèrgovci su sastavili pomoćno družtvo. Zaklada toga družtva iznosi 10 milionah.

Frankfurt, 23. studenoga. Vojnička komisia saveza naimenovala je osobiti odbor u obziru nezgode dogodivše se u Maincu. Veliki vojvoda haski odputovao je u Mainc.

Rim 20 studenoga. Vojvoda od Rignana naimenovan je komisarom vlade za željeznice u cèrkvenoj dèržavi.

Kazalištna viest.

U subotu dne 28. t. m. davat će se u ovdiešnjem kazalištu na korist g. Dorna pèrvi put „Ein Don Juan der modernen Welt" Igrokaz u dva razdiela i 5 činah. Ovaj komad bio je u Beču i u Berlinu davan s dobrim uspiehom i budući da mu je sastavitelj sam koristnik, od dvostruké je zanimivosti za naše kazališne prijatelje, kojima je g. Dorn kao predstavljač več više dokazah podao, da teži za svèrhom, koja od prijatelјah kazališta zaslužuje, da bude uzeta u obzir i zato se je nadat, da će ta predstava mnogobrojno posiećena biti.

Srebro od 23. studenoga	8 ¼ fr.
Carski dukati	11 ½ „

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 16210. (Financ—54) (3—3)

Oglas

roka, za odkup duhana sadjenog u Hèrvatskoj i Slavonii za dohodarstvo.

Pogledom na §§. 4 i 42 oglašenog carskim patentom od 29. studenoga 1850 reda o samoprodaji duhana objavljuje se ovime, da će uslied priobćenja c. k. osredujeg ravnatelјstva tvornicah duhana i odkupnih uredah u Beču od 14. o. m. br. 2934. odkup duhana sadjenog u Hèrvatskoj i Slavonii za dohodarstvo u ovoj godini

a) u Medjimurju u Nedelišću, počamši od 9. prosinca o. g. trajat do 20. siečnja 1858.

b) za sadjeni duhan u požežkom okružju jest započet (odkup) 15. studenoga t. g. te bit će dovèršen zadnjeg studenoga o. g.

c) sadna miesta Gjelolovce i Vukovar imadu svoje proizvode predati u Palanki u Vojvodini, gdie će se kod tamošnjeg odkupnog ureda 1. prosinca t. g. odkup započeti, te bit će zaključen koncem veljače 1858.

d) Miesto i rok predaje za verovitičko sadno okružje na desnoj obali Drave bit će doknadno oglašeno.

Saditelji imadu miesta predaje i rokove po odkupnih komisiah za občine u kojih stanuju ustanovljene točno obdèržavati, te duhan niti na drugom van na označenom miestu predati, niti rok svakoj občini ustanovljeni prestupiti, budnć u protivnom slučaju nepovoljne posliedice sami sebi pripisati bi imali.

Od c. k. financialnoga zemaljskoga ravnatelјstva za Hèrvatsku i Slavoniu.

U Zagrebu 30. studenoga 1857.

Nr. 14901 (Fin.—53) (3—2)

Kundmachung.

Das zum Religionsfondsgute Vukovina gehörige an der Agramer Petrinaer Reichsstrasse im Orte Vukovina gelegene, neu-reconstruirte Wirthshaus sammt Stallung und Wagenschoppen mit der Schanks-Gerechtsame in Verbindung mit dem Gemüse-Garten von 89 [] Klft., dann Acker Ober-Takalica, im Ausmasse von 6 Joch 1200 [] Klftr. und der Wiese Pašinec mit der Fläche von drei Joch wird auf fünf Jahre vom 1. Jänner 1858 bis zum letzten Oktober 1862 in Pacht gegeben und zu diesem Behufe die Lizitation am 7. Dezember 1857 in dem besagten Wirthshause zu Vukovina selbst abgehalten werden.

Der Fiskalpreis ist für das Wirthshaus mit dem obigen Zugehörigkeiten mit jährlichen 291 fl. mit dem Beisatze festgesetzt, dass auch Anbote unter dem Fiskalpreise angenommen werden.

Jeder Lizitant, hat vor Beginn der Lizitation ein 10% Vadium zu Handen des Lizitations-Commissärs zu erlegen.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse können sowohl hierorts als auch bei dem k. k. Steuer- und Domänenamte Gross-Gorica eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks Direktion

Agram am 20. November 1857.

Heim.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. — U ZAGREBU, U PETAK DANA 27. STUDENOGA 1857.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Povodom nesreće dogodivše se razpèršenjem barutane u gradu i savesnoj tvèrdjavi Majncu dostojalo je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo na ministra unutarnjih poslovah najmilostivie izdat sliedeće najviše ručno pismo:

„Ljubezni barone Bach! Velika nesreća, koja je postigla grad i saveznu tvèrdjavu Majnc razpèršenjem barutane dogodivšim se dne 18. t. m., daje Mi povoda prizvat često posviedočeno blagotvorno sudielovanje Mojih podložnikah, da postradavšim po ovom požalovanja vriednom dogadjaju pribavim obilnu i bèrzu podporu."

„U toj namieri nalazim naredit, da se u svim krunovinama po zemaljskim oblastima podpisivanja i zbirke otvore za u Majncu postradavše i neodvlačno načine potrebna k tomu povedenja."

„Zajedno se imaju nadbiskupi i biskupi Mojega carstva, zatim predstojnici ostalih vierozipoviedanjah u Moje ime pozvati, da sa svojega gledišta povedu pobiranja prinesakah i dielatno ih ožive. Vi imate odmah naredit što je potrebno, da se nalazeći novci valjano sakupe i bèrso uprave na Moga ministra izvanjskih poslovah za odpremljenje na miesto njihova opredieljenja."

Beč 23. studenoga 1857.

Franjo Josip s. r.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč 25. studenoga. (Frd. Blt.) Razni listovi razglasiše onomadne, da se u obziru pitanja dunavskih kneževinah nalazi nieki rusko-francuski predlog, koi ima za svèrhu administrativnu uniu i koi je kao što je dodano bilo, u svojim načelima ne samo suglasje porte već i c. k. austrianskoga i engleskoga kabineta sadèržavao. Čini se po drugim zatim prispievšim viestima, da je taj glas neosnovan.

Kao što se s druge strane dosneje glasa se od niekoliko danah i u diplomatičnim krugovima, da je učinjena nagoda u obziru pitanja dunavskih kneževinah, koje je za bavljenja cara Napoleona u Compiegne-u tamo načinjena bila medju Francuskom, Engleskom, Rusiom i Pruskom i pri kojoj se je, vele, odstupilo od Unie. Nu uslied sigurnih viestih nije dosad o takovoj nagodi ni na cesarsko-austrianski kabinet a ni na portu došla bila nikakva neposredna prijava.

Ovdašnji otomanski glavni konzul i odaslanik kod komisie dunavskih obalnih dèržavah, Daud-efendi odputovao je prekjučer od ovud u Carigrad da podnese sultanu na podtvèrdjenje spise za slobodno brodarstvo na Dunavu podpisane dne 7. t. m. od zastupnikah ugovornih silah.

— Nj. veličanstvo carica Karolina Augusta dostojala je svetu od dvie hiljade forintih posvetit kao prinosak za postradavše razpèršenjem barutane u Majncu.

— Nj. c. visost prejasna gospoja nadvojvodinja Sofia odputovala je dne 23. t. m. poslie podne u 5 satih iz Tèrsta, kamo je prejasna gospoja o 11. uri predpodne sa Nj. c. visostima prejasnim gospodinom nadvojvodom Ferdinandom Maksimilianom i prejasnom gospojom nadvojvodinjom Karolinom iz Mletakah došla, prenoćila je u Ljubljani a dne 24. nastavila put u Beč.

— Misao dobrotvorenja, milostiva snishodjenja tako je moguće sa slikom Nj. veličanstva carice stopljena, da se bez osobita potaknuća svaki povod u najširim krugovima poprima za nasliedovat liepi uzor. Ako i nije nedavna prošli imendan Nj. veličanstva odlikovan bio javnim svečanostima, ipak nije prošao bez mnogobrojnih očitovanjah potaknutih sèrdačnih čuvstvah. Poverka izviešćah leži pred nama o dobrotvornim činima, koji, na taj dan učinjeni, sačinjavaju poklonstvo nježne vèrste. Mi napominjemo kao primier svečanu službu božju dèržanu u Lomnici, pri kojoj se je medju siromašnu školsku dieeu razdielilo iznosak od 118 fr. U Kutnoj Gori obdarilo je gospojinsko društvo 80 siromaške diece sa do 200 komadah haljinah, u Sibinju bilo je posvećeno c. k. višje odhranilište. Na sličan često u sèrce dirajući način bio je na više miestah monarhie ovaj radostni dan svetkovan shodno čuvstvima čoviekoljubja i dubokoukorienjene podanosti i pobožnoga štovanja prema najvišjoj cesarskoj kući.

— Nj. veličanstvo carica dozvolila je najmilostivie iznosak od 50 fr. krajcarskom družtvu za podporu bečkih obèrnikah.

— Nj. veličanstvo car Ferdinand poklonio je obćini Nobse (kotar Landskron) za gradjenje tamošnje kapele 400. fr.

— Dne 16. t. m. bio je u velikoj dvorani debrecinske varoške kuće svečano odkrit spomenik, koi je obćina tamo dala podić za ostajuću uspomenu na najvišji pohod, kojim su Nj. veličanstva car i carica dne 28. svibnja t. g. usrećili grad Debrecin. Izvedenje bilo je peštanskom kiparu Gerendayu poviereno, koi je svoju zadaću riešio na zadovoljujući način.

— Iz jednog u Tèrstu izišavšega oglasa proizlazi da sada svaki dan po željeznici iz Ljubljane u Tèrst dolazi friško mlieko prodaje radi.

— Franjo Kornel, krojač u Antheringu umro je u Antheringu dne 18. t. m. u velikoj starosti od 100 godinah 3 mieseca i 22 dana.

Beč, 25. studenoga u večer. Nj. c. visost prejasna gospoja nadvojvodinja Sofia prispiela je dne 24. t. m. poslie podne u 3 sata u Gradac i nastavila je poslie ručka kod Nj. c. visosti prejasnoga gospodina nadvojvode Ivana u 3¾ sata svoj povratni put u Beč.

Segedin 16. studenoga. (Ostd. Post) Juče je otvoren gvozdeni put izmedj Segedina i Temišvara. Najprije su oko 7 ½ sate iz jutra otišla posebna kola u Temišvar po oba direktora dèržavne željeznice. U tim kolima nalazio se je g. gubernator fml. Koronini sa svojim generalnim štabom, temišvarski episkop, zastupnik Temišvara i ost. Gosti su dešli oko podne u Segedin. Po malom ručku otidu svi na most, gdi je g. episkop svèršio osvećenje gvozdenog puta. Zatim počne vožitba u 1 sat po podne, i prebaci put od 15 miljah za 3 ½ sata, stigavši u ½ 6 satih u veče u svečano urešeni temišvarski stan. U veče bila je u redutskoj sali sjajna večera, i tim se zaključi ovaj za varoš Temišvar pameti dostojni dan.

Sèrbia.

U Beogradu 4/16 studenoga. „Zvanične nov." priobćuju u jučerašnjem broju posliednju presudu dotičnih krivacah u uroti. Oni su danas odpraćeni sa jakom pratnjom u Gurgusovac, pošto im je bilo dozvoljeno, da se oproste sa svojom rodbinom. — Danas je topčiderski pop Stevan Popović iliti Tomić razpopljen, te je odveden u gurgusovačku kulu. I još jedan pop iz unutarnjosti, drugi Verger, obrijan je, pošto je osudjen na 12 godinah u tamnicu.

Cèrnagora

Sa Cetinja od 20. list. p. st. pišu Svdu: Po svim cèrkvama bile je ovdie zahvaljivanje za život kneza Aleksandra i za izbavljenje Sèrbie od viečne propasti. U našoj cèrkvi odslužio je zahvaljenje naš g. arhimandrit za svim klerom. Prisutstvovali su svi članovi savieta. A naša sviella kneginja Darinka prisutstvovala je ovom svečanom molenju, klečeći daže vrieme, znak skromne pobožnosti i čistesèrdačne molitve nježnog i dobrotvornog sèrca njenog. U isto vrieme, bilo je zahvaljivanje i za život kneza Danila.

Talianska.

Napulj. „Štafeta" od 12. t. m. javlja, da je tamo 400 osobah jedne noći uhvaćeno. Obtuženi su, da su zapleteni u urotu. Iste novine dodaju, da je napuljska policia ovu urotu odkrila iz članakah u novinama „Italia i narod" Macinievom organu u Genovi.

Turinska banka povisila je svoj eskompt na desat od sto.

Turska.

U Beču 14. studenoga. (Obće nov.) Izviešća iz Turske od prevelike su važnosti. Cio pogranični pojas od cèrnog do adriatskog mora buni se i zadaje brigu, a to u Moldavii, Vlaškoj, Sèrbii, Bosni i Cèrnojgori. Od osobite su važnosti stvari, koje sad počeše dobijati vid u podunavskim trima kneževinama. Svaki čas izgledamo, da su divani u Bukureštu i Moldavii zaveli zajedničku privremenu upravu. Omer-paša odredjen je za cielo za podunavske kneževine, ako i vele carigradske viesti, da će ići u Bagdat. To će biti za Austriu a bez sumnje i za Rusiu znak, da udje tamo takodjer. Barem što se Austrie tiče, to su dotični vojeni zapovjednici dobili nalog da u svoje vrieme udju u malu Vlašku. U Sèrbii stoje stvari takodjer na vèrhu. I Vučić i Garašanin imadu u Sèrbii mnogo privèrženikah. Knez ako se odèrži, imat će težak položaj. Sinoć su se već bili glasovi razsuli, da će da ostavku dade. (?) Položaj je još samèršeni i po tom, što je Turska zaključila, sve mostobrane na Dunavu vojskom sapremiti, a posadu u sèrbskim gradovima umnožiti. Što se tiče Cèrnegore, to će novonaimenovani Seraskèr od Rumelie glavni stan u Monestiru da zauzme, a svoj položaj prema Cèrnogorcima. Ovih danah moraju doći odlučni glasovi.

Rusia.

Petrograd 11. stud. „Kavkaz" javlja, da je Šamil kod Salatavie potučen, pa da se sa svojim četama natrag povukao do Dargoa, a Naib od Saltavie, molio je kneza Orbeliana da mu pomogne preselit se sa 50 familiah Čerkezah na rusku oblast. On je pomoć dobie i tako se Naib podvèrgao ruskom gospodstvu. Ispratila ga je ruska straža u ruski stan, premda da je nanj jurio Naib od Gumbata. Pri tom gonjenju izgubiše Rusi 6 mèrtvacah i 18 ranjenikah, a od ustaka ubijeno je takodje niekoliko. Rusko oružje imalo je na ovoj strani Kavkaza ove godine prilična uspieh. Ostali bojevi od srednje su sreće bili, izuzimajući onaj boj kod Gelinzika, koi je učinjen da se žitelji Abhiza odluče od cèrnog mora.

Prilikom povratka careva sa strane i bavljenja njegova u Moskvi piše Pogodin u „Mosk. Viedomostima" ovo:

„Milostivi — on je sad ovdie; on je, vraćajući se iz stranih zemaljah, pohodio svoju ljubeznu mater Moskvu. Glasovi o njegovom putovanju dopirali su do nas u onoj zemlji, u kojoj nam se on približavao; u Kijevu je oprostio mladim ljudma, koji su prestupili, malo zaboravili se; uviek će mu oni biti podani, zahvalni . . . Zahvaljujemo mu na svemu, što je

učinio i što čini, te još i na svemu što će tek učiniti. Mi smo tvèrdo uviereni, da mu bog u njegovim spasonosnim namierama pomaže i ravna mu puteve njegove, pa sve ide lahko, i providi se i što je tavno, i svak se zadovoljava, i blagosivljat će unuci naši ime njegovo, koje nam je tako drago . . . O čustvima ruskoga naroda i njegovoj dobroj volji nema sumnje. Nama je nuždno samo postojanstvo, stalnost, poznanje vlastite vriednosti, smielost i pazljivost na obću stvar. O, kad bi svaki izmedju nas na svome miestu, bio velik ili malen, — no šta velim, svi smo jednako veliki, kad služimo otačbini, — kad bi, velim, svaki izmedju nas postojano i svom dušom hteo raditi posao pošteno i revno i rado, i kad bi svaki hteo govoriti i slušati istinu, tražiti istinu, ljubiti istinu, razumieti istinu i sve pregorieti istini za ljubav! Kako bi onda teško brieme bilo caru lahko! Bog neka nam da tako isto pomagati mu svim silama! Neka nam de sve bolje uvidjati naš položaj i pronicati u misao našega vremena, koje je tako važno za čoviečanstvo; neka sve većma u nama probudjuje volju i želju da učimo, pa da učimo i opet učimo; neka nas vodi ka koristnim mislima.“

— Ovih danah predstoji petrogradskom obćinstvu neobičan teatrani užitak. „Niema od Portiča“ predstavit će se u ruskom jeziku pod naslovom „Banditi od Palerma“. Moskva će još toga mieseca isto učinit.

Franceska.

Pariz, 23. studenoga. Iz Londona javljaju, da je engleska vlada admiralu Lyonsu već dala zapovied, da jedan oddiel brodovah pošlje pod Napulj, da prisili ondašnju vladu da izpusti dva u Salermu uhvaćena Engleza. No usled posredovanja bečkoga kabineta povuko je Palmerston opet natrag ovu zapovied.

Jučer se je prosuo veoma nevierojatan glas na burzi, da je u Londonu buknula buna.

Iz Carigrada je danas prispiela viest, da je Omerpaša, o kojem su mislili, da će u posliednjem času morat preuzeti zapovied nad vojskom u Rumelii, napokon konačno odputovao u Bagdat.

Velika Britania i Irska.

London 14. stud. (Obće nov.) telegrafske viesti od sriede, koje su ovdie onoliku radost pričinile, bile su samo udešene, da nas zabune. Luknov nije oslobodjen. General Utram koi je od 19—28 rujna do 900 ljudih (a ne 500, kao što je zvanično javljeno) koje mèrtvih, koje ranjenih izgubio, bio je od 50,000 ljudih obkoljen, pa se premao u početku listopada za povratak u Kawnpor, koi je u velikoj nuždi. Njegova pozicia bila je dakle „kritična.“ U Kalkutu nije prispeo još ni jedan Englez. Generalni gubernator nema vojske da razpolaže. Buna se očevidno u Udu usredotočila. Sa drugih stranah Indije nečujemo ništa dobra. Vojska u Bombaju nije sasvim pouzdana. Na kratko reći, buna se proteže od Nepala do Guzerata, to je gèrdni pojas oko indostanskog poluostrova. — Ako se obistini, da Rusi hoće u Perzii da posreduju, onda će nevolja još gora biti po Engleze. — A gdie je uzrok naše dosadašnje nevolje? Skoro sasvim u odnošaju izmedj Engleske i sjedinjenih dèržavah. Svi bankroti za ovo 4 sedmice u Engleskoj dodjoše iz amerikanske krize. Ali to nije jedina nesreća. Engleska tèrgovina odsečena je od Indie, Kanade, Brazilie i evropskog kontinenta. Mi ćemo to na skoro morati osietiti.

Iz Londona priobćuju iz sasvim vierodostojnoga izvora, da se je engleski kabinet sasvim očito izreko na korist Holštajna i Niemačke.

London 19. studenoga. „Globe“ piše u svom današnjem broju: „Jučer se je opet dogodilo više falimentah; no premda su isti pobudili obćenito čuvstvo požaljenja, ipak se je nadat, da ćemo skoro doznati podpuni obseg štete, koju pričiniše amerikanska kriza i tèrgovačke smetnje u Irskoj. Nije bilo moguće uklonit se ovim nezgodama i tim, što se je unapred vidilo, da će se dogodit, bio je na svu sreću neugodan upliv neutraliziran, koi bi iste bile prouzročile, da su se sasvim iznenada pojavile.“

Španjolska.

Madrit 13. stud. U Barceloni odkrita je urota Karlistah, koja je razgranata bila po Katalonii i zagraničju. Kolovodja bio je neki Monserat, no obećao je sve izkazati, ako mu se oprosti presudjena smèrt. Medjutim je uprava pohvatala bila sve niti urote, koja nije našla odziva u Katalonii.

Azia.

„Triest. Ztg.“ javlja po izviestjima perzijskih pridvornih novinah da se u Arabistanu buna bila pojavila. Jedna regimenta buntovnikah dovedena je u Teheran gdi je 20. rujna u prisutstvu najvećih velikašah i deputaciah od ostalih regimentah javno kažnjena. Obširnie ništa se ne javlja.

— U Parizu se štampa knjiga jedna o Kini, koju je napisao don Sanibald de Mas, španjolski poslanik u Kini. U njoj se ovako opisuje početak ustanku, koi je tako iz temelja potresao „nebesko carstvo“: 1849 godine engleska jedna flotica od parobrodah razori na krajnjem jugu carevine 58 piratskih džunkih. Pirati, njih jedno 2000, pobiegnu s oružjem svojim na suho, gdie im više gusarskih četah postanu drugovi, pa onda stanu zajednički pljačkati tèrgovce, koji su nosili čaj u Kanton na prodaju. U to vrieme pojavi se čoviek, nieki Hun-Sun-Čuen, koi naskoro postane kolovodja pokretu, pa ustroji ustanak i proglasi se za cara, a svojoj porodici da ime „Tas-Pint“ (obći mir). Hun-Sun-Čuen rodio se je 1813. god. i sin je niekoga siromaka radnika, koi je živio negdie oko Kantona. Putujući ovamo onamo naišao je jedanput na jednoga pokèrštenjaka misionara, koi ju razdavao ljudma biblie. On takodjer uzme jednu, pa proučivši ju, stane poslie i sam propoviedati vieru kèršćansku u selu svome, te obrati više svojih drugovah na istu novu vieru, a oni ga zato proglase za poglavara „družtva onih, koji vieruju u pravoga boga.“ God. 1849. ne najbolje primljen kod misionarah, koji su sumnjali na njega kao novoga pokèršćenika, otide on u Kuan-Si, no tamo ga zatvore, premda ga naskoro opet silom oslobode njegove pristalice. Na to se on stavi pred združene čete gusarske i zlomiljeničke, pa ustroji pokret, koi je kako za vieru tako i politički. On t. j. ima kèrst na svojoj zastavi, proglasuje jedinog istinitog boga oca Isukèrsta i zahtieva od sviuh svojih pristalacah da se pokèrste. Kako je jako taj pokret malo po malo narasao, vidi se odtuda, što je proizišao s posliednjega kraja oblasti kuan-siske, a prostro se preko najnapredniег i najbogatiega diela carevine i vèrhovno se nastanio u Nankinu, odkuda sad novi car vlada plodnom zemljom, koja je dobro naseljena i zauzima više hiljadah četverokutnih miljah.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 24. studenoga. Švajcarsko savezno vieće upravilo je na badensku vladu novu notu, u kojoj se tuži na kupljenje švajcarskih vojnikah za holandesku i napuljsku službu na badenskom zemljištu.

London, 23. studenoga. Veoma štovana kuća Herman Sillem Sons i kump. obustavila je svoja plaćanja.

London, 23. studenoga. Novi ustav meksikanski obustavljen je i komonfort naimenovan je diktatorom.

Jedna depeša iz Bukurešta od 19. studenoga javlja: „Divan ad hoc primio je u svojoj jučerašnojoj siednici spomenicu, koja sadèržaje izvedenje točakah votovanih dne 21. listopada. Ovaj dokumenat sastavio je izbor, koi je za svoga izviestitelja izbrao republikanca Dimitriju Bratiana.

Berlin, 25. studenoga. „Mainzer Journal“ javlja krupnim slovima službenim putem, da je kod vojničke komisie saveza učinjen predlog, da se kupi stari Kästrich sa zgradama po cieni pred razpèršenjem.

Viesti došavše „s Indusom“ prispievšim dne 7. t. m. u Aleksandriu javljaju medju ostalim da je general Havelok obkoljen od Man Singha, koi je Engleze izdao. Glasa se, da je Nena Sahib ranjen bio kod Luknova.

— General Wilson, koi je uzeo Delhi naimenovan je za baroneta pod naslovom Sir Archibald Wilson de Delhi, istu čast dobio je i hrabri osloboditelj Luknova general Havelok pod naslovom Sir Henry Havelock de Lucknow.

Bečka burza

dne 26. studenoga 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . sa 5%	$80^3/_4$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	$83^1/_8$
dto . . . . » $4^1/_2$%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » $2^1/_2$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » „ 1839, » 100 »	$136^7/_8$
» » » » » 1854, » 100 »	$108^1/_{16}$
Bečko-gradski banko . . . . . sa $2^1/_2$%	
» » » . . . . . . » $2^1/_4$ »	
» » » . . . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	$88^3/_4$
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	973
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	580
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	$274^1/_4$
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1745
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	526
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	$200^1/_4$
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	197
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mlietačka željeznica . . »	[illegible]

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	109
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$107^3/_4$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	80
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	106
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-13
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$106^1/_4$
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	125
Pariz za 300 frankah . . . . »	126
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	$105^3/_4$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	261
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$11^3/_4$
Srebro od 17. studenoga	8

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 17051 (Finz 55) (3—1)

Kundmachung.

Die neuerbaute herschaftliche obere Mahlmühle mit zwei Mahlgängen in Kutjevo nächst Požega wird vom 1. Jänner 1858 an auf drei nacheinander folgende Jahre, sohin bis Ende Dezember 1860 im Wege einer öffentlichen Lizitation an den Meistbiethenden in Pacht gegeben werden. Pachtlustige wollen sich am 15. Dezember 1857 als dem Lizitationstage bei dem k. k. Forst-und Domänen-Amte Kutjevo einfinden.

Die Lizitations- und Pachtbedingnisse können bei diesem Amte eingesehen werden.

K. k. Finanz Bezirks Direktion
Essek am 19. November 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 28. STUDENOGA 1857. Broj 273.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom poslijati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 27. studenoga. Jučer se je, kao što niemačke ovdašnje novine javljaju, mèrtvo tielo Nj. preuzvišenosti u Beču preminuvšega generalmajora i vèrhovnoga dvorskoga meštra gospodina grofa Josipa Harbuval-Chamaréa imalo donieti u Rieku i tamo ko danas svečano sahranit. Ovdie nalazeća se rodbina preminuvšega otišla je jučer u tu svèrhu onamo. Polag Fr. Blatta bili su kod opiela u stolnoj cèrkvi u Beču prejasna gospoda nadvojvode Karl Ferdinand, Vilhelm, Heinrih i Rainer. Nj. preuzvišenost g. grof Chamaré imao je 64 godine i oplakuju ga svi, koji su ga poznavali.

Isti list javlja da mu je predstojnik ovdiešnje kuće milosèrdne braće javio, da nisu, kao što su bečki listovi a po njima i ovdašnji priobćili bili, u toj bolnici god. 1857 za liečenje primljene bile 722 osobe, već 999 osobah, medju kojima su 677 muškomu a 322 ženskomu spolu pripadale.

— Kneževski sèrbski ministerialni činovnik gospodin Nenadović došo je kao što se čuje, u Beč u osobitom nalogu iz Beograda.

V. V. U Čakovcu dne 22. studenoga. Već sam davno kanio, da Vam što odavlje napišem, ali vesela nemogoh, a žalostit vas nehtiedoh, pak sam se tiešio budućnostju „što nije, biti će" i tako sam odvlačio stvar evo sve do danas. Čuo sam na svoja uha dosta inostranacah, da u nas Hèrvatah ima od prirode krasnih darovah, kriepka i živa razuma, ali upèrkos svemu tomu ipak nemožemo se ni s daleka jošte usporedit s inim izobraženim narodima. Razmišljavajući o toj našoj nezgodi pomislih i ja kao mnogi drugi, da joj je uzrok taj, što još nemamo sveučilišta, ali kako rieč svoju porekoh, kad ovamo u Čakovac svanično premiešten budem. Čakovac vam nije posliednje medju drugim tèrgovištima s gledišta liepote i snage; a i s jevtinoće življenja, ali daleko zaostaje iza svih naših hèrvatskih tèrgovištah, dapače iza mnogih selah s težnje za prosvietom. Ovdie mi nije sveučilište ni na kraj pameti, pučke, pučke škole da su nam, — dà ove da su nam dobre, pak da se prosti narod jedared istèrgne iz okovah tmiue s onima, koji se kane dalje izobrazovati, da se time bolji, čvèršći temelj stavi, jer bez temelja najliepša zgrada mora se za malo strovaliti. To i naša blaga, očinska vlada uvidja i stara se da ponajprie valjane pučke škole i nižja izobrazovališta utemelji, no njezina liepa nastojanja svuda nenalaze onu podporu s nižjega miesta, koju bi trebalo da uzrode žudjenim plodom. Dobri učitelji, dobri katekete največa su potreba prostomu narodu; a onomu bismo rekli, da neljubi dèržavu, da neljubi domovinu, koi svoje zvanje zanemaruje s lahkoumosti i negleda da se u njem savèršuje, ako mu po okolnostima nije baš sasvim doraso. Nadzornici školah dvostručnom bi pomnjom i strogosti u tom obziru postupat morali uprav u našoj domovini, jerbo uslied prošastih nepovoljnih okolnostih niekim našim učiteljima mnogo jošte fali u prizrenju marljivosti i drugih sposobnostih, što se negom vlade već nalazi u drugim krugovima, gdie njen blagotvorni upliv već od dulje vremena dieluje. — Čakovac tèrgovište posieduje evo tri škole, jednu kèršćansku mužku sa dva razreda jednu kèršćansku žensku, i jednu žudijsku s tri razreda. — Ženska škola, što je evo tek u sèrpnju postala, dobro stoji, i liepom se je od nje plodu nadati. Mlada učiteljica gospodična Horvat, viešta i revnjiva je i prepostavljena joj oblast i Čakovčani mogu u istinu s njenom marljivostju sasvim zadovoljni biti, čega radi nemožemo na ino, već da ju ovdie očito pohvalimo. Njene učenice napreduju tako u čistom narodnom jeziku kao i u ostalim strukama pučkoga nježnom spolu i dobi i stanju učenicah odgovarajućega podučavanja kao i u dobrom i liepom ponašanju. To se žalibože nemože reči o kèršćanskoj diečačkoj školi, koja se ni sa ovdašnjom žudijskom usporedit nemože. Školno zdanje nije ni shodno priredjeno, ni na dobru miestu, a nutèrnja škola baš bez svake slike, dapače bez iste prilike raspetoga našega spasitelja, što još nisam u nijednoj ni seoskoj školi našao! I školski napredak je veoma slab a od ovo četiri godine, što sam nepromienljivo u Čakovcu, nije se još ni za dlaku popravio. Mi nećemo da razglabamo uzroke tih manah, no da iste postoju nema sumnje i mi pozorne činimo dotičnu oblast, da na pazljivo oko uzme ovaj zavod i njegovu neposrednu upravu i nadamo se, da će svojom poznatom gorljivostju za prosvietu i najviša služba naći što je njenoj pazljivosti mimoišlo i shodna sredstva upotrebit, da se čim prije doknadi, što fali a popravi što nije u redu. Novo-imenovani školski savietnik g. Matija Sladović, za koga nam dobar glas jamči, za cielo će svèršit, što je njegov mnogoštovani predšastnik započeo bio. Toliko o školi, a naša šećerna tvornica baš je prava blagodat za saditelje repe i za ovdiešnje sirote; jer si imadu gdie novca zaslužiti. Ja ću odsele i jedno i drugo pozornim okom sprieti, pa ću izviešćivati češće moj ljubezni narod,

Pedagogičke iskrice*)

Članici za školu i dom

od

Ivana Filipovića.

Bez razvitka pučke škole neima ni razvitka narodnoga: to je istina, koju nam potvèrdjuje prošlost svih narodah i svih viekovah, i o koje istinitosti osviedočit se možemo i istom sadašnjošću, ako nismo upravo sliepi i ako samo hoćemo da se o tom osviedočimo. Razvitak narodah osniva se ponajprije na moralnoj i umnoj njihovoj vriednosti, i ona je poluga za sve ostalo. Nu stranom uslied družtvenih i drugih raznih okolnostih, u kojih dieca rastu i ljudmi bivaju, nemože ta vriednost da bude velike ciene, ako se odrasti i odgojiti puste po samimi timi okolnostmi, a ne polag načelah odgovarajućih plemenitijoj strani čoviečnosti i uzvišenijem odredjenju čoviečanstva. Gdie dakle toga nije, i gdie se većina naroda sredstvom pučkih školah polag tih načelah neuzgaja i neobučava, tamo je moralna i umna vriednost na veoma nizkom stepenu, niti u ičem biti može pravoga i stalnoga napredka i razvitka. To su jur odavno uvidili ne samo pojedini mudri ljudi, nego i sve razborite vlade, te su želeći napredak i razvitak čoviečanstva ponajviše nastojale i tèrsile se bolje urediti i podići pučke škole. Nu obćenitijom nebijaše nigda ta težnja, kao što postadè u sadanjem vieku, te zato i ovaj viek ne samo da zaslužuje, što se nazivlje viekom prosviete, nego bi upravo nazivati se imao viekom prosviete pučke, viekom pučke škole; jer što se sada sve čini i radi za pučku prosvietu, za pučku školu, tomu nije para u prošlosti čoviečanstva. Ne samo što se nastoji, da se u svakom skoro miestancu zavedu škole i drugi sreću i blagostanje puka unapredujući zavodi, nego tako rekuć i sve znanosti i sve književnosti udaraju pravcem, kojim što više obćom svojinom puka postati mogu.

Medjutim za nas austrijske Jugoslavene sinulo je to srećno doba tek pod vladanjem Nj. veličanstva sadanjega našeg premilostivoga cara. Istina je doduše, da je i prije niešto činjeno za pučku prosvietu, ali da prije učinjeno nije toliko za petdeset godinah, koliko sada za posliednjih pet, to će zaista svatko radostno priznati. Koliko je samo za to kratko vrieme zavedeno novih školah; kako su nam prekrasno uredjene nižje i višje učione; kako su učitelji mnogo bolje obskèrbljeni; kakovih smo dobili preliepih školskih knjigah za sve skoro znanosti i za sve skoro vèrsti učionah; kako se napokon sadanja vlada brižno stara, da dobijemo vèrstnih učiteljah i da obuka zgodnim načinom napredna i uspiešna bude: — to sve nedade se ni sravnjivati s pèrvanjim dielovanjem za našu narodnu prosvietu. A osobito vriedna je priznanja okolnost ta, što nam je sada u školi narodni elemenat uvažen više, nego li ikada prije. Jer dočim je u pučkih školah skoro isključivo podučavajući jezik — jezik narodni, zauzimlje on i u istih višjih učionah veoma častno miesto medju ostalimi predmeti. — Ali premda je svim tim već mnogo dobra za nas učinjeno, i premda pouzdano očekivati možemo, da će visoka carska vlada još mnogo više dobra za našu pučku prosvietu tečajem vremena učiniti; to neka ipak nitko nemisli, da će vlada baš sve za nas učiniti, te da nam dakle ništa drugo sada nepreostaje, nego samo turiti ruke u žep, pa čekati, da nam pečeni pilići sami lete u zube. A da bi vlada za nas i učiniti mogla sve, zar nebi sramotno bilo, da joj mi u ničem nepripomognemo; ali ne samo naša, nijedna vlada nemože sve sama učiniti, tako da narod srećan i prosviećen postane po vladi samoj bez pripomoći naroda samoga. Vlada je u tome um, a narod sèrce. Što koriste najbolja svietovanja uma, ako ih sèrce neslušа, niti po njih živi! Ako vlada izdaje najbolje naredbe, a izvèršujući ih organi primaju hladnokèrvno i izvèršuju ili mlitavo ili nikako; to onda najbolja volja ostati mora jalovom. Ako vlada sastavljati daje najizvèrstnije školske knjige i rukovodnike, a učitelji neće da se upoznaju s duhom njihovim, da polag njih obučavaju; to sve te knjige, svi ti rukovodnici uroditi nemogu plodom, kojim bi urodili, kad bi svi učitelji oduševljeni bili za svoje sveto zvanje, te bi volje i zvanja imali saviestno izpunjavati svoje dužnosti. A napokon uzaludno mora da bude sve tèrsenje i nastojanje i vlade i škole, da se uzgoji pametnije i srećnije pučanstvo, ako u roditeljah samih neima volje za to, ako se izvan škole sve ruši, što se u njoj sidje, ako se u životu negoji i

*) Kao uvod k tomu članku stavljamo pismo g. sastavitelja, s kojim nam ga je poslao a to glasi kako sliedi: Gospodine uredniče! S mojih stranah dobio sam dopisah, u kojih me pitaju, gdie je već moj koledar narodna knjiga? Budući da ja sredstvah nisam imao, da to dielo sam izdam o svom trošku, to sam ga poklonio knjigaru Lehmanu u Osieku, da ga izdade. Da uz najbolju moju volju do sad na svietlost izašlo nije, zaista ja nisam kriv, jer od moje strane stvar je već prije pol godine gotova bila. Medjutim da se moji prietelji čim laglje još za koi dan stèrpe, to im evo šaljem ovu jabuku, neka se njom malko zabave. Molim da bi ju dobrostivo obnarodovali putem Narodnih Novinah. Nadajuć se, da ćete mi izpuniti tu molbu ostajem s iskrenim štovanjem Vaš sluga Ivan Filipović, učitelj. Uord. N. N.

ako mi Vi gospodine uredniče! u novinah date miesta? *)

Beč 26. studenoga. Nj. visost g. Albreht posvetio je svotu od jedne tisuće forintih a njihove carske visosti gg. nadvojvode Karl Ferdinand, Vilhelm, Josip, Leopold, Ernest, Sigismund, Rainer i Henrik, svaki od njih svotu od petsto forintih za postradavše razpèršenjem barutane u Majncu i dali su ovaj zajednički iznosak od pet tisućah forintih po ministarstvu izvanjskih poslovah odpravit na njegovo opredieljenje.

Kr. gèrčki glavni konzul, baron S. Sina predao je ministarstvu unutarnjih poslovah svotu od tri tisuće forintih a kr. nizozemski glavni konzul, Vilhelm vitez Henikstein svotu od pet hiljadah forintih kao prinosak za postradavše razpèršenjem barutane u Majncu, kojih odpravljenje na miesto njihova opredieljenja bilo je odmah povedeno.

Kod c. k. dolnjo-austrianskoga miestodèržtvenoga predsiedništva sakupilo se je dosad za postradavše razpèršenjem barutane u gradu i saveznoj tvèrdjavi 1410 fr.

Mleci 24. studenoga. Kao što se čuje povratit će se prejasni nadvojvodski par za koi dan opet u Tèrst, da od početka studenoga počemši dulje ovdie ostane. Pribivanje miestodèržca Nj. velič. i njegove supruge smatra se ovdie vazda kao blagoslov, na koi vaviek čekaju s nestèrpljivostju, koja se lahko shvatit može, svi koji traže pomoći i trebaju je, svi oni, koji imaju na podnožje prestola položit molbah i kojima je milostivo posredovanje potrebno. I poslovni život osieća pribivanjem mnogobrojnoga nadvojvodskoga dvora oživotvorajućih uplivah.

Mleci 25. studenoga. Svedenje vojske već se izvèršuje; tako će se flotica na jezerima „Lago Maggiore i di Garda" sasvim ukinut a dunavska flotica za jednu kumpaniu umalit, flotica od lagunah pako ostat će u sadanjem stanju, ustupit će nasuprot ovamo oddieljenja potrebna za straženje zavodah flotice i obskèrbljivanje paketske službe. Ovoj naredbi divit se je tim većma što je nedavno u Rivi na gardinskom jezeru veličanstveni arsenal podignut bio — jedna od najvećih vojenih gradjevinah Austrie. Očekuju se nestèrpljivo dalje naredbe, koje će sudbinu ove vojničke tvorine uredit, jer nije vierojatno, da će se ona zapustit, pošto je tako dragocieno i mnogobrojno gradivo (medju kojim i više parobrodah) za istu upotrebljeno bilo i posliednje vojne dokazaše njenu koristnost.

*) S drage volje, dapače molimo Vas zato a ujedno i sve ostale domorodne spisatelje, jer samo dopisima iz raznih krajevah naše domovine, mogu se podići narodne novine, a budući da im sadašnje njihove okolnosti nedopuštaju nagradjivat dopise, prizivamo togaradi opetovano i tom prigodom rodoljubje svih domaćih spisateljah, a i njima mislimo moralo bi za cielo stajati do proovietanja ovih naših **jedinih** novinah, koje lišene tako svake bratinske pomoći nemogu nego uprav kuburit. Učr. N. N.

Niemačka.

O razpèršenju barutane u Majncu pripovieda jedan očevidac, koi je taj strašni prizor gledao sa ceste zahlbachske: Najprije bilo je viditi kao da je munja sa zemlje u nebo polietila, tako uzak i visok vatreni plamen buknuo je u vis, — za čas pako stao se je dizat u zrak veoma širok snop od vatre ovienčan cèrnom parom do dvostručne visine Stiepanova tornja i pošto je isti jedan čas potrajao i zatim se ugasio, uzdèrmala se je stopram okolica sa strašnim praskom a zatim bila je obasuta onim gràdom od kamenja, koi je mnogo svieta poubijao i ranio. Ukupni broj mèrtvih tako iz vojničkoga kao i iz gradjanskoga stališa iznosio je dne 20. studenoga do 28 osobah. Ranjenikah ima do 300 osobah, a medju ovima jako je ranjeno do 40 osobah.

Talianska.

Turinski list „Espero" klasificira izbore, kako sliedi: 72 ministerialna, 85 konzervativnih i klerikalnih, a 38 od demokratične lievice.

— Jedna u Rim prispievša bèrzojavna viest javlja smèrt kardinala patriarha lizbonskoga.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Berlin 28. studenoga. Nj. c. visost princ od Prusie dao je za shodno promicanje pobirakah na korist onih, koji su nezgodom dogodivšom se u Majncu postradali potrebne zapoviedie na oblasti a sám je u tu svèrhu 10.000 talirah doznačio.

Bèrzojav medju Biogradom i Carigradom već je predan već od niekog vremena privatnom prometu. Jedna jednostavna depeša stoj 7 fr.

London 26. studenoga. Službena priekozemna pošta. Havelok dobio je dvie regimente u pomoć, on ima sada u Luknovu od prilike 7000 momakah pod sobom. Njemu naproti stojeći neprijatelj mnogobrojan je. Nena Sahib stajao je kod Bithura; Greathead dostigo ga je i potuko ga je sasvim. Biegunicima iz Delhia oteti su svi topovi, mnogo buntovnikah poubijeno je, engleski izgubitak je neznatan. U Hyderadabadu bojali su se istina nemirah, no do odlazka pošte bilo je sve mirno. Porezi se vierno plaćaju. Podkriepljenja šilju se u Kalkutu.

London, 26. studenoga. (Nastavljanje službene priekozemne pošte.) Havelokova komunikacia žalibože otežčana je no ipak mu nije pomanjkala hrana. On bi se mogo bio natrag povući u Kawnpore, da je hoteo da ostavi diecu i žene bez zaštite; on očekuje podkriepljenjah, već pred 30. nadao se je da će mu u pomoć doći 700 momakah. — U Dessi buknula je buna kako se čuje od strane ljudih ubitoga Maharadje orlintskoga.

Kazalištna viest.

Večeras će se u našem kazalištu na korist g. Dorna, člana ovdiešnjega niemačkoga kazališnoga družtva, predstavljat **pèrvi put** već jedared oglašeni od samoga koristnika sastavljeni niemački igrokaz „Ein Don Juan der Modernen Welt."

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

---

nerazvija sieme, što ga škola sije. Jednom riečju: medju vladom, školom i životom treba da vlada ljubav i sloga, te da što vlada i cèrkva potaknu i narede, škola i narod vierno izvèršuju, podpomažu, razvijaju i nastoje da se pretoči u kèrv i život naroda.

Uz vladu preostaje dakle i narodu puno i puno još posla, da namiere i naredbe vladine postanu plodonosnimi, te da se zbilja postigne obća sreća i obće blagostanje naroda. A u tom je u nas jošte mnogo koješta manjkavo i traljavo. Učiteljstvo još većinom strašno nazaduje, niti posve odgovara zahtievom vlade i zvanja svoga; a občinstvo je većinom bez čuvstva i sèrca, te hladnokèrvno prima svako tèrsenje za promicanje vlastitoga svoga duševnog a tim i materialnoga svoga napredka. — Neću da kažem, da je tomu svemu kriva zla i opaka volja; ali doista većinom su tomu uzrok stranom nezaanstvo, a stranom upravo i pomanjkanje prave revnosti, koja opet proizlazi iz nepoznanja važnosti boljeg uzgoja i bolje obuke.

Zato evo, da tomu zlu ponješto doskočim, da više ljubavi i volje k promicanju pučke prosviete u narodu, kod školskih predstojnikah i kod učiteljah samih probudim, a tim i istoj vladi ponješto olahkotim njezino čoviekoljubivo nastojanje oko prosviete našega puka, naumih na svietlost dati: „**Pedagogičke iskrice, članci za škola i dom.**" Čitajuć pobolja pedagogička i druga u odhranjenje zasiecajuća diela, što mi se najbolje dopade, dobro promozgah, svojim duhom zadanuh, narodnim odielom zaodienuh i većinom sasvim novi izgled dadoh. Tako postaše ove Iskrice, koje su većinom zašle: „Zèrcalo djetinstva i mladosti" i na „Pedagogičke iskrice" u ovogodišnjoj narodnoj knjizi, koja će za koji dan izpod tiska izaći. U njih se razlažu niekoja najvažnia načela uzgoja, didaktike i metodike, pokazuje se važnost pučke škole i učiteljskog stališa, i daje se po gdiekoji mig za upravitelje i nadziratelje pučke škole. One nisu dakle namienjene izključivo samo učiteljem, premda će se oni njimi najviše koristiti moći, nego i školskim predstojnikom, roditeljem i u obće svim priateljem narodne prosviete i napredka. Pa zato, da stvar što obćenitiu zanimivost steče, nisam ni hoteo, da za sad izdajem kakovu sistematičku pedagogiu, nego samo pojedine iskrice, koje će nadam se svojom lahkoćom a i kratkoćom manje utrudjivati čitatelje, nego li kakova sistematična knjiga te znanosti, za koju žalibože mare samo ljudi, na kojih stanje i zvanje to spada. Uljudno dakle pozivljem sve rodoljube, a osobito roditelje, učitelje, svećenike i školske predstojnike, da bi me dobrostivo pripomogli kod izdanja diela ovoga predbrojenjem svojim; te neka mi do konca prosinca tekuće godine izvole poslati imena g. predbrojnikah; ali ne predplatnikah. Ja neištem novacah, nego samo imena one štovane gospode, koji će novce položiti za dielo, kad ga u ruke dobije. Ako doveljan bude broj predbrojnikah, dielo će se tada u tisak dati; i premda će biti barem 14 arakah veliko, ciena će mu ipak biti samo 30 kr. sr. Da pako ta ciena zaista velika nije, i da se na dobitak nikakov neide, to će svatko lahko uviditi, ako samo promisli, da se kod najjeftinijih pučkih spisah, n. p. niemačkih obično po 3 kr. sr. na arak računa.

Ako dakle ničemu drugomu, to se nadam barem tomu, da ću na toliko odziva naći, da rukopis neću morati bacit u zapećak. Zdravstvujte svi!

U Požegi 18. studenoga. I. F. —

SLUŽBENI LIST.

Nr. 5499 (PZ. 30) (3—1)

Konkurs.

Bei der k. k. Postexpedition in Valpo ist die Stelle des Postexpedienten zu besetzen.

Die hiemit verbundenen Bezüge bestehen in einer Jahresbestallung von ein Hundert zwanzig (120) Gulden, einem Amtspauschale jährlicher dreissig (30) Gulden, und für die Unterhaltung der 4 Mal wöchentlichen Fussbotenposten nach Bisovac und retour in einem Jahresbotenpauschale von ein Hundert vierzig (140) Gulden.

Bewerber um diese gegen Erlag einer Dienstkaution von 200 Gulden und Abschluss eines Dienstvertrags zu verleihende Postexpedientenstelle haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter legaler Nachweisung ihres Alters, der seitherigen Beschäftigung, der Vermögensverhältnisse und ihrer Vertrauenswürdigkeit bis zum 24. Dezember 1857 hieramts einzubringen, wobei bemerkt wird, dass unter übrigens gleichen Verhältnissen jenem Bewerber der Vorzug gegeben wird, der ein geringeres Botenpauschale in Anspruch nimmt.

Agram am 24. November 1857.

Klempay.

OGLASNIK.

(Dp.—105) (3—1)

☞ Iznosci od 5000, 10.000, 20.000, 30.000, 40.000, 50.000 i još više fr.

mogu se uz pupilarnu sigurnost uzajmiti, što se p. n. stanovnicima tako ovoga provincialnoga glavnoga grada, kao i okolice njegove tim do prijaznoga znanja dostavlja. Obližja kod opravnika **S. Čakoja** u brežnatoj ulici pod kućnim brojem 670.

(DP—104) (3—1

Prodaja.

Vino, seno, junci, voli, dojne krave, svinje, konji, hamuti, kočia, dèrva, kuće sa zemljištem jesu na prodaj, oštarije u zakup ponudjaju se, službe dvorskoga, špana, lugara, volara, u više miestah treznim i viernim poljodielavcem jesu za podieliti. Ova se mogu saznati do dana sv. Jožefa u gornjoj Pluski kotaru klanjačkom.

(Dp.—102) (4—2)

Oglas dražbe.

Dne 9. prosinca i sliedećih danah t. god. prije i poslie podne u običnom satu prodavat će se u pisarni podpisanog zavoda putem javne dražbe različne zlatne i srebèrne stvari, kamo se svi kupiti želeći ovim pozivlju.

Pèrva hèrvatska štedionica.

Nakladnik Dr. Ljudevit Gaj. — Brzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 30. STUDENOGA 1857. Broj 274.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je avèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 15 ex 1857. (128 DS. 3—3)

P. C. **Oglas**

u obziru dèržanja teoretičnog izpita iz dèržavnoga računoslovja.

Shodno razpisu obstojavšega c. k. glavnoga računskoga direktoriuma od 17. studenoga 1852 br. 6577 sadèržanoga u dèržavo-zakonskog i vladnog lista broju 1. od godine 1853. dostavlja se do obćega znanja, da će teoretični izpit iz dèržavnoga računoslovja izpitna komisia postavljena kod c. k. dèržavnoga knjigovodstva u Zagrebu započeti dne 14. prosinca 1857 i ako bi bilo potrebno, sliedećih danah nastavit ga. Usljed toga pozivlju se svi oni kandidati, koji hoće da se podvèrgnu ovom izpitu, da svoje molbenice biljegovane po propisu predadu dotičnom predsiedatelju komisie i predstojniku pomenutoga dèržavnoga knjigovodstva, c. k. knjigovodji Lichtneggelu, ujedno pako da u ovim molbenicama vierodostojno izkažu svoju domovinu, svoje rodno miesto, vieroizpoviedanje, sadanje prebivalište, zatim svoju službu ili ino svoje zanimanje a k tomu naznače, kojim učevnim sredstvima i na koliko su si prisvojili znanje računoslovja.

Pri tom se konačno opaža, da se neće uzeti nikakav obzir na manjkave i nepodpune sprave; zatim da će oni izpitni kandidati, koji na javnom kojem učilištu nisu kroz jedno cielo godište slušali predavanjah iz znanosti zaračunanja, već su si znanje iste prisvojili privatnom naukom, polag §. 11. gorenavedenoga razpisa prije nego li polože izpit, imat propisanu taksu položit u pienezniicu, koju će im naznačit predsiedatelj komisie.

Izpitna komisia za dèržavno računoslovje.

U Zagrebu dne 21. studenoga 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 30. studenoga. Iz vierodostojnoga izvora doznajemo da je gospodin ministar unutarnjih dielah imenovao c. k. županijskog povierenika Ivana Vončinu pr. načelnikom grada Karlovca, odvietnika Silvina Medunića pako pr. savietnikom kod karlovačkoga magistrata.

— Prema sadanjem novom i mnogo višjem tornju sv. Petra biahu dosadanji zvonovi premali, zato je g. župnik iste cèrkve dao salit tri nova od pèrvašnjih mnogo veća zvona. Ovdašnjem zvonolievcu g. Degenu bude ovo dielo povierenó, koje je on s najboljim uspiehom pohvalno dogotovio, tako što se zvonovine kao što i spoljašnjega lika tiče. Ova zvona nateżu 15, 8 i 4 centa. Dne 23. t. m. dostojala je Nj. uzoritost gosp. kardinal i nadbiskup ova nova zvona u svojoj gradskoj kapeli na ime sv. Petra, sv. Marije i sv. Pavla osvetiti. Jošte isti dan povukli su ova nova zvona u zvonik i u njem ih namiestili.

— Prečastni g. kanonik zagrebečki Franjo Milašinović, potaknut u posliednjem našem listu priobćenom viesti o oskudnom stanju ilirskoga kaptola sv. Jerolima u Rimu, predao je uredničtvu, k darovanim jurve prije 100 for. sr., opet obveznicu dèržavnoga zajma vèrhu 20 for. na korist istoga zavoda. (K. L.)

Beč. V. J. V. (Dopis Narodnim Novinam.) Tko hoće, da štogod imade, valja mu se izarene se to pobrinuti. To daje povoda ovome dopisu, komu ćete Vi gospodine uredniče, ako mislite da zaslužuje, na molbu našu niešto miesta u svojim narodnim novinama ustupiti. — Već niekoliko putah naime imadiasmo sgode čitati o „Glasniku" časopisu, što će kažu počam k novoj godini na slovenskom jeziku izlaziti. Viest nas ta vèrlo uzradova, čujući kako braća naša Slovenci neumorno rade i za svoju se književnost brine. Na kod te ugodne viesti sjetismo se i nehotice, pa to sa žalostju, da je na našem polju liepi jedan cvietić, izneviériv se svome imenu, usušio se i povenuo: pa ipak nepade nikome na um, badi pobrinut se, da cvenulo cvietje opet ozeleni i procvati, budi za novo i friško se pobrinuti i poskrbiti. U Novicah čitasmo već nekoliko putah čak o nagradah za članke budućega časopisa, a o našem Nevenu neima baš ni slova bilo u Narodnih Novinah, bilo u Gospodarskom listu ili igde drugde. Moguéno je doista, pa mi bi rekli, i vjerojatno, da se naši domorodci za tu stvar brine, pa valjda tko to neumorno na tom radi, da nam buduća godina obilnijim urodi plodom: nu nam, što smo daleko od središta naše književnosti odaljeni, može takova šta samo javno putem novinah poznato biti. Pitamo dakle javno, očekujuć isto tako javan odziv, nu posve smjerno naša matica bivšega gospodina urednika i sve ostale književnike šta će s našim Nevenom? neće li možda na godinu ipak uskrsnut? Ako koja duša na to misli, to bi valjalo sad već svojski se stvari poprimiti, pa na predbrajanje pozivati, a ne, kô što nam se ljetos sgodi, viećati tek onda, kad bi ga valjalo izdavati — da mu se nesbude: Roma deliberante, Saguntum periit, — ko što ljetos!*)

Kad smo već kod toga, bila nam prosto štogod dodati a tom dvojem: kakav imao bi biti Neven? i što je tomu treba?

Kod svakoga će časopisa prvo u oči pasti njegov vanjski oblik ili format. Što se toga tiče, čini nam se, bit će većina istoga s nami mnienja, da se neka onaj prijašaji format velike osmine opet uvede, već osobito zato će ga si radje mladež i književnici nabavljati, koji ono, što jednom pročitaše, rado i nadalje čuvaju. Isto tako pametno bi bilo, da od mjesečnika natrag bude tjednovnik — mi radje manje pa gušćje čitamo, nego li najedanput, pa ni onda ne mnogo. Medjutim mnogo važniji je nutarnji lik, a to je sadèržaj lista: on jedini može listu budućnost osigurati, pa ga neprestano obćinstvu preporučati.

Sadèržaj svakoga časopisa ima se po svom čitajućem obćinstvu ravnati. A koje je to bilo čitateljstvo našega Nevena? To mi za sigurno reći i opredieliti nemožemo: o tom ide rieč našega prijašnjega urednika. Svejedno, čini nam se, nećemo daleko promašiti ako reknemo, da se je Neven najviše nalazio u rukah učeće se mladeži i književnikah, pa zatim števanoga našega svećenstva i činovničtva. Po tom sudeć odgovarao bi dakle naslov lista „zabavno-poučni" i nadalje svojoj svrsi. Neven dakle neka bi sastojó od dvie strane, zabavne i poučne. Ona obsizala bi pjesme, pripovjedke i novelle, životo- i putopise itd. a poučna strana, ta mislimo imala bi biti sa svom pomnjom izradjivana; jer gde je čitateljstvo ponajviše na tako zvani literarni sviet stegnuto i ograničeno, onde ima vaviek pouční veću važnost nego zabavni dio. Mislimo, naša mladež obljubila bi Neven osobito, da joj je čitati: kratcieh ulomakah iz domaće historije, crticah iz gramatike domaće i jezikoslovja, popularnih i lahko pisanih sastavakah iz inih granah od znanostih, razpravah o pojedinih slavenskih knjigah — pa ako se nevaramo, vèrlo bi uspješno bilo osobito za slog našega narodnoga jezika, te pobudilo bi veću volju k starim Grkom i Rimljanom, da kadkad ugleda bieli sviet koji prevod iz starih klasikah pojedinih episodah. Da nebi to ništa suhoparnoga bilo, o tem nedvojimo — pa kako bi se to liepo izvesti dalo, to dokazuje preved Kurelčev: Govori rimskijeh pisac.

Takev neka je naš Neven, pa neće, mislimo, povenuti; nu tomu treba truda, marljivosti i požèrtvovanja od svih.

Trebalo bi dakle da ga podupiru

a) svi književnici (u strogom smislu rieči) svojimi dopisi;

b) ostalo obćinstvo marljivo ga čitajuć;

c) svi u obće brineć se, da se što dalje razprostrani i raziri.

Što se dopisnikah tiče, to nam nemanjka toliko, kô što se na prvi mah čini, ljudih od znanja i vještine: treba ih samo pozvati, da se rado novomu kolu pridruže, zovuć ih odvažnim glasom: bratja složno sjedinjenimi silami! Jošte mislim, imade kod nas Preradovićah i Tèrnskih, Segovićah i Šulekah — imademo mi i Babukićah i Mažuranićah, Mesićah i Veberah! a jedan ti je Kurelac i Pacel u Rieci, drugi Jurković u Osieku itd. — Svi bi ti, nadamo se, i nadalje sile i vještinu svoju našem Nevenu žèrtvovali — a mi mladji sliedili bi njihov primjer, koga oni daju. Ali nabrajajuć ta slavna imena zaslužnieh muževah, pada nam nešto na um: Dopisnikom valjalo bi dopuštati veće slobode glede pravopisa i sloga u obće. Ta kako da bude kod nas tako strogo jedinstvo možno, kad ga neimade nigde. Latinski je jezik baš već kroz 15 vjekovah mrtav, pa se ipak i danas raspre vede o tem, ime li se pisati cum, quum ili quom — Cajus ili Gajus — ingenii ili ingeni, optimus ili optumus itd. — Niemačku ortografiju netreba nam ni napominjati! Zašto dakle da rad takovieh malenkostih izvèrstnim inače člankom nebude u listu mjesta? to je nepravedna i prenapeta strogost!

Pišeš ti genetiv golubov, golubova ili golubovah, vrlo, vèrle ili vàrlo, — liepo, liepo ili lijepo — bilo ti na volju; samo traži, da vaviek razloga imadeš, pa da ti je duh u slogu narodan!

Bi li jošte dalje imali poći, te bi i Alfabetu na volju stavili, ili ne —, o tom ostavljamo sud drugim. Obćinstvo treba da podupire domaću književnost, rado i marljivo narodnu knjigu čitajuć. Koliko se to novacah i vremena razspe i potroši na mnoge nekoristne, dà i škodljive stvari i knjige: a reci komu, da kupi ovu ili onu narodnu knjigu — odgovor: neimam novacah, ili preskupa je, ili čitó sam to isto već u originalu, i sto takovih odgovorah. Slušajmo što kaže Ciceron o takovih ljudih: A quibus (koji se tako tuže) tantum dissentio, ut cum Sophocles vel optime scripserit Electram, tamen male conversam Atilii mihi legendam putem: de quo Licinius: „ferreum Scriptorem" — verum, opinor Scriptorem tamen ut legedus sit. Rudem emin esse omnino in nostris poetis aut inertissimae segnitiae est, aut Fastidii delicatissimi. Mihi quidem, nulli satis eruditi videntur, quibus nostra ignota sunt. Cic. de finibus I. c. 2. §. 4.

Što se napokon razširivanja i razplodjivanja domaće književnosti tiče, to bismo osobito našim vriednim gospodi učiteljem silno preporučali, da

*) Ovih danah izišao je Nevena svezak II. 1857. tečaj VI. a po svoj prilici nastavit će se Neven i nadalje pod istim uredničtvom. Ucr. N. N.

mieseč kadkad pozornu na takove stvari učine. U obće naš sviet nemrzi narodna književnost, već se unj uvuklo neko nehajstvo i neka nemarnost, pa neće da se brini. Brinimo se dakle mi drugi zanj, pružajmo mu i nehotice knjigu u ruke, pa će ti ju čitati — s vremenom omilit će mu sve materinje, pa napokon neće trebati ni ponuke. — Ako se mnogi drugi nemaju stiditi, što tako rekuć silom knjige u sviet turaju, pa ako da nam to zamieri!

Mi smo ovdie samo u kratko gdekoje točke dodirnuli i napomenuli ih — dalje se upuštati nesmijemo, to se s našom namierom neslaže. Mi bi samo to željeli, da se svatko, koji taj članak pročita, onako za naše slabašno čedo brini kó što je nam do toga stalo, pa da oni, kojih se ta stvar, o kojoj napomenusmo, tiče, što prije odvažno svoje misli izjave — svoj nam plan s budućnosti Nevena priobće — a mi ćemo se dobrovoljno kó predbrojitelji u punom broju javljat — pa Bože daj sreću i uspieh!

Nekolicina mladih bečkih Slavenah!

U Zadru 21. studenoga. Poleg službenih izviestjah kretanje brodovah u ovdiešnjim pokrajinskim lukama u s. m. miesecu listopadu bilo je sliedeće:

Zadar. Ušlo je 115 kèrcatih brodovah, 53 prazna; 5293 tonelatah. Izišlo je 117 kèrcatih, 52 prazna; 5240 tonelatah.

Spliet. Ušlo je 166 kèrcatih, 152 prazna; 6892 tonelate. Izišlo je 139 kèrcatih, 188 praznih; 7036 tonelatah.

Dubrovnik. Ušlo je kèrcatih 184, praznih 86; tonelatah 6606. Izišlo je 79 kèrcatih, 113 praznih; 7953 tonelate.

Meljine. Ušla su 54 kèrcata, 2 prazna; tonelatah 5436. Izišlo je kèrcatih 43, prazan 4; tonelatah 4653.

Talianska.

Turin, 23. studenoga. Jučer dali su stanovnici ovoga grada svomu novo-izabranom odaslaniku odvietniku Brofferiu sjajan obied. Mnogo govorah bilo je [illegible], pred palačom stare [illegible], gdie se je obied davao, sakupila se velika množina puka, koja je želila čuti jedan govor. Brofferio, premda nije bio posve zdrav, ipak je odgovorio želji množine i izustio je gèrmeći s dokazata jedan svojih običnih govorah, u kojem je [illegible] pretio oduzećem dobarah. Na to sliedišće uzkli med uzhitom a najposlie slavodobitno provodi k stanu tribunovom.

— Kao što piše iz Rima od 18 studenoga prodavat će se državnim putem glasovita bibliotéka knežeske porodice Albani. Njezin začetnik i utemeljitelj bio je kardinal Alessandro Albani, [illegible] postojanju kojega broj je 30,000 svezakah i koj je Winkelmanna naimenovao za njezinga bibliotekara. Sada je porodica Albani izumèrla a njeni nasliednici, jedna rimska porodica i Castelbarco iz Milana, odlučili su da se državnim putem proda ovo književno blago, pošto su jedan dio za sebe uzdèržali. Drugi dio pribavila je vlada za sebe, ostatak doći će pod dražbu.

— U Ferari prave se naredbe, da se taka volnička, koja su već se Porubla [illegible] u najbolju onih vodah, no zanemaresa je već od više nego li polovice vieka, opet popravi za potrebu brodarstva i tèrgovine.

Rusia.

Petrograd 9. studenoga. G. 1862 bit će 1000. godinah, kako postoji rusko carstvo. Taj dan proslavit će se. Za slavu je još odprije namišljeno podići jedan spomenik, samo nije se znalo, na kom miestu. Pèrvo sliedište Varegah misli se da je bilo u predgradjima Novgoroda, ali bi tim načinom došao spomenik daleko na stranu, zato je zaključeno postavit ga u sredini novgorodskog Kremlja blizu saborne cèrkve sv. Sofije.

Velika Britania i Irska.

Kao što piše „Wien. Ztg." Engleška Adenu čine velike opreme miere da ovu važnu točku u svakom slučaju održi. Jedan arapski poglavar u okolini vèrlo neprijateljski postupa prema Englezima i svoje jednoplemenike buni proti njima. Zbog toga je indijskoj tamošnjoj vojsci oduzeto oružje, a na njeno miesto došla je vojska evropska, ona se pak upotrebljava na rad oko gradjenja grada, a noću se strogo čuva. U Adenu ima 20,000 žiteljah, koji nisu Evropljani, pa ti su sad svi nezadovoljni i viču na vladu.

Bèrzojavne i najnovie viesti

New-York, 12. studenoga. Banke stoje bolje, diskonti umaljivaju se, zaklade i papiri skaču.

Pišu iz Napulja od 20. t. m. Radnje za preobraženje Avernskoga jezera u ratnu luku već su se počele. Dielo, kojemu za temelj služi plan jednoga napuljskoga oficira, poviereno je za izvedenje engleskom poduzetniku gospodinu Goupy-u.

Dodatak k najnovijoj priekozemnoj pošti (prieko Tèrsta.) Nenu Sahiba pobio je Greathead kod Agre dne 10. listopada; izgubitak buntovnikah iznosi 200 momakah. Greathead nastavio je zatim svoj put, da se sjedini s Havelokom, koi se, kao što je poznato, u Luknovu postojano dèrži. Uspiešne manje bitke bile su okolo Kawapora. Brigadier Stuart potuko je malvinske buntovnike kod Dhara do noge, kod Nemuha izgubila je bitku jedna četa buntovnikah. Prije nego prodje miesec danah, nadaju se da će svekolika evropska vojska u Indii iznosit 90—100,000 momakah. Usljed pokušaja bune bombajskih granadirah, koi je odan bio, pogubljeno je u Ahmedabadu 19 istih. Madras je sasvim miran. U Pendžabu i Radžputani nije mir poremećen. U Kalkuti izlazeće novine „Englishman" i „Bengal Hurkaru" dobile su opomenah.

Hongkong, 18. listopada. Kažu, da će se kanton pe vodi sasvim cernirat. Buntovnici tanpingski odèržali su pobiedu u provincii Keangse. Ruski parobrod „Amerika" vratio se je s admiralom Putiatinom dne 27. rujna u Hongkong. Na svom putu posietio je Koreu i Japona.

Carigrad, 21. studenoga. Policajni ministar Izzotpaša naimenovan je glavnim gubernatorom vidinskim, Ismakpaša glavnim gubernatorom ruščučkim a Mahomedpaša glavnim gubernatorom drinopoljskim. Gèrčki patriarh dobio je zapovied, da sazove sinodu za viećanje o hatumajumskim reformama.

Atina, 21. studenoga. Strašno nevreme. Svi mlini, mostovi i putevi srušili su se, veliki dio maslinske žetve uništen je.

London 27. studenoga. Službeno javljaju iz Kalkute od 22. t. m.: Gvaliorski kontingent ide proti Kawporu, komu je savez s Alumbaghom prest. Saugor jošte nije oslobodjen. Bombaj, Madras, Scinde, Nizam mirni su. „Morning post" veli da Engleska nakupi legionarah ni u Strasburgu ni drugdi gdie.

Turin 26. studenoga. Od dosad poznata 203 izbora palo je 89 izbora na muževe, koji nisu pripadali prijašnjim komorama. Izmedju ovih spada ih 20 najskrajnjoj desnici, 23 desnici 23 središi a 14 lievici. U Genovi napali su bieguneu markeza di Monte Major.

Turin 27. studenoga. Više emigrantah u Genovi, koji su [illegible] protest [illegible], izgnani su.

Paris 28. studenoga. „Moniteur" javlja naimenovanje Dupina starieg i Cochelete za senatore. Za dèržavne savietnike javan stanja naimenovani su Chaix d'Estange i Vaisse.

Hamburg 27. studenoga. Gradjanstvo primilo je preciog banata u obsira izdanja od 10 do 15 milijunah obsmativih banah na oslavu robe. Pobliženosti još nisu poznate.

London 27. studenoga. Usljed dobrih viestih iz Amerike stajali su početni konzoli 91⅝.

Turin 26. studenoga. „Independente" misli, da od 204 deputirca pripada ih 127 sredini a 77 desnici. U Modenu već leži pripravan barut za radnje razpèrsivanja kod tunela Mont-Cenis. Genovezki listovi obznanite odluku talijanske komore u obsiru političkoga procesa od 29. lipnja. Prekjučer bio je zapoviednik Vigliani iz Genove pozvan na konferenciu u ovdašnje ministarstvo. I konte Solopis i drugi članovi ministerialne partaje imali su duljih razgovorah s grofom Cavourom.

Rim 23. studenoga. Jučer je sveti otac papa posvetio milostinjara kneza Hohenlohe-a za nadbiskupa edeskoga.

Napulj, 23. studenoga. Turski poslonoša Spitzer predao je danas svoja vierodajna pisma.

London, 27. studenoga. „Times" uvierava, da će vlada parlamentu predložit da se odmah istočna kumpania odstrani, a na njeno miesto stupi sredotočna vlada velike Britanie.

Kazalištna viest.

Preksutra dne 2. prosinca davat će se u narodnom jeziku u ovdašnjem kazalištu na korist gospodične Adelsheimove „Graničari" izvoran igrokaz u 3 čina s pievanjem i plesom od Josipa Freudenreicha. Uspieh, što ga je taj komad imao, kad je bio pèrvi put kod nas davan, tako je bio sjajan a gospodična Adelsheimova ima tolike zasluge za razvitak našega narodnoga kazališta, da nesumnjamo, da će kazalište i ovaj put neobično mnogobrojno posiećeno biti tim više, što se zna, da je i većina članovah niemačkoga kazališnoga društva koristnici dragovoljno obećala u dolazećim zborovima i plesima sudielovat i tako se je nadat, da će ta predstava u svim svojim dielovima dobro za rukom poći i občinstvo izgledat može kazališnu zabavu, kakva mu već odavna u hèrvatskom jeziku nije u dio pala.

Srebro od 23. studenoga . . . . 8¼ fr.
Carski dukati . . . . 11⅛ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 1015 crm. (Izv.—400) (3—1)

Kundmachung.

Alle jene, denen in der Zeit vom 30. Oktober 1856 bis 4. Oktober 1857 in der Richtung über die k. k. Briefpost Slatina recomandirte oder mit Geld beschwerte Briefe oder sonstige Postsendungen in Verlust gerathen sind, werden aufgefordert, sich bei dem k. k. Untersuchungsgerichte Verovitic sogleich zu melden.

Verovitic am 28. Oktober 1857.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
Polz.

Nr. 3088 Pr. (VI.—86) (3—1)

Concurs.

Bei der zufolge Erlasses des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 24. d. M. Z. 10321-M. I. Allerhöchst genehmigten Reorganisirung des politischen Magistrates der Landeshauptstadt Agram kommen nachstehende Dienststellen definitiv zu besetzen:

1 Magistratsrath mit dem jährlichen Gehalte von . . . . . . 1200 fl.
1 Magistratsrath mit dem jährlichen Gehalte von . . . . . . 1000 fl.
1 Konzipist mit dem jährlichen Gehalte von . . 800 fl.
1 Sekretär für die Manipulation mit dem jährlichen Gehalte von . . . . . 600 fl.
1 Kanzellist mit dem jährl. Gehalte von . . 400 fl.
1 „ . . . . 350 fl.
1 Registrant . . . . 450 fl.
1 Kassier . . . . 960 fl.
1 Cassa-Controllor mit dem jährlichen Gehalte von . . . . . . 800 fl.
1 Stadtphisikus mit dem jährl. Gehalte von . 400 fl.
1 Stadt-Chyrurg . . . . . . 210 fl.
1 Ingenieur . . . . 900 fl.
1 Quartiermeister mit dem jährlichen Gehalte von . . . . 400 fl.

Zur Erlangung einer Dienststelle im Konzeptsfache sind dieselben Qualifikationen erforderlich, wie sie für Staatsbeamte gleicher Kathegorie vorgeschrieben sind, und die beiden Cassabeamten haben eine Kaution im Betrage des einjährigen Gehaltes zu leisten.

Bewerber um diese Dienststellen haben ihre gehörig instruirten Gesuche bis 15. Dezember l. J. bei diesem Statthalterei-Präsidium, und zwar wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorsteher, sonst aber durch die politische Behörde ihres Wohnortes unter Nachweisung ihres politischen und moralischen Verhaltens, ihres Alters und Standes, dann der zurückgelegten Studien, der Sprachkenntnisse und ihrer bisherigen Verwendung einzubringen.

Agram am 28. November 1857.

Vom k. k. kroat.-slav. Statthalterei-Präsidium.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarne Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 1. PROSINCA 1857. Broj 275.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Za ilirski kaptol sv. Jerolima u Rimu stigli su dosad ovdašnjem nadbiskupskom uredu prinesci iz trinaest kotarah ove nadbiskupije. Naime iz kotara kapelačkog 50 for. sr. (Petar Filić, podarcidjakon i župnik u Petrovu-selu, dèržavnu obveznicu vèrhu 20 for.; Mato Babić, župnik novo-kapelački, 15 for.); iz vierovitičkog 22 for. 30 kr.; — iz križevačkog 2 for. u dvadesetica h; — iz bielovarskog 10 for. 44 kr.; — iz bednjanskog 7 for. 10 kr.; — iz gornjo-varaždinskog 15 for. 30 kr.; — iz poljskog u Medjumurju 32 for. (predstojnik gosp. Ljud. Karolji 5 for., njegovi činovnici 2 for. 30 kr.; — iz selinskog 1 for.; — iz doljno-varaždinskog 16 for. 20 kr.; — iz taborskog 6 for 30 kr.; — iz okićkog 35 for. (svietovnjaci 13 for. 28 kr.; — iz vugrovačkog 27 for. 30 kr. Čini ukupno 227 for. 4 kr. sr. — već smo prije javili, da je veleč. g. Josip Mavretić, podarcidjakon i vivodinski župnik, poklonio u istu svèrhu dèrž. obveznicu vèrhu 100 for sr. Iz 22 ostala kotara nadbiskupije zagrebačke jošte nisu prinesci stigli; kada prispiju, prijavit ćemo ih.

Dosad je dakle za ilirski kaptol sv. Jeronima u Rimu, neračunavši poklon uzoritoga g. kardinala i nadbiskupa od 5000 for. u dèržavnim zadužnicama, u nadbiskupii zagrebačkoj sakupljeno: 628 for. 4 kr. u bankama, 27 for. u srebru, 895 u dèržavnim obveznicama. Ukupno 1550 for. 4 kr. sr. (K. L.)

— Iz priloge bečkoga „Sontagsblatta" priobćujemo prineske na korist bosanskih cèrkvah, što ih je jedan velečastni duhovnik, koi neće da imenovan bude, ponajviše medju duhovničtvom nadbiskupije zagrebačke sakupio. Evo imenika darovnikah i njihovih prinesakah onim redom kojim su u rečenoj prilozi pobilježeni: Nikola Hotvat, profes. bogoslovja u Zagrebu 10 fr. Josip Lehpamer, prof. u Zagrebu 36 fr. Jakov Pavić, član c. k. višjeg duhovničkog obrazovališta kod sv. Augustina 12 for. 19 kr. Janko Borovečki, nastojnik u c. k. konviktu 10 fr. Josip Torbar prof. realke 10 fr. Gjuro Musler, podarcidjakon u Lipovljanih 10 fr. Ivan Valetić župnik u Vetovu 20 fr. Franjo Šljivarić župnik u Podgoraču 8 fr. 20 kr. Josip Kovačević žup. u Gradini 8 fr. 20 kr. Gjuro Jarmek žup. u Vučinu 17 fr. 20 kr. Stiepan Rešetar kapelan u Kutjevu 6 fr. 40 kr. Petar Filić podarcidj. u Petrovu-selu 10 fr. Josip Kraljević kap. u Petrovu-selu 3. fr. 20 kr. Antun Terzić žup. u Pleternici 5 for. Jakov Filić bivši predstojnik nadbisk. sirotišta u Požegi 33 fr. 20 kr. Stiepan Revész žup. u Skenderovcu 8 fr. 20 kr. Jakov Mihalović župnik u Jakšiću 10 fr. Josip Marić žup. u Novoj Gradiški 6 fr. 40 kr. Ivan Thaller žup. u Požegi 3 fr. 20 kr. Gjuro Jerković župnik u Štivici 6 fr. 40 kr. Stiepan Jakšovac žup. u Kaptolu 5 fr. Franjo Košćec kap. u Ivanić-kloštru 8 fr. 20 kr. Antun Mlinarić župnik u Oberlipovcr 3 fr. 20 kr. Antun Kosić žup. u Medjuriču 10 fr. Gjuro Štreit, prof. bogoslovja u Djakovu 10 fr. Mato Topalović žup. u Gradištu u biskupii djakovačkoj 10 for. Zajedno 321 for. 59 kr. sr.

Za ove novce kupilo je družtvo sv. Severina za bosanske cèrkve: 24 kom. oltarnih sviećnjakah, 2 posrebèrnjene cèrkvene svietiljke, 4 kadila i toliko tamjanicah, 1 propelo, 13 malih zvončićah, 2 pozlaćena ciboria, 2 kositrene kropionice, 3 pozlaćene zaklopčice za sv. pomasti, 2 olternika i 1 kalež.

U Zadru 22. studenoga. Ovuda je onomadne proputovao s Lloydovim parobrodom carsko-ruski tajni i dèržavni savetnik gospodin dr. Mandt tielesni liekar pokojnog cara Nikole, koi je njega pri posliednjem času liečio. On je u družtvu sa svojom suprugom i ide u Dubrovnik da tamo za nieko vrieme ostane. Čujemo, ako mu zrak dubrovački ugprija, da će se tamo duže vremena baviti.

Milan, 25. studenoga. Nj. veličanstva car Ferdinand i carica Maria Anna poklonili su na korist postradavših poplavama u pokrajinama Lodi i Pavia 10.000 lirah a Nj. veličanstvo carica Karolina Augusta u istu svèrhu 3000 lirah.

Beč. Nj. veličanstva car Ferdinand i carica Maria Anna dostojali su poklonit 600 fr. u svèrha da se opet sazida izgoriela područna cèrkva u Kehovu u Moravskoj.

Sèrbia.

Iz Beograda od 16. studenoga pišu Svetovidu: Pošem su svim zemaljskim sudovima našim udionici spremajućega se slonamierenoga diela osudjeni jednoglasno na smèrt, to se je podnešena presuda Nj. svietlosti na potvèrdjenje njegovim običnim velikodušjem ublažila, i to time, da se smèrtna kazan s viečnim zatvorom u teškom gvoždju zamieni. Dvojica, koji su za slonamieru znali pa ipak dotičnoj vlasti nisu po dužnosti vieronodaničkoj to odkrili, osudjeni bivši na viečnu robiu, udostojiše se u punoj mieri gospodarskoga pomilovanja tako, da su naposledku svake kazni oslobodjeni.

Ovome punom čovječnosti i čoviekoljubja primiernim velikodušjem ukrašenom postupku gospodara i kneza svaki se je, koi Njegovu svietlost zna i poznaje, nadati mogao.

Ovakvo nesravnjivo milosèrdje i pomilovanje velikih okrivljenikah, narušiteljah zakonitosti i upropastiteljah sèbsko-narodne sreće — nadilazi najuzvišenii stupanj hvale, pored koje neka cielo sèrbstvo nebeskom prestolu sèrdačne molitve šilje za odèržanje duge i nenarušive srećne vlade, našega vèrloga kneza i gospodara zemlje.

Naši — kad ih tako po nesreći nazvati moramo — zatočnici opremljeni su danas pod jakom stražom u Gurgusovac, ili bolje reći u kulu spomenutoga miesta. Jedan službenik N. K. otišao je prije niekoliko danah tamo, da sve spremi i naredi kako će se osudjenici dočekati i smiestiti.

Danas je cèrkva naša imela jedan nemili slučaj, po kome je prinadjena bila po dokazanoj i priznatoj krivici dvie svešteneke osobe, topčiderskoga sveštenika zbog udionistva u zaroti proti osobi gospodara zemlje i još jednoga iz unutarnjosti Sèrbie zbog drugoga no takodjer proti osobi gospodara zemlje učinjenoga prestupka čina lišiti, od kojih će pèrvi u zatočje a drugi na 12godišnju robiu doći.

Gospodin popečitelj financie Marinović podneo je ostavku, ali mu nije uvažena. Gosp. Ljub. Nenadović, učrednik Šumadinke, otišao je u Cèrnugoru, gdie će se dugo baviti privatnim poslom svojim kao književnik.

Cèrnagora.

U jednom dopisu sa Cetinja upravljenom na učrednika Svetovida nalazi se medju ostalim sliedeće pismo:

Njegovoj svietlosti gospodaru Danilu knezu cèrnogorskom.

Pozdrav!

Činimo Mi na znanje i dohodimo moliti Vašu presvietlu milost, zanoradi ovoga jednoga sèrbskoga, koi se nahodimo u otomanskome carstvu te jade jadimo, još od žalostna polja kosova. Vi sami znate Boga radi, koje jade podnosimo, o milostivi gospodaru, molimo Vašu presvietlu milost i svaki jadni Sèrbin raduje se Vašoj presvietloj vlasti, kad je milostivi i pravedni Bog Vas postavio miropomazanikom svojim i knezom sèrbskim. Mi žalostni kèršćanski narod, koi pišti pod nesretnom turskom bez suda. Znamo sada mili gospodaru i prosimo vašu milost da bi ste se spomenuli ovoga jednoga naroda, koi jade teške podnosi od sile Turske, bez sudbine, koi se uzdamo pèrvo u Boga milostnoga, pak u Vašu svietlost, da bi ste se spomenuli i providjeli i za nas, radi velikoga Boga i Vašega zdravlja, jerbo je došlo vrieme u ime Boga da otvorimo i mi kèršćanstvo svoje oči, jer ovako više durat nemoremo, ali tko se neće poturčit i u njihovu vieru uliest, više ni š njima nema živovanja, koi se nebi okrenuo u tursku vieru oli da ubije sam sebe. Mi se uzdamo mili gospodaru odavna da bi se tkogod spomenuo od evropejskih carevah i za nas, a mi bi odavno ovako činili, jerbo nas nagoni turska sila. Evo su i sada poveli jadniih Sèrbah više od šest sve zbog ovih rabotah, u svoje robstvo. A uzdamo se da ćemo Vi bèrzo objaviti po imenu koji su. Sada mili gospodaru, Vi sami znate i čuli ste kakve su muke u Turakah, koji su smakli naše djedove, na velike muke i globe nas. Ali nećemo mi čekat da to od nas čine, što su od našieh starieh. U ime Boga i u Vaše zdravlje. S tim ostajemo Boga moleći za Vaše zdravlje. A za Boga svi ćemo pred Boga. Mi niže podpisani poglavari zubački, kruševački i dračevićki do Trebinja sve. Luka Lakov, Jovo Valov, Ristan Popov, Pop Vuko, Bogdan Tomašević, Simo Radonić, Lako Milošev, Jovan Kosić, Marko Bielić, Lazar Beko i sva braća kèršćani koji se nahodimo u ovom okružju našem pokorne sluge.

Mieseca 14. listopada 1857. p st.

Isti list donosi sliedeću razsudu o dielu: „La Souveraineté du Montènègro et le droits des gens modernes de l' Europe. Par Jean Vaclik. 1858 Paris I. Gavelot Jeune, Leipzig F. A. Brockhaus. XX. + 155 str."

Knjiga ova umni je proizvod poznatoga vèrstnoga Slavjanina I. Vaclika u Pragu. Sačinio ga je povodom pariškoga kongresa, pri kom je porta izjasnila se, da Cèrnu Goru smatra kao sastavnu čast osmanskog carstva, no da neće da dira u postojeću dèržavu, proti kojoj deňoteil knez Danilo dao je bio 19.—31. svibnja 1856 protestaciu, jer je imao nekada polag Albanie i svu Ercegovinu, a Turci nisu nikada Cèrnu Goru posiedovali. Cèrna Gora sačinjava živu točku medjunarodnog prava, koja još riešena nije. Predstojeća knjiga izcèrpila je sve dosad poznate historie Cèrne Gore i sva diplomatična akta, kojima dokazuje historično i dèržavno bitje Cèrne Gore, njenu faktičnu nezavisnost i pravo na priznanje od svih velikih silah Evrope. Ovoj knjigi dodana je i spomenica kneza Danila, upravljena na velike sile. Ako je diplomatima za tim stalo, da ovo pitanje rieše po pravu medjunarodnom u interesu evropskog mira i čoviečnosti, onda imaju najbolje sačinjenu gornju knjigu u rukama, koja će ih na čistinu pravog puta izvesti, a g. Vacliku budi javna hvala za priliežanje i trud, koi je polagao u najblagorodnijoj namieri.

Turska.

Carigrad, 16. studenoga. Kao što javlja „Osserv. Triest." dobile su tamošnje novine nalog od censure, da nepišu ništa zlo o Rusima u Kavkazu, priateljma i savezničima Turske. Me-

djutim nalazimo u „Pre Orient“ od 14. t. m. dosta oporu kritiku ruskog prikaza u obziru pristaništa od Anape, Suhumkala i Redutkala, koja se otvaraju stranim ladjama. Zbog ovog ograničenja ustala je Austria i Engleska, jerbo po pariškom ugovoru valja da se otvore za tèrgovinu sva pristaništa cèrnog mora. — Rusko praviteljstvo neprotivi se tomu načelu nego veli, da je njena uredba samo za vrieme i nuždna zbog poredka i stanja zdravlja. Po svoj prilici mora da je u vidu imala, da se neunosi strielivo i vojena pomoć neuvlači u Kavkaz. — Stvar o otoku Perimu uzima sve više vid takovog pitanja, koje u tiesnom savezu stoji sa obćim interesima evropske ravnoteže. — Porta se tuži, da strani podanici na njenoj zemlji prave fabrike bez njenoga dozvoljenja.

Niemačka.

„Mainzer Journal“ javlja sliedeća: „Barutana, iz koje je nesretna katastrofa od 18. studenoga proizišla, nalazila se je u dubljini bedema sv. Martina, nahodećega se prema sieverozapadu od vratah Gauthor zvanih. Sastojala je, — kako to poimence tvèrdogradni obzir zahtieva, da nebude izložena nepriateljskoj vatri — samo iz jednoga sprata, tako da se nije dizala prieko visine bedemske ograde, izvan toga bila je izvedena sasvim u kamenu i obskèrbljena potrebnim jakim svodom. Tik ove barutane bila je jedna visoka kamenita kula iz pèrvrèšnjih vremenah, koja je mnogo višja od bedema bila i koju je veoma daleko viditi bilo. Ovu kulu, koja se je naravno kod razpèršenja u zrak digla, dèržali su mnogi za barutanu i zato se je prosuo glas, da je pó sata pred razpèršenjem jedan vojnik na trećem spratu ove kule na polje gledao, koi je prieteći šaku dizao proti nebu i tako se je ova sasvim izmišljena okolnost stavila u savez s razpèršenjem kule; jer ova kula, na koje prozoru trećega sprata postavi, lažjivi glas vojnika, služila je za čuvanje raznih u obziru razpèršenja veoma nedužnih potrebovinah, poimence posteljinah. Baruta nije bilo tamo.“

Rusia.

Iz Petrograda. „Journal de Bruxelles“ javlja, da od osnove, koju je Holowinski u svoje vrieme sretno uklonio bio, i polag koje bi se i za latinsku cèrkvu u Ruskoj imala ustanoviti sinoda, kojoj bi ona podčinjena bila, nisu nipošto u ruskoj odustali. S toga bi lasno bilo da se nešto dogodi, što se već odavna boje da će nastupiti. Posliednji ostanci stare rusinske cèrkve s biskupskom stolicom u Chelmu, ako prikorno ugovaranje njihovoga biskupa Siemszka s petrogradskom svetom sinodom za rukom podje, doznat će na svoje čudo, da su svi oni, duhovništvo i puk, prestali biti katolici. Za Rusku treba molit. Ako sjedinjenje s katoličkom cèrkvom nije u osnovi božanske promisli, to će, štogod je jošte od katoličke cèrkve u Ruskoj preostalo, svega tako nestati bez traga, kao i ove rusinske cèrkve. Tako piše pomenuti list, a sličnu viest donieli su već i ostali dnevnici.

— Katolički misionari u birmanskoj carevini uživaju se osobite zaštite sadanjega cara, što valja pripisati uplivu tamošnjega generala d' Orgonia, rodom Franceza. U poslu svoga cara bavio se Orgoni u Parizu, odkud je u poslu katoličke misije u Birmi više izviestjah poslao sv. ocu u Rim, radi kojih bude od ovoga pozvan u Rim, da ga osobno izviesti o stanju birmanskih kèršćanah i da se zamienito posavietuje o sredstvih, kako bi započeto dielo čim boljim uspiehom nastaviti valjalo. General se je na ovaj laskavi poziv uputio u Rim, kamo je jurve i prispio.

— (Osserv. Tr.) piše sliedeće: G. Stroganov u Odesi je izdao jedan članak, u kom dokazuje da je nuždna dielatna rusko-francuska aliancia. Sačinitelj ništa manje netraži, nego da se sva Evropa podieli izmed keltiskih i slavenskih plemenah, a germansko pleme hoće da protiera u Ameriku, da tamošnji sviet preporodi; turska viera neka se ograniči na Aziu; Poljake hoće sačinitelj da naseli na obalama Amura, t. j. na sievero-istočnoj granici Kine, jer nisu čisto slavenskog porekla, niti se mogu kao privèrženici katoličke cèrkve s dèržavama, koje gèrčkoj cèrkvi prinadleže, smiešati!!!

Velika Britania i Irska.

Za nagradit zasluge veoma rano poginuvšega generala Neilla podat će istočno-indijska kumpania njegovoj udovici godišnju plaću od 500 funtih sterlingah, dok živila bude. Kraljica će udovici sa svoje strane dopustit nosit ime „Lady Neill“, koje bi joj u dio palo bilo da je njen muž, kao što je odredjeno bilo, dobio dostojanstvo viteza bathskoga reda. Podieljenje daljih penziah porodici hrabroga generala nezavisi od vlade već od parlamenta. Uzrok, što je proslavljenom Havelocku samo službena penzia od 100 godišnjih funtih sterlingah dosad dozvoljena, taj je jedini, da je to sve bilo, što su ratno ministarstvo i generalkomanda uslied štatutah dozvolit mogli. Svaka izvanredna nagrada mora se donieti pred sud parlamenta.

Dok dodju dojdući telegrami iz Indie zadovoljavaju se engleski dnevnici time, da neprestano priobćuju izvadke iz pisamah oficirah, koji su bili pri jurišu na Delhi. U glavnoj stvari slažu se istina, no svako od ovih pisamah ipak sadèržaje podrobnostih, koje ako im se i nemože vazda sasvim vierovati, ipak su često zanimive. Jedni tvèrde, da su Englezi svakoga, kog su na ulicama osvojenoga grada našli, bez milosti ubili, no drugi opet kažu, da nisu nikom zla nikakva učinili, koi nije pripadao sipojima. Jedan oficir piše iz delhijskoga stana od 15.: „Nitko nemože si predstaviti, kakova su strašna diela počinjena bila u gradu. Kod ulaza glavne straže našli smo jednog Evropljana svezanoga za kolac, koga su očevidno nepriatelji živa izpekli bili.“

Iz Dublina pišu, da je kraj stravi po svim dielovima Irske, prestala je naloga svieta kod banakah za novce, dà ostave obćinstva umnožavaju se.

—Jedan indjenir, imenom Charles Boyd, govori u jednom dopisu na novine „Times“ o svom planu predloženom već od dulje vremena caru Francuzah, polag kojega bi se bolje posredstvom cievnoga mosta negoli tunelom mogla skopčati Franceska s Engleskom. Skrajnje točke ovoga željezničkoga mosta bile bi visine od Dovera i od glavine Griznez kod Kaleja, da mogu izpod njega prolaziti najveći brodovi. Most bi podupirali stupovi od prilike 500 stopah visoki, koji bi se morali s dna mora u vis gradit. Hèrt svakog ovoga tornja služi kao svietionik i sadèržaje izvan spravah za razsvietljenje još jednu spravu za davanje znakovah, kojim bi se za maglovita vremena opominjali brodovi. Most bi bio od prilike 20 engleskih miljah dugačak i mogo bi se posredstvom hitnoga podvoza prebacit za 20 minutah. Najveća dubljina kanala iznosi od prilike 21 hvat, prosiečna dubljina 12—14 hvatuh; dno je čvèrsto klakovito zemljište a cievni most mogo bi se tako sagradit, da bi se pripustit mogla danja svietlost i da bi mogao imat dosta zraka. Baterie tvèrdje doverske i od glavine grisnezke gospodovale bi obim skrajnjim točkama mosta i branile bi obe zemlje proti svakoj invazii.

Polag viestih bèrzojavnih iz Aleksandrie od 18. studenoga prispievših na izvanjski ured u Londonu prispieše u Kalkutu 3, u Madras 8 a u Pont de Galle 7 brodovah s vojenim četama. Glasa se da se u Hiderabadu boje nemirah i da je položaj buntovnikah u Bundelahi-u veoma kritičan. — Havelok sa 1500 momakah u predsiedništvu luknovskom a hiljadu opet drugih s bolestnicima i ranjenicima stoje tri milje od tud u Alumbaru; komunikacia medju oba miesta veoma je mučna. Kažu da je nepriatelj veoma mnogobrojan i da ima mnogo topovah. — U Deesi pobunio se je jedan dio 32. piešačke regimente i ubio je 2 oficira. Pukovnik Greadhead progoneći nepriatelja biegajućega iz Delhia, potuko ga je na više miestah i oteo mu je više topovah.— U Luknovu nije se u bitnosti promenilo stanje. Havelokova vojska nije mogla grad osvojiit, i sada čeka sama do joj drugi dodju u pomoć. Razdieljena je u dva diela a oba su obkoljena od znatne nepriateljske vojske, tako da je veoma teško zajedno obćenje. Obćenje s Kawnporom sasvim je prekinuto. Vele, da sam Nena Sahib stoji putujući onamo u Bithoru.

Bèrzojavne i najnovie viesti

London, 28. studenoga. „Times“ misli da vlada neće pred veljačom nikakovih financialnih naredabah predložit. Lord Russel hoće da ponovi predlog u obziru židovah. Kraljica će skoro otići u Osborne. Lord Panmure nešto boluje.

Berlin 28. studenoga. Jedna kraljevska naredba obustavila je stege ugovornoga kamatnoga mierila na tri mieseca. Višje nego dosele dozvoljene kamate nemogu se pogodit na dulje vremena od dvanaest miesecih.

Turin 27. studenoga. „Gazzetta Piemontese“ obnaroduje novi pasošni zakon, kojim se više polašticah naredjuje. Grof Terenzio Mamiani dèržao je jučer svoje nastupno predavanje kao profesor filozofie i historie na turinskom sveučištu.

„Diritto“ tvèrdi, da je od 200 izborah 80 palo na muževe, koje je vlada sama preporučila i branila. Uslied istoga lista obustavila je jedna znatna turinska kuća a i o više drugih bankierskih kućah okoluju nepovoljni glasovi. I u Genovi falirala je jedna od pèrvih kućah. „Armonia“ obnaroduje jednu „Adresu“ grofa Solaro della Margaritta na četiri izborna zbora, koji su ga izabrali.

Pariz 27. studenoga. Francuska konačno odustaje od unie kneževinah i predlaže sjedinjenje Moldavske i Vlaške u obziru uprave i carinarstva na sliedeći način: U svakoj kneževini ima se svake godine sastajat jedan divan; svake tri godine sazivat će se izvanredan divan, koi će biti iz deputiracah obiuh divanah sastavljen i koi ima razpravljat poslove obiuh kneževinah zastupljenih po njemu.

Knezove moldavske i vlaške izabirat će narod. Porti ostaje potvèrdjenje ovih kneževskih izborah.

Srebro od 29. studenoga	9 1/4 fr.
Carski dukati	10 1/8 „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 3088 Pr. (Vl.—86) (3—2)

Concurs.

Bei der zufolge Erlasses des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 24. d. M. Z. 10321-M. I. Allerhöchst genehmigten Reorganisirung des politischen Magistrates der Landeshauptstadt Agram kommen nachstehende Dienststellen definitiv zu besetzeu:

1	Magistratsrath mit dem jährlichen Gehalte von	1200 fl.
1	Magistratsrath mit dem jährlichen Gehalte von	1000 fl.
1	Kozipist mit dem jährlichen Gehalte von	800 fl.
1	Sekretär für die Manipulation mit dem jährlichen Gehalte von	600 fl.
1	Kanzellist mit dem jährl. Gehalte von	400 fl.
1	» » » » » »	350 fl.
1	Registrant » » » » »	450 fl.
1	Kassier » » » » »	900 fl.
1	Cassa-Controllor mit dem jährlichen Gehalte von	800 fl.
1	Stadtphisikus mit dem jährl. Gehalte von	400 fl.
1	Stadt-Chyrurg » » » » »	250 fl.
1	Ingenieur » » » » »	900 fl.
1	Quartiermeister mit dem jährlichen Gehalte von	400 fl.

Zur Erlangung einer Dienststelle im Konzeptsfache sind dieselben Qualifikationen erforderlich, wie sie für Staatsbeamte gleicher Kathegorie vorgeschrieben sind, und die beiden Cassabeamten haben eine Kaution im Betrage des einjährigen Gehaltes zu leisten.

Bewerber um diese Dienststellen haben ihre gehörig instruirten Gesuche bis 15. Dezember l. J. bei diesem Statthalterei-Präsidium, und zwar wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorsteher, sonst aber durch die politische Behörde ihres Wohnortes unter Nachweisung ihres politischen und moralischen Verhaltens, ihres Alters und Standes, dann der zurückgelegten Studien, der Sprachkenntnisse und ihrer bisherigen Verwendung einzubringen.

Agram am 28. November 1857.

Vom k. k. kroat.-slav. Statthalterei-Präsidium.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Tiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 2. PROSINCA 1857. Broj 276.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb 2. prosinca. Jučer u podne došla je ovamo jedna satnija za dopunjenje ovdašnje posade.

— Bečki „Fremdenblat" piše da će se u svim onim gimnaziama, koje su pod upravom rimokatoličkih sveštenićkih redovah, uvesti u višim razredima latinski jezik, kao jezik za predavanje i ispitivanje.

— Polag Czoernigove etnografie ima Beč u svemu 479,800 stanovnikah, medju kojima su 362,000 Niemacah sa 15,000 židovah, 83,000 Čehah, Moravacah i Slovakah, 6000 Poljakah i Rusinah, 10,000 Hèrvatah, Sèrbah i Dalmatinacah, 3000 Slovenacah i 3500 stanovnikah ostalih narodnostih.

Sèrbia.

„Zvanične novine" javljaju, da je žena Radovana Simovića iz Goločela okr. kragujevačkog, po imenu Rada, rodila 7. listopada troje diece, od kojih je jedno i sada živo, a dvoje ih umèrlo. Ista Rada rodila je i lane troje diece, ali su na skoro sva umèrla.

Cèrnagora.

Od 1. studenoga pišu iz Dalmacie Sèrb. Dnevniku: Dodje opet niekoliko Cèrnogoracah s današnjim paroplovom iz Kotora u Zadar, medju kojima dva gospodareva perjanika iz cèrničkoga okružja, Sava Garov Vuksanović i Milo Gjurov Vuksanović. Kapetan Bekan nije pobiegao, nego je na Cetinju vezan. O senatoru Petru Stevanovu Vikotiću raznešeni onaj glas, da su ga vezali, lažan je bio. Možebiti zbog poznatog onog povoda, zaključen iz kazivanja Luke Markišina, da se takvi glas u okoli onoj razneo. — Odkako se je iz Kučah vratio na Cetinje, kažu, da je još tu i slobodan. — On je od bolje porodice i bratstva jakoga, pritom razuman i pošten čoviek. Njega svaki tamo u najotličnije i najvaljanije ljude ubraja, pa ga svaki poštuje i ljubi. Medjutim doznali smo, da se neprestano ljudi dovlače na Cetinje i u zatvor meću. Zatvorena su dva kapetana Ilia Plamenac iz Boljevića i Markiša Stanković iz Sotonića (okružja cèrničkog). — I za senatora Tura Plamenca ne kaže se ništa dobra. — Dvostrukt danak nije se još sav izplatio, ali naplaćuje se sad mnogo bèrže. — Tašta kneževa još je sa sinovima na Cetinju. Hoće li tu zimovati nezna se.

Moldavia i Vlaška.

U memorandumu, koi su pristelji sjedinjenja u Vlaškoj naumili podnieti velikim silama, dokazuje se, da su Vlaška i Moldavia u svima ugovorima sa portom ugovorile i svoje pedpuno suverenstvo.

Pretierani privèrženici jedinstva kneževinah nezadovoljavaju se samo tim, što u divanima izjavljuju svoje želje, nego, kao što javlja „Oest. Ztg", i po cèrkvama propoviedaju jedinstvo. Tako je u Jašu sveštenik Skriban u stolnoj cèrkvi propoviedao: da je bolje s oružjem u ruci propasti, nego se ostaviti jedinstva, i toga, da se inostrani princ postavi za kneza. Medjutim su dva člana divana, logotet Aleksander Balš i vladika Rufano, protestovali proti zaključcima divana i tu protestaciu svoju predali svim članovima evropske komisie.

Talianska.

Po najnoviim statističkim datima broj občinah i stanovnikah Italie jest sliedeći: Kraljevstvo Sardinia ima 3099 občinah s 4,916,084 stanovnika; Kraljevina Lombardo-Mletačka: 2922 občine, s 4,916,347 stanovnikah; Tirol talianski: 530 občinah s 495,204 stanovnika; Skupovlada Kantona Ticino: (Švajcarska talianska) 262 občine sa 129,318 stanovnikah; Vojvodstvo Parma: 105 občinah sa 511,969 stanovnikah; Vojvodstvo Modena: 72 občine sa 606,139 stanovnikah; Velikovojvodstvo Toškana: 246 obć. s 1,817,166 stanovnikah; Papina Dèržava: 3490 občinah s 2,940,000 stanovnikah; Kraljevstvo dviuh Sicilijah: 2177 občinah s 8,616,922 stanovnika; Otok Korsika: (oblast francuska) 354 občine sa 236,231 stanovnikom; Otok Malta: (oblast engleska) 6 kotarah sa 224,924 stanovnika.

Ukupni broj iznosi 13,263 občine s 25,310,319 stanovnikah.

Turska.

Carigrad, 14. studenoga. (Tr. Z.) Omerpaša oprostio se jučer u audiencii kao generalni gubernator pašalika Bagdata i zapoviednik vojske od Ipaka.

Porta je naumila 12 francuskim novinarima dati redove.

Patriarh grigorianskih Jermenah dao je ostavku.

Velika Britania i Irska.

London 25. studenoga. U poslu engleskih indjenirah Watta i Parka, koji su uapšeni u Salermu, bio je dne 23. t. m. meting u Newcastel-Tyne-u. Henry Watt rodom je iz Newcastela i sproveo je svoje učevne godine u makinskoj fabrici Stephensona, esquira i sučlana parlamenta. Tamo se zanimaju občenito s njegovim udesom. Stvar potaknuli su radnici, mekanici, indjeniri itd. toga miesta, no u skupštini bili su zastupani svi stališi. Načelnik miesta predsiedao je a Sir John predložio je, da se učini pèrvi zaključak sliedećega sadèržaja: „da je skupština toga mnienja, da je uapšenje engleskih indjenirah gospode H. Watta i Parka, koje je bilo učinjeno bez procesa po napuljskoj vladi, i kračenje ove vlade, engleskoga konzula u Napulju i druge njihove priatelje k njima pustiti, uvrieda engleskoga naroda i da ista iziskuje, da se engleska vlada odmah i kriepko zauzme za tu stvar.

Govornik obrazložio je svoj predlog veoma energičnim premda umierenim načinom. Pošto je dovèršio opis poznate nezgode, koja je parobrod „Cagliari" doniela, u ruke prevratne čete protuvah, primieti: „Kad čujemo, da su ovi ljudi kroz pet miesecih u najstrašnijoj tamnici zatvoreni, nestavivši ih još svejednako pred sud i nedopuštajući im obćiti i; nah ni najmanje sa njihovim priateljima ili samo s engleskim konsulom ili inim kojim britanskim činovnikom, udera nam u oči razlika medju napuljskim i englеskim zakonima i mi zahvaljujemo providnosti za sreću, što živimo pod našim premda jošte manjkavim uredbama. (Pleskanje). Možebiti da svaka zemlja treba drugih zakonah, ali duh, smisao i svèrha zakona moraju biti isti. (Čujte! čujte!) Duša zakona je sdušnost a svèrha zakona pravednost (jako pleskanje.) Gdie se pokaže da neodgovara zakon ni pravednosti, ni sdušnosti, imamo pravo tužit se na zakon a osobito, ako pod njim pate naši zemljaci.

Po svoj prilici sklonjen je dvor napuljski uslišat razlog, koi negovori iz ždriela naših topovah. (Pleskanje.) Žao bi mi bilo, da slava britanske zastave potamni takovim činom okrutnosti, kao što je bio onaj, koi je izvela amerikanska fregata proti bezoružanom Greytownu. (Čujte! čujte!) Požario bi se od stida za moju domovinu, ako bi se engleska fregata usudila sličnoga što učinit. Ali izaziv je u tom slučaju veoma silan; pomoć je bez svakog obzira zaniekana bila s uvriedjajućom obiestju; Napulj postupa tako kao da je istoga mnienja, kakova je bio za rata u Krimu, kad nam je otežavao, koliko je više mogo, kupovanje sumpora. Žao bi mi bilo čuti o bombardovanju kakve napuljske i u obće svake mnogobrojno napučene varoši, jer u takovim slučajevima nedužan tèrpi s dužnim, ali Napulj ima arsenalah i ratnu flotu i ja neuvidjam, kakova bi šteta bila, ako bi mi one razorili a ovu uzeli, izim ako se odmah naši zemljaci stave pred nepristran sud ili u slobodu. (Glasno pleskanje.)

Josip Kowen ml., esquire, podupirao je taj predlog. „Ako" reče on „Englez otidje u tudju zemlju i stupi u urotu proti tudjoj kakvoj vladi, pa bude uhvaćen, neće nijedan razumni čoviek ništa imat proti osudjenju i kaštigovanju istoga. Ali ova dva čovieka nisu politički agitatori a budući da ih bez preslušaja uapšene dèrže i s njimi zlo postupaju u tamnici, to vriedja sve zakone izobraženoga svieta i prava čoviečanstva. Tri mieseca poslie njihova uapšenja nisu im dozvolili ni da promiene svoje haljine. („Pfuj, to je sramota!") Premda su im njihovi priatelji opetovano pisali, — na gospodina Parka barem dva puta svake nedielje — nisu ipak nikad dobili nijednoga pisma. Kad su ih uhvatili, metnuli su im tako uskih okovah, da im se je meso na ručnoj zglobi ozledilo a nisu mogli steći nikakova olakšanja. („Sram ih bilo!") Kažu, da će engleska vlada izaslati jednu flotu i da će lord Lyons predat pèrvu dojdući notu. Bojim se da je ta viest odviš dobra da bude istinita i nebi bio dosta jedan, već bi trebalo 1000 metingah, dok bi vladu potaknuli na takovu odluku. — Zatim se je kazalo da je uapšenje ove dvojice po napuljskom zakonu. Na svu nesreću nema u Napulju zakona proti političkim zločincima. Posliedica postupanja naše vlade ta je, da britansko ime po svoj zemlji padá u najveće zametovanje. Da se je takova uvrieda dogodila u Americi ili Francuskoj, doživili bi bili druge stvari. (Čujte! čujte!) Ove vlade nebi se zadovolile bile pisanjem diplomatičnih notah, već bi si bile pribavile činom poštovanje. (Čujte! čujte!) Mi moramo drugim putem udariti, ako hoćemo da nam ime štovano bude.

Gospodin Wardell, radnik iz fabrike gospodina Stephensona, koi je podupirao taj predlog, priobćio je zajedno, da je nedavno osoblje fabrike na ministarstvo izvanjskih poslovah upravilo molbenicu sa 800 podpisah obskèrbljenu. Dne 16. došla je odluka, u kojoj lord Clarendon čini kazati — „da je Watt dužen opravdat se pred napuljskim zakonima, budući da je zajedno bio uhvaćen s drugim osobama, koje su namieravale učinit prevrat i da je konzul u Napulju na zapovied izvanjskoga ureda najbolje advokate, koje je mogo u zemlji naći, uzeo u službu za njegovo branjenje. Lord Clarendon naložio je konzulu, da zaište, da mu se dopusti posietit Watta i Parka i da se proces neodgodi prieko potrebe. Nj. gospodstvo učinilo je takodjer korakah, da se gospodinu Parku stariemu dopusti, da može posietit svoga sina, ako bi hoteo da u tu svèrhu podузme put u Salermo. I molitelji neka budu uvjereni, da vlada Nj. veličanstva ništa propustit neće, što bi se za oba nesretna uapšenika probitačno učinit moglo. „Ovaj odgovor lorda Clarendona (na George-Ridley-a, esquire) slabo je zadovolio željimoliteljah. Drugi nieki radnik predložio je, da se

molbenica podnese parlamentu, koja bi se imala predati Karlu Greyu za gornju a gospodinu Redleyu za dolnju kuću. Meting se je razišo pozdravivši trovèrstnim uzklikom Henry-Watta.

Rusia.

Iz Petrograda. U Petrograd došlo poslanstvo od kivinskoga kana, koje je donelo darove caru Aleksandru. Glavni poslanik zove se Fazil-Kodža-Islam-Kodžin i ima dva pratioca od kojih se jedan zove Iskinaz-Baj-Baba-Bajev i ima naslov savietnika, a drugi Kamal-Kodža-Jakub-Kodžin, sekretar je toga poslanstva. Kiva je južno od aralskoga jezera.

Mnogi od sibirskih zatočenikah vratili su se u Poljsku u sliedstvu carskoga manifesta, koi je izdan o krunisanju. Mnogi od njih mogu se vratiti samo u obližnje ruske gubernije, a ima ih, koji su još ostali u Sibirii. Na put dobili su po 150 sreb. rub. Medju ostalima vratio se u Poljsku i Petar Visocki, koi je u Nerčinsku bio 26 god. u zatočenju. Nekoji od zatočenikah vraćaju se s priličnim kapitalom, kojega su dobili svojim radom u Sibirii.

Viesti iz Astrahana javljaju, da se ruska vlada na sve strane trudi, da olakša obèrtnost, i da utemelji svoju vladu na obalah hvalinskog (kaspijskog) i cèrnoga mora. Stara pristaništa popravljaju se i čiste se, nova se grade, drumovi se prave itd. Najvažnia rieka za obèrtnost južne Rusie, Volga, bila je gotovo zatvorena plitkim ušćem, koje se dielilo na silne rukavce. Sada je u Astrahanu namieštena naročita komisia, koja će ušće od Volge izdubiti. Četiri parne makine za izvlačenje pieska i gliba grade se. U vladnoj fabrici za makine, kojom upravlja pukovnik Okunev, sagradjeno je za ove posliednje dvie godine 14 gvozdenih i 6 dèrvenih parobrodah, kao i 12 ladjah za teret. Sad se gradi do 20 novih parobrodah. Na Volgi i pobočnim riekama plovi sada 200 parobrodah sa snagom od 10,000 konjah. Na prolieće spustit će se u vodu 20 novih parobrodah. U Astrahanu su se dva društva ustanovila za prevažanje robe. Jedno od njih počet će posao sa 4 parobroda i 16 ladjah za terete. Jedno družtvo, koje plovi medju Astrahanom i Nižnjim Novgorodom platilo je svojim akcionarima 85 postotka dobitka. U Tveru se ustanovilo družtvo za prevažanje robe s kapitalom od 125 miliunah sreb. rub. Po ovom se može vidieti, da Rusia ni časa neokleva, da i one slabe strane na svojem jugu utvèrdi, koje je imala, i da je za to pogodila pravi put. Energia cara Nikole kao da je prešla na njegovoga sina, jer sve velike miere novoga cara stoje u najtiešnjem savezu i vèrlo su dosliedne.

— Pariška „Pressa" ima jednu viest iz Rusie, da se je baron Brunov tako razbolio, da će morat ostaviti službu.

— U dèržavnom savietu povela se je rieč o tome, da se zabrani izvoz srebra kako u Kitaj tako i u ostalu Evropu i Ameriku.

Petrograd, 18. studenoga. Ako se dvorskim novinama vierovat može, moglo bi se dogodit, da će se kitajski rat, koi se je zbog uogodjajah u Indii odgodio bio, zatim vodit tim većom energiom i to možebiti sudielovanjem Rusie. Najnovie viesti iz Kitaja — kažu imenovane novine — potvèrdjuju, da vlada pekingska neuzima u obzir razumne predloge drugih silah i nesamo da vriedja ugovore, već je i pripravna stupit u očiti rat s Evropom. Dogodjaji u Kantonu povećali su nepriateljstva Kitajacah s Evropljanima, pošto su se pèrvi osviedočili o nemoći posliednjih (?). Zato netreba se divit, ako kitajske granice skoro uzbudu pozorištem izvanrednih i za Evropu važnih dogadjajah.

— „Nordu" pišu iz Petrograda od 16. studenoga, da je generalnoga gubernatora Kutajskoga i Mingrelskoga, kneza Gagarina, ubio samostalni knez jednoga diela Mingrelie, Dodeh Kiliane.

Francezka.

Gospodin Dupin, koi je naimenovan generalnim prokuratorom kod kasacionalnoga sudišta bogat je čoviek, koi ima godišnjega dohodka od 100,000 fran., a služba generalnoga prokuratora nosi svake godine 640,000 franakah. On je spadao god. 1815. medju one zastupnike, koji su u tajnoj siednici od 21. lipnja 1815, glasovali proti predlogu, da se Napoleon II. proglasi za prestolnoga predsiednika i pristupio je k onim, koji su cara predali njegovoj sudbini; njegovo vladanje kod sèrpanjskoga prevrata poznato je; kad je vojvoda orleanski zavladao, dokazao je Dupin da je sèrpanjski prevrat zakonit, postao je generalnim prokuratorom kod kasacionalnoga sudišta, velikim kèrstnikom počastne legie itd. Dne 24. veljače g. 1848. kao i dne 2. prosinca g. 1851. bio je komorskim predsiednikom. Poslie odluke proti Orleanskoj porodici dao je svoju ostavku kao generalni prokurator i povuko se je natrag i od politike. Iznovični uzvis 70godišnjega starca na dostojanstvo generalnoga prokurata dogadjaj je, o kojem se sada najviše govori u Francuskoj.

Azia.

„Pays" kaže da su Englezi, osvojivši Delhi, zabranili, da se ide iz varoši i onda su ubijali ljude. Tri dana trajalo je klanje. Diece i ženah potučeno je tom prilikom 317.

Javljaju, da se Perzia i Engleska sve gore gledaju.

Amerika.

New-York, 7. studenoga. (Obće novine) Ovdie su počele tako nazvane gladne demonštracie. Gomile naroda prolaze kroz sokake sa barjaci, na kojima stoji u engleskom, francuskom i niemačkom jeziku napisano: Posla ili smèrt! No do boja nije došlo nigdie.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Madrit 29. studenoga. Kraljica je jučer u 10½ sata sretnó porodila jednoga princa. — General Lamarciere dobio je zbog bolesti svoga sina dopuštenje otići u Francusku.

Pišu iz Tèrsta od 29. studenoga. Danas je kod svečanoga podieljivanja nagrade občinske dr. Kandler dobio pèrvu nagradu utemeljenu po dru Rosetti-u za historičko ili štatističko dielo protežuće se na Tèrst.

Tèrst 30. studenoga. Nj. c. k. visost prejasni nadvojvoda generalni gubernator Ferd. Maksimilian vratio se je preksinoć na parobrodu „Elisabeth" prieko Pule, a Nj. c. k. visost prejasna gospoja nadvojvodinja Karolina po kopnu jučer u jutro u Mletke.

Rim, 25. studenoga. Apostolski glasnik u Španjolskoj monsignore Barili, nadbiskup tianski, jučer je odputovao u Madrit.

Turin, 28. studenoga. Uredovni list obnarodnje ugovor o predavanju zločinacah sklopljeni medju Sardiniom i Španjolskom.

Kazalištna viest.

Večeras predstavljat će se na korist naše mnogozaslužne narodne predstavljačice gospodične Marie Adelsheimove omilieli izvorni komad „Graničari" od Freudenreicha mladjega. Zaista valjalo bi, da bude mnogobrojno posiećena ta zanimiva predstava u našem jeziku tako radi komada kao i koristnice, jer zaslužuju za cielo osobit obzir od strane domorodnoga občinstva.

Srebro od 30. studenoga . . . . . 8¾ fr.
Carski dukati . . . . 10½ „

Odgovorni urednik. Dr. Demèter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 13684. (Financ—56) (3—1)

Tabak-Transports-Kundmachung.

Bei dem Vorstande der k. k. Zentral-Direktion der Tabak-Fabriken und Einlösungs-Aemter (Wien Seilerstädte Nr. 958) werden zur Pachtung der Tabakfabriks- und Verschleissgüter-Transportes im Sonnenjahre 1858 und Bezugsweise der fünf Wintermonate Jänner, Februar, März, November und Dezember 1858 versiegelte schriftliche mit den Quittungen über das erlegte vorschriftsmässige Vadium belegte Offerte mit Ausschluss mündlicher Anbote in vier Tagfahrten am 17., 18., 19. und 21. Dezember 1857 angenommen.

Die Konkurrenz-Ausschreibung vom heutigen Tage gleicher Zahl aus welcher die einzelnen Transportsrouten zu ersehen sind, dann die allgemeinen und besondern Kontrakts-Bedingungen nebst der Nachtragsklausel liegen bei der Zentral-Direktions-Registratur, den Oekonomaten der Finanz-Landes-Direktionen, den Tabak-Einlösungs-Inspektoraten, Tabakfabriken und Einlösungs-Aemtern zu Jedermanns Einsicht offen und geben das Nähere an die Hand.

Wien am 25. November 1857.

Nr. 259—1857 Dir. (DS.—126) (3—1)

Konkurs-Verlautbarung.

Bei der k. k. kroat.-slav. Staatsbuchhaltung kommen zwei Praktikantenstellen, jede mit dem jährlichen sistemisirten Adjutum von 200 fl. CMz. zu besetzen.

Die Bewerber um diese Stellen haben ihre an die hohe k. k. oberste Rechnungs-Kontrols-Behörde stilisirten, durchaus eigenhändig geschriebenen und gehörig dokumentirten Gesuche unter Nachweisung des Lebensalters, des Standes, der zurückgelegten Studien des Obergymnasiums oder anderer mit diesen gleichgestellten Lehr- und Bildungsanstalten, der Sprach- und sonstigen Kenntnisse, der bisherigen Verwendung, des sittlichen Wohlverhaltens und der allfälligen Verwandtschaft oder Schwägerschaft mit einem der hierortigen Buchhaltungsbeamten bis spätestens Ende Dezember 1857 bei der gefertigten Amtsvorstehung im vorgeschriebenen Wege einzubringen, und sich bis dahin der diessfälligen Aufnahmsprüfung aus der Arithmetik und aus den schriftlichen Aufsätzen zu unterziehen.

Bewerber, welche sich überdiess mit dem Zeugnisse über die abgelegte Prüfung aus der Staatsrechnungswissenschaft auszuweisen vermögen, erhalten unter gleichen Umständen den Vorzug, während andere, denen dieser Beweis abgeht, die Verpflichtung auf sich nehmen, diese Prüfung in angemessener Frist nachträglich abzulegen.

Kompetenten aus dem Militärstande haben sich die Bewilligung zum Uebertritte in die Civildienstleistung vorgeschriebenermassen zu erwirken, und sich hierüber in ihren Kompetenzgesuchen auszuweisen.

Vor der Aufnahme ist überdiess die Beibringung eines für die Zeit der Praxis auszustellenden, ämtlich bestätigten Unterhalts-Reverses erforderlich.

Amtsvorstehung der k. k. kroat.-slav. Staatsbuchhaltung.

Agram den 28. November 1857.

Nr. 16919 (Fin.—57) (3—1)

Kundmachung.

Mit Beziehung auf die h. o. Kundmachung vom 20. November 1857 Z. 16210 wird bekannt gegeben, dass die Einlösung der für das Gefäll angebauten Tabakblätter für die Mur-Insel zu Nedelitz bereits am 9. November l. J. begonnen hat.

Agram am 1. Dezember 1857.

Br. 50 (Izv.—401) (3—1)

Natiečaj.

Na župskoj katoličkoj učionici u Semelcih, djakovačkoga školskoga kotara ima se popuniti učiteljsko miesto, s kojim je skopčana pristojba godišnjih 200 fr. sr. 25 mierovah pšenice, 20 mierovah kukuruze, 6 hvatih dèrvah, užitak stana i vèrta, i za orgulanje u župnoj cèrkvi 12 fr. sr.

Oni, koji za ovo miesto natiecati se žele, imadu svoje vlastoručno pisane, na prečastni duhovni stol u Djakovo upravljene molbenice do 15. siečnja 1858 uredovnim putem ovomu nadzirateljstvu podnieti, i u njima vierodostojnim sviedočbami dokazati svoju dobu, učiteljsku sposobnost, bezprikorno gradjansko i ćudoredno ponašanje i viestinu u cèrkvenom orgulanju i pievanju.

U Djakovu dne 26. studenoga 1857.

Djakovački kotarski nadziratelj pučkih učionicah
Antun Zviršits.
v. a. d. i župnik djakovački.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 3. PROSINCA 1857. Broj 277.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošilj ti, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za drugo oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Dne 26. studenoga 1857 izdan a 30. studenoga razposlan je komad XXXIII. razdiela I. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Naredba ministarstvah unutarnjih dielah i pravosudja, zatim vèrhovne vlasti redarstvene od 30. rujna 1857, kriepostna za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, kojom se proglašuje obćenit propis, kako se imadu kazniti oni neznatnii prekèršaji zakonah, za koje nije ustanovljena kazan ni u obćenitom zakonu kaznenom, a ni u naredbah osobitih.

Razpis ministarstva za bogoštovje i nastavu od 18. listopada 1857, kriepostan za svukoliku cesarevinu, o onih preinakah, koje s početkom školske godine 1857.—58. u život stupiti imadu na sveučilištu padovanskom i pavianskom, za da se priugotovi prelaz k novomu ustrojstvu naukah pravo- i dèržavoznanstvenih.

Razpis ministarstvah financiah i tèrgovine od 20. listopada 1857, valjan za krunovine u obćenitom savezu carinskom, kojim se obaljuje carina na olovo (tarifni razdio 39).

Razpis ministarstva financiah od 22. listopada 1857, kojim se proglašuju ustanove o postupku, kojega će se, počamši od 1. studenoga 1857, dèržati divone na granici izmedju Lombardezke i vojvodine parmanske prigodom, kad si zamienito budu doznačivale robu provoznu.

Naredba ministarstva za bogoštovje i javnu nastavu od 27. listopada 1857, kriepostna za Ugarsku, sèrbsku Vojvodinu s Banatom tamiškim, zatim za Hèrvatsku i Slavoniu, kojom se uredjuje način, kako se u Ugarskoj, sèrbskoj Vojvodini i tamiškom Banatu, zatim u Hèrvatskoj i Slavonii imadu u katoličkih pučkih učionicah postavljati direktori, kateketi i učitelji.

Naredba ministarstva pravosudja od 29. listopada 1857, kriepostna za svukoliku cesarevinu, izim Krajine vojničke, o tom, šta treba činiti sa dekoraciami cesarsko-franceskoga reda od počastne legije i carsko-ruskih redovah, kada urešenik premine.

Naredba ministarstvah dielah unutarnjih i pravosudja od 1. studenoga 1857, kriepostna za Ugarsku, Hèrvatsku i Slavoniu, zatim za sèrbsku Vojvodinu s tamiškim Banatom i za Erdeljsku, o delegiranju prisiednikah od urbarskoga suda na miesto uredah stoličnih (kotarskih) i namiesto gradsko-delegiranih sudovah kotarskih u svèrhu, da ovèršuju pripomoćna uredovna diela sudovah urbarskih.

Naredba ministarstva pravosudja od 27. listopada 1857, kriepostna za svukoliku cesarevinu, izim vojničke Krajine, kojom se razjašnjuju §§. 17—19 kaznenoga postupka, glaseći o sastavljanju viećnih skupštinah kod vlastih sudbenih, kad riešavaju stvari kaznene.

Naredba ministarstvah unutarnjih dielah, pravosudja, financiah i tèrgovine od 19. listopada 1857, kriepostna za kraljevinu Galiciu i Vladimiriu i za veliku vojvodinu Krakovsku, o brisanju onih upisah, koji za predjašnjih dominikalnih i inih posiedih leže u javnih knjigah za podložnike i druge stranke, i koji su postali suvišni s toga, što se je ukinila sveza podložnička i obavila razterata zemljištna.

Naredba ministarstvah dielah unutarnjih i financiah od 22. listopada 1857, kojom se na temelju previšnje odluke od 13. listopada 1857 ustanovljuje način, kako će se u kraljevini Galicii i Vladimirii, zatim u velikoj vojvodini Krakovskoj izplatjivati sadužnice od zemljištne razterete.

Razpis ministarstva financiah od 25. listopada 1857, kriepostna za kraljevinu lombardezko-mlietačku, kojim se obznanjuje, da su prosta talianska vina u bačvah i miehovih oprоštena od kontrole u pograničnom kotaru kraljevine lombardezko-mlietačke.

Naredba ministarstva poslovah unutarnjih od 31. listopada 1857, kojom se u kraljevini lombardezko-mlietačkoj uvodi za urednike i poslužnike kod delegaciah i dištriktskih komissariatah postupno promicanje u višje platje unutar jedne iste kategorije službene.

Razpis ministarstva financiah od 26. listopada 1857, kojim se obznanjuju niekoji izpravci dalmatinske tarife carinske.

Neuredovni dio.

Talianska.

Turin 27. studenoga. Tužbena komora u Genovi položila je svoju obtužnicu proti krivcima pokušaju pobune u ruke prizivnoga sudišta. Obtužba upravljena je na 71 osobu, od kojih se nalazi u apsu samo 40 osobah, ostali su na biegu. Osam istih bilo je za iztražnoga zatvora postavljeno u slobodu, budući da proti njima nije bilo dosta razlogah; medju istima nalazi se Engleskinja Miss White. Obtužba kaže, da su svikolici obtuženici okrivljeni, da su vodjenjem, poticanjem i izvèršenim činima udioništvovali kod urote, koja je imala oživotvorit se dne 29. lipnja t. g. u Genovi; da su u tu svèrhu medju sobom imali tajnih porazumljivanjah i sastanakah, da su si pribavili oružje i ratnu zairu, iznenada zauzeli tvèrdjicu Diamante, gdje su glavu tamošnje straže na barbarski način života lišili, sve u svèrhu, da sruše zakonitu vladu dèržave i da postave drugu na njeno miesto. „Vinovnica urote bila je ona stranka, koja od g. 1848. čini okornih i požalovanja vriednih pokušajah da poruši prestole i promieni družtveni red, navodeći, da je monarkia nemoćna i da je potrebna republika za učinit Italiu nezavisnom, slobodnom i složnom. Čelovodja svemu tomu jest — što je do očevidnosti dokazano — Giuseppe Mazzini od Genove. Isti je tečajem ove godine više putah bio u Genovi, poimence pako u miesecima siečnju, lipnju i sèrpnju. U večer 29. lipnja bio je sám prisutan, jer jedan obtuženik izpovieda, da je od samoga Mazzini-a dobio zapoviest, da napadne tvèrdjicu Diamante. Što više jedno pismo Mazzinievo od 18. sèrpnja dokazuje, da je još jedan čitavi miesec kasnie prebivao u Genovi. Njegov najrevnii pomoćnik bio je ucrednik lista „Italia del Popolo“ Savi, koi je uapšen. Vecinu privèrženikah dobili su urotnici iz družtva strielacah i radnikah. Čini se, da je Miss Withe iz Engleske po Mazzini-u pozvana bila, da svojim upljvom kao agitatorica dieluje na masu radnikah, kojima se je ona odmah poslie svoga dolazka pridružila i kojih svietkovine pohadjala je. Nahodi se namira od njene ruke, kojom potvèrdjuje, da je od urotnikah primila 1000 franakah. Pribavljanje oružja trajalo je od mieseca listopada 1856 neprestano, i misli se, da je samo jedan mali dio istoga došo u ruke oblasti. Uzapćeno je okolo 500 pušakah, 50 karabinah, do dva tuceta pištoljah, 233 noža, pol tuceta barutnih svežanjah s netilima za lagume, 25 pilah, koje su bile zašiljene, da se uzmognu upotrebit kao noževi, velika kolikoća baruta i fišekah, kartačah, ručnih granatah, puščenih kapicah, liestvah, užetah, fenjerah ikd. Nadjena je kod oružja i jedna cedulja sliedećega sadèržaja: „Nebojte se! Pèrva kuća i pèrva porodica, koju ćete morati pljačkati, to je porodica Peregallo u ulici Prè. To su najbogatii vlastnici, uhode i najokrutnii nepriatelji slobode. Pljačkajte, palite! Nebojte se!“ Poslovica i bojna vika urotnikah bila je: Italia e onore!

Rusia.

„Köln. Ztg.“ donosi viesti iz Rusie, koje javljaju o reformama, koje se sve više tamo uvode. „S polja kao i iznutra“, piše „Köln. Ztg.“, „ruska je vlada vierna svomu programu. S polja miešati se u tudje poslove koliko je moguće manje, a naročito izbiegavati sadirkivanje u poslovima stranih dèržavah, a iznutra uklanjati s puta sve zaprieke, koje su razvitku proizvodnih zemaljskih silah tako jako smetale. Ako smo dobro izviešteni, to se u vladinim krugovima živo radi, da se sasvim oslobode zanati, tèrgovina i obćenje u unutrašnjosti. Na ovu svèrhu sastavljaju se družtva za gorostasna poduzeća, i ministru financie Broku dolaze potopom svakojaki predlozi. Tako rečena „vnutrenaja straž“, čitava vojska za nadgledanje zemlje, bit će ukinuta ili barem vèrlo jako ograničena. Naselja tako rečenih zemljodielskih vojnikah (palhatnie soldati) gotovo su već ukinuta, naproti započeto je preustrojstvo vojničkih naseljah (vojenich naselenijah) po novom štatutu ustava i administracie. Koncem ove ili početkom iduće godine dat će se privatnim ljudma u zakup zgrade i zemlje ovih naselbinah.“

— O sukobu moskovskih djakah sa policiom dobio je „Nord“ drugo pismo iz Moskve od 1. studenoga. Čim je car došao u Moskvu, a on pozove kuratora universitetskog Kovalevskog, kome izjavi da je zadovoljan sa njegovim mierama u toj stvari. Sad se iztražuje, ko je upravo kriv i djaci su od svoje strane izabrali za iztražitelja profesora Barheva, koi cielu stvar strogo i nepristrano izpituje. Po svoj prilici bit će policaji kaštigovani. — Djak, koi je onaj dan slavio dan rodjenja, Poljak je; isto tako bili su mu i gosti svi sami Poljaci, jer dosada nisu se družili ruski i poljski učenici. Ali javno i plemenito učastje, s kojim su se svi djaci zauzeli za Poljake, dalo je povoda da se ovi sa svojim ruskim drugovima sasvim bratinski sdruže. Od to doba nema više razlike medju ruskim i poljskim djacima i sad se savèršeno medju sobom slažu.

Iz Tiflisa javljaju, da je Sefer bej razneo glas da će Čerkezima doći u pomoć 1000 Evropljanah iz Turske, samo da bi svoje ljude obodrio. Naravno da ovo nije istina. Na lievom krilu bilo je malih čarkanjah u drugoj polovini kolovoza, jer su planinci napadali na nove naselbine u Čečenskoj. U predielima oko kaspinskoga mora trudi se Šamil, da bar uznemiruje izgubljenu zemlju, kad je nemože da povrati. Ali u boju padne mu jedan naib Jusuf Dilimovski. Rusi su izgubili 23 koje mèrtva koje ranjena momka. Medju šamilovim ljudma načinile su se dvie partije; jedna hoće da se Rusima predadu, a druga je vierna Šamilu. Naib od Salatavie prešao je k Rusima sa 40 porodicah; medju ovima je i Džemal, čerkeska starješina, kojega je Šamil i njegov sin vèrlo uvažavao. Naibov prelazak učinio je veliki utisak na ostale Salatavljane. Oni neprestano prelaze na rusku stranu.

Belgia.

Iz Lizbone od 16. studenoga pišu listu „Indépendance Belge“: „Žuta groznica ovdje još svejednako biesni. No ipak se je umalio

broj slučajevah oboljenja i smèrti. Jučer je umro kardinal lizbonski. Pogreb, koi će danas biti, ovèršit će se iznimice s niekom svečanostju. Broj stanovnikah, koji su pred pošastju utekli iz grada, cieni se na više od 30.000 dušah. Pošast raste još svakim danom i s groznom misle na to, kako je žuta groznica, kad je biesnila u Gibraltaru, onaj grad ostavila stopram u miesecu prosincu. Premda veći dio diplomatičkoga zbora neprebiva u Lizboni ipak su iz njegova krila ovoj bolesti podlegli jedan mladi ataše španjolskoga poslanstva i kći sardinskoga poslanika.“

Velika Britania i Irska.

Boljih viestih iz Indie nismo još dobili, odkad je tamo buknula buna! To je jednodušna izreka svih londonskih listovah o najnovijoj prekomorskoj pošti. „Times“ opaža: „Kažuci da je 15 brodovah sa više od pet hiljadah momakah prispielo u razne luke, znamo, da će se naši čitatelji iskreno radovati, jer one vèrle regimente, koje su se dosada proti buntovnicima borile, dobit će sada silno podkriepljenje. Iz Luknova glase viesti bolje, nego čemu bi se bilo nadat poslie nepovoljnih glasovah, koji su kod odlazka posliednje pošte okolovali po Indii. Premda se opisuje neprijatelj kao mnogobrojan, ipak čini se, da nema sumnje, da će se Havelok i Outram, koji su, kao što se čini, razdielili svoju vojsku, lahko uzdèržat moći do 30. listopada, da onda ojačeni Greathedovom okretnom četom poprime opet ofenzivu. Ovoj četi pala je slava u dio, da izvede jedan od najbèržih marševah i jedan od najjasnijih vojenih činovah, koje ima pokazat historia indijskoga ratovanja toli bogata u obziru sjajnih vojenih činovah i bèrzih marševah. Dne 28. rujna izišav iz Delhia potakao je već 14. listopada dva puta neprijatelja, jurišem uzeo jednu jaku tvèrdjavu i došo do Agre, ove velike štacie, koja sadèržaje 5000 britanskih stanovnikah a medju njima 4000 dušah, koje nisu za boj. Za svega trajanja nemirah na sieverozapadu bili su Britanci, zatvoreni u tvèrdji od Agre, u veoma velikoj opasnosti. Glota u okolici istina nije se napokon usudjivala približit se toj tvèrdjavi, no bilo se je bojat buntovnikah iz Gvaliora i Indora, koji su sačinjavali podpuni korpus i imali su u izobilju artilerie i municie. Iz čudnoga niekog uzroka, no stranom zbog opora Scindianacah, ostali su gvaliorski buntovnici, koji Scindiance a oni iz Indora, koji holkarski kontingent zastupaju, kroz tri mieseca bez rada i odlučiše se stopram onda poći na Agru, kad je ovaj njihov korak povuko na njih bèrzu i podpunu kazan. Dne 14. listopada — jer tako razumijevamo dospievše viesti — pokazali su se sjedinjeni buntovnički zborovi ili barem velike čete od njih pod Agrom i navalili su na nju. Ali Greatheadova vojska pretekla ih je, i nesamo da su bili uzbijeni sa znamenitim gubitkom, već su bili i progonjeni, razpudjeni i razbijeni. Lov je nastavljen bio dok su ih, ubivši im 1000 momakah i uzemši im sve njihove topove, vas pèrtljak i sav plien protierali prieko Kharea. Polag posliednjih izvieščah bio je pukovnik Greathad već prebacio Jumnu, pošo je u Luknov i imao je tamo prispieti dne 30. listopada. Kod tako sjajnih uspiehah i kod izviestnosti, da se za naše vèrle zemljake nije više u Luknovu ništa bojati, nema razloga pobrinut se za druge dielove ovih viestih. Tako možemo hladnokèrvno slušeti, da nam se je iznevierio Man Singh, niekadašnji naš prialelj. Tako neće nas razžalostit ni viest, da se je jedan dio bombajske regimente u Deesi na najkrajnjem zapadu bombajskoga predsiedništva, pobunio, jer mogli smo znati, da će takova šta ucinit četa, koja je većom stranom sakupljena bila iz gornje Indie i koja su po svoj prilici buntovnički izaslanici zdravo podticali. Tako možemo se nadat i tomu, da će se Bojoinh Sing — bio taj čoviek tko mu drago — i „veća strana velikih tabookdarah“, koji su u osrednjoj Indii ustali proti nama, skoro pokajat se zato, što su učiniti. Sve ove male pobune postić će bèrzo osveta. Viest, da Pendžab nije najbolje viere, sad je razmierno od manje znamenitosti. Pendžab i njegove hrabre regimente učinile su, za što smo ih triebali. Oni su nam pomogli uzeti Delhi i svratit tečaj pobune s sada, gdie je počela podpuna rieka britanskih bajonetah teći u Indiu, svaki pokušaj bune s one strane Sutledža bit će oboren britanskim mačem od one iste željezne pestnice, koja je pomoćju urodjeničkih četah jurišem otela Delhi i u zaptu dèržala Pendžab. Jedini pravi razlog za bojanje, koi možemo naći, jest istini čin, da je prieko 1000 Englezah i Engleskinjah u tvèrdjavi sangorskoj zatvoreno. Ako im nedodje bèrza pomoć, bojat se je, da bi nam se sèrce opetovanjem užasah počinjenih u Kawnporu opet uzdèrmati moglo, no uzdamo se, da će energičke naredbe učinjene biti, da se onamo pošlje vojska. Ako dodamo jošte, da će jedna komisia sudit kralju delhijskome, kojemu kao što se čini, nije bezuvietno život poklonjen bio; da se imaju još dva njegova sina pogubiti; da je padnuće Delhia imalo taj divni učinak, da su se seljaci našli potaknuti da plate svoje zaostavše poreze; da viernost vlada na sieverozapadu i da je u Scinde-u, Bombaju, Madrasu i nizamskom području sve mirno bilo, neznamo, koja bi rieč od nas mogla još povećati čuvstvo najuoblje utiehe i radosti, kojom sva Engleska mora primit ovu poštu iz Indie.“

Današnji „Morning Post“ javlja, da je engleska vlada u Napulju energično reklamirala na korist obih uhvaćenih mekanikah parobroda „Cagliari“; jedan kapetan, kao i engleski podkonzul posietili su ih, vele, i osviedočili su se da se s njima dobro postupa i da se isti nemaju na ništa tužit; konzul je najmio advokatah i nadat se je da će skoro izpušteni biti.

Franceska.

Jedno izvieśće „Moniteura“ o Belle-Isle-u glasi: „Zaključcima carske milosti umalio se je malo po malo broj osudjenikah nalazećih se u Belle-Isle-u na robiji natoliko, da se tamo nalazi jošte samo 80 dušah. Ovaj veliki zavod, koi je poslie sèrpanjskih danah dobio 1500 osudjenikah, nestoji više u razmieru sa sadašnjim slabim stanjem; zato je uprava zaključila da se ima razpremit. Više od polovice uhvaćenikah, kojima će se kazneno vrieme skoro dovèršit, smiešteno je na Mont-St.-Michel-u u jednom osobitom razdielu; ostali, 33 na broju, koji su većinom osudjeni bili na kazan zatvora ili deportacie, odpravit će se u Korte, glavno miesto okruga Korzike. Za njihovo smieštenje uredjene su prostorie u zgradama vojničkoga špitala ovoga grada. Priašnje opredieljenje ovoga zdravstvenoga zavoda dokazuje dovoljno, da u zdravstvenom obziru pruža najboljih uvietah.“

„Pays“ ima viestih iz Pondichery-a od 5. studenoga; u francusko-indijskim posiedovanjima bio je položaj stvarih neprestano veoma dobar. Iz Madrasa prispiela je od 3. viest, da je uzeće Delhia velik utisak učinilo na urodjenike, no da je još sve mirno.

Holandia.

U siednici druge holandeske komore, koju je bila dne 27. t. m. dèržana, očitovao je ratni ministar Forstner de Danbenoy, da će uslied zdravstvenih obzirah svoju listnicu položit, koju želju već je kralj i odobrio. Isti je ovo svoje očitovanje učinio malo pred glasovanjem o njegovom proračunu, koi je ništa nemanje zabačen bio, jer je komora bila toga mnienja, da je proračun iznoseći od prilike dvanaest miliunah prevelik za jednu malu dèržavu.

Amerika.

O udesu jedne strane četah sjedinjenih dèržavah, poslanih u Utah, pišu iz tvèrdjave Lavamie od 22. listopada: Druga dragunska regimenta pod pukovnikom Kookom bila je 4 milje s ove strane tvèrdjave i imala je borit se s jakim snieżnim olujama. Snieg je u daljini od 100 miljah bio 7 palacah visok. Konji dragunah i njihove tovarne životinje bile su pomanjkanjem hrane veoma mnogo patile. Mormoni sa svoje strane sažgali su kod greenske rieke 3 podvoza sastojeca iz 75 kolah.

Walker, koi je — kao što bèrzojavno javljaju — u New-Orleans-u uapšen i uz poručanstvo izpušten bio, upotrebio je slobodu, da se sa 100 momakah ukèrca put Nicarague (!).

Polag „New-Yorkskoga Timesa“ vlada sjedinjenih dèržavah hoće da odazove svoju švadru iz Panama-Baya, jer momčadi neprija ondašnja klima. U Cuernavoci (Mexiku) proglašeno je uslied ozbiljnih razprah medju Španjolcima i Mexikancima ratno pravo. — Uslied izvieščah iz Yukatana stajalo je svekoliko pučanstvo one provincie pod oružjem i prispievaju strašni opisi o razorivanjima učinjenim od Indianacah. Gradovi Chicinconot i Tekax bili su od Indianacah, koji su tom prigodom počinili bili strašnih bezčinstvah, opljačkani i stanovnici južnih kotarah raztèrkali su se na sve strane. Gradjani od Meride zamolili su gubernatora Barredu za njegovo pokroviteljstvo i on ih je uvierio, da će se vodit uništujući rat proti Indiancima.

Azia.

Iz Persie ima „Kavkas“ novih viestih, polag kojih se čini, (uzete su iz dvorskoga dnevnika), da je buna na jugozapadu potlačena; barem su viši činovnici onih pokrajinah dobili velikih nagradah i šah se je prigodom dana svoga porodjenja, kad je vaviek kod dvora veliko predstavljanje, izrazio, da je veoma zadovoljan sa stanjem zemlje i vojske. I buntovni Turkomeni na hvalinskom moru kažnjeni su na ugled a 200 glavah donešeno je u Astrabad.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

New-York 17. studenoga. Mormoni izdali su vèrstu ratnoga očitovanja. Kažu da je general Kass podpisao nieku nagodu s Nikaraguom. Skupština od Kansasa odobrila je robstvo u načelu. Bune radnikah nisu se više pojavile.

Mletke 30. studenoga. Nj. c. veličanstvo prejasni gospodin nadvojvoda generalni gubernator Ferdinand Maksimilian i gospoja nadvojvodinja Karolina došli su jučer ovamo i odputovali su danas u Milan.

Turin 30. studenoga. U sardinskoj deputirskoj komori siedi sada 11 ministerialnih i upravnih činovnikah, 16 vojnikah, 9 svećenikah prema trojici u razpuštenoj, 16 osobah od sudačkoga stališa, 13 profesorah, 53 advokata, 10 liekarah, četiri bankiera, obèrtnika i tèrgovca, 41 plemić bez dèržavne službe, 22 gradjanina, posiednika itd. Uslied lista „Unione“ u komori su 24 osobe od ministerialne stranke, 19 od lievice, 43 od desnice i 20 ih, koji će se po svoj prilici pridružit desnici. Starostni predsiednik bit će profesor Parodi iz Genove.

Malta 21. studenoga. Podmorski bèrzojav kaljarski otvorit će se za koi dan za občinstvo.

Parma, 28. studenoga. Francuski poslanik markez de Ferriere le Vayer jučer je ovamo prispeo i predao je vojvodinji vladalici svoje vierodajno pismo.

Narodno kazaljšte.

Sinoćna predstava „Graničarah“ bila je od strane občinstva opet primljena onom dobrohotnostju, kojom su primljene bile njene priašnje. Budući da su malone i sve glavne uloge izvan one obèrstara predstavljane bile od istih osobah kao i prije, a mi smo već o njima izrekli svoje mnienje, nepreostaje nam nego navesti, da su uobće i ovaj večer s istim uspiehom izvedene bile. Gospodin Milan, koi je ovaj put miesto g. Viktora predstavljao obèrstara, ponašao se je dobro, premda nije svoga predšastnika postigo, no to se od njega za sada ni tražiti nemože, jer g. Viktor bio je već izviežban predstavljalac. Zbori pievani većom stranom iz osobite naklonosti od članovah niemačkoga društva išli su dobro, čega radi budi gospodi sudielovateljima hvala i pohvala ovim izrečena tim većma, što bez njihove priaznosti nebi bilo moguće ovaj put predstavit toga komada, jer hèrvatsko društvo stegnuto je žaliboże sada na neobično malen broj osobah, što je i uzrok, da nije kadro davat povećih komadah i čega radi nemožemo da nenapomenemo da bi se kazališni odbor, ako mu je stalo, da se društvo uzdèrži, ponajprije postarat morao, da čim prije poveća broj sučlanovah toga društva. Iz tog uzroka morala se jedna manja zadaća povierit gospodični Hano, sučlanu niemačkoga društva, veoma darovitoj mladjahnoj predstavljačici, kojoj predstoji liepa budućnost. Ona ju je za čudo dobro riešila, što je od strane občinstva i odlikovanjem priznato bilo. Kazalište je bilo dovoljno puno.

Bečka burza

dne 2. prosinca 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . sa 5%	81
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	83½
dto . . . . » 4½%	70 5/16
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	128¼
» » » » » 1854, » 100 »	108⅝
Bečko-gradski banko . . . . . sa 2½%	
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	975
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	277¼
dto dto s plaćanjem na rate	
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1772½
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	234
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mlietačka željeznica . . »	

Tečaj mienični.	
Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	89¾
Augsburg za 100 for. current . . . . »	108⅜
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	107¼
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	123
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	80½
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	105
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-13
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	106¼
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	
Pariz za 300 frankah . . . . »	125½
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	263
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.	
Carski dukati	10¾
Srebro od 17. studenoga	8

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 8088 Pr. (Vl.—86) (3—3)

Concurs.

Bei der zufolge Erlasses des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 24. d. M. Z. 10321-M. I. Allerhöchst genehmigten Reorganisirung des politischen Magistrates der Landeshauptstadt Agram kommen nachstehende Dienststellen definitiv zu besetzen:

1	Magistratsrath mit dem jährlichen Gehalte von	1200 fl.
1	Magistratsrath mit dem jährlichen Gehalte von	1000 fl.
1	Konzipist mit dem jährlichen Gehalte von	800 fl.
1	Sekretär für die Manipulation mit dem jährlichen Gehalte von	600 fl.
1	Kanzellist mit dem jährl. Gehalte von	400 fl.
1	» » » » » »	350 fl
1	Registrant » » » » »	450 fl.
1	Kassier » » » » »	900 fl.
1	Cassa-Controllor mit dem jährlichen Gehalte von	800 fl.
1	Stadtphisikus mit dem jährl. Gehalte von	400 fl.
1	Stadt-Chyrurg » » » » »	250 fl.
1	Ingenieur » » » » »	900 fl.
1	Quartiermeister mit dem jährlichen Gehalte von	400 fl.

Zur Erlangung einer Dienststelle im Konzeptsfache sind dieselben Qualifikationen erforderlich, wie sie für Staatsbeamte gleicher Kathegorie vorgeschrieben sind, und die beiden Cassabeamten haben eine Kaution im Betrage des einjährigen Gehaltes zu leisten.

Bewerber um diese Dienststellen haben ihre gehörig instruirten Gesuche bis 15. Dezember l. J. bei diesem Statthalterei-Präsidium, und zwar wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorsteher, sonst aber durch die politische Behörde ihres Wohnortes unter Nachweisung ihres politischen und moralischen Verhaltens, ihres Alters und Standes, dann der zurückgelegten Studien, der Sprachkenntnisse und ihrer bisherigen Verwendung einzubringen.

Agram am 28. November 1857.

Vom k. k. kroat.-slav. Statthalterei-Präsidium.

Nr. 13684. (Financ—56) (3—2)

Tabak-Transports-Kundmachung.

Bei dem Vorstande der k. k. Zentral-Direktion der Tabak-Fabriken und Einlösungs-Aemter (Wien Seilerstädte Nr. 958) werden zur Pachtung der Tabakfabriks- und Verschleissgüter-Transportes im Sonnenjahre 1858 und Bezugsweise der fünf Wintermonate Jänner, Februar, März, November und Dezember 1858 versiegelte schriftliche mit den Quittungen über das erlegte vorschriftsmässige Vadium belegte Offerte mit Ausschluss mündlicher Anbote in vier Tagfahrten am 17., 18., 19. und 21. Dezember 1857 angenommen.

Die Konkurrenz-Ausschreibung vom heutigen Tage gleiche Zahl aus welcher die einzelnen Transportsrouten zu ersehen sind, dann die allgemeinen und besondern Kontrakts-Bedingungen nebst der Nachtragsklausel liegen bei der Zentral-Direktions-Registratur, den Oekonomaten der Finanz-Landes-Direktionen, den Tabak-Einlösungs-Inspektoraten, Tabakfabriken und Einlösungs-Aemtern zu Jedermanns Einsicht offen und geben das Nähere an die Hand.

Wien am 25. November 1857.

Nr. 6892 (DS—127) (3—1)

Edikt.

Von dem k. k. Landesgerichte zu Agram werden Diejenigen, welche als Gläubiger an die Verlassenschaft des am 6. Juni 1857 ohne Testament verstorbenen Buchhändler Jakob Prettner eine Forderung zu stellen haben, aufgefordert, bei diesem Gerichte zur Anmeldung und Darthuung ihrer Ansprüche den 18. Jänner 1858 um 9 Uhr Vormittags zu erscheinen, oder bis dahin ihr Gesuch schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an die Verlassenschaft, wenn sie durch Bezahlung der angemeldeten Forderungen erschöpft würde, kein weiterer Anspruch zustände, als insoferne ihnen ein Pfandrecht gebührt.

Agram den 25. November 1857.

Klobučarić. Jović.

Br. 515—1857 gr. (Izv.—397) (3—3

Izrok.

C. k. kot. ured Vèrbovec kao sud daje ovim na znanje, da je uslied prošnje Pavla Jambrača, Imbre Šimunca i Gjure Zadria prim. 24. listopada 1857 br. 515 javna dražbena prodaja kuće i selišta Lovre i Ivana Badalićah u Gaju pod pop. br. 11 ležećeg i sudbeno na 250 fr. procienjenih radi duga 82 fr. 41 kr. dozvoljena, u koju svèrhu stavljaju se ročišta i to pèrve dražbe za dan 22. prosinca t. g. a druge za dan 23. siečnja 1858 uviek od 9—12 satih prie podne u pisarni ovog suda s tim dodatkom, da će se prodat imajuće nepokretnosti kod pèrve dražbe samo iznad, a kod druge i izpod ciene najviše ponudjajućemu dosudit.

Na koju dražbu se svi kupiti željeći ovim pozivaju.

Uvieti dražbeni i procienbena izprava može se uviek kod suda ovog uviditi.

Zajedno se svi oni, koji sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na to dobro, pozivaju, da pravo to do prodaje sudu tim sigurnie izkažu, jer će u protivnom slučaju imat pripisat sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

U Vèrbovcu dne 24. listopada 1857.

Br. 50 (Izv.—401) (3—2)

Natiečaj.

Na župskoj katoličkoj učionici u Semelcih, djakovačkoga školskoga kotara ima se popuniti učiteljsko miesto, s kojim je skopčana pristojba godišnjih 200 fr. sr. 25 mierovah pšenice, 20 mierovah kukuruze, 6 hvatih dèrvah, užitak stana i vèrta, i za orgulanje u župnoj cèrkvi 12 fr. sr.

Oni, koji za ovo miesto natiecati se žele, imadu svoje vlastoručno pisane, na pročastni duhovni stol u Djakovo upravljene molbenice do 15. siečnja 1858 uredovnim putem ovomu nadzirateljstvu podnieti, i u njima vierodostojnim sviedočbami dokazati svoju dobu, učiteljsku sposobnost, besprikorno gradjansko i ćudoredno ponašanje i vieštinu u cèrkvenom orgulanju i pievanju.

U Djakovu dne 26. studenoga 1857.

Djakovački kotarski nadziratelj pučkih učionicah
Antun Zviršits.
v. a. d. i župnik djakovački.

Br. 3399—1857 gr. (Izv.—408) (3—1)

Izrok.

C. k. grad. odredjeni sud u Osieku poziva sve one, koji iz ostavštine dana 22. travnja 1856 s oporukom u Dalju preminuvšeg Alexe Miokovića štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 4. veljače 1858 poslie podne u 3 sata ili dodju pred ovaj sud ili neka do onda pridadu pismenu svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah izcèrpila, nikakvoga prava imati, nego u koliko im ide pravo zaloga.

U Osieku dne 20. studenoga 1857.

Br. 719 (Izv.—407) (3—1)

Oglas.

Pošto dražba cielokupne gibive i negibive imovine na vlastitost Pavla Lazića u Vraneševcih spadajuća u opredieljenim rokovima 10. listopada i 14. studenoga t. g. naime, bezuspiešno sliedila je to uslied ovosudne odluke od 21. studenoga t. g. br. 719 na temelju prošnje po dotičnim vierovnicima ovdie u zapisnik ustmene stavljene, treća se dražba i to za gibivi imetak dne 15. i 16. prosinca t. g. u 9 satih prie podne u Slatini gdieno će u to vrieme godišnji marvinski vašar obdèržavan biti a za negibivi imetak dne 30. prosinca t. god. u 9 satih prie podne na licu miesta u Vraneševcih odredjuje, kamo se svi kupiti želeći odnosno na pravila u narodnim novinama dne 17. rujna t. g. br. 211, 22. rujna br. 215 i 26. rujna t. g. br. 219 izdana naputjujuć pozivlju se.

C. k. kot. ured kao sud.

U Slatini dne 24. studenoga 1857.

C. k. kot. predstojnik
Bellošević.

Br. 952—1857 g. (Izv.—404) (3—1

Izrok.

Dražba nepokretnostih pod br. 254 u Petrievcih.

Od c. k. kot. ureda valpovačkog kao kot. suda stavlja se ovime do obćeg znanja, da je na molbu nasliednikah pokojnog Gjure Karaševca ovostranom odlukom od 14. studenoga t. g. br. 952 dozvoljena javna dražba kuće, podkućnice, vèrta i 2/8 sesionskog zemljišta spadajuće na ostavštinu pomenutog Gjure Karaševca u Petrievcih pod br. 254 procienito sudbeno u 420 fr. sr. i za preduzeće ote dražbe opredieljeni su rokovi na dne 15. i 29. prosinca svaki put poslie podne u 3 sata na licu miesta.

Svaki kupiti želeći ima prie nego što se ponuda primila bude, položiti jamčevinu od 42 fr. Uvieti dražbeni mogu se kroz uredovne ure uviditi u pisarni ovog suda.

C. k. kot. ured u Valpovu kao kot. sud dne 14. studenoga 1857.

C. k. kot. predstojnik
Bojničić.

Nr. 8874 (Izv.—403) (3—1)

Konkurs-Verlautbarung.

Zur Besetzung der Seidenbau-Inspektors-Stelle im Esseker Comitate.

Laut hohen Statthalterei-Erlasses vom 8. Oktober 1857 ist für das Esseker Comitat die Stelle eines Seidenbau-Inspektors mit dem Gehalte jährlichar 400 fl. CMz. und bei Bereisungen mit dem Anspruche auf die Entschädigung der Vorspannsgebühren nebst einem Zehrungsbeitrage von täglichen 2 fl. provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Stelle haben ihre dokumentirten Kompetenzgesuche, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber mittelst ihrer kompetenten politischen Behörde bis 15. Dezember l. J. an die gefertigte Comitatsbehörde zu leiten, und nebst Alter, Religion, Stand, Sprachkenntniss, moralisches und politisches Wohlverhalten, auch Fertigkeit im Konzepte und im Rechnen, Kenntniss der Naturlehre und die vollständige praktische Kenntniss der Obst- und Maulbeerbaum-, dann der Seidenzucht glaubwürdig nachzuweisen.

Auch wird bemerkt, dass der Seidenbau-Inspektor von jedem zweiten Dienstverhältnisse unabhängig bleiben müsse.

K. k. Comitats-Behörde

Essek am 27. November 1857.

Nr. 1457. (Izv.—399) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Osieku daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja exemptionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za nižeoznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razte čenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za raspravu doznačiteljnu
27. ožujka 1856 br. 553	Kutjevo sa 485 11/16 naselbinami	C. k. školska zaklada	115,343	45	1. svibnja 1856	1. veljače 1858	1. travnja 1858 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja gleda odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 al. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Osieku dne 13. studenoga 1857.

Nr. 17951 (Finz. 55) (3—2)

Kundmachung.

Die neuerbaute herschaftliche obere Mahlmühle mit zwei Mahlgängen in Kutjevo nächst Požega wird vom 1. Jänner 1858 an auf drei nacheinander folgende Jahre, sohin bis Ende Dezember 1860 im Wege einer öffentlichen Lizitation an den Meistbiethenden in Pacht gegeben werden. Pachtlustige wollen sich am 15. Dezember 1857 als dem Lizitationstage bei dem k. k. Forst-und Domänen-Amte Kutjevo einfinden.

Die Lizitations- und Pachtbedingnisse können bei diesem Amte eingesehen werden.

K. k. Finanz Bezirks Direktion
Essek am 19. November 1857.

Nr. 14901 (Fin.—53) (3—3)

Kundmachung.

Das zum Religionsfondsgute Vukovina gehörige an der Agramer Petrianer Reichsstrasse im Orte Vukovina gelegene, neu-reconstruirte Wirths-

Bewerber um diese gegen Erlag einer Dienstkaution von 200 Gulden und Abschluss eines Dienstvertrags zu verleihende Postexpedientenstelle haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter legaler Nachweisung ihres Alters, der seitherigen Beschäftigung, der Vermögensverhältnisse und ihrer Vertrauungswürdigkeit bis zum 24. Dezember 1857 hieramts einzubringen, wobei bemerkt wird, dass unter übrigens gleichen Verhältnissen jenem Bewerber der Vorzug gegeben wird, der ein geringeres Botenpauschale in Anspruch nimmt.

Agram am 24. November 1857.

Klempay.

Nr. 16919 (Fin.—57) (3—2)

Kundmachung.

Mit Beziehung auf die h. o. Kundmachung vom 20. November 1857 Z. 16210 wird bekannt gegeben, dass die Einlösung der für das Gefäll angebauten Tabakblätter für die Mur-Insel zu Nedelitz bereits am 9. November l. J. begonnen hat.

Agram am 1. Dezember 1857.

Nr. 6038 civ. (Izv.—405) (3—1)

Edikt.

Vom k. k. Comitats-Gerichte Warasdin werden diejenigen, welche als Gläubiger an die Verlassenschaft der am 6. Jänner 1856 ohne Testament zu Warasdin verstorbenen Frau Constantia Sorko geb. Werner eine Forderung zu stellen haben, aufgefordert, bei diesem Gerichte zur Anmeldung und Darthuung ihrer Ansprüche den 29 Dezember d. J. um 9 Uhr Früh vor diesem Gerichte zu erscheinen, oder bis dahin ihr Gesuch schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an die Verlassenschaft, wenn sie durch Bezahlung der angeordneten Forderungen erschöpft wurde, kein weiterer Anspruch zustände, als insoferne ihnen ein Pfandrecht gebührt.

K. k. Comitats-Gericht
Warasdin am 23. November 1857.
Novak. Fohn.

Nr. 1015 crm. (Izv.—400) (3—2)

Kundmachung.

Alle jene, denen in der Zeit vom 30. Oktober 1856 bis 4. Oktober 1857 in der Richtung über die k. k. Briefpost Slatina recmomandirte oder mit Geld beschwerte Briefe oder sonstige Postsendungen in Verlust gerathen sind, werden aufgefordert, sich bei dem k. k. Untersuchungsgerichte Verovitic sogleich zu melden.

Verovitic am 28. Oktober 1857.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
Polz.

OGLASNIK.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 4. PROSINCA 1857. Broj 278.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošilj ti, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb 4. prosinca. Dne 28. prošastoga mieseca umro je u Beču poslie kratke bolesti bivši c. k. preveditelj kod ovdašnjeg zemaljskog glavnog vojenog zapoviedništva Dane Paunović u 65. godini svoga života od plućne nemoći. Pokojnik si je znao za svoga ovdašnjeg višelietnog boravljenja obće štovanje pribaviti i bio je osobito zbog svoje priaznosti — svuda ugodan.

— Jučer poslie podne bio je pokop od duže bolesti umèrvšeg c. k. majora u miru Gjure Mudrovčića na groblju svetoga Roka, kome su svi ovdie baveći se gospoda generali; c. k. častnici i veliki dio c. k. činovnikah kao i mnogo puka prisutstvovali.

Izišla vojnička posada dala je po blagoslovu obične palbe.

V. Z. **Iz Varaždina** 28. studenoga. U broju 44 ovogodišnjih narodnih novinah bieše početak i razprostranjenje abožkoga zavoda varaždinskog opisan, nu jer je upitni zavod strogo s javnim životom skopčan, te toga radi i na obćinstvo znatan upliv ima, zato scienim, da neće suvišno biti, ako se štovanom obćinstvu potenko na izmaku upravne godine 1856-57. dohodci i troškovi zavoda ne manje i uspieh, koi je tečajem iste godine postignut bio, naznače.

Za doskočiti tome upotrebivši vierodostojne podatke nalazim se u stanja štovanom obćinstvu prijaviti, da je savod ubogih za vrieme od 1. studenoga 1856 do posliednjega listopada 1857 ukupno 2715 fr. $45\frac{2}{40}$ kr. primio, i to

a) u ime kamatah od traženih glavnicah zavoda	631 fr.	$52\frac{26}{40}$	kr.
b) u ime pobožnih ostavštinah	23 fr.	40	kr.
c) u ime poklonah . .	256 fr.	$39\frac{1}{2}$	kr.
č) u ime kaznih . . .	376 fr.	$49\frac{1}{5}$	kr.
ć) u ime ovogodišnjih čestitakah	121 fr.	50	kr.
d) u ime podieljenih dozvolah za muzike i igrokaze	522 fr.	8	kr.
e) u ime bogoljubnih žèrtvah	23 fr.	$7\frac{28}{40}$	kr.
f) u ime naknade troškovah liečenja . .	119 fr.	43	kr.
g) u ime pripomoći iz gradske blagajne . .	600 fr.	—	kr.
h) položene glavnice .	40 fr.	—	kr.
Ukupno	2715 fr.	$45\frac{2}{40}$	kr.

Od kojeg iznosa potrošeno je 2603 for. $3\frac{16}{40}$ kr. sr. i to:

a) za upravljanje zavoda i uzdèržavanje bolestnikah	1245 fr.	34	kr.
b) za milostinje medju siromake izvan zavoda obitavajuće u gotovom podieljeno	730 fr.	11	kr.
c) za liekarie	73 fr.	58	kr.
č) za pokopne troškove	88 fr.	—	kr.
ć) za popravak zavodnoga zdanja nabavljenje odieće i ine manje troškove . . .	175 fr.	$20\frac{16}{40}$	kr.
d) uložene glavnice . .	290 fr.	—	kr.
Ukupno	2603 fr.	$3\frac{16}{40}$	kr.

Ako se dakle svota primitka usporedi sa svotom izdatka, proizlazi, da je tečajem upravne godine 1856-57. preostao suvišak od 112 fr. $41\frac{26}{40}$ kr. sr.

Da se pako štovano obćinstvo uputiti uzmogne, koliko je ubogih nadareno, zatim koliko se je boliestnikah i s kakovim uspiehom u bolnici liečilo, primiećujem, da je ovdašnji zavod ubogih tečajem 1856-57 god. 46 članovah brojio, koji iz zavodne blagajne svagdanju novčanu milostinju dobivahu, dočim je u zavodnoj bolnici ukupno 106 boliestnikah liečeno bilo, od kojih 80 konačno izliečenih odpušteno bieše, 16 ih je umèrlo, a 10 početkom studenoga 1857 u liečenju ostalo.

Koja štovanom obćinstvu do znanja stavljajući, nemogu propustiti, da se u ime nadarenikah čoviekoljubivim darovateljima, naročito pako presvietlom gospodinu posvećenom biskupu Ivanu Kralju, koi je obćepoznatom svojom darežljivostju na korist prerečenog zavoda velikodušno 200 fr. sr. poklonio, javno nezahvalim, i ujedno sve priatelje čoviečanstva za podporu slabahnog ovog zavoda nezamolim.

Beč 29. st. Nj. c. k. apost. veličanstvo naimenovalo je g. fml. Machia za drugoga vlastnika linejske regimente br. 20 princa Fridrika Vilhelma pruskog i g. fml. Simbšena za drugoga vlastnika 57. linejske reg. velikoga vojvode Meklenburgo-Šverinskoga.

— Nj. preuzvišenost g. vojvoda sèrbski Toma Vučić Perišić odputovao je prošaste nedielje natrag u Beograd.

— Prekjučer je prispeo ovamo g. savietnik sèrbski Ilija Garešanin iz Pariza. I g. podpukovnik Milivoj Petrović vratio se je onomad iz Belgie, gdi je godinu danah probavio, da providi tamošnju industriu na korist svoje domovine.

— Prošastoga Petka sahranjen je ovdie c. k. general konjaništva grof Defour.

— Peštanska tèrgovačka banka počela je davati zajmove na robu, zemaljske proizvode i rukodielstva, koja nisu podvèržena propadanju.

Beč, 2. prosinca. Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda miestodèržec Dragutin Ljudevit poklonio je za podieljenje medju prigodom požara u Radfeldu postradavše 150 fr. a Nj. c. visost prejasna gospoja nadvojvodinja Margareta veći broj liepih haljinah, rubenine i tkanine.

— Predstojništvo izraelske obćine u Beču izdalo je pod 1. prosinca 1857. poziv na članove svoje obćine za obilato udioništvovanje na korist stradalacah u Majncu.

— Dne 29. studenoga okolo 11 ure umèrla je u Draždjanih poslie kratke bolesti uslied plućnoga katara Nj. jasnost princesa Karolina Reuss-Ebersdorfska. Pokojnica rodila se 27. rujna 1792 i bila je sestra kneza Henrika LXXII. Reuskoga preminuvšega takodjer u Draždjanih dne 17. veljače 1853 kao i Nj. prejasnosti supruge sada vladajućega kneza Henrika LXVII. Reus-Šleizkoga.

Sèrbia.

U Beogradu 25. studenoga. (S. N.) Pod jučerašnjim danom izišlo je od najvišjega miesta odobrenje, da se po predloženju popečiteljstva financie tèrgovcima našim pritoče u pomoć sa 30.000 cek. c. iz dèržavne kase, pod tim uslovom, da se pomoć ta, kao izvanredna, daje samo našim domaćim tèrgovcima, kako u Beogradu tako i drugima po unutrašnjosti, koji bi je doista nužno trebali, izključivši one, koji novcima špekuliraju. Vrieme, za koje će se ova pomoć davati, odredjeno je od 12. t. m. pa za 6 miesecih, a interes će se plaćati 8 na sto. Jemstva pak, na koja će se moći novci dobiti, ovo su: 1) nepokretna dobra, al izuzetno od postojećih pravilah za davanje novacah iz dèržavne kase, n. pr. ako ko ima kuću, koja vriedi 1000 cek., pa je na istu već uzeo 500 cek. moći će još i više dobiti; 2) lično jemstvo, koje bi dovoljno sigurnosti davalo, kao n. pr. što se po evropskim bankama ištu za diskontiranje mienice dva žiranta (engleska se banka zadovoljava i jednim); i 3) hartije i druge pokretnosti, koje izviestnu vriednost imadu.

Cèrnagora.

Cetinje 16. studenoga. (Svet.) Jučer po liturgii sliedilo je prizivanje sv. duha na pitomce, koji su danas tečaj naukah druge klase započeli. Iza toga bili su svi pitomci vodicom škropljeni. Kod nas je inače sve mirno i spokojno; koga strah obuzima, taj se čisti, a komu je saviest čista, taj se nikoga neboji, niti plaši.

Moldavia i Vlaška.

Glas vlaškoga divana od 21. listopada t. g., koi je predan evropskoj komisii, izradjen je, kao što je poznato, od jednog osobitog odbora, u kom je Braciuno bio predsiedatelj. Ovaj akt ne samo što je duži nego one četiri poznate točke, već je i mnogo slobodnie sastavljen Obširnii uvod svèršuje se tom izrekom, da su prava Rumunah, „koja su im onako mila, kao sinovima Izraelovim svete njihove knjige“, pozivom evropske komisie izrično priznanje stegla (?). Zatim se dokazuje pèrva točka (autonomia) narodnega zahtievanja. Pozivaju se na stare ugovore porte s vlaškim kneževinama, koji izrično jamče za gospodarska prava ovih kneževinah, i koja im nalažu, da samo plate nieku svotu svake za obećanu im obranu. Na osnovu tih ugovorah izjasnjava se taj akt, da su kneževine savèršeno nezavisne, a ugovori, da nevaže ništa, koje je porta s drugim dèržavama ugovarala (!)

Želja je divana, da se izbere knez za Moldavia i Vlašku iz vladajuće koje dinastie. A evo kako tu potrebu dokazuju:

Ova je potreba hitna i bezuvietna, jer moramo priznati, da je sistema domaćih knezovah u Moldavii i Vlaškoj tako postidjena, da nebi mogao danas knez od našega naroda, ma imao najodličnia svojstva duha dèržati se, nego bi bèrzo morao izčeznuti po jednodušnoj volji Rumunah, koji hoće da imaju kneza iz evropske dinastie.

Pošto su ostale točke dokazane, umoljavaju se sile, da kneževine pošlju svoje predstavnike na kongres i da imaju savietujući glas. Najposlie neda divan nipošto, da se je miešao u poslove unutrašnjega zakonotvorstva, jer se ima samo zanimati s poslom obće političke organizacie. Kad bude gotovo sjedinjenje, kad se namiesti novi knez i pèrvi divan zajednički, onda će biti vrieme, da se počme radit na preobraženju unutrašnjosti.

Turska.

„Presse d' Orient“ u jednom dopisu iz Tèrnova javlja, kako se Bugari nenadaju, da će komisia, odredjena da sastavi izviestje kako bi se hathumejum u cèrkvenim bugarskim stvarima izvèršiti mogao, iznaći i razumieti potrebe Bugarah onako kao i Gèrkah. Kad su gèrčke novine „Vizantis“ javile koji su ljudi u pomenutoj komisii i kako su Bugari u njoj zastupljeni, svuda su se i po varošima i po selima bugarskim jako začudili i sasvim snevesielili. Na poziv vlasti iza-

braše Bugari za svoga zastupnika Gjorgja N. Kabadži-Oglu. Ovoga primi paša i njegov saviet, kao što zaslužuje narodni zastupnik; ali mitropolitov većil nebtie odobriti taj izbor, niti bugarskom predstavniku dati pisma, koja su mu potrebna da bi mogao patriaršii predstati. Još više: spletkama mitropolitovih ljudih sastavi se jedna molba s podpisima od najgorih ulizicah i slugah Neofitovih, pa opremi u Carigrad kao protestacia proti toga, što je rečeni Bugarin izabran, a patriarh je tu protestaciu predao Porti. No kao što se čuje, carsko praviteljstvo nije hotelo ništa da zna za takvu protestaciu, i kao da je neće ni pomena udostojiti. Bugari se mnogo nadaju od carske milosti i od izviestja, koje je č. Midadefendia kao bivši komisar podneo praviteljstvu o stanju i potrebama bugarskog naroda. Mitropolit Neofit podigo je sa svojim ljudma u Tèrnovu jednu cèrkvu i školu, u kojima je pod strogu kazan zaprietio i jedne rieči bugarski prosloviti! No da li će ovo još za dugo tako trajati, i kako će se to složiti sa smislom hathumejuma, koi kaže, da svi podanici portini bez razlike narodnosti i viero treba da uživaju u jednakoj mieri blagodat i prava novih carskih zakonah? To ćemo viditi.

— U Carigradu je iznenada umro popečitelj policie Izetpaša. Razglasilo se da je otrovan i mnogi baciše na istoga Rešidpašu podozrenje, no bez svakoga temelja, jer je umèrši bio stvor posliednjega i sve je po njegovoj volji činio. On je po svoj prilici od kapi poginuo, kao što je pred niekog vremena i turski poslanik u Beču poslio obilata obieda umro a za niekoliko danah kasnie isto tako i poslanikov brat. To se kod Turakah više putah dogadja.

Carigrad, 21. studenoga. (Triest. Ztg.) Austrijski poslanik, baron Prokeš, imao je više putah konferencijah s turskim ministrima o položaju Albanie, Sèrbie, Bosne i podunavskih kneževinah. Na njegov predlog naimenovan je prije svega za Bosnu jedan izvanredni komisar, koi će ispitivati tamošnja zloupotrebljavanja i uklonit ih, a pomoći će kèršćanima i turskim podanicima sultanovim u koliko su tažbe osnovane. — Prošastoga ponedieljka otišao je Omer-paša zaista u Bagdat. — Za obranu karvanah putujućih izmedju Sirie, Bagdata i Basore prave se od mora do rečenih gradovah čardaci, u koje će doći nepravilno vojništvo.

Rusia.

Petrograd 16. studenoga (K. Z.) Izvanredni poslanik persijski Sardip Dairud Kan, koga je Šah od Persie poslao, prispeo je 27. listop. u Tiflis i doneo zahvalno pismo persijske vlade, što su mu ruske vlasti vojskom pomogle proti hajdučkom napadanju Turkomanah. Razpuštanje vojske u Rusii netiče se nimalo zbora od Orenburga i na Kavkazu. Car je izdao generalu Lidersu vèrlo laskavo pismo povodom tim, što slavi petdesetogodišnji jubileum službe.

Petrograd 17. studenoga. „Sieverna Pčela" sadèrži jedan dosta prieteći uvodni članak proti Kini, koja se tvèrdoglavo brani stupiti s evropskim silama u savez. Iz najnoviih izviešćah vidi se, da se obe dèržave neće dugo u priateljstvu odèržati moći. U posliednjem izviešću ništa se nespominje o svećeničkoj misii, koja je tamo još u sèrpnju došla, no zbog slučajnih preponah put svoj obustavila. Valjda ih dosad nije mogla da svlada.

Velika Britania i Irska.

U jednom privatnom pismu, koje „Times" priobćuje iz izvadka stoji sliedeće: Kralj delhijski bio je u svojoj palači u jednoj maloj sobici zajedno sa kraljicom uhvaćen, dočim se je engleska zastava sa slemena zgrade vijala. Kad su ga uhvaćena doveli, zaviknuo je vele: „Ja niesam više ni kralj ni Mahomedanac, ja ću sada svinjetine jesti" (čim je hoteo po svoj prilici da reče, da je pripravan podnieti najveće sniženje). Kad se po uzetju grada razišo dim od baruta, pèrvo, što je opasila naša uprepašćena vojska, bio je jedan Evropljanin na kèrstu pribijen i jedna Evropljanka sva gola i ranjava okovana na jednom bedemu, izvan sebe i biesnilom obuzeta. Jedan hitac iz puške učinio je kraj njenim jadima (??). Dvie druge Evropljanke nadjene su raspete.

Invalidski depot chathamski dobio je prijavu, da se prieko 1000 bolestnih i ranjenih soldatah vraćaju iz Indie kući i da se čine priprave za njihovo smieščenje. I od ekspedicioh proti Persii i Kitaju doći će po svoj prilici za kratko vrieme u imenovani depot malena invalidska oddieljenja.

U Weymuthu umèrla je pred niekoliko danah jedna žena od devetdeset godinah, koja je na umoru pod neopisivim bolima izpoviedila, da je od prilike pred petdeset godinah učinila kèrv bez da se je za vinovnika toga zločinstva ikad saznalo bilo. Stari ljudi, koji se onoga dogadjaja dobro siećaju, pripoviedaju o njem sliedeće: Jedna vreća s muškim mèrtvacem, komu je glava razbita bila, nadjen je jedno jutro tik riečkoga briega. Po tragovima od kèrvi došla je policia u obližnju zloglasnu kuću i uapsila je njenu najamnicu (sada umèrvšu ženu) a u isto doba u jednoj drugoj kući jednoga zakupnika imenom Hardy, koi je onu prosteriu jedan večer prije s ubijenim posietio. Oboje bili su stavljeni pred porotu no zbog nestašice dokazah odpušteni. Petdeset godinah živila je kèrvnica još u Weymouthu, dok je na pragu smèrti sliedeću izpoviedi učinila: Ona i on Hardy ubili su čovieka, mèrtvo mu tielo dopremili do rieke, no tamo uplašeni niekim štropotom nastavšim u bližini na tle bacili. Hardy otišo je zatim kući i nije imao hitniega posla, nego svoju kuhinjsku uru za dva sata natrag uredit. Poslie toga lego je u postelju i zapoviedio je služkinji neka pogleda na uru koliko je satih. Sluškinja kazala mu je sat polag kuhijnske ure, njoj se nije ni slutilo, da je njen gospodar stopram kući došo i okolnosti, da je prisegu položila, da joj je gospodar onaj sat, kad se je ubojstvo dogodilo, kod kuće bio, imali su oba sukèrvnika zahvalit svoj život. Kèrvnica pripovieda, da je uru, pèrsten i lanac ubijenoga na dan preslušaja imala u kosi sakrivene i stari ljudi siećaju se, da je Hardyev konj od one noći redovito, kadgod je prolazio mimo one kuće, gdie mu je gospodar ubijen bio, vazda se tako plašio, da je stao ritat se svakim i najmanjim povodom. Mèrtvo tielo njegova gospodara bilo je na njem nošeno u rieku.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz 2. prosinca. Goudchaux i Carnot kratili su se u zakonotvornom zboru položit prisegu, Hénon iz Liona položio je prisegu a Migeon iz Kolmara podneo je svoju ostavku.

Najnovii falimenti u Stokholmu neugodno su dieloveli na bursu.

Hamburg, 1. prosinca. Očekuju sutra jedan predlog, koi će se nasliednjem gradjanstvu podnieti i polag kojega ima se kod obustavljanja plaćanjah dozvolit trimiesečni moratorium.

Turin, 30. studenoga. Paleokapa dignut je od ministarstva javnih radnjah i naimenovan je vitezom gradjanskoga reda za zasluge i ministra bez listnice. Na njegovo miesto doći će Bona glavni ravnatelj u istom ministarstvu.

Mleci 1. prosinca. Ovdešnje družtvo za izvedenje sisteme makadamskih cestah u mletočkim pokrajinama konačno se je ustanovilo izvan predsiedstva podeste (čeonika). Marcella, Tèrgovačka komora u Pavii ponovila je kod lombardesko-mletačkoga željezničkoga družtva svoje korake u obziru pospiešenja gradjenja željezničke pruge medju Milanom i Paviom i sjedinjenja iste sa sardinskom željezničkom mrežom.

Književne viesti.

(Poljsko književstvo.) U Varšavi započelo se već štampanje dielah Mickievićevih u tiskarnici I. Javorskog, a troškom Merchaha. — Izišo je pèrvi svezak Korana u prevodu. Cielo dielo iznosit će 4 svezka. Orgelbrand započet će skoro štampanje Dantove komedije, prevod I. Korsaka. Imat će 15 dèrvorezah. Iz Žitomira javljaju, da će tamo I. Kraševski u svezkama izdavati: Pregled poljske i zagraničke literature. U Poznanju izdat će I. K. Županski pametnike Mošćenskog, koji sadèrže vrieme Augusta S. i Stanislava Ponjatovskog. (Gwiazda Ciesz.)

(Rusko književstvo.) „Ruskaja besieda" časopis kolik je „Sovremenik", izlazeći jedan put u četvèrtu lieta, doniela je nedavno: Zapiske putnička u zemljama slovenskim od T. V. Čižova, „Lazaricu narodne piesme sèrbke" ruski prevedene i poviesti Sèrbah o padenju njihovog niegdašnjeg carstva od Bežonova. (Pražke now.)

Izkaz.

Kod pèrve hèrvatske štedionice bio je koncem mieseca listopada 1857 primak	707,599 f.	— k.	
mieseca pako studenoga . .	79,493 „	51 „	
Ukupno	787,092 f.	51 k.	
Usuprot pako bio je koncem mieseca listopada izdatak .	698,256 f.	44 k.	
a mieseca studenoga . . .	81,224 „	39 „	
	779,481 „	23 „	
Ostaje gotovina koncem studenoga 1857.	7,611 f.	28 k.	

Srebro od 30. studenoga . . . . . $8\frac{3}{4}$ fr.
Carski dukati . . . . $10\frac{1}{4}$ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 13684. (Financ—56) (3—3)

Tabak-Transports-Kundmachung.

Bei dem Vorstande der k. k. Zentral-Direktion der Tabak-Fabriken und Einlösungs-Aemter (Wien Seilerstädte Nr. 968) werden zur Pachtung der Tabakfabriks- und Verschleissgüter-Transportes im Sonnenjahre 1858 und Bezugsweise der fünf Wintermonate Jänner, Februar, März, November und Dezember 1858 versiegelte schriftliche mit den Quittungen über das erlegte vorschriftsmässige Vadium belegte Offerte mit Ausschluss mündlicher Anbote in vier Tagfahrten am 17., 18., 19. und 21. Dezember 1857 angenommen.

Die Konkurrenz-Ausschreibung vom heutigen Tage gleiche Zahl aus welcher die einzelnen Transportsrouten zu ersehen sind, dann die allgemeinen und besondern Kontrakts-Bedingungen nebst der Nachtragsklausel liegen bei der Zentral-Direktions-Registratur, den Oekonomaten der Finanz-Landes-Direktionen, den Tabak-Einlösungs-Inspektoraten, Tabakfabriken und Einlösungs-Aemtern zu Jedermanns Einsicht offen und geben das Nähere an die Hand.

Wien am 25. November 1857.

Nr. 16919 (Fin.—57) (3—3)

Kundmachung.

Mit Beziehung auf die h. o. Kundmachung vom 20. November 1857 Z. 16210 wird bekannt gegeben, dass die Einlösung der für das Gefäll angebauten Tabakblätter für die Mur-Insel zu Nedelitz bereits am 9. November l. J. begonnen hat.

Agram am 1. Dezember 1857.

Nr. 1015 crm. (Izv.—400) (3—3)

Kundmachung.

Alle jene, denen in der Zeit vom 30. Oktober 1856 bis 4. Oktober 1857 in der Richtung über die k. k. Briefpost Slatina recomandirte oder mit Geld beschwerte Briefe oder sonstige Postsendungen in Verlust gerathen sind, werden aufgefordert, sich bei dem k. k. Untersuchungsgerichte Verovitic sogleich zu melden.

Verovitic am 28. Oktober 1857.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
Polz.

Nr. 6892 (DS—127) (3—2)

Edikt.

Von dem k. k. Landesgerichte zu Agram werden Diejenigen, welche als Gläubiger an die Verlassenschaft des am 6. Juni 1857 ohne Testament verstorbenen Buchhändler Jakob Prettner eine Forderung zu stellen haben, aufgefordert, bei diesem Gerichte zur Anmeldung und Darthuung ihrer Ansprüche den 18. Jänner 1858 um 9 Uhr Vormittags zu erscheinen, oder bis dahin ihr Gesuch schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an die Verlassenschaft, wenn sie durch Bezahlung der angemeldeten Forderungen erschöpft würde, kein weiterer Anspruch zustände, als insoferne ihnen ein Pfandrecht gebührt.

Agram den 25. November 1857.

Jović.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 5. PROSINCA 1857. Broj 279.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 5. studenoga. Ovdašnje družtvo čoviečnosti dèržalo je ovih danah centralnu siednicu, u kojoj su gg. Šivic i Šnapp za pieneznike, gg. V. Schwarz i Reitz pl. Vollheim za tajnike a gospodin advokat Krestić za pravnika izabrani bili. Za pregledatelja računah ponudio se je dèržavni knjigovodja pl. g. Lichtnegel što je s radostju primljeno i zahvalno odobreno bilo.

Zatim bio je grad razdieljen u više kotarah i isti su doznačeni bili okružnim ravnateljima, koji imaju dolazeće molbenice, koje će se kod učrednika ovdašnjih niemačkih novinah sabirati i dotičnim ravnateljima dostavljati, iztraživat i polag okolnostih sami riešavat ili o njima svoje mnienje podnosit ravnateljskoj siednici.

Okružni ravnatelji sliedeće su gospoda: Breslauer dr., Fischer Karlo, c. k. ravnatelj redarstva, Koller Nik., Krestić N., Krieger dr., Lichtnegel I., c. k. knjigovodja, Mihić Grac., Reitz Fr. pl. Vollheim, Romleitner Fr., Šivic Fr., Šnapp Fr., Schwarz dr., Schwarz V., Standuar F. S., Weiss Samuel.

Nj. c. k. visost prejasni g. nadvojvoda Ljudevit Josip poklonio je jednu tisuću forintih za postradavše razpèršenjem barutane u Majnca.

„Gazz. di Milano“ daje na znanje sliedeću od 26. studenoga datovanu prijavu municipalstva Belanskoga: „Prošlo je sad 14 danah, odkad se je jedan ogromni komad stiene kod Varene otèrgo i rušeći se Andriu Nogara iz Belana ubio, isti je 7 nedorasle dietice ostavio u nevolji; udovica nije u stanju dovoljno skèrbit za istu. U ime udovice obratili smo se mi na blagost našega glavnoga gubernatora i njegove prejasne suprugo i zamolili smo ih da i tomu nesretniku podaju pomoć, koja kod sadašnjih nezgodah nikom skraćena nebiaše. Tri dana zatim došo je redarstveni komisar komski u kuću nesretne poredice i predao joj je 400 l., što su mu ih u tu svèrhu poslale Nj. c. visosti. Tako je ublažena bila bolja nesretnikah. Oni blagosivljaju ruke, od kojih im je u dio pala tako bèrza pomoć. (Sliede podpisi).

„Čası“ javljaju iz Lavova da je poznati general Dvernicki dne 23. pr. m. umro u Lopatinu u okružju zlocovskom.

Iz Tèrsta pišu „Sèrb. Dnevniku“: Tko prije nije znao, koliko je duga i velika povorka tèrgovine, taj se je morao sad začuditi, kad vidi, da je ova povorka protegnuta čak do Kalifornie. Samo jedina propast parobroda i s njim niekoliko tisućah unciah zlata, koja se je u vrieme dogodila, t. j. kad je trèbalo izplaćivati mienice, prouzroči 500 falimentah u Novom Jorku sa 90 miliunah dolarah (do 190 miliunah for.). Tek što je o ovej glas kao munja u Englesku doletio, poče jedna banka za drugom padati, dokle nepade i ona gèrdna banka u Šotskoj sa 4 miliuna libarah sterl. (40 miliunah for.). Poslie ovoga i ovakvoga potresa, naravno morala se je i po drugim evropejskim mjestima po gdiekoja bankierska kuća bar narušiti, kao što već o tome i čitamo u različnim novinama. Ovdje je opet nieki dan tèrgovačka znatna kuća Lucato pala sa 600,000 for. Svak se je prestrašio na našoj rieci. Toga čuda nije ovdie nigda bilo. Jednom rieči, veliko je nepovierenje ušlo u sèrce ljudih, te su se počeli plašiti i od svoje sienke. Bog će dati, te će bolje biti.

Sèrbia.

Sèrbski Dnevnik donosi sliedeći dopis iz Sèrbie:

U Beogradu 26. studenoga. Do sad se je kod nas samo jedan falimenat dogodio i to sa 85,000 primutka a 100,000 duga ili davanja. Pomoć praviteljstva sa kreditom od 20 do 30,000 dukatah uklonila je mnoge hèrdjave posliedice. Tèrgovina se ograničava na najprieče potrebe. Nedobiva se, ali se i negubi. Ako se kriza ova sretno preturi, kredit naših tèrgovacah bit će u budeće veći. Telegraf do Carigrada slabo radi, jer se u Turskoj slabo na njega pazi. Tako se je sad skoro prekinula bila negdie žica, pak nije bilo koga, da ju opravi. Zbog toga je sèrbska vlada morala svoga činovnika duž ciele telegrafske pruge u Turskoj poslati, da žice popravlja. — Jučer se iznenada vratio iz Beča vojvoda Vučić. Kad je otišao, govorilo se je, da će u Italii zimovati. Dalje od Beča nije išao. Ovih danah očekuje se i savietnik Ilija Garašanin iz Pariza. Njihovi povratci dovode se u savez s našim političkim okolnostima, koje se još nisu razvedrile, i koje će se od sada po svoj prilici više u Carigradu nego ovdie riešavati.

„Sèrb. Nov.“ javljaju, da je g. pukovnik K. Hranisavljević, koi je poklonio beogradskoj občini 3000 dukatah, a pèrvi interes na ove novce ustupio sirotinjskom fondu beogradskom, sad na novo pokazao isto čuvstvo dobrotvorstva, pak i drugi pogodišnji interes od 90 dukatah istom dobrotvornom zavodu poklonio, komu je time mnogo pomoženo.

Moldavia i Vlaška.

Iz Jaša od 27. studenoga javljaju listu „Etoile du Danube“ bèrzojavnim putem: „Druga i posliednja povorka pitanjah došla je u pretresanje skupštine ad hoc. Ova pitanja tiču se: 1) Reda, kako se danak ima porti davati. 2) Red odnošaja kneževinah prema jemstvujućim silama. 3) Sistema izbiranja na najširjem temelju. 4) Okružna municipalna i občinska vieća. 5) Školsko prisilje. Pitanje zbog ukinuća robote još je svejednako poglavito.“

Polag jedne depeše „Dunavske zviezde“ zaiskali su seljački deputirci divan, da se izrazi na korist ukinuća robote i bili su barem natoliko uslišani, da su im obećali, da će se to pitanje u jednoj od pèrvih dojdućih siednicah uzeti u pretres. Onomadne kazao je jedan seljak na tribuni: „Mi razumijemo tako malo od svega, što radite, da bi mi, ako zaišćete, pristali na istu našu smèrtnu osudu. No ako to tako uztraje, svanut će dan, kad nas nećete više naći na našim miestima.“ Jedan drugi reče: „Mi ćemo Vam podpisat, štogod hoćete; samo želimo vidit, hoćete li i Vi nama podpisat, što trebamo i hoćemo.“ Divan je istina uzklikom zaključio, da se povlastice razredah ukinu; ali seljačko pučanstvo hoće, da se iz teorie dodje u praktične podrobnosti,

Talianska.

Dovèršenjem podmorske bèrzojavne linie medju otokom Sardinie i afrikanskom obalom udielotvoreno je neposredno občenje s bèrzojavnim štaciama Algira. Sliedeće bèrzojavne štacie otvorene su u Algiru: Algir, Arzev, Aumale, Blidah, Bona, Bordj-bour-Areridj, Bordj-Napoleon, Rougie, Cherchele, Konstantine, Dellys, Guelma, Marengo, Medeah, Mers-el-Kebir, Milianah, Mostaganem, Oran, Orleansville, Philippeville, Setif, Tenez, Tisissou. Depeše su podvèržene ustanovama ugovora od 29. lipnja 1855. Pristojba za jednostavnu depešu od Svetoga križa (Santa Croce) u Algir iznosi 10 f.

Niemačka.

Iz Vratislave došla je žalostna viest, da je plemeniti piesnik Josip baron Eichendorf (k. pruski tajni vladni savietnik izvan službe i vitez bavarskoga Maksimilianova reda) preminuo dne 26. studenoga u Neisse-u u 70. godini svoga života usljed užganja plućah i pristupivšeg oslabljenja.

Šteta, koju je savez u Majncu na svojoj vlastitosti pretèrpio, kao i troškovi potrebni da se opet sagradi, što je razoreno, mogli bi polag dosad učinjenih točnih pronadjenjah iznosit okolo 183.000 fr. Razumieva se da se s velikom znatiželjnostju očekuje pronadjenje brojah o vriednosti ostalih oštetah. Već nemanjkaju pozitivni sliedovi za uzeće, da su oštete mnogo manje, nego što su s početka bili listovi razglasili. Tako iznosi po službenoj procieni ukupna šteta pričinjena razorenjem staroga Kestriha samo do 32.000 f. Pri tom se ima primietit, da ova svota uključuje u sebi vriednost od prieko 40 kućah na Kestrihu. Za popravu cèrkve dosta će biti 100.000 forintih. Ostaju dakle jošte oštete u ulicama Gaugasse i Weisse Gasse, zatim pokućstvah i prozorah. Pretierano je govorit o miliunu razlupanih prozornih staklenicah. U obće mogli bi autentički brojevi, koji se [illegible] očekuju, na pravu mieru svedeni biti i pokazat, da svakolika šteta neiznosi podpun miliun [illegible] kamo li dva miliuna. (Dr. Journ.)

Od ranah dobljenih nezgodom razpèršenja barutane umro je 31 gradjanin a od [illegible]uskoga vojničtva poginulo je 12 momakah. Mnogobrojni u gradjanskim registrima naznačeni slučajevi smèrti dokazuju, da je zlokobna katastrofa dala povoda smèrti i drugim bolestnicima. Gdiegdie ruše se još i sada zidovi i dimnjaci.

Franceska.

General d' Orgoni prispeo je 27. studenoga iz Rima u Marsilju postigavši podpunoma svoju svèrhu s rimskim dvorom.

Velika Britania i Irska.

London 30. studenoga. Ugovor sklopljeni medju sjedinjenim dèržavama i Nikaragvom podpisan je, kriepostju kojega mora se kroz posliednju dèržavu provozna cesta otvorit svim narodima. Sjedinjene dèržave očituju, da su pripravne, ako bi potrebno bilo, branit ovu cestu. Mislilo se je, da će Francuska i Engleska pristupit k tom ugovoru. Amerikanska vlada izjasnila se je proti Walkeru.

„Times“ sadèržaje uvodni članak o obodvojici u Salernu uapšenih engleskih mekanikah. Isti brani na nieki način Karla Clarendona, budući da razlaže, da dokle se nedokaže, da je napuljska vlada prema ovim uapšenicima povriedila napuljske zakone, nije povredjeno ni medjunarodno pravo i da britanska vlada nije vlastna unašat se u tu stvar. Pred niekim vremenom govorio je „Times“ sasvim drugčie.

Rusia.

Iz Petrograda. Za generala Muravieva, glavnoga namiestnika u zapadnoj Sibirii, govori se, da je prije niekoliko danah zato došao u Petrograd, što nisu sve stvari uredjene sa Kitajem radi granice. Budući da malo ima nade, da će se s Kitajcima moći to stvar mirno izravnati, to se mora na svaki slučaj pripravljati. Po svoj prilici primit će Rusia ponudu Mongolah, da se podlože ruskoj vladi, i sudeći

po izviestjima petrogradskih listovah bit će ta stvar već gotova.

Veliki knez Nikola došao je u Sevastopolj 22. listop. Budući da je on upravitelj nad svim indjenirima, to se njegov dolazak tiče po svoj prilici budućnosti cèrnomorske flote, o kojoj dosada nije ništa riešeno.

Petrograd 21. studenoga. Za pohoda izvanrednoga persijskoga poslanika Davud-kana u Tiflisu predao je isti u svečanoj audiencii knezu miestodèržcu na Kavkazu sliku svoga gospodara bogato urešenu diamantima na modroj vèrpci. — Ujedno javljaju iz Persie da je Kuli-kan Ilhan, vrativši se u provinciu Astrabad, Turkomane strogo kaznio zbog razbojničkoga napada sravnivši njihove stanove sa zemljom, zarobivši 600 osobah i donesivši u Astrabad 100 glavah istih s obilatim plienom. U obziru ustanka u jugozapadnoj Persii i kaštigovane i u Teheran dovedene regimente javlja „Kavkaz“, što je već prije kazao bio opažajući, da ovi nemiri nestoje u nikakvom savezu s engleskim poslom u Indii i nisu se dogodili u Ispahanu, već u provincii Arabistanu, no utišane su i mir je opet podpunoma povraćen.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz 1. prosinca. Iz Londona javljaju: Kraljica će sutra kod svečanog otvorenja sudišta predsiedati.

Podmorski bèrzojav medju Kaljarom i Maltom položen je.

U Turinu će se po svoj prilici promienit kabinet.

Iz Kitaja došla je viest, da će car nebeske dèržave odputovat u Tatarsku da se ugne primanju evropskih poslanikah u Pekingu.

Polag lista „Patrie“ nije istina, što je „Indépendance belge“ onomadne prijavio, to jest, da u Lionu medju radnicima vlada razdraženost.

Polag „Observera“ neće se istočno-indijska kumpania tako bèrzo ukinut, kao što su „Times“ i „Globe“ razglasili. U tom obziru nije vlada još nikakova zaključka učinila.

Hamburg, 2. prosinca. Gradjanstvo je primilo predlog senata, da kod obustavljanja plaćanjah ima većina vierovnikah odlučit, da li se posao ima pod administracijom upravljat ili očitovat da je propao. U burzi vlada mirnji duh. Srebro dolazi u banku neprestano, o moratoriuma jošte viećaju.

Milan 1. prosinca. Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilian i

znanstvo pievačevo s narodnim duhom vèrlo veliko ili upravo da je narodni duh i njegov. To se vidi iz svake rieči. Da bi ste se o svemu ovom uvierili, evo niekoliko stihovah, i to — da bi svi čitatelji vaši razumieli — evo iz sèrbskoga originala, koi sam imao sreću vidieti. Zašto se Dušan podiže na Carigrad, o tome pievač, opisavši krasote carigradske, ovako govori:

„Al' mu zalud svekoliko blago,
„Zalud njemu mora ponosita,
„Zalud njemu ključi od svijeta,
„Zalud njemu knjige carostavne,
„Još u njojzi rišćanska zlamenja,
„Kad u griešne dopao je ruke
„Griešne ruke Gèrka nevjernika,
„Što je božji zakon pogazio
„A u teško pao sagriešenje,
„Te nam sprema goleme nevolje;
„Ev' doziva vieru nekèrštenu,
„Da im preda grada Carigrada,
„A ču li me, gospodo rišćanska!
„Uzme l' Turčin grada Carigrada,
„Hoće naše poginuti carstvo,
„Hoće naša viera potamnieti.“

Nije li svaka rieč narodu iz sèrca u ovom razgovoru izmedju svetacah, koji nevideći se podjoše za vojskom sèrbskom:

„Pa su sveci medju se zborili,
„Besiedio svetitelj Nikola:
„„Braćo moja do dva svetitelja,
„„Ja sam putnik, te putnike pratim,
„„Da se njima u nevolji nadjem;
„„Ilija će grome ustavljati,
„„Plahu kišu i ognjene munje;
„„Al' ti brate, Petre svetitelju,
„„Što l' ostavi časnog raja dveri,
„„Kud se tako daleko zakani?““
„„Braćo moja, do dva svetitelja,
„„Ja sam vi se, braćo, zakanio
„„Pod Carigrad za carevom vojskom,
„„Grad bez kèrvi uzeti se neće,
„„Da se nadjem polju na ogradju,
„„Da pribiram sirotice duše,
„„Da ih vodim raju nebeskome.“

Prekrasno kazuje poeta odašta se Dušan na smèrt razboli, čemu se još osobita krasota dodaje spreda opisivanjem sjajnoga dvora Dušanova i silne vojske:

„Čujete li iz vojske junaci,
„Zle su čini caru naudile,
„Zle nam oči sreću urekoše,
„Jarko sunce cara pozavidie.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 259—1857 Dir. (DS.—126) (3—2)

Konkurs-Verlautbarung.

Bei der k. k. kroat.-slav. Staatsbuchhaltung kommen zwei Praktikantenstellen, jede mit dem jährlichen sistemisirten Adjutum von 200 fl. CMz. zu besetzen.

Die Bewerber um diese Stellen haben ihre an die hohe k. k oberste Rechnungs-Kontrols-Behörde stilisirten, durchaus eigenhändig geschriebenen und gehörig dokumentirten Gesuche unter Nachweisung des Lebensalters, des Standes, der zurückgelegten Studien des Obergymnasiums oder anderer mit diesen gleichgestellten Lehr- und Bildungsanstalten, der Sprach- und sonstigen Kenntnisse, der bisherigen Verwendung, des sittlichen Wohlverhaltens und der allfälligen Verwandtschaft oder Schwägerschaft mit einem der hierortigen Buchhaltungsbeamten bis spätestens Ende Dezember 1857 bei der gefertigten Amtsvorstehung im vorgeschriebenen Wege einzubringen, und sich bis dahin der diessfälligen Aufnahmsprüfung aus der Arithmetik und aus den schriftlichen Aufsätzen zu unterziehen.

Bewerber, welche sich überdiess mit dem Zeugnisse über die abgelegte Prüfung aus der Staatsrechnungswissenschaft auszuweisen vermögen, erhalten unter gleichen Umständen den Vorzug, während andere, denen dieser Beweis abgeht, die Verpflichtung auf sich nehmen, diese Prüfung in angemessener Frist nachträglich abzulegen.

Kompetenten aus dem Militärstande haben sich die Bewilligung zum Uebertritte in die Civildienstleistung vorgeschriebenermassen zu erwirken, und sich hierüber in ihren Kompetenzgesuchen auszuweisen.

Vor der Aufnahme ist überdiess die Beibringung eines für die Zeit der Praxis auszustellenden, ämtlich bestätigten Unterhalts-Reverses erforderlich.

Amtsvorstehung der k. k. kroat.-slav.
Staatsbuchhaltung.

Agram den 28. November 1857.

Nr. 6367 civ. (DS—128) (3—1)

Edikt.

Von dem k. k. Landesgerichte Agram wird hiemit bekannt gemacht, dass am 21. Jänner 1858 Vormittags 9 Uhr bei demselben die freiwillige gerichtliche Versteigerung mehrerer zum Nachlasse des verstorbenen Franz Zellinger gehörigen Prätiosen als Tafelservice, Leuchter und dergleichen gegen sogleich bare Zahlung, jedoch nicht unter dem Schätzungswerthe Statt finden werde.

Agram den 26. November 1857.

Klobučarić. Jović.

Nr. 3541 p. (Izv.—406) (3—1)

Kundmachung.

Auf Grundlage der hieramts produzirten vom k. k. Bergkommissariate zu Agram dd. 3. Novem-

Exoffo

God. XXIII. U PONEDIELJAK DANA 7. PROSINCA 1857. Broj 280.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošilj ti, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Sedam župnikah kotara belečkoga prinielo je po 2 for. svotu od 14 fr. sr. za požurom postradavšega župnika krajsko-veškoga.

Beč 24. studenoga. (Obće nov.) Jučer se je prieko Pešte u Beograd vratio sèrbski vojvoda Vučić. Sèrbski popečitelj Marković pozvao je ne samo Vučića nego i Garašanina iz Pariza, da se neodvlačno u Beograd vrate. Obojica su na taj poziv došli. Pèrvi je imao vèrhovne zapoviedništvo nad sèrbskom vojskom, drugi je sèrbski savietnik. Nijedan od njih netaji, da pripada opozicii, i da od toliko godinah već neodobravaju sadašnje uredbe popečiteljstva. Taje, da su znali za plan ubojstva proti knezu Aleksandra, opozicia savieta dèrže da je ustavna, niti odobravaju stroge uredbe vlade proti nezavisnim savietnicima, koji se po ustavu nemogu svèrgnuti, nego pristaju na protest ovih posliednjih, koi je u Carigrad odpravljen i koi se od strane Rusie i Francuske podpomaže. Protest taj izvidit će porta najtočnie osobitim komisarom, koi je za Beograd poslan. Osim pokojnoga Kničanina Vučić i Garašanin su oni velikaši, koji su sadašnjega vladajućega kneza Aleksandra na prestol podigli. Obojica vele, da su najviernii savietnici kneževi, no obojica se boje, da će ih Sèrbia onako nezahvalno nagraditi kao Kničanina. Kničanin je bio, kao što je poznato, g. 1848. i 1849 predvoditelj sèrbskih dobrovoljacah, koji su na bojnom polju bili najžešći nepriatelji Magjarah. Za usluge, koje je Kničanin cesarevini austrijskoj učinio, bio je Kničanin bogato nagradjen, koje carevom milošću, koje darovima sievernih i zapadnih Slavenah. Tako n. pr. poklonio mu je grad Prag prekrasno oružje. Ali Kničanin nije znao, šta su novci, nego ih je razdavao obieručke. Nestalo mu imanja, koje je i tako nezatno bilo, pa je živio samo od plaće. Priateljima pak svojima pomagao je svojim kreditom. Izbavio je jedan put poštena čovieka niekog od propasti jamstvom svojim. Mienica je glasila na 2000 dukatah, ali nije plaćena na izišavše vrieme. No budući da je bilo dosta zaštite, to ju je valjalo produžiti. No to se nehtie Kničaninu, koi uprav u Mehadii u kupelji polazaše, dopustiti, nego mu se je prietilo ličnim apsom. To bude našem junačkom caru Franji Josipu javljeno, koi Kničaninu za 24 sata ne samo 2000 dukatah nego i znameniti dar pošalje, da može ići u kupelji. Hrabrom junaku puče sèrce od radosti: umro je velikodušnoga cara blagosivljajući. U Beču živi 80.000 Slavenah. Na sve ovdiešnje Slavene učinila je smèrt Kničanina i gore pomenuti dar veliki utisak. Kničanin je bio poglavica stranke, koja je Austrii priatelj bila. Starog Vučića tuže, da je zapleten u narodne težnje, da se stvori „Kraljevina Sèrbia“ da li pravom ili nepravom, da li na korist kneza Aleksandra Karadjordjevića ili kneza Mihaila Obrenovića, nemože se presuditi. No u novie vrieme čini se, da se Vučić nije mešao u nikakvu urotu. Što se pak tiče savietnika Garašanina, živećeg u Parizu, kog dèrže za najrazumniju glavu u Sèrbii, moramo napomenuti da se hvali, da nije nikad od Rusie ili ikoje druge sile primio kakvi kèrst. I on neće da zna o familii Obrenovićevoj. Njegovi mu protivnici prebacuju, da sanja o kraljevskoj kruni! u tim zemljama svo je moguće, ako se nadje glava, koja je kadra sastaviti sve što se protivi. Učredništvo Svetovida priobćujući ovaj članak iz ob. novinah dodaje sliedeća: U ovom članku ima mnogo istine, ali nam se nieka pobojavanja vide pretierana, jer znamo da su još kneza Miloša potvarali da je hteo biti „knez sviuh Sèrbah,“ a u urotu po svoj prilici nisu bili umešani ni Vučić ni Garašanin.

U Beču 1. prosinca. (Svet.) Sinoć je u u 6 satih u večer dèržalo družtvo za podporu udovicah i sirotah jugoslavenskih i rumunjskih graničarah glavnu skupštinu u dvorani magistrata. Pošto je račun od prošaste godine u redu nadjen i od skupštine konačno odobren, izjavila je ova upraviteljima društva podpunu i jednoglasnu zahvalnost, a kasnie su kupljeni glasovi, da se mienjaju članovi upraviteljstva, budući da starima vrieme službe izlazi. Pročitalo se je izviešće o ovogodišnjem dielovanju društva, iz koga smo doznali, da je ove godine 9730 for. 45 kr. čista dobitka dobiveno. Razdieljeno je bilo 12.000 f. sr. na udovice i sirote; od koje svote izdato je za Hèrvatsku i Slavoniu 4500 f. sr. (prošaste godine samo 2640 f.); za vojvodovinu Sèrbiu i tamiški Banat 3500 f.; za Erdelj 4000 f. (god. 1856. samo 3820 f. sr.). Od postanka ovoga društva razdato je dosad 25.320 f. Svota cielog imetka iznosila je 1. studenoga 1857. god. 51.660 f. u obveznicama, 6500 f. sr. u hipoteki, 7000 f. u eskomptu i 2000 f. sr. u gotovom. Ovo društvo ima 370 članovah, od kojih je ove godine 17 novih došlo. Izmedju revnih priložnikah spomenut je i gosp. Dim. Čobić, direktor narodnih školah u Pančevu, koi je 161 f. 57 kr. skupio i priložio. Opozicia bila je slaba, počem je predvoditelj iste g. savietnik Ožegović bolestan bio, no ipak su čitane njegove primietbe, koje je društvo stranom prisvojilo, izmedju ostalog obratit će se pozornost na obveznice, da se razmienu za one, koje su izdane za razterećenje zemljištah od desetine i robije, ako bude kurs probitačnii.

— (Promiene u c. k. vojsci.) Podpukovnik A. Kukuljević Sakcinski, niemačko-banatske regimente postao je pukovnikom kod sèrbsko-banatske regimente; majer M. Pešić od gjurgjevačke regimente pukovnikom kod niemačko-banatske reg.; kapetan Trajan Doda rumunjsko-banatske reg. postao je majorom kod gjurgjevačke regimente. U stanje mira stavljeni su: Vas. Jović podpukovnik od 34. linejske regimente princa pruskog i vojnički komisar I. Lukšić.

— Pri vučenju Valdšteinovih srećakah dobio je broj 88.936 20.000 for. sr.

Beč, 3. prosinca. Danas predpodne u 10 satih primila Nj. je c. visost nadvojvoda Ljudevit Viktor, najmladji brat Nj. veličanstva cara u dvorskoj kapeli sveti sakramenat krizme. Sveti čin ovèršio je Nj. preuzoritost stožernik nadbiskup Otmar, knez Rauscher pod mnogobrojnom asistenciom. Kapela bila je najsvečanie urešena.

Nj. veličanstvo kralj bavarski poklonio je za postradavše u Majncu 2000 forintih.

Krakov, 30. studenoga. Sada se nalaze ovdie dvie vèrste židovah, židovi u „Fraku“ i židovi u „Kapoti“ poljsko-židovskoj narodnoj odieći. „Čas donosi kadkad tužbah proti modernizacii židovah i mnogi stari Poljak uzdiše za onim vremenima, gdie je svome „faktoru Mosczku“ rukom mogo izrazit svoje nezadovoljstvo, bez da se je isti zato potužiti smeo. — Naše učeno društvo preduzelo je 21. studenoga izbiranje službovnikah za dojduću godinu. Starac piesnik Venzyk opet je uzklikom izabran bio za predsiednika i mi se nadamo, da će upèrkos svojoj starosti do kraja izvesti svoje započeto dielo, da se dostojna zgrada za društvo podigne dobrovoljnim prinescima. To će biti spomenik, premda minući ovoga čovieka, kojega diela dotle će ostat u uspomeni potomstva, dok se bude razumievao poljski jezik. Kao što čujemo već je 20,000 f. unišlo u tu svèrhu a zima će bez sumnje doprinieti k tomu znatnih svotah davajući u tu svèrhu balovah, koncertah i drugih zabavah. I naša niekoč tako glasovita a i sada dobar glas u Evropi uživajuća zviezdarnica prezidat će se znatnim troškovima na račun vlade da odgovori zahtievima sadašnjosti, što zlobnim mnienjima da se navlaš zanemaruje naše sveučilište opet odazima jedno sredstvo dokaza.

Za škole se sada u obće dosta radi. Tako je onomadne opet podignuta jedna nižja gimnazija, koja će se, ako uztreba, povisit, za gornju gimnaziju. Izviešća o utemeljivanju i razprostranjivanju pučkih školah, koja donosi naš službeni list, nisu još ni s daleka izcèrpljena.

Talianska.

Iz Milana. „Bilancia“ priobćuje niekoliko činah liberalizma i tolerancie iz tešinskoga kantona i najnoviega vremena. Kanton tešinski spada u cèrkvenom obziru pod milanezku nadbiskupiu, pa je radi toga nadbiskup milanezki u ime kanoničkoga pregleda lietos više župah rečenoga kantona posietio. Liekar u Dongiu, koi je nadbiskupu na čast tom prigodom niekoliko mužarah (prangiah) opalit dao, bude radi ovog „bučnog očitovanja“ osudjen na globu od 50 fran., obćina Ponte Valentino, što je nadbiskupu podigla slavoluk, na globu od 500 fr., obćine Faido, Chironico, Personico po 100 fr. a dva gradjanina iz Pollegia, što su istim načinom svoje počitanje nadbiskupu iskazali, po 50 fr. Zvonar u obćini Torre, koi je istom zgodom prije zvonio, nego je izaslani povierenik Pagani konope od zvonah odvezat i liestve iz zvonika odniet dao, morade platit 5 fr. U obćini Loco, gdie su prije jednom spalili izpoviedaonice, ovèršuje duhovnu službu u cieloj okolici sasvim nepoznat čoviek; s toga tamošnji žitelji, jerbo sumnjaju, da taj čoviek možebiti niti svećeničkog značaja ili bar svećeničke vlasti neima, idu k misi u susiedne obćine; usljed toga nametnulo je obćinsko vieće u Berzoni globu od 4. fr. na svakoga ločkoga stanovnika, koi bi se u njihovu cèrkvu usudio doći.

Niemačka.

Monakovo 28. stud. (Wand.) Odbor za presudu najboljeg dramatičnog diela pregledao je 152 diela, medju njima 112 tragediah. Od ovih je presudjena nagrada Kraljeva za dielo: Sabinjanke i „udovica Agisa,“ te će se predstaviti oko nove godine, a od veselih pozoriah, nijedno nije odgovorilo svèrsi. Najbolji je komad bio „Tri Kandidata“ i „Poljski Kapelan i Lajtnant.“

Turska.

Carigrad 21. studenoga. (K. Z) Jučer je porta ukinula cèrkveno-svietsku vlast Gèrkah, i svietonjacima predala upravljanje obćinah, ili što je jedno i isto, svietovnjaci sačinjavat će odsad većinu u upravnom savietu, a ovaj će kupiti prihod i svećenicima davati opredieljenu platu. Sultan je jučer dao na patriarhatu objaviti bujuruldi (placet) koi sastoji iz 16 članakah, a osniva se na hatihumajumu od 17. veljače 1855. Zapovieda da se u Carigradu zavede jedan odbor gèrčke obćine, u kom će biti 7 svećenikah i 19 svietovnjakah. Ovi odbornici sjedinit će se s poslanicima pojedinih provinciah, da se

savietuju zajednički o stvarma občine, plati za patriarha, mitropolita i episkopa. Porta misli ovom uredbom oslabiti Rusiu, da neima upliva na narod preko gèrčkog svećenstva. Povod ovom bèrzom riešenju dala je borba naroda u Bugarskoj sa svećenstvom i patriarhovo povedenje u pitanju o rekratima, koji bi se imali odkupiti. Patriarh je javio, da u svojoj občini nije mogao ništa skupiti, a Jermeni i Rimokatolici položili su novce sasvim ili većim dielom.

Carigrad, 28. studenoga. Mehmedpaša generalni gubernator Epira i Tesalie naimenovan je redarstvenim ministrom.

Rusia.

Petrograd, 19. studenoga. Nove pruske novine donose prijavu, koja im je učinjena bila od nieke visoke osobe o svedenju ruske vojske, koja je, ako su inače istiniti datci u njoj nalazeći se, veoma zanimiva. Usljed iste iznosilo bi to svedenje 300 oficirah i 200,000, velim dvie sto hiljadah momakah. Dopisnik novih pruskih novinah dodaje: „Rusia potrebuje kod svoga izobilja naravnoga bogatstva prije svega ljudskih rukuh za radnju i inteligenciu. 200,000 radnikah više — već je za Rusiu velik dobitak; još važnia stvar bit će pako za Rusiu povratak tolikih oficirah na svoja dobra.

Svedenje vojske učinit će naravno tako hitro avanziranje, kao što je bilo prije, nemogućim i kod bitne na unuternje razmiere dèržave upravljene politike našega cara manje se je nadat vojnoj radinosti nego li prije. Oficiri od nezavisne imovine ostavit će dakle, ako neosiećaju izključivo zvanje za vojnički stališ, službu i posvetit će se samoradnom obskèrbljivanju svojega zemaljskoga posieda i dužnostma provincialne uprave. Na ovom pako polju može se još više nego li jedna Rusia osvojit.

Sa svedenjem vojske u isto vrieme sveden je i jedan njenih zavodah t. j. zavod staničarah (kantonistah) na najmanji broj. Staničari su sinovi soldatah, koji se na troškove dèržavne izdèržavaju i u osobitim školama poput kadetskih zborovah odhranjivaju za podoficire, pisare i više sličnih zvaničnikah. Upèrkos silnih na to upotrebljenih troškovah nisu vojnici izišavši iz toga zavoda ni najmanje odgovarali zahtievima vojničke škole. Njihov broj je sada umaljen za 80,000 pitomacah, budući da će — kao što je kazano — samo maleni broj istih (ponajviše diečaci bez živućih roditeljah) ostat odsele u staničarskim školama. Ovom naredbom olakšan je preračun za cieli iznosak onih svotah, koje je izdèržavanje od 200,000 momakah, 3000 oficirah i 80,000 vojničke diece izcèrpavalo.

Petrograd, 21. studenoga. (Hamb. Nachr. br. 283). Ove sedmice počeo je veliki knez Konstantin sebi dat predstavljati one diplomate koi nisu mogli tu čast dosad postići. Koležki asesor Ivan Paskievič, sekretar poslanstva u Parisu, naimenovan je za carskog kamerjunkera. — Slučio se u Odesi izvanredni slučaj, da je jedna žena 8. listopada rodila sina, a 30. listopada dakle 22 dana kešnie, dvie kćeri. Sva su dieca ostala živa i zdrava.

— Iz Tiflisa javlja jedna zvanična depeša sliedeće: Konstantin Dakiškilian, vladajući knez u Imerecii, bio je pozvan u Tiflis i u Kutais zatočen. Docnie pozove ga knez Gagarin, generalni gubernator u Tiflis, i rekne mu, da mu rusko praviteljstvo nedozvoljava vraćati se u svoje dèržave. Čuvši to Dakiškilian, napadne na generalnog upravitelja nožem, i pobiegne, pošto je tri druga lica ubio. Vojnicima, koi su taki za njim u potieru pošli, predao se tek poslie zdvojene borbe.

— Iz Sibirije javljaju, da oni što traže zlato sve većma prodiru prema sieveru i to sa dobrim uspiehom. Ove godine otišla je jedna velika ekspedicia u turuhanski prediel i kažu da je na dva miesta u zapadnoj Sibirii tražeći zlato naišla na čist bakar.

„Advertiser“ engleski list napada na lorda Palmerstona, što su Rusi „tako bezobrazni“ da gaze pariški ugovor. Veli, da se ni zbog čega nije toliko vikalo, kao zbog slobodne tèrgovine po cèrnom moru, a sada zatvaraju Rusi preko 30 pristaništah na istočnoj obali, da bi mogli sakriti kako grade novu ratnu flotu za cèrno more. Vele, da će Englezi izgubiti svu važnost, ako to tako propuste.

— Iz Kavkaza se javlja, da je ruski general knez Orbelian uzeo na juriš grad Novi Buturnaj, koi je Šamil s velikim troškom načinio. Gubitak ovoga grada veliki je udar za Šamila i može se uzeti, da je on sasvim uzbijen od hvalinskoga mora.

Gèrčka.

Atina, 30. studenoga. Ministarski predsiednik Bulgaris i ministar pravosudja Kalistenes odstupili su, pomorski ministar Miauliš naimenovan je ministarskim predsiednikom a načelnik kasacionalnoga dvora ministrom pravosudja.

Velika Britania i Irska.

London, 3. prosinca. Usljed jedne varoške viesti prestolni govor preporučit će kućama uvažavanje financialnoga pitanja i reviziu indijske upravne sisteme i napomenut će pitanja o dunavskim kneževinama, Nikaragvi i o tèrgovini s robovljem. Nadalje čuje se da će vlada predložiti da se pitanje o suspenzii bankovnoga akta do veljače odgodi.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

London, 3. prosinca. Kraljica kazala je u prestolnom govoru. Neobično nepovierenje i bankroti zahtievaju izvanredna sesiu i predlog za odštetu u obziru obustave bankovnoga akta. Ona je žalila nuždu radnikah, nadala se da će se ublažit njihov udes uslied dobre žetve, žalila je stradanja Britanacah u Indii, divila se je tamošnjim junačkim činima i nada se da će podkriepljenja skoro utišati tamošnju bunu. Utiehu joj daje, što su knezovi i narod većom stranom ostali vierni. Odnosni spisi predložit će se parlamentu, da uzmogne indijski posao uzeti u zrieli pretres. Evropski mir čini se osiguran. Uvieti persijskoga mira izvèršivaju se saviestno. Zakoni za poboljšanje parlamentskoga zastupanja, vlastništva i niekih kriminalnih zakonah predlažu se. Konačno moli kraljica, da bog viećanja upravi na sreću naroda.

London 3. u po noći. Pretres adrese. Obe kuće pune. Lord Russel naviešta predlog o židovima. Disraeli tvèrdi da je vlada kriva krizi indijskoj i financialnoj i krati odštetu, dok vlada nepriobći svojih planovah. Lord Palmerston ustručava se to učinit i napominje prijateljstvo Engleske sa svom Evropom, hvaleći osobito prijateljsku pripravnost Francuske. U gornjoj kući oprovèrgava lord Granville nasèrte Derbyeve, Ellenboroughove, Overstonove i Greyeve zbog Financiah i Indie.

Kuće odobravaju adresu.

Hamburg 3. u podne. Nove obustave plaćanja nisu poznate. Kodanjska narodna banka hoće da na tri mieseca prometne sve u rukama imajuće bankovne mienice, koje dospievaju.

Carigrad, 28. listopada. (Posredstvom Lloydova parobroda „Plato“ prispievšega u Tèrst dne 3. t. m.) Rifaatpaša, predsiednik ratnoga vieća naimenovan je za generalnoga gubernatora u Epiru i Tesalii, Zorif Mustafapaša prie vèrhovni zapoviednik vojske u Anatolii, postao je predsiednikom ratnoga vieća. Francuski poslanik kod persijskoga dvora Pichon, nastavio je dne 16. studenoga svoj put iz Erzeruma u Tabris. Sultan je kralju švedskomu poslao svoju sliku. Poslanik sjedinjenih dèržavah Spencer pripravlja se na put u Italiu. Gospodin Buhanan doći će na njegovo miesto.

Rim 1. prosinca. „Giornale di Roma“ protislovi viesti donešenoj po niekim niemačkim listovima, da se višak dohodakah austrianskih menastirah upotrebljava na korist svete stolice i da je ista ikakav zahtiev u tom obziru učinila. Vladar birmanski preduzeo je gradjenje jedne katoličke cèrkve na svoje troškove.

Pariz, 3. prosinca. „Moniteur“ javlja da je list „Presse“ obustavljen povodom jednoga članka podpisanoga po Seyratu; vlada nemože prodikati razdraženost i budit prevratne strasti; ona mora biti stroga (sevére) proti luderiama tobožnih demokratah.

London 4. prosinca. Dolnja kuća. Noćna siednica. Odšteta odobrena je. Zbog indjenirah uspješnih u Napulju izjasnio se je lord Palmerston, da nema povoda za uznašenje; nadalje izrazio se je, da razprava o bèrzojavima s Austriom nije riešena. Sam kancelar dèržavnoga blaga želi da se zadèrži bankovni akt, samo zahtieva nieka popustna poboljšanja u financialnim krizama kao što je sadanja.

Hamburg, 4. prosinca. U večer Mirnii vlada duh; pretežno je mnienje da se podigne dèržavna diskontna kosa od 30 miliunah markih; uvieti nisu jošte poznati.

Firenca 3. prosinca. Infant Don Ferdinand od Španie došo je jučer ovamo. Veliki vojvoda podielio je podkralju egipatskom veliki kèrst reda za vojničke zasluge a miestodèržcu Hasanpaši komanderski kèrst Josipova reda.

Odgovorni učrednik. *Dr. Demeter.*

SLUŽBENI LIST.

Nr. 259—1857 Dir. (DS.—126) (3—3)

Konkurs-Verlautbarung.

Bei der k. k. kroat.-slav. Staatsbuchhaltung kommen zwei Praktikantenstellen, jede mit dem jährlichen sistemisirten Adjutum von 200 fl. CMz. zu besetzen.

Die Bewerber um diese Stellen haben ihre an die hohe k. k oberste Rechnungs-Kontrols-Behörde stilisirten, durchaus eigenhändig geschriebenen und gehörig documentirten Gesuche unter Nachweisung des Lebensalters, des Standes, der zurückgelegten Studien des Obergymnasiums oder anderer mit diesen gleichgestellten Lehr- und Bildungsanstalten, der Sprach- und sonstigen Kenntnisse, der bisherigen Verwendung, des sittlichen Wohlverhaltens und der allfälligen Verwandtschaft oder Schwägerschaft mit einem der hierortigen Buchhaltungsbeamten bis spätestens Ende Dezember 1857 bei der gefertigten Amtsvorstehung im vorgeschriebenen Wege einzubringen, und sich bis dahin der diessfälligen Aufnahmsprüfung aus der Arithmetik und aus den schriftlichen Aufsätzen zu unterziehen.

Bewerber, welche sich überdiess mit dem Zeugnisse über die abgelegte Prüfung aus der Staatsrechnungswissenschaft auszuweisen vermögen, erhalten unter gleichen Umständen den Vorzug, während andere, denen dieser Beweis abgeht, die Verpflichtung auf sich nehmen, diese Prüfung in angemessener Frist nachträglich abzulegen.

Kompetenten aus dem Militärstande haben sich die Bewilligung zum Uebertritte in die Civildienstleistung vorgeschriebenermassen zu erwirken, und sich hierüber in ihren Kompetenzgesuchen auszuweisen.

Vor der Aufnahme ist überdiess die Beibringung eines für die Zeit der Praxis auszustellenden, ämtlich bestätigten Unterhalts-Reverses erforderlich.

Amtsvorstehung der k. k. kroat.-slav. Staatsbuchhaltung.
Agram den 28. November 1857.

Nr. 5926 (DS—129) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Vom Magistrate der Landeshauptstadt Agram wird hiemit öffentlich bekannt gemacht, dass über Ansuchen des National-Theaters die öffentliche Feilbietung des bei Reconstruirung eines Dachtheiles am Theatergebäude abgetragenen alten Baumateriales und Gehölzes am 10. Dezember l. J. um 10 Uhr Vormittags auf dem hierstädtischen Rathhause stattfinden wird.

Hievon werden die Kauflustigen mit dem Beisatze verständiget, dass, die Kaufschillingssumme zu Handen des Lizitations-Commissärs baar zu erlegen sein wird, und dass das feilgebotene Materiale auf dem hierstädtischen Meyerhofe und in der Kapuzinergasse zur Besichtigung der Kauflustigen erliegt.

Vom Magistrate der Landeshauptstadt
Agram den 30. November 1857.
Der Bürgermeister
Kamauf.

OGLASNIK.

(Dp.—102) (4—4)

Oglas dražbe.

Dne 9. prosinca i sliedećih danah t. god. prije i poslie podne u običnom satu prodavat će se u pisarni podpisanog zavoda putem javne dražbe različne zlatne i srebèrne stvari, kamo se svi kupiti želeći ovim pozivlju.

Pèrva hèrvatska štedionica.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

Godina XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 9. PROSINC[A] Broj 281.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom pošilj ti, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 8. prosinca. Jučer prie podne dogodilo se je ovdie žalibože opet jedno samoubojstvo. Satnik i zapoviednik ovdašnje vojne bolnice A. uzeo si je život jednim hitcem iz pištolja. Uzrok tog žalostnog dogadjaja nije još poznat. Pokojnik bio je obće štovan i u ime njegovih zaslugah s redom gvozdene krune III. vèrste nadaren.

Beč 6. prosinca. Nj. veličanstva car Ferdinand i carica Maria Anna dostojali su sagradjenje kapele u občini Tecsdorf 800 f. najmilostivie pokloniti.

Ministerialni viećnik vitez Ghega došo je 2. t. m. iz milana u Mletke.

Cèrnagora.

Jedan podčinjeni činovnik ministarstva nastave dobio je na godinu danah dopuštenje otići u Cèrnugoru, da tamo pokupi znatne spise za poviestnicu Sèrbie i Jugoslavenah. No dovoljno je poznato, da se u Cèrnoj Gori od niekada nisu starali za takove datke i zato se isti po svoj prilici neće tamo ni naći moći. Prava namiera bit će po svoj prilici ta, da se tamo uredi jedan odsiek bogoštovja po kroju sèrbskoga, no koje zaista nemože služit za ugled, zatim da se na Cetinju podigne jedna tiskarnica, kojoj glavna zadaća ima biti izdavanje novinah, koje bi napadanja niemačkih i jednih sèrbsko-austrianskih novinah bile u stanju uzbijati.

Moldavia i Vlaška.

Nije tomu davno što su listovi „Dunavska zviezda" i „Levant" donieli niekoliko najvažniih zaključakah, samo neslaže se zajedno u obziru datka; polag „Zviezde" zaključio je moldavski divan 21. a po „Levantu" 24. podignuće pravoslavne sinode, razlučenje izpunjujuće i sudbene vlasti, podvèrženje inostranah pod zemaljsko pravosudje a „Zviezda Dunava" dodaje k tomu, još i zaključak o neoskvèrnjivosti prebivališta, „Levant" pako o slobodi tèrgovine. Da tako malo novostih iz dunavskih kneževinah dolazi na vidielo, tomu je kriva sudbonost javnih razpravah u posliednoj opet pretežnost niekolicine stranjanah, koji upravljaju pripravljanje zaključakah u komisiama i umiju što bèrže oživotvorit zaključke. Zato se što većma boje u Jašu otvorit razpravu o seljačkim razmierima, znaju bo da se u toj točki neradi više o teoretičnom interesu, već o životnom pitanju, koje bi moglo razpregnut strasti i strah ih je, da nebi to razpravljanje vodilo k razpèršenju, koje bi svemu divanu kraj učinilo.

Turska.

Kao što iz Jerosolima od 11. studenoga pišu trulo svetoga grobe u takovom je stanju, da se je bojat da će se srušit i počinit nesreću, ako se nepobèrbe da ga čim prije izprave.

U Smirni učinilo je nenadno uapšenje pruskoga podložnika W-r-a veliku buku. On je prije službu kancelara kod tamošnjega konzulata privremeno obskèrbljivao, pošto je iznenada s toga miesta onomadne dignut bio, uapsiše ga ovih danah na zahtievanje glavnoga konsula Spiegelthala i odpremiše ga u Carigrad, da se tamo postavi na razpoloženje pruskom poslanstvu.

Talianska.

Turin 3. prosinca. Dosadanji poslanoša u Rimu Markes Migliorati, naimenovan je za poslanika u Haagu a na njegovo mieste poslan je u Rim konte della Minerva. Baron Alberto Cavalchini Garofoli, dosada u Rimu, doći će kao pèrvi poslanički tajnik u Frankfurt. Diplomatičkim opravniciima u inozemstvu propisana je nova uniforma. Glavni ravnatelj poštah, gospodin Monali, dobio je privremeno ravnateljstvo javnih radnjah, kojima je doslé novi ministar Bona upravljao.

— U Turinu izići će velo, za koi dan jedan novi dnevnik, koi će učredjivat Brofferio i Macchi.

— Graf Revel, koi je u Turinu proti Brofferiu podlego, gledat će, kao što pripoviedaju, da bude za deputirca izbran u Genovi, gdi je dvostraki izbor potrebnim učinio novo izbiranje.

— Radnje za probušenje Mont-Cenisa započele su već na obim stranama tako u Modani kao i u Bardonecche-u.

Rusia.

Petrograd 25. studenoga. Izim „Sieverne Pčele" izražaju se svi ruski listovi za ukinuće nevoljništva.

Franceska.

Paris 30. studenoga. Francuski poslanik u Carigradu, baron Touvenel predao je porti notu, u kojoj se ista službeno umoljava, da poda svoju dozvolu za kanaliziranje zemljouza Suezkoga. Ovo pitanje skopčano je s pitanjem rumunjskim, više nego što se je dosad mislilo; jer bi se veoma lahko dogodit moglo, — i ovdie se tomu nadaju — da će porta onoj želji Franceske zadovoljit pod uvietom, da se rumunjsko pitanje nerieši, koje u protuslovju stoji s interesima sultanovim — ili bolje rekuć, da ista neće dulje protivit se probušenju zemljouza suezkoga, jer znade, da se više nema zbilja bojat sjedinjenju dunavskih kneževinah.

— U Toulon došle su depeše pomorskoga ministarstva, koje nalažu da se odmah oboružaju parna korveta „Laplace" prevozni brod „Gironde" i prijavni parobrod „Daim." I topovna šajka I. razreda „Alarme" dobila je zapovied, da se jače oborpža. Kao što uvieravaju ove 4 plavi opredieljene su za Kitaj.

Velika Britania i Irska.

London, 30. studenoga. Nužda radnikah u rukotvorničkim kotarima biva svaki dan veća. U Liverpolu, kojega su dokovi inače toliko svieta zabavljali, naleze se hiljade radnikah bez posla tim većma, što zbog protivnih vietarah prieko 200 plavih nije moglo ući u luku. Preston ima 25 tisućah radnikah, koji nemaju ili ništa ili veoma malo posla. Svekolike radničke kuće tako su prenapunjene da je nestalo postelj i siromašni ljudi moraju spavati na golim klupama. U Sheffieldu počimlju se takodjer kazat zla vremena; Leeds se derži jošte dobro; ne u Belfastu prestala je fabrikacia musline, koja je mnogo dievojakah hranila; na jugu od Staffordshira žalostno stoje stvari, a u Škotskoj pojavljaju se posliedice obustave plaćanja ondašnjih bankih još znatnie. Posvuda je posao stao i radnje nije manje bilo od god. 1847. još nikad kao sada.

— „Leviathan" ganuo se je s miesta i time je ukinut čar i, ako se nove preprieke nepojave, nadat se je, da ćemo cèrnocèrveno čudovište sa svojim štèrbama, koje je vidit kao kakove utvora i sa svojim ogromnim lopatnim kolesima vidit plivat po Temzi. Rugatelji tvèrde, ako se njegovo promicanje neće bèrže nego li dosele udielotvorit moći, da će se Leviathen teško prije liepoga mieseca svibnja vode dohvatit, no stvar se nema tako, jer jučer i prekjučer približio se je svojem opredieljenju već za 21—24 noge i budući da ima do vode provalit od prilike još samo 300 stopah, lahko se može izračunat, da je to tvèrdjenje pretierano negledeć na to, kad se ujedanput zamaše, da bi se moglo dogodit, da će bèrže postići svoju svèrhu nego li se misli. Čega su se sa svih stranah najvećma bojali, to jest da se je brod svojim nihanjem posliednjih danah slego, po svoj sreći nije se potvèrdilo. To su operacie jučerašnje i prekjučerašnje dokazale, jer da se je brod znatno slego u svoju podlogu, tada bi „Liviathan" još dan danas bio na svojem starom miestu. Makine, koje su upotrebljene bile, biahu sasvim one iste, kao kod pèrva dva pokušaja, samo su uzeli bili jače lanceve i da se svlada protivni tisak hidrauličnih sisaljakah, učvèrstili su ih, za tako silne i hiljadama od centih obterećene skele od gredah, da se nije više bojati bilo, da će popustit. U istinu više jakih lancevah sastojećih iz željeznih karikah debelih kao ruka puče, popustiše dva lengera, koji su od prilike sa 2000 centih granita obterećeni bili i prelomi se jedan bat pod tiskom na dvoje, no skele stajale su čvèrsto i činile su svoju dužnost. Nitko nije znao, da će se prekjučer s nova preduzet radnja; nikoga nije bilo u skverskom dvorištu izim radnikah, niekih urednikah vladnih skverovah u Deptfordu i Brunel i Harrison, od kojih je pèrvi indjenir, koi je gradjenjem upravljao, a drugi kapetan, koi ima ravnati brod. Trebalo je jedan čitavi sat, dok se je masa ganula i za palac dalje pomaknula, no zatim ostalo je gibanje u tieku i svake minute od prilike pokazala se je na liestvi razlika od jednoga palca do 70 sekundah. O 1. uri u nedielju prevalio je brod put od 9 stopah 10 palacah napried, onda su otišli radnici jesti a zatim opet se je radilo dok se smèrknu. Rezultat dana bio je 15′ 2″. No toliko su indjeniri opazili, da je pogibeljno ostavit ladju, da dugo počiva na jednom istom miestu. Zato su jučer negledeć na nedielju, nastavili posao. Opet pukoše dva lanca i šarafne sprave, koliko je samo moguće bilo dobiti, bile su uzete u pomoć i novi lenger pribavljeni, ali nećemo da se ovdie upušćamo u manje podrobnosti. Dosta će biti znati, da je gibanje broda napried za oba dva posliednja dana polag najtočniega izračunanja iznosilo 23′ 4″, i da se radnja danas od 7. ure u jutro nastavlja. Najbolje bi bilo svakojako, da bi se danju i noćju radilo, no ako bi se i podčinjeni radnici mogli mienjati, tko da izmieni upravljajuće indjenire, tko ti ogromnu odgovornost na sebe uzme?

London 1. prosinca. „Times" donosi jedan uvodni članak o istočno-indijskoj kumpanii. U pèrvoj polovini istoga kaže se kao priatelj društva i nastoji da oprovèrgne tužbu, kao da je vlada istoga bila sistematična zloporaba. Zatim pako izvadja, da je ipak potrebno, da se preustroji, budući da sadašnja sistema neodgovara zahtievima vremena. „Predavne politike istočnoindijskoga družtva „veli Times" dèržalo se je jošte i u to vrieme, gdi je kumpania već veliku vladu predstavljala, u niekom stupnju podozrievanje i revnovanje, koja su vlastita bila starom tèrgovačkom družtvu. Tako radnja kao i odgovornost razdieljene su medju tri odsieka na takov način, da ako se o tom radi da se s energiom iniciativa učini, napokon nema nikoga, koi bi imao dužnost ili punomoćje za to. Elementi za dobru upravu nalaze se u dovoljnoj mieri; ali konštrukcia makine tako je hèrdjava, da se gubi polovica sile.

— Nošnje Siamezah kod dvora opisuju londonski listovi, kao što se je moglo očekivat, veoma obširno. Pèrvi poslanik imao je na glavi šešir sa širokim krilima, urešen sa mnogo zlata; svi drugi nosili su čunjastih kapah od kadife grimizne ili tamne boje sa zlatnim rubovima i s oštrim zlatnim hèktom, s kojega su resice visile. Pèrvoga poslanika dugačka dolnja haljina bila je od zlatne tkanine. Svi su imali kratku kosu, dugačke hlače i tuniku nad letećom dolnjom haljinom, koju je stezao pojas bez svakog oružja. Najpretežnie su boje grimizna, tamnocèrvena i zlatna. Cipelje i čarape bile su kao što se čini navlastito za ovu priliku nabavljene. U ostalom odlikovalo se je njihove ponašanje mnogo većim dostojanstvom, nego koje su u Londonu dosad obično razvijala aziatska poslanstva.

Švedska i Norvegia.

Stokholm 30. studenoga. Johns i ortaklук, Joh. Bergen, Strömberg sin, J. H. Mank zajedno sa nekolicinom manjih ovdašnjih kućah obustavili su svoja plaćanja. Ovdašnje pomoćno društvo počima danas svoje operacie; vladajući duh prilično je potlačen.

Amerika.

Iz New-Yorka pišu: Izbori za skupštinu imajuću se mieseca prosinca sastat, sada su u svim dèržavama unie ovèršeni i stranački razmieri mogu se s točnostju ustanovit. Senat broji 35 demokratah, 20 republikanacah 5 knownothingah za robstvo a 2 su miesta prazna (od južne Karoline i Texasa.) Ove obe vakancie popunit će se demokratima, medjutim izabrat će se miesto demokrata Jonesa od Jove jedan republikanac, tako da će onda u senatu biti 36 demokratah, 21 republikanac, i 5 knownothingah za robstvo. Od 234 sučlana zastupničke kuće ima 128 demokratah, 92 republikanca i knownothinga (većom stranom za robstvo), koji će posliednji u većoj strani slučajevah dèržat s demokratima, kao što su to i u posliednjem kongresu činili. Uslied toga imaju demokrati u obim kućama pretežnu većina i barem nećemo imat tužnog prizora koi nam je pružala druga polovina Pierceove uprave, za koje se je predsiednik neprestano borit morao s opozicionalnim kongresom.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Frankfurt 5. prosinca. Badenska predložila je u saveznoj siednici od 3. t. m. ugovor zbog kelskoga mosta. Savez je zaključio, da saslуša o tom mnienja vojničke komisie.

Hamburg 5. prosinca. Gradjanstvo skupilo se da vieća o predlogu senata, koi kao što se čuje glasi onamo, da se podigne dèržavna diskontna kasa, da se ista utemelji posredstvom zajma i da se izdadu u to ime papiri, koji se imaju do 1. rujna izkupit.

Pariz 5. prosinca. Francuska banka umalila je diskont na 6, 7 i 8 od sto porazmierno za 1, 2 ili 3 mieseca.

Hamburg 5. prosinca. Većina gradjanstva nije primila senatskoga predloga i stalo je na predlog tèrgovačke deputacie, da se papirni novac za kraće ili dulje vrieme s prisilnim tečajem izdade. Senat se je zamolio za odobravajući odgovor. Gradjanstvo ostalo je sakupljeno.

Hamburg 5. prosinca u večer. Senat nije pristao na želju gradjanstva da se izda papirni novac s prisilnim tečajem dajući za povod svoga kraćenja to, da se boji da bi time srebra nestalo u banki. Članovi gradjanstva i senata viećaju zajedno. Sutra u nedielju u dva sata dati će se izviešće.

Lubek 5. prosinca. Jedna senatska naredba ukida 29. članak niemačkoga mieničnoga reda i naredjuje, da se note lubečke privatne banke imaju primat kod javnih kasah.

Napulj 28. studenoga. Stožernika nadbiskupa Sforzu pozvao je sveti otac papa u Rim, kamo je posliednji i odputovao. Pariški bankier Mires prispeo je ovamo.

Genova 2. prosinca. Razprostranjenje slobodne luke i divone predloženo po ovdašnjoj komori zajednički sa carinskom upravom naloženo je po jednom kraljevskom dekretu. Medjunarodna komisia za talijansku osrednju železnicu otvorila je opet 28. pr. m. svoje siednice u Modeni.

Udina 3. prosinca. Radnje za železnicu kod ratah Grazzano započele su se već od [illegible] danah.

London 4. prosinca. Danas je 100,000 funtih u srebru otišlo u Hamburg, po svoj prilici i dojduće nedielje poslat će se onamo 190 hiljadah funtih.

New-York 23. studenoga. Pouzdanje je veće, poslovi su živahnii, tèrgovina s novcem popravila se je, mienice na London 9¼ 110.

Hamburg, 6. prosinca. Gradjanstvo zaključilo je 15 miliunah markih dozvolit za podignuće diskontne banke. Za 5 miliunah markih sutra će se od dèržave u banku položit berlinsko-hamburške i hamburško-bergedorfske železničke akcie, vlastničtvo dèržave, kroz a što banka komori otvara konto; diskontna banka diskontovat će već sutra sa 5 miliunah bankovnih markih. Dèržava pogadja se izvan zemlje u obziru sklopljenja zajma u iznosku od 10 miliunah markih, koje će tečajem ove nedielje takodjer doći u banku i čime će se odmah diskontovat. Od predloga u obziru izdat imajućega se papirnoga novca sasvim se je odustalo i sve ostaje osnovano na dosadanjoj vrednosti srebra.

London 7. prosinca. Iz New-Yorka prispeo je parobrod „Arabia", isti donosi viestih do 25. studenoga. Novacah ima u izobilju. Mienice na London 108. Pamuk ima imenovnu vriednost, no brašnu i žitu pala je ciena. U Mexiku vlada velika smetnja. Kommonfort nahodi se u pogibelji.

Turin 6. prosinca. Velika ruska kneginja Jelena očekuje se za koi dan ovdie putujući u Rim, gdie će zimovat. Grof Pralormo najposlie poslanik u Rimu, umro je prekjučer. Za sučlanove novo-postavljenoga vieća za diplomatična pravna pitanja naimenovani su pod predsiedom senatora grofa Sauli, Mersier Barareux, Gaetti i prof. Manzini. Odsiečni načelnik u ministarstvu izvanjskih poslovah Caretti di Cartogno službuje kao tajnik. Grof Cavour namierava u Turinu podić hipotekarnu banku. Od kralja napuljskoga gospodinu de Normannu podieljena dozvola za produženje sicilianskoga telegrafa u Maltu, opet mu je oduzeta, jer nije izpunio uvietah naloženih mu. U cèrkvenoj dèržavi rodile su osobito masline, isto tako žito i sočivo.

Beč 7. prosinca. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 20. studenoga najmilostivie dozvolit, da se podigne jedno akcionarno društvo pod imenom: Eskomptna kasa za Milan i lombardeske provincie sa glavnicom od 30 miliunah lirah. Broj akciah ustanovljen je na 30.000; društvo može svoje dielovanje započeti sa 10 miliunah lirah. Društvo ima svoju stolicu u Milanu i može na pribavljenu dozvolu od c. k. miestodèržtva lombardeskoga podizat i podružnicah. Njegovo trajanje opredieljeno je na 25 godinah.

Kazalištna viest.

Večeras će se na ovdašnjem kazalištu i to na korist gospodina Andrievića pèrvi put u našem jeziku predstavljat: „Grof Benjovski ili okletva na Kamčatki" igrokaz u 5 činah od Kotzebu-a. Marljivost koristnika zaslužila bi svakako, da bude večeras kazalište većma nego li obično posiećeno.

Zahvala.

Gospodin c. k. vojni perovodja Jerolim Vuković dvorio je bratinski moga 28. studenoga o. g. u Beču umèrvšeg ujaka Danu Patnovića do posliednje ure njegovoga života.

Ja kao nećak nemogu rečenom gospodinu za isto njegovo veliko požèrtvovanje nikakova drugoga priznanja učiniti, nego mu u svojem i u imenu mojih ostalih rodjakah najtoplju i najobvezatniu zahvalu ovim javno izrazit.

U Zagrebu 5. prosinca 1857.

Janko Badovinac.

Srebro od 7. prosinca	8¼ fr.
Carski dukati	10⅞ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 1417—1857 civ. (Izv.—402) (3—1)

Concurs-Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gericht zu Moslavina in Croatien wird bekannt gemacht, es sei über das gesammte wo immer befindliche bewegliche, dann über das in den Kronländern, für welche die mittelst Verordnung des hohen Justiz-Ministeriums vom 18. Juli 1853 eingeführte provisorische Konkursordnung Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen des Johann Koren Krämers und Wirthshaus-Pächters in Velika Ludina sub Nr. 5 der Konkurs eröffnet worden.

Es werden daher alle diejenigen, welchen was immer für Ansprüche auf das in den Konkurs verfallene Vermögen zustehen, aufgefordert, diese Ansprüche in Form einer wider die Konkursmassa oder den unter einem als Massavertreter bestellten Advokaten Georg Franz in Popovača gerichteten Klage längstens bis zum 5. Jänner 1858 anzumelden, widrigens sie ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-Prioritäts oder Pfandrechtes von der Konkursverhandlung ausgeschlossen und aller Ansprüche auf die Konkursmassa verlustig sein würden.

Zugleich wird zum Versuche der Beendigung des Konkurses durch den Vergleich auf den 4. Februar 1858 um 9 Uhr Vormittags bei diesem k. k. Bezirksgerichte eine Tagsatzung angeordnet, bei welcher, wenn der Vergleich nicht zu Stande kommen sollte, sofort der einstweilige Vermögensverwalter zu bestätigen, oder ein anderer Verwalter, so wie der Gläubiger-Ausschuss zu wählen sein wird. — Zu dieser Tagsatzung werden die Gläubiger insbesondere mit dem Beifügen vorgeladen, dass wenn keiner von ihnen bei dieser Tagsatzung erscheinen würde, auf ihre Gefahr der Vermögensverwalter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden wird.

K. k. Bezirksamt als Gericht
Moslavina am 25. November 1857.
Der k. k. Bezirks-Vorstand.
Tomašić.

Nr. 5926 (DS—129) (2—2)

Lizitations-Kundmachung.

Vom Magistrate der Landeshauptstadt Agram wird hiemit öffentlich bekannt gemacht, dass über Ansuchen des National-Theaters die öffentliche Feilbietung des bei Reconstruirung eines Dachtheiles am Theatergebäude abgetragenen alten Baumateriales und Gehölzes am 10. Dezember l. J. um 10 Uhr Vormittags auf dem hierstädtischen Rathhause stattfinden wird.

Hievon werden die Kauflustigen mit dem Beisatze verständiget, dass die Kaufschillingsumme zu Handen des Lizitations-Commissärs baar zu erlegen sein wird, und dass das feilgebotene Materiale auf dem hierstädtischen Mayerhofe und in der Kapuzinergasse zur Besichtigung der Kauflustigen erliegt.

Vom Magistrate der Landeshauptstadt
Agram den 30. November 1857.
Der Bürgermeister
Kamauf.

Br. 2822—1857 p. (Izv.—409) (3—2)

Oglas dražbe.

Pošto bi dne 18. studenoga t. g. obdèržavana dražba na dobru Zlatar bezuspiešna ostala, to se novi rok na dne 12. prosinca t. g. u 11 satih prie podne na dobro Zlatar opredieljuje, kadi de se radi zaostaleg poreza 160 fl. 35²/₄ kr. sr. putem javne dražbe i to: 30 vag. pšenice, 4 junci dvogodišnji i 2 telice i izpod prociene prodavat.

C. k. kot. ured Zlatar
U Loboru dne 30. studenoga 1857.

Nr. 17051 (Fina 55) (3—3)

Kundmachung.

Die neuerbaute herschaftliche obere Mahlmühle mit zwei Mahlgängen in Kutjevo nächst Požega wird vom 1. Jänner 1858 an auf drei nacheinander folgende Jahre, sohin bis Ende Dezember 1860 im Wege einer öffentlichen Lizitation an den Meistbiethenden in Pacht gegeben werden. Pachtlustige wollen sich am 15. Dezember 1857 als dem Lizitationstage bei dem k. k. Forst-und Domänen-Amte Kutjevo einfinden.

Die Lizitations- und Pachtbedingnisse können bei diesem Amte eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks Direktion
Essek am 19. November 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarne Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 10. PROSINCA 1857. Broj 282.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. daljpako od svake podjedine linie 4 kr. sr.

☞ Početkom dojdućega mieseca počimlje se pèrvipolugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravničtvo Narodnih Novinah" franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Br. 13.616—1857. (DS—131) (1—1)

Oglas.

Osiguranje dovažanja i prodaje biele limito-soli po Nj. veličanstvu stanovnicima civilne Hèrvatske s one strane Save u 12 funtih za svaku glavu uz obaljenu cienu po 3 f. 32 kr. k. n. od cente dozvoljene (zem. zak. lista od god. 1851. kom. 18 br. 149) izvedeno je za okružje zagrebačke županie za upravnu godinu 1857—58. kako sliedi.

Za občinu	U kotaru	Ime prodavaoca soli	Miesto skladište soli	Ciena limito-soli po centih		po pet funtih
				kon. nov.		
				for.	kr.	kr.
Grad Karlovac	Grad Karlovac	Eugen Vojaček	Karlovac	4	$13\frac{1}{2}$	$12\frac{135}{200}$
Draganić, Bania i Rečice	Karlovac	Nikola Vezmar	Karlovac	4	$12\frac{1}{4}$	$12\frac{1}{2}$
Netretić	Modrušpotok	Nikola Stanisavljević	Netretić	4	15	$12\frac{3}{4}$
Ribnik	„	Ant. Živojnović	Ribnik	4	35	$13\frac{3}{4}$
Ozail	„	Nik. Vezmar	Ozail	4	39	$13\frac{95}{100}$
Bosiljevo	Bosiljevo	Nikola Stanisavljević	Bosiljevo	4	18	$12\frac{9}{10}$
Severin	„	Mato Sladović	Severin	4	24	$13\frac{9}{10}$
Jaska, Desinec, Cvetko-	Jaska	Antun Živojnović	Jaska	—	—	—
vić, Petrovina i Doma-	„	„	„	—	—	—
gović	„	„	„	5	3	$15\frac{15}{100}$
Krašić	„	„	Krašić	5	9	$15\frac{45}{100}$
Samobor, Podvèrh i Stup-	Samobor	Ljudevit Sladović	Samobor	—	—	—
nik	„	„	„	4	59	$14\frac{95}{100}$
Rakovpotok	„	„	Rakovpotok	4	59	$14\frac{95}{100}$
Gorica, Odra i Orle	Gorica	Leopold Spitzer	Gorica	5	27	$16\frac{35}{100}$
Sisek, Sela i Setuš	Sisek	Pavao Fabac	Sisek	4	48	$14\frac{15}{100}$
Jamnica	Pisarovina	Jos. Špicer	Jamnica	—	—	—
Kravarsko i Pokupsko	„	„	Pokupsko	5	20	16

Dobavnici dužni su sol na doznake, imajuće se od dotičnog občinskog ureda izdavati na temelju dušah, u svakoj kolikoći do najmanje od 5 funtih onom, koi na to pravo ima, u gore rečenu cienu svaki dan izim nedieljah i praznikah davati u gore navedenim miestima.

Što se time znanja i ravnanja radi obznanjuje.

U Zagrebu dne 1. prosinca 1857.

C. k. predstojnik županie
Bunjevac s. r.

Fin.—58) (3—1)

Oglas.

C. k. financialne zemaljske direkcie za Hèrvatsku i Slavoniu od 2. prosinca 1857. br. 16891.

Pozivajući se na §. 3. i 9. carske naredbe od 23. listopada 1851 (dèrž. zak. lista br. 207.) stavlja se do občega znanja sliedeće:

1.) Za preuzimanje biljegovnih pristojbah od povremenih tiskanicah tuzemstva podvèrženih biljegovnom danku, uklopno oglasnih ili prijavnih listovah, koji se neizdavaju kao sastavni dielovi kakova časopisa, zvani su u području c. k. hèrvatsko-slavonske financialne zemaljske direkcie po mieri sadanje potrebe c. k. glavni carinski uredi sjedinjeni s financialnim kotarskim kasama u Zagrebu i Rieki.

2. Neštampani papir, opredieljeni za izdanje tiskanicah podvèrženih biljegovini, može se već od 21. prosinca 1857 počemši k jednom od imenovanih uredah donieti i tamo na temelju predanog očitovanja uz položenje pripadajućih biljegovnih pristojbah podvèrći biljegovanju.

3.) Na jedan od ovih uredah imaju poduzeća podvèržena danku i pristojbe za uvèršćivanje oglasnih i prijavnih listovah, koji neizlaze povremeno, priloživši jedan nebiljegovani primierak oglasnog ili prijavnoga lista na dan izdavanja odpremiti ili poslati.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb 10. prosinca. Jučer na večer umro je ovdie uslied višemiesečne teške bolesti mapirni pregledatelj (Mapirungs Inspektor) prisiednik i viši zemljomiernik kod ovdašnjega c. k. poreznog zemaljskog odbora gosp. Anton pl. Pesić. — Pokojnik ostaje svima koji su ga poznavali zbog svoga poštenog značaje u uspomeni.

— Danas svetkuje ovdašnji gospodin kanonik dr. Franjo Šufłay 50godišnji jubilej svoga duhovnoga poslovanja i čitao je jutros u stolnoj cèrkvi sv. misu baš kod onog istog oltara kod kojega je pred 50 godinah pèrvi put službu božju obvèršavao.

— Izišao je ovih danah već u ovim novinama objavljeni „hèrvatski kalendar" Starčevića, koi se dobiva u knjigarni Županovoj za 24 kr. sr. Obširnia o istom možda će tko drugi javiti.

Beč. Povodom osobitoga jednoga slučaja naloženo je svim upraviteljima bolnicah, da u javne bolnice prime svakoga bolestnika bez razlike, čim se sam prijavi, od bolnićkoga liekara za bolestnoga priposna, ili ako od drugog liekara sviedočbu donese. Nijedan bolestnik nesmije se odbiti zbog toga, što mu dokumenti glase, da nemože platiti, ili što nije iz miesta.

— U Temišvaru je 28. pr. m. umèrla jedna žena, koja je doživila rietku starost od 104 godine.

— U Hamburgu su dosad pala 33 tèrgovca; u Berlinu 4. U Petrogradu pao je i Bolden sa jednim miliunom sr. rubaljah.

Sèrbia.

„Sèrb. Nov." javljaju, da je popečiteljstvo financie razpisom jednim odredilo tarifu, po kojoj će se u zemaljskim kasama primati bakreni austrijski sitni novci i to samo pri podkusurivanju do 2 groša. Po toj tarifi primat će se: novac od krajcare šajna u 3 pare, od 2 kr. šajna u 6 parah, od grošića u 10 parah, od dva grošića u 15 parah, a novac od krajcare srebra u 5 parah.

U istom listu čitamo, da je 10. o. m. svečano osveštana novopodignuta zgrada šabačke polugimnazije, kojom je prilikom g. episkop Mihail govorio besiedu shodnu svečanosti.

Cèrnagora.

Cetinje 23. studenoga. (Svtd.) Jučer po božjoj službi sliedilo je s najvećim veleliepjem svečano kèrštenje mladenca Velimira Petrovića, sinovca Nj. svietlosti kneza Danila. Iz žarke ljubavi dostojala je sama svietla kneginja Darinka mladencu biti kuma. Poslie kèrštenja bio je sjajan obied kod gospodina podpredsiednika Kerce Petrovića, oca mladenca. Na obiedu bili su Nj. svietlost knez Danilo i kneginja Darinka, gja mati kneginje, sestra i brat kao i g. predsiednik senata Mirko, cielo pridvorno sveštenstvo i svi senatori, koji su se ovdie desili. Napite su zdravice u zdravlje mladenca i kume; sva se je kuća orila od živio i mnogaja lieta.

Danas je g. Jovan Kvekić, brat Njene svietlosti kneginje put Pariza odputovao zbog svojih poslovah. — Ovih danah obdario je svietli knez Danilo Jolu Piletića znatno srebèrnom sabljom za njegove zaslugo kao junaka i vierna sina naše otačbine. Podobne darove čini knez Danilo više putah.

Očekujemo ovdie niekog Efendiu, koi je poslat od porte radi naših stvarih, t. j. naših

granicah. Hoće li na skoro prispieti i šta će se svèršiti, javit ću vam, ako je za javljenje. —

Na zahtievanje mostarskoga vezira poslali smo jednoga senatora tamo k njemu, neznamo još šta želi.

Turska.

S donjega Dunava 27. studenoga. (Oest. Ztg.) Govori se, da će Garašanin pozvan biti za popečitelja. U Beogradu nitko se nesumnja krizi popečiteljah. Prije niekoliko danah išli su srodnici knezu Aleksandru i predali mu prošnju, da bi osudjenici postigli čoviečnii postupak. Uz njih je privatno pristao francuski konzul. „Očekujemo dakle“ — tako vele iste novine spodiktički — „da će im dobri knez još prije božića kazan ublažiti. Dalje se čuje sa cielo, da je porta tvèrdo naumila poravnati se diplomatičkim putem s Cèrnom Gorom ili š njome se zaratiti.

— Urednik „Carigr Viestnika“, gospodin Aleksander Ekzarh, preduzeo je s dopuštenjem sv. sinoda da izdaje sve cèrkvene knjige na slavenskom jeziku za bugarske cèrkve. Te su knjige: evandjelje, apostol, oktoih, triod, pentikostar, dvanaest minejah, molitvenik, časoslov i psaltir. Apostol je već gotov, a evangjelje će do malo vremena izići ispod štampe. Sve ostale knjige bit će gotove za podrugu godinu.

„Obć. Nov.“ pišu iz Beča, da će po svoj prilici biti istina, da je porta pored svojega razpisa od 16. list. predala dvorovima i jednu povieriteljnu notu, u kojoj dokazuje, da se zbog dogadjajah u kneževinama moraju uzeti vojačke miere za predobranjenje. Toliko se bar zna, da je ona u tom smislu već učinila korake.

Iz Bakuršta 12. stud. javljaju da se tamo razneo glas, da je porta poslala kajmakama Bogorida, da iste odpust; i to se još govori, da je za njegovog posliedovatelja odredjen knez Grigorie Sturdza.

Ratni ministar Riza paša povisio je nišim oficirima platu. Podporučik dobija sada miesečno 250, prie 180; poručik 300 prie 180, kapetan 400 a prie 280 grošah. Nezna se hoće li i prostaci dobiti veću platu.

Polag „Triester Zeitunga“ dogodi se nagla smèrt policajnoga ministra Izet paše na sliedeći način: Prie niekoga vremena našli su kod jednoga dèrviša lažne novce; tim se i jedan od najviših činovnikah obrukao. Budući se još nove stvari odkrile, to se dèržao ministarski saviet. Kad se Izet paša vraćao kući iz te siednice naidje na dva dèrviša, koji su tako pijani bili da ih je dao do pèrve straže kroz svoje ljude odpraviti, da se nebi ljudi sablaznili. Ali ovi pijanci, poznavši Izet pašu, htiedoše se njegovoj zapoviesti protiviti i kad ih kavazi silom otierase, prietili su mu. Izet paša ode kući, ručao je vèrlo sladko i poslie se okupa. U veče ode k Rešid paši, divanio se š njim o tom procesu i vele, da su se malo i sporiečkali, a kad je popio fildžan kave, bude mu njedanput zlo. On kaže velikom veziru kako mu je, a ovaj pošlje odmah po svoga liekara. Izet paša nehtiede čekati liekara, nego ode kući, gdie klone i odnesu ga u njegovu odaju. Dodje liekar, koi kaže da je paša umro prije nego što su ga sluge metnule u postelju. Tek sutradan oko 11 časovah rekao je liekar, da je pašu udarila kaplja. — Što se pak tiče procesa zbog lažnih novacah, to se u njega pomiešane i dvie od najvećih tèrgovačkih kućah u Carigradu i baš se htieli njihovi šefovi zatvoriti onaj dan kad je Izet paša tako naglo umro. Oba ova šefa zatvorena su.

Rusia.

Petrograd 16. stud. Car Aleksander poslao je generalu Lidersu milostivo pismo prilikom slavljenja njegove 50togodišnje vojničke službe.

Na miesto dosadašnjeg poslanika u Hagu, Lomonosova, koi je potomak slavnog ruskog spisatelja Lomonosova, naimenovan je carev glavni pobočnik, Manzurov, za poslanika u Holandskoj.

Petrograd 25. studenoga. (N. Pr. Ž) Knez Gagarin, koga je ubo knez Dadiš Kilian, nije još umro od ranah, ali je u najvećoj opasnosti života. — „Petrogradske viedomosti“ preštampale su poziv bruseljskog „Norda“, u kom se ove novine nude da budu posrednik izmedju zapadne Evrope i Rusie, pozivajući sve Ruse, da mu priloge šalju ma u kom jeziku. Za g. 1858. objavio je jedan knjigar znamenito poduzeće, t. j. ruski prevod najznamenitiih niemačkih, engleskih i francuskih historiopisacah. Tim će se načinom izpuniti osietna oskudica u ruskom knjištvu.

Franceska.

„Času“ pišu iz Pariza, da će se ovoga mieseca birati nov profesor za tamošnju katedru slavenske literature. Ova katedra ustanovila se jedino i naročito za Mickievića. Dosadanjem profesoru Kiprianu Roberu nije se mišta javilo, da nije više profesor. Medju kandidatima imenuju Aleksandra Hodjka, Ajhova i mnoge Francuze.

Azia.

Iz Hongkonga prijavljeno je već, da je francuski punomoćnik baron de Gros onamo došao. Čini se, da bitanski vèrhovni zapoviednik nenamierava skoro opet nastavit nepriateljstva proti Kantonu, odnosno Kini, jer ladje od engleske flote usidrene u hongkongskoj luci dozvolile su svojoj momčadi, da izidju na kopno i sve ostale na kantonskoj rieci štacionirane ladje očekivale su se u istu svèrhu u Hongkong. Došašće više topčarah, koje su stopram kasnie izgledali, probudiše udivljenje. U svemu bilo ih je sada 12 na miestu, koje će u plitkim dragama kantonske rieke, glavnom sakupljalištu kineskih ratnih džungah, dobrih uslugah činit. Očekivali su takodjer sve za Kinu opredieljene ladje do konca prosinca i nadali su se svejednako, da će se jošte moći posiesti Kanton možebiti i najveći deo provincie Kwantung. Jahta „Emperor“, koju je kraljica Viktoria opredielila za poklon caru japanskom, došla je pod Hongkong. Ona je potrebovala popravka, koi će lahko prouzročit troška do 1000 funt. sterlingah. U sievernim lučkim gradovima Amoy, Ningpo, Fučau i Šangai živili su Englezi i Kinezi još svejednako u najboljem sporazumljenju. Razmirice s Kantonesima ostale su bez upliva na stanovničtva ovih slobodnih lukah. U ostalom tudje ladje donose od onud oružje i novacah u Kanton. „Albis“ deneo je tovar muškatah u Fučau, koje su po kopnu u Kanton dopremljene bile. „Roska“ dovela je od Šangaja u Svatau (na kopnu pri kantonskoj rieci) 200,000 dolarah, koji su takodjer opredieljeni na Kanton.

„Times“ donosi niekoliko viestih iz Shangaja. Tamo se poglavito govori o svili i za mnogo je ista predmet špekulacie. Kinezi se boje viestih, koje može donieti bližnja pošta i zato su svoja zahtievanja obalili za 20 dolarah na svakom svežnju. Nieki su na to pokupovali do 3000 svežanjah. Drugi pako dèrže sadanje ciene svejednako jošte za pogibeljno velike. U posliednje dvie godine mnogo su novacah dobili svilari u okolici tako, da su mandarini htieli da nametom oglobe zemlju. Ali narod se opre bambusnim tèrskama i nagna mandarine u bieg. Ovi su zatim zaiskali vojsku od Hanšaua da im dodje u pomoć i već su jedno selo, iz kojega su protierani bili, upalili. Bilo se je bojat da će se to gibanje razprostrieti.

— Polag jednoga pisma iz Ahmedabada od 26. listopada, koje je „Times“ priobćio pogubljeno je tamo bilo 18 buntovnikah i to 10 njih bilo je obiešeno, 3 su bili ubijeni iz puškah a 5 iz topovah. Pogubljeni umèrli su s najvećim duševnim pokojom i bez svakoga vidiva znaka od straha, no strašni taj prizor proizveo je na gledaoce veoma mučan utisak.

Nadalje govori „Times“ o dvima ratnim osudama četiri prosta engleska soldata od 10. kraljevske regimente bila su okrivljena da su ubili subadar-majora Hutto-kana no zbog nestašice dokazah bili su odpušteni po ratnom sudu. Naproti kasiran je poručik Onseley, koi se je bio jako opijo na predstraži. Premda je isti od strane suda „zbog njegove mladosti, neizkustva i zbog nedavno podnešenih trudovah“ preporučen bio milosti vèrhovnoga zapoviednika, ipak je Sir Colin Campbell našao za potrebno poremećenu disciplinu medju oficirima strogim primierom oporavit i nije nališao preporuke. „Times“ veli da u istinu disciplina engleskih oficirah nije, kakova bi morala biti i odobrava postupanje rečenoga generala te nada se da će njegov čvèrsti značaj skoro indijsku vojsku u ono stanje stavit, koje je potrebno za uzdèržanje dèržave po drugi put osvojene.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

London, 8. prosinca. U današnjoj noćnoj siednici dolnje kuće predložio je lord Russel, pošto je Milnes interpelirao bio, da se predlože pisma u obziru uapšenikah u Napelju, što je lord Palmerston obećao. Kruna predlaže za Haveloka godišnju platu od 1000 fun. st. Predlog za odštetu bio je dva puta bez glasovanja pročitan. Ministri napomenuli su kao nezajamčeni glas, da je general Outram ranjen i da su podkriepljenja došla u Luknov.

U gornjoj kući govorie je Ellenborough proti Kaningu zbog stegnuća anglo-indijske štampe. Lord Granville preuzima branjenje Kaninga.

Pariz 8. prosinca. „Moniteur“ javlja zaključni akt o reguliranju rusko-turskih granicah u Azii, koi je dne 5. t. m. bio podpisan u Carigradu.

Turin 6. prosinca. Intendant od Genove premješten je u Nizzu a onaj od Kaljara u Genovo.

Triest 8. prosinca. Usljed pisamah iz Napulja odlučeno je, da se zarobljeni parobrod „Cagliari“ nema vratit društvu „Rabattino“.

Narodno kazalište.

Sinoćna predstava grofa „Benjovskoga“ u našem jeziku bolje je za rukom pošla nego što smo mislili. To se ima poglavito opet u seisugu upisat gospodinu Freudenreichu mladjemu, koi je kao predstavljač naslovne uloge i kao reditelj razvio opet neobičnu energiu i viestinu. Istu bezuvietnu pohvalu zaslužila je ovaj put i gospodična Adelsheimova u ulogi Afanazie, koja bez sumnje spada medju njene najbolje uloge. Živahno pleskanje, kojim je vas večer bila na izvanredan način odlikovana, bilo je ovaj put podpunoma zasluženo. Gospodična Norvegova u maloj ulogi mladoga kozaka Kadrima izgovarala dobro a igrala i pievala izvèrstno i bila je takodjer sèrdačnim pleskanjem odlikovana, što u dio pade i marljivoj gospodičnoj Bajzovoj, koja je kao Feodora dobro dèržala. Medju ostalima zaslužuje da bude osobito imenovan g. Andrijević, koi je starca Krustieva mnogim čuvstvom predstavljao i obćenitim pleskom odlikovan bio. No i svikolici drugi predstavljači povećih zadaćah dèržali su se dobro izim toga, što nieki od njih nisu baš sasvim dobro na izust naučili svoje uloge. U tom smislu tako vazda tako i ovaj put zaslužuje pohvalnu iznimku g. Miroslav, koi je ovaj put predstavljao velikom pomnjom teški značaj Stiepanova. Sve je dobro išlo do dvie tri epizode, koje su tim većma smetale, što si i njihovi predstavljači nisu truda dali da barem nauče na izust svoje zadaće. No upèrkos svemu tomu dopao se je komad tako, da mislimo da nebi faleno bilo, da ga za koje vrieme opet dadu, tim većma budući da kazalište nije bilo osobito puno.

Iz komentarah Godescalca Stewechia na 3. glavu diela Flavia Vegecia: De re militari, koje je u Anversi štampao Hristofor Platino godine 1585. jasno se uvidja da su Liburni imali nieku vèrstu ladjah na kola, koja su volovi okretali. Kako se zove iznašatelj pomenutih ladjah, to se još nezna, ali za podrieklo i miesto njegova rodjenja evo šta sám Vegecio govori: „Diversae autem provinciae quibusdam temporibus mari plurimum potuerunt et ideo diversa eis genera navium fuerunt. Sed Augusto dimicante Actiaco praelio cum Liburnarum auxiliis praecipue victus fuisset, Antonius experimento tanti certaminis patuit Liburnorum naves ceteris aptiores. Ergo similitudine et nomine usurpato, ad earumdem instar classem romani principes texuerunt. Liburnia namque Dalmatiae pars est Taderinae (danas Zadar) subiacens civitati, cuius exemplo nunc naves bellicae fabricantur et appellantur Liburnae.“ (Vidi u gorenavedenom dielu Veg. knj. 30, gl. 33, str. 90.)

Mnogi misle da su ove ladje povodom bile k iznašašću [illegible] današnjih parobrodah, koja misao [illegible] bezosnovana. (G. D.)

Bečka burza

dne 9. prosinca 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	80³/₈
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	83
dto . . . . » 4½%	
dto . . . . » 4%.	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	125¹/₈
» » » » » 1854, » 100 »	106⁷/₈
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	85
Bankovne dionice komad po	972½
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	572½
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	277
dto dto s plaćanjem na rate	
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1762½
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Linceske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	192
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mlietačka željeznica . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	108³/₄
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	107½
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-13
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	106³/₈
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	124¼
Pariz za 300 frankah . . . . »	125³/₈
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	263
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	10⁵/₈
Srebro od 17. studenoga	8

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 21983-5095 (VI—87) (3—1)

Concurs

für Hebammen-Stipendien.

Für die mit Allerhöchster Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für angehende Hebammen aus Croatien und Slavonien allergnädigst bewilligten sechs Stipendienplätze wird für den Sommersemester 1857-58 der Konkurs hiemit eröffnet.

Diese Stipendien bestehen für den vorgeschriebenen halbjährigen an der Hebammen-Anstalt zu Laibach zurückzulegenden Hebammen-Kurs in dem Betrage pr. 80 fl. nebst einem verhältnissmässigen Reisepauschale.

Die betreffenden Bewerberinnen haben ihre, an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht stilisirten Kompetenzgesuche längstens bis 8. Jänner 1858 bei der betreffenden k. k. Comitatsbehörde, in deren Bereiche ihr gegenwärtiger Wohnsitz gelegen ist (in Agram beim Stadtmagistrate) zu überreichen.

Diese Gesuche müssen mit folgenden Belegen versehen sein:

a) mit einem legalen Dürftigkeits-Zeugnisse;

b) mit dem Taufscheine zum Belege der Abstammung aus Croatien oder Slavonien, oder mit einem sonstigen diesfälligen Zuständigkeits-Zeugnisse;

c) mit dem von der Ortsbehörde, ausgestellten, und von dem betreffenden Ortsseelsorger mitgefertigten Zeugnisse über das sittliche Betragen der Bittstellerin;

d) mit dem Schulzeugnisse über die Gegenstände der Volksschule oder wenigstens über die Kenntnisse des Lesens und Schreibens, so wie auch über die Kenntniss der kroatisch-slavonischen, als der Landes- und deutschen, als der Vortragssprache an der betreffenden Lehranstalt.

Schliesslich hat jede Bittstellerin ihrem Gesuche, eine eigenhändig geschriebene Erklärung beizuschliessen, dass sie nach ihrer Aprobation als Hebamme ihre Kunst wenigstens durch zehn (10) Jahre in diesen Königreichen ausüben wolle, und hat zugleich ihren künftigen Wohnort anzugeben.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 3. Dezember 1857.

Nr. 21185-4921 (DS.—132) (3—1)

Konkurs-Verlautbarung.

An der dreiklassigen städtischen Unter-Realschule zu Warasdin ist die neusistemisirte Zeichnungs-Adjunktenstelle mit dem Gehalte jährlicher vier Hundert Gulden und dem Quartiergelde von 100 fl. CMz. zu besetzen.

Die Bewerber um diese Stelle haben ihre, mit den Nachweisen über Geburtsort, Alter, Religion, Sprachkenntnisse und Befähigung für den Zeichnungsunterricht belegten Gesuche im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, und falls sie in keiner öffentlichen Dienstleistung stehen, unmittelbar beim Agramer erzbischöflichen Ordinariate längstens bis Ende Dezember d. J. einzubringen.

Auf solche Bewerber, welche sich nebstbei über musikalische oder gymnastische Kenntnisse auszuweisen vermögen, wird besonders Bedacht genommen werden, und ihnen überdiess ein nicht unbedeutender Neben-Verdienst in Aussicht gestellt.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 28. November 1857.

Nr. 14476 (Fin.—52) (3—3)

Konkurs-Kundmachung.

Zufolge Erlasses der hochlöblichen k. k. kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direktion vom 28. September 1857 Z. 12801 ist bei dem k. k. Gefällen-Oberamte in Fiume die Stelle eines Amtsdieners mit dem Jahresgehalte von 250 fl. und jene eines Amtsdienersgehilfen mit dem Lohne jährlichen 200 fl. womit auch die mit hohen Finanz-Ministerial-Dekrete vom 20. Juli 1857 Z. 15115-518 (Verordnungsblatt Nr. 31 Seite 277) bewilligte Amtskleidung verbunden ist, zu besetzen.

Bewerber um diese Stelle, haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche unter Nachweisung der allgemeinen Erfordernisse, der körperlichen Tauglichkeit, dann die Kenntnisse der deutschen und der kroatischen oder einer der letztern verwandten slavischen Sprache, und unter Angabe ob und in welchem Grade sie mit Finanz- oder Zollbeamten dieses Verwaltungsgebietes verwandt oder verschwägert sind, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde bis 30. Dezember 1857 bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direktion einzubringen.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Fiume am 12. November 1857.
Kosović.

Nr. 8874 (Izv.—403) (3—2)

Konkurs-Verlautbarung.

Zur Besetzung der Seidenbau-Inspektors-Stelle im Esseker Comitate.

Laut hohen Statthalterei-Erlasses vom 8. Oktober 1857 ist für das Esseker Comitat die Stelle eines Seidenbau-Inspektors mit dem Gehalte jährlicher 400 fl. CMz. und bei Bereisungen mit dem Anspruche auf die Entschädigung der Vorspannsgebühren nebst einem Zehrungsbeitrage von täglichen 2 fl. provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Stelle haben ihre dokumentirten Kompetenzgesuche, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber mittelst ihrer kompetenten politischen Behörde bis 15. Dezember l. J. an die gefertigte Comitatsbehörde zu leiten, und nebst Alter, Religion, Stand, Sprachkenntniss, moralisches und politisches Wohlverhalten, auch Fertigkeit im Konzepte und im Rechnen, Kenntniss der Naturlehre und die vollständige praktische Kenntniss der Obst und Maulbeerbaum-, dann der Seidenzucht glaubwürdig nachzuweisen.

Auch wird bemerkt, dass der Seidenbau-Inspektor von jedem zweiten Dienstverhältnisse unabhängig bleiben müsse.

K. k. Comitats-Behörde
Essek am 27. November 1857.

Br. 50 (Izv.—401) (3—3)

Natiečaj.

Na župskoj katoličkoj učionici u Semelcih, djakovačkoga školskoga kotara ima se popuniti učiteljsko miesto, s kojim je skopčana pristojba godišnjih 200 fr. sr. 25 mierovah pšenice, 20 mierovah kukuruze, 6 hvatih dèrvah, užitak stana i vèrta, i za orgulanje u župnoj cèrkvi 12 fr. sr.

Oni, koji za ovo miesto natiecati se žele, imadu svoje vlastoručno pisane, na prečastni duhovni stol u Djakovo upravljene molbenice do 15. siečnja 1858 uredovnim putem ovomu nadzirateljstvu podnieti, i u njima vierodostojnim sviedočbami dokazati svoju dobu, učiteljsku sposobnost, bezprikorno gradjansko i ćudoredno ponašanje i vieštinu u cèrkvenom orgulanju i pievanju.

U Djakovu dne 26. studenoga 1857.

Djakovački kotarski nadziratelj
pučkih učionicah
Antun Zviršitz.
v. a. d. i župnik djakovački.

Nr. 6892 (DS—127) (3—3)

Edikt.

Von dem k. k. Landesgerichte zu Agram werden Diejenigen, welche als Gläubiger an die Verlassenschaft des am 6 Juni 1857 ohne Testament verstorbenen Buchhändler Jakob Prettner eine Forderung zu stellen haben, aufgefordert, bei diesem Gerichte zur Anmeldung und Darthuung ihrer Ansprüche den 18. Jänner 1858 um 9 Uhr Vormittags zu erscheinen, oder bis dahin ihr Gesuch schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an die Verlassenschaft, wenn sie durch Bezahlung der angemeldeten Forderungen erschöpft würde, kein weiterer Anspruch zustände, als insoferne ihnen ein Pfandrecht gebührt.

Agram den 25. November 1857.

Klobučarić. Jović.

Nr. 6367 civ. (DS—128) (3—2)

Edikt.

Von dem k. k. Landesgerichte Agram wird hiemit bekannt gemacht, dass am 21. Jänner 1858 Vormittags 9 Uhr bei demselben die freiwillige gerichtliche Versteigerung mehrerer zum Nachlasse des verstorbenen Franz Zellinger gehörigen Pretiosen als Tafelservice, Leuchter und dergleichen gegen sogleich bare Zahlung, jedoch nicht unter dem Schätzungswerthe Statt finden werde.

Agram den 26. November 1857

Klobučarić. Jović.

Nr. 3541 p. (Izv.—406) (3—2)

Kundmachung.

Auf Grundlage der hieramts produzirten vom k. k. Bergkommissariate zu Agram dd. 3. November l. J. Z. 341 (A. und 349) A. ausgefertigten »Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung« hat Herr Ludwig v. Kuchtich Privatier zu Razvor am 25. November l. J. das Freischurf-Zeichen auf dem Weingarten-Grunde des Thomas Juraj, Haus-Nr. 13 Steuergemeinde Poljana, dann auf dem Obergrunde der Grundbesitzerinn Maria Wittwe Harinski Pintarić Haus-Nr. 11, Steuergemeinde Poljana, im Bezirke Klanjec gelegen, aufgestellt.

Was zur allgemeinen Wissenschaft bekannt gegeben wird.

Vom k. k. Bezirks-Amte
Klanjec am 28. November 1857.
Der k. k. Bezirksvorsteher
Strah.

Br. 2822—1857 p. (Izv.—409) (3—3)

Oglas dražbe.

Pošto bi dne 18. studenoga t. g. obdèržavana dražba na dobru Zlatar bezuspiešna ostala, to se novi rok na dne 12. prosinca t. g. u 11 satih prie podne na dobro Zlatar opredieljuje, kadi će se radi zaostavšeg poreza 160 fl. 35³/₄ kr. sr. putem javne dražbe i to: 30 vag. pšenice, 4 junci dvogodišnji i 2 telice i izpod prociene prodavat.

C k. kot. ured Zlatar
U Lobora dne 30. studenoga 1857.

Br. 952—1857 g. (Izv.—404) (3—2

Izrok.

Dražba nepokretnostih pod br. 254 u Petrievcih.

Od c. k. kot. ureda valpovačkog kao kot. suda stavlja se ovime do obćeg znanja, da je na molbu nasliednikah pokojnog Gjure Karaševca ovostranom odlukom od 14. studenoga t. g. br. 952 dozvoljena javna dražba kuće, podkućnice, vèrta i ²/₈ sesionskog zemljišta spadajuće na ostavštinu pomenutog Gjure Karaševca u Petrievcih pod br. 254 prociemito sudbeno u 420 fr. sr. i za preduzeće ote dražbe opredieljeni su rokovi na dne 15. i 29. prosinca svaki put poslie podne u 3 sata na licu miesta.

Svaki kupiti želeći ima prie nego što se ponuda primila bude, položiti jamčevinu od 42 fr. Uvieti dražbeni mogu se kroz uredovne ure uviditi u pisarni ovog suda.

C. k. kot. ured u Valpovu kao kot. sud dne 14. studenoga 1857.

C. k. kot. predstojnik
Bojničić.

Br. 3457. (Izv.—399) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Osieku daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja exemptionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za nižeoznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razterećenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
			fr.	kr.			
27. ožujka 1856 br. 553	Kutjevo sa 485[11]/[16] naselbinami	C. k. školska zaklada	115,343	45	1. svibnja 1856	1. veljače 1858	1. travnja 1858 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. děrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. doučnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Osieku dne 13. studenoga 1857.

Nr. 6038 civ. (Izv.—405) (3—2)

Edikt.

Vom k. k. Comitats-Gerichte Warasdin werden diejenigen, welche als Gläubiger an die Verlassenschaft der am 6. Jänner 1856 ohne Testament zu Warasdin verstorbenen Frau Constantia Sorko geb. Werner eine Forderung zu stellen haben, aufgefordert, bei diesem Gerichte zur Anmeldung und Darthuung ihrer Ansprüche den 29 Dezember d. J. um 9 Uhr Früh vor diesem Gerichte zu erscheinen, oder bis dahin ihr Gesuch schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an die Verlassenschaft, wenn sie durch Bezahlung der angeordneten Forderungen erschöpft wurde, kein weiterer Anspruch zustände, als insoferne ihnen ein Pfandrecht gebührt.

K. k. Comitats-Gericht
Warasdin am 23. November 1857.

Novak. Fohn.

Nr. 5499 (PZ. 30) (3—3)

Konkurs

und Wirthshaus-Pächters in Velika Ludina sub Nr. 5 der Konkurs eröffnet worden.

Es werden daher alle diejenigen, welcheen was immer für Ansprüche auf das in den Konkurs verfallene Vermögen zustehen, aufgefordert, diese Ansprüche in Form einer wider die Konkursmassa oder den unter einem als Massavertreter bestellten Advokaten Georg Franz in Popovača gerichteten Klage längstens bis zum 5. Jänner 1858 anzumelden, widrigens sie ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-Prioritäts oder Pfandrechtes von der Konkursverhandlung ausgeschlossen und aller Ansprüche auf die Konkursmassa verlustig sein würden.

Zugleich wird zum Versuche der Beendigung des Konkurses durch den Vergleich auf den 4. Februar 1858 um 9 Uhr Vormittags bei diesem k. k. Bezirksgerichte eine Tagsatzung angeordnet, bei welcher, wenn der Vergleich nicht zu Stande kommen sollte, sofort der einstweilige Vermögensverwalter zu bestätigen, oder ein anderer Verwalter, so wie der Gläubiger-Ausschuss zu wählen sein wird. — Zu dieser Tagsatzung werden die Gläubiger insbesondere mit dem Beifügen vorgeladen, dass wenn keiner von ihnen bei dieser Tagsatzung erscheinen würde, auf ihre Gefahr der Vermögensverwalter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden wird.

K. k. Bezirksamt als Gericht
Moslavina am 25 November 1857.
Der k. k. Bezirks-Vorstand
Tomašić.

OGLASNIK.

God. XX — U ZAGREBU, U PETAK DANA 11. PROSINCA 185.. Broj ..

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Na Rieci, 7. prosinca. V. P. Kako se ovdie pročulo, da se g. Pr. odrekao tajničtva matičina i uredničtva Nevena, mi se zabrinusmo za Neven. Da nepropadne, naša riečka čitaonica na predlog jednoga člana prista uz uviete na to, da će ona — riečka čitaonica — izdavati Neven od nove godine ovdie, staviv se u sporazumljenje s onima, kojih se tiče; urednik se nadje u osobi slavnoga imena po našemu narodu i to g. dr. pravah Josip Vranjicanj-Dobrinović Severinski, koi poznatom svojom dobrom voljom i pohlepom za svime što je naše, dragovoljno primi taj jaram na sebe.

Na koliko sam mogao doznati, g. urednik latio se je posla upravo svojski; a od njegovih sposobnostih, njegove izobraženosti i čverste volje eto nadamo se dobru; jer uvidiv on sve tegobe, što ili kao prave ili prividne tište književni stalež, odluči napeti sve pravedne žice.

Da se uz sadanje stanje Nevena treba poprimiiti uredjivanja što se može jače, bolje i umnije, o tom je g urednik osviedočen, a najpače ga na to vodi ono, kad pomislimo, što da dèrži obćinstvo od lietošnjega Nevenovanja; mal što neminu čitava godina, a mi do sada neugledasmo ni II. mu svezka, a kud je III. i IV.? — Zato odluči 1) Neven izdavati svaki čedan jedanpat u 8ni i to čitav tabak, kao što i prije izlazaše; ciena će mu biti kao i prije 5 for. na godinu, a 2 for. 30 kr. za pol godine. 2) Pravac Nevena ima biti zabava, pouka i znanje, dakle trostruk. Osim toga gledat će se glavno na pravu prosvietu; pobacit sve, što nije vriedno u sebi za čitatelje; promicat sve, što dira u živac prave prosviete, a ne nadriknjižtva. Neven će dakle donosit piesničke proizvode iz stare i nove dobe, novele, romane ali samo ćudoredna ili takove, koji veselim duhom nose u šali polak istine proti izopačenosti ili prokšenosti novije francuske prosviete beletrističke; cèrtice iz domaćega života ili poviesti, životopise, oglašivat će sve novo knjige i smierene ili pravedne rasprave o njihovoj valjanosti. 3) Razpisat će se umah pèrvim listom 6, velim slovom šest nagradah za pèrve pol godine i to za dvie najbolje novele humoristične ili ozbiljne (ili romane slogom složenim ili protivnim pisane, nego li će biti zadnjim prednost), ako iznose poldrugi tabak štampe od prilike, svakoj po 50 for.; za dvie novele (ili romane) druge ruke svakoj po 30 for., a za dvie treće ruke svakoj po 20 for. To su doista tako sjajne nagrade, kakovih dosad u nas nebi. Na posao dakle gospodo spisatelji, eto zasluge; odsad nebudi više tužbe, da nema zasluge književne. Ime spisateljevo bit će po želji spisatelja ili štampano, ili kako uzlhije, naznačeno. Da tu nemože biti spomena o zakrilju ili protekcii kojega spisatelja, zato nam jamči um i sèrce g. urednika, kojega vieštinu znamo iz životopisa pokojnoga našega Lisinskoga, što je štampan u čeških perlih, knjigi izdanoj u Pragu prigodom uspomene na desetnicu Njihovih veličanstvah. 4) Osim toga dobivat će se manje nagrade po 10 ili 5 for. za pomanje članke ili cèrtice bud zabavne, bud poučne, osobito za članke kritičke i znanstvene i za dobre humorističke dopise. 5) Tko sakupi deset predplatnikah, dobije list badava, ako pošlje predplatninu od njih. 6) Onih 400 for., što je matica naša do sada davala na godinu za matičare, od sada više Nevenu ne treba; nego ih neka matica rabi kao što ih ima rabiti za štampanje i izdavanje dobrih stvarih i novih rukopisah. Kako se mogoh uvieriti iz dopisa, mnoga gospoda obrekoše svoju najbolju pomoć, jedni badava a jedni za naknadu; a kako nebi uz ovako liepe i dobre pogodbe. Hvala Bogu, gdie se jedanput u nas nadje družtvo kao što je riečka čitaonica, koje se zauzelo za otu našu nevolju i uskudicu, a nije joj stalo do dobitka nego do prosviete; tà valjda je sada prestalo kuburenje s Nevenom; a za drugo hvala Bogu, gdie se nadje čoviek za urednika, komu takodjer nije za dobitkom, nego ga stvarju čestitom; nebi li dragi Bog dao, da i nas jedanput ogrije dobro sunce.

Sada da vidimo, što će naše obćinstvo. Mislimo, da mu sada ne treba više sumnjati o Nevenu, nego hajdmo, predplatimo se što više možemo; jer je g. urednik odredio, ako se dovoljno predplatnikah prijavi, i više nagrada, a ne samo 6 za pol godine razpisati. On dobro i pravo misli, što bolje plaća, to može bolje članke i više ih tražiti i nabaviti, a time čitateljem ugoditi; samo neka gleda i obćinstvo da njemu ugodi čestom i obćom predplatom, ta kolika bi bila sramota za nas, da nismo kadri i te jedine beletristične novine uzdèržavati u cvietu, a cvieta neima bez pomoći. Ja do duše ne krivim našega obćinstva, nego mislim da je krivda lietošnjega Nevenovanja gdie drugdie.

Hitim s ovim dopisom, da javite u vaših novinah, kao i ostali novinari u svojih, našemu slavnoma obćinstvu što je i kako je s Nevenom.

V. Z. **Iz Varaždina** 7. prosinca. Kao što sam ukupni pregled dohodakah i potroška ovdašnjeg zavoda ubogih za god. 1856-57. sastavio, te putem narodnih novinah štovanom obćinstvu do znanja stavio, isto tako mislim, da neće suvišno biti, ako se slični pregled o primitku i izdatku zavoda nemoćnice gradjanske varaždinske obielodani tim većma, pošto rečeni zavod jedino svoj postanak i obstanak darežljivosti gradjanah varaždinskih zahvaliti imade, željti bi dakle bilo, da se svèršetkom svake godine javno obćinstvu račun o stanju takovih blagotvornih zavodah priobći stranom zato, da se pojedini utemeljitelji zavoda o uspiehu i dielatnosti istoga uputiti uzmognu, stranom pako i zato, da si sriedstvom javnog ogledanja po zavodu proizvedenih blagodatih može zavod nove priatelje i nove dobročinitelje nabaviti, te takovim načinom zavodne sile ojačati i po tome plemenitu svèrhu i zadaću zavodu pospiešiti i uskoriti.

Da se zadovolji dakle i ovoj potriebi uz upotriebljenje vierodostojnih podatakah štovanom obćinstvu ovime do znanja stavljam, da je zavod nemoćnice gradjanske za vrieme od 1. studenoga 1856. do posliednjega listopada 1857. ukupno 1129 fr. 21⅗ kr. sr. primio, i to:

a) u ime kamatah od traženih glavnicah . . .	817 fr.	24	kr.
b) u ime zakupnine od poduma	75 fr.	—	kr.
c) u ime pobožnih ostavštinah	20 fr.	10	kr.
č) u ime kaznih	54 fr.	40	kr.
ć) položene glavnice . .	162 fr.	7⅗	kr.
Ukupno	1129 fr.	21	kr.

Od ovog iznosa potrošeno je kroz gore naznačeno vrieme 1125 fr. 22⅗ kr. i to:

a) za nagradu zavodnom sveštenika	82 fr.	48⅗	kr.
b) za upravljanje zavoda .	77 fr.	50	kr.
c) za podpore članovima u gotovom podieljeno . .	404 fr.	5	kr.
č) za liekarie	8 fr.	—	kr.
ć) za popravak zavodnog zdanja, čištenje, nabavljenje dèrvah, ulja i inih manjih potrebah . . .	441 fr.	7⅗	kr.
d) uložene glavnice . .	162 fr.	22⅗	kr.
Ukupno	1125 fr.	22⅗	kr.

Ako se dakle na temelju predstojećeg izkaza svota primitka uzporedi sa svotom izdatka, proizlazi, da je za dalnje upravljanje u blagajni preostao suvišak od 3 fr. 58 kr. sr.

U nemoćnici gradjanskoj tečajem godine 1856-57. obitavaše ukupno 21 siromašni gradjan i gradjanka, izmedju kojih 16 ih dobivaše dnevnu pripomoć od 4 kr. sr. dočim tako ovi, kao i ostali uživahu bezplatan stan, dvorbu, dèrva i liekarie, osim toga uslied naročite želje zakladatelja imadiaše jedna siromašna osoba izvan zavoda obitavajuća na god. 28 fr. 29 kr.

Zaključujući nazočni članak iskreno želim, da blagotvorni zavod ovaj na korist siromašnih gradjanah i gradjankah utemeljen tečajem god. 1857—58. novčana odnošenja svoja poboljša, te se u stališ postavi, da u većoj mieri blagodati medju u velikom broju pripomoć zahtievajuće gradjane i gradjanke podieljivati uzmogne.

Beč. Novoimenovani k. španjolski poslanik kod c. k. austrianskoga dvora u Beču, pl. gospodin Cueto uputit će se, uslied viestih iz Madrita, u drugoj polovini t. m. na svoje miesto. Gospodin Navarro Villeslada, o kojem je više novinah napominjalo, da će skoro u jednom poslanstvu putovat u Beč, nije kao što čujemo iz nikakova drugoga uzroka ovamo došo, već da prouči uredbe carske dèržavne tiskarnice. Kao što je poznato, nije tomu davno, da je gospodin Navarro Vileslada postao direktorom službene „Gacete" u Madritu.

Sèrbia.

Više novinah donielo je u posliednje vrieme dopis iz Beograda od 26. studenoga, koi medju ostalim sadèržaje sliedeću čudnu viest:

„Zna se da je porta već pred tri godine namieravala, da kneza sèrbskoga za njegovo razborito uzprezanje u posliednjem iztočnom ratu nagradi nasliednim kneževskim dostojanstvom, i da je samo njegovim ustručavanjem odvraćena bila od svoga plana. Sada se glasa, da knez ima dekret, kojim sultan njegovoj porodici osigurava nasliednost; senatori, koji su malone jednoglasnim zaključkom naumili bili kneza stavit pod tužbu, znali su, vele, za tu tajnu, a sada, kad mu je zločinstvo niekih senatorah vas senat u ruke donielo, upotrebit će, vele, knez taj sultanov dekret na svoju korist."

„Zeit" prijavljajući to veli, da je u položaju formalno oprovèrći ovu viest i da može na temelju izviestnih dopisah dodat da se nije kneževo ustručavanje protivilo namieri visoke porte, već da je ista imala svoj razlog, zašto mu upèrkos njegovoj opetovanoj molbi nepodieli te milosti.

Drugu nemanje čudnu viest sadèržaje list „Hamb. Nachr." (od 3.) iz Beča, u kojoj se javlja sliedeće: „Iz Carigrada prispiela je svakako važna viest, da se je porta izrekla za nasliednost kneževskoga dostojanstva u dunavskim kneževinama."

Mi možemo s najvećom izviestnostju osigurat da je ova viest isto tako kao predjašnja gola izmišljotinja. Ovom prigodom možemo iz dobra izvora javit, da još ni s daleka nije opre-

dieljeno vrieme za konferencie imajući se očitovorit i da su svi o tom razprostranjeni glasovi bez svakoga temelja.

Moldavia i Vlaška.

Iz Bukurešta pišu: Lupeško družtvo povećava se od dana na dan. Svakim danom doznaje se za druge članove ove čete, od kojih nieki pripadaju boljim stališima. Govori se o tom, da su u taj posao umiešane i višje osobe. Bivši ruski major Dubusson, koi je stajao na čelu ove čete, ubio se je, vele, u tamnici. — Knez Bibesko odputovao je od ovud. (Isti je već dne 8. prosinca prispeo u Beč.)

Rusia.

Petrograd 25. stud. Noćas smo imali 7 stupanjah zime i plovitba u Kronštat prekinuta je ledom iz Ladoge. Od juče se sanjkamo i duva istočan vietar, dakle će biti ovo vrieme postojano.

S poljske granice 30. stud. (Wand.) Odkako je Rusia pošla stazom promicanja, razpao se narod ruski na više stranakah, koji zastupaju različne interese zemlje, a naročito na dvie glavne stranke: Slaveno-Ruse i Germano-Ruse. U viečitoj borbi živeći izpalo je pèrvoj za rukom, da u novie vrieme premah zadobije i tako zahtieva glasno, da se promieni ruska politika na korist Slavenah. Glavni je zastupnik te stranke profesor historie Pogodin, koi je sad opet na javnost izišao podugačkim članokom, u kom dokazuje, da su Rusi imali pravo indianskom bunom koristit se i tako Englezima vratiti žao za sramotu, ali Rusia nehtie tako postupati, jerbo Rusi smatraju u Englezima Evropejce a ne nepristelje, pa mu je žao, što je sviet govorio o „ruskim spletkama“, ali da su Rusi — Englezi. Dalje veli, da je Rusia oslobodila podunavske kneževine od turskoga jarma, a odtudjila je 30 miliunah Slavenah, koji žive izvan granice ruske. Takav postupak u stanju je baciti sienku na posliednju politiku sievernoga carstva slavenskoga, premda se takva politika s izviestne strane pohvaljuje, kao da je dubokomislena i oštroumna, u istini pak nije ništa drugo nego se odlikuje liepo pisenim frazama i to u francuskom jeziku! — Sadašnje preobraženje Rusie zaslužuje, da se uvaži praviteljstvo, preorava s energiom stari šlendrian, aristokrac a zahtieva veću pozornost, seljak da bude slobodan, jerbo ako gdiekoji i ljubi okove, a ono radi drugi da ga oslobodi, valjda po analogii nejednake temperature zraka, počem se boje nepogode zbog nejednakoga položaja. S ovim mislima dèrže korak i ruske novine. — „Ruski Viestnik“ zahtieva, da se preobrazi sudejska struka i porota uvede; „Sin otečestva“ šiba podmitljivost činovnikah satirom, što čine i teatralne diela i podlistci. Moskovićanin i ruska besieda ištu, da se promieni politika na korist Slavenah, napokon zahtievaju ostali bèrzu promienu učilištah, policie itd.; „Golosi“ izlazeći u Londonu gèrde svako zlo, koje nadju ma u kom kutu Rusie. Samo „Sieverna Pčela“ zuj prilično staru piesmu, ali makar se kako protivila ukinuću mužikah, neće zaista postići lavora pobiede.

„Oester. Ztg.“ piše: Već od više desetinah godinah živo se poveo razgovor o tome, da li može Rusia napasti na englesku zemlju u Indii ili ne. Niko nije nikad pomislio, da će se tamošnji ljudi sami oslobodit. Oni moraju još koje stolieće pod tudjom vlasti biti. Njihovi gospodari mienjat će se, njihovo robstvo ostat će isto. S početka se dèržalo za basnu, kad bi kogod rekao, da će Rusija kad tad moći Indiu domašiti. Ali malo po malo pak bi se engleske novine baš jako razsèrdile, kad bi dokaz vale da to nemože biti. Nešto kasnie, kad se u posliednjem ratu sa Persiom primakla ruska granica na nekoliko miljah hoda od persijskoga gl. grada, govori se o uspostanovljenju engleskog upliva u Teheranu, kao o vèrlo važnoj političkoj stvari. Sada već osećaju, da nema sile na svietu, koja će stati na put ruskoj prevagi u onom dielu Azie. . . . Još jedan ruski rat sa Persiom i vladalac te zemlje bit će ruski namiestnik. Sadašnji naraštaj neka se nečudi, kad jedanput vojnici ruskoga cara udju u Herat. U naše vrieme dogodile su se mnoge teže i nevierojatnije stvari.

Francezka.

Za malo pretresat će se u Evreux-u parnica proti niekoj gospoji imenom Jeufosse, koja je tamo uapšena. Ona je zapoviedila ubit čovieka. — Hladnokèrvnie nego ona nije još nijedna feudna gospoja srednjega vieka toga učinila bila. Gospoja Jeufosse imala je u svojem gospodskom gradiću (s kulom, bedemima i tamnicom sasvim kao u srednjem vieku) jednu mladu dievojku, koja je imala ljubovnika, koi nije bio po „tèrgovačko-gradjanskom“ ukusu ove „Chatelaine“ sadašnjosti; ona je dakle zapoviedila svojim lugarima, da ustriele toga ljubovnika, ako bi opet pokusio da unidje u gradić. Nesretni mladić pokusio je to, a lugari gospoje od gradića ubiše ga.

Bèrzojavne i najnovie viesti

London, 8. prosinca. Parlamenat bit će po svoj prilici u ponedieljak odgodjen. Kraljica je došla u Osborne. Sutra odilaze veće gotovine u Hamburg. Admiral Lyons javlja prieko Malte od 4. t. m. da generala Haveloka obsedjivaju velikim masama sa 300 topovah i da je dobio podkriepljenjah; dogodile su se veće bitke. Sir Collin Campbell ostavio je dne 28. listopada Kavenpore s vojskom da oslobodi Luknov.

London, 9. prosinca. U današnjoj noćnoj siednici dolnje kuće bio je Headlamov predlog na korist družtvenih bankah sa 118 proti 47 glasovah zabačen. Predlog o odšteti bio je treći put pročitan. Generalu Haveloku dozvoljena godišnja plata od 1000 funt. strl. prolazi kao nasliedstvo na njegova sina.

New-York 26. listopada. Kanali su se već smèrznuli. U burzi vlada povoljnii duh odkad je ukinut akt londonske banke.

Turin 7. prosinca. Današnje službene novine sadèržuju povorku naimenovanjah u višjoj provincialnoj upravi. Markez Monticelli naimenovan je glavnim tajnikom u ministarstvu unutarnjih poslovah.

Rim 4. prosinca. Slavno poznati slikar Filip Agricola, nadglednik vatikanske galerie, umro je prošaste noći.

Uslied službenih viestih iz Petrograda preminuo je knez Gagarin kutajski gubernator uslied dobljene rane od mingrelskoga kneza.

Varšavski listovi javljaju da se je uslied najvišjeg pomilovanja iz Sibirie u svoju domovinu već vratilo 437 poljskih prognanikah neračunajući pomilovanih biegunacah Najnovii popis sadèržaje opet dvadeset i sedam pomilovanikah.

„Pays“ tvèrdi protisloveći engleskim listovima, da neće tako bèrzo biti jošte uzet Kanton, već da će se Englezi uslied privatnih viestih, koje dopiru do 16. listopada medjutim morat zadovoljit strogom blokadom ovoga grada.

Kazalištna viest.

Sutra u subotu dne 12. prosinca davat će se u ovdiešnjem kazalištu niemačkim jezikom na korist ovdiešnje pèrve lokalne i voudevilne pievačice gospodične **Dragutine Norvegove** poznata voudevillna igra u 3 razdiela s 1 predigrom: **Chonchon** ili nova **Fanchon**. Koristnica spada medju najdarovitie članove niemačkoga družtva a sudieluje već od dulje vremena s najboljim uspiehom i u predstavama u našem jeziku, nadat se je dakle a i želimo joj cieneći njezine liepe darove i znatni stupanj izobrazovanja u njenoj struci, da će joj prijam tim sjajnii uspieh imati, što već odavna nije bio davan taj toli omilieli našem občinstvu komad i što je koristnici za rukom pošlo izposlovat, da će taj večer izvèrstna kapela ovdašnje nove posadne regimente **pèrvi put** svirat u kazalištu.

Srebro od 9. prosinca . . . . . . 8 ⅛ fr.
Carski dukati . . . . 10 ⅝ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. kr. lutriji u **Beču** izvučeni su dne 5. prosinca sliedeći brojevi:

41, 8, 24, 43, 54.

U c. k. lutrii u **Gradcu** izvučeni su dne 5. prosinca sliedeći brojevi:

68, 42, 85, 43, 48.

Bližnja vučenja bit će na obih lutrijah 16. prosinca 1857.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 21553-5021 (VI.—89) (3—1)

Konkurs-Ausschreibung

zur Besetzung eines kroatischen Stipendiums für Kandidaten des medizinischen Doktorgrades.

Von den mit allerhöchster Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für Kandidaten des medizinischen Doktorgrades für Eingeborne Croatiens und Slavoniens a. g. bewilligten 3 Stipendien jährlicher 300 fl. sammt entsprechender Reise-Vergütung, ist dermalen eines mit dem Beginne des Schuljahres 1857–58 zu besetzen, und es wird somit zu diesem Behufe der Konkurs bis 31. Dezember l. J. eröffnet.

Die Bewerber um dieses Stipendium haben ihre mit einem legalen Armuthszeugnisse versehenen, an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht gerichteten Gesuche binnen obiger Frist bei der gefertigten k. k. Statthalterei zu überreichen, und zwar insoferne sie gegenwärtig eine öffentliche Lehranstalt besuchen, im Wege des betreffenden Direktorates, insofern sie aber bereits aus den Studien ausgetreten sind, im Wege jener Comitatsbehörde in deren Sprengel sie sich dermalen aufhalten, beziehungsweise im Wege des Magistrates der Landeshauptstadt.

Die Gesuche müssen folgendermassen belegt sein:

a) mit dem, die kroatisch-slavonische Nationalität darthuenden legalen Taufscheine;
b) mit dem Zeugnisse über die mit gutem Erfolge abgelegte Maturitäts-Prüfung;
c) mit dem Zeugnisse über die Kenntniss der südslavischen dann der deutschen Sprache als Vortragssprache;
d) bei jenen Kompetenten, welche dermalen keine öffentliche Lehranstalt besuchen auch mit einem legalen Zeugnisse über ihre Beschäftigung seit dem Austritte aus den Studien, so wie ihr moralisches und sittliches Verhalten.

Bei jenen Bewerbern, welche dermalen noch eine öffentliche Lehranstalt besuchen, hat der Vorstand der Anstalt auf dem letzten Studienzeugnisse zu bestätigen: ob der betreffende bereits im Genusse eines und welches Stipendiums sei.

Endlich hat sich jeder Kompetent in einer besondern, dem Gesuche beigelegten Aeusserung zu verpflichten, dass er nach Erlangung des medizinischen Doktorgrades zehn Jahre in diesem Kronlande seine Kunst ausüben wolle, ausgenommen den einzigen Fall der Beförderung im Staatsdienste.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 30. November 1857.

Nr. 7088 civ. (DS.—130) (3—1)

Feilbietungs-Widerrufungs-Edikt.

Vom k. k. Landesgerichte Agram wird zur öffentlichen Kenntniss gebracht, es habe über Einschreiten des Exekutionsführers Herr Josef Papeš mittelst Gesuches de praes. 2. Dezember 1857 Z. 7088 von der mit dem diesgerichtlichen Edikte dd. 7. Oktober 1857 Z. 6013 auf den 10. Dezember 1857 und 11. Jänner 1858 festgesetzten executiven Feilbietung des Gregor Tandarić'schen, an der Savestrasse in Agram sub Nr. 578 und Rruch erliegenden Hauses sein Abkommen.

K. k. Landesgericht
Agram am 5. Dezember 1857.
Klobučarić. Jović.

Br. 3399—1857 gr. (Izv.—408) (3—2)

Izrok.

C. k. grad. odredjeni sud u Osieku poziva sve one, koji iz ostavštine dana 22 travnja 1856 s oporukom u Dalju preminuvšeg Alexe Miokovića štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 4. veljače 1858 poslie podne u 3 sata ili dodju pred ovaj sud ili neka do onda pridadu pismenu svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah izcèrpila, nikakvoga prava imati, nego u koliko im ide pravo zaloga.

U Osieku dne 20. studenoga 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 12. PROSINCA 1857. Broj 284.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrvput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 linijah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 3 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 1504-2499 (DS—133) (3—1)

Opetovano obnarodovanje.

Izrok

obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Ugarskoj glede niegdašnje županie Obaujvarske i Tornanske, sadašnje županie Abauj-Tornanjske, uklopno i kr. slobodnog grada Košice (Kaschau).

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Prešovu, daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u kraljevini Ugarskoj, uslied naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 18. lipnja 1857 broj 12,923 na znanje sliedeće:

I.

U košičkom upravnom okolištu u svèrhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimičko je izvedenje poleg občinah, već i u niegdašnjoj županii Abaujvarskoj i Tornanskoj sada spojenoj županii Abauj-Tornanskoj uklopno i kr. slobodnom gradu košicah posve obavljeno, te napisnici gruntovnički, ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti koji k istim spadaju, vèrhu svih godine 1848. k županii Abaujvarskoj i Tornanskoj spadavših občinah uklopno i kr. slobodni grad Košice, bit će počemši od 1. kolovoza 1857. u c. k. gruntovničkoj pisarniqi u Košicah svakome na ugled izloženi.

Obavljenje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom ima se započeti takodjer dne 1. kolovoza 1857. i za otu svèrhu odredjen je c. k. zemaljski sud u Košicah za sve občine koje su godine 1848. k Abaujvarskoj i Tornanskoj sada spojenoj županii Abauj-Tornanskoj spadale, uklopno i kr. slobodni grad Košice.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 20. lipnja 1857. izdanog izroka, uvèršten je u službenih listovih bečkih i buda-peštanskih novinah, kao i u onih „Slovenske Noviny" i u „Budapesti-hirlapu."

Č. k. upravljateljstvo gruntovnicah

U Zagrebu dne 18. sèrpnja 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

✱ U Karlovcu 9. prosinca. Jučer biasmo učestnici uznosite svečanosti u ovome gradu. — Kao što će slavnom občinstvu Vašom poznato biti, ovdiešnji je gradski magistrat po višjoj naredbi preustrojen i novim osobljem popunjen, — koje je jučer u svoje novo zvanje uvedeno. U tu svèrhu biaše u ovogradskoj župnoj cèrkvi velika služba božja sa „Tebe Boga hvalimo", kojoj prisustvovahu sva ovdiešnja vojna i gradjanska poglavarstva, občinsko-gradjansko stariešinstvo i bezbrojna množina gradjanstva i ostaloga žiteljstva. — Poslie službe božje uputi se svekoliko stariešinstvo pod predvoditeljstvom županijskog povjerenika novoimenovanog gradskog načelnika g. Ivana Vončine u gradsko-magistratsku dvoranu, gdie su još nezakleti novi nieki činovnici, imenito perovodje, gradski fizik i ranarnik, pienezničui činovnici i pisari, položiše svečanu zakletvu u ruke g. gradskoga načelnika, koi je potom prirodjenom si riečitostju opomenuo zapriseženo na svetinju položenu zakletvu, i na dèržanstva njihova spram premilostivom caru, dèržavi i gradu ovomu napose. Pošto bi zatim i gradsko stariešinstvo i novo osoblje učinilo gospodinu načelniku svoje podvorenje, bude ovaj svečani akt zaglavljen sjajnim velikim obiedom, što ga je g. načelnik u slavu uvedenja novog magistratskog činovničtva kod sebe spremio, i kod kojega prisustvovahu sva ovdiešnja najvišja gospoda od svećeničkog, gradjanskog i vojenog stališa, gradski viećnici i ostali odličnii muževi na broju preko 60 osobah. Za vrieme obieda svirala je pod prozori banda slavne c. k. slunjske krajiške pukovnie. Gospodin načelnik nazdravio je u zdravlje Nj. c. k. apost. veličanstva, našega premilostivoga cara i carice, kao i ciele prejasne sretno vladajuće kuće. Zatim sliedovahu ine napitnice, u zdravlje presvietlog našeg bana, dvorskog savietnika g. Conrada, novog načelnika, prisutnih kod obieda visokih generalah itd. Sve zdravice biahu ogromnim oduševljenjem primljene. U večer biaše u slavu toga dana liepa kazalištna predstava, i izvanjsko pozorište najsjajnie razsvietljeno. — Tako zabilježismo jedan izmedj onih riedkih danah, koi će u uspomeni svega žiteljstva duboko zakorienjen ostati. — Još moram na pohvalu novog gradskog načelnika spomenuti, da se već sada za ovo kratko vrieme njegove uprave pokazuje u svakoj struci vèrlo blagotvoran uspieh. Tako smo ovih danah dobili nove ulične lampe, koje se gasom zapaljuju, nieki novi trotoir-i su ponamieštani i druge reforme uvedene. Karlovac je sretan što je dobio takova glavara.

Beč. Korvetski kapetan ratnoga pomorstva, Henrik pl. Littrov, naimenovan je ravnateljem tèrgovačke i brodarske akademie u Terstu i zajedno dobio je značaj fregatskoga kapetana.

— Bečki listovi javljaju, da je predstavnik sèrbske kneževine kod dunavske komisie g. Kristić, otišao iz Beča u Beograd.

— Od nove godine neće madjarski list „Magjar Šajto" izlaziti kao dosada svaki dan nego samo tri puta, a „Pešti Napio" dobija još u ovom miesecu novog urednika. — Bečki list „Ostdeutsche Post" poskupit će od nove godine za 2 fr. sr., a neće više izdavati ni večernji list.

Sèrbia.

Član savieta sèrbske kneževine g. Garašanin, došao je poslie dužeg odsutstva natrag u Beograd. S njim zajedno došao je i g. Milivoj Petrović, koi je još prošle zime za granicu u praviteljstvenom poslu otišao.

Cèrnagora.

Kao što se čuje porta će već skoro obnarodovat jedan dèržavni spis, u kojem će se obširno govorit o cèrnogorskom pitanju i izrazit da se je porta odvažila riešit ga putem vojničke eksekucie.

Polag Sèrb. Dnevnika pobieže skoro izmedju mnogih drugih i Savo Garov (Gavrov), najbolji skoro junak u cieloj Cèrnoj Gori; podobna njemu junaka može biti da ima, ali boljeg teško. Mnogi i mnogi Cèrnogorci žale za njim. Da je on osobiti junak otuda se znati može, što bi Cèrnogorci, kad u kom rato s Turcima bilo, povikivali: Ha Savo Garov! pa i ako njega tu nebi bilo, a Turci i od samog imena njegovog, kako ih je ustrašio, bežali bi. Pak i ovo je nešto osobeno čuti, da i samo bule diecu svoju straše imenom njegovim. Nije korist zaista Cèrnoj gori, što je izgubila i toga junaka. — Ovaj pobieže i s njim drugi, a po tom mu kuću izgorieše i imanje rasprodadoše. Mitro Vukov Radonić i Marko Šaljina Baroćković, koi se bio oženio sa ženom pokojnog Pera Tomova, rodjenog brata posliednjeg vladike, bieše pogubljeni.

Talianska.

Mati mladoga Neapolitanca, koi je, nije tomu davno, poginuo u Parizu u dvoboju, konta Katanea, kneza di San Miandro, udata je u drugom braku za duku Pisacane-a, jednoga brata Karla Pisacane-a, koi je poginuo kod prevratne ekspedicie.

Kao što listu „Unione" — veoma sumnjivom izvoru — iz Rima od 29. studenoga pišu, glavni je fiškal, monsignor Benvenuto, na založnicu (Monte di Pietà) dao udariti pečate i direktora, markeza Campanu, odvest u tamnicu San Michele.

Intendant genoveski, vitez Lamarmora, doći će u Nizzu a na njegovo miesto stupit će intendant kaljarski.

Moldavia i Vlaška.

Jedan bruseljski list piše, da divan moldavski nije hteo dati nepravoslavnim u zemlji ista politička prava, koja imaju pravoslavni.

Turska.

„Allg. Ztg." piše iz Carigrada 30. studenoga sliedeće: Prie 8 danah stigao je iz Beograda glas o presudi smèrtnoj nad okrivljenimi članovima savieta. To je dalo povoda popečiteljstvu turskim da dèrže saviet. Počem su se iz Kamije sa sultanom vratili, zasieli su kod sultana u Tophani i savietovali su se o tom do noći. Rezultat je bio poznato pomilovanje, koje je sultan po svom gospodarskom pravu (?) izrekao. Osim toga tad su se savietovali ministri samo o kneževini vlaškoj, moldavskoj, sèrbskoj, Bosni i Bugarskoj. Praviteljstvo tursko opaža, da se u tim zemljama osobito nieki duh giba; ono vidi, da mu tamo valja biti jedanko na oprezu, zato se vojska skupila kod Vidina, ureo je sa svih stranah vojska poslana na Dunav. Zato su i paše nieke ispromieštane. — Omer-paša otišao je u Bagdad na tri paropiova odèrvede.

Francezka.

Pariz 4. prosinca. Medju Taljanimi živućim u Parizu sastavio se jedan odbor za podignuće jedne taljanske gimnazie, koi je za svoga predstojnika izabrao kneza Poniatowskoga. U ovom zavodu, koi će nosit ime „Gymnase Rosini" i koi ima postati podpunom školom taljanske muzike, i predavat će se podučavanje u vokalizacii, deklamacii, riečitesti i literaturi a podupirat će ga najznatnii taljanski umjetnici, napimenće gospoje Ristori, Alboni, Borghi-Mamo i gospoda Salvini, Graziani itd.

— Pariz 5. prosinca. Obustava lista „Assemblé" zanima od sinoć vas cieli Pariz. Imenovani dnevnik ima mnogo čitateljah. Uobiće svi misle, da je takova naredba išla proti tomu listu, premda pristaje na to, da je isti list odviše bio prenaglan. Na svaki način žaliti je, da je zapo u tej par 300, do 400 osobah potlašenjem toga lista ostalo bez hlieba. Na proces, koi se sada vodi medju glavnim izdavateljem „Presse" gospodinom Milhaudom i njegovim jamcima, neće ova naredba ostati bez upliva. Baron g. Milhaud namierava posredstvom isto izpolovat, da se ukalji Rouy. Izvan toga namjera je učinit ga odgovornim za štetu, koja iz toga proizlazi. Ova šteta je veoma znatna. List primao je obično miesec prosinca za oglase 80,000 a miesec siečanja 40,000 frankah. On će kad opet počme izlazit po svoj prilici opet dobit svoje staro pèrvenstvo.

Kao što se čuje dobio je danas izlazeći list „Illustration" pèrvu opomenu zbog jednoga članka o gospodinu Dupinu.

„Moniteur“ javlja za [illegible] dogadjaj, [illegible] koga će se po svoj prilici od strane Françuske što prije udariti na Kitaj. Iz Tongkinga, došao je tužan glas, da je tamo mučeničkom smèrću umoren španjolski biskup Dijas. Po spasovom dan uhvatili su ga u jednom kèršćanskom selu, koje su mandarini dali spaliti, bacili su ga u tamnicu i 8. sèrpnja odsiekli su mu glavu. Tielo su mu poslie bacili u rieku i nitko nezna gdie je.

Velika Britania i Irska.

London, 30. stud. (Wiener Ztg.) Zbog burnoga vremena zadèržala se je indijska pošta u kanalu, te je prispiela tek u večer. Ona potvèrdjuje poznate već telegrafske glasove. Sve novine priznaju, da je to najradostnia pošta, niti je narod zabrinut kao prije. U Ceilonu govorilo se je, da je Havelok i Utram ranjen, ali još nema o tom pouzdanih viestih.

Kraljica polazi sa svojim suprugom u četvèrtak u London, da osobno otvori parlamenat, a odatle ide u subotu u Osborne. Božić će provesti dvor po običaju u Vindsoru i onda se nada viditi opet princa Fridrika Vilhelma, koi se danas za povratak sprema. Nevolja radnikah u predielima, gdie fabrike postoje, iz dana je na dan sve veća. Dosad nije bilo nemirah, ali bojat ih se je preko zime. Uzetje Delhia vodi čudnovatim načinom gdiegdie u Indii prije k novim pobunama, nego li da bi dielovalo porazno i uplašno. Politični agent u Koti, major Buršon, koi se tamo sa svoja dva sina iz Nimuča 15. vratio, dao je pucati u slavu, što je Delhi pao. No politika je buntovnikah ta, da neće da znadu za taj dogadjaj, te pobune narod, da ih rezident vara, i zaištu da ga ubije. Pobune obe regimente u Koti, i ubiju rezidenta i oba njegova sina, a mèrtvo tielo njihovo bude izloženo. Reusah je ostao Englezima vieran, no proti njemu ustala je glava njegove vojske, četiri regimente piehote i svekoliko topništvo. Vojska hoće da ide u Delhi, jer nevieruje da je pao.

Azia.

Sèrbski Dnevnik vadi iz francuskih novinah sliedeća: Griešimo, ako sudeći po turskim stvarima mislimo, da islam nema više nikakve političke važnosti; prava sredina njegovoga života i nije Carigrad, nego Kaba u Meki, odkuda se po svom muhamedanskom svietu prostire unutrašnja sveza i tiesan život, koi može niekad nanovo biti opasan svietu. Privilegie svete varoši (Meke) uzrok su, što se je tamo silno blago nagomilalo i što se je načinilo fanatično stanovništvo. Muhamedanska aristokracia od cieloga svieta ima ovdie svoje najvažnie predstavnike, koji su stranom od svoje volje pobiegli, da se nebi miešali s kèršćanima. Ova aristokracia bogatstva i viere trudi se, da islamu dade novu sjajnost. Njena sredstva nemogu se proračunati; stotine hiljadah hadžiah dobivaju ovdie svake godine lozinku i vraćaju se kao koranovi apostoli, kao misionari, koji propoviedaju u istoku bunu proti turskoj i egipatskoj vladi, što hoće napredak, koi u Indii upravljaju politikom proti Evropljanima i u Africi gotove veliko carstvo budućnosti. Svaka težnja k napredku u evropskom smislu smatra se u Meki kao početak odpadanja od viere; pojedine pobune, napadanja na kèršćane podpaljuju se kroz fanatične hadžie iz Meke, koji nemogu da dočekaju dan obćeg ustanka. Ali kad jednom zapoviednik nad Mekom i okolinom izrekne lozinku, onda će ustati jako vahabitsko pleme, i onda je osmanska dèržava propala. Turska vlada poznaje vèrlo dobro tu tajnu silu; i zato se tako tvèrdoglavo protivi svakoj reformi u zemlji. U cielom arapskom poluotoku i u okolnim zemljama čekaju muslomani na vodju; nieko vrieme mislíše gospodari od Meke, da će taj vodja biti posliednji egipatski podkralj Abaspaša, jer prije nego što je stupio na vladu, zakleo se je u Meki, da će iz svoje zemlje iztriebiti sve kèršćanstvo; znamo i teška i fanatična gonjenja, koja su se činila pod njegovom vladom proti kèršćanskom elementu i njegovim priateljima, dokle se to neprekide kad Abasa ubiše. Sastavitelj toga članka pokazuje za [illegible] razprostranjenje islama u Indii, koje je sdruženo s najvećim oduševljenjem novoobraćenih; on još tada proricaše, da će muhamedanstvo jako potresti Engleze u Indii. Sredina cielog ovoga pokreta tiera veoma vieštu politiku i upotrebljava sva sredstva najvećih evropskih diplomatah. „Musulmanska politika“, rekao je jednom jedan od pèrvih Arapah, „ponja još sada, da je engleska gèrdosija, koi se samo najvieštiom politikom odèržava i ona se trudi, da bude gotova pri pèrvom pojavivšem se pokretu.“ — Plan je, da svi veliki arapski, persijski i indijski tèrgovci nabave ladje na evropski način, da bi tako dobili privremeno pomorstvo. To je i učinjeno; godine 1846. bilo je u cèrvenom moru samo arapskih šajkah, a godine 1850. već je imao svaki tèrgovac jednu ili više ladjah na evropejski način.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Berlin, 7. prosinca. Umèrvši kiporezac profesor Rauch bio je jutros na najsjajnii način pokopan. Prije pogreba dodjoše glavom u kuću žalosti Nj. c. visost princ od Prusie kao i Nj. kr. visosti princi Adalbert i Juraj, zatim knez Radczivill, maršal Wrangel, general Alvensleben, svikolici ministri starac Aleksander Humboldt, generaladjutant Nj. veličanstva kralja general v. d. Gröben, dvorski maršal grof Keller, generaladjutant pl. Hülsen, grof Redern, glavni direktor kr. muzejah pl. g. Olfers, množina generalah, sučlanovah akademie umietnostih, znanostih, vèrhovni čeonik gradjanski i čeonik berlinski, deputacie magistrata i gradski izaslanici, kao i sve glasovitosti iz svih područjah javnoga života. Kad je sprovod došao do Friderikova spomenika, dakle pred palaču Nj. c. visosti princa od Prusie pokazao se je on i princesa na prozorima, gdie su tako dugo ostali dok je vas sprovod mimo prešao. Pred lesom (sandukom mèrtvačkim) nosio je Hagen učenik pokojnikov na cèrnom jastuku znakove reda, kojim je za života urešen bio umèrvši. Jučer pred podne posietiše Nj. kraljevska visost princesa Prusie i princesa Dragutinova i Nj. jasnost kneginja Liegnic ležište gdi je mèrtvo tielo Rauchovo u paradi izloženo bilo. Princesa kazala je Felixu Šadovu položivši jednu kitu cvieća na les „To je posliednji darak, koi mogu prinieti našem velikom umietniku — da, mismo izgubili velikoga majstora!.

London 10. prosinca. Službena priekozemna pošta. Kalkuta 31. listopada. U Luknovu vladalo je 21. listopada veliko pomanjkanje hrane. Greathead prispeo je uzevši opet Mynpoore dne 26. listopada u Kavnpore. Schowerova kolona iz Delhia posiela je Dadru i Jhuppiu, otela je 27 topovah i novacah i posiela je zatim Kanoon. Kralja delhiskoga odvest će u Kalkutu. Mir u Devi povraćen je. Opravnik Nena Sahiba vodja je gvaliorskih buntovnikah.

Carigrad, 5. prosinca. Lord Redcliffe putuje u Englesku. Gospodin Alison preuzeo je poslove poslanstva. General Čirikov, sučlan rusko–turske komisie za reguliranje granicah imao je oprostnu audienciu kod sultana i vratio se je u Petrograd. Tajnik turske dunavske komisie Daud Efendia došao je u Carigrad. Radnje trasiranja na željeznici od Dunava k cèrnom moru dovèršene su i planovi predloženi sultanu za potvèrdjenje. Ovdiešnjim listovima opet je strogo naloženo bilo, da nikakove članke bez cenzure neobnarodujú. U Jašu i u obće u Moldavskoj vlada velika razdraženost. Vlaški divan izreko je želju, da se rumunjska cèrkva odciepi od Carigrada. Od ovud idu vojena podkriepljenja put Dunava. Belgijski konzul u Solunu Toselli preminuo je, za doček g. Lessepsa, koga su danas ovdie očekivali, čine se velike priprave.

Kazalištna viest.

Večeras bit će već oglašena na korist gdične. Dragutine Norvegove davajuća se predstava Vaudevilla „Chonchon“, kojom prigodom svirat će i izvèrstna kapela ovdašnje posadne regimente pèrvi put u kazalištu. Predstava bit će po svoj prilici veoma zanimiva.

Srebro od 9. prosinca	8 ⅛ fr.
Carski dukati	10 ⁸/₈ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 20141—4670 (VI—88) (3—1)

Konkurs-Kundmachung.

An der städtischen Knaben-Hauptschule in Agram ist eine Lehrer- und eine Unterlehrer Stelle in Erledigung gekommen. — Mit der erstern ist ein Gehalt von vier Hundert (400) Gulden, mit der letzteren von drei Hundert (300) Gulden, mit jeder derselben ein Quartiergeldsbeitrag von je achtzig (80) und eine Jahresremuneration von je sechszig (60) Gulden für die Ertheilung des sonn- und feiertäglichen Wiederholungs-Unterrichtes verbunden.

Die Bewerber um diese Stellen haben ihre an die gefertigte k. k. Statthalterei stilisirten Gesuche mit dem Taufscheine, dem Lehrfähigkeits- so wie mit den Verwendungs- und Sittenzeugnissen zu belegen, und in wie ferne sie bereits im Schulfache verwendet sind, im Wege ihrer betreffenden Schulvorstehung, sonst aber unmittelbar und zwar längstens bis 25. Jänner 1858 beim Agramer erzbischöflichen Diözesan-Consistorium einzubringen.

Da die Unterrichtssprache an der benannten Hauptschule die kroatisch-illirische und die deutsche ist, wird die vollkommene Kenntniss dieser beiden Sprachen gefordert.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 4. Dezember 1857.

Nr. 1206 Pr. (Izv.—410) (3—1)

Konkurs-Kundmachung.

Bei dem k. k. Bezirksamte in Krapina ist eine Bezirksamts-Adjunktenstelle mit dem Jahresgehalte von 700 fl. erlediget.

Diejenigen, welche diese Stelle zu erhalten wünschen, haben ihre mit den entsprechenden Dokumenten im Originale oder beglaubigter Abschrift belegten Gesuche, wenn sie im öffentlichen Dienste stehen, mittelst ihrer Vorsteher, sonst aber mittelst der ihnen vorgesetzten politischen Behörde welche um die Bescheinigung ihres moralischen und politischen Verhaltens zu ersuchen ist, längstens binnen 4 Wochen, vom Tage der dritten Einschaltung dieses Ediktes in die Zeitung gerechnet, bei dem Präsidium der k. k. Comitats-Behörde Warasdin zu überreichen und nachzuweisen:

1. ihren Namen, Geburtsort, Alter, Religion und Stand;
2. die an einer Universität oder Rechtsakademie mit gutem Erfolge zurückgelegten juridisch-politischen Studien und ihre sonstige Befähigung zum Richteramte;
3. ihre Sprachkenntnisse und namentlich die Kenntniss der deutschen und slavischen Sprache;
4. die bisherige Dienstleistung oder sonstige Beschäftigung und ihr tadelloses Vorleben;
5. endlich müssen sie angeben, ob und in welchem Grade sie mit einem oder andern der hierländigen Bezirksbeamten verwandt oder verschwägert sind.

K. k. Comitats-Behörde
Warasdin am 3. Dezember 1857.
Der k. k. Comitats-Vorstand
Šimunčić.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 14. PROSINCA 1857. Broj 285.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 3165.

Kod 200. (90 dopunitbenoga) žriebanja stariega dèržavnoga duga, koje je dne 1. prosinca preduzeto bilo, izvučena je seria 141. Ova seria sadèržaje bankovne obveznice po 4% i to:

br. 52524 s trećinom		zaglavničke svote
„ 52525 „ „		
„ 52535 „ polovinom		
„ 52536 „ dvie četvèrtine		
„ 52537 „ polovinom		

Zatim brojevi 52538 do sklopno 52611 sa cielim glavničkim svotama u ukupnom glavničkom iznosku od 1,232,651 fr. 40 kr. i u kamatnom iznosku po obaljenom mierilu od 24.653 fr. 2 kr.

Ove obveznice zamienit će se polag ustanovah najvišjega patenta od 21. ožujka 1818 za nove po pèrvobitnom kamatnom mierilu u konvencionalnom novcu okamatljive dèržavne zadužnice.

U Zagrebu 9. prosinca 1857.

Od c. k. hèrvatsko-slavonskoga miestodèržtvenoga predsiedništva.

Promiene u nadbiskupii zagrebačkoj. G. Hübner Franjo, župnik u Skakaven, postao je župnikom u Glini. — G. Lavoslav Gorenec, bivši upravitelj župe u Glini, ide za vojničkog duhovnika k pukovnii nadvojvode Leopolda br. 53. — G. Franjo Koščec, duhov. pomoćnik u Ivanić-kloštru, premiešten je u Belovar, a g. Marko Mračić, duhov. pomoćnik, iz Ludine u Ivanić-kloštar. — G. Dragutin Vrančić, djakon, ide za kateketu u Samobor.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb dne 14. prosinca. Nedavno oglašeni „Hèrvatski kalendar“ izišao je ovih danah na svietlo. Za opisati ga u kratko, dosta je reći da je i g. Albrecht — izdatelj — i g. Starčević, — ureditelj — očekivanju obćinstva dovoljno zadovoljio, a to onaj čistim i ukusnim tiskom, a ovaj izborom sadèržaja. Eve u kratko sadèržaja toga kalendara: Medju drugimi, uspomene vrednimi dogadjaji, napomenuv i vrieme dolazka Hèrvatah na desnu obalu Dunaja, i opisav medje starinskoj ovdiešnjoj Hèrvatskoj, izpisuje g. S. kalendarski razbroj (koga u posebnom članku tumači); četiri dobe godine; naznačuje dobu mieseca, znamenja nebeska, i prikazuje dogodišnja pomèrčanja. Kod svakoga mieseca, osim blagdanah zapadne i iztočne cèrkve, dobe mieseca i nedieljnih evangjeljah, opisuje se stanje sunca, rastjenje i padanje dana, vrieme, gatnje o letini, za svaki dan ima se po jedna izreka, prevedena što iz Menandra, što iz Publia Sirca, itd. Time se svèršuje kalendar o blagdanih.

U zabavnoj strani dolaze članci:

O kalendaru. Ovde se na kratko, no točno tumači bitje kalendara, te za čas svatko može naučiti se kalendar načiniti.

Viek XVI. po Hèrvate. Ovaj je članak, kako i sám g. S. izpovieda, izvadjen iz drugih pisacah; no ipak on u njega gdiegdie mieša svoj duh, te time dogadjajem prošavšima život podieljuje. Opisujuć rečeni viek, g. S. pripisuje kao uzrok, svu nesreću nanešenu zemlji samim Hèrvatom te ih kadšto i očito, bez milosèrdja kori. Tako n. p. „god. 1519. Ban Berislav, budući muž i pošten i hrabar, zamieri se navidnima Hèrvatom — —“ Napomenuv domaći nesklad, piše g. S. „god. 1526. — oko 3000 pod oružjem Hèrvatah, harà i pustoši svoju domovinu, koju, ostavljenu bez obrambe, Turčin sa svih stranah, pali, robi i pustoši.“ — Opisav smèrt Bakića i dvajuh drugovah mu, u Krupi, nastavlja g. S. „god. 1565. — — Za ove muževe neće Hèrvati da znadu, a Nikolu Zrinskoga u zviezde kuju. Ovaj čoviek, sliedeće godine, izvuče ponajbolju snagu iz domovine, pa poginuv u Sigetu, nekoliko tisućah sirotah i udovicah baci na vrat osiromašenoj Hèrvatskoj.“ itd. —

Uputa, pripoviedka bez novelističkoga ukusa, no ne bez duha i nauka. —

Pomirenje, pripoviedka je kratka, no zanimiva; bi reći da je g. S. kod nje u svome pravome življu bio.

Ljudsko sèrce, opisano je polag franceskoga, prosto, razgovetno i ujedno izvèrstno.

Značaj (bogatac i siromah iz Labruyere-a) prikazan je prosto i živahno.

Muhamed. Ovaj članak sav je znamenit, a najznamenitii mu je početak i svèršetak, t. j. dielo g. S. Na početku ovoga članka pokažuje g. S. što dèrži do naših dèržavah po razpadnuću kraljestva hèrvatskoga. Na svèršetku istoga članka, napomenuv u Muhamedanštini 73 vierozakonske stranke, odstupljuje g. S. od glasovitih muževah (od Spinoze i Gibona), kojino muhamedanštinu proglasiše za savèršeniu od kèršćanstva. U ovome članku razlikuje g. S. učitelja Muhameda od vladara Muhameda, pa napominje njegov život, i sadèržaj Korana.

Dosetke su našemu narodu prilagodjene, kao što to kod ovih stvarih običajno biva. Napokon dolazi:

Imenik cèrkvenih dostojanstvenikah i višjih svetovnih činovnikah u Hèrvatskoj; skrižaljka za dohodke, i za kamate, i lestvica biljegovinah.

Jezik je prost, naravski, razgovetan, no žali bože ima mnogo tiskarskih pogriešakah i niekih neologizamah, koji nisu baš po duhu našega jezika skovani. Što se tiskarskih pogriešakah tiče, sudimo, da je tomu uzrok, što pisac najmučnie obavlja korekturu svojih dielah, a to jer ih na pamet zna, pa ga pamet zanaša, te pogrieške tiskara neopažuje tako lahko kako onaj, komu je stvar nepoznata. Ciela ova knjiga spis je samoga g. Starčevića. Dielo zaslužuje da se što većma preporuči našem obćinstvu. —X—.

— Četiri klerika iz ovdiešnjega nadbiskupijskoga siemeništa, dva bogoslova 3. godišta, a ostala dvojica slušatelji 7. i 8. gimnazijalnoga razreda, prestupiše u družbu Isusovu i oddieliše se ovih danah iz rečenoga zavoda. Sva četvorica izjaviše se saše niemačku stranu austrijske provincie i uputiše se u Baumgarten u dolnjoj Austrii, gdie će po svoj prilici podnašat noviciat.

— Duhovničtvo kotara požežkoga prinielo je za ilirski kaptol sv. Jerolima u Rimu 25 fr. sr. Velečastni g. podarcidjakon požežkoga kotara, Ernest Filetić, dopunio je sa svoje strane ovu svotu i poslao u ime svoga kotara dèržavnu obveznicu vèrhu 50 fr. sr.

— G. Josip Vitković mladji, kapelan u Čučerju, položio je kod uredničtva Kat. lista 5 fr. u srebèrnih dvadeseticah na korist ilirskoga kaptola u Rimu. Dosad je dakle za isti kaptol u nadbiskupii zagrebačkoj sakupljeno: 628 fr. 4 kr. u bankah, 32 fr. u srebru, 945 fr. u dèrž obveznicah, ukupno 1603 fr. 4 kr. sr.

— Za požarom postradavšega župnika krajsko-veškoga sabrano je medju svećenstvom požežkoga kotara 10 fr. sr. (K. L.)

— „Muzeum“ obogati velikodušjem domoljubnog obćinstva ovo niekoliko godinah na toliko, da mu nedostaje već ni prostora gdie da se pojedini predmeti izlože, a imenito pienezoslovna (numismatička) sbirka. A u obilju razlike imade hvala Bogu toliko, da se s českim kao što smo iz N. Nov. već vidili, za jedno miesto takmači!? (G. L.)

Beč, 12. prosinca. Bečko-tèršćanski podvož, koi je jučer u jutro u 8 satih 40 minutah od ovud otišao udario je danas poslie podne medju štaciama Granzdorf i Loič o teretni podvoz, koi je istim pravcem išao. Putnici ostali su neoštećeni i bili su odmah dalje odpremljeni posredstvom pribavljene povorke kolah. Usljed te nezgode poginuo je jedan tovarivalac a više kolah teretnoga podvoza bilo je razoreno.

Iz Carigrada prispiela je jučer dne 11. prosinca u Beč izvanrednim putem važna viest, da će porta porazumievši se sa svimkolicim silama, koje su pariški ugovor podpisalo bile, posredstvom navlastito zato izdanoga fermana razpustit moldavsko-vlaški divan.

Sèrbia.

„Sèrbske Novine“ od 4. prosinca donose sliedeći članak: Kao što smo sasvim pouzdano izviešćeni, jučer je član savieta, pukovnik i vitez g. Aleksa Simić, na temelju starosti i slaboga zdravlja svoga podneo ostavku, koju je Nj. svietlost blagoizvolila uvažiti i iz priznanja dugovremene i mnogokoristne službe njegove postavit ga u stanje zasluženoga mira s podpunom plaćom.

U isto doba razumieli smo, da su ukazom knežeskim od 1. o. m. postavljeni za članove savieta načelnik okružja aleksinačkoga, podpukovnik i počastni knežeski adjutant vitez gosp. Jovica Nikolajević, i načelnik okružja valjevačkoga, podpukovnik vitez g. Jefrem Gavrilović.

Ovom prilikom imamo još jednu viest javiti, kojoj će se nieki činovnički red u otačbini našoj obradovati. U jučerašnjoj siednici savieta zaključeno je, da se svim činovnicima izpod 1000 talirah za ovu godinu — do konačnoga novog uredjenja plaćah činovničkih — dade sarazmieran dodatak k sadašnjoj plaći njihovoj. Nije sumnjati, da će ovaj zaključak i kod najvišjega miesta odobreno biti, jer pèrva misao k novopovedenom pitanju o povišenju činovničkih plaćah baš odtuda je i proizišla. Činovnici naši, kojima će ova pomoć pri umnoženim današnjim potrebama života dobro doći, mogu se iz ovoga uvieriti, koliko njihovo materialno stanje leži na sèrcu visokom praviteljstvu našem i kako im ga ono svakim mogućim načinom gleda poboljšati. Oni će to blago staranje o njihovoj sudbini primiti s dužnom blagodarnosti, a revnošću svojom u poslovima dužnosti i zvanja pokazati se da su dostojni toga.

Moldavia i Vlaška.

Kao što izviešćava „N. Pr. Ztg.“, evropska je komisia ova podielila izmedju sebe poslove, što se tiče konačnog uredjenja podunavskih kneževinah: engleski komisar uzeo je da izradi unutrašnju struku, austrijski poslanik financijske, pruski vojničke, ruski cèrkvene, francuski struku prosvietnu, sardinski tèrgovačku i javnih gradjevinah, a turski zakonotvorstvo.

Divani će se u Jašu i Bukureštu 14. prosinca svečano zaključiti.

„Oest. Ztg.“ od 28. studenoga javlja, da je porta pozvala kajmakama Vogorida, da preda ostavku, pa na njegovo miesto da će po-

stavljen biti knez Gjorgje Sturca, al pri tome primiečuje, da će se teško ova viest obistiniti.

Talianska.

Ako je vierovati, što „Oest. Ztg." javlja iz Rima, to je dobro sporazumljenje medju novim francuskim poslanikom, hercegom Gramonskim i dèržavnim sekretarom, kardinalom Antonelliem, već poremećeno, i to povodom živoga razgovora, koi su njih dvoje imali izmedju sebe. Razgovor pak ovaj ticao se različitih reforma u dèržavi, koje francuski poslanik u ime svoje vlade predlaže, da se uvedu kao neobhodno potrebite.

Rusia.

„Le Nord" obnaroduje sliedeću depešu carsko-ruskoga ministra izvanjskih poslovah, kneza Gorčakova.

„Gospodinu pl. Butinievu, izvanrednom ruskom poslaniku i opunomoćenom ministru kod visoke porte. U Petrogradu dne 5. (17.) studenoga.

Preuzvišeni gospodine.

Imao sam čast primit Vašu depešu datovanu od 18. (30.) listopada, kojoj je priložena nova okružnica otomanske vlade na njezine zastupnike kod podpisanih vladah pariškoga ugovora, koju Vam je Alipaša službeno uručio.

Nedèržimo za potrebno otvorit polemike s gospodinom ministrom izvanjskih poslovah, jer bi inače njegova tvèrdjenja o kapitulaciama kneževinah a poimence izraz „suverenstvo" koi dolazi u okružnici i podnipošto se nemože upotrebit na odnošaje ovih pokrajinah naprema porti, sa sumnjom napomenut morali.

Mi ostavljamo ovo priobćenje neodgovoreno i ako bi Alipaša s Vašom preuzvišenostju o tom zametnuo rieč, pobrinut ćete se dati mu na znanje, da se pozivamo na sadèržaj naše depeše od 10. (22.) listopada. Primite itd. Gorčakov."

Portugalia.

Polag posliednjih izviešćah iz Lizbone biesnila je žuta groznica još svejednako u portugiskom glavnom gradu. Do 21. studenoga umèrlo je od te pošasti 8000 do 9000 osobah.

Azia.

Kalkuta 22. listopada. (Times) Ovom poštom dobit ćete valjda izviestje generala Vilsona, da je zarobljen kralj od Delhija. Ovdie je to izviestje ugušeno, i neće prije doći u novine, dok neotide pošta. Valjda misle najprie izviestiti kabinet. Taj je običaj škodljiv, jerbo nijedan tèrgovac nemože proračunati vierojatno dielovanje depešah, koje nije vidio.

U ostalom su izviestja narodu dosta povoljna. Čuli smo jamačno o pobuni u Dezgaru. Tom prilikom uteče jedan oficir, lajtnant Ramnije. Buntovnici ubiše lajtnanta Kopera groznim načinom, a bio je priatelj svojim vojnicima, udioništvovao je u njihovim igrama, i davao im nagrade.

Istinu reći, sasvim smo otvèrdili i tupi. Pošem smo čuli da je u palači Nena Sahiba nadjena jedna dievojka za kose obiešena, a meso da joj je sabljom srezano do kostih, onda je ubojstvo oficira ništa. Mi svi želimo osvetit se. Sada nas zanima javno mnienje s pitanjem osvete. Najveću nam zabunu prouzrokuje pitanje šta ćemo s uhvaćenim buntovnicima, kojih imade 20.000. Jedni žele, da ih sve pogubimo kao buntovnike, a većina ište, da se pošlju na andamanske otoke, treći vele, da ih pustimo, a četvèrti da ih reorganiziramo. Ovo posliednje nevierujemo. Medjutim vuku platu i zadèržavaju evropsko vojinstvo.

Dèrzojavne i najnovie viesti.

Atina, 5. prosinca. U senatu su ministerialni kandidati naimenovani podpredsiednicima. Deputirska komora danas preduzima svoje izbore i po svoj prilici naimenovat će ministerialnoga deputirca Budurisa iz Hidre. Gospodin Lesseps razgledavši korintski zemljouz i Akropolje bie je primljen od kralja i pozvan k stolu. Bavarski general Feder vratio se je sa svoga puta.

Smirna, 5. prosinca. „Lochner i Salzani opet su počeli plaćat. Družtvo „Messagiries imperiales" obalilo je vozarinu.

Turin, 8. prosinca. Komora će se dne 14. t. m. otvorit. Markez Alfieri di Sostegno i komandier Desanbois bili su potvèrdjeni kao predsiednik i podpredsiednik. Miesto preminuvšega Piccardia bio je konte Selopis naimenovan za pèrvoga predsiednika kasacionalnoga sudišta. Ruska velika kneginja Jelena došla je jučer ovamo iz Ginevre i odsiest će u palači ruskoga poslanstva.

Napulj, 4. prosinca. Novi štatuti parobrodarstvenoga družtva kraljevine obiuh Sicilih za dojdućih deset godinah potvèrdjeni su po kralju. Miesto dosadanjega generalnoga komiseriata za ruske tèrgovačke poslove u Napulju podignut je generalni konzulat i exequatur podieljen je dèržavnom viećniku g. Bergu.

Iz Madrita javljaju da je kraljevski princ bio kèršten; izdano je pomilovanje za političke prestupke.

(Posredstvom Lloydova parobroda „Kalkuta" prispievšega dne 11. t. m. u Tèrst.) U Bombaj prispiele su viesti iz Kalkute, koje dopiru do 9. studenoga. Brigadir Grant, koi je s velikim zalihama za Luknov opredieljen, prešo je prieko Gangesa. Isti je stigo u Alumbeg dne 3. i očekivao je glavnoga zapoviednika Sir Colin Campbela, koi je dne 3. prispeo u Kavnpore. Putujući onamo malo je falio da nije bio uhvaćen. Pukovnik Powell bio je dne 1. studenoga od dinahpoerskih buntovnikah medju Fattehporom i Kavnporom napadnut. Dne 8. navališe buntovnici zajedno s jednim dielom malvinske vojske na Mehidpoore; ovi su oteli Englezima niekoliko topovah i prisili su ih da se povuku natrag. Sa svih stranah prispievaju podkriepljenja. Brigadir Stuart ostavio je Dhar dne 8. i otišo je prema sieveru.

Singapore, 5. studenoga. Sir James Brooke i biskup labuanski prispieli su dne 27. listopada iz Saravaka ovamo.

Hongkong, 30. listopada. Pèrvih danah mieseca prosinca udarit će se na Kanton. Kao što se čuje Yeh će bit svèrgnut a Pihkwei doći će na njegovo miesto. Uslied viestih iz Nankinga preminuo je kralj zapadnih i sievernih pokrajinah i drugi je naimenovan. Porcelanski turanj bio je razoren.

Turin, 9. prosinca. Na čast velikoj ruskoj kneginji Jeleni bio je svečani stol. Ista će za koi dan odputovat u Nizzu. Glasa se da će biti novi senatori naimenovani.

Pišu iz Rima od 5. t. m. Markez Campana, uapšeni direktor zavoda „Monte di pietà" jest vlastnik glasovitoga etruskoga muzeja, fabrike umotvornih mramorah i jedne tiskarnice. I dobra kasirova uzapćena su. Bèrzovoz medju Rimom i Cività-vekiom bio je ovih danah od Akvilanacah, koji rade kod željeznice, napadnut i opljačkan. Medju putnicima nalazio se je jedan biskup i jedan Englez, koi se je oružjem upro i bio je ranjen.

Turin, 11. prosinca. Ruska velika kneginja Jelena došla je u Genovu i ukèrcala se je na ratni parobrod „Monzambano" put Cività-vekie. Sardinski poslanik prispeo je ovamo iz Pariza.

Kazalištna viest.

Prekosutra dne 16. predstavljat će se u našem jeziku na korist naše vèrle i marljive narodne predstavljačice gospoje Preslovske komad pun teatralnoga efekta „Razbojnici na gori Kulmirskoj." Što tu predstavu osobito zanimivom čini jest okolnost, da je niemačka predstavljačica gospoja Kolas, koja je našem obćinstvu svojim energičnim načinom igranja osobito u tragičnim zadaćama toliko omiliela, iz priaznosti prema koristnici jednu od glavnih ulogah preuzela. Budući da joj je, kao što smo se glavom osviedočili, izgovor u našem jeziku za čudo čist i izpravan, nadamo se neobičnoj kazališnoj zabavi i nedvojimo da će ju naše obćinstvo za tu njenu uljudnost prema našem mladjahnom kazalištu tim odlikovat, da će doći u većem broju u tu predstavu, što zaslužuje i gospoja koristnica, koja bez sumnje spada medju najbolje članove našega narodnoga kazališnoga družtva.

Javna zahvala.

Prečastni zagrebački pèrvostolni kaptol darovao je ovdiešnjemu kat. dietičkomu družtvu 50 fr. sr. — Zatim su od 1. rujna o. g. istomu družtvu poklonili: jedan zagrebački svećenik 5 fr., gosp. ravnatelj ovozemnih financiah, Pollak 5 fr., g. gradski načelnik Kamauf 5 fr., g. kanonik dr. Stiepan Lodinski 5 fr., g. predsiednik dèržavnoga računovodstva, Josip Lichtnegel predao je družtvu u miesečnih prinescih za tri mieseca, kano svoj dar 2 fr. 30 kr., zatim od gg. Fr. Šmiderčića 1 fr. 15 kr., Daniela Rašića i Josipa Bučara po 45 kr., od Antuna Potrata, J. Hrubika, Ant. Fischera i A. Pagona po 30 kr., napokon od Vinka Vèrba 20 kr.

Gospodin Guido Pangratz je družtvu velедušno poklonio stanarinu za 1½ mieseca u 18 fr. 45 kr.

Svim ovim milostivim dobročiniteljem javno i što sèrdačnie zahvaljuje u ime družtva

U Zagrebu dne 10. prosinca 1857.

Predstojničtvo.

Srebro od 9. prosinca	8⅛ fr.
Carski dukati	10⅝ „

Odgovorni urednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 16332/5145 (VI—90) (3—1)

Konkurs-Ausschreibung.

An der k. k. Rechts-Akademie zu Grosswardein ist die Lehrkanzel für österreichische Geschichte in Erledigung gekommen, zu deren Wiederbesetzung hiemit eine freie Konkurrenz ausgeschrieben wird.

Die Bewerber um diese Lehrkanzel, haben ihre an die Gross-Wardeiner k. k. Statthalterei-Abtheilung gerichteten Gesuche mit dem curriculum vitae, dann der autentischen Ausweise über ihre allgemeine wissenschaftliche und spezielle Fachbildung, so wie über ihr moralisch-politisches Wohlverhalten zu belegen, und bis Ende Jänner 1858 im Wege ihrer vorgesetzten Behörden, falls sie aber zur Zeit in keinem Dienstverbande stehen, durch Vermittlung derjenigen Landesstelle, in deren Verwaltungs-Gebiete sie ihren Aufenthalt haben, anher gelangen zu machen.

Was die Emolumente anbelangt, so wird bemerkt, dass von den k. k. Rechtsakademien die Gehalte der ordentlichen Professoren betragen 1000 fl. mit dem Rechte der Vorrückung in 1200 und 1400 fl., von 10 zu 10 Jahren, nebst den Unterrichtsgeld-Pauschale von jährlichen 100 fl., die ausserordentlichen Professoren aber, eine fixe Besoldung von 600 bis 900 fl., dann ein Unterrichtsgelder-Pauschale von jährlichen 50 fl. beziehen.

K. k. Statthalterei-Abtheilung

Grosswardein am 1. Dezember 1857.

Nr. 5679 civ. (Izv.—412) (3—1)

Edikt.

Von dem k. k. Comitats-Gerichte Warasdin wird bekannt gemacht, dass am 22. Dezember 1854 Anton Lončarić zu Warasdin ohne Hinterlassung einer letztwilligen Anordnung gestorben sei.

Da dem Gerichte der Aufenthalt der Wittwe Anna Lončarić unbekannt ist, so wird dieselbe aufgefordert, sich binnen einem Jahre, von dem unten gesetzten Tage an, bei diesem Gerichte zu melden, und die Erbserklärung anzubringen, widrigenfalls die Verlassenschaft mit dem sich meldenden Erben und dem für sie ausgestellten Kurator Herrn Advokaten August Lukinacz abgehandelt werden würde.

K. k. Comitats-Gericht

Warasdin am 25. November 1857.

Novak. Fohn.

Dp. 108. (3—1)

Razpis natiečaja.

U Petriancu pokraj Varaždina izpražnjena je služba podučitelja, s kojom za uzdèržavanje osim slobodnog stana i kurenja skopčana je plaća od 150 fr. tko želi ovu službu zadobiti, neka svojeručno pisanu molbenicu, a uz nju o svojoj dobi, učiteljskoj sposobnosti i ćudorednosti dokaze do 18. siečnja 1858. podpisanomu dostavi.

U Voči dne 10. prosinca 1857.

Ivan Barberić,
podèrcidjakon i župnik.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 15. PROSINCA 1857. Broj 286.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ Početkom dojdućega mieseca počimlje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da usmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah" franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

C. k. hèrvatsko-slavonsko miestodèržtveno predsiedništvo naimenovalo je pisarničkoga dnevničara Ivana Slavnića za županijskoga pisarnika.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč 10. prosinca. Ministarstvo unutarnjih poslovah proglasilo je u dogovoru sa vèrhovnom policajnom vlasti novine „Viestnik" na rusijskom jeziku za službene.

— Od 1. siečnja 1858. propuštaju se kèrpe u ilirskom primorju bez kontrole pograničnih kotarah.

— Čujemo, da je već gotovo dielo jedno od sadašnjega austr poslanika u Carigradu Prokeša Ostena: „Spomenici iz gèrčkoga rata za slobodu," skupljeni od jednoga suvremenika. To dielo proračunano je na niekoliko svezakah. Štampala ga je carska akademia znanostih.

— Bečki liekarnici predali su vladi molbu, da ih nevodi više po knjigama kao zanatnike, nego neka im dozvoli slobodno stanje znanstvenoga družtva podobno položaju liekarah. Molbenica obrazložena je obširnie, naročito spominje advokate, koji takodjer poslužuju stranke u javnim prostoriama (kancelariama), koji izdèržavaju pomoćnike itd., no nebroje se ipak medju zanatnike. Liekarnik je kao liekar diplomiran, sposoban je po dugom znanstvenom pripravljanju i strogom izpitu, da zasluži magistarstvo farmacie. Najsposobnii postaju više putah i doktori. Po znanstvenom pripravljanju i po viežbanju u umietnosti nije dakle pristojno, da se liekarništvo sporedjuje s rukodieljem, zato je pravedna želja, da bi se isto oslobodilo. Uprava je tu molbu predala pojedinim zborovima apotekarskim, da podnesu svoje mnienje.

— Princ Fridrik Vilhelm vienčat će se poslie 23. siečnja 1858.

— U „Tiešinskoj Zvezdici" čitamo, da se mladež školska imenito tiešinska podučava u jezicima austrianskoga carstva. Staranjem g. Pruske, rodjenoga Čeha i školskoga savietnika, dužna je mladež glavne i niže redlne škole učiti se jeziku poljskom. Na obima gimnaziama, katoličkom i evangeličkom predaje se jezik poljski i česki. U gimnazii katoličkoj uči se mimo toga jezik talianski, a na gimnazii evangeličkoj magjarski. Tako u dievojačkoj školi predaje dr. Prutek jezik talianski. Osim toga uče se i inostrani jezici, kao na gimnazii katoličkoj francuski i engleski a na evangeličkom francuski i židovski.

Iz Imockoga pišu G. D. pod 20. studenoga. Njezino veličanstvo carica Karolina Auguste dostojala je premilostivo pokloniti svotu od 200 for. na popravljanje cèrkve u Ričicama, selu spadajućem pod imocki kotar. Čim su oni blagodarni seljani za takovu milostivu darežljivost saznali, odmah su jedan dan odpostili, a sliedećeg dana u jutru u velikoj množini prisutstvovali su svečanoj službi božjoj, za zdravlje i dugovremeni život Nj. veličanstva.

Rusia.

Nieki dan javljeno je da je jedan Tajša turskih Burijetah (blizu Bajkalskog jezera) u kèršćansku vieru prešao. Ovaj primier učinio je veliki utisak na stranstvujuće žiteljstvo. Novi arhiepiskop od Irkutska i Nerčinska, Evsevij, zaključi dakle, k njima doći, da sretno skopča dielo, koje je njegov predšastnik preduzeo. Svuda izidjoše pred njega silni Burieti, te se dadoše svečano pokèrstiti a zatim po kèršćanskom običaju vienčati. U samom Sunku pokèršćeno je oko 300 muževah i ženah, svega oko 650 licah. (Valja znati, da su ljudi tamo razštèrkani, i da ovaj broj mnogo znači.) I sami poludivlji Scioti, izumirući narod u bèrdima na kinezkoj granici, zahtievali su da se pokèrste. No budući da to nije moglo biti bez prepravljanja, zato im budu svećenici poslani. Tajša je dobio ime pokojnog cara Nikole, a i veći deo novopokèršćenih uzeo je to ime. Arhiepiskop Nil, koi je počeo bio to preobraćanje, a sad u sinodu miesto zauzima, prevodi sad rusku liturgiu u mongolski jezik.

O bavljenju cara Aleksandra u Kievu stižu sad razne vèrlo priatne pojedinosti. Tako pripoviedaju, da je, posietivši sveučilište, zapitao rektora, kako mu se vladaju djaci, a ovaj mu je odgovorio, da su se u posliednje vrieme dobro vladali. Na to car pozdravi djake ovim riečma: „Dobar dan gospodo!" Zatim ih proprati pogledom, pa onda nastavi: „Vèrlo mi je milo, gospodo, što čujem, da je vaš starešina s vama zadovoljan; ali nemogu zaboraviti onu budalaštinu, za koju sam čuo, da ste učinili; samovoljstva u istini pojedinima mogu se oprostiti, ali samovoljstva u istini u gomili, u družtvima, neće se tèrpiti; jeste li me razumieli?" Niekoliko glasovah tiho izuste: „razumili smo." Poslie se je car razgovarao s profesorima, pohodio je biblioteku i razne kabinete, a kad se je udaljio, javi djacima general-gaverner knez Vasilčkov, da im je oprošteno za slučaj s generalom Brinkenom, na koi su se i odnosile gornje rieči careve.

Belgia.

Bruselj 3. prosinca. (Wand.) Pitanje, tko će biti kandidat za Bruselj riešeno je. Ono je pobunilo sav ovdiešnji slobodni sviet niekoliko danah već. Gosp. Defre odustao je od traženja toga miesta. Novi kandidati slobodnoga družtva, koji će 10. t. m. za cielo naimenovani biti, sastojat će iz 6 varoških poslanikah: Verhegen, Orts, Ferfort, Tisfri, Anspah, Dubus, Goblet i Rogier sa gradskim načelnikom Brukerom.

Franceska.

Pariz 3. prosinca. (Oest. Voklsfr.) Ministar rata dao je nalog, da se za put spreme sve one ladje, koje su odredjene da umnože francusku flotu u kinezkom moru. I ruska flota, koja se u Brestu nalazi, ide odatle u kinesko more. Misli se, da će se za četiri mieseca rat ozbiljno započeti. Vlada šalje jednoga kapetana od miernjištva u Kinu, koi će dodan biti dotičnom admiralu.

U Lionu uznemirili su se okružni poslanici, zato je načelnik izdao proklamaciu u občini S. Ciprien, u kojoj žitelje opominje, da nebi pokušavali na novo obarati red.

Portugalia

Lizbona 24. studenoga. (W. V. Z.) Francuski car izjavio je kralju portugalskom prieko grofa Valevskoga veliko svoje udivljenje, što se je žèrtvovao i što je onako plemenito postupao usried vladajuće epidemie. Po posliednjim izvieščima iz Lizbone biesnila je tamo jednako žuta groznica. Do 21. studenoga umèrlo je već 7 do 9000 osobah.

Azia.

Kao što pišu zapadni listovi, sva je prilika, da će i Rusia ozbiljno ustati proti Kitaju. Već je više ratnih ladjah odpravljeno u tihi ocean i general Kiselev u Parizu i grof Hreptović u Londonu dobili su nalog da navale, da se preduzme obća ekspedicia proti Kitaju.

Iz Dugzae, jedno 40 engleskih miljah od Delhia, piše jedan mladi engleski oficir od 29. rujna sliedeće: Prije niekoliko danah kapetan od naše regimente, Hodzon, otide odavde s vojskom, pa zarobi kralja i dovede ga ovamo. Sad je kralj zatvoren u dvoru svome. Poslie niekoliko danah otide kapetan opet na put, gdie naidje na sinove i unuke kraljeve. Imadjaše samo 190 domaćih konjanikah od svoje regimente pri sebi, a u neprietelja biaše 10.000 ljudih, medju kojima 3000 sasvim oružanih Sipojah. Kapetan Hodzon vidi, da će uzalud na njih napadati. Zato pošalje čovieka i javi princevima, da nema ništa od njih, nego neka se predadu. To oni i učine, te dodju Hodzonu, koi odmah zapoviedi svojim ljudma te im obkole kola. I oružje njihovo, sedam slonovah i mnogo vojničkih stvarih, poslie niekog oklevanja takodjer se preda. Kad dodju do zatvora, kapetan reče princevima, da sidju s kolah. Princevi mišljahu, da su izvan svake opasnosti, pa stanu po običaju domorodacah razgovariti se koješta, i rekoše, kako se nadaju, da će se na izpit uzeti njihov postupak. Hodzon reče na to, da budu mirni, i naredi da im se svuku haljine. Kad to bude, reče im da opet siednu na kola, pa zapoviedi kočiašu da tiera dalje. Zatim zaište od jednoga svoga vojnika pušku karabinku, pa sam svojom rukom ubije princeve. Mèrtva tielesa njihova odnesu u varoš, gdie ih na onom miestu, gdie su ti nesrećnici prije za vrieme velikog kèrvoprolića iznosili na vidik svoje žèrtve, takodjer iznesu svima na ugled.

Posliednje viesti iz Kine neglase ni malo povoljno. Kao što „Pays" javlja, Mandarini su opet započeli goniti kèršćane u više glavniih oblastih kineskih.

— Kinesko pitanje sazrieva za riešenje. Očekuje se glas, da je Engleska obnovila napadaj na Kanton, kako da varoš uzme u zalog. Takodjer pišu iz Petrograda, da se u ruskim predielima, koji graniče s Kinom, pripravne čine, koje pokazuje da se tamo za rat spremaju proti carstvu nebeskom.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 12. prosinca. Današnji „Moniteur“ javlja da je otvoren kredit od jednoga miliuna franakah za podporu obćekoristnih radnjah u obćinama. Izviešće ministra Billaulta izjasnjuje, da je moguće, da će kriza u inozemstvu ostati bez uzdielovanja na Francusku, no da se je nadat, da bi se nastavljanjem radnjah u manjoj mieri i drugim shodnim pomoćnim sredstvima, poimence zabavljanjem radnikah za obćekoristne komunikalne svèrhe posredstvom kredita imajućega se za to otvorit i podignućem javnih jestlištah ublažit mogle zle posliedice ovoga uzdielovanja.

Hamburg, 12. prosinca. Danas će biti siednica gradjanstva, od koje će kao što se čuje senat tražit glas pouzdanosti, da postavi u red poslove od pet pèrvih ovdašnjih bankierskih kućah.

Stokholm, 10. prosinca. Za uklonjenje krize predložene su stališima sliedeće oprezne naredbe: Dèržavni zajam od 10 miliunah talirah s razpoloživom uporavom; nadalje željeznički zajam do 10 miliunah, oslobodjenje kamatnoga mierila za banke. Produženje mienicah dospielih kod dèržavne banke na 3 mieseca, modifikacia zakonotvorstva protežućega se na kamatne razmiere. Oglašeni su falimenti od pet ovdašnjih firmah. Mlini za piljenje i brodogradionice u Nerdlingenu odpustile su znatni broj radnikah.

Kodanj, 10. prosinca. U skupštini burze dèržanoj danas zaključilo se je, zamolit Grosirsko društvo da čim prije načini vladi predlog žbog dalje nabave od 4 miliuna dèržavnih talirah za diskontovanje.

Berna, 9. prosinca. Svikolici sučlani saveznoga vieća opet su bili izabrani: Furrer sa 107, Stämpfli sa 74, Knüsel sa 85, Frei-Herose sa 74, Neuf sa 85, Formrod sa 85 i Pioda sa 105 glasovah.

London, 12. prosinca. U današnjoj noćnoj siednici dolnje kuće predložio je lord blagajnik, da se bankovno pitanje predloži jednom odboru, prijavivši, da se je banka vratila u svoje zakonite granice. Gladstone podupire protupredlog Disraeliev. Konačno bio je primljen predlog vlade s većinom od 295 proti 47 glasovah.

Pariz, 11. prosinca. Današnji „Moniteur“ donosi bankovni izkaz; polag istoga povećala se je zaliha gotovine za 47½ mil., listnica za 23 miliuna, a dèržavno blago za 1½ miliuna. Umalio se okolovanje notah za 49 miliunah a predujmi za 6 miliunah franakah.

London, 11. prosinca. U sinoćnoj siednici dolnje kuće izjavio je lord Palmerston, da se nalazi razlog za tužbe proti Rusii u obziru psatskih lukah. Ukinuće dèržavnih carinah bilo je dosad potaknuto bez povoljna uspieha. Predlog u obziru židovah bio je bez glasovanja pèrvi put pročitan.

Današnje jutarnje izdanje „Timesa“ javlja: Neprestano čine se priprave za veće pošiljke srebra u Hamburg. 25.000 funt. st. australskoga zlata odilazi na kopno. Ovamo je opet iz Australie došlo 431.000 f. st.

Pariz, 11. prosinca. Danas se je na burzi glasalo da je opet diskont obaljen za 1 postotak.

Pročulo se, da je Emil Girardin kupio za sebe list „Courier de Paris“ i da će se kod pariških doknadnih izborah javit kao kandidat.

Londonske viesti javljaju da se u krugovima dobro ubaviešteniim za nemoguće dèrži razpuštenje istočno-indijskoga društva.

Jedna bèrzojavna viest iz Carigrada govori opet o približenju medju Thouvenelom i Rešidom.

Polag najnoviih viestih iz Bombaja stoji okolo Luknova 50,000 buntovnikah, dočim Havelok i Outram, od kojih se već od 26 rujna skoro ništa nečuje, imaju samo 2000 momakah. Na pukovnika Powella, koi je s jednim oddielom od 800 momakah išao napred, navalili su dne 1. studenoga medju Futtehporom i Kavnporom dinaporski buntovnici i premda su potučeni bili, ipak su Englezima mnogo štete učinili. U toj bitki poginuo je medju ostalim i sam pukovnik Powell.

Pariz, 12. prosinca. Dolazak generala Lamoriciere-a očekuje se za koi dan, on će se kod pariških doknadnih izborah javit kao kandidat u onom kotaru, koi je izabrao bio Kavaignaka.

Francuska banka uzajmit će željezničkom društvu 50 miliunah franakah i predane joj obveznice u ime zaloga zadèržat kroz godinu danah.

Persijski poslanik Ferukkan pripravlja se na odputovanje iz Evrope. Nieki članovi moldavsko-vlaških divanah očekivaju se ovdie.

Pariz, 12. prosinca. Uslied današnjega „Moniteura“ dobit će Edgar Ney dopuštenje vodit naslov kneza moskovskoga.

Hamburg, 12. prosinca. Nasliedovno gradjanstvo izrazilo je jučer jednoglasno Nj. veličanstvu caru austrianskomu i carskoj vladi za priznost izkazanu dèržavi hamburškoj najtoplju zahvalu.

Tèrst, 18. prosinca. Ogledna vožnja na željeznici od Alesandrie u Akvi preduzeta dne 8. t. m. pošla je dobro za rukom. Lloydov parobrod „Trieste“ otišavši dne 11. u jutro iz Mletakah u Tèrst ušao je uslied izvanredno guste magle medju kolje od lida, odkuda se je oslobodio tek za dva sata nadošavšom plinom. Putnici svi su se izkèrcali bili i nezgoda nije imala nikakvih daljih posliedicah izim zakašnjenja.

Milan 12. prosinca. Tèrgovačka komora sastavila je jednu komisiu za predloženje pomoćnih naredabah u svèrhu olakšanja tèrgovine sa svilom.

Hamburg 12. prosinca, poslie podne. Uslied senatova predloga odobrenoga po gradjanstvu neće se austrianski zajam od 10 miliunah upotrebit od diskontne kase već po jednoj pouzdaničkoj komisii na to, da se dade pomoć pojedinim od najvećih u smeći nalazećih se tèrgovačkih kućah, kojih padnuće naudilo bi najvećma obćem dobru, nasuprot bilo je komorstvo ovladjeno, da za diskontnu kasu još potrebnu doknadu stegnuvši ju na 5 miliunah od drugud pribavi.

Književne viesti.

U štamparnici dra. Danila Medakovića u Novom Sadu izišla je knjiga: „Cèrnogorac ili stradanja hristjanah u Turskoj.“ Roman od viteza H. Levicnika, sèrbski od Stojana Boškovića. Svezak II. 8 str. 261. Ciena 40 kr. sr., a toliko stoji i pèrvi svezak; treći svezak pak stojat će 30 kr. sr.

— U istoj tiskarnici izišlo je „Žitije Teodora Pavlovića, novinara i spisatelja sèrbskoga.“ Matici sèrbskoj posvećeno. Spisao Konstantin Peičić, med. dr., c. k. fizik, patronata filozof gimnazie karlovačke izsluženi i društva sèrbske slovesnosti dopisni član. A svojim troškom tiskati dao Jovan Pavlović, rodjeni brat pokojnika. 8., str. XI. i 110. Ciena 30 kr. sr.

— „Sedmica“ piše: Dobili smo knjigu: „La souveraineté du Monténégro et le droit des gens moderne de l’ Europe“ od Ivana Vaclika. Budući da ovu knjigu u pèrvi mah, kad smo ju javili, nismo još imali, to joj stavljamo ovdie sadèržaj: Velikim silama evropskim. — Historički predgovor. — Glava 1. Cèrnogorska oblast. — Gl. 2. Na koi su način Cèrnogorci odèržali svoju oblast. — Gl. 3. Pravo Cèrne Gore na svoje mirno biće. — Gl. 4. Suverensko pravo Cèrne Gore. — Gl. 5. Pravo Cèrne Gore na uvaženje svoje političné ličnosti. — Gl. 6. Pravo Cèrne Gore na uzajamnu tèrgovinu. — Gl. 7. Prava i obvezanosti Cèrne Gore. — Gl. 8. Vladaoci cèrnogorski. — Gl. 9. Težnje i iskanja kneza Danila. — Gl. 10. Rezultati. — Sačinitelj je sèrbski narod poznao lično putujući po našim krajevima, a ovu knjigu pisao je s ljubavju i uvierenjem. Mi ćemo o ovoj knjizi govoriti obširnie u „Sèrbskom Dnevniku.“

— Gospodin Kobe napisao je u „Novicama“ po Vuku članak pod naslovom: „Čakavci s obzirom na Kekavce, koji izgovaraju „l“ na kraju rieči.“

— U Beču se izdaje „drugi deo slavenske biblioteke (Slavische Bibliothek, oder Beiträge zur slavischen Philologie und Geschichte), koju će odsada zajedno izdavati prof. Dr. Miklošić i I. Fidler.

— „Pr. Nov.“ pišu, da će do koi dan izići: „Historia češke literature, deo I. od g. Šembere, profesora českog jezika i književnosti u bečkom sveučilištu. Ovaj pèrvi deo dopirat će do Husitskih vremenah.

— Isti list javlja, da će se o novoj godini razposlati „Izbor iz češke književnosti“, deo II. od Karla Jaromira Erbena. Ovaj deo sadèržava srednji viek češke književnosti, to jest od početka 15. do konca 18. stolieća.

— Češka spisateljica gospodja Božena Niemcova izdaje sada „Slovenské Pohádki a Poviesti.“ Pèrvi svezak već je izišao.

— Poljski sveštenik Fr. Gusta izdaje dielo: „Historia ruske cèrkve.“

— U Varšavi su se već počela štampati diela Mickievića.

— Kraševski namierava u Žitomieru izdati „pregled poljske i zagranične književnosti.“

Bečka burza

dne 14. prosinca 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	za 5%	80⅞
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	
dto iz narodnog zajma	» 5%	82 15/16
dto	» 4½%	69¾
dto	» 4%	
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	
dto . . izžriebane	» 4%	
dto	» 3%	
dto	» 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834,	za 100 for.	
» » » » 1839,	» 100 »	
» » » » 1854,	» 100 »	107½
Bečko-gradski banko	za 2½%	
» » »	» 2¼ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		87½
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		
Bankovne dionice komad po		976
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog društva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		280½
dto dto s plaćanjem na rate		
Dionice sieverne željeznice	po 1000 f.	1740
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice	» 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	507
» » Lloyda u Tèrstu	» 500 »	
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	
Jelisavetina željeznica	»	
Južno-sieverna niemačka savezna željez.	»	185¾
Tisna željeznica	»	
Lombardezko-mlietačka željeznica	»	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	90⅝
Augsburg za 100 for. current	»	109
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	108½
Genova za 300 piemontezkih lirah	»	
Hamburg za 100 mark banko	»	
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	105⅜
London za 1 funt šterlinga	»	10-34
Lyon za 300 frankah	»	
Milan za 300 austrianskih lirah	»	106
Marseille za 300 frankah	»	125¼
Pariz za 300 frankah	»	125⅞
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	
Bukurešt za 1 forint	parah	264½
Carigrad za 1 forint	parah	461
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novčah.

Carski dukati	10⅝
Srebro od 17. studenoga	8

Odgovorni urednik: Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 21553-5021 (VI.—89) (3—2)

Konkurs-Ausschreibung

zur Besetzung eines kroatischen Stipendiums für Kandidaten des medizinischen Doktorgrades.

Von den mit allerhöchster Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für Kandidaten des medizinischen Doktorgrades für Eingeborne Croatiens und Slavoniens a. g. bewilligten 3 Stipendien jährlicher 300 fl. sammt entsprechender Reise-Vergütung, ist dermalen eines mit dem Beginne des Schuljahres 1857-58 zu besetzen, und es wird somit zu diesem Behufe der Konkurs bis 31. Dezember l. J. eröffnet.

Die Bewerber um dieses Stipendium haben ihre mit einem legalen Armuthszeugnisse versehenen, an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht gerichteten Gesuche binnen obiger Frist bei der gefertigten k. k. Statthalterei zu überreichen, und zwar insoferne sie gegenwärtig eine öffentliche Lehranstalt besuchen, im Wege des betreffenden Direktorates, insofern sie aber bereits aus den Studien ausgetreten sind, im Wege jener Comitatsbehörde in deren Sprengel sie sich dermalen aufhalten, beziehungsweise im Wege des Magistrates der Landeshauptstadt.

Die Gesuche müssen folgendermassen belegt sein:

a) mit dem, die kroatisch-slavonische Nationalität darthuenden legalen Taufscheine;
b) mit dem Zeugnisse über die mit gutem Erfolge abgelegte Maturitäts-Prüfung;
c) mit dem Zeugnisse über die Kenntniss der südslavischen, dann der deutschen Sprache als Vortragssprache;
d) bei jenen Kompetenten, welche dermalen keine öffentliche Lehranstalt besuchen auch mit einem legalen Zeugnisse über ihre Beschäftigung seit dem Austritte aus den Studien, so wie ihr moralisches und sittliches Verhalten.

Bei jenen Bewerbern, welche dermalen noch eine öffentliche Lehranstalt besuchen, hat der Vorstand der Anstalt auf dem letzten Studienzeugnisse zu bestätigen: ob der betreffende bereits im Genusse eines und welches Stipendiums sei.

Endlich hat sich jeder Kompetent in einer besondern, dem Gesuche beigelegten Aeusserung zu verpflichten, dass er nach Erlangung des medizinischen Doktorgrades zehn Jahre in diesem Kronlande seine Kunst ausüben wolle, ausgenommen den einzigen Fall der Beförderung im Staatsdienste.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 30. November 1857.

Nr. 21983-5095 (VI—87) (3—2)

Concurs

für Hebammen-Stipendien.

Für die mit Allerhöchster Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für angehende Hebammen aus Croatien und Slavonien allergnädigst bewilligten sechs Stipendienplätze wird für den Sommersemester 1857-58 der Konkurs hiemit eröffnet.

Diese Stipendien bestehen für den vorgeschriebenen halbjährigen an der Hebammen-Anstalt zu Laibach zurückzulegenden Hebammen-Kurs in dem Betrage pr. 80 fl. nebst einem verhältnissmässigen Reisepauschale.

Die betreffenden Bewerberinnen haben ihre, an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht stilisirten Kompetenzgesuche längstens bis 8. Jänner 1858 bei der betreffenden k. k. Comitatsbehörde, in deren Bereiche ihr gegenwärtiger Wohnsitz gelegen ist (in Agram beim Stadtmagistrate) zu überreichen.

Diese Gesuche müssen mit folgenden Belegen versehen sein:

a) mit einem legalen Dürftigkeits-Zeugnisse;
b) mit dem Taufscheine zum Belege der Abstammung aus Croatien oder Slavonien, oder mit einem sonstigen diesfälligen Zuständigkeits-Zeugnisse;
c) mit dem von der Ortsbehörde, ausgestellten, und von dem betreffenden Ortsseelsorger mitgefertigten Zeugnisse das sittliche Betragen der Bittstellerin;
d) mit dem Schulzeugnisse über die Gegenstände der Volksschule oder wenigstens über die Kenntnisse des Lesens und Schreibens, so wie auch über die Kenntniss der kroatisch-slavonischen, als der Landes- und deutschen, als der Vortragssprache an der betreffenden Lehranstalt.

Schliesslich hat jede Bittstellerin ihrem Gesuche, eine eigenhändig geschriebene Erklärung beizuschliessen, dass sie nach ihrer Aprobation als Hebamme ihre Kunst wenigstens durch zehn (10) Jahre in diesen Königreichen ausüben wolle, und hat zugleich ihren künftigen Wohnort anzugeben.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 3. Dezember 1857.

Nr. 21185-4921 (DS.—132) (3—2)

Konkurs-Verlautbarung.

An der dreiklassigen städtischen Unter-Realschule zu Warasdin ist die neusistemisirte Zeichnungs-Adjunktenstelle mit dem Gehalte jährlicher vier Hundert Gulden und dem Quartiergelde von 100 fl. CMz. zu besetzen.

Die Bewerber um diese Stelle haben ihre, mit den Nachweisen über Geburtsort, Alter, Religion, Sprachkenntnisse und Befähigung für den Zeichnungsunterricht belegten Gesuche im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, und falls sie in keiner öffentlichen Dienstleistung stehen, unmittelbar beim Agramer erzbischöflichen Ordinariate längstens bis Ende Dezember d. J. einzubringen.

Auf solche Bewerber, welche sich nebstbei über musikalische oder gymnastische Kenntnisse auszuweisen vermögen, wird besonders Bedacht genommen werden, und ihnen überdiess ein nicht unbedeutender Neben-Verdienst in Aussicht gestellt.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 28. November 1857.

Nr. 16332/5145 (VI—90) (3—2)

Konkurs-Ausschreibung.

An der k. k. Rechts-Akademie zu Grosswardein ist die Lehrkanzel für österreichische Geschichte in Erledigung gekommen, zu deren Wiederbesetzung hiemit eine freie Konkurrenz ausgeschrieben wird.

Die Bewerber um diese Lehrkanzel, haben ihre an die Gross-Wardeiner k. k. Statthalterei-Abtheilung gerichteten Gesuche mit dem curriculum vitae, dann der autentischen Ausweise über ihre allgemeine wissenschaftliche und spezielle Fachbildung, so wie über ihr moralisch-politisches Wohlverhalten zu belegen, und bis Ende Jänner 1858 im Wege ihrer vorgesetzten Behörden, falls sie aber zur Zeit in keinem Dienstverbande stehen, durch Vermittlung derjenigen Landesstelle, in deren Verwaltungs-Gebiete sie ihren Aufenthalt haben, anher gelangen zu machen.

Was die Emolumente anbelangt, so wird bemerkt, dass von den k. k. Rechtsakademien die Gehalte der ordentlichen Professoren betragen 1000 fl. mit dem Rechte der Vorrückung in 1200 und 1400 fl., von 10 zu 10 Jahren, nebst den Unterrichtsgeld-Pauschale von jährlichen 100 fl., die ausserordentlichen Professoren aber, eine fixe Besoldung von 600 bis 900 fl., dann ein Unterrichtsgelder-Pauschale von jährlichen 50 fl. beziehen.

K. k. Statthalterei-Abtheilung
Grosswardein am 1. Dezember 1857.

Nr. 20141—4670 (VI—88) (3—2)

Konkurs-Kundmachung.

An der städtischen Knaben-Hauptschule in Agram ist eine Lehrer- und eine Unterlehrer Stelle in Erledigung gekommen. — Mit der erstern ist ein Gehalt von vier Hundert (400) Gulden, mit der letzteren von drei Hundert (300) Gulden, mit jeder derselben ein Quartiergeldsbeitrag von je achtzig (80) und eine Jahresremuneration von je sechszig (60) Gulden für die Ertheilung des sonn- und feiertäglichen Wiederholungs-Unterrichtes verbunden.

Die Bewerber um diese Stellen haben ihre an die gefertigte k. k. Statthalterei stilisirten Gesuche mit dem Taufscheine, dem Lehrfähigkeits- so wie mit den Verwendungs- und Sittenzeugnissen zu belegen, und in wie ferne sie bereits im Schulfache verwendet sind, im Wege ihrer betreffenden Schulvorstehung, sonst aber unmittelbar und zwar längstens bis 25. Jänner 1858 beim Agramer erzbischöflichen Diözesan-Consistorium einzubringen.

Da die Unterrichtssprache an der benannten Hauptschule die kroatisch-illirische und die deutsche ist, wird die vollkommene Kenntniss dieser beiden Sprachen gefordert.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 4. Dezember 1857.

Sec. I. Abth. 6. Nr. 12146 (DS—134) (1—1)

Konkurs-Verlautbarung.

Bei der k. k. See-Sanitäts-Expositur zu Prizna im Otočaner Grenz-Regiments-Bezirke ist die Stelle eines Inspektions-Quardians vakant, mit welcher ein Jahresgehalt von ein Hundert fünfzig Gulden nebst einem Monturspauschale von vier und zwanzig Gulden verbunden ist.

Zur Besetzung dieser Stelle wird der Konkurs bis 15. Februar 1858 hiemit festgesetzt, und es haben die Bewerber ihre gehörig instruirten Gesuche im Wege ihrer kompetenten Behörden, von welchen den diesfälligen Gesuchen die bezüglichen Qualifikations-Eingaben beizulegen sind, bis zum obigen Konkurstermine bei dem k. k. See-Inspektorate in Zengg einzureichen, wobei ausdrücklich bemerkt wird, dass auf alle später einlangenden oder nicht im Wege der kompetenten Behörde eingereichten Gesuche keine Rücksicht genommen werden wird.

Vom k. k. Landes-General-Commando in Agram
Agram am 8. Dezember 1857.

Nr. 3436—1857 p. (Izv.—413) (3—1)

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte zu Samobor wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, es habe die h. k. k. Statthalterei für Croatien und Slavonien mit dem Erlasse vom 7. August 1856 Nr. 10786 die freiwillige öffentliche Versteigerung mehrerer der privil. Marktgemeinde Samobor gehörigen Grundparzellen, in und nächst Samobor gelegen, bewilliget, und es seien zu diesem Behufe nachstehende Feilbietungstermine festgesetzt worden, als:

I. für die Veräusserung der Aecker Pesek, drei Stück in Vidušička pri cesti, und zwei Stück in Podložnica der 22. Dezember 1857;
II. für die Veräusserung der Wiesen za Lugom, pod Lugom, pod hudim Zdencem, Lampič, Vèrčak und pod Velikim Travnikom der 23. Dezember 1857;
III. für die Veräusserung der unter Top.-Nr. 931, 932, 934, 937 und 996 vorkommenden sehr vortheilhaft gelegenen Häuser und Hausgründe der 13. Februar 1858 und zwar jedesmal Vormittags um 9 Uhr.

Die Beschreibung der zur Veräusserung kommenden Realitäten wie auch die Lizitations-Bedingnisse können in den gewöhnlichen Amtsstunden sowohl hieramts, als auch beim Bürgermeisteramte des Marktes Samobor eingesehen werden.

Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Beisatze eingeladen, dass die Versteigerung stets in den Amtslokalitäten des Bürgermeisteramtes Samobor vorgenommen werden wird, und dass jeder Lizitant, bevor er einen Anbot macht, 10% des Ausrufspreises als Vadium zu erlegen habe.

Samobor am 9. Dezember 1857.

K. k. Bezirks-Vorstand
Martinković.

Nr. 1150—1857 civ. (Izv.—411) (3—1)

Kundmachung.

Das k. k. Berg-Commisseriat zu Agram hat dem Herrn Thomas Jalšovec Gastwirth und Realitätenbesitzer zu Martinuševec die Bewilligung ertheilt in dem ganzen Gebiethe des Bezirkes Strigovo (des Warasdiner Comitates, Kronlande Croatien) nach den Bestimmungen des allgemeinen Berggesetzes vom 23. Mai 1854 jedoch unter der Beschränckung des §. 284 des allgemeinen Berggesetzes bis 20. August 1858 schürfen zu dürfen.

In Folge dieser Schurfbewilligung hat der Gesuchsteller Herr Thomas Jalšovec das Schurfzeichen mit der Aufschrift „Freischurf des Thomas Jalšovec aus Martinuševec" im Hotter des Dorfes Gibina am folgenden Orte aufgestellt.

Auf dem Wiesengrunde des Landmanns Anton Grubač von Gibina, von der westlichen Ecke des dem Landmanne Josef Šajnović zu Gibina gehörigen Sallas 39 Klafter, 3 Fuss ebensöhlich nach Kompass stunde 19 entfernt.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

K. k. Bezirksamt Strigovo als Gericht am 21. November 1857.

Für den k. k. Bezirks-Vorsteher
der k. k. Bezirks-Aktuar
L. Hergešić.

Br. 974 civ. (Izv.—414) (3—1)

Izrok dražbe.

C. k. kot. ured Pisarovina kao sud daje na znanje, da je na molbu nasliednikah i oporučnih izvèršiteljah imovine pokojnog župnika dolnjo kupčinskog Josipa Fabeka dobrovoljna javna dražba nepokretnostih u oranicama i livadama svega skupa u 58 ralih u dolnjoj Kupčini sastojećih, i polag sudbenog inventara na 1940 fr. sr. procienjenih, dozvoljava, te se za obdèržavanje dražbe ove rok na dan 21. prosinca 1857 u 10 satih prie podne na licu miesta u dolnjoj Kupčini postavlja, s tom primietbom, da će svaki dražbovat želeći imat Vadium od 190 fr. sr. prie dražbe položit, a dostatnik da će imat polovinu kupovnine odmah kod podpisa dražbenog zapisnika položiti, preostavšu pako polovinu kupovnine za miesec danah.

Ostali uvieti dražbeni mogu se kod c. k. kot ovog ureda uviek viditi i prepisi izvaditi.

Pisarovina dne 4. prosinca 1857.

Br. 3399—1857 gr. (Izv.—408) (3—3)

Izrok.

C. k. grad. odredjeni sud u Osieku poziva sve one, koji iz ostavštine dana 22. travnja 1856 s oporukom u Dalju preminuvšeg Alexe Miokovića štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 4. veljače 1858 poslie podne u 3 sata ili dodju pred ovaj sud ili neka do onda pridadu pismenu svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah izcèrpila, nikakvoga prava imati, nego u koliko im ide pravo zaloga.

U Osieku dne 20. studenoga 1857.

Fin.—58) (3—2)

Oglas.

C. k. financialne zemaljske direkcie za Hèrvatsku i Slavoniu od 2. prosinca 1857. br. 16891.

Posivajući se na §. 3. i 9. carske naredbe od 23. listopada 1851 (dèrž. zak. lista br. 207.) stavlja se do obćega znanja sliedeće:

1.) Za preuzimanje biljegovnih pristojbah od povremenih tiskanicah tuzemstva podvèrženih biljegovnom danku, uklopno oglasnih ili prijavnih listovah, koji se neizdavaju kao sastavni dielovi kakova časopisa, zvani su u području c. k. hèrvatsko-slavonske financialne zemaljske direkcie po mieri sadanje potrebe c. k. glavni carinski uredi sjedinjeni s financialnim kotarskim kasama u Zagrebu i Rieki.

2. Neštampani papir, opredieljeni za izdanje tiskanicah podvèrženih biljegovini, može se već od 21. prosinca 1857 počemši k jednom od imenovanih uredah donieti i tamo na temelju predanog očitovanja uz položenje pripadajućih biljegovnih pristojbah podvèrći biljegovanju.

3.) Na jedan od ovih uredah imaju poduzeća podvèržena danku i pristojbe za uvèršćivanje oglasnih i prijavnih listovah, koji neizlaze povremeno, priloživši jedan nebiljegovani primierak oglasnog ili prijavnoga lista na dan izdavanja odpremiti ili poslati.

Br. 1504-2499 (DS—133) (3—2)

Opetovano obznarodovanje.

Izrok

obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Ugarskoj glede niegdašnje županie Obaujvarske i Tornanske, sadašnje županie Abauj-Tornanjske, uklopno i kr. slobodnog grada Košice (Kaschau).

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Prešovu, daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u kraljevini Ugarskoj, usliedi naredbe c. k. popočiteljstva pravosudja od 18. lipnja 1857 broj 12,923 na znanje sliedeće:

I.

U košičkom upravnom okolišu u sverhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimičko je izvedenje polag občinah, već i u niegdašnjoj županii Abaujvarskoj i Tornanskoj sada spojenoj županii Abauj-Tornanskoj uklopno i kr. slobodnom gradu košicah posve obavljeno, te napisnici gruntovnički, ujedno sa čestičnimi registri i načerti koji k istim spadaju, verhu svih godine 1848. k županii Abaujvarskoj i Tornanskoj spadavših občinah uklopno i kr. slobodni grad Košice, bit će počemši od 1. kolovoza 1857. u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Koš cah svakome na ogled izloženi.

Obavljanje poslovah i uredovanj h naznačenih u izroku ovom ima se započeti takodjer dne 1. kolovoza 1857. i za ovu sverhu odredjen je c. k. zemaljski sud u Koš cah za sve občine koje su godine 1848. k Abauj arskoj i Tornanskoj sada spojenoj županii Abauj-Tornanskoj spadale, uklopno i kr. slobodni grad Košice.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 20. lipnja 1857. izdanog izroka, uvèršten je u službenih listovih beckih i budapeštanskih novinah, kao i u onih „Slovenske Noviny" i u „Budapesti-hirlapu."

C. k. upravljateljstvo gruntovnicah

U Zagrebu dne 18. sèrpnja 1857.

Br. 952—1857 g. (Izv.—404) (3—3

Izrok.

Dražba nepokretnostih pod br. 254 u Petrievcih.

Od c. k. kot. ureda valpovačkog kao kot. suda stavlja se ovime do obćeg znanja, da je na molbu nas ljedn kah pokojnog Gjure Karaseva ovomu zaključkom od 14. studenogaš t. br. 952 dozvoljena javna dražba kuće, poukućnice, više 1 ⅝ sesionskog zemljišta spadajuće na ostavštinu pomenutog Gjure Karaseva u Petrievcih pod br. 254 procienjene ukupno u 420 fr. sr. i za preuzeće ote dražbe opredieljeni su rokovi na dne 15 i 29. prosinca svaki put poslie podne u 3 sata na licu miesta.

Svaki kupiti želeći ima prie nego što se ponuda primila bude, položiti jamčevinu od 42 fr. Uvieti dražbeni mogu se kroz uredovne ure uviditi u pisarni ovog suda.

C. k. kot. ured u Valpovu kao kot. sud dne 14. studenoga 1857.

C. k. kot. predstojnik
Bojničić.

Nr. 8874 (Izv.—403) (3—3)

Konkurs-Verlautbarung.

Zur Besetzung der Seidenbau-Inspektors-Stelle im Essecker Comitate.

Laut hohen Statthalterei-Erlasses vom 8. Oktober 1857 ist für das Essecker Comitet die Stelle eines Seidenbau-Inspektors mit dem Gehalte jährlichar 400 fl. CMz. und bei Bereisungen mit dem Anspruche auf die Entschädigung der Vorspannsgebühren nebst einem Zehrungsbeitrage von täglichen 2 fl. provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Stelle, haben ihre dokumentirten Kompetenzgesuche, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber mittelst ihrer kompetenten politischen Behörde bis 15. Dezember l. J. an die gefertigte Comitatsbehörde zu leiten, und nebst Alter, Religion, Stand, Sprachkenntniss, moralisches und politisches Wohlverhalten, auch Fertigkeit im Konzepte und im Rechnen, Kenntniss der Naturlehre und die vollständige praktische Kenntniss der Obst- und Maulbeerbaum-, dann der Seidenzucht glaubwürdig nachzuweisen.

Auch wird bemerkt, dass der Seidenbau-Inspektor von jedem zweiten Dienstverhältnisse unabhängig bleiben müsse.

K. k. Comitats-Behörde
Essek am 27. November 1857.

Nr. 7088 civ. (DS.—130) (3—2)

Feilbietungs-Widerrufungs-Edikt.

Vom k. k. Landesgerichte Agram wird zur öffentlichen Kenntniss gebracht, es habe über Einschreiten des Exekutionsführers Herrn Josef Papež mittelst Gesuches de praes. 2. Dezember 1857 Z. 7088 von der mit dem diesgerichtlichen Edikte dd. 7. Oktober 1857 Z. 6013 auf den 10. Dezember 1857 und 11. Jänner 1858 festgesetzten exekutiven Feilbietung des Gregor Tanžarić'schen, an der Savestrasse in Agram sub Nr. 578 und Bruch erliegenden Hauses sein Abkommen.

K. k. Landesgericht
Agram am 5. Dezember 1857.
Klobučarić. Jović.

Br. 719 (Izv.—407) (3—2)

Oglas.

Pošto dražba cielokupne gibive i nepokretne imovine na vlastitost Pavla Lazića u Vranešcvcih spadajuća u opredieljenim rokovima 10. listopada i 14. studenoga t. g. naime, bezuspješno sliedila je to usliedi ovosudne odluke od 21. studenoga t. g. br. 719 na temelju prošnje po dotičnim vierovnicima ovdie u zapisnik ustmene stavljene, treća se dražba i to za gibivi imetak dne 15 i 16 prosinca t. g. u 9 satih prie podne u Slatini gdieno će u to vrieme godišnji marvinski vašar obderžavan biti a za negibivi imetak dne 30. prosinca t. god u 9 satih prie podne na licu miesta u Vranešcvcih odredjuje, kamo se svi kupiti želeći odnosno na pravila u narodnim novinama dne 17. rujna t. g. br. 211, 22. rujna br. 215 i 26. rujna t. g. br. 219 izdana naputjujuć pozivlju se.

C. k. kot. ured kao sud
U Slatini dne 24. studenoga 1857.
C. k. kot. predstojnik
Bellošević.

Nr. 1417—1857 civ. (Izv.—402) (3—3)

Conkurs-Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gericht zu Moslavina in Croatien wird bekannt gemacht, es sei über das gesammte wo immer befindliche bewegliche, dann über das in den Kronländern, für welche die mittelst Verordnung des hohen Justiz-Ministeriums vom 18. Juli 1853 eingeführte provisorische Konkursordnung Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen des Johann Koren Krämers und Wirthshaus-Pächters in Velika Ludina sub Nr. 5 der Konkurs eröffnet worden.

Es werden daher alle diejenigen, welchen was immer für Ansprüche auf das in den Konkurs verfallene Vermögen zus ehen, aufgefordert, diese Ansprüche in Form einer wider die Konkursmassa oder den unter einem als Massavertreter bestellten Advokaten Georg Franz in Popovača gerichteten Klage längstens bis zum 5. Jänner 1858 anzumelden, widrigens sie ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-Prioritäts oder Pfandrechtes von der Konkursverhandlung ausgeschlossen und aller Ansprüche auf die Konkursmassa verlustig sein würden.

Zugleich wird zum Versuche der Beendigung des Konkurses durch den Vergleich auf den 4. Februar 1858 um 9 Uhr Vormittags bei diesem k. k. Bezirksgerichte eine Tagsatzung angeordnet, bei welcher, wenn der Vergleich nicht zu Stande kommen sollte, sofort der einstweilige Vermögensverwalter zu bestätigen, oder ein anderer Verwalter, so wie der Gläubiger-Ausschuss zu wählen sein wird. — Zu dieser Tagsatzung werden die Gläubiger insbesondere mit dem Beifügen vorgeladen, dass wenn keiner von ihnen bei dieser Tagsatzung erscheinen würde, auf ihre Gefahr der Vermögensverwalter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden wird.

K. k. Bezirksamt als Gericht
Moslavina am 25. November 1857.
Der k. k. Bezirks-Vorstand
Tomašić.

Nr. 6367 civ. (DS—128) (3—3)

Edikt.

Von dem k. k. Landesgerichte Agram wird hiemit bekannt gemacht, dass am 21. Jänner 1858 Vormittags 9 Uhr bei demselben die freiwillige gerichtliche Versteigerung mehrerer zum Nachlasse des verstorbenen Franz Zellinger gehörigen Prätiosen als Tafelservice, Leuchter und dergleichen gegen sogleich bare Zahlung, jedoch nicht unter dem Schätzungswerthe Statt finden werde.

Agram den 26. November 1857.
Klobučarić. Jović.

Nr. 3541 p. (Izv.—406) (3—3)

Kundmachung.

Auf Grundlage der hieramts produzirten vom k. k. Bergkommissariate zu Agram dd. 3. November l. J. Z. 341 (A. und 349) A. ausgefertigten »Freischurf-Anmeldungs-Bestätigung« hat Herr Ludwig v. Kuchtich Privatier zu Razvor am 25. November l. J. das Freischurf-Zeichen auf dem Weingarten-Grunde des Thomas Juraj, Haus-Nr. 13 Steuergemeinde Poljana, dann auf dem Obergrunde der Grundbesitzerinn Maria Wittwe Hariaski Pintarić Haus-Nr. 11, Steuergemeinde Poljana, im Bezirke Klanjec gelegen, aufgestellt.

Was zur allgemeinen Wissenschaft bekannt gegeben wird.

Vom k. k. Bezirks-Amte
Klanjec am 28. November 1857.
Der k. k. Bezirksvorsteher
Streb.

Nr. 6038 civ. (Izv.—405) (3—3)

Edikt.

Vom k. k. Comitats-Gerichte Warasdin werden diejenigen, welche als Gläubiger an die Verlassenschaft der am 6. Jänner 1856 ohne Testament zu Warasdin verstorbenen Frau Constantia Sorko geb. Werner eine Forderung zu stellen haben, aufgefordert, bei diesem Gerichte zur Anmeldung und Darthuung ihrer Ansprüche den 29 Dezember d. J. um 9 Uhr Früh vor diesem Gerichte zu erscheinen, oder bis dahin ihr Gesuch schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an die Verlassenschaft, wenn sie durch Bezahlung der angemeldeten Forderungen erschöpft wurde, kein weiterer Anspruch zustände, als insoferne ihnen ein Pfandrecht gebührt.

K. k. Comitats-Gericht
Warasdin am 23. November 1857.
Novak. Fohn.

OGLASNIK.

(Dr.—107) (3—2)

Švelcev katolički koledar

za god.

1 8 5 8.

već je izašo i dobit se može u knjižarnici Leopolda Hartmana u Zagrebu. Broširan stoji 24 kr. konv. novca.

Dobroglasni sastavitelj ovoga koledara ovaj put je osobito nastojao, da odlikuje 4. godište svoga diela mnogo obilatiim i vèrliim sadèržajem, nego li sva prijašnja godišta, dočim ga je tipografia gospodina doktora Gaja isto tako sjajno uresila. Od strane izdavajuće tiskarnice nisu se troškovi štedili da se postigne sverha ove dvostruko probitačne naprave: i tako će ova shodna godišnja knjiga, koja si je već uspiešno prokèrčila put, po svoj prilici biti veoma dobrodošli darak mnogobrojnim prijateljima čitanja u istinu vierozakonsko-ćudorednoga, duhobudnog i poučnoga.

Premda su znatni bili troškovi, koje je izdanje ovoga koledara sadèržavajućega 90 stranakah u umnoženoj i poliepšanoj formi zahtievalo, ipak mu je ciena samo na 24 kr. konvencionalnoga novca ustanovljena bila.

Knjižari i knjigovežci dobit će, ako u gotovu plate primieran rabat, dočim će drugi kupci koji kupe 10 primierakah jedanaesti badava dobiti.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Berzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XX. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 16. PROSINCA 1857. Br.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 5 for. sr.

Za sluzbene oglase opredieljena je tvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za prvi put; a zatim za svaki put 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrijanska cárevina.

Beč, 13. prosinca. „Prosinački svezak „Priobćenjah c. k. osrednjega povierenstva za izsliedovanje i uzdèržavanje gradjevnih spomenikah" donosi članak štajerskoga zemaljskoga arhiologa K. Haasa pod naslovom: „Naznačivanja o kiparstvu i slikarstvu u Austrii", prinosak k poznavanju starie umietnosti očvèršćivanja od arhitekta Essenweina: „Florianova vrata u Krakovu" (s jednom radiranom tablicom i sa 14 dèrvorezah), opis i sliku od četiri „spomenička stupa u Šopronu i Mattersdorfu" putovno izviešće konservatora Tinkhausera o spomenicima u Tirolu, opis dvostručne kapele gradića Grünburga u Koruškoj, zatim poverku od dopisah i literarnih prijavah. Budući da ovaj svezak ujedno sačinjava konac drugog diela dodan je istomu i naslovni list, popis sadèržaja i osobni, miestni i stvarni register.

Sèrbia.

„Allg. Ztg." iz Beograda od 22. studenoga piše: „Carigradski žurnal reče, da je porta zahtievala odlaganje izvèršenja presude nad savierenicima. Zapoviest je ta za cielo knezu Aleksandru poslana, koju je Ali-paša u ime sultana podpisao. Bez ovoga posredstvujućeg koraka turskog praviteljstva bile bi od kneza potvèrdjene smèrtne presude izvèršene, jer je knez bio se riešio da pusti zakon neka svoje čini. I kad je tu zapoviest dobio, koja je proti sèrbskom ustavu, htio je dati da se presude izvèrše, da ga strenski upliv nije priklopio, da porti popusti. Zbog čega je porte u tome tako radila, teško je kazati; najveća je prilika da se je ona bojala u slučaju izvèršivanja kakve pobune, budući su osudjenici imali velika privèrženost u svojim porodicama i zbog visokih svojih zvanjah. Tim povodom, ako bi do pravebune došlo, ušla bi strana posada."

Srb. novine pišu: Razumieli smo, da su ukazom knežeskim postavljeni za članove sovieta načelnik okr. aleksinačkog podpukovnik g. Jovica Nikolaević i načelnik okr. valjevskog podpukovnik g. Jefrem Gavrilović.

Niemačka.

Berlin, 10. prosinca. Kao što „Publ." javlja odpušten je tèrgovac Levy koi je u procesu o veleizdaji proti Ledendorfu i drugovima osudjen bio na 4 godine robije na temelju molbenice, podnešene po njemu, i izviešća, danoga usljed iste, na najvišju zapovied da oporavi svoje zdravje s jednogodišnjim dopustom iz kaznionice u Lichtenburgu.

Hamburg, 10. prosinca. Bontoppidanov posao uredio se je podpunoma dosta posle podne; gospodin Pontoppidan prometnuo je, vele, tečajem posliednje godine 52 miliuna m. bank. sa starom bankom. — Danas je opet oglašeno da je 11 firmah stupilo pod administraciu. Ukupni broj iznosi sada već 60 takovih kućah.

Velika Britania i Irska.

London, 9. prosinca. U gornjoj kući predložio je danas grof Granville da se pročita pèrvi put predlog za odštetu, što je zakon učinjeno bilo, dne 11. započet će se o tih razpravljati. — U dolnjoj kući bio je isti predmet treći put pročitan, pošto su po kancelaru dèržavne blagajnice učinjene bile nieke formalne promiene. Na jednu interpelaciu gospodina Willoughby-a očituje je isti ministar, da će još pred bežičeni kući priobćit mnienje vlade u obziru na nieke dopisivanje vodjeno s istočnoindijskom kompaniom. Vlada je očinila predujamah za evropska vojsku istočno-indijske kompanie, koji će, čim predje sadašnja kriza kompanie vratit; on je, veli, takodjer osviedočen, ako bi položaj istočno-indijskih financiah jošte nieku vremenitu podporu predujmovima zahtievao, da će parlamenat na to pristati sa svom pripravnostju. — U donašajoj sjednici podnešena je bilo i izviešće o penzii za generala Havelocka i od kuće odobrena.

General Outram ostavio je Kalkutu dne 27. listopada i imao je dne 2. studenoga u Kavnpore naći 4000 momakah, a medju istima 600 konjenikah. Sipao dielerglo je na urodjenike došašće kèršćanah, kojih tamo još nikad vidili nisu. S početka dèržali su ih za gerostasne ženske, zatim, posle bitke kod Unsa, nazvali su ih Sipoji „djavolima u sakujama". Oni su im ostali podpuna zagonetka, jer činilo im se je „da imaju noge kao slonovi, kosmata lica kao zvieri, i cèrvene oči kao djavoli. „Iz Delhia izviešćuje dopisnik „Timesa" malo pojedinostih, koje meni već poznate bile. Ranjenike evropskih četah spalili su Sipoji žive. Sad se čini, da je dokazano, da se je medju izdajicama od Delhia nalazio jedan Evropljanin, jedan stražmeštar 28. urodjeničke regimente, bivši prije topčia, koi se je kod buntovnikah bitnim nalogama, koje im je izkazao, podigo do generala topništva. U Moradabadu primiše četiri Evropljana vieru muslomanah, da si život spase. Izvan ovih petorice, primiečava dopisnik, podnielo je svekoliko evropsko pučanstvo probu viere, kakove nije bilo od vremenah rimskoga progonstva kèršćanah. Na sieveru počinjaju mnogobrojne buntovničke čete najveće okrutnosti i posliednji idu iz Bengalie put sievernih stranah. Poreži dolaze pravilno, jer svake nedielje dolasi do 2000 momakah nove vojske. Onih 3000 momakah, što su kod Barakpore-a položili oružje, mora čuvat 1500 Evropljanah. Još nepokazuju buntovnici nikakova znaka, iz kojega bi se zaključit moglo, da su klonuli duhom; što više sasèrću još svejednako na britansku vojsku na svim glavnim točkama Bengalie i sieverozapada.

Turska.

Propis za savietovanja, koja će se u smislu hathumajuma dèržati u patriaršii carigradskoj, glasi u prevodu, kako ga „Sèrb. Novine" donose, ovako:

1) Budući da članak jedan hathumajuma obćoj reformi dèržave nalaže, da do niekoga roka svake kèršćanske občina, ili druge koje nemuslomanske viere, ispita one svoje povlastice i povelje, kojih popravka (po vremenu naše civilizacie i prosviete) treba tražiti od visoke porte posredstvom osnovanog u patriaršii savieta pod nadzorom carske vlade, kako bi se na taj način povlastice, dane patriarhu i kèršćanskim episkopima od Mahameda II. i njegovih naslednikah, stavile u suglasje s novim položajem istih tih občinah;

Budući da pravilo o izboru patriarha treba popraviti tako, kako će on izabran biti zaista na sav život, kao što zahtieve patriarhov berat;

Budući da se patriarsi, mitropoliti, eksarsi, episkopi i kaludjeri trebu zakleti onako, kao što će se narediti od vis. porte i duhovnih poglavarah obćinah;

Budući da sve ono, što se daje klera, bud po berat, ili namjenom, ili po kanonima, ili po obićaju, treba zabraniti, a zamieniti pravilnim prihodom za patriarha i obćinske starešine, za ostali kler miesečnom platom, srazmiernom dostojanstvu i potrebama svake eparhie, nedirajući pri tom nimalo u njihova nepokretna dobra;

Budući da uprava poslovah kèršćanskih i ostalih nemuslomanskih občinah treba predati savietu, sastavljenom od članovah svešteničkih i svietovnih, izabranih od svake občine;

Budući da je sve to tako i naredjeno, to će se po tim propisima sastaviti osobiti privremeni saviet u patriaršii pravoslavnoj, jermenskoj i katoličkoj pa i kod babameh;

2) Za privremeni i osobiti saviet pravoslavne obćine patriarsi i mitropoliti izabrat će sedam episkopah izmedju onih, koji imaju pravo tu prisiedati. Sedam izabranih episkopah bit će duhovni dio savieta. Svi treba da zaslužuju povierenje vis. porte, da poznaju vierozakone i narodne poslove i da su pošteni i pravični.

3) I članovi savieta iz prestolnoga grada izabirat će se i naimenovat deset po deset; svi moraju biti otomanski podanici. Sve, što se obično radi u glavnim saborima, n. pr. izbor patriarha, činit će se tom prilikom. I po tome po trajećoj siednici, dvadeset članovah, deset od narodnih starešinah i deset od ceha, naznačit će se carskoj vladi, a ova će izbirati i broj svesti na deset uzimajući petoricu od jednih a toliko od drugih.

4) Pravoslavne starešine od svake kaze po ejaletima izabrat će po jednog izmedju sebe otomanskoga podanika, koi ne samo da nije skrivio štogod proti dèržavi, proti svojoj zemlji i svomu narodu, nego koi dobro zna zemaljske stvari, koi ima nepokretnoga dobra i tu prebiva više od deset godinah. Izabrani bit će poslani u glavno miesto liva s pismom mazbatom. Starešine liva takodjer će izabrat trojicu od tih, pa će ih poslati sve skupa u pamiestni saviet, i tu će biti jedan izabran i s mazbatom poslan u poglavito miesto ejaleta. Napokon oni, koji su došli u poglavito miesto ejaleta, i onaj, koi bude izabran u tom poglavitom miestu ejaleta, sabrat će se u medžlis sa starešinama, koji treba da takodjer imaju gore rečena svojstva; ti će izabrati jednoga deputirca i opraviti ga u prestolni grad.

5) Patriarh će biti predsiedatelj privremenom savietu. U njegovom odsutstvu predsiedat će koi god svešteniečki član.

6) U svakom savietu bit će jedan vladin komisar, koi će pregovore slušati.

7) Budući da su cèrkveni i vierozakonski kanoni, i što se na njih odnosi, stvari čisto duhovne, to u te nesmije nitko dirati.

8) Naimenovanje patriarha zavisi od najvišje carske volje. Ipak budući da stare povlastice daje duhovnim poglavarima i starešinama svake narodnosti pravo izabirati ga, taj izbor, podpuno suglasan sa pravilima i kanonima svake narodnosti, treba da bude tako utrojen, kako neće biti krivo ni carskoj vladi ni narodnosti.

9) Mitropoliti i episkopi izabiraju se od patriarha i potvèrdjeje beratom, ali i njihov izbor treba da bude takodjer po cèrkvenom kanonu i pravilu; osim toga valja sastaviti formu izbora, koja će dati sigurnost i carskoj vladi i narodu.

10) Takodjer treba potražiti i opredieliti način sabiranja sinoda, kako će biti shodan cèrkvenim kanonima i pravilima.

11) Budući da je osim sa duhovne poslove naredo nuždno sastaviti i za pregledanje svietskih poslovah saviet od duhovnih glavarah i skupa od svietovnih članovah, izabranih na-

Izdavatelj: Dr. Ljudevit Gaj. — Brzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

rodom i potvèrdjenih portom, to se treba postarati za način, kojim će glavni taj saviet sastavljen i njegovi članovi izabirani biti.

12) Kakogod što stvari obće uprave naravno pripadaju carskoj vladi, tako isto poslovi duhovni pripadaju duhovnim glavarima svake obćine. I sliedovateljno, onome savietu predlagat će se samo svietski poslovi, kao što je u predjašnjem članu rečeno. I da bi se saviet dèržao svojih granicah a nedirao u vlast vlade i naroda, nužne je izpitati i opredieliti vlast njegovu.

13) Budući da se duhovnim glavarima mora opredieliti plata, a ukinuti moraju porezi, koje oni primaju, patriarhu će se ustanoviti plata shodna njegovom stupaju i dostojanstvu. Tako će biti i sa ostalim vierozakonim glavarima; svaki će biti plaćen razmierno potrebama svoga čina i važnosti svoga naroda. Privremeni saviet neka dakle izpita dostojanstvo svakoga, i neka opredieli platu njemu shodnu.

14) Saviet morat će takodjer izpitati količinu poreza, koju će plaćati svaki svietski da podmiri duhovne glavare i troškove uprave i cèrkve; to isto činit će i sa načinom, kojim će se količina ona razrezivati i kupiti. I budući da treba iztražiti sredstvo, kojim će se ili najednput ili po malo izplatiti dug patriarške i narodne kase, saviet neka dobro tu stvar izpita i svoje riešenje dostavi.

15) Riešenja privremenog savieta morat će biti u izviešće složena i pošto budu visokim savietom tanzimata promotrena, visokoj porti podnešena, i ako bi izviešća ta dobila carsko potvèrdjenje, onda će vladi postati ona ustavni zakon, odnoseći se na narod, od koga su proizišla. I toga radi ako su izviešća jednoglasno primljena bila, onda to treba u njima izrečno navesti. Ako li nije bilo jednoglasnosti u mišljenju, u izviešćima treba da se naznače dvie najveće raznoglasnosti.

16) Budući da nije dozvoljeno nijednom članu privremenog savieta da svoje posebno mišljenje pa ni riešenja savieta javno kazuje, to će se patriarh postarati, da nijedan član savieta ni tu dužnost pa ni drugu, koju, neprenebregava."

Carigrad 26. studenoga. (Wand.) Službena izviešća iz Albanie javljaju, da je Abdipaša u Dibri podpuno povratio poredak. Teško mu je bilo oduzeti oružje od fanatičnoga vojništva novu vieru propoviedajućega proroka Fezu. Ovaj se predade tek poslie zdvojene borbe, pošto su bili svi privèrženici njegovi izginuli i sam ranjen na više miestah. Odvedoše ga u lancima posred glavah njegovih privèrženikah nataknutih na bajonetima u Prištinu. Abdipaša tierao je poslie te pobiede buntovnike čak do planine, osvojivši svu gornju i dolnju Dibru, tako da sada svuda kupi porez i vojnike novake bez prepone. Iz Tiflisa doznajemo, da je poglavica od Dagestana (ili kao što se sam zove sultan Daniil) s niekoliko vojničkih plemenah kušao oteti Demir Kapiu i grad Derbend; no ruska ga je vojska uzbila. On se ustremio sad na oblasti Tamaseran i Hajtuk, gdie njegove divlje čete grozna nasilja čine.

Derbend je na hvalinskom moru jedina varoš, koja je utvèrdjena, ali posadu rusku sadèrži. Zidao ju je, vele, još Aleksander silni, nieki pak misle, da je još staria i da ju je sidao kralj Darij I. da se brani od upadanja gorskoga naroda. — I u „hiljadu i jednoj noći" nalazimo da se taj grad spominje. — G. 1795. oteše ga Rusi i utvèrdiše.

— Omerpaša namierava u Bagdatu veličanstvene reforme da uvede, na primier parobrode na Tigru i Efratu, zato je beg Mehmed prošaste nedielje otišao u Belgie, da naruči niekoliko parobrodah, koji će doći prieko predbrežja dobre nade u Bagdat.

Iz Mostara (u Hercegovini) od 18. studenoga pišu Sèrb. Dnevniku: Prekjuče je otišao Isak paša iz Mostara preko Bosne. Isak paša nije htio uzimati mita ni za kakvu davu, no je kazao, da je zadovoljan sa sultanskom platom. Mogu vam javiti, kako je Vasif paša opremio u Drobnjak komisiju, da pita Drobnjačane, šta zahtievaju da im se da. Od Turakah je u toj komisiji Reis Medžlis Ibraim Alajbegović, a izpred rišćanah Jovo Zec. Isto tako opremio je paša komisiju i na Zubce, i to jednoga svoga čovieka i od vladičine strane Hrista Marinovića, da pitaju što im je krivo i da im se izpravi. Ovaj Vasif paša obećava Drobnjačanima i Zubčanima, da će im izvidieti nepravdu i dati sve što je pravo.

— Po gdiekoim niemačkim listovima imamo se skorim nadati ratu medju Turcima i Cèrnogercima i lako može biti, da će se taj rat i dalje raširiti, jer su se nešto uzbunila sva pogranična miesta cèrnogorska i tamo nešto vri, da se može svašta odtuda izleći. Zubci i Grahovo pod oružjem su i prete Trebinju. U Sutorini neće ljudi da slušaju turske vlasti. Mostarski paša neće ništa da preduzima, dokle se nevrate njegovi komisari, koje je tamo poslao.

„Oester. Ztg." piše iz Kotora od 26. stud. da je franceski konsul iz Skadra dolazio na Cetinje i da se više putah sastajao sa kneževim sekretarom Delarueom. I taj dopisnik kaže, da će skadarski paša prekinuti mir, ako mu knez Danilo nepošalje do 14 danah danak od Vasojevićah.

Rusia.

Petrograd 27. studenoga. (Schl. Ztg.) Poljski ataman onobajkalskih kozakah, general Korsakov, prispiet će ovamo, sigurno zbog dogadjajah, koji su mogući sa jugu Bajkala. Ovdie se čine takvi koraci, kojih važnost moći će tek docnia historia prociéniti. Najnovii rod toga jesu glasovi s Amura, gdie su svuda još prošaste godine pokraj Amura zavedene pošte. Takodjer su došla dva parobroda „Amur" i „Lepa." Brodarstvo je u tieku i počinilo je veliku promienu i tèrgovinu jako oživilo, osobito odkako se sirovi proizvodi ruski u promienu daju. Iz Tiflisa javljaju, da su Lestianci 18. listopada opljačkali monastir David Haredšin, zarobivši niekoliko osobah, no niekolicina hajdukah uhvaćena je.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

„Pays" donosi dopis iz Napulja od 3. prosinca, uslied kojega je grad Kapua posredstvom kraljevskoga dekreta podignut na tvèrdjavu pèrvoga reda. Izvode se znatne tvèrdjavne gradjevine velikom radinostju.

London, 12. prosinca. Parlamenat se je danas odgodio.

Kao što se službeno javlja priobćio je Sir Colin Campbell bèrzojavnim putem lordu Kanningu, da je Luknov, kamo je on sa 7000 momakah išao, obezbiedjen. General Windham stojeći sa rezervom u Kavnporu očekivao je podkriepljenjah. Greathed došao je do Alumbagha bez svake preprieke.

Pariz 14. prosinca. Uslied viestih iz Madrita neće se kortesi razpustit.

Iz Lizbone javljaju, da je samo pošast malone sasvim prestala.

Tèrst 14. prosinca. Bèrzojavna služba od Malte u Kèrf otvorit će se za koi dan; jedna prosta depeša u Englesku stajat će 26 šilingah, 3 pensa.

Milan 18. prosinca. Glava velike tèrgovačke kuće Balabia i Besana, Gaetano Besana preminuo je. Da se doskoči nuždi nastajućoj iz poremećenoga svilarstva udioničtvovalo je občinsko vieće komsko za utemeljenje jednoga družtva za fabrikaciu pamuka podpisanjem od 150 komadah dionicah.

Kazalištna viest.

Već oglašena na korist narodne predstavljačice goje Marie Prešlovske davajuća se predstava igrokaza u 5 činah „Razbojnici na Gori Kalmiskoj" ili „Moć viere" biti će večeras, u kojoj će sudielovat i gospoja Kolas. Šta će zanimivost ove predstave još povećat jest i to, da će u njoj sva sholika vojnička kapela ovdešnje slavne posadne regimente nadvojvode Sigismunda svirat medju aktima. To doknadno dodajući našem prekjučerašnjem pozivu, nemožemo mukom mimoići da nam je iz pouzdanog izvora dostavljeno, da je gospoja Kolas u jučerašnjoj probi svojim čistim izgovorom sve nazočne u pravom smislu rieči zahitila. S čega ima se naše narodno občinstvo izvanrednoj nasladi nadat, koje za cielo neće pomanjkati toj zanimivoj predstavi mnogobrojno prisutstvovat.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11942 (Lv.—417) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Von Seite der gefertigten k. k. Comitats-Behörde wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass zu Folge hohen Statthalterei-Erlasses vom 27. v. M. Z. 19388-4524 wegen Hintangabe der Herstellungsarbeiten am Hofraume der Pfarrkirche zu Draga am 30. l. M. Dezember Vormittags 9 Uhr bei dieser k. k. Comitats-Behörde eine öffentliche Lizitations-Verhandlung wird abgehalten werden.

Die Bedingungen sind:

1. Der Fiskalpreis ist auf 811 fl 29 kr sammt den hiefür auf den Reluitionswerth von 331 fl. 45 kr. abgesondert berechneten 550$^{96}/_{100}$ Hand- und 129$^{24}/_{100}$ Fuhrrobothen, welche von der Pfarrgemeinde in Natura beizustellen sind.

2. Jene Unternehmer, welche sich an dieser Minuendo-Lizitation betheiligen wollen, und die gesetzlichen Eigenschaften dazu besitzen, haben am obbenannten Tage hieramts vor Beginn der Feilbietung das Reugeld mit 5% des veranschlagten Baukostenbetrages zu Handen des Lizitations-Commissärs zu erlegen. Als Kaution werden 10% des Erstehungspreises festgestellt.

3. Die bezüglichen Anbote werden sowohl in schriftlichen Offerten, als auch mündlich von der Commission entgegengenommen, und es wird ausdrücklich bemerkt, dass alle schriftlichen Offerte den Anbot deutlich und mit Buchstaben ausdrücken, bis 9 Uhr Früh überreicht, mit dem 5% Vadium versehen sein, und die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe, und die Kenntnissnahme der allgemeinen Versteigerungs- und speziellen Baubedingnisse enthalten müssen.

4. Das diesfällige Bau-Projekt, dann die allgemeinen Versteigerungs- und speziellen Baubedingnisse können bis zum Lizitations-Tage bei dieser k. k. Comitats-Behörde eingesehen werden; so wie sie am Feilbietungstage gleichfalls zu Jedermanns Einsicht vorliegen werden.

K. k. Comitatsbehörde

Fiume am 12. Dezember 1857.

Nr. 5688 (PZ—31) (3—1)

Kundmachung.

Vom 1. Jänner 1858 an werden sich die k. k. Postämter Verbovec, Kreutz, Mil. St. Ivan, Bellovar, Ludbreg, Kopreinitz, St. Georgen, Pittomača, Veröce, Slatina, Orahovica, Našic, Koska und Bizovac auch mit der Aufnahme, Bestellung und Beförderung von Geldbriefen und sonstigen Werthsendungen bis zum Gewichte von 10 Pfd. befassen.

Zur Vermittlung des diesfälligen Fahrpostverkehres wird gleichzeitig eine vor der Hand einmal wöchentliche Cariolpost zwischen Agram und St. Georgen, dann zwischen Warasdin und Essek und zwischen Kreutz und Verbovec nach der untenfolgenden Kursordnung ins Leben treten.

I. Cariolpost Agram–St. Georgen,

Abgang von Agram Sonntag um 6 Uhr Früh.

Ankunft in St. Georgen Sonntag um 7 Uhr 15 Minuten Abends.

Abgang von St. Georgen Donnerstag um 5 Uhr Früh.

Ankunft in Agram Donnerstag um 6 Uhr 15 Minuten Abends.

II. Cariolpost Warasdin–Essek.

Abgang von Warasdin Sonntag um 12 Uhr Mittags.

Ankunft in Essek Donnerstag um 11 Uhr 45 Minuten Mittags.

Abgang von Essek Dienstag um 12 Uhr Mittags.

Ankunft in Warasdin Donnerstag um 1 Uhr 15 Minuten Mittags.

III. Cariolpost Kreutz–Verbovec.

Abgang von Kreutz Donnerstag um 10 Uhr Früh.

Ankunft in Verbovec Donnerstag um 1 Uhr Mittags.

Abgang von Verbovec Sonntag um 11 Uhr Früh.

Ankunft in Kreutz Sonntag um 2 Uhr Mittags.

Vom obigen Zeitpunkte an, werden sich ferner auch die k. k. Postexpeditionen in Vučin und Valpo mit der Aufnahme und Bestellung von Geld- und sonstigen Werthsendungen bis zum Gewichte von 3 Pfund zu befassen haben, deren Beförderung bis zum nächsten Influssspostamte auf der Warasdin-Esseker Route durch die bestehenden Botenposten Vučin-Slatina und beziehungsweise Valpo-Bisovac stattfinden wird.

Dieses wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

Agram am 16. Dezember 1857.

Klempay.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 17. PROSINCA 1857. Broj 288.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarrici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošilj ti, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge og se ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ Početkom dojdućega mieseca počimlje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole b e z o d v l a č n o podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 14. prosinca. Suradnik bečkih novinah i štatistik Friderik baron Reden preminuo je u Beču dne 12. t. m. u 53. godini svoje dobe. Njegove su zasluge u području financialne, tèrgovačke i obèrtničke štatistike izvanredne. Malo ljudih njegove struke obsizalo je tako prostrano i raznovèrstno područje, malo ih je dielovalo u jednakoj mieri potičući i podbadajući na druge i podupiralo je njihove radnje s jednakim požèrtvovanjem samoga sebe i s bezkoristnostju. Njegova bogata biblioteka i njegove još bogatie sistematične zbirke, plod i jedina nagrada neumorne radinosti kroz dvadeset i pet godinah, bile su obće dobro sviuh, koji su tražili njegovu pomoć. One su jedinstvene u svojoj vèrsti i za znanost neprocienjive, jer skoro nema štatističke učinjenice bilo u kojemgod dielu svieta, o kojoj nećeš u mapama Redenovima i knjigama naći sve sakupljeno ili naznačeno, što je u knjigama, novinama i krajobrazima o tom izišlo. Ovdie nenalazimo samo ono, što je putem knjigotèrštva gdiegod obnarodovano bilo već i veći deo onih radnjah vladinih, koje neobičavaju dolazit u knjigotèrštvo. Zadèržalo se to blago neumaljeno i nerazdieljeno znanosti i pribavilo se Austrii.

— U siednici uprave narodne banke zaključeno je po izmoljenom najvišjem odobrenju, da se dèržavi hamburškoj za 6 postotka uzajmi 10 miliunah markih u bankama, koje će ista natrag platiti za 6 miesecih u nekovanom srebru. Ovaj rok može se dalje na 6 miesecih produžiti.

— Biblioteka c. kr. dvorskoga savietnika, barona Hamera-Purgštala, koja sadèrži 4664 diela iz svih strukah poviesnice, zemljopisa, filologie i beletristike u svim jezicima i iz jedne zbirke istočnih štampanih knjigah, većom stranom vezanih, prodavat će se javno. Dražba će početi 16. t. m. u 3 sata po podne u gostionici kod „divjega čovieka.“ Katalozi mogu se dobiti u u knjigarni kod Badera.

— Kao što doznaje „M. P.“, skoro će ići jedna deputacia iz Subotice u Beč, da potiera riešenje tičuće se segedinsko-subotičke željeznice.

— Dunavsko parobrodarsko družtvo u Pančevu gradi kuću, u kojoj će se pravit ladje. Na poluotoku tamiškom izkopat će se pristanište, a oko toga stajat će magazini i radionice. Pančevo leži po sata od Dunava, ali će se do Dunava za najveće ladje izkopati kanal 12 hvatih širok.

— U Mošonju je otvorena c. k. bèrzojavna štacia za dèržavno i privatno dopisivanje.

— Pri debrecinskom okružnom sudu došlo je za tri godine 2436 tèrgovačkih parnicah na riešenje, koje je jedan činovnik naravno sporo riešavati morao. Tamošnja tèrgovačka i obèrtnička komora zamolila je dakle vladu, da se napose od okružnoga suda postavi jedan tèrgovački sud. Parnice od mienicah predstavljaju glavnicu od 5—600 hiljadah for. sr.

Sèrbia.

Po izviešću „Zvan. Nov.“ od 4. prosinca popečiteljstvo unutarnjih dielah — da bi se učinile olakšice tèrgovini i prometu na granici prema Bugarskoj, gdie se sad kao i po udaljenim krajevima turskoga carstva stoka nalazi u dobrom i postojanom stanju zdravlja — naredilo je, da se od sada u području karantina aleksinačkoga kako živa stoka tako i suhi neizradjeni dielovi govedji, koji iz Bugarske dolaze, mogu u Sèrbiu propuštati, pošto izdèrže period od 10 danah no s tim, da neizradjeni govedji dielovi ovaj period izdèržavaju samo u karantinu a ne pri sastancima, izradjeni pako dielovi govedji kao god i sirovi, ali ne suvi, slobodno i bez periodisanja da se unose; tako isto i u području karantina radajevačkog i polukarantina pandiralskoga, no samo s tom razlikom, da živa goveda ovdie izdèržavaju period od 20 danah, a govedji dielovi izradjeni da prolaze slobodno bez periodisanja, i to samo iz Bugarske dolazeći, neizradjeni pak da se do dalje naredbe još nepropuštaju.

U Beograda 6. prosinca. (S. N.) Danas kao na dan, kad Njegova svietlost premilostivi gospodar i knez naš slavi domaćega svoga patrona sv. Klimentu, dèržana je u ovdašnjoj stolnoj cèrkvi služba božja. Nj. preuzvišenost gosp. mitropolit odslužio je sa više sveštenikah liturturgiju, na kojoj su prisustvovali činovnici svih strukah i višjih i nižjih i mnogih miestnih gradjanah.

Poslie cèrkve išlo se je na čestitanje svietlom knezu. Za sve vrieme, dok je ovo trajalo, svirala je u konaku banda.

U podne je bio obied kod Nj. kneževske svietlosti, na koi su pozvani bili g. mitropolit, svi gg. popečitelji, gg. članovi savieta, g. vojvoda Vučić i više drugih činovnikah iz raznih nadležateljstvah i niekoliko tèrgovacah i gradjanah miestnih.

Počem je kolač po običaju našem g. mitropolit presieko, isti gospodin napio je zdravicu svietlom knezu našem, gospodji kneginji, kneževićima i svemu vladajućemu domu; izmedju ostaloga izjavljena je želja, da pleme neumèrloga Karagjorgja na svagda u Sèrbii vlada na sreću naroda i otačbine naše.

Poslie toga Njeg. svietlost blagoizvolila je napiti zdravicu svim svojim gostima i svemu narodu sèrbskom.

I jednu i drugu zdravicu, za kojima je i više drugih sliedovalo, pratilo je pievanje „mnogaja lieta.“

Svietli knez i gospodar naš i svietla gospodja kneginja po gostoljubivosti svojoj sve su učinili, da im gosti što više veseli budu. Pievalo se je i veselilo do same noći, i tek tada razišli su se gosti u svemu zadovoljni, kao što se obično sa sèrbskih slavah razlaze.

Talianska.

Čitamo u listu „Giornale di Roma“ od 7. t. m: „Nieki taljanski listovi, koji u jednoj susiednoj zemlji rado uzimaju viestih iz jednoga lošoga belgijskoga lista, i to su javili, da se govori o dopisivanju medju Nj. preuzvišenostju vojvodom Gramontom, c. francuskim poslanikom i Nj. preuzoritosti stožèrnikom dèržavnim tajnikom Antonelliom. To je jedna od bezobraznih izmišljotinah toga belgijskoga dnevnika. — Dalja bezposlena izmišljotina jest viest, da je jedno englesko društvo papinskoj vladi učinilo ponudu, da hoće da joj izsuši pontiničke močvare. Nieki listovi nepoznaju istine i neznaju dakle ni što u istini biva. Pontiničke močvare većom stranom izsušene su naredbom papinske vlade, koja se je već mnogo godinah s velikom revnostju zabavljala ovom zadaćom i jošte se zabavlja.

Nitko se neće divit, da rečeni belgijski list razprostranjuje laži i čudnovate viesti o papinskoj dèržavi; nasuprot nemožemo se dosta načudit, da taljanski listovi opetuju takove stvari, koji bi ipak bolje ubaviešteni biti morali o našim poslovima.“

Belgia.

Iz Belgie leže pred nama izviešća o izborima. Nisu istina još podpuna, medjutim je izvan sumnje, da je slobodna stranka postigla pretežnu većinu proti konzervativnoj („Köln. Ztg.“ misli u razmieru od 70 prema 48). Zastupnička komora slagat će se dakle s političkim programom ministarstva. Ministar Rogier izabran je u Bruselju i Antwerpenu. Moglo se je poslie gibanja proizvedenoga proti blagotvornostnom zakonu unapried mislit, da će tako biti. Zemlja nije medjutim imala jošte vremena, da se razabere.

Ratni ministar general Berten upravio je na sve vojničke oblasti okružnicu, kojom ih pozivlje, da oficire, koji žele zadovoljit svojoj dužnosti kao birači, podnipošto neodvraćaju od toga. Tom prilikom bilo je oficirima iznimice dozvoljeno, da smiju doći u izbornu skupštinu u gradjanskim haljinama.

Velika Britania i Irska.

Parlamentu su uprav sada predloženi dalji spisi o buni (od 15. kolovoza dopirući do 7. listopada.) Kao što iz toga proizlazi bila je u Patni već više miesecih pred nastankom nemirah urota. Novci su se dielili i plaćeni opravnici dražili su narod na borbu za zakon i radču delhijskoga, dočim pisma nadjena u kući Peer-Alie odkrivaju ustrojeno muslomansko kovarstvo. Ustanak u Patni imao je kao što se misli u Oudu svoje kolovodstvo. Medju Mahomedancima i Indusima vladala je nesloga, pèrvi su hotieli da udare u petak a drugi u nedielju. Petak dobio je prednost. Dne 16. kolovoza bio je jedan čoviek uapšen, koi se u istinu zove Syd Hossein Šubber. Kod njega nadjena pisma dokazuju, da je u savezu bio s bivšim kraljem oudskim i njegovim ministrom Ali-Rukée-kanom. On je vladu zamolio da čim prije povede iztragu proti njemu.

Turska.

P e r a 5. Prosinca (Triest. Zeit.) U ministarstvu rata vlada svejednako neobična dielat-

nost, koja jako u oči udara. Viežbaju se novaci na vrat na nos, rekao bi da će siromasi ovaj čas ići proti viečnomu neprijatelju „Moskov-Djauru." Dosad su se novaci viežbali u dvorištu kasarne, sad se čuje svaki čas po ulicah, gdie god stoji vojena straža: „bir! iki! bir! iki!" Novaci stoje više puteh na sriedi najživljih ulicah. Regemente kreću se svaki dan a topovi gèrme tamo u ravnici Škutarskoj iza Ejuba i gore u Daudpaši, kao da oslobadjaju prestolni grad. Najvećma se viežba sbor strielacah. Svake sedmice odlaze veći oddieli na Dunav, a nekoliko regimentah istih poslat će se i Omer paši. Svi ovi znaci daju slutiti, kao da porta ma s koje strane očekuje nov udar, te se toga radi sprema. Udara u oči, zašto je porta vojsku umnožila za 15.000 novakah, kad vidimo da sve velike sile vojsku svoju umaljuju: Veći oficiri kažu, da se porta za to sprema da se jedared od podemichavanja francezkog izbavi.

Rusia.

Iz Petrograda 30. stud. „Sieverna Pčela" od 17. t. m. saobćila je jedan vatren članak proti Kinezima, u kom dozvoljava da je moguće, da će se Kina s Rusiom pozvadit. Kao što te novine svieravaju, posvadit će se žitelji nebeskog carstva svojim zatvorom i mèrzostju svojom prema europejskim silama. Nu svak vidi, da to nij jezgra, nego ljuska. Rase tišti negdi na dragom miestu, jer će Kinezi, teško gledati mirno, kako Rusi jedan diel zemlje za drugim od njih oduzimaju. Ima dviesta godinah, kako Rusi svoje planove u Kini u dielo privode. Oni posieduju već sievernu Mančursku, prekoracili su Amur a sad ida polagano ali odvažno proti poluotoku Koreju Posle posliednjeg istočnog rata rade Rusi tim silnije, što upotrebljuju svu svoju silu, i obraćaju pozornost na tu jedinu točku. Još g. 1640., kada je dinastija King u Pekingu na prestolu siedila, širili su se Rusi po Tavrii i Mingrelii, nepropuštajući ni jedan tren, da nebi napred prodèrli niz Amur. Tako n. p. sazidaše oni g. 1651. grad Albazin na stoku Šilke-u i Argoni, koji se nalaze na riekci Amurskoj. Kinezi razoriše taj grad, ali ga Rusi na novo podigoše. Tek g. 1689 zaključiše obe sile pogranični ugovor, iz kog se ipak nije znala prava granica izmedju Rusije i Kine, kato nisu ni namieštane nikakve unke. Medjutim osvojiše Kinezi Cungarsku, čega radi navališe još većma da se granica označi, a to se i učini g. 1727. Po tom ugovoru započinjala je granica na izvorima Gurbice, te je tekla pokraj sievernih vodah Amura. Što je Rusija od g. 1845. ovdie svèršila, pokrito je na polak tamom. Iste godine vidimo g. Midendorfa obilaziti prediele Amura. Po svojem svědočanstvu odkrio je on tamo prediele, za koje nisu znali ni Rusi ni Kinezi. Kada su objavljena bila pisma odnosna na tu ekspedicia, primietio je spisatelj Ber, da Kinezi običaj imaju, granice ondie postavljati, gdi pobočne rieke Amura postaju brodonosne, dakle u ravnici, čega radi pripada sieverni bèrdoviti diel Rusiji! Žitelji toga prediela, za koje se odprije nije znalo, odkud dodjoše, daju više nego 160 godinah kože miesto poreza u Jakock. Ali od g. 1845. odavno se zaboravilo na tu granicu.

Rusi se rasprestira ne samo po ravnici i dolini niz lievu, nego i niz desnu obalu Amura. Podigli su gradove i naselili su mnoga miesta kao: Marjinsk, Nikolajevsk, Lazarevsk, Aleksandrovsk Čulo se dodoše, da su te prediele zadobili mirnim putem, no malo da nebi pomislili, da taneta i granati poslani g. 1855. sa mnogobrojnim topnictvom, nisu baš na to bili odredjeni, da se puca u slavu samo i veselja radi. Ovdie se rasprostranio glas da je vladalac Kine, Si Ču iz osobitog poštovanja prema Nikolaju amursku oblast Rusii ustupio, ali bez dokazah, koji su kasnije ne bez temelja traženi.

Apostolski poslanik Vereles u Mančurskoj pisaše to jest 15. prosinca 1855 izmedju ostalog: Ja nisam nikada čuo, da su Kinezi Rusima Amur ustupili, mislim dakle da je taj glas, koi se po Europi raznio, lažan ili barem preran. To se dokazuje tim, što se sva sieverna Mančurska u obsadnom stanju nalazi. Kineski junaci kao pahotni ljudi, bèrzo se u pristojnoj dalijni; prednje straže njihove stoje 300 miljah daleko od Rusah. Na taj način mogu se Rusi lahko na Amuru spustiti, i jedan prostor 200 miljah u dužini udobno zauzeti. G. 1855. došao je jedan poslanik iz Pekinga u Nikolajevsk, da u ime svoga praviteljstva zahtieva da se Amurska oblasta pusti, ato kako je ona poklonjena. Medjutim valjda kao odgovor na to zahtievanje, naznačen je Nikolajev za glavnu varoš istočno-sibirskog primorja, koje se sastoji iz 4 kotara. Ovim postupkom postala je ta varoš i sva oblast za 1000 vèrstah bliža, a predje dok nisu Rusi imali Amur trebala je ladja polazeća iz Kronštata u Petropavlovsk gotovo svu zemlju da obidje. Eto od kolike je važnosti zadobljeni Amur.

Petrograd, 29. studenoga. (Oest. Volks.) Jedna depeša iz Rige javlja, da se velikim svečanostju počeo grad rušiti. Isti je koncem travnja 1811. prešao u posiedovanje vlade, a sad će prestati biti gradom, nego ima se razvijat kao tèrgovačko miesto.

— Piesniku Puškinu podignut će se vele spomenik, čega radi kupe se več novčani prilozi. Odnošenja seljakah pretresaju se sve žešće i smielie po novinama, tako da će i vlada morati na um uzimati ta razglabanja.

Azia.

Iz Marsilje donosi „Nord" depeše od 8. prosinca iz Indie, koje su mnogo nepovoljnie nego što smo ih dobili s druge strane. Tako javljaju sliedeće: U Indii se nije položaj nimalo popravio. Buna se rasprostire upèrkos tomu što se Englezi proti njoj napreže. Glavno je ognjište bune Bengalia i sieverozapad kraljevine Uda. General Campbell otišao je iz Kalkute u Kavnpoor, gdi će da napravi svoj glavni stan. Sudbina Luknova i sad je još neizviestna. U Kalkati su se (31. listopada) raznosili uznemiravajući glasovi. Englezi su slabi prema buntovnicima. General Outram ranjen je prilikom uzaludnog pokušenja sa posadom Alumbaga povratiti savez sa prestolnim gradom.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Kodanj, 12. prosinca. Jučer je imala jedna deputacia tèrgovačkoga stališa audienciu kod kralja, da mu preda jedan predlog, u kojem isti moli, da dèržava podigne diskontnu kasu sa 4 miliuna talirah. Sredstva k tomu bi se imala uzeti iz kasah svekolike monarkie tako, da bi i drugim dielovima zemlje priuzdèržano ostalo, da mogu porazmieran deo upotrebit na slične svèrhe. — Odgovor kraljev na ovaj predlog glasio je, da pozna teški položaj, u kojem se tèrgovački promet nalazi, i da mu poklanja svoju podpunu pozornost; da će predlog uvažit i sve učinit, što je moguć učiniti kao ustavni kralj za pribavit pomoć, i to, budući da zna nakoliko je ista potrebna, bèrzo što je većma moguće.

Kristiania 8. prosinca. Za podignuće uzajmionice osnivajuće se na jemstvu sudìonovah bilo je jučer podpisano 200.000 species-talirah. U Friderikshaldu sastavilo se jedno jemstvujuće družtvo s glavnicom od 235,5000 species-talirah. Vlada je na predlog financialnoga odsieka kralju predložila dozvoljenje dèržavnoga zajma od 500,000 species-talirah.

Iz Bosne. Zbog kraćenja tretine u Bihaću uapšeni bivši Kèršćani ispušteni su. Kažu da je kaimakam k tomu zapovied dobio iz Sarajeva. Posliednje vrieme čoviečno se je postupalo s zapšenicima i kažu da se je zbog toga kaimakam posvadio s kadijom, koi nije hteo ništa da zna o čoviečnosti.

Narodno kazalište.

Sinoćna predstava igrokaza „Razbojnici na gori kulminskoj" po Marianovićevom prevodu, koja je davana bila na korist gie. Prešlovske, sakupila je poniešto veći broj gledaocah, nego što ih u posliednje vrieme, obično vidjamo kod predstavah u našem jeziku, no i taj nije bio u razmieru prema tolikim pozivima i kod te predstave, upotrebljenim izvanrednim sredstvima, znak na koliko je ohladnulo nagnuće našega občinstva k narodnom kazalištu, koje na takav način teško da će se moći uzdèržat, budući da je poglavit izvor njegova života pohod. Gospoja Koles preuzela je bila ulogu Jece, (Bibiane), koja ima samo dva prizora, ali ove je toliko kriepčinom izvela, da je ta inače neznatna uloga postala pèrvom u svem kolikom komadu. Izgovor joj je bio za čudo čist i pravilan. Bila je pleskom primljena i za svakim prizorom živahno izazvana, no sve to odlikovanje premaleno nam se učini prema onom trudu, koi je položila, da nas i u narodnom jeziku svojim liepim talentom obraduje. Ona je svakako više učinila nego posietitelji našega kazališta, zašto joj evo ovdie iskreno zahvaljujemo na trudu od naše strane, jer znamo cieniti to njeno toliko liepo požèrtvovanje. — Ostali predstavljači činili su sve što su mogli i predstava je i od njihove strane bila jedna od boljih. Tako gospoja koristnica kao i svi ostali bili su poslie drugog i posliednjega čina izazvani.

D.

Bečka burza

dne 16. prosinca 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	80
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	$82^{15}/_{16}$
dto . . . . » $4^1/_2$%	
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » $2^1/_2$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	316
» » » » „ 1839, » 100 »	$124^1/_4$
» » » » » 1854, » 100 »	$106^9/_{16}$
Bečko-gradski banko . . . . . . sa $2^1/_2$%	
» » » . . . . » $2^1/_4$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	86
Bankovne dionice komad po	971
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	565
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	$281^1/_2$
dto dto s plaćanjem na rate	
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvensivom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	$511^1/_2$
» » Lloyda u Tèrstu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke záložnice sa 4% . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	$200^1/_2$
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	$185^3/_4$
Tisna željeznica . . . . »	200
Lombardezko-mlietačka željeznica . . . »	

Tečaj mienični.	
Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$109^3/_8$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$108^3/_8$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	$80^1/_8$
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-34
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	
Paris za 300 frankah . . . . »	126
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrst za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	264
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.	
Carski dukati	$10^3/_4$
Srebro od 17. studenoga	8

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 21185-4921 (DS.—132) (3—3)

Konkurs-Verlautbarung.

An der dreiklassigen städtischen Unter-Realschule zu Warasdin ist die neusistemisirte Zeichnungs-Adjunktenstelle mit dem Gehalte jährlicher vier Hundert Gulden und dem Quartiergelde von 100 fl. CMz. zu besetzen.

Die Bewerber um diese Stelle haben ihre, mit den Nachweisen über Geburtsort, Alter, Religion, Sprachkenntnisse und Befähigung für den Zeichnungsunterricht belegten Gesuche im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, und falls sie in keiner öffentlichen Dienstleistung stehen, unmittelbar beim Agramer erzbischöflichen Ordinariate längstens bis Ende Dezember d. J. einzubringen.

Auf solche Bewerber, welche sich nebstbei über musikalische oder gymnastische Kenntnisse auszuweisen vermögen, wird besonders Bedacht genommen werden, und ihnen überdiess ein nicht unbedeutender Neben-Verdienst in Aussicht gestellt.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 28. November 1857.

Nr. 20141—4670 (VI—88) (3—3)

Konkurs-Kundmachung.

An der städtischen Knaben-Hauptschule in Agram ist eine Lehrer- und eine Unterlehrer Stelle in Erledigung gekommen. — Mit der erstern ist ein Gehalt von vier Hundert (400) Gulden, mit der letzteren von drei Hundert (300) Gulden, mit jeder derselben ein Quartiergeldsbeitrag von je achtzig (80) und eine Jahresremuneration von je sechszig (60) Gulden für die Ertheilung des sonn- und feiertäglichen Wiederholungs-Unterrichtes verbunden.

Die Bewerber um diese Stellen haben ihre an die gefertigte k. k. Statthalterei stilisirten Gesuche mit dem Taufscheine, dem Lehrfähigkeits-, so wie mit den Verwendungs- und Sittenzeugnissen zu belegen, und in wieferne sie bereits im Schulfache verwendet sind, im Wege ihrer betreffenden Schulvorstehung, sonst aber unmittelbar und zwar längstens bis 25. Jänner 1858 beim Agramer erzbischöflichen Diözesan-Consistorium einzubringen.

Da die Unterrichtssprache an der benannten Hauptschule die kroatisch-illirische, und die deutsche ist, wird die vollkommene Kenntniss dieser beiden Sprachen gefordert.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 4. Dezember 1857.

Präsid.-Z. 44 (DS—136) (3—1)

Konkurs.

Bei der zufolge Erlasses des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 24. November d. J. Z. 10321 Allerhöchst genehmigten Reorganisirung des politischen Magistrates der Landeshauptstadt Agram kommen gemäss hoher Statthalterei-Präsidial-Verordnung vom 28. November 1857 Z. 3088 nachstehende Dienststellen und Bestallungen vom Gemeinde-Rathe definitiv zu besetzen, beziehungsweise zu verleihen; und zwar:

Als Dienstesstellen die Bedienstungen von 7 Panduren mit dem jährlichen Gehalte von je . . . . 250 fl.

Als Bestallungen.

1	Platz-Inspektor mit der jährlichen Bestallung von	500 fl.
1	Platz-Inspektor mit der jährlichen Bestallung von	400 fl.
2	Wald-Aufseher in Gračan mit der jährlichen Bestallung von	80 fl.
1	Wald-Aufseher bei Agram mit der jährlichen Bestallung von	25 fl.
1	Wald-Aufseher mit der jährl. Bestall. von	15 fl.
1	Stadthebamme » » »	100 fl.
1	Feuerwächter » » »	24 fl.
1	Wasenmeister » » »	50 fl.

Bewerber um diese Dienstes-Stellen und Bestallungen wollen ihre an den Gemeinderath der Landeshauptstadt Agram zu richtenden, gehörig belegten Gesuche bis letzten Dezember d. J. bei dem Magistrate der Landeshauptstadt Agram und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen im Wege ihrer Amtsvorsteher, sonst aber durch die politische Behörde ihres Wohnortes unter Nachweisung ihres politischen und moralischen Verhaltens, ihres Alters und Standes, dann der zurückgelegten Studien und sonst wie erworbenen speziellen Fachkenntnisse, der Sprachkenntnisse, und der bisherigen Verwendung einbringen.

Agram den 15. Dezember 1857.

Der Amtsleiter des Magistrates
k. k. Comitats-Commissär I. Classe
Josef Freiherr von Hirdl.

Nr. 16332/5145 (VI—90) (3—1)

Konkurs-Ausschreibung.

An der k. k. Rechts-Akademie zu Grosswardein ist die Lehrkanzel für österreichische Geschichte in Erledigung gekommen, zu deren Wiederbesetzung hiemit eine freie Konkurrenz ausgeschrieben wird.

Die Bewerber um diese Lehrkanzel, haben ihre an die Gross-Wardeiner k. k. Statthalterei-Abtheilung gerichteten Gesuche mit dem curriculum vitae, dann der autentischen Ausweise über ihre allgemeine wissenschaftliche und spezielle Fachbildung, so wie über ihr moralisch-politisches Wohlverhalten zu belegen, und bis Ende Jänner 1858 im Wege ihrer vorgesetzten Behörden, falls sie aber zur Zeit in keinem Dienstverbande stehen, durch Vermittlung derjenigen Landesstelle, in deren Verwaltungs-Gebiete sie ihren Aufenthalt haben, anher gelangen zu machen.

Was die Emolumente anbelangt, so wird bemerkt, dass von den k. k. Rechtsakademien die Gehalte der ordentlichen Professoren betragen 1000 fl. mit dem Rechte der Vorrückung in 1200 und 1400 fl., von 10 zu 10 Jahren, nebst den Unterrichtsgeld-Pauschale von jährlichen 100 fl., die ausserordentlichen Professoren aber, eine fixe Besoldung von 600 bis 900 fl., dann ein Unterrichtsgelder-Pauschale von jährlichen 50 fl. beziehen.

K. k. Statthalterei-Abtheilung
Grosswardein am 1. Dezember 1857.

Fin.—58) (3—3)

Oglas.

C. k. financialne zemaljske direkcie za Hervatsku i Slavoniu od 2. prosinca 1857. br. 16891.

Pozivajući se na §. 3. i 9. carske naredbe od 23. listopada 1851 (dèrž. zak. lista br. 207.) stavlja se do občega znanja sliedeće;

1.) Za preuzimanje biljegovnih pristojbah od povremenih tiskanicah tuzemstva podvèrženih biljegovnom danku, uklopno oglasnih ili prijavnih listovah, koji se neizdavaju kao sastavni dielovi kakova časopisa, zvani su u području c. k. hèrvatsko-slavonske financialne zemaljske direkcie po mieri sadanje potrebe c. k. glavni carinski uredi sjedinjeni s financialnim kotarskim kasama u Zagrebu i Rieki.

2. Neštampani papir, opredieljeni za izdanje tiskanicah podvèrženih biljegovini, može se već od 21. prosinca 1857 počemši k jednom od imenovanih uredah donieti i tamo na temelju predanog očitovanja uz položenje pripadajućih biljegovnih pristojbah podvèrći biljegovanju.

3.) Na jedan od ovih uredah imaju poduzeća podvèržena danku i pristojbe za uvèršćivanje oglasnih i prijavnih listovah, koji neizlaze povremeno, priloživši jedan nebiljegovani primierak oglasnog ili prijavnoga lista na dan izdavanja odpremiti ili poslati.

Br. 1504-2499 (DS—133) (3—3)

Opetovano obnarodovanje.

Izrok

obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Ugarskoj glede niegdašnje županie Obaujvarske i Tornanske, sadanje županie Abauj-Tornanjske, uklopno i kr. slobodnog grada Košice (Kaschau).

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Prešovu, daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u kraljevini Ugarskoj, uslied naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 18. lipnja 1857 broj 12,923 na znanje sliedeće:

U košićkom upravnom okolišu u svèrhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimičko je izvedenje polag občinah, već i u niegdašnjoj županii Abaujvarskoj i Tornanskoj sada spojenoj županii Abauj-Tornanskoj uklopno i kr. slobodnom gradu košicah posve obavljeno, te napisnici gruntovnički, ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti koji k istim spadaju, vèrhu svih godine 1848. k županii Abaujvarskoj i Tornanskoj spadavših občinah uklopno i kr. slobodni grad Košice, bit će počemši od 1. kolovoza 1857. u c. k. gruntovničkoj pisarni u Košicah svakome na ugled izloženi.

Obavljenje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom ima se zapečeti takodjer dne 1. kolovoza 1857. i za otu svèrhu odredjen je c. k. zemaljski sud u Kašicah za sve občine koje su godine 1848. k Abaujvarskoj i Tornanskoj sada spojenoj županii Abauj-Tornanskoj spadale, uklopno i kr. slobodni grad Košice.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 20. lipnja 1857. izdanog izroka, uvèršten je u službenih listovih bečkih i buda-peštanskih novinah, kao i u onih „Slovenske Noviny“ i u „Budapesti-hirlapu.“

C. k. upravljateljstvo gruntovnicah.
U Zagrebu dne 18. sèrpnja 1857.

Nr. 6272 Civ. (Izv. 416) (3—1)

Edikt.

Von dem k. k. Comitats-Gerichte zu Warasdin wird in Folge Gesuches des Herrn Alexander v. Simunčić de praes. 28. November 1857 Z. 6272 um Amortisirung eines ihm angeblich in Verlust gerathenen von dem Herrn Sigismund v. Pastory zu Gunsten des Pensionsfondes des vorbestandenen Agramer Comitats am 10. April 1840 über 300 fl. CMz. ausgestellten; am 1. Juni 1841 intabulirten, und laut Beschluss des Warasdiner Comitats dd. 15. Februar 1849 dem Herrn Bittsteller abgetretenen Schuldscheines, der allfällige Besitzer dieses Schuldscheines aufgefordert, seinen Besitz binnen einem Jahre sogewiss bei diesem k. k. Comitats-Gerichte anzuzeigen, als sonst dieser Schuldschein für nichtig, und die rechtliche Wirkung desselben für erloschen erklärt werden würde.

K. k. Comitats-Gericht
Warasdin am 2. Dezember 1857.

Novak. Fohn.

Nr. 3436—1857 p. (Izv.—413) (3—2)

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte zu Samobor wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, es habe die h. k. k. Statthalterei für Croatien und Slavonien mit dem Erlasse vom 7. August 1856 Nr. 10786 die freiwillige öffentliche Versteigerung mehrerer der privil. Marktgemeinde Samobor gehörigen Grundparzellen, in und nächst Samobor gelegen, bewilliget, und es seien, zu diesem Behufe nachstehende Feilbietungstermine festgesetzt worden, als:

I. für die Veräusserung der Aecker Pesek, drei Stück in Vidušička pri cesti, und zwei Stück in Podložnica der 22. Dezember 1857;

II. für die Veräusserung der Wiesen za Lugom, pod Lugom, pod hudim Zdencem, Lampić, Vèrčak und pod Velikim Travnikom der 23. Dezember, 1857;

III. für die Veräusserung der unter Top.-Nr. 931, 932, 934, 937 und 996 vorkommenden sehr vortheilhaft gelegenen Häuser und Hausgründe der 13. Februar 1858 und zwar jedesmal Vormittags um 9 Uhr.

Die Beschreibung der zur Veräusserung kommenden Realitäten wie auch die Lizitations-Bedingnisse können in den gewöhnlichen Amtsstunden sowohl hieramts, als auch beim Bürgermeisteramte des Marktes Samobor eingesehen werden.

Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Beisatze eingeladen, dass die Versteigerung stets in den Amtslokalitäten des Bürgermeisteramtes Samobor vorgenommen werden wird, und dass jeder Lizitant, bevor er einen Anbot macht, 10% des Ausrufspreises als Vadium zu erlegen habe.

Samobor am 9. Dezember 1857.

K. k. Bezirks-Vorstand
Martinković.

Nr. 1150—1857 civ. (Izv.—411) (3—2)

Kundmachung.

Das k. k. Berg-Commissariat zu Agram hat dem Herrn Thomas Jalšovec Gastwirth und Realitätenbesitzer zu Martinuševec die Bewilligung ertheilt in dem ganzen Gebiethe des Bezirkes Strigovo (des Warasdiner Comitates, Kronlande Croatien) nach den Bestimmungen des allgemeinen Berggesetzes vom 23. Mai 1854 jedoch unter der Beschränckung des §. 284 des allgemeinen Berggesetzes bis 20. August 1858 schürfen zu dürfen.

In Folge dieser Schurfbewilligung hat der Gesuchsteller Herr Thomas Jalšovec das Schurfzeichen mit der Aufschrift „Freischurf des Thomas Jalšovec aus Martinuševec“ im Hotter des Dorfes Gibina am folgenden Orte aufgestellt.

Auf dem Wiesengrunde des Landmannes Anton Grubač von Gibina, von der westlichen Ecke des dem Landmanne Josef Šajnović zu Gibina gehörigen Salles 39 Klafter, 3 Fuss ebensöhlich nach Kompass stunde 19 entfernt.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

K. k. Bezirksamt Strigovo als Gericht am 21. November 1857.

Für den k. k. Bezirks-Vorsteher
der k. k. Bezirks-Aktuar
L. Hergešić.

Br. 3941 (DS.—185) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja exemptionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
9. siečnja 1857 br. 2510	dobro Smudićko 6. kmet. naselb.	Virgil Medunić	3133	$7\frac{1}{2}$	1. svibnja 1857	5. veljače 1858	15. travnja 1858 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenštva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potežanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 5. prosinca 1857.

Klobučarić. Jović.

Nr. 5879 civ. (Izv.—412) (3—2)

Edikt.

Von dem k. k. Comitats-Gerichte Warasdin wird bekannt gemacht, dass am 22. Dezember 1854 Anton Lončarić zu Warasdin ohne Hinterlassung einer letztwilligen Anordnung gestorben sei.

Da dem Gerichte der Aufenthalt der Wittwe Anna Lončarić unbekannt ist, so wird dieselbe aufgefordert, sich binnen einem Jahre, von dem unten gesetzten Tage an, bei diesem Gerichte zu melden, und die Erbserklärung anzubringen, widrigenfalls die Verlassenschaft mit dem sich meldenden Erben und dem für sie ausgestellten Kurator Herrn Advokaten August Lukinacz abgehandelt werden würde.

K. k. Comitats-Gericht

Warasdin am 25. November 1857.

Novak. Fohn.

(Izv.—415) (3—1)

Učiteljski natiečaj.

Za popunjenje učiteljskog miesta kod novopodignute područne pučke učione u Laduču, župi bèrdovačkoj, kotaru stubičkom, razpisuje se ovim do 31. siečnja 1858. natiečaj.

Uslied česa imadu molitelji za oto učiteljsko miesto, sa kojim je plaća od 280 fr. u gotovom, 24 fr. u ime dèrvarine, izvan bezplatnog stana osigurana, molbenice svoje sa vierodostojnim sviedočbama vèrhu učiteljske sposobnosti, navlastito dobre ćudorednosti podkriepljene, niže podpisanome do ustanovljenog roka podnieti.

U Maria-Bistrici dne 4 prosinca 1857.

Mirko Tumpić,

podarcidjakon kao kot. učion. nadziratelj.

OGLASNIK.

(Dr.—107) (3—3)

Švelcev katolički koledar

za god.

1 8 5 8.

već je izašo i dobit se može u knjižarnici Leopolda Hartmana u Zagrebu. Broširan stoji 24 kr.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 18. PROSINCA 1857. Broj 289.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvěrstbina: 4 kr. sr. od linie za pěrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 16. prosinca. Opet je dopuštene da se po svoj Austrii može dobivat u Belgii izlazeći list „Indépendance Belge."

Iz Milana javljaju, da je u pó noći medju 8. i 9. t. m. Nj. c. visost nadvojvoda Ferdinand Maksimilian praćen od jednog svojih savietnikah iznenada posietio ondašnju veliku bolnicu. Nj. visost prodje kroz dvorane, osviedoči se o redu i točnosti službe, hvališe i podbadaše druge i zadèržavši se jeden sat ostavi miesto patećega čoviečanstva, obećavši da će ga više putah na isti nenadani način posietit.

Sèrbia.

Iz Sèrbskih Novinah doznajemo, da se je u viečnost preselio u Beogradu 7. o. m. član vèrhovnoga suda g. Boško Tadić.

Iste novine donese i sliedeći članak od 7. t. m.: Jučer je Nj. svietlost premilostivi gospodar i knez naš pokazao opet usèrdnost svoju prema sirotinji ovdašnjoj. Kao na dan svoje slave sv. Klimente, blagoizvolio je svietli knez podariti 20 dukatah c. da se sirotinji ovdie u miestu razdieli, koje je prieko miestnog ovovaroškoga primiriteljnoga suda i učinjeno po razredu, da manje od 20 ni više od 30 grošah nije ni jedna sirota primila, te tako je ista sirotinja bar za koi dan sebi nužno prehranjenje nabaviti mogla.

Cèrnagora.

„Oest. Ztg." pišu iz Kotora od 26. stud.: Francuski konzul iz Skadra prije niekoliko danah bio je na Cetinju i sa Dalaru-om, sekretarom kneza cèrnogorskoga, koi je rodjeni Parižanin, imao je više razgovorah. Znamo, kako je posredovanjem francuskoga konzula zaključeno primirje medju pašom skadarskim i Vasojevićima. Knez Danilo obvezao se je, da će danak od Vasojevićah sam pokupiti pa poslati u Skadar. No počem to još dosada nije učinjeno i knez danak zadèržava za sebe, izgovarajući se, da ima više računah s portom namirivati, to je paša izjavio, da će primirje prekinuti, ako mu se za 14 danah danak neisplati. — U Mostaru i Trebinju već je portin komisar č. Azispaša počeo ispitivati raspru zbog granice.

Niemačka.

„N. Pr. Ztg." uvierava da se i Francuska kao i Engleska, riešila uzdèržavati se od svakog miešanja u razmiricu medju Danskom i niemačkim savezom zbog Holštajna i Lauenburga, ma se stvar kako mu drago riešila, i da za to već znaju u Kodanju. Viest — ova primiečava „N. Pr. Ztg." — dolazi iz takvog izvora, da nije ni najmanje sumnjati da se francuski kabinet u ovom smislu izrazio.

Gèrčka.

„Oester. Ztg." donosi povodom promiene gèrčkoga ministarstva, koja je veoma važna po značaju svojem, jer su njom došli na vladu sve ljudi iz noviega naraštaja, koji su veoma izobraženi, sliedeći članak: „Kod občinstva je vèrlo dobro primljeno, što je kralj presidentstvo ministarstva predao čovieku iz mladjega naraštaja, u koi spada Mijavlis; naravno ljudi iz stariega naraštaja nezadovoljni su; jer oni dèržaha da imaju kao nieku povlasticu na presidentstvo u ministarstvu i uobće na ministarske službe; pa budući da oni većom stranom siede u senatu, to se novo ministarstvo, koje sastavljaju sve mladi ljudi, može nadati da će u senatu naići na žestoku opoziciu; ali s druge strane javno mišljenje ima za sebe, pa se spokojno može oduprieti toj sasvim osobnoj opozicii. Do sada je upravo bio nieki anakronizam, što se u zemlji, koja doista gorostasnim koracima u civilizacii napreduje, gdie se naučna izobraženost njeguje i u nižjim razredima žiteljstva, uzde vlade povieravahu ljudma, koji su se istina u vrieme rata za slobodu junačkim dielima odlikovali, ali jedva čitati i pisati umiju, o višjem pak kakvom izobraženju, o znanju tudjih jezikah nije ni razgovora. Ali osim ovih ljudih, kojima su zasluge njihove za domovinu dale pravo, da ih svak poštuje, ima i jedan razred više ili manje lukavih spletkašah, koji su borbi za slobodu više škodili nego koristili, niešto su izobraženi od palikarskih glavarah, kod stranih poslaništvah znali se dodvoriti, pa su ih ova smatrala kao ljude od važnosti, i oni su njihovim posredovanjem kod dvora bivali naimenovani za ministre. Svako poslanstvo nalazilo je u naimenovanju svoga kandidata kao nieku pobiedu svoje politike. Stanje stvarih god. 1854. poslaništvima je dovoljno pokazalo, da je važnost ovih ljudih bila samo san, i da narod gèrčki neće ništa da zna za te spletkaše. God. 1854., 1855. i 1856. i kralju su pokazale, da su oni sasvim nemoćni, i da on, samo on uživa povierenje naroda u največem stupnju, i da pri sastavljanju najvišje uprave nema se ni našto obzirati do samo na sposobnost. Ako je gèrčka uprava, što se na žalost neda tajiti, još i vèrlo u nazadku, a naproti privatne sile vèrlo se jako razvile, to se ipak ova nezgoda ima pripisati jedino nesposobnosti onih, koji su u rukama imali uzde vlade, a nisu mogući bili odgovoriti željama kralja i naroda, i više im je stalo pokazati se uslužnima gdiekojim poslanstvima i svojim pristalicama, nego se brinuti za blago zemlje."

Turska.

Iz Sarajeva pišu carigradskim novinama „Presse d' Orient", kako narod pišti pod teretom mnogih daćah i svakojake globe. Po mnogim miestima desetina se nije mogla ni pokupiti, i tome nije kriv narod, već zakupnici, koji gledaju sirotinju oguliti da nema nigdie ništa. Nezadovoljstvo je svuda veliko, i narod još jedino ufanje polaže u svoje poslanike, koje je odpravio u Sarajevo veziru na tužbu. Okružni namiestnici sami pomažu da se silom iztieruju nameti i globe, a vezir za to i nezna. Možebiti da bi se zlo moglo okrenuti i na bolje, kad bi č. Mehmedpaša zašao sam po narodu, pa bi se tada carska vlada uvierila, da narod nije ogorčen na nju, već na zakupnike desetine, na ove svoje globare i mučitelje. Ako stvari još za dugo ostanu ovako, i ako iz Carigrada nedodje naredba, da se narodu olakša, nije moguće predviditi, kakva velika zla nastupiti mogu. Tuzla i Zvornik neće ništa da plate, dok se narodne žalbe kod cara neizvide. — Naposliedku primiečavaju navedene novine carigradske, kako je u njima prije kratkoga vremena dopisnik jeden iz Skadra napomenuo, da nije pravo, što se od tamošnjih kèršćanah ište da plate porez za odkup iz vojničke službe, jer hathumajum još nije ni u čemu izvèršen, niti kèršćani uživaju od njega ikakove blagodati, pa onda vele „isto je tako i u Bosni. Kako se može od raje tražiti, da se odkupi iz vojničke službe, kad ni Turci bosanski nedaju rekrutah, niti ih misle ikada dati? Zar je to jednakost narodnostih i raznih vierah pred zakonom."

— Polag nedavno izišavšega propisa za uredjenje dèržavljanskih razmierah austrianskih podložnikah i zaštićenikah sačinjavat će austrianski podložnici naseljeni u redovnom kotaru svakoga konzulata ili opravništva jednu občinu; oni imaju napose pravo na zaštitu konzulatsku u obziru svoje osobe, svoje imovine i nesmetanega rukovanja dozvoljenih poslovah, pravo na austriansku konzularsku jurisdikciu, pravo naseljivat se po volji u svako miesto Turske i slobodno prelazit iz jednoga miesta u drugo. Koji se poslovi u Turskoj sa povlasticama austrianskih podanikah voditi mogu, sudit će se polag traktatah obstojećih medju austrianskom cesarevinom i visokom portom. U obće takovo rukovanje dozvoljenih poslovah nije podvèrženo nikakovoj stegi ni prema turskoj miestnoj oblasti, ni prema urodjenicima.

„Oest. Zt." od 5. prosinca javlja, da je porta za svaki mogući slučaj, koi bi se u podunavskim kneževinama pojavio, odredila 14 bataliunah vojske da stoji spremnih za odlazak.

Iste novine javljaju, da je vlada turska, želeći se pomoći u financialnoj neprilici, u kojoj se sad nalazi, zaključila sve rudokopnje dati jednom družtvu na sedam godinah pod zakup.

— Kao što izviešćava berlinski „Zeit", porta je na zahtievanje g. Thouvenella, da bi dozvolila da se prokopa sueski zemljouz, odgovorila tako, da o toj stvari nemože ništa riešiti, dokle god Englezi neotidu s otoka Perima na cèrvenom moru. A Engleska je taj otok baš zato i zauzela, da može vladati novom liniom plovitbe, ako bi se doista na sueskom zemljouzu kanal prokopao. Odgovor taj portin tumače rečene novine ovako: Francuska, ako može, neka se pobrine, da Engleska dozvoli da se kanal prokopa i skupa da se odreče svih opreznih mierah. Na svaki način ovo je težak zadatak.

Azia.

Vojska Sir James Outrama strašno se je umalila. On i general Havelok prodèrli su dne 25. rujna kroz neprijatelje u luknovsku tvèrdjavu, da ondašnju posadu obskèrbe hranom, kad ju nisu sasvim oslobodit mogli. Da taj bojni čin izvedu, morala je njihova vojska prolazit kroz razne bašče, male pazare, kupeve od kućah i druge ogradjene prostorie. Neprijatelj se je borio, kao što to vaviek čine Aziati iza zidinah. Pravi dažd od tanetah prolio se je na Engleze i onaj jedan njihov nasèrt stao ih je 460 momakah, 16 oficirah 19. regimente bilo je ubijeno ili učinjeno nesposobnima za boj i isto vajja malo ne od svih višjih oficirah 5. strelačke regimente. Pred dolazkom četah idućih oslobadjati rečenu tvèrdjavu zbilo se je više žestokih bitkih i ukupni broj onih vojnikah, koji su time postali nesposobnima za boj, može se uzeti da iznosi do 700 momakah. Vojene sile Englezah u tvèrdjavi u Luknovu nemogu dakle ni po sjedinjenju doševše vojske s prianjom posadom više iznosit od 1400 momakah, i ova mala četa još je u svem kretanju preprečena staranjem za bolestnike i ranjenike, žene i diecu, kojih ukupna množina nadilazi njen vlastiti broj. Izvan toga stoji još od prilike 800 momakah sa znatnom pratjnom u Alumbaghu, no misli se, da im je komunikacia s tvèrdjavom prekinuta. Od ovog vremena dobili smo malo pozitivnih

viestih a i ove viesti skupljamo samo iz bèrbljanjah urodjeničkih. Na sve viesti navode složno jedno učinjenicu, t. j. tu, da je general Outram za drugoga tjedna mieseca listopada navalio na nieku veliku zgradu — možebiti na palaču — i da je s novim gubitcima uzbijen bio. Malone zna se za cielo da se u Luknovu i okolo istoga nalazi 70.000 momakah Sipojah i drugih oboružanikah. Svaki zemljoposiednik na jugu od Ouda, izim jednoga jedinoga, letio se je oružju, da vidi, što bi kod velike te borbe mogao dobiti. Iz toga se vidi da je položaj za Engleze dosta opasan, no ipak nije pogibeljnii nego li što je bio poslie smèrti Sir Henry Lawrence-a.

— Kao što pišu „Daily News" iz Honkonga nema još nikakvog izgleda, da će se doći do pregovora sa carem kineskim u Pekingu. Zbog toga se lord Elgin dogovorio sa zapoviednikom engleske eskadre kakove će se miere preduzeti pa da se juriši na Kanton i grad ovaj osvoji. U sliedstvu tog njihovog dogovora odredjene su bile sve bojne ladje i druge vojničke sile, kojima se može razpolagati, da se 31. listopada skupe pod Kantonom. Na ovaj način pèrvom priekomorskom poštom imamo očekivati viesti o započetim nepriateljstvima Englezah proti Kini. Ništa se nejavlja da li je Francuska ili druga koja sila pristala uz Engleze u svom njihovom preduzeću.

— Delhi — vele „Teheranske novine" — Delhi je središtje persijske, afganske, arabske, lahorske i kašmirske tèrgovine. Kad su Englezi grad oteli i tim ga zakrilili pred neprestanim nasèrtima Afganah, ponovili su njegove jake bedeme i sagradili na više ugaljah tornjeve s novim toppovima za svakoga; i jednu palaču sagradili su za gubernatora zemlje. Delhi, koi ima sada četiri velika iz bielog i cèrnog mramora sagradjena tèrga isto tako središte je tèrgovine kako civilizacie za Indiu. Tamo ima mnogo učenih ludih i tamo izlaze jedne novine u arabskom, dvie u persijskom i pet u indijskom jeziku. Ovamo vèrve svi iz Indie, koji žele prisvojit si više izobrazovanje. — Inače teheranski list tako malo govori o indijskim dogadjajima, da baš u oči udare.

— Strahote tridesetgodišnjega rata nisu nego diečinske igre prema stanju, koje sada vlada u navlastitoj Kini. Tako čitamo — da napomenemo samo nieke poglavite dogadjaje primiera radi — u izvadcima liste „Overland Kina Mail" od 25. listopada iz pekingskih listovah: Budući da je u provincii Čiahih davanje poreškoga pirinča doniclo samo treći dio novčane vriednosti godišnjega dohodka, morao se je taj manjak pokriti prodajom službah i dostojanstvah. To stoji u službenom izviešću carstva, kojega vaskoliki moralni temelj i njegova svakolika činovnička hierarhia počiva na poštenosti dèržavnih ispitah i jedinom namieštivanju onih, koji su te ispite s dobrim uspiehom položili!

O morskom razbojništvu na obalama podižu se gorke tužbe iz Pekinga, jer glota na obalama pljačka odviš često džunke sa pirinčem opredieljene za Peking, zbog čega obskèrbljivanje glavnoga grada hranom sve se većma otegočuje. Iz drugih predielah došle su u Peking žalostne i strašne viesti o razprostranjivanju bune, strašivosti vojničkih mandarinah i o podmitljivosti gradjanskih činovnikah. Dvorske novine bilježe ove dogodjaje, tielekaju, opominju, navode bombastičkih ditatah iz filozofah i moralistah, no na koncu ostaje sve u prijašnjem stanju.

— Kod dvora pripravljaju medjutim, ako sve novine nelažu, veliki udar, koi se čini da je ponajprije namienjen proti buntovnicima, medjutim znamenit je i na obziru barbarah. Usljed najnovijih viestih francezkih listovah sa sievernih kinezkih vodah otišo je car prieko kineskoga zida tako zbog toga, da se nepovoljnim pohodima ruskoga, engleskoga i francuskoga poslanika ukloni, kao i zato, da si pribavi privèrženost i pomoć onih mogućih poglavicah, kojih konjaništvo izbavilo je već više nego jedanput carevinu i koje je još nedavno pokorilo buntovnike, kad je već njihova bieverna vojska došla malone pred vrata glavnoga grada.

Koncem mieseca rujna dèržao je „sin nebeski" u svojoj lietnoj stolici u Juan-Ming-Je-u kod Pekinga veliko viece, gdje su bili sakupljeni svi članovi Nij-ko-a (zbora tajnoga vieća). Takove skupštine sastaju se samo, kad se radi o velikim stvarima. Tom prigodom učinio je car, shodno vierovanju privatnim izviestima „Moniteur-a della flote", najvišim viećnicima carstva po Lifanjuen-u (ministru carevo-publinosti) dati na znanje svoje najveće zadovoljstvo s podkraljem obih Kuangah, Nj. preuzvišenosti Jehom, što je ovaj veliki dostojanstvenik svojom vieštom politikom već jedan deo barbarah iz zemlje prognao, da i preostatak istih iz primorja protiera. Usljed ove najviše izreke bile su izdane najstrožje naredbe na provincialne namiestnike, tako da je u papirnom obziru sve u redu za borbu proti barbarima. Dalja imaju učinit sablje Kalke, Ordosa, Oeleta i inih drugih kolienah, kojima sada sjaje oko sina nebeskoga. Iz Mančurie nema se Kina nadat velikoj pomoći; jer su sievernu stranu ove pokrajine, iz koje proizlazi sadanja dinastia, već požderli Rusi, a da se izbavi druga, nesmije se iz gubernije Širin-Ula izvući konjadia. A ista je od najveće koristi proti buntovnicima, jer kod istih je najveće pomanjkanje konjah.

— Kažu da buntovnici u provincii Kvantung opet napreduju n. pr. pèrvi su veliki grad prod Kantonom, koi im se je dosad upirao, uzeli. Pod Nankingom ubila je protucarska vojska 2000 mandžuških soldatah a u sredini carevine razprostire se buna sve više. Car Hienfong u velikoj je smeći zbog toga, što nemože vojsku plaćati. Jedan veliki dèržavni činovnik učinio je, vele, predlog, da se poput onoga, što je već pod prijašnjim dinastiama učinjeno bilo, uzapte taonička i budhistička dobra i prebende, da se time doskoči dèržavnim financiama, da nepropadnu. U Hongkongu govori se o tom, da će Englezi za 4 nedielje danah po svoj prilici uzeti Kanton. Uzeće ovoga grada obćenito se smatra kao najkrači put k miru.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Petrograd, 14. prosinca u podne. General Feodokinov odèržao je pobiedu pri Goiti, više aulovah bilo je spaljeno i velika množina Čečenacah ubijena. Na Martanu učinjen je velik prosiek, koi sjedinjuje Martanovu dragu s Vozdviženskim.

Turin, 14. prosinca. Jutros bio je parlamenat otvoren i zajedno razkrit kip Karla Alberta, koi je kralj poklonio parlamentu. U prestolnom govoru nada se kralj kriepkom i lojalnom sudielovanju komorah kod uporave i razvijanja slobodnih načelah, na kojima neuzdèrmivo počiva narodna politika. Odnošaji s izvanjskim silama povoljni su, prekinuće diplomatičkih odnošajah s jednom susiednom dèržavom, koje se je dogodilo iz uzrokah, koje Evropa uvažavat može, traje još neprestano, no nestavljajući na put nikakvih preprieksh gradjanskom i tèrgovačkom prometu obih zemaljah. Predložit će se pogodbe o predaji zločinacah kao i o tèrgovini i brodarstvu sa Španiom, Daniom i Persiom, nadalje osnova zakona za preustroj konzularstva i mnoge druge osnove u obziru unutarnje uprave. Ravnoteža medju redovitim dohodima i razhodima uzdèržana je, za javne gradjevine u Specii i na Mont-Cenisu zatražit će se kredit. Napokon nada se kralj da će uspomena na Karla Alberta parlamenat najvećma oduševljat kod njegovih viećanjah na korist i slavu Piemonta i ukupne taljanske domovine. — Predsiednik po starosti jest general Quaglia. U Turinu nije jošte bilo nikakova falimenta. Banka se je porazumiela s pariškom kućom Rothschildovom.

Genova 14. prosinca. Ovdie se je financialno stanje poboljšalo. Diskont 7 ½—8.

Srebro od 9. prosinca	8 ⅝ fr.
Carski dukati	10 ⅝ „

Odgovorni urednik: Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. k. lutriji u Tèrstu izvučeni su dne 12. prosinca 1857 sliedeći brojevi:

71, 60, 18, 37, 33.

Bližnje vučenje jest 23. prosinca 1857.

SLUŽBENI LIST.

(Fin. — 59) (3—1)

Kundmachung

der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion dd. 12. Dezember 1857 Z. 17474.

Es wird bekannt gemacht, dass die Einlösung der Tabakblätter der an der Drau gelegenen Pflanzungs-Ortschaften als: Lukač, Theresienfeld, Budrovac, Dugosello, Bačevac, Basić, Buković, Verovitic, Gatčišće, Prelić, Borova, Budanica, Zubrica, Čabuna, Orešac, Antonsdorf, Radoslavce, Novaki, Vaška und Budakovac am 4. Jäaner 1858 beginnen und bis 19. desselben Monats fortdauern wird.

Präsid.-Z. 44 (DS—136) (3—2)

Konkurs.

Bei der zufolge Erlasses des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 24. November d. J. Z. 10321 Allerhöchst genehmigten Reorganisirung des politischen Magistrates der Landeshauptstadt Agram kommen gemäss hoher Statthalterei-Präsidial-Verordnung vom 28. November 1857 Z. 3088 nachstehende Dienststellen und Bestallungen vom Gemeinde-Rathe definitiv zu besetzen, beziehungsweise zu verleihen; und zwar:

Als Dienstesstellen die Bedienstungen von 7 Panduren mit dem jährlichen Gehalte von je . . . . 250 fl.

Als Bestallungen.

1 Platz-Inspektor mit der jährlichen Bestallung von	500 fl.
1 Platz-Inspektor mit der jährlichen Bestallung von	400 fl.
2 Wald-Aufseher in Gračan mit der jährlichen Bestallung von	80 fl.
1 Wald-Aufseher bei Agram mit der jährlichen Brstallung von	25 fl.
1 Wald-Aufseher mit der jährl. Bestall. von	15 fl.
1 Stadthebamme » » » »	100 fl.
1 Feuerwächter » » » »	24 fl.
1 Wasenmeister » » » »	50 fl.

Bewerber um diese Diensten-Stellen und Bestallungen wollen ihre an den Gemeinderath der Landeshauptstadt Agram zu richtenden, gehörig belegten Gesuche bis letzten Dezember d. J. bei dem Magistrate der Landeshauptstadt Agram und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen im Wege ihrer Amtsvorsteher, sonst aber durch die politische Behörde ihres Wohnortes unter Nachweisung ihres politischen und moralischen Verhaltens, ihres Alters und Standes, dann der zurückgelegten Studien und sonst wie erworbenen speziellen Fachkenntnisse, der Sprachkenntnisse und der bisherigen Verwendung einbringen.

Agram den 15. Dezember 1857.

Der Amtsleiter des Magistrates
k. k. Comitats-Commissär I. Classe
Josef Freiherr von Härdtl.

Br. 1382—1857 gr. (Izv.—419) (3—1)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda moslavačkog kao suda, daje se do obćeg znanja, da se je na molbu Ivana Buića iz Repušnice proti Izailu Šakiću iz Selišta sèrbskoga radi dužnih 40 fr. sr. sa pripadcima, dražba zaplienjenih nepokretnostih, i to:

1. kuća sa gruntom i zdanji pod kućnim brojem 11 u Selištu sèrbskom,
2. Oranice 8 ralih 1342 □°.
3. Uvadah 1 ral 44 □°.
4. vinogradah 700 □°.
5. Pašnikah 1 ral 908 □°.
6. Šume 2 rali 440 □°

dozvolita, i radi toga pervi dražbeni rok na dan 8. siečnja 1858 a drugi na dan 5. veljače 1858 svaki put u 10 satih prie podne na licu miesta dužnikova u Selištu sèrbskom opredieljen.

Na dražbu otu se svi kupiti želeći s tom primiebom pozivlju, da će svaki ličbenik u ime vadiuma 40 fr. sr. odmah, a kupac kupovninu za 14 danah iza dèržane dražbe položiti imati.

Napokon svi oni, koji, premda iud nebiaše došla osobita ubaviest, saavim tim sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo, imaju svoje zahtievanje do prodaje dobra prijavit tim sigurnie sudu, jer će u protivnom slučaju imat pripisati sami sebi, ako se dobra kupovine obavi bez njih i ako oni tim, u koliko bi se kupovnina izcèrpila ostanu izključeni.

U Moslavini dne 30. studenoga 1857.

C. k. kot. predstojnik
Tomašić.

Izdatelj Dr. Ljud. Gaj. — Brzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 19. PROSINCA 1857. Broj 290.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ Početkom dojdućega mieseca počimlje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole b e z o d v l a č n o podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah" franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč 17. prosinca. Njeg. veličanstvo car i Njeno veličanstvo carica izvolili su 17. t. m. posietit izložbu austrijskoga družtva za viestine, i pohvalno se izraziti vèrhu veličanstvenog diela Dibifn-a, koje predstavlja pariški kongres.

Sèrbia.

Iz Beograda od 6. prosinca pišu „Sèrb. Dnevniku": O posliednjim dogadjajima i o sadašnjem položaju ove zemlje raznose se različni glasovi po novinama, u kojima ima svakad nešto istine, ali više neistine. Tako je bilo u „Oest. Ztg." izviešće, da je porta zahtievala odgodjenje izvèršivanja presude nad posliednjim krivcima dotle, dok ona sama iztragu neizvidi i presudu nepotvèrdi, i da su zastupnici dvih velikih silah usled toga bili tome zahtievanju portinom protivni, navodeći da to prelazi prava portine. — Povod svemu tomu daje 17. točka ustava sèrbskoga.

Prije dva dana dobio je knez Aleksander vèrlo učtivo pismo od velikoga vezira, u kome knezu zahvaljuje, što je mir i red odèržao. Ali vezir u pismu čudi se, što mu knez o procesu krivacah ništa nije javio, pozivajući se na 17. točku ustava, po kojoj porti pripada pravo to zahtievati. Knez je presudu i pomilovanje svoje poslao u Carigrad, koje je moralo tamo doći u dva dana kasnie nego što je vezir pismo svoje ovamo poslao. Naše nije pogadjati, je li vezir sam to pismo pisao ili ga je napisao po navaljivanju kojih zastupnikah velikih silah; valjda će biti pèrvo. S tom 17. točkom ustava stoji ovako:

Kad je Rusia u jedrenskom ugovoru prava sèrbskoj kneževini nanovo potvèrdila i od porte iskala, da se ta prava odmah dadu, bio je spomen i o zemaljskom savietu, za koi je rečeno ovo: Dok članovi savieta nesgrieše ili proti mojoj porti ili proti zemaljskim zakonima i uredbama, dotle se bez uzroka nemogu zbaciti. U ustavu 1838. tako je isto bilo za članove savieta rečeno. Kad su ovi to vidieli, trudili su se tu točku izmieniti, osobito pok. Petronijević. On je molio ruskoga poslanika Butenieva, da se članovi savieta u toj točki većma obezbiede. Uslied toga je veliki vezir u francuskom tekstu ovako izmienio: „Ovih 17 članovah savieta neće se bez uzroka moći zbaciti, dok se mojoj sjajnoj porti nedokaže, da su skrivili što proti zemaljskim zakonima ili uredbama." — Sèrbska vlada sad kaže, da je onaj pèrvi tekst, koi je i u drugom turskom tekstu kod ustava ostap, pravi tekst, i po tome da knez ima pravo s okrivljenim savietnicima postàpati kao i s drugim krivcima, a porti da se njihova krivica dokazivati nemora. Po originalnom turskom tekstu tako i jest. Ustav je preveden na sèrbski s francuskoga teksta, i tako i u sèrbskom stoji, da se krivica savietnikah ima najprije porti dokazati. — Sad je pitanje, tko ima tumačiti i razjasnjivati značenje ove važne točke. Sva je prilika, da će o njoj biti više posla, i budući je ona u ustavu, neće ostati bez većih posliedicah za narod. — Proračun za dojdućn godinu dovèršen je.

Talianska.

„Monitore Toscano" javlja službeno: „Povodom konačne likvidacie učinjene medju carsko-austrianskom i toskanskom vladom u obziru troškovah za uzdèržavanje c. k. austrianskih četah, koje su u posadi bile u velikoj kneževini toskanskoj, dostojalo je najmilostivie Nj. c. k. apostolsko veličanstvo da svoju najvišju carsku dopadnost i svoju najvišju zadovoljnost s dotičnim operaciama niekolicini toskanskih činovnikah izkaže na sliedeći način i to:

ministru dèržavnom tajniku za odsjek financiah, savietniku Ivanu Baldasseroni-u poklonivši mu jednu zlatnu briljantima okovanu i slikom njihova veličanstva urešenu burmuticu;

kavalieru Primo-Mensini-u, tajniku u napomenutom ministarstvu, savietniku komandieru Jerolimu Gargiolli-u i podpukovniku kavalieru Pilipu Ponticeli-u kao likvidacionalnim komisarima podielivši im komturski kèrst c. reda Franje Josipa;

majoru kavalieru Akili Niccolini-u, takodjer kao likvidacionalnom komisaru podielivši mu vitežki kèrst c. reda Leopoldova;

Alfonzu Barbensi-u, koi je službovao kao tajnik likvidacionalne komisie, podielivši mu vitežki kèrst c. reda Franjo-Josipova;

računovodji Josipu Cianfanelli-u podielivši mu zlatnu burmuticu.

U Turinu izlazeći listovi „Gazzetta del Popolo" i „Fischietto" donose od više danah krupnim slovima štampane, na liberalne deputirce upravljene pozive toga sadèržaja, neka bi za cielo došli k otvorenju parlamenta i neka bi prisutstvovali marljivo razpravama, koje će se svakako povest uslied izbornih pitanjah. „Fischietto" prieti da će donieti slike onih deputiracah, koji neodgovore ovom pozivu; „Gazzetta del Popolo" obećaje da će priobćit niekoliko članakah protežućih se na one, koji bi naumili dèržat se i nadalje priašnje sisteme izbivanja. Misle s izviestnostju, da će ove prietnje proizvesti željeni uspieh, no ništanemanje neće da se nadaju osobitim uspiesima ministarstva.

Moldavia i Vlaška.

„Bukureške niemačke novine" izrazuju u jednom čudnom članku naivno udivljenje o tom, što više niemačkih novinah opisuje stanje kneževinah kao veoma pogibeljno i razdraženo. „To se u istinu nemože dokučit", već od više godinah nije se tamo tako ugodno živielo kao sad. No taj članak zauzima se očito za unio. On kaže: „Mi nismo u konferenciama u Parizu imali nikakovih deputiracah, koji bi bili za nas, govorili, bog je sèrca mogućnih ganuo za nas, na njihovu želju i na njihove pitanje izrekli smo želje ukupnoga naroda, ako dopuste okolnosti, ako je volja božja, izpunit će se iste upèrkos svim protivnicima."

Niemačka.

U Draždjane došle su viesti o nezgodi generala Todtlebena u Wiesbadenu. Junak sevastopoljski pao je s konja i bio je znatno ozliedjen. Slomio je desnu gornju mišicu, znatno su mu se uzdèrmali moždjani, ranjen je blizu sliepa oka i izvan toga dobio je kontuziu na nogi ranjenjoj za obsade sevastopoljske. General, koga liečí jedan od najizvèrstniih liekarah, snosi svoje bolje s velikom stèrpljivnostju i odvažnostju. Liekar ima najosnovaniu nadu, da će mu se skoro koriento oporavit njegov glasoviti boliestnik. (D. Allg. Ztg.)

Turska.

„Presse d' Orient" ima jedan dopis iz Tèrnova, u kome se medju ostalim javlja sliedeće: Na poznate tužbe Bugarah dolazilo je od strane visoke porte više komisarah u Tèrnovo, i sva njihova izviešća, kao i izviešća okružnih upraviteljah sudarala su se u tome, da su mitropolit Neofit i njegov rodjak i poslovodja Kostaći uzrok svima tegobama, koje narod tèrpi, i svima zapletcima, koji su se porodili izmedju bugarskoga naroda i gèrčkoga svećenstva. Zatim je vis. porta zapoviedila, te je mitropolit sa svojim Kostaćem uzet pod sud, i izabrani zastupnici od strane Bugarah u Carigrad došli su, pa tu imali dokazati žalbe i nevolje svoga naroda. Razumije se, da za sve vrieme, dok parnica traje, i obtuženi i tužitelji moraju čekati presudu u Carigradu. No evo sad se je Kostaći vratio opet u Tèrnovo kod sve zabrane vezirske i javno govori, da mu je vidinski paša dopustio vratiti se, no pod tim uvietom, da nenesi više ime mitropolitovoga poslovodje. Dok dakle od same carske vlade stavlja se Kostaći pod nadzor s ograničenjem da se nesmije u Tèrnovo pojaviti, ovamo ga okružni upravitelj, protivno toj naredbi, ovdie tèrpi, te u pèrkos svim protivnicima živi Kostaći sad u Tèrnovu javno i noćju se povlači od kuće do kuće k svojim jednomišljenicima.

„Oester. Ztg." piše, da je 7—10,000 momakah došlo iz Rumelie u Ruščuk i Vidin, ostala vojska pak da će prezimiti u Šumenu, Razgradu i Plovdivu.

Iz Damaska javljaju da tamo bieže ljudi od rekrutovanja; toga se boje i u Haurenu. — Sultan je poklonio 500,000 grošah Abd-el-Kaderu, koi od Francuske dobija na godinu 120,000 franakah užitka.

— Ulica u Peri, carigradskom predgradju, taraca se. Govori se, da će porta udariti danak na carigradske kuće i od toga prihoda popravljat će putovi itd.

— Stara palača Čiragan kao i više drugih sad su sasvim porušene i grade se nove carske palače u veličanstvenom razmieru. Od palače Dolmabagči do ortakeja na evropskoj strani dižu se gradjevine duž cieloga Bospora. Ove gradjevine, koje će stajati milijune novacah, svèršit će se tek za 10 godinah.

Rusia.

Govori se, da će ruska carica mati provesti jedan dio zime u Odesi.

Za deset godinah ustostručio se dobitak od kopanja uglja u Sibirii, premda se ugljen samo tamo kopa, gdie se može odmah upotrebiti u gvoždjanim rudokopima. U gubernii permskoj na obe strane planine Urala iskopalo se prošle godine 40 milionah funtih ugljena.

— Ministar prosviete podneo je caru predlog o potrebnim popravkama u školskoj struci. U tome predlogu veli, da su se u ustrojstvu fakulteta ruskih universitetah pojavile nekoje nedosliednosti, kojima se mora osobitim mierama doskočiti. Da bi se katedre obskèrbile dobrim učiteljima, posIani su mladi ljudi iza granicah, da se savèrše u svome znanju. Ministar prosviete brižljivo izpituje organizaciu posrednih i predugotovničkih zavodah. Tom prilikom pokupio je mnoge biljeske, koje će služiti kao osnov za podpuno preustrojstvo školske struke. Pritom treba obnarodovati nove knjige za osnovne škole; nvesti izpita, koji će jamčiti za sposobnost učiteljah i na tu svèrhu obnarodovati stalna pravila. Pri preustrojavanju školah morat će se preustrojiti i učitelji. Ministar je već predložio caru kako hèrdjavo stoji većina učiteljah i car se uvierio o potrebi, da se moraju umnožiti sredstva ministarstva prosviete. Ministar je iskao osobitu pomoć za troškove za ženske škole. Carica Maria Aleksandrovna dala je pomoći za pèrve potrebe. Sa dopuštenjem carevim izdalo je ministarstvo poziv na plemstvo i varoške cehe, da na tu svèrhu daju priloge.

—Sèrb. Dnevnik donesi iz Petrograda od 26. studenoga p. st. sliedeći dopis: Ovamo je došao vojvoda cetinski Bogdan Martinić, koi je do rujna mieseca živio u Zadru. Od vlade ruske on je dobro primljen. On je učinjen oficirom kavalerie i odpravljen u Moskvu, da se tu obuči u toj struci. Kad se obuči, onda polazi na Kavkas. Njemu je car darovao 300 rubaljah srebr., cielu uniformu oficirsku i konja da bira kojeg hoće. Pri polaganju zakletvah, darovali su rečenog vojvodu zvaničnici, a general i direktor departementa Kovalevski 50 rub. sr. Tako je rečeni vojvoda sretno u Rusii prošao. On ima na dan plate po 2 rublja srebra. — U duhovnom zavodu imadu ovdie tri cèrnogorska pitomca, a u kadetskome korpusu dva. U kadetskom korpusu ima još praznih miestah za mlade Cèrnogorce; a tako i u duhovnom zavodu. — Generalni konsul u Dubrovniku Stremouhov, neće se povratit više tamo. Govori se, da će na njegovo miesto doći Popov, koi je sad konzulom u Vlaškoj, a bivši prije u Beogradu sekretarom generalnog konzulata. — Knez Gorčakov, ministar inostranih dielah, bio je jako slab, no sad je već bolje.

— Geografsko petrogradsko društvo htielo je davno poslati učenu ekspediciu u Korasan. Na molbu društva dopustio je car, da se članovi društva izdèržavaju od dotičnih administraciah, u koje spadaju. Hanikov, koi je poznat s jezicima i običajima korasanskim, upravljat će ekspediciom i birat će članove.

—O predstojećem ukidanju neveljstva seljakah (mužičtva) u Rusii priobćuje „N. Pr. Ztg.“ sliedeće veoma zanimivo pismo: „Mužištvo je odavno zakonom i dielom preokrenuto u privezanost za zemlju; težak više nepripada vlastelinu, nego je nerazdvojno vezan za zemlju, za vlastelstvo. Vriednost pak toga vlastelstva mnogo zavisi od težakah, koji u njemu žive i nerazdvojno su s njim skopčani. Na toj dvojakoj prirodi posedovanja zemlje osniva se u Rusii sav red hipoteke tako, da zemlje mogu samo po broju muških glavah, koje su za njih upisane, dobiti novacah u zajam iz dèržavnih bankih ili od privatnih ljudih. Korist svakoga zemljodèržca, da se odèrže težaci zapisani kod njegovoga vlastelstva, posreduje i svezu seoskih obćinah, a isto tako i uzajmicu neobhodnu dèržavi za plaćanje poreza, a najposlie i miestnu i obćinsku policiu i skèrbništvo za sirotinju. Bèrzo, da nekažemo prenagljeno, ukidanje postojeće privezanosti za zemlju ukinulo bi u bitne sastavne dielove dèržave, t. j. sve hipoteke na imovini zemlje, seoske obćine, miestnu policiu i skèrbništvo za sirotinju i još mnoge druge ustanove, koje s tim stoje u sjajnoj svezi. Prije dakle nego što se ukine mužištvo, mora se sasvim preinačiti red hipoteke, obćinski red, koi u isto vrieme osigurava dèržavi plaćanje poreza, a najposlie i miestna policia i skèrbništvo za sirotinju. Novo uredjenje ustanovah takvih, koje su zarasle za najunutarnjii život naroda, izziskuje svakojako mnogo vremena i brige, osobito ako će nove uredbe u konzervativnom duhu stupiti u život. Pokvariti postojeći red, to ište malo vremena i mudrosti; no na njemu osnovati organizam, sposoban za život, to nije dosada još moglo izići za rukom ni viekovima čoviečjim ni njihovim najokretniim dèržavnicima. Po ruskim oblastima na istočnom moru radilo se je od 1805. do 1817. godine, da se ukine privezanost za zemlju, pa se tek poslie brižljivih priprемah od dvanaest godinah moglo to izvèršiti. Za uspieh zakonah, koji su onda izdani pod nadzorom cara Aleksandra I., može se kazati, da je bio savèršen, jerbo su prava zemljodèržcu bila sačuvana, a seoske su obćine seljaka u red dovele i odèržavale kao težaka. Po tim iskustvima valjada se možemo nadati, da će se težački odnošaji i po ostaloj Rusii urediti onako isto povoljno, kao što su uredjeni po oblastima na istočnom moru, premda će iz rečenih uzrokah nuždno biti još dosta vremena, dokle se to izvèrši.“

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz 15. prosinca. Glasa se da će moldavsko-vlaški divani svoje siednice nastavit do konca prosinca.

Jedna znamenitia osoba poslat će se za koi dan u naloga grofa Valevskoga u Kodanj.

Princ Napoleon nastupit će dojdućega mieseca svoj put u Egipat.

Iz Kine javljaju da su lord Elgin i baron Gros zaključili, prije nego se učini nasèrt na Kanton, pokusit u Pekingu još jedanput, da se učini pomirenje.

Pariz, 16. prosinca. Očekivano dalje obaljenje bankovno-kamatnoga mierila dat će se sutra na znanje. Obalit će se na 6 po sto i razlika u diskontnoj stavki prestat će ujedno. Gotovina banke umnožila se je u ovoj sednici za 10 milionah.

Dne 25. zastat će se pariška konferencia, da izmieri ratifikacie u obziru izpravka besarabskih granicah. Tečajem mieseca siečnja sakupit će se konferencia za uredjenje pitanja podunavskih kneževinah.

General Lamoriciere neće se vratit u Francusku; on će ostat u Belgii.

Pariz, 17 prosinca. Kažu, da Thouvenel neće biti odazvani „Moniteur“ donosi dekret, polag kojega će se do dalje naredbe inostrane duhovite žičine podvèrći uvoznini od 25 franakah od svakoga hektolitra čistog alkohola.

Pišu iz Tèrsta od 15. t. m. Tèrgovačka komora odobrila je projekt za utemeljenje pomoćne kase za tèrgovinu sa svilom zajedno s osnovom štatutah. Supskripcia za nabavljenje zaklade ustanovljene na tri miliuna lirah odmah će se započeti.

London, 16. prosinca. Uslied današnjega „Timesa“ navalit će 3000 soldatah i mornarah na Kanton i posiest ga, Peking i hranu presjeći, silom izvest slobodno obćenje s glavnim gradom kineske carevine i za vazda posiest nieke važne strategične točke.

Carigrad 12. prosinca. Porta je pod 1. prosinca izdala okružnicu na svoje diplomatičke agente, u kojoj protestuje proti zaključcima divanah ad hoc. Jedna iz Bukurešta ovamo prispievša depeša potvèrdjuje, da je vlaški divan jednoglasno zaključio, da se neće zabavljat s unutarnjim upravnim pitanjima. Amerikanski poslanik Spencer predao je svoje odazovno pismo. Ovdie stanujući Englezi podnieli su lordu Stratfortu čestitku. Iskenderpaša, koi je s Omerpašom putovao u Bagdat, umro je na putu. Porušenjem jednoga diela varoškoga zida postradalo je do 20 osobah. C. k. Internuncius izdao je poziv za podupiranje postradavših u Majncu. Putnički parobrod „Pharamont“ nasео je na rumelskoj obali blizu Varne: Putnici i momčad bili su izbavljeni.

Atina 12. prosinca. Komore su svoje izbore svèršile.

Tèrst 17. prosinca. Lord Stratfort došo je s Lloydovim parobrodom „Jupiter“ iz Carigrada ovamo.

Rim 12. prosinca. Ruska velika kneginja Jelena prispiela je jučer iz Genove ovamo.

Bečka burza

dne 18. prosinca 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$80^{11}/_{16}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	$83^1/_4$
dto . . . . » $4^1/_2$%	$70^1/_4$
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » $2^1/_2$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » 1839, » 100 »	$124^9/_{16}$
» » » » 1854, » 100 »	$106^5/_8$
Bečko-gradski banko . . . . . . sa $2^1/_2$%	
» » » . . . . » $2^1/_4$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	86
Bankovne dionice komad po	971
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	565
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog druživa po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	$281^1/_2$
dto dto s plaćanjem na rate	
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	$511^1/_2$
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	533
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	$200^1/_2$
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	$185^3/_4$
Tisna željeznica . . . . »	200
Lombardezko-mlietačka željeznica . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$108^1/_4$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$106^3/_4$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	79
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-25
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	106
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	
Pariz za 300 frankah . . . . »	125
Prag za 100 forintih. . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	264
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$9^1/_4$
Srebro od 17. studenoga	8

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. kr. lutriji u Beču izvučeni su dne 16. prosinca sliedeći brojevi:

20, 13, 18, 6, 70.

U c. k. lutrii u Gradcu izvučeni su dne 16. prosinca sliedeći brojevi:

8, 3, 39, 88, 45.

Bližnja vučenja bit će na obih lutrijah 30. prosinca 1857.

SLUŽBENI LIST.

Präsid.-Z. 44 (DS—136) (3—3)

Konkurs.

Bei der zufolge Erlasses des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 24. November d. J. Z. 10321 Allerhöchst genehmigten Reorganisirung des politischen Magistrates der Landeshauptstadt Agram kommen gemäss hoher Statthalterei-Präsidial-Verordnung vom 28. November 1857 Z. 3088 nachstehende Dienststellen und Bestallungen vom Gemeinde-Rathe definitiv zu besetzen, beziehungsweise zu verleihen; und zwar:

Als Dienstesstellen die Bedienstungen von 7 Panduren mit dem jährlichen Gehalte von je . . . . 250 fl.

Als Bestallungen.

1 Platz-Inspektor mit der jährlichen Bestallung von . . . . 500 fl.
1 Platz-Inspektor mit der jährlichen Bestallung von . . . . 400 fl.
2 Wald-Aufseher in Gračan mit der jährlichen Bestallung von . . . . 80 fl.
1 Wald-Aufseher bei Agram mit der jährlichen Bestallung von . . . . 25 fl.
1 Wald-Aufseher mit der jährl. Bestall. von 15 fl.
1 Stadthebamme » » » » 100 fl.
1 Feuerwächter » » » » » 24 fl.
1 Wasenmeister » » » » » 50 fl.

Bewerber um diese Dienstes-Stellen und Bestallungen wollen ihre an den Gemeinderath der Landeshauptstadt Agram zu richtenden, gehörig belegten Gesuche bis letzten Dezember d. J. bei dem Magistrate der Landeshauptstadt Agram und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Diensten stehen im Wege ihrer Amtsvorsteher, sonst aber durch die politische Behörde ihres Wohnortes unter Nachweisung ihres politischen und moralischen Verhaltens, ihres Alters und Standes, dann der zurückgelegten Studien und sonst wie erworbenen speziellen Fachkenntnisse, der Sprachkenntnisse und der bisherigen Verwendung einbringen.

Agram den 15. Dezember 1857.

Der Amtsleiter des Magistrates
k. k. Comitats-Commissär I. Classe
Josef Freiherr von Härdtl.

Nr. 10603 (Izv.—418) (3—1)

Konkurs-Kundmachung.

Bei der k. k. Comitatsbehörde Fiume ist die Seidenbau-Inspektorsstelle mit dem Jahresgehalte von 400 fl. und bei Bereisungen mit dem Anspruche auf die Entschädigung der Vorspannsgebühren und den Zehrungsbeitrag täglicher 2 fl. provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Stelle, welche von jedem andern Dienstverhältnisse unabhängig bleiben müssen, haben ihre dokumentirten Kompetenzgesuche, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer vorgesetzten, sonst aber im Wege der politischen Behörde ihres Aufenthaltes bis 5. Jänner k. J. an die gefertigte Comitatsbehörde zu leiten, und in denselben ihr Alter, Religion, Stand, Sprachkenntnisse, das moralische und politische Wohlverhalten, die Fertigkeit im Koncepte, im Rechnen und die Kenntniss der Maulbeerbaum- und Seidenzucht glaubwürdig nachzuweisen.

K. k. Comitatsbehörde
Fiume am 12. Dezember 1857.

Nr. 4545 (Izv.—421) (3—1)

Avviso di Concorso.

Essendosi resi vacanti i seguenti Stipendj scolastici conferibili col principio del corrente anno scolastico 1857–58.

1o. Due di f. 150 cadauno della fondazione Fiumana Thoshauser.
2do. Uno di f. 100 di detta fondazione.
3zo. Uno di f. 35 della fondazione Ferricciolli.
4to. Uno di f. 30 della fondazione Zaccaria.

Vengono quindi provocati coloro i quali aspirano al conseguimento di uno dei suddetti Stipendj scolastici, ovvero di quelli che colla promozione dei giovani fruenti già uno Stipendio di categoria inferiore si rendessero vacanti di esibire entro il di 25. Gennajo 1858 a questo Magistrato i rispettivi loro Ricorsi (in carta simplice) documentando oltre la legittima provenienza da taluna famiglia fondatrice, qualor appartenessero alla medesima o vantassero un diritto di prelazione.

a. Il nome e cognome la età, e luogo di nascita del rispettivo giovane Studente.
b. La vaccinazione subita con felice risultato.
c. La scuola, ed il luogo ove frequentò esso gli studj nel pp. anno scolastico 1856-57 e la sua morale condotta.
d. Se vivono o meno i suoi genitori ed ove sono essi domiciliati.
e. Lo Stato, la pensione, nonchè la propria facolta, e la approssimativa mercede — finalmente.
f. Se oltre il giovane aspirante allo Stipendio vi esistano in famiglia delle altre proli non provedute, quante, di qual sesso ed età.

Si avvertono poi i Ricorrenti, in quanto che non fruiscono già attualmente uno Stipendio scolastico di Fiumane fondazioni, che verranno senza menomo riflesso respinti tutti quelli Ricorsi che si troveranno spogli di taluno dei premessi requisiti

Dal Civico Magistrato
Fiume li 10. Decembre 1857.
Il Borgomastro
T. C. de Troyer m. p.

Nr. 12606 (Izv.—422) (3—1)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Scrittore Controllante dell' I. R. Ufficio Postuale Sanitario in Portorè cui va congiunto l' emolumento di Annui fiorini Quattro-Cento (f. 400) nonchè l' obbligo di prestare una cauzione nello stesso importo.

Chiunque intende aspirarvi presenterà entro tutto il 15. pros. vent. Gennaro la relativa sua supplica comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale politica, i servigj finora prestati, la piena idoneità al posto desiderato e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse.

Dichiarerà inoltre se sia in caso di prestare la cauzione di servigio, e se si trovi in parentela od affinità con altro impiegato postuale Sanitario nel Litorale Croato.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo
Trieste, 4. Dicembre 1857.

Br. 3088—1857 (Izv.—420) (3—1)

Oglas.

Dne 4. siečnja 1858. prodavat će se javnom dražbom radi zaostatakah poreznih od godine 1857 zaplienjenog, 25 ved. bieloga i 75 ved. cèrnoga vina od priroda g. 1857. u magistratskom uredu grada Koprivnice za gotov novac.

U Koprivnici dne 16. prosinca 1857.

Gradski predstojnik
Deurbany.

Nr. 3436—1857 p. (Izv.—413) (3—3)

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte zu Samobor wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, es habe die h. k. k. Statthalterei für Croatien und Slavonien mit dem Erlasse vom 7. August 1856 Nr. 10786 die freiwillige Versteigerung mehrerer der privil. Marktgemeinde Samobor gehörigen Grundparzellen, in und nächst Samobor gelegen, bewilliget, und es seien zu diesem Behufe nachstehende Feilbietungstermine festgesetzt worden, als:

I. für die Veräusserung der Aecker Pesek, drei Stück in Vidušička pri cesti, und zwei Stück in Podložnica der 22. Dezember 1857;
II. für die Veräusserung der Wiesen za Lugom, pod Lugom, pod hudim Zdencem, Lampič, Vèrčak und pod Velikim Travnikom der 23. Dezember 1857;
III. für die Veräusserung der unter Top.-Nr. 931, 932, 934, 937 und 996 vorkommenden sehr vortheilhaft gelegenen Häuser und Hausgründe der 13. Februar 1858 und zwar jedesmal Vormittags um 9 Uhr.

Die Beschreibung der zur Veräusserung kommenden Realitäten wie auch die Lizitations-Bedingnisse können in den gewöhnlichen Amtsstunden sowohl hieramts, als auch beim Bürgermeisteramte des Marktes Samobor eingesehen werden.

Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Beisatze eingeladen, dass die Versteigerung stets in den Amtslokalitäten des Bürgermeisteramtes Samobor vorgenommen werden wird, und dass jeder Lizitant, bevor er einen Anbot macht, 10% des Ausrufspreises als Vadium zu erlegen habe.

Samobor am 9. Dezember 1857.

K. k. Bezirks-Vorstand
Martinković.

Nr. 1150—1857 civ. (Izv.—411) (3—3)

Kundmachung.

Das k. k. Berg-Commisseriat zu Agram hat dem Herrn Thomas Jalšovec Gastwirth und Realitätenbesitzer zu Martinuševec die Bewilligung ertheilt in dem ganzen Gebiethe des Bezirkes Strigovo (des Warasdiner Comitates, Kronlande Croatien) nach den Bestimmungen des allgemeinen Berggesetzes vom 23. Mai 1854 jedoch unter der Beschränckung des §. 284 des allgemeinen Berggesetzes bis 20. August 1858 schürfen zu dürfen.

In Folge dieser Schurfbewilligung hat der Gesuchsteller Herr Thomas Jalšovec das Schurfzeichen mit der Aufschrift „Freischurf des Thomas Jalšovec aus Martinuševec" im Hotter des Dorfes Gibina am folgenden Orte aufgestellt.

Auf dem Wiesengrunde des Landmanns Anton Grubač von Gibina, von der westlichen Ecke des dem Landmanne Josef Šajnović zu Gibina gehörigen Salles 39 Klafter, 3 Fuss ebensöhlich nach Kompass stunde 19 entfernt.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

K. k. Bezirksamt Strigovo als Gericht am 21. November 1857.

Für den k. k. Bezirks-Vorsteher
der k. k. Bezirks-Aktuar
L. Hergešić.

Nr. 6272 Civ. (Izv. 416) (3—2)

Edikt.

Von dem k. k. Comitats-Gerichte zu Warasdin wird in Folge Gesuches des Herrn Alexander v. Šimunčić de praes. 28. November 1857 Z. 6272 um Amortisirung eines ihm angeblich in Verlust gerathenen von dem Herrn Sigismund v. Pastory zu Gunsten des Pensionsfondes des vorbestandenen Agramer Comitats am 10. April 1840 über 300 fl. CMz. ausgestellten, am 7. Juni 1841 intabulirten, und laut Beschluss des Warasdiner Comitats dd. 15. Februar 1849 dem Herrn Bittsteller abgetretenen Schuldscheines, der allfällige Besitzer dieses Schuldscheines aufgefordert, seinen Besitz binnen einem Jahre sogewiss bei diesem k. k. Comitats-Gerichte anzuzeigen, als sonst dieser Schuldschein für nichtig, und die rechtliche Wirkung desselben für erloschen erklärt werden würde.

K. k. Comitats-Gericht
Warasdin am 2. Dezember 1857.

Novak. Fohn.

Br. 974 civ. (Izv.—414) (3—3)

Izrok dražbe.

C. k. kot. ured Pisarovina kao sud daje na znanje, da je na molbu nasliednikah i oporučnih izvèršiteljah imovine pokojnog župnika dolnjokupčinskog Josipa Fabeka dobrovoljna javna dražba nepokretnostih u oranicama i livadama svega skupa u 58 ralih u dolnjoj Kupčini sastojećih, i polag sudbenog inventara na 1940 fr. sr. procienjenih, dozvoljava, te se za obdèržavanje dražbe ove rok na dan 21. prosinca 1857 u 10 satih prie podne na licu miesta u dolnjoj Kupčini postavlja, s tom primietbom, da će svaki dražbovat želeći imat Vadium od 190 fr. sr. prie dražbe položit, a dostatnik da će imat polovinu kupovnine odmah kod podpisa dražbenog zapisnika položiti, preostavšu pako polovinu kupovnine za miesec danah.

Ostali uvieti dražbeni mogu se kod c. k. kot ovog ureda uviek viditi i prepisi izvaditi.

Pisarovina dne 4. prosinca 1857.

Br. 1504-2499 (DS—133) (3—3)

Opetovano obnarodovanje.

Izrok

obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Ugarskoj glede niegdašnje županie Obaujvarske i Tornanske, sadašnje županie Abauj-Tornanjske, uklopno i kr. slobodnog grada Košice (Kaschau).

Od strane c. k. upravljateljstva gruntovnicah u Prešovu, daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u kraljevini Ugarskoj, uslied naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 18. lipnja 1857 broj 12,923 na znanje sliedeće:

I.

U košičkom upravnom okolišu u svèrhu uvedenja gruntovnih knjigah miestimično je izvedenje polag občinah, već i u niegdašnjoj županii Abaujvarskoj i Tornanskoj sada spojenoj županii Abauj-Tornanskoj uklopno i kr. slobodnom gradu košicah posve obavljeno, te napisnici gruntovnički, ujedno sa česticinimi registri i nacèrti koji k istim spadaju, vèrhu svih godine 1848. k županii Abaujvarskoj i Tornanskoj spadavših občinah uklopno i kr. slobodni grad Košice, bit će počemši od 1. kolovoza 1857. u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Košicah svakome na ugled izloženi.

Obavljanje poslovah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom ima se započeti takodjer dne 1. kolovoza 1857. i. sa eta svèrhu odredjen je c. k. zemaljski sud u Košicah za sve občine koje su godine 1848. k Abaujvarskoj i Tornanskoj sada spojenoj županii Abauj-Tornanskoj spadale, uklopno i kr. slobodni grad Košice.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 20. lipnja 1857. izdanog izroka, uvèršten je u službenih listovih bečkih i buda-peštanskih novinah, kao i u onih „Slovenske Noviny" i u „Budapesti-hirlapu."

C. k. upravljateljstvo gruntovnicah
U Zagrebu dne 18. sèrpnja 1857.

(3—2)

Oglas
poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja exemptionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštine i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
9. siečnja 1857 br. 2510	dobro Smudičko 6. kmet. naselb.	Virgil Medunić	3133	$7^1/_2$	1. svibnja 1857	5. veljače 1858	15. travnja 1858 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posvjedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navèdenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja gledé odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f.) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pervašnje. U Zagrebu dne 5. presinca 1857.

Klobučarić. Jović.

Nr. 5688 (PZ—31) (3—2)

Kundmachung.

Vom 1. Janner 18 8 an werden sich die k. k. Postämter Vèrbovec, Kreutz, Mil. St. Ivan, Bellovar, Ludbreg, Kopreinitz, St. Georgen, Pittomača, Veröce, Slatina, Orahovica, Nasic, Koska und Bizovac auch mit der Aufnahme, Bestellung und Beförderung von Geldbriefen und sonstigen Werthsendungen bis zum Gewichte von 10 Pfd befassen.

Zur Vermittlung des diesfälligen Fahrpostverkehres wird gleichzeitig eine vor der Hand einmal wöchentliche Cariolpost zwischen Agram und St. Georgen, dann zwischen Waradin und Essek und zwischen Kreutz und Verbovec nach der untenfolgenden Kursordnung ins Leben treten.

I Cariolpost Agram–St. Georgen,

Abgang von Agram Sonntag um 6 Uhr Früh.

Ankunft in St. Georgen Sonntag um 7 Uhr 15 Minuten Abends.

Abgang von St. Georgen Donnerstag um 5 Uhr Früh.

Ankunft in Agram Donnerstag um 6 Uhr 15 Minuten Abends.

II. Cariolpost Waradin–Essek.

Abgang von Waradin Sonntag um 12 Uhr Mittags.

Ankunft in Essek Donnerstag um 11 Uhr 45 Minuten Mittags.

Abgang von Essek Dienstag um 12 Uhr Mittags.

Ankunft in Waradin Donnerstag um 1 Uhr 15 Minuten Mittags.

III. Cariolpost Kreutz–Verbovec.

Abgang von Kreutz Donnerstag um 10 Uhr Früh.

Ankunft in Verbovec Donnerstag um 1 Uhr Mittags.

Abgang von Verbovec Sonntag um 11 Uhr Früh.

Ankunft in Kreutz Sonntag um 2 Uhr Mittags.

Vom obigen Zeitpunkte an, werden sich ferner auch die k. k. Postexpeditionen in Vučin und Valpo mit der Aufnahme und Bestellung von Geld- und sonstigen Werthsendungen bis zum Gewichte von 3 Pfund zu befassen haben, deren Beförderung bis zum nächsten Influnezpostamte auf der Waradin-Esseker Route durch die bestehenden Botenposten Vučin-Slatina und beziehungsweise Valpo-Bisovac stattfinden wird.

Dieses wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

Agram am 10. Dezember 1857.

Klempay.

Nr. 10044 (Izv.—417) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Von Seite der gefertigten k. k. Comitats-Behörde wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass zu Folge hohen Statthalterei-Erlasses vom 27. v. M. Z. 19385-4524 wegen Hintangabe der Herstellungsarbeiten am Hofraume der Pfarrkirche zu Draga am 30. l. M. Dezember Vormittags 9 Uhr bei dieser k. k. Comitats-Behörde eine öffentliche Lizitations-Verhandlung wird abgehalten werden.

Die Bedingungen sind:

1. Der Fiskalpreis ist auf 811 fl. 29 kr sammt den hiefür auf den Reluitionswerth von 331 fl. 45 kr. abgesondert berechneten $550^{96}/_{100}$ Hand- und $129^{34}/_{100}$ Fuhrroboten, welche von der Pfarrgemeinde in Natura beizustellen sind.

2. Jene Unternehmer, welche sich an dieser Minuendo-Lizitation betheiligen wollen, und die gesetzlichen Eigenschaften dazu besitzen, haben am obbenannten Tage hieramts vor Beginn der Feilbietung das Reugeld mit 5% des voranschlagten Baukostenbetrages zu Handen des Lizitations-Commissärs zu erlegen. Als Kaution werden 10% des Erstehungspreises festgestellt.

3. Die bezüglichen Anbote werden sowohl in schriftlichen Offerten, als auch mündlich von der Commission entgegengenommen, und es wird ausdrücklich bemerkt, dass alle schriftlichen Offerte den Anbot deutlich und mit Buchstaben ausdrücken, bis 9 Uhr Früh überreicht, mit dem 5% Vadium versehen sein, und die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe, und die Kenntnissnahme der allgemeinen Versteigerungs- und speziellen Baubedingnisse enthalten müssen.

4. Das diesfällige Bau-Projekt, dann die allgemeinen Versteigerungs- und speziellen Baubedingnisse können bis zum Lizitations-Tage bei dieser k. k. Comitats-Behörde eingesehen werden; so wie sie am Feilbietungstage gleichfalls zu Jedermanns-Einsicht vorliegen werden.

K. k. Comitatsbehörde

Fiume am 12. Dezember 1857.

Dp. 108. (3—3)

Razpis natiečaja.

U Petriancu pokraj Varaždina izpražnjena je služba podučitelja, s kojom za uzdèržavanje osim slobodnog stana i kurenja skopčana je plaća od 150 fr. tko želi ovu službu zadobiti, neka svojeručno pisanu molbenicu, a uz nju o svojoj dobi, učiteljskoj sposobnosti i ćudorednosti dokaze do 18. siečnja 1858. podpisanomu dostavi.

U Voči dne 10. prosinca 1857.

Ivan Barbarić,
podarcidjakon i župnik.

Nr. 5879 civ. (Izv.—412) (3—3)

Edikt.

Von dem k. k. Comitats-Gerichte Waradin wird bekannt gemacht, dass am 22. Dezember 1854 Anton Lončarić zu Waradin ohne Hinterlassung einer letztwilligen Anordnung gestorben sei.

Da dem Gerichte der Aufenthalt der Wittwe Anna Lončarić unbekannt ist, so wird dieselbe aufgefordert, sich binnen einem Jahre, von dem unten gesetzten Tage an, bei diesem Gerichte zu melden, und die Erbserklärung anzubringen, widrigenfalls die Verlassenschaft mit dem sich meldenden Erben und dem für sie ausgestellten Kurator Herrn Advokaten August Lukinacz abgehandelt werden würde.

K. k. Comitats-Gericht

Waradin am 25. November 1857.

Novak. Fohn.

Nr. 1206 Pr. (Izv.—410) (3—2)

Konkurs-Kundmachung.

Bei dem k. k. Bezirksamte in Krapina ist eine Bezirksamts-Adjunktenstelle mit dem Jahresgehalte von 700 fl. erlediget.

Diejenigen, welche diese Stelle zu erhalten wünschen, haben ihre mit den entsprechenden Dokumenten im Originale oder beglaubigter Abschrift belegten Gesuche, wenn sie im öffentlichen Dienste stehen, mittelst ihrer Vorsteher, sonst aber mittelst der ihnen vorgesetzten politischen Behörde, welche um die Bescheinigung ihres moralischen und politischen Verhaltens zu ersuchen ist, längstens binnen 4 Wochen, vom Tage der dritten Einschaltung dieses Ediktes in die Zeitung gerechnet, bei dem Präsidium der k. k. Comitats-Behörde Waradin zu überreichen und nachzuweisen:

1. ihren Namen, Geburtsort, Alter, Religion und Stand;
2. die an einer Universität oder Rechtsakademie mit gutem Erfolge zurückgelegten juridisch-politischen Studien und ihre sonstige Befähigung zum Richteramte;
3. ihre Sprachkenntnisse und namentlich die Kenntniss der deutschen und slavischen Sprache;
4. die bisherige Dienstleistung oder sonstige Beschäftigung und ihr tadelloses Vorleben;
5. endlich müssen sie angeben, ob und in welchem Grade sie mit einem oder andern der hierländigen Bezirksbeamten verwandt oder verschwägert sind.

K. k. Comitats-Behörde

Waradin am 3. Dezember 1857.

Der k. k. Comitats-Vorstand

Šimunčić.

(Izv.—415) (3—2)

Učiteljski natiečaj.

Za popunjenje učiteljskog miesta kod novopodignute područne pučke učione u Laduču, župi bèrdovačkoj, kotaru stubičkom, razpisuje se ovim do 31. siečnja 1858. natiečaj.

Uslied česa imadu molitelji za oto učiteljsko miesto, sa kojim je plaća od 280 fr. u gotovom, 24 fr. u ime dèrvarine, izvan bezplatnog stana osigurana, molbenice svoje sa vierodostojnim sviedočbama vèrbu učiteljske sposobnosti, navlastito dobre ćudorednosti podkriepljene, nižepodpisancme do ustanovljenog roka podnieti.

U Maria-Bistrici dne 4. prosinca 1857.

Mirko Tumpić,
podarcidjakon kao kot. učion. nadziratelj.

OGLASNIK.

(Dp. 109) (2—2)

Hèrvatski kalendar
za prostu godinu
1858.
uredjen po
dr. Antunu Starčeviću,

izišao je troškom knjigotiskara Dragutina Albrechta, u njegovoj tiskarni izpod štampe.

Ciena mu je 24 kr. sr. Dobiva se u knjigarnah gg. Franje Županа i L. Hartmána, kao i kod knjigovežacah po Hèrvatskoj i Slavonii.

Kod većih naručbinah odpušta se od ciene što je navadno.

(Dp.—106) (3—3)

Na prodaju
su tri jako dobre krave muzice.
Popitat se je u ulici sv. Marka br. 118.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 21. PROSINCA 1857. Broj 291.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb 21. prosinca. Jučer u jutro u 5 satih 1 četvèrt, 7 minutah i 30 sekundah čuo se je ovdie u Zagrebu dosta jak potres, koi se je gibao od sievero-istoka k jugozapadu, bio je praćen muklom tutnjavom i trajao je 3 ½ sekunde. Koliko nam je dosad poznato nije u okrugu grada nikakve štete prouzročio.

Iz Zagreba. (K. L.) Uzoriti g. kardinal i nadbiskup izvolio je g. Fidela Höppergera, svećenika biskupije briksenske, spiritnala i professora u ovdašnjem nadbiskupskom sjemeništu, za predstojnika milosèrdnih sestarah u Zagrebu, — i g. Miju Smetiška, svećenika nadbiskupije zagrebačke, za ravnatelja sa zavodom milosèrdnih sestarah skopčanih školah naimenovati.

Za ilirski kaptol sv. Jerolima u Rimu prinesoše nadalje u nadbiskupiji zagrebačkoj: Prečastni zborni kaptol začesenski u Varaždinu 30 for. sr.; — kotar gradiški 22 for. sr. (g. Gjuro Muzler, podarcidjakon i župnik lipovljanski 20 for.); — kotar našički 11 for. sr. Ukupno dosad sabrano 1668 for. 4 kr. sr.

Za požarom postradavšeg krajsko-vešskog župnika prinielo je osam (ne sedam, kako je prije bilo rečeno) župnika kotara belečkoga svotu od 16 for. sr.

U Rimu ima cèrkva, sagradjena na čast imena bl. D. Marije, a na uspomenu pobiede, što ju je Sobieski, kralj poljski, odèržao nad Turci kod Beča. Svake godine od g. 1583. ide tamo svečan obhod na zahvalnost za tako slavnu pobiedu.

Iz Marburga pišu „Novicam", da je presvieli g. knez biskup labodski, Antun Martim Slomšek, putujuć iz Beča, gdie je benediktinski samostan kod Škotah vizitirao, svratio se u Marburg, da razvidi svoj budući stan. Brigom g. župnika Glazera učinjeno je za kratko vrieme toliko, da će biskupski stan biti na prolietje gotov.

Beč 18. prosinca. (Fr. Bl.) Lord Stratfort de Redcliffe, koga tečajem današnjega dana ovdie očekuju, zadèržat će se, kao što čujemo, ovdie samo jedan ili dva dana. Glasovi, koji bi sadašnji put engleskoga poslanika u Carigradu rado izdali za odsaziv, naznačuju nam se od nadležne strane kao da su bez svakoga temelja. Što više doznajemo, da će se lord Redcliffe za koi dan opet vratit na svoje miesto, gdi je kroz toliko godinah i sa tako sjajnim uspiehom znao zastupat i branit interes svoje vlade. U ostalom dopust, od kojega lord Redcliffe sada čini porabu, bio mu je već pred dvadeset miesecih podieljen.

— Uslied viestih iz Madrita prispiet će vitez de Cueto, novonaimenovani španjolski poslanik kod carsko-austrianskoga dvora stopram poslie mladoga lieta u Beč. Njegovo dulje bavljenje u Madritu bilo je u ostalom ponajprije prouzročeno svečanostima kèršćenja princa od Asturie, budući da je g. Cueto kao dosadanji dèržavni podtajnik u ministarstvu izvanjskih poslovah i ujedno kao grefier reda zlatnoga runa kod običajnoga obreda podieljivanja ovoga reda novorodjenom infantu pritoman biti morao. Ujedno naznačuju se svikolici glavari o predstojećoj promieni kabineta kao neosnovani.

— (Sv.) Jedan odbor Čehah, Poljakah, Sèrbah i ostalih Slavenah monarhie dobio je dozvoljenje, da može dèržati slavensku besiedu. Već se razdaju krasno tiskani bileti za 21. prosinca, koi će se dan slavenska besieda kod Šperla dèržati. Dojdućega mesojedja misle Slaveni sastaviti družtvo podobno „Aurori" za slavensku vieštinu i zabavu.

Biblioteka barona Hamera Purgštala neće se javno prodavati, jer je svu biblioteku iz slobodne ruke kupilo Nj. veličanstvo saksonski kralj. — Takodjer neće se izdati ni dielo barona Prokeša iz obzira na nieku dèržavu.

Sèrbia.

„Sèrb. Novine" pišu iz Beograda od 11. prosinca: Sinoć je u družtvu sèrbske slovesnosti redovni član, profesor kriminalnoga prava g. S. J. Veljković, čitao članak o tamnicame. Opisavši kako je bilo po tamnicama do skoro, predje na sisteme, po kojima su danas u prosviećenih narodah apsane uredjene, i pretresavši u svakoj šta je dobro šta li zlo, razloži, koju sam dèrži za najbolju. Uzimajući g. Veljković, da se zločinac kazni pèrvo za to, da ga za zlo, koje je učinio, zlo snadje, a drugo, da mu se nevaljale misli zamiene dobrim, pa unapredak da nećini zla, nalazi, da se do toga dvoga može najbolje doći sistemom, po kojoj apsenici napose žive, sastavljenom od nieke miere sa sistemom, po kojoj su apsenici u družtvu učeći se različnim korisnim poslovima. Ovaj je članak novo krasno sviedočanstvo, kako se i u našem narodu podižu nauke, koje uče čoviečnosti poštovanje pokazivati. Zato ga je družtvo primilo s velikom radostju i naredilo, da se u „Glasniku" preda narodu.

Moldavia i Vlaška.

Kao što se čuje moglo bi biti, da se sultanov ferman za konačno zaključenje divanah u podunavskim kneževinama, sada već nalazi u rukama otomanskoga komisara Safet-efendie i da će se za koi dan obnarodovat. Glas da je u pitanju stojeći ferman priobćen bio kaimakamima u Moldavskoj i Vlaškoj neosnovan je, jer se shodno obstojećem diplomatičnom redu ovaj dokumenat samo neposredno upravit može na sultanova komisara u kneževinama kao na zastupnika otomanske vlade, koi će zatim dotični nalog za izvedenje sultanove naredbe upravit na oba predsiednika moldavskoga i vlaškoga divana.

„Schw. Merkur" potvèrdjuje, da porta izradjuje projekt o uredjenju podunavskih kneževinah, koi će poslie podnieti pariškoj konferencii. Da o jedinstvu pod jednim knezom nema u tom projektu spomena, netreba ni dokazivati. Po predlogu portinom imao bi se od pèrvih domorodnih porodicah izabrati knez, pa dostojanstvo njegovo da bude u toj porodici nasliedno. Obim knezovima dodala bi se savietujuća tielesa, no ovima bi se dielatnost prostirala samo na pitanja o domaćoj administracii. Danak, koi će se porti plaćati, kao i porezi, koje će vladа uzimati, odredili bi se u dogovoru s obadva divana. Carinske granice, koje zemlju diele jednu od druge, imale bi se ukinuti, i sistema novčana, željeznička i uredbe poštanske biti jednake; tako isto u obim zemljama imao bi se uvesti jedan isti gradjanski zakonik, jedan postupak sudbeni i jedan ustav školski i sva struka prosvietna jedna ista. Kako će boljari stojati prema ostalome narodu, kako će se urediti stanje vlastelinah i seljakah, a tako isto i monastirah, koji imaju velika dobra i t. d., to ostaje divanima, da oni riese. Uprava pak u obima kneževinama, kao stvar, koja u neposrednom odnošaju stoji prema obadva kneza, ostaje sasvim razdvojena, makar da je u bitnim osnovima skoro jednaka za obadvie zemlje.

Turska.

Carigrad 2. prosinca. (Oest. Ztg.) Na različitim miestima Carigrada, Galate i Škutara pokazao se od jučer žalostan prizor, kao što je od prije često kazao u vrieme Janjičarah. Tu vise izpred kućah Bugari i Albanezi, koji su na smèrt osudjeni i obiešeni. Sa svih stranah vèrvi narod raznoga spola da ih vidi. — Turkomanska buna raste sve većma, tako da će Rusia posredovati morati. Rizapaša zapremio je još 6 miesecih tri mostobrana u Vidinu, Ruščuku i Silistrii dovoljnom vojskom, da može u Vlašku ulaziti.

Rusia.

Petrograd, 5. prosinca. (Wien. Ztg.) Prošaste godine postigli su zastupnici gubernialnih gradovah različna odlikovanja povodom carevoga krunisanja, sad je Nj. veličanstvo car zaključio iz uvaženja domoljubivoga duha za vrieme bivše vojne da se ta milost razprostrani i na okružne varoši, te je 181 predstojnik dobio zlatnu i srebèrnu kolajnu.

— Car je zapoviedio, da se kod grada Petrovska na hvalinskom moru i naseljenicima tamošnjim obezbiede izviestna prava i slobode. Varoš će nositi ime kao i grad, pa će skoro postići veliku znamenitost, jerbo leži zgodnie nego Astrakan za tèrgovinu s Tiflisom, Persiom i istočnim stranama hvalinskoga mora. U vojenom pogledu stoji pod knezom Orbelijanom.

— Promienjen je propis, da se odsad ima zakletva polagati samo pri stupanju u vojničku ili gradjansku službu a ne pri svakom uzvišenju.

— Iz Tiflisa došla su podpuna izviešća o smèrti general-lajtnanta kneza Gagarina. Umro je 5. t. m. poslie teške muke. Na pogreb se je sgèrnuo veliki dio plemstva iz svih stranah Kavkaza. Pogreb je bio vèrlo sjajan. Ubojica knez Dadiš Kilian bio je ruski konjanički kapetan, koi je stavljen pred vojnički sud i za 24 sata na smèrt osudjen. Ova je sliedovala — koliko se iz nejasnoga izviešća nagadja — 12. studenoga. Osim kneza ubijen je i njegov sekretar Ilin i tumač Adživil a ranjen je kuvar Kirilov.

Azia.

„Lahorski Cronicle" priobćuje jednu proklamaciu Nena Sahiba, u kojoj veli, da je komora savietnikah zaključila, da se svi žitelji Hindostana religie i kaste svoje liše. U tu svèrhu zaključeno je upotrebiti 7—8000 Evropljanah, koji da pobiju 50.000 Hindostanacah. Onda su mislili, da će sav Hindostan preći na kèršćanstvo. Komora savietnikah sastavila je u tom smislu molbu i podniela kraljici, koja je pomenuti plan odobrila. Kasnie je zaključila komora u Kalkuti zahtievati veći broj evropskih vojnikah.

Uslied toga poslato je iz Engleske na vrat na nos 35.000 vojnikah u Indiu. O tome je turski poslanik u Londonu sultana izviestio, koi se je uplašio, da nebi i u njegovoj zemlji od strane Englezah opasnost religii prietila. Ovaj javi paši egipatskom, da će engleska vojska doći u Aleksandriu. Paša je udesio sve i sva i svoju vojsku kod Aleksandrie skupio, a kad se približiše engleske ladje, prospe na njih vatru, tako da su se sve ladje utopile, niti je i jedan Englez živ ostao i t. d. Eto kakvim sredstvom hrabri Nena Sahib svoju vojsku.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Berlin 15. prosinca. (Bèrzojavna depeša lista „Hamb. Nachr.“) Potvèrdjuje se da se je Rusia na korist Niemačke izrazila u holštajnskom pitanju. Ta nota jedna je, kao što uvieravaju, dne 1. prosinca.

Stokholm 14. prosinca. (Bèrzojavna depeša lista „Hamb. Nachr.“) Uprav sada predala je vlada stališima predlog u obziru zajma od 12 miliunah talirah za podporu tèrgovine i obèrtah. Operacie obskèrbljuje dèržavna banka. — Danas dogodilo se je više falimentah.

Tèrst 17. prosinca. Lloydov parobrod doneo je viestih iz Carigrada od 12. posinca: Zastupnici Austrie, Rusie, Francuske i Španie u Carigradu složili su se u tom, da će složne korake kod porte činiti, da za gospodina Lessepsa izposluju ferman sa probušenje zemljouza suezkoga. Amerikanski poslanik nije se pridružio k ovom dogovoru.

Porti je predložen jedan projekt za gradjenje podmorskoga tunela, koi bi imao evropsku obalu Bospora skopčat s aziatskom, Carigrad sa Skutarom.

Rusi napreduju na Kavkazu. 20,000 momakah dobilo je zapovied, da se kod Neubrnaje u Dagestanu sakupe. Glasoviti Naib-Muamed-Emin pojavio se je opet u Cirkasii, da preuzme zapovièdništvo nad ovim gorštacima.

London 18. prosinca. Engleska banka kupila je zlata za 110.000 funtih sterlingah.

Pišu iz Piacence od 14. prosinca. Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda Ferd. Maksimilian i prejasna gospoja nadvojvodinja Karolina došli su danas predpodne ovamo na pohod gospoji vojvodinji vladateljici, koja im je do granice na susrèt izišla a poslie podne vratila se opet u Parmu.

Iz Parme od 15. t. m. javljaju: Na temelju povlastice podieljene Vikontu de Grassinu i Markezu Rescali-u dozvoljeno je sastavit bezimeno družtvo za kopanje kamenita ugljevja u Sariano.

Rim 14. prosinca. Ruska vel ka kneginja Jelena ovdie će boravit četiri mieseca. Povorka veleliepnih sobah u hotél des Iles britaniques-u na pinci del popolo najmljena je za nju. I kralj ca Maria Kristina prispiet će čim prie ovamo.

Pariz, 19. prosinca. Parnica Jeufosse dovèršena je; sve četiri obtužene osobe opr. štene su od okrive.

„Constitutionel“ donosi dopis iz Carigrada polag kojega nije Thouvenel jošte ponovio prekinuto občenje s Rešidpašom. Uvieravaju da će banka do konca prosinca obalit eskompt na 5%.

Turin, 18. prosinca. Komora zabavljala se je dosad izključivo s izpitom izborah od kojih je 66 ih potvèrdila. Jedan izpušteni kažnjenik pokusio je obit ormar u kabinetu ministra Ratazzia, no zatekoše ga kod diela.

Verona 18. prosinca. Na jučerašnjem vašaru radilo se je veoma malo i to samo robom za najnuždniu potrebu uz padajuće ciene. Onomadne prispievša viest o niekim falimentima dielovala je nepovoljno.

Pariz, 17. prosinca. Uhvaćenici od Belle-Isle-a došli su dne 15. t. m. u Korziku.

Iz Marsilje, 16. prosinca javljaju bèrzojavnim putem: „S viestima iz Carigrada od 9. t. m. dospievši paketni brod doneo je 4½ miliuna franakah u Speciama u Francusku. Takodjer su znatne za Englesku odlučene svote prispiele iz Carigrada.

Beč 19. prosinca. Noćju od 11. na 12. studenoga uzeta je kradom iz kancelarie komandature kadetskoga zavoda kod Marburga erarska kasa s gotovinom od 12.000 fr. od prilike i dan zatim 12. u jutro nadjena obita u pivnici zavodne zgrade. No kriepkim po komandaturi povedenim iztragama pošlo je za rukom već dne 14. studenoga pronaći uzeoce u osobi dvojice oficirskih slugah zajedno s nestalom gotovinom kase.

Glavni izvod popisa u sèrbskoj kneževini godine 185⁴/₅ *).

Aleksinačko okružje ima dva sreza, 48 miestah, 4084 kuća, 8854 oženjenih, 8085 neoženjenih, 13392 ženske, svega 27.311 dušah, stranih u njemu 159.

Varoš Beograd: 2011 kućah, 2842 oženjena, 7483 neoženjena, 6571 ženska; odsutstvuju: 25 u drugim miestima Sèrbie, 15 u Turskoj, 28 u stranim dèržavama; svega dušah 16.896; stranih ima 1431 iz drugih miestah Sèrbie, 1793 iz Turske, 1753 iz stranih zemaljah, svega stranih 4977.

Beogradsko okružje: 5 srezovah, 121 miesto, 7576 kućah, 10.096 oženjenih, 16,655 neoženjenih, 25.166 ženskih, svega dušah 51.917; stranih 738.

Valjevsko: 4 sreza, 192 miesta, 8752 kuće, 13468 oženjenih, 21 930 neoženjenih, 34.418 ženskih, svega 69.816 dušah; stranih 437.

Gurgusovačko: 2 sreza, 110 miestah, 5420 kućah, 9035 oženjenih, 12.218 neoženjenih, 20.066 ženskih, svega 41.319 dušah; strana 3.

Krajinsko: 4 sreza, 81 miesto, 11.224 kuće, 13.115 oženjenih, 17.535 neoženjenih, 28.781 ženska, svega 59.431; stranih 1046.

Kragujevačko: 3 sreza, 174 miesta, 11.558 kućah, 14.422 oženjena, 24.421 neoženjen, 36.800 ženskih, svega 75.543 duša; 435 stranih.

Kruševačko: 4 sreza, 271 miesto, 9645 kućah, 12.727 oženjenih, 19.936 neoženjenih, 30 245 ženskih, svega 62.908 dušah; 20 stranih.

Pobrinsko: 3 sreza, 89 miestah, 5897 kućah, 7906 oženjenih, 12.312 neoženjenih, 19.667 ženskih, svega 39.885 dušah; 14 stranih.

Požarevačko: 5 srezovah, 182 miesta, 18.871 kuća, 24.436 ženskih, 34.645 neoženjenih, 54 335 ženskih, odsutstvujućih 409; svega 113.417 dušah; 468 stranih.

Rudničko: 3 sreza, 114 miestah, 6261 kuća, 7816 oženjenih, 13.755 neoženjenih, 20.266 ženskih, svega 41 857 dušah.

Smederevsko: 2 sreza, 54 miesta, 7747 kućah, 9631 oženjen, 14 479 neoženjenih, 23.111 ženskih, svega 47.221 duša; 429 stranih.

Užičko: 5 srezovah, 188 miestah, 12.088 kućah, 10.041 oženjen, 27.267 neoženjenih, 41.268 ženskih, svega 84 596 dušah.

Cernoričko: 2 sreza, 45 miestah, 7340 kućah, 9763 oženjena, 12.349 neoženjenih, 20.569 ženskih, svega 42.671 duša; 2 strana.

Čačansko: 4 sreza 142 miesta, 8645 kućah, 9707 oženjenih, 15.887 neoženjenih, 24.228 ženskih; svega 49,882 duše.

Šabačko: 3 sreza, 115 miestah, 9053 kuće, 12.070 oženjenih, 19.442 neoženjena, 30.232 ženske; odsutstvuju 413; svega 61.750 dušah; 1075 stranih.

Jagodinsko: 2 sreza, 145 miestah, 9436 kućah, 11.289 oženjenih, 16.533 neoženjena, 26.049 ženskih; svega 53.871 duša; 10 stranih.

Ćuprijsko: 2 sreza, 95 miestah, 7455 kućah, 9160 ženskih, 13.155 neoženjenih, 20.900 ženskih, svega 43.215 dušah.

Glavna suma: 55 srezovah, 2203 miesta, 153.045 kućah, 199.324 oženjena, 308.108 neoženjenih, 476.064 ženske; odsutstvujućih: 1630 u drugim miestima Sèrbie, 28 u Turskoj, 85 u stranim dèržavama; svega dušah 983.496; stranih: 2679 iz drugih miestah Sèrbie, 3691 iz Turske, 3449 iz stranih zemaljah; svega stranih 9819

Po popisu od 1844. bilo je ljudstva u Sèrbii 826.131;

po popisu od 1846. bilo je 892.315;

po popisu od 1850. bilo je 929.003.

Kad se dakle broj od godine 185⁴/₅, koi iznosi 9 3.496, sravni sa brojem od godine 1844., koi je iznosio 826.131, onda je naraslo ljudstvo u Sèrbii za 10 godinah od 1844. do 1854. u 157.865 dušah.

U varoši Beogradu bilo je godine 1844. ljudstva 8695; godine 1846. bilo je 10.174, godine 1850. bilo je 12.344.

Kad se dakle sravni broj od godine 1844. sa brojem od godine 1⁴-5⁴/₅, onda je naraslo ljudstvo u Beogradu za 8200 dušah.

---

*) Ovo je izvadjeno iz IX. svezka „Glasnika“, koi će do božića izpod štampe izići.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 3198 pol. 1857. (Izv.—324) 3—1

Kundmachung.

Das k. k. Bergkommissariat zu Agram hat dem H. L. [illegible] von Farkaš-Vukotinović, Gutsbesitzer und Vorstand des National-Museums zu Agram und H. Arsenius Belošević, Gutsbesitzer zu Kerivareš auf Grundlage der Schurfbewilligung dto. 2. December 1857 Z. 467 A. einen Freischurf auf dem Wiesen-Grunde Cèrnilo genannt des Thomas Igerc, Parzelle Nr. 38, in der Steuergemeinde Planina, Bezirk St. Ivan des Agramer Comitats am 2. December 1857 Z. 468 A, unter der Befolgung der Vorschrift des allgemeinen Berggesetzes vom 23. Mai 1854, bis 2. December 1858 ertheilt. —

Der Freischurf befindet sich auf dem oben bemerkten Wiesengrunde von dem Punkte, wo der von Kućko zu dem besagten Wiesengrunde führende Fussteig den Gebirsbach überschreitet 17 Klafter ebensöhlig nach Stund 18, Grad 2. entfernt. Das Freisch-Zeichen steht 15 Klafter, 5. Fuss ebensöhlig, nach Stund 18, Grad 13 vom Schurfbau. —

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird. —

K. k. Bezirksamt St. Ivan,
In St. am 18. December 1857,
K. k. Bezirksvorsteher
J. Car.

OGLASNIK.

Br.—79 (3—1)

Obznana.

Poznata milodernost čoviekoljubivih Zagrebčanah probudi podpisano povierenstvo, da ih opomene i pozove na liepi običaj: milodarima za uboge oprostit se čestitanja mladoga lieta.

Liepi taj običaj preporučuje se tim vrućije, što je evo sima na vratih, gdie osobito siromaka tare svakojaka nevolja da ju proživi, budući da u ovoj studeni ima malo posla i zaslužbe, a i tako slabašna podporna sredstva ne dospievaju, da bi se znatnoj strani ovdašnjeg žiteljstva s te teškobe pomoći moglo, ako posebna blagotvornost tomu nepriskoci.

Izdavat će se dakle i za godinu 1858. čestitne oprostnice, na kojih će biti naslikana ovdašnja obća bolnica, što se baš sada zidje.

Za svaku oprostnicu plaća se najmanje po trideset krajcarah, ili polaže se koja stvar od tolike ili veće vrednosti, što će se upotriebiti kao dobitak kod lutrije koja će se urediti ubogim na korist.

U posliednjem tom obziru umoljavaju se osobito blagotvorne gospoje Zagrebkinje da svojimi rukotvorinami uriese tu lutriju.

Oprostnice dobivaju se već sada sve do nove godine na ovih miestih, gdie će se i poklonjene stvari za izigravanje primati do konca mieseca siečnja 1858, i to:

1. Kod župnoga ureda sv. Marka, br. 102.
2. U odpravničtvu zagrebačkih novinah, gospodska ulica, br. 3.
3. U župnom uredu sv. Petra u laškoj ulici br. 119.
4. U župnom uredu sv. Ivana u novoj vesi br. 28.
5. U tèrgovini gospodina Augusta Waisza na Jelačićevom tèrgu br. 332, „k nadbiskupu zagrebačkom.“
6. U liekarni gospodina Miroslava Horačka mesnička ulica br. 744.
7. U liekarni gospodina Graciana Mihića u Opatovini br. 97.

O lutriji na rečenu dobrotvornu svèrhu izdat će se druga obznana napose.

Imena oproštenikah s položenom svotom ili s poklonjenimi stvarmi za izigravanje obznanit će se u ovih novinah, a da se nebi to krivo štampalo, umoljavaju se svi darovatelji najuljudnije, da napišu svoje ime i prezime, značaj položenu svotu ili poklonjenu stvar čim razgovetnije.

O stvarih za izigravanje kao i o većih svotah izdavat će se posebne prijemnice.

Od povierenstva ubožišta zagrebačkoga.

U Zagrebu dne 14. prosinca 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. **U ZAGREBU, U UTORAK** **DANA 22. PROSINCA 1857.** Broj 292.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb 22. prosinca. Jučer poslie podne okolo 4. ure preminuo je naglo ovdie u miestu prečastni g. Clemens Josip, opat blažene dievice u Ildi, vitez željezne krune 3 reda, arkidjakon urbocki, kapitularski prolektor i konzistorialni savietnik. Nagla smèrt toga vriednoga cèrkvenoga dostojanstvenika i priatelja svakoga ćudorednoga napredka, koi je darežljivom rukom svekolike naše domaće zavode rado i obilato podupirao i svojim dobrohotnim, uljudnim i izobraženim načinom ponašanja svakomu, koi je sreću imao š njime obciti, osobito omilio bio, proizvela je ovdie u gradu obćenito i neobično požalovanje, koje će i ostali krajevi naše domovine, koja je u preminuvšem jednoga od svojih najvriednih sinovah izgubila, za cielo počutit čim i do njih dopre ta žalostna viest. On je bio kroz više godinah i ravnatelj ovdiešnjeg plemićkoga odhranilišta. Bila mu lahka zemljica.

— Svedenje stojeće vojske obsiže i c. k. vojene zborove redarstvene straže, uslied čega ukinut je već pred niekoliko danah oddiel istih u Zagrebu.

✱ U Karlovcu 18. prosinca. Dèržim za dužnost priobćiti svietu nieku viest, koja će jamačno sve zemljake naše iskrenom radosti obuzeti. — Ovogradsko vieće imenovalo je na predlog g. gradskog načelnika gg. Ivana Mažuranića c. k. generalprokuratora, Danu Stanisavljevića c. k. financ. nadsavietnika, Eugena Barca c. k. kot. predstojnika u Modrušpotoku i dra Aleksu Vancaša, iz obzira na njihove za varoš ovu stečene zasluge, jednoglasnim usklikom za počastne gradjane grada ovoga. — Kako je poznato, počeše pèrva tri gospodina svoje javno službovanje u ovoj varoši, i to g. financ. nadsavietnik kod vojne službe, a gg. Mažuranić i Barac kod ovogradskoga magistrata, te su ne samo tečajem svoga u Karlovcu boravljenja nego i kašnje, gdie ih rieč premilostivog cara na višja zvanja pozove, vazda najvećom ljubavi promicali interese ove varoši. Isto tako izsluženi medic. savietnik g. dr. Vancaš steko je za grad ovaj veliko priznanje time, što je mnoge ovogradske pripadnike, koji su s očih bolovali, vazda bezplatno i najvećom revnosti liečio. — S toga se starieširstvu gradskom nemogaše na ino, van pèrvom prilikom muževe ove malim dodušo nu iskrenim dokazom počitanja odlikovati.

U ostalom neima ništa novoga. Današnji nedieljni vašar slab je, jer je 21. o. m. veliki vašar, pa se valjda sve zanj sprema. — Kod nas su viekovite debele magle kao u Londonu; — skoro bili bi prisiljeni danom svetiljke paliti. — Još vam imam nieku osobitu viest priobćiti, koja se jur od niekoliko danah ovdie pripovieda. Jedan krajišnik iz Blagaja (slunjske pukovnie) podje s volovima u šumu po dèrva; kako svrati s puta u šumu, eto ti silnoga kurjaka, koi vidivši za sebe dovoljne meke navali na volove. Krajišnik, kome je do vola više, nego li do sebe, usbunjen ovim nenadanim gostom zaboravi na baltu (siekiru), što ju imadjaše na kolih, pa u naglosti s golim rukama posèrne na dušmana. Zametne se kèrvava borba medju njima. Pošto bi se niekoliko vremena borili, podje krajišniku za rukom, te sretno zahvati vuka izpod gèrkljana i čeljusti mu na dva kraja rasstavi, protivnika si pod noge obori te i zadavi. Nečuven doista prizor odvažnosti i tielesne snage. — Buduć da je i kurjak krajišnika izgrizo, to je ovaj doveden u ovdiešnju vojaičku bolnicu, da se zadobljenih ranah oprosti.

Moldavia i Vlaška.

Porta je izdala zapovied, da vojska, koja je poslala bila na Dunav da motri na dogadjaje, koji se zbivaju u podunavskim kneževinama, zastane na putu svome. Samo su niekolike kolone od svojih 7—10.000 ljudih stigle u Rasčuk i Vidin; velika se vojska zaustavila u Šumli, Razgradu i Plovdivu, i tu će ostati prieko zime. Viesti iz kneževinah sad povoljno glase za Tursku. Portini komisari zadobili su na svoju stranu nieke od poglavicah narodnih, koji su dosada težili za jedinstvom. Divani će se do koi dan razpustiti. Ferman o tome već je izdan, ali još nije obnarodovan. U engleskom parlamentu bila je reč o stanju kneževinah. Praviteljstvo se kori za to, što o tome nema nikakvog spomena u prestolnoj besiedi. Grof Granville branio je praviteljstvo, no njegove rieči, koje je tom prilikom izgovorio, nejednake razlažu razni listovi. Tako „Times" kaže da se on ovako izrazio: „Kongres će se opet sastati, i počem se zna šta misle kneževine i oni, koi se stvar najviše tiče, sva je prilika da će se doći do zadovoljavajućeg riešenja, na koje će, ako Engleska i Francuska budu zajedno išle, bez sumnje pristati i ostale sile, i koje će o njima, na koi se sudbina odnosi, utvèrditi sreća i zadovoljstvo." Naprotiv „Morning Post" rieči grofa Granvila ovako predstavlja: „Zadovoljan sam, što mogu priobćiti, da će se sastaviti kongres na osnovu načelah, koja su već utvèrdjena. Pri jednoj prilici, koje je nieki dan bilo, nije se došlo do riešenja, jer se nije imalo dovoljnog obavieščenja i jer je želiti da se pèrvo čuje šta misle kneževine i šta misli sila, koja je najviše interesima svojim vezana. Ali su Francuska i Engleska sasvim složne, one pristaju na načela, o kojima su se evropske sile složile, a imeno da treba tim kneževinama bez svake opasnosti za Evropu što je moguće u većoj mieri sreću i blagostanje osigurati."

Turska.

Iz Carigrada javlja pošta od 12. t. m. sliedeće: Lord Stratford de Reclife, koi je dne 17. s lloydovim parobrodom „Jupiter" otišavšim iz turskoga glavnoga grada prispeo u Tèrst, bio je posliednjih danah pred svojim odputovanjem veoma zabavljen oproštajnim posietima kod najviših dostojanstvenikah. Veliki vezir i ministar izvanjskih poslovah dao mu je na čast više stolovah; sultan ga je primio dne 10. u svečanoj audiencii i izrazio je želju, da se skoro opet vrati na svoje miesto. Bila mu je takodjer jedna sultanova parna fregata za putovanje ponudjena, no čega lord Stratford nije primio. U Carigradu stanujući Englezi upravili su jednu čestitku i zahvalnicu na njega, koi je već pred polovicom vieka (1808) kao opunomoćeni ministar došao u Carigrad i ondie tri godine danah uzastopce ostao na svom miestu. Kasnie otišo je u istom svojstvu u Švajcarsku (1814). u sjedinjene dèržave (1820) i opet u Carigrad (1825), gdi je u svemu šest putah naimenovan bio kao poslanik.

Kao što iz Aleksandrie od 27. studenoga javljaju, ustupio je podkralj parobrodarstvenom družtvu „Medžidže" na cèrnom moru dva paroboda na šaraf.

(Tr. Ztg.) Iz Mostara koncem studenoga pišu, da su tri poslanika knoza Danila onamo došla da gubernatoru Vasifpaši predlože, da bi se primirje sklopljeno lani medju sasiednim narodima i nadalje uzdèržalo u krieposti. Paša je poslanike primio mnogim odlikovanjem i naznačio je najotmieniem izmedju njih, jednom članu cèrnogorskoga senata, konak u kući jednoga najvišjega turskoga dostojanstvenika.

Kod konferenciah, koje su se zatim dèržale nastojali su poslanici, da osviedoče pašu, da razbojništva dogodivša se u posliednje vrieme u Hercegovini nisu počinili Cèrnogorci, već da su preobučeni uskoci i Turci, koji su se gradili Cèrnogorci, uznemirivali zemlju i da je knez Danilo vazda revno nastojao, da uzdèrži mir na granici.

Na koncu složili su se ustmeno onamo, da će paša svu svoju moć upotrebit, da turski podložnici neponove razpre na granici; nasuprot odazvat će knez Danilo sa svoje strane sve svoje agente iz Zubacah, Drobnjaka i Banjanah budući da se njihova pribitnost upèrkos svemu tomu, što se toli hvališe miroljubje cèrnogorsko, svejednako sumnjiva čini turskom pučanstvu.

Pošto su cèrnogorski poslanici sa svoga trodnevnoga bavljenja u Mostaru posietili i konzula austrianskog i engleskoga, praćeni po mnogobrojnim turskim podčinjenim činovnicima i stražami vratiše se prieko Nikšićah u svoju zemlju. Predvodniku cèrnogorske deputacie poklonio je prije paša još jednog od svojih najboljih konjah.

Azia.

U jednoj točki slažu se posliednja izvieśća iz Indie, t. j. da prevrat u tom času pokazuje sve znakove redovitoga ratovanja. Neprijatelj razvija strategičnu radinost, njegovi vojeni zborovi namieštaju se na raznim točkama i s dojdućom prekozemnom poštom moći ćemo već iglom na mapi naznačit položaje jedne i druge stranke, ako samo buntovnici ustraju. Dopisnici osviedočeni su o tom i da će nesamo u Oudu i na sieverozapadu Indie, već i u osrednjoj Indii dogodit se sukobi. Oude privlači istina neprestano k sebi buntovnike; ali bez sumnje past će Luknov čim prije pod vlast britanske vojske i zbor gvaliorskoga kontingenta prieti u tom času Malvi i Dekanu, miesto da bi došo na obćenito ročište buntovnikah. Dinaporski buntovnici prešli su samo u malenom broju prieko Ganga; glavna sila stoji neprestano, gdie je prije stajala.

Iz Kalkute od 9. studenoga pišu: „Uhva-

ćeni bivši kralj oudski podneo je ovih danah generalnom gubernatoru molbenicu, u kojoj moli, da bi mu se priobćile tužbe proti njemu podignute. On je dobio kategorički odgovor, da će ih dosta bėrzo dobiti. Ovdie su obćenito toga mnienja, da vlada ima neoprovėrživih dokazah u rukoma za kraljevu krivnju. Vlada je opet viećala o pitanju, da li bi se Delhi i nadalje ostavit imao kao učvėršćeno miesto. Hoće da znaju, da je već učinjena odluka u tom poslu i da je zapovied u Delhi poslana, da se razore svi ondiešnji bedemi. Vlada čini naredabah, kojima hoće da preprieči, da vojničke operacie niegdie u obsegu indobritanskoga područja nenaidju na preprieke po indiskrecii ili izdaji. Prekjučer primilo je zakonodajno vieće u pėrvom i drugom čitanju osnovu zakona, polag kojega je svaki inostranac dėržan, kad dodje u Indiu da se javi kod kotarskoga magistrata i nitko nesmije po zemlji putovati, ako nije obskėrbljen pasošom. Vlada je ovu naredbu gledala da obrazloži „niekim okolnostima došavšim joj do znanja." Oluja, koja se je ovdie podigla proti vladi istočno-indijske kumpanie, počima se malo po malo tažiti. Ne, kao da se je promienilo mnienje na korist neposredne vlade po kruni. U tom obziru nije se ništa promienilo. Već razumni ljudi uvidjaju po zrielom razsudjenju, da se mnoge pogrieške, koje su učinjene bile, imaju u grieh pripisat manje pojedinim osobama nego li cieloj sistemi i da se mora pėrvi korak k preustrojenju učinit u Londonu a ne u Kalkuti. Ništa nemanje nepostupa se veoma uljudno u javnim skupštinama s kumpaniom. Još onomadne gėrmio je dr. Daff s prodikaonice tako strašno proti kumpanii, da jedan ovdešnji list kaže, da nemože dotičnu prodiku priobćit, ako neće da se izloži pravednom progonstvu. S više točakah Bengalie dolaze ovamo viesti, koje veoma okrivljuju bogate Hinduse, koji ako baš i neudioništvuju javno pri buni, ipak u potaji snuju. Tako su bogataši, u Allahabadu dražili niži puk na pobunu govoreći, da će se Englezi svim urodjenicima, bili ili nebili oni upleteni u bunu, osvetit i da će sve hinduske žene i diecu, koja bi im u ruke pala, ubiti. Ovdie u Kalkuti pametnii su urodjenici ili barem opreznii. Velik dio istih predao je ovih danah generalnom gubernatoru adresu, u kojoj se pohvalno i u tonu laskajuće priznanosti izrazuju o tomu, kako je on u ovim težkim vremenima postupao. Lord Canning podielio je ovladjenje za podignuće jednoga evropskoga konjaničkoga policajnoga zbora. Isti će za sada sastojat iz 25 momakah. Ovi ljudi imat će svoju štaciu u Gyahu. Oni će se za koi dan odpremit na željeznici u Ranigudže a otud na miesto svoga opredieljenja."

—Prispielo je jedno pismo od pukovnika Inglisa, hrabroga branitelja Luknova na svoga tasta u Londonu, Sir F. Thesigera, u kojem kaže, da obsiedenicima ide dobro i da imaju dosta hrane, da mogu mudrom štednjom izdėržat još dva mieseca. Budući da posliednje depeše iz Indie javljaju, da je posada prisiljena bila s pomanjkanja hrane zaklat više artilerijskih volovah, važnie je na to pozornost obratit, da su indijski dnevnici klanje te zaprežne marve tumačili pomanjkanjem hrane. Poslie toga pokazalo se, da su tu marvu samo zato zaklali, jer nisu za nju dosta kėrme dobiti mogli.

—Ako hoćemo, opaža „Times", da imamo dobar pojam o indijskoj buni, nesmijemo zaboravit, da stanovništvo hindostansko, neglede na razlike podrekla i kaste, sastoji iz četiri razlučena elementa. Ponajprije moramo imenovat narod u navlastito smislu rieči t. .. veliku masu stanovnikah, one miliune, koji neimajući nikakve veće znamenitosti, sačinjavaju najveći deo podložnikah, s kojima ima posla vlada. Zatim dolaze zemljoposiednici, veliki kao i mali, koji istina nisu dosta mogući da se stave na isti stupanj s domaćim princevima, no u mnogim slučajevima ipak imaju znatnu oboružanu pratnju i vazda su od znatnoga upliva na svoju okolinu. Kao treća klasa sliede poslie toga po zemlji harajuća razbojnička plemena, preostatci polumėrtve barbarske prošlosti, koji još dan danas sastavljaju čete muževah, kojim je naravan tečaj života razbojništvo i prisilje, ako im civilizacia i oblast nestanu na put. Konac sačinjava napokon — ili bolje rekuć sačinjavala je — sipojska vojska, klasa, koju bi opisivat sasvim suvišno bilo. Najvažnii elemenat svakako je neizmierna množina svieta, koja teža zemlju, plaća poreze i koja bi i onda jošte zemlju napunjavala u jedva umaljenom broju, kad bi i uništene bile sve uglednie klase. Ona sačinjava navlastiti narod Indie, na korist kojega moramo uzeti obzir. Ako narodu neomili naše gospodovanje, ili ako ga neuzhtie barem podnosit, nećemo ga moći nikad uzdėržat za ikakvu koristnu svėrhu. Ako uzbude narod s nama, neće nam se druge klase s uspiehom protivit moći i sada je množinom dokazah neopovežno dokazano, da se u istinu oslonit možemo na taj temelj. Nesamo da se nije nigdie narod podigo, nesamo da su indijski seljaci Engleze malone u svim slučajevima, gdiegod su ih našli, priazno primali i štitili, već se potvėrdjuje ta istina iz svih mogućnih izvorah uzemši ih sve ujedno. Da, natoliko bila je buna samo buna jednog opredieljenoga stališa i tako podpunoma stezala se je na sipojske bataliune i njihove razbojničke drugove, da obdielavanje zemlje nije prekinuto, bilo nijedan čas i i da su seljaci svoje obične poslove baš tako obavljali, kao da uobće nije ni bilo nikakve bune. Položaj zemljoposiednikah nije tako sasvim jasan, premda nenalazimo ni ovdie obćenitoga ili sistematičnoga neprijateljstva, izvan u kraljevini oudskoj. Zemljoposiednici u Oudu nezadovoljni su s britanskom vladom; no njihovo nezadovoljstvo nije u nikakvom savezu sa svėrgnućem muhamedanskoga vladara ili ukinućem domaće uprave. Pitanje, o kojem se kod njih radi, prestaro je i proteže se samo na onaj dvostruki naslóv posiedovanja, koi je i mnogo bliže kod nas doma proizveo svojih smetnjah. U Indii, kao u svim istočnim zemljama zemljište kao vlastništvo pripada u posliednjoj inštancii vladaru ili vladi. Pod vladom stoje veliki zemljoposiednici a pod ovima opet klasa onih, koji u istinu težaju zemlju. Točka raspre, koja je u raznim pokrajinama na razan način riešena bila, tiče se razdieljenja pravah medju težaoce i zemljoposiednike a budući da su se naše oblasti u Audhu većma izrazile na korist onih, postali su zemljoposiednici ponajprije nezadovoljni a zatim udionici bune proti nama, nadajući se da će po njoj opet dobiti, što su izgubili bili. Što se Sipojah tiče, njihove vojske mora nestati — u istinu već je nesta vlastitom njenom izdajom — i nebi veće ludosti biti moglo, nego da bi mi hotieli, da opet sastavimo tu masu bezkoristnu i toli lahko upaljivu. Domaću pomoćnu vojsku morat ćemo i odsele izdėržavat i možemo to vaviek lahko činit. No enaj navlastiti elemenat indijskoga pučanstva, iz kojega su proizišle sve naše smeće, morao bi se na svaki način i inako uništit a podnipošto nebi se smio sada, gdie sam izumire, opet uskrisiti.

Bėrzojavne i najnovie viesti.

Milan, 18. prosinca. Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda generalni gubernator opunomoćen po Nj. c. k. veličanstvu potvėrdio je štatute privremenu pomoćnu kasu za tėrgovinu sa svilom. Ista će se kasnie stopit s eskomptnom kasom i njene akcie mogu se izmienit za akcie eskomptne kase.

Verona, 19. prosinca. Dosad podpisane svote za podupiranje kućah nalazećih se u nepovoljnom stanju zbog sadašnje tėrgovačke krize iznese do 1,100.000 lirah.

Turin, 18. prosinca. Polag jednog popisa obnarodovanoga po zapoviedniku legie Agricola militare u Bahii preminula su dosad tamo 33 legionara iz Italie.

Rim, 16. prosinca. Sveti otac papa posvetio je prekjučer principa Luciana Bonapartu za svećenika.

Književne viesti.

G. **Antun Janežić**, c. k. učitelj niemačkoga i slovenskoga jezikoslovja na višoj realki u Cielovcu oglasuje, da će kao što je već bilo obznanjeno po Novicama, pod njegovim učredništvom o novoj godini izlazit u slovenskom jeziku nov beletristični časopis pod naslovom „**Glasnik za literaturo in umetnost.**" Pėrvi list izići će dne 1. siečnja 1858. na svietlo. Svakih šest miesecih dodat će se zavoj, naslovni list i kazalo sadėržaja, da se pojedini listi mogu dati svezati u knjigu. Istim oglasom pozivlje izdatelj i učrednik na predbrojenje za pėrvo polugodište ili za pėrvi svezak, koi će obsizat 11—12 tiskanih arkovah u velikoj osmini. Po pošti priman stojat će glasnik 1 for. 24 kr., a u Cielovcu 1 for. 15 kr. sr. Predplatni novci šilju se izdatelju u **frankiranim listovima**; u Cielovcu prima predplatu Leonova knjižarnica. K oglasu pridan je početak izvorne novele „Jela", koju će donieti pėrvi list. Sudeći iz ovoga primiera na slog časopisa kao i iz tiska oglasa, kojim će, kao što izdatelj obećaje, izlazit i rečeni list, na vriednost toga književnoga pojavljenja, možemo ga najboljom saviestju preporučit prijateljima slovenske književnosti i u našoj domovini i želimo mu iskreno čim veće čitateljstvo.

„Slovenski Pijatelj" drugi slovenski list izlazeći takodjer u Cielovcu, nastupit će u istom obliku svoj **treći** tečaj. Svejednako rastući broj njegovih čitateljah, najliepši je dokaz njegove vriednosti. Sadėržaj mu je cėrkven a učrednik i nakladnik g. Aud. Einšpieler. „Slov. Prijatelj" izlazit će 15. dan svakoga mieseca na četiri arka i stoji po pošti 3. fr. sr.

Bečka burza

dne 21. prosinca 1857.

Tečaj dėržavnih papirah.

	U sreb.
Dėržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	80 7/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	83 5/8
dto . . . . » 4 1/2 %	71
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » » 1839, » 100 »	
» » » » » 1854, » 100 »	106 7/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	980
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	575
Dionice c. k. pov. austrian. dėržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	295 1/2
dto dto s plaćanjem na rate	
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	1775
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tėrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pėrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	523
» » Lloyda u Tėrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dėržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	190
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mletačka željeznica . . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . . »	106
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	105 3/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	78
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-14
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	105 1/8
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	
Paris za 300 frankah . . . . »	124 1/4
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tėrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	270
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	8
Srebro od 19. prosinca	8 1/4

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 21983-5095 (VI—87) (3—3)

Concurs

für Hebammen-Stipendien.

Für die mit Allerhöchster Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für angehende Hebammen aus Croatien und Slavonien allergnädigst bewilligten sechs Stipendienplätze wird für den Sommersemester 1857-58 der Konkurs hiemit eröffnet.

Diese Stipendien bestehen für den vorgeschriebenen halbjährigen an der Hebammen-Anstalt zu Laibach zurückzulegenden Hebammen-Kurs in dem Betrage pr. 80 fl. nebst einem verhältnissmässigen Reisepauschale.

Die betreffenden Bewerberinnen haben ihre, an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht stilisirten Kompetenzgesuche längstens bis 8. Jänner 1858 bei der betreffenden k. k. Comitatsbehörde, in deren Bereiche ihr gegenwärtiger Wohnsitz gelegen ist (in Agram beim Stadtmagistrate) zu überreichen.

Diese Gesuche müssen mit folgenden Belegen versehen sein:

a) mit einem legalen Dürftigkeits-Zeugnisse;
b) mit dem Taufscheine zum Belege der Abstammung aus Croatien oder Slavonien, oder mit einem sonstigen diesfälligen Zuständigkeits-Zeugnisse;
c) mit dem von der Ortsbehörde, ausgestellten, und von dem betreffenden Ortsseelsorger mitgefertigten Zeugnisse über das sittliche Betragen der Bittstellerin;
d) mit dem Schulzeugnisse über die Gegenstände der Volksschule oder wenigstens über die Kenntnisse des Lesens und Schreibens, so wie auch über die Kenntniss der kroatisch-slavonischen, als der Landes- und deutschen, als der Vortragssprache an der betreffenden Lehranstalt.

Schliesslich hat jede Bittstellerin ihrem Gesuche, eine eigenhändig geschriebene Erklärung beizuschliessen, dass sie nach ihrer Aprobation als Hebamme ihre Kunst wenigstens durch zehn (10) Jahre in diesen Königreichen ausüben wolle, und hat zugleich ihren künftigen Wohnort anzugeben.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 3. Dezember 1857.

Nr. 21553-5021 (VI.—89) (3—3)

Konkurs-Ausschreibung

zur Besetzung eines kroatischen Stipendiums für Kandidaten des medizinischen Doktorgrades.

Von den mit allerhöchster Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für Kandidaten des medizinischen Doktorgrades für Eingeborne Croatiens und Slavoniens a. g. bewilligten 3 Stipendien jährlicher 300 fl. sammt entsprechender Reise-Vergütung, ist dermalen eines mit dem Beginne des Schuljahres 1857-58 zu besetzen, und es wird somit zu diesem Behufe der Konkurs bis 31. Dezember l. J. eröffnet.

Die Bewerber um dieses Stipendium haben ihre mit einem legalen Armuthszeugnisse versehenen, an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht gerichteten Gesuche binnen obiger Frist bei der gefertigten k. k. Statthalterei zu überreichen, und zwar insoferne sie gegenwärtig eine öffentliche Lehranstalt besuchen, im Wege des betreffenden Direktorates, insofern sie aber bereits aus den Studien ausgetreten sind, im Wege jener Comitatsbehörde in deren Sprengel sie sich dermalen aufhalten, beziehungsweise im Wege des Magistrates der Landeshauptstadt.

Die Gesuche müssen folgendermassen belegt sein:

a) mit dem, die kroatisch-slavonische Nationalität darthuenden legalen Taufscheine;
b) mit dem Zeugnisse über die mit gutem Erfolge abgelegte Maturitäts-Prüfung;
c) mit dem Zeugnisse über die Kenntniss der südslavischen, dann der deutschen Sprache als Vortragssprache;
d) bei jenen Kompetenten, welche dermalen keine öffentliche Lehranstalt besuchen auch mit einem legalen Zeugnisse über ihre Beschäftigung seit dem Austritte aus den Studien, so wie ihr moralisches und sittliches Verhalten.

Bei jenen Bewerbern, welche dermalen noch eine öffentliche Lehranstalt besuchen, hat der Vorstand der Anstalt auf dem letzten Studienzeugnisse zu bestätigen: ob der betreffende bereits im Genusse eines und welches Stipendiums sei.

Endlich hat sich jeder Kompetent in einer besondern, dem Gesuche beigelegten Aeusserung zu verpflichten, dass er nach Erlangung des medizinischen Doktorgrades zehn Jahre in diesem Kronlande seine Kunst ausüben wolle, ausgenommen den einzigen Fall der Beförderung im Staatsdienste.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 30. November 1857.

Nr. 1757—1857 c. (Izv.—425) (3—1)

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamt als Gerichte, zugleich als Concursinstanz zu St. Ivan wird hiemit bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte über das Abtretungsgesuch des hiesigen Handelsmannes H. Alexander Vaić de praes. 14. December 1857 Z. 1757 civ. über das gesammte des Herrn Alexander Vaić Handelsmannes zu St. Ivan in Zelina, gehörige, wo immer befindliche bewegliche, und das in den Kronländern für welche die Concursordnung vom 18. Juli 1853 Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen der Concurs eröffnet, zum provisorischen Vermögens Verwalter der hiesige Advocat H. Emerich v. Spindrek, zum Massa-Vertreter H. Advocat Anton Sučić, und zu dessen Substituten H. Advocat Math. v. Mrazović, Advocat zu Agram bestellt worden. —

Es werden daher alle Jene, welche was immer für Ansprüche auf das in Concurs verfallene Vermögen zusteht, aufgefordert, diese bis längstens 20. Februar 1858 mittelst einer förmlichen Klage wider den obgenannten H. Massa-Vertreter bei diesem k. k. Bezirks- als Concursgerichte anzumelden, widrigenfalls Sie ungeachtet des Ihnen etwa gebührenden Eigenthums-Pfand- oder Prioritätsrechte von der Concurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Concursmassa verlustig sein würden. —

Zur Bestätigung des einstweiligen Vermögens-Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 27. Februar 1858, 10 Uhr V. M. bei diesem Gerichte mit dem Bemerken angeordnet, dass die Concurs-Gläubiger hiebei so gewiss zu erscheinen, und über die Wahl des Vermögens-Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses sich bestimmt zu erklären haben werden, da sonst nach §. 44. der C. O. auf ihre Gefahr vom Gerichte der Gläubiger-Ausschuss bestellt werden würde. —

Schlüsslich werden sämmtliche Gläubiger über das Gesuch des genannten Fallitar um Zugestehung der Wohlthat der Güterabtretung zu der am 27. Februar 1858, 11 Uhr V. M. anberaumten Tagsatzung mit dem Bemerken vorgeladen, dass über den Anspruch der Schuldner auf die Rechtswohlthaten der Güterabtretung in Rücksicht derjenigen Gläubiger, welche ihm dieselbe nicht freiwillig zugestehen, nach Beendigung der gegen den Schuldner eingeleiteten strafgerichtlichen Untersuchung werde entschieden werden, das Gesuch um die Bewilligung der Rechtswohlthaten kann sowohl bei diesem k. k Bezirksamte als Gerichte als auch bei dem H. Massa-Vertreter eingesehen werden,

K. k. Bezirksamt als Gericht
St. Ivan am 14. December 1857.
K. k Bezirksadjunkt als Richter
Alb. v. Jakopović.

Nr. 12320 (Izv.—423) (3—1)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Ufficiale presso la locale Cassa postuale Sanitaria cui va congiunto il Salario di Annui fiorini Cinque-Cento nonchè un Sussidio d' Alloggio di annui fiorini Cento, nonchè l' obbligo di prestare una cauzione di servizio nell' importo di una annata del Soldo.

Chiunque intende aspirarvi presenterà entro il 31. p. v. Dicembre al Governo Centrale Marittimo la documentata sua istanza comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale politica, i servigj che eventualmente possedesse.

Si avverte, che coloro i quali non trovansi diggià impiegati in via definitiva presso qualche Cassa erariale dovranno comprovare d' aver subito con buon succésso oltre il prescritto esame di Cassa anche l' esame Contabile.

I concorrenti dichiareranno inoltre se si trovano in parentela od affinità con altri impiegati della Cassa Postuale Sanitaria oppure degli altri Uffizij postuali Sanitarj locali.

Dall' i. r. Governo Centrale Marittimo
Trieste li 21. Novembre 1857.

(Fin.—59) (3—2)

Kundmachung

der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion dd. 12. Dezember 1857 Z. 17474.

Es wird bekannt gemacht, dass die Einlösung der Tabakblätter der an der Drau gelegenen Pflanzungs-Ortschaften als: Lukač, Theresienfeld, Budrovac, Dugosello, Bačevac, Basić, Buković, Verovitic, Gatčišće, Prelić, Borova, Budanica, Zubrica, Čabuna, Orešac, Antonsdorf, Radoslavce, Novaki, Vaška und Budakovac am 4. Jänner 1858 beginnen und bis 19. desselben Monats fortdauern wird.

Nr. 6272 Civ. (Izv. 416) (3—3)

Edikt.

Von dem k. k. Comitats-Gerichte zu Warasdin wird in Folge Gesuches des Herrn Alexander v. Šimunčić de praes. 28. November 1857 Z. 6272 um Amortisirung eines ihm angeblich in Verlust gerathenen von dem Herrn Sigismund v. Pastory zu Gunsten des Pensionsfondes des vorbestandenen Agramer Comitats am 10. April 1840 über 300 fl. CMz. ausgestellten, am 7. Juni 1841 intabulirten, und laut Beschluss des Waradiner Comitats dd. 15. Februar 1849 dem Herrn Bittsteller abgetretenen Schuldscheines, der allfällige Besitzer dieses Schuldscheines aufgefordert, seinen Besitz binnen einem Jahre sogewiss bei diesem k. k. Comitats-Gerichte anzuzeigen, als sonst dieser Schuldschein für nichtig, und die rechtliche Wirkung desselben für erloschen erklärt werden würde.

K. k. Comitats-Gericht
Waradin am 2. Dezember 1857.
Novak. Fohn.

Nr. 10603 (Izv.—418) (3—2)

Konkurs-Kundmachung.

Bei der k. k. Comitatsbehörde Fiume ist die Seidenbau-Inspektorsstelle mit dem Jahresgehalte von 400 fl. und bei Bereisungen mit dem Anspruche auf die Entschädigung der Vorspannsgebühren und den Zehrungsbeitrag täglicher 2 fl. provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Stelle, welche von jedem andern Dienstverhältnisse unabhängig bleiben müssen, haben ihre dokumentirten Kompetenzgesuche, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer vorgesetzten, sonst aber im Wege der politischen Behörde ihres Aufenthaltes bis 5. Jänner k. J. an die gefertigte Comitatsbehörde zu leiten, und in denselben ihr Alter, Religion, Stand, Sprachkenntnisse, das moralische und politische Wohlverhalten, die Fertigkeit im Koncepte, im Rechnen und die Kenntniss der Maulbeerbaum- und Seidenzucht glaubwürdig nachzuweisen.

K. k. Comitatsbehörde
Fiume am 12. Dezember 1857.

Nr. 4545 (Izv.—421) (3—2)

Avviso di Concorso.

Essendosi resi vacanti i seguenti Stipendj scolastici conferibili col principio del corrente anno scolastico 1857-58.

1o. Due di f. 150 cadauno della fondazione Fiumana Thonhauser.
2do. Uno di f. 100 di detta fondazione.
3zo. Uno di f. 35 della fondazione Ferriccioli.
4to. Uno di f. 30 della fondazione Zaccaria.

Vengono quindi provocati coloro i quali aspirano al conseguimento di uno dei suddetti Stipendj scolastici, ovvero di quelli che colla promozione dei giovani fruenti già uno Stipendio di categoria inferiore si rendessero vacanti di esibire entro il dì 25. Gennajo 1858 a questo Magistrato i rispettivi loro Ricorsi (in carta simplice) documentando oltre la legittima provenienza da taluna famiglia fondatrice, qualor appartenessero alla medesima o vantassero un diritto di prelazione.

a. Il nome e cognome la età, e luogo di nascita del rispettivo giovane Studente.
b. La vaccinazione subita con felice risultato.
c. La scuola, ed il luogo ove frequentò esso gli studj nel pp. anno scolastico 1856-57 e la sua morale condotta.
d. Se vivono o meno i suoi genitori ed ove sono essi domiciliati.
e. Lo Stato, la pensione, nonchè la propria facolta, e la approssimativa mercede — finalmente.
f. Se oltre il giovane aspirante allo Stipendio vi esistano in famiglia delle altre proli non provedute, quante, di qual sesso ed età.

Si avvertono poi i Ricorrenti, in quanto chè non fruiscono già attualmente uno Stipendio scolastico di Fiumane fondazioni, che verranno senza menomo riflesso respinti tutti quelli Ricorsi che si troveranno spogli di taluno dei premessi requisiti.

Dal Civico Magistrato
Fiume li 10. Decembre 1857.
Il Borgomastro
T. C. de Troyer m. p.

Nr. 12606 (Izv.—422) (3—2)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Scrittore Controllante dell' I. R. Uffizio Postuale Sanitario in Portorè cui va congiunto l' emolumento di Annui fiorini Quattro-Cento (f. 400) nonchè l' obbligo di prestare una cauzione nello stesso importo.

Chiunque intende aspirarvi presenterà entro tutto il 15. pros. vent. Gennaro la relativa sua supplica comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale politica, i servigj finora prestati, la piena idoneità al posto desiderato e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse.

Dichiarerà inoltre se sia in caso di prestare la cauzione di servigio, e se si trovi in parentela od affinità con altro impiegato postuale Sanitario nel Litorale Croato.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo
Trieste, 4. Dicembre 1857.

Br. 3088—1857 (Izv.—420) (3—2)

Oglas.

Dne 4. siečnja 1858 prodavat će se javnom dražbom radi zaostatakah poreznih od godine 1857 zaplienjenog, 25 ved. bieloga i 75 ved. cèrnoga vina od priroda g. 1857. u magistratskom uredu grada Koprivnice za gotov novac.

U Koprivnici dne 16. prosinca 1857.
Gradski predstojnik
Dourbany.

Br. 3941 (DS.—135) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja exemptionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za raztерećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razteренog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
			fr.	kr.			
9. siečnja 1857 br. 2510	dobro Smudićko 6. kmet. naselb.	Virgil Medunić	3133	$7\frac{1}{2}$	1. svibnja 1857	5. veljače 1858	15. travnja 1858 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe isključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dáne do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje. U Zagrebu dne 5. prosinca 1857.

Klobučarić. Jović.

Nr. 5688 (PZ—31) (3—3)

Kundmachung.

Vom 1. Jänner 1858 an werden sich die k. k. Postämter Vèrbovec, Kreutz, Mil. St. Ivan, Bellovar, Ludbreg, Kopreinitz, St. Georgen, Pittomača, Veröce, Slatina, Orahovica, Našic, Koska und Bizovac auch mit der Aufnahme, Bestellung und Beförderung von Geldbriefen und sonstigen Werthsendungen bis zum Gewichte von 10 Pfd. befassen.

Zur Vermittlung des diesfälligen Fahrpostverkehres wird gleichzeitig eine vor der Hand einmal wöchentliche Cariolpost zwischen Agram und St. Georgen, dann zwischen Warasdin und Essek und zwischen Kreutz und Verbovec nach der untenfolgenden Kursordnung ins Leben treten.

I Cariolpost Agram-St. Georgen,

Abgang von Agram Sonntag um 6 Uhr Früh.

Ankunft in St. Georgen Sonntag um 7 Uhr 15 Minuten Abends.

Abgang von St. Georgen Donnerstag um 5 Uhr Früh.

Ankunft in Agram Donnerstag um 6 Uhr 15 Minuten Abends.

II. Cariolpost Warasdin-Essek.

Abgang von Warasdin Sonntag um 12 Uhr Mittags.

Ankunft in Essek Donnerstag um 11 Uhr 45 Minuten Mittags.

Abgang von Essek Dienstag um 12 Uhr Mittags.

Ankunft in Warasdin Donnerstag um 1 Uhr 15 Minuten Mittags.

III. Cariolpost Kreutz-Verbovec.

Abgang von Kreutz Donnerstag um 10 Uhr Früh.

Ankunft in Verbovec Donnerstag um 1 Uhr Mittags.

Abgang von Verbovec Sonntag um 11 Uhr Früh.

Ankunft in Kreutz Sonntag um 2 Uhr Mittags.

Vom obigen Zeitpunkte an, werden sich ferner auch die k. k. Postexpeditionen in Vučin und Valpo mit der Aufnahme und Bestellung von Geld- und sonstigen Werthsendungen bis zum Gewichte von 3 Pfund zu befassen haben, deren Beförderung bis zum nächsten Influnezpostamte auf der Warasdin-Esseker Route durch die bestehenden Botenposten Vučin-Slatina und beziehungsweise Valpo-Bisovac stattfinden wird.

Dieses wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht.

Agram am 10. Dezember 1857.

Klempay.

Nr. 10044 (Izv.—417) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Von Seite der gefertigten k. k. Comitats-Behörde wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass zu Folge hohen Statthalterei-Erlasses vom 27. v. M. Z. 19388-4524 wegen Hintangabe der Herstellungsarbeiten am Hofraume der Pfarrkirche zu Draga am 30. l. M. Dezember Vormittags 9 Uhr bei dieser k. k. Comitats-Behörde eine öffentliche Lizitations-Verhandlung wird abgehalten werden.

Die Bedingungen sind:

1. Der Fiskalpreis ist auf 811 fl 29 kr sammt den hiefür auf den Reluitionswerth von 331 fl. 45 kr. abgesondert berechneten $550^{96}/_{100}$ Hand- und $129^{34}/_{100}$ Fuhrroboten, welche von der Pfarrgemeinde in Natura beizustellen sind.

2. Jene Unternehmer, welche sich an dieser Minuendo-Lizitation betheiligen wollen, und die gesetzlichen Eigenschaften dazu besitzen, haben am obbenannten Tage hieramts vor Beginn der Feilbietung das Reugeld mit 5% des voranschlagten Baukostenbetrages zu Handen des Lizitations-Commissärs zu erlegen. Als Kaution werden 10% des Erstehungspreises festgestellt.

3. Die bezüglichen Anbote werden sowohl in schriftlichen Offerten, als auch mündlich von der Commission entgegengenommen, und es wird ausdrücklich bemerkt, dass alle schriftlichen Offerte den Anbot deutlich und mit Buchstaben ausdrücken, bis 9 Uhr Früh überreicht, mit dem 5% Vadium versehen sein, und die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe, und die Kenntnissnahme der allgemeinen Versteigerungs- und speziellen Baubedingnisse enthalten müssen.

4. Das diesfällige Bau-Projekt, dann die allgemeinen Versteigerungs- und speziellen Baubedingnisse können bis zum Lizitations-Tage bei dieser k. k. Comitats-Behörde eingesehen werden; so wie sie am Feilbietungstage gleichfalls zu Jedermanns-Einsicht vorliegen werden.

K. k. Comitatsbehörde

Fiume am 12. Dezember 1857.

Nr. 3198 pol. 1857. (Izv.—424) 3—2

Kundmachung.

Das k. k. Bergkommissariat zu Agram hat dem H. Ludwig von Farkaš-Vukotinović, Gutsbesitzer und Vorstand des National-Museums zu Agram und H. Arsenius Belošević, Gutsbesitzer zu Karivaroš auf Grundlage der Schurfbewilligung dto. 2. December 1857 Z. 467 A. einen Freischurf auf dem Wiesen-Grunde Cèrnilo genannt des Thomas Igerc, Parzelle Nr. 38, in der Steuergemeinde Planina, Bezirk St. Ivan des Agramer Comitats am 2. December 1857 Z. 468 A, unter der Befolgung der Vorschrift des allgemeinen Berggesetzes vom 23. Mai 1854, bis 2. December 1858 ertheilt. —

Der Freischurf befindet sich auf dem oben bemerkten Wiesengrunde von dem Punkte, wo der von Kučko zu dem besagten Wiesengrunde führende Fussteig den Gebirsbach überschreitet 17 Klafter ebensöhlig nach Stund 13, Grad 2. entfernt.

Das Freisch-Zeichen steht 15 Klafter, 5. Fuss ebensöhlig, nach Stund 18, Grad 13 vom Schurfbau. —

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird. —

K. k. Bezirksamt St. Ivan,

In St. am 18. December 1857,

K. k. Bezirksvorsteher

J. Car.

(Izv.—415) (3—3)

Učiteljski natiečaj.

Za popunjenje učiteljskog miesta kod novopodignute područne pučke učione u Laduču, župi bèrdovačkoj, kotaru stubičkom, razpisuje se ovim do 31. siečnja 1858. natiečaj.

Uslied česa imadu molitelji za oto učiteljsko miesto, sa kojim je plaća od 280 fr. u gotovom, 24 fr. u ime dèrvarine, izvan bezplatnog stana osigurana, molbenice svoje sa vierodostojnim sviedočbama vèrhu učiteljske sposobnosti, navlastito dobre ćudorednosti podkriepljene, nižepodpisanome do ustanovljenog roka podnieti.

U Maria-Bistrici dne 4 prosinca 1857.

Mirko Tumpić,

podarcidjakon kao kot. učion. nadziratelj.

OGLASNIK.

Br.—79 (3—2)

Obznana.

Poznata milodarnost čoviekoljubivih Zagrebčanah probudi podpisano povierenstvo, da ih opomene i pozove na liepi običaj: milodarima za uboge oprostit se čestitanja mladoga lieta.

Liepi taj običaj preporučuje se tim vrućije, što je evo zima na vratih, gdie osobito siromaka tare svakojaka nevolja da ju proživi, budući da u ovoj studeni ima malo posla i zaslužbe, a i tako slabašna podporna sredstva ne dospievaju, da bi se znatnoj strani ovdašnjeg žiteljstva s te teškobe pomoći moglo, ako posebna blagotvornost tomu nepriskoči.

Izdavat će se dakle i za godinu 1858. čestitne oprostnice, na kojih će biti naslikana ovdašnja obća bolnica, što se baš sada zidje.

Za svaku oprostnicu plaća se najmanje po trideset krajcarah, ili polaže se koja stvar od tolike ili veće vrednosti, što će se upotriebiti kao dobitak kod lutrije koja će se urediti ubogim na korist.

U posliednjem tom obziru umoljavaju se osobito blagotvorne gospoje Zagrebkinje da svojimi rukotvorinami uriese tu lutriju.

Oprostnice dobivaju se već sada sve do nove godine na ovih miestih, gdie će se i poklonjene stvari za izigravanje primati do konca mieseca siečnja 1858, i to:

1. Kod župnoga ureda sv. Marka, br. 102.
2. U odpravničtvu zagrebačkih novinah, gospodska ulica, br. 8.
3. U župnom uredu sv. Petra u laškoj ulici br. 119.
4. U župnom uredu sv. Ivana u novoj vesi br. 28.
5. U tèrgovini gospodina Augusta Waisza na Jelačićevom tèrgu br. 332, „k nadbiskupu zagrebačkom."
6. U liekarni gospodina Miroslava Horačka mesnička ulica br. 744.
7. U liekarni gospodina Graciana Mihića u Opatovini br. 97.

O lutriji na rečenu dobrotvornu svèrhu izdat će se druga obznana napose.

Imena oprostenikah s položenom svotom ili s poklonjenimi stvarmi za izigravanje obznanit će se u ovih novinah, a da se nebi to krivo štampalo, umoljavaju se svi darovatelji najuljudnije, da napišu svoje ime i prezime, značaj položenu svotu ili poklonjenu stvar čim razgovetnije.

O stvarih za izigravanje kao i o većih svotah izdavat će se posebne prijemnice.

Od povierenstva ubožišta zagrebačkoga.

U Zagrebu dne 14. prosinca 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 23. PROSINCA 1857. Broj 293.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je, uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br.2581 (DS—136) (3—1)

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Ugarskoj u pogledu županie baranjske.

Od strane c kr. upravljateljstva (direkcie) gruntovnicah u Šopronu daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega osnivanja novih gruntovnih knjigah u šopronskom upravnom okolišu kraljevine Ugarske, uslied naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 25. rujna 1857 br. 21.836 na znanje sliedeće:

U svèrhu, da se uvesti mogu gruntovne knjige, obavljena su u šopronskom upravnom okolišu miestna izvidjenja polag obćinah jurve i u županii baranjskoj uklopno i slobodnom kr. gradu Pečuhu, te napisnici gruntočnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, bit će, počamši od 15. studenoga 1857, o svih obćinah, koje su godine 1858. spadale k ovoj županii, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Pečuhu svakomu na ogled izloženi.

Obavljanje poslovah i uredovnih dielah, naznačenih u izroku ovom, ima se započeti takodjer 15. studenoga 1857. i u tu svèrhu odredjen je c. k. županijski sud pečuski za sve gori pomenute obćine.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog dne 25. rujna 1857. izdanog izroka, uvèršten je u službenih listovih bečkih novinah br. 237, 229 i 241, od 16, 18. i 21 listopada 1857. U požunskih novinah br. 242, 245, i 249, od 23., 27. i 31. listopada 1857. i u „Slovensky noviny“ br. 141, 142, i 143, od 26. 28. studenoga i 1. prosinca 1857.

C. k. upravljateljstvo gruntovnicah
U Zagrebu dne 19. prosinca 1857.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 20. prosinca. Nj. veličanstva car Ferdinand i carica Maria Anna najmilostivie poklonili su sirotištu skopčanom s ubožnicom u Este-u (u Mletačkoj) iznosak od 1500 lirah.

Nj. veličanstvo carica Maria Anna poklonila je katoličkom kalfačkom družtvu u Neuhausu 100 f. za nabavljenje jedne družtvene zastave.

Bečki liekarski tjednik izviešćuje o stanju zdravlja u stolnom gradu od 10.—16. prosinca:

Bèrzo i obsežno razprostranjivanje epidemičkoga katara (influence, gripe) umnožilo je izvanredno broj bolestnikah; no obolijvanja većom su stranom blage naravi i samo rietkokad potrebuju liekarskoga umiešavanja. Žešća groznica, znatno oslabljenje silah i simptomi glavobolje odlikuju medju ostalim tu bolest, kojoj se često pridružuje i lijavica. S razprostranjenjem ovoga katara znatno se je umalio broj bolujućih od tifusa.

— Pišu iz Pariza od 16. prosinca: „Moniteur“ priobćuje danes tekst poštanskoga ugovora sklopljenoga medju Austriom i Francuskom. Olakšice, koje otud proizlaze za medjusobni promet, s obe strane pozdravljaju i osiećaju se sa zahvalnostju. Nadaju se, da će se polag postupka štutgardske telegrafske konferencie i francuska vlada naći potaknutom, da umieri svoju tarifu. Funkcie električnoga telegrafa i ovdie su postigle toliku razprostranjenost i važnost, da bi bilo željti, da se ovo prometno sredstvo kao pošta, što je veóma moguće, učini pristapnim i izobrazi.

— Od 1. prosinca t. m. ima se po carskoj zapoviesti stanje vojske umaliti. Od svake kumpanie četvèrtog bataliuna linejskog, odpustit će se 20 momakah, od regimente oklopnikah i draguna 20 konjah i konjenikah, od husarah i ulanah 30 konjah i konjanikah a konjanička sborišta ukidaju se svuda; od topničtva odpuštaju se mnogi momci, tako isto i od druge vèrste vojnikah. Od Dunavske flotile odpušta se jedna kumpania.

—Razni izvanjski listovi javili su, da je kraljevski danski poslanik kod carskoga austrianskoga dvora, grof Bille-Brahe posliednjih danah iznenada došao u Frankfurt, što je naravno odmah stavljeno bilo u savez s danskim pitanjem.

Pritomnosti grofa Bille-Brahe-a u Frankfurtu podlagala se svèrha „da se sa svojim tamošnjim drugom poslanikom saveznoga sabora za Holštajn, komornikom Bilovom stavi u osobno porazumljenje.“ Polag uvieravanja jednog bečkog lista sve ove viesti izmišljene su, jer bečki zastupnik Danie, grof Bille-Brahe nije Beča ni ostavio, odkad se je mieseca rujna iz Kodanja povratio. Što je možebiti moglo dati povoda onoj viesti iz Frankfurta, bit će to, da je danski pukovnik grof Bille-Brahe, brat danskoga poslanika u Beču, koi se je nedavno u poslovima svoje porodice uputio u Pariz, putujući onamo prošao kroz Frankfurt.

— Iz Vinkovacah od 10. prosinca pišu „Sèrb. Dnevniku“: Jučer dodje u Vinkovce 10 izabranih Bošnjakah, koji su u mraku prešli na Rajevom Selu i mole se kod naše vlasti, da im se dadu pasoši za Beč, gdie misle prieko naše vlasti i turskoga poslanika podnieti sultanu svoju tužbu za begovsku trećinu. Nije im dopušteno da idu prieko Turske, jer čim koi spomene, da želi u Carigrad ići, odmah ga vežu, nemilo tuku i u aps metnu. — Čim je ovih 10 Bošnjakah došlo ovamo, odmah je javljeno višjoj vlasti u Zagreb, i iskali su se naputci. Oni su svi goli i izdèrpani da nemože gore biti.

U gradačkoj nahii pohvatani su i poapšeni u koliko sam mogao doznati, ovi: iz Bèrvnika: Pero Čeliković, Gjorgjija Jovičić, Teodor Bumbulović; iz Grebnice: Mijo Stanković, Gèrga Aldumašević; iz Luke: Ivo Romić i Marijan knez. Mislim, da će ih još više biti, ali zasada nemam daljih viestih.

— Zbog kasnog vremena i bèrdjavog stanja vode obustavilo je parobrodno družtvo na Dunavu na sve strane šiljanje robe.

Beč 21. prosinca. Nj. c. visosti knezi Nikola i Eugen Romanovski, vojvode od Leuchtenberga — sinovi preminuvšega vojvode Maksimiliana od Leutenberga i velika kneginja Maria kći pokojnog cara Nikole — putujući u Italiu prispieli su ovamo. A po svoj prilici sutra će ostavit Beč.

Cèrnagora.

Cetinje, 8. prosinca. (Svtd.) Zubčani i Kruševčani, koi su kao i Vasojevići svagda uzivali svoju unutrašnju nezavisnost i slobodu, jako su pali u oči ima nieko vrieme Turcima. Čuo sam da će skoro niekoliko nizamah na njih izaslano biti. Teško je vierovati da će se Turcima podložiti. Šta će iz toga sliedovati, svak se osietiti može. Glavari zubački znat će sačuvati kèrv braće svoje, a znat će i za obraz boriti se. Nužda ih i to velja primorava odsudno boriti se. Knez Danilo neće nikakva požèrtvovanja požaliti ni oko poravnice Zubacah. Zato su se Zubčani k njemu i obratili. On sve što može, i gdi može neželi ništa.

Jučer nam prispie g. Ljubomir Nenadović sèrbski piesnik. On će se ovdie baviti kao nastavnik Nj. sv. kneza Danila u različnim jezicima.

Moldavia i Vlaška.

Galac, 4. prosinca. (Obće nov.) Prekjučer su stajale prednje pošte turske samo 4 sata daleko od Rušćuka, kako da zapreme Vlašku ako bude nuždno. Vlaška je veóma uzbunjena, osobito glavna varoš, nego što se slutiti izvan zemlje.

Onaj koi je ovu vatru naložio, prima na sebe strašan odgovor.

U ovdiešnjem pristaništu stoje različne bojne ladje svakom komisaru na razpoloženje, samo je ruska ladja „Ordinarec“ otišla u Nikolajev da zimuje.

Turska.

Carigrad, 12. prosinca. Jednog od engleskih oficirah boravećih ovdie od onoga vremena, odkad je dignuta zaprema, uvriedio je posliednjih danah jedan francuski pukovnik u jednom salonu, tako da se je Englez našao prisiljen izazvat svoga uvrieditelja na dvoboj. No na sat dvoboja izostao je engleski kapetan iz jednostavnog uzroka što je — još premlad da se dade ustrielit. Niemačkog majora K.ch.-a, koi je kao sekundant Englezov hoteo da ga zamieni, odvratiše tri Francuza (pukovnik i dvojica njegovih sviedokah) najlaskaviim izrazima od njegove namiere i zaključiše potražit engleskoga kapetana u njegovom stanu — no i to je bilo zabadava, jer ratoborni sin Albiona bio je već — na putu. To jest, više drugih engleskih oficirah saznavši za strašivo ponašanje svoga druga, prisiliše ga odmah odputovat. U svim družtvima, gdie se od tog vremena sastanu engleski i francuski oficiri — jer pripoviest o tom dvoboju velika je javna tajna — vlada velika napetost i uobće boje se da će se iz toga porodit zadèrkivanja, kakova su u svoje vrieme ovdie bila medju Francuzima i Taljanima.

— Mislimo, da će g. Thouvenel po primieru Lorda Redklifa ići na dobljeni odmor u Pariz i tamo 20—25. t. m. prispieti.

— „Presse d' Orient“ ima jedno pismo iz Svištova od 12. stud., u kome se tuže na spletke mitropolita Neofita i njegova zeta Kostaka, koi hoće sa svojim družtvom da upropaste hadži Nikolu iz Tèrnova, čestitoga muža, koi je imućan budući, pomagao Bugare i branio ih svojim uplivom, a tako i ostale kèršćane i muslomane proti svakom nasilju i mučenju. Uz mitropoliju stoje i stari gospodari, koji primaju od episkopa plate. — U Svištovu su od te bagre protopop Hristo i Nikolaki, i očekuje se skorim carski komisar, koi će im izpitati mnoga zloupotrebljenja.

— Javljeno je po bèrzojavu iz Bukurešta u Carigrad, da vlaški divan neće sjedinjenje Vlaške i Moldavske, ako velike sile nepostave jednoga stranoga kneza nad obadvie kneževine. Turski ministri skupili su se i viećali su o tom predmetu dugo, ali se nezna, da li su što riešili. Medjutim se javlja, da će se vlaški i moldavski divan razići još u mieseca prosincu, a tako isto i evropska komisia sa reorganizaciu svèrši već svoje poslove.

— Kapetan Magnan putuje sada po Vlaškoj i Moldavskoj i namierava tamo ustrojiti štacie za francuske parobrode i ugljen, da uredi prostranu plovitbu s parobrodima na dolnjem Dunavu i pobočnim riekama. Ruski i francuski kapitaliste podpomagat će zajedno ovo preduzeće.

— Posliednja levantinska pošta doniela je viest iz Carigrada od 12. t. m., da je porta pod 1.

prosinca izdala okružnu depešu na svoje diplomatičke agente, u kojoj protestuje proti zaključcima divanah ad hoc. To priobćujući „Fremd. Bl." misli, da može uviərit, da se u Beču na shodnom miestu ništa nezna o ovoj tobožnoj okružnici, i da je viest o eksistencii takova spisa uobće neosnovana.

Niemačka.

Kao što je poznato, u Austrii, Rusii i Francuskoj smanjit će se vojske. U Berlinu se zbog toga porodilo pitanje, da li i Pruska da to isto učini? Sad poluslužbeni dopisnici iz Berlina uvieravaju, da će u proračunu, koi se sad pri pèrvoj siednici ima komori podnieti, biti predloženo, da se troškovi za vojsku umale. Na ovaj način i u Pruskoj predstoji svedenje vojske.

Gèrčka.

Atina 5. prosinca. (Oest. Volksf.) Novo ministarstvo priznalo je najprije zasluge admirala Kriježisa, koi se je u vrieme rata za slobodu kao pèrvi zapoviednik gèrčkih ratnih brodovah, sve do najnoviega vriemena odlikovao, a po tom je bio dèržavni savietnik, minister morskih dielah, predsiedatelj ministarah i postignuvši najveće moguće dostojanstvo u pomorstvu, kontra-admirala.

Rusia.

Petrograd 5. prosinca. Kao što „Bresl. Ztg." „iz izviestnog izvora priobćuje, ustanovila je vlada konačno način emancipacie seljakah. Uslied toga neće emancipacia sliedit najedanput već malo po malo i postupovno i to u tri dobe. U pèrvoj dobi ima se uredit razmierje seljakah pripisanih zemljištu prema dèržavi, t. j. priznat će se istima politička eksistencia i točno opredielit okrug njihovih davanjah i dužnostih prema njihovim gospodarima.; u drugoj dobi ukinut će se nevoljništvo a u trećoj imaju se robote promienit u stanoviti danak i povest konačno razdieljenje slobodnoga vlastništva.

Petrograd, 7. prosinca. „Wien. Ztg." Carska porodica očekuje se ovdie sutra u jutru iz Carskog Sela. Svètkovina Gjorgjeva počinje u ½11 satih u zimnoj palači.

— Na predlog namiestnika poljskoga, kneza Gorčakova, dopušteno je opet mnogim poljskim političkim biegunacima, da se mogu vratit u svoju otačbinu, a dvojici su vraćena i konfiškovana dobra.

— „Nordu" pišu, da je Kilijan Dodeš, koi je ubio kneza Gagarina, čoviek divlji i surov, koi je i rodjenoga brata ubio, pak zbog toga pozvan u Tiflis, da se opravda, ubije tom prilikom i kneza Gagarina.

Belgia.

Bruselj, 15. prosinca. Danas je u podne otvorena komora kojoj je predsiedatelj Anspah. Komora je zaključila da sutra prisutstvuje božjoj službi kao na dan kraljevog rodjenja, zatim je izpitavala punomoćja. Siednice će se odložiti na miesec danah, da kabinet dobije vremena da spremi sve što treba za zakonotvorne siednice.

Franceska.

Pariz, 14. prosinca. (Wand.) Iz Hongkonga došlo je jedno pismo od 27. listopada koje potvèrdjuje da se izvanredni francuski poslanik liepo slaže sa lordom Elginom i engleskim vlastima. Pèrvi čim je došao na ladji „Andacieux" otišao je na ladji „Ava" pod zastavom lorda Elgina, da se s ovim posavietuje. Pošto je francuski general pet danah pregovore činio s engleskim vlastima, vrati se natrag u zaliev Kastelnik, malo pristanište izmed Makava i Kantona, gdi se nalazi sadašnja francuska flota, koja je pet miesecih i po trebala, dok je došla na rieku Kanton. Štab i mornari su zdravi. Da se Francuzi za kèrvavi boj spremaju, sviedoči i to, što će 25 kaludjericah doći, da bolestnike po bolnicama neguju.

— „Spectateur" udario je na rezultat belgijskih izborah s gledišta konzervativnih interesah uobće. Nasuprot stupa danas „Journal des Débats" na mejdan s obilatim strielivom liberalnih frazah. Naravno ,negovori o pèrvobitnom povodu belgijske agitacie; dobro osieća, da na ovom području ima mnogo toga, što se nemože kazat i shvatit i da bi se trebalo spustit u ponor razprave, koja bi se imala povesti o pravu iniciative u najvažniim vladnim poslovima.

Spanjolska.

Madrit 13. prosinca. Obćenita amnestia dozvoljena je u zamorskim provinciama za politička zločinstva i ublaženje kazni za prosta zločinstva.

Azia.

Kad je škuna „Neva" 17. listopada iz Hongkonga u Fošan pošla, noseći novce i tovar mnogocienjene robe, postanu evropejski momci žèrtvom kineskog izdajstva. Kineski putnici poubijaju u sporazumienju sa tesarom ladje, kapetana i niekoliko mornarah. Samo je utekao timunar medju vietrila, gdie je dotle sakriven bio, dok nisu otišli Kinezi odnesavši sve novce oko 22.000 talirah. Dosad se nije mogao naći trag ubojicah.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz 19. prosinca. Put princa Napoleona u Palestinu odgodjen je.

„Moniteur" javlja, da će 1. siečnja biti veliko primanje u Tuilleriama.

Tèrst 21. prosinca. Dne 17. t. m. položen je bio zaglavni kamen trinaestoga i posliednjega svoda velikoga mosta prieko rieke Maore, koja Riviera di Levante skapča s estenskom vojvodovinom.

Genova 20. prosinca. Ovdie se je sastavilo novo družtvo da umnoži parobrodarstvene sveze ove luke. Isto hoće da poduzima vožnjah u Sardiniu i Tunis, put taljanskih i prekoatlantičkih lukah.

Gradski preračun izkazuje manjak od 400.000 lirah.

Pariz, 19. prosinca. U kriminalnoj proceduri Jeufosse oproštene su sve četiri obtužene osobe od okrive, no usudilo je sudište uzemši obzir na predloge civilne partaje obtuženike na naknadjenje troškovah.

Iz Marsilje od 18. prosinca telegrafuju: „Uslied viestih iz Napulja od 15. t. m. obnarodovala je kr. vlada spomenicu, u kojoj opravdava presudu po njoj izrečenu u poslu „Cagliari-a". Polag jednog ovamo prispievšega uredovnoga izviešća došlo je u Marsilju za m.eseca prosinca s paketnom ladjom messageriah na Taljansku i Levant 14.000.000 fr. u speciama.

Kodanj, 16 prosinca. Landsthing primio je danas predlog zbog zajma od 300.000 f. str. Ministar unutarnjih poslovah naimenovao je komisiu, koja će imati činiti predlogah, kako da se ti novci upotrebe. Volksthing izabrao je za sučlana dèržavnoga vieća kandidata seljačkih priateljah Jensena sa 47 glasovah; profesor Steen imao je 42 glasa. U utorak zaključit će se dèržavni sabor.

Književne viesti.

D. Cankov i V. Mirkov oglašuju, da su u Carigradu u predgradju Galati osnovali bugarsku štamparnu, koju su obskèrbili različnim pismenima, tako da će moći i riečnike i druge stvari štampati. Pèrvo dielo koje će se kod njih štampati bit će: „Kratka istorija turskoga carstva." (Sdm.)

— Dosada se po izviestju u „Novicama" skupilo na spomenik slovenskog piesnika Vodnika 130 fr. 30 kr.

— Odbor, koi se skupio u Parizu da se postara za zaostavšu siročad Adama Mickieviča, prestao je sa svojim dielovanjem 14. listopada o. g., jer se je on ustanovio samo na dvie godine. On je toliko skupio, da će svaka od dvie kćeri dobiti po 37,500 franakah, a svaki od četiri sina po 18,750 franakah.

— Kod Belmana u Pragu izišla je nova knjiga: „Aus Dalmatien" od Ide Diringsfelda, sa primietbama barona Otona Rajnsberga, 3 svezke.

— „Novice" pišu, da je od slovenskoga prevoda sv. pisma, koi se štampa u Ljubljani, gotov ceo novi zaviet i to u dve svezke. Od staroga zaveta štampana je pèrva svezka, a druga se sada štampa. Na prevodu radi Jabornik, Ravnikar, Pintar, dr. Cibašek, Hicinger, Lešar, Marn i drugi.

— Iz Sedmice doznajemo da je 24. studenoga umro u Požunu isluženi profesor gèrčkoga jezika i književnosti u tamošnjoj akademii, Gjorgje Alojsie Dankovski. Učenom svietu bio je s toga poznat, što je dokazivao srodstvo slavenskoga jezika s gèrčkim i što je bio viešt istočnim jezicima. Napisao je više knjigah, medju kojima: „Die Griechen als Stamm-und Sprachverwandte der Slaven;" „Matris slavicae filia erudita vulgo lingua graeca;" „Homerus slavicis dialectis cognata lingua sripsit."

Srebro od 21. prosinca	7 ¾ fr.
Carski dukati	6 ¾ „

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

(Fin.—59) (3—3)

Kundmachung

der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion dd. 12. Dezember 1857 Z. 17474.

Es wird bekannt gemacht, dass die Einlösung der Tabakblätter der an der Drau gelegenen Pflanzungs-Ortschaften als: Lukač, Theresienfeld, Budrovac, Dugosello, Bačevac, Basić, Buković, Verovitic, Gatčišće, Prelić, Borova, Budanica, Zubrica, Čabuna, Orešac, Antonsdorf, Radoslavce, Novaki, Vaška und Budakovac am 4. Jänner 1858 beginnen und bis 19. desselben Monats fortdauern wird.

Br. 1382—1857 gr. (Izv.—419) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda moslavačkog kao suda, daje se do obćeg znanja, da se je na molbu Ivana Buića iz Repušnice proti Izailu Šakiću iz Selišta sèrbskoga radi dužnih 40 fr. sr. sa pripadcima, dražba zaplienjenih nepokretnostih, i to:

1 kuća sa gruntom i zdanji pod kućnim brojem 11 u Selištu sèrbskom,
2. Oranice 8 ralih 1342 □°.
3. Uvadah 1 ral 44 □°.
4. vinogradah 700 □°.
5. Pašnikah 1 ral 908 □°.
6. Šume 2 rali 440 □°

dozvolila, i radi toga pèrvi dražbeni rok na dan 8. siečnja 1858 a drugi na dan 5. veljače 1858 svaki put u 10 satih prie podne na licu miesta dužnikova u Selištu sèrbskom opredieljen.

Na dražbu otu se svi kupiti želeći s tom primietbom pozivlju, da će svaki ličbenik u ime vadiuma 40 fr. sr. odmah, a kupac kupovninu za 14 danah iza dèržane dražbe položiti imati.

Napokon svi oni, koji, premda im nebiaše došla osobita ubaviest, sasvim tim sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo, imaju svoje zahtievanje do prodaje dobra prijavit tim sigurnie sudu, jer će u protivnom slučaju imat pripisati sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih i ako oni tim, u koliko bi se kupovnina izcèrpila ostanu izključeni.

U Moslavini dne 30. studenoga 1857.

C. k. kot. predstojnik
Tomašić.

Nr. 12320 (Izv.—423) (3—2)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Ufficiale presso la locale Cassa postuale Sanitaria cui va congiunto il Salario di Annui fiorini Cinque-Cento nonchè un Sussidio d' Alloggio di annui fiorini Cento, nonchè l' obbligo di prestare una cauzione di servizio nell' importo di una annata del Soldo.

Chiunque intende aspirarvi presenterà entro il 31. p. v. Dicembre al Governo Centrale Marittimo la documentata sua istanza comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale politica, i servigj che eventualmente possedesse.

Si avverte, che coloro i quali non trovansi diggià impiegati in via definitiva presso qualche Cassa erariale dovrano comprovare d' aver subito con buon successo oltre il prescritto esame di Cassa anche l' esame Contabile.

I concorrenti dichiareranno inoltre se si trovano in parentela od affinità con altri impiegati della Cassa Postuale Sanitaria oppure degli altri Uffizij postuali Sanitarj locali.

Dall' i. r. Governo Centrale Marittimo
Trieste li 21. Novembre 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U CETVERTAK DANA 24. PROSINCA 1857. Broj 294.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10. liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ Početkom dojdućega mieseca počimlje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmogu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlečno podpunu predplatu na „odpravnistvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prosle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Dne 20. prosinca 1857 izdan a 24. prosinca razposlan je komad XVI. razdiela II. zemaljsko-vladnoga lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom jeziku; u istom se nalazi:

Okružna naredba c. kr. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 3. prosinca 1857 na c. kr. oblasti županijske, na poglavarstvo zem. glavnoga grada Zagreba, na c. kr. urede kotarske i na poglavarstva, kojim je povierena politička uprava, na c. kr. redarstveno povierenictvo na Rieci, kojom se ukida desele obstojavša uglava za loj, svieće i sapun.

Okružna naredba c. kr. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 8. prosinca 1857 na c. kr. oblasti županijske, na poglavarstvo zem. glavnoga grada Zagreba, na c. kr. urede kotarske i na poglavarstva, kojim je povierena politička uprava, kojom se obnaredjuju niekoja razjašnjenja novoga privremenoga cienovnika o vojničkoj stanarini i pokućtvini, kao i izdaje više ustanovah dodatnih.

Obznana c. kr. zemaljskoga ravnateljstva financiah za Hèrvatsku i Slavoniu od 2. prosinca 1857, kojom se do znanja stavljaju uredi, što su povladjeni pobirati biljegovinu od povremenih tiskopisah, podvèrženih istoj, kao i od oglasnikah.

Obznana c. kr. hèrvatsko-slavonskoga ravnateljstva financiah od 9. prosinca 1857, da se je u Školiću na Rieci ustrojila mala divona II. razreda.

Br. 3247 pol. 1857.

Javna zahvala.

Gospodi p. n. darovateljima, koji su gosp. načelniku občine popovečke, Franji Verneru, svotu od 461 for. 26 kr. sr., zatim kod c. kr kot. ureda dugoselskog 23 for. i 31 vagan žitka, kod grada Karlovca 9 for. 44 kr. sr., kod občine Rečica 4 for. 9 kr. i kod c. kr. kotar. ureda sv. ivanskog 37 for. 2 kr. sr. za pogoriele Šašinovčane predali, izražuje se ovim od strane podpisanog c. kr. kot. ureda u ime pogorielih nadarenikah najtoplia zahvalnost i naime:

Njegova uzoritost g. stožernik i nadbiskup zagrebački Gjuro Haulik poklonio je 200 for., prečastni g. opat zagreb Kralj 10 for., pr. gg. kanonici zagrebački: Pavčec 100 for., Tonhauser 2 for., Šiprak 5 for., Mučnjak 1 for., Pavlešić 2 for., Peči 3 for., M. Belloberg 4 for., Jos. Clemens 5 for., Gjuro Križanić 2 for., F. Milinković 1 for., Mat. Vuković 5 for., Šuflaj 2 for., A. Mravinec 4 for., Vakanović 4 for., Draganec 3 for., Vatroslav Kristianović 2 for., Nikola Vučinovec 2 for., Franjo Milašinović 3 for., Stiepan Ledinski 5 for., I. Šot 2 for., Jos. Horvát 5 for., Luka Petrović 5 for., Franjo Kallabar 4 for., Izidor Hochreiter 4 for., Petar Šatvar 5 for.; — zatim druga gospoda darovatelji: Franjo Gašparić 1 for., Barišec 30 kr., Pres 1 for., Krčnoci 30 kr., Dr. Conrad c. kr. dvorski savietnik 10 for., Jos. pl. Bunjevac c. kr. župan 10 for., Pogledić 1 for., Tollovits 1 for., P.ck. 30 kr., Vardian 1 for., Dr. Schlosser 1 for., Albert Jakopović 1 for., grof Sečen vlastelin paukovečki 15 for., A. Ladenhaufen 2 for., I. Daubachy 4 for., Baltić 2 for., Melinčević 1 for., Zach 1 for., izdavadeljstvo Narodnih Novinah 2 for., Kušević 2 for., Tomislav Laurinšek 1 for., Milka Laurinšek 1 for., Makovec 2 for., Frid. Horaček 1 for., Neznanović 30 kr., Krajačić 2 for. 26 kr., Marko Bernštein 5 for., Franjo Bencé 5 for., grof Stiepan Drašković 10 for. i 5 vaganah raži, Franjo Mikšić 30 kr., Dragutin Medvedić 20 kr., Pavao Šurina 20 kr., Antun Horvatić 1 for., Mijo Joković lajtnant 40 kr., Franjo Šiprak 10 kr., selo Pokraj 1 vagan smiesi, selo Gračec 1 vagan smiesi, selo Hrebinec 1 vagan smiesi, selo Stakorovec 1 vagan smiesi, selo Ježovo 2 vagana smiesi, selo Trebovec 2 vagana smiesi, selo Leprovica 3 vagana smiesi, selo Kurinsćak 1 vagan smiesi, selo Hruščica 2 vag. smiesi, selo Andrilovec 1 vagan smiesi, sela Oborovo, Prečno i Novaki 10 vag. smiesi, selo Lupoglav 1 vagan smiesi, J. Car 10 for., Mihalinčić župnik 1 for., Kafka 1 for., Brodjovin 1 for., Koss 1 for., Bučan 30 kr., Kranjčić 1 for., Rauter 1 for., Hondrey 1 for., Celinić obć. tajnik u Sv. Ivanu 1 for. 30 kr., Mijat Drapačić c. kr. kot. ureda sv. ivanskog zak. pis. dnev. 1 for., Robert Gally c. kr. kot. ureda sv. ivanskog zak. pis. dnev. 1 for., c. kr. oružničtvo postaje Sv. Ivan 1 for., Krištofek 30 kr., A. Vaić 20 kr., Kat. Časni 6 kr., A Klobučar 30 kr., Vilh. Bosnar 20 kr., Juraj Celinić 10 kr., I. Guštek 20 kr., P. Milletić 30 kr., Gerginovka 6 kr., Mara Cvetnić 6 kr, Drag. Stražimir 40 kr., Cerovski 10 kr., St. Spinderk 30 kr., Dreu 30 kr., Bocak 1 for. 20 kr., I. Gerkavec 10 kr., Martin Vavrin 12 kr, Barbara Belušić 10 kr., M. Variačić 1 for., Alojz Variačić 30 kr., Stevo, Valezio i Nestor Variačić 30 kr., Mirko Špinderk 1 for., Stiepan Hèrvoić 1 for., N. N. 1 for., Tereza Hervatić 1 for., Mišić 2 for.

C. kr. kot. ured sv. ivanski

U Sv. Ivanu dne 21. prosinca 1857.

C. kr. kot. predstojnik.
J. Car s. r.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč dne 22. prosinca. Nj. veličanstvo carica Karolina Augusta dostojala je poklonit novosagradjenoj kalfačkoj bolnici k svetom Jurju u Attergau-u 200 fr.

— Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda generalni gubernator Ferdinand Maksimilian poklonio je c. k. brodarskoj školi u Lošinju (Lussinpiccolo) jedan dragocieni kronometer i jedno brodarsko dielo od velike vriednosti u engleskom jeziku a Nj. visosti prejasni gospodin nadvojvoda Karl Ludvik i prejasna gospoja nadvojvodinja Margareta dali su najmilostivie za lutriu dne 22. t. m. u Inšpruku obdèržavat imajuću se na korist Jelisavetinoga družtva uručit predstojništvu istoga 150 fr.

— Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda generalni gubernator Ferdinand Maksimilian primio je dobrostivo naimenovanje klikovanjem učinjeno za počastnoga člana fizikalno-medicinsko-štatističke akademie u Milanu.

Turska.

Ministar izvajskih poslovah visoké porte, Aali paša upravio je dne 1. t. m. na zastupnike turske vlade kod evropskih dvorovah sliedeću okružnicu: Način, kako su divani ad hoc u podunavskim knežavinama svoju zadaću shvatili, potaknuo je pitanje, kojega riešenje učinilo je potrebnim predhodno porazumljenje medju svim silama, od kojih je pariški ugovor podpisan bio. Radilo se naime o tomu da li će se radnja divanah ad hoc smatrat kao dovèršena i da li se mora ići na riešenje iste, čim bi oni evropskoj komisii rezultat svojih viećanjah o političkom dielu predali ili nebi li se naredit imalo, da dovèrše radnje naložene im po kongresu. Viesti, koje smo primili, ukriepljuju nas više i više u mnienju, da bi bilo veoma teško, divane prisilit, da pred odlučenjem točakah odnosećih se na političku organizaciu izraze svoje dalje želje o administrativnom zakonu.

Zato bi potrebno bilo:

1) da ih dotle pustimo obstojat, dok ne odluči kongres o ovim točkama;

2) zatim da se od ovih skupštinah zaište, da svoje jošte nedovèršene radnje privedu koncu;

3) da se nova konferencia sastavi, da zaglavi konačni čin, koi ustanovljuje konačnu organizaciu obih provinciah.

Izvan materialnih teškoćah, na koje bi takovo postupanje naišlo, proizišle bi iz istoga i pogibelji, kojih veličina nebi mogla mimoići mudrost kabinetah.

Za onog vremena naime, u kojem bi se kongres zabavljao pitanjima, koja se odnose na politički položaj knežavinah, bio bi obstanak divanah kao konštituiranoga tiela po našem mnienju jak razlog za produženje i podvostručenje agitacie vladajuće u onim zemljama. Da, što više bojat bi se bilo, da će ozbiljna smetanja javnoga mira još pogoršat položaj, koi je itako odviš zamèršen. Veoma sumnjivi simptomi, koji su se u najnovie vrieme u Jašu pojavili, gdie su se oblasti našle prisiljene, da slaže k prostorii, gdie viećа divan moldavski, zapreme stražama da sačuvaju skupštinu od navale prostoga ljudstva; strastna razdraženost, koja se očituje kod većine sučlanovah obih skupštinah; spletke partajah, koje ih razdvajaju i nemir, u kojem ovo stanje stvarih uzdèržuje sve stanovnike, bili su potvèrdjenje našega straha. K svim ovim uvažavanjima dodje još i drugo, koje nije manje važno, naime obzir na smoće, koje bi divani, da su svoje svojstvo kao konštituirana skupština učinili valjati, konferenciama za cielo pripravili bili. Opazujemo dakle s najvećim veseljem, da se tezne vlade slažu u toj misli, da je potrebno, da se divani razpuste, čim evropska komisia podnese svoje konačno izviešće. Ja Vas dakle molim, da se naprema vladi, kod koje im te čast biti ovieren, izrazite

shodno onome, što je gore kazano, i bezodvlačno pošljete odgovor, koi ćete dobit od iste. Podpisan: Aali.

Dodatak: Razumieva se, da nećemo prije razpustiti divanah, nego li dovèrše svoje radnje polag ustanovah ugovora od 30. ožujka. Jedino, do čega nam je stalo to je, da neostanu sakupljeni, kad se sastane konferencia, da se posavietuje o željama izraženim od istih, t. j. mi nećemo, da im se pusti obstojat dotle, dok kongres odluči o točkama odnosećim se na političku organizaciu, da se zatim od istih zaište, da dovèrše svoje radnje. Jednom riečju, mi hoćemo, da divani prestanu obstojat, kad evropska komisia podnese svoje konačno izviešće, negledeć na to, jesu li riešili zadaću, koja im je naznačena bila, ili ostaju li kod zahtievanja, da čekaju riešenje pèrvoga diela svojih radnjah, da zatim drugi dio istih uzmu u pretres. Podpisan: Aali.

—Kao što pišu listu „Osservat. Triestino“ iz Damaska od 3. t. m. došlo je u gorskom malone nepristupnom kotaru Agilun do kèrvavih sukobah medju dvie neprijateljske partaje, pri kojima poginu do 50 momakah. Paša od Damaska nije se usudio poslati vojsku onamo, da povrati opet mir, jer se je bojao, da ga nebi uzbili i da bi se time oblast osramotila. I u Horanu vlada nieko muklo nezadovoljstvo.

—Engleski konzul nedavno došavši u Damask Sir Brant, pozvao je konzulate okružnicom da povèdu zbirakah na korist žèrtvah indijskoga ustanka; konzuli su zadovoljili njegovom pozivu; uslied toga već je podpisano 150 funtih sterlingah.

—Carigradski dopisnik lista „Indépendance“ obraća pozornost čitateljah na to, da je lord Redcliffe prije, nego li je odputovao iz Carigrada, dao prodat svoje kola i konje.

—Evropska komisia, koja je u Galcu sakupljena da ustanovi, kakove bi se naredbe učinit morale za uredjenje slobodnoga dunavskoga parobrodarstva, počela je kao što se čuje ovih danah svoja viećanja, koja imaju za predmet, izbor dunavskoga traka, koi bi bio shodan za glavnu vozitbenu cestu.

Rusia.

Varšava, 17. prosinca. Polag jednog danas obnarodovanoga carskoga ukaza ustanovljen je rok za bavljenje stanovnikah kraljevine u inozemstvu na pet godinah. Produženje pasošah prieko toga vremena, mora se tražit kod kneza miestodèržca, koi je jedini nadležan u toj stvari odlučivat.

— U Litvi i Volhinii započet će se, kao što „N. Pr. Ztg.“ čuje, na osobitu molbu zemaljske gospode 1. siečnja t. g. posao ukidanja nevoljništva. Mužiki nesmiju dojduće tri godine ostavit svoje zemljište i imaju se za tog vremena privatnim putem sa zemaljskom gospodom pogodit, što im imaju svake nedielje radit i u novcu davat. Ako se za tri god.ne nesložе u tom obziru medju sobom, uzet će jedna carska komisia stvar u ruke i uredit će ju.

Španjolska.

Iz Madrita javljaju sliedeće: Kraljica se tako izvèrstno nalazi, da od današnjeg dana počemši neće više izlazit nikakav buletin. Kraljica je doktoru Kovalu, koi joj je nieckoliko danah prije nego što je rodila, kazao, da će rodit mužko, poklonila veleliepnu kesu sa 1000 unciah zlata (svaka uncia po 84 franka), kao i dragocieni briljantni ures za njegovu suprugu i dodala je posietnu kartu s vlastoručnim napisom „As marques del Real Acierto“ (na markeza pravoga uvierenja).

Azia.

U „Universu“ priobćuje se pismo jednog francuskoga misionara iz kineske provincie Kiangsi, koje premda već od 26. prosinca 1856 datovano, nije ipak bez zanimivosti. Katolički misionari imali su sastanak s glavnom vodjom Cèrvenjakah (tako se tamo zovu insurgenti, jerbo nose cèrvene kape) u okružju od Kien-Čang-fu. Kao Evropljani i apostoli kèršćanskoga zakona bili su svečano i priazno primljeni. Njihova namiera bila je pèrvo za svoje škole sigurnost izposlovat a drugo namiere insurgentah izvidieti. Vèrhovni poglavica dao im je veoma rado zeštitno pismo za seminariste kao i pasoše za misionare za putovanje bez pogibelji medju cèrvenjacima, kojih vojsku posvuda je naći. — Provincia Kiangsi nalazila se je kod odlazka pisma u najžalostniem stanju. Mnoge tisuće porodicah ležahu na ulicama, bez kućah, bez haljinah, bez novacah. Svi gradovi zapremljeni su cèrvenjacima, koji se u njima zatvaraju kao u kakvoj citadeli. Samo oni imaju pravo ulazit onamo; sve što se je u gradu nalazilo, bilo je njihovo vlastništvo. Ako si hoteo da dodješ do vratah Kien-Čan-fu-a i Fučen-fu-a, morao si pó sata hodati prieko razvalinah. I izvan grada vidit je bilo spaljenih selah. — Pismo zaključuje sliedećim riečma: „Vrieme pokore nije možebiti jošte sasvim prošlo, ali mi imamo veliko ufanje da nije već daleko vrieme milosti. Prevratni mač poseko je svim pusahima (kineskim bogovima) glave i smèrvio ih je. Cèrvenjaci neće više, da se narod ponizuje pred kumirima i oni zapoviedaju narodu da se moli pravom bogu. Naravno je njihova nauka uzeta iz engleskog i amerikanskoga protestantizma; no zato nije manje izviestno, da će provincia Kiang-si u vierozakonskom obziru isto tako kao i u političkom dobit sasvim drugi oblik. Sad je došao čas, gdie se mora marljivo radit. Dvadeset miliunah dušah očekuje u Kiang-si-u spasenje od nas.“

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 19. prosinca. Ovdie očekuju adrešu većine moldavsko-vlaških divanah, koja, je, vele, u umierenim izrazima sastavljena.

Francuski poslanik u Carigradu, gospodin Touvennel, dobio je za izviestno vremeniti odpust. Vrieme njegova odlazka još nije opredieljeno, i po svoj prilici stvar će se jošte vući.

„Zeit“ naviešćuje napokon dan 12. siečnja kao rok za sastanak pruskoga sabora. Ova prijava izdaje ujedno, da je sada izviestan zaključak učinjeni u obziru pitanja o vladarstvu: namiestničko ovladjenje za princa od Prusie produženo je bez opredieljenja roka.

Princ i princesa od Prusie svakako će ići u London na svečenosti viènčanja Friderika Wilhelma s princesom kraljevskom.

Pariz 21. prosinca. Glasa se da je kabinet od Saint Jamesa zamienika lorda Redcliffe-a u Carigradu ovlasti, da porti u slučaju, ako bi u sueskom pitanju popustila, zaprieti prekinućem diplomatičkih odnošajah.

Francuski ratni ministar opet je 40 hiljadah vremenitih odpustah podielio na neopredieljeno vrieme, koji se mogu ponovit.

Dne 30. t. m. otići će više brodovah sa 550 vojnikah u Kinu.

Iz Berlina prispiela je ovamo viest, da je bilo posavietovanje liekarah, uslied kojega nije se još svejednako zdravlje kraljevo natoliko poboljšalo, da bi se uprava dèržavnih poslovah dopustit mogla Nj. veličanstvu.

Pariz 22. prosinca. Car je suspenziu lista Memorial de Lille ukinutom očitovao.

Iz Marsilje javljaju, da onamo dolaze neprestano pošiljke žita i novacah.

Hamburg, 21. prosinca Današnji broj lista „Börsenhalle“ sadèržaje dulji članak proti depeši Manteufela od 17. prosinca u obziru hamburškoga zajma. Ovaj hamburški list pobija tu depešu i zaključuje: „Ako naredbe senata imaju dobar uspieh, nepripada zasluga hamburškim oblastima; no one će se ponosit dielit ju s mogućom saveznom dèržavom, koje velečastveno slobodoumje, koje veličanstveno shvaćenje okolnostih odgovara miestu, koje joj poviestnica prosastih viekovah u Niemačkoj i Evropi naznačuje, i jedna učinjenica zabilježit će se neizbrisivo u analima naše malene republike, da je ista god. 1857. u neizrečenoj neprilici bila i da je u toj neprilici Austria bila, koja joj je pomoć pružila.

Jakin 20. prosinca. Ovih danah spušten je sretno ovdie u more drugi najveći brod, koi je dosad sagradjen bio u cèrkvenoj dèržavi, trojedrenjak od 1458 bačavah, vlastništvo švajcarske kuće Blummer et Jenny. Kumovao je generalmajor i zapoviednik tvèrdjave plemeniti gospodin Ruckstuhl. Brod je dobio ime „Helvecia“.

Verona 21. prosinca. Na današnjem žitnom tèrgu malo se je radilo uz padajuće ciene izim s kukuruzom, koi je zbog male zalihe poniešto poskočio.

Književne viesti.

Namiera ruskih učenikah u petrogradskom sveučilištu, da izdaju djački časopis, koi je vèrlo važan i učen i koi svedoči o znanju ruskih djakah i o njihovoj volji k poslu, obratila je na se pozornost cara Aleksandra, koi je kazao, da se pèrva dva svezka štampaju o njegovom trošku u štamparni II. odieljenja njegove osobne kancelarie. Ovom protekciom već je obezbiedjena budućnost ovoga lista. Ali pokušenje petrogradskih učenikah neće ostati samo; i učenici u moskovskom sveučilištu, nadajući se istoj carskoj milosti, zaključili su izdavati svoj časopis i odredili su medju sobom urednike. Časopis ruskih djakah mnogo je bolji od lahkoga „Voix des Ecoles“, koi izdaju pariški djaci. — Od nove godine počet će se u Rusii još niekoliko novih listovah izdavati, kao jedan liekarski, a tako i jedan „ruski ateneum“, gdie će se razsudjivati bolja ruska diela; ovaj posliednji list izlazit će svake nedielje. (Pr. N.)

— Izišla je knjiga: „Slavische Bibliothek, oder Beiträge zur slavischen Philologie und Geschichte“, drugi deo, 8, str. 312. Ovo dielo izdao je Fr. Miklošić i I. Fidler. Sadèržaj: 1. Dopisivanje Gelaca Dobnera sa dvorskim savietnikom Rozentalom (18 pisamah od godine 1761.—1767., koja se tiču stare češke istorije i numismatike). 2. Sudbeni ustav pskovski od godine 1467 (preštampan iz N. Mazurkievića „Pskovskaja sudnaja gramata sostavlennaja na viecie v 1467 godu. Odessa 1847“). 3. Akta, koja se tiču poslanstva Žigmunda barona Herberštajna u Rusii godine 1526, uzeta iz tajnog arkiva carskog u Beču od Jos. Fidlera. 4. Odlomak iz rasprave o gramatičnoj sintaksi sèrbskoga jezika, od Gjorgja Daničića. 5. Pregled književnosti i istorije jezika slavenskih plemenah u Niemačkoj, osobito jezika starih Poljakah, od Ign. I. Hanuša. 6. Dodatci k izdanoj razpravi: O nariečju bugarskom u Erdelju, od Franje Miklošića. 7. Poljski lietopis od godine 965 do 1249 u latinskom jeziku, po rukopisu u c. k. austrijskom tajnom dvorskom arkivu, koi je pisan u 15. vieku; od I. Fidlera. 8. Dvanaest narodnih pripoviedakah iz okoline varaždinske u nariečju hèrvatsko-slovenskom, od Matije Valjavca. 9. Spomenici jezika novoslovenskoga iz rukopisa od 15. vieka u ljubljanskoj knjižnici, od F. Miklošića. 10. Češki pravopis Jovana Husa, izdao po rukopisu iz 15. vieka Alojzije V. Šembera. 11. Kritika pisamah I. P. Šafarika o glagoljskoj bukvici, od I Hanuša. 12. O sèrbskoj prozodii od Vuka S. Karadžića. 13. Dnevnik putovanja poslanika grofa Hermana Černina godine 1644—1645 u Carigrad, pisan češki, izdao Josip Jireček. 14. Staroslavenske legende o sv. Vaclavu s latinskim tumačenjem, od Franje Miklošića. 15. Odgovor ruskih carevićah Ivana i Petra Aleksijevića, pisan u Moskvi 28. pros. 1689 na molbu Arsenia Čarnojevića pećkoga patriarha, kojom je iskao pomoć za Sèrbe; saobćio ruski iz c. austrijskog tajnog arhiva Josip Fidler. 16. Odlomak iz obširne gramatične razprave o stvaranju imenah u staroslavenskom jeziku, od Miklošića. 17. Aktovi, koji se tiču namieravanoga sjedinjenja jugoslavenskih narodah, koji su ostali pod turskim jarmom, s Austriom za vremena cara Rudolfa II. godine 1594.—1606., izpisao iz c. austrijskog arhiva I. Fidler. 18. Odlomak češkog lietopisca, od K. F. Štumpfa. 19. Šest narodnih hèrvatskih piesamah iz varaždinske okoline, od M. Valjavca. 20. Pismo sv. Bruna caru Henriku II. od godine 1008.

— Od skupljenih dielah Josipa Kajetana Tila, češkoga spisatelja izišla je 12. i 13. svezka.

[illegible] BURZA.

dne 23. prosinca 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

		for. krob.
Dèržavne zadužnice	za 5%	80¾
dto od godine 1851 seria B od	5%	
dto od g. 1853 s povratkom	5%	
dto iz narodnog zajma	5%	83⅞
dto	4½%	70¼
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom	4%	
dto izžriebane	4%	
dto	3%	
dto	2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
» 1839, » 100 »		125⅝
» 1854, » 100 »		108⅝
Bečko-gradski banko	2½%	
»	2¼%	
»	2	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugerske [illegible]		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		
Bankovne dionice komad po		981
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		582½
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		260½
dto. dto. s plaćaniem na [illegible]		
Dionice sieverne željeznice po 1000 f.		
» bečko-glogničke željeznice » 500 »		
» šoprunsko-malobečke » 200 »		
» Budjejovičko-Gmundeke [illegible]		
» Linzko-Išljske [illegible] » 250 »		
» požunsko-tèrnavske željez. 1-og izdanja » 200 »		
» 2-og » s pervenstvom 200 »		
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »		523
» Lloyda u Tèrstu » 500 »		335
» budapeštanskog lančanikad [illegible] 500 »		
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4% za 100 »		
Jelisavetina željeznica		203½
Južnosieverna njemačka savezna željez.		196
Tisna željeznica		
Lombardezko-mletačka željeznica		

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	
Augsburg za 100 for. current	105¾
Berlin za 100 pruskih talirah	
Vratislava za 100 pruskih talirah	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	105⅛
Genova za 300 piemontezkih lirah	
Hamburg za 100 mark banko	78⅛
Lipsko za 100 for.	
Livorno za 300 toskanskih lirah	
London za 1 funt sterlinga	
Lyon za 300 frankah	
Milan za 300 austrianskih lirah	104⅞
Marseille za 300 frankah	122½
Paris za 300 frankah	123
Prag za 100 forintih	
Tèrzt za 100 forintih	
Mletci za 300 austrianskih lirah	
Bukurešt za 1 forint	269½
Carigrad za 1 forint	parah
Smirna za 1 forint	parah

Tečaj novca.

Carski dukati	
Srebro od 19. prosinca	8¾

Odgovorni uèrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST

Nr. 19305 (Fin.—60) (2—1)

Lizitations-Kundmachung.

Von Seite der gefertigten Finanz-Bezirks-Direktion wird hiemit die Absteigerung zur Sicherstellung des Landtransportes von Tabakverschleiss-Gütern im Monate Jänner und falls es erforderlich werden sollte, auch im Monate Februar 1858 von Pest nach Essek auf den 30. (dreissigsten) December 1857 in den üblichen Vormittagsstunden mit dem Bemerken ausgeschrieben, dass bei dieser Konkurrenz-Verhandlung auch schriftliche versiegelte Offerte, welche jedoch vor Beginn der mündlichen Absteigerung eingebracht sein müssen, angenommen, und nach Beendigung der mündlichen Herabminderung längstens aber um 12 (zwölf) Uhr Mittags eröffnet werden.

Die Lizitations- beziehungsweise Vertrags Bedingungen können bei der k. k. Sammlungskassa zugleich Tabakverschleiss-Magazin eingesehen werden. Jedoch wird hier noch folgendes ausdrücklich bestimmt:

Nach den bisherigen Erhebungen ist die beiläufige Gesammtfracht mit dem Gewichte von 20 bis 110 Zentner angenommen worden, welche nach jeweiligen Erfordernissen in dem Zeitraume vom 1. Jänner bis letzten Februar 1858 an das hierörtige k. k. Tabak-Verschleiss-Magazin abgestellet kommen. Dem Unternehmer wird aber bei jeder an ihn ergehenden Aufforderung, welche mündlich und schriftlich geschehen kann, die Fracht bestimmt bekannt gegeben werden.

Als Fiskalpreis des Frachtlohnes werden 3 fl. sage. Drei Gulden in Banknoten vom Wiener Sporco-Zentner für die ganze Strecke festgesetzt.

Der Unternehmer ist verpflichtet, die Fracht längstens binnen vierzehn Tagen nach erhaltener Aufforderung an das k. k. Tabak-Verschleiss-Magazin zu Essek abzustellen.

Jeder Lizitant oder Offertsteller hat ein 5% Vadium im Betrage von 16 fl. 30 kr. sage: Sechzehn Gulden dreissig Kreuzer vor Beginn der Absteigerung zu erlegen, beziehungsweise seinem Offerte beizuschliessen.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Essek am 19. December 1857.

Nr. 9798 (PZ—33) (3—1)

Kundmachung.

Mit 1. Jänner 1858 wird in dem Bezirksorte Stridau eine k. k. Postexpedition ins Leben treten, die sich sowohl mit dem Briefpostdienste als mit der postämtlichen Behandlung von Geldbriefen und sonstigen kleinern durch einen Postboten transportabeln Werthsendungen befassen und mit der k. k. Postexpedition in Luttenberg mittelst 3 Mal wöchentlicher Fussbotenposten in folgender Kursordnung in Verbindung stehen wird:

Abgang von Stridau Montag, Mittwoch, Freitag um 7 Uhr Früh.

Ankunft in Luttenberg denselben Tag um 11 Uhr Früh.

Abgang von Luttenberg Montag, Mittwoch, Freitag um 1 Uhr Mittags.

Ankunft in Stridau denselben Tag um 5 Uhr Abends.

Den Bestellungsbezirk der neuen Postexpedition haben folgende Ortschaften zu bilden:

Stanetinec, Stridau, Rakaničák, Safarska, St. Martin, Brezovec, Čestianec, Gerkavesčak, Gradiščak, Hlapičina, Furovčak, Kapelsčak, Konščovčak, gornji und dolnji, Lapščina, Marov, Novidvori, Verhovljan, Žabnik, Mihaljevec, Badličan, Borke, Bogdanovec, Dobrova gornja, Dragoslovec brieg, Hemje, Martinoševec selo, Martinoševec verh, Mihaljevec gornji, Perhovec, Preseka, Tušikovec, Vugešinec, Brezni kotar, Slatnjak, Vešćica, Leskovec, Grabrovnik, Jalšovec, Umina.

Was hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht wird.

Agram am 17. Dezember 1857.

Klempay.

Br. 2581 (DS—136) (3—2)

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Ugarskoj u pogledu županie baranjske.

Od strane c. kr. upravljateljstva (direkcie) gruntovnicah u Šopronu daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obsiru napredujućega osnivanja novih gruntovnih knjigah u šopronskom upravnom [illegible] krajevinah ugarske, naliež naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 25. rujna 1857 br. 21.836 na znanje sliedeće:

U sèrhu, da se [illegible] mogu gruntovne knjige, obavljena [illegible] u okolišu miestna izvidjenja [illegible] i u županii baranjskoj uk[illegible] grada Pečuha, te napisni[illegible] sa čestičnimi registri i na[illegible] daju, bit će, počamši od 15. studenoga [illegible] i onih občinah, koje su g[illegible] ovoj županii, u c. k. gru[illegible] Pečuhu svakomu na ogled[illegible]

Obavljenje poslovah [illegible] značenih u izroku ovom, [illegible] kodjer 15. studenoga 1857 [illegible] djen je c. k. županijski su[illegible] pomenute občine.

Podpuni sadèržaj te[illegible] dne 25. rujna 1857 izdanog izroka, [illegible] je u službenih listovih bečkih novinah br. 229 i 241, od 16., 18. i 21 listopada 1857. U poštanskih novinah br. [illegible] 245, i 249, od 25., 27. i 31. listopada 1857. i u „Slovenskih novinah" br. 141, 142, i 143, od 26., 28. studenoga i 1. prosinca 1857.

C. k. upravljatelj[illegible] gruntovnicah

U Zagrebu dne 19. prosinca 1857.

Nr. 3198 pol. 1857. (Izv.—424) (3—3)

Kundmachung.

Das k. k. Bergkommissariat zu Agram hat dem Sandwig von Farkas-Vukotinović, Gutsbesitzer und Vorstand des National-Museums, [illegible] und dem Arsenius Belošević, Gutsbesitzer zu Karivaroš auf Grundlage der Schürfbewilligung dto. 2. December 1857 Z. 467 A. einen Freischurf auf dem Wiesen-Grunde Gjurilo genannt des Thomas Igerc, Parzelle Nr. 38, in der Steuergemeinde Plaina, Bezirk St. Ivan des Agramer Comitats am 2. December 1857 Z. 468 A. unter der Befolgung der Vorschrift des allgemeinen Berggesetzes vom 23. Mai 1854 [illegible]

Der Freischurf befindet sich auf dem oben bemerkten Wiesengrunde [illegible] wo der [illegible] Fläche [illegible] Klafter [illegible] nach Stund 7, Grad 2 entfernt. Das Freischurf-Zeichen steht 16 Klafter, 5 Fuss ebensöhlig, nach Stund 18, Grad 13 vom Schurfbau.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

K. k. Bezirksamt St. Ivan,

St. Ivan am 18. December 1857.

K. k. Bezirksvorsteher,

Car.

Br. 1382—1857 gr. (Izv.—419) (3—3)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda moslavačkog kotara, daje se do občeg znanja, da se na molbu Ivana Buića iz Repušnice, proti Izailu Šakiću iz Selišta sèrbskoga radi dužnih 40 fr. sr. sa pripadcima, dražba zapliesnjenih nepokretnostih, i to:

1. kuća sa gruntom i zdanji pod kućnim brojem 11 u Selištu sèrbskom,
2. Oranica 8 ralih 1345 □°
3. Livadah 4 rali 16 □°
4. vinogradah 700 □°
5. Pašnjak 1 rali 968 □°
6. Šume 2 rali 440 □°

dozvolila, i radi toga pèrvi dražbeni rok na dan 5. siečnja 1858 a drugi na dan 5. veljače 1858 svaki put u 9 satih prie podne na licu miesta dužnika u Selištu sèrbskom opredieljen.

Na dražbu ovu se svi kupci sa tom primietbom pozivlju, da će svaki liebenik u ime vadiuma 40 fr. sr. odmah, a kupac kupovninu za 14 danah iza deržane dražbe položiti imati.

Napokon opominju se koji, premda im nebi se došle izvjestja, obaviest, nasvim tim sciene, da su upisanje u javne knjige, stekli hipotekarno pravo, imaju svoje zahtievanja do prodaje dobra prijaviti tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju imati pripisati sami sebi, ako se dobro kupovnine obavi bez njih i ako ono ili ne bi kupovnina izcèrpila [illegible]

U Moslavini dne 30. studenoga 1857.

C. k. kotarski predstojnik

Tomašić.

Nr. 12608 (Izv.—422) (3—3)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Scrittore Controllante dell' I. R. Uffizio Postale Sanitario in Portorè col congiunto l' emolumento di Annui fiorini Quattro Cento (f. 400) nonchè l' obbligo di prestare una cauzione nello stesso importo.

Chiunque intende aspirarvi presenterà entro tutto il 15 p. v. Gennaio le relative sue suppliche comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale politica, i servigj finora prestati, la piena idoneità al posto desiderato e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse.

Dichiarerà inoltre se sia in caso di prestare la cauzione di servigio, e se si trovi in parentela od affinità con altro impiegato postale Sanitario nel Litorale Croato.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo

Trieste il [illegible] Dicembre 1857.

Nr. 12590 (Izv.—420) (3—3)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Ufficiale presso la locale Cassa postale Sanitaria cui va congiunto il Salario di Annui fiorini Cinque Cento nonchè un Sussidio d' Alloggio di annui fiorini Cento, non che l' obbligo di prestare una cauzione da eseguirsi nell' importo di una annata del Soldo.

Chiunque intende aspirarvi presenterà entro il 31 p. v. Dicembre al Governo Centrale Marittimo la documentata sua istanza comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale e politica, i servigi che eventualmente possedesse.

Si avverte che coloro i quali non trovansi di già impiegati in via definitiva presso qualche Cassa erariale dovranno comprovare d' aver subito con buon successo oltre il necessario esame di Cassa anche l' esame Contabile.

[illegible] concorrenti dichiareranno inoltre se si trovano in parentela od affinità con altri impiegati della Cassa Postale Sanitaria oppure degli altri Uffizj postali Sanitarj locali.

Dall' I. r. Governo Centrale Marittimo

Trieste il 21. Novembre 1857.

Br. 3088—1857 (Izv.—420) (3—3)

Oglas.

Dne 4. siečnja 1858 prodavat će se javnom dražbom radi zaostatakah poreznih od godine 1857 zaplienjenog. 25 ved. bieloga i 75 ved. cèrnoga vina od prirodá g. 1857. u magistratskom uredu grada Koprivnice za gotov novac.

U Koprivnici dne 16. prosinca 1857.

Gradski predstojnik
Deurbany.

Nr. 10693 (Izv.—418) (3—3)

Konkurs-Kundmachung.

Bei der k. k. Comitatsbehörde Fiume ist die Seidenbau-Inspektorsstelle mit dem Jahresgehalte von 400 fl. und bei Bereisungen mit dem Anspruche auf die Entschädigung der Vorspannsgebühren und den Zehrungsbeitrag täglicher 2 fl, provisorisch zu besetzen.

Bewerber um diese Stelle, welche von jedem andern Dienstverhältnisse unabhängig bleiben müssen, haben ihre dokumentirten Kompetenzgesuche, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer vorgesetzten, sonst aber im Wege der politischen Behörde ihres Aufenthaltes bis 5. Jänner k. J. an die gefertigte Comitatsbehörde zu leiten, und in denselben ihr Alter, Religion, Stand, Sprachkenntnisse, das moralische und politische Wohlverhalten, die Fertigkeit im Koncepte, im Rechnen und die Kenntniss der Maulbeerbaum- und Seidenzucht glaubwürdig nachzuweisen.

K. k. Comitatsbehörde
Fiume am 12. Dezember 1857.

Nr. 4545 (Izv.—421) (3—3)

Avviso di Concorso.

Essendosi resi vacanti i seguenti Stipendj scolastici conferibili col principio del corrente anno scolastico 1857–58.

1o. Due di f. 150 cadauno della fondazione Fiumana Thonhauser.

2do. Uno di f. 100 di detta fondazione.

3zo. Uno di f. 35 della fondazione Ferricioli.

4to. Uno di f. 30 dalla fondazione Zaccaria.

Vengono quindi provocati coloro i quali aspirano al conseguimento di uno dei suddetti Stipendj scolastici, ovvero di quelli che colla promozione dei giovani fruenti già uno Stipendio di categoria inferiore si rendessero vacanti di esibire entro il di 25. Gennajo 1858 a questo Magistrato i rispettivi loro Ricorsi (in carta simplice) documentando oltre la legittima provenienza da talena famiglia fondatrice, qualor appartenessero alla medesima o vantassero un diritto di prelazione.

a. Il nome e cognome la età, e luogo di nascita del rispettivo giovane Studente.
b. La vaccinazione subita con felice risultato.
c. La scuola, ed il luogo ove frequentò esso gli studj nel pp. anno scolastico 1856-57 e la sua mora'e condotta.
d. Se vivono o meno i suoi genitori ed ove sono essi domiciliati.
e. Lo Stato, la pensione, nonchè la propria facoltà, e la approssimativa mercede — finalmente.
f. Se oltre il giovane aspirante allo Stipendio vi esistano in famiglia delle altre proli non provedute, quante, di qual sesso ed età.

Si avvertono poi i Ricorrenti, in quanto chè non fruiscono già attualmente uno Stipendio sco-

4. die bisherige Dienstleistung oder sonstige Beschäftigung und ihr tadelloses Vorleben;
5. endlich müssen sie angeben, ob und in welchem Grade sie mit einem oder andern der hierländigen Bezirksbeamten verwandt oder verschwägert sind.

K. k. Comitats-Behörde
Warasdin am 3. Dezember 1857.

Der k. k. Comitats-Vorstand
Šimunčić.

Nr. 1757—1857 c. (Izv.—425) (3—2)

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamt als Gerichte, zugleich als Concursinstanz zu St. Ivan wird hiemit bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte über das Abtretungsgesuch des hiesigen Handelsmannes H. Alexander Vaić de praes. 14. December 1857 Z. 1751 civ. über das gesammte des Herrn Alexander Vaić Handelsmannes zu St. Ivan in Zelina, gehörige, wo immer befindliche bewegliche, und das in den Kronländern für welche die Concursordnung vom 18. Juli 1853 Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen der Concurs eröffnet, zum provisorischen Vermögens Verwalter der hiesige Advocat H. Emerich v. Spindrek, zum Massa-Vertreter H. Advocat Anton Sučić, und zu dessen Substituten H. Advocat Math. v. Mrazović, Advocat zu Agram bestellt worden. —

Es werden daher alle Jene, welche was immer für Ansprüche auf das in Concurs verfallene Vermögen zusteht, aufgefordert, diese bis längstens 20. Februar 1858 mittelst einer förmlichen Klage wider den obgenannten H. Massa-Vertreter bei diesem k. k. Bezirks- als Concursgerichte anzumelden, widrigenfalls Sie ungeachtet des Ihnen etwa gebührenden Eigenthums-Pfand- oder Prioritatsrechts von der Concurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Concursmassa verlustig sein würden. —

Zur Bestätigung des einstweiligen Vermögens-Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 27. Februar 1858, 10 Uhr V. M. bei diesem Gerichte mit dem Bemerken angeordnet, dass die Concurs-Gläubiger hiebei so gewiss zu erscheinen, und über die Wahl des Vermögens-Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses sich bestimmt zu erklären haben werden, da sonst nach §. 44. der C. O. auf ihre Gefahr vom Gerichte der Gläubiger-Ausschuss bestellt werden würde. —

Schlüsslich werden sämmtliche Gläubiger über das Gesuch des genannten Fallitar um Zugestehung der Wohlthat der Güterabtretung zu der am 27. Februar 1858, 11 Uhr V. M. anberaumten Tagsatzung mit dem Bemerken vorgeladen, dass über den Anspruch der Schuldner auf die Rechtswohlthaten der Güterabtretung in Rücksicht derjenigen Gläubiger, welche ihm dieselbe nicht freiwillig zugestehen, nach Beendigung der gegen den Schuldner eingeleiteten strafgerichtlichen Untersuchung werde entschieden werden, das Gesuch um die Bewilligung der Rechtswohlthaten kann sowohl bei diesem k. k Bezirksamte als Gerichte als auch bei dem H. Massa-Vertreter eingesehen werden.

K. k. Bezirksamt als Gericht
St. Ivan am 14. December 1857.

K. k Bezirksadjunkt als Richter
Alb. v. Jakopović.

DP—83

OGLASNIK.

Br.—79 (3—3)

Obznana.

Poznata milodarnost čoviekoljubivih Zagrebčanah probudi podpisano povierenstvo, da ih opomene i pozove na liepi običaj: milodarima za ubogo oprostit se čestitanja mladoga lieta.

Liepi taj običaj preporučuje se tim vrućije, što je evo zima na vratih, gdie osobito siromaka tare svakojaka nevolja da ju proživi, budući da u ovoj studeni ima malo posla i zaslužbe, a i tako slabašna podporna sredstva ne dospievaju, da bi se znatnoj strani ovdašnjeg žiteljstva s te teškobe pomoći moglo, ako posebna blagotvornost tomu nepriskoči.

Izdavat će se dakle i za godinu 1858. čestitne oprostnice, na kojih će biti naslikana ovdašnja oboržbolnica, što se baš sada zidje.

Za svaku oprostnicu plaća se najmanje po trideset krajcarah, ili polaže se koja stvar od toliko ili veće vrednosti, što će se upotriebiti kao dobitak kod lutrije koja će se urediti ubogim na korist.

U posliednjem tom obziru umoljavaju se osobito blagotvorne gospoje Zagrebkinje da svojimi rukotvorinami uriese tu lutriju.

Oprostnice dobivaju se već sada sve do nove godine na ovih miestih, gdie će se i poklonjene stvari za izigravanje primati do konca mieseca siečnja 1858, i to:

1. Kod župnoga ureda sv. Marka, br. 102.
2. U odpravničtvu zagrebačkih novinah, gospodska ulica, br. 3.
3. U župnom uredu sv. Petra u laškoj ulici br. 119.
4. U župnom uredu sv. Ivana u novoj vesi br. 28.
5. U tèrgovini gospodina Augusta Weissa na Jelačićevom tèrgu br. 332, „k nadbiskupu zagrebačkom."
6. U liekarni gospodina Miroslava Horačka mesnička ulica br. 744.
7. U liekarni gospodina Graciana Mihića u Opatovini br. 97.

O lutriji na rečenu dobrotvornu svèrhu izdat će se druga obznana napose.

Imena oproštenikah s položenom svotom ili s poklonjenimi stvarmi za izigravanje obznanit će se u ovih novinah, a da se nebi to krivo štampalo, umoljavaju se svi darovatelji najuljudnije, da napišu svoje ime i prezime, značaj položenu svotu ili poklonjenu stvar čim razgovetnije.

O stvarih za izigravanje kao i o većih svotah izdavat će se posebne prijemnice.

Od povierenstva ubožišta zagrebačkoga.

U Zagrebu dne 14. prosinca 1857.

(26—13)

God. XXIII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 28. PROSINCA 1857. Broj 295.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzämši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ **Početkom dojdućega mieseca počimlje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.**

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ frankò poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ **Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.**

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je povodom oživotvorenja c. k. urbarialnih sudovah za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu najvišjom odlukom od 19. prosinca t. g. predsiedniku c. k. direkcie hèrvatsko-slavonske zemljorazterećne zaklade, ministerialnom savietniku Dragutinu Ullepiću plemenitom od Krainfelsa uz njegovih dužnostih u tom obziru i ostavljajući mu sadašnji njegov naslov i značaj, povierit predsiedništvo c. k. vèrhovnoga urbarialnoga suda za Hèrvatsku i Slavoniu.

Miestodèržtveni savietnik Ivan pl. Daubachy i banskoga stola savietnici Friderik pl. Pisačić i Friderik Špun, zatim prisiednik c. k. direkcie hèrvatsko-slavonske zemljorazterećne zaklade, Aleksander Králÿ najmilostivie odredjeni su i to posliednji pod istovremenim najmenovanjem za miestodèržtvenoga savietnika izvan stanja, za savietnike c. k. vèrhovnoga urbarialnoga suda.

Uprava c. k. urbarialnih sudištah pèrve molbe u Zagrebu povierena je najmilostivie banskoga stola savietniku Dragutinu Koretiću, a u Varaždinu miestodèržtvenom savietniku i tamošnjem županijskom predstojniku Aleksandru Simunčiću, ostavljajući oba u njihovim sadašnjim službama; za predsiedatelja c. k. urbarialnoga sudišta pèrve molbe u Osieku pako naimenovan je najmilostivie kotarski predstojnik Ivan pl. Jurković.

Ministri unutarnjih poslovah i pravosudja učinili su za popunjenje osoblja kod ces. kr. urbarialnih sudovah pèrve molbe u kraljevini Hèrvatskoj i Slavonii sliedeće naredbe:

Naimenovani su:

Za urbarialni sud I. molbe:

I. U Zagrebu za prisiednike: Savietnik zemaljskoga suda Toma Cuculić, kotarski predstojnik Žuvić i bivši gubernialni assessor Josip pl. Susanni; za pristava: pristav pomoćnih uredah banskoga stola Toma Matačić.

II. U Varaždinu za prisiednike: županijskoga suda savietnik Šišman pl. Prešern, kotarski predstojnik Antun Melinčević i županijskoga suda tajnik Josip Janda; za pristava: kotarski pristav Viekoslav pl. Stauduar.

III. U Osieku za prisiednike: županijskoga suda savietnik Ljudevit pl. Sinković, županijskoga suda savietnik Juraj Kontić i kotarski predstojnik Franjo pl. Erlinger; za pristava: kotarski aktuar Juraj Femenik.

Ministar unutarnjih poslovah i pravosudja naimenovali su povodom oživotvorenja c. k. urbarialnih sudovah u kraljevinama Hèrvatskoj i Slavonii za tajnika od vieća kod vèrhovnoga urbarialnoga suda u Zagrebu tajnika kod c. k. direkcie zemljorazterećne zaklade u Zagrebu Roberta pl. Zlatarovića.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je vlastoručno podpisanim diplomom tèrgovca u Mitrovici Stiepana Milisava Georgievića priznavajući njegovu dokazanu viernost i patriotično dielovanje najmilostivie povisit na plemićki stališ austrianske cesarevine, počastnim naslovom plemeniti i s predikatom od Pocerina.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč 24. prosinca. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 23. prosinca 1857 tèrgovačkoj i obèrtničkoj komori u Tèrstu najmilostivie podielit ovladu za predhodne naredbe u obziru utemeljenja jednog akcionarnoga društva pod imenom „Tèršćanska tèrgovačka banka“.

Sèrbia.

U Beogradu 15. prosinca. (S. N.) Iz Negotina i Kladova javljaju nam, da su se tamo zavela teatralna družtva, koja su počela i predstavljanja davati. U Negotinu je pèrvo predstavljanje bilo na pèrvozvanog Andriju, i predstavljala se: „Smèrt kralja Dečanskog“ na veliko zadovoljstvo gledaocah, kojih je na predstavljanju bilo vèrlo mnogo. U Kladovu pak do 25. pr. m. već su bila tri predstavljanja, i na sva tri bilo je zriteljah u velikom broju. U ovom posliednjem miestu prilika je, da će se teatar i stalno ustanoviti, jer, kao što nam pišu, mnogi su ljubitelji ovakvih blagorodnih zavodah učinili na taj konac liepih prilogah, i to nieki dosta znamenitih. Ovakvi pojavi najsjajnii su znak kako se u domovini našoj počinje negovati čuvstvo ljubavi k naukama i liepim vieštinama. Mi se tome samo radovati možemo, i od sèrca želimo svakom podobnom preduzeću najbolji uspieh.

Ovom prilikom nemožemo da neizrazimo žalost svoju, što o teatralnim predstavljanjima ovdie u Beogradu nemamo nikad nikakvih izviestjah. Ovdie se još od lietos davaju predstavljanja, pa nikakav priatelj nenadje se da nam bar po koi put izviestje dostavi. Prije doznajemo za podobne stvari iz unutrašnjosti nego odavde iz miesta. Takva nemarnost vlada medju pozvanima! A mislimo da i samome društvu, koje predstavljanja daje, nebi bilo bez koristi, kad bi se i koi član njegov dao javno čuti o njegovim uspiesima.

Moldavia i Vlaška.

Kao što piše „Zeit“ od 29. pr. m., u podunavskim kneževinama približuje se stvar svome riešenju. Što je divan u Bukureštu zaključio, da neće da pretresa pitanja o unutrašnjoj reformi, dok se nerieše pitanja politička, to dokazuje, da će divanu početkom ovoga mieseca doći preporuka, iz koje će vidieti, da su mu dani predbrojani. Ovo zaključenje izgleda kao nieka protestacia proti onomu što je neizbiežno; ono je pokriepljeno opetovanjem predjašnjeg zaključenja, kojim se divan izjavljuje da nije nadležan za pretresanje domaćih reformah. „Što su divani nastavlja dalje „Zeit“, svojim posliednjim zaključenjima zauzeli položenje parlamentarne opozicie prema podpisanim na pariškome miru, to iz toga nesliedluje nikako, da su sile već medju sobom složne o kakvom planu ili da su se ostavile svoga dosadašnjeg položaja. Depeša kneza Gorčakova od 5 listopada na g. Butenjeva, koja je sad svietu saobćena, i u ko oj se svaki razgovor o raspisu otomanskoga praviteljstva kao bezkoristan i upotrebljavanje izražaja „suverenstvo“ za odnošaje protine prema kneževinama kao neupotrebljivo označava, može Porta uvieriti, da je njeno nadanje, da će svoj sizerenski odnošaj prema kneževinama preobratiti u pravo suverenstvo, još daleko od toga da se i izpuni.“

Turska.

Kao što čuje bečka „Presa“ iz Carigrada, Alipaša je g. Butenjevu, kod mu je pročitao notu onu, kojom se odgovara na njegov razpis od 16. listopada, odgovorio samo ovo: „To je anahronizam: knez Gorčakov misli da piše poslie mira adrianopoljskog, a ne poslie pariškoga.“

Prije su niekog vremena novine javile kako su prilikom, kad su se u Svištovu podizala zvona, tamošnji Turci počinili velika iztupljenja. Sada „Prese d' Orient“ javlja, da se stvar ova počela izpitivati, i da je tim povodom vidinski vladika pozvan u Carigrad.

Gèrčka.

„Oester. Ztg“ od 13. prosinca pripovieda, kako je nieki Gèrk iz Carigrada prije nieke godine došo u Gèrčku s jednom turskom dievojkom, pa se u Siri nastanio i tu po zakonima gèrčkim postao gèrčkim gradjanom, pa poslie se s tom dievojkom, koja se je medjutim pokèrstila, oženio, s kojom je već i diete imao. Sad nedavno dodju u Siru otac i mati dievojčina, te obtuživši ih tamošnjemu turskomu konzulu, da su im nieke dragociene stvari pokrali, zaiskaše, da se zatvore. Konzul dade prieko svojih ljudih kuću njihovu pretresti, pa pri svemu tome, što se nije ništa ukradena našlo, dade ih oboje kod sebe zatvoriti, kojom je prilikom ženska ona do zla boga zlostavljena bila. Ovo je strašan nemir pobudilo kod žiteljstva i samo da vlast i pametnii ljudi nisu na put stali, bilo bi velikoga zla. Sad se proti konzulu kao povrieditelju zemaljskih gèrčkih zakonah, koi one još jednako dèrži kod sebe zatvorene, ustaje javno s tužbom. I ako vlada — primiećuje „Oest. Ztg.“ — neustane muški, i ozbiljne korake neučini, da porta drugčije shvati svoj položaj prema Gèrčkoj, to se mogu poroditi vèrlo nepriatne neprilike. Narod je tako jako uzavreo, da i same one novine, koje su inače uviek na strani vlade, podižu glas opomene na vladu, pa šta više i tako daleko idu, da izrikom kažu, da je Gèrčka dužna odazvati iz Carigrada svoga poslanika i s portom prekinuti sve priateljske odnošaje. „Zar“ — kaže se po navodu pomenutog „Ost. Ztga“ u jednom članku „Elpide“ — „zar da Gèrčka za to samo dèrži vojsku na nogama, da lovi razbojničke čete, koje se na oči turskih vlastih stavljaju pa amo upadaju? Zar ravnodušnim okom Gèrčka da gleda nasilnosti, koje gèrčkim podanicima čine činovnici

portini? Zar da dopušta, da se gèrčki pasoš, koi se je izdao u ime kralja njezinog, u Turskoj nogama gazi i gèrčka narodnost zlostavlja? Ako ministar izvanjskih poslovah neosieća u sebi dosta snage, da ustane kao čoviek, koi se svojom narodnosti ponositi mora, a on neka ustupi miesto drugom odvažniem čovieku. Kad god Gèrčka ima pravo, isto je tako silna kao i najveći evropski narod; pariški traktat išao je da spasi Tursku, ali ne da joj žèrtvuje gèrčki narod, gèrčku slavu."

Rusia.

• Kao što je javljeno, preminuo je već mingrelski generalni gubernator knez Gagarin, koga je ubio imiretski knez Dadiš Kilijan. Pojedinosti ubojstva ovoga vèrlo su užasne. Knez Gagarin živio je još 8 danah poslie toga. A g. Ilin, koi se je našao u sobi, kad se je ubojstvo dogodilo, izsiečen je biesnim Kilijanom na komade u pravom smislu rieči i tako je spasio svoga priatelja, ali samo da se još 8 danah poslie toga najstrašnie namuči. Okrutni i divlji ubojica bio je gorostasnog uzrasta i herkulske snage. Osim kneza i njegovoga priatelja, gosp. Ilina, ubio je u kući kneževoj još dva čovieka, kuvara i slugu njegovoga. Kad su ga zatvorili, narod je hoteo da ga raztèrga. I samo s teškom mukom mogaše se u tamnicu odvesti. Knez Gagarin bio je obće ljubljen i poštovan.

Azia.

Kao što glase francuska izviešća, engleske vlasti u Indii već nisu sigurne ni od samog evropskog žiteljstva u Indii. Berlinskome „Zeitu" pišu iz Pariza, da se lord Kaning, glavni gubernator u Kalkuti, boji i tamošnjih evropskih žiteljah, pa zato je naredio bio, da se svima oduzme oružje. Naredba ova pobudila je u tolikom stupnju obće negodovanje, da su strani konzuli morali protestovati, uslied čega je ista naredba i ostala neizvèršena. Viest ovu engleska vlada nije htiela da saobći občinstvu.

„Patrie" priobćuje sliedeće pismo iz Kalkute od 31. listopada: Stvari u Luknovu stoje zlo. Posada se još nije mogla osloboditi. General Havelok mora iz petnih žilah da se napinje, samo da se odèrži pri neprestanom napadanju pobunjenikah. On je zadobio niekoliko koristih, ali toliko je mnogo ljudih izgubio, da su mu te koristi isto tako štetne kao i kad bi i poražen bio. General Outram stoji takodjer zlo. Veliki dio pobunjenikah iz Delhia upao je u kraljevinu oudsku. Jedno odieljenje Englezah moglo ih je bilo sraziti, ali zapoviedajući oficir nije hoteo, jer su bili bez oružja. To se ovdie u Kalkuti smatra kao velika ludost, jer će oni sad umnožiti vojsku pobunjeničku. Oficir će taj zbog toga svoga postupka doći pod sud. Englezi se boje, da će pobunjenici, koji su obsieli Luknov, kad im dodje ovo podkrepljenje, još se za dugo dèržati moći, a možebiti i grad osvojiti pa i vojsku Haveloka i Outrama potèrti.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Milan 22. prosinca. Nadbiskupa milaneskoga udarila je kap. Lieva strana njegova tiela uzeta je i životna pogibelj jošte nije uklonjena.

Tèrst 23. prosinca. Oba vojvode leuchtenberški s pratnjom ukèrcali su se danas na jedan Lloydov parobrod put Mletakah.

Turin 22. prosinca. Narodna banka zaiskala je za svoj zajam obaljenje kamatnoga mierila za 1 % i stegnula je iznosak zajma na 4 miliuna. Zajam, koi je vladi potreban za javne gradjevine, proračunan je na 70 miliunah. Markez Vilamarina opet se je vratio u Pariz. Za dohodne izbore, koji se imaju preduzeti u Genovi, pojavili su se kao kandidati i grof Revel i Garibaldi.

Polag jedne privatne bèrzojavne viesti došli su ljudi iz Kruševicah, Zubacah i drugih občinah južne Herzegovine u manastir Duža kod Trebinja i posieli su ga. Bojat se je da će im se i druge kèršćanske občine tamošnjega prediela pridružit a broj oboružanih kèršćenah iznosi, vele, već 4000 momakah. Kao kolovodja istih imenuje se Vukalović, poglavica občine zubačke i kao što se čuje isti osigurava, da je svèrha toga kretanja posredovanje sastanka glavah kèršćanskih kotarah Hercegovine da se posavietuju, kako bi se niekim tužbama i žaobama proti turskoj upravi kraj učinit mogo.

Svaka kèršćanska porodica Hercegovine ima, vele, stavit jednog oboružanog čovieka, no nisu naumni navalit na turke već samo oglasit hathumajum u Duži.

U Drobnjaku je, vele, 100 Arnautah obkoljeno i namiera je odvraćanjem vode prisilit ih, da se predadu. Nadalje su, vele, dva turska miesta obkoljena i turska regularna posada bila je prisiljena povući se u Mostar.

Čini se da se nisu ozbilnii čini dogodili. Polag jedne druge privatne viesti sidjoše 4000 Cèrnogoracah u tursko miesto Kulasiu i poubijavši više pastirah odvedoše sa sobom 3000 komadah marve.

Petrograd 22. prosinca poslie podne. Dne 13. prosinca bilo je 13 naibah sa 3000 Čerkasah do noge potučeno. Sva Salatavia razpremljena je, sva miesta su spaljena. Rusi idu sada u svoje zimske kvartire.

Pišu iz Rima od 16. t. m. Jugoamerikanski biskupi namieravaju ovdie utemeljit jedno sieminište i na se uzeti uzdèržavanje istoga. Na miesto preminuvšega Agricole naimenovan je profesor Minardi za nadzornika vatikanske galerie.

Pariz 24 prosinca. Car je jučer predsiedao u siednici dèržavnoga vieća, da se posavietuje o raznim predlozima. Baron Bourqueney odputovat će čim prije u Beč.

Polag najnoviih iz Dalmacije prispievših bèrzojavnih viestih navalili su Turci dne 23. u jutro medju 9. i 10. urom kod Orobovca pó sata od Trebinja na četu oboružanih kèršćanah, sastojeću iz 4 do 5000 momakah. Bitka je žestoka, uspieh nije jošte poznat.

Milan 24. prosinca. Nadbiskupa Romilli-a udarila je kap u kući vojvode Scotti-a. Poslovi sa svilom započeli su se na ovdiešnjem tèrgu ove nedielje pod povoljniim znakovima, budući da se je pojavilo bolje mnienje i veće pouzdanje.

Firenca 22. prosinca. Kraljica Maria Kristina od Španie došla je ovamo i nastavila je svoj put prieko Siene.

Dne 23. došle su viesti iz Londona, da je engleska vlada dobila izviesćah, iz Indie polag kojih je general Sir Colin Campbell na čelu od 12,000 momakah oslobodio Luknov i da su ranjenici i žene dobro sačuvane svekolike u sigurno miesto odpremljene. Drugi važni dogadjaj jest, da je dne 7. t. m. u Vašingtonu otvoren bio kongres i da je poslanica predsiednika Buchanana u svemu povoljna u obziru na Englesku. U obziru na Španjolsku pako veli da je zastava amerikanska od te zemlje uvriedjena, da je sadašnji izvanredni amerikanski poslanik u Španii zamolio, da bude odazvan i da je predsiednik nauman novog poslanika onamo poslat, s nalogom da izravna čim bèrže i priateljskim načinom, ako je moguće, sve razmirice obstojeće medju obim dèržavama.

Najnovie bèrzojavne viesti s turske granice javljaju, da je borba kod manastira dužanskoga dne 23. t. m. od 3 sata u jutro do večeri trajala, da su Turci kèršćansko selo Bialac uzeli i da se iz svega vidi, kao da će raja izgubit. Dne 24. bilo je primirje i obe strane čekaju podkriepljenjah.

Medju vojujućima proti Turcima nalaze se, vele, i vojvoda Grahovski.

Pariz 23. prosinca. Uslied najnoviih viestih prispievših prieko Marsilje nastavio je opet pl. g. Thouvenel prekinute odnošaje s Rešidpašom.

Uslied viestih iz Napulja potres je tamo a osobito u predielu „Principato citereore" počinio velikih štetah. Srušio je u raznim miestima množina kućah a i više ljudih poginulo je tom nezgodom.

U obziru Nevena. Na Rieci. Na mnogo dopise, što mi stižu od mnoge strane i propitkuju za Neven, javljam slavnomu čitateljstvu:

Neven će izaći koi dan iza mlade godine; da je na moje, on bi izišao upravo 1. siečnja. — Slavno mi čitateljstvo doista neće zamieriti, ako Neven izadje bez programa; malo zakasnismo — ali i tomu nije krivnja u meni nego u kratkom vremenu.

Ovo neka umiri svakoga, koi je jur predplatio, ja znam doista da će biti zadovoljan s mojom namierom. Josip Vranjicani.

Bečka burza

dne 23. prosinca 1857.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	80 3/4
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	83 7/16
dto . . . . » 4 1/2 %	70 1/4
dto . . . . » 4%	
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
» » » » „ 1839, » 100 »	125 3/8
» » » » » 1854, » 100 »	108 3/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	981
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	582 1/2
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	291 1/2
dto dto s plaćanjem na rate	
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	523
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	335
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Jelisavetina željeznica . . . . »	203 1/2
Južno-sieverna niemačka savezna željez. »	190
Tisna željeznica . . . . »	
Lombardezko-mlietačka željeznica . . . »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	106 3/8
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	105 3/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	78 5/8
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-17
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	104 7/8
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	122 1/4
Pariz za 300 frankah . . . . »	123
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	269 1/2
Carigrad za 1 forint . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	7 1/2
Srebro od 19. prosinca	8 1/4

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 2581 (DS—136) (3—2)

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Ugarskoj u pogledu županie baranjske.

Od strane c. kr. upravljateljstva (direkcie) gruntovnicah u Šopronu daje se kroz c. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega osnivanja novih gruntovnih knjigah u šopronskom upravnom okolišu kraljevine Ugarske, uslied naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 25. rujna 1857 br. 21.836 na znanje sliedeće:

U svèrhu, da se uvesti mogu gruntovne knjige, obavljena su u šopronskom upravnom okolišu miestna izvidjenja polag občinah jurve i u županii baranjskoj uklopno i slobodnom kr.

gradu Pečuhu, te napisnici gruntočnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, bit će, počamši od 15. studenoga 1857, o svih občinah, koje su godine 1848. spadale k ovoj županii, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Pečuhu svakomu na ogled izloženi.

Obavljanje poslovah i uredovnih dielah, naznačenih u izroku ovom, ima se započeti takodjer 15. studenoga 1857. i u tu svèrhu odredjen je c. k. županijski sud pečuhski za sve gori pomenute obćine.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog dne 25. rujna 1857. izdanog izroka, uvèrsten je u službenih listovih bečkih novinah br. 237, 229 i 241, od 16., 18. i 21 listopada 1857. U požunskih novinah br. 242, 245, i 249, od 23., 27. i 31. listopada 1857. i u „Slovensky noviny" br. 141, 142, i 143, od 26. 28. studenoga i 1. prosinca 1857.

C. k. upravljateljstvo gruntovnicah
U Zagrebu dne 19. prosinca 1857.

Nr. 19305 (Fin.—60) (2—2)

Lizitations-Kundmachung.

Von Seite der gefertigten Finanz-Bezirks-Direktion wird hiemit die Absteigerung zur Sicherstellung des Landtransportes von Tabakverschleiss-Gütern im Monate Jänner und falls es erforderlich werden sollte, auch im Monate Februar 1858 von Pest nach Essek auf den 30. (dreissigsten) Dezember 1857 in den üblichen Vormittagsstunden mit dem Bemerken ausgeschrieben, dass bei dieser Konkurrenz-Verhandlung auch schriftliche versiegelte Offerte, welche jedoch vor Beginn der mündlichen Absteigerung eingebracht sein müssen, angenommen, und nach Beendigung der mündlichen Herabminderung längstens aber um 12 (zwölf) Uhr Mittags eröffnet werden.

Die Lizitations- beziehungsweise Vertrags-Bedingungen können bei der h. o. k. k. Sammlungskassa zugleich Tabak-Verschleiss-Magazin eingesehen werden. Jedoch wird hier noch folgendes ausdrücklich bestimmt:

Nach den bisherigen Erhebungen ist die beiläufige Gesammtfracht mit dem Gewichte von 20 bis 110 Zentner angenommen worden, welche nach jeweiliger Erforderniss in dem Zeitraume vom 1. Jänner bis letzten Februar 1858 an das hierortige k. k. Tabak-Verschleiss-Magazin abzustellen kommen. Dem Unternehmer wird aber bei jeder an ihn ergehenden Aufforderung, welche mündlich und schriftlich geschehen kann, die Fracht bestimmt bekannt gegeben werden.

Als Fiskalpreis des Frachtlohnes werden 3 fl. sage. Drei Gulden in Banknoten vom Wiener Sporco-Zentner für die ganze Strecke festgesetzt.

Der Unternehmer ist verpflichtet, die Fracht längstens binnen vierzehn Tagen nach erhaltener Aufforderung an das k. k. Tabak-Verschleiss-Magazin zu Essek abzustellen.

Jeder Lizitant oder Offertsteller hat ein 5% Vadium im Betrage von 16 fl. 30 kr. sage. Sechszehn Gulden dreissig Kreuzer vor Beginn der Absteigerung zu erlegen, beziehungsweise seinem Offerte beizuschliessen.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Essek am 19. Dezember 1857.

Nr. 1757—1857 c. (Izv.—425) (3—3)

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamt als Gerichte, zugleich als Concursinstanz zu St. Ivan wird hiemit bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte über das Abtretungsgesuch des hiesigen Handelsmannes H. Alexander Vaić de praes. 14. December 1857 Z. 1757 civ. über das gesammte des Herrn Alexander Vaić Handelsmannes zu St. Ivan in Zelina, gehörige, wo immer befindliche bewegliche, und das in den Kronländern für welche die Concursordnung vom 18. Juli 1853 Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen der Concurs eröffnet, zum provisorischen Vermögens Verwalter der hiesige Advocat H Emerich v. Spindrek, zum Massa-Vertreter H. Advocat Anton Sučić, und zu dessen Substituten H. Advocat Math. v. Mrazović, Advocat zu Agram bestellt worden. —

Es werden daher alle Jene, welche was immer für Ansprüche auf das in Concurs verfallene Vermögen zusteht, aufgefordert, diese bis längstens 29. Februar 1858 mittelst einer förmlichen Klage wider den obgenannten H. Massa-Vertreter bei diesem k. k. Bezirks- als Concursgerichte anzumelden, widrigenfalls Sie ungeachtet des Ihnen etwa gebührenden Eigenthums-Pfand- oder Prioritatsrechte von der Concurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Concursmassa verlustig sein würden. —

Zur Bestätigung des einstweiligen Vermögens-Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 27. Februar 1858, 10 Uhr V. M. bei diesem Gerichte mit dem Bemerken angeordnet, dass die Concurs-Gläubiger hiebei so gewiss zu erscheinen, und über die Wahl des Vermögens-Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses sich bestimmt zu erklären haben werden, da sonst nach §. 44. der C. O. auf ihre Gefahr vom Gerichte der Gläubiger-Ausschuss bestellt werden würde. —

Schlüsslich werden sämmtliche Gläubiger über das Gesuch des genannten Fallitar um Zugestehung der Wohlthat der Güterabtretung zu der am 27. Februar 1858, 11 Uhr V. M. anberaumten Tagsatzung mit dem Bemerken vorgeladen, dass über den Anspruch der Schuldner auf die Rechtswohlthaten der Güterabtretung in Rücksicht derjenigen Gläubiger, welche ihm dieselbe nicht freiwillig zugestehen, nach Beendigung der gegen den Schuldner eingeleiteten strafgerichtlichen Untersuchung werde entschieden werden, das Gesuch um die Bewilligung der Rechtswohlthaten kann sowohl bei diesem k. k. Bezirksamte als Gerichte als auch bei dem H. Massa-Vertreter eingesehen werden.

K. k. Bezirksamt als Gericht
St. Ivan am 14. December 1857.
K. k. Bezirksadjunkt als Richter
Alb. v. Jakopović.

Einladung
zur Pränumeration für den Jahrgang 1858 der
Wiener Zeitung.

Vom 1. Jänner 1858 an erscheint die Wiener Zeitung in verändertem Verlage und mit veränderter Pränumeration.

Die hohe Staatsverwaltung hat nämlich Druck und Verlag der Zeitung an die k. k. Hof- und Staatsdruckerei übertragen und dafür gesorgt, dass sich dies Unternehmen, unter möglichst günstigen Verhätnissen, von nun an kräftig heben und den strengeren Anforderungen der gegenwärtigen Bildungsperiode entsprechen könne. Es ist Sorge getragen, dass dieses älteste aller Blätter der kaiserlich-österreichischen Haupt- und Residenzstadt Wien von nun an in seinem Inhalte reicher, mannigfaltiger und anziehender werde. Zu diesem Ende sind ausgezeichnete Mitarbeiter des In- und Auslandes gewonnen, welche ihre geistigen Kräfte mit Liebe und Sorgfalt unserm neu emporstrebenden Institute widmen werden.

Die neue Ausstattung der Zeitung wird mit den Typen der k. k. Hof- und Staatsdruckerei in würdiger Weise erfolgen.

Mit dem Hauptblatte bleibt, wie bisher, das Amts-, dann das Intelligenz- und das Abendblatt vereint. — Das Hauptblatt, aus einem ganzen Bogen bestehend, erscheint mit dem Amts- und Intelligenzblatte täglich, mit Ausnahme der auf einen Sonn- oder Feiertag folgenden Werktage.

Das Abendblatt, aus einem halben Bogen in gleichem Formate bestehend, erscheint täglich, mit Ausnahme der Sonn- und Feiertage.

Pränumerationspreis
(mit Rücksicht auf die zu erwartende grössere Verbreitung und Auflage der Zeitung)
für Wien:
Früh-, Intelligenz- und Abendblatt zusammen, ohne Amtsblatt:
ganzjährig 12 fl., halbjährig 6 fl., vierteljährig 3 fl.
Mit dem Amtblatte:
ganzjährig 16 fl., halbjährig 8 fl., vierteljährig 4 fl.
Auf das Amtsblatt allein, ebenso auch auf das Abendblatt allein, wird keine Pränumeration angenommen.

für auswärtige Abonnenten:
bei Zusendung an die betreffende k. k. Poststation:
Ohne Amtsblatt:
ganzjährig 18 fl., halbjärig 9 fl., vierteljährig 4 fl. 30 kr.
Mit dem Amtsblatte:
ganzjährig 22 fl., halbjährig 11 fl., vierteljährig 5 fl. 30 kr.

Wer die besondere, schnellere Zusendung des Abendblattes durch die k. k. Post wünscht, bezahlt nebst dem Abonnementpreise noch ganzj. 6 fl., halbj. 3 fl., viertlj. 1 fl. 30 kr.

Um keinerlei Störung in der Zusendung eintreten zu lassen, werden die auswärtigen Abonnenten besonders darauf aufmerksam gemacht, ihre gefälligen Bestellungen ungesäumt machen zu wollen.

Die Pränumerationsgelder in den obigen vollen Beträgen werden „an den Aerarial-Verlag der k. k. Hof- und Staatsdruckerei in Wien" eingesendet und die Herren Pränumeranten eingeladen, Namen, Wohnort, Kronland und Post oder die dem Wohnorte zunächst gelegene k. k. Poststation deutlich geschrieben anzugeben. — Auswärtige können bei den betreffenden k. k. Postämtern pränumeriren.

Bei Erneuerung der Pränumeration und bei Reklamationen ersucht man um gefällige Zusendung der Adressenschleife oder genauen Adresse.

Endlich wolle das vererliche Publikum die bei grösserer Auflage der Zeitung steigendenden Vortheile der Ankündigungen in der Wiener Zeitung geneigtest berücksichtigen.

Für solche Inserate in das Intelligenz- oder auf die letzten Seiten des Hauptblattes wird die einspaltige Petitzeile für einmal mit 4 kr., für zweimal mit 6 kr. und für dreimal mit 8 kr. berechnet, unbeschadet der Begünstigungen, die in besonderen Fällen bewilligt werden können. (Einzelne Exemplare der Wiener Zeitung kosten 10 kr.)

Von der k. k. Hof- und Staatsdruckerei-Direction.
Wien, im Dezember 1857.

Nr. 5951 (PZ—33) (1—1)

Kundmachung.

Vom 1. Jänner 1858 tritt die zwischen Oesterreich und Frankreich am 3. September 1857 abgeschlossene Postkonvention in Wirksamkeit von welchem Tage an alle bisher erlassenen Verordnungen aus und nach Frankreich ausser Anwendung zu kommen, und die nachfolgenden Bestimmungen zu gelten haben.

Briefe aus Oesterreich und Belgrad nach Frankreich und Algier, und umgekehrt, können entweder bis zum Bestimmungsorte frankirt, oder ganz unfrankirt abgesendet werden, eine theilweise Frankirung soll nicht stattfinden.

Zur Frankirung der Briefe dürfen Marken verwendet werden.

Mit Marken unvollständig frankirte Briefe sind zwar als unfrankirte zu betrachten, und zu taxiren; jedoch wird der Werth der verwendeten Marken beachtet, und von den Adressaten nur der an dem tarifmässigen Porto fehlende Betrag eingehoben.

Die Taxe für einen einfachen frankirten Brief beträgt 14 Kreuzer, für einen einfachen unfrankirten Brief 18 Kreuzer, ohne Unterschied des Aufgabs- und beziehungsweise Bestimmungsortes in beiden Staaten.

Als einfacher Brief wird derjenige betrachtet, welcher nicht mehr als 10 Grammen wiegt; für Briefe im Gewichte von mehr als 10 bis 20 Grammen wird das doppelte, für Briefe von mehr als 20 bis 30 Grammen das dreifache der oben erwähnten Portosätze u. s. w. eingehoben.

Hiebei wird bemerkt, dass 10 Grammen gleich sind $^{9}/_{16}$ d. i. $^{1}/_{2}$ und $^{1}/_{16}$ Loth.

Rekommandirte Briefe nach Frankreich und Algier müssen bei der Aufgabe frankirt werden.

Nebst der für gewöhnliche frankirte Briefe festgesetzten Taxe wird eine unveränderliche Rekommandations-Gebühr von 12 Kreuzern C. M. bei der Aufgabe eingehoben.

Die Taxe für Zeitschriften, Journale und periodische Schriften wird nach dem Bruttogewichte jeder einzelnen, mit einer besondern Adresse versehenen Sendung bemessen, und beträgt 3 Kreuzer CMz. für je 45 Grammes des Gewichtes.

Sind jedoch mehrere Nummern einer und derselben oder verschiedener Zeitschriften in einem einzigen Packete vereinigt, so darf nicht weniger als ein einfaches Porto für jede Nummer eingehoben werden.

Die Taxe für broschirte Bücher, Flugschriften, Musikalien, Kataloge, Prospectus, Anzeigen und Ankündigungen (gedruckt, gestochen, lithografirt oder authografirt) wird nach dem Bruttogewichte einer jeden einzelnen mit besonderer Adresse versehenen Sendung bemessen, und beträgt 3 Kreuzer CMz. für je 15 Grammes des Gewichtes, wenn derlei Sendungen auf dem Wege durch Deutschland, Belgien und die Schweiz befördert werden, und 3 Kreuzer CMz. für je 40 Grammes des Gewichtes, wenn sie auf dem Wege durch Sardinien befördert werden.

Hiebei wird bemerkt, dass 15 Grammes gleich sind $^{14}/_{16}$—10 Grammes — $2^{4}/_{16}$ — und 45 Grammes — $2^{9}/_{16}$ Loth österreichischen Gewichtes.

Zeitschriften und alle obenangeführten Drucksachen müssen bei der Aufgabe bis zum Bestimmungsorte frankirt werden, unter Streifband verwahrt sein, und dürfen ausser der Adresse des Empfängers keine Schrift, Chiffre oder irgend ein mit der Hand gemachtes Zeichen enthalten, widrigenfalls sie als Briefe zu betrachten und zu taxiren sind.

Die nachfolgende Tabelle macht ersichtlich, nach welchen fremden Staaten und unter welchen Bedingungen Briefe aus Oesterreich und Belgrad über Frankreich versendet werden können.

Fortlaufende Nr.	Namen der fremden Staaten	Bedingungen der Frankirung	Porto für Briefe: österreichische Porte v. 10 zu 10 Gr.	Porto für Briefe: fremdes Porto von 7½ zu 7½ Gramm
			Kreuzer	
1	Belgien	beliebig	7	8
2	Grossbritanien		7	11
3	Malta		7	14
4	Martinique Guadeloupe Franz. Guyana St. Pierre Miquelon Senegal Insel Gorée Pondihery Chandernagor Karikal Yanaon Mahé		7	20
5	Spanien Portugal Gibraltar	Frankirungszwang bis zur französischen Ausgangs-Gränze.	7	10
6	Vereinigte Staaten v. Nordamerika	beliebig	7	24
7	Sandwichs-Inseln	Frankirungszwang bis San Francisco	7	24
8	Cuba und Mexico über England	Frankirungszwang bis zum Ausschiffungs-Hafen	7	20
	Cuba und Mexico über Nordamerika		7	30
9	Ueberseeische Staaten ohne Unterschied der Gegend mit Schiffen von Frankreich	dtto.	7	14
	Ueberseeische Staaten ohne Unterschied der Gegend über England		7	20
10	Antigoa Barbados Barbice Demerari Dominique Essequibo Granada Monserrat Nevis St. Lucie St. Christoph St. Kitto St. Vincent Tabago Tortola Trinidad Bahama Brit. Honduras über England	können unfrankirt oder bis zum Ausschiffungs-Hafen frankirt werden	7	20
11	Jamaica Canada Neu-Braunschweig Neu-Schottland Priz-Eduards-Insel Neu-Fundland über England	beliebig	7	30
12	Westküste von Neu-Granada Ecuator Peru Bolivien Chili über Panama	Frankirungszwang bis zu jenen Häfen, welche von den britischen Packetbooten berührt werden	7	30

Anmerkungen.

1. Briefe nach jenen Staaten, bei welchen unter Rubrik »Bedingungen der Frankirung« der Beisatz »beliebig« aufgenommen erscheint, können nach der Wahl der Absender entweder ganz unfrankirt, oder bis zum Bestimmungsorte frankirt abgesendet werden.

2. Unter der Rubrik »Porto« ist das österr. von dem fremden Porto abgesondert angesetzt, weil ersteres von 10 zu 10 Grammes, letzteres von 7½ zu 7½ Grammes ($^7/_{16}$ zu $^7/_{16}$ Loth) steigt, was die Postämter bei der Bemessung der Taxen besonders zu beachten haben.

3. Briefe nach Staaten, welchen in der ersten Rubrik dieser Tabelle die Bemerkung »über England« beigefügt ist, müssen auf der Adresse mit der Bezeichnung »voie d' Angleterre« versehen sein. Nebstbei müssen diese Briefe wenn ihre Beförderung mittelst britischen Handelsschiffen stattfinden soll, die Bezeichnung »Par batiments du Commerce« zu versehen. Briefe nach Mexico und Cuba, welche durch die vereinigten Staaten von Nord-Amerika befördert werden sollen, müssen auf der Adresse die Bezeichnung »Voie des Etats Unis« tragen.

4. Die obiger Tabelle enthaltenen Taxen sind auch für jene Briefe einzuheben, welche aus den genannten fremden Staaten unfrankirt, oder nur bis zu einem bestimmten Punkte frankirt nach Oesterreich gelangen; nur für unfrankirte Briefe aus Grossbritanien ist das fremde Porto mit 13 kr. CMz. einzuheben.

5. Für rekommandirte Briefe, welche nur nach den in obiger Tabelle unten 1, 2, 3, 4, 11 und 12 aufgeführten Staaten angenommen werden dürfen, und die bei der Aufgabe zu frankiren sind, ist die Rekommandationsgebühr von 6 kr., das österreichische Porto wie für gewöhnliche Briefe, und das fremde Porto mit dem doppelten des für gewöhnliche Briefe entfallenden Betrages einzuheben.

6. Unvollständig frankirte Briefe werden als gar nicht frankirt betrachtet.

7. Nur jene Postämter, welche schon jetzt Correspondenzen nach den in dieser Tabelle genannten Ländern über Frankreich zu leiten angewiesen sind, haben dieselben auch künftig über Frankreich abzusenden.

Kreuzbandsendungen nach den in §. 7 erwähnten fremden Staaten müssen bis zum Bestimmungsorte oder bis zu einem gewissen Gränzpunkte, wie die nachfolgende Tabelle zeigt, frankirt werden, und im Uebrigen so beschaffen sein, wie die nach Frankreich selbst gerichteten Kreuzbandsendungen, nämlich unter Streifband verwahrt sein, und dürfen ausser der Adresse des Empfängers keine Schrift, Chiffre oder irgend ein mit der Hand gemachtes Zeichen enthalten.

Die Gewichtsprogression, welche bei Bemessung der Taxe zu Grunde gelegt wird, ist für die verschiedenen Gattungen von Kreuzbandsendungen dieselbe, wie die weiter oben rücksichtlich der nach Frankreich selbst gerichteten Kreuzbandsendungen angegeben.

Die nachfolgende Tabelle weist die für Kreuzbandsendungen einzuhebenden Taxen u. z. das österreichische von dem fremden Porto getrennt nach:

Namen der fremden Staaten	Gränze der Frankirung	Porto für jedes einfache Packet: Oesterreich	Porto für jedes einfache Packet: Fremdes
		Kreuzer	
Grossbritanien und Malta	Bestimmungsort	1	3
Belgien, Spanien, Portugal und Gibraltar	französische Ausganggränze	1	2
Vereinigte Staaten von Nordamerika	bis zu einem bestimm. Seehafen	1	4
Ueberseeische Staaten ohne Unterschied der Gegend a. mit Schiffen von Frankreich	bis zu einem bestimm. Seehafen	1	3
b. über England		1	4
Westküste von Neu-Granada, Peru, Bolivien u. Chili über Panama		1	6

Dieselben Taxen sind auch für Kreuzbandsendungen aus diesen Ländern einzuheben; für Kreuzbandsendungen aus Grossbritanien jedoch ist nur eine Taxe von 2 kr. für das einfache Packet einzuheben, weil dieselben bis zur französischen Ausgangsgränze frankirt werden, während die Kreuzbandsendungen aus den übrigen fremden Ländern theils bis zur französischen Eingangs-Gränze, theils bis zu einem bestimmten Seehafen frankirt werden.

Rekommandirte Briefe nach und über Frankreich müssen in einem besondern Umschlage verwahrt, und wenigstens mit zwei haltbaren Siegeln verschlossen sein.

Die beiden Siegel-Abdrücke sind von dem Aufgeber mit einem und demselben Petschafte in der Weise anzubringen, dass sie alle Flügel des Umschlages vereinigen.

Briefe nach und über Frankreich dürfen weder Gold- und Silbermünzen, noch Juwelen, Kostbarkeiten oder andere Gegenstände, welche der Zollgebühr unterliegen, enthalten.

Was hiemit in Folge hohen Erlasses des k. k. Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 9. Dezember 1857 Z. 3876-H. M. zur allgemeinen Kenntnissnahme verlautbart wird.

Agram am 10. Dezember 1857.

Klempay.

Nr. 12320 (Izv.—428) (3—3)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Ufficiale presso la locale Cassa postuale Sanitaria cui va congiunto il Salario di Annui fiorini Cinque-Cento nonchè un Sussidio d' Alloggio di annui fiorini Cento, nonchè l' obbligo di prestare una cauzione di servizio nell' importo di una annata del Soldo.

Chiunque intende aspirarvi presenterà entro il 31. p. v. Dicembre al Governo Centrale Marittimo la documentata sua istanza comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale politica, i servigj che eventualmente possedesse.

Si avverte, che coloro i quali non trovansi diggià impiegati in via definitiva presso qualche Cassa erariale dovrano comprovare d' aver subito con buon successo oltre il prescritto esame di Cassa anche l' esame Contabile.

I concorrenti dichiareranno inoltre se si trovano in parentela od affinità con altri impiegati della Cassa Postuale Sanitaria oppure degli altri Uffizij postuali Sanitarj locali.

Dall' i. r. Governo Centrale Marittimo
Trieste li 21. Novembre 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Berzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 29. PROSINCA 1857. Broj 296.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvěrstbina: 4 kr. sr. od linie za pěrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb dne 29. prosinca. Dne 24. t. m. kao na badnjak bilo je ovdie 70 siromašne diece iz našega pestovališta obog spola u stolici Nj. preuzoritosti, našega visokočastnoga gospodina stožernika i nadbiskupa na svečani način obdareno haljinama i drugim darovima, shodnim njihovoj dobi. U dvoranu dodjoše dieca pračena po njihovim brižnim negovateljicama, sivim sestrama, a pred njima išo je jedan diečak s cěrvenobielom zastavom. Gospodin opat i kanonik Šatvar děržao je shodan govor, koi je sve nazočne duboko tronuo i u kojem je on razložio smisao ove svetkovine i opomenuo je dieou na pobožnost a zatim je molitvu na oltaru izčitao. Poslie toga sliedilo je razdieljivanje darovah, koji se imaju zahvaliti ponajprie poznatoj darežljivosti Nj. preuzoritosti a zatim mnogim gospojama ovoga grada. Nj. preuzvišenost gospoja Sofia Jelačić, supruga Nj. preuzvišenosti bana, prisutstvovala je medju mnogim drugim blagorodnim gospojama takodjer ovoj nježnoj svetkovini i dielila je vlastitom rukom nizhodno i ljubežljivo darove. Osobite napomene zaslužuje i visokorodjena gospoja Sidonia Rubido od Zagorja, rodjena grofica Erdödy, predstojnica odbora pestovališta za drobnu dieciou, koja je izvan sabiranja darovah vodila i redjenje ove svetkovine. Njoj i svim ostalim plemenitim darovateljicama budi najiskrenia zahvala izražena, što su tolikoj siromašnoj dieci na taj blagdan pribavile to veselje. Darovi visili su na granama dviuh većih i jednog malog božićnoga děrveta što su bili nastavljeni u dvorani, odkud su kod razdieljivanja snimljeni bili. Izvan Nj. preuzoritosti i Nj. preuzvišenosti bana grofa Jelačića bila su i mnoga druga odlična gospoda pritomna pri toj svetkovini.

— Dne 27. bio je godišnji izpit ovdašnje těrgovačke škole, koi je veoma sjajan uspieh imao. Tomu izpitu prisutstvovali su izvan c. k. dvorskoga savietnika pl. g. Konrada de Eybesfeld i c. k. školski savietnici Jarc i Sladović, kao i mnogi drugi višji činovnici i više drugih odličnih osobah. Na koncu izpita bio je predstavljen novi učitelj těrgovačke škole gospodin Meidl.

— Polag poziva na predplatu na gospodarski list za godinu 1858. učredjivat će ga gospodin Bogoslav Šulek a list će izlazit od sele svakoga četvěrtka.

U Beču 24. prosinca. Od jednog skupitelja sěrbskih starinah dobio je „Svetovid" sliedeće rietkosti: 1) Od Stefana I. tri novca; 2) od Uroša I. sedam različitih novacah; 3) od Stefana Dragutina jedan novac; 4) od Stefana Dušana 7 različitih novacah; 5) od cara Uroša 1 novac; 6) od kralja Vukašina 1 novac; 7) od kneza Lazara dva novca; 8) od Stefana Despota jedan novac; 9) od Gjure Brankovića despote jedan novac; 10) od Gjure Balše, kneza u Draču (Ducis Dirrachiensis) jedan novac. Ovaj posliednji od cěrnogorskog kneza věrlo nam se riedak čini. Ciena je za svaki ovaj novac sěrbski 10 for. sr. u zvečećem novcu. — Svetovid poziva dakle ljubitelje sěrbskih starinah, neka se izvole obratiti na učredničtvo onih novinah, gdio rečene novce svagda viditi mogu, ako ih žele prekupit, da neodu u strane ruke i děržave.

— Dan rodjenja Nj. veličanstva carice proslavio se je 24. o. mies. u najvišjem dvoru u krugu familie.

— Bečko upraviteljstvo, što prodaje carske rude, obznanjuje, da je spustilo cienu različnog bakra na stovarištu svom u Beču, Pešti, Těrstu i Pragu i to centu na 5 do 9 for.

— Cigare od pó kr. sr. neće se sad prodavati nigdie, već jedino u Dalmacii; takodjer je ministerstvo financie ukinulo prodavanje cigarah pod brojem 12. tarife po 24 kr. stotina.

— U Pragu je 22. t. m. umro zaslužni filolog i leksikograf Jos. Franta Šumavski; bio je věrlo pošten čoviek i veoma čistog značaja.

— U Optuju je 17. prosinca naznačeno već miestó, gdie će se zidati pristanište za veliku istočnu željeznicu Franje Josipa.

— Službene požunske novine javljaju, da se od niekoliko danah po svim krunovinama umaknuo...

Proces Jeufosse.

Premda je presuda u ovom procesu već poznata, ipak doknadno navodimo, budući da je taj dogadjaj obćenitu pozornost na se povukao, zanimivie pojedinosti iz razpravah vodjenih u tom poslu. Siednica od 16. prosinca razkrila je odnošaj Guillota prema gospodični Jeufosse na takav način, da je sada podpunoma razjašnjeno, zašto je branitelj porodice posliednje, g. Bertyer, tolikom revnostju zahtievao, da ostane udaljena od razpravah.

Položaj gospoje Jeufosse, koja siedeći medju svoja dva sina, morala je slušat takovih stvarih, o kakovima se je u siednici govorilo, bio je za cielo jedan od najokrutniih i najtragičniih, koje čoviek pomisliti može. Kriepko je podnosila ova bolju i mora se priznati, da nije obična žena; sinovi su kazali manje hrabrosti i iz kolebanja njihovih pěrsiuh vidilo se, koliko su bolju těrpili.

Najprije izmienjivala su se očitovanja medju niekim sviedocima, koji stoje na strani porodice Jeufossine, i jednim sučelnom porodice Guillotove, koja dokazaše, da su uslied posliednje siednice žestoka tumačenja doknadno učinjena bila izvan sudionice. Bile su više izpoviedi doknadjene i dopunjene, bez da su se time bitne točke nadalje resjasnile.

Zatim sliedilo je preslušanje više sviedokah, kojima je sam Guillot na najslobodnii način neprestano priobćivao svoj odnošaj prema gospodični Jeufosse. Svak i strina ubijenoga nastojali su istina da pokriju zaseć učinjenicah i tvěrdili su, da nisu obstojali nikakovi nedostvoljeni odnošaji. Sasvim drugčie izraziše se nieki Guillotovi prijatelji, osobito knjižar, kramar i friser Criquebeenf. Taj se je s početka istina ustručavao kazati istinu s obzira na uši pritomnih gospojah, za koje nisu bile njegove pripoviesti. No na opetovanu i kriepku opomenu predsiednikovu odvažio se je napokon s niekom očajanostju sve kazat. Odnošaji započeli su se pritiskom ruke, sliedili su ročišta na prozoru, u parku itd. Jedan put dodje Guillot sasvim biesan k sviedoku, jerbo nije po dogovoru mogo provesti noć kod gospodične Blanke u gradu, budući da joj se je mati s puta iznenada kući vratila bila. Jedan večer vozio se je Guillot s porodicom Jeufosse iz Evreux-a u grad posliednje. On se je tužio da mu je sima se moći dođi u nuutarnjost kočie i milit gospodičnu Blanku. To se je zatim naravno radilo pred očima matere. Uslied istoga sviedoka popravdala se je Blanka jedan dan s Guillotom zbog toga, što je svešteniku u izpoviedi kazala, da ljubi a on se je uplašio, da će sveštenik njezinoj materi o tom dati kakov znak. Blanka gledala je da svoga ljubovnika utieši time, što mu je rekla, da nije njegovo ime kazala.

Drugi sviedok, poljski čuvar Caron, s kojim je Guillot više putah išo u lov, dao je takodjer ubaviest o toj ljubavi. On mu je pripoviedao, da ga je Blanka dvaput pohodila u njegovoj lovačkoj kući i sve mu je potanko kazao, što se tamo dogodilo bilo. Sve ove pojedinosti pripoviedao je obširne taj sviedok, no to se neda opetovat. Gospoje, koje su se nalazile u sudionici, jedva su bile moguće sakrit svoju smeću. Nevitežka běrbljavost, kojom je Guillot po svim dućanima i brijalištima izlagao glas dievojke, po njemu zavedene, učinila je utisak veoma nepovoljan za stvar ubijenoga i po svoj prilici nije ostala bez upliva na izreku porotnikah. Izvan gore imenovanih pojavilo se i više poznanikah Guillotovih, kojima je on sve svoje uspiehe priobćivao bio a osobito vidilo se, da je njegov brijač ubavieštan što točnie o svim pojedinostima. Polag izrekah drugih sviedokah činio je Guillot istina s početka pokušajah kod guvernantice, no ona ga je odbila, poslie čega je uzeo na oko dievojčicu. Porodica nije htiela da odalji guvernanticu, da od kćeri ukloni sumnju, koja su govori Guilotovi pobudili.

U siednicu, koja se je dne 17. prosinca u $10\frac{1}{2}$ sata započela došlo je toliko slušaocah, da je prostoria premalena bila, da ih sve prime. Počeli su preslušavat razteretne sviedoke, na predlog gospodina Bertyera bilo ih je samo 6 preslušano; ostalih se je odreko. Ovi po porodici Jeufosse pozvani sviedoci svikolici sviedočiše sa sěrdačnostju o poštenosti iste. Tri po Crepelu pozvana sviedoka izpoviedaše, da u Jeufosse-u kod lova na lisice vlada običaj jedna ciev nabijat šprihom a drugu tanetima; to je natoliko od važnosti, što je Crepel tvěrdio, da je nehotice onu ciev opalio, gdi je bilo tane. Mimogred doznalo se, da je, pošto je Guillota ubio, isti jedno pismo posliednjega, koje je taj medju dvie opeke metnuo bio, pobrao i još istu noć gospoji Jeufosse predao; ova je zatim isto pismo, premda nješto osakaćeno, priklopila aktima. U istom nalasilo se je više miestah, koje kompromitiraju gospodičnu Blanku. — Advokat Cresson uze po dověršenom preslušaju razteretnih sviedokah govorit u ime porodice Guillot. Drugi dan nastaviše odvietnici branjenje svojih stranakah. Govor, koi je Berryer na korist obtuženikah děržao, učinio je velik utisak. Berryer nastojao je da dokaže nevinost obtuženikah. Njegovo dokazivanje bilo je osobito upravljeno na to, da svatko ima pravo u niekim slučajima pomoći si sám. Berryer izjasnio se je na posliedku, da bi on sám u sličnom slučaju isto učinio! Prije svega gledao je Berryer, da dokaže nevinost gospodične Blanke, opisavši Guillota kao laža i blebetuša. Najposlie očitovao je da je gospoja Jeufosse odgovorna, za sve što je učinjeno, no naravno zahtievao je sa svom energiom od porotnikah da i nju oproste od svake krivnje. „Moniteur" javlja sliedeće o zaglavnom aktu ove sudbene drame: „Gospodin predsiednik pročita porotnicima pitanja, na koja imahu odgovorit; na koncu je navedeno od děržavne vlasti stavljeno pitanje, polag kojega je směrt sliedovala uslied navlašnoga puškometa no bez namiere ubijenja. O $6\frac{1}{2}$ sata zazvoni zvonce predsiednikovo. Kad se porotnici vratiše na svoja miesta, nasta duboka tišina. Očitovanje porote glasilo je: „Na sva pitanja: Obtuženici nisu krivi!" Predsiednik naviesti naredbu oproštenja i zapoviedi, da se izpuste okrivljenici. Poslie naredbe oproštenja predloži g. advokat Cresson u ime civilne partaje porotnom sudcu, da se plemenita gospoja Jeufosse, njeni sinovi i Crepel osude na naknanjenje ukupnih troškovah. Sud je pristao poslie viećanja na ovaj predlog i osudio je gospoju Jeufosse, Alberta i Ernesta Jeufosse i Crepela na naknadjenje troškovah civilnoj stranki. Siednica bila je okolo 8 satih u večer zaključena."

ljuju c. k. vojeni redari. Tako u ugarskim varošima, koje imaju više nego 40.000 žiteljah, nepostoji nijedan redar od vojničkog čina, nego varoška vlast bdije nad bezbiednostju prieko c. k. gradjanskog redarstva, koje će u slučaju potrebe podpomagati c. k. vojničtvo i žandari.

Sèrbia.

U Beogradu 18. prosinca. „Sèrb. Nov." od 17. o. m. donose nam sliedeće:

Sa više stranah stigli su nam dopisi s izviestjem kako je 30. pr. m. dan sv. pèrvozvanog Andrije proslavljen sa velikom svečanosti. Važnost ovoga dana za politički naš život poznaje Sèrbin podpuno, pa zato ga i slaví kao dan najvećega ugodnika božjeg. Sveti hramovi božji svuda su bili puni pobožnoga ljudstva, koje je smirene molitve šiljalo prestolu sveviŝnjega, skrušenim sèrcem zahvaljujući mu na blagodati, koju danas pod milostivim pokrovom njegovim uživamo i da bi nam ta ostala dugoviečna. U Negotinu na dèržanom bogosluženju govorio je pastvi svojoj g. episkop shodnu besiedu, uputivši ju na dužnosti, koje ima prema domovini svojoj. U Kragujevcu je cèrkvena svečanost uveličana vojničkom paradom. Osvietljenje je svuda shodno okolnostima bilo sjajno. — U Milanovcu je nasred pijace namiešten bio veliki prozrak s odgovarajućim nadpisom, i ovdie su narodno to veselje umnožili miestni učenici jednom svetkovini dana shodnom piesmom, koju su s buktinjama u ruci hodajući po ulicama pievali.

Ne manje i u ovom miestu — Beogradu — bila je spomenutog dana našeg svenarodnog praznovanja osobita cèrkvena i gradjanska svečanost. U večer je ciela varoš osvietljena bila. — U Liceumu je učeća se mladež jedan prekrasni transparent s liepim stihovima imala; vojena muzika do nieko doba noći orila se ulicama.

Danas kako u ovdašnjoj katedralnoj tako i po svim ostalim unutarnjosti Sèrbie cèrkvama dèržao se parastos poginuvšim Sèrbima za vrieme oslobodjenja naše domovine Sèrbie.

Moldavia i Vlaška.

Jaš. Kao što javlja „Zviezda Podunavska" zanimao se moldavski divan s reformom socialnog stanja u Moldavii. Seljaci su se tvèrdo odvažili, da se odkupe od robije i danka ma ih šta stalo. Njihovi poslanici izjaviše tu želju još 21. studenoga u jednoj jasno sačinjenoj adresi. Što se tiče danka, koi Moldavia ima plaćati divanu, divan je izrekao želju, da se to pitanje od konferencie rieši.

Niemačka.

Majnc, 20. prosinca. U posliednjoj siednici obćinskoga vieća dano je kolegiju izviešće o audiencii, koju je deputacia poslana od obćinskoga vieća imala kod velikoga vojvode. Nj. k. visost osigurala je s nova, da će se velikovojvodska vlada što većma postarat, da od savieta izposluje naknadu za štetu, koju je grad Majnc pretèrpio dne 18. studenoga; kažu da su se već i drugi sučlanovi saveza izjasnili na korist grada u obziru odštete.

Brunsvig 19. prosinca. U današnjoj skupštini dèržavnoga sabora bilo je pročitano jedno vojvodino pismo, kojim se dèržavni sabor odgadja do 16. veljače.

Berlin 21. prosinca (Oest. Ztg.) Pruska banka spustila je procente od mienicah na 6 ½. „Zeit." javlja, da će sastaviti jedna učena komisia, da izpita, kako bi se odstranila nezgoda na telegrafskim liniama, da žice od vlažnog vremena nepate. — „Draždj. nov." javljaju, da se u siečnju 1858 očekuje mati carica ruska. Govori se, da će s njome kraljevska familia dèržati nieko savietovanje. — Potvèrdjuje se glas, da će Nj. Vel. kralj u Italiu putovati.

Velika Britania i Irska.

London 21. prosinca. Lord Palmerston otići će danas sa svojom suprugom na svoje dobro Broalands, da tamo dojduće nedielje sprovede udaljen od napornih poslovah. I ostali ministri ostavili su većom stranom varoš.

„Court Journal" piše: Povodom vienčanja Nj. veličanstva poklonila je kraljica svakoj deveruši jedan ures od diamantah i turkizah, koi su nosili na ramenu rukava od haljine. Gospoje odlikovane na takav način nose ovo odlikovanje svakiput kadgod dodju u dvor. Mislimo, da će i gospoje, koje će odlikujuće mieste zauzimati kod vienčanja kraljevske princese, dobiti slično odlikovanje. Za onu prigodu pripravlja se 14 liepih narukvicah polag onog izgleda i s istim dragim kamenjem, kao i više brošah i iglih. Na posliednjima nalazi se ime princese u diamantima a nad njim je pruski orao takodjer u briljantima. Ures princesin malone gotov je i veoma je sjajan.

Dne 17. prosinca nanovo su pokušavali krenuti „Leviatana" ali uzalud, jer je naseo kao da je prikovan. Očajavaju da li će se moći ikada pokrenuti. Morat će se izmisliti sasvim nove mašine za toga gorostasa od ladje.

— „Times" misli, da je u Londonu dosad 15 do 16 miliunah funtih propalo, a u provinciama 35 miliunah, svega skupa okolo 50 miliunah funtih. To bi bilo skoro dvojinom padenjah nego godine 1847., pa se je bojati da će se godine 1867. opet ta suma udvostručila.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Tèrst, 26. prosinca. Uslied viestih iz Napulja počinio je potres osobito u predielu „principato citeriore" velikih razorenjah. U Sali poginula su tri čovieka i oštećeno je više kućah; u Ateni srušilo se prieko polovice a u Paduli prieko 100 kućah, pri čemu je mnogo svieta poginulo. Polla takodjer je mnogo patila kao i miesta Anletta, Petrosa i Caggiano. U Salernu mnogo je kućah oštećeno, susiedna cèrkva saldinska porušila se a i u Campagni oštećeno je više zgradah. Iz provincie Basilicata javljeno, je da su se i tamo zbile velike nesreće poimence u Potenzi, u Bari-u i Campobassu bio je takodjer veliki potres; pobližnja još nisu poznata. Potres se je osietio i u provincii Kalabrii, ne nije učinio nikakve štete.

Mletci, 25. prosinca. Družtvo utemeljeno za uvedene novih ulicah sastavilo se pod imenom „Angelo Maria Toffoli i ortakluk."

Milan, 25. prosinca. Tèrgovina sa svilom poboljšala se i ciene su u posliednjih 8 danah poskočile za dvie lire.

Parma, 23. prosinca. Polag proračuna uprav sada obnarodovanoga za godinu 1858. iznose dohodci vojvodovine parmanske 9.828.707 a razhodi 9.706.516 lirah.

Pišu iz Genove od 22. t. m. Glavni agent ovdašnjega zakupnika potrošnine bio je jednog od prošastih večerah nožem pogibeljno ranjen. U Vercelli-u nadjen je mèrtav jedan policajni vojnik. Radnje na želieznici od Toulona k piemonteskoj granici na Varu već su započete. Bèrzovoz otišavši dne 17. t. m. od Nizze bio je medju Draguignanom i Lorgnyom na francuskom području napadnut i oplienjen. Polag iskaza predloženoga komori po sardinskom ministru financiah proizlazi za god. 1858. manjak od 28,603.742 lire.

Milan 24. prosinca. Gospodin nadbiskup nalazi se od sinoć niešto bolje; no ipak mu je lieva strana još svejednako uzeta.

Tèrst 24. prosinca. Ovdašnja veletèrgovačka kuća Hafner i ortakluk obustavila je svoja plaćanja. Konte Metaxa došao je s depešama lorda vèrhovnoga komisara za kolonialnoga ministra otoka Kèrfa.

Rim 20. prosinca. Velika kneginja Jelena bila je od sv. otca pape primljena u privatnoj audiencii.

Carigrad, 19. prosinca. Gospodin Lesseps posietio je velikoga vezira Ali-Fuad-Kiamilpašu; ministar izvanjskih poslovah dao mu je na čast obied. Za financialne naredbe naimenovana je jedna komisia. Gèrčka skupština prekinula je svoja viećanja u obziru cèrkvenih razmierah. U Bagdatu vlada kolera. Iskender-paša nije umro. U Dardanelama bila je vatra, koja je 24 kuće razorila. Mnogo soldatah dobilo je vremeniti odpust.

Uslied viestih iz Carigrada predao je porti gospodin Butenjev jednu notu, u kojoj očituje, da je zapremljenje Perima proti ugovorenoj cielokupnosti turske carevine.

Kazalištna viest.

Sutra u sriedu dne 30. prosinca predstavljat će se u narodnom kazalištu na korist mladjahne darovite i marljive narodne predstavljačice gospodične Bajze „Grof Benjovski ili urota na Kamčatki" igrokaz u pet činah od Kotzebua, iz niemačkoga u naš jezik preveden. Ovaj komad dopao se je kod svoga pèrvoga predstavljanja tako izvanredno, da nesumnjamo, da je koristnica ugodila priateljima našega kazališta izabravši ga za svoj prijam, nadat se je dakle da će druga predstava toga vèrstnoga komada mnogobrojnie posiećena biti, nego li je bila pèrva — jer onda se je obćenito mislilo, da neće sile našega mladjahnoga društva dovoljne biti, da ga shodno predstave, što je sada činom oprovèrgnuto, izvan toga koristnica napredovala je posliednje vrieme tako očevidno, da u istinu zaslužuje svako obodravanje od strane našega obćinstva.

☞ Današnjem broju priklopljen je „Poziv na predplatu na Gospodarski list za g. 1858".

Srebro od 28. prosinca	7 ½ fr.
Carski dukati	6 ¾ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 3806 (Financ—61) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Zu Folge Verordnung der Wohllöhblichen k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Fiume vom 9. Dezember 1857 Z. 17883 sind verschiedene Adaptirungs-Arbeiten an dem Cameral-Zollamts-Gebäude zu Selze vorzunehmen, welche im Wege der öffentlichen Conkurrenz an den Mindestfordernden werden überlassen werden.

Als Ausrufspreis wird der Betrag festgesetzt. und zwar für die Maurerarbeit sammt

Materialien	994 fl. 15 kr.
Zimmermannsarbeiten sammt Matr.	515 fl. 27 kr.
Tischlerarbeiten sammt Materialien	60 fl. 20 kr.
Schlosser- und Schmiedarbeiten sammt Materialien	35 fl. 45 kr.
Anstreicherarbeiten sammt Mater. .	79 fl. 15 kr.
Glaserarbeiten sammt Materialien .	11 fl. — kr.
Zusammen . .	1696 fl. 2 kr.

Die Versteigerungstagsatzung wird in der Kanzlei des gefertigten Amtes am 30. Jänner 1858 um 9 Uhr Vormittags stattfinden.

Jeder Lizitant hat vor Beginn der Versteigerung 5% des Ausrufspreises als Reugeld, der Ersteher dagegen 10% des Erstehungsbetrages als Kaution baar zu erlegen.

Bauplan, Ausmass und Kostenvoranschlag Versteigerungs- und Baubedingnisse können in den gewöhnlichen Amtsstunden hier eingesehen werden.

K. k. Forst- und Rentamt

Fužine am 21. Dezember 1857.

Nr. 5798 (PZ—32) (3—2)

Kundmachung.

Mit 1. Jänner 1858 wird in dem Bezirksorte Stridau eine k. k. Postexpedition ins Leben treten, die sich sowohl mit dem Briefpostdienste als mit der postämtlichen Behandlung von Geldbriefen und sonstigen kleinern durch einen Postboten transportabeln Werthsendungen befassen und mit der k. k. Postexpedition in Luttenberg mittelst 3 Mal wöchentlicher Fussbotenposten in folgender Kursordnung in Verbindung stehen wird.

Abgang von Stridau Montag, Mittwoch, Freitag um 7 Uhr Früh.

Ankunft in Luttenberg denselben Tag um 11 Uhr Früh.

Abgang von Luttenberg Montag, Mittwoch, Freitag um 1 Uhr Mittags.

Ankunft in Stridau denselben Tag um 5 Uhr Abends.

Den Bestellungsbezirk der neuen Postexpedition haben folgende Ortschaften zu bilden:

Stanetinec, Stridau, Rakanička, Safarska, St. Martin, Brezovec, Čestianec, Gerkavescak, Gradiščak, Hlapićna, Furovčak, Kapelaćak, Konščovčak, gornji und dolnji, Lapšćina, Marov, Novidvori, Vèrhovljan, Žabnik, Mihaljevec, Badlićan, Borke, Bogdanovec, Dobrova gornja, Dragoslovec brieg, Hernje, Martinoševec selo, Martinoševec vèrh, Mihaljevec gornji, Perhovec, Preseka, Tussikovec, Vugrišinec, Brezni kotar, Slatnjak, Vešćica, Leskovec, Grabrovnik, Jalšovec, Gibina.

Was hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht wird.

Agram am 17. Dezember 1857.

Klempay.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

k. k.

God. XXIII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 30. PROSINCA 1857. Broj 297.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 11 809 — M. J.

Naredba

popečiteljstvah unutarnjih dielah i pravosudja od 24. prosinca 1857, kojom se obznanjuje početak uredovne dielatnosti urbarskih sudištah, što će se namiestiti u kraljevinah Hèrvatskoj i Slavoniji.

Užitvotvarajući po najvišjem mieste odobrene organičke ustanove o uredjenju urbarskih sudovah za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu pronadjoše popečiteljstva unutarnjih dielah i pravosudja za shodno, narediti: da imaju

1) Urbarsko višje sudište u Zagrebu dne 15. siečnja 1858, a

2) urbarsko sudište I. molbe, i to ono u Zagrebu za okoliš županie zagrebačke i riečke, cno u Varaždinu za okoliš županiah osiečke i požeške dne 30. siečnja 1858 započeti uredovnu svoju dielatnost.

Baron Bach s. r. Graf Nádasdy s. r.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Kat. list donosi o preminuću preč. kanonika Clemensa sliedeći članak: Turobnim sèrdcem javljamo žalostnu viest, koja će sigurno i u našib čitateljih jednako bolno čuvstvo pobuditi, da je dne 21. t. m. oko 4. ure poslie podne nakon jedva dvodnevnoga bolovanja u 64. godini života prenaglom smèrti preminuo prečastni gosp. Josip Clemens, opat, urbočki arcidjakon, prolektor i kanonik zagrebački i željezne krune vitez. Premda u Beču rodjen, odraso i preživio je on sav svoj viek medju nami i bio našinec dušom i tielom. Kao pisar duh. stola, župnik u Hèrnetiću i Petrini, podarcidjakon petrinskoga kotara, kanonik zagrebački i kao takov višegodišnji ravnatelj ovdiešnjega c. k. konvikta, te izviestitelj duh. stola, a ove poslisdnje godine kano namiestni štioc prečast. kaptola služio je on prieko 40 godinah domovini i biskupii revno i vierno. Zasluge njegove priznalo mu je već za života Nj. veličanstvo podieliv mu red željezne krune, a usoriti g. nadbiskup predloživ ga svietloj kruni za opata. U pokojniku izgubila je naša domovina iskreno joj privèrženа sina, nadbiskupia vèrla i pobožna duhovnika, prečastni kaptol jednog od najodličniih svojih članovah, a svi naši zavodi dareżljiva podupiratelja. Više putah imasmo priliku u ovom listu spominjati njegove znatne darove, što ih je namienio sad ovoj sad onoj blagoj svèrhi, a tu njegovu dobrotvornost zasviedočuje jošte i posliednji broj. Što je izvan toga on pod rukom u potaji dobra činio, to je ubilježeno u Boga. Čujemo, da je i u svojoj već prije četiri godine napisanoj oporuci znatan dio zaostavštine svoje namienio ovdiešnjim blagim zavodom. Kad je takov bio, tim ga je više škoda, što bi kod krepka i jedra svoga tiela jošte mnogo godinah živiljeti i puno dobra činiti bio mogao. Al kad se na obćenito sažaljenje svidilo višjoj vlasti ugasit mu svietlo ovoga sviete, neka mu prema našim željam na drugom do vieka sjaje svietlost Božjega lica!

— Dne 22. prosinca. U današnjoj sjednici izabrao je prečastni pèrvostolni kaptol za svoga prolektora prečastnoga gosp. Petra Šattvara, predstavnika, arcidjakona bekšinskoga, Nj. ezoritosti gosp. nadbiskupa kanonika - pobočnika, ravnatelja nadbiskupske pisarne itd.

— Družtvo sv. Mohora izdalo je u Celovcu o svom trošku po Ant. Janežiću uredjenu „Slovensku Koledu" za g. 1858., koja izvan stvarih, što spadaju na kolendar, i liepe nadorezne slike sprede, donosi na 17 tiskanih tabakah mnogo vèrlih sastavakah, poučna i zabavna sadèržaja u piesničkom i prostom slogu. Upoznav se sadèržajem i liepom gladkom slovenštinom „Kolede", želimo joj, da se i medju nami razprostrani, k čemu joj služi kod tolike obsežnosti i vèrlo mala ciena 48 kr. sr. Može se dobiti u Župancovoj knjigarni u Zagrebu. (K. I)

Beč. Nj. c. visost prejasni gosp. nadvojvoda generalni guberuator Ferdinand Maksimilian dozvolio je Gaetanu Titvaldi-u, Augustu Maglii, Ljudevitu Venturi, Tomi Moneti, dru Ivanu Chiosi-u, dru Josipu Bernardi-u i dru Aleksandru Calari, da se bez kazni mogu vratit u c. k. austrianske dèržave.

Sèrbia.

U Beogradu 22. prosinca. (S. N.) Kao što smo pouzdano razumieti mogli, jučer su parobrodi po dobivenoj bèrzojavnim putem zapoviesti iz Beča prestali raditi i na Dunavu i na Savi i na Tisi, budući se gore na Dunavu pokazao led, i inače maglevito vrieme, koje od niekoga doba neprestano dèrži, i jako smeta plovitbi. Nešto je kod nas i snieg malo padao.

Upravitelj artilerijske škole, kapetan Franjo Zah, za nagrade viernosti prema knežeskoj osobi i pokazanoj revnosti u upravljanju rečene škole proizveden je u čin majora.

Cèrnagora

„Oest. Ztg." od 18. prosinca javlja, da graf Valevski neodobrava postupak francuskoga konsula u Skadru, što je prietnjama navalio bio na kneza Danila, te je morao pokupljeni od Vasojevićah danak isdati turskim vlastima. Zbog toga je isti konsul sad odazvan iz Skadra.

Moldavia i Vlaška.

Kao što javlja „Oest. Ztg." od 5. o. m. vlaški je divan odložio svoje siednice na neizvieatno vrieme, pošto je najprie zaključio, da nema nikakvih drugih željah izražavati, osim onih, koje se sadèrže u poznate četiri točke. Po primieru divana vlaškog i moldavski će takodjer podobno zaključenje učiniti i svoje siednice odložiti.

Niemačka.

U obsiru holštajnskih knežovinah, javlja „Börsenhalle" za cielo, da se Rusia s Francezkom porazumiela, da se Dania na svaki način sporazumieti mora s niemačkim savezom i to prije nego što ovaj bude dalje pitanje pretresivao.

— Kao što Špenerove novine javljaju, sastavlja se u Berlinu družtvo gospojah i dievojakah, koje će zadatak imati, da se poboljša stanje sluškinjah. Misle to postići, ako se sluškinjama prilika prnži, da nedieljom slobodne časove provedu u dobrom ćudorednom družtvu.

Belgia.

Bruselj 21. prosinca. Komora je danas odobrila predlog zakona o kontingentu vojske za god. 1858., koi je u predjašnjoj siednici po ministru rata podnešen bio i to sa 67 glasovah proti 4 glasa a zatim je nanovo potvèrdila komisiu prošaste sesie naimenovanu za uredjenje sèrpanskoga kredita.

Baron van der Branden, konservativni deputirac, izabrani u Mehelnu, očituje u jednom pismu na „Indép." da se smetanja javnoga poredka, koja su se dogodila u Mehelnu uslied izborah, podnipošto nemogu smatrati kao malenkosti, kao što je to učinio rečeni list. Ovdie se nije radilo o niekolicini pijanicah, već o mnogobrojnom nagomiljivanju osobah, kojih većina nosila je „gornjih haljinah i paletotah" i koje nisu pripadale redničkom razredu. Ove hèrpe ljudih došle su po noći dva puta pod njegove (barona Brandena) prozore, da tamo svaki put kroz 25 minutah buče i viču. Čulo se je sasvim jasno vikati: „Na fenjer! uže oko vrata! na gilotinu!" i pošto su mu se takovim prietnjama žena i dieca što većma uplašila, stali su veliko taracno kamenje bacati u vrata i prozore od njegove kuće. Jedan ovih kamenah pao je posred sobe, u kojoj je malo prije jedan član njegove porodice spavao. — Već prije, dodaje baron Branden, bacale su slobotne čete kod nadbiskupske palače kamenje proti vratima i prozorima i ako se slični prizori nazivlju malenkostima, tada se time pokazuje, da se goji osobito štovanje prema osobnoj slobodi.

Franceska.

Pariz, 21. prosinca. Svečano razdieljivanje nagradah i spomenicah medju učenike carske škole liepih umietnostih dèržalo se je danah pod predsiedanjem dèržavnoga ministra Foulda. U izviešću postojanoga tajnika napominje se u obsiru oddiela za slikarsku i kiparsku školu, da je naloga mladićah na pripustni ispit u listopadu tolika bila, da nije broj miestah ni iz daleka dovoljan bio i da se je samo za novoprijavljene kipare dodati morala sedma ispitna nedielja. U govoru, koi je dèržavni ministar odgovarajući na izviešće dèržao, opazio je spućujući na preimućtva, koja je posliednja izloga imala pred prijašnjim godinama, da se opažaju u umietnosti hitri napredci; to se ima smatrati kao jedan od pèrvih plodovah dubokoga mira, koi imamo zahvalit mudrosti carevoj. Kao važnu svèrhu ovoga slavnoga plandovanja naznačio je gospodin Fould čuvanje i umnožavanje blaga dobrih tradiciah i zajedno pripravljanje i ogladjivanje onoga umietničkoga ukusa, koi su Gèrčka i Taljanska Franceskoj ostavile i koi sačinjava jednu od njezinih najsjeriih polvasticah.

Car je jučer primio u javnoj audiencii generala Don-Juan-Almonte-a, koi mu je svoje vierodajno pismo kao izvanredni poslanik i opunomoćeni ministar republ ke mexikanske predao. Dosadanji mexikanski poslanik u Parizu, gospodin Francisco de Olaguibel predao je zatim u privatnoj audiencii caru svoje odazovno pismo.

Izvan prevoznoga broda „Gironde" otići će medju 25. i 30. prosinca i parna korveta „Laplace" i topčara „Allarme" u kitajske vode.

Zbog političkih prekèršajah na kazan zatvora osudjeni imat će od sele vriemе svoje kazni sprovesti u Korte-u na Korziki, kamo su nedavno odpremljeni uapšenici, koji su bili na Belle-Isle-u.

Rusia.

„Bruseljski Nord" priobćuje carski ukaz iz Carskog Sela od 2. prosinca, upravljen na guberuatore od Vilne, Grodna i Kovna, kojim se započimlje robstvo u Rusii ukidati. Car zapovieda, da se u svakoj od ovih triuh guberniah sastavi posebna jedna komisia, a docnie za sve tri gubernie glavna komisia sa stolicom u Vilni, koja će izraditi plan, kako da se popravi stanje seljakah u njihovim provinciama. Pri tome će se pravac služiti sliedeća načela:

Posiednici zemaljah ostaju vlastnici svoje oblasti, a seljaci dèržat će njivo i obitališta

svoja, dok ih za izviestno vrieme neodkupe. Osim toga imaju pravo koristit se od one semlje, koje im je nuždna po miestnim okolnostima za njihov užitak, da izpune svoje dužnosti prema dèržavi i vlastelinima. Seljaci pak ostaju obvezani, da vlastelnima naknadu plate ili do za njih rade. Osobita odnošenja izmedju seljakah i vlastele moraju se tako ugovoriti, da se osigura danak dèržave i tereti provincie. Dalje nalaže ukaz, da provincialni odbori ova obća načela po okolnostima miestah u diele privedu. Kada svoj posao svèrše, izpitat će glavna komisia predloge posebnih odborah, a kad ih ona konačno rieši, izradit će se zakon za sve tri gubernie.

Najposlie preporučuje ukaz gubernatorima od Vilne, Kovna i Grodna, da paze na posleve komisie.

Ovaj ukaz nije izdan za svekoliko carstvo, nego kao što se vidi, za zapadno-ruske provincie, gdie umiereno robstvo postoji, ali se zna, da se je car tvèrdo odvažio, ukinuti ga ma postojalo u kom mu drago pogledu, zato mislimo, da je to samo početak uredabah, koje će po cielom ogromnom prostoru carstva veliko dielo oslobodjenja malo po malo ostvariti.

U Rusii protivi se veći deo plemstva ukinuću robstva, a vlada hoće da ga ukine. Važno je dakle, što car pušta plemićima, da sami uzmu posao u ruke, jer su oni pèrvi izjavili želju oslobodjenja. Jedno se načelo opaža, koje će važiti i za ostale provincie, to jest odkup. Rob se mora sam odkupiti od zemlje, za koju je privezan i to za izviestno vrieme. Ako dakle kupi pravo biti čoviekom, onda je slobodan, inače ne. U Austrii nosila je dèržava, vlastelin i seljak zajednički teret odkupa, a u Rusii mora se seljak sam odkupiti. Mi se bojimo, da će taj odkup sporo napredovati, a u mnogim slučajevima neće se ni obistiniti, ako neuzme ruba dèržava i vlastelin jedan deo tereta na sebe, jerbo je skupa ciena slobode, koju rob ni po imenu nepoznaje. Volit će ostat u robstvu i priličnom blagostanju, nego li raditi odsad za svoj užitak, za dèržavu i za vlasteline, a najposlie za svoju slobodu. To je ona hrid, o koju će se, bojimo se, ukinuće robstva u Rusii razbiti, ako se odkup u blažiemu vidu neupotrebi.

—Ubojica kneza Gagarina, knez Dadši Kilian, priekim je sudom u Kutaju pogubljen. Sav sud je trajao 24 sata.

—Sadašnje stanje ruske carevine sve većma obraća na sebe pozor poljskih novinah. Tako „Poznanske Novine“ pišu: „Preinačavanje i detierivanje svega političkog i družtvenog života, koje je započelo u toj dèržavi od 70 milionah dušah, bez sumnje je najvažnii od svioh sadašnjih dogadjajah. Narod je prenuo od dugog sna i svuda se javlja svež život i živo se rodi. Svi redovi družtva počinju tražiti svèrhe izviestne, koje su im medjutim još tavne. Svak hoće da se stanje preinači, da se učini reforma, koju pak nije svaki ni shvatio ni doveo u izviestan vid. Pritom iste težnje neslažu se jedna s drugom nikako. Praviteljstvo hoće reformah i popravakah, no njegove težnje idu stranom još za neizviestno. Boljari traže da se većma mešaju u vladu, a tako isto hoće i gradjani; te i još i težaci traže, i to već dosta glasno, ne samo da se ukine mužištvo, nego i da im se da prava sobstvenosti. Po drugim predielima, gdie težaci samo ćute, zanzimaju se drugi redovi za takovu reformu težačkih odnošajah, i to zato, što se boje odveć opasnog potresa u družtvu, poslie čega bi se morala odgoditi ta reforma. Osim te borbe, koju vodi javno mišljenje, ima još jedna borba, koju vode sluge od stare, praviteljstvom ostavljene sisteme, proti novomu stanju stvarih. Tako dakle uzavrelo je svuda. Mnogobrojni slučaji, a medju njima i poznati sukobi u univerzitetu kievskom i moskovskom i kazanskom sa vlastima vojničkim i redarstvenim znamenje su te borbe.“

Velika Britania i Iraka.

„Times“ piše: „Naimenovanje veleposlanika cara ruskoga kod dvora od St. Jamesa u osobi plemenitoga gospodina Brunova može se smatrat kao politički dogadjaj od nieke znamenitosti. Čin veleposlanika nije od g. 1839., gdi je grof Pozzo di Borgo zamienjen bio po gospodinu Brunovu, nijednom ruskom poslaniku podieljen bio. Možebiti nije nijedan dèržavnik toliko nastojao, da uzdèrži dugotrajno prijateljstvo medju Engleskom i Rusiom u krieposti, nego li gospodin Brunov, kojeg je bila odabrala sudbina, da ostavi svoje miesto u oči neprijateljstvah. Da se on, odlikovan najvišjim činom, koi može poslanik jedne zemlje kod druge koje zemlje postići, vraća, može se smatrat kao jak dokaz prijateljskoga čuvstva cara Aleksandra i njegova ispravnoga uvažavanja interesah obih zemaljah.

Španjolska.

Madrit 16. prosinca. Kortežke skupštine otvorit će opet kraljica glavom i nadaju se, da će Nj. veličanstvo na svečanost doći sa princom od Asturia. Moglo bi biti, da će kraljica dne 7. siečnja s velikim veleliepjem doći u cèrkvu blažene dievice Marie od Atocha. Na večer bit će pèrvi veliki dvorski bal.

Kao što javljaju iz Havane španjolski brodovi zarobili su 3 cèrnačke ladje, koje su sa sobom vozile 1200 robovah. Kapetan i momčad jedne istih ladjah Englezi su.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Kod bitke dogodivše se dne 23. t. m. medju kèršćanskim obćinama i Turcima okolo Duže i Trebinja postalo je od prilike na svakoj strani 20 momakah nesposobnima za borbu; od toga vremena nije se više dogodio nikakav sukob.

Vezir i gèrčki biskup mostarski pisali su po jednom kaludjeru igumanu dužanskom, da nastoje izposlovat mir medju kèršćanima i Turcima. Čini se da posliednji nisu naumni ništa poduzimati do daljih naredabah iz Mostara.

U Dužu došla su, vele, dne 26. t. m. tri perjanika i naviestila su dolazak od 1200 Cèrnogoracah.

Paris, 28. prosinca. „Moniteur“ javlja: Danski poslanik predstavio je caru jučer u nedielju tajnoga savietnika Schelle-a.

Tvèrde, da će uslied jedne depeše lorda Kaninga na skoro 2400 momakah iz Kalkute otići u Kitaj.

Polag posliednjih bèrzojavnih viestih iz Indie trajala je borba u Luknovu 6 danah i engleskim novinama sluti se, da su Englezi tom prigodom mnogo momčadi izgubiti morali, jer po svoj prilici borba je morala biti po ulicama grada a stanovnici onih pokrajinah veoma su ratoborni i kèrvoločni, no postignuta svèrha vriedna je i najvećih žèrtvah. Pod vèrhovnim engleskim zapoviednikom stojeća vojska iznosi sada 22.000 momakah, što je dosta za podpunoma nadvladat veskoliki Oud, koja će zadaća vojsku niekoliko miesecih zabavljati. Jedna depeša vlade u Bombaju na East India House javlja iz Delhia, da su 24 načlana kraljevske porodice uslied presude jedne vojničke komisie dne 20. studenoga pogubljena bila. Zookeen Abdoolah, buntovnički poglavica od velikoga upliva bio je pogubljen dne 21. studenoga. Pukovnik Gerard potuko je dne 25. studenoga blizu Nernola neprijatelja i uzeo mu je sve topove; na tom prigodom sam je poginuo. Izvan njega stala je Englezo te pobieda 15 mèrtvih i 45 ranjenih.

Kazalištna viest.

Večeras bit će predstava u našem jeziku igrokaza „grof Benjovski ili urota na Kamčatki“ što će se davat, kao što je već jučer oglašeno bilo, na korist marljive i darovite naše mladjahne narodne predstavljačice Ivane Bajzove.

U obziru Novena. Da znadu g. prijatelji narodnog knjižestva, kamo imadu poslati predplatu za ovogodišnji tečaj Novena, to im javljamo, da je kao što smo iz sigurna izvora doznali, najshodnije, ako oni dotične svote pošlju u plaćenim listovima čitaonici riečkoj, kao izdavateljici toga časopisa. Ciena predplatna na čitavu godinu iznosi za izvanjske, dakle za sve koji će Neven dobivati poštom, 5 fr. sr. a za pol godine 2 fr. 80 kr. U Zagrebu prima se predplata u Hartmanovoj knjigarnici.

Srebro od 29. prosinca	7 ½ fr.
Carski dukati	5 ¾ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 3000 (Finanz—64) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Zu Folge Verordnung der Wohllöblichen k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Fiume vom 9. Dezember 1857 Z. 17883 sind verschiedene Adaptirungs-Arbeiten an dem Cameral-Zollamts-Gebäude zu Selze vorzunehmen, welche im Wege der öffentlichen Concurrenz an den Mindestfordernden werden überlassen werden.

Als Ausrufspreis wird der Betrag festgesetzt. und zwar für die Maurerarbeit sammt

Materialien	994 fl. 15 kr.
Zimmermannsarbeiten sammt Matr.	515 fl. 27 kr.
Tischlerarbeiten sammt Materialien	60 fl. 20 kr.
Schlosser- und Schmiedarbeiten sammt Materialien	35 fl. 45 kr.
Anstreicherarbeiten sammt Mater. .	79 fl. 15 kr.
Glaserarbeiten sammt Materialien .	11 fl. — kr.
Zusammen . .	1696 fl. 2 kr.

Die Versteigerungstagsatzung wird in der Kanzlei des gefertigten Amtes am 30. Jänner 1858 um 9 Uhr Vormittags stattfinden.

Jeder Lizitant hat vor Beginn der Versteigerung 5% des Ausrufspreises als Reugeld, der Ersteher dagegen 10% des Erstehungsbetrages als Kaution baar zu erlegen.

Bauplan, Ausmass und Kostenvoranschlag Versteigerungs- und Baubedingnisse können in den gewöhnlichen Amtsstunden hier eingesehen werden.

K. k. Forst- und Rentamt

Fužine am 21. Dezember 1857.

Nr. 5798 (PZ—32) (3—3)

Kundmachung.

Mit 1. Jänner 1858 wird in dem Bezirksorte Stridau eine k. k. Postexpedition ins Leben treten, die sich sowohl mit dem Briefpostdienste als mit der postämtlichen Behandlung von Geldbriefen und sonstigen kleinern durch einen Postboten transportabeln Werthsendungen befassen und mit der k. k. Postexpedition in Luttenberg mittelst 3 Mal wöchentlicher Fussbotenposten in folgender Kursordnung in Verbindung stehen wird.

Abgang von Stridau Montag, Mittwoch, Freitag um 7 Uhr Früh.

Ankunft in Luttenberg denselben Tag um 11 Uhr Früh.

Abgang von Luttenberg Montag, Mittwoch, Freitag um 1 Uhr Mittags.

Ankunft in Stridau denselben Tag um 5 Uhr Abends.

Den Bestellungsbezirk der neuen Postexpedition haben folgende Ortschaften zu bilden:

Stanetinec, Stridau, Rakanička, Safarska, St. Martin, Brezovec, Čestianec, Gerkavesćak, Gradišćak, Hlapióna, Furovćak, Kapelsćak, Konšćovćak, gornji und dolnji, Lapšćina, Mèrov, Novidvori, Vèrhovljan, Žabnik, Mihaljevec, Badlićan, Borke, Bogdanovec, Dubrova goraja, Drageslovec brieg, Hernja, Martinoševec selo, Martinoševec vèrh, Mihaljevec gornji, Perhovec, Preseka, Tussikovec, Vugrišinec, Brezni kotar, Slatnjak, Veščica, Leskovec, Grabrovnik, Jalšovec, Gibina

Was hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht wird.

Agram am 17. Dezember 1857.

Klempay.

Nr. 12329 (Izv.—126) (1—1)

Avviso di Concorso.

Pel rimpiazzo d' un posto di Guardiano d' ispezione presso l' I. R. Uffizio Postuale Sanitario in Zara cui va annesso il soldo di annui fiorini Centoottanta e l' indennità di montura di annui fiorini Ventiquattro.

Chiunque intendesse aspirarvi presenterà entro tutto il 15. p. v. Gennaro a questo Governo Centrale Marittimo la documentata sua istanza comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale i servigj finora prestati, principalmente di guardiano eventuale di Sanità nonchè la piena conoscenza della lingua italiana.

Dichiarerà inoltre se si trovi in parentela od affinità con altro impiegato Postuale Sanitario in Zara.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo
Trieste 6. Decembre 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXIII. U ZAGREBU, U CETVERTAK DANA 31. PROSINCA 1857. Broj

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene opredieljeuvèrstbina: 4 k od linie za pèrsatim za 2 kr. sr. — Za oglase ili po članke platja linaih 20 kr. pako od sve jedine linie 4

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je povodom razpèršenja barutane sliedeće najvišje ručno pismo upravit na generallajtnanta pl. Bonina, podguberantora savezne dèržave Majnc:

„Ljubezni generallajtnante pl. Bonine. Vaša neumorna brižljivost i posviedočena radinost, ublažila mi je, koliko je iole moguće bilo, Moje bolno sučutje prema velikoj nezgodi, koja je postigla saveznu tvèrdjavu Majnc. Vaše dielovanje poslie toga žalostnoga dogadjaja i Vaše nastojanje, da medju četama uzdèržite bratinsko porazumljenje, učvèršćuje Moje osviedočenje, da se zapoviedništvo vèrhu ove važne savezne tvèrdjave nije moglo položit u vriednie ruke i pruža mi pravu zadovoljštinu, Vama gospodine general-lajtnante, opetovano izrazit Moje podpuno visokoštovanje, koje Ja s Mojom vojskom prema Vama gojim."

U Beču 17. prosinca.

Franjo Josip.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb dne 30. prosinca. Ovdiešnje dietičko družtvo obavilo je dne 27. o. m. svoju običnu božičnu svečanost, koju je uzveličilo više gospode zaštitnikah istoga družtva, gospojah i majstorah. Darove za tu svèrhu obilno su darovali: gja Baufflear, gdna Jarz, gja Fabek, gja Hohnjec, gja Concilia, gja Pogorelec, gja i-gdna Strupi, gja Kozler, gja Stern, gja Huzek i dvie neimenovane gospoje; satim preč. kanonik dr. L. Petrović i gg. Gašparić, Brodnik, Barišec, Balog, Zoričić, Krešić, Gavella i Hartmann.

Povèrh toga davali su gospoda: Fr. Standuer novine „Agramer Zeitung", dr. L. Gaj „Narodne Novine" i Nik. Horvat „Katolički list" za god. 1857. dietičkomu družtvu bez plate.

Napokon položio je g. školski savietnik dr. A. Jarz, zaštitnik družtva, 5 fr. sr. kano godišnji prinesak za podporu u družtvenu blagajnu.

Za sve ove plemenite darove zahvaljuje se time predstojničtvo dietičkoga družtva što sèrdačnie veledušnim darovateljem u ime nadarenih dietičah, — Bog im plati!"

IkS. Glasnik dalmatinski piše u svom 101. broju, da će o mladom lietu ugledati svietlost riečnik hèrvatsko-taljanski oca Parčića. Velikim veseljem javljamo ovu viest nasim čitateljem, jer smo osviedočeni, da dielo spomenutoga trudoljubiva i učena pisca hèrvatskoga, kojega lično poznavamo, našoj velikoj književnoj oskudici podobro doskočiti hoće, i da ćemo u tom riečniku mnogo nama sasvim nepoznatih hèrvatskih riečih naći, koje je spomenuti otac Parčić po dalmatinskome kopnu i po otocih sabrao.

Beč 29. prosinca. Danas je imao lord Stratford odputovat. Na božić imao je čast u posebnoj audiencii od Nj. veličanstva primljen i s engleskim poslanikom Sir Seymurom pozvan biti k carskom stolu. U subotu bio je u slavu lorda Redcliffa diplomatički obied kod ministra izvanjskih poslovah grofa Buola, a jučer sjajni banket kod turskoga veleposlanika kneza Kallimaha.

Turska.

Povodom sastanka skupštine u patriaršii carigradskoj, koja ima dati mnienje na koi način da se najbolje uvedu hathumajumske reforme što se tiče položaja kèršćanah, pišu „Zeitu" iz Carigrada 23. pr. m. da je fermanom sultanskim istina dat znak da se uklone zloupotrebljenja u gèrčkoj cèrkvenoj službi, koja je turskim osvojiteljima mnogo omogla k utvèrdjenju njihove vlade a i kèršćanskoj raji sačuvala njezinu narodnost; ali reforma ovih zloupotrebljenjah ima i svoje opasnosti kako bi sultanova avtokracia stupila na miesto episkopskog uticaja i dokle god gradjanski život kèršćanah nedobije novih garanciah. Kako su pak u Turskoj slabi svi pravni odnošaji, vidi se iz toga, šta se čini po oblastima. Hathumajum je obećao svima podanicima portinim jednaka prava; ali pri svemu tome paše po oblastima neće da uzimaju kèršćane u vojsku, a sada se baš popisuju novi vojnici, nego zahtievaju da se svaki od njih, koi bi inače morao u vojsci služiti, izkupi sa 5000 grošah. Naravno, kèršćeni neće da plate ovaj veliki i neobični namet, pa porta sad ima o tome da riešava tužbe i žaobe iz oblastih. Pri ovakvom stanju stvarih nije ni čuditi se, što se skupština u patriaršii, kao što izvieštava „Oest. Ztg." protivi mierama, po kojima porta hoće visokom svećenstvu gèrčkom da oduzme starinska prava i svu upravu cèrkvenu nanovo da uredi.

Rusia.

Od ruske note na Daniu u holštajnsko-lauenburškom pitanju dobio je „Nord" iz Frankfurta na Menu sliedeću analizu: „Kabinet petrogradski izražuje ponajprije mnienje, da su poslovi vojvodovinah Holštaja i Lauenburg došli u fazu, kojoj se nemože tajit važna znamenitost, budući da je činom s jedne strane primio niemački savez žaobu podnešenu mu po lauenburškim stališima, a s druge su strane Austria i Pruska kod istoga potaknule stvar lauenburšku, budući da su mu dali izviešće o svojim bezplodnim trudovima, da neposrednim razpravljanjem s Daniom izravnaju razpru obstojeću medju ovim i holštajnskim stališima. Savezni sabor nalazi se dakle potaknutim učiniti izreku, kako mu članak 31. bečkoga zaglavnoga akta k tomu priznaje pravo i obvezanost. Carski kabinet nemisli, da se može sumnjati, da savezni sabor, izvèršujući ovo pravo i izpunjujući obvezanost, koja se isto tako nemože pobiti, ostaje strogo u granicama i formama, koje mu propisuju savezni naputci. Kralj danski ima dakle u svojstvu kao vojvoda holštajnski i lauenburški priliku, prema ostalim sučlanovima saveza izjasnit se o točkama, koje sačinjavaju predmet ove požalovanja vriedne razpre, kao takodjer i o težnjama, koje su ga vodile kod izvèršivanja obvezanostih, godine 1852. uzetih na sebe prema savezu. Ruska vlada misli, da od ovih raztumačivanjah zavisi izlazak stvari, na koju je upravljena pozornost Niemačke i koja i Daniu dèrži u napetosti. Ona dakle dèrži da nije potrebno kazati, nakoliko ona želi, da kralj uzhtie poprimit priliku, koja mu se pruža, da posviedoči pomirna čuvstva koja ga oduševljuju i da na nezabacivi način izrazi svoju težnju, da uzdèrži u krieposti uredbe, koje su naposę ustanovljene medju Nj. veličanstvom i savezom u obziru vojvodovine holštajnske. — Carski kabinet ovdie ponavlja, da se je Rusia, kao što morala uzdèržavala od uzašanja u pitanju, koje po njegova mnienja spada u isklopno područje dèržavnoga prava Niemačke, no da ipak nemože hladnokèrvno gledat, da se produžaje stanje stvarih, kojeg trajanje, dočim mir evropskoga sieverа smeta, nemože uspievat prave koristi Danie; da bez sumnje danska vlada znade, do koga stupnja stvar vojvodovinah simpatie pučana u Niemačkoj pobudjuje, simpatie, u obziru koga mora se zahvalit niemačkim vladama, osobito austrianskoj i pruskoj, da su dosad izraz istih znale dèržat u shodnim granicama, no što ovim vladama tim veće pravo daje očekivat, da će se Dania pokazat pripravnom, da pruži ruku k pravednomu, no i s njesine strane častnom izravnanju. Depeša zaključuje s osviedočenjem, da ova uvažavanja neće izmaći mudrosti kralja i njegovih savietnikah, kojih posoraosti preporučuje ih posve osobito carski kabinet izražavajući želju, da kraljeva vlada neće htieti da svojim izjašnjivanjima, koja će biti u stanju dati niemačkom savezu, zatvori put priateljskom porazumljenju, koje isto tako zahtievaju njesine vlastite koristi, kao i dostojanstvo krune. Napokon posivlje ruska vlada svoga zastupnika, da sva ova uvažanja, u obziru bliza ležećih posliedicah, koje bi kraćenje pravde za sobom povući moglo, proprati ovèrhama, koje će mu sa potrebne naznačit njegovo točno poznanje stvari vojvodovinah kao i saveznoga zakonotvorstva.

(Kao datak note naznačuje se u „Nordu" 19. prosinca (n. sl.); dosad navadjao se je jednoglasno 1. prosinca, i čini se, da je „Nord" ovdie u bludnji, tim većma, budući da on sam veli, da se spis posivlje na zaključak saveza od 19. prosinca, po kojem je, kao što je poznato, lauenburška žaoba poslana danskoj vladi za očitovanje.)

Francezka.

„Moniteur" donosi danas jedan važni oglas; vlada je zaključila ustrojit sistemu obezbiedjivanja na korist interesah zemljodielstva. Time će se najvažnii faktor materialnoga blagostanja zemlje poduprieti. Izvan toga izviestno je, da je misao obezbiedjivanja svagdie i u većoj strani pravacah gradjanskoga života još sposobna za izvanredni razvitak. Što se u zahtievima socializma iole razboritoga i koristnoga nalazi, daje se stegnuti u ovu formulu. Sve što dalje ide, to je Utopia i dèrzovita buna proti viečnim stupovima čoviečanskoga družtva, poimence proti zakonu natiecanja, koje je u ekonomičkom svietu isto tako neodoljiva sila, kao što je u fizikalnom teža. U siednici, koja je posvećena bila viečanju o tom predmetu, govorio je sam car; i princ Napoleon bio je u toj siednici.

Premda je „Pressa", kao što je poznato, na dva mieseca bila obustavljena, dakle u taj par neobstoji, ipak je postala predmetom parnice. Gospodin Millaud, njesin sadašnji vlastnik, ima se borit, da mu se neokèrnji pravo; sa suvlastnicima, koji na njega navaljuju, stoji, vele, Gerardia. Tako pripoviedaju u žurnalističkim krugovima.

Azia.

Izvanjski ured u Londonu dobio je sliedeći telegram iz Indie:

„Aleksandria, 19. prosinca 1857. „Pekin" došao je u Suez jutros s viestima iz Bombaja od 4. prosinca. Sir Colin Campbell stigo je u Kavnpore dne 2. studenoga i sjedinio se je dne 21. (11. ?) s vojskom, nalazećom se u Alumbaghu. Dne 23. (13. ?) započele su se aktivne operacie a sliedujućih 6 danah bile su žestoke, kèrvave bitke s nepriateljem jedna za drugom. Dne 21. bila su uzeta njegova glavna ukriepljenja i obsedena posada bila je oslobodjena. Dne 20. bili su ranjenici i bolestnici, žene i dieca pod stražom natrag poslani u Kavnpore. Pod vèrhovnim zapoviednikom stojeća voj-

ska broji sada od prilike 22.000 momakah, broj, koi je obilato dovoljan, da dèržavu oudsku podpunoma podvèrgne i ova sadaća zabavljat će vojsku kroz niekoliko miesecih. Vojska iz Malve vojena po brigadiru Stuartu, oslobodila je Nusseabad, buntovnike razpudila od Efriahibpora i Iundepora i sada se time zabavlja, da Malvu čisti od buntovnikah. Leteće kolone pod brigadirom Skowersom, pukovnikom Kottonom i pukovnikom Tiddelom čiste Rohilkund i njihove operacie posvuda su ovienčane podpunim uspiehom. Velike mase evropskih četah dolaze svake nedielje u Indiu i mi se ništa više nebojimo za naše posade i izvanjske straže, koje su još malo prije u velikoj pogibelji bile (jesu li izbavljene?). Generalni gubernator i gubernatori madrąski i bombajski nalaze se u stolicama svojih vladah. Gornja viest prispiela je u Maltu s brodom Nj. veličanstva „Coquette". Dojduća pošta očekuje se dne 23. prosinca.

„Times" i „Daily News" dobili su od svojih dopisnikah u Aleksandrii telegrafičnu viest, koja se isto tako kao službeni telegram oslanja na poštu došavšu per „Pekin" i u svim bitnim točkama slaže se s vladnim izviešćem. Iz „jednoga drugoga izvora" doznaje „Times", da se je oslobodjenje Luknova izvelo s gubitkom od ne više nego četiri ubijena i četèrdeset ranjenih oficirah i da je vojena sila Sir Campbella iznosila 12.000 momakah, no opaža k ovoj svojoj viesti, da se s time jedva slaže kèrvava borba od šest danah. „Ali — nastavlja — nemožemo na ino, već da čestitujemo zemlji na oslobodjenju junačke čete, koja je od mieseca svibnja posred jednoga nepriateljskoga grada zazidana i izložena bila nasèrtima ukupne buntovničke sile. U novie vrieme nije bilo divniega branjenja nego što je bilo u Luknovu, to jest ako uzmeš maleni broj obsedenikah, zatečenje po nenadanom buknuću bune, neizmiernu množinu zajedno zatvorenih ženah i diece, slaboću okriepljenjah, koja su nalik bila na sredstva branjenja proste kakve kuće i teškoću obskèrbljivanje u zemlji, po kojoj četovahu oboružane nepriateljske hèrpe. Ako nije Aziat inače stvoren, nego li Evropljanin, možemo očekivati, da će ga uspomena na branjenje Luknova kroz pet miesecih možebiti više nego li ikoi drugi dogadjaj ove godine osviedočit, da nije njegovoj tragi dano da obori silu, koje gospodovanje nad istokom, poslie tako dugotrajne borbe, dobilo je potvèrdu od providnosti. Vladni telegram cieni jakost vojske Sir-Colin-Campbellove od prilike na 22.000 momakah. No ovo cienjenje svakako je očevidno pretierano. To je ili telegrafična pogrieška pera miesto 12.000 ili su svukoliku vojsku, koja se je nalazila na putu prema sieveru, uzeli u račun. I 12,000 nam se čini prevać, budući da se moraju u obzir uzeti teškoće transporta i valja pomislit na faktum, da je posliednja pošta cienila da broj novodošavših četah največma 10 ili 11.000 momakah iznosi, uklopno s posadom od Luknova i napokon da je ista vojena sila u šestdnevnoj borbi morala znatno izgubit. Medjutim budući da nam se izriekom javlja, da množina evropske vojske svake nedielje u Indiu dolazi, možemo uzeti bez prevelike lahkoviernosti, da se barem na putu u Luknov nalazi 20.000 momakah. Svakako nema se zemlja brinuti za ovaj predmet. Indijska buna svèršena je sada. Pobuna je bila na dan odlazka pošte jedino jošte u Oudu i Rohilkundu a u posliednjoj zemlji davale su joj leteće kolone pod Stowersom, Kottonom i Tiddelom jedan udarac za drugim. Dakle je kao izviestno, da je buna, ako u tom času još u obće postoji, stegnuta podpunoma na novoutielovljeni Oude, na zemlju koja istina dobro je napučena, no od maloga je obsega i obkoljena je sa svih stranah od naših vojskah i od vojskah kneza nepaulskoga, našega postojanoga saveznika. Svakolika izdajna sipojska vojska nalazi se u zamki i morat će se poslie niekoliko nedieljah ili dati iz sieći na komade ili predat na volju. Sir Colin Campbell ima sada pred sobom razmierno lahku zadaću. Čim sakupi dovoljan broj vojske, moći će za jedan miesec s jednog kraja ići na drugi i razpudjivati buntovnike, ako se gdie god pokažu. U istinu neće velika vojska, koja taj par prispieva, naći neprijatelja da ga nadjača i Indie će onih 5000 hiljadah momakah, koje joj je kineska ekspedicia posudila, skoro moći s lihvom platiti. Tako se je svèršila velika indijska buna od god. 1857. — Ovaj strašni potres, koi je imao silu Britanie raznieti na komade."

Amerika.

Najnovie pošte iz New-Yorka donele su povorku znamenitih viestih. Predsiednik je konačno svèrgnuo „generala" Walkera iz službe kansaskoga gubernatora. Kao što „New-York-Heraldu" iz Washingtona pišu obustavio je blagajnički ured svoja plaćanja. Zahtievi, koje bi imao namirit, iznose od prilike pol miliuna dolarah. „To će kaže „Herold" bez dvojbe imati za posliedicu, da se odmah izda jedan akt, koi shodno savietu danom po tajniku Kobbu podieljuje ovladu za izdanje blagajničkih notah." Na jednom meetingu new-yorkskih banakah bila je zabačena jedna odluka, uslied koje imala bi se 12. t. m. opet nastavit plaćanja u gotovini. 14 banakah glasovalo je za odluku a 24 banke proti njoj, (Jedna druga viest kaže, da je banka od New-Yorka — varoši — činom opet nastavila svoja plaćanja). Kao što se čuje više indijanskih plemenah ponudilo je saveznoj vladi svoju pomoć u svèrhu potlačenja mormonske rebelie. Od pukovnika Johnstona, koi upravlja ekspediciom proti Atahu, došle nove depeše u Washington. On je nauman kod Henrys Forka na Greeno zimovat s vojskom, da na prolieće uzmogne najprečim putem napredovat put Utaha. On misli da se zbog osobitoga svojstva zemlje neće moći uklonit gverilskoj borbi s Mormonima, ako mu se nestavi na raspolaganje znatna vojena sila. Njegova nije na nikakov način toj zadaći dorasla.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Paris 28. prosinca. Glasa se, da su lord Palmerston i francuski poslanik gospodin Persigny imali razgovor medju sobom, na temelju od kojega razneo se glas, da će lorda Redcliffa na njegovom miestu u Carigradu zamienit admiral Lyons.

Dne 30. prosinca sakupit će se opet dèržavno vieće u Tuilleriama pod predsiedom carevim, da vieća o pitanju, kako bi se ukinuo lihvarski zakon.

Razprave medju Francuskom i Engleskom zbog predaje Chandernagora pod vladu francusku zaključene su, bez da su imele ikakav uspieh.

Paris 29. prosinca. Francuska banka baš je sada obalila diskont na 5 %. Dèržavna železnica: 730 — 3 % na rente: (8. 10. —

London 20. prosinca. Parobrod „Amerika" danas je ovamo prispeo iz New-Yorka, on je doneo prieko 1 miliuna dolarah u gotovom. Viesti dopiru do 18. t. m. Tèrgovina s novcem veoma je živahna. Mienice na London 9 ½—10. Mormoni veoma su ratoborne misli.

Austrianski ratni parobrod „Novara" došao je 18. studenoga u Tafelbaj.

Iz Napulja od 27. t. m. javljaju, da je potres tamo počinio neizmiernu štetu.

Srebro od 29. prosinca	7 ½ fr.
Carski dukati	5 ¾ „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Einladung
zur Pränumeration für den Jahrgang 1858 der
Wiener Zeitung.

Vom 1. Jänner 1858 an erscheint die Wiener Zeitung in verändertem Verlage und mit veränderter Pränumeration.

Die hohe Staatsverwaltung hat nämlich Druck und Verlag der Zeitung an die k. k. Hof- und Staatsdruckerei übertragen und dafür gesorgt, dass sich dies Unternehmen, unter möglichst günstigen Verhältnissen, von nun an kräftig heben und den strengeren Anforderungen der gegenwärtigen Bildungsperiode entsprechen könne. Es ist Sorge getragen, dass dieses älteste aller Blätter der kaiserlich-österreichischen Haupt- und Residenzstadt Wien von nun an in seinem Inhalte reicher, mannigfaltiger und anziehender werde. Zu diesem Ende sind ausgezeichnete Mitarbeiter des In- und Auslandes gewonnen, welche ihre geistigen Kräfte mit Liebe und Sorgfalt unserm neu emporstrebenden Institute widmen werden.

Die neue Ausstattung der Zeitung wird mit den Typen der k. k. Hof- und Staatsdruckerei in würdiger Weise erfolgen.

Mit dem Hauptblatte bleibt, wie bisher, das Amts-, dann das Intelligenz- und das Abendblatt vereint. — Das Hauptblatt, aus einem ganzen Bogen bestehend, erscheint mit dem Amts- und Intelligenzblatte täglich, mit Ausnahme der auf einen Sonn- oder Feiertag folgenden Werktage.

Das Abendblatt, aus einem halben Bogen in gleichem Formate bestehend, erscheint täglich, mit Ausnahme der Sonn- und Feiertage.

Pränumerationspreis

(mit Rücksicht auf die zu erwartende grössere Verbreitung und Auflage der Zeitung)

für Wien:

Früh-, Intelligenz- und Abendblatt zusammen,

ohne Amtsblatt:

ganzjährig 12 fl., halbjährig 6 fl., vierteljährig 3 fl.

Mit dem Amtblatte:

ganzjährig 16 fl., halbjährig 8 fl., vierteljährig 4 fl.

Auf das Amtsblatt allein, ebenso auch auf das Abendblatt allein, wird keine Pränumeration angenommen.

für auswärtige Abonnenten:

bei Zusendung an die betreffende k. k. Poststation

Ohne Amtsblatt:

ganzjährig 18 fl., halbjärig 9 fl., vierteljähr. 4 fl. 30 kr.

Mit dem Amtsblatte:

häganzjrig 22 fl., halbjährig 11 fl., vierteljährig 5 fl. 30 kr.

Wer die besondere, schnellere Zusendung des Abendblattes durch die k. k. Post wünscht, bezahlt nebst dem Abonnementpreise noch ganzj. 6 fl., halbj. 3 fl., viertlj. 1 fl. 30 kr.

Um keinerlei Störung in der Zusendung eintreten zu lassen, werden die auswärtigen Abonnenten besonders darauf aufmerksam gemacht, ihre gefälligen Bestellungen ungesäumt machen zu wollen.

Die Pränumerationsgelder in den obigen vollen Beträgen werden „an den Aerarial-Verlag der k. k. Hof- und Staatsdruckerei in Wien" eingesendet und die Herren Pränumeranten eingeladen, Namen, Wohnort, Kronland und Post oder die dem Wohnorte zunächst gelegene k. k. Poststation deutlich guschrieben anzugeben. — Auswärtige können bei den betreffenden k. k. Postämtern pränumeriren.

Bei Erneuerung der Pränumeration und bei Reklamationen ersucht man um gefällige Zusendung der Adressenschleife oder genauen Adresse.

Endlich wolle das vererliche Publikum die bei grösserer Auflage der Zeitung steigendenden Vortheile der Ankündigungen in der Wiener Zeitung geneigtest berücksichtigen.

Für solche Inserate in das Intelligenz- oder auf die letzten Seiten des Hauptblattes wird die einspaltige Petitzeile für einmal mit 4 kr., für zweimal mit 6 kr. und für dreimal mit 8 kr. berechnet, unbeschadet der Begünstigungen, die in besonderen Fällen bewilligt werden können. (Einzelne Exemplare der Wiener Zeitung kosten 10 kr.)

Von der k. k. Hof- und Staatsdruckerei-Direction.

Wien, im Dezember 1857.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.